

HRVATSKA BIBLIJA SUVREMENA VERZIJA
STARI I NOVI ZAVJET
I CONCORDANCA ZA PRETRAŽIVANJE

CROATIAN BIBLE CONTEMPORARY VERSION
OLD AND NEW TESTAMENT
WITH CONCORDANCE

SVETA BIBLIJA

SADRŽAVA

STARI I NOVI ZAVJET

Biblija je dar Božji svakomu narodu plemenu i jeziku

Ova se Biblija pruža svakomu koji je može čitati s namjerom da bude prihvaćena od svakoga kao riječ Božja, a ne ljudska.

Sve je Sveto pismo od Boga nadahnuto i korisno za učenje, za karanje, za popravljivanje, za odgajanje u pravednosti. (2 Timoteju 3:16).

Najprije znajte, da nijedno proročanstvo u Pismu nije samovoljno tumačenje. Jer proročanstvo nije nikad došlo od ljudskoga htijenja, nego su sveti Božji ljudi govorili kako su bili potaknuti Duhom Svetim. (2 Petrova 1:20,21)

Sadržaj

STARI ZAVJET.....Broj poglavlja..Strana

POSTANAK.....	50.....	1
IZLAZAK.....	40.....	42
LEVITSKI ZAKON.....	27.....	76
BROJEVI.....	36.....	101
PONOVLJENI ZAKON.....	34.....	137
JOŠUA.....	24.....	165
SUCI.....	21.....	185
RUTA.....	4.....	205
PRVA KNJIGA SAMUELOVA.....	31.....	208
DRUGA KNJIGA SAMUELOVA.....	24.....	233
PRVA KNJIGA KRALJEVA.....	22.....	255
DRUGA KNJIGA KRALJEVA.....	25.....	281
PRVA KNJIGA LJETOPIISA.....	29.....	305
DRUGA KNJIGA LJETOPIISA.....	36.....	328
EZRA.....	10.....	356
NEHEMIJA.....	13.....	365
ESTERA.....	10.....	376
JOB.....	42.....	382
PSALMI.....	150.....	403
MUDRE IZREKE.....	31.....	452
PROPOVJEDNIK.....	12.....	469
PJESMA SALOMONOVA.....	8.....	474
IZAIJA.....	66.....	478
JEREMIJA.....	52.....	515
TUŽALJKE.....	5.....	558
EZEKIEL.....	48.....	561
DANIEL.....	12.....	601
HOSEA.....	14.....	613
JOEL.....	3.....	619
AMOS.....	9.....	621
OBADIJA.....	1.....	625
JONA.....	4.....	626
MIHEJ.....	7.....	627
NAHUM.....	3.....	630
HABAKUK.....	3.....	632
SEFANIJA.....	3.....	633
HAGAJ.....	2.....	635
ZAHARIJA.....	14.....	636
MALAHIJA.....	4.....	643

NOVI ZAVJET.....Broj poglavlja..Strana

MATEJ Radosna vijest.....	28.....	647
MARKO Radosna vijest.....	16.....	673
LUKA Radosna vijest.....	24.....	689
IVAN Radosna vijest.....	21.....	717
DJELA apostolska.....	28.....	738

Poslanice apostola Pavla

RIMLJANIMA.....	16.....	766
PRVA KORINCANIMA.....	16.....	777
DRUGA KORINCANIMA.....	13.....	787
GALČANIMA.....	6.....	794
EFEŽANIMA.....	6.....	798
FILIPLJANIMA.....	4.....	802
KOLOŠANIMA.....	4.....	804
PRVA SOLUNJANIMA.....	5.....	807
DRUGA SOLUNJANIMA.....	3.....	809
PRVA TIMOTEJU.....	6.....	810
DRUGA TIMOTEJU.....	4.....	813
TITU.....	3.....	815
FILEMONU.....	1.....	817
HEBREJIMA.....	13.....	817

Poslanice drugih apostola

JAKOVLJEVA.....	5.....	825
PRVA PETROVA.....	5.....	828
DRUGA PETROVA.....	3.....	831
PRVA IVANOVA.....	5.....	833
DRUGA IVANOVA.....	1.....	836
TREĆA IVANOVA.....	1.....	836
JUDINA.....	1.....	837
OTKRIVENJE PO IVANU.....	22.....	838

Konkordacija.....	851
-------------------	-----

ZAPOVIJEDI BOŽJE

BOG JE IZGOVORIO SVE OVE RIJEČI

I

Ne smiješ imati drugih bogova uz mene.

II

Ne smiješ sebi praviti rezbarena kipa, ni bilo kakve slike od bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi pod zemljom. Ne smiješ im se klanjati niti im služiti. Jer ja sam Gospodin, tvoj Bog, ja sam ljubomoran Bog, pohađam zlodjela otaca na djeci do trećega i četvrtog koljena onih koji me mrze, a milosrđe iskazujem tisućama, koji me ljube i drže moje zapovijedi.

III

Ne smiješ uzimati uzalud Imena Gospodina, svojega Boga, jer Gospodin neće pustiti bez kazne onoga koji uzima njegovo Ime uzalud.

IV

Sjeti se Subotnjega dana, drži ga svetim. Šest dana radi i obavljaš sve svoje poslove, a sedmi dan je Subotnji dan Gospodina, tvojega Boga. Na taj dan ne smiješ obavljati nikakva posla, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj sluga, ni tvoja sluškinja, ni tvoja stoka, ni došljak koji boravi kod tebe unutar tvojih vrata. Jer u šest dana Gospodin je stvorio nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmi dan je otpočinnuo. Zato je Gospodin blagoslovio Subotnji dan i posvetio ga.

V

Poštuj svojega oca i svoju majku da dugo živiš u zemlji koju ti daje Gospodin, tvoj Bog.

VI

Ne smiješ ubiti.

VII

Ne smiješ činiti preljuba.

VIII

Ne smiješ krasti.

IX

Ne smiješ lažno svjedočiti protiv svojega bližnjega.

X

Ne smiješ poželjeti kuće svojega bližnjega; ne smiješ poželjeti žene svojega bližnjega, ni njegova slugu, ni njegove sluškinje, ni njegova vola, ni njegova magarca, ni igdje išta što pripada tvom bližnjemu!

ISUS JE IZGOVORIO OVE RIJEČI

Ljubi Gospodina, svojega Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom i svom svojom pameću. To je prva i najveća zapovijed. A druga je isto takva: Ljubi svojega bližnjega kao samoga sebe! O ovima dvjema zapovijedima visi sav Zakon i proroci.

Postanak

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA

Postanak svijeta i ljudskoga roda

1 U početku Bog je stvorio nebesa i zemlju.
2 Zemlja je bila još pusta i bez oblika; tama je ležala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama.
3 Onda je rekao Bog: "Neka bude svjetlost!" I bila je svjetlost.
4 I vidio je Bog da je svjetlost dobra; i rastavio je Bog svjetlost od tame.
5 Bog je nazvao svjetlost dan, a tamu on je nazvao noć. Tako su večer i jutro bili prvi dan.
6 Onda je rekao Bog: "Neka bude svod po sredini voda, i tako neka rastavlja vode od voda!"
7 Tako je Bog stvorio svod i rastavio vode što su bile pod svodom od onih voda što su bile nad svodom. I bilo je tako.
8 Bog je nazvao svod nebo. Tako su večer i jutro bili drugi dan.
9 Onda je rekao Bog: "Vode pod nebesima neka se skupe na jedno mjesto, i neka se pokaže kopno!" I bilo je tako.
10 Bog je nazvao kopno zemlja i skupljenu vodu on je nazvao more. I vidio je Bog da je to dobro.
11 Onda je rekao Bog: "Neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje što nosi sjeme, i plodonosna stabla koja donose plodove po svojoj vrsti, plodove što u sebi samima donose svoje sjeme na zemlji!" I bilo je tako.
12 Zemlja je pustila iz sebe travu, bilje što nosi sjeme po svojim vrstama, i stabla što u sebi samima donose svoje sjeme. I vidio je Bog da je to dobro.
13 Tako su večer i jutro bili treći dan.
14 Onda je rekao Bog: "Neka budu svjetlila nebeska na svodu da rastavljaju dan od noći, te kao znaci neka ona služe i pokazuju vremena, dane i godine.
15 Neka svijetle na nebeskom svodu da rasvjetljuju zemlju!" I bilo je tako.
16 Onda je Bog stvorio dva velika nebeska svjetlila: veće da vlada danom, i manje da vlada noću, uz to još i zvijezde.
17 Bog ih je postavio na nebeskom svodu da rasvjetljuju zemlju.
18 I da vladaju danom i noću, te da rastavljaju svjetlost od tame. I vidio je Bog da je to dobro.
19 Tako su večer i jutro bili četvrti dan.
20 Onda je rekao Bog: "Neka se vode napune i provrve živim stvorenjima u izobilju, i ptice neka lete iznad zemlje pod nebeskim svodom!"
21 Tako je Bog stvorio velika morska

stvorenja i sva živa bića što se miču, s kojima voda obiluje, po svojim vrstama, i sve krilate ptice po svojim vrstama. I vidio je Bog da je to dobro.

22 Bog ih je blagoslovio riječima: "Radajte se i množite se! Napunite vode u morima, i ptice neka se množe i napune zemlju!"

23 Tako su večer i jutro bili peti dan.

24 Onda je Bog rekao: "Neka zemlja proizvede živa bića svake vrste: stoku, životinje što gmižu i zvijeri zemaljske, sve po njihovoj vrsti!" I bilo je tako.

25 Tako je Bog stvorio zvijeri zemaljske po njihovoj vrsti, stoku po njezinoj vrsti, i sve što gmiže na zemlji po njihovoj vrsti. I vidio je Bog da je to dobro.

26 Onda je Bog rekao: "Načinimo čovjeka na svoju sliku i priliku! Neka on vlada nad ribama morskim, nad pticama nebeskim, nad stokom, nad svim zvijerima zemaljskim i nad svim što gmiže po zemlji!"

27 Tako je Bog stvorio čovjeka na svoju sliku, na sliku Božju stvorio ga, muško i žensko stvorio ih.

28 Onda ih je Bog blagoslovio, i Bog im rekao: "Radajte se i množite se, napunite zemlju i podložite je sebi! Vladajte nad ribama morskim, nad pticama nebeskim i nad svakim živim bićem što se miče na zemlji!"

29 I Bog je rekao: "Eto, predajem vam sve na cijeloj zemlji, bilje što nosi sjeme, i sva stabla s plodovima u kojima je sjeme; neka vam bude za hranu!"

30 I sve zeleno bilje dajem za hranu svim zvijerima zemaljskim, svim pticama nebeskim i svemu što se miče na zemlji i ima u sebi život." I bilo je tako.

31 Onda je vidio Bog sve što je stvorio, i zaista bilo je veoma dobro. Tako su večer i jutro bili šesti dan.

Dan odmora. Zemaljski raj. Eva

2 Tako se dovršilo nebo i zemlja i sva njihova vojska.

2 Sedmi dan Bog je dovršio svoje djelo koje je stvorio. On je počinio sedmi dan od svih svojih djela koja je stvorio.

3 I blagoslovio je Bog sedmi dan i proglasio ga svetim, jer je taj dan počinio od svih svojih djela koja je stvorio i učinio.

4 To je opis postanja nebesa i zemlje kad su bili stvoreni. U vrijeme kad je Gospodin Bog stvorio zemlju i nebesa,

5 prije nego je na zemlji raslo ikakvo poljsko grmlje i prije nego je na poljima

Postanak

2

raslo ikakvo bilje. Jer Gospodin Bog nije još pustio kišu na zemlju i nije još bilo čovjeka da obrađuje zemlju.

6 No dizala se magla iz zemlje i natapala je svu površinu tla.

7 Onda je napravio Gospodin Bog čovjeka od zemaljskoga praha i udahnuo mu u nosnice dah života. Tako je čovjek postao živo biće.

8 Onda je Gospodin Bog daleko na istoku zasadio vrt u Eden i ondje stavio čovjeka koga je napravio.

9 I dao je Gospodin Bog da niknu iz zemlje svakojaka stabla, ugodna za pogled i dobra za jelo, i stablo života usred vrta i stablo spoznanja dobra i zla.

10 A od Edena je izlazila rijeka koja je natapala vrt, i odatle se granala u četiri izvorne rijeke.

11 Prvoj je ime Pišon; to je ona što optječe cijelom zemljom havilskom, gdje ima zlata.

12 Zlato je ove zemlje izvrsno; a ondje ima i bdelija i kamena oniksa.

13 Druga se rijeka zove Gihon, koja teče pokraj cijele zemlje Kuš.

14 Treća se rijeka zove Hidekel; to je ona što teče istočno od Asirije. Četvrta je rijeka Eufrat.

15 Tada je Gospodin Bog uzeo čovjeka i stavio ga u edenski vrt da ga obrađuje i uzdržava.

16 I Gospodin Bog je dao čovjeku ovu zapovijed: "Sa svakoga stabla u vrtu smiješ jesti,

17 ali sa stabla spoznanja dobra i zla ne smiješ jesti, jer onoga dana kad s njega jedeš, sigurno ćeš umrijeti."

18 Onda je rekao Gospodin Bog: "Nije dobro čovjeku biti sam: načiniti ću mu pomoćnicu koja mu pristaje."

19 I doveo je Gospodin Bog sve životinje zemaljske i sve nebeske ptice, koje je napravio od zemlje, pred Adama da vidi kako će ih nazvati. Kako Adam nazove živa bića, onako će im biti ime.

20 Tako je Adam nadjenao imena svoj stoci, pticama nebeskim i svim životinjama u polju. Ali se Adamu nije našla pomoć njemu slična.

21 Zato je Gospodin Bog pustio dubok san na Adama, i dok je on spavao, uzeo mu jedno rebro i mjesto opet ispunio mesom.

22 Onda je Gospodin Bog napravio ženu od rebra koje je uzeo od čovjeka i doveo ju k čovjeku.

23 I Adam je rekao: "Ta je napokon kost od mojih kostiju i meso od mog mesa; ona će se zvati žena, jer je uzeta od čovjeka."

24 Stoga će čovjek ostaviti oca i majku i prionuti za svoju ženu, i bit će njih dvoje jedno tijelo.

25 Oboje su bili goli, čovjek i njegova žena, i nisu se stidjeli jedno drugoga.

Istočni grijeh

3 Zmija je bila lukavija od svih zemaljskih životinja koja je stvorio Gospodin Bog. Ona je rekla ženi: "Je li uistinu rekao Bog: 'Ne smijete jesti ni s kojega stabla u vrtu?'"

2 Žena je odgovorila zmiji: "Od plodova stabala u vrtu smijemo jesti,

3 samo od plodova stabla koje je u sredini vrta, zapovjedio je Bog: 'Od toga ne smijete jesti, pa ni dotaknuti ga, da ne umrete.'"

4 Zmija je rekla ženi: "Nećete sigurno umrijeti.

5 Jer zna Bog da će vam se otvoriti oči čim budete jeli s njega i da ćete postati kao Bog i spoznati što je dobro i zlo."

6 Tako je žena vidjela kako je plod stabla dobar za jelo i ugodan za pogled, i da je plod stabla poželjan, jer daje spoznanje. Ona je uzela od njegova ploda i jela, i od njega dala i svojem mužu, koji je bio uz nju, i on je jeo.

7 Onda se obadvoma otvorile oči i oni su spoznali da su goli; stoga su spleli smokvino lišće i od njega si napravili pregače.

8 Nato su čuli šum koraka Gospodina Boga, koji je hodio po vrtu za dnevnog povjetarca, a Adam i njegova žena su se sakrili, pred Gospodinom Bogom, među grmljem u vrtu.

9 Onda je Gospodin Bog zovnuo Adama i rekao mu: "Gdje si?"

10 On je rekao: "Kad sam začuo šum tvojih koraka u vrtu, bojao sam se jer sam bio gol, pa sam se sakrio."

11 A On je rekao: "Tko ti je rekao da si gol? Da nisi možda jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?"

12 Onda je čovjek rekao: "Žena koju si mi dao da bude uz mene, dala mi je sa stabla i ja sam jeo."

13 I Gospodin Bog je rekao ženi: "Zašto si to učinila?" Žena je odgovorila: "Zmija me zavela, pa sam jela."

14 Nato je rekao Gospodin Bog zmiji: "Zato jer si to učinila, prokleta si među svom stokom i svim životinjama zemaljskim! Na svojem ćeš trbuhu puzati i prah ćeš jesti sve dane svojega života!"

15 Neprijateljstvo će staviti između tebe i žene, između tvog roda i njezina roda. On će ti zgnječiti glavu, a ti ćeš ga raniti u petu."

16 Ženi je rekao: "Mnoge će ti muke umnožiti kad zatrudniš. U bolovima ćeš roditi djecu, žudjeti ćeš za svojim mužem i on će nad tobom vladati."

17 Onda je rekao Adamu: "Jer si popustio molbi svoje žene i jeo sa stabla za koje

sam ti zapovjedio, govoreći: 'Ne smiješ jesti s njega': "Neka je prokleta zemlja zbog tebe; mukom ćeš se od nje hraniti sve dane svojega života.

18 Oboje trnje i korov rađat će ti i ti ćeš se hraniti poljskim biljem.

19 U znoju ćeš svojega lica jesti kruh dok se ne vratiš u zemlju iz koje si uzet; jer prah si i u prah ćeš se vratiti."

20 Adam je nadjenao svojoj ženi ime Eva, jer je majka svim živima.

21 I napravio je Gospodin Bog Adamu i njegovoj ženi odjeću od krzna i u njih ih odjenao.

22 Tada je rekao Gospodin Bog: "Eto, čovjek je postao kao jedan od nas, da spozna je dobro i zlo. A sad, samo da ne pruži i svoju ruku i ne uzme i sa stabla života i jede, pa vječno živi"

23 Zato ga Gospodin Bog prognao iz edenskog vrta da obrađuje zemlju iz koje je bio uzet.

24 Tako je on prognao Adama, i postavio kerubine istočno od edenskog vrta s ognjenim mačem, koji se okretao na sve strane, da čuvaju put k stablu života.

Kain i Abel

4 Nato je Adam spoznao Evu, svoju ženu, a ona je zatrudnjela i rodila sina, Kaina; rekla je: "Dobila sam čovjeka pomoću Gospodina."

2 Nato je rodila još jednoga sina, njegova brata Abela; Abel je postao pastir, a Kain poljodjelac.

3 Nakon nekog vremena dogodilo se da je Kain prineo Gospodinu žrtvu od poljskih plodova.

4 I Abel je žrtvovao od prvina svojega stada, i to komade sala. Gospodin je milo pogledao na Abela i njegovu žrtvu,

5 ali na Kaina i njegovu žrtvu nije pogledao. Kain je bio jako srdit i lice mu se namrgodilo.

6 A Gospodin je upitao Kaina: "Zašto si srdit i gledaš pred sobom tako mrko?"

7 Ako pravo radiš, ne odsijeva li ti lice vedrinom? Ako ne radiš pravo, grijeh vreba pred vratima i žudi za tobom, ali ti trebaš nad njim vladati."

8 A Kain je razgovarao sa svojim bratom Abelom; i dogodilo se, dok su bili na polju, da se Kain podigao na svojega brata Abela i ubio ga.

9 Onda je upitao Gospodin Kaina: "Gdje ti je brat Abel?" On je rekao: "Ja ne znam. Zar sam ja čuvar svojega brata?"

10 On je rekao: "Što si učinio? Glas krvi tvojega brata viče k meni sa zemlje.

11 Tako sada neka si proklet, prognan od domaćeg tla što je otvorilo svoja usta da popije krv tvojega brata, iz tvoje ruke.

12 Kad zemlju obrađuješ, ona neće više imati snage da ti daje uroda. BjeGUNAC I

Postanak

lutatalica bit ćeš na zemlji."

13 A Kain je rekao Gospodinu: "Prevelika je moja kazna, a da bih ju mogao snositi.

14 Zaista evo, ovoga me dana tjeraš s lica zemlje; moram se skrivati daleko od tvog lica; bit ću lutalica i bjeGUNAC na zemlji, i moglo bi se dogoditi da me netko ubije kad me susretne."

15 A Gospodin mu rekao: "Ne tako, nego tko god ubije Kaina, sedmerostruka osveta bit će na njega stavljena." I Gospodin je stavio znak na Kaina da ga nitko ne ubije kad ga susretne.

16 Kain je nato otišao ispred lica Gospodinova i doselio se u zemlju Nod istočno od Edena.

17 Kain je spoznao svoju ženu, ona je zatrudnjela i rodila Enoka. On je saziđao grad, i nazvao ga po imenu svojega sina, Enok.

18 Enoku se rodio Irad. Iradu se rodio Mehujael, Mehujaelu se rodio Metušaël, Metušaëlu se rodio Lamek.

19 Tada je Lamek uzeo sebi dvije žene. Jedna se zvala Ada, a druga Zila.

20 Ada je rodila Jabala, koji je bio prao-tac onima koji prebivaju pod šatorima i imaju stoku.

21 Njegov se brat zvao Jubal. On je prao-tac svih koji sviraju na liru i sviralu.

22 A Zila je rodila Tubal-Kaina, kovača koji je pravio svakovrsno posuđe od mjedi i željeza. A sestra Tubal-Kainova bila je Naama.

23 Lamek je rekao svojim ženama: "Ada i Zila, čujte moj glas; žene Lamekove, poslušajte moju riječ: Ubio sam čovjeka koji me ranio i momka koji me udario.

24 Ako će Kain biti sedmerostruko osvećen, Lamek će biti sedamdeset i sedam puta."

25 Adam je opet bio spoznao svoju ženu i ona je rodila sina i nadjenula mu ime Set. Pomislila je: "Bog mi je dao drugoga sina namjesto Abela koga je ubio Kain."

26 I Setu se rodio sin, i on mu nadjenao ime Enoš. Tada se počelo prizivati Ime Gospodinovo.

Ljudski rod od Adama do Noe

5 Ovo je knjiga Adamova rodoslovlja. U dan kad je Bog stvorio čovjeka, stvorio ga na priliku Božju.

2 On ih je stvorio muško i žensko, blagoslovio ih i nazvao ih Adam na dan kad su bili stvoreni.

3 Adam je živio stotinu i trideset godina i rodio mu se sin koji mu je bio po obličju sličan, i nadjenao mu ime Set.

4 Poslije rođenja Setova, Adam je živio osam stotina godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

5 Tako je živio Adam svega devet stotina i trideset godina i umrije.

Postanak

4

6 Set je živio stotinu i pet godina i rodio mu se Enoš.

7 Poslije rođenja Enoševa, Set je živio osam stotina i sedam godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

8 Tako je živio Set svega devet stotina i dvanaest godina i umrije.

9 Enoš je živio devedeset godina i rodio mu se Kenan.

10 Poslije rođenja Kenanova, Enoš je živio još osam stotina i petnaest godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

11 Tako je Enoš živio svega devet stotina i pet godina i umrije.

12 Kenan je živio sedamdeset godina i rodio mu se Mahalalel.

13 Poslije rođenja Mahalalelova, Kenan je živio još osam stotina i četrdeset godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

14 Tako je Kenan živio svega devet stotina i deset godina i umrije.

15 Mahalalel je živio šezdeset i pet godina i rodio mu se Jared.

16 Poslije rođenja Jaredova, Mahalalel je živio još osam stotina i trideset godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

17 Tako je Mahalalel živio svega osam stotina i devedeset i pet godina i umrije.

18 Jared je živio stotinu i šezdeset i dvije godine i rodio mu se Enok.

19 Poslije rođenja Enokova, Jared je živio još osam stotina godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

20 Tako je Jared živio svega devet stotina šezdeset i dvije godine i umrije.

21 Enok je živio šezdeset i pet godina i rodio mu se Metuselah.

22 Poslije rođenja Metuselahova, Enok je živio hodajući s Bogom još tri stotine godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

23 Tako je Enok živio svega tri stotine i šezdeset i pet godina.

24 A Enok je uvijek hodao s Bogom, pa ga nestalo, jer ga uzeo Bog.

25 Metuselah je živio stotinu i osamdeset i sedam godina i rodio mu se Lamek.

26 Poslije rođenja Lamekova, Metuselah je živio još sedam stotina i osamdeset i dvije godine, i rodili mu se sinovi i kćeri.

27 Tako je živio Metuselah svega devet stotina i šezdeset i devet godina i umrije.

28 Lamek je živio stotinu i osamdeset i dvije godine i rodio mu se sin.

29 I on mu je nadjenao ime Noa, pa je rekao: "Ovaj će nas tješiti u teškom poslu naših ruku na polju koje je prokleo Gospodin."

30 Poslije rođenja Noina, Lamek je živio još pet stotina i devedeset i pet godina i rodili mu se sinovi i kćeri.

31 Tako je živio Lamek svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina i umrije.

32 Noi je bilo pet stotina godina, i rodili mu se Sem, Ham i Jafet.

Bog odluči uništiti pokvareno čovječanstvo

6 Nato se dogodilo da kad su se ljudi počeli množiti na površini zemlje i kćeri su im se rodile,

2 da su vidjeli Božji sinovi da su bile lijepe čovječje kćeri, i oni su ih uzimali sebi za žene, koje su god izabrali.

3 I Gospodin je rekao: "Moj duh se neće zauvijek mučiti s čovjekom, jer on je zaista tjelesan; neka mu život bude stotinu i dvadeset godina."

4 U one dane živjeli su divovi na zemlji, pa još i kasnije, kad su Božji sinovi uzimali sebi čovječje kćeri, i kad su ih oni spoznali one su im rodile djecu. To su bili gorostasi davnine, glasoviti ljudi.

5 Tada je Gospodin vidio da je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i da su sve nakane mišljenja i njihova srca uvijek samo na zlo.

6 Gospodin se pokajao što je stvorio čovjeka na zemlji i bio srcem ožalošćen.

7 I Gospodin je rekao: "Uništiti ću s lica zemlje čovjeka koga sam stvorio, oboje čovjeka i zvijeri, sve što gmiže i ptice u zraku, jer se kajem što sam ih stvorio."

8 Ali je Noa našao milost u očima Gospodinovim.

9 Ovo je rodoslovlje Noino: Noa je bio čovjek pravedan i neporočan u svojem naraštaju; Noa je hodio s Bogom.

10 Noi su se rodila tri sina: Sem, Ham i Jafet.

11 Zemlja je bila pokvarena pred Bogom i puna nasilja.

12 Tako je Bog pogledao i vidio kako je zemlja zaista pokvarena, jer je sve čovječanstvo u svojem djelovanju bilo pošlo po zlu na zemlji.

13 I rekao je Bog Noi: "Kraj svim živim stvorenjima je došao pred mene, jer je zemlja puna nasilja koja čine, i evo, uništiti ću ih zajedno sa zemljom."

14 Sagrađi sebi korabljicu od drva gofera, napravi pregratke u korabljici i premaži ju iznutra i izvana zemljanom smolom.

15 Ovako ćeš ju sagrađiti: tri stotine lakata neka bude dužina korablje, pedeset lakata njezina širina i trideset lakata visina!

16 Napravi na korabljici prozor za svjetlo i lakat visine odmjeri odozgor naokolo; stavi onda vrata korabljici sa strane i napravi u njoj donji, srednji i gornji kat!

17 Jer evo, pustiti ću potop na zemlju da uništim sva bića pod nebom koja imaju u sebi dah života; sve što živi na zemlji neka izgine!

18 A s tobom ću napraviti zavjet: ti ćeš ući u korabljicu—ti, s tobom tvoji sinovi, tvoja žena i žene tvojih sinova.

19 Od svih živih bića uzet ćeš u korabljicu po dvoje da ih sobom uzdržiš na životu; neka bude po jedno muško i jedno žen-

sko!

20 Od ptica po njihovim vrstama, od stoke po njihovim vrstama i od živina što gmižu po zemlji neka ude s tobom po dvoje da ostanu na životu.

21 Sobom uzmi sve što treba za hranu i spremi to kod sebe; to će biti za hranu tebi i njima!"

22 I Noa je učinio sve onako kako mu je zapovjedio Bog.

Potop

7 Onda jednoga dana rekao je Gospodin Noi: "Uđi u korabljju s cijelom svojom obitelji, jer sam samo tebe vidio pravedna pred sobom u ovom naraštaju.

2 Od svih čistih životinja uzmi sebi po sedmero, muško i žensko, a od nečistih životinja po dvoje, muško i žensko.

3 I od ptica nebeskih po sedmero, muško i žensko, da se kasnije mogu rasploditi na zemlji.

4 Jer, već do sedam dana pustit ću kišu na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i uništiti ću sa zemlje sva živa bića koja sam ih stvorio."

5 I Noa je učinio sve onako kako mu je zapovjedio Gospodin.

6 Noa je imao šest stotina godina kad je došao potop na zemlju.

7 Tako je Noa sa svojim sinovima, svojom ženom i ženama svojih sinova ušao u korabljju zbog potopa.

8 Od životinja čistih i nečistih, od ptica i od svega što gmiže po zemlji.

9 Ušlo je Noi u korabljju po dvoje, muško i žensko, kako je Bog zapovjedio Noi.

10 I dogodilo se nakon sedam dana da su prodrle vode potopa na zemlju.

11 U šeststotoj godini života Noina, sedamnaestoga dana drugoga mjeseca, na taj dan prodrli su svi izvori velikog bezdana i otvorile se ustave nebeske.

12 Kiša je padala na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći.

13 Upravo taj isti dan ušao je u korabljju Noa i njegovi sinovi Sem, Ham i Jafet, i s njima žena Noina i tri žene njegovih sinova;

14 oni i sve zvijeri po svojim vrstama, stoka po svojim vrstama, sve što gmiže po zemlji po svojim vrstama, i sve ptice po svojim vrstama, sve što je imalo krila i perje.

15 Ušli su Noi u korabljju po dvoje od svih živih bića.

16 Ušlo je muško i žensko od svih bića, kako mu je zapovjedio Bog, onda ih je Gospodin zatvorio unutra.

17 Nato se izlio potop na zemlju za četrdeset dana. Voda je narasla i podigla se korabljja, tako da je plovila nad zemljom.

18 Voda je silom nadolazila i sve se više dizala visoko nad zemljom, a korabljja je

Postanak

plovila po površini vode.

19 Do tako silne visine nabujala je voda na zemlji da su bila pokrivena sva visoka brda pod cijelim nebom.

20 Voda se popela petnaest lakata visoko iznad brda, tako da su ona bila poplavljena.

21 I izginula su sva bića koja su se micala na zemlji, ptice, stoka, zvijeri i sve što gmiže po zemlji, a i svi ljudi.

22 Sve što je imalo u sebi dah života, sve što je živjelo na suhu, pomrije.

23 Tako je on uništio sva bića koja su živjela na licu zemlje: oboje čovjeka i stoku, sve što gmiže i nebeske ptice. Sve je bilo uništeno na zemlji. Ostao je na životu samo Noa i oni koji su bili s njim u korabljji.

24 Voda je još dalje nadolazila na zemlji stotinu i pedeset dana.

Svršetak potopa

8 Onda se Bog sjetio Noe i svih živih bića i svih životinja koje su bile s njim u korabljji. I Bog je pustio vjetar da puhne po zemlji tako da je voda opadala.

2 Zatvorili se izvori bezdana i ustave nebeske se također zaustavile, i kiša s neba je prestala padati.

3 I vode su neprestano otjecale sa zemlje. I nakon stotinu i pedeset dana vode su se smanjile.

4 Sedamnaestoga dana sedmoga mjeseca zaustavila se korabljja na Gori Ararat.

5 Voda je onda dalje opadala do desetoga mjeseca. Prvog dana desetoga mjeseca pokazali su se vrhovi brda.

6 Nato se dogodilo, nakon četrdeset dana, otvorio Noa prozor korablje što je napravio.

7 Tada je ispustio gavrana koji je odlijetao i dolijetao dok nije presahnula voda na zemlji.

8 Onda je ispustio golubicu da vidi je li voda otekla sa zemlje.

9 Ali golubica nije našla mjesta gdje bi stala njezina noga, pa se vratila njemu u korabljju, jer je voda još pokrivala svu površinu zemlje. Tako je on pružio svoju ruku, uhvatio ju i uzeo sebi u korabljju.

10 Počekaao je još sedam dana, pa opet ispustio golubicu iz korablje.

11 Tada se golubica vratila k njemu tek pred večer; i gle, imala je u kljunu svježi maslinov list. Noa je po tom znao da su vode otekale sa zemlje.

12 Ipak je pričekao još sedam dana, pa opet ispustio golubicu, ali se ona k njemu nije više vratila.

13 Dogodilo se šest stotina prve godine, prvog dana prvoga mjeseca, usahnule su vode na zemlji; a Noa je otkrio pokrov na korabljji i pogledao, i vidio da se površina zemlje počela sušiti.

Postanak

6

14 I dvadeset i sedmog dana drugoga mjeseca bila je zemlja suha.

15 Onda se Bog javio Noi, govoreći:

16 "Izadi iz korablje, ti i s tobom tvoja žena, tvoji sinovi i žene tvojih sinova!"

17 Sobom uzmi sve razne vrste životinja što su s tobom: ptice, stoku, i sve što gmiže po zemlji da se slobodno kreću po zemlji, da se rasplode i razmnože na zemlji!"

18 I tako je izašao Noa, s njim njegovi sinovi, njegova žena i žene njegovih sinova.

19 Sve zvijeri, sve sitne životinje, i sve ptice, sve što se samo miče na zemlji, po svojim vrstama, izašli su iz korablje.

20 Onda je Noa podigao Gospodinu žrtvenik, uzeo je po komad od svih čistih životinja i od svih čistih ptica i prineo na žrtveniku žrtvu paljenicu.

21 Kad je Gospodin omirisao ugodan miris, rekao je u sebi: "Nikada više neću prokleti zemlje zbog ljudi; i makar je mišljenje srca čovječjega zlo od njegove mladosti, neću ipak više uništiti sva živa bića kao što sam učinio."

22 Od sada, dok bude zemlje, neće više nestajati sjetve ni žetve, studeni ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći."

Zavjet Božji s Noom. Grijeh Hamov

9 Tada je Bog blagoslovio Nou i njegove sinove, i rekao im: "Rađajte se, množite, i napunite zemlju!"

2 Strah pred vama neka bude na svim životinjama zemaljskim i svim pticama nebeskim, sve što se miče na zemlji i sve morske ribe; one su u vaše ruke predane.

3 Sve što se miče i što živi, neka vam bude za hranu. Sve to ja vama dajem, kao i zeleno bilje.

4 Ali ne smijete jesti meso koje još ima u sebi svoj život, naime, krv.

5 Zaista za krv vašega života tražit ću obračun; od svake životinje tražit ću za to obračun, od svakoga čovjeka, pa i od njegova brata, tražit ću obračun za život čovječji.

6 Tko god prolije krv čovječju, njegovu će krv proliti čovjek; jer je Bog stvorio čovjeka po slici Božjoj.

7 A vi se sada rađajte i množite, raširite se na zemlji i namnožite se na njoj!"

8 Onda je Bog rekao Noi i njegovim sinovima koji su bili s njim, govoreći:

9 "Evo, sklapam sad zavjet s vama i s vašim potomcima poslije vas,

10 i sa svim živim bićima koja su s vama, s pticama, sa stokom i sa svim zemaljskim zvijerima koja su s vama, i sa svim zemaljskim životinjama koje su izašle iz korablje.

11 Ja sklapam svoj zavjet s vama: da ni-

jedno stvorenje ne bude više uništeno od vode potopa, i da od sada više neće doći potop da opustoši zemlju."

12 I rekao je Bog: "Ovo je znak zavjeta koji sklapam između sebe i vas i svih živih stvorenja koja su s vama za sve vaše dolazeće naraštaje.

13 Stavljam svoju dugu u oblak koja će biti znak zavjeta između mene i zemlje!"

14 I bit će, da kad navučem oblake na zemlju ukazat će se duga u oblacima,

15 i ja ću se sjetiti svojega zavjeta koji postoji između mene i vas, i svih živih stvorenja; nikada više neće biti vode za potop da uništi sva stvorenja.

16 Kad se ukaže duga u oblacima, pogledat ću ju i sjetit ću se vječnoga zavjeta između Boga i živih stvorenja svake vrste koja su na zemlji."

17 I rekao je Bog Noi: "To je znak zavjeta kojega sam napravio između sebe i svih živih bića na zemlji."

18 A Noini sinovi, koji su izašli iz korablje, bili su: Sem, Ham i Jafet. Ham je bio otac Kanaanov.

19 Ova trojica bila su Noini sinovi i od njih se sva zemlja napučila.

20 Noa je počeo obrađivati zemlju i zasađio vinograd.

21 Onda je pio vino, opio se i ležao je otkriven u svojem šatoru.

22 Ham, otac Kanaanov, promatrao je golotinju svojega oca i rekao to vani obojici svoje braće.

23 A Sem i Jafet su uzeli ogrtač i stavili ga obojica na svoja ramena, išli su natrške unutra i pokrili njime golotinju svojega oca. Njihovo lice bilo je pri tom natrag okrenuto tako da nisu vidjeli golotinje svojega oca.

24 A kad se Noa rastriznjio od vina doznao je što mu je učinio njegov mlađi sin.

25 Onda je on rekao: "Neka bude proklet Kanaan, i neka bude najniži sluga svojoj braći!"

26 I on je rekao: "Neka je blagoslovljen Gospodin, Bog Semov, Kanaan neka mu je sluga!"

27 Neka raširi Bog Jafeta, neka prebiva u Semovim šatorima; Kanaan neka mu je sluga!"

28 Noa je živio nakon potopa još tri stotine i pedeset godina.

29 A Noa je živio svega devet stotina i pedeset godina i umrije.

Rodoslovlje Noinih sinova

10 A sada ovo je rodoslovlje Noinih sinova, Sema, Hama i Jafeta, kojima su se rodili sinovi poslije potopa.

2 Jafetovi sinovi bili su: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešek i Tiras.

3 Gomerovi sinovi bili su: Aškenaz, Rifat

i Togarma.

4 Javanovi sinovi bili su: Elišah i Taršiš, Kitim i Dodanim.

5 Od ovih su se razgranali neznabožački narodi po otocima. To su Jafetovi sinovi prema svojim zemljama, svaki s vlastitim jezikom, prema svojim obiteljima i narodima.

6 Hamovi sinovi bili su: Kuš, Mizraim, Put i Kanaan.

7 Kušovi sinovi bili su: Seba, Havila, Sabta, Ramah i Sabteka. Ramahovi sinovi bili su: Seba i Dedan.

8 Kušu se rodio Nimrod; on je bio prvi i silni vladar na zemlji.

9 On je bio silan lovac pred Gospodinom, zato se govori: "Silan lovac kao Nimrod pred Gospodinom."

10 Početak njegova kraljevstva bili su: Babel, Erech, Akad i Kalne u zemlji Sinear.

11 Iz ove je zemlje otišao u Asiriju i sazidao Ninivu, Rehobot-Ir, Kalah

12 i Resen između Ninive i Kalaha (to je glavni grad).

13 A Mizraimu se rodio Ludim, Anamim, Lehabim, Naftuhim,

14 Patrusim i Kasluhim, od kojih su potekli Filistejci i Kaftorimci.

15 Kanaanu se rodio Sidon njegov prvorodenac, i Het.

16 Onda Jebusejci, Amorejci, Girgašejci, Hivejci, Arkejci i Sinejci.

18 Arvadejci, Semarejci i Hamatejci; poslije se plemena kanaanska dalje raširila.

19 Dosezalo je područje Kanaanaca od Sidona prema Geraru do Gaze i prema Sodomi, Gomori, Adami i Seboimu do Leše.

20 To su Hamovi sinovi po svojim rodovima po svojim jezicima, u njihovim zemljama i narodima.

21 I Šemu, ocu svih Eberovih sinova, starijemu bratu Jafetovu, rodili su se sinovi.

22 Šemovi sinovi bili su: Elam, Ašur, Arfaksad, Lud i Aram.

23 Aramovi sinovi bili su: Us, Hul, Geter i Maš.

24 Arfaksadu se rodio Salah, a Salahu se rodio Eber.

25 Eberu su se rodila dva sina: jednomu je bilo ime Peleg, jer se u njegovo vrijeme razdijelilo čovječanstvo, a njegovu bratu bilo je ime Joktan.

26 Joktanu se rodio Almodad, Šelef, Harsarmavet i Jerah,

27 Hadoram, Uzal i Diklah,

28 Obal, Abimael, Seba,

29 Ofir, Havila i Jobab: svi su ovi Joktanovi sinovi.

30 Njihova Prebivališta se protezala od Meše prema Sefaru do istočnih gora.

Postanak

31 To su Šemovi sinovi po svojim rodovima, po svojim jezicima, u njihovim zemljama i narodima.

32 To su obitelji Noinih sinova po svojim naraštajima u svojim narodima. Od njih su se narodi razgranali po zemlji poslije potopa.

Kula babilonska

11 Tada je zemlja imala jedan jezik i jedan govor.

2 I dogodilo se, da kako su putovali od istoka, našli su ravnicu u zemlji Sinear i ondje se naselili.

3 Onda su rekli jedan drugomu: "Hajdemo praviti opeku i da ju ispečemo!" Opeke im bile mjesto kamena a zemljana smola za žbuku.

4 Onda su rekli: "Hajde da saznamo sebi grad i kulu s vrhom do nebesa, da pribavimo sebi ime, da se ne raspršimo po cijeloj zemlji!"

5 A Gospodin je sišao da vidi grad i kulu što su ih zidali čovječji sinovi.

6 I Gospodin je rekao: "Doista, svi su sad jedan narod i svi imaju jedan jezik, i to su počeli raditi. Od sada ih više ništa neće zaustaviti izvesti što god naume.

7 Hajde da sidemo i da im pobrkamo jezik da ne razumiju jedan drugoga što govore!"

8 Tako ih je Gospodin raspršio odande po cijeloj zemlji i tako su odustali od zidanja grada.

9 Stoga mu je ime Babel, jer je ondje Gospodin pobrkao jezik cijele zemlje, i odande ih je Gospodin raspršio po cijeloj zemlji.

10 Ovo je rodoslovlje Šemovo. Šemu je bilo stotinu godina kad mu se rodio Arfaksad, dvije godine poslije potopa.

11 Poslije rođenja Arfaksadova, Šem je živio pet stotina godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

12 Arfaksad je živio trideset i pet godina i rodio mu se Salah.

13 Poslije rođenja Salahova, Arfaksad je živio još četiri stotine i tri godine, i rodili mu se sinovi i kćeri.

14 Salah je živio trideset godina i rodio mu se Eber.

15 Poslije rođenja Eberova, Salah je živio četiri stotine i tri godine, i rodili mu se sinovi i kćeri.

16 Eber je živio trideset i četiri godine i rodio mu se Peleg.

17 Poslije rođenja Pelegova, Eber je živio još četiri stotine i trideset godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

18 Peleg je živio trideset godina i rodio mu se Reu.

19 Poslije rođenja Reuova, Peleg je živio dvjesto i devet godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

Postanak

8

20 Reu je živio trideset i dvije godine i rodio mu se Serug.

21 Poslije rođenja Serugova, Reu je živio dvjesti i sedam godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

22 Serug je živio trideset godina i rodio mu se Nahor.

23 Poslije rođenja Nahorova, Serug je živio još dvjesti godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

24 Nahor je živio dvadeset i devet godina i rodio mu se Terah.

25 Poslije rođenja Terahova, Nahor je živio još stotinu i devetnaest godina, i rodili mu se sinovi i kćeri.

26 Tako je Terah živio sedamdeset godina i rodio mu se Abram, Nahor i Haran.

27 Ovo je rodoslovlje Terahovo. Terahu se rodio Abram, Nahor i Haran, a Haranu se rodio Lot.

28 Haran je umro još za svojega života oca Teraha u svojoj postojbini, u Uru u Kaldeji.

29 Abram i Nahor su se oženili. Abramovoj ženi bilo je ime Saraja, a Nahorovoj ženi bilo je ime Milka, kći Haranova, oca Milke i Jiske.

30 A Saraja je bila nerotkinja, nije imala djece.

31 Onda je Terah uzeo svojega sina Abrama i svojega unuka Lota, sina Haranova, i snahu svoju Saraju, ženu Abrama, svojega sina, i iselio se s njima iz Ura u Kaldeji, da idu u zemlju Kanaan, i došli su do Harana i smjestili se ondje.

32 Tako je bilo Terahovih dana dvjesti i pet godina, i umro je Terah u Haranu.

Poziv Abrama

12 Nato je Gospodin rekao Abramom: "Idi iz svoje zemlje i od svojega roda i iz doma svojega oca u zemlju koju ću ti pokazati!"

2 Učinit ću te velikim narodom, blagoslovit ću te i uzveličat ću tvoje ime; i ti ćeš biti blagoslov.

3 Blagoslovit ću one koji tebe blagoslivljaju, i proklet ću one koji tebe proklinju; u tebi će biti blagoslovljena sva plemena na zemlji."

4 I pošao je Abram, kako mu je zapovjedio Gospodin, i s njim je pošao Lot. Sedamdeset i pet godina bilo je Abramom kad je otišao iz Harana.

5 I uzeo je Abram Saraju, svoju ženu, i Lota, sina svojega brata, i sav imetak što su imali, i svu družinu koju su bili dobili u Haranu, i izašli su da se zapute u zemlju Kanaan. Tako su oni došli u zemlju Kanaan.

6 Prošao je Abram zemlju sve do svetišta Sekema, sve do Hраста Moreh. Kanaanci su tada prebivali u zemlji.

7 Onda se Gospodin ukazao Abramom i rekao mu: "Tvojim potomcima dat ću ovu zemlju." I on je ondje podigao žrtvenik Gospodinu koji mu se ukazao.

8 I krenuo je odatle dalje u gore istočno od Betela i postavio svoj šator između Betela na zapadu i Aja na istoku. Tu je podigao Gospodinu žrtvenik i prizvao Ime Gospodinovo.

9 I tako je Abram putovao još dalje prema jugu.

10 A nastala je glad u zemlji, i Abram je sišao u Egipat da se ondje za koje vrijeme skloni, jer je glad teško pritiskivala zemlju.

11 I dogodilo se, kad se približio Egiptu, rekao je Saraji, svojoj ženi: "Znam dobro da si vrlo lijepa žena."

12 Stoga kad te vide Egipćani, reći će: 'To mu je žena' i mene će ubiti, a tebe ostaviti na životu."

13 Pa kaži da si mi sestra, da mi zbog tebe bude dobro, i da bi zbog tebe ostao na životu!"

14 A kad je došao Abram u Egipat, vidjeli su Egipćani da je njegova žena vrlo lijepa.

15 Vidjeli su ju i dvorani faraonovi i hvalili ju pred faraonom. I žena je bila dovedena u dvor faraonov.

16 I on je činio dobro Abramom zbog nje. On je dobio ovaca, goveda, magaraca, sluga i sluškinja, magarica i deva.

17 Ali je Gospodin pustio teška zla na faraona i na njegov dom zbog Saraje, žene Abramove.

18 Onda je dozvao faraon Abrama i upitao ga: "Što si mi to učinio? Zašto mi nisi rekao da je ona tvoja žena?"

19 Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra,' pa sam je zamalo uzeo sebi za ženu. A sada, eto ti tvoja žena, uzmi je i idi!"

20 I zapovjedio je faraon svojim ljudima za njega, i oni su ga ispratili s njegovom ženom i sa svim što je god imao.

Abram i Lot

13 Onda je Abram otišao iz Egipta dalje na jug, on i njegova žena i sve što je god imao i Lot s njim.

2 Abram je bio vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom.

3 Od juga putujući dalje sve do Betela, do mjesta gdje mu je prije bio šator, između Betela i Aja,

4 do mjesta, gdje je prije podigao žrtvenik. Ondje je Abram prizvao Ime Gospodinovo.

5 A i Lot, koji je išao s Abramom, imao je ovaca, goveda i šatora.

6 A zemlje nije bilo dosta da bi ih uzdržavala kad bi ostali zajedno, jer je njihovo imanje bilo tako veliko da nisu mogli ostati boraviti zajedno.

7 I tako je nastajala svađa između pastira stada Abramova i pastira stada Lotova. Tada su još prebivali i Kanaanci i Perizejci u toj zemlji.

8 Zato je Abram rekao Lotu: "Neka ne bude svađe između mene i tebe, između mojih i tvojih pastira, jer smo braća.

9 Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se radije od mene! Ako li ti kreneš nalijevo, ja ću nadesno; ili, ako ti kreneš nadesno, onda ću ja nalijevo.

10 I Lot je podigao svoje oči i vidio da je sva ravnica Jordana posve natopljena (prije nego što je Gospodin uništio Sodomu i Gomoru) kao vrt Gospodinov, kao egipatska zemlja, kako se ide prema Zoaru.

11 Tada je Lot izabrao sebi svu ravnicu Jordana, i oputovao na istok. I tako se oni odijelili jedan od drugoga.

12 Abram je ostao u zemlji Kanaanaca, a Lot je živio u gradovima ravnice i razapinjao svoj šator sve do Sodome.

13 A ljudi u Sodomi bili su veoma zli i jako su sagriješili protiv Gospodina.

14 A Gospodin je rekao Abram, poslije kako se Lot odijelio od njega: "Podigni svoje oči i pogledaj s mjesta gdje stojiš: prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu;

15 jer svu zemlju koju vidiš, dat ću tebi i tvojim potomcima zauvijek.

16 I učinit ću tvoje potomstvo kao prah na zemlji. Ako tko mogne prebrojiti prah na zemlji, moći će onda prebrojiti i tvoje potomstvo.

17 Ustani i prodi zemlju u dužinu i u širinu, jer ću je dati tebi."

18 I Abram je podigao svoje šatore i smjestio se kod Hrastova Mamre koji su u Hebronu, i ondje je podigao žrtvenik Gospodinu.

Abram i Melkizedek

14 I dogodilo se u vrijeme Amrafela, kralja Sinear, Arioka, kralja Elasa, Kedorlaomera, kralja Elama i Tidal, kralja Gojima,

2 da su se ovi zaratili s Berom, kraljem Sodome, Biršom, kraljem Gomore, sa Sinabom, kraljem Adme, sa Semeberom, kraljem Seboima i s kraljem u Beli, to jest u Zoaru.

3 Svi su se oni skupili u Dolini Sidim, (to jest Slano more).

4 Dvanaest godina služili su Kedorlaomeru, ali su u trinaestoj godini podigli ustanak.

5 A u četrnaestoj godini došao je Kedorlaomer i kraljevi koji su bili s njim i napali su Refaimce u Aštarot Karnaimu, Zuzijce u Hamu, Emijce u ravnici kod Kirjatajima,

6 i Horijce na gorama Seira sve do El-Parana koji je uz pustinju.

7 Onda su se vratili i došli u En Mišpat, to jest Kadeš, napali su i pokorili svu zemlju Amalečana i Amorejaca, koji su prebivali u Hazezon Tamaru.

8 A kralj Sodome, kralj Gomore, kralj Adme, kralj Seboima i kralj u Bali, to jest u Zoaru, izašli su i skupa se postavili u boj protiv onih u Dolini Sidimu:

9 protiv Kedorlaomera, kralja Elama, Tidal, kralja Gojima, Amrafela, kralja Sinear, i Arioka, kralja Elasa: četiri kralja protiv pet.

10 A Dolina Sidim bila je puna jama sa paklinom; a kraljevi Sodome i Gomore su bježali i neki su pali u njih, a ostali pobjegli u gore.

11 Onda su oni uzeli sve blago Sodome i Gomore i svu njihovu hranu, i otišli svojim putom.

12 Uzeli su i Lota, sina brata Abramova koji je boravio u Sodomi, i njegovo blago, pa otišli.

13 Onda je došao neki bjegunac i javio Abram, Hebrejcu, koji je onda boravio kod hrastova Mamre, Amorejca, brat Eškolor i Anerov; ovi su bili u savezu s Abramom.

14 A kad je čuo Abram da je njegov brat zarobljen, naoružao je svoje izvježbane sluge, tri stotine i osamnaest ljudi rođenih u njegovoj kući, i pošao za njima u potjeru do Dana.

15 On je podijelio svoje ljude, udario na njih sa svojim slugama, tukao ih i tjerao sve do Hobe, koja je sjeverno od Damaska.

16 Tako je povratio sve blago, i Lota, svojega brata, i njegovo blago, kao i žene i ostale ljude.

17 A kad se vraćao s pobjede nad Kedorlaomerom i kraljevima koji su bili s njim u savezu, izašao mu u susret kralj Sodome u Dolinu Save, (to jest, Dolinu kraljevsku).

18 Tada je Melkizedek, kralj Salema, donio kruh i vino; on je bio svećenik Boga Svevišnjega.

19 On ga je blagoslovio i rekao: "Blagoslovljen budi Abrame od Boga Svevišnjega, Vlasnika neba i zemlje!"

20 I neka je slavljen Bog Svevišnji, koji je predao tvoje neprijatelje u tvoje ruke!" I on mu je dao desetinu od svega.

21 A kralj sedomski rekao je Abram: "Daj meni samo ljude, a blago zadrži za sebe!"

22 Ali Abram je rekao sedomskom kralju, govoreći: "Dižem svoju ruku Gospodinu, Bogu Svevišnjemu, Vlasniku neba i zemlje i zaklinjem se:

23 da neću uzeti ništa od konca, do remena obuće, i da neću uzeti ništa što je tvoje da ne rečeš: 'Ja sam obogatio Abrama'—

Postanak

10

24 osim onoga što su pojeli momci i dio ljudima koji su išli sa mnom: Aner, Eškol i Mamre; oni neka uzmu svoj dio!"

Obećanja Božja Abram

15 Poslije tih događaja došla je riječ Gospodinova Abram u jednom vide-nju, govoreći: "Ne boj se, Abrame, ja sam tvoj štit, tvoja nagrada bit će vrlo velika."

2 Ali je Abram rekao: "Gospodine Bože, što mi možeš dati kad sam bez djece, a moj je baštinik Eliezer Damašćanin?"

3 Abram je rekao: "Eto, nisi mi dao potomstva, pa će onaj rođen u mojoj kući biti moj baštinik."

4 Ali gle, odmah mu je došla riječ Gospodinova, govoreći: "Taj neće biti tvoj baštinik, nego onaj koji će izići iz tvoga tijela bit će tvoj baštinik."

5 Tada ga izveo van i rekao mu: "Pogledaj na nebo i prebroji zvijezde, ako ih možeš prebrojiti!" I onda nastavio: "Toliko će biti tvoje potomstvo."

6 Abram je povjerovao Gospodinu i on mu je to uračunao u pravednost.

7 Onda mu je On rekao: "Ja sam Gospodin koji te izveo iz Ura u Kaldeji da ti dadem ovu zemlju u posjed."

8 A on je rekao: "Gospodine Bože, po čemu ću ja znati da ću ju posjedovati?"

9 Nato mu je On rekao: "Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, grlicu i mladoga goluba!"

10 Tada mu je on donio sve te životinje, rasjekao ih na pola i stavio svaku polovicu jednu prema drugoj, ali ptice nije rasjekao.

11 A kad su se ptice grabežljivice spuštale na komade mesa, Abram ih otje-rivao.

12 I kad je sunce zalazilo, pao je na Abra-ma dubok san, i ujedno ga obuzeo strah i veliki mrak pao na njega.

13 Onda je On rekao Abram: "Za sigurno znaj da će tvoji potomci biti stranci u zemlji koja im ne pripada, i morat će služiti drugima, i oni će ih tlačiti četiri stotine godina."

14 Ali samom narodu kojemu će služiti ja ću suditi, a poslije će oni izići s velikim bogatstvom.

15 A ti ćeš poći u miru k svojim očevima i bit ćeš pokopan u sretnoj starosti.

16 A u četvrtom naraštaju oni će se vratiti ovamo, jer zlodjela Amorejaca još nisu potpuna."

17 I dogodilo se, kad je sunce zašlo i nas-tao mrak, gle, pojavila se zadimljena žer-avica i goruća zublja prošli su između onih žrtvenih komada!

18 Istoga dana napravio je Gospodin zavjet s Abramom, govoreći: "Tvojem potomstvu dajem ovu zemlju, od rijeke Egipta sve do Velike rijeke, rijeke Eu-

frata.

19 Kenejce, Kenizejce, Kadmonejce;

20 Hitejce, Perizejce, Refaimce;

21 Amorejce, Kanaanee, Girgašejce i Je-busejce."

Hagara i Išmael

16 A Saraja, žena Abramova, nije mu radala djece, a imala je sluškinju Egipćanku čije je ime bilo Hagara.

2 Onda je rekla Saraja Abram: "Gle, Gospodin mi je uskratio roditi djecu. Hajde k mojoj sluškinji, pa možda ću po njoj dobiti djecu." Abram je pristao na ri-ječ Sarajinu.

3 Onda je Saraja, žena Abramova, uzela Hagaru Egipćanku, svoju sluškinju, i dala ju Abram u svojem mužu za ženu, poslije deset godina Abramova boravka u zemlji Kanaan.

4 Tako je on ušao k Hagari i ona je za-trudnjela. A kad je opazila da je trudna, prezrela je svoju gospodaricu.

5 Onda je rekla Saraja Abram: "Nepravda što mi se nanosi ti si skrivio. Ja sam ti dala svoju sluškinju za ženu, a ona sad kad je vidjela da je trudna, s prezirom gleda na mene. Gospodin neka sudi između mene i tebe!"

6 Abram je rekao Saraji, govoreći: "Gle, tvoja je sluškinja u tvojoj ruci; čini s njom kako ti je drago!" A kad je Saraja počela s njom strogo postupati, ona je pobjegla od nje.

7 Andeo Gospodinov našao ju na izvoru vode u pustinji, pokraj izvora na putu u Sur.

8 On ju upitao: "Hagaro, sluškinjo Sara-jina, odakle dolaziš i kamo ideš?" A ona je odgovorila: "Bježim od svoje gospodarice Saraje."

9 Nato joj je Andeo Gospodinov rekao: "Vrati se natrag svojoj gospodarici, i pod-loži se njezinoj vlasti!"

10 Tada joj je andeo Gospodinov rekao: "Umnožit ću tvoje potomstvo tako da se od mnoštva neće moći prebrojiti."

11 I andeo Gospodinov joj rekao: "Eto, trudna si sad i roditi ćeš sina, komu ćeš nadjenuti ime Išmael, jer je Gospodin čuo tvoju muku!"

12 On će biti čovjek sličan divljemu ma-garcu: ruka će se njegova dizati na sva-koga, a svačija ruka na njega i boravit će u blizini sve svoje braće."

13 Onda je ona nazvala Gospodina koji je bio s njom govorio: "Ti si Bog Svevidljiv", jer je rekla—"Jesam li zaista vidjela onoga koji mene vidi i ostala živa?"

14 Stoga se onaj studenac nazvao Beer-Lahai-Roi – Studenac Svevidljivoga, ondje je između Kadeša i Bereda.

15 Hagara je rodila Abram u sina, a Abram je nadjenao sinu, koga mu ga je

rodila Hagara, ime Išmael.

16 Abram u je bilo osamdeset i šest godina kad je Hagara rodila Abram u Išmaela.

17 *Abram dobiva ime Abraham. Obećanje Izaka*
Kad je Abram u bilo devedeset i devet godina, pojavio se Gospodin Abram u i rekao: "Ja sam Bog Svemoćni, hodaj preda mnom i budi neporočan!"

2 I napraviti ću moj zavjet između mene i tebe i prekomjerno ću te umnožiti."

3 Onda je Abram pao ničice na svoje lice i Bog je govorio s njim rekavši:

4 "Evo, ja sklapam moj zavjet s tobom, i ti ćeš postati otac mnogim narodima."

5 Zato od sada tvoje ime neće više biti Abram, već će ti ime biti Abraham, jer te postavljam ocem mnogim narodima."

6 učiniti ću te prekomjerno plodnim; i načiniti ću od tebe narode, i kraljevi će izići od tebe."

7 Ja ću utvrditi moj zavjet između mene i tebe i tvojega potomstva poslije tebe kroz sve njihove naraštaje za vječni zavjet, i bit ću Bog tebi i tvojim potomcima poslije tebe."

8 I tebi i tvojem potomstvu poslije tebe, dat ću zemlju, u kojoj sad boraviš kao došljak, svu zemlju Kanaan u vječni posjed; a ja ću biti njihov Bog."

9 I rekao je Bog dalje Abrahamu: "A ti drži moj zavjet, ti i tvoje potomstvo poslije tebe kroz sve njihove naraštaje!"

10 A ovo je moj zavjet što ćeš ga držati, između mene i tebe i tvojega potomstva poslije tebe: svako muško među vama neka bude obrezano."

11 A bit ćete obrezani na mesu svoje prednje kože, i to neka bude znak zavjeta između mene i vas!"

12 Svako muško dijete među vama kad mu bude osam dana neka bude obrezano, kroz sve vaše naraštaje; onaj koji je rođen u tvojoj kući ili kupljen za novac od koga god stranaca, koji nije tvoj potomak."

13 Mora biti obrezan svaki onaj koji je rođen u tvojoj kući i onaj koji je kupljen za tvoj novac. Tako će moj zavjet, utisnut u vaše meso, biti vječni zavjet."

14 A neobrezan muški, koji nije obrezan na mesu svoje prednje kože, neka se iskorijeni iz svojega naroda; on je prekršio moj zavjet."

15 Još je rekao Bog Abrahamu: "Saraju, svoju ženu, ne zovi više Saraja, nego neka joj bude ime Sara!"

16 Ja ću ju blagosloviti i dat ću ti od nje sina; onda ću ju blagosloviti, i ona će biti majka narodima i kraljevi narodima poteći će od nje."

17 Onda je Abraham pao ničice na svoje lice i nasmijao se, jer je pomislio u sebi: "Zar će se čovjeku od stotinu godina

Postanak

roditi dijete? Zar će Sara koja ima devedeset godina roditi dijete?"

18 I rekao je Abraham Bogu: "Oh, da bi samo Išmael živio pred tobom!"

19 Tada je Bog rekao: "Ne, tvoja žena Sara će ti roditi sina i ti ćeš mu nadjenuti ime Izak! S njim ću utvrditi vječni zavjet i s njegovim potomcima poslije njega."

20 A i za Išmaela uslišao sam te: eto, blagoslivljam ga, i učiniti ću ga plodnim i prekomjerno ću ga umnožiti. Dvanaest glavara izići će od njega i učiniti ću ga velikim narodom."

21 A utvrditi ću svoj zavjet s Izakom koga će ti roditi Sara iduće godine u ovo doba."

22 Kad završio s njim svoj govor, Bog se podigao od Abrahama."

23 Nato je Abraham uzео Išmaela, svojega sina, i sve koji su se rodili u njegovoj kući, i sve koje god je kupio za novac, svako muško u kući Abrahamovoj, i obrezao još isti dan meso njihove prednje kože, kako mu je Bog rekao."

24 Abrahamu je bilo devedeset i devet godina kad je bio obrezan na mesu svoje prednje kože."

25 A Išmaelu, njegovom sinu, bilo je trinaest godina kad je bio obrezan na mesu svoje prednje kože."

26 U jedan isti dan bili su obrezani Abraham i njegov sin Išmael."

27 I svi muški njegove kuće, rođeni u kući ili za novac kupljeni od došljaka, bili su s njim obrezani."

Abraham zagovara Sodomu i Gomoru

18 Onda se Gospodin pojavio Abrahamu kod hrastova Mamre dok je za dnevne žege sjedio na ulazu u šator."

2 Kad je on podigao svoje oči i pogledao oko sebe, i gle, tri čovjeka stajali su pred njim. Kad ih je opazio, potrčao im od ulaza u šator u susret i poklonio se sve do zemlje."

3 i rekao: "Moj Gospodine, ako imam milost u tvojim očima, nemoj mimoići svojega slugu!"

4 Dajte, molim, da vam se donese malo vode da si operete noge, i odmorite se pod stablom!"

5 A ja ću vam iznijeti nešto kruha, da se okrijepite, pa onda možete poći dalje. Zato ste i prošli pokraj svojega sluga." I oni su rekli: "učini kako si rekao!"

6 Nato je Abraham otrčao Sari u šator i rekao: "Uzmi brzo tri mjerice bijeloga brašna, zamijesi i ispeci pogače!"

7 Onda je Abraham otrčao govedima, uzео mlado debelo tele, i dao ga momku da ga brže-bolje pripravi."

8 Nato je uzео masla, mlijeka i tele koje je dao pripravit i postavio to pred njih; a sam je stajao pred njima pod stablom dok su oni jeli."

Postanak

12

9 Onda su ga upitali: "Gdje je Sara, tvoja žena?" A on je rekao: "Ovdje u šatoru."

10 On je rekao: "Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće, onda će tvoja žena Sara imati sina." A Sara je prisluškivala na ulazu u šator što je bio iza njega.

11 A Abraham i Sara bili su ostarjeli, odmakli u godinama; a Sara je već prošla vrijeme rađanja djece.

12 Stoga se Sara sama u sebi nasmijala, misleći: "Sad kad sam stara pa da pomišljam na uživanje; a i moj gospodar je star."

13 A Gospodin je rekao Abrahamu: "Što se smije Sara misleći: 'Zar ću zbilja još roditi, kad sam ostarjela?'"

14 Je li Gospodinu išta nemoguće? Do godine u ovo doba opet ću doći k tebi, i onda će Sara imati sina."

15 A Sara je zatajila, govoreći: "Nisam se smijala." Jer se bojala. A on je rekao: "Ne, ali se jesi smijala."

16 Tada su ljudi ustali i krenuli prema Sodomi, a Abraham je pošao s njima da ih isprati.

17 A Gospodin je rekao: "Zar da skrivam od Abrahama što ću učiniti?"

18 Abraham će ipak postati narod velik i moćan, i u njemu će biti svi narodi na zemlji blagoslovljeni.

19 Dat ću mu to do znanja, da bi on zapovjedio svojoj djeci i svojem budućem domaćinstvu da se drže puta Gospodinova radeći po pravednosti i pravici, da bi Gospodin izvršio na Abrahamu što mu je obećao."

20 I Gospodin je rekao: "Pošto je tužba na Sodomu i Gomoru velika i njihov grijeh veoma težak.

21 Ja ću sići i vidjeti jesu li uistinu činili prema tužbi što je doprla do mene, ako ne znat ću."

22 Tada su ljudi krenuli odande prema Sodomi, a Abraham je još ostao pred Gospodinom.

23 I Abraham je pristupio bliže i rekao: "Zar ćeš i pravednoga pogubiti s bezbožnim?"

24 Možda ima pedeset pravednih u gradu. Hoćeš li uništiti mjesto radije nego ga poštediti zbog pedeset pravednih koji su u njemu?"

25 Daleko neka je to od tebe da takvo što učiniš i da zajedno s bezbožnim usmretiš i pravednoga, i da bude pravedniku kao i bezbožniku. Daleko neka je to od tebe! Neće li Sudac cijeloga svijeta suditi po pravdi?"

26 A Gospodin je rekao: "Ako nađem u Sodomi pedeset pravednih u gradu, poštedjet ću cijelo mjesto zbog njih."

27 Onda mu rekao Abraham, govoreći: "Ja sam se, eto, već usudio govoriti s Go-

spodinom svojim, premda sam samo prah i pepeo.

28 Možda ih ima pedeset pravednih manje pet. Hoćeš li zbog ovih pet uništiti cijeli grad?" On je rekao: "Neću ga uništiti, ako ondje nađem četrdeset i pet."

29 Onda mu je još rekao, govoreći: "Ako bi se ondje našlo samo četrdeset." On je rekao: "Neću to učiniti zbog tih četrdeset."

30 On je rekao: "Neka se Gospodine ne ljuti ako još progovorim. Ako bi se ondje našlo samo trideset." On je rekao: "Neću to učiniti ako ih ondje nađem samo trideset."

31 Tada je on rekao: "Ja sam se već usudio govoriti Gospodinu. Ako bi ih se ondje možda našlo samo dvadeset." On je rekao: "Neću ga uništiti i zbog tih dvadeset."

32 I on je rekao: "Ah, ne ljuti se Gospodine, ako samo još jednom progovorim. Ako bi ih se ondje našlo samo deset." On je rekao: "Neću ga uništiti i zbog tih deset."

33 Tako je Gospodin otišao svojim putem čim je završio razgovor s Abrahamom, a Abraham se vratio u svoje mjesto.

Uništenje Sodome i izbavljanje Lota

19 Nato ona dva anđela su stigla večer u Sodomu dok je Lot sjedio na vratima Sodome. Cim ih je Lot opazio, ustao je pred njima i poklonio se licem sve do zemlje.

2 On je rekao: "Molim vas, gospodo, svratite se u kuću svojega sluga da prenoćite i operete svoje noge; onda sutra rano možete nastaviti svoj put." A oni su rekli: "Ne, mi ćemo prenoćiti vani na trgu."

3 Ali ih je on uporno navraćao, pa se oni svratili k njemu i ušli u njegovu kuću. On ih je ugostio i dao ispeći beskrvasnih pogača, i oni su jeli.

4 Ali prije nego su otišli leći, opkolili su kuću ljudi grada Sodome, mlado i staro, sav narod do posljednjega čovjeka.

5 Oni su pozvali Lota i rekli mu: "Gdje su ljudi koji su večeras došli k tebi? Izvedi nam ih da ih tjelesno upoznamo!"

6 Nato je Lot izašao k njima van pred vrata, a vrata je zatvorio za sobom.

7 pa rekao: "Molim vas, moja braćo, ne činite takva zla!"

8 Evo, imam dvije kćeri koje nisu spoznale muža: njih ću vam izvesti, pa činite s njima što vam je drago, samo ne dirajte u ove ljude, jer su ušli pod sjenu mogega krova!"

9 A oni rekli: "Odstupi odatle!" i još: "Ovaj je došao ovamo kao došljak i sad se pravi sudac. Sad ćemo učiniti tebi još gore nego njima!" I navalili su silom na čovje-

ka, na Lota, i primicali se sve bliže da razbiju vrata.

10 Ali ona su dva čovjeka pružili svoje ruke i uvukli Lota k sebi u kuću i zatvorili vrata.

11 A ljude pred kućnim vratima, malo i veliko, udarili su sljepočom tako da su se uzalud mučili da bi našli vrata.

12 Onda su ljudi rekli Lotu: "Ako imaš ovdje još koga svojega, zeta, svoje sinove i kćeri, ili koga još drugoga u gradu, izvedi ih iz ovoga mjesta!"

13 Jer mi ćemo uništiti ovo mjesto; jer se teška tužba digla protiv njih pred Gospodinom, i Gospodin nas je poslao da ih uništimo."

14 Tako je Lot izišao van i porazgovorio se sa svojim zetovima, koji su se bili oženili njegovim kćerima, i rekao: "Ustajte, i izađite iz ovoga mjesta, jer će Gospodin uništiti ovaj grad!" Ali su njegovi zetovi mislili da on prebija šalu.

15 Kad je osvanula zora, anđeli su požurivali Lota, govoreći: "Ustani, uzmi svoju ženu i svoje dvije kćeri koje su još kod kuće, da i ti ne pogineš kaznom grada!"

16 Kad je on još uvijek oklijevao, uzeli su ga ljudi za ruku, njegovu ženu i obje njegove kćeri—po smilovanju Gospodinovu—i izveli ih izvan grada.

17 I dogodilo se kad su ih izveli van jedan mu rekao: "Bježi, da si spasiš život! Ne ogledaj se natrag i ne zaustavljaj se nigdje u toj ravnici; bježi u goru da i ti ne pogineš!"

18 Onda im Lot rekao: "Nemoj tako, Gospodine!"

19 Evo sada, ako je tvoj sluga našao milost u tvojim očima, a veliko si mi milosrđe već iskazao spasivši mi život; ali ja ne smijem bježati u goru da me nesreća ne snade i ne poginem.

20 Eno, ondje je grad dosta blizu da u njega pobjegnem, a malen je. Daj da onamo bježim, nije li malen? pa da ostanem na životu."

21 On mu rekao: "Evo, neka ti bude, i u tom ću ti udovoljiti, da neću razoriti grad o kojem govoriš.

22 Bježi brže i skloni se ondje, jer ne mogu ništa činiti dok ne stigneš onamo!" Stoga je tomu gradu ime Zoar.

23 Sunce je upravo izlazilo na zemlju kad je Lot ulazio u Zoar.

24 Onda je Gospodin pustio na Sodomu i Gomoru kišu sumpora i ognja, od Gospodina s nebesa.

25 Tako je uništio one gradove, svu ravnicu sve žitelje tih gradova i sve što je raslo na poljima.

26 Ali se njegova žena iza njega obazrela, i ona je postala stup soli.

27 Abraham je otišao rano ujutro na mjesto gdje je stajao pred Gospodinom.

Postanak

28 Onda je pogledao dolje prema Sodomi i Gomori i prema cijeloj pokrajini one ravnice, i vidio kako se dim dizao od zemlje kao dim iz peći.

29 I dogodilo se, kad je Bog uništio gradove u ravnici, da se Bog spomenuo Abrahamu i izveo je Lota van iz sredine propasti, kad je uništavao gradove u kojima je Lot boravio.

30 Onda je otišao Lot od Zoara dalje gore i smjestio se sa svojim kćerima u gori, jer se bojao ostati u Zoaru. I prebivao je u jednoj špilji s obje svoje kćeri.

31 Onda je rekla prvorodena mladoj: "Naš je otac star, a nema čovjeka na zemlji koji bi ušao k nama kako je to običaj po svemu svijetu.

32 Hajdemo dati svojem ocu vina neka pije, pa ćemo s njime leći, tako ćemo s ocem sačuvati potomstvo."

33 Tako su onu noć opile svojega oca vinom. I prvorodena je otišla i legla uz svojega oca, a on nije opazio ni kad je ona legla ni kad je ustala.

34 I dogodilo se sutradan da je rekla prvorodena mladoj: "Eto, ležala sam noćas uz svojega oca. Dajmo mu piti vina i ovu noć, pa onda idi ti unutra i lezi uz njega, tako ćemo s ocem sačuvati potomstvo!"

35 Onda su i tu noć dale svojem ocu vina i opile ga. I mlada je ustala, otišla i legla uz njega, a on nije opazio ni kad je ona legla ni kad je ustala.

36 Tako su obje Lotove kćeri zatrudnjele od svojega oca.

37 Prvorodena je rodila sina i nadjenula mu ime Moab; on je praotac današnjih Moabaca.

38 A mlada, ona je isto rodila sina i nadjenula mu ime Ben-Ami; on je praotac današnjih Amonaca.

Abraham i Abimelek

20 Abraham je krenuo odande na jug i boravio je između Kadeša i Sura, a zadržao se u Gerari kao prolaznik.

2 Onda je Abraham rekao za Saru, svoju ženu: "Sestra mi je." I poslao ondje Abimelek, gerarski kralj, i dao je dovesti Saru.

3 Ali Je Bog došao Abimeleku po noći u snu i rekao mu: "Eto, umrijet ćeš zbog žene koju si dao dovesti k sebi, jer ona je udata žena!"

4 Ali Abimelek joj se još nije približio, pa je odgovorio: "Gospodine, hoćeš li i pravednika pogubiti?"

5 Nije li mi on sam rekao: 'Sestra mi je'; a i ona je rekla: 'Brat mi je'. U nedužnosti svojega srca i čistim rukama učinio sam tako."

6 Onda mu je u snu rekao Bog: "Da, znam da si učinio u nedužnosti svojega srca. Ja sam te sam zadržao da protiv mene ne

Postanak

14

sagriješiš, i zato nisam dopustio da ju dotakneš.

7 A sada vrati čovjeku njegovu ženu, jer je on prorok i zagovarat će te da ostaneš na životu. A ne vratiš li je, onda znaj da ćeš umrijeti, ti i svi tvoji!"

8 Rano ujutro sazvaio je Abimelek sve svoje slugu i rekao im sve što se dogodilo, a ljudi se vrlo prestrašili.

9 Abimelek je dozvao Abrahama i rekao mu: "Što si nam učinio? Što li sam ti skrivio da si navukao na mene i na moje kraljevstvo toliku krivnju? Učinio si mi što se nipošto nije smjelo dogoditi."

10 I Abimelek je rekao Abrahamu: "Što si namjeravao kad si tako radio?"

11 Abraham mu odgovorio: "Mislio sam da, ako u ovom mjestu ne vlada strah Božji, onda će me pogubiti zbog moje žene."

12 A ona mi je zaista sestra, kći mogega oca, samo nije kći moje majke; tako mi je postala žena.

13 I dogodilo se, kad je Bog učinio da odem od doma mogega oca, rekao sam joj: 'Ovu ćeš mi dobrotu iskazati: u svakom mjestu kamo dodemo kaži o meni da sam ti brat.'"

14 Onda je Abimelek uzeo ovaca i goveda, sluga i sluškinja, te ih darovao Abrahamu i vratio mu Saru, njegovu ženu.

15 Abimelek je rekao: "Evo, moja ti je zemlja otvorena, ostani gdje ti se sviđa!"

16 Onda je rekao Sari: "Evo, dajem tvom bratu tisuću srebrnjaka, neka to bude za tebe odšteta u očima svih koji su s tobom." Tako je ona bila opravdana

17 Nato se Abraham pomolio Bogu, i Bog je ozdravio Abimeleka, njegovu ženu i njegove sluškinje, tako da su opet mogle radati.

18 Jer je Gospodin zbog Sare, žene Abrahamove, bio zatvorio svaku utrobu u domu Abimelekovu.

Rodenje Izakovo

21 Gospodin je pohodio Saru kako je bio obećao, i Gospodin je učinio Sari kako je bio rekao.

2 Sara je zatrudnjela i rodila Abrahamu sina u njegovoj starosti, u određeno vrijeme o kojem mu je Bog govorio.

3 A Abraham je nadjenao ime Izak svojem novorođenom sinu koga mu je rodila Sara.

4 Abraham je obrezao svojega sina Izaka kad mu je bilo osam dana, kako mu je Bog zapovjedio.

5 Abrahamu je bilo stotinu godina kad mu se rodio sin Izak.

6 A Sara je rekla: "Dao mi je Bog da se smijem tako da svi koji čuju o tomu, smijati će se."

7 Još je rekla: "Tko bi bio ikad rekao Abrahamu, da će Sara još dobiti djecu? Pa ipak ja sam mu rodila sina u njegovoj starosti."

8 Tako je dječak rastao i bio odbijen od prsiju. Abraham je na taj dan, kad je bio Izak odbijen od prsiju, priredio veliku gozbu.

9 A Sara je vidjela kako se sin Egipćanke Hagare, koga je bila rodila Abrahamu, podsmijeva.

10 Stoga je rekla Abrahamu: "Otjeraj tu sluškinju i sina njezina, jer sin te sluškinje ne smije biti baštinik s mojim sinom, Izakom."

11 A to je Abrahamu bilo vrlo neugodno zbog njegova sina.

12 Onda je rekao Bog Abrahamu: "Neka ti ne bude žao dječaka i tvoje sluškinje. Poslušaj Saru u svemu što će ti reći, jer će se po Izaku zvati tvoje potomstvo."

13 Ali ću i sina sluškinje učiniti narodom, jer je tvoj potomak."

14 Tako je Abraham ustao rano ujutro, uzeo kruha i mješinu vode i dao je to Hagari stavivši joj na ramena, i dječaka joj je dao i otpustio ju. Tada je ona otišla i lutala je po pustinji Beer-Sebe.

15 A kad se voda u mješini potrošila, stavila je dječaka pod jedan grm.

16 Onda je otišla dalje i sjela nasuprot njemu koliko može luk dobaciti; rekla je u sebi: "Ne mogu gledati kako umire dijete." Tako je sjedila po strani i počela glasno plakati.

17 A Bog je čuo glas dječakov. Tada je andeo Božji viknuo Hagari s neba i rekao: "Što ti je, Hagaro? Ne boj se, jer Bog je čuo glas dječaka tu gdje leži."

18 Digni se, podigni dječaka i drži ga svojom rukom, jer ja ću ga učiniti velikim narodom."

19 Bog je otvorio njezine oči, te je opazila studenac. Ona je otišla ondje, napunila mješinu vodom i dala dječaku piti.

20 I Bog je bio s dječakom; on je odrastao i smjestio se u pustinji i postao vješt strijelac.

21 A prebivao je u Pustinji Paran, a njegova majka dobavila mu ženu iz egipatske zemlje.

22 I dogodilo se u ono vrijeme, Abimelek i Fikol, zapovjednik njegove vojske, rekao je Abrahamu, govoreći: "Bog je s tobom u svemu što poduzimaš."

23 Stoga zakuni mi se ovdje Bogom da nećeš nikada nevjerno raditi ni protiv mene ni protiv svega mogega potomstva! Kako sam ja tebi iskazivao dobrotu, tako ti iskazuj i meni i zemlji u kojoj sad boraviš kao došljak!"

24 Abraham je rekao: "Ja ću se zakleti."

25 Onda je Abraham prekorio Abimeleka zbog studenca koji su slugu Abimeleko-

ve bile na silu posvojile.

26 Abimelek je rekao: "Ne znam tko je to učinio, a ti mi o tomu nisi ništa javio niti sam do danas što o tomu čuo."

27 Nato je Abraham uzeo ovaca i goveda i dao ih Abimeleku, pa su njih dvoje zaključili savez među sobom.

28 A Abraham je odvojio od stada napose sedmero janjadi.

29 Onda je Abimelek upitao Abrahama: "Što znači ovih sedmero janjadi koje si same stavio na stranu?"

30 On je odgovorio: "Ovo sedmero janjadi uzet ćeš iz moje ruke, da mi to bude za svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac."

31 Zato se ono mjesto nazvalo Beer-Seba, jer su se ondje među sobom zakleli.

32 Tako su oni zaključili savez u Beer-Sebi. Nato su se Abimelek i zapovjednik njegove vojske Fikol, vratili natrag u zemlju Filistejaca.

33 Onda je Abraham zasadio stablo tamarisk u Beer-Sebi i prizvao ondje Ime Gospodina, Boga Vječnoga.

34 Abraham je proboravio još dugo vremena u zemlji Filistejaca.

Kušnja Abrahamova

22 I dogodilo se nakon toga, da je Bog stavio Abrahama na kušnju i rekao mu: "Abrahame!" On je odgovorio: "Evo me!"

2 I On je rekao: "Uzmi Izaka svojega sina, svojega jedinca, koga ljubiš, pa idi u pokrajinu Moriju i ondje ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jednom od brda koje ću ti pokazati."

3 Tako Abraham rano ujutro osamario svojega magarca, poveo sobom dvojicu svojih sluga i svojega sina Izaka; nacijepao je drva za žrtvu paljenicu, dignuo se i krenuo prema mjestu o kojem mu je Bog govorio.

4 Onda treći dan podigao je Abraham svoje oči i opazio mjesto u daljini.

5 Abraham je rekao svojim slugama: "Ostanite ovdje s magarcem, a ja i dječak idemo gore da se poklonimo, pa ćemo se vratiti k vama."

6 Nato je Abraham uzeo drva za žrtvu paljenicu i stavio ih na Izaka, svojega sina, a sam je uzeo u svoju ruku kremen i nož, i tako su obojica pošli zajedno.

7 A Izak je progovorio Abrahamu, svojem ocu, govoreći: "Oče!" On je odgovorio: "Evo me, sine!" I upitao: "Evo je kremen i drva za ožanj, ali gdje je janje za žrtvu paljenicu?"

8 Abraham je rekao: "Sine moj, Bog će već sebi pribaviti janje za žrtvu paljenicu." Tako su obojica išla zajedno dalje.

9 Kad su došli na mjesto o kojem mu je

Postanak

Bog govorio, Abraham je ondje podigao žrtvenik, naslagao drva na njega, svezao svojega sina Izaka i stavio ga na žrtvenik, gore na drva.

10 I Abraham je pružio svoju ruku i prihvatio nož da zakolje svojega sina.

11 Ali ga je zovnuo anđeo Gospodinov s neba: "Abrahame, Abrahame!" On je odgovorio: "Evo me!"

12 On je rekao: "Ne stavljaš ruku na dječaka i ne učini mu ništa, jer sad znam da se Boga bojiš i da mi nisi uskratio svojega jedinog sina."

13 Onda je Abraham podigao svoje oči, pogledao i vidio iza sebe ovna koji se bio svojim rogovima zapleo u trnje. Abraham je otišao ondje, doveo ovna i prineo ga mjesto svojega sina za žrtvu paljenicu.

14 Abraham je nazvao to mjesto "Jahve-Jire" (što znači, Gospodin će pribaviti) tako da se sve do danas govori: "Na brdu Gospodina bit će pribavljeno."

15 Onda je anđeo Gospodinov pozvao Abrahama po drugi put s neba,

16 i rekao: "Zaklinjem se sobom, govori Gospodin, zato što si to činio i nisi mi uskratio svojega jedinog sina,

17 blagoslovom ću te blagosloviti, i množenjem ću umnožiti tvoje potomstvo kao zvijezde na nebu i kao pijesak na obali morskoj; i tvoji potomci će osvajati vrata svojih neprijatelja.

18 U tvojim potomcima bit će blagoslovljeni svi narodi na zemlji, jer si poslušao moj glas."

19 Onda se Abraham vratio svojim slugama, i oni se digli i otišli zajedno u Beer-Sebu; Abraham je boravio u Beer-Sebi.

20 I dogodilo se poslije tih događaja da su javili Abrahamu, govoreći: "Gle i Milka je rodila djecu tvojem bratu Nahoru:

21 Huza, njegova prvorodenca, i njegova brata Buza, Kemuela, oca Aramova,

22 Keseda, Haza, Pildaša, Jidlafa i Betuela."

23 A Betuelu se rodila Rebeka. Njih je osam rodila Milka Nahoru, bratu Abrahamovu.

24 Njegova suložnica, kojoj je bilo ime Reuma, isto mu je rodila sinove: Tebaha, Gahama, Tahaša i Maaku.

San, smrt i pokop

23 Sara je u svemu živjela stotinu dvadeset i sedam godina; to su bile godine Sarina života.

2 I Sara je umrla u Kirjat-Arbi, to jest u Hebronu, u zemlji Kanaanaca. I počeo je Abraham držati žalost za Sarom i oplakivati ju.

3 Nato se dignuo Abraham ispred svoje pokojnice i progovorio Hetovim sinovima, govoreći:

Postanak

16

4 "Ja sam samo stranac i došljak među vama. Dajte mi polje za grob među vama, da mogu iznijeti svoju pokojnicu i pokopati ju."

5 Hetovi sinovi su odgovorili Abrahamu, govoreći mu:

6 "Čuj nas, gospodaru! Ti živiš ovdje među nama kao vladar Božji. U našoj najboljoj grobnici pokopaj svoju pokojnicu. Nitko od nas neće ti uskratiti da pokopaš svoju pokojnicu."

7 Onda se dignuo Abraham, duboko se poklonio narodu zemlje, Hetovim sinovima.

8 I rekao im, govoreći: "Ako želite da iznesem svoju pokojnicu i da ju pokopam, saslušajte me i govorite za mene Efronu, sinu Soharovu,

9 da bi mi ustupio špilju Makpelu, koja je njegova, a leži na kraju njegova polja. Neka mi ju proda za punu cijenu, kao mjesto za sahranjivanje među vama."

10 A Efron je sjedio među Hetovim sinovima; i Hitejac Efron je rekao Abrahamu pred svima koji su bili došli na gradska vrata, govoreći:

11 "Ne, gospodaru, poslušaj me! Poklanjam ti polje i špilju koja je na njemu; dajem ti ju pred svojom braćom. Pokopaj svoju pokojnicu!"

12 Onda se Abraham poklonio pred ljudima zemlje,

13 i rekao Efronu u nazočnosti naroda zemlje, govoreći: "Ako mi je daješ, poslušaj me ipak! Plaćam cijenu za polje, uzmi je od mene, da mogu ondje pokopati svoju pokojnicu!"

14 Efron je rekao Abrahamu, govoreći:

15 "Moj gospodaru, poslušaj me; zemlja vrijedi četiri stotine šekela srebra. Sto je to među nama? Pa pokopaj svoju pokojnicu!"

16 I Abraham je poslušao Efrona; i izmjerio je Abraham Efronu srebro koje je taj zatražio u nazočnosti Hetovih sinova, naime, četiri stotine šekela srebra trgovačke vrijednosti.

17 Tako je polje Efronovo koje je u Makpeli ispred Mamre, polje zajedno sa špiljom koja je bila na njemu i sa svim drvećem koje je bilo na polju i po njegovoj okolonoj međi, prešlo pravno,

18 u posjed Abrahamov pred svim Hetovim sinovima koji su bili došli na gradska vrata.

19 Poslije toga Abraham je pokopao Saru, svoju ženu, u špilji na polju Makpeli, ispred Mamre, to jest Hebrona, u zemlji Kanaan.

20 Tako je prešlo, polje i špilja koja je na njemu, od Hetovih sinova pravno na Abrahama kao mjesto za sahranjivanje.

Izak i Rebeka

24 A Abraham je bio star i zašao u godine; a Gospodin je blagoslovio Abrahama u svemu.

2 I Abraham je rekao svojem najstarijem sluzi u svojoj kući, koji je upravljao svim njegovim imanjem: "Stavi svoju ruku pod moje stegno,

3 da te zakunem Gospodinom, Bogom neba i Bogom zemlje, da nećeš uzeti mojem sinu ženu između kćeri Kanaanaca među kojima boravim,

4 nego ćeš otići u moj rodni kraj k mojoj rodbini i ondje ćeš uzeti ženu za mogega sina Izaka."

5 A sluga mu rekao: "A ako žena neće poći za mnom u ovu zemlju. Moram li ja onda povesti tvogega sina natrag u zemlju iz koje si došao?"

6 Abraham mu rekao: "Pazi da onamo ne povedeš mogega sina!

7 Gospodin, Bog neba, koji me je odveo iz kuće mogega oca i iz mogega rodnog kraja, i koji mi je rekao i zakletvom obećao, govoreći: 'Tvojem ću potomstvu dati ovu zemlju,' on će poslati anđela svojega pred tobom i ti ćeš odande dovesti ženu mojem sinu.

8 Ako li žena neće poći s tobom, onda tebe ne veže ova zakletva; ali nipošto ne smiješ ondje natrag odvesti mogega sina."

9 Tada je sluga stavio svoju ruku pod stegno Abrahamu, svojem gospodaru, i zakleo mu se.

10 Potom je sluga uzeo deset deva svojega gospodara i svakovrsne dragocjenosti svojega gospodara sobom na put, podigao se i krenuo u Mezopotamiju, u grad Nahorov.

11 Izvan grada kod jednog studenca pustio je svoje deve da poliježu. Bilo je uvečer, vrijeme kad izlaze žene zahvatati vodu.

12 Onda je on rekao: "Gospodine, Bože Abrahama, mogega gospodara, daj mi uspjeha danas i iskaži milost Abrahamu, mojem gospodaru!"

13 Evo, ja stojim ovdje pokraj studenca i kćeri žitelja ovoga grada izlaze zahvatati vodu.

14 Neka bude da djevojka kojoj rekнем: 'Molim te, spusti svoj vrc da se napijem,' a ona je odgovori: 'Napij se, pa i deve ću ti napojiti,' onda je to ona koju si odredio za Izaka, svojega slugu, i po tomu ću spoznati da si iskazao milost mojem gospodaru."

15 I dogodilo se da još on nije bio svršio svoje molitve, i gle, došla je Rebeka kći Betuelova, sina Milke, žene Abrahamova brata Nahora, s vrcem svojim na rame-nu.

16 A djevojka je bila veoma lijepa,

djevica, koju još muškarac nije spoznao. Ona je sišla k studentu, napunila svoj vrč i došla opet gore.

17 Sluga je pritrčao k njoj u susret i rekao: "Daj mi malo vode da se napijem iz tvojega vrča."

18 A ona je odgovorila: "Napij se, gospodaru!" Tada je brže spustila svoj vrč na ruku i dala mu piti.

19 Kad ga je napojila, rekla je: "I devama ću tvojim naliti dok se ne napiju."

20 I brže je izlila svoj vrč u korito, otrčala opet studentu da zahvati vode i nalije svim njegovim devama.

21 A čovjek ju samo promatrao, a ostao šuteći da vidi je li Gospodin dao uspjeha njegovu putu ili ne.

22 Kad su se deve napile, čovjek je uzeo nosnu viticu, pola šekela zlata tešku, i dvije narukvice za njezine ruke, deset šekela zlata teške.

23 Onda ju upitao: "Čija si ti kći? Kaži mi molim te, ima li u kući tvojega oca mjesta za nas za prenočiti?"

24 Ona mu je odgovorila: "Kći sam Betuelova, sina Milke, koga je ona rodila Nahoru."

25 I još mu dalje rekla: "Slame i hrane imamo mnogo a i mjesta za prenočiti."

26 Tada se čovjek duboko poklonio Gospodinu.

27 I on je rekao: "Blagoslovljen neka je Gospodin, Bog Abrahama, mojega gospodara, koji nije uskratio svoju milost i vjernost mojem gospodaru. A mene je Gospodin pravim putom doveo u kuću braće mojega gospodara."

28 A djevojka je otrčala i sve ispriopjerala onima u kući svoje majke.

29 A Rebeka je imala brata čije je ime bilo Laban; a Laban je požurio van k čovjeku kod studenca.

30 I dogodilo se, kad je on vidio nosnu viticu i narukvice na rukama svoje sestre te čuo svoje riječi sestre, govoreći: "Ovako mi je čovjek govorio," pošao je k čovjeku koji je još uvijek stajao kod deva na studentu.

31 I on je rekao: "Hajde unutra, blagoslovljeni od Gospodina! Sto stojiš tu vani kad sam ja spremio kuću i mjesto za deve."

32 Onda je čovjek ušao u kuću, a oni su rastovarili deve, donijeli slame i hrane za deve i vode da opere sebi noge, i noge ljudima koji su bili s njim.

33 I hrana je bila stavljena pred njega, ali je on rekao: "Neću jesti prije dok ne iznesem svoju stvar." Laban je rekao: "Govori!"

34 On je rekao: "Ja sam sluga Abrahama."

35 Gospodin je veoma blagoslovio mojega gospodara tako da je postao vrlo

bogat. Dao mu je ovaca i goveda, srebra i zlata, sluga i sluškinja, magaraca i deva.

36 Sara, žena mojega gospodara, rodila je u svojoj starosti mojem gospodaru sina; i njemu je predao sve svoje imanje.

37 A mene je zakleo moj gospodar, govoreći: "Ne smiješ uzeti mojem sinu žene od kćeri Kanaanaca, u čijoj zemlji boravim; **38** nego ćeš otići u kuću mojega oca i k mojoj rodbini i ondje uzeti ženu za mojega sina!"

39 Ja sam rekao svojem gospodaru: "A što ako žena neće poći sa mnom?"

40 Ali mi je on rekao: "Gospodin, pred kime hodam, poslat će s tobom svojega anđela i dat će uspjeha tvojemu putu, i dovest ćeš ženu mojem sinu iz moje rodbine i iz kuće mojega oca."

41 A tebe neće vezati zadana zakletva ako dođeš k mojoj rodbini, i ako ti je ne dadu neće te vezati zadana zakletva."

42 I došao sam danas k studentu i rekao: "Gospodine, Bože Abrahama, mojega gospodara, ako ćeš sada dati uspjeh moje putu,

43 evo, ja stojim na studentu, i ako se dogodi da mi djevojka koja dođe zagrabiti vode, a kojoj rekne: "Daj mi malo vode da se napijem iz tvojega vrča,"

44 i ona mi je rekla: "Napij se samo, pa i tvojim devama ću naliti vode," onda je to žena koju je odredio Gospodin sinu mojega gospodara."

45 A još nisam ni svršio govor u svojem srcu, a eto, izašla je Rebeka s vrčem na ramenu, ona je sišla k studentu i zagrabila vodu. A ja sam joj rekao: "Molim te daj mi piti."

46 A ona je odmah požurila, spustila dolje sa svojega ramena svoj vrč i rekla: "Napij se, pa i tvoje deve ću napojiti!" Tako sam se ja napio, a ona je napojila također i deve.

47 Onda sam ju upitao: "Čija si kći?" Ona mi je odgovorila: "Kći sam Betuela, sina Nahora koga mu je rodila Milka." Nato sam joj objesio nosnu viticu i stavio joj narukvice na ruke.

48 Onda sam se duboko poklonio Gospodinu, i blagoslivljao sam Gospodina, Boga Abrahama, mojega gospodara, koji me je vodio pravim putom da uzmem kćer brata mojega gospodara za njegova sina.

49 A sad ako hoćete iskazati milost i vjernost mojem gospodaru, recite mi; ako li ne, recite mi i to, da se okrenem nadesno ili nalijevo!"

50 Onda su odgovorili Laban i Betuel, govoreći: "Od Gospodina to dolazi; mi ti ne možemo reći ni da ni ne."

51 Eto, Rebeka je pred tobom; uzmi je pa idi da bude žena sinu tvojega gospodara, kako je odredio Gospodin!"

Postanak

18

52 I dogodilo se, kad je čuo Abrahamov sluga njihov pristanak, bacio se ničice pred Gospodinom sve do zemlje.

53 Onda je sluga izvadio nakit od srebra i od zlata i haljine i darovao ih Rebeki. I njezinu bratu i njezinoj majci darovao je dragocjene stvari.

54 Onda su jeli i pili, on i ljudi koji su bili s njim, i ondje su prenoćili. Kad su ujutro ustali, on je rekao: "Pustite me da se vratim svojem gospodaru!"

55 Ali su njezin brat i njezina majka rekli: "Neka ostane djevojka kod nas još nekoliko dana, pa poslije toga može ići!"

56 A on im rekao: "Ne zaustavljajte me, jer je Gospodin dao uspjeh mojem putu; pustite me da se vratim svojem gospodaru!"

57 A oni su rekli: "Pozovimo djevojku i nju upitajmo."

58 Tada su pozvali Rebeku i rekli joj: "Hoćeš li ići s ovim čovjekom?" Ona je rekla: "Hoću ići."

59 I otpustili su Rebeku, njihovu sestru i njezinu dojilju i Abrahamova slugu i njegove ljude.

60 Blagoslovili su Rebeku i rekli joj: "Sestro draga, budi majka nebrojenim tisućama i tvoji potomci neka zaposjednu vrata svojih neprijatelja!"

61 Nato su se digle Rebeka sa svojim sluškinjama, posjedale na deve i pošle za čovjekom. Tako je sluga uzeo Rebeku i otišao.

62 A Izak se upravo vraćao od studenca Lahaj Roi, jer je prebivao na Jugu.

63 Uvečer je Izak izašao na polje da razmatra; i kako je on podigao svoje oči i pogledao, a to su dolazile deve.

64 Onda je Rebeka podigla svoje oči, pa kad je opazila Izaka, spustila se brzo s deve,

65 pa upitala slugu: "Tko je onaj ondje čovjek koji ide preko polja u susret nama?" Sluga je odgovorio: "To je moj gospodar." A ona je uzela koprenu i pokrila se.

66 I sluga je ispriповjedio Izaku sve što je učinio.

67 Tada je Izak poveo Rebeku u šator svoje majke Sare; uzeo je Rebeku i ona mu postala žena, i on ju je ljubio. Tako se Izak utješio nakon gubitka svoje majke.

Abrahamova smrt. Ezav i Jakov

25 Abraham je sebi uzeo još jednu ženu, a njezino je ime bilo Ketura.

2 I ona mu je rodila Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka i Suaha.

3 Jokšanu se rodio Seba i Dedan. Dedanovi sinovi bili su: Ašurim, Letušim i Leumim.

4 Midjanovi sinovi bili su: Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa. Sve su to bila Ketu-

rina djeca.

5 A Abraham je predao Izaku sve svoje imanje.

6 A sinovima od svojih suloznica dao je Abraham samo darove i otprovio ih dok je još živio, daleko od svojega sina Izaka prema istoku u istočnu zemlju.

7 A ovo je broj godina Abrahamova života: stotinu sedamdeset i pet godina.

8 Onda je Abraham preminuo, umro je u sretnoj starosti, star i pun godina, i bio je pridružen svojim precima.

9 Njegovi sinovi Izak i Išmael pokopali su ga u špilji Makpeli, na polju sina Sohara Hitejca Efrona, sina Soharova, ispred Mamre,

10 na polju koje je Abraham kupio od Hetovih sinova. Ondje su bili pokopani Abraham i njegova žena Sara.

11 I dogodilo se, po smrti Abrahamovoj da je Bog blagoslovio njegova sina Izaka. Izak je boravio kod studenca Lahaj Roi.

12 Ovo je rodoslovlje Išmaela, sina Abrahamova, koga je bila Abrahamu rodila Egipćanka Hagara, sluškinja Sarina.

13 Ovo su imena Išmaelovih sinova, po njihovim plemenima poredana: prvorođenac Išmaelov Nabajot, onda Kedar, Adbeel, Mibsam,

14 Mišma, Duma, Masa,

15 Hadar, Tema, Jetur, Nafiš i Kedma.

16 To su Išmaelovi sinovi, i to su njihova imena po selima i šatorištima njihovim, dvanaest glavara po njihovim plemenima.

17 A ovo su godine Išmaelova života: stotinu trideset i sedam godina. Zatim izdahnu; umro je i bio pridružen svojim precima.

18 Išmaelovi sinovi prebivali su od Havile do Šura koji leži istočno od Egipta u smjeru prema Asiriji. Naselili su se ispred sve svoje braće.

19 Ovo je rodoslovlje Izaka, sina Abrahamova: Abrahamu se rodio Izak.

20 A Izaku je bilo četrdeset godina kad se oženio Rebekom kćerkom Sirijca Betuela iz Padam-Arama, sestrom Sirijca Labana.

21 A Izak se molio Gospodinu za svoju ženu, jer nije imala djece. Gospodin ga uslišao i tako je njegova žena Rebeka zatrudnjela.

22 A djeca su se sudarala u njezinoj utrobi, ona je rekla: "Ako je tomu tako, što će onda biti od mene?" I ona je otišla pitati Gospodina.

23 I Gospodin joj rekao: "Dva su naroda u tvojoj utrobi, dva plemena će se odvojiti u tvojoj utrobi; jedno će biti jače od drugoga, a stariji služiti će mlađemu."

24 I kad je došlo vrijeme za roditi, a to zaista blizanci u njezinoj utrobi.

25 Prvi koji se pojavio, bio je crven, sav

kao runo rutav; zato mu je nadjenula ime Ezav.

26 Poslije je izašao njegov brat, a njegova je ruka uhvatila petu Ezava; zato mu je nadjenula ime Jakov. Izaku je bilo šezdeset godina kad mu ih je ona rodila.

27 I kad su dječaci odrasli, Ezav je bio vješt lovac, čovjek pustinje. A Jakov je bio čovjek krotak i živio u šatorima.

28 Izak je više volio Ezava, jer je rado jeo divljač, a Rebeka je više voljela Jakova.

29 Jednom je Jakov skuhao jelo; a Ezav je došao s polja sav gladan.

30 Ezav je rekao Jakovu: "Daj mi brže jesti toga crvenog jela jer sam ogladnio." Stoga mu je ime Edom.

31 A Jakov je rekao: "Prođaj mi ovoga dana svoje pravo prvorodenstva!"

32 A Ezav je rekao: "Ah, moram eto umrijeti; što mi vrijedi to pravo prvorodenstva?"

33 A Jakov je rekao: "Zakuni mi se ovoga dana!" I zakleo mu se, i tako je prodao svoje pravo prvorodenstva Jakovu.

34 Nato je Jakov dao Ezavu kruha i jela od leće. On je jeo i pio, ustao i otišao. Tako je Ezav prezreo pravo prvorodenstva.

Izak i Abimelek

26 Nastao je u zemlji glad, druga nego ona prijašnja što je bila za vremena Abrahamova. Onda je Izak otišao filistejskom kralju Abimeleku u Geraru.

2 Onda mu se pojavio Gospodin i rekao: "Ne silazi u Egipat; boravi u zemlji za koju ću ti reći!"

3 Budi kao prolaznik u ovoj zemlji i ja ću biti s tobom i blagoslovit ću te, jer ću tebi i tvojem potomstvu dati sve ove zemlje i tako ispuniti zakletvu kojom sam se zakleo tvojem ocu Abrahamu.

4 Umnožit ću tvoje potomke tako mnogo-brojno kao zvijezde na nebu; sve ove zemlje dat ću tvojim potomcima, i u tvojem potomstvu bit će blagoslovljeni svi narodi na zemlji;

5 a to zato što je Abraham slušao moj glas i držao moje zapovijedi, uredbе, propise i moje zakone."

6 I tako je Izak boravio u Geraru.

7 A kad su ga mještani pitali za njegovu ženu, rekao je: "Ona mi je sestra." Jer se bojao reći: "Ona mi je žena", mislio je: "Mogli bi me mještani ubiti zbog Rebeke, jer je lijepa."

8 Nato se dogodilo, dok je ondje boravio duže vremena, filistejski kralj Abimelek pogledao je kroz prozor i vidio kako Izak ljubi svoju ženu Rebeku.

9 Onda je dozvao Abimelek Izaka i rekao mu: "Eto, ona je zacijelo tvoja žena. Kako si mogao reći da ti je sestra?" Izak mu odgovorio: "Mislio sam da bih zbog nje

mogao umrijeti."

10 I Abimelek je rekao: "Što si nam to učinio? Kako je lako mogao netko od ljudi leći s tvojom ženom i tako bi ti navukao na nas krivnju."

11 I zapovjedio je Abimelek svemu narodu: "Tko se dotakne ovoga čovjeka ili njegove žene, bit će usmrćen!"

12 Onda je Izak zasijao u onoj zemlji i pozeo u onoj godini stostruko, jer ga je Bog blagoslovio.

13 Čovjek se počeo bogatiti i nastavio se bogatiti, dok nije postao vrlo bogat.

14 Posjedovao je stada ovaca i goveda i mnogo služinčadi, tako da su mu Filistejci zavidjeli.

15 Nato su Filistejci zasuli sve studence koje su iskopale sluge njegovoga oca u vrijeme njegovoga oca Abrahama, i oni su ih zemljom napunili.

16 A Abimelek je rekao Izaku: "Idi od nas, jer ti si mnogo moćniji od nas."

17 Tako je Izak otišao odande, razapeo svoj šator u Dolini Gerar i smjestio se ondje.

18 A Izak je opet iskopao studence koji su ih bili iskopali za njegova života oca Abrahama, a Filistejci ih, poslije smrti Abrahamove, zasuli. On ih je nazvao istim imenima kako ih je zvao njegov otac.

19 Sluge Izakove kopale su također u dolini i našle ondje studenac s tekućom vodom.

20 Ali se posvadili pastiri gerarski s pastirima Izakovim, govoreći: "Naša je voda!" Zato je on nazvao studenac Esek, jer su se ondje bili posvadili s njim.

21 Potom su iskopali drugi studenac, pa su se i zbog njega posvadili, zato ga on nazvao Sitna.

22 Onda je otišao odatle dalje i iskopao opet studenac. Oko njega nije bilo svade, pa ga on nazvao Rehobot, govoreći: "Sad nam je Gospodin dao prostor da se možemo namnožiti u zemlji."

23 Tada je otišao gore u Beer-Šebu.

24 U onoj noći javio mu se Gospodin i rekao: "Ja sam Bog tvojega oca Abrahama. Ne boj se, jer ja sam s tobom i blagoslovit ću tebe i umnožit ću tvoje potomstvo zbog svojega sluge Abrahama."

25 On je podigao ondje žrtvenik, prizvao Ime Gospodinovo i razapeo svoj šator, a sluge Izakove su ondje iskopale studenac.

26 Onda je došao k njemu Abimelek iz Gerare s pouzdanikom svojim Ahuzatom i sa zapovjednikom svoje vojske Fikolom.

27 Izak im rekao: "Zašto ste došli k meni kad me mrzite i otjerali ste me od sebe?"

28 A oni su odgovorili: "Vidjeli smo na svoje oči da je Gospodin s tobom. Stoga

Postanak

20

smo rekli: 'Neka bude zakletva između nas i tebe; pa daj da s tobom zaključimo savez.'

29 da ti nama ne činiš nikakva zla, kako se mi tebe nismo dotakli, nego smo ti samo dobro činili i pustili smo te da ideš u miru. Ti si, eto, blagoslovljen od Gospodina!"

30 Onda im on pripremio gozbu, i oni su jeli i pili.

31 Onda rano ujutro se ustali i zakleli jedan drugomu; a Izak ih otpustio i oni su otišli od njega u miru.

32 Dogodilo se isti dan da su došle sluge Izakove i pripovjebile mu za studenac koji su bili iskopali: "Našli smo vodu."

33 On ga prozvao Seba. Zato je ime onom gradu sve do današnjega dana Beer-Seba.

34 Kad je bilo Ezavu četrdeset godina, uzeo je za ženu Juditu, kćer Hitejca Beerija, i Basematu, kćer Hitejca Elona.

35 Obje su zadavale mnogo jada Izaku i Rebeki.

27 *Jakov dobiva blagoslov prvorodenstva*
Nato se dogodilo da kad je Izak ostario i oči mu potamnjele da nije mogao vidjeti, dozvao je svojega starijeg sina Ezava i rekao mu: "Moj sine!" On mu odgovorio: "Evo me!"

2 A on je rekao: "Vidiš, ostario sam i ne znam kad ću umrijeti.

3 Zato sada, molim te uzmi svoje oružje, svoj tobolac i svoj luk, pa idi u polje i ulovi mi divljači.

4 I pripremi mi od toga tečno jelo, kako to ja volim i donesi mi ga da jedem, da te moja duša mogne blagosloviti prije nego umrem."

5 A Rebeka je slušala kad je Izak tako govorio sa svojim sinom Ezavom. I Ezav je otišao u polje da ulovi divljači i donese kući.

6 A Rebeka je progovorila svojem sinu Jakovu, govoreći: "Čula sam kako je tvoj otac rekao tvojem bratu Ezavu, govoreći:

7 'Donesi mi komad lovine i priredi mi tečno jelo da mogu jesti i tebe pred Gospodinom blagosloviti prije nego umrem.'

8 A sada, moj sine poslušaj moj glas i učini kako ti zapovjedim.

9 Idi sada k stadi i donesi mi odande dva lijepa jareta, a ja ću od njih prirediti tečno jelo tvojem ocu, kako on to voli.

10 Onda ćeš to odnijeti svojem ocu da bi on to jeo, i onda tebe blagoslovio prije nego umre."

11 A Jakov je rekao svojoj majci Rebeki: "Gle, moj brat Ezav je čovjek rutav, a ja sam gladak.

12 Može biti da bi me moj otac opipao, i onda bi ispao pred njim kao varalica, i tako bih navukao na sebe prokletstvo

mjesto blagoslova."

13 A njegova mu majka odgovorila: "Na mene neka padne to tvoje prokletstvo, moj sine; poslušaj savjet moj idi i donesi mi!"

14 On je otišao i donio svojoj majci, a njegova je majka priredila od toga tečno jelo, kako je to volio njegov otac.

15 Nato je Rebeka uzela najbolje haljine svojega starijeg sina Ezava, koje je imala kod sebe u kući, i odjenula ih svojem mlađem sinu Jakovu.

16 A jareće kože ovila mu je oko njegovih ruku i oko glatkoga vrata.

17 Onda je dala svojem sinu Jakovu u ruke tečno jelo s kruhom koje je bila priredila.

18 On je ušao k svojem ocu i rekao: "Oče moj!" On je odgovorio: "Evo me! Tko si ti, moj sine?"

19 Jakov je rekao svojem ocu: "Ja sam Ezav, tvoj prvorodenac; učinio sam kako si mi rekao. Sjedni sada uspravno pa jedi moju lovinu, da me onda mogneš blagosloviti."

20 Tada je Izak upitao svojega sina: "Kako si mogao tako brzo nešto naći, moj sine?" A on je rekao: "Gospodin, tvoj Bog, dao je da naide."

21 Ali Izak je rekao Jakovu: "Primakni se bliže da te opipam, moj sine, jesi li ti zaista moj sin Ezav ili ne!"

22 Jakov je pristupio k svojem ocu Izaku, on ga opipao, i rekao: "Glas je doduše Jakovljev, ali su ruke Ezavove."

23 I nije ga poznao, jer su njegove ruke bile rutave kao ruke njegova brata Ezava; i tako ga je on blagoslovio.

24 Onda je rekao: "Jesi li ti uistinu moj sin Ezav?" On je odgovorio: "Jesam."

25 I on je rekao: "Donesi pred mene i ja ću jesti lovine svojega sina, pa da te blagoslovi moja duša!" Jakov mu je donio, i on je jeo; i donio mu vina, i on je pio.

26 Nato mu rekao njegov otac Izak: "Dodi sada ovamo bliže, moj sine, i poljubi me!"

27 On je pristupio i poljubio ga. Kad je on osjetio miris njegovih haljina, blagoslovio ga, govoreći: "Zaista, miris mogeja sina jest kao miris polja kad ga blagoslovi Gospodin.

28 Neka ti Bog daje rose nebeske, i zemlje rodne, i izobilja vina i žita.

29 Neka ti narodi služili i pred tobom se klanjali. Da bio gospodar svojoj braći, i klanjali se tebi sinovi tvoje majke. Proklet bio koji tebe proklinje; a blagoslovljen bio koji tebe blagoslivlje!"

30 Čim je Izak bio završio blagoslivljanje Jakova, a Jakov jedva što je otišao ispred svojega oca Izaka, vratio se njegov brat Ezav iz lova.

31 I on je priredio tečno jelo, donio svojem ocu i rekao svojem ocu: "Sjedni us-

pravno, oče dragi i jedi lovine svojega sina, da me onda duša tvoja može blagosloviti.

32 Onda ga upitao njegov otac Izak: "Tko si ti?" On je rekao: "Ja sam tvoj sin, tvoj prvorodenac, Ezav."

33 Izak se neizmijerno prestrašio i rekao: "A tko je bio onaj koji je ulovio divljač i donio mi? Ja sam jeo od svega prije nego si ti došao, i njega sam blagoslovio, i on će tako ostati blagoslovljen!"

34 Kad je Ezav čuo riječi svojega oca, vrisnuo je u plač, i plakao veoma gorkim plačem i zamolio svojega oca: "Blagoslovi i mene, oče dragi!"

35 A on je odgovorio: "Došao je tvoj brat s prijevarom i odnio tvoj blagoslov."

36 A Ezav je rekao: "Nije li mu se dalo pravo ime Jakov? Već dvaput me prevario: moje pravo prvorodenstva uzeo mi, a sad mi eto još oteo i blagoslov." Onda je upitao: "Zar nisi za mene sačuvao nikakva blagoslova?"

37 Izak je rekao Ezavu, govoreći: "Eto, postavio sam ga tebi za gospodara i svu njegovu braću dao sam mu za sluge, i opskrbio sam ga žitom i vinom. Pa što bih sad još mogao učiniti za tebe, sine dragi?"

38 Ezav je rekao svojem ocu: "Zar imaš samo jedan blagoslov, oče moj? Blagoslovi i mene, oče dragi!" I Ezav je glasno plakao.

39 Onda mu rekao njegov otac Izak, govoreći: "Eto, daleko od rodne zemlje bit će tvoje prebivalište i odozgor od rose nebeske."

40 A od svojega ćeš mača živjeti i svojem ćeš bratu služiti. Ali jednom kad postaneš nemiran, istrgnut ćeš njegov jaram sa svojega vrata."

41 Tako je Ezav mrzio Jakova zbog blagoslova kojim ga blagoslovio njegov otac. Ezav je rekao u sebi: "Dolaze dani žalosti za mojim ocem; onda ću ubiti svojega brata Jakova."

42 I kad su Rebeki javili riječi svojega starijeg sina Ezava, dala je dozvati svojega mlađeg sina Jakova i je rekla mu: "Slušaj, tvoj se brat Ezav tješi s namjerom da te ubije."

43 Ali ti, sine dragi, poslušaj moj savjet; ustani i bježi k mojem bratu Labanu u Haran!

44 I ostani jedno vrijeme kod njega dok se slegne srdžba tvojega brata!

45 Čim se srdžba tvojega brata odvrti od tebe, i on zaboravi što si mu učinio, poslat ću po tebe i odande te dovesti ovamo. Zašto bih vas obojicu izgubila u jedan dan?"

46 Potom je rekla Rebeka Izaku: "Omrznuo mi je život zbog kćeri Hetovih. Ako i Jakov uzme sebi za ženu jednu takvu

Hetovku, jednu između kćeri u zemlji, onda što još imam dobrog od života?"

Jakov je umro u Mezopotamiji

28 Onda je Izak dozvao Jakova, blagoslovio ga i zapovjedio mu: "Ti nećeš uzeti sebi žene od kćeri Kanaanaca!

2 Nego ustani, idi u Mezopotamiju u kuću Betuela, oca tvoje majke, i uzmi sebi odande ženu, jednu između kćeri Labana, brata tvoje majke!

3 Bog Svemoćni neka te blagoslovi, neka te učini plodnim i umnoži te da postaneš mnoštvo naroda!

4 I neka ti dađe blagoslov Abrahamov, tebi i tvojim potomcima, da baštiniš zemlju u kojoj boraviš kao došljak i koju je Bog dao Abrahamu!"

5 Tako je otpremio Izak Jakova i on krenuo u Mezopotamiju Labanu, sinu Sirijca Betuela, bratu Rebeke, majke Jakova i Ezava.

6 A Ezav je vidio da je Izak blagoslovio Jakova i poslao ga u Mezopotamiju da odande dovede sebi ženu i da mu je, blagoslivljajući ga, zapovjedio, govoreći: "Ti nećeš uzeti sebi žene od kćeri Kanaanaca",

7 te da je Jakov poslušao svojega oca i svoju majku i otišao u Mezopotamiju.

8 I vidio je Ezav da njegovom ocu Izaku nisu po volji kćeri Kanaanaca.

9 Tako je otišao Ezav k Išmaelu i uzeo sebi za ženu, uz dvije svoje žene, još Mahalatu, kćer Išmaela, sina Abrahamova, sestru Nebajotovu.

10 Nato je Jakov ostavio Beer-Sebu i otputovao u Haran.

11 Tako je stigao na jedno mjesto i prenoćio ondje, jer je sunce bilo zapalo. Uzeo je jedan kamen s toga mjesta, namjestio ga sebi pod glavu i legnuo tu da spava.

12 Onda je on sanjao: i gle, ljestve su stajale na zemlji koje su svojim vrhom dopirale sve do neba, i anđeli se Božji po njima penjali i silazili.

13 I gle, gore nad njima stajao je Gospodin i govorio: "Ja sam Gospodin, Bog tvojega oca Abrahama i Izaka. Zemlju na kojoj ležiš dat ću tebi i tvojim potomcima."

14 I tvojega potomstva bit će kao praha na zemlji; raširit će se prema zapadu prema istoku, prema sjeveru i prema jugu; u tebi i u tvojim naraštajima bit će blagoslovljeni svi narodi na zemlji.

15 Eto, ja ću biti s tobom i čuvat ću te kamo god ideš i opet ću te dovesti natrag u ovu zemlju, i neću te ostaviti dok ne učinim što sam ti rekao."

16 Onda se Jakov probudio od svojega sna i rekao: "Zaista, Gospodin je bio na ovom mjestu, a ja nisam znao!"

Postanak

22

17 Pun straha rekao je: "Kako je grozno ovo mjesto! Ovo nije ništa drugo nego Božji dom, i ovo su vrata nebeska!"

18 Rano ujutro uzeo je Jakov kamen koji je namjestio sebi pod glavu i postavio ga za spomenik i izlio je na njega ulje.

19 I nazvao to mjesto Betel, a prije je tom gradu bilo ime Luz.

20 Onda je Jakov učinio zavjet, govoreći: "Ako Bog bude sa mnom i sačuvao me na ovom putu kojim idem, ako mi da kruha za hranu i haljine za odijevanje,

21 i tako se sretno vratim u svoju očinsku kuću, onda će Gospodin biti moj Bog.

22 A ovaj kamen koji sam postavio za spomenik, bit će Božji dom, i od svega što mi daš, vjerno ću ti dati desetinu."

Jakov kod Labana

29 Tako je Jakov krenuo na put i došao u zemlju naroda Istoka.

2 On je pogledao oko sebe, i opazio u pustinji studenac na kojem su upravo počivala tri stada ovaca, jer su se na tom studencu obično napajala stada. Na otvoru studenca ležao je veliki kamen.

3 Tek kad bi se ondje stjerala sva stada, odvaljali bi kamen s otvora studenca i napajali bi ovce; onda bi opet stavili kamen na svoje mjesto na otvor studenca.

4 Jakov im je upitao: "Braćo, odakle ste?" Oni su odgovorili: "Iz Harana smo."

5 On im rekao: "Poznajete li Labana, sina Nahorova?" Oni su rekli: "Poznajemo ga."

6 On ih pitao dalje: "Kako mu je?" Oni su odgovorili: "Dobro, evo upravo dolazi njegova kći Rahela s ovcama."

7 Onda je on rekao: "Eto, još je dan dug i nije još vrijeme vraćati stoku. Napojite ipak ovce i pustite ih onda da još pasu!"

8 A oni su rekli: "Ne možemo dok se ne skupe sva stada; onda tek odvaljamo kamen s otvora studenca i napojimo ovce."

9 Dok je on još govorio s njima, bila je došla Rahela s ovcama svojega oca, jer je ona bila pastirica.

10 I dogodilo se, kako je Jakov opazio Rahelu, kćer Labana, brata svoje Majke, i ovce Labana, brata svoje Majke, pristupio je Jakov, odvaljao kamen s otvora studenca i napojio ovce Labana, brata svoje Majke.

11 Onda je Jakov poljubio Rahelu i počeo glasno plakati.

12 I Jakov je pripovjedio Raheli da je rođak njezinu ocu, sin Rebekin. Nato je ona otrčala i javila to svojem ocu.

13 Onda se dogodilo, kad je Laban čuo glas o Jakovu, sinu svoje sestre, potrčao mu u susret, zagrlio i poljubi ga i uveo u svoju kuću. On je pripovjedio Labanu sve što se bilo dogodilo.

14 Laban mu rekao: "Jest, ti si moja kost

i moje meso." I ostao je kod njega mjesec dana.

15 Onda je Laban rekao Jakovu: "Zar ćeš mi badava služiti samo zato što si mi nećeš? Kaži mi kolika će biti tvoja plaća?"

16 A Laban je imao dvije kćeri; starijoj je bilo ime Lea, a mlađoj je bilo ime Rahela.

17 Lea je imala nježne oči, a Rahela je bila lijepoga stasa i lica.

18 A Jakov je zavoljeo Rahelu i rekao: "Služit ću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu."

19 Laban je odgovorio: "Bolje je da ju tebi dam nego kakvom drugom čovjeku. Ostani kod mene!"

20 Tako je Jakov služio za Rahelu sedam godina, i one su mu se činile kao nekoliko dana, jer ju je toliko volio.

21 Onda je Jakov rekao Labanu: "Daj mi sad moju ženu jer se navršilo moje vrijeme, pa bih se njom oženio."

22 I Laban je skupio sav narod onoga mjesta i priredio gozbu.

23 Nato se dogodilo, kad je došla večer uzeo je svoju kćer Leu i uveo ju k Jakovu i on je ušao k njoj.

24 I Laban je dao svoju sluškinju Zilpu svojoj kćeri Lei za sluškinju.

25 A dogodilo se ujutro, gle, to je bila Lea, a Jakov je rekao Labanu: "Zašto si mi to učinio? Zar ti nisam služio za Rahelu? Zašto si me onda prevario?"

26 A Laban je rekao: "U našoj zemlji nije običaj da se udaje mlađa prije starije.

27 Završi samo s njom svadbeni tjedan, onda ćemo ti dati i ovu drugu, za službu koju ćeš mi služiti još daljnjih sedam godina.

28 Onda je Jakov učinio tako i navršio s njom svadbeni tjedan. Onda mu je dao i svoju kćer Rahelu za ženu.

29 I Laban je dao svoju sluškinju Bilhu svojoj kćeri Raheli za sluškinju.

30 Tada je Jakov ušao k Raheli, i volio je Rahelu više nego Leu. Tako je on služio Labana još daljnjih sedam godina.

31 Kad je Gospodin vidio da Lea nije voljena, otvorio joj utrobu, a Rahela je bila nerotkinja.

32 Tako je Lea zatrudnjela i rodila sina, komu je nadjenula ime Ruben, jer je rekla: "Gospodin je pogledao na moju bol; stoga će me sada moj muž ljubiti."

33 I opet je ona zatrudnjela i rodila sina, i rekla: "Gospodin je čuo da sam bila zapostavljena, zato mi je dao i ovoga sina." I nadjenula mu ime Simeon.

34 I kad je opet zatrudnjela i rodila sina, rekla je: "Sad će mi moj muž biti naklonjen jer sam rodila tri sina." Zato mu je nadjenula ime Levi.

35 I zatrudnjela je još jedanput, rodila sina i rekla: "Sada ću slaviti Gospodina."

Zato mu je nadjenula ime Juda. Potom je prestala radati.

Jakovljeva ostala djeca i njegovo blago
30 Kad je Rahela vidjela da ne rađa Jakovu djece, zavidjela je Rahela svojoj sestri, i rekla Jakovu: "Daj mi djece, ili ću umrijeti!"

2 Onda se Jakov rasrdio na Rahelu i rekao: "Zar sam ja, namjesto Boga, koji ti je uskratio plod utrobe?"

3 A ona je rekla: "Evo ti moja sluškinja Bilha, udi k njoj da ona rodi dijete za moje krilo, te tako po njoj dobijem djecu!"

4 I dala mu je svoju sluškinju Bilhu za suložnicu, i Jakov je ušao k njoj.

5 I Bilha je zatrudnjela i rodila Jakovu sina.

6 Tada je rekla Rahela: "Dosudio mi je Bog pravo kad je uslišao moju molbu i poklonio mi sina." Stoga mu je nadjenula ime Dan.

7 I opet je zatrudnjela sluškinja Rahelina Bilha i rodila Jakovu drugoga sina.

8 Onda je rekla Rahela: "Bože žestoko sam se borila sa svojom sestrom, i zaista sam pobijedila." Tako mu je nadjenula ime Naftali.

9 A kad je Lea vidjela da je prestala radati, uzela je svoju sluškinju Zilpu i dala ju Jakovu za ženu.

10 I sluškinja Leina Zilpa rodila je Jakovu sina.

11 Onda je rekla Lea: "Sreća dolazi!" Tako mu je nadjenula ime Gad.

12 Potom je sluškinja Leina Zilpa rodila Jakovu drugoga sina.

13 Onda je rekla Lea: "Sretna sam ja jer će me žene zvati sretnom," Tako mu je nadjenula ime Ašer.

14 I kad je Ruben išao jedanput u vrijeme pšenične žetve, našao je na polju mandragoru [nadliške] i donio ih svojoj majci Lei. Onda je rekla Rahela Lei: "Molim te daj mi koju mandragoru svojega sina!"

15 A ona joj je rekla: "Zar ti nije dosta što si mi oduzela muža, pa ćeš mi sada uzeti i mandragoru mojega sina?" A Rahela je rekla: "Zato noćas neka on slobodno bude kod tebe za mandragoru tvojega sina!"

16 Kad je uvečer dolazio Jakov iz polja, izašla mu je Lea u susret i rekla: "Moraš ući k meni, jer sam te zaista kupila za mandragoru svojega sina!" Tako je on ležao s njom onu noć.

17 Bog je uslišao Leu, i ona je zatrudnjela i rodila Jakovu petoga sina.

18 Onda je rekla Lea: "Dao mi je Bog plaću, jer sam dala svoju sluškinju svojem mužu." Zato mu je nadjenula ime Isakar.

Postanak

19 Onda je opet zatrudnjela Lea i rodila Jakovu šestoga sina.

20 Lea je rekla: "Bog me je obdario lijepim darom, sad će moj muž živjeti sa mnom, jer sam mu rodila šest sinova." Zato mu je nadjenula ime Zebulun.

21 Kasnije je rodila kćer kojoj je nadjenula ime Dina.

22 Tada se Bog sjetio Rahele, uslišao ju i otvorio njezinu utrobu.

23 Ona je zatrudnjela i rodila sina, te rekla: "Oduzeo mi Bog moju sramotu."

24 I nadjenula mu ime Josip i rekla: "Neka mi Gospodin pridoda još jednoga sina!"

25 I dogodilo se, kad je Rahela rodila Josipa, rekao je Jakov Labanu: "Pusti me, htio bih poći u svoje mjesto i u svoju domovinu."

26 Daj mi moje žene i djecu za koje sam ti služio da mogu otići; jer ti znaš kako sam te dobro služio."

27 A Laban mu odgovorio: "Molim te ostani, ako sam našao milost u tvojim očima; jer sam se praksom naučio da me Gospodin blagoslivljao zbog tebe."

28 Onda je još rekao: "Odredi plaću koju tražiš od mene, i dat ću ti je."

29 A Jakov mu rekao: "Znaš sam kako sam te dobro služio i kako je bilo tvojemu blagu sa mnom."

30 Malo je bilo što si imao prije nego sam došao k tebi, i to se silno umnožilo, jer te je Gospodin blagoslivljao od mogega dolaska. A sad ću se i ja moći brinuti za svoju kuću?"

31 A on je rekao: "Što da ti dadem?" Jakov je odgovorio: "Ne trebaš mi ništa platiti. Ako pristaneš na ovo što ću reći, opet ću ti pasti i čuvati tvoje stado."

32 Pusti da prođem danas sve tvoje životinje i da odvojim od njih sve šarene i prugaste ovce, i sve smeđe između janjadi i sve šareno i pjegavo među kozama; neka to bude moja plaća.

33 I na tom neka se pokaže moje poštenje da kad ubuduće dođeš provjeriti moju plaću: sve što nije šareno i pjegavo među kozama i smeđe između janjadi, neka bude kao od mene ukradeno."

34 Onda je rekao Laban: "Dobro, neka bude po tvojoj riječi."

35 Tako je odvojio Laban još isti dan šarene i pjegave jarce i sve šarene i pjegave koze, sve na čemu je bilo nešto bijelo, i sve što je bilo smeđe između janjadi, i predao to svojim sinovima.

36 Onda je odredio daljinu od tri dana hoda između sebe i Jakova. Jakov je pasao ostalu stoku Labanovu.

37 Nato je Jakov donio sebi zelenih prutova topolovih, ljeskovih i kestenovih i ogulio na njima bijele pruge tako da je

Postanak

24

otkrio bjelinu na prutovima.

38 Potom je stavljao oguljene prutove upravo pred stado u žljebove, u korita, kamo su stada dolazila piti vodu, tako se parila kad bi dolazila piti.

39 Tako su se stada parila i oplodila gledajući u prutove, i životinje su se omladile šarene i prugaste.

40 Onda je Jakov odvojio janjce, i glave im okrenuo prema prugastima i svim smedima u stadu Labanovu; a svoja je stada držao posebno i nije ih miješao s Labanovim stadima.

41 I dogodilo se, kad su se god parile jake životinje, stavljao bi Jakov prutove u žljebove ispred očiju životinja da be se parile pred prutovima.

42 A pred slabe životinje nije ih stavljao; tako su Labanu pripadale slabe životinje, a Jakovu jake.

43 Tako se čovjek vrlo obogatio i dobio mnogo stoke, sluškinja i sluga, deva i magaraca.

Jakov bježi iz Harana

31 Nato je Jakov dočuo riječi Labanovih sinova, govoreći: "Jakov je sve prenio na sebe što je imao naš otac; od posjeda našega oca on je stekao sve to bogatstvo."

2 A Jakov je vidio na licu Labanovu da on više nije prema njemu onakav kakav je bio prije.

3 Onda je Gospodin rekao Jakovu: "Vrati se u zemlju svojih otaca i k svojoj rodbini, i ja ću biti s tobom."

4 Tako je Jakov dao dozvati Rahelu i Leu k svojem stadu u polje.

5 I rekao im: "Vidim na licu vašega oca da on nije prema meni kao prije; ali je Bog mojega oca bio sa mnom."

6 Znate same da sam služio vašem ocu koliko sam god mogao.

7 Ali vaš otac me je varao i mijenjao mi plaću deset puta; ali Bog ipak nije dopustio da mi naškodi.

8 Ako je ovako rekao: 'Šarene životinje neka budu tvoja plaća,' onda su stada omladila šarene. Ako je rekao: 'Prugaste neka budu tvoja plaća,' onda su stada omladila prugaste.

9 Tako je Bog oduzeo stado vašemu ocu i dao ga meni.

10 U vrijeme, naime, kad su se parile ovce, vidio sam jasno u snu kako su ovnovi što su skakali na ovce bili prugasti, šareni i pjegavi.

11 I andeo Božji rekao mi u snu, govoreći: 'Jakove!' A ja sam odgovorio: 'Evo me!'

12 On je rekao: 'Dobro pripazi na to da budu svi ovnovi što skaću na ovce prugasti, šareni i pjegavi! Ja sam, zaista, sve vidio što ti čini Laban.'

13 Ja sam Bog Betela, gdje si uljem po-

mazao spomenik i meni učinio zavjet. Sada ustani, idi iz ove zemlje i vrati se u svoju domovinu!"

14 Onda su mu odgovorile Rahela i Lea, govoreći: "Zar još imamo dio i baštinu u kući svojega oca?"

15 Zar nas on ne drži kao strankinje? Pa on nas je prodao i novac što je dobio za nas u potpunosti pojeo.

16 Jer sve blago koje je Bog oduzeo našem ocu naše je i naše djece. A sada samo čini što ti je Bog rekao."

17 Onda se Jakov podigao, stavio svoju djecu i svoje žene na deve;

18 i poveo svu stoku i sve svoje blago koje je stekao, stoku što je sebi priskrbio u Mezopotamiji, da se vrati k svojem ocu Izaku u zemlju Kanaan.

19 Nato je Laban otišao da striže svoje ovce, a Rahela je prisvojila kućne idole koji su pripadali njezinu ocu.

20 A Jakov je otišao krađom, tako da Sirijac Laban to nije znao, jer mu nije rekao da namjerava bježati.

21 Tako je pobjegao sa svim što je imao. Ustao i prešao preko rijeke i krenuo prema Gori Gilead.

22 Treći dan javili su Labanu da je Jakov pobjegao.

23 Onda je on uzeo sobom svoje rođake, pošao za njim u potjeru sedam dana hoda i stigao ga u Gori Gilead.

24 Ali se Bog javio Sirijcu Labanu noću u snu i rekao mu: "Pazi da ne govoriš s Jakovom ni dobro ni zlo!"

25 Tako je Laban dostigao Jakova. A Jakov je razapeo svoj šator na gori, a Laban s rođacima svojim razapeo svoj šator na gori Gileadu.

26 I Laban je rekao Jakovu: "Što si to učinio, krađomice si odveo moje kćeri kao maćem zarobljene?"

27 Zašto si tajno pobjegao i pokrao me? Niti si što rekao da te ispratim s radošću i pjesmom, s uz bubnje i lire!

28 Niti si dao da izljubim na rastanku svoje unuke i svoje kćeri. Time si tako ludo postupio.

29 Mogao bih sada s vama zlo postupiti, ali mi je Bog tvojega oca rekao prošle noći, govoreći: 'Pazi da ne govoriš s Jakovom ni dobro ni zlo!'

30 A sada dobro, otišao si jer si se zaželio kuće očeve; ali zašto si mi ukrado kipove mojih bogova?"

31 Tada je Jakov rekao Labanu, govoreći: "Jest, bojao sam se jer sam mislio da bi mi ti mogao oteti svoje kćeri."

32 Kod koga god nađeš svoje kipove, taj neka više ne živi! Pretraži samo pred našom braćom, sve što imam kod sebe, pa si ih uzmi." Jakov, naime, nije znao da ih je Rahela ukrala.

33 Laban je ušao u šator Jakovljev i u ša-

tor Lein i u šator dviju sluškinja, ali nije našao ništa. Izašavši iz šatora Leina ušao je u šator Rahelin.

34 A Rahela je bila uzela kućne kipove, pa ih stavila pod sedlo svoje deve i sjela na njih. I Laban je pretražio sav šator, a nije našao ništa.

35 A ona je rekla svojem ocu: "Nemoj mi zamjeriti, gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer je meni što bude u žena!" On je tražio dalje, ali nije našao kućnih kipova.

36 Onda se rasrdio Jakov i ukorio Labana, i Jakov je rekao Labanu, govoreći: "Kakva je moja krivnja i koji moj prekršaj da me tako žestoko progoniš?"

37 Sve si mi, eto, stvari prekopao, pa što si našao iz svoje kuće? Daj stavi ih sve ovdje pred svoju i moju braću i oni neka prosude tko od nas dvojice ima pravo!

38 Ima već dvadeset godina koje sam sproveo kod tebe. Tvoje ovce i tvoje koze nikad se nisu izjalovile i nikad nisam pojeo ovna tvoga stada.

39 Što bi zvijer rastrgla, nikad ti nisam donio, sam bih uvijek podmirio štetu. Ti si od mene tražio ili je bilo ukradeno danju ili ukradeno noću.

40 Ondje sam bio: danju me ubijala vrućina, a noću mraz, i san je bježao od mojih očiju.

41 Eto, od dvadeset godina što sam služio u tvojoj kući, četrnaest godina sam služio za tvoje dvije kćeri i šest godina za tvoju stoku, a plaću si mi mijenjao deset puta.

42 Da nije bio sa mnom Bog mojega oca, Bog Abrahamov koga štuje i Izak, ti bi me zaista sada otpustio praznih ruku, ali je Bog vidio moju nevolju i trud mojih ruku, pa te prošle noći ukorio."

43 A Laban je rekao Jakovu, govoreći: "Moje su kćeri, moja su djeca, i moja je stoka, sve što vidiš, jest moje. Pa što da učinim danas svojim kćerima ili njihovoj djeci koju su rodile?"

44 Stoga, sada hajde da ti i ja zaključimo savez i to neka bude za svjedočanstvo između mene i tebe!"

45 Onda je Jakov uzeo kamen i postavio ga uspravno kao stup.

46 I Jakov je zapovjedio svojim: "Nakupite kamenja!" I oni nakupili kamenja i nabacali na hrpu i onda održali gozbu tu na hrpi.

47 Laban je to nazvao Jegar Sahaduta, a Jakov je nazvao Galed.

48 I Laban je rekao: "Ova je hrpa kamenja danas svjedok između mene i tebe." Zato joj je dao ime Galed,

49 a i Mispa, jer je rekao: "Neka bude Gospodin stražar između mene i tebe dok smo daleko jedan od drugoga.

50 Ako bi zlo postupao s mojim kćerima,

Postanak

ili bi uzeo još druge žene uz moje kćeri, onda pomisli, makar i nije nitko uz nas, da je Bog svjedok između mene i tebe!"

51 Dalje je rekao Laban Jakovu: "Eto, ova hrpa kamenja i ovaj spomenik što sam ga postavio između mene i tebe.

52 Ova hrpa je svjedok, i ovaj stup je svjedok, da ja neću prijeći preko ove hrpe i ovoga stupa k tebi, a ni ti nećeš prijeći preko ove hrpe i ovoga stupa k meni u zloj namjeri.

53 Bog Abrahamov i Bog Nahorov, i Bog njihovih otaca, neka sudi među nama!" I Jakov se zakleo Strahom njegovog oca Izaka.

54 Nato je Jakov primeo žrtvu na gori i pozvao svoje da jedu. Tako su oni jeli i ostali preko noći na gori.

55 Rano ujutro Laban se dignuo iz ljubio svoje unuke i svoje kćeri i dao im svoj blagoslov. Potom je Laban krenuo i vratio u svoje mjesto.

Jakovljeva strah od Ezava i boj s Bogom-Andelom

32 Tako je Jakov putovao svojim putom, i susreli su ga anđeli Božji.

2 Kad ih je Jakov opazio, rekao je: "Ovo je tabor Božji!" I nazvao je to mjesto Mahanaim.

3 Onda je Jakov poslao pred sobom glasnike k svojem bratu Ezavu u zemlju Seir, u pokrajinu Edom,

4 i zapovjedio im, govoreći: "Ovako recite mojem gospodaru Ezavu: 'Tvoj sluga Jakov poručuje ti ovo: boravio sam i do sada se zadržao kod Labana.

5 Stekao volova, magaraca, stoke, sluga i sluškinja. Tako poručujem svojem gospodaru, da bih našao milost u njegovim očima.'"

6 Glasnici su se vratili Jakovu i javili mu, govoreći: "Došli smo k tvom bratu Ezavu; on ti ide u susret, i to sa četiri stotine ljudi."

7 Onda se Jakov jako prestrašio, i obuzela ga briga, pa je razdijelio ljude koje je imao sobom i stoku i govoda i deve u dva tabora.

8 Mislio je: "Ako napadne Ezav jedan tabor i svlada ga, drugi će tabor moći pobjeći."

9 Onda se Jakov pomolio: "O Bože mojega oca Abrahama, Bože mojega oca Izaka, Gospodine koji si rekao i meni: 'Vrati se u svoju domovinu i k svojoj rodbini, i ja ću ti biti jako dobar.'"

10 Nisam vrijedan svih milosti i sve vjernosti koju si iskazao svojem sluzi, jer samo sa svojim putničkim štapom prekoračio sam ondje Jordan, a sad posjedujem dva tabora.

11 Izbavi me, molim, iz ruke mojega brata, iz ruke Ezavove, jer se bojim da ne dođe i ne pobije nas i majke s djecom!"

Postanak

26

12 Jer ti si rekao: 'Ja ću ti biti dobar i učinit ću tvoje potomstvo mnogobrojno kao morski pijesak što se ne može izbrojiti od mnoštva.'

13 Onu noć je ondje prenoćio, onda je od onoga što je imao pri ruci izabrao dar za svojega brata Ezava:

14 dvjesta koza i dvadeset jaraca, dvjesto ovaca i dvadeset ovnova;

15 trideset deva dojilica s mladima njihovim, četrdeset mladih krava i deset mladih bikova, dvadeset magarica i deset magarčića.

16 Tada ih predao svojim slugama, svako stado posebno, i zapovjedio svojim slugama: "Idite naprijed preda mnom i ostavite prostora između jednoga stada i drugoga!"

17 I zapovjedio prvomu, govoreći: "Kad te susretne moj brat Ezav, pa te upita: 'Čiji si i kamoiđeš i čije su to životinje pred tobom?'"

18 Onda ti kaži: 'Tvojega slugu Jakovu; ovo šalje on na dar svojem gospodaru Ezavu, on sam dolazi odmah za nama.'

19 Tako je zapovjedio i drugomu i trećemu i svima koji su gonili stado, govoreći: "Ovo i ovako recite Ezavu kad ga susretnete!"

20 I još recite: "Tvoj sluga Jakov dolazi odmah za nama." Jer je mislio: "Darom što ide preda mnom umirit ću ga, a onda ću se s njim suočiti, možda će me onda lijepo primiti."

21 Tako je otišao dar naprijed pred njim, a on je sam ostao onu noć u taboru.

22 Ipak se dignuo još one noći, uzeo je obje svoje žene, i obje svoje sluškinje i svojih jedanaest sinova i prešao gaz Jaboka.

23 Uzeo ih, preveo preko potoka i onda ostalo svoje imanje prenio prijeko.

24 A Jakov je ostao sam; i onda se Čovjek hrvao s njim sve do osvitka zore.

25 I kad je On vidio da ga ne može nadjačati, taknuo je zglobova njegovu kuku, tako da se Jakovu iščao kuk iz zglobova dok se hrvao s Njim.

26 A On je rekao: "Pusti me jer je zora već osvanula!" Ali on je odgovorio: "Ne puštam te dok me ne blagosloviš."

27 A on mu rekao: "Kako ti je ime?" On je odgovorio: "Jakov."

28 A On je rekao: "Od sada se više nećeš zvati Jakov, nego Izrael, jer si se borio s Bogom i s ljudima i nadjačao si."

29 Onda ga Jakov zamolio, govoreći: "Molim te kaži mi svoje ime!" On je rekao: "Zašto me pitaš za moje ime?" I On ga ondje blagoslovio.

30 I Jakov nadjene onom mjestu ime Peniel, jer je rekao: "Vidio sam Boga licem u lice, i ostao sam na životu."

31 Upravo je sunce nad njim ogranulo,

kad je prošao Peniel. A hramao je zbog svoga kuka.

32 Zato Izraelovi sinovi sve do današnjega dana ne jedu mišicu na bedrenom zglobovima, jer je On taknuo zglobov Jakovljeva kuka, po mišici koja se stegnula.

33 Kad je Jakov podigao oči i opazio Ezavu gdje dolazi sa četiri stotine ljudi. Tako je on razdijelio djecu na Leu i Rahelu i obje sluškinje.

2 Sprijeda je postavio sluškinje i njihovu djecu, za njima Leu i njezinu djecu, a najposlije Rahelu s Josipom.

3 A sam je pošao pred njima i poklonio se sedam puta do zemlje dok se nije približio svojem bratu.

4 Ezav mu je potrčao u susret, zagrlio ga, pao mu oko vrata i poljubio ga, a obojica su zaplakali.

5 I on je podigao svoje oči, vidio žene i djecu, i upitao: "Tko su ovi s tobom?" A on je odgovorio: "To su djeca koju je Bog milostivo darovao tvojem sluzi."

6 Potom su se približile sluškinje sa svojom djecom i duboko se poklonile.

7 I Lea se približila sa svojom djecom te se duboko poklonila. Najposlije su pristupili Josip i Rahela i duboko se poklonili.

8 Onda je Ezav rekao: "Što si htio s tom svom povorkom koju sam susreo?" On je odgovorio: "Naći naklonost u očima svojega gospodara."

9 Ali je Ezav rekao: "Ja imam dosta, moj brate, zadrži što je tvoje!"

10 A Jakov je rekao: "Ne, ako sam našao naklonost u tvojim očima, onda primi moj dar iz moje ruke dar, jer meni je kao da gledam u tvoje lice kao da gledam u lice Božje, što si me tako lijepo primio."

11 Molim te, primi moj pozdravni dar što sam ti ga doveo, jer mi je Bog bio milostiv imam svega dosta." I on ga nagovorio, i on je primio.

12 Nato je rekao Ezav: "Hajde, dignimo se i hajdemo dalje, ići ću i ja s tobom."

13 Ali mu je Jakov rekao: "Moj gospodar vidi da su djeca još nejaka, a imam na svojoj brizi i ovce dojilice i goveda; i ako ih samo jedan dan previše gonim, izginut će mi sve stado."

14 Pa neka ide moj gospodar pred svojim slugom, a ja ću onda polako ići koliko može stado koje gonim i koliko mogu nejaka djeca dok dođem k svojem gospodaru u Seir."

15 Ezav je rekao: "Pa da ti barem ostavim nekoliko ljudi što me prate." Ali je on rekao: "Čemu to? Neka ja samo nađem milost u očima svojega gospodara!"

16 Tako se Ezav vratio istog dana svojim putom u Seir.

17 A Jakov je otputovao dalje u Sukot i

napravio sebi kuću, a za svoju stoku napravio torove. Stoga se nazvalo ono mjesto Sukot.

18 Tada je Jakov došao sretno u grad Sekem koji je u zemlji Kanaan, došavši iz Pan-Arama; i podigao je svoj šator ispred grada.

19 A komad zemlje na kojem razapeo svoj šator kupio je od sinova Hamora, Sekemova oca, za stotinu komada novca.

20 Onda je ondje podigao žrtvenik i nazvao ga El-Elohe Israel (što znači, Bog Izraelov).

Jakov u Sekemu

34 Dina, kći Lee, koju je ona rodila Jakovu, izašla je jednoga dana gledati kćeri te zemlje.

2 A kad ju je vidio Sekem, sin Hivejca Hamora, vladara te zemlje, ugrabio ju i silovao.

3 I prionulo je njegovo srce za kćer Jakovljevu Dinu; on je zavoljeo djevojku, pa joj se udvarao.

4 A Sekem je zamolio svojega oca Hamora, govoreći: "Zaproši mi tu djevojku za ženu!"

5 A Jakov je doznao da je on obeščastio njegovu kćer Dinu, ali je, jer su njegovi sinovi bili u polju kod stoke, šutio dok se oni ne vrate.

6 Uto je došao otac Sekemov Hamor k Jakovu da se porazgovori s njim.

7 Kad su Jakovljevi sinovi došli kući iz polja i čuli što se dogodilo, bila je ljudima teška muka i jako se razljutili što je onaj nanio veliku sramotu Izraelu time što je obeščastio kćer Jakovljevu. Takvo što se nije smjelo dogoditi.

8 Ali im je Hamor rekao, govoreći: "Srce mojega sina Sekema prionulo je za vašu kćer, pa dajte mu je za ženu.

9 Sprijateljite se s nama i svoje kćeri udajte za nas i kćerima našim ženite se.

10 Prebivajte kod nas, zemlja neka vam stoji otvorena. Zivite ovdje, trgujte i stecite sebi imanja."

11 Tada je rekao Sekem ocu njezinu i braći njezinoj: "Neka bih ipak našao milost u vašim očima, što god zatražite od mene dat ću vam.

12 Zatražite od mene koliko god hoćete otkupa i ženidbenih darova, ja ću vam dati što vi od mene zahtijevate, samo mi dajte djevojku za ženu."

13 A Jakovljevi sinovi dali su Sekemu i njegovom ocu Hamoru lukav odgovor, a rekli su tako jer je onaj obeščastio njihovu sestru Dinu.

14 I oni su im rekli: "Ne možemo na to pristati da svoju sestru dademo čovjeku koji nije obrezan jer je to nama sramota.

15 Mi možemo ispuniti vašu želju samo pod uvjetom, da vi budete kao i mi, da se

sve muško među vama dađe obrezati.

16 Onda ćemo vam davati svoje kćeri i uzimati sebi vaše kćeri i boraviti kod vas i postati s vama jedan narod.

17 Ako li nećete pristati na naš prijedlog da se obrežete, onda ćemo uzeti svoju kćer i otići."

18 Njihov je prijedlog bio po volji Hamoru i Sekemu, sinu Hamorovu.

19 I mladi čovjek nije oklijevao da prijedlog izvrši, jer je volio kćer Jakovljevu, a bio je najugledniji od svih u kući svojega oca.

20 A Hamor i njegov sin Sekem na gradska vrata i rekli su ljudima svojega grada:

21 "Ovi su ljudi miroljubivi prema nama, pa stoga neka borave i trguju u zemlji. Zaista zemlja ima na sve strane dosta prostora za njih. Njihove kćeri uzimat ćemo sebi za žene i davat ćemo im za to svoje kćeri.

22 A ljudi će pristati da borave s nama i biti s nama jedan narod, samo pod uvjetom da se među nama sve što je muško dađe obrezati kao što su oni sami obrezani.

23 Njihova stada i njihovo imanje i sva njihova goveda neće li nam onda dobro doći? Udovoljimo im pa neka borave s nama!"

24 I poslušali su Hamora i njegova sina Sekema svi koji su izašli na gradska vrata; svi muževi i svi koji su izašli na gradska vrata dali su se obrezati.

25 Dogodilo se trećega dana, kad su oni болоvali od rane, oba sina Jakovljeva, Simeon i Levi, braća Dinina, uzeli su svaki svoj mač, navalili su na grad koji nije ništa zlo slutio i poubijali sve muško.

26 A ubili su mačem i Hamora i njegova sina Sekema, uzeli su Dinu iz kuće Sekemove i otišli.

27 Ostali Jakovljevi sinovi navalili su na pobijene i oplijenili grad, zato što je njihova sestra bila obeščašćena.

28 Njihove ovce, goveda i magarce što je bilo u gradu i u polju uzeli su.

29 Sve njihovo imanje, i svu njihovu djecu, i njihove žene su pohvatili i odveli i ugrabili su sve što je bilo u kućama.

30 Tada je Jakov rekao Simeonu i Leviju: "Stavili ste me na muke, jer ste me omrazili narodu ove zemlje, Kanaancima i Perizejcima. A ja imam samo malo ljudi, ako se oni skupe i dignu na mene, ubit će me i onda sam propao ja i moja kuća."

31 A oni su odgovorili: "A je li on smio postupati s našom sestrom kao s bludnicom?"

Jakov ide u Betel

35 Onda je Bog rekao Jakovu: "Ustani, idi gore u Betel, boravi ondje i po-

Postanak

28

digni ondje žrtvenik Bogu koji ti se prikazao kad si bježio pred svojim bratom Ezavom!"

2 I Jakov je rekao svojoj kućnoj družini i svima koji su bili s njim: "Uklonite tude bogove što se nalaze u vašoj sredini, očistite se i preodjenite se.

3 Onda ćemo se dignuti i poći gore u Betel; ondje ću podignuti žrtvenik Bogu koji me je uslišao u vrijeme moje nevolje i bio sa mnom na putu kojim sam hodio."

4 Tako su predali Jakovu sve tude kipove što su ih imali kod sebe i naušnice što su ih nosili na svojim ušima i Jakov ih je zakopao pod hrast što stoji kod Sekema.

5 I dok su putovali, Bog je velikim strahom napunio sve gradove unaokolo, tako da nisu išli u potjeru za Jakovljevim sinovima.

6 Tako Jakov i sva družina koja je bila s njim stigli su u Luz, (to jest Betel) u zemlji Kanaanскоj.

7 Ondje je on podigao žrtvenik i nazvao to mjesto El Betel, jer mu se bio ondje prikazao Bog kad je bježio pred svojim bratom.

8 Onda je umrla Debora, dojkinja Rebekina, i pokopali su ju ispod Betela pod hrastom, koji se otada zove Alon Bakut.

9 Onda se Bog opet javio Jakovu, otkada se vratio iz Mezopotamije, i blagoslovio ga.

10 I Bog mu rekao: "Tvoje je ime Jakov ali se od sada više nećeš zvati Jakov, nego će tvoje ime biti Israel!" Tako ga je nazvao Izrael.

11 Još mu je rekao Bog: "Ja sam El Sadaaj—Bog Svemoćni. Budi plodan i množi se! Narod i mnoštvo naroda će poteći od tebe, i kraljevi će izići iz tebe!

12 Zemlju koju sam dao Abrahamu i Izaku, dajem ju i tebi i tvojim potomcima dajem ovu zemlju!"

13 I Bog je otišao od njega s mjesta gdje je govorio s njim.

14 Nato je Jakov postavio stup-spomenik na mjestu gdje je govorio s njim, stup od kamena, i on je izlio na njega žrtvu ljevanicu, i ulje je izlio na njega.

15 Jakov je nazvao mjesto, gdje je Bog govorio s njim, Betel.

16 Onda su krenuli iz Betela dalje. A kad su došli u blizinu Efrate, Rahelu su napali porođajni bolovi, a imala je težak porođaj.

17 I dogodilo se, da kad se pri teškom porođaju tako jako mučila, rekla joj je babica: "Ne boj se i sada imaš sina!"

18 A kad je izlazila duša njezina, jer je umirala, ona ga nazvala Ben-Oni, ali mu je njegov otac nadjenao ime Benjamin.

19 Tako je umrla Rahela i pokopali su ju na putu u Efratu, to jest Betlehem.

20 Jakov je stavio spomenik na njezin grob, što je na Rahelinu grobu sve do danas.

21 Onda je otišao Izrael dalje i razapeo svoj šator s onu stranu Migdal-Edera.

22 I dok je Izrael boravio u tom kraju, otišao je Ruben i legnuo s Bilhom, suložnicom svojega oca, i to je saznao Izrael. A Jakovljevim sinova bilo je dvanaest:

23 Leini sinovi bili su: Ruben, prvorođenac Jakovljevi, i Simeon, Levi, Juda, Isakar i Zebulun;

24 Rahelini sinovi bili su: Josip i Benjamin;

25 Bilhini sinovi, od Raheline sluškinje: Dan i Naftali;

26 Zilpini sinovi, od Leine sluškinje bili su: Gad i Ašer. To su Jakovljevi sinovi koji su mu se rodili u Padan-Aramu.

27 Onda je Jakov došao k svojem ocu Izaku u Mamre, u Kirjat-Arbu, (to jest Hebron) gdje su kao došljaci boravili Abraham i Izak.

28 Izakovih dana života bilo je stotinu i osamdeset godina.

29 Tako je izdahnuo Izak i umro, i bio pridružen svojim precima, a bio je star i pun života. Pokopali su ga njegovi sinovi Ezav i Jakov.

Ezavovi naraštaji

36 Ovo je rodoslovlje Ezavovo koji se zvao i Edom.

2 Ezav je uzeo sebi svoje žene između kćeri kanaanskih: Adu, kćer Hitejca Elona, Oholibamu, kćer Ane, kćer Hibejca Zibeona,

3 I Basematu, kćer Išmaelovu, sestru Nebajotovu.

4 Ada je rodila Ezavu Elifaza, a Basemata je rodila Reuela.

5 Oholibama je rodila Jeuša, Jalama i Koraha. To su Ezavovi sinovi, koji su mu se rodili u zemlji Kanaanaca.

6 Ezav je uzeo svoje žene, sinove i kćeri i sve ljude iz svoje kuće, svoje stado, svu svoju stoku i sve svoje imanje koje je stekao u zemlji Kanaanaca, pa je otišao u drugu zemlju daleko od svojega brata Jakova.

7 Njihov je posjed bio prevelik da bi mogli ostati zajedno, a zemlja, u kojoj su boravili kao došljaci nije im bila dosta velika za sva njihova stada.

8 Ezav je boravio na Gori Seiru. Ezav je Edom.

9 Ovo je rodoslovlje Ezava oca Edomaca, na Gori Seiru.

10 Ovo su imena Ezavovih sinova: Elifaz, sin Ade, žene Ezavove, Reuel, sin Basemate, žene Ezavove.

11 Elifazovi sinovi bili su: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz.

12 Timna bila je suložnica Elifazu, sinu Ezavovu; ona je rodila Elifazu Amaleka. To su bili sinovi Ade, Ezavove žene.

13 Ovo su bili Reuelovi sinovi: Nahat, Zerah, Samah i Mizah. To su bili sinovi Basemate, žene Ezavove.

14 I ovo su bili sinovi Oholibame, žene Ezavove, kćeri Anine, kćeri Zibeonove. Ona je rodila Ezavu Jeusa, Jalama i Koraha.

15 Ovo su bili glavari potomaka Ezavovih: sinovi Elifaza, prvorođenca Ezavova, bili su: čelnik Teman, čelnik Omar, čelnik Zefo, čelnik Kenaz.

16 čelnik Korah, čelnik Gatam i čelnik Amalek. To su bili Elifazovi čelovođe u zemlji Edom. Oni su bili sinovi Adini.

17 Ovo su bili sinovi Reuela, sina Ezavova: čelnik Nahat, čelnik Zerah, čelnik Samah, čelnik Mizah. To su bili glavari koji su proizašli od Reuela u zemlji Edom; to su sinovi Basemate, žene Ezavove.

18 Ovo su bili sinovi Oholibame, žene Ezavove: čelnik Jeus, čelnik Jalam, čelnik Korah. Oni su bili glavari koji su proizašli od Oholibame, kćeri Anine, žene Ezavove.

19 To su bili Ezavovi sinovi, koji je Edom, i to su bili njihovi glavari.

20 Ovo su bili sinovi Seira, Horijca, koji su prebivali u zemlji: Lotan, Sobal, Zibeon, Ana.

21 Dišon, Ezer i Dišan. To su bili glavari Horejaca, Seirovi sinovi u zemlji Edom.

22 Lotanovi sinovi bili su: Hori i Heman, a sestra Lotanova Tamna.

23 Ovo su Sobalovi sinovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam.

24 Ovo su bili Zibeonovi sinovi: oboje Aja i Ana. To je isti Ana koji je našao vruća vrela u pustinji kad je pasao magarca svojega oca Zibeona.

25 Ovo su bila djeca Anina: Dišon i Oholibama, kći Anina.

26 Ovo su bili Dišonovi sinovi: Hemdan, Ešban, Jitran i Keran.

27 Ovo su bili Ezerovi sinovi: Bilhan, Zaa-
van i Akan.

28 Ovo su bili Dišanovi sinovi: Uz i Aran.

29 Ovo su bili čelnici Horejaca: čelnik Lotan, čelnik Sobal, čelnik Zibeon, čelnik Ana,

30 čelnik Dišon, čelnik Ezer, čelnik Dišan. To su čelnici Horejaca po njihovim rodovima u zemlji Seir.

31 Ovo su bili kraljevi koji su vladali u zemlji Edom prije nego je vladao kralj nad Izraelovim sinovima.

32 Kralj u Edomu bio je Bela, sin Beorov, a ime prijestolnici njegovoj bilo je Dinhaba.

33 Kad je umro Bela, mjesto njega kraljevao je Jobab, sin Zeraha iz Bosre.

34 Kad je umro Jobab, mjesto njega kra-

ljevao je Hušam iz zemlje Temanita.

35 Kad je umro Hušam, mjesto njega kraljevao je Hadađ, sin Bedadov koji je pobio Midjance na Moapskom polju; a ime njegovu gradu bilo je Avit.

36 Kad je umro Hadađ, mjesto njega kraljevao je Samla iz Masreke.

37 Kad je umro Samla, mjesto njega kraljevao je Saul iz Rehobota na Rijeci.

38 Kad je umro Saul, mjesto njega kraljevao je Baal-Hanan, sin Akborov.

39 Kad je umro Baal-Hanan, sin Akborov, mjesto njega kraljevao je Hadađ, a ime njegovu gradu bilo je Pau. Njegova žena zvala se Mehetabela, kći Matrede, kćeri Mezahabove.

40 Ovo su imena Ezavovih čelnika po njihovim obiteljima, i mjestima i imenima: čelnik Tamna, čelnik Alva, čelnik Jetet,

41 čelnik Oholibama, čelnik Ela, čelnik Pinon,

42 čelnik Kenaz, čelnik Teman, čelnik Mibsar,

43 čelnik Magdiel, čelnik Iram. To su bili edomski čelnici po njihovim prebivalištima u zemlji koju su bili zaposjeli. Ezav je bio praotac Edomaca.

Braća prodaju Josipa u Egipat

37 Jakov je boravio u zemlji, gdje je njegov otac bio došljak, u zemlji Kanaan.

2 Ovo je rodoslovlje Jakovljevo. Josip, mladić od sedamnaest godina, čuvao je ovce sa svojom braćom i pomagao je sinovima Bilhe i Zilpe, žena svojega oca. Josip bi javljao svojem ocu sve što bi se o njima loše govorilo.

3 A Izrael je volio Josipa više nego sve svoje sinove, jer je on bio sin njegove starosti. On mu je napravio i haljinu u raznim bojama.

4 A kad su njegova braća vidjela, da ga njihov otac više voli nego svu njegovu braću, zamrzili su ga, te nisu mogli s njim lijepo govoriti.

5 Jedanput je Josip sanjao i pripovjedio san svojoj braći, a oni su ga još više zamrzili.

6 On im je pripovijedao: "Čujte kakav sam imao san!"

7 Bili smo ondje i vezali snoplje u polju. Onda gle, moj se snop uspravio i ostao stojeći, a vaši se snopovi postavili unakolo i klanjali se mojem snopu."

8 Onda su mu njegova braća rekla: "Ti još hoćeš kraljevati nad nama i vladati s nama?" Tako su ga još više zamrzili zbog njegovih snova i njegovih riječi.

9 Onda je drugi put sanjao i opet san pripovjedio svojoj braći, i rekao: "Gle, sanjao sam opet jedan san. Ovaj put, sunce, mjesec i jedanaest zvijezda klanjali se meni."

Postanak

30

10 Kad je to pripovjedio svojem ocu i svojoj braći, ukorio ga njegov otac i rekao mu: "Kakav je to san što si ga imao? Zar da ja, tvoja majka i tvoja braća zaista dodemo i da se pred tobom do zemlje poklonimo?"

11 I otada su mu bila njegova braća za-vidna, ali otac je to pamtio.

12 I kad su jedanput njegova braća otišla pasti ovce svojega oca kod Sekema,

13 Izrael je rekao Josipu: "Tvoja braća čuvaju ovce kod Sekema. Dodi, poslat ću te k njima!" A on mu odgovorio: "Evo me!"

14 Onda mu rekao: "Hajde i vidi kako su tvoja braća i kako je stado pa mi javi!" Tako ga poslao iz Doline hebronske, i on je otišao u Sekem.

15 A jedan čovjek ga našao gdje luta po polju i upitao ga: "Što tražiš?"

16 On je odgovorio: "Tražim svojju braću, pa kaži mi gdje sad čuvaju stado!"

17 Čovjek je odgovorio: "Otišli su dalje oдавде; čuo sam ih govoriti: 'Poći ćemo u Dotan.' " I otišao je Josip za svojom braćom i našao ih u Dotanu.

18 Oni su ga izdaleka opazili, i prije nego im se približio, skovali lukav dogovor protiv njega da ga ubiju.

19 Onda su oni rekli jedan drugomu: "Eno dolazi sanjar!"

20 Hajde da ga sad ubijemo i da ga bacimo u neku jamu, pa ćemo onda reći da ga je prožderala divlja zvijer. Vidjet ćemo što će biti od njegovih snova."

21 Kad je to čuo Ruben, pokušao ga izbaviti iz njihovih ruku i rekao: "Nećemo ga ubijati!"

22 A Ruben im je rekao: "Ne prolijevajte krvi; bacite ga radije ondje u jamu u puštinji, ali ne stavljajte ruke na njega!" Tako ga je htio izbaviti iz njihove ruke i povratiti ga opet njegovom ocu.

23 I dogodilo se, čim je Josip došao k svojoj braći, svukli su Josipu gornju haljinu, haljinu u raznim bojama koju je imao na sebi.

24 Zgrabili su ga i bacili ga u jamu. A jama je bila prazna; nije bilo vode u njoj.

25 Onda su sjeli ručati; pa su podigli svoje oči i pogledali, a to je dolazila povorka Išmaelaca ondje od Gileada s njihovim devama koje su bile natovarene mirođijama, balsamom i smirnom, na putu da to donesu u Egipat.

26 Juda je rekao svojoj braći: "Kakva korist ako ubijemo svoga brata i sakrijemo njegovu krv?"

27 Hajde da ga prodamo Išmaelcima i da ne stavljamo ruke na njega, jer je naš brat i naše meso." I njegova braća su ga poslušala.

28 I kad su prolazili midjanski trgovci, izvadili su Josipa iz jame i prodali ga za

dvadeset srebrnjaka Išmaelcima, a ovi su odveli Josipa u Egipat.

29 Kad se Ruben vratio k jami i vidio da nema Josipa u jami, on je razderao svoje haljine,

30 vratio se k svojoj braći i rekao: "Dječaka nema više tu, pa kamo ću ja sada?"

31 A oni su uzeli Josipovu haljinu, zaklali jare i zamočili haljinu u krv.

32 Onda su poslali haljinu u raznim bojama svojem ocu i poručili mu: "Gle što smo našli, vidi je li to haljina tvogega sina ili nije!"

33 A on ju prepoznao, i rekao: "To je haljina mogega sina! Divlja ga je zvijer prožderala. Rastrgan, rastrgan je Josip!"

34 Tada je Jakov rastrgao svoje haljine, stavio kostrijet oko bokova i tugovao dugo vremena za svojim sinom.

35 I dignuli se svi njegovi sinovi i kćeri da ga utješe, ali se on nije dao utješiti i rekao: "Ne, s tugom ću sići u grob k svojem sinu." Tako ga je oplakivao njegov otac.

36 Nato su ga Midjanci prodali u Egipat Potifar, dvoraninu faraonovu, zapovjedniku tjelesne straže.

Judini potomci

38 Dogodilo se u ono vrijeme da je Juda otišao od svoje braće i posjetio nekoga čovjeka iz Adulamita po imenu Hira.

2 Ondje je Juda vidio kćer nekog Kanaanca, komu je bilo ime Súa; on ju uzeo za ženu i živio je s njom.

3 Ona je zatrudnjela i rodila sina, i on mu nadjenulo ime Er.

4 Ona je opet zatrudnjela i rodila sina i nadjenula mu ime Onan.

5 Ona je zatrudnjela još jedanput i rodila još jednoga sina, komu je nadjenulo ime Selah. Bilo je u Kezibu gdje ga je rodila.

6 I Juda je uzeo ženu za svojega prvorođenca Era po imenu Tamaru.

7 Ali Er, prvorođenac Judin, nije bio po volji Gospodinu i Gospodin ga ubio.

8 Onda je rekao Juda Onanu: "Živi sa ženom svojega brata i čini dužnost djevera da pribaviš potomke svojem bratu!"

9 A Onan je znao da djeca ne bi pripadala njemu, prosipao bi Onan sjeme na zemlju kad bi bio sa ženom svojega brata da nije dao potomaka svojem bratu.

10 A Gospodinu je bilo mrsko što je činio, pa zato je i njega ubio.

11 I rekao je Juda snahi svojoj Tamari: "Prebivaj kao udovica u kući svojega oca dok poodraste moj sin Selah!" On se, naime, bojao da bi mogao i ovaj umrijeti kao njegova braća. I Tamara je otišla i živjela u kući svojega oca.

12 A nakon nekog vremena, umrla je kći Súaova, žena Judina, a Juda, nakon za-

lovanja, se zaputio sa svojim prijateljem Hirom Adulancem u Tamnu, da bi dao ostrići svoje ovce.

13 A kad se javilo Tamari, govoreći: "Evo, upravo ide tvoj svekar u Timnu da striže ovce."

14 A ona je svukla sa sebe svoju udovičku odjeću, pokrila lice koprenom, i sjela ondje gdje se ide u Enaim, koji je na putu u Timnu; jer je ona vidjela da je Selah bio odrastao, a nju nisu udali za njega.

15 Kad ju Juda opazio, pomislio je da je bludnica jer je bila pokrila svoje lice.

16 Tada je on skrenuo s puta k njoj i rekao: "Molim te daj da ti udem!" Nije znao da mu je to bila snaha. A ona je rekla: "Što ćeš mi dati da ti da mi udeš?"

17 On je odgovorio: "Poslat ću ti jare od stada." Ona je rekla: "Ali da mi dadeš zalog dok ga pošalješ."

18 Tada je on rekao: "Kakav zalog da ti dam?" Ona je odgovorila: "Svoj pečatni prsten s vrpcom i svoj štap što ti je u ruci." Onda joj je on to dao i ušao k njoj, i po njemu je zatrudnjela.

19 Ona je ustala i otišla, svukla svoju koprnu i odjenula opet svoju udovičku odjeću.

20 Juda je poslao jare po svojem prijatelju Adulamejcu, da natrag dobije od žene zalog, ali ju on nije našao.

21 Onda je pitao ljude njezina mjesta, govoreći: "Gdje je ona bludnica što obično sjedi u Enaimu na putu?" A oni su mu odgovorili: "Nije ovdje bilo bludnice."

22 I vratio se on k Judi i rekao: "Ne mogu ju naći, a ljudi u mjestu su mi potvrdili: 'Nije ovdje bilo bludnice.'"

23 Onda je Juda rekao: "Neka joj bude, samo da se ne osramotimo! Eto, ja sam joj poslao jare, a ti je nisi našao!"

24 I dogodilo se oko tri mjeseca kasnije, javili su Judi: "Tvoja snaha Tamara je za bludila i povrh toga zatrudnjela." Juda je rekao: "Izvedite je van neka se spali!"

25 Kad su ju htjeli povesti van, poslala je ona poruku svojem svekru: "S čovjekom, čije su ove stvari, zatrudnjela sam." I još mu poruči: "Pogledaj samo čiji je taj pečatni prsten s vrpcom i taj štap!"

26 Juda je pogledao te stvari i rekao: "Ona je pravednija nego ja, jer ju nisam dao svojem sinu Selahu za ženu?" A on otada nije više prišao k njoj.

27 I dogodilo za vrijeme rođenja, gle, a to su bili blizanci u njezinoj utrobi.

28 A kad je radala, jedan je pružio ruku; a babica je uzela crven konac, privezala ga oko njegove ruke, govoreći: "Ovaj je izašao prvi."

29 Tada je on povukao natrag svoju ruku, i njegov se brat pojavio; ona je rekla: "Kako si napravio prodor? Prodor

Postanak

neka bude na tebi" I zato su ga nazvali imenom Peres.

30 Poslije se pojavio njegov brat na čijoj je ruci bio crveni konac i nazvali su ga Zerah.

Josip u kući Potifarovoj

39 Josipa su doveli u Egipat. I Potifar, dvoranin faraonov, zapovjednik tjelesne straže, Egipćanin, kupio ga od Išmaelaca, koji su ga ondje doveli.

2 A Gospodin je bio s Josipom, te mu je sve išlo za rukom. Ostao je on tako u kući svojega gospodara Egipćanina.

3 Njegov gospodar je vidio da je Gospodin s njim i da je Gospodin po njegovoj ruci davao uspjeh svim njegovim djelima.

4 Tako je Josip našao milost u njegovim očima, dvorio ga, i on ga postavio upraviteljem svoje kuće i povjerio mu sve svoje imanje.

5 I otkada ga je postavio upraviteljem svoje kuće i svega svojega imanja, otada je Bog blagoslovio kuću tomu Egipćaninu zbog Josipa, i blagoslov Gospodinov bio je na svemu što je imao u kući i u polju.

6 Zato je on povjerio sve svoje imanje rukama Josipovim i uz njega nije se više brinuo ni za što, osim za jelo što bi ga blagovao. A Josip je bio krasna stasa i lijepa lica.

7 I dogodilo se, poslije nekog vremena žena njegova gospodara zagledala se u Josipa i rekla mu: "Legni sa mnom."

8 Ali je on to odbio i rekao ženi svojega gospodara: "Eto, moj gospodar se ne brine za mene ni za što u kući i sve što posjeduje meni je povjerio."

9 Sam nije veći od mene u ovoj kući i ništa mi ne uskraćuje osim tebe, jer si mu žena. Pa kako bi ja mogao učiniti tako grdno zlo i sagriješiti protiv Boga?"

10 I tako je ona dan na dan govorila Josipu, on ju nije poslušao, da legne s njom i da bi bio s njom.

11 A kad je jednoga dana Josip došao u kuću na svoj posao, a nije bilo nikoga od ukućana unutra,

12 uhvatila ga ona za njegovu haljinu, govoreći: "Legni sa mnom!" A on je pustio svoju haljinu u njezinoj ruci, pobjegao i otrčao van.

13 Kad je ona vidjela da je pustio svoju haljinu u njezinoj ruci i pobjegao van,

14 pozvala je svoje slugu i govorila im, govoreći: "Vidite, on nam je doveo Hebrejca da nas sramoti. On je ušao k meni da legne sa mnom, a ja sam glasno povikala."

15 A kad je on čuo da sam glasno povikala, ostavio je svoju haljinu pokraj mene, pobjegao je i otrčao van."

16 I ona je stavila njegovu haljinu uz

Postanak

32

sebe dok njegov gospodar dode kući.

17 Onda mu je pripovijedila isto, govoreći: "Hebrejac sluga koga si nam doveo, ušao je k meni da me osramoti.

18 Ali kad sam ja povikala iza glasa, on je ostavio svoju haljinu kod mene i pobjegao van."

19 A kad je čuo njegov gospodar svoje riječi žene što mu ih je izgovorila, govoreći: "Tako mi je učinio tvoj sluga," i jako se razljutio.

20 Tada ga je Gospodar Josipov uhvatio i bacio u tamnicu gdje su ležali kraljevi suznji. I on je ležao ondje u tamnici.

21 Ali je Gospodin bio s Josipom, iskazao mu milost, i stekao mu naklonost tamničarovu.

22 I tamničar je povjerio Josipu sve suznje koji su bili u tamnici; sve što bi se ondje vršilo, vršilo bi se po njegovoj zapovijedi.

23 Tamničar nije više nadgledao ono što je bilo u Josipovoj ruci, jer je Gospodin bio s njim i što god je on poduzeo, Gospodin je tomu davao uspjeh.

Josip u tamnici

40 Dogodilo se poslije toga da su skrivilili peharnik i pekar egipatskog kralja svojem gospodaru, egipatskom kralju.

2 I faraon se razljutio na svoja dva dvoranina, na glavnog peharnika i na glavnog pekara,

3 i dao ih u kući zapovjednika tjelesne straže baciti u istu tamnicu u kojoj je Josip bio zatvoren.

4 Zapovjednik tjelesne straže im je odredio Josipa da ih poslužuje; tako su bili duže vremena u tamnici.

5 Onda su peharnik i pekar egipatskog kralja, koji su bili zatvoreni u tamnici sanjali san, obojica; san od svakoga iste noći i san od svakoga od njih imao je svoje značenje.

6 Kad je sutradan Josip došao k njima, opazio je da su žalosni.

7 On je upitao dvorane faraonove koji su bili s njim zatvoreni u kući njegova gospodara: "Zašto su vam lica danas tako žalosna?"

8 Oni su mu odgovorili: "Sanjali smo san, a za to nema tumača." A Josip im je rekao: "Ne spada li tumačenje na Boga? Hajde, pripovjedite mi ih!"

9 Onda je glavni peharnik ispričao Josipu svoj san, govoreći: "Vidio sam u snu pred sobom čokot,

10 a na čokotu su bile tri loze; izgledalo je kao da je napupao, procvao i grožde na njemu sazrelo u isti čas.

11 Tada je u mojoj ruci bila čaša faraonova i ja sam uzeo grožde, iscijedio ga u čašu faraonovu i dao sam čašu fara-

onu u ruku."

12 Josip mu je rekao: "Tumačenje toga je ovo: tri loze tri su dana.

13 Sada u iduća tri dana faraon će uzdići tvoju glavu i vratiti te u tvoju službu, i ti ćeš davati čašu faraonu posve kao i prije dok si mu bio peharnik.

14 Ali se sjeti mene kad ti bude dobro, pa mi učini uslugu i spomeni me faraonu da me izbavi iz ove kuće.

15 Jer zaista sam silom odveden iz zemlje Hebreja, a i ovdje nisam počinio ništa za što bi me se moralo baciti u tamnicu."

16 Kad je glavni pekar vidio kako je tumačenje bilo dobro rekao je Josipu: "I ja sam sanjao, imao sam na svojoj glavi tri bijele košarice.

17 U najgornjoj košarici bilo je svakoja-kih peciva za faraona, ali su ih ptice jele iz košarice na mojoj glavi."

18 Rekao je Josip, govoreći: "Tumačenje toga je ovo: tri košarice tri su dana.

19 U iduća tri dana faraon će uzdići sa tebe tvoju glavu i objesiti će te na vješala, a ptice će s tebe jesti meso."

20 I dogodilo trećega dana, a to je bio faraonov rođendan, pripremio je on gozbu za sve svoje službenike; i uzdigao glavu glavnom peharniku i glavnom pekaru između svojih sluga.

21 Glavnog peharnika postavio je opet u njegovu peharničku službu, i on je opet stavljao čašu ruku faraonu.

22 A glavnog pekara dao je objesiti, posve prema tumačenju što im ga je dao Josip.

23 Ali glavni peharnik se nije sjetio Josipa, nego ga zaboravio.

Faraonov san

41 Tada se dogodilo, nakon dvije pune godine, da je faraon sanjao: Gle, stajao je pokraj Rijeke.

2 Najedanput izišlo je iz Rijeke sedam krava, lijepih i debelih; one su pasle polivadi.

3 Tada je iza njih izišlo iz Rijeke sedam drugih krava, ružnih i mršavih i stajale su uz druge krave na obali Rijeke.

4 I ružne i mršave krave proždrlle su onih sedam krava lijepih i debelih. Tako se faraon probudio.

5 On je spavao i sanjao drugi put: najedanput sedam klasova, jedrih i lijepih, izraslo je na jednoj slamci.

6 I gle, isključalo je sedam klasova sitnih, od istočnog vjetra opaljenih.

7 A sitni klasovi progutali su sedam klasova debelih i punih. Faraon se probudio i opazio da je to bio san.

8 I dogodilo se ujutro se osjećao uznemiren, pa dao pozvati sve egipatske čarobnjake i mudrace. Faraon im je pripovjedio svoje sne, ali se nije našao ni

jedan koji bi ih mogao faraonu protumačiti.

9 Onda je progovorio faraonu veliki peharnik, govoreći: "Danas se sjećam svoje krivnje.

10 Kad se jednom faraon rasrdio na svoje slugе i mene dao zatvoriti u kući zapovjednika tjelesne straže, mene i velikoga pekara.

11 U istoj noći sanjali smo, ja i on. Svaki od nas imao je svoje značenje.

12 A bio je ondje s nama jedan mladi Hebrejac, rob zapovjednika tjelesne straže. Njemu smo to pripovijedili i on nam je protumačio naše sne; on je svakomu pravo protumačio san.

13 I bilo je da kako nam je protumačio, tako se dogodilo: mene su opet postavili u moju službu, a onoga dali objesiti."

14 Tada je faraon poslao i dao pozvati Josipa, i oni su ga brzo izveli iz tamnice; ošišao je kosu i preodjenuo se, te došao pred faraona.

15 Faraon je rekao Josipu: "Imao sam san, ali nitko ga ne zna protumačiti. A za tebe sam čuo da samo trebaš čuti san i odmah ga možeš protumačiti."

16 Josip je rekao faraonu, govoreći: "Ne mogu ja, nego će Bog dati faraonu odgovor mira."

17 Faraon je pripovijedao Josipu: "U mom snu stajao sam na obali Rijeke.

18 Najedanput je izišlo iz Rijeke sedam krava, debelih i lijepih; one su pasle polivadi.

19 Tada je iza njih izišlo sedam drugih krava, loših, ružnih i mršavih; nikad nisam vidio u cijelom Egiptu tako ružnih kao što su bile ove.

20 I ružne i mršave krave proždrlе su onih prvih sedam debelih krava.

21 Kad su one bile pojedene, nitko ne bi mogao reći da su ih pojele, jer su opet bile ružne kao i prije. Tako sam se probudio.

22 I vidio sam u svojem snu: najedanput izraslo na jednoj slamci, sedam punih i lijepih klasova.

23 I gle, iskljalo je sedam klasova sitnih, od istočnog vjeha opaljenih.

24 A sitni klasovi progutali su sedam klasova debelih i punih. Ovo sam pripovjedio čarobnjacima, ali mi ih nitko ne zna protumačiti."

25 Onda je Josip rekao faraonu: "Sni faraonovi su samo jedan. Bog je objavio faraonu što kani učiniti.

26 Sedam lijepih krava znači sedam godina, i sedam lijepih klasova znači sedam godina; snovi su samo jedan.

27 I sedam krava mršavih i ružnih što su izašle iza onih znači sedam godina, i sedam klasova praznih, od istočnog vjeha

opaljenih znači sedam gladnih godina.

28 To sam mislio kad sam rekao faraonu: Bog je pokazao faraonu što kani učiniti.

29 Eto, doći će sad sedam godina kad će vladati u cijeloj zemlji Egipat veliko izobilje.

30 Ali iza njih nastat će sedam gladnih godina i neće ostati ni traga od svega izobilja u zemlji Egipat, i glad će uništiti zemlju.

31 Od izobilja neće se ni znati u zemlji zbog gladi koja će poslije doći, jer će biti vrlo velika.

32 A što je faraon dvaput uzastopce sanjao, to znači da je Bog to tvrdo odlučio, i Bog će to bez otezanja izvesti.

33 I sada neka potraži faraon čovjeka mudra i razumna i neka ga postavi nad egipatskom zemljom.

34 Neka nadalje faraon odmah postavi nadzornike po zemlji i neka pokupi petinu od egipatske zemlje u sedam godina izobilja.

35 Neka se pokupi sav prihod žetve ovih dobrih godina što sad dolaze, i neka se saspe žito na raspolaganje faraonovo kao zaliha u gradovima, i neka se pohrani ondje.

36 Onda će ta zaliha hrane biti za sedam gladnih godina što će doći na Egipat, tako da zemlja ne bude gladu uništena."

37 Ovaj govor je bio po volji faraonu i svima njegovim slugama.

38 I faraon je rekao svojim slugama: "Možemo li naći čovjeka u kojem bi bio duh Božji kao u ovomu?"

39 Tada je faraon rekao Josipu: "Kad je tebi objavio Bog sve ovo, nema nikoga koji bi bio tako mudar i razuman kao ti.

40 Ti ćeš biti nad mojom kućom, i sav moj narod pokorit će se tvojim zapovijedima, samo ću prijestoljem ja biti veći od tebe!"

41 I faraon je rekao Josipu: "Evo, postavljam te nad svom egipatskom zemljom."

42 I skinuo je faraon svoj pečatni prsten sa svoje ruke i stavio ga Josipu na ruku, dao ga onda odjenuti u haljine od najljepšeg platna i stavio mu zlatni lanac oko vrata.

43 I dao ga voziti na svojim drugim kolima i pred njim klicati: "Na koljena!" Tako ga je postavio nad svom egipatskom zemljom.

44 Onda je rekao faraon Josipu: "Ja sam doduše faraon, ali protiv tvoje volje neka nitko ne makne ruke ili noge u zemlji Egipat."

45 Faraon je dao Josipu ime Zafnat-Paneah i dao mu za ženu Asenatu, kćer Poti-Fere, svećenika u Onu. Tako je Josip otišao da proputuje svu egipatsku zemlju.

Postanak

34

46 Josipu je bilo trideset godina kad je stupio u službu faraona i egipatskog kralja. A Josip otišavši od faraona, obišao je svu egipatsku zemlju.

47 I u sedam rodni godina zemlja je donijela urod u izobilju.

48 On je pokupio sav prihod žetve koje je bilo u tih sedam godina u Egiptu i dao nanositi žito u gradove; u svaki je grad nanosio žito s okolnih polja.

49 Tako je Josip nakupio žita kao pijeska u moru, u tolikoj množini da ga je predao mjeriti, jer se više nije dalo mjeriti.

50 Prije nego je nastala glad, rodili su se Josipu dva sina: rodila mu ih Asenata, kći Poti-Fere, svećenika u Onu.

51 Svojem prvorodencu Josip je nadjenao ime Manaseh, jer: "Bog je učinio da zaboravim svu svoju nesreću i svu kuću svojega oca."

52 A drugomu je nadjenao ime Efraim, jer: "Bog me učinio plodnim u zemlji moje nevolje."

53 A kad je prošlo sedam godina izobilja u zemlji Egipat,

54 nastalo je sedam gladnih godina kako je bio Josip prorekao. Bila je glad u svim zemljama, ali u cijeloj zemlji Egipat bilo je kruha.

55 A kad je počela gladovati i sva egipatska zemlja, narod je zavapio faraonu za kruh; a faraon je uputio sve Egipćane: "Idite k Josipu i što vam on rekne, to činite!"

56 Glad je bila po cijeloj površini zemlje, a Josip je dao otvoriti sve žitnice i prodavao je žito Egipćanima. A glad je priskivala egipatsku zemlju sve više.

57 Iz svih zemalja su dolazili k Josipu u Egipat kupiti žita, jer je bila velika glad u svim zemljama.

Braća Josipova idu prvi put u Egipat

42 Kad je Jakov čuo da ima žita u Egiptu, Jakov je rekao svojim sinovima: "Što tu zurite jedan u drugoga?"

2 I još je rekao: "Zaista čuo sam da ima žita u Egiptu. Idite i kupite nam ondje žita da ostanemo na životu i ne pomremo!"

3 I tako su deseterica braće Josipove sišli kupiti žita u Egiptu.

4 Ali Benamina, brata Josipova, nije Jakov poslao s njegovom braćom, jer je rekao: "Da ga ne bi snašla kakva nesreća."

5 I tako su došli među drugima, koji su pridolazili, i Izraelovi sinovi da bi kupili žita, jer je i u zemlji Kanaanaca vladala glad.

6 A Josip je bio upravitelj u zemlji; on je bio koji je prodavao žito svima ljudima u zemlji. I Josipova braća su došla i poklonila se pred njim sve do zemlje.

7 Josip je vidio svoju braću i prepoznao ih, ali se učinio kao stranac, oštro se otresao na njih i rekao im: "Odakle dolazite?" Oni su odgovorili: "Iz zemlje Kanaan, da bi kupili žita."

8 A Josip je prepoznao svoju braću, a oni njega nisu prepoznali.

9 Onda se Josip sjetio snova koje je nekoć sanjao o njima, i rekao im: "Vi ste uhode, i dolazite ovamo da izvidite gdje zemlja ima slabo mjesto!"

10 Oni su mu odgovorili: "Ne, gospodar, nego su tvoje sluge došle kupiti žita."

11 Svi smo mi sinovi jednoga čovjeka, mi smo poštteni ljudi; tvoje sluge nisu uhode."

12 Ali im je on rekao: "Ne, nego ste došli da izvidite gdje ima zemlja slabo mjesto."

13 Oni su rekli: "Dvanaest je tvojih sluga, svi smo braća, sinovi jednoga čovjeka u zemlji Kanaanaca, ali eto, najmlađi je sada s našim ocem, a jedinoga više nema."

14 A Josip im rekao: "Kako sam vam rekao tako jest, govoreći vam: 'Vi ste uhode!'"

15 O tom ćete biti iskušani: tako mi živoga faraona, nećete izići odavde dok ne dođe ovamo vaš najmlađi brat.

16 Pošaljite jednoga između sebe da dovede vašega brata, a vi drugi idete u zatvor, da se tako ispitaju vaše izjave, je li istina kod vas ili nije. Inače, tako mi živoga faraona, vi ste uhode!"

17 On ih je dao zajedno zatvoriti na tri dana.

18 Onda treći dan Josip im je rekao: "Učinite ovo i ostanite na životu, jer se ja bojim Boga:

19 Ako ste poštteni ljudi, onda neka ostane jedan od vas braće zatvoren u vašem zatvoru, a vi drugi idite i uzmite sobom žito za svoje gladne obitelji!"

20 I dovedite mi ovamo svojega najmlađeg brata, tako će se pokazati da su vaše izjave istinite, i vi nećete umrijeti." Oni su pristali na to.

21 Onda su rekli jedan drugomu: "Zaista smo skrivili na svojem bratu, jer smo vidjeli njegovu duševnu muku dok nas je molio za milost, a mi ga nismo htjeli čuti, i zato je na nas došla ova nesreća."

22 Ruben ih je prekorio, govoreći: "Nisam li vam rekao, ne griješite protiv dječaka, ali me niste htjeli poslušati. Stoga se sada traži od nas račun za njegovu krv."

23 Oni nisu znali da ih Josip razumije, jer je on s njima razgovarao preko tumača.

24 On se okrenuo od njih i zaplakao. Potom se opet vratio k njima i razgovarao je s njima. Onda je dao između njih uхватiti Simeona i svezati ga pred njihovim

očima.

25 Potom je Josip zapovjedio da im se napune vreće žitom, a pritom da se svakomu njegov novac opet stavi u njegovu vreću, i da im se dade hrana za put. Tako im učinili.

26 Tako su oni su natovarili svoje žito na svoje magarce i otišli odande.

27 A kad je jedan od njih u prenoćištu otvorio svoju vreću da nahrani svojega magarca, opazio svoje novce što su bili odozgor u njegovoj vreći.

28 On je rekao svojoj braći: "Moji su novci opet tu, evo ih u mojoj vreći!" I zadrhtalo je srce u njima. Prestrašeni pogledali su jedan drugoga i rekli: "Zašto nam je to Bog učinio?"

29 Tada su otišli svojem ocu u zemlju Kanaan, i pripovjedili mu sve što se dogodilo, govoreći:

30 "Čovjek koji je gospodar one zemlje, otresao se oštro na nas i držao nas za ljude koji su došli uhoditi zemlju.

31 A mi smo mu odgovorili: 'Mi smo poštteni ljudi, mi nismo uhode.

32 Nas je dvanaest braće, svi sinovi jednoga oca; jednoga više nema, a najmlađi je sada s našim ocem u zemlji Kanaana.'

33 Ali koji je gospodar one zemlje, rekao nam je: 'Ovako ću doznati, da ste poštteni ljudi: jednoga od vas braće ostavite kod mene i uzmite sobom sve što trebate za svoje gladne obitelji!

34 Ali morate mi dovesti svojega najmlađeg brata; tako ću doznati da niste uhode nego poštteni ljudi. Onda ću vam vratiti i vašega brata, i vi ćete moći u zemlji slobodno hoditi.'

35 A kad smo praznili svoje vreće, svaki je našao zavežljaj svojih novaca u svojoj vreći. Kad su vidjeli zavežljaje svojih novaca, prestrašili su se oni i njihov otac.

36 Rekao im je njihov otac Jakov: "Vi ste učinili da ostanem bez djece: Josipa više nema, Simeona više nema, a sad mi hoćete oduzeti i Benjamina. Sve se to spušta na mene."

37 Onda je Ruben rekao svojem ocu, govoreći: "Ubij dva moja sina ako ti ga ne dovedem natrag. Povjeri ga meni i ja ću ti ga opet dovesti!"

38 Ali je on rekao: "Moj sin ne ide s vama; njegov je brat, eto, mrtav, i on je ostao sam. Ako bi ga snašla kakva nesreća na putu kojim idete, onda biste moju sijedu kosu od tuge stavili u grob."

Braća Josipova idu po drugi put u Egipat

43 Tada je bila velika glad u zemlji. **2** I dogodilo se, kad su potrošili sve žito koje su bili donijeli iz Egipta, rekao im njihov otac: "Idite opet onamo i kupite nam nešto hrane!"

Postanak

3 Ali mu progovorio Juda, govoreći: "Onaj čovjek nam je zaprijetio, govoreći: 'Ne dolazite mi na oči ako ne bude s vama vaš brat.'"

4 Ako ćeš pustiti s nama našega brata mi ćemo otići dolje i kupit ćemo ti hrane.

5 A ako ga nećeš pustiti s nama, onda ne idemo ondje, jer nam je rekao onaj čovjek: 'Ne dolazite mi na oči, ako ne bude s vama vaš brat!'"

6 A Izrael je rekao: "Zašto ste mi tu muku nanijeli i rekli tomu čovjeku da imate još jednoga brata?"

7 A oni su mu rekli: "Čovjek se potanko raspitivao za nas i za našu rodbinu i upitao je: 'Je li vaš otac još živ? Imate li još kojega brata?' Mi smo mu odgovorili na njegova pitanja. Jesmo li mogli znati da će reći: 'Dovedite ovamo svojega brata?'"

8 Tada je Juda zamolio svojega oca Izraela: "Pusti dječaka sa mnom; onda ćemo se zaputiti i otići ondje da ostanemo na životu i ne pomremo mi, ti i naša djeca.

9 Ja jamčim za njega i iz mojih ruku zatraži ga! Ako ti ga ne dovedem natrag i ne stavim ti ga pred oči, bit ću ti kriv dok sam živ.

10 Da nismo tako dugo oklijevali, do sada bismo se sigurno već dva puta vratili."

11 Onda im je rekao njihov otac Izrael: "Kad mora biti, onda učinite ovo: uzmite što najbolje ima u ovoj zemlji u svoje vreće i ponesite onomu čovjeku na dar, nešto balzama i nešto meda, mirodija i smirne, lješnjaka i badema!

12 Uzmite sobom novaca dvaput toliko, a novce što su vraćeni odozgor u vašim vrećama uzmite opet sobom; možda je tu zabuna.

13 I svojega brata uzmite sobom, dignite se pa idite opet k onomu čovjeku.

14 Bog Svemoćni neka dade da nadete milost kod onoga čovjeka i da vam on opet pusti vašega brata i Benjamina! A ja sam sad opet bez djece, kao što sam nekoć bio bez djece!"

15 Onda su ljudi uzeli taj dar, i dvaput toliko novaca, uzeli su sobom i Benjamina, podigli se, otišli u Egipat i stupili pred Josipa.

16 A kad je Josip vidio s njima Benjamina, zapovjedio je upravitelju svoje kuće: "Odvedi te ljude u moju kuću, zakolji jedno živinče i priredi ga, jer će ti ljudi o podne jesti sa mnom."

17 Tada je čovjek učinio kako mu je Josip zapovjedio i odveo je ljude u Josipovu kuću.

18 A ljudi su se bojali kad su bili povedeni u kuću Josipovu, i rekli su: "Zbog novaca što su prvi put bili natrag stavljeni u naše vreće, vode nas ovamo unutra da

Postanak

36

nas optuže i domognu se nas i naših magaraca, te nas onda uzmu za robove.”

19 Kad su pristupili bliže k upravitelju kuće Josipove, progovorili su mu na kućnim vratima,

20 i rekli: “Gospodaru, uistinu mi smo već jedanput prije došli ovamo kupiti hrane;

21 pa kad smo došli na mjesto prenoćišta i otvorili svoje vreće, našli su se novci svakoga od nas odozgor u njegovoj vreći, novci naši po svojoj punoj težini; a mi to sad donosimo natrag.

22 A imamo sobom i druge novce za kupiti hrane. Ne znamo tko nam je to stavio naše novce u naše vreće.”

23 A on je odgovorio: “Budite mirni i ništa se ne bojte! Vaš Bog i Bog vašega oca potajno je stavio blago u vaše vreće; ja sam primio vaše novce.” Onda im je izveo Simeona.

24 Nato su uveli ljude u Josipovu kuću, donijeli im vode, i oni su oprali sebi noge, a njihovim magarcima su položili hranu.

25 Tada su oni pripravili dar, prije nego je Josip o podne došao, jer su bili čuli da će oni ondje ručati.

26 Kad je Josip došao u kuću, izručili su mu u kući dar koji su ponijeli sobom i poklonili su mu se sve do zemlje.

27 On ih je upitao za zdravlje i rekao: “Je li vaš otac dobro, starac za koga ste mi govorili; je li još živ?”

28 Oni su odgovorili: “Dobro je tvoj sluga, naš otac, još je živ.” I oni klanjajući se pali su ničice.

29 Tada je on podigao svoje oči i opazio svojega brata Benjamina, sina svoje majke, te upitao: “Je li vam to najmlađi brat o kojem ste mi govorili?” Onda pridoda: “Bog neka ti bude milostiv, moj sinko.”

30 Josipu se srce uzbudilo zbog brata, i bilo mu je da zaplače. Stoga je ušao u svoju sobu i tu se isplakao.

31 Tada se umio, izašao opet van svladavajući se rekao je: “Poslužite jelo!”

32 Onda su mu postavili posebno mjesto, posebno njima i posebno Egipćanima, koji su jeli s njim odijeljeno od njih, jer Egipćani ne smiju jesti s Hebrejima, zato što je to Egipćanima odvratno.

33 Sjedili su pred njim, od najstarijega do najmlađega, točno po dobi razmjешtenj; zato su ljudi gledali jedan drugoga začuđeni.

34 Onda je dao donositi od jela što su bila pred njim; a dio što se davao Benjaminu bio je pet puta veći od drugih. Tako su oni pili i veselili se s njim.

Josip ponovno kuša braću

44 Nato je on zapovjedio upravitelju svoje kuće, govoreći: “Napuni vreće ovih ljudi hranom, koliko god mogu

ponijeti i svakomu stavi odozgor njegove novce!

21 I svoju srebrnu čašu stavi najmlađemu u vreću odozgor njegove novce za žito!” I on je učinio kako mu je Josip zapovjedio.

3 Cim je svanulo jutro, otpustili su ljude s njihovim magarcima.

4 A kad su bili ostavili grad i nisu još bili daleko odmakli, Josip je zapovjedio upravitelju svoje kuće: “Ustani, pohitaj za ljudima, i kad ih stigneš kaži im: ‘Zašto ste vratili zlo za dobro?’”

5 Zašto ste ukrali srebrnu čašu? Nije li to čaša iz koje pije moj gospodar i iz koje on prorije? Tako radeći zlo ste počinili.”

6 Tako ih je on stigao i izgovorio im te iste riječi.

7 A oni su mu rekli: “Kako može gospodar takvo što reći? Bože sačuvaj da tvoje sluge učine takvo što.

8 A mi smo ti donijeli natrag iz zemlje Kanaan novce koje smo našli odozgor u svojim vrećama. Pa kako bismo mogli ukrasti iz kuće tvojega gospodara srebro ili zlato?

9 U koga se od tvojih sluga nađe, taj neka umre, a mi ćemo, dragi gospodaru, biti tvoji robovi.”

10 I on je rekao: “Sada neka bude tako kako ste rekli; a onaj kod koga će se naći bit će moj rob, a vi ostali bit ćete slobodni”

11 Tada je brže skinuo svaki svoju vreću na tlo, i svaki je otvorio svoju vreću.

12 A on je počeo tražiti; počeo od najstarijega i došao do najmlađega, i našla se čaša u vreći Benjaminovoj.

13 Onda su oni razderali svoje haljine; i svaki je opet natovarivši svojega magarca, vratili se natrag u grad.

14 A Juda i njegova braća došli su u Josipovu kuću, a on je još bio ondje, i bacili se pred njim na zemlju.

15 A Josip im rekao: “Što ste to učinili? Zar niste znali da čovjek kao ja može proricati?”

16 Onda je Juda rekao: “Što da kažemo svojem gospodaru, što da govorimo i kako da se opravdamo? Bog je pronašao zlodjela tvojih sluga. Eto, mi smo sad svi robovi svojem gospodaru, mi i ovaj u koga se našla čaša.”

17 A on je rekao: “Daleko neka je to od mene, da ja tako učinim; ali u koga se našla čaša, samo on neka mi bude rob; a vi drugi idite s mirom k svojem ocu!”

18 Onda je k njemu pristupio Juda i rekao: “Molim, gospodaru, tvoj sluga bi htio progovoriti riječ svojem gospodaru, i ne srdi se na svojega slugu, jer ti si, eto, jednak faraonu.

19 Moj gospodar upitao je svoje sluge, govoreći: ‘Imate li još oca ili brata?’

20 Mi smo odgovorili svojem gospodaru:

'Imamo još stara oca i malena brata koji mu se rodio u starosti; njegov je pravi brat umro, i tako je on ostao još sam od svoje majke, i zato je ljubimac svojega oca.'

21 Ti si zapovjedio svojim slugama: 'Dovedite ga k meni, htio bih ga vidjeti svojim očima.'

22 Odgovorili smo svojem gospodaru: 'Ne može dječak ostaviti svojega oca; kad bi ostavio svojega oca, njegov otac bi umro.'

23 A ti si rekao svojim slugama: 'Ako ne dođe s vama vaš najmlađi brat, onda ne smijete više na moje oči!'

24 I kad smo se vratili tvojem sluzi, mojem ocu, priopćili smo mu riječi mojega gospodara.

25 Opet nam je naš otac rekao: 'Idite opet onamo i kupite nam nešto hrane!'

26 A mi smo rekli: 'Ne možemo ondje sići, ako naš najmlađi brat ne pođe s nama, onda ćemo sići, jer ne smijemo na oči onomu čovjeku ako ne bude s nama naš najmlađi brat.'

27 Onda nam rekao tvoj sluga, moj otac: 'Znate sami da mi je moja žena rodila samo dva sina.'

28 Jedan je otišao od mene, mislim da je bio rastrgan, jer do danas ga nisam više vidio.

29 Ako mi sad još i ovoga odvedete i snade ga kakva nesreća, spravit ćete onda moju sijedu kosu od tuge u grob.'

30 Pa stoga kad bih ja sada došao natrag k tvojem sluzi, svojem ocu, a dječaka, čiji je sav život vezan uz njega, ne bi bilo s nama,

31 on bi umro kad bi vidio da nema dječaka; i tvoje sluge zaista bi spravile sijedu kosu tvojega sluge, našega oca, od tuge u grob.

32 Jer je tvoj sluga pred svojim ocem jamčio za dječaka kad je obećao: 'Ako ti ga ne dovedem natrag, bit ću onda svojem ocu kriv dok sam živ.'

33 Zato neka tvoj sluga, molim, ostane mjesto dječaka, da bude rob mojem gospodaru, a dječak neka ide sa svojom braćom.

34 Jer kako bih se ja mogao vratiti k svojem ocu bez dječaka. Ne bih mogao gledati jad što bi snašao mojega oca."

Josip šalje po Jakova

45 Onda se Josip nije više mogao dalje sudržati pred svima koji su stajali oko njega, i povikao je: "Neka svi izađu ispred mene!" Tako nije bilo nikoga uz njega kad se Josip pokazao svojoj braći.

2 On je plakao tako glasno da su ga čuli Egipćani, a dočula je za to i kuća faraonova.

3 Tada je Josip rekao svojoj braći: "Ja

sam Josip; jeli moj otac još živ!" Ali njegova braća nisu mu mogla odgovoriti, tako su bili zapanjeni pred njim.

4 A Josip je rekao svojoj braći: "Samo pristupite bliže k meni!" Kad su pristupili bliže, rekao je: "Ja sam vaš brat Josip onaj koga ste prodali u Egipat.

5 Ali sad se ništa ne uznemirujte i ne korite sebe zato što ste me prodali ovamo, jer me Bog poslao pred vama da vas održi na životu.

6 Već dvije godine vlada glad u zemlji, a bit će još pet godina u kojima neće biti ni oranja ni žetve.

7 Ali Bog me poslao pred vama da vas sačuva na zemlji i da vam spasi život velikim izbjavljenjem.

8 Tako niste vi koji ste me ovamo prodali, nego Bog, jer on me učinio ocem faraona i gospodarom cijele njegove kuće i vladarom cijele egipatske zemlje.

9 Požurite k mojem ocu i javite mu: 'Ovako poručuje tvoj sin Josip: Bog me učinio gospodarom svega Egipta; sidi k meni bez otezanja!'

10 Prebivat ćeš u zemlji gošenskoj i bit ćeš blizu mene, ti i tvoja djeca, i tvoja unučad, i tvoje ovce, i tvoja goveda i sve tvoje imanje.

11 Ja ću te ovdje snabdijevati, tako da nećeš osiromašiti sa svojom obitelji i sa svim što imaš; jer će još pet godina potrajati glad.

12 Eto, vidite vi i moj brat Benjamin svojim očima da sam to ja i da vam to moja usta govore.

13 Tako ćete javiti mojem ocu moje visoko dostojanstvo u Egiptu i sve što ste vidjeli; pa onda brzo dovedite ovamo mojega oca."

14 Onda je pao oko vrata svojem bratu Benjaminu i plakao, a Benjamin je plakao o njegovom vratu.

15 Povrh toga izljubio je svu ostalu svoju braću i plakao nad njima. Potom su njegova braća s njim razgovarala.

16 A i u kuću faraonovu dopro je glas, govoreći: "Došla su braća Josipova!" Tako je to bilo drago faraonu i njegovim slugama.

17 I faraon je rekao Josipu: "Kaži svojoj braći neka učine ovo: 'Natovarite svoje životinje i idite u zemlju Kanaan.

18 Uzmite svojega oca i svoje obitelji i dodite k meni; dat ću vam sve najbolje što ima egipatska zemlja, i uživat ćete od obilja ove zemlje.

19 Sada ti zapovjedam ovo: Uzmite sebi kola iz egipatske zemlje za svoju djecu i za svoje žene, posadite i svojega oca i dodite ovamo.

20 Nemojte žaliti za vašim stvarima, jer će biti vaše sve što ima najbolje u zemlji Egipat.'

Postanak

38

21 Izraelovi sinovi su učinili tako. Josip im je dao kola po zapovijedi faraonovoj; isto tako opskrbio ih hranom za put.

22 I svakom od njih dao je nove haljine; a Benjaminu je dao tri stotine srebrnjaka i petere haljine.

23 A svojem ocu je poslao deset magaraca natovarenih najboljim plodovima kojih ima u Egiptu, i deset magarica natovarenih žitom, kruhom i jestivom ocu za put.

24 Tako je on ispratio svoju braću, i kako su odlazili on im je rekao: "Nemojte se putom svađati!"

25 Tako su otišli iz Egipta i došli u zemlju Kanaan k svojem ocu Jakovu.

26 Oni su mu javili, govoreći: "Josip je još živ, i on vlada nad svom egipatskom zemljom." Ali se Jakovu srce skamenilo, jer im nije vjerovao.

27 Ali kad su mu ispriповjedili sve što im rekao Josip, i kad je vidio kola koja je poslao Josip da ga dovezu, onda je oživio duh njihovu ocu Jakovu.

28 Tada je rekao Izrael: "Dosta, Josip moj sin još je živ! Poći ću i vidjeti ga prije nego umrem."

Jakov se seli u Egipat

46 Tako se zaputio Izrael sa svim što je imao i došao u Beer-Sebu, te prineo žrtvu Bogu svojega oca Izaka.

2 Onda je Bog progovorio Izraelu u jednom noćnom viđenju, i pozvao ga: "Jakove, Jakove!" A on je rekao: "Evo me!"

3 On je rekao: "Ja sam Bog, Bog tvojega oca. Ne boj se otići u Egipat jer ću te ondje učiniti velikim narodom.

4 Ja ću ići s tobom u Egipat, i ja ću te zaista opet dovesti natrag; a Josip će ti svojom rukom zaklopiti oči."

5 Onda se Jakov dignuo iz Beer-Sebe. Izraelovi sinovi su posadili svojega oca Jakova, svoju djecu i svoje žene na kola koja je poslao faraon da ga dovezu.

6 Uzeli su sobom i svoja stada i svoje imanje koje su bili stekli u zemlji Kanaanaca. Tako su došli Jakov i sve njegovo potomstvo u Egipat.

7 Svoje sinove i unuke, svoje kćeri i kćeri svojih sinova i sve svoje potomstvo doveo je sobom u Egipat.

8 A ovo su imena djece Izraelove što su došli u Egipat, Jakovljeve i njegovih sinova: Jakovljeve prvorodenac bio je Ruben.

9 Rubenovi sinovi bili su: Henok, Palu, Hezron i Karmi.

10 Simeonovi sinovi bili su: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar i Saul, sin jedne Kanaanke.

11 Levijevi sinovi bili su: Geršon, Kohat i Merari.

12 Judini sinovi bili su: Er, Onan, Šelah,

Perez i Zerah; (ali Er i Onan su umrli u zemlji Kanaanaca). Peresovi sinovi bili su: Hezron i Hamul.

13 Isakarovi sinovi bili su: Tola, Puah, Jašub i Simron.

14 Zebulunovi sinovi bili su: Seređ, Elon i Jahleel.

15 To su Leini sinovi koje je ona bila rodila Jakovu u Mezopotamiji, uz njegovu kćer Dinu. Svih osoba, njegovi sinovi i kćeri, bilo je trideset i tri.

16 Gadovi sinovi bili su: Zifion, Hagi, Suni, Ezbon, Eri, Arodi i Areli.

17 Ašerovi sinovi bili su: Jimna, Išuah, Isui i Beriah i sestra njihova Serah. Beriahovi sinovi bili su: Heber i Malkiel.

18 To su bili Zilpini sinovi koju je Laban dao svojoj kćeri Lei; ona ih je rodila Jakovu: svega šesnaest osoba.

19 Sinovi Rahele, žene Jakovljeve bili su: Josip i Benjamin.

20 Josipu su se rodili u zemlji Egipat Manaseh i Efraim koje mu je rodila Asenata, kći Poti-Fere, svećenika u Onu.

21 Benjaminovi sinovi bili su: Belah, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ehi, Roš, Mupim, Hupim i Ard.

22 To su bili Rahelini sinovi koje je ona rodila Jakovu: svega četrnaest osoba.

23 Danov sin bio je Hušim.

24 Naftalijevi sinovi bili su: Jahzeel, Guni, Jezer i Šilem.

25 To su Bilhini sinovi, koju je Laban dao svojoj kćeri Raheli: ona ih je rodila Jakovu, svega sedam osoba.

26 Svih osoba što su s Jakovom išli u Egipat, koji su izašli iz njegova tijela, bez žena Jakovljevih sinova, bilo je u svemu šezdeset i šest.

27 Josipovi sinovi koji su mu se rodili u Egiptu bili su dvojica. Svih osoba iz kuće Jakovljeve koji su došli u Egipat bilo je sedamdeset.

28 Tada je poslao Judu pred sobom k Josipu da bi dao upute prije njegova dolaska u Gošen. I oni su bili došli u zemlju Gošen.

29 A Josip je dao upregnuti svoja kola i izašao u susret svojem ocu Izraelu u Gošen; i on se pojavio pred njim, pao mu oko vrata i plakao je dugo na njegovom vratu.

30 A Izrael je rekao Josipu: "Sada neka umrijem, pošto sam vidio tvoje lice, i znam da si još živ."

31 Nato je Josip rekao svojoj braći i ukućanima svojega oca: "Idem gore da javim faraonu i reći mu: 'Moja braća i ukućani mojeg oca koji su živjeli u zemlji Kanaanaca došli su k meni.'

32 Ti su ljudi pastiri ovaca, jer se oni bave stočarstvom, i doveli su sobom svoje ovce i svoja goveda, i sve svoje imanje.'

33 Tako kad vas faraon pozove i upita: "Kakvo je vaše zanimanje?"

34 vi odgovorite: "Stočari su bili tvoje slugе od mladosti sve do sada, mi kao i naši očevi," da biste smjeli ostati u zemlji gošenskoj, jer su svi pastiri ovaca Egipćanima mrski."

Jakov i njegovi sinovi pred faraonom

47 Tada je Josip otišao i javio faraonu, govoreći: "Moj otac i moja braća sa svojim ovcama, i svojim govedima, i svim svojim imanjem došli su iz zemlje Kanaan i eno ih u zemlji Gošen."

2 Petoricu od svoje braće bio je uzeo sobom, pa ih predstavio faraonu.

3 A kad je faraon upitao njegovu braću: "Kakvo je vaše zanimanje?" Odgovorili su faraonu: "Pastiri su tvoje slugе, mi kao i naši očevi."

4 Još su rekli faraonu: "Došli smo da se ovdje u zemlji jedno vrijeme zadržimo, tvoje slugе više ne nalaze paše za svoja stada, jer glad teško pritišće zemlju Kanaan. Stoga dopusti da tvoje slugе smiju ostati u zemlji Gošen."

5 Onda je progovorio faraon Josipu, govoreći: "Tvoj otac i tvoja braća su došli k tebi."

6 Zemlja Egipat je pred tobom, pa naseli svojega oca i svoju braću u najboljem dijelu zemlje, i neka borave u zemlji Gošen. A ako nađeš među njima sposobnih ljudi, postavio ih za nadglednike nad mojim vlastitim blagom."

7 Onda je Josip doveo svojega oca Jakova pred faraona; i Jakov je blagoslovio faraona.

8 Faraon je rekao Jakovu: "Koliko ti je godina?"

9 Jakov je odgovorio faraonu: "Godina mogega putovanja ima stotina i trideset godina; malo ih je na broju, a zle su bile godine mogega života, i nisu dostigle godina života mojih otaca koje su oni proveli na svojem putovanju."

10 Tako je Jakov opet blagoslovio faraona i otišao ispred faraona.

11 A Josip je smjestio svojega oca i svoju braću i dao im je posjed u zemlji Egipat u najboljem dijelu zemlje, naime, u kraju Ramsesovu, kako je zapovjedio faraon.

12 Onda je Josip opskrbio hranom svojega oca, i svoju braću i sav dom svojega oca po broju njihovih obitelji.

13 A nigdje na zemlji nije više bilo kruha, jer je glad bila jako velika, tako da je egipatska zemlja, i sva i zemlja Kanaan, bila je gladu iscrpljena.

14 Josip je pomalo pokupio sve novce što su se našli u zemlji Egipat i u zemlji Kanaan u svoju ruku za žito što se moralo kupovati, a Josip je izručio te novce kući faraonovoj.

Postanak

15 A kad je nestalo novaca u zemlji Egipat i u zemlji Kanaan, počeli su svi Egipćani dolaziti k Josipu, govoreći: "Daj nam kruha, zašto da pomremo pred tvojim očima? Pošto nema više novaca."

16 Onda je Josip rekao: "Dajte ovamo svoju stoku, i ja ću vam za vašu stoku dati kruha kad više nemate novaca."

17 Tako su dovodili svoju stoku k Josipu, i Josip im davao kruha za konje, za ovce, za goveda i za magarce. Tako ih je opskrbljivao u onoj godini kruhom u zamjenu za svu njihovu stoku.

18 Kad je prošla ta godina, dolazili su u drugoj godini k njemu i rekli mu: "Ne možemo ti, gospodaru, skrivati. Novaca je nestalo, a tako i stoka, gospodaru, i ništa više nije preostalo, gospodaru, osim našega tijela i naših polja."

19 Zašto da pomremo pred tvojim očima, mi i naša polja? Kupi nas i naša polja za kruh, a mi ćemo zajedno sa svojim poljima služiti faraonu; daj nam sjemena da ostanemo na životu i ne pomremo i da polja ne budu opustošena."

20 Tako je Josip pokupovao faraonu sva polja u zemlji Egipat, jer su svi Egipćani prodavali svoja polja kad ih je glad teško pritislula, tako je zemlja postala faraonova.

21 A narod se preselio u gradove, od granice jednoga egipatskog kraja do granice drugoga kraja.

22 Samo nije kupio svećenička polja, jer su svećenici dobivali od faraona utvrđen dohodak i živjeli su od svojega utvrđenog dohotka što im ga je odredio faraon. Stoga svećenici nisu prodali svojih polja.

23 Tada je Josip rekao narodu: "Zaista kupio sam vas zajedno s vašim poljima za faraona. Evo vam sjemena da možete posijati polja."

24 Ali od prihoda morate jednu petinu dati faraonu, ostale će četiri petine biti vama kao sjeme za polja i za hranu vama i onima u vašem domaćinstvu, kao i za prehranu vaše djece."

25 Tako su oni rekli: "Ti si nam spasio život, pa neka nademo milost u tvojim očima, gospodaru, i rado ćemo biti slugе faraonove."

26 A je Josip iz toga učinio zakonsku obvezu što do današnjega dana vrijedi na posjedu u zemlji Egipat, da se daje petina faraonu; samo posjed svećenički ne pripada faraonu.

27 Tako se Izrael naselio u zemlji Egipat, u pokrajini Gošen; ondje su stekli imanja i veoma se umnožili.

28 Jakov je živio u zemlji Egipat još sedamnaest godina. Tako je bilo dana života Jakovljeva stotinu i četrdeset i sedam godina.

29 A kad se približilo vrijeme Izraelu da

Postanak

40

umre, dozvao je svojega sina Josipa i rekao mu: "Ako sam našao milost u tvojim očima, molim te, stavi svoju ruku pod moje stegno, da mi budeš dobar i vjeran. Molim te nemoj me pokopati u Egiptu."

30 nego daj da legnem kod svojih otaca; odnesi me iz Egipta i pokopaj me u njihovom grobu." On mu je rekao: "Učinit ću kako si rekao."

31 Onda je on rekao: "Zakuni mi se!" I on mu se zakleo. Izrael se prignuo na uzglavlju postelje.

Jakov blagoslivlja Josipove sinove

48 Dogodilo se nakon nekog vremena da su javili su Josipu: "Doista otac ti je bolestan." Onda je on uzeo sobom svoja oba sina Manaseha i Efraima.

2 Javili su Jakovu: "Tvoj sin Josip dolazi k tebi", Izrael je skupio svoju snagu i sjeo na postelji.

3 Tada je Jakov rekao Josipu: "Bog Sve-moćni, objavio mi se u Luzu u zemlji Kanaan, i blagoslovio me,

4 i rekao mi: 'Učinit ću te plodnim i umnožit ću te i učinit ću te mnoštvom naroda i dat ću ovu zemlju tvojem potomstvu nakon tebe u vječni posjed.'

5 A sada tvoja oba sina koja su ti se rodila u zemlji Egipat, i prije nego sam došao k tebi u Egipat, neka budu moji—Efraim i Manaseh neka budu moji kao Ruben i Simeon!

6 A djeca koja su ti se rodila poslije njih neka budu tvoja, a po imenu svoje braće neka se zovu u svojem baštinstvu.

7 A ja, kad sam došao iz Mezopotamije, umrla je Rahela pokraj mene u zemlji Kanaan na putu kad je još ostalo samo malo puta do Efrate, i ja sam ju ondje pokopao na putu u Efratu, (a to je Betlehem)."

8 Kad je Izrael vidio Josipove sinova, upitao je: "Tko su ovi?"

9 Josip je rekao svojem ocu: "To su moji sinovi koje mi je Bog ovdje darovao." On je rekao: "Molim, privedi ih k meni da ih blagoslovim!"

10 Oči Izraela bile su oslabile zbog starosti tako da nije više mogao dobro vidjeti. Tada ih je Josip priveo bliže, on ih je poljubio i zagrljio.

11 Izrael je rekao Josipu: "Nisam mislio da ću te opet vidjeti, a eto, Bog mi je dao vidjeti još i tvoje potomke."

12 A Josip ih je odmaknuo od njegovih koljena i prignuo se pred njim sve do zemlje.

13 Nato je Josip uzeo obojicu, Efraima svojom desnicom, tako da je stajao Izraelu slijeva, i Manaseha svojom ljevicom, tako da je stajao Izraelu zdesna, i poveo ih k njemu.

14 Izrael je pružio svoju desnicu i stavio je na glavu Efraimovu, iako je bio mladi, a svoju ljevicu na glavu Manasehovu, držeći ruke unakrst, iako je Manaseh bio prvorodenac.

15 I on je blagoslovio Josipa, govoreći: "Bog pred čijim su licem hodili moji očevi Abraham i Izak, Bog koji me hranio svega mojeg života do današnjega dana,

16 Andeo koji me izbavljao iz svake nevolje, blagoslovi ove dječake; na njima neka bude moje ime i ime mojih otaca Abrahama i Izaka; i u mnoštva neka se namnože po zemlji!"

17 Kad je Josip vidio da je njegov otac stavio svoju desnicu na glavu Efraimovu, bilo mu je krivo, pa je prihvatio ruku svojega oca da ju premjesti s glave Efraimove na glavu Manasehovu.

18 Pritom je Josip rekao svojem ocu: "Ne tako, oče moj, ovaj je prvorodenac, pa stavi svoju desnicu na njegovu glavu!"

19 A njegov otac je to odbio i rekao: "Znam ja, moj sine, znam! I on će postati narod, i on će biti velik, ali njegov mladi brat bit će veći od njega, i njegovi će potomci postati mnoštvo naroda."

20 Tako ih je toga dana blagoslovio, govoreći: "S vama će Izrael blagoslivljati, govoreći: 'Bog neka te učini kao Efraima i Manaseha!'" Tako je on stavio Efraima pred Manaseha.

21 Onda je Izrael rekao Josipu: "Evo, ja ću umrijeti, ali Bog će biti s vama i odvest će vas natrag u zemlju vaših otaca.

22 Povrh toga tebi dajem jedan dio zemlje, više nego tvojoj braći što sam ga oduzeo Amorejcima svojim mačem i svojim lukom."

Jakovljeve blagoslov

49 Zatim je Jakov dozvao svoje sinove i rekao: "Skupite se da vam javim što će vas snaći u kasnije dane!"

2 Skupite se i poslušajte, Jakovljevi sinovi, poslušajte Izraela svojega oca!

3 Rubene, ti si moj prvorodenac, moja jakost i prvina moje muške snage, odličan u dostojanstvu, odličan u snazi.

4 Nesiguran kao vođa, nećeš imati prvenstva, jer si otišao u postelju svojega oca, onda ju oskvrnuo—u moju postelju se popeo.

5 Simeon i Levi braća su, mačevi su im oružje nasilja.

6 U savjet njihov neka ne ulazi moja duša, s njihovim zborom neka se ne druži moje srce, jer su u svojoj srdžbi ubili ljude i u svojoj ljutnji ohromili volje.

7 Prokleta da im je njihova srdžba što je tako žestoka i njihova ljutina što je tako okrutna, pa ću ih razdijeliti u Jakovu i raspršiti ih u Izraelu.

8 Juda, hvalit će tebe tvoja braća; tvoja ruka bit će za vratom tvojim neprijateljima, i klanjat će se pred tobom sinovi tvojega oca.

9 Juda je mladi lavić; moj sine, od plijena si se uzdigao; a onda se spustio i legnuo kao lav, kao lavica, tko ga smije dražiti?

10 Zezlo se neće udaljiti od Jude, ni vladarski štap od njegovih nogu, dok ne dođe Mir; i Njemu će se pokoravati narodi.

11 Koji veže svoje magare za čokot, za plemenitu lozu mlado svoje magarice; pere u vinu svoju haljinu i u krvi grožđa svoj ogrtač.

12 Ima iskre u očima od vina i zubi su mu bjelji od mlijeka.

13 Zebulun će prebivati uz obalu morskiju; postat će luka brodova, a njegova granica dosezat će do Sidona.

14 Isakar je žilav magarac koji leži između dviju granica;

15 vidio ugodan odmor i zemlja lijepa; pognuo je svoja leđa da nosi toware, i postao grupa robova.

16 Dan će suditi svojem narodu kao jedno od Izraelovih plemena.

17 Dan je kao zmija na putu, kao guja na stazi koja ugriza konja za petu, tako da će konjanik pasti nauznak.

18 Tebe čekam da me izbaviš, o Gospodine!

19 Gad, razbojnici će ga gaziti, ali će ih on na kraju potisnuti.

20 Ašer, imat će hrane izobilja, imat će poslastice kraljevske.

21 Naftali je puštena košuta, on govori lijepe riječi.

22 Josip je plodno stablo, plodno stablo na vrelu; preko zidova penju se njegove grane.

23 Strijelci su ga teško pritisnuli, odapinju strijele na njega i mrziju ga.

24 Ali njegov luk ostaje čvrst, jake su njegove mišice i ruke po jakosti Svesilnoga Boga Jakovljeva, (odande je Pastir, Hridina Izraelova),

25 Bogom tvojega oca, koji će ti pružiti pomoć, od Svemoćnoga koji će te blagosloviti punim blagoslovom odozgor s neba, punim blagoslovom odozdol iz dubine, punim blagoslovom iz prsiju i iz utrobe!

26 Blagoslovi tvojega oca nadvisili su blagoslove mojih predaka, sve do vječnih brežuljaka. Oni neka budu na glavi Josipovoj, na tjemenu izabranoga od njegove braće.

27 Benjamin je vuk grabežljiv, neka jede grabež ujutro, i dijeli plijen uvečer."

28 Svi ovi jesu dvanaest Izraelovih plemena; i to je bilo što im je njihov otac izgovorio kad ih je blagoslivljao. Svakomu od njih dao je prigodan blagoslov.

Postanak

29 Nakon toga im je zapovjedio, govoreći: "Naskoro ću se pridružiti svojim precima, pokopajte me kraj mojih otaca u špilji na polju Hitejca Efrona,

30 u špilji što je na polju Makpeli, ispred Mamre u zemlji Kanaan, na polju koje je kupio Abraham od Hitejca Efrona za mjesto sahranjivanja.

31 Ondje su pokopali Abrahama i njegovu ženu Saru, ondje su sahranili Izaka i njegovu ženu Rebeku i ondje sam ja pokopao Leu.

32 Polje i špilja na njemu bila je otkupljena od Hitejca."

33 Kad je Jakov dovršio zapovijed svojim sinovima, povukao je svoje noge natrag na postelju i preminuo i bio pridružen svojim precima.

Pokop Jakova

50 Onda je Josip pao na lice svojega oca, plakao nagnut nad njim i ljubio ga.

2 I Josip je zapovjedio svojim liječnicima da balzamiraju njegova oca. I tako su liječnici balzamirali Izraela.

3 Prošlo je četrdeset dana jer je toliko vremena trebalo za balzamiranje. Oplakivali su ga Egipćani sedamdeset dana.

4 Kad su prošli dani žalosti za njim, Josip je progovorio dvoranima faraonovim, govoreći: "Ako sam našao milost kod vas, govorite, molim, za mene faraonu, govoreći.

5 Otac je moj tražio da mu se zakunem, govoreći: 'Evo, umirem i u grobu mojem što sam ga iskopao sebi u zemlji Kanaan, tamo me pokopaj.' Zato bih sad pošao da pokopam svojega oca; onda ću se opet vratiti."

6 Faraon je rekao: "Idi i pokopaj svojega oca, kako te je zakleo."

7 Tako je otišao Josip da pokopa svojega oca, a s njim su pošle sve sluge faraonove, dvorske starješine i svi dostojanstvenici egipatske zemlje;

8 kao i sva družina Josipova, njegova braća i kućna družina kuće njegovoga oca. Samo svoje žene i svoju djecu, svoje ovce i svoja goveda ostavili su u zemlji Gošen.

9 A pošla su s njim i kola i konjanici, i bila je to jako velika povorka.

10 Tada su došli do gumna Atad, s onu stranu Jordana, i ondje su održali veliko i veoma svečano jadikovanje. On je priredio svojem ocu žalost od sedam dana.

11 Kad su žitelji one zemlje, Kanaanci, vidjeli kod gumna Atad žalosnu svečanost, rekli su: "Tu se drži velika žalobna svečanost Egipćana." Zato se nazvalo ono mjesto Abel-Mizraim; nalazi se s onu stranu Jordana.

12 A njegovi sinovi su mu učinili onako kako im je zapovjedio.

Postanak

42

13 Njegovi sinovi su ga odnijeli u zemlju Kanaan i pokopali su ga u špilji na polju Makpeli, na polju koje je Abraham otkupio za grob od Hitejca Efrona, ispred Mamre.

14 Pošto je Josip pokopao svojega oca, vratio se natrag u Egipat, on i njegova braća, i svi koji su bili s njim i pošli na pokop njegova oca.

15 Kad su Josipova braća vidjela da im je umro otac, i rekli su: "Što ako se Josip naljuti na nas, pa nam uzvratí za sve zlo što smo mi njemu učinili?"

16 Tako su poručili Josipu, govoreći: "Tvoj otac pred svoju smrt odredio je, govoreći:

17 Ovako recite Josipu: 'Molim, oprostí svojoj braći njihov zločin i njihov grijeh što su ti zlo učinili. A sad oprostí nam, molimo, zločin naš, oprostí prijestupe slugu tvojega Boga oca.' " Kad su mu to izgovorili, Josip je zaplakao.

18 Onda su sama njegova braća došla, pali su pred njega i rekli: "Evo nas, mi smo tvoje sluge."

19 A Josip im rekao: "Ne bojte se! Zar sam

ja namjesto Boga?

20 A vi, iako ste mislili zlo protiv mene, ali Bog je to okrenuo na dobro da izvrši ono što se danas događa, da spasi mnogobrojan narod.

21 Ne bojte se sada, jer ja ću se brinuti za vas, za vaše žene i za vašu djecu!" Tako ih je tješio i ljubazno im govorio.

22 Josip je prebivao u Egiptu, on i domaćinstvo njegova oca. Josip je živio stotinu i deset godina.

23 Josip je vidio djecu Efraimovu do trećeg koljena. I sinovi Makira, sina Manasehova, rodili su se još za života Josipova.

24 Josip je rekao svojoj braći: "Ja ću uskoro umrijeti, ali će vas Bog sigurno posjetiti i odvesti iz ove zemlje u zemlju koju je pod zakletvom obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu."

25 Onda je Josip zakleo Izraelove sinove, govoreći: "Bog će vas zaista posjetiti, onda uzmite sobom moje kosti odavde!"

26 Tako je Josip umro, a bilo mu je stotinu i deset godina. Balzamirali su ga i položili u lijes u Egiptu.

Izlazak

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA

1 Ovo su imena Izraelovih sinova, koji su došli u Egipat; svaki sa svojim domaćinstvom zajedno s Jakovom:

2 Ruben, Simeon, Levi, Juda;

3 Isakar, Zebulun, Benjamin;

4 Dan, Naftali, Gad i Ašer.

5 U svemu Jakovljevi potomaka bilo je sedamdeset; a Josip je već prije boravio u Egiptu.

6 I Josip je umro, sva njegova braća i sav onaj naraštaj.

7 A Izraelovi potomci bili su plodni, veoma se umnožili i postali vrlo mnogobrojni i jaki, i zemlja ih se bila napunila.

8 Uto je zavladao novi kralj u Egiptu, koji nije poznao Josipa.

9 On je rekao svojem narodu: "Gle, Izraelovi sinovi su postali brojniji i moćniji od nas.

10 Hajde, postupimo mudro s njima, da još dalje ne rastu i u slučaju kakva rata ne pridruže našim neprijateljima, da ne udare na nas i ne odu iz zemlje!"

11 Stoga su postavili nad njima nadglednike da ih tlače teškim poslovima. I oni su sagradili faraonu gradove za skladišta Pitom i Ramses.

12 Ali što su ih više tlačili, još se više množili i više se širili, tako da su strahovali od Izraelovih sinova.

13 Tako su Egipćani silom gonili Izraelove sinove na posao.

14 Zagorčavali su im život teškim poslom: pravljenjem žbuke i opeke i svakovrsnim poslom u polju, i gonili ih silom da im služe svim tim poslovima.

15 Tada je egipatski kralj progovorio hebrejskim babicama, od kojih se jedna zvala Sifrah, a druga Puah;

16 a rekao je: "Kad kod Hebrejki vršite službu babice, i kod poroda vidite, pa ako je sin, onda ga usmrtite, a ako je kćer, neka ostane na životu!"

17 Ali su se babice bojale Boga i nisu činile kako im je zapovjedio egipatski kralj, nego su ostavljale mušku djecu na životu.

18 Zato je egipatski kralj dao dozvati babice pa rekao im: "Zašto tako činite i ostavljate mušku djecu na životu?"

19 A babice su odgovorile faraonu: "Hebrejke nisu kao egipatske žene, nego znaju same sebi pomoći; jer prije nego dođe babica, one se već porode."

20 Zato je Bog učinio dobro babicama, narod se množio i postao veoma moćan.

21 I tako je bilo, pošto su se babice bojale Boga, on im je dao veliko domaćinstvo.

22 A faraon je zapovjedio svemu svojem narodu, govoreći: "Svakoga sina što se

rodi, bacite u Rijeku, a svaku kćer ostavite na životu!"

Rodenje i mladost Mojsijeva

2 Jedan čovjek iz kuće Levijeve otišao i uzeo si za ženu jednu Levijevu kćer.

2 Tako je žena zatrudnjela i rodila sina. A kad je vidjela, da je lijep, skrivala ga tri mjeseca.

3 A kad ga nije mogla duže skrivati, uzela je za njega košaricu od papirusove trske, premazala ju zemljanom i smolom, stavila dječaka u nju i stavila ju u trstiku kraj Rijeke.

4 Njegova sestra stajala je podalje da vidi što će biti s njim.

5 Onda je došla kći faraonova na Rijeku da se kupi. A dok su sluškinje njezine hodale po obali Rijeke, opazila je ona košaricu u trstici, i poslala svoju sluškinju ondje da ju donese.

6 Kad je bila otvorena, vidjela je dijete, a to je bio dječak i plakao. Sažalilo joj se i pomislila je: "To je jedno od hebrejske djece."

7 Onda je upitala njegova sestra kćer faraonovu: "Hoćeš li da odem i da ti dovedem dojkinju Hebrejku da ti doji dijete?"

8 A kći faraonova joj je rekla: "Idi!" I otišla je djevojčica i dovela majku djeteta.

9 Onda joj je rekla kći faraonova: "Uzmi ovo dijete i doji ga, a ja ću ti za to platiti!" Tako je žena uzela dijete i dojila ga.

10 Kad je dijete odraslo, donijela ga na trag kćeri faraonovoj, on je postao njezin sin i ona mu nadjenula ime Mojsije, govoreći, "Jer sam ga iz vode izvadila."

11 I dogodilo se u ono vrijeme, kad je Mojsije odrastao, posjetio je on jednoga dana svoju braću i vidio kako moraju obavljati teške poslove. A kad je opazio kako je jedan Egipćanin tuče Hebrejca, jednoga od njegove braće.

12 Okrenuo se na sve strane, pa kad je vidio da nema nikoga u blizini, ubio je Egipćanina i zatrpao ga u pijesak.

13 Sutradan izašao je on opet van, i gle, upravo se potukla dva Hebrejca, i on je doviknuo onomu koji je imao krivo: "Zašto tučeš svojega bližnjega?"

14 A on je rekao: "Tko je tebe postavio za glavaru i suca nad nama? Hoćeš li i mene ubiti kao i Egipćanina?" A Mojsije se prestrašio, jer je pomislio: "Zaista se to ipak saznalo."

15 Faraon je to čuo i htio je Mojsija pogubiti. Mojsije je pobjegao ispred lica faraonova i smjestio se u zemlji midjanskoj. Sjeo je ondje pokraj nekog studenca.

16 Svećenik midjanski imao je sedam kćeri. One su došle zahvatiti vode i napuniti korita da napoje ovce svojega oca.

17 A onda su došli pastiri i potjerali ih; a

Mojsije je ustao, obranio ih i napojio im stado.

18 Kad se one vratile svojem ocu Reuelu, upitao ih on: "Što ste se danas tako brzo vratile?"

19 One su odgovorile: "Jedan Egipćanin obranio nas od pastira, zahvatio dosta vode za nas i napojio ovce."

20 A on je rekao svojim kćerima: "Pa gdje je? Zašto ste ondje ostavile toga čovjeka? Pozovite ga da jede s nama!"

21 Mojsije je pristao ostati kod onoga čovjeka, a on je dao Mojsiju svoju kćer Ziporu za ženu.

22 Kad mu je ona rodila sina, on mu nadjenao ime Geršom, jer je rekao: "Stranac sam u tuđoj zemlji."

23 A dogodilo se poslije nekog vremena, umro je egipatski kralj. A Izraelovi sinovi uzdisali su još uvijek pod teškim poslom i vapili su glasno za pomoć, i njihov vapaj se podigao Bogu zbog ropstva.

24 Bog je čuo njihove vapaje, i Bog se sjetio svojega zavjeta s Abrahamom, Izakom i Jakovom.

25 I Bog je pogledao na Izraelove sinove, i Bog ih je blagoslovio.

Bog poziva Mojsija

3 Nato je Mojsije čuvao ovce svojega tasta Jetra, svećenika midjanskoga. I on je vodio stado po pustinji i došao do Horeba, goru Božju.

2 Andeo Gospodinov mu se pojavio u rasplamtjelom ognju što je izbijao iz grma. A on je pogledao, a to grm plamenom gorio, ali nije izgarao.

3 Mojsije je pomislio: "Idem vidjeti izblize taj rijetki prizor, zašto grm ne izgara."

4 A kad je Gospodin vidio da on prilazi pogledati, Bog ga pozvao iz grma: "Mojsije, Mojsije!" On je odgovorio: "Evo me!"

5 A on je rekao: "Ne primiči se bliže ovom mjestu! Izuj obuću sa svojih nogu, jer mjesto na kojemu stojiš sveto je tlo!"

6 On je nastavio: "Ja sam Bog tvojega oca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi." A Mojsije je zaklonio svoje lice, jer se bojao gledati u Boga.

7 A Gospodin je rekao: "Zaista sam vidio nevolju svojega naroda u Egiptu i čuo sam njegovu tužbu na njegove tlačitelje, jer ja znam njihove muke."

8 Tako sada evo ja sam sišao da ga izvedem iz ruku Egipćana i da ga izvedem iz te zemlje, u zemlju dobru i prostranu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, u mjesta gdje su Kanaanci, Hitejci, Amorejci, Perizejci i Jebusejci.

9 Zato, sada gle, vapaji Izraelovih sinova doprijeli su do mene, i također sam vidio tlačenje kojim ih tlače Egipćani.

10 Stoga sada dodi, poslat ću te faraonu da izvedeš moj narod, Izraelove sinove, iz

Izlazak

44

Egipta!"

11 A Mojsije je rekao Bogu: "Tko sam ja da idem faraonu i da izvedem Izraelove sinove iz Egipta?"

12 On je rekao: "Ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude kao znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služiti ćete Bogu na ovoj gori!"

13 Tada je Mojsije rekao Bogu: "Ali kad dodem Izraelovim sinovima, pa im rekнем: 'Bog vaših otaca šalje me k vama,' i ako me upitaju: 'Kako mu je ime'—što ću im odgovoriti?"

14 A Bog je rekao Mojsiju: "JA SAM KOJI JESAM." I nastavio: "Tako kaži Izraelovim sinovima: 'JA SAM,' poslao me k vama!"

15 Nadalje Bog je rekao Mojsiju: "Ovako ćeš reći Izraelovim sinovima: 'Gospodin Bog vaših otaca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi, poslao me k vama. To je moje Ime zauvijek, i tako će me zvati kroz sve vaše naraštaje'"

16 Idi i skupi starješine Izraelovih sinova i kaži im: 'Gospodin Bog vaših otaca, Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi, pojavio mi se, govoreći: Doista sam vas pohodio i vidio sam što vam se čini u Egiptu,

17 i rekao sam ja ću vas izvesti iz tegobe u Egiptu u zemlju Kanaanaca, Hitejaca, Amorejaca, Perizejaca, Hivejaca i Jebusejaca, u zemlju u kojoj teče mlijeko i med.'

18 Onda će te poslušati, onda ćeš ići sa starješinama Izraelovih sinova egipatskom kralju i reći ćeš mu: 'Gospodin Bog Hebreja, objavio nam se. Molimo te sad da nas pustiš tri dana hoda u pustinju, da žrtvujemo Gospodinu, svojem Bogu.'

19 Ali ja znam da vas egipatski kralj neće pustiti, ako na to ne bude jakom rukom prisiljen.

20 Ali ću ja pružiti svoju ruku i udarit ću Egipat svim svojim čudesima što ću ih učiniti u njemu; i poslije će vas pustiti.

21 I učinit ću da taj narod nade milost u Egipćana, pa kad pođete, nećete otići praznih ruku.

22 Tako da će svaka žena zatražiti, od svojih susjeda i od onih koje stanuju u blizini, srebrnih i zlatnih predmeta i haljina, i vi ćete ih staviti na svoje sinove, i na svoje kćeri i tako oplijeniti Egipćane."

Mojsije se izgovara i vraća se u Egipat

4 Onda je rekao Mojsije, govoreći: "Ali ako mi ne budu vjerovali i ne poslušaju me, nego mi kažu: 'Nije ti se Gospodin pojavio!'"

2 A Gospodin mu rekao: "Sto ti je to u ruci? On je odgovorio: "Štap."

3 A On je rekao: "Baci ga na zemlju!" I on ga bacio na zemlju, a štap je postao

zmija; a Mojsije je pobjegao od nje.

4 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Pruži svoju ruku i primi ju za rep" on je pružio svoju ruku i uhvatio ju, i ona je opet postala štap u njegovoj ruci.

5 "da oni povjeruju da ti se objavio Gospodin Bog njihovih otaca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi."

6 Dalje mu rekao Gospodin: "Sada stavi svoju ruku u svoja njedra." On je stavio svoju ruku u svoja njedra, a kad ju izvadio, gle, njegova ruka bila je od gube bijela kao snijeg.

7 A On je rekao: "Stavi opet svoju ruku u njedra!" On je opet stavio svoju ruku u svoja njedra, i kad je opet izvadio iz njedara, gle, bila je opet kao ostalo njegovo tijelo.

8 "Onda će biti, da ako ti ne povjeruju i ne poslušaju poruku prvoga znaka, povjerovat će poruci drugoga znaka.

9 I bit će, ako ne povjeruju i ta oba znaka i ne poslušaju tvoj glas, onda uzmi vode iz Rijeke i prolj je na suho tlo. I voda što si ju uzeo iz Rijeke, na suhom tlu pretvoriti u krv."

10 Onda je Mojsije rekao Gospodinu: "Moj Gospodine, ja nisam čovjek riječi, nisam bio prije, a nisam ni sada otkada govoriš sa svojim slugom, nego sam sporih usta i spora jezika."

11 A Gospodin mu rekao: "Tko je napravio čovjeku usta? Ili tko ga pravi nijemim ili gluhim, tko mu daje vid ili ga osljepljuje? Nisam li to ja, Gospodin?"

12 Stoga, sada idi, i ja ću biti s tobom i tvojim ustima i učit ću te što ćeš govoriti."

13 Ali je on rekao: "Oh moj Gospodine, molim pošalji koga god drugoga hoćeš."

14 Sada se rasrdio Gospodin na Mojsija i rekao: "Nije li tvoj brat Aron, Levit još tu? Znam da on može dobro govoriti. Gle, on je već na putu da te susretne, a kad te vidi, od srca će se veseliti.

15 Govori s njim, stavi ove riječi u njegovu usta. A ja ću biti s tvojim ustima i njegovim ustima, i učit ću vas što ćete činiti.

16 Tako on neka bude tvoj govornik narodu. On sam neka ti bude kao usta, a ti ćeš njemu biti kao Bog.

17 Uzmi taj štap u svoju ruku i s njim ćeš činiti znamenja."

18 Tako je otišao Mojsije i vratio se natrag svojem tastu Jetru, i rekao mu: "Molim te pusti me da se vratim natrag svojoj braći u Egipat da vidim jesu li još živi." A Jetro je odgovorio Mojsiju: "Idi u miru!"

19 A Gospodin je rekao Mojsiju u zemlji Midjanu: "Idi vrati se sada natrag u Egipat, jer su mrtvi svi koji su tražili tvoj život."

20 Tada je Mojsije uzeo svoju ženu i svoje

sinove, posadio ih na magarca i vratio se u Egipat. I Mojsije je uzeo štap Božji u svoju ruku.

21 Gospodin je rekao Mojsiju: "Kad se vratiš u Egipat, čini pred faraonom sva ona čudesna djela koja sam ti stavio u ruku. Ali ja ću otvrdnuti njegovo srce tako da neće pustiti narod otići.

22 Onda ćeš reći faraonu: 'Ovako govori Gospodin: Izrael je moj sin, moj prvorodenac.

23 Ja tražim od tebe da pustiš mogega sina da mi služi! Ako li ga odbiješ pustiti, onda ću usmrtiti tvogega sina, tvogega prvorodenca.'

24 I dogodilo se putom u prenoćištu susreo Gospodin Mojsiju i htio ga usmrtiti.

25 Onda je Zipora uzela oštar kamen, i njim obrezala prednju kožicu svojega sina, bacila mu pred noge i rekla: "Zaista si mi krvav muž!"

26 Tako ga On pusti. Ona je zbog obrezanja rekla: "krvav muž".

27 Gospodin je zapovjedio Aronu: "Idi u pustinju u susret Mojsiju!" Tako se on zaputio, stigao ga na gori Božjoj i poljubio ga.

28 Tako je Mojsije ispriповjedio Aronu sve Gospodinove riječi kojima ga poslao, i sva znamenja što mu zapovjedio učiniti.

29 Tada su Mojsije i Aron otišli i skupili sve starješine Izraelovih sinova.

30 Aron im je rekao sve što je Gospodin zapovjedio Mojsiju. Onda je on učinio čudesna znamenja pred očima naroda.

31 Narod mu je vjerovao, i kad su čuli da je Gospodin pohodio Izraelove sinove i da je pogledao na njihovu tegobu, pognuli su glave klanjajući se.

Mojsije i faraon

5 Poslije toga otišli su Mojsije i Aron i rekli faraonu: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Pusti moj narod da ode i da mi u pustinji održi svečanu gozbu.'

2 A faraon je rekao: "Tko je taj Gospodin da ga poslušam i pustim Izraela? Ne poznajem Gospodina, a i neću pustiti Izraela."

3 A oni su rekli: "Bog Hebreja nam se pojavio. Molimo te pusti nas ići tri dana hoda u pustinju da ondje žrtvujemo Gospodinu, svojem Bogu, da ne sīde na nas kugom ili maćem."

4 Onda im je egipatski kralj rekao: "Mojsije i Arone, zašto odvrćate narod od njegova posla? Idite natrag za svojim poslom!"

5 A faraon je nastavio: "Eto, ovaj narod je sad mnogobrojan u zemlji; a vi biste htjeli da se odmara od njihovih poslova!"

6 Tako taj isti dan izdao je faraon, nadglednicima i nadzornicima zapovijed,

govoreći:

7 "Od sada više nećete davati narodu slame za pravljenje opeke kao prije. Neka sami sebi idu skupljati slamu.

8 Ali ćete od njih tražiti onoliko opeka koliko su ih do sada pravili. Od toga nećete ništa smanjivati. Oni su lijeni, zato viću, govoreći: 'Hajdemo žrtvovati svojem Bogu.'

9 Navalite više posla na te ljude, da budu njim zaposleni i da se ne obaziru na lažne riječi."

10 Nadglednici i nadzornici naroda su otišli i javili narodu, govoreći: "Ovako govori faraon: 'Neću vam više dati slame.

11 Idite, i nabavite si slamu gdje je nađete; A od vašega posla ništa vam se neće smanjiti.'

12 Tako je narod bio raspršen po cijeloj egipatskoj zemlji da skuplja strnjiku namjesto slame.

13 A nadglednici su ih gonili, govoreći: "Imate svaki svoj dnevni posao obaviti kao i prije kad je bilo slame."

14 I korilo se nadzornike Izraelovih sinova, koje su bili postavili nad njima nadglednici faraonovi, i prigovaralo im se, govoreći: "Zašto posljednjih dana niste dovršili određeni broj opeka kao prije?"

15 Onda su došli nadzornici Izraelovih sinova faraonu i upitali ga, govoreći: "Zašto daješ da se tako radi sa tvojim slugama?"

16 Slama se više ne daje tvojim slugama, a govore nam: 'Opeke nam pravite!' Pa i tuku tvoje sluge, a krivnja je na tvojem narodu."

17 A on je rekao: "Lijeni ste, lijeni ste! Zato govorite: 'Hajdemo žrtvovati Gospodinu.'

18 Stoga sad idite na posao: slama vam se neće davati, ali vi morate praviti određene količine opeke!"

19 Nadzornici Izraelovih sinova vidjeli su da su u teškom položaju zbog zapovijedi da se ne smije smanjiti broj opeka na dan.

20 Nato kako su izlazili ispred faraona, susreli su Mojsija i Arona, koji su tu stajali i čekali ih.

21 I oni su im rekli: "Gospodin neka vas pogleda i sudi, što ste nas učinili da se omrznemo faraonu i njegovim slugama, jer ste im dali mać u ruku da nas pobiju."

22 Onda se Mojsije obratio Gospodinu i rekao: "Gospodine, zašto nanosiš toliko zlo na ovaj narod? Zašto si me poslao ovamo?"

23 Otkako sam otišao faraonu da pregovaram s njim u tvoje ime, on zlo postupa tvojim narodom, i uopšte ne izbavljaš svoj narod."

Izlazak

Bog tješi Mojsija, a Mojsije narod

6 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Ti ćeš vidjeti što ću učiniti faraonu. Sa jakom rukom pustit će ih, i sa jakom rukom prisiljen istjerat će ih iz svoje zemlje."

2 I još je Bog rekao Mojsiju, govoreći mu: "Ja sam Gospodin."

3 Ja sam se objavio Abrahamu, Izaku i Jakovu kao Bog Svemoćni; ali svojim Imenom, Gospodin, nisam im bio poznat.

4 I napravio sam moj zavjet s njima, da ću im dati u posjed zemlju Kanaan, zemlju u kojoj su prije prebivali kao došljaci.

5 A čuo sam i tužbu Izraelovih sinova koje su Egipćani držali u ropstvu, i sjetio sam se svojega zavjeta.

6 Stoga kaži Izraelovim sinovima: 'Ja sam Gospodin! Ja ću vas osloboditi bremena Egipćana, ja ću ih izbaviti iz njihove robije, spasit ću vas rukom podignutom i velikim kaznama.'

7 Uzet ću vas za svoj narod i bit ću vaš Bog. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin, vaš Bog, onaj koji vas izbavljam ispod bremena Egipćana.

8 I dovest ću vas u zemlju za koju sam se zakleo da ću ju dati Abrahamu, Izaku i Jakovu, i dat ću vam ju u baštinu, ja sam Gospodin."

9 Tako je Mojsije to rekao Izraelovim sinovima, ali nisu poslušali Mojsija zbog malodušnosti i teška ropstva.

10 I javio se Gospodin Mojsiju, govoreći:

11 "Idi i kaži faraonu, egipatskom kralju, da mora pustiti Izraelove sinove iz svoje zemlje."

12 A Mojsije je rekao Gospodinu, govoreći: "Kad me, eto, ni Izraelovi sinovi ne slušaju, kako će me, ovako spora u govoru, poslušati faraon?"

13 Onda je Gospodin govorio Mojsiju i Aronu i dao im zapovijed za Izraelove sinove i faraona, egipatskog kralja, da pusti Izraelove sinove iz egipatske zemlje.

14 Ovo su glavari domova njihovih otaca: Rubenovi sinovi, prvorodenca Izraelova, bili su: Henok, Palu, Hezron i Karmi. To su obitelji Rubenove.

15 Simeonovi sinovi bili su: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar i Saul, sin Kanaanke. To su obitelji Simeonove.

16 Ovo su imena Levijevih sinova po njihovim naraštajima: Geršon, Kohat i Merari. A godine Levijeva života bile su stotinu i trideset i sedam godina.

17 Geršonovi sinovi bili su: Libni i Simi po svojim obiteljima.

18 Kohatovi sinovi bili su: Amram, Ishar, Hebron i Uziel. A godine Kohatova života bile su stotinu i trideset i tri godine.

46

19 Merarijevi sinovi bili su: Mahli i Muši. To su obitelji Levijeve po svojim naraštajima.

20 Amram je uzeo očevu sestru Jokebedu, za ženu i ona mu je rodila Arona i Mojsija. A godine Amramova života bile su stotinu i trideset i sedam godina.

21 Isharovi sinovi bili su: Korah, Nefeg i Zikri.

22 Uzielovi sinovi bili su: Mišael, Elisafan i Sitri.

23 Aron je uzeo Elišebu, kćer Aminadabovu, sestru Nahšonovu, sebi za ženu; i ona mu rodila Nadaba, Abihua, Eleazara i Itamara.

24 Korahovi sinovi bili su: Asir, Elkana i Abiasaf. To su obitelji Korahove.

25 Eleazar, sin Aronov, uzeo si je jednu od kćeri Putielovih za ženu; ona mu rodila Finehasa. To su glave Levijevih domova po svojim rodovima.

26 To su Isti Aron i Mojsije kojima je zapovjedio Gospodin: "Izvedi Izraelove sinove po njihovim redovima iz egipatske zemlje."

27 To su oni koji su govorili faraonu, egipatskom kralju da izvedu Izraelove sinove iz Egipta. To su ti isti Mojsije i Aron.

28 I dogodilo se na dan kad je Gospodin govorio s Mojsijem u zemlji Egipat.

29 da je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći: "Ja sam Gospodin! Govori faraonu, egipatskom kralju sve što ti rekнем."

30 A Mojsije je rekao Gospodinu: "Ah, ja sam spor u govoru, pa kako će me faraon poslušati?"

Štap se pretvara u zmiju i voda u krv

7 I Gospodin je rekao Mojsiju: "Evo, pravim te da budeš kao Bog pred faraonom, a tvoj brat Aron bit će tvoj prorok. **2** Govorit ćeš sve što ti ja zapovjedim. A tvoj brat Aron neka govori faraonu da mora pustiti Izraelove sinove da odu iz njegove zemlje.

3 A ja ću otvrdnuti srce faraonu i umnožit ću znakove i čudesa u zemlji Egipat.

4 Ali faraon vas neće poslušati, tako da ću ja staviti moju ruku na Egipat, i izvest ću svoje redove, svoj narod, Izraelove sinove, iz egipatske zemlje s velikim kaznama.

5 Onda će Egipćani spoznati da sam ja Gospodin, kad pružim svoju ruku protiv Egipćana i Izraelove sinove izvedem iz njihove sredine."

6 Tada su Mojsije i Aron učinili točno onako kako im je zapovjedio Gospodin.

7 Mojsiju je bilo osamdeset godina, a Aronu osamdeset i tri godine kad su govorili s faraonom.

8 Onda je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

9 "Ako vas pozove faraon da učinite ipak kakvo čudo, onda kaži Aronu da uzme svoj štap i baci ga pred faraona da štap postane zmija."

10 Mojsije i Aron su otišli faraonu i učinili tako kako im je zapovjedio Gospodin. Aron je bacio svoj štap pred faraona i njegove sluge, i štap je postao zmija.

11 A faraon je dozvao mudrace i vračare, i čarobnjaci egipatski učinili su isto tako svojim tajnim čaranjem.

12 Svi su bacili svoje štapove i štapovi se pretvorili u zmije, ali je štap Aronov progutao njihove štapove.

13 A faraonovo je raslo sve tvrde, i on ih nije poslušao, kako je rekao Gospodin.

14 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Srce je faraonovo otvrdnulo; on odbija pustiti narod."

15 Idi sutra ujutro faraonu, kad on polazi k Rijeci, i stani pred njega na obali Rijeke. Uzmi u ruku štap što se pretvorio u zmiju.

16 I ti ćeš mu reći: 'Gospodin, Bog Hebreja, poslao me k tebi, govoreći: Pusti moj narod da mi može služiti u pustinji, a ti sve do sada nisi poslušao.'

17 Ovako govori Gospodin: 'Po ovom ćeš spoznati, da sam ja Gospodin, evo gle, udarit ću sada štapom koji imam ruci po vodi Rijeke i ona će se pretvoriti u krv.'

18 Ribe će u Rijeci uginuti, Rijeka će se usmrdjeti i gadit će se Egipćanima piti vodu iz Rijeke.'

19 Onda je Bog rekao Mojsiju, govoreći: "Kaži Aronu: 'Uzmi svoj štap i pruži svoju ruku na vode u Egiptu, na njegove rijeke, prokope, bare i na sve njegove jame da postane krv! I bit će krv posvuda u zemlji Egipat, pa i u drvenim i kamenim posudama.'"

20 Mojsije i Aron su učinili tako kako im je zapovjedio Gospodin. On je podigao štap i udario njim po vodi u Rijeci pred očima faraona i pred očima njegovih sluga. I sva se voda u Rijeci pretvorila u krv.

21 Ribe što su bile u Rijeci uginule su, i Rijeka se usmrdjela, tako da Egipćani nisu više mogli piti vodu iz Rijeke. Bila je krv po cijeloj zemlji Egipat.

22 Onda su čarobnjaci egipatski učinili isto svojim čaranjem. A srce faraonovo je raslo sve tvrde, i nije ih htio poslušati, kako je unaprijed rekao Gospodin.

23 Faraon se okrenuo i otišao kući, ne uzimajući ni to k srcu.

24 A svi Egipćani su kopali oko Rijeke da bi našli vode za piće, jer nisu mogli piti vodu iz Rijeke.

25 Tako je prošlo sedam dana otkako je Gospodin udario po Rijeci.

8 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Idi faraonu i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin: Pusti moj narod da mi može služiti.'"

2 Ali ako ih odbiješ pustiti, gle, udarit ću svu tvoju zemlju žabama.

3 Tako će se Rijeka obilno napuniti žabama koje će izići i prodrijeti u tvoj dvor, u tvoju spavaonicu, u tvoju postelju, u kuće tvojih sluga i tvojega naroda, u tvoje peći i u tvoje naćve.

4 I skakat će žabe na tebe, na tvoje podanike i na sve tvoje sluge.'

5 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Kaži Aronu: 'Pruži svoju ruku sa svojim štapom na rijeke, prokope i bare, i neka izađu žabe na egipatsku zemlju!'"

6 Tako je Aron pružio svoju ruku na vode egipatske, i žabe su izašle i pokrile egipatsku zemlju.

7 A čarobnjaci su učinili isto svojim čaranjem, te su žabe izašle na egipatsku zemlju.

8 Onda je faraon dozvao Mojsija i Arona i rekao im: "Molite Gospodina da mene i moj narod oslobodi od žaba, ja ću onda pustiti narod da može žrtvovati Gospodinu."

9 A Mojsije je odgovorio faraonu: "Dostoj mi se odrediti točno kad da se molim za tebe, za tvoje sluge i za tvoj narod da se žabe odstrane od tebe i od tvojih kuća i samo u Rijeci da ostanu!"

10 A on je rekao: "Sutra." Mojsije je rekao: "Neka bude po tvojoj riječi da spoznaš da nitko nije kao Gospodin, naš Bog."

11 Žabe će otići od tebe, od tvojih kuća, od tvojih sluga i od tvojega naroda; ostat će samo u Rijeci."

12 Nato su Mojsije i Aron otišli od faraona. I Mojsije je zavapio Gospodinu zbog žaba kojima je kaznio faraona.

13 A Gospodin je učinio po molitvi Mojsijevoj, i žabe su pocrkale u kućama, u dvorištima i u poljima.

14 Oni su ih zgrnuli na hrpe i zemlja se njima usmrdjela.

15 A kad je vidio faraon da je došlo olakšanje, otvrdnuo je on svoje srce i nije ih poslušao kako je rekao Gospodin.

16 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Kaži Aronu: 'Pruži svoj štap i udari po prahu na zemlji da bi se pretvorio u uši po cijeloj zemlji egipatskoj.'"

17 Oni su učinili tako: Aron je pružio svoju ruku sa štapom i udario njim po prahu na zemlji, i došle su uši na ljude i na stoku. Sav prah na zemlji pretvorio se u uši po cijeloj zemlji egipatskoj.

18 Čarobnjaci su pokušali svojim čaranjem učiniti isto da dođu uši, ali nisu mogli. Tako su uši napale na ljude i na stoku.

Izlazak

48

19 Onda su čarobnjaci rekli faraonu: "To je prst Božji!" Ali je srce faraonovo raslo sve tvrđe i nije ih poslušao, kako je unaprijed rekao Gospodin.

20 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Ustani rano ujutro idi pred faraona kad ide k vodi i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin: Pusti moj narod da mi može služiti.

21 Jer ako ne pustiš mojeg naroda, onda ću učiniti da dođu rojevi obada na tebe, na tvoje slugе, na tvoj narod i na tvoje dvorove. Kuće Egipćana, pa i zemlja na kojoj stoje bit će puna rojeva obada.

22 Ipak sa zemljom gošenskom, u kojoj prebiva moj narod, učinit ću na taj dan da ne bude ondje rojeva obada da spoznaš, da sam ja Gospodin na zemlji.

23 Učinit ću razliku između svojega naroda i tvojega naroda. Sutra će se dogoditi to čudo."

24 I Gospodin je učinio tako. Došli su debeli rojevi obada u dvor faraonov, u stanove njegovih slugu i na svu egipatsku zemlju. Zemlja je teško nastradala od obada.

25 Onda je faraon dozvao Mojsija i Arona i rekao: "Idite, žrtvujte svojem Bogu ovdje u zemlji!"

26 Mojsije je rekao: "To ne možemo činiti jer prinosimo Gospodinu, svojem Bogu, žrtve koje su Egipćanima odvratne. Kad bismo pred očima Egipćana prinosili žrtve koje su njima odvratne, ne bi li nas na mjestu kamenovali?"

27 Mi ćemo ići tri dana hoda u pustinju i ondje žrtvovati Gospodinu, svojem Bogu, kako nam je zapovjedio."

28 Faraon je rekao: "Pustit ću vas da žrtvujete Gospodinu, svojem Bogu, u pustinji, samo ne idite predaleko. Molite se za mene!"

29 Tada je Mojsije odgovorio: "Ja odlazim sada od tebe i pomolit ću se Gospodinu, sutra će otići rojevi obada od faraona, od njegovih sluga i njegova naroda. Samo neka faraon više ne vara naroda, pa da ga ne pusti žrtvovati Gospodinu."

30 I otišao je Mojsije od faraona i pomolio se Gospodinu.

31 I Gospodin je učinio prema riječi Mojsijevoj i uklonio rojeve obada od faraona, od njegovih sluga i od njegova naroda. Nije ostao ni jedan jedini.

32 Ali je faraon i ovaj put otvrdnuo svoje srce i nije pustio narod otići.

Peto, šesto i sedmo zlo

9 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Idi faraonu i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin, Bog Hebreja: Pusti moj narod da mi može služiti.'

2 Ako ga odbiješ pustiti i još ga duže budeš zadržavao,

3 evo, ruka Gospodinova udarit će stra-

šnom kugom tvoju stoku u polju, konje, magarce, deve, goveda i ovce. Bit će vrlo velika pošast.

4 A Gospodin će razlikovati stoku izraelsku od stoke egipatske, tako da ništa što pripada Izraelovim sinovima neće poginuti."

5 Gospodin je odredio i rok, govoreći: "Sutra će Gospodin učiniti da to dođe na zemlju."

6 Sutradan je Gospodin tako i učinio. Sva je stoka egipatska uginula, a od stoke izraelske nije uginulo ni jedno.

7 Onda se faraon raspitao, i zaista, izašlo je na vidjelo da od stoke Izraelske nije uginulo ni jedno grlo. Ali je srce faraonovo ostalo otvrdnuto i on nije pustio naroda.

8 A Gospodin je rekao Mojsiju i Aronu: "Uzmite si pune pregršti pepela iz peći, a Mojsije neka ga razaspe prema nebesima pred očima faraonovim.

9 I postat će on sitan prah po cijeloj zemlji Egipat, a od njega će nastati mjehuri što će se pretvoriti u čireve na ljudima i na stoci po cijeloj zemlji Egipat."

10 Tada su oni uzeli pepela iz peći i stupili pred faraona, i Mojsije ga razasuo prema nebu. I nastali su mjehuri što su se pretvorili u čireve na ljudima i na stoci.

11 A čarobnjaci se nisu mogli pokazati pred Mojsijem od čireva, jer su se mjehuri bili pretvorili na čarobnjacima kao i na svim Egipćanima.

12 Ali je Gospodin otvrdnuo srce faraonu i on ih nije poslušao, kako je Gospodin unaprijed rekao Mojsiju.

13 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Ustani rano ujutro, stupi pred faraona i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin, Bog Hebreja: Pusti moj narod da mi može služiti.

14 Jer ovaj put poslat ću sva moja zla na tebe, na tvoje slugе i tvoj narod, da spoznaš da nitko nije na cijeloj zemlji kao ja.

15 A da sam svoju ruku pružio i tebe s tvojim narodom udario kugom nestalo bi te sa zemlji.

16 Ali sam te zbog toga i podigao da pokažem moju snagu na tebi i da se Ime moje objavi po cijeloj zemlji.

17 Ali se ti dalje uzdižeš nad mojim narodom i ne puštaš ga otići.

18 Gle, ja ću sutra u ovo doba pustiti jako tešku tuču kakve nije bilo u Egiptu od onoga dana kad je postala do danas.

19 Stoga pošalji sada i skupi na sigurno svoju stoku i sve što imaš u polju. Jer će pasti tuča na sve ljude i životinje što se zateknu u polju i ne dovedu se kući i zaklone pod krov, izginut će."

20 Tko se od sluga faraonovih bojao pri-

jetnije Gospodinove, skupio je svoju družinu i svoju stoku u kuće na sigurno.

21 A tko nije mario za prijetnju Gospodinovu, nije ostavio svoju družinu i svoju stoku u polju.

22 Tada je Gospodin rekao Mojsiju: "Pruži svoju ruku prema nebu da po cijeloj zemlji egipatskoj da padne tuča na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Egipat."

23 I Mojsije je pružio svoj štap prema nebu, a Gospodin pusti gromove i tuču i munje su padale na zemlju. I Gospodin je sipao tuču po zemlji egipatskoj.

24 Padala je tuča i munje su se miješale s tučom; tako strašno kako se nije još nikada doživjelo u zemlji egipatskoj otkako su ljudi u njoj.

25 I tuča je udarila po cijeloj zemlji egipatskoj sve što je bilo u polju, od čovjeka do živinčeta; sve bilje po polju uništila tuča i polomila sva stabla u polju.

26 Samo u zemlji gošenskoj, gdje su prebivali Izraelovi sinovi, nije pala tuča.

27 Onda je faraon poslao po Mojsija i Arona i rekao im: "Sagriješio sam ovaj put. Gospodin je u pravu, a ja i moj narod smo krivi.

28 Molite Gospodina, da više ne pušta strašnih gromova i tuče, jer je više nego dosta toga. Ja ću vas pustiti, i nećete više ovdje ostati."

29 Mojsije mu odgovorio: "Čim izađem iz grada, raširit ću svoje ruke Gospodinu, pa će prestati gromovi i neće više padati tuča, tako da bi ti spoznao da je zemlja Gospodinova.

30 Ali znam dobro da se vi, ti i tvoje sluge, još ne bojite Gospodina Boga."

31 Tako je propao lan i ječam, jer je ječam bio već u klasu i lan u cvijetu.

32 A pšenica i raž nisu propale, jer kasnije dolaze.

33 Tako je Mojsije otišao od faraona izvan grada i raširio svoje ruke Gospodinu, i prestali su gromovi i tuča, i kiša nije više padala na zemlju.

34 Kad je faraon vidio da su prestali kiša, tuča i gromovi, ustraja u svojem grijehu i otvrdnuo svojim srcem on i njegove sluge.

35 Srce faraonovo je ostalo tvrdo i on nije pustio Izraelove sinove, kako je unaprijed rekao Gospodin preko Mojsija.

Osmo i deveto zlo

10 Nato je Gospodin rekao Mojsiju: "Idi faraonu. Ja sam otvrdnuo srce njemu i njegovim slugama da učinim ova svoja znamenja na njemu:

2 da možeš pripovijedati svojoj djeci i svojoj unučadi što sam učinio Egipćanima i koja sam čudesna djela izvršio među njima i da tako spoznate da sam ja

Gospodin."

3 Tako su Mojsije i Aron otišli faraonu i rekli mu: "Ovako govori Gospodin Bog Hebreja: 'Dokle ćeš još odbijati da se poniziš preda mnom? Pusti moj narod da mi može služiti.

4 Jer ako odbiješ pustiti mojega naroda, gle, sutra ću navesti skakavce na tvoju zemlju.

5 Oni će pokriti površinu zemlje tako da se neće više vidjeti zemlja i pojest će ono što vam je još preostalo kao posljednji ostatak iza tuče; i oglodat će sva stabla što rastu u vašim poljima.

6 Oni će napuniti tvoje kuće, i kuće svih tvojih sluga, i kuće svih Egipćana, takvo što nisu vidjeli ni tvoji očevi ni očevi tvojih očeva otkako su postali na zemlji do današnjega dana.' " I on se okrenuo i otišao od faraona.

7 Onda su mu sluge faraonove rekle: "Dokle će nam ovaj čovjek biti zamka? Pusti ljude neka odu i služe Gospodinu, svojem Bogu! Zar još ne znaš da Egipat propada?"

8 I dozvali su Mojsija i Arona natrag faraonu, a on im je rekao: "Idite, služite Gospodinu, svojem Bogu! A koji su to koji će ići s vama?"

9 Mojsije je odgovorio: "Ići ćemo sa svojim mladima i sa starima, sa svojim sinovima i kćerima, sa svojim stadima ovaca i sa govedima, jer moramo održati svečanu gozbu Gospodinu."

10 Onda im je on rekao: "Gospodin uistinu treba biti s vama kad vas pustim s vašom djecom! Pazite, jer vas na putu čeka zlo.

11 Ne tako, nego samo vi muškarci možete ići i služiti Gospodinu, jer to ste i željeli." Nato su ih otpratili ispred faraona.

12 Tada je Gospodin rekao Mojsiju: "Pruži svoju ruku na egipatsku zemlju da zazoveš skakavce da dođu na egipatsku zemlju i pojedu sve poljsko bilje na zemlji, sve što je preostalo iza tuče."

13 I Mojsije je pružio svoj štap na egipatsku zemlju, a Gospodin je pustio istočni vjetar na zemlju da puše cijeli dan i cijelu noć. Kad je svanulo jutro, istočni vjetar je nanio skakavce.

14 Skakavci su pali na svu egipatsku zemlju i spustili se u silnom mnoštvu na sve krajeve egipatske. Bili su vrlo žestoki; nikada prije nije tu bilo toliko skakavaca, niti će ih ikada biti.

15 Oni su pokrili površinu cijele zemlje, tako da je od njih zemlja potamnjela, i pojeli su sve bilje u polju i sav plod sa stabala što je preostalo iza tuče. Tako da ništa zeleno nije ostalo na stablima i na poljskom bilju po cijeloj zemlji egipatskoj.

Izlazak

50

16 Tada je faraon brže dozvao Mojsija i Arona i rekao: "Sagriješio sam protiv Gospodina, vašega Boga, i protiv vas."

17 Stoga oprostite mi moj grijeh samo još ovaj put i molite se Gospodinu, vašem Bogu, da odstrani od mene barem samo ovu smrt!"

18 Tako je otišao Mojsije od faraona i pomolio se Gospodinu.

19 I Gospodin je pokrenuo sa zapada jaki protivni vjetar koji je odnio skakavce i pobacao ih u Crveno more. Nije ostao ni jedan jedini skakavac u cijelom egipatskom području.

20 Ali je Gospodin otvrdnuo srce faraonu tako da on nije pustio Izraelovih sinova.

21 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Pruži svoju ruku prema nebu da dođe na egipatsku zemlju tako velika tmina koja se može opipati."

22 Mojsije je pružio svoju ruku prema nebu i spustila se gusta tmina po cijeloj zemlji egipatskoj za tri dana.

23 Nisu vidjeli jedan drugoga i nitko se nije ustao sa svojega mjesta tri dana. A svi Izraelovi sinovi imali su svjetlost u svojim stanovima.

24 Tada je faraon dozvao Mojsija i rekao: "Idite, služite Gospodinu! Samo vaša stada i vaša goveda neka ostanu ovdje. I vaša djeca neka idu s vama!"

25 A Mojsije je rekao: "Ti nam moraš dati što ćemo zaklati i spaliti za žrtve, da bi to žrtvovali Gospodinu, svojem Bogu."

26 Naša stoka treba ići s nama; ni papak ne smije ostati. Jer od toga ćemo morati uzimati, da služimo Gospodinu, svojem Bogu, a i mi ne znamo čim moramo služiti Gospodinu dok ne stignemo ondje."

27 A Gospodin je otvrdnuo srce faraonu tako da ih on nije htio pustiti.

28 Nato mu je rekao faraon: "Odlazi od mene i pazi da mi više ne dolaziš pred oči! Jer onog dana kad mi dođeš pred oči umrijet ćeš!"

29 Mojsije je rekao: "Dobro si rekao; više ti nikad neću vidjeti lica."

Mojsije prijeti faraonu pomorom svih prvorodenaca

11 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Još ću samo jednu pošast pustiti na faraona i na Egipćane. Poslije će vas pustiti odavde. A kad vas pusti, on će vas doista i potjerati odavde."

2 Govori narodu tako da čuje, neka svaki čovjek traži od svojega susjeda i svaka žena od svoje susjede srebrnih predmeta i zlatnih predmeta."

3 Gospodin je učinio da Egipćani budu naklonjeni narodu. A sam je Mojsije bio cijenjen u zemlji egipatskoj u očima sluga faraonovih i u očima naroda.

4 Tada je Mojsije rekao: "Ovako govori

Gospodin: 'U pola noći proći ću kroz Egipat.'

5 Umrijet će svaki prvorodenac u zemlji egipatskoj, od prvorodenca faraonova, koji bi trebao sjediti na njegovu prijestolju, do prvorodenca ropkinje kod ručnoga mlina, i svako prvenče od stoke."

6 Tada će se dignuti velik jauk po cijeloj zemlji egipatskoj, kakva još nikada nije bilo niti će ga ikada biti."

7 Ali protiv Izraelovih sinova neće ni pas zalajati, ni na čovjeka ni na životinju, da spoznate da Gospodin čini razliku između Egipćana i Izraelaca."

8 Onda će doći sve te tvoje sluge k meni pokloniti mi se i govoriti: 'Idi sa svim narodom koji je pod tobom!' Poslije toga ću otići." Nato je on otišao od faraona s velikim gnjevom.

9 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Faraon vas neće poslušati, tako da bi se umnožila moja čudesna djela u zemlji egipatskoj."

10 Tako su Mojsije i Aron učinili sva ta čudesa pred faraonom. A Gospodin je otvrdnuo srce faraonu, i tako on nije puštao Izraelovih sinova iz svoje zemlje.

Bog uspostavlja Pashu

12 Nato je rekao Gospodin Mojsiju Aronu u zemlji Egipat, govoreći:

2 "Ovaj mjesec neka vam bude početak mjesecima; neka vam bude prvi mjesec u godini."

3 Objavite cijeloj zajednici Izraelovih sinova, govoreći: 'Desetoga dana ovoga mjeseca svatko neka uzme sebi jedno janje, po kući očevoj, jedno janje za jedno domaćinstvo.'

4 Ako li je domaćinstvo premaleno za jedno janje, neka ga uzme skupa sa svojim najbližim susjedom, prema broju osoba; prema potrebi svake pojedine osobe podijelit će te janje."

5 Vaše janje neka bude bez mane, muško, od godine dana. Možete uzeti bilo janje bilo kozle."

6 Čuvajte ga do četrnaestoga dana istoga mjeseca. A onda neka ga sva izraelska zajednica zakolje kad se spusti mrak."

7 Neka uzmu nešto krvi i neka njom pomazu oba dovratnika i nadvratnik na kućama u kojima će se jesti."

8 Onda te iste noći neka jedu meso pečeno na vatri, s beskvasnim kruhom i gorkim biljem neka ga jedu."

9 Ne jedite sirovo ili u vodi kuhano nego samo na vatri pečeno, s glavom, nogama i drobom."

10 Ništa od toga ne smijete ostaviti do jutra; a što bi od toga preostalo do jutra, spalite na vatri."

11 A ovako ćete ga jesti: pojasom opas-

anih bokova, obućom na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga u hitnji. To je Pasha Gospodinova.

12 Jer Ja ću u toj noći proći kroz egipatsku zemlju i pobit ću sve prvorodence u zemlji Egipat, oboje čovjeka i stoku; i kaznit ću sve egipatske bogove: Ja sam Gospodin.

13 A krv na kućama u kojima ste bit će vam zaštitni znak. Kad vidim krv proći ću vas, i pošast vas neće taknuti da vas pomori kad udarim egipatsku zemlju.

14 Tako taj dan neka vam bude za spomen-dan. Svekujte ga kao svečanu gozbu u čast Gospodinu kroz sve svoje naraštaje. Svetkovat ćete ovu svečanu gozbu po vječnoj uredbi.

15 Sedam dana jedite beskvasni kruh. Odmah prvi dan uklonite kvasac iz svojih kuća, jer svaki koji bude što kvasno jeo od prvoga do sedmog dana, neka se taj iskorijeni iz Izraela.

16 Prvi dan neka vam bude sveti saziv, a tako i sedmi dan neka vam bude sveti saziv. Na ta dva dana ne smijete obavljati nikakva posla. Samo što svaki treba za hranu, može si pripremiti.

17 Tako ćete držati Svečanu Gozbu Beskvasnih kruhova, jer baš na taj dan izveo sam vaše redove iz egipatske zemlje. Zato trebate svetkovati taj dan kroz sve vaše naraštaje po vječnoj uredbi.

18 Četrnaestoga dana prvoga mjeseca uvečer jedite beskvasni kruh sve do navečer dvadeset i prvog dana toga mjeseca.

19 Kroz sedam dana neka se ne nađe kvasac u vašim kućama, jer svaki koji bude jeo nešto kvasno, taj isti neka se iskorijeni iz izraelske zajednice, bio on stranac ili domorodac u zemlji.

20 Ništa kvasno ne smijete jesti; u svim svojim prebivalištima, jedite samo beskvasni kruh.

21 Onda je Mojsije sazvao sve starješine Izraelaca i rekao im: "Idite i pribavite sebi janjad prema svojim obiteljima i zakoljite Pashalno janje!"

22 Onda uzmite kitu izopa, zamočite ju u krv što je u zdjeli, i pomažite krvlju što je u zdjeli, nadvratnik i oba dovratnika. I nitko od vas neka ne izlazi kroz kućna vrata svoje kuće do jutra.

23 Kad onda bude izašao Gospodin da bije Egipat i vidi krv na nadvratniku i na oba dovratnika, proći će Gospodin mimo vrata i neće dati anđelu pogubitelju da uđe u vaše kuće da ubija.

24 Držite ovo po uredbi što vrijedi za vas i za vaše sinove zauvijek.

25 I neka bude da kad dođete u zemlju koju će vam dati Gospodin, kako je obećao, vršite taj obred.

26 I bit će, kad da će vas pitati vaša djeca:

'Što vam znači taj obred?'

27 vi ćete odgovoriti: 'To je Pashalna žrtva za Gospodina koji je prolazio mimo kuća Izraelovih sinova u Egiptu, kad je ubijao Egipćane, a naše kuće pošteđivao.' " Onda je narod pognuo svoje glave i poklonio se.

28 Onda su Izraelovi sinovi otišli i učinili tako; upravo kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju i Aronu, oni su tako učinili.

29 I dogodilo se, u pola noći da je Gospodin udario sve prvorodence u zemlji Egipat, od prvorodenca faraonova, koji bi ga naslijedio na prijestolju, pa do prvorodenca suznja koji je bio u tamnici, i svako prvenče stoke.

30 U onoj noći ustao je faraon sa svima svojim slugama i sa svima Egipćanima. Nastao je velik jauk u Egiptu, jer nije bilo kuće u kojoj nije bio mrtvac.

31 Onda je on u noći dozvao Mojsija i Arona i rekao: "Ustajte, idite iz mogega naroda, vi i Izraelovi sinovi! Idite, služite Gospodinu, kako ste tražili.

32 I svoje ovce i goveda uzmite sobom, kako ste zahtijevali; idite, pa i mene blagoslovite!"

33 A Egipćani su požurivali narod da bi brže otišli iz zemlje, jer su govorili: "Svi ćemo pomrijeti."

34 Tako je narod ponio, svoje još beskvasno tijesto, svoje načve uvijene svojim ogrtačima, na svojim ramenima.

35 Nato su Izraelovi sinovi učinili onako kako im je Mojsije bio rekao, i zatražili od Egipćana srebrne predmete i zlatne predmete i odjeće.

36 A Gospodin je učinio da Egipćani budu naklonjeni prema narodu, tako da su im dali što su ovi tražili. Tako su oni oplijenili Egipćane.

37 Tada su Izraelovi sinovi otišli iz Ramsesa u Sukot, oko šest stotina tisuća pješaka, samih ljudi, pokraj žena i djece.

38 Ali i mnoštvo drugog naroda zaputio se s njima, i ovce i goveda, silna množina stoke.

39 Od tijesta koje su bili ponijeli sobom iz Egipta ispekli su pod pepelom beskvasne pogače; jer još nije bilo kvasno, kako su ih bili potjerali iz Egipta, nisu mogli sebi spremati hranu za put.

40 Vrijeme boravka Izraelovih sinova u Egiptu bilo je četiri stotine i trideset godina.

41 I dogodilo se na svršetku četiri stotine i trideset godina, baš toga istog dana, da su izašli svi redovi Gospodinovi iz egipatske zemlje.

42 To je bila noć bdjenja za Gospodina kad ih izveo iz egipatske zemlje. To je noć Gospodinova, svečan obred za sve Izraelove sinove kroz sve njihove naraštaje.

43 Gospodin je rekao Mojsiju i Aronu:

Izlazak

52

“Ovo je uredba za Pashu: ni jedan stranac ne smije od nje jesti.

44 Ali svaki muškarac rob za novac kupljen, kad si ga obrezao, onda smije od nje jesti.

45 Došljak i najamljenik ne smije od nje jesti.

46 U jednoj kući neka se jede. Ne smiješ ništa od mesa iznijeti iz kuće i na njoj ne smiješ prelomiti kostiju.

47 Sva zajednica Izraelaca neka je tako održava.

48 A kad kod tebe boravi stranac i hoće da svetkuje Pashu u čast Gospodinu, neka se svi muškarci obrežu, onda neka dođe na svečanost i bit će kao domorodac zemlje. Jer neobrezan ne smije od nje jesti.

49 Jedan zakon neka bude za domorodca kao i za došljaka koji boravi među vama.”

50 Nato su svi Izraelovi sinovi učinili tako; kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju i Aronu, oni su učinili.

51 I dogodilo se, da je toga istog dana izveo Gospodin Izraelove sinove iz egipatske zemlje poredane po njihovim redovima.

Stup od oblaka i stup od ognja

13 Onda je rekao Bog Mojsiju, govoreći: **2** “Meni posvetite svakoga prvorodence, sve što prvo otvori utrobu majčinu Izraelovih sinova, kod čovjeka i stoke, meni pripadaju!”

3 I Mojsije je rekao narodu: “Sjećajte se ovoga dana u kojem ste izašli iz Egipta, iz kuće ropstva, jer vas je Gospodin jakom rukom izveo i onoga mjesta. Kvasni kruh se ne smije jesti.

4 Ovoga dana, u mjesecu abibu izlazite. **5** I bit će, kad vas Gospodin uvede u zemlju Kanaanaca, Hitejaca, Amorejaca, Hivejaca i Jebusejaca, za koju se zakleo tvojim očevima da će ti je dati—zemlju u kojoj teče med i mlijeko—da ćete održavati taj običaj u ovom mjesecu!

6 Sedam dana jedite beskvasni kruh, a sedmi dan neka bude svečana gozba u čast Gospodinu.

7 Samo beskvasni kruh neka se jede kroz sedam dana. Kvasni kruh ne smije se vidjeti kod vas, ni kvasac se ne smije vidjeti u cijelom vašem području.

8 A kazat ćete svojem sinu toga dana, govoreći: to se čini zbog toga što nam je učinio Gospodin kad smo izlazili iz Egipta.

9 I neka vam to bude kao znak na vašoj ruci i kao spomen na vašem čelu, da zakon Gospodinov uvijek bude u vašim ustima, jer vas jakom rukom izveo Gospodin iz Egipta.

10 Zato ćete vršiti uredbu u svoje vrijeme

od godine do godine.

11 I bit će, kad vas uvede Gospodin u zemlju Kanaanaca—kao što se zakleo vama i vašim očevima—i kad vam ju dade,

12 da ćete odvojiti za Gospodina sve što otvori utrobu majčinu, svako prvenče od stoke koju imate; muško neka pripadne Gospodinu.

13 A svako magare prvenče otkupite janjetom, ili ako ga nećete otkupiti, onda mu slomite vrat. Između svojih sinova morate otkupiti svakoga prvorodence.

14 I bit će, da kad vas jednoga dana upita vaš sin, govoreći: ‘Što znači to?’ da ćete mu odgovoriti: ‘Jakom rukom izveo nas Gospodin iz Egipta, iz kuće ropstva.

15 I dogodilo se, kad nas faraon nije htio pustiti otići, pobio je Gospodin sve prvorodence u zemlji Egipat, od prvorodence čovječjega do prvenca stoke. Zato žrtvujem Gospodinu sve muško što prvo otvori utrobu, i otkupljujem svakoga prvorodence svojih sinova.’

16 I neka ti to bude kao znak na tvojoj ruci i kao spomen na tvom čelu da nas jakom rukom izveo Gospodin iz Egipta.”

17 I dogodilo se, kad je faraon pustio narod otići, nije ih odveo Bog putom prema zemlji filistejskoj, makar bi to bio put najbliži, jer pomislio je Bog: “Mogao bi se narod pokajati kad bi se morao boriti, pa se opet vratiti u Egipat.”

18 Tako je Bog vodio narod putom prema pustinji na Crvenom moru. I Izraelovi sinovi su izašli u redovima iz egipatske zemlje.

19 Mojsije je ponio sobom Josipove kosti; jer je on bio svečano zakleo Izraelove sinove, govoreći: “Bog će vas sigurno pohoditi, i vi ćete odavde sobom ponijeti moje kosti!”

20 Tako se podigli od Sukota i utaborili u Etamu, na kraju pustinje.

21 Gospodin je danju išao pred njima u stupu od oblaka da im pokazuje put, a noću u stupu od ognja da im svijetli, da bi mogli putovati danju i noću.

22 On nije uklanjao ispred naroda stup od oblaka danju ni stup od ognja noću.

Prijelaz preko Crvenoga mora

14 Nato je rekao Bog Mojsiju, govoreći, **2** “Kaži Izraelovim sinovima da se okrenu i utabore pred Pi-Hahirotom između Migdola i mora, prema Baal-Se fonu postavite tabor uz more.

3 Faraon će onda reći za Izraelove sinove: ‘Pustinja ih zatvorila, pa lutaju zemljom.’

4 Onda ću otvrdnuti srce faraonu, tako da pođe za njima u potjeru da pokažem svoju moć na faraonu i na cijeloj njegovoj vojsci i da Egipćani spoznaju da sam ja Gospodin.” I oni su tako učinili.

5 Nato je bilo javljeno egipatskom kralju da je pobjegao narod, i srce faraonovo i njegovih sluga se okrenulo protiv naroda, rekli su: "Što smo to učinili, te pustili Izrael iz svoje službe?"

6 Tako je on dao opremiti svoja kola i poveo sobom svoju vojsku.

7 Šest stotina izabраниh bojnih kola, i sva bojna kola kojih je bilo u Egiptu poveo je sobom i na svim najbolje borce.

8 Gospodin je otvrdnuo srce faraonu, egipatskom kralju, i on je pošao u potjeru za Izraelovim sinovima; a Izraelovi sinovi su hrabro izašli.

9 Tako su ih tjerali Egipćani sa svim faraonovim bojnim kolima, njegovim konjanicima i njegovom vojskom, i dostignuo ih kad su taborili na moru kod Pi-Hahirota pred Baal-Sefonom.

10 Kad se približio faraon, Izraelovi sinovi su podigli oči i opazili da Egipćani idu za njima, vrlo su se prestrašili Izraelovi sinovi i glasno zavapili Gospodinu za pomoć.

11 Onda su rekli Mojsiju: "Zar nema grobova u Egiptu da si nas odveo da pomremo u pustinji? Što si nam to učinio, te nas izveo iz Egipta?"

12 Nije li to riječ koju smo vam rekli u Egiptu, govoreći: 'Pusti nas u miru, da možemo služiti Egipćanima!' Jer bolje bi bilo za nas, da služimo kao robovi Egipćanima nego da pomremo ovdje u pustinji.'

13 A Mojsije je rekao narodu: "Ne bojte se! Stojte čvrsto i gledajte gdje vam dolazi spasenje od Gospodina, što će on još danas skončati. Jer Egipćane koje danas vidite, nećete ih više nikada vidjeti.

14 Gospodin će se boriti za vas, a vi ćete biti na miru."

15 I Gospodin je rekao Mojsiju: "Zašto vapiš k meni? Kaži Izraelovim sinovima neka krenu naprijed!

16 A ti podigni svoj štap, i pruži svoju ruku na more i razdijeli ga, da mogu Izraelovi sinovi ići kroz more po suhoj zemlji.

17 A ja ću doista otvrdnuti srce Egipćana da pođu za njima. Tako ću ja zadobiti svoju čast na faraonu i na cijeloj njegovoj vojsci, na njegovim bojnim kolima i njegovim konjanicima.

18 Tada će Egipćani spoznati da sam ja Gospodin kad zadobijem čast na faraonu, na njegovim bojnim kolima i njegovim konjanicima."

19 Onda je anđeo Božji, koji je išao ispred Izraelskog tabora, krenuo i postavio se iza njih. A stup od oblaka pred njima krenuo i stupio iza njih.

20 Tako je ušao između tabora Egipćana i tabora Izraelaca. Tako je bio oblak i

mrak jednomu, a davao svjetlost drugomu. Tako se nisu mogli svu noć približiti jedan drugomu.

21 Tada je pružio Mojsije svoju ruku na more; i Gospodin je učinio da se svu noć uzbija more natrag jakim istočnim vjetrom, tako da se osušilo more i vode razdijelile.

22 Tako su Izraelovi sinovi koračali posred mora po suhoj zemlji, a vode su im stajale kao zid s desne i s lijeve strane.

23 A Egipćani su se dali u potjeru za njima i svi faraonovi konji njegova bojna kola i njegovi konjanici pošli su za njima usred mora.

24 I dogodilo se za vrijeme jutarnje straže, pogledao je Gospodin na vojsku Egipćana, iz stupa ognja i oblaka, i smeo egipatsku vojsku.

25 Zakočio kotače njihovim kolima i učinio da su jedva mogla naprijed. Onda su rekli Egipćani: "Bježimo od Izraelaca, jer se Gospodin bori za njih protiv Egipćana!"

26 Tada je Gospodin rekao Mojsiju: "Pruži svoju ruku na more da se vode natrag vrate na Egipćane, na njihova bojna kola i na njihove konjanike!"

27 I Mojsije je pružio svoju ruku na more; i u osvit dana vratilo se more natrag na svoju dubinu, dok su Egipćani bježali prema njemu. Tako je Gospodin utjerao Egipćane u sredinu mora.

28 Vode su se vratile natrag i potopile bojna kola, konjanike i cijelu faraonovu vojsku koji su pošli za njima u more. Ni jedan jedini od njih nije ostao na životu.

29 A Izraelovi sinovi išli su po suhoj zemlji posred mora i vode su im stajale kao zid s desne i s lijeve strane.

30 Tako je Gospodin izbavio u onaj dan Izraelove sinove iz ruke Egipćana, a Izraelovi sinovi su vidjeli Egipćane mrtve na morskoj obali.

31 Izraelovi sinovi su vidjeli veliko djelo koje je Gospodin učinio u Egiptu, pa se narod bojao Gospodina i pouzdao u Gospodina i u njegova slugu Mojsija.

Mojsijev hvalospjev

15 Onda je Mojsije sa Izraelovim sinovima zapjevao ovu pjesmu Gospodinu, govoreći: "Pjevat ću Gospodinu, jer se slavno pobjedom proslavio! On je konja s jahačem bacio u more!

2 Bog je moja jakost i pjesma, i on je postao moj Spasitelj; on je moj Bog, i ja ću ga slaviti. Bog mojega oca, ja ću ga veličati.

3 Gospodin osoba boja; Gospodin je njegovo ime.

4 Bojna kola faraonova i njegovu vojsku pobacao je u more; njegovi izabranici utonuli su u Crvenom moru.

Izlazak

54

5 Dubina ih pokrila, propali su na dno kao kamen.

6 Tvoja desnica, o Gospodine, postala je slavna jakošću; tvoja desnica, o Gospodine, razbila je neprijatelja u komade.

7 Puninom svojega veličanstva srušio si one koji su išli protiv tebe; pustio si svoju srdžbu koju ih je prožderala kao strnjiku.

8 Od daha tvog nosa nabujale su vode visoko, poplava je stajala uspravno kao nasip, dubine se stvrdnule usred mora.

9 Neprijatelj onda pomislio: 'Potjerat ću ih, stignut ću ih, razdijelit ću plijen; nasmijet ću ih se pohota moja; trgnut ću svoj mač, uništiti ću ih moja ruka.'

10 Ti si dahnuo svojim dahom i more ih progutalo; kao olovo utonuli su u vodi silovitoj.

11 Tko je kao ti, o Gospodine, tko je kao ti? Veličanstven u svetosti, strahovit u slavlju, čineći čuda.

12 Ti si samo pružio svoju desnicu i ona je proždrla zemlju.

13 Milošću svojom vodio si narod kojega si oslobodio; vodio si ga svojom jakošću u svoj sveti stan.

14 Čut će to narodi i zadrhtat će; muka će spopasti narod filistejski.

15 Vladari edomski će se smesti, drhtanje spopast će moapske vode; sav će se narod kanaanski istopiti.

16 Strah i trepet spopast će ih; od jakosti tvoje ruke bit će mirni kao kamen, dok ne prođe, o Gospodine, tvoj narod, dok ne prođe tvoj narod koji si otkupio.

17 Ti ćeš ga dovesti i zasaditi na gori tvoje baštine, na mjestu, o Gospodine, što si ga stvorio sebi za prebivalište, u svetišu koje su, o Gospodine, tvoje ruke postavile.

18 Gospodin će kraljevati u vijek vjekova."

19 Kad su faraonovi konji, njegova bojna kola i konjanici ušli u more, povratio je Gospodin na njih vode morske, a Izraelovi sinovi su prošli po suhoj zemlji posred mora.

20 Onda je uzela proročica Mirjam, sestra Aronova, bubnjić u ruku, i sve žene su pošle za njom s bubnjićima i plesom.

21 Mirjam im je odgovorila: "Pjevajte Gospodinu, jer se slavno pobjedom proslavio! On je konja s jahačem bacio u more!"

22 Mojsije je poveo Izraelove sinove od Crvenoga mora; i oni su otišli dalje u Pustinju Šur. Putovali su tri dana u pustinji, a nisu našli vode.

23 A kad su došli u Maru, nisu mogli piti vode u Mari jer je bila gorka. Stoga joj je nadjenuto ime Mara.

24 Narod je mrmljao protiv Mojsija, govoreći: "A što ćemo piti?"

25 A on je zavapio Gospodinu i Gospodin mu pokazao drvo; kad ga on bacio u vodu, postala je slatka voda. Ondje je dao narodu zakon i uredbu i ondje ih je stavio na kušnju.

26 I rekao: "Ako budete slušali glas Gospodina, svojega Boga, i ako budete činili što je pravo u njegovim očima, i ako se pokorite zapovijedima njegovim i ispunite sve njegove uredbe, onda ni jedne od onih bolesti što sam ih pustio na Egipat neću pustiti na vas. Jer ja sam Gospodin koji vas iscjeljuje."

27 Onda su došli u Elim, gdje je bilo dvanaest izvora i sedamdeset stabala palmi; tako su se tu se kod vode utaborili.

Mana. Prepelice

16 Oni su putovali od Elima, i sva zajednica Izraelovih sinova došla je u Pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca od izlaska iz egipatske zemlje.

2 Onda je cijela zajednica Izraelovih sinova mrmljala protiv Mojsija i Arona u pustinji.

3 A Izraelovi sinovi su im rekli: "Radije bismo ipak bili pomrli od ruke Gospodine u zemlji egipatskoj, kad smo sjedili kod svojih lonaca s mesom i jeli do sitosti. A vi ste nas odveli u ovu pustinju da gladu pomorite svu ovu zajednicu."

4 Tada je Gospodin rekao Mojsiju: "Gle, učinit ću da vam pada kruh s neba. Narod neka ide i sebi skupi koliko mu treba za dan, da vas time ispitam, hoće li oni držati moj zakon ili neće."

5 I bit će u šesti dan da pripreve što su donijeli, i bit će dvaput toliko koliko bi nakupili svaki dan."

6 Tada su Mojsije i Aron rekli svim Izraelovim sinovima: "Večeras ćete spoznati da je Gospodin onaj koji vas izveo iz egipatske zemlje."

7 A sutra ćete vidjeti slavu Gospodinovu, jer je on čuo vaše mrmljanje protiv Gospodina. A što smo mi, da mrmljate protiv nas?"

8 Mojsije je još rekao: "Kad vam Gospodin večeras bude dao jesti mesa i ujutro kruha do sitosti, spoznat ćete da je Gospodin čuo vaše mrmljanje što ste ga podigli protiv njega, jer što smo mi? Nije protiv nas bilo upravljeno vaše mrmljanje nego protiv Gospodina."

9 Onda je rekao Mojsije Aronu: "Kaži cijeloj zajednici Izraelovih sinova: 'Pristupite pred Gospodina, jer je on čuo vaše mrmljanje.'"

10 I dogodilo se da kako je Aron to saopćio cijeloj zajednici Izraelovih sinova, oni su pogledali prema pustinji, i gle, pojavila se u oblaku slava Gospodinova.

11 I rekao je Bog Mojsiju, govoreći:

12 "Čuo sam mrmljanje Izraelovih sinova. Govori im ovako: 'Večeras ćete jesti meso a sutra ćete se ujutro nasititi kruha. Tako ćete spoznati da sam ja Gospodin, vaš Bog.'"

13 I zaista, uvečer se pojavilo jato prepelica i pokrilo tabor, a sutradan prostrla se rosa okolo tabora.

14 A kad se ishlapila rosa, ležalo je po površini pustinje nešto malo i okruglo, mekano kao mraz na zemlji.

15 Kad su to vidjeli Izraelovi sinovi, pitali su jedan drugoga: "Što je to?" Jer nisu znali što je bilo. Mojsije im rekao: "To je kruh koji vam daje Gospodin za jesti."

16 Ovo je što zapovjeda Gospodin: 'Svaki od vas neka nakupi toga koliko mu treba: jedan gomer za svakoga prema broju vaših osoba; svaki neka uzme od toga samo za one koji su u njegovu šatoru.'"

17 Izraelovi sinovi su učinili tako i nakupili, neki mnogo, neki malo.

18 Kad su izmjerili na gomer, nije došlo više onomu koji je nakupio mnogo, niti manje onomu koji je nakupio malo; svatko je nakupio koliko mu je trebalo.

19 Mojsije je rekao: "Nitko neka ne sačuva što od toga do jutra!"

20 Svejedno oni nisu poslušali Mojsija, nego su neki sačuvali nešto od toga do jutra, ali to se ucrvalo i usmrđjelo. I Mojsije rasrdio na njih.

21 Tako bi oni to skupljali svako jutro, svaki koliko bi mu trebalo. Ali čim bi sunce ugrijalo, to bi se rastopilo.

22 A šestoga dana nakupili bi dvaput toliko hrane — dva gomera na osobu. I svi glavari zajednice su došli i to javili Mojsiju.

23 Tada im on odgovorio: "Ovo je što je rekao Gospodin: 'Sutra je Subotnji dan, dan odmora, sveti Subotnji dan u čast Gospodinu. Što hoćete peći, pecite danas, i što hoćete kuhati, kuhajte! Sve što preostane, ostavite za sebe na stranu da se sačuva za sutra.'"

24 Tako su oni ostavili to na stranu do sutra, kako je zapovjedio Mojsije, i nije zaudaralo i nije se u tomu našao crv.

25 Tada je Mojsije rekao: "Jedite to danas, jer je danas Subotnji dan u čast Gospodinu; danas nećete ništa naći na polju."

26 Šest dana skupljajte, a na sedmi, što je Subotnji dan, neće biti ništa."

27 Kad su sedmog dana izašli neki ljudi skupljati, nisu našli ništa.

28 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Dokle ćete još odbijati izvršavati moje zapovijedi i moje zakone?"

29 Gledajte, Gospodin vam dao Subotnji dan, i zato vam daje šesti dan hrane za

dva dana. Svaki neka ostane na svojem mjestu; neka nitko na sedmi dan ne ostavlja svoje mjesto."

30 Tako je narod mirovao na sedmi dan.

31 A Izraelovi sinovi nazvali su to Mana. Bila je kao sjeme korijandrovo bijela, a imala je ukus medena kolača.

32 Onda je rekao Mojsije: "Ovo je što vam zapovjeda Gospodin: 'Jedan pun gomer neka se od toga sačuva za buduće naraštaje, da vide hranu kojom sam vas hranio u pustinji kad sam vas izveo iz egipatske zemlje.'"

33 Mojsije je rekao Aronu: "Uzmi posudu, stavi u nju jedan gomer mane i položi ju pred Gospodina, da se čuva za vaše naraštaje."

34 I stavio ga Aron pred Svjedočanstvo da se čuva kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

35 Izraelovi sinovi su jeli man u četrdeset godina dok nisu došli u napućenu zemlju; jeli su man do dolaska na granicu zemlje Kanaan.

36 Gomer je deseti dio efe.

Voda iz hridi. Pobjeda nad Amalećanima

17 Nato je sva zajednica Izraelovih sinova, po zapovijedi Gospodinovoj, krenula dalje na svoj put iz Pustinje Sin, i utaborila se u Refidimu; ali ondje nije bilo pitke vode za narod.

2 Zato se narod posvadio s Mojsijem i povikao: "Daj nam vode da pijemo!" A Mojsije im rekao: "Što se vi svađate sa mnom; zašto kušate Gospodina?"

3 A narod je ondje žedao za vodom, i dalje mrmljao protiv Mojsija i govorio: "Zašto si nas izveo iz Egipta, da žedu pomoriš nas i našu djecu i našu stoku?"

4 Nato je Mojsije zavapio Gospodinu, govoreći: "Što da učinim s ovim narodom? Još samo malo pa će me kamenovati."

5 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Idi pred narodom, uzmi sobom nekoliko starješina izraelskih, i uzmi štap u ruku kojim si udarao po rijeci, i idi!"

6 Gle, ja ću stajati ondje pred tobom na hridi, na Horebu. Udari onda po hridi i voda će iz nje poteći da narod može piti." I Mojsije je učinio tako pred očima starješina izraelskih.

7 Tako je on nazvao mjesto Masa i Meriba, jer su se ondje Izraelovi sinovi svađali i Gospodina kušali, govoreći: "Jeli Gospodin među nama ili nije?"

8 Nato su došli Amalećani i borili se s Izraelovim sinovima u Refidimu.

9 A Mojsije je rekao Jošui: "Izaberi za nas ljude i zametni sutra boj s Amalećanima. Ja ću se staviti na vrh brda sa Božjim štapom u ruci."

10 Jošua je učinio kako mu je rekao Mojsije i borio se s Amalećanima, a Mojsije,

Izlazak

56

Aron i Hur uzašli su na vrh brda.

11 I tako je bilo da dokle je Mojsije držao u vis svoje ruke, pobjeđivali su Izraelovi sinovi; a kad bi spustio svoje ruke, pobjeđivali su Amalečani.

12 Ali su se ruke Mojsijeve umorile, pa su uzeli kamen, te ga stavili pod njega i on je sjeo na njega. A Aron i Hur poduprli mu ruke, jedan s jedne strane, drugi s druge; tako su mu ruke bile u jednakom položaju do zalaska sunca.

13 I Jošua je pobijedio Amalečane i njihovu vojsku oštricom mača.

14 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Zapiši to za spomen u knjigu i kaži Jošui da ču spomen na Amalečane pod nebom sa svim zatrti!"

15 Onda je Mojsije napravio žrtvenik i nazvao ga Gospodin je stijeg moj;

16 jer je on rekao: "Jer se zakleo Gospodin! Gospodin će ratovati protiv Amaleka od naraštaja do naraštaja."

Jetrov posjet. Ustanova sudaca

18 Kad je Jetro, midjanski svećenik, tast Mojsijev, čuo sve što je Bog učinio Mojsiju i Izraelu, svojem narodu, da je Gospodin izveo Izraelove sinove iz Egipta.

2 A Jetro, tast Mojsijev, uzeo je sobom Mojsijevu ženu, Ziporu, kad ju je on poslao natrag,

3 i oba sina njezina. Jednomu od njih bilo je ime Geršom, jer je rekao: "Došljak sam bio u tuđoj zemlji."

4 A drugi Eliezer, jer je rekao: "Bog mog oca bio je pomoć moja i izbavio me od mača faraonova."

5 I došao je Jetro, tast Mojsijev, sa njegovim sinovima i njegovom ženom Mojsiju u pustinju, gdje se bio utaborio na gori Božjoj.

6 On je poručio Mojsiju: "Ja, tast tvoj Jetro, dolazim k tebi s tvojom ženom i s oba njezina sina koji su kod nje."

7 Tada se Mojsije dignuo i izašao u susret svojem tastu, poklonio se i poljubio ga. Potom su pitali jedan drugoga za zdravlje i tako ušli u šator.

8 I Mojsije je ispriповjedio svojem tastu sve što je učinio Gospodin faraonu i Egipćanima zbog Izraelaca, i sve nevolje što su ih bile snašle na putu i kako ih je izbavio Gospodin.

9 Jetro se radovao svemu dobrom koje je Gospodin iskazao Izraelovim sinovima kad ih je izbavljao iz ruku Egipćana.

10 A Jetro je rekao: "Blagoslovljen da je Gospodin koji vas je izbavio iz ruku Egipćana i iz ruku faraona, i koji je spasio narod iz ruku Egipćana."

11 Sada vidim da je Gospodin veći od svih bogova, iz toga što se dogodilo kad su se oni onako oholo ponašali prema

njima."

12 Onda Jetro, tast Mojsijev, je prineo Bogu žrtvu paljenicu i zaklanicu, a Aron je došao sa svim starješinama Izraelovim da s tastom Mojsijevim održe pred Bogom žrtvenu gozbu.

13 Drugi dan održao je Mojsije sudničku sjednicu, da sudi narodu. Narod se tiskao oko Mojsija od jutra do navečer.

14 A kad je tast Mojsijev vidio što sve on radi za narod, on je rekao: "Što je to da imaš toliki posao s narodom? Zašto sjediš ti sam na sudu, a sav se narod tiska oko tebe od jutra do večeri?"

15 Mojsije je odgovorio svojem tastu: "Narod dolazi k meni da dobije odluke Božje."

16 Kad god imaju kakvu prepirku, dolaze k meni da im sudim i govorim Božje zakone i njegove uredbe."

17 A Mojsijev tast mu rekao: "Nije dobro kako radiš."

18 Ti i ljudi što dolaze pred tebe, muče se pri tom, jer je taj rad pretežak za tebe; ne možeš mu sam odoljeti."

19 Pa poslušaj savjet što ću ti ga dati, i Bog će biti s tobom. Ti zastupaj narod kod Boga i prinosi njihove teškoće pred Boga.

20 Onda ih uči zakonima i uredbama i pokazuj im put kojim moraju hodati, i djela koja moraju činiti.

21 Ujedno izaberi iz svega naroda valjane ljude, one koji se boje Boga, pouzdane i nesebične, i postavio ih da budu nad njima glavari nad tisuću, glavari nad stotinu, glavari nad pedeset i glavari nad deset.

22 Oni neka sude narodu u svako doba. A svaki važniji slučaj neka ipak iznesu pred tebe, a u stvarima manje važnim neka odlučuju sami. Tako ćeš olakšati sebi teret; a oni neka ga nose s tobom."

23 Ako tako učiniš i Bog ti to zapovjedi, moći ćeš izdržati i sav će taj narod zadovoljan otići svojem mjestu."

24 Mojsije je poslušao savjet svojega tasta i učinio sve što mu je on svjetovao.

25 Iz svega Izraela izabrao je Mojsije valjane ljude, i postavio ih za glavare narodu: glavare nad tisuću, glavare nad stotinu, glavare nad pedeset i glavare nad deset.

26 Oni su sudili narodu u svako doba; sve teške slučajeve su iznosili pred Mojsija, a manje stvari sudili su sami.

27 Nato je Mojsije otpustio svojega tasta, i on se vratio natrag u svoju zemlju.

Dolazak u Sinajsku pustinju

19 Treći mjesec nakon izlaska Izraelovih sinova Levijevih iz egipatske zemlje, u taj isti dan, došli su u Pustinju Sinaj.

2 Oni su, naime, bili krenuli od Refidima, došli u Pustinju Sinaj i utaborili se u pustinji. Ondje pred gorom bio se utaborio Izrael.

3 I kad je Mojsije uzašao k Bogu, povikao mu Gospodin s gore: "Ovo kaži kući Jakovljevoj i objavi Izraelovim sinovima:

4 Vidjeli ste, kako sam postupao s Egipćanima, kako sam vas nosio na krilima orlovim i doveo vas ovamo k sebi.

5 Zato sada ako budete vjerno slušali moju riječ i držali moj zavjet, bit ćete moja osobita svojina između svih naroda, jer moja je sva zemlja.

6 'I bit ćete mi kraljevstvo svećenstvo i narod svet.' To su riječi koje ćeš reći Izraelovim sinovima."

7 Mojsije je došao, sazvao starješine naroda i priopćio im sve te riječi što mu ih bio zapovjedio Gospodin.

8 Tada je sav narod odgovorio jednoglasno: "Sve što je Gospodin rekao činit ćemo." Tako je Mojsije prenio Gospodinu riječi naroda.

9 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Evo, dolazim k tebi u gustom oblaku, da čuje narod kad s tobom govorim i da ti vjeruje dovijeka." Mojsije je priopćio Gospodinu riječi naroda.

10 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Idi k narodu i posveti ih danas i sutra, i neka operu svoju odjeću.

11 i neka budu spremni za treći dan. Jer će u taj dan sići Gospodin na Goru Sinaj pred očima svega naroda.

12 Označi narodu među unaokolo, govoreći: 'Čuvajte se da ne uzadete na goru ili da se i samo dotaknete njezina podnožja, jer tko se god dotakne gore, zaista će umrijeti.

13 Nijedna ruka ne smije se njega dotaknuti, nego će se kamenovati ili ustrijeliti: bio čovjek ili živinče, ne smije ostati na životu.' Tek kad zatrubi rog oinov, smije se približiti gori."

14 Onda je Mojsije sišao s gore dolje k narodu i on je posvetio narod, a oni su oprali svoju odjeću.

15 I rekao je narodu: "Budite spremni za treći dan! Ne smijete se približiti vašim ženama!"

16 I dogodilo se treći dan kad je osvanulo jutro, bila je grmljavina gromovi i sijevale su munje. Teški se oblaci nadvili nad gorom i odjeknuo glas trube veoma jak, tako da je zadrhtao sav narod koji je bio u taboru.

17 A Mojsije je doveo narod iz tabora da se susretne s Bogom, i oni su stajali na podnožju gore.

18 Gora Sinaj bila je sva u dim ovijena, jer je Gospodin u ognju sišao na nju. Dim se iz nje dizao kao dim iz velike peći, i sva se gora silno tresla.

19 I kad je glas trube bio dug i sve jači i jači. Mojsije je govorio, i Bog mu je glasom odgovarao.

20 Tada se Gospodin spustio na Goru Sinaj, na vrh gore. I Gospodin je pozvao Mojsija na vrh gore, i Mojsije je uzašao.

21 I Gospodin je rekao Mojsiju: "Sidi dolje i opomeni narod da se oni ne bi protisnuli do Gospodina i da zure u njega, jer inače bi ih mnogo poginulo.

22 I sami svećenici, koji se inače smiju približiti Gospodinu, moraju se posvetiti da ih ne uništi Gospodin."

23 Mojsije je rekao Gospodinu: "Narod ne može uzici na Goru Sinaj, jer si nas ti opomenuo, govoreći: 'Označite među oko gore i posvetite ju.' "

24 A Gospodin mu rekao: "Idi! Sidi dolje i dodi opet gore s Aronom! Ali svećenici i narod ne smiju prodrti preko međe da se popnu do Gospodina, jer bi ih on inače uništio."

25 tako je Mojsije sišao k narodu i sve im objavio.

Deset zapovijedi Božjih

20 Nato je Bog izgovorio sve ove riječi, govoreći im:

2 "Ja sam Gospodin, tvoj Bog, koji te izveo iz egipatske zemlje, iz kuće ropstva.

3 Ne smiješ imati drugih bogova uz mene!

4 Ne smiješ sebi praviti rezbarena kipa, ni bilo kakve slike od bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi pod zemljom!

5 Ne smiješ im se klanjati niti im služiti. Jer ja sam Gospodin, tvoj Bog, ja sam ljubomoran Bog, pohađam zlodjela otaca na djeci do trećega i četvrtoga koljena onih koji me mrže,

6 a milosrđe iskazujem tisućama, koji me ljube i drže moje zapovijedi.

7 Ne smiješ uzimati uzalud Imena Gospodina, svojega Boga, jer Gospodin neće pustiti bez kazne onoga koji uzima njegovo Ime uzalud!

8 Sjeti se Subotnjega dana, drži ga svetim!

9 Sest dana radi i obavljaj sve svoje poslove,

10 a sedmi dan je Subotnji dan Gospodina, tvojega Boga. Na taj dan ne smiješ obavljati nikakva posla, ni ti ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj sluga, ni tvoja sluškinja, ni tvoja stoka, ni došljak koji boravi kod tebe unutar tvojih vrata.

11 Jer u šest dana Gospodin je stvorio nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmi dan je otpočnuo. Zato je Gospodin blagoslovio Subotnji dan i posvetio ga.

12 Poštuj svojega oca i svoju majku da dugo živiš u zemlji koju ti daje Gospodin,

Izlazak

58

tvoj Bog!

13 Ne smiješ ubiti!

14 Ne smiješ činiti preljuba!

15 Ne smiješ krasti!

16 Ne smiješ lažno svjedočiti protiv svojega bližnjega!

17 Ne smiješ poželjeti kuće svojega bližnjega! Ne smiješ poželjeti žene svojega bližnjega, ni njegova služe, ni njegove sluškinje, ni njegova voľa, ni njegova magarca, ni igdje išta što pripada tvom bližnjemu!"

18 Kad je vidio sav narod gromove, munje, glas trube i goru gdje se dimi, prepao se narod i zadrhtao i ostao stojeći u daljini.

19 Onda su oni rekli Mojsiju: "Govori ti nama, a mi ćemo slušati; Bog neka ne govori s nama da ne pomremo!"

20 Mojsije je rekao narodu: "Ne bojte se, jer je Bog došao samo da vas ispita i da strah od njega bude pred vama da ne griješite."

21 I narod je stajao u daljini, a Mojsije je pristupio gustoj tmini u kojoj je bio Bog.

22 Tada je Gospodin rekao Mojsiju: "Ovak o ćeš reći Izraelovim sinovima:

'Vidjeli ste da sam s neba govorio s vama. **23** Ne smijete praviti sebi uz mene srebrnih bogova niti smijete za sebe praviti zlatnih bogova.

24 Napravi mi žrtvenik od zemlje i priinesi na njemu svoje žrtve paljenice i svoje žrtve mirotvorne, svoje ovce i svoja goveda. Na mjestu što ću ga svaki put odrediti za štovanje mogega Imena, doći ću k tebi i blagoslovit ću te.

25 A ako ćeš mi praviti žrtvenik od kamena, ne smiješ ga zidati od klesana kamena, jer ako ga obrađuješ svojim dlijetom, oskvrnjuješ ga.

26 Ne smiješ uzlaziti k mojem žrtveniku uza stubu da se ne otkrije pred njim tvoja golotinja.'

Kako biti prema slugama

21 A ovo su pravni propisi koje ćeš staviti pred njih:

2 Ako kupiš roba hebrejskoga, neka ti služi šest godina, a u sedmoj godini neka se pusti na slobodu bez otkupa.

3 Ako je došao neoženjen, neka opet ode neoženjen; ako je bio oženjen, neka i njegova žena ide s njim.

4 Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kćeri, žena sa svojom djecom neka pripadnu svojem gospodaru, a on sam neka se pusti na slobodu.

5 Ako li izjavi rob: 'Volim svojega gospodara, svoju ženu i svoju djecu, neću ići na slobodu,'

6 onda neka ga njegov gospodar dovede pred sud i postavi ga pred vrata ili pred dovratke. Neka mu njegov gospodar

probuši šilom njegovo uho, pa neka mu bude rob do vijeka.

7 Ako netko proda svoju kćer u ropstvo, neka ona ne bude puštena na slobodu kao robovi.

8 Ako ona ne bude po volji svojem gospodaru komu je predana da mu bude žena, neka pusti da se otkupi. A nema vlasti prodati ju stranom narodu, jer ju je nepošteno odbacio.

9 A ako ju bude dao svojem sinu, neka postupi s njom po pravu kćeri.

10 Ako on uzme sebi još drugu ženu, ne smije joj uskratiti hranu, odjeću i ženidbeno pravo.

11 Ali ako joj ovo troje ne ispuni, onda smije ona slobodno otići bez odštete, bez otkupa.

12 Tko drugoga udari tako da umre, neka se kazni smrću.

13 Ako to nije učinio hotimice, nego mu ga Bog stavio pod ruku, odredit ću ti mjesto kamo može pobjeći.

14 Ali ako netko usmrti drugoga hotimice i iz prijevare, odvuci ga od mogega žrtvenika da umre.

15 Tko udari svojega oca ili svoju majku, neka se kazni smrću.

16 Tko ugrabi čovjeka pa ga je već prodao ili je još u njegovoj ruci, neka se kazni smrću.

17 Tko proklinje svojega oca ili svoju majku, neka se kazni smrću.

18 Ako se ljudi posvade, pa jedan udari drugoga kamenom ili zemljanom grudom, tako da ovaj doduše ne umre, ali padne u postelju,

19 ako se pridigne i može van o svojem štapu, onda onaj drugi, koji ga je udario, neka se ne kazni, samo mu mora nadoknaditi dangubu i platiti troškove liječenja.

20 Udari li netko svojega roba ili svoju ropkinju štapom tako da mu pod rukom umru, mora se to kazniti.

21 Ako li on, još dan ili dva, ostane na životu, neka se ne kazni, jer je njegovo vlasništvo

22 Ako se posvade ljudi i pritom udare trudnu ženu tako da pometne, ali nikakve daljnje štete ne bude, onda neka krivac plati novčanu kaznu koliko mu odredi ženin muž i presude suci.

23 Ako li nastane daljnja šteta, onda neka se dade život za život,

24 oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,

25 opeklinu za opeklinu, ranu za ranu, modricu za modricu.

26 Udari li netko svojega roba ili svoju ropkinju u oko, te ga iskopa, neka ga pusti na slobodu za njegovo oko.

27 Ako svojem robu izbije zub ili svojoj ropkinji, neka ga pusti na slobodu za

njegov zub.

28 Ako vol ubode muža ili ženu i tako usmrti, neka se kamenuje vol, ali njegovo meso neka se ne jede, a gospodar vola ipak se ne kazni.

29 A ako je vol već od prije bio bodač i gospodar njegov bio opomenut, a on ga ipak nije čuvao, onda neka se vol kamenuje, ako je usmrtio muža ili ženu, njegov gospodar neka se kazni smrću.

30 Ali ako mu se odredi novčana kazna, onda za svoj život neka plati otkup koliko mu je određeno.

31 Ako ubode dječaka ili djevojku, neka se postupa s njim po istom pravu.

32 Ako vol ubode roba ili ropkinju, neka plati njihovu gospodaru trideset srebrnjaka, a vol neka se kamenuje.

33 Ako netko ostavio otkrivenu jamu, ili ako netko iskopa jamu pa je ne pokrije, i upadne u nju vol ili magarac.

34 vlasnik jame neka učini pravo i naplati gospodara, a uginula životinja neka bude njemu.

35 Ako čiji vol ubode vola komu drugomu tako da ugiñe, onda neka oni prodaju vola živoga i dobiveni novac neka podijele, a uginulu životinju neka među sobom podijele.

36 Ali ako se znalo da je vol već od prije bio bodač, a vlasnik njegov nije ga čuvao, onda on mora, kao punu odštetu, dati vola za vola, a uginula životinja neka njemu pripadne.

Odgovornost vlasništva

22 Tko ukrade vola ili ovcu, pa to zakolje ili proda, neka kao odštetu dade pet volova za vola i četiri ovce za ovcu.

2 Ako se uhvati lopov kod provale i bude ubijen, nema tu krivnje za prolivenu krv.

3 Ako je sunce izišlo nad njim, neka je krivnja za prolivenu krv. On neka dade odštetu. Ako nema ništa, neka se on proda za ukradeno.

4 Ako se nađe što je pokrao još živo u posjedu njegovu, bio vol ili magarac ili ovca, neka vrati dvostruko.

5 Tko opustoši njivu ili vinograd pustivši svoju stoku da tuđe popase, neka nadoknadi onim što najbolje nađe na svojoj njivi i u svojem vinogradu.

6 Ako se požar proširi tako da vatra zahvati trnje, spali stog žita, ili žito što još stoji, ili polje izgori, onda mora dati odštetu onaj koji je upalio vatru.

7 Ako netko preda bližnjemu novce ili predmet na čuvanje, i to bude iz kuće dotičnoga ukradeno, onda mora kradljivac, ako se pronađe, platiti dvostruko.

8 Ako se ne pronađe kradljivac, onda mora vlasnik kuće doći pred sud da se vidi da uistinu nije posegao svojom ru-

Izlazak

kom na stvari bližnjega.

9 Kod svakog slučaja pronevjere, pa radilo se o volu, magarcu, ovci, haljini ili o čemu god drugom što je nestalo i što sad netko traži kao svoje vlasništvo, neka taj slučaj obojice dode pred sud. Koga osudi sud, taj neka dade drugomu dvostruku odštetu.

10 Ako netko dade susjedu na čuvanje magarca, vola, ovcu ili kakvo god živinče, pa ono ugiñe, ozlijedi ili pobjegne a da nitko ne vidi,

11 onda prisega Gospodinova neka bude između njih obojice, da nije posegao svojom rukom na vlasništvo drugoga. Vlasnik se mora time zadovoljiti, a onaj ne treba dati odštetu.

12 Ali ako mu je ipak bilo ukradeno, onda mora vlasniku dati odštetu.

13 Ako li je bilo od zvijeri rastrgano, onda neka to donese za dokaz, a za rastrgano ne treba dati odštetu.

14 Ako tko posudi bilo što od svojega susjeda: živinče, pa ono ohromi ili ugiñe, onda mora, ako gospodar nije bio nazočan, nadoknaditi

15 Ako je vlasnik bio s njom, ne treba dati odštetu; a ako je dano na poslugu, neka dode po nadnicu.

16 Ako netko zavede djevojku koja nije zaručena, te opći s njom, onda joj mora dati miraz i uzeti ju za ženu.

17 Ali ako mu ju njezin otac neće dati, onda neka plati toliko koliko ide za miraz djevice.

18 Ne smijete dopustiti da vračara živi!

19 Tko god opći sa živinčetom, neka se kazni smrću.

20 Tko žrtvuje bogovima, osim jedino Gospodinu, neka bude potpuno uništen.

21 Došljaka ne smijete zakidati i ugnjetavati, jer vi ste sami bili došljaci u Egiptu.

22 Udovicu i siročće bez oca ne smijete mučiti!

23 Ako ih budete progonili, i oni zavape k meni za pomoć, uslišat ću njihov vapaj.

24 Raspalit će se moja srdžba i dat ću vas pobiti mačem tako da vaše žene postanu udovice, a vaša djeca siročća.

25 Ako posudite novaca nekome siromahu iz mogega naroda među vama, ne smijete mu biti kao lihvar; ne smijete mu računati kamata.

26 Ako ikad uzmete od svojega susjeda ogrtač u залог, trebate ga vratiti natrag do zalaska sunca.

27 Jer to je njegov jedini pokrivač, kojim pokriva svoje tijelo i u kojem će spavati? Ako zavapi k meni, uslišat ću ga jer sam milosrdan.

28 Ne smijete psovati Boga i proklinjati vladara svojega naroda.

Izlazak

60

29 Ne smijete otezati s davanjem prvine svojega gumna i sok svojega tijeska. Prvorodenca između svojih sinova trebate dati meni.

30 Tako činite i svojim volom i svojom ovcom. Sedam dana neka ostane sa svojom majkom, a osmi dan prinesi ga meni.

31 Budite mi sveti ljudi i ne smijete jesti mesa životinje koju su zvijeri rastrgale u polju, nego ju bacite psima."

Pravednost prema bližnjemu

23 Ne smijete svjedočiti krivo i ne pružati svoju ruku onomu koji je u nepravdi da svjedočite krivo.

2 Ne smijete ići s velikom većinom da učinite zlo i u parnici ne smijete iskazivati tako da stojeći na stranu većine preokrećete pravdu.

3 Siromahu ne budite pristrani u njegovoj parnici.

4 Ako nađete na vola svojega neprijatelja ili na njegova magarca gdje su zalutali, odvedite ih natrag k njemu.

5 Vidite li gdje je vašem protivniku pao magarac pod svojim teretom, ne propustite pomoći da se dignu; s njim zajedno pružite mu pomoć.

6 Ne smijete izvrnuti pravo svojem siromahu u njegovoj parnici.

7 Klonite se lažne tužbe; ne ubijajte nedužnika i pravednika. Jer krivcu ne dajem pravo.

8 Ne smijete uzimati mito, jer mito zaslijepljuje one koji vide i preokreće riječ pravednika.

9 Ne smijete zlostavljati došljaka, jer vi poznajete srce došljaku, jer ste sami bili došljaci u zemlji egipatskoj.

10 Šest godina ćete sijati svoju zemlju i skupljati njezinu ljetinu.

11 Sedme godine ćete ju pustiti da počine, da se hrane od nje siromasi vašega naroda i da mogu jesti poljske zvijeri što iza njih preostane. Tako morate raditi i sa svojim vinogradima i svojim maslinicima.

12 Šest dana ćete obavljati svoje poslove, ali sedmi dan ćete počivati, da se odmore vaš vol i vaš magarac, da mogu odahnuti sin vaše ropkinje i došljak.

13 Držite se svega što sam vam zapovjedio. Ne smijete zazivati imena drugih bogova; neka se ono ne čuje iz vaših usta.

14 Tri puta na godinu držite mi svečanu gozbu.

15 Svetkujte Gozbu Beskvasnih kruhova. Sedam dana jedite beskvasni kruh, kako sam vam zapovjedio, u određeno vrijeme u mjesecu abibu, jer onda ste izišli iz Egipta; ne smijete izići pred moje lice praznih ruku.

16 I Svečanu Gozbu Žetve—prvina koje

dolaze od ljetine onoga što ste posijali u polju. Na svršetku godine Svečanu Gozbu Berbe—kad s polja skupljate svoju ljetinu.

17 Tri puta u godini neka se pokažu sve vaše muške osobe pred, Gospodinom Bogom.

18 Ne smijete žrtvovati krv svojih žrtvenih životinja zajedno s ukvasanim kruhom, i loj svojih žrtava ne smije ostati do jutra.

19 Najbolje od prvina svojega polja donesite u kuću Gospodina, svojega Boga. Ne smijete kuhati jareta u mlijeku njegove majke.

20 Evo, ja šaljem svojega anđela pred vama da vas čuva na putu i da vas odvede na mjesto što sam ga odredio za vas.

21 Pazite na njega i slušajte njegov glas i ne izazivajte ga, jer on ne bi oprostio vaše krivnje, jer je Ime moje u njemu.

22 Ali ako rado budete slijedili njegov glas i činili sve što kažem, bit ću neprijatelj tvojim neprijateljima i pritisnut ću tvoje protivnike.

23 Onda će moj anđeo ići pred vama i vodit će vas k Amorejcima, Hitejcima, Perizejcima, Kanaancima, Hivejcima i Jebusejcima, koje ću uništiti.

24 Ne smijete se klanjati njihovim bogovima, ni služiti im i ne radite po njihovim djelima, nego ih potpuno uništite i razorite njihove kamene spomenike.

25 A služite Gospodinu, svojem Bogu. I on će blagosloviti vaš kruh i vašu vodu i udaljiti će bolesti od vas.

26 Neće biti u vašoj zemlji žene pometkinje ni nerotkinje, i dane vašega života ću dignuti do njihova potpunog broja.

27 Strah svoj pustit ću pred vama, i učinit ću metež među narodima kojima dodete i da svi vaši neprijatelji bježe pred vama.

28 I stršljene poslat ću pred vama da tjeraju ispred vas Hivejce, Kanaance i Hitejce.

29 Ali ih neću otjerati ispred vas u jednoj godini da ne postane zemlja pustinja i da se ne namnože divlje životinje na vašu štetu.

30 Sve pomalo potiskivat ću ih ispred vas dok ne postanete mnogobrojni i moćnete zauzeti zemlju.

31 Onda ću protegnuti vaše područje od Crvenoga mora sve do mora Filistejaca i od pustinje sve do Rijeke, jer ću ti u ruke dati žitelje zemlje, tako da ih moćnete otjerati ispred sebe.

32 Ne smijete sklapati savez s njima i s njihovim bogovima.

33 Oni ne smiju prebivati u vašoj zemlji; inače sagriješit ćete protiv mene. Jer ako služite njihovim bogovima, to će vam biti zamkom."

24 Nato je on rekao Mojsiju: "Uzadi gore Gospodinu: ti i Aron, Nadab i Abihu i sedamdeset izraelskih starješina, neka se oni klanjaju izdaleka!"

2 Mojsije sam smije pristupiti Gospodinu, a oni ne smiju bliže pristupiti; niti narod neka ne uzlazi s njim gore."

3 Mojsije je došao i objavio narodu sve zapovijedi Gospodinove i sve pravne propise. Sav je narod odgovorio jednoglasno: "Sve zapovijedi koje je dao Gospodin, držat ćemo."

4 I Mojsije je napisao sve zapovijedi Gospodinove. On je ustao rano ujutro napravio žrtvenik pod gorom i dvanaest kamenih spomenika za dvanaest plemena izraelskih.

5 Onda je rekao mladim ljudima izraelskim da prinesu Gospodinu žrtvu paljenicu i da zakolju junce za žrtvu mirotvomu.

6 Mojsije je uzeo polovicu krvi i ulio u žrtvenu zdjelu, a drugu polovicu krvi izlio na žrtvenik.

7 Onda je uzeo knjigu zavjeta i pročitao ju glasno narodu. Oni su rekli: "Sve što je zapovjedio Gospodin, činit ćemo pokorno."

8 I Mojsije je uzeo krv, njom poškropio po narodu i rekao: "Evo, ovo je krv zavjeta koji je Gospodin napravio s vama prema svim ovim riječima."

9 Nato su uzašli na goru Mojsije, Aron, Nadab, Abihu i sedamdeset starješina izraelskih.

10 Oni su vidjeli Boga Izraelova i pod njegovim nogama nešto što je bilo slično pločama od safira i razlijevalo bistar sjaj kao sama nebesa.

11 Ali on nije pružio svoju ruku prema izabranicima Izraelovih sinova. Tako su oni vidjeli Boga, i jeli su i pili.

12 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Uzadi k meni na goru i ostani ondje! Dat ću ti kamene ploče sa zakona i zapovijedima koje sam napisao da ih njima poučiš."

13 Mojsije se podigao sa svojim slugom Jošuuom i uzašao na goru Božju.

14 A starješinama je rekao: "Čekajte nas ovdje dok se vratimo k vama. Aron i Hur su s vama. Tko ima kakvu razmiricu, neka idu k njima."

15 Dok je Mojsije uzlazio na goru, pokrio je oblak goru.

16 A slava Gospodinova spustila se na Goru Sinaj, i šest dana pokrivaio ju je oblak. Sedmog dana pozvao je on Mojsija iz oblaka.

17 Očima Izraelovih sinova prikazala se slava Gospodinova kao oganj što gori na vrhuncu gore, u oči Izraelovih sinova.

18 Mojsije je pošao unutra usred oblaka

Izlazak

kad je posve uzašao na Goru Sinaj. Četrdeset dana i četrdeset noći ostao je Mojsije na gori.

Skrinja Svjedočanstva

25 Onda je Gospodin rekao Mojsiju, govoreći:

2 "Kaži Izraelovim sinovima, neka za mene poberu prinos. Od svakoga, koji hoće dati drage volje, uzmite za mene prinos.

3 A ovo je prinos što ćete ga skupljati od njih: zlatno, srebro i mjed;

4 modro i ljubičasto i grimizno predivo i prepredeni lan, kostrijet;

5 kože ovnujske crveno obojene, jazačveve kože i drvo akacije;

6 ulje za svjetiljke, mirisi za ulje pomazanja i za miomirisni kád;

7 kamenje oniksovo i drugo kamenje drago za ukivanje na oplećak i naprsnik.

8 Neka mi sagrađe svetište da mogu među njima prebivati.

9 Neka mi ga naprave posve po onomu što ću ti pokazati, po uzorku šatora i po uzorku svih njegovih predmeta.

10 Neka naprave škrinju od drva akacije, dva i pol lakta dugu, lakat i pol široku, i lakat i pol visoku.

11 Obloži ju čistim zlatom, iznutra i izvana obloži ju, i unaokolo odozgor joj napravi zlatni okvir.

12 Salij joj četiri zlatna koluta i pričvrstiti ih na četiri noge; dva koluta na jednoj strani i dva koluta na drugoj strani.

13 Napravi motke od drva akacije i obloži ih zlatom.

14 Utakni motke u kolutove na stranama škrinje da se o njima može nositi škrinja.

15 Motke neka ostanu u kolutima škrinje i neka se nikada ne izvlače.

16 U škrinju stavi Svjedočanstvo koje ću ti dati.

17 Napravi onda pokrov pomirilište od čistoga zlata, dva i pol lakta dugo i lakat i pol široko.

18 Napravi uz to dva zlatna kerubina. Izradi ih kovanim radom tako da čine jedan komad s oba kraja pomirilišta.

19 Napravi jednoga kerubina na jednom kraju a drugoga na drugom kraju. Postavi oba kerubina na oba kraja tako da sačinjava jedan komad s pomirilištem.

20 Kerubini neka drže svoja raširena krila prema gore i tako ujedno svojim krilima neka pokrivaju pomirilište. Njihova lica neka su okrenuta jedno prema drugomu, i neka su ujedno lica kerubina upravljena prema pomirilištu.

21 Stavi pomirilište odozgor na škrinju, a u škrinju stavi Svjedočanstvo koje ću ti dati.

Izlazak

62

22 Ondje ću se ja s tobom sastajati i govoriti s tobom odozgor s pomirilišta—između oba kerubina što su na škrinji Svjedočanstva—i sve ti govoriti u zapovijedima za Izraelove sinove.

23 Napravi i stol od drva akacije, neka bude dva lakta dug, jedan lakat širok i lakat i pol visok.

24 Obloži ga čistim zlatom i napravi na njemu zlatni vijenac unaokolo.

25 I napravi mu unaokolo za dlan širok okvir i na tom okviru napravi unaokolo zlatni vijenac.

26 Salij za to četiri zlatna koluta i pričvrsti kolutove na četiri strane, i to na četiri njegove noge.

27 Tik uz okvir neka budu kolutovi da se u njih utaknu motke za nošenje stola.

28 A motke napravi od drva akacije i obloži ih zlatom, da se o njima može nositi stol.

29 Napravi mu onda njegovo posuđe, varjače, vrčeve, zdjele i pehare kojima će se prinositi tekuće žrtve. Napravi ih od čistoga zlata.

30 Na stol neprestano postavljalj pred mene prikazne kruhove.

31 Napravi i svjetiljku sa stalkom od čistoga zlata. Svjetiljka i njezin stalak moraju se izraditi kovanim radom; njezine čaše, njezine jabučice i njezini cvjetovi neka budu s njom iz jednoga komada.

32 Šest grana neka izlazi s obje strane, tri grane na jednoj strani svjetiljke i tri grane na drugoj strani svjetiljke.

33 Na svakoj grani neka budu tri čašice, napravljene u obliku badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom, i na drugoj grani neka budu tri čašice, napravljene u obliku badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom. Tako neka bude na svih šest grana što izlaze iz svjetiljke.

34 Na samom stalku svjetiljke neka budu četiri čašice, napravljene u obliku badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom.

35 I to neka bude neprestano jabučica ispod svake dvije grane što izlaze iz svjetiljke, onda opet jabučica ispod dvije grane, i onda opet jabučica ispod dvije grane, dakle prema šest grana koje izlaze iz nje.

36 Jabučice i grane njezine neka budu s njom iz jednoga komada. Sve neka bude kovani rad iz jednoga komada od čistoga zlata.

37 Napravi za njih i sedam žizaka, i neka se postave tako da daju svoje svjetlo na prostor sprijeda.

38 Usekači i pepeljare za njih neka budu od čistoga zlata.

39 Za sve te predmete neka se potroši jedan talenat čistoga zlata.

40 Gledaj da to izvedeš točno po uzorku što ti je pokazan na gori.

Sveti šator

26 Šator napravi od deset zavjesa izrađenih od prepletenog lana, i od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva, umjetnički izvezenih, s likovima kerubina, kako ih napravi umjetnik.

2 Svaka zavjesa neka bude dvadeset i osam lakata duga i četiri lakta široka. Ista mjera neka bude za sve zavjese.

3 Pet zavjesa neka se sastave jedna s drugom, a drugih pet zavjesa opet jedna s drugom.

4 Napravi petlje od modrog prediva na rubu krajnje zavjese jednog sastavljenog komada, isto tako na rubu krajnje zavjese drugog sastavljenog komada.

5 Pedeset petalja pričvrsti na jednoj zavjesi i pedeset na rubu zavjese što pripada drugom sastavljenom komadu, tako da petlje stoje jedna prema drugoj.

6 I napravi pedeset zlatnih kopča i sveži zavjese kopčama, jednu s drugom, tako da bude šator jedna cjelina.

7 Napravi i zavjese od kostrijeti za pokrov nad šatorom, i upotrijebi za to jedanaest zavjesa.

8 Svaka zavjesa neka bude trideset lakata duga i četiri lakta široka. Ista mjera neka bude za svih jedanaest zavjesa.

9 Sastavi pet zavjesa napose u jedan komad, i isto tako šest drugih zavjesa napose. Šestu zavjesu na prednjoj strani šatora podvostruči.

10 Napravi pedeset petlji na rubu posljednje zavjese jednog sastavljenog komada i isto tako pedeset na rubu posljednje zavjese drugog sastavljenog komada.

11 Napravi onda pedeset mjedenih kopča, utakni ove kopče u petlje i sastavi tako pokrov u jednu cjelinu.

12 A što je više od šatorskih zavjesa, polovica zavjesa što preostane, neka visi na stražnjoj strani šatora.

13 Neke jedan lakat visi na jednoj strani i jedan lakat na drugoj strani, od onoga što preostane na dužini šatorskih zavjesa, neka visi na obje strane šatora da ga zaklanja.

14 Napravi pokrov šatoru od koža onvujskih crveno obojenih i povrh njega pokrov od koža jazavčevih.

15 Napravi za šator daske od drva akacije što će stajati uspravno.

16 Svaka daska neka bude deset lakata duga, a lakat i pol široka.

17 Svaka daska neka ima po dva klina što su među sobom svezana. Tako napravi sve daske za šator.

18 Napravi daske za šator, dvadeset dasaka za južnu stranu.

19 Ispod dvadeset dasaka napravi četrdeset srebrnih stopica, dvije stopice pod jednu dasku za dva klina njezina i dvije stopice pod drugu dasku za dva klina njezina.

20 Isto tako za drugu stranu šatora, za sjevernu stranu, tamo neka bude dvadeset dasaka,

21 i četrdeset srebrnih stopica, dvije stopice pod svaku dasku;

22 Za stražnju stranu šatora, zapadnu stranu, napravi šest dasaka.

23 Napravi još i dvije daske za uglove šatora na stražnjoj strani.

24 Neka budu odozdol dvokrake i isto tako odozgor dvokrake do prvoga koluta. Tako neka budu napravljene obje. One neka budu za oba ugla.

25 Tako neka bude osam dasaka sa svojim srebrnim stopicama, u svemu šesnaest stopica, po dvije stopice ispod svake daske.

26 Dalje napravi prijevornice od drva akacije; pet za daske na jednoj strani šatora,

27 pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora i pet prijevornica za daske na stražnjoj strani šatora prema zapadu.

28 Srednja prijevornica neka ide sredinom dasaka od jednoga kraja do drugoga.

29 Daske obloži zlatom, a kolutove, kroz koje se utaknu prijevornice, napravi od zlata, i prijevornice obloži zlatom.

30 Onda podigni šator po njegovom uzorku koji ti je bio pokazan na gori.

31 Napravi zavjesu otkanu od modrog, ljubičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana. Neka su na njoj vješto izvezeni kerubini.

32 Pričvrsti ju na četiri stupa od drva akacije što su obloženi zlatom i imaju kuke od zlata i stoje na četiri srebrne stopice.

33 Objesi zavjesu na kopče i unesi iza ove zavjese škrinju Svjedočanstva. Zavjesa neka vam služi kao pregrada između svetog mjesta i Nasvetijega Mjesta.

34 Stavi pomirilište na škrinju Svjedočanstva u Nasvetije Mjesto.

35 Stol postavi izvan zavjese, a svjetiljku sa stalkom naprema stolu na južnoj strani šatora; stol, naime, postavi na sjevernu stranu.

36 Napravi i za ulaz u šator zavjesu otkanu od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana, umjetnički izradenu.

37 Za ovu zavjesu podigni pet stupova od drva akacije i obloži ih zlatom. Njihove kuke neka budu od zlata, i salij za njih pet stopica od mjedi.

Žrtvenik. Dvorište. Ulje za svjetiljku

27 Napravi žrtvenik od drva akacije, pet lakata dug i pet lakata širok—neka bude četvorinast—i tri lakta visok. **2** Stavi mu na četiri ugla rogove; njegovi rogovi neka čine s njim jednu cjelinu. A obloži sa mjedi.

3 I lonce mu za skupljanje pepela, lopatice, kotliče, vilice i kliješta; sve mu posude napravi od mjedi.

4 Onda mu napravi rešetku od mjedi kao mrežu i stavi na rešetku četiri koluta od mjedi na četiri njezina ugla.

5 Stavi ju ispod koluta žrtvenika odozdol tako da rešetka dopire sve do pola visine žrtvenika.

6 Napravi za žrtvenik motke od drva akacije i okuj ih u mjed.

7 Motke neka se utaknu u kolutove, a motke da budu s obje strane žrtveniku, kada se nosi.

8 Napravi ga od dasaka da je šupalj. Kako ti je pokazano na gori, neka ga naprave.

9 Napravi dvorište šatoru. Na južnoj strani neka budu zavjese za dvorište otkane od prepredenog lana, stotinu lakata duge za jednu stranu.

10 Uz to, dvadeset stupova sa dvadeset njihovih stopica od mjedi. Kuke stupova i njihovi kolutovi neka budu od srebra.

11 Isto tako napravi za sjevernu uzdužnu stranu zavjese stotinu lakata duge, uz to dvadeset stupova sa dvadeset njihovih stopica od mjedi. Kuke stupova i njihovi kolutovi neka budu od srebra.

12 Za širinu dvorišta na zapadnoj strani neka budu zavjese pedeset lakata dugačke; uz to deset stupova sa njihovim deset stopica.

13 Širina dvorišta na istočnoj strani neka bude pedeset lakata.

14 I to neka budu zavjese od petnaest lakata na jednoj strani, uz to tri stupa s tri njihove stopice.

15 Na drugoj strani isto tako zavjese od petnaest lakata, uz to tri stupa s tri njihove stopice.

16 Ulaz u dvorište neka ima zavjese dvadeset lakata duge, otkane od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana. Imat će četiri stupa sa četiri njihove stopice.

17 Svi stupovi dvorišta unaokolo neka imaju srebrne kolutove. I njihove kuke neka budu od srebra, njihove stopice od mjedi.

18 Dvorište neka bude stotinu lakata dugo, pedeset lakata široko i pet lakata visoko. Zavjese neka budu otkane od prepredenog lana, i stopice od mjedi.

19 Sve posude u šatoru, za svaku službu u njemu, i svi kolčići njegovi, kao i svi kolčići dvorišta neka budu od mjedi.

Izlazak

64

20 Zapovjedi Izraelovim sinovima da ti donesu čistoga ulja od stučenih maslina za svjetlo da bi svjetiljke mogle gorjeti neprestano.

21 U šatoru sastanka izvan zavjese što je pred škrinjom Svjedočanstva, neka ga opremaju Aron i njegovi sinovi, da gori od večeri do jutra pred Gospodinom. Ova uredba neka bude zauvijek kroz sve naraštaje Izraelovih sinova.

Svećeničke haljine Arona i njegovih sinova

28 Uzmi k sebi između Izraelovih sinova svojega brata Arona sa njegovim sinovima da mi služi kao svećenik: Aron i Aronovi sinovi Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar.

2 Napravi svete haljine svojem bratu Aronu, njemu u čast i za ukras.

3 Govori ti sa svim vještim obrtnicima, koje sam obdario duhom mudrosti, neka naprave Aronu haljine da se može posvetiti i da mi služi kao svećenik.

4 Neka naprave ovu odjeću: naprsnik, oplećak, ogrtač, vještački vezena košulja, kapa i pojas. Neka naprave svete haljine tvojem bratu Aronu sa njegovim sinovima, da mi služi kao svećenik.

5 Neka prime za to zlata, modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepredenog lana.

6 Neka naprave oplećak od zlata, modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana, umjetnički vezen.

7 Neka ima dvije poramenice da se mogu oba njihova kraja skupa svezati.

8 I vješto izrađen pojas oplećka koji je na njemu, da se njim priveže, neka bude jednakog rada i od jednoga komada, izrađen od zlata, od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana.

9 Uzmi onda dva oniksa kamena i ureži u njih imena Izraelovih sinova:

10 šest imena na jedan kamen i ostalih šest imena na drugi kamen, po redu kojim su bili rođeni.

11 Sa vještom izradom rezbara u kamenu kao i rezbarenje ukrasa, ureži u oba kamena imena Izraelovih sinova. Kovanjem usadi ih u zlato.

12 I stavi onda oba kamena na poramenice oplećka, kao kamene spomene na Izraelove sinove. Aron neka nosi pred Gospodinom njihova imena na svojim ramenima za spomen.

13 Onda napravi kopče od zlata,

14 i dva lančića od čistoga zlata. Opleti ih i napravi kao vrpce i pričvrsti te pletene lančiće za kopče.

15 Onda napravi naprsnik Božjih presuda ga kao i oplećak od zlata, od modrog i lju-

bičastog i grimiznog prediva i od prepredenog lana.

16 Neka bude četvorinast, podvostručan, pedalj dug i pedalj širok.

17 Umetni po njemu drago kamenje u četiri reda unaokolo. U prvom redu neka bude karneol, topaz i smaragd;

18 u drugom redu neka bude rubin, safir i dijamant;

19 u trećem redu neka bude hijacint, ahat i ametist;

20 u četvrtom redu neka bude krizolit, oniks kamen i jaspis. Neka se kovanjem usade u zlato.

21 Broj kamenova neka bude dvanaest, toliko je bilo imena Izraelovih sinova. Neka budu umjetnički urezani kao pečat, svaki providen imenom jednoga od dvanaest plemena.

22 Pričvrsti onda na naprsnik kao vrpce pletene lančiće od čistoga zlata.

23 Napravi za to na naprsniku dvije zlatne karike i pričvrsti obje karike na oba kraja naprsnika.

24 Onda pričvrsti oba pletena zlatna lančića na dvije karike na krajevima naprsnika.

25 Druga oba kraja od oba lančića pričvrsti na obje kopče i ove stavi na poramenice oplećka sprijeda.

26 Napravi dvije druge zlatne karike i pričvrsti ih na oba kraja naprsnika, na njegov unutrašnji rub što je okrenut prema oplećku.

27 Napravi još dvije zlatne karike i pričvrsti ih na obje naramenice oplećka, odozdol na prednjoj strani, upravo na rubu povrh vještački izvezenog pojasa oplećka.

28 Neka oni privežu naprsnik s njegovim kolutićima za kolutiće oplećka vrpcom od modroga grimiza, tako da naprsnik stoji povrh vještački izvezenog pojasa oplećka i da se ne odvoji od oplećka.

29 Neka tako nosi Aron imena Izraelovih sinova na naprsniku Božjih presuda na svojem srcu kad god ulazi u svetište na vječni spomen Gospodina.

30 U naprsnik Božjih presuda stavi Urim i Tumim da počivaju na srcu Aronovu kad god stupi pred Gospodina. Tako neka Aron neprestano nosi pred Gospodinom na svojem srcu Božje presude za Izraelove sinove.

31 Napravi ogrtač za oplećak sav modar.

32 Na sredini neka bude prorez za glavu, a rub naokolo proreza neka obrubljen našivenom vrpcom kao ovratnik na oklopu, tako da se ne podere.

33 Odozdol na rubu napravi mroganje od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva okolo ruba i među njima unaokolo zlatne zvončice;

34 tako da se oko ruba ogrtača redaju

zlatno zvonice pa mogranj, zlatno zvonice pa mogranj.

35 Aron neka ga nosi da u njemu obavlja svetu službu, da se čuje zvonjenje kad god on ulazi u svetište pred Gospodinom i kad god izlazi; inače bi morao umrijeti.

36 Onda napravi pločicu od čistoga zlata i na njoj ureži, kako se urezuje pismo u pečat, ove riječi: 'Posvećeno Gospodinu'.

37 Pričvrsti ju za modru vrpцу da se može nositi na kapi; neka stoji sprijeda na kapi.

38 I neka bude na čelu Aronovu da Aron uzme na sebe zlodjela koja počinu Izraelovi sinovi kod prinosa svih svojih svetih darova. Neka bude neprestano na njegovu čelu da ih tako učini milima pred Gospodinom.

39 Napravi vještački vezenu košulju od prepredenog lana i napravi kapu od prepredenog lana i napravi pojas vezom izrađen.

40 Za Aronove sinove napravi košulje i napravi im pojasove i visoke kape u čast i za ukras.

41 Pa tim zaodjeni svojega brata Arona i njegove sinove s njim. Pomaži ih, stavi ih u njihovu službu i posveti ih da mi služe kao svećenici.

42 Napravi im gaće lanene da se pokrije njihova golotinja, i neka dosežu od pojasa do stegna.

43 Aron i njegovi sinovi neka ih nose kad god ulaze u šator sastanka ili prilaze žrtveniku da obave službu u svetišu, da ne navuku krivnju na sebe i umru! Ova uredba neka bude zauvijek njemu i svim naraštajima poslije njega.

Posveta svećenika

29 Ovako postupaj s njima, da mi ih posvetiš za službu svećeničku: uzmi junca i dva ovna bez mane;

2 beskvasni kruh i s uljem zamiješene beskvasne kolače i uljem namazane beskvasne pogače, priredene od bijeloga brašna.

3 Stavi ih u jednu košaricu i u košarici prinesi ih ovamo, uz to junca i oba ovna.

4 I trebaš dovesti Arona i njegove sinove na ulaz u šator sastanka i trebaš ih oprati u vodi.

5 Onda uzmi odjeću i stavi na Arona košulju, ogrtač što pripada oplećku i oplećak s naprsnikom i opaši ga vještački izvezenim pojasom oplećka.

6 Stavi mu kapu na glavu i na kapu pričvrsti svetu pločicu.

7 Uzmi onda ulje pomazanja, izlij mu ga na glavu i pomaži ga.

8 Nato dovedi njegove sinove i odjeni im košulje.

9 Opaši Arona i njegove sinove, pojasom i stavi im visoke kape na glave. Svećen-

stvo neka bude njihovo; to je trajna uredba. Postavi tako Arona i njegove sinove u njihovu službu.

10 Onda dovedi junca pred šator sastanka. Aron i njegovi sinovi neka polože ruke juncu na glavu.

11 Onda zakolji junca pred Gospodinom na ulazu u šator sastanka.

12 Uzmi nešto junčeve krvi i pomaži prstom rogove žrtvenika. Svu ostalu krv izlij na pokraj podnožja žrtvenika.

13 Uzmi sav loj što pokriva droba, tusti privjesak na jetrima i oba bubrega s lojem na njima, i spali ih na žrtveniku.

14 Ali meso od junca, njegovu kožu i njegovu izmetinu spali na vatri izvan tabora. To je žrtva za grijeh.

15 Uzmi jednoga ovna, a Aron i njegovi sinovi neka polože ruke na glavu ovna.

16 Zakolji ovna, uzmi nešto njegove krvi i njom poškropiti uokolo žrtvenika.

17 Ovna rasijeci ovna na dijelove, operi mu droba i noge, i stavi ih uz ostale dijelove i uz njegovu glavu.

18 Spali cijeloga ovna na žrtveniku. To je žrtva paljenica Gospodinu, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

19 Uzmi također i drugoga ovna, a Aron i njegovi sinovi neka opet polože ruke na glavu ovna.

20 Onda zakolji ovna, uzmi nešto od njegove krvi i njom pomaži resicu desnoga uha Aronova, i resicu desnoga uha njegovih sinova, isto tako palac desne njihove ruke i njihov nožni palac, i njom poškropi žrtvenik unaokolo.

21 Uzmi nešto krvi što je na žrtveniku i ulja za pomazanje i poškropi tim Arona i njegove haljine, isto tako njegove sinove i haljine njegovih sinova, da se posvete on i njegove haljine i isto tako njegovi sinovi i haljine njegovih sinova.

22 Uzmi loj od ovna, tusti rep i loj što pokriva droba, privjesak na jetrima i oba bubrega s lojem na njima i desno stegno, jer je to ovan posvetni.

23 Dalje, jedan krušac, jedan kolač s uljem pečen i jednu pogaču iz košarice s beskvasnim kruhovima što stoji pred Gospodinom.

24 To sve stavi u ruke Aronu i njegovim sinovima i mahat će ih za žrtvu mahanja pred Gospodinom.

25 Uzmi im to opet iz ruku i zapali na žrtveniku kao žrtvu paljenicu da bude ugodan miris pred Gospodinom; to je žrtva ognjem spaljena Gospodinu.

26 Onda uzmi grudi ovna za Aronovo posvećenje mahat će ih za žrtvu mahanja pred Gospodinom; to će biti tvoj dio.

27 A grudi ovna posvetnoga što su bile prinesene mahanjem i stegno što se podizalo, to što se mahalo, te podizalo od ovna posvetnoga za Arona i njegove si-

Izlazak

66

nove proglasi posvećenim.

28 To neka od Izraelovih sinova dobivaju Aron i njegovi sinovi po vječnoj uredbi, jer je to žrtva podizanja, i kao žrtvu podizanja neka Izraelovi sinovi daju od svojih mirotvornih žrtava, kao svoju žrtvu podizanja Gospodinu.

29 Svete haljine Aronove moraju prijeći na njegove sinove nakon njega da se u njima pomazuju i u njima budu posvećeni.

30 Sedam dana neka ih nosi između njegovih sinova onaj koji umjesto njega bude svećenik kad ulazi u šator sastanka da služi u svetišću.

31 Uzmi ovna za posvećenje, skuhaj njegovo meso na svetom mjestu.

32 Meso ovna i kruh što je u košarici neka jedu Aron i njegovi sinovi na ulazu u šator sastanka.

33 To smiju jesti samo oni za koje se pribavila žrtva pomirenja, kad bi se u svoju službu postavljali i posvećivali, ali došljak ne smije od toga jesti, jer je sveto.

34 Ali ako nešto preostane do ujutro od mesa žrtve posvetne i od kruha, onda spali na vatri što je preostalo. Ne smije se ništa više od toga jesti, jer je sveto.

35 Postupaj s Aronom i njegovim sinovima točno onako kako sam ti zapovjedio. Posveta neka traje sedam dana.

36 Žrtvuj svaki dan junca kao žrtvu pomirenja za grijeh. Očisti žrtvenik od grijeha čineći na njemu obrede očišćenja, i pomaži ga da ga posvetiš.

37 Sedam dana obavljaj službu pomirenja na žrtveniku i posvećuj ga. Tako će žrtvenik postati najsvetije mjesto i sve što se dotakne žrtvenika postat će sveto.

38 A ovo prinosi na žrtveniku: dva janjeta od godine, dan na dan bez prekida.

39 Jedno janje žrtvuj ujutro, drugo uvečer.

40 S prvim janjetom desetinu efe bijeloga brašna zamiješana s četvrtinom hina ulja od stučenih maslina i žrtvu ljevanicu od četvrt hina vina.

41 Drugo janje žrtvuj uvečer. Postupaj pri tom kao ujutro sa žitnim prinosom i naljevnicom. Neka bude žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

42 To neka bude redovita žrtva paljenica kroz sve vaše naraštaje na ulazu u šator sastanka pred Gospodinom, gdje ću se ja sastajati i govoriti s tobom.

43 Ondje ću se objavljivati Izraelovim sinovima i slavom mojom posvetit će se.

44 Posvetit ću šator sastanka i žrtvenik. I posvetit ću Arona i njegove sinove da mi služe kao svećenici.

45 Prebivat ću među Izraelovim sinovima i bit ću njihov Bog.

46 Oni neka spoznaju da sam ja Gospo-

din, njihov Bog, koji ih je izveo iz egipatske zemlje da bih prebivao među njima, ja sam Gospodin njihov Bog!

Kadioni žrtvenik

30 Napravi i žrtvenik za paljenje miomirisa; napravi ga od drva akacije. **2** Neka bude jedan lakat dug i jedan lakat širok—bio je četvorinast—i dva lakta visok. Njegovi rogovi neka čine s njim jedan komad.

3 Obloži ga čistim zlatom, i ploču njegovu i stijene njegove unaokolo i rogove. Napravi mu zlatni vijenac unaokolo.

4 I napravi mu dva zlatna koluta ispod vijenca s obje strane i pričvrsti ih na obje njegove strane. Kroz njih neka se provuku motke da se može na njima nositi.

5 Motke napravi od drva akacije i obloži ih zlatom.

6 Postavi ga pred zavjesu što visi pred škrinjom Svjedočanstva, pred pomirilištem što je nad škrinjom Svjedočanstva, gdje ću se ja s tobom sastajati.

7 Aron neka onda na njemu pali miomirisni kád, kad sprema svjetiljke, neka ga na njemu pali.

8 I kad Aron uvečer pali svjetiljke, neka ga pali. Neka to bude vaše kađenje redovito, pred Gospodinom, kroz sve vaše naraštaje.

9 Ne smijete na njemu prinositi ni nezakonita miomirisnog káda ni žrtve paljenice i prinosa. Ne smijete ni žrtvu ljevanicu ljevati na njemu.

10 Aron neka jedanput u godini na rogovima njegovim izvrši očišćenje. Krvlju žrtve za grijeh što se prinosi za očišćenje neka na njemu izvrši očišćenje jedanput u godini kroz sve vaše naraštaje. To je najsvetije Gospodinu."

11 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

12 "Kada budeš pravio popis Izraelovih sinova za njihovo brojenje, neka svaki dade Gospodinu otkup za svoj život kad ih se broji i upisuje, da ih ne snade kakvo zlo kad ih se broji i upisuje.

13 Ovo je što treba dati svaki koji se kod brojenja upisuje: pola šekela po šekelu svetišta (dvadeset gera ima šekel), neka bude pola šekela kao prinos Gospodinu.

14 Svaki, koji se mora podati popisu, od dvadeset godina naviše, treba dati prinos Gospodinu.

15 Bogataš neka ne daje više, a siromah neka ne daje manje od pola šekela, kad dajete prinos Gospodinu, i činite otkup za sebe samoga.

16 Upotrijebi novce otkupne, koje uzimaš od Izraelovih sinova, za službu u šatoru sastanka da bude za Izraelove sinove na spomen milostiv pred Gospodinom i za otkup za sebe samoga."

17 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

18 "Napravi i umivaonicu od mjedi i njezino mjedeno podnožje za umivanje, postavi je između šatora sastanka i žrtvenika i naliž u nju vode,

19 za Arona i njegove sinove u njoj peru svoje ruke i noge.

20 Neka se peru vodom da ne umru kad ulaze u šator sastanka ili kad prilaze k žrtveniku da služe i da pale žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu.

21 Oni onda neka peru svoje ruke i noge da ne umru. Ova uredba neka bude zauvijek, za njega i njegove potomke kroz sve njihove naraštaje."

22 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

23 "Uzmi također sebi najboljih mirisa, naime, smirne najčistije pet stotina šekela, i pola toliko, dvjesto pedeset šekela mirisavoga cimeta, onda dvjesto pedeset šekela mirisave trstike,

24 i pet stotina šekela kasije—po šekelu svetišta—uz to jedan hin maslinova ulja.

25 Od toga napravi sveto ulje za pomazanje, miomirisnu pomast kakvu pravi pomastar. To neka bude sveto ulje za pomazanje.

26 Pomaži njim šator sastanka i škrinju Svjedočanstva;

27 stol i sav njegov pribor, svjetiljku sa stalkom i njezin pribor i kadioni žrtvenik;

28 onda žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor i umivaonicu i njezino podnožje.

29 Tako ih posveti da budu najsvetiji i što god ih se dotakne postat će sveto.

30 Pomaži njim i Arona i njegove sinove i posveti ih meni, tako da mogu služiti kao svećenici.

31 I objavi Izraelovim sinovima, govoreći: 'to neka je sveto ulje za pomazanje meni kroz sve vaše naraštaje.

32 Na ni koje čovječje tijelo ne smije se izliti; ni praviti nijedno drugo ulje po istom sastavu. Ono je sveto, i bit će vama sveto.

33 Tko takvo ulje zamiješa ili nešto od toga dade neovlaštenu, neka se iskorijeni iz svojega naroda.'

34 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći: "Uzmi sebi mirisa, naime, stakte, kadionih školjki, galbana, mirisnih trava i čista miomirisna kâda, sve u jednakim dijelovima,

35 Od toga napravi miomirisni kâd za kadenje, smjesu kakvu pravi vješt pomastar, posoljen, čist, i svet.

36 Jedan dio od toga istucaj posve sitno i stavi nešto od toga pred škrinju Svjedočanstva u šator sastanka gdje ću se s tom sastajati. To će vam biti najsvetije.

37 Sličnoga miomirisnog kâda, kakav ćeš napraviti, ne smijete sebi praviti. To će vam biti sveto za Gospodina.

38 Ako bi tko sebi napravio sličan, da ga miriše, neka se iskorijeni iz svojega naroda."

Poziv umjetnika. Zapovijed za Subotnji dan

31 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Evo, po imenu sam pozvao Bezaleela, sina Urije, unuka Hurova, od plemena Judina,

3 i napunio sam ga duhom Božjim, u mudrosti, uvidavnosti, razuma i svake vještine,

4 da osnuje i izradi umjetničke radove u zlatu, srebru i mjedi,

5 da kleše i ukiva drago kamenje, da urezuje drvo, i da izrađuje svakovrsne poslove.

6 Ja sam, doista, odredio mu i Aholiaba, sina Ahisamakova, od plemena Danova, i svima drugim nadarenim zanatlijama udijelio sam mudrost da mogu izraditi sve ono što sam ti zapovjedio:

7 šator sastanka, škrinju Svjedočanstva, pomirilište što je na njemu, i sav namještaj šatora;

8 stol i njegov pribor, svjetiljku sa stalkom od čistoga zlata sa svim njezinim priborom i kadioni žrtvenik;

9 žrtvenik kao žrtvu paljenicu sa svim njegovim priborom, umivaonicu i njezino podnožje;

10 sjajne haljine i sveta odjeća za svećenika Arona i haljine njegovim sinovima za službu svećeničku;

11 ulje pomazanja i miomirisni kâd za svetište. Sve neka naprave točno onako kako sam ti zapovjedio."

12 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

13 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Držite moje Subotnje dane, jer one su znak zavjeta između mene i vas kroz sve vaše naraštaje, da vi upoznate da sam ja, Gospodin, koji vas posvećuje.

14 Stoga ćete držati Subotnji dan, jer vam je on svet. Tko god ga oskvrni neka se za sigurno kazni smrću, jer tko obavlja bilo kakav posao na taj dan, neka se iskorijeni iz svojega naroda.

15 Za šest dana neka se obavi sav posao, a sedmi je Subotnji dan, odmor u čast Gospodinu. Tko bilo što radi na Subotnji dan neka se kazni smrću.

16 Stoga neka Izraelovi sinovi drže Subotnji dan kroz sve njihove naraštaje i svetkuju Subotnji dan kao vječni zavjet.

17 Ona neka bude znak zavjeta između mene i Izraelovih sinova zauvijek, jer je u šest dana stvorio Gospodin nebesa i zemlju a sedmi je dan otpočnuo i osvježio se."

Izlazak

68

18 Kad je on bio dovršio svoj razgovor s Mojsijem na Gori Sinaj, predao mu dvije ploče Svjedočanstva, kamene ploče Božjim prstom napisane.

Zlatno tele

32 Kad je vidio narod da Mojsije odugovlači silazak s gore, skupio se narod kod Arona i rekao mu: "Hajde, napravi nam boga koji će ići pred nama, jer ne znamo što se dogodilo tomu Mojsiju, čovjeku koji nas izveo iz egipatske zemlje."

2 Aron im odgovorio: "Poskidajte zlatne naušnice koje nose na ušima vaše žene, vaši sinovi, i vaše kćeri, i donesite ih meni."

3 Tako je sav narod poskidao svoje zlatne naušnice što su ih nosili na ušima i donijeli ih Aronu.

4 On ih je uzeo od njih, prelio ih i napravio od njih liveno tele. Onda su oni povikali: "Ovo je tvoj bog, Izraele, koji te izveo iz egipatske zemlje."

5 Kad je to vidio Aron, napravio je žrtvenik pred njim, i proglasio Aron glasno: "Sutra je svečana gozba Gospodinu!"

6 Sutradan su rano ustali, žrtvovali žrtvu paljenicu i prinijeli žrtvu mirotvornu. Onda je narod posjedao da jede i pije, i onda se počeli zabavljati.

7 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Idi, sidi dolje, jer tvoj narod što si ga izveo iz egipatske zemlje, čini zlo."

8 Brzo su zaokrenuli i zašli s puta što sam im ga zapovjedio. Napravili su sebi liveno tele, poklonili mu se, prinijeli mu žrtvu i povikali: "Ovo je tvoj bog, Izraele, koji te izveo iz egipatske zemlje."

9 Još je Gospodin rekao Mojsiju: "Promatrao sam taj narod, i vjeruj mi, to je narod tvrdovrat."

10 Sad me pusti da se raspali moja srdžba na njega i da ga uništim, a tebe ću učinit velikim narodom."

11 Onda je Mojsije usrdno molio Gospodina, svojega Boga, pa rekao: "Zašto, Gospodine, da se raspaljuje tvoja srdžba na tvoj narod što si ga izveo iz egipatske zemlje snagom velikom i jakom rukom?"

12 Zašto da mognu govoriti Egipćani: 'Lukavo ih izveo da ih pomori u gorama i da ih izbriše s lica zemlje!' Povrati se od svoje raspaljene srdžbe, i neka ti bude žao zbog zla što si ga namijenio svojem narodu."

13 Spomeni se Abrahama, Izaka i Izraela, svojih sluga, kojima si se sam sobom zakleo i obećao: 'Umnožit ću potomstvo vaše kao zvijezde na nebu i svu tu zemlju, o kojoj sam govorio, dat ću vašim potomcima, i oni će ju zauvijek posjedovati.'"

14 Tako je Gospodin odustao od zla ko-

jim se bio zaprijetio svojem narodu.

15 I Mojsije se vratio i sišao s gore s obje ploče zakona u svojoj ruci. Ploče su bile napisane na obje strane; na jednoj strani i na drugoj bile su napisane.

16 A ploče su bile od samoga Boga napravljene, i pismo je bilo pismo Božje na ploče urezano.

17 A kad je Jošua čuo veliku buku naroda dok su vikali, rekao je Mojsiju: "Bojna vika je u taboru!"

18 Ali on je odgovorio: "Nije to vika pobijedeni, nego čujem samo pjevanje."

19 I tako je bilo, da čim se približio taboru, opazio je tele i ples. Onda se Mojsije raspalio gnjevom i bacio ploče iz ruke i razbio ih pod gorom.

20 Onda je uzeo tele koje su bili napravili, spalio ga vatrom i smrvio ga u prah, onda to prosuo po vodi i prisilio Izraelove sinove da to piju.

21 Mojsije je rekao Aronu: "Što ti je učinio ovaj narod da si na njega stavio tako veliki grijeh?"

22 Aron je odgovorio: "Nemoj se raspalivati, moj gospodaru, ta ti sam znaš kako je zao ovaj narod."

23 Zatražili su od mene: 'Napravi nam boga koji će ići pred nama, jer ne znamo što bi tomu Mojsiju, čovjeku koji nas izveo iz egipatske zemlje.'

24 Ja sam im rekao: 'Tko ima zlata, neka ga skine sa sebe.' I dali su mi ga, i ja sam ga bacio u oganj i izašlo je ovo tele."

25 Kad je Mojsije vidio da je narod bio tako razuzdan, jer mu je Aron bio popustio uzde na zloradost njihovih neprijatelja,

26 onda je stao Mojsije na ulaz tabora i povikao: "Tko je na strani Gospodina, ovamo k meni." Onda su se skupili oko njega svi Levijevi sinovi.

27 Njima je rekao: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Svaki neka pripaše svoj mač uz svoje bedro, i neka ulazi i izlazi od vrata do vrata kroz sav tabor, i neka ubije tko svojega brata, tko svojega prijatelja i tko svojega susjeda.'"

28 Levijevi sinovi učinili su po zapovijedi Mojsijevoj. Poginulo je naroda toga dana oko tri tisuće ljudi.

29 Onda je rekao Mojsije: "Posvetite se danas Gospodinu, da vas može blagosloviti ovoga dana, jer se svaki borio protiv svojega sina i protiv svojega brata."

30 I dogodilo se, drugi dan rekao je Mojsije narodu: "Teško ste sagriješili. Zato ću uzaći Gospodinu; pa može biti da izmolim oprostjenje za vaše grijehe."

31 Tako se vratio Mojsije natrag Gospodinu i rekao: "Ah, teško je sagriješio ovaj narod, napravivši sebi boga od zlata."

32 Ipak mu sada oprosti njegov grijeh, a

ako nećeš, onda me radije izbriši iz knjige koju si napisao."

33 Gospodin je rekao Mojsiju: "Tko god je sagriješio protiv mene, izbrisat ću iz svoje knjige."

34 A sada idi i povedi narod k mjestu o kojem sam ti govorio. Evo, moj će anđeo ići pred tobom. Ali, kad dođe vrijeme pohoda kažnjavanja, pohodit ću ih kaznom za njihov grijeh."

35 I Gospodin je udarao narod pomorom, zbog teleća koje je napravio Aron.

Obnova zavjeta

33 Tada je Gospodin je rekao Mojsiju: "Odlazi odavde, i idi, ti i narod što si ga izveo iz egipatske zemlje, u zemlju za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu kad sam rekao: 'Dat ću ju tvojim potomcima.'"

2 Poslat ću pred tobom anđela i protjerat ću Kanaance, Amorejce, Perizejce, Hivje i Jebusejce.

3 Idi gore u zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja osobno neću ići u tvojoj sredini da vas ne bih morao putom uništiti, jer vi ste narod tvrdovrat."

4 I kad je narod čuo ovu zlu vijest, ožalostio se i nitko nije htio staviti na sebe svoj nakit.

5 Jer je Gospodin rekao Mojsiju: "Kaži Izraelovim sinovima: 'Vi ste narod tvrdovrat. Kad bih samo jedan časak išao u vašoj sredini, morao bih vas uništiti. Skini zato svoj nakit sa sebe, onda ću vidjeti što mogu s tobom učiniti.'"

6 I poskidali su tako sa sebe Izraelovi sinovi nakit svoj počevši od Gore Horeb.

7 Mojsije je uzeo šator i razapeo ga izvan tabora u nekoj udaljenosti od tabora. Nazvao ga šator sastanka. I dogodilo se, ako je tko htio pitati Gospodina, pošao bi van k šatoru sastanka, što je stajao izvan tabora.

8 Kad god je Mojsije izlazio van k šatoru, ustajao bi sav narod. Svaki bi stajao na ulazu svojega šatora i gledao za Mojsijem dok ne bi stupio u šator.

9 I dogodilo se, kad bi Mojsije stupio u šator, spustio bi se dolje stup od oblaka i stajao bi na ulazu šatora dok je Gospodin govorio s Mojsijem.

10 I kad bi sav narod vidio stup od oblaka gdje stoji na ulazu šatora, svi bi ustali i svaki bi se bacio ničice na ulazu svojega šatora.

11 Tako je Gospodin je govorio s Mojsijem licem u lice, kao što govori netko sa svojim prijateljem. Potom bi se ovaj vratio u tabor, a njegov sluga, Jošua, sin Nunov, nije se maknuo od šatora.

12 Tada je Mojsije rekao Gospodinu: "Evo, ti mi zapovjedaš: 'Vodi taj narod,'

Izlazak

ali nisi mi objavio koga ćeš poslati sa mnom. A ipak si tvrdio: 'Znam te po imenu i našao si milost u mojim očima.'

13 Pa ako sam zaista našao milost u tvojim očima, onda mi objavi svoje namjere da na tebi spoznam da sam našao milost u tvojim očima; ipak promisli da je ovo tvoj narod."

14 A on je rekao: "Ja da osobno idem i da ti oduzmem svu brigu?"

15 Odgovorio mu on: "Ako nećeš osobno ići s nama, onda nas radije ne vodi odavde."

16 Pa po čemu će se onda spoznati da smo ja i tvoj narod našli milost u tvojim očima ako ne po tom da ideš s nama i da smo mi, ja i tvoj narod, time odlikovani pred svima narodima koji su na zemlji?"

17 Tada je Gospodin je rekao Mojsiju: "I to ću učiniti što si izrekao, jer ti si našao milost u mojim očima i znam te po imenu."

18 On je rekao: "Molim, pokaži mi tvoju slavu."

19 Onda je on rekao: "Učinit ću da prođe sva moja slava ispred tvojih očiju, i proglasit ću pred tobom Ime moje. Bit ću milostiv, komu hoću biti milostiv, i smilovat ću se, komu se hoću smilovati."

20 Ali je on rekao: "Mojega lica ne možeš vidjeti, jer nitko me ne može vidjeti i ostati živ."

21 I rekao je Gospodin: "Evo mjesta kod mene, ovdje možeš stati na pećinu."

22 Kad onda bude prolazila moja slava, stavit ću te u šuplinu pećine i zaklonit ću te svojom rukom dok ne prodem."

23 Onda ću odmaknuti svoju ruku, i ti ćeš mi vidjeti leđa, ali moje lice se ne smije vidjeti."

Nove ploče

34 Gospodin je zapovjedio Mojsiju: "Isklesaj si dvije kamene ploče, kao što su bile prve, da napišem na ploče zapovijedi što su stajale na prvim pločama koje si razbio."

2 Budi onda spreman za sutra, da rano izadeš na Goru Sinaj i ondje na vrhu gore stupiš pred mene."

3 Nitko ne smije izići s tobom gore i pojaviti se na cijeloj gori. Ni ovce ni goveda ne smiju pasti uz ovu goru."

4 Tako je on isklesao sebi dvije ploče od kamena, kao što su bile prve. Sutradan u rano jutro ustao je Mojsije i izašao na Goru Sinaj, kako mu je zapovjedio Gospodin, uzevši u ruke dvije kamene ploče."

5 Onda je Gospodin sišao dolje u oblaku, stao on ondje uz njega i prizvao Ime Gospodinovo."

6 Onda je prošao Gospodin ispred njega i oglasio se: "Gospodin je milosrdan i mi-

Izlazak

70

lostiv Bog, strpljiv, bogat milošću i vjernošću,

7 koji čuva vjernost tisućama, koji oprašta krivnju, opaćinu i grijeh, ali nikoga ne pušta bez kazne nego zlodjela otaca pohodi na djeci i na unučadi, na trećem i četvrtom koljenu."

8 Mojsije se prignuo brže sve do zemlje i poklonio se.

9 Onda je rekao: "Ako sam našao milost u tvojim očima, Gospodine, onda neka bi išao Gospodin u našoj sredini. Ako je i tvrdovrat narod, oprostite nam ipak naša zlodjela i naš grijeh i uzmi nas za svoju baštinu!"

10 On je rekao: "Evo, ja sklapam zavjet. Pred cijelim tvojim narodom činit ću čudea kakva se nisu dogodila na cijeloj zemlji i ni u kojem narodu. Sav narod među kojim živiš vidjet će djelovanje Gospodinovo, jer je strahovito što ću učiniti na tebi.

11 Upamti dobro što ti danas zapovjedam! Evo, protjeravam ispred tebe Amorejce, Kanaance, Hitejce, Perizejce, Hivejce i Jebusejce.

12 Čuvaj se da ne zaključiš savez sa stanovnicima zemlje u koju ćeš doći, da ti oni ne postanu zamka u tvojoj sredini.

13 Nego ćete njihove žrtvenike porušiti, njihove spomenike porazbijati i gajeve njihovih idola sasjeći.

14 Jer nijednomu drugom Bogu ne smijete se klanjati, jer Gospodin, čije je ime Ljubomoran, jest Bog ljubomoran.

15 Ne pravite savez sa stanovnicima zemlje. Inače, kad budu oni činili preljub sa svojim bogovima i žrtvovali svojim bogovima, pozvat će i vas, pa bi i vi mogli jesti od njihove žrtve.

16 i ženiti svoje sinove njihovim kćerima, njihove kćeri čineći preljub s bogovima, mogle i tvoje sinove zavesti činiti preljub s bogovima.

17 Ne smijete praviti sebi livena kipa Božjega.

18 Svetkujte svečanu Gozbu Beskvasnih kruhova. Sedam dana jedite beskvasni kruh, kako sam ti zapovjedio, u vrijeme mjeseca Abiba, jer u mjesecu Abibu izašli ste iz Egipta.

19 Sve što otvori utrobu materinu, pripada meni: svaki muški prvenac u tvojoj stoci, bilo govedo ili ovca, ćeš posvetiti.

20 Ali magarićino prvenče otkupi janjetom; ako to nećeš, onda mu slomi šiju. Svakoga prvorođenca između svojih sinova ćeš otkupiti. Nitko ne smije pred mene stupiti praznih ruku.

21 Sedam dana radite a sedmi dan počivajte. I u vrijeme oranja i žetve počivajte.

22 Svetkujte Svečanu Gozbu Tjedana u vrijeme prvina žetve pšenične i Svetkovinu Berbe na svršetku godine.

23 Tri puta u godini neka se svako muško između vas pokaže pred Bogom Gospodinom, Bogom Izraelovim.

24 Jer ću protjerati narode ispred vas i vaše pokrajine raširit ću, i nitko neće poželjeti sebi vaše zemlje kad izađite da se tri puta u godini pokažete pred Gospodinom, svojim Bogom.

25 Ne smijete prinositi krv od zaklanice moje žrtve zajedno s kruhom kvasnim i od žrtve Svečanu Gozbu Pashe neka ništa ne preostane do ujutro.

26 Najbolje od prvina svojega polja donesite u kuću Gospodina, svojega Boga. Ne smijete kuhati jareta u mlijeku njegove majke."

27 Potom je Gospodin rekao Mojsiju: "Napiši sebi te zapovijedi, jer na temelju tih zapovijedi sklapam zavjet s tobom i s Izraelom."

28 Četrdeset dana i četrdeset noći boravio je Mojsije ondje kod Gospodina. Nije jeo ni kruha, niti je pio vode. I Gospodin je napisao na ploče zapovijedi zavjeta, Deset zapovijedi.

29 Kad je Mojsije silazio sa Gore Sinaj, s obje ploče zakona u ruci, i kad je sišao s gore, onda nije znao Mojsije da se svijetlilo njegovo lice od razgovora s njim.

30 Kad su Aron i svi Izraelovi sinovi vidjeli Mojsija i vidjeli su da se svijetlilo njegovo lice, bojali su se pristupiti k njemu.

31 Onda ih je Mojsije pozvao k sebi. I došli su k njemu Aron i svi glavari zajednice i Mojsije se razgovarao s njima.

32 I svi ostali Izraelovi sinovi pristupili i on im onda dao kao zapovijed sve što mu je izrekao Gospodin na Gori Sinaj.

33 Pošto je Mojsije bio prestao s njima govoriti, stavio je pokrivalo na svoje lice.

34 I kad god je Mojsije stupio pred Gospodina da govori s njim, skinuo bi pokrivalo dok nije opet otišao i kad bi otišao, rekao bi Izraelovim sinovima sve što mu je bilo zapovjedbano.

35 Pritom su vidjeli Izraelovi sinovi lice Mojsijevo kako se svijetlilo. Mojsije bi onda opet stavio pokrivalo na svoje lice, dok opet nije otišao govoriti s njim.

Zakon počinka Subotnjega dana

35 Nato je Mojsije skupio svu zajednicu Izraelovih sinova i rekao im: "Ovo je zapovjedio Gospodin da činite:

2 Šest dana smije se raditi, ali sedmi dan će vam biti sveti dan, Subotnji dan, dan počinka u čast Gospodinu. Tko god radi na taj dan, neka se kazni smrću.

3 U Subotnji dan ne smijete ložiti ognja ni u jednom od svojih boravišta."

4 Još je zapovjedio Mojsije cijeloj zajednici Izraelovih sinova, govoreći: "Ovo je zapovjedio Gospodin, govoreći:

5 Skupite među sobom prinos za Gospo-

dina. Tko god ima volju za dati, neka donese kao prinos za Gospodina zlato, srebro i mjed;

6 modro i ljubičasto i grimizno predivo, prepredeni lan, kostrijet;

7 ovnujske kože crveno obojene, jazavčeve kože i drva akacije;

8 ulje za svjetiljku i mirise za ulje pomazanja i za miomirisni kád;

9 kamenje oniksovo i drago kamenje za okivanje na oplećak i naprsnik.

10 Svi koji su među vama vješti u umjetnosti, neka dođu i neka naprave sve što je zapovjedio Gospodin:

11 šator, zavjese njegove, pokrov njegov, njegove kuke, daske, prijevornice, stupove i njihove stopice;

12 Skrinju i motke njezine, pomirilište i zavjesu unutrašnju;

13 stol, njegove motke i sav njegov pribor i prikazne kruhove;

14 svjetiljku sa stalkom za rasvjetu, i njezin pribor, žižke i ulje za svjetiljku;

15 kadioni žrtvenik i njegove motke, ulje pomazanja i miomirisni kád, zavjesu od vrata za ulaz u šator;

16 žrtvenik za žrtve paljenice i rešetku njegovu od mjedi, njegove motke i sav njegov pribor, umivaonicu i podnožje njezino;

17 zavjese za dvorište, njegove stupove i njihove stopice, zavjesu za ulaz u dvorište;

18 kolčiće za šator i kolčiće za dvorište s uzicama njihovim;

19 sjajne haljine za službu u svetištu, sveta odjeća za svećenika Arona i haljine njegovim sinovima za službu svećeničku."

20 Nato je otišla sva zajednica Izraelovih sinova od Mojsija.

21 Onda je došao svaki čije je srce bilo potaknuto, i svaki čiji je duh bio voljan, donio prinos Gospodinu za gradnju šatora sastanka, za svu službu u njemu i za svetu odjeću.

22 Došli su ljudi i žene, svi koji su imali volju za dati, i donijeli narukvice, naušnice, prstenje, ogrlice, zlatninu svake vrste. Svaki koji je obećao Gospodinu kakav dar u zlatu,

23 i svi koji su imali modrog i ljubičastog i grimiznog prediva, prepredenog lana, kostrijeti, ovnujskih koža crveno obojenih i jazavčevih koža, to su donijeli.

24 Tko god je htio dati kakav dar u srebru i mjedi prineo je dar Gospodinu, i svaki koji je imao drva akacije za uporabu kod gradnje, pridonio je.

25 Sve vješte žene prele su svojim rukama i donosile što su naprele: modro i ljubičasto i grimizno predivo i prepredeni lana.

26 I sve vješte žene koje su se osjećale

potaknute na to svojom vještinom, prele su kostrijet.

27 Glavari su donijeli oniksovo kamenje i kamenje za ukivanje na oplećak i naprsnik.

28 Uz to mirise i ulje za svjetiljku, za ulje pomazanja i za miomirisni kád.

29 Izraelovi sinovi donijeli su dragovoljno prinos Gospodinu, svi ljudi i žene koje ponuka njihovo srce da što prinesu za sve djelo koje je Gospodin bio zapovjedio preko Mojsija da se napravi.

30 Mojsije je rekao Izraelovim sinovima: "Evo, Gospodin je pozvao po imenu Bezaleela, sina Urije, unuka Hurova, od plemena Judina,

31 i napunio ga duhom Božjim, umjetničke mudrosti, sposobnosti, razuma i svake vrste radne vještine,

32 da napravi nacрте, da izvede radove u zlatu, srebru i mjedi,

33 da kleše i ukiva drago kamenje, da rezbari, i da izrađuje svakovrsne umjetničke radove.

34 A dao i dar, da pouči druge, njemu i Aholiabu, sinu Ahisamakovu, od plemena Danova.

35 Napunio ih duha umjetničkoga, da izvedu svakovrsne radove: od rezbara, izumilaca i tkalaca modrog i ljubičastog i od grimiznog prediva i prepredenog lana, i od vezioaca, oni koji izvode radove svake vrste i pronalaze umjetnička djela.

Gradnja šatora

36 Tako neka izvedu djelo Bezaleel i Oholiab i svi umjetnosti vješti ljudi kojima je Gospodin dao umjetničke mudrosti i sposobnosti tako da znaju izvesti sve za svetište potrebne radove točno onako kako je zapovjedio Gospodin."

2 Nato je Mojsije pozvao Bezaleela i Aholiaba i sve u umjetnosti vješte ljude kojima je Gospodin udijelio osjećaj za umjetnost, sve koje je na to gonilo njihovo srce da se prihvate posla i da ga izvedu.

3 I oni su primili od Mojsija sve prinose što su ih bili donijeli Izraelovi sinovi da se izvedu radovi za postavljanje svetišta. Ovi su mu i dalje donosili svako jutro dragovoljne prinose.

4 Onda su došli svi umjetnici koji su bili zaposleni na radovima za svetište, svaki od rada kojim su bili zaposleni,

5 i oni su rekli Mojsiju, govoreći: "Narod donosi puno više nego što treba za izvesti rad koji je Gospodin zapovjedio da se uradi."

6 Zato je Mojsije dao da se oglasi zapovijed u taboru: "Ni čovjek ni žena neka više ne donose prinosa za svetište." I narod je prestao donositi darove.

Izlazak

72

7 Jer je bilo svega dosta da se izvede sve djelo—zaista bilo je i previše.

8 Onda su svi nadareni između onih koji su radili na šatoru, napravili deset šatorskih zavjesa, otkanih od prepređenog lana, od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva, s umjetnički vezenim kerubinima, oni su ih napravili.

9 Svaka šatorska zavjesa bila je dvadeset i osam lakata duga i četiri lakta široka. Ista mjera bila je za sve zavjese.

10 I on je sastavio zajedno pet zavjesa jednu s drugom, i drugih pet je sastavio jednu s drugom.

11 Onda je napravio petlje od modrog prediva na rubu posljednje zavjese jednog sastavljenog komada, isto tako na rubu posljednje zavjese drugog sastavljenog komada.

12 Pedeset petlja pričvrstio je na jednoj zavjesi i pedeset na rubu zavjese što je pripadalo drugom sastavljenom komadu tako da su petlje stajale jedna prema drugoj.

13 Uz to je napravio je pedeset zlatnih kuka i kukama sastavio zavjese jednu s drugom, tako da je svetište tvorilo jednu cjelinu.

14 Napravio je zavjese od kostrijeti za pokrov nad šatorom; napravio je jedanaest zavjesa.

15 Svaka je zavjesa bila trideset lakata duga i četiri lakta široka. Ista je mjera bila za svih jedanaest zavjesa.

16 Sastavio je pet zavjesa napose u jedan komad i isto tako šest drugih zavjesa napose.

17 Na rubu posljednje zavjese jednog sastavljenog komada napravio je pedeset petlja i isto tako pedeset petlja na rubu posljednje zavjese drugog sastavljenog komada.

18 Uz to napravio je pedeset mjedenih kuka da pokrov za šator sastave u jednu cjelinu.

19 Potom je napravio pokrov za šator, pokrivač od ovnujskih koža crveno obojenih i povrh njega pokrov od jazavčevih koža.

20 Za šator napravio je od drva akacije daske što stoje uspravno.

21 Svaka je daska bila deset lakata duga, a lakat i pol široka.

22 Svaka je daska imala po dva klina što su jedan s drugim bili svezani. Tako je napravio sve daske za šator.

23 I napravio je na askama za šator: dvadeset dasaka za južnu stranu.

24 Stavio je ispod dvadeset dasaka četrdeset srebrnih stopica, dvije stopice pod dasku za dva klina njezina.

25 Isto tako napravio je za drugu stranu šatora, za sjevernu stranu, dvadeset dasaka,

26 I njezinih četrdeset srebrnih stopica, dvije stopice pod je dnu dasku i druge dvije pod drugu dasku.

27 Za zapadnu stranu šatora, napravio je šest dasaka.

28 Osim toga, napravio je još dvije daske za uglove šatora na stražnjoj strani.

29 One su bile odozdol dvokrake i isto tako odozgor dvokrake do prvoga koluta. Tako je napravio obje u dva ugla.

30 Bilo je tako osam dasaka sa svojim srebrnim stopicama, u svemu šesnaest stopica, dvije stopice pod svakom daskom.

31 I napravio je prijevornice od drva akacije, pet za daske na jednoj strani šatora.

32 Pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora i pet prijevornica za daske na stražnjoj strani šatora prema zapadu.

33 Napravio je srednju prijevornicu koja je išla kroz daske od jednoga kraja do drugoga.

34 Daske je obložio zlatom, kolutove kroz koje bi se utakle prijevornice, napravio je od zlata. I prijevornice obložio zlatom.

35 Napravio je zavjesu vezenu od modrog, ljubičastog i grimiznog prediva i prepređena lana; izrađena vješto vezenim kerubinima.

36 Napravio je za njega četiri stupa od drva akacije i obložio ih zlatom. I njihove kuke bile su od zlata, i salio je za njih četiri srebrne noge.

37 Za ulaz u šator napravio je zavjesu otkanu od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepređenog lana s umjetničkim vezovima.

38 I pet stupova njegovih i njihove kuke. Vrhove im i pojase obložio zlatom; pet stopica bilo je od mjedi.

Gradenje škrinje i drugih svetih predmeta

37 Bezaleel je napravio škrinju od drva akacije, dva i pol lakta dužu, lakat i pol široku i lakat i pol visoku.

2 Obložio ju iznutra i izvana čistim zlatom i napravio joj zlatan porub unakolo.

3 Uz to je salio četiri zlatna koluta za četiri noge, dva koluta na jednoj strani i dva koluta na drugoj strani.

4 Napravio je motke od drva akacije i zlatom ih obložio.

5 Utaknuo motke a kolutove na stranama škrinje tako da se škrinja mogla nositi.

6 Napravio je i pomirilište od čistoga zlata, dva i pol lakta duž i lakat i pol široko.

7 Napravio je dva znatna kerubina; izradio ih kovanim radom tako da su činili

jedan komad s oba kraja pomirilišta:

8 jednoga kerubina na jednoj strani, drugoga kerubina na drugoj strani. Napravio je kerubina s pomirilištem povezana u jednom komadu.

9 Kerubini su držali svoja krila prema gore raširena i tako su ujedno svojim krilima pokrivali pomirilište. Njihova su lica bila okrenuta jedno prema drugomu, tako da su lica kerubina gledala na pomirilište.

10 Napravio je stol od drva akacije, dva lakta dug, jedan lakat širok i lakat i pol visok.

11 Obložio ga čistim zlatom i napravio na njemu zlatni vijenac unaokolo.

12 I proveo oko njega unaokolo za dlan širok okvir i na tom okviru zlatni vijenac koji se isto tako vijao unaokolo.

13 Salio je za njega četiri zlatna koluta i pričvrsti kolutove na četiri strane, i to na četiri ugla uz četiri njegove noge.

14 Tik uz okvir bili su kolutovi za motke da se stol mogao nositi.

15 Motke je napravio od drva akacije i obložio ih zlatom da se stol može nositi.

16 Napravio je od čistoga zlata pribor što je stajao na stolu, njegovo posude, čaše, zdjele i vrčeve za naljev.

17 Napravio je i svjetiljku sa stalkom od čistoga zlata. Kovanim radom izradio je svjetiljku sa stalkom. S njom zajedno bile su iz jednoga komada njezine čaše, jabučice i cvjetovi.

18 Šest grana je izlazilo iz svojih strana: tri grane s jedne strane svjetiljke i tri grane s druge strane svjetiljke.

19 Na jednoj grani su bile tri čašice, napravljene u obliku cvjetnog badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom i tri čašice, napravljene u obliku cvjetnog badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom na drugoj grani—tako je bilo na svih šest grana što su izlazile iz svjetiljke.

20 Na samom stalku svjetiljke bile su četiri čašice, napravljene u obliku badema, s ukrašenom jabučicom i cvijetom.

21 Bila je jabučica ispod prve dvije grane što su izlazile iz nje, jabučica ispod druge dvije grane svjetiljke, i jabučica ispod treće dvije grane svjetiljke prema šest grana koje su izlazile iz nje.

22 Njihove jabučice i grane bile su s njim iz jednoga komada: sve kovani rad iz jedinoga komada, od čistoga zlata.

23 I napravio je uz to sedam žižaka, njihove usekake i njihove pepeljare od čistoga zlata.

24 Od jednoga talenta čistoga zlata napravio je, i sav njezin pribor.

25 Napravio je kadioni žrtvenik od drva akacije, jedan lakat dug, jedan lakat širok—bio je četvorinast—i dva lakta vi-

sok. Rogovi su mu bili jedan komad s njim.

26 On ga obložio čistim zlatom, njegov vrh, njegove strane unaokolo i njegove rogove. Oko njega unaokolo proveo je zlatni vijenac.

27 Napravio je ispod vijenca na obje strane, naime, na dvije suprotne strane, dva zlatna koluta za motke da se o njima mogao nositi.

28 Motke je napravio od drva akacije i obložio ih zlatom.

29 Pripravio je i sveto ulje pomazanja i čisti, miomirisni kád, prema izradi pomastara.

Gradnje predmeta za dvorište

38 I sagradio je žrtvenik za žetve paljenice od drva akacije, pet lakata dug i pet lakata širok—bio je četvorinast—i tri lakta visok.

2 Stavio mu rogove na četiri ugla. Rogovi su činili s njim jednu cjelinu. Okovao ga u mjed.

3 Napravio je sav pribor za žrtvenik: lonce, lopatice, kotliće, vilice i kliješta. Sav pribor napravio od mjedi.

4 Napravio je za žrtvenik i rešetku od mjedi, ispod izbočine njegove, odozdol sve do pola visine.

5 Salio je četiri koluta na četiri ugla mjedene rešetke za provlačenje motke.

6 I napravio je motke od drva akacije i okovao ih u mjed.

7 Utaknuo je motke u kolutove na stranama žrtvenika da se o njima mogao nositi. Napravio ga od dasaka tako da je bio šupalj.

8 Napravio je mjedenu umivaonicu i njezino podnožje mjedeno, od zrcala žena poslužiteljica koje su služile na ulazu u šator sastanka.

9 Onda je postavio dvorište na njegovoj južnoj strani; zavjese dvorišta bile su otkane od prepredenog lana, stotinu lakata duge.

10 Uz to dvadeset stupova sa dvadeset stopica od mjedi. Kuke stupova, uz njihove karike, bile su od srebra.

11 Na sjevernoj strani bile su zavjese stotinu lakata duge, uz to dvadeset stupova sa dvadeset stopica od mjedi. Kuke stupova i njihove karike bile su od srebra.

12 Na zapadnoj strani bile su zavjese pedeset lakata duge, uz to deset stupova sa deset njihovih stopica. Kuke stupova i njihove karike bile su od srebra.

13 Na istočnoj strani, bile su zavjese pedeset lakata.

14 Zavjese na jednoj strani bile su petnaest lakata, s tri njihova stupa i s tri njihove stopice.

15 Na drugoj strani, s obje strane ulaza u dvorište, bile su isto tako zavjese od pet-

Izlazak

74

naest lakata s tri njihova stupa i s tri njihove stopice.

16 Sve zavjese dvorišta unaokolo bile su otkane od prepredenog lana.

17 Stopice stupova bile su od mjedi, kuke stupova i njihove karike od srebra, navlaka njihovih glava također od srebra. Svi stupovi dvorišta imali su srebrne karike.

18 Zavjesa ulaza u dvorište bila je otkana od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepredenog lana, dvadeset lakata duga i pet lakata visoka po širini; u skladu sa zavjesama dvorišta.

19 Četiri njihova stupa sa četiri svoje stopice bila su od mjedi, njihove kuke od srebra, navlaka njihovih glava i njihove karike isto tako od srebra.

20 Svi kolčici za šator i dvorište unaokolo bili su od mjedi.

21 Ovo je popis stvari šatora, naime, šatora Svjedočanstva, što su ih brojili i popisivali, po zapovijedi Mojsijevoj, Leviti koji su bili u službi, pod rukovodstvom Itamara, sina svećenika Arona.

22 Bezaleel, sin Urijin, unuk Hurov, od plemena Judina, napravio je sve što je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

23 I s njim Aholiab, sin Ahisamakov, od plemena Danova, rezbar, snovač i vezilac u modrom i ljubičastom i grimiznom predivu i prepredenom lanu.

24 Svega darovanoga zlata potrošenoga na razne radove za svetište, iznosilo je dvadeset i devet talenata i sedam stotina i trideset šekela po vrijednosti šekela svetišta.

25 Sve srebro od onih koji su bili zajednice brojeni, iznosilo je stotinu talenata i tisuću sedam stotina i sedamdeset pet šekela po vrijednosti šekela svetišta;

26 Po jedan beka za svakoga čovjeka (a to je, polovica šekela po vrijednosti šekela svetišta) na svakoga od svih onih koji su ušli u brojenje, od dvadeset godina naviše, šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset ljudi.

27 Stotinu talenata srebra potrošilo se na lijevanje stopica za svetište i stopica za zavjese; stotinu talenata na stotinu stopica, na svaku stopicu jedan talenat.

28 Onda od tisuću i sedam stotina i sedamdeset i pet šekela napravio je on kuke za stupove, obložio njihove glave i opremio ih karikama.

29 Mjedi darovane bilo je sedamdeset talenata i dvije tisuće i četiri stotine šekela.

30 Od toga napravio je on stopice za vrata u šator sastanka i mjedeni žrtvenik, njegovu mjedenu rešetku i sav pribor žrtvenika.

31 Stopice u dvorištu unaokolo i stopice na ulazu u dvorište i sve kolčice dvorišta unaokolo.

Pravljenje svećeničkih haljina

39 Od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva napravili su sjajne haljine za službu u svetišu. I napravili su svetu odjeću Aronu, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

2 Oplećak je napravio od zlata, modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepredenog lana.

3 Zlato su skovali u tanke pločice i razrezali ih u niti da ih umjetničkim vezom izrade zajedno s modrim i ljubičastim i grimiznim predivom i prepredenim lanom.

4 Napravili su dvije naramenice koje su bile s njim sastavljene na oba kraja.

5 Umjetnički vezena vrpca što je bila na njemu da se njom priveže, bila je izrađena od jednoga komada s njim i jednakim radom, vezena od zlata, modrog i ljubičastog, i grimiznog prediva i prepredenog lana, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

6 Uredili su dva oniksa kamena tako da su bila ukovana u zlato, a urezali su u njih imena Izraelovih sinova.

7 I stavio ih on na poramenice oplećka kao kamene spomene na Izraelove sinove, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

8 Naprsnik je napravio umjetnički vezen od zlata, kao i djelo od oplećka, od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepredenog lana.

9 Napravili su naprsnik četvorinast i podvostručen, pedalj dug, pedalj širok kad je podvostručen.

10 A umetnuli su u njega četiri reda dragoga kamenja: u prvom redu karneol, topaz i smaragd,

11 u drugi red umetnuli su rubin, safir i dijamant,

12 u treći red umetnuli hijacint, ahat i ametist,

13 u četvrti red krizolit, oniks i jaspis. Oni su bili, pri njihovom umetanju na njihovo mjesto, ukovani u zlato.

14 Bilo je dvanaest kamenova, prema imenima Izraelovih sinova. Njihova imena su bila urezana kao pečat, svaki kamen imenom jednoga od dvanaest plemena.

15 Pričvrstili su onda na naprsnik kao vrpce pletene lančice od čistoga zlata.

16 Napravili su i dvije kopče zlatne i dvije karike zlatne i pričvrstili su obje karike na oba kraja naprsnika.

17 Oba lančića zlatna pričvrstili su na dvije karike na krajevima naprsniku.

18 Druga oba kraja od oba dva lančića pričvrstili su na dvije kopče i ove na obje naramenice oplećka sprijeda.

19 I napravili su dvije druge zlatne karike i pričvrstili su ih na oba kraja napr-

sniku, na njegov unutrašnji rub što je okrenut prema oplećku.

20 Napravili su još dvije zlatne karike i pričvrstili su ih na obje naramenice oplećka odozdol na prednjoj njegovoj strani, ondje gdje se pripinje, povrh vezene vrpce oplećka.

21 Modrom vrpcom privezali su naprsnik njegovim karikama za karike oplećka tako da je stajao naprsnik nad pojasom oplećka i nije se mogao pomicati od oplećka, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

22 Napravili su ogrtač za oplećak, sav modro izvezen.

23 Prerez za vrat na ogrtaču bio je u sredini sličan prerezu na oklopu. Oko proreza za vrat bio je rub, da se ne razdre.

24 Odozdol, na rubu ogrtača, stavili su mogranje od modrog i ljubičastog i grimiznog prediva i prepredena lana.

25 Od čistoga zlata napravili su zvončice i stavili su zvončice među mogranje unakolo na rub ogrtača,

26 jedan zvončić dolazio je za jednim mogranjem, oko ruba ogrtača za vršenje svete službe kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

27 Napravili su vezene košulje a od prepredena lana, Aronu i njegovim sinovima:

28 Kapu od prepredena lana, visoke kape od prepredenog lana i gaće od prepredena lana,

29 i pojas od prepredena lana, modrog i ljubičastog i grimiznog prediva, vezen kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

30 Napravili su čeonu pločicu, svetu krunu od čistoga zlata, i urezali su na njoj kako se urezuje pismo u pečat: Svetost Gospodinu.

31 Privezali su na nju vrpce modro vezenu, da se veže gore za kapu, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

32 Tako se svršio sav posao za šator sastanka. Izraelovi sinovi izvedu to posve onako, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

33 I donijeli su Mojsiju šator, i sav njegov namještaj: njegove kuke, daske, prijevornice, stupove,

34 i pokrov ovnujskih koža crveno obojenih, pokrov od jazavčeve kože i zavjesu;

35 Škrinju Svjedočanstva i njezine motke i pomirilište;

36 stol sa svim njegovim priborom i prikazne kruhove;

37 čistu svjetiljku i njezine žižke u jedan red poredane, i sav njezin pribor i ulje za svjetiljku;

38 i zlatni žrtvenik i ulje pomazanja, miomirisni kád i zavjesu za ulaz u šator;

Izlazak

39 mjedeni žrtvenik s rešetkom, njegove motke i sav njegov pribor; umivaonicu s podnožjem;

40 zavjese dvorišta sa stupovima i stopicama njegovim, zavjesu za ulaz u dvorište s njezinim užetima i njezinim koljem i sav pribor za službu u šatoru, za šator sastanka;

41 i sjajne haljine za službu u svetištu, svetu odjeću za svećenika Arona i haljine njegovih sinova za službu svećeničku.

42 Po svemu kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju, izveli su sav taj posao Izraelovi sinovi.

43 Tada je Mojsije razgledao sve djelo, i vidio je da su ga izveli onako kako je zapovjedio Gospodin. I Mojsije ih blagoslovio.

Šator dovršen

40 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Na prvi dan prvoga mjeseca postaviti ćeš šator, šator sastanka.

3 Postavi unutra škrinju Svjedočanstva i objesi zavjesu pred škrinju.

4 Unesi unutra i stol i položi na njega prikazne kruhove. Svjetiljku stavi unutra i postavi njezine žižke.

5 Zlatni kadioni žrtvenik namjesti pred škrinju Svjedočanstva i objesi zavjesu na ulaz u šator.

6 Onda ćeš podignuti žrtvenik za žrtve paljenice pred ulazom u šator sastanka, i stavi umivaonicu između šatora sastanka i žrtvenika i nali u nju vode.

8 Postavi onda dvorište unaokolo i stavi zavjesu na ulazu u dvorište.

9 Uzmi onda ulje pomazanja, pomaži šator i sve što se nalazi u njemu i posveti ga, i sav njegov pribor, da bude sveto.

10 Pomaži i žrtvenik za žrtve paljenice i sve njegovo posuđe i posveti tako žrtvenik, da žrtvenik bude najsvetiji.

11 I umivaonicu i podnožje njezino pomaži i posveti.

12 Zatim dovedi Arona i njegove sinove k ulazu u šator sastanka i operi ih vodom.

13 Odjeni Arona u svete haljine, pomaži ga i posveti ga da mi tako može služiti kao svećenik.

14 Njegove sinove onda privedi i odjeni im košulje

15 i pomaži ih, kako si im pomazao oca, da mi služe kao svećenici. Jer ovo pomazanje će im zaista biti za vječno svećentvo, kroz sve njihove naraštaje."

16 Mojsije je učinio točno tako kako mu je zapovjedio Gospodin.

17 I dogodilo se, u prvom mjesecu druge godine, na prvi dan mjeseca, bio je šator podignut.

18 Mojsije je postavio šator, namjestio

Izlazak

76

mu stopice i postavio na njih njihove daske, utaknuo njihove prijevornice i podigao njihove stupove.

19 I razapeo pokrov za šator, nad šatorom i stavio povrh njega gornji pokrov šatora, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

20 Nato je uzeo Svjedočanstvo i stavio ga u škrinju, utaknuo motke na škrinju i stavio pomirilište gore na škrinju.

21 I unio je škrinju u šator, objesio unutrašnju zavjesu za zaklon, i tako odijelio škrinju Svjedočanstva, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

22 Postavio je stol u šator sastanka, na sjevernu stranu šatora, izvan zavjese.

23 Na njega je poredao prikazne kruhove pred Gospodinom, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

24 Postavio je svjetiljku sa stalkom u šator sastanka naprema stolu na južnoj strani šatora.

25 I zapalio žižke pred Gospodinom, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

26 Postavio je zlatni žrtvenik u šator sastanka pred zavjesu.

27 I na njemu spalio miomirisni kâd, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

28 Onda je objesio zavjesu na ulaz šatora.

29 Žrtvenik za žrtve paljenice postavio je

pred ulaz u šator sastanka i prineo na njemu žrtvu paljenicu i prinos, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

30 On je postavio umivaonicu između šatora sastanka i žrtvenika i nalio u nju vode za pranje.

31 Prali su iz nje sebi ruke i noge Mojsije i Aron i njegovi sinovi.

32 Kad god bi ulazili u šator sastanka ili pristupali k žrtveniku, prali bi se, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

33 I napravio je dvorište oko šatora sastanka i oko žrtvenika i objesio zavjesu na ulaz u dvorište. Tako je Mojsije dovršio posao.

34 Onda je oblak pokrio šator sastanka, i šator se napunio slavom Gospodinovom.

35 Mojsije nije mogao ući u šator sastanka, jer se bio na njega spustio oblak, i Gospodinova slava napunila je šator.

36 Kad god se za cijeloga njihova putovanja oblak podigao od šatora, zaputili bi se Izraelovi sinovi.

37 A kad se nije oblak podigao, oni se ne bi zaputili sve do dana kad bi se opet podigao.

38 A oblak je Gospodinov bio danju nad šatorom, a noću je bio nad njim pun ognjenom svjetlošću pred očima svega Izraela na svemu njegovu putovanju.

Levitski Zakon

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

1 Gospodin je pozvao Mojsija i progovorio mu iz šatora sastanka, govoreći: **2** "Govori Izraelovim sinovima i objavi im: 'Kad bilo tko od vas donese žrtvu Gospodinu neka prinese žrtvu od stoke, onda prinesite žrtvu od stada goveda i od stada ovaca.

3 Ako je njegova žrtva kao žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško bez mane životinju; neka je donese dragovoljno pred ulaz u šator sastanka pred Gospodina.

4 Onda neka položi ruku na glavu žrtvi paljenici. I bit će milostivo primljeno i za njega pribavljeno pomirenje.

5 Onda neka zakolje junca pred Gospodinom, a svećenici, Aronovi sinovi, neka prinesu krv i, neka krvlju poškrope unaokolo žrtvenik koji stoji na ulazu u šator sastanka.

6 Neka odere žrtvu paljenicu i neka je rasiječe na dijelove.

7 Sinovi svećenika Arona neka nalože oganj na žrtveniku i neka stave drva na oganj.

8 Onda neka svećenici, Aronovi sinovi, polože komade zajedno s glavom i lojem na drva što su naslagana na ognju na žrtveniku,

9 a droba i noge neka operu u vodi, onda neka svećenik spali sve zajedno na žrtveniku kao žrtvu paljenicu, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

10 Ako netko prinese kao žrtvu paljenicu sitnu stoku, ovce ili koze, neka žrtvuje muško bez mane životinju.

11 Neka je zakolje pred Gospodinom na sjevernoj strani žrtvenika; a svećenici, Aronovi sinovi, neka poškrope krvlju žrtvenik unaokolo.

12 Neka je rasiječe na dijelove i svećenik neka ih položi zajedno s glavom i lojem na drva što su naslagana na ognju i na žrtveniku.

13 a droba i noge neka opere. Nato neka svećenik sve zajedno prinese i spali na žrtveniku. To je žrtva paljenica, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

Levitski Zakon

14 Ako netko prinese Gospodinu kao žrtvu paljenicu ptice, neka prinese svoju žrtvu grlice ili golubiće.

15 Svećenik neka ju donese na žrtvenik, neka joj zaokrene vratom i spali ju na žrtveniku, a krv neka iscure žrtveniku sa strane.

16 Neka joj ukloni gušu s perjem i baci je pokraj žrtvenika na istočnu stranu na pepeljnjak.

17 Potom neka ju raspori duž krila, a da ju ne rastrgne, a svećenik neka ju spali na žrtveniku na drvima što su naslagana na ognju, to je žrtva paljenica, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

2 Ako netko prinosi žitni prinos Gospodinu neka bude prinos bijelo brašno i neka ga polije uljem i na to stavi miomirisni kâd.

2 Neka ga donese svećenicima, Aronovim sinovima, a jedan od njih neka od toga uzme punu šaku i ulje i sav miomirisni kâd. Svećenik neka spali kâd na žrtveniku kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

3 A ostali dio žitnog prinosa, to neka pripadne Aronu i njegovim sinovima. To je najsvetija žrtva Gospodinu od žrtava ognjem spaljenih.

4 Ako prinosite žitni prinos, nešto u peći pečeno, onda pripravi od bijelog brašna beskvasne pogače što su zamiješene uljem, ili beskvasne mlince što su namazani uljem.

5 Ako ti je prinos nešto pečeno u tavi, neka je pripravljeno od beskvasnoga bijeloga brašna, uljem zamiješena.

6 Rastrgaj ga na komade i polij ih uljem; tako je to žitni prinos.

7 Ako li ti je prinos priređen u kotliću neka je pripravljen od bijelog brašna s uljem.

8 Onda donesi žitni prinos, što je tako priređena Gospodinu, a predaj ga svećeniku da ga odnese na žrtvenik.

9 Svećenik neka uzme od žitne žrtve mirisni dio njegov i neka ga spali na žrtveniku; to je žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu!

10 Sto preostane od žitne žrtve, neka pripadne Aronu i njegovim sinovima. To je najsvetije od žrtava ognjem spaljenih Gospodinu.

11 Ni jedna žitna žrtva što se prinosi Gospodinu ne smije biti pripravljena s kvascem, jer ne smijete kvasac ili med prinijeti Gospodinu kao žrtvu ognjem spaljenu.

12 Kao žrtvu od prvina plodova možete ih prinijeti Gospodinu, ali na žrtvenik se ne smiju spaliti na ugodan miris.

13 Sve prinose od svoje žitne žrtve mora

se osoliti. Nikada ne smije sol zavjeta s tvojim Bogom uzmanjkati kod tvojega prinosa. Kod svih svojih prinosa, moraš prinijeti sol.

14 Ako hoćeš prinijeti Gospodinu prvinu plodova, onda moraš popržene na ognju klasove od prvoga ploda u vrtovima prinijeti kao prinos od prvina.

15 Polij ulje na njih i okadi ih. Tako je to žitna žrtva.

16 Onda neka svećenik spali kao žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu njegov mirisni dio: jedan dio od prvoga ploda i od ulja i sav miomirisni kâd.

Uredbe za mirotvorne žrtve

3 Kad hoće netko prinijeti kao žrtvu mirotvornu goveda, neka žrtvuje mušku ili žensku životinju bez mane.

2 Neka položi ruku na glavu žrtvene životinje i zakolje je pred ulazom u šator sastanka. Svećenici Aronovi sinovi, neka izliju krv na žrtvenik unaokolo.

3 Onda neka od žrtve mirotvorne prinese kao žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu loj što pokriva droba i sav loj na drobima; **4** oba bubrega s lojem što je na slabinama i privjesak što je na jetrima; neka to izvadi s bubrezima.

5 Aronovi sinovi moraju to spaliti na žrtveniku nad žrtvom paljenicom što leži na drvima na ognju, kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

6 Ako je njegov prinos žrtva mirotvorna Gospodinu sitna stoka, muško ili žensko, neka prinese bez mane.

7 Ako prinese ovcu kao žrtvu, neka je dovede pred Gospodina.

8 Neka položi svoju ruku na glavu žrtvi i neka je zakolje pred šatorom sastanka, a Aronovi sinovi neka poškrope krv po žrtveniku unaokolo.

9 Onda neka od prinese žrtvu mirotvornu kao žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu, dijelove sala i sav tusti rep sve do trtice neka ga odreže. Loj što pokriva droba i sav loj na drobima;

10 oba bubrega loj što je na slabinama i privjesak s lojem na jetrima; neka to izvadi s bubrezima.

11 Svećenik neka to spali na žrtveniku kao hranu, žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu.

12 Ako li je njegov prinos koza, neka je donese pred Gospodina:

13 neka joj položi svoju ruku na glavu i neka ju zakolje pred šatorom sastanka, a Aronovi sinovi neka poškrope krv unaokolo žrtvenika.

14 Potom neka od nje prinese kao žrtvu ognjem spaljenu prinosnu Gospodinu loj što pokriva droba i sav loj na drobima;

15 Oba bubrega s lojem što je na slabinama i privjesak na jetrima; neka to izvadi

Levitiski Zakon

78

s bubrežima.

16 Svećenik neka to spali na žrtveniku kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris; sav loj pripada Gospodinu.

17 Ovo neka je trajna uredba kroz sve vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima: ne smijete jesti ni loja ni krvi.' "

Uredbe za žrtve zbog grijeha

4 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Ako netko nehotice sagriješi protiv koje god zapovijedi Gospodinove i nešto učini što ne smije činiti:

3 ako pomazani svećenik učini grijeh po kojemu krivnja pada i na narod, neka on žrtvuje Gospodinu za grijeh koji je učinio, junca bez mane kao žrtvu za grijeh.

4 Neka dovede junca na ulaz u šator sastanka pred Gospodina, neka položi svoju ruku juncu na glavu i zakolje junca pred Gospodinom.

5 Onda neka uzme pomazani svećenik nešto junčeve krvi i unese ju u šator sastanka.

6 Svećenik neka umoči prst svoj u krv i neka s nešto krvi poškropi sedam puta pred Gospodinom, ispred zavjese svetišta.

7 Onda neka svećenik namaže nešto krvi na robove žrtvenika s miomirisnim kadom što stoji pred Gospodinom u šatoru sastanka. Svu ostalu krv junčevu neka izlije na podnožje žrtvenika za žrtve paljenice što stoji na ulazu u šator sastanka.

8 Sav loj junca koji žrtvuje za grijeh, neka izvadi iz njega: loj što pokriva droba i sav loj na drobima;

9 oba bubrega s lojem što je na slabinama i privjesak na jetrima; s bubrežima neka to izvadi,

10 onako kako se vadi iz junca za žrtvu mirotvornu. Onda neka to spali svećenik na žrtveniku za žrtve paljenice.

11 Ali junčevu kožu i sve njegovo meso s glavom i nogama, njegova droba s izmetinom—

12 cijeloga junca neka iznese van pred tabor na koje čisto mjesto, ondje gdje se istresa pepeo, i neka ga spali na hrpi drva, na mjestu gdje se istresa pepeo, neka se spali.

13 Ako bi sva zajednica Izraelovih sinova nehotice sagriješila, a da ne bi bila toga svjesna, pa bi prestupila koju god zapovijed Gospodinovu i tako upala u krivnju zbog bilo čega što je zabranjeno;

14 kad se dozna za grijeh koji je učinila, onda neka zajednica prinese jednoga junca kao žrtvu za grijeh i dovede ga pred šator sastanka.

15 Starješine zajednice neka pred Gospodinom polože juncu na glavu svoje ruke a jedan neka zakolje junca pred Gospodinom.

16 Potom neka posvećeni svećenik unese nešto krvi junčeve u šator sastanka.

17 Svećenik neka umoči prst svoj u krv i neka s nešto krvi sedam puta poškropi pred Gospodina, prema zavjesi.

18 Onda neka svećenik namaže nešto krvi na robove žrtvenika što stoji pred Gospodinom u šatoru sastanka; a svu ostalu krv neka izlije na podnožje žrtvenika za žrtve paljenice što stoji na ulazu u šator sastanka.

19 Onda neka sav loj izvadi iz njega i spali na žrtveniku.

20 Neka onda čini s juncem onako kako je činio s juncem kod žrtve za grijeh; tako neka čini s njim. Kad im svećenik tako pribavi pomirenje, bit će im oprošteno.

21 Ali junca neka iznese van pred tabor i neka ga spali onako kako je spalio tek spomenutog junca. To je žrtva za grijeh zajednice.

22 Kad glavar sagriješi i učini nešto nehotice i tako prestupi koju god od zapovijedi Gospodina, svojega Boga, i tako padne u krivnju,

23 ili ako se dozna za njegov prijestup kojim je skrivio, neka donese kao svoj prinos jarca bez mane.

24 Neka položi svoju ruku jarcu na glavu i neka ga zakolje ondje gdje se pred Gospodinom kolju životinje za žrtve paljenice. Tako je to žrtva za grijeh.

25 Svećenik neka uzme svojim prstom nešto krvi žrtve za grijeh i neka pomaže na robove žrtvenika za žrtve paljenice, a ostalu krv neka izlije na podnožje žrtvenika za žrtve paljenice.

26 Sav loj neka spali na žrtveniku kao loj žrtve mirotvorne. Kad mu svećenik tako pribavi pomirenje za njegov prijestup, bit će mu oprošteno.

27 Ako netko iz običnog naroda sagriješi i učini nešto nehotice i tako prestupi koju god od zapovijedi Gospodina, svojega Boga, i tako padne u krivnju,

28 ili ako se dozna za njegov prijestup kojim je skrivio, neka donese kao svoj prinos kozu bez mane za učinjenu pogrešku.

29 Neka položi svoju ruku na glavu žrtvi za grijeh i neka zakolje žrtvu za grijeh na mjestu određenom za žrtvu paljenicu.

30 Svećenik neka uzme prstom nešto krvi i neka pomaže na robove žrtvenika za žrtve paljenice i neka izlije ostalu krv na podnožje žrtvenika.

31 Sav loj neka izvadi, kako se vadi loj kod žrtve mirotvorne; onda neka to svećenik spali na žrtveniku na ugodan miris Gospodinu. Kad mu svećenik tako

Levitski Zakon

pribavi pomirenje, bit će mu oprošteno.

32 Ako prinosi ovcu kao žrtvu za grijeh, neka žrtvuje žensku, bez mane životinju.

33 Neka položi ruku na glavu žrtvi za grijeh i neka je zakolje kao žrtvu za grijeh ondje gdje se kolje žrtva paljenica.

34 Svećenik neka uzme prstom nešto krvi žrtve za grijeh i neka namaže na rogove žrtvenika za žrtve paljenice. Ostalu krv neka izlije na podnožje žrtvenika.

35 Sav loj neka izvadi kako se vadi loj ovce kod žrtve mirotvorne. Svećenik neka to onda spali na žrtveniku, prema Gospodinovim žrtvama ognjem spaljenih. Kad mu svećenik tako pribavi pomirenje za učinjeni prijestup, bit će mu oprošteno.

Posebni primjeri žrtava za grijeh

5 Ako netko sagriješi time da čuje poziv na svjedočenje i mogao bi biti svjedok, jer je sam vidio ili je drukčije saznao, pa ipak ne prijavi, krivnju nosi na sebi.

2 Ili ako se netko dotakne nečega nečista, strvine nečiste zvijeri ili strvine nečiste kućne životinje, ili strvine nečiste životinje što gmiže, a da toga nije svjestan, nečist je i kriv je.

3 Ili ako se dotakne čovječje nečistoće, bilo kakve vrste nečistoće kojom se može onečistiti, a da toga nije svjestan, kriv je kad to shvati.

4 Ili ako se netko zaklinje nepromišljeno da će učiniti dobro ili zlo, pa bilo koja god stvar za koju se zaklinje nepromišljeno, a da toga nije svjestan, kad to shvati, kriv je za svaku od tih riječi.

5 Neka bude, kad on bude kriv za bilo koju od tih stvari, neka prizna da je sagriješio u toj stvari.

6 I neka onda dovede Gospodinu prinosnicu za prijestup koji je učinio, žensko od sitne stoke, ovcu ili kozu, kao žrtvu za grijeh. Svećenik neka mu tim pribavi pomirenje za njegov prijestup.

7 Ako li ne bi bio u stanju prinijeti jedan komad sitne stoke neka prinese Gospodinu za svoj prijestup dvije grlice ili dva golubića, jedno kao žrtvu za grijeh, drugo kao žrtvu paljenicu.

8 Neka donese to svećeniku, a on neka najprije žrtvuje ono što je određeno za grijeh. Neka mu zaokrene glavom kod šije tako da je posve ne otrgne.

9 Neka onda poškropi krvlju od žrtve za grijeh stranu žrtvenika, a ostala krv neka se iscijedi na podnožje žrtvenika. To je žrtva za grijeh.

10 Drugo neka onako kako se pristoji prinese kao žrtvu paljenicu. Kad mu tako svećenik pribavi pomirenje za prije-

stup koji je počinio, bit će mu oprošteno.

11 Ako li ne bi bio u stanju prinijeti dvije grlice ili dva golubića, neka prinese svoj prinos za prijestup svoj desetinu efe bijeloga brašna kao žrtvu za grijeh. Neka na nju ne izlijeva ulja i ne stavlja mirisnog káda, jer to je žrtva za grijeh.

12 Neka to donese svećeniku, a svećenik neka uzme od toga punu šaku kao njezin mirisni dio i neka spali na žrtveniku nad Gospodinovim žrtvama ognjem spaljenih. Tako je to žrtva za grijeh.

13 Kad mu je tako svećenik pribavio pomirenje za prijestup koji je u čemu god od ovoga učinio, bit će mu oprošteno. Ostalo neka pripadne svećeniku kao žitni prinos."

14 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

15 "Ako netko pronevjeri nešto i nepromišljeno sagriješi zbog stvari što su posvećene Gospodinu, neka prinese Gospodinu žrtvu za grijeh od sitne stoke ovna bez mane, koji po tvojoj procjeni vrijedi najmanje dva šekela srebra po vrijednosti šekela svetišta; to je žrtva za prijestup.

16 Iznos za koji je ošteti svetište neka nadoknadi i još peti dio iznosa priloži i preda svećeniku. Kad mu je svećenik prinesenim ovnom na žrtvu za prijestup pribavio pomirenje, bit će mu oprošteno.

17 Ako netko sagriješi i učini što zabranjuju zapovijedi Gospodinove, ne znajući o tomu, kriv je i nosi na sebi zlodjela.

18 I neka donese svećeniku od sitne stoke ovna bez mane po procjeni tvojoj kao žrtvu za prijestup. Kad mu onda svećenik zbog prijestupa koji je počinio, a da nije znao, pribavi pomirenje, bit će mu oprošteno.

19 To je žrtva za prijestup; on je zaista sagriješio protiv Gospodina."

6 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Ako netko sagriješi i pronevjeri Gospodinu nešto time da utaji svojem bližnjemu što mu je izručeno u pohranu i povjereno, i tako krađom ili pritiskom iskoristi i prevari svojega bližnjega;

3 ili nade izgubljeno, pa utaji, ili se krivo zakune za koju god stvar, kojom može čovjek sagriješiti;

4 onda neka bude, kad tako sagriješi i skrivi, neka vrati ukradeno i nadoknadi ono što je nepošteno prisvojio, ili što mu je bilo izručeno u pohranu i povjereno, ili izgubljeno što je našao;

5 ili sve ono za što se krivo zakleo, i to neka vrati u cijeloj svojoj vrijednosti i još neka pridoda peti dio iznosa, neka to vrati vlasniku onaj dan kad prinosi žrtvu za svoj prijestup.

Levitiski Zakon

80

6 Neka donese svećeniku iz svojega stada jednoga ovna bez mane, po tvojoj procjeni, kao žrtvu za prijestup Gospodinu.

7 Tako neka mu svećenik pribavi pomirenje pred Gospodinom, i bit će mu sve ono oprošteno, pa bilo kakav prijestup bio koji je počinio."

8 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

9 "Daj Aronu i njegovim sinovima ovu zapovijed: 'Ovo su uredbе za žrtvu paljenicu: ova žrtva paljenica mora ostati na žrtveniku, gdje je bila zapaljena, cijelu noć sve do jutra; i oganj na žrtveniku mora tako gorjeti neprestano.

10 Svećenik neka odjene svoju lanenu haljinu i navuče lanene gaće na svoje tijelo, i neka uzme pepeo od žrtve paljenice koja je ognjem bila spaljena, i neka ga istrese pokraj žrtvenika.

11 Onda neka svuče svoje haljine, neka odjene druge haljine i neka iznese pepeo van pred tabor na koje čisto mjesto.

12 Oganj na žrtveniku mora gorjeti neprestano i nikad da se ne smije utrnuti. Svako jutro neka svećenik naloži drva na oganj, neka stavi na njega žrtvu paljenicu i neka spali na njemu komade sala od mirotvornih žrtava.

13 Oganj neka gori neprestano na žrtveniku; nikada se ne smije utrnuti.

14 Ovo je zakon za žitni prinos: Aronovi sinovi neka ga prinesu na žrtvenik pred Gospodina.

15 On neka od toga uzme svoju punu šaku bijeloga brašna i ulja od prinosa, i sav miomirisni kád što je na prinosu i neka to spali na žrtveniku na ugodan miris, kao mirisni dio Gospodinu.

16 Što još preostane od njega, Aron i njegovi sinovi neka to jedu. Neka se jede s beskvasnim kruhom na svetom mjestu, u dvorištu šatora sastanka neka to jedu.

17 Ne smije se peći s kvascem. Ja sam im to dao kao njihov dio od mojih žrtava ognjem spaljenih. To je najsvetije kao žrtva za grijeh i žrtva za prijestup.

18 Svi muški Aronovi potomci smiju to jesti. Ovo neka bude vječna uredba u svim vašim naraštajima, za žrtve ognjem spaljene Gospodinu. Svaki koji ih se dotakne bit će svet."

19 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

20 "Prinos koji Aron i sinovi njegovi moraju žrtvovati Gospodinu na dan kada se jedan pomaže, neka se sastoji u jednoj desetini efe bijeloga brašna kao redovitom prinosu, jedna polovica od toga ujutro, druga uvečer.

21 Na tavi neka se pripravi s uljem i prinese kad je dobro umiješen. Prinesi pečenog u komadima kao prinos na

ugodan miris Gospodinu.

22 Svećenik između njegovih sinova, koji je pomazan na njegovo mjesto, neka ga prinosi. To je vječna uredba Gospodinu. Neka se posve spali.

23 Jer svaki prinos svećenikov neka se sav spali; ne smije se od njega ništa pojesti."

24 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

25 "Govori Aronu i njegovim sinovima, ovako: 'Ovo je zakon za žrtve za grijeh: na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh, neka se kolje žrtva za grijeh pred Gospodinom. To je najsvetije!

26 Samo svećenik, koji prinosi žrtvu za grijeh, smije ju jesti. Neka se jede na svetom mjestu u dvorištu šatora sastanka.

27 Svaki tko se dotakne njezina mesa, postaje svet, i ako mu nešto krvi poškropi haljinu, operi na svetom mjestu onaj dio što je poškropljen.

28 Zemljana posuda, u kojoj je bila kuhana, mora se razbiti. Ako je kuhana u posudi mjedenoj, onda se mora istrti i vodom isprati.

29 Samo muški pripadnici svećenstva smiju od toga jesti. To je najsvetije!

30 Ali nijedna žrtva za grijeh, od koje se jedan dio krvi unese u šator sastanka, da u svetom mjestu pribavi pomirenje, ne smije se jesti, nego se mora spaliti na vatri.

7 Ovo je zakon za žrtvu prijestupa. To je najsvetije!

2 Na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za prijestup, a krvlju njezinom mora se poškropiti žrtvenik unaokolo.

3 Sav loj njezino neka se prinese: tusti rep s lojem što pokriva droba,

4 oba bubrega s lojem njihovim što je na slabinama i tusti privjesak na jetrima neka se izvadi s bubrezima.

5 Svećenik neka to onda spali na žrtveniku kao žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu. Tako je to žrtva za prijestup.

6 Svi muški svećenici smiju to jesti. Neka se jede na svetom mjestu. To je najsvetije.

7 Žrtva za prijestup je isto kao i žrtva za grijeh; za obje je isti zakon: neka pripadne svećeniku koji je njom pribavio pomirenje.

8 Svećeniku koji za nekoga prinosi žrtvu paljenicu, neka pripadne koža životinje od žrtve paljenice koju je prineo.

9 Onda svaki žitni prinos što je pečen u peći i sve što se priredi u kotliću ili na tavi, neka pripadne svećeniku koji to prinosi.

10 Ali svaki žitni prinos što se priredi s uljem ili je suh, neka pripadne jednako

Levitski Zakon

svim Aronovim sinovima, jednomu kao i drugomu.

11 Ove uredbe vrijede za žrtvu mirotvornu što se prinosi Gospodinu.

12 Ako je netko prinosi u zahvalu, onda će sa žrtvom zahvalnom prinijeti još beskvasne kolače s uljem zamiješene i beskvasne mlince uljem namazane i bijelo brašno zamiješeno s uljem i priređeno za kolače.

13 S kolačima od kvasnoga tijesta neka prinese svoj prinos zajedno sa njegovom zahvalnom mirotvornom žrtvom.

14 Od toga će prinijeti po jedan kolač kod svakoga prinosa kao podizanje Gospodinu. To će pripasti svećeniku koji poškropi krvlju od žrtve mirotvorne.

15 Meso zahvalne mirotvorne žrtve mora se pojesti na dan kad se prinosi; ne smije se ništa od toga ostaviti do idućeg jutra.

16 Ako li se prinosi žrtva zbog zavjeta ili od slobodne volje, onda neka se pojede meso na dan kad se prinosi žrtva. Ipak se smije što je od toga preostalo, još sutradan jesti.

17 Ali što treći dan preostane od žrtvenog mesa, mora se spaliti.

18 Jer ako bi se još treći dan jelo od mesa žrtve mirotvorne, ne bi to bilo pravo. Onomu, koji ju je prineo, ne bi se ubrojila, nego bi se smatrala odvratnom, i svaki koji bi jeo od toga, nosio bi na sebi krivnju.

19 I takvo meso što se dotaklo bilo čega nečistoga, ne smije se jesti, nego se mora spaliti. A čisto meso smije jesti tko god je čist.

20 A ona osoba koja jede od mesa od žrtve mirotvorne što pripada Gospodinu, dok je nečist, ta osoba neka se iskori-jeni iz svojega naroda!

21 Tko se dotaknuo bilo čega nečistoga: ili nečist čovjeka, ili nečiste životinje, ili koje mu drago nečiste grozote, pa ipak jede meso žrtve mirotvorne što je bila prinesena Gospodinu, taj neka se iskori-jeni iz svojega naroda."

22 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

23 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Ne smijete jesti nikakva loja od goveda, ovaca i koza.

24 Loj životinja što crknu, ili ih zvijer razdere, smije se upotrijebiti u koju mu drago svrhu, ali ga ne smijete jesti.

25 Jer svaki koji jede loj životinje što se prinosi Gospodinu kao žrtva ognjem spaljena, onaj koji ju jede neka se iskori-jeni iz svoga naroda.

26 Isto tako ni u jednom svojem prebivalištu ne smijete jesti krvi ni od ptica ni od životinja.

27 Tko jede bilo koju krv, neka se iskori-jeni iz svojega naroda!"

28 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

29 "Objavi Izraelovim sinovima ovu zapovijed: 'Tko prinosi Gospodinu žrtvu mirotvornu, taj će prinijeti Gospodinu dužni dio od svoje mirotvorne žrtve.

30 On neka sam prinese žrtvu, ognjem spaljenu Gospodinu. Neka prinese loj s grudima da se grudi prinosе mahanjem kao prinos mahanja pred Gospodinom.

31 Ali loj neka svećenik spali na žrtveniku, a grudi će pripasti Aronu i njegovim sinovima.

32 I desno stegno neka se dade svećeniku kao žrtvu podizanja od svojih mirotvornih žrtava.

33 Onomu između Aronovih sinova koji prinosi krv i loj žrtve mirotvorne, kao dio će pripasti desno stegno.

34 Jer grudi, prinos mahanja i stegno prinos podizanja uzimam od Izraelovih sinova, dio od njihovih mirotvornih žrtava i dajem ih svećeniku Aronu i njegovim sinovima kao vječnu pristojbu od strane Izraelovih sinova.'"

35 To je posvećeno za Arona i njegove sinove od Gospodinovih žrtava ognjem spaljenih, na dan kad ih je Mojsije postavio da služe Gospodinu kao svećenici.

36 To je zapovjedio Gospodin da se preda njima na dan kad ih je pomazao kao dar od strane Izraelovih sinova. To je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje.

37 To je zakon za žrtvu paljenicu, prinos, žrtvu za grijeh i žrtvu za prijestup, žrtvu posvećenja i žrtvu mirotvornu.

38 što je Gospodin zapovjedio Mojsiju na Gori Sinaj kad je zapovjedio Izraelovim sinovima da u Pustinji Sinaj svoje žrtve prinosе Gospodinu.

Posvećenje svećenika

8 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Uzmi Arona i s njim njegove sinove, uz to svetu odjeću i ulje pomazanja, junca kao žrtvu za grijeh dva ovna i košaricu beskvasnih kruhova.

3 Onda skupi svu zajednicu na ulazu u šator sastanka."

4 Mojsije je učinio kako mu je zapovjedio Gospodin i zajednica se skupila na ulazu u šator sastanka.

5 Onda je Mojsije rekao zajednici: "Ovo je sve zapovjedio Gospodin da se učini."

6 I doveo je Mojsije Arona i njegove sinove i oprao ih vodom.

7 I odjenuo mu košulju, opasao ga pojasom, ogrnuo ga ogrtačem, stavio mu povrh njega oplećak, stegao mu pojas oplećka i tako ga pričvrstio na njemu.

8 Onda pričvrstio na istom naprsnik i stavio u naprsnik Urim i Tumim.

Levitski Zakon

82

9 I stavio mu kapu na glavu i pričvrstio sprijeda na kapu zlatnu čeonu pločicu, svetu krunu, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

10 Onda je Mojsije uzeo ulje pomazanja, pomazao sveto Prebivalište i sve u njemu i tako ga posvetio.

11 Poškropio nešto sedam puta na žrtvenik i pomazao žrtvenik, i sav njegov pribor njegovu umivaonicu i njezino podnožje, da ih posveti.

12 On je izlio Aronu nešto ulja pomazanja na glavu i pomazao ga da ga tako posveti

13 Nato je doveo Mojsije Aronove sinove, odjenuo im košulje, opasao ih pojasom i stavio im visoke kape na glave, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

14 I doveo je junca kao žrtvu za grijeh i Aron i njegovi sinovi položili su svoje ruke na glavu juncu žrtve za grijeh,

15 i Mojsije ga zaklao. Onda je uzeo krvi svojim prstima, namazao je na robove žrtvenika unaokolo, i očistio tako žrtvenik od grijeha. Ostalu krv izlio je na podnožje žrtvenika, i posvetio ga kad ga je očistio.

16 Onda je uzeo sav loj što je pokrivaio droba i tusti privjesak na jetrima i oba bubrega s njihovim lojem i to je Mojsije spalio na žrtveniku.

17 Junca, kožu njegovu, meso njegovo i droba i izmetinu spalio izvan tabora, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

18 Onda je doveo ovna kao žrtvu paljenicu, i Aron i njegovi sinovi položili svoje ruke na glavu ovnu,

19 a Mojsije ga zaklao i poškropio krvlju žrtvenik unaokolo.

20 Rasjekao ovna na njegove dijelove i Mojsije je spalio glavu i komade i loj.

21 Droba i noge oprao vodom. Onda je spalio Mojsije cijelog ovna na žrtveniku. Tako je to bila žrtva paljenica, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

22 Nato je doveo drugoga ovna, ovna za posvećenje, i Aron i njegovi sinovi položili su svoje ruke na glavu ovnu.

23 i Mojsije ga zaklao, uzeo nešto krvi i namazao je na resicu desnoga uha Aronu i na palac njegove desne ruke i na veliki palac njegove desne noge.

24 Onda je Mojsije doveo Aronove sinove; namazao s nešto krvi na resicu njihova desnoga uha i na palac njihove desne ruke i na desni veliki nožni palac. A ostalom krvlju poškropio žrtvenik unaokolo.

25 Potom je uzeo loj, tusti rep i sav loj što pokriva droba i privjesak na jetrima i oba bubrega s njihovim lojem i desno stegno;

26 i iz košarice s beskvasnih kruhova što

je stajala pred Gospodinom, jedan kolač beskvasni, jedan kolač s uljem priređen i jednu pogaču, i stavio ih uz komade loja i uz desno stegno.

27 Sve je to dao Aronu i njegovim sinovima u ruke i žrtvovao mahanjem kao prinos mahanja pred Gospodinom.

28 Onda ih je Mojsije uzeo njima iz ruku i spalio na žrtveniku nad žrtvom paljenicom. To su bile žrtve posvetnice na ugodan miris. To je bila žrtva ognjem spaljena Gospodinu.

29 Mojsije je uzeo grudi i žrtvovao ih podizanjem i mahanjem pred Gospodinom. One su Mojsijev dio od ovna za posvećenje, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

30 Nato je uzeo Mojsije nešto ulja pomazanja i krvi na žrtveniku i tim poškropio Arona i njegove haljine; isto tako njegove sinove i haljine njegovih sinova, i tako posvetio Arona i njegove haljine, isto tako i njegove sinove i haljine njegovih sinova.

31 Mojsije je rekao Aronu i njegovim sinovima: "Kuhajte meso na ulazu u šator sastanka i ondje ga jedite s kruhom što se nalazi u košarici za žrtvu posvećenja, kako sam zapovjedio, govoreći: 'Aron i njegovi sinovi će ih jesti.'"

32 Što preostane od mesa i kruha ognjem ćete spaliti.

33 I ne smijete sedam dana otići od ulaza šatora sastanka, sve do dana kad se navrší vrijeme vašega posvećenja, jer sedam dana će trajati vaše posvećenje.

34 Kako je on danas činio, tako je Gospodin zapovjedio činiti, da vam se pribavi pomirenje.

35 Morate sedam dana, po danu i po noći, ostati na ulazu u šator sastanka i vršiti uredbe Gospodinove tako da ne pomrete, jer takvu sam zapovijed dobio."

36 Aron i njegovi sinovi učinili su sve što je zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

9 I dogodilo se na osmi dan da je Mojsije pozvao Arona i njegove sinove i starješine Izraelove

2 i rekao Aronu: "Uzmi sebi junca kao žrtvu za grijeh i ovna kao žrtvu paljenicu, oba bez mane i prinesi ih pred Gospodinom.

3 A Izraelovim sinovima zapovjedi, govoreći: 'Uzmite jarca kao žrtvu za grijeh i tele i ovcu, oboje od jedne godine i bez mane, kao žrtvu paljenicu.

4 I vola i ovna kao žrtvu mirotvornu da ih žrtvujete pred Gospodinom, uz to žitni prinos s uljem zamiješen, jer danas će vam se objaviti Gospodin."

5 Donijeli su onda to što je zapovjedio Mojsije pred šator sastanka i sva je zajednica došla u blizinu i stupila pred Gos-

podina.

6 Onda je rekao Mojsije: "Ovo vam je Gospodin zapovjedio činiti, i slava Gospodina će vam se prikazati."

7 I Mojsije je rekao Aronu: "Stupi na žrtvenik i prinesi svoju žrtvu za grijeh i svoju žrtvu paljenicu da pribaviš pomirenje sebi i svojem narodu, i prinesi prinos za narod da im pribaviš pomirenje, kako je zapovjedio Gospodin."

8 I stupio Aron žrtveniku i zaklao tele što je bilo određeno za njega kao žrtva za grijeh.

9 Aronovi sinovi dodali mu krv, on je umočio prst svoj u krv i namazao na rogove žrtvenika. Ostalu krv izlio na podnožje žrtvenika.

10 Onda loj i bubrege i privjesak na jetrima od žrtve za grijeh spalio na žrtveniku, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

11 A meso i kožu spalio izvan tabora.

12 Potom zaklao žrtvu paljenicu i Aronovi sinovi dodali su mu krv kojom je poskropio žrtvenik unaokolo.

13 Onda su mu dodali žrtvu paljenicu, rasječenu na komade, zajedno s glavom, i on to spalio na žrtveniku.

14 Oprao droba i noge i spalio ih na žrtveniku nad žrtvom paljenicom.

15 Onda je prineo prinos za narod. Uzeo jarca što je određen za narod kao žrtva za grijeh, zaklao ga kao prije i prineo ga kao žrtvu za grijeh.

16 I donio žrtvu paljenicu i prineo ju na propisan način.

17 Nadalje je prineo žitni prinos, uzeo od njega punu šaku i spalio na žrtveniku, pokraj jutarnje žrtve paljenice.

18 I zaklao je vola i ovna kao žrtvu mirotvornu za narod. Aronovi sinovi dodali su mu krv kojom poskropi žrtvenik unaokolo.

19 A komade loja od vola, tusti rep od ovna i loj što pokriva droba, bubrege i privjesak na jetrima.

20 ove komade loja položio na komade grudi, onda spalio komade loja na žrtveniku.

21 A komade grudi i desno stegno žrtvovala Aron podizanjem i mahanjem pred Gospodinom, kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

22 Onda je raširio Aron svoje ruke nad narod i blagoslovi ga. Pošto je bio prineo žrtvu za grijeh, žrtvu paljenicu i žrtvu mirotvornu, sišao sa žrtvenika.

23 Nato su otišli Mojsije i Aron u šator sastanka. Kad su izašli, blagoslovili su narod. Onda se objavila svemu narodu slava Gospodina.

24 I oganj je izašao od Gospodina i spalio na žrtveniku žrtvu paljenicu i komade loja. Kad je to vidio sav narod, klicao je i popadao ničice na svoje lice.

Ponašanje svećenika

10 A Aronovi sinovi Nadab i Abihu uzeli su svaki svoju kadionicu, stavili su oganj u njih i tako prinijeli Gospodinu zabranjeno kadenje, što im on nije zapovjedio.

2 Ali oganj je izašao od Gospodina i spalio ih, i tako su umrli pred Gospodinom.

3 Onda je Mojsije rekao Aronu: "Ovo je što je Gospodin navijestio, govoreći: 'Onima koji mi stoje blizu ja moram biti držan svet; i pred svim narodom sebe ću proslaviti.'" A Aron je šutio.

4 I Mojsije je dozvaio Mišaela i Elisafana, Uzielove sinove, strica Aronova i rekao im: "Dodite i odnesite svoju braću ispred svetišta van izvan tabora!"

5 Oni su prišli i iznijeli ih o njihovim košuljama izvan tabora, kako je zapovjedio Mojsije.

6 Mojsije je zapovjedio Aronu i njegovim sinovima Eleazaru i Itamaru: "Ne smijete svoje vlasi neuređeno spuštati i svoje haljine derati, da ne umrete i Gospodin bi se razgnjevio na sav narod. A vaša braća, sva kuća Izraelova, neka oplakuje požar koji je zapalio Gospodin."

7 I ne smijete ostaviti ulaz u šator sastanka da ne umrete, jer je na vas došlo Gospodinovo ulje pomazanja." I učinili su tako po zapovijedi Mojsijevoj.

8 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

9 "Vina i jakoga pića ne smijete piti, ni ti ni tvoji sinovi, kad ulazite u šator sastanka! Inače biste morali umrijeti. To neka je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje;

10 da biste mogli razlikovati između svetoga i nesvetoga, između čistoga i nečistoga.

11 I Izraelove sinove poučavaj u svim zakonima što vam ih je objavio Gospodin preko Mojsija."

12 Onda je Mojsije govorio Aronu i njegovim sinovima Eleazaru i Itamaru, koji su još preostali: "Uzmite žitni prinos što je preostao od Gospodinovih žrtava ognjem spaljenih i jedite ga bez kvasa pokraj žrtvenika; jer je najsvetije.

13 Morate ga jesti na svetom mjestu jer je dio što pripada tebi i tvojim sinovima od Gospodinovih žrtava ognjem spaljenih; jer takvu sam dobio zapovijed.

14 Grudi od prinosa mahanja i stegno od prinosa podizanja morate jesti na čistom mjestu, ti i s tobom tvoji sinovi i tvoje kćeri; jer to su dio što pripada tebi i tvojim sinovima, što vam je predano od mirotvornih žrtava Izraelovih sinova.

15 Stegno od prinosa podizanja i grudi od prinosa mahanja neka donesu s lojem za žrtvu ognjem spaljenu da se žrt-

Levitiski Zakon

84

vuju podizanjem i mahanjem pred Gospodinom. Onda će to pripasti tebi i tvojim sinovima s tobom kao vječna uredba, kako je zapovjedio Gospodin.”

16 Kada se Mojsije pomno propitao o jarcu žrtve za grijeh, pronašlo se da je bio spaljen. A on se jako razljutio na Eleazara i Itamara, Aronove sinove koji su mu još bili ostali, i rekao:

17 “Žašto niste jeli žrtvu za grijeh na svetom mjestu? Ona je najsvetija i Bog vam je dao da oduzmete krivnju zajednice i pribavite im pomirenje pred Gospodinom.”

18 Krv njezina nije bila unesena u unutrašnjost svetišta, vi ste ju morali jesti na svetom mjestu, kako sam bio zapovjedio.”

19 Aron odgovorio Mojsiju: “Evo, oni su danas prinijeli svoju žrtvu za grijeh i svoju žrtvu paljenicu pred Gospodinom, pa ipak me to pogodilo. I da sam danas jeo meso žrtve za grijeh, bi li to bilo po volji Gospodinu?”

20 Kad je to čuo Mojsije, umirio se.

Čiste i nečiste životinje

11 Nato je rekao Gospodin Mojsiju i Aronu, govoreći:

2 “Govorite Izraelovim sinovima, govoreći ovo: ‘Od svih četveronožaca na zemlji smijete jesti ove životinje:

3 sve što ima papke razdvojene, i to papke razdvojene, i ujedno preživa među životinjama, to smijete jesti.

4 Ali ne smijete jesti od preživača i od onih što imaju papke razdvojene: devu, jer ona preživa, ali nema papaka razdvojenih, nečista vam je.

5 Nadalje svisca, jer on preživa, ali nema papaka posve razdvojenih, nečist vam je.

6 Onda zeca, jer on preživa, ali nema papaka razdvojenih, on vam je nečist.

7 Isto tako svinju; ona ima doduše papke razdvojene, i to papke posve razdvojene, ali ne preživa, ona vam je nečista.

8 Mesa njihova ne smijete jesti i strvine njihove ne smijete se dotaknuti: to vam je nečisto.

9 Od svih u vodi životinja smijete jesti ove: sve životinje u vodi, u morima i rijekama što imaju peraje i ljuske, smijete jesti.

10 A sve životinje u morima i rijekama što nemaju peraja i ljusaka između svega što se giba u vodi, ili bilo što živo što je u vodi između svih živih bića što su u vodi, one su vam odvratne.

11 One će vam biti odvratne! Od mesa njihova ne smijete ništa jesti, strvina njihova neka vam je odvratna.

12 Sve što je u vodi što nema peraja i ljusaka, neka su vam odvratne.

13 Između ptica neka vam budu odvratne ove: ne smiju se jesti, nego su odvratne: orao, strvinar, jastrijeb,

14 tetrijeb, sve vrste sokola;

15 sve vrste gavrana;

16 noj, lastavica, galeb, sve vrste kobaca;

17 sova, gnjurac, ušara,

18 labud, pelikan, i plamenac,

19 roda, sve vrste čaplja, pupavac i šišmiš.

20 Svi krilati kukci što idu na četiri noge, neka su vam odvratni.

21 Između svih krilatih kukaca što idu na četiri noge, smijete jesti samo one što imaju nad svojim nogama stegna, da mogu njima skakati po zemlji.

22 Od njih smijete jesti ove: sve vrste skakavaca selaca, sve vrste skakavaca proždrljivih, sve vrste skakavaca brzonogih i sve vrste cvrčaka i zrikavaca.

23 A sve druge male krilate životinje što imaju četiri noge neka su vam odvratne.

24 Po sljedećim životinjama vi ćete se onečistiti; tko se dotakne strvine njihove, nečist je do večeri.

25 I svaki, koji ponese komad strvine, mora oprati svoje haljine i nečist je do večeri.

26 Sve životinje što imaju papke razdvojene, ali ne posve razdvojene i ne preživaju, neka su vam nečiste, i tko ih se dotakne, nečist je.

27 I sve četveronožne životinje što idu na šapama između svih vrsta životinja, neka su vam nečiste. Tko se dotakne njihove strvine, nečist je do večeri.

28 Tko ponese njihovu strvinu, mora oprati svoje haljine i nečist je do večeri. One su vam nečiste.

29 Između malih životinja što puzu po zemlji, neka su vam nečiste ove: lasica, miš, sve vrste gušterica.

30 Rovka, kameleon, zidni macaklin, zelembač i daždevnjak.

31 Ove neka su vam nečiste između svih životinja što puzaju. Svaki koji ih dotakne kad su mrtve, nečist je do večeri.

32 Svaki predmet na koji padne bilo koja od njih kad je mrtva, nečist je. Bilo da je to drvena posuda, haljina, koža ili vreća, bio to bilo kakav predmet što se rabi, mora se umočiti u vodu. I bit će nečist do večeri; onda će opet biti čist.

33 Ako li jedna od njih padne u koju zemljanu posudu, onda je sve u njoj nečisto i morate ju razbiti.

34 Svako jelo što se jede i na koje dođe takva voda, nečisto je. Isto tako svako piće što se obično pije, u svakoj je takvoj posudi nečisto.

35 I sve na što padne takva strvina, nečisto je. Peć ili ognjište mora se porušiti; oni su nečisti i moraju vam biti nečisti.

Levitski Zakon

36 Samo izvori, studenci i nakapnice ostaju čisti. A tko se dotakne strvine jedne takve životinje, nečist je.

37 Ako li strvina padne na sjemenje koje će se posijati, ono je čisto.

38 Ako li dođe voda na sjemenje, a onda padne strvina na njega, nečisto vam je.

39 Ako uquine koja od životinja što vam služe za jelo, onda je onaj koji se dotakne strvine nečist do večeri.

40 A tko pojede nešto od strvine, mora oprati svoje haljine i ostaje nečist do večeri, i tko prihvati takvu strvinu, mora oprati svoje haljine i ostane nečist do večeri.

41 Svi mali gmazovi što puzu po zemlji, odvratni su; ne smiju se jesti!

42 Sve što gmiže na trbuhu i sve što se miče na sve četiri i sve mnogonošce od svih malih životinja što pužu po zemlji, ne smijete jesti jer su odvratni.

43 Ne smijete se sami učiniti nečistim bilo kojim puzavcem što gmiže; i ne smijete se njima onečistiti, pa da budete zbog njih nečisti.

44 Jer ja sam Gospodin, vaš Bog, zato se iskazite kao sveti i budite sveti, jer sam ja svet! Nemojte se onečistiti bilo kojim puzavcem što puže po zemlji!

45 Jer ja sam Gospodin, koji sam vas izveo iz egipatske zemlje da budem vaš Bog. Stoga budite sveti, jer sam ja svet!"

46 To su zakoni o četveronošcima i pticama i svim živim bićima što se miču u vodi i o svim bićima što pužu po zemlji,

47 da se razlikuje i između nečistoga i čistoga i između životinja što se smiju jesti, i onih što se ne smiju jesti."

O nečistoći i zarazama

12 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad žena zatrudni i rodi dječaka, onda je ona sedam dana nečista; tako je dugo nečista kao u svoje dane nečistoće zbog svojega mjesečnog pranja.

3 Osmoga dana mora se obrezati dječakova prednja kožica.

4 Onda neka ostane kod kuće još tri deset i tri dana preko vremena čišćenja svoje krvi. Ne smije ništa sveto dotaknuti ni u svetište stupiti dok ne prođu dani njezina čišćenja.

5 Ako li rodi djevojku, onda je nečista dva tjedna kao kod mjesečne nečistoće i neka ostane kod kuće šezdeset i šest dana preko vremena očišćenja krvi.

6 Kad onda prođu dani njezina čišćenja, neka donese, bilo za sina ili za kćer, na ulaz u šator sastanka, svećeniku jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu i golubica ili grlicu kao žrtvu za grijeh.

7 On će životinje prinijeti pred Gospodi-

nom i njoj time pribaviti pomirenje. Tako će ona biti čista od tečenja svoje krvi. Ovo je zakon za roditelju kad rodi muško ili žensko dijete.

8 Ako li nije u stanju dati janje, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubica, jedno kao žrtvu paljenicu, drugo kao žrtvu za grijeh. Tako neka joj svećenik pribavi pomirenje, i ona će biti čista."

O gubi na ljudima i na haljinama

13 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Ako kod nekoga izbiye na koži oteklina ili osip ili svijetla pjega i tako izgleda kao rana gube, onda neka se on dovede k svećeniku Aronu ili k jednomu od njegovih sinova, svećenika.

3 Svećenik neka pogleda to mjesto na koži, i ako opazi da je dlaka na tom mjestu postala bijela i da je to mjesto dublje od ostale kože, onda je to guba. Kad to svećenik vidi, mora ga proglasiti nečistim.

4 Ali ako bijela pjega na njegovoj koži nije dublja od ostale kože na tijelu dotičnoga, i ako dlaka nije još postala bijela, onda će svećenik onoga koji ima boljeticu pritvoriti za sedam dana.

5 Ako ga onda svećenik sedmoga dana pregleda i opazi, da je to mjesto ostalo jednako u svojoj boji, jer se boljetica na koži nije dalje razišla, onda će svećenik koji ima boljeticu pritvoriti za daljnjih sedam dana.

6 Onda neka ga svećenik opet sedmoga dana pregleda, i ako nađe da je to mjesto postalo bljede i da se boljetica nije dalje razišla, onda će ga svećenik proglasiti čistim: to je samo osip; neka on opere svoje haljine i bit će čist.

7 Ako se dalje razišao osip po koži, pošto se dotični pokazao svećeniku za očišćenje, i on se po drugi put pokaže svećeniku.

8 I ako svećenik opazi da se osip dalje razišao, onda neka ga svećenik proglasi nečistim: to je guba.

9 Ako se pokaže na čovjeku mjesto što je kao gubavo, neka se on dovede k svećeniku.

10 Svećenik neka ga pregleda, i ako je doista oteklina na koži bijela, i da je tu dlaka postala bijela i da se na oteklini pokazala otvorena pjega,

11 onda je to zastarjela guba na njegovoj koži. Neka ga svećenik proglasi nečistim, a da ga ne pritvori jer je on nečist.

12 Ako guba izbiye po cijeloj koži tako da guba pokrije čovjekovu kožu koji ima to bolest, od glave i sve do pete, kamo god bi svećenik mogao pogledati,

13 i svećenik pogleda i opazi da je guba pokrila cijelo tijelo, onda neka proglasi

Levitiski Zakon

86

dotičnoga čistim: on je postao posve bijel, i po tom čist.

14 A čim se na njemu pokaže otvoreno meso, postaje nečist.

15 I kad svećenik vidi na njemu otvoreno meso, neka ga proglasi nečistim. Otvoreno meso je nečisto; to je guba.

16 Ako se otvoreno meso promijeni i on postane opet bijel, onda neka ide k svećeniku.

17 Kad ga svećenik pregleda i nađe da je mjesto postalo bijelo, onda neka ga svećenik proglasi čistim: on je čist.

18 Ako se kod nekoga na koži napravi čir i opet zacijeli,

19 ali onda na mjestu čira nastane bijela otekline ili bjelocrvenkasta pjega, onda neka se on pokaže svećeniku.

20 Onda ako svećenik opazi da je ona dublja od kože i da je dlaka na njoj postala bijela, onda će ga svećenik proglasiti nečistim; to je guba što je izbila u čiru.

21 Ako svećenik pregleda mjesto i nađe da nema na njemu bijelih dlaka i da nije dublje od kože i da je bljeđe postalo, onda će ga svećenik odijeliti za sedam dana.

22 Ako se sve više širi na koži, onda će ga svećenik proglasiti nečistim; to je guba.

23 Ako se pjega ograniči na isto mjesto i nije se proširila dalje, onda je to samo ožiljak čira. Neka ga svećenik proglasi čistim.

24 Ako tko ima na koži oteklinu, i meso što se napravi u opeklini izgleda kao bjelocrvenkasta ili bijela pjega,

25 i opazi svećenik kad je pregledava da je dlaka na pjegi postala bijela i ona se pokazuje dublja od kože, onda je to guba što je izbila u opeklini. Zato će ga svećenik proglasiti nečistim; to je guba.

26 Ako svećenik, kad pregledava, ne nađe nikakve bijele dlake na pjegi i ova nije dublja od kože, ali izgleda blijeda, onda će ga svećenik odijeliti za sedam dana.

27 Neka ga svećenik pregleda sedmoga dana, ako se pjega na koži raširila sve dalje, svećenik će ga proglasiti nečistim; to je guba.

28 Ako svijetla pjega ostane na isto mjesto i ne širi se dalje na koži i postala je bljeda, onda je to samo otekline od opeklina. Svećenik neka ga proglasi čistim; jer je to ožiljak opeklina.

29 Ako u muža ili u žene nastane osip na glavi ili na bradi,

30 i svećenik neka pronade oboljelo mjesto, koje izgleda dublje od kože i da je na njemu tanka, zlatnožuta dlaka, neka ga svećenik proglasi nečistim; to je krasta, guba na glavi ili na bradi.

31 Ako svećenik pregleda oboljelo mje-

sto i zaista ne izgleda dublje od kože i na njemu ne bude crnih dlaka, onda neka svećenik oboljeloga od kraste odijeliti za sedam dana.

32 Sedmoga dana neka svećenik pregleda oboljelo mjesto i ako nađe da se krasta nije dalje razišla, da na njoj nije nastala zlatnožuta dlaka i da krasta nije dublja od kože,

33 onda neka se dotični obrije, ali ne na krastavu mjestu. I neka svećenik toga koji ima krastu još jedanput odijeli za sedam dana.

34 Ako onda svećenik sedmoga dana pregleda krastu i krasta se na koži nije dalje raširila i nije dublja od kože, onda će ga svećenik proglasiti čistim. On će onda oprati svoje haljine i bude čist.

35 Ako se krasta, pošto je bio proglašen čistim, sve dalje širi po koži,

36 i ako nađe svećenik, kad ga pregledava, da se krasta dalje raširila po koži, onda više ne treba svećenik tražiti zlatožutu dlaku: dotični je nečist.

37 Ako krasta ostane jednaka u svojem izgledu i na njoj opet izraste crna dlaka, onda je krasta iscijeljena. Dotični je čist, i neka ga svećenik proglasi čistim.

38 Ako se pokažu u muža ili u žene na koži svijetle pjege, posebne bijele svijetle pjege,

39 i ako opazi svećenik da su na koži bljeđe, svijetle bijele, onda je to blag osip što je izbio na koži, takav je čist.

40 Ako nekomu postane glava ćelava tako da je na zatiljku ćelav, takav je čist.

41 Ako mu glava postane sprijeda ćelava tako da mu je tjeme ćelavo, takav je isto tako čist.

42 Ako se pokaže na prednjoj ili stražnjoj čeli bjelocrvenkast osip, onda je to guba što je izbila sprijeda ili straga na čeli njegovoj.

43 Ako nađe svećenik, kad pregledava, sprijeda ili straga na čeli njegovoj bjelocrvenkast osip što izgleda kao guba na koži tijela,

44 onda je takav gubav, on je nečist. Neka ga svećenik proglasi nečistim, on ima bolest na glavi.

45 Gubavac, koji ima na sebi tu bolest, hodat će u haljinama poderanim i kosa na glavi će mu biti raspletana! On će pokrivati svoju bradu i vikati: 'Nečist! Nečist!'

46 On ostaje nečist dokle god ima tu bolest, a jer je nečist, živjet će odijeljeno; on neka boravi izvan tabora.

47 Pokaže li se na haljini mjesto gubom zaraženo, bila haljina vunena ili lanena,

48 ili na tkanim ili pletenim lanenim ili vunenim platnima ili na koži ili na kožnom predmetu,

49 ako je to zaraženo mjesto na haljini ili

na koži, ili na tkanom, ili na pletenom platnu, ili na kožnom predmetu zelenkasto ili crvenkasto, onda je to guba, i neka se pokaže svećeniku.

50 Neka svećenik pregleda to zaraženu stvar i odijeli je za sedam dana.

51 Sedmoga dana neka svećenik opet pregleda zarazu. Ako se onda osip dalje razišao na haljini, ili na tkanom ili pletenom platnu, ili na koži ili na kožnom predmetu, onda je taj osip zarazna guba, takav je predmet nečist.

52 On onda neka spali haljinu ili tkano i pleteno laneno ili vuneno platno, ili kožni predmet bilo koje vrste, na kojemu se pokazao osip; to je zarazna guba i mora se takav predmet spaliti.

53 Ako svećenik kod pregleda vidi da se osip nije raširio na haljini, na tkanom ili pletenom platnu, ili na kožnom predmetu bilo koje vrste,

54 onda neka zapovjedi svećenik da se pere ono na čemu je osip. On neka se još jedanput odijeliti za sedam dana.

55 Onda neka pregleda svećenik, pošto se opralo dotično mjesto i izgled dotičnog mjesta nije se promijenio, onda je to, i makar se osip nije dalje razišao, nečisto, i mora se spaliti, makar bilo zagriženo mjesto na njegovoj stražnjoj ili prednjoj strani.

56 Bude li izašlo iz pregleda svećenikova da je dotično mjesto poblijedjelo nakon pranja, onda neka se odreže od haljine ili od kože, ili od tkanog ili pletenog platna.

57 Ako li se pokaže osip na haljini, ili tkanom ili pletenom platnu, ili na kožnom predmetu bilo koje vrste, onda je to guba što je nanovo izbila i mora se to, što je zaraženo gubom, spaliti.

58 Haljina, ili tkano ili pleteno platno, ili kožni predmet bilo koje vrste, kad ih se opralo i s njih osip iščeznuo, moraju se još jedanput oprati, tek su onda čisti.

59 To je zakon o gubi na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na tkanom ili pletenom platnu, ili na kožnom predmetu bilo koje vrste, neka se proglase čistima ili nečistima."

14 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Ovo je zakon za gubavca za dan njegova očišćenja: neka se dovede pred svećenika.

3 I svećenik neka izađe van pred tabor, onda svećenik kod pregleda da je gubom pogođeno mjesto iscijeljeno,

4 neka zapovjedi svećenik da se, za onoga koji će se čistiti, prinesu dvije žive čiste ptice, cedrovine, grimiznog prediva i izopa.

5 Onda neka svećenik uputi da se jedna ptica zakolje nad zemljanom posudom

sa svježom vodom.

6 Neka onda uzme drugu živu pticu i cedrovinu, grimizno predivo i izop i sve to neka umoči, i živu pticu, u krv ptice što je bila zaklana nad vodom svježom.

7 Onda neka poškropi onoga, koji će se proglasiti čistim sedam puta i tako neka ga očisti. Živu pticu neka pusti da poleti u slobodno polje.

8 Nato će onaj koji se daje čistiti oprati svoje haljine, ošišati svu svoju kosu i okupati se; tako postane čist. Onda smije ići u tabor, ali mora još sedam dana ostati izvan svojega šatora.

9 U sedmi dan još će jedanput ošišati svu svoju kosu, glavu, bradu i obrve; svu će kosu svoju ostrići, svoje haljine oprati i okupati se, i on će biti čist.

10 Onda u osmi dan neka on uzme dva muška janjeta bez mane i jednogodišnje žensko janje bez mane, i kao žitni prinos tri desetine efe bijeloga brašna, zamiješena s uljem i jedan log ulja.

11 Onda neka svećenik, koji izvršuje čišćenje, će onoga, koji se daje čistiti i one darove, postavi pred Gospodina na ulaz u šator sastanka.

12 Svećenik neka uzme jedno janje, neka ga prinese kao žrtvu za prijestup s logom ulja i neka oboje žrtvuje podizanjem i mahanjem pred Gospodinom.

13 Nato neka zakolje janje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica, na svetom mjestu, jer kao žrtva za grijeh pripada svećeniku i žrtva za prijestup: to je najsvetije.

14 Svećenik neka uzme nešto krvi žrtve sa prijestup, pa neka svećenik namaže onomu, koji se daje čistiti, na resicu desnoga uha, na palac njegove desne ruke i na veliki palac njegove desne noge.

15 I svećenik neka uzme log s uljem i neka naliye u lijevu svoju ruku.

16 Onda neka umoči desni svoj prst u ulje što mu je u lijevoj ruci i neka svojim prstom sedam puta poškropi nešto ulja pred Gospodinom.

17 A od ostalog ulja što mu je u ruci neka svećenik namaže onomu koji se daje čistiti na resicu desnoga uha, na palac njegove desne ruke i na veliki palac njegove desne noge, krvlju žrtve za prijestup.

18 Što još preostane od ulja u ruci svećeniku, to neka izlije na glavu onomu koji se daje čistiti da mu tako svećenik pribavi pomirenje pred Gospodinom.

19 Nato neka svećenik priredi žrtvu za grijeh i tim pribavi onomu, koji se daje čistiti, pomirenje zbog nečistoće njegove. Zatim neka zakolje žrtvu paljenicu.

20 I svećenik neka prinese žrtvu paljenicu s prinosom na žrtveniku. I kad mu je svećenik tako pribavio pomirenje, čist je.

Levitiski Zakon

88

21 Ali ako je siromašan i ne može priskrbiti, onda neka uzme jedno janje kao žrtvu za prijestup mahanjem i njemu se pribavi pomirenje, i nadalje jednu desetinu efe bijeloga brašna, zamiješena s uljem, za prinos i log ulja.

22 i dvije grlice ili dva golubića, što može priskrbiti, da bude jedno kao žrtva za grijeh, drugo kao žrtva paljenica.

23 To neka donese u osmi dan iza svojega očišćenja svećeniku na ulaz u šator sastanka pred Gospodinom.

24 Svećenik neka onda uzme janje žrtve za prijestup i log ulja. Oboje neka žrtvuje mahanjem kao žrtva mahanja pred Gospodinom.

25 Onda neka se zakolje janje žrtve za prijestup, a svećenik neka uzme nešto krvi žrtve za prijestup i namaže onomu koji se daje čistiti na resicu desnoga uha, na palac njegove desne ruke i na veliki palac njegove desne noge.

26 I neka nalije svećenik nešto ulja u svoju lijevu ruku.

27 Svećenik neka nešto ulja, što mu je u lijevoj ruci, poškropi svojim desnim prstom sedam puta pred Gospodinom.

28 Onda neka svećenik s nešto ulja u svojoj ruci namaže onomu koji se daje čistiti na resicu desnoga uha, na palac njegove desne ruke i na veliki palac njegove desne noge na mjestu gdje je već krv žrtve za prijestup.

29 A preostalo ulje u ruci svećenika, to neka izlije na glavu onomu koji se daje čistiti da mu tako pribavi pomirenje pred Gospodinom.

30 Onda, neka priredi jednu grlicu ili jednoga golubića što je mogao priskrbiti.

31 jedno kao žrtvu za grijeh, drugo kao žrtvu paljenicu, zajedno s prinosom. Tako će svećenik onomu koji se daje čistiti pribaviti pomirenje pred Gospodinom.

32 To je zakon za onoga koji je zaražen gubom i kod svojega čišćenja ne može priskrbiti što se traži."

33 Nato je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

34 "Kad dodete u zemlju Kanaan koju vam dajem u posjed i ja pustim pošast gube u koju kuću u zemlji koju posjedujete,

35 onda neka vlasnik kuće ode i javi to svećeniku ovako: 'Pokazuje se nešto na mojoj kući što izgleda kao guba.'

36 Onda neka zapovjedi svećenik da se isprazni kuća prije nego on stupi u nju razgledati štetno mjesto da se ne bi moralo sve što je u kući označiti kao nečisto. Tek će onda svećenik ući u kuću da je razgleda.

37 On neka pregleda bolest, i ako se ona pokazuje na zidovima kuće kao rupice

zelene ili crvenkaste što su naoči zida dublje,

38 onda neka svećenik izide iz kuće pred kućna vrata i neka zatvori kuću za sedam dana.

39 Kad bi onda svećenik u sedmi dan došao natrag i opazio da se bolest raširila na zidovima kuće,

40 onda neka svećenik zapovjedi da se povadi kamenje na kojemu se pokazuje bolest i da se pobaca van izvan grada na koje nečisto mjesto.

41 Onda neka dade da se kuća svuda iznutra ostruže i ostrugani prah neka se prospe izvan grada na koje nečisto mjesto.

42 Nato neka uzme drugo kamenje i umetne namjesto izvađenoga kamenja. Onda neka se uzme druga žbuka i njom ožbuka kuća.

43 Ako se onda opet pokaže bolest i raširi se po kući, poslije otkako se kamenje izvadilo i kuća se ostrugala i ožbukala,

44 onda neka opet dođe svećenik i pregleda; i ako se pronade da se zaraza raširila dalje po kući, onda je to zarazna guba; nečista je.

45 Neka se stoga poruši kuća sa svojim kamenjem, gredama i sa svom žbukom kućnom, i neka se iznese izvan grada na koje nečisto mjesto.

46 A tko uđe u kuću dok je zatvorena neka je nečist do večeri.

47 I onaj tko spava u kući, mora oprati svoje haljine, i tko jede u kući, mora oprati svoje haljine.

48 Ako svećenik uđe u kuću da pregleda i opazi da se bolest raširila po kući, pošto se kuća ožbukala, nije dalje razišla, onda će svećenik proglasiti kuću čistom, jer se iscijelila bolest.

49 Neka uzme, da bi očistio kuću, dvije ptice, cedrovinu, grimizno predivo i izop.

50 Onda neka zakolje jednu pticu nad zemljanom posudom sa svježom vodom,

51 i neka uzme cedrovinu, izop, grimizno predivo i živu pticu i neka ih umoči u krv zaklane ptice i u svježu vodu i neka tim sedam puta poškropi kuću.

52 Tako neka pribavi kući pomirenje krvlju ptice i svježom vodom, živom pticom, cedrovinom, hisopom i grimiznim predivom.

53 A živu pticu neka pred gradom pusti da poleti u slobodno polje, i tako neka pribavi kući pomirenje; onda je ona čista.

54 To je zakon za razne vrste gube i kraste,

55 i gube na haljinama i kućama,

56 otekline, osipe i svijetle pjege.

57 Oni neka se o tom pouče, kad je što čisto ili nečisto. To je zakon o gubi."

Levitski Zakon

15 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i reci im ovo: 'Ako netko trpi od izljeva iz svojega tijela, onda je izljev nečist.

3 I ovako neka se postupa s nečistoćom toga izljeva: ako njegovo tijelo pušta izljev ili zatvara tako da ništa ne teče, onda je nečistoća na njemu.

4 Svaka postelja koju rabi bolesnik, postaje nečista, i sve na što on sjedne, postaje nečisto.

5 Tko se dotakne njegove postelje, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

6 I tko sjedne na predmet na kojemu je sjedio onaj koji ima izljev sjemenja, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

7 Nadalje, tko se dotakne tijela onoga koji ima izljev, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

8 I ako onaj koji ima izljev dođe svojom pljuvačkom u dodir s čistim, to mora ovaj oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

9 Nadalje, nečisto je svako sedlo na kojemu pri jahanju sjedi onaj koji ima izljev.

10 I tko dotakne nešto što je onaj imao pod sobom, postaje nečist do večeri. Tko ponese to, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

11 Svaki koga se onaj koji ima izljev dotakne neopranim rukama, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

12 Zemljana posuda koju dotakne onaj koji ima izljev mora se razbiti, i svaka posuda drvena mora se isprati vodom.

13 A kad se onaj koji boluje od izljeva, ozdravi od svoje bolesti, onda neka on tada, kad je ozdravio, broji sedam dana; onda neka opere svoje haljine i okupa se u svježoj vodi i tako će biti čist.

14 Na osmi dan neka za sebe uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka dođe pred Gospodina na ulaz u šator sastanka i neka ih preda svećeniku.

15 Svećenik neka ih onda prinese, jedno kao žrtvu za grijeh, a drugo kao žrtvu paljenicu. Tako neka mu svećenik pribavi zbog izljeva pomirenje pred Gospodinom.

16 Ako komu čovjeku isteče sjeme, onda neka on okupa cijelo tijelo svoje, i bit će nečist do večeri.

17 Odjeća i stvar od kože na koju je došlo sjeme, mora se vodom oprati i nečista je do večeri.

18 Ako tko bude sa ženom tako da isteče sjeme, moraju se oboje okupati i nečisti su do večeri.

19 Ako ženska osoba ima izljev i to mje-

sečni izljev krvi, onda je na njoj nečistoća sedam dana; tko se je god dotakne, nečist je do večeri.

20 Sve na što ona legne u vrijeme svoje nečistoće, postaje nečisto, isto tako sve na čemu sjedi.

21 Tko se dotakne njezine postelje, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

22 Tko se dotakne predmeta na kojemu je ona sjedila, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

23 I tko dotakne nešto na njezinoj postelji ili na predmetu na kojemu je ona sjedila, nečist je do večeri.

24 Ako li netko bude s njom, tako da nešto njezine nečistoće dođe na njega, onda je on sedam dana nečist i svaka postelja na kojoj leži nečista je.

25 Ako ženska osoba trpi stalno od izljeva krvi izvan pravilna vremena, ili ako ima izljev krvi preko pravilna vremena, onda se dani u kojima ima nečisti izljev smatraju kao dani njezina pravilna izljeva; ona je nečista.

26 Za svaku postelju, na kojoj leži u dane svojega izljeva, vrijedi isto pravilo kao za postelju u vrijeme njezina pravilna izljeva i svaki predmet na kojemu ona sjedi postaje nečist kao u vrijeme njezina pravilna izljeva.

27 Tako tko se dotakne tih stvari, postaje nečist, on mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri.

28 Ako je ona ozdravila od njezina izljeva, onda neka broji još sedam dana; poslije toga će biti čista.

29 A na osmi dan neka uzme za sebe dvije grlice ili dva golubića i neka ih odnese svećeniku na ulaz u šator sastanka.

30 Svećenik neka onda prinese jedno kao žrtvu za grijeh, drugo kao žrtvu paljenicu. Tako neka joj svećenik pribavi, zbog njezina izljeva, pomirenje pred Gospodinom.

31 Tako ćete poučiti Izraelove sinove o njihovoj nečistoći da ne umru zbog svoje nečistoće, ako bi onečistili moj šator koji je u njihovoj sredini.

32 To je zakon za one koji su oboljeli od izljeva i koji izljevom sjemenja postaju nečisti.

33 I za one što imaju pravilni izljev i za sve što imaju izljev, bilo muško ili žensko, i za onoga koji bude s nečistom."

Veliki dan pomirenja

16 Gospodin je govorio Mojsiju nakon smrti obojice Aronovih sinova, kad su prinosili nezakonitu vatru pred Gospodina, i umrli.

2 Gospodin je rekao Mojsiju: "Kaži svojem bratu Aronu da ne smije u svako

Levitiski Zakon

90

doba ući u Sveto Mjesto iza zavjese, pred pomirilište odozgor na škrinji, inače mora umrijeti, jer ću se ja pojaviti u oblaku nad pomirilištem.

3 Aron smije ući u Sveto Mjesto, s juncem kao žrtvom za grijeh i s ovnom kao žrtvom paljenicom.

4 On mora nositi svetu lanenu košulju, lanene gaće moraju pokrivati golo tijelo, lanenim pojasom mora biti opasan i lanenu kapu mora staviti na glavu. To je sveta odjeća koju on mora odjenuti, pošto se okupao.

5 Od zajednice Izraelovih sinova neka uzme sebi dva jarca kao žrtvu za grijeh i jednoga ovna kao žrtvu paljenicu.

6 Onda neka Aron prinese junca što je određen kao žrtvu za grijeh i pribaviti sebi i svojoj kući pomirenje.

7 Nato neka uzme oba jarca i stavi ih pred Gospodina na ulaz u šator sastanka.

8 Aron neka baci ždrijeb na oba jarca, jedan ždrijeb za Gospodina, drugi za Azazela.

9 Onda neka Aron donese jarca na kojega je pao ždrijeb za Gospodina, i pripravi ga kao žrtvu za grijeh.

10 A jarca, na kojega je pao ždrijeb za Azazela, neka stavi živa pred Gospodina da na njemu vrši pomirenje i da ga pošalje za Azazela u pustinju.

11 Aron neka donese junca što je određen za njega kao žrtva za grijeh i tako sebi i svojoj kući pribavi pomirenje, i da zakolje junca što je određen za njega kao žrtva za grijeh.

12 Onda neka uzme kadionicu punu žeravice sa žrtvenika pred Gospodinom i dvije pregršti pune sitno istucanoga miomirisnog káda i odnese iza zavjese.

13 Neka stavi miomirisni kád na oganj pred Gospodinom, da oblak od miomirisnog káda zakloni pomirilište na škrinji Svjedočanstva i da on ne umre.

14 Neka uzme nešto junčeve krvi i neka poškropi svojim prstom na istočnu stranu pomirilišta; ispred pomirilišta neka poškropi sedam puta krvlju svojim prstom.

15 Onda neka zakolje jarca što je određen za narod kao žrtva za grijeh i neka odnese njegovu krv iza zavjese i neka učini s krvlju isto onako kako je učinio s krvlju junčevom, i neka poškropi pomirilište i ispred pomirilišta.

16 I tako napraviti pomirenje za Sveto Mjesto zbog nečistoća Izraelovih sinova, i zbog svih prijestupa, za sve njihove grijehe. Isto tako neka učini i sa šatorom sastanka što se nalazi kod njih usred njihovih nečistoća.

17 A nitko ne smije biti nazočan u šatoru sastanka kad on uđe u njega izvršiti u

Svetom Mjestu čin pomirenja, dok ne izađe i ne pribavi pomirenje sebi i svojoj kući i cijeloj Izraelovoj zajednici.

18 Potom neka izađe van na žrtvenik što stoji pred Gospodinom, pa neka izvrši i na njemu pomirenje tako da uzme nešto junčeve krvi i jarčeve krvi i da je unakolo namaže na robove žrtvenika.

19 Onda neka sedam puta poškropi žrtvenik svojim prstom s krvlju i tako ga očisti i posveti ga od nečistoća Izraelovih sinova.

20 Kad je tako svršio pomirenje svetišta i šatora sastanka i žrtvenika, onda neka dovede živoga jarca.

21 Aron neka položi svoje obje ruke na glavu živomu jarcu i neka prizna nad njim sva zlodjela Izraelovih sinova i sve prijestupe koje su počinili. On neka ih položi na glavu jarcu i neka ga po čovjeku, koji stoji spreman, dađe poslati u pustinju.

22 Tako neka jarac odnese sobom sva njihova zlodjela u nenapućenu zemlju; neka u pustinji pusti jarca.

23 Onda neka Aron uđe u šator sastanka i skine sa sebe lanene haljine koje je odjenio kad je ulazio u Sveto Mjesto, i ondje neka ih ostavi.

24 On neka se vodom okupa na svetom mjestu, odjene svoje haljine, opet izađe i prinese žrtvu paljenicu za sebe i žrtvu paljenicu za narod i tim sebi i narodu pribavi pomirenje.

25 A loj žrtve za grijeh neka spali na žrtveniku.

26 A čovjek, koji je odnio jarca van za Azazela, mora oprati svoje haljine i okupati se, onda smije opet doći u tabor.

27 Junca za žrtvu za grijeh i jarca za žrtvu za grijeh, čija je krv bila unesena u Sveto Mjesto za izvršenje pomirenja, neka se odnese van pred tabor i neka se ognjem spali: njihove kože, njihovo meso i drobinu sa izmetinom.

28 Tada onaj koji ih je spalio, mora oprati svoje haljine i okupati se, onda smije opet doći u tabor.

29 Ovo neka vam je vječita uredba: u sedmom mjesecu, na desetog dana mjeseca, ponizite svoje duše i ne obavljajte nikakva posla, ni domaći vaše zemlje ni došljak koji boravi kod vas.

30 Jer toga dana pribavlja se za vas pomirenje da vas se očisti, tako da budete očišćeni od svih svojih grijeha pred Gospodinom.

31 Dan potpunoga odmora neka bude za vas i ponizite svoje duše. To je vječita uredba.

32 A pomirenje neka izvrši svećenik koji je bio pomazan i posvećen za vršenje službe svećeničke mjesto svojega oca. I on neka odjene lanene haljine, svetu

Levitski Zakon

odjeću;

33 onda neka on pribavi pomirenje za Sveto svetište, i on neka pribavi pomirenje za šator sastanka i za žrtvenik, i neka pribavi pomirenje za svećenike i za sav narod zajednice.

34 Ovo neka je vječita uredba za tebe da pribaviš Izraelovim sinovima jedanput u godini pomirenje od svih njihovih grijeha." I on je učinio kako je zapovjedio Gospodin Mojsiju.

Jedno mjesto žrtvovanja. Zabrana krvi i strvine
17 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima i kaži ovako: 'Ovo je što zapovjeda Gospodin:

3 Svaki Izraelac, koji zakolje vola, ovcu ili kozu u taboru ili izvan tabora,

4 a ne donese ih na ulaz u šator sastanka da ih prinese Gospodinu kao prinos pred šatorom Gospodinovim, taj neka bude okrivljen za krv. On je prolio krv; takav neka se iskorijeni iz svojega naroda.

5 Zato neka Izraelovi sinovi svoje životinje klanice, što su ih do sada klali na slobodnu polju, dovedu k svećeniku pred Gospodina na ulaz u šator sastanka i prinesu ih kao žrtve mirotvorne Gospodinu.

6 Svećenik neka poškropi krvlju Gospodinov žrtvenik pred ulazom u šator sastanka i neka spali loj na ugodan miris Gospodinu.

7 Oni neka više ne prinosе svojih žrtava klanica zlodusima, s kojima su do sada činili preljub. Ovo neka im je vječita uredba kroz sve njihove naraštaje.'

8 A ti im kaži: 'Ako jedan Izraelac ili došljak koji boravi kod njih, prinese žrtvu paljenicu ili žrtvu klanicu,

9 a da je ne dovede na ulaz u šator sastanka da je ondje žrtvuje Gospodinu, onda taj neka se iskorijeni iz svojega naroda.

10 Ako bilo koji Izraelac ili došljak koji boravi kod njih, jede bilo koju krv, ja ću postupiti protiv takva čovjeka, koji jede krv, i iskorijeniti ga iz njegova naroda.

11 Jer život tijela je u krvi. Ja sam vam dao da danom na žrtveniku obavljate pomirenje za vaše duše; krv, naime, pribavlja pomirenje, jer je život u njoj.'

12 Zato sam rekao Izraelovim sinovima: 'Nitko između vas ne smije jesti krvi, ni došljak koji boravi kod vas ne smije okusiti krvi.'

13 Ako bilo tko od Izraelovih sinova, ili bilo koji došljak koji boravi kod njih, kad ulovi divljač ili pticu što se jede, neka iscijedi krv i zaspe je zemljom.

14 Jer život svakog živoga bića u njegovoj je krvi. Zato sam rekao Izraelovim si-

novima: 'Ne smijete jesti krvi nijednog živoga bića, jer je život svakog živoga bića u njegovoj krvi. Svaki koji je jede neka se iskorijeni.'

15 Tko jede meso životinje koja je crkla, ili ju je zvijer rastrgala, bio domaći vaš zemlje ili došljak, mora oprati svoje haljine i okupati se i nečist je do večeri: onda je opet čist.

16 Ako ne opere svojih haljina i ne okupa se, onda snosi krivnju.'

18 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Ja sam Gospodin vaš Bog.

3 Ne smijete činiti što se čini u zemlji Egipat gdje ste prebivali, i ne smijete činiti što se čini u zemlji Kanaanaca, kamo ću vas voditi; ni po njihovim uredbama ne smijete živjeti!

4 Nego vršite moje propise, živite i hodite po mojim uredbama. Ja sam Gospodin, vaš Bog.

5 Stoga držite moje pravne propise i moje uredbe; tko ih vrši imat će po njima život. Ja sam Gospodin.

6 Nitko od vas ne smije se približiti svojim rodacima po krvi da otkrije njihovu golotinju. Ja sam Gospodin.

7 Ne smiješ otkrivati golotinje svojega oca ni golotinje svoje majke. Ona je tvoja majka; ne smiješ otkrivati njezine golotinje!

8 Ne smiješ otkrivati golotinje žene svojega oca; to je golotinja tvoga oca!

9 Ne smiješ otkrivati golotinje svoje sestre, kćeri svojega oca ili kćeri svoje majke, bila rođena u kući ili izvan kuće; ne smiješ otkrivati njihove golotinje!

10 Ne smiješ otkrivati golotinje kćeri svojega sina ni golotinje kćeri svoje kćeri, jer njihova je golotinja tvoja vlastita golotinja.

11 Ne smiješ otkrivati golotinje kćeri žene svojega oca! Jer rođena je od tvoga oca—ona ti je sestra—ne smiješ otkrivati njezine golotinje!

12 Ne smiješ otkrivati golotinje sestre svojega oca; jer je to rodna krv tvoga oca.

13 Ne smiješ otkrivati golotinje sestre svoje majke; jer je to rodna krv tvoje majke.

14 Ne smiješ otkrivati golotinje žene brata svojega oca! K ženi njegovoj ne smiješ se približiti; ona je tvoja strina.

15 Ne smiješ otkrivati golotinje svoje snahe—ona je žena tvoga sina; ne smiješ otkrivati njezine golotinje!

16 Ne smiješ otkrivati golotinje žene svojega brata; to je golotinja tvoga brata!

17 Ne smiješ otkrivati golotinje žene i ujedno sa kćeri njezinom! Kćeri njezina

Levitiski Zakon

92

sina ili kćeri od njezine kćeri ne smiješ uzeti da otkriješ njihovu golotinju! To je krvna obitelj i bilo bi zlodjelo.

18 Ne smiješ uzimati ženinu sestru i time izazivati ljubomoru, da otkriješ njezinu golotinju dok još žena živi!

19 Ne smiješ se približiti ženi u vrijeme njezine nečistoće da otkriješ njezinu golotinju!

20 Ne smiješ leći sa ženom svojega bližnjega; njom bi se onečistio.

21 Ne dopuštaj da nijedan od tvojih potomaka prođe kroz vatru Moleku za žrtvu, ni da psuje Ime svojega Boga: Ja sam Gospodin.

22 Ne smiješ leći s muškarcem kao sa ženom! To je opačina.

23 I sa životinjom ne smiješ leći da se pariš s njome i tako sebe onečistiš. Zena se ne smije podati životinji da se pari s njome! To je opačina.

24 Nemojte se onečistiti nigdje ničim takvim! Jer svim tim onečišćavali su se narodi koje ću ih protjerati kad vi dodete.

25 Jer je zemlja postala nečista, pohoditi ću je zbog njezinih zlodjela tako da će zemlja izbljувati svoje stanovnike.

26 Držite moje pravne propise i moje uredbe. Ne činite ni jedne od tih opačina, ni domaći ni došljak koji živi kod vas.

27 Jer sve te opačine činili su ljudi koji su prije vas prebivali u zemlji i tako je postala zemlja nečista.

28 Onda vas zemlja neće izbljувati što ste je učinili nečistom, kako je izbljувala narod koji je bio prije vas.

29 Tko god čini bilo koju od tih opačina, ljudi koji takvo što čine, neka se iskorijene i svojega naroda.

30 Tako eto držite moje uredbe; ne ravnajte se po gadnim običajima što su se držali prije vas, pa da se time onečistite. Ja sam Gospodin, vaš Bog!"

Kazneni i moralni zakoni

19 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori cijeloj zajednici Izraelovih sinova i kaži im ovo: 'Budite sveti, jer sam ja, Gospodin, vaš Bog, svet.'

3 Svaki neka poštuje svojega oca i svoju majku i neka drži moje Subotnje dane! Ja sam Gospodin, vaš Bog.

4 Ne smijete se obraćati k idolima i ne smijete činite sebi livenih bogova! Ja sam Gospodin, vaš Bog.

5 Kad prinosite Gospodinu žrtvu mirotvornu, onda je žrtvujte po svojoj slobodnoj volji.

6 Na dan kad je žrtvujete, ili dan kasnije neka se pojede, a što preostane do trećega dana, neka se ognjem spali.

7 Ako bi se ipak treći dan što od toga jelo,

to bi bilo gadno, i ne bi bilo primljeno.

8 Stoga tko god od toga jede, stavlja na sebe zlodjela, jer je oskvrnuo što je Gospodinu sveto; takav neka se iskorijeni iz svojega naroda.

9 Kad spremate žetvu svoje zemlje, ne smijete požeti polja sve do krajnjega ruba i ne smijete pabirčiti svoju žetvu.

10 I u vinogradu ne smijete pabirčiti i ne smijete pobirati otpalih zrna vinograda, nego ih ostavite siromahu i došljaku! Ja sam Gospodin, vaš Bog.

11 Ne smijete krasti, ni nepošteno činiti, ni lagati jedan drugomu!

12 Ne smijete se krivo zaklinjati mojim Imenom i ne smijete oskvrnjivati tako Imena Božjega! Ja sam Gospodin.

13 Ne smijete zakidati i ne smijete pljačkati svojega bližnjega! Ne smijete zadržavati kod sebe do sutra plaće poslanika!

14 Ne smijete psovati gluhoga i pred slijepca ne smijete stavljati na put ništa, nego se boj svojega Boga. Ja sam Gospodin.

15 Ne smijete činiti nepravde kod presude! Ne smijete ići na stranu siromaha, ni častiti odličnika, nego sudite po pravdi svojem bližnjemu!

16 Ne smijete prosipati klevete među svojom braćom i ne stavljati tim u opasnost život svojega bližnjega! Ja sam Gospodin.

17 Ne smijete nositi u srcu mržnje protiv svojega brata! Otvoreno uputite svojega bližnjega da zbog njega ne navučete krivnju na sebe.

18 Ne smijete se osvećivati, ni mrziti koga iz svojega naroda, nego ljubite svojega bližnjega kao samoga sebe! Ja sam Gospodin.

19 Držite moje uredbe! Živinčeta svojega ne smijete puštati na živinče druge vrste! Ne smijete zasijavati svoja polja dvojakim sjemenom! Ne smijete odijevati haljine od dvije vrste, lanene i vunene!

20 Ako bilo tko legne sa ženom koja kao suložnica pripada drugomu mužu, a nije oslobođena ni otkupljena, neka se bičuju, ali da se ne usmrte, jer ona nije oslobođena.

21 Neka on prinese na ulazu u šator sastanka Gospodinu ovna kao žrtvu za prijestup.

22 Neka mu onda svećenik ovnujskom žrtvom za prijestup pribavi pred Gospodinom pomirenje za počinjeni grijeh. Tako će mu se oprostiti grijeh u koji je počinio.

23 Kad dodete u zemlju i zasadite svakovakih voćaka, smatrajte njihove prve plodove kao neobrezane. Neka vam budu kroz tri godine neobrezani: oni

Levitski Zakon

neka se ne jedu!

24 U četvrtoj godini neka budu svi njihovi plodovi u zahvalu posvećeni Gospodinu.

25 Tek u petoj godini smijete uživati njihove plodove; to obilatiji bit će vam onda prihod. Ja sam Gospodin, vaš Bog!

26 Ništa ne smijete jesti s krvlju! Ne smijete vraćati ni čarati!

27 Ne smijete šišati svoje kose na svojim sljepoočnicama; ne šišajte okrajke svoje brade.

28 Zbog mrtvaca ne smijete činiti ureze na svojem tijelu; ne smijete urezivati na sebi nikakvih biljega. Ja sam Gospodin.

29 Ne smijete obeščastiti svoje kćeri puštajući je za bludnicu da zemlja ne postane bludničko mjesto i napuni se pokvarenošću.

30 Moje Subotnje dane svetkujte i poštujte moje svetište. Ja sam Gospodin.

31 Ne smijete se obraćati na zazivače duhova i vraćare; ne smijete ih pitati za savjet, da se njima onečistite. Ja sam Gospodin, vaš Bog.

32 Ustanite pred sijedom glavom, poštujte prisutne starce, i bojte se svojega Boga. Ja sam Gospodin.

33 Ako došljak boravi u vašoj zemlji, ne smijete ga ugnjetavati.

34 Neka došljak koji živi među vama bude kao i domaći koji je rođen među vama; ljubite ga kao same sebe, jer sami ste bili došljaci u zemlji egipatskoj. Ja sam Gospodin, vaš Bog.

35 Ne smijete činiti nepravde kod presude, kod mjere za dužinu, mjere za težinu, ili obima.

36 Mjerila neka su vam pravedna, utezi pravedni, efa pravedna i hin pravedni. Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji sam vas izveo iz egipatske zemlje.

37 Zato držite točno sve moje zakone i uredbe. Ja sam Gospodin.' "

Kazne za razne zločine

20 Onda je rekao Gospodin Mojsiju govoreći:

2 "Govori opet Izraelovim sinovima ovo: 'Ako Izraelac ili došljak koji živi u Izraelu, dade koje svoje dijete Moleku, taj neka se smrću kazni; narod neka ga kamenuje.

3 Ja ću se sam okrenuti protiv njega i iskorijenit ću ga iz njegova naroda, jer je dao svoje dijete Moleku i tako onečistio moje svetište i obeščastio sveto Ime moje.

4 Ako bi narod zemlje bilo kako zatvorio svoje oči pred čovjekom koji daje svoje potomke Moleku i oni ga ne ubiju,

5 onda ću se ja sam okrenuti protiv takva čovjeka i protiv cijele njegove obitelji; iskorijenit ću njega i sve koji su se

predali Moleku s njim počinili preljub.

6 Ako se netko obraća na zazivače duhova i vraćare i s njima služi krivobojstvu, onda ću se ja sam okrenuti protiv takva čovjeka i iskorijeniti ga iz njegova naroda.

7 Zato se posvetite i budite sveti, jer ja sam Gospodin, vaš Bog.

8 Držite točno moje uredbe! Ja sam Gospodin koji vas posvećujem.

9 Svaki koji proklinje oca ili majku, neka se smrću kazni. Jer je oca i majku proklinjao, neka njegova krv bude na njemu.

10 Ako netko sagriješi sa ženom udanom, sa ženom svojega bližnjega, neka se smrću kazni preljubnik i preljubnica.

11 Čovjek koji legne sa ženom svojega oca, otkrio je golotinju svojega oca, neka se oboje smrću kazni. Neka njihova krv bude na njima.

12 Ako čovjek sagriješi sa svojom snahom, neka se oboje smrću kazni. Oni su time počinili opačinu. Neka njihova krv bude na njima.

13 Ako muškarac legne s drugim muškarcem kao sa ženom, počinili su obojica opačinu; neka se oboje smrću kazni. Neka njihova krv bude na njima.

14 Ako čovjek oženi ženu i uz to još njezinu majku, to je zlodjelo. Neka njega i nju obje spale, da se učini kraj takvim zlodjelima među vama.

15 Ako se čovjek pari sa živinčetom, neka se smrću kazni; živinče neka se ubije!

16 Ako se žena približi živinčetu da se pari s njim, ubij ženu i živinče. Neka se zacijelo smrću kazne. Neka njihova krv bude na njima.

17 Ako čovjek uzme za ženu svoju sestru od očeve ili majčine strane, i ako je on vidio njezinu golotinju i ona vidjela njegovu golotinju, to je zlodjelo. Neka se usmrte pred očima svojega naroda! On je obeščastio svoju sestru; neka svoju krivnju ispašta.

18 Ako čovjek legne sa ženskom osobom u vrijeme njezine nemoći, i otkrije njezinu golotinju, on je tako otkrio njezinu njezino mjesečno pranje. Neka se oboje iskorijeni iz svojega naroda.

19 Ne smijete otkrivati golotinje sestre svojega oca ili svoje majke, jer takav obeščašćuje svoj bliski rod. Oni neka svoju krivnju ispaštaju.

20 Ako čovjek legne sa ženom svojega strica, otkrio je golotinju svojega strica. Oni neka svoju krivnju ispaštaju; umrijet će bez djece.

21 Ako čovjek uzme k sebi ženu svojega brata, to je nečisto. Otkrio je golotinju svojega brata. Oni će ostati bez djece.

22 Zato trebate držati sve moje pravne

Levitiski Zakon

94

propise i uredbe, i izvršujte ih, tako da vas ne izbljuje zemlja u koju vas hoću dovesti da se u njoj smjestite.

23 Ne smijete ići po uredbama naroda koje ću protjerati ispred vas pri vašem dolasku, jer su činili sve to, zato su mi omrznuili.

24 A ja sam vam rekao: vi ćete baštiniti njihovu zemlju, vama ću dati u posjed zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji sam vas odvojio od ostalih naroda.

25 Zato trebate razlikovati između životinja čistih i nečistih, između ptica čistih i nečistih. Ne smijete se onečistiti, tako da postanete odvratni, sa životinjama ili sa pticama ili bilo čim što puže po zemlji, a što sam vam označio kao nečisto.

26 Budite mi sveti, jer sam ja Gospodin svet, i odvojio sam vas od drugih naroda da budete moji.

27 Muž ili žena koji su zazivači duhova ili vračari, neka se smrću kazne; neka ih kamenuju. Neka njihova krv bude na njima.'"

Propisi za svećenike

21 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći: "Govori svećenicima, Aronovim sinovima i kaži im: 'Neka se nitko ne učini nečistim ni na kojem mrtvacu u svojem narodu.

2 osim na svojim bližim rođacima po krvi, na svojoj majci, svojem ocu, svojem sinu, svojoj kćeri, svojem bratu,

3 i svojoj sestri, ako ona još kao djevojka živi kod njega i nema muža, smije se onečistiti.

4 Ali on se ne smije onečistiti, budući da je glavar u svojem narodu, da bi se oskvrnuo.

5 Ne smiju šišati kose na svojoj glavi i svoje brade ne smiju podstrizati i ne smiju praviti ureze na svojem tijelu.

6 Neka budu sveti svojem Bogu i neka ne oskvrnjuju imena svojega Boga, jer prinosе žrtve ognjem spaljene Gospodino-ve, kruh svojega Boga; zato neka budu sveti.

7 Neka ne uzimaju bludnicu ili oskvrnjenu za ženu; i ne smiju se ženiti ženom rastavljenom od svojega muža; jer je svećenik posvećen svojem Bogu.

8 Stoga ga poštuju, jer on prinosi hranu svojega Boga. Kao svet neka ti bude, jer sam svet ja, Gospodin, koji vas posvećujem.

9 Ako se kći bilo kojega svećenika onečisti svojim bludom, i tim oskvrni svojega oca, neka se na vatri spali.

10 A visoki svećenik, koji je među svojom braćom, na čiju se glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posvećen i odjeven u svete haljine, neka ne otkriva svoju glavu ni

razdira svoje haljine;

11 neka se ne primakne nijednomu mrtvacu, pa i na ocu i na majci neka se ne onečistiti.

12 Neka ne ostavlja svetišta, i svetište svojega Boga neka ne oskvrnjuje, jer je na njemu posvećenje ulja pomazanja njegova Boga. Ja sam Gospodin.

13 Za ženu neka sebi uzima djevicu.

14 Udovicom ili rastavljenom ženom ili oskvrnjenom ili bludnicom, tima se ne smije ženiti; neka uzme djevicu iz svojega naroda za ženu.

15 Neka ne oskvrnjuje svojega potomstva među svojim narodom, jer ja sam Gospodin posvećujem ga.'"

16 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

17 "Govori Aronu ovako: 'Ako tko od tvojih budućih potomaka ima na sebi kakvu tjelesnu manu, ne smije pristupiti prinositi žrtvenu hranu svojega Boga.

18 Jer tko ima na sebi kakvu tjelesnu manu neka ne pristupi: ni slijep, ni hrom, ni sakat, nitko u koga je jedan ud previše dug.

19 tko ima slomljenu nogu ili slomljenu ruku,

20 ili grbav ili sušičav, nitko koji ima nezdrave oči, ni šugav, ni lišajav, ni uškopljenik.

21 Čovjek od potomaka svećenika Arona koji ima manu, ne smije pristupiti, da prinese žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu. On ima manu, ne smije prinositi hranu svojega Boga.

22 Ali smije jesti hranu svojega Boga, naime, od najsvetijih i svetih darova;

23 ali neka ne prilazi zavjesi i pristupi žrtveniku, jer ima manu. Inače bi oskvrnuo moja svetišta, jer ja Gospodin, posvećujem ih.'"

24 Mojsije je rekao ovo Aronu i njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima.

Čistoća svećenika i žrtava

22 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Aronu i njegovim sinovima da se odvoje od svetih stvari Izraelovih sinova i da ne obeščašćuju sveto Ime moje. Ja sam Gospodin.

3 Kaži im ovako: 'Ako ikad itko između svih potomaka vaših pristupi, u stanju nečistoće, k svetim darovima koje Izraelovi sinovi posvećuju Gospodinu, taj čovjek neka se ukloni ispred mene. Ja sam Gospodin.

4 Tko između Aronovih potomaka trpi od gube ili izljeva, ne smije jesti od svetih darova dok nije opet čist. Tko se dotakne koga god koji se onečistio od mrtva tijela, ili tko se oskvrnuo,

Levitski Zakon

5 ili tko dotakne životinju što gmiže po zemlji, od čega se on onečistio, ili čovjeka od koga navuče na sebe bilo koju nečistoću,

6 tko se, dakle, dotakne takvog čega, ostaje nečist do večeri i neka ne jede ništa od svetih prinosa dok se nije okupao.

7 A kad zađe sunce, on je opet čist i tada smije jesti od svetih prinosa, jer oni mu dolaze kao hrana.

8 Od životinje poginule ili rastrgane ne smije jesti. On bi se tim onečistio. Ja sam Gospodin.

9 Stoga oni moraju držati moje uredbe, inače bi sagriješili i morali umrijeti, ako su ga oskvrnuli posvećeno. Ja Gospodin posvećujem ih!

10 Onaj tko nije svećenik ne smije jesti od svetoga prinosa; ni ukućanin ili nadničar ne smije jesti nešto sveto.

11 Ako svećenik kupi roba za novce, onda taj smije od toga jesti, i oni koji su rođeni u njegovoj kući smiju jesti njegovu hranu.

12 Ako se kći svećenikova uda za koga izvana, ona ne smije jesti od svetih prinosa.

13 Ali ako je kći svećenikova udovica ili rastavljena, a nema djece, i vrati se opet u kuću svojega oca, onda ona smije jesti hranu svojega oca kao u svojoj mladosti, ali nitko izvana ne smije što od toga jesti.

14 Ako netko jede sveto nehotice, onda će povratiti sveto svećeniku i dometnuti još peti dio vrijednosti.

15 Oni ne smiju oskvrnuti svetih prinosa Izraelovih sinova, koje ovi prinose Gospodinu.

16 Navukli bi na sebe kažnjiv prijestup, kad bi oni jeli njihove svete prinose, jer ja Gospodin posvećujem ih."

17 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

18 "Govori Aronu i njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima i kaži ovako: 'Ako netko od Izraelove kuće ili od stranaca u Izraelu prinese svoj prinos Gospodinu, zavjetovane ili dragovoljne prinose kao žrtvu paljenicu,

19 onda za to neka se prinese dragovoljni prinos, bez mane muško od goveda, ovaca i koza.

20 Ali životinju koja ima manu ne smijete prinostiti, jer vam to neće biti ugodno primljeno.

21 Ako tko god prinosi Gospodinu kao žrtvu mirotvornu govedo ili ovcu da izvrši zavjet ili kao dragovoljni prinos da bude ugodan, ne smije imati nikakve mane na sebi.

22 Životinje koje su slijepe ili imaju koji ud slomljen ili ranu ili su gnojave, krastave ili lišajave, ne smijete prinostiti Gospodinu ni od toga na žrtvenik staviti

Gospodinu žrtvu ognjem spaljenu.

23 Junca ili ovcu s predugim ili prekratkim udom smijete žrtvovati kao dragovoljni prinos, ali kao žrtva zavjetna neće vam biti primljena.

24 Ne smijete prinostiti Gospodinu što je stučeno, zdrobljeno, istrgano ili isječeno; to ne smijete prinostiti u svojoj zemlji.

25 Ne smijete iz ruke došljaka, kao hranu svojega Boga prinostiti, jer njihova pokvarenost je u njima, i mana je u njima. Neće biti ugodno primljeno od vas."

26 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

27 "Junac ili ovca ili jare kad se omladi neka ostane sedam dana kod svoje majke. Od osmoga dana i dalje bit će ugodno primljeno kao žrtva ognjem spaljena Gospodinu.

28 Govedo ili ovcu ne smijete klati zajedno s njihovim mladima i u isti dan.

29 Kad hoćete prinijeti Gospodinu žrtvu zahvalnu, onda ju prinosite dragovoljno.

30 Neka se još isti dan pojede; neka se ništa ne ostavi do drugoga jutra. Ja sam Gospodin.

31 Stoga držite brižno moje zapovijedi, i vršite ih! Ja sam Gospodin.

32 Ne smijete oskvrnuti mojega svetog Imena, a ja ću biti štovan među Izraelovim sinovima. Ja Gospodin koji vas posvećujem!

33 Koji sam vas izveo iz egipatske zemlje da budem vaš Bog. ΔJa sam Gospodin."

O godišnjim Svećanim gozbama

23 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Gozbe Gospodinove koje ćete proglasiti svetim sazivima, ovo su:

3 Šest dana neka se obavi sav posao, a sedmi dan je Subotnji dan, samo odmor, sveti saziv. Taj dan ne smijete obavljati nikakva posla; to je Subotnji dan Gospodinov u svim vašim boravištima.

4 Ovo su gozbe Gospodinove, sveti sazivi, koje ćete svetkovati u određeno vrijeme.

5 Četrnaesti dan prvoga mjeseca uvečer jest Pasha Gospodinova.

6 Petnaesti dan istoga mjeseca je Svećana gozba Beskvasnih kruhova u čast Gospodinu. Onda jedite sedam dana beskvasne kruhove.

7 Prvoga dana neka se održi sveti saziv. Neka se onda ne obavlja nikakav težački posao.

8 Sedam dana ćete prinostiti Gospodinu žrtvu ognjem spaljenu. Sedmi dan opet je sveti saziv. Neka se onda ne obavlja nikakav težački posao."

Levitski Zakon

96

9 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

10 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad dodete u zemlju koju vam hoću dati i ondje počnete žeti, onda donesite snop prvina od svoje žetve k svećeniku.

11 On neka onda žrtvuje snop podizanjem i mahanjem pred Gospodinom, da vas učini ugodno primljene. Na dan po Subotnjem danu neka svećenik žrtvuje mahanjem.

12 Taj dan, kad žrtvujete snop mahanjem, neka se žrtvuje Gospodinu jednogodišnje janje bez mane kao žrtvu paljenicu.

13 Uz to kao prinos dvije desetine bijeloga brašna, zamiješana s uljem, žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu, onda kao naljev još četvrt hina vina.

14 Kruha i zrnja pržena ili stučena ne smijete jesti dok niste prinijeli prinos svojem Bogu. To neka je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima.

15 Od dana po Subotnjem danu, naime, od dana kad ste prinijeli snop podizanjem i mahanjem, brojite sedam punih tjedana.

16 Do dana što dolazi iza sedmog Subotnjeg dana brojite pedeset dana. Onda prinesite Gospodinu prinos od novoga žita.

17 Iz svojih prebivališta donesite sobom dva kruha za žrtvu podizanjem i mahanjem, što se sastoje od dvije desetine bijeloga brašna i pečena su s kvascem. To je prvina Gospodinu.

18 Uz te kruhove prinesite i sedam jednogodišnjih janjaca bez mane, jednoga junca i dva ovna. To su kao žrtve paljenice Gospodinu, sa svojim žitnim prinosom i svojim naljevima kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

19 Onda prinesite jarca kao žrtvu za grijeh i dva jednogodišnja janjeta kao žrtvu mirotvornu.

20 Neka ih svećenik žrtvuje podizanjem i mahanjem pred Gospodinom, zajedno s kruhovima od prvina, s dva janjeta. To neka je sveto Gospodinu za svećenika.

21 U isti dan neka se sazove sveti saziv. Ne smijete obavljati nikakav težački posao. Ovo neka je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima.

22 Kad počnete žeti u svojoj zemlji, onda ne smijete požeti polje sve do krajnjega ruba i ne pabirćite po žetvi. Ostavite oboje siromasima i došljacima. Ja sam Gospodin, vaš Bog."

23 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

24 "Objavi Izraelovim sinovima ovu ure-

dbu: 'Prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je dan odmora, dan spomena s trubljenjem rogova, sveti saziv.

25 Onda ne smijete obavljati nikakva težačkog posla, i prinijeti ćete žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu.'

26 Još je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

27 "A deseti dan istoga mjeseca sedmoga jest dan pomirenja. Neka bude za vas sveti saziv, ponizite svoje duše i prinesite žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu.

28 Na taj dan ne smijete obavljati nikakva posla, jer to je dan pomirenja, koji će vam pribaviti pomirenje pred Gospodinom, vašim Bogom.

29 Zato neka se svaki, koji se ne ponizi na taj dan, iskorijeni iz svojega naroda.

30 Ako bilo tko obavlja na taj dan bilo kakav posao, ja ću tu osobu uništiti iz njegova naroda.

31 Nikakva posla ne smijete obavljati. Ovo neka je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima.

32 Neka vam to bude Subotnji dan, dan potpunoga odmora, i ponizite svoje duše. Deveti dan mjeseca, uvečer, svezujte Subotnji dan držati svoj odmor od večeri do večeri."

33 Opet je rekao Gospodin Mojsiju, rekavši:

34 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Petnaesti dan istoga sedmog mjeseca jest Svečana gozba Sjenica u čast Gospodinu za sedam dana.

35 Na prvi dan jest sveti saziv; neka se ne obavlja nikakav težački posao.

36 Sedam dana ćete prinositi Gospodinu žrtvu ognjem spaljenu onda osmi dan održati sveti saziv i prinijeti Gospodinu žrtvu ognjem spaljenu. To je Svečanost završna; onda ne smijete obavljati nikakva težačkog posla.

37 To su Svečanosti Gospodinove, na koje ćete držati svete sastanke da prinesite Gospodinu, žrtve ognjem spaljene i žitni prinos, žrtvu klanicu i naljev, kako ih traži pojedini dan.

38 osim Subotnjih dana Gospodinovih i darova, svih vaših zavjetnih žrtava i dragovoljnih prinosa koje prinosite Gospodinu.

39 Ali petnaesti dan sedmoga mjeseca, kad skupljate prihod zemlje, svetkujte Svečanu Gozbu Gospodinovu sedam dana. Prvi dan neka bude Subotnji dan odmora i na osmi dan Subotnji dan odmora.

40 Na prvi dan ćete donijeti za sebe najljepših plodova, palmovih grana, i grana s gustolisnatih stabala i potočnih vrba i veselite se pred Gospodinom, svojim Bogom, sedam dana.

41 Svetkujte ovu Svečanu Gozbu svake

Levitiski Zakon

godine sedam dana u čast Gospodinu. Ovo neka je vječita uredba kroz sve vaše naraštaje. U sedmom mjesecu ćete ga svetkovati;

42 Sedam dana ćete biti u sjenicama. Svaki domaći Izraelac neka boravi u sjenicama,

43 da vaši naraštaji spoznaju da sam ja učinio da Izraelovi sinovi borave u sjenicama kad sam ih izveo iz egipatske zemlje, ja sam Gospodin, vaš Bog."

44 Mojsije je tako objavio Izraelovim sinovima Svečanosti Gospodinove.

Kazneni zakoni

24 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Zapovjedi Izraelovim sinovima da ti donesu čista ulja iz stučenih maslina za svjetlo, da mogu svaki dan svjetiljke gorjeti.

3 Izvan zavjese Svjedočanstva u šatoru sastanka ima ga Aron spremati, da gori stalno od večeri do jutra pred Gospodinom. Ovo neka je vječita uredba kroz vaše naraštaje.

4 Da on na svjetiljci od zlata oprema žižke trajno pred Gospodinom.

5 Uzmi onda bijeloga brašna i ispeci od njega dvanaest kolača. Dvije desetine neka dođu na svaki kolač.

6 Postavi ih onda u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Gospodinom.

7 Svaki red neka okadi čistim miomirisnim kadom da bude mirisni dio kruhu za spomen, a žrtva ognjem spaljena Gospodinu.

8 Redovito svakoga Subotnjeg dana neka se tako postavljaju pred Gospodinom. Ovo veže Izraelove sinove kao vječni zavjet.

9 Oni neka pripadnu Aronu i njegovim sinovima, koji ih moraju pojesti na svetom mjestu, jer to je njemu najsvetije od Gospodinovih žrtava ognjem spaljenih, po trajnoj uredbi."

10 Jednoga dana umiješao se sin jedne Izraelke, čiji je otac bio Egipćanin, među Izraelove sinove i tako se posvadili sin Izraelke i neki Izraelac.

11 Pritom sin Izraelke pohulio i opsovao Ime Gospodinovo. Zato su ga doveli k Mojsiju. Majka mu se zvala Selomita i bila je kći Dibrijeva od plemena Dana.

12 Onda su ga stavili u zatvor, dok im onaj ne presudi po riječi Gospodinovoj.

13 I rekao je Gospodin Mojsiju, govoreći:

14 "Izvedi psovača van pred tabor i svi koji su čuli neka stave svoje ruke na njegovu glavu i neka ga kamenuje sva zajednica.

15 A Izraelovim sinovima kaži: 'Ako netko pohuli svojega Boga, neka se ka-

zni za svoj grijeh.

16 Tko opsuje Ime Gospodinovo, neka se kazni smrću; sva zajednica neka ga kamenuje. Došljak i domaći neka se pogubi, ako opsuje Ime Gospodinovo.

17 Ako netko ubije čovjeka, neka se kazni smrću.

18 Tko ubije živinče, neka ga nadoknadi, živinče za živinče.

19 Ako netko nanese svojem bližnjemu tjelesnu štetu, neka mu se učini isto tako kako je on učinio:

20 rana za ranu, oko za oko, zub za zub. Ista šteta tjelesna koju je on nanio drugomu, neka se i njemu nanese.

21 Tko ubije živinče, neka ga nadoknadi: tko ubije čovjeka, neka bude pogubljen! **22** Neka bude isti zakon za došljaka kao za domaćega, jer ja sam Gospodin, vaš Bog."

23 Onda je Mojsije govorio Izraelovim sinovima; i oni su izveli psovača van pred tabor i kamenovali ga. Učinili su Izraelovi sinovi tako kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

Subotnja i jubilejska godina

25 Gospodin je rekao Mojsiju na Gori Sinaj, govoreći:

2 "Objavi Izraelovim sinovima ovu zapovijed: 'Kad dodete u zemlju koju vam hoću dati, onda neka zemlja ima odmor, to je Subotnji dan u čast Gospodinu.

3 Šest godina zasijavajte svoje polje, šest godina obrezujte svoj vinograd i skupljate ljetinu svojega polja.

4 Ali u sedmoj godini neka zemlja ima potpun odmor, to je Subotnji dan u čast Gospodinu. Onda ne smijete zasijavati svoja polja i gojiti svojega vinograda.

5 I prijašnje žetve što uzraste samo od sebe, ne smijete požeti i grožđa svojega neobrezana vinograda ne smijete pobrati. Neka bude za zemlju godina odmora.

6 Što urodi zemlja za svojega odmora, neka vam bude za hranu, tebi, tvojim slugama, sluškinjama, najamnicima i ukućanima što žive kod tebe.

7 I stoci tvojoj i zvjeradi u tvojoj zemlji neka bude sav urod za hranu.

8 Nabroji sedam takvih godina odmora dakle sedam puta sedam godina, tako da vrijeme od sedam godina odmora iznese četrdeset i devet godina.

9 Onda daj da glasno zatrubi truba u deseti dan sedmoga mjeseca! Na Dan pomirenja neka posvuda u zemlji odjeknu bučne trube.

10 Posvetite godinu pedesetu i proglasite slobodu za sve stanovnike u zemlji. To neka vam je jubilejska godina, u kojoj opet svaki dolazi u posjed svojega vlasništva i svojoj obitelji se vraća.

Levitski Zakon

98

11 Svaka pedeseta godina neka vam je jubilejska godina. Onda ne smijete ni sijati, ni ono što uzraste samo od sebe požeti, ni grožđa pobrati u vinogradu neobrezanom.

12 Jer je to jubilejska godina, sveto vrijeme za vas! Samo ono što raste samo od sebe smijete pojesti iz polja.

13 U takvoj jubilejskoj godini neka svaki od vas opet dođe na svoje vlasništvo.

14 Ako prodate što svojem bližnjemu ili kupite što od svojega bližnjega, onda ne smijete zakidati jedan drugoga.

15 Nego prema broju godina, od posljednje jubilejske godine, kupujte od svojega bližnjega i prema broju godina žetve neka ti on prodaje.

16 Ako bude više godina, trebate prema tomu više platiti, i ako manje bude godina, platit ćete prema tomu manje, jer on ti prodaje stanoviti broj žetava.

17 Nitko neka ne zakida drugoga, nego se bojte svojega Boga, jer ja sam Gospodin, vaš Bog.

18 Držite, dakle, moje zapovijedi i vjerno vršite moje pravne propise, pa ćete prebivati bez straha u svojoj zemlji.

19 Zemlja će davati svoj urod da možete jesti do sitosti i u njoj prebivati bez straha.

20 Ako pitate: 'Od čega ćemo živjeti u sedmoj godini kad ne sijemo i ne žanjemo?'

21 Onda znajte da u šestoj godini udijelit ću vam svoj blagoslov da vam urodi dosta za tri godine.

22 Makar tek u osmoj godini sijete, imat ćete još uvijek jesti od stare žetve. Do devete godine, do nove žetve, imat ćete jesti staro žito.

23 Zemljište i tlo ne smije se prodavati dovijeka, jer zemlja pripada meni, a vi ste samo došljaci i ukućani kod mene.

24 Morate u zemlji koju posjedujete dopustiti da se opet svuda otkupljuje zemljište.

25 Ako osiromaši tvoj brat i proda nešto od posjeda svojega, onda neka nastupi za njega najbliži njegov rođak kao otkupitelj i to opet otkupi, što je prodao njegov rođak.

26 Ako netko nema nikoga da ga otkupi, ali sam dođe do novaca za otkup.

27 Onda neka odbije godine koje su protekle od prodaje, i preostatak povrati onomu komu je prodao, da bi se vratio svojem vlasništvu.

28 Ako nije u mogućnosti otkupiti ga, onda ostaje zemljište koje je prodao, u posjedu kupca do jubilejske godine. A u jubilejskoj godini neka se povrati tako da on opet dođe do svojega vlasništva.

29 Ako netko proda kuću u gradu zidom ograđenom, onda neka ostane pravo

otkupa do svršetka godine u kojoj ju je prodao; godinu dana neka ostane za njega pravo otkupa.

30 Ako otkup do svršetka pune godine nije učinjen, onda neka kuća što stoji u gradu zidom ograđenom ostane dovijeka kupcu i njegovim potomcima; ne mora se povratiti u jubilejskoj godini.

31 A kuće u selima koje nisu ograđene zidom, neka se uzmu kao dio posjeda zemlje. One se mogu otkupiti i povratiti u jubilejskoj godini.

32 U levitskim gradovima imaju Leviti pravo kuće, u gradovima koje pripadaju njima, uvijek otkupiti.

33 Ako jedan od Levita opet ne otkupi svoju prodanu kuću, onda mu se ona, ako je u gradu što je njemu dodijeljen, opet povraća u jubilejskoj godini, jer kuće u levitskim gradovima njihova su baština među Izraelovim sinovima.

34 Ali pašnjaci njihovih gradova ne smije se prodavati jer pripadaju njima za sva vremena.

35 Ako je tko od tvoje braće zadužen kod tebe i ne može platiti, onda ćeš mu pomoći kao da bi bio došljak ili ukućanin, da može produžiti svoj život uz tebe.

36 Ne smiješ uzeti od njega kamatu, nego se boj svojega Boga i daj da tvoj brat živi uz tebe!

37 Ne smiješ mu davati svoj novac na kamatu, ni ne posuđuj mu svoju hranu da tako zaradiš!

38 Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji sam vas izveo iz egipatske zemlje da vam dadem zemlju Kanaan i da budem vaš Bog.

39 Ako je koji od tvoje braće zadužen kod tebe i tebi se proda, ne daj da ti služi kao rob.

40 Kao nadničar, kao ukućanin neka bude kod tebe, samo do jubilejske godine neka služi kod tebe.

41 A onda neka te slobodno ostavi, on i njegova djeca, i vrati se svojoj rodbini i opet doći u posjed svojih očinskih dobara.

42 Jer oni su moje slugе što sam ih izveo iz Egipta; oni se ne smiju prodati kao robovi.

43 Ne smiješ gospodariti nad njim nemilo, nego se boj svojega Boga!

44 Ako trebate robova i ropkinja, smijete ih kupiti od onih naroda što stoje oko vas.

45 I djecu ukućana što žive kod vas smijete kupiti, i njihove potomke koji borave kod vas i rođeni su u vašoj zemlji; ove smijete posjedovati kao vlasništvo.

46 I možete ih ostaviti kao baštinu svojoj djeci iza vas da ih posjeduju kao vlasništvo. Možete ih stalno imati za robove, ali nad svojom braćom, Izraelovim sinovi-

Levitski Zakon

ma, ne smijete, jedan nad drugim, gos-
podariti nemilo.

47 Ako došljak steče ili ukućanin uza te imanje, a jedan od tvoje braće padne u dug kod njega pa se proda za roba došljaku ili ukućaninu uza te, ili potomku iz obitelji kojega došljaka,

48 onda, pošto je prodao, neka ostane za njega pravo otkupa: jedan od njegove braće smije ga otkupiti.

49 Stric njegov ili sin strica njegova, ili koji po krvi bliži rodak njegov iz plemena njegova neka ga otkupi, ili neka on sam toliko sastavi novaca da se otkupi.

50 S onim koji ga je kupio neka proračuna vrijeme od godine kad se prodao do jubilejske godine. Cijena za koju se prodao neka se jednako razdijeli na broj godina. Kao nadničaru neka se njemu računa vrijeme službe.

51 Ako još ima mnogo godina do jubilejske godine, neka za otkup svoj plati primjereni iznos od svote za koju je bio kupljen.

52 Ako li preostaje samo malo godina do jubilejske godine, neka onda prema tomu proračuna. Po godinama njegove službe ravna se koliko treba platiti za svoj otkup.

53 Kao jedan koji godinu za godinom radi za plaću, neka on bude kod njega i ovaj ne smije pred tvojim očevima gospodariti nad njim nemilo.

54 Ako se ovako ne otkup u tim godinama, onda u jubilejskoj godini neka slobodno odu on i njegova djeca.

55 Jer meni pripadaju Izraelovi sinovi kao sluge. Moje su sluge oni koje sam izveo iz Egipta, ja Gospodin, vaš Bog.

Obećanje blagoslova ili prokletstva

26 Ne smijete praviti sebi idole postavljati kipove i kamene spomenike, ni podizati kamenove sa slikarijama u svojoj zemlji, da im se klanjate. Jer ja, Gospodin, jesam vaš Bog.

2 Držite moje Subotnje dane i poštujujte moje svetište, jer ja sam Gospodin.

3 Ako budete živjeli po mojim zakonima i izvršavali moje zapovijedi,

4 davat ću vam kiše u pravo vrijeme, zemlja će davati svoju ljetinu i stabla u polju davat će svoje plodove.

5 Vršidba će se kod vas odužiti do berbe, a berba do sjetve. I kruh ćete svoj jesti do sitosti i prebivat ćete bez straha u svojoj zemlji.

6 Učinit ću da vlada mir u zemlji tako da možete leći, a da vas nitko ne straši. Učinit ću da i divlje zvjeradi nestane iz zemlje, i neće mač provaliti u vašu zemlju.

7 Neprijatelje svoje tjerat ćete u bijeg i oni će pred vama padati od mača.

8 Petorica vas nagonit će u bijeg stotinu i stotina vas deset stotina; neprijatelji vaši padat će pred vama od mača.

9 Okrenut ću se k vama, učinit ću vas mnogobrojnim, umnožit ću vas i svoj zavjet uzdržati s vama.

10 Staro žito ćete odležano jesti, i morat ćete isprazniti staro da napravite mjesto novomu.

11 Postavit ću svoje prebivalište među vama i neću vas gledati poprijeko.

12 Hoditi ću među vama i biti vaš Bog, a vi ćete biti moj narod.

13 Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji sam vas izveo iz egipatske zemlje da im duže ne služite kao robovi. Ja sam polomio palice vašega jarma i učinio da hodite uspravno.

14 Ako me ne budete slušali i sve ove zapovijedi ne budete ispunjavali,

15 nego prezrete moje zakone i pogazite moje pravne propise ako da ne ispunjavate svih zapovijedi mojih i kršite moj zavjet.

16 onda ću i ja prema tomu postupati s vama i staviti na vas kušnje strahovite: sušicu i vrućicu, koje će vam očni vid oduzeti i život vam oteti. Uzaludno ćete onda sijati svoje sjeme, jer će ga pojesti vaši neprijatelji.

17 Okrenut ću svoje lice protiv vas tako da vas potuku vaši neprijatelji. Vaši protivnici gospodarit će nad vama i bježat ćete i kad vas nitko ne bude progonio.

18 Ako me ni onda još ne budete slušali, kaznit ću vas još sedam puta žešće za vaše grijehе.

19 Slomit ću vašu drsku oholost i nebesa nad vama učiniti kao željezo i vašu zemlju kao mjed.

20 Onda ćete se mučiti uzalud. Zemlja vam neće radati svojega roda i stabla na polju neće vam davati svojih plodova.

21 Ako mi se i onda još budete protivili i nećete htjeti slušati, kaznit ću vas još sedam puta žešće za vaše grijehе.

22 Zvjerad divlju poslat ću protiv vas da vam ugrabi vašu djecu i podavi vašu stoku i umanji vaš broj tako da opuste vaši putovi.

23 Ako vas još ni tim ne opametim, nego mi se još uvijek budete protivili,

24 onda ću se i ja usprotiviti vama i kazniti vas sedam puta za vaše grijehе.

25 Pustit ću na vas mač koji će osvetiti za kršenje mogega zavjeta. Ako se onda povučete u svoje gradove, poslat ću među vas kugu, i bit ćete predani u šake svojom neprijateljima.

26 Kad vam onda još ukinem potporu kruha, onda će vam deset žena peći kruh u jednoj jedinoj peći, davat će vam se kruh na mjeru i vi ćete ga jesti, ali se nećete nasititi.

Levitski Zakon

100

27 Ako me i poslije toga ne poslušate i stalno mi se još budete protivili,

28 onda ću se i ja vama pun srdžbe oduprijeti i kazniti vas za vaše grijehe sedam puta više.

29 Onda ćete morati jesti meso svojih sinova i svojih kćeri.

30 Razorit ću vaše uzvisine i uništiti vaše žrtvenike, a vaša mrtva tijela pobacat ću na trupove vaših idola; i zgadit ćete mi se.

31 Vaše ću gradove porušiti i vaša svetišta opustošiti, i miris vaših žrtava neću više mirisati.

32 Poharat ću vašu zemlju tako da će se neprijatelji vaši, koji borave u njoj, preneraziti.

33 A vas ću raspršiti među narode i za vama mač trgnuti, i vaša će zemlja i vaši gradovi postati pustinja.

34 Onda će zemlja uživati svoje Subotnje dane, kad bude ležala opustošena, a vi budete živjeli u zemlji svojih neprijatelja. Zemlja će počivati i svoje Subotnje dane uživati.

35 Cijelo vrijeme, kad bude ležala opustošena, odmor će imati, odmor koji nije imala kad ste prebivali u njoj.

36 A onima koji još preostanu, stavit ću strah u srca u zemljama njihovih neprijatelja, tako da će ih tjerati u bijeg suštanje lista kad se zaljulja. I bježat će kako se bježi ispred mača i hrlit će iako ih nitko neće progoniti.

37 Padat će jedan preko drugoga kao da su u bijegu ispred mača kad nitko ne progoni. Neće imati snage stajati pred svojim neprijateljima.

38 Izginut ćete među neznabošcima i zemlja vaših neprijatelja prožderat će vas.

39 A oni između vas koji još preostanu, izginut će u zemljama svojih neprijatelja u svojim zlodjelima. I zbog svojih zlodjela otaca, koja su u njima, nestat će.

40 Ako oni onda priznaju svoja zlodjela i svojih zlodjela otaca, vjerolomstvo koje su počinili protiv mene, i kako su mi se protivili,

41 i kako sam se ja protivio njima i doveo ih u zemlju njihovih neprijatelja, jest, ako se onda prigine tvrdo njihovo srce i oni se pokajali za svoje griješne čine,

42 onda ću se ja sjetiti svojega zavjeta s Jakovom, i svojega zavjeta s Izakom, i s Abrahamom i smilovat ću se zemlji.

43 Ali prije mora biti zemlja od njih ostavljena i uživati svoje Subotnje dane, da leži opustošena kad oni odu. Oni se sami moraju pokajati za svoje griješne čine, jer su odbacili moje pravne propise i prezreli moje zapovijedi.

44 Usprkos tomu neću ih zabaciti kad budu u zemlji svojih neprijatelja, i neću ih prezreti tako da ih posve uništim i svoj

zavjet poništim s njima, jer ja sam Gospodin, njihov Bog.

45 Za spasenje njihovo sjetit ću se svojega zavjeta s praocima njihovim, koje sam izveo iz egipatske zemlje pred očevima neznabožackih naroda da budem njihov Bog, ja, Gospodin.'"

46 To su pravni propisi, uredbe i zakoni koje je Gospodin napravio na Goru Sinaj između sebe i Izraelovih sinova.

27 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Objavi Izraelovim sinovima ove uredbe: 'Ako netko zavjetuje Gospodinu čovjeka po procjeni,

3 ako neka muška osoba u dobi od dvadeset do šezdeset godina, onda neka je vaša procjena pedeset srebrnih šekela po vrijednosti šekela svetišta.

4 Za žensku osobu iznosi procjena tri-d deset šekela.

5 Za osobu u dobi od pet do dvadeset godina iznosi procjena muške osobe dvadeset šekela, a ženske osobe deset šekela.

6 Kod djece u dobi od jednoga mjeseca do pet godina iznosi procjena za dječaka pet srebrnih šekela, a procjena za djevojku tri srebrna šekela.

7 Ako je nekome šezdeset godina naviše, onda neka iznositi procjena za muža petnaest šekela, a za ženu deset šekela.

8 Tko je previše siromašan, pa ne može platiti procjenu, toga neka dovedu pred svećenika da ga procijeni. Neka ga svećenik procijeni po onom što može dati zavjetnik.

9 Ako je živinče što se može žrtvovati Gospodinu, onda sve što netko daje Gospodinu neka vrijedi kao posvećeno.

10 On neka to ne nadomješta ni zamjenjuje, dobar komad za loš, loš za dobar. Ako ipak živinče zamijeni drugim, onda će, jedno i drugo biti sveto.

11 Ako li je živinče nečisto, pa se ne može žrtvovati Gospodinu, neka se to živinče donese pred svećenika.

12 Neka ga svećenik ocijeni, je li dobro ili loše. Kako ga ocijeni svećenik, tako neka ostane.

13 Ako ga hoće otkupiti, onda neka još pridometne peti dio od procjene.

14 Ako netko svoju kuću posveti Gospodinu kao sveti dar, neka je ocijeni svećenik je li dobra ili loša. Kako je ocijeni svećenik, tako neka ostane.

15 Ako onaj koji je posvetio svoju kuću, hoće ju opet otkupiti, neka još pridometne peti dio od procjene, i onda je njegova.

16 Ako netko komad svojega baštinjenog posjeda posveti Gospodinu, ravna se procjena po mjeri usjeva. Jedan homer

Levitski Zakon

ječmena usjeva cijeni se pedeset srebrnih šekela.

17 Ako posveti polje svoje od jubilejske godine dalje, neka vrijedi po punoj procjeni.

18 Ako zemljište svoje posveti tek poslije jubilejske godine, onda neka svećenik proračuna novce prema broju godina što ostaju još do jubilejske godine. Neka se onda razmjerno odbije od pune procjene.

19 Ako onaj koji je posvetio zemljište, hoće ga opet otkupiti, neka još pridometne peti dio od procjene, i onda je njegovo.

20 Ali ako neće otkupiti zemljišta, ili ako ga proda zemljište drugomu, ne može se više otkupiti;

21 ali zemljište, kad u jubilejskoj godini oslobodi, neka je sveto Gospodinu, kao komad zemlje; to pripada svećeniku kao vlasništvo.

22 Ako netko posveti Gospodinu zemljište koje je kupio, a ne pripada njegovu nasljednom posjedu,

23 onda neka mu svećenik proračuna cijenu sve do jubilejske godine, i dotični neka tu cijenu isplati u isti dan kao dar posvećen Gospodinu.

24 U jubilejskoj godini neka se komad zemlje povraća onomu od koga je kupljen i komu pripada kao nasljedni posjed.

25 Svaka vaša procjena neka bude po šekelu svetišta: jedan šekel ima dvadeset gera.

26 Ali prvence od stoke koji već kao pr-

venci pripadaju Gospodinu ne smije nitko posvetiti; bilo govedo ili ovca, to pripada Gospodinu.

27 Ali ako su od životinje nečiste, onda ih mora dotični otkupiti po procjeni i dometnuti peti dio od procjene. Ako li se ne otkupi, onda neka se proda po procjeni.

28 Ništa od zakletoga što netko pod zakletvom posveti Gospodinu od svega svojega posjeda, bio čovjek, živinče ili nasljedni posjed, ne smije se ni prodati ni otkupiti. Sve što je pod zakletvom posvećeno, Gospodinu je najsvetije.

29 Ljudi nad kojima je izrečena zakletva, koji bi mogli pasti pod osudu, ne smiju se otkupiti, nego se moraju pogubiti.

30 Sve desetine od zemlje, od usjeva poljskoga i od plodova stabala—vlasništvo su Gospodinovo; to je posvećeno Gospodinu.

31 Ako netko hoće otkupiti jedan dio svoje desetine, neka još pridometne peti dio svote.

32 Što se tiče desetine od goveda i ovaca, ili svega što prolazi ispod štapa pastirskog, neka se deseti komad posvećuje Gospodinu.

33 Pri tom neka se ne istražuje je li dobro ili loše, i ne neka se ne zamijeni, ali ako netko ipak zamijeni, onda neka jedno i drugo pripadne svetišću i neka se ne otkupi."

34 To su zapovijedi koje je Gospodin zapovjedio Mojsiju na Goru Sinaj za Izraelove sinove.

Brojevi

Četvrta Knjiga Mojsijeva

1 Prvi dan drugoga mjeseca, u drugoj godini po izlasku iz egipatske zemlje, Gospodin je rekao Mojsiju u Pustinji Sinaj u šatoru sastanka, govoreći:

2 "Izbrojite svu zajednicu Izraelovih sinova po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu tako da izbrojite imena svih muškaraca, glavu po glavu.

3 Od dvadeset godina naviše izbrojite ti i Aron sve koji mogu ići na vojsku u Izraelu, po njihovim redovima.

4 S vama neka bude po jedan muž od svakoga plemena, svaki koji je vladar očeva doma.

5 Ovo su imena muževa koji neka vas pomažu: od Rubena Elisur, sin Sedeurov;

6 od Simeona Šelumiel, sin Surišadajev;

7 od Jude Nahšon, sin Aminadabov;

8 od Isakara Netanel, sin Zuarov;

9 od Zebuluna Eliab, sin Helonov;

10 od Josipovih sinova: od Efraima Elišama, sin Amihudov; od Manaseha Gamaliel, sin Pedahsurov;

11 od Benjamina Abidan, sin Gideonov;

12 od Dana Ahiezer, sin Amišadajev;

13 od Ašera Pagiel, sin Okranov;

14 od Gada Eliasaf, sin Deuelov;

15 od Naftalija Ahira, sin Enanov."

16 To su oni koji su bili izabrani iz zajednice, knezovi očinskih plemena, Izraelovih glavara tisuća.

17 Onda su Mojsije i Aron pozvali te ljude, koji su im bili označeni po imenu,

18 i na prvi dan drugoga mjeseca skupili su oni svu zajednicu na okup; i prozivali su njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, tako da su izbrojili imena, od dvadeset godina naviše.

19 Kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju,

Brojevi

102

tako ih je on izbrojio u Pustinji Sinaj.

20 A sinovi Rubena, Izraelova najstarijeg sina, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku:

21 Od Rubenova plemena koji su bili izbrojeni: četrdeset i šest tisuća i pet stotina.

22 Od Simeonova plemena, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

23 Od Simeonova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: pedeset i devet tisuća i tri stotine.

24 Od Gadovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

25 Od Gadova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: četrdeset i pet tisuća šest stotina i pedeset.

26 Od Judinih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

27 Od Judina plemena koji su bili izbrojeni bilo je: sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.

28 Od Isakarovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

29 Od Isakarova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.

30 Od Zebulunovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

31 Od Zebulunova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: pedeset i sedam tisuća i četiri stotine.

32 Od Josipovih sinova, Efraimovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

33 Od Efraimova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: četrdeset tisuća i pet stotina.

34 Od Manasehových sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima, po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

35 Od Manasehova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: trideset i dvije tisuće i

dvije stotine.

36 Od Benjaminovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

37 Od Benjaminova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: trideset i pet tisuća i četrdeset stotine.

38 Od Danovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

39 Od Danova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

40 Od Ašerovih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

41 Od Ašerova plemena koji su bili izbrojeni bilo je: četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

42 Od Naftalijevih sinova, njihovo rodoslovlje po njihovim obiteljima po njihovom očinskom domu, po broju imena od dvadeset godina navise koji su mogli ići na vojsku.

43 Od Naftalijeva plemena koji su bili izbrojeni bilo je: pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

44 To su oni koji su bili izbrojeni koje su izbrojili Mojsije i Aron uz pomoć glavaru Izraelovih, kojih je bilo dvanaest, po jedan od očinskog doma.

45 Izbrojeni su bili svi Izraelovi sinovi od dvadeset godina navise, svi koji su mogli ići na vojsku u Izraelu.

46 Svih izbrojenih bilo je šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

47 A Leviti nisu bili ubrojeni među njih po njihovim očinskim domovima.

48 Gospodin je, naime, bio rekao Mojsiju:

49 "Plemena Levijeva ne smiješ brojiti; ni popisati ih s ostalim Izraelovim sinovima.

50 Nego postavi Levite nad šatorom Svjedočanstva i nad svim njegovim posudom i nad svim što pripada njemu. Oni neka prenose šator i sve njegovo posude, neka mu služe i neka tabore oko šatora!

51 Kad šator treba prenositi i za ići naprijed, neka ga Leviti rastave, a kad šator stane i treba ga postaviti, neka ga Leviti postave. Tko nije Levit, pa se njemu približi, neka se pogubi!

52 Dok ostali Izraelovi sinovi tabore svaki u svojem taboru, i svaki kod svoje zastave po svojim četama;

53 a Leviti neka tabore oko šatora Svjedočanstva, da ne padne srdžba na zaje-

dnicu Izraelovih sinova. Leviti moraju biti odgovorni za obavljanje službe kod šatora Svjedočanstva."

54 A Izraelovi sinovi su učinili tako; po svemu onomu što je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

2 Nato je Gospodin rekao Mojsiju i Aro-nu, govoreći:

2 "Izraelovi sinovi neka taboruju svaki kod svoje zastave, kod znakova svojega očinskog doma; oni neka tabore u nekoj udaljenosti od šatora sastanka.

3 Na istočnoj strani, prema izlasku sunca, neka taboruje zastava vojske Judine po njihovim četama; a čelnik Judinih sinova neka bude Nahšon, sin Aminadabov.

4 Njegova vojska brojila je sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.

5 Do njega neka taboruje pleme Isakarov; a čelnik Isakarovih sinova neka bude Netanel, sin Zuarov;

6 Njegova vojska brojila je pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.

7 Onda neka ide pleme Zebulunovo; a čelnik Zebulunovih sinova neka bude Eliab, sin Helonov.

8 Njegova vojska brojila je pedeset i sedam tisuća i četiri stotine.

9 Svi koji su bili izbrojeni po njihovim četama od vojske Judine bilo je, stotinu osamdeset i šest tisuća i četiri stotine. Oni neka krenu prvi.

10 Na južnoj strani neka taboruje zastava vojske Rubenove po njihovim četama; a čelnik Rubenovih sinova neka bude Elisur, sin Sedeurov.

11 Njegova vojska brojila je četrdeset i šest tisuća i pet stotina.

12 Do njega neka taboruje pleme Simeonovo; a čelnik Simeonovih sinova neka bude Šelumiel, sin Surišadajev.

13 Njegova vojska brojila je pedeset i devet tisuća i tri stotine.

14 Onda neka ide pleme Gadovo; a čelnik Gadovih sinova neka bude Eliasaf, sin Reuelov.

15 Njegova vojska brojila je četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset.

16 Svih u taboru Rubenovu, izbrojenih ljudi bilo je: stotinu i pedeset i jedna tisuća i četiri stotine i pedeset po njihovim četama. Oni neka pođu drugi.

17 Potom neka ide šator sastanka s taborom Levita, usred ostalih tabora. Kako taboruju, tako neka idu svaki na svojem mjestu i pod svojom zastavom.

18 Na zapadu neka taboruje zastava vojske Efraimove po njihovim četama; a čelnik Efraimovih sinova neka bude Elišama, sin Amihudov;

19 Njegova vojska brojila je četrdeset tisuća i pet stotina.

20 Do njega onda neka ide pleme Manasehovo; a čelnik sinova Manasehovah Gamaliel, sin Pedahsurov.

21 Njegova vojska brojila je trideset i dvije tisuće i dvije stotine.

22 Onda neka ide pleme Benjaminovo; a čelnik Benjaminovih sinova neka bude Abidan, sin Gideonov.

23 Njegova vojska brojila je trideset i pet tisuća i četiri stotine.

24 Svih izbrojenih ljudi po njihovim četama od vojske Efraimove, bilo je: stotinu i osam tisuća i stotinu po njihovim četama. Oni neka pođu treći.

25 Na sjeveru neka taboruje zastava od vojske Danove po njihovim četama; a čelnik Danovih sinova neka bude Ahiezer, sin Amišadajev.

26 Njegova vojska brojila je šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

27 Do njega neka taboruje pleme Ašerovo; a čelnik Ašerovih sinova neka bude Pagiel, sin Okranov.

28 Njegova vojska brojila je četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

29 Onda neka ide pleme Naftalijevo; a čelnik Naftalijevih sinova neka bude Ahira, sin Enanov;

30 Njegova vojska brojila je pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

31 Svih izbrojenih ljudi od vojske Danove bilo je: jedna stotina pedeset i sedam tisuća i šest stotina. Oni neka idu najposlije uza svoje zastave."

32 To su Izraelovi sinovi koji su bili izbrojeni po svojim očinskim domovima. Svi koji su bili izbrojeni u taborima po njihovim četama vojske bilo je šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

33 A Leviti nisu bili ubrojeni među Izraelove sinove, upravo kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

34 Tako su učinili Izraelovi sinovi po svemu kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju. Taborili su po svojim zastavama i tako su kretali, svaki po svojim obiteljima i svojem očinskom domu.

3 Ovo je potomstvo Aronovo i Mojsijevo iz vremena kad je Gospodin govorio s Mojsijem na Gori Sinaj.

2 Ovo su imena Aronovih sinova: Nadab, prvorodenac, Abihu, Eleazar i Itamar.

3 Tako su se zvali Aronovi sinovi, koji su bili pomazani i posvećeni za svećenike da obavljaju službu svećeničku.

4 Nadab i Abihu poginuli pred Gospodinom, kad su u Pustinji Sinaj pred Gospodinom prinijeli ogranj nezakonit; oni nisu imali djece. Tako su Eleazar i Itamar obavljali službu svećeničku pod nadzorom svojega oca Arona.

5 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

Brojevi

104

6 "Privedi Levijevo pleme i postavi ga pred svećenika Arona da mu služe, **7** i da rade za njega i za svu zajednicu pred šatorom sastanka i da obavljaju posao oko šatora, **8** i da se brinu za sve posude u šatoru sastanka, i da obavljaju službu za Izraelove sinove i da obavljaju posao oko šatora.

9 Pa predaj Levite Aronu; njegovim sinovima; oni su darovani njemu između Izraelovih sinova. **10** A Arona i njegove sinove postavi da vrše službu svećeničku. Ako bi tko drugi pristupio služiti, neka se pogubi!"

11 Opet je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći: **12** "Evo uzeo sam Levite između Izraelovih sinova namjesto svih prvorodenih koji su prvi otvorili utrobu Izraelovih sinova. Stoga Leviti pripadaju meni. **13** Jer sve prvorodeno je moje. Na dan kad sam pobio sve prvorodeno u zemlji Egipat, posvetio sam sebi sve prvorodeno u Izraelu, od čovjeka do živinčeta. Oni meni pripadaju: Ja sam Gospodin."

14 Onda Gospodin progovorio Mojsiju u Pustinji Sinaj, govoreći:

15 "Izbroji Levijeve sinove po njihovim očinskim domovima, po njihovim obiteljima. Sve muške osobe od jednog mjeseca i više izbroji!"

16 Po zapovijedi Gospodinovoj Mojsije ih izbroji, kako mu je bilo zapovjedbano. **17** Levijeve sinove po imenima svojim bili su: Geršon, Kohat i Merari. **18** Geršonovi sinovi po svojim obiteljima zvali su se: Libni i Šimi. **19** Kohatovi sinovi po svojim obiteljima: Amram, Ishar, Hebron i Uziel. **20** Merarijevi sinovi po svojim obiteljima: Mahli i Muši. To su obitelji Levita po svojim očinskim domovima. **21** Od Geršona potječe obitelj Libnjevaca i obitelj Šimijevaca. To su rodovi Geršonovaca. **22** Svi oni koji su bili izbrojeni, prema broju njihovih muškaraca od jednog mjeseca pa na više, bilo je nabrojeno sedam tisuća i pet stotina. **23** Obitelji Geršonovaca taborovali su za šatorom prema zapadu. **24** A čelnik očinkog doma roda Geršonovaca bio je Eliasaf, sin Laelov. **25** Geršonovi sinovi su imali za posao brinuti se kod šatora sastanka za šator, krov šatora, gornji pokrivač njegov, zavjesu na ulazu u šator sastanka, **26** zavjesu za ulaz u dvorište i zavjese na ulazu u dvorište koje su oko šatora i oko žrtvenika i njegovu užad za svaku njegovu upotrebu. **27** Od Kohata potječe obitelj Amramo-

vaca, obitelj Isakarovaca, obitelj Hebronovaca i obitelj Uzielovaca. To su sve obitelji Kohatovaca. **28** Broj svih muških od jednog mjeseca i više bio je osam tisuća i šest stotina, koji su služili oko svetišta. **29** Obitelji Kohatovih sinova taborovali su sa strane svetoga šatora prema Jugu. **30** A čelnik očinkog doma svih obitelji Kohatovaca bio je Elisafan, sin Uzielov. **31** Oni su se brinuli za škrinju, stol, svjetiljku, žrtvenik, pribor svetišta što se rabilo kod službe i zavjese i sav posao oko toga. **32** Vrhovni poglavar svih levitskih glavarica bio je Eleazar, sin svećenika Arona; on je imao vrhovni nadzor nad onima koji su se morali brinuti za svetište. **33** Od Merarija potječe obitelj Mahlijevaca i obitelj Mušijevaca. To su rodovi Merarijevaca. **34** Broj svih njihovih izbrojenih muškaraca od jednog mjeseca i više bio je šest tisuća i dvije stotine. **35** A čelnik očinkog doma roda Merarijeva bio je Suriel, sin Abihajilov. Oni su taborovali na strani svetoga šatora prema sjeveru. **36** Merarijevi sinovi imali su za dužnost da čuvaju daske šatora, prijevornice njegove, stupove i stopice njegove, sve posude i sve što pripada njemu. **37** I stupove od dvorišta unaokolo i njihove stopice i kolčice i užad njihovu. **38** Sprijeda na istočnoj strani šatora, pred šatorom sastanka prema sunčanom istoku taborovali su Mojsije i Aron i njegovi sinovi. Oni su imali službu oko svetišta, službu za Izraelove sinove. Ako se tko drugi približio, morao se kazniti smrću. **39** Svi Leviti koji su bili izbrojeni, koje su izbrojili po zapovijedi Gospodinovoj Mojsije i Aron po njihovim obiteljima, svih muških od jednog mjeseca pa na više bilo je dvadeset i dvije tisuće. **40** Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Izbroji sve prvorodence muške među Izraelovim sinovima od jednog mjeseca i više i ustanovi broj njihovih imena. **41** Uzmi Levite za mene—ja sam Gospodin—namjesto svih prvorodenaca među Izraelovim sinovima, i stoku levitsku namjesto svih prvenaca od stoke Izraelovih sinova." **42** I Mojsije je izbrojio sve prvorodence među Izraelovim sinovima, kako mu je Gospodin zapovjedio. **43** I svih muških prvorodenaca, izbrojenih po broju njihovih imena od jednog mjeseca i više bilo je: dvadeset i dvije tisuće dvjesti i sedamdeset i tri. **44** Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

45 "Uzmi Levite namjesto svih prvorodenaca među Izraelovim sinovima i stoku levitsku namjesto njihove stoke. Leviti pripadaju meni: ja sam Gospodin.

46 Za otkup dvjesta i sedamdeset i tri prvorodenca među Izraelovim sinovima, kojih ima više nego Levita.

47 uzmi pet šekela za svakoga pojedinog posebno. Uzmi šekel po vrijednosti šekela svetišta, šekel od dvadeset gera.

48 I podaj novce Aronu i njegovim sinovima kao otkup za one kojih je bilo više nego otkupljenih od Levita."

49 Tako je Mojsije uzeo otkup od onih kojih je bilo više, i povrh onih koji su bili otkupljeni od Levita.

50 Od prvorodenaca Izraelovih sinova uzeo je novaca tisuću i tri stotine i šezdeset i pet šekela, po vrijednosti šekela svetišta.

51 Po zapovijedi Gospodinovoj dao je onda Mojsije Aronu i njegovim sinovima otkup, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju

Drugo brojenje Levita i njihove dužnosti

4 Onda je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

2 "Napravite popis Kohatovih sinova od sinova Levita po obiteljima i po njihovom očinskom domu.

3 Od trideset godina naviše do pedeset godina sve koji su sposobni za posao u službi oko šatora sastanka.

4 A ovo je služba Kohatovih sinova u šatoru sastanka da se brinu za sve stvari što su najsvetije.

5 Kad se tabor sprema na put, neka prilaze Aron i njegovi sinovi, skidaju zavjesu što zastire ulaz i pokriju njim škrinju Svjedočanstva.

6 Onda neka po njoj prostru pokrivač od jazavčeve kože, ožgora razastru platno od modre tkanine i provuku mu motke.

7 Po stolu za prikazne kruhove neka prostru platno od modre tkanine i stave na njega njegovo posude, čaše, zdjele i vrčeve za naljev. A kruhovi prikazivanja neka budu uvijek na njemu.

8 Povrh toga razastru platno od grimiza, pokriju ga pokrivačem od jazavčeve kože i provuku mu motke.

9 Onda neka uzmu platno od modre tkanine i njim pokriju svjetiljku i žižke njezine, usekače, lopatice i sve posude za ulje kojima služe oko njega.

10 Potom ga sa svim njegovim priborom zaviju u pokrivač od jazavčeve kože i stavili ga na nosila.

11 I po zlatnom žrtveniku neka razastru platno od modre tkanine i pokriju ga pokrivačem od jazavčeve kože i provuku mu motke.

12 Onda neka uzmu i sav drugi pribor

što se upotrebljava kod službe u svetišu, stavi ih u platno od modre tkanine i zaviju u pokrivač od jazavčeve kože i stavili ih na nosila.

13 I neka očiste žrtvenik od pepela, prostru preko njega platno od jubičaste tkanine.

14 Neka stave na njega sav njegov pribor, kojim služe na njemu: mašice, vilice, lopatice, kotliče i sav drugi pribor za žrtvenik. Pokriju ga onda pokrivačem od jazavčeve kože, pa mu provuku motke.

15 A kada Aron i njegovi sinovi pri polasku tabora svrše zamotavanje svetišta i sav sveti pribor, onda neka pristupe Kohatovi sinovi da ih nose; ali se ne smiju dotaknuti svetih predmeta da ne umru. To je dužnost Kohatovih sinova da ih vrše u šatoru sastanka.

16 A Eleazar, sin svećenika Arona, neka se brine za ulje za svjetiljku, za miomirisni kâd, za dnevni žitni prinos, i za ulje pomazanja; ima se brinuti za sav šator i na sve što je u njemu, i sa svetišem i njegovi namještajem."

17 Onda je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

18 "Pazite da se ne iskorijeni pleme roda Kohatova između Levita.

19 Učinite za njih ovo da ostanu živi i ne pomru kad prilaze najsvetijim stvarima. Aron i njegovi sinovi neka dođu i odrede svakomu posebno što će koji raditi i što će nositi.

20 Sami neka ne ulaze unutra da pogledaju svete predmete, ni za samo čas; da ne bi morali umrijeti."

21 Dalje je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

22 "Izvrši popis Geršonovih sinova po obiteljima i po njihovom očinskom domu.

23 Od trideset godina naviše, sve do pedeset godina izbroji ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru sastanka.

24 Ovo je služba rodbine Geršonove što će raditi i nositi:

25 Oni neka nose zavjese šatora, šator sastanka sa svojim pokrivačem, pokrivač od jazavčeve kože što je odozgor na njemu, zavjesu na ulazu u šator sastanka.

26 zavjese od dvorišta i zavjesu na ulazu u predvorje što je oko šatora i oko žrtvenika, i njegovu užad i sav pribor za njihovu službu i sve što je potrebno oko toga napraviti neka tako služe.

27 Sva služba Geršonovih sinova neka bude za sve što će nositi i što će raditi po zapovijedi Aronovoj i njegovih sinova. Dajte ih uputiti u sve što trebaju nositi.

28 To je služba rodbine Geršonovih sinova u šatoru sastanka. Njihova služba

Brojevi

106

neka bude pod nadzorom Itamara, sina svećenika Arona.

29 Izvrši popis Merarijevih sinova po obiteljima i po njihovom očinskom domu.

30 Od trideset godina pa na više, sve do pedeset godina starosti, izbroji ih i popiši sve koji ulaze u službu za obavljanje posla šatora sastanka.

31 Kod sve njihove službe u šatoru sastanka ovo im je dužnost nositi: daske šatora, prijevornice, stupove i stopice.

32 Stupove oko dvorišta sa stopicama, kolčice i užad s njihovim priborom i sve što treba za te stvari. Pokažite im predmete koje trebaju nositi, komad po komad.

33 To je služba rodbine Merarijevih sinova, sav posao što su dužni vršiti kod šatora sastanka pod vodstvom Itamara, sina svećenika Arona."

34 Izbrojili su Mojsije i Aron s glavarima zajednice Kohatove sinove po obiteljima i po njihovom očinskom domu.

35 Od trideset godina pa na više, sve do pedeset godina starosti, svi koji su bili za službu da služe u šatoru sastanka. I bilo ih je izbrojenih po njihovim rodovima dvije tisuće i sedam stotina i pedeset.

37 To su oni koji su bili izbrojeni iz rodbine Kohatovaca, svi koji su bili u službi u šatoru sastanka, koje su Mojsije i Aron izbrojili, kako je Gospodin zapovjedio preko Mojsija.

38 I onih koji su bili izbrojeni od Sinova Geršonovih, po obiteljima i po njihovom očinskom domu,

39 od trideset godina pa na više, sve do pedeset godina starosti, svi koji su bili za službu za obavljanje posla u šatoru sastanka.

40 oni koji su bili izbrojeni po obiteljima i po njihovom očinskom domu, dvije tisuće i šest stotina i trideset.

41 To su oni koje su bili izbrojeni i popisani od obitelji Geršonovih sinova, svi koji bi mogli služiti u šatoru sastanka, koje su Mojsije i Aron izbrojili i popisali po zapovijedi Gospodinovoj.

42 Onih od rodova Merarijevih sinova, koji su bili izbrojeni po obiteljima i po njihovom očinskom domu,

43 od trideset godina pa na više, sve do pedeset godina starosti, svi koji su bili za službu za obavljanje posla u šatoru sastanka.

44 Bilo je izbrojenih ljudi po njihovim obiteljima tri tisuće i dvjesto.

45 To su oni što su bili izbrojeni iz rodova Merarijevih sinova, koje su izbrojili Mojsije i Aron, kako je Gospodin zapovjedio preko Mojsija.

46 Svi oni koji su bili izbrojeni od Levita koje su izbrojili Mojsije i Aron s gla-

varima Izraelovim po njihovom obiteljima i po njihovom očinskom domu,

47 od trideset godina pa na više, sve do pedeset godina starosti, svi koji su bili došli da obavljaju službu i noseći teret posla u šatoru sastanka.

48 Bilo je ljudi izbrojenih osam tisuća i pet stotina i osamdeset.

49 Kako je Gospodin zapovjedio bili su izbrojeni i popisani po Mojsiju, bio je svaki određen za ono što treba raditi i nositi. Tako su bili popisani kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

Zapovijed o čistoći o krađi i o ljubomori

5 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Zapovjedi Izraelovim sinovima, neka udalje iz tabora sve koji su zaraženi gubom, svatko tko ima izljev ili tko bude onečišćen mrtvim tijelom.

3 Udaljite oboje muževe i žene i odvedite van pred tabor da ne onečiste tabor u kojemu ja boravim među njima."

4 Izraelovi sinovi su tako učinili i uklonili ih iz tabora. Kako je Gospodin bio zapovjedio Mojsiju, tako su učinili Izraelovi sinovi.

5 Opet je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

6 "Govori Izraelovim sinovima: 'Kad muž ili žena počini kakav god grijeh na štetu bližnjemu, i tako sagriješi protiv Gospodina, i on osjeti krivnju,

7 onda neka prizna grijeh koji je počinio, neka nadoknadi ono po punoj svojoj vrijednosti i neka dade onomu protiv koga je sagriješio, dometnuvši petinu svote.

8 Ali ako ovaj nije ostavio iza sebe bližega rođaka, komu se može dati dužna svota, onda ta naknadna svota pripada Gospodinu u korist svećenicima, osim ovna za pomirenje kojim se pribavi krivcu oprostjenje.

9 Svaki prinos svetih stvari Izraelovih sinova, koje oni prinosu svećeniku neka budu njemu.

10 Svakomu neka budu stvari koje je posvetio. Što netko dade svećeniku, neka mu to bude."

11 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

12 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Ako nekoga žena pođe stranputicom i iznevjeri muža,

13 i netko legne s njom, ali to ostane skriveno pred očima njezina muža, i to bude skriveno da se onečistila, gdje je ne vidi svjedok i ne može se zateći,

14 ako onda obuzme duh ljubomore muža, tako da postane ljubomoran na svoju ženu koja se onečistila, ili ako njega obuzme duh ljubomore, koji ga čini ljubomornim na svoju ženu, a da

ona nije sagriješila.

15 onda neka muž dovede svoju ženu k svećeniku i neka donese sobom, kao prinos za nju, desetinu efe brašna ječmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne stavi na njega miomirisnog káda, jer je to prinos za ljubomoru, spomen-prinos koji očituje zlodjela.

16 Svećenik neka je povede i postavi pred Gospodina.

17 Neka uzme svećenik posvećene vode u posudu zemljanu. Uz to neka uzme svećenik malo zemlje s poda u svetištu i uspe u vodu.

18 Onda svećenik neka postavi ženu pred Gospodina, neka joj otkrije kosu na glavi i dade joj u ruku žitni prinos za očitovanje. Ali vodu prokletstva i gorkosti neka zadrži sam svećenik u ruci.

19 Onda neka svećenik zakune ženu ovako: "Ako ni jedan muž nije legnuo s tobom, i ako se nisi onečistila nevjernošću prema svojem mužu, onda neka ti ne nanese nikakve štete ova voda prokletstva i gorkosti.

20 Ali ako si postala nevjerna svojem mužu, ako si sagriješila i upustila se s drugim, koji nije tvoj muž,

21 onda neka svećenik izbac protiv žene strašna prokletstva, i to neka svećenik zaprijeti ženi: neka te Gospodin postavi za strašilo kletve i prokletstva među tvojim narodom: "Gospodin neka učini da ti se bedro osuši, i trbuh ti oteče!

22 Ova voda prokletstva neka prodre u tvoju utrobu da ti trbuh oteče i bedro osuši!" Žena neka odgovori: "Tako neka bude. Amen."

23 Svećenik neka onda ova prokletstva napiše na list i neka ih opet spere u vodi gorkosti.

24 Ovu vodu prokletstva i gorkosti neka dade ženi da pije, da prodre u nju voda prokletstva i bude joj gorak jad.

25 Svećenik neka onda uzme iz ruke ženine prinos za ljubomoru, neka prinese mahanjem pred Gospodinom i prinese ga k žrtveniku.

26 Punu pregršt neka uzme svećenik od prinosa kao mirisni dio i neka to zapali na žrtveniku, a potom neka dade ženi vodu da pije.

27 I kad joj je dao vodu da pije, i ako se ona nevjernošću onečistila protiv svojega muža, onda će voda prokletstva prodrijeti u nju i bit će joj gorak jad. Trbuh će joj oteći, i bedro će joj se osušiti. Žena će biti jedno strašilo prokletstva u svojem narodu.

28 Ali ako se žena nije onečistila i nedužna je, onda joj neće ništa biti, onda će ona zatrudnjeti i postati majka.

29 To je zakon o ljubomori, kad žena, dok je pod vlašću muža, ode stranputicom i

onečisti se.

30 ili dode li na muža duh ljubomore, tako da on bude ljubomorán na svoju ženu, onda neka postavi ženu pred Gospodina i neka svećenik postupa s njim točno prema ovim uredbama.

31 Onda je muž oslobođen od krivnje zlodjela, a žena neka snosi svoju krivnju."

Svećenički blagoslov

6 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Položi li netko, bio muž ili žena, nazirejski zavjet da se posveti Gospodinu,

3 neka se suzdržava od vina i drugih opojnih pića. Neka ne pije kiseline što je napravljena od grožđa ni kiseline napravljene od nečega sličnog, ni samo grožđe ne smije jesti, ni svježe ni osušeno.

4 Dokle god traje vrijeme njegova zavjeta Nazirejstva, neka ne jede ništa što dolazi od vinove loze, od zrna do koma.

5 Dokle traje zavjet njegova Nazirejstva, neka britva ne dolazi na njegovu glavu; dok se ne navršše dani za koje se obvezao Gospodinu, ima vrijediti kao Bogu posvećen, i neka pusti da mu slobodno raste kosa na glavi.

6 Cijelo vrijeme, za koje se posvetio Gospodinu, ne smije doći u dodir s mrtvim tijelom.

7 I ako mu umru otac, majka, brat ili sestra, ne smije po njima navući na sebe nečistoću, jer je posveta Boga njegova na njegovoj glavi.

8 Dokle god traje Nazirejstvo njegovo, posvećen je Gospodinu.

9 Umre li netko posve nenadano uz njega, onda neka izjavi da mu je posvećena glava nečista. Čim opet postane čist, neka obrije svoju glavu; sedmi dan neka je obrije.

10 Onda na osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubića k svećeniku na ulaz u šator sastanka.

11 Svećenik neka prinese jedno kao žrtvu za grijeh, drugo kao žrtvu paljenicu. Tako neka mu pribavi pomirenje za grijeh koji je navukao na sebe uz mrtvo tijelo. Ujedno neka iznova izjavi da mu je glava posvećena.

12 Neka se posveti Gospodinu dokle traje njegov zavjet Nazirejstva i neka prinese jednogodišnje janje kao žrtvu za prijestup. A prijašnji dani ne broje se, jer je morao svu posvetu očitovati kao nečistu.

13 Ove su uredbе za Nazireja: kad se navršše dani njegova Nazirejstva, neka ga dovedu na ulaz u šator sastanka.

14 Neka prinese Gospodinu kao prinos jednogodišnje bez mane janje kao žrtvu

Brojevi

108

paljenicu, jednogodišnje bez mane žensko janje kao žrtvu za grijeh i bez mane ovna za žrtvu mirotvornu,

15 košaricu beskvasnih kruhova, zamiješanih s uljem i beskvasnih uljem namazanih pogača s njihovim prinosom i s njihovim naljevima.

16 Svećenik neka ih prinese Gospodinu i prinese njegovu žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu.

17 I neka prinese ovna kao žrtvu mirotvornu Gospodinu, uz to košaricu beskvasnih kruhova. I neka svećenik prinese za njega prinos i naljev.

18 Onda neka Nazirej obrije, na ulazu u šator sastanka, svoju posvećenu glavu, i neka uzme kosu sa svoje posvećene glave i baci ju u ogranj što gori pod žrtvom mirotvornom.

19 Nato neka uzme svećenik ovnovo kuhano pleće, beskvasni kolač i iz košarice i jednu beskvasnu pogaču, i neka to stavi na ruke Nazireju, pošto je ovaj sebi obrijao posvećenu kosu.

20 Onda neka to svećenik žrtvuje pred Gospodinom mahanjem, kao žrtvu mahanja. To je sveti prinos što pripada svećeniku, osim grudi mahanja i osim pleća podizanja. Potom Nazirej smije opet piti vina.

21 To je zakon za Nazireja koji se zavjetovao o njegovu prinosu što će ga prikriti Gospodinu za svoju posvetu, osim onoga što inače još sam hoće učiniti, po zavjetu koji je položio, mora postupati po zakon za njegovu posvetu.

22 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

23 "Govori Aronu i njegovim sinovima i kaži im: 'Ovako blagoslivljajte Izraelove sinove, govoreći im:

24 "Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva.

25 Neka dade Gospodin, da njegovo lice sjaji nad tobom i neka ti bude milostiv.

26 Neka okrene Gospodin svoje lice k tebi i neka ti udijeli mir!"

27 Ako tako stavili Izraelove sinove pod zaštitu mogega Imena, ja ću ih blagosloviti."

Prinosi za posvetu svetoga šatora

7 I dogodilo se, kad Mojsije bio dovršio i podigao sveti šator i bio ga pomazao i posvetio sa svim njegovim posudom i žrtvenik sa svim njegovim priborom; tako ih je on pomazao i posvetio.

2 Onda su donijeli darove Izraelovi čelnici, glavari pojedinih očinskih domova, i koji su bili glavari plemena, oni koji su bili vodili popisivanje.

3 Dovedi su kao prinos za Gospodina, šest pokrivenih kola i dvanaest volova. Na dva vladara došlo je po jedna kola i na

svakoga po jedan vol, i doveli su ih pred šator.

4 Onda je Gospodin rekao Mojsiju ovo:

5 "Uzmi to od njih, za opravljanje radova na šatoru sastanka; onda to razdijeli Levitima, svakomu prema njegovoj službi."

6 I uzeo je Mojsije kola i volove i predao ih Levitima.

7 Dvoja kola i četiri vola predao je Geršonovim sinovima prema njihovoj službi.

8 Četvera kola i osam volova je predao Merarijevim sinovima prema njihovoj službi koju su trebali učiniti pod vodstvom Itamara, sina svećenika Arona.

9 Kohatovim sinovima nije dao ništa, jer im je posao bio opraviti svete stvari što su ih morali nositi na ramenu.

10 Onda su donijeli glavari darove za posvetu žrtvenika, kad je bio pomazan, i tako su stavili glavari svoje prinos pred žrtvenik.

11 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Svaki dan će jedan od glavara donijeti svoj prinos za posvetu žrtvenika."

12 Prvi dan donio je svoj prinos Nahšon, sin Aminadabov, od plemena Judina.

13 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

14 posudica, deset zlatnih šekela vrijedna, puna miomirisna kâda;

15 jedan junac, jedan ovna, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

16 jedan jarac kao žrtva za grijeh;

17 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Nahšona, sina Aminadabova.

18 Drugi dan donio je svoj prinos Netanel, sin Zuarov, čelnik Isakara.

19 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po šekelu svetišta, oboje puno bijeloga brašna umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

20 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisna kâda;

21 jednog junca, jednog ovna, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

22 jarca kao žrtvu za grijeh;

23 dva vola, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Netanela, sina Zuarova.

24 Treći dan donio je svoj prinos čelnik Zebulunovih sinova, Eliab, sin Helonov.

25 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po šekelu svetišta, oboje puno bi-

jeloga brašna umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

26 jedna zlatna posudica, deset šekela vrijedna, puna kâda;

27 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

28 jarac kao žrtvu za grijeh;

29 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Eliaba, sina Helonova.

30 Četvrti dan donio je svoj prinos čelnik Rubenovih sinova, Elisur, sin Sedeurov.

31 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

32 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisna kâda;

33 junac, ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

34 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

35 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Elisura, sina Sedeurova.

36 Peti dan donio je svoj prinos čelnik Simeonovih sinova, Selumiel, sin Surišadajev.

37 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

38 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisna kâda;

39 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

40 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

41 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Selumiela, sina Surišadajeva.

42 Šesti dan donio je svoj prinos čelnik Gadovih sinova, Eliasaf, sin Deuelov.

43 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

44 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisna kâda;

45 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

46 jarac kao žrtvu za grijeh;

47 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Eliasafa, sina Deuelova.

48 Sedmi dan donio je svoj prinos čelnik Efraimovih sinova, Elišama, sin Amihudov.

49 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

50 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna kâda;

51 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

52 jarac kao žrtvu za grijeh;

53 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Elišame, sina Amihudova.

54 Osmi dan donio je svoj prinos čelnik Manasehovih sinova, Gamaliel, sin Pedahsurov.

55 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

56 jedna zlatna posudica, deset šekela vrijedna, puna miomirisnog kâda;

57 junac, ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

58 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

59 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Gamaliela, sina Pedahsurova.

60 Deveti dan donio je svoj prinos čelnik Benjaminovih sinova, Abidan, sin Gideonov.

61 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

62 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisnog kâda;

63 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

64 jarac kao žrtvu za grijeh;

65 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Abidana, sina Gideonova.

66 Deseti dan donio je svoj prinos čelnik Danovih sinova, Ahiezer, sin Amišadajev.

67 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po vrijednosti šekela svetišta,

Brojevi

110

oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

68 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisnog kâda;

69 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

70 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

71 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Ahiezera, sina Amišadajeva.

72 Jedanaesti dan donio je svoj prinos čelnik Ašerovih sinova, Pagiel, sin Okranov.

73 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po šekelu svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

74 jedna zlatna posudica deset šekela vrijedna, puna miomirisnog kâda;

75 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

76 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

77 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Pagijela, sina Okranova.

78 Dvanaesti dan donio je svoj prinos čelnik Naftalijevih sinova, Ahira, sin Enanov.

79 Njegov prinos bio je: jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, jedan srebrni kotlić sedamdeset šekela težak, po šekelu svetišta, oboje puno bijeloga brašna što je bilo umiješeno s uljem prineseno kao žitni prinos;

80 posudica deset zlatnih šekela vrijedna, puna miomirisnog kâda,

81 jedan junac, jedan ovan, jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu;

82 jedan jarac kao žrtvu za grijeh;

83 dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca za žrtvu mirotvornu. To je bio prinos Ahire, sina Enanova.

84 To su bili prilozi glavara izraelskih za posvetu žrtvenika, kad je bio pomazan: dvanaest zdjela srebrnih, dvanaest kotlića srebrnih, dvanaest posudica zlatnih;

85 svaka jedna srebrna zdjela stotinu i trideset šekela teška, svaki kotlić sedamdeset šekela težak. Sve srebro tih posuda iznosilo je dvije tisuće i četiri stotine šekela po vrijednosti šekela svetišta.

86 Dvanaest posudica zlatnih punih kâda, svaka posudica deset šekela teška po vrijednosti šekela svetišta. Sve zlato tih posuda iznosilo je stotinu i dvadeset šekela.

87 Svih životinja za žrtvu paljenicu bilo je dvanaest junaca, uz to dvanaest ovnova, dvanaest jednogodišnjih janjaca s prinosom svojim, nadalje dvanaest jaraca kao žrtvu za grijeh.

88 Ukupni broj životinja za žrtvu mirotvornu iznosio je dvadeset i četiri vola, šesnaest ovnova, šesnaest jaraca i šesnaest janjaca. To su bili prilozi za posvetu žrtvenika kad je bio pomazan.

89 Kad je Mojsije išao u šator sastanka da razgovara s njim, čuo bi glas gdje mu govori s pomirilišta što se nalazi na škrinji Svjedočanstva, s prostora između dva kerubina. Tako je on razgovarao s njim.

Svjetiljka sa žišcima. Posveta Levita

8 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Govori Aronu i kaži mu: 'Kad uređuješ žižke, onda neka napravi da sedam žižaka baca svjetlo ispred svjetiljke!'"

3 Aron je učinio tako i okrenuo žižke da bacaju svjetlo ispred svjetiljke, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

4 A svjetiljka je bila izrađena od kovanog zlata. Od svojega stabla sve do cvjetova bilo je sve kovani rad. Mojsije je dao napraviti svjetiljku sa stalkom po uzorku što mu ga je pokazao Gospodin.

5 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

6 "Uzmi Levite između Izraelovih sinova i očisti ih!"

7 Ovako s njima postupi kod očišćenja: Poškropi ih vodom očišćenja. Oni neka se obriju po svemu svojem tijelu, neka operu svoje haljine i očiste se.

8 Potom neka uzmu junca s njegovim žitnim prinosom od bijeloga brašna što je umiješeno s uljem. Za prinos zbog grijeha uzmi drugoga junca.

9 Onda ćeš dovesti Levite pred šator sastanka i skupit ćeš svu zajednicu Izraelovih sinova.

10 Tako privedi Levite pred Gospodina, i Izraelovi sinovi neka polože svoje ruke na Levite.

11 a Aron neka prinese Levite Gospodinu, kao prinos mahanjem Izraelovih sinova, da mogu obavljati službu Gospodinovu.

12 Onda neka Leviti polože svoje ruke na glave juncima, i ti ćeš prinijeti jednoga za prinos zbog grijeha, a drugoga kao žrtvu paljenicu Gospodinu, i da tako pribaviš pomirenje Levitima.

13 I postavi Levite pred Arona i njegove sinove i prinesi ih Gospodinu kao prinos mahanja.

14 I tako ćeš Levite odvojiti između Izraelovih sinova, da Leviti budu moji.

15 Tek sada smiju Leviti preuzeti službu

u šatoru sastanka. Ti ih moraš očistiti i prinijeti kao prinos mahanja,

16 jer su posve darovani meni između Izraelovih sinova. Uzimam ih sebi namjesto svih onih koji otvore utrobu, prvorodenci svih Izraelovih sinova.

17 Jer meni pripadaju svi prvenci kod čovjeka i stoke među Izraelovim sinovima. Onaj dan kad sam pobio sve prvorodence u zemlji Egipat, posvetio sam ih sebi.

18 Uzimam Levite namjesto svih prvorodenaca među Izraelovim sinovima.

19 I dajem na dar Aronu i njegovim sinovima Levite između Izraelovih sinova da namjesto Izraelovih sinova obavljaju službu u šatoru sastanka, oni neka obavljaju pomirenje za Izraelove sinove, da nikakav nesretani udar ne pogodi Izraelove sinove, kad se Izraelovi sinovi približe svetišću."

20 Mojsije i Aron i sva zajednica Izraelovih sinova učinili su tako s Levitima. Kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju za Levite, točno tako učinili su s njima Izraelovi sinovi.

21 Leviti su se očistili od grijeha i oprali svoje haljine. Aron ih prineo Gospodinu kao prinos mahanja, i Aron im pribavio pomirenje kad ih je očistio.

22 Potom su Leviti preuzeli svoju službu u šatoru sastanka kao pomoćnici Aronovi i njegovih sinova. Kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju za Levite, tako su postupali s njima.

23 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

24 "Ovo je što vrijedi za Levite: Od dvadeset i pet godina pa na više su oni koji smiju ući službu da obavljaju posao u šatoru sastanka.

25 Kad navršše pedeset godina moraju prestati obavljati posao i više da ne rade.

26 Oni smiju svojoj braći biti u pomoći kod vršenja službe u šatoru sastanka, ali neka više ne obavljaju redovitu službu. Tako postupaj s Levitima za njihove dužne poslove."

Sinajska pasha

9 Nato je Gospodin rekao Mojsiju u Pustinji Sinaj prvoga mjeseca druge godine po izlasku iz egipatske zemlje, govoreći:

2 "Izraelovi sinovi neka slave Pashu u određeno vrijeme.

3 Držite je četrnaesti dan ovoga mjeseca uvečer u određeno vrijeme. Samo po svim propisima i uredbama njezinim smijete je obdržavati."

4 Tako je Mojsije zapovjedio Izraelovim sinovima da slave Pashu.

5 I slavili su Pashu u prvom mjesecu četrnaesti dan uvečer u Pustinji Sinaj.

Točno onako kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju, učinili su Izraelovi sinovi.

6 A bili su neki ljudi koji su se onečistili o mrtvacu. Tako oni nisu mogli slaviti Pashu onaj dan. Oni su stoga stupili onaj dan pred Mojsija i Arona.

7 Ti ljudi su mu izjavili: "Mi smo postali nečisti od mrtvacu. Zašto da nam nije slobodno prinijeti žrtvu Gospodinu u određeno vrijeme sa Izraelovim sinovima?"

8 Mojsije im odgovorio: "Čekajte da čujem što zapovjeda Gospodin za vas."

9 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

10 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Ako se netko između vas ili vaših potomaka onečisti od mrtvacu ili je na dalekom putovanju, neka ipak slavi Pashu u čast Gospodinu.

11 Samo takvi je smiju obaviti u drugom mjesecu četrnaesti dan uvečer. Oni će pritom jesti beskvasni kruh i gorko bilje.

12 Oni ne smiju od toga ništa ostaviti do ujutro i ne smiju prelomiti nijedne kosti. Neka slave Pashu po svim obredima što vrijede za nju.

13 Tko je čist i nije na putovanju, a propusti slaviti Pashu, takav čovjek neka se iskorijeni iz svojega naroda, jer on ne prinosi Gospodinu žrtve u određeno vrijeme. Takav čovjek ima snositi svoju krivnju.

14 Ako li boravi kod vas došljak i hoće slaviti Pashu Gospodinovu, neka je obavi po obredima i uredbama što vrijede za Pashu. Neka vam bude ista uredba za došljaka i za onoga koji se rodio u zemlji."

15 Na dan kad je bio podignut sveti šator, pokrio je oblak šator i šator Svjedočanstva i bio je od uvečer i do ujutro kao oganj nad šatorom.

16 Tako je ostao uvijek: danju ga je pokrivaoblak a noću izgledao kao oganj.

17 I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tek onda bi polazili Izraelovi sinovi, i gdje bi se spustio oblak, ondje bi se utaborili Izraelovi sinovi.

18 Tako bi Izraelovi sinovi polazili uvijek po zapovijedi Gospodinovoj i utaborili se, također, po zapovijedi Gospodinovoj. Dokle je god stajao oblak nad svetim šatorom, ostajali bi utaboreni.

19 I kad je oblak dugo vremena ostao nad šatorom, držali bi se Izraelovi sinovi zapovijedi Gospodinove i ne bi polazili.

20 Bilo je da je oblak ostao nad šatorom samo malo dana. Na zapovijed Gospodinovu oni bi onda postavljali tabor i na zapovijed bi Gospodinovu opet polazili.

21 Bilo je također da je oblak ostao samo od večera do jutra. Kad bi se onda oblak podigao ujutro, oni bi polazili. Ili bi ostao

Brojevi

112

dan i noć. Kad bi se onda podigao oblak, polazili bi.

22 Ili kad bi ostao oblak dva dana, ili mjesec dana, ili još duže vremena nad šatorom, onda bi i Izraelovi sinovi ostali utaboreni i ne bi polazili. Tek kad bi se podigao, polazili bi.

23 Po zapovijedi Gospodinovoj postavljali bi tabor, po zapovijedi Gospodinovoj polazili bi. Držali su se zapovijedi Gospodinovih koje su izašle od Gospodina preko Mojsija.

Izraelci se dižu iz Sinajske pustinje

10 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Napravi sebi dvije srebrne trube. Napravi ih kovanim radom. One neka ti služe da sazivaš zajednicu i da znak da-ješ za polazak tabora.

3 Kad se na njih oboje zatrubi, neka se skupi sva zajednica ispred tebe na ulazu u šator sastanka.

4 Ali ako se zatrubi samo na jednu, neka se skupe kod tebe glavari tisućnici Izraelovih sinova.

5 Kad zatrubiš naprijed, onda neka se kreću tabori što leže prema istoku.

6 Kad zatrubiš naprijed po drugi put, onda neka se kreću tabori što leže prema jugu; neka se zatrubi bučno u znak da trebaju poći.

7 A kad se treba sazvati zajednica, onda trubite samo jednostavno, ne trubite bučno.

8 Samo Aronovi sinovi, svećenici, smiju trubiti na trube. Njihova je uporaba kod vas uredba što vječito vrijedi kroz sve vaše naraštaje.

9 Kad pođete na vojsku u svojoj zemlji protiv neprijatelja koji vas napada, onda trubite trubama na uzbunu. Onda će vas se sjetiti Gospodin, vaš Bog, i spasit će vas od vaših neprijatelja.

10 Trubite na trube i u dane svojega veselja, na određene Svečanosti i mjesece mladake, kod svojih žrtava-paljenica i žrtava mirotvornih. Tako će vam to biti za spomen milostiv kod vašega Boga. Ja sam Gospodin, vaš Bog."

11 I dogodilo se u drugoj godini u drugom mjesecu, dvadesetoga u mjesecu, da se podigao oblak iznad šatora Svjedočanstva.

12 I krenuli su Izraelovi sinovi svojim redom iz Pustinje Sinaj, i oblak se spustio u pustinji Paran.

13 Bilo je to prvi put da su krenuli na zapovijed Gospodinovu što je bila izišla preko Mojsija.

14 Najprije je pošla zastava tabora Judinih sinova sa svojim četama. Na čelu njihove vojske stajao je Nahšon, sin Aminadabov.

15 Pred vojskom plemena Isakarovih sinova bio je Netanel, sin Zuarov.

16 Pred vojskom plemena Zebulunovih sinova bio je Eliab, sin Helonov.

17 Onda je šator bio rastavljen, krenuli su i Geršonovi sinovi i Merarijevi sinovi, koji su imali nositi šator.

18 I pošla je zastava tabora Rubenova sa svojim četama. Pred njihovom vojskom bio je Elisur, sin Sedeurov.

19 Nad vojskom plemena Simeonovih sinova bio je Selumiel, sin Surišadajev.

20 Pred vojskom plemena Gadovih sinova bio je Eliasaf, sin Deuelov.

21 Onda su krenuli Kohatovi sinovi, koji su imali nositi stvari od Svetosti najveće, do njihova dolaska bio je šator već postavljen.

22 I pošla je zastava tabora Efraimovih sinova sa svojim četama. Nad njihovom vojskom bio je Elišama, sin Amihudov.

23 Nad vojskom plemena Manasehiovih sinova bio je Gamaliel, sin Pedahsurov.

24 Nad vojskom plemena Benjaminovih sinova bio je Abidan, sin Gideonov.

25 Nato je pošla zastava tabora Danovih sinova sa svojim četama, kao posljednja za sve tabore. Nad njihovom vojskom bio je Ahiezer, sin Amišadajev.

26 Nad vojskom plemena Ašerovih sinova bio je Pagiel, sin Okranov.

27 Nad vojskom plemena Naftalijevih sinova bio je Ahira, sin Enanov.

28 To je bio red kojim su krenuli Izraelovi sinovi sa svojim četama.

29 Mojsije je rekao Hobabu, sinu Midjanca Reuela, tasta Mojsijeva: "Idemo sada u zemlju o kojoj nam je Gospodin obećao: 'Vama ću ju dati.' Hajde s nama, i učinit ćemo ti dobro, jer je Gospodin obećao Izraelu dobročinstvo."

30 A on mu rekao: "Ne mogu ići s vama, nego ću se vratiti u svoju zemlju i k svojoj rodbini."

31 Mojsije mu rekao: "Ne ostavljaj nas, jer kako ti znaš mjesta gdje možemo taboriti u pustinji, budi nam naše oči."

32 Ako pođeš s nama, sva dobročinstva koja će nam Gospodin učiniti, učinit će i tebi."

33 I tako su krenuli od gore Gospodinove tri dana hoda, a škrinja Gospodinova zavjeta išla je pred njima tri dana hoda da bi im našla mjesto za odmor.

34 Oblak Gospodinov lebdio je nad njima po danu kad su polazili iz tabora.

35 Kad god je polazila škrinja, govorio bi Mojsije: "Ustani, Gospodine, i neka se razaspu tvoji neprijatelji i neka pred Tobom pobjegnu tvoji protivnici."

36 A kad se zaustavila, govorio bi: "Zaustavi se, Gospodine, kod tisuća Izraelovih redova."

11 A kad se narod počeo glasno tužiti pred Gospodinom da mu je zlo, Gospodin je to čuo, planula je njegova srdžba. Tako se oganj što je izlazio od Gospodina, raspalio na njim i uništio jedan dio tabora.

2 Onda je zavapio narod Mojsiju, i kad se Mojsije pomolio Gospodinu, ugasio se oganj.

3 Nazvalo se to mjesto Tabera, jer se ondje raspalio oganj što je izlazio od Gospodina.

4 A skupljeni narod hlepio je za jelima, tako da su Izraelovi sinovi opet počeli jadikovati i govorili su: "Tko će nam dati mesa za jesti?"

5 Sjećamo se riba što smo ih bezbrižno jeli u Egiptu badava, krastavaca i dinja, poriluka, crvenoga luka i češnjaka.

6 A sad nam je, da umremo; ovdje nema ničega osim mane pred našim očima."

7 Mana je bila kao sjeme korijandrovo i slična bdeliju.

8 Narod je išao okolo i skupljao ju, mlio ju na žrvnjima ili tucao u stupama, kuhao ju u loncima i pravio od nje kolače. Ukus joj je bio kao ukus kolača pripravljen s uljem.

9 Kad bi noću pala rosa na tabor, pala bi s njom i mana.

10 Kad je čuo Mojsije gdje narod jadikuje u svojim obiteljima, svaki na ulazu u svoj šator, srdžba Božja se žestoko raspalila zbog toga i Mojsiju je to bilo vrlo žao.

11 Onda se Mojsije potužio Gospodinu: "Zašto tako zlostavljaš svojega slugu i zašto do mene tako malo držiš da si stavio na mene teret brige za sav taj narod?"

12 Zar sam ja sav taj narod nosio u krilu svojem i donio ga na svijet da možeš od mene tražiti: 'Nosi ga u naručju svojem kao što dojilja nosi dojenče,' u zemlju koju sam obećao njegovim očevima.

13 Odakle da uzmem meso da ga dadem svemu ovom narodu? Plaču preda mnom i vapiju, govoreći: 'Daj nam mesa za jesti.'

14 Ja sam ne mogu više nositi brigu za sav taj narod, jer to je odviše teško za mene.

15 Ako misliš tako dalje postupati sa mnom, onda me radije odmah ubij ako ti još što god vrijedim, da ne gledam duže svoju nesreću."

16 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Pozovi mi sedamdeset ljudi između čelnik Izraelovih, za koje znaš, da su zreli ljudi i sposobni za službu glavarstvu. Dovedi ih k šatoru sastanka i ondje neka se postave s tobom.

17 Onda ću ja sići dolje i ondje govoriti s

Brojevi

tobom. Uzet ću od Duha koji na tebi i staviti ga i na njih. Tako da oni s tobom nose teret naroda, da ga ti ne nosiš sam.

18 Onda reci narodu: 'Posvetite se za sutra, jer ćete dobiti mesa za jesti. Glasno ste jadikovali pred Gospodinom i vapili, govoreći: 'Tko će nam dati mesa da jedemo? U Egiptu imali smo dobro.' Gospodin će vam, eto, dati mesa da jedete.

19 Nećete ga jesti samo jedan dan, ni dva, pet, deset ili dvadeset dana,

20 nego cijeli mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, jer vi ste Gospodina, koji je među vama, prezreli i pred njim jadikovali i tužili se: 'Da nismo ipak otišli iz Egipta.' "

21 Mojsije je rekao: "Šest stotina tisuća pješaka ima naroda među kojim ja živim, a ti govoriš: 'Dat ću im mesa da jedu cijeli mjesec dana.'

22 Može li im se poklati toliko ovaca i goveda da im bude dosta? Mogu li im se pohvatati sve morske ribe da im se tako pribavi hrane i da im bude dosta?"

23 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Zar je ruka Gospodinova prekratka? Sad ćeš vidjeti, hoće li se moja riječ pred tobom ispuniti ili neće."

24 Nato je izašao Mojsije, priopćio narodu riječi Gospodinove i pozvao između naroda sedamdeset starijih ljudi i postavio ih okolo šatora.

25 Onda je sišao Gospodin u oblaku i govorio s njim, uzeo je onda od duha koji je živio u njemu i dao ga sedamdesetoricu sijedih ljudi. Dogodilo se da kad se duh spustio na njih, počeli su prorokovati; ali to im se poslije nije više dogodilo.

26 Ali dvojica su ostali u taboru: jednomu je bilo ime Eldad, a drugomu je bilo ime Medad; i na njih se spustio duh. Pripadali su, naime, zapisanima, ali nisu bili izašli k šatoru, ali su prorokovali u taboru.

27 Jedan sluga je otrčao i javio Mojsiju: "Eldad i Medad prorokuju u taboru."

28 A Jošua, sin Nunov, koji je od mladosti bio pomoćnik Mojsijev je rekao: "Gospodaru, Mojsije, zabrani im to."

29 A Mojsije mu rekao: "Što se ti brineš za mene? O, kad bi samo sav Gospodinov narod bio sastavljen od proroka! Kad bi Gospodin svima dao svojega duha!"

30 A Mojsije se vratio u tabor s Izraelovim starješinama.

31 Onda se podigao vjetar od Gospodina koji je nanio od mora prepelice i razasuo ih naokolo leteći nad taborom, oko dan hoda na jednu stranu i dan hoda na drugu stranu, sve naokolo tabora, i oko dva lakta visoko na površini zemlje.

32 I narod je ustao te je toga cijeloga dana, i cijelu noć, i cijeli sutrašnji dan

Brojevi

114

hvatao prepelice. Tko je malo nakupio, imao ih je deset homera. Prostrli su ih okolo tabora da se suše.

33 Dok im je još meso bilo između zuba prije nego se iskosalo, a srdžba se Gospodinova raspalila na narod. Gospodin je udario narod veoma teškom kaznom.

34 Zato se nazvalo to mjesto Kibrot Hataava, jer se ondje pokopao narod zbog njihove pohlepe.

35 Od Kibrot Hataave pošao je narod dalje u Haserot; i u Haserotu se utaborili.

Aron i Mirjam

12 Onda su Mirjam i Aron počeli govoriti protiv Mojsija zbog žene Etiopljanke, kojom se bio oženio; jer si je uzeo Etipljanku za ženu.

2 Oni su govorili: "Zar je Gospodin govorio samo preko Mojsija? Zar nije govorio i s nama?" To je čuo Gospodin.

3 A Mojsije je bio veoma skroman čovjek, najskromniji čovjek na zemlji.

4 Odmah je Gospodin rekao Mojsiju, Aronu i Mirjam: "Pođite vi troje u šator sastanka." Oni su pošli.

5 Onda je Gospodin u stupu oblaka stao na ulazu šatora i zovnuo Arona i Mirjamu. Kad su oboje došli,

6 Onda je on rekao: "Čujte moje riječi. Kada je među vama prorok, onda se ja, Gospodin objavljujem njemu u viđenju i govorim s njim u snu.

7 A tako nije s mojim slugom Mojsijem; on je vjeran u mojoj cijeloj kući.

8 S njim govorim licem u lice, i on smije gledati neskrivenu podobu i pojavu Gospodina. Zašto se onda niste bojali prekriti mojeg slugu Mojsija?"

9 Nato se raspalila srdžba Gospodinova na njih i on je otišao.

10 I oblak se udaljio od šatora. A Mirjam je bila najedanput od gube postala bijela kao snijeg. Kad se Aron okrenuo k Mirjami, nađe da je gubava.

11 Onda je rekao Aron Mojsiju: "Ah, gospodaru, ne stavljaš na nas grijeha što smo ga tako ludo počinili.

12 Nemoj da ona bude kao mrtvo dijete komu je tijelo već napola gnjilo kad izide iz utrobe majčine."

13 I Mojsije se pomolio Gospodinu, govoreći: "Molim O Bože, ozdravi ju, ja se molim."

14 Gospodin je rekao Mojsiju: "Da joj je njezin otac pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka ona bude sedam dana izvan tabora, a poslije neka se opet primi natrag."

15 I Mirjam je sedam dana bila odstranjena iz tabora. A narod nije pošao dalje dok Mirjam nije opet bila primljena.

16 Potom je pošao narod od Haserota i utaborio se Pustinji Paran.

Uhode poslane u Kanaan

13 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Pošalji ljude da uhode zemlju Kanaan, koju ću dati Izraelovim sinovima. Pošaljite od svakoga očinskog plemena po jednoga, glavara između njih."

3 I po zapovijedi Gospodinovoj poslao ih Mojsije iz Pustinje Paran. Svi su bili glavari Izraelovih sinova.

4 Ovo su im imena: od plemena Rubenova Samua, sin Zakurov;

5 od plemena Simeonova Safat, sin Hori-jev;

6 od plemena Judina Kaleb, sin Jefuneov;

7 od plemena Isakarova Igal, sin Josipov;

8 od plemena Efraimova Hošea, sin Nunov;

9 od plemena Benjaminova Palti, sin Rafuov;

10 od plemena Zebulunova Gadiel, sin Sodi-jev;

11 od plemena Josipova, od plemena Manasehova Gadi, sin Susi-jev;

12 od plemena Danova Amiel, sin Gemalijev;

13 od plemena Ašerova Setur, sin Mihaelov;

14 od plemena Naftalijeva Nahbi, sin Vofsi-jev;

15 od plemena Gadova Geuel, sin Maki-jev.

16 To su imena ljudi koje je poslao Mojsije da uhode zemlju. Onda je dao Mojsije Hosei, sinu Nunovu, ime Jošua.

17 Tako ih Mojsije poslao da uhode zemlju Kanaan, i rekao im: "Idite odavde preko Negeba, pa se popnite na goru,

18 i pogledajte kakva je zemlja i je li narod što prebiva u njoj jak ili slab, malen ili velik;

19 i kakva je zemlja u kojoj prebiva, je li plodna ili neplodna; i kakva su mjesta u kojima prebiva, jesu li u otvorenim taborima ili u tvrđim gradovima;

20 i kakva je zemlja, je li rodna ili mršava, raste li drveće u njoj ili ne. Budite hrabri i donesite sobom i nešto roda one zemlje." Bilo je onda upravo vrijeme prvom grožđu.

21 Tako otišli i uhodili su zemlju od Pustinje Zin do Rehoba na ulazu u Hamat.

22 Oni su se popeli preko Negeba i došli su do Hebrona, gdje su živjeli Ahiman, Sešaj i Talmaj, potomci Anakovi. Hebron je bio sazidan sedam godina prije Zoana u Egiptu.

23 Kad su stigli do u Dolinu Eškol, odrezali su ondje lozu s jednim grozdom koji su nosila po dvojica na motki, tako i nešto mognanja i smokava.

24 Ono se mjesto zvalo Dolina Eškol zbog grožđa koje su ondje bili odrezali Izraelo-

vi sinovi.

25 Poslije četrdeset dana vratili se, pošto su bili uhodili zemlju.

26 Otišli su kući i došli k Mojsiju i Aronu i cijeloj zajednici Izraelovih sinova u Pustinju Paran, u Kadeš, predali su izvještaj njima i cijeloj zajednici i pokazali im plodove zemlje.

27 A pripovijedali su im ovo: "Otišli smo u zemlju u koju si nas poslao. Zaista, teče u njoj mlijeko i med. Evo, to su plodovi odande.

28 Ali narod što boravi u njoj jak je, i gradovi su utvrđeni i vrlo veliki. Vidjeli smo ondje i potomke Anakove.

29 Amalećani prebivaju u pokrajini Negebu; Hitejci, Jebusejci i Amorejci prebivaju u planini; Kanaanci prebivaju na moru i na obali Jordana.

30 Onda je Kaleb ušutkao narod protiv Mojsija, i povikao: "Svakako hajdemo gore i osvojimo je, jer ih možemo lako prevladati."

31 Ali ljudi, koji su bili s njim išli, izjave: "Nikako ne možemo ići protiv toga naroda, jer je jači od nas."

32 Onda su iznijeli pred Izraelove sinove neistinu o zemlji koju su bili uhodili, govoreći: "Zemlja, koju smo prošli i uhodili, jest zemlja koja ždere svoje stanovnike. Svi ljudi, koje smo ondje vidjeli, neobično su veliki.

33 Vidjeli smo ondje i divove, Anakove sinove od divovskoga roda. Cinilo nam se da smo prema njima kao skakavci. A tako smo se morali i mi njima činiti."

Pobuna Izraelaca i kazna

14 Onda je sva zajednica podigla viku i graju; a narod je plakao onu noć.

2 Svi su Izraelovi sinovi mrmljali protiv Mojsija i Arona i sva se zajednica tužila pred njima: "Ah, da smo bili pomrli u zemlji Egipat! Ili Da smo samo mrtvi ovdje u pustinji.

3 Zašto nas je Gospodin doveo u tu zemlju da izginemo od mača? Zar da naše žene i djeca sitna postanu roblje drugima? Ne bi li bolje bilo za nas da se vratimo natrag u Egipat?"

4 I rekli su među sobom: "Mi ćemo izabrati sebi vođu i vratiti se natrag u Egipat."

5 Onda su Mojsije i Aron pali ničice pred svom skupljenom zajednicom Izraelovih sinova.

6 A Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov, bili su među onima koji su uhodili zemlju, razdrli su svoje haljine.

7 Zatim su govorili cijeloj zajednici Izraelovih sinova: "Zemlja koju smo prošli da je uhodimo, jest zemlja je zaista vrlo dobra.

8 Ako nam je Gospodin milostiv, on će

nas dovesti u tu zemlju i dat će nam ju, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

9 Samo se ne bunite protiv Gospodina i ne bojte se stanovnika te zemlje, jer ćemo ih posve uništiti. Odstupila je od njih sjena njihova, a s nama je Gospodin. Ništa ih se ne bojte!"

10 Kad je sva zajednica namjeravala da ih kamenuje, pojavila se slava Gospodina svim Izraelovim sinovima nad šatorom sastanka.

11 I Gospodin je rekao Mojsiju: "Dokle će me još taj narod prezirati, dokle mi neće vjerovati uza sva čudesna znamenja što sam ih učinio pred njim.

12 Udarit ću ga kugom i uzeti mu baštinu, a tebe ću učiniti narodom koji je veći i jači od ovoga."

13 Mojsije je rekao Gospodinu: "Ako čuju to Egipćani, između kojih si ti svojom moći doveo ovamo taj narod.

14 Pripovijedat će to stanovnicima ove zemlje. Oni su čuli da ti, Gospodine, prebivaš među ovim narodom, da mu se ti, Gospodine, licem u lice ukazuješ, i da oblak tvoj stoji nad njima, i da ti danju u stupu oblaka, a noću u stupu ognja ideš pred njima.

15 Ako sad taj narod pobiješ sve do jednoga, onda će narodi, koji su čuli o tebi lijepi glas, reći:

16 "Jer Gospodin nije mogao taj narod dovesti u zemlju koju im je zakletvom obećao, zato ih je pobio u pustinji."

17 A sada ja molim, Gospodine, neka vlada tvoja velika strpljivost, kako si obećao:

18 "Gospodin je strpljiv i bogat milosrđem. On oprašta zlodjela i grijeh, ali posve ne otpušta kaznu, nego pohodi zlodjela otaca na djeci do u treće i četvrto koljeno.

19 Oprosti molim, ovomu narodu njegova zlodjela po svojim velikom milosrđu, kako si uvijek opraštao ovomu narodu od Egipta do ovamo."

20 Onda je Gospodin odgovorio: "Opraštam mu kako si zamolio.

21 Ali tako ja živ bio i tako sva zemlja bila puna slave Gospodinove;

22 svi oni ljudi koji su vidjeli moju slavu i sva znamenja čudesna što sam ih učinio u Egiptu i u pustinji, a ipak su me deset puta kušali i moj glas nisu poslušali,

23 oni neće nikada vidjeti zemlje što je zakletvom obećao sam njihovim očevima. Ne, ni jedan od svih onih koji su me prezreli neće ju vidjeti.

24 Samo svojega slugu Kaleba, koji je pokazao drugi duh i posve pristao je uza me, njega ću dovesti u zemlju u koju je već jedanput stupio, i posjedovat će je potomci njegovi.

Brojevi

116

25 Pustite samo da Amalečani i Kanaanci prebivaju u ravnici. Sutra se vratite i podite u pustinju prema Crvenomu moru."

26 Onda je Gospodin rekao Mojsiju i Aro-nu, govoreći:

27 "Dokle će još trajati mrmljanje te zle zajednice protiv mene? Dobro sam čuo psovke Izraelovih sinova što izbacuju protiv mene."

28 Kaži im: 'Tako ja živ bio,' ovo je riječ Gospodinova, 'kako vi izgovoriste pred Mojim ušima, tako ću ja postupati s vama.'

29 Ovdje u pustinji popadat će vaša mrtva tjelesa, svi vi koji ste bili izbrojeni, po vašemu cijelom broju od dvadesete godine i više, jer ste mrmljali protiv mene."

30 Nikada nećete ući u zemlju koju sam vam pod zakletvom obećao za postojbinu, osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova."

31 A vašu sitnu djecu, za koju ste rekli da će postati roblje drugima, njih ću uvesti i oni će se veseliti zemlji koju ste vi pogrdili."

32 A vaša mrtva tjelesa raspast će se ovdje u pustinji."

33 Četrdeset godina vaši će se sinovi kao pastiri povlačiti po pustinji i tako će trpjeti zbog vaše nevjere dok se vaša tjelesa posve ne zatra u pustinji."

34 Po broju četrdeset dana, za koje uho-diste zemlju, jedan dan za jednu godinu uračunan, morat ćete četrdeset godina nositi svoje krivnje. Morat ćete osjetiti što znači kad ja uskratim svoju milost."

35 Ja, Gospodin, to govorim. Zaista, tako ću postupati s tom cijelom zlom zajednicom, koja se ustala protiv mene. Ovdje u pustinji bit će uništeni ovdje će pomrijeti."

36 A ljudi, koje je poslao Mojsije da uhode zemlju, i što su, nakon svoje povratka, pobunili svu zajednicu protiv njega kad su krivo izvjestili o zemlji;

37 ti ljudi koji su dali lažni izvještaj o zemlji, pomrli su pred Gospodinom od nagle smrti."

38 Samo Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov, ostali su na životu između onih ljudi koji su išli uhoditi zemlju."

39 Onda je Mojsije priopćio ove prijetnje svim Izraelovim sinovima, narod se jako ražalostio."

40 Rano ujutro oni su ustali, da uzađu navrh gore, jer su govorili: "Sada smo spremni uzici na ono mjesto za koje nam je govorio Gospodin, jer smo sagriješili."

41 A Mojsije je rekao: "Zašto hoćete pre-stupiti zapovijed Gospodinovu? Neće vam uspeti."

42 Ne uzlazite, da ne budete potučeni od

svojih neprijatelja, jer Gospodin nije među vama."

43 Jer Amalečani i Kanaanci stoje ondje pred vama. Popadat ćete od mača; jer ste se pobunili protiv Gospodina, neće Gos-podin biti s vama."

44 Ali oni su u svojoj tvrdokornosti pošli navrh gore. A škrinja Gospodinova za-vjeta i Mojsije nisu napustili tabor."

45 Onda su Amalečani i Kanaanci sišli, koji su prebivali na onoj gori, potukli ih i potjerali do Horme."

Neke odredbe za žrtve. Rese na haljinama

15 I Gospodin je rekao Mojsiju, govore-ći:

2 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad dođete u zemlju, koju vam dajem za postojbinu,

3 i prinosite Gospodinu od goveda i ovaca žrtvu ognjem spaljenu, žrtvu paljenicu ili mirotvornu, da ispunite za-vjete ili kao dragovoljan dar ili o svojim Svetkovinama, da dignete u čast Gospo-dinu ugodni žrtveni miris,

4 onda onaj koji donosi svoj prinos Gos-podinu, neka prinese desetinu efe bi-jelog brašna zamiješena s četvrtinom hina ulja;

5 a vina neka se pripravi za naljev kod žrtve paljenice i mirotvorne četvrtinu hina za svako janje."

6 A za ovna neka pripravi kao prinos dvije desetine efe bijelog brašna zamiješena s trećinom hina ulja."

7 Vina za naljev neka prinese trećinu hina na ugodan miris Gospodinu."

8 Kad pripremate junca kao žrtvu palje-nicu ili za žrtvu zaklanicu, da ispunite zavjet ili kao žrtvu mirotvornu,

9 onda neka se prinese uz junca kao prinos tri desetine efe bijeloga brašna zamiješena s pola hina ulja;

10 vina za naljevni prinos prinesite pola hina kao žrtvu ognjem spaljenu na ugo-dan miris Gospodinu."

11 Tako neka se drži kod svakoga vola ili ovna, kod svakoga janjeta ili jareta."

12 Prema broju koji priređujete, pos-tupite tako kod svakog pojedinoga ko-mada."

13 Svaki domorodac neka se toga drži kad prinosi žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu."

14 Ako je došljak putuje s vama, ili ako netko trajno živi u vašoj sredini i hoće prirediti žrtvu ognjem spaljenu na ugo-dan miris Gospodinu, onda neka isto onako postupati kako vi činite."

15 Jednaka uredba vrijedi za zajednicu, za vas kao i za došljaka koji je kod vas. Jedna uredba što vječito vrijedi kroz sve vaše naraštaje. U stvarima što se odnose na Gospodina, vrijedi za došljaka isto

kao za vas.

16 Jedan zakon i jednako pravo vrijede za vas kao za došljaka što je kod vas."

17 Opet je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

18 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad dođete u zemlju u koju ću vas ja odvesti,

19 onda prije nego upotrijebite žito one zemlje, prinesite Gospodinu žrtvu podizanja.

20 Od svojega prvoga brašna darujte kolač kao prinos podizanja; prinesite ga kao prinos podizanja od gumna, tako ćete i ga prinijeti.

21 Dajte od svojega prvoga mljevena brašna Gospodinu prinos podizanja kroz sve vaše naraštaje.

22 Ako sagriješite nehotice i ne ispuniti koju god od ovih zapovijedi koje je Gospodin dao Mojsiju,

23 što god od onoga što vam je Gospodin preko Mojsija zapovjedio, od dana kad je Gospodin izdao zapovijedi, i poslije kroz sve vaše naraštaje,

24 onda neka bude: ako je prijestup nehotice učinjen, bez znanja zajednice, neka sva zajednica prinese junca kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodinu, zajedno s žitnim prinosom i njihovim naljevom, po uredbi, uz to jarca kao žrtvu za grijeh.

25 Svećenik neka time pribavi pomirenje cijeloj zajednici Izraelovih sinova. Tako će im se oprostiti, jer je bilo nehotice učinjeno, neka prinesu žrtvu ognjem spaljenu Gospodinu, uz to svoju žrtvu za grijeh pred Gospodinom, zbog svoje nepažnje za grijeh.

26 Tako će se onda oprostiti cijeloj zajednici Izraelovih sinova i došljacima koji su kod njih, jer nepromišljenost je na teret cijeloj zajednici.

27 Ako čovjek pojedinac sagriješi nehotice, onda neka prinese jednogodišnju kozu kao žrtvu za grijeh.

28 Neka svećenik onda onomu koji je nehotice sagriješio protiv Gospodina, pribaviti pomirenje izvršivši za njega obrede pomirenja; bit će mu oprošteno.

29 Neka jedan te isti zakon vrijedi kod vas za domoroce između Izraelovih sinova i za došljaka koji je među njima, za slučaj da netko nehotice sagriješi.

30 Ali ako neka osoba sagriješi bilo što hotimice, bio on domorodac ili došljak, taj huli na Gospodina, i neka se iskorišteni iz svojega naroda.

31 Jer je prezreo riječ Gospodinovu i prestupio njegovu zapovijed, neka se ta osoba iskorišteni. Neka njegova krivnja padne na njega."

32 Kad su bili Izraelovi sinovi u pustinji, zatekli su čovjeka, koji je skupljao drva

na Subotnji dan.

33 Ljudi, koji su ga bili zatekli gdje skuplja drva, doveli ga k Mojsiju i Aronu i cijeloj zajednici.

34 Stavili ga u zatvor, jer još nije bilo određeno o tom što će se s njim činiti.

35 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Taj čovjek neka se smrću kazni. Neka ga kamenuje sva zajednica izvan tabora."

36 I sva ga je zajednica izvela pred tabor i kamenovala ga na smrt, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

37 Opet je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

38 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: neka stave sebi rese na skutove svojih haljina, oni i njihovi budući naraštaji, i na svaku resu neka stave vrpцу od modrog prediva.

39 Ovo je svrha resama: da se sjetite kad ih vidite svih zapovijedi Gospodinovih, da ih vršite i da se ne zanosite za požudama svojih srdaca i očiju što vas tako lako zavode na bludnost.

40 Tako da bi se spominjali svih mojih zapovijedi i vršili ih i tako se posvetili svojem Bogu.

41 Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji sam vas izveo iz egipatske zemlje da budem vaš Bog. Ja sam Gospodin, vaš Bog."

Korah, Datan i Abiram

16 A Korah, sin Ishara, sin Kohata, sin Levijev, predobio za sebe potomke Rubenove Datana i Abirama, Eliabove sinove, i Ona, sina Peletova.

2 Oni su se pobunili protiv Mojsija s dvjesti i pedeset Izraelovih sinova, glavara zajednice, pozvanih članova narodne skupštine i uglednih muževa.

3 Oni su se skupili protiv Mojsija i Arona i kazali im: "Dosta neka vam je. Sva zajednica, svi skupa sveti su i Gospodin je među njima. Zašto se vi onda uzdižete iznad zajednice Gospodinove?"

4 Kad je to čuo Mojsije pao je ničice na svoje lice.

5 i rekao Korahu i cijeloj njegovoj družini, govoreći: "Sutra će Gospodin pokazati tko je njegov i tko je doista svet, da mu se približi koga onda on izabere, taj mu se smije približiti.

6 Učinite ovo: uzmite sebi kadionice, Korah i sva družina njegova.

7 Stavite sutra u njih ognja i stavite na njih kada pred Gospodinom. Koga onda izabere Gospodin, taj neka bude svet. Dosta neka vam je, sinovi Levijevi."

8 Korahu je rekao Mojsije: "Čujte ipak, sinovi Levijevi.

9 Zar vam nije dosta što vas je Bog Izraelov odvojio od Izraelove zajednice da vas privuče u svoju blizinu, pa da vršite službu kod šatora Gospodinova i obavlj-

Brojevi

118

jate i pred zajednicom svoju službu?

10 Tebe je sa svom tvojom braćom, Levi-jevim sinovima, privukao k sebi, sada tražite još i svećenstvo.

11 Zato se vi, ti i sva tvoja družina, skupljate protiv Gospodina, jer to je Aron, da mrmljate protiv njega."

12 Mojsije je pozvao Datana i Abirama, Eliabove sinove, ali su oni odgovorili: "Ne idemo gore.

13 Zar nije dosta što si nas doveo ovamo iz zemlje, u kojoj teče mlijeko i med, da nas poubijaš u pustinji? Hoćeš li se još sada i nametnuti za gospodara nad nama?"

14 Zaista nisi nas doveo u zemlju u kojoj teče mlijeko i med i nisi nam dao njiva i vinograda u posjed. Hoćeš li, možda, ljudima ovdje oči iskopati? Nećemo doći!"

15 Onda se Mojsije jako rasrdio i rekao Gospodinu: "Ne primi njihov žrtveni dar. Nisam nikomu od njih oduzeo ni jednog magarca, niti sam komu od njih učinio što na žao."

16 I Mojsije je rekao Korahu: "Ti i sva tvoja družina, prikažite se sutra pred Gospodinom, ti, oni i Aron.

17 Svaki od vas neka uzme svoju kadionicu i stavi u nju kád, i neka donese svaki svoju kadionicu pred Gospodina, dvjesta i pedeset kadionica; također ti i Aron, svaki svoju kadionicu."

18 I uzeo je svaki svoju kadionicu, stavio u njih oganj i stavio na njega kad, i postavili se na ulazu u šator sastanka, također Mojsije i Aron.

19 A Korah je skupio na ulazu u šator sastanka naprema njima svu zajednicu. Onda se pokazala cijeloj zajednici slava Gospodinova.

20 I Gospodin je rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

21 "Odvojite se od te zajednice da ih uništim u jedan čas."

22 Tada su oni pali na svoje lice i povikali: "O Bože, Bože životnog duha u svakom tijelu. Hoćeš li se razljutiti na svu zajednicu, kad je samo jedan sagriješio?"

23 Tada je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

24 "Govori zajednici ovako: 'Udaljite se od šatora Korahova, Datanova i Abiramova.'"

25 Nato se podigao Mojsije i otišao Datanu i Abiramu, a starješine Izraelove su išle za njim.

26 On je rekao zajednici, govoreći: "Udaljite se od šatora ovih zločvorâ. Ne smijete se dotaći ničega što je njihovo. Inače izginut ćete i vi zbog svih njihovih grijeha."

27 Onda se oni povukli iz okolice šatora Korahova, Datanova i Abiramova. A Da-

tan i Abiram stupili su van i stali na ulazu svojih šatora sa svojim ženama, svojim sinovima i svojom malom djecom.

28 Onda je rekao Mojsije: "Po tom ćete spoznati da je Gospodin poslao mene da izvršim sva ta djela i da ja ne radim sam od sebe.

29 Ako ovi ovdje pomru, kako umiru svi ljudi, i ako ih snađe obična sudbina svih ljudi, onda Gospodin nije poslao mene.

30 Ali ako Gospodin izvrši nešto novo i zemlja otvori svoja usta i proždre ih sa svim što je njihovo, tako da siđu živi u podzemlje, onda ćete spoznati da su ovi ljudi hulili na Gospodina."

31 I dogodilo se, čim je Mojsije izgovorio te riječi, otvorila se zemlja pod njima,

32 i zemlja je otvorila svoja usta i progutala ih s njihovim domaćinstvom i sve ljude koji su bili uz Koraha sa svim njihovim imetkom.

33 Sa svim što su imali sišli su živi u podzemlje, i zemlja se zatvorila nad njima, i oni su nestali iz zajednice.

34 Svi Izraelovi sinovi koji su oko stajali pobjegli su brže od njihova jauka, jer su govorili: "Da i nas još ne proguta zemlja!"

35 A oganj je izašao od Gospodina i spalio dvjesta i pedeset ljudi koji su trebali prinijeti kad.

36 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

37 "Kaži Eleazaru, sinu svećenika Arona, neka odnese kadionice sa zgarišta i oganj neka istrese u nekoj udaljenosti, jer su svete

38 Kadionice tih grješnika, koji su svoj život pokopali svojim grijehom, neka se raskuju na ploče i neka se njima obloži žrtvenik, jer su ih oni prinijeli pred Gospodina, zato su time postale svete. Neka budu kao znak Izraelovim sinovima."

39 Onda je svećenik Eleazar uzeo mjedene kadionice, one koje su ih bili prinijeli oni koji su izgorjeli, i bile su raskovane u široke ploče za obložiti žrtvenik.

40 One su imale biti Izraelovim sinovima opomena i znamen da ni jedan nepozvan, koji ne pripada potomstvu Aronovu, ne smije pristupiti pred Gospodina. Inače, dogodit će mu se kao Korahu i njegovoj družini, kako mu je Gospodin zaprijetio preko Mojsija.

41 Drugoga jutra mrmljala je sva zajednica Izraelovih sinova protiv Mojsija i Arona. Vikali su: "Pobili ste Gospodinov narod!"

42 Kad se onda stjecala zajednica protiv Mojsija i Arona, okrenuli se ovi prema šatoru sastanka. I gle, pokrio ga oblak i pokazala se slava Gospodinova.

43 Onda su Mojsije i Aron došli pred šator sastanka.

44 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

45 "Ukloni se iz te zajednice. Uništiti ću ih u jedan čas." Onda su oni pali ničice na svoje lice.

46 I Mojsije je rekao Aronu: "Uzmi kadionicu, stavi u nju oganj sa žrtvenika, stavi na njega miomirisnog kâda i nosi ga brže k zajednici da im time pribaviš pomirenje, jer od Gospodina izlazi kazneni sud. Već je pomor počeo."

47 Onda je uzeo Aron kadionicu, kako mu je zapovjedio Mojsije, i otrčao usred zajednice i zaista, pomor je već bio počeo među narodom. On je nato počeo kaditi i pribavio tako narodu pomirenje.

48 Ostao je stojeći među mrtvima i živima, dok nije prestao pomor.

49 Onih koji su pomrli od pomora, bilo je četrnaest tisuća i sedam stotina, osim onih koji su poginuli zbog Koraha.

50 Aron se vratio natrag k Mojsiju na ulaz u šator sastanka, jer je prestao pomor.

Štap Aronov

17 I Gospodin je rekao Mojsiju, govoreći:

2 "Govori sa Izraelovim sinovima, i uzmi od njih po jedan štap od svakoga očinskog doma, dakle dvanaest štapova od svih njihovih plemenskih glavara, pleme po pleme. Napiši ime svakoga na njegovu štapu.

3 Na štap Levijev napiši ime Aronovo. Neka bude jedan štap za svakog glavara očinskog doma.

4 Stavi ih onda u šator sastanka pred Svjedočanstvo gdje vam se objavljujem.

5 Onda će štap, onoga koga sebi izaberem, procvjetati. Tako ću od sebe odstraniti mrmljanje Izraelovih sinova kojega podižu protiv vas."

6 Kad je Mojsije to rekao Izraelovim sinovima, svaki mu je glavara dao štap, po očinskim domovima, svega dvanaest štapova. Među štapovima njihovim bio je i štap Aronov.

7 Mojsije stavi štapove pred Gospodina u šatoru Svjedočanstva.

8 I dogodilo se drugoga jutra kad je Mojsije stupio u šator svjedočanstva, i gle, bio je štap Aronov, od doma Levijeva, propupao, potjerao mladice, procvjetao i donio zrele bademe.

9 Onda je Mojsije iznio sve štapove iz svetišta k svim Izraelovim sinovima. Oni su ih razgledali i svaki je uzeo natrag svoj štap.

10 Gospodin je rekao Mojsiju: "Stavi štap Aronov opet pred Svjedočanstvo, da se čuva kao znak protiv buntovnika, da

mogneš ukloniti njihovo mrmljanje ispred mene, da ne poginu."

11 Mojsije je učinio, kako mu je Gospodin zapovjedio, tako je učinio.

12 A Izraelovi sinovi su rekli Mojsiju, govoreći: "Doista mi ginemo, propadamo, svi skupa propadamo.

13 Tko se god približi k šatoru Gospodinovu, mora umrijeti. Zar ćemo svi pomrijeti?"

Dužnosti svećenika i Levita

18 Onda je rekao Gospodin Aronu: "Ti i s tobom tvoji sinovi i tvoj očinski dom, vi nosite odgovornost za grijehe svetišta, vi i tvoji sinovi, odgovornost za grijehe službe svećeničke što vam je predana.

2 Ali i svoju braću, od Levijeva plemena, očinsko pleme, pusti da se priključe tebi i da ti pomognu, dok ti i s tobom tvoji sinovi, služite pred šatorom svjedočanstva.

3 Oni trebaju priskrbiti što treba za podvorbu tvoju i za uređenje svega šatora, ali ne smiju pristupiti k svetomu posudu i k žrtveniku. Inače bi morali umrijeti oni i vi.

4 Oni neka budu tebi pridruženi i neka se brinu za šator sastanka i za svu službu oko šatora. Ni jedan došljak ne smije pristupiti k vama.

5 Samo vi smijete vršiti službu u svetišu i na žrtveniku da opet ne dode kazneni sud gnjeva na Izraelove sinove.

6 Ja sam bio onaj, koji je uzeo vašu braću, Levite, između Izraelovih sinova. Vama su oni predani na dar od Gospodina, da obavljaju službu kod šatora sastanka.

7 Stoga ti i s tobom tvoji sinovi, ćete vršiti svećeničku službu u svemu oko žrtvenika i iza zavjese; tako obavljajte svoju službu. Dar je služba svećenička što sam vam je predao. Došljak koji pristupi, neka se smrću kazni."

8 Još je rekao Gospodin Aronu: "Ja sam onaj koji ti predaje ostatak svih mojih žrtava podizanjem meni žrtvovanih. Od svih svetih darova Izraelovih sinova darujem ih tebi kao dio, i tvojim sinovima, kao uredba zauvijek.

9 Od najsvetijih darova, koliko ne budu spaljeni, neka tebi pripadne ovo: svi njihovi darovi kod svih prinosa, žrtava za grijeh i žrtava za prijestup što mi ih prinose; to neka vam je najsvetije za tebe tvoje sinove.

10 Na najsvetijem mjestu ih jedite; sve muške osobe neka to jedu. Neka vam je to sveto.

11 I ovo još neka tebi pripadne: darovi od svih žrtava koje Izraelovi sinovi žrtvuju podizanjem i mahanjem. Dajem ih tebi i

Brojevi

120

s tobom tvojim sinovima i kćerima, to je uredba zauvijek. Svaki u tvojoj obitelji, koji je čist, smije od toga jesti.

12 Najbolje od ulja, vina i žita, najbolje od onoga što daju Gospodinu, to dajem tebi.

13 Prvine od svih plodova što rastu u njihovoj zemlji i koje prinosi Gospodinu, neka pripadnu tebi. Svaki od tvoje obitelji, koji je čist, smije od toga jesti.

14 Sve u Izraelu zavjetovano, neka je tvoje.

15 Sve prvorodeno, što prvo otvori utrobu od svih živih bića što se prinosi Gospodinu, od čovjeka i od stoke, neka je tvoje. Ipak, prvorodeno od čovjeka neka se zaista otkupi i prvenče od nečiste stoke neka se otkupi.

16 Neka ih se otkupi kad im bude mjesec dana, po procjeni od pet šekela srebra, po vrijednosti šekela svetišta, što iznosi dvadeset gera.

17 A prvence od goveda, ovaca i koza ne smiješ dati otkupiti; oni su sveti. Njihovom krvlju poškropi žrtvenik i loj njihov neka se spali kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

18 Njihovo meso neka pripadne tebi. Kao grud i mahanja i desno pleće, neka bude tebi.

19 Sve svete darove od žrtava podizanja, koje Izraelovi sinovi prinosi Gospodinu, dajem tebi i s tobom tvojim sinovima i kćerima, to je uredba koja vječito vrijedi. To je za tebe i tvoje potomke s tobom vječit osoljen zavjet pred Gospodinom."

20 Još je rekao Gospodin Aronu: "U njihovoj zemlji nećeš imati baštine i dijela neće biti za tebe među njima. Ja sam tvoj dio i tvoja baština među Izraelovim sinovima.

21 Evo gle, Levijevim sinovima dajem kao baštinu sve desetine u Izraelu kao naknadu za obavljanje službe koju je vrše kod šatora sastanka.

22 Izraelovi sinovi ne smiju više pristupati k šatoru sastanka, jer bi inače navukli na sebe krivnju i umrli.

23 Samo Leviti smiju vršiti službu kod šatora sastanka i snositi odgovornost za svoja zlodjela. Ova uredba vrijedi za vas zauvijek kroz sve vaše naraštaje. Oni ne smiju imati baštinu među Izraelovim sinovima.

24 Jer dajem za baštinu Levitima desetinu što je prinosi Gospodinu kao žrtvu podizanja. Zato sam odredio za njih da nemaju baštine među Izraelovim sinovima."

25 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

26 "Govori Levitima i Kaži im: "Kad primete desetinu od Izraelovih sinova što sam vam odredio od njih kao baštinu,

onda ćete od toga dati žrtvu podizanja za Gospodina, desetinu od desetine.

27 Ta žrtva podizanja neka vam se uračuna kao ostalim Izraelovim sinovima dar žita s gumna ili preteka od tjeska.

28 Tako isto prinosite Gospodinu žrtvu podizanja od svih svojih desetina, koje primete od Izraelovih sinova, i od toga dati žrtvu podizanja za Gospodina svećeniku Aronu.

29 Od svih darova što vam pripadnu, priijeti ćete žrtvu podizanja za Gospodina, i to uvijek najbolje od toga njima posvećeni dio."

30 Kaži im još: "Kad dajete najbolje od toga, onda neka se to Levitima uračuna, kao i ostalim Izraelovim sinovima, desetina prihoda od gumna i od tjeska.

31 Smijete jesti na kojem god hoćete mjestu, vi i obitelj vaša, jer to je vaša plaća za vašu službu kod šatora sastanka.

32 Zbog toga ne snosite krivnju kad dajete najbolje od toga i ne oskvrnjujete svetih darova Izraelovih sinova i zato nećete umrijeti."

Voda očišćenja

19 Nato je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

2 "Ovo je zakonska uredba koju je zapovjedio Gospodin, govoreći: 'Kaži Izraelovim sinovima neka ti dovedu crvenu, bez mane junicu, koja nema mane i na kojoj još nikad nije bio jaram.

3 Predajte ju svećeniku Eleazaru, da se onda izvede van pred tabor i neka se zakolje pred njegovim očima.

4 Svećenik Eleazar neka uzme svojim prstom nešto njezine krvi i neka poškropi s nešto njezine krvi sedam puta prema prednjoj strani šatora sastanka.

5 Nato, neka se spali junica pred njegovim očima: njezina koža, njezino meso, njezina krv, droba s izmetinom neka se spali.

6 Onda neka uzme svećenik cedrovine, izopa i grimiza i neka to baci u oganj, u kojem se spaljuje junica.

7 Nato neka svećenik opere svoje haljine i neka se okupa. Onda smije opet doći u tabor, ali do večeri ostaje svećenik još nečist.

8 Također onaj koji ju je spalio, neka opere svoje haljine i okupa se, ali i on ostaje nečist do večeri.

9 Onda čovjek koji je čist neka pokupi pepeo junice, pa neka ga istrese izvan tabora na koje čisto mjesto. Ondje neka se sačuva zajednici Izraelovih sinova da se napravi voda očišćenja koja služi kao sredstvo za oprostjenje grijeha.

10 Onaj, koji je pokupio pepeo junice, mora oprati svoje haljine i ostaje nečist

do večeri. Ovaj zakon neka vrijedi zauvijek za Izraelove sinove i došljake koji su kod njih.

11 Tko se dotakne mrtva tijela čovječjega, neka je nečist sedam dana.

12 On neka se očisti vodom očišćenja treći i na sedmi dan, i onda je opet čist. Ali ako se neće očistiti na treći i na sedmi dan, onda neće biti čist.

13 Svaki, koji se dotakne mrtvoga tijela kojeg umrloga, i onda se ne očisti, taj oskvrnjuje Gospodinov šator. Takav čovjek neka se iskorijeni iz Izraela; jer nije bio poškropljen vodom očišćenja, ostaje nečist. Nečistoća njegova ostaje dalje na njemu."

14 Ovo je zakonska uredba: "Umre li netko u kojem šatoru, onda svaki koji stupi u šator ili se nalazi u šatoru, bude nečist sedam dana.

15 I svaka otvorena posuda, na kojoj nema poklopca, bude nečista.

16 Svako tko se dotakne na polju mačem ubijenoga čovjeka, ili inače umrloga ili kosti čovječje, ili groba, nečist bude sedam dana.

17 Za jednoga koji je tako postao nečist, neka se uzme nešto od pepela spaljene žrtve za grijeh i neka se ulije na njega svježe vode u posudu.

18 Čist čovjek neka uzme izop, neka ga umoči u vodu i neka njom poškropi šator, sve posude na osobe koje ondje, i onoga tko se dotaknuo mrtvačkih kostiju, ubijenoga, umrlog ili groba.

19 I to neka čisti čovjek poškropi nečistoga treći dan i na sedmi dan; a na sedmi dan, a na sedmi dan neka ovaj opere svoje haljine i neka se opere u vodi; i on će onda navečer opet biti čist.

20 Ali ako netko bude nečist i ne očisti se, onda neka se takav čovjek iskorijeni iz zajednice, jer on je oskvrnuo svetište Gospodinovo, jer nije bio poškropljen vodom očišćenja, on je nečist.

21 Neka im ovo bude trajni zakon. Također onaj koji je poškropio vodom očišćenja, neka opere svoje haljine. Tko se inače još dotakne vode očišćenja, neka je nečist do večeri.

22 Sve čega se nečisti dotakne, nečisto je, i svaki koji se toga dotakne, nečist je do večeri."

Smrt Mirjamina i Aronova. Voda i hrid

20 Sva izraelska zajednica je stigla u Pustinju Zin prvoga mjeseca i narod se smjestio u Kadešu. Ondje je umrla Mirjam i bila ondje pokopana.

2 Nato zajednica nije imala vode, pa se skupili protiv Mojsija i Arona.

3 Narod se prepirao s Mojsijem i vikao: "Ah, da smo i mi izginuli kad je Gospodin poubijao našu braću!

4 Zašto ste doveli zajednicu Gospodinovu u ovu pustinju gdje moramo izginuti sa svojom stokom?"

5 Zašto ste nas izveli iz Egipta i doveli nas u ovaj tužni kraj gdje ne radi ni žito, ni smokva, ni grožđe, ni mogranj, i gdje nema ni vode za pice?"

6 A Mojsije i Aron su izmaknuli ispred zajednice k ulazu u šator sastanka i pali na svoje lice. I pokazala im se slava Gospodinova.

7 Onda je Gospodin rekao Mojsiju i Aronu, govoreći:

8 "Uzmi štap, ti i tvoj brat Aron skupite zajednicu! Govorite kamenu pred njihovim očima, i on će vam dati vodu. I Tako ćeš im pribaviti vodu iz kamena, i tako napoji zajednicu i njihovu stoku."

9 Onda je uzeo Mojsije štap ispred Gospodina, kako mu je zapovjedio.

10 Nato su skupili Mojsije i Aron zajednicu pred kamenom, i on im rekao: "Poslušajte ipak, vi nepokornici. Možemo li vam mi iz ove hridi izvaditi vodu?"

11 I kad je Mojsije podigao ruku i dvaput udario svojim štapom po kamenu, isteklo je mnogo vode, te se napojila zajednica i njihova stoka.

12 Tada je rekao Gospodin Mojsiju i Aronu, govoreći: "Jer se niste pouzdali u mene i niste me htjeli proslaviti pred očima Izraelovih sinova, nećete dovesti ovu zajednicu u zemlju koju im dajem."

13 To je voda Meriba, gdje su se prepirali Izraelovi sinovi s Gospodinom i gdje se On proslavio među njima.

14 Iz Kadeša poslao je Mojsije poslanike k edomskom kralju: "Ovako govori tvoj bratski narod Izrael. Ti znaš sve nevolje što su nas snašle.

15 Očevi naši su pošli u Egipat i mi smo dugo proboravili u Egiptu. Egipćani su zlostavljali nas i naše očeve.

16 Kad smo zavapili Gospodinu za pomoć, uslišao naš Gospodinu molbu i poslao anđela koji nas izveo iz Egipta. Mi se sada nalazimo u Kadešu, gradu na granici tvoga područja.

17 Htjeli bismo proći kroz tvoju zemlju. Nećemo ići preko polja i vinograda i nećemo piti vode iz studenaca. Hoćemo samo ići Kraljevskom Cestom ne skrećući nalijevo ni nadesno dok ne prodemo tvoje područje."

18 Ali su im Edomci otporčili: "Ne smijete prolaziti kroz moju zemlju, inače ćemo izići s mačem pred vas."

19 Izraelovi sinovi su im odgovorili: "Glavnom cestom ići ćemo. Napijemo li se ja i stoka moja tvoje vode, platit ću ti za to. Ja neću ništa više nego samo brzo proći."

20 A oni su odgovorili: "Ne smiješ prolaziti!" Ujedno su izašli Edomci pred njih s mnogo naroda i dobro naoružani.

Brojevi

122

21 Jer Edomci nisu htjeli dopustiti Izraelovim sinovima da prođu kroz njihovo područje, a Izraelovi sinovi se onda okrenuli na stranu od njih.

22 Onda su krenuli od Kadeša sva izraelska zajednica i stigli do Gore Hora.

23 I Gospodin je rekao Mojsiju i Aronu na Gori Horu što leži na granici edomske zemlje, govoreći

24 "Aron će se sada pridružiti k svojim precima, jer on neće ući u zemlju koju ću dati Izraelovim sinovima, jer ste se oprli zapovijedi mojoj na vodi Meribi.

25 Uzmi Arona i njegova sina Eleazara i dovedi ih na Goru Hor.

26 Svuci ondje Aronu njegove haljine i odjenu ih njegovu sinu Eleazaru; Aron će preminuti i ondje umrijeti."

27 Mojsije je učinio kako je zapovjedio Gospodin. Uzađu na goru Hor pred očima cijele zajednice.

28 Ondje je Mojsije svukao Aronu njegove haljine i odjenuo ih njegovu sinu Eleazaru. Nato je Aron ondje umro na vrhuncu gore, a Mojsije i Eleazar su sišli s gore.

29 Kad je saznala sva zajednica da je Aron umro, tugovao je sav dom Izraelov za Aronom trideset dana.

Pobjeda Izraelaca. Mjedena zmijsa

21 Kad su čuli Kanaanci koji su bili pod kraljem u Aradu i prebivali u južnoj zemlji da Izraelovi sinovi dolaze putom Atarimskim, navalili su na Izraelove sinove i neke su od njih zarobili.

2 Onda su Izraelovi sinovi učinili Gospodinu ovaj zavjet: "Ako nam taj narod dadeš u ruke, izvršit ćemo prokletstvo na njihovim mjestima."

3 I Gospodin je uslišao molbu Izraelaca i predao im Kanaance. Oni su izvršili na njima i njihovim mjestima prokletstvo i nazvali taj kraj Hormah.

4 Nato su krenuli od Gore Hora prema Crvenom moru da zaobiđu edomsku zemlju, ali je narodu dodijalo putovanje.

5 Ljudi su mrmljali protiv Boga i protiv Mojsija i govorili: "Zašto ste nas izveli iz Egipta? Zar da pomremo u pustinji? Jer nema ovdje ni kruha ni vode, a to jednako jelo već nam se gadi."

6 Onda je Gospodin poslao među narod otrovne zmijske, koje su ugrizale ljude, tako da je pomrlo jako mnogo Izraelaca.

7 Stoga je došao narod k Mojsiju i potužio se: "Sagriješili smo, jer smo govorili protiv Boga i protiv tebe. Pomoli se Gospodinu pa neka ukloni zmijske od nas." I Mojsije se pomolio za narod.

8 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Napravi sebi lik zmijske otrovne i pričvrsti je na motku. Tko bude ugrizen i pogleda u nju, ostat će na životu."

9 Tako je Mojsije napravio mjedenu zmijsku i pričvrstio ju na motku. Ako je koga ugrizla zmijsa i on pogledao u mjedenu zmijsku, ostao je na životu.

10 Nato su krenuli Izraelovi sinovi dalje i utaborili se kod Obota.

11 Od Obota su krenuli dalje i utaborili se kod Ije-Abarima, u pustinji koja leži istočno pred Moabom.

12 Odatle su krenuli dalje i utaborili se u Dolini Zared.

13 Odatle su krenuli dalje i utaborili se s onu stranu Arnona, na mjestu u pustinji, gdje on dolazi iz zemlje Amorejaca. Arnon je, naime, moapska granica između Moabaca i Amorejaca.

14 Zato se govori u knjizi ratova Gospodinovih: "Vaheb u Sufi i porječje uz Arnon, **15** potočje što dopire do Ara i naslanja se na moapsku granicu."

16 Odatle se zaputiti u Beer. To je studenac na koji je mislio Gospodin kad je rekao Mojsiju: "Skupi narod, da mu dadem vode."

17 Onda su zapjevali Izraelovi sinovi ovu pjesmu: "Izviri, studenče, svi mu pjevajte:

18 Studence što su kopali knezovi, narodni prvaci žezlom, svojim štapovima." Iz pustinje su krenuli u Matanu,

19 iz Matane u Nahaliel, iz Nahaliela u Bamot,

20 a iz Bamota u dolinu koja je moapskoj zemlji do vrhunca Pisge, koji se diže nad pustinjom.

21 Nato su Izraelovi sinovi odaslali poslanike amorejskom kralju Sihonu s porukom, govoreći:

22 "Htjeli bismo proći kroz tvoju zemlju. Nećemo ići preko polja i vinograda, niti ćemo piti vode iz studenaca. Ići ćemo samo kraljevskom cestom, dok ne prodemo tvoje područje"

23 Ali Sihon nije dopustio Izraelovim sinovima da prođu kroz njegovo područje. Nego je Sihon skupio sav svoj narod i išao protiv Izraelaca u pustinju, i došao u Jahaz, i započeo boj protiv Izraelaca.

24 Ali su ga Izraelovi sinovi potukli oštricom mača i osvojili njegovu zemlju od Arnona do Jaboka, do područja Amonaca, jer je njihova granica bila utvrđena.

25 Izrael je zauzeo sve one gradove. Onda se Izraelovi sinovi utvrdili u svim gradovima Amorejaca i u Hešbonu i u svim njegovim mjestima.

26 Hešbon je bio glavni grad amorejskog kralja Sihona. Ovaj je bio ratovao s prijašnjim kraljem moapskim kraljem i zauzeo mu svu njegovu zemlju do Arnona.

27 Zato pjevaju pjesnici: "Dodite u Hešbon! Sihonov glavni grad neka se sagrađi i utvrdi.

28 Jer je oganj planuo iz Hešbona, plamen iz grada Sihonova, i spalio moapske gradove, uništi uzvisine arnonske.

29 Teško tebi, Moabe. Izgubljen si, Kemošev narode. Od tvojih sinova napravio je bjegunce, od tvojih kćeri ropkinje Sihonu, amorejskom kralju.

30 Strijeljali smo na njih: uništen je Hešbon sve do Dibona. Onda smo ih potukli do Nofaha što leži kod Medebe."

31 Tako je Izrael boravio u zemlji Amorejaca.

32 Onda je Mojsije dao uhoditi Jazer. Kad su bili zauzeli mjesta oko njega, i protjerao Amorejce koji su ondje prebivali.

33 Nato su se okrenuli i otišli putom u Bašan. Onda je izašao pred njih bašanski kralj Og sa svim svojim narodom na boj kod Edreja.

34 A Gospodin je rekao Mojsiju: "Ne boj ga se, jer ga predajem u tvoje ruke sa svim njegovim narodom i njegovom zemljom. Učini s njim kako si učinio s amorejskim kraljem Sihonom, koji je stolovao u Hešbonu."

35 Tako su potukli njega, njegove sinove i sav njegov narod tako da nije ostao ni jedan koji bi mogao pobjeći, i osvojili su njegovu zemlju.

Balaamova magarica govori

22 Izraelovi sinovi su krenuli dalje utaborili se na moapskim poljanama s onu stranu Jordana naprema Jerihonu.

2 Balak, sin Siporov, vidio je sve što su učinili Izraelovi sinovi Amorejcima.

3 Onda su se Moabci jako prestrašili toga naroda, jer je bio tako mnogobrojan, prepali se Moabci Izraelovih sinova.

4 Moabci su govorili starješinama midjanskim: "Sada će ta množina proždrijeti sve oko nas, kao što goveda popasu travu u polju." Balak, sin Siporov, bio je onda moapski kralj.

5 On je poslao poslanika k Balaamu, sinu Beorovu, u Petor što leži na Eufratu, u zemlju njegove braće, da ga pozovu i kažu mu: "Ovamo je izišao narod iz Egipta i već je prekrrio svu zemlju i utvrdio se prema meni.

6 Nego dodi i prokuni mi taj narod, jer je jači od mene. Možda će ga onda moći poraziti i istjerati iz zemlje, jer znam, koga ti blagosloviš, bit će blagoslovljen, a koga prokuneš, bit će proklet."

7 I zaputile se starjše moapske i midjanske noseći u rukama darove za vrača, došli su k Balaamu i rekli mu poruku Balakovu.

8 On im odgovorio: "Ostanite ovdje ovu noć, i odgovorit ću vam kako će mi reći Gospodin." I ostali su glavari moapski kod Balaama.

9 Onda je rekao Bog Balaamu, govoreći:

"Kakvi su to ljudi kod tebe?"

10 Balaam je odgovorio Bogu: "Balak, sin Siporov, moapski kralj, poručio mi:

11 'Ovdje je narod što je izišao iz Egipta i prekrrio je svu zemlju. Nego dodi i prokuni mi ga. Možda će se onda moći s njim pobiti i istjerati ga.'"

12 A Bog je rekao Balaamu: "Ne smiješ ići s njima, i ne smiješ prokleti taj narod, jer je blagoslovljen."

13 Kad je Balaam ustao, rekao je glavari-ma Balakovim: "Vratite se u svoju zemlju, jer mi Gospodin nije dopustio da idem s vama."

14 I glavari moapski se zaputiti i došli su Balaku i rekli mu: "Balaam nije htio poći s nama."

15 Onda je opet poslao Balak glavare koji su bili mnogobrojniji i ugledniji od onih.

16 Kad su ovi došli k Balaamu, rekli mu: "Ovako ti govori Balak, sin Siporov: 'Nemoj ipak otežati, nego dodi k meni;

17 doista dobro ću te počastiti, i sve ću učiniti što zatražiš od mene. Stoga dodi i prokuni mi taj narod.'"

18 A Balaam je rekao slugama Balakovim, govoreći: "Da mi dade Balak svoj dvor pun srebra i zlata, ne bih smio prestopiti zapovijed Gospodina, svojega Boga, niti u malom niti u velikom.

19 Stoga ipak ostanite i vi ovdje ovu noć, vidjet ću što će mi Gospodin ovaj put reći."

20 Onda se Bog javio Balaamu u noći i rekao mu: "Ako su došli ti ljudi da te zovu, ustani i podi s njima. Ipak smiješ činiti samo ono što ću ti reći."

21 I Balaam je ustao ujutro, osedlao magaricu svoju i pošao s glavarima moapskim.

22 Onda se raspalila srdžba Božja što je on pošao i anđeo Gospodinov stao mu na put i suprotstavio mu se kao protivnik. A on je jahao na svojoj magarici, a pratila su ga njegova dva momka.

23 I kad je magarica vidjela anđela Gospodinova gdje stoji na putu s golim mačem u ruci, skrenula je magarica s puta i pošla u polje. Balaam je tukao magaricu da je opet vrati na put.

24 Onda je anđeo Gospodinov stao u tjesnac među vinogradima gdje je s obje strane bio zid.

25 A kad je magarica opazila anđela Gospodinova, pritisnula se uza zid, pa ozlijedila nogu Balaamovu pritisnuvši ju o zid, a on ju je opet tukao.

26 Onda je anđeo Gospodinov otišao opet dalje i stao na jednom uskom mjestu gdje se nije moglo skrenuti ni nadesno ni nalijevo.

27 Kad je magarica opazila anđela Gospodinova, legla je pod Balaamom na ze-

Brojevi

124

mlju. Balaam se razljutio i počeo štapom tući magaricu.

28 A Gospodin je otvorio usta magarici i ona je rekla Balaamu: "Što sam ti učinila da me tučeš već treći put?"

29 A Balaam je rekao magarici: "Ti mi se još rugaš. Da imam u ruci mač sad bih te ubio."

30 A magarica odgovorila Balaamu: "Zar nisam magarica, na kojoj si ikad jahao otkako sam tvoja? Jesam li ti kad takvo što učinila?" On je odgovorio: "Nisi."

31 Onda Gospodin otvori oči Balaamu tako da je opazio anđela Gospodinova gdje stoji na putu s golim mačem u ruci. I on je pognuo glavu i pao ničice na svoje lice.

32 A anđeo Gospodinov ga upitao: "Zašto si tukao svoju magaricu već tri puta? Ja sam eto, koji ti ne dam naprijed, jer je taj put protiv moje volje."

33 Magarica me opazila i tri puta se uklonila ispred mene. A da mi se ona nije uklonila, zaista bih te već ubio, a nju bih ostavio na životu."

34 Balaam je odgovorio anđelu Gospodinovu: "Sagriješio sam, jer nisam znao da mi ti stojiš na putu. A ja ću se opet vratiti, ako tebi nije po volji."

35 A anđeo je Gospodinov je rekao Balaamu: "Idi s tim ljudima dalje, ali samo ono govori što ti ja kažem." Onda je Balaam otišao dalje s glavarima Balaakom.

36 A kad je Balak čuo da dolazi Balaam, izašao mu u susret u grad Moab koji se nalazi na granici Arnona, na samoj granici područja.

37 Balak je upitao Balaama: "Nisam li ponovno slao k tebi i zvao te, pa zašto mi nisi došao? Zar te doista ne mogu darivati?"

38 A Balaam je rekao Balaku: "Evo, došao sam k tebi, ali imam li ja moć nešto progovoriti? Samo što mi Bog stavi u usta, ono ću govoriti."

39 Balaam je otišao s Balakom dalje, i došli su u Kirjat-Husot.

40 Ondje Balak žrtvova goveda i ovaca i razdijeli od toga Balaamu i glavarima koji su bili s njim.

41 Iduće jutro uzeo je Balak Balaama sobom i odveo ga gore na Bamot-Baal, odakle je mogao vidjeti krajnji dio naroda.

Balaam blagoslivlja Izrael umjesto da ga prokune
23 Onda je rekao Balaam Balaku: "Napravi mi ovdje sedam žrtvenika i pripravi mi ovdje sedam junaca i sedam ovnova."

2 Balak je učinio kako je zahtijevao Balaam, i Balak je žrtvovao s Balaamom na svakom žrtveniku po jednoga junca i

jednoga ovna.

3 Onda je rekao Balaam Balaku: "Stoj kod svoje žrtve paljenice. Ja idem, pa možda mi se javi Gospodin, i što mi pokaže, reći ću ti" I on je otišao na samotno mjesto.

4 I Bog je susreo Balaama, a on mu rekao: "Sedam sam žrtvenika spremio i na svakom sam žrtveniku prineo po jednoga junca i ovna."

5 Onda je Gospodin stavio riječi u usta Balaamu i rekao: "Vrati se k Balaku i kaži mu."

6 I vrati se k njemu, a on je još stajao sa svim glavarima moapskim kod svoje žrtve paljenice.

7 Onda on izreče ovu riječ: "Iz Arama me doveo ovamo Balak, moapski kralj, s gora istočnih: 'Dodi, prokuni mi Jakova, dodi, izgrdi Izraela.'"

8 Kako mogu proklinjati koga Bog ne proklinje? Kako mogu poreći, koga Gospodin ne poreće?

9 S visoke hridi vidim ga, s visina ga gledam: Eno, narod gdje samotno prebiva i ne računa se među narode.

10 Tko može izbrojiti prah Jakovljeve, ili izmjeriti samo četvrtinu Izraela. Daj umrijeti smrću pravednika, moj kraj neka bude kao njegov."

11 A Balak je povikao Balaamu: "Što mi to činiš? Dozvao sam te da prokuneš moje neprijatelje, a gle, ti ih upravo blagoslivljaš."

12 Rekao je on, govoreći: "Zar ne moram objaviti ono što mi Gospodin stavlja u usta?"

13 I Balak ga zamoli: "Dodi sa mnom na drugo mjesto odakle ga možeš posve vidjeti. Sada samo vidiš krajnji dio i ne možeš ga svega vidjeti. Odande mi ga prokuni."

14 On ga poveo sobom na polje Zofin na vrh Pisge, postavio ondje sedam žrtvenika i žrtvovao na svakom po jednoga junca i ovna.

15 On je rekao Balaku: "Stoj tu kod svoje žrtve paljenice, dok ja susretnem Gospodina."

16 Nato je Gospodin rekao Balaamu i stavio mu riječi u usta, govoreći: "Vrati se k Balaku i ovako mu kaži."

17 Kad je došao k njemu, on je još stajao sa svim glavarima moapskim kod svoje žrtve paljenice. Balak ga upitao: "Što govori Gospodin?"

18 Onda on izreče ovu riječ: "Ustani, Balače, poslušaj, nagni mi svoje uho, sine Sipurov."

19 Nije Bog kao čovjek da laže, nije kao sin čovječji da se kaje. Zar da on rekne i da ne učini? Zar da obeća i ne izvrši?

20 Eto, određen sam da blagoslovim; on je blagoslovio, i ja to ne mogu poreći.

21 Ne vide se zlodjela u Jakovu. Ne vidi se nevolja u Izraelu. Uz njega je Gospodin koji je njegov Bog, ori se kod njega slava kraljeva.

22 Bog, koji ga izveo iz Egipta, njemu je kao rog divljih volova.

23 Jest, kod Jakova nema vraćanja, nema kod Izraela zaklinjanja. U pravo vrijeme javio se Jakovu i Izraelu što Bog hoće učiniti.

24 Eto, narod ustaje kao lavica, i kao lav se diže; i neće leći dok ne pojede plijen i ne popije krv pobijenih.

25 Onda je Balak povikao Balaamu: "Kad ga ne možeš prokleti, barem ga ne blagoslivljaj."

26 A Balaam je rekao Balaku, govoreći: "Nisam li ti rekao ovo: 'Sve što zapovjedi Gospodin, činit ću?'"

27 Nato je Balak rekao Balaamu: "Dodi, uzet ću te sobom na drugo mjesto, pa možda je htio Bog da mi ga odande prokuneš."

28 I uzeo je Balak sobom Balaama na vrhunac Peora što se diže nad pustinjom.

29 Onda je Balaam rekao Balaku: "Napravi mi ovdje sedam žrtvenika i pripravi mi ovdje sedam junaca i sedam ovnova."

30 Balak je učinio kako je zatražio Balaam, i žrtvova na svakom žrtveniku po jednoga junca i ovna.

Balaam dalje proriče

24 Kad je Balaam vidio da je Božja volja da blagoslivlja Izraela, nije htio više ići kao prije po objave, nego je okrenuo svoje lice prema pustinji.

2 I kad je pogledao Balaam i vidio kako se Izrael utaborio po svojim plemenima, došao je na njega duh Božji.

3 I izrekao je svoje proročanstvo ovako: "Govori Balaam, sin Beorov, govori čovjek komu se otvorile oči;

4 tako govori koji sluša šaptanje Božje, koji gleda lice Svemoćnoga, koji je zadubljen u sebe, ali je otvorena pogleda:

5 Kako su lijepi tvoji šatori, Jakove, i tvoji domovi, Izraele!

6 Kao doline potoka pružili se, kao vrtovi kraj rijeke, kao hrastovi od Gospodina zasadeni, kao cedri uz vodu.

7 Voda teče iz njegovih vedara, njegovo je sjeme obilno nakvašeno. Njegov se kralj podigao povrh Agaga, visoko raste njegovo kraljevstvo.

8 Bog, koji ga je izveo iz Egipta, njemu je rog kao u divljih volova. Poždere narode koji su mu neprijatelji, zdrobi njihove kosti, lomi njihova leđa.

9 Kao lav legne na počinak, i kao lavica; tko da se usudi njega podražiti? Blagoslovljen je onaj tko tebe blagoslivlja, a proklet je onaj tko tebe proklinje!"

10 Onda se razljutio Balak na Balaama. Pljesnuo rukama i povikao Balak Balaamu: "Dozvaao sam te da prokuneš moje neprijatelje, a ti eto već si ih tri puta blagoslovio!"

11 Šad samo brzo odlazi kući! Mislio sam te bogato darovati, a eto Gospodin ti nije dao dara."

12 A Balaam je odgovorio Balaku: "Nisam li tvojim poslanicima, koje poslao k meni, rekao:

13 'Da mi da Balak svoj dvor pun srebra i zlata, ne bih ipak mogao prestatiti zapovijedi Gospodinove i što god, dobro ili zlo, učiniti sam od sebe. Samo što mi Gospodin saopći, ono smijem reći.'

14 I jer se sada vraćam k svojem narodu, dodi da ti kažem što će taj narod najposlije učiniti tvojem narodu."

15 Onda je on izrekao ovu proročansku riječ: "Govori Balaam, sin Beorov, govori čovjek komu se otvorile oči.

16 Tako govori koji sluša šaptanje Božje, koji zna misli Svemoćnoga, koji gleda lice Svemoćnoga, koji je zadubljen u sebe, ali je otvorena pogleda:

17 Vidim ga ali ne sad, gledam ga, ali ne izbliza: zvijezda izlazi iz Jakova, žezlo se diže iz Izraela. Razbit će sljepoočice Moabov, i Setove sinove će sve uništiti.

18 Edoma će osvojiti, Seir, njegov neprijatelj bit će u njegovoj vlasti Izrael će rasti na snazi.

19 Iz Jakova će doći vladar, uništiti će ostatak iz gradova."

20 I kad je vidio Amalečane, izrekao je ovu riječ: "Prvak među narodima bio je Amalek, a svršetak je njegov propast."

21 Kad je opazio Kenejce, izrekao je ovu riječ: "Tvrdo je tvoje mjesto gdje prebivaš, tvoje je gnijezdo savijeno na hridini.

22 Ali će biti Kain uništen. Kako još dugo, dok te Ašur odvede u ropstvo."

23 Onda je izrekao još jednu riječ: "Jao, tko će ostati živ, kad to učini Bog.

24 Iz Kitima dolaze lađe ovamo, pritišću Ašura, pritišću Ebera, ali će i sami propasti."

25 Onda se dignuo Balaam i vratio svojoj kući; i Balak je otišao svojim putom.

Izraelov grijeh u Moabu

25 Kad su se Izraelovi sinovi bili smjestili u Sitimu, narod je počeo činiti blud s moapskim kćerima.

2 One su pozivale narod na žrtve svojim bogovima. Narod bi sudjelovao na njihovim žrtvenim gozbama i klanjao se njihovim bogovima.

3 Tako su Izraelovi sinovi prionuli uz Baal-Peora, a srdžba Gospodinova i se raspalila na Izraela.

4 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Uzmi sve koji su zaveli narod i objesi ih Gospo-

Brojevi

126

dinu prema suncu, da se prestane Gospodin gnjeviti na Izraela."

5 Tako je Mojsije rekao sucima Izraelaca: "Svaki neka ubije one čiji su ljudi služili Baal-Peoru."

6 A onda je upravo došao jedan Izraelac i doveo k svojoj braći jednu Midjanku na oči Mojsiju i cijeloj zajednici Izraelaca, koji su plakali na ulazu u šator sastanka.

7 Kad je to vidio Finehas, sin Eleazara, sina velikog svećenika Arona, ostavio je zajednicu, uzeo koplje u svoju ruku,

8 ušao za Izraelcem unutra u šator i probo kopljem oboje, Izraelca i ženu, a nju kroz trbuh. Onda prestao pomor među Izraelovim sinovima.

9 Broj onih koji su poginuli od pomora iznosio je dvadeset i četiri tisuće.

10 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

11 "Finehas, sin Eleazara, sina velikog svećenika Arona, odvratio je moju srdžbu od Izraelovih sinova time što je pun revnosti ustao među njima za moju čast. Zato ja u svojoj srdžbi nisam posve uništio Izraelove sinove."

12 Stoga mu kaži: 'Evo, ja mu dajem moj zavjet mira.

13 Neka bude njemu i njegovim potomcima poslije njega zavjet vječnoga svećenstva, zato što je pun revnosti ustao za svojega Boga i pribavio pomirenje Izraelovim sinovima.'

14 Ime, dakle, ubijenomu Izraelcu koji je bio ubijen s Midjankom, bilo je Zimri, sin Saluov, koji je bio čelnik očinskog doma Simeonovaca.

15 A ubijena Midjanka zvala se Kozbi, kći Sura; ovaj je bio čelnik jedno g midjanskog domaćinstva.

16 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

17 "Izazovite Midjance i bijte ih;

18 jer su nas oni napadali prijevarama, koje su učinili u slučaju Peora i kćeri midjanskog vođe, Kozbi, njihove sestre, koja je bila ubijena onda kad je nastao pomor zbog Peora."

Ponovno Brojenje naroda

26 I dogodilo se poslije pomora, da je Gospodin rekao Mojsiju i Eleazaru, sinu svećenika Arona, govoreći:

2 "Obavite popis cijele zajednice Izraelovih sinova, od dvadeset godina naviše, pleme po pleme, sve koji su u Izraelu sposobni za vojnu službu!"

3 Onda su im progovoli Mojsije i svećenik Eleazar na Moapskim poljanama na Jordanu prema Jerihonu, govoreći.

4 "Izbrojite narod od dvadeset godina pa na više, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju i Izraelovim sinovima koji su

izašli iz egipatske zemlje."

5 Ruben je bio Izraelov prvorodenac. Rubenovi sinovi bili su od Henoka, obitelj Henokovaca; od Palua obitelj Paluovaca; **6** od Hezrona obitelj Hezronovaca i od Karmija obitelj Karmijevaca.

7 To je rod Rubenovaca. Broj njihovih izbrojenih ljudi bilo je: četrdeset i tri tisuće i sedam stotina i trideset.

8 Sin Paluov bio je Eliab,

9 i Eliabovi sinovi: Nemuel, Datan i Abiram. Ovaj Datan i Abiram jesu poslanici zajednice, koji su se podigli protiv Mojsija i Arona u buni Korahovoj, kad su se pobunili protiv Gospodina.

10 Zemlja je otvorila svoja usta i proždrla njih i Koraha, a buna se svršila kad je ogranj spalio dvjesta i pedeset ljudi tako da su postali strahovit primjer.

11 A ipak Korahovi sinovi nisu poginuli.

12 Simeonovi sinovi po svojim obiteljima bili su ovi: od Nemuela obitelj Nemuelovaca; od Jamina obitelj Jaminovaca; od Jakina obitelj Jakinovaca;

13 od Zeraha obitelj Zerahovaca, i od Saula obitelj Saulovaca.

14 To su obitelji Simeonovaca, dvadeset i dvije tisuće i dvije stotine.

15 Gadovi sinovi po svojim obiteljima bili su od Sefona potječe obitelj Sefonovaca; od Hagija obitelj Hagijevaca; od Sunija obitelj Sunijevaca;

16 od Oznija obitelj Oznijevaca; od Arelia obitelj Areljevaca;

17 od Aroda obitelj Arodovaca i od Erija obitelj Erijevaca.

18 To su obitelji Gadovih sinova prema onima koji su bili izbrojeni: četrdeset tisuća i pet stotina.

19 Judini sinovi bili su: Er i Onan. Er i Onan su umrli u zemlji Kanaanaca.

20 Judini sinovi po svojim obiteljima bili su od Sele potječe obitelj Selinaca; od Peresa obitelj Peresovaca i od Zeraha obitelj Zerahovaca.

21 Peresovi sinovi bili su od Hezrona potječe obitelj Hezronovaca i od Hamula obitelj Hamulovaca.

22 To su Judine obitelji prema onima koji su bile izbrojene: sedamdeset i šest tisuća i pet stotina.

23 Isakarovi sinovi po svojim obiteljima bili su od Tole potječe obitelj Tolinaca; od Puve obitelj Puvinaca;

24 od Jašuba potječe obitelj Jašubovaca i od Simrona obitelj Simronovaca.

25 To su Isakarove obitelji prema onima koji su bili izbrojeni: šezdeset i četiri tisuće i tri stotine.

26 Zebulunovi sinovi po svojim rodovima bili su od Sereda potječe obitelj Seredovaca; od Elona obitelj Elonovaca i od Jahleela obitelj Jahleelovaca.

27 To su obitelji Zebulunovaca prema

onima koji su bili izbrojeni: šezdeset tisuća i pet stotina.

28 Josipovi sinovi po svojim obiteljima bili su Manaseh i Efraim.

29 Manasehovi sinovi bili su: od Makira potječe obitelj Makirovaca. Makir je bio otac Gileadov; od Gileada potječe obitelj Gileadovaca.

30 Gileadovi sinovi bili su: od Jezera potječe obitelj Jezerovaca; od Heleka obitelj Helekovaca;

31 od Asriela obitelj Asrielovaca; od Sekema obitelj Sekemovaca;

32 od Semida obitelj Semidinaca i od Hefera obitelj Heferovaca.

33 A Selofhad, sin Heferov, nije imao sinova, nego samo kćeri; a imena Selofhadovih kćeri bila su: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsa.

34 To su Manasehove obitelji; i oni koji su bili izbrojeni bilo je: pedeset i dvije tisuće i sedam stotina.

35 Efraimovi sinovi po svojim obiteljima bili su: od Sutelaha potječe obitelj Sutehahovaca; od Bekera obitelj Bekerovaca i od Tahana obitelj Tahanovaca.

36 Sutelahovi sinovi bili su: od Erana potječe obitelj Eranovaca.

37 To su obitelji Efraimovih sinova obitelji po onima koji su bili izbrojeni: trideset i dvije tisuće i pet stotina. To su Josipovi sinovi po svojim obiteljima.

38 Benjaminovi sinovi po svojim obiteljima bili su: od Bele potječe obitelj Belinaca; od Ašbela obitelj Ašbelovaca; od Ahirama obitelj Ahiramovaca;

39 od Sufama obitelj Sufamovaca i od Hufama obitelj Hufamovaca.

40 Belini sinovi bili su: Ard i Naaman. Od Arda potječe obitelj Ardovaca; od Naamana obitelj Naamanovaca.

41 To su bili Benjaminovi sinovi po svojim obiteljima, od koji su bili izbrojeni: četrdeset i pet tisuća i šest stotina.

42 Ovo su bili Danovi sinovi po svojim obiteljima: od Suhama potječe obitelj Suhamovaca. To su Danovi sinovi po svojim obiteljima.

43 Sve obitelji Suhamovaca koji su bili izbrojeni i popisani: šezdeset i četiri tisuće i četiri stotine.

44 Ašerovi sinovi po svojim obiteljima bili su: od Jimne potječe obitelj Jimninaca; od Jesuja obitelj Jesujevaca i od Berija obitelj Berijevaca.

45 Od Berijevih sinova potječu: od Hebera obitelj Heberovaca i od Malkiela obitelj Malkielovaca.

46 Ašerova kći zvala se Serah.

47 To su obitelji Ašerovih sinova koji su bili izbrojeni: pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

48 Naftalijevi sinovi po svojim obiteljima bili su: od Jahseela potječe obitelj Jahse-

elovaca; od Gunija obitelj Gunijevaca;

49 od Jezera obitelj Jezerovaca i od Silema obitelj Silemovaca.

50 To su obitelji Naftalijevih sinova po svojim obiteljima koji su bili izbrojeni: četrdeset i pet tisuća i četiri stotine.

51 Ovo je broj popisanih Izraelovih sinova koji su bili izbrojeni: šest stotina i jedna tisuća i sedam stotina i trideset.

52 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

53 "Tima neka se podijeli zemlja u baštinu prema broju imena.

54 Onima koji su mnogobrojni, podaj veću baštinu; onima koji su malobrojni, podijeli manju baštinu. Svakomu neka se dade njegova baština prema broju njegovih izbrojenih.

55 Ipak neka se zemlja razdijeli ždriječom. Po imenu svojih očinskih plemena neka je dobiju u posjed.

56 Ždriječom neka se baština razdijeli među one koji su mnogobrojni i one koji su malobrojni."

57 A ovo su oni koji su bili izbrojeni i popisani od Levita po svojim obiteljima: od Gersona potječe obitelj Geršonovaca; od Kohata obitelj Kohatovaca i od Merarija obitelj Merarijevaca.

58 Ovo su obitelji Levijevaca: obitelj Libnijevaca, obitelj Hebronovaca, obitelj Mahlijevaca, obitelj Mušijevaca i obitelj Korahovaca. Kohatu se rodio Amram.

59 Zena Amramova zvala se Jokebeda, kći Levijeva, koja se Leviju rodila u Egiptu. Ona je rodila Amramu Arona i Mojsija i njihovu sestru Mirjam.

60 Aronu su se rodili: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar.

61 Nadab i Abihu su umrli kad su prinijeli nedopuštenu ognjenu žrtvu pred Gospodinom.

62 Broj njihovih izbrojenih iznosio je svega: dvadeset i tri tisuće muškaraca od jednoga mjeseca i više. Oni, naime, nisu bili brojeni s ostalim Izraelovim sinovima, jer njima nije bila dana baština među Izraelovim sinovima.

63 To su od Mojsija i svećenika Eleazara izbrojeni. Ovi su izbrojili Izraelove sinove na moapskim poljanama na Jordanu, prema Jerihonu.

64 Među njima nije bio više ni jedan od onih koji su bili izbrojeni od Mojsija i svećenika Arona, kad su ovi brojili Izraelove sinove u Pustinji Sinaj.

65 Jer Gospodin im je navijestio da će pomrijeti u pustinji. Ni jedan od njih nije ostao osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova.

Baštinsko pravo. Jošua i Mojsije

27 Onda su došle kćeri Selofhada, sina Hefera, sina Gileada, sina Makira,

Brojevi

Brojevi

128

sina Manasehova, iz roda Manasehova, koji je bio sin Josipov. Kćeri su se zvale Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirska.

2 I one su stupile pred Mojsija i svećenika Eleazara i pred plemenske poglavare i svu zajednicu na ulazu u šator sastanka, govoreći:

3 "Naš je otac umro u pustinji, ali nije bio u buni onih koji su se digli protiv Gospodina, u buni Korahovoj, nego je umro od svojega vlastitoga grijeha. On nije imao sinova.

4 Zašto da sad izgine ime našega oca iz njegova roda zbog toga što nije imao sina. Stoga daj nam baštinu među braćom našega oca!"

5 Onda je Mojsije iznio njihov slučaj pred Gospodina.

6 A Gospodin je rekao Mojsiju, govoreći:

7 "Kćeri Selofnadove su govorile pravo. Daj im bez otezanja baštinu među braćom njihova oca, i prenesi posjed njihova oca na njih!"

8 A Izraelovim sinovima daj ovu uredbu: 'Ako netko umre, a ne ostavi sina, onda prenesite njegovu baštinu na njegovu kćer.

9 Ako li nema kćeri, onda predajte njegovu baštinu braći njegovoj.

10 Ako li nema ni braće, onda podajte njegovu baštinu braći njegova oca.

11 Ako njegov otac nema braće, onda podajte njegovu baštinu najbližemu njegovu rođaku po krvi iz njegova roda, da ga uzme u posjed." To neka bude za Izraelove sinove kao zakon, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

12 Jednoga dana Gospodin je rekao Mojsiju: "Uzadi na goru Abarim i pogledaj zemlju koju sam dao Izraelovim sinovima!"

13 Kad je pogledaš, bit ćeš i ti pridružen svojim precima, kako je prije bio uzet k njima tvoj brat Aron.

14 Jer u Pustinji Zin, kad se pobunila zajednica, vi niste poslušali moje zapovijedi da me pred njihovim očima proslavite čudom vode." (To je voda Meriba u Kadešu u Pustinji Zin.)

15 I Mojsije je zamolio Gospodina, govoreći:

16 "Gospodin, Bog svega životnog daha u svakom tijelu, neka bi postavio nad zajednicom čovjeka,

17 koji bi išao pred njima kad odlaze i kad dolaze, koji će ih izvoditi i dovesti, da zajednica Gospodinova ne bude kao ovce koje nemaju pastira."

18 Gospodin je rekao Mojsiju: "Uzmi k sebi Jošuu, sina Nunova, čovjeka u kojem je duh i stavi svoju ruku na njega."

19 Predstavi ga svećeniku Eleazaru i cijeloj zajednici i postavi ga pred njihovim očima u njegovu službu.

20 Podaj mu jedan dio svojih službenih

povlastica da mu bude poslušna sva zajednica Izraelovih sinova.

21 On neka izide pred svećenika Eleazara, koji će pred Gospodinom za njega tražiti odluke Urima. Po njegovoj zapovijedi neka oni izlaze i po njegovoj zapovijedi neka se vraćaju, obadvoje on i Izraelovi sinovi, sva zajednica."

22 Mojsije je učinio kako mu je Gospodin zapovjedio. Uzeo je Jošuu i predstavio ga svećeniku Eleazaru i pred svu zajednicu.

23 I stavio je svoje ruke na njega i postavio ga u njegovu službu, upravo kako je Gospodin zapovjedio preko Mojsija.

Zakoni o žrtvama

28 Onda je Gospodin rekao Mojsiju, govoreći:

2 "Zapovijedi Izraelovim sinovima i reci im: 'Prinosite mi točno u određeno vrijeme moje prinose, moje jelo žrtve ognjem spaljene meni na ugodan miris.'

3 I reci im: 'Ovo je žrtva ognjem spaljena, koju ćete prinositi Gospodinu: svaki dan dva jednogodišnja janjeta bez mane kao redovitu žrtvu paljenicu,

4 jedno janje prinosite ujutro, a drugo janje prinosite uvečer.

5 Uz to kao prinos desetinu efe bijeloga brašna zamiješana s četvrtinom hina ulja od stučenih maslina.

6 To je redovita žrtva paljenica, koja je bila već na Gori Sinaj određena, žrtva ognjem spaljena na ugodan miris Gospodinu.

7 Njezin naljev neka dođe na svako janje četvrt hina. Izlij naljev vina Gospodinu u svetišću kao prinos.

8 Drugo janje priredi uvečer. Prinesi ga s prinosom ujutro i sa svojim naljevom kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

9 U Subotnji dan neka se prinesu dva jednogodišnja, bez mane janjeta i dvije desetine s uljem zamiješana bijeloga brašna kao žitni prinos sa svojim naljevom.

10 To je Subotnja žrtva paljenica što se mora prinijeti na svaki Subotnji dan uz redovitu žrtvu paljenicu i svoj naljev.

11 Početkom mjeseca prinesite Gospodinu kao žrtvu paljenicu: dva mlada junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca bez mane.

12 Za svakoga junca tri desetine s uljem zamiješana bijeloga brašna kao žitni prinos, i za ovna dvije desetine s uljem zamiješana bijeloga brašna kao prinos.

13 I za svako janje desetinu s uljem zamiješana bijeloga brašna kao žitni prinos. To je žrtva paljenica puna mirisa ugodnoga, žrtva ognjem spaljena Gospo-

dinu.

14 Njihovi naljevi neka budu: pola hina na svakoga junca, trećina hina na ovna i četvrt hina na janje. To je žrtva paljenica za svaki mjesec u godini, kroz sve mjesece u godini.

15 Osim toga, uz redovitu žrtvu paljenicu i njezin naljev neka se još prinese Gospodinu jedan jarac kao žrtva za grijeh.

16 Četrnaesti dan prvoga mjeseca jest Pasha u čast Gospodinu.

17 Petnaesti dan toga mjeseca jest svečana gozba. Sedam dana neka se jede beskvasni kruh.

18 Prvi dan neka vam bude sveti saziv. Onda ne smijete obavljati nikakva težačkog posla.

19 Prinesite Gospodinu žrtvu ognjem spaljenu kao žrtvu paljenicu, dva mlada junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca, koji ne smiju imati mane;

20 Uz to kao žitni prinos neka bude: bijelo brašno, s uljem umiješeno. Tri desetine primijeti za junca i dvije desetine za ovna.

21 Neka bude po jedna desetina za svakoga od sedam janjaca;

22 uz to jedan jarac kao žrtva za grijeh da vam pribavi pomirenje.

23 Prinesite sve to uz jutarnju žrtvu paljenicu, koja je redovita žrtva paljenica.

24 Ove žrtve prinosite sedam dana, dan za danom kao jelo žrtve ognjem spaljene na ugodan miris Gospodinu. Neka se priredi uz redovitu žrtvu paljenicu i njezin naljev.

25 Sedmi dan održite sveti saziv. Onda ne smijete obavljati nikakva težačkog posla.

26 I na dan prvina, kad prinosite Gospodinu prinos od novoga žita, na Gozbu Tjedana, držat ćete sveti saziv. Onda ne obavljajte nikakva težačkog posla.

27 Kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodinu prinesite: dva mlada junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca.

28 Uz to kao njihov prinos bijelo brašno što je s uljem zamiješeno, tri desetine za svakoga junca, dvije desetine za ovna

29 i desetinu za svakoga od sedam janjaca,

30 onda jednoga jarca da vam pribavi pomirenje.

31 Pripazi da su bez mane. Prinesite sve to uz redovitu žrtvu paljenicu i njezin prinos, i uz njihove naljeve.

Žrtve za redovite svetkovine

29 Držite i prvi dan sedmoga mjeseca sveti saziv. Onda ne smijete obavljati nikakva težačkog posla. To vam je

dan trubljenja u trube.

2 Prinesite žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodinu: jednoga mladog junca, jednoga ovna, sedam jednogodišnjih janjaca bez mane;

3 Njihov žitni prinos bijelo brašno uljem umiješeno, tri desetine za junca, dvije desetine za ovna;

4 i jednu desetinu za svako od sedam janjaca;

5 onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, da vam pribavi pomirenje.

6 Osim žrtve paljenice o mladaku s njezinim prinosom i njihovim naljevima, po uredbi, kao žrtvu ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu.

7 I deseti dan toga sedmoga mjeseca, kod svetišta držite sveti saziv i ponizite svoje duše. Ne smijete obavljati nikakva posla.

8 Kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodinu, prinesite: jednoga mladog junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca. Pazi da su životinje bez mane.

9 Uz to kao njihov prinos bijelo brašno što je s uljem umiješeno, tri desetine za junca, dvije desetine za ovna,

10 i jednu desetinu za svako od sedam janjaca.

11 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim žrtve pomirnice za grijeh i redovite žrtve paljenice, i njezinim prinosom i njezinim naljevima.

12 I petnaesti dan sedmoga mjeseca kod svetišta održite sveti saziv. Ne smijete onda obavljati nikakva težačkog posla, nego u čast Gospodinu držite gozbu od sedam dana.

13 Kao žrtvu paljenicu, ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu, prinesite: trinaest mladih junaca, dva ovna i četrnaest jednogodišnjih janjaca. Smiju biti samo bez mane.

14 Uz to kao njihov prinos bijelo brašno što je s uljem umiješeno, tri desetine za svakoga od trinaest junaca, dvije desetine za svakoga od ovnova.

15 I po jednu desetinu za svakoga od četrnaest janjaca.

16 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh uz redovitu žrtvu paljenicu s njezinim prinosom i naljevom.

17 Drugi dan: dvanaest mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.

18 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, po uredbi.

19 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s njezinim prinosom i potrebnim naljevima.

20 Treći dan: jedanaest mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih jan-

Brojevi

130

jaca bez mane.

21 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, po uredbi.

22 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

23 Četvrti dan: deset mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.

24 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, po uredbi.

25 Onda jarca jednoga kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

26 Peti dan: devet mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.

27 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, prema uredbi.

28 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

29 Šesti dan: osam mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.

30 U to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, prema uredbi.

31 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

32 Sedmi dan: sedam mladih junaca, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.

33 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junce, ovnove i janjce po njihovu broju, kako je propisano.

34 Onda jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

35 Osmi dan opet držite sveti saziv. Ne smijete onda obavljati nikakva težačkog posla.

36 Kao žrtvu paljenicu, ognjem spaljenu na ugodan miris Gospodinu, prinesite: jednoga mladog junca, jednoga ovna, sedam jednogodišnjih janjaca bez mane.

37 Uz to njihov prinos i njihove naljeve za junca, ovna i janjce po njihovu broju, kako je propisano.

38 Isto jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, osim redovite žrtve paljenice s prinosom i njezinim naljevom.

39 To prinesite Gospodinu na svoje određene svečanosti, osim onoga što prinosite po zavjetima ili kao dragovoljne darove za žrtve paljenice, prinose, naljeve ili žrtve pomirnice."

40 I dao je Mojsije Izraelovim sinovima zapovijedi, posve kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

Zakon o zavjetima

30 Onda je Mojsije rekao plemenskim glavarima Izraelovih sinova, govoreći: "Ovo zapovjeda Gospodin:

2 Ako koji čovjek učini zavjet ili se zakletvom obveže da će se od nečega suzdržati, onda neka ne prekrši svoje riječi, nego neka održi sve što je obećao.

3 Ako koja ženska osoba, koja neudata živi u kući svojega oca, učini zavjet Gospodinu ili se obveže da će se od nečega suzdržati,

4 a njezin otac čuje za njezin zavjet, ili kako se obvezala da će se od nečega suzdržati, i ako njezin otac šuti na to, onda će vrijediti svi njezini zavjeti, i svako suzdržanje na koje se obvezala, zakonito je.

5 Ali ako njezin otac čim za to čuje, zabrani joj to, onda svi njezini zavjeti i suzdržanja na koja se obvezala, ne vrijede, i Gospodin će joj oprostiti, jer joj je njezin otac to zabranio.

6 Ako se ona zaista uda, a ima još na sebi zavjet ili nepromišljeno obećanje na koje se obvezala,

7 a njezin muž čuje za to, pa joj ne rekne ništa kad čuje za to, onda vrijede njezini zavjeti i suzdržavanja, na koja se obvezala, zakoniti su.

8 Ako njezin muž, čim za to čuje, to joj zabrani, onda on time poništava zavjet što ju veže i nepromišljeno obećanje kojim se obvezala na neko suzdržanje, i Gospodin će joj oprostiti.

9 Zavjet udovice ili rastavljene žene, uopće svaka obveza što je uzme na sebe, obvezna je za nju.

10 Ako je koja ženska osoba, koja već živi u kući svojega muža, učinila zavjet ili se zakletvom obvezala na kakvo suzdržanje,

11 i njezin muž čuje za to i šuti i ne brani joj, onda vrijede svi zavjeti njezini i svako suzdržanje na koje se obvezala, zakonito je.

12 Ako li njezin muž čim čuje za to, proglasi to nevaljanim, onda joj ne vrijedi ništa od onoga što je obećala, bio to zavjet ili obveza za kakvo suzdržanje; jer je to njezin muž proglasio nevaljanim, Gospodin će joj oprostiti.

13 Svaki zavjet i svaku zakletvu što je obvezuje da umiri svoju dušu, može njezin muž proglasiti valjanim ili nevaljanim.

14 Ali ako njezin muž od dana do dana ništa joj ne kaže, onda on time čini valjanima sve njezine zavjete ili sve njezine obveze na kakvo suzdržanje. On ih je time učinio valjanima, jer nije ništa rekao kad je čuo za to.

15 Ako ih hoće poništiti, kad je o tom ranije čuo, onda on stavlja na sebe njezinu krivnju."

16 To su pravne uredbe koje je Gospodin

dao Mojsiju da se uredi odnos između muža i žene, između oca i kćeri, koja još neudana živi u kući svojega oca.

Pobjeda nad Midjancima i plijen

31 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Izvrši osvetu za Izraelove sinove na Midjancima. Poslije toga ćeš se pridružiti svojim precima."

3 Onda je rekao Mojsije narodu, govoreći: "Naoružajte sebi ljude iz svoje sredine za vojnu protiv Midjanaca, da izvrše osvetu Gospodinovu na Midjancima."

4 Pošaljite na vojnu po tisuću ljudi od svih Izraelovih plemena."

5 I tako se podigli od svakoga plemena izraelskoga po tisuću ljudi, svega dvanaest tisuća ratnika.

6 Onda je Mojsije poslao na vojnu tisuću ljudi od svakoga plemena, a s njima je poslao i Finehasa, sina svećenika Eleazara sa svetim predmetima i trubama za davanje zapovijedi.

7 I krenuo u boj protiv Midjanaca, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju, i pobili su sve muške osobe.

8 Među onima koje su pobili bili su i midjanski kraljevi: Evi, Rekem, Sur, Hur i Reba, pet midjanskih kraljeva. I Balaama, sina Beorova, ubili su mačem.

9 Onda su Izraelovi sinovi zarobili žene i djecu Midjanaca, zaplijenili su svu njihovu stoku, krupnu i sitnu, i sve njihovo imanje.

10 Ognjem su popalili sve gradove u kojima su prebivali, i sve njihove tabore.

11 Uzeli su sve roblje i sav plijen, obadvoje ljude i stoku.

12 Onda su doveli zarobljenike, plijen i pljačku k Mojsiju, svećeniku Eleazaru i zajednici Izraelovih sinova u tabor na Moapskim poljanama što leže na Jordanu kod Jerihona.

13 Mojsije, svećenik Eleazar i svi glavari zajednice izašli su im u susret pred tabor.

14 A Mojsije se razljutio na zapovjednike vojske, na čelovođe koji su bili nad tisućama i nad stotinama, koji su se vratili s bojnog pohoda.

15 Rekao im je Mojsije: "A zašto ste ostavili na životu sve žene?"

16 Upravo one su bile koje su, na savjet Balaamov, zavele Izraelove sinove da otpadnu od Gospodina zbog Peora, te je došao pomor na zajednicu Gospodinovu.

17 Zato sada pobijte svu mušku djecu, a ubijte i sve žene koje su osobno spoznale muškarca.

18 A sve mlade djevojke, koje još nisu osobno spoznale muškarca, ostavite za sebe na životu.

Brojevi

19 Ostanite sedam dana izvan tabora, jer je svaki od vas druge ubio i dotaknuo se ubijenih, zato se morate treći i sedmi dan očistiti zajedno sa svojim zarobljenicima.

20 I sve haljine, sve kožne stvari, sve što je napravljeno od kozje dlake i sve posude drveno morate očistiti."

21 Svećenik Eleazar je rekao ratnicima koji su bili pošli na vojnu: "Ovo je uredba zakonska koju je Gospodin zapovjedio Mojsiju:

22 Zlato, srebro, mjed, željezo, kositar i olovo,

23 uopće sve što podnosi oganj, provucite kroz vatru, i bit će čisto. Uz to, ipak mora se još očistiti vodom očišćenja. A sve što ne podnosi oganj, provucite kroz vodu.

24 Operite onda sedmi dan svoje haljine, pa ćete opet biti čisti i potom se smijete opet vratiti u tabor."

25 Nato je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

26 "Izbrojite ratni plijen, ljude i stoku, ti i svećenik Eleazar i plemenski poglavari zajednice,

27 i podijeli plijen na pola, između onih koji su išli na vojnu, koji su ratovali, i svu ostalu zajednicu.

28 Onda uzmi od vojnika, koji su išli na vojnu, dio za Gospodina, naime, po jednu glavu od pet stotina ljudi, goveda, magaraca i ovaca.

29 Od njihove polovice uzmite to i dajte svećeniku Eleazaru kao žrtvu podizanja za Gospodina.

30 A od polovice, koja dopadne Izraelovim sinovima, uzmi po jednu glavu od pedeset ljudi, goveda, magaraca i ovaca, ukratko sve stoke i daj to Levitima, koji se moraju brinuti za službu kod šatora Gospodinova."

31 Mojsije i svećenik Eleazar su učinili kako im je zapovjedio Gospodin.

32 A ostalo je od plijena koji su ratnici zaplijenili bilo je: šest stotina i sedamdeset i pet tisuća ovaca,

33 sedamdeset i dvije tisuće goveda,

34 i šezdeset i jedna tisuća magaraca.

35 Od ljudi, to jest od djevojaka koje još nisu poznale muškarca, svega trideset i dvije tisuće osoba.

36 Polovica od toga, što je dopala onima koji su bili išli na vojnu, iznosila je tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca;

37 I dio ovaca za Gospodina iznosio je šest stotina i sedamdeset i pet glava.

38 Trideset i šest tisuća goveda i dio od toga za Gospodina sedamdeset i dvije glave.

39 Trideset tisuća i pet stotina magaraca i dio od toga za Gospodina šezdeset i

Brojevi

132

jedna glava.

40 Napokon šesnaest tisuća ljudi i dio od toga za Gospodina trideset i dvije osobe.

41 Mojsije je predao svećeniku Eleazaru dio određen za žrtvu podizanja Gospodinu, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

42 Od polovice plijena za Izraelove sinove, koju je Mojsije odvojio za ratnike, **43** polovica koja dopala zajednici, iznosila je: tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca;

44 trideset i šest tisuća goveda;

45 trideset tisuća i pet stotina magaraca,

46 i šesnaest tisuća ljudi.

47 Od te polovice za Izraelove sinove uzeo je Mojsije po jednu glavu od pedeset ljudi i stoke i dao ih Levitima, koji su se brinuli za službu kod šatora Gospodinova, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

48 Onda su pristupili k Mojsiju zapovjednici, čelovođe koji su bili nad tisućama i nad stotinama,

49 i rekli su Mojsiju: "Sluge su tvoje prebrojile ratnike koji su bili pod našim vodstvom. Ni jednoga od naših ljudi nema manje.

50 Zato prinosimo da se očistimo pred Gospodinom, kao prinos Gospodinu, svaki što je tko zaplijenio zlatnine: kopčica, narukvica, prstena, naušnica i ogrlica."

51 Mojsije i svećenik Eleazar uzeli su od njih zlato, svakovrsnu umjetnički izrađenu zlatninu.

52 A bilo je svega zlata koje su kao žrtvu podizanja prinijeli Gospodinu tisućnici i stotnici, šesnaest tisuća i sedam stotina i pedeset šekela.

53 A ratnici su naplijenili svaki pojedini za sebe.

54 Mojsije i svećenik Eleazar uzeli su zlato od tisućnika i stotnika i unesli ga u šator sastanka da bude ondje Izraelovim sinovima pred Gospodinom kao mio spomen.

Razdioba osvojene zemlje preko Jordana
32 A Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi su imali vrlo mnogo stoke; pa kad su vidjeli da je jazerska zemlja i gileadska zemlja dobra za stoku,

2 otišli su Gadovi sinovi i Rubenovi i rekli su Mojsiju, svećeniku Eleazaru i glavarima zajednice, govoreći:

3 "Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Hešbon, Eleale, Sebam, Nebo i Beon,

4 zemlja, koju je Gospodin podložio izraelskoj zajednici, dobra je za stoku, a tvoje sluge imaju mnogo stoke."

5 Stoga su rekli: "Ako smo našli milost u tvojim očima, neka se ta zemlja dađe u baštinu tvojim slugama, ne vodi nas

preko Jordana."

6 Mojsije je rekao Gadovim sinovima i Rubenovim sinovima: "Hoće li vaša braća ići u boj, dok vi ovdje sjedite?"

7 Zašto sada obeshrabljujete srca Izraelovih sinova da ne idu u zemlju koju im je dao Gospodin?

8 Tako su već činili vaši očevi kad sam ih poslao iz Kadeš-Barnee da ogledaju zemlju.

9 Otišli su gore do Doline Eškol, pogledali zemlju i onda obeshrabrili srce Izraelovim sinovima, tako da oni nisu htjeli ići u zemlju koju im je Gospodin dao.

10 Onda se razgnjevio Gospodin, i zakleo se, govoreći:

11 "Ljudi koji u dobi od dvadeset godina naviše izašli su iz Egipta, neće vidjeti zemlje koju sam zakletvom obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu, jer me nisu posve poslušali.

12 Osim Kenizejca Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova, jer su ovi posve poslušali Gospodina."

13 Tako se je razgnjevio Gospodin na Izraela da je učinio da su se četrdeset godina potucali po pustinji dok nije pomro sav onaj naraštaj koji je sagriješio Gospodinu.

14 I sada vi ste stupili na mjesto svojih otaca, rod grješnika, da još više povećate žestoku srdžbu Gospodinovu na Izraela.

15 Ako se odvratite od njega, on će ga još duže ostaviti u pustinji, i vi ćete upropastiti sav taj narod."

16 Onda su pristupili k njemu i rekli: "Mi ćemo ovdje napraviti samo torove za svoja stada i gradove za svoje žene i svoju djecu.

17 a sami ćemo naoružani poći pred Izraelovim sinovima dok ih ne dovedemo u njihova mjesta; a naše žene i djeca neka ostanu u utvrđenim gradovima zbog stanovnika te zemlje.

18 Nećemo se prije vratiti svojim kućama dok Izraelovi sinovi ne prime svaki svoju baštinu.

19 Niti ćemo uzeti zajedno s njima baštinu s onu stranu Jordana i dalje, jer nam je dopala baština naša istočno od Jordana."

20 Mojsije im rekao "Ako to učinite, da podete naoružani pred Gospodinom u boj,

21 i svi vaši vojnici pred Gospodinom prijeći Jordan, dok ne otjera ispred sebe svoje neprijatelje,

22 a vi se tek onda vratite, kad bude zemlja uz pomoć Gospodina pokorena, onda ćete vi biti bez krivnje pred Gospodinom i Izraelom, i ta će vam zemlja pripasti kao baština pred Gospodinom.

23 Ako li ne učinite tako, onda ćete sagriješiti Gospodinu i znajte da će vas za vaš

grieh stići kazna.

24 Pa gradite sebi gradove za svoje žene i svoju djecu i torove za svoju stoku, ali i učinite što ste obećali."

25 Nato su odgovorili Mojsiju Gadovi i Rubenovi sinovi, govoreći: "Tvoje će sluge učiniti kako ti, gospodaru, zapovjedaš."

26 Naša djeca i naše žene, naša stoka i sve naše životinje ovdje će ostati u tvrdim gileadskim gradovima.

27 A tvoje sluge sve koji su za boj, prijeći će ondje pred Gospodinom u boj, kako si, gospodaru, zapovjedio."

28 Potom je Mojsije dao za njih zapovijed svećeniku Eleazaru i Jošui, sinu Nunovu i plemenskim glavarima Izraelovih sinova.

29 Rekao im Mojsije: "Ako pođu svi vojnici Gadovih i Rubenovih sinova s vama preko Jordana pred Gospodinom u boj, onda im dajte, kad vam bude zemlja podložena, gileadsku zemlju u baštinu."

30 Ako li ratnici ne pođu s vama prijeko, neka se nasele kod vas u zemlji Kanaanaca."

31 Onda su odgovorili Gadovi i Rubenovi sinovi: "Kako je Gospodin zapovjedio tvojim slugama, tako ćemo učiniti."

32 Mi ratnici prijeći ćemo pred Gospodinom u zemlju Kanaan da nam ostane naša baština preko Jordana."

33 Tako je dao Mojsije Gadovima i Rubenovima sinovima i polovici plemena Manaseha, sina Josipova, kraljevstvo amorejskog kralja Sihona i kraljevstvo bašanskog kralja Oga: zemlju i njezine gradove s njihovom okolicom, gradove po zemlji unaokolo.

34 I opet su sagradili Gadovi sinovi Dibon, Atarot, Aroer,

35 Atrot, Sofan, Jazer, Jogbohu,

36 Bet Nimru i Bet Haran gradove tvrde i torove za stoku.

37 Rubenovi sinovi opet su sagradili Hešbon, Eleale, Kirjatajim,

38 Nebo i Baal Meon s promijenjenim imenima i Šibmu, i dali su imena gradovima koje su opet sagradili.

39 Sinovi Makira, sina Manasehova, otišli su u Gilead, osvojili ga i protjerali Amorejce, koji su bili ondje.

40 Mojsije je onda dao Gilead Makiru, sinu Manasehovu, koji se ondje naselio.

41 Manasehov sin Jair isto tako otišao, osvojio njihova sela i nazvao ih "Havot Jair".

42 I Nobah otišao, zauzeo Kenat s njegovim selima i nazvao ga po svojem imenu "Nobah".

33 *Zapovijed za ulazak u Obećanu zemlju*
Ovo su postaje putovanja Izraelovih sinova kad su izašli iz egipat-

ske zemlje po svojim redovima pod vodstvom Mojsijevim i Aronovim.

2 A Mojsije je popisao njihove postaje, kojima su, po zapovijedi Gospodinovoj, dalje putovali. Ovo su njihove postaje na putovanju njihovu:

3 Krenuli su iz Ramsesa prvoga mjeseca, petnaestoga dana prvoga mjeseca, na dan po Pashi izašli su Izraelovi sinovi pod moćnom rukom pred očima svih Egipćana.

4 Dok su Egipćani pokopavali svoje prvorodence, koje je Gospodin sve među njima pobio, jer je Gospodin izvršio kazneni sud na njihovim bogovima.

5 Onda su Izraelovi sinovi krenuli na put iz Ramsesa i utaborili se u Sukotu.

6 Pošli su na put iz Sukota i utaborili se u Etamu, koji je na kraju pustinje.

7 Pošli su na put od Etama i okrenuli prema Pi-Hahirotu, koji je naprema Baal Sefonu, i utaborili se blizu Migdola.

8 Pošli su na put iz Pi-Hahirota i prošli posred mora u pustinju i putovavši tri dana preko Pustinja Etam, utaborili se u Mari.

9 Pošli su na put iz Mare i došli su u Elim, u Elimu je bilo dvanaest studenaca i sedamdeset palma, i tu se utaborili.

10 Pošli su na put iz Elima i utaborili se kod Crvenoga mora.

11 Pošli su na put od Crvenoga mora i utaborili se u Pustinji Sin.

12 Putovali su iz Pustinja Sin i utaborili se u Dofki.

13 Krenuli su iz Dofke i utaborili se u Alušu.

14 Pošli su na put iz Aluša i utaborili se u Refidimu, gdje nije bilo pitke vode za narod.

15 Pošli su na put iz Refidima i utaborili se u Pustinji Sinaj.

16 Pošli su na put iz Pustinja Sinaj i utaborili se u Kibrot Hataavi.

17 Pošli su na put iz Kibrot Hataave i utaborili se u Haserotu.

18 Pošli su na put iz Haserota i utaborili se u Ritmi.

19 Pošli su na put iz Ritme i utaborili se u Rimon Peresu.

20 Pošli su na put iz Rimon Peresa i utaborili se u Libni.

21 Pošli su na put iz Libne i utaborili se u Resi.

22 Pošli su na put iz Rese i utaborili se u Kehelati.

23 Pošli su na put iz Kehelate i utaborili se na gori Šeferu.

24 Pošli su na put iz od gore Šefera i utaborili se u Haradi.

25 Pošli su na put iz Harade i utaborili se u Makhelotu.

26 Krenuli su iz Makhelota i utaborili se u Tahatu.

Brojevi

134

27 Pošli su na put iz Tahata i utaborili se u Terahu.

28 Krenuli su iz Teraha i utaborili se u Mitki.

29 Pošli su na put iz Mitke i utaborili se u Hašmoni.

30 Pošli su iz Hašmone i utaborili se u Moserotu.

31 Pošli su iz Moserota i utaborili se u Bene Jaakanu.

32 Krenuli su iz Bene Jaakana i utaborili se kod Hor Hagidgada.

33 Pošli su iz Hor Hagidgada i utaborili se u Jotbati.

34 Krenuli su na put iz Jotbate i utaborili se u Abroni.

35 Pošli su iz Abrone i utaborili se u Esion Geberu.

36 Pošli su iz Esion Gebera i utaborili se u Pustinji Zin, to jest u Kadešu.

37 Krenuli su iz Kadeša i utaborili se na gori Horu na granici edomske zemlje.

38 Onda Aron, visoki svećenik uzašao je na goru Hor po zapovijedi Gospodinovoj i ondje umro u četrdesetoj godini po izlasku Izraelovih sinova iz egipatske zemlje, prvi dan petoga mjeseca.

39 Aronu je bilo stotinu i dvadeset i tri godine kad je umro na gori Horu.

40 Kanaanac, kralj u Aradu, koji je prebivao u Negebu u zemlji Kanaanaca, čuo je za dolazak Izraelovih sinova.

41 Pošli su od gore Hora i utaborili se u Salmoni.

42 Pošli su iz Salmone i utaborili se u Punonu.

43 Pošli su iz Punona i utaborili se u Obotu.

44 Pošli su iz Obota i utaborili se u Ije-Abarimu na moapskoj granici.

45 Pošli su iz Ije-Abarima i utaborili se u Dibon Gadu.

46 Pošli su iz Dibon Gada i utaborili se u Almon Diblatajimu.

47 Pošli su iz Almon Diblatajima i utaborili se u gorama abarimskim pred Nebom.

48 Od gora abarimskih i utaborili se na Moapskim poljanama na Jordanu naprema Jerihonu.

49 Njihov tabor protezao se na Jordanu od Bet Jesimota do Abel-Sitima na Moapskim poljanama.

50 Onda je Gospodin rekao Mojsiju na Moapskim poljanama naprema Jerihonu, govoreći:

51 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad prijedete preko Jordana u zemlju Kanaan,

52 protjerajte ispred sebe sve stanovnike zemlje, uništite sve njihove kamene kipove, sve njihove livene kipove, i opustošite sve njihove uzvisine.

53 Uzmite zemlju od stanovnika sebi u

posjed i prebivajte u njoj, jer sam dao tu zemlju vama da ju posjedujete.

54 Ždrijebom razdijelite zemlju kao baštinu po svojim plemenima. Plemenu koje je mnogobrojno, dajte veću baštinu, a onomu, koje je manje, dajte manju baštinu. Sto komu dopadne ždrijebom, ono neka mu bude. Po svojim očinskim plemenima, razdijelite sebi baštinu.

55 Ako li ne protjerate ispred sebe stanovnike zemlje, onda će oni, koje između njih ostavite, biti trnje vašim očima i bodljike vašim bokovima i pritiskivat će vas u zemlji u kojoj ćete prebivati.

56 I bit će, da što sam mislio učiniti njima, učinit ću vama.'"

Mede Kanaana

34 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

2 "Zapovjedi Izraelovim sinovima ovo: 'Kad dodete u zemlju Kanaan, neka vam to bude zemlja koja vam pripada kao baština: kanaanska zemlja sa svojim granicama.

3 Južna strana neka ide od Pustinja Zin uz edomsku granicu. Južna granica neka počinje u istoku na južnom kraju Slanoga mora.

4 Onda neka se granica savije južno od visine Akrabima i neka prelazi prema Sinu, dok ne dođe na kraj južno od Kadeš-Barnea. Odatle neka teče dalje prema Hazar Adaru i neka ide do u Asmone.

5 Od Asmone neka se zavije granica k Egipatskomu potoku, dok ne dođe na kraj kod mora.

6 Zapadna granica neka vam bude Veliko more, to neka vam je s te strane granica.

7 Sjeverna granica neka vam bude ovo: od Velikoga mora povucite sebi granicu do gore Hora.

8 Od gore Hora povucite sebi granicu do na put prema Hamatu. Krajnja točka granici neka je Sedada.

9 Onda neka teče granica dalje do Zifrona i kraj neka joj bude kod Hazar Enana. To neka vam je sjeverna granica.

10 Prema istoku povucite sebi granicu od Hazar Enana do Sefama.

11 Od Sefama neka ide granica dolje u Riblu, istočno od Aina. Onda neka ide granica još dalje dolje i neka doprije na gorski greben istočno od Jezera Kinereta.

12 Nato neka ide granica dolje k Jordanu, dok ne dođe na Slano more. To neka su unaokolo granice vašoj zemlji.'"

13 Onda je Mojsije zapovjedio Izraelovim sinovima: "To je zemlja koju ćete baštiniti ždrijebom i za koju je zapovjedio Gospodin da je dobije devet ple-

mena i polovica plemena.

14 Jer pleme Rubenovih sinova po svojim obiteljima i pleme Gadovih sinova po svojim rodovima i polovica plemena Manasehova primili su već svoju baštinu.

15 Ova dva plemena i polovica plemena primili su svoju baštinu na drugoj strani Jordana, naprema Jerihonu, na istoku prema izlasku sunca."

16 Dalje je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

17 "Ovo su imena ljudi koji neka vam u baštinu razdijele zemlju: svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov.

18 I uzmite po jednoga glavara iz svakoga plemena da dijeli zemlju.

19 Ovo su imena tih ljudi: od plemena Judina, Kaleb, sin Jefuneov;

20 od plemena Simeonovih sinova, Semuel, sin Amihudov;

21 od plemena Benjaminova Elidad, sin Kislonov;

22 vođa plemena Danovih sinova, Buki sin Joglijev;

23 od Josipovih sinova: vođa plemena Manasehovih sinova, Haniel, sin Efodov;

24 vođa plemena Efraimovih sinova, Kemuel, sin Siftanov;

25 vođa plemena Zebulunovih sinova, Elisafan, sin Parnakov;

26 vođa plemena Isakarovih sinova Paltiel, sin Azanov;

27 vođa plemena Ašerovih sinova Ahihud, sin Selomijev;

28 vođa plemena Naftalijevih sinova Pedahel, sin Amihudov."

29 To su oni kojima je Gospodin zapovjedio da razdijele Izraelovim sinovima baštinu u zemlji Kanaanaca.

Gradovi Levitski i gradovi utočišta

35 Onda je Gospodin rekao Mojsiju na Moapskim poljanama na Jordanu, naprema Jerihonu, govoreći:

2 "Zapovjedi Izraelovim sinovima neka dadu od svoje baštine Levitima gradove za prebivanje. Također pašnjake oko tih gradova dajte Levitima.

3 Gradove neka imaju za prebivanje, a pašnjaci uz njih neka im budu za tovarne životinje, za stada i ostale životinje.

4 Pašnjake uz gradove ustupite Levitima neka se protežu od gradskih zidina tisuću lakata unaokolo.

5 Odmjerite izvan grada na istočnoj strani dvije tisuće lakata, na južnoj strani dvije tisuće lakata, na zapadnoj strani dvije tisuće lakata i na sjevernoj strani dvije tisuće lakata, tako da sam grad leži u sredini. To neka budu njihovi pašnjaci uz gradove.

6 Gradove koje ćete dati Levitima odredite šest slobodnih gradova za

Brojevi

mjesto utočišta za onoga koji je počinio ubojstvo; osim toga, ćete im dati još četrdeset i dva grada.

7 Ukupni broj gradova koje ćete predati Levitima neka bude četrdeset i osam gradova uz njihove pašnjake.

8 Kod oduzimanja gradova iz posjeda Izraelovih sinova uzmite od većih plemena više gradova, a od manjih plemena manje gradova. Svako će pleme prema svojoj baštini koju će dobiti, Levitima dati od svojih gradova."

9 Onda je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

10 "Govori Izraelovim sinovima i kaži im: 'Kad dođete preko Jordana u zemlju,

11 onda izaberite sebi gradove koji neka vam budu gradovi za utočište. Ondje neka pobjegne ubojica koji je nehotice ubio čovjeka.

12 Ovi gradovi neka vam budu za utočište od krvnoga osvetnika da ubojica ne bude ubijen prije nego stane na sud pred zajednicu.

13 Od gradova koje ćete ustupiti, neka bude šest za utočište:

14 Tri grada odredite s onu stranu Jordana, a tri grada u zemlji Kanaanaca koji neka budu gradovi za utočište.

15 Izraelovim sinovima i došljacima i onima, koji su među njima, neka tih šest gradova budu utočišta, da može pobjeći ondje svaki koji je nehotice ubio čovjeka.

16 Ako ga željeznim oruđem udari tako da nastupi smrt, onda je ubojica. A krvnik neka se kazni smrću.

17 I ako kamenom iz ruke, od koga može čovjek poginuti, udari koga, i ovaj umre od toga, ubojica je. Kao krvnik mora biti kažnjen smrću.

18 Ili ako drvom iz ruke, od koga može čovjek poginuti, udari koga, i ovaj umre od toga, on je ubojica; a ubojica mora biti smrću kažnjen.

19 Krvni osvetnik neka osobno ubije ubojicu; kad ga stigne smije ga ubiti.

20 Ako netko drugoga gurne iz mržnje ili se baci čim na njega hotimice tako da taj umre,

21 ili ako ga iz neprijateljstva udari svojom rukom tako da taj umre, onda se mora takav ubojica kazniti smrću, on je ubojica. Krvni osvetnik neka ubije ubojicu kad ga stigne.

22 Ako li ga gurne slučajno, a ne iz neprijateljstva, ili se čim baci na njega nehotice.

23 Ili kamenom, a da ga ne vidi, od koga čovjek može poginuti, baci se na njega, i taj umre od toga, makar mu ne bio neprijatelj i nije mu htio ništa zlonanijeti,

24 onda neka odluči zajednica između ubojice i krvnoga osvetnika po ovim pravnim propisima.

Brojevi

136

25 Zajednica mora ubojicu staviti na sigurno od krvnoga osvetnika. Zato će ga zajednica natrag vratiti u grad-utočište, u koji je pobjegao. On mora u njemu ostati do smrti velikoga svećenika, koji je bio pomazan svetim uljem.

26 Ako ubojica ostavi područje grada-utočišta, u koji je pobjegao,

27 i krvni ga osvetnik stigne izvan područja grada utočišta u koji je pobjegao, i krvni osvetnik ubije ubojicu, onda on nije kriv za krv.

28 Jer je onaj trebao ostati u svojem gradu-utočištu do smrti velikoga svećenika. Tek nakon smrti velikoga svećenika smije se ubojica natrag vratiti k svojoj baštini.

29 Ove pravne uredbe neka vrijede kod vas kroz sve vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima.

30 Ako netko ubije čovjeka, onda neka se ubojica kazni smrću, samo na temelju iskaza više svjedoka; a svjedočanstvo jednoga jedinog svjedoka nije dosta za smrtnu osudu.

31 Povrh toga ne smijete uzimati otkupa za život ubojice koji zasluži smrt; neka se on sigurno kazni smrću.

32 Također ne smijete uzimati otkupa za nekoga koji je pobjegao u svoj grad-utočište da on već prije smrti velikoga svećenika vrati se u zemlju i ondje prebiva.

33 Ne smijete oskvrnjivati zemlju u kojoj prebivate, jer krv oskvrnjuje zemlju, i zemlji se ne može pribaviti pomirenje za krv što je prolivena u njoj osim krvlju onoga koji ju je prolio.

34 Stoga ne oskvrnjujte zemlje u kojoj prebivate, jer i ja u njoj imam svoj stan, jer ja, Gospodin, prebivam među Izraelovim sinovima.' "

Zakon o ženidbi kćeri s baštinskim pravom
36 Onda su pristupili glavari obitelji sinova Gileada, sina Makira, sina Manasehova, od obitelji Josipovih sinova, pred Mojsija, starješine i poglavare Izraelovih sinova.

2 i rekli su: "Gospodin je zapovjedio mojem gospodaru, Mojsiju da ždrijebom

dade Izraelovim sinovima zemlju u baštinu. I mojem gospodaru je bilo zapovjedenno od Gospodina da dade baštinu našega brata Selofhada njegovim kćerima.

3 Ako se sad one udaju za koga drugoga plemena Izraelovih sinova, onda će se njihovo vlasništvo otkinuti od naše očinske baštine i dodat će se baštini onoga plemena u koje se udaju; tako će se baština, što pripadne nama, okrnjiti.

4 Kad onda bude jubilejska godina Izraelovim sinovima, njihova će se baština sjediniti s baštinom onoga plemena u koje se budu udale, ali od baštine našega očinskog plemena otkinut će se njihova baština."

5 Nato je Mojsije dao Izraelovim sinovima, po zapovijedi Gospodinovoj, ovu zapovijed: "Pleme Josipovih sinova ima pravo.

6 Ovo je što Gospodin zapovjeda za kćeri Selofhadove: 'Neka se udaju za koga hoće, ali smiju se udati samo u rodu svojega očinskog plemena.'

7 Da ne prijeđe baština Izraelovih sinova od jednoga plemena na drugo, jer svi Izraelovi sinovi trebaju dobiti baštinu svojega očinskog plemena.

8 Zato se moraju sve djevojke kojima dopadne baština u kojem plemenu izraelskom, udati za koga iz roda svojega očinskog plemena, da Izraelovi sinovi zadrže očinsku baštinu.

9 Tako da ne prijeđe baština od jednoga plemena na drugo, jer svako pleme Izraelovih sinova će dobiti svoju baštinu."

10 Kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju, tako su učinile kćeri Selofhadove.

11 Jer Mahla, Tirsa, Hogla, Milka i Noa, kćeri Selofhadove, udale se za sinove svojih stričeva.

12 One su se udale u rodove sinova Manaseha, sina Josipova. Tako je ostala njihova baština plemenu kojemu je pripadala obitelj njihova oca.

13 To su zapovijedi i pravni propisi koje Gospodin dao preko Mojsija Izraelovim sinovima na Moapskim poljanama na Jordanu, naprema Jerihonu.

Ponovljeni Zakon

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

Povijest o izlasku iz Egipta s opomenama

1 Ovo su govori koje održao Mojsije pred cijelim Izraelom s onu stranu Jordana, u pustinji, u Arabi, naprema Sufu, između Parana, Tofela, Labana, Hase-rota i Dizahaba.

2 Ima jedanaest dana hoda od Horeba preko gore Seira do Kadeš Barnea.

3 Dogodilo se prvog dana jedanaestoga mjeseca u četrdesetoj godini da je govorio Mojsije Izraelovim sinovima sve što mu je za njih zapovjedio Gospodin.

4 Pošto je porazio amorejskog kralja Sihona, koji je prebivao u Hešbonu i bašanskog kralja Oga koji je prebivao u Aštarotu i Edreju,

5 počeo je Mojsije, s onu stranu Jordana u moapskoj zemlji, razlagati zakon, govoreći:

6 "Gospodin, naš Bog, govorio nam je na Horebu, govoreći: 'Dosta ste dugo boravili na toj gori.

7 Podignite se i krenite na put u podgorje Amorejaca i svima njihovim susjednim mjestima u dolini, na podgorju i u dolinama, na jugu i na morskoj obali, u zemlju Kanaanaca i u Lebanon do velike rijeke, do Eufrata.

8 Eto, ovu zemlju stavljam pred vas. Idite u nju i zaposjednite zemlju za koju se Gospodin zakleo vašim očevima, Abrahamu, Izaku i Jakovu, da će ju dati njima i njihovim potomcima poslije njih.'

9 Ja sam vam rekao u ono vrijeme, govoreći: 'Ja se sam ne mogu skrbiti za vas.'

10 Gospodin, vaš Bog, umnožio vas je da vas danas ima tako mnogo kao nebeskih zvijezda.

11 Gospodin, Bog vaših otaca, neka vas umnoži još tisuću puta više i neka vas blagoslovi, kako vam je obećao.

12 Ali kako da posve sam nosim teret i breme koje na mene stavljate, i vaše sporove?

13 Izaberite stoga iz svojih plemena mudre, razborite i iskusne ljude da vam ih postavim za glavare.'

14 A vi ste mi odgovorili: 'Dobro je to što si nam rekao učiniti.'

15 Tako sam uzeo glavare iz vaših plemena mudre i iskusne ljude i postavio sam vam ih za glavare: vode tisućnike, vode stotnike, vode pedesetnike i vode desetnike, i redare za vaša plemena.

16 Onda sam u ono vrijeme zapovjedio vašim sucima, govoreći: 'Saslušajte parnice između svoje braće, i sudite pravedno između čovjeka i njegova brata ili došljaka koji je s vama.

17 Ne budite pristrani na sudu; saslušajte i maloga i velikoga. Ne bojte se nikoga, jer Božje mjesto zastupa sudac. Ako vam je koji pravni slučaj pretežak, iznesite ga meni da ga razvidim.'

18 Tako sam vam onda zapovjedio za sve što trebate činiti.

19 Potom smo krenuli od Horeba i prošli svu onu pustinju veliku i strašnu, koju ste vidjeli idući na pogorje Amorejaca, kako nam je zapovjedio Gospodin, naš Bog. Onda smo došli do Kadeš-Barnea.

20 Onda sam vam rekao: 'Došli ste, eto, do pogorja Amorejaca kojega nam hoće dati Gospodin, naš Bog.

21 Gle, Gospodin, vaš Bog, dao vam je tu zemlju. Idite gore i zaposjednite ju, kako vam je zapovjedio Gospodin, Bog vaših otaca. Ne bojte se i ne strašite se.'

22 Onda ste svi pristupili k meni i rekli: 'Poslat ćemo pred sobom nekoliko ljudi da nam istraže zemlju i da nam jave za put kojim ćemo ići, i za gradove, u koje ćemo doći.

23 Jako mi se svidjelo što ste rekli; tako sam izabrao između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga.

24 Oni su krenuli na put i otišli gore u pogorje, i stigli su do Doline Eškol i izvidjeli zemlju.

25 Uzeli su sobom nešto od ploda one zemlje i donijeli nam ga; i donijeli su ovaj izvještaj: Lijepa je zemlja koju nam daje Gospodin, naš Bog.'

26 Ipak vi niste htjeli ići gore, nego ste se pobunili protiv zapovijedi Gospodina, svojega Boga.

27 Prigovarali ste u svojim šatorima i govorili: 'U svojoj mržnji na nas odveo nas Gospodin iz egipatske zemlje da nas preda u ruke Amorejaca, da nas oni unište.

28 Kamo gore da idemo? Naša su braća obeshrabrila naša srca, govoreći: Narod je ondje veći i brojniji od nas; gradovi su njihovi veliki i do neba utvrđeni. Povrh toga vidjeli smo ondje i Anakove sinove.'

29 A ja sam vam rekao: 'Ne strašite se i ne bojte ih se!

30 Gospodin, vaš Bog, koji ide pred vama, borit će se za vas isto onako kako vam je učinio u Egiptu pred vašim očima.

31 I u pustinji, gdje ste vidjeli kako vas je nosio Gospodin, vaš Bog, kao što čovjek nosi svojega sinčića, cijelim putom što ste ga prošli dok ste došli do ovoga mjesta.'

32 Ali uza sve to niste imali pouzdanja u

Ponovljeni Zakon

138

Gospodina, svojega Boga,

33 koji je išao pred vama putom i tražio vam mjesto za taborenje, noću u ognju, a danju u oblaku da ste mogli vidjeti put kojim ste trebali ići.

34 Kad je Gospodin čuo vaše govorenje, razgnjevio se i zakleo, govoreći:

35 Doista ni jedan od ljudi ovoga zla naraštaja neće vidjeti dobre zemlje, koju sam pod prisegom, obećao dati vašim očevima,

36 osim Kaleba, sina Jefuneova; on će ju vidjeti i njemu i njegovim sinovima dat ću zemlju po kojoj je išao, jer je vjerno slijedio Gospodina.'

37 Zbog vas se i na mene razljutio Gospodin, govoreći: Ni ti nećeš onamo ući.

38 Ipak Jošua, sin Nunov, koji te služi, ići će onamo. Njega ohrabri, jer će on učiniti da Izraelovi sinovi baštine zemlju.

39 Povrh toga, vaša djeca, za koju ste rekli da će postati unesrećeni, i vaši sinovi koji danas ne znaju razlikovati između dobra i zla, doći će ondje. Njima ću ju dati i oni će ju uzeti u posjed.

40 A vi se vratite i idite u pustinju k Crvenom moru.

41 Onda ste mi odgovorili, rekavši: Sagriješili smo Gospodinu; ići ćemo i borit ćemo se kako nam je zapovjedio Gospodin, naš Bog. Pa ste se opasali svaki svojim bojnim oružjem i htjeli ste u svojoj zasljepljenosti poći na pogorje.

42 A Gospodin mi je rekao: Kaži ih: Ne idite gore i ne bijte se s njima, jer ja nisam među vama; inače, porazit će vas vaši neprijatelji.

43 Ja sam vam govorio, ali niste poslušali, nego ste se oprijeli zapovjedi Gospodinovoj i pošli ste u svojoj drskosti gore na pogorje.

44 A Amorejci, koji prebivaju na onom pogorju, izašli su protiv vas i rastjerali vas kao roj pčela i tjerali su vas od Seira pa do Horne.

45 Kad ste se vratili, plakali ste pred Gospodinom, ali Gospodin nije poslušao vaš glas, niti je prignuo svoje uho k vama.

46 Tako ste ostali u Kadešu dugo vremena, onoliko koliko ste već stajali.

Pobjeda nad Sihonom, kraljem amorejskim

2 Onda smo skrenuli i putovali u pustinju k Crvenom moru, kako mi je Gospodin zapovjedio. Mnogo dana smo putovali okolo gore Seira.

2 Onda mi je rekao Gospodin, govoreći:

3 Dosta ste već dugo obilazili tu goru, okrenite se sada na sjever!

4 A narodu zapovjedi ovako: Upravo sad ćete proći kroz područje svoje braće, Ezavovih potomaka, koji prebivaju u Seiru. Oni će vas se bojati. Stoga se vi dobro pazite,

5 da ne zametnete boj s njima, jer vam neću ništa dati od njihove zemlje, ni jedne jedine stope, jer sam dao goru Seir Ezavu u vlasništvo.

6 Kupujte od njih hranu za novce da imate što jesti; i pitku vodu kupujte od njih za novce da imate piti.

7 Jer vas je Gospodin, vaš Bog, blagoslivljao u svemu poslu što ste poduzimali. On poznaje vaše muke na putovanju kroz tu veliku pustinju. Tih četrdeset godina kako je s vama Gospodin, vaš Bog, i ništa vam nije nedostajalo.'

8 I kad smo prošli svoju braću, Ezavove sinove, putom koji vodi u Arabu pokraj Elata i Esion Gebera, onda smo okrenuli putom prema Moapskoj pustinji.

9 Onda mi zapovjedio Gospodin: 'Ne napadaj na Moabce i ne započinji boj s njima, jer ti neću dati od njihove zemlje ništa u posjed, jer sam dao područje Ar u posjed Lotovim sinovima.'

10 Prije su prebivali ondje Emimci, moćan i mnogobrojan narod, visoka rasta kao Anakovi sinovi.

11 Oni su pripadali Refaimcima kao Anakovi sinovi, ali Moabci su ih zvali Emimci.

12 U Seiru prebivali su prije Horijsi, a Ezavovi sinovi su ih protjerali i uništili i naselili se na njihovo mjesto, kao što je Izrael učinio sa zemljom koju im je dao Gospodin u posjed.

13 A sada se dignite i prijedite preko potoka Zereda. Tako smo prošli preko Doline Zered.

14 Vrijeme našega putovanja od Kadeš Barnea do našega prijelaza preko Doline Zereda potrajao je trideset i osam godina. Sav naraštaj ljudi sposobnih za vojsku bio je međutim izumro u taboru, kako im se zakleo Gospodin.

15 Jer doista ruka je Gospodinova bila protiv njih da ih uništi između tabora dok ih nestane.

16 I tako je bilo kad su svi ti ljudi sposobni za boj pomrli su u narodu,

17 da mi je rekao Gospodin, govoreći,

18 Eto ovoga dana ćete proći kod Ara granicu Moaba.

19 A kad dodete u blizinu Amonaca, ne napadajte ih i ne započinjte boja s njima, jer od zemlje Amonaca ne dajem vam ništa u posjed, jer sam ju dao u posjed Lotovim sinovima.

20 I za nju se misli da je zemlja Divova; nekad su u njoj prebivali divovi, kojima su Amonci dali ime Zamzumejci.

21 Bio je to velik, mnogobrojan narod, visoka rasta narod kao Anakovi sinovi. Ali ih je Gospodin uništio pred njima, pa su oni zauzeli njihovu zemlju i naselili se na njihovo mjesto.

22 Tako je učinio i sa Ezavovim si-

Ponovljeni Zakon

novima, koji prebivaju u Seiru, kad je pred njima iskorijenio Horijsce, zauzeli su oni njihovu zemlju i ostali su ondje i do danas žive na njihovim mjestima.

23 Također Hivejce, koji su do Gaze prebivali u dvorcima, iskorijenili su Kaftorimci, koji su došli is Kaftora i naselili se na njihovo mjesto.

24 Dignite se i prijedite preko potoka Arnona, Gle, dajem vam u ruke Amorejca Sihona, hešbonskoga kralja, i njegovu zemlju. Počnite ju osvajati i izazovite ih na boj!

25 Od danas šaljem strah i trepet pred vama kod svih naroda pod cijelim nebom. Čim samo čuju za vas, zadrhtat će i vas će se prepasti.

26 I šaljem poslanike iz pustinje k Sihonu, hešbonskom kralju, s mirnom ponudom:

27 Htio bih proći kroz tvoju zemlju, ali ću uvijek ostati na putu, neću skretati ni nadesno ni nalijevo.

28 Hranu mi prodaj za novce, i pitku vodu daj mi za novce. Pusti me ja hoću samo proći.

29 To su mi dopustili i Ezavovi sinovi, koji prebivaju u Seiru, i Moabci, koji prebivaju u Aru. Moj je cilj prijeći preko Jordana u zemlju, koju nam hoće dati Gospodin, naš Bog.

30 Ali Sihon, kralj hešbonski, nije nam htio dopustiti prolaz, jer Gospodin, tvoj Bog, bio je učinio te je otvrdnuo njegov duh i njegovo je srce postalo uporno, da ga preda u tvoje ruke, kako je i danas.

31 Onda mi je rekao Gospodin: 'Eto, počeo sam ti već predavati Sihona i njegovu zemlju. Nastoj da njegovu zemlju uzmeš u posjed.

32 I kad je Sihon s cijelim svojim narodom izašao u Jahas protiv nas u boj,

33 dao ga Gospodin, naš Bog, u naše ruke. Pobili smo njega, njegove sinove i sav njegov narod.

34 Ujedno smo osvojili sve njegove gradove i izvršili smo prokletstva na svakom gradu, na muževima, ženama i djeci. Nismo pustili da nam itko pobjegne.

35 Zadržali smo za sebe samo stoku i plijen iz gradova koje smo osvojili.

36 Od Aroera na obali Arnona i od grada u dolini, pa sve do Gileada, nije bilo tvrda mjesta koje ne bi mogli osvojiti. Sve nam to dao u naše ruke Gospodin, naš Bog.

37 Ipak zemlju Amonaca, cijelo područje na strani od Jaboka s gradovima u pogorju, nisi dotakao, posve kako je zapovjedio Gospodin, naš Bog.

3 *Pobjeda nad Ogom, kraljem bašanskim*
Nato smo pošli putom u Bašan. Onda je Og, bašanski kralj, s cijelim svojim

narodom izašao protiv nas, na boj s nama kod Edreja.

2 A Gospodin mi je rekao: 'Ne boj se ga, jer ga dajem s svim njegovim narodom i sa njegovom zemljom u tvoje ruke. Učini s njim upravo onako kako si učinio sa Sihonom kraljem amorejskim, u Hešbonu.

3 Tako nam je dao Gospodin, naš Bog, u ruke i Oga, bašanskog kralja, sa svim njegovim narodom i tukli smo ga dok je nestalo svih živih.

4 Onda smo osvojili i sve njegove gradove, i nije bilo grada koji im nismo uzeli. Sezdeset gradova i sva pokrajina Argob pripadali su kraljevstvu Oga u Bašanu.

5 Bili su to sve utvrđeni gradovi s visokim zidinama, vratima i prijevornicama, osim vrlo mnogih otvorenih mjesta.

6 Potpuno smo ih uništili kako smo bili učinili Sihonu, kralju u Hešbonu, i iskorijenili smo u svakom gradu muževe, žene i djecu.

7 A svu stoku i plijen iz gradova uzeli smo za sebe.

8 Tako smo onda uzeli zemlju iz ruku dvojice amorejskih kraljeva, koja je s onu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Hermona.

9 Sidonci zovu Hermon Sirion, Amorejci ga zovu Senir:

10 sve gradove u ravnici, sav Gilead i sav Bašan do Salke i Edreja, ukratko, gradove što pripadaju kraljevstvu Oga u Bašanu.

11 Bašanski kralj Og bio je posljednji ostatak Refaima, divova. Njegov krevet bio je odar od željeza. On stoji još u gradu Amonaca u Rabahu. Njegova dužina je devet običnih lakata, a širina mu četiri lakta.

12 Tu smo zemlju onda osvojili, od Aroera na rijeci Arnonu sam ju dao s polovicom gore gileadske i njezinim gradovima Rubenovcima i Gadovcima.

13 Ostali dio Gileada i sav Bašan, kraljevstvo Ogovo, svu pokrajinu Argob predao sam polovici plemena Manasehova. Sav taj kraj bašanski zove se zemlja divova.

14 Jair, sin Manasehov, zauzeo svu pokrajinu Argob do područja Gešurejaca i Maakateja i nazvao taj dio Bašana po svojem imenu sela Jairova i tako se zovu do današnjega dana.

15 Makiru sam dao Gilead.

16 Plemenu Rubenovu i Gadovu dao sam zemlju od Gileada do Arnona, sredina rijeke je granica, pa do Jaboka, granice Amonaca. **17** Dalje Arabu s Jordanom kao granicom, od Kinereta do istočne strane mora, uz poljanu Slanoga mora, na podnožju obronaka Pisge na istoku.

18 Onda sam vam dao ovu zapovijed

Ponovljeni Zakon

140

'Gospodin, vaš Bog, dao vam je tu zemlju u posjed. A vi svi vojnici, podite naoružani ondje pred svojom braćom, Izraelovim sinovima.'

19 Samo vaše žene i vaša djeca i vaša stoka—znam da imate mnogo stoke—neka ostanu u vašim gradovima što sam vam ih dao,

20 dok Gospodin nije dao vašoj braći, isto tako kao vama, pa da i oni prime zemlju u posjed, zemlju koju vam daje Gospodin, vaš Bog, s onu stranu Jordana. Onda se smijete, svaki od vas, vratiti k svojem posjedu što sam vam ga dao.'

21 A Jošui dao sam onda ovu zapovijed 'Svojim očima vidio si sve što je Gospodin, vaš Bog, učinio onoj dvojici kraljeva. Isto tako učinit će Gospodin sa svima kraljevstvima u koja ćeš prijeći.'

22 Ne bojte ih se, jer Gospodin, vaš Bog, sam će se boriti za vas.'

23 Onda sam se pomolio Gospodinu, govoreći:

24 'O, Gospodine Bože, ti si već do sada svojem sluzi pokazao svoju moć i jaku svoju ruku, jer gdje je u nebu i na zemlji Bog, koji pravi takva čudesa i junačka djela kao ti.'

25 Daj mi da i ja prijedem ondje i da vidim lijepu zemlju, s onu stranu Jordana, to sjajno gorje i Libanon.'

26 Ali Gospodin se srdio na mene zbog vas i nije me uslišao. A Gospodin mi je rekao: 'Dosta je toga, ne govori mi više o tom!'

27 Popni se navrh Piske i podigni svoje oči na zapad i na sjever, na jug i na istok i pogledaj je svojim vlastitim očima, jer nećeš nikada prijeći preko Jordana.'

28 A zapovjedio Jošui, ohrabri ga i ojačaj, jer on će na čelu naroda prijeći ondje u zemlju koju vidiš i njima ju razdijeliti.

29 Tako smo ostali u dolini prema Bet Peoru.

Mojsije opominje narod da drži zakon

4 A sada, Izraele, poslušaj zakone i pravne propise koje vas učim da držite da biste sretno živjeli i ušli u posjed zemlje koju vam hoće dati Gospodin, Bog vaših otaca.

2 Ništa ne dodajte zapovijedima što vam ih dajem, niti oduzmite išta od njih, nego izvršujte zapovijedi Gospodina, svojega Boga, koje vam zapovjedam.

3 Svojim očima ste vidjeli što je učinio Gospodin zbog Baal-Peora. Svakoga koji se priključio Baal-Peoru, dao je Gospodin, tvoj Bog, iskorijeniti iz tvoje sredine.

4 A vi, koji se čvrsto držite Gospodina, svojega Boga, svi ste danas još na životu.

5 Vidite, učim vas zakone i pravne propise kako mi ih je zapovjedio Gospodin,

moj Bog, da po njima radite u zemlji u koju ulazite da je uzmete u posjed.

6 Držite i izvršujte ih, jer to će vas, u očima neznabožackih naroda, učiniti mudrima i razumnima i kad oni čuju sve te zakone, reći će: 'Zaista, taj veliki narod je mudar i razuman narod.'

7 Jer gdje je tako velik narod kojemu je Bog tako blizu kao što je nama Gospodin, naš Bog, kad ga god zazovemo.

8 I gdje je tako velik narod koji bi imao tako pravedne zakone i pravne propise kako je sav ovaj zakon što vam ga danas predlažem.

9 Samo čuvajte se i dobro pazite da ne zaboravite što ste svojim očima vidjeli i da vam to ne iščezne iz srca dokle ste god živi. Objavite to svojoj djeci i djeci svoje djece.

10 Nemojte zaboraviti onaj dan kad ste stajali na Horebu pred Gospodinom, svojim Bogom, kad mi je zapovjedio Gospodin: 'Skupi mi narod, hoću im objaviti svoje zapovijedi da se nauče bojati mene dok su živi na zemlji, i da to nauče i svoju djecu.'

11 Onda ste pristupili i stali pod gorom. A gora je ognjem gorjela do samoga neba, opkoljena tminom, oblakom i mrakom.

12 Gospodin vam onda progovorio ispred ognja. Zvuk riječi ste čuli, ali lika niste mogli vidjeti, samo ste glas čuli.

13 On vam je objavio svoj zavjet koji vam zapovjeda da vršite—Deset zapovijedi, i ispisao ih na dvije kamene ploče.

14 Meni je onda zapovjedio Gospodin, da vas naučim zakone i pravne propise koje ćete obdržavati u zemlji u koju prelazite da je uzmete u posjed.

15 Pazite dobro na sebe, za život vam je! Onda kad vam je Gospodin na Horebu govorio iz sredine ognja, niste vidjeli ni kakva lika.

16 Zato ne radite naopako i ne pravite sebi nikada rezbaren kip u obliku kakve god slike, bila ta slika muškoga ili ženskoga bića,

17 bila ta slika četveronožne životinje na zemlji ili slika kakve ptice krilate, koja leti ispod neba,

18 bila ta slika kakve životinje što gmiže na zemlji, ili slika kakve ribe što živi u vodi pod zemljom.

19 I pripazi da kad podigneš svoje oči k nebu i vidiš sunce, mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, ne daj se zavesti da padneš pred njima i da im se pokloniš, jer ih Gospodin, tvoj Bog, dao svima drugim narodima pod cijelim nebom kao baštinu.

20 A vas je uzeo Gospodin i izveo vas iz ognjene peći, iz Egipta, da budete narod njegove svojine, kako je to danas.

21 Povrh toga Gospodin se na mene ras-

Ponovljeni Zakon

rdio zbog vas i zakleo se da ja neću prijeći preko Jordana i da ja neću ući u lijepu i dobru zemlju koju Gospodin, tvoj Bog, daje tebi u baštinu.

22 I ja ću umrijeti u ovoj zemlji i neću prijeći preko Jordana; ali vi ćete prijeći i u tu lijepu zemlju uzeti ju posjed.

23 Zato se čuvajte da ne zaboravite zavjeta Gospodina, svojega Boga, koji je on napravio s vama i da ne pravite sebi rezbarena kipa u obliku bilo čega što ti je zabranio Gospodin, tvoj Bog.

24 Jer je Gospodin, tvoj Bog, oganj koji spaljuje i Bog koji je ljubomoran.

25 Kad dobijete djecu i djece djecu i uživite se u zemlji i onda sagriješite praveći rezbaren kip u kojem god obliku i učinite što je neugodno u očima Gospodina, vašega Boga, tako da ga rasrdite,

26 ja danas zovem nebo i zemlju za svjedoke protiv vas, da ćete brzo iščeznuti iz zemlje u koju idete preko Jordana da je uzmete u posjed. Nećete dugo vremena živjeti u njoj, nego ćete biti posve uništeni.

27 Gospodin će vas onda raspršiti među narode. Ostat će vas samo malen broj među narodima u koje će vas odvesti Gospodin.

28 Ondje ćete služiti bogovima koje napravi ruka čovječja od drva i kamena, koji niti vide, niti čuju, niti jedu, niti dišu.

29 Odande ćete tražiti Gospodina, svojega Boga, pa ćete ga i naći ako ga budete žudili svim svojim srcem i svom svojom dušom.

30 Kada budete u nevolji i sve vas to snađe u budućim danima, vi ćete se vratiti Gospodinu, svojem Bogu, i bit ćete mu poslušni.

31 Jer Gospodin, vaš Bog, milosrdan je Bog, on vas neće ostaviti i neće vas upropastiti i neće zaboraviti zavjeta s vašim očevima, za kojima se zakleo.

32 Upitajte jednom prijašnja vremena što su protekla prije vas, od dana kad je Bog stvorio čovjeka na zemlji, i istražio od jednoga kraja neba do drugoga je li se ikad što dogodilo tako veliko, ili je li se ikad čulo što takvo?

33 Je li ikad čuo koji narod glas Božji gdje govori iz ognja, kako si ga ti čuo, a ipak si ostao na životu?

34 Ili, je li ikad Bog pokušao doći, te uzeti sebi narod iz sredine koga drugog naroda takvim kušnjama, znacima i čudesima, ratom i jakim mišicom i rukom podignutom, velikim strahovitim djelima, kao što je učinio sve to za vas Gospodin, vaš Bog, u Egiptu pred vašim očima?

35 Vi ste to smjeli doživjeti da znate da je Gospodin pravi Bog i da nema drugoga

osim njega.

36 Dao vam je da čujete s neba njegov glas, da bi vas poučio, i na zemlji dao vam je da vidite njegov veliki oganj, i iz ognja čuli ste njegove riječi.

37 On pošto je ljubio vaše očeve, stoga je izabrao njihove potomke koji dolaze poslije njih i izveo vas iz Egipta sa svojom prisutnošću i velikom silom.

38 Otjerao je ispred vas narode, veće i jače od vas, da vas uvede u njihovu zemlju i da vam ju preda u posjed kao baštinu, kako je to danas.

39 Stoga spoznajte danas i uzmite to k srcu da je Gospodin pravi Bog, gore u nebu i dolje na zemlji, drugoga nema.

40 Stoga držite njegove zakone i njegove zapovijedi koje vam danas dajem, da bude dobro vama i vašoj djeci nakon vas i da dugo boravite u zemlji koju vam Gospodin, Vaš Bog, daje zauvijek."

41 Onda je Mojsije odijelio tri grada u jordanskoj istočnoj zemlji,

42 da bi ubojica mogao ondje pobjeći koji nehotice ubije drugoga, a da nije prije bio njegov neprijatelj. Tko bi pobjegao u jedan od ovih gradova ostao bi na životu:

43 Bezer u pustinji na visoravni u području za Rubenovce, Ramot u Gileadu za Gileadovce i Golan u Bašanu za Manasehovce.

44 Ovo je zakon koji je dao Mojsije Izraelovim sinovima.

45 Ovo su zapovijedi, zakoni i pravni propisi koje je Mojsije objavio Izraelovim sinovima za njihova izlaska iz Egipta,

46 na ovoj strani Jordana, u dolini prema Bet Peoru, u zemlji amorejskog kralja Sihona, koji je živio u Hešbonu, koga su pobijedili Mojsije i Izraelovi sinovi za svojega izlaska iz Egipta.

47 I njegovu zemlju zauzeli i zemlju bašanskog kralja Oga, dvojice amorejskih kraljeva koji su bili s ove strane Jordana,

48 od Aroera na obali Arnona do gore Siona, to jest Hermona,

49 sa svom ravnicom s onu stranu Jordana prema istoku do mora u Arabi na podnožju obronaka Pisge.

Deset zapovijedi Božjih

5 Mojsije je sav Izrael i rekao im: Cuj, Izraele, zakone i pravne propise što vam ih danas objavljujem! Naučite ih i nastojte da ih držite!

2 Gospodin, naš Bog, napravio je s nama zavjet na Horebu.

3 S našim očevima nije napravio Gospodin taj zavjet nego s nama koji smo danas još svi ovdje na životu.

4 Licem u lice govorio je Gospodin na gori s vama iz ognja.

5 Ja sam onda stajao između Gospodina

Ponovljeni Zakon

142

i vas da vam objavim riječ Gospodinovu, jer vi ste se strašili od ognja i niste uzašli na goru. Riječi su glasile:

6 'Ja sam Gospodin, vaš Bog, koji te vas je izveo iz egipatske zemlje, iz kuće ropstva.

7 Ne smijete imati drugih bogova uz mene!

8 Ne smijete praviti sebi rezbarena kipa, niti kakve slike od onoga što je gore na nebu ili dolje na zemlji ili u vodi pod zemljom!

9 Ne smijete padati ničice pred njima i ne klanjati se njima, jer ja, Gospodin, vaš Bog, jesam Bog ljubomoran, pohađam kaznom zlodjela otaca na djeci, do trećeg i četvrtog koljena onih koji me mrze,

10 A milosrđe iskazujem tisućama, onima koji me ljube i drže moje zapovijedi.

11 Ne uzimajte uzalud Imena Gospodina, svojega Boga, jer Gospodin neće pustiti bez kazne onoga koji uzima njegovo ime uzalud.

12 Obdržavajte Subotnji dan, držite ga svetim kako vam je zapovjedio Gospodin, vaš Bog!

13 Šest dana radite i obavljajte sve svoje poslove!

14 Ali sedmi dan jest dan odmora u čast Gospodinu, vašemu Bogu. Onda ne smijete obavljati nikakva posla, ni vi ni vaš sin ili vaša kći, ni vaš sluga ni vaša sluškinja, ni vaš vol, ni vaš magarac, ni sva vaša stoka, ni došljak koji boravi kod vas unutar tvojih vrata, da bi se tvoj sluga i tvoja sluškinja mogli odmoriti kao i ti!

15 Pomišljajte na to da ste i vi sami bili robovi u zemlji Egipat, i da te je Gospodin, tvoj Bog, izveo odande jakom mišicom i rukom podignutom. Zato ti Gospodin, tvoj Bog, zapovjeda da svetkujete Subotnje dane.

16 Poštujte svojega oca i svoju majku, kako ti je zapovjedio Gospodin, tvoj Bog, da dugo živite i da ti bude dobro u zemlji koju će vam dati Gospodin, vaš Bog.

17 Ne smijete ubiti!

18 Ne smijete činiti preljuba!

19 Ne smijete krasti!

20 Ne smijete svjedočiti lažno protiv svojega bližnjega!

21 Ne smijete poželjeti žene svojega bližnjega! Ne smijete poželjeti kuće svojega bližnjega, ni njegove njive, njegova služe, njegove sluškinje, njegova vola, njegova magarca, ni igdje išta što pripada tvojem bližnjemu!

22 Te riječi je izgovorio Gospodin svoj vašoj zajednici na gori iz sredine ognja, oblaka i mraka velikim glasom, i ništa više nije dodao. On ih je onda napisao na dvije kamene ploče i dao ih meni.

23 Kad ste vi čuli glas iz tmine, a gora je

ognjem gorjela, onda ste pristupili k meni, svi vaši plemenski glavari i vaše starješine,

24 I rekli ste: 'Zaista, Gospodin, naš Bog, pokazao nam svoju slavu i veličinu, i čuli smo njegov glas iz ognja. Danas smo doživjeli da Bog može govoriti s čovjekom, i čovjek da ostane na životu.

25 A sada, zašto bismo umrli? Jer će nas spaliti taj oganj veliki. Ako budemo još dalje slušali glas Gospodina, svojega Boga, pomrijet ćemo.

26 Jer gdje je čovječje biće koje je kao mi čulo glas Boga živoga kako govori iz ognja, a ostalo na životu?

27 Pristupi ti i slušaj što će reći Gospodin, naš Bog! Onda nam kaži sve što ti rekne Gospodin, naš Bog, i mi ćemo to slušati i činiti.'

28 Kad je Gospodin čuo vaše riječi, koje glasno rekli ste meni, rekao mi Gospodin: 'Čuo sam riječi koje je taj narod tebi glasno rekao. Imaju pravo u svemu što govore.

29 O kad bi im bilo srce uvijek takvo da me se uvijek boje i drže sve moje zapovijedi, onda bi bilo uvijek dobro njima i njihovoj djeci.

30 Idi i kaži im: "Vratite se u svoje šatore!"

31 A ti ostani ovdje pokraj mene i ja ću ti govoriti sve zapovijedi, zakone i pravne propise, koje ćeš dati njima da ih nauče, da ih obdržavaju i da po njima rade u zemlji, koju ću im dati u posjed.'

32 Gledajte dakle, da činite tako kako vam je zapovjedio Gospodin, vaš Bog! Ne smijete odstupati od toga ni nadesno ni nalijevo!

33 Idite točno putom što vam ga je pokazao Gospodin, vaš Bog, da ostanete na životu i da vam bude dobro i da dugo prebivate u zemlji, koju ćete dobiti u posjed.

Velika zapovijed

6 Sada ovo su zapovijedi, zakoni i pravni propisi, za koje je Gospodin, vaš Bog, zapovjedio da vas ih naučim, da bi ih obdržavali i po njima živjeli u zemlji u koju idete da ju zaposjednete,

2 da bi se bojali Gospodina, svojega Boga, da bi držali njegove zakone i zapovijedi koje vam zapovjedam, vi i vaša djeca i vaša unučad, sve dane vašega života, da bi vam se život produžio.

3 Stoga poslušaj ih, o Izraelu, i brižno ih obdržavaj, da bi ti bilo dobro i da bi se veoma umnožio, kao što ti je Gospodin, Bog tvojih otaca, obećao— 'zemlju u kojoj će te mlijeko i med.'

4 Cui, Izraelu! Gospodin je tvoj Bog, Gospodin jedini!

5 Zato ljubi Gospodina, svojega Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom

Ponovljeni Zakon

i svom svojom snagom!

6 Ove zapovijedi, koje ti danas dajem, neka ti budu u srce upisane.

7 Napominji ih svojoj djeci! Govori o njima, ili kad boraviš kod kuće ili si na putu, ili kad liježeš ili kad ustaješ.

8 Priveži ih sebi kao znak na svoju ruku, i nosi ih kao spomen na čelu.

9 Napiši ih na dovratnike svoje kuće i na svoja vrata.

10 A dolazi vrijeme kad će te Gospodin, tvoj Bog, uvesti u zemlju za koju se zakleo tvojim očevima, Abrahamu, Izaku i Jakovu, da će ti je dati, u zemlju s velikim i lijepim gradovima, koje nisi zidaao.

11 s kućama punim svakoga dobra, koje nisi punio, sa iskopanim studencima, koje nisi kopao, s vinogradima i maslinicima, koje nisi sadio. Kad se na jedeš do sitosti,

12 onda se dobro čuvaj da ne zaboraviš Gospodina, koji te izveo iz egipatske zemlje, iz kuće ropstva.

13 Boj se Gospodina, svojega Boga, služi mu i zaklinji se samo njegovim imenom!

14 Ne smiješ ići za drugim bogovima, za bogovima neznabožaca, koji su oko tebe.

15 Jer Gospodin, tvoj Bog, Bog je ljubomoran prema tebi; inače bi se mogao Gospodin, tvoj Bog, razgnjeviti na tebe, pa te iskorijeniti sa zemlje.

16 Ne smiješ kušati Gospodina, svojega Boga, kako si ga kušao u Masi.

17 Brižno drži zapovijedi, Gospodina, svojega Boga, njegove zakone i pravne propise koje ti je dao.

18 Čini što je dobro i pravedno u očima Gospodinovim da ti bude dobro i da mogneš ući u lijepu zemlju, za koju se Gospodin zakleo tvojim očevima, da ju zaposjedneš,

19 kada sve tvoje neprijatelje otjera ispred tebe, kako je obećao Gospodin.

20 Ako te poslije upita tvoj sin što trebaju značiti zapovijedi, zakoni i pravni propisi što vam ih je dao Gospodin, tvoj Bog,

21 onda je odgovorio svojem sinu: 'Bili smo robovi faraonovi u Egiptu, ali nas je izveo Gospodin iz Egipta jakom rukom.'

22 Gospodin je pred našim očima učinio velika i strahovita znamenja i čudesa protiv Egipta, faraona i svega njegova domaćinstva.

23 Onda nas je izveo odande da bi nas doveo ovamo i dao nam zemlju za koju se bio zakleo našim očevima.

24 Onda nam je zapovjedio Gospodin da vršimo sve ove zakone i da se bojimo Gospodina, svojega Boga, da nam uvijek bude dobro i da nas održi na životu, kao što je danas.

25 Onda će nam biti pravednost, ako brižno držimo sve ove zapovijedi pred

Gospodinom, svojim Bogom, kako nam je zapovjedio.'

Izrael neka satire idole neznabožaca

7 Kad vas Gospodin, vaš Bog, dovede u zemlju u koju idete da je uzmete u posjed, i kad otjerate ispred tebe mnoge narode: Hitejce, Girgasejce, Amorejce, Kanaanace, Perizejce i Jebusejce, sedam naroda koji su brojniji i jači od tebe.

2 Kad ih Gospodin, vaš Bog, preda vama, vi ih potucite i potpuno ih uništite. Ne smijete sklapati s njima savez i ne štedjeti ih.

3 Niti stupajte u ženidbu s njima: svoje kćeri ne dajte za ženu komu od njihovih sinova, niti koju od njihovih kćeri ne uzimajte za ženu svojem sinu.

4 Jer bi mogli odvratiti vašega sina od mene, tako da služi drugim bogovima; onda bi Gospodin planuo na vas da vas uništi.

5 Nego ovako s njima postupite: njihove žrtvenike porušite, njihove kamene spomenike porazbijajte, njihova sveta stabla sasijecite i njihove izrezane bogove vatrom spalite.

6 Jer vi ste narod koji je posvećen Gospodinu, svojem Bogu; vas je izabrao Gospodin, vaš Bog, između svih naroda na zemlji da budete narod koji pripada samo njemu.

7 Ne zato što bi vas bilo više nego drugih naroda, obratio se Gospodin na vas i izabrao vas, jer vi ste najmanji od svih naroda.

8 Nego što vas Gospodin ljubi i drži zakletvu kojom se zakleo vašim očevima. Zato vas je Gospodin izveo jakom rukom i izbavio vas iz kuće ropstva, iz ruke faraona, egipatskog kralja.

9 I tako znajte da je Gospodin, vaš Bog, pravi Bog, vjerni Bog, koji drži zavjet i milost iskazuje do u tisuću koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi.

10 A onima koji ga mrže, uzvraća izravno da ih uništi. Ne odgađa onima koji ga mrže, nego izravno plaća njima samima.

11 Zato držite zapovijedi, zakone i pravne propise koje vam danas zapovjedam da ih vršite.

12 Onda će se dogoditi da ako ove pravne propise saslušate i točno uzdržite, i Gospodin, vaš Bog, držat će s vama zavjet i milost, za što se zakleo vašim očevima.

13 On će vas ljubiti, blagoslovit će vas i umnožit će vas, blagoslovit će plod vaše utrobe, urod vaše zemlje, vaše žito, vaše vino i vaše ulje, plod vaših goveda i prirast vaše stoke u zemlji za koju se zakleo Gospodin vašim očevima da će vam ju dati.

14 Bit ćete blagoslovljeni mimo svih narode. Neće biti kod vas ni neplodna ni

Ponovljeni Zakon

144

neploidne, ni među vašom stokom.

15 Gospodin će ukloniti od vas sve bolesti i neće pustiti da dode na vas ni jedno od ljutih zala egipatskih koja poznajete, nego će ih pustiti na sve vaše neprijatelje.

16 Uništite sve narode koje vam je izručio Gospodin, vaš Bog! Nemojte imati milosrđa s njima i ne služite njihovim bogovima, jer bi to za vas bila zamka.

17 Ali ako sami u sebi pomislite: 'Ti su narodi brojniji od nas, kako ih možemo protjerati?'

18 Ne bojte ih se, nego pomislite na ono što je Gospodin, vaš Bog, učinio faraonu i svemu Egiptu:

19 na velike kušnje koje su vidjele vaše oči, na znamenja i čudesa, na ruku jaku i mišiću podignutu, čim vas izveo Gospodin, vaš Bog. Tako će učiniti Gospodin, vaš Bog, sa svim narodima kojih bi se bojali.

20 I stršljene će poslati Gospodin, vaš Bog, na njih dok ne poginu svi koji bi preostali i sakrili se od vas.

21 Ne bojte ih se, jer je u vašoj sredini Gospodin, vaš Bog, moćni i strašni Bog!

22 A Gospodin, vaš Bog, sve malo po malo protjerat će te narode ispred vas; nećeš ih moći odjedanput uništiti, inače bi se tebi odviše umnožile divlje životinje.

23 Ali Gospodin, vaš Bog, predat će ih vama i udarit će ih strahom poraza dok ih sve ne uništi.

24 I njihove kraljeve predat će u vaše ruke i vi ćete zatrti njihova imena pod nebom. Nitko se neće moći održati pred vama dokle ih ne uništite.

25 Rezbarene kipove njihovih bogova spalite. Ne smijete se polakomiti na srebro i zlato što je na njima i ne uzimajte ga za sebe, da time ne budete zavedeni, jer je to odvratno Gospodinu, vašemu Bogu.

26 Ne smijete unositi takvu gnusobu u svoju kuću da ne budete proklet kao i on! Neka ti se to gadi i neka te hvata groza od toga, jer je to proketo.

Zahvalnost Bogu

8 Svaku zapovijedi koju vam danas dajem obdržavajte točno, da ostanete na životu, da se umnožite i dobijete u posjed zemlju koju je Gospodin pod zakletvom obećao vašim očevima!

2 Pomišljajte na sav put kojim vas je vodio Gospodin, vaš Bog, četrdeset godina po pustinji da vas ponizi, da vas iskuša, da spozna što vam je u srcu, hoćete li držati njegove zapovijedi ili nećete.

3 Ponizio vas je i gladu vas morio, ali vas je onda hranio manom, koju niste poznavali ni vi ni vaši očevi, da vam pokaže da čovjek ne živi o samom kruhu,

jer čovjek živi o svemu što izlazi iz usta Gospodinovih.

4 Haljine vaše nisu se poderale na vama, i vaše noge nisu otekale za tih četrdeset godina.

5 Zato spoznajte u svojem srcu da vas je Gospodin, vaš Bog, odgajao kao što netko odgaja svoje dijete!

6 Držite zapovijedi Gospodina, svojega Boga, i hodite njegovim putovima i bojte se njega!

7 Jer Gospodin, vaš Bog, vodi vas u lijepu zemlju, u zemlju potoka, izvora i jezera što izvire u ravnicima i u gori.

8 U zemlju pšenice i ječma, loze, smokava i mogranja, u zemlju maslina i meda.

9 U zemlju, u kojoj nećete sirotinjski jesti svojega kruha, jer nećete podnositi nikakve oskudice, u zemlju gdje kamenje ima željeza i gdje ćete iz brda njezinih kopati mjed.

10 Kad se najedete do sitosti, onda zahvalite Gospodinu, svojem Bogu, za lijepu zemlju koju vam je dao.

11 Čuvajte se da ne zaboravite Gospodina, svojega Boga, i da ne prestupite njegovih zapovijedi, pravnih propisa i zakona koje vam danas daje;

12 kad se do sitosti najedete, lijepe kuće sagradite i u njima se smjestite;

13 kad se vaša goveda i vaše ovce naplode, kad vam se namnoži srebro i zlato, i sve vaše imanje i blago kad se umnoži,

14 kad se uznesu vaše srce, i zaboravite Gospodina, svojega Boga, koji vas je izveo iz egipatske zemlje, iz kuće ropstva;

15 koji vas je vodio preko velike i strašne pustinje gdje su zmije otrovne i štipavci, preko suhih krajeva gdje nema vode; koji vam je izveo vodu iz hridine tvrde kao kremen;

16 koji vas je manom hranio u pustinji, koju nisu poznavali vaši očevi, da bi vas tako ponizavao i kušao, pa da bi vam na kraju mogao iskazati dobro.

17 Ne smijete pomišljati u sebi: 'Moja snaga i moja jaka ruka pribavila mi je to bogatstvo.'

18 Spomenite se Gospodina, svojega Boga, jer on je taj koji ti je dao snagu da si pribavite bogatstvo, da tako ispuni svoj zavjet za koji se zakleo vašim očevima, kao što je to danas.

19 Ako li zaboravite Gospodina, svojega Boga, i podete za drugim bogovima i njima budete služili i klanjali se, onda vas svečano uvjeravam danas: zacijelo ćete propasti.

20 Kao narodi koje je Gospodin uništavao ispred vas, tako ćete onda i vi propasti, jer niste poslušali glasa Gospodina, svojega Boga.

Ponovljeni Zakon

Nevjera Izraelova

9 Čuj, Izraele! Sada ćete prijeći preko Jordana da oduzmete zemlju naroda koji su veći i jači od vas i gradove velike i do neba utvrđene,
2 narod silan i visok, potomke Anakove, koje znaš i za koje si čuo: 'Tko može odoljeti potomcima Anakovim?'
3 Stoga sada znaj: Gospodin, vaš Bog, ći će sam pred vama kao oganj koji spaljuje. On će ih uništiti, srušiti i pred vama, tako da ih mognete protjerati i uništiti, kako vam je obećao Gospodin.
4 Ne mislite u svojem srcu, kad ih Gospodin, vaš Bog, otjera ispred vas, govoreći: 'Zbog moje pravednosti doveo me Gospodin da primim u posjed tu zemlju,' jer je Gospodin otjerao te narode ispred vas zbog njihova zločinstva.
5 Nije to zbog vaše pravednosti i poštenja vašega srca da primite u posjed njihovu zemlju, nego je protjerao Gospodin, vaš Bog, te narode ispred vas zbog njihova zločinstva i da bi ispunio obećanje, za koje se Gospodin zakleo vašim očevima, Abrahamu, Izaku i Jakovu.
6 Stoga zazumijte, da vam Gospodin, vaš Bog, ne daje u posjed tu lijepu i dobru zemlju zbog vaše pravednosti, jer vi ste tvrdovrat narod.
7 Pomišljajte na to i ne zaboravljajte kako ste razgnjevali Gospodina, svojega Boga, u pustinji. Od dana kad ste izašli iz egipatske zemlje do svojega dolaska na ovo mjesto, opirali ste se Gospodinu.
8 Osobito na Horebu razgnjevali ste Gospodina i Gospodin je tako planuo na vas da vas je htio uništiti.
9 Bio sam uzašao na goru da primim kamene ploče, ploče zavjeta koji je s vama napravio Gospodin. Četrdeset dana i četrdeset noći ostao sam na gori ne jedući kruha i ne pijući vode.
10 Onda mi je Gospodin dao dvije kamene ploče, ispisane Božjim prstom, na kojima su bile sve zapovijedi koje vam je Gospodin priopćio na gori iz ognja na dan sastanka vašega.
11 I dogodilo se da mi Gospodin, poslije četrdeset dana i četrdeset noći, dao dvije kamene ploče, ploče zavjeta.
12 Onda mi je rekao Gospodin: 'Ustani! Sidi odavde požuri dolje, jer tvoj narod, koji si izveo iz Egipta, zlo su postupili. Oni su brzo sišli s puta za koji sam im zapovjedio, i već su si napravili liveni kip.'
13 Nadalje mi je rekao Gospodin, govoreći: 'Pogledao sam taj narod i doista, to je narod tvrdovrat.
14 Pusti me da ih uništim i ime njihovo zatrem pod nebom! A od tebe ću učiniti narod jači i brojniji nego što je taj.'
15 Onda sam sišao sam s gore i vratio se, a dvije ploče zavjeta bile su mi u rukama.

Gora je još uvijek ognjem gorjela.

16 Onda sam vidio, zaista, da ste bili sagriješili protiv Gospodina, svojega Boga, i bili ste sebi napravili saliveno tele. Tako ste brzo sišli s puta za koji vam je zapovjedio Gospodin.

17 Ja sam prihvatio one dvije ploče, bacio sam ih iz svojih ruku i razbio ih pred vašim očima.

18 Onda sam pao kao prvi put pred Gospodina ničice, četrdeset dana i četrdeset noći kruha ne jedući i vode ne pijući zbog svih grijeha vaših što ste ih bili počinili, kad ste učinili što je bilo mrsko Gospodinu i koje ga je moralo razgnjeviti.

19 Jer sam se bojao gnjeva i jarosti kojom se Gospodin raspalio na vas, tako da vas je htio uništiti. A Gospodin me uslišao i ovaj put.

20 I na Arona bio se Gospodin jako razgnjevio tako da je htio i njega uništiti. Pomolio sam se onda i za Arona.

21 Onda sam uzeo vaš grijeh, tele što ste ga bili napravili, spalio ga, razbio ga na komade i zdrobio ga u prah, i prah njegov bacio sam u potok koji teče s gore.

22 I u Taberi i Masi i Kibrot Hataavi razgnjevali ste Gospodina.

23 Kad vas je poslao Gospodin iz Kadeš Barnea i zapovjedio: 'Podite gore i uzmite u posjed zemlju, koju sam vam dao,' onda ste se oprijeli zapovijedi Gospodina, svojega Boga, niste mu povjerovali i niste poslušali njegova glasa.

24 Nepokorni ste bili Gospodinu otkada vas poznajem.

25 I kad sam četrdeset dana i četrdeset noći pred Gospodinom na tlu prostrt ležao, jer je Gospodin zaprijetio da će vas uništiti.

26 Stoga sam se ovako pomolio Gospodinu: 'Svemोćni Gospodine, ne uništavaj ipak svojega naroda, svoje baštine koju si izbavio velikom svojom moći i izveo jakim rukom iz Egipta.

27 Spomeni se svojih sluga Abrahama, Izaka i Jakova, i ne gledaj na tvrdokornost toga naroda, na njegovo zločinstvo i na njegov grijeh.

28 Neka se ne mogne reći u zemlji iz koje si nas izveo: "Jer ih Gospodin nije mogao uvesti u zemlju koju im je obećao, i jer ih je mrzio, zato ih izveo da ih pomori u pustinji."

29 Oni su ipak tvoj narod i tvoja baština, koju si izveo svojom velikom snagom i svojom ispruženom rukom.'

Druge dvije kamene ploče

10 U ono vrijeme mi je Gospodin zapovjedio: 'Iskleši sebi dvije kamene ploče kao što su bile prve, i uzadi k meni na goru i napravi sebi drvenu škrinju.
2 Napisat ću na te ploče riječi koje su bile

Ponovljeni Zakon

146

na prvim pločama što si ih razbio i stavi ih onda u škrinju.'

3 Tako sam napravio škrinju od drva akacije, isklesao sam dvije kamene ploče, kao što su bile prve, i uzašao sam na goru s dvjema pločama.

4 Onda je On napisao na ploče jednakim pismom kao i prije, Deset zapovijedi, koje vam je Gospodin priopćio na gori iz ognja na dan vašega sastanka, i Gospodin mi ih je predao.

5 I sišao sam opet s gore i stavio sam ploče u škrinju što sam ju bio napravio; i evo ih kako mi je zapovjedio Gospodin.

6 A Izraelovi sinovi su krenuli, od izvora u području Jaakanovih sinova u Moseru. Ondje je mjesto gdje je umro Aron i ondje bio pokopan, a mjesto njega postao je svećenik njegov sin Eleazar.

7 Odatle su otišli u Gudgodu, iz Gudgode u Jobatu, pokrajinu obilnu vodom.

8 U ono vrijeme odvojio je Gospodin Levijevo pleme da nosi škrinju Gospodinova zavjeta, da služi pred Gospodinom i da blagoslivlja u njegovo Ime kako to jest do danas.

9 Zato Levi nije dobio dijela ni baštine kao njegova braća. Gospodin je njegova baština kako mu je obećao Gospodin, vaš Bog.

10 A ja sam ostao, kao i prije, na gori četrdeset dana i četrdeset noći. I uslišao me Gospodin i ovaj put; nije vas Gospodin uništio.

11 Onda mi zapovjedio Gospodin: 'Ustani i idi pred narodom dalje da dođu u posjed zemlje za koju sam se zakleo njihovim očevima da ću im je dati.'

12 A sada, Izraele, što traži od vas Gospodin, vaš Bog? Samo to da se bojite Gospodina, svojega Boga, da hodite po svim njegovim putovima, da ga ljubite i služite Gospodinu, svojem Bogu, svim svojim srcem i svom svojom dušom.

13 I da držite zapovijedi i zakone Gospodinove, koje vam danas dajem da vam bude dobro.

14 Eto doista, Gospodinu, vašemu Bogu, pripadaju nebo i najviša nebesa, zemlja i sve što je na njoj.

15 Pa ipak Gospodin se, u svojoj ljubavi, okrenuo k vašim očevima i izabrao vas, njihove potomke, između svih naroda, kako je danas.

16 Zato obrežite svoje srce i ne budite više tvrdovrati.

17 Jer Gospodin, vaš Bog, jest najviši Bog i najviši Gospodin, veliki, silni, strašni Bog, koji ne gleda na osobu, nije pristran i ne da se podmititi.

18 Koji pomaže do pravice siročadi i udovici, ljubi došljaka i daje mu hranu i odjeću.

19 Stoga ljubite i vi došljaka, jer ste i

sami bili došljaci u zemlji Egipat.

20 Bojte se Gospodina, svojega Boga, njemu služite, njega se držite, njegovim se imenom samo zaklinji.

21 On je vaša slava, on je vaš Bog koji je na vama učinio ona velika i čudesna djela koja ste vidjeli svojim očima.

22 Vaši očeви su otišli dolje u Egipat sedamdeset osoba, a sada vas Gospodin, vaš Bog, umnožio kao zvijezde na nebu.

Blagoslov i prokletstvo

11 Zato ljubite Gospodina, svojega Boga, i uvijek izvršujte, njegove zakone, njegove pravne propise i njegove zapovijedi.

2 Znajte da se ne govorim vašoj djeci, jer oni nisu proživjeli i na sebi i iskusili ranije Gospodina, vašega Boga, njegovu veličinu, njegovu jaku mišicu, njegovu podignutu ruku;

3 njegova čudesna znamenja i njegova djela koja je učinio u Egiptu: na faraonu, egipatskom kralju, i na cijeloj njegovoj zemlji;

4 što je učinio egipatskoj vojsci, njihovim konjima i bojnim kolima; kako je učinio da ih voda Crvenoga mora potopila kad su vas tjerovali, i tako ih Gospodin uništio do današnjega dana;

5 onda što vam je učinio u pustinji, dok niste došli do ovoga mjesta;

6 što je učinio s Datanom i Abiramom, sinovima Eliaba, Rubenova potomka, kad je zemlja otvorila svoja usta, i usred svega Izraela proždrla njih i njihove obitelji i njihove šatore i sve što su imali.

7 Vi ste svojim očima vidjeli sva ta velika djela koja je učinio Gospodin.

8 Zato držite sve zapovijedi koje vam danas zapovjedam, da budete jaki i da uzmete u posjed zemlju u koju idete da ju osvojite;

9 i da dugo živite u zemlji za koju se zakleo Gospodin da će ju dati vašim očevima, njima i njihovim potomcima, 'zemlju u kojoj teče mlijeko i med.'

10 Jer zemlja u koju idete da ju zaposjednete, nije kao egipatska zemlja, iz koje ste izašli. Ova se morala, čim si bio sjeme posijao, natapati nogostupnim spravama za vrt i za povrće.

11 Ali zemlja u koju idete da je zaposjednete, zemlja je u kojoj su brda i doline, a natapa ju kiša nebeska,

12 zemlja za koju se brine Gospodin, vaš Bog, na koju su stalno uperene oči Gospodina, vašega Boga, od početka do svršetka godine.

13 I bit će, ako budete pažljivo slušali moje zapovijedi, koje vam danas dajem, i budete ljubili Gospodina, svojega Boga, te mu služili svim svojim srcem i svom svojom dušom,

Ponovljeni Zakon

14 onda ću davati kišu vašoj zemlji u pravo vrijeme, ranu kišu i kasnu kišu, da moćete skupiti svoje žito, svoje vino i svoje ulje.

15 I za vašu stoku dat ću travu na vaš poljima, i moći ćete jesti do sitosti.

16 A čuvajte se da se ne zavarate vaše srce, da se odmetnete i služite drugim bogovima i klanjate im se!

17 Inače, raspalit će se na vas srdžba Gospodinova: zatvorit će nebesa, neće više pasti kiša, zemlja neće više dati roda svojega i vi ćete brzo iščeznuti iz ove lijepe zemlje koju vam daje Gospodin.

18 Stoga utisnite ove moje zapovijedi u svoje srce i u svoju dušu, privežite ih kao znak na svoje ruke i nosite ih kao spomen među svojim očima.

19 Učite ih svojoj djeci i govorite o njima kad ste kod kuće ili na putu, ili kad liježete ili kad ustajete.

20 Napišite ih na dovratnike svoje kuće i na svoja vrata.

21 Da vi i vaša djeca u zemlji za koju se zakleo Gospodin vašim očevima da će im ju dati, da bi tako dugo živjeli koliko dugo budu stajala nebesa nad zemljom.

22 Jer ako budete držali sav zakon ovaj što vam ga dajem da nas, i budete ljubili Gospodina, svojega Boga, hodili svim njegovim putovima i njega se držali,

23 onda će otjerati Gospodin sve te narode ispred vas, i pobijedit će narode, veće i jače od vas.

24 Svako mjesto, na koje stupi stopalo vaše noge, bit će vaše: od pustinje Lebona, od rijeke, Rijeke Eufrata do Zapadnoga mora dosezat će vaše područje.

25 Nitko se neće održati pred vama. Strah i trepet pred vama raširit će Gospodin, vaš Bog preko sve zemlje, na koju stupite, kako sam vam obećao.

26 Eto, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo:

27 blagoslov, ako budete slušali zapovijedi Gospodina, svojega Boga što vam ih danas dajem,

28 a prokletstvo, ako ne budete slušali zapovijedi Gospodina, svojega Boga, i ako skrenete s puta koji vam danas pokazujem i potrcite za bogovima koje ne poznajete.

29 I kad vas uvede Gospodin, vaš Bog, u zemlju u koju idete da ju zaposjedne, onda izrecite blagoslov na gori Gerizimu, a prokletstvo na gori Ebalom.

30 One su s onu stranu Jordana uz Zapadni put, u zemlji Kanaanaca koji prebivaju u ravnici prema Gilgalu kod terebinte Morejeve.

31 Tako sad prijedite Jordan da zaposjednete zemlju koju vam daje Gospodin, vaš Bog, vi ćete ju zaposjednuti i prebivati u njoj.

32 I držite točno sve zakone i pravne propise što vam ih danas dajem.

Neka bude samo jedno svetište!

12 To su zakoni i pravni propisi koje uvijek, dokle ste god živi na zemlji, pazite da ih točno držite u zemlji koju vam je dao u posjed Gospodin, Bog vaših otaca.

2 Srušite iz temelja sva mjesta u kojima su narodi, koje ćete pobijediti, štovali svoje bogove, na visokim brdima, na brežuljcima, pod svakim zelenim stablom.

3 Porušite njihove žrtvenike, porazbijajte njihove kamene stupove, popalite njihove drvene likove, raskomadajte kipove njihovih bogova i uništite njihova imena iz tih mjesta.

4 Nemojte tako iskazivati klanjanje Gospodinu, svojem Bogu.

5 Potražite mjesto koje izabere Gospodin, vaš Bog, između vaših plemena, da ondje pripravi prebivalište svomemu Imenu; ondje idite.

6 Ondje donosite i žrtve paljenice, i svoje zaklanice, svoje desetine, podizanje svojih ruku, svoje zavjete, svoje dragovoljne prinose i prvine goveda i svojih ovaca.

7 Ondje jedite žrtvu sa svojim obiteljima pred Gospodinom, svojim Bogom, i veselite se sa svim onim što ste priskrbili svojim rukama, i čim vas je blagoslovio Gospodin, vaš Bog.

8 Ne činite ubuduće više po svojoj volji kako sada ovdje još činite,

9 jer još niste došli do mirnoga posjeda baštine koju vam hoće dati Gospodin, vaš Bog.

10 Ali vi ćete prijeći preko Jordana i naseliti se u zemlju koju vam daje u baštinu Gospodin, vaš Bog. On će vas smiriti od svih vaših neprijatelja unaokolo, tako da prebivate bez straha.

11 Onda na mjesto koje izabere Gospodin, vaš Bog, da u njemu smjesti svoje Ime, donosite sve što vam zapovjedam: svoje žrtve paljenice i svoje zaklanice, svoje desetine, podizanje svojih ruku, sve svoje zavjetne žrtve, koje ste obećali Gospodinu.

12 Veselite se pred Gospodinom, svojim Bogom, sa svojim sinovima, svojim kćerima, svojim slugama i svojim sluškinjama, zajedno s Levitom, koji prebiva u vašim mjestima, jer on nema dijela i baštine s vama.

13 Čuvajte se da ne prinosite svojih žrtava paljenica na kojem god mjestu koje vidite,

14 nego na mjestu koje izabere Gospodin u vašim plemenima prinosite svoje žrtve paljenice, i ondje učinite sve to što vam zapovjedam.

Ponovljeni Zakon

148

15 Ipak smijete po volji klati i jesti meso u svim svojim mjestima, koliko te blagoslovi Gospodin, vaš Bog. Čisti i nečisti smije ga jesti kao gazelu i jelena.

16 Samo krvi ne smijete jesti; izlijte ju na zemlju kao vodu.

17 Desetine svojega žita, vina i ulja ne smijete jesti u svojim mjestima; također ni prvina goveda i svojih ovaca, ni svojih zavjetnih žrtava što ste ih obećali, ni svojih dragovoljnih prinosa, ni podizanja svojih ruku.

18 Jedite ih samo pred Gospodinom, svojim Bogom, na mjestu koje izabere sebi Gospodin, vaš Bog, sa svojim sinovima, svojim kćerima, svojim slugama i svojim sluškinjama, zajedno s Levitima, koji stanuju u vašim mjestima: veselите se pred Gospodinom, svojim Bogom, sa svim onim što ste priskrbili svojim rukama.

19 Čuvajte se da ne zapustite Levita dok ste god živi u svojoj zemlji.

20 Kad raširi Gospodin, vaš Bog, vaše područje, kako vam je obećao, i mislite: 'Rado bih jeo mesa,' jer vam srce traži jesti mesa, smijete jesti mesa gdje god vam je volja.

21 Ako je daleko od vas mjesto koje je Gospodin, vaš Bog, izabrao da ondje pripravi prebivalište svojem Imenu, smijete zaklati od goveda i svojih ovaca koje vam je dao Gospodin, kako sam vam već zapovjedio, i jesti u svojim mjestima, kako vam je volja.

22 Upravo onako kako se smije jesti meso gazele i jelena, smiješ to jesti; nečisti i čisti mogu to jesti.

23 Samo toga se sigurno držite da ne jedete krvi, jer u krvi je život. Život ne smijete jesti zajedno s mesom.

24 Ne jedite je, nego ju izlijte na zemlju kao vodu.

25 Ne jedite ju, da bude dobro vama i vašoj djeci, ako činite što je ugodno Gospodinu.

26 Samo svete darove koje imate i svoje zavjetne žrtve uzmite i dodite s njima na mjesto koje izabere Gospodin.

27 Kod svojih žrtava paljenica donesite meso i krv zajedno na žrtvenik Gospodina, svojega Boga. Kod žrtava zaklanica mora se izliti krv na žrtvenik Gospodina, vašega Boga; a meso smijete jesti.

28 Držite točno sve zapovijedi koje vam dajem, da bude uvijek dobro vama i vašim potomcima, jer čineći ono što je dobro i pravedno pred Gospodinom, svojim Bogom.

29 Kad Gospodin, vaš Bog, iskorijeni ispred vas narode u čiju zemlju idete da je zaposjednete, i kad zaposjednete njihovo područje i smjestite se u njihovu zemlju,

30 čuvaj se da ne padnete u zamku pa da podete za njima, pošto budu uništeni ispred vas. Ne obraćaj te se na njihove bogove i ne govorite: 'Kako su ti narodi štivali svoje bogove, tako ću i ja činiti.'

31 Ne činite tako Gospodinu, svojem Bogu, jer sve što je Gospodinu odurnost koju on mrzi, čine oni u čast svojim bogovima. Dapače, svoje sinove i svoje kćeri spaljuju svojim bogovima.

32 Držite točno sve što vam zapovjedam! Ništa k tomu ne dodavajte, ništa od toga ne oduzimajte.

Čuvati se lažnih proroka i idolopoklonstva

13 Ako ustane među vama koji prorok ili sanjar i navijesti vam koji znak ili čudo,

2 pa se zaista dogodi taj znak ili čudo što vam ga je navijestio, govoreći: 'Hajde da štujemo druge bogove, koje do sada nismo poznavali, i njima da služimo.'

3 ne slušaj što ti govori taj prorok ili sanjar, jer Gospodin, vaš Bog, kuša vas da spozna ljubite li Gospodina, svojega Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom.

4 Samo Gospodinu, svojem Bogu, služite i njega se bojte; njegove zapovijedi držite, njegov glas slušajte, njemu služite i njega se držite.

5 A onaj prorok ili onaj sanjar neka se pogubi, jer je poticao na otpad od Gospodina, vašega Boga, koji vas izveo iz egipatske zemlje i izbavi te iz kuće ropstva. On vas je htio odvratiti od puta, za kojega vam je Gospodin, vaš Bog, zapovjedio da idete. Tako ćete iskorijeniti zlo iz svoje sredine.

6 Ako tvoj brat, sin tvoje majke, ili tvoj sin, ili tvoja kći, ili tvoja mila žena, ili tvoj prijatelj koga ljubiš kao samoga sebe, hoće da te tajno zamami: 'Hajde da služimo drugim bogovima,' koji su vama i vašim očevima nepoznati,

7 bogovima naroda oko tebe, u tvoj blizini ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga.

8 ne pristaj s njim, niti ga slušaj; ni tvoje oko neka ga ne žali, ni ne šteti ga; ne taji njegove krivnje,

9 nego ga ubij; tvoja ruka neka se prva podigao na njega da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda.

10 Kamenuj ga do smrti, jer te je pokušao odvratiti od Gospodina, svojega Boga, koji te izveo iz egipatske zemlje, iz kuće ropstva.

11 Sav Izrael neka to čuje i neka se boji da nitko više ne počini takvo zlo među vama.

12 Ako u kojem od svojih gradova što vam ga Gospodin, vaš Bog, daje za prebivalište, govoreći:

Ponovljeni Zakon

13 'Neki nevaljali ljudi iz vaše sredine izašli su i zaveli stanovnike svojega grada na otpad, govoreći: Hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete.'

14 onda dobro istražite, raspitajte i izvidite. I bude li zaista stvar istinita, i u vašoj se sredini učinila takva odurnost, **15** pobijte ostricom mača stanovnike toga grada. Potpuno ih uništite sve što je u njemu, također i njegovu stoku, ostricom mača.

16 Sav plijen iz njega iznesite nasred trga i potpuno spalite grad i sav plijen kao žrtvu paljenicu Gospodinu, svojem Bogu. Neka ostane zauvijek ruševina; neće se opet sazidati.

17 Ništa od prokletih stvari neka ne ostane u vašem posjedu, da se Gospodin povrati od žestine svojega gnjeva i udijeli vam milost, kako se zakleo vašim očevima, umnoži vas u svojoj dobroti,

18 ako budete slušali glas Gospodina, svojega Boga, i držali njegove zapovijedi koje vam danas dajem, i činite što je drago Gospodinu, vašemu Bogu.

Zabrana neznabožačkih običaja. Čisto i nečisto

14 Vi ste djeca Gospodina, Boga svojega. Ne smijete zbog mrtvaca sebi praviti ureze i sprijeda na glavi brijati se.

2 Jer ti si narod koji je svet Gospodinu, svojem Bogu. Tebe je izabrao Gospodin da mu pripadaš kao njegov vlastiti cijenjeni narod između svih naroda na zemlji.

3 Ne smijete jesti ništa gnusno.

4 Ovo su životinje koje smijete jesti: vol, ovca, koza,

5 jelen, gazela, srndać, kozorog, antilopa, bivol i divokoza.

6 Sve životinje koje imaju papke razdvojene, i to oboje papke posve razdvojene, i koje ujedno preživaju, smijete jesti.

7 Samo od preživača ne smijete jesti ili od onih koje imaju papke razdvojene, a to su: deva, zec i kunić; oni doduše preživaju, ali nemaju razdvojenih papaka; neka su vam nečiste.

8 I svinja neka vam je nečista: ona ima razdvojene papke, ali ne preživa; ona neka vam je nečista. Mesa njihova ne smijete jesti i strvine njihove ne smijete se doticati.

9 Od svih životinja koje žive u vodi smijete jesti ove: sve koje imaju peraje i ljuske, smijete jesti.

10 A sve što nemaju peraja i ljusaka, ne smijete jesti; neka su vam nečiste.

11 Sve čiste ptice smijete jesti.

12 Od ovih ne smijete jesti: orla, strvinara, jastreba,

13 tetrijeba, sokola, svih vrsta kobaca,

14 svih vrsta gavrana,

15 noja, lastavice, galeba i raznih vrsta

kobaca,

16 sove, ušare, labuda,

17 pelikana, bijelog strvinara, gnjurca,

18 rode, svih vrsta čaplja, pupavca i šišmiša.

19 I sve male krilate životinje neka su vam nečiste i ne smiju se jesti.

20 Sve čiste ptice smijete jesti.

21 Nikakve uginule životinje ne smijete jesti. Došljaku, koji boravi u tvojim mjestima, smiješ ju dati da bi je jeo ili ju prodati strancu, ali ti si narod koji je svet Gospodinu, svojem Bogu. Jareta ne smiješ kuhati u mlijeku njegove majke.

22 Odvajaj svake godine desetinu od svega svojega uroda usjeva što vam izraste na njivi.

23 Jedi pred Gospodinom, svojim Bogom, na mjestu koje on izabere sebi da ondje prebiva njegovo Ime, desetinu svojega žita, vina i ulja i prvine svojih goveda i ovaca da se naučiš uvijek bojati Gospodina, svojega Boga.

24 Ako li je put za tebe predug, tako da ne možeš odnijeti, jer je od tebe predaleko udaljeno mjesto koje izabrao Gospodin za prebivalište svojem Imenu, kad te blagoslovi Gospodin, tvoj Bog,

25 onda zamijeni za novac, uzmi novac sobom i idi u mjesto koje izabrao sebi Gospodin, tvoj Bog.

26 Kupi za novac svega što želiš: goveda, ovaca, vina, jakih pića i svega što ti srce zaželi. I jedi ondje pred Gospodinom, svojim Bogom, te se veseli sa svojom obitelji.

27 Pri tom ne zaboravi na Levita, koji boravi u tvojim mjestima, jer on nema s tobom dijela ni baštine.

28 Svake treće godine odvoji svu desetinu od svojih dohodaka one godine i ostavi ju u svojem mjestu!

29 Onda mogu doći: Levit koji s tobom nema dijela ni baštine, došljak, sirota i udovica, koji žive u tvojim mjestima, i najesti se do sitosti—da be te blagoslovio Gospodin, tvoj Bog, u svim poslovima koje obavljaš.

Oprostna godina

15 Na kraju svake sedme godine dat ćeš oprost dugova.

2 Oprost neka bude na ovako: svaki neka oprosti dužniku koji je dao svojem bližnjemu; neka ne utjeruje od svojega bližnjega ni od svojega brata, jer se zove oprost Gospodinov.

3 Od došljaka smiješ uzimati, ali što je od tvojega bližnjega, oprosti mu.

4 Doduše ne bi trebalo biti siromaha kod tebe, jer te Gospodin obilno blagoslivlja u zemlji koju ti Gospodin, tvoj Bog, daje da je zaposjedneš kao baštinu,

5 samo ako slušaš glas Gospodina, svo-

Ponovljeni Zakon

150

jega Boga, i držiš točno sve zapovijedi koje ti danas zapovjedam.

6 Jer će te blagosloviti Gospodin, tvoj Bog, kako ti je obećao; moći ćeš mnogim narodima davati novac u zajam, a ti sam nećeš morati uzimati u zajam, i vladat ćeš mnogim narodima, a nad tobom neće nitko vladati.

7 Ako se nalazi kod tebe koji siromah, koji god i između tvoje braće u kojem tvom mjestu u zemlji koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, onda ne budi tvrda srca i nemoj zatvarati svoje ruke pred siromahom, svojim bratom.

8 Otvori mu rado svoju ruku i posudi mu drage volje koliko god mu treba i što god mu je potrebno.

9 Cuvaj se da se ne porodi u tvom srcu opaka misao, govoreći: Blizu je sedma godina, godina oprostna, i da zlo ne gledaš na siromaha svojega brata, pa da mu ne daš ništa. Ako on protiv tebe zavoe Gospodina, na tebi je grijeh.

10 Podaj mu rado i ne budi zlovoljan u svojem srcu kad mu daješ, jer će te za taj čin blagosloviti Gospodin, tvoj Bog, u svakom poslu i u tvom pothvatu.

11 Jer bit će uvijek siromaha u zemlji, zato ti zapovjedam, govoreći: 'Otvori rado svoju ruku svojem potrebitu i siromašnu bratu u svojoj zemlji.'

12 Ako ti se proda koji brat, Hebrejac ili Hebrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

13 Kad ga otpustiš slobodna, ne otpuštaj ga praznih ruku.

14 Bogato ga daruj darovima od svoje stoke, svojega gumna i iz svojega tijeska; sa čime te je blagoslovio Gospodin, tvoj Bog, od toga mu podaj.

15 Pomisli na to da si i ti jednom bio rob u zemlji Egipat, i da te je izbavio Gospodin, tvoj Bog; zato ti danas dajem ovu zapovijed.

16 Ako li ti rekne: 'Neću te ostaviti, jer te ljubim i rado je u tvojoj kući,' i jer mu je bilo dobro kod tebe,

17 onda uzmi šilo i probuši mu njim uho na vratima, i neka ti onda bude rob do vijeka. Isto tako učini svojoj sluškinji.

18 A neka ti ne bude teško kad ga otpuštaš, jer on ti je svojom službom od šest godina prištedio dvojaku najamnikovu plaću. Gospodin će te onda za to blagosloviti u svemu što radiš.

19 Svako muško prvenče među svojim govedima i ovcama posveti Gospodinu, svojem Bogu! Ne radi s prvencem svojih goveda i ne striži prvenca svojih ovaca.

20 Pred Gospodinom, svojim Bogom, jedi ih ti i tvoje domaćinstvo svake godine na mjestu koje sebi izabrao Gospodin, tvoj Bog.

21 Ako li je na njima koja mana, ako su hromi ili slijepi, ili imaju koju god zlu manu, ne smiješ ih žrtvovati Gospodinu, svojem Bogu.

22 A u svojem mjestu smiješ ih jesti; smiju ih jesti nečisti i čisti, kao meso gazele i jelena.

23 Samo krvi njihove ne smiješ jesti. Izlij je na zemlju kao vodu."

Tri godišnje Svečanosti

16 Obdržavaj na mjesec abib i svetkuj Pashu u čast Gospodinu, svojem Bogu, jer u mjesecu abibu noću izveo te je Gospodin, tvoj Bog, iz Egipta.

2 Zato žrtvuj Pashu u čast Gospodinu, svojem Bogu, ovce i goveda na mjestu koje izabere Gospodin za prebivalište svojem Imenu.

3 Ne smiješ jesti s njom ništa kvasno; nego sedam dana jedi s njom beskvasne kruhove, koji je kruh nevolje, jer si u nagloj hitnji izišao iz egipatske zemlje, da bi se sjećao, dok si god živ, dana svojega izlaska iz egipatske zemlje.

4 Sedam dana ne smije se naći kod tebe nikakav kvasac u cijelom tvom području. Od mesa koje žrtvuješ uvečer prvoga dana, ne smije preostati ništa do jutra.

5 Ne smiješ žrtvovati Pashu u bilo kojem od svojih mjesta koja ti je dao Gospodin, tvoj Bog,

6 nego samo na mjestu koje izabere Gospodin, tvoj Bog, za prebivalište svojem Imenu. Ondje ćeš žrtvovati Pashu navečer o sunčanom zalasku, u vrijeme kad si izišao iz Egipta.

7 Peci i jedi ga na mjestu koje izabere sebi Gospodin, tvoj Bog, a drugoga jutro možeš se povratiti kući.

8 Šest dana jedi beskvasni kruh, a sedmi dan neka bude sveti saziv u čast Gospodinu, tvom Bogu. Onda ne smiješ obavljati nikakva posla.

9 Nabroji sebi sedam tjedana; počni brojiti sedam tjedana od dana kad se stavi srp na žito,

10 Onda drži Gozbu Tjedana u čast Gospodinu, svojem Bogu, s dragovoljnim darovima koje daruje tvoja ruka koliko god može, kako te blagoslovi Gospodin, tvoj Bog.

11 Veseli se na mjestu koje izabere Gospodin, tvoj Bog, kao prebivalište svojem Imenu, pred Gospodinom, svojim Bogom: ti, tvoj sin i tvoja kći, tvoj sluga i tvoja sluškinja, Levit, koji živi u tvom mjestima, i došljak, i udovica i sirota, koji stanuju kod tebe.

12 Trebaš pomisliti na to da si i ti bio rob u Egiptu, i zato brižno obdržavaj sve ove zakone.

13 Sedam dana svetkuj Svečanu Gozbu Sjenica, kad skupiš prihod svojega

Ponovljeni Zakon

gumna i svojega tijeska.

14 Veseli se na ovu Svetkovinu: ti, tvoj sin i tvoja kći, tvoj sluga i tvoja sluškinja, Levit i došljak, udovica i sirota, koji borave unutar tvojih vrata.

15 Sedam dana svetkuju Svečanu Gozbu u čast Gospodinu, svojem Bogu, na mjestu koje izabere Gospodin, jer Gospodin, tvoj Bog, blagoslovit će te kod cijele tvoje žetve i kod svih tvojih poslova, da budeš veseo.

16 Tri puta u godini neka se prikažu svi tvoji muški pred Gospodinom, tvojim Bogom, na mjestu, koje on sebi izabere: na dan Gozbe Beskvasnih kruhova, na dan svetkovine gozbe Tjedana i na dan Gozbe Sjenica. Nitko neka se ne prikaže pred Gospodinom praznih ruku.

17 Svaki neka donese ono što po svojoj mogućnosti može dati, kako te je blagoslovio Gospodin, tvoj Bog.

18 Postavi sebi suce i glavare u svim mjestima koja ti je dao Gospodin, tvoj Bog, prema svojim plemenima neka oni sude narodu pravedno.

19 Ne smiješ iskrivljavati pravice; ne smiješ biti pristran i ne smiješ primati mita, jer mito zaslijepljuje oči mudrima i preokreće riječi pravednima.

20 Slijedi samo ono što je pravedno da bi dugo živio i zaposjeo zemlju koju ti je dade Gospodin, tvoj Bog.

21 Ne smiješ saditi sebi nikakva stabla kao drveni lik, u blizini žrtvenika Gospodina, svojega Boga.

22 Ne smiješ postavljati sebi idolskih stupova, koje mrzi Gospodin, tvoj Bog.

Zabrana idolopoklonstva. O kralju

17 Ne smiješ žrtvovati Gospodinu, svojem Bogu, vola ni ovce što ima na sebi bilo kakvu manu ili nakazu, jer je to odvratno Gospodinu, tvojem Bogu.

2 Ako se nade među vama, u kojem od mjesta tvojih, koja ti je dao Gospodin, tvoj Bog, čovjek ili žena koji čine što je mrsko Gospodinu, tvojem Bogu, presutaju njegov zavjet.

3 Idu i služe idolima i klanjaju se njima ili suncu, mjesecu, ili svoj vojsci nebeskoj što sam zabranio.

4 I tebi se to javi, i ti to čuješ, onda preslušaj i dobro raspitaj, pa ako bude istina i zaista se učinila takva odurnost u Izraelu.

5 onda izvedi na gradska vrata toga čovjeka ili tu ženu koji su učinili takvo zlo, i kamenuj toga čovjeka ili ženu na smrt.

6 Na svjedočanstvo dva ili tri svjedok neka se pogubi onaj koji je na smrt optužen! Na svjedočanstvo jednoga svjedoka ne smije se pogubiti.

7 Svjedoci neka najprije dignu ruku protiv

njega da ga ubiju, a poslije toga neka ruke ostalog naroda. Tako ćeš ukloniti zlu osobu iz svoje sredine.

8 Ako ti bude odviše težak koji pravni slučaj za suditi, između stepena ubojstva, između jedne presude i druge, ili između jedne kazne i druge, pitanje ne sporazuma unutar tvojih vrata, onda ustani i idi na mjesto koje sebi izabere Gospodin, tvoj Bog.

9 Obrati se svećenicima, Levitima i sucu, koji bude tamo u ono vrijeme, i upitaj njih i oni neka ti objave zakonsku presudu.

10 Učini točno po presudi koju ti izreknu na mjestu koje izabere Gospodin. Pobrini se da izvršiš točno sve po onomu što ti zapovjeda.

11 Učini po riječi zakona i zapovijedima što ti ga dadu i po presudi koju ti izreknu. Ne smiješ odstupati od onoga što ti kažu, ni nalijevo ni nadesno.

12 Ako li bi se čovjek drsko odupro i ne bi poslušao svećenika koji ondje obavlja službu Gospodinu, tvojem Bogu, ili suca, neka se taj čovjek usmrti. Tako ćeš ukloniti zlu osobu iz Izraela.

13 Sav narod neka to čuje i neka se boji i da više ne radi nepokorno.

14 Kad dođeš u zemlju koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, i kad je zaposjedneš i naseliš se u njoj i kažeš: 'Hoću postaviti kralja nad sobom kao svi narodi oko mene.'

15 onda postavi nad sobom za kralja samo onoga koga izabere Gospodin, tvoj Bog. Samo jednoga između svoje braće smiješ postaviti nad sobom za kralja. Došljaka, koji nije tvoj brat, ne smiješ postaviti nad sobom.

16 Ali neka ne drži mnogo konja i neka ne šalje ljude u Egipat da sebi nabavi mnogo konja, jer vas je Gospodin opomenuo: 'Ne idite više nikada tim putom!'

17 I neka nema mnogo žena, da ne otpadne njegovo srce; i neka ne nakupi sebi mnogo srebra i zlata.

18 Također, kad sjedne na kraljevsko prijestolje, neka sebi na svitak dade prepisati ovaj zakon iz knjige koja je kod svećenika iz Levijeva plemena.

19 Neka ga ima uvijek kod sebe i neka ga čita svaki dan, dok je god živ, da bi se naučio bojati Gospodina, svojega Boga, i pažljivo držati sve riječi toga zakona i te uredbe.

20 Neka se oholo ne podigne iznad svoje braće i neka ne odstupi ni nalijevo ni nadesno od zapovijedi, da on i njegovi sinovi dugo vladaju nad Izraelom.

O svećenicima i prorocima

18 Levitski svećenici i svo Levijevo pleme neka nemaju dijela ni baštine u

Ponovljeni Zakon

152

Izraelu! Neka žive od žrtava Gospodinovih i od onoga što pripada njemu!

2 Neka ne imaju baštine među svojom braćom: Gospodin je baština njihova, kako im je obećao.

3 Ovo je pravo koje neka imaju svećenici prema narodu, to jest onomu koji prinosi govedo ili ovcu kao žrtvu: neka se dade svećeniku pleće, oba lica i želudac.

4 Nadalje ćeš mu dati prvine svojega žita, vina i ulja i prvine od striženja svojih ovaca.

5 Jer njega je izabrao Gospodin, tvoj Bog, između svih tvojih plemena, da on i njegovi sinovi uvijek obavljaju svetu službu u Ime Gospodinovo.

6 Ako se zaputi koji Levit iz kojega god od tvojih mjesta u svemu Izraelu gdje boravi, i dode sa svom željom svojega srca na mjesto koje je izabrao Gospodin,

7 onda smije obavljati službu u Ime Gospodina, svojega Boga, kao sva njegova braća Leviti, koji ondje stoje u službi Gospodinovoj.

8 Neka on onda jede jednak dio kao i on, osim onoga što dobije od prodaje svojih očinskih dobara.

9 Kad dodeš u zemlju koju će ti dati Gospodin, tvoj Bog, ne uči se činiti odurnosti onih naroda.

10 Neka se ne nađe kod tebe nitko koji bi pustio da njegov sin ili njegova kći idu kroz oganj, nitko koji bi vraćao, ili koji bi gatao, ni koji bi čarao ili bajao,

11 nitko koji bi gonio duhove, nitko koji bi pitao duha mrtvaca ili duha vračkoga ili se obraćao na mrtve!

12 Jer je odurnost Gospodinu tko god se tim bavi. Zbog tih odurnosti protjerat će ih ispred tebe Gospodin, tvoj Bog.

13 A ti budi besprijekoran pred Gospodinom, svojim Bogom.

14 Jer ti narodi što ćeš ih protjerati iz njihova posjeda, slušaju gatare i vračare, ali tebi Gospodin, tvoj Bog, takvo što ne dopušta.

15 Proroka iz sredine tvoje, između tvoje braće, kao što sam ja, podignut će ti Gospodin, tvoj Bog; njega slušajte.

16 Upravo za to na dan sastanka na Horebu molio si Gospodina, svojega Boga, kad si tražio: 'Ne mogu više duže slušati glas Gospodina, svojega Boga ni više gledati taj silni oganj, da ne moram umrijeti.'

17 Onda mi je rekao Gospodin: 'Pravo je što su rekli.'

18 Podignut ću im proroka između njihove braće, kao što si ti. Svoje riječi stavit ću u njegova usta da im govori sve što mu zapovjedim.

19 A tko ne posluša moje riječi što će ih govoriti u Ime moje, toga ću ja sam pozvati za to na odgovornost.

20 A prorok koji se usudi govoriti što u Ime moje što mu nisam zapovjedio govoriti, i koji govori u ime drugih bogova, takav prorok neka se pogubi!

21 Ako li pomisliš: 'Kako ću znati koju riječ nije Gospodin rekao?'—

22 Kad se ono, što prorok govori u Ime moje, ne dogodi i ne ispuni, to je riječ koju nije rekao Gospodin. Drsko ju je izgovorio prorok, i ništa ga se ne boj.

O gradovima-utočišta. Zakon za svjedoke

19 Kad Gospodin, tvoj Bog, iskorijeni narode čiju zemlju daje tebi Gospodin, tvoj Bog, i kad se nakon njihova progona naseliš u njihovim gradovima i kućama,

2 onda odvoji sebi tri grada u zemlji koju ti Gospodin, tvoj Bog, daje da ju zaposjedneš.

3 Napravi dobro put ondje i razdijeli područje svoje zemlje koju ti u posjed daje Gospodin, tvoj Bog, na tri dijela. Svaki ubojica neka mogne pobjeći ondje.

4 Ova uredba neka vrijedi za ubojicu koji pobjegne ondje da ostane živ: Tko ubije drugoga nehotice, a da mu već prije nije bio neprijatelj,

5 kao kad bi otišao u šumu s drugim da siječe drva, i ruka bi njegova zamahnula sjekirom da posiječe drvo, a sjekira bi spala s držalice i pogodila drugoga tako da umre, onda neka uteče u koji od tih gradova da ostane živ.

6 Inače, krvni osvetnik u srdžbi svojoj potjera ubojicu i stigne ga, jer je put odviše dalek, i ubije ga, premda nije skrivio smrt, jer mu prije nije bio neprijatelj.

7 Zato ti zapovjedam ovako: 'Odvoji sebi tri grada.'

8 Kad Gospodin, tvoj Bog, raširi tvoje područje, kao što se zakleo tvojim očevima, i dao ti svu zemlju koju je obećao tvojim očevima,

9 ako budeš sav taj zakon, kojega ti danas dajem, držao točno i ljubio Gospodina, svojega Boga, i uvijek hodio njegovim putovima, onda dodaj ovim gradovima još tri druga,

10 da se u tvojoj zemlji, koju ti u posjed daje Gospodin, tvoj Bog, ne proljeva nedužna krv i da ne padne na tebe krivnja krvi.

11 Ali ako netko mrzi drugoga i vreba ga, napadne ga i ubije, i onda uteče u koji od tih gradova,

12 onda starješine grada neka ga odatle izvedu i predaju ruci krvnoga osvetnika tako da umre.

13 Neka ga oko tvoje ne sažaljuje, nego ukloni nedužno prolivenu krv s Izraela, pa da ti bude dobro.

14 Ne smiješ pomicati međe svojega sus-

Ponovljeni Zakon

jeda, koju su povukli stari na tvojem posjedu što ćeš ga dobiti u zemlji koju ti je dao Gospodin, tvoj Bog, da ju zaposjedneš.

15 Jedan svjedok neka ne ustaje ni protiv koga, kad se radi o kakvu zločinu ili prijestupu ili o kojoj god krivnji koju netko počinu. Samo na izjavu dvojice ili trojice svjedoka neka padne odluka.

16 Ako ustane lažni svjedok protiv nekoga, da ga optuži za neku krivnju,

17 onda neka stanu oba čovjeka koji imaju tu raspravu pred Gospodina u nazočnosti svećenika i sudaca, koji budu u to vrijeme.

18 Suci neka istraže slučaj točno. Nađe li se da je svjedok bio lažni svjedok i da je dao lažljive izjave protiv svojega brata,

19 onda učinite mu onako kako je on mislio učiniti svojem bratu. Tako ćeš ukloniti zlo iz svoje sredine!

20 Ostali neka to čuju i neka se boje i neka više nikada ne počine takvu opacinu u tvojoj sredini.

21 Neka se oko tvoje ne sažaljuje: život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku i noga za nogu!

Ratni zakoni

20 Kad pođeš u boj protiv svojih neprijatelja i opaziš konje i kola i narod brojniji od sebe, nemoj ih se bojati, jer je s tobom Gospodin, tvoj Bog, koji te izveo iz egipatske zemlje.

2 Kad ulazite u bitku, neka pristupi svećenik i neka progovori narodu,

3 i neka im rekne: 'Slušaj, Izraele! Vi sad polazite u boj protiv svojih neprijatelja. Neka ne dršće vaše srce, i ne bojte se njih.

4 Jer Gospodin, vaš Bog, ide s vama u boj protiv vaših neprijatelja i pomoći će vam da pobijedite.

5 A vođe neka kažu narodu: 'Tko je sagradio novu kuću a nije je još posvetio, neka ide i neka se vrati kući, da ne padne u boju i drugi je ne posveti.

6 Tko je zasadio vinograd, a još ga nije pobrao, neka ide i neka se vrati kući, da ne padne u boju i drugi ga ne pobere.

7 Tko je zaručio ženu i još je nije odveo, neka ide i neka se vrati kući, da ne padne u boju i drugi je ne odvede.'

8 Nadalje neka vođe kažu narodu ovo: 'Tko je strašljiv i malodušan, neka ide i neka se vrati kući da još ne prestraši i svoju braću, kako je sam prestrašen.'

9 Kad vođe svrše svoj govor narodu, onda neka postave glavare na čelo narodu.

10 Kad se približiš kojemu gradu da ga opsjedneš, najprije mu ponudi mir.

11 Prihvati li mir i preda li se tebi, onda sve pučanstvo što se nađe u njemu pot-

pada pod danak i robiju.

12 Ako li neće zaključiti mir s tobom, nego se odluči za boj s tobom, onda ga opsjedni.

13 Kad ti ga preda u ruke Gospodin, tvoj Bog, onda pobij sve muško u njemu oštricom mača!

14 Ali žene i djecu i stoku i sve što se inače nalazi u gradu, sav plijen, uzmi za sebe. Možeš slobodno raspolagati plijenom svojih neprijatelja što ti ga je dao Gospodin, tvoj Bog.

15 Tako čini sa svim gradovima koji su daleko od tebe i ne pripadaju gradovima ovih naroda.

16 Ali u gradovima ovih naroda koje ti Gospodin, tvoj Bog, daje u posjed, ne smiješ nikoga ostaviti na životu.

17 Neumoljivo izvrši na njima prokletstvo: na Hitejcima, Amorejcima, Kanaancima, Perizejcima, Hivajcima i Jebusejcima, kako ti je zapovjedio Gospodin, tvoj Bog,

18 Da vas ne nauče činiti sve te gnusobe koje oni čine u čast svojim bogovima, i da tako ne sagriješite protiv Gospodina, svojega Boga.

19 Ako ćeš trebati koji grad dugo vremena opsjedati da ga zauzmeš, ne uništavaj njegovih stabala, da ih siječeš sjekirom! Nego jedi njihove plodove, a njih same ne sijeci, jer poljska stabla nisu ljudi, da bi ih ti morao opsjedati.

20 Samo stabla za koja znaš da im se plod ne jede, smiješ srušiti i posjeći, da protiv grada, koji se bježe s tobom, sagradiš opsadne opkope, dokle ne padne.

O nepoznatim ubojicama i drugi razni propisi

21 Ako se u zemlji koju ti daje u posjed Gospodin, tvoj Bog, nađe ubijen čovjek gdje leži na polju, a ne zna se tko ga je ubio,

2 onda neka izađu starješine tvoje i suci tvoji i neka izmjere udaljenost do mjesta koja leže okolo ubijenoga.

3 Starješine grada koji leži najbliže ubijenomu neka uzmu junicu na kojoj se još nije radilo, i koja još nije vukla u jarmu;

4 i starješine toga grada neka odvedu junicu na potok što teče uvijek, na mjesto na kojemu se još nije nikada oralo ni sijalo, i ondje neka junici otvore vrat tako da krv isteče u potok.

5 Onda neka pristupe svećenici, Levijevi sinovi, jer njih izabrao Gospodin, tvoj Bog, da obavljaju službu njegovu i da u Ime Gospodinovo blagoslivljaju. Njihova presuda odlučuje svaki spor i svaku štetu.

6 Sve starješine toga grada, koji stanuju najbliže ubijenomu, neka operu svoje ruke nad junicom kojoj je bio otvoren

Ponovljeni Zakon

154

vrat u potok.

7 Glasno neka posvjedoče: 'Naše ruke nisu proklete ove krvi, i oči naše nisu vidjele ništa.'

8 Očisti svoj narod Izraela, koji si otkupio, Gospodine, i ne daj da bude nedužno prolivena krv u tvojem narodu Izraelu.' Tako će biti oslobođeni krivnje krvi.

9 Tako ćeš ukloniti krivnju nedužno prolivene krvi iz svoje sredine kad učiniš što je ugodno Gospodinu.

10 Kad odeš u rat protiv svojih neprijatelja, i Gospodin, tvoj Bog, preda ih u tvoje ruke i ti od njih ugrabiš zarobljenike,

11 i među zarobljenicima opaziš lijepu ženu i ti bi ju htio rado imati za ženu,

12 odvedi ju svojoj kući, ona neka onda ošiša svoju glavu i obreže svoje nokte,

13 i neka skine svoje haljine u kojima je zarobljena, i neka stoji u tvojoj kući. Poslije, kad je cijeli mjesec dana žalila za svojim ocem i za svojom majkom, možeš poći k njoj i oženiti se njome, i ona ti onda pripada kao žena.

14 Ali ako ti više ne bi bila po volji, možeš ju otpustiti, ali ju ne smiješ prodati za novce ili s njom strogo postupati, jer si ju imao za ženu.

15 Ako netko ima dvije žene, jednu koju više ljubi, i drugu koju manje ljubi, pa ako su mu one, ljubljena i manje ljubljena, rodile sinove, a prvorodenac bi bio od manje ljubljene,

16 onda, kad hoće razdijeliti svoje imanje među svoje sinove, ne smije dati pravo prvorodenja sinu ljubljene i zapostaviti prvorodenca manje ljubljene.

17 Nego mora prvorodenca manje ljubljene žene priznati kao takva i dati mu dva dijela od svega što ima, jer je on prvenac snage njegove, pripada mu pravo prvorodenja.

18 Ako netko ima sina razuzdana i nepokorna, koji ne sluša svojega oca i svoju majku, pa i onda kad ga pokara, ne sluša,

19 onda neka ga uzmu njegov otac i njegova majka i neka ga dovedu starješinama njegova grada, na vrata njegova prebivališta,

20 i neka kažu starješinama njegova grada: 'Ovaj naš sin je razuzdan i nepokoran; neće nas slušati; izjelica je i pijanica.'

21 Onda svi ljudi njegova grada neka ga na smrt kamenuju. Tako ćeš ukloniti zlo iz svoje sredine; i sav Izrael neka to čuje i neka se boji.

22 Tko poćini takav zločin da zasluži smrt, te bude pogubljen i objesiš ga na drvo,

23 neka ne ostane truplo njegovo preko

noći na stablu. Isti još dan moraš ga pokopati, jer je od Boga proklet onaj tko je obješen. Ne oskvrni zemlje koju ti Gospodin, tvoj Bog, daje u baštinu.

Dužnosti ljubavi prema bližnjemu

22 Ako vidiš da je zalutalo govedo tvojega brata ili njegova ovca, ne smiješ im uskratiti svoju pomoć, nego ih odvedi natrag svojem bratu.

2 Ako li tvoj brat nije u tvojoj blizini, ili ti je nepoznat, odvedi ih svojoj kući. Neka ostanu kod tebe dok ih ne potraži tvoj brat, pa mu ih onda vrati.

3 Isto tako učini s njegovim magarcem, tako učini s njegovom haljinom i sa svakom izgubljenom stvari što je izgubi tvoj brat, a ti je nadeš. Ne smiješ pustiti da leži.

4 Ako vidiš da su magarac tvojega brata ili njegovo govedo pali na putu, ne smiješ im uskratiti svoju pomoć, nego mu pomozi podignuti ih.

5 Žena ne smije nositi ništa od muške odjeće i muški neka se ne odijeva u ženske haljine, jer tko takvo što čini, odurnost je Gospodinu, tvojem Bogu.

6 Nadeš li vani na stablu ili na tlu gnijezdo ptičje s mladima ili s jajima, dok majka leži na mladima ili na jajima, onda ne hvataj majke s mladima.

7 Pusti majku u svakom slučaju neka leti, a mlade si uzmi, da ti bude dobro i da si produžiš život.

8 Ako gradiš novu kuću, napravi na svom krovu ogradu da ne navučeš na svoju kuću krivnje krvi, ako bi tko pao s nje.

9 Ne sadi u svoj vinograd dvojaka sjemena, inače, sav urod bude nečist i sad koji posadiš i urod vinogradski.

10 Ne ori volom i magarcem zajedno.

11 Ne odijeva haljine tkane od dvije vrste, od vune i lana zajedno.

12 Napravi sebi rese na četiri kraja ogrtača kojim se ogrčeš.

13 Ako netko uzme ženu i s njom živi, ali mu onda omrzne,

14 i optuži je zbog ružnih stvari i razglasi loš glas o njoj, govoreći: 'Kad sam uzeo tu ženu i njoj se približio, nisam našao u nje djevičanstva.'

15 Onda otac i majka mlade žene neka uzmu znakove djevičanstva mlade žene i donesu ih pred starješine grada na vrata.

16 Otac mlade žene neka rekne starješinama: 'Svoju kćer dao sam ovomu čovjeku za ženu, ali ju on zamrzio.'

17 Sad je optužuje zbog ružnih stvari, tvrdeći: nisam našao u tvoje kćeri djevičanstva, ali evo znaka djevičanstva moje kćeri! Onda neka razastru plahtu pred starješinama gradskim.

Ponovljeni Zakon

18 Onda starješine toga grada neka uzmu muža i kazne ga.

19 Osim toga neka ga kazne kaznom od stotinu srebrnih šekela i neka ih dadu ocu mlade žene, jer je iznio loš glas o djevojci Izraelki. Mora je zadržati kao ženu i ne smije je pustiti dok je živ.

20 Ali ako bude istinita optužba da se nije našao znak djevičanstva kod mlade žene,

21 onda neka se izvede mlada žena pred vrata kuće njezina oca i ljudi njezina grada neka ju na smrt kamenuju, jer je počinila sramotu u Izraelu: blud je tjerala u kući svojega oca. Tako ćeš ukloniti zlo iz svoje sredine.

22 Ako se tko uhvati gdje leži sa ženom udanom, neka umru oboje, čovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako ćeš ukloniti zlo u Izraelu.

23 Ako se netko sastane u gradu s djevojkom koja je s jednim zaručena, i legne s njom,

24 izvedite ih oboje pred gradska vrata i kamenujte ih na smrt: djevojku jer nije u gradu vikala za pomoć i čovjeka jer je oskvrnuo zaručnicu svojega bližnjega. Tako ćeš ukloniti zlo iz svoje sredine.

25 Ako netko nađe zaručenu djevojku vani u polju, pa je siluje ležeći s njom, neka umre samo čovjek, koji je ležao s njom.

26 Djevojci neka se ne učini ništa, jer djevojka nije učinila grijeh koji zaslužuje smrt. Slučaj je sličan, kao kad netko skoči na drugoga i ubije ga.

27 Jer ju je našao vani na polju, mogla je vikati zaručena djevojka, a nikoga nije bilo tu tko bi joj pomogao.

28 Ako netko nađe nezaručenu djevojku, uhvati je, legne s njom i zateknu ih,

29 onda čovjek koji je legnuo s njom, ima ocu djevojčinu platiti pedeset srebrnih šekela. Mora je uzeti za ženu jer ju je oskvrnuo, i ne smije ju otpustiti dok je živ.

30 Nitko se ne smije oženiti ženom svoje-ga oca i podignuti pokrivalo postelje svoje-ga oca.

23 *Primanje i neprimanje u zajednicu*
Nitko koji je utučen ili uškopljen, ne smije biti primljen u zajednicu Gospodinovu.

2 Ni jedan rođen od nezakonita braka ne smije se primiti u zajednicu Gospodinovu. Ni u desetom koljenu ne smije se primiti u zajednicu Gospodinovu.

3 Ni jedan Amonac i ni jedan Moabac ne smije se primiti u zajednicu Gospodinovu. Ni njihovo deseto koljeno ne smije se nikad primiti u zajednicu Gospodinovu.

4 Jer nisu izašli pred vas s jelom i pilom na izlasku vašem iz Egipta, i jer su protiv

vas potkupili Balaama, sina Beorova, iz Petora u Mezopotamiji, da te prokune.

5 Ipak Gospodin, tvoj Bog, nije htio poslušati Balaama, nego ti Gospodin, tvoj Bog, okrenuo prokletstvo u blagoslov, jer te ljubio Gospodin, tvoj Bog.

6 Ne teži nikad, dok si živ, za njihovim mirom i njihovim napretkom, u sve dane do vijeka.

7 Ne mrzi Edomca, jer ti je po krvi rod. Ne mrzi ni Egipćanina, jer si bio u njegovoj zemlji gost.

8 Potomci koji im se rode, smiju se primiti u trećem koljenu u zajednicu Gospodinovu.

9 Kad pođeš u tabor protiv svojih neprijatelja, čuvaj se od svake zle stvari.

10 Ako je netko uza te koji je postao nečist od noćnoga izljeva, neka izide iz tabora! On ne smije opet natrag doći u tabor.

11 Kad padne večer, neka se opere, i kad sunce zađe, neka se vrati u tabor.

12 Izvan tabora imaj mjesto gdje ćeš izlaziti.

13 U odjeći svojoj imaj lopaticu i njom, kad moraš izići, iskopaj jamu i poslije zagri nečist svoju.

14 Jer Gospodin, tvoj Bog, ide posred tvojega tabora, da te štiti i da ti preda tvoje neprijatelje. Zato neka je tabor tvoj svet, da ne nađe kod tebe ništa nečisto i da se ne odvрати od tebe.

15 Roba, koji uteče k tebi od svojega gospodara, ne smiješ izdati njegovu gospodaru.

16 Neka ostane kod tebe na mjestu koje izabere sebi u jednom od tvojih gradova, gdje mu se sviđi, i ne smiješ ga mučiti.

17 Neka ne bude bludnice među kćerima Izraelovim i neka ne bude bludnika među Izraelovim sinovima.

18 Ne nosi bludničine plaće ni pasjih novaca u dom Gospodina, svojega Boga, za bilo koji zavjet, jer je oboje odurnost Gospodinu, tvojem Bogu.

19 Od svojega brata ne smiješ uzimati kamatu, niti za novce, niti za hranu, niti za igdje išta što se posuđuje na kamate.

20 Od stranaca smiješ tražiti kamate, ali od svojega brata ne smiješ uzimati kamate da te Gospodin, tvoj Bog, blagoslovi u svim tvojim djelima u zemlji u koju ideš da je primiš u posjed.

21 Kad učiniš zavjet Gospodinu, svojem Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer će ga strogo tražiti od tebe Gospodin, tvoj Bog; bio bi ti grijeh.

22 Ali ako propustiš učiniti zavjet, onda ti nije grijeh.

23 Što obećaju tvoja usta, to drži točno, jer si dragovoljno zavjetovao Gospodinu, svojem Bogu što si izrekao svojim ustima.

Ponovljeni Zakon

156

24 Ako dođeš u vinograd koga od svoje braće, možeš jesti grožđa po volji, dok se nasitiš, ali ništa ne stavljaš u svoju posudu.

25 Ako dođeš u žito svojega bližnjega, smiješ trgati klasje rukom, ali ne smiješ stavljati srp na žito svojega bližnjega.

Pismo rastavno

24 Kad tko uzme ženu i oženi se s njom, i ona mu se potom više ne sviđa, jer na njoj nađe nešto ružno, neka joj napiše otpusno pismo, dade joj ga u ruke i otpusti ju iz svoje kuće.

2 Kad ona ode iz njegove kuće i uda se za drugoga,

3 pa ako i ovaj drugi muž omrzne na nju, napiše joj otpusno pismo, dade joj ga u ruke i otpusti ju iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž, koji se njom oženio,

4 onda se prvi njezin muž, koji ju je otpustio, ne smije opet s njom oženiti, pošto je postala nečista, jer to je odurnost pred Gospodinom, i ti ne smiješ opteretiti zemlju krivnjom, koju ti Gospodin, tvoj Bog, daje u baštinu.

5 Ako se netko skoro oženio, ne treba ići u vojsku. Neka mu se ne nameću nikakve obveze i godinu dana neka je slobodan za svoju kuću i neka razveseljuje svoju ženu koju je doveo.

6 Ne smije se uzimati u zalag ručni mlin ili gornji mlinski kamen, jer tim se uzima život u zalag.

7 Ako se tko nađe da je ukrao od koga između svoje braće, kojeg Izraelca, i s njim kao s robom postupao ili ga prodao, taj kradljivac neka se usmrti! Tako ćeš ukloniti zlo iz svoje sredine.

8 Kod bolesti gube radi točno i pažljivo po svim uputama koje vam daju levitski svećenici. Radite točno onako kako sam vam zapovjedio!

9 Pomisli na ono što je Gospodin, tvoj Bog, učinio Mirjami na putu kad ste izašli iz Egipta.

10 Ako dađeš svojem bližnjemu što u zajam, ne idi u njegovu kuću da mu uzmeš zalag.

11 Stoj vani, a onaj komu si dao zajam, neka ti iznese zalag.

12 Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovim.

13 Vрати mu zalag čim zapadne sunce, da može leći spavati u svojem ogrtaču i da te blagoslivlja. To će ti se uračunati u zaslugu pred Gospodinom, tvojim Bogom.

14 Ne smiješ zakidati uboga i siromašna nadničara, bilo da je on jedan od tvoje braće ili jedan od stranaca koji su u tvojoj zemlji, u tvojim mjestima.

15 Isti dan podaj mu plaću njegovu. Sunce neka ne zađe nad njom, jer je siro-

mašan i uzdiše za njom. Inače zavapit će protiv tebe Gospodinu, i ti bi tako sagriješio.

16 Očevi neka se ne usmrćuju zbog djece i djeca zbog otaca. Svaki neka bude usmrćen za svoj vlastiti grijeh.

17 Ne smiješ iskrivljavati pravice došljaku ili siroti i ne smiješ uzimati u zalag haljine udovici.

18 Pomisli na to da si bio rob u Egiptu i da te odande oslobodio Gospodin, tvoj Bog. Zato ti zapovjedam da tako činiš.

19 Kad žanješ na polju svoju ljetinu i zaboraviš koji snop na polju, ne vraćaj se da ga uzmeš. Neka pripadne došljaku, siroti i udovici, da te blagoslovi Gospodin, tvoj Bog, u svakom poslu tvojih ruku.

20 Kad treseš svoje masline, ne pretražuj još grane iza sebe; to neka dopadne došljaku, siroti i udovici!

21 Kad bereš svoj vinograd, ne pabirči nakon branja. Neka to pripadne došljaku siročetu i udovici.

22 Pomisli na to da si i ti bio rob u zemlji Egipat. Zato ti zapovjedam da tako činiš.

O djeverskoj ženidbi. O mjerama i utezima

25 Ako dodu ljudi koji su među sobom u raspravi pred sud, neka im se sudi. Nedužna neka oslobode, a krivca neka osude.

2 Ako je krivac zaslužio batine, onda neka sudac zapovjedi da legne i da mu pred njim dadu toliko udaraca koliko odgovara njegovoj krivnji.

3 Četrdeset udaraca smije narediti da mu se dade, ali ne više, da se ne ponizi pred tobom tvoj brat, kad bi mu se preko toga udarilo još više udaraca.

4 Ne smiješ zavezati usta volu kad vrše žito!

5 Ako braća stanuju skupa i jedan od njih umre, a ne ostavi sina iza sebe, onda neka se žena umrloga ne uda vani za stranca. Mužev brat neka ode k njoj, neka ju uzme za ženu i izvrši na njoj dužnost muževa brata.

6 Prvorodenac, koga ona rodi, neka nosi ime brata umrloga da ne izumre njegovo ime u Izraelu.

7 Ako li onaj čovjek neće uzeti žene svojega brata, onda neka žena njegova brata ode na gradska vrata pred starješine i neka rekne: 'Brat mojega muža neće da sačuva ime svojem bratu u Izraelu i neće učiniti dužnost brata mojega muža.'

8 Starješine njegova grada neka ga onda dozovu i povuku na odgovor. Prikaže li se on i dade li izjavu: 'Neću ju uzeti za ženu.'

9 Onda neka pristupi k njemu žena njegova brata, pred starješinama neka mu izuje obuću s nogu, neka mu pljune u lice i glasno povikne: 'Tako neka bude

Ponovljeni Zakon

čovjeku, koji neće da zida kuće svojega brata!

10 Kuća njegova neka se u Izraelu zove samo još 'kuća bosoga.'

11 Ako se potuku ljudi i žena jednoga dotrči da otme svojega muža iz ruku onoga koji ga tuče, i pružila svoju ruku i uhvatila ga za sram,

12 onda joj odsijeci ruku; tvoje oko neka ne ima milosrđa.

13 Ne smiješ nositi u svojoj torbi dvojaki uteg, teži i lakši.

14 Ne smiješ imati u svojoj kući dvojaku mjeru, veću i manju.

15 Ne smiješ imati u svojoj kući dvojaki uteg neka ti je puna i prava mjera, da dugo živiš u zemlji koju ti daje Gospodin, tvoj Bog.

16 Jer svaki koji čini tako i svaki koji čini nepošteno odvratno je Gospodinu, tvom Bogu.

17 Pomisli na to što su ti učinili Amalečani na putu kad ste išli iz Egipta.

18 Na putu su te napali, jer si bio umoran i iznemogao, pobili kod tvoje zadnje grupe sve koji su od umora zastali za tobom, bez straha od Boga.

19 Kad te jednom Gospodin, tvoj Bog, smiri od svih neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji, koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, u posjed i baštinu, onda izbriši pod nebom ono što spominje na Amaleka! Ne zaboravi to!

Prvine i desetine

26 Kad dođeš u zemlju koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, u baštinu i primiš je u posjed i naseliš se u njoj,

2 Onda uzmi dio od prvina svih poljskih plodova što si ih požeo od zemlje koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, stavi ih u košaru i idi na mjesto, koje izabere Gospodin, tvoj Bog, da ondje prebiva njegovo lme.

3 Ondje dodi k svećeniku koji u to vrijeme bude u službi, i kaži mu: 'Zahvaljujem danas Gospodinu, tvom Bogu, da sam došao u zemlju za koju se Gospodin zakleo našim očevima da će im je dati.'

4 Nato neka uzme svećenik košaru iz tvoje ruke i stavi ju pred žrtvenik Gospodina, tvoga Boga.

5 Onda izgovori i kaži pred Gospodinom, svojim Bogom: 'Moj otac bio je Sirijac, koji je lutao naokolo, s malo ljudi otišao je u Egipat i ondje se smjestio. Ondje je postao veliki narod, jak i mnogobrojan.'

6 Ali kad su Egipćani zlo postupali s nama, tlačili nas i stavljali na nas teške poslove,

7 mi smo zavapili Gospodinu, Bogu svojih otaca. I Gospodin je čuo naš glas i pogledao na našu nevolju, na naš trud i na našu muku:

8 Gospodin nas izveo jakom mišicom i rukom podignutom, velikom srahovitošću, znacima i čudesima.

9 Doveo nas na ovo mjesto i dao nam ovu zemlju, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

10 I sada evo, donosim prvine od plodova zemlje koju si mi dao, Gospodine! Onda stavi košaru pred Gospodina, svojega Boga, i pokloni se Gospodinu, svojem Bogu.

11 Veseli se svakim dobrom koji je dao Gospodin, tvoj Bog, tebi i tvojoj kući, ti i Levit i došljak koji je kod tebe.

12 Kad u trećoj godini, u godini desetine, odijeliš svu desetinu od svojih dohodaka i predaš je Levitu, došljaku, siroti i udovici da od toga u tvom prebivalištu jedu i nasite se.

13 Onda moli pred Gospodinom, svojim Bogom: 'Iznio sam iz svoje kuće što je posvećeno i dao sam Levitu, došljaku, siroti i udovici točno po zapovijedima koje si mi ti dao. Nijedne tvoje zapovijedi ja nisam prestupio i nisam zaboravio.'

14 Nisam jeo od toga u svojoj žalosti i ništa nisam uzео od toga kad sam bio nečist. Ništa od toga nisam darovao za mrtvaca. Poslušao sam Gospodina, svojega Boga, i učinio sam kako si zapovjedio.

15 Pogledaj iz svojega svetoga prebivališta s neba, i blagoslovi svoj narod Izraela i zemlju koju si nam dao, kako si se zakleo našim očevima, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.'

16 Danas ti zapovjeda Gospodin, tvoj Bog, da držiš ove zakone i pravne propise. Točno ih izvršuj svim svojim srcem i svom svojom dušom!

17 Danas si se dogovorio s Gospodinom da će on biti tvoj Bog, a ti da ćeš ići njegovim putovima i držati njegove zakone, njegove zapovijedi i njegove pravne propise i slušati njegov glas.

18 I Gospodin se danas dogovorio s tobom da ćeš biti njegov osobit narod, kako ti je obećao i da ćeš izvršavati sve njegove zapovijedi.

19 On će te nad sve narode koje je stvorio, podignuti hvalom, čašću i slavom. A ti budi sveti narod Gospodinu, svojem Bogu, kako je zapovjedio."

Spomenik na Jordanu, Prokletstva

27 Onda je Mojsije sa starješinama Izraelovim zapovjedio narodu, govoreći: "Izvršujte sve zapovijedi koje vam danas dajem!

2 Kad prijedete preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, podigni sebi veliko kamenje, namaži ga vapnom,

3 I napiši na njemu, čim prijedeš prijeko, sve riječi toga zakona, da ude u zemlju koju ti daje Gospodin, tvoj Bog, u zemlju

Ponovljeni Zakon

158

u kojoj teče mlijeko i med, kako ti je obećao Gospodin, Bog tvojih otaca.

4 Kada, dakle, prijedete preko Jordana, postavi to kamenje za koje sam vam danas dao uputu, na gori Ebalu, i namažite ga vapnom!

5 Napravi ondje i žrtvenik u čast Gospodinu, svojem Bogu, žrtvenik od kamenja koje nisi klesao željezom.

6 Od neklesana kamenja podigni žrtvenik Gospodinu, svojem Bogu! Onda na njemu prinesi Gospodinu, svojem Bogu, žrtve paljenice.

7 Žrtvuj mirotvorne žrtve i drži ondje žrtvenu gozbu, i veseli se pred Gospodinom, svojim Bogom.

8 Napiši na to kamenje razgovijetno i pomno sve riječi toga zakona!"

9 Mojsije i levitski svećenici govorili su svemu Izraelu, govoreći: "Suti, Izraele, i slušaj! Danas si postao narod Gospodina, svojega Boga.

10 Slušaj, glas Gospodina, svojega Boga, i drži njegove zapovijedi i propise, koje ti danas dajem!"

11 Isti dan zapovjedio Mojsije narodu, govoreći:

12 "Čim prijedete preko Jordana, neka stanu jedni na gori Gerizimu da blagoslivljaju narod, naime: Simeon, Levi, Juda, Isakar, Josip i Benjamin.

13 Drugi neka stanu na gori Ebalu da proklinju, naime: Ruben, Gad, Ašer, Zebulun, Dan i Naftali.

14 Leviti neka počnu, i jakim glasom neka progovore svima Izraelcima:

15 'Proklet bio tko napravi kip rezbaren ili liven, odurnost Gospodinu, djelo ruke umjetničke, i postavi ga potajno!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

16 'Proklet bio tko prezire svojega oca ili svoju majku!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

17 'Proklet bio tko pomakne među svojega bližnjega!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

18 'Proklet bio tko zavede slijepca s puta!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

19 'Proklet bio tko iskrivi pravicu došljaku, siroti i udovici!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

20 'Proklet bio tko sagriješi sa ženom svojega oca, jer pogrdi ženidbenu postelju svojega oca!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

21 'Proklet bio tko sagriješi s kojim živinčetom!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

22 'Proklet bio tko sagriješi sa svojom sestrom, kćerju svojega oca ili svoje majke!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

23 'Proklet bio tko sagriješi sa punicom svojom!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

24 'Proklet bio tko ubije svojega bližnjega iz potaje!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

25 'Proklet bio tko primi kakav dar da prolije krv nedužnu!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

26 'Proklet bio tko ne drži zapovijedi ovoga zakona i ne izvršuje ih!' I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

Blagoslovi

28 Ako budeš vjerno slušao Gospodina, svojega Boga, i ako budeš izvršavao njegove zapovijedi, koje ti danas dajem, uzvisit će te Gospodin, tvoj Bog, iznad svih naroda na zemlji.

2 Svi ovi blagoslovi doći će na tebe i stignut će te, ako budeš slušao Gospodina, svojega Boga.

3 Blagoslovljen ćeš biti u gradu i blagoslovljen u polju.

4 Blagoslovljen će biti plod tvojega tijela, plod tvoje njive, plod tvoje stoke, mlado tvojih goveda i tvojih ovaca.

5 Blagoslovljena će biti tvoja žetvena košara i tvoje načve.

6 Blagoslovljen ćeš biti kada dolaziš i blagoslovljen kada odlaziš.

7 Gospodin će poraziti pred tobom tvoje neprijatelje, koji se podignu protiv tebe. Jednim putom će oni doći protiv tebe, a na sedam putova će bježati pred tobom.

8 Gospodin će ti dati blagoslov u tvojim žitnicama i u svakom poslu tvojih ruku. On će te blagosloviti u zemlji koju ti daje Gospodin, tvoj Bog.

9 Gospodin će te učiniti svojim svetim narodom, kako ti se zakleo, ako izvršuješ zapovijedi Gospodina, svojega Boga, i ideš njegovim putovima.

10 Svi narodi u zemlji vidjet će da se s pravom zoveš narodom Gospodinovim, i bojat će se tebe.

11 Gospodin će te obasuti dobrima, plodom tvojega tijela, stoke i njive u zemlji, za koju se zakleo Gospodin tvojim očevima da će ti je dati.

12 Gospodin će otvoriti svoju bogatu riznicu, nebesa, da tvojoj zemlji u pravo vrijeme dade kišu i da blagoslovi svaki posao tvojih ruku. Onda ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam da nećeš uzimati u zajam.

13 Gospodin će te učiniti glavom a ne repom. Ti ćeš biti samo gore a nikada dolje, ako slušaš zapovijedi Gospodina, svojega Boga, koje ti danas dajem, i točno ih izvršuješ.

14 Od svega što ti zapovjedam danas, ne odstupaj ni nadesno ni nalijevo, pristajući za drugim bogovima i služeći njima!

15 Ali ako ne slušaš Gospodina, svojega Boga, i točno ne držiš sve njegove zapovijedi i zakone, koje ti danas dajem, onda

Ponovljeni Zakon

će doći na tebe sva ova prokletstva i stig-
nut će te:

16 Proklet ćeš biti u gradu, proklet u polju.

17 Prokleta će biti tvoja žetvena košara i tvoje načve.

18 Proklet će biti plod tvoga tijela, plod tvoje njive, mlado tvojih goveda i tvojih ovaca.

19 Proklet ćeš biti kada dolaziš i proklet kada odlaziš.

20 Gospodin će poslati na tebe prokletstvo, zabunu i strah u svim pothvatima koje poduzmeš, dok za kratko vrijeme posve ne propadneš zbog svojih zlih djela, po kojima si otpao od mene.

21 Gospodin će na tebe donijeti kugu dok te posve ne iskorijeni iz zemlje u koju ideš da je zaposjedneš.

22 Gospodin će te udariti sušicom, groznicom, upalom, žegom, sušom, snijeti i metljikom. Ova će te zla progoniti dok ne propadneš.

23 I nebesa nad tvojom glavom postat će mjed, a zemlja pod tvojim nogama željezo.

24 Gospodin će kišu u tvojoj zemlji pretvoriti u prah i pepeo. Oni će padati s neba na tebe dok ne budeš uništen.

25 Gospodin će te poraziti pred tvojim neprijateljima. Jednim ćeš putom izići protiv njih, a na sedam ćeš putova bježati pred njima. Svim kraljevstvima na zemlji bit ćeš jedno strašilo.

26 Mrtvaci tvoji bit će hrana svim pticama nebeskim i životinjama divljim, i nitko ih neće prestrašiti.

27 Gospodin će te udariti prištem egipatskim, čirevima, svrabom i krastom, od čega nećeš više moći ozdraviti.

28 Gospodin će te udariti bjesnilom, sljepoćom i pometnjom duha.

29 U jasno podne pipat ćeš okolo kao što pipa slijepac u mraku. U svojim pothvatima nećeš imati sreće. Uvijek će te tlačiti i pljačkati, a nitko ti neće pomoći.

30 Oženit ćeš se, a drugi će biti s tvojom ženom. Sazidat ćeš kuću, a nećeš živjeti u njoj. Posadit ćeš vinograd, a nećeš uživati njegova ploda.

31 Tvoga vola klat će na tvoje oči, a ti ga nećeš jesti. Tvoga magarca ošet će ti pred očima i neće ti ga više vratiti. Tvoje ovce dat će se tvojim neprijateljima, i nitko ti neće pomoći.

32 Tvoji sinovi i tvoje kćeri past će kao plijen stranom narodu. Tvoje oči morat će to gledati i kapat će neprestano za njima, ali ti ćeš biti nemoćan.

33 Plod tvoje zemlje i sav prihod muke tvoje izjest će narod koji ne poznaješ. Tlačit će te neprestano i zlostavljati uvijek.

34 Poludjet ćeš od onoga što ćeš gledati

svojim očima.

35 Gospodin će te udariti zlim prištevima na koljenima i na golijenima, tako da neće na tebi ostati ništa zdravo od stopala do tjemena.

36 Gospodin će tebe i kralja, koga ćeš postaviti nad sobom, odvesti u narod koji nisi poznavao ni ti ni tvoji očevi. Ondje ćeš služiti drugim bogovima od drva i kamena.

37 Postat ćeš predmet zgražanja, rugla i podsmijeha svim narodima u koje te odvede Gospodin.

38 Mnogo ćeš sjeme iznijeti u polje, a samo ćeš malo od toga požeti jer će ga izjesti skakavci.

39 Vinograde ćeš saditi i obrađivati, ali vina nećeš piti i u kljet spremati, jer će izjesti crvi.

40 Imat ćeš maslina u svem području svojem, ali se nećeš moći mazati uljem, jer će opasti masline tvoje.

41 Imat ćeš sinova i kćeri, ali neće pripadati tebi, jer će otići u ropstvo.

42 Sve tvoje drveće i urod tvoje zemlje uništiti će buba.

43 Došljak, koji prebiva kod tebe, uzdizati će se nada te sve više, a ti ćeš padati sve niže.

44 On će ti davati u zajam; a ti njemu ne ćeš moći uzajmiti. On će postati glava, a ti rep.

45 Sva ova prokletstva doći će na tebe, progonit će te i stizat će te dok ne budeš uništen, ako ne budeš slušao Gospodina, svojega Boga, i ne budeš držao njegovih zapovijedi i zakona, koje ti je dao.

46 Ona će biti tebi i tvojim potomcima kao znak i čudo zauvijek.

47 Kad nisi htio radosno i rado služiti Gospodinu, svojem Bogu, uza sve obilje,

48 služiti ćeš svojom neprijateljima, koje protiv tebe pošalje Gospodin, u gladi i žeđi, u golotinji i svakoj oskudici. On će ti staviti željezni jaram na vrat dok te ne uništi.

49 Gospodin će iz daleke daljine, s kraja svijeta, dovesti protiv tebe narod koji leti kao orao, narod čiji jezik ne razumiješ.

50 Narod tvrdoga pogleda, koji ne šteti starca i s mladićem nema smilovanja.

51 On će jesti podmladak tvoje stoke i prihod tvoga polja dok ne budeš uništen. On ti neće ništa ostaviti od žita, vina i ulja, od podmladka goveda i ovaca dok te ne upropasti.

52 On će te opkoliti u svim tvojim gradovima, dok po cijeloj tvojoj zemlji ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi u koje se uzdaješ. On će te opkoliti u svim tvojim gradovima, po cijeloj zemlji, koju ti je dao Gospodin, tvoj Bog.

53 Onda ćeš u nevolji i tjeskobi u koju će te staviti tvoj neprijatelj, jesti plod svoje-

Ponovljeni Zakon

160

ga vlastitog tijela, meso svojih sinova i kćeri, koje ti je dao Gospodin, tvoj Bog.

54 I najmekši i najnježniji čovjek kod tebe bit će pun zlovolje prema svojem bratu, prema svojoj ljubljenoj ženi i svojoj djeci koja mu još ostanu.

55 Nikomu od njih neće dati mesa svoje djece što će ga jesti, jer neće imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, u koju će te staviti tvoj neprijatelj u svim tvojim gradovima.

56 I najmekša i najnježnija žena kod tebe, koja se ne bi usudila staviti svoju nogu na голу zemlju, jer je bila odviše nježna i mekušna, bit će zlovoljna prema svomemu ljubljenom mužu, prema svojem sinu i svojoj kćeri;

57 zbog posteljice što dolazi iz njezine utrobe, ili zbog djece kojoj daje život, jer u svakoj oskudici ona će ih potajno jesti od nevolje i tjeskobe, u koju će te staviti tvoj neprijatelj u tvojim gradovima.

58 Ako se ne budeš točno držao zapovijedi ovoga zakona, koje su zapisane u ovoj knjizi, i ako se ne budeš bojao uzvišenoga i časnoga imena, Gospodina, svojega Boga,

59 poslat će Gospodin tebi i tvojim potomcima izvanredne kušnje, teška i dugotrajna zla, ljute i duge bolesti.

60 Sva egipatska zla kojih se bojiš, pustit će na tebe, i ona će se priljepiti za tebe.

61 Uz to će Gospodin pustiti na tebe još sve bolesti i kušnje, koje nisu zapisane u ovoj zakonskoj knjizi, dok ne budeš uništen.

62 Ostat će vas samo malo, makar vas prije bilo kao nebeskih zvijezda, ako ne budeš slušao Gospodina, svojega Boga.

63 Kako vam se Gospodin radovao čineći vam dobro i množeći vas, tako će vam se sad Gospodin radovati da vas uništava i iskorijenjuje. Bit ćeš iskorijenjen iz zemlje u koju ideš da ju zaposjedneš.

64 Gospodin će te razasuti po svim narodima, s jednoga kraja zemlje do drugoga. Ondje ćeš služiti drugim bogovima, koji su bili nepoznati tebi i tvojim očevima, bogovima od drva i kamena.

65 Među ovim narodima nećeš uživati mira. Tvoja noga neće imati počivališta. Ondje će ti Gospodin utisnuti u srce tjeskobu, u oči težnju za zavičajem, a u dušu tugu.

66 Svoj život vidjet ćeš da visi o koncu. Drhtat ćeš danju i noću i nećeš se osjećati nikada siguran za svoj život.

67 Ujutro ćeš govoriti: 'O, da je već večer,' a uvečer ćeš govoriti: 'O, da je već jutro,' zbog tjeskobe u srcu što ćeš je imati, i zbog svega onoga što ćeš morati svojim očima gledati.

68 Onda će te Gospodin vratiti u Egipat na lađama, putom za koji sam ti rekao:

'Nećeš ga više nikada vidjeti!' Ondje će vas prodavati vašim neprijateljima za robove i ropkinje, ali nitko vas neće htjeti kupiti.'

Obnova zavjeta

29 To su riječi zavjeta, koje Mojsije, po zapovijedi Gospodinovoj, napravio sa Izraelovim sinovima u moapskoj zemlji, osim zavjeta koji je s njima učinio na Horebu.

2 Mojsije je sazvaio sav Izrael i rekao im: 'Vidjeli ste sve što je učinio Gospodin pred vašim očima u zemlji Egipat faraonu, svim njegovim slugama i cijeloj njegovoj zemlji:

3 velike kušnje, koje su vidjele vaše oči, ona velika znamenja i čudesa.

4 Ali vam nije dao Gospodin do danas razuma da spoznate, ni očiju da vidite, ni ušiju da čujete.

5 Vodio sam vas četrdeset godina po pustinji. Haljine na vašem tijelu nisu se raspale i vaša obuća nije se izderala na vašim nogama.

6 Kruha niste jeli i vina i jakoga pića niste pili. Tako ste imali spoznati da sam ja Gospodin, vaš Bog.

7 Kad ste došli na ovo mjesto, izašao je Sihon, kralj hešbonski, i Og, bašanski kralj, pred nas u boj, ali smo ih pobili.

8 Osvojili smo njihovu zemlju i dali smo ju u baštinu Rubenovcima, Gadovcima i polovici plemena Manasehova.

9 Zato držite i izvršujte zapovijedi ovoga zavjeta, da bi imali uspjeh u svemu što poduzimate!

10 Vi svi stojte danas pred Gospodinom, svojim Bogom: vaši plemenski glavari, vaši suci, vaše starješine i vaši upravitelji, svi Izraelovi ljudi.

11 vaša djeca, vaše žene, i došljak koji je kod vas u taboru, i onaj koji vam siječe drva, i onaj, koji vam nosi vodu.

12 da stupite u zavjet s Gospodinom, svojim Bogom, i na zakletvom potvrđeni ugovor, koji je zaključio danas s vama Gospodin, vaš Bog.

13 Tako on danas hoće da vas postavi za svoj narod i da bude vaš Bog, kako vam je obećao i kako se zakleo vašim očevima, Abrahamu, Izaku i Jakovu.

14 Ali ne sklapam samo s vama ja ovaj zavjet i ovaj zakletvom potvrđeni ugovor,

15 nego s onima koji danas stoje ovdje s nama pred Gospodinom, Bogom našim, i s onima koji nisu danas ovdje nazočni s nama.

16 A vi se još sjećate: kako smo prebivali u zemlji Egipat i kako smo išli posred naroda kroz koje ste prošli.

17 Vidjeli ste njihove gadne idole od drva i kamena, od srebra i zlata koje imaju.

18 Neka ne bude među vama čovjeka, ni

Ponovljeni Zakon

žene, ni obitelji, ni plemena, koji bi se danas odvratili od Gospodina, našega Boga. Neka ne bude među vama korijen na kojem bi rastao otrov i pelin.

19 Nitko, koji čuje riječi ove zakletve, neka ne obeća sebi blagoslova i neka ne pomisli: 'Bit će mi dobro, iako budem slijedio svoju vlastitu volju.' Tako bi se uništilo natopljeno zajedno s osušenim.

20 Takvomu neće Gospodin nikada oprostiti, nego će se, onda brzo raspaliti srdžba i jarost Gospodinova protiv njega. Sva prokletstva, koja su zapisana u ovoj knjizi, srušit će se na njega, i Gospodin će izbrisati njegovo ime pod nebom.

21 Gospodin će ga odvojiti na propast iz svih Izraelovih plemena, po svim prokletstvima zavjeta što su zapisana u ovoj knjizi zakona.

22 Budući naraštaji, vaša djeca što nastanu iza vas, i došljak koji dođe iz daleke zemlje, reći će, kad vidi zla i bolesti u ovoj zemlji kojima će ih udariti Gospodin;

23 Sve njezino tlo jest mjesto sumporno, slano, opaljeno. Na njemu se ne može sijati i ništa ne niće na njemu. Tu ne raste nikakva biljka. Tu je opustošenje kao ono Sodome i Gomore, Adme i Seboima, koje je Gospodin srušio u svojem gnjevu i u svojoj jarosti.

24 Jest, svi će narodi pitati: 'Zašto je Gospodin učinio tako toj zemlji? Zašto ta strahovita srdžba i jarost?'

25 Onda će se odgovoriti, jer su prekršili zavjet Gospodina, Boga svojih otaca koji je on napravio s njima kad ih izveo iz egiptске zemlje,

26 i otišli su služiti drugim bogovima i klanjati im se, bogovima koji su im bili nepoznati i koje im on nije bio odredio.

27 Zato se raspalila srdžba Gospodinova na tu zemlju tako da pusti na nju sva prokletstva koja su zapisana u ovoj knjizi.

28 Zato ih je Gospodin u srdžbi i jarosti i u silnom ogorčenju odstranio iz njihove zemlje i izbacio ih u drugu zemlju, kako je danas.

29 Tajne su stvari u Gospodina, našega Boga. Objavljene stvari za nas su i djecu našu do vijeka, da izvršujemo sve zapovijedi ovoga zakona.

Život i smrt

30 Kad sve to, blagoslov i prokletstvo, što sam iznio pred vas, dođe na vas, onda uzmite to sebi k srcu među svim narodima u koje vas je prognao Gospodin, vaš Bog!

2 Obratite se sa svojom djecom iz svega srca i iz sve duše Gospodinu, svojem Bogu, i poslušajte ga u svemu što vam danas zapovjedam.

3 Onda će Gospodin, vaš Bog, promijeniti vašu sudbinu, smilovat će vam se i opet će vas skupiti između svih naroda, među koje vas je razasuo Gospodin, vaš Bog.

4 Kad bi vas prognao i do na kraj neba, Gospodin, vaš Bog, opet će vas skupiti i odande vas uzeti natrag.

5 Gospodin, vaš Bog, dovest će vas u zemlju koju su bili zaposjeli vaši očevi. Opet ćete ju posjedovati; učinit će vas sretnijim i brojnijim nego što su bili vaši očevi.

6 Gospodin, vaš Bog, obrezat će onda srce vama i vašim potomcima da ljubite Gospodina, svojega Boga, iz svega srca i iz sve duše, da biste mogli živjeti.

7 Sva ona prokletstva srušit će onda Gospodin, vaš Bog, na vaše neprijatelje i protivnike koji su vas progonili.

8 Onda ćete opet slušati Gospodina i izvršavati sve njegove zapovijedi, koje vam danas dajem.

9 Gospodin, vaš Bog, dat će vam izobilje dobara u svemu što poduzmete u blagoslovu djece, u plodu stoke i u prihodima zemlje, jer će se Gospodin, kako se radovao vašim očevima, na vaše spasenje, opet radovati vama zbog toga.

10 Kad slušate Gospodina, svojega Boga, izvršujete njegove zapovijedi i zakone koji su zapisani u ovoj knjizi zakona, i zbog toga što se iz svega srca i iz sve duše opet vraćate Gospodinu, svojem Bogu.

11 Zakon, koji vam danas dajem, nije za vas pretežak i nije nedostižan.

12 Nije na nebu da bi morao reći: 'Tko će nam se popeti na nebo da nam ga donese i objavi da bi ga mogli izvršavati?'

13 I nije preko mora, da bi mogao reći: 'Tko će nam otići preko mora da nam ga donese i objavi, da bi ga mogli izvršavati?'

14 Ne, zakon vam je posve blizu. U vaša usta i u vaše srce stavljen je tako da bi ga mogli izvršavati.

15 Gle, danas stavljam pred vas život i sreću, smrt i nesreću.

16 Sto vam zapovjedam danas jest: da ljubite Gospodina, svojega Boga, da idete njegovim putovima i da držite njegove zapovijedi, zakone i pravne propise. Onda ćete ostati na životu i umnožiti se i Gospodin, vaš Bog, blagoslovit će vas u zemlji u koju idete da ju zaposjednete.

17 Ako li se odvrati vaše srce i ne budete slušali i budete se dali zavesti da se klanjate drugim bogovima i njima služite,

18 onda vas već danas uvjeravam, da ćete propasti. Onda nećete dugo živjeti u zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete.

19 Zazivam danas nebo i zemlju protiv vas za svjedoke: Život i smrt, blagoslov i

Ponovljeni Zakon

162

prokletstvo stavio sam pred tebe. Zato izaberite život da ostanete na životu, vi i vaši potomci.

20 Ljubite Gospodina, svojega Boga, slušajte ga i budite mu vjerno odani, jer o tom ovisi vaš život i dužina vaših dana, koje možete provesti u zemlji za koju se zakleo Gospodin vašim očevima, Abrahamu, Izaku i Jakovu, da će im ju dati."

Jošua. Mojsijev nasljednik

31 Mojsije je otišao i održao ovaj govor svemu Izraelu:

2 Rekao im: "Meni ima sada stotinu i dvadeset godina i ne mogu više odlaziti i dolaziti. A Gospodin mi je rekao: 'Ne smiješ prijeći preko toga Jordana.'

3 Gospodin, vaš Bog, ići će pred vama prijeko. On će rastjerati te narode ispred vas tako da možete stupiti na njihovo mjesto. I Jošua će ići pred vama prijeko, kako je odredio Gospodin.

4 Gospodin će učiniti s njima kako je učinio s kraljevima amorejskim Sihonom i Ogom i sa njihovom zemljom, koje je uništio.

5 Kad ih Gospodin preda u vašu vlast, onda im učinite posve po zapovijedi koju sam vam dao!

6 Budite snažni i hrabri! Ne bojte se i nemojte ih se bojati, jer Gospodin, vaš Bog, ide sam s vama. On vas neće ostaviti ni napustiti."

7 Onda je Mojsije dozvao Jošuu i rekao mu u nazočnosti svega Izraela: "Budi snažan i hrabar, jer ćeš ti ući s ovim narodom u zemlju za koju se zakleo Gospodin njihovim očevima da će im ju dati. Ti ćeš ju razdijeliti među njih u baštinu.

8 Gospodin će sam ići pred tobom. On je s tobom, i on te neće ostaviti ni napustiti; ništa se ne boj i ne straši!"

9 Mojsije je napisao ovaj zakon i predao ga svećenicima, Levijevim sinovima, koji nose škrinju Gospodinova zavjeta, i svima Izraelovim starješinama.

10 Mojsije im je dao ovu zapovijed, govoreći: "Svake sedme godine, u oprošnoj godini, na dan Gozbe Sjenica,

11 kad dođe sav Izrael i stane pred Gospodina, tvogega Boga, na mjesto koje je sebi izabrao, pročitajte glasno ovaj zakon pred svim Izraelom.

12 I skupite narod, ljude, žene i djecu i došljaka koji je kod vas u vašim mjestima, da ga čuju i da se boje Gospodina, vašega Boga, i točno izvršuju sve uredbe ovoga zakona!

13 I djeca njihova, koja ga još nisu upoznala, neka ga čuju i neka se nauče bojati Gospodina, vašega Boga, dok živite u zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete."

14 Nato je Gospodin rekao Mojsiju: "Eto,

tvoji dani približuju se smrti. Dozovi Jošuu i stupite u šator sastanka da mu dadem svoje zapovijedi!" Mojsije i Jošua otišli su i stupili u šator sastanka.

15 Nato je Gospodin govorio u šatoru u stupu od oblaka, a stup od oblaka stajao je na ulazu u šator.

16 Onda je Gospodin rekao Mojsiju: "Eto, ti ćeš sada počinuti k svojim precima. Onda će se ovaj narod podignuti i činit će u svojoj sredini preljub s drugim bogovima zemlje u koju ide. On će me ostaviti i prekršiti će moj zavjet koji sam ugovorio s njim.

17 Taj dan raspalit će se srdžba moja protiv njega. Ostavit ću ih i sakrit ću svoje lice od njih tako da budu uništeni. Stignut će ih mnoga zla i tjeskobe. Onda će reći: 'Ove su me muke stigle samo zato jer moj Bog ne prebiva više u mojoj sredini.'

18 A Ja ću onda sasvim sakriti svoje lice zbog svega toga zla koje su počinili, u taj dan su se obratili drugim bogovima.

19 Napišite sad sebi ovu pjesmu! Neka ju nauče Izraelovi sinovi! Stavi im je u usta, da mi ta pjesma bude kao svjedok protiv Izraelovih sinova.

20 Odvest ću ih u zemlju za koju sam se zakleo njihovim očevima, u kojoj teče mlijeko i med, ali kada budu jeli i nasitili se i ugojili se, onda će se obratiti k drugim bogovima i njima će služiti, a mene će odbaciti i prekršiti će moj zavjet.

21 Kada ih onda stignu mnoga zla i tjeskobe, onda će ta pjesma, koja će nezaboravno dalje živjeti u ustima njihovih potomaka, svjedočiti protiv njih, da sam ja znao njihove misli kojima se danas bave, prije nego sam ih uveo u zemlju koju sam im pod zakletvom obećao."

22 Stoga je Mojsije taj dan napisao tu pjesmu i naučio Izraelove sinove pjesmi.

23 A Jošui, sinu Nunovu, zapovjedio: "Budi snažan i hrabar, jer ćeš ti uvesti Izraelove sinove u zemlju za koju sam im se zakleo: ja ću biti s tobom!"

24 Kad je napisao Mojsije riječi ovoga zakona u knjigu sve do kraja,

25 zapovjedio je Mojsije Levitima koji su nosili škrinju Gospodinova zavjeta, govoreći:

26 "Uzmite ovu knjigu zakona i stavite ju pokraj škrinje Gospodinova zavjeta, svojega Boga, da bude ondje kao svjedok protiv vas.

27 Jer poznajem vašu nepokornost i vaš tvrdi vrat. Eto, dok još živim među vama, nepokorni ste Gospodinu, a koliko još više bit će tako po mojoj smrti.

28 Skupite k meni sve starješine svojih plemena i upravitelje svoje da im glasno izgovorim te riječi i da pozovem nebo i zemlju, kao svjedoke, protiv njih.

Ponovljeni Zakon

29 Jer znam da ćete po smrti mojoj posve naopako raditi i skrenuti s puta koji sam vam pokazao. Zato će vas snaći nesreća u buduće vrijeme, jer ćete činiti što je zlo pred Gospodinom, jer ga potičete na srdžbu djelom svojih ruku."

30 Nato je Mojsije izgovorio svoj Izraelovoj zajednici riječi ove pjesme do kraja:

Pjesma Mojsijeve

32 "Slušajte, nebesa, sad ću govoriti, o zemljo čuj riječi mojih usta!

2 Kao kiša neka se spusti moj nauk, kao rosa neka pada riječ moja, kao sitna kiša na mladu travu, kao krupna kiša na odraslu travu.

3 Glasno ću javljati slavu Gospodinovu: čast dajte našem Bogu!

4 Hridina je, savršeno je njegovo djelo. Svi su njegovi putovi pravica, Bog je vjeran, bez krivnje, pravedan i istinit.

5 Ali su grdno sagriješili protiv njega nevaljali njegovi sinovi: rod zao i opak.

6 Tako li vraćate Gospodinu, narode ljudi i bezumni! Nije li on tvoj Otac, koji te otkupio, tvoj Stvoritelj, koji te napravio i utvrdio?

7 Spomeni se nekadašnjih dana; pomisli na godine kroz sve vaše naraštaje! Pitaj svojega oca; on će ti reći, svoje starce; oni će ti pripovijediti.

8 Kada je Svevišnji dijelio narodima posjede, kada je dijelio čovječje sinove, onda je postavio granice narodima po broju Izraelovih sinova.

9 Jer je dio Gospodinov njegov narod, Jakov je njemu odmjeren baština.

10 Nađe ga u zemlji pustari, u pustinji, gdje bući samoća. Ogradio ga, štutio, čuvao ga kao zenicu svojega oka.

11 Kao što se orao, koji stražari nad svojim gnijezdom, uzdiže iznad svojih ptica, rasprostire krila, uzima ih i nosi svojim jakim krilima.

12 Tako ga je vodio Gospodin jedini, i nije bilo s njim stranoga boga.

13 Vodio ga je na visine zemlje, i jeo je poljske plodove. Davao mu je da siše med iz kamena, ulje iz tvrda kremenca.

14 Maslo krava, mlijeko ovaca, pretilinu janjaca i ovnova, od bašanskih volova i jaraca, i srce od najslade pšenice, i pio krv od grožđa i vino s iskrama.

15 Ali se Ješurun ugojio, pa se počeo ritati; utovio se, udebljao i zasadio, pa odbacio Boga, koji ga je stvorio, i prezreo Hrid svojega spasenja.

16 I razdražili su ga drugim bogovima, odurnostima su ga razgnjevili.

17 Prinosili su žrtve zlim duhovima, koji nisu bogovi, bogovima koje nisu znali, posve novima koji su tek nastali, koje nisu častili vaši očevi.

18 A na Hrid, koja ti život daje, nisi više mislio, zaboravio si Boga koji te u svijet stavio.

19 Kad je to vidio Gospodin, odbacio ih, pun gnjeva zbog takvih sinova i kćeri.

20 Ovo je njegova riječ: "Sakrit ću im svoje lice i vidjet ću kakav će im biti konac; oni su rod posve pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.

21 Razdražili su me svojim ispraznim idolima, razgnjevili su me svojim vjetrovitim idolima. I ja ću njih razdražiti narodom nepoštenim, razljutit ću ih ludim narodom.

22 Jer se rasplamtio oganj mogega gnjeva, bukti do u dubinu bezdana, ždere zemlju i plod njezin, pali temelje brdima.

23 Zgrnut ću na njih zla, strijele svoje pobacat ću na njih.

24 Glad će ih satirati, groznica i ljuta kuga proždirati, i poslat ću na njih zube zvjeradi i otrov zmija što plaze u prahu.

25 Onda će ih ubijati mač izvana, a po kućama strah, i momka i djevojku, dijete nejako i sijeda čovjeka.

26 Rekao bih: Posve ću ih razbiti, spomen ću im uništiti među ljudima,

27 da se ne bih bojao ruga neprijateljeva, da se ne bi tlačitelji njihovi ponijeli i rekli: 'Ruka je naša nadvladala, nije Gospodin učinio sve ovo.'

28 Jer su narod bez razboritosti, nema u njih razuma.

29 Kad bi bili mudri, razumjeli bi ovo i mislili bi na svoj svršetak.

30 Kako bi jedan mogao goniti tisuću, a dvojica natjerati u bijeg deset tisuća, da ih nije prodala Hrid njihova i da ih nije predao Gospodin.

31 Jer hrid njihova nije kao naša Hrid; neprijatelji naši tomu su svjedoci.

32 Jer je njihov trs od čokota sodomskoga, od gomorskih poljana. Grožde je njihovo grožde puno otrova, njihove su jagode gorke kao žuč,

33 Njihovo je vino zmajeva slina, grozan otrov zmije otrovnice.

34 Nije li to kod mene pohranjeno, zapečaćeno u mojoj riznici?

35 Moja je osveta i plaća u vrijeme kad im popuzne noga, jer je blizu dan njihove propasti, ide brzo ono što će ih snaći.

36 Onda će Gospodin pribaviti pravicu svojem narodu i pokazat će smilovanje svojim slugama, jer vidi da je snaga usahnula, da više nema slobodnjaka i robova.

37 I pitat će: 'Gdje su im sad njihovi bogovi, gdje je njihova hrid, kojoj su se utjecali?'

38 Oni koji su jeli loj njihovih žrtava, oni koji su pili vino njihovih naljeva: neka sad ustanu, neka vam pomognu, neka vam budu zaklon!

Ponovljeni Zakon

164

39 Ipak vidite da sam ja, i samo ja, i da nema Boga osim mene! Ja sam koji ubija i opet oživljava; ja sam koji rane zadaje i opet iscjeljuje. Ima li tko da bi se mogao oteti mojoj ruci?

40 Jer podižem k nebu svoju ruku i zaklinjem se: Tako da sam doista živ dovijeka:

41 kad naoštrim svoj sjajni mač i u svoju ruku uzmem suđenje, učinit ću osvetu na svojim tlačiteljima, vratit ću onima koji me mrže.

42 Napojit ću krvlju svoje strijele, moj mač žderat će meso, krv ubijenih i zarobljenih, dugokosu glavu neprijatelja.

43 Slavite, vi narodi, njegov narod, jer osvećuje krv svojih sluga, osvećuje se svojim tlačiteljima, čini okajanje za zemlju, svoj narod!"

44 Tako je Mojsije došao s Jošuuom, sinom Nunovim i glasno izgovorio u uši narodu sve riječi ove pjesme.

45 Kad je Mojsije do kraja izgovorio sve ove riječi svemu Izraelu,

46 rekao im: "Privijte k srcu sve riječi koje danas svjedočim među vama! Stavite ih na srce svojoj djeci da izvršuju točno sve zapovijedi ovoga zakona.

47 Jer to nisu za vas prazne riječi, nego vaš život! Izvršavanjem ovih zapovijedi dugo ćete prebivati u zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete."

48 Isti dan opet je rekao Gospodin Mojsiju, govoreći:

49 "Uzadi na gorje Abarim, na goru Nebo, koja je u moapskoj zemlji prema Jerihonu, i pogledaj zemlju Kanaan, koju dajem Izraelovim sinovima u posjed!"

50 Onda umri na gori na koju uzadeš, i pridruži se svojim precima, kao što je umro tvoj brat Aron na gori Horu i pridružio se svojim precima.

51 Vi ste učinili krivo protiv mene među Izraelovim sinovima kod vode Meribe u Kadešu, u Pustinji Zin, i jer me među Izraelovim sinovima niste htjeli pokazati kao svetoga.

52 Zato ćeš samo pred sobom vidjeti tu zemlju. Nećeš ući u zemlju koju dajem Izraelovim sinovima."

Mojsijev posljednji blagoslov

33 Ovo je blagoslov koji je pred svoju smrt podijelio Izraelovim sinovima Mojsije, Božji čovjek.

2 On je rekao: "Sa Sinaja došao je Gospodin, u svjetlu se ukazao sa Seira narodu, zasjao s gore Paran, došao usred deset tisuća svetih anđela, iz desnice njegove razbuktio se plamen.

3 Još on ljubi svoj narod. Svi njegovi pobožni u njegovoj su ruci. Okupili se uz tvoje noge, primili su tvoje zapovijedi.

4 Zakon što nam ga zapovjedio Mojsije.

5 Onda je postao dio baštine tvoje zajednica Jakovljeva, i on je postao kralj u Ješurunu kad su se skupljali narodni glavari i okupljala se plemena Izraelova.

6 Pa neka živi Ruben, neka ne izumre nikada, ali njegovih ljudi neka bude malo!"

7 A ovo je rekao za Judu: "Gospodine, čuj molitvu Judinu, dovedi ga k njegovu narodu! Njegove su se ruke borile za njega. Budi mu obrana protiv njegovih tlačitelja!"

8 O Leviju je rekao: "Tvoj Tumim i tvoj Urim u čovjeka su koji se posvetio tebi. Njega si iskušao kod Mase, s njim se prepirao kod vode Meribe,

9 s njim koji je rekao o svojem ocu i majci: Ne poznajem onoga, koji nije gledao na svoju braću i nije više znao za svoje sinove. Oni su izvršavali zapovijed tvoju, držali se tvog zavjeta.

10 Tvoje zakone uče oni Jakova, tvoje pravne propise Izraela. Prinose ti miromirisni kád, žrtve paljenice na tvom žrtveniku.

11 Blagoslovi, Gospodine, njegovu snagu! Neka ti mio bude rad njegovih ruku! Slomi leđa njegovim neprijateljima i onima koji njega mrže, da više nikada ne ustanu!"

12 O Benjaminu je rekao: "Ljubimac je Gospodinov, skriven kod njega boravi. On ga štiti uvijek. Smije boraviti među plećima njegovim."

13 O Josipu je rekao: "Zemlja njegova neka je blagoslovljena od Gospodina rosom blagom neba i mora što počiva u dubini.

14 Blagom koje izmami sunce, blagom što dolazi od mjeseca,

15 blagom prastarih gora, blagom vječnih brežuljaka,

16 blagom zemlje i obilja njezina! Milost onoga koji stoji u grmu, neka dode na glavu Josipovu, na tjeme izabranika između njegove braće!

17 Kao prvenac vol sja on u jakosti; njegovi rogovi, rogovi su bivola; njima nabada narode sve do na kraj zemlje. To su deset tisuća Efraimova, to su tisuće Manasehove."

18 O Zebulun je rekao: "Veseli se, Zebulune, svojim vožnjama, ti Isakare, svojim šatorima!"

19 Narode će zvati na goru, ondje će prinositi pobjedne žrtve; uživat će bogatstvo mora i skriveno blago obale."

20 O Gadu je rekao: "Hvala onomu koji je dao Gadu širok prostor. Kao lav leži on tu i trga rame i tjeme.

21 Izabrao sebi prvinu, jer ondje leži pripravljen dio vodi. S narodnim glavarima hita on ovamo, izvršuje pravedni sud Gospodinov, njegove pravne propise u zavjetu s Izraelom."

Ponovljeni Zakon

22 O Danu je rekao: "Dan je lavić koji iskače iz Bašana."

23 O Naftaliju je rekao: "Naftali je nasićen srećom, pun je blagoslova Gospodinova, posjeduje more i južne krajeve."

24 O Ašeru je rekao: "Više od drugih sinova Ašer je blagoslovljen, ima prednost pred svojom braćom; svoju nogu zamače u ulje."

25 Zasuni su tvoji od željeza i mjedi; tvoja snaga neka traje s danima tvojim!"

26 "Nitko nije kao Bog Ješurunov: po nebesima se vozi tebi u pomoć, na oblacima pun je veličanstva."

27 Gore pomaže vječni Bog, dolje vječne ruke; on goni neprijatelja pred tobom, zapovjeda: "Uništi!"

28 Prebiva Izrael na sigurnom, odvojen je izvor Jakovljevi, u zemlji je puno žita i vina, i s njegovih nebesa pada rosa."

29 Sretan si ti, Izraele! Tko je kao ti, ti narod pobjeditelj u Gospodinu. On je štit tvoje spasenja, mač tvoje pobjede. Tvoji neprijatelji moraju se prignuti pred tobom, po njihovim uzvisinama ti stupaš pobjedonosan."

Smrt Mojsijeve

34 Mojsije je uzašao iz Moapskih planina na Nebo, na vrh Pisge, koji je nasuprot Jerihonu. Gospodin mu pokazao svu zemlju Gilead do Dana,

2 sav Naftali i pokrajinu Efraimovu i Manasehovu, svu pokrajinu Judinu do Zapadnoga mora,

3 Negeb i nizinu jordansku, ravnicu Palmove grada Jerihona do Zoara.

4 Onda mu rekao Gospodin: "Ovo je zemlja za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu: 'Tvojim potomcima dat ću je.' Dao sam ti da je vidiš svojim očima, ali u nju nećeš ući!"

5 I umro je Mojsije, sluga Gospodinov, ondje u moapskoj zemlji, po zapovijedi Gospodinovoj.

6 On ga pokopao u dolini, u moapskoj zemlji, prema Bet-Peoru. Nitko ne zna za njegov grob do današnjega dana.

7 Bilo je Mojsiju stotinu i dvadeset godina kad je umro. Njegovo oko nije još bilo oslabilo, i njegova životna snaga nije bila slomljena.

8 Izraelovi sinovi oplakivali su Mojsija trideset dana na Moapskim poljanama; potom su prošli plaćni dani žalosti za Mojsijem.

9 Jošua, sin Nunov, bio je napunjen duhom mudrosti, jer je Mojsije bio položio na njega svoje ruke. Izraelovi sinovi slušali su ga i činili ono što je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

10 Otada nije ustao više prorok u Izraelu kao Mojsije, kojega bi Gospodin poznavao licem u lice.

11 Sa svim znacima i čudesima što mu ih je, kao svojem poslaniku, dao da čini u Egiptu na faraonu, na svim njegovim slugama i na cijeloj njegovoj zemlji.

12 I sa svim dokazima silne moći i svim velikim, strahovitim djelima, koja je učinio Mojsije pred očima svega Izraela.

Jošua

KNJIGA JOŠUINA

Pred prijelazom preko Jordana

1 Poslije smrti Mojsija, sluga Gospodinova, govorio je ondje Gospodin Jošui, sinu Nunovu, sluzi Mojsijevu, govoreći:

2 "Moj sluga Mojsije je mrtav; zato sad ustani, pođi ondje preko Jordana, ti i sav taj narod, u zemlju koju dajem njima, Izraelovim sinovima."

3 Svako mjesto na koje stupi vaša noga, dajem vam, kako sam obećao Mojsiju."

4 Od pustinje i ondje od Lebanona do velike rijeke Eufrata, sva zemlja Hitejaca, do Velikoga mora na zapadu, bit će vaše područje."

5 Nitko se neće moći održati pred tobom sve dane tvoga života. Kako sam bio s Mojsijem, tako ću biti i s tobom. Neću te ostaviti ni napustiti."

6 Budi jak i pun hrabrosti, jer ti ćeš tomu narodu dati u baštinu zemlju za koju

sam se zakleo njihovim očevima da ću im ju dati."

7 Samo budi snažan i vrlo hrabar, da brižno držiš sve po zakonu koji ti je zapovjedio moj sluga Mojsije. Ne odstupaj od njega ni nadesno ni nalijevo da bi mogao uspjeti u svemu što poduzmeš."

8 Imaj uvijek ovu knjigu zakona u svojim ustima i razmišljaj o njoj dan i noć, da brižno držiš sve što je u njoj napisano, jer onda ćeš imati sreću i uspjeh u svim svojim pothvatima."

9 Nisam li ti zapovjedio? Budi jak i hrabar, ne boj se i ne strahuj, jer Gospodin, tvoj Bog, s tobom je u svemu gdje god ideš."

10 Onda je Jošua zapovjedio upraviteljima naroda, govoreći:

11 "Prođite kroz tabor i dajte narodu ovu zapovijed: 'Spremite sebi brašnjenice, jer za tri dana poći ćete ondje preko Jor-

Jošua

166

dana i počet ćete osvajati zemlju koju vam Gospodin, vaš Bog, daje u baštinu."

12 A Rubenovcima, Gadovcima i polovici plemena Manasehova rekao je Jošua:

13 "Sjećajte se zapovijedi što vam je dao Mojsije, sluga Gospodinov, kad je rekao: 'Gospodin, vaš Bog, dovest će vas k cilju i dati vam tu zemlju.'

14 Vaše žene, vaša djeca i vaša stada neka ostanu u zemlji koju vam je odredio Mojsije na istočnoj strani Jordana. A vi, i to svi za rat sposobni ljudi, morate naoružani prijeći na čelu svoje braće i pomoći im,

15 dok vas i vašu braću Gospodin ne dovede do mjesta da se odmorite, i ne uzmu i oni u posjed zemlju koju im daje Gospodin, vaš Bog. Onda ćete se vi vratiti u svoju vlastitu zemlju, koju vam je odredio Mojsije, sluga Gospodinov, u istočnoj jordanskoj pokrajini, pa ćete je posjedovati."

16 Onda su oni odgovorili Jošui: "Sve što nam zapovjediš, činit ćemo, i kamo nas god pošalješ, ići ćemo."

17 Upravo onako kako smo slušali Mojsija, slušat ćemo i tebe. Samo neka Gospodin, tvoj Bog, bude s tobom kao što je bio s Mojsijem!

18 Svaki, koji se protivi tvojim zapovijedima i ne sluša tvoje zapovijedi, koje nam daješ, neka se kazni smrću! Samo budi jak i hrabar!"

Jošua šalje uhode, koje u Rahabe nalaze zaklon

2 Nato je poslao Jošua, sin Nunov, potajno iz Šitima dva čovjeka kao uhode s nalogom: "Idite, izvidite zemlju, osobito Jerihon!" Oni su otišli i došli su u kuću jedne bludnice koja se zvala Rahaba, da ondje prenoće.

2 I kad se javilo kralju u Jerihonu: "Pripazi, noćas su došli ovamo neki ljudi između Izraelovih sinova uhoditi zemlju."

3 Poslao je kralj u Jerihonu k Rahabi i poručio: "Izvedi van ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli uhoditi svu zemlju!"

4 Ali žena je uzela oba čovjeka i sakrila ih, pa onda rekla: "Istina, ljudi su došli k meni, ali ja nisam znala odakle su bili."

5 Kad su se gradska vrata u mrak zatvarala, ljudi su otišli, i ja ne znam kamo su otišli. Idite brzo za njima, jer ih još možete stići."

6 A ona ih je bila izvela na krov i sakrila pod lanene stabljike koje je bila razastrla na krovu.

7 I ljudi su pohitjeli za njima, prema Jordanu, do brodova, i vrata se gradska zatvorila kad su ljudi, koji su išli za njima, bili vani.

8 Još prije nego su oni zaspali, uzašla je ona k njima na krov

9 i rekla ljudima: "Znam da vam je Gospodin dao zemlju, i da nas je spopao strah pred vama, i da svi stanovnici zemlje dršću pred vama."

10 Jer smo čuli da je Gospodin osušio vodu Crvenoga mora pred vama kad ste izlazili iz Egipta, i što ste učinili od dva amorejska kralja koji su s onu stranu Jordana, od Sihona i Oga, koje ste pobili.

11 Kad smo to čuli, klonula su naša srca, i nitko više nema srčanosti pred vama, jer Gospodin, vaš Bog, Bog je gore na nebu i dolje na zemlji.

12 A sada mi se zakunite Gospodinom; jer kako sam ja vama učinila dobro, tako i vi učinite dobro kući mogega oca i dajte mi siguran znak:

13 da ćete ostaviti na životu mogega oca, moju majku, moju braću i moje sestre i sve njihove i da ćete nas izbaviti od smrti."

14 Ljudi su joj obećali: "Mi jamčimo za vas svojim životom ako ne izdate našu stvar, i kad nam Gospodin dade zemlju, učinit ćemo ti ljubav i vjernost."

15 Onda ih ona spustila kroz prozor na užetu, jer je kuća njezina bila prizidana uz gradski zid, ona je stanovala na gradskom zidu.

16 Ona im je još rekla: "Idite u goru da ne naide na vas potjera, i ondje se krijte tri dana, dok se ne vrati potjera; onda možete ići svojim putem."

17 A ljudi su joj rekli: "Mi ćemo ovako ispuniti tu zakletvu kojom si nas zaklela."

18 kad dodemo u zemlju, priveži ovu crvenu vrpcu na prozor kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe, u kući, svoje ga oca, svoju majku i svoju braću i svu svoju rodbinu.

19 Tko onda izide na cestu kroz vrata tvoje kuće, sam je odgovoran za svoj život, a mi nismo krivi, ali tko bude s tobom u kući, za njegov život mi smo odgovorni ako ga se tko rukom dotakne.

20 Ali ako ti izdaš našu stvar, onda smo slobodni od zakletve kojom si nas zaklela."

21 A ona je odgovorila: "Kako ste rekli, tako neka bude!" Onda ih je pustila van, oni su otišli, a ona je na prozor privezala crvenu vrpcu.

22 Onda se oni zaputiti i stigli u goru, gdje su ostali tri dana dok se nije vratila potjera. Tražila ih je potjera po svim putovima, ali ih nije našla.

23 Tako se zaputiti kući ona dva čovjeka, sišli su s gore, prošli su prijeko i došli k Jošui, sinu Nunovu i pripovjedili mu sve što im se dogodilo.

24 Oni su rekli Jošui: "Gospodin je svu zemlju dao u naše ruke, jer su svim stanovnicima klonula srca i boje nas se."

Jošua

3 Tada je Jošua ustao rano ujutro, i krenuli su iz Sitima i došli su na Jordan, on i svi Izraelovi sinovi. Noćili su ondje prije nego su krenuli prijeko.

2 I bilo je tako da su poslije tri dana prošli časnici kroz tabor,

3 i dali su narodu zapovijed, govoreći: "Kad vidite škrinju zavjeta Gospodina, svojega Boga, i svećenike od Levijeva plemena, koji ga nose, dignite se i vi sa svojega mjesta i pođite za njom!"

4 Ali neka bude razmak od dvije tisuće lakata između vas i nje. Ne smijete joj se približiti, da znadete put kojim vam treba ići, jer još niste nikada išli tim putem."

5 I Jošua je zapovjedio narodu: "Posvetite se, jer će sutra Gospodin učiniti čudesu među vama."

6 Tada je Jošua rekao svećenicima, govoreći: "Dignite Zavjetnu škrinju i idite prijeko pred narodom!" Tako su oni digli Zavjetnu škrinju i pošli pred narodom.

7 A Gospodin je rekao Jošui: "Danas ću početi da te činim velikim u očima svega Izraela, neka znade da ću biti s tobom kako sam bio s Mojsijem."

8 Ti sad zapovjedi svećenicima, koji nose Zavjetnu škrinju, govoreći im: "Kad dođete na kraj vode na Jordanu, stanite mirni u Jordanu!"

9 Tako je Jošua rekao Izraelovim sinovima: "Pristupite ovamo i čujte riječ Gospodina, svojega Boga!"

10 Dalje je rekao Jošua: "Po ovom ćete spoznati da je živi Bog u našoj sredini i da će odagnati ispred vas Kanaance, Hitejce, Hivce, Perizejce, Girgasejce, Amorejce i Jebusejce."

11 Evo, škrinja zavjeta Gospodina sve zemlje poći će pred vama preko Jordana.

12 Zato sad izaberite dvanaest ljudi iz Izraelovih plemena, iz svakoga plemena po jednoga!

13 Cim svećenici koji nose škrinju Boga, Gospodina sve zemlje, stave svoje stope u vodu Jordana, iščeznut će voda Jordana. A voda što pritječe odozgor, zaustavit će se kao nasip."

14 I bilo je, kad se podigao narod iz svojega tabora da prijede preko Jordana, sa svećenicima koji su nosili Zavjetnu škrinju pred narodom.

15 I kad su nositelji škrinje došli na Jordan i svećenici koji su nosili škrinju zagazili u vodu na kraju (jer se Jordan bio prelio preko svih svojih obala, za cijelo vrijeme žetve),

16 onda se zaustavila voda što je pritjecala odozgor i digla se gore kao nasip, u velikoj udaljenosti od grada Adama, koji leži kod Sartana. A voda što je tekla k moru pustinje, Slanomu moru, oteče sa-

svim i tako je narod prelazio ondje prema Jerihonu.

17 A svećenici koji su nosili Zavjetnu škrinju stajali su na suhom usred Jordana, a sav Izrael je prelazio po tvrdom tlu, sve dok sav narod nije potpuno prešao preko Jordana.

Kamenovi za spomen na prijelaz preko Jordana

4 I dogodilo se, kad je sav narod potpuno prešao preko Jordana, Gospodin je rekao Jošui, govoreći:

2 "Izaberite sebi između naroda dvanaest ljudi, od svakoga plemena po jednoga čovjeka."

3 i zapovjedite ovako: "Uzmite odande, iz sredine Jordana, s mjesta gdje su stajale noge svećenika dvanaest kamenova, ponosite ih sobom i stavite ih u taborište gdje ćete noćas prenoćiti!"

4 Onda je pozvao Jošua dvanaest ljudi koje je odredio između Izraelovih sinova, iz svakoga plemena po jednoga čovjeka,

5 i Jošua im rekao: "Predite ondje pred škrinjom Gospodina, svojega Boga, u sredinu Jordana, i uzmite svaki sebi po jedan kamen na rame, prema broju Izraelovih plemena,

6 da to bude za spomen među vama. Ako vas vaša djeca u budućnosti upitaju govoreći: 'Sto vam znače ovi kamenovi?'

7 Onda ćete im odgovoriti da je voda Jordana prestala teći pred škrinjom Gospodinova zavjeta, kad je prelazila preko Jordana, voda Jordana je prestala teći. A ovi kamenovi neka budu Izraelovim sinovima vječni spomen."

8 Izraelovi sinovi su učinili tako upravo kako im je zapovjedio Jošua. Uzeli su dvanaest kamenova iz sredine Jordana, kako je Gospodin rekao Jošui, prema broju Izraelovih plemena, donijeli su ih sobom u taborište i ondje ih stavili.

9 A dvanaest drugih kamenova postavio je Jošua usred Jordana, na mjesto gdje su bile stajale noge svećenika koji su nosili Zavjetnu škrinju. Oni se još nalaze ondje do današnjega dana.

10 A svećenici, koji su nosili škrinju, bili su ostali stojeći usred Jordana, dok se nije svršilo sve što je Gospodin zapovjedio Jošui da objavi narodu što je Mojsije zapovjedio Jošui; a narod je brzo prešao prijeko.

11 Tada se dogodilo da kad je sav narod bio potpuno prešao prijeko, prešla je i Gospodinova škrinja i svećenici pred očima svega naroda.

12 Rubenovci i Gadovci i polovica plemena Manasehova prošli su prijeko naoružani na čelu Izraelovih sinova, kako im je zapovjedio Mojsije.

13 Oko četrdeset tisuća naoružanih ljudi pošli su pred Gospodinom u boj na

Jošua

168

poljanu kod Jerihona.

14 Taj dan Gospodin je uzvisio Jošuu pred očima svega Izraela, tako da su imali strahopoštovanje pred njim za sve dane njegova života, kao što su bili imali strahopoštovanje pred Mojsijem.

15 Onda je rekao Gospodin Jošui, govoreći:

16 "Zapovijedi svećenicima, koji nose škrinju zavjeta, neka izadu iz Jordana!"

17 I zapovjedio je Jošua svećenicima: "Izadite iz Jordana!"

18 I dogodilo se, kad su izašli svećenici koji su nosili škrinju Gospodinova zavjeta iz sredine Jordana. Jedva su dotaknule stope svećenika suhu zemlju, vratila se voda Jordana opet na svoje mjesto i prešla kao prije posvuda preko obala.

19 Narod je izašao iz Jordana deseti dan prvoga mjeseca i utaborio se u Gilgalu na istočnoj granici Jerihona.

20 A onih dvanaest kamenova što su ih bili uzeli sobom iz Jordana, postavio je Jošua u Gilgalu.

21 Tada je rekao Izraelovim sinovima, govoreći: "Kad vaša djeca poslije upitaju svoje očeve: 'Što znače ovi kamenovi?'"

22 Onda poučite svoju djecu, govoreći: 'Izrael je ovdje prešao po suhom preko Jordana.'

23 jer Gospodin, vaš Bog, osušio je vodu Jordana zbog vas dok niste prošli, kako je učinio Gospodin, vaš Bog, s Crvenim morem, koje je osušio ispred nas dok nismo prošli.

24 da bi svi narodi zemlje mogli spoznati da je ruka Gospodinova jaka, i vi se imate uvijek bojati Gospodina, svojega Boga."

Prva Pasha u Kanaanu

5 Tako je bilo, kad su svi kraljevi Amorejaca, koji su s onu stranu Jordana na zapadu i svi kraljevi Kanaanaca na moru, čuli da je Gospodin osušio vodu Jordana ispred Izraelovih sinova, dok nisu prošli, klonulo im posve srce i izgubili su svu srčanost pred Izraelovim sinovima.

2 U ono vrijeme rekao je Gospodin Jošui: "Napravi kamene noževe i obreži po drugi put Izraelove sinove!"

3 I napravio je sebi Jošua kamene noževe i obrezao Izraelove sinove kod brežuljka prednjih kožica.

4 A uzrok zašto ih obrezao Jošua, bio je ovaj: svi ljudi koji su bili izašli iz Egipta, muškarci i svi ratnici, bili su iza svojega izlaska iz Egipta pomrli na putu u pustinji.

5 Jer svi ljudi koji su izašli bili su obrezani, ali svi ljudi koji su se rodili putujući kroz pustinju, po izlasku iz Egipta, nisu

bili obrezani.

6 Jer četrdeset godina išli su Izraelovi sinovi po pustinji dok nisu pomrli svi ratnici koji su izašli iz Egipta, jer nisu poslušali zapovijedi Gospodinovih, kojima se zakleo Gospodin da im neće dati vidjeti zemlju koju je nama htio dati, kako je Gospodin pod zakletvom obećao njihovim očevima, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

7 Tako je Jošua obrezao njihove sinove, koje je postavio na njihovo mjesto, jer su bili još neobrezani, pošto na putu nisu bili obrezani.

8 Kad je sav narod bio obrezan, ostali su ondje, gdje su bili u taboru, sve dok nisu ozdravili.

9 Onda je rekao Gospodin Jošui: "Danas sam skinuo s vas sramotu egipatsku." Zato se zove to mjesto Gilgal do današnjega dana.

10 Tako su Izraelovi sinovi taborili u Gilgalu, svetkovali su Pashu četrnaesti dan toga mjeseca uvečer na poljani kod Jerihona.

11 I jeli su na dan po Pashi od plodova zemlje, beskvasan kruh i prženo žito, upravo na taj dan.

12 A idućega dana prestala je mana, jer sad su mogli jesti od plodova zemlje. Kako Izraelovi sinovi nisu više imali mane, hranili su se u onoj godini plodovima kanaanske zemlje.

13 I dogodilo se kad se Jošua našao jedanput pred Jerihonom, podigao je oči i pogledao, a to stoji prema njemu čovjek s golim mačem u svojoj ruci. Jošua je pristupio k njemu i upitao ga: "Jesi li ti s nama ili s našim neprijateljima?"

14 On je odgovorio: "Nisam, nego sam zapovjednik vojske Gospodinove, a upravo sam došao." A Jošua je pao na zemlju na svoje lice, poklonio se i upitao ga: "Što ima moj Gospodar reći svojem sluzi?"

15 A zapovjednik vojske Gospodinove rekao je Jošui: "Izuj svoju obuću sa svojih nogu, jer je sveto mjesto na kojemu stojiš." I tako je učinio Jošua.

Osvajanje i razaranje grada Jerihona

6 Jerihon je imao zatvorena vrata i ostao je zatvoren zbog Izraelovih sinova; nitko nije mogao izići van ni ući unutra.

2 Onda je rekao Gospodin Jošui: "Evo, dajem ti u ruke Jerihon, njegova kralja i ratne junake.

3 Vi ćete svi obići oko grada, vi svi ratnici; obidite okolo grada jedanput! Tako činite šest dana!

4 A sedam svećenika neka nosi sedam truba od ovnujskih rogova pred škrinjom! A sedmi dan obidite oko grada sedam puta, i svećenici neka pritom trube

u trube!

5 Onda će se dogoditi, da kad zatrube u ovnujski rog dugim glasom, neka sav narod, čim čujete glas trube, podigne iza glasa veliku viku; onda će se gradski zidovi srušiti na tlo. Narod neka onda uzade, svaki s mjesta gdje stoji ravno naprijed!"

6 Jošua, sin Nunov, pozvao je svećenike i rekao im: "Dignite Zavjetnu škrinju, a sedam svećenika neka nosi sedam truba od ovnujskih rogova pred Gospodinovom škrinjom!"

7 A narodu je rekao: "Idite i koračajte oko grada, i to ratnici neka idu pred Gospodinovom škrinjom!"

8 I kad je Jošua bio to izgovorio narodu, pošlo je sedam svećenika noseći pred Gospodinom sedam truba od ovnujskih rogova zatrubili su u trube, dok je škrinja Gospodinova zavjeta išla za njima.

9 Ratnici su krenuli pred svećenicima koji su trubili u trube, a zaleđe je pošlo za škrinjom, dok su svećenici stalno trubili u trube.

10 Onda je Jošua rekao narodu, govoreći: "Vi ne smijete podići viku i nemojte da vam se čuje glas, i nijedna riječ ne smije izići iz vaših usta dok vam ja ne rekнем: 'Vičite!' Onda podignite viku!"

11 Tako je pustio da Gospodinova škrinja obiđe oko grada jedanput. Onda su otišli u tabor i ostali su preko noći u taboru.

12 Rano ujutro ustao je Jošua, a svećenici su ponijeli Gospodinovu škrinju.

13 Onda su sedam svećenika noseći sedam truba od ovnujskih rogova pred Gospodinom škrinjom išli i stalno trubili u trube. Ratnici su išli pred njima, a zaleđe je pošlo za Gospodinovom škrinjom, dok su svećenici stalno trubili u trube.

14 I drugi dan su obišli jedanput oko grada i vratili se onda natrag u tabor. Tako su učinili šest dana.

15 A dogodilo se sedmi dan da su rano ustali, kad je zora osvanula, i obišli su oko grada isto onako sedam puta. Samo taj dan su obišli oko grada sedam puta.

16 A sedmoga puta bilo je tako da kad su svećenici zatrubili u trube, povikao je Jošua narodu: "Podignite viku, jer Gospodin vam predaje grad!"

17 A grad sa svim što je u njemu neka propadne po Gospodinu i bude uništeno. Samo bludnica Rahaba će ostati na životu sa svima koji su kod nje u kući, jer je sakrila uhode koje smo bili poslali.

18 Ali vi se, u svakom slučaju, čuvajte zakletoga, da ne biste po tome postali prokleti kad bi prisvojili što sebi od zakletoga i time na tabor Izraelov navukli zakletvu i spustili ga u nesreću.

19 A sve srebro i zlato, sve mjedeno i željezno posude neka se posveti Gospodinu i neka dođe u riznicu Gospodinovu!"

20 Tako je narod podigao viku kad su svećenici zatrubili u trube. I dogodilo se da kad je narod začuo glas truba i podigao viku iz svega glasa, da su se srušili zidovi na tlo. Onda je narod uzašao u grad, svaki je išao s mjesta gdje je stajao ravno naprijed, i zauzeli su grad.

21 Onda su oštricom mača uništili sve što se nalazilo u gradu, oboje muževe i žene, mlade i stare, goveda, ovce i magarce.

22 A Jošua je rekao onoj dvojici ljudi, koji su bili uhodili zemlju: "Idite u kuću bludnice i izvedite odande ženu i sve što ima, kao što ste joj se zakleli!"

23 I mladi ljudi, koji su bili uhode, otišli su i izveli Rahabu, njezina oca, njezinu majku, njezinu braću i sve što je imala. Tako su izveli sve njezine rođake i pustili ih izvan tabora Izraelškoga.

24 A grad i sve što je bilo u njemu spalili su ognjem; samo su srebro i zlato, mjedeno i željezno posude stavili u riznicu Gospodinova doma.

25 A bludnicu Rahabu Jošua je ostavio na životu, s njezinim očevim domom i sa svim što je imala. Tako je ostala među Izraelovim sinovima do današnjega dana, jer je bila sakrila glasnike koje je Jošua poslao uhoditi Jerihon.

26 Tada ih je Jošua zakleo, govoreći: "Proklet neka je pred Gospodinom čovjek koji hoće opet sagraditi grad Jerihon! Svojim prvorodencem neka mu postavi temelj i svojim najmlađim sinom neka mu stavi vrata!"

27 Tako je Gospodin bio s Jošui, da se njegovo ime razglasilo po cijeloj zemlji.

Ahabova krada

7 Ali su Izraelovi sinovi počinili prijestup, jer su sebi prisvojili ono što je zakleto, jer je Akan, sin Karmija, sina Zabdiјеva, sina Zerahova, od plemena Judina, uzeo sebi nešto od zakletoga. Zato se raspalila srdžba Gospodinova protiv Izraelovih sinova.

2 Nato je Jošua poslao neke ljude iz Jerihona u Aj kod Bet-Avena, istočno od Betela, i rekao im, govoreći: "Idite gore i uhodite zemlju!" Ljudi su otišli gore i uhodili su Aj.

3 Kad su se vratili k Jošui, rekli su mu: "Ne treba ići gore sav narod, samo dvije tisuće do tri tisuće ljudi neka idu da osvoje Aj. Ne muči onamo sav narod, jer je njih samo malo."

4 Tako je otišlo onamo naroda jedno tri tisuće ljudi, ali su ih ljudi iz Aja natjerali u bijeg.

Jošua

170

5 I ljudi iz Aja poubijali su ih oko trideset i šest ljudi, progonili su ih od gradskih vrata do u Sebarima i potukli ih na obro-nku brijega; zbog toga je klonulo srce na-roda i postalo kao voda.

6 Tada je Jošua razderao svoje haljine, bacio se pred Gospodinovom škrinjom ničice na svoje lice sve do navečer, on s Izraelovim starješinama, i posuli su prah na svoju glavu.

7 Onda se pomolio Jošua: "Ah, Gospodi-ne, Bože moj, zašto si preveo ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas unište? O, da smo radije ostali s onu stranu Jordana.

8 Ah, Gospodine što da kažem kad je Izrael okrene leđa pred svojim neprijate-ljima.

9 Kanaanci i svi stanovnici zemlje to će čuti; oni će nas opkoliti, navaliti na nas i iskorijenit će ime naše sa zemlje. Što ćeš onda učiniti od svojega velikog Imena?"

10 Onda je Gospodin rekao Jošui: "Usta-ni! Što tako ležiš na svojem licu?"

11 Izrael je sagriješio; prestupili su moju zabranu koju sam im dao. Prisvojili su sebi što je zakleto, počinili su krađu, po-sakrivali su i stavili među svoje stvari.

12 Zato ne mogu više Izraelovi sinovi izdržati pred svojom neprijateljima, nego moraju okrenuti leđa pred svojim neprijateljima, jer su time postali osu-đeni na propast. Ja neću više biti među vama, ako ne uništite iz svoje sredine ono što je zakleto.

13 Ustani, posveti narod i objavi: "Posve-tite se za sutra, jer ovako govori Gospo-din, Bog Izraelov: Zakleti predmeti postoje u tvojoj sredini, Izraele! Ti ne možeš izdržati pred svojim neprijateljima dok ne ukloniš iz svoje sredine zakletve predmete.

14 Zato ćete sutra rano pristupiti po svo-jim plemenima. I neka bude da pleme koje označi Gospodin, pristupi po svojim rodovima, i rod koji označi Gospodin neka pristupi po svojim obiteljima, i obitelj koju označi Gospodin, neka pris-tupi iz nje čovjek za čovjekom.

15 Onda neka bude da onaj tko se nađe s predmetom zakletve neka se ognjem spali, on sa svim što posjeduje, jer je pre-stupio zapovijed Gospodinovu, i jer je počinio sramotu u Izraelu!"

16 Tako je Jošua sutradan rano dao da pristupe Izraelovi sinovi po svojim ple-menima, i bilo je označeno pleme Ju-dino.

17 Potom je dao da pristupi rod Judin, i bila je označena obitelj Zerahova. Nato je dao da pristupi obitelj Zerahova čovjek za čovjekom, i bio je označen Zabdi.

18 Potom je dao da pristupi njegovo do-maćinstvo čovjek za čovjekom, i bio je

označen Akan, sin Karmija, sina Zabdi-jeva, sina Zerahova, od plemena Judina.

19 Nato je Jošua rekao Akanu: "Moj sine, daj Gospodinu, Bogu Izraelovu slavu, pokaj mu se i priznaj meni što si učinio i ne krij mi ništa!"

20 Akan je odgovorio Jošui: "Jest, ja sam sagriješio Gospodinu, Bogu Izraelovu, i učinio sam ovo:

21 Kad sam vidio među plijenom lijepu babilonsku haljinu, dvjesto šekela sre-bra i zlatnu šipku, pedeset šekela tešku, ja sam se polakomio i uzeo. To je zako-pano u zemlji usred mojega šatora, sa srebrom odozdol."

22 Jošua je poslao poslanike ondje, i oni su otrčali u šator, i zaista bile su stvari zakopane u šatoru i odozdol srebro.

23 Uzeli su to iz sredine šatora, donijeli Jošui i svim Izraelovim sinovima i stavili pred Gospodina.

24 Onda je Jošua, i sav Izrael, uzeo Akana, sina Zerahova, i srebro, haljinu i zlatnu šipku, njegove sinove, njegove kćeri, njegova goveda, njegove magarce, njegove ovce, njegov šator i sve što je posjedovao, i izveli ih u Dolinu Akor.

25 I Jošua je rekao: "Zašto si nas unes-rećio? Gospodin će tebe danas unes-rećiti." Onda su ga kamenovali svi Izraelovi sinovi i ognjem ih spalili nakon kamenovanja.

26 Podigli su nad njim veliku hrpu ka-menja što je tamo još do danas. Tako se Gospodin povratio od žestine svojega gn-jeva. Zato se zove ono mjesto Dolina Akor, do današnjega dana.

Izraelci osvajaju grad Aj. Obnova zavjeta

8 Tada je Gospodin rekao Jošui: "Ne boj se i nemoj se smesti! Ustani i uzmi sobom sav narod koji je za boj, pa ustani i idi na Aj! Evo, predajem ti u ruke ajskoga kralja s njegovim narodom, nje-govim gradom i njegovom zemljom.

2 Učini s Ajem i kraljem njegovim kako si učinio s Jerihonom i njegovim kraljem! Ipak plijen i stoku smijete uzeti za sebe. Namjesti zasjedu gradu iza tebe!"

3 Tako je ustao Jošua sa svim ljudima za boj da idu na Aj; i izabrao je Jošua tride-set tisuća hrabrih junaka, i poslao ih noću.

4 I zapovjedio im, govoreći: "Pazite, vi se imate namjestiti u zasjedu iza grada. Ne smijete se odviše udaljavati od grada i budite svi spremni!"

5 Onda ću se ja sa svim ljudima koji su kod mene primaknuti gradu, i ako oni onda kao prvi put izađu protiv nas, mi ćemo bježati pred njima.

6 Jer će oni izaći za nama tako daleko dok ih odvojimo od grada, jer oni će mis-liti: 'Bježe pred nama kao prvi put.' A mi

ćemo još dalje bježati pred njima.

7 Onda vi ustanite iz zasjede i zauzmite grad, jer će vam ga Gospodin, vaš Bog, dati u ruke.

8 Kad zauzmete grad, zapalite ga, i učinite po zapovijedi Gospodinovoj! Pazite, to vam je moja zapovijed!"

9 Nato ih je Jošua otpustio, i oni su otišli i smjestili se u zasjedu, i stajali su između Betela i Aja, zapadno od Aja; a Jošua je prenoćio onu noć među ljudima.

10 Onda sutradan rano obišao je Jošua ljude i pošao s Izraelovim starješinama na čelu ratnika protiv Aja.

11 Svi ljudi za boj koji su bili kod njega, počeli se primicati i došli do pred grad. Utaborili se sjeverno od Aja. A ležala je dolina između njih i Aja.

12 Tako je on uzeo oko pet tisuća ljudi i namjestio ih u zasjedu između Betela i Aja, zapadno od grada.

13 A kad su namjestili narod, sva vojska koja je bila gradu sa sjevera, i njihovo zaleđe što je bilo sa zapada gradu, Jošua je onu noć pošao posred doline.

14 A kad je to vidio Ajski kralj, da su ljudi grada, uranili i pošli protiv Izraela u boj, on i sav njegov narod su izašli na dogovoreno mjesto kod pustinje. A on nije znao da mu je bila namještena zasjeda iza grada.

15 A Jošua i svi Izraelovi sinovi su učinili tako kao da bi bili od njih potučeni, i naguli bježati prema pustinji.

16 Tako je bio sazvan sav narod koji je bio u Aju da ih tjera. I dok su tako tjeroali Jošuu, sve su se više odvajali od grada.

17 Nije ostao nitko u Aju i Betelu da nije pošao u potjeru za Izraelovim sinovima, a grad su stavili otvoren dok su tjeroali Izraelove sinove.

18 Onda je rekao Gospodin Jošui: "Digni koplje što ti je u ruci protiv Aja, jer ti ga dajem u ruke." I Jošua je podigao koplje što mu je bilo u ruci, protiv Aja.

19 Tada se zasjeda brzo podignula sa svojega mjesta i potrčala čim je Jošua bio podigao ruku, i ušla u grad, zauzela ga i odmah zapalila grad.

20 I kad su se Ajani obazreli, vidjeli su kako se dim iz grada diže prema nebu. Nisu imali kamo bježati ni ovamo ni onamo, jer se okrenula protiv progonitelja vojska, koja je bježala prema pustinji.

21 A kad su vidjeli Jošua i sav Izrael da je zasjeda zauzela grad i da se diže dim iz grada, okrenuli se i udarili na Ajane.

22 Onda su drugi iz grada izašli pred njih, tako da su se našli među Izraelovim sinovima, jer jedni su došli s jedne strane, a drugi s druge strane. Potukli su ih tako da ni jedan nije ostao živ niti po-

bjegao.

23 A kralja ajškoga uhvatili su živa i doveli ga Jošui.

24 I dogodilo se, kad su Izraelovi sinovi pobili sve Ajane na slobodnom polju u pustinji kamo su ih bili progonili, i kad su svi pali od mača i svi do posljednjeg čovjeka bili uništeni, da su se okrenuli svi Izraelovi sinovi protiv Aja i pobili ga oštricom mača.

25 I bilo je da je broj svih koji su pali onaj dan, ljudi i žena, iznosio dvanaest tisuća, sve samih Ajana.

26 Jošua nije spustio svoju ruku koju je bio podigao s kopljem dokle nije pobio sve ajške stanovnike.

27 Samo stoku i plijen toga grada uzeli su Izraelovi sinovi sebi, po riječi Gospodinovoj, koju je on bio dao Jošui.

28 Tako je Jošua dao spaliti Aj i učinio ga zauvijek ruševinom, pustinjom do današnjega dana.

29 A kralja ajškoga dao je objesiti na drvo do večeri. A čim je zapalo sunce zapovjedio je Jošua da skinu s drveta njegovo truplo, i da ga onda bace na ulaz u grad, i da podignu nad njim veliku hrpu kamenja, koja je još ondje do današnjega dana.

30 Onda Jošua napravio žrtvenik Gospodinu, Bogu Izraelovu, na gori Ebalu,

31 kako je zapovjedio Mojsije, sluga Gospodinov, Izraelovim sinovima, kako je propisano u knjizi Mojsijeva zakona: žrtvenik od neklesana kamenja, na koje nije bilo došlo željezno oruđe. I prinijeli su na njemu žrtve paljenice Gospodinu i žrtvovali žrtve mirotvorne.

32 I ondje, pred očima Izraelovih sinova, napisao je na kamenju prijepis Mojsijeva zakona koji je on napisao.

33 Tada su, sav Izrael sa svojim starješinama, poglavarima i sucima, stali s obje strane škrinje prema levitskim svećenicima, koji su nosili škrinju Gospodinova zavjeta, došljaci i domaći, jedna polovica na gori Gerizimu, druga polovica na gori Ebalu, kako je nekoć zapovjedio Mojsije, sluga Gospodinov, da blagoslovi Izraelov narod.

34 A poslije on je pročitao sve riječi zakona, blagoslove i prokletstva, sve kako je zapisano u knjizi zakona.

35 Nije bilo nijedne riječi od svega što je zapovjedio Mojsije koje nije pročitao Jošua pred svom Izraelovom zajednicom, i pred ženama, djecom i došljacima koji su živjeli među njima.

Prijevara Gibeonaca

9 A dogodilo se da kad su to čuli svi krajevci koji su prebivali s ove strane Jordana na brdima i u nizinama i na svim obalama Velikoga mora sve do Leba-

Jošua

172

nona: Hitejci, Amorejci, Kanaanci, Perizejci, Hivejci i Jebusejci,

2 skupili se da se složno bore protiv Jošue i Izraelaca.

3 A stanovnici Gibeona kad su čuli kako je Jošua učinio s Jerihonom i Ajem,

4 dali se prijevarom na posao, išli su i pretvarali se kao da su poslanici. Uzeli su stare vreće za svoje magarce i stare, poderane i pokrpane vinske mješine.

5 Obuli su na svoje noge staru pokrpanu obuću i iznošene haljine i ponijeli sobom na put kruh osušen i pljesniv.

6 I otišli su k Jošui, u tabor u Gilgal, i rekli njemu i Izraelovom narodu: "Došli smo iz daleke zemlje, zato sada zaključite s nama ugovor."

7 Onda su Izraelovi ljudi izjavili Hivejcima: "Može biti da prebivate među nama; kako da onda zaključimo ugovor s vama?"

8 Oni su govorili Jošui: "Mi smo tvoje sluge." Kad ih je Jošua upitao: "Tko ste i odakle dolazite?"

9 Odgovorili mu: "Iz zemlje vrlo daleke došle su tvoje sluge zbog slave Gospodina, tvoga Boga, jer smo čuli glas o njemu i sve što je učinio u Egiptu;

10 i sve što je učinio dvojici kraljeva amorejskih s onu stranu Jordana, Sihonu, hešbonskom kralju, i Ogu, bašanskom kralju u Aštarotu.

11 Onda su nam rekle starješine naše i svi stanovnici zemlje: 'Uzmite sebi hrane za put, idite im u susret i recite im: 'Mi smo vaše sluge, zaključite ugovor s nama!'

12 Ovo je naš kruh, bio je još vruć kad smo ga od kuće uzeli sobom za put, u dan kad smo izašli da dođemo k vama. Sad vidite da je osušen i pljesniv.

13 I ovo su vinske mješine koje su bile nove kad ih smo ih napunili. A sad vidite, poderane su. I ovo su naše haljine i naša obuća, zbog dalekog puta sasvim su poderane."

14 Onda su Izraelovi ljudi uzeli nešto od njihove hrane, ali nisu potražili odluke Gospodinove.

15 A Jošua je učinio s njima mir i zaključio s njima ugovor, da će ih ostaviti na životu. I zakleli su im se poglavari zajednice.

16 I dogodilo se nakon tri dana zaključenja ugovora s njima, spoznali su da su iz blizine i da prebivaju u njihovoj blizini.

17 Tada se podigli Izraelovi sinovi i treći dan došli su u njihove gradove. A njihovi gradovi se zvali Gibeon, Kefirah, Beerot i Kirjat-Jearim.

18 A Izraelovi sinovi nisu im učinili ništa na žao, jer su im se poglavari zajednice zakleli Gospodinom, Bogom Izraelovim.

Zato je sva zajednica mrmljala protiv poglavara.

19 Tada su svi poglavari govorili cijeloj zajednici: "Mi smo im se zakleli Gospodinom, Bogom Izraelovim, zato im ne smijemo ništa učiniti.

20 Ovako ćemo postupati s njima: darovat ćemo im život da ne dođe gnjev na nas zbog zakletve kojom smo im se zakleli."

21 I poglavari su im izjavili: "Neka ostanu na životu, ali neka sijeku drva i nose vodu za svu zajednicu kako su im obećali poglavari.

22 Tada ih je Jošua dao dozvati i rekao im: "Zašto ste nas prevarili, govoreći: 'Vrlo daleko prebivamo od vas, kad eto prebivate među nama?'

23 Zato sada da ste prokleti i da ste dovikajete robovi, da siječete drva i nosite vodu za kuću mog Boga!"

24 Oni su odgovorili Jošui i rekli mu: "Zato što je tvojim slugama bilo javljeno da je Gospodin, vaš Bog, zapovjedio svojem sluzi Mojsiju da vam je dao svu zemlju i da iskorijeni sve stanovnike zemlje ispred vas. Stoga smo se jako bojali za svoj život od vas i to smo učinili.

25 A sada smo eto u tvojoj ruci, pa čini s nama kako ti se učini dobro i pravo."

26 Tako je učinio s njima na spomenuti način i sačuvao ih od Izraelovih sinova tako da ih nisu pobili.

27 I toga dana im je odredio Jošua da sijeku drva i nose vodu za zajednicu i za Gospodinov žrtvenik do današnjega dana na mjestu koje bi izabrao Gospodin.

Bitka kod Gibeona

10 Nato se dogodilo, kad je Adoni-Zedek, jeruzalemski kralj, saznao kako je Jošua osvojio Aj i potpuno ga uništio, i kako je učinio s Jerihonom i njegovim kraljem, tako je učinio i s Ajem i njegovim kraljem, i da su stanovnici Gibeona zaključili mir s Izraelom i ostali među njima;

2 da su se vrlo bojali, jer je Gibeon bio velik grad, kao kakav kraljevski grad, i bio je veći od Aja, a svi su njegovi ljudi bili hrabri.

3 Zato je poručio Adoni-Zedek, jeruzalemski kralj, Hohamu, hebronskom kralju, Piramu, jarmutskom kralju, Jafiji, lakiškom kralju, i Debiru, eglonskom kralju:

4 "Dodite k meni i pomozite mi da porazimo Gibeon, jer je napravio mir s Jošui i sa Izraelovim sinovima!"

5 Stoga pet amorejskih kraljeva, jeruzalemski kralj, hebronski kralj, jarmutski kralj, lakiški kralj, eglonski kralj, skupili se i pošli gore sa svim svojim vojskama, i

utaborili se ispred Gibeona i napali ga.

6 A Gibeonci su poslali k Jošui u tabor u Gilgal i poručili: "Ne diži svojih ruku sa svojih sluga! Dodaj brzo k nama, spasi nas i pomoz nam, jer su se ujedinili protiv nas svi amorejski kraljevi koji prebivaju u gorama."

7 Onda se Jošua spustio iz Gilgala, on i s njim sav ratni narod, i svi silni junaci.

8 A Gospodin je rekao Jošui: "Ne boj ih se, jer ih dajem u tvoje ruke. Ni jedan od njih se neće održati pred tobom."

9 Stoga je Jošua udario na njih iznenada, hodali su svu noć od Gilgala.

10 Tako ih je smeo Gospodin pred Izraelom da su ih ovi ljuto pobili kod Gibeona, i tjerali ih putom prema Bet-Horonu i udarali ih sve do Azeke i Makede.

11 I dogodilo se kad su na bijegu pred Izraelom bili niz vrlet bethoronsku, bacao je Gospodin na njih veliku tuču s neba sve do Azeke, tako da su bili potučeni. Više je bilo onih koji su poginuli od kamene tuče nego onih koje je pobio mač Izraelovih sinova.

12 Onda je rekao Jošua Gospodinu, na dan kad je Gospodin predao Amorejce Izraelovim sinovima, i povikao pred Izraelovim sinovima, govoreći: "Stani, sunce, iznad Gibeona i mjesec u Dolini ajalonskoj!"

13 I zaustavilo se sunce i zaustavio se mjesec, dok se nije narod osvetio svojim neprijateljima. Ne stoji li to napisano u knjizi Jašer? Tako je stajalo sunce nasred neba i skoro sav dan nije htjelo zaći.

14 Takva dana nije bilo ni prije ni poslije da je Gospodin poslušao glas čovjeka, jer se Gospodin borio za Izrael.

15 Nato se vratio Jošua sa svim Izraelom u tabor u Gilgal.

16 A onih pet kraljeva su pobjegli i sakrili se u špilji kod Makede.

17 I to je bilo javljeno Jošui, govoreći: "Pet kraljeva je nađeno skrivenih u špilji kod Makede."

18 A Jošua je rekao: "Dovucite veliko kamenje pred ulaz špilje i postavite ljude pred nju da ju čuvaju!"

19 A vi drugi ne stojte, nego progonite svoje neprijatelje i napadajte njihove redove! Ne dajte im da uteknu u svoje gradove, jer vam ih je dao u ruke Gospodin, vaš Bog."

20 Tada se dogodilo, dok ih je Jošua i Izraelovi sinovi, u vrlo velikom boju, pobili do kraja, samo su se neki mogli spasiti i pobjeći u tvrde gradove.

21 I sav se narod vratio u miru k Jošui u tabor u Makedu, a da nitko nije maknuo svojim jezikom protiv Izraelovih sinova.

22 Tada je Jošua rekao: "Otvorite ulaz u špilju i izvedite mi iz špilje onih pet kraljeva!"

23 Učinili su tako i izveli mu iz špilje onih pet kraljeva: jeruzalemskoga kralja, hebronskoga kralja, jarmutskoga kralja, lakiškoga kralja i eglonskoga kralja.

24 A kad su izveli te kraljeve k Jošui, sazvao Jošua sve Izraelove ljude i rekao vodama vojnika koji su bili krenuli s njim: "Pristupite i stavite nogu na šiju tim kraljevima!" Oni su pristupili i stavili im svoju nogu na šiju.

25 Onda im rekao Jošua: "Ne bojte se i ne strašite se! Budite jaki i hrabri jer će tako Gospodin učiniti svim vašim neprijateljima s kojima ćete se boriti."

26 Nato ih je dao Jošua posjeći i poubijati i na pet stabala objesiti. Visjeli su na stablima do večeri.

27 A o zapadu sunčanom zapovjedio je Jošua, te su ih skinuli sa stabla i bacili u špilju, u koju su se bili sakrili, i stavili veliko kamenje na ulaz u špilju, koje je ostalo ondje do današnjega dana.

28 Na taj dan Jošua je osvojio Makedu, udario na grad zajedno s njegovim kraljem, oštricom mača. Potpuno ih je uništio, sve stanovništvo koje je bilo u njemu, i nije pustio nijednoga da pobjegne. S makedskim kraljem učinio je isto onako kako je učinio s jerihonskim kraljem.

29 Onda je Jošua otišao sa svim Izraelom od Makede dalje u Libnu; i oni su vojevali protiv Libne.

30 Gospodin je i nju zajedno s njezinim kraljem predao u ruke Izraela; oni ga udarili, i sav narod koji je bilo u njemu oštricom mača. Nije ostavio ni nijednoga, nego je učinio s njezinim kraljem isto onako kako je učinio s jerihonskim kraljem.

31 Onda je Jošua otišao sa svim Izraelom od Libne dalje u Lakiš, utaborili se pred njim i oni su vojevali protiv njega.

32 I Gospodin predao Lakiš u ruke Izraela. On ga osvojio drugi dan, udario njega i sav narod koji je bio u njemu oštricom mača, isto onako kako je učinio s Libnom.

33 Onda je došao Horam, gezerski kralj, da pomogne Lakišu, a Jošua je udario na njega i njegove ljude dok ni jedan nije ostao živ.

34 Potom je pošao Jošua sa svim Izraelom od Lakiša dalje u Eglon, utaborili se pred njim i vojevali protiv njega.

35 Još isti dan osvojili su ga i udarili ga oštricom mača. Sve koji su bili u njemu uništio onoga dana, isto onako kako je učinio s Lakišom.

36 Onda se podigao Jošua sa svim Izraelom od Eglona u Hebron, i vojevali protiv njega.

37 I osvojili su ga i udarili ga oštricom mača zajedno s njegovim kraljem, sa

Jošua

174

svim njegovim gradovima i sav narod koji je bio u njemu. Nije ostavio ni nijednoga, po svemu kako je učinio s Eglonom, nego ga potpuno uništio i sve koji su bili u njemu.

38 Potom se okrenuo Jošua sa svim Izraelom prema Debiru, i vojevali su protiv njega.

39 Osvojio ga s njegovim kraljem i sa svim njegovim gradovima. Udarili su ih oštricom mača i uništili sav narod koji je bio u njemu. Nije ostavio ni nijednoga. Kako je učinio s Hebronom, tako je učinio i s Debirom i njegovim kraljem, isto onako kako je učinio i s Libnom i njezinim kraljem.

40 Tako je Jošua zauzeo svu zemlju, gore, južni kraj, nizine i brežuljke sa svim njihovim kraljevima. Nije ostavio ni nijednoga, nego je potpuno uništio sve što je disalo, kako je zapovjedio Gospodin, Bog Izraelov.

41 Jošua ih pobio od Kadeš-Barnea do Gaze, nadalje svu zemlju gošensku do Gibeona.

42 Sve one kraljeve i njihovu zemlju uzeo je Jošua u isto vrijeme, jer se za Izrael borio Gospodin, Bog Izraelov.

43 Potom se vratio Jošua sa svim Izraelom u tabor u Gilgal.

Izraelovi sinovi zauzimaju sjevernu Palestinu

11 I dogodilo se, kad je to čuo Jabin, hatorski kralj, poslao je poruku k Jobabu, madonskom kralju, i šimronskom kralju i akšafskom kralju.

2 i kraljevima na sjeveru u gorama, u ravnici južno od Kinereta, u nizini i na dorskoj visini na zapadu,

3 Kanaancima na istoku i zapadu, Amorejcima, Hitejcima, Perizejcima i Jebusejcima u gorama i Hivejcima pod Hermonom u zemlji Mispa.

4 Tako su oni izašli sa svim svojim vojskama. Bio je to ratni narod, i mnogobrojan kao pijesak na morskoj obali, s vrlo mnogim konjima i bojnim kolima.

5 Kad su se ti svi kraljevi sastali, došli su i utaborili se na vodi Meromu da se bore s Izraelom.

6 A Gospodin je rekao Jošui: "Ne boj ih se, jer sutra u ovo doba sve ću ih pobijene staviti pred Izraela. Njihove konje ohromi i njihova bojna kola ognjem spali!"

7 Onda je Jošua sa svim svojim ratnicima pošao protiv njih na vodi Meromu, i oni su ih napali.

8 I Gospodin ih je dao u ruke Izraelu koji ih je porazio i potjerao do Velikoga Sidona i do Misrefot Majima i do u dolinu Mispe na istoku; potukao ih dok više nije preostao ni jedan.

9 Jošua im onda učinio kako mu je Gospodin zapovjedio: njihove konje osaka-

tio i njihova bojna kola ognjem spalio.

10 Onda se vratio Jošua i zauzeo Hazor i dao njegova kralja smaknuti mačem. Hazor je bio prije glavni grad svima onim kraljevstvima.

11 Pobili su sav narod koji je bio u njemu oštricom mača i potpuno ih uništili. Ništa živo nije ostalo. Onda je Hazor dao spaliti ognjem.

12 Tako je sve one kraljevske gradove sa svim njihovim kraljevima Jošua pobio oštricom. Potpuno ih uništio kako je zapovjedio Mojsije, sluga Božji.

13 Ali nijedan grad koji je stajao na svojim visinama Izrael nije spalio, osim Hazora kojega je Jošua spalio.

14 Sav plijen iz onih gradova i stoku uzeli su Izraelovi sinovi za sebe. A sve ljude su udarili oštricom mača, dok ih posve nisu uništili; nisu ostavili nikoga disati.

15 Kako je Gospodin zapovjedio svojemu sluzi Mojsiju, tako je Mojsije zapovjedio Jošui, i tako je učinio Jošua. Ništa nije izostavio od svega što je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

16 Tako je zauzeo Jošua svu tu zemlju, gore, sav južni kraj, svu zemlju gošensku, nizine, jordansku ravnicu, Izraelove gore i njihovu nizinu,

17 od golih gora što se dižu prema Seiru, do Baal-Gada u lebanonskoj ravnici pod gorom Hermonom. Sve njihove kraljeve zarobio i dao ih pogubiti.

18 Dugo vremena ratovao je Jošua sa svim onim kraljevima.

19 Nije bilo grada koji bi se mirno predao Izraelovim sinovima, osim Hivejaca, koji su stanovali u Gibeonu. Sve druge su osvojili u boju.

20 Jer je od Gospodina bilo tako određeno da im se otvrdne srce, te da pođu u boj protiv Izraela, tako da bi ih mogao potpuno uništiti, i da ne prime smilovanje, kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju.

21 Onda je izašao Jošua i uništio Anakovce u gorama, u Hebronu, Debiru i Anabu i na svim judejskim gorama i na svim Izraelovim gorama; Jošua ih je potpuno uništio zajedno s njihovim gradovima.

22 Nijedan Anakovac nije ostao više u zemlji Izraelovih sinova; samo ih je nešto ostalo u Gazi, Gatu i Ašdodu.

23 Tako je zauzeo Jošua svu zemlju, upravo onako kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju; i Jošua ju dao Izraelu u baštinu, po njihovim redovima, i po njihovim plemenima. Onda je zemlja počinula od rata.

Popis pobijedenih kraljeva

12 Ovo su kraljevi zemlje koje su pobijedili Izraelovi sinovi, i čiju su zemlju osvojili: s onu stranu Jordana na is-

toku od rijeke Arnona do gore Hermona i svu ravnicu istočno od Jordana:

2 Sihon, kralj amorejski, koji je stolovao u Hešbonu i vladao nad polovicom Gileada, od Aroera, koji leži na obali Rijeke Arnona, od sredine te rijeke, sve do rijeke Jaboka, koji je granica Amonaca,

3 i istočne strane Jordanske doline do mora Kinereta i sve do Mora Arabe (Slanoga mora), put prema Bets-Ješimotu i južno uz podnožje obronaka Pisge.

4 Oga bašanskog kralja i njegovo područje, koji je bio od ostataka Refaima i prebivao u Aštarotu i Edreji.

5 Vladao je gorom Hermonom, Salkom i cijelim Bašanom do granice Girgašejaca i Maakatejaca i polovicom Gileada i sve do granice Sihona, hešbonskoga kralja.

6 Tada su ih Mojsije, sluga Gospodinov, i Izraelovi sinovi porazili. Mojsije, sluga Gospodinov, dao je to u posjed Rubenovcima, Gadovcima i polovici plemena Manasehova.

7 A ovo su kraljevi zemlje koje su Jošua i Izraelovi sinovi pobijedili u jordanskoj zapadnoj zemlji, od Baal-Gada u Lebanonskoj dolini do golih gora što se dižu prema Seiru, i njihovu zemlju dao je Jošua u posjed Izraelovim plemenima po njihovim dijelovima.

8 U gorskoj zemlji, u nizinama, u jordanskoj ravnicu, na obroncima, u pustinji i u južnom kraju, zemlju Hitejaca, Amorejaca, Kanaanaca, Perizejaca, Hivejaca i Jebusejaca:

9 Jedan jerihonski kralj, jedan ajski kralj kod Betela;

10 Jedan jeruzalemski kralj; jedan hebronski kralj;

11 jedan jarmutski kralj; jedan lakiški kralj;

12 jedan eglonski kralj; jedan gezerski kralj;

13 jedan debirski kralj; jedan gederski kralj;

14 jedan hormski kralj; jedan aradski kralj;

15 jedan libnaski kralj; jedan adulamski kralj;

16 jedan makedski kralj; jedan betelski kralj;

17 jedan tapuahski kralj; jedan heferski kralj;

18 jedan afečki kralj; jedan šaronski kralj;

19 jedan madonski kralj; jedan hasorski kralj;

20 jedan šimron-meronski kralj; jedan akšafski kralj;

21 jedan tanaački kralj; jedan megidski kralj;

22 jedan kedeški kralj; jedan jokneamski kralj na Karmelu;

23 jedan dorinski kralj na visinama

dorinskim; jedan kralj naroda u Gilgali;

24 jedan kralj tirzahski, svega trideset i jedan kralj.

Zapovijed o podijeli baštine s onu stranu Jordana

13 Kad je Jošua i odmakao u svojim godinama, je rekao mu Gospodin: "Ti si star i vremešan, a velik dio zemlje ostao je još neosvojen.

2 Ovo je zemlja koja je još ostala: sve pokrajine Filistejaca i sva zemlja Gešurejaca;

3 od Sihora koji je istočno od Egipta, sve do ekronske granice na sjeveru, što pripada Kanaanacima; pet kneževina filistejskih, naime, u Gazejci, Ašdodejci, Aškelonci, Gitejci i Ekronci, dalje Avimci; **4** na jugu, sva zemlja Kanaanaca i Mearah što pripada Sidoncima sve do Afeke, do amorejske granice;

5 onda zemlja Gebalijana i sav Lebanon u istočnom dijelu, od Baal-Gada na podnožju Hermona do ulaza u Hamat.

6 Sve stanovnike Lebanona do Misrefota, sve Sidonce-njih ću ja sam otjerati ispred Izraelovih sinova. Samo razdijeli to Izraelu ždrijebom u baštinu kako sam ti zapovjedio.

7 Stoga sad razdijeli tu zemlju u baštinu među devet plemena i polovicu plemena Manasehova!"

8 S drugom polovicom plemena primili su Rubenovci i Gadovci svoj dio što im ga je Mojsije odredio, istočno preko Jordana, kako im ga je dao Mojsije, sluga Gospodinov:

9 od Aroera koji leži na obali Rijeke Arnona i grad koji je u sredini doline, i svu ravnicu Medebe sve do Dibona;

10 i sve gradove amorejskog kralja Sihona, koji je vladao u Hešbonu, do granice Amonaca;

11 i Gilead i pokrajinu Gešurejaca i Maakatejaca, i svu goru Hermon i sav Bašan sve do Salke;

12 sve kraljevstvo Oga u Bašanu, koji je vladao u Aštarotu i Edreju. Og je bio još preostao od ostataka divova, koje je Mojsije pobijedio i protjerao iz njihova posjeda.

13 Ali Gešurejce i Maakatejce nisu protjerali Izraelovi sinovi, i tako su ostali Gešurejci i Maakatejci među Izraelom do današnjega dana.

14 Samo plemenu Levijevu nije dao baštine: ognjene žrtve Gospodina, Boga Izraelova, jesu njegova baština, kako mu je obećao.

15 Mojsije je dao plemenu Rubenovih sinova dijelove po njihovim rodovima.

16 Oni su dobili područje od Aroera i od grada u sredini doline i svu ravnicu kod Medebe:

17 Hešbon sa svim svojim gradovima

Jošua

176

koja leže na ravnici, Dibon, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meon,

18 Jahaz, Kedemot, Mefaat,

19 Kirjatajim, Sibmu, Zeret-Sahara na gori u dolini,

20 Bet-Peor, obronke Pisge i Bet-Ješimot

21 sve druge gradove na ravnici i sve kraljevstvo amorejskog kralja Sihona, koji je vladao u Hešbonu; kojega je Mojsije pobijedio zajedno s midjanskim poglavarima, Evijem Rekeom, Surom, Hurum i Rebom, Sihonovim poglavarima, koji su prebivali u zemlji.

22 I vračara Balaama, sina Beorova, ubili su Izraelovi sinovi mačem, pošto su bili poubijali druge mačem.

23 Granica Rubenovih sinova bila je Jordan s obalom. To je bila baština Rubenovih sinova po njihovim rodovima: gradovi sa svojim selima.

24 Onda je dao Mojsije plemenu Gadovu, Gadovim sinovima, dijelove po njihovim rodovima.

25 Oni su dobili ovo područje: Jazer i sve gradove gileadske, polovicu zemlje Amonaca do Aroera, ispred Rabe,

26 i od Hešbona do Ramah-Mispe i Betonima i od Mahanaima do debirske pokrajine;

27 i u dolini: Bet-Haram, Bet-Nimra, Sukot i Safon, ostatak kraljevstva Sihona, hešbonskoga kralja; Jordan sa svojom obalom sve do kraja Kineretskoga mora, istočno na drugoj strani Jordana.

28 To je baština Gadovih sinova po njihovim rodovima, gradovi sa svojim selima.

29 Onda je dao Mojsije polovici plemena Manasehova dijelove, i to polovica plemena Manasehovih sinova dobilo je po svojim rodovima.

30 Njihovo područje se proteže od Mahanaima, sav Bašan, sve kraljevstvo Oga, bašanskog kralja, i svi Jairovi gradovi što su u Bašanu, šezdeset gradova.

31 A polovicu Gileada i Aštarot i Edrej, glavne gradove kraljevstva Oga u Bašanu, dobili su sinovi Makira, sina Manasehova, i to polovica Makirovih sinova po njihovim rodovima.

32 To je što je razdijelio kao baštinu Mojsije na Moapskim poljanama, s onu stranu Jordana, istočno od Jerihona.

33 A plemenu Levijevu nije dao Mojsije baštine. Gospodin, Bog Izraelov, jest njihova baština, kako im je obećao.

Baština Kalebova

14 Ovo su područja što su baštinili Izraelovi sinovi u zemlji Kanaanaca, što su im svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i plemenski poglavari Izraelovih sinova, razdijelili kao baštinu.

2 Njihovu baštinu razdijelili su ždribeom, kako je Gospodin odredio preko

Mojsija za devet plemena i polovicu plemena.

3 Mojsije je odredio baštinu dvama plemenima i polovici plemena, s onu stranu Jordana, a Levitima nije bio dao baštine među njima.

4 Jer Josipovih sinova bila su dva plemena: Manaseh i Efraim. A Levitima nisu dali dijela u zemlji, nego samo gradove za prebivanje i njihove pašnjake za njihovu stoku i za njihov imetak.

5 Kako je Gospodin zapovjedio Mojsiju, tako su učinili Izraelovi sinovi i razdijelili zemlju.

6 Onda su pristupili Judini sinovi k Jošui u Gilgalu. Kaleb, sin Jefuneov, Kenizejac, i rekao mu: "Ti znaš što je odredio Gospodin Mojsiju, Božjemu čovjeku, za mene i za tebe u Kadeš-Barneu.

7 Bilo mi je četrdeset godina kad me poslao Mojsije, sluga Gospodinov, iz Kadeš-Barnea, da uhodim zemlju, i donio sam mu izvještač, kako sam mislio u svojem srcu.

8 A moji sudruzi, koji su išli sa mnom, ustrašili su srce narodu, ali ja sam posve bio na strani Gospodina, svojega Boga.

9 I zakleo se Mojsije onaj dan: 'Zemlja, na koju je stupila tvoja noga, neka pripadne tebi i tvojim sinovima kao baština u vječna vremena, jer si posve stupio na stranu Gospodina, mojega Boga.'

10 I Gospodin me, kako vidiš, po svojem obećanju sačuvao u životu punih četrdeset i pet godina od vremena kad je Gospodin rekao Mojsiju onu riječ dok je Izrael išao po pustinji; i sada, evo me, danas imam osamdeset i pet godina.

11 Danas sam još krepak kao onda kad me je Mojsije poslao. Moja snaga danas još je kao moja snaga onda kad se trebalo boriti i dolaziti i odlaziti.

12 Zato daj mi sada tu gorovitu zemlju, za koju je onda govorio Gospodin, jer ti si sam onda čuo da su ondje Anakovci i veliki utvrđeni gradovi. Možda je Gospodin sa mnom, i ja ću ih moći protjerati, kako je to obećao Gospodin."

13 Onda ga blagoslovio Jošua, i on je dao Kaleb, sinu Jefuneovu, Hebron kao baštinu.

14 Zato pripada Hebron Kaleb, sinu Jefuneovu, Kenizejcu, kao baština sve do današnjega dana, jer se on svom svojom dušom držao Gospodina, Boga Izraelova.

15 Hebron se prije zvao grad Kirjat-Arba, jer Arba je bio najveći čovjek među Anakovcima. Onda je zemlja počinula od rata.

Baština plemena Judina

15 Ovo je onda bio dio za pleme Judinih sinova po njihovim rodovima: Gra-

nica Edoma, južno od Pustinje Zin na granici krajnjeg juga.

2 A njihova južna granica počinje od Slanoga mora, od zaljeva koji je okrenut prema jugu.

3 Onda ide na južnu stranu uspona Akrabima, prolazi uz Zin, uzlazi na južnoj strani Kadeš-Barnea, prolazi dalje uz Hezron, diže se onda na Adar, okreće se prema Karkai.

4 Potom ide prema Azmoni i produžuje do egipatskog potoka, dok granica ne završi na moru. To neka vam bude južna granica!

5 Istočna je granica Slano more do ušća Jordana. Sjeverna granica počinje na sjevernom kraju mora kod ušća Jordana.

6 Onda se diže granica u Bet-Hoglu, teče sjeverno uz Bet-Arabu, onda ide gore na kamen Bohana, sina Rubenova.

7 Potom se diže granica od doline Akora prema Debiru, okreće se na sjever prema Gilgalu, koji leži naprema usponu Adu-mimu što se nalazi južno od potoka. Onda se granica pruža vodi En-Semeša i ide dalje do studenca Rogela.

8 Nato se granica diže preko doline sina Hinomova južno od sljemena Jebusejaca, to jest Jeruzalema. Potom se granica penje k vrhuncu gore, koja je pred dolinom Hinom na zapadu, na sjevernom kraju ravnice Refaima.

9 Od vrhunca gore savija se onda granica k izvoru vode Neftoah, ide dalje prema gradovima gore Efrona i odvija se k Baali, to jest Kirjat-Jearimu.

10 Od Baale okreće se granica na zapad prema gori Seiru, na sjevernu stranu od gore Jearima, to jest Kesalona, spušta se u Bet-Semeš i ide k Timni.

11 Dalje ide granica k sjevernom obronku Ekrona, potom se proteže do Sikrone, ide prema gori Baali i teče dalje do Jabneela; i granica se završi na moru.

12 Zapadna je granica Veliko more s obalom. To je granica plemena Judinih sinova unaokolo po njihovim rodovima.

13 A Kalebu, sinu Jefuneovu, dao je dio među Judinim sinovima, kako je zapovjedio Gospodin Jošui, naime, grad Kirjat-Arbu, koji je Hebron. (Arba je bio Anakov otac).

14 Kaleb je protjerao odatle tri Anakova sina, Sešaja, Ahimana i Talmaja, Anakove sinove.

15 Odatle je otišao protiv stanovnika Debira; Debir se prije zvao Kirjat-Sefer.

16 Onda je rekao Kaleb: "Tko svlada i osvoji Kirjat-Sefer, dat ću mu svoju kćer Aksu za ženu."

17 I osvojio ga Otniel, sin Kenazov, koji je bio brat Kalebov. I dao mu svoju kćer Aksu za ženu.

18 A kad je polazila, nagovorila je svojega oca i izmolila od njega komad obradive zemlje. Ona se spustila s magarca i Kaleb je upitao: "A što ti želiš?"

19 Ona je odgovorila: "Daj mi blagoslov, jer si mi dao južnu zemlju, pa daj mi i vodene izvore." Onda joj je dao izvore u visini i izvore u nizini.

20 To je baština plemena Judinih sinova po njihovim rodovima.

21 Krajnji južni gradovi plemena Judinih sinova prema edomskoj granici bili su: Kabseel, Eder, Jagur,

22 Kina, Dimona, Adada,

23 Kadeš, Hazor, Jitnan,

24 Zif, Telem, Bealot,

25 Hazor, Hadada, Kirjat-Hezron, to jest Hazor,

26 Amam, Sema, Molada,

27 Hazar-Gada, Hešmon, Bet-Pelet,

28 Hazar-Sual, Beer-Seba, Bizjotja,

29 Baala, Ijim, Esem,

30 Eltolad, Kesil, Hormah,

31 Siklag, Madmana, Sansana,

32 Lebaot, Silhim, Ain i Rimon: svega dvadeset i devet gradova sa svojim selima.

33 U nizini: Eštaol, Zorah, Ašna,

34 Zanoah, En-Ganim, Tapuah, Enam,

35 Jarmut, Adulam, Sokoh, Azeka,

36 Saraim, Aditaim, Gederah i Gederotaim: četrnaest gradova sa svojim selima.

37 Zenan, Hadaša, Migdal-Gad,

38 Dilean, Mispa, Jokteel,

39 Lakiš, Bozkat, Eglon,

40 Kabon, Lahmas, Kitliš,

41 Gederot, Bet-Dagon, Naama, Makeda: šesnaest gradova sa svojim selima.

42 Libna, Eter, Ašan,

43 Jeftah, Ašna, Nesib,

44 Keila, Akzib i Mareša: devet gradova sa svojim selima.

45 Ekron sa svojim gradovima i selima; **46** od Ekrona do mora sve što je kod Ašdoda i njegovih sela;

47 Ašdod sa svojim gradovima i selima, Gaza sa svojim gradovima i selima do potoka egipatskoga; granica je Veliko more.

48 U gori: Samir, Jatir, Sokoh,

49 Dana, Kirjat-Sana, to jest Debir,

50 Anab, Ešemoh, Anim,

51 Gošen, Holon i Gilo: jedanaest gradova sa svojim selima.

52 Arab, Dumah, Ešean,

53 Janum, Bet-Tapuah, Afeka,

54 Humta, Kirjat-Arba, to jest Hebron, i Sior: devet gradova sa svojim selima.

55 Maon, Karmel, Zif, Jutah,

56 Jezreel, Jokdeam, Zanoah,

57 Kain, Gibeai i Tamna: deset gradova sa svojim selima.

58 Halhul, Bet-Zur, Gedor,

Jošua

178

59 Maarat. Bet-Anot Eltekon: šest gradova sa svojim selima.

60 Kirjat-Baal, to jest Kirjat-Jearim, Rabah: dva grada sa svojim selima.

61 U pustinji: Bet-Araba, Midin, Sekaka, **62** Nibšam, Slani grad, i En-Gedi: šest gradova sa svojim selima.

63 A Jebusejce, koji su prebivali u Jeruzalemu, nisu mogli protjerati Judini sinovi. Tako su ostali Jebusejci sa Judinim sinovima u Jeruzalemu do današnjega dana.

Baština Efraimova

16 Josipovi sinovi dobili su ždrijebom svoj posjed od Jordana kod Jerihona, istočno od jerihonskih voda, nadalje pustinju, koja se diže od Jerihona na Betelsku goru.

2 Onda ide granica od Betela u Luz i pruža se prema granici Arkijaca do Atarota,

3 potom se spušta na zapad do granice Jafleteja do granice donjega Bet-Horona i do Gezera, i njezin kraj završava na moru.

4 I Josipovi sinovi, Manaseh i Efraim, primili su svoju baštinu.

5 Granica Efraimovih sinova po njihovim rodovima bila je ova: granica njihove baštine ide na istoku od Atarot-Adara do gornjega Bet-Horona.

6 Odatle teče granica prema moru, sjeverno od Mikmetata. Potom se savija granica k istoku u Taanat-Silo i prolazi s istoka do Janoaha.

7 Onda od Janoaha silazi u Atarot i Naarat, dotakne se Jerihona i svrši na Jordanu.

8 Od Tapuaha ide granica prema zapadu do potoka Kane i svrši na moru. To je baština plemena Efraimovih sinova po njihovim rodovima.

9 K tomu dolaze efraimski gradovi, koji su bili odvojeni usred baštine Manasehovih sinova, svi gradovi sa svojim selima.

10 A nisu protjerali Kanaance koji su prebivali u Gezeru. Tako su ostali Kanaanci među Efraimovim sinovima do današnjega dana, a bili su dužni davati danak.

Baština Manasehova

17 I dopao je dio plemenu Manasehovu, jer on je bio prvorodenac Josipov. Makiru, prvorodencu Manasehovu, ocu Gileadovu, dopadne Gilead i Bašan, jer je bio junak.

2 I ostati Manasehovi sinovi dobili su svoj dio po svojim rodovima: Abiezerovi sinovi, Helekovi sinovi, Asrielovi sinovi, Sekemovi sinovi, Heferovi sinovi i Semidini sinovi. To su muški potomci Man-

aseha, sina Josipova, po svojim rodovima.

3 A Selofhad, sin Hefera, sina Gileada, sina Makira, sina Manasehova, nije imao sinova, nego samo kćeri. Ovo su im imena: Mahla, Noa, Hogla i Tirsu.

4 I one pristupe pred svećenika Eleazara i pred Jošuu, sina Nunova, i pred poglavare, govoreći: "Gospodin je zapovjedio Mojsiju da nam dađe našu baštinu među našom braćom." I dao im je on po zapovijedi Gospodinovoj baštinu među braćom njihova oca.

5 Tako je dopalo Manasehu deset dijelova, osim gileadske zemlje i Bašana, koji su s onu stranu Jordana,

6 jer su kćeri Manasehove dobile baštinu među njegovim sinovima, a zemlja gileadska pripadne drugim Manasehovim sinovima.

7 Manasehovo područje bilo je od Ašera u Mikmetat, koji leži istočno od Sekema. Potom ide granica na jug k stanovnicima En-Tapuaha.

8 Pokrajina Tapuah pripadala je Manasehu, a sam Tapuah na Manasehovoj granici pripadao je Efraimovim sinovima.

9 Onda silazi granica k potoku Kani, južno od potoka. Ovi gradovi među Manasehovim gradovima pripadali su Efraimu. Granica Manasehova bila je sjeverno od potoka i svršavala na moru.

10 Što leži prema jugu, pripadalo je Efraimu, a što leži prema sjeveru, Manasehu, a granica im je more; na sjeveru granica s Ašerom, a na istoku s Isakarom.

11 U Isakaru i Ašeru pripadaju Manasehu: Bet-Sean sa svojim selima, Ib-learn sa svojim selima, stanovnici u Doru sa svojim selima, stanovnici u Taanaku sa svojim selima, stanovnici u Megidu sa svojim selima: tri gorska područja.

12 A Manasehovi sinovi nisu mogli osvojiti ovih gradova, i pošlo je za rukom Kanaancima da ostanu u toj pokrajini.

13 Ali kad su ojačali Izraelovi sinovi, nametnuli su danak na Kanaance, ali ih nisu potpuno protjerali.

14 A Josipovi sinovi upitaju Jošuu, govoreći: "Zašto si mi dao samo jedan ždrijež i jedan dio za baštinu kad sam ipak narod mnogobrojan, i jer me je do sada blagoslivljao Gospodin?"

15 Jošua im odgovorio: "Kad si narod mnogobrojan, onda podi u šumu i ondje iskrči sebi zemlje u pokrajini Perizejaca i Refaimaca, ako ti je pretijesna Efraimova gora."

16 Josipovi sinovi su odgovorili: "Nije nam dosta ta gora, jer svi Kanaanci, koji

prebivaju dolje u ravnici, imaju željezna bojna kola, i oni, koji prebivaju u Bet-Seanu i njegovim selima, i oni, koji su u Jezreelskoj ravnici."

17 Jošua je rekao kući Josipovoj, Efraimovoj i Manasehovoj, govoreći: "Mnogobrojan si narod i imaš veliku moć, zato nećeš dobiti samo jedan ždrijeb,

18 nego će ti pripasti gorsko područje. Ako je šuma, iskrči je, pa će onda svi obronci biti tvoji, jer ćeš protjerati Kanaance, ako i imaju željezna bojna kola, ako su i jaki."

Skrinja zavjeta u Silu. Baština Benjaminova

18 Tada se skupila sva zajednica Izraelovih sinova u Silu, i ondje su namjestili šator sastanka. A zemlja je bila pred njima pokorena.

2 Ali među Izraelovim sinovima još je ostalo sedam plemena kojima još nije bila dana njihova baština.

3 Onda je rekao Jošua Izraelovim sinovima: "Dokle ćete još tako oklijevati da ne podete zaposjesti zemlju koju vam je dao Gospodin, Bog vaših otaca?"

4 Izaberite sebi tri čovjeka iz svakoga plemena, a ja ću ih poslati da se podignu i prođu zemlju, te je popišu za uredbu baštine i neka se vrate k meni.

5 I neka ju razdijele među sobom na sedam dijelova. Juda neka ostane u svojem području na jugu, a kuća Josipova neka ostane u svojem području na sjeveru.

6 A vi popišite zemlju na sedam dijelova i donesite mi ovamo! Onda ću za vas baciti ždrijeb, ovdje pred Gospodinom, Bogom vašim.

7 A Leviti nemaju dijela među vama, jer je svećenstvo Gospodinovo njihova baština. A Gad i Ruben i polovica plemena Manasehova dobili su već svoju baštinu u jordanskoj istočnoj zemlji, koju im je dao Mojsije, sluga Gospodinov."

8 Onda se digli ljudi i otišli. Kad su odlazili da popišu zemlju, dao im je Jošua ovu zapovijed "Idite, prodite zemlju, popišite ju i dodite opet k meni, a ja ću onda ovdje u Silu pred Gospodinom baciti ždrijeb za vas."

9 Ljudi se digli, prošli zemlju, popisali su u knjigu grad za gradom u sedam dijelova i vratili se k Jošui u tabor u Silu.

10 Onda je Jošua pred Gospodinom u Silu bacio ždrijeb za njih. Tako je ondje podijelio Jošua zemlju među Izraelove sinove po njihovim odjelima.

11 I izašao je ždrijeb za pleme Benjaminovih sinova po njihovim rodovima, i to pokrajina koja im dopala ždrijebom, bila je među Judinim sinovima i Josipovim sinovima.

12 Njihova sjeverna granica počinje na

Jordanu. Onda se diže granica do na gorsko sljeme sjeverno od Jerihona, penje se dalje na goru prema zapadu i svršava u Pustinji Bet-Avena.

13 Odatle ide granica u Luzu, na gorsko sljeme južno od Luze, to jest Betel. Onda se spušta granica u Atarot-Adar na putu južno od donjega Bet-Horona.

14 Dalje se proteže granica i zavija se na svojoj istočnoj strani na jug od gore koja leži južno od Bet-Horona, a svršava kod Kirjat-Baala, to jest Kirjat-Jearima, grada Judinih sinova. To je bila zapadna strana.

15 Južna strana počinje na gradskoj granici Kirjat-Jearima. Onda ide granica prema zapadu dalje k vreli vode Neftoahu.

16 Nato se spušta granica do na kraj gore, koja leži istočno od doline Hinomovih sinova i sjeverno od ravnice Refaim, spušta se po dolini Hinomovoj južno od gorskog sljemena Jebusejaca i teče dalje k izvoru Rogelu.

17 Potom se proteže prema sjeveru, ide u En-Semeš i teče u Gelilot, koji je naprema usponu Adumimu i silazi do kamena Bohana, Rubenova sina.

18 Onda ide na gorsko sljeme sjeverno prema Arabi i spušta se u Arabu.

19 Granica prolazi sjeverno od gorskog sljemena Bet-Hogle. Granica svršava na sjevernom hrtu Slanoga mora, na južnom kraju Jordana. To je bila južna granica.

20 Jordan je granica na istočnoj strani. To je bila baština Benjaminovih sinova po njihovim rodovima unaokolo po njihovim rodovima.

21 A gradovi plemena Benjaminovih sinova po njihovim rodovima bili su: Jerihon, Bet-Hogla, Emek-Kesis,

22 Bet-Araba, Zemaraim, Betel,

23 Avim, Parah, Ofrah,

24 Kefar Haamona, Ofni, Gaba, dvanaest gradova sa svojim selima.

25 Gibeon, Ramah, Beerot,

26 Mispa, Kefirah, Mosah,

27 Rekem, Jirpeel, Taralah,

28 Selah, Elef, Jebus, to jest Jeruzalem, Gibeat, Kirjat, četrnaest gradova sa svojim selima. To je baština Benjaminovih sinova po njihovim rodovima.

Baština ostalih šest plemena i baština Jošua

19 Drugi ždrijeb pao je za Simeona, za pleme Simeonovih sinova po njihovim rodovima. Njihova baština bila je usred baštine Judinih sinova.

2 Oni su dobili kao baštinu Beer-Sebu, Sebu, Moladu,

3 Hazar-Sual, Balu, Esem,

4 Eltolad, Betul, Hormah,

5 Siklag, Bet-Markabot, Hazar-Susu,

Jošua

180

6 Bet-Lebaot, Saruhen, trinaest gradova sa svojim selima

7 Ain, Rimon, Eter, Ašan, četiri grada sa svojim selima.

8 Nadalje sva sela koja su oko tih gradova, do Baalat-Beera, Ramah na jugu. To je baština plemena Simeonovih sinova po njihovim rodovima.

9 Baština Simeonovih sinova bila je od dijela Judinih sinova odijeljena, jer je dio Judinih sinova bio za nju prevelik. Zato su dobili Simeonovi sinovi svoju baštinu usred njihova posjeda.

10 Treći ždrijeb pao je za Zebulunove sinove po njihovim rodovima. Granica njihove baštine bila je sve se do Sarida.

11 Prema zapadu dizala se njihova granica u Marale, dotiče se Dabešeta i ide na potok koji je pred Jokneamom.

12 Od Sarida okrene se na istok, na izlazak sunčani pokrajini Kislot-Tabora, ide dalje u Daberat, penje se u Jafiju.

13 Odatle teče na istok prema izlasku sunčanom u Git-Hefer, Ita-Kasin i izlazi kod Rimona, i dalje do Neahe.

14 Onda se okreće granica na sjever oko Hanatona i svršava u dolini Jeftah-Elu.

15 S Katatom, Nahalalom, Simronom, Jidalom i Betlehemom bilo je dvanaest gradova sa svojim selima.

16 To je baština Zebulunovih sinova po njihovim rodovima: to su gradovi s njihovim selima.

17 Za Isakara je pao četvrti ždrijeb, za Isakarove sinove po njihovim rodovima.

18 Njihovo je područje bilo: Jezreel, Kesulot, Sunem;

19 Hafraim, Šion, Anaharat;

20 Rabit, Kišion, Abes;

21 Remet, En-Ganim, En-Hada i Bet-Pases.

22 Granica se dotiče Tabora, Šahasime i Bet-Semeša i svršava na Jordanu: šesnaest gradova sa svojim selima.

23 To je baština plemena Isakarovih sinova po njihovim rodovima: gradovi sa svojim selima.

24 Peti ždrijeb pao je za pleme Ašerovih sinova po njihovim rodovima.

25 Njihovo je područje bilo: Helkat, Hali, Beten, Akšaf;

26 Alamelek, Amad i Mišal i dotiče se Karmela na moru i Šihor-Libnat.

27 Onda se okreće granica prema istoku sunčanom u Bet-Dagon, dotiče se Zebuluna i doline Jeftah-Ela na sjeveru, Bet-Emeka i Neiela i ide prema sjeveru u Kabul,

28 Ebron, Rehob, Hamon i Kanu do velikoga Sidona.

29 Onda se savija granica na Ramahi i do tvrdoga grada Tira. Nato se okreće granica u Hosu i svršava na moru do područja Mehaleb, Akziba.

30 Uma, Afek i Rehob: dvadeset i dva grada sa svojim selima.

31 To je baština plemena Ašerovih sinova po njihovim rodovima: gradovi sa svojim selima.

32 Šesti ždrijeb je pao za Naftalijeve sinove, za Naftalijeve sinove po njihovim rodovima.

33 Njihova granica išla je od Helefa, od hrasta kod Saananima, od Adami-Nekeba i Jabneela do Lakuma i svršavala na Jordanu.

34 Onda se okreće granica prema zapadu u Aznot-Tabor i odatle ide dalje u Hukoku, dotiče se Zebuluna na jugu, ide na zapadu na Ašer i na istoku na Jordan u Judi.

35 Tvrdi gradovi bili su: Sidim, Ser, Hamat, Rakat, Kineret;

36 Adama, Ramah, Hazor;

37 Kedeš, Edrei, En-Hazor;

38 Jiron, Migdal-El, Horem, Bet-Anat i Bet-Semeš, devetnaest gradova sa svojim selima.

39 To je baština plemena Naftalijevih sinova po njihovim rodovima: gradovi sa svojim selima.

40 Sedmi ždrijeb pao je za pleme Danovih sinova po njihovim rodovima.

41 Područje njihove baštine bilo je: Zorah, Eštaol, Ir-Semeš,

42 Saalabin, Ajalon, Jetla;

43 Elon, Timnah, Ekron;

44 Eltekeh, Gibeton, Baalat;

45 Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimon;

46 Me-Jarkon i Rakon s obalom kod Jope.

47 A područje Danovih sinova bilo je za njih pretijesno. Zato su izašli Danovi sinovi i udarili na Lešem, osvojili ga, pobili ga oštricom mača, uzeli su ga u posjed i naselili se u njemu. Lešem su nazvali Dan po imenu svojega oca Dana.

48 To je baština plemena Danovih sinova po njihovim rodovima: to su gradovi sa svojim selima.

49 Kad su razdijelili zemlju po granicama njezinim, dali su Izraelovi sinovi Jošui, sinu Nunovu, baštinu u svojoj sredini.

50 Po zapovijedi Gospodinovoj dali su mu grad koji je zatražio: Timnat-Serah na gori Efraimovoj. On je utvrdio grad i naselio se u njemu.

51 To su baštine koje je svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i plemenski poglavari izraelskih plemena razdijelili ždrijebom u Silu pred Gospodinom na ulazu u šator sastanka. Tako su dovršili razdiobu zemlje.

Gradovi utočišta

20 Gospodin je govorio Jošui, rekavši: **2** "Priopći Izraelovim sinovima, govoreći: 'Određite sebi gradove utočišta,

za koje sam vam dao zapovijed preko Mojsija.

3 da ondje mogne pobjeći ubojica ako je koga nehotice i nenamjerno ubio. Neka vam budu utočišta od krvnoga osvetnika!

4 A kad pobjegne u koji od tih gradova, i stane pred gradskim vratima i iznese svoju stvar starješinama onoga grada, neka ga prime k sebi u grad i odrede mu mjesto gdje može kod njih boraviti.

5 Onda ako ga progoni krvni osvetnik, ne smiju izručiti ubojicu u njegove ruke, jer je nehotice ubio svojega bližnjega i nije mu prije bio neprijatelj.

6 Neka ostane u onom gradu dok ne stane pred zajednicu na sud, do smrti velikoga svećenika, koji bude onih dana. Onda se ubojica smije opet vratiti u svoj grad i svojoj kući, u grad iz kojega je pobjegao."

7 Tako su odredili Kedeš u Galileji na Naftalijevim gorama, Šekem na Efraimovim gorama, Kirjat-Arba, to jest Hebron, na Judinim gorama.

8 A s onu stranu Jordana, istočno od Jerihona, odredili su Bezer u pustinji na ravnicu Rubenova plemena, Ramot u Gileadu Gadova plemena i Golan u Bašanu Manasehova plemena.

9 To su bili gradovi određeni za sve Izraelove sinove i za došljaka koji je boravio među njima, da ondje može pobjeći svaki koji je drugoga nehotice ubio, da ga ne bi ubio krvni osvetnik prije nego stane pred zajednicu.

Gradovi levitski. Mir u zemlji

21 Nato su se obratili glavari levitskih obitelji svećeniku Eleazaru i Jošui, sinu Nunovu, i plemenskim poglavarima Izraelovih sinova.

2 i progovorili im u Silu u zemlji Kanaanaca, govoreći: "Gospodin je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi za prebivanje i njihovi pašnjaci za našu stoku."

3 Onda su dali Izraelovi sinovi Levitima od svoje baštine, po zapovijedi Gospodinoj, ove gradove s njihovim pašnjacima:

4 Ždrijebom što je pao za rodove Kohatovaca dobili su između Levita sinovi svećenika Arona, trinaest gradova od plemena Judina, od plemena Simeonova i od plemena Benjaminova.

5 Ostali Kohatovi sinovi dobili su ždrijebom deset gradova od roda Efraimova plemena, Danova plemena i od polovice Manasehova plemena.

6 Geršonovi sinovi dobili su ždrijebom trinaest gradova od roda Isakarova plemena, od Ašerova plemena, od Naftaljeva plemena i od polovice Manasehova

plemena u Bašanu.

7 Merarijevi sinovi po svojim rodovima dobili su dvanaest gradova od Rubenova plemena, od Gadova plemena i od Zebulunova plemena.

8 Izraelovi sinovi su predali ždrijebom Levitima te gradove s njihovim pašnjacima, kako je to bio zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

9 Od plemena Judinih sinova i od plemena Simeonovih sinova dali su ove gradove, koji se zovu po imenu:

10 koji su bili za Aronove sinove, jedan iz roda Kohatovaca između Levijevih sinova; na njih je pao prvi ždrijeb.

11 Oni su im dali grad Kirjat-Arba, oca Anakova, to jest Hebron, na gori Judinoj s njegovim pašnjacima unaokolo.

12 A polje toga grada sa njegovim selima dali su u baštinu Kaleb, sinu Jefuneovu.

13 Tako su dali sinovima svećenika Arona Hebron, grad za utočište ubojicama, s njegovim pašnjacima, Libna s njezinim pašnjacima;

14 Jatir s njegovim pašnjacima, Eštemoh s njegovim pašnjacima;

15 Holon s njegovim pašnjacima, Debir s njegovim pašnjacima;

16 Ain s njegovim pašnjacima, Jultah s njezinim pašnjacima, Bet-Semeš s njegovim pašnjacima: devet gradova od ona oba plemena.

17 Od plemena Benjaminova: Gibeon s njegovim pašnjacima, Geba s njezinim pašnjacima;

18 Anatot s njegovim pašnjacima, Almon s njegovim pašnjacima: četiri grada.

19 Aronovi sinovi, svećenici, prema tomu dobili su svega trinaest gradova s njihovim pašnjacima.

20 Gradovi koji su pripali ždrijebom rodovima Kohatovih sinova, Levita koji su još preostali od Kohatovih sinova, pripali su plemenu Efraimovu.

21 Dali su im Šekem, grad-utočište ubojicama, s njegovim pašnjacima na gori Efraimovoj, Gezer s njegovim pašnjacima,

22 Kibsaim s njegovim pašnjacima, Bet-Horon s njegovim pašnjacima: četiri grada.

23 Od plemena Danova Eltekeh s njegovim pašnjacima, Gibeton s njegovim pašnjacima;

24 Ajalon s njegovim pašnjacima, Gat-Rimon s njegovim pašnjacima: četiri grada.

25 Od polovice plemena Manasehova Tanak s njegovim pašnjacima i Gat-Rimon s njegovim pašnjacima: dva grada.

26 Tako su dobili rodovi ostalih Kohatovih sinova svega deset gradova s njihovim pašnjacima.

Jošua

182

27 Geršonovi sinovi između roda Levita dobili su od polovice Manasehova plemena: Golan, grad za utočište ubojicama, u Bašanu, s njegovim pašnjacima i Aštartot s njegovim pašnjacima: dva grada.

28 Od Isakarova plemena: Kišon s njegovim pašnjacima, Daberat s njegovim pašnjacima;

29 Jarmut s njegovim pašnjacima i Enganim s njegovim pašnjacima: četiri grada.

30 Od plemena Ašerova: Mašal s njegovim pašnjacima, Abdon s njegovim pašnjacima;

31 Helkat s njegovim pašnjacima i Rehob s njegovim pašnjacima: četiri grada.

32 Od plemena Naftalijeve: Kedeš, grad-utočište ubojicama, u Galileji, s njegovim pašnjacima, Hamot-Dor s njegovim pašnjacima i Kartan s njegovim pašnjacima: tri grada.

33 Rodovi Geršonovih sinova dobili su, prema tomu, svega trinaest gradova s njihovim pašnjacima.

34 Rodovi Merarijevih sinova, preostalih još Levita, dobili su od plemena Zebulunova: Jokneam s njegovim pašnjacima, Kartah s njezinim pašnjacima;

35 Dimnah s njezinim pašnjacima, Nahalal s njegovim pašnjacima: četiri grada.

36 Od plemena Rubenova Bezer s njegovim pašnjacima, Jahas s njezinim pašnjacima;

37 Kedemot s njegovim pašnjacima i Mefaat s njegovim pašnjacima: četiri grada.

38 Od plemena Gadova: Ramot, grad-utočište ubojicama, u Gileadu, s njegovim pašnjacima, Mahanaim s njegovim pašnjacima;

39 Hešbon s njegovim pašnjacima i Jazer s njegovim pašnjacima: svega četiri grada.

40 Rodovi Merarijevih sinova, koje su još preostali od roda levitskih, dobili su ždrijebom prema tomu svega dvanaest gradova.

41 Ukupni broj levitskih gradova usred baštine Izraelovih sinova bio je četrdeset i osam gradova s njihovim pašnjacima.

42 Ovi gradovi imali su svaki svoje pašnjake unaokolo: tako je bilo kod svih ovih gradova.

43 Tako je dao Gospodin Izraelovim sinovima svu zemlju za koju se bio zakleo njihovim očevima da će im je dati. Oni su ju uzeli u posjed i naselili se u njoj.

44 Gospodin im je pribavio mir unaokolo, posve onako kako se bio zakleo njihovim očevima. Nitko se nije održao pred njima od svih njihovih neprijatelja: sve neprijatelje njihove predao im Gospodin u ruke.

45 Od svih obećanja, koja je Gospodin bio dao kući Izraelovoj, nije ostalo nijedno neispunjeno; sve se ispunilo.

Prekojordska plemena se vraćaju

22 Onda je sazvaó Jošua Rubenovce, Gadovce i polovicu plemena Manasehova,

21 rekao im: "Vi ste ispunili sve što vam je zapovjedio Mojsije, sluga Gospodinov, i poslušali ste me u svemu što sam vam zapovjedio.

3 Niste ostavili svoje braće kroz dugo vrijeme do danas, nego ste vjerno držali zapovijed Gospodina, svojega Boga.

41 kad je Gospodin, vaš Bog, pribavio mir vašoj braći, kako im je obećao, to se sad vratite natrag kući, u zemlju u kojoj je vaša baština, koju vam je Mojsije, sluga Gospodinov, odredio s onu stranu Jordana.

5 Samo pazite da vršite revno zakone i zapovijedi što vam ih je dao Mojsije, sluga Gospodinov: da ljubite Gospodina, svojega Boga, da hodite svim njegovim putovima, da držite njegove zapovijedi, da pristajete uz njega i da mu služite svim svojim srcem i svom svojom dušom!"

6 I blagoslovio ih Jošua i otpustio ih, i nato se oni vratili natrag kući.

7 Jednoj polovici plemena Manasehova bilo je Mojsije odredio posjed u Bašanu, drugoj polovici bio je Jošua dao posjed kod njihove braće u zapadnoj jordan-skoj zemlji. Osim toga Jošua, kad ih je otpustio kući i blagoslovio ih,

8 i rekao im, govoreći: "Vratite se natrag kući s velikim blagom i mnogom stokom, sa srebrom, zlatom, broncom, željezom i vrlo mnogom odjećom! Porazdijelite to što ste zaplijenili od svojih neprijatelja sa svojom braćom."

9 Tako se Rubenovi sinovi vratili kući, Gadovi sinovi i polovica plemena Manasehova i otišli su od Izraelovih sinova iz Sila u zemlji Kanaanaca, da se zapute u zemlju gileadsku, u zemlju svoje baštine, koju su bili zaposjeli, kako je zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

10 Kad su došli u krajeve na Jordanu što su još u zemlji Kanaanaca, napravili su Rubenovi sinovi, Gadovi sinovi i polovica plemena Manasehova ondje na Jordanu žrtvenik, žrtvenik koji se nadaleko vidio.

11 Onda su dočuli Izraelovi sinovi gdje se govori: "Eno, Rubenovi sinovi, Gadovi sinovi i polovica plemena Manasehova naprave žrtvenik prema zemlji Kanaanaca, u krajevima na Jordanu, s onu stranu zemlje Izraelovih sinova."

12 Cim su to čuli Izraelovi sinovi, skupila se sva zajednica Izraelovih sinova u Silo da idu u boj protiv njih.

13 Izraelovi sinovi su poslali k Rubenovim sinovima, Gadovim sinovima i k polovici plemena Manasehova u zemlju gileadsku Finehasa, sina svećenika Eleazara,

14 i s njim deset poglavara, po jednoga čelnika od svake plemenske obitelji Izraelove; svaki je od njih bio čelnik plemenskih obitelji Izraelovih.

15 Kad su došli k Rubenovim sinovima, Gadovim sinovima i polovici plemena Manasehova u zemlju gileadsku, rekli su im:

16 "Sva zajednica Gospodinova pita: 'Kakva je to nevjernost koju činite protiv Boga Izraelova? Vi ste se tim što ste podigli žrtvenik okrenuli danas od Gospodina, vi ste se s tim pobunili danas protiv Gospodina.

17 Zar nam nije dosta zločin od Peora, od kojega se do danas još ne očistismo, zbog njega je pala kazna na zajednicu Gospodinovu?

18 I vi, zar se hoćete danas pobuniti protiv Gospodina? Onda će doći ovo: ako se danas pobunite protiv Gospodina, on će sutra pustiti svoj gnjev na svu Izraelovu zajednicu.

19 Ali ako vam se, čini nečista zemlja vaše baštine, onda prijedite u zemlju baštine Gospodinove gdje je prebivalište Gospodinovo, i naselite se među nama, ali se ne bunite protiv Gospodina i ne bunite se protiv nas, gradeći sebi mimo žrtvenika Gospodinova, našega Boga, još drugi žrtvenik.

20 Nije li pala kazna na svu Izraelovu zajednicu kad je Akan, sin Zerahov, prisvojio zakleto? On nije bio jedini koji je morao svoja zlodjela svojim životom platiti."

21 Onda su odgovorili Rubenovi sinovi, Gadovi sinovi i polovica plemena Manasehova plemenskim poglavarima Izraelovim, govoreći:

22 "Svemoćni Bog, Gospodin, jest Svemoćni, Bog Gospodin, on zna, i Izrael neka zna: Ako je to bila pobuna ili nevjernost protiv Gospodina, onda neka nas ne pomogne danas!

23 Ako smo sagradili sebi žrtvenik da otpadnemo od Gospodina, ili ako je to bilo zato da na njemu žrtvujemo žrtve paljenice i prinose, ili da prinosimo na njemu mirotvorne žrtve, onda neka nas Gospodin sam povuče na račun.

24 Ne, mi smo to učinili samo iz brige i skrbi. Pomislili smo, naime: 'U budućnosti reći će vaši sinovi našim sinovima: Sto vi imate s Gospodinom, Bogom Izraelovim?

25 Gospodin je, eto, postavio Jordan kao među između nas i vas, Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi. Vi nemate dijela u Gospo-

dina, pa će vaša djeca djecu našu tako daleko dovesti da više ne štiju Gospodina.'

26 Zato smo rekli: Pripremimo se sagraditi žrtvenik, ne za žrtve paljenice i žrtve zaklanice,

27 nego da on bude između nas i vas i naših potomaka svjedočanstvo da hoćemo služiti Gospodinu pred njim svojim žrtvama paljenicama, svojim žrtvama zaklanicama i svojim žrtvama mirotvornim. Tako neće moći u budućnosti vaši sinovi govoriti našim sinovima: Vi nemate dijela u Gospodinu.

28 Nadalje, smo rekli: Ako bi kada rekli tako nama i potomcima našim, onda ćemo im odgovoriti: 'Pogledajte sliku žrtvenika Gospodinova što su nam ga podigli naši očevi, ne za žrtve paljenice i žrtve zaklanice, nego za svjedočanstvo nama i vama.'

29 Daleko neka je od nas da se dižemo protiv Gospodina i da otpadamo danas od Gospodina radeći žrtvenik za žrtve paljenice, za prinose i za žrtve zaklanice mimo žrtvenika Gospodina, našega Boga, koji je pred njegovim šatorom!"

30 I kad su čuli svećenik Finehas i poglavari zajednice i poglavari izraelskih plemena, koji su bili s njim, riječi što im ih rekli Rubenovi sinovi, Gadovi sinovi i Manasehovi sinovi, bili su zadovoljni.

31 Svećenik Finehas, sin Eleazarov, odgovorio Rubenovim sinovima, Gadovim sinovima i Manasehovim sinovima: "Danas spoznajemo da je Gospodin u našoj sredini, jer vi s tim niste počinili nevjernosti protiv Gospodina. Tako ste sačuvali Izraelove sinove od Gospodinove kazne."

32 Potom se vratili svećenik Finehas, sin Eleazarov, i poglavari od Rubenovih sinova i Gadovih sinova iz zemlje gileadske u zemlju Kanaan k Izraelovim sinovima i donijeli su im odgovor.

33 Odgovor se dopao Izraelovim sinovima, hvalili su Boga i nisu više mislili na to da idu u boj protiv njih, da opustoše zemlju u kojoj su prebivali Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi.

34 Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi dali su žrtveniku ime "Jer je svjedok je među nama da je Gospodin Bog."

Jošuin prvi govor na rastanku

23 I dogodilo se nakon duго vremena Gospodin je bio dao Izraelu mir pred svim njegovim neprijateljima unakolo, a Jošua je bio star i vremešan.

2 Sazvao Jošua sav Izrael, starješine, poglavare, suce i službenike i rekao im: "Ja sam star i vremešan.

3 Vi ste vidjeli sve što je učinio Gospodin, vaš Bog, svim tim narodima zbog vas, jer

Jošua

184

Gospodin, vaš Bog, borio se za vas.

4 Vidite, odredio sam vam ždrijebom te narode, koji su još ostali, u baštinu za vaša plemena počevši od Jordana; isto tako sve neznabožačke narode koje sam iskorijenio, i Veliko more na zapadu.

5 Gospodin, vaš Bog, sam će ih goniti ispred vas i protjerati ih zbog vas da možete zaposjesti njihovu zemlju, kako vam je obećao Gospodin, vaš Bog.

6 Budite zato postojani da brižno držite sve što stoji napisano u knjizi Mojsijeva zakona, a da ne odstupate od njega ni nadesno ni nalijevo.

7 Ne smijete se pomiješati s tim narodima koji su još preostali, ne zazivajte ime njihovih bogova, ne zaklinjate se njima, ne služite im i ne klanjajte se njima.

8 nego se držite Gospodina, svojega Boga, kako ste činili do danas.

9 Gospodin je zbog vas protjerao velike i moćne narode, i nitko se nije mogao održati pred vama do danas.

10 Jedan između vas tjerao je tisuću u bijeg, jer Gospodin, vaš Bog, borio se za vas, kako vam je obećao.

11 Pa zato na sebe brižno pazite, na to da ljubite Gospodina, svojega Boga!

12 Jer ako budete radili drukčije i pristali za ostatkom tih naroda, koji su još preostali kod vas, i s njima se sprijateljili i pomiješali i oni s vama,

13 onda znajte da Gospodin, vaš Bog, neće više izgoniti tih naroda ispred vas. Oni će vam dapače postati zamka i mreža, bič vašim bokovima i trnje vašim očima, dok ne budete istisnuti iz te lijepe zemlje koju vam je dao Gospodin, vaš Bog.

14 Evo, ja idem sada na put, na koji mora da ide sav svijet. Zato spoznajte svim svojim srcem i svom svojom dušom, da od svih obećanja koja vam je dao Gospodin, vaš Bog, nije ostalo nijedno neispunjeno.

15 A kako vam se ispunilo svako obećanje, koje vam je dao Gospodin, vaš Bog, tako će ispuniti Gospodin na vama i svaku prijetnju, dok vas ne istisne iz te lijepe zemlje koju vam je dao Gospodin, vaš Bog.

16 Ako prestupite dužnosti zavjeta prema Gospodinu, svojem Bogu, što vam ih je zapovjedio, i podete služiti drugim bogovima i njima se klanjati, raspalit će se srdžba Gospodinova na vas, i brzo ćete iščeznuti iz lijepe zemlje koju vam je dao."

Zavjet u Šekemu

24 Potom je skupio Jošua sva Izraelova plemena u Šekem i savzao Izraelove starješine, njegove poglavare, suce i službenike; i oni su se bili postavili pred

Bogom.

2 Jošua je rekao svemu narodu: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'U staro doba prebivali su vaši praoci s onu stranu rijeke Tare, otac Abrahamov i Nahorov, i štovali su druge bogove.

3 Onda sam uzeo vašega oca Abrahama iz zemlje s onu stranu rijeke i vodio sam ga po cijeloj zemlji Kanaanaca, dao sam mu mnogobrojne potomke i darovao mu Izaka.

4 Izaku sam dao Jakova i Ezava, i Ezavu sam odredio goru Seir za posjed, a Jakov i njegovi sinovi pošli su u Egipat.

5 Onda sam poslao Mojsija i Arona i udario Egipat s tim što sam učinio u njemu. Potom sam vas izveo.

6 Izveo sam vaše očeve iz Egipta, i došli ste na more. A Egipćani su progonili vaše očeve bojnim kolima i konjanicima do Crvenoga mora.

7 Onda su zavapili Gospodinu, i on je postavio gustu tamu između vas i Egipćana i naveo na njih more koje ih je prekrilo. Svojim očima vidjeli ste što sam učinio Egiptu. Onda ste ostali dugo vremena u pustinji.

8 Nato sam vas doveo u zemlju Amorejaca koji su prebivali s onu stranu Jordana. Kad su se oni pobili s vama, dao sam ih u vaše ruke. Uzeli ste njihovu zemlju, i ja sam ih iskorijenio ispred vas.

9 Onda se podigao moapski kralj Balak, sin Soporov, i vojevao je protiv Izraela. On je zvao Balaama, sina Beorova, da vas prokune.

10 Ali ja nisam htio poslušati Balaama. On vas je, dapače, morao blagosloviti, i tako sam vas izbavio iz njegove ruke.

11 Vi ste onda prošli preko Jordana i došli u Jerihon. Ovdje su vojevali protiv vas građani iz Jerihona, Amorejci, Perizejci, Kanaanci, Hitejci, Girgašejci, Hivejci i Jebusejci, ali sam ih dao u vaše ruke.

12 Poslao sam pred vama stršljene. Oni su njih, dva kralja amorejska, prognali ispred vas, ne sa tvojim mačem i tvojim lukom.

13 Dao sam vam zemlju za koju se niste trudili i gradove koje niste gradili i u kojima se trebate samo smjestiti, i vinograde i maslinike koje niste sadili dobili ste na uživanje."

14 Zato se sada bojte Gospodina i služite mu iskreno i vjerno! Uklonite bogove kojima su služili vaši očevi s onu stranu rijeke i u Egiptu, i služite Gospodinu!

15 Ako li vam nije po volji služiti Gospodinu, onda se odlučite danas komu ćete služiti: bogovima kojima su služili vaši očevi s onu stranu Rijeke, ili bogovima Amorejaca u čijoj zemlji prebivate. A ja i moja kuća služit ćemo Gospodinu."

16 Onda je rekao narod, govoreći: "Dale-

ko neka je od nas da ostavimo Gospodina i da služimo drugim bogovima.

17 Jer Gospodin, naš Bog, koji je izveo nas i naše očeve iz Egipta, iz kuće ropstva. On je učinio pred našim očima ona velika čudesa i čuvao nas na cijelom putu kojim smo išli, i među svim narodima kroz koje smo prolazili.

18 Gospodin je protjerao ispred nas sve narode, i Amorejce koji su prebivali u zemlji. I mi ćemo služiti Gospodinu, jer on je naš Bog."

19 Jošua je rekao narodu: "Nećete moći služiti Gospodinu, jer on je svet Bog, on je ljubomoran Bog, on vam neće opraštati vaših prijestupa i grijeha.

20 Ako budete ostavili Gospodina i služili drugim bogovima, on će se okrenuti od vas, zlo će vam nanijeti i uništiti vas, pošto vam je činio dobro."

21 A narod je odgovorio Jošui: "Ne, mi ćemo služiti Gospodinu."

22 Jošua je rekao narodu: "Sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospodina da mu služite." Oni su rekli: "Svjedoci smo."

23 "Onda sad uklonite tuđe bogove koji su među vama, i priklonite svoje srce Gospodinu, Bogu Izraelovu!"

24 Onda je narod obećao Jošui: "Gospodinu, svojem Bogu, služiti ćemo i njegov ćemo glas slušati."

25 Tako je učinio Jošua toga dana zavjet

s narodom i dao je zakon i uredbu u Sekemu.

26 On je unio taj događaj u knjigu Božjega zakona, uzeo je veliki kamen i postavio ga ondje pod hrast što je bio u svetišću Gospodinovu.

27 Onda je rekao Jošua svemu narodu: "Evo, ovaj kamen neka nam bude svjedok, jer je čuo riječi koje je Gospodin govorio nama. Zato neka vam je svjedok da ne zatajite svojega Boga!"

28 Potom je Jošua raspustio narod, svakoga na svoju baštinu.

29 I dogodilo se iza ovih događaja umro je Jošua, sin Nunov, sluga Gospodinov, u dobi od stotinu i deset godina.

30 Pokopali su ga u području njegove baštine u Timnat-Serahu u gori Efraimovoj, sjeverno od gore Gaaša.

31 Izrael je služio Gospodinu za života Jošue i starješina koje su još dugo poživjele iza Jošue, i koje su znale sva djela koja je Gospodin učinio Izraelu.

32 Kost Josipove, što su ih Izraelovi sinovi bili sobom donijeli iz Egipta, pokopali su u Sekemu, na zemljištu koje je kupio Jakov od sinova Hamora, oca Sekemova, za stotinu srebrnjaka, a bilo je dano Josipovim sinovima u baštinu.

33 I Eleazar, sin Aronov, umro je, i pokopali su ga u brdu koje je pripadalo njegovom sinu Finehasu, koje mu je bilo dano na Efraimovoj gori.

Suci

KNJIGA SUDACA

Nastavak zauzimanja kanaanske zemlje

1 I dogodilo se po smrti Jošui, upitali su Izraelovi sinovi Gospodina, govoreći: "Tko će od nas ići prvi u boj protiv Kanaanaca?"

2 Gospodin je rekao: "Juda neka uzide, eto, dajem zemlju u njegove ruke."

3 Onda je Juda rekao Simeonu svojem bratu: "Hajde sa mnom na moj određeni dio; borit ćemo se protiv Kanaanaca, a potom ću onda ja ići s tobom na tvoj određeni dio." I pošao je Simeon s njim.

4 I digli se Judini sinovi na put, i Gospodin je dao Kanaance i Perizejce u njihove ruke. Pobili su ih kod Bezeka; deset tisuća ljudi.

5 U Bezeku su našli Adoni-Bezeka, udarili su na njega i pobili Kanaance i Perizejce.

6 Onda je Adoni-Bezek bježao, nagnuli su oni za njim, uhvatili ga i odsjekli mu palce na rukama i na nogama.

7 Onda je rekao Adoni-Bezek: "Sedamde-

set kraljeva, kojima su bili odsječeni palci na rukama i na nogama, kupilo je mrvice pod mojim stolom. Kako sam činio, tako mi je platio Bog." Odveli su ga onda u Jeruzalem, gdje je umro.

8 Nato su Judini sinovi udarili na Jeruzalem, zauzeli ga, pobili ga oštricom mača i ognjem zapalili grad.

9 Potom su izašli Judini sinovi da se bore s Kanaancima, koji su prebivali u gori, u južnoj zemlji i u nizini.

10 Onda su krenuli Judini sinovi protiv Kanaanaca u Hebronu—Hebron se prije zvao Kirjat-Arba—i pobili Sešaja, Ahimana i Talmaja.

11 Odatle su otišli na Debirane. Debir se prije zvao Kirjat-Sefer.

12 Onda je rekao Kaleb: "Tko svlada i osvoji Kirjat-Sefer, dat ću mu svoju kćer Aksu za ženu."

13 I osvojio ga Otniel, sin Kenaza, mlađega brata Kalebova. I dao mu svoju kćer Aksu za ženu.

14 Kad je ona polazila, nagovorila je svojega oca i izmolila od njega zemlju. Ona se spustila s magarca, i kad ju upitao Kaleb: "A što ti želiš?"

15 Ona mu odgovorila: "Daj mi blagoslov, jer si me udao u južnu zemlju, pa daj mi i vodene izvore!" Onda joj je Kaleb dao izvore u visini i izvore u nizini.

16 Sinovi Kenejca, tasta Mojsijeve, izašli su iz Palmova grada sa Judinim sinovima u pustinju, koja je na jugu od Arada, i naselili se ondje među narodom.

17 Onda je izišao Juda sa svojim bratom Simeonom napali su Kanaance koji su prebivali u Sefatu, i potpuno ih uništili. Otada se grad nazvao Hormah.

18 Onda je Juda osvojio Gazu s njezinim područjem, Aškelon s njegovim područjem i Ekron s njegovim područjem.

19 Gospodin je bio s Judom tako da je mogao zaposjesti goru, ali stanovnike u ravnicima nije mogao protjerati, jer su imali željezna bojna kola.

20 Hebron su dali, kako je zapovjedio Mojsije, Kaleb, i on je protjerao odatle tri Anakova sina.

21 Ali Jebusejce, koji su stanovali u Jeruzalemu, nisu mogli protjerati Benjaminovi sinovi. Tako su ostali Jebusejci u Jeruzalemu pod Benjaminovim sinovima do danas.

22 I kuća Josipova je izišla, i to na Betel, i Gospodin je bio s njima.

23 Kuća Josipova je dala uhoditi Betel, a grad se prije zvao Luza.

24 Kad su straže vidjele čovjeka gdje izlazi iz grada, rekli su mu: "Hajde, pokaži nam gdje se može ući u grad, a mi ćemo ti za to učiniti milost."

25 Kad im je on bio pokazao kako se moglo provaliti u grad, pobili su oni grad ostricom mača. A onoga čovjeka i svu njegovu obitelj pustili otići.

26 Čovjek je otišao u zemlju Hitejaca, sagradio ondje grad i nazvao ga Luz, i tako se zove još i danas.

27 Manaseh nije osvojio Bet-Šeana i njegovih sela ni Taanaka i njegovih sela. Nije potjerao ni stanovnika iz Dora i njegovih sela, ni stanovnika Jibleama i njegovih sela, ni stanovnika Megida i njegovih sela. Tako su Kanaanci ostali i živjeli u toj zemlji.

28 I dogodilo se, čim su ojačali Izraelovi sinovi, nametnuli su Kanaancima danak, ali ih nisu mogli sve protjerati iz njihova posjeda.

29 Ni Efraim nije protjerao Kanaance koji su prebivali u Gezeru. Tako su ostali Kanaanci među njima u Gezeru.

30 Zebulun nije mogao protjerati stanovnike iz Kitrona i Nahalola. Tako su ostali Kanaanci među njima, ali im je bio nametnut danak.

31 Ašer nije mogao protjerati stanovnike iz Aka, Sidona, Ahlaba, Akziba, Helbe, Afeka i Rehoba.

32 Tako su Ašerovci prebivali među Kanaancima, koji su ostali u okolici jer ih se nije izagnalo.

33 Naftali nije mogao protjerati stanovnike iz Bet-Semeša i Bet-Anata. Tako je prebivao među Kanaancima, koji su ostali u okolici, ali stanovnici iz Bet-Semeša i Bet-Anata, ali im je bio nametnut danak.

34 Amorejci su potisnuli Danove sinove u goru i nisu im dali sići u ravnicu.

35 Tako su ostali Amorejci u Har-Heresu, u Ajalonu i Saalbim, ali kad se povećala moć Josipove kuće, bio im je nametnut danak.

36 Područje Amorejaca protezalo se od Akrabimske gore, od Sela i dalje gore.

Andeo Gospodinov naviješta zlo Izraelu

2 Onda je došao Andeo Gospodinov od Gilgala u Bokim i rekao: "Ja sam vas izveo iz Egipta i doveo u zemlju za koju sam se zakleo vašim očevima. Obecao sam: 'Neću prekinuti svojega zavjeta s vama do vijeka.

2 A vi ne smijete sklapati savez sa stanovnicima te zemlje, nego morate porušiti njihove žrtvenike.' Ali vi niste poslušali moje zapovijedi: zašto ste to učinili?"

3 Zato i ja kažem: neću ih odagnati ispred vas, nego će vam oni biti protivnici, i idoli njihovi bit će vam zamka."

4 I dogodilo se, da kad je to izgovorio Andeo Gospodinov svim Izraelovim sinovima, počeo je narod glasno plakati.

5 Zato nazovu ono mjesto Bokim. Oni su prinijeli ondje žrtvu Gospodinu.

6 Kad je bio Jošua otpustio narod, razišli se Izraelovi sinovi, svaki na svoju baštinu, da zaposjednu zemlju.

7 I narod je služio Gospodinu za života Jošue i svih starješina koje su nadživjele Jošuu i vidjeli su još sva velika djela Gospodinova, koja je učinio Izraelu.

8 Jošua, sin Nunov, sluga Gospodinov, umro je u dobi od stotinu i deset godina.

9 Pokopali su ga u području njegove baštine u Timnat-Heresu u gori Efraimovoj, sjeverno od gore Gaaš.

10 Kad se onda i sav ovaj naraštaj pribrao k svojim očevima, i nastao je drugi naraštaj iza njih, koji nije poznavao Gospodina ni djela koja je učinio Izraelu.

11 Onda su Izraelovi sinovi činili zlo pred Gospodinom, i služili su Baalima.

12 A ostavili su Gospodina, Boga svojih otaca, koji ih je izveo iz Egipta. Potrcali su za drugim bogovima, bogovima nezabožaca unaokolo, poklonili se njima i tako razgnjevili Gospodina.

13 Oni su otpali od Gospodina i počeli služiti Baalu i ašartama.

14 I raspalila se srdžba Gospodinova protiv Izraelovih sinova, i on ih predao u ruke razbojnicima koji su ih oplijenili. On je pustio da padnu u ruke svojih neprijatelja unaokolo, tako da se više nisu mogli održati pred svojim neprijateljima.

15 Svaki put, kad bi pošli na vojsku, bila je ruka Gospodinova protiv njih na njihovu nesreću, kako je unaprijed rekao Gospodin i kako im se bio zakleo Gospodin. I njihova nevolja bila je velika.

16 Onda im je Gospodin podizao suce, koji su ih izbavljali iz ruku njihovih neprijatelja.

17 Ali ni svojih sudaca nisu slušali, nego su tjerali s drugim bogovima idolopoklonstvo i klanjali im se. Brzo su zašli s puta kojim su hodali njihovi očevi, koji su slijedili zapovijedi Gospodinove, ali oni nisu činili tako.

18 Kad im je Gospodin podizao suce, onda je Gospodin bio sa sucem i izbavljao ih iz ruku njihovih neprijatelja dok je živio sudac, jer bi Gospodina ganule njihove tužbe na njihove mučitelje i tlačitelje.

19 I dogodilo se, čim bi umro sudac, potjerali bi oni ponovno još gore nego njihovi očevi, trčali bi za drugim bogovima, služili im i klanjali im se. Nisu se ostavljali svojih djela ni svojih zlih putova.

20 Onda se raspalila srdžba Gospodinova protiv Izraela i on je rekao: "Jer je taj narod prestupio moj zavjet, na koji sam obvezao njihove očeve, i jer ne slijedi mojih zapovijedi,

21 tako i ja neću više nijednoga neprijatelja goniti ispred njih između naroda koje ostavio Jošua kad je umro.

22 Po njima stavit ću na kušnju Izrael, hoće li se držati puta Gospodinova i hoditi po njemu, kako su činili njihovi očevi, ili neće."

23 Mjesto da odmah progna one narode, Gospodin ih ostavio i nije ih predao u ruke Jošui.

Oslobođenje po Otnielu, Ehudu i Samgaru

3 A ovo su narodi koje je ostavio Gospodin da po njima kuša Izrael sve one koji još nisu iskusili ratova k Kanaanu.

2 To je bilo tako da su naraštaji Izraelovih sinova morali naučiti vojništvo; barem oni koji to još nisu znali od prije.

3 Po imenu pet je filistejskih poglavara, svi Kanaanci, Sidonci i Hivejci, koji su prebivali na Lebanonu, od gore Baal-Hermona do onamo gdje se ide u Hamat.

4 Oni su ostali zato da se po njima Izrael stavi na kušnju i da se vidi hoće li slijediti zapovijedi Gospodinove, na koje je obvezao njihove očeve preko Mojsija.

5 Tako su prebivali Izraelovi sinovi među Kanaancima, Hitejcima, Amorejcima, Perizejcima, Hivejcima i Jebusejcima.

6 Oni su uzimali sebi njihove kćeri za žene, davali svoje vlastite kćeri njihovim sinovima i služili njihovim bogovima.

7 Tako su Izraelovi sinovi opet činili zlo pred Gospodinom, i zaboravili su Gospodina, svojega Boga, pa su služili baalima i ašartama.

8 Zato se raspalila srdžba Gospodinova protiv Izraela i dao ih u ruke Kušan-Rišataimu, kralju sjeverne Mezopotamije. Osam godina morali su Izraelovi sinovi služiti Kušan-Rišataimu.

9 Kad su Izraelovi sinovi zavapili Gospodinu, podigao je Gospodin Izraelovim sinovima izbavitelja, da ih izbavi. Otniela, sina Kenaza, mlađega brata Kalebova.

10 Na njega je došao Duh Gospodinov, i on je sudio u Izraelu. On je izašao u rat, i Gospodin mu je predao u ruke Kušana-Rišataima, kralja sjeverne Mesopotamije; njegova je ruka nadjačala Kušan-Rišataima.

11 Tako je bila zemlja mirna četrdeset godina, dok nije umro Otniel, sin Kenazov.

12 Kad su Izraelovi sinovi opet činili zlo pred Gospodinom, učinio je Gospodin moapskog kralja, Eglona, jačim od Izraelovih sinova, jer su činili zlo pred Gospodinom.

13 Onda se on ujedinio s Amoncima i Amalećanima, izašao i pobijedio Izraelove sinove i zauzeli su Palmov grad.

14 Nato su Izraelovi sinovi služili Eglonu, moapskom kralju, osamnaest godina.

15 A kad su Izraelovi sinovi zavapili Gospodinu, Gospodin im je podigao izbavitelja, Ehuda, sina Gere iz plemena Benjaminova, čovjeka koji je bio lijevak. Izraelovi sinovi su poslali po njemu danak Eglonu, moapskom kralju.

16 Ehud je napravio sebi bodež dvorezac od lakta u dužinu, pričvrstio ga pod svoju haljinu sa svoje desne strane.

17 I tako predao danak Eglonu, moapskom kralju; Eglon je bio čovjek vrlo debeo.

18 Kad je bio gotov s predajom danka, otpustio ljude koji su bili nosili danak.

19 Vratio se opet sam pokraj idolskih kipova u blizini Gilgala i rekao "Imam, kralju, neku tajnu da ti kažem." Ovaj zapovjedio šutnju, i onda se udaljili svi koji su bili kod njega.

20 Ehud je pristupio k njemu, a on je sjedio sam u svojoj hladovitoj gornjoj sobi, i Ehud je rekao: "Riječ Božju imam ti reći!" On je ustao sa svojega prijestolja.

21 Onda je Ehud, svojom lijevom rukom, trgnuo bodež sa svoje desne bedrice i zatjerao mu ga u trbuh.

Suci

188

22 Tako je držak odmah prodro za oštricom, i salo se sklopilo oko oštrice, jer nije opet izvukao bodeža iz trbuha; pritom su crijeva izišla odande.

23 Onda je Ehud izašao van u trijem, zatvorio za sobom vrata gornje sobe i zaključao.

24 Kad se bio udaljio, došle su sluge da pogledaju. Kako su našle vrata gornje sobe zaključana, pomislile su: "Bit će da obavlja svoju potrebu u hladovitoj klijeti."

25 I tako su čekali veoma dugo, jer on nije otvarao vrata gornje sobe. Naposljetku uzeli su ključ i otvorili, a tu je ležao njihov gospodar na podu mrtav.

26 A Ehud, dok su oni čekali, bio je već izmaknuo, i preko idolskih kipova prošao, i u Seir pobjegao.

27 Cim se vratio, zatrubio je u trubu na gori Efraimovoj, i sinovi su Izraelovi sišli s njim s gore, a on im je stajao na čelu.

28 Na njegov poziv: "Hajdete za mnom, jer Gospodin vam predaje u ruke neprijatelje vaše, Moabce", sišli su oni za njim, zatvorili Moabcima gazove Jordana i nisu dali nikomu prijetko.

29 Pobili su onda Moabaca oko deset tisuća ljudi, sve jakih i hrabrih ljudi, i nitko nije izmaknuo.

30 Tako se onda morao Moab pokoriti vlasti Izraelovoj. I zemlja je bila mirna osamdeset godina.

31 Poslije njega ustao je Samgar, sin Anatov. On je pobio šest stotina Filistejaca volujskim ostanom; i on je oslobodio Izrael.

Debora i Barak izbavljaju Izraela od Sisere

4 Poslije smrti Ehudove, Izraelovi sinovi su opet činili zlo pred Gospodinom. **2** Tako ih predao Gospodin u ruke Jabinu, kanaanskom kralju, koji je vladao u Hazoru. Njegov vojskovođa bio je Sisera, koji je boravio u Harošetu neznabožičkom.

3 Onda su zavapili Izraelovi sinovi Gospodinu za pomoć, jer Jabin je imao devet stotina željeznih bojnih kola i dvadeset godina jako je tlačio Izraelove sinove.

4 U ono je vrijeme Debora, proročica, žena Lapidotova, sudila Izraelu.

5 Ona je stanovala pod Deborinom palmom između Rame i Betela na gori Efraimovoj. Izraelovi sinovi su dolazili gore k njoj na sud.

6 Onda je ona je dala dozvati Baraka, sina Abinoamova, iz Kadeša Naftalijeva i rekla mu: "Gospodin, Bog Izraelov, zapovjeda ti: 'Idi, uzadi na goru Tabor i uzmi sobom deset tisuća ljudi između Naftalijevih sinova i Zebulunovih sinova!'"

7 I protiv tebe ću dovesti na potok Kišon Sisera, vojskovođu Jabinova, i njegova

bojna kola i njegovo ljudstvo i predat ću ga tebi u ruke."

8 A Barak joj rekao: "Ako ćeš ti ići sa mnom, ići ću i ja, ako li nećeš ići sa mnom, neću ići ni ja."

9 Ona je odgovorila: "Sigurno ću ja ići s tobom, ali onda nećeš imati slave na vojni što je poduzimaš, nego će Gospodin dati ženi u ruku Sisera." Nato se Debora podigla i otišla s Barakom u Kadeš.

10 Onda Barak dozvao Zebuluna i Naftalija u Kadeš, i deset tisuća ljudi pošlo je gore pod njegovim vodstvom, i Debora je išla s njim.

11 A Kenejac Heber bio se odvojio od Kaina, jednoga od sinova Hobaba, tasta Mojsijeva. On je razapeo svoj šator kod hrasta saanaimskoga pokraj Kadeša.

12 Kad su javili Siseri da je izišao Barak, sin Abinoamov, na goru Tabor.

13 Skupio Sisera sva svoja bojna kola, devet stotina željeznih bojnih kola, i svu svoju vojsku, koja je bila pod njim, od Harošeta neznabožička do potoka Kišona.

14 Onda je rekla Debora Baraku: "Us-tani, jer je ovo dan u koji će ti Gospodin dati u ruke Sisera. Sam Gospodin ići će pred tobom." Nato Barak sišao s gore Tabora, i deset tisuća ljudi za njim.

15 Gospodin je smeo Sisera i sva njegova bojna kola i svu njegovu vojsku oštricom mača pred Barakom. Sisera je skočio s kola i pješice pobjegao.

16 Barak je progonio kola i vojsku do Harošeta Hagojima, i sva vojska Sisera je pala od oštrice mača; nije ostao ni jedan.

17 Sisera je pobjegao pješice do šatora Jaele, žene Kenejca Ebera, jer je među Jabinom, kraljem hasorskim, i rodbinom Kenejca Ebera, vladao mir.

18 Jaela je izašla u susret Siseri i rekla mu: "Svrati se, gospodaru, svrati se k meni, ne boj se!" I on se svratio k njoj u šator, i ona ga pokrila pokrivačem.

19 On je zamolio: "Daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan." Ona otvorila mijeh mlijeka, dala mu da se napije i opet ga pokrila.

20 Nato joj on rekao: "Stani na ulaz šatora! Ako tko dođe i upita te: 'Ima li tko tu?' ti odgovori: 'Nema!'"

21 Ali Jaela, žena Heberova, prihvatila kolac šatora, uzela čekić, pristupila k njemu polako i zatjerala mu kolac kroz sljepoočice tako da je prošao u zemlju. On je bio, naime, od umora tvrdo zaspao, i tako umro.

22 Kad je Barak, koji je progonio Sisera, mimo prolazio, Jaela mu izašla u susret i rekla mu: "Dodi, pokazat ću ti čovjeka koga tražiš." Kad je on ušao, Sisera je tu ležao mrtav, i kolac mu zaboden u sljepoočice.

23 Tako je Bog ponizio u onaj dan Jabina, kanaanskog kralja, pred Izraelovim sinovima.

24 I ruka Izraelovih sinova bila je sve teža Jabinu, kanaanskom kralju, sve dok nisu uništili Jabina, kanaanskog kralja.

Pobjedna pjesmu Debore i Baraka

5 U onaj dan pjevali su Debora i Barak, sin Abinoamov, sljedeću pjesmu:

2 "Poglavari su vodili u Izraelu, dragovoljno se ponudio narod u boj, slavite stoga Gospodina!

3 Kraljevi, čujte! Poglavari, poslušajte! Ja hoću Gospodinu, ja hoću pjevati pjesmu, hoću posvetiti Gospodinu, Bogu Izraelovu, svoju pjesmu.

4 Kad si silazio sa Seira, Gospodine, kad si išao iz edomskog polja, zemlja se tresla, nebasa su lijevala, oblaci su tekli vodom;

5 brda se njihala pred Gospodinom, Sinaj pred Gospodinom, Bogom Izraelovim.

6 U dane Samgara, sina Anatova, u vrijeme Jaelino putovi su ležali pusti. I tko je išao stazama, vukao se stranputicama.

7 Nije bilo vode u Izraelu, čovjek se osjećao zapušten, dok ja, Debora, nisam ustala, nisam ustala kao majka u Izraelu.

8 Jer se tražilo nove bogove, pokušao onda na vrata rat, ali se nije vidio štit ni koplje među četrdeset tisuća u Izraelu.

9 Hvala moja ide poglavarima Izraelovim i narodu koji se dragovoljno ponudio u boj. Slavite stoga Gospodina!

10 Govorite, vi koji jašete na bijelim magarcima, koji sjedite na jastucima, i hodite po putovima.

11 Glasnije i od povika pastira na pojilištima, slavite pravednu pobjedu Gospodina, sjajno djelo njegove moći u Izraelu! Onda će sići na vrata Gospodinova naroda.

12 Ustani, ustani, Debora! Ustani, ustani, zapjevaj hvalospjev! Digni se, Barače! Vodi ih u ropstvo, sine Abinoamov!

13 Ostaci junaka, izađite van! Narode Gospodinov, junacima tako bogat, silazi k meni!

14 Od Efraima silazi se u dolinu k tebi, Benjamine, s tvojim konjancima; poglavari izlaze iz Makira.

15 Iz Zebuluna vođe sa žezlom, s Debrom su se ujedinili poglavari Isakarovi, i Naftali s Barakom, za njim se juriša u dolinu. Dugo se svjetuju u krajevima Rubenovim.

16 Što sjediš među torovima i slušaš kako bleje stada? Dugo se svjetuju u krajevima Rubenovim,

17 Gilead s onu stranu Jordana počiva, i

zašto boravi Dan još daleko kod lađa? Na obali mora sjedi tiho Ašer, prebiva mirno u svojim zaljevima.

18 Zebulun je narod koji žrtvuje svoj život do smrti i Naftali na visokim bojnim poljanama.

19 I pridolaze kraljevi u boj, kraljevi kanaanski dolaze u bitku kod Taanaka na vodama Megida, ali ni mrve srebra nisu dobili.

20 S nebasa se bore zajedno zvijezde, vojuju protiv Sisere sa svojih staza.

21 Kišon odnosi neprijatelje, Kišon, potok bitaka. Moja dušo idi snažno naprijed!

22 Već toptaju konjska kopita, jer njihovi junaci tjeraju, tjeraju ondje.

23 'Proklinjite Meroz!' Viče gromko Andeo Gospodinov: 'Proklinjite njegove stanovnike, jer nisu došli u pomoć Gospodinu, Gospodinu u pomoć kao junaci.'

24 Najviše od svih žena neka je slavljena Jaela, žena Ebera, Kenejca; najviše od svih žena u šatoru neka je ona visoko čašćena.

25 On zaiska vode, ona mu pruži mlijeka; u gospodskoj čaši pruži mu vrhnje.

26 Ali njezina ruka maši se za kolac šatorski, desnica njezina za čekić kovački: i udari Siseru, smoždi mu glavu, smrskala mu je i probije sljepoočice.

27 Među noge njezine savio se, pao, leži, savija se uz njezine noge, pao opet natrag, i gdje je pao, mrtav je ostao.

28 Kroz prozor motri i jadikuje majka Siserina, kroz rešetku: 'Što se tako dugo ne vraćaju njegova kola? Što se tako polako miču kotači njegovih kola?'

29 Odgovara joj najmudrija od njezinih dvorkinja, a i sama sebi ona odgovara:

30 'Zacijelo su plijen zaplijenili i sada ga oni dijele: po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga; pa plijen: šarena tkanina Siseri, i plijen: šareno vezena haljina, šareno platno, odjeća, dva rupca oko mogega vrata, plijen.'

31 Tako neka propadaju, Gospodine, svi tvoji neprijatelji! A oni koji te ljube, oni su kao sunce kad izlazi u svojem sjaju." I onda je zemlja bila mirna četrdeset godina.

Gideon i njegovo runo

6 Kad su Izraelovi sinovi opet činili zlo pred očima Gospodina, dao je ih Gospodin u ruke Midjancima za sedam godina.

2 Teška je bila ruka Midjanaca nad Izraelom. Izraelovi sinovi su bježali ispred Midjanaca u gorske jame, špilje i utvrde.

3 I bilo je tako, da kad bi Izraelovi sinovi posijali, dolazili bi Midjanci Amalećani i sinovi Istoka, pa i oni udarili na njih.

4 Oni bi se utaborili protiv njih i požnjeli bi ljetinu zemlje sve do Gaze. I nisu ostavljali hrane za Izraelove sinove, ni ovce ni vola ni magarca.

5 Jer su dolazili sa svojim stadima i sa svojim šatorima. Dolazili su kao jata skakavaca, i nije bilo broja njima ni njihovim devama. Dolazili su u zemlju da ju opustoše.

6 Tako je Izrael bio od Midjanaca jako potlačen, i zavapili su Izraelovi sinovi Gospodinu.

7 I dogodilo se, kad su zavapili Izraelovi sinovi Gospodinu za pomoć protiv Midjanaca.

8 poslao je Gospodin Izraelovim sinovima proroka koji im navijestio: "Ovakovo govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Ja sam vas izveo iz Egipta i izveo sam vas iz kuće ropstva.

9 Ja sam vas izbavio iz ruku Egipćana i svih vaših tlačitelja. Ja sam ih ispred vas odagnao i dao sam vam njihovu zemlju.

10 Ja sam vam zapovjedio: 'Ja sam Gospodin, vaš Bog; ne smijete štovati bogova Amorejaca, u čijoj zemlji prebivate! Ali vi niste poslušali moj glas.'

11 Onda je došao Andeo Gospodinov i sjeo pod hrast kod Ofre, koji je bio Abiezreja Joaša, a njegov sin Gideon mlatio je pšenicu na tijesku, da je osigura od Midjanaca.

12 Njemu se prikazao Andeo Gospodinov i rekao mu: "Gospodin je s tobom, hrabri junake!"

13 Gideon mu odgovorio: "Molim, moj gospodar! Ako je Gospodin s nama, zašto nas je snašlo sve ovo? Gdje su sva njegova čudesa što su nam ih pripovijedali naši očevi kad su govorili: 'Nije li nas Gospodin izveo iz Egipta?' A sada nas je ostavio Gospodin i predao u ruke Midjancima."

14 Gospodin se okrenuo k njemu i rekao: "Idi u toj svojoj snazi i izbavi Izraela iz ruku Midjanaca! Ne šaljem li te Ja?"

15 A on mu rekao: "Oprosti, Gospodine moj, kako ću izbaviti Izraela? Eto, moj je rod najmanji u plemenu Manasehovu, a ja sam posljednji u svojoj obitelji."

16 A Gospodin mu rekao: "Zaista ja ću biti s tobom, pobit ćeš Midjance kao jednoga čovjeka."

17 Onda mu on rekao: "Ako sam našao milost u tvojim očima, daj mi znak da si to ti koji govoriš sa mnom."

18 Pa ne idi odavde dok se ja ne vratim k tebi i donesem ti svoj dar i stavim pred tebe." On je odgovorio: "Čekat ću dok se vratiš."

19 Onda otišao Gideon i pripremio jare, jednu efu brašna za beskvasne kruhove. Meso stavio u košaricu, juhu stavio u lonac, donio mu pod hrast i postavio

pred njega.

20 Onda mu Andeo Božji rekao: "Uzmi to meso i te beskvasne kruhove, stavi ih na onaj kamen i juhu izlij na to!" On je učinio tako.

21 A Andeo Gospodinov pružio kraj štapa koji je bio u njegovoj ruci, i dotaknuo se mesa i beskvasnih kruhova; i podigao se oganj iz stijene i spalio meso i beskvasne kruhove. A Andeo je Gospodinov iščeznuo ispred njegovih očiju.

22 Onda je vidio Gideon da je to bio Andeo Gospodinov, pa je rekao: "Jao, Gospodine Bože! Vidio sam Andela Gospodinova licem u lice!"

23 A Gospodin mu rekao: "Mir neka je s tobom; ne boj se, nećeš umrijeti."

24 Gideon je napravio ondje žrtvenik Gospodinu i nazvao ga "Gospodin je mir". Do današnjega dana stoji on još u Ofri, koja pripada Abiezrejima.

25 I dogodilo se one noći zapovjedio mu Gospodin: "Uzmi junca svojega oca, i drugoga junca od sedam godina, sruši žrtvenik Baalov koji ima tvoj otac, i sasjeći drveni kip koji je pokraj njega!"

26 I podigni žrtvenik Gospodinu, svojem Bogu, gore na onom kamenu po pravom redu i uzmi drugoga junca i žrtvuj ga kao žrtvu paljenicu drvima onoga kipa što ćeš ga sasjeći!"

27 Onda je uzeo Gideon deset ljudi između svojih sluga i učinio kako mu je zapovjedio Gospodin. A jer se bojao svoje obitelji i ljudi onoga grada, da to izvede danju, zato je učinio noću.

28 Kada su ljudi onoga grada sutradan rano ustali, a to srušen žrtvenik Baalov i drveni kip pokraj njega sasječen. A drugi junac bio je žrtvovan kao žrtva paljenica na novopodignutom žrtveniku.

29 Pa su pitali jedan drugoga: "Tko je to učinio?" Kad su tražili i raspitivali, rekli su im: "Gideon, sin Joašov, to je učinio."

30 Onda su rekli ljudi onoga grada Joašu: "Izvedi svojega sina, on mora umrijeti, jer je srušio žrtvenik Baalov i sasjekao gaj pokraj njega."

31 A Joaš je odgovorio svima koji su stajali kod njega: "Hoćete li vi braniti Baala? Hoćete li ga vi spasiti? Neka onaj koji će ga braniti bude do sutra pogubljen! Ako je on bog, neka se sam brani od onoga koji mu je srušio žrtvenik!"

32 Zato su mu onoga dana dali ime Jerubaal, to jest "Baal neka se bori protiv njega, jer mu je srušio žrtvenik."

33 Onda su se svi Midjanci i Amalećani, uz sinove Istoka, sastali i prešavši preko Jordana u Jezreelskoj dolini utaborili.

34 Duh Gospodinov je došao na Gideona, a on zatrubio u trubu, i Abiezreji se skupili iza njega.

35 Poslao on glasnike po svemu ple-

menu Manasehovu, pa se i oni skupili oko njega. Poslao glasnike i plemenu Ašerovu, Zebulunovu i Naftalijevu, i ovi su im izašli u susret.

36 I Gideon je upravio Bogu molitvu: "Ako ćeš ti zaista izbaviti mojom rukom Izraela, kako si obećao,

37 evo, ja ću staviti ovčje runo na gumno; pa ako rosa bude samo na runu, a po cijeloj zemlji suho, onda ću znati, da ćeš mojom rukom izbaviti Izraela, kako si obećao."

38 I tako se dogodilo. Kad je sutradan rano ustao i runo iscijedio, istisnu rosu iz runa, cijelu zdjelu punu vode.

39 Onda je Gideon rekao Bogu: "Ne naljuti se na mene, ako progovorim još jednom. Daj mi da još samo ovaj put učinim pokus s runom. Neka bude samo runo suho, a po cijeloj zemlji neka bude rosa."

40 I Bog je učinio tako onu noć. Samo je runo ostalo suho, a po cijeloj zemlji bila je rosa.

Gideon pobjeđuje Midjance

7 Onda je Jerubaal uranio, to jest Gideon, i sav narod koji jer bio s njim i utaborili se kod izvora Harod, tako da je tabor Midjanaca bio sjeverno od njih na podnožju brežuljka Moreh u ravnici.

2 Onda je rekao Gospodin Gideonu: "vojska koju imaš uza se odviše je mnogobrojna, a da bih dao Midjance u njezine ruke. Inače bi se Izrael mogao hvaliti protiv mene, govoreći: 'Vlastitom snagom spasio sam se.'"

3 Zato je oglasio ljudima: "Tko se boji i koga je strah, neka se vrati i neka odstupi od gore Gileada!" I vratili se od redova dvadeset i dvije tisuće ljudi, a deset tisuća ljudi je ostalo.

4 A Gospodin je rekao Gideonu: "Ljudi ima još previše. Povedi ih na vodu i ondje ću ih iskušati. Za koga ti rekнем: 'Ovaj ide s tobom,' taj neka ide s tobom! A za koga ti rekнем: 'Ovaj ne ide s tobom,' taj neka ne ide s tobom!"

5 Pošto je ljude bio priveo na vodu, rekao je Gospodin Gideonu: "Svakoga koji lapče vodu jezikom, kao što lapču psi, toga stavi na stranu; tako i svakoga, koji klekne na koljena da pije."

6 Onda je bio broj onih koji su laptali vodu rukom k ustima, tri stotine ljudi; a svi ostali ljudi kleknuli su na koljena da piju vodu.

7 I rekao je Gospodin Gideonu: "S tri stotine ljudi koji su laptali vodu izbavit ću vas i predat ću ti u ruke Midjance, a svi drugi neka se vrate svaki svojoj kući!"

8 Pošto su ljudi uzeli sebi opskrbu i njihove trube, onda je otpustio sve Izraelove sinove, svakoga k svojem šatoru, a

zadržao samo one tri stotine ljudi. A tabor Midjanaca bio je pod njim u ravnici.

9 I dogodilo se one iste noći da je Gospodin rekao: "Ustani, i sidi protiv tabora, jer ti ga ja dajem u ruke."

10 Ako se bojiš sam sići, sidi u tabor sa svojim slugom Purom,

11 i prislušuj što govore, i onda ćeš dobiti hrabrost da siđeš i napadneš tabor." Onda je on sišao sa svojim slugom Purom u blizinu taborskih predstraža.

12 Midjanci i Amalećani i svi sinovi Is-toka bili su se utaborili u ravnici tako mnogobrojni kao skakavci. Devama njihovim nije bilo broja, bilo ih je kao pijeska na morskoj obali.

13 Kad je došao Gideon ondje, upravo je jedan pripovijedao drugomu ovaj san: "Slušaj, imao sam jedan san. Kotrljao se pečen kruh ječmeni u tabor midjanski i došao do jednog šatora. Pogodio ga tako da je pao i preokrenuo se prema gore, i tako je šator ležao."

14 Onda je rekao drugi, govoreći: "To nije ništa drugo nego mač Izraela Gideona, sina Joaševa, Bog mu u ruke predaje Midjance i sav njihov tabor."

15 Kad je Gideon čuo pripovijest sna i njegovo tumačenje, bacio se ničice. Onda se vratio u izraelski tabor i povikao: "Ustajte, jer Gospodin predaje tabor Midjanaca u vaše ruke."

16 Potom je razdijelio tri stotine ljudi u tri grupe i dao je svima u ruke trube i prazne vrčeve, a u vrčevima su bile luči.

17 On im zapovjedio: "Gledajte na mene i činite isto tako, i kad dođem na kraj tabora, onda činite ono što ja činim!"

18 Cim ja sa svima koji su uza me zatrubim u trubu, zatrubite i vi u trube oko svega tabora i vičite: 'Za Gospodina i za Gideona!'"

19 I kad je bio došao Gideon sa stotinu ljudi, koji su bili uz njega, na kraj tabora u početak srednje noćne straže—tek su bili postavili straže—onda su zatrubili oni u trube i razlupali su vrčeve u svojim rukama.

20 U isto vrijeme su zatrubili u trube tri grupe i razlupali su vrčeve. U lijevoj ruci držali su luči, u desnoj trube da trube, i vikali su: "Mač za Gospodina i za Gideona!"

21 Svaki je pritom stajao na mjestu, gdje je bio, okolo tabora. Onda se smeo sav tabor. Vikali su i nagnuli bježati.

22 Dok su oni trubili u tri stotine truba, upravio Gospodin mač jednoga protiv drugoga, i to po svemu taboru, te je pobiegla vojska do Bet-Site prema Serari, do na obalu Abel-Mehole kod Tabata.

23 A Izraelovi sinovi iz plemena Naftalijeva, Ašerova i iz svega plemena Manasehova ustali su i dali se u potjeru za

Suci

Midjancima.

24 I poslao je Gideon glasnike po svoj gori Efraimovoj sa zapovijedu: "Sidite pred Midjance, zauzmite i odrežite im vodu što natapa do Bet-Bare, naime, Jordana!" Svi Efraimovci se podigli, zauzeli i odrezali im vodu što je natapala do Bet-Bare, naime, Jordana.

25 I uhvatili su oba vladara midjanska Oreba i Zeba. Oreba su ubili na Orebovoj stijeni, a Zeba smaknuli kod Zebova tijeska. Onda su potjerali Midjance i donijeli glavu Orebovu i Zebovu Gideonu s onu stranu Jordana.

Gideonova daljnja povijest i smrt

8 Onda ga upitaju Efraimovci: "Zašto si nam to učinio, te nas nisi pozvao kad si pošao u boj protiv Midjancima?" Tako su mu žestoko prigovarali.

2 On im rekao: "Pa što sam ja sada učinio da se usporedim s vama? Nije li Efraimovo pabirčenje grožda bolje od Abiezerove berbe?"

3 Vama je u ruke dao Bog poglavare midjanske Oreba i Zeba. Pa što sam ja učinio bolje od vas?" Na takve riječi utišala se njihova srdžba na njega.

4 Kad je Gideon bio došao na Jordan i prešao preko njega s tri stotine ljudi koji su bili s njim, a bili su umorni od proganjanja.

5 Onda je on zamolio ljude iz Sukota: "Dajte, molim, kruha ljudima koji idu za mnom, jer su umorni, a ja gonim kraljeve midjanske—Zebaha i Salmuna."

6 A poglavari iz Sukota su odgovorili: "A imaš li ruke Zebahove i Salmunine već u svojoj ruci, da bi dali kruha tvojoj vojsci."

7 Gideon je odgovorio: "Zato ću ja vama, kad mi Gospodin preda u ruke Zebaha i Salmuna, onda pomlatiti vaša tjelesa trnjem i dračem iz pustinje."

8 Onda je odande otišao u Penuel i zamolio ih isto onako. A ljudi iz Penuela dali su mu isti odgovor kao i ljudi iz Sukota.

9 Onda je zaprijetio i ljudima iz Penuela, govoreći: "Kad se zdravo vratim, porušit ću ovu kulu."

10 A Zebah i Salmuna bili su u Karkoru sa svojom vojskom, oko petnaest tisuća ljudi. To su bili svi ostaci od sve vojske sinova Istoka; stotinu i dvadeset tisuća teško naoružanih ljudi bilo je palo.

11 Onda je Gideon otišao dalje putom koji su bili uzeli ljudi koji su bili u šatori-ma istočno od Nobaha i Jogbohe, i napao vojsku, tabor se bio osjećao sigurnim.

12 Zebah i Salmuna su pobjegli, a on nagnuo za njima i uhvatio oba midjanska kralja Zebaha Salmuna, i sav im tabor uništio.

13 Nato se vratio Gideon, sin Joašov, iz boja s visine Heresa.

192

14 On je uhvatio nekog mladića, koji je pripadao ljudima iz Sukota, i počeo ga ispitivati. On mu popisao imena poglavara i starješina u Sukotu, sedamdeset i sedam ljudi.

15 Kad je došao k ljudima u Sukotu, rekao je: "Evo, ovdje su Zebah i Salmuna, zbog kojih ste mi se narugali riječima: 'Imaš li ruke Zebahove i Salmunine već u svojoj ruci da bi dali kruha tvojim umornim ljudima?' "

16 Onda je on uzeo starješine grada, i trnja iz pustinje i drača i s tim kaznio ljude iz Sukota.

17 A kulu u Penuelu dao je srušiti i ljude u gradu pobiti.

18 I on je rekao Zebahu i Salmuni: "Kakvi su bili ljudi koje ste pobili na Taboru?" Oni su odgovorili "Takvi kao ti, svaki je izgledao kao kraljevski sin."

19 On je rekao: "To su bila moja braća, sinovi moje majke. Tako bio živ Gospodin: da ste ih ostavili na životu, ne bih vas pogubio."

20 Nato je zapovjedio Jeteru, svojem prvorodencu: "Ustani i pogubi ih!" Ali dječak nije izvukao svoj mač, jer se bojao, bio je još dječak.

21 Onda su zamolili Zebah i Salmuna: "Ustani ti i pogubi nas, jer kakav je čovjek, onakva mu je snaga. Gideon se podigao i pogubio Zebaha i Salmuna. A mjesečice što su ih o vratu nosile njihove deve, uzeo je sebi."

22 Potom su zamolili Izraelovi sinovi Gideona: "Budi naš kralj, ti, tvoj sin i tvoj unuk, jer ti si nas izbavio iz ruku Midjanaca."

23 A Gideon im rekao: "Ja ne mogu biti vaš kralj. I moj sin ne smije vladati nad vama, jer Gospodin je vaš kralj."

24 Onda im rekao Gideon: "Imam jednu molbu za vas: Da mi svaki od vas dade naušnice što ste zaplijenili!" Pobijedeni su bili nosili zlatne naušnice, jer su bili Išmaelovci.

25 Oni su odgovorili: "Dat ćemo ti ih rado." I razastrli su ogrtač, i svaki je bacao na njega svoje zaplijenjene prstenove.

26 Težina zlatnih naušnica koje je izmolio, iznosila je tisuću i sedam stotina šekela zlata, osim mjesečica, naušnica i grimiznih haljina što su ih bili nosili midjanski kraljevi, i osim lančića što su bili oko vrata njihovih deva.

27 Gideon je dao napraviti od toga efod i postavio ga u Ofri, svomemu rodnom gradu, ali svi Izraelovi sinovi su počeli činiti ondje preljub za njim. Tako da je to bilo Gideonu i njegovoj kući zamka.

28 Midjanci su bili od Izraelaca tako poniženi da više nisu dizali svoje glave, i zemlja je bila mirna četrdeset godina,

dokle je živio Gideon.

29 Onda je Jerubaal, sin Joašov, otišao i stanovao u svojoj kući.

30 Gideon je imao sedamdeset tjelesnih sinova, jer je imao mnogo žena.

31 I njegova suložnica u Sekemu rodila mu sina komu je nadjenulo ime Abimelek.

32 Gideon, sin Joašov, umro je u visokoj starosti. Pokopali su ga u grobu njegova oca Joaša u Ofri Abiezreja.

33 Kad je umro Gideon, opet su Izraelovi sinovi počeli činiti preljub s Baalima i postavili sebi Baal-Berita za boga.

34 Tako Izraelovi sinovi nisu više pomišljali na Gospodina, svojega Boga, koji ih je izbavio iz ruku svih njihovih neprijatelja unaoколо.

35 I nisu iskazivali zahvalnosti kući Jerubaala Gideona za sva dobročinstva koja je on bio učinio Izraelu.

Nasilnik Abimelek i njegova smrt

9 Abimelek, sin Jerubaalov, otišao je u Sekem k braći svoje majke i predložio njima i svemu rodu obitelji svoje majke, govoreći:

2 "Upitajte jedanput otvoreno sve građane u Sekemu: što je bolje za vas, da nad vama vlada sedamdeset ljudi, svi Jerubaalovi sinovi, ili da nad vama vlada jedan čovjek? Pomislite na to da sam ja vaše tijelo i vaša kost."

3 Tu izjavu njegovu rekla su braća njegove majke pred svima građanima u Sekemu, i njihova srca privinula se Abimeleku, jer su oni sebi govorili: "Naš je brat."

4 I dali su mu sedamdeset šekela srebra iz hrama Baal-Beritova. Ovim je Abimelek sebi unajmio drske ljude i pustolove, koji su pošli za njim.

5 Onda je pošao u kuću svojega oca u Ofri i pobio svoju braću, Jerubaalove sinove, sedamdeset ljudi na jednom kamenu. Samo je ostao Jotam, najmlađi sin Jerubaalov, jer se bio sakrio.

6 Nato su se skupili svi građani u Sekemu i svi stanovnici Bet-Milo, otišli su i postavili Abimeleka kraljem kod hrasta koji stoji u Sekemu.

7 Kad su to javili Jotamu, otišao je on, stao na vrh gore Gerizima i povika im u sav glas: "Čujte me, građani u Sekemu, tako da vas Bog čuje!"

8 Jedanput pošla stabla da pomažu sebi kralja. Rekli su maslini: "Budi naš kralj!"

9 A maslina im je rekla: "Zar da ostavim svoju pretilinu, koju na meni slave bogovi i ljudi, pa da idem vladati nad stablima?"

10 Onda su rekla stabla smokvi: "Dodi, budi naš kralj!"

11 A smokva im je rekla: "Zar da ostavim

Suci

svoju sladoš i svoj krasni plod, pa da idem vladati nad stablima?"

12 I rekla su stabla vinovoj lozi: "Dodi, budi naš kralj!"

13 A vinova loza im je rekla: "Zar da ostavim svoje vino, koje veseli Boga i ljude, pa da vladam nad stablima?"

14 I rekla su sva stabla trnu: "Dodi, budi naš kralj!"

15 A trn je odgovorio stablima: "Ako uistinu hoćete mene pomazati sebi za kralja, onda dodite i sklonite se u moju sjenu, ako li nećete, onda neka izide oganj iz trna i spali lebanonske cedre!"

16 A sada, ako ste vjerno i pošteno radili kad ste učinili Abimeleka kraljem, i ako ste dobro učinili Jerubaalu i njegovoj kući i nagradili mu ono što je učinio—

17 jer vi, za koje se moj otac borio i svoj život izložio i koje je izbavio iz ruku Midjanaca;

18 a vi ste danas ustali na kuću mojega oca i pobili ste njegove sinove, sedamdeset ljudi na jednom kamenu i nad građanima u Sekemu učinili ste kraljem Abimeleka, sina njegove sluškinje, zato što je vaš brat.

19 Ako ste dakle danas vjerno i pošteno radili prema Jerubaalu i njegovoj kući, onda se veselite s Abimelekom, a on neka se veseli s vama!

20 Ako li niste, neka izide oganj od Abimeleka i spali građane u Sekemu i Bet-Milu, i neka izide oganj od građana u Sekemu i Bet-Milu i spali Abimeleka!"

21 Onda je Jotam pobjegao i sklonio se, otišao u Beru i ondje je ostao bojeći se svojega brata Abimeleka.

22 I vladao je Abimelek Izraelom tri godine.

23 I poslao Bog razdor među Abimeleka i građane u Sekemu, tako da su građani u Sekemu loše postupali s Abimelekom.

24 Tako se imao osvetiti zločin učinjen na sedamdeset Jerubaalovih sinova i krv njihova doći na njihova brata Abimeleka, koji ih je ubio, i na građane u Sekemu, koji su mu pomogli da ubije svoju braću.

25 I građani u Sekemu postavili mu zasjede po gorskim vrhovima, pa su plijenili svakoga koji je prolazio mimo njih onim putom. Javili su to Abimeleku.

26 Gaal, sin Obedov, bio je, naime, došao sa svojom braćom, i oni su se bili nastanili u Sekemu. A građani se u Sekemu pouzdali u njega.

27 Kad su bili izašli u polje i u svojim vinogradima imali berbu i gnječili grožde, priredili su veselje, otišli su u hram svojega boga, jeli su i pili, i psovali su Abimeleka.

28 Onda je Gaal, sin Obedov, povikao: "Tko je Abimelek i tko smo mi Sekemljani

Suci

194

da mu moramo služiti. Nije li on sin Jerubaalov, a Zebul njegov upravitelj? Budite radije podložni ljudima Hamora, oca Sekemova! Zašto da njemu budemo podložni?

29 O kad bih ja imao u svojoj ruci taj narod, protjerao bih Abimeleka." On je rekao Abimeleku: "Pojačaj svoju vojsku i izidi!"

30 A kad je Zebul, gradski upravitelj, čuo izjave Gaala, sina Obedova, vrlo se razljutio.

31 On je poslao tajno glasnike k Abimeleku i poručio mu: "Evo, Gaal, sin Obedov, došao sa svojom braćom u Sekem, i oni sad bune grad protiv tebe.

32 Zato ustani noću sa svojim ljudima i napravi zasjedu u polju.

33 I bit će rano ujutro, kad sunce ograne, dignut ćeš se i udariti na grad. A kad on onda svojim ljudima izide protiv tebe, učini s njim kako ti želiš!"

34 Onda je ustao Abimelek noću sa svima svojim ljudima, i oni su zasjeli oko Sekema u četiri grupe.

35 Kad je Gaal, sin Obedov, izašao pred gradska vrata i stao, ispao je Abimelek sa svojim ljudima iz zasjede.

36 Gaal je opazio ljude i rekao Zebulu: "Eno, dolaze ljudi svrh gore!" A Zebul mu rekao: "Od gorske sjene čine ti se ljudi."

37 Ali Gaal je potvrdio još jedanput: "Eno, ljudi silaze s visa, a druga grupa dolazi od Terebint hrasta."

38 Onda mu doviknuo Zebul: "Gdje su ti sada velika usta? Ti si bio onaj koji se rugao: 'Tko je Abimelek da mu moramo biti podložni?' Pa to su ljudi, koje si prezreo. Izadi sada i bori se s njima!"

39 I izašao je Gaal pred Sekemljanima i pobio se s Abimelekom.

40 Ali ga Abimelek natjerao u bijeg, i on je pobjegao pred njim, i mnogi njegovi ljudi pali su mrtvi prije nego što su i došli do vrata.

41 Dok je Abimelek ostao u Arumi, istjerao Zebul Gaala i njegovu braću, tako da nisu mogli duže ostati u Sekemu.

42 Kad sutradan izašli su ljudi u polje i javili to Abimeleku.

43 Tako je on uzeo svoju vojsku, podijelio ju u tri grupe i stao u zasjedu u polju. Kad bi vidio gdje ljudi izlaze iz grada, nasrnuo bi na njih i pobio ih.

44 Onda je Abimelek pojurio sa svojom grupom i postavio se kod gradskih vrata, a druge dvije grupe udarile na sve one koji su bili u polju, i tako ih pobili.

45 Onda je Abimelek cijeli dan udarao na grad, zauzeo je grad, poubijao stanovnike, razorio grad i posuo sol po njemu.

46 A kad su to čuli svi stanovnici šekemske kule, otišli su u utvrdnu hrama boga

Berita.

47 Čim su javili Abimeleku da su se ondje skupili svi stanovnici šekemske kule.

48 Onda je izašao Abimelek sa svim svojim ljudima na goru Salmon. Ondje prihvatio Abimelek za sjekiru, odsjekao granu od stabla, podigao je i stavio na svoje rame. A svojim ljudima zapovjedio: "Sto vidite da ja učinim, to brzo činite kao sam ja činio!"

49 Onda su i svi ljudi, čovjek za čovjekom, odsjekli granu za sebe, pošli onda za Abimelekom, stavili su grane na tvrđavu i zapalili su tako s njima i tvrđavu, tako da su poginuli svi stanovnici kule šekemske, oko tisuću ljudi i žena.

50 Potom je otišao Abimelek na Tebes, opkolio Tebes i osvojio ga.

51 Usred grada bila je tvrda kula, u koju su bili pobjegli svi ljudi i žene, i svi stanovnici grada zatvorili za sobom vrata i popeli se na krov kule.

52 Abimelek je došao sve do kule i htio udariti na nju. On se posve primaknuo k vratima kule da ih zapali.

53 A neka žena bacila gornji mlinski kamen na glavu Abimeleku i razbila mu lubanju.

54 On brzo zovnuo njegova nositelja oružja, i zapovjedio mu: "Izvadi svoj mač i ubij me! Inače će se reći za mene: 'Žena ga je ubila.'" I probo ga njegov momak, i on je umro.

55 A kad su vidjeli Izraelovi sinovi da je mrtav Abimelek, vratili se svi k svojoj kući.

56 Tako je Bog platio Abimeleku za zločin koji je počinio na svojem ocu ubivši sedamdeset svoje braće.

57 Isto tako je dao Bog da svi zločini ljudi u Sekemu padnu natrag na njihovu glavu. Tako se ispunila na njima kletva Jotama, sina Jerubaalova.

Izraelovi sinovi opet pod tudim jarmom

10 Poslije Abimeleka ustao je da izbavi Izraela Tola, sin Puahe, unuk Dodov, iz plemena Isakarova, a boravio je u Samiru na gori Efraimovoj.

2 On je bio sudac Izraelu dvadeset i tri godine; on je umro i bio je pokopan u Samiru.

3 Poslije njega ustao je Jair iz Gileada i bio je sudac Izraelu dvadeset i dvije godine.

4 On je imao trideset sinova, koji su jahali na tridesetero magaradi i imali trideset gradova, koji se zovu do današnjega dana Sela Jairova, koja leže u zemlji Gileadu.

5 Kad je umro Jair, pokopali su ga u Kamonu

6 Izraelovi sinovi činili su opet zlo pred Gospodinom, i služili su Baalima i aštartama, sirijskim bogovima, sidonskim bogovima, moapskim bogovima, amoskim bogovima i filistejskim bogovima; a Gospodina su napustili i nisu mu služili.

7 Onda se raspalila srdžba Gospodinova na Izraela, i dao ih u ruke Filistejcima i u ruke Amoncima.

8 Od one godine oni su mučili i gazili Izraelove sinove osamnaest godina—sve Izraelove sinove s onu stranu Jordana u zemlji amorejskoj, u Gileadu.

9 Onda su Amonci prošli preko Jordana da se biju i s Judom, Benjaminom i kućom Efraimovom, tako da su Izraelovi sinovi bili u velikoj nevolji.

10 I zavapili su Izraelovi sinovi Gospodinu i priznali: "Sagriješili smo tebi, jer smo ostavili svojega Boga i služili Baalima."

11 A Gospodin je rekao Izraelovim sinovima: "Nisu li vas pritiskivali Egipćani, Amorejci, Amonci, Filistejci,

12 Sidonci, Amalečani i Midjanci, ali kad ste zavapili k meni, ja sam vas izbavljao iz njihove ruke.

13 A vi ste ostavili mene i služili drugim bogovima. Zato vas više neću izbavljati.

14 Idite i vičite k onim bogovima koje ste izabrali sebi, neka vas oni izbave u vašoj nevolji!"

15 Onda su Izraelovi sinovi priznali Gospodinu: "Sagriješili smo, čini s nama što ti je drago, samo nas izbavi još ovaj put."

16 Tako su oni odbacili tuđe bogove iz svoje sredine i počeli su opet služiti Gospodinu. I on više nije mogao trpjeti Izraelove nevolje.

17 Onda se podigli Amonci i u Gileadu se utaborili. A Izraelovi sinovi skupili se i utaborili kod Mispe.

18 A narod, gileadski poglavari, rekli su jedan drugomu: "Tko će početi boj protiv Amonaca? On neka bude poglavar svim stanovnicima Gileada!"

11 *Jeftah sudac, njegova pobjeda i zavjet*
Jeftah iz Gileada bio je jak junak, a bio je sin jedne bludnice. Gilead je bio otac Jeftahov.

2 Kad je Gileadova žena rodila njemu sinove, pa kad su odrasli sinovi te žene, otjerali su Jeftaha i rekli su mu: "Ne možeš biti baštinik u obitelji našoj, jer si sin tuđe žene."

3 Onda Jeftah pobjegao od svoje braće i naselio se u zemlji Tobu. Ondje se okupilo oko Jeftaha ljudi bez imovine i pošli su s njim plijeniti.

4 A dogodilo se poslije nekoga vremena da je Amonov narod zaratio protiv Izraela.

5 Amonci su pošli u boj protiv Izraela, a starješine gileadske su otišle da dovedu Jeftaha iz zemlje Toba.

6 I tako su oni zamolili Jeftaha: "Dodaj budi nam čelovoda, da bi mogli vojevati protiv Amonaca."

7 A Jeftah je odgovorio starješinama gileadskim: "Niste li me mrzili i otjerali iz kuće mogega oca, pa zašto sad dolazite k meni kad ste u nevolji?"

8 Starješine gileadske su odgovorile Jeftahu: "Zato smo sad opet došli k tebi: 'Ako pođeš s nama i budeš vojevao protiv Amonaca, bit ćeš poglavar nama, svim gileadskim građanima.'"

9 Onda je upitao Jeftah starješine gileadske: "Ako me odvedete natrag kući da se bijem protiv Amonaca, i ako mi ih preda Gospodin, hoću li vam onda biti poglavar?"

10 Starješine gileadske su odgovorile Jeftahu: "Gospodin je svjedok po čuvanju među nama da ćemo tako činiti kako si zahtijevao."

11 Tako je otišao Jeftah sa starješinama gileadskim. Narod ga je postavio svojim poglavarom i vođom. Jeftah je prineo sve svoje želje Gospodinu u Mispi.

12 Potom je Jeftah poslao glasnike amonskom kralju i poručio: "Što hoćeš ti od mene, te ideš protiv mene da vojuješ protiv moje zemlje."

13 Amonski kralj je odgovorio Jeftahovim glasnicima: "Izrael je uzeo moju zemlju kad je došao iz Egipta, od Arnona do Jaboka i do Jordana, daj mi je sad natrag s mirom!"

14 Ali Jeftah je poslao opet glasnike amonskom kralju,

15 i poručio mu: "Ovako kaže Jeftah: 'Izrael nije uzeo Moapske zemlje ni zemlje Amonaca.'

16 Pošto su Izraelovi sinovi izašli iz Egipta i putovali preko pustinje do Crvenoga mora i onda došli u Kadeš.

17 Onda je poslao Izrael glasnike edomskom kralju s molbom: 'Htio bih proći kroz tvoju zemlju,' ali edomski kralj nije poslušao. I moapskom kralju su poslali, ali ni on nije htio čuti. Tako su ostali Izraelovi sinovi u Kadešu.

18 Onda se zaputiti preko pustinje, zaošli edomsku zemlju i moapsku zemlju i došli su u zemlju istočno od moapske zemlje.

19 Nato su poslali Izraelovi sinovi glasnike Sihonu, amorejskom kralju, hešbonskom kralju, i poručio mu Izrael: 'Htjeli bismo proći kroz tvoju zemlju do svojega određenog mjesta.'

20 Ali Sihon nije povjerovao prolazu Izraelovih sinova kroz njegovo područje. Nego je Sihon skupio sav svoj narod, utaborili se u Jahasu, i on se borio protiv

Suci

196

Izraela.

21 Ali Gospodin, Bog Izraelov, dao je Sihona sa svom njegovom vojskom u ruke Izraelovim sinovima, koji su ih pobijedili. Tako je Izrael zauzeo svu zemlju Amorejaca, koji su prebivali u onoj zemlji.

22 Oni su osvojili svu amorejsku zemlju od Arnona do Jaboka, i od pustinje do Jordana.

23 A sada, kada je Gospodin, Bog Izraelov, protjerao Amorejce zbog svojega naroda Izraela, hoćeš ti da ju posjeduješ.

24 Zar ne posjeduješ sve što ti je bog tvoj kemoš dao u posjed? Tako dakle, što god je Gospodin, naš Bog uzeo u posjed ispred nas, mi ćemo to posjedovati.

25 Ili si ti po čemu jači od moapskog kralja Balaka, sina Siporova. Je li se on ikad borio s Izraelom? Je li on ikad ratovao s njima?

26 Dok je Izrael boravio u Hešbonu i u njegovim selima, u Aroeru i u njegovim selima i u svim gradovima koji leže na Arnonu, tri stotine godina, zašto ih niste u to vrijeme natrag osvojili?

27 Stoga ja ti nisam učinio ništa na žao, nego ti meni činiš krivo kad ratuješ protiv mene. Gospodin, sudac, danas će suditi između Izraelovih sinova i Amonova naroda.

28 Ali amonski kralj nije poslušao riječi što mu ih poručio Jeftaha.

29 Onda je sišao Duh Gospodinov na Jeftaha, i on je prošao kroz Gilead i Manaseh. Nato je pošao u Mispu u Gileadu, i od Mispe u Gileadu podigao se protiv Amonaca.

30 A Jeftah je učinio Gospodinu ovaj zavjet: "Ako zaista predaš Amonov narod u moje ruke,

31 onda neka onaj koji mi s vrata moje kuće došao u susret, ako se vratim kući pobjedonosan nad Amoncima, pripasti Gospodinu, i ja ću ga prinijeti kao žrtvu paljenicu."

32 I tako je pošao Jeftah protiv Amonaca da se bije s njima, i Gospodin mu ih posve predao u ruke.

33 On ih silno porazio od Aroera do u okolicu Minita, dvadeset gradova, i do Abel-Keramima. Tako su bili Amonci poniženi pred Izraelovim sinovima.

34 A kad se vraćao Jeftah svojoj kući u Mispu, izašla mu u susret njegova kći s bubnjevima i plesom. Ona mu je bila jedino dijete; osim nje nije imao ni sina ni kćeri.

35 I dogodilo se, kad ju je opazio, razderao je svoje haljine i povikao: "Jao, kćeri moja, ti me duboko snizuješ! Jest, ti si, koja me u nesreću baca, jer ja sam učinio zavjet Gospodinu i ne mogu ga poreći."

36 Ona mu je rekla: "Oče moj, kad si učinio zavjet Gospodinu, izvrši na meni što si zavjetovao, jer ti je dao Gospodin da se osvetiš svojom neprijateljima, Amonovim sinovima."

37 Onda je zamolila svojega oca: "Neka bi mi se dopustilo ovo: daj mi još dva mjeseca vremena! Htjela bih otići, na gore se popeti i sa svojim prijateljicama svoje djevičanstvo oplakati."

38 On joj odgovorio: "Idi!" I pustio ju na dva mjeseca. I ona otišla sa svojim prijateljicama, i po gorama je oplakivala svoje djevičanstvo.

39 A poslije dva mjeseca vratila se k svojem ocu, i on je izvršio na njoj svoj zavjet, koji je učinio. Ona još nije bila spoznala čovjeka; otada je običaj u Izraelu,

40 da svake godine izlaze kćeri Izraelove oplakivati za kćerju Jeftaha iz Gileada, četiri dana u godini.

Poraz Efraimova plemena

12 I podigli se ljudi od plemena Efraimova, prošli su prema Zafonu i upitali Jeftaha: "Zašto si izašao u boj protiv Amonaca, a nas nisi pozvao ići s tobom. Sad ćemo ti zapaliti tvoju kuću nad glavom."

2 Jeftah im rekao: "Ja i moj narod imali smo tešku bitku sa Amonovim sinovima. Ja sam vas pozvao, ali me vi niste izbavili iz njihovih ruku.

3 Kad sam vidio da mi vi nećete pomoći, stavio sam glavu u torbu i pošao protiv Amonaca, i Gospodin mi ih je dao u ruke. Pa zašto danas dolazite protiv mene da me napadnete?"

4 Onda Jeftah podigao sve ljude od Gileada i udario na Efraimovce. I Gileadovci su porazili Efraimovce. Ovi su, naime, bili rekli: "Vi Gileadovci ste bjegunci Efraimovi usred Efraima, usred Manaseha."

5 Gilead je zauzeo jordanske gazove prije nego su došli Efraimovci. I kad bi koji bjegunac Efraimovac zamolio: "Pustite me prijeći", upitali bi ga ljudi od Gileada: "Jesi li Efraimovac?" Ako bi odgovorio: "Nisam",

6 onda bi mu zapovjedili: "Hajde kaži Sibolet!" Kad bi rekao "Sibolet", jer ne bi pravo izgovorio, uhvatili bi ga i zaklali bi ga na jordanskim gazovima. Tako je poginulo onda četrdeset i dvije tisuće ljudi iz Efraima.

7 Jeftah je sudio Izraelu šest godina. Onda je umro Jeftah iz Gileada i bio je pokopan u jednom gradu Gileadovu.

8 Poslije njega sudio je u Izraelu Ibsan iz Betlehema.

9 On je imao trideset sinova i trideset kćeri. Kćeri je poudao iz kuće, a trideset kćeri doveo svojim sinovima izvana. On

je sudio Izraelu sedam godina.

10 Kad je umro Ibsan, bio je pokopan u Betlehemu.

11 Poslije njega sudio je u Izraelu Elon iz Zebuluna. Deset godina sudio je on u Izraelu.

12 Kad je umro Elon iz Zebuluna, bio je pokopan u Ajalonu u zemlji Zebuluna.

13 Poslije njega sudio je u Izraelu Abdon, sin Hilelov iz Piratona.

14 On je imao četrdeset sinova i trideset unuka, koji su jahali sedamdesetero magaradi. Sudio je Izraelu osam godina.

15 Onda je Abdon, sin Hilelov iz Piratona, bio umro i bio je pokopan u Piratonu u zemlji Efraimu na gori Amalečana.

Rođenje Samsonovo

13 Izraelovi sinovi su opet činili zlo pred Gospodinom, i Gospodin ih dao u ruke Filistejcima za četrdeset godina.

2 A živio je onda jedan čovjek iz Zorahe od roda Danovih sinova po imenu Manoah. Njegova žena je bila nerotkinja i nije imala djece.

3 Onda se javio toj ženi Anđeo Gospodinov i rekao joj: "Eto, ti si nerotkinja i još nisi rodila, ali ćeš zatrudnjeti i roditi ćeš sina."

4 Zato sada pripazi na sebe! Ne smiješ piti ni vina ni jakoga pića i ne smiješ jesti ništa nečisto!

5 Kad zatrudniš i rodiš sina, onda britva ne smije doći na njegovu glavu, jer već od majčine utrobe dječak mora biti Nazirej Božji. On će kao prvak izbavljati Izraela iz ruku Filistejaca."

6 Žena je otišla i javila svojem mužu: "Božji čovjek je došao k meni. Izgledao je kao Anđeo Božji, pun dostojanstva. Ja ga nisam upitala odakle je, niti mi je on rekao svoje ime."

7 On mi je rekao: 'Eto, zatrudnjet ćeš i roditi ćeš sina. Od sada ne pij niti vina niti jakoga pića i ne jedi ništa nečisto, jer od majčine utrobe pa do dana smrti svoje dječak će biti Nazirej Božji.'

8 Onda je Manoah izrekao ovu molitvu Gospodinu: "Molim te, Gospodine, Božji čovjek, koga si poslao, neka još jedanput dođe k nama i neka nam očituje što ćemo činiti s dječakom koji će se roditi."

9 I Bog je uslišao Manoahinu molitvu. Anđeo Božji je došao još jedanput k ženi kad je bila u polju, jer njezin muž Manoah nije bio kod nje.

10 Otrčala je žena brže i javila to svojem mužu, i ispriopovjedila mu: "Eto, javio mi se opet onaj čovjek koji mi je onda došao."

11 Manoah je ustao i pošao za svojom ženom. Kad je došao k čovjeku, upitao ga: "Jesi li ti čovjek koji je govorio s mojom ženom?" On je odgovorio: "Jesam."

12 A Manoah je upitao: "Ako se tvoje riječi ispune, koji su onda propisi za dječaka i kakav će mu biti posao?"

13 Anđeo Gospodinov je rekao Manouhi: "Žena neka se čuva od svega što sam joj rekao!"

14 Ne smije ništa uživati što dolazi od vinove loze, ni vina, ni opojnih pića ne smije piti i ništa nečisto jesti. Sve što sam joj zapovjedio, neka drži!"

15 Onda je rekao Manoah Anđelu Gospodinovu: "Rado bismo te pozvali i pred tebe iznijeli jare."

16 A Anđeo Gospodinov je rekao Manouhi: "Da me i pozoveš, neću ipak ništa jesti od tvojega jela, ali ako hoćeš pripremiti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodinu!" Manoah nije znao, da je to bio Anđeo Gospodinov.

17 Onda je upitao Manoah Anđela Gospodinova: "Kako ti je ime, da bismo ti mogli zahvaliti ako bi se ispunilo tvoje obećanje?"

18 A Anđeo Gospodinov mu rekao: "Što pitaš za ime moje? Vidiš, ono je predviđeno."

19 Nato je Manoah uzeo jare za prinos i žrtvovao Gospodinu na hridi. Onda se dogodilo čudo, a Manoah i njegova žena su to gledali:

20 dok se plamen podizao sa žrtvenika k nebu, podigao se Anđeo Gospodinov u plamenu žrtvenika. Kad su to vidjeli Manoah i njegova žena, pali su ničice na zemlju na svoje lice.

21 I Anđeo se Gospodinov nije više javio mužu ni njegovoj ženi. I spoznao je Manoah da je to bio Anđeo Gospodinov.

22 I rekao Manoah svojoj ženi: "Mi moramo sigurno umrijeti jer smo vidjeli Boga."

23 A njegova žena odgovorila mu: "Kad bi htio Bog da nas usmrti, ne bi primio od nas žrtve paljenice ni prinosi i ne bi nam dao da sve to vidimo i da takvo što čujemo."

24 Kad je žena rodila sina, nadjenula mu ime Samson. Dječak je odrastao, i Gospodin ga je blagoslovio.

25 Duh Gospodinov počeo je djelovati u njemu u Mahaneh-Danu između Zorah i Eštaola.

Samsonova borba s lavom

14 Kad je Samson sišao u Tamnahu, upoznao je u Tamnahu jednu ženu Filistejku.

2 Kad se vratio kući, pripovijedao je svojem ocu i svojoj majci: "Upoznao sam u Tamnahu jednu ženu Filistejku; oženite me njom."

3 A njegov otac i njegova majka su mu odgovorili: "Zar nema žene među kćerima tvoje braće i u svemu našem nar-

Suci

198

odu da se ideš ženiti kod neobrezanih Filistejaca?" A Samson je izjavio svojem ocu: "Njom me oženi, jer mi se ona jako sviđa."

4 Njegov otac i njegova majka nisu znali da je to od Gospodina, jer je ovaj tražio svadbu s Filistejcima. Onda su vladali Filistejci nad Izraelom.

5 Tako je sišao Samson sa svojim ocem i svojom majkom u Tamnahu. Kad su došli do timnahskih vinograda, napao ga iznenada mladi ričući lav.

6 I Duh Gospodinov je došao na njega, i on napola rastrgao lava, kako se napola trga jare, a nije imao ništa u ruci. A svojem ocu i svojoj majci nije pripovjedio što je učinio.

7 Onda je otišao dalje i govorio sa ženom, i ona je Samsonu jako omiljela.

8 Kad je, iza nekog vremena, opet došao da ju odvede, i kad se svratio da vidi mrtvoga lava, našao se u trupu lava roj pčela i med.

9 On ga izvadio u svoje ruke i jeo ga je idući dalje. Kad je došao k svojem ocu i svojoj majci, dao im je jesti, a nije im rekao da je iz trupa lavova izvadio med.

10 Tako je sišao njegov otac k ženi. A Samson je priredio ondje gozbu, jer tako bi činili mladi ljudi.

11 Kad su ga oni vidjeli, dali su mu trideset svadbenih prijatelja da budu s njim.

12 Ovima je rekao Samson: "Ja ću vam zadati zagonetku. Ako mi je odgonetnete za sedam dana gozbe, dat ću vam trideset košulja i trideset svećanih haljina."

13 A ako mi je ne odgonetnete, vi ćete dati meni trideset košulja i trideset svećanih haljina." Oni ga pozovu: "Zadaj nam svoju zagonetku, da čujemo!"

14 On im rekao: "Od onoga koji jede izide nešto za jesti, i od jakoga izide nešto slatko." Nisu mogli odgonetnuti zagonetku tri dana.

15 I dogodilo se da su sedmoga dana rekli Samsonovoj ženi: "Nagovori svojega muža da nam riješi zagonetku. Inače, spalit ćemo tebe i kuću tvojega oca. Jeste li nas zato pozvali da nas osiromašite, nije li tako?"

16 I zaplakala je žena Samsonova pred njim i rekla: "Ti mene samo mrziš i ne ljubiš me. Ti mi nisi rekao rješenje zagonetke što si je zadao sinovima mojega naroda." On joj rekao: "Pa ni svojem ocu ni svojoj majci nisam objasnio, a tebi da ju kažem?"

17 Kad je ona tako pred njim plakala za sedam dana, dok je trajala svećanost, rekao joj sedmi dan. Toliko je bila navalila na njega. I ona je izdala rješenje zagonetke svojoj braći.

18 Onda su rekli ljudi grada sedmi dan,

prije nego zađe sunce: "Što je slade od meda i što je jače od lava?" On im odgovorio: "Da niste orali na mojoj junici, ne biste nikada pogodili moje zagonetke."

19 Onda je došao na njega Duh Gospodinov. On je sišao u Aškelon pobio ondje trideset ljudi između njih, uzeo im njihovu odjeću i dao svećane haljine onima koji su bili odgonetnuli zagonetku. Bio je vrlo rasrđen i otišao kući svojega oca.

20 A žena Samsonova udala se za jednoga od njegovih svadbenih prijatelja, koji su mu bili pridruženi.

Samson razbio tisuću magarećom čeljusti

15 Poslije nekoga vremena, u dane ječmene žetve, htjedne Samson pohoditi svoju ženu, donio jare i zamolio: "Htio bih ući k svojoj ženi u ložnicu". Ali mu nije dopustio njezin otac ući.

2 Njezin otac je odgovorio: "Mislio sam da ti ona nije po volji, pa sam je dao jednomu od tvojih svadbenih prijatelja. Nije li njezina mlađa sestra još ljepša od nje? Uzmi je namjesto one."

3 Samson im odgovorio: "Ovaj put nisam Filistejcima odgovoran ako im učinim neko zlo."

4 I otišao Samson, uhvatio tri stotine lisica, uzeo zublje, okrenu rep prema repu i stavio po jednu zublju među dva repa.

5 Onda zapalio zublje, pustio ih u žita Filistejaca i tako zapalio snopove, biljke, vinograde i masline.

6 Kad su upitali Filistejci: "Tko je to učinio?" Odgovorili su: "Samson, zet Timnaćaninov, jer mu je uzeo njegovu ženu i dao jednomu od njegovih svadbenih prijatelja." Onda su otišli Filistejci i spalili nju i njezina oca.

7 A Samson im rekao: "Jer ste to učinili, neću mirovati dok vam se ne osvetim."

8 I udario je sve one koje je stigao teškim udarcima od listova do bedara. Potom otišao i nastanio se u špilji Etama.

9 Onda su izašli Filistejci, utaborili se u Judi i raširili se kod Lehija.

10 Kad su Judejci upitali: "Zašto ste izašli k nama?", odgovorili su: "Izašli smo da uhvatimo Samsona i da mu učinimo kako je on učinio nama."

11 Onda su izašle tri tisuće ljudi od Jude k špilji Etama i upitali Samsona: "Ne znaš li da su Filistejci naši gospodari? Što si nam to učinio?" On im rekao: "Kako su oni učinili meni, tako sam ja učinio njima."

12 Oni su mu rekli: "Došli smo da te uhvatimo i da te predamo Filistejcima." Samson ih zamolio: "Zakunite mi se da me nećete pogubiti!"

13 Oni su mu odgovorili: "Nećemo, nego ćemo te samo uhvatiti i njima predati, sigurno nećemo te pogubiti." Nato su ga

svezali sa dva nova užeta i izveli ga iz špilje.

14 Kad je on došao u Lehu i Filistejci su istrčali pred njega vičući od radosti, onda je došao na njega Duh Gospodinov, i užad na njegovim rukama su postala kao laneni konci, koje je spalio oganj, i spale sveze s njegovih ruku.

15 On je našao sirovu magareću čeljust, pružio svoju ruku, prihvatio je i pobio s njom tisuću ljudi.

16 Onda je rekao Samson: "Čeljusti magarećom pobio sam na hrpe i hrpe, čeljusti magarećom pobio sam tisuću ljudi."

17 A kad je s tim govorom bio gotov, bacio je čeljust iz ruke, i nazvao ono mjesto Ramot Lehi.

18 Onda je postao jako žedan, zavapio Gospodinu i pomolio se: "Ti si dao da tvoj sluga dobije ovu veliku pobjedu. A sada moram umrijeti od žeđi i pasti u ruke neobrezanima."

19 Onda je Bog otvorio jednu kotlinu, kakvih je naći kod Lehija, i potekla je iz nje voda i napio se odatle; povratio mu se životni duh, i opet oživio. Zato je nazvao onaj izvor En Hakore, koji je još u Lehiu do današnjega dana.

20 On je sudio u Izraelu za vremena filistejske vladavine dvadeset godina.

Samson i Delila. Samsonova smrt

16 Tako je jedanput Samson došao u Gazu, vidio ondje jednu bludnicu i svratio se k njoj.

2 I stanovnicima u Gazi se javilo: "Samson je došao ovamo." Oni se strčali i vrebali su ga cijelu noć na gradskim vratima, a držali su se cijelu noć mirno. Govorili su: "Dok svane dan, ubit ćemo ga."

3 Ali je Samson ležao samo do ponoći, onda u ponoć je ustao, uhvatio krila gradskih vrata zajedno s oba dovratnika, otrgnuo ih zajedno s prijevornicom, stavio ih na svoja ramena i odnio ih navrh gore naprema Hebronu.

4 Poslije toga on je zamilovao djevojku u dolini Soreku, čije je ime bilo Delila.

5 Došli su k njoj poglavari filistejski i rekli joj: "Nagovaraj ga i iskušaj gdje stoji njegova velika snaga, i kako bismo ga mogli svladati i svezati da ga učinimo malenim! Mi ćemo ti onda dati svaki po tisuću i stotinu srebrnih šekela."

6 I Delila je počela nagovarati Samsona: "Hajde kaži mi, u čemu je tvoja velika snaga i čim bi se moralo tebe svezati, da te se svlada."

7 Samson joj odgovorio: "Da me se sveže sa sedam lukovih tetiva, još neosušenih, onda bih postao slab i bio bih kao svaki drugi čovjek."

8 I donijeli su joj poglavari filistejski sedam lukovih tetiva, još neosušenih, i ona ga njima svezala.

9 A sjedili su ljudi u njezinoj sobi u zasjedi. I ona mu povikala: "Eto Filistejaca na tebe, Samsone!" A on je istrkao lukove tetive, kao što se trga konac od kudjelje kad se primakne ognju. I nije se doznalo za njegovu snagu.

10 Onda je rekla Delila Samsonu: "Eto, prevario si me i slagao si mi. Kaži mi sad čim te se može svezati!"

11 On joj rekao: "Da me se sveže novim užadima što se još nisu rabila u poslu, postao bih slab i bio bih kao drugi čovjek."

12 I Delila je uzela novu užad i svezala ga njima, pa mu rekla: "Eto Filistejaca na tebe, Samsone!" A sjedili su ljudi u sobi u zasjedi. A on ih istrkao sa svojih ruku kao konac.

13 A Delila je rekla Samsonu: "Do sada si me varao i lagao mi, ali kaži mi čim te se može svezati?" On joj odgovorio: "Da otkaš sedam pramenova moje kose na tkalačkom stanu i da ih pričvrstiš klinom na vratilo stana, onda bih postao slab i bio bih kao svaki drugi čovjek."

14 Kad je ona zabila kolčić, povikala mu: "Eto Filistejaca na tebe, Samsone!" Onda se on probudio od sna i istrkao kolac, osnovu i vratilo.

15 Opet mu ona rekla: "Kako možeš tvrditi da si mi dobar, kad tvoje srce nije kod mene? Već si me tri puta prevario i nisi mi rekao u čemu je tvoja velika snaga."

16 I dogodilo se, kad mu je svaki dan dodijavala svojim riječima i tako ga mučila da mu je život bio ogorčio.

17 otvorio joj cijelo svoje srce i rekao joj: "Nikad nije britva došla na moju glavu, jer sam od utrobe majčine Nazirej Božji. Da mi se obrije glava, ostavila bi me moja snaga i postao slab i bio bih kao svaki drugi čovjek."

18 Onda je vidjela Delila da joj je otvorio cijelo svoje srce. Ona je dala pozvati filistejske poglavare i rekla im: "Dodite još jedanput, jer mi je otvorio cijelo svoje srce." Poglavari filistejski su došli k njoj i donijeli su sobom novce.

19 Onda ga ona uspavala na svojim koljenima i dozvala čovjeka, te mu dala obrijati sedam vlasi na njegovoj glavi. Tako ga ona učinila slabim, i ostavila ga njegova snaga.

20 I ona je povikala: "Eto Filistejaca na tebe, Samsone", probudio se on od sna i pomislio: "Oslobodit ću se kao uvijek kada se stresem." On, naime, nije znao, da je Gospodin odstupio od njega.

21 Onda su ga uhvatili Filistejci, iskopali mu oči, odveli ga u Gazu, okovali ga u

Suci

200

mjedene verige, i morao je u tamnici mlin okretati.

22 A kosa na njegovoj glavi opet je pomalo rasla, otkako je bila obrijana.

23 I poglavari filistejski skupili se da prinesu veliku žrtvu svojem bogu Dagonu i da svetkuju veselu svetkovinu, jer su rekli: "Naš je bog predao u naše ruke neprijatelja Samsona."

24 Kad su ga vidjeli, hvalili su ljudi svoje ga boga, jer su rekli: "Naš je bog predao u naše ruke neprijatelja, koji je zatirao našu zemlju i pobio mnoge od nas."

25 I kad se razigralo njihovo srce, povikali su: "Zovite Samsona da nas zabavlja plesom!" I doveli su Samsona iz tamnice, i on ih je zabavljao plesom. Bili su ga namjestili među stupove.

26 A Samson je rekao dječaku koji ga je držao za ruku: "Pusti me i pomoz mi da opipam stupove na kojima stoji hram, da se mogu na njih nasloniti."

27 Hram je bio pun ljudi i žena. Ondje su bili svi filistejski poglavari, a na krovu je bilo oko tri tisuće ljudi i žena koji su gledali Samsona kako pleše

28 Onda je Samson upravio Gospodinu ovu molitvu: "O Gospodine Bože, ja ti se molim sjeti me se, i daj mi samo još ovaj put snagu, o Bože, da se osvetim Filistejcima za moja oba oka."

29 Onda je Samson uhvatio oba srednja stupa, na kojima je stajao hram, i podupro se na njih, na jedan svojom desnom rukom, a na drugi svojom lijevom rukom.

30 Onda je rekao Samson: "Hoću, eto, umrijeti s Filistejcima." I upro se sa svom silom, i srušio se hram na poglavare i na sve ljude koji su bili u njemu. Tako je broj mrtvih, koje je on pobio umirući, bio je veći od broja onih koje je pobio za svoje ga života.

31 Njegova braća i sva njegova obitelj došli su, uzeli ga, ponijeli ga i pokopali ga između Zorahe i Eštaola u grobu njegova oca Manoaha. On je sudio u Izraelu dva deset godina.

Idol Mikahe i njegove majke

17 Na gori Efraimovoj prebivao je jedan čovjek po imenu Mikah.

2 On je rekao svojoj majci: "Tisuću i stotinu srebrnih šekela, koji su ti bili ukradeni, i zbog kojih si izustila kletvu, i to, dapače, na moje uši, evo, to je srebro kod mene, ja sam ga uzeo." Njegova majka je odgovorila: "Gospodin neka te blagoslovi, moj sine."

3 Kad je on vratio tisuću i stotinu srebrnih šekela svojoj majci, rekla je njegova majka: "Dajem to srebro kao posvetni dar iz svoje ruke Gospodinu za svojega sina, da se napravi od njega kip rezbaren

i liven. Zato ti ga dajem natrag."

4 Kad on opet dao srebro svojoj majci, uzela je njegova majka dvjesto srebrnih šekela i dala ih zlataru, koji od toga napravio rezbaren i liven kip. Bio je postavljen u kući Mikahovoj.

5 Mikah je imao svetište, napravio efod i kućne idole i posvetio jednoga od svojih sinova, koji mu je onda služio kao svećenik.

6 U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu. Svaki je činio što mu je bilo drago.

7 Živio je onda jedan mladi čovjek iz Betlehema u Judi, iz plemena Judina. On je bio Levit i boravio je ondje kao došljak.

8 Čovjek je otišao iz grada Betlehema u Judi, da se nastani gdje god može naći mjesto. Tako na svojem putu došao je u goru Efraimovu do kuće Mikahove.

9 Mikah ga upitao: "Odakle dolaziš?" On mu odgovorio: "Ja sam Levit iz Betlehema u Judi i na putu sam da se gdje god nastanim."

10 Mikah ga zamolio: "Ostani kod mene i budi mi otac i svećenik. Ja ću ti davati deset srebrnih šekela na godinu, svu odjeću i svu hranu." Levit je na to pristao.

11 Otada je stanovao Levit kod njega, i mladi čovjek bio mu je kao jedan od njegovih sinova.

12 Mikah je namjestio Levita, i mladi čovjek je postao njegov svećenik i stanovao je u Mikahovoj kući,

13 Mikah je pomislio: "Sada znam da će me Gospodin blagosloviti, jer imam Levita za svećenika."

Idolopoklonička služba u Danovu plemenu

18 U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu. Onda je pleme Danovo tražilo sebi baštinski posjed gdje bi se naselilo, jer mu dotada nije bila još dopala baština među Izraelovim plemenima.

2 Zato su poslali Danovi sinovi iz svojega plemena pet ljudi, ljude osobito valjane, iz graničnoga područja, iz Zorahe i Eštaola, da uhode i upoznaju zemlju. Oni su im rekli: "Idite i uhodite zemlju!" I oni su došli u goru Efraimovu, do kuće Mikahove, gdje su prenoćili.

3 Kad su bili kod kuće Mikahove i poznali glas mladoga Levita, svratili se ondje i upitali ga: "Tko te doveo ovamo? Što radiš tu? Što zaslužuješ ovdje?"

4 On im odgovorio: "Tako i tako učinio je Mikah sa mnom. On me nagovorio, i ja sam postao njegov svećenik."

5 Oni su mu rekli: "Pa upitaj Boga da znamo hoće li nam biti sretan put na koji smo pošli!"

6 Nato im svećenik dao odluku: "Idite s mirom; Bogu je po volji put kojim idete."

7 Tako je pošlo dalje tih pet ljudi, došli su

u Laiš i vidjeli su da ljudi, koji su ondje prebivali, žive po običaju Sidonaca bezbrižno, tiho i mirno. Ni jedan nije zametao svađe, i moglo se nesmetano uživati svoj posjed. Bili su daleko od Sidonaca i s ostalim svijetom nisu imali nikakvih odnosa.

8 Pa kad se vratili k svojoj braći u Zorah i Eštaol, upitala su ih njihova braća: "Što nam imate javiti?"

9 Oni su odgovorili: "Ustajte, idimo na njih, jer smo vidjeli zemlju koja je zaista vrlo dobra. Hoćete li biti još neodlučni? Ne oklijevajte, zaputite se ondje i zemlju zaposjednite!"

10 Kada dođete ondje, naći ćete narod bezbrižan, zemlju vrlo prostranu—Bog je daje u vaše ruke—i mjesto kojemu ne manjka ničega što ima na zemlji."

11 Onda se podiglo odande šest stotina ljudi naoružanih iz plemena Danova od Zorahe i Eštaola.

12 Oni se na svojem putu utaborili kod Kirjat-Jearima u Judi. Zato se zove ono mjesto Mahaneh Dan do današnjega dana. Leži zapadno od Kirjat-Jearima.

13 Odatle su krenuli dalje u Efraimovu goru i došli su do kuće Mikahove.

14 Petorica ljudi, koji su bili izašli da uhode zemlju Laiš, obratili se svojoj braći ovim riječima: "A znate li da se u ovim kućama nalaze efod, terafe i kip rezbaren i liven? Sada gledajte što ćete činiti!"

15 I oni se svratili onamo, ušli su u kuću mladoga Levita, u kuću Mikahovu i pozdravili ga.

16 Šest stotina naoružanih Danovih sinova je ostalo pred vratima.

17 Petorica ljudi, koji su bili izašli da uhode zemlju i ovamo došli, ušli su gore i uzeli rezbareni kip, efod, kućne idole i liveni kip, dok je svećenik ostao kod šest stotina naoružanih ljudi pred vratima.

18 Kad su oni bili ušli u kuću Mikahovu i uzeli rezbareni kip, efod, kućne idole i liveni kip, upitao ih svećenik: "Što radite tu?"

19 Oni su mu odgovorili: "Tiho, stavi ruku na usta, podi s nama i budi naš otac i svećenik! Je li bolje za te, da budeš svećenik za kuću samo jednoga čovjeka ili svećenik za jedno pleme i rod u Izraelu?"

20 Obradovan time, uzeo je svećenik efod, terafe i rezbareni kip i pridružio se ljudima.

21 Oni se podigli i otišli su dalje, a djecu, stado i blago postavili naprijed.

22 Kad su se bili udaljili od kuće Mikahove, ljudi koji su stanovali u kućama kod kuće Mikahove, skupili su se i krenuli su u potjeru za Danovim sinovima.

23 Kad su dozivali Danove sinove, okrenuli se ovi i upitali Mikahu: "Što ti je, te si skupio te ljude?"

24 On je odgovorio: "Mojega boga što sam ga napravio, uzeli ste mi zajedno sa svećenikom i otišli ste što mi je još ostalo? Kako me možete još pitati: 'što ti je?'"

25 A sinovi Danovi su mu odgovorili: "Ne viči dalje za nama! Inače mogli bi se gnjevni ljudi na vas okrenuti, i mogli biste izginuti ti i tvoji."

26 I sinovi Danovi otišli su dalje. A Mikah videći, da su oni jači od njega, vratio se i otišao svojoj kući.

27 A oni odveli sobom djelo Mikahovo i svećenika koji je bio kod njega, i došli su u Laiš, gdje su prebivali tihi i mirni ljudi, pobili ih oštricom mača i spalili grad ognjem.

28 A nitko mu nije došao u pomoć, jer je ležao daleko od Sidona i nije imao nikakvih odnosa s ostalim svijetom. Ležao je, naime, u dolini kod Bet-Rehoba. Kad su poslije opet sazdali grad, naselili se ondje.

29 I nazvali grad Dan po imenu svojega pradjeda Dana, koji je bio sin Izraelov. A prije se grad zvao Laiš.

30 I sinovi Danovi namjestili sebi onaj rezbareni kip, i Jonatan, sin Geršoma, sina Manasehova, i njegovi sinovi bili su svećenici kod plemena Danova sve do vremena kad je zemlja bila odvedena u ropstvo.

31 I bio im je namješten onaj rezbareni kip koji je bio napravio Mikah za sve vrijeme dokle je Božji dom bio Silu.

Zločin u Gibe

19 Dogodilo se u ono vrijeme, kad još nije bilo kralja u Izraelu, boravio je jedan Levit na kraju gore Efraimove kao došljak. On je sebi uzeo djevojku iz Betlehema u Judi za suložnicu.

2 Suložnica njegova bila mu je nevjerna, pa otišla od njega natrag u svoju očinsku kuću u Betlehem u Judi, i bila je ondje već četiri mjeseca.

3 Kad je ustao njezin muž otišao je za njom da je nagovori neka se vrati. On je imao sobom momka svojega i dva margarca. Kad ga ona uvela u kuću svojega oca i kad ga pogledao djevojčin otac, izašao mu veselo u susret.

4 Jer ga je njegov tast, djevojčin otac, zadržavao, ostao je tri dana kod njega. Zajedno su jeli i pili, i ondje su noćili.

5 I dogodilo se četvrti dan, kad su bili rano ustali, i on htio ići, rekao je otac djevojčin svojemu zetu: "Okrijepi se još zalogačem kruha, pa onda možete putovati."

6 Sjeli su oni, i obojica su zajedno jeli i pili. Onda je zamolio otac djevojčina

Suci

202

muža: "Hajde budi zadovoljan, pa još jedanput prenoći i budi veseo."

7 A kad je čovjek ustao da ide, navalio je na njega njegov tast, da još jedanput prenoći.

8 Kad se petoga dana podigao rano ujutro da ide, zamolio je opet djevojčin otac: "Ali okrijepi se najprije i čekajte dok se dan nagne na zapad!" I tako su jeli obojica zajedno.

9 Kad je onda čovjek ustao da ide zajedno sa svojom suložnicom i sa svojim slugom, rekao mu njegov tast, otac djevojčin: "Eto, dan se nagnuo na zapad i sad će večer. Prenoćite ovdje! Eto, dan je na zalasku, prenoći ovdje i budi veseo! Sutra možete onda uraniti na put i možete se vratiti kući."

10 Ali čovjek nije htio još jedanput prenoćiti, nego je ustao, otišao i došao je do u blizinu Jebusa, a to je Jeruzalem. Imao je sobom dva osedlana magarca, i njegova suložnica bila je s njim.

11 Kad su bili kod Jebusa, a dan se bio već jako nagnuo, rekao je sluga svojem gospodaru: "Hajde, svratimo se u taj jebusejski grad i prenoćimo u njemu."

12 A njegov gospodar mu rekao: "Nećemo se svraćati u tui grad, koji ne pripada Izraelovim sinovima, nego ćemo ići dalje do Gibee."

13 Još je rekao svojem sluzi: "Hajde brže da stignemo u koje od tih mjesta i da prenoćimo u Gibei ili u Rami."

14 Tako su otišli dalje svojim putom. Sunce im zade kad su bili u blizini Gibee, koja je Benjaminova.

15 Ovamo se svratili da prenoće u Gibei. Kad je bio unutra i sjeo na gradskom trgu, nije bilo nikoga, koji bi ih primio u svoju kuću da prenoće.

16 Onda se uvečer vraćao jedan starac sa svojega posla u polju. Čovjek je bio iz gore Efraimove i boravio kao došljak u Gibei, dok su stanovnici mjesta bili Benjaminovi sinovi.

17 I on je podigao oči i opazio na gradskom trgu putnika. Kad ga upitao starac: "Kamo ideš i odakle dolaziš?"

18 On mu odgovorio: "Mi smo na putu od Betlehema u Judi u nutrinu gore Efraimove. Odande sam ja. Putovao sam u Betlehem u Judi, a sada idem u Gospodinov dom, ali nitko me ne prima u svoju kuću."

19 Iako imamo slame i hrane za svoje magarce i kruha i vina za sebe, za tvoju sluškinju i za momka koji pripada nama, tvojim slugama; imamo svega dosta."

20 Onda je rekao starac: "Neka ti je mir! Ali svejedno moja briga će biti, ako ti što bude manjkalo; ali nikako ne smiješ prenoćiti na trgu."

21 Uveo ga onda u svoju kuću i dao hranu magarcima. I kad su sebi oprali noge, jeli su i pili.

22 Tako dok su se oni veselili, najedanput neki ljudi iz grada, zločinci, opkolili kuću, počeli su lupati na vrata i zatražili od starca, gospodara kuće: "Izvedi čovjeka koji ti se svratio, da se tjelesno upoznamo s njim."

23 Čovjek, gospodar kuće, izašao je k njima van i rekao im: "Ali nemojte, moja braćo! Ne činite zla! Kad je čovjek ušao u moju kuću, ne smijete učiniti takvu sramotu."

24 Izvest ću vam svoju kćer, djevojku, i suložnicu njegovu. Njima možete silu nanijeti i činiti s njima što vam je volja! Ali na tom čovjeku ne smijete počinuti takvu sramotu."

25 A kad ga ljudi nisu htjeli poslušati, uzeo je čovjek svoju suložnicu i izveo je k njima na ulicu. Oni su ju zlostavljali i cijelu noć do zore činili su s njom svoje nevaljaštine, pa ju tek u zoru pustili.

26 U zoru došla je žena i pala pred kućnim vratima čovjeka kod koga je stanovao njezin gospodar, i ostala tu ležeći dok se nije svanulo.

27 Njezin je gospodar ujutro ustao, otvorio kućna vrata te izišao da nastavi put, kad je opazio ženu, svoju suložnicu, kako leži na kućnim vratima s rukama na pragu.

28 On joj rekao: "Ustani, poći ćemo!" Ali nije dobio odgovora. Onda ju stavio na magarca, i čovjek je ustao i otišao u svoje mjesto.

29 Kad je došao kući, uzeo je nož, prihvatio svoju suložnicu, isjekao ju dio po dio na dvanaest komada i razaslao ih u sve krajeve Izraelove.

30 Svaki, koji je to vidio, povikao je: "Takvo što od izlaska Izraelovih sinova iz Egipta do danas nije se još nikada dogodilo i nikada se nije doživjelo. Promislite o tom, stvorite odluku i radite!"

Rat s plemenom Benjaminovim i njegov poraz

20 Onda su izašli svi Izraelovi sinovi i skupila se zajednica od Dana do Beer-Sebe, i zemlja Gilead, kao jedan čovjek pred Gospodinom u Mispu.

2 A poglavari svega naroda, svih Izraelovih plemena, našli su se u skupštini naroda Božjega, četiri stotine tisuća ljudi pješaka, naoružanih mačevima.

3 Benjaminovi sinovi doznali da su Izraelovi sinovi otišli u Mispu, a Izraelovi sinovi su upitali: "Recite, kako se dogodilo to zlo!"

4 Onda je odgovorio Levit, muž žene koja je bila ubijena, govoreći: "Došao sam sa suložnicom u Gibeu u Benjaminu, da prenoćim."

5 Građani u Gibe i su ustali na me i noću opkolili kuću u kojoj sam se nalazio. Htjeli su me ubiti, a suložnicu su moju zlostavili tako da je umrla.

6 Onda sam uzeo suložnicu svoju, isjekao sam ju na komade i razaslao ih u sve krajeve baštine Izraelove, jer su počinili groznu sramotu u Izraelu.

7 I sada, vi Izraelovi sinovi svi skupa, stvorite savjet i djelo!"

8 Onda se podigao sav narod kao jedan čovjek i povikao: "Ni jedan od nas ne smije ići k svojem šatoru, i ni jedan od nas ne smije se vraćati svojoj kući!"

9 Eto, s Gibeahom učinimo ovako: "Neka ždrijež govori protiv njega!"

10 Uzet ćemo iz svih Izraelovih plemena po deset ljudi od stotine, i po stotinu od tisuće, i po tisuću od deset tisuća, da donesu hranu vojsci. Kad se oni vrate, učinit ćemo Gibe i u Benjaminu onako kako je zaslužila sramota koju je počinila u Izraelu."

11 Sav je Izrael utvrdio kao jedan čovjek da zajedno istupi protiv toga grada.

12 Onda su poslala plemena Izraelova ljude u sve rodove u Benjaminu s porukom: "Kakva se to sramota učinila među vama?"

13 Sada predajte te ljude, zločince koji su u Gibe i, da ih pogubimo i uklonimo to zlo iz Izraela!" Ali sinovi Benjaminovi nisu pristali na zahtjev svoje braće, Izraelovih sinova.

14 Nego su se skupili sinovi Benjaminovi iz gradova u Gibe i, da pođu u rat protiv Izraelovih sinova.

15 Kad se onoga dana prebrojilo Benjaminove sinove, bilo je iz gradova dvadeset i šest tisuća ljudi jako naoružanih, osim stanovnika u Gibe i, kojih je bilo po broju sedam stotina odabranih ljudi.

16 Među svim ovim ljudima bilo je sedam stotina odabranih ljudi, koji su bili ljevaci. Svaki od njih znao je kamenjem gađati iz pračke u dlaku ne promašujući.

17 Kad se prebrojilo Izraelove sinove, bilo ih je, osim Benjaminovih sinova, četrdeset stotine tisuća ljudi jako naoružanih, samih hrabrih vojnika.

18 Nato se podigli i otišli su u Betel i upitali Boga. Izraelovi sinovi pitali su: "Tko će između nas izići najprije u boj protiv Benjaminovih sinova?" Gospodin je odgovorio: "Juda najprije."

19 Sutradan podigli se Izraelovi sinovi i utaborili se pred Gibeom.

20 Onda su izašli Izraelovi sinovi u boj protiv Benjaminovih sinova, i izraelska vojska svrstala se pred Gibeom protiv njih.

21 A sinovi Benjaminovi izašli iz Gibe e i toga dana porušili na tlo dvadeset i dvije

tisuće ljudi između Izraelaca.

22 Ali vojnici izraelski nisu izgubili hrabrost. Oni se još jedanput svrstaju na mjestu gdje su to bili učinili prvoga dana.

23 Kad su, naime, Izraelovi sinovi bili otišli, plakali su sve do navečer pred Gospodinom i upitali su Gospodina: "Moramo li još jedanput izići u boj protiv svoje braće, Benjaminovih sinova?" Gospodin im je odgovorio: "Izadite protiv njih!"

24 Tako su izašli Izraelovi sinovi drugi dan opet protiv Benjaminovih sinova.

25 Onda su provalili sinovi Benjaminovi drugi dan iz Gibe e i porušili na tlo još osamnaest tisuća ljudi između Izraelovih sinova, sve samih jako naoružanih ljudi.

26 Onda se svi Izraelovi sinovi podigli na put, sav narod, i došli su u Betel. Plakali su i ostali ondje pred Gospodinom, postili su preko dana do večeri i prinijeli Gospodinu žrtve paljenice i žrtve mirotvorne.

27 Nato su upitali Izraelovi sinovi Gospodina. Ondje se, naime, u ono vrijeme nalazila škrinja Božjega zavjeta,

28 a Finehas, sin Eleazarov, unuk Aro-nov, vršio je u one dane službu pred njim. Oni su pitali: "Moramo li još jedanput izići u boj protiv svoje braće, Benjaminovih sinova, ili ćemo odustati od toga?" Gospodin je odgovorio: "Izadite, jer ću ih sutra predati vama u ruke."

29 Onda su namjestili Izraelovi sinovi oko Gibe e ljude u zasjedu.

30 Treći dan onda su izašli Izraelovi sinovi protiv Benjaminovih sinova i svrstali se kao prije pred Gibeom.

31 Benjaminovi sinovi su izašli pred vojsku, dali su se odmamiti od grada i počeli su kao prije ubijati narod na putovima, od kojih jedan vodi u Betel, drugi preko polja u Gibe i, i poubijaju oko trideset ljudi od Izraelovih sinova.

32 I mislili su sinovi Benjaminovi: "Potučeni su od nas kao prvi put." Ali Izraelovi sinovi bili su među sobom ugovorili: "Mi ćemo bježati da ih odmamimo od grada na putove."

33 Zato su svi Izraelovi sinovi ostavili svoja mjesta i namjestili se kod Baal-Tamara, a u zasjedi skriveni Izraelovi sinovi provalili iz svojih mjesta zapadno od Gibe e.

34 Onda je došlo protiv Gibe e deset tisuća ljudi, iz svega Izraela izabranih ljudi. Razvio se težak boj, a oni nisu slutili da će ih zlo snaći.

35 Gospodin je dao, naime, da Izraelovi sinovi potuku Benjaminove sinove. Izraelovi sinovi pogubili su onaj dan dvadeset i pet tisuća i stotinu ljudi od Benjaminovih sinova, sve samih jako

Suci

204

naoružanih vojnika.

36 I vidjeli su sinovi Benjaminovi da su potučeni. Izraelovi sinovi bili su se povukli ispred Benjaminovih sinova, jer su se oslonili na zasjedu, koju su bili namjestili protiv Gibee.

37 Zasjeda je onda najedanput navalila protiv Gibee. I uspjelo je zasjedi provaliti i sav grad pobiti oštricom mača.

38 Među Izraelovim sinovima i zasjedom bilo je dogovoreno da za znak zapale vatru da se digne stup dima u gradu.

39 I kada su Izraelovi sinovi u boju uzimali, a sinovi Benjaminovi već počeli ubijati neke između Izraelovih sinova, poubili su ih oko trideset ljudi, a u vjeri da su ih pobijedili kao u prvom boju.

40 Onda se počelo u gradu dizati znak vatre, stup dima. Benjaminovi sinovi se obazreli i vidjeli su kako se oganj iz cijeloga grada diže do neba.

41 I Izraelovi sinovi vratili se natrag, a Benjaminove sinove uhvatio strah, jer su vidjeli da ih je zlo snašlo.

42 Bježali su pred Izraelovim sinovima prema pustinji, ali ih nije minuo boj. Oni iz drugih gradova ubijali su ih među sobom.

43 Oni su opkolili Benjaminove sinove, gonili ih i poubijali ih, na istok do u blizinu Gibee.

44 I palo je Benjaminovih sinova osamnaest tisuća ljudi, samih junaka.

45 Oni su okrenuli u bijeg, prema pustinji k hridini Rimonu, ali ih oni još na putovima poubili pet tisuća ljudi, i gonili ih do Gidoma i pobili još dvije tisuće ljudi.

46 I tako je svega poginulo onaj dan Benjaminovih sinova dvadeset i pet tisuća ljudi jako naoružanih, sve samih junaka.

47 Bilo je šest stotina ljudi kojima je uspjelo pobjeći u pustinju k hridini Rimonu. Ostali su kod hridine Rimona četiri mjeseca.

48 A Izraelovi sinovi vratili se k Benjaminovim sinovima i isjekli oštricom mača i ljude i stoku, sve što se našlo u gradovima, i sve gradove na koje su naišli popalili ognjem.

Nanovo se podiglo pleme Benjaminovo

21 Izraelovi sinovi bili su se zakleli u Mispi: "Ni jedan od nas neće dati svoju kćer za ženu sinu Benjaminovu."

2 Kad je onda narod bio otišao u Betel i ondje do večeri boravio kod svetišta, podigli svoj glas i počeli su glasno plakati.

3 govoreći: "Zašto se, Gospodine, Bože Izraelov, moralo ovo dogoditi u Izraelu, da danas nestane jednoga cijelog plemena iz Izraela?"

4 Sutradan rano napravili su ondje žr-

tvenik i prinijeli su žrtve paljenice i žrtve mirotvorne.

5 Onda su upitali Izraelovi sinovi: "Tko od svih Izraelovih plemena nije došao na skupštinu Gospodinu?" Bili su se, naime, svečanom zakletvom zaprijetili svakomu, koji ne bi došao u Mispu Gospodinu: "Neka se kazni smrću!"

6 A sad se Izraelovim sinovima sažalilo na njihovo bratsko pleme Benjaminovo, i jadikovali su: "Jedno se, eto, pleme iskorijeni iz Izraela.

7 Kako da pomognemo onima koji su preostali da bi imali žene, kad smo se zakleli Gospodinu, da im ne damo svojih kćeri za žene?"

8 I kad su pitali nije li tko iz Izraelovih plemena došao u Mispu Gospodinu, opazilo se da nije bio nitko došao iz Jabeša u Gileadu u tabor na skupštinu.

9 Prebrojili su narod i pokazalo se da nije bilo ondje nijednoga od onih koji su boravili u Jabešu u Gileadu.

10 Onda je poslala zajednica onamo dvanaest tisuća od najhrabrijih ljudi i zapovjedila im: "Idite i pobijte stanovnike u Jabešu u Gileadu mačem, i žene i djecu!"

11 Imate pritom ovako postupati: "Poubijte sve muško i sve žensko što je spoznalo, ležalo sa čovjekom!"

12 Našli su onda među stanovnicima Jabeša u Gileadu četiri stotine djevojaka, koje nisu bile poznale čovjeka, i doveli ih u tabor u Silo u zemlji Kanaanaca.

13 Onda je poslala sva zajednica i poručila Benjaminovim sinovima, koji su bili kod hridine Rimona, i ponudila im slobodno područje.

14 Nato se vratili sinovi Benjaminovi natrag. Dali su im djevojke koje su ostavili na životu između žena iz Jabeša u Gileadu, ali ih nije bilo dosta za njih.

15 Jer je narodu bilo žao Benjaminovih sinova što je Gospodin smanjio pleme Izraelovo.

16 Upitale su starješine zajednice: "Kako ćemo pomoći ovima koji su preostali da bi imali žene, otkako su nestale žene iz plemena Benjaminova?"

17 Rekli su: "Preostalim Benjaminovim sinovima ostaje još samo posjed, ali ne smije pleme iščeznuti iz Izraela.

18 Mi im ipak ne možemo dati žena između svojih kćeri, jer su se zakleli Izraelovi sinovi: "Neka je proklet tko je dao ženu Benjaminovim sinovima."

19 Potom su rekli: "Eto, svake je godine Svečana gozba Gospodinova u Silu, koji leži sjeverno od Betela, istočno od puta što vodi od Betela u Sekem, i južno od Lebone."

20 Stoga su savjetovali Benjaminovim sinovima: "Idite i posakrivajte se u vinogradima!"

21 I čim vidite da djevojke iz Sila izlaze, plesati, skočite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu između djevojaka iz Sila! Onda se vratite natrag u zemlju Benjamin.

22 Ako li dođu njihovi očevi i njihova braća da podignu tužbu kod nas, onda ćemo im reći: 'Darujte nam ih, jer u ratu nismo dobili žene za svakoga. Ako im ih ne dadete, griješite.'

23 Benjaminovi sinovi su izvršili zapovi-

jed. Dovedi su sebi potrebni broj žena od djevojaka plesačica, koje su oteli, vratili se natrag u svoj baštinski posjed, sazidali opet gradove i naselili se u njima.

24 I Izraelovi sinovi vratili se odande u ono vrijeme kući svaki svojemu plemenu i svojem rodu. Svaki je otišao odande na svoj baštinski posjed.

25 U ono vrijeme još nije bilo kralja u Izraelu. Svaki je činio kako mu se činilo da je pravo svakomu u njegovim očima.

Suci

Ruta

KNJIGA RUTINA

Ruta putuje s Noemom u Betlehem

1 I dogodilo se u vrijeme kad su još vladali suci, nastala je glad u zemlji. Onda se odselio iz Betlehema u Judi jedan čovjek sa svojom ženom i sa svoja dva sina. Mislio se nastaniti u Moapskoj zemlji.

2 Taj se čovjek zvao Elimelek, žena se njegova zvala Noema, dva njegova sina zvala su se Mahlon i Kilion. Oni su bili Efraćani iz Betlehema u Judi. Kad su bili došli u moapsku zemlju i ondje se nastanili.

3 Onda je umro Elimelek, muž Noemin, a ona je ostala sa svoja dva sina.

4 Oni se oženili Moabkama: jedna se zvala Orpah, druga Ruta. Oni su boravili ondje jedno deset godina.

5 Onda su umrli i oba sina, Mahlon i Kilion. Tako iza smrti svojih sinova i svojega muža je ostala žena sama.

6 Onda se ona podigla sa svojim snahama da se vrati natrag iz Moapske zemlje. Bila je, naime, doznala u Moapskoj zemlji, da je Gospodin pohodio svoj narod i opet mu dao kruha.

7 I tako je ona, sa svoje dvije snahe ostavila mjesto gdje je stanovala do sada; i one su pošle putom, da se natrag vrate u zemlju Judinu.

8 Stoga je rekla Noema svojim dvjema snahama: "Idite, vratite se natrag, svaka u kuću svoje majke! Neka vam Gospodin naplati ljubav, koju ste iskazale umrlima i meni!"

9 Neka vam Gospodin dade da nađete mir, svaka u kući svojega muža!" Onda ih poljubila, a one su počele glasno plakati.

10 One su joj rekle: "Ne, mi ćemo tebe pratiti kući k tvojem narodu."

11 A Noema je rekla: "Vratite se, drage kćeri, zašto biste išle sa mnom? Imali još sinova u mojoj utrobi koji bi vam mogli biti muževi?"

12 Vratite se, drage kćeri, idite kući! Ja sam odviše stara za muža. Pa i kad bih mislila da imam još nade, i kad bih još noćas imala muža, pa i sinove rodila,

13 zar biste čekale na njih dok odrastu? Zar biste zbog njih ostale neudate? Ne, drage kćeri, meni je u tom gore negoli vama, da se ruka Gospodinova podigla protiv mene."

14 One su počele nanovo plakati. Orpah se onda oprostila od svoje svekrve, a Ruta je ostala kod nje.

15 Ali Noema je zamolila: "Eto, jetrva se tvoja povratila k svojem narodu i svojim bogovima, pa se vrati i ti i slijedi svoju jetrvu."

16 A Ruta je odgovorila: "Ne sili me tako da te ostavim i da te ne slijedim dalje. Kamo ti ideš, ondje idem i ja, i gdje ti ostaneš, ondje ostajem i ja; tvoj narod je moj narod, i tvoj Bog je moj Bog."

17 Gdje ti umreš, umrijet ću i ja, i ondje hoću biti i ja pokopana. Gospodin neka učini sa mnom što hoće. Samo me smrt može rastaviti od tebe."

18 I kad je Noema vidjela da je tvrdo naučila ići s njom, prestala ju odvrćati.

19 Tako su obje išle dalje dok nisu došle u Betlehem. Kad su došle u Betlehem, sav se grad uzbunio zbog njih. Žene su pitale: "Nije li to Noema?"

20 Ona im je odgovarala: "Ne zovite me Noema, zovite me Mara, jer je Svemoćni pustio na mene veliku gorkost."

21 Bogata sam otišla, praznih ruku vraća me Gospodin. Sto me zovete Noema kad Gospodin protiv mene istupio i Svemoćni tugu na me navalio?"

22 Tako se Noema vratila iz Moapske zemlje u pratnji Moabke Rute, svoje snahe, koja je htjela s njom ići. Došli su u Betlehem upravo početkom ječmene žetve.

Ruta

206

Ruta na polju Boazovu

2 Noema je imala rođaka po mužu, čovjeka vrlo bogata iz roda Elimelekova, po imenu Boaza.

2 I jednoga je dana Moabka Ruta rekla Noemi: "Rado bih izišla u polje, i ako mi se dopusti, pabirčila bih klasje." Ona je odgovorila: "Idi, draga kćeri!"

3 I ona otišla, i pabirčila je u polju za žetocima. Dogodilo se, te je došla na njivu Boazovu, koji je bio od roda Elimelekova.

4 Upravo je došao Boaz iz Betlehema i pozdravio žeteoce: "Gospodin s vama!" Oni su odgovorili: "Gospodin te blagoslivljao!"

5 Onda je upitao Boaz slugu koji je nadzirao žeteoce: "Čija je ovo djevojka?"

6 Odgovorio je sluga, koji je nadzirao žeteoce, govoreći: "To je Moabka, djevojka koja je s Noemom došla iz Moapske zemlje."

7 Molila je: 'Rado bih pabirčila i kupila klasje između snopova za žetecima.' I došla je i od ranoga jutra do sada bila je na nogama, i jedva da je samo malo otpočinula."

8 Onda je Boaz rekao Rut: "Slušaj, kćeri moja, nemoj ići na njivu koga drugoga pabirčiti, i ne odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka!"

9 Pazi na kojoj njivi one žanju, pa idi za njima! Ja sam slugama zapovjedio da te ne diraju. Kad ožedniš, idi k posudama i pij što su sluge donijele!"

10 Onda je ona pala ničice, poklonila se sve do zemlje i rekla mu: "Kako to da si mi tako milostiv i da si tako prijazan prema meni, makar sam strankinja."

11 Rekao joj Boaz, govoreći: "Čuo sam ja sve što si učinila svojoj svekrvi iza smrti svojega muža. Oca, majku i zavičaj si ostavila, pa si došla k narodu koji prije nisi znala."

12 Gospodin neka ti plati za tvoje djelo! Potpuna plaća neka ti bude od Gospodina, Boga Izraelova, kad si došla, da se pod krila njegova skloniš!"

13 Ona je odgovorila: "Našla sam milost u tvojim očima, gospodaru, jer si me utješio i prijazno progovorio svojoj sluškinji, ako i nisam kao jedna od tvojih sluškinja."

14 Kad je bilo vrijeme jesti, rekao joj Boaz: "Dodi i jedi kruha s nama i umoči zalogaj svoj u ocat!" I ona je sjela pokraj zetelaca, i on je stavio pred nju toliko prženih zrna da se mogla nasititi i još joj preteklo.

15 Kad je onda ustala da pabirči dalje, zapovjedio je Boaz svojim slugama: "Ona smije pabirčiti i među snopovima, i nemojte ju pri tom smetati!"

16 Nego još od svojih rukoveti navlaš ispuštajte i ostavljajte joj neka kupi; ne

korite je!"

17 Tako je ona pabirčila na njivi sve do večeri, i kad je onda izmlatila što je bila napabirčila, bilo je gotovo efa ječma.

18 Ona je to uzela na sebe i otišla u grad. Kad je njezina svekrva vidjela koliko je napabirčila, i kad ona još izvadila i dala joj što joj je preteklo pošto se nasitila.

19 I njezina svekrva joj rekla: "Gdje si to pabirčila danas? Gdje si bila na poslu? Neka je blagoslovljen koji ti je bio tako dobar!" I ona je pripovjedila svojoj svekrvi kod koga je radila danas, i rekla: "Čovjek, kod koga sam danas radila zove se Boaz."

20 Noema je rekla svojoj snahi: "Neka je blagoslovljen od Gospodina on koji svoje dobrote ne uskraćuje ni živima ni mrtvima" I rekla joj Noema: "Taj nam je čovjek u rodu, jedan od onih koji su nam dužni otkup."

21 I Moabka Ruta pripovijedala je dalje: "Još mi je rekao: 'Drži se mojih ljudi dok ne budu gotovi s mojom cijelom žetvom.'"

22 Noema je rekla svojoj snahi Rut: "Dobro, draga kćeri, idi s njegovim djevojkama! Onda te na drugoj njivi ne mogu dirati."

23 I tako se ona kod pabirčenja držala Boazovih djevojaka, dok se nije dovršila žetva ječma i žetva pšenice. Onda je živjela u kući kod svekrve svoje.

Savjet Noemin

3 Jednoga dana joj je rekla njezina svekrva Noema: "Draga kćeri, ne treba li da ti potražim gdje bi ti moglo biti dobro?"

2 Evo, Boaz, rođak naš, sa čijim si djevojkama bila zajedno, vijat će ove noći ječam na gumnu.

3 Umij se i namaži, odjeni na se svoje najbolje pa idi na gumno! Pripazi na to da te on ne vidi dok ne jede i ne napije se!

4 Kad onda on legne spavati, pazi gdje će leći, pa idi ondje, digni pokrivač s njegovih nogu i leži ondje; i on će ti već reći što ćeš činiti."

5 Ona joj odgovorila: "Što god mi rekneš, učinit ću."

6 I tako je ona otišla na gumno i učinila sve onako kako joj je bila rekla njezina svekrva.

7 Kad je Boaz jeo i pio i dobre volje bio, legnuo da spava iza stoga žita; ona je došla polako, podignula pokrivač s njegovih nogu i legla ondje.

8 Oko ponoći trgnuo se čovjek, okrenuo i vidio ženu gdje leži kod njegovih nogu.

9 Kad je upitao: "Tko si?", odgovorila je ona: "Ruta, tvoja sluškinja. Raširi skut svoje haljine na svoju sluškinju, jer ti si rođak koji duguje otkup."

10 Onda je on rekao: "Gospodin neka te

blagoslovi, kćeri moja! Ljubav koju mi sad pokazuješ ljepša je od one prve, jer nisi trčala za mladim ljudima, ni siromašnim ni bogatim.

11 I zato, kćeri moja, budi bez brige! Što god zatražiš, učinit ću ti, jer zna svaki u gradu da si čestita žena.

12 A svakako je istina da ja dugujem otkup, ali ima još jedan drugi koji ima dužnost otkupa i bliži ti je rođak od mene.

13 Ostani ovu noć ovdje, a ujutro htjedne li on ispuniti svoju dužnost otkupa prema tebi, dobro, neka to učini! A nije htio ispuniti svoju dužnost otkupa prema tebi, ja ću se zauzeti za te, tako mi živoga Gospodina! Sad spavaj mirno do jutra!

14 I kako je do jutra spavala kod njegovih nogu, ustala je dok još nije mogao čovjek čovjeka raspoznati. Onda je on rekao: "Ne smije se znati da je žena došla na gurno."

15 Onda ju pozvao: "Daj ogrtač koji imaš na sebi, i drži ga!" Ona ga pridržala, a on je izmjerio šest mjerica ječma i nasuo joj, i onda otišao u grad.

16 Kad je ona došla k svojoj svekrvi, upitala ju ova: "Što si postigla, draga kćeri?" Ona joj pripovjedila točno kako je s njom postupao čovjek.

17 A ona je rekla: "Ovih šest mjerica ječma darovao mi, jer mi je rekao: 'Ne smiješ praznih ruku doći svojoj svekrvi.'"

18 Onda ova je rekla: "Čekaj sad mirno, draga kćeri, dok doznaš kako će stvar izići, jer čovjek se neće prije smiriti dok ne svrši stvar još danas."

4 Boaz je uto bio otišao na gradska vrata i ondje sjeo. I kad je prolazio onaj rođak, koji je dugovao otkup, a o kojemu je Boaz govorio, pozvao ga: "Hodi ovamo i sjedni ovdje!" On je došao i sjeo.

2 I doveo Boaz deset ljudi između gradskih starješina i zamolio ih: "Sjednite ovdje!" I oni su sjeli.

3 Onda je rekao čovjeku, koji je imao dužnost otkupa: "Noema koja se vratila iz Moapske zemlje prodaje njivu što je bila našega rođaka Elimeleka."

4 Mislio sam da ti predložim da ju kupiš pred ovima što sjede ovdje, i pred narodnim starješinama! Ako je hoćeš otkupiti, učini to, ako nećeš, kaži mi da znam, jer osim tebe nema nikoga koji ima pravo otkupa, jer ja dolazim tek poslije tebe." Onaj je odgovorio: "Ja ću je otkupiti."

5 Onda je Boaz rekao: "Ako kupiš od Noeme njivu, s tim dobivaš i Moabku Rutu, ženu pokojnoga, da tako podigneš ime pokojniku na njegovoj baštini."

6 Onda je rekao rođak koji je imao duž-

nost otkupa: "Onda je ja ne mogu otkupiti za sebe, jer bih oštetiio svoju vlastitu baštinu. Otkupi je ti za sebe—što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ju neću otkupiti."

7 A bio je od starine ovaj običaj u Izraelu kod otkupljenja i zamjene; da sva stvar bude pravomoćna, izuo bi jedan svoju obuću i dao drugomu. To je bila potvrda u Izraelu.

8 Stoga kad je onaj rođak koji je imao dužnost otkupa, bio rekao Boazu: "Kupi to za sebe!", izuo svoju obuću.

9 Onda je rekao Boaz starješinama i svima nazočnima: "Vi ste sad svjedoci da sam od Noeme kupio sve što je bilo Elimelekovo i što je bilo Kilionovo i Mahlonovo."

10 Uz to sam dobio za ženu Moabku Rutu, ženu Mahlonovu, da podignem ime pokojnomu na njegovoj baštini, da ne bi izginulo ime pokojnomu iz kruga njegove braće i s vrata njegova zavičajnoga mjesta. Tomu ste vi danas svjedoci."

11 Svi na vratima nazočni i starješine su izjavili: "Mi to svjedočimo. Neka Gospodin ženu, koja ulazi u tvoju kuću, učini kao Rahelu i Leu, koje su obje sazidale kuću Izraelovu! Neka ti izvršuješ moć u Efrati i neka sebi načiniš ime u Betlehemu!"

12 Neka kuća tvoja bude kao kuća Peresa, koga je rodila Tamara Judi, po potomstvu koje neka ti dade Gospodin od te mlade žene!"

13 Potom je uzео Boaz Rutu sebi, i ona je postala njegova žena. Kad je on otišao k njoj, Gospodin je blagoslovio i ona je zatrudnjela i rodila sina.

14 Onda su rekle žene Noemi: "Neka je blagoslovljen Gospodin koji ti nije danas uskratio zaštitnika; i neka njegovo ime bude slavno u Izraelu!"

15 Neka bude utjeha tvomeu srcu i tvoj skrbnik u starosti, jer ga rodila tvoja snaha koja te ljubi, ona koja ti više vrijedi nego sedam sinova."

16 Noema je uzela dijete, stavila ga na svoje krilo, i bila je njegova odgojiteljica.

17 Susjede su mu dale ime, kad su rekle: "Rodio se Noemi sin, i nazvali su ga Obed."

On je otac Davidova oca Jeseja.

18 Ovo je rodoslovlje Peresovo: "Peresu se rodio Hezron;

19 Hezronu se rodio Ram, Ramu se rodio Aminadab;

20 Aminadabu se rodio Nahšon,

Nahšonu se rodio Salmon;

21 Salmonu se rodio Boaz, Boazu se ro-

dio Obed;

22 Obedu se rodio Jesej, Jeseju se rodio David.

1 Samuel

PRVA KNJIGA SAMUELOVA

Rođenje Samuelovo

1 U Ramataim Sofimu živio jedan čovjek iz gore Efraimove po imenu Elkana, sin Jerohama, sina Elihua, sina Tohua, sina Zufova, Efraimljanin.

2 Imao je dvije žene. Jedna se zvala Ana, druga Penina. Penina je imala djece, a Ana je bila bez djece.

3 Taj je čovjek išao svake godine iz svoje- ga grada da se u Silu pokloni Gospodinu vojska i da mu žrtvuje. Oba sina Elijeva, Hofni i Finehas, bili su ondje Gospodini- novi svećenici.

4 Kad god bi Elkana prineo žrtvu, morao je svojoj ženi Penini, sa svima njezinim sinovima i kćerima, dati više žrtvenih di- jelova.

5 A Ani bi dao dvostruki dio, jer je više lju- bio Anu, iako joj je Gospodin zatvorio utrobu.

6 Uz to ju žalostila njezina suparnica i dražila ju, jer joj Gospodin nije bio udi- jelio djece. Δ

7 Tako je išlo iz godine u godinu, kad god je išla u Gospodinov dom, ona bi ju tako jako žalostila, da je plakala i ništa nije jela.

8 Onda njezin muž Elkana nastojao ju utješiti: "Ana, zašto plačeš? Zašto ništa ne jedeš? Zašto si tako turobna? Nisam li ti ja vredniji nego desetoro djece?"

9 Kad se opet jedanput držala žrtvena gozba u Silu i pilo se, ustala je Ana. Up- ravno je sjedio svećenik Eli na stolici na pragu Gospodinova svetišta.

10 I s tugom u srcu molila se ona gorko plačući Gospodinu,

11 Onda se zavjetovala i rekla: "Gospodi- ne vojska, ako pogledaš na muku svoje sluškinje i spomeneš me se i ne zabo- raviš svoje sluškinje, nego daruješ svojoj sluškinji sina, onda ću ga ja, dok je god živ, posvetiti Gospodinu, i britva neće doći na njegovu glavu."

12 Dok se ona tako dugo molila pred Gospodinom, promatrao je Eli njezina usta.

13 A Ana je govorila tiho u sebi; samo su se micale njezine usne, a glas joj se nije mogao čuti. Stoga je Eli pomislio da je pijana.

14 Eli ju upitao: "Dokle ćeš biti pijana? Gledaj, da se opet otriježniš!"

15 Odgovorila je Ana rekavši: "Ah ne, moj gospodaru, ja sam nesretna žena. Vina i opojna pića nisam pila, nego sam izlila svoju dušu pred Gospodinom."

16 Nemoj držati svoju sluškinju za nevaljalu ženu! Samo od velike brige i

tuge tako sam se molila."

17 Onda joj odgovorio Eli rekavši: "Idi s mirom, i Bog Izraelov ispunit će tvoju molbu koju si mu upravela."

18 Ona je rekla: "Neka nađe tvoja sluškinja milost u tvojim očima!" Onda je otišla žena svojim putom i jela je i nije više bila žalosna.

19 Kad su sutradan rano obavili svoj poklon pred Gospodinom, vratili se na- trag svojoj kući u Ramu. Elkana je spoznao svoju ženu Anu, i Gospodin se nje spomenuo.

20 I dogodilo se, kad je prošla jedna godina, Ana, koja je bila zatrudnjela, rodila je sina i nadjenula mu ime Samu- el, govoreći: "Jer sam ga isprosila od Gos- podina."

21 Kad je njezin muž Elkana sa svojom cijelom obitelji opet pošao prinijeti Gos- podinu godišnju žrtvu i ono što je za- vjetovao.

22 Ana nije poslala, nego je rekla svojem mužu: "Kad odbijem dječaka od prsiju, onda ću ga odvesti da se pokaže pred Gospodinom i da ostane ondje dovijeka."

23 Njezin muž Elkana rekao joj: "Čini kako ti se čini dobro, pa ostani dok ga ne odbiješ od prsiju. Neka Gospodin ispuni svoju riječ!" Tako je ostala žena, i dojila je svojega sina dok ga nije odbila od prsiju.

24 Čim ga bila odbila, povel ga sobom uzevši trogodišnje govedo, efu brašna i mijeh vina, i tako ga uvela u svetište Gos- podinovo u Silu. Dječak je bio onda još veoma mlad.

25 Onda su zaklali govedo, i dječaka doveli k Eliju.

26 A on je rekao: "Oprosti, gospodaru, tako živ bio, moj gospodaru! Ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe da se pomoli Gospodinu."

27 Molila sam se za ovoga dječaka, i us- lišao mi Gospodin molbu koju sam mu upravela.

28 Stoga ga predajem Gospodinu. Dok je god živ, neka je posvećen Gospodinu!" Onda se ona ondje poklonila Gospodinu.

Anin hvalospjev. Samuel i obitelj Heltjeva

2 A na je izrekla ovu molitvu: "Veseli se moje srce u Gospodinu, odviše je veli- ka sreća moja u Gospodinu. Sad mogu svoja usta otvoriti pred svojom neprija- teljima, jer se smijem veseliti zbog tvoje pomoći."

2 Nitko nije tako svet kao Gospodin, jer nema nijednoga osim tebe, niti ima Hridi kao naš Bog!

1 Samuel

3 Ne govorite toliko oholih riječi. U vašim ustima neka zamre svaka drska riječ, jer Gospodin je Bog sveznajući, i on mjeri sva ljudska djela.

4 Slomit će se lûk jakih, a slabi će se ogrnuti snagom.

5 Moraju siti u najam ići za kruh, a tko je gladovao, ima sad previše. Sedmero djece imat će koja je bila neplodna, a koja je imala djece, uzdisat će od boli.

6 Gospodin je, koji ubija i opet oživljava, koji vodi u carstvo mrtvih i opet izvodi.

7 Gospodin osiromaši i obogati, ponizi i uzvisi.

8 Iz praha podigao slaboga i iz bunjišta izvlači ubogoga, postavlja ih uz poglavare, određuje im časna mjesta, jer su Gospodinovi stupovi svijeta, na njih je on postavio svijet.

9 Korake svojih pobožnih on dobro čuva, a opaki poginu u mraku, jer svojom snagom ne dolazi čovjek do pobjede.

10 Gospodin će satrti onoga tko mu se protivi, s neba će zagrmjeti gromom. Krajevima zemlje sudit će Gospodin, svojem kralju dat će snagu, uzvisit će moć svojem Pomazaniku."

11 Onda se Elkana vratio natrag u Ramu svojoj kući. A dječak je služio Gospodinu pod nadzorom svećenika Elija.

12 Elijevi sinovi su bili nevaljali i nisu marili ni za Gospodina.

13 Nisu marili za zakonske propise svećenika prema narodu. Kad god je tko prinosio žrtvu, došao bi sluga svećenikov dok se kuhalo meso, s trokrakom vilicom u ruci.

14 Onda bi zabadao njom u kotao ili lonac, u tavu ili zdjelu. Sve što bi se nabolo na vilicu, uzimao je svećenik za sebe. Tako su činili svim Izraelcima, koji su dolazili u Silo.

15 Pa i prije nego bi se zapalio loj, pojavio bi se sluga svećenikov i rekao bi čovjeku koji je prinosio žrtvu: "Daj ovamo mesa da ispečem svećeniku! On od tebe neće imati meso kuhano nego sirovo."

16 A ako bi mu čovjek odgovorio: "Ali prije se mora zapaliti loj, onda možeš uzeti sebi što ti je volja", on bi odgovorio: "Ne, nego daj odmah, inače uzet ću silom!"

17 Tako je bio grijeh tih mladih ljudi veoma težak pred Gospodinom, jer ti ljudi nisu marili za žrtvu Gospodinovu.

18 Dječak Samuel, ogrnut lanenim oplećkom, služio je pred Gospodinom.

19 Njegova majka načinila mu mali ogrtač i donijela mu ga, i tako je činila svake godine kad bi dolazila sa svojim mužem da prinese godišnju žrtvu.

20 Onda bi Eli blagoslovio Elkanu i njegovu ženu riječima: "Neka ti Gospodin daruje djece od te žene namjesto ovoga

koga je Gospodin odabrao sebi!" Nato bi se vratili kući.

21 I Gospodin je pohodio Anu, i ona je zatrudnjela i rodila još tri sina i dvije kćeri. A mladi je Samuel rastao u svetišću Gospodinovu.

22 Eli je bio veoma star, ali je čuo što su sve činili njegovi sinovi svemu Izraelu, i da su se provodili sa ženama koje su služile na ulazu u šator sastanka.

23 Onda im je on rekao: "Zašto to radite da čujem od svih ljudi ovdje sramote vaše?"

24 Nemojte, sinovi moji, nije dobro što čujem i da Gospodinov narod navodite na grijeh!

25 Kad čovjek sagriješi čovjeku, onda odlučuje Bog kao sudac nad njim, ali ako sagriješi čovjek protiv Gospodina, tko može onda istupiti kao sudac za njega?" Ali oni nisu poslušali riječ svojega oca, jer je Gospodin bio odlučio da ih ubije.

26 A mladi Samuel rastao je i bio je u milosti kod Gospodina i kod ljudi.

27 Jednoga dana došao je Božji čovjek k Eliju i rekao mu: "Ovako govori Gospodin: 'Zar se nisam objavio obitelji tvojega oca kad je još služila u Egiptu u kući faraonovoj?"

28 Zar ju nisam izabrao između svih Izraelovih plemena sebi za svećenike, koji bi imali uzlaziti k mojem žrtveniku, kad paliti i oplećak u svetišću mojem nositi. Ja sam predao kući tvojega oca sve ognjene žrtve Izraelovih sinova.

29 Zašto gazite moje žrtve i prinose što sam ih zapovjedio u mojem prebivalištu? Zašto častiš svoje sinove više nego mene, da se gojite najboljim komadima svih žrtvenih prinosa mogega naroda Izraela?"

30 Zato kaže Gospodin, Bog Izraelov: 'Rekao sam, doista, da kuća tvoja i kuća tvojega oca moraju uvijek vršiti službu u mojem svetišću,' ali sada, govori Gospodin: 'Neka je to daleko od mene, jer tko mene časti, toga častim ja, a tko mene prezire, taj će pasti u sramotu.'

31 Eto, dolazi vrijeme kad ću odsjeći tvoju ruku i ruku kuće tvojega oca, tako da neće više biti starca u tvojoj kući.

32 Onda ćeš u strahu gledati na svakoga koji čini dobro Izraelu. Nikada više neće biti starca u tvojoj kući.

33 Ali ako nekoga ne uklonim iz službe na mojem žrtveniku, to će biti samo zato, da usahnu njegove oči i da se žalosti njegovo srce. Svi će potomci tvoje kuće umrijeti u najboljim godinama.

34 Ovo neka je znak što će doći na oba sina tvoja, na Hofnija i Finehasa: u jedan dan umrijet će obojica.

35 A ja ću podignuti sebi svećenika vjerna koji će raditi po mojoj želji i volji.

1 Samuel

210

Njemu ću sazidati tvrdu kuću da uvijek hodi preda mnom kao moj pomazanik.
36 Tko onda još ostane od tvoje kuće, doći će i bacit će se ničice pred njim da isprosi koji novčić ili komad kruha, i reći će: Primi me u kakvu svećeničku službu da imam komad kruha!" "

Samuela zove Gospodin na službu prorocku

3 Mladi Samuel vršio je službu Gospodinovu pod nadzorom Elijevim. U ono vrijeme bila je objava riječi Gospodinove nešto rijetko; viđenja nisu bila česta.

2 I dogodilo se u ono vrijeme, da dok je Eli spavao u svojoj sobi, a oči su mu bile oslabile tako da više nije mogao vidjeti.

3 Ali svjetiljka Božja nije se bila još ugasila u svetišću Gospodinovu, gdje je bila Božja škrinja, i dok je Samuel legnuo spavati,

4 Gospodin je zovnuo Samuela, a on je odgovorio: "Evo me",

5 On je otrčao Eliju i rekao: "Evo me ti si me zvao." On je odgovorio: "Ja te nisam zvao, idi i spavaj!" I on je otišao spavati.

6 A Gospodin je opet zovnuo Samuela. Samuel je ustao, otišao k Eliju i rekao: "Evo me, ti si me zvao." On je odgovorio: "Ja te nisam zvao, moj sine, idi opet i spavaj!"

7 Samuel, naime, nije još poznao Gospodina; još mu se nije bio objavio Gospodin.

8 I zovnuo Gospodin Samuela po treći put. On je ustao, otišao k Eliju i rekao: "Evo me! Ti si me zvao." Sad je spoznao Eli da je Gospodin zvao dječaka.

9 Zato je rekao Eli Samuelu: "Idi i spavaj, ako te zovne, odgovori: "Govori, Gospodine, tvoj sluga sluša!" Samuel je otišao i zaspao na svojem mjestu.

10 I Gospodin je došao, stao i zovnuo ga kao prije: "Samuele, Samuele!" Samuel je odgovorio: "Govori, tvoj sluga sluša!"

11 I rekao je Gospodin Samuelu: "Hoću učiniti nešto u Izraelu, da će zujati oba uha svakomu tko čuje.

12 Onda ću učiniti Eliju sve što sam zaprijetio njegovoj kući, od početka do svršetka.

13 Ja sam mu dao javiti da sam osudio njegovu kuću zauvijek za njegova zlodjela. On je znao da su njegovi sinovi razuzdani, pa ipak ih nije kaznio.

14 Zato sam se zakleo kući Elijevoj: "Nikad se zlodjela kuće Elijeve neće očistiti žrtvama ili prinosima."

15 Samuel je spavao do jutra, onda otvorio vrata Gospodinova svetišta. Samuel se bojao priopćiti Eliju viđenje.

16 Zato je Eli pozvao Samuela k sebi i rekao: "Samuele, moj sine!" On je odgovorio: "Evo me!"

17 On je rekao: "Što ti je rekao Gospodin?"

Nemoj zatajiti od mene! Neka ti Bog učini ovo i još više ako zatajiš od mene nešto što ti je rekao!"

18 I Samuel mu pripovjedio svu objavu i ništa nije zatajio od njega. On je rekao: "Gospodin je, neka čini što mu je volja!"

19 Samuel je rastao i Gospodin je bio s njim i nije pustio da ijedna njegova riječ ostane neispunjena.

20 Sav je Izrael od Dana do Beer-Sebe spoznao da je Samuel zaista bio prorok Gospodinov.

21 Gospodin se objavljivao i nadalje u Silu, jer se Gospodin javljao Samuelu u Silu riječju Gospodinovom.

Filistejci odnose škrinju zavjeta

4 I vrijedila je riječ Samuelova u svemu Izraelu. Onda su izašli Izraelovi sinovi u boj protiv Filistejaca i utaborili se kod Eben-Ezera, a Filistejci su imali svoj tabor kod Afeka.

2 Filistejci se postavili protiv Izraela. Boj se produžio i napokon su razbili Filistejci Izraela. Ovih je poginulo na bojnopolju oko četiri tisuće ljudi.

3 Kad se vojska vratila u tabor, upitali su Izraelove starješine: "Zašto je dopustio Gospodin da nas Filistejci danas poraze? Hajdemo donijeti škrinju Gospodinova zavjeta k sebi iz Sila. Kad dođe u našu sredinu, on će nas izbaviti iz ruku naših neprijatelja."

4 Tako je narod poslao u Silo, i donijeli su odande škrinju zavjeta Gospodina vojska, koji vlada nad kerubinima. Oba sina Elijeva, Hofni i Finehas, pratila su škrinju Božjega zavjeta.

5 Kad je stigla škrinja Gospodinova zavjeta u tabor, podigao sav Izrael takvu radosnu viknu da je zatutnjila zemlja.

6 Filistejci su čuli glasno radovanje, govoreći: "Što znači ta glasna vika vesela u taboru izraelskom?" Saznali su da je došla Gospodinova škrinja u tabor.

7 Onda je Filistejce obuzeo strah jer su govorili: "Bog je došao u tabor!" I povikali su: "Jao nama, takvo što nije bilo do sada.

8 "Jao nama, tko će nas izbaviti iz ruke toga moćnoga božanstva? To je isti Bog koji je udarao Egipćane svakojakim mukama u pustinji.

9 Dignite se i pokažite se kao jaki ljudi, o Filistejci! Inače morat ćete služiti Hebrejima, kao što su oni služili vama! Budite ljudi i borite se!"

10 I borili se Filistejci, i Izraelci su bili potučeni. Pobjegli su svaki u svoju postojbinu. Poraz je bio vrlo težak. Od Izraelaca palo je trideset tisuća ljudi pješaka.

11 I škrinja Božji je oteta, i oba sina Elijeva, Hofni i Finehas su poginuli.

12 Jedan je čovjek iz Benjamina pob-

jegao s bojnoga polja i došao još isti dan u Silo razdrtih haljina i prašinom na glavi.

13 I kad je došao, sjedio je Eli pun iščekivanja na stolici pokraj vrata, jer je njegovo srce bilo u strahu za Božju škrinju. Kad je taj čovjek došao i gradu donio glasove, počela je vika svega grada.

14 Eli čuvši tu glasnu viku upitao: "Što znači ta vreva?" Čovjek brže dotrčao i javio Eliju.

15 Eliju je bilo devedeset i osam godina, i oči su njegove bile oslijepile tako da više nije mogao ništa vidjeti.

16 Čovjek je rekao Eliju: "Dolazim s bojnoga polja, i danas sam pobjegao iz boja." On je upitao: "Kako je bilo, moj sine?"

17 Rekao je Glasnik, govoreći: "Pobjegli su Izraelci pred Filistejcima. Vojska je teško poražena i tvoja oba sina Hofni i Finehas su poginuli, a Božja škrinja je oteta."

18 Kad je spomenuo Božju škrinju, pao je on sa stolice pokraj vrata nauznak, slomio vrat i umro, jer je bio star i težak čovjek. Četrdeset godina bio je sudac Izraelu.

19 Njegova snaha, žena Finehasova, bila je trudna i pred porođajem. Kad je dočula glas da je Božja škrinja oteta i da joj je umro svekar i muž, pala na tlo i porodila se, jer su joj najedanput došli bolovi.

20 Kad je umirala, rekle su žene koje su stajale uz nju: "Budi utješena, rodila si sina." Ali ona nije odgovorila ništa i nije marila za to.

21 Dječaku su nadjenuli ime Ikabod, govoreći: "Otišla je slava od Izraela!" jer je oteta Božja škrinja i mojega svekra i muža više nema.

22 Ona je rekla: "Otišla je slava od Izraela, jer je oteta Božja škrinja."

Zavjetna škrinja u hramu Dagonovu

5 Kad su Filistejci bili oteli Božju škrinju, odnijeli su ju iz Eben-Ezera u Ašdod.

2 Onda su Filistejci uzeli Božju škrinju, donijeli ju u hram Dagonov i postavili ju uz Dagona.

3 A kad su stanovnici Ašdoda sutradan ustali, ležao je Dagon svojim licem na tlu pred Gospodinovom škrinjom. Oni su uzeli Dagona i postavili ga opet na njegovo mjesto.

4 Kad su sutradan ustali, ležao je Dagon opet svojim licem na tlu pred Gospodinovom škrinjom. Glava Dagonova i obje njegove ruke ležale su odsječene na pragu; samo je ostalo Dagonovo truplo.

5 Zato svećenici Dagonovi i svi koji vrše službu u hramu Dagonovu ne staju na prag Dagonov u Ašdodu do današnjega

dana.

6 A ruka Gospodinova je otežala stanovnicima Ašdoda i natjerala ih u strah kad ih je udarila kužnim čirevima, Ašdot i sve njegovo područje.

7 I kad su stanovnici Ašdoda vidjeli što je, rekli su: "Škrinja Boga Izraelova ne smije ostati kod nas jer je teška njegova ruka na nama i na bogu našem Dagonu."

8 Zato su poslali i skupili k sebi sve poglavare filistejske i upitaju: "Što ćemo činiti sa škrinjom Boga Izraelova?" Oni su odgovorili: "Neka se prenese škrinja Boga Izraelova prijeko u Gat!" I prenijeli su ondje škrinju Boga Izraelova.

9 A kad su ju prenijeli, pustio je Gospodin na grad vrlo veliku muku i udario stanovnike grada, velike i male, tako da su na njima izašli kužni čirevi.

10 I poslali su Božju škrinju u Ekron. Kad je došla Božja škrinja u Ekron, povikali su stanovnici Ekrona: "Donijeli su k nama škrinju Boga Izraelova da pomori nas i sav narod!"

11 Zato su poslali, te skupili sve poglavare filistejske i zamolili: "Otpravite škrinju Boga Izraelova, neka se vrati na mjesto kamo pripada! Inače mogao bi pomoriti nas i naš narod." Bio je smrtni strah nad cijelim gradom, jer je na njemu bila teška ruka Božja.

12 Ljudi, koji nisu pomrli, bili su udareni kužnim čirevima i jauk se u gradu dizao do neba.

Filistejci šalju natrag Zavjetnu škrinju

6 Gospodinova škrinja bila je u zemlji Filistejaca sedam mjeseci.

2 Nato su Filistejci pozvali svećenike i vračare i upitali ih: "Što ćemo činiti sa Gospodinovom škrinjom? Recite nam kako ćemo ju poslati natrag na mjesto gdje pripada?"

3 Oni su odgovorili: "Ako hoćete škrinju Boga Izraelova poslati natrag, ne smijete ju poslati praznu, nego mu podajte pomirni dar. Onda ćete ozdraviti i doznat ćete zašto se njegova ruka ne odmiče od vas."

4 Oni su upitali: "Kakav pomirni dar da mu dademo?" A oni su odgovorili: "Prema broju filistejskih poglavara: pet zlatnih čireva i pet zlatnih miševa, jer je zlo jednako stiglo sve vas i vaše poglavare."

5 Napravite, dakle, slike svojih čireva i svojih miševa što su opustošili zemlju, i dajte čast Bogu Izraelovu. Možda će onda olakšati svoju ruku nad vama i nad vašim bogom i nad vašom zemljom.

6 Zašto da budete tvrdoga srca kao što su bili tvrdoga srca Egipćani i faraon? Zar ne, pošto ih se darivalo, moralo ih se pustiti da mogu otići?

1 Samuel

212

7 Stoga sada napravite jedna nova kola i pribavite dvije krave dojljice na koje još nije došao jaram! Upregnite krave u kola a njihovu telad ostavite u staji!

8 Onda uzmite Gospodinovu škrinju, stavite ju na kola, a zlatne stvari, koje ćete mu dati kao pomirni dar, stavite u kutiju pokraj nje, pa ju onda pustite neka ide!

9 I gledajte: ako pođe putom svojoj kući u Bet-Semeš, onda je on učinio nama ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda ćemo znati da nas nije dohvatila njegova ruka nego nam se sve dogodilo slučajno."

10 Ljudi su tako učinili. Uzeli su dvije krave dojljice i upregnuli ih u kola, a telad njihovu ostavili u staji.

11 Gospodinovu škrinju stavili su na kola i kutiju sa zlatnim mišima sa slikama svojih čireva.

12 A krave su pošle pravo cestom u Bet-Semeš. Ostale su, svejednako mučuci, na istom putu, i nisu skretale ni nadesno ni nalijevo. Poglavari filistejski išli su za njima sve do područja Bet-Semeša.

13 Stanovnici Bet-Semeša upravo su želi pšenicu na dnu doline. Kad su podigli oči i opazili škrinju, razveselili se vidjevši ju.

14 Kola su došla do polja Jošue iz Bet-Semeša i ondje stala; a tu je stajao velik kamen. I iscijepali su drvena kola i prinijeli su krave Gospodinu kao žrtvu paljenicu.

15 A Leviti su uzeli Gospodinovu škrinju i kutiju pokraj nje, u kojem su bile zlatne stvari, i stavili ju na veliki kamen. Ljudi iz Bet-Semeša prinijeli su žrtve paljenice i zaklali Gospodinu onaj dan žrtvu zaklanicu.

16 A vidjevši to pet poglavara filistejskih, vratili se u Ekron isti dan.

17 Ovo su zlatni čirevi, koje su dali Filistejci Gospodinu kao pomirni dar: jedna za Ašdot, jedna za Gazu, jedna za Aškelon, jedna za Gat, jedna za Ekron.

18 Uz to zlatni miševi prema broju svih filistejskih mjesta od pet poglavara, i utvrđenih gradova i neograđenih sela. Veliki kamen, na koji su stavili Gospodinovu škrinju, stoji do današnjega dana na polju Jošue iz Bet-Semeša.

19 Onda je On udario stanovnike Bet-Semeša, jer su bili pogledali u Gospodinovu škrinju. Pobio je pedeset tisuća i sedamdeset ljudi iz naroda, i. Narod je tugovao nad tim što je Gospodin udario narod s tako velikim uništenjem.

20 I ljudi iz Bet-Semeša pitali su: "Tko može služiti pred Gospodinom, svetim Bogom? Komu od nas otići?"

21 Oni su stoga poslali poslanike stanovnicima Kirjat-Jearima i poručili: "Filistejci su donijeli natrag Gospodinovu škrinju. Dodite i odnesite ju k sebi!"

Obraćanje i pobjeda naroda

7 Onda su došli stanovnici Kirjat-Jearima, uzeli su Gospodinovu škrinju i odnijeli ju u kuću Abinadabovu na brijevu. Njegova sina Eleazara odredili su za čuvara Gospodinove škrinje.

2 Od dana kad je škrinja bila u Kirjat-Jearimu, prošlo je dugo vremena, dvadeset godina. Sva se kuća Izraelova opet obratila puna tuge Gospodinu.

3 A Samuel je rekao cijeloj kući Izraelovoj: "Ako se hoćete svim svojim srcem vratiti Gospodinu, onda uklonite neznabožačke idole i drvene kipove iz svoje sredine, upravite svoje srce Gospodinu i služite jedino njemu, i on će vas on izbaviti iz ruku Filistejaca"

4 I Izraelovi sinovi su odbacili Baale i drvene kipove, i služili su jedino Gospodinu.

5 Potom je Samuel zapovjedio: "Skupite sav Izrael u Mispu! Pomolit ću se za vas Gospodinu."

6 I skupili se tako u Mispu, crpili su vodu, prolijevali je pred Gospodinom, postili su onaj dan i priznali su ondje: "Sagriješili smo Gospodinu." A Samuel je sudio Izraelovim sinovima u Mispu.

7 Kad su Filistejci doznali da su se Izraelovi sinovi skupili u Mispu, izašli su poglavari filistejski protiv Izraela. Kad su to čuli Izraelovi sinovi, bojali su se Filistejaca.

8 Izraelovi sinovi zamolili su Samuela: "Nemoj prestati vapiti za nas Gospodinu, našem Bogu, da nas izbavi iz ruke Filistejaca."

9 Samuel je uzeo jedno janje odojče i prineo ga Gospodinu kao žrtvu paljenicu. Pritom se molio Samuel glasno Gospodinu za Izraela, i Gospodin ga uslišao.

10 Dok je, naime, Samuel upravo prinosio žrtvu paljenicu, izašli su Filistejci protiv Izraela u boj, ali je Gospodin zagrmio strahovitom grmljavinom u isto vrijeme na Filistejce, i tako ih smeo da su podlegli Izraelcima.

11 Izraelovi ljudi su izašli iz Mispe, potjerali Filistejce tukući ih do pod Bet-Kar.

12 Samuel je uzeo onda kamen, stavio ga između Mispe i Sena i nazvao ga Eben-Ezer, jer je rekao: "Do ovdje nas je Gospodin pomogao."

13 Tako su bili Filistejci poraženi, i otada nisu više došli u područje Izraelovo, jer dok je Samuel živio, bila je ruka Gospodina protiv Filistejaca.

14 Gradovi koje su Filistejci oduzeli Izraelcima, opet se povratili Izraelu, od Ekrona do Gata. I zemljišta što su im pripadala istrгнуo je Izrael iz ruku Filistejaca. Isto tako vladao je mir među Izraelom i Amorejcima.

15 Samuel je bio sudac Izraelu cijeloga

svojeg života.

16 Svake godine išao je okolo, obišao bi Betel, Gilgalu i Mispu i u svima tim mjestima sudio bi Izraelu.

17 Onda bi se vratio u Ramu, jer ondje je imao svoju kuću i ondje je sudio Izraelu, i ondje je podignuo žrtvenik Gospodinu.

Izrael traži uspostavu kralja

8 I dogodilo se, kad je Samuel bio ostario, postavio je svoje sinove za suce nad Izraelom.

2 Njegovu prvorodencu bilo je ime Joel, a njegov drugi sin Abija; oni su bili suci u Beer-Sebi.

3 Ali njegovi sinovi nisu išli njegovim putovima, nego su gledali za dobitkom, primali su poklone i izvrtali pravdu.

4 Onda se skupile sve starješine Izraelove, došle su Samuelu u Ramu,

5 i rekle mu: "Eto, ti si ostario, a tvoji sinovi ne idu tvojim putovima. Postavi dakle kralja nad nama, da nas upravlja, kako je to kod svih naroda!"

6 A Samuelu nije bio po volji njihov zahtjev: "Postavi kralja nad nama, da nas upravlja!" I Samuel se onda pomolio Gospodinu.

7 I Gospodin je rekao Samuelu: "Poslušaj zahtjev naroda u svemu što traži od tebe! Nisu oni odbacili tebe nego mene, da ne budem duže kralj nad njima."

8 Oni čine s tobom posve onako kako su činili sa mnom od vremena kad sam ih izveo iz Egipta do ovoga dana: ostavili su mene i služili drugim bogovima.

9 Poslušaj samo zahtjev njihov, ali ih ozbiljno opomeni i kaži im unaprijed prava kralja koji će vladati nad njima!"

10 Samuel je priopćio narodu, koji je tražio od njega kralja, sve riječi Gospodine.

11 On je rekao: "Ova prava tražit će kralj koji će vladati nad vama: vaše sinove uzimat će da mu služe kod njegovih kola i konja, i oni će trčati pred njegovim kolima."

12 Postavit će nadstojnike nad tisućom i nadstojnike nad pedeset. Oni će mu morati njive orati, ljetinu žeti i praviti ratne sprave i što mu treba za njegova bojna kola.

13 Kćeri će vaše uzimati da prave mirisne masti, da kuhaju i kruh peku.

14 Najbolje vaše njive, vinograde i maslinike uzimat će i svojim slugama razdavati.

15 Od vaših zasijanih polja i vinograda podizat će desetinu i svoje dvoranike i činovnike plaćati.

16 Vaše sluge i sluškinje, vaša najbolja goveda i vaše magarce uzimat će i upotrijebiti ih za svoje poslove.

17 Od vaših ovaca uzimat će desetinu, i

1 Samuel

vi sami bit ćete njegove sluge.

18 Ako vi onda dignete vik u kralja koga ste sebi izabrali, onda vas na onaj dan neće uslišati Gospodin."

19 Ali narod nije htio poslušati riječi Samuelovih, nego je povikao: "Ne, nego kralj neka vlada nad nama!"

20 Hoćemo biti kao svi drugi narodi: naš kralj neka nam sudi, neka ide pred nama i neka vodi naše ratove!"

21 Samuel je saslušao sve što je tražio narod i iznio pred Gospodina.

22 A Gospodin je rekao Samuelu: "Pusti njihovu zahtjevu i postavi im kralja!" Onda je Samuel rekao Izraelcima: "Idite svaki u svoj grad!"

Prvi susret Savlov sa Samuelom

9 Onda je živio jedan čovjek od plemena Benjaminova po imenu Kiš, sin Abiela, sina Serora, sina Bekorata, sina Afiahe, Benjaminovac, čovjek imućan.

2 On je imao sina po imenu Saula, mlada i lijepa. Ni jedan između Izraelovih sinova nije bio ljepši od njega. Od ramena gore nadvisivao je sve druge.

3 Kad je jednoć Kišu, ocu Saulovu, bilo nestalo magarica, rekao je Kiš svojem sinu Saulu: "Uzmi sobom jednoga momka i zaputi se tražiti magarice!"

4 Tako je prošao goru Efraimovu i prošao zemlju Šališu, ali ih nije našao. I prošli su zemlju Saalim, ali zaludu. Onda su otišli kroz područje Benjaminovo, ali ih nisu našli.

5 Kad su došli u zemlju Zuf, rekao je Saul momku koji je bio s njim: "Hajde, vratimo se, inače će se moj otac brinuti za nas umjesto za magarice."

6 On mu rekao: "Ovdje u ovom gradu živi Božji čovjek, i on je veoma ugledan i što god kaže, sigurno se tako dogodi. Hajde idemo odmah ondje, pa možda će nas uputiti u stvari zbog koje smo na putu."

7 Saul je rekao svojem momku: "Što ćemo, ako pođemo ondje, ponijeti tomu čovjeku? Nestalo nam je kruha u torbama i nemamo dara da ga dademo Božjemu čovjeku. Što imamo drugo?"

8 A momak je opet rekao Saulu: "Evo, imam još četvrt šekela srebra. To ću dati Božjemu čovjeku da nas uputi u našoj stvari."

9 Prije bi se reklo u Izraelu, kad bi se išlo pitati Boga: "Hajde idemo k vidiocu!" jer koji se sada zovu proroci, u staro su se vrijeme zvali vidioci.

10 Saul je rekao svojem momku: "Tvoj je prijedlog dobar; hajde idemo!" I pošli su u grad gdje je stanovao Božji čovjek.

11 Kad su išli uzbrdo prema gradu, susreli su djevojke koje su izlazile zahvatati vodu. Upitali su ih: "Je li ovdje vidjelac?"

12 One su im odgovorile: "Jest, ovdje

1 Samuel

214

pred tobom, ali požuri se, danas je došao u grad, jer danas narod drži žrtvenu svečanost na gori.

13 Kad dođete u grad, upravo ćete ga još zateći prije nego pođe na goru na žrtvenu gozbu, jer narod ne počinje žrtvenu gozbu prije nego on dođe. Tek kad on blagoslovi gozbu, jedu uzvanici. Hajdete sada gore, jer sada ga još možete zateći.”

14 Tako su otišli gore u grad. Upravo kad su htjeli ući u grad, došao im u susret Samuel polazeći na goru.

15 A Gospodin je bio, dan prije nego je Saul došao, objavio Samuelu, govoreći:

16 “Sutra u ovo doba poslat ću ti čovjeka iz zemlje Benjaminove, i njega ćeš pomazati za vladara nad mojim narodom Izraelom! On će izbaviti moj narod iz ruku Filistejaca, jer hoću biti milostiv svojem narodu, jer je njegov vapaj za pomoć prodro do mene.

17 Kad je Samuel pogledao Saula, objavio mu Gospodin: “To je čovjek za koga sam ti rekao da će vladati nad mojim narodom.”

18 I Saul je pristupio k Samuelu na vratima i upitao: “Kaži mi, molim te, gdje je kuća vidiočeva?”

19 Samuel je odgovorio Saulu: “Ja sam vidjelac, pa hajde sa mnom na goru, jer ćeš danas jesti sa mnom, a sutra ću te rano otpustiti, i onda ću te uputiti o svemu što ti je na srcu.

20 Za magarice, koje su ti nestale prije tri dana, ne brini se, jer su se našle. Komu će uostalom to sve biti što traži Izrael? Zar ne tebi i cijeloj tvojoj kući?”

21 Rekao je Saul, govoreći: “Ja sam samo Benjaminovac, iz najmanjega plemena Izraelova, i moj rod najmanji je između svih rodova Benjaminova plemena. Što mi govoriš tako?”

22 A Samuel je uzeo Saula i njegova momka, odveo ih u dvoranu i posadio ih u proćelje među uzvanicima, kojih je bilo oko trideset ljudi.

23 Samuel je onda rekao kuharu: “Donesi komad što sam ti ga dao, a rekao sam ti da ga staviš na stranu!”

24 Onda je uzeo kuhar pleće i koje je bilo na njemu i stavio ga pred Saula. A Samuel je rekao: “To je bilo ostavljeno, stavi pred sebe i jedi, jer je to sačuvano za ovaj čas za tebe još kad sam rekao: pozvao sam u goste.” Tako Saul je onaj dan sa Samuelom.

25 Kad su sišli s gore u grad, razgovarao je još sa Saulom na krovu.

26 Oni su ustali rano, kad je već svanulo, pozove Samuel Saula na krov kuće pa mu rekao: “Ustani, pratit ću te.” Onda je ustao Saul, i obojica, on i Samuel, su izašli.

27 Kad su došli na kraj grada, Samuel je

rekao Saulu: “Kaži momku da ide daleko pred nama!” I momak je otišao naprijed. “A ti stani malo da ti mogu objaviti riječ Božju.”

Saul postaje kralj

10 Onda je Samuel uzeo uljanicu i izlio mu je na glavu, poljubio ga i rekao: “Gospodin te pomazao za vladara nad svojom baštinom.

2 Kad sada odeš od mene, naći ćeš u Selzahu kod groba Rahelina na međi Benjaminovoj dva čovjeka koji će ti reći: ‘Magarice što si ih išao tražiti, našle su se. Tvoj otac ne misli više na magarice, nego se zabrinuo za vas i kaže: ‘Što ću činiti zbog svojega sina?’

3 Kad onda odeš dalje odatle i dođeš do velikog hrasta Tabora, ondje će te sresti tri čovjeka koji idu k svetišu u Betel: jedan nosi tri jareta, drugi tri kruha, a treći mješinu vina.

4 Oni će te pozdraviti i dva kruha ponuditi; primi to od njih.

5 Kad onda stigneš u Brdo Božje (Elohim), gdje je filistejska posada, ondje ćeš na ulasku, kad uđeš u grad, sresti povorku proroka koja silazi s uzvišice. Pred njima se razliježu harfe, bubnjevi, frule i citre; i oni će u prorokovati.

6 Onda će Duh Gospodinov doći na tebe, i ti ćeš s njima prorokovati i pretvoriti se u drugoga čovjeka.

7 Kad se ovi znakovi ispune na tebi, onda čini što tvoja snaga može učiniti; jer je Bog s tobom.

8 Onda sidi prije mene u Gilgal, a ja ću doći k tebi, da prinesem žrtve paljenice i zakoljem žrtve mirotvorne. Čekaj sedam dana, dok dođem k tebi i priopćim ti što ćeš činiti!”

9 I bilo je kad je on okrenuo leđa da ode od Samuela, preokrenuo mu Bog njegovo srce i svi se oni znakovi dogodili još isti dan.

10 Kada je došao ondje u Gibeu, susrela ga grupa proroka, i došao na njega Duh Božji tako da je on među njima prorokovao.

11 I kad su svi vidjeli, koji su ga poznavali od prije, kako je prorokovao među prorocima, pitali su ljudi jedan drugoga: “Što se to dogodilo sa Kiševim sinom? Je li i Saul među prorocima?”

12 Onda je odande rekao jedan čovjek, govoreći: “A tko li im je otac?” Tako je nastala prispodoba: “Je li i Saul među prorocima?”

13 A kad je dovršio njegovo prorokovanje, on je pošao na goru.

14 Upitao je stric Saulov njega i njegova momka: “Kamo ste išli?” On je odgovorio: “Da tražimo magarice. Kad smo vidjeli da ih nigdje nema, otišli smo k Samuelu.”

1 Samuel

15 Saulov stric ga zamolio: "Pripovijedi mi što vam je rekao Samuel!"

16 Saul je rekao svojem stricu: "Rekao nam je da su se našle magarice." A što mu je Samuel rekao o kraljevskoj časti, nije mu rekao.

17 Onda je Samuel bio sazvaio narod Gospodin u Mispu,

18 i on je rekao Izraelovim sinovima: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Ja sam izveo Izraela iz Egipta i izbavio vas iz ruku Egipćana i svih kraljevstava koja su vas tlačila.'

19 A vi sada odbacujete svojega Boga, koji vas je izbavljao od svih nevolja i tjeskoba, kad zahtijevate od njega: 'Postavi kralja nad nama!' Sada dakle stanite pred Gospodinom po svojim plemenima i rodovima!"

20 Kad je Samuel priveo sva plemena Izraelova, pao je ždrijeb na pleme Benjaminovo.

21 Potom je priveo pleme Benjaminovo po rodovima njegovim, i pao je ždrijeb na obitelj Matrijevu. Onda je pao na Saula, sina Kišova. A kad su ga tražili, nisu ga mogli naći.

22 Stoga su još upitali Gospodina: "Je li on uopće došao ovamo?" Gospodin je rekao: "Jest, sakrio se za prtljagom."

23 Otrčali su i doveli ga odande. Kad je stao usred naroda, bio je viši od svih drugih od ramena i dalje.

24 Samuel je rekao svemu narodu: "Vidite koga je izabrao Gospodin, njemu nitko nije jednak u svemu narodu!" Onda je narod počeo klicati i povikao: "Živio kralj!"

25 I Samuel je rekao narodu prava kraljevska, napisao ih u knjigu i stavio je pred Gospodina. Potom je Saul raspustio sav narod, svakoga k svojoj kući.

26 I Saul se vratio k svojoj kući u Gibeu, a grupa onih kojima je Bog taknuo srce otpratila ga.

27 A neki nevaljali ljudi su govorili: "Što nam taj može pomoći?" Oni su ga prezirali i nisu mu donijeli nikakva dara. A on se držao mirno.

Saulova pobjeda nad Amoncima

11 Amonac Nahaš izišao je i opkolio Jabeš u Gileadu. I ljudi iz Jabeša poručili Nahašu: "Zaključiti ugovor s nama, pa ćemo se tebi pokoriti!"

2 A Amonac Nahaš odgovorio im: "Zaključiti ću s vama ugovor pod uvjetom da vam svakomu iskopam desno oko i s tim učinim sramotu Izraelu."

3 Starješine iz Jabeša su mu odgovorile: "Dopusti nam rok od sedam dana da pošaljemo poslanike u sve krajeve Izraelove. Ako nam nitko ne dođe u pomoć, predat ćemo se tebi."

4 Kad su poslanici došli u Gibeu, gdje je stanovao Saul, i rekli su narodu kako stoje stvari, i udario sav narod u glasno plakanje.

5 Saul je upravo dolazio s polja sa stokom, pa upitao: "Što je ljudima te plaču?"

Rekli su mu stanje stanovnika u Jabešu.

6 Onda je došao Duh Božji na Saula, kad je čuo tu vijest, i on se vrlo razgnjevio.

7 I uzeo je on dva vola, raskomadao ih, i razaslao komade po poslanicima u sve krajeve Izraelove i poručio: "Tko ne pođe za Saulom i Samuelom, ovako će upravo biti s govedima njegovim!" Silan strah spopao je narod tako da je izašao jednodušno.

8 Kad ih on izbrojio kod Bezeka, bilo je tri stotine tisuća Izraelovih sinova i trideset tisuća Judinih ljudi.

9 Poslanicima, koji su bili došli, reklo se: "Javite stanovnicima Jabeša u Gileadu: Sutra, kad bude sunce najviše stajalo, doći će vam pomoć!" Kad se vratili poslanici i stanovnicima u Jabešu to javili, a oni se razveselili.

10 I stanovnici u Jabešu poručili: "Sutra ćemo doći k vama, i onda možete od nas činiti što vam je drago."

11 Sutradan razdijelio je Saul četu u tri bojne skupine. One su prodrle u tabor o jutarnjoj straži, i tukli su Amonce dok je dan postao vruć. Što je preostalo raspršilo se, tako da nisu od njih ostali ni dvojica zajedno.

12 Onda je rekao narod Samuelu: "Tko je rekao: 'Saul neće biti kralj nad nama?' Daj nam te ljude da ih pogubimo!"

13 Ali Saul je rekao: "Danas se neće pogubiti nitko, jer je danas Gospodin dao pobjedu Izraelu."

14 Samuel je rekao narodu: "Dodite, podimo u Gilgal i ondje potvrdimo kraljevstvo!"

15 I sav je narod otišao u Gilgalu, i ondje su pred Gospodinom u Gilgalu postavili Saula za kralja. Ondje su prinijeli mirotvorne žrtve pred Gospodinom, i ondje se Saul sa svim Izraelovim ljudima naveliko veselio.

Samuel ostavlja svoju sudačku službu

12 I Samuel je rekao svemu Izraelu: "Eto, u svemu što ste mi predložili, ispunio sam vaš zahtjev i postavio sam kralja nad vama."

2 Sada će kralj ići pred vama. Ja sam ostario i osijedio, evo, moji sinovi su među vama. Ja sam hodao pred vama od moje mladosti sve do danas.

3 Evo me, svjedočite protiv mene pred Gospodinom i njegovim pomazanikom! Komu sam oduzeo njegova vola, komu sam odveo njegova magarca, koga sam tlačio, komu sam silu nanio, od koga

1 Samuel

216

sam primio mito i jedno oko stisnuo naprema njemu, ja ću vam to natrag vratiti."

4 A oni su rekli: "Nisi nas tlačio, nisi nam sile nanosio i nisi ni od koga što uzeo."

5 Onda im je on rekao: "Gospodin neka mi je svjedok pred vama, i neka je svjedok danas njegov pomazanik, da niste našli nikakvo nepravедno dobro u mom posjedu." Oni su odgovorili: "On je svjedok."

6 Onda je Samuel rekao narodu: "Gospodin je, koji je postavio Mojsija, Arona i vaše očeve izveo iz Egipta."

7 Zato sada pristupite da vam pred Gospodinom predočim sva dobročinstva koja je iskazao Gospodin vama i vašim očevima.

8 Kad je Jakov bio došao u Egipat i vaši očevi kad su vapili Gospodinu za pomoć, onda je Gospodin poslao Mojsija i Arona. Oni su izveli vaše očeve iz Egipta i naselili ih u ovoj zemlji.

9 Ali su zaboravili Gospodina, svojega Boga. I on ih je dao u ruke Siseri, hasorskom vojskovođi, u ruke Filistejcima i u ruke moapskom kralju, kad su zavojevali na njih.

10 A kad su zavapili Gospodinu za pomoć i priznali: 'Sagriješili smo što smo ostavili Gospodina i služili Baalima i drvenim kipovima, ali sada, izbavi nas iz ruku naših neprijatelja, pa ćemo ti služiti.'

11 Onda je poslao Gospodin Jerubaala, Bedana, Jeftahu i Samuela i oteo vas iz ruku vaših neprijatelja unaokolo, tako da ste mogli živjeti u sigurnosti.

12 A kad ste vidjeli da amonski kralj Nahaš je izašao protiv vas, rekli ste mi: "Ne, nego kralj neka vlada nad nama! A ipak je vaš kralj Gospodin, vaš Bog."

13 I sada, eto kralja koga ste izabrali, koga ste htjeli! Evo, Gospodin vam je postavio kralja.

14 Neka biste se bojali Gospodina i njemu služili, slušali njegov glas i ne protivili se zapovijedi Gospodinovoj! Neka biste se i vi i kralj koji vlada nad vama pokoravali Gospodinu, svojem Bogu!

15 Ako ne budete slušali glas Gospodinov i budete se protivili zapovijedi Gospodinovoj, ruka će Gospodinova biti protiv vas, kao što je bila protiv vaših otaca.

16 A sada pazite i vidite koliko će čudo učiniti Gospodin pred vašim očima!

17 Nije li sada žetva pšenična? Ja ću prizvati Gospodina da bi poslao gromove i kišu, da bi mogli spoznati i vidjeti koliko je u očima Gospodinovim bilo zlo što ste ga počinili kad ste zahtijevali sebi kralja."

18 Kad je Samuel zavapio Gospodinu, poslao Gospodin još isti dan gromove i kišu. Sav narod obuzeo je velik strah

pred Gospodinom i Samuelom.

19 I sav narod zamolio Samuela: "Zagovaraj svoje sluge kod Gospodina, svojega Boga, da ne pomremo, jer smo dodali svim svojim grijesima još zlo kad smo zahtijevali sebi kralja."

20 Samuel je rekao narodu: "Ne bojte se! Učinili ste doduše sve to zlo, ali sad barem ne odstupajte više od Gospodina, nego služite Gospodinu svim svojim srcem!"

21 Ne otpadajte opet nakon mene ništavim idolima, koji ne mogu pomoći ni izbaviti, jer su ništavila!

22 Jer onda neće Gospodin odbiti svojega naroda zbog svojega velikog imena, jer Gospodinu je bila volja da vas učini svojim narodom.

23 A daleko neka je od mene da sagriješim protiv Gospodina predstavši zagovarati vas, nego ću vas upućivati na put dobar i pravi.

24 Samo se bojte Gospodina i služite mu iskreno svim svojim srcem, jer vidite kakve je velike stvari učinio za vas.

25 Ako li ipak zlo učinite, i vi ćete i vaš kralj propasti."

Rat protiv Filistejaca

13 Saul je kraljevao jednu godinu otkad je postao kralj, i kad je dvije godine vladao nad Izraelom,

2 Saul je izabrao sebi tri tisuće ljudi između Izraelovih sinova: dvije tisuće su ostali kod Saula u Mikmašu i u gori Betelskoj, a jedna je tisuća bila pod Jonatanom kod Gibee u Benjaminu. Ostali je narod raspustio, svakoga svojem šatoru.

3 Jonatan je napao filistejski tabor koji je bio u Gebi, a Filistejci su čuli za to. Onda je Saul dao po cijeloj zemlji trubiti u trube i oglasiti: "Hebrejci neka čuju!"

4 Sav je Izrael dočuo vijest: "Saul je napao filistejski tabor i da je stoga sav Izrael omrznuo Filistejcima." Onda je narod bi pozvan da ide k Saulu u Gilgal.

5 A Filistejci su se skupili da vojuju protiv Izraela: trideset tisuća bojnih kola i šest tisuća konjanika, a pješaka nebrojeno kao pijeska na morskoj obali. Oni su izašli i utaborili se kod Mikmaša istočno od Bet-Avena.

6 Kad su Izraelovi ljudi vidjeli da su pali u loš položaj, da je narod tvrdo pritisnut i da su u nevolji, ljudi su se sakrili u špilje, u guštare, među kamenje, u jame i čatrnje.

7 Bježali su i preko gazova Jordana u zemlju Gad i Gilead. Saul je boravio još uvijek u Gilgalu, a narod je, brže-bolje, pošao ondje k njemu.

8 On je počeka sedam dana do roka koji je odredio Samuel, ali Samuel nije došao

u Gilgalu; a narod se počeo razilaziti od njega.

9 Nato je rekao Saul: "Donesite mi žrtvu paljenicu i žrtve mirotvorne!" I prineo je žrtvu paljenicu.

10 Jedva je prineo žrtvu paljenicu, kad se pojavio Samuel, a Saul mu je izišao u susret da ga pozdravi.

11 A Samuel je upitao: "Što si učinio?" Saul je odgovorio: "Jer sam vidio da se ljudi razilaze od mene, a ti nisi došao u određeno vrijeme, i Filistejci se skupili u Mikmašu,

12 onda sam rekao: 'Sad će Filistejci izići protiv mene u Gilgal, a ja još nisam umilostivio Gospodina.' Tako sam se usudio i prinijeti žrtvu paljenicu."

13 A Samuel je rekao Saulu: "Ludo si radio što nisi držao zapovijedi Gospodina, svojega Boga, koju ti je dao. Onda bi Gospodin potvrdio kraljevstvo tvoje dovijeka.

14 A ovako kraljevstvo tvoje neće se održati. Gospodin je potražio sebi čovjeka po svojem srcu. Njega je Gospodin odredio za vladara nad svojim narodom, jer nisi držao što ti je zapovjedio Gospodin."

15 Onda se podigao Samuel i otišao je iz Gilgala u Gibeu u Benjaminu. Saul je izbrojio ljude koji su još bili kod njega: otprilike šest stotina ljudi.

16 Saul je sa svojim sinom Jonatanom i ljudima koji su bili uz njih boravio u Gibeu u Benjaminu, a Filistejci su se bili utaborili u Mikmašu.

17 Onda je izišla iz tabora filistejskoga vojska što plijeni, u tri odjeljka: jedan je odjeljak udario putom od Ofre u zemlju Sual;

18 drugi odjeljak ide putom u Bet-Horon, treći udario putom k međi, koja preko Doline seboimske gleda u pustinju.

19 Onda nije bilo kovača u cijeloj zemlji izraelskoj, jer su Filistejci mislili: "Inače bi mogli Hebrejci sebi praviti mačeve i koplja."

20 Zato su morali svi Izraelci silaziti k Filistejcima ako bi tko htio dati sebi poklepati raonik, motiku, sjekiru ili ostan za volove.

21 A cijena je bila dvije trećine šekela za raonike i za motike, i za sjekire i za oštrenje ostana.

22 Zato, kad je buknuo rat, nije bilo ni mača ni koplja u ruci cijele vojske koja je bila sa Saulom i Jonatanom. Samo ih je bilo u Saula i u njegova sina Jonatana.

23 Jedna straža filistejska bila je izišla prema klanecu kod Mikmaša.

"Hajde idemo do filistejske straže koja je na onoj strani!" A svojem ocu nije ništa rekao.

2 Saul je sjedio na drugom kraju Gibee pod mognanjevima stablom što stoji kod Migrona. Naroda je bilo s njim oko šest stotina ljudi.

3 Ahija, sin Ahituba, brata Ikaboda, unuk Finehasa, praunuk Elija, Gospodinov svećenik u Šilu, nosio je svećenički oplećak. A narod nije znao da je otišao Jonatan.

4 Usred klanca, preko kojega je Jonatan morao prijeći da dođe k filistejskoj straži, bile su dvije strme hridine, jedna s ove strane, druga s one strane. Jedna se zvala Boses, a druga Seneh.

5 Jedna hridina dizala se na sjevernoj strani, nasuprot Mikmašu, a druga na jugu nasuprot Gibeu.

6 Jonatan je rekao svojem nositelju oružja: "Hajdemo otići do straže tih neobrezanih ondje! Može biti da nas pomogne Gospodin, jer za Gospodina nema zapreke da pomogne do pobjede, s mnogo ili malo ljudi."

7 Njegov nositelj oružja, odgovorio mu: "Čini što ti je god u srcu, ja sam spreman za sve što hoćeš."

8 Jonatan je rekao: "Dobro, poći ćemo tim ljudima ondje i pokazat ćemo im se."

9 Ako nam viknu: 'Čekajte dokle dođemo k vama,' ostat ćemo na mjestu gdje smo, i nećemo ići k njima.

10 Ako li nam kažu: 'Dodite k nama,' onda ćemo otići gore, jer nam ih onda predao Gospodin u ruke; to će nam biti znak."

11 Kad se obojica pokazali straži filistejskoj, narugali mu se Filistejci: "Evo, izlaze Hebrejci iz rupa, u koje su se sakrili!"

12 I stražari su povikali Jonatanu i njegovom nositelju oružja: "Dodite k nama, nešto ćemo vam reći." A Jonatan je rekao svojem nositelju oružja: "Hajde za mnom, jer ih predao Gospodin u ruke Izraelu!"

13 Jonatan je puzao na rukama i nogama i za njim njegov nositelj oružja. Onda su oni padali pred Jonatanom, i ubijao ih za njim njegov nositelj oružja.

14 Taj prvi pokolj koji su počinili Jonatan i njegov nositelj oružja imao je otprilike dvadeset ljudi na prostoru od oko pola rala zemlje.

15 Strah je nastao u taboru, na slobodnom polju i među svom vojskom. I straža i vojska što plijeni, prepali se. Uz to se potresla zemlja, i bio je jedan veliki potres.

16 I kad su uhodili Saulovi stražari, koji su se nalazili u Gibeu u Benjaminu, opazili su oni da se mnoštvo uskomešalo na

14 *Junačko djelo Jonatanovo*
Jednoga dana rekao Jonatan, sin Saulov, svojem nositelju oružja:

1 Samuel

218

sve strane.

17 Saul je zapovjedio ljudima koji su bili s njim: "Pregledajte i vidite tko je otišao od nas! Kad su pregledali, pokazalo se da nema Jonatana i njegova nositelja oružja.

18 I Saul je rekao Ahiju: "Daj donijeti Božju škrinju!" A Božja škrinja bila je onda među Izraelovim sinovima.

19 Dok je Saul govorio sa svećenikom, zabuna u taboru filistejskom bila je sve jača. Zato Saul zamolio svećenika: "Pusti to!"

20 Saul i svi ljudi koji su bili s njim podigli su bojnu viku. Kad su stigli na bojno polje, našli su mač jednoga okrenut protiv drugoga. Bila je zabuna vrlo velika.

21 Hebrejci, koji su se odavno držali s Filistejcima i s njima išli na vojsku, pobunili se i priključili Izraelcima pod Saulom i Jonatanom.

22 I svi Izraelci koji su se bili sakrili u gori Efraimovoj, kad su čuli da bježe Filistejci, i oni nagnuli za njima u boj.

23 Tako je onaj dan dao Gospodin pobjedu Izraelu, a boj se prenio na Bet-Aven.

24 Izraelovi ljudi su se bili onaj dan vrlo umorili, izreče Saul nad vojskom ovo prokletstvo: "Proklet neka je čovjek koji prije večeri uzme hranu, dok se ne osvetim svojom neprijateljima!" I zato nitko od ljudi nije okusio ništa.

25 I došla je sva vojska u jednu šumu, gdje je bilo meda na slobodnom polju.

26 Kad je vojska došla k saću što je bilo puno meda, nitko ipak nije prineo ruke k svojim ustima, jer su se ljudi bojali prokletstva.

27 Samo Jonatan nije čuo kako je njegov otac izrekao prokletstvo nad narodom, i on je pružio vršak štapa koji je držao u ruci, zamočio ga u medeno saće i primaknuo svoju ruku svojim ustima; i zaspale mu se opet oči.

28 A jedan od vojnika okrenuo se k njemu i rekao: "Otac je tvoj izrekao prokletstvo nad narodom: 'Proklet neka je čovjek, koji danas uzme hranu!' " Ljudi su, naime, bili iznemogli.

29 Jonatan je rekao: "Moj otac svaljuje zemlju u nesreću. Eto vidite kako mi se zaspale oči jer sam okusio malo toga meda.

30 A da su ljudi jeli od plijena zadobivena od svojih neprijatelja, kako bi onda bio velik poraz Filistejaca."

31 Tako su onaj dan pobili Filistejce od Mikmaša do Ajalona, pa su ljudi bili vrlo izmoreni.

32 I ljudi su navalili na plijen, uzeli su ovaca, volova i teladi, poklali ih na zemlji, pa počeli jesti i s krvlju.

33 Kad su javili Saulu: "Ljudi griješe protiv Boga, jer jedu s krvlju," rekao je on:

"Činite zlo: dovaljajte mi, dok je još dan, veliki kamen!"

34 Onda je zapovjedio Saul: "Razidite se među ljude i recite im: Svaki neka donese k meni svojega vola ili svoju ovcu i neka zakolje ovdje! Onda možete jesti, a da ne griješite protiv Gospodina jedući s krvlju." Svaki od ljudi donio je komad stoke što mu je bio pri ruci, još one noći i ondje zaklao.

35 I Saul je podigao žrtvenik Gospodinu. To je bio prvi žrtvenik koji je on podigao Gospodinu.

36 Onda je Saul zapovjedio: "Gonit ćemo Filistejce noćas i plijenit ćemo među njima dok ne svane, i nijednoga od njih nećemo ostaviti!" Oni su odgovorili: "Čini što god misliš da je dobro!" Ali svećenik je rekao: "Najprije da upitamo Boga!"

37 I upitao Saul Boga: "Imam li goniti Filistejce, i hoćeš li ih dati u ruku Izraelu?" Ali mu nije dao odgovora u onaj dan.

38 Onda je Saul zapovjedio: "Pristupite ovamo, vi svi poglavari naroda, i istražite brižno tko je danas počinio taj grijeh!"

39 Jer tako mi živoga Gospodina, koji je dao pobjedu Izraelu, i ako je kriv moj sin Jonatan, on će umrijeti!" Ali nitko mu iz naroda nije odgovorio.

40 I on je zapovjedio svima Izraelcima: "Vi budite na jednoj strani, ja i moj sin Jonatan bit ćemo na drugoj strani." Narod je odgovorio: "Čini što nađeš za dobro!"

41 Stoga se Saul pomolio Gospodinu: "Bože Izraelov, daj presudi pravo!" I bili su izabrani Jonatan i Saul, a narod je izišao slobodan.

42 Sad je zapovjedio Saul: "Bacite ždrijeb između mene i mogega sina Jonatana!" I bio je izabran Jonatan.

43 Saul je zapovjedio Jonatanu: "Kaži mi što si učinio!" Jonatan mu je priznao: "Vrškom štapa, što sam ga imao u svojoj ruci, okusio sam samo malo meda. Spreman sam umrijeti."

44 Saul je rekao: "Bog neka mi učini što hoće, ako ti nećeš umrijeti, Jonatane!"

45 Ali vojska je izjavila Saulu: "Što? Jonatan, koji je izvojevao ovu veliku pobjedu u Izraelu, mora umrijeti? To ne smije biti! Tako mi živoga Gospodina, ni jedna dlaka s njegove glave neće pasti na zemlju, jer je s pomoću Božjom izvojevao on današnju pobjedu." Tako je vojska izbavila Jonatana od smrti.

46 Saul je odustao od potjere za Filistejcima i otišao, a Filistejci se vratili natrag u svoju zemlju.

47 Otkako je Saul bio postigao kraljevsko dostojanstvo nad Izraelom, ratovao je naokolo protiv svih svojih neprijatelja: protiv Moaba, protiv Amonaca, protiv Edoma, protiv kraljeva od Sobe i protiv

1 Samuel

Filistejaca. Kamo se god okrenuo, nadvladavao je.

48 Dokazao je hrabrost, pobio je Amalečane i izbavio je Izraela iz ruku onih koji su ga plijenili.

49 Saulovi sinovi bili su: Jonatan, Jišui i Malki-Sua. Njegove dvije kćeri zvale su se: starija Meraba, mlada Mikala.

50 Žena Saulova zvala se Ahinoama i bila je kći Ahimaasova. Njegovu vojskovođu bilo je ime Abner, sin Nera, strica Saulova.

51 Kiš je bio otac Saulov, i Ner, otac Abnerov, bili su sinovi Abielovi.

52 Svega vijeka Saulova bilo je teških bojeva protiv Filistejaca. Stoga kad je vidio Saul koga god hrabra i valjana čovjeka, uzimao bi ga u svoju službu.

Saulova pobjeda nad Amalećanima

15 Jednoga dana Samuel je rekao Saulu: "Gospodin me je poslao da te pomazem za kralja nad njegovim narodom Izraelom. Slušaj dakle zapovijed Gospodinovu!"

2 Ovako govori Gospodin vojska: "Kaznit ću što je počinio Amalek Izraelovim sinovima kad im je stao na put, kad su ono išli iz Egipta.

3 Zato idi i udari Amaleka, i potpuno uništi sve što pripada njemu! Ne šteti ga, nego pobij čovjeka i ženu, dijete i dojenče, govedo i ovcu, devu i magarca!"

4 Onda Saul skupio narod i izbrojio ih u Telaimu: dvjesto tisuća pješaka i deset tisuća ljudi Judejaca.

5 Potom je pošao Saul protiv glavnoga grada Amalečana i namjestio zasjedu u dolini potoka.

6 A Kenejcima poručio Saul: "Ustanite! Povucite se brže iz područja Amalečana da vas ne uništım s njima, jer vi ste se prijateljski ponijeli prema svim Izraelovim sinovima kad su išli iz Egipta." I povukli se Kinejci iz područja Amalečana.

7 Saul je pobio Amalečane od Havile do Sura, koji leži istočno od Egipta.

8 I uhvatio Agaga, kralja Amalečana živoga, i potpuno uništio sav narod ostricom mača.

9 A Saul i narod sačuvao ipak Agaga i najbolje životinje između ovaca i goveda, ugojene životinje i janjce, uopće sve valjano, a sve što je bilo slabo i bezvrijedno potpuno su uništili.

10 I došla je riječ Gospodinova Samuelu, govoreći:

11 "Želim što sam Saula postavio kraljem, jer se on odvratio od mene i nije izvršio mojih zapovijedi." To je ražalostilo Samuela i on je vapio Gospodinu svu noć.

12 Kad je Samuel sutradan rano htio poći Saulu u susret, javili su Samuelu:

"Saul je pošao u Karmel i ondje je sebi podigao spomenik, onda se vratio i otišao dalje u Gilgal.

13 Kad je Samuel došao k Saulu, rekao mu Saul: "Neka si blagoslovljen od Gospodina! Izvršio sam zapovijed Gospodinovu."

14 Samuel je rekao: "Kakva je to bleka ovaca i koza što mi prodire u uši, i kakva je to rika goveda koju čujem?"

15 Saul je odgovorio: "Od Amalečana, oni su ih dognali, jer narod sačuvao najbolje životinje od ovaca i goveda, da ih žrtvuje Gospodinu, tvome Bogu, ostalo smo pobili."

16 Samuel je rekao Saulu: "Prestani! Reći ću ti što mi je rekao Gospodin noćas." On mu rekao: "Govori!"

17 Samuel je rekao: "Nisi li bio postao glava Izraelovim plemenima, premda si bio malen u svojim očima? Jer Gospodin te pomazao za kralja nad Izraelom.

18 I Gospodin te poslao i zapovjedio ti: 'Idi i izvrši prokletstvo na zlikovcima, Amalećanima, i vojuj na njih, dok ih ne uništiš!'

19 Zašto nisi poslušao zapovijedi Gospodinove, nego si se bacio na plijen i učinio što je neugodno bilo u očima Gospodinovim."

20 Saul je rekao Samuelu: "Poslušao sam zapovijed Gospodinovu i išao sam putom na koji me poslao Gospodin, doveo sam Agaga, kralja Amalečana; potpuno sam uništio Amalečane.

21 Ali je narod uzeo od plijena ovce i volove, najbolje od prokletih stvari, da to žrtvuje Gospodinu, tvome Bogu, u Gilgalu."

22 A Samuel je rekao: "Zar su ugodnije Gospodinu žrtve paljenice i zaklanice od poslušnosti prema Gospodinovim zapovijedima? Eto, poslušnost je bolja od žrtve, pokornost bolja od ovnujske pretiline.

23 Jer neposlušnost je tako zla kao grijeh vraćanja, nepokornost tako zla kao idolopoklonstvo, jer si prezreo zapovijed Gospodinovu, odbacuje on tebe kao kralja."

24 Saul je rekao Samuelu: "Sagriješio sam što sam prestupio zapovijed Gospodinovu i tvoje upute. Bojao sam se, naroda i popustio sam njegovu zahtjevu.

25 A sada oprostı mi moj grijeh i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodinu!"

26 Ali je Samuel rekao Saulu: "Ja se ne vraćam s tobom; jer si prezreo zapovijed Gospodinovu, tebe je Gospodin odbacio kao kralja nad Izraelom."

27 Kad se Samuel okrenuo da ide, uhvatio ga on za skut njegova ogrtača, i on se otrgnuo.

28 Samuel mu rekao: "Gospodin je da-

1 Samuel

220

nas oduzeo od tebe kraljevstvo Izraelovo i dao ga drugomu, koji je bolji od tebe.

29 I Snaga Izraelova se ne kaje, jer on nije čovjek da se može kajati."

30 On je odgovorio: "Ako sam i sagriješio, učini mi ipak čast pred starješinama mogega naroda i pred Izraelom i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodinu, tvojem Bogu!"

31 I vratio se Samuel i otišao za Saulom, i poklonio se Saul Gospodinu.

32 Onda je zapovjedio Samuel: "Dovedite mi Agaga, kralja Amalečana!" Pažljivo je došao k njemu Agag, i rekao: "Tako je dakle otišla gorčina smrti."

33 Ali je Samuel rekao: "Kako je tvoj mač oteo ženama djecu tako neka bude i tvoja majka bez djece među ženama!" I Samuel je isjekao Agaga na komade pred Gospodinom u Gilgalu.

34 Potom je otišao Samuel u Ramu, a Saul otišao svojoj kući u Gibeu Saulovu.

35 Samuel više nije vidio Saula do svoje smrti, jer je Samuel žalio Saula, što je Gospodin požalio da je učinio Saula kraljem nad Izraelom.

Davidovo pomazanje za kralja

16 Jednoga dana Gospodin je rekao Samuelu: "Dokle ćeš još žaliti za Saulom kad sam ga ja odbacio da kraljuje nad Izraelom! Napuni uljem svoj rog i hajde na put! Šaljem te k Jeseju iz Betlehema, jer sam između njegovih sinova izabrao sebi kralja."

2 Samuel je odgovorio: "Kako da idem; ako to čuje Saul, ubit će me!" A Gospodin je zapovjedio: "Uzmi sobom tele i kaži: 'Dolazim prinijeti žrtvu Gospodinu!'"

3 Pozovi na žrtvu Jeseja, a ja ću ti onda pokazati što ćeš činiti. Pomazat ćeš onoga koga ti označim!"

4 Samuel je učinio kako mu je zapovjedio Gospodin. Kad je došao u Betlehem, izašli su mu—bojeći se—u susret starjeshine mjesta i upitali: "Znači li tvoj dolazak dobro?"

5 On je odgovorio: "Jest, dolazim da prinesem Gospodinu žrtvu. Posvetite se i nadite se sa mnom kod žrtve!" I Jeseja i njegove sinove dao je da se posvete i pozvao ih na žrtvu.

6 Kad su došli i kad je on pogledao Elibaba, pomislio je: "Jamačno stoji ovdje pred Gospodinom njegov pomazanik."

7 Ali Gospodin je rekao Samuelu: "Ne gledaj na njegovu vanjstinu i na njegov visoki rast, jer sam ga odbacio. Gospodin ne gleda kao što čovjek gleda; jer čovjek gleda na vanjstinu, a Gospodin gleda na srce."

8 I dozvao Jesej Abinadaba i doveo ga pred Samuela. A on je rekao: "Ni njega nije izabrao Gospodin."

9 I doveo Jesej Samaha. A on je rekao: "Ni njega nije izabrao Gospodin."

10 Tako je doveo Jesej pred Samuela sedam svojih sinova, ali Samuel je izjavio Jeseju: "Ove nije izabrao Gospodin."

11 Tada je Samuel rekao Jeseju: "Jesu li svi mladi ljudi ovdje?" On je odgovorio: "Ostao je još najmlađi; on čuva ovce." Samuel je rekao Jeseju: "Pošalji i dovedi ga, jer nećemo prije sjedati za stol dok on ne dode."

12 I poslao, te ga doveo. A on je bio rumen, imao je lijepe oči i krasni stas. I Gospodin je rekao: "Ustani i pomaži ga, jer to je on!"

13 Samuel je uzeo rog s uljem i pomazao ga usred njegove braće. Od toga dana i dalje je dolazio Duh Gospodinov na Davida. A Samuel je ustao i vratio se kući u Ramu.

14 Duh Gospodinov je odstupio od Saula, a počeo ga mučiti zao duh od Gospodina.

15 I slugе Saulove rekle su mu: "Eto, muči te zao duh od Boga."

16 Neka sada naš gospodar samo progovori riječ, tvoje slugе stoje ti na službu da potraže čovjeka, koji zna svirati na harfu. Kad zao duh od Gospodina dođe na tebe, on će zasvirati na žice i tebi će biti bolje."

17 Saul je rekao svojim slugama: "Potražite mi nekoga koji zna lijepo svirati na žice, pa mi ga dovedite!"

18 Jedan od slugu je rekao: "Poznam ovdje jednoga sina Jesejeva u Betlehemu, koji umije lijepo svirati na harfu. On je hrabar junak, prokušan ratnik, uz to mudro govori i lijepe je vanjštine, i Gospodin je s njim."

19 Onda je Saul poslao glasnike k Jeseju i poručio mu: "Pošalji mi svojega sina Davida, koji je pastir!"

20 A Jesej natovarao na magarca kruha, mješinu vina i jedno jare i poslao Saulu po svojem sinu Davidu.

21 Tako je došao David k Saulu i stupio u njegovu službu. On ga je vrlo cijenio, te ga postavio da mu nosi oružje.

22 Saul poslao k Jeseju i poručio: "Pusti da David ostane kod mene u službi, jer mi je vrlo po volji."

23 I kad god bi zao duh od Gospodina napao Saula, David bi uzeo harfu i svirao bi na nju. Saulu bi onda bilo lakše i bolje, i zao bi duh otišao od njega.

David pobjeđuje Golijata

17 Filistejci su skupili svoju vojsku za boj, i tako su se skupili kod Soka u Judi. Utaborili se između Soka i Azeke kod Efez-Damima.

2 Saul i Izraelovi ljudi se skupili, utaborili se u dolini Elah i svrstali se u bojne

redove za boj protiv Filistejaca.

3 Filistejci se postavili na brdu s onu stranu, a Izraelci na brdu s ovu stranu, tako da je dolina stajala među njima.

4 Onda je izašao prvoborac iz filistejskih redova, po imenu Golijat iz Gata, koji je bio visok šest lakata i jedan pedalj.

5 On je nosio na glavi kalpak od mjedi, i bio je na njemu oklop ljuskav, koji je bio težak pet tisuća šekela mjedi.

6 Na nogama je imao željezne nogavice i željezno koplje na ramenima.

7 Držalo njegova koplja bilo je kao vratio, a šiljak njegova koplja težio je šest stotina šekela željeza; a njegov štitonoša koraćao je pred njim.

8 I on se postavio i doviknuo redovima Izraelaca i rekao im: "Sto ste izašli spremni za boj? Nisam li ja Filistejac, a vi sluge Saulove? Izaberite jednoga između sebe, pa neka izide k meni!"

9 Ako se može boriti sa mnom i ako me pogubi, mi ćemo biti podložni vama. Ako li ja njega nadjačam i pogubim ga, onda ćete vi biti nama podanici i služiti ćete nam!"

10 Filistejac se rugao dalje: "Danas sam osramotio Izraelovu vojsku; dajte mi čovjeka da se bijemo!"

11 Kad Saul i svi Izraelovi sinovi su čuli taj govor Filistejca, zadrhtali su i vrlo su se prestrašili.

12 David je bio sin onoga Efraćanina iz Betlehema u Judi, komu je bilo ime Jesej i imao osam sinova. U vrijeme Saulovo bio je čovjek star; bio je ušao među najstarije ljude.

13 Tri najstarija sina Jesejeva bila su otišla sa Saulom u rat. Njegova tri sina, koja su bila otišla na vojsku zvala su se: najstariji Eliab, drugi Abinadab, treći Samah.

14 David je bio najmlađi, a ona tri najstarija su otišli za Saulom.

15 David bi otišao češće od Saula kući da u Betlehemu čuva ovce svojega oca.

16 A Filistejac bi izlazio jutrom i večerom i postavljao bi se ondje kroz četrdeset dana.

17 Jednoga dana rekao je Jesej svojem sinu Davidu: "Uzmi za svoju braću efu ovoga prženog žita i ovih deset kruhova i odnesi ih brže svojoj braći u tabor!"

18 A ovih deset sireva odnesi tisućniku! Vidi svoju braću kako su i donesi od njih znak!

19 Saul i oni i svi Izraelovi ljudi nalaze se u dolini Elah u ratu protiv Filistejaca."

20 Sutradan rano predao je David stado jednomu čuvaru, uzeo stvari i otišao na put kako mu je zapovjedio Jesej. Kad je došao do ograde bojnih kola, upravo je izlazila vojska u bojnom redu i podizala boju viknu.

21 Izraelci i Filistejci smjestili se za boj, red prema redu,

22 David je predao svoje stvari čuvaru prtljage, otrčao k bojnom redu i pozdravio svoju braću.

23 Dok je govorio s njima, izašao iz reda filistejskoga onaj prvoborac, Filistejac Golijat, tako se zvao, iz Gata, i počeo govoriti isto onako kao i prije tako da ga je čuo David.

24 Svi Izraelovi ljudi, koji su vidjeli toga čovjeka, pobjegli su pred njim i vrlo se prestrašili.

25 Jedan Izraelac je rekao: "Jeste li vidjeli čovjeka koji tu izlazi? On izlazi samo da sramoti Izraela. Tko ga pogubi, učinit će ga kralj vrlo bogatim, dat će mu svoju kćer i kuću njegova oca osloboditi od poraza u Izraelu."

26 David je upitao ljude koji su stajali uz njega: "Sto dobiva čovjek koji pogubi toga Filistejca i skine sramotu s Izraela, jer tko je taj Filistejac neobrezani, da sramoti vojsku Boga živoga?"

27 Ljudi su mu opetovali isto: "Tako će se nagraditi onoga koji ga pogubi."

28 A kad je čuo njegov najstariji brat Eliab, kako je govorio s tim ljudima, razljutio se Eliab na Davida i otreso se na njega: "Sto si, zapravo, došao ovamo i komu si ostavio ono malo ovaca u pustinji? Poznam ja tvoju drskost i tvoju zloću tvoga srca; došao si samo da gledaš boj."

29 David je rekao: "Pa što sam učinio, samo sam upitao?"

30 I okrenuo se od njega drugomu i upitao isto, a ljudi su mu odgovorili kao prije.

31 Kad se čulo što je govorio David, javili su to Saulu, i on ga dozvao k sebi.

32 David je rekao Saulu: "Neka nitko ne gubi srčanosti zbog njega! Sluga će tvoj izići i borit će se s tim Filistejcem."

33 Saul je rekao Davidu: "Ne možeš ti ići na toga Filistejca i s njim se boriti, jer ti si još dječak, a on je ratnik od mladosti."

34 David je rekao Saulu: "Sluga je tvoj čuvao ovce svojem ocu, pa kad bi došao lav ili medvjed i sebi odnio ovcu iz stada,

35 potrčao bih ja za njim, udario bih ga i oteo bih mu je iz ralja, i a ako bi podigao na mene, uhvatio bih ga za grivu i ubio bih ga.

36 Tvoj sluga je ubio lava i medvjeda, i taj neobrezan Filistejac bit će kao jedan od njih, jer je osramotio vojsku Boga živoga."

37 David je još rekao: "Gospodin koji me je izbavio iz pandža lava i medvjeda, izbavit će me i iz ruku toga Filistejca." Onda je Saul rekao Davidu: "Idi, Gospodin neka bude s tobom!"

38 Saul je dao onda staviti na Davida

1 Samuel

222

svoje oružje, stavio mu na glavu željeznu kacigu i stavio oklop na njega.

39 David je pripasao njegov mač preko svoje bojne oprave i pokušao hodati, jer ih nije isprobao. David je rekao Saulu: "Ne mogu ići u tom, jer nisam na to navikao," i skinuo David sve sa sebe.

40 I on je uzeo štap u svoj u ruku i potražio sebi u potoku i izabrao pet glatkih kamenčića, stavio ih u pastirsku torbu, koju je koristio kao torbu za pračku. Onda je uzeo svoju pračku i približio se Filistejcu.

41 Filistejac je išao sve bliže k Davidu i njegov je štitonoša koraćao pred njim.

42 Kad je Filistejac pogledao i vidio Davida, samo mu se podsmjehnuo, jer je bio još tako mlad, rumen i krasna lica.

43 Filistejac je doviknuo Davidu: "Zar sam pseto da ideš na mene sa štapom?" I prokleo Filistejac Davida svojim bogovima.

44 I Filistejac je rekao Davidu: "Hodi ovamo k meni da dadem tvoje meso pticama nebeskim i životinjama zemaljskim!"

45 A David je rekao Filistejcu: "Ti ideš na mene s mačem, s kopljem i sa sulicom. A ja idem na tebe u Ime Gospodina vojska, Boga vojske Izraelove, koju si ti pogrdio.

46 Danas će te Gospodin dati u moju ruku. Ubit ću te i glavu ti odsjeći, i trupla vojske filistejske još danas ću dati pticama nebeskim i životinjama zemaljskim, da spozna sav svijet da ima Bog u Izraelu.

47 Znat će sve ovo mnoštvo da Gospodin ne daje pobjede mačem i kopljem, jer je rat Gospodinov, i on će vas dati u naše ruke."

48 Kad se Filistejac pomaknuo i sve se bliže Davidu primicao, David je brže potrčao prema vojsci u susret Filistejcu.

49 Pritom se mašio u svoju torbu, izvadio kamenčić, zavrtlao ga iz pračke i pogodio Filistejca u čelo, tako da se kamenčić zabio u čelo, i on je pao na svoje lice.

50 Tako je pobijedio David Filistejca pračkom i kamenom i pogubio Filistejca, a da nije imao David mača u ruci.

51 David je pritrčao, stao pokraj Filistejca, uzeo njegov mač, izvukao ga iz korica i pogubio ga odsjekavši mu njim glavu. Kad su vidjeli Filistejci, da im je najjači mrtav, pobjegli su.

52 Onda se podigli ljudi od Izraela udarili u bojnu viku, i ljudi od Jude potjerali su Filistejce do doline i do pred vrata Ekrona. Pobijeni Filistejci pokrili su put od Saraima do Gata i Ekrona.

53 Kad se onda vratili Izraelovi sinovi od tjeranja Filistejaca, oplijenili su njihov tabor.

54 David je uzeo glavu Filistejčevu i odnio ju u Jeruzalem, a njegovo oružje stavio u svoj šator.

55 Kad je vidio Saul kako je David izašao pred Filistejca, upitao je svojega vojskovođu Abnera: "Čiji je sin taj mladić, Abner?" Abner je odgovorio: "Tako živ ti bio, kralju, ne znam."

56 Kralj je rekao: "Upitaj, čiji je sin taj mladi čovjek!"

57 Kad se vratio David, pobijedivši Filistejca, uzeo ga Abner i doveo pred Saula, a u ruci je još imao glavu Filistejčevu.

58 Saul ga upitao: "Čiji si ti sin, mladi čovječe?" David je odgovorio: "Sin tvojega sluga Jeseja iz Betlehema."

David na dvoru Saulovu

18 Kad je svršio svoj razgovor sa Saulom, prihvatio je Jonatan Davida duboko u srce, i Jonatan ga zavoljeo kao samoga sebe.

2 Saul ga uzeo taj dan k sebi i nije mu više dao da se vrati u svoju očinsku kuću.

3 Jonatan je učinio zavjet s Davidom, jer ga je ljubio kao samoga sebe.

4 Jonatan skinuo sa sebe ogrtač koji je nosio i dao ga Davidu, uz to svoju odoru sa svojim mačem, svojim lukom i svojim pojasom.

5 I David je išao kamo god bi ga slao Saul, i imao je uspjeha, i zato ga postavio Saul na čelo svojim ratnicima. Bio je voljen od svega naroda, pa i od Saulovih dvorana.

6 Kad se David, ubivši Filistejca vraćao, izašle su žene kod ulaska iz svih Izraelovih gradova pjevajući i plešući u susret kralju Saulu s bubnjevima, klicanjem i cimblima.

7 Pritom su žene plešući pjevale: "Saul je pobio svoju tisuću, a David svojih deset tisuća."

8 Saul se stoga vrlo razgnjevio, jer mu ta pjesma nije bila nikako po volji. On je rekao: "Davidu daju deset tisuća, a meni samo tisuću; još mu samo treba kraljevsko dostojanstvo."

9 Od onoga dana i dalje gledao je Saul Davida poprijeko.

10 Idućega dana napao Saula zao duh od Boga, tako da je mahnitao u svojem dvoru. David je svirao na harfu kao svaki dan; a Saul je imao u ruci sulicu.

11 Onda je Saul bacio sulicu, a mislio je: "Pribit ću Davida uza zid." Ali joj se David dvaput izmaknuo.

12 Saul se bojao Davida, jer je Gospodin bio s njim, a od Saula je bio odstupio.

13 Zato ga Saul udaljio iz svoje blizine i učinio ga tisućnikom; i on je izlazio na čelu svojih ljudi.

14 Kod svih svojih pothvata imao je David uspjeh, jer je Gospodin bio s njim.

15 Kad je Saul vidio da on ima mnogo uspjeha, povećao se još više njegov strah od njega.

16 Ali sav Izrael i Juda ljubio je Davida, jer je on pred njima odlazio i dolazio.

17 Saul je rekao Davidu: "Evo, svoju najstariju kćer Merabu dat ću ti za ženu, ali se ti moraš iskazati kao junak i voditi ratove Gospodinove." Saul je, naime, mislio: "Ja sam neću staviti ruku na njega, nego Filistejci neka stave ruku na njega!"

18 David je rekao Saulu: "Tko sam ja i što je moj rod, obitelj mogega oca u Izraelu, da budem zet kraljev?"

19 A kad je došlo vrijeme kad bi se trebala Saulova kći Meraba dati Davidu, dali su ju Adrielu iz Mehole za ženu.

20 Saulova kći Mikala ljubila je Davida. Kad su to javili Saulu, bilo mu je pravo.

21 Saul je, naime, mislio: "Dat ću mu je, ali će mu ona biti propast, i ruka Filistejaca doći će na njega!" Saul je rekao Davidu: "S drugom mi sada možeš biti zet."

22 I Saul je zapovjedio svojim dvoranima: "Govorite Davidu povjerljivo i recite mu: 'Eto, omilio si kralju, i svi njegovi dvorani vole te, pa sada možeš biti kraljev zet.'"

23 Kad su Saulovi dvorani tako govorili Davidu, rekao je David: "Mislite li vi da je tako lako biti kraljev zet, s obzirom da sam siromah i malen čovjek"

24 Kad su Saulovi dvorani njemu javili, govoreći: "Tako i tako rekao je David."

25 Onda je rekao Saul: "Priopćite Davidu: 'Kralj ne želi nikakva drugoga ženidbena dara nego samo stotinu prednjih filistejskih kožica, da se tako osveti kraljevim neprijateljima.' " Tako je mislio Saul, da rukom Filistejaca ukloni Davida s puta.

26 Tako kad su njegovi dvorani priopćili te riječi Davidu, David je bio sporazuman da tako postane kraljev zet. A vrijeme još nije isteklo.

27 Ustao je David otišao sa svojim ljudima i pobio dvjestu Filistejaca. David je donio njihove prednje kože i prebrojio ih pred kraljem, da postane zet kraljev. Onda mu Saul dao svoju kćer Mikalu za ženu.

28 Saul je jasno vidio da je Gospodin s Davidom, i da ga je Saulova kći Mikala ljubila.

29 A Saul se bojao Davida sve više; tako je postao Saul neprijatelj Davidov dovijeka.

30 Kad bi poglavari filistejski izašli u boj, imao je David, kad god bi izišao, više uspjeha negoli sve druge Saulove vojskovođe, tako da je njegovo ime postalo slavno.

Saulova otvorena mržnja na Davida

19 Saul je govorio svojem sinu Jonatanu i svim svojim dvoranima o tomu da on hoće ubiti Davida. A Jonatan, Sin

Saulov, vrlo je volio Davida.

2 Tako je to Jonatan javio Davidu i rekao: "Moj otac Saul kani te ubiti. Zato se čuvaj i sutra rano povuci se u skrovište i sakrij se!"

3 Ja ću izići i u polju, gdje ti budeš, stajat ću uz svojega oca, govorit ću o tebi sa svojim ocem, pa što doznam, javit ću ti."

4 A Jonatan je govorio pred svojim ocem Saulom samo dobro o Davidu. On mu rekao: "Kralj neka ne sagriješ zbog svojega sluga Davida, jer on tebi nije ništa skrivio, dapače djela su njegova vrlo dobra za tebe."

5 On je svoj život stavio u opasnost i Filistejca ubio, i tako je dao svemu Izraelu veliku pobjedu. Ti si to vidio i radovao si se. Zašto, dakle, da sagriješ zbog nedužne krvi i Davida ubiješ ni za što?"

6 Saul je poslušao Jonatana i zakleo se: "Tako mi živoga Gospodina, on neće poginuti!"

7 I Jonatan je dozvao Davida, i rekao mu Jonatan sve ovo. Onda je doveo Jonatan Davida k Saulu i on je ostao pred njim kao i prije.

8 Kad je rat ponovno buknuo, David je izašao na polje, pobio se s Filistejcima i jako ih porazio, tako da su pobjegli pred njim.

9 Jednoga dana opet je napao Saula zao duh od Gospodina. Sjedio je u svojem dvoru i imao sulicu u ruci, a David je svirao na harfu.

10 I Saul htjedne Davida svojom sulicom pribiti uza zid, ali se on izmaknuo Saulu, te je sulica udarila u zid. I David je pobjegao i sklonio se te noći.

11 One noći poslao Saul ljude Davidovoj kući da ga čuvaju i drugog jutra ubiju, ali Mikala, žena Davidova, javila mu to i rekla: "Ako se još noćas ne skloniš na sigurno mjesto, sutra ćeš biti mrtav."

12 I Mikala je spustila Davida kroz prozor. On je otišao, pobjegao i izmaknuo.

13 Mikala je uzela kip, stavila ga u postelju, prekrila mu glavu pletrom od kozje dlake i pokrila ga pokrivačem.

14 Kad je Saul poslao ljude da uhvate Davida, ona je rekla: "Bolestan je."

15 Ali je Saul poslao ljude natrag, da vide Davida i zapovjedio: "Donesite mi ga u postelji da ga ubijem!"

16 Kad su došli poslani, a to kip u postelji, oko glave mu pleter od kozje dlake.

17 I Saul je rekao Mikali: "Zašto si me tako prevarila i pustila mogega neprijatelja da pobjegne, te ga tako sklonila na sigurno mjesto?" Mikala je odgovorila Saulu: "On mi je zaprijetio: 'Pusti me ili ću te ubiti!' "

18 Otkako se David bio bijegom sklonio, otišao Samuelu u Ramu i pripovjedio mu sve što mu je učinio Saul. Onda otišao sa

1 Samuel

224

Samuelom i stanovali su u proročkoj kući.

19 Kad se javilo Saulu, govoreći: "Eno, David je u proročkoj kući u Rami."

20 Onda je Saul poslao ljude, da uhvate Davida. Kad su oni opazili skup proroka i njima na čelu Samuela u proročkom zanosu, došao je Duh Božji i na Saulove poslanike, te su i oni počeli prorokovati.

21 Kad su to javili Saulu, poslao on druge poslanike, ali i oni su počeli prorokovati. I Saul poslao po treći put poslanike, ali i oni su počeli prorokovati.

22 Onda je pošao on sam u Ramu. Kad je došao do velikog studenca kod Soka, upitao i rekao: "Gdje su Samuel i David? Neki mu odgovorili: "Eno ih Najotu u Rami."

23 Tako on pošao prema Najotu u Rami, ali i na njega je došao Duh Božji tako da je išao dalje u prorokujući, dok nije stigao k proročkoj kući u Rami.

24 I on skinuo gornju odjeću sa sebe i prorokovao je pred Samuelom. Sav dan i svu noć ležao je tu gol. Zato se govori: "Je li i Saul među prorocima?"

David i Jonatan

20 A David je pobjegao iz Najota u Rami i otišao i rekao Jonatanu: "Što sam počinio? U čemu su moja zlodjela i moj prekršaj protiv tvojega oca da me hoće ubiti?"

2 On mu rekao: "Sačuvaj Bože! Ti nećeš umrijeti. Eto, moj otac ne čini ništa, ni malo ni veliko, a da meni to ne kaže. Zašto bi mi to moj otac tajio? Neće to biti."

3 Ali mu David opet rekao: "Tvoj otac zna vrlo dobro da me ti voliš, i zato je rekao: 'To ne treba doznati Jonatan da se ne ožalosti.' Ali tako mi živoga Gospodina i tebe, između mene i smrti samo je jedan korak."

4 Jonatan je odgovorio Davidu: "Što god zaželiš, ja ću ti učiniti."

5 I David je predložio Jonatanu ovo: "Znaš, sutra je mjesec mladak, i da moram sjediti s kraljem za stolom, ali pusti me da idem: sakrit ću se u polju do treće večeri."

6 Opazi li tvoj otac da me nema, ti mu kaži: 'David me je zamolio da može otići u svoj očinski grad Betlehem, jer ondje je godišnja žrtva za svu njegovu obitelj.'

7 Ako kaže: 'Dobro,' onda je miran tvoj sluga. Ako li se razgnjevi, onda znaj da je nesreća u njemu zaključena stvar.

8 Iskaži milost svojem sluzi kad si vjeru Gospodinovu uhvatio sa svojim slugom, ako je kakva krivnja na meni, ubij me ti, ali me ne izručuj svojem ocu!"

9 A Jonatan je odgovorio: "Daleko od toga! Ako doznam da je moj otac naumio na tebe svaliti nesreću, ja ću to tebi bez

sumnje javiti."

10 David je rekao Jonatanu: "Tko će mi javiti ako ti je tvoj otac odgovorio što zlo za mene?"

11 A Jonatan je rekao Davidu: "Hajde, izađimo u polje!" Tako su obojica bila izašla u polje.

12 Onda je Jonatan rekao Davidu: "Gospodine, Bože Izraelov neka je svjedok! Kad sutra u ovo doba ili preksutra saznam od svojega oca da je dobro po Davida, i ako onda ne pošaljem k tebi i ne javim ti,

13 neka Gospodin za to kazni Jonatana! Ako li moj otac bude naumio da ti učini zlo, ja ću i to javiti i otpustit ću te da možeš otići ćeš s mirom. Gospodin neka bude s tobom, kako je bio s mojim ocem."

14 Ako ja onda još budem živ, iskaži mi milosrđe Gospodinovo da ne umrem;

15 ne uskrati nikada mojoj kući svoju naklonost, ni onda kad Gospodin iskorišteni sve neprijatelje Davidove sa zemlje."

16 Neka onda ima Jonatan savez s kućom Davidovom, a Gospodin neka se osveti neprijateljima Davidovim!"

17 Onda se zakleo Jonatan još jedanput Davidu svojom ljubavlju k njemu, jer mu je on bio odan srdačnom ljubavi.

18 Potom je rekao Jonatan: "Sutra je mjesec mladak; i opazit će se da tebe nema, jer tvoje će mjesto ostati prazno."

19 A kad budeš ondje tri dana, onda pođi na mjesto, gdje si se sakrio na dan onoga događaja, i sjedi ondje kod kamena Ezel! **20** Ja ću odapeti tri strijele u njegovu blizinu kao da gađam u cilj.

21 Onda ću poslati momka i reći mu: 'Idi, traži strijele,' ako onda viknem momku: 'Strijeće leže za tobom ovamo bliže, donesi ih!' Onda dodi, jer nisi u opasnosti, i nema ništa, tako mi živoga Gospodina!"

22 Ali ako viknem momku: 'Strijeće leže pred tobom ondje dalje'—onda idi, jer te šalje Gospodin.

23 Za ovo što smo mi, ja i ti, ugovorili među sobom, Gospodin je svjedok između mene i tebe zauvijek."

24 Nato se David sakrio u polju. Kad je došao mjesec mladak, sjeo je kralj za gozbu.

25 Kralj je sjeo na svoje obično mjesto, na mjesto uza zid. Jonatan je bio uzeo suprotno mjesto, Abner je sjedio uz Saula, a Davidovo mjesto ostalo je prazno.

26 Saul nije rekao ništa onaj dan, jer je mislio: "Nešto mu se dogodilo, nije čist, jer se nije dao očistiti."

27 A kad drugi dan iza mjeseca mladaka ostalo je opet prazno Davidovo mjesto, upitao je Saul svojega sina Jonatana: "Zašto sin Jesejev nije došao na objed ni jučer ni danas?"

1 Samuel

28 Jonatan je odgovorio Saulu: "David je od mene izmolio sebi dopust u Betlehem."

29 Rekao je: 'Pusti me, jer imamo obiteljsku žrtvu u gradu jer me pozvao moj brat. Ako mi, eto, hoćeš iskazati dobru uslugu, pusti me otići i posjetiti svoju braću! Zato nije došao na kraljev objed.'

30 Onda se Saul razgnjevio na Jonatana i rekao mu: "Ti izrode bludnice nepokorne žene! Znam da letiš za sinom Jesejevim na porugu i sramotu svoju i svoje majke."

31 Jer dokle živi na zemlji sin Jesejev, nećeš se utvrditi ni ti ni kraljevstvo tvoje. Odmah pošalji ondje i dovedi ga k meni, jer je on dijete smrti!"

32 A Jonatan je odgovorio svojem ocu Saulu: "Zašto on treba umrijeti? Sto je skrivio?"

33 Onda je Saul zavitlao koplje na njega da ga probode. I upoznao je Jonatan da je njegov otac naumio ubiti Davida.

34 Sav srdit Jonatan je ustao od stola. Drugi dan mjeseca mladaka nije on jeo ništa, jer je tugovao za Davidom kad ga je njegov otac izgrdio.

35 Ujutro je izašao Jonatan u polje, kako je ugovorio s Davidom, i pratio ga je jedan mladi sluga.

36 On je rekao svojem sluzi: "Trči i nađi strijele koje ispuštam!" Dok je mladić trčao, ispustio on strijele preko njega.

37 Kad je mladić došao na mjesto, gdje su ležale strijele, koje je odapeo Jonatan, viknuo je Jonatan za momkom: "Strije leže pred tobom ondje dalje!"

38 Još je viknuo Jonatan za momkom: "Brže, pohiti i ne stoji!" Sluga Jonatanov je podigao strijele i donio ih svojem gospodaru.

39 Sluga nije znao ništa, samo su Jonatan i David znali što je.

40 Jonatan je predao svoje oružje sluzi koji je bio s njim i rekao mu: "Idi, odnesi to u grad!"

41 Kad je sluga otišao, podigao se David iz skrovišta, bacio se ničice na zemlju na lice i poklonio se tri puta. Potom se poljubili, i plakali su privijeni jedan uz drugoga; osobito je David plakao vrlo gorko.

42 Onda je Jonatan rekao Davidu: "Idi u miru! Sto smo obojica prisegli u Ime Gospodinovo, za to je Gospodin svjedok između mene i tebe, između mojih i tvojih potomaka zauvijek!" Nato je ustao David i otišao, a Jonatan se vratio u grad.

David u bijegu

21 David se zaputio u Nobu k svećeniku Ahimeleku. Ahimelek je došao Davidu radosno u susret i upitao ga: "Zašto dolaziš sam i nikoga nema s tobom?"

2 David je odgovorio svećeniku Ahimeleku: "Kralj mi je zapovjedio i rekao mi: 'Nitko ne smije ništa o tomu znati zašto te šaljem i što sam ti zapovjedio.' Zato sam upravo ljude u to i to mjesto."

3 Stoga, što imaš upravo pri ruci? Daj mi pet kruhova ili drugo što se nađe!

4 A svećenik je odgovorio Davidu: "Nemam pri ruci običnoga kruha, tu je samo sveti kruh, ako su se ljudi suzdržali od žena?"

5 David je odgovorio svećeniku i rekao: "Sigurno, su nam žene bile uskraćene tri dana otkako sam pošao. Tijela ljudi su sveta i kad je običan pothvat, koliko su više posvećeni danas na tijelu u ovom pothvatu."

6 Onda mu je dao svećenik sveti kruh, jer nije bilo tu drugoga kruha osim kruhova prikazivanja koji su bili uzeti ispred Gospodina da se zamijeni svježim kruhom na dan kad se oni uzmu.

7 A onda je bio ondje jedan od Saulovih slugu, zadržao se u svetištu pred Gospodinom, Edomac po imenu Doeg, nadglednik Saulovih pastira.

8 David je upitao Ahimeleka: "Imaš li tu kakvo koplje ili mač? Jer nisam mogao uzeti sobom ni svojega mača ni svojega oružja, jer je kraljeva zapovijed bila vrlo hitna."

9 Svećenik je odgovorio: "Mač Filistejca Golijata, koga si ubio u dolini Elah, leži uvijen u platno, iza efoda. Ako ga hoćeš uzeti, uzmi ga, jer drugoga nema ovdje." David je rekao: "Njemu slična nema; daj mi ga!"

10 I David se podigao i pobjegao onaj dan od Saula i pošao gatskom kralju Akišu.

11 A dvorani Akišovi rekli su mu: "Nije li to David, kralj zemlje? To je onaj o kojem su plešući pjevali: 'Saul je pogubio svoju tisuću, a David svojih deset tisuća.'"

12 David se zamislio na ove riječi i vrlo se pobojavao Akiša, kralja gatskoga.

13 Zato je pred njima promijenio svoje ponašanje i pravio se među njima kao smušenjak, šarao je po vratima i puštao je slinu niz svoju bradu.

14 Onda je rekao Akiš svojim dvoranima: "Eto vidite da je čovjek lud, zašto ste mi ga doveli?"

15 Zar nemam dosta ludih, te ste mi doveli njega da luduje preda mnom? Zar taj da dođe u moju kuću?

David u špilji Adulam

22 Tako je David otišao odande i sklonio se u špilju Adulam. Kad su to saznala njegova braća i njegova obitelj, došli su ondje k njemu.

21 Okupili se oko njega svi koji su bili potlačeni, zaduženi i nezadovoljni, i on im postao poglavar. Jedno četiri stotine

1 Samuel

226

ljudi se njemu pridružilo.

3 Odatle je otišao David u Mispu u moapskoj zemlji i zamolio moapskog kralja: "Ne bi li smjeli moj otac i moja majka ostati kod vas dok ne saznam što će Bog učiniti sa mnom?"

4 Tako ih ostavio kod moapskog kralja. Oni su ostali kod njega dokle je David bio u gorskoj tvrđavi.

5 A kad je prorok Gad rekao Davidu: "Nemoj ostati u gorskoj tvrđavi! Ustani i idi u Judinu zemlju!" Podigao se David i otišao u Heretsku šumu.

6 Kad je dočuo Saul da su se pojavili David i ljudi koji su bili s njim. Saul je upravo sjedio u Gibei pod stablom tamarišk na uzvisini, s kopljem u ruci, a sve njegove sluge stajale su oko njega.

7 Onda je rekao Saul svojim slugama koji su bili oko njega: "Cujte, sinovi Benjaminovi! Hoće li vam svima sin Jesejev darovati njive i vinograde, hoće li vas sve učiniti tisućnicima i stotnicima?"

8 Vi ste se svi urotili protiv mene i nitko mi nije javio, kad se moj sin složio sa sinom Jesejevim. Nitko od vas nije se sažalio na mene i rekao mi kad je moj sin pobunio mojega slugu protiv mene, kako je to sada."

9 Onda Edomac Doeg, koji je stajao s dvoranima Saulovim, uzeo riječ i rekao: "Vidio sam gdje je sin Jesejev došao k Ahimeleku u Nobu, sinu Ahitubovu."

10 Ovaj je upitao Gospodina za njega, dao mu hrane i mač Filistejca Golijata."

11 Onda je kralj dao dozvati svećenika Ahimeleka, sina Ahitubova, i cijelu kuću njegova oca, svećenike, koji su bili u Nobu. I oni su svi došli kralju.

12 Rekao je Saul: "Cuj, sine Ahitubov!" a on je odgovorio: "Evo me, gospodaru!"

13 Saul ga upitao: "Zašto ste se urotili protiv mene, ti i sin Jesejev? Dao si mu kruha i mač i pitao si Boga za njega tako da je on kao neprijatelj mogao izići protiv mene, kako je on to sada."

14 Ahimelek je rekao kralju: "Tko je između svih tvojih sluga tako pouzdan kao David? Zet kraljev, čelovoda tvoje tjelesne straže, poštovan u tvojoj kući."

15 Zar sam onoga dana prvi put pitao Boga za njega? Nipošto! Neka ipak kralj ne podmeće ništa svojem sluzi i cijeloj kući njegova oca, jer tvoj sluga nije znao od svega toga ništa."

16 A kralj je rekao: "Ti moraš umrijeti, Ahimelek, ti i cijela kuća tvog oca!"

17 I kralj je zapovjedio slugama, koji su stajali oko njega: "Hajde, pogubite Gospodinove svećenike, jer su i oni pomogli Davidu i nisu mi javili, premda su znali da je on bio u bijegu." Ali su kraljeve sluge oklijevale podići ruku, da pogube Gospodinove svećenike.

18 Onda je kralj zapovjedio Doegu: "Hajde, pogubi ti svećenike!" I Edomac Doeg pristupio i pogubio svećenike. Osamdeset i pet ljudi koji su nosili laneni oplećak, pobio je on onoga dana.

19 Svećenički grad u Nobu pobio je on ostricom mača, ljude i žene, djecu i dojenčad, goveda, magarce i ovce ostricom mača.

20 Samo jedan jedini sin Ahimeleka, sina Ahitubova, po imenu Abiatar, spasio se i pobjegao k Davidu.

21 Abiatar je javio Davidu: "Saul je dao poubijati Gospodinove svećenike."

22 Onda je David rekao Abiataru: "Znao sam onda, kad je Edomac Doeg bio ondje, da će on to izdati Saulu. Ja sam kriv za sve ljudske živote kuće tvog oca."

23 Ostani kod mene! Ne boj se, jer tko traži moj život, tražit će i tvoj, a kod mene ti ćeš biti siguran."

Cudesna briga Božja za Davida

23 Javili su Davidu, govoreći: "Filistejci opsjedaju Keilu i haraju gumna."

2 Stoga je David upitao Gospodina: "Trebam li ići i udariti na te Filistejce?" Gospodin je rekao Davidu: "Idi, pobij Filistejce i izbavi Keilu!"

3 A Davidovi ljudi su mu rekli: "Evo, nas je ovdje u Judi već velik strah, pa kako da još idemo u Keilu protiv filistejske vojske?"

4 David je upitao Gospodina još jedanput, i Gospodin mu je rekao: "Ustani i idi u Keilu, jer ću predati Filistejce u tvoju ruku!"

5 Nato je krenuo David sa svojim ljudima u Keilu, udario na Filistejce, zadao im teški udarac i otjerao im stoku. Tako je David izbavio stanovnike u Keili.

6 Kad je Abiatar, sin Ahimelekov, pobjegao k Davidu u Keilu, bio je sobom donio oplećak.

7 Kad su javili Saulu, da je David otišao u Keilu, pomislio je Saul: "Bog mi ga je izručio u ruke, jer se sam zatvorio otišavši u grad, koji ima vrata i prijevornice."

8 Stoga je Saul podigao sav narod na vojsku, da ide na Keilu i zatvorio Davida i njegove ljude.

9 Kad je David doznao da mu Saul snuje zlo, zamolio je svećenika Abiataru: "Donesi ovamo oplećak!"

10 Onda je rekao David: "Gospodine, Bože Izraelov! Doznao je tvoj sluga da Saul namjerava poći u Keilu, uništiti grad zbog mene."

11 Hoće li me stanovnici Keile izručiti njemu? Hoće li doći Saul, kako je čuo tvoj sluga, Gospodine, Bože Izraelov, objavi to svojem sluzi!" Gospodin je rekao:

“Doći će.”

12 David je upitao dalje: “Hoće li stanovnici Keile mene i moje ljude izručiti Saulu?” Gospodin je rekao: “Oni će vas izručiti.”

13 Onda se David podigao sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, ostavili Keilu i otišli su kamo su god mogli ići. Onda su javili Saulu da je David izmaknuo iz Keile, i on je prestao dalje ići.

14 David se zadržavao u pustinji na gorskim visinama, osobito je boravio na gori u Pustinji Zifu. Saul ga je to cijelo vrijeme tražio, ali nije dao Bog da on padne u njegove ruke.

15 Znao je David da je Saul bio izišao da traži njegov život. David se nalazio u šumi u Pustinji Zifu.

16 Onda se podigao sin Saulov, Jonatan, otišao k Davidu u šumu i ohrabrio ga u Bogu.

17 I on mu rekao: “Ne boj se, jer te neće pogoditi ruka mojega oca Saula, nego ćeš ti postati kralj nad Izraelom, a ja ću biti drugi za tobom. I moj otac Saul zna to.”

18 Onda su utvrdili obojica savez pred Gospodinom. David je ostao u šumi, a Jonatan se vratio kući.

19 Jednoga dana došli su Zifejci k Saulu u Gibeu i javili: “David se krije kod nas na gorskim visinama po šumi, na brdu Hakili, koje leži južno od Ješimona.”

20 Stoga pođi kralju, kad ti bude volja i naše će onda biti da ga predamo u ruke kralju.”

21 Saul je rekao: “Gospodin neka vas blagoslovi što ste me požalili.”

22 Idite sada, pripazite još točnije i brižno istražite mjesto njegova boravka, i tko ga je ondje vidio; rekli su mi da je vrlo lukav.

23 Istražite točno sva skrovišta u kojima se krije, onda mi se sigurno vratite! Ja ću onda poći s vama, i ako još bude u zemlji, tražit ću ga po svim tisućama Judinim.”

24 Onda su ustali i otišli u Zif prije Saula. David se onda nalazio sa svojim ljudima u Pustinji Maonu, u ravnici južno od Ješimona.

25 I Saul je izašao sa svojim ljudima da ga traži. Čim su to javili Davidu, otišao je u Selu što leži u Pustinji Maonu. Kad je to saznao Saul, otišao za Davidom u Pustinja Maon.

26 Saul je išao jednom stranom planine, David sa svojim ljudima drugom stranom. David je htio uteći Saulu, a Saul je sa svojim ljudima bio upravo spreman opkoliti Davida i njegove ljude i pohvatati ih.

27 Onda je stigao glasnik Saulu i javio: “Dođi brže! Filistejci su navalili na zemlju.”

1 Samuel

28 Nato je Saul odustao od proganjanja Davida i otišao protiv Filistejaca. Zato se nazvalo ono mjesto Hrid razlaza.

29 Onda je David otišao odande i nastanio se u utvrdama En-Geda.

Velikodušje Davidovo prema Saulu

24 Dogodilo se, kad se Saul bio vratio od proganjanja Filistejaca, javili su mu: “David je sada u Pustinji En Gedi.”

2 Onda je uzeo Saul tri tisuće ljudi izabranih iz svega Izraela i krenuo da traži Davida i njegove ljude istočno od Hridina divokoza.

3 Kad je putom došao k ovčjim torovima, bila je ondje špilja. Saul je ušao u nju da obavi svoju potrebu, a David i njegovi su bili u dnu te špilje.

4 Davidovi ljudi su mu rekli: “Eto, ovo je dan za koji ti je rekao Gospodin: ‘Evo, predat ću ti u ruke tvojega neprijatelja da učiniš s njim što ti je volja!’” David je ustao, te neprimjetno odsjekao skut od Saulova ogrtača.

5 Ali je poslije Davida zapekla savjest zato što je odsjekao skut Saulu.

6 I rekao je svojim ljudima: “Gospodin neka me sačuva da takvo što učinim svojem gospodaru, pomazaniku Gospodinovu, i da podignem svoju ruku na njega, jer on je pomazanik Gospodinov.”

7 I ukorio je David svoje ljude i nije im dopustio da ustanu na Saula. Kad je Saul bio ostavio špilju i pošao dalje svojim putom.

8 Onda je ustao i David, izašao iz špilje i povikao za Saulom: “Gospodaru i moj kralju!” Kad se okrenuo Saul, bacio se David licem na zemlju i poklonio mu se.

9 Onda je viknuo David Saulu: “Zašto slušaš što ti vele ljudi koji govore: ‘David snuje tvoju propast?’”

10 Evo, na današnji dan vidio si vlastitim očima da te je Gospodin danas u špilji bio predao u moje ruke. Nagovarali su me da te ubijem, ali sam te sačuvao i rekao: “Neću dignuti svoje ruke na svojega gospodara, jer on je pomazanik Gospodinov.”

11 A evo, oče moj, vidi skut od svojega ogrtača u mojoj ruci! Po tom što sam odsjekao samo skut od tvojega ogrtača, a tebe nisam ubio, možeš jasno spoznati da ne mislim na zloću i izdaju i da se ne ogriješujem o tebe, premda mi ti hoćeš oduzeti život.

12 Gospodin neka bude sudac između mene i tebe, Gospodin neka me osveti od tebe—ali ruka se moja neće podignuti na tebe.

13 Već stara prisposoba govori: ‘Samo od bezbožnika izlazi bezbožnost.’ Ali moja ruka neće biti protiv tebe.

14 Za kim to izlazi Izraelov kralj? Koga

1 Samuel

228

goniš? Mrtva psa. Buhu jednu.

15 Pa neka bude Gospodin sudac i neka presudi između mene i tebe! On neka pogleda za pravednikom, neka vodi stvar i neka mi pribavi pravo protiv tebe!"

16 Kad je David izgovorio sve riječi Saulu, povikao je Saul: "To je tvoj glas, moj sine Davide!" I Saul je počeo glasno plakati.

17 On je rekao Davidu: "Ti si bolji od mene, jer ti meni iskazuješ dobro, a ja sam tebi činio zlo.

18 Danas si mi, eto, pokazao koliko si mi dobra iskazao: nisi me ubio, premda me Gospodin dao tebi u ruke.

19 Tko bi, stigavši svojega neprijatelja, pustio ga da ide mirno svojim putem? Gospodin neka ti iskaže dobro za ovo što si mi danas učinio!

20 Sad znam sigurno da ćeš biti kralj i da će po tebi postojati Izraelovo kraljevstvo.

21 Zato mi se sada zakuni Gospodinom da nećeš iskorijeniti mojih potomaka iza moje smrti i da nećeš mojega imena uništiti iz moje očinske kuće!"

22 David se zakleo Saulu. Onda se Saul vratio kući, a David je otišao sa svojim ljudima na gorsku visinu.

David i Nabal

25 Uto je umro Samuel; a sav Izrael se skupio i održao mu tugovanje, i pokopali su ga kod njegove kuće u Rami. A David je ustao i sišao u pustinju Paran.

2 U Maonu živio je čovjek koji je svoje imanje imao u Karmelu, a čovjek je bio vrlo bogat. On je posjedovao tri tisuće ovaca i tisuću koza. On je upravo bio u Karmelu zaposlen striženjem ovaca.

3 Čovjek se zvao Nabal, a njegova žena Abigaila. Žena je bila mudra i vrlo lijepa, a čovjek surov i opak, pravi Kalebovac.

4 Kad je David u pustinji doznao da Nabal striže svoje ovce,

5 poslao je ondje deset ljudi. David je dao ljudima ovu zapovijed: "Idite u Karmel, podite k Nabalu, i pozdravite ga u moje ime.

6 I uz pozdrav recite: 'Mir tebi, mir tvojoj kući i mir svemu što posjeduješ.

7 Cuo sam, eto, da imaš striženje ovaca. Pastiri su se tvoji zadržavali među nama i nismo im nikada ništa učinili na zao. Nikada im nije ništa nestalo dokle su god bili u Karmelu.

8 Pitaj samo svoje slugu, oni ti to mogu potvrditi. Zato budi dobar ovim ljudima, jer odlazimo u svečan dan; pa daj svojim slugama i svojem sinu Davidu što ti dođe do ruke.' "

9 Kad su došli Davidovi ljudi, rekli su Nabalu sve to u ime Davidovo, i onda su čekali.

10 A Nabal je odgovorio Davidovim lju-

dima: "Tko je David i tko je sin Jesejev? Danas ima previše sluga što bježe od svojih gospodara.

11 Zar da uzmem svoj kruh, svoju vodu i svoju stoku što sam je zaklao za svoje strigače i da to dadem ljudima za koje ni ne znam odakle su došli?"

12 Tako se Davidovi ljudi zaputili natrag i vratili se kući; došli su k Davidu, i javili mu sav slučaj.

13 Odmah je zapovjedio David svojim ljudima: "Svaki neka pripaše svoj mač!" Tako je svaki pripasao svoj mač i David je pripasao svoj mač. Onda su izašli pod vodstvom Davidovim, jedno četiri stotine ljudi; dvjesta su ostali kod prtljage.

14 Međutim jedan od sluga je javio ženi Nabalovoj, Abigaili: "Upravo je David iz pustinje poslao glasnike da pozdrave našega gospodara, a on ih otjerao.

15 A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, i nikada nam nisu ništa na zao učinili. Nikada nam nije ništa nestalo dokle smo god išli u njihovoj blizini, kad smo bili na polju.

16 Bili su kao zid oko nas danju i noću, dokle smo god čuvali ovce u njihovoj blizini.

17 Pa promisli i vidi što ćeš učiniti, jer je gotovo zlo našem gospodaru i cijeloj njegovoj kući. On je sam odviše opak da bi se moglo s njim govoriti."

18 Abigaila brže je uzela dvjesta kruhova, dvije mješine vina, pet spremljenih ovaca, pet mjerica pržena žita, stotinu osušenih grozdova i dvjesta gruda suhih smokava, i natovarila sve to na magarce.

19 Ona je rekla svojim slugama, a da nije ništa rekla svojem mužu Nabalu: "Hajdete naprijed; ja ću odmah doći za vama."

20 Kad je ispod gore jahala na magarcu, došao joj upravo u susret David sa svojim ljudima, i susrela se s njima.

21 A David je mislio: "Uzalud sam tomu čovjeku čuvao u pustinji sav njegov posjed. Nikada mu ništa nije nestalo od svega njegova imanja. A sad mi on vraća zlo za dobro.

22 To i to neka Bog učini Davidovim neprijateljima ako mu, od svega što ima, ostavim do zore išta muško!"

23 Kad je Abigaila opazila Davida, sišla je brže s magarca, bacila se pred Davida ničice na svoje lice i duboko mu se poklonila.

24 Onda mu pala k nogama i povikala: "Uzimam na sebe tu krivnju zlodjela, moj gospodaru! Daj, molim, da pred tobom govori tvoja sluškinja, i poslušaj riječi svoje sluškinje!

25 Moj gospodaru, ne gledaj ništa na toga opakog čovjeka, Nabala, jer što govori njegovo ime, to je on: ludak se zove, i on je pun ludosti. Ja, tvoja sluškinja,

nisam vidjela ljude koje si poslao, moj gospodaru.

26 Zato sada, moj gospodaru, tako mi živoga Gospodina i tebe samoga: Gospodin te je od toga sačuvao, da ideš na krv i da samovoljno pribaviš sebi pravdu. Neka kao Nabal bude onima koji su tebi neprijatelji i protiv tebe, moj gospodaru, zlo misle!

27 A ovaj dar što ti ga je tvoja sluškinja sobom donijela, moj gospodaru, određen je za ljude koji te, moj gospodaru, prate na tvojim putovima.

28 Oprosti svojoj sluškinji njezin prijestup! Gospodin će tebi, moj gospodaru, utemeljiti kuću što ima opstanak, jer ti, moj gospodaru, vojuješ Gospodinove bojeve. Pa neka se na tebi ne nađe nikakva nepravda, dokle god živiš.

29 Ako se tko digne da te progoni i da traži tvoj život, to neka tvoj život, moj gospodaru, netaknut bude sačuvan u svežnju života kod Gospodina, tvojega Boga, a život tvojih neprijatelja neka on baci kao iz pračke.

30 Kad onda Gospodin tebi, mojem gospodaru, dađe svako dobro koje je obećao, i postavi te vladarom nad Izraelom,

31 da neće tebi, moj gospodaru, spoticanja ni griznje savjesti da si prolio krv ni za što i da si samovoljno sebi, moj gospodaru, pribavio pravdu. Kad onda Gospodin tebi, moj gospodaru, udijeli sreću, onda se spomeni i svoje sluškinje!

32 David je rekao Abigaili: "Neka je blagoslovljen Gospodin, Bog Izraelov, koji te sada poslao meni u susret!"

33 Neka je blagoslovljena tvoja mudrost i neka si blagoslovljena ti sama-, koja me odvratila sada od toga da ne idem na krv i da samovoljno ne pribavim sebi pravdu!

34 Jer tako mi živoga Gospodina, Boga Izraelova, koji me je sačuvao od toga, da ti učinim zlo. Da mi nisi brže izašla u susret, ne bi ostalo Nabal do zore ništa muško!"

35 Nato je primio David iz njezine ruke što mu je bila sobom donijela i rekao joj: "Vrati se u miru natrag kući! Eto, poslao sam te i pogledao sam na tebe."

36 Kad se Abigail vratila kući k Nabal, imao je on upravo gozbu u svojoj kući, pravu kraljevsku gozbu. Nabal je bio u najboljem raspoloženju i vrlo pijan. Zato mu ona nije ništa pripovjerala do jutra.

37 A ujutro, kad se Nabal bio otriježnio, pripočela mu njegova žena što se dogodilo, njemu obamrlo srce u tijelu, i on je postao kao kamen.

38 I tako poslije deset dana udario je Gospodin Nabala, te je umro.

39 Kad je čuo David da je Nabal mrtav, povikao je: "Neka je blagoslovljen Gospo-

din, koji je osvetio pogrdu nanесenu meni od Nabala i mene, svojega slugu, zadržao od zla! Gospodin je pustio da zloća Nabalova padne natrag na njega samoga." Jednoga dana poslao je David i poručio Abigaili da će ju uzeti za ženu.

40 Ljudi Davidovi su došli k Abigaili u Karmel i rekli su joj: "David nas šalje k tebi; on bi te htio uzeti za ženu."

41 Onda je ona ustala, poklonila se licem do zemlje i rekla: "Tvoja sluškinja je spremna rado biti tvoja ropkinja i prati noge slugama svojega gospodara."

42 Potom je Abigaila brže ustala i sjela na magarca, i pratilo ju je pet njezinih djevojaka. Tako je ona posla za Davidovim glasnicima i postala mu žena.

43 Iz Jezreela doveo je sebi David Ahinoamu, i tako su obje postale njegove žene.

44 Saul je bio međutim svoju kćer Mikalu, ženu Davidovu, dao Paltiju, sinu Laišovu iz Galima.

David u taboru Saulovu

26 Zifejci su došli k Saulu u Gibei i javili: "David se krije u brdu Hakili na kraju pustinje."

2 Onda se Saul zaputio i sišao u Pustinju Zif s tri tisuće izabranih Izraelaca da traži Davida u Pustini Zif.

3 Saul se utaborio u brdu Hakili, koje leži na kraju pustinje na putu. David je ostao u pustinji, i opazio da Saul ide za njim u pustinju.

4 Zato je David poslao uhode i doznao da je zaista Saul već tu.

5 Onda se podigao David i stigao na mjesto gdje se utaborio Saul. David je mogao vidjeti mjesto na kojem je ležao Saul sa svojim vojskovođom Abnerom, sinom Nerovim. I Saul je ležao usred tabora, a vojska je taborila naokolo oko njega.

6 Onda se obratio David Hitejcu Ahimeleku i Abišaju, sinu Serujinu, bratu Joabovu, i upitao: "Tko će sići sa mnom k Saulu u tabor?" Abišaj je odgovorio: "Ja ću sići s tobom."

7 Tako se David i Abišaj došuljali noću k ljudima. Saul je ležao i spavao u grabi bojnih kola, sa zabodenim kopljem u zemlju pokraj glave. Abner i vojska ležali su naokolo oko njega.

8 Abišaj je rekao Davidu "Danas ti je dao Bog tvojega neprijatelja u ruke. Zato, dopusti da ga sada pribodem njegovim kopljem za zemlju jednim jedinim udarcem, i neće mi trebati drugi."

9 A David je rekao Abišaju: "Ne ubijaj ga, jer tko bi bio podigao ruku na pomazanih Gospodinova i ostao nekažnjen?"

10 "Tako mi živoga Gospodina", nastavio je David, "ili će ga Gospodin ubiti, ili će doći njegov dan kad mora umrijeti, ili će

1 Samuel

230

izići u rat i poginuti.

11 Ali neka me sačuva Gospodin od toga da dignem ruku na pomazanika Gospodinova. Uzmi sada koplje pokraj njegove glave i pehar za vodu i onda idemo!"

12 I uzeo je David koplje i čašu za vodu pokraj Saulove glave, i udalje se, a da nitko nije to vidio ili opazio, i nitko se nije probudio, dapače svi su spavali, jer je bio došao na njih dubok, od Gospodina poslan, san.

13 David otišao onda na drugu stranu i stao u nekoj udaljenosti navrh brda, tako da je među njima bio velik prostor.

14 I povikao David vojsci i Abneru, sinu Nerovu, govoreći: "Što se ne odazivaš, Abnere?" Odgovorio je Abner rekavši: "Tko si ti da uznemiruješ kralja?"

15 David je rekao Abneru: "Ti si ipak junak i nitko ti nije u Izraelu jednak. Zašto ne paziš na svojega gospodara, kralja? Netko se ušuljao da ubije kralja, tvogega gospodara.

16 Nije ti na čast što si učinio. Tako mi živoga Gospodina, zaslužili ste smrt, jer niste pazili na svojega gospodara, pomazanika Gospodinova. Eto, gledaj, gdje je kraljevo koplje i časa za vodu pokraj njegove glave!"

17 Tada je Saul poznao Davidov glas i povikao: "Je li to tvoj glas, moj sine Davide?" David je rekao: "Jest, moj gospodaru, kralju!"

18 On je nastavio: "Zašto progoni moj gospodar svojega slugu? Što sam učinio i koja je krivnja u mojoj ruci?"

19 Kad bi ipak moj gospodar i moj kralj sad poslušao riječi svojega slugu: Ako te Gospodin huška na mene, pa neka dobije žrtvu; ako li su ljudi, neka su prokleti pred Gospodinom, jer me sad izgone da mi ne bude dijela na posjedu Gospodinovu, a govore: Idi, služi drugim bogovima!

20 Ne, moja krv neka padne na zemlju daleko od lica Gospodinova, jer Izraelov kralj ide u lov za jednom buhom, kao kad se na gorama lovi jarebica."

21 Saul je rekao: "Krivo sam činio. Vрати se natrag, moj sine Davide, jer ti neću više nikada zlo činiti, jer moj život bio je danas dragocjen u tvojim očima. Eto, ludo sam radio i teško sam sagriješio."

22 Odgovorio je David rekavši: "Ovdje je koplje kraljevo, neka dođe ovamo koji od sluga i neka ga uzme!"

23 Gospodin plaća svakomu njegovu pravednost i vjernost. Gospodin te je danas predao u moje ruke, ali ja nisam htio staviti svoju ruku na Gospodinova pomazanika.

24 Evo, kako je danas bio tvoj život dragocjen u mojim očima, tako neka bude moj život dragocjen u očima Gospodino-

vim, i neka me izbavi iz svake nevolje!"

25 Onda je povikao Saul Davidu: "Da si blagoslovljen, moj sine Davide! Ti ćeš to izvesti i imati uspjeh." Nato je David otišao svojim putem, a Saul se vratio natrag u svoje mjesto.

David u zemlji Filistejaca

27 David je rekao u sebi: "Jednoga dana ipak će me ruka Saulova smaknuti. Ne preostaje mi ništa bolje nego da pobjegnem u zemlju Filistejaca. Onda će Saul odustati od toga da me još dalje traži u svem području Izraelovu, i tako ću izmaknuti njegovoj ruci."

2 Tako se podigao David i otišao sa šest stotina ljudi, koje je imao uza se, k Akišu, sinu Maokovu, gatskomu kralju.

3 David se nastanio kod Akiša u Gatu, on i njegovi ljudi, svaki sa svojom obitelji, David sa svoje obje žene, Ahinoamom od Jezreela i Abigailom, ženom Nabalovom, iz Karmela.

4 Kad su javili Saulu, da je David pobjegao u Gat, nije ga dalje progonio.

5 A David je rekao Akišu: "Ako sam našao milost u tvojim očima, neka mi se dade za boravište jedan grad u zemlji da mogu ondje stanovati. Zašto da tvoj sluga stanuje kod tebe u kraljevskom gradu?"

6 I dao mu Akiš onoga dana Siklag. Zato Siklag pripada Judinim kraljevima do današnjega dana.

7 I David je ostao u zemlji Filistejaca jednu godinu i četiri mjeseca.

8 David je sada izlazio sa svojim ljudima. Oni su udarali na Gešurejce, Girzejce i Amalečane, jer su to bili od starine stanovnici zemlje do Sura i Egipta.

9 Kad god bi David udario na zemlju, ne bi ostavio na životu ni ljude ni žene, uzeo bi ovce, goveda, magarce, deve i odjeću, vratio bi se i došao opet k Akišu.

10 Ako bi Akiš onda pitao: "Gdje ste ovaj put udarili?" David bi odgovorio: "U južnoj Judinoj zemlji" ili "U južnoj kraju Jerahmeel" ili "U južnoj kraju Kenejskom."

11 Ljude i žene nije David ostavljao na životu zato da ih ne mora dovesti u Gat, jer je mislio: "Neka se ne iskazuju protiv nas, Tako i tako uradio je David." Tako je postupao David za sve vrijeme koje je proveo u zemlji Filistejaca.

12 Akiš se pouzdavao u Davida, jer je mislio: "Omrazio se sa svojim narodom u Izraelu, zato će mi biti sluga do vijeka."

Saul kod žene vračarice

28 U ono se vrijeme skupili Filistejci svoju vojsku da udare na Izraela. Akiš je rekao Davidu: "Znaj da ćeš ići sa mnom na vojsku, ti i tvoji ljudi."

2 David je odgovorio Akišu: "Dobro, sad

ćeš vidjeti što može učiniti tvoj sluga." Akiš je odgovorio Davidu: "Dobro, postavljam te do vijeka svojim čuvarom."

3 Samuel je bio umro, sav je Izrael održao tuguovanje za njim i pokopali su ga u njegovu gradu Rami. A Saul je bio protjerao iz zemlje zazivače duhova i vračare,

4 I kad se Filistejci skupili, izašli su i kod Sunama se utaborili, skupio je i Saul svega Izraela, i oni se utaborili na Gilboi.

5 Kad je Saul opazio tabor Filistejaca, pao je u tjeskobu i jako se prestrašio.

6 Zato je upitao Saul Gospodina, ali mu Gospodin nije dao odgovora, ni u snu, ni po Urimu, ni preko proroka.

7 I Saul je zapovjedio svojim slugama: "Tražite mi ženu koja zaziva duhove da idem k njoj i upitam ju." Njegove sluge odgovorile mu: "Evo, u End-Doru ima žena koja može zazivati duhove."

8 I Saul se učinio nepoznatim, odjenuo druge haljine i zaputio se praćen dvojicom ljudi. Kad su po noći došli k onoj ženi, on je rekao: "Vračaj mi zazivajući duhove i daj dozovi mi onoga za koga ti rekneš!"

9 Žena mu odgovorila: "Pa ti znaš što je učinio Saul; kako je iskorijenio u zemlji zazivače duhova i vračare. Zašto mi postavljaš zamku da me ubiješ?"

10 Ali joj se Saul zakleo Gospodinom: "Tako mi živoga Gospodina, neće te u ovom slučaju stići nikakva kazna!"

11 Onda ga upitala žena: "Koga da ti dozovem?" On je odgovorio: "Dozovi mi Samuela!"

12 A kad je žena vidjela Samuela, povikala je iza glasa i rekla: "Zašto si me prevario? Pa ti si Saul."

13 Kralj joj rekao: "Ne boj se, pa što vidiš?" Žena je odgovorila Saulu: "Nadljudsko biće vidjela sam gdje izlazi iz zemlje."

14 On je upitao: "Kako izgleda?" Ona je odgovorila: "Star čovjek izlazi zaogrnut ogrtačem!" Iz toga je zaključio Saul da je to Samuel, prignuo lice k zemlji i pao se ničice.

15 A Samuel je upitao Saula: Zašto si pomutio moj mir i zazvao me?" Saul je rekao: "U velikoj sam mucu; Filistejci stoje u ratu protiv mene, a Bog se odvratio od mene i ne odgovara mi više ni preko proroka ni u snu. Zato sam pozvao tebe, javi mi što da činim!"

16 Samuel je odgovorio: "Što pitaš mene kad se Gospodin odvratio od tebe i postao tvoj neprijatelj."

17 Gospodin ti je samo učinio što je unaprijed rekao preko mene. Gospodin trga iz tvoje ruke kraljevstvo i daje ga tvojemu bližnjemu, Davidu.

18 Jer nisi poslušao zapovijedi Gospodine i nisi izvršio njegova žestoka gnjeva

na Amaleku, zato ti je danas Gospodin to učinio.

19 I Izraela predaje Gospodin s tobom u ruke Filistejcima. Sutra ćeš sa svojim sinovima biti kod mene. I Izraelovu vojsku predat će Gospodin u ruke Filistejcima."

20 Onda je Saul odjedanput pao na zemlju koliko je dug, toliko se prestrašio Samuelovih riječi. I onako nije više imao snage jer cijeli dan i cijelu noć nije ništa jeo.

21 Kad je žena pristupila k Saulu i vidjela ga toliko izvan sebe, rekla mu: "Eto, sluškinja te tvoja poslušala i u opasnost stavila svoj život i poslušala zapovijed koju si mi dao."

22 A sada i ti poslušaj svoju sluškinju, i dat ću ti malo kruha, pojedi ga da se okrijepiš i da mogneš poći svojim putem!"

23 A on nije htio i rekao: "Ne mogu ništa jesti." A kad su sa ženom navalile na njega i njegove sluge, poslusa ih, ustao sa zemlje i sjeo na jastuk.

24 Žena je imala u kući ugojeno tele. Brzo ga zaklala i onda uzela brašna, umijesila ga i ispekla pogaču.

25 To je postavila pred Saula i njegove sluge i oni su jeli. Pošto su jeli, digli su se i otišli iste noći.

Filistejci nemaju pouzdanja u Davida

29 Filistejci su skupili svu svoju vojsku u Afek, a Izraelci se utaborili kod izvora što leži u Jezreelu.

2 I kako su poglavari filistejski išli sa svojim stotinama i tisućama, a i David je išao najposlije uz Akiša sa svojim ljudima.

3 Onda su rekli filistejski poglavari: "Što rade ovdje ti Hebrejci?" A Akiš je rekao filistejskim poglavarima: "Pa to je David, sluga Saula, kralja izraelskoga, koji je kod mene toliko dana, ili godina i nisam našao na njemu nikakva zla otkako je prešao k meni do danas."

4 Ali se poglavari filistejski rasrdili na njega i zatražili od njega: "Pošalji natrag toga čovjeka, da se može vratiti na mjesto što si mu ga odredio i neka ne ide s nama u rat, da nas ne izda u boju! Čime bi mogao bolje opet omiljeti svojem gospodaru negoli glavama ovih ljudi!"

5 Nije li to onaj David, komu se u čast pjevalo plešući: "Saul je pogubio svoju tisuću, a David svojih deset tisuća."

6 I dozva Akiš Davida i rekao mu: "Tako mi živoga Gospodina, ti si pošten. Meni bi bilo drago kad bi ti sa mnom izišao i ušao u boj. Ja nisam našao na tebi do danas ništa nepravedno, otkako si prešao k meni, ali nisi po volji poglavarima."

7 Pa se, eto, vrati i idi s mirom kući, i ne

1 Samuel

232

čini ništa što nije po volji filistejskim poglavarima!"

8 David je upitao Akiša: "Ali što sam učinio i što si našao na svojem sluzi, otkako sam stupio u tvoju službu, do današnjega dana, da ne idem i da se ne bijem protiv svojega neprijatelja gospodara, kralja."

9 Onda je Akiš odgovorio Davidu, govoreći: "Znam da si mi mio kao anđeo Božji, ali poglavari filistejski izjavljuju: 'Neka on ne ide s nama u boj!'"

10 Pa tako ustani sutra rano sa slugama svojega gospodara, koji su došli s tobom! Ustanite rano, čim svane, pa idite!"

11 I tako je David ustao sutradan rano sa svojim ljudima da se vrati u zemlju filistejsku. A Filistejci su otišli prema gradu Jezreelu.

Davidova osveta na Amalećanima

30 Kad je David sa svojim ljudima došao treći dan u Siklag, bili su Amalećani upali u južnu zemlju i u Siklag, i bili su opljačkali Siklag i ognjem ga spalili.

2 Zene i sve što je bilo ondje, mlado i staro, bili su zarobili, a da nikoga nisu ubili, nego su ih odveli sobom kad su odlazili.

3 Kad je David sa svojim ljudima došao u grad, bio je grad pretvoren u pepeo, i njegove žene, sinovi i kćeri bili su zarobljeni i odvučeni.

4 David i njegovi ljudi počeli su plakati u sav glas, dok već nisu mogli plakati.

5 I obje žene Davidove, Ahinoama iz Jezreela i Abigaila, žena Nabalova iz Karmela, bile su zarobljene i odvučene.

6 David je bio na velikoj muci, jer su ljudi govorili da će ga kamenovati, budući da je sav narod bio vrlo ogorčen zbog sinova i kćeri. Ali se David ohrabrio u Gospodinu, svojem Bogu.

7 Onda je David rekao svećeniku Abiataru, sinu Ahimelekovu: "Donesi mi oplećak!" Abiatar je donio oplećak Davidu.

8 Onda je upitao David Gospodina: "Trebam li poći u potjeru za tom razbojničkom četom i hoću li je stignuti?" On mu odgovorio: "Podi u potjeru i sigurno ćeš ih stignuti i ljude osloboditi!"

9 I podigao se David sa šest stotina ljudi, koje je imao kod sebe, i došli su do rijeke Besora, gdje su neki, koji su zaostali, zaustavili.

10 David je sa četiri stotine ljudi pošao dalje, a dvjesto ljudi posustalih je ostalo, te nisu mogli prijeći preko rijeke Besora.

11 Tada su u polju našli jednoga Egipćanina, Dovel i ga k Davidu, dali su mu kruha za jesti i vode za piti.

12 I dali su mu komad smokvenjače i dva suha grozda. On je to pojeo i došao opet k

sebi, jer tri dana i tri noći nije bio ništa jeo i ništa pio.

13 Onda mu David rekao: "Čiji si ti i odakle si?" On je odgovorio: "Ja sam mladić iz Egipta, sluga jednoga Amalećanina. Moj me gospodar ostavio, jer sam se razboljeo prije tri dana."

14 Napali smo južnu keretejsku zemlju i na Judinu, isto tako na južnu Kalebovu zemlju, i Siklag smo spalili ognjem."

15 David ga upitao: "Hoćeš li me odvesti k toj vojski?" On je odgovorio: "Zakuni mi se Bogom da me nećeš ni ubiti ni mojem gospodaru izručiti, i ja ću te odvesti k toj vojsci."

16 I kad ga je odveo, bili su se oni raširili po cijeloj pokrajini. Jeli su, pili i svetkovali zbog svojega velikog plijena koji su bili donijeli iz filistejske zemlje i iz Judine zemlje.

17 David ih je tukao od popodne do navečer idućega dana, tako da nitko od njih nije pobjegao, osim četiri stotine sluga koji su pojahali deve i pobjegli.

18 Tako je David spasio sve koje su bili ugrabili Amalećani; i obje svoje žene izbavio je David.

19 Ništa im se nije izgubilo, ni veliko ni malo, ni sinovi ni kćeri, i ništa od plijena što su bili uzeli sobom; David je sve natrag uzeo.

20 David je dobio sve ovce i goveda. Gonili su ih pred drugim stadom i govorili: "To je plijen Davidov!"

21 Kad se vratio David k onima dvjesto ljudi, koji su bili sustali, te nisu mogli dalje ići s Davidom, i koje je bio ostavio na rijeci Besoru, izašli su oni u susret Davidu i njegovim ljudima. David je pristupio k ljudima i pozdravio ih.

22 Onda su progovorili svi zli i nevaljali ljudi između onih koji su bili s Davidom, govoreći: "Jer nisu išli s nama, ne damo im ništa od plijena koji smo uzeli, osim svakomu njegovu ženu i njegovu djecu, da to mogu uzeti sobom i otići!"

23 Ali je David rekao: "Ne činite tako, moja braćo, s onim što nam je dao Gospodin! On nas je sačuvao i dao nam u ruke vojsku koja je bila napala na nas."

24 Tko će vas u tomu poslušati? Nego, kakav je dio onomu koji je išao u boj, takav neka je dio i onomu koji je ostao kod prtljage; neka se jednako podijeli!"

25 Tako je ostalo od onoga dana unaprijed. On je učinio to zakonom i uredbom u Izraelu do današnjega dana.

26 Kad se David vratio u Siklag, poslao od plijena Judinim starješinama, koji su mu bili prijatelji, i poručio im: "Evo vam dar od plijena Gospodinovih neprijatelja!"

27 Onima u Betelu, i onima u Ramotu u južnoj zemlji i onima u Jeteru;

1 Samuel

28 i onima u Aroeru, i onima u Sifmotu i onima u Eštemoi;
29 i onima u Rahalu, i onima u jerahmeelskim gradovima, i onima u kenijskim gradovima,
30 i onima u Hormi, i onima u Kor-Ašanu, i onima i u Ataku,
31 i onima u Hebronu i svima mjestima, u koja je dolazio David sa svojim ljudima.

Smrt Saula i njegovih sinova

31 Nato je bilo došlo do bitke među Izraela i Filistejaca. Izraelovi ljudi su bili nagnuli u bijeg pred Filistejcima i ležali na gori Gilboi ranjeni na smrt.
2 Onda su Filistejci nagnuli za Saulom i njegovim sinovima. A Filistejci su pogubili Jonatana, Abinadaba, Malkišua, Saulove sinove.
3 I za Saula postao je boj vrlo težak, pogodile su ga strijele, i on je bi teško ranjen.
4 Onda je Saul zapovjedio svojem nositelju oružja: "Izvadi svoj mač i probodi me da ne dođu ti neznabošci, probodu me i narugaju mi se!" Ali njegov nositelj oružja nečkao se, jer se vrlo bojao. Stoga je Saul sam uzeo mač i bacio se na njega.
5 Kad je njegov nositelj oružja vidio da je

Saul mrtav, bacio se i on na svoj mač i umro s njim.

6 Tako je poginuo Saul, tri njegova sina, njegov nositelj oružja i svi njegovi ljudi zajedno, onoga dana.

7 Kad su Izraelovi ljudi s onu stranu doline i Jordana, doznali da su Izraelovi ljudi pobjegli i da su mrtvi Saul i njegovi sinovi, ostavili su svoje gradove i pobjegli. A Filistejci su došli i smjestili se u njima.

8 Kad su sutradan došli Filistejci da opljačkaju pobijene, našli su Saula i tri njegova sina poginuta na gori Gilboi.

9 Oni su mu odsjekli glavu i skinuli oružje s njega. Onda su poslali u filistejsku zemlju na sve strane da jave hramovima svojih idola i narodu vijest o pobjedi.

10 Njegovo oružje stavili su u hram aštarte, a njegovo tijelo objesili na zid Bet-Sana.

11 Kad su stanovnici Jabeša u Gileadu saznali što su Filistejci učinili Saulu,

12 podigli se svi ljudi naoružani i išli su svu noć, skinuli su Saulovo tijelo i tjelesa njegovih sinova sa zida bet-šanskoga i donijeli ih u Jabeš i ondje ih spalili.

13 Onda su uzeli njihove kosti i pokopali ih pod stablom tamarisk u Jabešu, i postili su sedam dana.

2 Samuel

DRUGA KNJIGA SAMUELOVA

Davidovo tugovanje za Jonatanom

1 I dogodilo se iza smrti Saulove da se David bio vratio pobijedivši Amalečane i dva dana proboravio u Siklagu,

2 došao je trećega dana iz Saulova tabora čovjek razdrtih haljina i glave posute prahom. Došavši k Davidu bacio se smjerno na zemlju.

3 David ga upitao: "Odakle dolaziš?" On mu odgovorio: "Pobjegao sam iz izrael-skoga tabora."

4 David ga upitao dalje: "Što se dogodilo? Pripovijedi mi!" On je izvješćavao: "vojska je pobjegla iz bitke. Mnogi su od ljudi pali i izginuli, i Saul i njegov sin Jonatan mrtvi su."

5 Nato je upitao David mladoga čovjeka koji mu donio taj glas: "Kako znaš da su Saul i njegov sin Jonatan mrtvi?"

6 Mladi čovjek koji mu donio glas, odgovorio je: "Slučajno sam došao na goru Gilbou i vidio sam Saula gdje se naslonio na svoje koplje, a bojna kola i konjanici približavali su se k njemu."

7 Kad se on okrenuo i opazio je mene, zovnuo me. Ja sam odgovorio: 'Evo me!'

8 On me onda upitao: 'Tko si?' i ja sam mu odgovorio: 'Amalečanin sam.'

9 Onda mi zapovjedio: 'Pristupi k meni i usmrati me, jer su me obuzele muke, a još je sasvim duša u meni.'

10 I pristupio sam k njemu i usmratio ga, jer sam znao da neće ostati živ nakon pada. Onda sam uzeo kraljevski znak s njegove glave i grivnu s njegove ruke, i evo ih donosim svojem gospodaru.'

11 Onda je David zgrabio svoje haljine i razderao ih; isto tako su učinili svi ljudi koji su bili s njim.

12 Ridali su i plakali i postili sve do večeri za Saulom i njegovim sinom Jonatanom, za narodom Gospodinovim i kućom Izraelovom što su poginuli od mača.

13 Onda je David upitao mladoga čovjeka koji mu koji mu donio glas: "Odakle si?" On je odgovorio: "Ja sam sin jednoga došljaka Amalečanina."

14 A David mu rekao: "Kako te nije bilo strah podići svoju ruku i ubiti pomazanika Gospodinova?"

15 I dozvao je David jednoga između svojih vojnika i zapovjedio: "Idi, pogubi ga!" I

2 Samuel

234

on mu zadao smrtni udarac.

16 A David mu doviknuo: "Krv tvoja neka dođe na tvoju glavu, jer tvoja vlastita usta svjedočila su protiv tebe kad si rekao: 'Ja sam usmrtio pomazanika Gospodinova.'"

17 David je zapjevao za Saulom i njegovim sinom Jonatanom ovu pjesmu tužaljku.

18 On je zapovjedio neka Judini sinovi nauče ovu pjesmu o luku; eto, napisana je u knjizi Pravednika:

19 "Na tvojim visinama, Izraele, najbolji leže mrtvi! Kako su pali junaci?"

20 Sutite o tom u Gatu! Ne pronosite tu vijest ulicama Aškelona; inače se raduju kćeri filistejske, inače glasno kliču kćeri neobrezanih.

21 O gore Gilboe; neka ne pada rosa ni kiša na vas, niti na polja puna ploda prvoga; jer ondje leže štitovi junaka! Stit Saulov, kao da ne bi bio nikada pomazan uljem.

22 Natopljen krvlju pobijenih, mašću junaka. Nikada se nije vraćala natrag strijela Jonatanova; nikada nije dolazio kući mač Saulov bez uspjeha.

23 Jest, Saul i Jonatan, mili i dragi: kao u životu, tako se i u smrti nisu rastavili; brži su bili od orlova, jači od lavova.

24 Kćeri Izraelove, plačite za Saulom koji vas je lijepo odijevao u grimiz, zlatnim nakitom kitio vam haljine.

25 Kako su pali junaci u vrevi boja! Na tvojim visinama leži Jonatan mrtav.

26 Zao mi je tebe, brate moj, Jonatane! Kako si mi bio drag; draža mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske.

27 Kako su pali junaci, i razbijeno je oružje ubojito!"

David kralj nad plemenom Judinim

2 Nato je David upitao Gospodina: "Trebam li otići u koji Judin grad?" Gospodin mu odgovorio: "Idi!" David je upitao dalje: "Kamo da odem?" On mu odgovorio: "U Hebron."

2 I David je otišao onamo s obje svoje žene, Ahinoamom iz Jezreela i Abigailom, ženom Nabalovom, iz Karmela.

3 I Jude vojnike koji su bili s njim pustio da idu s njim, svakoga s obitelji svojom. Oni se nastanili u gradovima Hebrona.

4 Onda su došli Judejci i pomazali ondje Davida za kralja nad kućom Judinom. Onda su ljudi iz Jude javili Davidu, govoreći: "Ljudi od Jabeša u Gileadu pokopali su Saula."

5 Onda je David poslao poslanike k ljudima od Jabeša u Gileadu i poručio im: "Da ste blagoslovljeni od Gospodina što Saulu, svojem gospodaru, iskazali ste tu ljubav i pokopali ste ga!"

6 Pa neka Gospodin iskaže i vama ljubav

i vjernost! A i ja ću vam učiniti dobru uslugu što ste to učinili.

7 A sada budite srčani i pokažite se kao hrabri ljudi, jer Saul, vaš gospodar, doduše je mrtav, ali zato je pleme Judino pomazalo mene za svojega kralja."

8 Abner, sin Nerov, vojskovođa Saulov, uzeo Išbošeta, sina Saulova, i odveo ga u Mahanaim,

9 i postavio ga kraljem nad Gileadom, Ašurom, Jezreelom, Efraimom, Benjaminom i svim Izraelom.

10 Išbošet, sin Saulov, imao je četrdeset godina kad je postao kralj nad Izraelom, a vladao je samo dvije godine. Uz Davida pristajalo je samo pleme Judino.

11 David je bio kralj u Hebronu, nad plemenom Judinim, sedam godina i šest mjeseci.

12 Iz Mahanaima je izašao Abner, sin Nerov, s ljudima Išbošeta, sina Saulova, u Gibeon.

13 Joab, sin Serujin, i Davidovi ljudi su izašli i kod jezera u Gibeonu se sreli. Jedni se utaborili s ove strane jezera, drugi s one strane.

14 Onda je doviknuo Abner Joabu: "Neka se momci poigraju boja pred nama!" Joab je odgovorio: "Neka se pokažu!"

15 Postavili se i stupili jedni prema drugima na broj; dvanaest od Benjamina, od strane Išbošeta, sina Saulova, i dvanaest od Davidovih ljudi.

16 Svaki je uhvatio drugoga za glavu i pritisnuo protivniku mač u bok. Tako su popadali svi zajedno. Zato se nazvalo ono mjesto "Polje neprijatelja". Ono leži kod Gibeona.

17 I zametnuo se onoga dana veoma žestok boj. Ljudi Davidovi potukli Abnera i Izraelove ljude.

18 Bila su ondje i tri sina Serujina, Joab, Abišaj i Asahel. Asahel je bio bronzog kao srna u polju.

19 I kad je Asahel potjerao Abnera, a da nije skrenuo desno ili lijevo od Abnera,

20 obazreo se Abner i upitao: "Jesi li Asahel?" On je odgovorio: "Ja sam."

21 Onda ga Abner zamolio: "Skreni desno ili lijevo, uhvati jednoga od tih mladih ljudi i uzmi sebi odoru!" Ali Asahel nije htio odstupiti od njega.

22 I Abner je opet pozvao Asahela: "Odstupi od mene, zašto da te sastavim sa zemljom? Kako bih još mogao doći na oči tvojem bratu Joabu?"

23 Ali on nije htio odstupiti od njega. Onda mu Abner utisnuo koplje u slabine, tako da je koplje izišlo kroz leđa van, i on je ondje pao i umro na mjestu. Svi su se, koji su došli na to mjesto, gdje je pao i poginuo Asahel, zaustavili ondje.

24 Samo Joab i Abišaj potjerali su Abnera. Upravo je zašlo sunce kad su stigli

do brežuljka Ame što leži prema Giji na putu u Pustinju Gibeon.

25 Ovdje su se skupili Benjaminovi sinovi kod Abnera, svrstali se u jednu četu i stali navrh jednoga brda.

26 A Abner je doviknuo Joabu: "Zar da mač vječno proždire? Ne vidiš li da će svršetak biti strašan? Zašto ne zapovjediš ljudima da se okane svoje braće?"

27 Joab je odgovorio: "Tako mi živoga Boga, da ti nisi govorio, ljudi bi se još jutros bili povukli od proganjanja svoje braće."

28 Joab je zatrubio u trubu, odmah se zaustavili svi ljudi i prestali dalje tjerati Izraelce i prekinuli boj.

29 Abner i njegovi ljudi išli su preko jordanke ravnice cijelu onu noć, prešli preko Jordana, prošli sav Bet-Horon i došli su u Mahanaim.

30 Kad je Joab bio odustao od proganjanja Abnera i svu četu skupio, nije bilo od Davidovih ljudi devetnaest momaka, uz to Asahel.

31 A Davidovi su ljudi, od Benjaminovih sinova i ostalih Abnerovih ljudi pobili tri stotine i šezdeset ljudi.

32 Asahela su uzeli sobom i pokopali ga u grobu njegova oca u Betlehemu. Joab i njegovi ljudi išli su svu noć, i kad je osvanuo dan, bili su u Hebronu.

Abner prelazi k Davidu, ali ga Joab ubije

3 Ali rat između kuće Saulove i kuće Davidove potrajao je još duže. David je postajao sve moćniji, kuća Saulova sve slabija.

2 U Hebronu se rodili Davidu ovi sinovi: njegov prvorođenac bio je Amnon, od Ahinoame iz Jezreela;

3 Njegov drugi bio je Kileab, od Abigaile, žene Nabalove iz Karmela; treći je bio Absalom, sin Maake, kćeri kralja Talmaja od Gešura;

4 četvrti Adonija, sin Hagitin; peti Šefatija, sin Abitalin;

5 Šesti Jitream od Egle, žene Davidove. Oni su se rodili Davidu u Hebronu.

6 Dok je bio rat između kuće Saulove i kuće Davidove, držao se Abner vjerno uz kuću Saulovu.

7 A Saul je bio imao suložnicu, koja se zvala Rispah, kći Ajina. Jednoga dana upitao Išbošet Abnera: "Zašto se miješaš sa suložnicom mogega oca?"

8 Abner se vrlo razgnjevio na upit Išbošetov i povikao: "Jesam li ja pasja glava judejska? Do danas činio sam samo dobro kući Saula, tvojega oca, i braći njegovoj i prijateljima njegovim. Brinuo sam se za to da ne padneš u ruke Davidove, a danas me prekoravaš zbog jedne žene."

9 Neka Bog učini Abneru zlo i doda drugo ako ne ostvarim ono za što se Gospodin

zakleo Davidu,

10 da će istrgnuti kraljevstvo kuće Saulove i prijestolje Davidovo podignuti nad Izraelom i Judom od Dana do Beer-Sebe."

11 A on se nije usudio ništa odgovoriti Abneru, jer ga se veoma bojao.

12 Tada je Abner poslao poslanike k Davidu i poručio: "Čija je zemlja?" I rekao: "Učini, eto, savez sa mnom, i moja će ruka biti s tobom, i ja ću privesti k tebi svega Izraela."

13 A David je odgovorio: "Dobro, ja ću utvrditi savez s tobom, ali samo jedno tražim od tebe: 'Ne smiješ mi stupiti pred oči, osim ako mi dovedeš sobom Mikalu, kćer Saulovu, kad dođeš da mi se predstaviš!'"

14 Ujedno je poslao David poslanike k Išbošet, sinu Saulovu, i poručio: "Daj mi natrag moju ženu Mikalu, koju sam dobio za stotinu filistejskih prednjih kožica."

15 Išbošet je poslao i dao ju uzeti od njezina muža Paltiel, sina Laišova.

16 Njezin muž išao je s njom i pratio ju plaćući do Bahurima, ali mu je rekao Abner: "Gledaj da se vratiš!" I on se vratio.

17 Abner se porazgovorio i sa starješinama izraelskim i rekao: "Već odavna htjeli ste imati Davida za kralja nad vama."

18 Sada izvedite to, jer Gospodin je to izrekao Davidu: 'Rukom mogega slugu Davida izbavit ću svoj narod Izraela iz ruku Filistejaca i svih njegovih neprijatelja.'"

19 Tako je isto govorio Abner sa Benjaminovim sinovima. Onda se Abner zaputio da i Davidu u Hebronu priopći sve što su bili zaključili Izrael i sav Benjamin.

20 I došao je Abner s dvadeset ljudi k Davidu u Hebron. David je priredio gozbu za Abnera i za ljude koji su bili s njim.

21 Pritom je obećao Abner Davidu: "Ustat ću i poći i sav ću Izraelov narod okupiti oko svojega gospodara, kralja, da zaključite ugovor s tobom da možeš biti svuda kralj, kako si to želio." Nato je David otpustio Abnera da ide s mirom.

22 Onda su se upravo vraćali iz boja Davidovi ljudi i Joab i nosili su sobom bogat plijen. Abner nije više bio kod Davida u Hebronu, jer ga je već otpustio otići s mirom.

23 Kad Joab i sva vojska koja ga je pratila stigli, javili su Joabu: "Abner, sin Nerov, došao je kralju, i on ga otpustio da opet ode s mirom."

24 Joab je pošao kralju i rekao: "Što si učinio? Abner je bio kod tebe, pa zašto si ga pustio otići s mirom?"

25 Pa ti poznaš Abnera, sina Nerova. On je samo došao da te prevari, da vidi kamo

2 Samuel

236

polaziš i ne polaziš i da dozna sve što radiš."

26 Kad je Joab bio otišao od Davida, poslao je glasnike za Abnerom, koji su ga vratili od studenca Sire. David nije ništa znao o tom.

27 I kad se vratio Abner u Hebron, uzeo ga Joab na stranu pod vrata, da hoće govoriti s njim nasamo, i tu ga ubo u slabine tako da je umro, zbog krvi svoje-ga brata Asahela.

28 Kad je to David poslije saznao, povikao je: "Ja i kraljevstvo moje nedužni smo pred Gospodinom zauvijek za krv Abnera, sina Nerova.

29 Neka padne na glavu Joabovu i na svu njegovu očinsku kuću; neka kuća Joabova ne bude nikada bez ljudi što imaju izljev sjemena i gubu, nikada bez ljudi koji se podupiru na štake, koji padaju od mača i nemaju kruha!

30 A Joab i njegov brat Abišaj ubili su Abnera što je on pogubio njihova brata Asahela kod Gibeona u boju."

31 David je zapovjedio Joabu i svemu narodu koji je bio s njim: "Razderite svoje haljine, odjenite odjeću žalosti i tugujte za Abnerom!" Kralj David išao je za nosilima.

32 Kad su Abnera pokopali u Hebronu, udario kralj na grobu Abnerovu u glasan plač; i sav je narod plakao.

33 Kralj sastavio pjesmu tužaljku za Abnerom i zapjevao: "Kako umire bezumnik, tako morade umrijeti Abner:

34 Tvoje ruke nisu bile svezane i tvoje noge nisu bile u okovima; pao si, kao što se pada od nevaljalih ljudi." I sav je narod zaplakao za njim još više.

35 Kad je onda došao sav narod da nagovore Davida da jede, dok je još bio dan, zakleo se David: "Bog neka mi učini ovo i ono ako okusim kruha ili što drugo prije zalaska sunca!"

36 A sav je narod to čuo i po volji to mu je bilo; kao uopće sve što je činio kralj, bilo je po volji svemu narodu.

37 U onaj dan upoznao je sav narod i sav Izrael da umorstvo Abnera, sina Nerova, nije bilo izišlo od kralja.

38 Kralj je rekao svojim slugama: "Ne znate li da je danas pao vladar i velikan u Izraelu?"

39 Ja sam i danas još odviše slab, premda sam pomazan za kralja. Ovi ljudi, Serujini sinovi, jači su od mene. Neka Gospodin plati onomu koji čini zlo prema zloći njegovoju!"

Išbošet ubijen. David kaznio krvnike

4 Kad je sin Saulov doznao da je Abner poginuo u Hebronu, klonula mu srčanost i sav se Izrael smeo.

2 A imao je sin Saulov dvojicu čelovođa

nad četama. Jedan se zvao Baana, drugi Rekab. Bili su sinovi Benjaminovca Rimona iz Beerota, jer se Beerot se ubrajao k Benjaminu.

3 A stanovnici Beerota su pobjegli u Gitaïm i stoje ondje kao došljaci do današnjega dana.

4 Jonatan, sin Saulov imao je sina, koji je na obje noge bio hrom. Bilo mu je pet godina kad je stigao glas o Saulu i Jonatanu iz Jezreela. Onda ga je bila uzela njegova dojilja i pobjegla. U brzini bijega je pala i on je tako postao hrom. Ime mu je bilo Mefibošet.

5 Sinovi Rimona iz Beerota, Rekab i Baana, podigli se i pošli za podnevne žege u kuću Išbošetovu, kad je otpočivao o podne.

6 Prodrli su u nutrinu kuće, kao da su htjeli uzeti pšenice, i proboli ga u slabine. Nato se udaljio Rekab i njegov brat Baana.

7 Kad su bili došli u kuću, ležao je on na svojoj postelji u spavaonici. Oni su ga ubili, odsjekli mu glavu, uzeli glavu, pa su išli cijelu onu noć niz Jordansku ravnicu.

8 I donijeli su glavu Išbošetovu k Davidu u Hebron i rekli su kralju: "Evo glave Išbošeta, sina Saulova, neprijatelja tvoga, koji ti je radio o glavi! Tako je danas Gospodin osvetio mojega gospodara, kralja, od Saula i njegova potomka."

9 David je odgovorio Rekabu i njegovu bratu Baani, sinovima Rimona iz Beerota, i rekao im: "Tako mi živoga Gospodina, koji je izbavio moj život iz svake tjeskobe,

10 da sam onoga koji mi donese glas: 'Saul je mrtav,' i koji je mislio da je sretan glasnik, dao uhvatiti i ubiti ga u Siklagu, a ipak sam mu morao platiti za njegovu vijest.

11 I kad su opaki ljudi ubili čovjeka nedužna u njegovoj kući na njegovoj postelji, da ja onda ne tražim od vas njegovu krv i da vas ne iskorijenim sa zemlje?"

12 I David je dao zapovijed vojnicima, i oni su ih pogubili, odsjekli im ruke i noge i objesili ih kod jezera u Hebronu. A Išbošetovu glavu su uzeli i pokopali ju u Abnerovu grobu u Hebronu.

David postaje kralj Izraela, osvaja Jeruzalem

5 Onda su došla sva izraelska plemena k Davidu u Hebron, govoreći: "Evo, mi smo od tvog mesa i od tvoje krvi.

2 Već prije, kad je još Saul bio naš kralj, ti si bio onaj koji je u boj odvodio i opet kući dovodio Izraela. Tebi je obećao Gospodin: 'Ti ćeš pastiriti moj narod Izraela, i ti ćeš biti vladar nad Izraelom!'

3 Kad su se tako bile našle kod kralja u Hebronu sve starješine, utvrdio je kralj

David savez s njima u Hebronu pred Gospodinom. I oni su pomazali Davida za kralja nad Izraelom.

4 Trideset godina bilo je Davidu kad je postao kralj, i četrdeset godina bio je kralj.

5 U Hebronu vladao je sedam godina i šest mjeseci nad Judom, a u Jeruzalemu je vladao trideset i tri godine nad svim Izraelom i Judom.

6 Jednoga dana otišao kralj sa svojim vojnici u Jeruzalem protiv Jebusejaca, koji su živjeli u onoj zemlji. Oni su rekli Davidu: "Nećeš ući ovamo, nego će te protjerati slijepi i hromi." Tim su htjeli reći: "David neće ući ovamo."

7 Ipak je David osvojio tvrđavu Sion, to je kasniji Davidov grad.

8 Onda je rekao David: "Tko pobije Jebusejce i dopre do vodovoda i uzme slijepi i hrome, koji mrze Davidov život, dobit će nagradu." Zato se govori: "Slijep i hrom ne smije doći u kuću."

9 David se nastanio u tvrđavi i nazvao ju: Davidov grad; i posagradió David unakolo od Mila i unutra.

10 Sve je više rasla moć Davidova, jer je Gospodin, Bog vojska, bio s njim.

11 Hiram, kralj Tira, poslao je k Davidu poslanike s cedrovim drvima, s drvodjeljama i kamenarima da grade dvor Davidu.

12 David je spoznao da ga je Gospodin potvrdio kao kralja nad Izraelom i da je podigao ugled njegovoj vladavini zbog svojega naroda Izraela.

13 David je uzeo sebi još daljnje suložnice i žene iz Jeruzalema, otkako se bio preselio ondje iz Hebrona. Tako mu se rodilo još više sinova i kćeri.

14 Ovo su imena onih koji su mu se rodili u Jeruzalemu: Samua, Sobab, Natan, Salomon,

15 Ibhar, Elišua, Nefeg, Jafija,

16 Elišama, Eliada i Elifelet.

17 A kad su čuli Filistejci da su pomazali Davida za kralja nad Izraelom, izašli su svi Filistejci, da uhvate Davida. A David je to čuo, pa otišao u tvrđavu.

18 Filistejci su došli i raširili se u Refaimskoj dolini.

19 David je upitao Gospodina: "Hoću li izići protiv Filistejaca, i hoćeš li ih dati u moje ruke?" Gospodin je odgovorio Davidu: "Izadi, jer ću dati Filistejce u tvoje ruke."

20 Onda je došao David u Baal-Perasim i ondje ih je David pobio; i rekao: "Gospodin je prodro preda mnom kroz moje neprijatelje, kao što voda prodire nasip." Zato se nazvalo ono mjesto Baal-Perasim.

21 Idolske kipove, koje su ondje ostavili, odnijeli su David i njegovi ljudi.

22 Onda su još jednom došli Filistejci i raširili se po Refaimskoj dolini.

23 I David je upitao Gospodina i On je odgovorio: "Ne izlazi, nego ih zaobidi, pa udari na njih ispred dudovih stabala!"

24 I bit će, da čim čuješ da zašušti po vrhovima dudovih stabala, onda se hitro spremi, jer onda ide pred tobom Gospodin da pobije filistejski tabor!"

25 David je učinio tako kako mu je Gospodin zapovjedio, i pobio Filistejce od Gebe do u blizinu Gezera.

Odnošenje Zavjetne škrinje u Jeruzalem

6 Jednoga dana skupio je David opet izabrane u Izraelu, trideset tisuća ljudi.

2 Onda se podigao David i otišao sa svim ljudima, koji su bili s njim, od Baale u Judi, da odatle prenesu Božju škrinju, koja nosi ime: "Ime Gospodina vojska, koji prebiva među kerubinima".

3 Stavili su Božju škrinju na nova kola i povezli ju iz kuće Abinadabove, koja je bila na brdu. Uza i Ahio, Abinadabovi sinovi, vodili su nova kola.

4 Tako su odvezli Božju škrinju iz kuće Abinadabove, koja je bila na brdu. Ahio je išao pred škrinjom.

5 Onda su David i sva kuća Izraelova plesali puni revnosti pred Gospodinom, i pjevali su pjesme uz pratnju citara, harfa, bubnjeva, zvončica i cimbala.

6 Kad su došli do gumna Nakonova, prihvatio je Uza za Božju škrinju i pridržao ju čvrsto, jer su volovi potegnuli na stranu.

7 Onda se raspalila srdžba Gospodinova na Uzu, i udario ga Bog ondje zbog njegove pogreške; i umro je ondje uz Božju škrinju.

8 David se vrlo ožalostio što je Gospodin ubio Uzu; i nazvalo ono mjesto Perez Uza do današnjega dana.

9 Jer se David u onaj dan prestrašio Gospodina i pomislio: "Kako će doći k meni Gospodinova škrinja?"

10 Nije dao David odvesti Gospodinovu škrinju u Davidov grad, nego ju sklonio David u kuću Obed-Edoma iz Gata.

11 Tako je ostala Gospodinova škrinja tri mjeseca u kući Obed-Edoma iz Gata. Gospodin je blagoslovio Obed-Edoma i svu njegovu kuću.

12 Kad su javili kralju Davidu: "Gospodin je blagoslovio kuću Obed-Edomovu i sav njegov posjed zbog Božje škrinje", otišao David i pun radosti prenio Božju škrinju iz kuće Obed-Edomove u Davidov grad.

13 Kad su nositelji Gospodinove škrinje bili učinili šest koraka, žrtvovao je on volove i tovnu telad.

14 Sam je David pun revnosti plesao pred Gospodinom, i bio je David ogrnut

2 Samuel

238

samo lanenim oplećkom.

15 Tako je David, sa svom kućom Izraelovom, uznio Gospodinovu škrinju kličući i trubeći u trube.

16 Kad je Gospodinova škrinja ulazila u Davidov grad, gledala je Mikala, kći Saulova, kroz prozor i vidjela kralja Davida gdje skače i pleše pred Gospodinom; prezrela ga u svojem srcu.

17 Onda su unesli škrinju Gospodinovu stavili ju na svoje mjesto u šatoru, koji je David podigao za njega, i David je prineo pred Gospodinom žrtve paljenice i žrtve mirotvorne.

18 Kad je prineo David žrtve paljenice i žrtve mirotvorne, blagoslovio je narod u ime Gospodina vojska.

19 On je dao razdijeliti među sav narod, svemu mnoštvu Izraelaca, ljudima i ženama, svakom pojedincu po jedan kruh, komad mesa i kolač od grožđa. Onda otišao sav narod kući.

20 Kad se vratio David da pozdravi svoju obitelj, došao je Davidu u susret Mikala, kći Saulova, i rekao: "Kako se danas časno ponio Izraelov kralj kad se otkrio pred sluškinjama svojih sluga, kao što čine nitkovi!"

21 A David je rekao Mikali: "Pred Gospodinom, koji me je izabrao pred ocem tvojim i cijelom njegovom kućom i odredio me vladarom nad narodom Gospodinovim, nad Izraelom, jest, pred Gospodinom hoću plesati.

22 Pa makar se ja morao još više poniziti i još manji biti u svojim očima, ali kod sluškinja, o kojima govoriš, kod njih ću se još časniji pokazati."

23 A Mikala, kći Saulova, nije imala poroda sve do svoje smrti.

David dobiva obećanje da će njegov sin sagraditi dom

7 I dogodilo se, kad se kralj uselio u svoj dvor i Gospodin mu pribavio mir od svih njegovih neprijatelja unaokolo.

2 rekao je kralj proroku Natanu: "Evo, ja stojim u dvoru od cedra, a Božja škrinja stoji pod šatorskim pokrovom."

3 Natan je odgovorio kralju: "Izvedi sve što ti je u srcu, jer je Gospodin s tobom."

4 Ali još u istoj noći došla je riječ Gospodinova Natanu:

5 "Idi i kaži mojem sluzi Davidu: 'Ovako govori Gospodin: hoćeš li mi ti graditi kuću, da u njoj stanujem?'

6 A ja nisam nikada stanovao u kući odonda, kad sam izveo Izraelove sinove iz Egipta, do današnjega dana, nego sam putovao sam okolo i stanovao u šatoru.

7 Jesam li, dok sam među svima Izraelovim sinovima okolo hodio, komu od sudaca Izraelovih zapovjedio, da pastire moj narod Izraela, ikada jednu riječ rekao: 'Zašto mi niste sagradili kuću od

cedra?'

8 Zato kaži sada mojem sluzi Davidu: 'Ovako govori Gospodin vojska: Ja sam te uzeo s paše od stada ovaca da budeš vladar mojem narodu Izraelu.'

9 Bio sam s tobom kod svega što si poduzimao, i uništio sam ispred tebe sve tvoje neprijatelje, i pribavio ti veliko ime, kako ga samo imaju najveći na zemlji.

10 Ja ću odrediti mjesto svojem narodu Izraelu i ondje ga postaviti, da mirno prebiva na svojem mjestu i da se više ne uznemiruje; ni silnici ga više neće mučiti kao prije.

11 Od onoga vremena, kad sam postavio suce nad svojim narodom Izraelom i pribavio sam ti mir pred tvojim neprijateljima. Gospodin ti javlja da će ti on sagraditi kuću.

12 Kad se navršše tvoji dani i počineš kod svojih otaca, odredit ću tvojega tjelesnog sina tvojim nasljednikom i utvrdit ću njegovo kraljevstvo.

13 On će sagraditi dom mojem Imenu, i ja ću učvrstiti njegovo kraljevsko prijestolje za sva vremena.

14 Ja ću mu biti otac, on neka mi bude sin! Počini li zlodjela, kaznit ću ga prutom ljudskim i udarcima kako ih zadaju ljudi.

15 Ali naklonost moja neće se nikada odvratiti od njega, kako sam je odvratio od Saula, koga sam uklonio od tebe.

16 Kuća tvoja i kraljevstvo tvoje stajat će pred tobom dovijeka. Tvoje će prijestolje stajati tvrdo dovijeka!"

17 Po svim ovim riječima i po svoj ovoj objavi Natan je govorio s Davidu.

18 Onda otišao kralj David, pao pred Gospodinom i pomolio se: "Tko sam ja, Gospodine Bože? Što je moja kuća, da si me doveo do ovdje?"

19 I nije ti to još bilo dosta, Gospodine Bože, i ti si kući svojega slugu dao obećanje za daleka vremena. Ti si postupao sa mnom kao s velikim čovjekom, Gospodine Bože!

20 Što će ti još David reći! Ta ti znaš svojega slugu, Gospodine Bože!

21 Zbog svoje riječi i po svojem srcu učinio si sve ovo veliko i svojem sluzi dao objavu.

22 Zato si tako velik, Gospodine i Bože, i nitko ti nije jednak, i osim tebe nema Boga po svemu što smo čuli.

23 Gdje je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael, zbog koga je Bog došao da ga iskupi sebi za narod, da mu steče ime, da za vas izvede velika i čudesna djela, da ispred tvojega naroda, što si ga izbavio iz Egipta, protjerao narode i njihove bogove?

24 Ti si sebi odredio svoj narod Izraela za sva vremena kao narod i ti si, Gospodine,

postao njihov Bog.

25 Pa daj Gospodine, Bože, da se obećanje što si ga dao svojem sluzi i njegovoj kući ispuni za sva vremena, i učini što si obećao.

26 Onda će biti tvoje Ime uzveličano zauvijek, i govorit će se: 'Gospodin vojska jest Bog Izraelov,' i kuća tvoga sluge Davida stajat će pred tobom.

27 Jer ti, Gospodin vojska, Bog Izraelov, objavio si svojem sluzi: 'Sagradit ću ti kuću.' Zato se tvoj sluga usudio tebi upraviti ovu molitvu.

28 Tako, Gospodine Bože, ti si Bog, i riječi su tvoje istina, jer si svojem sluzi učinio ovo sjajno obećanje.

29 Budi zato voljan i blagoslovi kuću svojega sluge da postoji pred tobom zauvijek. Ti si, Gospodine Bože, to obećao, i neka tvojim blagoslovom bude blagoslovljena kuća tvoga sluge do vijeka."

Davidove pobjede. Njegovi činovnici

8 I dogodilo se poslije toga, pobijedio je David Filistejce, podjarmio ih i učinio tako kraj prevlasti Filistejaca na obali.

2 I Moabce je pobio i izmjerio ih uzicom povaljavši ih na zemlju. Dvije uzice izmjerio za one koji su bili određeni za smrt, a jednu punu uzicu za one koji su imali ostati na životu. Tako su postali Moabci Davidu podložni i morali su plaćati danak.

3 David je pobijedio i Hadadezera, sina Rehobova, sobskoga kralja, kad se spremio opet uspostaviti svoju vlast na rijeci Eufrat.

4 Njemu je David zarobio tisuću bojnih kola, sedam stotina konjanika i dvadeset tisuća pješaka. Sve konje bojnih kola dao je David ohromiti; osim što je ostavio samo toliko za stotinu bojnih kola.

5 Kad su Sirijci od Damaska došli u pomoć Hadadezeru, sobskom kralju, pobio je David dvadeset i dvije tisuće Sirijaca.

6 Potom je namjestio David namjesnike u Damasku u Siriji, i Sirijci su postali podložni Davidu i obvezani na danak. Tako je pomagao Bog Davidu u svemu što bi poduzimao.

7 David je zaplijenio zlatne štitove što su ih imale sluge Hadadezerove, i donio ih u Jeruzalem.

8 U Betahu Berotaju, gradovima Hadadezerovim, kralj David je zaplijenio veoma mnogo mjedi.

9 Kad je Tou, hamatski kralj, doznao, da je David pobio svu Hadadezerovu vojsku,

10 poslao je Tou svojega sina Jorama kralju Davidu da ga pozdravi i zaželi mu sreću što se borio protiv Hadadezera i pobijedio ga. Hadadezer je bio, naime,

2 Samuel

ratni protivnik Touov. Joram je donio sobom predmeta od srebra, zlata i mjedi.

11 I to je posvetio kralj David Gospodinu zajedno sa srebrom i zlatom koje je odredio za posvetu od svih naroda koje je podjarmio:

12 od Sirijaca, Moabaca, Amonaca, Filistejaca, Amalećana i od plijena Hada-dezera, sina Rehobova, sobskoga kralja.

13 Kad se David vratio, stekao je sebi novu slavu pobivši Sirijce—osamnaest tisuća ljudi u Slanoj dolini.

14 Onda je namjestio u Edomu posadu, i to postavio posadu u cijelom Edomu, i sav Edom bio je podložan Davidu. Tako je pomagao Gospodin Davidu u svemu što bi poduzimao.

15 Tako je David kraljevao nad svim Izraelom, čineći sud i pravdu svemu svojem narodu.

16 Vrhovni zapovjednik vojske bio je Joab, sin Serujin, a ljetopisac je bio Jošafat, sin Ahiludov.

17 Svećenici su bili Sadok, sin Ahitubov, i Ahimelek, sin Abiatarov; pisar je bio Seraja.

18 Vrhovni zapovjednik nad Keretejcima i Peletejcima bio je Benaja, sin Jehojadov. Davidovi sinovi bili su namjesnici.

Milost Davidova prema Mefibošetu

9 Jednoga dana upitao David: "Živi li još tko koji je ostao od Saulove kuće da bi mu iskazao milosrđe zbog Jonatana."

2 A bio je u Saulovoj kući sluga po imenu Siba. Tako su ga dozvali k Davidu i kralj ga upitao: "Jesi li ti Siba?" On je odgovorio: "Jesam, tebi na službu."

3 Kralj je upitao: "Zar nitko više ne živi od kuće Saulove komu bi mogao iskazati Božje milosrđe." Siba je odgovorio kralju: "Živi još sin Jonatanov, koji je hrom na obje noge."

4 A kralj je upitao: "Gdje je?", Siba je odgovorio kralju: "On je u kući Makira, Amielova sina, u Lo-Debaru."

5 Onda je poslao kralj David i dao ga dovesti iz kuće Makira, sina Amielova, iz Lo-Debara.

6 I kad je Mefibošet, sin Jonatanov, unuk Saulov, došao k Davidu, pao je ničice na svoje lice i poklonio se. David mu je rekao: "Mefibošete!" On je odgovorio: "Evo tvoga sluga!"

7 A David mu je rekao: "Ne boj se, jer ću ti ja zbog tvoga oca Jonatana iskazati milost i natrag ću ti dati sve imanje tvoga djeda Saula. Ti ćeš sam dovijeka jesti za mojim stolom."

8 Onda se on poklonio i rekao: "Što je tvoj sluga da se tako brineš za mrtva psa kao što sam ja?"

9 Nato je dao kralj da dođe sluga Saulov Siba i zapovjedio mu: "Sve što pripada

2 Samuel

240

Saulu i cijeloj njegovoj kući predajem sinu tvojega gospodara.

10 Ti ćeš mu, sa svojim sinovima i slugama, obrađivati polje i unositi žetvu, da sin tvojega gospodara mogne živjeti. Mefibošet, sin tvojega gospodara, uvijek će jesti za mojim stolom." Siba je imao petnaest sinova i dvadeset slugu.

11 Tada je Siba obećao kralju: "Kako gospodar kralj zapovjeda svojem sluzi točno će tako učiniti tvoj sluga. A za Mefibošeta rekao je kralj: "On može jesti za mojim stolom kao jedan od kraljevih sinova."

12 Mefibošet je imao sina po imenu Mika. Svi koji su stanovali u kući Sibinoj bili su na službu Mefibošetu.

13 Mefibošet je boravio u Jeruzalemu, jer je uvijek jeo za kraljevim stolom. A bio je hrom na obje noge.

Pobjeda Davidova nad Amoncima i Sirijcima

10 Poslije toga umro je kralj Amonova naroda. Njegov sin Hanun uzašao je mjesto njega na prijestolje.

2 David je mislio: "Imat ću prijateljske odnose s Hanunom, sinom Nahašovim, jer je i njegov otac stajao sa mnom u dobrom odnosu." I poslao je David i dao mu preko svojih poslanika izreći svoju sućut zbog njegova oca. I Davidovi poslanici su došli u zemlju Amonaca.

3 Onda su rekli poglavari Amonaca Hanunu, svojem gospodaru: "Misliš li da David časti tvojega oca kad ti šalje poslanike, da te utješe? Dapače, šalje David svoje poslanike k tebi samo zato da promotri grad, da ga uhodi i onda da ga razori."

4 Onda je dao Hanun poslanike Davidove uhvatiti, obrijati im pola brade i odsjeci im haljine po pola sve do bokova, i tako ih otpremio.

5 Kad su to javili Davidu, poslao im u susret glasnike, jer su ljudi bili teško pogrdeni. Kralj im poručio: "Ostanite u Jerihonu dok vam opet naraste brada; onda dodite kući!"

6 Kad su Amonci uvidjeli da su se omrazili s Davidom, poslali su Amonci i unajmili Sirijce od Bet-Rehoba i Sirijce od Sobe, dvadeset tisuća pješaka, od kralja od Maake tisuću ljudi i dvanaest tisuća ljudi od stanovnika od Iš-Toba.

7 Čim je to čuo David, poslao je Joaba sa svom vojskom samih junaka.

8 Amonci su izašli i postavili se u bojni red pred vratima, a Sirijci od Sobe i Rehoba i ljudi od Iš-Toba i Maake stajali su za sebe u polju.

9 Kad je Joab vidio da mu prijeti napad s prijeda i straga, izabrao je sebi odabrane Izraelce i namjestio se prema Sirijcima.

10 Ostatak vojske predao svojem bratu

Abišaju, i ovaj se namjestio prema Amonovu narodu.

11 Joab je rekao: "Ako Sirijci budu jači od mene, moraš mi doći u pomoć. Ako li Amonci budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć."

12 Samo budi hrabar, i budimo jaki za svoj narod i za gradove svojega Boga. Gospodin neka učini što mu se čini dobro!"

13 Tako je Joab, s četama kojima je zapovjedao, izašao da udari na Sirijce, oni su pobjegli ispred njega.

14 A čim su Amonci vidjeli da su Sirijci nagnuli u bijeg, pobjegli su i oni ispred Abišaja i povukli se u grad. Nato je Joab otišao od Amonaca i otišao u Jeruzalem.

15 Kad su vidjeli Sirijci da su ih navladali Izraelci, skupili se opet.

16 Hadadezer, dapače, dao je podići Sirijce s onu stranu Rijeke, i oni su otišli u Helam. A Sobak, Hadadezerov vojskovođa, išao je pred njima.

17 Kad su to javili Davidu, podigao je on sav Izrael, prešao preko Jordana i otišao u Helam. A Sirijci se namjestili protiv Davida i pobili se s njim.

18 Ali Sirijci su morali nagnuti u bijeg ispred Izraelaca. David je uništio od Sirijaca sedam stotina boraca bojnih kola i četrdeset tisuća konjanika. I njihova vojskovođu Sobaka ondje pogubio.

19 Kad su vidjeli svi kraljevi, koji su bili podložni Hadadezeru, da su ih Izraelci razbili, zaključili su mir s Izraelom i pokorili mu se. A Sirijci su se čuvali da ubuduće još pomažu Amoncima.

Davidov grijeh

11 Dogodilo se u proljeće iduće godine, u vrijeme kad obično kraljevi idu na boj, da je David poslao Joaba s njegovim ljudima i s cijelim Izraelom; i oni su opustošili zemlju Amonaca i opkolili Rabah. A David je bio ostao u Jeruzalemu.

2 Dogodilo se jednu večer da se David podigao sa svoje postelje i prošetao po krovu kraljevskog dvora. A s krova vidio je ženu gdje se kupala, a žena je bila vrlo lijepa.

3 Onda je kralj poslao propitati se za ženu. Neki su mu rekli: "To je Batšeba, kći Eliamova, žena Hitejca Urije."

4 Nato je poslao David poslanike i dao ju dovesti. Kad je došla k njemu, on je legnuo s njom. Pošto se bila očistila od svoje nečistoće vratila se u svoju kuću.

5 I žena je zatrudnjela, pa poslala i poručila Davidu: "Trudna sam."

6 Onda je isporučio David Joabu zapovijed: "Pošalji mi Hitejca Uriju!" Joab je poslao Uriju k Davidu.

7 Kad je Urija došao k njemu, upitao ga David kako je Joab i kako je vojska i kako

ide rat.

8 Onda je rekao David Uriji: "Idi sada u svoju kuću i operi sebi noge!" I kad je Urija ostavio kraljev dvor, iznijeli su za njim kraljevsko jelo.

9 Ali je Urija legnuo na vratima kraljevskog dvora kod sluga svojega gospodara, i nije otišao u svoju kuću.

10 Kad su to javili Davidu, govoreći: "Urija nije otišao u svoju kuću." Onda je upitao David Uriju: "Nisi li došao s puta? Zašto nisi otišao u svoju kuću?"

11 Urija je odgovorio Davidu: "Skrinja i Izrael i Juda prebivaju u šatorima, i moj gospodar Joab i sluge mojega gospodara taboruju na slobodnu polju, pa da onda idem ja u svoju kuću, da jedem i pijem i spavam kod svoje žene? Tako ti bio živ i tako bila živa tvoja duša, neću to učiniti!"

12 Onda je rekao David Uriji: "Ostani još i danas ovdje, a sutra te otpuštam." Tako je ostao Urija još onaj i sutrašnji dan u Jeruzalemu.

13 Kad je na poziv Davidov kod njega jeo i pio, ovaj ga opojio. A uvečer je otišao, legnuo na svoju postelju kod sluga svojega gospodara da spava i nije otišao u svoju kuću.

14 Idućega jutra napisao je David pismo Joabu i poslao ga po Uriji.

15 U pismu je pisao: "Postavite Uriju sprijeda, gdje je najžešći boj, onda se povucite od njega da bude pogođen i padne!"

16 I Joab je, kod opsjedanja grada, namjestio Uriju na mjesto gdje je znao da su bili hrabri ljudi.

17 Kad su onda građani izašli i na Joaba navalili, pali su neki od vojske, od Davidovih ljudi, i Hitejac Urija je našao smrt.

18 Onda je Joab poslao k Davidu i javio mu sve što je bilo u boju.

19 On je dao glasniku zapovijed "Kad pripovjediš kralju sve što je bilo u boju,

20 razgnjevit će se kralj i upitat će te: 'Zašto ste se u boju tako blizu primakli gradu? Zar niste znali da se strijelja sa zida?'

21 Tko je ubio Abimeleka, sina Jerubalova? Nije li žena bacila na njega sa zida gornji mlinski kamen, tako da je umro u Tebesu? Zašto ste išli tako blizu zida?" Onda ti samo kaži: 'Pao je i tvoj sluga, Hitejac Urija.'

22 Glasnik je otišao i došavši, javio Davidu sve što mu je zapovjedio Joab.

23 Glasnik je javio kralju: "Ljudi su bili jači od nas i izašli su protiv nas na slobodno polje, pa smo ih morali uzbiti do gradskih vrata.

24 Onda su strijelci počeli strijeljati na tvoje sluge, i pritom nekoliko kraljevih sluga je palo i tvoj sluga, Hitejac Urija,

našao je smrt.

25 David je odgovorio glasniku: "Javi Joabu ovo: 'Ne uzimaj to k srcu, jer mač proždire sad ovoga, sad onoga. Bori se samo hrabro protiv grada i razori ga!' Tako ga ohrabrio!"

26 Kad je žena Urijina doznala da je pao njezin muž Urija, žalila je za svojim mužem.

27 Cim je prošlo vrijeme žalovanja, dao ju David dovesti u svoju kuću. Ona mu je postala žena i rodila mu sina, ali se Gospodinu nije svidjelo što je učinio David.

Natan kori Davida. Salomonovo Rođenje

12 Onda je poslao Gospodin Natana k Davidu. Kad je on došao k njemu, rekao mu: "U jednom gradu živjela su dva čovjeka. Jedan je bio bogat, drugi siromah.

2 Bogati je imao vrlo mnogo ovaca i goveda.

3 Siromah nije imao ništa osim jednu jedinu malu ovčicu, koju je bio sebi kupio i hranio ju. Odrasla je uz njega i uz njegovu djecu. Jela je od njegova zaloga i pila je iz njegove čaše, spavala je na njegovim prsima i bila mu je kao kći.

4 Kad je jednoga dana došao netko u posjet bogatomu čovjeku, njemu je bilo žao uzeti između svojih ovaca i goveda, da pripravi gozbu gostu koji ga je posjetio; nego je uzeo ovcu siromašnoga čovjeka i priprazio gostu koji se bio svratio k njemu."

5 David se vrlo razgnjevio na toga čovjeka i rekao Natanu: "Tako mi živoga Gospodina, zaslužio je smrt taj čovjek koji je to učinio!"

6 Ovcu će četverostruko naknaditi, jer je tako radio i nije bio milosrdan!"

7 Natan je odgovorio Davidu: "Ti si taj čovjek! 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom, i ja sam te izbavio iz ruke Saulove.

8 Dao sam ti kuću tvojega gospodara i žene tvojega gospodara na tvoje krilo. Predao sam ti kuću Izraelovu i Judinu. I ako bi to bilo malo, dao bih ti još više.

9 Zašto si prezreo zapovijed Gospodinovu i učinio to što mu nije bilo po volji? Hitejca Uriju ubio si mačem i njegovu ženu uzeo sebi za ženu, i njega si dao ubiti mačem Amonaca.

10 Zato sada se neće nikada odmaknuti mač od tvoje kuće, jer si prezreo mene i uzeo ženu Hitejca Urije sebi za ženu.'

11 Ovako govori Gospodin: 'Evo, ja ću dati da po tvojoj vlastitoj kući dođe zlo na tebe. Uzet ću ti tvoje žene pred tvojim očima i dat ću ih drugomu. On će, na vidiku sunca, ondje zlo činiti sa ženama tvojim.

2 Samuel

242

12 Ti si doduše činio tajno, ali ću ja ovu prijetnju izvesti pred očima svega Izraela i po bijelom danu."

13 Onda je rekao David Natanu: "Sagriješio sam Gospodinu." Natan je odgovorio Davidu: "I Gospodin je tebi oprostio tvoj grijeh; nećeš umrijeti."

14 Ali, jer si tim djelom bio povodom spoticanja Gospodinovim neprijateljima, umrijet će sin koji ti se rodio."

15 Potom se Natan vratio u svoju kuću. A Gospodin je udario bolešću dijete koje je bila rodila Davidu žena Urijina."

16 Onda je David usrdno molio za dječaka, mnogo je postio, vraćao se kući i noću bi spavao na zemlji."

17 Starješine na dvoru dolazile bi k njemu, nagovarajući ga da ustane sa zemlje, ali on nije htio i nije s njima ništa jeo."

18 I dogodilo se sedmoga dana dijete je umrlo. Davidovi dvorani su mu se bojali javiti za smrt djeteta. Mislili su: "Dok je dijete još bilo na životu, nije nas slušao kad smo htjeli s njim govoriti. Kako mu možemo sada javiti da je dijete mrtvo? On bi mogao učiniti zlo."

19 Kad je David vidio da njegove sluge šapću među sobom, dosjetio se David da je dijete umrlo. Zato je upitao David svoje sluge: "Je li dijete mrtvo?" Oni su mu odgovorili: "Mrtvo je."

20 I David je ustao je sa zemlje, umio se i namazao, promijenio haljine i otišao u Gospodinov dom da se pokloni. Kad se bio vratio u svoju kuću, zamolio da mu donesu jesti; i on je jeo."

21 Njegove sluge upitale su ga: "Kakvo je to postupanje i ponašanje? Kad je dijete još živjelo, postio si zbog njega i plakao a sad, kad je dijete umrlo, ustaješ i opet jedeš."

22 On je odgovorio "Kad je dijete još živjelo, postio sam zbog njega i plakao jer sam mislio: 'Tko zna, može mi se smilovati Gospodin da dijete ostane na životu!'"

23 Sad je mrtvo i zašto bih sad još postio? Mogu li ga opet povratiti, i ja ću otići k njemu, a ono se ne vraća k meni."

24 David je tješio svoju ženu Batšebu, išao je k njoj i ležao s njom. Ona mu rodila sina i on ga nazvao Salomon. Gospodin ga zamilovao,

25 i dao ga preko proroka Natana zbog Gospodina nazvati Jedidija."

26 Joab je udario na Rabah amonskoga naroda i osvojio kraljevski grad."

27 Nato poslao Joab poslanike k Davidu i javio mu: "Udario sam na Rabah i zauzeo sam grad s vodovodom."

28 Podigni sad ostali dio ratnika, opkoli grad i zauzmi ga, da ja ne zauzmem grad, i da se ne prozove mojim imenom."

29 I podigao David sve ljude, otišao na Rabah, udario na njega i osvojio ga."

30 Uzeo krunu njihovu kralju s glave. Imala je vrijednost od jednog talenta zlata i dragoga kamenja i pristajala je glavi Davidovoj. On je odnio iz grada vrlo obilat plijen."

31 Narod koji je stanovao u njemu dao izvesti, staviti ga na pile, na željezne brane i na željezne sjekire, i da radi na pećima gdje se peku opeke. Tako je učinio sa svim ostalim gradovima Amonaca. Onda se vratio David sa svim ljudstvom u Jeruzalem."

Amnonov grijeh. Absalomov bijeg

13 Poslije toga Absalom, sin Davidov, imao je lijepu sestru po imenu Tamaru, a Amnon sin Davidov, zavolio ju."

2 Toliko je tugovao Amnon da se razbolio zbog svoje sestre Tamare. Kako je ona bila djevojka, to se Amnonu činilo nemoguće da se s njom može ikako družiti."

3 A imao je Amnon prijatelja po imenu Jonadaba, sina Simea, brata Davidova. Jonadab je bio vrlo domišljat čovjek."

4 On ga je upitao: "Zašto izgledaš svako jutro tako jadno, kraljev sine? Nećeš li mi to povjeriti?" Amnon mu odgovorio: "Ljubim Tamaru, sestru svojega brata Absaloma."

5 Jonadab mu rekao: "Lezi u svoju postelju i pravi se bolestan. Kad onda dođe tvoj otac da te posjeti, zamoli ga: 'Daj ipak neka dođe moja sestra Tamara i neka mi dade što jesti! Kad bi ona pred mojim očima pripremila jelo, da ja to mogu vidjeti, uzeo bih rado jelo iz njezine ruke.'"

6 Amnon je legnuo u svoju postelju i učinio se bolestan. Kad je došao kralj da ga posjeti, zamolio Amnon kralja: "Daj, ipak, neka dođe moja sestra Tamara i pred mojim očima neka ispeče koji kolač, da ih mogu jesti iz njezine ruke!"

7 David je poslao k Tamarinoj kući i poručio: "Dodi u stan svojega brata Amnona i pripravi mu jelo!"

8 Tamara je otišla u stan svojega brata Amnona. Dok je on ležao u postelji, uzela ona brašna, zamijesila ga, pripremila ga pred njegovim očima i ispekla kolače."

9 Onda uzela tavicu i stavila pred njega, ali Amnon nije htio jesti. Onda je rekao Amnon: "Neka svi izađu van!" I oni se svi udaljili ispred njega."

10 Onda je rekao Amnon Tamari "Donesi to jelo u sobu da jedem iz tvoje ruke!" Tamara je uzela kolače, koje je bila pripremila, i donijela ih svojem bratu Amnonu u sobu."

11 A kad mu je pružila, on ju uhvatio i rekao joj: "Hodi, lezi uza me, draga sestro!"

12 Ona mu je odgovorila: "Ali ne, brate

moj, ne obećajšću me, jer takvo što ne smije se činiti u Izraelu. Ne čini takve sramote!

13 Kamo bih ja sa sramotom svojom? Ti bi bio u Izraelu kao nepošten čovjek, ali ipak govori jedanput s kraljem! On me neće tebi uskratiti."

14 Ali je on nije htio poslušati, nego ju svladao i silovao.

15 Potom ju Amnon jako omrznuo, te mržnja, koju je osjećao prema njoj, bila je veća od ljubavi, koju je prije imao prema njoj. I viknuo joj Amnon: "Ustani i odlazi!"

16 Ona mu odgovorila: "To je veće zlo koje mi sada činiš kad me tjeraš, negoli što si mi prije učinio." Ali ju on nije htio poslušati.

17 Onda je on pozvao momka koji ga je služio i rekao mu: "Evo, izvedi ovu van i zaključaj za njom vrata!"

18 Ona je imala na sebi šarenu haljinu, jer tako su se od davnine odijevale kraljevske kćeri dok su bile neudane. Sluga je izveo van i zaključao za njom vrata.

19 A Tamara se posula po glavi pepelom, razdrla šarenu haljinu koju je imala na sebi, stavila ruku na glavu i otišla odatle jaučući.

20 Njezin brat Absalom rekao joj: "Je li tvoj brat Amnon bio kod tebe? Onda, draga sestro, budi tiha, jer on ti je brat. Ne uzimaj to k srcu!" I tako je ostala Tamara neudana u kući svojega brata Absaloma.

21 Kad je kralj David doznao sav taj slučaj, vrlo se razgnjevio.

22 A Absalom nije više progovorio s Amnonom nijedne riječi, ni u zlu ni u dobru, jer je Absalom zamrzio Amnona što mu je bio obećastio sestru Tamaru.

23 I dogodilo se poslije dvije godine, kad je Absalom imao striženje ovaca u Baal-Hazoru, koji leži kod Efraima, pozvao Absalom sve kraljeve sinove.

24 I otišao Absalom kralju i rekao: "Evo, tvoj sluga ima striženje ovaca. A kralj će i njegovi ljudi poći sa svojim slugom."

25 Kralj je rekao Absalomu: "Nemoj, moj sine, ne smijemo svi skupa doći, jer ćemo ti biti na teret." Premda je navlačivao na njega, nije htio poći, nego ga otpustio.

26 Absalom je zamolio: "Kad ti eto nećeš, a onda neka, molim, ide s nama barem moj brat Amnon!" Kralj ga je upitao: "Zašto da on ide s tobom?"

27 Ali kad je Absalom navalio na njega, poslao je on Amnona i s njim sve kraljevske sinove.

28 I Absalom je zapovjedio svojim slugama: "Pazite sad, kad se srce Amnonu razveseli od vina i ja vam viknem: 'Posijecite Amnona,' i onda ga ubijte! Ne bojte se, ja

sam koji vam je to zapovjedio. Budite srčani i pokažite se kao hrabri junaci!"

29 Sluge Absalomove su učinile s Amnonom tako kako im je zapovjedio Absalom. Onda su skočili svi kraljevski sinovi, pojahali svaki svoju mazgu i pobjegli.

30 I dogodilo se, dok su još na putu, da je već bio dopro glas do Davida da je Absalom pobio sve kraljevske sinove, da nije ostao od njih ni jedan na životu.

31 Kralj je ustao, razderao svoje haljine i bacio se na zemlju. I sve njegove sluge stajale su oko njega s razdrtim haljinama.

32 Odgovorio je Jonadab, sin Simea, brata Davidova, govoreći: "Moj gospodar neka ne govori da su pobili sve kraljeve mlade sinove! Samo je Amnon mrtav, jer je zlo leglo na lice Absalomovo od onoga dana kad je Amnon bio obećastio svoju sestru Tamaru.

33 Sada neka moj gospodar i kralj ne uzima to k srcu i neka ne govori da su svi kraljevi sinovi mrtvi, samo je Amnon poginuo.

34 A Absalom je pobjegao." Kad je momak na straži podigao oči, opazio je mnoge ljude na putu u Horonaim gdje silaze niz brijeg.

35 Jonadab je rekao kralju: "Vidiš li, kraljevi sinovi dolaze, kako je rekao tvoj sluga, tako je."

36 Jedva je izgovorio, pojavili se kraljevi sinovi i udarili u glasan plač. I kralj i sve njegove sluge počeli su glasno i jako plakati.

37 A Absalom je bio pobjegao i otišao k Talmaju, sinu Amihudovu, gešurskom kralju. David je tugovao za svojim sinom svaki dan.

38 Pošto je Absalom bio pobjegao i u došao Gešur, ostao je ondje tri godine.

39 Kralj David prestao se srditi zbog Absaloma, jer se bio pomirio s tim, da je umro Amnon.

Joabova namjera

14 Tako je Joab, sin Serujin, opazio da se kraljevo srce opet okrenulo k Absalomu.

2 Poslao Joab u Tekou i odande doveo lukavu ženu, i rekao joj: "Učini se kao da bi bila u žalosti, odjeni žalobne haljine i nemoj se namazati uljem, nego se ponasaj kao žena koja odavna žali za mrtvim!"

3 Idi tako kralju i govori mu ovako!" I Joab je stavio riječi u njezina usta.

4 Žena Tekoanka otišla je kralju, bacila se na zemlju ničice na svoje lice, poklonila mu se i zamolila: "Pomozi, kralju!"

5 Kad je kralj upitao: "Što želiš?", odgovorila je ona: "Ah, udovica sam, umro mi je

2 Samuel

244

muž.

6 Tvoja sluškinja imala je dva sina. Posvadili su se u polju i nije bilo nikoga da ih razvadi, te jedan udario na drugoga i ubio ga.

7 Sada se digla sva obitelj na tvoju sluškinju i zahtijeva: 'Daj bratoubojicu da ga pogubimo za njegov života brata koga je ubio, i da tako uklonimo baštinika!' Tako hoće da ugase iskru koja mi je ostala, i mojem mužu da ne ostane ni imena ni potomstva na zemlji."

8 Onda je kralj rekao ženi: "Idi svojoj kući i ja ću narediti za te."

9 A žena Tekoanka odgovorila je kralju: "Na meni, moj gospodaru i kralju, i na mojoj obitelji leži krivnja zlodjela. Kralja i njegovo prijestolje ne pogađa odgovornost."

10 Nato je odgovorio kralj: "Tko nešto hoće od tebe, dovedi ga k meni i neće te se više dotaknuti!"

11 Ona je nastavila: "Neka se zakune kralj pred Gospodinom, svojim Bogom, da krvni osvetnik neće zlo počiniti i da neće ubiti mojeg sina!" On je obećao: "Tako mi živoga Gospodina, tvojem sinu neće ni jedna dlaka pasti s glave."

12 Onda je rekla žena: "Smije li tvoja sluškinja još jednu riječ upraviti gospodaru kralju?" On je rekao: "Govori!"

13 Onda je rekla žena: "Zašto snuješ i protiv Božjega naroda? Kad je kralj tako govori, onda kao da je kriv što ne pušta da se natrag vrati njegov prognani sin."

14 Jer mi moramo, doduše, umrijeti i bit ćemo kao voda što se prolje na zemlju i više se ne može skupiti, ali Bog ne grabi dušu, nego ozbiljno pomišlja na to da prognanik ne ostane prognan od njega."

15 Razlog, zbog kojega sam došla reći ovo gospodaru kralju, bio je taj što su me prestrašili ljudi. Zato je pomislila tvoja sluškinja: "Moram ipak jedanput govoriti s kraljem, možda kralj ispuni molbu svoje sluškinje."

16 Jer će kralj poslušati mene i izbaviti svoju sluškinju iz ruke čovjeka koji hoće mene i mojeg sina ukloniti iz baštinstva Božjega."

17 Zašto je pomislila tvoja sluškinja: 'Riječ mojeg gospodara i kralja bit će mi na umirenje, jer je moj gospodar i kralj kao anđeo Božji, te sluša dobro i zlo. Gospodin, tvoj Bog, neka bude s tobom!'"

18 Nato je odgovorio kralj ženi, govoreći: "Nemoj tajiti od mene što ću te pitati!" Žena je rekla: "Moj gospodar i kralj neka samo govori!"

19 Onda je upitao kralj: "Da nije ruka Joabova u igri kod ove stvari?" Odgovorila je žena rekavši: "Tako živ bio, moj gospodaru i kralju, ne može se ni nadesno ni nalijevo od svega što je rekao moj gospo-

dar i kralj! Jest, tvoj sluga Joab zapovjedio mi je i sluškinji tvojoj stavio u usta sve ove riječi."

20 Da stvari dade drugo lice, sluga je tvoj Joab tako učinio, ali je moj gospodar tako mudar kao anđeo Božji, koji zna sve što se događa na zemlji."

21 Potom je kralj rekao Joabu: "Pa eto, ispunjavam tvoju molbu. Stoga idi i dovedi mladoga čovjeka, Absaloma!"

22 Joab se bacio licem na zemlju, poklonio se i čestitao kralju. Onda je rekao Joab: "Danas je vidio tvoj sluga da kod tebe, moj gospodaru i kralju, stojim u milosti, jer je kralj ispunio molbu svoje sluge."

23 Joab se podigao, otišao u Gešur i doveo natrag u Jeruzalem Absaloma.

24 A kralj je rekao: "Neka ide u svoju kuću i neka mi ne dolazi na oči!" I povukao se Absalom u svoj stan i nije se više nikada pojavio pred kraljem."

25 U svem Izraelu nije bilo čovjeka koga su zbog njegove ljepote toliko hvalili kao Absaloma. Od pete do tjemena nije bilo na njemu mane."

26 Kad bi sebi dao šišati glavu—a dao ju je šišati poslije svake godine, postala bi mu odviše teška—njegova kosa na glavi, kad ju je dao šišati, vagala je dvjesto šekela po kraljevskoj težini."

27 Absalomu su se tri sina i jedna kći po imenu Tamara. Ona je bila vrlo lijepa žena."

28 Absalom je proboravio dvije godine u Jeruzalemu, a da nije vidio kraljeva lica."

29 Onda je Absalom poslao po Joaba da ga pošalje kralju, ali on nije htio poći k njemu. Kad je poslao po drugi put, nije htio opet doći."

30 Absalom je zapovjedio svojim slugama: "Znate, Joab ima njivu pokraj moje i na njoj je ječam; idite i zapalite ju!" I zapalili su sluge Absalomove onu njivu."

31 Sada se podigao Joab, otišao k Absalomu u kuću i upitao ga: "Zašto su tvoje sluge zapalile moju njivu?"

32 Absalom je odgovorio Joabu: "Eto, slao sam k tebi i poručio ti: 'Hodi ovamo, htio bih te poslati kralju da upitaš zašto sam se vratio iz Gešura? Bilo bi za me bolje da sam još ondje.' A sada bih htio stupiti pred kralja. Ako ima kakva krivnja zlodjela na meni, neka me pogubi!"

33 Tako je Joab otišao kralju i pripovjedio mu što je i kako je. Kad je dao dozvati Absaloma, on je došao kralju, bacio se pred kraljem na svoje lice ničice na zemlju, i kralj je poljubio Absaloma."

Absalomova buna, Davidov bijeg

15 Poslije toga Absalom je sebi nabavio bojnih kola i konja, uz to pedaset

ljudi koji su trčali pred njim.

2 Rano ujutro stajao bi Absalom na putu kraj vrata. Svakoga, koji je imao parnicu i htio poći kralju na sud, Absalom bi dozvao k sebi i upitao: "Iz kojega si grada?" Kad bi onaj odgovorio: "Sluga je tvoj iz toga i toga Izraelova plemena."

3 Onda bi mu rekao Absalom: "Eto, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema tko saslušati kod kralja."

4 Absalom bi još rekao: "Kad bi se mene postavilo za suca u zemlji, svaki koji ima parnicu ili kakav pravni posao, mogao bi doći k meni i ja bih mu već pribavio njegovo pravo."

5 I kad bi mu tko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio svoju ruku, te bi ga privukao k sebi i poljubio ga.

6 Tako je činio Absalom sa svim Izraelovim sinovima koji su dolazili kralju da im sudi. S tim je Absalom primamljivao srca Izraelovih ljudi.

7 Dogodilo se nakon četrdeset godina, Absalom je rekao kralju: "Htio bih otići i u Hebronu izvršiti svoj zavjet što sam ga učinio Gospodinu."

8 Jer kad sam boravio u Gešuru u Siriji, učinio je tvoj sluga ovaj zavjet: "Ako dade Gospodin, te se vratim u Jeruzalem, prinijet ću Gospodinu žrtvu."

9 Kralj mu odgovorio: "Idi s mirom!" I Absalom se zaputio i otišao u Hebron.

10 Poslao je tajne glasnike svim Izraelovim plemenima i poručio: "Čim čujete trube da zatrupe, povičite: 'Absalom je kralj u Hebronu!'"

11 S Absalomom otišlo je dvjesto ljudi iz Jeruzalema, koji su bili pozvani i bezazleno pošli, a da nisu ništa slutili.

12 Absalom je dao dovesti na prinošenje žrtava i Gilonjanca Ahitofela, savjetnika Davidova i njegova grada Gilaha. Tako je buna dobila na jakosti, i sve više ljudi priključivalo se Absalomu.

13 Onda je stigao k Davidu glasnik i javio: "Srca Izraelaca pristali su za Absalomom."

14 Nato je David zapovjedio svim svojim slugama, koji su bili kod njega u Jeruzalemu: "Ustajte! Bježimo, jer inače nećemo pobjeći od Absaloma. Brže se spremite na put! Inače, pohitjet će on i dostignut će nas, stavit će na nas zlo i udarit će grad oštricom mača."

15 Kraljeve slugе su odgovorile kralju: "Sve upravo tako kako želi gospodar i kralj i mi smo tvoje pokorne slugе."

16 Tako je otišao kralj i sav dvor za njim. Samo deset žena suloznica ostavio kralj da čuvaju kuću.

17 Kralj je otišao i svi ljudi za njim i postavili se kod posljednje kuće.

18 Sve njegove slugе prošlo su mimo njega. Svi Keretejci i Peletejci, svi Gitejci,

šest stotina ljudi, koji su bili pošli za njim iz Gata, prošli su mimo njega.

19 Itaju Gitejcu rekao je kralj: "Zašto ćeš i ti ići s nama? Vрати se i ostani kod kralja, pa ti si došljak i sam si prognan iz svoje domovine."

20 Jučer si došao, i danas da te uzimam da se potucaš s nama, a da ne znaš kamo ja idem. Vрати se i odvedi natrag svoju braću! Istina i milosrđe neka budu s tobom!"

21 Ali Itaj je odgovorio kralju: "Tako mi živoga Gospodina, i tebe samoga moj gospodar i kralju! Ondje gdje bude moj gospodar i kralj, bilo na smrt ili na život, bit će i tvoj sluga!"

22 Onda je rekao David Itaju: "Idi prijeko!" I tako je prošao Itaj Gitejac sa svima svojim ljudima i sa svom pratnjom koja je bila s njim.

23 Sve je pučanstvo plakalo iza glasa kad su prolazili svi ljudi. Nato je prešao kralj preko potoka Kidrona, a i sav je narod pošao u pravcu prema pustinji.

24 I Sadok je bio kod njega sa svim Levitima koji su nosili škrinju Božjega zavjeta. Oni su spustili Božju škrinju, i Abiatar je žrtvovao, dok je sav narod bio završio izlazak iz grada.

25 Potom je rekao kralj Sadoku: "Nosi Božju škrinju natrag u grad! Ako nađem milost u očima Gospodinovim, on će me dovesti natrag i dat će mi da opet vidim njega i njegov stan."

26 Ako li rekne ovo: 'Nisi mi po volji,' evo me, neka učini sa mnom što mu se čini dobro!"

27 Onda je još rekao kralj svećeniku Sadoku: "Ti uviđaš to, vrati se mirno u grad i s vama oba sina vaša: tvoj sin Ahimaas i Jonatan, sin Abiatarov!"

28 Evo, ja ću čekati na gazovima pustinja dok ne dođe vaš glasnik i donese mi vijest."

29 Onda su Sadok i Abiatar odnijeli Božju škrinju natrag u Jeruzalem i ostali ondje.

30 A David se penjao uz Maslinsku goru, plačući i pokrivene glave išao je gore i hodao je bos. I svi ljudi, koji su bili s njim, bili su svaki pokrili svoju glavu. Ne prestano plačući penjali se gore.

31 Kad su javili Davidu da je Ahitofel među buntovnicima kod Absaloma, povikao je David: "O Gospodine, obezumi savjet Ahitofelov!"

32 Kad je David došao na vrh gore, gdje je bio običaj častiti Boga, susreo ga iznenada Arkijanin Hušaj razdrte haljine i glave posute prahom.

33 David mu rekao: "Ako podeš sa mnom, samo si mi na teret."

34 Ali ako se vratiš u grad i rekneš Absalomu: 'Sluga sam tvoj, kralju; kako

2 Samuel

246

sam prije bio sluga tvojem ocu, tako sam sada sluga tebi; —onda možeš razbiti savjet Ahitofelov.

35 I svećenici Sadok i Abiatar bit će ondje s tobom. Sve što čuješ iz kraljevskog dvora, priopći svećenicima Sadoku i Abiataru.

36 Oni imaju ondje kod sebe svoja oba sina, Ahimaasa, sina Sadokova i Jonatana, sina Abiatarova. Po njima mi javljajte sve što dočujete."

37 I tako je otišao Davidov prijatelj Hušaj u grad, kad je Absalom upravo ušao u Jeruzalem.

Simej kori Davida. Absalomovo rodoskrvnuće

16 David je upravo vrh prekoračio kad mu došao mu u susret Siba, momak Mefibošetov, s dva osedlana magarca. Oni su nosili dvjestu kruhova, stotinu suhih grozdova, stotinu voćnjaka i mijeh vina.

2 Kralj je upitao Sibua: "Što ćeš s tim?" Siba je odgovorio: "Magarci su za obitelj kraljevu da jaše, kruhovi i voće da jedu momci, a vino da piju oni koji se umore u pustinji."

3 Kralj je upitao: "Gdje je sin tvojega gospodara?" Siba je odgovorio kralju "On je ostao u Jeruzalemu, jer je mislio: 'Danas će mi kuća Izraelova vratiti kraljevstvo mogega oca.'"

4 Onda je kralj rekao Sibi: "Tvoje neka bude sve što posjeduje Mefibošet!" Siba je odgovorio: "Bacam se ničice, jer sam našao milost u tvojim očima, gospodaru kralju!"

5 Kad je kralj David bio stigao u Bahurim, izašao je odande čovjek od roda kuće Saulove, po imenu Simej, sin Gerin. On se približavao ružno psujući.

6 Pritom se bacao kamenjem na Davida i na sluge kralja Davida, na narod i ratnike s desne i s lijeve strane.

7 Ovako Simej je psovao: "Odlazi, odlazi, ti krvopijo, ti ništarijo!"

8 Sad donosi Gospodin na tebe krv kuće Saulove, na čije mjesto si sebe učinio kraljem. Gospodin predaje kraljevstvo tvojem sinu Absalomu. Ti si, eto, pao u nesreću jer si krvopija."

9 Onda je rekao Abišaj, sin Serujin, kralju: "Zašto da psuje ovaj mrtvi pas mogega gospodara i kralja? Pusti me da mu skinem glavu!"

10 Ali kralj je rekao: "Što ja imam s vama, Serujini sinovi? Kad on tako psuje i Gospodin ga nadahnua: 'Psuj Davida!', tko smije onda pitati: 'Zašto tako činiš?'"

11 Onda je rekao David Abišaju i svim svojim slugama: "Kad moj tjelesni sin traži tvoj život, a kako neće ovaj sin Benjaminov? Pustite ga neka psuje, jer mu je to udahnua Gospodin.

12 Možda pogleda Gospodin na moju nevolju i dao mi Gospodin sreću za psovku što me bije danas."

13 I tako je David sa svojim ljudima išao dalje. A Simej je išao pokraj gore naprema njemu i neprestano ga psovao, bacao se kamenjem na njega i zasipao ga prašinom.

14 Napokon je došao kralj sa svim narodom, koji ga je pratio, do cilja umoran; ondje su se odmorili.

15 Međutim Absalom je bio sa svim Izraelovim sinovima stigao u Jeruzalem; Ahitofel ga je pratio.

16 Kad Arkijanin Hušaj, prijatelj Davidov, došao je k Absalomu, povikao je Hušaj Absalomu: "Živio kralj! Živio kralj!"

17 Absalom je odgovorio Hušaju: "Je li to tvoja vjernost prema tvojemu prijatelju? Zašto nisi otišao s svojim prijateljem?"

18 A Hušaj je odgovorio Absalomu: "Ne, nego koga su izabrali Gospodin i narod i svi Izraelovi sinovi, njegov sam ja, i kod njega ću ostati."

19 Povrh toga, komu da služim? Zar ne njegovom sinu? Kako sam služio tvojem ocu, tako ću služiti i tebi."

20 Onda je Absalom rekao Ahitofelu: "Dajte mi svoj savjet što da činimo",

21 Odgovorio je Ahitofel Absalomu: "Udi k suložnicama svojega oca, koje je ostavio da čuvaju kuću! Kad čuje sav Izrael, da si se posve posvadio sa svojim ocem, ohrabrit će se svi tvoji sljedbenici."

22 I tako razapnuo Absalom šator na krovu, i Absalom je ušao pred očima svega Izraela k suložnicama svojega oca.

23 Savjet, naime, što bi ga dao Ahitofel vrijedio je onda toliko kao da bi tko upitao Boga. Toliko je vrijedio svaki savjet Ahitofelov i u Davida i u Absaloma.

Absalom ide u boj na Davida

17 Nato je predložio Ahitofel Absalomu: "Hoću da izaberem sebi dvanaest tisuća ljudi, da još ove noći idem u potjeru za Davidom."

2 Ja ću ga stići, jer je posve izmoren, i prepast ću ga. Sva će vojska, koja je s njim, pobjeći i ja mogu ubiti kralja samoga.

3 Onda ću dovesti svu vojsku k tebi. Kad se svi ratnici, kao što želiš, povrate, zavladat će mir u svemu narodu."

4 Taj je savjet bio po volji Absalomu i svima Izraelovim starješinama.

5 Ipak je zapovjedio Absalom: "Neka se još dozove Arkijanin Hušaj, da čujemo što će on reći."

6 Kad je došao Hušaj k Absalomu, priopćio mu Absalom: "Tako je svjetovao Ahitofel, imamo li izvesti njegov prijedlog? Ako ne, govori ti!"

7 A Hušaj je odgovorio Absalomu: "Savjet

Ahitofelov nije ovaj put dobar."

8 I Hušaj je nastavio: "Ti znaš da su junaci tvoj otac i njegovi ljudi, puni ljute srčanosti kao medvjedica u polju kad joj otmu medvjediće. Uz to je tvoj otac bojničnik koji s ljudima ne drži noćnoga sna."

9 On se sada sigurno sakrio u kakvu jamu ili gdje drugdje. Pa ako odmah u početku neki padnu, ljudi to čuju, reći će: 'Pristaše Absalomove su poražene.'

10 Onda će i najhrabriji, koji imaju srce kao lav, izgubiti srčanost, jer sav Izrael zna da je tvoj otac junak i da su hrabri ljudi njegovi pratioci.

11 Zato ja svjetujem da skupiš k sebi sav Izraelov narod od Dana do Beer-Sebe, da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom s njima pođi u boj!

12 Kad ga onda zatečemo na mjestu gdje se upravo nalazi, mi ćemo napasti na njega, kao što rosa pada na zemlju, i od njega i svih ljudi, koji su s njim, neće ostati ni jedan.

13 Povuće li se u koji grad, sav će Izrael opasati užadima taj grad, pa ćemo ga svući u dolinu da se više ni kamenčić ne nađe ondje."

14 Onda su izjavili Absalom i svi Izraelovi sinovi: "Savjet Arkijanina Hušaja bolji je nego savjet Ahitofelov." Gospodin je, naime, bio tako odredio da je dobar savjet Ahitofelov bio odbačen, jer je Gospodin htio navući zlo na Absaloma.

15 Hušaj je javio svećenicima Sadoku i Abiataru: "Tako i tako svjetovao Ahitofel Absalomu i starješine izraelske, a ja sam svjetovao tako i tako."

16 Sad pošaljite brže Davidu ovaj glas: 'Ne noćuj više kod gazova u pustinji, nego prijedi prije! Inače će dostići pogibija kralja i sve ljude koji su s njim.'

17 Jonatan i Ahimaas stajali su spremni kod studenca Rogela. Jedna sluškinja došla je ondje i donijela im vijest. Oni su onda imali odnijeti glas kralju Davidu, jer se nisu smjeli pokazati ni ući u grad.

18 Ali ih je vidio jedan dječak i javio to Absalomu. Onda su oni obojica brže pribjegli u kuću jednoga čovjeka u Bahurimu. On je imao studenac u svojem dvorištu, u koji se oni spustili.

19 Zena je uzela pokrivač i razastrla ga povrhu studenca. Povrh toga razasula stučenoga zrnja, tako da se nije moglo ništa opaziti.

20 Kad su ljudi Absalomovi došli k ženi u kuću, upitali su ju: "Gdje su Ahimaas i Jonatan?" Zena im je odgovorila: "Otišli su k vodi." I oni su tražili, a nisu našli ništa i vratili se natrag u Jeruzalem.

21 Čim su bili otišli, izašli su oni iz studenca, otišli su i javili kralju Davidu. Rekli su Davidu: "Ustanite! Prijedite brže preko vode, jer je tako i tako svjetovao

2 Samuel

Ahitofel protiv vas."

22 Odmah je ustao David sa svim ljudima koji su bili s njim, i prešao je preko Jordana. Kad je jutro osvanulo, bili su svi do posljednjeg čovjeka prošli preko Jordana.

23 Kad je vidio Ahitofel da se nije učinilo kako je on svjetovao, osedlao je magarca i zaputio se kući u svoj grad. Pošto je zapovjedio za svoju kuću, objesio se i tako je on umro. Bio je pokopan u grobu svojega oca.

24 David je već bio stigao u Mahanaim kad je Absalom sa svim Izraelovim sinovima, koji su bili s njim, prešao preko Jordana.

25 Na mjesto Joabovo bio je Absalom postavio Amasu za vrhovnog zapovjednika nad vojskom. Amasa je bio sin nekoga Izraelca, komu je bilo ime Jitra. Ovaj je bio imao odnose s Abigailom, kćerju Nahašovom, sestrom Seruje, majke Joabove.

26 Izraelovi sinovi, pod Absalomom, utaboreli se u zemlji Gileadu.

27 Kad je David došao u Mahanaim, onda Sobi, sin Nahašov iz amonskoga grada Rabahe, i Makir, sin Amielov iz Lo-Debara, i Gileadovac Barzilai iz Rogelima.

28 donijeli su mu postelja, lonaca, zemljanih posuda, pšenice, ječma, brašna, prekrupe, boba, leće, prženih zrna.

29 meda, mlijeka, ovaca i kravljega sira. Oni su to ponudili Davidu i njegovim ljudima da jedu, jer su mislili: "Ljudi su u pustinji ogladnjeli, umorili se i ožednjeli."

Absalomova nesretna bitka i smrt

18 David je prebroji ljude, koji su bili s njim i postavio im vođe nad tisućom i nad stotinom.

2 Trećinu vojske postavio je pod zapovjed Joabovu, trećinu pod Abišaju, sina Serujina i brata Joabova, i trećinu pod Itaja Gitejca. Kralj je rekao ljudima: "I ja ću ići s vama".

3 A ljudi su odgovorili: "Ti ne smiješ ići, jer kad mi bježimo, neće mariti za nas. Kad bi i nas pola palo, ne bi marili za nas. A ti si sam kao nas deset tisuća. I bolje je da nam ti pomažeš iz grada."

4 Kralj im rekao: "Sto vam se čini da je dobro, učinit ću." Nato je kralj stao kod vrata i sva je vojska izlazila po stotinu i po tisuću.

5 A Joabu, Abišaju i Itaju zapovjedio je kralj. "Čuvajte mi mladoga Absaloma!" Sva je vojska bila svjedok kako je kralj zapovjedio svim vodama za Absaloma.

6 Tako je izašla vojska u polje protiv Izraela, i u šumi Efraimovoj zametnula se bitka.

2 Samuel

248

7 Ondje su Izraelovi sinovi bili potučeni od Davidovih ljudi i pretrpjeli su u onaj dan težak poraz izgubivši dvadeset tisuća ljudi.

8 Boj se raširio po svoj tamošnjoj okolini. Šuma je više proždrla ljudi nego što u onaj dan pobio mač.

9 Slučajno je došao Absalom Davidovim ljudima na oči. Absalom je jahao na mazgi. Kad je mazga naišla pod granje velikog hrasta, ostao je on glavom viseći o hrastu i ledbio je između neba i zemlje dok je mazga otrčala ispod njega.

10 Nato neki čovjek je to vidio i javio Joabu: "Vidio sam Absaloma gdje visi o hrastu."

11 Joab je rekao čovjeku koji mu je bio donio tu vijest: "Pa kad si ga vidio, zašto ga nisi odmah srušio na tlo? Bio bih ti rado dao deset srebrnjaka i jedan pojas."

12 A čovjek je odgovorio Joabu: "I kad bi mi se izbrojilo tisuću srebrnjaka, ne bih dignuo svoje ruke na kraljeva sina, jer smo čuli na svoje uši kako je kralj zapovjedio tebi, Abišaju i Itaju: 'Čuvajte mi mladoga Absaloma!'"

13 Da sam napao na njega, ne bi se mogao od kralja sakriti, a ti bi se držao po strani."

14 Joab je rekao: "Neću ja dangubiti s tobom." Pa uzeo tri koplja u ruku i zabo ih u prsa Absalomu, koji je još živ visio o hrastu.

15 Pristupili su deset Joabovih nositelja oružja, i ubili Absaloma.

16 Nato je dao Joab zatrubiti u trubu, i ljudi su prestali goniti Izraelove sinove, jer je Joab bio ljudima zapovjedio da stanu.

17 I uzeli su Absaloma, bacili ga u šumi u veliku jamu i nabacali na njega vrlo veliku hrpu kamenja. A sav Izrael je pobjegao svaki u svoj šator.

18 Absalom je bio sebi podigao spomenik za svojega života u Kraljevoj dolini, jer je mislio: "Nemam sina koji bi mogao držati u spomenu moje ime." Tako je bio nazvao onaj spomenik svojim imenom. Zove se do današnjega dana "Absalomov spomenik".

19 Ahimaas, sin Sadokov, je rekao: "Otrčat ću i odnijet ću kralju glas da mu je Gospodin udijelio pobjedu nad njegovim neprijateljima."

20 A Joab mu rekao: "Nemoj danas biti glasnik, na koji drugi dan možeš biti glasnik, ali danas ne smiješ biti, jer je mrtav sin kraljev."

21 Joab je zapovjedio Kušitu: "Idi, javi kralju što si vidio!" Kušit se bacio pred Joaba ničice i otrčao.

22 A Ahimaas, sin Sadokov, još jedanput je rekao Joabu: "Neka bude što hoće! Ja ću ipak trčati za Kušitom!" Joab je rekao:

"Pa što ćeš trčati, moj sine, kad nećeš dobiti nagrade."

23 On je odgovorio: "Neka bude što hoće, trčat ću!" Onda mu rekao: "Pa trči!" Ahimaas je krenuo ravnicom Jordana i pretekao Kušita.

24 David je upravo sjedio među dvojim vratima. Stražar je bio uzašao na krov iznad zidnih vrata, i kad je podigao svoje oči i pogledao, vidio jednoga čovjeka gdje trči sam.

25 Stražar je povikao i javio kralju. Kralj je rekao: "Kad je sam, onda nosi dobar glas." I onaj je brzo došao i približio se.

26 Stražar je vidio još drugoga čovjeka gdje trči. I povikao stražar vrataru: "Vidim još jednoga čovjeka, gdje trči sam." Kralj je rekao: "I on nosi dobar glas."

27 Stražar je povikao dalje: "Prvi trči, koliko vidim, upravo kao Ahimaas, sin Sadokov." Kralj je odgovorio: "To je dobar čovjek; taj dolazi s dobrim glasom."

28 Onda je Ahimaas povikao kralju: "Pobjeda!", onda se bacio se pred kraljem licem sve do zemlje i rekao: "Neka je blagoslovljen Gospodin, tvoj Bog, koji je predao ljude koji su podigli svoju ruku na mojega gospodara, kralja!"

29 Kralj je upitao: "Je li dobro mladom Absalomu?" Ahimaas je odgovorio "Vidio sam veliku vrevu kad je kraljev sluga Joab poslao tvojega slugu, ali ne znam što je bilo."

30 Kralj je rekao: "Ukloni se i stani ondje!" On se uklonio i stao.

31 Onda je stigao Kušit i progovorio "Moj gospodar i kralj neka dopusti da mu se javi dobra vijest: "Gospodin ti je danas udijelio pobjedu nad svima koji su se pobunili protiv tebe."

32 A kralj je upitao Kušita: "Je li dobro mladom Absalomu?" Kušit je odgovorio: "Kao mladi čovjek tako neka prođu neprijatelji mojega gospodara, kralja, i svi koji ustaju na tebe u zloj namjeri!"

33 Kralj je zadržtao i otišao plačući u gornju sobu nad vratima. Idući je jadikovao: "Moj sine Absalome! Moj sine! Moj sine Absalome! Ah, da sam ja umro mjesto tebe! O Absalome, moj sine, moj sine!"

Davidovo jadikovanje

19 Javili su Joabu da kralj plače i jadikuje za Absalomom.

2 Tako se pobjeda onoga dana okrenula u žalost za sav narod. Jer je narod saznao u onaj dan da kralj tuguje za svojim sinom.

3 Zato je narod ušao u grad kradom, kao što se sakriva vojska koja se stidi, jer je pobjegla iz bitke.

4 Kralj je pokrio svoje lice. "Moj sine Absalome," jadikovao je iza glasa, "moj sine

Absalome, moj sine!"

5 Onda je došao Joab kralju u kuću i rekao: "Izgrdio si danas sve svoje slugе, a one su danas spasile život tebi, tvojim sinovima i kćerima, tvojim ženama i suložnicama."

6 Iskazao si ljubav onima koji te mrze, a mržnju onima koji te ljube, jer pokazuješ, eto, danas da tebi ništa nisu vojskovođe i ljudi. Jest, sada znam da bi ti bilo pravo kad bi Absalom još bio živ, a mi drugi svi kad bismo danas poginuli.

7 Ali ustani sada, izadi van i progovori prijazno svojim ljudima, jer zaklinjem ti se Gospodinom: "Ako ne izadeš, neće ni jedan ostati kod tebe ovu noć. To će biti gore za tebe negoli sva zla što su te snalazila od tvoje mladosti do sada."

8 Onda je kralj ustao i sjeo na vratima. Kad su javili vojsci, govoreći: "Evo, sjedi kralj na vratima," došli su svi ljudi pred kralja. A Izraelci su pobjegli, svaki u svoj šator.

9 I sav se narod počeo svadati. Po svim Izraelovim plemenima govorilo se: "Kralj nas je oslobodio iz ruku naših neprijatelja i izbavio nas iz ruku filistejskih, a ipak je morao bježati iz zemlje pred Absalomom."

10 A Absalom, koga smo bili pomazali za kralja, poginuo je u boju. Zašto još oklijevate, te ne dovedete kralja natrag?"

11 Nato je kralj David poslao k svećenicima Sadoku i Abiataru i poručio im: "Upitajte starješine Judine i recite: 'Zašto vi da budete posljednji koji će kralja natrag dovesti u njegovu kuću? Jer ono što se govorilo po svemu Izraelu, bilo je, naime, došlo do kralja i u njegovu kuću.'

12 Vi ste moja braća, vi ste od mogega mesa i kosti. Zašto da budete posljednji koji će natrag dovesti kralja?"

13 Recite Amasi: 'Ti si ipak od mogega mesa i kosti. Tako i tako neka mi učini Bog ako mi ne budeš vrhovni vojskovođa dok si živ na mjesto Joaba!'

14 Tako je pridobio srca svih ljudi od Judina roda, tako da jednodušno zamolio kralja: "Vrati se sa svim svojim ljudima!"

15 I tako se kralj vratio i stigao na Jordan. Judejci su bili došli u Gilgal kralju u susret, da prevedu kralja preko Jordana.

16 I Benjaminovac Simej, sin Gerin, iz Bahurima, bio je pohitio dolje s Judejcima kralju Davidu u susret.

17 I s njim tisuću ljudi iz Benjaminova roda, i Siba, upravitelj kuće Saulove, bio je došao kralju na Jordan s petnaest svojih sinova i dvadeset svojih sluga.

18 Kad se prevezla lađa da prevede kraljevsku obitelj i da mu stoji na službu, bacio se Simej, sin Gerin, pred kraljem ničice, kad je ovaj htio prijeći preko Jor-

dana.

19 Onda je rekao kralju: "Neka mi moj gospodar ne upiše u krivnju i neka se više ne spominje zlodjela koju je počinio tvoj sluga u onaj dan, kad je moj gospodar, kralj, izlazio iz Jeruzalema i neka mi kralj ne pamti to!"

20 Jer tvoj sluga zna da je sagriješio; ali, kako vidiš, danas sam prvi iz sve kuće Josipove došao u susret svojem gospodaru, kralju."

21 Onda je odgovorio Abišaj, sin Serujin, govoreći: "Simej neka umre, jer je psovao pomazanika Gospodinova!"

22 A David je rekao: "Što ja imam s vama, Serujini sinovi, da mi danas budete protivnici? Zar da pogine danas tko u Izraelu kad znam, da sam danas opet kralj nad Izraelom?"

23 Onda je kralj rekao Simeju: "Nećeš poginuti!" I zakleo mu se kralj.

24 I Mefibošet, unuk Saulov, došao je kralju u susret. On nije njegovao svojih nogu, nije svoje brade uređivao, niti je svoje haljine prao od onoga dana kad je bio otišao kralj, sve do dana kad se opet vratio zdrav.

25 I kad je on došao u Jeruzalem kralju u susret, upitao ga kralj: "Mefibošete, zašto nisi pošao sa mnom?"

26 On je odgovorio: "Moj gospodaru i kralju! Prevario me moj sluga, jer tvoj sluga bio je sebi poduzeo da dade osedlati margarca, da odjaše ondje i pode s kraljem, jer je tvoj sluga hrom."

27 Ali on je oklevetao tvojega slugu kod mogega gospodara, kralja, ali je moj gospodar, kralj, kao anđeo Božji; zato čini što ti se čini dobro!

28 Premda sva kuća mogega oca nije imala ništa drugo očekivati od mogega gospodara i kralja nego smrt, ipak si ti uzeo svojega slugu među svoje prijatelje za stolom. Pa kakvo imam još pravo i kakav zahtjev kod kralja?"

29 Kralj mu odgovorio: "Čemu tolike riječi o tomu? Rekao sam: 'Ti i Siba podijelite imanje!'"

30 A Mefibošet je rekao kralju: "Radije neka uzme sve kad se moj gospodar i kralj vratio kući čitav i zdrav!"

31 I Barzilaj od Gileada bio je došao iz Rogelima i pošao s kraljem na Jordan da ga prati preko Jordana.

32 Barzilaj je bio vrlo star, čovjek od osamdeset godina. On je bio kralja hranio za njegova boravka u Mahanaimu, jer je bio vrlo imućan.

33 I kralj je rekao Barzilaju: "Hajde prijeko sa mnom, ja ću se brinuti za tvoje uzdržavanje dok si u Jeruzalemu."

34 Ali Barzilaj je odgovorio kralju: "Kako ću dugo još živjeti da idem s kraljem u Jeruzalem?"

2 Samuel

250

35 Ima mi sada osamdeset godina. Pa mogu li još razlikovati dobro i zlo? Ima li tvoj sluga još okusa za ono što jede i pije? Mogu li još slušati glas pjevača i pjevačica? Zašto bih, tvoj sluga, pao još na teret svojem gospodaru i kralju?

36 Samo komadićak htio bi tvoj sluga proći s kraljem preko Jordana. Zašto će mi kralj odmah tako naplatiti?

37 Pusti ipak da se tvoj sluga vrati kući, umrijeti u svojem rodnom gradu kod groba svojega oca i svoje majke! Ali evo, tu je tvoj sluga Kimham; on neka ide s mojim gospodarom, kraljem, pa učini njemu što držiš za dobro!"

38 Kralj je odgovorio: "Neka ide sa mnom Kimham, ja ću mu učiniti što bude tebi drago i tebi ću ispuniti svaku želju."

39 Potom je prešao sav narod preko Jordana. I kralj je prešao prijeko i onda poljubio Barzilaja i rastao se s njim, pa se vratio u svoje mjesto.

40 Kralj je otišao dalje u Gilgal, i Kimham ga je pratio. Sva vojska Judina i polovica Izraelovih ratnika bila je dopratila kralja.

41 I došli su svi Izraelovi sinovi kralju i upitali kralja: "Zašto su te odvela naša braća, Judejci, i preveli preko Jordana kralja s njegovom obitelji i svom Davidovom družinom?"

42 Svi Judejci su odgovorili Izraelovim sinovima: "Kralj je ipak u srodstvu s nama, zašto se tako srdite zbog toga? Jesmo li možda živjeli o trošku kraljevu? Pa je li bio ugrabljen od nas?"

43 Ali Izraelovi sinovi su odgovorili Judejcima: "Mi imamo deset dijelova na kralju, i mi smo prema vama prvorodenci. Zašto ste nas zapostavili? Nije li, najprije, na našoj strani izrečena želja da na trag dovedemo svojega kralja?" Ali odgovor Judejaca bio je još žešći negoli govor Izraelaca.

Pobuna Sebe. Joab ubija Amasu

20 Slučajno je bio ondje opak čovjek po imenu Seba, sin Bikrijeva, Benjaminovac. On je zatrubio u trubu i povikao: "Mi nemamo dijela s Davidom, niti imamo nasljedstva sa sinom Jesejevim. Svaki neka se vrati u svoj šator, Izraelovi sinovi!"

2 Nato su svi Izraelci otpali od Davida i priključili se Sebi, sinu Bikrijevu. A Judejci su otpratili svojega kralja od Jordana u Jeruzalem.

3 Kad je David bio došao u svoj dvor u Jeruzalem, dao je deset suložnica, koje je bio ostavio da čuvaju kuću, odvesti u posebnu kuću, i brinuo se za njihovo uzdržavanje, ali nije više općio s njima. Tako su živjele do svoje smrti zatvorene kao udovice iza života muža.

4 Potom je zapovjedio kralj Amasi: "Sazovi mi Judejce za tri dana, i ti isto tako budi ovdje!"

5 I Amasa otišao da sazove Judejce. A kad je zaostao preko vremena što mu ga je bio odredio.

6 I David je rekao Abišaju: "Sad će nam Seba, sin Bikrijeva, biti opasniji od Absaloma. Uzmi ti ljude svojega gospodara i progoni ga! Inače, dobit će tvrde gradove i zadat će nam puno jada."

7 Joabovi ljudi su izašli pod njegovim vodstvom, uz to Keretejci i Peletejci, i svi ratnici junaci. Ostavili Jeruzalem, da gone Sebu, sina Bikrijeva.

8 Kad su došli na veliki kamen kod Gibeona, susreo ih Amasa. Joab je bio odjeven u haljinu dobedricu. Na njoj je visio bodež, koji je u koricama bio svezan uz bedro. Kad je pošao naprijed, bodež mu ispao na tlo.

9 Onda Joab upitao Amasu: "Jesi li zdravo, dragi brate?" I prihvatio Joab desnom rukom Amasu za bradu da ga poljubi.

10 A Amasa nije opazio mač u ruci Joabovoj. Tako mu ga je on mogao zabosti u slabine, tako da su se njegova crijeva prosula na zemlju. On je umro, a da nije trebao još drugi mu ubod zabosti. Potom su Joab i njegov brat Abišaj otišli su dalje u potjeru za Sebom, sinom Bikrijevim.

11 Jedan od Joabovih ljudi morao je ostati kod Amase i viknuti: "Tko se drži uz Joaba i tko je za Davida, neka ide za Joabom!"

12 Amasa, sav obliven krvlju, ležao je nasred puta. Kad je onaj čovjek vidio da se svi ljudi zaustavljaju, odvukao je Amasu s puta u polje i stavio na njega haljinu, jer svaki koji je prolazio motrio bi ga i zaustavio bi se.

13 Čim ga je bio uklonio s puta, priključili se svi Joabu, da tjeraju Sebu, sina Bikrijeva.

14 A on je prošao sva plemena Izraelova do u Abelu Bet-Maaku, ali su ga svi gradovi prezreli, pa i progonili.

15 Svi Joabovi ljudi došli su i opkolili ga u Abeli Bet-Maaki, iskopali opkop oko grada tako da su stajali pred gradskim zidom i potkopavali zid da ga sruše.

16 Onda je viknula jedna mudra žena iz grada: "Čujte, čujte! Recite Joabu neka dode ovamo! Htjela bih s njim govoriti."

17 Kad je on došao u njezinu blizinu, upitala je žena: "Jesi li ti Joab?" On je odgovorio: "Jesam." Ona mu je rekla: "Poslušaj riječi svoje sluškinje!" On je odgovorio: "Čujem."

18 Ona je rekla: "Od starine se govori ovako: 'Pitajte samo u Abeli' i doći ćete do cilja."

19 Mi smo najmirniji i najvjerniji grad u

Izraelu. A ti hoćeš razoriti majku gradova u Izraelu. Zašto hoćeš upropastiti vlasništvo Gospodinovo?"

20 Odgovorio je Joab rekavši: "Daleko je to od mene da uništim i razorim."

21 Ne radi se o tom, nego jedan čovjek iz gore Efraimovce po imenu Seba, sin Bikrijeva, pobunio se protiv kralja, protiv Davida. Dajte samo njega i ja odlazim od grada." Žena je odgovorila Joabu: "Njegova glava bacit će ti se odmah preko zida!"

22 I puna lukavosti nagovorila je žena sve ljude i oni su odsjekli glavu Sebi, sinu Bikrijevu, i bacili ju Joabu. I on je zatrubio u trubu, i oni se razišli od grada, svaki u svoj šator. Joab se vratio kralju u Jeruzalem.

23 Joab je bio na čelu sve izraelske vojske. Benaja, sin Jehoadov je zapovjednik Keretejcima i Peletejcima.

24 Adoram je bio nadzornik prihoda; Jošafat, sin Ahiludov je bio pečatnik.

25 Seva je bio državni pisar. Sadok i Abiatar su bili svećenici.

26 I Jairanin Ira je bio je glavni savjetnik kod Davida.

Davidovi ratovi s Filistejcima

21 Jedanput, u Davidovim danima, tri godine vladala je glad, iz godine u godinu. I David je upitao Gospodina. "Na Saulu i njegovoj kući leži krvna krivnja," odgovorio je Gospodin, "jer je pogubio Gibeonce."

2 Onda je kralj dozvao Gibeonce i rekao im. Gibeonci, naime, ne pripadaju Izraelovim sinovima nego ostacima Amorejaca. Premda su im se Izraelovi sinovi bili obvezali zakletvom, tražio je Saul u svojoj revnosti za Izraelove sinove i Judejce da ih uništi.

3 Stoga je David upitao Gibeonce: "Što da vam učinim i čime da vas namirim da biste blagoslovili Gospodinovu baštinu!"

4 Gibeonci su mu odgovorili: "Ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula i njegove kuće. Niti nam je do toga da se itko pogubi u Izraelu." On ih upitao: "Pa što hoćete, ja ću vam učiniti."

5 Oni su odgovorili kralju: "Čovjek, koji nas je zatirao i smišljao da nas iskorijeni, da nas ne bude nigdje u Izraelovu području."

6 od njegovih sinova neka nam se dade sedam ljudi, a mi ćemo ih pred Gospodinom u Gibei Saulovoj na gori Gospodinovoj objesiti." Kralj je rekao: "Dat ću vam ih."

7 Ali Mefibošeta, sina Jonatana, sina Saulova, kralj je sačuvao zbog zakletve položene pred Gospodinom, koja je bila među njima, Davidom i Jonatanom, Saulovim sinom.

8 I uzeo je kralj oba sina koje je rodila Saulu Rispah, kći Ajina, Armonija i Mefibošeta, i pet sinova koje Mikala, kći Saulova rodila Adrielu, sinu Meholaja Barzilaja.

9 Ove je dao u ruke Gibeoncima, a oni ih objesili na gori pred Gospodinom. Tako su sedmorica poginuli u isto vrijeme. U prvim danima žetve, u početku ječmene žetve, umrli su.

10 Onda je uzela Rispah, kći Ajina, crnu haljinu i sebi ju prostrla po hridi kao postelju, od početka žetve dok ne padne kiša s neba na mrtva tjelesa. Tako je spriječila da po danu slijeću nebeske ptice, a po noći poljske zvijeri.

11 I javili su Davidu što je učinila suložnica Saulova Rispah, kći Ajina.

12 Onda je dao David donijeti kosti Saulove i njegova sina Jonatana kod grada na gradu Jabeša u Gileadu. Ovi su ih bili potajno uzeli iz Bet-Sana, gdje su ih objesili Filistejci, kad su Filistejci potukli Saula na Gilboi.

13 Odande je dao on donijeti kosti Saula i njegova sina Jonatana, i k tomu priložili kosti obješenih

14 i pokopali su kosti Saula i njegova sina Jonatana u grobu njegova oca Kiša u Seli, u Benjaminovoj zemlji. Pošto su učinili sve kako im je zapovjedio kralj, smilovao se Bog zemlji.

15 I nastao opet rat između Filistejaca i Izraelaca. David je otišao sa svojim ljudima i borio se s Filistejcima; a David pritom sustao.

16 Onda ga je mogao uhvatiti Iši-Benob, koji je bio od roda divova. U koplju njegovu bilo je tri stotine šekela mjedi, i bio je opasan novim mačem kad je htio ubiti Davida.

17 Ali mu je došao Abišaj, sin Serujin, i ubio Filistejca. Onda su ga zakleli Davidovi ljudi: "Ne smiješ više izlaziti s nama u boj da ne ugasiš Izraelovu svjetiljku!"

18 Potom je opet nastao rat Gobu s Filistejcima. Onda je Hušejac Sibe kaj ubio Safa, koji je od roda divova.

19 Kad onda opet kod Gobe nastao rat s Filistejcima, ubio je Elhanan, sin Jaare-Oregima iz Betlehema, Golijata Gitejca, komu je koplje bilo kao vratilo.

20 I opet nastao rat kod Gata. Tu je bio jedan čovjek gorostas, koji je imao šest prsta na rukama i šest prsta na nogama, svega dvadeset i četiri. I on je bio od roda divova.

21 Kad je on pogrdio Izraelove sinove, ubio ga Jonatan, sin Simea, brata Davidova.

22 Ta su četvorica vukla lozu od roda divova u Gatu, i pali od ruke Davidove i njegovih ljudi.

2 Samuel

252

Pjesma Davidova u kojoj zahvaljuje Bogu

22 David je sastavio, u vrijeme kad ga je Gospodin izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja i iz ruke Saulove u slavu Gospodinu, ovu pjesmu.

2 On je pjevao: "Gospodin, je moja Hridina, moja utvrda, moj Izbavitelj!"

3 Bog je moja Hridina, u njega se uzdam. Stit moj, rog mojega spasenja, moja utvrda, moje utočište! Moj Spasitelj, koji me je spasio od nasilja.

4 Zazvat ću Gospodina koji je hvale dostojan; tako ću biti izbavljen od svojih neprijatelja.

5 Kad me okruže pobjesnjeli valovi smrti, poplave zla drže u tjeskobi,

6 okovi pakla okruže me, zamke smrti suprotstavili mi se.

7 U svojoj nevolji povikao sam Gospodinu, zavapio sam svojem Bogu: i On je iz svojega doma razabrao moj glas, do njegovih ušiju došao je moj vapaj.

8 Onda se najedanput uznemirila zemlja i zadrhtala, utvrde se nebasa uzdrmale, njihale su se, jer je On bio pun gnjeva.

9 Iz nosa je njegova sukljao dim, iz njegovih usta buktio oganj što proždire, požar je plamsao od toga.

10 On je savio nebesa i sišao, dok su mu noge počivale na tamnu oblaku.

11 Na kerubinima je sjedio i vozio se i dohujao na krilima vjetrova.

12 Tamu je razvukao oko sebe, kao voda težak, mračan oblak postao mu šator.

13 U svjetlosti što je sjala pred njim plantjele su ognjene glavnje.

14 Gospodin je pustio da gromovi zagrne na nebu, Svevišnji pustio da se zori njegov glas.

15 Strijele odapeo on i raspršio ih, munje izbacio i pomeo ih.

16 Pokazale se morske dubine, otkrili se temelji svijeta pred prijetnjom i gnjevom Božjim, pred dahtanjem njegove srdžbe.

17 S visine stigao je i uhvatio me, iz silnih voda izvukao me.

18 Istrgnuo me od mojih jakih neprijatelja, od mojih protivnika koji su od mene bili jači.

19 Napali me u dan kad sam bio u nevolji, ali mi je Gospodin bio zaštitnik.

20 Izveo me na čistinu, oslobodio me, jer mi je bio milostiv i naklonjen.

21 Tako mi je Gospodin naplatio po mojoj pravednosti moje djelo, tako mi nagradio čistoću mojih ruku.

22 Jer sam se držao Gospodinovih putova, nikad nisam učinio krivo svojem Bogu.

23 Pred očima sam imao sve njegove pravne propise, nikad nisam odbacio njegova zakona.

24 Bez prijekora hodao sam pred njim, čuvao sam se od svojih zlodjela.

25 Zato mi nagradio Gospodin moju vjernost po mojoj pravednosti, koja mu je poznata, moju čistoću.

26 Dobar si dobromu, vjeran si vjernomu.

27 S čistim postupoš čisto, samo se zločestu protiviš.

28 Pomažeš nevoljnu narodu, snizuješ pogled oholu.

29 Ti si moj svjetionik, Gospodine, moj Bog, koji mi rasvjetljuje tamu.

30 Tvojom snagom razbijam neprijateljske vojne redove; preko zidina skačem sa svojim Bogom.

31 Bog—savršen je njegov put; istinita je riječ Gospodinova. On je stit svima koji se uzdaju u njega.

32 Jer tko je Bog osim Gospodina? Tko je Hridina, ako ne naš Bog?

33 Bog, koji me paše snagom, čini neopasnim put moj.

34 Cini moje noge brzima kao u jelena, postavio me visoko na kamenit greben.

35 Ruku moju upravlja u boju, mišice moje zapinju luk od mjedi.

36 Svoju pomoć dao si mi kao štit; učinila me velikim tvoja dobrotu.

37 Mojemu koraku dao si raširen prostor, nikad mi koljena nisu klecala.

38 Tako sam mogao tjerati svojega neprijatelja, mogao sam ga dostignuti i nisam se povratio prije dok nije pao uništen.

39 Pograbio sam ga, udario sam ga, te nije više ustao; među noge pao mi je.

40 Snagom si me naoružao za boj; koji se stavili protiv mene, srušio si ih na koljena pred mene.

41 Moje neprijatelje natjerao si predamnom u bijeg; tako sam uništio svoje neprijatelje.

42 Vikali su za pomoć, ali nije bilo pomoćnika, Vikali su Gospodinu, ali ih on nije čuo.

43 Kao zemaljski prah satro sam ih, potukao ih, zgazio ih kao blato na ulici.

44 Izveo si me čitava iz borbe za moj narod. Za poglavara neznabošcima postavio si me; narod, koga nikada nisam vidio, postao mi podanik.

45 Sinovi iz tuđe zemlje iskazuju mi štovanje, na riječ su mi poslušni.

46 Padaju ničice sinovi iz tuđe zemlje, dršćući izlaze iz svojih gradova.

47 Živ je Gospodin! U sav glas neka je slavljena moja Hridina! Visoko hvaljen neka je Bog, Hridina mojega spasenja!

48 Bog, koji me pomogao za osvetu, narode mi pod noge natjerao,

49 koji me izbavi od mojih neprijatelja! Ti si me uzvisio iznad mojih protivnika, oslobodio me od samovoljna čovjeka.

50 Zato ću te slaviti pred svim svijetom, ti moj Gospodine! Pjevati ću tvojem Im-

enu,

51 Koje daje sreću i spasenje svojem kralju, milost dijeli svojemu pomazaniku: Davidu i njegovu rodu u vječna vremena!"

Davidova posljednja pjesma. Davidovi junaci

23 Ovo su Davidove posljednje riječi. Ovo govori David, sin Jeseja, ovo govori čovjek koji je bio uzvišen visoko; pomazanik Boga Jakovljeva, koji je pjevao Izraelove pjesme:

2 "Duh Gospodinov preko mene govori, i na mojem je jeziku bila njegova riječ.

3 Bog Izraelov je rekao, hridina Izraelova govorila me: 'Onaj tko vlada ljudima mora biti pravedan, koji vlada u Božjem strahu.

4 Taj će biti kao jutarnje svjetlo, kad sunce ograne, a nikakav oblak ne muti ranu svjetlost. U sjaju sunčanu, iza kiše, mlada trava niče iz zemlje.

5 Tako stoji, zaista, moja kuća prema Bogu: vječni zavjet napravio je on sa mnom, uređen u svemu i dobro čuvan. Svaku moju želju i svaku moju čežnju on pušta, da zaista uspije.

6 Kao išćupano trnje svi su zlikovci: nitko ih se zato ne dotiče.

7 Tko se namjeri na njih, prihvati za željezo i koplje, i praskajući planu oni u žravici."

8 Ovo su imena Davidovih junaka: Takmonac Jošeb Bašebet, čelovoda trojici. On zavila svoje koplje i ubije odjedanput osam stotina.

9 Za njim dolazi između tri junaka Ahohej Eleazar, sin Dodov. On je bio s Davidom u Pas-Damimu, kad su se ondje skupili Filistejci na boj, a Izraelovi sinovi se povukli.

10 On je ostao i tukao Filistejce dokle mu se ruka nije umorila i ruka mu se nije ukočila na maču. Tako je dao Gospodin u onaj dan sjajnu pobjedu. Ljudi se vratili i pošli za njim, ali samo zato da pokažu plijen.

11 Za njim dolazi Hararanin Samah, sin Ageov. Jednoć su se skupili Filistejci u Lehiju. Ondje je bio komad zemlje s lećom. Onda su ljudi pobjegli od Filistejaca.

12 A on je stao nasred polja, obranio ga i pobio Filistejce. Tako je dao Gospodin veliku pobjedu.

13 Jedanput su sišli ta tri najodličnija, između tridesetorice, u vrijeme žetve k Davidu u špilju Adulam, kad je vojska Filistejaca taborila u Refaimovoj dolini.

14 David je bio upravo u tvrđavi. A u Betlehemu je onda bila filistejska straža.

15 I kad je David zaželio: "Tko bi mi donio vode da pijem iz studenca na vratima Betlehema?"

2 Samuel

16 Onda su ona tri junaka prodrli kroz tabor Filistejaca, zahvatili vode iz studenca na vratima Betlehema i donijeli su Davidu, ali je on nije htio piti, nego ju prolio Gospodinu u čast.

17 I rekao on: "Ne daj mi, Gospodine, da takvo što učinim! Pa to je krv ljudi koji prodru uz opasnost života!" Zato nije htio piti. To su učinila ova tri junaka.

18 Abišaj, brat Joabov, sin Serujin, bio je čelovoda tridesetorici. On je zavila svoje koplje na tri stotine i pobio ih. Bio je ugledan kod trojice

19 Jer se odlikovao među tridesetoricom, postao im čelovoda, ali trojice nije dostigao.

20 Benaja, sin Jehojadov, iz Kabseela, bio je hrabar čovjek, velik na djelima. On je pogubio dva moapska junaka. Jednog sniježnog dana on je sišao i ubio lava u jami.

21 On je ubio i jednoga Egipćanina gorostasne veličine. Premda je Egipćanin imao u ruci koplje, on je izašao na njega sa štapom, istrkao Egipćaninu koplje iz ruke i ubi ga njegovim vlastitim kopljem.

22 To je učinio Benaja, sin Jehojadov. Kod trojice junaka imao je visok ugled.

23 Bio je slaviji od tridesetorice, ali one trojice nije dostigao. David ga postavio na čelo tjelesnoj straži.

24 Među tridesetoricom bili su Joabov brat Asahel, Elhanan iz Betlehema, sin Dodov;

25 Samah iz Haroda, Elika iz Haroda;

26 Heles iz Paltija, Ira, sin Ikešov iz Tekoe;

27 Abiezer iz Anatota, Mebunaj iz Huše;

28 Salmon iz Ahoha, Maharaj iz Netofe;

29 Heled, sin Baanin, iz Netofe, Itaj, sin Ribajev, iz Gibee u plemenu Benjaminovu;

30 Benaja iz Piratona, Hidaj iz potoka Gaaša;

31 Abi-Albon iz Arbe, Azmavet iz Barhumeje;

32 Eliaba iz Saalbona, Jašenovi sinovi, Jonatan;

33 Samah iz Harara, Ahiam, sin Šararov iz Harara;

34 Elifelet, sin Ahasbaja, sin jednog Maakejca Eliam, sin Ahitofela iz Gilona;

35 Hesraj iz Karmela, Arbejanin Paaraj;

36 Igaal, sin Natana iz Sobe, Bani iz Gada;

37 Sele iz Amona, Maharaj iz Beerota nositelj oružja Joaba sina Serujina;

38 Ira, Itranin, Gareb, Itranin;

39 Urija, Hitejac: svega trideset i sedam.

Davidov popis pučanstva kažnjen kugom

24 Gospodinova srdžba se raspalila još jedanput protiv Izraelaca, i on

2 Samuel

254

je potaknuo Davida protiv njih da zapovjedi: "Hajde, izbroji Izraela i Judu!"

2 Onda je Kralj zapovjedio svojem vojskovođi Joabu: "Prođi po svim Izraelovim plemenima od Dana do Beer-Sebe i izbroji narod, da znam broj naroda!"

3 A Joab je odgovorio kralju: "Gospodin, tvoj Bog, dodati će k narodu, koliko ga je sad, još stotinu puta toliko, i moj gospodar i kralj to će još sam doživjeti. Zašto moj gospodar i kralj takvo što hoće?"

4 Ali kraljeva zapovijed je primorala Joaba i vojskovođe, i tako su Joab i vojskovođe otišli od kralja da prebroje Izraelov narod.

5 Prošli su preko Jordana i počeli kod Aroera, desno od grada, koji leži u dolini potoka, u pravcu prema Gadu i Jazeru.

6 Onda su otišli u Gilead i do u zemlju Hitejaca prema Kadešu. Potom su došli u Dan i okrenuli u Sidon.

7 Onda su stigli u tvrdi grad Tir i u sve gradove Hitejaca i Kanaanaca. Potom su otišli u južnu zemlju Judinu, u Beer-Sebu,

8 Tako su obišli svu zemlju i vratili se u Jeruzalem poslije devet mjeseci i dvadeset dana.

9 Joab je dao kralju broj popisana naroda, i bilo je od Izraela osam stotina tisuća ljudi sposobnih za oružje i opasnih mačem, a ljudi od Jude pet stotina tisuća.

10 A pošto je David prebrojio narod, zaprekla ga savjest. I David se pomolio Gospodinu: "Teško sam sagriješio što sam to učinio, ali, Gospodine, oduzmi svojem sluzi krivnju njegovih zlodjela, jer sam bio posve zaslijepljen!"

11 Kad je David ujutro ustao, došla je riječ Gospodinova proroku Gadu, vidiocu Davidovu, govoreći:

12 "Idi i kaži Davidu: πOvako govori Gospodin: troje ti predlažem; izaberi jedno od toga da ti učinim!"

13 Gad je pošao k Davidu i navijestio mu i rekao: "Hoćeš li da dođe na tvoju zemlju sedam godina gladi, ili da bježiš tri mjeseca pred svojim neprijateljima i oni da te gone, ili da bude tri dana kuga u tvojoj zemlji? Sad promisli i gledaj što ću odgovoriti onomu koji me poslao!"

14 David je odgovorio Gadu: "U velikoj

sam mucu. Mi ćemo radije pasti u ruke Gospodinove, jer je njegovo milosrđe veliko, a u ruke ljudima neka ne zapadnem."

15 Tako je pustio Gospodin kugu na Izraela od jutra do određenoga vremena. Pomrije naroda od Dana do Beer-Sebe sedamdeset tisuća ljudi.

16 Već je pružio anđeo svoju ruku na Jeruzalem da ga uništi, onda se sažalilo Gospodinu zbog zla i zapovjedio anđelu koji je ubijao narod: "Dosta je, povuci natrag svoju ruku!" Anđeo Gospodinov bio je upravo došao do gumna Jebusejca Araune.

17 Kad je vidio David, kakvo je zlo učinio anđeo u narodu, pomolio se Gospodinu ovako: "Ah, sagriješio sam, zlo sam učinio, a ove ovce što su one učinile, pa okreni svoju ruku na mene i na moju obitelj."

18 Još istoga dana pojavio se Gad kod Davida i rekao mu: "Idi i podigni Gospodinu žrtvenik na gumnu Jebusejca Araune!"

19 David je otišao na Gadovu riječ, kako mu je bio zapovjedio Gospodin.

20 Kad je Arauna pogledao i vidio kralja gdje mu dolazi sa svojom pratnjom, izašao je Arauna i poklonio se kralju licem do zemlje.

21 Arauna je upitao: "Zašto dolazi moj gospodar, kralj, svojem sluzi." David je rekao: "Da kupim od tebe to gumno. Hoću da podignem Gospodinu žrtvenik, da se kuga ukloni od naroda."

22 Arauna je odgovorio Davidu: "Moj gospodar, kralj, neka je uzme i neka žrtvuje što mu je volja! Evo, ovdje su volovi za žrtvu i kola i jarmovi volujski za drva."

23 Sve to, o kralju, daruje Arauna kralju." I Arauna je rekao kralju: "Gospodin, tvoj Bog, neka ti bude milostiv."

24 A kralj je rekao Arauni: "Ne, nego ja ću je samo kupiti od tebe. Neću prinostiti Gospodinu, svojem Bogu, žrtve paljenice koje me ništa ne koštaju." I tako je David kupio gumno i volove za pedeset srebrnih šekela.

25 David je ondje podignuo Gospodinu žrtvenik i prineo paljenice i mirotvorne žrtve. Onda se Gospodin smilovao zemlji, i prestala je kuga u Izraelu.

I Kraljevi

PRVA KNJIGA KRALJEVA

David starac. Salomon postaje kralj

1 Kralj David je bio ostario i postao vremenšan. Premda su ga pokrivali, nije se mogao ugrijati.

2 Stoga su mu svjetovale njegove slugе: "Neka se potraži za gospodara kralja mlada djevojka, koja bi kralja dvorila i bila mu na ruku kao skrbnica. Kad bude ona na tvojemu krilu, ugrijat će se već gospodar kralj."

3 I potražili su lijepu djevojku po cijeloj zemlji izraelskoj i našli su Abišagu iz Sunama, te je doveli kralju.

4 Djevojka je bila vrlo lijepa, i ona je njegovala kralja i služila mu, ali ju kralj nije spoznao.

5 Adonija, sin Hagitin, pomislio je u svojoj preuzetnosti: "Ja sam budući kralj!" Zato nabavi sebi bojnih kola i konjanika i pedeset ljudi koji su trčali pred njim.

6 Njegov otac nikad mu se u svojem životu nije usprotivio i nije ga upitao: "Zašto činiš takvo što?" Uz to je imao vrlo lijepu vanjštinu i bio je od rođenja prvi iza Absaloma.

7 On je stupio u dogovore s Joabom, sinom Serujinim, i sa svećenikom Abiatarom, i obojica su se priključili i pomogli Adoniji.

8 Ali svećenik Sadok i Benaja, sin Jehojadov, prorok Natan i Simej i Rei nisu pristali za Adonijom.

9 I kad je Adonija zaklao ovaca, volova, tovnе teladi na kamenu Zohedu kod izvora Rogela, pozvao svu svoju braću, kraljeve sinove, i sve ljude iz Judeje, koji su bili u kraljevskoj službi.

10 Ali nije pozvao proroka Natana, ni Benaja, ni Davidovih junaka, ni svojega brata Salomona.

11 Onda je rekao Natan Batšebi, Salomonovoj majci, govoreći: "Jesi li čula da Adonija, sin Hagitin, postaje kralj a da David, gospodar naš, ne zna ništa o tomu?"

12 A sada daj da ti savjet dadem kako možeš sebi i svojem sinu Salomonu spasiti život!

13 Hajde, idi odmah kralju Davidu i kaži mu: 'Moj gospodaru i kralju, nisi li se ipak zakleo svojoj sluškinji, govoreći: "Moj sin Salomon će biti kralj poslije mene i on će sjediti na mojem prijestolju." Pa zašto onda Adonija postaje kralj?'

14 Onda dok ti ondje budeš govorila s kraljem, doći ću ja za tobom i potvrdit ću tvoje riječi."

15 Tako je pošla Batšeba kralju u sobu. A kralj je bio vrlo star, i Abišaga Sunamka ga dvorila.

16 Kad se Batšeba poklonila pred kraljem i bacila ničice, upitao ju kralj: "Što želiš?"

17 Ona mu je odgovorila: "Moj gospodaru, ti si se zakleo svojoj sluškinji Gospodinom, svojim Bogom: 'Tvoj sin Salomon bit će kraljevati poslije mene, i on će sjediti na mojem prijestolju.'"

18 A, evo, Adonija postaje kralj, a da ti, moj gospodaru i kralju, ne znaš za to.

19 Dao je naklati volova, tovnе teladi i mnogo ovaca i pozvao je sve kraljeve sinove i svećenika Abiataru i vojskovođu Joaba, a tvojega slugu Salomona nije pozvao.

20 U tebe, moj gospodaru i kralju, uprte su sada oči svega Izraela. Javi im, tko će kao nasljednik sjesti na prijestolje mojega gospodara i kralja!

21 Inače, doći će tako daleko da ćemo ja i moj sin Salomon biti tu kao zločinci, čim moj gospodar i kralj počine kod svojih otaca."

22 Dok je ona još govorila s kraljem, došao je prorok Natan.

23 Javili su kralju: "Prorok Natan je ovdje." On je stupio pred kralja i bacio se pred kraljem ničice na svoje lice.

24 I Natan je rekao: "Moj gospodaru i kralju, jesi li ti zapovjedio: 'Adonija će biti kralj poslije mene, on će sjediti na mojem prijestolju?'"

25 On je danas otišao i dao je naklati volova, tovnе teladi i mnogo ovaca. Pozvao je sve kraljeve sinove i vojskovođe i svećenika Abiataru. I eno jedu i piju kod njega i viču: živio kralj Adonija!

26 A mene, tvojega slugе, ni svećenika Sadoka, ni Benaju, sina Jehojadova, ni tvojega slugе Salomona nije pozvao.

27 Ako je to bilo naređeno od mojega gospodara i kralja, to nisi dao obavijestiti svojega slugu tko će kao nasljednik sjediti na prijestolju mojega gospodara i kralja."

28 Nato je odgovorio kralj David, govoreći: "Zovnite mi Batšebu!" Ona se pojavila pred kraljem i stupila pred kralja.

29 I kralj se zakleo i rekao: "Tako mi živoga Gospodina, koji me izbavio iz svake nevolje!"

30 Ja sam ti se zakleo Gospodinom, Bogom Izraelovim: 'Tvoj sin Salomon bit će kralj poslije mene, i on će mjesto mene sjediti na mojem prijestolju; još ću to

1 Kraljevi

256

danas izvesti."

31 Onda se Batšeba poklonila kralju licem do zemlje, i rekla: "Vječno neka živi moj gospodar, kralj David!"

32 I kralj David je rekao: "Zovnite mi svećenika Sadoka i proroka Natana i Benaju, sina Jehoadova!" Tako se oni pojavili pred kraljem.

33 A kralj im rekao: "Uzmite sobom sluge svojega gospodara, dajte posaditi mojeg sina Salomona na moju mazgu i odvedite ga do Gihona!"

34 Ondje neka ga svećenik Sadok i prorok Natan pomažu za kralja nad Izraelom; zatrubiti u trubu i vičite: živio kralj Salomon!

35 Onda uzadite za njim ovamo, i on neka dođe i sjedne na moje prijestolje, jer on će biti kralj mjesto mene. Jer ja sam njega odredio za vladara nad Izraelom i Judom."

36 Benaja, sin Jehoadov, je dogovorio kralju: "Tako neka bude! Tako je volja Gospodina, mojeg Boga gospodara i kralja."

37 Kako je bio Gospodin s mojim gospodarom i kraljem, tako neka bude i sa Salomonom i neka uzvisi njegovo prijestolje još više nego prijestolje Davida, mojeg gospodara i kralja!"

38 I sišli su svećenik Sadok i prorok Natan i Benaja, sin Jehoadov, s Keretejcima i Peletejcima, dali su Salomona posaditi na mazgu kralja Davida i odveli ga do Gihona.

39 Svećenik Sadok, koji je bio uzeo sobom rog s uljem iz šatora pomazao je Salomona. Zatrubili su u trubu i sav narod je povikao: "Živio kralj Salomon!"

40 Onda je pošao sav narod gore za njim. Ljudi su svirali u frule i klicali su tako glasno da se sva zemlja razlijevala od njihove vike.

41 To su čuli Adonija i svi uzvanici koji su bili kod njega, upravo kad su svršili gozbu. Kad je Joab začuo glas trube, upitao je: "Zašto ta velika vika u gradu?"

42 Dok je on još govorio, došao je Jonatan, sin svećenika Abiatara. Adonija je rekao: "Udi, ti si čovjek hrabar i nosiš dobru vijest!"

43 A Jonatan je odgovorio Adoniji rekavši: "Ne! Naš gospodar, kralj David, postavio je Salomona za kralja."

44 Kralj je s njim poslao svećenika Sadoka i proroka Natana i Benaju, sina Jehoadova, i Keretejce i Peletejce, oni su ga dali posaditi na kraljevu mazgu.

45 I svećenik Sadok i prorok Natan pomazali su ga na Gihonu za kralja. Odatle uz glasno klicanje su otišli gore i sav je grad uzavreo. To je vika što ste čuli.

46 I Salomon sjedi na kraljevskom pr-

ijestolje.

47 I došle su kraljeve sluge blagosloviti našega gospodara, kralja Davida, govoreći: 'Tvoj Bog neka učini ime Salomonovo još slavnijim od tvoga imena i njegova prijestolja još uzvišenijim od tvoga prijestolja!' Onda se sam kralj poklonio na svojoj postelji.

48 I uz to je ovako kliknuo: 'Blagoslovljen neka je Gospodin, Bog Izraelov, koji je dao danas da mogu vidjeti svojim očima kako jedan sjedi na mojem prijestolju!'

49 Onda su se prepali svi uzvanici koji su bili kod Adonije, ustali su, i svaki je otišao svojim putem.

50 I Adonija se pobojao Salomona; zato se ustao, otišao i uhvatio se za rogove žrtvenika.

51 Javili su Salomonu: "Adonija se pobojao kralja Salomona i eno se uhvatio za rogove žrtvenika i moli: 'Kralj Salomon mora mi se najprije zakleti da neće svoje sluge mačem pogubiti.'"

52 Salomon je rekao: "Ako se pokaže kao pošten čovjek, neće mu dlaka pasti na zemlju; ali ako se vidi da čini zlo, poginut će."

53 Nato je kralj Salomon poslao i dao ga odvesti od žrtvenika. Kad je došao i bacio se ničice pred kraljem Salomonom, rekao mu Salomon: "Idi u svoju kuću!"

Davidova smrt. Salomonova stroga vladavina

2 Kad se približilo vrijeme Davidu umrijeti, dao je on svojem sinu Salomonu ovu zapovijed:

2 "Ja idem kamo ide sve što je zemaljsko, stoga budi jak i pokaži se kao čovjek!"

3 Drži zakon Gospodina, svojega Boga, idi njegovim putovima i obdržavaj njegove zakone, zapovijedi, propise i uredbe, kako to stoji napisano u Mojsijevu zakonu, da bi imao uspjeh u svemu što činiš i poduzimaš.

4 Onda će dati Gospodin da se ispuni njegovo obećanje koje je dao meni, kad je rekao: 'Ako tvoji sinovi budu pazili na svoje djelovanje i vjerno hodili preda mnom svim svojim srcem i svom svojom dušom, onda će uvijek jedan od tvojih sjediti na Izraelovu prijestolju.'

5 Nadalje, znaš sam što mi je učinio Joab, sin Serujin: što je učinio obojici Izraelovih vojskovođa, Abneru, sinu Nerovu, i Amasi, sinu Jeterovu, kad ih je ubio i u miru počinio krvoprolića, kakva se u ratu događaju, i krvlju što se smije proliti samo u ratu, natopio pojas oko svojih bokova i obuču na svojim nogama.

6 Stoga radi po svojoj mudrosti i nemoj dati da se njegova sijeda glava spusti s mirom u grob.

7 A sinovima Barzilaija od Gileada iskaži

1 Kraljevi

ljubav: neka budu među onima koji jedu za tvojim stolom, jer su oni došli meni isto tako u susret kad sam morao bježati pred tvojim bratom Absalomom.

8 Nadalje ćeš još nešto obračunati sa Simejem, sinom Benjaminovca Gere iz Bahurima. On je na mene izbacio najružnije psovke kad sam bježao u Mahanaim, ali mi je onda došao u susret na Jordan i ja sam mu se zakleo Gospodinom: 'Neću te ubiti mačem!'

9 Ali ga ti sad nemoj pustiti nekažnjena! Ti si mudar čovjek i znaš kako trebaš postupiti, da daš opraviti njegovu sijeđu glavu s krvlju u grob."

10 Potom je David počnuo kod svojih otaca i bio pokopan u Davidovu gradu.

11 Vladao je David nad Izraelom četrdeset godina. U Hebronu je vladao sedam godina, a u Jeruzalemu trideset i tri godine.

12 I Salomon je sjeo na prijestolje svoje oca Davida, i njegova se vlast utvrdila sve više i više.

13 Adonija, sin Hagitin, je pošao k Batšebi, Salomonovoj majci. Kad je ona upitala: "Dolaziš li s mirom?", on je odgovorio: "S mirom"

14 I nastavio: "Imam nešto govoriti s tobom." Ona je rekla: "Govori!"

15 Nato je on rekao: "Znaš sama da je kraljevstvo pripadalo meni, i da je očekivao sav Izrael da ja budem kralj, ali je izašlo drukčije, i kraljevstvo dopalo mojem bratu, jer ga je bio Gospodin njemu odredio.

16 Sad ja tebe molim samo za jedno, nemoj me odbiti!" Ona mu je rekla: "Govori!"

17 On je rekao: "Govori kralju Salomonu—tebe on neće odbiti—neka mi da za ženu Abišagu Sunamku!"

18 A Batšeba je rekla: "Dobro, ja ću govoriti kralju za te."

19 Nato je poslala Batšeba kralju Salomonu da mu govori o Adoniji. Kralj je ustao, pošao joj u susret, poklon se pred njom i sjeo na svoje prijestolje. Za kraljicu majku dao je namjestiti stolicu, i ona zauzela mjesto njemu s desne strane.

20 Onda je ona rekla: "Imam malu molbu na tebe i nemoj me odbiti." Kralj joj rekao: "Zatraži samo, draga majko, neću te odbiti."

21 Ona je rekla: "Neka bi se dala Abišaga Sunamka tvojem bratu Adoniji za ženu."

22 A kralj Salomon je odgovorio svojoj majci, govoreći: "Zašto prosiš samo Abišagu Sunamku za Adoniju? Pa zatraži za njega odmah i kraljevstvo! Ta on je moj stariji brat i na njegovoj strani stoje svećenik Abiatar i Joab, sin Serujin."

23 Nato se zakle kralj Salomon Gospodinom: "Neka me kazni Bog kako hoće, ako Adonija nije izrekao riječ protiv svojega života!"

24 I tako mi živoga Gospodina koji me je postavio, posadio me na prijestolje mog oca Davida i utemeljio mi kuću, kako je obećao, još će danas poginuti Adonija!"

25 Potom je zapovjedio kralj Salomon Benaji, sinu Jehoadovu; i on mu zadao smrtni udarac i on je umro.

26 Svećeniku Abiataru zapovjedio je kralj: "Idi u Anatot na svoj posjed! Premda si zaslužio smrt, neću te sad pogubiti, jer si ovamo nosio škrinju Gospodina Boga pred mojim ocem Davidom i sve si podnosio što je morao trpjeti moj otac."

27 Tako je Salomon skinuo Abiataru, te više nije bio Gospodinov svećenik. Tim se imalo ispuniti Gospodinovo proćanstvo koje je bio izrekao u Silu protiv kuće Elijeve.

28 Onda je došla vijest o tom i do Joaba. Kako se Joab bio priključio Adoniji, premda za Absalomom nije bio pristao, pobjegao je Joab u Gospodinov šator i uhvatio se za rogove žrtvenika.

29 Kad su javili kralju Salomonu: "Joab je pobjegao u Gospodinov šator i stoji na žrtveniku", poslao je Salomon Benaju, sina Jehoadova, i zapovjedio: "Idi i pogubi ga!"

30 Benaja je otišao u Gospodinov šator i rekao mu: "Ovako govori kralj: "Izadi!" A on je odgovorio: "Neću, ovdje hoću umrijeti!" I Benaja je javio kralju: "Tako mi je rekao Joab i tako mi je odgovorio."

31 Onda mu zapovjedio kralj: "Cini kako je rekao; pogubi ga i pokopaj ga da se tako skine s mene i s kuće moje oca krv koju je prolio Joab bez razloga!"

32 Neka Gospodin pusti da njegova krv padne natrag na njegovu glavu, jer je mačem ubio dva čovjeka, koji su bili pošteniji i bolji od njega, a da za to nije znao moj otac David: Abnera, sina Nerova, Izraelova vojskovođu, i Amasu, sina Jeterova, Judina vojskovođu.

33 Zato neka njihova krv padne natrag na Joabovu glavu i na glavu njegova potomstva za sva vremena. A Davidu i njegovu potomstvu, njegovoj kući i njegovu prijestolju, neka bude mir zauvijek od Gospodina!"

34 I otišao Benaja, sin Jehoadov, i zadao mu smrtni udarac. Bio je pokopan na svom posjedu u pustinji.

35 Mjesto njega postavio je kralj Benaju, sina Jehoadova, na čelo vojske, a svećenika Sadoka postavio kralj na mjesto Abiatarovo.

36 Nato je dao kralj pozvati Simeja i

1 Kraljevi

258

rekao mu: "Sagradi sebi kuću u Jeruzalemu, stanuj ovdje i ne smiješ nikamo odande odlaziti.

37 Čim izadeš i prijedeš potok Kidron, upamti dobro, odmah ćeš poginuti, i onda će tvoja krv pasti na tvoju glavu."

38 Simej je odgovorio kralju: "Dobro, kako je moj gospodar kralj zapovjedio, tako će činiti tvoj sluga." Tako je živio Simej dugo vremena u Jeruzalemu.

39 Ali poslije tri godine pobjegli su Simeju dva roba k Akišu, sinu Maakinu, kralju gatskomu. Kad su javili Simeju: "Tvoji su robovi u Gatu!"

40 A Simej je ustao, osedlao svojega margarca i otišao u Gat k Akišu da dovede svoje robove. Simej je otišao i doveo svoje robove iz Gata.

41 Onda su javili Salomonu da je Simej bio otišao iz Jeruzalema u Gat i da se opet vratio.

42 Kralj je dao dozvati Simeja i rekao mu: "Nisam li te dao zakleti Gospodinom i nisam li ti jasno rekao: 'Čim izadeš i kamo god odeš, upamti dobro, odmah ćeš poginuti!' Onda si mi rekao: 'Dobro, razumio sam.'"

43 Zašto onda nisi držao zakletve Gospodinom zapriježnute i zapovijedi koju sam ti dao?"

44 Dalje je kralj rekao Simeju: "Ti znaš sve zlo, ti se sjećaš onoga što si učinio mojem ocu Davidu, pa neka Gospodin dade da tvoja zloća natrag padne na tvoju glavu!"

45 A kralj Salomon neka je blagoslovljen i prijestolje Davidovo neka čvrsto stoji do vijeka!"

46 Nato je kralj zapovjedio Benaji, sinu Jehojadovu. On je izašao i zadao mu udarac i on je umro. Tako se utvrđivalo kraljevstvo u Salomonovoj ruci.

Salomonova mudra presuda

3 Salomon se sprijateljio s faraonom, egipatskim kraljem, i oženio se njegovom kćerju. Doveo je u Davidov grad, dok nije dovršio svoj dvor i Gospodinov dom i zid oko Jeruzalema.

2 Narod je onda još prinoseo žrtve na uzvisinama, jer dotada još nije bio sazidan dom Imenu Gospodinovu.

3 Salomon je, doduše, ljubio Gospodina, držeći propise i zakone svojega oca Davida, ali bi i on još žrtvovao i kadio na uzvisinama.

4 Tako je otišao kralj u Gibeon da ondje žrtvuje jer to je bila najuglednija uzvisina. Tisuću žrtava paljenica prineo je Salomon ondje na žrtveniku.

5 Onda je Gospodin govorio Salomonu u Gibeonu noću u snu i rekao Bog: "Zatraži što da ti dadem!"

6 Salomon je odgovorio: "Ti si svojemu

služi Davidu, mojem ocu, iskazivao veliku naklonost, jer je on hodio pred tobom u vjernosti i pravednosti i iskrenim srcem, i ti si mu sačuvao tu veliku naklonost i darovao si mu sina koji sada sjedi na njegovu prijestolju.

7 Sada, Gospodine, Bože moj, ti si učinio svojega slugu kraljem na mjesto mojega oca Davida. A ja sam mlad čovjek koji ne zna ni odlaziti ni dolaziti.

8 Tvoj sluga stoji usred tvojega naroda koji si izabrao i koji je tako mnogobrojan da se od mnoštva ne može izbrojiti ni procijeniti.

9 Daj svojem sluzi srce razumno da može vladati tvojim narodom i da zna razlikovati između dobra i zla, jer tko bi mogao vladati ovim tvojim mnogobrojnim narodom?"

10 Puno se svidjelo Bogu to što je zamolio Salomon.

11 Bog mu odgovorio: "Jer si to zamolio i nisi molio za sebe duga života, niti blaga, niti smrti svojih neprijatelja, nego si sebi zaprosio mudrost u pravom djelovanju, **12** eto, udovoljio sam tvojoj molbi; gle, dat ću ti mudro i razumno srce tako da tebi jednaka nije bilo prije tebe, niti će biti tebi jednaka poslije tebe.

13 Ali dat ću ti i to što nisi prosio, i bogatstvo i slavu, tako da tebi jednaka ne bude među kraljevima dok si živ.

14 Ako budeš išao mojim putovima držeći moje zakone i zapovijedi, kako je išao tvoj otac David, dat ću ti i dug život."

15 Kad se Salomon probudio vidio da je to bio san. Potom se vratio natrag u Jeruzalem, stupio pred škrinju Gospodinova zavjeta, prineo žrtve paljenice i pripremio svečanu gozbu za sve svoje slugu.

16 U ono vrijeme došle su dvije bludnice kralju i stupile pred njega.

17 Jedna je žena rekla: "S oproštenjem, moj gospodaru! Ja i ova tu žena stojimo u istoj kući, i ja sam se rodila kod nje u kući.

18 Tri dana poslije mojega porođaja rodila i ova žena. Bile smo same; ni jedan došljak nije bio s nama u kući, osim samo nas dvije u kući.

19 I dijete ovoj ženi je umrlo u noći, jer je ona bila legla na njega.

20 I ona je ustala usred noći, i uzela je, dok je spavala tvoja sluškinja, moje dijete s moje strane i stavio ga na svoja prsa. A svoje mrtvo dijete stavila na moja prsa.

21 Kad sam ujutro ustala da podojim svoje dijete, a ono mrtvo. Kad se razdanilo, razgledala sam bolje, a to nije bilo moje dijete što sam ga bila rodila."

22 A druga žena je povikala: "Nije tako, nego je moje dijete ovo živo, a tvoje je to

1 Kraljevi

mrtvo." Ona je tvrdila: "Nije tako, nego je tvoje dijete mrtvo, a moje je dijete evo živo." Tako su se prepirale pred kraljem.

23 Onda je kralj rekao: "Jedna tvrdi: 'Ovo je tu moje dijete, živo, a tvoje je dijete mrtvo'; druga tvrdi: 'Nije tako, nego je tvoje dijete mrtvo, a moje je dijete živo.'"

24 I kralj je zapovjedio: "Donesite mi mač!" Donijeli su mač pred kralja.

25 Kralj je zapovjedio: "Razdijelite živo dijete na dvoje i dajte jednu polovicu ovoj, drugu polovicu onoj!"

26 Onda je povikala kralju žena kojoj je pripadalo živo dijete—jer ljubav prema njezinu djetetu jako se u njoj uzбудila: "Ah, moj gospodaru, podajte njoj živo dijete i ne ubijajte ga!" A druga povikala: "Neka ne bude ni meni ni tebi, samo ga rasijecite!"

27 Onda je odgovorio kralj rekavši: "Podajte onoj prvoj živo dijete i ne ubijajte ga; ona mu je majka."

28 Sav je Izrael čuo presudu koju je kralj izrekao. I poštivali su kralja, jer se vidjelo da je u njemu bila Božja mudrost u izricanju pravde.

Salomonovi vrhovni dvorski činovnici

4 Kralj Salomon bio je kralj nad svim Izraelom.

2 Ovo su bili njegovi vrhovni činovnici: svećenik je bio Azarija, sin Sadokov,

3 državni pisari bili su Elihoref i Ahija, Šišini sinovi, pečatnik je bio Jošafat, sin Ahiludov;

4 Vrhovni vojskovođa bio je Benaja, sin Jehojadov. Svećenici su bili Sadok i Abiatar.

5 Nad pristavima bio je postavljen Azarija, sin Natanov. Zabud, sin Natanov, bio je svećenik i kraljev prijatelj.

6 Upravitelj dvora je bio Ahišar, a Adoniram, sin Abdin, vodio je nadzor nad poslenicima.

7 Salomon je imao dvanaest namjesnika nad svim Izraelom. Oni su opskrbljivali kralja i sav dvor. Po mjesec dana u godini imao je svaki podmirivati izdržavanje.

8 Ovo su njihova imena: sin Hurov u gori Efraimovoj;

9 Ben-Deker u Makasu i Saalbimu, Bet-Semešu, Elonu i Bet-Hananu;

10 Ben-Hesed u Arubotu; njemu je određen Soho i sve Heferovo područje;

11 Ben-Abinadab u svim dorskim pokrajinama; on je imao Salomonovu kćer Tafatu za ženu;

12 Baana, sin Ahiludov, u Taanaku, Megidu i svemu Bet-Seanu što leži kod Saretana pod Jezreelom, od Bet-Seana do Abel-Mehole i do preko Jokneama;

13 sin Ben-Geber u Ramotu u Gileadu; njemu su bila predana šatorska sela Jaira, Manasehova sina, u Gileadu;

njemu je bio podređen kraj Argob što leži u Bašanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i željeznim prijevornicama;

14 Ahinadab, sin Idov, u Mahanaimu;

15 Ahimaas u Naftaliju; i on je bio uzeo Salomonovu kćer, Basematu, za ženu.

16 Baana, sin Hušajev, u Ašeru i Alotu;

17 Jošafat, sin Paruahov, u Isakaru;

18 Šimej, sin Elin, u Benjaminu;

19 Geber, sin Urijin u Gileadu, u zemlji Sihona, amorejskog kralja, i Oga, bašan-skog kralja. Bio je to jedan namjesnik, koji je bio postavljen nad zemljom.

20 Jude i Izraela bilo je mnogo kao pije-ska na moru. Jelo se i pilo se i bilo se dobre volje.

21 Salomon je bio vladar nad svima kraljevstvima od Rijeke do filistejske zemlje i do egipatske međe. Donosila su mu danak i bila su podložna Salomonu dokle je živio.

22 Za hranu trebalo je Salomonu na dan do trideset kora bijelog brašna i šezdeset kora običnoga brašna,

23 deset ugojenih volova, dvadeset volova s paše i stotinu ovaca, osim jelena, srna, divokoza i ugojenih ptica.

24 Jer se njegova moć protezala preko svega područja s onu stranu Rijeke, od Tafse do Gaze, i preko svih kraljeva s onu stranu Rijeke, i on je imao mir sa svim susjedima unaokolo.

25 Tako su živjeli Juda i Izrael u sigurnosti, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Beer-Sebe, dokle je živio Salomon.

26 Salomon je imao četrdeset tisuća konja za svoja bojna kola i dvanaest tisuća konja za jahanje.

27 Spomenuti namjesnici hranili su svaki po jedan mjesec kralja Salomona i sve koji su imali pristup k stolu kralja Salomona. Nije ništa manjkalo od njihovih opskrbe.

28 I ječam i slamu za konje i za tegleću marvu donosili su na mjesto gdje bi se on upravo zadržao, svaki kako bi ga zapalo.

29 Bog je dao Salomonu mudrost i vrlo veliki razum, isto tako blagog duha jednako pijesku na obali morskoj.

30 Mudrost Salomonova bila je veća od mudrosti svih sinova Istoka i od sve mudrosti Egipta.

31 Bio je mudriji od svih ljudi, od Etana, Ezrahijca, od Hemana, Kalkola i Darde, Maholovih sinova. Kod svih naroda unaokolo bio je glasovit.

32 On je sastavio tri tisuće mudrih izreka, a njegovih pjesama bilo je tisuću i pet.

33 Pjevao je priče o stablu, o cedru na Lebanonu do izopa što raste na zidu. Sastavio je priče o stoci, o pticama, o ži-

1 Kraljevi

votinjama što gmižu, i o ribama.

34 Iz svih naroda dolazili su ljudi da čuju Salomonovu mudrost, od svih krajeva na zemlji došli su, kad su čuli za njegovu mudrost.

Priprema za zidanje doma

5 Hiram, kralj Tira, poslao svoje slugе k Salomonu kad je bio čuo, da su ga kao nasljednika njegova oca pomazali za kralja. Hiram je, naime, bio uvijek s Davidom u najboljem odnosu.

2 Nato je Salomon poručio Hiram:

3 "Ti znaš da moj otac David nije stigao sagraditi dom Imenu Gospodina, svojega Boga, zbog ratova koji su ga zaokupili od svuda dok mu Gospodin nije položio neprijatelje pod njegove noge.

4 Ali sad mi je dao Gospodin, moj Bog, mir od svuda, i nemam više protivnika ni opasnosti.

5 Zato namjeravam sagraditi dom Imenu Gospodina, svojega Boga. Tako je Gospodin mojem ocu Davidu obećao i rekao: 'Tvoj sin, koga ću posaditi mjesto tebe na tvoje prijestolje, će sagraditi dom mojem Imenu.'

6 Zato zapovjedi neka mi nasijeku cedara na Lebanonu! Moji će ljudi zajedno raditi s tvojim ljudima. Plaću za tvoje ljude dat ću ti kako odrediš, jer ti znaš da u nas nema nikoga koji umije sjeći drva kao Sidonci."

7 Kad je Hiram primio vijest Salomonovu, jako se obradovao i povikao: "Neka je blagoslovljen danas Gospodin, koji je dao Davidu mudra sina kao vladara nad ovim velikim narodom!"

8 Onda poslao Hiram Salomonu ovaj odgovor: "Uzeo sam do znanja što si mi poručio. Ispunit ću sve tvoje želje glede stabla cedrova i čempresova.

9 Moji će ih ljudi snijeti s Lebanona k moru. Onda ću ih dati na moru povezati u splavi i dovesti ih na mjesto za koje mi odrediš, i ondje ih razvezati, i onda ih daj odnijeti! Tako ćeš ispuniti moju molbu i dati hranu mojem domaćinstvu."

10 Tako je davao Hiram Salomonu cedrova i čempresova drva koliko je želio.

11 Salomon je za to davao Hiram dva deset tisuća kora pšenice za hranu njegovim ljudima i dvadeset kora ulja od stučenih maslina. Toliko je davao Salomon Hiram svake godine.

12 Jer Gospodin je dao mudrost Salomonu, kako mu je bio obećao, zato je došlo do prijateljstva između Hiram i Salomona tako da su među sobom zaključili savez.

13 Nato je odredio kralj Salomon poslenike iz svega Izraela. Broj ovih poslenika iznosio je trideset tisuća ljudi.

14 Slao ih je naizmjenice u Lebanon,

260

svaki mjesec po deset tisuća ljudi. Jedan mjesec bili su na Lebanonu, a dva mjeseca kod kuće. Adoniram je bio nad svim radnicima.

15 Salomon je u gorama imao sedamdeset tisuća nositelja tereta i osamdeset tisuća kamenorezaca.

16 Pokraj toga Salomonovih nadstojnika, koji su vodili rad, tri tisuće i tri stotine, koji su nadzirali ljude zaposlene tim poslom.

17 Kralj je zapovjedio da se izlomi veliko, teško birano kamenje, da ga klešu i da se postavi za temelj domu.

18 Tesali su Salomonovi i Hiramovi kamenari i Giblijani i pripravljali drvo i kamenje za gradnju doma.

Salomon gradi dom

6 I dogodilo se četiri stotine i osamdesete godine po izlasku Izraelovih sinova iz egipatske zemlje, četvrte godine Salomonova vladanja nad Izraelom, mjeseca Ziva—to je drugi mjesec—počeo je graditi Gospodinu dom.

2 Dom koji je Salomon zidao Gospodinu bio je šezdeset lakata dug, dvadeset lakata širok i trideset lakata visok.

3 Trijem pred glavnim prostorom doma bio je dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom.

4 Prozori, koje je dao napraviti na domu, imali su guste rešetke.

5 Nadalje, je dao napraviti uz zid doma, i unaokolo uz zidove doma, oko glavnoga prostora i nutrašnjega prostora, hodnike, koje unaokolo podigao u katove.

6 Donji kat bio je pet lakata širok, srednji je bio šest lakata širok, a treći je bio sedam lakata širok. Bio je dao napraviti zasjeke na kući izvana unaokolo da ne mora zahvatiti u zidove doma.

7 Uzelo se, kod gradnje doma, samo kamenje koje je bilo kod lomljenja posve izrađeno, tako da se nije čuo ni čekić ni dlijeto ili drugo željezno oruđe, dok se podizao dom.

8 Ulaz u donji kat bio je na desnoj strani doma. Na zavojnim stubama se uzlazilo gore na srednji kat, iz srednjega na treći.

9 Kad je tako bio dovršio gradnju doma, obložio dom gredama i cedrovim daskama.

10 Hodnike je napravio oko cijeloga doma pet lakata visoke i svezao ih s domom cedrovim gredama.

11 Onda je došla riječ Gospodinova Salomonu, govoreći:

12 "Glede toga doma koji gradiš: ako ideš po mojim propisima i držiš moje zakone i izvršavaš sve moje zapovijedi i po njima urediš svoj život, ispunit ću na tebi svoje obećanje što sam ga dao tvojem ocu Davidu.

1 Kraljevi

13 Boravit ću među Izraelovim sinovima i neću nikada ostaviti svojega naroda Izraela."

14 Tako je Salomon dovršio gradnju doma.

15 On je iznutra obložio zidove doma, od poda do stropa, cedrovim daskama, a pod doma pokrio čempresovim daskama.

16 Isto tako je obložio dvadeset lakata na stražnjoj strani doma cedrovim daskama od poda do pokrova. Tako ga napravio unutra kao nutrašnje svetište, za Najsvetije Mjesto.

17 Sprijeda svetište doma imalo je četrdeset lakata u dužinu.

18 Unutra je bio dom obložen cedrovim drvom, a na njemu izrezane jabuke i razvijeni cvjetovi. Sve je bilo od cedrova drva, tako da se ne vidi kamen.

19 Unutra u domu napravio je unutrašnje svetište da ondje smjesti škrinju Gospodinova zavjeta.

20 Unutrašnje svetište bilo je dvadeset lakata dugo, dvadeset lakata široko i dvadeset lakata visoko. On ga je dao obložiti čistim zlatom; isto tako njim je obložio žrtvenik od cedrova drva.

21 Nadalje obložio je Salomon dom unutra čistim zlatom i zategnuo zlatne lance pred unutrašnjim svetištem, koje je isto tako obložio zlatom.

22 Sav je dom obložio zlatom, potpuno svu zgradu. I sav žrtvenik, koji je pripadao unutrašnjemu svetišću, obložio zlatom.

23 Unutra u stražnjem prostoru napravio je dva kerubina od maslinova drva, svaki je bio deset lakata visok.

24 Pet lakata imala su krila jednoga kerubina i pet lakata krila drugoga kerubina, tako da je deset lakata bilo od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.

25 Deset lakata imao je i drugi kerubin. Oba kerubina imala su isto obličje.

26 Visina jednoga kerubina imala je deset lakata, isto tako imao je drugi kerubin.

27 Kerubine je smjestio u unutrašnjosti doma, i kerubini su držali krila svoja tako raširena da je krilo jednoga doticalo jedan zid, a krilo drugoga kerubina dopiralo do drugoga zida. U sredini doma sastajala su se njihova krila jedno u drugo.

28 I kerubine obložio zlatom.

29 Sve zidove doma unaokolo oba unutrašnje i vanjsko svetište, ukrasio izrezanim kerubinima, palmama i razvijenim cvjetovima.

30 I na pod doma oba unutrašnjega i vanjskoga svetišta obložio zlatom.

31 Za ulaz u unutrašnje svetište napravio je dvokrilna vrata od maslinova drva;

pragovi s dovratnicima bili su jedna petina zida.

32 Na oba dvokrilna vrata od maslinova drva, izrezao je kerubine, palme i razvijene cvjetove, i obložio ih zlatom; kerubine i palme obložio zlatom.

33 Isto tako i za ulaz u svetište napravio je dovratnike od maslinova drva jednu četvrtinu zida.

34 I dvojica dvokrilna vrata od čempresova drva. Na dvije se strane otvaralo jedno krilo, i na dvije se strane otvaralo drugo krilo.

35 Onda je urezao na njima kerubine, palme i razvijene cvjetove i zlatom ih obložio—posve po mjeri.

36 Unutrašnje predvorje dao je okružiti sa tri reda klesana kamena i jednoga reda cedrovih greda.

37 Četvrte godine mjeseca Ziva bio je postavljen temelj Gospodinovu domu.

38 I jedanaeste godine mjeseca Bula—to je osmi mjesec—bio je dom dovršen sa svim svojim dijelovima i sa svim što mu pripada. Gradio ga je sedam godina .

Zidanje kraljevskih dvorova. Stupovi i posude

7 Salomon je svoju vlastitu kuću gradio trinaest godina; i tako ju dovršio.

2 Kuću Lebanonska Suma gradio je stotinu lakata dugu, pedeset lakata široku i trideset lakata visoku, na četiri reda cedrovih stupova, i na stupovima su ležale cedrove grede.

3 Od cedrova drva bio je i pokrov na gredama što su bile na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.

4 Grede su imale tri reda, i po tri prozora stajala su jedan prema drugomu.

5 Sva vrata s dovratnicima bila su četverokutna, i po tri prozora stajala su jedan prema drugomu.

6 Onda je podigao trijem od stupova pedeset lakata dug i trideset lakata širok. Jedan trijem sa stupovima i krovom bio je sprijeda.

7 Nadalje je sagradio trijem za prijestolje, gdje je sudio, sudski trijem bio je obložen cedrovim drvom od poda do stropa.

8 Napokon njegov dvor, u kojem je stanovao, u drugom dvorištu unutar trijema, bila je na isti način građen. I za faraonovu kćer, kojom se bio Salomon oženio, sagradio je kuću jednaku onomu trijemu.

9 Sve ove građevine bile su sagrađene od teškoga kamenja, klesanoga po mjeri, iznutra i izvana pilom završeno, od temelja do krova i izvana do velikog predvorja.

10 Temelji su bili od birana velikoga kamenja, od deset lakata i od osam lakata.

11 Na tom je ležalo teško, po mjeri kle-

1 Kraljevi

262

sano kamenje i cedrove grede.

12 Tri reda klesana kamenja i jedan red cedrovih brvana okruživali su unaokolo veliko predvorje, isto tako unutrašnje predvorje u Gospodinovu domu i trijem dvora.

13 Nato je poslao kralj Salomon i dao dovesti Hirama iz Tira.

14 On je bio sin jedne udovice iz plemena Naftalijeva; njegov je otac bio veliki kovač u Tiru. On je bio je veoma razuman i vješt u svakojakom radu od mjedi. On je došao kralju Salomonu i izradio mu sve radove.

15 Tako je salio oba stupa od mjedi. Visina jednomu stupu bila je osamnaest lakata; konac od dvanaest lakata obuhvatao je jedan i drugi stup.

16 Napravio uz to dva od mjedi salivena oglavlja da se stavi odozgor na stupove. Visina je jednoga oglavlja pet lakata, visina drugoga oglavlja isto tako pet lakata.

17 Na oglavlja stupova napravio je pletenice isprepletene i vrpce kao lance, jedno na prvo oglavlje i drugo na drugo oglavlje.

18 Onda je napravio mogranje, u dva reda unaokolo na jednoj pletenici, da pokrivaju oglavlje stupova. Tako je napravio i na drugom oglavlju.

19 Oglavlja na stupovima u trijemu bila su napravljena kao ljljani od četiri lakta.

20 Na oglavljljima, na oba stupa, bili su odozgor i prema sredini pod pletenicama mogranji, kojih je bilo dvjesta u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju.

21 Stupove je podigao na ulazu u trijem doma. Jedan je postavio na desnu stranu i nazvao ga Jakin; drugi je postavio na lijevu stranu i nazvao ga Boaz.

22 Navrh stupova namjestio je izrađeno ljljanovo cvijeće. Tako se dovršili stupovi.

23 Onda je salio more od mjedi. Ono je imalo deset lakata od jednoga kraja do drugoga i bilo je okruglo unaokolo i pet lakata visoko. Trebalo je trideset lakata vrpce da ga se unaokolo obuhvati.

24 Ispod njegova kraja, koji ima deset lakata, optječu more nakiti kao cvjetne čaške. U dva reda optječu ga nakiti kao cvjetne čaške što su s njim salivene.

25 Stajalo je na dvanaest volova, od kojih su tri bila okrenuti na sjever, tri na zapad, tri na jug i tri na istok. Na njima je stajalo more. Njihove stražnje strane bile su sve okrenute unutra.

26 Bilo je kao podlanica debelo, i njegov kraj bio je kao kraj u čaše, kao ljljanov cvijet. Primalo je dvije tisuće bata.

27 Napravio i deset podnožja od mjedi. Svako je podnožje bilo je četiri lakta dugo, četiri lakta široko i tri lakta visoko.

28 Podnožja su bila izrađena ovako: imala su oplate, i oplate su bile umetnute u okvire.

29 Na oplatama u okvirima, bili su prikazani lavovi, volovi i kerubini, isto tako na okvirima iznad i ispod lavova i volova visjeli su vijenci.

30 Svako je podnožje imalo četiri kotača od mjedi, kojima su osovine bile isto tako od mjedi. Na četiri noge bila su kao ramena i pod svakom umivaonicom bila su ta ramena salivena i vijencima obložena.

31 Dubina umivaonice od vrha do dna nad stupcem, bila je lakat, i u vrhu je bila okrugla kao i stupac, koji je bio od lakat i pol, i po vrhu joj je bilo rezbareno, a oplata joj je bila četverokutna, a ne okrugla.

32 Četiri kotača bila su pod tom oplatom, a osovine kotača izlazile su na podnožju, i svaki je kotač bio visok lakat i pol.

33 Kotači su bili izrađeni kao kolski kotači. Njihove osovine, glavčine, naplatci i paoci, sve je bilo liveno.

34 Četiri ramena bila su na četiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja su izlazila njegova ramena.

35 Odozgor u podnožja bilo je visine pol lakta, koja je bila svuda okrugla, i odozgor na podnožju bile su njegove strane i oplate što su izlazile iz njega.

36 Po njegovim stranama i po njegovim oplatama izrezao je kerubine, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence unaokolo.

37 Na taj način napravio je deset podnožja; sva su bila jednako salivena, iste mjere i istoga oblika.

38 Uz to napravio je deset umivaonica od mjedi. Svaka umivaonica uzimala je četrdeset bata, i svaka umivaonica imala je četiri lakta. Na svako od deset podnožja došla je po jedna umivaonica.

39 Namjestio je pet podnožja na sjevernoj strani doma. More je namjestio na južnoj strani doma, na jugoistoku.

40 Nadalje, napravio je Hiram lonce, lopate i kotliče. Tako Hiram dovršio sve radove koje je morao izraditi kralju Salomonu za Gospodinov dom:

41 dva stupa i dva oglavlja okrugla odozgor na oba stupa, dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla odozgor na stupovima;

42 četiri stotine mogranja za obje pletenice, dva reda mogranja za svaku pletenicu, da pokrivaju dva oglavlja okrugla odozgor na stupovima;

43 uz to deset podnožja i deset umivaonica na podnožjima;

44 jedno more i dvanaest volova pod morem;

45 lonce, lopate i kotliće. Sve posude, koje je napravio Hiram kralju Salomonu za dom, bilo je od sjajne mjedi.

46 Dao ih kralj saliti u kalupima o gline u jordanskoj ravnici, u zemlji između Sukota i Sartana.

47 Salomon nije izmjerio sve posude, i to nije mogao zbog velike brojnosti, i težina mjedi nije bila utvrđena.

48 Onda je dao Salomon napraviti sve posude što se rabilo u Gospodinovu domu: zlatni žrtvenik, zlatni stol za prikazne kruhove;

49 svjetiljke, pet na desnoj i pet na lijevoj strani, pred unutrašnjim svetištem od čistoga zlata, i zlatne cvjetove, žižke i usekače;

50 vrčeve, noževe, škropionice, mašice i kadionice od čistoga zlata. I čepovi na dvokrilnim vratima u unutrašnji prostor, u Najsvetijem Mjestu, i na dvokrilnim vratima doma u glavni prostor bili su od zlata.

51 Kad su bili dovršeni svi radovi, koje je kralj Salomon dao izraditi za dom, dao je Salomon unijeti i posvetne darove svojega oca Davida. Srebro i zlato i posude stavio je u riznicu Gospodinova doma.

Posveta doma

8 Onda je Salomon skupio Izraelove starješine i sve poglavare plemenske, poglavare rodova Izraelovih sinova, kod kralja Salomona u Jeruzalemu da se prenese škrinja Gospodinova zavjeta iz Davidova grada, a to je Sion.

2 I tako su se skupili pred kraljem Salomonom svi Izraelovi ljudi na svetkovinu u mjesecu Etanimu, a to je sedmi mjesec.

3 Kad su došle sve Izraelove starješine, podigli su svećenici škrinju.

4 I prenijeli su Gospodinovu škrinju, šator Svjedočanstva i sve sveto posude koje je bilo u šatoru.

5 Pritom je kralj Salomon žrtvovao i s njim sva Izraelova zajednica koja se našla kod njega pred škrinjom, toliko ovaca i goveda da ih se zbog njihova mnoštva nije moglo izbrojiti niti proračunati.

6 Onda su svećenici unijeli škrinju Gospodinova zavjeta na njegovo mjesto u unutrašnjem svetišću doma, u Najsvetijem Mjestu pod krila kerubina.

7 Kerubini su držali raširena krila nad mjestom gdje je stajala škrinja. Tako su kerubini pokrili škrinju i njegove motke.

8 Motke su bile tako duge da su se kraljevi motaka vidjeli sa svetoga mjesta pred unutrašnjim svetištem, ali se dalje nisu vidjeli. One su tamo do današnjega

dana.

9 U škrinji su bile samo dvije kamene ploče, koje je bio u nju stavio Mojsije na Horebu, kad je Gospodin napravio savez sa Izraelovim sinovima, pošto su izašli iz egipatske zemlje.

10 A kad bi svećenici trebali napustiti sveto mjesto, oblak bi napunio Gospodinov dom.

11 Svećenici nisu mogli zbog oblaka pristupiti da vrše svoju službu, jer be slava Gospodinova napunila Gospodinov dom.

12 Onda je rekao Salomon: "Gospodin je rekao da će boraviti u tamnom oblaku.

13 I ja sam ti sagradio uzvišeni dom, mjesto da u njemu prebivaš do vijeka."

14 Onda se okrenuo kralj i blagoslovio svu Izraelovu zajednicu, a sva je zajednica Izraelovih sinova stajala.

15 Onda je on rekao: "Blagoslovljen neka je Gospodin, Bog Izraelov, koji je, eto, zaista ispunio obećanje koje je svojim ustima dao mojem ocu Davidu, kad je rekao:

16 'Od vremena kad sam bio izveo iz Egipta svoj narod Izraela, nisam izabrao nijednoga grada između svih Izraelovih plemena da se ondje sagradi dom da u njemu može boraviti Ime moje, ali zato sam izabrao Davida da vlada nad mojim narodom Izraelom.'

17 I naumio je moj otac David sagraditi dom Imenu Gospodina, Boga Izraelova.

18 Ali je Gospodin rekao mojem ocu Davidu: 'Da kaniš sagraditi dom mojem Imenu, dobro činiš što si to naumio.

19 Ali nećeš ti sagraditi toga doma nego tvoj sin, koji će ti se roditi, on će sagraditi dom mojem Imenu.'

20 I, eto, Gospodin je ispunio obećanje koje je dao: ja sam stupio na mjesto svojega oca Davida i sjeo sam na Izraelovo prijestolje, kako je Gospodin obećao, i sagradio sam dom Imenu Gospodina, Boga Izraelova.

21 Ja sam u njemu pripravo mjesto za škrinju, u kojoj je Gospodinov zavjet koji je napravio s našim očevima kad ih je izveo iz egipatske zemlje."

22 Potom je stupio Salomon pred cijelom Izraelovom zajednicom pred Gospodinov žrtvenik, raširio svoje ruke prema nebu

23 i pomolio se: "Gospodine, Bože Izraelov! Ni jedan bog, gore na nebu, i dolje na zemlji, nije tebi jednak, ti koji drži svoj savez i milost sa svojim slugama, koji hodaju pred tobom svim svojim srcem.

24 Ti si svojem sluzi, mojem ocu Davidu, ispunio što si mu bio obećao. Što si obrekao svojim ustima, to si ispunio djelom, kako dokazuje ovaj dan.

25 A sada, Gospodine, Bože Izraelov,

1 Kraljevi

264

održi svojem sluzi, mojem ocu Davidu, i obećanje koje si mu dao kad si rekao: 'Koliko je do mene, neće ti nikada nestati čovjeka koji bi sjedio na Izraelovu prijestolju. Samo moraju tvoji potomci držati svoje ponašanje i tako urediti da hodaju preda mnom kao što si ti hodio preda mnom.'

26 Sada molim o Bože Izraelov, daj da se obistini tvoje obećanje koje si dao svojem sluzi, mojem ocu Davidu!

27 A hoće li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i naviša nebesa ne mogu te obuhvatiti—koliko manje ovaj dom koji sam sagradio!

28 A obazri se na molitvu svojega sluga i na njegov vapaj, Gospodine, Bože moj, čuj zaziv i molitvu koju danas upravlja tebi tvoj sluga!

29 Daj da tvoje oči budu otvorene nad ovim domom dan i noć, nad mjestom za koje si obećao: 'Ime moje ondje će stanovati,' da bi ti čuo molitvu koju upravlja tebi tvoj sluga za ovo mjesto.

30 Neka bi čuo molitvu koju će na ovom mjestu obavljati tvoj sluga! Čuj vapaj svojega sluga i svojega naroda Izraela, kad god se mole na ovom mjestu! Uslišaj je na mjestu gdje sjediš na prijestolju, u nebu, uslišaj je i oprosti!

31 Ako netko sagriješi protiv svojega bližnjega i njemu se odredi zakletva, kojom će se zakleti, i on se pokaže sa zakletvom pred tvojim žrtvenikom u ovoj kući,

32 onda ti čuj to u nebu i zahvati i pribavi pravo svojim slugama: Krivca osudi obraćajući njegova djela na njegovu glavu, a nedužna oslobodi postupajući s njim po njegovoj pravednosti!

33 Ako tvoj narod Izrael bude potučen od neprijatelja, jer sam sagriješio protiv tebe, ali se opet obrati k tebi i slavi tvoje Ime i u ovoj se kući moli i vapije k tebi,

34 onda ti čuj to u nebu, oprosti grijehe svojem puku Izraelu i dovedi ih natrag u zemlju koju si dao njihovim očevima!

35 Ako se zatvorilo nebesa tako da ne pada kiša, jer su sagriješili protiv tebe, i oni se mole na ovom mjestu i slave tvoje Ime i obrate se od svojih grijeha, jer si ih ponizio,

36 onda ti čuj to u nebu, oprosti grijehe svojim slugama i svojem narodu Izraelu, upravi ih na pravi put kojim da idu, i pusti kišu na svoju zemlju, koju si dao svojem narodu u baštinu!

37 Ako nastane glad u zemlji, ako budu kuga, suša, snijet, skakavci i gusjenice, ako je neprijatelj pritisne u kojem od njezinih mjesta, ako je pohodi kakvo god zlo ili bolest;

38 svaku molitvu, svaki vapaj što onda koji god izgovori u svemu tvojem narodu Izraelu, ako svaki osjeća bol u svojem

srcu i raširi ruke prema ovoj kući,

39 onda ti si to čuo u nebu, na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, i oprosti i zahvati i podaj svakomu po svemu njegovu životu, jer ti poznaš njegovo srce, jer ti jedini prozireš srce sve čovječje djece,

40 da te se uvijek boje, dokle god žive u zemlji koju si dao našim očevima!

41 Ali i stranca koji ne pripada tvojemu narodu Izraelu, nego iz daleke zemlje dolazi zbog tvog Imena

42 jer se čuje za tvoje Ime veliko, za tvoju jaku ruku i za tvoju podignutu mišicu—kad on dode i pomoli se u ovom domu,

43 onda ga ti čuj u nebu, na mjestu gdje sjediš na prijestolju, i učini sve za što te zaziva stranac, da svi narodi na zemlji upoznaju tvoje Ime, da te štiju kao tvoj narod Izrael i da doznaju da je ovaj dom koji sam ti sagradio, nazvan po tvojem Imenu!

44 Ako tvoj narod bude izašao na vojnu protiv svojih neprijatelja putom kojim ga pošalješ i pomoli se Gospodinu prema gradu koji si izabrao, prema domu koji sam sagradio tvojem Imenu,

45 onda ti čuj u nebu njegovu molitvu i njegov vapaj i podaj mu pobjedu!

46 Ako su sagriješili protiv tebe—jer nema čovjeka koji ne griješi—i ti se rasrdiš na njih i predaš ih neprijatelju tako da ih njihovi tlačitelji zarobe i odvedu u neprijateljsku zemlju, daleko ili blizu,

47 i ako oni onda dođu k sebi u zemlji gdje su zarobljeni, i obrate se i zavape k tebi u zemlji svojih tlačitelja i priznaju: 'Sagriješili smo i zlo smo učinili, bezbožni smo bili.'

48 Ako se onda svim svojim srcem i svom svojom dušom obrate k tebi u zemlji svojih neprijatelja, koji su ih odveli, i pomole se tebi, prema zemlji, koju si dao njihovim očevima, prema gradu koji si izabrao, i prema domu koji sam sagradio tvojem Imenu,

49 onda ti uslišaj njihovu molitvu i vapaj u nebu, na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, i pribavi im pravicu!

50 I oprosti svojem narodu što je sagriješio protiv tebe, i sve prijestupe koliko su skrivili protiv tebe, i daj da nadu milost kod svojih tlačitelja, da im se smiluju!

51 Jer on je tvoj narod i tvoja svojina, koju si izveo iz Egipta, ispred talionice željeza.

52 Neka budu tvoje oči otvorene na molbu tvog sluga i na molbu tvog naroda Izraela, da ih uslišaš u svemu za što te zazovu!

53 Jer si ih ti odvojio sebi za svojinu iz svih naroda na zemlji, kako si obećao preko svojega sluga Mojsija kad si izveo naše očeve iz Egipta, ti veliki Gospodine!"

1 Kraljevi

54 Kad je bio Salomon posve dovršio ovu prošnju i molitvu Gospodinu, ustao je s mjesta pred Gospodinovim žrtvenikom, gdje je bio klečao s rukama raširenim prema nebu.

55 Stupio je onda naprijed i blagoslovio svu Izraelovu zajednicu velikim glasom, govoreći:

56 "Blagoslovljen neka je Gospodin, koji je svojemu narodu Izraelu pribavio mir posve onako kako je obećao. Nije ostalo neispunjeno ni jedno jedino od svih sjajnih obećanja koja je dao preko svojega sluga Mojsija.

57 Gospodin, naš Bog, neka bude s nama, kako je bio s našim očevima! Neka nas ne ostavi i ne odbije,

58 Da se naša srca obrate k njemu i mi hodimo svim njegovim putovima i držimo njegove zapovijedi, zakone i pravne propise, na koje je obvezao naše očeve.

59 I ove moje riječi što sam ih u molitvi upravo Gospodinu, neka budu nazočne Gospodinu, našem Bogu, dan i noć, da pribavi pravicu svojem sluzi i svojem narodu Izraelu u svako doba,

60 da svi narodi na zemlji dođu do spoznanja da je Gospodin Bog i nitko drugi.

61 Zato vaše srce neka bude odano Gospodinu, našem Bogu, da hodite njegovu po zakonu i držite njegove zapovijedi, kao danas!"

62 Onda je primeo kralj i sav Izrael s njim žrtve zaklanice Gospodinu.

63 Kao žrtvu mirotvornu, koju je dao Salomon zaklati za Gospodina, žrtvovao je on: dvadeset i dvije tisuće volova i stotinu i dvadeset tisuća ovaca. Tako su kralj i svi Izraelovi sinovi posvetili Gospodinov dom.

64 U onaj dan posvetio je kralj srednji dio predvorja pred Gospodinovim domom, jer ondje je primeo žrtve paljenice, prinose i pretilinu od mirotvornih žrtava. Mjedeni žrtvenik, koji je stajao pred Gospodinom, bio je premalen da obuhvati žrtve paljenice, prinose i pretilinu mirotvornih žrtava.

65 Tako je onda Salomon proslavio svetkovinu, i s njim sav Izrael, skup velik od ulaska u Hamat do Potoka egipatskoga, pred Gospodinom, Bogom našim, sedam dana i još jedanput sedam dana dakle—četnaest dana.

66 Osmi dan otpustio je ljude. Oni se rastali od kralja i otišli su k svojim šatorima, veseli i dobre volje zbog svega dobra koje je Gospodin bio iskazao svojem sluzi Davidu i svojem narodu Izraelu.

Salomonovi darovi Hiramu. Žrtve i lade

9 I dogodilo se u vrijeme kad je bio Salomon dovršio gradnju Gospodinova

doma i kraljevskog dvora i sve druge naume, koje je Salomon želio izvesti,

2 javio se Gospodin Salomonu po drugi put, kao što mu se bio javio u Gibeonu.

3 I rekao mu Gospodin: "Uslišao sam tvoju molitvu i tvoj vapaj što si mi ga upravio. Posvetio sam taj dom što si mi ga sagradio. Zato će Ime moje ondje uvijek stanovati, i moje oči i moje srce ondje će uvijek boraviti.

4 Ako budeš hodio preda mnom onako kako je išao tvoj otac David, u iskrenosti srca i u pravednosti, tako da činiš sve što sam ti zapovjedio, i držiš moj zakon i pravne propise,

5 onda ću zauvijek utvrditi prijestolje tvojega kraljevstva nad Izraelom, kako sam obećao tvojem ocu Davidu, kad sam rekao: 'Nikada ti neće nestati čovjeka na Izraelovu prijestolju.'

6 Ali ako se vi, vi i vaši sinovi, odvratite od mene i ne uzdržite mojih zapovijedi i uredaba, na koje sam vas obvezao, nego odete i služite drugim bogovima i klanjate im se,

7 onda ću odstraniti Izraela iz zemlje koju sam im dao, i dom što sam ga posvetio svojem Imenu, odbacit ću od svojega lica, i Izrael će postati prisposoba i ruglo svim narodima.

8 I ovaj će dom postati jedna ruševina. I kad upitaju: 'Zašto je takvo što Gospodin učinio ovoj zemlji i ovom domu?'

9 Odgovorit će se: 'Oni su ostavili Gospodina, svojega Boga, koji je njihove očeve izveo iz Egipta, i okrenuli se k drugim bogovima, njima se klanjali i služili im. Zato je Gospodin pustio na njih svu tu nesreću.' "

10 Kad je prošlo dvadeset godina, u kojima je Salomon sagradio obje zgrade, Gospodinov dom i kraljevski dvor.

11 Hiram, kralj Tira, podupirao je Salomona prema potrebi drvom cedrovim i čempresovim i zlatom—onda je dao kralj Salomon Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galileji.

12 Ali kad je došao Hiram iz Tira da vidi gradove što mu ih bio ustupio Salomon, nije mu se svidjelo,

13 i rekao: "Kakvi su to gradovi koje si mi dao, brate?" Zato se zove ta zemlja sve do današnjega dana Kabul.

14 Hiram je bio poslao kralju stotinu i dvadeset talenata zlata.

15 Ovo je razlog s radnom snagom koju je bio digao kralj Salomon da sagradi Gospodinov dom i svoj vlastiti dvor, Milo i zidove Jeruzalema i Hazor, Megido i Gezer.

16 Faraon, egipatski kralj, bio je izišao, osvojio Gezer i spalio ga ognjem, Kanaance, koji su stanovali u gradu, pobio i dao ga kao miraz svojoj kćeri, ženi

1 Kraljevi

266

Salomonovoj.

17 I Salomon je opet sagradio opet Gezer i donji Bet-Horon.

18 Baalat, Tadmor u pustinji—u zemlji, **19** sve gradove za spremišta, koja je imao Salomon, i gradove za bojna kola i gradove za jahalište i sve građevine, koje je Salomon htio podignuti u Jeruzalemu, na Lebanonu i u svem području svoje vlasti.

20 Sve što je još bilo ostalo od Amorejaca, Hitejaca, Perizejaca, Hivejaca i Jebusejaca, koji nisu bili od Izraelovih sinova.

21 Njihove potomke, koji su iza njih još bili ostali u zemlji, jer ih nisu mogli Izraelovi sinovi iskorijeniti, njih je Salomon natjerao da plaćaju danak i da robuju do današnjega dana.

22 Od Izraelovih sinova nije učinio Salomon nijednoga robom, nego su oni postali njegovi ratnici i činovnici, njegove više i niže vođe, njegovi zapovjednici nad bojnim kolima i nad konjanicima.

23 Glavnih nadstojnika nad gradnjama Salomonovim, bilo je pet stotina i pedeset. Oni su nadzirali ljude koji su bili radovima zaposleni.

24 Kći faraonova iz Davidova grada bila ušla u svoju kuću, koju je Salomon bio sagradio za nju. Onda je on sagradio Milo.

25 Tri puta u godini prinosio bi Salomon žrtve paljenice i žrtve mirotvorne na žrtveniku koji je podigao Gospodinu, i palio je kúd na žrtveniku, koji je stajao pred Gospodinom. Tako je dovršio hram.

26 I lade je napravio kralj Salomon u Esion-Geberu, koji je kod Elata na obali Crvenoga mora u Edomu.

27 Hiram je poslao na tim lađama svoje ljude, mornare, koji su vješti moru, zajedno s ljudima Salomonovim.

28 Oni se odvezli u Ofir, uzeli su odande zlata četiri stotine i dvadeset talenata i donijeli su kralju Salomonu.

Posjet kraljica Sabe, Salomonovo bogatstvo i slava

10 Kad je kraljica od Sabe čula o Salomonovoj slavi, koju je bio stekao po imenu Gospodinovu, došla ona da ga iskuša zagonetkama.

2 Došla je u Jeruzalem s veoma velikom pratnjom. Deve su nosile vrlo mnogo mirisa i zlata, i dragoga kamenja. Kad je bila došla k Salomonu, iznijela mu je sve što joj je bilo na srcu.

3 A Salomon joj je odgovorio na sva njezina pitanja. Ništa nije bilo što bi ostalo kralju skriveno da joj ne bi mogao objasniti.

4 I kad je kraljica od Sabe vidjela svu Salomonovu mudrost i dvor, koji je bio sagradio,

5 i jela na njegovu stolu, kako su njegovi

dostojanstvenici tu sjedili i njegove sluge dvorile, nadalje njihova odjeća i njegove peharnike i žrtve paljenice što bi ih on u domu prinosio Gospodinu, ona se onda nije više mogla suzdržati.

6 Onda je rekla kralju: "Istina je bila što sam čula u svojoj zemlji o tebi i o tvojoj mudrosti.

7 Nisam htjela vjerovati što se govorilo dok ne dođem i vidim svojim očima. I zaista, ni pola mi nije kazano. Tvoja mudrost i tvoje vrline nadvisuju glas što sam ga slušala.

8 Sretni su tvoji ljudi, sretne su tvoje sluge što uvijek stoje pred tobom i slušaju tvoju mudrost!

9 Blagoslovljen neka je Gospodin, tvoj Bog, koji te je zavolio tako da te je posadio na Izraelovo prijestolje, jer Gospodin ljubi Izraela uvijek, postavio te kraljem da sudiš i dijeliš pravicu."

10 Potom je kralju darova stotinu i dvadeset talenata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja. Nikada više nije došlo toliko mirisa koliko kraljica od Sabe darovala kralju Salomonu.

11 I lade Hiramove, koje su donosile zlato iz Ofira, donijeli su iz Ofira vrlo mnogo drva sandalovine i dragoga kamenja.

12 I kralj je dao napraviti iz drva sandalovine sjedala za Gospodinov dom i za kraljevski dvor i citare i harfe za pjevače. Toliko drva sandalovine nikada se više nije donijelo niti ga se vidjelo do današnjega dana.

13 A kralj Salomon je darovao kraljici od Sabe sve što joj se svidjelo i što je zatražila, osim onoga što joj dao drage volje i darežljivošću jednoga kralja Salomona. Potom se ona digla i otišla natrag u svoju zemlju sa svojim slugama.

14 Zlata što je dohodilo Salomonu u jednoj godini bilo je šest stotina i šezdeset i šest talenata,

15 osim onoga što je dohodilo od veletrgovaca i od poreza malih trgovaca. Uz to su donosili Salomonu zlato i srebro svi arapski kraljevi i zemaljski upravitelji.

16 I dao je kralj Salomon napraviti dvjesto velikih štitova od kovana zlata; šest stotina šekela zlata utrošeno je u svaki štit.

17 I tri stotine manjih štitova od kovana zlata; tri mine zlata utrošeno je u svaki štit. Kralj ih dao smjestiti u kuću Lebanonska Šuma.

18 Nadalje je kralj dao napraviti veliko prijestolje od bjelokosti i obložiti ga čistim zlatom.

19 Prijestolje je imalo šest stepenica, a gornji dio odostraga na prijestolju bio je okrugao. Nasloni su bili s obje strane sjedala, i pokraj naslona bila su dva

1 Kraljevi

lava.

20 Dvanaest lavova stajalo je s obje strane na šest stepenica. Takvo što nije bio još nikada napravljeno za koje bilo kraljevstvo.

21 Sve posude za piće kralja Salomona bile su od zlata, i sve posude u kući Lebanona Suma bilo je od čistoga zlata. Ništa nije bilo od srebra, koje u vrijeme Salomonovo nije imalo nikakve cijene.

22 Kralj je imao taršiške lađe na moru kod Hiramovih lađa. Svake tri godine jedanput dolazile su lađe taršiške kući, natovarene zlatom, srebrom, bjelokosti, majmunima i paunovima.

23 Tako je nadvisio kralj Salomon sve kraljeve na zemlji bogatstvom i mudrošću.

24 I sav je svijet želio vidjeti Salomona, da čuje njegovu mudrost, koju mu je bio udijelio Bog.

25 Pritom bi svaki sobom donio dar, srebrne i zlatne posude, haljine, oružje, mirise, konje i mazge, svake godine.

26 Salomon je sebi nakupio i mnogobrojna bojna kola i konjanike, i imao je tisuću i četiri stotine bojnih kola i dvanaest tisuća konjanika. Njih je rasporedio po kolskim gradovima i u okolici kralja u Jeruzalemu.

27 Kralj je učinio da je bilo u Jeruzalemu tako mnogo srebra kao kamenja, a cedara tako mnogo kao dudova što rastu u nizini.

28 Uvoz konja kojih je imao Salomon, bio je iz Egipta i Kue. Kraljevi trgovci su ih dovodili ih iz Kue za plaću.

29 Tako su jedna bojna kola kod izvoza iz Egipta koštala po šest stotina šekela srebra, a konj po stotinu i pedeset. Isto tako preko njih dobivali su ih svi hitejski i sirijski kraljevi.

Salomonove žene, idolopoklonstvo i smrt

11 Kralj Salomon je ljubio, uz faraonovu kćer, mnoge žene strankinje: Moabke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hitejke,

2 od naroda, za koje je bio Gospodin zapovjedio Izraelovim sinovima: "Ne upuštajte se s njima i oni ne smiju općiti s vama. Inače oni će posve sigurno zanijeti vaša srca za svojim bogovima." Za njih je prionuo Salomon ljubeći ih.

3 A imao je sedam stotina žena kraljica i tri stotine suložnica. I njegove žene su ga zavele.

4 Kad je Salomon bio ostario, njegove žene zanijele su mu srce za drugim bogovima. Njegovo srce nije više potpuno pripadalo Gospodinu, njegovu Bogu, kao srce njegova oca Davida.

5 I Salomon je stovao astartu, božicu Sidonaca, i Milkomu, grozotu Amonaca.

6 Salomon je činio zlo pred Gospodinom, i nije hodio za Gospodinom do kraja kao njegov otac David.

7 Onda je Salomon sagradio žrtvenu uzvisinu za Kemoša, odurnost Moabaca, na gori, istočno od Jeruzalema, i isto tako za Moleka, grozotu Amonaca.

8 Isto je učinio za sve svoje žene strankinje, koje su prinosile svojim bogovima kád i žrtve zaklanice.

9 I Gospodin se razgnjevio na Salomona, jer je on odvratio svoje srce od Gospodina, Boga Izraelova, koji mu se bio javio dva puta

10 i bio mu je zapovjedio da ne štuje drugih bogova, ali on nije držao što mu je bio Gospodin zapovjedio.

11 Zato je dao Gospodin reći Salomonu: "Jer si to učinio, i nisi držao moj savez i uredbe, koje sam ti zapovjedio, zato ću otrgnuti od tebe kraljevstvo i dati ga tvomejmu sluzi.

12 Ali neću to još učiniti za tvojega života zbog tvojega oca Davida; ja ću ga otrgnuti iz ruku tvojega sina.

13 Ipak neću od njega otrgnuti svega kraljevstva. Jedno ću pleme dati tvomej sinu zbog Davida, mojega sluga, i zbog Jeruzalema što sam ga izabrao."

14 I dao je Gospodin podići Salomonu protivnika u Edomu Hadada—iz kraljevske roda u Edomu.

15 Jer kada je David tukao Edomca, i vojskovođa Joab otišao da pokopa pobijene, i sve za oružje sposobne muškarce u Edomu dao poubijati,

16 (jer je Joab proboravio ondje šest mjeseci sa svim Izraelom, dok nije uklonio sve za oružje sposobne muškarce u Edomu),

17 da je pobjegao Hadad s nekoliko Edomaca, koji su bili sluga njegovom ocu, i otišao u Egipat. Hadad je bio onda još malen dječak.

18 Otišli su iz Midjana i došli su u Paran. Iz Parana su uzeli sobom ljude i došli su u Egipat k faraonu, egipatskom kralju; on mu dao kuću i odredio mu hranu, i dao mu zemlje.

19 Hadad je našao veliku milost u faraonu, tako da mu je dao sestru svoje žene Tafnese za ženu.

20 Sestra Tafnesina rodila mu njegova sina Genubata. Tafnesa mu dala u dvoru faraonovu prvi odgoj. Tako je ostao Genubat u faraonovom dvoru među faraonovom djecom.

21 A kad je Hadad u Egiptu dočuo da je David počnuo kod svojih otaca, i da je mrtav vojskovođa Joab, zamolio je Hadad faraona: "Pusti me da idem u svoju zemlju!"

22 Faraon ga upitao: "A nedostaje li ti što kod mene, te hoćeš da ideš u svoju ze-

1 Kraljevi

268

mlju?" On je odgovorio: "Ništa! Ali me pusti da idem!"

23 Onda mu podigao Bog kao protivnika Rezona, sina Eliadova, koji je bio pobjegao iz okolice svojega gospodara Hada-dezera, sobskoga kralja.

24 Ovaj je skupio ljude oko sebe i postao im čelovoda, onda kad David počinio krvoprolice među njima. Oni su otišli onda u Damask, ostali su ondje, i vladali u Damasku.

25 On je bio protivnik Izraelov dokle je god živio Salomon. Osim zla koje je spremio Hadad, mrzio je i on Izraela, dokle je god bio kralj nad Sirijom.

26 I Jeroboam, sin Nebatov, Efraimej iz Serede—njegova se majka zvala Serua i bila je udovica—činovnik Salomonov, pobunio se protiv kralja.

27 Uzrok zašto se podigao na kralja bio je ovaj: Salomon je sagradio Milo i poravnio jamu u gradu Davida, svojega oca.

28 Ovaj Jeroboam bio je valjan i hrabar čovjek, i kad je vidio Salomon da se mladi čovjek pokazao marljiv u poslu, postavio ga nadzornikom nad svim poslovima Josipove kuće.

29 Tada se dogodilo da je Jeroboam otišao iz Jeruzalema i na putu susreo ga prorok Ahija iz Sila sa novim ogrtačem na sebi; a njih dvoje su bili sami u polju.

30 Onda je uzeo Ahija novi ogrtač koji je imao na sebi, razderao ga na dvanaest komada.

31 On je rekao Jeroboamu. "Uzmi sebi deset komada, jer ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Evo, istrgnut ću iz ruke Salomonove kraljevstvo i tebi ću dati deset plemena.'

32 Samo će jedno pleme on zadržati zbog svojega sluge Davida i zbog Jeruzalema, grada, koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena.

33 Jer su ostavili mene i poklonili se aštarti, božici Sidonaca, Kemošu, bogu Moabaca, i Milkomu, bogu Amonaca. Nisu hodili mojim putovima, nisu činili što je meni po volji, i nisu držali mojih propisa i zapovijedi, kako je to činio njegov otac David.

34 Ali neću mu oduzeti svega kraljevstva, nego ću ga ostaviti neka vlada dokle je god živ zbog mojega sluge Davida, koga sam izabrao i koji je držao moje zapovijedi i zakon.

35 Ali ću njegovu sinu uzeti kraljevstvo i tebi ga dati, naime, deset plemena.

36 Jedno jedino pleme njegovu sinu ću dati, da bude svjetiljka mojem sluzi Davidu uvijek preda mnom u Jeruzalemu, gradu koji sam izabrao sebi, da u njemu prebiva ime moje.

37 A tebe ću uzeti: ti ćeš vladati nad svim

što ti duša želi i bit ćeš kralj nad Izraelom.

38 Ako poslušas u svemu što ti zapovjedim i podeš mojim putovima i učiniš što je meni po volji držeći moj zakon i zapovijedi, kako je to činio moj sluga David, bit ću ja s tobom i sagradit ću ti kuću tako tvrdo kako sam sagradio Davidu, i dat ću ti Izraela.

39 Zato ću ponižavati Davidove potomke, ali ne za sva vremena."

40 Jer je Salomon tražio da ubije Jeroboama, podigao se Jeroboam i pobjegao u Egipat k Šišaku, egipatskom kralju, i ostao je u Egiptu do Salomonove smrti.

41 Ostala djela Salomonova i sve što je učinio, i njegova mudrost, to je zapisano u knjizi Salomonove povijesti.

42 Salomon je vladao u Jeruzalemu nad svim Izraelom četrdeset godina.

43 Onda je Salomon počnuo kod svojih otaca. Pokopali su ga u gradu Davida, njegova oca. Mjesto njega kraljevao je njegov sin Roboam.

Dioba kraljevstva

12 Roboam je otišao u Sekem, jer se u Sekemu bio skupio sav Izrael da ga postavi kraljem.

2 O tom je Jeroboam, sin Nebatov, primio vijest. On je, naime, još bio u Egiptu, kamo je bio morao pobjeći od kralja Salomona; Jeroboam se bio nastanio u Egiptu.

3 I poslali su ondje i dali su ga pozvati. Tako su došli Jeroboam i sva Izraelova zajednica i javili su Roboamu, govoreći:

4 "Tvoj je otac stavio na nas težak jaram. Olakšaj nam sada ti tvrdu službu svojega oca i teški jaram koji nam je stavio, i mi ćemo ti biti podložni!"

5 On im odgovorio "Idite i za tri dana dodite opet k meni!" I narod se udaljio.

6 I kralj Roboam posvjetovao se sa starim ljudima koji su služili njegovu ocu Salomonu dok je bio živ, i upitao: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima?"

7 Oni mu odgovorili: "Ako danas udovoljiš narodu, njima se prilagodiš, poslušas ih i prijateljski im odgovoriš, oni će ti biti dovijeka podložni."

8 Ali se on nije osvrnuo na savjet što su mu ga dali starci, nego se posvjetovao s mladim ljudima koji su bili odrasli s njim i koji su ga morali slijediti.

9 On ih je upitao: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima, koji zahtijevaju od mene: 'Olakšaj jaram koji je stavio na nas tvoj otac?'"

10 Mladi ljudi koji su bili odrasli s njim odgovorili mu ovo: "Ovako ćeš odgovoriti tim ljudima, koji su ti rekli: 'Tvoj je otac stavio na nas težak jaram, olakšaj ti naš

jaram!' ovako ćeš im odgovoriti: 'Moj je mali prst deblji od bedara mojega oca!'

11 Eto, otac vam je moj stavio težak jaram. Ja ću vaš jaram učiniti još težim. Otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas krotiti bodljikavim bičevima.'

12 Kad su Jeroboam i sav narod došli opet treći dan k Roboamu, kako im je zapovjedio kralj, govoreći: "Dodite opet k meni za tri dana!"

13 Onda je kralj oštro odgovorio narodu i nije se osvrnuo na savjet što su mu ga bili dali starci.

14 Kako su ga savjetovali mladi ljudi, odgovorio im: "Moj vam je otac stavio težak jaram. Ja ću vaš jaram učiniti još težim. Otac vas je moj šibao bičevima. Ja ću vas krotiti štipavcima."

15 Tako kralj nije uslišao naroda, jer je Gospodin tako uređio da ispuni svoje obećanje koje je Gospodin preko Ahije od Sila bio dao Jeroboamu, sinu Nebatovu.

16 Kad je vidio sav Izrael da ih kralj nije htio uslišati, narod je odgovorio kralju ovo: "Kakav dio mi imamo s Davidom? Mi nemamo baštine sa sinom Jesejevim. Kući Izraelovih sinova! Sad gledaj svoju kuću, Davide!" Tako je Izrael otišao kući.

17 Roboam je vladao samo još nad Izraelovim sinovima koji su stanovali u Judinim gradovima.

18 Kad je kralj Roboam poslao Adorama, nadzornika nad radnim poslovima, sav ga Izrael zasuo kamenjem i ubio. Kralj Roboam mogao je upravo još skočiti na svoja kola i pobjeći u Jeruzalem.

19 Tako je otpao Izrael od kuće Davidove do današnjega dana.

20 I dogodilo se, kad je čuo sav Izrael da se vratio Jeroboam, poslali su i dali ga dovesti na skupštinu i postavili ga kraljem nad svim Izraelom. Uz kuću Davidovu nije pristao nitko, osim jedino pleme Judino.

21 Čim je Roboam došao u Jeruzalem, podigao je svu Judinu kuću i pleme Benjaminovo, stotinu i osamdeset tisuća odabranih ratnika, da zarate sa Izraelovom kućom, da natrag dobiju kraljevstvo za Roboama, sina Salomonova.

22 Onda je došla riječ Božja Semaji, Božjemu čovjeku, govoreći:

23 "Javi Roboamu, sinu Salomonovu, Judinu kralju, i svoj Judinoj i Benjaminovoj kući i ostalom narodu:

24 Ovako govori Gospodin: 'Ne izlazite i ne bijte se sa svojom braćom, Izraelovim sinovima! Svaki neka svaki se vrati u svoju kuću, jer sam ja zapovjedio da tako bude.' " Oni su poslušali zapovijed Gospodinovu, i vratili se kući, po zapovijedi Gospodinovoj.

25 Jeroboam je utvrdio Šekem u

1 Kraljevi

Efraimovo gori i naselio se u njemu. Isto je odatle otišao i utvrdio Penuel.

26 Jeroboam je mislio u sebi: "Kraljevstvo će se opet povratiti kući Davidovoj.

27 Jer ovaj narod ide gore da u Gospodinovu domu u Jeruzalemu prinosi žrtve, te će se srce ovoga naroda opet okrenuti Roboamu, Judinu kralju, kao svojem gospodaru. Mene će ubiti i opet se povratiti k Roboamu, Judinu kralju."

28 Kad je kralj razmislio, dao napraviti dva zlatna teleta i rekao narodu: "Vi ste dosta dugo išli gore u Jeruzalem. A evo, Izraele, ovdje je tvoj bog, koji te je izveo iz egipatske zemlje."

29 Jedno je namjestio u Betelu, drugo je dao odnijeti na Dan.

30 To je postalo povod grijehu, jer je narod išao k jednomu sve do Dana.

31 Također je podigao svetišta na uzvisinama i postavio za svećenike proste ljude, koji nisu pripadali Levitima.

32 Nadalje je Jeroboam uveo osmoga mjeseca, petnaestoga dana u mjesecu, svečanu gozbu koja je odgovarala svetkovini u Judi. On je sam uzašao na žrtvenik. Isto tako učinio u Betelu da žrtvuje teladima koje je bio dao napraviti. I postavio u Betelu svećenike svetišta na uzvisinama, koje je bio napravio.

33 Petnaestoga dana osmoga mjeseca, dakle mjeseca koji je on sam sebi bio izabrao da uvede svetkovinu za Izraelovu djecu, uzašao na žrtvenik, koji je bio podigao u Betelu, i pristupio žrtveniku kaditi.

Tvrdekornost Jeroboamova i kazna

13 A gle, javio se u Betelu, po zapovijedi Gospodinovoj, Božji čovjek iz Judine zemlje, a Jeroboam je upravo stajao na žrtveniku, da žrtvuje.

2 Onda se onaj, po zapovijedi Gospodinovoj, okrenuo prema žrtveniku i viknuo: "Žrtveniće, žrtveniće, ovako govori Gospodin: 'Sin će se jedanput roditi kući Davidovoj. Josija je njegovo ime. On će na tebi klafi svećenike uzvisina, koji žrtvuju na tebi. Ljudske će se kosti spaliti na tebi.'"

3 U isto doba navijestio on znak i rekao: "Znak da je Gospodin govorio je ovo: evo, žrtvenik će se raspasti i prosut će se pepeo što je na njemu!"

4 Tako se dogodilo da kad je kralj čuo prijetnju koju je Božji čovjek izrekao protiv žrtvenika u Betelu, pružio je Jeroboam svoju ruku sa žrtvenika i zapovjedio: "Držite ga!" Ali njegova se ruka, koju je bio pružio protiv njega, tako ukočila da ju nije mogao opet povući natrag.

5 A žrtvenik se raspao i prosuo se pepeo sa žrtvenika. To je bio znak koji je navijestio Božji čovjek po zapovijedi Gos-

1 Kraljevi

270

podinovoj.

6 Kralj je rekao Božjemu čovjeku, govoreći: "Zazovi ipak, Gospodina, svojega Boga, na blagost i pomoli se za mene da mogu opet natrag povući svoju ruku!" Onda je ublažio Božji čovjek Gospodina i kralj je opet mogao povući ruku natrag, i bila je kao prije.

7 Nato je rekao kralj Božjemu čovjeku "Dodi sa mnom kući i okrijepi se, i dat ću ti dar."

8 Ali je Božji čovjek odgovorio kralju: "Kad bi mi dao i polovicu svojega kraljevstva, ne bih išao s tobom, ne bih jeo ni pio na ovom mjestu."

9 Jer tako mi je zapovjediła riječ Gospodinova: "Ne smiješ ni jesti ni piti, ni vratiti se putom kojim si došao."

10 Tako je on krenuo drugim putom i nije se vratio putom kojim je bio došao u Betel.

11 Nato je stanovao u Betelu jedan stari prorok. Njegovi sinovi došli su i pripovjedi mu sve što je učinio Božji čovjek onaj dan u Betelu. Oni su bili ispriopovjedi svojim ocu i riječi koje je on bio izrekao kralju.

12 Upitao ih njihov otac: "Kojim je putom otišao?" Njegovi sinovi su mu pokazali put kojim je bio krenuo Božji čovjek, koji je bio došao iz Judine zemlje.

13 Nato je on zapovjedio svojim sinovima: "Osedlajte mi magarca!" Kad su oni osedlali magarca, uzjahao ga on

14 i pojahao za Božjim čovjekom. Našao ga gdje sjedi pod terebintom i upitao ga: "Jesi li ti Božji čovjek koji je došao iz Judine zemlje?" On je odgovorio: "Jesam."

15 Onda ga zamolio: "Hodi sa mnom kući i pojedi što god."

16 On je odgovorio: "Ne smijem se vratiti s tobom i s tobom ići. Ne smijem ni jesti ni piti s tobom u ovom mjestu."

17 Jer je meni riječ Gospodinova zapovjediła: "Ne smiješ ondje ni jesti ni piti, niti se vratiti putom kojim si došao."

18 Ali onaj mu odgovorio: "I ja sam prorok kao ti. Andeo mi je Gospodinovoj zapovjedio: "Dovedi ga sobom kući da jede i pije." Tako mu je slagao.

19 Tako se on vratio se s njim, i jeo je i pio u njegovoj kući.

20 A dok su sjedili za stolom, došla je riječ Gospodinova proroku, koji ga je bio doveo natrag.

21 On je povikao Božjemu čovjeku, koji je bio došao iz Judine zemlje: "Ovako govori Gospodin: 'Jer nisi poslušao zapovijed Gospodinovu i nisi držao zapovijed koju ti je dao Gospodin, tvoj Bog,

22 nego si se vratio i jeo i pio na mjestu za koje ti je rekao: "Ne smiješ ni jesti ni piti," zato neće tvoje tijelo doći u grob tvojih otaca!" "

23 I pošto je bio jeo kruh i pio, dao je onaj proroku osedlati magarca, kojega je bio doveo natrag.

24 Tako je on odjahao; lav ga susreo na putu i usmrtio ga. Njegovo tijelo ležalo je ispruženo na putu, magarac je stajao uz njega, i lav je ostao stojeći uz tijelo.

25 I kad su ljudi, koji su prolazili, vidjeli tijelo ispruženo na putu i lava gdje stoji uz tijelo, otišli su i pripovjedi to u gradu gdje je stanovao stari prorok.

26 Cim je to čuo prorok, koji ga je bio vratio s puta, rekao je: "To je Božji čovjek koji nije poslušao zapovijedi Gospodinove. Zato ga Gospodin predao lavu, koji ga rastrgao i usmrtio po riječi Gospodinovoj, koju mu je bio rekao."

27 Nato je progovorio svojim sinovima: "Osedlajte mi magarca!" I tako mu ga oni osamarili.

28 On je onda odjahao i našao njegovo tijelo ispruženo na putu i magarca i lava gdje stoje uz tijelo. Lav nije bio tijelo prožderao ni magarca rastrgao.

29 Prorok je podigao tijelo Božjega čovjeka, stavio ga na magarca i odnio ga natrag u grad. Stari prorok je došao u grad, da održi tugovanje i pokopa ga.

30 Položio je on tijelo u svoj vlastiti grob i održao mu tugovanje: "Ah, brate moj!"

31 Kad ga je bio pokopao, rekao je svojim sinovima: "Kad umrem, pokopajte me u istom grobu u kojem je pokopan Božji čovjek! Uz njegove kosti stavite i moje kosti!"

32 Jer će se zacijelo ispuniti riječ koju je po zapovijedi Gospodinovoj izgovorio protiv žrtvenika u Betelu i protiv svih hramova i uzvisina u gradovima Samarije."

33 I poslije ovoga događaja nije se Jeroboam vratio sa svojega zla puta, nego je nastavio po volji postavljati sve proste ljude za svećenike uzvisina. Tko je želio, onomu je davao punomoć i postavljao ga za svećenika uzvisina.

34 Zbog takva postupanja sagriješila je Jeroboama kuća, porušila se i iskorijenila sa zemlje.

Proročanstvo protiv Jeroboama i njegova smrt

14 U ono vrijeme razboljeo se Abija, sin Jeroboamov.

2 Onda je zamolio Jeroboam svoju ženu: "Idi, preodjeni se da se ne opazi da si Jeroboamova žena, pa idi u Silo! Ondje prebiva prorok Ahija, koji mi je jedanput prorokovao da ću biti kralj nad ovim narodom."

3 Uzmi sobom deset kruhova i kolača i vrć međa i potraži ga! On će ti reći što će biti s dječakom."

4 Žena Jeroboamova je učinila tako. Ona se zaputila u Silo i došla u kuću Ahijinu.

A Ahija nije mogao više vidjeti, jer su njegove oči bile oslijepile od starosti.

5 Uto je bio Gospodin rekao Ahiji: "Eto dolazi Jeroboamova žena da te pita za svojega sina jer je bolestan. Tako i tako ćeš joj reći!" Jer će biti, kad uđe preodjevena, da će se pretvoriti kao da je neka druga.

6 I tako je bilo, Ahija je razabrao šuštanje njezinih koračaja, kad je ušla na vrata, on je rekao: "Udi, Jeroboamova ženo! Zašto se pretvaraš da si netko drugi? Meni je za tebe dana loša vijest.

7 Idi, kaži Jeroboamu: 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Podigao sam te između naroda i postavio te vladarom nad svojim narodom Izraelom.

8 Otrgnuo sam kraljevstvo od kuće Davida i dao ga tebi. A ti nisi bio kao moj sluga David, koji je držao moje zapovijedi, slušao me svim svojim srcem i činio samo ono što je pravedno u mojim očima.

9 Ne, ti si radio gore od svih svojih prethodnika, jer si dao sebi napraviti druge bogove, i to livene kipove da bi me dražio; a mene si bacio za svoja leđa.

10 Zato ću ja pustiti nesreću na Jeroboamovu kuću i iz Jeroboamove sve obitelji uništiti ću sve muško, doraslo i nedoraslo u Izraelu. Ja ću pomesti kuću Jeroboamovu kao što se mete smeće, dok ga više ništa ne ostane.

11 Tko umre u gradu od obitelji Jeroboamove, prožderat će ga psi, i tko umre u polju, izjest će ga nebeske ptice—jer Gospodin je to izrekao.

12 A ti se sada vrati kući! Kad tvoje noge stupe u grad, dječak će umrijeti.

13 Sav će Izrael držati tugovanje za njim i pokopat će ga, jer će on jedini iz obitelji Jeroboamove doći u grob, jer se na njemu našlo nešto što se na kući Jeroboamovoj sviđjelo Gospodinu, Bogu Izraelovu.

14 povrh toga, Gospodin će podignuti sebi kralja nad Izraelom, koji će u onaj dan iskorijeniti kuću Jeroboamovu. Ovo je dan. Sto? Čak i sada.

15 Udarit će Gospodin Izraela, da će se zaljuljati, kao što se ljulja trska na vodi. Išćupat će Izraela iz ove lijepe zemlje koju je dao njihovim očevima, i razasut će ih s onu stranu Rijeke, jer su napravili sebi drvene kipove i tako razdražile na gnjev Gospodina.

16 Napustit će Izraela zbog grijeha koje je počinio Jeroboam i na koje je naveo Izraela da sagriješi."

17 Onda se Jeroboamova žena zaputila kući i došla u Tirsu. Kad je prekoračila kućni prag, bio je dječak već mrtav.

18 Pokopali su ga i sav Izrael održao tugovanje za njim, kako je to unaprijed

1 Kraljevi

rekao Gospodin preko svojega sluge, proroka Ahije.

19 Ostala djela Jeroboamova, njegovih ratova i njegove vladavine; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

20 Kraljevao je Jeroboam dvadeset i dvije godine. Tako je on počinuo kod svojih otaca. Onda je njegov sin Nadab kraljevao mjesto njega.

21 Kralj nad Judom bio je Roboam, sin Salomonov. Bilo je Roboamu četrdeset i jedna godina kad je postao kralj, i vladao je sedamnaest godina u Jeruzalemu, u gradu koji je bio izabrao Gospodin između svih Izraelovih plemena da ondje nastani svoje Ime. Njegova se majka zvala Naama i bila je Amonka.

22 I Juda je činio zlo pred Gospodinom. Oni su izazivali grijesima što su ih činili njegovu srdžbu više nego njihovi očevi svim onim što su činili.

23 Jer su i oni sebi podigli uzvisine, stupove i drvene kipove na svakom visokom brežuljku i pod svakim zelenim stablom.

24 Dapače, bilo je posvećenih bludnica u zemlji. Tako su naslijedili sve grozote nezabožaca, koje je bio Gospodin istjerao ispred Izraelovih sinova.

25 U petoj godini Roboamova kraljevanja izašao je kralj Šišak od Egipta protiv Jeruzalema.

26 I on ugrabio blago iz Gospodinova doma i iz kraljevskog dvora, i sve je on uzeo. Ugrabio i sve zlatne štitove koje je bio dao napraviti Salomon.

27 Na njihovo mjesto dao je kralj Roboam napraviti mjedene štitove i povjerio ih pažnji starješina nad stražama, koji su stražili na ulazu u kraljevski dvor.

28 Kad god bi kralj išao u Gospodinov dom, nosili su ih tjelesni stražari, a poslije su ih opet stavljali u stražarnicu.

29 Ostala djela Roboamova i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

30 Bio je rat između Roboama i Jeroboama neprestano.

31 Kad je Roboam bio počinuo kod svojih otaca, bio je pokopan kod svojih otaca u Davidovu gradu. Njegova se majka zvala Naama i bila je Amonka. Abiam njegov sin kraljevao namjesto njega.

Kraljevanje Ase i Jošafata nad Judom

15 U osamnaestoj godini kraljevanja Jeroboama, sina Nebatova, postao je Abiam kralj nad Judom.

2 On je vladao tri godine u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Maaka i bila je unuka Abisalomova.

3 On je činio sve grijeha svojega oca koje je ovaj bio činio pred njim, i njegovo srce

1 Kraljevi

272

nije bilo cijelo odano Gospodinu, njegovu Bogu, kao srce njegova djeda Davida.

4 Ipak mu je Gospodin, njegov Bog, zbog Davida dao svjetiljku u Jeruzalemu, kad je nakon njega podigao njegova sina u Jeruzalemu i utvrdio Jeruzalem.

5 Jer je David bio činio što je bilo pravo u očima Gospodina, i za svega svojega života nije bio odstupio od onoga što mu je zapovjedio, osim onoga što je učinio Hitejcu Uriju.

6 Između Roboama i Jeroboama bio je rat dok je god onaj živio.

7 Ostala djela Abiamova i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva? I između Abiama i Jeroboama bio je rat.

8 Kad je Abiam bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Davidovu gradu. Namjesto njega kraljevao je njegov sin Asa.

9 U dvadesetoj godini kraljevanja Jeroboamova nad Izraelom, kraljevao je Asa nad Judom.

10 On je vladao četrdeset i jednu godinu u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Maaka i bila je kći Abišalomova.

11 Asa je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, kao njegov djed David.

12 On je protjerao bludnice iz zemlje i uklonio sve idolske kipove što su ih bili napravili njegovi očevi.

13 I svoju baku Maaku svrgnuo s njezina mjesta kao kraljicu, jer je bila podigla idolski kip Ašere. Asa je sasjekao njezin odurni kip i spalio ga u Kidronskoj dolini.

14 Ali uzvisine nisu bile srušene, ipak Asa je ostao svega svojega života vjerno odan Gospodinu.

15 I dao je u Gospodinov dom unijeti sve posvetne darove svojega oca i svoje vlastite darove, srebro, zlato i posude.

16 Između Ase i Baaše, Izraelova kralja, bio je rat dok su god živjeli.

17 Baaša, Izraelov kralj, izašao je protiv Jude i utvrdio Ramu da ne da nikomu otići k Asi, Judinu kralju, ni od njega doći.

18 Ali Asa je uzeo sve srebro i zlato što je bilo još ostalo u riznicama Gospodinova doma, i blago kraljevskog dvora i predao ga svojim slugama. Tako ih poslao kralj Asa k Ben-Hadadu, sinu Tabrimonovu, unuku Hezjonovu, sirijskomu kralju, koji je imao svoje sjedište u Damasku, i poručio:

19 "Savez postoji između mene i tebe, između mojega i tvojega oca. Evo šaljem ti srebro i zlato kao dar. Pa razriješ svoj savez s Baašom, Izraelovim kraljem, pa da mora otići od mene!"

20 Ben-Hadad je poslušao kralja Asu i poslao svoje vojskovođe protiv Izraelovih

gradova. Dao je poharati Ijon, Dan, Abel Bet-Maaku i sav Kineret zajedno sa svom zemljom Naftalijevom.

21 Kad je Baaša to čuo, prestao je utvrđivati Ramu i vratio se u Tirsu.

22 I kralj Asa je podigao sve Judejce bez iznimke. Oni su morali odnijeti kamenje i grede, koje je bio Baaša upotrebljavao za utvrđivanje Rame. S tim je dao kralj Asa utvrditi Benjaminovu Gebu i Mispu.

23 Sva ostala Asina djela, sve njegove pobjede i njegova djela i gradovi, koje je utvrdio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva? U svojoj starosti bolovao je od nogu.

24 Kad je Asa bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca u gradu njegova djeda Davida. Namjesto njega kraljevao je njegov sin Jošafat.

25 Nadab, sin Jeroboamov, postao je Izraelov kralj u drugoj godini kraljevanja Asina nad Judom, i vladao je dvije godine nad Izraelom.

26 On je činio zlo pred Gospodinom i hodio je tragom svojega oca i u njegovu grijehu na koji je bio naveo Izraela.

27 Protiv njega zasnovao je urotu Baaša, sin Ahijin, od kuće Isakarove, i ubio ga Baaša kod Gibetona koji je pripadao Filistejcima, kad su Nadab i sav Izrael opsjedali Gibeton.

28 Ubio ga Baaša u trećoj godini Asina kraljevanja nad Judom i kraljevao je namjesto njega.

29 Čim je on bio postao kralj, iskorijenio je svu Jeroboamovu kuću i nije ostavio na životu nijedne duše od obitelji Jeroboamove, dok je nije uništio. Tako je unaprijed rekao Gospodin preko svojega sluga Ahije iz Sila.

30 Zbog grijeha koje je bio počinio Jeroboam i na koje je bio naveo Izraela, i zbog gnjeva na koji je bio razdražio Gospodina, Boga Izraelova.

31 Ostala djela Nadabova i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

32 Između Ase i Izraelova kralja Baaše bio je rat dokle su god živjeli.

33 U trećoj godini kraljevanja Asina nad Judom postao je Baaša, sin Ahijin, kralj svega Izraela i vladao je u Tirsi dvadeset i četiri godine.

34 On je činio zlo pred Gospodinom, i hodio je tragom Jeroboamovim i u njegovu grijehu na koji je bio naveo Izraela.

Četiri kralja u Izraelu: Ela, Zimri, Omri i Ahab

16 Onda je došla riječ Gospodinova Jehuu, sinu Hananijevu, protiv Baaša, govoreći:

2 "Iz praha sam te podigao i postavio vladarom nad mojim narodom Izraelom. A

ti si išao putom Jeroboamovim i naveo si svoj narod Izraela na grijeh, tako da su me svojim grijesima dražili na gnjev.

3 Zato ću zatrti Baaša i njegovu kuću i s tvojom kućom postupati kao s kućom Jeroboama, sina Nebatova,

4 Tko od obitelji Baašine umre u gradu, toga će psi prožderati, i tko od njegove obitelji umre u polju, toga će izjesti nebeske ptice!"

5 Ostala djela Baašina pobjede i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

6 Kad je Baaša bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Tirsi. Namjesto njega kraljevao je njegov sin Ela.

7 A protiv Baaša i njegove kuće došla je riječ Gospodinova preko proroka Jehua, sina Hananijeva, izišla samo zbog svega zla kojim je sagriješio protiv Gospodina i dražio ga na gnjev svim svojim djelima, tako da je imao dijeliti sudbinu kuće Jeroboamove, nego i zbog toga što je on nju iskorijenio.

8 U dvadeset šestoj godini kraljevanja Asina nad Judom postao je Ela, sin Baašin, Izraelov kralj. On je vladao u Tirsi dvije godine.

9 Protiv njega podigao je bunu Zimri, jedan od njegovih časnika, zapovjednik jedne polovice bojnih kola. Dok je on pio u Tirsi u kući Arse, koji je upravljao dvorom u Tirsi.

10 provalio je Zimri, ubio ga u dvadeset sedmoj godini kraljevanja Asina nad Judom i postao je umjesto njega kralj.

11 I dogodilo se, čim je on postao kralj i zasjeo na prijestolje, pobio je svu kuću Baašinu. Nije ostavio ni jednoga koji je bio muškoga roda, ni rođake ni prijatelje.

12 Tako je Zimri zatro svu kuću Baašinu, kako je to bio Gospodin unaprijed rekao preko proroka Jehua protiv Baaša,

13 zbog svih grijeha što su ih bili počinili Baaša i njegov sin Ela, i na koje su bili naveli Izraela kad su dražili na gnjev Gospodina, Boga Izraelova, svojim idolopoklonstvom.

14 Ostala djela Elina i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

15 U dvadeset sedmoj godini kraljevanja Asina nad Judom, kraljevao je Zimri sedam dana u Tirsi. Vojska je upravo opsjedala Gibeton što je pripadao Filistejcima.

16 I kad su ljudi u taboru saznali da je Zimri kod jedne pobune ubio kralja, podigao se sav Izrael u onaj dan u taboru za Izraelova kralja Omrija, zapovjednika vojske.

17 Nato je otišao Omri i s njim sav Izrael od Gibetona i opsjeo Tirsu.

1 Kraljevi

18 Kad je vidio Zimri da je grad već izgubljen, povukao se u tvrđavu kraljevskog dvora i zapalio nad sobom kraljevski dvor i tako je umro.

19 zbog svojih grijeha koje je počinio kad je činio zlo pred Gospodinom, kad je išao putom Jeroboamovim i u njegovu grijehu koji je bio počinio, i tako naveo Izraela na grijeh.

20 Ostala djela Zimrijeva i buna što je podigao zapisana su u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva.

21 Onda se razdjelio Izraelov narod u dvije stranke. Jedna polovica naroda držala se s Tibnijem, sinom Ginatovim, da ga postavi kraljem, a druga polovica pristajala je za Omrijem.

22 Ipak ljudi koji su slijedili Omrija bili su jači od onih koji su slijedili Tibnija, sina Ginatova, i kad je umro Tibni, kraljevao je Omri.

23 U trideset prvoj godini kraljevanja Asina nad Judom postao je Omri Izraelov kralj i kraljevao dvanaest godina, šest godina je kraljevao u Tirsi.

24 Onda je kupio od Semera samarijsku goru za dva talenta srebra, utvrdio goru i nazvao grad, koji je ondje sagrađio Samarija, po imenu Semera, vlasnika gore.

25 Omri je činio zlo pred Gospodinom, pa i gore je činio od svih svojih prethodnika.

26 On je išao posve tragom Jeroboama, sina Nebatova, i zbog grijeha na koje je onaj bio naveo Izraela, tako da su svojim idolopoklonstvom dražili na gnjev Gospodina, Boga Izraelova.

27 Ostala djela Omrijeva, koja je činio i njegove pobjede, koje je izvojevao; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

28 Kad je Omri bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Samariji. Umjesto njega kraljevao je njegov sin Ahab.

29 U trideset osmoj godini kraljevanja Asina nad Judom postao je Ahab, sin Omrijeva, Izraelov kralj, i Ahab, sin Omrijeva, kraljevao je nad Izraelom u Samariji dvadeset i dvije godine.

30 I Ahab, sin Omrijeva, činio je zlo pred Gospodinom, više od svih svojih prethodnika.

31 Pritom bilo je još najmanje da je hodio u grijesima Jeroboama, sina Nebatova. On je povrh toga uzeo za ženu Jezebelu, kćer Etbaala, kralja sidonskoga, otišao u službu Baalovu i klanjao mu se.

32 On je podigao Baalu žrtvenik u hramu Baalovu koji je bio sagrađio u Samariji.

33 Takoder Ahab je dao podići kip ašartin. Ahab je počinio još više opaćina i dražio je na oganj Gospodina, Boga Izraelova, više od svih Izraelovih kraljeva, koji su bili vladali prije njega.

1 Kraljevi

274

34 Za njegova vremena Hiel iz Betela saziadao je opet Jerihon. Utemeljio ga na Abiramu, svojem prvorodencu; na Segubu, svojem mezimcu, stavio mu vrata, po riječi Gospodinovoj koju je izrekao preko Jošue, sina Nunova.

Ilija navješćuje trogodišnju sušu. Gavrani ga hrane

17 Jednoga dana je rekao Ahabu Tišbišbišanin Ilija, jedan od žitelja u Gileadu: "Tako mi živoga Gospodina, Boga Izraelova, u čijoj službi stojim: Idućih godina neće pasti ni rosa ni kiša, osim da ja to sam zapovjedim!"

2 Potom mu došla riječ Gospodinova:

3 "Idi odavde, okreni na istok i sakrij se na potoku Keritu, koji teče istočno od Jordana!"

4 Iz potoka ćeš piti, a gavranima sam zapovjedio da te ondje hrane."

5 On je poslušao Gospodina, otišao ondje, nastanio se na potoku Keritu, koji teče istočno od Jordana

6 Gavrani su mu ujutro donosili kruha i mesa i isto tako uvečer, a vodu je pio iz potoka.

7 Iza nekog vremena presahnuo je potok, jer nije pala kiša na zemlji.

8 Onda mu je došla riječ Gospodinova, govoreći:

9 "Hajde, idi u Sarfatu što je kod Sidona, i ostani ondje! Zapovjedio sam ondje jednoj udovici da te hrani."

10 Tako se on zaputio u Sarfatu. Kad je došao na gradska vrata, a to jedna udovica kupila drva. On je dozvao i zamolio: "Donesi mi malo vode u posudi da se napijem!"

11 Kad je ona pošla da donese, viknuo on za njom: "Donesi mi i malo kruha!"

12 Ona je odgovorila: "Tako mi živoga Gospodina, tvogega Boga, nemam ništa pečeno, nego samo još pregršt brašna u posudi i malo ulja u vrču. Upravo kupim drvaca da odem i pripravi sebi i svojem sinu, pa kad to pojedemo, onda ćemo umrijeti."

13 A Ilija joj rekao: "Ne brini se, samo idi i učini kako si rekla; ali prije napravi meni od toga jedan kolačić i donesi mi ga; onda možeš i sebi pripravi jedan i svojem sinu."

14 Jer ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: "Brašna u posudi neće nestati i vrč s uljem neće se isprazniti do onoga dana, kad Gospodin opet pošalje kišu na zemlju."

15 Ona je otišla i učinila kako je bio rekao Ilija, i imali su jesti dugo vremena, ona, on i njezina kuća.

16 Brašna u posudi nije ponestalo, i vrč s uljem nije se ispraznio, kako je to bio unaprijed rekao Gospodin preko Ilije.

17 Poslije toga dogodilo se da se razbolio

sin žene kojoj je pripadala kuća. Kako je bolest njegova tako okrenula na gore, da je izdahnio svoju dušu.

18 Onda je ona rekla Iliji: "Što ja imam s tobom, čovječe Božji? Ti si samo došao k meni da u pamet dozoveš moje grehote i da mi umoriš sina?"

19 On joj je odgovorio: "Daj mi svojega sina!", uzeo ga onda iz njezina naručja, odnio ga u gornju sobu, gdje je stanovao, i položio ga na svoju postelju.

20 Onda se pomolio Gospodinu ovako: "Gospodine, Bože moj, hoćeš li zaista tako ucviliti udovicu, kod koje sam gost, da joj umoriš sina?"

21 Nato se pružio tripud nad dječakom i pomolio se glasno Gospodinu: "Gospodine, Bože moj, daj ipak da se život dječakov opet vrati u njega!"

22 I Gospodin je uslišao vapaj Ilijin. Život dječakov vratio se opet u njega, i oživio.

23 I Ilija je uzeo dječaka, donio ga iz gornje sobe u kuću i predao ga njegovoj majci i rekao: "Evo, tvoj sin opet živi!"

24 Onda je žena rekla Iliji: "Sada znam da si Božji čovjek i da je riječ Gospodinova u tvojim ustima istina."

Ilija ubija svećenike Baalove i priziva s neba kišu

18 Događilo se poslije mnogo dana, došla je riječ Gospodinova Iliji, govoreći: "Idi, stupi pred Ahaba, jer hoću poslati kišu na zemlju!"

2 Ilija je otišao da se pokaže pred Ahabom. A bila je glad u Samariji i bivala sve jača,

3 Ahab je dozvao upravitelja dvora Abdiju. Abdija je bio vjeran štovatelj Gospodina.

4 Kad je htjela Jezebel iskorišteniti proroke Gospodinove, uzeo je Abdija stotinu proroka i sakrio ih po pedeset u jednu špilju i hranio ih jelom i pićem.

5 Ahab je zapovjedio Abdiji: "Potraži sve izvore i potoke po zemlji; možda nademo još trave da bi mogli održati na životu konje i mazge i da ne moramo pustiti da uginu ijedna životinja."

6 I podijelili su se po zemlji da ju prođu. Ahab je sam otišao jednim pravcem, a Abdija je sam otišao drugim pravcem.

7 Dok je Abdija bio na putu, došao mu u susret Ilija. Kad je on prepoznao ovoga, bacio se ničice na svoje lice i upitao: "Jesi li to ti, moj gospodaru, Ilija?"

8 On mu odgovorio: "Ja sam, idi i kaži svojem gospodaru: "Evo Ilije!"

9 Ali onaj je odgovorio: "Što sam počinio da svojega slugu predaješ u ruke Ahabu da me pogubi?"

10 Tako mi živoga Gospodina, tvogega Boga, nema naroda ni kraljevstva gdje te moj gospodar ne bi dao tražiti. Kad mu se reklo: 'Nema ga,' onda on zakle kraljev-

stvo ili narod da te nisu našli.

11 Sad ti tražiš: 'Idi, kaži svojem gospodaru: "Evo Ilije!"'

12 Kad ja sad odem od tebe, tko zna kamo će tebe, međutim, odnijeti Duh Gospodinov. Dodem li ja onda k Ahabu da mu javim, a on te ne nađe, ubit će me. A tvoj sluga štuje Gospodina od svoje mladosti.

13 Pa nije li poznato mojem gospodaru što sam učinio kad ono Jezebela dade ubijati proroke Gospodinove. Kako sam sakrio stotinu Gospodinovih proroka, po pedeset u jednoj špilji, i hranio ih je- lom i pićem.

14 A sad ti tražiš: 'Idi, kaži svojem gospodaru: Evo Ilije! On će me ubiti!'

15 Ali je Ilija rekao: "Tako mi živoga Gospodina vojska, u čijoj sam službi, još danas ću mu se pokazati!"

16 I tako je Abdija otišao pred Ahaba i javio mu; i Ahab se zaputio da se sastane s Ilijom.

17 Kad je opazio Ahab Iliju, povikao mu Ahab: "Jesi li ti onaj što donosiš nesreću na Izraela?"

18 On je odgovorio: "Nisam ja donio nesreću na Izraela nego ti i tvoja obitelj, jer ste ostavili zapovijedi Gospodinove, i ti si pristao za Baalima.

19 A sada pošalji i daj skupiti k meni svega Izraela na gori Karmelu i četiri stotine i pedeset Baalovih proroka i četiri stotine aštartinih proroka, koji jedu za stolom Jezebelinim!"

20 I raspisao Ahab svim Izraelovim sinovima i dao skupiti proroke na gori Karmelu.

21 Ondje je stupio Ilija pred sav narod i rekao: "Kako ćete još dugo hramati na obje strane? Ako je Gospodin pravi Bog, onda se držite uz njega! A je li to Baal, onda idite za njim!" Ali narod nije dao nikakva odgovora.

22 Onda je Ilija rekao narodu: "Jedini sam ja još ostao Gospodinov prorok, a Baalovih proroka ima četiri stotine i pedeset.

23 Neka nam se dadu dva junca! Oni neka sebi izaberu jednoga junca, neka ga raskomadaju i stave na drva, ali ognja da ne zapale! Ja ću pripremiti drugoga junca i staviti ga na drva, a da ne zapalim ognja.

24 Onda prizovite ime svojega boga, a ja ću prizvati Ime Gospodinovo. Bog koji odgovori ognjem, pravi je Bog." I odgovorio je sav narod, govoreći: "Tako je pravo!"

25 Nato je Ilija rekao Baalovim prorocima: "Izaberite si jednoga od junaca i najprije ga pripremite, jer vas ima mnogo. Onda prizovite ime svojega boga; ali ognja ne palite!"

1 Kraljevi

26 Oni su uzeli junca kojega im je dao, pripremili su ga i prizivali su od jutra do podne ime Baalovo vičući: "Baale, uslišaj nas!" Ali nije dolazio nikakav glas i nikakav odgovor. Pritom su plesali oko žrtvenika koji su bili podigli.

27 Kad je bilo u podne, narugao se Ilija, govoreći: "Vičite glasnije, jer je on bog, pa možda razmišlja ili je zaposlen ili je na putu, a možda i spava i mora se probuditi."

28 Onda su vikali iza glasa i parali se, kako je u njih običaj, mačevima i kopljima dok ih nije oblila krv.

29 Kad je prošlo podne, pali su u bjesnilo, dokle dođe vrijeme da se prinese žrtva, ali nije došao nikakav glas, nikakav odgovor, nikakvo uslišanje.

30 A sada pozvao Ilija sav narod: "Pristupite ovamo k meni!" Sav narod je pristupio k njemu. On je podigao opet porušen Gospodinov žrtvenik.

31 Prema broju plemena Jakovljevih sinova, komu je bila došla riječ Gospodinova: "Izrael bit će tvoje ime", uzeo Ilija dvanaest kamenova.

32 Od toga kamenja napravio žrtvenik u Ime Gospodinovo i oko žrtvenika iskopa- pao jarak, dosta velik, da uzme dvije mjere žita.

33 Onda je naslagao drva, raskomadao junca i stavio ga na žrtvenik.

34 Onda je rekao: "Napunite četiri vrča vode i izlijte je na žrtvu paljenicu i na drva!" On je rekao: "Učinite to još jedanput!" Učinili su još jedanput. Nato je zapovjedio: "Učinite to po treći put!" I učinili su po treći put.

35 Tako da je potekla voda oko žrtvenika, pa i jarak se napunio vodom.

36 I dogodilo se, kad je onda došlo vrijeme da se prinese žrtva, pristupio Ilija i pomolio se: "Gospodine, Bože Abrahamov, Izakov i Izraelov, danas objavi da si ti Bog Izraelov i ja tvoj sluga, i da sam ja sve ovo učinio po tvojoj zapovijedi!"

37 Uslišaj me, Gospodine, uslišaj me i daj da upozna ovaj narod da si ti, Gospodine, pravi Bog i da si obratio njihova srca!"

38 Onda je pao oganj Gospodinov i spalio žrtvu paljenicu i drva, kamenje i zemlju i popio vodu u jarku.

39 Kad su to vidjeli svi ljudi, bacili se ničice na svoje lice i povikali: "Gospodin je pravi Bog, Gospodin je pravi Bog!"

40 A Ilija im zapovjedio: "Pohvatajte te proroke Baalove! Ne dajte da i jedan od njih pobjegne!" Oni ih pohvatati i Ilija ih odveo na potok Kišon i ondje ih smaknuo.

41 Potom je rekao Ilija Ahabu: "Idi gore, jedi i pij, jer čujem već hujanje kiše."

42 Ahab je otišao gore jesti i piti, a Ilija se

1 Kraljevi

276

popeo navrh Karmela, prignuo se k zemlji i sakrio svoje lice među koljena.

43 I rekao svojem sluzi: "Idi gore i pogledaj prema moru!" On otišao gore, pogledao i javio: "Ništa se ne vidi." On je odgovorio: "Idi još sedam puta!"

44 Kad je bilo sedmi put, on je javio: "Eno, diže se od mora oblačić, malen kao ruka čovječja." I on je zapovjedio: "Idi, kaži Ahabu: 'Upregni i silazi, da te ne uhvati kiša!'"

45 Dogodilo u najkraće vrijeme zamačilo se nebo od vjetrova i oblaka, i pala je jaka kiša. Onda se Ahab odvezao u Jezreel.

46 A nad Iliju je došla ruka Gospodinova, opasao svoja bedra i otrčao pred Ahabom do u blizinu Jezreela.

Ilija bježi od Jezebele. Bog mu se javlja na Horebu

19 Ahab je pripovjedio Jezebeli sve što je Ilija učinio i kako je mačem poubijao sve proroke.

2 Onda je poslala Jezebela glasnika k Iliji i zaprijeti: "Neka meni bogovi učine što hoće, ako ja sutra u ovo doba ne učinim s tobom isto onako kako si ti s njima!"

3 On se prestrašio ustao i otišao odatle da se zakloni na sigurnu mjestu. Kad je došao u Beer-Sebu u Judinoj zemlji, ostavio je ondje svojega slugu.

4 Sam je otišao dan hoda daleko u pustinju i sjeo onda pod jednu smreku. Imao je još samo želju da umre i molio se: "Dosta je toga; uzmi, Gospodine, moj život jer nisam bolji od svojih otaca."

5 Potom je legnuo i zaspao pod smrekom. Najedanput taknuo ga anđeo Gospodinov i rekao mu: "Ustani i jedi!"

6 Kad je pogledao, opazio je pokraj glave prženi kolač i vrč vode. Tako je jeo i napio se i legnuo opet spavati.

7 Ali anđeo je došao još jedanput, taknuo ga i rekao: "Ustani i jedi, jer ti je dalek put."

8 Ustao je, jeo i napio se i putovao, okrijepljen ovim jelom, četrdeset dana i četrdeset noći sve do gore Božje Horeba.

9 Ondje je potražio špilju i prenoćio u njoj. Onda mu došla riječ Gospodinova, i on mu rekao: "Sto radiš ovdje, Ilija?"

10 On je odgovorio: "Pun sam revnosti za stvar Gospodina, Boga vojska, jer su Izraelovi sinovi ostavili tvoj zavjet, tvoje žrtvenike su porušili i tvoje proroke mačem pobili, samo sam ja ostao, ali i moj život traže."

11 On je odgovorio: "Izađi i stani na gori pred Gospodina!" Onda je prošao Gospodin pokraj njega. Pred Gospodinom je hodio silan, žestok vihor, koji je brda razdirao i hridine potresao, ali Gospodin nije bio u vihoru.

12 Iza vihora došao je potres, došao

oganj, ali Gospodin nije bio u ognju. Iza ognja došlo je tiho, blago lahorenje.

13 Kad je to čuo Ilija, pokrio je svoje lice svojim ogrtačem, stupio van i stao na ulazu u špilju. Onda mu progovorio glas što je pitao: "Sto radiš ovdje, Ilija?"

14 On je odgovorio: "Pun sam revnosti za stvar Gospodina, Boga vojska, jer su Izraelovi sinovi ostavili tvoj zavjet, tvoje žrtvenike porušili i tvoje proroke mačem pobili. Jedini sam ja ostao, ali i meni rade o glavi."

15 Nato mu zapovjedio Gospodin: "Idi, vrati se istim putom u Pustinju Damaška, i kad dođeš ondje, pomaži Hazaela za kralja Sirije!"

16 Jehuu, unuka Nimšijeva, pomaži za kralja nad Izraelom! A Elišeja, sina Safatova, iz Abel-Mehole, pomaži za proroka mjesto sebe!

17 Tko onda pobjegne maču Hazaelovu, njega će pogubiti Jehu, i tko pobjegne maču Jehuovu, njega će pogubiti Elišeja.

18 Ali ja ću ostaviti u Izraelu sedam tisuća: sve, koji nisu previli svoja koljena pred Baalom, i sve koji ga svojim ustima nisu poljubili."

19 Otišao je odande i naišao je na Elišeja, sina Safatova, kad je upravo orao. Dvanaest jarmova imao je pred sobom, sam je bio kod dvanaestoga, Ilija je prošao pokraj njega i bacio svoj ogrtač na njega.

20 Onda je on zaustavio volove, potrčao za Ilijom i rekao: "Daj mi da se još oprostim od oca i majke; onda ću poći za tobom." On mu odgovorio "Idi samo kući, jer ja nemam više ništa učiniti na tebi."

21 A Elišeja se okrenuo od njega, uzeo jaram volova i zaklao ih. Drvima od pluga je skuhao meso i dao ga ljudima jesti. Onda je ustao, otišao za Ilijom i postao mu sluga.

Pobjeda Ahabova nad Sirijcima

20 Nato je Ben-Hadad, kralj Sirije, skupio svu svoju vojsku. Trideset i dva kralja su mu se priključili s konjima i kolima. On je otišao, opkolio Samariju i udario na nju.

2 I on poslao poslanike u grad k Ahabu, Izraelovu kralju, i poručio mu: "Ovako govori Ben-Hadad:

3 'Tvoje srebro i zlato pripada meni, i tvoje najljepše žene i djeca moji su.'

4 Odgovorio mu Izraelov kralj, govoreći: "Kako zapovjedaš, moj gospodar u kralju! Tvoj sam ja sa svim što imam."

5 Nato su došli poslanici još jedanput, govoreći: "Ovako govori Ben-Hadad: 'Poručio sam ti: Svoje srebro i zlato, svoje žene i svoju djecu ćeš mi izručiti.'

6 A sutra ću u ovo doba poslati k tebi svoje slugu, da pretraže tvoju kuću i kuće tvojih sluga. Oni će sve što se nađe

1 Kraljevi

kod tebe dragocjeno, sobom uzeti i ovamo donijeti.”

7 A Izraelov kralj je dozvao sve zemaljske starješine i rekao: “Iz toga biste mogli jasno spoznati, kako on misli zlo, jer šalje k meni da odnese moje žene i djecu, moje srebro i zlato, premda ga nisam odbio.”

8 Starješine i sav narod odgovorili mu: “To ti ne smiješ dopustiti, na to ne smiješ pristati.”

9 I on je odgovorio poslanicima Ben-Hadadovim: “Javite mojem gospodar, kralju: ‘Sve što si prije tražio od svojega sluga, učinit ću, ali ovo zadnje što tražiš ne mogu ispuniti.’” Poslanici su otišli i odnijeli su mu odgovor.

10 A Ben-Hadad mu poručio: “Neka mi bogovi učine što hoće ako bude dosta praha od Samarije da svim ratnicima što idu za mnom dopadne po jedna pregršt.”

11 Odgovorio mu Izraelov kralj, govoreći: “Recite mu samo: ‘Tko se još opasuje, neka se ne isprsuje kao onaj koji se već raspasuje!’”

12 I dogodilo se da kad je on čuo taj odgovor—bio je upravo s kraljevima pod šatorima i pio—zapovjedio je svojim slugama: “Dignite se!”, i oni su udarili na grad.

13 Onda je pristupio jedan prorok k Ahabu, Izraelovu kralju, i rekao: “Ovako govori Gospodin: ‘Vidiš to sve silno mnoštvo? Ja ću ga danas dati tebi u ruke da spoznaš da sam ja Gospodin.’”

14 Ahab je upitao: “Preko koga?” On je odgovorio: “Ovako govori Gospodin: ‘Preko mladih zemaljskih čelovođa.’” On je upitao dalje: “Tko će zametnuti boj?” “Ti sam”, odgovorio je onaj.

15 I tako je prebrojio ljude vođe zemaljske, i bilo ih je dvjesto i trideset i dva. Onda prebrojio sav ratni narod, sve Izraelove sinove—bilo ih je sedam tisuća.

16 Izašli su u podne, dok je pod šatorima bio Ben-Hadad s trideset i dva kralja, koji su mu bili saveznici.

17 Najprije su izašli zemaljski mladi vođe. Kad Ben-Hadad poslao ljude, javili su mu oni: “Izlaze ljudi iz Samarije.”

18 On je zapovjedio: “Ako dolaze zbog mira, pohvatajte ih žive! Ako li su izašli na boj, pohvatajte ih isto tako!”

19 Međutim, bili su izašli iz grada mladi vođe zemaljski i vojska koja je išla za njima.

20 Svaki je ubio s kojim se sukobio, a Sirijci su pobjegli. Izraelovi sinovi su nagrnuli za njima. Ben-Hadad, kralj Sirije, pobjegao je na konju s nekoliko konjanika.

21 Tada je i Izraelov kralj izašao, napao na konje i bojna kola i zadao Sirijcima težak poraz.

22 Jednoga dana došao je prorok Izraelovu kralju i rekao mu: “Hajde, naoružaj se iznova, i gledaj kako da se spremiš, jer će do godine kralj Sirije opet izići na tebe.”

23 Sluge kralja Sirije svjetovali su mu, govoreći: “Njihov je bog gorski bog, zato su nas pobijedili, ali ako se pobijemo s njima u ravnici, pobijedit ćemo ih.”

24 Učini dakle ovako: “Otpusti te kraljeve s njihovih mjesta i postavi namjesnike mjesto njih!”

25 Onda skupi vojsku, kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje i bojna kola kao prije! Onda ćemo se pobiti s njima u ravnici i zacijelo ćemo ih pobijediti.” On je pristao na njihov savjet i učinio tako.

26 Kad je prošla godina, Ben-Hadad je prebrojio Sirijce i pošao u Afek da vojuje protiv Izraela.

27 I Izraelovi sinovi su se prebrojili, hranom se opskrbili i izašli su pred njih. Kao dva mala stada koza utaborili su se Izraelovi sinovi prema njima, a Sirijci su prekrili zemlju.

28 Ali Božji čovjek je pristupio i rekao Izraelovu kralju: “Ovako govori Gospodin: Jer Sirijci govore da je Gospodin gorski Bog, a nije poljski Bog, zato ću ti dati u ruke sve to silno mnoštvo, da spoznate da sam ja Gospodin.”

29 Sedam dana stajali su jedni prema drugima. Sedmoga dana došlo je do bitke. Izraelovi sinovi su poubijali Sirijce—stotinu tisuća pješaka u jedan jedini dan.

30 Ostatak je pobjegao u grad Afek. Onda se srušio gradski zid na dvadeset i sedam tisuća ljudi, koji su bili ostali. I Ben-Hadad na bijegu bio je stigao u grad i bježao je iz jedne sobe u drugu.

31 Njegove sluge rekle su mu: “Evo, čuli smo često da su kraljevi Izraelove kuće velikodušni kraljevi. Pa ćemo žalobne haljine staviti oko svojih bedara i vrpce oko svojih glava i izići pred Izraelova kralja; možda ti daruje život.”

32 Tako su oni odjenuli žalobne haljine oko svojih bedara, i vrpce oko svojih glava, otišli su Izraelovu kralju, govoreći: “Tvoj sluga Ben-Hadad moli te: ‘Ostavi me na životu!’” On je odgovorio: “Je li još živ? On je moj brat.”

33 Ljudi su uzeli to kao dobar znak. I da ga odmah uhvate za riječ, rekli su: “Ben-Hadad je tvoj brat?” On je odgovorio: “Idite, dovedite ga!” Kad je Ben-Hadad izašao k njemu, on ga posadio uza se na bojna kola.

34 A onaj mu rekao: “Gradove koje je moj otac oduzeo tvojem ocu, vratit ću ti. I smiješ sebi u Damasku podignuti trgovačke kuće, kako je učinio moj otac u Samariji.” On je odgovorio: “Na temelju

1 Kraljevi

278

ovoga ugovora otpustit ću te." I zaključio s njim ugovor i pustio ga na slobodu.

35 Jedan između proročkih učenika po zapovijedi Gospodinovoj zatražio od svojega druga: "Hajde rani me!" Ali ga ovaj nije htio raniti

36 A on mu rekao: "Jer nisi poslušao zapovijed Gospodinovu, lav će te ubiti i to čim odeš od mene." I kad je otišao od njega, napao ga lav i ubio.

37 Potom je našao onaj drugoga čovjeka i zatražio od njega: "Hajde rani me!" Čovjek ga jednim udarcem ranio.

38 I prorok otišao i stao na put kamo će proći kralj, a vrpcom iznad očiju učinio da se ne prepozna.

39 Kad je prolazio kralj, viknuo on glasno kralja: "Tvoj sluga bio je izišao u boj, a usred boja pristupio jedan čovjek i doveo mi jednog zarobljenika i zatražio: 'Cuvaj ovoga čovjeka ako ti ga nestane, bit će tvoj život za njega, ili ćeš platiti talenat srebra.'

40 I dok je tvoj sluga ovamo i ondje bio zaposlen, njega je nestalo." Kralj Izraelov mu rekao: "Pravo ti je, sam si se osudio."

41 Onda on brže strgnuo vrpcu sa svojih očiju, i Izraelov kralj je prepoznao u njemu jednoga od proroka.

42 A on mu rekao: "Ovako govori Gospodin: 'Jer si pustio iz ruku čovjeka koga sam posvetio smrti, jamčiš svojim životom za njega i tvoj narod za njegov narod.'

43 Kralj Izraelov je otišao zlovoljan i došao kući u Samariju ljutit.

Ahabovo nasilje, kazna i okajanje

21 I dogodilo se, nakon toga: Jezreelac Nabot imao je vinograd u Jezreelu blizu dvora Ahaba, samarijskog kralja.

2 I Ahab predložio Nabotu: "Daj mi svoj vinograd! Htio bih ga upotrijebiti kao vrt za zelje, jer je blizu do moje kuće. Dat ću ti za njega bolji vinograd. Ako li voliš, dat ću ti u novcu što vrijedi."

3 A Nabot je odgovorio Ahabu: "Sačuvaj Bože da ti odstupim baštinu svojih otaca!"

4 Tako se Ahab vrati u svoj dvor ljutit i zlovoljan zbog toga što mu je Jezreelac Nabot odgovorio: "Ne mogu ti odstupiti baštinu svojih otaca." On se bacio na svoju postelju, okrenuo svoje lice i nije uzео nikakva jela.

5 Kad je njegova žena Jezebela došla k njemu i upitala ga: "Zašto si tako zlovoljan i nećeš ništa jesti?"

6 Onda joj on je odgovorio: "Razgovarao sam s Jezreelcem Nabotom i predložio mu: 'Daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, dat ću ti drugi vinograd za taj.' A on mi rekao: 'Ne dam ti svojega vino-

grada.'

7 Onda mu je rekla njegova žena Jezebela: "Sad jedanput pokaži da si Izraelov kralj! Ustani, jedi i budi dobre volje, a ja ću ti već pribaviti vinograd Jezreelca Nabota."

8 I napisala ona pod imenom Ahabovim pismo, zapečatila ga njegovim pečatom i poslala pismo starješinama i poglavarima koji su stanovali s Nabotom u istom gradu.

9 U pismu je napisala ovo: "Oglasite post i postavite Nabota na časno mjesto među narodom."

10 Postavite dva nevaljala čovjeka prema njemu, i neka oni svjedoče protiv njega, govoreći: 'Hulio si na Boga i na kralja.' Onda ga izvedite van i kamenujte ga da pogine!"

11 Ljudi grada, starješine i poglavari koji su stanovali u njegovu gradu, učinili kako im je bila Jezebela naredila u pismu što im ga je poslala.

12 Oni su oglasili post i postavili Nabota na časno mjesto među narodom.

13 I došli su dva nevaljala čovjeka i sjednu prema njemu. Ovi nevaljali ljudi iznesu pred narodom protiv Nabota ovo svjedočanstvo: "Nabot je hulio na Boga i na kralja." Potom ga izveli van pred grad i kamenovali ga, te je poginuo.

14 Javili su Jezebeli: "Nabot je kamenovan i mrtav je."

15 I dogodilo se, kad je čula Jezebela da je Nabot kamenovan i poginuo, Jezebela je rekla Ahabu: "Ustani i uzmi u posjed vinograd Jezreelca Nabota, kojega ti on nije htio dati za novce, jer Nabot nije više živ, on je mrtav."

16 I kad je čuo Ahab da je Nabot mrtav, ustao je i otišao u vinograd Jezreelca Nabota, da ga uzme u posjed.

17 Onda je došla riječ Gospodinova k Iliji, Tišbićaninu:

18 "Ustani, idi k Ahabu, Izraelovu kralju, koji sjedi u Samariji! Upravo je u Nebatovu vinogradu; otišao je ondje da ga uzme u posjed."

19 Ovako ćeš mu reći: 'Ovako govori Gospodin: Počinio si umorstvo, hoćeš li još postati i krvnički razbojnik? Kaži mu dalje ovo: Ovako govori Gospodin: Na mjestu, na kojem su psi lizali krv Nebatovu, lizat će psi i tvoju krv!'

20 Ahab je upitao Iliju: "Jesi li me našao, neprijatelju moj?" On je odgovorio: "Jesam, jer si se dao na to da činiš zlo pred Gospodinom."

21 Evo, pustit ću nesreću na te i tebe ukloniti, i od kuće Ahabovo sve iskorijeniti što je muško, nedoraslo i doraslo u Izraelu.

22 Učinit ću s kućom tvojom kao s kućom Jeroboama, sina Nebatova, i kao s

kućom Baaše, sina Ahijina, jer si uzbuđio moju srdžbu i Izraela naveo na grijeh.

23 Također nad Jezebelom govori Gospodin ovako: 'Psi će prožderati Jezebelu na jezeelskom polju.'

24 Tko od Ahabova roda umre u gradu, toga će psi prožderati, a tko umre vani u polju, toga će izjesti nebeske ptice!"

25 Nikada nije bilo čovjeka, koji bi se tako kao Ahab bio dao na to, da čini zlo pred Gospodinom, jer ga je na to navodila njegova žena Jezebela.

26 On se vladao gadno i bio posve preziranja vrijedan, stoga što je štovao idole, upravo onako kako su to činili Amorejci, koje je Gospodin bio protjerao ispred Izraelovih sinova.

27 Kad je Ahab čuo te riječi, razderao je svoje haljine, stavio pokorničku odjeću oko gologa tijela i postio je. On je, dapače, spavao u pokorničkoj odjeći i zabrinut povlačio se okolo.

28 Onda je došla riječ Gospodinova Iliji, Tišbićaninu, ovako govoreći:

29 "Vidiš li kako se Ahab ponizuje preda mnom? Pa stoga neću pustiti onu nesreću za njegova života. Tek za njegova sina pustit ću ono zlo na njegovu kuću."

22 *Ahab i Jošafat ratuju protiv Aramejaca*
Prošle su tri godine bez rata između Sirije i Izraela.

2 I dogodilo se treće godine, došao Jošafat, Judin kralj, Izraelovu kralju.

3 Kralj Izraelov bio je rekao svojim slugama: "Znate da Ramot Gilead pripada nama, a mi ovdje sjedimo besposleni, umjesto da ga otmemo kralju Sirije."

4 I kad on Jošafata upitao: "Hoćeš li poći sa mnom u boj protiv Ramot Gileada?", odgovorio je Jošafat Izraelovu kralju: "Što ti hoćeš, hoću i ja; moja vojska tvoja je vojska, moji konji tvoji su konji."

5 A Jošafat je dao Izraelovu kralju ovaj savjet: "Upitaj prije ipak Gospodina!"

6 I tako Izraelov kralj dao je skupiti proroke, otprilike četiri stotine ljudi, i upitao ih: "Hoću li poći u rat na Ramot Gilead, ili da odustanem?" Oni su odgovorili: "Pođi, jer će ga Gospodin dati u ruke kralju!"

7 A Jošafat je upitao: "Ima li ovdje još koji prorok Gospodinov da ga upitamo?"

8 Kralj Izraelov je rekao Jošafatu: "Ima još jedan preko koga bismo mogli upitati Gospodina, ali ja ga ne mogu podnositi, jer mi nikada ne proriče dobro nego samo zlo—to je Mikaja, sin Imlin." A Jošafat je rekao: "Neka kralj ne govori tako."

9 I Izraelov kralj dozvao jednoga dvorani-
na i zapovjedio mu: "Brže dovedi Mikaju, sina Imlina!"

1 Kraljevi

10 Uto su sjedili Izraelov kralj i Jošafat, Judin kralj, svaki na svojem prijestolju u kraljevskim haljinama na trgu kod samarijskih vrata, i svi su proroci pred njima prorokovali.

11 Zedekija, sin Kenaanaha, napravio sebi željezne rogove i vikao: "Ovako govori Gospodin: 'Tako ćeš pobosti Sirijce dok ih ne uništiš!'"

12 Svi drugi proroci prorokovali su isto tako: "Pođi samo na Ramot Gilead, i uspijet ćeš. Gospodin će ga dati u ruke kralju."

13 Poslanik, koji je bio otišao da dovede Mikaju, rekao mu: "Pazi dobro, proroci su kralju jednoglasno obećali sreću. Pa i ti, kao svaki od njih prorokuj i sreću navješćuj!"

14 Mikaja je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina, samo što mi nadahne Gospodin, to ću navijestiti."

15 Kad je došao kralju, upitao ga kralj: "Mikaja, hoćemo li poći u rat na Ramot Gilead, ili da odustanemo?" On mu odgovorio: "Pođi, i uspijet ćeš. Gospodin će ga dati kralju u ruke!"

16 A kralj mu rekao: "Koliko ću te puta zaklinjati, da mi samo čistu istinu navijestiš u Ime Gospodinovo?"

17 Onda je on rekao "Vidim sav Izraelov narod razasut po brdima kao ovce, koje nemaju pastira. Gospodin je rekao: 'Oni nemaju gospodara; zato neka se svaki vrati kući u miru!'"

18 Onda je rekao Izraelov kralj Jošafatu: "Nisam li ti rekao, on mi ne prorokuje sreću, nego samo zlo?"

19 A Mikaja je nastavio: "Zato čuj riječ Gospodinovu: Vidio sam Gospodina gdje sjedi na svojem prijestolju, a sva nebeska vojska stoji mu s desne i s lijeve strane.

20 Gospodin je upitao: 'Tko će zaluditi Ahaba da pade na vojsku i da padne pred Ramotom Gileadom?' Jedan je rekao ovo, drugi ono.

21 Napokon je izašao jedan duh, stao pred Gospodina i rekao: 'Ja ću ga zaluditi.' Gospodin ga upitao: 'Kako?'

22 Odgovorio je: 'Poći ću ondje i postat ću lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka.' Onda je on rekao: 'Možeš ga zaluditi; tebi će to poći za rukom. Idi, učini tako!'

23 Stoga, eto, Gospodin je stavio lažljiva duha u usta svim tvojim prorocima, jer je Gospodin odlučio zlo za tebe."

24 Onda je pristupio Zedekija, sin Kenaanaha, i udario Mikaju po obrazu i rekao: "Kako je otišao Duh Gospodinov od mene da govori s tobom?"

25 Mikaja je odgovorio: "Doznat ćeš to u onaj dan kad budeš morao bježati iz jedne sobe u drugu da se sakriješ."

1 Kraljevi

280

26 Potom je zapovjedio Izraelov kralj: "Uhvati Mikaju, odvedi ga gradskom zapovjedniku Amonu i kraljevu sinu Joašu.

27 i javio: "Ovako zapovjeda kralj: Bacite toga čovjeka u tamnicu i držite ga samo na vodi i kruhu dok se ne vratim čitav i zdrav!"

28 Mikaja je odgovorio: "Ako se ti zaista vratiš čitav i zdrav, onda Gospodin nije govorio preko mene." Još je rekao: "Čujte to, svi narodi!"

29 I tako su izašli Izraelov kralj i Jošafat, Judin kralj, protiv Ramota Gileada.

30 A Izraelov kralj rekao je Jošafatu: "Ja ću se preodjenuti i tako poći u boj. Ti samo zadrži svoje haljine!" Tako se predjenuo Izraelov kralj i pošao u boj.

31 A kralj Sirije bio je zapovjedio zapovjednicima, kojih je bilo trideset i dvojica nad njegovim bojnim kolima: "Ne borite se ni s kim, bio malen ili velik, nego samo s Izraelovim kraljem!"

32 I kad su zapovjednici bojnih kola opazili Jošafata, pomislili su: "To može samo biti Izraelov kralj", i srušili se na njega, a Jošafat je povikao.

33 Čim su zapovjednici bojnih kola vidjeli, da to nije Izraelov kralj, odstupili su od njega.

34 A jedan momak onako nasumce odapeo svoj luk i pogodio Izraelova kralja gdje se kopča oklop. Onda je ovaj zapovjedio svojem vozaču "Okreni i izvedi me iz boja, jer sam ranjen!"

35 Ali je boj onoga dana bio sve žešći, i tako je morao kralj izdržati uspravno stojeći u kolima naprema Sirijcima. Uvečer on je umro. Krv iz rane bila se izlila u bojna kola.

36 O sunčanom zapadu odjeknuo je glas kroz tabor: "Svaki neka se vrati u svoj grad i k svojoj kući, jer je kralj mrtav."

37 Nakon dolaska u Samariju pokopali su kralja u Samariji.

38 Kad su prali bojna kola na samarijskom jezeru, psi su lizali njegovu krv, i bludnice su se kupale u njoj, kako je to bio navijestio Gospodin.

39 Ostala djela Ahabova i sve što je učinio i gradnja dvora od bjelokosti i utvrđenje svih gradova; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih

kraljeva?

40 Kad je Ahab počinuo kod svojih otaca, umjesto njega kraljevao je njegov sin Ahazija.

41 Jošafat, sin Asin, kraljevao je nad Judom u četvrtoj godini kraljevanja Ahabova nad Izraelom.

42 Imao je Jošafat trideset i pet godina kad je postao kralj, i vladao je u Jeruzalemu dvadeset i pet godina. Njegova majka zvala se Azuba i bila je kći Silhijeva.

43 On je posve išao putom svojega oca i nije odstupao od njega i činio je što je bilo pravo u očima Gospodina. Samo uzvisine nisu bile srušene. Još uvijek prinosio je narod žrtve zaklanice i kadio kád na uzvisinama.

44 S Izraelovim kraljem živio je Jošafat u miru.

45 Ostala djela Jošafatova, pobjede koje je izvojevao i ratovi koje je vodio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

46 I ostatak pokvarenih bludnica, koje su bile preostale iz vremena njegova oca, on je iskorijenio iz zemlje.

47 U Edomu nije bilo onda kralja nego samo kraljev namjesnik.

48 Jošafat je dao sagraditi taršiške lađe da idu u Ofir po zlato, ali nisu stigli ondje, jer su se lađe razbile u Esion-Geberu.

49 Onda je Ahazija, sin Ahabov, predložio Jošafatu "Moji ljudi mogli bi s tvojima ići na lađe." Ali Jošafat nije na to pristao.

50 Kad je Jošafat bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca u gradu njegova djeda Davida. Umjesto njega kraljevao je njegov sin Joram.

51 Ahazija, sin Ahabov, postao je u Samariji Izraelov kralj u sedamnaestoj godini kraljevanja Jošafatova Judina kralja, i kraljevao je dvije godine nad Izraelom.

52 Činio je zlo pred Gospodinom, i išao je putovima svojega oca i svoje majke i putom Jeroboama, sina Nebatova, koji je bio Izraela naveo na grijeh.

53 On je služio Baalu i klanjao mu se. S tim je razgnjevio Gospodina, Boga Izraelova, posve kako je to bio činio njegov otac.

2 Kraljevi

DRUGA KNJIGA KRALJEVA

Smrt Ahazije. Revnost Ilijina

1 Poslije Ahabove smrti Moab se pobunio protiv Izraela.

2 Nato je Ahazija u Samariji pao kroz rešetku prozoru svoje gornje sobe i ozlijedio se, pa je poslao poslanike i rekao im: "Idite, pitajte Baal-Zebuba, ekronskog boga, hoću li ozdraviti od ove ozljede!"

3 Ali anđeo Gospodinov zapovjedio je Iliji, Tišbićaninu: "Ustani, izadi u susret poslanicima samarijskog kralja i kaži im: 'Zar nema Boga u Izraelu, te idete Baal-Zebubu, bogu u Ekronu, da ga pitate?'"

4 Stoga ovako govori Gospodin: "S postelje, na koju si se popeo, nećeš više sići, jer moraš umrijeti." I otišao Ilija svojim putom.

5 I kad se poslanici vratili k onomu, upitao ih on: "Zašto ste se već vratili?"

6 Oni mu odgovorili: "Jedan čovjek došao nam u susret i rekao nam: 'Idite vratite se kralju, koji vas je poslao, i javite mu: 'Ovako govori Gospodin: 'Zar nema Boga u Izraelu, te šalješ k Baal-Zebubu, bogu u Ekronu, da ga pitaš? Zato nećeš više sići s postelje na koju si se popeo, jer moraš umrijeti.''"

7 On ih upitao: "Kako izgleda taj čovjek koji vam je došao u susret i to vam rekao?"

8 Oni mu odgovorili: "Bio je čovjek, koji je nosio dlakavu haljinu i oko bedara kožnat pojas." Onda je od povikao: "To je Ilija, Tišbićanin!"

9 Potom je poslao k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom. Kad je on došao k njemu, on je upravo sjedio na vrhuncu gore. On ga pozvao: "Čovječe Božji, kralj zapovjeda: 'Sidi dolje!'"

10 Odgovorio je Ilija pedesetniku, govoreći: "Ako sam Božji čovjek, neka padne oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu!" I pao je oganj s neba i prožderao njega i njegovu pedesetoricu.

11 Onda je opet poslao k njemu drugoga pedesetnika s njegovom pedesetoricom. Ovaj mu zapovjedio: "Čovječe Božji, ovako zapovjeda kralj: 'Sidi brže!'"

12 Odgovorio im Ilija rekavši: "Ako sam Božji čovjek, neka padne oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu!" I pao je oganj Božji s neba i prožderao njega i njegovu pedesetoricu.

13 Opet je poslao još trećega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. Kad je ovaj treći pedesetnik došao, pao pred Iliju na koljena i zamolio za milost i rekao: "Čovječe Božji, sačuvaj ipak moj

život i život ove pedesetorice tvojih slugu!"

14 Eto, oganj je pao s neba i prožderao oba prijašnja pedesetnika s njihovom pedesetoricom. Sada neka bude barem moj život dragocjen u tvojim očima!"

15 Onda je rekao anđeo Gospodinov Iliji: "Idi samo s njim i ne boj ga se!" I tako je on ustao i otišao s njim kralju.

16 I rekao mu onda: "Ovako govori Gospodin: 'Jer si poslao poslanike Baal-Zebubu, bogu u Ekronu, da ga pitaju, kao da nema Boga u Izraelu, da bi ga pitao, nećeš više sići s postelje na koju si se popeo, nego ćeš umrijeti!'"

17 I umro je po riječi Gospodinovoj, koju je bio navijestio Ilija. Umjesto njega kraljevao je Joram u drugoj godini kraljevanja Jorama, sina Jošafatova, nad Judom, jer on nije bio ostavio sina.

18 Ostala djela, koja je učinio Ahazija, nisu li zapisana u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

Ilija uznesen na nebo. Čudesna djela Elišejeva

2 A dogodilo se prije nego je Gospodin uzeo Iliju u vihoru na nebo, napustio je Ilija s Elišejem Gilgal.

2 Ilija je zamolio Elišeja: "Ostani ovdje, jer Gospodin šalje mene u Betel." A Elišeje je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina i tebe samoga, ja te ne ostavljam!" I tako su sišli u Betel.

3 Proročki učenici, koji su živjeli u Betelu, došli su k Elišeu i upitali ga: "Znaš li da će Gospodin danas tvoje gospodara od tebe uzeti k sebi?" On je odgovorio "Jest, znam, šutite!"

4 I još jedanput zamolio ga Ilija: "Elišej, ostani ipak ovdje! Gospodin šalje mene u Jerihon." A on je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina i tebe samoga, ja te ne ostavljam!" I tako su došli u Jerihon.

5 Proročki učenici, koji su živjeli u Jerihonu, pristupili su k Elišeu i upitali ga: "Znaš li da će Gospodin danas tvoje gospodara od tebe uzeti k sebi?" On je odgovorio: "Jest, znam, šutite!"

6 Opet ga zamolio Ilija "Ostani ipak ovdje, jer je Gospodin poslao mene na Jordan." A on je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina i tebe samoga, ja te ne ostavljam!" I tako su nastavili svoj put obojica zajedno.

7 Pedeset proročkih učenika išlo je za njima, ali su ostali po strani na nekoj udaljenosti, dok su oni obojica stajali kod Jordana.

8 Ilija je uzeo svoj ogrtač, smotao ga i

2 Kraljevi

282

udario njim po vodi, i ona se razdjelila na obje strane, te su obojica prešli prijeko po suhom.

9 Kad su bili prijeko, Ilija je rekao Elišeju: "Moli samo, ako ti imam još što učiniti, prije nego budem uznesen ispred tebe!" Elišej je odgovorio: "Neka bi dvije trećine tvojega duha prešle na mene!"

10 Onaj je rekao: "Tražiš veliku stvar. Ako me vidiš kad budem uznesen ispred tebe, bit će ti tako, inače ne."

11 Dok su išli dalje razgovarajući, došla su odjedanput ognjena kola s ognjenim konjima i rastavili ih obojicu; i Ilija se odvezao u vihoru put neba.

12 Kad je to vidio Elišej, glasno je povikao: "Oče moj, oče moj! Kola Izraelova i njegovi konjanici!" Kad ga više nije vidio, uzeo je svoje haljine i razderao ih na dvoje.

13 Podigao je ogrtač, koji je bio spao s Ilije, vratio se i stupio na obalu Jordana.

14 On je uzeo ogrtač, koji je bio spao s Ilije, udario njim po vodi i povikao: "Gdje je sad Gospodin, Bog Ilijin?" I kad je on udario po vodi, razdjelila se ona na obje strane, i prešao je Elišej prijeko.

15 Kad su proročki učenici iz Jerihona vidjeli to s druge strane, povikali su: "Duh Ilijin je počinuo na Elišeju!" Oni mu izašli u susret, bacili se pred njim na zemlju ničice.

16 Onda su mu rekli: "Tvojih sluga ima ovdje pedeset junaka. Neka oni idu i traže tvojega gospodara! Možda ga je odveo Duh Gospodinov i sklonio ga na kakvo brdo ili u koju dolinu." A on je odgovorio: "Ne šalžite ih!"

17 A kad su stalno navaljivali na njega, rekao je: "Pošaljite ih samo!" I poslali su pedeset ljudi. Oni su ga tražili tri dana, ali ga nisu našli.

18 Kad se vratili k njemu—on je bio još u Jerihonu—rekao im: "Nisam li vam rekao da ne idete?"

19 Onda su stanovnici grada rekli Elišeju: "Pogledaj položaj grada doduše dobar je, kako vidiš, gospodaru, ali je voda loša i zemlja neplodna."

20 On je rekao: "Donesite mi novu zdjelu i stavite soli u nju!" Oni su mu donijeli sol.

21 Onda je on izašao na izvor, bacio u njega sol i rekao: "Ovako govori Gospodin: 'Ozdravljam ovu vodu; od sada neće ona više uzrokovati ni smrti ni pobacivanja.'"

22 Tako je postala voda zdrava do današnjega dana po riječi koju je bio rekao Elišej.

23 Onda je otišao u Betel; i kako je išao putom, izašla su mala djeca iz grada, rugala mu se i vikala: "Hodi, čelo! Hodi, čelo!"

24 On se obazreo, i kad ih je vidio, prokleo ih u Ime Gospodinovo. Onda su izašle dvije medvjedice iz šume i rastrgale četrdeset i dvoje djece između njih.

25 Onda je otišao na Karmel i odatle se vratio u Samariju.

Joram, Izraelov kralj i rat s Moabcima

3 Nato je Joram, sin Ahabov, kraljevao je nad Izraelom u Samariji u osamnaestoj godini kraljevanja Jošafatova nad Judom. On je vladao dvanaest godina.

2 Cinio je zlo pred Gospodinom, ako i ne u onoj mjeri kao njegov otac i njegova majka. On nije uklonio Baalove stupove koje je bio podigao njegov otac.

3 Ali je ostao tvrd u grijesima Nebatova sina Jeroboama, na koje je bio naveo Izraela, i nije odstupio od njih.

4 Meša, moapski kralj, bavio se stočarstvom. On je imao kao danak davati Izraelovu kralju stotinu tisuća janjaca i vunu od stotinu tisuća ovnova.

5 Ali čim je bio umro Ahab, pobunio se moapski kralj protiv Izraelova kralja.

6 Onda jednoga dana izašao je kralj Joram iz Samarije i prebrojio sav izraelski narod.

7 Ujedno poslao Jošafatu, Judinu kralju, ovu vijest: "Moapski kralj pobunio se protiv mene. Nećeš li poći sa mnom na vojsku protiv Moabaca?" On je odgovorio: "Jest, poći ću; ja ti stojim posve na službu. Moj narod je tvoj narod, moji konji su tvoji konji."

8 Upitao je dalje: "Kojim putom da krenemo?" On je odgovorio: "Putom preko Edomske pustinje."

9 I tako je izašao Izraelov kralj s Judinim kraljem i s edomskim kraljem. Kad su bili prevalili sedam dana hoda, nestalo je vode za vojsku i za stoku koja je išla s njima.

10 Onda je povikao Izraelov kralj: "Jao, Gospodin je dozvao nas tri kralja ovamo da nas preda u ruke Moabcima!"

11 Jošafat je upitao: "Ima li tu koji Gospodinov prorok, preko koga bismo mogli upitati Gospodina?" I odgovorio je jedan od ljudi Izraelova kralja, govoreći: "Ovdje je Elišej, sin Safatov, koji je Iliji vodom polijevao ruke."

12 Jošafat je rekao: "U njemu je riječ Gospodinova." Tako Izraelov kralj i Jošafat i edomski kralj su otišli k njemu.

13 Elišej je rekao Izraelovu kralju: "Sto ja imam s tobom? Obrati se prorocima svojega oca i prorocima svoje majke!" A Izraelov kralj je rekao: "Ipak ne, jer je Gospodin dozvao ovamo ova tri kralja da ih preda u ruke Moabcima?"

14 Elišej je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina vojska, u čijoj sam službi:

2 Kraljevi

Kad ne bih gledao na Jošafata, Judina kralja, tebe ne bih ni pogledao.

15 Dovedite mi sada jednog svirača harfe!" Kad je svirač udarao u žice, došla je ruka Gospodinova na njega.

16 I on je rekao: "Ovako govori Gospodin: 'Iskopajte u ovoj dolini jamu uz jamu!'

17 Jer ovako govori Gospodin: 'Nećete osjetiti vjetra i nećete vidjeti kiše. Ipak će se ova dolina napuniti vodom tako da možete piti vi s vašom stokom i vašom tovarnom marvom.'

18 Ipak to nije još dosta Gospodinu, jer on će vam i Moabce predati u ruke.

19 Sve tvrde gradove i sve izabrane gradove ćete osvojiti, sva ćete plodna stabla posjeći, sve ćete izvore zatrpati i svaku ćete dobru njivu kamenjem poništiti."

20 I zaista, ujutro u doba kad se prinosi žrtva, došla je odjednom voda od Edoma, tako da je bila poplavljena sva okolica.

21 Kad su Moabci dočuli da su izašli kraljevi da navale na njih, sazvali su sve za oružje sposobne ljude, i na međi se namjestili.

22 Onda rano ujutro, kad je ogranulo sunce nad onom vodom, učinilo se pred Moabcima voda crvena kao krv.

23 Oni su povikali: "To je krv! Sigurno su se kraljevi pobili i jedan drugoga pogubili; pa sada na plijen, Moabci!"

24 A kad su došli do izraelskoga tabora, podigli se Izraelovi sinovi i natjerali Moabce u bijeg, pritisnuli ih i zadali Moabcima još daljnje poraze.

25 Gradove su razorili i na svaku dobru njivu bacili svaki po kamen, dok nije bila sva zasuta. Sve izvore su zatrpali i sva plodna stabla posjekli. Napokon je ostao još samo grad na hridini Kir-Hareset; i njega su opkolili i praćari su počeli na njega pucati.

26 A kad je vidio moapski kralj da više nije dorastao boju, uzeo je sedam stotina teško naoružanih ratnika i pokušao prodrijeti kod edomskog kralja, ali nje uspio.

27 Onda je uzeo svojega prvorodenog sina, koji je trebao nakon njega postati kralj, i prineo ga kao žrtvu paljenicu na zidu. To se silno ogadilo Izraelovim sinovima. Oni su otišli od njega i vratili se u svoju zemlju.

Cudesna djela Elišejeva

4 Jedna između žena proročkih učenika, zamolila je Elišeja: "Moj muž, tvoj sluga, je umro, a znaš da je tvoj sluga bio štovatelj Gospodina. Sad dolazi vjerovnik i uzet će mi oba sina moja za robove."

2 Elišej je upitao: "Što da ti učinim? Kaži mi što imaš u kući!" Ona je odgovorila:

"Tvoja sluškinja nema ništa u kući do posudicu ulja."

3 Onda joj je on rekao: "Idi, zatraži posuda od svih svojih susjeda, praznih posuda, i to ne samo nekoliko!"

4 Onda idi kući, zaključaj za sobom vrata i za svojom obojicom sinova i nalijevaj u sve te posude! Kad je pun jedan, stavi ga na stranu!"

5 I ona je otišla od njega, zaključala vrata za sobom i za svojim sinovima; oni su joj dodavali posude, a ona je nalijevala.

6 I dogodilo se, kad su bile posude pune, rekla je ona svojem sinu: "Daj mi još jednu posudu!" On joj odgovorio: "Nema više nijedne!" Onda je prestalo teći ulje.

7 Ona je otišla i rekla Božjemu čovjeku. On je rekao: "Idi, prodaj ulje i plati svoje vjerovnike! Od onoga što preostane, možeš živjeti sa svojim sinovima."

8 Dogodilo se jednoga dana da je prolazio Elišej pokraj Sunama. Ondje je živjela ugledna žena koja mu ponudila jelo, i kad god bi onuda prolazio, navraćao se k njoj na jelo.

9 Ona je rekla svojem mužu: "Eto, znam, da je to svet Božji čovjek, koji redovito prolazi pokraj nas."

10 Hajde, da mu napravimo malu gornju sobu na zidu, pa da mu namjestimo postelju, stol, stolicu i svjetiljku. Kad nam onda dođe, može se tu skloniti."

11 I kad je jednoga dana opet došao ondje, ušao u gornju sobu i zaspao ondje.

12 Potom je zapovjedio svojemu sluzi Gehaziju: "Pozovi našu Sunamku!" On je pozvao, i ona je stupila pred njega.

13 I on je rekao onomu: "Kaži joj sad: 'Ti si se za nas toliko brinula. Što hoćeš da ti učinim? Imaš li što da progovorimo za tebe kralju ili vojskovođi?' " Ona je odgovorila: "Ja živim među svojim narodom."

14 On je rekao: "Što bi joj se moglo učiniti?" Gehazija je odgovorio: "Eto nažalost nema sina, a muž joj je star."

15 Potom je on rekao: "Pozovi ju!" On ju dozvao, i ona je stala na vratima.

16 I on joj rekao: "Do godine u ovo doba milovat ćeš sina." A ona je odgovorila: "Nemoj, moj gospodaru, Božji čovječe, varati svoje sluškinje!"

17 I zaista zatrudnjela je žena i rodila sina druge godine u to doba, kako joj je bio obećao Elišej.

18 Kad je dječak bio odrastao, izašao je on jednoga dana svojem ocu kod žetelaca.

19 Onda se potužio svojem ocu: "Ah, glava, moja glava!" On je rekao sluzi: "Nosi ga kući k njegovoj majci!"

20 On ga uzeo i odnio ga k njegovoj majci. Do podne još je sjedio na njezinu krilu,

2 Kraljevi

284

onda je umro.

21 Onda je ona otišla gore, položila ga na postelju Božjega čovjeka, zaključala za njim i izašla.

22 Potom je pozvala svojega muža i zamolila ga: "Pošalji mi jednoga slugu i jednu magaricu! Hoću brzo k Božjemu čovjeku i opet natrag."

23 A on je upitao: "Zašto danas hoćeš ići knjemu? Niti je mlađak ni Subotnji dan." Ona je odgovorila: "Dobro je!"

24 Potom je dao osedlati magaricu i rekao svojem sluzi: "Goni samo neprestano i nemoj mi zastajati nigdje, osim kad ti kažem!"

25 Tako je otišao i došao k Božjemu čovjeku na Karmel. A kad je Božji čovjek opazio izdaleka, rekao je svojem sluzi Gehaziju: "Gle, to je naša Sunamka!"

26 Trči pred nju i pitaj ju: 'Je li sve dobro s tobom? Jesu li zdravo i tvoj muž i dječak?' " Ona je odgovorila: "Zdravo smo."

27 Ali kad je došla k Božjemu čovjeku na goru, ogrnila mu noge. Gehazija pristupio i htio je odmaknuti, ali je Božji čovjek rekao: "Pusti ju, jer je duboko rastužena; a Gospodin krije od mene i nije mi javio."

28 Ona se počela tužiti: "Jesam li svojega gospodara molila za sina? Nisam li rekla: 'Ne varaj me?'"

29 Onda je on zapovjedio Gehaziju: "Opaši svoja bedra, uzmi moj štap u ruku, pa idi! Ako susretneš koga, ne pozdravljaj ga, i ako te tko pozdravi, ne zahvaljuj mu! Stavi štap moj na lice dječaku!"

30 A majka dječakova je povikala: "Tako mi živoga Gospodina i tebe samoga, ne puštam te!" I on se podignuo i pošao s njom.

31 Gehazija je bio međutim otišao naprijed i stavio štap na lice dječaku, ali nije bilo ni glasa ni znaka života. On je stoga otišao natrag njemu u susret i javio mu, da se nije probudio dječak.

32 Kad je Eliše došao u kuću, našao je dječaka gdje leži mrtav na njegovoj postelji.

33 On se povukao natrag, zaključao vrata za sobom i za dječakom i pomolio se Gospodinu.

34 Potom se popeo na postelju i legnuo na dječaka. Stavio svoja usta na njegova usta, svoje oči na njegove oči i svoje ruke na njegove ruke. I dok je on bio tako ispružen po njemu, ugrijalo se dječakovo tijelo.

35 Potom se on povukao natrag i pošao po kući jednom ondje i ovdje, popeo se opet na postelju i pružio se još jedanput po njoj. Onda je dječak kihnuo sedam puta, i dječak je otvorio svoje oči.

36 I pozvao je on Gehazija: zapovjedio mu: "Dovedi našu Sunamku!" On ju pozvao, i kad je ona došla k njemu, rekao je on: "Uzmi svojega sina!"

37 Ona je pristupila, pala mu pred noge i poklonila se do zemlje, onda je uzela svojega sina i izašla.

38 Eliše je došao opet u Gilgal, kad je upravo bila glad u zemlji. I dok su proročki učenici sjedili pred njim, zapovjedio je on svojem sluzi: "Pristavi veliki kuhinjski lonac i skuhaj jelo za proročke učenike!"

39 Onda je otišao jedan u polje da nabere zelenine. Našao je ondje divlju povijušu i istrgnuo s nje divljih ugoraka, napunio sav svoj ogrtač. Onda došao kući i sasjekao ih za jelo u kuhinjski lonac, ali nije znao što su.

40 A kad su usuli jelo ljudima, i oni počeli jesti, povikali su iza glasa: "Smrt je u loncu, Božji čovječe!" I nisu mogli dalje jesti.

41 A on je rekao: "Donesite ovamo brašna!" Bacio to u lonac i rekao: "Uspij ljudima, neka jedu!" I nije više bilo ništa škodljivo u loncu.

42 Jednoga dana došao netko iz Baal-Sališe i donio Božjemu čovjeku u svojoj torbi kruhove od prvina, dvanaest ječmenih kruhova i istučene klasove. On je zapovjedio: "Podaj ljudima neka jedu!"

43 A sluga je odgovorio: "Kako mogu to postaviti pred stotinu ljudi?" A on je rekao: "Podaj ljudima neka jedu, jer tako govori Gospodin. Jest ćete i još će od toga preostati."

44 Onda im on to postavio. Oni su jeli i još im je preostalo, kako je bio Gospodin obećao.

Eliše iscjeljuje Naamana i kažnjava Gehazija

5 Naaman, vojskovođa sirijskog kralja, bio je čovjek koji je kod svojega gospodara mnogo vrijedio i bio vrlo ugledan, jer je preko njega Gospodin podijelio Sirijcima pobjedu. Ali taj čovjek, veliki junak, bio je gubav.

2 A bili su Sirijci u jednom boju zarobili i odveli iz izraelske zemlje mladu djevojku. Ona je postala sluškinja kod Naamanove žene.

3 Ona je rekla svojoj gospodarici: "Kad bi se ipak moj gospodar obratio proroku u Samariji, on bi ga zacijelo ozdravio od njegove gube."

4 Onda je otišao Naaman i javio to svojem gospodaru: "Tako i tako rekla je djevojka iz izraelske zemlje."

5 Sirijski kralj je rekao "Dobro, idi ondje, a ja ću po tebi poslati pismo Izraelovu kralju." Tako se on zaputio, uzeo sobom deset talenata srebra, šest tisuća šekela zlata i desetore svećane haljine.

2 Kraljevi

6 I predao Izraelovu kralju pismo s ovim sadržajem: "Istodobno s ovim pismom šaljem k tebi svojega slugu Naamana da ga ozdraviš od njegove gube."

7 Kad je Izraelov kralj bio pročitao pismo, razderao je svoje haljine i povikao: "Zar sam ja Bog, koji može ubiti i život povratiti, te ovaj šalje k meni da oslobodim čovjeka od njegove gube? Tu vidite jasno da on traži svađu sa mnom."

8 I dogodilo se kad je saznao Eliše, Božji čovjek, da je Izraelov kralj razderao svoje haljine, poslao je kralju i poručio ovo: "Zašto si razderao svoje haljine? Neka dođe sada k meni da spozna da ima prorok u Izraelu!"

9 Tako je došao Naaman s konjima i kolima i stao pred Elišejevim kućnim vratima.

10 Eliše mu poručio preko jednoga glasnika: "Idi, okupaj se sedam puta u Jordanu, pa ćeš opet postati zdrav i čist!"

11 Naaman se na to ozlovoljio, pošao i primijetio: "Mislio sam, da će on sam izaći, pred mene stupiti, Ime Gospodina, svojega Boga, zazvati, svoju ruku prema svetištu uzdignuti i tako gubu oduzeti."

12 Nisu li Abana i Parpar, rijeke u Damasku, bolje od svih voda u Izraelu? Ne bih li postao čist i kad bih se okupao u njima?" I on se okrenuo i otišao odatle pun gnjeva.

13 Ali njegove slugе su pristupile k njemu i rekle mu: "Stovani oče, da je prorok tražio od tebe što teško, ti bi sigurno učinio. Koliko više kad on samo traži od tebe: 'Okupaj se, pa ćeš postati čist!' "

14 Onda je on sišao k Jordanu i zaronio u njega sedam puta po zapovijedi Božjega čovjeka. I njegovo tijelo je postalo tako čisto kao tijelo maloga djeteta.

15 Onda se vratio k Božjemu čovjeku sa svom svojom pratnjom. Kad je došao, stupio je pred njega i rekao: "Sad znam da na cijeloj zemlji nema Boga nego samo u Izraelu. Pa uzmi dar od svojega slugе!"

16 Ali je on rekao: "Tako mi živoga Gospodina, u čijoj sam službi, ne uzimam ništa." I premda je navaljivao na njega, on nije htio uzeti.

17 Napokon je Naaman zamolio: "Kad, eto, nećeš, a ono neka se meni, tvojemu slugi, dade ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge, jer tvoj sluga neće više prinositi žrtava paljenica i zaklanica nijednomu drugom bogu osim Gospodinu."

18 Ali Gospodin neka oprosti ovo tvojemu slugi: kad moj kraljevski gospodar uđe u hram Rimonov da se ondje pokloni, i pritom se nasloni na moju ruku, onda neka bih se i ja smio pokloniti u hramu Rimonovu kad se on pokloni u hramu Rimonovu. Neka bi to Gospodin

oprostio tvojemu slugi!"

19 Onda mu je on rekao: "Idi u miru!" Tako je on otišao od njega jedan komad puta.

20 Ali je Gehazija pomislio, sluga Božjega čovjeka Elišeja: "Gospodar je moj jeftino otpremio toga Sirijca Naamana i nije ništa uzeo od onoga što je donio sobom. Tako mi živoga Gospodina, potrčat ću za njim i uzet ću što od njega."

21 I tako je Gehazija otrčao za Naamanom. Kad je opazio Naaman gdje trči za njim, nagnuo se s kola k njemu i upitao: "Treba li što?"

22 On je odgovorio: "Jest, moj gospodar šalje me da ti rekнем: "Upravo sada došli su k meni dva mladića iz gore Efraimove, proročki učenici. Daj mi za njih talenat srebra i dvoje svećane haljine!"

23 Naaman je rekao: "Ugodi mi i uzmi dva talenta!" I natjerao ga i svezao dva talenta u dvije kese, uz to dvoje svećane haljine. On ih predao dvojici sluga, i oni su to nosili pred njim.

24 Kad je on došao na brdo, uzeo im to, ostavio u kući i otpustio ljude, koji su onda otišli svojim putom.

25 Onda je ušao on i stao pred svojega gospodara. Eliše ga upitao: "Odakle dolaziš, Gehazije?" On je odgovorio: "Tvoj sluga nije bio izašao."

26 Ali mu je onaj rekao: "Nisam li bio u duhu ondje kad se netko iz svojih kola nagnuo k tebi? Nisi li ti uzeo novce da sebi nabaviš haljine, maslinike, vinograde, ovce i goveda, slugе i sluškinje?"

27 I zato guba Naamanova neka prione vječno za tebe i za tvoje potomke!" I onaj otišao ispred njega, bijel od gube kao snijeg.

Novo čudo. Sljepoća Sirijaca. Glad

6 Jednoga dana rekli su proročki učenici Elišeju: "Eto vidi, prostor koji mi ovdje zauzimamo kod tebe, odviše nam je tijesan!"

2 Mi ćemo poći na Jordan, ondje ćemo svaki uzeti po gredu i ovdje ćemo sebi napraviti kuću." On je odgovorio: "Idite samo!"

3 A jedan je zamolio: "Budi tako dobar i podi sa svojim slugama!" On je odgovorio: "Dobro, idem s vama."

4 I tako je pošao s njima. Kad su došli na Jordan, počeli su sjeći drva.

5 Kad je jedan tesao gredu, pala mu željezna sjekira u vodu. On je povikao i rekao: "Jao, gospodaru! Još mi je ona posuđena."

6 A Božji čovjek je upitao: "Gdje je pala?" Onaj mu pokazao mjesto. I on je sebi odrezao komad drva, bacio ga ondje i učinio da ispliva sjekira.

2 Kraljevi

286

7 Onda je on rekao: "Izvadi je van!" I čovjek je pružio svoju ruku, te ju uzeo.

8 Kad je sirijski kralj ratovao protiv Izraela, učinio je sa svojim slugama ovaj dogovor: "Na tom i na tom mjestu ćete se utaboriti!"

9 A Božji čovjek je poslao Izraelovu kralju i poručio mu: "Čuvaj se da ne prolaziš onim mjestom, jer su ondje Sirijci u zasjedi."

10 Onda je Izraelov kralj poslao na ono mjesto što mu ga je bio označio Božji čovjek. Svaki put, kad bi ga opomenuo, bio je na oprezu. Tako se to češće događalo.

11 Zbog toga se zabrinuo sirijski kralj. On je pozvao svoje slugu i upitao ih: "Biste li mi mogli reći tko od nas drži s Izraelovim kraljem?"

12 Jedan od njegovih sluga je odgovorio: "Nije tako, moj gospodaru i kralju, nego Eliše, prorok u Izraelu, priopćuje Izraelovu kralju, čak i riječi koje govoriš u svojoj spavaonici."

13 Onda je zapovjedio: "Idite, pogledajte gdje on prebiva, da pošaljem ondje da ga uhvate!" Javili su mu, govoreći: "Zaista on je u Dotanu."

14 I poslao je onamo konje i bojna kola i jaku vojsku. Oni su došli noću i opkolili grad.

15 A kad se ujutro dignuo sluga Božjega čovjeka i izašao van, stajala je oko grada vojska s konjima i kolima. Njegov ga sluga upitao: "Jao, gospodaru što da učinimo?"

16 A on je rekao: "Ne boj se, jer onih koji su na našoj strani, ima više negoli onih koji su na njihovoj strani."

17 I pomolio se Eliše: "Gospodine, otvori mu oči da vidi!" I Gospodin je otvorio oči sluzi i vidio kako je bila gora oko Elišeja puna ognjenih konja i kola.

18 I kad neprijatelji Sirijci pošli protiv njega, pomolio se Eliše Gospodinu: "Udari te ljude sljepoćom!" I udario ih sljepoćom, kako je to bio zamolio Eliše.

19 Nato se okrenuo Eliše k njima: "To nije pravi put, i to nije pravi grad. Hodite za mnom! Ja ću vas odvesti k čovjeku koga tražite." I odveo ih u Samariju.

20 Kad su bili došli u Samariju, pomolio se Eliše: "Otvori im sad oči da vide!" Gospodin im otvorio tada oči, i vidjeli su na jedanput da su usred Samarije.

21 Kad ih opazio Izraelov kralj, upitao je Elišeja: "Oče moj, hoću li ih dati sasjeći?"

22 A on je rekao: "Ne! Zar ćeš sasjeći one koje nisi zarobio svojim mačem i lukom? Iznesi im jela i pića, neka jedu i piju! Onda neka idu kući svojem gospodaru!"

23 On im onda pripremio veliku gozbu, i oni su jeli i pili. Onda ih otpustio i oni se vratili natrag svojem gospodaru. Od toga vremena nije više upadala sirijska vo-

jska u izraelsku zemlju.

24 Kasnije skupio je Ben-Hadad, sirijski kralj, svu svoju vojsku, izašao pred Samariju i opkolio ju.

25 Nastala je strahovita glad u Samariji. Oni su ju opsjedali tako dugo, dok nije bila glava magareća za osamdeset šekela srebra, a četvrt kaba nečisti golubinja za pet šekela srebra.

26 Kad je jednom Izraelov kralj išao po zidu, povikala mu jedna žena: "Pomozi mi, moj gospodaru i kralju!"

27 On je rekao: "Ako ti ne pomogne Gospodin, kako ću ti ja pomoći? Možda kojim darom s gumna ili iz tijeska!"

28 Onda ju kralj upitao: "Što te muči?" Ona je odgovorila: "Ova tu žena mi je rekla: 'Daj ovamo svoje dijete da ga danas pojedemo, a moje dijete ćemo onda sutra pojesti.'"

29 Tako smo skuhalo moje dijete i pojele ga. A kad sam joj idućega dana rekla: 'Daj ovamo svoje dijete da ga pojedemo,' onda je ona sakrila svoje dijete."

30 A dogodilo se, kad je čuo kralj ženine riječi, razderao je svoje haljine, jer je išao po zidu, narod je vidio da on na голу tijelu nosi pokorničku odjeću.

31 I on je povikao: "Neka me kazni Bog kako hoće ako glava Elišejeva, sina Safatova, ostane još danas na njemu!"

32 Eliše je bio u svojoj kući, dok su starješine sjedile kod njega. Onda je kralj poslao naprijed jedno ga čovjeka. A prije nego je poslanik stigao k njemu, rekao je Eliše starješinama: "Eto, on šalje toga krvnika da mi odsiječe glavu! Pazite! Čim dođe poslanik, zaključajte vrata i njemu se oduprite na vratima! Ne čuje li se već za njim topot nogu njegova gospodara?"

33 Dok je još govorio s njima, stupio je već i kralj pred njega i rekao: "Kad Gospodin nanosi takvo zlo, kako ću se još uzdati u Gospodina."

Brzo opada skupoća u Samariji

7 A Eliše je navijestio: "Čujte riječ Gospodinu! Ovako govori Gospodin: 'Sutra će u ovo doba na vratima Samarije biti jedna mjera bijeloga brašna za šekel, a dvije mjere ječmenoga brašna za šekel.'"

2 Dvorski činovnik, na čiju se ruku naslanjao kralj, je odgovorio Božjemu čovjeku: "I kad bi Gospodin načinio okna na nebu, kako bi se moglo takvo što dogoditi?" A on je odgovorio: "Vidjet ćeš svojim očima, ali ga nećeš jesti."

3 A bila su izvan gradskih vrata četiri gubavca, i oni su rekli jedan drugomu: "Što ćemo ovdje stajati dok umremo?"

4 Ako odemo u grad, gdje je glad, umrijet ćemo ondje, a ostanemo li ovdje, umrijet ćemo ovdje. Zato hajdemo otići u tabor

2 Kraljevi

Sirijaca! Ako nas ostave u životu, ostat ćemo u životu; ako nas pogube, pa umrijet ćemo."

5 Oni se u sumrak podigli i zaputili u tabor Sirijaca. Došli su do sirijskog kraja tabora, ali nije bilo nigdje nikoga.

6 Gospodin je, naime, bio učinio da se u taboru Sirijaca čuje štopotanje bojnih kola i konja i buka velike vojske, tako da je govorio jedan drugomu: "Sigurno je Izraelov kralj protiv nas najmio hitejske kraljeve i egipatske kraljeve da udare na nas."

7 Zato su se u sumrak bili podigli i pobjegli. Svoje šatore, svoje konje i magarce, sav tabor, kako je bio, bili su ostavili i pobjegli da spase svoj život.

8 Kad su oni gubavci bili došli na drugi kraj tabora, ušli su u jedan šator, najeli se i napili se, uzeli su sobom ondje srebro, zlato i haljine i otišli da to sakriju. Onda se vratili natrag i ušli u drugi šator, i ovaj su oplijenili i otišli opet da to sakriju.

9 Onda su rekli među sobom "Ne smijemo činiti tako. Današnji je dan, dan radosne vijesti. Ako šutimo i do sutra rano čekamo, bit ćemo krivi. Zato hajde idemo to javiti kraljevskom dvoru!"

10 Tako se podigli, dozvali gradske vratari i rekli su im: "Došli smo u tabor Sirijaca, ali ondje nije bilo nikoga vidjeti ni čuti, samo povezani konji i magarci, i šatori, kako su bili prije."

11 Gradski vratari su to glasno povikali, i javili onima u kraljevskom dvoru.

12 Kralj se podigao još u noći i rekao svojim slugama: "Reći ću vam što hoće Sirijci učiniti s nama. Oni znaju da gladujemo, zato su ostavili tabor da se sakriju u slobodnu polju; a misle: 'Kad izađu iz grada, pohvatat ćemo ih žive i provalit ćemo u grad.'"

13 Odgovorio je jedan od njegovih sluga, govoreći: "Neka se ipak uzme pet konja, koji su još preostali—to je sve što je ostalo u svemu mnoštvu Izraelovu, a druge su izjeli—pa da ih pošaljemo i izvidimo!"

14 Stoga su oni uzeli dvojica bojna kola s konjima, i kralj ih poslao za sirijskom vojskom i zapovjedio: "Idite izvidjeti!"

15 Oni su otišli za njima do Jordana. Sav je put bio pokriven haljinama i oružjem što su ih bili pobacali Sirijci na svojemu bijegu. Onda se vratili poslanici i javili kralju.

16 I narod je izašao i oplijenio sirijski tabor. Jedna mjera bijeloga brašna bila je za šekel i dvije mjere ječmenoga brašna za šekel, kako je bio unaprijed rekao Gospodin.

17 Kralj je bio postavio na vrata onoga dvorskog činovnika na čiju se ruku naslanjao. Pritom ga narod zgazio na

vratima. On je umro, kako je bio unaprijed rekao Božji čovjek, kad je bio kralj došao k njemu.

18 Kad je Božji čovjek rekao kralju: "Dvije mjere ječmenoga brašna bit će sutra u ovo doba na vratima Samarije za šekel, a jedna mjera bijeloga brašna također za šekel."

19 Onda je dvorski činovnik odgovorio Božjem čovjeku: "I kad bi Gospodin načinio okna na nebu, kako bi se moglo takvo što dogoditi?" A onaj mu je bio odgovorio: "Vidjet ćeš svojim očima, ali ga nećeš jesti."

20 I tako se dogodilo: narod ga izgazio na vratima, te je umro.

Sunamka kod kralja

8 Eliše je bio svjetovao ženi čijega je sina povratio u život: "Ustani sa svojom obitelji, idi i skloni se negdje u tudini, jer je Gospodin pustio glad, koja će doći na zemlju za sedam godina."

2 Žena je ustala i učinila kako joj je bio rekao Božji čovjek. Otišla je sa svojom obitelji i ostala je sedam godina u zemlji Filistejaca.

3 I dogodilo se, kad je prošlo sedam godina, vratila se žena iz filistejske zemlje i otišao kralju da ga moli za svoju kuću i za svoje njive.

4 Kralj je upravo govorio s Gehazijem, slugom Božjega čovjeka, i zamolio ga da mu pripovijeda sva čudesna djela koja je bio učinio Eliše.

5 I kad je on pripovijedao kralju kako je onaj oživio mrtva, došla je žena kojoj je bio oživio sina, da moli kralja za svoju kuću i za svoju obitelj. Onda je rekao Gehazi: "Moj gospodaru i kralju, ovo je žena i ovo je njezin sin koga je oživio Eliše."

6 Onda je kralj upitao ženu i ona mu sve pripovjedila. Nato joj kralj dao jednoga činovnika, komu je zapovjedio "Gledaj da ona dobije natrag sve što je njezino, i sav prihod od njiva od dana kad je ostavila zemlju, do danas!"

7 Jednoga dana došao Eliše u Damask, kad se upravo bio razbolio Ben-Hadad, sirijski kralj. Javili su mu da je Božji čovjek došao ondje.

8 Onda je zapovjedio kralj Hazaelu "Uzmi sobom darove, idi u susret Božjemu čovjeku i pitaj preko njega Gospodina hoću li ozdraviti od ove bolesti!"

9 Hazael mu otišao u susret i uzeo je sobom darove, svakojake dragocjenosti iz Damaska, natovarenih na četrdeset deva. Kad došao ondje, stupio je pred njega i rekao: "Tvoj sin Ben-Hadad, sirijski kralj, šalje me k tebi i pita hoće li ozdraviti od ove bolesti."

10 Eliše mu odgovorio: "Idi, kaži mu: 'Ozdravit ćeš.' Ali mi je Gospodin poka-

2 Kraljevi

288

zao da će zaista umrijeti."

11 Pritom se Božji čovjek nepomično zagledao preda se, pao u tešku zabunu i zaplakao.

12 Kad je Hazael upitao: "Zašto plače moj gospodar?", odgovorio je on: "Jer znam da ćeš ti mnogo zla nanijeti Izraelovim sinovima. Njihove tvrde gradove palit ćeš ognjem, njihove ćeš mladiće ubijati mačem, njihovu ćeš djecu satirati i njihove trudne žene parati."

13 Hazael je odgovorio: "Što je tvoj sluga, pas, da učini tako velike stvari?" Elišej je rekao: "Gospodin mi je pokazao tebe kao sirijskog kralja."

14 Potom je otišao od Elišeja. Kad je došao k svom gospodaru, upitao ga ovaj: "Što ti je rekao Elišej?" On je odgovorio: "Rekao mi da ćeš ozdraviti."

15 A idućega dana uzeo on pokrivač, zamotao ga u vodu, prostro mu ga po licu, tako da je umro. I Hazael je postao kralj mjesto njega.

16 U petoj godini kraljevanja Jorama, sina Ahabova, nad Izraelom, kad je Jošafat bio još Judin kralj, postao je Joram, sin Jošafatov, Judin kralj.

17 Imao je trideset i dvije godine kad je postao kralj, i vladao je osam godina u Jeruzalemu.

18 I hodio je putovima Izraelovih kraljeva, kako je bila činila kuća Ahabova, jer je on imao kćer Ahabovu za ženu. Tako je činio zlo pred Gospodinom.

19 Ipak Gospodin nije htio zatrti Jude zbog svojega sluge Davida, jer mu je bio obećao, da će njemu i njegovim sinovima, uvijek davati svjetiljku.

20 Pod njegovim vladanjem pobunili se Edomci protiv Jude i postavili sebi vlastitoga kralja.

21 Joram je otišao u Seir sa svim svojim bojnim kolima. Kad je navalio jedne noći, razbio Edomce koji su ga bili opkolili, zajedno sa zapovjednicima bojnih kola, a njihova vojska je pobjegla svojim k šatorima.

22 Ali Edomci su ostali neovisni od Jude do današnjega dana. Onda u isto vrijeme pobunila se i Libna.

23 Ostala djela Joramova i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

24 Kad je Joram bio počinuo kod svojih otaca, bio je pokopan kod svojih otaca u Davidovu gradu. Mjesto njega kraljevao je njegov sin Ahazija.

25 U dvanaestoj godini kraljevanja Jorama, sina Ahabova, nad Izraelom, kraljevao je Ahazija, sin Jorama, Judina kralja.

26 Ahazija je imao dvadeset i dvije godine kad je postao kralj. Vladao je godinu dana u Jeruzalemu. Njegova se majka

zvala Atalija i bila je unuka Omrija, Izraelova kralja.

27 On je hodio putom kuće Ahabove i činio je zlo pred Gospodinom, kao i kuća Ahabova, jer je bio postao zet kući Ahabovoj.

28 On je pošao s Joramom, sinom Ahabovim, u Ramot Gilead na vojnu protiv Hazaela, sirijskog kralja; a Sirijci su ranili Jorama.

29 Onda se vratio natrag kralj Joram da se u Jezreelu liječi od rana koje su mu ih bili zadali Sirijci kod Rame, kad je rato-vao protiv Hazaela, sirijskog kralja. Ahazija, sin Joramov, Judin kralj, došao da posjeti Jorama u Jezreelu, sina Ahabova, jer je ovaj ležao bolestan.

Jehu postaje kralj i ubija Jorama

9 Prorok Elišej dozvao k sebi jednoga između proročkih učenika i zapovjedio mu: "Opaši sebi bedra, uzmi sobom ovu uljanicu, pa idi u Ramot Gilead!"

2 Kad dođeš ondje, raspitaj se ondje za Jehua, sina Jošafata, sina Nimšijeva! Idi ondje, izvedi ga između njegovih prijatelja i uvedi ga u najtajniju sobu!

3 Uzmi onda uljanicu, izlij mu je na glavu i kaži: 'Ovako govori Gospodin: "Pomazujem te ovim za kralja nad Izraelom."'

Onda otvori vrata i odmah bježi!"

4 A mladi čovjek, sluga prorokov, otišao je u Ramot Gilead.

5 Kad je ondje došao, upravo su sjedili skupa zapovjednici vojske. On je rekao: "Imam zapovijed za tebe, zapovjedniče!" Jehu je upitao: "Za koga između svih nas?" On je odgovorio: "Za tebe, zapovjedniče!"

6 Onda se on podigao i ušao u kuću. I onaj mu izlio ulje na glavu i rekao mu: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Pomazujem te za kralja nad narodom Gospodinovim, nad Izraelom.'

7 Ti ćeš iskorijeniti kuću Ahaba, svojega gospodara. Tako se hoću osvetiti na Jezebeli krv svojih sluga, proroka i krv svih Gospodinovih sluga.

8 Sva će kuća Ahabova izginuti. Od rodaka Ahabovih iskorijenit ću sve što je muškoga roda, dorasle i nedorasle u Izraelu.

9 Učinit ću s kućom Ahabovom kao s kućom Jeroboama, sina Nebatova, i kao s kućom Baaše, sina Ahijina.

10 Jezebelu će prožderati psi u jezreelskom polju i nitko ju neće pokopati.'"

Potom je otvorio vrata i pobjegao.

11 Kad je Jehu izašao k slugama svojega gospodara, upitali su ga oni: "Je li dobro? Zašto je došao taj smetenjak k tebi?" On im odgovorio: "Znate čovjeka i njegovu riječ."

12 A oni su povikali: "To su izgovori; daj

2 Kraljevi

nam sada odgovor!" On je rekao: "Tako i tako govorio mi je, naime: 'Ovako govori Gospodin: Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom.'"

13 Odmah su uzeli svi svoje ogrtače, stavili mu ih pred noge na gole stepenice, zatrubili su u trube i povikali: "Jehu je kralj!"

14 Tako se pobunio Jehu, sin Jošafata, sina Nimšijeva, protiv Jorama. Joram je bio branio Ramot Gilead sa svim Izraelom protiv Hazaela, sirijskog kralja.

15 Onda se bio vratio kralj Joram da se lijeći u Jezreelu od rana što su mu ih bili zadali Sirijci u njegovu boju protiv Hazaela, sirijskog kralja. A Jehu je rekao: "Ako vam je pravo, neka nitko ne ostavlja grada potajno da javi u Jezreel!"

16 Onda je Jehu sjeo na kola i odvezao se u Jezreel, jer je ondje ležao Joram bolestan, i Ahazija, Judin kralj, bio je ondje došao posjetiti Jorama.

17 I kad je stražar, koji je stajao na kuli u Jezreelu, opazio četvrtu Jehua gdje dolazi, javio je: "Vidim četvrtu gdje dolazi." Joram je zapovjedio: "Uzmi konjanika, pošalji ga u susret njima, neka upitaju, dolaze li u mirnoj namjeri!"

18 I konjanik odjahao u susret njima i rekao: "Kralj pita: dolazite li u mirnoj namjeri." A Jehu mu rekao: "Što imaš ti s tim dolazim li s mirom? Okreni se i hajde za mnom!" Onda je javio stražar: "Glasnik je stigao k njima, ali se ne vraća."

19 I poslao drugoga konjanika. Kad je došao k njima rekao je: "Kralj pita: dolazite li u mirnoj namjeri?" A Jehu je odgovorio: "Što imaš ti s tim dolazim li s mirom? Okreni se i hajde za mnom!"

20 Stražar je javio: "Glasnik je stigao k njima, ali se više ne vraća. Vožnja je kao vožnja Jehua, unuka Nimšijeva, jer vozi ovamo kao pomaman."

21 I zapovjedio je Joram: "Upregni." I upregnuli u njegova kola, i Joram, Izraelov kralj, i Ahazija, Judin kralj, izvezli su se van, svaki na svojim kolima. Oni se odvezli u susret Jehui i sastali se s njim na njivi Jezreelca Nabota.

22 I kad je Joram opazio Jehua, upitao ga: "Dolaziš li u mirnoj namjeri, Jehu?" On je rekao: "Kako da dolazim u mirnoj namjeri, kad još uvijek traju idolopoklonstva tvoje majke Jezebele i mnoga čaranja njezina!"

23 Onda se okrenuo Joram i pobjegao, govoreći Ahaziji: "Izdaja, Ahazija!"

24 Ali Jehu nategnuo luk i ustrijelio Jorama među pleća, tako da mu strijela prošla kroz srce, te je pao u svojim kolima.

25 Onda je Jehu zapovjedio svojem zapovjedniku Bidkaru: "Uzmi i baci ga na njivu Jezreelca Nabota! Spomeni se kako

smo nas dvojica jahali za njegovim ocem Ahabom, a Gospodin izrekao protiv njega ovo:

26 'Zaista, kako sam jučer vidio krv Nebatovu i krv njegovih sinova,' govori Gospodin, 'tako ću ti sigurno platiti na ovoj njivi,' govori Gospodin. 'Uzmi ga sad i baci na tu njivu, kako je unaprijed rekao Gospodin!'

27 Kad je to vidio Ahazija, Judin kralj, pobjegao prema Bet Haganu, ali ga potjerao Jehu i povikao: "Ubijte i njega!" I ranili su ga u kolima na brdu Guru kod Ibleama. Onda je on pobjegao u Megido, i ondje umro.

28 Njegove slugе odvezle su ga u kolima u Jeruzalem i pokopale su ga kod njegovih otaca u njegovoj grobnici u Davidovu gradu.

29 U jedanaestoj godini kraljevanja Jorama, sina Ahabova, Ahazija je postao kralj nad Judom.

30 Kad je Jehu došao u Jezreel, čula je to Jezebela, namazala sebi oči, nakitila svoju glavu, i gledala je van s prozora.

31 Kad je Jehu ulazio na vrata, povikala je ona: "Je li dobro prošao Zimri, ubojica svojega gospodara?"

32 Jehu je pogledao na prozor i upitao: "Tko je sa mnom, tko?" Onda su pogledali u njega dva ili tri dvoranina.

33 Njima je on doviknuo: "Bacite ju dolje!" I bacili su ju. Njezina krv je poškropila zid i konje i oni ju izgazili.

34 Kad je on onda bio ušao i jeo i pio, zapovjedio je: "Vidite onu prokletnicu i pokopajte ju, jer je kraljeva kći!"

35 Kad su otišli da ju pokopaju, našli su od nje samo još lubanju, noge i ruke.

36 Došli su natrag i javili su mu, a on je rekao: "Tako glasi riječ Gospodinova, koju je rekao preko svojega slugе Ilije, Tišbićanina: 'U polju jezreelskom prožderat će psi Jezebelino meso.'

37 Truplo Jezebelino bit će kao gnoj u jezreelskom polju, tako da se više ne može reći: "To je Jezebela!" "

Jehu zatire kuću Ahabovu i svećenike Baala

10 A Ahab je u Samariji imao sedamdeset sinova. Jehu je uputio pismo u Samariju gradskim poglavarima, starješinama i odgojiteljima kraljevića iz obitelji Ahabove, govoreći:

2 "Čim je ovo pismo dođe vama koji ste postavljeni nad kraljevićima iz obitelji svojega gospodara i nad kolima i konjima, nad tvrđavama i oružjem,

3 izaberite sebi najboljega i najvaljanijega kraljevića iz obitelji svojega gospodara, postavite ga na prijestolje njegova oca i borite se za kuću svojega gospodara!"

4 Ali se oni vrlo prestrašili, govoreći: "Kad

2 Kraljevi

290

mu dva kralja nisu mogli odoljeti, kako ćemo mi moći?"

5 I predstojnik dvora, gradski poglavar, starješine i odgojitelji su poslali k Jehuu ovu vijest: "Mi smo tvoje slugе i činit ćemo sve što nam zapovjediš. Nećemo nikoga postavljati kraljem. Čini što je dobro u tvojim očima!"

6 A on im uputio drugo pismo s ovim sadržajem: "Kad se držite sa mnom i hoćete mi biti poslušni, uzmite glave kraljevića iz obitelji svojega gospodara i dodite s tim k meni sutra u ovo doba u Jezreel!" Kraljevići, njih sedamdeset, bili su kod najodličnijih u gradu, koji su ih odgajali.

7 Čim je došlo njima to pismo, uzeli su kraljeviće i poklali ih svih sedamdeset. Njihove glave su stavili u košare i poslali mu ih u Jezreel.

8 Kad je došao glasnik javio mu, govoreći: "Donijeli su glave kraljevića, zapovjedio je on: "Složite ih do sutra na vratima u dvije hrpe!"

9 Idućega jutra izašao je on, stupio pred sav narod i rekao: "Vi ste bez krivnje. Znate, da sam ja bio taj koji sam se pobunio protiv svojega gospodara i ubio ga, ali tko je pobio sve ove?"

10 Sada znate da nije ostala neispunjena nijedna prijetnja Gospodinova, koju je izrekao Gospodin nad Ahabovom kućom. Gospodin je samo izveo što je navijestio preko svojega slugе Ilije."

11 Potom je Jehu dao pobiti sve koji su još bili ostali u Jezreelu od Ahabove kuće, sve njezine velikaše, pouzdanike i svećenike. Nije dozvolio da ostane od njih ni jedan jedini.

12 Onda se podigao Jehu i upao dalje u Samariju. Kad je na putu bio kod pastirske kolibe,

13 Jehu je naišao na rođake Ahazije, Judina kralja, i upitao: "Tko ste vi?" Oni su odgovorili: "Mi smo rodaci Ahazijini i došli smo da posjetimo kraljeviće i sinove kraljice majke."

14 On je zapovjedio: "Pohvatajte ih žive!" Pohvatali su ih žive i poklali ih, četrdeset i dvojicu na jami kod pastirske kolibe; i nisu od njih ostavili ni jednoga jedinog.

15 Kad je odatle pošao dalje, sastao se s Jonadabom, sinom Rekabovim, koji mu je izašao u susret. On ga pozdravio i upitao ga: "Je li ti srce iskreno kako je moje prema tebi?" Jonadab je odgovorio: "Jest!" Jehu je rekao: "Ako jest daj mi svoju ruku!" On mu je dao ruku, i on ga uzeo sebi na bojna kola.

16 I rekao: "Hajde sa mnom i veseli se revnosti mojoj za Gospodina!" I odvezli ga na njegovim kolima.

17 Kad je došao u Samariju, dao je pobijati sve koji su bili još ostali u Samariji

od obitelji Ahabove, dok je svu nije iskorijenio po riječi koju je bio Gospodin rekao Iliji.

18 Potom je Jehu skupio sav narod i rekao im: "Ahab je odviše malo štovanja iskazao Baalu, a Jehu će mu služiti revnije.

19 Zato dozovite mi sve proroke Baalove, sve njegove slugе i njegove svećenike! Nijedan ne smije izostati, jer veliku žrtvenu svečanost hoću prirediti u čast Baalu. Tko izostane, neće duže ostati na životu!" Jehu je radio lukavo tako da uništi štovatelje Baalove.

20 Onda je zapovjedio Jehu: "Oglasite na čast Baalu svečanu skupštinu!" I oglasili su ju.

21 Po svemu Izraelu Jehu je poslao, te su došli svi štovatelji Baalovi, i nije izostao ni jedan da ne bi došao. Kad su bili ušli u Baalov hram, bio je Baalov hram pun od jednoga kraja do drugoga.

22 Onda je zapovjedio upravitelju riznice da iznese haljine svim Baalovim štovateljima. I iznijeli su im haljine.

23 Zatim je ušao Jehu s Jonadabom, sinom Rekabovim, u Baalov hram i rekao Baalovim štovateljima: "Pripazite dobro na to da ovdje među vama ne bude koji štovatelj Gospodinov, nego samo štovatelji Baalovi!"

24 I oni su došli prirediti žrtve zaklanice i paljenice. A Jehu je bio vani namjestio osamdeset ljudi i rekao: "Tko pusti da pobjegne jedan od ovih ljudi što vam ih predajem u ruke, platit će za to život za život."

25 Poslije kad je bilo gotovo s prinosom žrtve paljenice, zapovjedio je Jehu vojnicima i tjelesnim stražarima: "Ustanite, i pobijte ih! Nijedan ne smije pobjeći!" I pobili su ih mačem vojnici i tjelesni stražari, pobacali ih van, provalili u unutrašnjost Baalova hrama,

26 izbacili su kipove iz Baalova hrama i spalili ih.

27 Onda su razrušili Baalove kamene stupove, srušili Baalov hram i od njega su napravili zahode što postoje do današnjega dana.

28 Tako je Jehu iskorijenio službu Baalovu iz Izraela.

29 Ali od grijeha Nebatova sina Jero-boama, na koji je ovaj bio naveo Izraela, nije odstupio ni Jehu, naime, od zlatnih teladi što su bili u Betelu i Danu.

30 Gospodin je rekao Jehui: "Zato što si revno izvršio što mi je po volji, i jer si učinio s kućom Ahabom sve što mi je bilo u srcu, zato će tvoji potomci, do u četvrto koljeno, sjediti na Izraelovu prijestolju."

31 Ipak se nije trudio Jehu da svim svojim srcem hodi po zakonu Gospodina, Boga Izraelova. On nije odstupio od gri-

jeha Jeroboamova, na koji je ovaj bio naveo Izraela.

32 U ono vrijeme počeo je Gospodin oduzimati dijelove zemlje od Izraela, jer ga Hazael pobio po svim izraelskim međama:

33 Istočno od Jordana, svu zemlju Gilead, naime, Gad, Ruben i Manaseh. Od Aroera što leži na Arnonu, i Gilead i Bašan.

34 Ostala djela Jehuova, sve što je učinio i sve njegove pobjede—nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

35 Kad je Jehu bio počnuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Samariji. Njegov sin Joahaz je kraljevao mjesto njega.

36 Vladao je Jehu u Samariji nad Izraelom dvadeset i osam godina.

Okrutnost Atalijina. Joaš postaje kralj

11 Kad je Atalija, majka Ahazijina, doznala, da je njezin sin mrtav, odlučila je pobiti svu kraljevsku obitelj.

2 Ali Jošeba, kći kralja Jorama, sestra Ahazijina, uzela je Joaša, sina Ahazijina, ukrala ga između kraljevića koji su imali biti pobijeni, i donijela ga s njegovom dojkinjom u ložnicu. Tako su ga sakrili od Atalije, tako nije bio pogubljen.

3 On je ostao šest godina skriven kod nje u Gospodinovu domu, a Atalija je vladala u zemlji.

4 U sedmoj godini dao je Jehojada poslati po stotnike, tjelesne stražare i vojnike i uvesti ih k sebi u Gospodinov dom. Onda se dogovorio s njima, i zakleo ih u Gospodinovu domu. Nato im pokazao kraljeva sina.

5 I dao im je ovu zapovijed "Vi ćete ovako učiniti: trećina vas, koji odlazite na Subotnji dan i preuzimate stražu u kraljevskom dvoru,

6 i druga trećina na vratima Sur i posljednja trećina na vratima iza vojnika, koji ste imali stražu kod dvora.

7 Oba druga dijela od vas, ukratko svi koji dolaze na Subotnji dan i drže stražu u Gospodinovu domu za kralja.

8 Vi se imate svi okupiti oko kralja, svaki s oružjem u ruci. Tko god dođe u blizinu neka se pogubi! Tako ćete pratiti kralja kada dolazi i kada odlazi."

9 Stotnici su učinili točno tako kako im je zapovjedio svećenik Jehojada. Svaki je uzeo svoje ljude, one koji odlaze na Subotnji dan, i one koji dolaze na Subotnji dan k svećeniku Jehojadi.

10 Svećenik je dao stotnicima koplja i štitove, koji su bili pripadali kralju Davidu i koji su se nalazili u Gospodinovu domu.

11 Tako su se bili unaokolo namjestili ljudi, svaki s oružjem u ruci, od južne strane doma do sjeverne strane doma iz-

2 Kraljevi

među žrtvenika i doma, gdje je bio kralj.

12 Izveo je on sina kraljeva i stavio na njega zlatni vijenac i Svjedočanstvo. Tako ga postavili kraljem, pomazali ga i pljeskajući rukama povikali: "Živio kralj!"

13 Kad je Atalija čula viku pratnju i naroda, došao k narodu u Gospodinov dom.

14 Ondje je vidio kralja gdje po običaju stoji na prijestolju i uz kralja stotnike i vojnike, a sav se narod radovao i trubio u trube. Onda je Atalija razderala svoje haljine i povikala: "Izdaja, izdaja!"

15 A svećenik Jehojada je zapovjedio stotnicima, zapovjednicima vojske: "Izvedite je između redova iz doma! Tko pođe za njom, toga pogubite mačem!" Svećenik je, naime, bio zapovjedio neka se ona ne pogubi u Gospodinovu domu.

16 Načinili su joj mjesto, i kad je došla na put što je bio određen za konje na ulazu u kraljevski dvor, ondje su ju ubili.

17 Nato je Jehojada zaključio savez između Gospodina, kralja i naroda da će, narod biti Gospodinov, također između kralja i naroda.

18 Sav narod je otišao u Baalov hram i razorio ga. Njegove žrtvenike i kipove posve razrušili i ubili Baalova svećenika Matana pred žrtvenicima. Potom je svećenik namjestio stražu kod Gospodinova doma.

19 I pustio da krenu stotnici, tjelesne straže, vojnici i sav narod. Izveli su kralja iz Gospodinova doma i pošli kroz vojnička vrata u kraljevski dvor. Onda je on ondje sjeo na kraljevsko prijestolje.

20 Sav narod u zemlji radovao se, i grad je ostao miran. A Ataliju su bili ubili mačem kod kraljevskog dvora.

21 Joašu je bilo sedam godina kad se uspeo na prijestolje.

Joaš kralj. Popravljanje doma

12 U Jehuovoj sedmoj godini postao je Joaš kralj i vladao je četrdeset godina u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Sibija, iz Beer-Sebe.

2 Joaš je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, dokle ga je svjetovao svećenik Jehojada.

3 Ali uzvisine žrtvene nisu bile srušene. Narod je još uvijek prinosio na uzvisinama žrtve zaklanice i kadio miomirisni kâd.

4 Joaš je zapovjedio svećenicima: "Sav novac što se kao posvećeni dar donosi u Gospodinov dom, naime, novac što se odredio procjenom, porez po dužnosti, nadalje sav novac što se donosi u dom od svoje volje,

5 to neka svećenici uzimaju za sebe, svaki od svojega znanca! Oni s tim neka dadu popraviti sve što je trošno na

2 Kraljevi

292

domu, gdje god se nađe kakva šteta!"

6 Ali u dvadeset trećoj godini kraljevanja Joašova nisu još bili svećenici popravili što je bilo trošno na domu.

7 Tako je kralj Joaš pozvao svećenika Jehojadu i druge svećenike i upitao ih: "Zašto još niste popravili što je trošno na domu? Od sada ne smijete više uzimati novaca od svojih znanaca, nego ih morate upotrijebiti za popravak doma."

8 Svećenici su pristali na to da više ne uzimaju novaca od naroda, ali i da ne popravljaju što je trošno na domu.

9 Onda svećenik Jehojada uzeo jednu škrinju, prorezao prorez na poklopcu i stavio ju uz žrtvenik desno od ulaza u Gospodinov dom. Ondje su morali svećenici, koji su stražili na pragu, ubacivati sve novce što su se donosili u Gospodinov dom.

10 Kad bi vidjeli da ima mnogo novaca u škrinji, morao je za to određeni kraljevski činovnik doći s velikim svećenikom, i novce što su se našli u Gospodinovu domu prebrojiti i svezati.

11 Prebrojene novce morali su uručiti onima koji su upravljali poslom i brinuli se za Gospodinov dom. Ovi bi isplaćivali drvodjelje i poslenike koji su bili zaposleni na Gospodinovu domu:

12 i zidare i kamenare, i da se dobavlja drvo i klesano kamenje, te se tako popravi što su se bilo trošno na Gospodinovu domu, ukratko da se dobavi sve što je trebalo da se popravi dom.

13 Ali novcima što su se donosili u Gospodinov dom nisu pravili srebrnih čaša, noževa, kotlića ili truba, niti ikakvih zlatnih i srebrnih posuda za Gospodinov dom.

14 Nego su ih davali radnicima da za njih poprave Gospodinov dom.

15 Pritom nisu tražili računa od ljudi kojima bi predavali novce da izdaju poslenicima, jer su radili vjerno i točno.

16 A novci od žrtava za prijestup i grijeh nisu se davali za dom, nego su pripadali svećenicima.

17 Onda je izašao Hazael, kralj Sirije, opkolio Gat i osvojio ga. Tako se Hazael okrenuo da pođe i protiv Jeruzalema.

18 A Joaš, Judin kralj, uzeo sve posvećene darove koje su bili prinijeli njegovi preci, Judini kraljevi Jošafat, Joram i Ahazija, pa i svoje vlastite, uz to sve zlato što se našlo u riznicama Gospodinova doma i kraljevskog dvora i poslao Hazaelu, kralju sirijskomu. Tako je on odustao od vojne protiv Jeruzalema.

19 Ostala djela Joašova i sve što je učinio; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

20 A napokon podigli se protiv njega njegov dvorani, skovali su urotu protiv

njega i ubili Joaša u tvrđavi Milu, kamo se silazi u Silu.

21 Jozakar, naime, sin Šimatov, i Jozabad, sin Somerov, njegovi dvorani, bili su njegove ubojice. Poslije njegove smrti pokopali su ga kod njegovih otaca u Davidovu gradu. Njegov sin Amazija je kraljevao mjesto njega.

Joahaz i Joaš u Izraelu

13 U godini dvadeset trećoj kraljevanja Joaša, sina Ahazijina, nad Judom, postao je Joahaz, sin Jehuov, u Samariji Izraelov kralj za sedamnaest godina.

2 On je činio zlo pred Gospodinom, i hodio je posve za istim grijesima na koje je bio naveo Izraela Jeroboam, sin Nebatov; on nije odstupio od njih.

3 Onda se raspalila srdžba Gospodinova protiv Izraela. Dao ih za sve ono vrijeme u ruke Hazaelu, sirijskomu kralju, i u ruke Ben-Hadadu, sinu Hazaelovu.

4 Tako se Joahaz htio pomiriti s Gospodinom, i uslišao ga Gospodin, jer je vidio Izraelovu nevolju kojom ih muči sirijski kralj.

5 Gospodin je poslao Izraelu izbavitelja, tako da se mogao osloboditi od sirijske ruke, i da su Izraelovi sinovi mogli opet stanovati u svojim šatorima kao prije.

6 Ipak oni nisu odstupili od grijeha kuće Jeroboamove, na koje je on bio naveo Izraela, nego su hodili u njima. Također i aštarta je ostala u Samariji.

7 I tako je Gospodin ostavio Joahazu ratnika samo pedeset konjanika, deset kola i deset tisuća ljudi. Sirijski kralj bio ih je uništio i kao kod vršidbe i u prah ih pogazio.

8 Ostala djela Joahazova, sva njegova djela i pobjede; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

9 Kad je Joahaz bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Samariji. Njegov sin Joaš je kraljevao mjesto njega.

10 U godini trideset sedmoj kraljevanja Joašova nad Judom postao je Joaš, sin Joahazov, u Samariji Izraelov kralj za sedamnaest godina.

11 On je činio zlo pred Gospodinom i nije odstupio od grijeha Nebatova sina Jeroboama, na koje je ovaj bio naveo Izraela, nego je hodio u njima.

12 Ostala djela Joašova, sva njegova djela i pobjede, i kako je ratovao s Amazijom, Judinim kraljem; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

13 Kad je Joaš bio počinuo kod svojih otaca i Jeroboam se uspeo na njegovo prijestolje, bio je Joaš pokopan u Samariji kod Izraelovih kraljeva.

14 Kad je Elišej bolovao od bolesti od koje je trebao umrijeti, došao je k njemu Joaš, Izraelov kralj, zaplakao pred njim i

2 Kraljevi

povikao: "Oče moj, oče moj! Kola Izraelova i njegovi konjanici!"

15 Elišej mu rekao: "Donesi lûk i strijele." On je donio sebi lûk i strijele.

16 Onda je rekao Izraelovu kralju: "Stavi svoju ruku na lûk!" On je stavio svoju ruku na lûk, a Elišej je stavio svoje ruke na kraljeve ruke.

17 i rekao: "Otvori prozor na istok!" Kad ga je otvorio, rekao mu Elišej: "Pusti strijelu!" I on je pustio strijelu, a Elišej je rekao: "To je strijela pobjedna od Gospodina, strijela protiv Sirije. Ti ćeš Sirijce kod Afeka pobiti i uništiti!"

18 Onda nastavio: "Uzmi strijele!" On ih uzeo. Onda je rekao Izraelovu kralju: "Udri u zemlju!" On je udario tri puta, pa stao.

19 Ali se rasrdio na njega Božji čovjek i rekao: "Ti bi imao udariti pet puta ili šest puta, onda bi pobio i uništio Sirijce. A ovako ćeš Sirijce samo tri puta pobijediti."

20 Potom je umro Elišej, i pokopali su ga. A obično bi moapska vojska, početkom godine, navaljivala na zemlju.

21 Kad jedanput upravo su htjeli pokopati nekoga čovjeka i opazili su jednu takvu četu, bacili čovjeka u Elišejev grob i otišli su odatle, ali kad se čovjek dotaknuo Elišejevih kostiju, došao je u njega život i on je ustao na svoje noge.

22 Hazael, sirijski kralj, mučio je Izraelove sinove dokle je živio Joahaz.

23 Ali im Gospodin iskazao milost, smilovao im se i pogledao opet na njih zbog svojega zavjeta s Abrahamom, Izakom i Jakovom. On ih nije htio uništiti i nije ih odbacio od svojega lica do sada.

24 Onda je Hazael, sirijski kralj, umro i njegov sin Ben-Hadad postao kralj umjesto njega.

25 Joaš, sin Joahazov, oduzeo opet je Ben-Hadadu, sinu Hazaelovu, gradove koje je ovaj bio u boju oteo njegovu ocu Joahazu. Joaš ga potukao tri puta i tako opet dobi natrag izraelske gradove.

Amazija i Azarija Judini kraljevi

14 U drugoj godini kraljevanja Joaša, sina Joahazova, nad Izraelom postao je Amazija, sin Joašov, Judin kralj.

2 Bilo mu je dvadeset i pet godina kad je postao kralj, i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Joadana, iz Jeruzalema.

3 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, iako ne kao njegov djed David, ali posve onako, kako je bio činio njegov otac Joaš.

4 Uzvisine nisu bile dakako srušene, nego je narod još uvijek prinosio žrtve zaklanice i kadio kâd na uzvisinama.

5 Čim je on imao čvrsto u rukama kra-

ljevsku vlast, dao je poubijati svoje dvorane koji su bili ubili njegova kraljevskog oca.

6 Sinove tih ubojica nije dao ipak ubiti po zapovijedi Gospodinovoj što stoji u knjizi Mojsijeva zakona, gdje zapovjeda Gospodin: "Očevi neka se ne pogube zbog svoje djece, niti djeca zbog svojih otaca, nego svaki neka se pogubi samo zbog svojega vlastitoga prekršaja."

7 On je pobio deset tisuća Edomaca u Slanoj dolini, uzeo Selu napadom i dao gradu ime Jokteel, kojega ima do danas.

8 Onda poslao Amazija poslanike k Joašu, sinu Joahazovu, unuku Jehuovu, Izraelovu kralju, s pozivom: "Dodi, da se ogledamo u boju!"

9 A Joaš, Izraelov kralj, dao je Amaziji, Judinu kralju, odgovoriti: "Trn na Lebanonu poslao jedanput k cedru na Lebanonu i poručio mu: "Daj svoju kćer mojem sinu za ženu! Ali zvijer na Lebanonu pretrčala preko trna i zgazila ga."

10 Jer si pobio Edomce, postao si obijestan. Veseli se svojoj slavi i ostani kod kuće! Zašto izazivaš zlo, da padneš ti i Juda s tobom?"

11 Jer nije htio Amazija poslušati, podigao se Joaš, Izraelov kralj, i ogledaju se on i Judin kralj Amazija kod Bet-Semeša Judina.

12 Judejci budu potučeni od Izraelaca i pobjegnu svi k svojoj kući.

13 A Amaziju, Judina kralja, sina Joašova, unuka Ahazijina, uhvati Joaš, Izraelov kralj, kod Bet-Semeša i odveo ga u Jeruzalem. Onda sruši zid jeruzalemski od vrata Efraimovih do vrata na uglu u prostoru od četiri stotine lakata.

14 Uzeo sve zlato i srebro i sve posude što se nade u Gospodinovu domu i u riznicama kraljevskog dvora, uz to taoce, pa se vratio u Samariju.

15 Ostala djela Joašova, njegova djela i pobjede, i kako je ratovao s kraljem Judinim Amazijom; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

16 Kad je Joaš bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Samariji kod Izraelovih kraljeva. Njegov sin Jeroboam je kraljevaio mjesto njega.

17 Amazija, sin Joašov, Judin kralj, živio je iza smrti Joaša, sina Joahazova, Izraelova kralja, još petnaest godina.

18 Ostala djela Amazijina; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

19 Skovali su u Jeruzalemu urotu protiv njega. Kad je pobjegao u Lakiš, poslali su za njim ljude u Lakiš i dali su ga ondje ubiti.

20 Prenijeli su ga na konjima i pokopali su ga u Jeruzalemu u Davidovu gradu kod njegovih otaca.

2 Kraljevi

294

21 Potom je sav Judin narod uzeo Azariju, komu je tek bilo šesnaest godina, i postavio ga kraljem mjesto njegova oca Amazije.

22 On je utvrdio Elat koji je bio povratio Judi, pošto je kralj bio počinuo kod svojih otaca.

23 U petnaestoj godini kraljevanja Amazije, sina Joašova, nad Judom kraljevao je u Samariji Jeroboam, sin Joaša, Izraelova kralja, za četrdeset i jednu godinu.

24 On je činio zlo pred Gospodinom, i nije odstupio ni od jednoga grijeha Nebatova sina Jeroboama, na koje je ovaj bio naveo Izraela.

25 On opet natrag dobi područje Izraelovo od ulaza u Hamat do mora pustinje po obećanju koje je bio dao Gospodin, Bog Izraelov, preko svojega sluga, proroka Jone, sina Amitajeva, iz Gat-Hefera.

26 Jer je bio Gospodin vidio veoma Izraelovu gorku nevolju: bili su propali odrasli i neodrasli i pomoćnika nije više bilo Izraelu.

27 Ali Gospodin nije bio sebi poduzeo da zatre ime Izraelovo pod nebom. Zato mu pomogao sada preko Jeroboama, sina Joašova.

28 Ostala djela Jeroboamova, sva njegova djela i njegove pobjede, kako je ratovao i povratio Damask i Hamat od Jude Izraelu, nije li to je zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

29 Kad je Jeroboam bio počinuo kod svojih otaca, Izraelovih kraljeva, postao je njegov sin Zaharija kralj mjesto njega.

Judini i Izraelovi kraljevi

15 U dvadeset sedmoj godini Jeroboamova kraljevanja nad Izraelom postao je Azarija, sin Amazijin, Judin kralj. **2** Bilo mu je šesnaest godina kad je postao kralj, i vladao je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Jekolija, iz Jeruzalema.

3 On je činio ono što je bilo pravo u očima Gospodina, točno onako kako je bio činio njegov otac Amazija.

4 Samo uzvisine nisu bile srušene. Narod je još uvijek prinosio žrtve zaklanice i kadio miomirisni kâd na uzvisinama.

5 A Gospodin pohodi kralja teško: on posta gubav do dana smrti svoje i stanovao je odvojen u svojoj kući. Jotam, sin kraljev, upravljao je kućom i vladao nad narodom u zemlji.

6 Ostala djela Azarijina i sva njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

7 Kad je Azarija bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca u Davidovu gradu. Njegov sin Jotam je kraljevao mjesto njega.

8 U trideset osmoj godini kraljevanja Azarijina nad Judom postao je Zaharija, sin Jeroboamov, u Samariji Izraelov kralj za šest mjeseci.

9 On je činio zlo pred Gospodinom, kako su bili činili njegovi očevi, i nije odstupio od grijeha Nebatova sina Jeroboama, na koje je ovaj bio naveo Izraela.

10 Onda Šalum, sin Jabešov, skovao urotu protiv njega, ubio ga pred narodom i je kraljevao mjesto njega.

11 Ostala djela Zaharijina; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

12 Tako se ispuni obećanje Gospodinovo koje je bio dao Jehuu: "Do u četvrto koljeno sjedit će tvoji potomci na Izraelovu prijestolju." I tako se dogodi.

13 Šalum, sin Jabešov, kraljevao je u trideset devetoj godini kraljevanja Azarijina nad Judom, i vladao je mjesec dana u Samariji.

14 Onda se podigao Menahem, sin Gadijev, iz Tirse protiv njega, provali u Samariju, potukao Šaluma, sina Jabešova, u Samariji, pogubi ga i kraljevao mjesto njega.

15 Ostala djela Šalumova i urota koju je podigao; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

16 Onda raskopao Menahem grad Tipsu i sve što je bilo u njoj, i okolicu njezinu počevši od Tirse, jer mu nisu otvorili, zato ih je pobio i dao tijelo rasparati svim trudnim ženama.

17 U trideset devetoj godini kraljevanja Azarijina nad Judom postao je Menahem, sin Gadijev, u Samariji Izraelov kralj za deset godina.

18 On je činio zlo pred Gospodinom, i nije odstupio od grijeha Nebatova sina Jeroboama, na koje je ovaj bio za života navodio Izraela.

19 Onda je došao Pul, asirski kralj, u zemlju i Menahem dao je Pulu tisuću talenata srebra da mu ovaj pomogne i vlast utvrdi u njegovoj ruci.

20 Menahem nametnuo te novce Izraelovim sinovima, naime, svim imućnim ljudima kao porez, da ih dade kralju asirskom; pedeset šekela srebra dođe na svakoga. Nato otišao opet asirski kralj i nije ostao duže u zemlji.

21 Ostala djela Menahemova i sva njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

22 Kad je Menahem bio počinuo kod svojih otaca, postao je njegov sin Pekahja kralj mjesto njega.

23 U pedesetoj godini kraljevanja Azarijina nad Judom postao je Pekahja, sin Menahemov, u Samariji Izraelov kralj za dvije godine.

24 On je činio zlo pred Gospodinom, i nije

2 Kraljevi

odstupio od grijeha Nebatova sina Jero-boama, na koje je ovaj bio naveo Izraela.

25 Njegov tjelesni stražar Pekah, sin Remalijin, skovao protiv njega urotu i ubi ga u Samariji u kuli kraljevskog dvora s Argobom i s Arjeom. Pedeset Gileadovaca bilo mu je pritom u pomoći. Pošto ga je bio ubio, kraljevao je mjesto njega.

26 Ostala djela Pekahje i sva njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

27 U pedeset drugoj godini kraljevanja Azarijina nad Judom postao je Pekah, sin Remalijin, u Samariji Izraelov kralj za dvadeset godina.

28 On je činio zlo pred Gospodinom, i nije odstupio od grijeha Nebatova sina Jero-boama, na koje je ovaj bio naveo Izraela.

29 U vrijeme Pekaha, Izraelova kralja, došao Tiglat-Pileser, asirski kralj, i osvojio Ijon, Abel-Bet-Maaku, Janoah, Kedeš, Hazor, Gilead i Galileju, svu zemlju Naf-talijevu, i odveo zarobljeni narod u Asiriju.

30 Hošea, sin Elin, skovao urotu protiv Pekaha, sina Remalijina, ubi ga i kralje-vao je mjesto njega u dvadesetoj godini Jotama, sina Azarijina.

31 Ostala djela Pekahova i sva njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Izraelovih kraljeva?

32 U drugoj godini kraljevanja Pekaha, sina Remalijina, nad Izraelom postao je Jotam, sin Uzijin, Judin kralj.

33 Bilo mu je dvadeset i pet godina, kad je postao kralj, i vladao je šesnaest godi-na u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Jeruša i bila je kći Sadokova.

34 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina: činio je posve onako kako je činio njegov otac Azarija.

35 Samo uzvisine nisu bile srušene. Na-rod je još uvijek prinosio žrtve zaklanice i kadio kád na uzvisinama. On je na-pravio gornja vrata na Gospodinovu domu.

36 Ostala djela Jotamova i sva njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

37 U ono vrijeme poslao Gospodin Resina, sirijskog kralja, i Pekaha, sina Remalijina, protiv Jude.

38 Kad je Jotam bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca u gradu njegova djeda Davida. Njegov sin Ahaz je kraljevao mjesto njega.

Ahaz Judin kralj

16 U sedamnaestoj godini Pekaha, sina Remalijina, postao je Ahaz, sin Jota-mov, Judin kralj.

2 Dvadeset godina bilo je Ahazu, kad je postao kralj, i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. On nije činio što je bilo

pravo u očima Gospodina, Boga njegova, kao njegov djed David.

3 Nego je hodio putom Izraelovih kraljeva. Dapače, svojega sina pusti da ide kroz oganj po gadnom običaju nezna-božaca, koje je Gospodin bio odagnao is-pred Izraelovih sinova.

4 On je prinosio žrtve zaklanice i kadio miomirisni kád na uzvisinama i brežulj-cima i pod svakim zelenim stablom.

5 Onda su izašli u boj protiv Jeruzalema Resin, sirijski kralj, i Pekah, sin Rema-lijin, Izraelov kralj. Oni su opkolili Ahaza, ali nisu imali nikakva uspjeha u boju.

6 Onda Resin, sirijski kralj, povratio Siri-jcima Elat i prognao Judejce iz Elata. Tako su došli Sirijci u Elat i ostali su ondje do današnjega dana.

7 Ahaz poslao poslanike k Tiglat-Pile-seru, kralju asirskom, i poručio mu: "Tvoj sam sluga i sin. Dodi, izbavi me iz ruku sirijskog kralja i Izraelova kralja, koji su me napali!"

8 Ujedno uzeo Ahaz srebro i zlato što se nađe u Gospodinovu domu i u riznicama kraljevskog dvora, i poslao na dar kralju asirskomu.

9 I poslušao ga asirski kralj. Tako je pošao asirski kralj protiv Damaska, osvojio ga i odveo stanovnike u ropstvo u Kir. A Resina je dao pogubiti.

10 Kad otišao kralj Ahaz u Damask da se sastane s Tiglat-Pileserom, asirskim kraljem, i kad opazio žrtvenik, koji je bio u Damasku, poslao kralj Ahaz svećeniku Uriji načrt žrtvenika i izgled sve njegove građe.

11 Svećenik Urija je dao sagraditi žrtve-nik. Točno po zapovijedi koju je bio po-slao Ahaz iz Damaska, izradi ga svećenik Urija, prije nego se još vratio kralj Ahaz iz Damaska.

12 Kad kralj došao kući iz Damaska, razgledao žrtvenik. Onda je kralj prišao žrtveniku i prineo žrtvu na njemu.

13 Tako on spali svoju žrtvu paljenicu i svoj prinos, izlije svoj naljev i poškropi žrtvenik krvlju svojih mirotvornih žr-tava.

14 A mjedeni žrtvenik, koji je bio pred Gospodinom, dao je ukloniti s mjesta pred domom između novoga žrtvenika i Gospodinova doma i namjestiti ga na sjevernoj strani novoga žrtvenika.

15 Kralj Ahaz dao je svećeniku Uriji ovu zapovijed "Spaljuj na velikom žrtveniku jutarnju žrtvu paljenicu i večernji prinos i žrtvu paljenicu kraljevu i njegov prinos i žrtvu paljenicu svega naroda u zemlji s njihovim prinosom i njihovim naljevima! A o mjedenom žrtveniku još ću promisliti."

16 Svećenik Urija je učinio točno onako kako mu je zapovjedio kralj Ahaz.

2 Kraljevi

296

17 I oplata s podnožja dao skinuti kralj Ahaz i uzeti s njih umivaonice. I more je dao skinuti s volova mjedenih, koji su ga nosili, i staviti ga na kameni pod.

18 I prekriveni subotnji hodnik koji su bili napravili uz dom, i vanjski prilaz za kralja dao zbog asirskog kralja ukloniti od Gospodinova doma.

19 Ostala djela Ahazova i što je poduzimao; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

20 Kad je Ahaz bio otpočnuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca u Davidovu gradu. Njegov sin Ezekija je kraljevao mjesto njega.

Deset plemena odvedeno u asirsko ropstvo

17 U dvanaestoj godini Ahazova kraljevanja nad Judom postao je Hošea, sin Elin, u Samariji kralj nad Izraelom za devet godina.

2 On je činio zlo pred Gospodinom, iako ne u onoj mjeri kao kraljevi Izraelovi, koji su bili prije njega.

3 Protiv njega je izašao Salmanasar, asirski kralj. Hošea mu se pokorio, te mu je plaćao danak.

4 Ali kad je asirski kralj vidio da je Hošea bio nevjeran—on je, naime, bio poslao poslanike k Sou, egipatskom kralju i nije platio danka kralju asirskomu kao svake godine—onda ga asirski kralj dao uhvatiti i u tamnicu baciti.

5 I podigao se asirski kralj protiv cijele zemlje, došao pred Samariju, i opsjedao ju tri godine.

6 U devetoj godini Hošeine vladavine osvojio asirski kralj Samariju, odveo Izraelove sinove u ropstvo u Asiriju i naseli ih u Helahu i na Haboru, rijeci u Gozanu, i u medijskim gradovima.

7 To se dogodilo, jer su Izraelovi sinovi sagriješili protiv Gospodina, svojega Boga, koji ih je bio izveo iz Egipta, iz vlasti faraona, egipatskog kralja, i jer su štovali tude bogove.

8 Živjeli su po običajima neznabožaca, koje je bio Gospodin odagnao ispred Izraelaca, i po običajima Izraelovih kraljeva, koji su ih bili uveli.

9 Izraelovi sinovi su počinili protiv Gospodina, svojega Boga, stvari što nisu bile prave: podigli su sebi žrtvene uzvisine po svim svojim mjestima od kule stražarske do utvrđenoga grada.

10 Na svakom visokom brežuljku i pod svakim zelenim stablom postavili su drvene kipove.

11 Žrtvovali su ondje na uzvisinama kao neznabošci, koje je bio Gospodin odagnao ispred njih, i činili su zle stvari, čime su dražili Gospodina na mržnju.

12 Služili su idolima, za koje im je bio rekao Gospodin: "To ne smijete činiti!"

13 Gospodin je dao opominjati Izraela i Judu preko svih svojih proroka, preko svih vidjelaca i govorio: "Vratite se sa svojega zla puta i držite moje zapovijedi i propise točno po zakonu što sam ga zapovjedio vašim očevima, i po onomu što sam vam zapovjedio preko svojih sluga, proroka!"

14 Ali nisu poslušali, nego su se pokazali tvrdovrati kao njihovi očevi, koji se nisu pouzdavali u Gospodina, svojega Boga.

15 Oni su prezreli zakon njegov i zavjete njegove koje je bio učinio s njihovim očevima, i opomene njegove, koje je upravio njima, trčali su za ništavim idolima, tako da su sami pali u ništavnost, i za neznabošcima, koji su stanovali oko njih, premda im je Gospodin bio zabranio da ne čine kao oni.

16 Oni ostavili su sve zapovijedi Gospodina, svojega Boga, napravili sebi livene kipove, dva teleta, napravili drvene kipove, klanjali su se svoj nebeskoj vojsci i služili su Baalu.

17 Puštali su da njihovi sinovi i kćeri idu kroz oganj, davali se na vraćanje i gatanje i prodavali se zlu pred Gospodinom, i tako ga dražili na gnjev.

18 Onda se Gospodin razgnjevi vrlo na Izraela i odbaci ga od svojega lica. Ništa nije preostalo osim jedino pleme Judino.

19 Ali i Juda nije držao zapovijedi Gospodina, svojega Boga, nego je živio po običajima koje su bili uveli u Izraelu.

20 I tako Gospodin odbacio sav rod Izraelaca, ponizi ih i dao ih u ruke pljačkašima, dok ih ne odbaci od svojega lica.

21 Kad je on odcijepio Izraela od kuće Davidove, i oni postavili kraljem Jeroboama, sina Nebatova, odbio Jeroboam Izraelove sinove od Gospodina i naveo ih na grijeh težak.

22 Izraelovi sinovi su hodili u svim grijesima, koje je bio počinio Jeroboam i nisu odstupili od njih.

23 Dok Gospodin ne odbaci Izraela od svojega lica, kako se prijetio preko svih svojih sluga, proroka, i Izraela odveo iz zemlje u Asiriju, u ropstvo što traje do današnjega dana.

24 Asirski kralj doveo ljude iz Babilona, iz Kute, iz Ave, iz Hamata iz Sefarvajima i naseli ih mjesto Izraelaca u gradovima Samarije. Oni su zaposjeli Samariju i nastanili se u njezinim gradovima.

25 U prvo vrijeme, kad su stanovali ondje i Gospodina nisu štovali, poslao Gospodin lavove među njih, koji su ih poharali.

26 Javili su kralju asirskomu, govoreći: "Narodi što si ih odveo i naselio u gradovima Samarije, ne poznaju zakonitog štovanja Boga one zemlje. Zato ovaj poslao na njih lavove koji ih ubijaju, jer ne

poznaju zahtjeva Boga one zemlje.”

27 Asirski kralj je zapovjedio: “Dovedite ondje jednoga od svećenika što ste ih odande odveli! Taj neka ondje ode, ondje se naseli i neka ih uputi u zahtjeve Boga one zemlje!”

28 I tako došao natrag jedan od svećenika koji su ih bili odveli iz Samarije, nastani se u Betelu, i učio ih je, kako bi imali štovati Gospodina.

29 Ali svaki narod napravi sebi svojega vlastitog boga i namjesti ga u hramove uzvisina što su ih bili podigli Samarijanci, svaki narod u gradovima gdje se nastanio.

30 Ljudi iz Babilona napravili su sebi Sukot-Benota, oni iz Kute Nergala, oni iz Hamata Ašimu,

31 Oni iz Ave napravili su sebi Nibhaza i Tartaka, oni iz Sefarvajima spaljivali su svoju djecu u čast Adrameleku i Anameleku, sefarvajimskim bogovima.

32 Uz to su štovali i Gospodina i postavili su sebi iz svoje sredine ljude za svećenike uzvisina, koji su žrtvovali za njih u hramovima uzvisina.

33 Stovali su, dakle, Gospodina i služili ujedno svojim bogovima po običaju onih naroda iz kojih su ih bili odveli.

34 Do današnjega dana rade po svojim prijašnjim običajima. Ne štiju Gospodina i ne rade po svojim propisima i pravilima, i po zakonu i zapovijedi koju je Gospodin dao sinovima Jakova, koga je nazvao Izraelom,

35 s kojima Gospodin učini zavjet i kojima je bio ovako zapovjedio: “Ne smijete štovati drugih bogova niti im se klanjati, služiti im i žrtve im prinositi,

36 nego Gospodina, koji vas je izveo iz Egipta silom velikom i rukom podignutom, njega ćete štovati, njemu se klanjati i njemu žrtvovati.

37 Propise i pravila, zakone i zapovijedi što vam ih je napisao, imate uvijek točno ispunjavati. Druge bogove ne smijete štovati.

38 Zavjet koji je učinio s vama, ne smijete zaboraviti, niti druge bogove štovati.

39 Nego ćete štovati samo Gospodina, svojega Boga. Onda će vas on izbaviti iz ruke svih vaših neprijatelja.”

40 Ali oni nisu to poslušali, nego su činili po svojem prijašnjem običaju.

41 Tako su štovali ovi narodi Gospodina, a služili su ujedno i svojim idolima. I djeca njihova, i djeca djece njihove, čine do današnjega dana tako kako su činili njihovi očevi.

Pobožnost Ezekijina. Senaherib opsjeda Jeruzalem

18 Dogodilo se u trećoj godini kraljevanja Hošee, sina Elina, nad Izraelom kraljevao je Ezekija, sin Ahaza Judina

kralja.

2 Bilo mu je dvadeset i pet godina, kad je postao kralj, i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Abija i bila je kći Zaharijina.

3 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, posve onako, kako je bio činio njegov djed David.

4 On je uklonio uzvisine, srušio kipove, isjekao drvene kipove i razbio mjedenu zmiju, koju je bio napravio Mojsije; do njegova vremena bili su joj, naime, Izraelovi sinovi prinosili kád, a zvali su ju Nehušan.

5 On se pouzdavao u Gospodina, Boga Izraelova. Između svih Judinih kraljeva nije mu bilo jednaka ni među njegovim nasljednicima ni među njegovim prethodnicima.

6 On je čvrsto prionuo samo uz Gospodina i držao njegove zapovijedi, koje je Gospodin bio dao Mojsiju.

7 Tako je i Gospodin bio s njim. U svemu što bi poduzeo, imao je uspjeh. On je otpao od asirskog kralja i otkazao mu posluh.

8 Filistejce je pobio do Gaze s njezinim područjem, od kule stražarske do utvrđenoga grada.

9 I dogodilo se u četvrtoj godini kraljevanja Ezekijina, to jest u sedmoj godini kraljevanja Hošee, sina Elina, nad Izraelom, podigao se Salmanasar, asirski kralj, protiv Samarije i opkolio ju.

10 Nakon tri godine osvojio ju. U šestoj godini kraljevanja Ezekijina, to jest u devetoj godini kraljevanja Hošee nad Izraelom, bila je zauzeta Samarija.

11 Asirski kralj odveo Izraelove sinove zarobljene u Asiriju i naseli ih u Halahu i na Haboru, rijeci u Gozanu, i u medijskim gradovima,

12 jer nisu slušali glasa Gospodina, svojega Boga, i bili su prestupili zavjet s njim, sve što im je zapovjedio Mojsije, sluga Gospodinov. Nisu pazili na to i nisu radili po tom.

13 U četrnaestoj godini kraljevanja Ezekijina podigao se Senaherib, asirski kralj, protiv svih utvrđenih Judinih gradova i osvojio ih.

14 I Judin kralj Ezekija poslao kralju asirskom u Lakiš i poručio mu: “Pogriješio sam, idi opet od mene! Sve što na mene nametneš, nosit ću.” Onda je asirski kralj nametnuo na Judina kralja Ezekiju tri stotine talenata srebra i tri deset talenata zlata.

15 I Ezekija je dao sve srebro što se našlo u Gospodinovu domu i u riznicama kraljevskog dvora.

16 Onda je Ezekija dao s vratnica na Gospodinovu domu i s dovratnika otkovati zlatnu navlaku, koju je Ezekija, Judin

2 Kraljevi

298

kralj, bio dao navući, i dao ju kralju asirskomu.

17 Medutim poslao je asirski kralj iz Lakiša kralju Ezekiji u Jeruzalem svojega vrhovnog zapovjednika, svojega nadsobara i svojega vrhovnog peharnika s jakim vojskom. Oni se podigli i došli su pred Jeruzalem. Kad su bili stigli, razmjestili su se kod vodovoda gornjeg jezera na cesti u Valjarevo polje i zatražili su kralja.

18 Predstojnik dvora Elijakim, sin Hilki-jin, pošao je van k njima s državnim pisarom Sebnom i pečatnikom Joahom, sinom Asafovim.

19 I rekao im vrhovni peharnik: "Javite Ezekiji: 'Ovako govori veliki kralj, asirski kralj: Kakva je to uzdanica, u koju se uzdaješ?'"

20 Misliš li da su prazne riječi već savjet i snaga za rat? Na koga se oslanjaš da si se pobunio protiv mene?"

21 Ti se očito oslanjaš samo na štap od slomljene trske, na Egipat, koja se svakomu, koji se nasloni na nju zabije u ruku, pa je probije. Takav je faraon, egipatski kralj, svima koji se uzdaju u njega.

22 Ako li mi odvrćate: 'U Gospodina, svojega Boga, mi se uzdajemo. Nije li to onaj čije je uzvisine i žrtvenike uklonio Ezekija kad je zapovjedio Judi i Jeruzalemu: 'Samo pred ovim žrtvenikom ovdje u Jeruzalemu ćete se klanjati?'"

23 Hajde, okladi se s mojim gospodarom, asirskim kraljem! Dat ću ti dvije tisuće konja, ako mogneš dobiti konjanike za njih.

24 Kako ćeš odoljeti jednom jedinom stotniku između najmanjih sluga mogjega gospodara? Zato se ti uzdaješ u Egipat—zbog bojnih kola i konjanika.

25 Jesam li ja bez volje Gospodina došao protiv ovoga mjesta da ga uništim? Gospodin mi je rekao: 'Idi protiv te zemlje i satri ju!'"

26 Onda zamole Elijakim, sin Hilki-jin, Sebna i Joaha vrhovnoga peharnika: "Govori svojim slugama aramejskim jezikom, jer mi razumijemo. Ne govori s nama judejski pred ušima ljudi koji stoje na zidu!"

27 A vrhovni peharnik im rekao: "Je li me moj gospodar poslao k tvomeu gospodaru i k tebi da reknemo ovo, a ne upravo onim ljudima koji ondje sjede na zidu, koji će s vama jesti svoju vlastitu nečist i piti svoju mokraću?"

28 Onda je stao vrhovni peharnik i povikao judejski u sav glas i rekao: "Čujte vijest velikoga kralja, asirskog kralja!"

29 Ovako govori kralj: "Ne dajte se zaluditi od Ezekije, jer vas on ne može izbaviti iz moje ruke."

30 I nemojte da vas nagovori Ezekija da se pouzdate u Gospodina, ako rekne: 'Gospodin će nas sigurno izbaviti; on neće dati ovaj grad u ruke kralju asirskomu.'"

31 "Ne slušajte Ezekije, jer ovako govori asirski kralj: 'Učinite mir sa mnom i predajte mi se! Onda će svaki od vas jesti sa svojega trsa i sa svoje smokve, i svaki će piti iz svojega studenca,'"

32 dokle ne dođem i odvedem vas u zemlju, koja je kao vaša, u zemlju punu žita i vina, u zemlju punu kruha i vinograda, u zemlju punu maslina i meda. Vi ćete ostati u životu i nećete umrijeti. Zato ne slušajte Ezekije! On vas samo vara, kad govori: 'Gospodin će vas izbaviti!'"

33 Jesu li bogovi drugih naroda izbavili svoju zemlju iz ruke asirskog kralja?"

34 Gdje su bogovi hamatski i arpadski? Gdje su bogovi sefarvajimski, henski i ivski? Jesu li možda oni izbavili Samariju iz mojih ruku?"

35 Koji su između svih bogova ovih naroda izbavili svoju zemlju iz moje ruke, da bi sad Gospodin izbavio Jeruzalem iz moje ruke?"

36 Ali je narod šutio i nije mu odgovorio ništa, jer je kralj bio izdao zapovijed: "Ne odgovarajte mu!"

37 Nato predstojnik dvora Elijakim, sin Hilki-jin, državni pisar Sebna i pečatnik Joaha, sin Asafov, došli su k Ezekiji razdrvši haljine i javili mu što je rekao vrhovni peharnik.

Ezekijino pouzdanje. Senaherib ubijen

19 Kad je to čuo kralj Ezekija, razderao je svoje haljine, odjenuo pokorničku odjeću i otišao u Gospodinov dom.

2 Predstojnika dvora Elijakima, državnog pisara Sebnu i starješine svećenstva poslao, isto tako odjevene u pokorničku odjeću, k proroku Izaiji, sinu Amosovu.

3 Oni su mu rekli: "Ovako kaže Ezekija: 'Dan nevolje, kazne i pogrde današnji je dan, jer su prispjela djeca do porođaja, a nema snage da se rode.'"

4 Možda čuje Gospodin, tvoj Bog, sve riječi vrhovnoga peharnika, koga je gospodar njegov, asirski kralj, poslao ovamo da se naruga Bogu živomu, te ga kazni zbog riječi koje je čuo Gospodin, tvoj Bog. Pomolio se stoga za ostatak koji se još nalazi!"

5 I sluge kralja Ezekije došle su k Izaiji.

6 Izaija im rekao: "Javite ovo svojem gospodaru. 'Ovako govori Gospodin: Ne boj se od riječi što si ih čuo kad su mi se narugale sluge asirskog kralja!'"

7 Evo, ja ću mu udahnuti namisao da se vrati u svoju zemlju kad čuje jednu vijest. A u njegovoj ću zemlji učiniti da pogine od mača.'"

2 Kraljevi

8 Na povratku našao je vrhovni peharnik asirskog kralja gdje opsjeda Libnu. On je, naime, bio čuo da je ovaj otišao od Lakiša.

9 I kad je kralju došlo do ušiju za Tirhaka, kralja etiopskoga: "Evo izišao je u boj protiv tebe." Poslao opet poslanike k Ezekiji i zapovjedio:

10 "Odnosite ovu vijest Ezekiji, Judinu kralju: 'Nemoj da te zavarava tvoj Bog, u koga se uzdaješ misleći, da neće Jeruzalem pasti u ruke kralju asirskomu!'

11 Gledaj, sam si čuo što su učinili kraljevi asirski svim zemljama uništivši ih sasvim; a ti da se izbaviš?

12 Jesu li, možda, bogovi naroda izbavili one koje su satrli moji očevi: Gozance, Harance, Resefce i Edence u Telasaru?

13 Gdje je hamatski kralj, arpadski kralj, kralj grada Sefarvajima, pa onaj od Hene i Ive?"

14 Ezekija je primio pismo od poslanika. Kad ga pročitao, otišao je u Gospodinov dom i razvio ga ondje pred Gospodinom.

15 Onda se pomolio Ezekija pred Gospodinom ovako: "Gospodine, Bože Izraelov, ti koji imaš prijestolje nad kerubinima. Ti si jedini Bog nad svima kraljevstvima na zemlji. Ti si onaj, koji je stvorio nebo i zemlju.

16 Prigni, Gospodine, svoje uho i čuj! Otvori, Gospodine, svoje oči i vidi! Pripazi na riječi što mi ih ovdje šalje Senaherib, da se naruga živomu Bogu!

17 Istina je doduše, Gospodine, da su asirski kraljevi opustošili narode i njihove zemlje,

18 i njihove bogove pobacali u oganj, ali to i nisu bili bogovi, nego djelo ruke čovječje, drvo i kamen, i zato ih se moglo uništiti.

19 A sad, Gospodine, Bože naš, izbavi nas iz njegove ruke, da spoznaju sva kraljevstva na zemlji da si ti, Gospodine, jedini Bog!"

20 I poslao je Izaija, sin Amosov, Ezekiji ovu vijest: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Molitvu, koju si mi upravo zbog Senaheriba, asirskog kralja, uslišao sam.'

21 "Ovu riječ je Gospodin izrekao za njega: 'Smije ti se, ruga ti se djevojka, kći Siona; za tobom maše glavom kći Jeruzalema.

22 Koga si pogrdio i pohulio, protiv koga si glas podigao i bacio gore oholi pogled? Protiv Šveca Izraelova!

23 Pogrdio si preko svojih poslanika Gospodina i ovako si rekao: "Mnoštvom bojnih kola svojih popeo sam se na visoke gore, na vrhunac Lebanona. Srušio sam visoke cedre, najljepše čemprese. Prodro sam sve do najvišeg vrhunca, u njegove najbogatije šume.

24 Studence sam iskopao i pio tuđu vodu; isušio sam svojim stopama sve potoke obrane.

25 Zar nisi još čuo? Kako ja to oдавно spremio, od iskona sam to zasnovao, a sad puštam da se to dogodi, da pretvoriš tvrde gradove u puste ruševine.

26 Nemoćni su zadrhtali njihovi stanovnici i smeli se, postali su kao trava u polju i kao zelena travica, kao trava na krovu, kao zrno što se osuši prije nego dozrije.

27 Znam tvoje ustajanje i sjedenje, dobro poznam tvoje hodanje i tvoje dolaznje, i kako sada bjesniš na mene.

28 Jer bjesniš na mene, i tvoja obijest došla je do mojih ušiju, zato ću svoju brnjicu staviti na tvoje nozdre i svoju uzdu u tvoju gubicu, pa te tjerati natrag putom kojim si došao.

29 A ovo neka ti bude znak: ove će se godine jesti što samo od sebe naraste, i druge godine što opet samo od sebe naraste, a treće godine sijte i žanjite, sadite vinograde i uživajte njihove plodove!

30 Što god onda preostane od Judine kuće, potjerat će opet žile odozdol i donijeti plod odozgor.

31 Jer će iz Jeruzalema izići ostatak vojske što se spasila, iz gore Siona. Revnost Gospodina vojska to će proizvesti.

32 Zato ovako govori Gospodin za asirskog kralja: Neće provaliti u ovaj grad i neće baciti ovamo strijelu. Neće se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkop oko njega.

33 Vratit će se putom, kojim je došao. Neće provaliti u ovaj grad! Tako glasi riječ Gospodinova.

34 Branit ću ovaj grad i spasit ću ga zbog sebe i zbog svojega sluga Davida."

35 I dogodilo se jedne noći, izašao je andeo Gospodinov i pobio u asirskom taboru stotinu i osamdeset i pet tisuća ljudi. Kad su ustali ujutro, našli su ih sve kao mrtva trupla.

36 Odmah se podigao Senaherib, asirski kralj, i otišao kući, i ostao u Ninivi.

37 I dogodilo se, kad se on jedanput, dok se klanjao u hramu svojega boga Nisroka, ubili su ga mačem njegovi sinovi Adramelek i Sareser; onda su pobjegli u zemlju Ararat. Njegov sin Esar-Hadon je kraljevao mjesto njega.

Ezekijina bolest, ozdravljenje, taština i smrt

20 U ono vrijeme razboljeo se Ezekija na smrt. Prorok Izaija, sin Amosov, došao k njemu i rekao mu: "Ovako govori Gospodin: 'Uredi svoju kuću, jer ćeš umrijeti i nećeš više ozdraviti!'"

2 Onda je on okrenuo svoje lice k zidu i upravo Gospodinu ovu molitvu:

3 "Ah, Gospodine, spomeni se ipak da

2 Kraljevi

300

sam hodio pred tobom u vjernosti i s odanim srcem i da sam činio što je tebi ugodno!" I udario Ezekija u glasan plač.

4 A Izaija nije još ostavio srednje predvorje, došla mu riječ Gospodinova, govoreći:

5 "Vratio se i javio Ezekiji, vladaru mogega naroda: 'Ovako govori Gospodin, Bog Davida, tvogega djeda: Cuo sam tvoju molitvu i vidio tvoje suze. I eto, ozdravit ću te opet već preksutra ići ćeš u Gospodinov dom.'

6 Dodat ću tvojemu vijeku petnaest godina. I izbavit ću tebe i ovaj grad iz ruku asirskog kralja i branit ću ovaj grad zbog sebe i zbog svojega sluge Davida."

7 Potom je zapovjedio Izaija: "Donesite grudu smokava!" Donijeli su ju i stavili na oteklinu, i on je ozdravio.

8 Ezekija je bio upitao Izaiju: "Koji je znak za to da će me Gospodin ozdraviti i da ću preksutra moći otići u Gospodinov dom?"

9 Izaija je odgovorio: "Ovo neka ti bude znak od Gospodina da će Gospodin ispuniti svoje obećanje koje je dao: hoćeš li da ode sjena za deset stupnjeva naprijed ili za deset stupnjeva natrag?"

10 Ezekija je odgovorio: "Lako je sjeni otići naprijed za deset stupnjeva. Ne, sjena neka se vrati za deset stupnjeva natrag!"

11 I prorok Izaija je zavapio Gospodinu, i on je dao sjenu po stupnjevima, koju je već bio spustio na stepenicama Ahazovim, vratiti natrag za deset stupnjeva.

12 U ono vrijeme babilonski kralj Merodak Baladan, sin Baladanov, poslao Ezekiji pismo s darovima. On je, naime, bio čuo, da je Ezekija bolestan.

13 Ezekija se obradovao tomu i pokazao im sva svoja skladišta, srebro i zlato, mirise i skupocjeno ulje, svu svoju oružarnicu i sve što se nalazilo u riznicama. Nije ostalo ništa u njegovom dvoru i u svemu području njegova gospodstva da im nije Ezekija pokazao.

14 I došao prorok Izaija kralju Ezekiji i upitao ga: "Što su htjeli ti ljudi i odakle su došli k tebi?" Ezekija je odgovorio: "Iz daleke zemlje su došli, iz Babilona."

15 Onaj je upitao dalje: "Što su vidjeli na tvojem dvoru?" Ezekija je rekao: "Vidjeli su sve što ima na mojem dvoru. Nije ostalo ništa u mojim riznicama što im nisam pokazao."

16 Izaija je rekao Ezekiji: "Čuj riječ Gospodinovu:

17 'Doći će vrijeme kad će se odnijeti u Babilon sve što se nalazi u tvom dvoru sve što su skupljali tvoji očevi do današnjega dana. Ništa neće preostati—tako govori Gospodin.

18 I od tvojih vlastitih sinova, što će ti se još roditi, uzet će neke da vrše sobarske službe na dvoru babilonskog kralja."

19 Ezekija je odgovorio Izaiji: "Riječ Gospodinova, koju si mi navijestio, prava je", i pridoda: "Neka bi ipak, dok ja živim, vladao mir i sigurnost!"

20 Ostala djela Ezekijina, sve njegove pobjede, i kako je sagradio jezero i vodovod i doveo vodu u grad; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

21 Kad je bio Ezekija počnuo kod svojih otaca, postao je njegov sin Manaseh kralj mjesto njega.

Manaseh, Amon i Josija Judini kraljevi

21 Dvanaest godina bilo je Manasehu kad je postao kralj, i vladao je pedeset i pet godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Hefziba.

2 On je činio zlo pred očima Gospodinovim kad je naslijedio gnusobe naroda koje je Gospodin bio protjerao ispred Izraelovih sinova.

3 Uzvisine, koje je bio srušio njegov otac Ezekija, podigao on opet, podigao žrtvenike Baalu, dao je postaviti kip aštarte, kako je bio učinio Izraelski kralj Ahab, klanjao se svoj zvjezdanoj nebeskoj vojsci i njoj je služio.

4 I u Gospodinovu domu, o kojem je bio objavio Gospodin: "U Jeruzalemu dat ću da prebiva Ime moje", sagradio žrtvenike.

5 Svoj zvjezdanoj vojsci nebeskoj podigao žrtvenike u oba predvorja Gospodinova doma.

6 Svojega vlastitog sina pustio da ide kroz oganj, vraćao je i gatao je, i namjestio zazivače duhova i vraćare. Tako je činio mnogo zlo pred Gospodinom, i dražio ga tako na gnjev.

7 Dapače i rezbareni kip aštarte, koji je bio dao napraviti, postavio je u domu, za koji je bio Gospodin obećao Davidu i njegovu sinu Salomonu: "Ovaj dom i Jeruzalem, koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena, učinit ću zauvijek stanom svojega Imena.

8 Neću više dati da se noge Izraelove maknu iz zemlje koju sam dao njihovim očevima, ako samo budu pazili na to da vjerno čine onako kako sam im zapovjedio, i to točno po zakonu što im ga je zapovjedio moj sluga Mojsije."

9 Ali oni nisu poslušali, i Manaseh ih zaveo na to da čine još gore negoli narodi koje je bio uništio Gospodin ispred Izraelovih sinova.

10 Ovako je govorio Gospodin preko svojih sluga, proroka:

11 "Jer je Manaseh, Judin kralj, činio te gnusobe i još gore to činio negoli su prije

2 Kraljevi

njega činili Amorejci, i jer je on i Judu zaveo svojim idolopoklonstvom,

12 zato govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Zaista, ja ću pustiti da dođe nesreća na Jeruzalem i na Judu, tako da će svima, koji to čuju, zujati oba uha.

13 Nategnut ću nad Jeruzalemom uže samarijsko i mjerilo kuće Ahabove i izbrisat ću Jeruzalem kako se briše zdjela, pa se onda preokrene.

14 Ostatak svoje baštine odbacit ću i dat ću je u ruke njihovim neprijateljima. Svim svojim neprijateljima postat će grabež i plijen,

15 jer su činili zlo pred mojim očima, i gnjev su moj izazivali od dana kad su ostavili njihovi očevi Egipat, do današnjega dana."

16 I veoma mnogo nedužne krvi prolio Manaseh, tako da napuni njom Jeruzalem od jednoga kraja do drugoga. Osim toga time je sagriješio što je zaveo Judu da čini zlo pred Gospodinom.

17 Ostala djela Manasehova, sva njegova djela i grijesi koje počinio, nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

18 Kad je Manaseh bio počinuo kod svojih otaca, bio je pokopan u vrtu svojega dvora, u vrtu Uzinu. Njegov sin Amon je kraljevaio mjesto njega.

19 Dvadeset i dvije godine imao je Amon kad je postao kralj, i vladao je dvije godine u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Mešulemet i bila je kći Harusova iz Jotbe.

20 On je činio zlo pred Gospodinom, kako je bio činio njegov otac Manaseh.

21 Hodio je posve putom kojim je bio išao njegov otac, služio je idolima kojima je bio služio njegov otac, i klanjao se njima.

22 On je ostavio Gospodina, Boga svojih otaca, i nije hodio Gospodinovim putom.

23 Jednoga su se dana pobunile protiv Amona njegove sluge i ubile kralja u njegovom dvoru.

24 A narod je pobio sve koji su se bili pobunili protiv kralja Amona. Njegova sina Josiju podigao je narod za kralja na njegovo mjesto.

25 Ostala djela Amonova i njegova djela; nije li to zapisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

26 Pokopali su ga u njegovoj grobnici u vrtu Uzinu, i njegov sin Josija je kraljevaio mjesto njega.

Knjiga Mojsijeva nadena u domu

22 Josija je imao osam godina, kad je postao kralj. Vladao je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Jedida i bila je kći Adajina iz Boskata.

2 Činio je ono što je bilo pravo u očima Gospodina, i hodio je posve putom svojega djeda Davida. Nije odstupio od toga ni

nalijevo ni nadesno.

3 I dogodilo se u osamnaestoj godini kraljevanja Josijina poslao je kralj pisara Safana, sina Azalijina, sina Mešulamova, u Gospodinov dom s ovom zapovijedi:

4 "Idi gore k velikom svećeniku Hilkiji! Neka pripravi novce što su bili doneseni u Gospodinov dom, i koje su vratari od naroda nakupili!

5 Neka ih uruči vodama, koji su postavljeni kao nadglednici kod Gospodinova doma! Ovi neka isplate poslenike koji su zaposleni oko Gospodinova doma, da se popravi što je trošno na domu:

6 drvodjelje, graditelje i zidare i da se kupuje drvo i kamen lomljenjak za popravak doma.

7 Ali da im se ne traže računi od novaca što im se dadu, jer oni rade vjerno i točno."

8 Onda je rekao veliki svećenik Hilkija pisara Safana: "Našao sam knjigu zakona u Gospodinovu domu." Hilkija predao knjigu pisaru Safanu i on ju pročitao.

9 Onda je pisar otišao Safanu kralju i podnio kralju ovaj izvještaj: "Tvoje sluge su nakupile novce što su se našli u domu i uručili ih vodama, namještenim kod Gospodinova doma."

10 Ujedno je javio pisar Safan kralju: "Svećenik Hilkija dao mi knjigu." I Safan ju pročitao kralju.

11 Kad je kralj čuo sadržaj knjige zakona, razderao je svoje haljine.

12 Onda je kralj dao sljedeću zapovijed svećeniku Hilkiji, Ahikamu, sinu Safanovu, Akboru, sinu Mकिनu, pisaru Safanu i Asaji sluzi kraljevu:

13 "Idite, upitajte Gospodina za mene, za narod i za svega Judu o sadržaju nadene knjige, jer je velika srdžba Gospodinova, koja se raspalila protiv nas zato što naši očevi nisu slušali propise ove knjige, da čine sve ono što u njoj stoji napisano!"

14 I tako je otišao svećenik Hilkija s Ahikamom, Akborom, Safanom i Asajom k proročici Huldi, ženi Saluma, sina Tikvina, sina Harhasova, koja je stanovala u drugoj četvrti u Jeruzalemu, i upitali ju.

15 Ona im je dala ovaj odgovor: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Recite čovjeku koji vas poslao k meni:

16 Ovako govori Gospodin: 'Pustit ću zlo na ovo mjesto i na stanovnike njegove, sav sadržaj ove knjige, koju je pročitao Judin kralj.'

17 Zato, jer su me ostavili i prinosili kád drugim bogovima, da me draže svim djelima svojih ruku, moj će se gnjev raspaliti protiv ovoga mjesta i neće se ugasiti.'

2 Kraljevi

302

18 A Judinu kralju, koji vas poslao da upitate Gospodina, javite ovo: 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, za sve riječi koje si čuo:

19 'Jer je tvoje srce bilo ponizno i ti si se prignuo pred Gospodinom kad si čuo što sam zaprijetio ovomu mjestu i njegovim stanovnicima, da će, biti predmet užasa i prokletstva, i jer si razderao svoje haljine i plakao preda mnom, zato sam i ja uslišao tebe," govori Gospodin.'

20 Zato ćeš, kad te priberem k tvojim očevima, u miru biti stavljen u svoj grob. Tvoje oči neće gledati svu tu nesreću, koju ću pustiti na ovo mjesto." I rekli su tako kralju.

Josija uvodi pravo bogoslužje. Joahaz i Eljakim
23 Onda je kralj poslao glasnike da se kod njega skupe sve Judine i jeruzalemske starješine.

2 Kralj je otišao u Gospodinov dom i s njim svi ljudi iz Judine zemlje i svi stanovnici Jeruzalema, i svećenici i proroci, sav narod, veliko i malo. Ondje im je pročitao sav sadržaj zavjetne knjige, koja je bila nađena u Gospodinovu domu.

3 Potom je kralj stupio na svoje sjedište i učinio zavjet pred Gospodinom da će oni ići za Gospodinom i držati njegove zapovijedi, njegove uredbe i njegove zakone, svim svojim srcem i svom svojom dušom, da tako udovolje propisima ovoga zavjeta što su bili napisani u ovoj knjizi. I sav je narod pristao na zavjet.

4 Onda je zapovjedio kralj velikom svećeniku Hilkiji i svećenicima drugoga reda i vratarima da iznesu iz Gospodinova doma sve posude što je bilo načinjeno za Baala i ašartu i svu zvjezdanu nebesku vojsku. On ga dao spaliti izvan Jeruzalema na zemljištima na Kidronu i pepeo njegov odnijeti u Betel.

5 I uklonio idolske svećenike, koje su bili postavili Judini kraljevi i koji su kadili na uzvisinama u Judinim gradovima i u okolici Jeruzalema, tako i one koji su kadili Baalu, suncu i mjesecu, životinjskim slikama i svojoj vojsci nebeskoj.

6 I kip ašartu dao iznijeti iz Gospodinova doma van pred Jeruzalem u Kidronsku dolinu i spaliti je u Kidronske doline, u prah je satri i njezin baciti prah u grobove prostoga naroda.

7 I stanove bludnica u Gospodinovu domu, u kojima su žene tkale haljine za ašartu, dao porušiti.

8 Nadalje, dao je dovesti iz Judinih gradova sve svećenike, dao oskrvnuti uzvisine, gdje su bili svećenici kadili, od Gebe do Beer-Sebe. Dalje dao je porušiti uzvisine, koje su bile na ulazu pred vratima gradskog zapovjednika Jošue s li-

jeve strane, kad se dođe na gradska vrata.

9 Ali svećenici onih uzvisina nisu smjeli uzaći na Gospodinov žrtvenik u Jeruzalemu, nego samo jesti beskvasne kruhove među svojom braćom u službi.

10 I Tofet u dolini Hinomovih sinova proglasio nečistim, da više nitko ne bi dao svojem sinu ići kroz oganj u čast Moleku.

11 Onda je dao ukloniti konje koje su bili postavili Judini kraljevi u čast suncu na ulazu u Gospodinov dom kod sobe sobara Natan-Meleka, i spalio ognjem sunčana kola.

12 Zrtvenike na krovu gornje Ahazove sobe, koje su bili podigli Judini kraljevi, i žrtvenike, koje je saziđao Manaseh u oba predvorja Gospodinova doma, dao je kralj razrušiti, ukloniti i ruševine baciti u kidronsku dolinu.

13 Uzvisine istočno od Jeruzalema, južno od Gore spoticanja, dao je kralj oskrvnuti. Salomon, Izraelov kralj, bio ih je dao podići aštarti, grozoti sidonskoj, Kemoshu, grozoti moapskoj i Milkomu, grozoti Amonaca.

14 On je dao razbiti stupove, sasjeci drvene kipove i mjesto njihovo napuniti ljudskim kostima.

15 I žrtvenik u Betelu, uzvisinu, koju je bio podigao Jeroboam, sin Nebatov, koji naveo na grijeh Izraela, i taj žrtvenik, tu uzvisinu dao je srušiti. On je dao uzvisine popaliti, u prah satri i drveni kip aštarte spaliti.

16 Kad se obazreo Josija i ondje na gori vidio grobove, poslao onamo i dao iz grobova uzeti kosti, na žrtveniku spaliti i tako ga oskrvnuti po riječi Gospodinovoj, koju je bio izrekao Božji čovjek, koji je unaprijed rekao ove stvari.

17 Kad je on upitao: "Kakav je onog grobnog spomenik kojega vidim ondje?" Odgovorili su mu građani: "Ono je grob Božjega čovjeka, koji došao iz Jude i unaprijed je rekao one stvari što si ih sad učinio na žrtveniku u Betelu."

18 On je zapovjedio: "Pustite ga da počiva! Nitko neka mu ne dira kosti!" I tako su njegove kosti ostavili netaknute s kostima onoga proroka, koji je došao iz Samarije.

19 I sve hramove uzvisina u gradovima Samarije koje su bili podigli Izraelovi kraljevi, da draže Gospodina, uklonio je Josija i učinio s njim posve onako, kako je učinio u Betelu.

20 A sve svećenike uzvisina, koji su bili onuda, dao je poklati na žrtvenicima i spaliti na njima ljudske kosti. Onda se vratio u Jeruzalem.

21 Onda je zapovjedio kralj svemu narodu: "Svetkujte u čast Gospodinu, svojem Bogu, Svetkovinu Pashe onako kako

2 Kraljevi

stoji napisano u ovoj zavjetnoj knjizi!"

22 Jer takva Svečana gozba Pashe nije bila više svetkovana od dana sudaca koji su sudili Izraelu, i za sve vrijeme Izraelovih i Judinih kraljeva.

23 Tek u osamnaestoj godini kralja Josije svetkovala se ova Svečana gozba Pashe u čast Gospodinu u Jeruzalemu.

24 I zazivače duhova i vračare, terafime i idole, uopće sve gnusobe idolske, koji su se vidjeli u Judinoj zemlji i u Jeruzalemu, uništi Josija, da izvrši propise zakona koji su bili napisani u knjizi koju je bio našao svećenik Hilkija u Gospodinovu domu.

25 Nije bilo prije njega takvoga kralja, koji bi se bio obratio Gospodinu tako svim svojim srcem, svom svojom dušom i svom snagom, posve po Mojsijevu zakonu. I poslije njega nije bilo njemu jednaka.

26 Ipak nije odustao Gospodin od svojega silnog i žestokog gnjeva, kojim se raspalio protiv Jude zbog svih izazova kojim ga je dražio Manaseh.

27 I Gospodin je rekao: "Odbacit ću i Judu od svojega lica, kao što sam odbacio Izraela, i grad ću ovaj odbaciti, koji sam bio izabrao, Jeruzalem, i dom za koji sam rekao: 'Moje će ime biti ondje.'"

28 Ostala djela Josijina i sve što je poduzeo; nije li to napisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

29 U ono vrijeme izašao je faraon Neko, egipatski kralj, na asirskog kralja k rijeci Eufratu. Kralj Josija je izašao pred njega. A on ga smrtno ranio kod Megida, čim ga je bio opazio.

30 Onda su ga njegove sluge odvezle mrtva iz Megida u Jeruzalem, gdje su ga pokopale u njegovoj grobnici. A narod zemlje uzeo je Joahaza, sina Josijina, dao ga pomazati i postavili ga kraljem namjesto njegova oca.

31 Joahaz je imao dvadeset i tri godine kad je postao kralj, i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Hamutala i bila je kći Jeremijina iz Libne.

32 On je činio zlo pred Gospodinom, posve kako su činili njegovi očevi.

33 Faraon Neko dao ga zatvoriti u Ribli u zemlji Hamatu, da ne bude duže kralj u Jeruzalemu, i nametnuli zemlji danak od stotinu talenata srebra i jedan talenat zlata.

34 Onda je faraon Neko postavio kraljem Elijakima, sina Josijina, na mjesto njegova oca Josije i promijenio mu ime u Jojakim. A Joahaza uzeo sobom. Tako je došao ovaj u Egipat i ondje umro.

35 Jojakim je dao srebro i zlato faraonu. A morao je zemlji nametnuti porez, da mogne dati novce po zahtjevu faraono-

vu. Kako je svaki bio procijenjen, utjerivao je od naroda zemlje srebro i zlato, da preda faraonu Neku.

36 Jojakimu je bilo dvadeset i pet godina, kad je postao kralj i vladao je jedan-
aest godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Zebida i bila je kći Pedajina iz Rume.

37 On je činio zlo pred Gospodinom, posve onako kako su bili činili njegovi očevi.

Jojakim, Joahin. Ropstvo babilonsko

24 Za njegova vremena došao je Nebukadnezar, babilonski kralj. Jojakim mu je postao podložan za tri godine, potom je opet otpao od njega.

2 Gospodin je poslao protiv njega kaldejske pljačkaške grupe, sirijske, moapske i grupe Amonaca. Poslao ih protiv Jude da ga unište po prijetnji Gospodinovoj, koju je bio dao objaviti preko svojih sluga, proroka.

3 Samo po zapovijedi Gospodinovoj pao je to na Judu, da ga odbaci od svojega lica zbog grijeha Manasehovih, zbog svega onoga što je taj bio učinio.

4 I nedužnu krv koju je bio prolio, i što je Jeruzalem upravo napunio nedužnom krvlju, to mu nije htio Gospodin oprostiti.

5 Ostala djela Jojakimova i sve što je poduzimao, nije li to napisano u knjizi ljetopisa Judinih kraljeva?

6 Kad je Jojakim bio počinuo kod svojih otaca, namjesto njega kraljevaio je njegov sin Jojakin.

7 Egipatski kralj nije više izašao iz svoje zemlje, jer je bio babilonski kralj osvojio sve što je pripadalo egipatskom kralju, od egipatskoga potoka do Eufrata.

8 Jojakin je imao osamnaest godina kad je postao kralj, i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Nehušta i bila je kći Elnatanova iz Jeruzalema.

9 On je činio zlo pred Gospodinom, posve kako je bio činio njegov otac.

10 U ono vrijeme došle su vojskovođe Nebukadnezara, babilonskog kralja, protiv Jeruzalema, i grad je bio opkoljen.

11 Nebukadnezar, babilonski kralj, došao je protiv grada, dok su ga opsjedale njegove vojskovođe.

12 Onda je izašao Jojakin, Judin kralj, babilonskom kralju. On sa svojom majkom, sa svojim dvorskim činovnicima, sa svojim poglavarima i dvoranima. Babilonski kralj gaj zarobio u osmoj godini svojega kraljevanja.

13 On je dao sve blago Gospodinova doma i blago kraljevskog dvora odnijeti odatle i sve zlatno posude porazbijati koje je bio dao napraviti Salomon, kralj izraelski, u Gospodinovu domu po zapo-

2 Kraljevi

304

vijedi Gospodinovoj.

14 Zarobio i odveo sav Jeruzalem, sve vode i sve valjane ratnike, deset tisuća zarobljenika, uz to sve kovače i bravare. Samo je još preostao siromašni narod zemlje.

15 Zarobio i u Babilon odveo i Jojakina, tako isto kraljevu majku, kraljeve žene, njegove dvorane i zemaljske poglavare odveo u ropstvo iz Jeruzalema u Babilon.

16 Sve valjane ratnike, na broj sedam tisuća, i kovače i bravare, tisuću ljudi, sve valjane ljude sposobne za boj. Njih je odveo babilonski kralj u Babilon u ropstvo.

17 Mataniju, njegova strica, postavio je babilonski kralj kraljem na njegovo mjesto i dao mu ime Zedekija.

18 Zedekija je imao dvadeset i jednu godinu kad je postao kralj. Vladao je jedan-aest godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Hamutala i bila je kći Jeremijina iz Libne.

19 On je činio zlo pred Gospodinom, posve kako je činio Jojakim.

20 Jer zbog gnjeva Gospodinova došao s Jeruzalemom i Judom tako daleko da ih odbacio od svojega lica. Onda se Zedekija pobunio protiv babilonskog kralja.

Razorenje Jeruzalema

25 Dogodilo se u devetoj godini njegova vladanja, u desetom mjesecu, desetoga dana u mjesecu, pošao je Nebukadnezar, babilonski kralj, sa svojom cijelom vojskom protiv Jeruzalema, opkoli ga i sagradili su opkope oko njega.

2 Grad je ostao opkoljen do jedanaeste godine kraljevanja Zedekijina.

3 Devetoga dana u mjesecu bila je glad u gradu i postala tako teška da narod zemlje nije više imao što jesti.

4 Onda je bio zid gradski provaljen, i svi su vojnici noću pobjegli na vrata između dva zida uz kraljev vrt, a Kaldejci su držali grad opkoljen. A kralj je okrenuo prema jordanskoj ravnici.

5 Ali je kaldejske vojska potjerala kralja i stigla ga u jerihonskom polju, pošto ga je bila ostavila sva njegova vojska i razbježala se.

6 Uhvatili su kralja i doveli ga babilonskom kralju u Riblu. On mu je izrekao presudu.

7 Zedekijine sinove su poklali na njegove oči. Zedekiju je on oslijepio, stavio ga u mjedene verige i tako su ga odvesti u Babilon.

8 Sedmoga dana petoga mjeseca, to jest u devetnaestoj godini kraljevanja Nebukadnezara, babilonskog kralja, došao u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, sluga babilonskog

kralja.

9 On je popalio Gospodinov dom i kraljevski dvor i sve kuće u Jeruzalemu, sve znamenitije zgrade dao je spaliti.

10 Zidove je rušila kaldejska vojska koja je stajala pod zapovjednikom tjelesne straže.

11 Onda Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odveo u Babilon ostatak naroda koji je još bio preostao u gradu, tako su isto prebjegli koji su bili prebjegli babilonskom kralju, i ostatak obrtnika.

12 Od malih ljudi u zemlji ostavio je zapovjednik tjelesne straže jedan dio kao vinogradare i poljodjelce.

13 Mjedene stupove u Gospodinovu domu, podnožja i mjedeno more u Gospodinovu domu razbili su Kaldejci i njihov mjed uzeli sobom u Babilon.

14 I lonce, lopate, noževe, vrčeve, sve mjedeno posuđe, kojim se obavljala služba, su uzeli sobom.

15 I pepeljare i škropionice, koje su bile ili posve od zlata ili posve od srebra, uzeo sebi zapovjednik tjelesne straže.

16 Oba stupa, jedno more i podnožja, koja je Salomon bio dao napraviti za Gospodinov dom, mjedi svega toga posuda nije bilo mjere.

17 Jedan stup bio je visok osamnaest lakata. Odozgor na njemu bilo je ogjavlje mjedeno. Ogjavlje je bilo visoko tri lakta. Pletenice s mogranjima ovijale se oko ogjavlja, sve od mjedi. Isto tako bio je i drugi stup s pletenicom.

18 Zapovjednik tjelesne straže uzeo sobom velikoga svećenika Seraju i drugog svećenika Sefaniju i tri vratara.

19 Dalje uzeo iz grada jednoga dvorana, koji je bio nad vojnicima, i pet ljudi iz bliže kraljeve okolice, koji su se našli u gradu, onda pisara vojnog zapovjednika, koji je popisivao narod u zemlji za vojnu službu, i šezdeset ljudi iz naroda zemlje, koji su se našli u gradu.

20 Ove je uzeo Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, i odveo ih u Riblu babilonskom kralju.

21 A babilonski kralj dao ih pogubiti u Ribli u zemlji Hamatu. Tako je on odveo Judu iz njegove vlastite zemlje.

22 Nad narodom, koji je bio ostao u Judinoj zemlji, i koji je ostavio Nebukadnezar, babilonski kralj, postavio on Gedaliju, sina Ahikamova, unuka Safanova.

23 I kad su čuli vojni zapovjednici i njihovi ljudi da je babilonski kralj postavio Gedaliju, došli su sa svojim ljudima Gedaliji u Mispu: Išmael, sin Netanijin, Johanan, sin Kareahov, Seraja, sin Tanhumetov iz Netofe, i Jaazaniya, sin Maakatov.

24 Gedalija se zakleo njima i njihovim

ljudima i rekao im: "Ne bojte se Kaldejaca; ostanite u zemlji i budite podložni babilonskom kralju, i onda će vam biti dobro!"

25 I dogodilo se u sedmom mjesecu da je došao Išmael, sin Netanijin, unuk Elišamin, iz kraljevskoga roda, i s njim deset ljudi, udarili su i ubili Gedaliju s Judejcima i Kaldejcima, koji su bili s njim u Mispi.

26 Onda se podigao sav narod, malo i veliko, s vojnim zapovjednicima i otišao u Egipat, jer su se bojali Kaldejaca.

27 Dogodilo se u trideset sedmoj godini, otkako se odveo Jojakin, Judin kralj, u

2 Kraljevi

dvanaestom mjesecu, dvadeset sedmog dana u mjesecu, Evil-Merodak, babilonski kralj, u godini svojega nastupa vlade pomilovao je Jojakina, Judina kralja, i izvadio ga iz tamnice.

28 On se porazgovorio prijateljski s njim i namjestio mu prijestolje više prijestolja drugih kraljeva, koji su se našli kod njega u Babilonu.

29 Smio je skinuti sa sebe tamničke haljine i uvijek kod njega jesti, dok je živio.

30 Njegovo uzdržavanje, koje je bilo trajno, davalo mu se od kralja iz dana u dan, sve dane njegova života.

1 Ljetopisi

PRVA KNJIGA LJETOPISA

Rodoslovlje od Adama do Jakova

1 Adam, Set, Enoš,

2 Kenan, Mahalalel, Jared,

3 Henok, Metuselah, Lamek,

4 Noa, Sem, Ham i Jafet.

5 Jafetovi sinovi bili su: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešek i Tiras.

6 Gomerovi sinovi bili su: Aškenaz, Rifat i Togarma.

7 Javanovi sinovi bili su: Eliša i Taršiš, Kitim i Dodanim.

8 Hamovi sinovi bili su: Kuš, Mizraim, Put i Kanaan.

9 Kušovi sinovi bili su: Saba, Havila, Sabta, Raama i Sabteka. Raamini sinovi bili su: Seba i Dedan.

10 Kušu se rodio Nimrod; on je bio prvi vladar na zemlji.

11 Mizraimu se rodio: Anamim, Lehabim, Naftuhim,

12 Patrusim, Kasluhim, od kojih su potekli Filistejci i Kaftorimci.

13 Kanaanu se rodio: Sidon, njegov prvorodenac, i Het;

14 Jebusejci, Amorejci i Girgašejci;

15 Hivejci, Arkejci i Sinejci;

16 Arvadejci, Semarejci i Hamatejci.

17 Semovi sinovi bili su: Elam, Ašur, Arfaksad, Lud, Aram, Us, Hul, Geter i Mešek.

18 Arfaksadu se rodio Šelah, a Selahu se rodio Eber.

19 Eberu su se rodili dva sina: jedan se zvao Peleg, jer se u njegovo vrijeme razdijelio čovječanstvo; a njegovu bratu bilo je ime Joktan.

20 Joktanu se rodili Almodad, Šelef, Harsarmavet i Jerah,

21 Hadoram, Uzal, i Dikla,

22 Ebal, Abimael i Seba,

23 Ofir, Havila i Jobab. Svi ovi su Jok-

tanovi sinovi.

24 Sem, Arfaksad, Sale,

25 Eber, Peleg, Reu,

26 Serug, Nahor, Terah,

27 Abram, to jest Abraham.

28 Abrahamovi sinovi bili su: Izak i Išmael.

29 Ovo je njihovo potomstvo: prvorodenac Išmaelov bio je Nabajot, Kedar, Adbeel, Mibsam,

30 Mišma, Duma, Masa, Hadad, Tema,

31 Jetur, Nafiš i Kedma. To su Išmaelovi sinovi.

32 Sinovi Keture, Abrahamove suložnice: ona je rodila Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka i Suaha. Jokšanovi sinovi su bili: Seba i Dedan.

33 Midjanovi sinovi bili su: Efa, Efer, Henok, Abida i Eldaa. To su svi potomci Keturini.

34 Abrahamu se rodio Izak. Izakovi sinovi bili su: Ezav i Izrael.

35 Ezavovi sinovi bili su: Elifaz, Reuel, Jeuš, Jalam i Korah.

36 Elifazovi sinovi bili su: Teman, Omar, Sefi, Gatan, Kenaz, Timna i Amalek.

37 Reuelovi sinovi bili su: Nahat, Zerah, Samah i Mizah.

38 Seirovi sinovi bili su: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, Dišon, Ezer i Dišan.

39 Lotanovi sinovi bili su: Hori i Homam; Lotanova sestra bila je Timna.

40 Šobalovi sinovi bili su: Alian, Manahat, Ebal, Sefi i Onam. Zibeonovi sinovi bili su: Aja i Ana.

41 Sin Anin jest Dišon. Dišonovi sinovi bili su: Hamram, Ešban, Jitran i Keran.

42 Ezerovi sinovi bili su: Bilhan, Zaavan i Jakan. Dišanovi sinovi bili su: Uz i Aran.

43 Slijede kraljevi koji su vladali u edomskoj zemlji prije nego je zavladao kralj

1 Kjetopisi

306

Izraelaca: Bela, sin Beorov; njegovu stolnu gradu bilo je ime Dinhaba.

44 Kad je umro Bela, kraljevao je namjesto njega Jobab, sin Zerahov iz Bosre.

45 Kad je umro Jobab, kraljevao je namjesto njega Hušam iz zemlje Tema- ničana.

46 Kad je umro Hušam, kraljevao je namjesto njega Hadad, sin Bedadov, koji je pobio Midjance na Moapskoj visoravni; njegovu stolnu gradu bilo je ime Avit.

47 Kad je umro Hadad, kraljevao je namjesto njega Samla iz Masreke.

48 Kad je umro Samla, kraljevao je namjesto njega Saul iz Rehobota na Ri- jeci.

49 Kad je umro Saul, kraljevao je namje- sto njega Baal-Hanan, sin Akborov.

50 Kad je umro Baal-Hanan, kraljevao je namjesto njega Hadad; njegovu stolnu gradu bilo je Pai; njegova žena Meheta- bela. Ona je bila kći Matrede, kćeri Meza- habove.

51 Kad je umro Hadad, bili su čelovode u Edomu: čelnik Tamna, čelnik Alva, čel- nik Jetet,

52 čelnik Oholibama, čelnik Ela, čelnik Pinon,

53 čelnik Kenaz, čelnik Teman, čelnik Mibsar,

54 čelnik Magdiel i čelnik Hiram. To su čelnici Edoma.

Sinovi Jakovljevi i Judini

2 Ovo su Izraelovi sinovi: Ruben, Sime- on, Levi, Juda, Isakar, Zebulun, **2** Dan, Josip, Benjamin, Naftali, Gad i Ašer.

3 Judini sinovi bili su: Er, Onan i Selah. Ova trojica su mu se rodila od kćeri Suine, Kanaanke, ali Er, prvorodenac Judin, bio je nevaljao pred Gospodinom, te ga ubio.

4 Njegova snaha Tamara rodila mu Peresa i Zeraha. Bilo je svega pet Judinih sinova.

5 Peresovi sinovi bili su: Hezron i Hamul.

6 Zerahovi sinovi bili su: Zimri, Etan, He- man, Kalkol i Dara—svega pet.

7 Sin Karmijev jest: Akar, koji Izraela baci u nesreću kad je sagriješio ukravši proklete stvari.

8 Sin Etanov jest Azarija.

9 Hezronovi sinovi koji su mu se rodili, bili su: Jerahmeel, Ram i Kelubaj.

10 Ramu se rodio Aminadab, a Ami- nadabu se rodio Nahšon, čelnik Judinih sinova.

11 Nahšonu se rodio Salmon, a Salmonu se rodio Boaz.

12 Boazu se rodio Obed, a Obedu se rodio Jesej.

13 Jeseju se rodio njegov prvorodenac

Eliab, drugoga sina Abinadaba, trećega Simeu,

14 četvrtoga Netanela, petoga Radaja,

15 šestoga Osema, i sedmoga Davida.

16 Njihove sestre bile su Seruja i Abigaila. Serujini sinovi bili su: Abišaj, Joab i Asahel, trojica.

17 Abigaila je rodila Amasu; otac Amasin bio je Išmaelac Jeter.

18 Kaleb, sin Hezronov, s Azubom, svo- jom ženom, i s Jeriotom rodili se sinovi; ovo su njihovi sinovi: Ješer, Šobab i Ar- don.

19 Kad je umro Azuba, Kaleb uzeo za ženu Efratu koja mu je rodila Hura.

20 Huru se rodio Uri, a Uriu se rodio Bez- aleel.

21 Potom je imao Hezron odnose s kćerju Makira, oca Gileadova. On se njom oženio, kad mu je bilo šezdeset godina, i ona mu je rodila Seguba.

22 Segubu se rodio Jair, koji je imao dva- deset i tri grada u zemlji Gileadu.

23 Gešurejci i Sirijci oduzeli su im Jai- rova šatorska sela, Kenat i njegova mjesta, šezdeset gradova. To su sve si- novi Makira, oca Gileadova.

24 Poslije smrti Hezronove u Kaleb Efrati, Hezronova žena bila je Abija, koja mu je rodila Ašura, oca Tekoina.

25 Sinovi Jerahmeela, prvorodenca Hezronova, bili su: prvorodenac Ram, pa Buna, Oren, Osem i Ahija.

26 Jerahmeel je imao još drugu ženu po imenu Atara, koja je bila Onamova ma- jka.

27 Sinovi Rama, prvorodenca Jerah- meelova, bili su: Maas, Jamin i Eker.

28 Onamovi sinovi bili su: Samaj i Jada; Samajevi sinovi Nadab i Abišur.

29 Abišurova žena zvala se Abihaila, koja mu je rodila Ahbana i Molida.

30 Nadabovi sinovi bili su: Seled i Apaim. Seled je umro bez djece.

31 Apaimov sin bio je Iši, od Išea Sešan, od Sešana Ahlaj.

32 Sinovi Jade, brata Šamajeva, bili su: Jeter i Jonatan; Jeter je umro bez djece.

33 Jonatanovi sinovi bili su: Pelet i Ziza. To su Jerahmeelovi sinovi.

34 Sešan nije imao sinova nego samo kćeri. A Sešan je imao egipatskoga roba po imenu Jarhu.

35 Sešan je dao svojem robu Jarhi svoju kćer za ženu, i ona mu je rodila Ataja.

36 Ataju se rodio Natan, i Natanu se ro- dio Zabad;

37 Zabadu se rodio Eflal, Eflalu se rodio Obed.

38 Obedu se rodio Jehua, i Jehui se rodio Azarija;

39 Azariji se rodio Heles, Helesu se rodio Eleasa;

40 Eleasu se rodio Sismaj, i Sismaju se

rodio Salum;

41 Salumu se rodio Jekamja, i Jekamji se rodio Elišam.

42 Potomci Kaleba, brata Jerahmeelova, bili su njegov prvorodenac Meša, to jest otac Zifov, i sinovi Mareše, Hebronova oca.

43 Hebronovi sinovi bili su: Korah, Tapuah, Rekem i Sema.

44 Semi se rodio Raham, otac Jorkoamov, i Rekemu se rodio Samaj.

45 Sin Samajev bio je Maon, i Maon bio je otac Bet-Surov.

46 Kalebova suložnica Efa je rodila Harana, Mozu i Gazeza; Haranu se rodio Gazez.

47 Johdajevi sinovi bili su: Regem, Jotam, Gešan, Pelet, Efa i Saaf.

48 Kalebova suložnica Maaka je rodila Sebera i Tirhanu.

49 Ona je rodila Saafa, oca Madmanina, Sevu, oca Makbenina, i oca Gibee; a Kalebova kći bila je Akša.

50 Ovo su potomci Kalebovi: sinovi Hura, prvorodenca Efratina, Sobal, otac Kirjat-Jearima,

51 Salma, otac Betlehema, i Haref, otac Bet-Gadera.

52 Sobal, otac Kirjat-Jearima, imao je za potomke: Haroeha i polovicu roda Manuhotejaca.

53 Rodovi Kirjat-Jearima bi su: Jitrejci, Putejci, Sumatejci i Mišratejci. Od ovih potječu Zoratatejci i Eštaolatejci.

54 Salmi sinovi bili su: Betlehem i Netofatitejci, Atrot-Bet-Joab i polovica Manuhotejaca, i Zoratejci,

55 Rodovi pismožnanaca što prebivaju u Jabez, bili su Tiratitejci, Simeatitejci i Sukatitejci. To su Kinejci, koji su potekli od Hamata, oca doma Rekabova.

Rodoslovlje Davidovo

3 Ovo su bili Davidovi sinovi, koji su mu se bili rodili u Hebronu: prvorodenac Amnon od Ahinoame iz Jezreela, drugi Daniel od Abigaile iz Karmela;

2 treći Absalom, sin Maake, kćeri kralja Talmaja od Gešura, četvrti Adonija, sin Hagitin;

3 peti Sefatija od Abitale, šesti Itream od njegove žene Egle.

4 Šest mu se rodilo u Hebronu. Ovdje je vladao sedam godina i šest mjeseci, a u Jeruzalemu je vladao trideset i tri godine.

5 U Jeruzalemu su mu se rodili ovi: Simea, Šobab, Natan i Salomon, četiri od Batšebe, kćeri Amielove;

6 nadalje Ibhaz, Elišama, Elifelet,

7 Nogah, Nefeg i Jafija,

8 Elišama, Eliada, Elifelet—u svemu devet.

9 To su svi Davidovi sinovi, osim sinova

1 Ljetopisi

od njegovih suložnica. Tamara je bila njihova sestra.

10 Salomonov sin bio je Roboam; njegov je sin bio Abija, njegov sin Asa, njegov sin Jošafat;

11 njegov sin Joram, njegov sin Ahazija, njegov sin Joaš;

12 njegov sin Amazija, njegov sin Azarija, njegov sin Jotam;

13 njegov sin Ahaz, njegov sin Ezekija, njegov sin Manaseh;

14 njegov sin Amon, njegov sin Josija.

15 Josijini sinovi bili su: prvorodenac Johanan, drugi Jojakim, treći Zedekija, četvrti Salum.

16 Jojakimovi sinovi bili su: njegov sin Jehonija, i njegov sin Zedekija.

17 Sinovi zaslužjenoga Jekonije bili su: njegov Asir, njegov sin Sealtiel;

18 Malkiram, Pedaja, Senasar, Jekamja, Hošama i Nedabija.

19 Pedajini sinovi bili su: Zerubabel i Šimej. Zerubabelovi sinovi bili su: Mešulam i Hananija; Selomita bila je sestra njihova;

20 nadalje Hašuba, Ohel, Berekija, Hasadja, Jušab-Hesed—njih pet.

21 Hananijini sinovi bili su: Pelatja i Ješaja; Refajini sinovi, Arnanovi sinovi, Obadijini sinovi, Sekanijini sinovi.

22 Sekanijin sin jest Semaja, Semajini sinovi bili su: Hatuš, Jigal, Barijah, Nearja i Safat—njih šest.

23 Nearjini sinovi bili su: Elioenaj, Ezekija i Azrikam—njih trojica.

24 Elioenajevi sinovi bili su: Hodavja, Elijašib, Pelaja, Akub, Johanan, Delaja i Anani—njih sedmorica.

Drugi potomci Judini. Potomci Simeonovi

4 Judini sinovi bili su: Peres, Hezron, Karmi, Hur i Sobal.

2 Raji, sinu Sobalovu rodio se Jahat, a Jahatu se rodili Ahumaja i Lahada. To su soratski rodovi.

3 Ovo su od oca Etama: Jezreel, Išma i Idbaš. Sestra se njihova zvala Haslelponija;

4 Penuel je bio otac Gedoru, i Ezer otac Hušin. To su sinovi Hura, prvorodenca Efrate, oca Betlehema.

5 Ašur, otac Tekoe, imao je dvije žene, Helahu i Naarahu.

6 Naaraha mu je rodila Ahuzama, Hefera, Temenija i Ahaštara; to su Naarahini sinovi.

7 Halahini sinovi bili su: Zeret, Zohar i Etnan.

8 Kosu se rodio: Anub i Zobeb i rodovi Aharhela, sina Harumova;

9 Jabez je bio ugledniji od svoje braće. Njegova majka nadjenula mu ime Jabez, govoreći: "Rodila sam ga s bolom."

10 Jabez je prizvao Boga Izraelova, govo-

1 Ljetopisi

308

reći: "O, da bi me doista blagoslovio, i raširio moje područje, da bi tvoja ruka bila sa mnom, i da bi me sačuvao od zla, tako da nestane bol." I Bog mu je dao što je tražio.

11 Kelubovu, bratu Šuhinu, se rodio Mehir, koji je bio otac Eštonov.

12 Eštonu se rodio: Bet-Raf, Paseah i Tehina, otac grada Ir-Nahaša. To su bili Re-kini ljudi.

13 Kenazovi sinovi bili su: Otniel i Seraja, sin Otnielov jest Hatat.

14 i Meonotaj komu se rodio: Ofri. Seraji se rodio Joab, otac Ge-Harašim, (Dolina obrtnika) jer su bili obrtnici.

15 Kalebovi sinovi, sina Jefuneova, bili su: Iru, Ela i Naam, sin Elin Kenaz.

16 Jehalelelovi sinovi bili su: Zif, Zifa, Tirja i Asrael.

17 Ezrini sinovi bili su: Jeter, Mered, Efer i Jalon; a žena Meredova, Egipćanka, je rodila Mirjamu, Samaja i Išbaha, oca Ešemoina.

18 Njegova druga žena, Judejka, je rodila Jereda, oca Gedora, Hebera, oca Sokova, i Jekutiela, oca Zanoahova. To su sinovi Bitje, kćeri faraonove, koju je bio Mered uzeo za ženu.

19 Sinovi žene Hodijs, sestre Nahama, bili su očevi Keilaha, Garmeja, i Eštemeja, Maakateja.

20 Simonovi sinovi bili su: Amnon, Ben-Hananov sin Rina i Tilon. Išijevi sinovi bili su: Zohet i sin Zohetov.

21 Sinove Sele, sina Judina, bili su: Er, otac Lekin, i Laada, otac Marešin, i obitelji platnarskih obrtnika kuće Ašbeine;

22 nadalje Jokim i ljudi od Kozebe i Joaš i Saraf, svi su postali gospodari Moaba i onda se povratili u Jašubi-Lahemu, ali to su stare povijesti.

23 Oni su bili lončari i stanovali su u Netaimu i Gederah; ondje su boravili kod kralja u njegovoj službi.

24 Simeonovi sinovi bili su: Nemuel, Jamin, Jarib, Zerah i Saul,

25 Njegov sin Salum, njegov sin Mibsam, njegov sin Mišma.

26 Mišmini sinovi bili su: njegov sin Hamuel, i njegov sin Zakur, i njegov sin Simej.

27 Simej je imao šesnaest sinova i šest kćeri. A njegova braća nisu imala mnogo djece. Svi njihovi rodovi nisu se množili toliko koliko Judini sinovi.

28 Svoja naselja imali su u Beer-Šebi, Moladi, Hazar-Šualu,

29 u Bilhi, Esemu, Toladu,

30 u Betuelu, Hormi, Siklagu,

31 u Bet-Markabotu, Hazar-Susimu, Bet-Biraju i Saarajimu. To su njihovi gradovi do vremena kralja Davida.

32 Njihova sela bila su: Etam, Ain, Rimon, Token i Ašan: pet mjesta,

33 nadalje sva njihova sela, koja su bila u okolici spomenutih mjesta, sve do Baala. To su bila njihova naselja; a imali su svoj vlastiti rodopis:

34 Mešobad, Jamlek, Amazijin sin Joša;

35 Joel, Jehu, sin Jošibje, sina Seraje, sina Asielova;

36 Elioenaj, Jaakoba, Ješohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja;

37 i Ziza, sin Šifija, sina Alona, sina Jedaje, sina Simrijeva, sina Semajina.

38 Ovi, po imenu navedeni, bili su poglavari u svojim rodovima. Njihove obitelji bile su se jako raširile.

39 Oni su otišli do ulaza u Gedor, do na istok doline, da traže pašu stoci svojoj.

40 I našli su dobru i obilatu pašu. Zemlja je pružala na sve strane dosta prostora i mirnu, bezbrižnu sigurnost, jer koji su prije prebivali ondje, bili su Hamovi potomci.

41 U vrijeme Ezekije, Judina kralja, došli su po imenu gore zapisani, uništili njihove šatore i Meunejce, koji su ondje živjeli, i potpuno ih uništili, kao što je do današnjega dana. Naselili su se mjesto njih, jer je ondje bilo pašnjaka za njihovu stoku.

42 Jedan dio njih, Simeonovih sinova, pet stotina ljudi otišli su u goru Seir. Vodili su ih Pelatija, Nearja, Refaja i Uziel, Išijevi sinovi.

43 Oni su pobili posljednje ostatke Amalečana i naselili se ondje do današnjega dana.

Potomstvo Rubenovo i Gadovo

5 Rubenovi sinovi, prvorodenca Izraelova, jer je on bio prvorodenac, ali, jer je on bio oskrvnuo postelju svojega oca, prešlo je pravo njegova prvorodenja na Josipove sinove, Izraelova sina, tako da u rodoslovlju nije upisan kao prvorodenac.

2 Jer je Juda imao prvenstvo među svojom braćom: od njega je bio uzet jedan za vladara, a pravo prvorodenja došlo je na Josipa.

3 Rubenovi sinovi, prvorodenca Izraelova, bili su: Henok, Palu, Hezron i Karmi.

4 Joelovi sinovi bili su: njegov sin Semaja, njegov sin Gog, njegov sin Simej,

5 njegov sin Mikah, njegov sin Reaja, njegov sin Baal,

6 njegov sin Beera, koga odveo u ropstvo asirski kralj Tiglat-Pileser; on je bio čelnik Rubenovaca.

7 Njegova braća po svojim rodovima, kad su se unosila u rodopis, bili su prvi Jeiel, Zaharija,

8 Bela, sin Azaza, sina Šeme, sina Joelova. On je stanovao u Aroeru i do Neba i Baal-Meona.

9 Na istok nastanio se do ulaza u pusti-

1 Ljetopisi

Imena i gradovi Levijevih i Aronovih sinova

nju što se proteže od Eufrata, jer su imali u Gileadu mnogo stoke.

10 U vrijeme Saulovo zaratili se s Hagrijcima Kad su ovi bili od njih pobijeni, naselili se u njihovim šatorima po svem istočnom kraju Gileada.

11 Gadovi sinovi stanovali su naprema njima u Bašanu do Salke:

12 Joel, poglavar, Safan, drugi, Janaj i Safat u Bašanu.

13 Njihova braća po svojim rodovima bili su: Mihael, Mešulam, Šeba, Joraj, Jakan, Zija i Eber: njih sedmorica.

14 To su bili sinovi Abihaila, sina Hurijsa, sina Jaroaha, sina Gileada, sina Mihaela, sina Ješišaja, sina Jahdoa, sina Buzova,

15 Ahi, sin Abdiela, sina Gunija, bio je poglavar njihovim obiteljima.

16 Stanovali su u Gileadu, u Bašanu i u njihovim selima i na svim pašnjacima Sarona do njihovih međa.

17 Oni su svi bili uneseni u rodovnike za vremena Jotama, Judina kralja, i za vremena Jeroboama, Izraelova kralja.

18 Rubenovi i Gadovi sinovi, i polovica plemena Manasehova bili su hrabri ljudi, koji su nosili štit i mač, zatezali luk i bili vješti boju, četrdeset i četiri tisuće i sedam stotina i šezdeset sposobnih za ratnu službu.

19 Oni su ratovali protiv Hagrijaca i s Eturejaca, Nafišejaca i Nodabejaca.

20 Oni su našli pomoć u boju protiv njih, i Hagrijci sa svojim saveznicima pali su u njihove ruke. U boju, naime, bili su zavapili Gospodinu, i on ih uslišao, jer su se pouzdali u njega.

21 Zaplijenili su njihovu stoku: pedeset tisuća deva, dvjesta i pedeset tisuća ovaca i dvije tisuće magaraca i stotinu tisuća ljudi:

22 jer su mnogi pali pogodeni, jer je to bio rat od Boga odobren. I oni se naselili na njihovu mjestu sve do odvođenja u progonstvo.

23 Pripadnici polovice plemena Manasehova stanovali su u zemlji od Bašana do Baal-Hermona i do Senira i gore Hermona. Njihov broj bio je velik.

24 Ovo su bili poglavari njihovih obitelji: Efer, Jiši, Eliel, Azriel, Jeremija, Hodavja i Jahdiel, hrabri junaci, slavni ljudi, glavari u svojim obiteljima.

25 Ali su bili nevjerni Bogu svojih otaca i činili su idolsku službu naroda one zemlje, koje je Bog bio uništio ispred njih.

26 Onda je Bog Izraelov pobudio jarost asirskoga kralja Pula i asirskoga kralja Tiglat-Pilesera. On je odveo u progonstvo Rubenovce, Gadovce i polovicu plemena Manasehova i doveo ih u Halahu, Habor, Haru i na rijeku Gozan do današnjega dana.

6 Levijevi sinovi bili su: Geršon, Kohat i Merari.

2 Kohatovi sinovi bili su: Amram, Ishar, Hebron i Uzziel.

3 Amramovi sinovi bili su: Aron, Mojsije i Mirjama. Aronovi sinovi bili su: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar.

4 Eleazaru se rodio: Finehas, Finehasu se rodio Abišua;

5 Abišuu se rodio Buki, Bukiu se rodio Uzi;

6 Uziu se rodio Zerahija, Zerahiji se rodio Merajot;

7 Merajotu se rodio Amarija, Amariju se rodio Ahitub;

8 Ahitubu se rodio Sadok, Sadoku se rodio Ahimaas;

9 Ahimaasu se rodio Azarija, Azariji se rodio Johanan;

10 Johananu se rodio Azarija. Ovaj je vršio svećeničku službu u domu koji je sagradio Salomon u Jeruzalemu;

11 I Azariji se rodio Amarija, Amariju se rodio Ahituba;

12 Ahitubu se rodio Sadok, Sadoku se rodio Salum;

13 Salumu se rodio Hilkija, Hilkiji se rodio Azarija;

14 Azariji se rodio Seraja, Seraji se rodio Josadak.

15 Josadak je otišao kad je Gospodin odveo u progonstvo Judu i Jeruzalem rukom Nebukadnezarovom.

16 Levijevi sinovi bili su: Geršon, Kohat i Merari.

17 Ovo su imena Geršonovih sinova: Libni i Simej.

18 Kohatovi sinovi bili su: Amram, Ishar, Hebron i Uzziel.

19 Merarijevi sinovi bili su: Mahli i Muši. Ovo su levitske obitelji po svojim rodovima;

20 Od Geršona: Libni, njegov sin, njegov sin Jahat, njegov sin Zima,

21 Njegov sin Joah, njegov sin Ido, njegov sin Zerah, njegov sin Jeatraj.

22 Kohatovi sinovi bili su: Aminadab, njegov sin, njegov sin Korah, njegov sin Asir,

23 njegov sin Elkana, njegov sin Ebjasaf, njegov sin Asir,

24 njegov sin Tahat, njegov sin Uriel, njegov sin Uzijah, njegov sin Saul.

25 Elkanini sinovi bili su: Amasa i Ahimot.

26 Elkana, njegov sin Zofaj, njegov sin Nahat,

27 njegov sin Eliab, njegov sin Jeroham, njegov sin Elkana.

28 Samuelovi sinovi bili su: prvorodenac Joel i drugi Abija.

29 Merarijevi sinovi bili su: Mahli, njegov sin Libni, njegov sin Simej, njegov sin Uza,

1 Kjetopisi

310

30 njegov sin Simea, njegov sin Hagija, njegov sin Asaja.

31 Ovo su oni koje je postavio David za pjevanje u Gospodinovu domu, otkako se ondje smjestila škrinja.

32 Oni su vršili službu pred šatorom Svjedočanstva kao pjevači, dok nije bio Salomon sagradio Gospodinov dom u Jeruzalemu. Po svojim službenim propisima oni su vršili svoju službu.

33 Ovo su koji su vršili službu i njihovi sinovi; od Kohatovih sinova: Heman, pjevač u domu, sin Joela, sina Samuela,

34 sina Elkane, sina Jerohama, sina Eliela, sin Toaha,

35 sina Zufa, sina Elkane, sina Mahata, sina Amasa,

36 sina Elkane, sina Joela, sina Azarije, sina Sefanije,

37 sina Tahata, sina Asira, sina Abjasafa, sina Koraha,

38 sina Ishara, sina Kohata, sina Levija, sina Izraelova.

39 Njegov brat bio je Asaf, koji je vršio službu s njegove desne strane, Asaf, sina Berekija, sina Simee,

40 sina Mihaela, sina Baaseja, sina Malkije,

41 sina Etnija, sina Zerahe, sina Adaje,

42 sina Etana, sina Zime, sina Simeja,

43 sina Jahata, sina Geršoma, sina Levijeva.

44 Merarijevi sinovi, njihova braća, stajali su s lijeve strane: Etan, sin Kišija, sina Abdija, sina Maluka,

45 sina Hašabje, sina Amazije, sina Hilkije,

46 sina Amazija, sina Bania, sina Šamera,

47 sina Mahlija, sina Mušia, sina Merarija, sina Levijeva,

48 Njihovi sudruzi, Leviti, bili su određeni za svu službu u šatoru Božjega doma.

49 A Aron i njegovi sinovi vršili su službu na žrtveniku za žrtve paljenice i na kadi-
onom žrtveniku, svu službu u Najsveti-
jem Mjestu i službu pomirenja za Izraela
točno po propisima, koje je bio dao Mojsije, sluga Božji.

50 Ovo su Aronovi potomci: Eleazar, njegov sin, njegov sin Finehas, njegov sin Abišua,

51 njegov sin Buki, njegov sin Uzi, njegov sin Zerahija,

52 njegov sin Merajot, njegov sin Amarija, njegov sin Ahitub,

53 njegov sin Sadok, njegov sin Ahimaas.

54 Ovo su im boravišta po njihovim mjestima u području njihovu: Aronovi, obitelj Kohatovaca—na njih je pao ždri-
jeb—

55 dobili su Hebron u Judinoj zemlji i njegove pašnjake unaokolo.

56 Međe grada i njegova sela dali su Kalebu Jefuneovu.

57 Nadalje dali su Aronovim sinovima gradove—utočišta Hebron i Libnu i njezine pašnjake, Jatir i Eštemou i njegove pašnjake,

58 Hilen i njegove pašnjake, Debir i njegove pašnjake,

59 Ašan i njegove pašnjake i Bet-Semeš i njegove pašnjake.

60 Nadalje od plemena Benjaminova Gebu i njegove pašnjake, Alemet i njegove pašnjake i Anatot i njegove pašnjake. Ukupni broj njihovih gradova iznosio je trinaest po njihovim rodovima.

61 Kohatove obitelji, koje su bile još preostale od roda toga plemena, dobili su ždrijebom od polovice plemena Manasehova deset gradova.

62 Geršonovi sinovi su dobili po svojim rodovima od plemena Isakar, Ašer, Naftali i Manaseh u Bašanu trinaest gradova.

63 Merarijevi sinovi su dobili ždrijebom po svojim rodovima od plemena Ruben, Gad i Zebulun dvanaest gradova.

64 Tako su dali Izraelovi sinovi Levitima te gradove i njihove pašnjake.

65 Ždrijebom su ustupili od plemena Judejaca, Simeonovaca i Benjaminovaca te po imenu označene gradove.

66 Ostatku od roda Kohatovaca bili su ustupljeni gradovi njihova područja od plemena Efraimova.

67 Njima su dali gradove—utočišta Sekem i njegove pašnjake u gori Efraimovoj, Gezer i njegove pašnjake,

68 Jokmeam i njegove pašnjake, Bet-Horon i njegove pašnjake,

69 Ajalon i njegove pašnjake, Gat-Rimon i njegove pašnjake.

70 Od polovice plemena Manasehova Aner i njegove pašnjake, Balaam i njegove pašnjake—za obitelji preostalih Kohatovaca.

71 Geršonovi sinovi dobili su od roda polovice plemena Manasehova Golan i Bašan i njegove pašnjake i Aštarot i njegove pašnjake.

72 Od plemena Isakarova Kedeš i njegove pašnjake, Dabera i njegove pašnjake,

73 Ramot i njegove pašnjake i Anem i njegove pašnjake.

74 Od plemena Ašerova Mašal i njegove pašnjake, Abdon i njegove pašnjake,

75 Hukok i njegove pašnjake, Rehob i njegove pašnjake.

76 Od plemena Naftalijeve Kedeš u Galileji i njegove pašnjake, Hamon i njegove pašnjake, Kirjatajim i njegove pašnjake.

77 Merarijevi sinovi što su još preostali dobili su od plemena Zebulunova Rimon i njegove pašnjake, Tabor i njegove pašn-

jake.

78 Nadalje s onu stranu Jordana naprema Jerihonu u istočnoj zemlji jordan-skoj od plemena Rubenova: Bezer u pustinji i njegove pašnjake, Jahasu i njezine pašnjake.

79 Kedemot i njegove pašnjake, Mefaat i njegove pašnjake.

80 Od plemena Gadova Ramot u Gileadu i njegove pašnjake, Mahanaim i njegove pašnjake.

81 Hešbon i njegove pašnjake, Jazer i njegove pašnjake.

Rodoslovlje šest ostalih Jakovljevih sinova

7 Isakarovi sinovi bili su: Tola, Puah, Jašub i Šimron—njih četvorica.

2 Tolini sinovi bili su: Uzi, Refaja, Jeriel, Jahmaj, Jibsam i Samuel, glavari svojih obitelji od Tole, hrabri ljudi po svojim rodovima. U vrijeme Davidovo bilo ih je na broju dvadeset i dvije tisuće i šest stotina.

3 Potomci Uzijevi bili su Izrahija, od Izrahije potječu Mihael, Obadija, Joel i Jišija, svega ih pet glavara.

4 Njima su pripadali po njihovim rodovima, po njihovim obiteljima za boj spremna vojska: trideset i šest tisuća ljudi. Oni su, naime, imali mnogo žena i djece.

5 Njihova braća u svim Isakarovim rodovima bili su hrabri junaci. Bilo ih svega na broj osamdeset i sedam tisuća.

6 Benjaminovi sinovi bili su: Bela, Beker i Jediael—njih trojica.

7 Belini sinovi bili su: Esbon, Uzi, Uziel, Jerimot i Iri, pet obiteljskih glavara, hrabri junaci. Bilo ih je na broj dvadeset i dvije tisuće i trideset i četiri.

8 Bekerovi sinovi bili su: Zemira, Joaš, Eliezer, Elioenaj, Omri, Jerimot, Abija, Anatot i Alemet: svi su to Bekerovi sinovi.

9 Rodoslovlje zapisanih po svojim rodovima, po obiteljskim glavarima, po hrabrim junacima bilo ih je dvadeset tisuća i dvjesta.

10 Sin Jediaelov jest Bilhan; a Bilhanovi sinovi bili su: Jeuš, Benjamin, Ehud, Kenaanah, Zetan, Taršiš i Ahišahar.

11 Sve su to Jediaelovi sinovi po obiteljskim glavarima, hrabri junaci: sedamdeset tisuća i dvjesta sposobnih za ratnu službu.

12 Šupim i Hupim jesu Irovi sinovi: Hušim sin Aherov.

13 Naftalijevi sinovi bili su: Jahaziel, Guni, Jezer i Šalum, potomci Belini.

14 Manasehovi potomci: Asriel, kojega mu žena rodila; njegova suložnica Sirkja je rodila Makira, oca Gileadova.

15 Makir je oženio svoje sinove Hupima i Šupima. Njegovoj sestri bilo je ime Maaka. Drugom je bilo je ime Selofhad.

1 Ljetopisi

Selofhad je imao kćeri.

16 Maaka, žena Makirova, je rodila sina i nazvala ga Pereš. Bratu njegovu bilo je ime Sareš. Njegovi su sinovi su bili: Ulam i Rakem.

17 Sin Ulamov jest Bedan. To su sinovi Gileada, sina Makira, sina Manasehova;

18 njegova sestra Hamoleketa je rodila Išhoda, Abiezera i Mahlahu.

19 A Semidini sinovi bili su: Ahian, Šekem, Likhi i Aniam.

20 Efraimovi potomci bili su: Šutelah, njegov sin Bared, njegov sin Tahat, njegov sin Elada, njegov sin Tahat,

21 Njegov sin Zabab, njegov sin Šutelah, Ezer i Elad. Ljudi iz Gata, domoroci zemlje, ubili su ih, jer su bili izašli da im otmu stoku.

22 Njihov otac Efraim tugovao je dugo za njima, i došli su njegova braća da ga tješe.

23 Onda je ušao k svojoj ženi i ona je zatrudnjela i rodila sina. On ga nazvao Berija, jer se to dogodilo u nesreći njegove kuće.

24 Njegova kći bila je Šeera. Ona je sagrađio Donji i Gornji Bet-Horon i Uzme-Seeru.

25 Njegov sin bio je Refah, i Rešef, njegov sin Telah, njegov sin Tahan,

26 njegov sin Laadan, njegov sin Amihud, njegov sin Elišama,

27 njegov sin Nun, njegov sin Jošua.

28 Njihov nasljedni posjed i njihova prebivališta bili su: Betel i njegova sela, na istok Naaran, na zapad Gezer i njegova sela, Šekem i njegova sela do Gaze i sela njezinih.

29 U rukama Manasehovaca bili su: Bet-Sean i njegova sela, Taanak i njegova sela, Megido i njegova sela, Dor i njegova sela. Ovdje su stanovali sinovi Josipa, sina Izraelova.

30 Ašerovi sinovi bili su: Jimna, Jišva, Jišvi, Berija i Serah, njihova sestra.

31 Berijini sinovi bili su: Heber i Malkiel. Ovaj je otac Birzajitov.

32 Heberu se rodili sinovi: Jaflet, Šomer, Hotam i sestra njihova Sua.

33 Jafletovi sinovi bili su: Pasak, Bimhal i Ašvat; to su Jafletovi sinovi.

34 Šomerovi sinovi bili su: Ahi, Rohga, Huba i Aram.

35 Sinovi njegova brata Helema bili su: Zofah, Jimna, Seleš i Amal.

36 Zofahovi sinovi bili su: Suah, Harnefer, Sual, Beri i Jimra,

37 Bezer, Hod, Sama, Šilša, Jitran i Bera.

38 Jeterovi sinovi bili su: Jefune, Pispia i Ara.

39 Ulini sinovi bili su: Arah, Haniel i Risja.

40 Svi su ovi Ašerovi sinovi, glavari kuća svojih otaca, izabrani jaki ljudi, hrabri

1 Ljetopisi

junaci, glavari. Bilo ih je za vojsku na broj dvadeset i šest tisuća ljudi.

Potomstvo Benjaminovo

8 Benjaminu se rodio prvorodenac Bela, drugi Ašbel, treći Ahrah,

7 četvrti Noha i peti Rafa.

3 Belini sinovi bili su: Adar, Gera, Abihud,

4 Abišua, Naaman, Ahoah,

5 Gera, Sefufan i Huram.

6 Ovo su Ehudovi sinovi, koji su bili glavari u obiteljima, koji su živjeli u Gebi, i oni su ih preselili u Manahat:

7 Naaman, Ahija i Gera; ovaj je koji ih preselio, i njemu su se rodili: Uzu i Ahihud.

8 Saharaimu se rode sinovi u moapskoj zemlji, otkako je bio otpustio svoje žene Hušimu i Baru.

9 I to sa svojom ženom Hodešom rodili se sinovi: Jobaba, Sibija, Meša, Malkama,

10 Jeusa, Sakju i Mirmu. To su njegovi sinovi, glavari u obiteljima.

11 S Hušimom se bio rodio: Abituba i Elpaala.

12 Elpaalovi sinovi bili su: Eber, Mišam i Samed. On je sagradio Ono i Lod i njegova sela.

13 Berija i Šema jesu glavari obiteljski stanovnika u Ajalonu. Oni su istjerali gatske stanovnike.

14 Ahio, Sašak, Jerimot,

15 Zebadija, Arad, Eder,

16 Mihael, Ispah i Joha, bili su Berijini sinovi.

17 Zebadija, Mešulam, Hizki, Heber,

18 Jišmeraj, Jizlija i Jobab, bili su Elpaalovi sinovi.

19 Jakim, Zikri, Zabdi,

20 Elijenaj, Ziletaj, Eliel,

21 Adaja, Beraja i Šimrat, bili su Šimejevi sinovi.

22 Jišpan, Eber, Ellel,

23 Abdon, Zikri, Hanan,

24 Hananija, Elam, Antotija,

25 Jifdeja i Penuel, bili su Sašakovi sinovi.

26 Šamšeraj, Seharja, Atalija,

27 Jaarešja, Elija i Zikri, bili su Jerohamovi sinovi.

28 To su glavari obitelji svojih otaca po svojim rodovima, kao glavari. Stanovali su u Jeruzalemu.

29 U Gibeonu stanovali su otac Gibeona—njegova žena zvala se Maaka.

30 Njegov prvorodeni sin Abdon, pa Zur, Kiš, Baal, Nadab,

31 Gedor, Ahio i Zaker

32 i Miklot, komu se rodio Šimea. I ovi su stanovali kod svoje braće u Jeruzalemu, naprema svojoj braći.

33 Neru se rodio Kiša, Kišu se rodio Saul, Saulu se rodio Jonatan, Malki-Sua, Ab-

inadaba i Eš-Baala.

34 Sin Jonatanov jest Merib-Baal; Merib-Baalu se rodio Mika.

35 Mikini sinovi bili su: Piton, Melek, Tarea i Ahaz.

36 Ahazu se rodio Jehoad, Jehoadu se rodio Alemeta, Azmaveta i Zimrija. Zimriju se rodio Moza,

37 Mozu se rodio Bineu, njegov sin jest Rafa, njegov sin Eleasa, njegov sin Asel.

38 Asel je imao šest sinova. Oni su se zvali Azrikam, Bokru, Išmael, Searja, Obadija i Hanan; sve su to Aselovi sinovi.

39 Sinovi njegova brata Ešeka jesu: njegov prvorodenac Ulam, drugi Jehuš i treći Elifelet.

40 Ulamovi sinovi bili su hrabri junaci, koji su mogli natezati luk. I imali su mnogo sinova i unuka, stotinu i pedeset. Svi su ovi Benjaminovi sinovi.

Stanovnici Jeruzalema i Gibeona

9 Svi su Izraelovi sinovi bili zapisani u rodoslovlje. Zapisani su u knjizi o Izraelovom kraljevima. Judejci su bili odvedeni u progonstvo u Babilon zbog svojih bezakonja.

2 Prvi stanovnici, koji su onda živjeli na vlastitom posjedu u svojim gradovima, bili su Izraelovi svećenici, Leviti i netineji.

3 U Jeruzalemu su stanovali od Judinih sinova, od Benjaminovih sinova, od Efraimovih sinova i od Manasehovitih sinova:

4 Utaj, sin Amihuda, sina Omrija, sina Imrija, sina Banija, od potomaka Peresa, Judina sina.

5 Nadalje od Šilonita prvorodenac Asaja i njegovi sinovi.

6 Od Zerahovih sinova: Jeuel i njihova braća: šest stotina i devedeset.

7 Od Benjaminovih sinova: Salu, sin Mešulama, sina Hodavje, sina Hase-nuina;

8 Nadalje Ibneja, sin Jerohamov, i Ela, sin Uzije, sina Mikrijeva, i Mešulam, sin Sefatije, sina Reuela, sina Ibnijina,

9 i njihova braća po svojim rodovima: devet stotina i pedeset i šest. Svi ovi ljudi bili su obiteljski glavari u svojim obiteljima.

10 Od svećenika: Jedaja, Jehojarib, Jakin;

11 Azarija, sin Hilkije, sina Mešulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahituba, glavara u Božjemu domu;

12 nadalje Adaja, sin Jerohama, sina Pašhura, sina Malkijina, i Masaj, sin Adiela, sina Jahzere, sina Mešulama, sina Mešilemita, sina Imerova,

13 i njihova braća, glavari svojih obitelji: tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi, ljudi sposobnih u službi kod Božjega

doma.

14 Od Levita: Semaja, sin Hašuba, sina Azrikama, sina Hašabjina, od Merarijevih sinova;

15 Bakbakar, Heres, Galal, Matanija, sin Mike, sina Zikrija, sina Asafova;

16 Obadija, sin Semaje, sina Galala, sina Jedutunova, i Berekija, sin Ase, sina Elkanina, koji je stanovao u Netofatskim selima.

17 Nadalje vratari: Salum, Akub, Talmon, Ahiman i njihova braća; Salum je bio glavlar

18 On je do sada bio na vratima kraljevskim prema istoku. To su vratari u taboru Levita.

19 Salum, sin Korea, sina Abjasafa, sina Korahova, i njegova braća iz njegove obitelji, Korahovci, vrše službu u šatoru kao čuvari pragova. Već njihovi očevi bili su u taboru Gospodinovu čuvari ulaza.

20 Finehas, sin Eleazarov, bio je od prije glavlar njihov—Gospodin neka je s njim!

21 Zaharija, sin Mešelemjin, bio je vratar kod šatora Svjedočanstva.

22 Svih ovih koji su bili izabrani za vratari na pragovima bilo je dvjesto i dvanaest. U njihovim selima bili su uneseni u rodopis. David i vidjelac Samuel postavili ih u njihovu službu.

23 Oni su sa svojim sinovima kao straža stajali na vratima u Gospodinovu domu, u šatoru.

24 Prema četiri vjetra stajali su vratari, prema istoku, zapadu, sjeveru i jugu.

25 Od vremena do vremena morala su njihova braća iz njihovih sela doći s vremena na vrijeme da im pomognu.

26 Jer četiri prva vratara—to su bili Leviti—bila su uvijek u službi. Oni su imali nadzor nad dvoranama i riznicama Božjega doma.

27 Preko noći stajali su u okolini Božjega doma, jer na njima je bila straža i morali su otvarati svako jutro.

28 Neki od njih bili su nad službenim posuđem: oni su ga na broj unosili i na broj iznosili.

29 Drugi od njih bili su postavljeni nad drugim stvarima i nad svim posvećenim predmetima: nad brašnom, vinom, uljem, miomirisnim kadom i mirisima.

30 Neki sinovi svećenički priređivali su pomast od tih mirisa.

31 Matitja, jedan od Levita, prvorodenac Koraheja Saluma, bio je nad stvarima što se peku na tavi.

32 Između Kohatovaca, njihove braće, bili su neki nad prikaznim kruhom, pa bi ga priređivali za svaki Subotnji dan.

33 To su pjevači, obiteljski glavari Levita, koji su samo u dvoranama bili slobodni od službe, jer su inače dan i noć bili zaposleni.

1 Ljetopisi

34 To su obiteljski glavari Levita, glavari po svojim rodovima. Oni su stanovali u Jeruzalemu.

35 U Gibeonu stanovali su: Jehiel, otac Gibeonov—njegova žena zvala se Maaka.

36 Njegov prvorodeni sin Abdon, pa Sur, Kiš, Baal, Ner, Nadab,

37 Gedor, Ahio, Zaharija i Miklot.

38 Miklotu se rodio Simeam. I oni su stanovali kod svoje braće u Jeruzalemu, naprema svojoj braći.

39 Neru se rodio Kiš, Kišu se rodio Saul, Saulu se rodio Jonatan, Malki-Sua, Abinadab i Eš-Baal.

40 Sin Jonatanov jest Merib-Baal. Merib-Baalu se rodio Mika.

41 Mikini sinovi bili su: Piton, Melek, Tahrea i Ahaz.

42 Ahazu se rodio: Jar, Jaru se rodio Alemet, Azmavet i Zimri, Zimriju se rodio Moz,

43 Mozu se rodio Bineu. Njegov sin je Refaj, njegov sin Eleasa, njegov sin Asel.

44 Asel je imao šest sinova, kojima su bila ova imena: Azrikam, Bokru, Išmael, Searja, Obadija i Hanan. To su Aselovi sinovi.

Smrt Saulova u boju s Filistejcima

10 Između Izraelaca i Filistejaca bilo je došlo do boja. A Izraelovi ljudi su pobjegli ispred Filistejaca i padali mrtvi na gori Gilboi.

2 Filistejci su natisnuli za Saulom i njegovim sinovima. Pritom su Filistejci pogubili Jonatana, Abinadaba, Malki-Suu, Saulove sinove.

3 I za Saula postao boj veoma težak. Napokon ga stigli strijelci, i on je pao ranjen od strijelaca.

4 Onda je zapovjedio Saul svojem nositelju oružja: "Izvadi svoj mač i probodi me, da ne dođu ti neznabošci i narugaju mi se!" Ali njegov nositelj oružja, nije to htio, jer se jako bojao. I tako je Saul sam uzео mač i bacio se na njega.

5 Kad je njegov nositelj oružja, vidio gdje je umro Saul, bacio se i on na svoj mač i umro.

6 Tako je Saul poginuo sa svoja tri sina, i sva je njegova kuća poginula zajedno.

7 A kad su Izraelovi ljudi, koji su stanovali u ravnici, vidjeli su gdje su pobjegli oni i gdje su Saul i njegovi sinovi poginuli, ostavili su svoje gradove i nagnuli u bijeg. I došli su Filistejci i naselili se u njima.

8 Dogodilo se sutradan, kad su došli Filistejci da opljačkaju pobijene, našli su Saula i tri njegova sina gdje leže na gori Gilboi.

9 Oplijenili su ga i uzeli su sobom njegovu glavu i njegovo oružje. Onda su po-

1 Kjetopisi

314

slali po zemlji Filistejaca unaokolo da jave svojim idolima i narodu vijest o pobedi.

10 Njegovo oružje stavili su u hram svojega boga, a glavu mu objesili na Dagonovu hramu.

11 A kad su čuli svi stanovnici Jabeša u Gileadu sve što su Filistejci učinili od Saula,

12 podigli se svi naoružani i uzeli su Saulovo tijelo i tjelesa njegovih sinova. Donijeli su ih u Jabeš, pokopali su kosti njihove pod terebintom u Jabešu, i postili su sedam dana.

13 Tako je poginuo Saul zbog prijestupa koja je bio počinio protiv Gospodina, jer nije držao zapovijedi Gospodinove i jer je bio pitao duh mrtvaca da dobije obavijest.

14 Ali nije upitao Gospodina. Zato ga Gospodin ubio i prenio njegovo kraljevstvo na Davida, Jesejeva sina.

David pomazan za kralja, osvaja Jeruzalem

11 Svi Izraelovi sinovi skupili se kod Davida u Hebronu, govoreći: "Evo, mi smo od tvojega mesa i od tvoje krvi.

2 Već prije, kad je još Saul bio kralj, ti si bio onaj, koji je u boj odvodio i opet kući dovodio Izraela. Tebi je obećao Gospodin, tvoj Bog: 'Ti ćeš pasti moj narod Izraela, i ti ćeš biti vladar nad mojim narodom Izraelom.'

3 Kad su se tako našle kod kralja u Hebronu sve starješine Izraelaca, zaključio David s njima u Hebronu pred Gospodinom savez. Onda su pomazali Davida za kralja nad Izraelom po zapovijedi Gospodinovoj, koji je bio izišao preko Samuela.

4 Jednoga dana otišao David sa svim Izraelom u Jeruzalem, to jest Jebus, gdje su bili Jebusejci, koji su živjeli u onoj zemlji.

5 Stanovnici u Jebusu rekli su Davidu: "Nećeš ući ovamo." Ipak je David osvojio tvrđavu Sion, to je kasniji Davidov grad.

6 Onda je rekao David: "Tko prvi nadvlada Jebusejce, bit će vrhovni zapovjednik vojske." Joab, sin Serujin, uzašao je prvi i postao vrhovni zapovjednik.

7 Tada se David nastanio u tvrđavi. Zato su ga nazvali Davidovim gradom.

8 On je saziđao grad unaokolo od Mila do obzida. Joab je popravio ostali grad.

9 Sve je više rasla moć Davidova, jer je Gospodin vojska bio s njim.

10 Ovo su čelovođe Davidovih junaka, koji su se vjerno držali s njim za njegova kraljevanja nad Izraelom i pomogli mu da bude kralj Izraelu po obećanju Gospodinovu.

11 Ovo je popis junaka Davidovih: Jašobam, sin Hakmonijev, čelovođa trojici.

On je zavitlao svoje koplje na tri stotine i pobio ih odjedanput.

12 Za njim je dolazio između ta tri junaka Ahošanin Eleazar, sin Dodov.

13 On je bio s Davidom u Pas-Damimu. Ondje se skupili Filistejci na boj, a ondje je bio komad zemlje s ječmom. Tako su ljudi pobjegli od Filistejaca.

14 Ali su oni stali usred polja, obranili ga i pobili Filistejce. Tako ih je Gospodin spasio velikom pobjedom.

15 Jedanput su trojica između tridesetorice otišli dolje do hridi, k Davidu u špilju Adulam, kad je vojska Filistejaca taborila u dolini Refaimovoj.

16 David je bio upravo u tvrđavi, a u Betlehemu je onda bila filistejska straža.

17 I kad je David zaželio: "Tko bi mi donio vode da pijem iz studenca na vratima Betlehema?"

18 Onda su ona tri junaka prodrli kroz tabor Filistejaca, zahvatili vode iz studenca na vratima Betlehema i donijeli su ju Davidu, ali on ju nije htio piti, nego ju prolio Gospodinu u čast.

19 govoreći: "Ne daj mi, Gospodine, da takvo što učinim! Zar da pijem krv tih ljudi, koji su prodrli ondje uz opasnost svojih života? Jer su ju donijeli ne mareći za svoj život." Zato je nije htio piti. To su učinili ta tri junaka.

20 Abišaj, brat Joabov, bio je čelovođa tridesetorici. On je zavitlao svoje koplje na tri stotine i pobio ih. Bio je ugledan kod trojice.

21 Jer se odlikovao među tridesetoricom, posta im čelovođa, ali one trojice nije dostignuo.

22 Benaja, sin Jehojadov, hrabar čovjek, velik na djelima, iz Kabseela. On je pogubio oba Ariela iz Moaba. Također ubio dolje kod jednog studenca lava kad je bio pao snijeg.

23 On je ubio i nekoga Egipćanina, gorostasa visoka pet lakata. Premda je Egipćanin imao u ruci koplje debelo kao vratilo, on je izašao na njega sa štapom, istrgnuo Egipćaninu koplje iz ruke i ubio ga njegovim vlastitim kopljem.

24 To je učinio Benaja, sin Jehojadov. Kod trojice junaka imao je visok ugled.

25 Bio je slaviji od tridesetorice, ali one trojice nije dostignuo. David ga stavio na čelo tjelesnoj straži.

26 Hrabri junaci bili su Joabov brat Asahel, Elhanan iz Betlehema, sin Dodov,

27 Šamot iz Harora, Heles iz Pelona,

28 Ira, sin Ikešov iz Tekoe, Abiezer iz Anatota,

29 Sibekaj iz Hušata, Ilaj iz Ahoha,

30 Maharaj iz Netofe, Heled iz Netofe, sin Baanin,

31 Itaj, sin Ribajev, iz Gibee u plemenu Benjaminovu, Benaja iz Piratona,

32 Huraj iz potoka Gaaša, Abiel iz Arbe,
33 Azmavet iz Baharuma, Eliaba iz Sa-
 albona,
34 Hašemovi sinovi iz Gizona, Jonatan,
 sin Sagehov, iz Harara,
35 Ahiam, sin Sakarov, iz Harara, Elifal,
 sin Urov,
36 Hefer iz Mekera, Ahija iz Pelona,
37 Hesro iz Karmela, Naaraj sin Ezbajev,
38 Joel, brat Natanov, Mibhar, sin Hagri-
 jev,
39 Selek, Amonac, Nahraj iz Berota,
 nositelj oružja Joaba sina Serujina,
40 Ira, Itranin, Gareb, Itranin,
41 Urija, Hitejac, Zabad, sin Ahlajev,
42 Adina, sin Sizin, iz plemena Ru-
 benova, glavar Rubenovaca, i s njim
 trideset ljudi,
43 Hanan, sin Maakin, i Jošafat iz Mitne,
44 Uzija iz Aštarota, Sama i Jeiel, sinovi
 Hotama iz Aroera,
45 Jediael, sin Šimrijevi, i njegov brat
 Joha, Tizejac,
46 Eliel, Mahavejin, Jeribaj i Jošavja, El-
 naamovi sinovi, i Itma, Moabac,
47 Eliel, Obed i Jaasiel iz Mezobaja.

Prve Davidove pristaše i njegova vojska
12 Ovi došli su k Davidu u Siklag kad je
 još bježao ispred Saula, sina Kišova.
 I oni su pripadali junacima koji su
 pomagali u boju,
2 naoružani lukom, uvježbani desnicom
 i ljevicom bacati kamenje iz pračke i iz
 luka odapinjati strijele. Od plemena
 Benjaminova, između braće Saulove, bili
 su ovi:
3 glavar Ahiezer i Joaš, sinovi Šemaje iz
 Gibe, Jeziel i Pelet, Azmavetovi sinovi,
 Beraka i Jehu iz Anatota,
4 Išmaja iz Gibeona, junak među tride-
 setoricom i čelovoda tridesetorice, Jer-
 emija, Jahaziel, Johanan i Jozabad iz
 Gederah,
5 Eluzaj, Jerimot, Bealja, Semarja i Se-
 fatija iz Harufa,
6 Elkana, Jišija, Azarel, Joezer, Jašobam
 iz Koraha,
7 Joela i Zebadija, Jerohamovi sinovi iz
 Gedora,
8 I od plemena Gadova prešli su k Davidu
 u tvrđavu u pustinji uvježbani ljudi,
 hrabri junaci, naoružani štitom i ko-
 pljem, kojima je lice bilo kao lavovsko, i
 brzi kao srne po gorama:
9 prvak je bio Ezer, drugi Obadija, treći
 Eliab,
10 četvrti Mišmana, peti Jeremija,
11 šesti Ataj, sedmi Eliel,
12 osmi Johanan, deveti Elzabad,
13 deseti Jeremija, jedanaesti Makba-
 naj,
14 Ovi su došli od Gadovih sinova, a bili
 su veoma hrabri junaci. Najmanji bi se

suprotstavio stotini, najhrabriji s tisu-
 ću.

15 Ovi su bili koji su u prvom mjesecu
 prošli preko Jordana kad se razlio preko
 svih svojih obala, i natjerali u bijeg sve
 stanovnike u nizinama na istok i na za-
 pad.

16 Došli su jedanput i neki Benjaminovi
 i Judini sinovi k Davidu u tvrđavu.

17 David je izašao pred njih i rekao im,
 govoreći: "Ako dolazite k meni u mirnoj
 namjeri da mi pomognete, ja ću se poš-
 teno združiti s vama. Ako li dolazite da
 me izdate mojim neprijateljima, premda
 na rukama mojim nema nepravde, neka
 vidi Bog naših otaca i neka sudi!"

18 Onda je došao duh na prvaka tridese-
 torice, na Amasaja. On je povikao: "Tvoji
 su, Davide, i s tobom, sine Jesejevi! Mir,
 mir tebi, i mir onima, koji ti pomažu, jer
 tebi pomaže tvoj Bog." Tako ih primio
 David i postavio ih čelnicima nad bojnim
 četama.

19 I Manasehovi sinovi su prešli k Dav-
 idu kad je s Filistejcima išao u boj protiv
 Saula, ali im nije pomogao, jer filistejski
 poglavari vratili ga pošto su se bili pos-
 vjetovali, govorili su među sobom: "On bi
 na račun naših glava mogao prebjeći k
 Saulu, svojem gospodaru."

20 Kad se vraćao u Siklag, prešli su k nje-
 mu od plemena Manasehova: Adnah,
 Jozabad, Jediael, Mihael, Jozabad, Elihu
 i Ziletaj, tisućnici u plemenu Manaseho-
 vu.

21 Oni su pomagali Davidu protiv raz-
 bojničkih četa, jer su svi bili hrabri ljudi,
 te su postali vođe u vojsci.

22 Iz dan u dan dolazili su tako ljudi k
 Davidu, da stupe u njegovu službu, dok
 nije postala velika vojska kao vojska
 Božja.

23 Ovo je broj naoružane vojske za ratnu
 službu koji su došli k Davidu u Hebron,
 da prenesu kraljevstvo Saulovo na njega
 po zapovijedi Gospodinovoj:

24 od Judinih sinova, koji su nosili štit i
 koplje, bilo je šest tisuća i osam stotina
 naoružanih za službu ratnu;

25 od Simeonovih sinova sedam tisuća i
 stotinu hrabrih ratnika;

26 od Levijevih sinova četiri tisuće i šest
 stotina.

27 S Jehojadom, vladarom Aronovih si-
 nova, pod kojim je stajalo tri tisuće i se-
 dam stotina ljudi,

28 sa Sadokom, mladim junakom, čija je
 obitelj stavila dvadeset i dva vladara;

29 od Benjaminovih sinova, braće Sau-
 love, tri tisuće ljudi, jer dotada većina ih
 se držalo uz kuću Saulovu;

30 od Efraimovih sinova dvadeset tisuća
 i osam stotina hrabrih, u svojim obitelji-
 ma veoma uglednih ljudi;

1 Kjetopisi

316

31 od polovice plemena Manasehova osamnaest tisuća, koji su bili po imenu određeni doći i postaviti Davida kraljem; **32** od Isakarovih sinova, koji su razumijevali prilike vremena, tako da su znali što treba činiti Izrael, dvjesto stotnika i pod njihovim zapovjedništvom sva njihova braća;

33 od Zebulunovih sinova pedeset tisuća sposobnih za rat, potpuno za rat naoružanih ljudi, da pomognu vjerno;

34 od plemena Naftalijeva tisuća glavara i s njima trideset i sedam tisuća ljudi sa štitom i kopljem;

35 od plemena Danova dvadeset i osam tisuća i šest stotina za boj naoružanih ljudi;

36 od plemena Ašerova četrdeset tisuća za rat sposobnih, za boj spremnih ljudi;

37 od onih s onu stranu Jordana: od plemena Rubenova, Gadova i od polovice plemena Manasehova stotinu i dvadeset tisuća ljudi s potpunim ratnim oružjem.

38 Svi ovi junaci došli su, u redove uređeni, jednodušni u Hebron, da postavili Davida kraljem nad svim Izraelom. I ostali svi Izraelovi sinovi bili su složni da Davida postave kraljem.

39 Oni su ostali ondje kod Davida tri dana, i jeli su i pili, jer su se bila njihova braća pobrinula za njih.

40 I njihova braća sve od Isakara, Zebuluna i Naftalija donijeli su na magarima, devama, mazgama i volovima živežnih namirnica: brašna, smokava, suhoga grožđa, vina, ulja, volova i ovaca u izobilju, jer je bila radost u Izraelu.

Prijenos zavjetne škrinje

13 Onda se posvjetoval David s tisućnicima i sa stotnicima i sa svim čelnicima.

2 Nato je rekao David svemu Izraelovu narodu: "Ako je vama pravo i ako je volja Gospodina, našega Boga, onda ćemo poslati k svojoj ostaloj braći po svim Izraelovim krajevima i k svećenicima i Levitima u gradovima, gdje su njihovi pašnjaci, da se nađu kod nas,

3 pa da donesemo k sebi škrinju svojega Boga, jer se za vladanja Saulova nismo brinuli za nju."

4 Onda se sva zajednica s time suglasila da se to učini, jer je taj prijedlog bio po volji svemu narodu.

5 I tako David skupio sav Izraelov narod od Sihora na putu u Egipat do glavnog puta u Hamat, da donesu Božju škrinju iz Kirjat-Jearima.

6 Potom otišao David sa svim Izraelom u Baalu, to jest Kirjat-Jearim što pripada Judi, da odatle prenesu Božju škrinju, koja nosi ime: "Gospodin, koji vlada nad kerubinima".

7 Stavili su Božju škrinju na nova kola i povezli ju iz kuće Abinadabove. Uza i Ahio vodili su kola.

8 David i svi Izraelovi sinovi plesali su puni revnosti pred Bogom, i pjevali su pjesme uz pratnju citara, harfa, bubnjeva, zvončica i cimbala.

9 Kad su došli do gumna Kidonova, pružio je Uza svoju ruku da pridrži škrinju, jer su volovi povukli na stranu.

10 Onda se raspalila srdžba Gospodina na Uzu i udario ga ondje, jer se bio rukom dotaknuo škrinje. On je umro ondje pred Bogom.

11 David se vrlo ožalostio što je Gospodin ubi Uzu. Zato se nazvalo ono mjesto Perez Uza do današnjega dana.

12 David se u onaj dan pobojao Boga i pomislio: "Kako mogu donijeti k sebi Božju škrinju?"

13 David nije dao dovesti škrinju k sebi u Davidov grad, nego ju sklonio u kuću Obed-Edoma iz Gitejca.

14 I tako je ostala Božja škrinja tri mjeseca u kući Obed-Edoma kod njegove obitelji. Gospodin je blagoslovio kuću Obed-Edoma i sve njegovo imanje.

David priprema gradu za dom

14 Nato je Hiram, kralj Tira, poslao Davidu poslanike s cedrovim drvima, s kamenarima i drvodjeljama, da mu grade dvor.

2 David je spoznao da ga je Gospodin potvrdio kao kralja nad Izraelom, jer njegovo kraljevstvo bilo se podiglo do visokog ugleda zbog njegova naroda Izraela.

3 David je uzeo sebi u Jeruzalemu još žena, i Davidu se rodilo još više sinova i kćeri.

4 Ovo su imena sinova koji su mu se rodili u Jeruzalemu: Samua, Sobab, Natan, Salomon,

5 Ibhar, Elišua, Elpelet,

6 Nogah, Nefeg, Jafija,

7 Elišama, Beelijada i Elifelet.

8 Kad su čuli Filistejci da je David bio pomazan za kralja nad svim Izraelom, izašli su svi Filistejci da uhvate Davida. Čim je to David dočuo izašao je pred njih.

9 Filistejci su došli i raširili se u Refaimskoj ravnici.

10 David je upitao Boga, govoreći: "Hoću li izići protiv Filistejaca? Hoćeš li ih dati u moje ruke?" Gospodin mu odgovorio: "Izadi! Dat ću ih u tvoje ruke!"

11 Kad su oni otišli u Baal-Perasim, David ih ondje. David je povikao: "Bog prodro mojom rukom kroz moje neprijatelje kao što prodire voda." Zato se nazvalo ono mjesto Baal-Perasim.

12 Idole, koje su ondje ostavili, David dao je spaliti.

13 Onda Filistejci još jednom su došli i raširili se po ravnici.

14 Zato je upitao opet David Boga, i Bog mu odgovorio: "Ne idi za njima, nego ih zaobidi, pa udari na njih od dudovih stabala!"

15 Čim čuješ da zašušti po vrhovima dudovih stabala, onda izađi i napadni, jer onda ide pred tobom Bog da pobije filistejski tabor!"

16 David je učinio tako, kako mu je zapovjedio Bog. Oni su pobili filistejsku vojsku od Gibeona do Gezera.

17 I raširila se slava Davidova po svim zemljama, i Gospodin je zadao strah od njega svim narodima.

Mikala se ruga Davidu

15 Potom je David dao sebi sagraditi kuće u Davidovu gradu, pripremio je mjesto za Božju škrinju i razapeo joj šator.

2 Onda je zapovjedio David da nitko ne smije nositi Božju škrinju osim Levita, jer je njih izabrao Gospodin da nose Božju škrinju i da mu služe uvijek.

3 I dozvao sinove Izraelove sinove u Jeruzalem da prenesu Gospodinovu škrinju na mjesto koje joj je bio spremio.

4 I tako skupi David Aronove sinove i Levite:

5 od Kohatovih sinova glavara Joela i stotinu i dvadeset njegove braće;

6 od Merarijevih sinova glavara Asaju i dvjesta i dvadeset njegove braće;

7 od Gersonovih sinova glavara Joela i stotinu i trideset njegove braće;

8 od Elisafanovih sinova glavara Šemaju i dvjesta njegove braće;

9 od Hebronovih sinova glavara Eliela i osamdeset njegove braće;

10 od Uzielovih sinova glavara Aminadaba i stotinu i dvanaest njegove braće.

11 I David je dozvao svećenike Sadoka i Abiatara i Levite Uriela, Asaju, Joela, Šemaju, Eliela i Aminadaba.

12 Onda im rekao: "Vi ste obiteljski glavari Levita. Posvetite sebe i svoju braću, da možete donijeti škrinju Gospodina, Boga Izraelova, na mjesto, koje sam mu spremio.

13 Jer prijašnji put niste bili nazočni, zato nas je udario Gospodin, naš Bog, jer nismo imali dužno štovanje prema njemu."

14 Onda su se posvetili svećenici i Leviti, da donesu škrinju Gospodina, Boga Izraelova,

15 Onda su ponijeli Leviti Božju škrinju, kako je zapovjedio Mojsije po zapovijedi Gospodinovoj, motkama na svojim ramenima.

16 Potom je zapovjedio David levitskim

glavarima da postave svoju braću za pjevače, s njihovim glazbalima, harfama, citrama i cimbali, da uskliknu visokim radosnim glasom.

17 I postavili su Leviti sina Joelova, Heman, i od njegove braće Asafa, sina Berekijina, i od njihove braće, Merarijevih sinova, Etana, sina Kušajina,

18 s njima njihove sudruge, drugoga reda Zahariju, sina, Jaaziela, Semiramota, Jehiela, Unija, Eliaba, Benaju, Maaseju, Matitju, Elifeleha, Mikneju, Obed-Edoma i Jehiela, vratare.

19 Pjevači Heman, Asaf i Etan imali su glasno udarati u mjedeni cimbala,

20 Zaharija, Aziel, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Maaseja i Benaja u harfe s visokim zvucima,

21 Matitja, Elifeleha, Mikneja, Obed-Edoma, Jehiela i Azazju u citare duboko, da vode pjevanje.

22 Konanija je bio glavar Levita, koji su nosili škrinju, i on je vodio prenošenje, jer se u to razumio.

23 Berekija i Elkana išli su kao vratari pred škrinjom.

24 Svećenici Sebanija, Jošafat, Netanel, Amasaj, Zaharija, Benaja i Eliezer trubili su u trube pred Božjom škrinjom. Onda su dolazili Obed-Edom i Jehija kao vratari kod škrinje.

25 I tako je pošao David s Izraelovim starješinama i tisućnicima da s velikim veseljem i prenijeli su škrinju Gospodinovu zavjeta iz kuće Obed-Edomove.

26 I Bog je bio milostiv Levitima, nositeljima škrinje Gospodinova zavjeta. Zato su oni žrtvovali sedam volova i sedam ovnova.

27 David je pritom bio ogrnut ogrtačem od prepredena lana, tako i svi Leviti koji su nosili škrinju, i pjevači i Konanija, glavar prijenosa i pjevač. David je imao još na sebi laneni oplećak.

28 Tako je sav Izrael nosio škrinju Gospodinovu zavjeta kličući i trubeći u trube i u rogove i udarajući u cimbala, harfe i citare.

29 Tako je ušla škrinja Gospodinova zavjeta u Davidov grad. Mikala, kći Saulova, gledala je s prozora van. Kad je vidjela kralja Davida gdje skače i pleše, prezrela ga u svojem srcu.

Davidov hvalospjev. Propis službe Božje

16 I tako su bili unijeli Božju škrinju i namjestili ju u šatoru kojega je bio David podigao za njega, prinijeli su pred Bogom žrtve paljenice i žrtve mirotvorne.

2 Kad je prenio David žrtve paljenice i žrtve mirotvorne, blagoslovio je narod u Ime Gospodina.

3 Onda je razdjelio svim Izraelcima, ljudima i ženama, svakomu po jedan kruh,

1 Kjetopisi

318

po komad mesa i kolač od grožđa.

4 Potom je postavio neke Levite da služe kod Gospodinove škrinje. Oni su morali prinositi Gospodinu, Bogu Izraelovu, hvalu, čast i slavu:

5 Asaf kao glavar i Zaharija kao drugi u redu za njim, onda Jeiel, Semiramot, Jeiel, Matitja, Eliab, Benaja, Obed-Edom i Jeiel sa svojim glazbalima, harfama i citrama, Asaf je imao udarati u cimbale;

6 Svećenici Benaja i Jahaziel redovito su trubili u trube pred škrinjom Božjega zavjeta.

7 Na taj dan David je prvi put dao Asafu i njegovoj braći, psalam hvale Gospodinu:

8 "Hvalite Gospodina! Zazivajte njegovo ime; javljajte narodima njegova djela!

9 Pjevajte mu psalme; svirajte mu; navješćujte sva njegova čudesa!

10 Hvalite se njegovim svetim imenom! Neka se veseli srce onih, koji traže Gospodina!

11 Tražite Gospodina i njegovu slavu; tražite uvijek njegovo lice!

12 Spominjite se njegovih čudesa, koja je učinio, znakova njegovih, presuda njegovih usta!

13 O sjeme Izraela, njegova sluge, sinovi Jakova njegova odabranika!

14 On, Gospodin, nama je Bog; u sav svijet idu presude njegove.

15 Svojega zavjeta on se vječno sjeća, riječi, koju je dao za tisuću naraštaja.

16 Zavjeta koji je napravio s Abrahamom, i svoje zakletve Izaku.

17 To je postavio Jakovu za zakon, za vječni zavjet Izraelu.

18 ovako govoreći: "Kanaan ću dati tebi kao vaše baštinsko uže!"

19 Onda ste još bili brojem maleni, bilo vas samo malo i došljaci u njemu.

20 Još ste išli od naroda do naroda, od jednoga kraljevstva do drugoga.

21 Ali on nije dao, da im se naudi. Zbog njih uputio kraljeve, govoreći:

22 "Ne dirajte u moje pomazanike, mojim prorocima ne učinite ništa na žao!"

23 Pjevajte tako Gospodinu, sve zemlje! Iz dana u dana navješćujete njegovo spasenje!

24 Navješćujte narodima njegovu slavu, svakomu puku njegova čudesa!

25 Jer je velik Gospodin i veoma dostojan hvale, strahovit iznad svih bogova.

26 Jer su svi bogovi u narodima idoli, a Gospodin je stvorio nebesa.

27 Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u svetišu njegovu.

28 I dajte Gospodinu, plemena naroda, dajte Gospodinu slavu i čast!

29 Dajte Gospodinu slavu prema Imenu njegovu; prinosite darove, dolazite pred njegovo lice; poklonite se Gospodinu u svetomu nakitu!

30 Neka strepi pred njim sav svijet!

Cvrsto stoji svijet, nikada se ne poljulja!

31 Nebesa se vesele, zemlja se raduje. Navijestite narodima: 'Gospodin kraljuje!'

32 More buči i što je u njemu, polje se raduje i što je na njemu.

33 I onda će se veseliti šumska stabla pred Gospodinom, jer On dolazi suditi zemlju.

34 Hvalite Gospodina jer je dobar, jer njegova milost traje zauvijek.

35 Ovako govorite: 'Spasi nas, o Bože naše spasenje! Iskupi nas, spasi nas od naroda! Da bi mogli slaviti tvoje sveto ime, da se smijemo hvaliti slavom tvojom.'

36 Neka je hvaljen Gospodin, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! I sav narod reče: 'Amen!' I 'Hvala neka je Gospodinu!'

37 Onda je ostavio ondje pred škrinjom Gospodinova zavjeta Asafa i njegovu braću da služe pred škrinjom bez prestanka onako kako to bude svaki dan zahtijevao.

38 Obed-Edoma i šezdeset i osam njegove braće i Obed-Edoma, sina Jedutunova, i Hosu postavio je vratarima.

39 Svećenika Sadoka i njegovu braću, svećenike, namjestio je za stan Gospodinov na uzvisini u Gibeonu.

40 Oni su imali Gospodinu redovito ujutro i uvečer prinositi žrtve paljenice na žrtveniku za žrtve paljenice, točno onako kako stoji napisano u knjizi zakona Gospodinova koji je dao Izraelu.

41 S njima su bili Heman i Jedutun uz ostale koji su bili izabrani i poimence označeni da prinosе Gospodinu hvalospjev: "Vječno traje njegova milost."

42 Oni, Heman i Jedutun, čuvali su trube i cimbala za glazbenike i glazbala za Božje pjesme. Jedutunovi sinovi su vršili vratarsku službu.

43 Potom se razišli vratili kući; a David otišao pozdraviti svoj dom.

David hoće graditi dom i dobiva obećanja

17 Dogodilo se kad se David bio uselio u svoj dvor, rekao je David proroku Natanu: "Evo, ja stojim u kući od cedra, a škrinja Gospodinova zavjeta stoji pod šatorskim krovom."

2 Natan je odgovorio Davidu: "Izvedi sve što ti je u srcu, jer je Gospodin s tobom."

3 Ali još u istoj noći došla je riječ Gospodinova Natanu:

4 "Idi, kaži mojem sluzi Davidu: 'Ovako govori Gospodin: Nećeš mi ti graditi kuću da u njoj prebivam.'

5 Je ja nisam nikada stanovao u kući odonda, otkada sam izveo Izraelove sinove do današnjega dana. Dapače ja sam putovao od jednoga šatora i bo-

ravišta do drugoga.

6 Jesam li, dok sam sa svim Izraelom hodio okolo, komu od sudaca Izraelovih, zapovjedio, da pasu moj narod Izraela, ikada jednu riječ rekao: 'Zašto mi niste sagradili kuću od cedra?'

7 Zato kaži sada mojem sluzi Davidu: 'Ovako govori Gospodin vojska: Ja sam te uzeo s paše iz stada, da budeš vladar mojem narodu Izraelu.

8 Bio sam s tobom kod svega što si poduzimao, i uništio sam ispred tebe sve tvoje neprijatelje. Ja ću ti steći ime kakvo imaju samo najveći na zemlji.

9 Ja ću odrediti mjesto svojem narodu Izraelu i ondje ga posaditi da mirno prebiva na svom mjestu i da se više ne uznemiruje. Silnici ga neće više mučiti kao prije.

10 Od onoga vremena, kad sam postavio suce nad svojim narodom Izraelom, ponizit ću sve tvoje neprijatelje, i javljam ti da će ti Gospodin sagraditi kuću.

11 Kad se jedanput navršše tvoji dani i ti počineš kod svojih otaca, odredit ću potomstvo tvoje, jednoga od tvojih sinova tvojim nasljednikom i njemu ću utvrditi njegovo kraljevstvo.

12 On će mi onda sagraditi kuću, i ja ću učvrstiti njegovo prijestolje za sva vremena.

13 Ja ću mu biti otac, a on neka mi bude sin! Nikada mu neću uskratiti svoju naklonost, kako sam je uskratio njegovu prethodniku.

14 Zauvijek ću ga postaviti nad svojom kućom i svojim kraljevstvom, i njegovo prijestolje će tvrdo stajati zauvijek."

15 Natan je svim ovim riječima i po svojoj ovoj objavi bio govorio Davidu.

16 Onda je otišao kralj David, pao pred Gospodinom i pomolio se: "Tko sam ja, Gospodine, o Bože moj? Što je moja kuća da si me doveo do ovdje?"

17 I to je još bilo premalo pred tobom, o Bože! Ti si dapače kući svojega sluga dao obećanja za daleka vremena. Ti si postupao sa mnom kao s velikim čovjekom, Gospodine, Bože moj!

18 Što će ti još reći David o slavi kojom si obasuo svojega slugu? Ta ti znaš svojega slugu.

19 Gospodine, zbog svojega sluga i po svojem srcu učinio si sve ovo veliko i objavio si sve ovo sjajno.

20 Gospodine, tebi nitko nije jednak! Osim tebe nema Boga po svemu što smo čuli svojim ušima.

21 Gdje je narod na zemlji kao tvoj Izraelov narod, zbog kojega je Bog došao da ga iskupi sebi za narod, da pribavi tebi ime velikim i čudesnim djelima i da ispred tvojega naroda, što si ga izbavio iz Egipta, protjerao druge narode.

1 Ljetopisi

22 Ti si sebi odredio svoj narod Izraela za sva vremena kao narod, i ti si, Gospodine, postao njihov Bog!

23 Pa daj, Gospodine, da se obećanje što si ga dao svojem sluzi i njegovoj kući ispunji za sva vremena, i učini što si obrekao!

24 Neka bude utvrđeno da tvoje ime bude uzveličano zauvijek, govoreći: 'Gospodin vojska jest Bog Izraelov, jest Bog u Izraelu, i kuća tvojega sluga Davida stajat će pred tobom.'

25 Jer ti si, Bože moj, objavio svojem sluzi da ćeš mu sagraditi kuću. Zato se tvoj sluga usudio tebi upraviti ovu molitvu.

26 Tako, Gospodine, ti si Bog, jer si svojem sluzi učinio ovo sjajno obećanje.

27 Budi sada voljan i blagoslovi kuću svojega sluga da stoji pred tobom zauvijek, jer što ti blagosloviš, Gospodine, blagoslovljeno je zauvijek!"

Davidove pobjede. Davidovi visoki činovnici

18 Dogodilo se poslije toga pobijedio je David Filistejce i podjarmio ih, te i Gat i kćeri njegove uzeo iz filistejskih ruku.

2 Nadalje pobio Moabce. Tako su postali Moabci Davidu podložni i morali su plaćati danak.

3 David je pobijedio i Hadadezera, sobskoga kralja, koja leži u pravcu prema Hamatu, kad se ovaj spremio da utvrdi svoju vlast na Eufratu.

4 Od njega je David uzeo tisuću bojnih kola, sedam tisuća konjanika i dvadeset tisuća pješaka. Sve konje dao je David ohromiti, ostavio samo toliko koliko je bilo potrebno za stotinu bojnih kola.

5 Kad su Sirijci od Damaska došli u pomoć sobskom kralju Hadadezeru, pobio David dvadeset i dvije tisuće Sirijaca.

6 Potom je David namjestio namjesnika u Siriji od Damaska, i Sirijci su postali podložni Davidu i obvezani na danak. Tako je pomagao Gospodin Davidu u svemu što bi poduzimao.

7 David je zaplijenio zlatne štitove što su ih imale sluga Hadadezerove, i donio ih u Jeruzalem.

8 U Tibhatu i Kunu, Hadadezerovim gradovima, zaplijenio je David vrlo mnogo mjedi, od čega je Salomon dao napraviti mjedeni more, stupove i mjedeni posude.

9 Kad je Tou, hamatski kralj, doznao da je David pobio svu vojsku kralja sobskoga, Hadadezera

10 poslao on svojega sina Adorama kralju Davidu da ga pozdravi i sreću mu zaželi što se borio protiv Hadadezera i pobijedio ga. A Hadadezer je bio ratni protivnik Touov. On je donio sobom sva-

1 Kjetopisi

320

kojake predmeta od srebra, zlata i mjedi.

11 I to je David kralj posvetio Gospodinu zajedno sa srebrom i zlatom što je uzeo od svih naroda, od Edomaca, Moabaca, Amonaca, Filistejaca i Amalečana.

12 Abišaj, sin Serujin, pobio osamnaest tisuća Edomaca u Slanoj dolini.

13 On je namjestio u Edomu namjestnike, i sav Edom bio je podložan Davidu. Tako je pomagao Gospodin Davidu u svemu što bi poduzimao.

14 I David je vladao nad svim Izraelom i davao svemu svojem narodu pravdu i pravicu.

15 Vrhovni zapovjednik vojske bio je Joab, sin Serujin; Jošafat, sin Ahiludov bio je pečatnik.

16 svećenici su bili Sadok, sin Ahitubov, i Abimelek, sin Abiatarov. Savša je bio državni pisar.

17 Zapovjednik nad Keretejcima i Peletejcima bio je Benaja, sin Jehojadov. Davidovi sinovi su bili prvi iza kralja.

Davidova osveta nad Amoncima

19 Poslije toga umro je Nahaš, amonski kralj. Njegov sin uzašao namjesto njega na prijestolje.

2 David je pomislio: "Imat ću prijateljske odnose s Hanunom, sinom Nahašovim, jer je i njegov otac stajao sa mnom u dobrom dogovoru." I tako poslao David poslanike i dao mu izreći svoju sućut zbog njegova oca. Kad su Davidovi poslanici su došli Hanunu u zemlju Amonaca, da mu izreknu sućut.

3 Glavari Amonaca rekli su Hanunu: "Misliš li da David hoće počastiti tvoga oca kad ti šalje poslanike da te utješe? Dapače njegovi poslanici došli su k tebi samo zato da razgledaju zemlju, da je uhode i onda opustoše."

4 Onda je dao Hanun Davidove poslanike uhvatiti, obrijati ih i odsjeći im haljine dopola sve do bokova, i tako ih otpremio.

5 Kad su to javili Davidu, poslao im u susret glasnike, jer su ljudi bili teško poogrđeni. Kralj im poručio: "Ostanite u Jerihonu dok vam opet naraste brada; onda dodite kući!"

6 Kad su Amonci uvidjeli da su se omrazili s Davidom, poslali su Hanun i Amonci tisuću talenata srebra da unajme bojna kola i konjanike od Sirijaca u Mezopotamiji i od Sirijaca u Maaki i Sobi.

7 Oni su unajmili trideset i dvije tisuće bojnih kola, uz to kralja od Maake s njegovom vojskom. Ovi su došli i utaborili se pred Medebom. I Amonci skupili se iz svojih gradova i izašli u boj.

8 Čim to dočuo David, poslao je Joaba sa svom vojskom, samih hrabrih ratnika.

9 Amonci su izašli i postavili se pred gradom u bojni red. Kraljevi, koji su bili došli, uzeli su mjesto za se u polju.

10 Kad je vidio Joab da mu prijeti napadaj sprijeda i straga, izabrao sebi najodabranije Izraelove sinove i namjestio se prema Sirijcima.

11 Ostatak vojske predao svojem bratu Abišaju da se namjestite prema Amonovim sinovima.

12 On je rekao: "Ako Sirijci budu jači od mene, moraš mi doći u pomoć. Ako li Amonci budu jači od tebe, ja ću doći tebi u pomoć."

13 Samo budi hrabar! Borimo se za svoj narod i za gradove svojega Boga. Gospodin neka učini što mu se čini dobro!"

14 I kad Joab s četama, kojima je zapovjedao, izašao da udari na Sirijce, a oni su pobjegli ispred njega.

15 Čim su Amonci vidjeli da su Sirijci nagnuli u bijeg, dali su se i oni u bijeg ispred njegova brata Abišaja i povukli se u grad. Nato se Joab vratio kući u Jeruzalem.

16 Kad su vidjeli Sirijci da su ih Izraelovi sinovi potukli, poslali su poslanike, te su doveli Sirijce preko rijeke. Sofak, vojskovođa Hadadezerov, imao je vrhovno zapovjedništvo.

17 Kada su to javili Davidu, podigao on sve Izraelce, prešao preko Jordana, pošao je protiv njih i svrstao se prema njima. I kad se David bio postavio prema Sirijcima za boj, i pobili su se oni s njim.

18 Ali Sirijci su morali nagnuti u bijeg ispred Izraelaca. David je uništio Sirijcima sedam tisuća boraca bojnih kola i četrdeset tisuća pješaka, i vojskovođu Sofaka pogubio.

19 Kad su vidjeli podanici Hadadezerovi da su ih razbili Izraelovi sinovi, zaključili su mir s Davidom i pokorili mu se. A Sirijci su se čuvali da ubuduće više ne pomažu Amonovim sinovima.

Pobjede Davidove nad Amoncima Filistejcima

20 Dogodilo se iduće godine u vrijeme kad kraljevi obično idu u rat, poveo Joab vojsku u boj i opustošio zemlju Amonaca. Onda otišao i opkoli Rabu, a David je ostao u Jeruzalemu. Kad je Joab bio osvojio i razorio Rabu.

2 Onda je uzeo David njihovu kralju krunu s glave, koja je imala prema procjeni vrijednost od jednog talenta na zlatu i na dragom kamenju što je bilo u njoj, i pristajala je Davidovoj glavi. On je odnio iz grada vrlo bogat plijen.

3 Narod koji je stanovao u njemu, dao je odvesti, staviti ga na pile, na željezne brane i sjekire. Tako isto je učinio David sa svim ostalim gradovima Amonaca. Onda se vratio David sa svom vojskom u

Jeruzalem.

4 Potom je u Gezeru opet došlo do boja s Filistejcima. Pritom Hušanin Sibekaj ubio Sipaja, koji je pripadao rodu divova. Tako su bili oni pokoreni.

5 Kad je onda opet došlo do boja s Filistejcima, ubio je Elhanan, sin Jairov, Lahmija, brata Golijata iz Gitejca, čije je koplje bilo kao vratilo.

6 Opet je došlo do boja kod Gata, a tu je bio jedan čovjek gorostas, koji je imao šest prsta na rukama i šest prsta na nogama, svega dvadeset i četiri. I on je pripadao rodu divova.

7 Kad je on pogrdio Izraelove sinove, ubio ga Jonatan, sin Simea, brata Davidova.

8 To su bili potomci divova u Gat i pali su od Davidove ruke i njegovih slugu.

Bog kazni oholost Davidovu kugom

21 Sotona je ustao protiv Izraela i navratio Davida, da broji Izraelove sinove.

2 I tako je zapovjedio David Joabu i vojskovođama: "Idite, izbrojte Izraelove sinove od Beer-Sebe do Dana, pa mi javite da znam njihov broj!"

3 Ali Joab je rekao: "Gospodin neka bi dao da tvoj narod, koliko ga je sada, bude još stotinu puta toliki. A oni su svi, moj gospodar i kralju, tebi podložni, mojem gospodaru. Zašto moj gospodar takvo što hoće? Zašto da se okriivi Izrael takvim grijehom?"

4 Ali je kraljeva zapovijed primorala Joaba. I tako se Joab podignuo na put i obišao sav Izrael i opet se vratio u Jeruzalem.

5 Onda je Joab priopćio Davidu broj popisanih naroda. I bilo je svega Izraelova naroda milijun i stotinu tisuća teško naoružanih ljudi, a naroda Judina četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi teško naoružanih.

6 Plemena Levijeva i Benjaminova nije bio s njima izbrojio, jer je Joabu bila mrška kraljeva zapovijed.

7 Kako ta stvar nije bila mila Bogu, zato je udario Izraela.

8 David se doduše bio pomolio Bogu: "Teško sam sagriješio što sam to učinio, ali oduzmi svojem sluzi krivnju njegovih zlodjela, jer sam bio posve zaslijepljen!"

9 A Gospodin je zapovjedio Gadu, vidiocu Davidovu:

10 "Idi i kaži Davidu: 'Ovakvo govori Gospodin: Troje ti predlažem; izaberi si jedno od toga, da ti učinim!'"

11 Gad je pošao k Davidu i navijestio mu: "Ovakvo govori Gospodin: 'Biraj sebi.

12 ili tri godine gladi ili tri mjeseca bijega pred svojim neprijateljima, a pritom da te stigne mač tvojih neprijatelja, ili tri dana mač Gospodinov, kuga u zemlji, a

1 Ljetopisi

pritom da andeo Gospodinov ubija po svim Izraelovim krajevima. Sad promisli što ću odgovoriti onomu koji me poslao!"

13 David je odgovorio Gadu: "U velikoj sam mucu. Radije ću pasti u ruke Gospodinove, jer je njegovo milosrđe veliko, a u ruke ljudima ne bih htio pasti."

14 Tako je pustio Gospodin kugu na Izraela, te je pomrlo Izraelaca sedamdeset tisuća ljudi.

15 I Bog je poslao anđela u Jeruzalem da ga uništi. Kad je on ubijao u njemu, pogledao je Gospodin na njega, i sažalilo mu se zbog zla. Zato je zapovjedio anđelu koji je ubijao: "Dosta je sada, povuci natrag svoju ruku!" Andeo Gospodinov je upravo stajao kod gumna Jebusejca Ornana.

16 Kad je David podigao svoje oči, vidio anđela Gospodinova gdje stoji između zemlje i neba, u ruci mu goli mač, ispružen protiv Jeruzalema. Onda su pali David i starješine ničice na svoje lice, odjeveni u kostrijet.

17 I David se pomolio Bogu: "Ja sam koji je zapovjedio brojenje naroda. Ja sam, koji je sagriješio i zlo učinio. A ove ovce što su one učinile? Pa okreni, Gospodine, Bože moj, svoju ruku na mene i na obitelj moju, ali ne na svoj narod ovim pomorom!"

18 Onda je zapovjedio andeo Gospodinov Gadu da rekne Davidu neka bi David izišao gore podići žrtvenik Gospodinu na gumnu Jebusejca Ornana.

19 David je izašao na zapovijed Gadovu, koju mu je ovaj bio upravo u ime Gospodinovo.

20 I Ornan, kad se okrenuo, vidio anđela pa se sakrili on i njegova četiri sina. Ornan je upravo vršio pšenicu.

21 Onda je David pošao k Ornanu. Kad je Ornan pogledao i vidio kralja, izašao je s gumna i poklonio se pred Davidom licem do zemlje.

22 David je rekao Ornanu: "Daj mi to gumno da podignem na njemu žrtvenik Gospodinu! Za novce koliko vrijedi daj mi ga; da se pomor ukloni od naroda!"

23 Ornan je odgovorio Davidu: "Uzmi ga sebi! Moj gospodar i kralj neka čini što mu je drago! Evo, dajem ti i volove za žrtve paljenice i sve vršće sprave za drva i pšenicu za prinos; sve ti to darujem."

24 A kralj David je rekao Ornanu: "Ne, ja ću to samo kupiti za novce koliko vrijedi, jer neću to što je tvoje prinositi Gospodinu ni prinositi žrtve paljenice koje me ništa ne koštaju."

25 I David je dao Ornanu za ono mjesto šest stotina šekela zlata.

26 David podigao ondje žrtvenik Gospodinu i prineo žrtve paljenice i žrtve mi-

1 Kjetopisi

322

rotvorne. Kad je prizvao Gospodina, odgovorio mu On ognjem koji je spustio s neba na žrtvenik za žrtve paljenice.

27 A anđelu je zapovjedio Gospodin, da zatakne opet svoj mač u korice.

28 Kad je onda David vidio da ga je Gospodin uslišao na gumnu Jebusejca Orana, prineo je ondje žrtve.

29 Gospodinov šator koji je bio Mojsije napravio u pustinji i žrtvenik za žrtve paljenice bili su u ono vrijeme na uzvisini u Gibeonu.

30 A David se nije usudi više ići ondje k njemu, da časti Boga, jer se bio prestrašio mača anđela Gospodinova.

Pripreme Davidove za građenje doma

22 Nato je David rekao: "Ovo ovdje neka bude kuća Boga, Gospodina, i ovo je žrtvenik za žrtve paljenice Izraela."

2 Potom je David zapovjedio da se skupe stranci u zemlji Izraelovoj, i odredio kamenare koji će klesati kamen za gradnju Božjega doma.

3 I David je pripremio mnogo željeza za čavle za krila vrata i za sastavke, tako isto mjedi toliko da se nije moglo mjeriti.

4 Isto tako cedrovih drva bez broja, jer su Sidonci i Tirci dovozili Davidu mnogo cedrova drva.

5 David je u sebi mislio: "Moj sin Salomon mlad je i nježan, a dom koji treba podignuti Gospodinu mora biti vrlo velik za slavu i čast po svim zemljama. Zato ću mu već sada pripremiti što treba." I tako je pripremio David, još prije svoje smrti, veliku množinu građe.

6 Nato je dozvao svojega sina Salomona i zapovjedio mu da sagrađi dom Gospodinu, Bogu Izraelovu.

7 David je rekao Salomonu: "Moj sine, ja sam bio naumio sagrađiti dom Imenu Gospodina, svojega Boga.

8 Ali mi je došla riječ Gospodinova: 'Mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio. Ne smiješ ti sagrađiti dom mojem Imenu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.

9 Ali eto, sin ti se rodio, i on će biti čovjek mira, i ja ću mu pribaviti mir od svih njegovih neprijatelja unaokolo. Ta njegovo je ime Salomon. Mir i pokoj dat ću Izraelu u njegove dane.

10 On će sagrađiti dom mojem Imenu. On će mi biti sin, a ja ću mu biti otac. Njegovo kraljevsko prijestolje utvrdit ću zauvijek nad Izraelom.'

11 I sada, moj sine, neka bude Gospodin s tobom, da ti uspije sagrađiti dom Gospodina, tvojega Boga, kako ti je obećao!

12 I neka ti Gospodin, kad te postavi nad Izraelom, dade razum i mudrost da držiš zakon Gospodina, svojega Boga!

13 Onda će ti to uspjeti ako brižno uzdr-

žiš zakone i pravne propise koje je Gospodin zapovjedio Izraelovim sinovima preko Mojsija. Budi snažan i hrabar, ne boj se i ne straši se!

14 Evo, u svoj nevolji svojoj pripremio sam za Gospodinov dom stotinu tisuća talenata zlata i milijun talenata srebra, uz to mjedi i željeza što se ne može izmjeriti, toliko ga ima. I za drvo i kamen pobrinuo sam se, a ti ćeš pridodati još više.

15 A imaš mnogo i poslenika, kamenara, zidara i drvodjelja, onda ljudi bez broja vještih svakomu poslu.

16 U zlatu, srebru, mjedi i željezu, bez broja. Prihvati se posla! Gospodin neka je s tobom!"

17 Onda je David zapovjedio svim Izraelovim glavarima da pomažu njegovu sinu Salomonu:

18 "Nije li bio s vama Gospodin, vaš Bog, i nije li vam dao mir odasvuda? On je dao u moje ruke prijašnje stanovnike ove zemlje. Sad je zemlja pokorena Gospodinu i njegovu narodu.

19 Pa upravite sad srce i pamet na to da vjerno služite Gospodinu, svojem Bogu! Podite na posao i sagrađite svetište, Gospodina, Boga, da se mogne unijeti Gospodinova škrinja i sveto Božje posude u dom, koji će se sagrađiti Imenu Gospodinu!"

Namještanje Levita

23 Kad je David bio star i sit života, postavio je svojega sina Salomona kraljem nad Izraelom.

21 I skupio sve glavare Izraelove i svećenike i Levite.

3 Leviti su bili izbrojeni od trideset godina naviše, bilo je muškaraca na broj trideset i osam tisuća ljudi.

4 David je odredio: "Od ovih imaju dvadeset i četiri tisuće služiti u Gospodinovu domu. Šest tisuća bit će upravitelji i suci,

5 četiri tisuće vratari, i četiri tisuće hvalit će Gospodina uz glazbala koja sam dao napraviti za davati slavu."

6 Onda ih David razdijelio u redove po Levijevim sinovima Geršonu, Kohatu i Merariju.

7 Geršonovim sinovima pripadali su Ladan i Simej.

8 Ladanovi sinovi bili su: prvi Jehiel onda Zetam i Joel, skupa tri.

9 Simejevi sinovi bili su: Selomit, Hazi i Haran, skupa tri. To su bili obiteljski glavari Ladanovaca.

10 Daljnji Simejevi sinovi bili su: Jahat, Zina, Jeuš i Berija. To su bili Simejevi sinovi, svega četiri.

11 Jahat je bio prvi, Zina drugi. Jeuš i Berija nisu imali mnogo djece. Zato su tvorili samo jednu otačku kuću.

12 Kohatovi sinovi bili su: Amram, Ishar,

Hebron i Uziel, skupa četiri.

13 Amramovi sinovi bili su: Aron i Mojsije. Aron bi odvojen i sa svojim sinovima do vijeka posvećen za najsvetije stvari, da vječno pred Gospodinom prinosi miomirisni kád, da mu služe i da u njegovo ime blagoslivljaju.

14 A Mojsije je bio Božji čovjek; njegovi sinovi bili su ubrojeni u Levijevo pleme.

15 Mojsijevi sinovi bili su: Geršom i Eliezer.

16 Geršonov sin bio je Šebuel, prvi.

17 Eliezerov sin bio je Rehabja, prvi. Drugih sinova nije imao Eliezer, ali su se Rehabjini sinovi veoma umnožili.

18 Isharov sin bio je Šelomit, prvi.

19 Hebronovi sinovi bili su: Jerija, prvi, Amarija drugi, Jahaziel treći, Jekamam četvrti.

20 Uzielovi sinovi bili su: Mika, glavar, Ješija drugi.

21 Merarijevi sinovi bili su: Mahli i Muši. Mahlijevi sinovi bili su: Eleazar i Kiš.

22 Eleazar je umro, a nije ostavio iza sebe sinova; imao je samo kćeri.

23 Mušijevi sinovi bili su: Mahli, Eder i Jerimot, skupa tri.

24 To su bili, po svojim rodovima poređani, Leviti, obiteljski glavari, koji su bili izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji su bili zaposleni kod službe u Gospodinovu domu, od dvadeset godina naviše.

25 Jer je David pomislio: "Gospodin, Bog Izraelov, dao je mir svojem narodu. Sad će zauvijek stanovati u Jeruzalemu."

26 Pa tako i Leviti nisu više trebali nositi sveti šator i sve za njegovu službu potrebno posude.

27 Jer po posljednjim zapovijedima Davidovim bili su Leviti izbrojeni od dvadeset godina naviše.

28 Njihova uredovna dužnost bila je sad u tom da pomažu Aronovim potomcima kod službe u Gospodinovu domu kao nadzornici nad predvorjima i dvoranama i da drže u čistoći sve svete stvari i da rade oko službe u Božjemu domu.

29 Osim toga imali su brigu oko kruhova prikazivanja i oko brašna za prinos i oko beskvasnih kolača, oko tavica i oko svega što se peče, i oko svakoga utega i mjere.

30 I morali su svako jutro pristupiti da obave molitve hvale i zahvale u čast Gospodinu, i tako uvečer.

31 I morali su služiti kad se god prinosi žrtve paljenice Gospodinu, na Subotnje dane, mjesece mladake i svetkovine, u broju po svojoj uredbi, uvijek pred Gospodinom.

32 Tako su imali službu obavljati u šatoru sastanka i službu u svetom mjestu i

1 Ljetopisi

službu da pomognu Aronovim sinovima, svojom braćom, kod njihova posla u Gospodinovu domu.

David dijeli svećenike ždrijebom u redove

24 Ovo su redovi Aronovih sinova. Aronovi sinovi bili su: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar.

2 Nadab i Abihu su umrli prije svojega oca, a nisu ostavili iza sebe sinova. Zato su imali svećeničku službu samo Eleazar i Itamar.

3 I David ih razdijelio: Sadoka od Eleazarovih sinova i Ahimeleka od Itamarovih sinova po njihovu redu u njihovoj službi.

4 A jer se našlo da su Eleazarovi sinovi imali više obiteljskih glavara, negoli Itamarovi sinovi, zato su ih razdijelili tako da je na Eleazarove sinove očinske kuće došlo šesnaest, a na Itamarove sinove osam obiteljskih glavara.

5 A razdijelili su ih ždrijebom, i jedne i druge, jer je bilo glavara svetinje i glavara Božjih, i među Eleazarovim sinovima i među Itamarovim sinovima.

6 Semaja, sin Netanelov, pisar među Levitima, popisao ih u nazočnosti kralja i glavara i svećenika Sadoka i Ahimeleka, sina Abiatarova, i obiteljskih glavara svećenika i Levita. Po jedna obitelj bila je izabrana za Eleazara i po jedna za Itamara.

7 Prvi ždrijeb je pao na Jehojariba, drugi na Jedaja,

8 treći na Harima, četvrti na Seorima,

9 peti na Malkiju, šesti na Mijamina,

10 sedmi na Hakosa, osmi na Abiju,

11 deveti na Ješuu, deseti na Sekaniju,

12 jedanaesti na Elijašiba, dvanaesti na Jakima.

13 trinaesti na Hupu, četrnaesti na Ješebaba,

14 petnaesti na Bilgu, šesnaesti na Imera,

15 sedamnaesti na Hezira, osamnaesti na Hapisesa,

16 devetnaesti na Petahju, dvadeseti na Ezekiela,

17 dvadeset prvi na Jakina, dvadeset drugi na Gamula,

18 dvadeset treći na Delaju, dvadeset četvrti na Maazju.

19 To je bio njihov red za njihovu službu, kojim bi ulazili u Gospodinov dom po uredbi izdanoj od njihova oca Arona, kako mu je zapovjedio Gospodin, Bog Izraelov.

20 A ostali Levijevi sinovi, od Amramovih sinova: Šubael i od Šubaelovih sinova Jehdeja.

21 Od Rehabjinih sinova prvi Jišija.

22 Od Isharovaca Šelomot; od Šelomotovih sinova Jahat.

1 Ljetopisi

324

23 Hebronovi sinovi bili su: Jerija, drugi Amarija, treći Jahaziel, četvrti Jekaman.

24 Uzielovi sinovi bili su: Mika, od Mikinih sinova Samir.

25 Brat Mikin bio je Jišija; od Jišijinih sinova Zaharija.

26 Merarijevi sinovi bili su: Mahli i Muši, potomci njegova sina Jaazije.

27 Merarijevi sinovi od njegova sina Jaazije bili su: Soham, Zakur i Ibri.

28 Od Mahlija Eleazar. Ovaj nije imao sinova.

29 Od Kiša, sin Kišov, Jerahmeel.

30 Mušijevi sinovi bili su: Mahli, Eder i Jerimot. To su bili Levijevi sinovi po svojim rodovima.

31 I oni su bacili ždrijeb kao njihova braća, Aronovi sinovi, u nazočnosti kralja Davida, Sadoka i Ahimeleka i obiteljskih glavara svećenika i Levita, i to obiteljski glavari kao i njihova mlada braća.

Red pjevača

25 Nadalje, odvojio je David u društvu sa zapovjednicima vojske od Asafovih sinova, Hemanovih sinova i Jedutunovih sinova one koji će se baviti svetom glazbom uz citare, harfe i cim-bala. Popis onih kojima je bila povjerena ova služba, ovo je:

2 Od Asafovih sinova: Zakur, Josip, Netanija i Asarela, Asafovi sinovi, da pomažu Asafu, komu je po zapovijedi kraljevoj bila povjerena sveta glazba.

3 Od Jedutuna: Jedutunovi sinovi Gedaliya, Zeri, Ješaja, Simej, Hašabja i Matitja, skupa šest, da pomažu svojega oca Jedutuna, koji je prorokovao uz citare, hvalio slavio Gospodina.

4 Od Heman: Hemanovi sinovi bili su: Bukija, Matanija, Uziel, Šebuel, Jerimot, Hananija, Hanani, Eliata, Gidalti, Romamti-Ezer, Jošbekaša, Maloti, Hotir, Mahaziot.

5 Svi ovi bili su sinovi Heman, vidioca kraljeva u božanskim stvarima. Da uzvisi njegovu moć, Bog je bio dao Hemanu četrnaest sinova i tri kćeri.

6 Ovi su svi bili po kraljevoj uredbi zapošteni službom u Božjemu domu, da pomažu svojim očevima Asafu, Jedutunu i Hemanu kod pjevanja u Gospodinovu domu uz cim-bala, harfe i citare.

7 Bilo ih je na broj dvjesta i osamdeset i osam skupa s njihovom braćom, koji su bili u pjesmama Gospodinovim dobro izvežbani i vješti.

8 I bacili su ždrijeb, da odrede red u službi, mladi kao i stariji, učitelji skupa s učenicima.

9 Pao je od Asafa prvi ždrijeb na Josipa, drugi na Gedaliju s braćom i njegovim sinovima, skupa dvanaest;

10 treći na Zakura s njegovom sinovima i braćom, skupa dvanaest;

11 četvrti na Jizrija s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

12 peti na Netaniju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

13 šesti na Bukiju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

14 sedmi na Ješarelu s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

15 osmi na Ješaju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

16 deveti na Mataniju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

17 deseti na Simeju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

18 jedanaesti na Azarela s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

19 dvanaesti na Hašabju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

20 trinaesti na Šubaela s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

21 četrnaesti na Matitju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

22 petnaesti na Jerimota s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

23 šesnaesti na Hananiju s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

24 sedamnaesti na Jošbekaša s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

25 osamnaesti na Hananija s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

26 devetnaesti na Malotija s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

27 dvadeseti na Elijatu s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

28 dvadeset prvi na Hotira s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

29 dvadeset drugi na Gidaltija s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

30 dvadeset treći na Mahaziotu s njegovom sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest;

31 dvadeset četvrti na Romamti-Ezera sa sinovima i njegovom braćom, skupa dvanaest.

Postavljanje vratara, rizničara, učitelja i sudaca

26 Redovi vratara od Korahovih sinova bili su: Mešelemja, sin Korahov, između Asafovih sinova.

2 Mešelemjini sinovi bili su: Zaharija, pr-

vorodenac, Jediael drugi, Zebadija treći, Jatniel četvrti,

3 Elam peti, Johanan šesti, Elijehonaj sedmi.

4 Obed-Edomovi sinovi bili su: Semaja, prvorodenac, Jozabad drugi, Joah treći, Sakar četvrti, Netanel peti.

5 Amiel šesti, Isakar sedmi, Peuletaj osmi. Tako ga je bio blagoslovio Bog.

6 I njegovu sinu Semaji bili se rodili sinovi, koji su postali obiteljski glavari, jer su bili sposobni ljudi.

7 Semajini sinovi bili su: Otni, Rafael, Obed, Elzabad i njegova braća, vrlo sposobni ljudi, Elihu i Semakija.

8 Ovi svi su bili Obed-Edomovi sinovi, oni i njihovi sinovi i braća bili su sposobni ljudi, marljivi za službu; šezdeset i dva od Obed-Edoma.

9 I Mešelemja je imao sinova i braće, sposobnih ljudi; skupa osamnaest.

10 Hosini sinovi koji su pripadali Merarijevih sinova, bili su Simri, glavari—premda nije bio prvorodenac, bio ga je njegov otac postavio za glavaru—

11 Hilikija drugi, Tebalija treći, Zaharija četvrti. Svih sinova i braće Hosine bilo je trinaest.

12 Ovim redovima vratara, i to obiteljskim glavarima, dopali su isto tako kao njihovoj braći službeni poslovi u službi Gospodinova doma.

13 I po obiteljima, za mlade kao i za starije, bacili su ždrijeb za pojedina vrata.

14 Pao je ždrijeb za istočnu stranu na Selemju. I za njegova sina Zahariju, mudroga savjetnika, bacili su ždrijeb, i njegov ždrijeb je pao na sjevernu stranu,

15 za Obed-Edoma na južnu stranu i za njegove sinove na riznicu.

16 Za Šupima i Hosu na zapadnu stranu kod vrata Saleket na cesti što se penje gore, jedna straža uz drugu.

17 Na istočnoj strani bilo je šest Levita, na sjevernoj strani svaki dan četiri, na južnoj strani svaki dan četiri, kod riznice po dva.

18 Kod prigradnje na zapadnoj strani četiri za cestu, i dvije za prigradnju.

19 To su bili redovi vratara među Korahovim sinovima i Merarijevim sinovima.

20 Njihovi braća, Leviti, imali su nadzor nad blagom Božjega doma i nad blagom od svetih darova.

21 Potomci Ladanovi, to jest potomci Geršonovih sinova, koji potječu od Ladana, obiteljski glavari Ladana, sina Geršonova Jehieli.

22 Potomci Jehielovi, Zetam i njegov brat Joel, imali su odgovornost nad blagom u Gospodinovu domu.

23 Od Amramovih sinova, Isharovih sinova, Hebronovih sinova i Uzielovih sinova,

24 Subael, sin Geršoma, sina Mojsijeva, vrhovni nadzornik nad blagom.

25 Braća po Eliezeru bili su sin Rehabja, njegov sin Izaija, njegov sin Joram, njegov sin Zikri, njegov sin Selomit.

26 Ovaj Selomit i njegova braća vodili su nadzor nad svim blagom od svetih darova što su ih bili posvetili kralj David i obiteljski glavari i tisućnici i stotnici i vojskovođe.

27 Oni su ih bili posvetili od ratnoga plijena za opremiti Gospodinov dom.

28 I sve što su bili posvetili vidjelac Samuel i Saul, sin Kišov, i Abner, sin Nerov, i Joab, sin Serujin, i sve drugo posvećeno stajalo je pod nadzorom Selomita i njegove braće.

29 Od Isharovih sinova bili su Konanija i njegovi sinovi namješteni kao upravitelji i suci za vanjske poslove u Izraelu.

30 Od Hebronovih sinova Hašabja i njegova braća, sposobni ljudi, tisuću i sedam stotina na broj, bili su postavljeni nad upravom Izraela zapadno od Jordana za—sve poslove Gospodinove i za službu kraljevu.

31 Hebronovim sinovima pripadao je Jerija, glavari rodovima i obiteljima Hebronovih sinova. U četrdesetoj godini vladanja Davidova potražili su ih i našlo se među njima u Jazeru u Gileadu sposobnih ljudi.

32 Njegovu braću, sposobne ljude, dvije tisuće i sedam stotina obiteljskih glavaru, postavio kralj David nad Rubenovima i Gadovim sinovima i polovicom plemena Manasehova, za sve poslove Božje i kraljeve.

Glavari plemena i razni činovnici Davidovi

27 Ovo je popis izraelskih obiteljskih glavaru i tisućnika i stotnika i činovnika, koji su služili kralju u svim poslovima vojnih odjeljenja, koji su dolazili i odlazili od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini. Svaki je odjel brojio dvadeset i četiri tisuće ljudi.

2 Nad prvim odjelom, u prvom mjesecu bio je Jašobam, sin Zabdielov. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

3 On je pripadao potomcima Peresovim i bio je vrhovni vojskovođa nad svim zapovjednicima za prvi mjesec.

4 Nad odjelom drugoga mjeseca bio je Dodaj, Ahošanin, i to nad svojim odjelom i nad odjelom vladara Miklota. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

5 Treći zapovjednik vojske za treći mjesec bio je glavari Benaja, sin svećenika Jehojade. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

6 Ovaj Benaja bio je junak među tridese-

1 Kjetopisi

326

toricom i nad tridesetoricom. Na čelu njegova odjela stajao je njegov sin Amizabad.

7 Četvrti zapovjednik, za četvrti mjesec, bio je Joabov brat Asahel i za njim njegov sin Zebadija U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

8 Peti zapovjednik, za peti mjesec, bio je glavlar Samhut, Izrahejin. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

9 Šesti zapovjednik, za šesti mjesec, bio je Ira, sin Ikešov, iz Tekoe. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

10 Sedmi zapovjednik, za sedmi mjesec, bio je Heles, Pelonjanin, od Efraimovih sinova. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

11 Osmi zapovjednik, za osmi mjesec, bio je Hušatejac Sibekaj, od Zarhijevaca. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

12 Deveti zapovjednik, za deveti mjesec, bio je Abiezer iz Anatota, od Benjaminskih sinova. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

13 Deseti zapovjednik, za deseti mjesec, bio je Maharaj iz Netofe, od Zarhijevaca. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

14 Jedanaest zapovjednika, za jedanaesti mjesec, bio je Benaja iz Piratona, od Efraimovih sinova. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

15 Dvanaesti zapovjednik, za dvanaesti mjesec, bio je Heldaj iz Netofe, od Otnielovih sinova. U njegovu odjelu bilo je dvadeset i četiri tisuće ljudi.

16 Glavari Izraelovih plemena bili su kod Rubenovih sinova poglavar Eliezer, sin Zikrije; kod Simeonovih sinova Sefatija, sin Maakin;

17 kod Levijevih sinova Hašabja, sin Kemuelov; kod Aronovih sinova Sadok;

18 kod Judinih sinova Elihu, brat Davidov; kod Isakarovih sinova Omri, sin Mihaelov;

19 kod Zebulunovih sinova Išmaja, sin Obadijin; kod Naftalijevih sinova Jerimot sin Azrielov;

20 kod Efraimovih sinova Hošea, sin Azazjin; kod polovice plemena Manasehova Joel, sin Pedajin;

21 kod polovice plemena Manasehova u Gileadu Ido, sin Zaharijin; kod Benjaminskih sinova Jaasiel, sin Abnerov;

22 kod Danovih sinova Azarel, sin Jerohamov. To su bili poglavari Izraelovih plemena.

23 David nije dao brojiti one koji su bili ispod dvadeset godina, jer je bio Gospodin obećao da će umnožiti Izraela kao zvijezde na nebesima.

24 Joab, sin Serujin, bio je počeo popis naroda, ali ga nije dovršio jer je bio došao na Izraela gnjev Božji. Zato taj broj nije bio unesen u knjigu povijesti kralja Davida.

25 Nad kraljevim blagom vodio je nadzor Azmavet, sin Adielov, a nad posjedima po zemlji, po gradovima, selima i kulama Jonatan, sin Uzijin.

26 Nad ratarima, koji su obrađivali zemlju, vodio je nadzor Ezri, sin Kelubov;

27 nad vinogradima Simej, iz Rame, nad pravljenjem vina Zabdi, Sifmejac;

28 nad maslinicima i smokvama u nizini Hanan, Gederanin; nad posudama za ulje Joaš;

29 nad govedima što su pasla u šaronskoj ravni, Sitraj, Šaronjanin; nad govedima u dolinama Safat, sin Adlajev;

30 nad devama Obil, Išmaelac; nad magarcima Jehdeja, Meronočanin;

31 nad ovcama Jaziz, Hagerejin. Svi ovi bili su upravitelji imetka koji je posjedovao kralj David.

32 Jonatan, stric Davidov, mudar i vješt čovjek, bio je savjetnik. Jehiel, sin Hakmonijev, bio je odgojitelj kraljevih sinova.

33 Ahitofel je bio kraljevski savjetnik, i Hušaj, Arkijanin, kraljev prijatelj.

34 Poslije Ahitofela bio je Jehojada, sin Benajin, i Abiatar. Joab je bio kraljev vojskovođa.

David predaje Salomonu sliku Gospodinova doma

28 David je skupi u Jeruzalemu sve odlične Izraelove sinove, naime, plemenske glavare, glavare redova koji su stajali u kraljevoj službi, tisućnike i stotnike, upravitelje svega imanja i blaga kraljeva i njegovih sinova i dvorane, junake i sve ljude valjane ratnike.

2 Onda se podigao kralj sa svojega sjedala i rekao: "Čujte me, moja braćo i moj narode! Ja sam bio sam naumio sagraditi dom za škrinju Gospodinova zavjeta i za podnožje nogama našega Boga. Ja sam učinio i priprazio za gradnju.

3 Ali mi je Bog rekao: 'Nećeš ti graditi kuće mojem Imenu, jer si ratnik i krv si prolijevao.'

4 Mene je Gospodin, Bog Izraelov, bio izabrao iz cijele kuće mojega oca da budem kralj nad Izraelom do vijeka, jer Judu izabrao za vladara i u plemenu Judinu kuću mojega oca, i nađe za dobro, da između sinova mojega oca učini mene kraljem nad svim Izraelom.

5 A između svih mojih sinova—jer Gospodin mi je dao mnogo sinova—izabrao mojega sina Salomona da zasjedne na prijestolje kraljevstva Gospodinova nad Izraelom.

6 On mi je rekao: 'Tvoj sin Salomon sa-

1 Ljetopisi

gradit će moju kuću i moje trijemove, jer sam njega izabrao sebi za sina, njemu ću biti otac.

7 Zauvijek ću podignuti njegovo kraljevstvo, ako ovako, kako je to danas, bude postojan u tom, da izvršuje moje zapovijedi i zakone.'

8 I sada opominjem vas pred očima svega Izraela, pred zajednicom Gospodinovom i pred ušima našega Boga: držite brižno sve zapovijedi Gospodina, svojega Boga, da ostanete u posjedu ove lijepe zemlje i da je ostavite u baštinu svojim potomcima za sva vremena!

9 A ti, moj sine Salomone, drži se s Bogom svojega oca i služi mu cijelim srcem i dragovoljnom dušom, jer Gospodin ispituje sva srca i zna svaku pomisao i želju! Ako ga budeš tražio, on će dati da ga nađeš. Ako li ga ostaviš, odbacit će te zauvijek.

10 Pa vidi sada da te je Gospodin izabrao da mu sagradiš kuću za Svetinju—podi odvažno na posao!"

11 Potom je David predao svojem sinu Salomonu sliku trijema i njegovih prostorija, riznica, gornjih soba i unutrašnjih prostorija i prostora za pomirilište;

12 tako isto sliku svega što je smislio: sliku trijemova u Gospodinovu domu i soba unaokolo, sliku riznica Božjega doma i riznica za posvećene darove;

13 nadalje, za redove svećeničke i levitske i za poslužne poslove u Gospodinovu domu i za sve posude za službu u Gospodinovu domu.

14 Zlata mu predao toliko koliko je trebalo za svaku pojedinu posudu u službi Božjoj, tako isto srebra za sve srebrne posude;

15 nadalje, koliko mu je trebalo novaca za svjetiljke zlatne i za njihove svjetiljke zlatne, po određenoj težini njihovoj; isto tako koliko mu je trebalo srebra za razne srebrne svjetiljke i svjetiljke prema njihovoj težini i potrebi;

16 nadalje, koliko mu je trebalo zlata za stolove prikaznih kruhova, za svaki pojedini stol, i srebro za srebrne stolove;

17 čistoga zlata za vilice, škropionice i kotliče, za razne zlatne vrčeve, po njihovoj vrijednosti, i za razne srebrne vrčeve, po njihovoj težini;

18 nadalje, čistoga zlata za kadioni žrtvenik, po težini. I sliku kola mu preda, naime, kola zlatnih kerubina, koji raširenim krilima prekrivaju škrinju Gospodinova zavjeta.

19 "O svemu tomu," rekao je David, "o svim radovima za izvedbu te građevne osnove poučio me je Gospodin pismom iz svoje ruke."

20 Onda je rekao David svojem sinu Salomonu: "Budi snažan i hrabar, ne boj

se i ne straši se, jer Gospodin Bog, moj Bog, bit će s tobom. On te neće ostaviti ni napustiti dok se ne dovrše svi radovi za službu u Gospodinovu domu.

21 Već su spremni svećenički redovi i levitski za svu službu u Božjemu domu. Imaš uza se za svaki posao ljude voljne i vješte svakoj službi. I glavari i sav narod stoje ti uvijek na službi."

Bogati prilozi za građenje doma. Davidova smrt

29 Nadalje kralj David je rekao svemu zboru: "Moj sin Salomon, koga je sam Bog izabrao, još je mlad i nježan, a djelo je veliko, jer nije za čovjeka određen ovaj dom nego za Gospodina Boga.

2 I ja svom svojom snagom pripremio sam za dom svojega Boga zlata za zlatne posude, srebra za srebrne, mjedi za mjedene, željeza za željezne i drva za drvene, kamena oniksova i crnosjajna i šarolika kamenja za okvire i drugoga dragoga kamenja svake vrste i mramora izobilje.

3 I još iz ljubavi prema domu mojega Boga, povrh toga ono što imam u vlastitom posjedu zlata i srebra dat ću, osim svega toga što sam već pripremio za sveti dom mojega Boga:

4 tri tisuće zlatnih talenata od ofirskoga zlata i sedam tisuća talenata čistoga srebra, da se tim oblože zidovi prostorija doma,

5 i za zlatno i srebrno posude svake vrste i za sve radove umjetničkih ruku. Ima li još tko danas spreman koji dar darovati za Gospodina?"

6 Onda su darovali dragovoljno obiteljski glavari, glavari Izraelovih plemena, tisućnici i stotnici i činovnici u službi kraljevoj.

7 Oni su dali za gradnju Božjega doma pet tisuća talenata zlata, deset tisuća drahmi, deset tisuća talenata srebra, osamnaest tisuća talenata mjedi i stotinu tisuća talenata željeza.

8 Tko je imao dragoga kamenja, predao ga za blago Gospodinova doma Geršonovcu Jehielu.

9 Narod se radovao dragovoljnim darovima, jer su pobožnim srcem dragovoljno prinosili Gospodinu svoje darove. I kralj David veoma se radovao.

10 I blagoslovio je David Gospodina pred svom zajednicom. David je molio: "Blagoslovljen neka si, Gospodine, Bože oca Izraela, od vijeka do vijeka!"

11 Tvoja je, Gospodine, veličina, moć, slava, hvala i veličanstvo, jer tvoje je sve na nebu i na zemlji. Tvoje je kraljevstvo, gospodstvo, i ti se uzdižeš kao Gospodin nada sve.

12 Bogatstvo i čast dolaze od tebe, i ti si vladar nad svim. U tvojoj je ruci snaga i

1 Ljetopisi

328

moć i u tvojoj je vlasti da učiniš velikim i moćnim koga god hoćeš.

13 I zahvaljujemo ti, Bože naš, i častimo tvoje slavno Ime.

14 A tko sam ja i što je moj narod da smo mogli u takvoj množini prinijeti svojih darova? Ne, od tebe dolazi sve i iz tvoje ruke darovali smo tebi.

15 Ta mi smo samo došljaci i gosti pred tobom kao svi naši očevi: kao sjena dani su našega života na zemlji i bez nadanja.

16 Gospodine, Bože naš, sve ovo blago koje smo pripravili da ti sagradim dom za tvoje sveto Ime, dolazi iz tvoje ruke, i sve je to tvoje.

17 Ali ja znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i da voliš iskrenost. I tako ja sam sve ovo darovao iskrenim srcem i s radošću vidio sam kako ti je ovaj tvoj narod darivao darove.

18 Gospodine, Bože naših otaca Abrahama, Izaka i Izraela, uzdrži uvijek u srcu svojega naroda takvo mišljenje i takvu volju i upravljaaj njihovo srce k sebi!

19 Podaj mojem sinu Salomonu poslušno srce da drži tvoje zapovijedi, tvoje uredbe i zakone i da čini sve to i sagradi sjajni dom, koji sam priprazio!"

20 Onda je David rekao cijeloj zajednici: "Blagoslovite Gospodina, svojega Boga!" I sav je zbor blagoslivljao Gospodina, Boga svojih otaca. Oni su se poklonili i bacili se ničice pred Gospodinom i pred kraljem.

21 Zaklali su Gospodinu žrtve i drugo jutro prinijeli su Gospodinu žrtve paljenice: tisuću junaca, tisuću ovnova, tisu-

ću janjaca s njihovim naljevima, osim toga žrtava zaklanica mnogo za sav Izraelov narod.

22 Jeli su i pili su onaj dan pred Gospodinom u velikoj radosti. Onda su postavili Salomona, sina Davidova, po drugi put kraljem i pomazali su njega Gospodinu za vladara, a Sadoka za svećenika.

23 Tako je sjedio Salomon kao kralj na prijestolju Gospodinovu, na mjesto svojega oca Davida, i imao je sreću, i sav ga je Izrael slušao.

24 Svi glavari i junaci i svi sinovi kralja Davida podložili se kralju Salomonu.

25 Gospodin je dao te je Salomon došao do veoma visoka ugleda kod svega Izraela i udijeli mu tako sjajno kraljevanje kako to nije bio imao prije njega ni jedan kralj nad Izraelom.

26 David, sin Jesejev, bio je vladao nad svim Izraelom.

27 A vremena za koje je bio kralj nad Izraelom bilo je četrdeset godina. U Hebronu je vladao sedam godina, u Jeruzalemu trideset i tri godine.

28 On je umro u visokoj starosti, bogat danima života, imovinom i čašću. Njegov sin Salomon je kraljevaio namjesto njega.

29 Djela kralja Davida, prijašnja i posljednja, zapisana su u povijesti vidioca Samuela i u povijesti proroka Natana i u povijesti vidioca Gada.

30 sa svim njegovim kraljevanjem, njegovim pobjedama i događajima što su prošli preko njega i Izraela i preko svih drugih zemaljskih kraljevstava.

2 Ljetopisi

DRUGA KNJIGA LJETOPIISA

Salomonova molitva, mudrost, slava i bogatstvo
1 Kad se Salomon, sin Davidov, bio učvrstio u svojoj vlasti, Gospodin, njegov Bog, bio je s njim i veoma ga uzvisio.

2 Onda je dozvao Salomon k sebi sav Izraelov narod s tisućnicima i stotnicima, sa sucima i svim glavarima svega Izraela, s obiteljskim glavarima.

3 Onda je Salomon u pratnji cijele narodne zajednice otišao na visinu u Gibeonu; jer se ondje nalazio šator sastanka Božjega, koji je Mojsije, sluga Gospodinov, bio napravio u pustinji.

4 A Božju škrinju David je bio prenio iz Kirjat-Jearima na mjesto koje mu je David bio pripremio. U Jeruzalemu, naime, bio mu je dao razapeti šator.

5 Žrtvenik mjedeni, koji je bio napravio Bezaleel, sin Urijev, unuk Hurov, bio je

ondje pred svetim stanom Gospodinovim. Salomon mu se s narodom poklonio.

6 Onda je ondje Salomon žrtvovao na mjedenom žrtveniku, koji je bio pred Gospodinom i pripadao šatoru sastanka Gospodinova, i prineo na njemu tisuću žrtava paljenica.

7 Noću potom javio se Bog Salomonu i rekao mu: "Zatraži što da ti dadem!"

8 Salomon je odgovorio Bogu: "Ti si mojem ocu Davidu iskazivao veliku naklonost i mene si učinio kraljem mjesto njega.

9 Neka bi se sad ipak, Gospodine i Bože, ispunilo tvoje obećanje što si ga rekao mojem ocu Davidu! Ti si me učinio kraljem nad narodom koji je mnogobrojan kao prah na zemlji.

2 Ljetopisi

10 Zato daj mi mudrost i znanje da vodim taj narod u svakom položaju, jer tko bi inače mogao vladati ovim tvojim mnogobrojnim narodom?"

11 Bog je odgovorio Salomonu: "Jer si to zamolio, a nisi molio bogatstva, blaga i slave, ni smrti svojih neprijatelja, ni duga života, nego si sebi zaprosio mudrost i znanje da bi mogao mojim narodom, nad kojim sam te postavio kraljem, **12** zato, daje ti se mudrost i znanje; i dat ću ti i bogatstva, blaga i slave kakve prije tebe nije imao ni jedan kralj, niti će imati poslije tebe."

13 Nato se vratio Salomon s visine u Gibeonu, od šatora sastanka u Jeruzalemu i vladao je ondje nad Izraelom.

14 Salomon je skupio sebi i mnogobrojna bojna kola i konjanike. Imao je tisuću i četiri stotine bojnih kola i dvanaest tisuća konjanika. Njih je smjestio u kolskim gradovima i kod kralja u Jeruzalemu.

15 Kralj je učinio da je bilo u Jeruzalemu srebra i zlata tako mnogo kao kamenja, a cedara tako mnogo kao dudova što rastu u nizini.

16 Konja koje je imao Salomon bili su uvezeni iz Egipta i Keve; kraljevi trgovci su ih kupovali po tekućoj cijeni.

17 Tako da su jedna bojna kola kod izvoza iz Egipta koštala po šest stotina šekela srebra, a konj po stotinu i pedeset. I izvozili su ih preko svojih trgovaca svim hitejskim i sirijskim kraljevima.

Gradenje doma. Salomonov ugovor s Hiramom

2 Salomon je odlučio, sagrađiti dom Imenu Gospodinovu i kraljevski dvor sebi samomu.

2 I odbrojio je Salomon sedamdeset tisuća nositelja i osamdeset tisuća kame-nolomaca u gori i tri tisuće i šest stotina nadzornika nad njima.

3 Tada je Salomon poručio tirkom kralju Hiram: "Ti si mojem ocu Davidu iskazao dobrotu da mu pošalješ cedrova drva, te je mogao sebi za stan sagrađiti dvor.

4 Gle, namjeravam sagrađiti dom Imenu Gospodina, svojega Boga, i posvetiti mu ga da se kadi pred njim mirisnim kadom, da se postavljaju redovito kruhovi prikazivanja, i da se svako jutro i večer, na Subotnje dane, mjesece mladake i Gospodinove svečanosti, našega Boga, prinosu žrtve paljenice, kako je to propis u Izraelu za vječna vremena.

5 Dom, koji ću graditi, bit će velik, jer je naš Bog veći od svih bogova.

6 Ali tko može njemu sagrađiti dom kad ga nebo i najviša nebesa ne mogu obuhvatiti? Tko sam ja da bih mu mogao sagrađiti dom, osim da se samo pred njim spalji žrtva?

7 Pa pošalji mi sad čovjeka vješta radovima u zlatu, srebru, mjedi, željezu, modrom ljubičastom i grimiznom predivu! On ima i u tom biti vješt za posao u rezbariji i raditi s vještima ljudima koje imam kod sebe u Judeji i u Jeruzalemu i koje je već pripremio moj otac David.

8 Pošalji mi i cedrova drva, čempresa i sandalovine s Lebanona, jer znam da tvoji ljudi znaju sjeći drva na Lebanonu; i evo, moje će slugе raditi zajedno s tvojima.

9 Mora se, naime, meni pripremiti veoma mnogo drva, jer kuća koju ću graditi bit će velika i predivna.

10 Evo, poslenicima koji će sjeći drva, tvojim ljudima za njihovu hranu dat ću dvadeset tisuća kora pšenice, dvadeset tisuća kora ječma, dvadeset tisuća bata vina i dvadeset tisuća bata ulja."

11 Hiram, tirkski kralj, poslao je Salomonu ovaj pismeni odgovor: "Jer Gospodin ljubi svoj narod, zato te postavio kraljem nad njim."

12 I Hiram je nastavio: "Neka je blagoslovljen Gospodin, Bog Izraelov, koji je stvorio nebo i zemlju, koju je dao kralju Davidu sina nadarena mudrošću, umom i znanjem, koji će graditi dom Gospodinu i sebi kraljevski dvor.

13 I sada ti šaljem čovjeka mudra i u umjetnosti vješta majstora Hurama,

14 sina neke Danovke. Njegov je otac bio Tirac. On se razumije u radove u zlatu, srebru, mjedi, željezu, kamenu, drvu, modrom i ljubičastom i grimiznom predivu i prepredenom lanu. On može urezati rezbariju svake vrste i izvesti svaki umjetnički rad što mu se dao, u društvu s tvojim umjetnicima i s umjetnicima mojega gospodara, tvog oca Davida.

15 Neka, dakle, moj gospodar pošalje pšenicu, ječam, ulje i vino svojim slugama, kako je obećao!

16 A mi ćemo nasjeći stabala na Lebanonu koliko trebaš, i dovesti ih u splavovima na moru u Jopu. Ti ih onda daj odnijeti u Jeruzalem!"

17 Onda je Salomon prebrojio sve strance u Izraelu po popisu koji je bio učinio njegov otac David. Bilo ih je stotinu i pedeset i tri tisuće i šest stotina.

18 Od njih je odredio sedamdeset tisuća za nositelje, osamdeset tisuća za kame-nolomce u gori i tri tisuće i šest stotina za nadzornike koji će ljude dizati na posao.

Opis doma

3 Nato je počeo Salomon graditi dom Gospodinov u Jeruzalemu na brdu Moriju, gdje je njegov otac, David imao viđenje, na mjestu koje je bio za to odredio David, na gumnu Jebusejca Or-nana.

2 Kjetopisi

330

2 Drugoga dana drugoga mjeseca u četvrtoj godini svojega vladanja on je počeo graditi.

3 Ove mjere postavio je Salomon za temelj kod gradnje Božjega doma: dužina je bila šezdeset lakata po staroj mjeri, a širina dvadeset lakata.

4 Trijem pred svetištem širinom cijele kuće bio je dvadeset lakata dug i stotinu i dvadeset lakata visok. Dao ga u unutrašnjosti obložiti čistim zlatom.

5 Veliki prostor prekrije čempresovim daskama, obložio ga čistim zlatom i odozgor napravio palme i cvjetne lance.

6 I obložio je dom, i nakitio ga dragim kamenjem; a zlato je bilo zlato iz Parvaima.

7 Tako je obložio dom zlatom, grede, pragove, zidove i vrata i dao na zidovima urezati kerubine.

8 Onda je dao napraviti Nasvetije Mjesto. Dužina njegova bila je prema širini doma dvadeset lakata, isto tako širina dvadeset lakata. Obložio ga čistim zlatom u vrijednosti od šest stotina talenata.

9 Vrijednost čavala bila je pedeset šekela zlata; i gornje sobe obložio je zlatom.

10 U unutrašnjosti Najsvetijeg Mjesta dao je napraviti, u kiparskom radu, dva kerubina i obložio ih zlatom.

11 Krila kerubina imala su dužinu od dvadeset lakata; pet lakata dugo krilo jednoga kerubina doticalo je zid doma, i drugo isto tako pet lakata dugo krilo doticalo je krilo drugoga kerubina.

12 Tako je isto dopiralo jedno pet lakata dugo krilo drugoga kerubina do zida prostora i drugo pet lakata dugo krilo do krila prvoga kerubina.

13 Krila tim kerubinima bila su raširena na dvadeset lakata. Oni su stajali uspravno na nogama, a lice im je bilo okrenuto prema glavnomu prostoru.

14 Zavjese pred njima napravio je od mo-drog i ljubičastog, i od grimiznog prediva i prepredenog lana i po njemu su bili izvezeni kerubini.

15 Pred domom je napravio dva stupa, trideset i pet lakata duga, ogavlje odozgor na njima imalo je pet lakata.

16 Onda je napravio lance cvjetne kao u domu i staviti ih odozgor na stupove; i dao je napraviti stotinu mogranja i objesiti ih na lance.

17 Stupove je postavio pred domom, jedan s desne strane, a drugi s lijeve, onoga zdesna nazvao Jakin, a onoga slijeva Boaz.

Sprave i posude u domu

4 Onda je napravio žrtvenik od mjedi, dvadeset lakata dug, dvadeset lakata širok i deset lakata visok.

2 Onda je postavio mjedeno more, deset lakata bilo mu je od jednoga kraja do

drugoga, unaokolo okruglo i pet lakata visoko, a mjereno vrpcom od trideset lakata u opsegu.

3 Ispod njega bili su volovski likovi sve unaokolo, po deset ih je bilo na jednom laktu, te su okruživali more, u dva reda salivenih s morem.

4 Stajalo je na dvanaest volova. Tri su bila okrenuta sjever, tri na zapad, tri na jug i tri na istok. More je stajalo odozgor nad njima, a stražnja strana svih volova bila je okrenuta unutra.

5 Debljina mu je bila jedna podlanica, rub mu je bio sličan ljljanu kao kraj u čaše, a primalo je dvije tisuće bata.

6 Dalje je napravio deset umivaonica, i stavio je pet s desne strane, a pet s lijeve za pranje. U njima se pralo i ono što bi se prinosilo kao žrtva paljenica; a more je služilo svećenicima za njihovo pranje.

7 I napravio je deset zlatnih svjetiljaka po propisima koji su vrijedili za njih, i postavio ih u dom: pet s desne strane, a pet s lijeve.

8 Dalje je napravio deset stolova i namjestio ih u domu, pet s desne strane, a pet s lijeve. I napravio je stotinu zdjelica od zlata.

9 Onda je napravio veliki svećenički trijem; trijem i vrata za veliki trijem i mjeđu obložio vrata.

10 More je namjestio s desne strane, na jugoistok.

11 Onda je Hiram napravio lonce, lopate i zdjelice. Tako je Hiram dovršio radove, koje je morao izraditi kralju Salomonu za Božji dom:

12 dva stupa i dva okrugla ogavlja koja su bila odozgor na stupovima, obje pletenice da pokrivaju dva ogavlja navrh stupova;

13 četiri stotine mogranja za obje pletenice, dva reda mogranja za svaku pletenicu da pokrivaju oba okrugla ogavlja navrh stupova;

14 uz to deset podnožja i deset umivaonica na podnožjima;

15 nadalje more i pod njim dvanaest volova;

16 i lonce, lopate i vilice i sav pribor za njih od uglađene mjedi, napravio je majstor Hiram kralju Salomonu za Gospodinov dom.

17 Kralj ih dao ih saliti u jordanskoj ravnici u glinenim kalupima, između Sukota i Zereda.

18 Salomon je dao napraviti sve ovo posuda vrlo mnogo da težina mjedi nije bila utvrđena.

19 Onda je dao Salomon napraviti sve posude koje se upotrebljavalo u Božjemu domu: zlatni žrtvenik, stolove za prikazne kruhove;

20 Svjetiljke sa žiškama njihovim od čis-

toga zlata, koji su se po propisu morali gorjeti pred unutrašnjim svetištem.

21 I zlatne cvjetove, žižke i usekače, i to od čistoga zlata;

22 noževe, škropionice, mašice i kadionice od čistoga zlata. I unutrašnja dvokrilna vrata doma na ulazu u Najsvetije Mjesto i dvokrilna vrata doma na ulazu u glavni prostor bila su od zlata.

Posveta doma

5 Tako su bili svršeni svi radovi, koje je dao kralj Salomon obaviti za Gospodinov dom. Salomon je unio posvećene darove svojega oca Davida: srebro i zlato i posude i stavio u riznicu Božjega doma.

2 Onda je Salomon skupio Izraelove starješine i sve plemenske glavare, glavare rodova Izraelovih sinova, u Jeruzalem, da se prenese škrinja Gospodinova zavjeta iz grada Davidova, to jest Siona.

3 I tako su se skupili kod kralja svi Izraelovi ljudi na svetkovinu što je u sedmom mjesecu.

4 Tako se sastale sve starješine Izraelove, i Leviti su podigli škrinju.

5 Onda su prenijeli škrinju, šator sastanka i sve sveto posude koje je bilo u šatoru. Svećenici i Leviti su ga prenijeli.

6 Pritom su žrtvovali kralj Salomon i sva Izraelova zajednica, koja se bila našla kod njega pred škrinjom, toliko ovaca i goveda da ih se zbog njihova mnoštva nije moglo izbrojiti niti procijeniti.

7 Onda su svećenici unijeli škrinju Gospodinova zavjeta na njegovo mjesto u unutrašnjem svetišću doma, u Najsvetije Mjesto, pod krila kerubina.

8 Kerubini su držali krila raširena nad mjestom gdje je stajala škrinja. Tako su kerubini prekrili škrinju i njegove motke.

9 Motke su bile tako duge, da su se krajevi motki škrinje vidjeli sa svetoga mjesta pred unutrašnjim svetištem, ali se izvana nisu vidjeli. Ostali su ondje do današnjega dana.

10 U škrinji su bile samo dvije kamene ploče, koje je bio u nju stavio Mojsije na Horebu, kad je Gospodin napravio savez sa Izraelovim sinovima, pošto su izašli iz egipatske zemlje.

11 I dogodilo se, kad su svi svećenici napustili Najsvetije Mjesto. Svi svećenici, koji su se našli, bili su se posvetili bez obzira na redove.

12 svi levitski pjevači, Asaf, Heman, Jedutun uz svoje sinove i sudruge stajali su odjeveni u prepredeni lan s cimbali, harfama i citarama istočno od žrtvenika i s njima stotinu i dvadeset svećenika koji su trubili u trube.

13 I dogodilo se, kad su trubači i pjevači u isto vrijeme i jednim glasom počeli

2 Kjetopisi

slaviti Gospodina i hvaliti ga, i čim su odjeknule trube i cimbala i ostala glazbala hvalospjev Gospodinu, govoreći: "Jer je dobrostiv i vječno traje njegova milost", oblakom se napunio Gospodinov dom,

14 tako da svećenici nisu mogli zbog oblaka pristupiti da vrše svoju službu, jer je slava Gospodinova napunila Božji dom.

Salomonova velika molitva

6 Onda je rekao Salomon: "Gospodin je rekao da će stanovati tamnom oblaku.

2 A ja sam ti sagradio uzvišen dom, mjesto za tebe da u njemu prebivaš zauvijek."

3 Onda se kralj okrenuo i blagoslovio svu izraelsku zajednicu, dok je sva izraelska zajednica stajala.

4 On je rekao: "Blagoslovljen neka je Gospodin, Bog Izraelov, koji je ispunio obećanje koje je svojim ustima dao mojem ocu Davidu, kad je rekao:

5 'Od vremena kad sam izveo svoj narod iz Egipta, nisam izabrao grada ni iz kojega Izraelova plemena da se ondje sagradi dom u kojem bi prebivalo Ime moje, i nikoga nisam izabrao da bi vladao mojim narodom Izraelom.

6 Ali sam izabrao Jeruzalem da u njemu prebiva Ime moje i odabrao Davida da zapovjeda mojem narodu Izraelu.'

7 I bio je doduše naumio moj otac David sagraditi dom Imenu Gospodina, Boga Izraelova.

8 Ali je Gospodin rekao mojem ocu Davidu: 'Da si namislio sagraditi dom mojem Imenu, dobro si učinio što si to naumio.

9 Ali ti nećeš sagraditi taj dom nego tvoj sin koji će ti se roditi, on će sagraditi dom mojem Imenu.'

10 I eto Gospodin je ispunio obećanje koje je dao, ja sam stupio na mjesto svojega oca Davida i sjeo sam na prijestolje Izraelovo, kako je to obećao Gospodin, i sagradio sam dom Imenu Gospodina, Boga Izraelova.

11 Ja sam ondje namjestio škrinju u kojoj je Gospodinov zavjet koji je napravio sa Izraelovim sinovima."

12 Potom je stupio Salomon pred svom Izraelovom zajednicom pred Gospodinov žrtvenik i raširio svoje ruke.

13 Salomon je, naime, bio dao napraviti podnožje od mjedi i stavio ga nasred trijema doma, pet lakata dugo, pet široko i tri visoko. I stao na njega i kleknuo na koljena pred svom Izraelovom zajednicom, raširio svoje ruke prema nebu,

14 I pomolio se: "Gospodine, Bože Izraelov! Nema Boga u nebu gore i na zemlji dolje kao ti: koji čuva savez i milost sa

2 Kjetopisi

332

svojim slugama, koji hodaju pred tobom svim svojim srcem.

15 Ti si svojem služi, mojem ocu Davidu, ispunio što si mu bio obećao; i što si obrekao svojim ustima, to si ispunio djelom, kako dokazuje ovaj dan.

16 A sada, Gospodine, Bože Izraelov, održi svojem služi, mojem ocu Davidu, i obećanje što si mu ga dao kad si rekao: 'Neće ti nikada nestati čovjeka koji bi sjedio na Izraelovu prijestolju! Samo moraju tvoji potomci ponašanje svoje tako urediti da bude po mojem zakonu kao što si ti hodio preda mnom.'

17 Sada, dakle, Gospodine, Bože Izraelov, daj da se obistini obećanje tvoje što si ga dao svojem služi Davidu!

18 A hoće li doista Bog stanovati na zemlji među ljudima? Eto, nebo i najviša nebesa ne mogu te obuhvatiti—koliko manje ovaj dom koji sam sagradio!

19 Ali obazri se na molitvu svojega sluge i na njegov vapaj, Gospodine, Bože moj: čuj zaziv i molitvu koju upravlja tebi tvoj sluga!

20 Daj da tvoje oči budu otvorene nad ovom domom dan i noć, nad mjestom za koje si obećao: 'Moje će ime ondje stanovati!' Čuj molitvu koju će na ovom mjestu obavljati tvoj sluga!

21 Čuj vapaj svojega sluge i svojega naroda Izraela kad god se mole na ovom mjestu, uslišaj ga na mjestu gdje sjediš na prijestolju, u nebu, uslišaj ga i oprosti!

22 Ako netko sagriješi protiv svojega bližnjega i njemu se zapovjedi zakletva kojom će se zakleti, i on se pokaže sa zakletvom pred tvojim žrtvenikom u ovoj kući,

23 onda ti čuj s neba i prihvati i pribavi pravicu svojim slugama. Krivca osudi obraćajući njegova djela na njegovu glavu, a nedužnoga oslobodi postupajući s njim po njegovoj pravednosti!

24 Ako tvoj narod Izrael bude potučen od neprijatelja, jer je sagriješio protiv tebe, ali se opet obrati k tebi i slavi tvoje Ime i u ovoj se kući moli i vapije k tebi,

25 onda ti čuj to s nebasa, oprosti grijehe svojem narodu Izraelu i dovedi ih natrag u zemlju, koju si dao njihovim očevima!

26 Ako bi se zatvorilo nebo tako da ne pada kiša, jer su sagriješili protiv tebe, i oni se mole na ovom mjestu i slave tvoje Ime i obrate se od svojih grijeha, jer si ih ponizio,

27 onda ti čuj to s neba, oprosti grijehe svojim slugama i svojem narodu Izraelu, upravi ih na pravi put kojim će ići, i pusti kišu na svoju zemlju, koju si dao svojem narodu u baštinu!

28 Ako nastane glad u zemlji, ako budu kuga, suša i snijet, skakavci i gusjenice,

ako je neprijatelj pritisne u kojem od njezinih mjesta, ako je pohodi kakvo god zlo ili bolest:

29 svaku molitvu, svaki vapaj što onda koji god ili sav tvoj narod Izrael izgovori, ako svaki osjeća bol u svojem srcu i raširi ruke prema ovom domu,

30 onda čuj s neba s mjesta gdje sjediš na prijestolju i oprosti i podaj svakomu po svemu njegovu životu, jer ti znaš njegovo srce, jer ti jedini prozireš srce sve čovječje djece,

31 da te se uvijek boje i hodaju tvojim putovima, dokle god živu u zemlji koju si dao našim očevima.

32 Ali i strancu koji ne pripada tvojemu narodu Izraelu, nego je došao iz daleke zemlje zbog tvojega svetog Imena i zbog tvoje jake mišice i tvoje podignute ruke—kad on onda dođe i pomoli se u ovom domu,

33 onda ga ti čuj s neba s mjesta gdje sjediš na prijestolju i učini sve za što te zaziva stranac, da svi narodi na zemlji upoznaju tvoje Ime, da te štiju kao tvoj narod Izrael i da doznaju da je ovaj dom koji sam ti sagradio, nazvan po tvojem Imenu!

34 Ako tvoj narod izide na vojsku protiv svojih neprijatelja putom kojim ga pošalješ i pomoli se tebi okrenuti prema ovomu gradu, koji si izabrao, i prema ovomu domu, koji sam sagradio tvojem Imenu,

35 onda ti čuj s neba njegovu molitvu i njegov vapaj i podaj mu pobjedu!

36 Ako su sagriješili protiv tebe—jer nema čovjeka koji ne griješi—i ti se rasrdiš na njih i predaš ih neprijatelju, tako da ih njihovi tlačitelji zarobe i odvedu u neprijateljsku zemlju, daleko ili blizu,

37 i ako onda oni dođu k sebi u zemlji gdje su zarobljeni, te se obrate i zavapiju k tebi u zemlji svojega ropstva i priznaju: 'Sagriješili smo i zlo smo učinili, bezbožni smo bili,'

38 ako se, dakle, svim svojim srcem i svom svojom dušom obrate k tebi u zemlji svojih neprijatelja, koji su ih odveli, i pomole se okrenuti prema zemlji koju si dao njihovim očevima, prema gradu koji si izabrao, i prema domu koji sam sagradio tvojem Imenu,

39 onda ti uslišaj njihovu molitvu i njihov vapaj s neba s mjesta gdje sjediš na prijestolju, i pribavi im pravicu! Oprosti onda svojem narodu što je sagriješio protiv tebe.

40 Tako, Bože moj, neka budu tvoje oči otvorene i tvoje uši prignute na molitvu na ovom mjestu.

41 I tako, o Gospodine, Bože moj, podigni se prema svojem počivalištu, ti sam i škrinja tvoje sile! Neka su tvoji svećenici,

Gospodine, Bože moj, odjeveni u spase-nje, i tvoji pobožnici neka se razvesele u sreći!

42 Gospodine, Bože moj, nemoj okrenuti lice od svojega pomazanika; spomeni se onih milosti koje si dao svojem sluzi Davidu!" "

Po drugi put javlja se Bog Salomonu

7 Kad svrši Salomon molitvu, sišao je oganj s neba i spalio žrtvu paljenicu i žrtve zaklanice, i slava Gospodinova je napunila dom.

2 Svećenici nisu više mogli stupiti u Gospodinov dom, jer je slava Gospodinova napunila Gospodinov dom.

3 Kad su svi Izraelovi sinovi vidjeli kako je oganj i slava Gospodinova sišla na dom, prignuli su se licem k zemlji na kameni pod, poklonili su se Gospodinu i slavili su ga, govoreći: "Dobroštv je on i vječno traje njegova milost."

4 Onda su prinijeli kralj i sav narod žrtve zaklanice pred Gospodinom.

5 Kralj Salomon žrtvova tu kao žrtvu zaklanicu dvadeset i dvije tisuće volova i stotinu i dvadeset tisuća ovaca. Tako su posvetili Božji dom kralj i sav narod.

6 Svećenici su stajali na svojim mjestima, tako isto Leviti s glazbalima Gospodinovim, koja je bio dao napraviti kralj David da pjevaju Gospodinu hvalospjev "Vječno traje njegova dobrotu," kad god mu je David dao pjevati hvalu službom njihovom a svećenici trubili u trube pred njima, sav je Izrael stajao.

7 I srednji dio trijema pred domom Gospodinovim posveti Salomon, jer je ondje prineo žrtve paljenice i pretilinu od žrtava mirotvornih. Na žrtvenik mjedeni koji je bio dao napraviti Salomon, nisu mogle stati žrtve paljenice i prinosi i pretilina.

8 Tako onda Salomon proslavio svetkovinu sedam dana i sav Izrael s njim, skup velik, od ulaska u Hamat do potoka egipatskoga.

9 U osmi dan održali su svečanu skupštinu, jer su posvetu žrtvenika bili obavljali sedam dana. Svečana gozba je trajala sedam dana.

10 Dvadeset trećega dana sedmoga mjeseca otpusti on narod njihovim kućama, a bili su radosni i dobre volje zbog svega dobra koje je bio Gospodin iskazao Davidu, Salomonu i svojem narodu Izraelu.

11 Tako je Salomon bio dovršio Gospodinov dom i kraljevski dvor i sve priveo kraju što je htio izvesti u Gospodinovu domu i u svojem dvoru.

12 Onda je Gospodin govorio noću Salomonu, govoreći mu: "Uslišao sam tvoju molitvu i izabrao sam to mjesto da mi bude mjesto za žrtve.

2 Ljetopisi

13 Ako zatvorim nebo tako da ne pada kiša, ili ako pošaljem skakavce da popasu zemlju, ili ako pustim kugu među svoj narod,

14 i onda se moj narod, koji je nazvan po mojem Imenu, ponizi i pomoli se i potraži Ime moje i povrati se od svojih zlih putova, onda ću ih ja uslišati u nebu, oprostiti ću im njihove grijehe i spasiti ću njihovu zemlju.

15 Moje oči bit će sad otvorene i moje uši pripaziti će na molitvu na tom mjestu.

16 Izabrao sam, eto, taj dom i posvetio ga, da Ime moje tu uvijek prebiva i moje oči i moje srce tu će do vijeka boraviti.

17 I ako ti uzideš preda mnom onako kako je išao tvoj otac David tako da činiš sve što sam ti zapovjedio, i držiš moje zakone i pravne propise,

18 onda ću prijestolje kraljevstva tvoje-ga utvrditi, kako sam obećao tvojem ocu Davidu kad sam rekao: 'Nikada ti neće nestati čovjeka koji vlada nad Izraelom.'

19 Ali ako se vi odvratite od mene i ne uzdržite mojih zapovijedi i uredaba na koje sam vas obvezao, nego služite drugim bogovima i njima se klanjate,

20 onda ću odstraniti Izraela iz zemlje koju sam im dao, i dom što sam ga posvetio svojem Imenu odbacit ću od svojega lica, i učinit ću od njega ruglo i podsmijeh kod svih naroda.

21 I dom ovaj koliko god bio uzvišen, tko god prođe pokraj njega, zaprepastit će se. I kad upitaju: 'Zašto je Gospodin takvo što učinio ovoj zemlji i ovom domu?'

22 odgovorit će se: 'Jer su ostavili Gospodina, Boga svojih otaca, koji ih je izveo iz Egipta, i okrenuli su se k drugim bogovima, njima se klanjali i služili im. Zato je on pustio na njih svu tu nesreću.'

Salomon podiže i utvrđuje gradove.

8 Dogodilo se na kraju dvadeset godina, u kojima je Salomon sagrađio Gospodinov dom i svoju vlastiti dvor,

2 da je Salomon utvrdio gradove koje je bio Hiram ustupio Salomonu, i naselio u njima Izraelove sinove.

Onda je Salomon otišao protiv Hamat Sobe i osvojio ga.

4 Sagrađio Tadmor u pustinji i sve gradove za spremišta koje je sagrađio u Hamatu.

5 On je sagrađio Gornji Bet-Horon i Donji Bet-Horon kao tvrđave sa zidinama, vratima i prijevornicama;

6 isto tako Baalat i sve gradove za spremišta koja je imao Salomon, sve gradove za bojna kola, gradove za jahalište, nadalje sve građevine, koje je Salomon htio podići u Jeruzalemu, na Lebanonu i u svemu području svoje vlasti.

2 Kjetopisi

334

7 Sve što je još bilo ostalo od Hitejaca, Amorejaca, Perizejaca, Hivejaca i Jebusejaca, koji nisu pripadali Izraelovim sinovima.

8 Njihove potomke, ukoliko su bili još ostali u zemlji, jer ih Izraelovi sinovi nisu bili iskorijenili, njih je nagnao Salomon da plaćaju danak do današnjega dana.

9 Od Izraelovih sinova nije učinio Salomon nijednoga robom za svoje poslove, nego su oni postali njegovi ratnici, njegovi glavari niže vode, njegovi zapovjednici nad kolima i konjanicima.

10 Glavnih nadstojnika, koje je imao kralj Salomon, bilo je dvjesta i pedeset. Oni su imali nadzor nad ljudima.

11 Salomon je preselio kćer faraonovu iz grada Davidova u kuću koju je bio sagradio za nju, jer je pomislio u sebi: "Neće stanovati moja žena u kući Davida, Izraelova kralja, jer je mjesto sveto kad je Gospodinova škrinja došla ondje."

12 Onda je Salomon dao prinijeti žrtve paljenice Gospodinu na žrtveniku koji je bio podigao Gospodinu pred trijemom.

13 On je dao tu žrtvovati ono što je trebalo svaki dan po zapovijedi Mojsijevoj, nadalje što je bilo propisano za Subotnje dane, za mjesec mlada i za svetkovine tri puta u godini, naime, na Svetkovinu beskvasnih kruhova, na Svetkovinu tjedana i na Svetkovinu sjenica.

14 I postavio po zapovijedi svojega oca Davida redove svećeničke za njihovu službu i Levite za njihove službene poslove, da pjevaju hvalospjeve i služe svećenicima kako je trebalo svaki dan. Isto tako postavio vratore po redovima njihovim za pojedina vrata, jer tako je zapovjedio David, Božji čovjek.

15 Ni u čemu nije se odstupilo od kraljeve zapovijedi gledom na svećenike i Levite, ni u pogledu riznica.

16 I tako se dovršilo sve Salomonovo djelo od dana kad je postavio temelj Gospodinovu domu, pa do njegova dovršenja. Tako je bio dovršen Gospodinov dom.

17 Onda je Salomon otišao u Esion-Geber i u Elat na morskoj obali u Edomu.

18 Hiram mu poslao po svojim ljudima lade i ljude koji su bili vješti moru. Oni se zajedno sa Salomonovim ljudima odvezli u Ofir, i uzeli su odande zlata četiri stotine i pedeset talenata i donijeli kralju Salomonu.

Posjet kraljice od Sabe i Salomonova smrt

9 Kad je kraljica od Sabe čula o Salomonovoj slavi, došla je ona s veoma velikom pratnjom u Jeruzalem da sa zagonečkom iskušaju Salomona. Deve su nosile vrlo mnogo mirisa i zlata i dragoga

kamenja. Kad je došla k Salomonu, iznijela mu sve što je sebi bila poduzela.

2 A Salomon joj odgovorio na sva njezina pitanja. Ništa nije bilo što bi ostalo Salomonu skriveno da joj ne bi mogao objasniti.

3 I kad je kraljica od Sabe vidjela svu Salomonovu mudrost i dvor koji je sagradio,

4 i jela na njegovu stolu, kako su njegovi dostojanstvenici tu sjedili i njegove sluge dvorile, nadalje njihova odjeća i njihove peharnike u njihovoj odjeći i žrtvu paljenicu, koju bi on prinosio u Gospodinovu domu, ona se onda nije više mogla suzdržati.

5 Onda je ona rekla kralju: "Istina je bila ono što sam čula u svojoj zemlji o tebi i o tvojoj mudrosti.

6 Nisam htjela vjerovati što se govorilo dok nisam došla i nisam vidjela svojim očima. I zaista, ni pola mi nije kazano o tvojoj mudrosti. Nadvisuješ još i glas što sam ga slušala.

7 Sretni su tvoji ljudi, sretne su ove tvoje sluge što uvijek stoje pred tobom i slušaju tvoju mudrost!

8 Blagoslovljen neka je Gospodin, tvoj Bog, koji te je zavolio tako da te je posadio na prijestolje kao kralja na mjesto Gospodina, tvog Boga, jer tvoj Bog ljubi Izraela i hoće ga utvrditi zauvijek, zato im je tebe postavio kraljem, da sudiš i dijeliš pravicu."

9 I on je darovala kralju stotinu i dvadeset talenata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja. Nikada nije bilo toliko mirisa koliko je kraljica od Sabe darovala kralju Salomonu.

10 I ljudi Hiramovi i Salomonovi, koji su donijeli zlata iz Ofira, dovezli su drva sandalovine i dragoga kamenja.

11 I kralj je dao napraviti iz drva sandalovine sjedala za Gospodinov dom i za kraljevski dvor i citare i harfe za pjevače. Takvo što se nije prije vidjelo u Judinoj zemlji.

12 A kralj Salomon je darovao kraljici od Sabe sve što joj se svidjelo i što je zatražila, osim onoga što je bila donijela kralju. Potom se ona digla i otišla natrag u svoju zemlju, sa svojim slugama.

13 Težina zlata što je dohodilo Salomonu u jednoj godini iznosila je šest stotina i šezdeset i šest zlatnih talenata.

14 osim onoga što je dohodilo od veletrgovaca i od poreza malih trgovaca. Uz to su donosili Salomonu zlato i srebro svi arapski kraljevi i zemaljski upravitelji.

15 I kralj Salomon je dao napraviti dvjesto velikih štitova od kovana zlata; šest stotina šekela kovana zlata utrošeno je u svaki štit.

16 I tri stotine laganih štitova od kovana

zlata; tri stotine šekela kovana zlata utrošeno je u svaki štit. I kralj ih dao smjestiti u kuću Lebanonska Šuma.

17 Nadalje, dao je kralj napraviti veliko prijestolje od bjelokosti i obložiti ga čistim zlatom.

18 Šest stepenica vodilo je k prijestolju, i zlatno podnožje bilo je pričvršćeno za prijestolje. Nasloni su bili s obje strane sjedala, i pokraj naslona bila su dva lava.

19 Dvanaest lavova stajalo je s obje strane na šest stepenica. Takvo što nije bilo još nikada izrađeno za bilo koje kraljevstvo.

20 Sve posude za piće kralja Salomona bilo je od zlata, isto tako sve posude u kući Lebanonske Sume bile su od čistoga zlata. Ništa nije bilo od srebra, jer srebro nije imalo u vrijeme Salomonovo nikakve vrijednosti.

21 Kraljeve su lađe išle s ljudima Hiramovim vozile u Taršiš. Svake tri godine jedanput dolazile bi taršiške lađe kući i donosile sobom zlato, srebro, bjelokost, majmune i paune.

22 Tako je kralj Salomon nadvisio sve kraljeve na zemlji bogatstvom i mudrošću.

23 I svi kraljevi svijeta željeli su vidjeti Salomona, da čuju njegovu mudrost, koju mu je bio Bog dao.

24 Pritom bi svaki donio dar sobom, srebrne i zlatne posude, haljine, oružje, mirise, konje i mazge, svake godine.

25 Salomon je imao i četiri tisuće staja za konje i bojna kola, i dvanaest tisuća konja za jahanje, koje je smjestio po kolskim gradovima i kod sebe u Jeruzalemu.

26 I vladao je nad svim kraljevima od Rijeke do filistejske zemlje sve do međe Egipta.

27 Kralj je učinio da je bilo u Jeruzalemu tako mnogo srebra kao kamenja, a cedara tako mnogo kao dudova što rastu u nizini.

28 Uvozili su konje Salomonu iz Egipta i iz svih ostalih zemalja.

29 Ostala djela Salomonova, prijašnja i posljednja, zapisana su u povijesti proroka Natana i u proročanstvu Ahije Silonejca i u viđenjima vidioca Ida o Jeroboamu, sinu Nebatovu.

30 Salomon je vladao u Jeruzalemu četrdeset godina nad svim Izraelom.

31 Onda je Salomon počinuo kod svojih otaca. Pokopali su ga u gradu njegova oca Davida. Na namjesto njega kraljevao je njegov sin Roboam.

10 *Roboam i dioba kraljevstva*
Roboam je otišao u Šekem, jer se u Šekemu bio skupio sav Izrael da ga

postavi kraljem.

2 Tako se dogodilo kad je Jeroboam, sin Nebatov, primio vijest (on je, naime, još bio u Egiptu, kamo je bio morao pobjeći od kralja Salomona), vratio se Jeroboam iz Egipta.

3 Onda su poslali ondje i dali su ga dozvati. Tako je došao Jeroboam i sav Izrael i govorili su Roboamu rekavši:

4 "Tvoj je otac nametnuo na nas težak jaram. Olakšaj nam sada ti tvrdu službu svojega oca i teški jaram koji je stavio na nas, i mi ćemo ti biti podložni!"

5 On im odgovorio: "Do tri dana dodite opet k meni!" I narod se udaljio.

6 I kralj Roboam se posvjetovao sa starim ljudima koji su bili služili njegovu ocu Salomonu dok je bio živ, i upitao: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima?"

7 Oni mu odgovorili: "Ako danas udovoljiš tim ljudima, njima se prilagodiš i prijateljski im odgovoriš, oni će ti biti do vijeka podložni."

8 Ali se on nije osvrnuo na savjet što su mu ga dali starci, nego se posvjetovao s mladim ljudima, koji su bili odrasli s njim i pratili ga.

9 On ih upitao: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima koji su zahtijevali od mene: 'Olakšaj nam jaram koji je nametnuo na nas tvoj otac?'"

10 Mladi ljudi, koji su bili odrasli s njim, odgovorili su mu, govoreći: "Ovako ćeš odgovoriti tim ljudima, koji su ti rekli: 'Tvoj je otac nametnuo na nas težak jaram, olakšaj ti naš jaram.' Odgovorio im: 'Moj je mali prst deblji od bedara mog oca.'"

11 Eto, otac vam je moj stavio težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas krotiti štipavcima."

12 Kad Jeroboam i sav narod došao opet treći dan k Roboamu, kako je to bio zapovjedio kralj, govoreći: "Dodite opet k meni do tri dana!"

13 Onda im kralj oštro odgovorio, jer se kralj Roboam nije osvrnuo na savjet staraca.

14 Kako su ga savjetovali mladi ljudi, odgovorio im: "Moj vam je otac stavio težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas krotiti štipavcima."

15 Tako kralj nije slušao naroda, jer je Bog bio tako uredio da Gospodin ispuni svoje obećanje koje je preko Ahije Silonjanina bio dao Jeroboamu, sinu Nebatovu.

16 Kad je vidio sav Izrael da ih kralj neće uslišati, odgovorio je narod kralju, govoreći: "Kakav dio mi imamo s Davidom? Mi nemamo baštine sa sinom Jesejevima."

2 Kjetopisi

336

Izraelovi sinovi svaki u svoj šator! Sad gledaj svoju kuću, Davide!" Tako je otišao sav Izrael svojim šatorima.

17 Roboam je vladao samo još nad Izraelovim sinovima, koji su stanovali u Judinim gradovima.

18 Tada je kralj Roboam poslao Adorama, nadzornika poreza, sav ga Izrael zasuo kamenjem i ubio. Stoga je kralj Roboam skočio na svoja kola i pobjegao u Jeruzalem.

19 Tako je Izrael u pobuni protiv kuće Davidove do današnjega dana.

Bog zabranjuje Roboamu da ratuje s Izraelom.

11 Čim je Roboam došao u Jeruzalem, skupio je Judinu i Benjaminovu kuću, stotinu i osamdeset tisuća odabranih ratnika, da zarate protiv Izraela, da natrag dobiju kraljevstvo za Roboama.

2 Onda je došla riječ Gospodinova Šemaji, Božjemu čovjeku, govoreći:

3 "Javi Roboamu, sinu Salomonovu, Judinu kralju, i svim Izraelovim sinovima u Judi i Benjaminu ovo:

4 Ovako govori Gospodin: 'Ne izlazite i ne bijte se sa svojom braćom! Svaki neka se vrati svojoj kući, jer sam ja zapovjedio da tako bude.' " Oni su poslušali zapovijed Gospodinovu, vratili se i nisu otišli protiv Jeroboamu.

5 Tako je ostao Roboam u Jeruzalemu i dao je sagraditi tvrde gradove u Judinoj zemlji.

6 Sagradio gradove tvrde Betlehem, Etam, Tekou,

7 Bet-Zur, Sokoh, Adulam,

8 Gat, Marešu, Zif,

9 Adoraim, Lakiš, Azeku,

10 Zorah, Ajalon i Hebron, utvrđeni gradovi u Judinoj i Benjaminovoj zemlji.

11 I učinio od njih jake tvrđave, namjestio nad njima zapovjednike i postavio u njih spremišta za hranu, ulje i vino.

12 I u svaki grad štitove i koplja. Tako ih učinio veoma jakim i držao je Judu i Benjaminu čvrsto u svojoj ruci.

13 Svećenici i Leviti iz svega Izraela našli su se kod njega iz svih svojih krajeva.

14 Leviti, naime, su ostavili svoje pašnjake i svoj posjed i iselili se u Judu i Jeruzalem, jer ih je Jeroboam sa svojim sinovima bio skinuo kao Gospodinove svećenike.

15 Onda je postavio sebi svećenike za službu na uzvisinama, za jarce i telad koje je napravio.

16 Njima su se pridružili iz svih Izraelovih plemena oni koji su iskrenim srcem štovali Gospodina, Boga Izraelova. Oni su došli u Jeruzalem da žrtvuju Gospodinu, Bogu svojih otaca.

17 Tako je utvrdio Judino kraljevstvo i

učvrstio Roboama, sina Salomonova, u njegovoj vlasti za tri godine, jer za tri godine hodili su Davidovim i Salomonovim putovima.

18 Roboam je uzeo sebi za žene Mahalatu, kćer Jerimota, sina Davidova, i Abihailu, kćer Eliaba, sina Jesejeva.

19 Koja mu je rodila sinove Jeusa, Šemarju i Zahama.

20 Poslije nje oženio se Maakom, kćerju Absalomovom. Ova mu je rodila Abiju, Ataja, Zizu i Selomita.

21 Roboam je ljubio Maaku, kćer Absalomovu, više negoli sve druge svoje žene i suložnice. On je, naime, bio uzeo osamnaest žena i šezdeset suložnica, koje su mu rodile dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri.

22 Onda je Roboam postavio Abiju, sina Maakina, obiteljskim poglavarom, vladarom među njegovom braćom, jer ga je htio učiniti kraljem.

23 I mudro pritom radeći razmjestio sve svoje sinove po svim Judinim i Benjaminovim krajevima, po svim tvrdim gradovima, i dao im je hrane izobilja i dao im mnogo žena.

Šiśak, egipatski kralj, pobjeđuje Roboama

12 Događilo se kad je Roboam bio utvrdio svoju vlast i osigurao svoju moć, napustio je on i s njim sav Izrael zakon Gospodinov.

2 Događilo se u petoj godini Roboamova kraljevanja, izašao je Šiśak kralj Egipta protiv Jeruzalema, jer su oni nevjerno radili protiv Gospodina,

3 s tisuću i dvije stotine bojnih kola i sa šezdeset tisuća konjanika, i narod bez broja koji su došli s njim iz Egipta: Libijaca, Sukijaca i Etiopljana.

4 On je osvojio utvrđene gradove u Judi i došao do Jeruzalema.

5 Onda je došao prorok Šemaja k Roboamu i Judinim glavarima, koji su se bili pred Šiśakom povukli u Jeruzalem, i rekao im: "Ovako govori Gospodin: 'Vi ste mene ostavili, zato i ja vas ostavljam u ruke Šiśaku.' "

6 Onda se ponizili Izraelovi glavari i kralj, govoreći: "Gospodin je pravedan."

7 Kad je vidio Gospodin da su se ponizili, došla je riječ Gospodinova Šemaji govoreći: "Ponizili su se, zato ih neću ih uništiti, nego ću im dati nešto izbavljenja, tako da se ne izlije sva moja jarost na Jeruzalem preko Šiśaka.

8 Ali će mu biti sluga, tako da upoznaju razliku između službe meni i službe kraljevstvima zemaljskim."

9 I tako je izašao Šiśak kralj Egipta protiv Jeruzalema i ugrabio blago u Gospodinovu domu i blago kraljevskog dvora; sve je on uzeo. Uzeo je sobom i zlatne št

tove koje je bio dao napraviti Salomon.

10 Na njihovo mjesto dao je kralj Roboam napraviti mjedene štitove i povjerio ih pažnji starješina nad tjelesnim stražarima, koji su stražili na ulazu u kraljevski dvor.

11 Kad god bi kralj išao u Gospodinov dom, dolazili su tjelesni stražari i nosili ih, a onda ih opet donosili natrag u stražarnicu tjelesnih stražara.

12 Kad se bio ponizio, odvratila se od njega srdžba Gospodinova, da ga posve ne uništi, jer je i na Judi bilo još nešto dobra.

13 Tako se utvrdio kralj Roboam opet u Jeruzalemu i vladao je dalje. Imao je Roboam četrdeset i jednu godinu kad je postao kralj, i vladao je sedamnaest godina u Jeruzalemu, gradu koji je bio izabrao Gospodin između svih Izraelovih gradova da ondje namjesti svoje Ime. Njegova se majka zvala Naama i bila je Amonka.

14 A on je činio zlo, jer nije upravio svoje srce na to da vjerno služi Gospodinu.

15 Povijest Roboamova, prijašnja i posljednja, zapisana je u povijesti proroka Semaje i vidioca Ida. Ratovi između Roboama i Jeroboama trajali su cijelo vrijeme.

16 Kad je Roboam bio počinnuo kod svojih otaca, bio je pokopan u Davidovu gradu. Onda je namjesto njega kraljevaio njegov sin Abija.

Abija pobjeđuje Jeroboama

13 U osamnaestoj godini kraljevanja Jeroboamova postao je Abija kralj nad Judom.

2 On je vladao tri godine u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Mikaja, kći Uriela iz Gibe. Između Abija i Jeroboama bio je rat.

3 Abija otvorio boj s vojskom hrabrih ratnika od četiri stotine tisuća izabranih ljudi, Jeroboam se postavio u bojni red naprema njemu s osam stotina tisuća izabranih, hrabrih junaka.

4 Onda je stao Abija gore na brdo Zemaraim—što leži u gori Efraimovoj—i povikao: "Cujte me, Jeroboame i svi Izraelovi sinovi!"

5 Zar uistinu niste znali da je Gospodin, Bog Izraelov, predao kraljevstvo nad Izraelom na vječna vremena Davidu i njegovim potomcima na temelju osoljena zavjeta.

6 Ali Jeroboam, sin Nebatov, sluga Salomona sina Davidova, ustao je i pobunio se protiv svojega gospodara.

7 I skupili se oko njega ljudi besposličari i nevaljali i Roboama, sina Salomonova, posve su dobili u svoju vlast, jer je Roboam bio premlad i nije bio da bi im se

mogao oduprijeti.

8 I vi sad mislite da se možete oduprijeti kraljevstvu Gospodinovu, koje je u rukama Davidovih sinova, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatnu telad, koje vam je Jeroboam učinio za bogove.

9 Niste li otjerali Gospodinove svećenike, Aronove sinove, i Levite i načinili sebi svećenike kao narodi drugih zemalja? Svaki, koji je došao s juncem ili sa sedam ovnova da se posveti, postao je svećenik onima koji nisu bogovi.

10 Ali naš Bog jest Gospodin, mi nismo otpali od njega, a kao svećenici služe Gospodinu Aronovi sinovi, i Leviti obavljaju službu.

11 Oni prinose Gospodinu jutrom i večerom žrtve paljenice i miomirisni kád, stavljaju prikazne kruhove na stol od čista zlata i pale svaku večer zlatnu svjetiljku sa žiškima njezinim, jer mi držimo zapovijed Gospodina, svojega Boga, a vi ste ga ostavili.

12 Cujte, s nama je na čelu sam Bog i njegovi svećenici s glasnim trubama, da zatrupe protiv vas. Izraelovi sinovi, ne borite se protiv Gospodina, Boga svojih otaca, jer nećete imati uspjeha."

13 Ali Jeroboam zaveo zasjedu da im zađu za leđa. Tako su Judejcima bili sprijeda jedni, a s leđa zasjeda.

14 I kad su se Judejci obazreli, a to boj i sprijeda i straga, oni su povikali Gospodinu, i svećenici zatrubili u trube.

15 Onda su Judejci podigli ratnu viku. Kad su Judejci podigli ratnu viku, razbio je Bog Jeroboama i svega Izraela pred Abijom i Judom.

16 Izraelovi sinovi su pobjegli od Judejaca, i dao ih Bog njima u ruke.

17 Abija i njegovi ljudi nanijeli su im velik poraz, tako da je stotina tisuća odabranih ljudi palo od Izraela.

18 Tako su onda bili poniženi Izraelovi sinovi, a Judejci su prevladali, jer su se bili oslonili na Gospodina, Boga svojih otaca.

19 Abija je progonio Jeroboama i oduzeo mu više gradova, naime: Betel, Ješanu i Efron s njihovim selima.

20 Jeroboam, dokle je živio Abija, nije se više oporavio. Gospodin ga udario, te je umro.

21 A Abija je postao je moćan, uzeo sebi četrnaest žena, i one su mu rodile dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri.

22 A ostala Abijina djela, njegovi pothvati i putovi zapisani su u zapisima proroka Ida.

Asa i njegova pobjeda nad Etiopljanima

14 Kad je Abija bio počinnuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Davidovu gradu. Onda je namjesto njega kraljevaio

2 Kjetopisi

338

njegov sin Asa. Za njegovih dana zemlja je imala mir deset godina.

2 Asa je činio što je bilo dobro i pravo u očima Gospodina, njegova Boga.

3 jer je uklonio žrtvenike tuđih bogova i službu na uzvisinama, dao je porušiti spomenike i sasjeći drvene kipove.

4 Zapovjedio je Judinim sinovima da vjerno služe Gospodinu, Bogu svojih otaca, i da rade po zakonu i zapovijedi-ma.

5 Također je uklonio iz svih Judinih gradova žrtvene uzvisine i sunčane stupove, i kraljevstvo je imalo mir.

6 On je sagradio tvrde gradove u Judi, jer je zemlja imala mir, i nitko u ono vrijeme nije vodio s njim rat, jer mu je Gospodin dao mir.

7 Zato je on rekao Judejcima: "Sagradimo sebi gradove i opasimo ih zidovima, kulama, vratima i prijevornicama, dok je još mir u zemlji. Jer smo vjerno služili Gospodinu, svojem Bogu, i bili smo mu vjerni, zato nam je dao mir unaokolo." I tako su gradili i imali su uspjeh.

8 I imao je Asa vojsku koja je nosila štit i koplje: iz Jude tri stotine tisuća i iz Benjaminova dvjesta i osamdeset tisuća ljudi, koji su nosili štitove i zapinjali lúk, sami hrabri junaci.

9 Onda je izašao protiv njih Etiopljanin Zerah s vojskom od milijun ratnika i tri stotine bojnih kola i došao do Mareše.

10 Asa je izašao pred njega. U Dolini Se-fati kod Mareše postavili se u bojni red.

11 Asa je zazvao Gospodina, svojega Boga, i pomoli se: "Gospodine, samo ti možeš pomoći u boju među jakim i slabim! Pomozi nam, Gospodine, Bože naš, jer mi se oslanjamo na tebe i u tvoje Ime smo izašli u boj protiv tolikog mnoštva. Gospodine, ti si naš Bog! Protiv tebe se ne smije čovjek održati."

12 Onda je Gospodin razbio Etiopljane pred Asom i pred Judejcima, i Etiopljani su pobjegli.

13 Asa ih je tjerao sa svojim ratnicima do Gerare. Tako su Etiopljani bili poraženi da se nisu mogli oporaviti, jer se potpuno satrli pred Gospodinom i njegovom vojskom. Oni su odnijeli silan plijen.

14 Osvojili su sve gradove oko Gerare, jer je bio došao na njih velik strah od Gospodina oplijenili su sve te gradove, jer je bilo u njima mnogo plijena.

15 I ograde sa stokom su oplijenili, odveli su mnogo ovaca i deva i vratili se u Jeruzalem.

Asa uvodi opet pravu službu Božju

15 A na Azariju, sina Odedova, došao je duh Božji.

20 On je otišao k Asi i rekao mu: "Čujte me, Asa i sav Juda i Benjamin! Gospodin je s

vama dok ste vi s njim. Ako ga tražite, naći ćete ga, ali ako ga ostavite, i on će vas ostaviti.

3 Dugo je vremena bio Izrael bez pravoga Boga, bez svećenika koji su ga poučavali i bez zakona.

4 A onda se u svojoj nevolji obrati Gospodinu, Bogu Izraelovu, i kad su ga tražili, našli su ga.

5 U ono vrijeme nije bilo sigurnosti za one koji odlaze, i za one koji dolaze, nego je među svim stanovnicima zemalja vladao veliki nemir.

6 Jedan je narod bio u svađi s drugim, i jedan grad s drugim, jer ih je Bog strašio svakojakim nevoljama.

7 Budite snažni i ne dajte da vam klonu ruke, jer će vaš trud naći svoju plaću!"

8 Kad je Asa čuo ove riječi i proročanstvo proroka Azarije, sina Odedova, ohrabrio se i iskorijenio bogove iz sve Judine zemlje i Benjaminove i iz gradova koje je bio osvojio u gori Efraimovoj, i obnovio je Gospodinov žrtvenik koji je stajao pred trijemom Gospodinovim.

9 Onda je skupio se sav Juda i Benjamin i oni od Efraima, Manaseha i Simeona, koji su kod njih boravili kao došljaci. Iz Izraela su bili veoma mnogi prebjegli k njemu kad su vidjeli da je s njim bio Gospodin, njegov Bog.

10 Oni su se skupili u Jeruzalem u trećem mjesecu petnaeste godine kraljevanja Asina.

11 I u onaj dan su zaklali Gospodinu od plijena, koji su bili donijeli kući: sedam stotina volova i sedam tisuća ovaca.

12 Onda su učinili zavjet da će služiti Gospodinu, Bogu svojih otaca, svim svojim srcem i svom svojom dušom.

13 A tko neće da služi Gospodinu, Bogu Izraelovu, taj neka se pogubi, bio ugledan ili malen, bio čovjek ili žena!

14 Glasom i velikim klicanjem, uz trube i rogove zakleli su se Gospodinu.

15 I radovao se sav Juda toj zakletvi, jer su se bili zakleli svim svojim srcem, i tražili su Gospodina iskrenom voljom, i našli su ga i on im je dao mir svuda unaokolo.

16 Kralj Asa je svoju mater Maaku svrgnuo s njezina mjesta, jer je bila aštarti podigla idolski kip. Asa je srušio njezina idola, izlomio ga i spalio u Kidronskoj dolini.

17 Ali uzvisine nisu bile srušene u Izraelu. Ipak je ostao Asa vjeran, dokle god je živio.

18 Također je dao unijeti u Božji dom posvetne darove svojega oca i svoje vlastite posvetne darove, srebro, zlato i posude.

19 Sve do trideset pete godine kraljevanja Asina nije više bilo rata.

Asa ratuje s Baašom. Njegovi grijesi i smrt
16 U trideset šestoj godini Asina kraljevanja izašao je Baaša, Izraelov kralj, protiv Jude i utvrdio Ramu da ne da nikomu otići k Asi, Judinu kralju, ni od njega doći.

2 Ali Asa je uzeo srebro i zlato iz riznica Gospodinova doma i kraljevskog dvora i to poslao Ben-Hadadu, kralju sirijskomu, koji je imao svoje sjedište u Damasku, i poručio mu:

3 "Savez postoji između mene i tebe, kako je bio između mogega i tvogega oca. Evo šaljem ti srebra i zlata. Pa razriješ svoj savez s Baašom, Izraelovim kraljem, da bi morao otići od mene!"

4 Ben-Hadad je poslušao kralja Asu i poslao svoje vojskovođe protiv Izraelovih gradova. Oni su poharali Ijon, Dan, Abel-Maim i sva spremišta u gradovima Naf-talijevim.

5 Kad je Baaša to dočuo, prestao je utvrđivati Ramu i prestao s poslom.

6 Onda je kralj Asa podigao sve Judejce da odnesu kamenje i grede, koje je bio Baaša upotrebljavao za utvrđivanje Rame, pa je stim dao utvrditi Gebu i Mispu.

7 U ono vrijeme došao je vidjelac Hanani k Asi, Judinu kralju, i rekao mu: "Jer si se pouzdao u sirijskog kralja, a nisi se oslonio na Gospodina, svojega Boga, zato se vojska sirijskog kralja izmakla iz tvojih ruku."

8 Nisu li Etiopljani i Libijci bili velika vojska s kolima i konjanicima u vrlo velikom broju? Zato jer si se oslonio na Gospodina, dao ti ih u ruke.

9 Jer oči Gospodinove nadgledaju svu zemlju, da pruži svoju jaku pomoć onima čije je srce njemu odano. Ti si u tom radio ludo, zato ćeš od sada morati voditi ratove"

10 Onda se Asa razgnjevio na vidioca i bacio ga u tamnicu, jer se zbog toga rasrdio na njega. Asa je onda izmučio i ljude iz naroda.

11 Asina djela, prijašnja i posljednja, zapisana su u knjizi Judinih i Izraelovih kraljeva?

12 U trideset devetoj godini svojega vladanja razbolio se Asa od nogu. Njegova bolest bila je vrlo teška, ali i u ovoj bolesti nije tražio pomoć od Gospodina nego od liječnika.

13 Tako je Asa počnuo kod svojih otaca i umro u četrdeset prvoj godini svojega kraljevanja.

14 Pokopali su ga u njegovoj grobnici koju je bio dao sebi iskopati u Davidovu gradu. Stavili su ga na postelju koju su napunili mirisavim stvarima i umjetno pripremljenom mašću. Priredili su mu veoma veliku svečanost.

Pobožna i blagoslovljena vlada Jošafatova

17 Onda je namjesto njega kraljevao njegov sin Jošafat. On se naoružao protiv Izraela.

2 Ponamjestio vojsku po svim tvrdim Judinim gradovima i postavio posade po Judinoj zemlji i po Efraimovim gradovima, koje je bio osvojio njegov otac Asa.

3 I bio je Gospodin s Jošafatom, jer je hodio putovima kojima je prije bio išao njegov djed David, i nije služio Baalima,

4 nego je štovao svojega Boga djeda, po njegovim zapovijedima hodio i nije činio kao Izraelovi sinovi.

5 Zato je dao Gospodin da ojača kraljevstvo u njegovoj ruci. Sav Juda prinosisio je darove Jošafatu, te je imao veliko blago i slavu.

6 Jer je njemu na putu Gospodinovu porasla srčanost, uklonio je on i uzvisine i drvene kipove u Judi.

7 U trećoj godini svojega vladanja poslao je svoje vrhovne činovnike Ben-Haila, Obadiju, Zahariju, Netanela i Mikaju da poučavaju u Judinim gradovima.

8 I s njima Levite: Šemaju, Netaniju, Zebadiju, Asahela, Semiramota, Jonatana, Adoniju, Tobiju i Tobadoniju, Levite, i s njima svećenike Elišamu i Jorama.

9 Ovi su poučavali u Judi imajući uza se knjigu zakona Gospodinova. Obilazili su sve Judine gradove i učili narod.

10 Velik strah došao je na sva kraljevstva po zemljama oko Jude, te se nisu usudili ratovati s Jošafatom.

11 Filistejci su donosili Jošafatu darove i srebro kao danak. I Arapi su mu dogonili stada: sedam tisuća i sedam stotina ovnova i po sedam tisuća i sedam stotina jaraca.

12 Tako je postajao Jošafat sve jači i moćniji, i sagradio je u Judi kule i gradove za skladišta.

13 U Judinim gradovima imao je mnogo blago, a u Jeruzalemu četu hrabrih ratnika.

14 Ovo je njihov broj po obiteljima: Judi su pripadali kao tisućnici: vojskovođa Adnah s tri stotine tisuća hrabrih ratnika;

15 uz njega vojskovođa Johanan s dvjesti i osamdeset tisuća ljudi;

16 uz njega Amasija, sin Zikrijeva, koji se bio dragovoljno posvetio Gospodinu s dvjesti tisuća hrabrih ratnika,

17 Od Benjamina hrabri junak Eliada s dvjesti tisuća ljudi, koji su bili naoružani lukom i štitom;

18 uz njega Jehozabad sa stotinu i osamdeset tisuća ljudi spremnih za rat.

19 Ovi su služili kralju, osim onih koje je bio kralj ponamjestio po tvrdim gradovima u cijeloj Judinoj zemlji.

2 Kjetopisi

340

Pohod Jošafatov i Ahabov protiv Sirijaca

18 Kad je Jošafat bio postao veoma bogat i moćan, sprijateljio se s Ahabom.

2 Poslije nekoliko godina otišao k Ahabu u Samariju. Ahab je zaklao njemu i njegovim ljudima mnogo ovaca i volova, i pritom ga nagovorio da pođe s njim protiv Ramota Gileada.

3 I kad je Ahab, Izraelov kralj, upitao Jošafata, Judina kralja: "Hoćeš li poći sa mnom protiv Ramota Gileada?", On mu odgovorio: "Što ti hoćeš, hoću i ja; moja vojska tvoja je vojska, ići ćemo s tobom u boj."

4 A Jošafat je dao Izraelovu kralju ovaj savjet: "Upitaj prije ipak Gospodina!"

5 I tako je Izraelov kralj dao skupiti proroke, četiri stotine ljudi, i upitao ih: "Hoću li poći u rat protiv Ramota Gileada ili da odustanem?" Oni su odgovorili: "Pođi, jer će ga Gospodin dati u ruke kralju!"

6 A Jošafat je upitao: "Ima li ovdje još koji Gospodin prorok da ga upitamo?"

7 Kralj Izraelov je rekao Jošafatu: "Ima još jedan preko koga bismo mogli upitati Gospodina" Ali ja ga ne mogu podnositi, jer mi nikada ne proriče dobro nego samo zlo: to je Mikaja, sin Imlin." A Jošafat je odgovorio: "Neka kralj ne govori tako!"

8 Onda je Izraelov kralj dozvao jednoga dvoranina i zapovjedio mu: "Brže dovedi Mikaju, sina Imlina!"

9 Uto su sjedili Izraelov kralj i Jošafat, Judin kralj, svaki na svojem prijestolju u kraljevskim haljinama na trgu kod samarijskih vrata, i svi su proroci prorokovali pred njima.

10 Zedekija, sin Kenaanaha, napravio sebi željezne rogove i vikao: "Ovako govori Gospodin: "Tako ćeš pobosti Sirijce dokle ih ne uništiš!"

11 Svi drugi proroci prorokovali su isto tako: Pođi samo na Ramot Gilead! Uspjet ćeš. Gospodin će ga dati u ruke kralju."

12 Poslanik koji je bio otišao da dovede Mikaju rekao mu: "Pazi dobro, proroci su kralju jednoglasno obećali sreću. Pa i ti, kao svaki od njih, prorokuj ohrabljeno!"

13 Mikaja je odgovorio: "Tako mi živoga Gospodina, samo što mi nadahne Gospodin, to ću navijestiti."

14 Kad je došao kralju, upitao ga kralj: "Mikaja, hoćemo li poći u rat na Ramot Gilead ili da odustanemo?" On je rekao: "Idite i uspjet ćete, oni će vam biti predani u ruke."

15 A kralj mu rekao: "Koliko ću te puta zaklinjati da mi samo čistu istinu navijestiš u Ime Gospodinovo?"

16 Onda je Mikaja rekao: "Vidim sav Izraelov narod razasut po brdima kao ovce

koje nemaju pastira. Gospodin je rekao: "Oni nemaju gospodara, zato neka se svaki vrati kući u miru!"

17 Onda je rekao Izraelov kralj Jošafatu: "Nisam li ti rekao, on mi ne prorokuje sreću nego samo zlo?"

18 Tada je Mikaja rekao: "Zato čuj riječ Gospodinovu: "Vidio sam Gospodina gdje sjedi na svojem prijestolju, a sva nebeska vojska stoji mu s desne i s lijeve strane."

19 I Gospodin upitao: "Tko će zaluditi Ahaba, Izraelova kralja, da pođe na vojsku i da padne pred Ramotom Gileadom?" Jedan je rekao ovo, drugi ono.

20 Napokon je izašao jedan duh, stao pred Gospodina i rekao: "Ja ću ga zaluditi". Gospodin ga upitao: "Kako?"

21 Odgovorio je: "Poći ću ondje i postat ću lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka". Onda je on rekao: "Možeš ga zaluditi i tebi će to poći za rukom; idi, učini tako!"

22 I tako je eto Gospodin stavio lažljiva duha u usta svim tvojim prorocima, jer je Gospodin odlučio zlo za tebe."

23 Onda je pristupio Zedekija, sin Kenaanaha, i udario Mikaju po obrazu i rekao: "Kako je otišao Duh Gospodinov od mene da govori s tobom?"

24 Mikaja je odgovorio: "Doznat ćeš to u onaj dan kad budeš morao bježati iz jedne sobe u drugu da se sakriješ."

25 Potom je zapovjedio Izraelov kralj: "Uhvatite Mikaju, i odvedite ga gradskom zapovjedniku Amonu i kraljeviću Joašu,

26 i recite: "Ovako zapovjeda kralj: 'Bacite toga čovjeka u tamnicu i držite ga na vodi i kruhu dok se ne vratim čitav i zdrav!' "

27 Mikaja je odgovorio: "Ako se ti, zaista, vratiš čitav i zdrav, onda Gospodin nije govorio preko mene." Još je rekao: "Čujte to svi narodi!"

28 I tako su izašli Izraelov kralj i Jošafat, Judin kralj, protiv Ramota Gileada.

29 A Izraelov kralj je rekao Jošafatu: "Ja ću se preodjenuti i tako poći u boj, a ti samo zadrži svoje haljine!" Tako se predjenuo Izraelov kralj i krenuo u boj.

30 A sirijski kralj bio je zapovjedio zapovjednicima svojih bojnih kola ovo: "Ne borite se ni s kim, bio malen ili velik, nego samo s Izraelovim kraljem!"

31 I kad su zapovjednici bojnih kola opazili Jošafata, pomislili su: "To može biti samo Izraelov kralj!" Stoga su navalili na njega i opkolili ga. A Jošafat je povikao i Gospodin mu pomogao, i Bog ih odvratio od njega.

32 Čim su zapovjednici bojnih kola vidjeli da to nije Izraelov kralj, odstupili su od njega.

33 A jedan momak onako nasumce odapeo svoj lûk i pogodio Izraelova kralja gdje se kopča oklop. Onda je on zapovjedio svojem vozaču: "Okreni i izvedi me iz boja, jer sam ranjen!"

34 Ali je boj onoga dana bio sve žešći, i tako je morao kralj izdržati uspravno stojeći u kolima naprema Sirijcima do uvečer. O sunčanom zalasku on je umro.

Jošafatove uredbe za bogoslužje i sudačku službu
19 Jošafat, Judin kralj, vratio se čitav i zdrav kući u Jeruzalem.

2 Onda je stupio pred njega vidjelac Jehu, sin Hananijev, i rekao kralju Jošafatu: "Zar si morao pružiti pomoć bezbožniku i ljubav iskazati onima koji mrze Gospodina? Zato je pala na tebe srdžba Gospodinova."

3 Ali se našlo i dobra na tebi: iskorišteno si drvene kipove aštarte iz zemlje i upravio si svoje srce na to da vjerno služiš Bogu."

4 Jošafat je ostao onda u Jeruzalemu. Obilazio je opet narod od Beer-Sebe do gore Efraimove i privodio ih natrag Gospodinu, Bogu njihovih otaca.

5 I postavio suce u zemlji, u svim tvrdim Judinim gradovima, u svakom gradu.

6 Rekao je sucima: "Gledajte dobro što činite, jer nećete vi za ljude suditi, nego za Gospodina koji je s vama kad sudite."

7 Zato neka bude strah Gospodinov u vama! Idite oprezno na posao, jer u Gospodina, našega Boga, nema nepravde, niti on gleda tko je tko, niti prima mita."

8 I u Jeruzalemu postavio je Jošafat neke Levite, svećenike i glavare rodova Izraelovih sinova za sud Gospodinov i za pravne rasprave, kad su se vratili u Jeruzalem.

9 On im je dao ovu zapovijed "Ovako ćete raditi: u strahu Gospodinovu, sa svom vjernosti i iskrenim srcem."

10 U svakoj parnici što je iznesu pred vas vaša braća, koji prebivaju po svojim gradovima, to se ticalo umorstva, zakona, zapovijedi, uredaba ili prava, ćete ih poučiti da ne sagriješe protiv Gospodina i da ne padne njegov gnjev na vas i na vašu braću. Tako morate raditi da ne budete krivi.

11 Veliki svećenik Amarija bit će vaš predstojnik u svim Gospodinovim poslovima, a Zebadija, sin Išmaelov, poglavar Judine kuće, u svim kraljevim poslovima. Kao činovnici stoje vam na službu Leviti. Pođite hrabro na posao i Gospodin će biti s vama."

Pobjeda nad Amoncima, Moabcima i Sirijcima
20 Potom su izašli u boj protiv Jošafata Moabovci i Amonci i s njima jedan dio nekih drugih.

2 Kad se javilo Jošafatu: "Dolazi protiv tebe veliko mnoštvo s one strane mora, iz Sirije, oni su već u Hasason-Tamaru," to je En-Gedi,

3 Jošafat se prestrašio i počeo tražiti Gospodina i dao je oglasiti post po cijeloj Judinoj zemlji.

4 Skupili se Judejci da zazovu Gospodina. Iz svih Judinih gradova došli su tražiti pomoć od Gospodina.

5 Onda je stupio Jošafat u Gospodinovu domu pred novim trijemom, među narodnu zajednicu Judinu i jeruzalemsku,

6 i pomolio se: "Gospodine, Bože naših otaca! Nisi li ti Bog na nebu i vladar nad svim kraljevstvima naroda? U tvojoj je ruci moć i jakost i nitko ti ne može odoljeti."

7 Nisili ono ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred svojega naroda Izraela i dao je za sva vremena potomcima svojega prijatelja Abrahama?

8 Oni su se naselili u njoj i sagradili ti u njoj svetište za tvoje Ime, govoreći:

9 "Ako nas snađe kakva nesreća, rat, kazneni sud, kuga i glad, onda ćemo stupiti pred ovaj dom i pred tebe—jer tvoje Ime prebiva u ovom domu—i vapit ćemo k tebi u svojoj nevolji da nas uslišaš i izbaviš."

10 I sad, evo, Amonci i Moabci i stanovnici gore Seira, kroz čiju zemlju nisi dao Izraelovim sinovima proći kad su išli iz egipatske zemlje, i koje su obišli, a da ih nisu uništili.

11 Evo, oni nam sad vraćaju kad dolaze da nas istjeraju iz tvojega posjeda što si nam ga dao.

12 O Bože naš, zar ih nećeš kazniti? Jer mi smo nemoćni pred tim silnim mnoštvom koje ide protiv nas; ne znamo što bismo činili; ipak naše oči su uprte u tebe."

13 Tako je stajao tu sav Juda pred Gospodinom s djecom, ženama i sinovima.

14 Onda je došao usred narodne zajednice Duh Gospodinov na Jahaziela, sina Zaharije, sina Benaje, sina Jehiela, sina Matanije, Levita iz roda Asafova.

15 On je rekao: "Slušajte, Judini sinovi i stanovnici Jeruzalema i ti, kralju Jošafate! Ovako vam govori Gospodin: 'Ne bojte se, ne strašite se toga velikog mnoštva, jer taj boj nije vaš nego Božji.'

16 Izadite sutra protiv njih! Oni će poći uz brdo Ziz, i vi ćete ih naći na kraju doline istočno od Pustinje Jeruel."

17 Vi se nećete morati boriti. Samo se postavite, stojte pa gledajte kako će vas izbaviti Gospodin koji je s vama, o Judo i Jeruzaleme! Ne bojte se i ne strašite se izadite sutra protiv njih jer je Gospodin s vama."

18 Onda se prignuo Jošafat licem do

2 Kjetopisi

342

zemlje, i svi se Judejci i stanovnici Jeruzalema bacili ničice pred Gospodinom, klanjajući se Gospodinu.

19 Leviti iz roda Kohatova i Korahova počeli su hvaliti Gospodina, Boga Izraelova, glasom i visokim klicanjem.

20 Drugoga jutra rano izašli su u Pustinju Tekoa. Kad su izlazili, stao je Jošafat među njih i rekao: "Čujte me, Judejci i stanovnici Jeruzalema! Pouzdajte se u Gospodina, svojega Boga, pa ćete biti sigurni! Pouzdajte se u svoje proroke, pa ćete uspjeti!"

21 A kad se dogovorio s narodom, postavio je one koji će pjevati koji će pjevati Gospodinu i tko će slaviti njegovu svetost, idući pred naoružanim ratnicima davali su slavu Gospodinu pjevajući hvalospjev: "Hvalite Gospodina, jer vječno traje njegovo milosrđe!"

22 Cim su bili počeli s klicanjem i hvalospjevom, dao je Gospodin da ljudi, koji su se bili sakrili u zasjedi, došli su na Amonce, Moabce i na dio s gore Seira, koji su bili izašli protiv Judejaca; i oni su bili razbijeni.

23 I okrenuli se Amonci i Moabci protiv stanovnika gore Seira da ih zatru i unište. Kad su bili gotovi sa stanovnicima iz gore Seira udarili su jedni na druge, te se poubijali.

24 I kad su Judejci došli na uzvisinu iznad pustinje i pogledali mnoštvo, vidjeli su samo mrtva tjelesa gdje leže po zemlji. Ni jedan nije bio utekao.

25 Kad je Jošafat došao sa svojim ljudima da pokupe plijen, našli su svu silu blaga, pokretnina, haljina i dragocjenosti na mrtvima, i uzeli su sebi od toga toliko da su jedva mogli odnijeti. Tri su dana bili zaposleni plijenjenjem, tako je velik bio plijen.

26 Četvrti dan skupili se u Dolini hvalospjeva, jer su ondje dali hvalu Gospodinu. Zato se zove ono mjesto do današnjega dana Dolina hvalospjeva.

27 Onda se svi Judejci i Jeruzalemcima vratili, s Jošafatom na čelu, puni radosti opet natrag u Jeruzalem, jer ih je bio razveselio Gospodin nad njihovim neprijateljima.

28 S harfama, citrama i trubama došli su u Jeruzalem u Gospodinov dom.

29 Sva kraljevstva zemalja obuzeo je veliki strah kad su čuli da se Gospodin sam borio s Izraelovim neprijateljima.

30 Otada je vladao mir u kraljevstvu Jošafatovu, jer mu je bio njegov Bog dao mir unaokolo.

31 Tako je vladao Jošafat nad Judom. Bilo mu je trideset i pet godina kad je postao kralj i vladao je u Jeruzalemu dvadeset i pet godina. Njegova majka zvala se Azuba i bila je kći Silhijeva.

32 Hodio je posve putom svojega oca Ase, a da nije sišao s njega, i činio je što je bilo pravo u očima Gospodina.

33 Samo uzvisine nisu bile srušene, i narod nije još svoje srce upravio k Bogu svojih otaca.

34 A ostala djela Jošafatova, prijašnja i posljednja, zapisana su knjizi Jehua, sina Hananijeva, koji se spominje u knjizi u Izraelovih kraljeva.

35 Potom se Jošafat, Judin kralj, združio s Ahazijom, Izraelovim kraljem, čiji je rad bio bezbožan.

36 On je napravio s njim savez da naprave lađe što će voziti u Taršiš, i napravili lađe su lađe Esion-Geberu.

37 A Eliezer, sin Dodavahov iz Mareše, prorokovao je protiv Jošafata ovako: "Jer si se združio s Ahazijom, razorit će Gospodin tvoje djelo." Tako su se razbile lađe i nisu mogli ići u Taršiš.

Joramova okrutnost, kazna i smrt

21 I Jošafat je počinuo kod svojih otaca, i bio je pokopan kod svojih otaca u Davidovu gradu. Namjesto njega kraljevao je njegov sin Joram.

2 Ovaj je imao braću Jošafatove sinove Azariju, Jehiela, Zahariju, Mihaela i Sefatiju. Svi ovi bili su sinovi Jošafata, Izraelova kralja.

3 Njihov otac bio im je dao bogate darove u srebru, zlatu i dragocjenostima uz tvrde gradove u Judi. Kraljevsku čast dao je Joramu, jer je bio prvorodenac.

4 Kad je Joram počeo vladati kraljevstvom svojega oca i kad se utvrdio, dao je poubijati svu svoju braću i neke ugledne Izraelove sinove.

5 Joram je imao trideset i dvije godine kad je postao kralj, i vladao je osam godina u Jeruzalemu.

6 Hodio je putom Izraelovih kraljeva, kako je bila činila kuća Ahabova, jer je on imao Ahabovu kćer za ženu; i on je činio zlo pred Gospodinom.

7 Ipak nije htio Gospodin uništiti kuću Davidovu zbog zavjeta koji je učinio s Davidom, i jer je bio obećao da će njemu i njegovim sinovima do vijeka davati svjetiljku.

8 Pod njegovim vladanjem pobunili se Edomci protiv Jude i postavili su sebi vlastitoga kralja.

9 Joram je izašao sa svojim vojskovođama i sa svim bojnim kolima. Kad je navalio jedne noći, razbio je Edomce, koji su ga bili opkolili, zajedno sa zapovjednicima bojnih kola.

10 Ali Edomci su ostali neovisni od Jude do današnjega dana. Sve to vrijeme pobunila se i Libna protiv Judine vlasti, jer je on bio ostavio Gospodina, Boga svojih otaca.

11 Također je on napravio žrtvene uzvisine po brdima Judinim, naveo stanovnike Jeruzalema na idolsku službu i zaveo Judu.

12 Onda mu stiglo pismo od proroka Ilije što je glasilo ovako: "Ovako govori Gospodin, Bog tvojega djeda Davida: 'Za kaznu što ne ideš putovima svojega oca Jošafata i putovima Ase, Judina kralja,

13 nego hodiš putom Izraelovih kraljeva i navodiš Judu i stanovnike Jeruzalema na njegova službu, kako je činila Ahabova kuća, također si poubio svoju braću, kuću svojega oca, a bili su bolji od tebe,

14 evo, zato će Gospodin pustiti da dođe teška kazna na tvoj narod, na tvoje sinove, na tvoje žene i na sav tvoj imetak.

15 A ti ćeš pasti u tešku bolest, u crijevnu bolest, dok ti dan po dan ne ispadnu crijeva od te bolesti.'"

16 I tako je podigao Gospodin protiv Jorama duh Filistejcima i Arapa, koji prebivaju do Etiopljana.

17 Oni su izašli protiv Judine zemlje, poharali su ju i odvukli sve imanje i blago što se našlo u kraljevskom dvoru, uz to i njegove sinove i žene. Nije mu ostao više ni jedan sin osim Joahaza, njegova najmlađega sina.

18 Poslije svega toga udario ga Gospodin neizlječivom crijevnom bolešću.

19 Dan po dan napokon mu svršetkom druge godine ispala su crijeva od njegove bolesti, i on je umro uz teške bolove. Njegov narod nije mu priredio pokopa paljenjem miomirisa, kako se to činilo njegovim očevima.

20 Imao je trideset i dvije godine kad je postao kralj, i vladao je osam godina u Jeruzalemu. Preminuo je, a da nitko nije požalio za njim. Pokopali su ga u Davido-
vu gradu, ali ne u grobovima kraljeva.

Ahazijina vladavina i smrt. Okrutnost Atalijina. Joša

22 I stanovnici Jeruzalema postavili su namjesto njega kraljem njegova najmlađeg sina Ahaziju, jer sve starije sinove bila je poubijala četa koja je s Arapima prodrila u tabor, i tako je kraljevaio Ahazija, sin Jorama, Judina kralja.

2 Ahazija je imao četrdeset i dvije godine kad je postao kralj, i vladao je godinu dana u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Atalija i bila je Omrijeva unuka.

3 I on je hodio putovima kuće Ahabove, jer ga njegova majka svojim savjetom navela na zla djela.

4 Tako je činio zlo pred Gospodinom, kao kuća Ahabova, jer su mu ovi bili savjetnici poslije smrti njegova oca, na njegovu propast.

5 Po njihovu savjetu pošao je s Joramom, sinom Ahabovim, Izraelovim kraljem, u Ramot Gilead u boj protiv Hazaela, kralja

Sirije, i pritom su Sirijci ranili Jorama.

6 Onda se on vratio natrag da se u Jezreelu liječi od rana što su mu ih bili zadali kod Rame, kad je ratovao protiv Hazaela, kralja Sirije. Ahazija, sin Joramov, Judin kralj, došao je posjetiti u Jezreelu Jorama, sina Ahabova, jer je ovaj ležao bolestan.

7 A bilo je od Boga dopušteno, na propast Ahazije, da dođe k Joram. Kad je došao ondje, otišao s Joramom protiv Jehua, sina Nimšijeva, koga je Gospodin bio dao pomazati da iskorijeni Ahabovu kuću.

8 I kad je Jehu izvršivao kazneni sud na kući Ahabovoj, našao je Judine glavare i Ahazijine sinove, koji su bili u službi Ahazijinoj, i dao ih pogubiti.

9 Onda je tražio Ahaziju; i uhvatili su ga u Samariji, gdje se skrivao, doveli su ga k Jehui i pogubili ga. Onda su ga pokopali, jer su pomislili: "Sin je Jošafata, koji je služio Gospodinu svim svojim srcem." I tako nije bi nikoga od kuće Ahazijine, koji bi bio mogao preuzeti kraljevsku čast.

10 Kad je Atalija, majka Ahazijina, doznala da je njezin sin mrtav, odlučila je da pobije svu kraljevsku obitelj Judine kuće.

11 Ali Jošabata, kraljeva kći, uzela je Joaša, sina Ahazijina, ukrala ga između kraljevića, koji su imali biti ubijeni, i donijela ga s njegovom dojkinjom u ložnicu. Tako ga sakrila Jošabata, kći kralja Jorama, žena svećenika Jehojade—ona je, naime, bila sestra Ahazijina—od Atalije, tako da ga nije ubio.

12 On je ostao šest godina skriven kod njih u Božjemu domu, a Atalija je vladala u zemlji.

Svećenik Jehojada pomazuje Joaša za kralja

23 U sedmoj godini pošao je Jehojada odvažno na djelo. On se sporazumio sa stotnicima, naime, s Azarijom, sinom Jerohamovim, s Išmaelom, sinom Johananovim, s Azarijom, sinom Obedovim, Maasejom sinom Adajevim i s Elišafatom, sinom Zikrijevim.

2 Oni su prošli Judinu zemlju i pozvali na skupštinu Levite iz svih Judinih gradova i glavare Izraelske, i oni su došli u Jeruzalem.

3 Sva skupština učinila u Božjemu domu savez s kraljem. Pritom im rekao Jehojada: "Evo, sin kraljev bit će kralj, kako je odredio Gospodin za Davidove sinove.

4 A vi učinite ovo: Trećina vas, koji odlazite na Subotnji dan, svećenici i Leviti, neka služe kao vratari na pragovima;

5 jedna trećina neka zaposjedne kraljevski dvor, a jedna trećina Jesodova vrata, a sva vojska trijemove Gospodinova

2 Kjetopisi

344

doma!

6 Ipak u Gospodinov dom ne smije nitko stupiti osim svećenika i Levita koji služe. Ovi smiju ući, jer su posvećeni, a sav ostali narod neka se čuva Gospodina!

7 Leviti neka onda opkole kralja, svaki s oružjem u ruci! Tko prodre u dom, neka se pogubi! Oni moraju pratiti kralja kada dolazi i kada odlazi."

8 Leviti i svi Judejci su učinili onda točno onako kako je zapovjedio svećenik Jehojada. Svaki je uzeo svoje ljude, one koji odlaze na Subotnji dan i one koji dolaze na Subotnji dan, jer svećenik Jehojada nije bio otpustio redove.

9 Svećenik Jehojada dao je onda stotnicima koplja, štitiće i štitove što su bili pripadali kralju Davidu i što su se nalazili u Božjemu domu.

10 Onda je on postavio unaokolo sav narod, i to svakoga sa kopljem u ruci od južne strane doma do sjeverne strane doma između žrtvenika i doma, gdje je bio kralj.

11 Onda su izveli kraljeva sina i stavili na njega zlatni vijenac i Svjedočanstvo. Tako ga postavili kraljem, Jehojada i njegovi sinovi su ga pomazali i povikali: "Živio kralj!"

12 Kad je Atalija čula viku naroda koji se skupio i klicao kralju, došla je k narodu u Gospodinov dom.

13 Kad je ona pogledala vidjela kralja gdje stoji kod stupa na ulazu i uz kralja stotnike i trubače, a sav se narod veselio i trubio u trube, i pjevači s glazbalima davali znak za klicanje. Onda je Atalija razderala svoje haljine i povikala: "Izdaja, izdaja!"

14 A svećenik Jehojada pozvao stotnike, zapovjednike vojske i zapovjedio im: "Izvedite ju između redova iz doma! Tko pode za njom, neka se mačem pogubi!" Svećenik je, naime, bio zapovjedio da se ona ne pogubi u Gospodinovu domu.

15 Tako su joj napravili mjesta, a kad je prošla kroz Konjska vrata i s stigla do kraljevskog dvora, ondje su ju ubili.

16 Nato Jehojada učinio savez između Gospodina, svega naroda i kralja, da će biti Gospodinov narod.

17 Sav je narod otišao Baalovu hramu i razori ga. Njegove žrtvenike i kipove posve razrušio i ubio Baalova svećenika Matana pred žrtvenicima.

18 Potom Jehojada namjestio stražu kod Gospodinova doma pod upravom svećenika i Levita, koje je David bio porazdjelio u redove za Gospodinov dom, da prinosu Gospodinu žrtve paljenice, kako je propisano u Mojsijevu zakonu, uz radosno klicanje i pjesme po Davidovoj zapovijedi.

19 I postavio vratore na vratima Gospo-

dinova doma da ne bi ušao ni jedan, tko bi bio bilo kako nečist.

20 Onda je pustio da krenu stotnici, do-
stojanstvenici i ostali koji su upravljali narodom i sav narod zemlje i izveo kralja iz Gospodinova doma. Ušli su kroz gornja vrata u kraljevski dvor i posadili su kralja na kraljevsko prijestolje.

21 Sav se narod u zemlji veselio, i grad je ostao miran, jer su mačem ubili Ataliju.

Joašova vlada i svršetak

24 Joašu je bilo sedam godina kad se uspeo na prijestolje. Vladao je četrdeset godina u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Sibija, iz Beer-Sebe.

2 Joaš je činio što je bilo pravo u očima Gospodina dok je živio svećenik Jehojada.

3 Jehojada ga oženio dvjema ženama, te su rodile sinove i kćeri.

4 Dogodilo se da je Joaš odlučio popraviti Gospodinov dom.

5 On je dao skupiti svećenike i Levite i zapovjedio im: "Pođite po Judinim gradovima i skupljajte od svih Izraelovih sinova novaca da se može popravljati dom vašega Boga od godine do godine, i gledajte ubrzati stvar!" Ali Levitima se nije žurilo.

6 Zato je kralj dozvao velikoga svećenika Jehojadu i rekao mu: "Zašto ne nastojiš oko toga da Leviti donose iz Judeje i Jeruzalema prinos koji je zapovjedio Mojsije, sluga Gospodinov, izraelskoj narodnoj zajednici u korist šatoru Svjedočanstva?"

7 Jer bezbožne pristaše Atalijine nisu popravljale štete na Božjemu domu i upotrijebile su za Baalove sve darove koji su bili darovani za Božji dom."

8 Na zapovijed kraljevu napravili su stoga škrinju i stavili ju pred vrata Gospodinova doma.

9 Onda su dali oglasiti po Judeji i Jeruzalemu da se donosi Gospodinu prinos koji je zapovjedio Mojsije, sluga Božji, Izraelovim sinovima u pustinji.

10 Svi glavari i sav narod razveselili se i donosili su svoj prinos i bacali ga u škrinju, dok nije bila puna.

11 I bilo je da kad god bi Leviti donosili škrinju kraljevskom činovniku—kad bi se, naime, vidjelo da ima u njoj mnogo novaca—došao bi kraljevski činovnik i poslanik velikoga svećenika. Oni bi ispraznili škrinju i onda ju opet odnosili na njezino mjesto. Tako su činili svaki dan i nakupili su mnogo novaca.

12 Kralj i Jehojada uručivali bi ih nadstojnicima nad poslom, koji su nadgledali rad na Gospodinovu domu. Oni su unajmljivali kamenare i drvodjelje za obnovu Gospodinova doma, uz to kovače

željezom i mjeđu za popravak Gospodinova doma.

13 Nadstojnici nad poslom su učinili da su dobro napredovali radovi na obnovi. Oni su vratili Gospodinov dom u njegovo prijašnje stanje i utvrdili ga.

14 Kad su to bili svršili, predali su novce što su pretekli kralju i Jehojadi. Od toga se dalo napraviti predmete za Gospodinov dom, posude za službu Božju i za žrtve, zdjele i drugo zlatno i srebrno posude. Dokle je živio Jehojada, prinosile su se žrtve paljenice redovito u Gospodinovu domu.

15 Kad je Jehojada ostario i naživio se, umro je. Bilo mu je stotinu i trideset godina kad je umro.

16 Pokopali su ga kod kraljeva u Davidovu gradu, jer se bio iskazao zaslužan za Izraela, za Boga i za njegov dom.

17 Poslije smrti Jehojadove došli su Judini glavari i bacili se ničice pred kraljem; i kralj ih poslušao.

18 Stoga su oni opet zapustili dom Gospodina, Boga svojih otaca, i počeli su štovati drvene kipove i rezbarene kipove. Onda se podigla srdžba Gospodinova na Judu i na Jeruzalem zbog njihovih grijeha.

19 On je slao proroke među njih da ih vrate natrag Gospodinu. Ovi su ih nagovarali, ali ih oni nisu slušali.

20 I došao je Duh Gospodinov na Zahariju, sina svećenika Jehojade. On je stupio pred narod i doviknuo im: "Ovakogovori Bog: 'Zašto prestupate zapovijedi Gospodinove i upropašćujete svoju sreću? Jer ste ostavili Gospodina, zato i on vas ostavlja.'"

21 A oni su se urotili protiv njega i kamentovali ga po zapovijedi kraljevoj u trijemu Gospodinova doma.

22 Tako se malo sjećao kralj Joaš ljubavi, koju mu je bio iskazivao njegov otac da je dao pogubiti njegova sina, a on umirući povikao: "Gospodin to vidi i on će te pokarati."

23 A kad je prošla godina, podigla se na njega vojska Sirijaca. Kad su došli u Judinu zemlju i u Jeruzalem, i pobili su u narodu sve narodne glavare i sav plijen što su im ga bili uzeli, poslali su kralju u Damask.

24 Premda je sirijska vojska upala samo s malim brojem ljudi, ipak im Gospodin dao u ruke veoma veliku vojsku, jer su ovi bili ostavili Gospodina, Boga svojih otaca. Tako su izvršili kazneni sud na Joašu.

25 Kad su bili otišli od njega—ostavili su ga u teškoj bolesti—urotili su se protiv njega njegovi dvorani zbog krvava djela na sinu svećenika Jehojade i ubili su ga u njegovoj postelji. Tako je umro i pokop-

pali su ga u Davidovu gradu, ali ga nisu sahranili u kraljevskoj grobnici.

26 Ovi su koji su se urotili protiv njega: Zabad, sin Amonke Simeate, i Jehoza-

bad, sin Moabke Simrite.
27 O njegovim sinovima, o visini danka što mu je nametnut i o građenju Božjega doma zapisano je u zapisima knjige o kraljevima. Onda je njegov sin Amazija kraljevao namjesto njega.

Amazija Judin kralj

25 Bilo je Amaziji dvadeset i pet godina, kad je postao kralj. Vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Joadana, iz Jeruzalema.

2 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, ali ne u punoj vjernosti.

3 Čim je imao čvrsto u rukama kraljevsku vlast, dao je poubijati dvorane koji su ubili njegova kraljevskog oca.

4 Sinova nije dao ipak ubiti, po zapovijedi koja stoji zapisana u knjizi Mojsijeva zakona, gdje zapovjeda Gospodin: "Očevi neka se ne pogube zbog svoje djece, niti djeca zbog svojih otaca, nego svaki neka se pogubi samo zbog svojega vlastitoga prekršaja!"

5 Iza toga podigao Amazija Judejce i dao je da se od svega Jude i Benjamina postavore poredani po obiteljima, tisućnicima i stotnicima. Kad ih je izbrojio od dvadeset godina naviše, bilo ih je tri stotine tisuća izabranih ratnika, koji su nosili koplje i štit.

6 Još je unajmio iz Izraela stotinu tisuća sposobnih ratnika za stotinu talenata srebra.

7 Ali mu je došao jedan Božji čovjek i rekao: "Kralju, neka ne ide s tobom izraelska vojska, jer Gospodin nije s Izraelom niti sa Efraimovim sinovima."

8 Idi sam odvažno i hrabro u boj! Inače mogao bi te Bog srušiti pred neprijateljem, jer Bog ima moć da daje pomoć i da sruši."

9 Amazija je upitao Božjega čovjeka: "A što će onda biti od stotinu talenata što sam ih dao izraelskoj vojsci?" Božji čovjek je odgovorio: "Gospodin ti može puno više dati od toga."

10 Tako je Amazija otpustio Efraimove sinove od svoje vojske da bi se vratili kući. Oni se vrlo rasrdili na Judejce i vratili se kući s velikim gnjevom.

11 A Amazija je poveo hrabro svoj narod u boj i otišao u Slanu dolinu i ondje pobio deset tisuća Seirovih sinova.

12 A deset tisuća drugih su Judejci zarobili žive. Odveli su ih navrh jedne hridine i pobacali ih s vrha hridine tako da su se svi raspali.

2 Ljetopisi

346

13 A vojnici, koje je Amazija poslao na trag, i koji nisu smjeli poći s njim u boj, upali su od Samarije do Bet-Horona u Judine gradove, pobili su u njima tri tisuće ljudi i zaplijenili velik plijen.

14 Kad se Amazija iza pobjede nad Edomcima vratio kući, donio je sobom idolske kipove Seirovih sinova, postavio ih sebi za bogove i klanjao im se i prinosio im žrtve.

15 Onda se raspalila srdžba Gospodina na Amaziju i on poslao k njemu proroka, koji mu rekao: "Zašto služiš bogovima toga naroda koji nisu mogli izbaviti svojega vlastitog naroda iz tvoje ruke?"

16 Kad je on tako govorio njemu, odgovorio mu ovaj: "Jesmo li te postavili kralju za savjetnika? Prestani! Zar da te se isprebija?" Prorok je prestao, ali još je rekao: "Sad znam da te je Bog naumio upropastiti, jer si tako radio i nećeš poslušati moj savjet."

17 Pošto se Amazija, Judin kralj, posvjetovao, poslao poslanike le k Joašu, sinu Joahazovu, unuku Jehuovu, Izraelovu kralju, i pozvao: "Dodi da se ogledamo!"

18 A Joaš, Izraelov kralj, dao je Amaziji, Judinu kralju, odgovoriti: "Trn na Lebanonu poslan jedanput k cedru na Lebanonu, govoreći: 'Daj svoju kćer mojem sinu za ženu.' Ali zvijer na Lebanonu pretrčala preko trna i zgazila ga.

19 Tako radiš ti, jer si pobio Edomce, postao si obijestan i željan slave. Ostani ipak kod kuće, zašto da izaživaš nesreću i da padneš, ti i Juda s tobom?"

20 Kako nije htio Amazija poslušati—jer je bilo od Boga tako dopušteno da ih je dao u ruke neprijatelju, budući da su služili edomskim bogovima.

21 Podigao se Joaš, Izraelov kralj, i pobio se on i Judin kralj Amazija kod Bet-Semeša Judina.

22 Izrael je razbio Judu, te je svaki pobjegao svojoj kući.

23 A Amaziju, Judina kralja, sina Joašova, unuka Joahazova, uhvatio je Joaš, Izraelov kralj, kod Bet-Semeša i odveo ga u Jeruzalem. Onda je srušio jeruzalemski zid od Efraimovih vrata do vrata na uglu u prostoru od četiri stotine lakata.

24 Uzeo sve zlato i srebro i sve posude koje se našlo u Božjemu domu kod Obed-Edoma i blago kraljevskog dvora, uz to taoce, pa se vratio u Samariju.

25 Amazija, sin Joašov, Judin kralj, živio je iza smrti Joaša, sina Joahazova, Izraelova kralja, još petnaest godina.

26 Ostala djela Amazijina, prijašnja i posljednja, zapisana su u knjizi ljetopisa Judinih i Izraelovih kraljeva.

27 Od vremena, kad se Amazija bio okre-

nuo od Gospodina, postojala je u Jeruzalemu urota protiv njega, i on je pobjegao u Lakiš, poslali su za njim ljude i dali su ga ondje ubiti.

28 Prenijeli su ga na konjima i pokopali ga u Judinu gradu kod njegovih otaca.

Uzijina pobjeda. Njegov grijeh i kazna

26 Potom je uzeo sav Judin narod Uziju, komu je tek bilo šesnaest godina, i postavio ga kraljem namjesto njegova oca Amazije.

2 On utvrdi Elat, koji je bio vratio Judu pošto je kralj počinuo kod svojih otaca.

3 Bilo je Uziji šesnaest godina kad je postao kralj, i vladao je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Jekolija, iz Jeruzalema.

4 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, točno onako kako je bio činio njegov otac Amazija.

5 On je pazio na to da služi vjerno Bogu dok je živio Zaharija, koji ga je poučavao u strahu Božjemu, i dokle je služio Gospodinu, Bog mu je davao uspjeh.

6 On je pošao u rat protiv Filistejaca, srušio zidove Gat, Jabni i Ašdodu i postavio utvrde u području Ašdoda i po ostaloj zemlji Filistejaca.

7 I Bog mu je pomogao protiv Filistejaca i protiv Arapa, koji su stanovali u Gur-Baalu, i protiv Meunjana.

8 I Amonci su plaćali Uziji danak. Njegova je slava dopirala do Egipta, tako se on bio osilio.

9 U Jeruzalemu je Uzija sagradio kule na Ugaonim vratima, na Dolskim vratima i u kutu zida, i utvrdio ih.

10 I u pustinji je sagradio kule i dao je iskopati mnogo studenaca, jer je imao velika stada u nizini i u ravnici, i poljodjelaca i vinogradara po brdima i na Karmelu. Bio je, naime, prijatelj poljodjelstva.

11 Uzija je imao i vojsku ratnika koja je išla u boj, uređena po četama, kako ih je bio izbrojio pisar Jehiel i upravitelj Maaseja pod ravnanjem Hananije, kraljevog vojskovođe.

12 Ukupni broj rodovskih glavara, sve samih hrabrih junaka, bio je dvije tisuće i šest stotina.

13 Pod njihovom je zapovijedi stajala bojna sila od tri stotine sedam tisuća i pet stotina hrabrih boraca, koji su vojevali za kralja protiv neprijatelja.

14 Za svu vojsku nabavio je Uzija štitove, koplja, kacige, oklope, lukove i kamenje za pračke.

15 I dao je napraviti u Jeruzalemu vješto izmišljene strojeve, što su na kulama i uglovima imali za to služiti, za bacanje strijela i velikoga kamenja. Njegova se slava raznijela nadaleko, jer mu se

davala čudesna pomoć tako da je postao moćan.

16 Ali kad se bio osilio, srce se njegovo ponijelo, i on se pokvario. Sagriješio protiv Gospodina, svojega Boga, jer je ušao u Gospodinov dom kaditi na kadionom žrtveniku.

17 A svećenik Azarija i osamdeset Gospodinovih svećenika, plemenitih ljudi, pohitjeli su za njim.

18 Oprli se kralju Uziji i doviknuli mu: "Nije tvoje, Uzija, kaditi Gospodinu nego samo svećenika, Aronovih sinova, koji su posvećeni za to da kade. Izadi iz svetište! Ti si sagriješio, i to ti nije na čast pred Bogom, Gospodinom."

19 Onda se razgnjevio Uzija, ali dok je još držao u ruci kadionicu što se rabila za kađenje, i dok se vrlo gnjevio na svećenike, izbilo mu najedanput guba na čelu pred očima svećenika u Gospodinovu domu kod kadionog žrtvenika.

20 I kad su ga veliki svećenik Azarija i svi drugi svećenici izbliže pogledali, pronašlo se da je doista gubav na čelu. Onda su ga brže izveli, a i sam je požurio izići, jer ga je udario Gospodin.

21 Kralj Uzija je ostao gubav do svoje smrti i stanovao je kao gubavac odvojen u svojoj kući. I bio je odstranjen iz Gospodinova doma. Onda je njegov sin Jotam upravljao kraljevskom kućom i vladao je nad narodom u zemlji.

22 Ostalu povijest Uzijinu, prijašnju i posljednju, opisao je prorok Izaija, sin Amosov.

23 Kad je Uzija počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga kod njegovih otaca na polju uz grobnicu kraljeva, jer su rekli: "Gubav je."

Njegov sin Jotam je kraljevao namjesto njega

27 Dvadeset i pet godina bilo je Jotamu kad je postao kralj, i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. Njegova majka zvala se Jeruša i bila je kći Sadokova.

2 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, posve kako je bio činio njegov otac Uzija, samo što nije prodro u Gospodinov dom, ali je narod još uvijek činio zlo.

3 On je sagrađio gornja vrata na Gospodinovu domu; i na zidu Ofela mnogo sagrađio.

4 Nadalje je utvrdio gradove na Judinoj gori i u šumama sagrađio dvorove i kule.

5 I zaratio je s kraljem Amonaca i pobijedio ih. Amonci su mu morali one godine dati stotinu talenata srebra, deset tisuća kora pšenice i deset tisuća kora ječma. Isti danak morali su mu Amonci dati i druge i treće godine.

6 Tako je postajao Jotam sve moćniji, jer

2 Ljetopisi

je hodio vjerno pred Gospodinom, svojim Bogom.

7 Ostala djela Jotamova i svi njegovi ratovi i njegovi putovi zapisani su u knjizi Izraelovim i Judinim kraljeva.

8 Bilo mu je dvadeset i pet godina kad je postao kralj, i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu.

9 Kad je Jotam počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u Davidovu gradu. Onda je njegov sin Ahaz kraljevao namjesto njega.

Ahaz se odaje na idolopoklonstvu

28 Dvadeset godina bilo je Ahazu, kad je postao kralj, i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. On nije činio ono što je bilo pravo u očima Gospodina, kako je činio njegov djed David.

2 Jer je hodio putovima Izraelovih kraljeva i dao saliti kipove Baalima.

3 Kadio je u dolini sina Hinomova i pustio je, po gadnom običaju neznabožaca, koje je bio odagnao Gospodin ispred Izraelovih sinova, da mu sinovi idu kroz oganj.

4 Prinomio je i žrtve zaklanice i kadio je na uzvisinama i brežuljcima i pod svakim zelenim stablom.

5 I tako ga je dao Gospodin, njegov Bog, u ruke Sirijskomu kralju. Ovaj ga pobijedio, zarobio veliko mnoštvo njegovih ljudi i odveo ih u Damask. Još je bio predan u ruke Izraelovu kralju, koji mu nanio težak poraz.

6 Jer Pekah, sin Remalijin, dao je poubijati u jedan dan u Judeji stotinu i dvadeset tisuća ljudi, sve samih hrabrih ratnika, jer su bili ostavili Gospodina, Boga svojih otaca.

7 Osim toga Zikri, efraimski hrabri ratnik, ubio Maaseju, sina kraljeva, upravitelja kuće Azrikama i Elkana, drugoga do kralja.

8 Također su zarobili i odveli Izraelovi sinovi od svoje braće dvjestu tisuća žena, dječaka i djevojaka. Uz to su im zaplijenili silan plijen koji su odnijeli u Samariju.

9 Ali je ondje živio Gospodinov prorok po imenu Oded. On je izašao pred vojsku koja se vraćala u Samariju i rekao im: "Gle, zato jer se Gospodin, Bog vaših otaca, razgnjevio na Judejce, dao ih on u vaše ruke, a vi ste među njima počinili krvoproliće bjesnilom koja dopire do neba.

10 I još mislite učiniti Judinu djecu i Jeruzalem svojim robovima i robinjama. A ne tereti li i vas grijeh i krivnja prema Gospodinu, vašem Bogu?

11 Zato poslušajte me sada i vratite natrag te zarobljenike koje ste zarobili svojoj braći! Inače, doći će na vas težak

2 Kjetopisi

348

kazneni sud Gospodinov."

12 Onda su ustali glavari Efraimovih sinova, Azarija, sin Johananov, Berekija, sin Mešilemotov, Ezekija, sin Šalumov, i Amasa, sin Hadlajev, na one koji su se vraćali s vojske.

13 i rekli su im: "Ne smijete ovamo dovesti zarobljenike, jer tim bismo samo stavili na sebe novu krivnju i grijeh prema Gospodinu; vi hoćete na grijeh i krivnje naše dometnuti još nove, jer naša krivnja je velika, i teška Gospodinova jarost se srušila na Izraela."

14 I pustili su ratnici zarobljenike i plijen pred glavarima i svom narodnom zajednicom.

15 Onda po imenu za to određeni ljudi ustali su, pa su se zauzeli za zarobljenike, i opskrbili sve koji nisu bili dovoljno odjeveni odjećom i obućom iz plijena, dali su im jesti i piti i pomazali ih. Onda su pomogli svima slabima za hodaње da uzjašu na magarce i dovedu ih u palmov grad Jerihon k njihovoj braći. Potom se vratili u Samariju.

16 U ono vrijeme poslao je kralj Ahaz asirskim kraljevima zatražiti pomoć.

17 Edomci su opet udarili, porazili Judejce i odveli zarobljenike.

18 I Filistejci su provalili u gradove po nizini i u južnu zemlju Judinu, osvojili Bet-Semeš, Ajalon, Gederot, Soho, Tamnu i Gimzo s njihovim selima i naseлили se u njima.

19 Jer je Gospodin ponizio Judu zbog Ahaza, Izraelova kralja, budući da je on bio zaveo Judu u grdna zlodjela i pokazao se nevjeran prema Gospodinu.

20 I asirski kralj Tiglat-Pileser izašao je protiv njega i pritisnuo ga umjesto da mu pomogne.

21 Premda je Ahaz oplijenio Gospodinov dom, kraljevski dvor i glavare i sve dao asirskom kralju, nije mu pomoglo ništa.

22 A i u vrijeme kad ga je onaj pritisnuo sagriješio je kralj Ahaz protiv Gospodina novom nevjernošću.

23 On je, naime, žrtvovao bogovima Damaška, koji su ga ipak bili izubijali, a mislio je: "Bogovi sirijskih kraljeva, pomogli su njima, pa ću njima žrtvovati da pomognu i meni." Ali su mu oni poslužili samo za to da u nesreću strovalili njega i sav Izraelov narod.

24 I dao je Ahaz pokupiti posude Božjega doma i posude Božjega doma porazbijati. Onda zatvorio vrata Gospodinova doma i postavio žrtvenike po svim uglovima Jeruzalema.

25 I u svakom pojedinom gradu Judinu podigao žrtvene uzvisine da kadi drugim bogovima. Tako je dražio na gnjev Gospodina, Boga svojih otaca.

26 A ostala njegova djela i svi njegovi pu-

tovi, prijašnji i posljednji, zapisani su u knjizi Judinih i Izraelovih kraljeva.

27 Kad je Ahaz bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u gradu, u Jeruzalemu; ali ga nisu stavili u grobove Izraelovih kraljeva. Onda je njegov sin Ezekija kraljevao namjesto njega.

Ezekija obnavlja službu Božju

29 Ezekiji je bilo dvadeset i pet godina kad je postao kralj, i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Abija i bila je kći Zaharijina.

2 On je činio što je bilo pravo u očima Gospodina, posve onako kako je bio činio njegov djed David.

3 Odmah u prvoj godini svojega vladanja, u prvom mjesecu, otvorio je vrata na Gospodinovu domu i popravio ih.

4 Dao je sazvati svećenike i Levite, skupio ih na slobodnom trgu prema istoku, **5** i progovorio im: "Čujte me, Leviti! Posvetite se sada, a posvetite i dom Gospodina, Boga svojih otaca, i iznesite smeće iz svetoga mjesta!"

6 Jer su naši očevi nevjerno radili i činili zlo pred Gospodinom, našim Bogom, ostavili su ga i odvratili su poglede svoje od šatora Gospodinova i okrenuli mu leđa.

7 Dapače, zatvorili su vrata trijema, pogasili svjetiljke, nisu više kadili kadom i nisu više prinosili žrtve paljenice Bogu Izraelovu u Svetom mjestu.

8 Zato je došla srdžba Gospodinova na Judu i Jeruzalem. Učinio ih strašilom, predmetom užasa i prezira, kako vidite svojim očima.

9 Zato su pali naši očevi od mača, a naši sinovi, naše kćeri i naše žene su stoga zarobljene.

10 Ali sada sam odlučio ući u savez s Gospodinom, Bogom Izraelovim, da se odvrati od nas njegov žestoki gnjev.

11 Pa stoga ne budite nemarni, sinovi moji, jer je vas izabrao Gospodin da stojite pred njim i vršite njegovu službu, da mu budete sluga i da mu kadite."

12 I Leviti su krenuli na posao: Mahat, sin Amasajev, i Joel, sin Azarijin, od roda Kohatovaca; od Merarijevih sinova Kiš, sin Abdijev, i Azarija, sin Jehalelelov; od Geršonovih sinova Joah, sin Zimin, i Eden, sin Joahov;

13 od Elisafanovih sinova Šimri i Jeiel, od Asafovih sinova Zaharija i Matanija,

14 od Hemanovih sinova Jehiel i Semaja i od Jedutunovih sinova Semaja i Uziel.

15 Ovi su skupili svoje sudruge, posvetili se i onda po zapovijedi kraljevoj dali su se na posao očistiti Gospodinov dom po Gospodinovim propisima.

16 Svećenici su ušli u unutrašnji dio Gospodinova doma da ga očiste, i sve

nečisto što su našli u Gospodinovu domu, iznijeli su u trijem Gospodinova doma, a Leviti su to pokupili i iznijeli u Kidronsku dolinu.

17 Prvi dan prvoga mjeseca počeli su posvećivati, i osmi dan toga mjeseca došli su do trijema Gospodinova. Uzeli su onda još osam dana za dalje čišćenje Gospodinova doma. Sesnaestog dana prvoga mjeseca su svršili.

18 Potom su došli kralju Ezekiji i javili, govoreći: "Očistili smo sav Gospodinov dom i žrtvenik za žrtve paljenice i sve njegovo posuđe i stol za prikazne kruhove i sve njegovo posuđe."

19 Sve posuđe koje je, zbog svojega otpada, oskrvnuo kralj Ahaz, dok je vladao, popravili smo i posvetili smo, i ono sada stoji pred Gospodinovim žrtvenikom."

20 Drugoga jutra dao je kralj Ezekija sazvati gradske glavare i otišao u Gospodinov dom.

21 Dovedi su sedam junaca, sedam ovnova, sedam janjaca i sedam jaraca kao žrtvu za grijeh za kraljevsku kuću, za Svetinju i za Judu. On je zapovjedio Aronovim sinovima, svećenicima, da ih žrtvuju na Gospodinovu žrtveniku.

22 Onda su zaklali goveda, a svećenici su uhvatili krv i izlili ju na žrtvenik. Nato su zaklali ovnove i izlili krv na žrtvenik; onda su zaklali janjce i izlili krv na žrtvenik.

23 Potom su doveli jarce kao žrtvu za grijeh pred kralja i pred skupštinu, i ovi su stavili svoje ruke na njih.

24 Onda su ih svećenici zaklali i donijeli su njihovu krv za oprostjenje grijeha na žrtvenik, da pribave pomirenje svemu Izraelu, jer je bio kralj zapovjedio za sav Izraelov narod žrtvu paljenicu i žrtvu za grijeh.

25 Levite je postavio kod Gospodinova doma s cimblima, harfama i citarama, po zapovijedi Davida i Gada, kraljeva vidioca, i proroka Natana, jer od Gospodina bila je izišla zapovijed preko njegovih proroka.

26 Leviti su se postavili s glazbalima Davidovim, a svećenici s trubama.

27 Onda je zapovjedio Ezekija da prinesu žrtvu paljenicu na žrtveniku. Cim je počela žrtva paljenica, počeli su i pjesmu u slavu Gospodinu i trube uz pratnju glazbala Davida, Izraelova kralja.

28 Sva se skupština bacila ničice, pjesma je odjekivala, i trube su se orile. Sve je to potrajalo tako dugo dokle se bila svršila žrtva paljenica.

29 Kad se svršilo prinošenje žrtve, kralj i svi oko njega, pali su na koljena i poklonili su se.

30 Nadalje je zapovjedio kralj Ezekija i

2 Ljetopisi

glavari Levitima da zapjevaju u slavu Gospodinu hvalospjeve što su ih bili sastavili David i vidjelac Asaf. S punom radošću pjevali su pjesme, klanjali se i bacali se ničice.

31 Nato je odgovorio Ezekija rekavši: "Pošto ste se sada posvetili Gospodinu, pristupite i donesite u Gospodinov dom životinje za žrtve zaklanice i za žrtve mirotvorne!" Onda je skupština donijela životinje za žrtve zaklanice i za žrtve mirotvorne i, tko je htio, također životinje kao žrtvu paljenicu.

32 Ovo je broj životinja za žrtvu paljenicu, koju je bila donijela skupština: sedamdeset volova, stotinu ovnova i dvjesto janjaca, sve to kao žrtvu paljenicu Gospodinu.

33 Prinosa za žrtvu mirotvornu bilo je na broj šest stotina volova i tri tisuće ovaca.

34 A bilo je malo svećenika, te nisu mogli oderati sve životinje za žrtve paljenice, pomogli su im Leviti, njihova braća, dokle se nije svršio posao, i dokle se nisu posvetili svećenici, jer su Leviti s većom revnošću pazili na to da se posvete, nego svećenici.

35 Uz to se moralo žrtvovati mnogo žrtava paljenica s pretilinom mirotvornih žrtava i s naljevima na žrtve paljenice. I tako je bila obnovljena služba u Gospodinovu domu.

36 Ezekija i sav narod su se veselili tomu što je Bog pripremio narodu, jer je iznenada nastala ova promjena.

Svetkovanje Pashe

30 Potom je Ezekija poslao poslanike svemu Izraelu i Judi i napisao Efraimu i Manasehu pisma da bi došli u Gospodinov dom u Jeruzalem proslaviti Svetkovinu Pashe Gospodinu, Bogu Izraelovu.

2 Kralj i glavari njegovi i sva skupština u Jeruzalemu bili su odlučili održati Svetkovinu Pashe u drugom mjesecu.

3 Pošto ga nisu bili mogli slaviti u propisano vrijeme, jer se nisu bili svećenici u propisanom broju za to posvetili i narod se još nije bio skupio u Jeruzalem.

4 I to se svidjelo kralju i cijeloj zajednici.

5 Tako su zaključili proglasiti po svem Izraelu od Beer-Sebe do Dana, da dođu svetkovati Gozbu Pashe Gospodinu, Bogu Izraelovu, u Jeruzalemu, otkako se nije više svetkovao uz opće sudjelovanje, kako je to bilo propisano.

6 I tako su otišli glasnici s pismima iz ruke kralja i njegovih glavara po svemu Izraelu i Judi naokolo i objavili po kraljevoj zapovijedi: "Izraelovi sinovi, vratite se natrag Gospodinu, Bogu Abrahamovu, Izakovu i Izraelovu, da se on opet obrati k vama, koji ste utekli vlasti

2 Kjetopisi

350

asirskih kraljeva i još ste preostali!

7 Ne budite kao vaši očevi i vaša braća koji su bili nevjerni Gospodinu, Bogu svojih otaca, tako da ih je predao uništenju, kako ste to doživjeli!

8 Zato ne budite tvrdokorni kao vaši očevi, nego pružite ruku Gospodinu i dodite k njegovu svetišću koje je posvetio zauvijek, i služite Gospodinu, svojem Bogu, da se odvрати od vas njegov žestoki gnjev!

9 Jer ako se obratite Gospodinu, vaša će braća i vaši sinovi naći milosrđe u onih koji su ih odveli u ropstvo, tako da se mogu vratiti u ovu zemlju, jer je Gospodin, vaš Bog, milostiv i milosrdan i neće odvratiti svoje milosti od vas, ako se obratite k njemu."

10 I tako su išli glasnici od grada do grada po zemlji Efraimovoj i Manasehovoј i do u Zebulun, ali su im se podsmijevali i rugali.

11 Samo neki ljudi od Ašera, Manaseha i Zebuluna došli su u Jeruzalem.

12 Naprotiv, upravljala je u Judi ruka Božja, koja im je stavila u srce da se po zapovijedi Gospodinovoj jednodušno odazovu pozivu kralja i glavara.

13 I tako se skupilo u Jeruzalem veliko mnoštvo naroda da u drugom mjesecu proslave Svetkovinu beskvasnih kruhova, veoma mnogobrojna zajednica.

14 Oni su se ustali i uklonili žrtvenike u Jeruzalemu; tako su isto uklonili sve kadijone žrtvenike i pobacali ih u Kidronsku dolinu.

15 Četrnaestoga dana drugog mjeseca zaklali su janjce Pashe. Svećenici i Leviti osjetili su se postidjeni, posvetili se i donijeli su žrtve paljenice k Gospodinovu domu.

16 Po propisima Mojsijeva zakona, koji su vrijedili za njih, a Mojsije, Božji čovjek, bio ih je izdao, obavili su svoju službu. Svećenici su izlili krv što su im je pružili Leviti.

17 Kako se među skupljenima mnogi nisu bili posvetili, zato su Leviti preuzeli klanje pashalnih janjaca za svakog onoga koji nije bio čist, pa zato ih nije mogao prinijeti Gospodinu.

18 Jer zbog velikog mnoštva naroda, mnogi iz Efraima, Manaseha, Isakara i Zebuluna, nisu se bili očistili, nego su jeli Pashu kako nije bilo propisano. Za njih je uložio Ezekija zagovor i pomolio se: "Gospodin, koji je dobrostiv, neka očisti od grijeha

19 svakoga koji nastoji tražiti Boga, Gospodina, Boga svojih otaca, makar i ne bio čist, kako se traži za Svetinju!"

20 I Gospodin je uslišao Ezekiju i sačuvao narod.

21 Tako su Izraelovi sinovi, koji su bili u

Jeruzalemu, svetkovali Svečanu Gozbu beskvasnih kruhova sedam dana u velikom veselju, a Leviti i svećenici pjevali su uz pratnju glazbala svaki dan Gospodinu hvalospjeve u slavu Gospodinu.

22 Pritom je Ezekija hrabrio sve Levite, koji su se tako revno pokazali u službi Gospodinovoj. Sedam dana držale su se Svečanosti žrtvene gozbe, pošto je bila prinesena žrtva mirotvorna, i slavilo se Gospodina, Boga svojih otaca.

23 Sva skupština je odlučila da svetkuje još daljnjih sedam dana, i tako su svetkovali još sedam dana kao Svečana gozba radosti.

24 Jer je Ezekija, Judin kralj, bio darovao skupštini tisuću junaca i sedam tisuća ovaca. Isto tako bili su glavari zajednice poslali na dar tisuću junaca i deset tisuća ovaca. Uto su se bili svećenici posvetili u velikom broju.

25 I tako se provešela sva Judina zajednica: svećenici, Leviti i sve mnoštvo onih, koji su bili došli iz Izraela, i došljaci koji su došli iz raznih dijelova Izraela ili su stanovali u Judinoj zemlji.

26 Veliko veselje vladalo je u Jeruzalemu, jer od vremena Salomona, sina Davidova, Izraelova kralja, nije takvo što bilo u Jeruzalemu.

27 A onda su se digli levitski svećenici i blagoslovili narod, i njihov glas je bi uslišan, i njihova molitva je doprla do neba, do njegova svetog prebivališta.

Ezekija uklanja idolopoklonstvo

31 Kad se sva ova svečanost svršila, sav Izrael koji je bio nazočan, otišli su po Judinim gradovima, polomili stupove u komade, sasjekli drvene kipove, razorili žrtvene uzvisine i žrtvenike po cijeloj Judinoj zemlji, Benjaminovoj, Efraimovoj i Manasehovoј, dok sve nije bilo uništeno. Onda se vratili svi Izraelovi sinovi u svoje gradove na svoje imanje.

2 Potom je Ezekija postavio svećeničke i levitske redove po njihovim redovima—svakog svećenika i Levita u službenom području njegovu—za žrtve paljenice i žrtve mirotvorne, da služe i da hvale i pjevaju na vratima tabora Gospodinova.

3 Kralj je odredio dio od njegova posjeda za žrtve paljenice, za žrtve paljenice jutrom i večerom i za žrtve paljenice na Subotnji dan, na mjesece mladake i na svetkovine, kako je propisano u Gospodinovu zakonu.

4 I zapovjedio narodu, koji je stanovao u Jeruzalemu, da daju dio za svećenike i Levite, da bi se mogli čvrsto držati zakona Gospodinova.

5 Kad se razglasila ova zapovijed, počeli su Izraelovi sinovi donositi prvine od žita, vina, ulja i meda i od svakoga dru-

gog roda zemaljskoga. Od svega su obilno donijeli desetinu.

6 Izraelovi i Judini sinovi, koji su stanovali po gradovima, donosili su desetinu od goveda i ovaca i desetinu od posvetnih darova što su bili posvećeni Gospodinu, njihovu Bogu, nanijeli su desetine čitave hrpe.

7 Trećega mjeseca počeli su slagati u hrpe, a sedmoga mjeseca su svršili.

8 Kad su Ezekija i glavari došli pogledati hrpe, zahvalili su Gospodinu i njegovu narodu.

9 Kad je Ezekija upitao svećenike i Levite za hrpe,

10 odgovorio mu veliki svećenik Azarija od kuće Sadokove: "Otkada se počelo donositi dio Gospodinovu domu, jedemo do sitosti i još mnogo preostaje. Gospodin je, naime, blagoslovio svoj narod; zato je preteklo ovo mnoštvo."

11 I Ezekija je zapovjedio da se pripreme prostorije u Gospodinovu domu; i oni su ih pripremili.

12 Ondje su vjerno unosili prinose i desetine i posvetne darove. Nadzornik nad tim postao je Levit Konanija i njegov brat Simej, drugi do njega.

13 Jehiel, Azarija, Nahat, Asahel, Jerimot, Jozabad, Eliel, Ismakija, Mahat i Benaja stajali su uz bok Konaniju i njegovu bratu Simeju po zapovijedi kralja Ezekije i Azarije, vladara u Božjemu domu.

14 Levit Kore, sin Imnaha, čuvar istočnih vrata, postao je nadzornik nad darovima što su se dragovoljno prinosili Bogu, da bi preuzimao najsvetije Gospodinove prinose i darove.

15 Pod nadzorom njegovim stajali su Eden, Minjamin, Ješua, Semaja, Amarija i Sekanija po svećeničkim gradovima, da svojoj braći po redu, starim i mladim, točno razdaju njihove dijelove.

16 Osim u rodopis unesenih muškaraca od tri godine naviše, ako su ovi došli k Gospodinovu domu, kako je to tražio svaki dan, da po svojoj dužnosti izvrše svoj dnevni posao svoje službe po svojem redu.

17 Unos svećenika u rodopis bio je po obiteljima, tako isto Levita od dvadeset godina naviše po njihovoj službi i po svojim redovima.

18 Oni su bili uneseni u rodopis sa svom svojom malom djecom, sa svojim ženama, sinovima i kćerima, potpuno stanje. U njihovoj vjernosti oni su se posvećivali u svetosti.

19 I za Aronove sinove svećenike, u kraljevima pašnjaka što pripadaju njihovim gradovima, u svakom pojedinom gradu bile su po imenu označene osobe postavljene za to da svima muškim osobama iz-

2 Ljetopisi

među svećenika i svakomu upisanom Levitu izručuju njihove dijelove.

20 Tako je postupao Ezekija po cijeloj Judinoj zemlji i činio što je bilo dobro pravo i časno pred njegovim Gospodinom, Bogom.

21 U svemu što bi poduzimao za službu Božjega doma, za zakon i zapovijed, da ugodí Bogu, radio je s punom požrtvovnošću, pa je zato imao uspjeha.

Senaheribov poraz. Ezekijina smrt

32 Poslije ovih djela i ove pobožne revnosti došao je Senaherib, asirski kralj, provalio u Judinu zemlju, opkolio tvrde gradove i mislio ih je za sebe osvojiti.

2 Kad je vidio Ezekija da je došao Senaherib u namjeri udariti na Jeruzalem,

3 odlučio je u sporazumu sa svojim glavarima i vojskovođama da zaspe vodene izvore izvan grada; i oni se složili s njim.

4 I skupili se ljudi u velikom broju i zasuli sve izvore i potok koji je tekao posred zemlje, govoreći: "Zašto da nadu asirski kraljevi toliko vode kad dođu?"

5 Potom je revno pošao na posao, popravio posvuda zid gdje je imao pukotine, dao je na njemu podignuti kule i drugi zid izvana, utvrdi Milo u Davidovu gradu i dao je napraviti mnogo oružja i štitova.

6 I postavio vojne zapovjednike nad vojskom i skupio ih oko sebe na slobodnom trgu kod gradskih vrata. On ih je hrabrio i govorio:

7 "Budite snažni i hrabri! Ne bojte se asirskog kralja ni svega mnoštva koje je s njim, jer je s nama jači nego s njim.

8 S njim je samo mišica od mesa, a s nama je Gospodin, naš Bog, da nam pomogne i da vodi naše ratove." Narod se ohrabrio riječima Ezekije, Judina kralja.

9 Potom je asirski kralj Senaherib, dok je on sam stajao pred Lakišom sa svom svojom vojskom, poslao zapovjednike svoje u Jeruzalem k Ezekiji, Judinu kralju, i k svima Judejcima koji su bili u Jeruzalemu, i poručio im:

10 "Ovako govori Senaherib, asirski kralj: 'Na što se oslanjate da ostajete u Jeruzalemu zatvoreni?'

11 Ezekija vas samo zavodi da vas pomori gladu i žeđu kad govori: "Gospodin, naš Bog, izbavit će nas iz ruku asirskog kralja."

12 Nije li Ezekija uklonio njegove uzvise i žrtvenike kad je u Judi i Jeruzalemu izdao zapovijed: "Pred jednim jedinim žrtvenikom ćete se klanjati i na njemu žrtvovati?"

13 Zar ne znate što sam učinio ja i moji očevi od svih naroda na zemlji? Jesu li

2 Kjetopisi

352

bogovi zemaljskih naroda mogli izbaviti svoju zemlju iz mojih ruku?

14 Koji je između svih bogova ovih naroda, koje su uništili moji očevi, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku? I vaš Bog da bi vas mogao izbaviti iz mojih ruku?

15 Ezekija neka vas ne zaludi i neka vas tako ne zavede! Ne vjerujte mu, jer ni jedan bog bilo kojega naroda ili kraljevstva nije mogao izbaviti svojega naroda iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca. I vaš Bog neće vas moći izbaviti iz mojih ruku.

16 Njegovi zapovjednici su onda govorili još više protiv Boga, Gospodina, i protiv njegova slugu Ezekije.

17 I on je napisao pismo da se naruga Gospodinu, Bogu Izraelovu, u kojem je ustvrdio "Kao što bogovi naroda u ostalim zemljama nije izbavio svojega naroda iz mojih ruku, tako neće ni Bog Ezekijin izbaviti svojega naroda iz mojih ruku."

18 Vikali su to iza glasa i judejskim stanovnicima Jeruzalema, koji su stajali na zidu, da ih prestraše i smetu i da tako dobiju grad u svoje ruke.

19 Govorili su o Bogu Jeruzalema kao o bogovima neznabožičkih naroda, koji su samo loše djelo čovječje ruke.

20 Zbog toga se kralj Ezekija i prorok Izaija, sin Amosov, pomolili i zavapili k nebu za pomoć.

21 Onda je Gospodin poslao anđela, koji je uništio sve ratnike, glavare zapovjednike u taboru asirskog kralja, tako da se posramljen vratio u svoju zemlju. Kad je ušao ondje u hram svojega boga, ubili su ga ondje mačem neki od njegovih rođenih sinova.

22 Tako je Gospodin izbavio Ezekiju i stanovnike Jeruzalema iz ruku Senaheriba, asirskog kralja, i iz ruku svih drugih neprijatelja i pribavio im mir na sve strane.

23 I mnogi su donosili Gospodinu darove u Jeruzalem i dragocjene poklone Ezekiji, Judinu kralju, koji je otada stajao u visokom ugledu kod svih naroda.

24 U ono vrijeme razbolje se Ezekija na smrt. On se pomolio Gospodinu, koji mu progovorio i dao mu čudesni znak.

25 Ali Ezekija se nije pokazao zahvalan na iskazanom mu dobročinstvu, već se uzoholio. Zato je došao na njega gnjev i na Judu i Jeruzalem.

26 I ponizi se Ezekija zbog svoje oholosti, on i stanovnici Jeruzalema. Zato nije došla na njih srdžba Gospodinova još za života Ezekijina.

27 Ezekija je imao vrlo veliko blago i sjaj. On je bio stekao sebi blago u srebru, zlatu i dragom kamenju, i mirise, štitove

i svakojako dragocjeno posuđe;

28 uz to spremišta za dohodak od žita, vina i ulja, i staje za svakojaku stoku i torove za stada.

29 I gradove je sebi saziđao, i imao je velika stada ovaca i goveda, jer mu je Bog bio dao veoma velik posjed.

30 Ezekija je bio onaj koji je zatvorio gornji izvor vode Gihona i sveo ga dolje na zapadnu stranu Davidova grada. Ezekija je imao uspjeh u svim svojim pot-hvatima.

31 Samo kad je došlo poslanstvo, koje su mu bili poslali babilonski glavari, da se raspita za čudesni znak što se bio dogodio u zemlji, dopustio je Bog da padne u napast kako bi točno upoznao njegove misli.

32 Ostala djela Ezekijina i njegova pobožna djela stoje zapisana u objavljenju proroka Izaije, sina Amosova, i u knjizi Judinih i Izraelovih kraljeva.

33 Kad je Ezekija bio počinuo kod svojih otaca, pokopali su ga u grobu gornjim grobova Davidovih sinova. Sav Juda i Jeruzalemski narod iskazali su mu čast kod njegove smrti. Njegov sin Manaseh je kraljevaio namjesto njega.

Manaseh. Amon. Josija

33 Manasehu je bilo dvanaest godina kad je postao kralj, a vladao je pedeset i pet godina u Jeruzalemu.

2 Činio je zlo pred Gospodinom kad je naslijedio gnusobe naroda koje je Gospodin bio protjerao ispred Izraelovih sinova.

3 Uzvisine, koje je bio srušio njegov otac Ezekija, on je opet podigao, podigao je i žrtvenike Baalima, dao je postaviti drvene kipove, klanjao se svoj nebeskoj zvjezdanoj vojsci i njoj je služio.

4 Dapače, u Gospodinovu domu, o kojem je bio objavio Gospodin: "U Jeruzalemu dat ću da prebiva Ime moje u sva vremena", sagradio je žrtvenike.

5 Svoj nebeskoj zvjezdanoj vojsci podigao je žrtvenike u oba trijema Gospodinova doma.

6 Svoje vlastite sinove pustio da idu kroz oganj u dolini sina Hinomova, vraćao je, gatao je i čarao je, i namjestio zazivače duhova i vraćare. Tako je činio mnogo zlo pred Gospodinom i tako ga dražio na gnjev.

7 I rezbareni idolski kip koji je bio dao napraviti, postavio je u Božji dom, za koji je bio Bog obećao Davidu i njegovu sinu Salomonu: "Ovaj dom i Jeruzalem, koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena, učinit ću zauvijek stanom svojega Imena.

8 Neću više dati da se noge Izraelove maknu iz zemlje koju sam dao vašim

očevima, ako samo budu pazili na to da vjerno čine onako kako sam im zapovjedio, i to točno po zakonu, pravilima i uredbama, koje im je zapovjedio Mojsije."

9 Ali Manaseh zaveo Judu i stanovnike Jeruzalema, te su činili još gore nego narodi koje je bio Gospodin uništio ispred Izraelovih sinova.

10 Gospodin je doduše opominjao Manaseha i njegov narod, ali se oni nisu na to osvrtni.

11 I pustio je Gospodin da dođu protiv njih vojskovođe asirskog kralja. Oni su uhvatili Manaseha kukama, svezali ga mjedanim lancima i odveli ga u Babilon.

12 I kad je bio tako u nevolji, molio se Gospodinu, svojem Bogu, za milosrđe i duboko se ponizio pred Bogom svojih otaca.

13 Kad mu se molio, saslušao ga, uslišao njegovu molitvu i povratio ga opet kao kralja u Jeruzalem. Onda je upoznao Manaseh da je Gospodin pravi Bog.

14 Poslije toga podigao je vanjski zid uz Davidov grad na zapadnoj strani prema Gihonu u dolini i do ulaza na Riblja vrata, tako da opkoli Ofel. Izveo ga vrlo visoko. U sve tvrde gradove Judine postavio je vojne zapovjednike.

15 Onda je uklonio tuđe bogove i rezbareni idolski kip iz Gospodinova doma, tako isto žrtvenike koje je bio podigao na gori, gdje je stajao Gospodinov dom, i u Jeruzalemu, i bacio ih pred grad.

16 A Gospodinov žrtvenik je opet podigao i prineo na njemu žrtve mirotvorne i zahvalne. Zapovjedio je i Judejcima da štiju Gospodina, Boga Izraelova.

17 Ali je narod još uvijek žrtvovao na uzvisinama, dakako samo Gospodinu, svojem Bogu.

18 Ostala djela Manasehova i molitva njegova njegovu Bogu i govori vidjelaca, koji su mu govorili u Ime Gospodina, Boga Izraelova, zapisana su u knjizi Izraelovih kraljeva.

19 Njegova molitva i kako je bio uslišan; svi njegovi grijesi i njegova nevjernost, nadalje mjesta na kojima je prije svojega poniženja podigao žrtvene uzvisine i postavio drvene kipove i rezbarene kipove, to je zapisano u riječima Hoza-jevima.

20 Kad je Manaseh počnuo kod svojih otaca, pokopali su ga u njegovom dvoru. Njegov sin Amon je kraljevao namjesto njega.

21 Dvadeset i dvije godine imao je Amon kad je postao kralj, i vladao je dvije godine u Jeruzalemu.

22 On je činio zlo pred Gospodinom, kako je bio činio njegov otac Manaseh. Svim rezbarenim kipovima, koje je bio

dao napraviti njegov otac Manaseh, prinosio je Amon mnoge žrtve i štovao ih.

23 Ali se nije ponizio pred Gospodinom, kao što se bio ponizio njegov otac Manaseh, dapače Amon je stavio na sebe veliku krivnju.

24 Sluge su se njegove urotile protiv njega i ubili ga u njegovom dvoru.

25 A narod je pobio sve koji su se bili urotili protiv kralja Amona, a njegova sina Josiju podigao narod za kralja na njegovo mjesto.

Josija. Nađena knjiga Mojsijeva. Obnova zavjeta

34 Josiji je bilo osam godina, kad je postao kralj. Vladao je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu.

2 Činio je što je bilo pravo u očima Gospodina, i hodio je putovima svojega djeda Davida, nije odstupio od toga ni nalijevo ni nadesno.

3 U osmoj godini svojega vladanja, kad je još bio veoma mlad, počeo je vjerno služiti Bogu svojega djeda Davida. U dvanaestoj godini počeo je čistiti Judinu zemlju i Jeruzalem od žrtvenih uzvisina, od drvenih kipova, od rezbarenih i livenih kipova.

4 Pred njegovim očima raskopali su žrtvenike Baalove. Sunčane stupove, koji su bili gore na njima, dao je sasjeci, drvene kipove, rezbarene kipove i spomenike dao je srušiti i satrti ih u prah, od njih je dao razasuti po grobovima onih koji su im bili žrtvovali.

5 Kostii svećenika dao spaliti na njihovim žrtvenicima i tako je očistio Judinu zemlju i Jeruzalem.

6 I u gradovima od Manaseha i Efraima, od Simeona do Naftalija, unaokolo u njihovim ruševinama.

7 Kad je porušio žrtvenike, drvene kipove i rezbarene kipove izlomiti i satrti u prah, i po cijeloj zemlji Izraelovoj sve sunčane stupove sasjeci, vratio se u Jeruzalem.

8 U osamnaestoj godini njegova vladanja, pošto je bio očistio zemlju i dom, poslao je Safana, Asalijahina sina, gradskoga zapovjednika Maaseja i pečatnika Joaha, sina Joahazova, da se popravi dom Gospodina, njegova Boga.

9 Kad su oni došli k velikomu svećeniku Hilkiji, predali su novce što su bili doneseni u Božji dom i koje su bili nakupili Leviti, čuvari pragova, od Manaseha i Efraima i od svih ostalih Izraelovih sinova i od svega Jude i Benjamina i od stanovnika Jeruzalema.

10 Oni ih uručili poslovođama postavljenim kod Gospodinova doma. Ovi su isplaćivali poslenike zaposlene oko Gospodinova doma, obnavljajući i popravljajući dom.

2 Kjetopisi

354

11 Oni su davali drvodjeljama i zidarima, da se kupuje oklesano kamenje i drvo za grede i da se pobravnaju zgrade što su ih bili porušili Judini kraljevi.

12 Ljudi su radili svoj posao vjerno i točno. Nad njima su bili postavljeni za nadzor Leviti Jahat i Obadija od Merarijevih sinova i Zaharija i Mešulam od Kohatovih sinova. Drugi Leviti koji su se razumjeli u glazbala,

13 bili su postavljeni nad nositeljima i također bilo im je povjereno nadziranje svih drugih poslenika kod njihova službovanja. Gdje koji Leviti bili su pisari, upravitelji i vratari.

14 Kad su vadili novce što su bili ušli za Gospodinov dom, našao je svećenik Hilkija knjigu zakona Gospodinova, dana po Mojsiju.

15 Odgovorio je Hilkija pisaru Safanu, govoreći: "Našao sam knjigu zakona u Gospodinovu domu." Hilkija je onda predao knjigu Safanu.

16 Safan je odnio knjigu kralju i podnio kralju ovaj izvještaj: "Sve što je bilo naredeno tvojim slugama, izveli su.

17 Oni su novce što su se našli u Gospodinovu domu pokupili i dali poslovdama, namještenim za nadzor."

18 Ujedno je javio pisar Safan kralju: "Svećenik Hilkija dao mi je knjigu", i Safan ju pročitao kralju.

19 Kad je kralj čuo sadržaj knjige zakona, razderao je svoje haljine.

20 Onda je kralj dao ovu zapovijed Hilkiji i Ahikamu, sinu Safanovu, i Abdonu, sinu Mikinu, pisaru Safanu i Asaji, kraljevom sluzi:

21 "Idite, upitajte Gospodina za mene, za narod i za one koji su još preostali u Izraelu i Judi, o sadržaju ove knjige što se našla, jer je velika srdžba Gospodinova, koja se raspalila protiv nas, zato što naši očevi nisu slušali propise Gospodinove, da čine sve to što stoji napisano u ovoj knjizi."

22 I tako otišao svećenik Hilkija s onima koje je bio označio kralj k proročici Huldi, ženi Saluma, sina Tokhatova, unuka Hasre, koja je stanovala u drugom kraju grada u Jeruzalemu, i upitali su ju o tomu.

23 Ona im je dala ovaj odgovor: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Recite čovjeku, koji vas poslao k meni:

24 Ovako govori Gospodin: Pustit ću zlo na ovo mjesto i na njegove stanovnike, sve kletve što stoje napisane u knjizi koju su pročitali Judinu kralju.

25 Zato jer su me ostavili i prinosili miomirisni kád drugim bogovima da me izazivaju svim tim lošim djelom svojih ruku, moj će se gnjev raspaliti protiv toga mjesta i neće se ugasiti.

26 A Judinu kralju, koji vas poslao da upitate Gospodina, javite ovo: 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, za sve riječi koje si čuo:

27 Jer je tvoje srce bilo ponizno i ti si se prignuo pred Bogom, kad si čuo što je zaprietio tomu mjestu i njegovim stanovnicima, i jer si se ponizio preda mnom i razderao svoje haljine i plakao preda mnom, zato sam i ja uslišao tebe, govori Gospodin.

28 Zato ćeš, kad te priberem k tvojim očevima, u miru biti položen u svoj grob. Tvoje oči neće gledati svu tu nesreću koju ću pustiti na to mjesto i na njegove stanovnike.' " Tako su donijeli riječ kralju.

29 Onda je kralj poslao glasnike i oni su skupili kod njega sve Judine i jeruzalemske starješine.

30 Kralj je otišao u Gospodinov dom i s njim svi ljudi iz Judine zemlje i stanovnici Jeruzalema, i svećenici i Leviti, sav narod, veliko i malo. Ondje im pročitao sav sadržaj zavjetne knjige, koja je bila i nađena u Gospodinovu domu.

31 Potom je stupio kralj na svoje sjedište i učinio zavjet pred Gospodinom da će oni ići za Gospodinom i držati njegove zapovijedi, njegove propise i uredbe svim svojim srcem i svom svojom dušom, da tako udovolje propisima ovoga zavjeta napisanim u ovoj knjizi.

32 Onda je dao da svi, koji su bili u Jeruzalemu i u Benjaminovu plemenu, stupe u ovaj zavjet, i stanovnici Jeruzalema radili su tako kako je odgovaralo zavjetu Boga, Boga njihovih otaca.

33 Tako je Josija uklonio sve idolske grozote iz svih krajeva Izraelovih sinova i obvezao sve u Izraelu da služe Gospodinu, svojem Bogu. Dok je on živio, oni nisu odstupili od Gospodina, Boga svojih otaca.

Josija se vraća ranjen iz rata i umire

35 Potom je svetkovao Josija Jeruzalemu Svečana gozba Pashe u čast Gospodina. Četrnaesti dan prvoga mjeseca klali su janjce Pashe.

2 On je postavio svećenike u njihove službe i potaknuo ih da služe u Gospodinovu domu.

3 Levitima, koji su trebali učiti sav Izraelov narod i bili su posvećeni Gospodinu, je rekao: "Donesite svetu škrinju u dom, koju je sagradio Salomon, sin Davidov, Izraelov kralj! Ne trebate ju više nositi na ramenima. Služite sada Gospodinu, svojem Bogu, i njegovu narodu Izraelu!

4 Držite se spremni po obiteljima i svojim redovima kako su propisali David, Izraelov kralj, i njegov sin Salomon!

5 Postavite se u svetom mjestu po obiteljima svoje braće, ljudi iz naroda, i to za

svaku obitelj jedan odio levitske obitelji!
6 Nato zakoljite pashalnu žrtvu i posvetite se i pripravite ju za svoju braću, da oni mogu učiniti sve po zapovijedi koju je dao Gospodin preko Mojsija!"

7 Josija je dao ljudima iz naroda sitne stoke, naime, janjaca i jarića—sve za pashalne žrtve svim nazočnima, na broj tri-deset tisuća—uz to tri tisuće goveda, to sve od kraljevskog posjeda.

8 I vrhovni činovnici njegovi dali su dragovoljno darova narodu, svećenicima i Levitima. Tako su darovali Hilkija, Zaharija i Jehiel, predstojnici Božjega doma, svećenicima za pashalne žrtve dvije tisuće i šest stotina janjaca i tri stotine goveda.

9 Konanija i njegova braća Šemaja i Netanel, nadalje Hašabja, Jehiel i Jozabad, predstojnici Levita, dali su Levitima za pashalne žrtve dar od pet tisuća janjaca i pet stotina goveda.

10 Služba je bila uređena ovako: svećenici su stupili na svoje mjesto, tako isto Leviti po svojim odjelima, kako je zapovjedio kralj.

11 Onda su klali pashalne žrtve. Svećenici bi škropili krvlju primajući iz ruke Levita. Ovi su onda derali kožu.

12 Odvojili bi dijelove određene za žrtvu paljenicu, da ih dadu skupinama obitelji iz naroda, te ih one prinesu Gospodinu, kako je propisano u knjizi Mojsijevoj. Isto su tako postupali s govedima.

13 Onda su pekli pashalnu žrtvu na ognju po propisu, kuhali su svete darove u loncima, kotlovima i zdjelama i donosili ih brzo svima ljudima naroda.

14 Potom su pripremili sebi i svećenicima, jer svećenici, Aronovi sinovi, imali su posla oko prinošenja žrtava-paljenica do u noć. Zato bi Leviti pripremili sebi i svećenicima, Aronovim sinovima.

15 Pjevači, Asafovi sinovi, stajali su na svojim mjestima što su ih zauzeli po zapovijedi Davidovoj, Asafovoj Hemanovoj i Jedutuna, vidioca kraljeva, i vratari na pojedinim vratima. Oni nisu trebali ostavljati svoju službu, jer bi im spremila njihova braća, Leviti.

16 Tako je bila uređena sva služba Gospodinova u isti dan kada se držala Pasha i na žrtveniku Gospodinovu prinijele žrtve paljenice po zapovijedi kralja Josije.

17 I tako su onda svetkovali Izraelovi sinovi, koji su bili nazočni, sedam dana Pashu i Svećanu Gozbu beskvasnih kruhova.

18 Od vremena proroka Samuela nije se bio više u Izraelu držala takva Svećana gozba Pashe. Ni jedan od Izraelovih kraljeva nije bio priredio takvu Svetkovinu Pashe kao ovu koju je svetkovao

Josija sa svećenicima i Levitima i sa svim Judom i sa Izraelovim sinovima kojih se bilo našlo, i sa stanovnicima Jeruzalema.

19 U osamnaestoj godini vladanja Josijina svetkovala se ova Pasha.

20 Kad je Josija bio opet uredio dom, došao je poslije svega toga egipatski kralj Neko da zametne bitku kod Karke-miša na Eufratu. Josija je izašao pred njega.

21 A on je poslao k njemu poslanike i poručio mu: "Sto ja imam s tobom, kralju Judin? Ne idem ja danas na tebe, nego na bojno mjesto s kojim sam u ratu, i Bog mi je zapovjedio da se požurim. Oduštani raditi protiv Boga koji je sa mnom da te ne uništi!"

22 Ali se Josija nije odvratio od njega, nego je izašao da ga napadne. Nije poslušao Nekovih riječi, iz Božjih usta, nego je došao da se pobije u ravnici kod Megida.

23 Ali strijelci su pogodili kralja Josiju, i kralj je povikao svojim slugama: "Izvedite me oдавде, jer sam teško ranjen!"

24 Njegove slugе su ga podigle s bojnih kola, izvezli ga u njegovim drugim kolima i doveli ga u Jeruzalem. On je umro bio pokopan u grobovima svojih otaca. Sav Juda i Jeruzalem tugovali su za Josijom.

25 Jeremija je ispjevao tužaljku za Josijom, i svi pjevači i pjevačice opijevaju otada Josiju u svojim tužaljkama do današnjega dana. One su se udomile u Izraelu; i napisane su u Plaču.

26 Ostala djela Josijina i njegova pobožna djela što su prema propisu zakona Gospodinova.

27 Njegova prijašnja i posljednja povijest, zapisane su u knjizi Izraelovih i Judinih kraljeva.

Kir daje dopuštenje za povratak iz ropstva

36 Narod zemlje je uzeo Joahaza, sina Josijina, i postavio ga kraljem namjesto njegova oca u Jeruzalemu.

2 Joahaz je imao dvadeset i tri godine kad je postao kralj, i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu.

3 Egipatski kralj svrgao ga u Jeruzalemu i nametnuo zemlji danak od stotinu talenata srebra i jedan talenat zlata.

4 Onda je egipatski kralj postavio njegova brata Eljakima kraljem nad Judom i Jeruzalemom i promijeni mu ime u Joakim. A njegova brata Joahaza je uzeo Neko sobom i odveo ga u Egipat.

5 Joakimu je bilo dvadeset i pet godina, kad je postao kralj, i vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu. Cinio je zlo pred Gospodinom, njegovim Bogom.

6 Onda je došao protiv njega Nebukadn-

2 Kjetopisi

356

ezar, babilonski kralj, i stavio ga u mje-dene verige da ga odvede u Babilon.

7 I jedan dio posuda Gospodinova doma odnio je Nebukadnezar u Babilon i stavio ga u svoj dvor u Babilonu.

8 Ostala Jojakimova djela, gadna djela koja je počinio i sve što mu se dogodilo, zapisano je u knjizi Izraelovih i Judinih kraljeva. Njegov sin Jojakim je kraljevaio namjesto njega.

9 Bilo je Jojakinu osam godina kad je postao kralj, i vladao tri mjeseca i deset dana u Jeruzalemu. Cinio je zlo pred Gospodinom.

10 U idućoj godini dao ga kralj Nebukadnezar odvesti u Babilon zajedno s dragocjenim posuđem Gospodinova doma. Kraljem nad Judom i Jeruzalemom učinio je njegova brata Zedekiju.

11 Bila je Zedekiji dvadeset i jedna godina kad je postao kralj. Vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu.

12 I on je činio zlo pred Gospodinom, njegovim Bogom. Nije se ponizio pred prorokom Jeremijom, koji mu je govorio kroz usta Gospodinova.

13 Uz to se odmetnuo od kralja Nebukadneзара, komu se bio zakleo na vjernost Bogom, ali je ostao tvrdovrat i nepokoran i nije se obratio Gospodinu, Bogu Izraelovu.

14 I svi su vrhovni svećenici zajedno s narodom počinili tolike nevjernosti svakojakim neznabožačkim idolskim grozotama i oskvrnuli su Gospodinov dom, koji je sebi posvetio u Jeruzalemu.

15 I Gospodin, Bog njihovih otaca, slao je k njima neprestano opomene preko svojih glasnika i slao ih rano ujutro, jer mu je bilo žao svojega naroda i svojega prebivališta.

16 A oni su se rugali Božjim glasnicima, prezirali su njegove opomene i smijali se njegovim prorocima, dok se nije raspalila srdžba Gospodinova na njegov narod tako da više nije bilo spasa.

17 Stoga je pustio da dode na njih kaldejski kralj, koji je pobio mačem njihove mladiće u njihovu svetom domu. Nije sačuvao ni mladića ni djevojku, ni starca ni nemoćna; sve mu je dao u ruke.

18 I sve posude Božjega doma, veliko i malo, blago Gospodinova doma i kraljevo blago i njegovih vrhovnih činovnika—sve je on odnio u Babilon.

19 Onda su spalili Božji dom, srušili jeruzalemski zid i sve kuće spalili tako da su svi dragocjeni predmeti u njemu propali.

20 Potom sve što je bilo uteklo maču, odveo je u ropstvo u Babilon, gdje su morali njemu i njegovim sinovima robovati, dokle nije nastalo perzijsko kraljevstvo.

21 Da bi se ispunila riječ Gospodinova, koja je bila izrečena na usta Jeremijina: dok se zemlja ne naužije svojih Subotnih dana. Dokle god stoji pusta održava svoje Subotnje dane, dok se ne navrší sedamdeset godina.

22 U prvoj godini vladanja perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Gospodinova, objavljena na Jeremijina usta, nadahnua je Gospodin perzijskoga kralja Kira, da oglasi po svemu svojem kraljevstvu i raspiše, govoreći:

23 "Ovako govori Kir, perzijski kralj: 'Sva zemaljska kraljevstva dao mi je Bog, Gospodin u nebu. I on mi je zapovjedio da mu sagradim dom u Jeruzalemu u Judeji. Tko između vas svih pripada njegovu narodu, neka Gospodin, njegov Bog, bude s njim i neka ide gore!'"

Ezra

KNJIGA EZRINA

Kir dopušta Judejcima povratak iz ropstva

1 U prvoj godini vladanja perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Gospodinova, objavljena na Jeremijina usta, potaknuo je Gospodinov duh perzijskoga kralja Kira, da oglasi po svemu svojem kraljevstvu usmeno i pismeno, govoreći:

2 "Ovako govori Kir, kralj perzijski: Sva zemaljska kraljevstva dao mi je Bog, Gospodin u nebu. I on mi je zapovjedio da mu sagradim dom u Jeruzalemu u Judeji.

3 Tko između vas svih pripada njegovu narodu, neka Gospodin, njegov Bog,

bude s njim i neka ide gore u Jeruzalem u Judeji i neka ondje gradi dom Gospodina, Boga Izraelova, Boga koji prebiva u Jeruzalemu.

4 Svuda gdje se još zadržavaju ostaci naroda neka ih stanovnici mjesta potpomognu srebrom i zlatom, imetkom i stokom, pokraj dragovoljnih darova za Božji dom u Jeruzalemu."

5 I tako se zaputili od glavarata obiteljskih u Judi i Benjaminu i od svećenika i Levita svima kojima je to nadahnua Bog, da opet sagrade Gospodinov dom u Jeruzalemu.

6 I svi, koji su s njima stanovali, potpo-

mogli su ih posuđem srebrnim, zlatom, imetkom, stokom i dragocjenim darovima, pokraj svih dragovoljnih prinosa za Božji dom u Jeruzalemu.

7 A kralj Kir je iznio predmete Gospodina doma koje je bio odnio iz Jeruzalema Nebukadnezar i stavio ga u hram svojega boga.

8 I to je dao iznijeti perzijski kralj Kir preko rizničara Mitreda, koji ga izbrojio judejskomu vladaru Sešbasaru.

9 Ovo mu je broj: trideset zlatnih zdjela, tisuća srebrnih zdjela, dvadeset i devet noževa,

10 trideset zlatnih čaša, četiri stotine i deset srebrnih čaša slične vrste, tisuću drugoga posuđa.

11 Svega pet tisuća i četiri stotine zlatnih i srebrnih predmeta. Sve je to ponio Sešbasar sobom kad su bili prognanici povraćeni iz Babilona u Jeruzalem.

Popis naroda što se vratio iz ropstva

2 Ovo su ljudi one pokrajine koji su se vratili iz ropstva, koje nekoć odveo Nebukadnezar, babilonski kralj, u Babilon i koji se sad vratili u Jeruzalem i u Judeju, svaki u svoj grad.

2 Ovo su koji su se vratili pod vodstvom Zerubabela, Ješue, Nehemije, Seraje, Reelaja, Mordekaja, Bilšana, Mispara, Bigvaja, Rehuma i Baana. Ovo je broj ljudi iz Izraelova naroda:

3 Paroševi ljudi: dvije tisuće stotinu sedamdeset i dva;

4 Sefatijini ljudi: tri stotine sedamdeset i dva;

5 Arahovi ljudi: sedam stotina sedamdeset i pet;

6 Pahat-Moabovi ljudi, od Jošue i Joaba: dvije tisuće osam stotina i dvanaest;

7 Elamovi ljudi: tisuću i dvije stotine pedeset i četiri;

8 Zatuovi ljudi: devet stotina četrdeset i pet;

9 Zakajevi ljudi: sedam stotina i šezdeset;

10 Banijevi ljudi: šest stotina četrdeset i dva;

11 Bebafevi ljudi: šest stotina dvadeset i tri;

12 Azgadovi ljudi: tisuću dvije stotine dvadeset i dva;

13 Adonikamovi ljudi: šest stotina šezdeset i šest;

14 Bigvajevi ljudi: dvije tisuće pedeset i šest;

15 Adinovi ljudi: četiri stotine pedeset i četiri;

16 Aterovi od Ezekije ljudi: dvadeset i osam;

17 Bezajevi ljudi: tri stotine dvadeset i tri;

18 Jorini ljudi: stotinu i dvanaest;

19 Hašumovi ljudi: dvije stotine dvadeset i tri;

20 Gibarovi ljudi: devedeset i pet;

21 ljudi iz Betlehema: stotinu dvadeset i tri;

22 ljudi iz Netofe: pedeset i šest;

23 ljudi iz Anatofa: stotinu dvadeset i osam;

24 ljudi iz Azmaveta: četrdeset i dva;

25 ljudi iz Kirjat-Jearima: Kefirah i Beerota sedam stotina četrdeset i tri;

26 ljudi iz Rame i Gebe: šest stotina dvadeset i jedan;

27 ljudi iz Mikmaša: stotinu dvadeset i dva;

28 ljudi iz Betela i Aja: dvjesto dvadeset i tri;

29 ljudi iz Neba ljudi: pedeset i dva;

30 ljudi iz Magbiša: stotinu pedeset i šest;

31 ljudi iz Novoga Elama: tisuću i dvije stotine pedeset i četiri;

32 ljudi iz Harima: tri stotine i dvadeset;

33 ljudi iz Loda, Hadida i Ona: sedam stotina dvadeset i pet;

34 ljudi iz Jerihona: tri stotine četrdeset i pet;

35 ljudi iz Senae: tri tisuće šest stotina i trideset.

36 Svećenici: devet stotina sedamdeset i tri sina Jedajina iz kuće Ješue;

37 Imerovi sinovi: tisuću pedeset i dva;

38 Pašhurovi sinovi: tisuću dvije stotine četrdeset i sedam;

39 Harimovi sinovi: i tisuću i sedamnaest.

40 Leviti: sedamdeset i četiri sina Ješua i Kadmielova iz kuće Hodavjine.

41 Pjevača je bilo stotinu dvadeset i osam Asafovih sinova.

42 Vratara je bilo svega stotinu trideset i devet Salumovih sinova, Aterovih sinova, Talmonovih sinova, Akubovih sinova, Hatitinih sinova i Sobajevih sinova.

43 Netineji su bili: Sihini sinovi, Hasufini sinovi, Tabaotovi sinovi,

44 Kerosovi sinovi, Siahini sinovi, Pado-novi sinovi,

45 Lebanovi sinovi, Hagabini sinovi, Akubovi sinovi,

46 Hagabovi sinovi, Samlajevi sinovi, Hananovi sinovi,

47 Gidelovi sinovi, Gaharovi sinovi, Reajini sinovi,

48 Resinovi sinovi, Nekodini sinovi, Gazamovi sinovi,

49 Uzini sinovi, Paseahini sinovi, Bezajevi sinovi,

50 Asnanini sinovi, Meunimovi sinovi, i Nefusimovi sinovi,

51 Bakkukovi sinovi, Hakufini sinovi, Harhurovi sinovi,

52 Baslutovi sinovi, Mehidin sinovi, Haršini sinovi,

53 Barkosovi sinovi, Siserini sinovi, Tamahovi sinovi,

54 Nesiahovi sinovi i Hatifini sinovi.

55 Među sinovima sluga Salomonovih bili su Sotajevi sinovi, Soferetovi sinovi, Perudini sinovi,

56 Jaalini sinovi, Darkonovi sinovi, Gidelovi sinovi,

57 Sefatijini sinovi, Hatilovi sinovi, Pokeret-Zebaimovi sinovi i Amijevi sinovi.

58 Svega je bilo tri stotine devedeset i dva sina netineja sluga Salomonovih.

59 Ovo su koji su se vratili iz Tel-Melaha, Tel-Harše, Keruba, Adana i Imera, a nisu mogli dokazati da je njihova obitelj i njihovo podrijetlo od Izraela:

60 Dalajini sinovi Tobijini sinovi i Nekodini sinovi: šest stotina pedeset i dva sina;

61 od svećeničkih sinova: Hobajini sinovi, Hakosovi i Barzilajevi sinovi, koji se bio oženio jednom od kćeri Gileadovca Barzilaja i nazvao se po njihovu imenu.

62 Oni su tražili svoje rodovnice. Kako ih se nije moglo naći, bili su neko vrijeme odstranjeni iz svećenstva.

63 Namjesnik im zabranio jesti od najsvetijega dok se svećenik ne posluži Uri-mom i Tumimom.

64 Sva zajednica skupa brojala je četrdeset i dvije tisuće tri stotine i šezdeset,

65 osim sluga i sluškinja; njih je bilo sedam tisuća tri stotine trideset i sedam. K tomu je pridložilo još dvjesto pjevača i pjevačica.

66 Oni su imali sedam stotina trideset i šest konja, dvjesto četrdeset i pet mazgi,

67 četiri stotine trideset i pet deva, šest tisuća sedam stotina i dvadeset magaraca.

68 Od obiteljskih glavara neki došavši Gospodinovu domu u Jeruzalemu davali su dragovoljne prinose za Božji dom, da se opet sagradi na svojem mjestu.

69 Po svojoj mogućnosti dali su u građevnu riznicu: zlata šezdeset i jednu tisuću drahmi, srebra pet tisuća mina, uz to stotinu svećeničkih haljina.

70 I tako se naselili svećenici i Leviti i ljudi iz naroda, i pjevači, vratari i netineji u svojim gradovima, a sav Izrael u svojim gradovima.

Počinje se graditi dom

3 A kad je došao sedmi mjesec—sinovi Izraelovi bili su već u svojim gradovima—skupio se narod jednodušno u Jeruzalem.

2 I Ješua, sin Josadakov, sa svojom braćom i Zerubabel, sin Sealtielov, sa svojom braćom ustali su da opet sagrade žrtvenik Boga Izraelova, pa da prinose na njemu žrtve paljenice, kako piše

u zakonu Mojsija, Božjega čovjeka.

3 Oni su podigli žrtvenik na starom njegovu temelju, jer su bili u strahu od stanovnika zemlje, i prinosili su na njemu Gospodinu žrtve paljenice jutrom i večerom.

4 I svetkovinu sjenica su proslavili po propisu i prinosili su svaki dan u propisanom broju žrtve paljenice, kako je bilo zapovjedbano za svaki dan.

5 I potom stalnu žrtvu paljenicu, žrtve na mjesece mladačke i na sve svete svetkovine Gospodinove i žrtve onih koji bi prinijeli Gospodinu dragovoljan prinos.

6 Od prvoga dana sedmoga mjeseca počeli su prinositi Gospodinu žrtve paljenice, premda još nije bio postavljen temelj za Gospodinov dom.

7 Kamenarima i drvodjeljama davali su novce, a Sidoncima i Tircima jelo, piće i ulje da dovoze cedrova drva iz Lebanona na more u Jopu, kako im je bio dopustio perzijski kralj Kir.

8 Druge godine po njihovu povratku Božjemu domu u Jeruzalem, drugoga mjeseca, prihvatili se posla Zerubabel, sin Sealtielov, i Ješua, sin Josadakov, i ostali njihovi sudruzi, svećenici i Leviti i svi koji su se bili vratili iz ropstva u Jeruzalem. Postavili su Levite od dvadeset godina naviše da nadziru poslove oko Gospodinova doma.

9 Ješua sa svojim sinovima i braćom, Kadmiel sa svojim sinovima, Judini sinovi bili su jednodušno spremni da vode nadzor nad radnicima na Božjemu domu; isto tako sinovi Henadadovi i njihovi sinovi i njihova braća Leviti.

10 Kad su graditelji Gospodinova doma polagali temelj, postavili su se svećenici u svećanim odjećama s trubama i Leviti iz obitelji Asafove s cimbalima da hvale Gospodina po zapovijedi Davida, Izraelova kralja.

11 I hvalili su i slavili Gospodina pjevajući naizmjenice, govoreći: "Dobrostitv je on, i njegova milost traje vječno nad Izraelom." I sav je narod klicao iza glasa i hvalio Boga što se položio temelj Gospodinovu domu.

12 Od starijih svećenika, Levita i obiteljskih glavara, koji su bili vidjeli prijašnji dom, mnogi su udarili u glasan plač, kad se pred njihovim očima postavljao temelj ovomu domu. Mnogi su drugi podvikivali i klicali od radosti.

13 Nije se moglo od glasne i radosne vike razabrati plač ljudi, jer je narod podvikivao i klicao iza glasa i vika se daleko čula.

Smetnje u zidanju doma

4 Kad su čuli Judini i Benjaminovi neprijatelji, da oni koji su se vratili iz

ropstva zidaju dom Gospodinu, Bogu Izraelovu,

2 došli su k Zerubabelu i k obiteljskim glavarima i zatražili od njih: "Htjeli bismo graditi s vama jer štujemo vašega Boga kao i vi i žrtvujemo njemu od dana asirskoga kralja Esar Hadona, koji nas je doveo ovamo."

3 A Zerubabel, Ješua i ostali obiteljski i izraelski glavari odgovorili im: "Mi ne smijemo svojem Bogu zidati dom zajedno s vama. Mi ćemo ga sami podignuti Gospodinu, Bogu Izraelovu, kako nam je zapovjedio kralj Kir, kralj perzijski."

4 Onda su stanovnici zemlje gledali da obeshrabre judejski narod i smetao im kod zidanja.

5 I potkupili su visoke činovnike protiv njih da osujete njihovu namjeru. Tako je ostalo za sve dane vladanja perzijskoga kralja Kira do vladanja perzijskog kralja Darija.

6 I pod vladanjem Ahasvera, u početku njegova vladanja, sastavili su tužbu protiv stanovnika Jude i Jeruzalema.

7 I za vremena Artakserksova uprave Bišlam, Mitredat, Tabel s ostalom svojom braćom pismo Artakserksu, perzijskomu kralju. Tužba je bila sastavljena na aramejskom pismu i jeziku.

8 Predstojnik Rehum i pisar Šimšaj napisali su izvještaj kralju Artakserksu protiv Jeruzalema s ovim sadržajem:

9 "Predstojnik Rehum i pisar Šimšaj i ostali njihovi sudruzi: Dinajci, Afarsatatejci, Tarpelatejci, perzijski i erekski narod, Babilonci, Sušanci, Dehavijci i Elamci.

10 Tako isto ostali narodi koje odveo veliki i slavni Osnaper i naseli po samarijskim gradovima i po ostalim krajevima s onu stranu Rijeke—i tako dalje."

11 Riječi pisma koje su njemu poslali, ove su: "Kralju Artakserksu tvoje slugе, ljudi s onu stranu Rijeke—i tako dalje.

12 Neka je na znanje kralju da su Judejci, koji su krenuli od tebe ovamo, došli k nama u Jeruzalem. Oni zidaju opet ovaj buntovnički i opaki grad, i opet popravljaju zidove i opravljaju brane.

13 Pa neka je kralj upozoren na to: ako se ovaj grad opet sazida i zidovi se opet poprave, neće oni više davati danka, ni poreza, ni carine. S tim će pretrpjeti štetu kraljevski dohodci.

14 Jer mi dobivamo pomoć s dvora, te nam ne priliči da gledamo dalje kraljevu štetu, zato podnosimo kralju ovaj izvještaj.

15 Treba samo pogledati u knjigu povijesti tvojih otaca. Naći ćeš onda u knjizi ljetopisa i doznat ćeš da je ovaj grad bio buntovnički grad i da je na štetu kraljevima i pokrajinama, i da su se u njemu

od davnina dizale bune, i zato je i bio ovaj grad razoren.

16 Mi upozoravamo kralja na to da, ako se ovaj grad opet sazida i njegovi se zidovi opet poprave, onda neće ništa ostati tvoje s onu stranu Rijeke."

17 Kralj je poslao ovaj odgovor predstojniku Rehumu, pisaru Šimšaju i ostalim njihovim sudruzima, koji su stanovali u Samariji i ostalim krajevima s onu stranu Rijeke: "Pozdrav—i tako dalje.

18 Pismo što ste nam ga poslali meni je točno pročitano.

19 Na moju zapovijed potražilo se i našlo se da je taj grad od davnina ustajao na kraljeve i da su u njemu bili ustanci i bune.

20 Moćni kraljevi vladali su u Jeruzalemu i proširili svoju vlast na sve krajeve s onu stranu Rijeke, tako da su im se davali danci, porezi i carine.

21 I zato naredite da se zabrani onim ljudima opet zidati taj grad, dok ja to ne dopustim!

22 Pazite da ne budete nemarni u toj stvari, pa da iz toga ne poraste veće zlo na štetu kraljevima!"

23 Kad su bile pročitane riječi zapovijedi kralja Artakserksa pred Rehumom i pisarom Šimšajem i pred njihovom braćom, oni su brže otišli u Jeruzalem k Judejcima i zapovjedili im obustavu pod prijetnjom sile i pritiska.

24 Onda se obustavio posao na Božjemu domu u Jeruzalemu. Mirovao je do druge godine vladanja perzijskoga kralja Darija.

Nastavlja se zidanje doma

5 Onda su po zapovijedi Boga Izraelova ustali kao proroci među Judejcima, koji su boravili u Judeji i u Jeruzalemu, prorok Hagaj i Zaharija, sin Idiv.

2 Potom se podigli Zerubabel, sin Šealtielov, i Ješua, sin Josadakov da opet počnu zidati Božji dom u Jeruzalemu; i Božji proroci bili su uz njih i pomagali im.

3 U ono vrijeme pojavili se kod njih Tatnaj, namjesnik područja s onu stranu Rijeke, i Setar-Boznaj i njihovi sudruzi i upitali ih: "Tko vam je dopustio da zidate taj dom i da popravljate te zidove?"

4 Onda su im odgovorili imenujući ljude koji su gradili tu zgradu.

5 A oko njihova Boga počivalo je na judejskim starješinama, tako da im nisu htjeli obustaviti rad dok ne ode izvještaj Dariju i ne dode im o tom pismeni odgovor.

6 Riječi pisma koje su poslali kralju Dariju Tatnaj, namjesnik s onu stranu Rijeke, i Setar-Boznaj i njihovi sudruzi, Afarsatatejci s onu stranu Rijeke.

7 U izvještaju što su mu ga poslali bilo je napisano ovo: "Kralju Dariju svaka sreća!

8 Neka je na znanje kralju da smo došli u zemlju Judeju domu velikoga Boga, koji se zida od velikoga kamena, a u zidove se stavlja drvlje. Posao se revno obavlja i napreduje živo pod njihovim rukama.

9 Upitali smo tamošnje starješine ovako: "Tko vam je dopustio da zidate taj dom i da popravljate te zidove?"

10 I za njihova imena upitali smo da ti ih javimo, i zapisali smo imena onih ljudi koji im stoje na čelu.

11 Oni su nam odgovorili ovo: 'Mi smo štovatelji Boga neba i zemlje i zidamo opet ovaj dom koji je bio podignut mnogo godina prije ovoga vremena. Veliki Izraelov kralj gradio ga je i dovršio.

12 Ali pošto su se naši djedovi razgnjevali Boga nebeskoga, dao ih u ruke Kaldeju Nebukadnezaru, babilonskom kralju. On je razorio ovaj dom i odveo narod u ropstvo u Babilon.

13 Ali prve godine Kira, babilonskoga kralja, zapovjedio je kralj Kir da se opet sazida ovaj Božji dom.

14 I zlatno i srebrno posude Božjega doma, koje je Nebukadnezar bio odnio iz doma u Jeruzalemu i donio u hram u Babilon, dao je kralj Kir iznijeti iz hrama u Babilonu. Ono je bilo dano čovjeku po imenu Sešbasaru, koga je on postavio namjesnikom.

15 Njemu je zapovjedio: 'Uzmi ovo posude, pa idi i stavi ih u dom u Jeruzalemu! Dom Božji mora se opet sazidati na svojem prijašnjem mjestu.'

16 Onda je došao onaj Sešbasar i postavio temelj Božjemu domu u Jeruzalemu. Od onoga vremena do sada zida se na njemu; ali još uvijek nije gotov.

17 Stoga neka se, ako je po volji kralju, dao je potražiti u riznici kraljevskoj ondje u Babilonu je li tako da je kralj Kir zapovjedio da se opet sazida Božji dom u Jeruzalemu. Kralj neka bi nam o tom poslao odluku!"

Dom se dovršuje i posvećuje. Pasha se svetkuje

6 Onda je kralj Darije zapovjedio da se potraži u pismohrani, u kojoj se ondje u Babilonu pohranjivalo blago.

2 Našao se i u palači u Ekbatani, koja je u pokrajini Mediji, jedan pismeni svitak s ovom poveljom:

3 "Prve godine kralja Kira izdao je kralj Kir ovu zapovijed u stvari Božjega doma u Jeruzalemu: 'Neka se opet podigne dom kao mjesto gdje se kolju žrtve zaklanice i prinose žrtve paljenice. Visina mu neka bude šezdeset lakata; šezdeset lakata neka mu bude i širina!

4 Tri reda neka budu od velikoga ka-

menja i jedan red od novoga drva. Troškove će podmiriti kraljevska riznica.

5 I zlatno i srebrno posude Božjega doma koje je Nebukadnezar uzeo iz doma u Jeruzalemu i donio u Babilon, neka se vrati natrag i odnese u dom koji je u Jeruzalemu svako na svoje prijašnje mjesto, i neka se postavi u Božji dom.

6 Zato uklonite se odatle, Tatnaju, namjesniče s onu stranu Rijeke, i Setar-Boznaju sa svojom braćom, Afarsatatejcima s onu stranu Rijeke!

7 Pustite neka se radi na tom Božjemu domu! Judejski namjesnik i judejske starješine neka opet sazidaju onaj Božji dom na njegovu prijašnjem mjestu!

8 Još zapovjedam što ćete činiti onim judejskim starješinama da bi se sazidao taj Božji dom: Iz kraljevskih poreznih dohodaka od pokrajine s onu stranu Rijeke, neka se onim ljudima, odmah isplaćuju troškovi, tako da nisu u tomu ometani.

9 Sto inače treba, junaca, ovnova i janjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, pšenice, soli, vina i ulja, neka im se, kako rekli svećenici u Jeruzalemu, daje svaki dan bez uskraćivanja,

10 da prinose Bogu nebeskomu ugodne žrtve i da se mole za život kralja i njegove obitelji!"

11 Još zapovjedam: tko prestupi ovu uredbu, iz njegove kuće neka se istrigne greda i zabode se, i on na njoj neka se objesi! A njegova kuća za kaznu neka se pretvori u bunište!

12 Bog, koji je ondje nastanio svoje Ime, neka sruši svakoga kralja i svaki narod koji bi se usudio prestupiti ovu zapovijed i razoriti onaj Božji dom u Jeruzalemu! Ja, Darije, izdao sam ovu zapovijed; neka se točno izvrši."

13 Onda Tatnaj, namjesnik s onu stranu Rijeke, i Setar-Boznaj i njihovi sudruzi učinili su točno onako kako im je zapovjedio kralj Darije.

14 Starješine judejske mogle su dalje zidati i napredovali su sretno po proćanstvu proroka Hagaja i Zaharije, Idova sina. Tako su napokon priveli kraju gradnju, kako su bili zapovjedili Bog Izraelov i perzijski kraljevi Kir, Darije i Artakserks.

15 Dovršili su dom do trećega dana mjeseca Adara u šestoj godini vladanja kralja Darija.

16 I Izraelovi sinovi, svećenici, Leviti i ostali koji su se vratili iz ropstva proslavili su veoma radosno posvetu Božjega doma.

17 Žrtvovali su za posvetu Božjega doma stotinu junaca, dvjesto ovnova, četiri stotine janjaca i kao žrtvu za grijeh za sav Izrael dvanaest jaraca prema broju

Izraelovih plemena.

18 Onda su postavili svećenike po njihovim redovima i Levite po njihovim razredima da služe Bogu u Jeruzalemu, kako je to propisano u Mojsijevoj knjizi.

19 Potom su proslavili, oni koji su se vratili iz ropstva, Svetkovinu Pashe četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

20 Jer su se bili svi očistili, svećenici i Leviti. Svi su bili čisti i tako su zaklali Paschalne janjce za sve koji su se vratili iz ropstva, i za svoju braću, svećenike, i za sebe same.

21 Onda su jeli zajedno Izraelovi sinovi koji su se vratili iz ropstva i svi koji su se bili odvojili od nečistoće neznabožaca u zemlji pa se pridružili njima, da tako traže Gospodina, Izraelova Boga.

22 Onda su svetkovali veoma radosno sedam dana Svetkovinu beskrvnih kruhova, jer ih je bio Gospodin ispunio radošću kad im je skrenuo naklonost asirskog kralja tako da ih je podupirao u poslu oko doma Izraelova Boga.

Put Ezrin u Jeruzalem

7 Poslije ovih događaja za vladanja perzijskoga kralja Artakserksa vratio se Ezra, sin Seraje, sina Azarije, sina Hilkije,

2 sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahituba,

3 sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota,

4 sina Zarahije, sina Uzije, sina Bukija, **5** sina Abišua, sina Finehasa, sina Eleazara, sina velikog svećenika Arona.

6 Ovaj Ezra vratio se iz Babilona. Bio je književnik, vješt Mojsijevu zakonu koji je bio dao Gospodin, Bog Izraelov. Jer je ruka Gospodina, njegova Boga, bila nad njim, dopustio mu je kralj sve što je želio.

7 Ujedno je došlo u Jeruzalem mnoštvo Izraelovih sinova, svećenika, Levita, pjevača, vratara i netineja. Bilo je to sedme godine kralja Artakserksa.

8 On je došao u Jeruzalem petoga mjeseca sedme kraljeve godine.

9 Prvoga dana prvoga mjeseca bila je zapovijed polaska iz Babilona, i prvoga dana petoga mjeseca došao je on u Jeruzalem, jer je dobrotivna ruka njegova Boga bila nad njim.

10 Jer je Ezra bio upravio svoju težnju na to da istražuje Božji zakon i da ga izvršuje i da poučava u Izraelu zakon i pravo.

11 Ovako glasi pismo koje je dao kralj Artakserks književniku i svećeniku Ezri, tumačitelju Gospodinovih zapovijedi i uredaba u Izraelu:

12 "Artakserks, kralj nad kraljevima, svećeniku Ezri, tumačitelju zakona

Boga nebeskoga—i tako dalje.

13 Ja izdajem zapovijed da svaki koji u mojem kraljevstvu od Izraelova naroda, njegovih svećenika i Levita hoće početi od svoje volje u Jeruzalem, smije ići s tobom.

14 Jer ti si poslan od kralja i njegovih sedam savjetnika da istražiš prilike u Judeji i Jeruzalemu na temelju zakona svojega Boga, koji je u tvojoj ruci;

15 da odneseš srebro i zlato, koje su kralj i njegovi savjetnici darovali za Boga Izraelova, koji prebiva u Jeruzalemu;

16 i sve srebro i zlato što ćeš dobiti u svoj babilonskoj pokrajini, uz milostinju naroda i svećenika što je oni prilože za dom svojega Boga u Jeruzalemu.

17 Prema tomu kupi brižno za taj novac junaca, ovnova i janjaca s prinosima i njihovim naljevima i prinesi ih na žrtveniku doma vašega Boga u Jeruzalemu!

18 Sto se tebi i tvojoj braći sviđi da učinite s ostalim srebrom i zlatom, to učinite po volji svojega Boga!

19 Posude što ti je bilo dano za službu u domu tvoga Boga, predaj pred Bogom u Jeruzalemu!

20 Drugo što ustreba domu tvoga Boga, te bi ti još imao potrošiti, smiješ namiriti iz kraljevske blagajne.

21 S tim ja, kralj Artakserks, izdajem zapovijed svim blagajnicima s onu stranu Rijeke. Sve što zatraži od vas svećenik Ezra, tumačitelj zakona nebeskoga kralja, mora se točno učiniti,

22 do stotinu talenata srebra, stotinu kora pšenice, stotinu bata vina, stotinu bata ulja i soli bez obračuna.

23 Sve što ustreba po zapovijedi nebeskoga Boga, neka se brižno učini za dom nebeskoga Boga, da ne padne kazneni sud na kraljevstvo kralja i njegovih sinova.

24 Nadalje neka znate da nitko nije ovlašten uzimati danak, porez ili carinu od bilo koga svećenika, Levita, pjevača, vratara, netineja ili drugoga sluga toga Božjega doma!

25 A ti, Ezra, po mudrosti svojega Boga što je imaš, postavi suce i upravitelje koji će suditi svemu narodu s onu stranu Rijeke, naime, svima onima koji znaju zakone tvoga Boga! Tko ih još ne zna, toga poučite!

26 A svaki, koji ne bi izvršivao zakona tvoga Boga i zakona kraljeva, neka se odmah sudbeno kazni: bilo smrću, ili progonom, ili globom, ili tamnicom."

27 Blagoslovljen neka je Gospodin, Bog naših otaca, koji je nadahnio kralja da proslavi Gospodinov dom u Jeruzalemu!

28 On mi je dao te sam našao milost kod kralja i njegovih savjetnika i kod svih vi-

Ezra

362

sokih kraljevih dostojanstvenika. I tako sam se ja odvažio, jer je ruka Gospodina, mojega Boga bila nada mnom, i skupio glavare izraelske, koji su trebali poći sa mnom.

Ezrini suputnici

8 Ovo su glavari otačkih rodova sa svojim rodoslovljem koji su za vladanja kralja Artakserksa bili pošli sa mnom iz Babilona u Jeruzalem:

2 Od Finehasovih sinova: Geršom; od Itamarovih sinova: Daniel; od Davidovih sinova, Hatuš,

3 Sekanijini sinovi; od Paroševih sinova: Zaharija i s njim upisanih stotinu i pedeset muškaraca;

4 Pahat Moabovi sinovi: Elioenaj, sin Zerahjin, i s njim dvije stotine muškaraca;

5 Sekanijini sinovi: sin Jahaziel i s njim tri stotine muškaraca;

6 Adinovi sinovi: Abed, sin Jonatanov, i s njim pedeset muškaraca;

7 Elamovi sinovi: Izaija, sin Atalijin, i s njim sedamdeset muškaraca;

8 Sefatijini sinovi: Zebadija, sin Mihaelov, i s njim osamdeset muškaraca;

9 Joabovi sinovi: Obadija, sin Jehielov, i s njim dvije stotine i osamnaest muškaraca;

10 Banijevi sinovi: Selomit, sin Josifjin, i s njim stotinu i šezdeset muškaraca;

11 Bebajevi sinovi: Zaharija, sin Bebajev, i s njim dvadeset i osam muškaraca;

12 Azgadovi sinovi: Johanan, sin Hakatanov, i s njim stotinu i deset muškaraca;

13 Adonikamovi sinovi: koji su kasnije došli, po imenu Elifelet, Jeiel i Semaja, i s njima šezdeset muškaraca;

14 Bigvajevi sinovi: Utaj i Zabud i s njima sedamdeset muškaraca.

15 Ja sam ih skupio na rijeci što teče prema Ahavi i ostali smo ondje u taboru tri dana. Kad sam pregledao narod i svećenike, nisam našao nijednoga Levita među njima.

16 Zato sam poslao obiteljske glavare Eliezera, Ariela, Semaju, Elnatana, Jariba, Elnatana, Natana, Zahariju i Mešulama, i učitelje Jojariba i Elnatana.

17 Ove sam upravo Idu, predstojniku u mjestu Kasifji, i stavio im u usta riječi što će ih reći Idu i njegovoj braći, netinejima, u mjestu Kasifji, da nam dovedu sluge za dom našega Boga.

18 Onda su nam doveli—jer je dobrostiva ruka našega Boga bila nad nama—čovjeka razumna između sinova Mahlija, sina Levija, sina Izraelova, naime, Serebju sa njegovim sinovima i njegovom braćom, osamnaest ljudi;

19 i Hašabju i s njim Izaiju od Merarijevih sinova s njegovom braćom i njihovim si-

novima, dvadeset ljudi.

20 i od netineja, koje su bili darovali David i glavari da služe Levitima, dvjesti i dvadeset netineja. Svi su ovi imenovani poimence.

21 Onda sam dao ondje na rijeci Ahavi oglasiti post da se ponizimo pred svojim Bogom i da izmolimo od njega sretan put sebi, svojoj djeci i svemu svojem blagu.

22 Stidio sam se, naime, zamoliti od kralja momčadi i konjanika da nas brane od neprijatelja putom. Mi smo bili dapače izjavili kralju: "Ruka je našega Boga nad svima koji ga zamole na njihovo dobro, a njegov jaki gnjev pogodi sve koji ga ostave."

23 Mi smo dakle postili i molili se svojem Bogu za to i on nas uslišao.

24 Nato sam izabrao između najuglednijih svećenika dvanaesticu, naime, Serebju, Hašabju i s njima desetoricu njihove braće.

25 Ovima sam izmjerio srebro i zlato; posude, posvetni dar za kuću našega Boga što su darovali kralj, njegovi savjetnici i dostojanstvenici i svi Izraelovi sinovi koji su se ondje našli.

26 Izmjerio sam im u ruke: šest stotina i pedeset talenata srebra, srebrnoga posuda stotinu talenata, stotinu talenata zlata.

27 Nadalje, dvadeset zlatnih čaša od tisuću drahmi i dvije posude od sjajne mjedi fine, skupocjene kao zlato.

28 Pritom sam im rekao: "Vi ste sveti Gospodinu, i posude je sveto, i srebro i zlato je dragovoljni prinos Gospodinu, Bogu vaših otaca.

29 Čuvajte to brižno, dokle ne izmjerite pred svećeničkim glavarima i Levitima i obiteljskim glavarima Izraelovih sinova u Jeruzalemu, u sobama Gospodinova doma!"

30 Onda su primili svećenici i Leviti izmjereno srebro i zlato zajedno s posudom da odnesu u Jeruzalem u kuću našega Boga.

31 Dvanaestoga dana prvoga mjeseca krenuli smo od rijeke Ahave da idemo u Jeruzalem. Ruka našega Boga bila je nad nama, on nas je sačuvao od neprijatelja i razbojnika.

32 Tako smo došli u Jeruzalem i ostali smo ondje tri dana.

33 A četvrti dan izmjerilo se srebro, zlato i posude u kući našega Boga u ruke svećeniku Meremotu, sinu Urijinu. Uz njega je bio Eleazar, sin Finehasov, i osim ovih bili su nazočni Leviti Jozabad, sin Ješuin, i Noadja, sin Binujev.

34 Na broj i na mjeru bilo je sve izmjereno, i onda je bila zapisana ukupna mjera.

35 Oni koji su se vratili iz ropstva, mno-

štvo prognanika, žrtvovali su Bogu Izraelovu dvanaest junaca za sav Izrael, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam janjaca, i na žrtvu za grijeh dvanaest jaraca, to sve kao žrtvu paljenicu Gospodinu.

36 Onda su oni predali zapovijedi kraljeve satrapima i namjesnicima s onu stranu Rijeke; i ovi su potpomogli narod i Božji dom.

Zalost Ezrina zbog mješovitih brakova

9 Kad se to bilo svršilo, pristupili su k meni predstojnici, govoreći: "Izraelov narod, svećenici i Leviti nisu se odvojili od zemaljskih naroda unatoč njihovim grozotama, naime, od Kanaanaca, Hitejaca, Perizejaca, Jebusejaca, Amonaca, Moabaca, Egipćana i Amorejaca.

2 Oni, dapače, uzeli su njihove kćeri za žene sebi i svojim sinovima. Tako se pomiješa sveti rod sa stanovnicima zemlje. Glavari i predstojnici bili su prvi u toj opaćini."

3 Kad sam to čuo, razderao sam donju svoju haljinu i svoju gornju odjeću, raščupao sam sebi kosu na svojoj glavi i na svojoj bradi i sjeo sam duboko potresen.

4 Onda su se skupili oko mene svi koji su se bojali zapovijedi Boga Izraelova zbog opaćine onih koji su se vratili iz ropstva. A ja sam ostao sjedeći duboko potresen do večernje žrtve.

5 O večernjoj žrtvi ustao sam duboko tužan, razderao sam opet donju svoju haljinu i gornju svoju odjeću, pao sam ničice na svoja koljena, raširio sam svoje ruke Gospodinu, svojem Bogu.

6 i pomolio sam se: "Bože moj, stidim se i bojim se podignuti svoje lice tebi, Bože moj, jer naša zlodjela narasla nama preko glave, i krivnja je naša doprla do nebesa.

7 Od vremena svojih otaca do danas mi smo u velikoj krivnji i zbog naših zlodjela bili smo mi, naši kraljevi i svećenici, predani zemaljskim kraljevima pod mač, u ropstvo, u grabež i u javnu sramotu, kako je slučaj danas.

8 Sada nam doduše došlo za čas milosrđe od Gospodina, našega Boga, s tim da nam još ostavi ostatak i na svojem svetom mjestu dao nam dom, da bi naš Bog opet prosvijetlio oči naše i dao nam malo nove životne snage u našem ropstvu.

9 Doduše, mi smo još uvijek robovi, ali nas naš Bog nije ostavio u našem ropstvu, nego nam dao da nađemo milost pred perzijskim kraljevima, tako da su nam oni dali toliko životne slobode, te smo mogli dom svojega Boga opet podignuti i učiniti da nanovo ustane iz svojih ruševina i dao nam obranu u Judeji i Jeruzalemu.

10 A što da sada, Bože, reknemo poslije takvih događaja? Jer smo ostavili tvoje zapovijedi,

11 koje si nam dao preko svojih sluga, proroka, kad si zapovjedio: 'Zemlja u koju idete da je zauzmete onečišćena je nečistoćom zemaljskih naroda zbog odurnosti kojima se napunila od jednoga kraja do drugoga u svojoj nečistoći.

12 Ne dajte, zato, nikada svojih kćeri za njihove sinove, niti uzimajte njihove kćeri za svoje sinove! Ne tražite nikada i nigdje njihova dobra i njihove koristi, da budete jaki i da možete uživati dobra zemlje i svoju djecu imati za baštinike do vijeka.'

13 Poslije svega toga što je došlo na nas zbog naših zlih djela i naše velike krivnje, premda si nas, Bože naš, kaznio manje nego što su to naše opaćine zaslužile, i ostavio si nam ovaj ostatak,

14 zar ćemo ponovo prestupati tvoje zapovijedi i sprijateljiti se s ovim gadnim narodima? Ne bi li nas morao kazniti sve do uništenja tako da više ne preostane ni jedan ostatak?

15 Ali ti si, Gospodine, Bože Izraelov, dobrostiv, jer mi smo danas ostali kao spašeni. Evo, mi stojimo pred tobom sa svojom takvom krivnjom da ne može za to stajati ni jedan pred tobom."

Judejci otpuštaju žene strankinje

10 Dok se Ezra tako molio i plačući pred Božjim domom, prostrt priznavao svoju krivnju, skupilo se oko njega veliko mnoštvo Izraelaca, ljudi, žena i djece, i narod je gorko plakao.

2 Onda je progovorio Sekanija, sin Jehielov, od Elamovih sinova Ezri, govoreći: "Mi smo sagriješili protiv svojega Boga što smo uzimali žene strankinje iz zemaljskih naroda, ali za to još ima uzdanja Izraelu.

3 Mi ćemo se sada svojem Bogu svečano obvezati, da ćemo otpustiti sve žene s njihovom djecom, ako ti, gospodaru, i oni koji se boje zakona našega Boga, držite to za korisno. Po zakonu neka se postupa!

4 Ustani, jer je ovo tvoj posao, i mi smo uza te. Budi hrabar i učini to!"

5 Ezra je ustao i zakleo glavare svećenika, Levita i svega Izraela da učine po tom prijedlogu; i zakleli su se.

6 Potom je ostavio Ezra mjesto pred Božjim domom i otišao u sobu Johannana, sina Elijašibova. On je ušao ondje, ali nije ništa jeo ni pio, jer je bio rastužen zbog opaćine onih koji su se vratili iz ropstva.

7 Onda su oglašili po Judeji i Jeruzalemu da se svi koji su se vratili iz ropstva moraju skupiti u Jeruzalemu.

Ezra

364

8 Onomu koji ne bi došao za tri dana prema zaključku glavaru i starješina, uništiti će se sve što ima, a on sam bit će odstranjen iz zajednice onih koji su se vratili iz ropstva.

9 I skupili se svi ljudi od Jude i Benjamina za tri dana u Jeruzalem. Bilo je to devetoga mjeseca, dvadesetoga dana u mjesecu. Sav je narod sjedio na trgu pred Božjim domom, dršćući zbog te stvari i od jake kiše.

10 Svećenik Ezra podigao se i rekao im: "Svi ste sagriješili kad ste se oženili strankinjama, te ste s tim još umnožili Izraelovu krivnju.

11 Zato sad priznajte krivnju pred Gospodinom, Bogom svojih otaca, i činite po njegovoj volji! Odvojite se od zemaljskih naroda i od žena strankinja!"

12 Sva skupština je odgovorila u sav glas, govoreći: "Spremni smo tako učiniti kako si nam rekao.

13 Ali naroda ima mnogo i kišovito je vrijeme, ne može se zato ostati vani. I ta stvar ne da se svršiti u jedan ili u dva dana, jer nas ima veoma mnogo koji smo u tom sagriješili.

14 Naši predstojnici neka bi jamčili za svu zajednicu da svi, koji su u našim gradovima doveli kući žene strankinje, došli su u određeno vrijeme i s njima starješine i suci pojedinih gradova, dokle se od nas ne odvрати žestoki gnjev našega Boga za tu stvar."

15 Samo Jonatan, sin Asahelov, i Jahzija, sin Tikvin, nastupili su protiv Mešulam i Levit Sabetaj podupirali su ga.

16 Ali oni koji su se vratili iz ropstva učinili su po gornjem prijedlogu. Svećenik Ezra izabrao je sebi po pojedinim obiteljima ljude, obiteljske glavare, zabilježivši sve poimence. Ovi su održali prvoga dana desetoga mjeseca sjednicu da izvide stvar.

17 Oni su svršili sa svima onima koji su bili kući doveli žene strankinje do prvoga dana prvoga mjeseca.

18 Među svećenstvom našli su se oni koji su se bili oženili ženama strankinjama: od sinova Ješue, sina Josadakova, i od

njegove braće; Maaseja, Eliezer, Jarib i Gedalija.

19 Oni su dali svoju ruku na to da će pustiti svoje žene. Njihova dužna žrtva bila je jedan ovan za njihovu krivnju.

20 On Imerovih sinova: Hanani i Zebadija;

21 od Harimovih sinova: Maaseja, Elija, Semaja, Jehiel i Uzija;

22 od Pašhurovih sinova: Elioenaj, Maaseja, Išmael, Netanel, Jozabad i Elasa.

23 Isto od Levita: Jozabad, Simej, Kelaja, i Kelita nazvan, Petahja, Juda i Eliezer.

24 I od pjevača: Elijašib, i od vratara: Salum, Telem i Uri.

25 Od ostalih Izraelaca, od Paroševih sinova: Ramja, Jizija, Malkia, Mijamin, Eleazar, Malkija i Benaja;

26 od Elamovih sinova: Matanija, Zaharija, Jehiel, Abdi, Jerimot i Elija;

27 od Zatuovih sinova: Elioenaj, Elijašib, Matanija, Jeremot, Zabad d Aziza;

28 od Bebajevih sinova: Johanan, Hananija, Zabab, Atlaj;

29 od Banijevih sinova: Mešulam, Maluk, Adaja, Jašub, Seal i Ramot;

30 od Pahat Moabovih sinova: Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Matanija, Bezaleel, Binuj i Manaseh;

31 od Harimovih sinova: Eliezer, Išija, Malkija, Semaja Simeon,

32 Benjamin, Maluk i Semarja;

33 od Hašumovih sinova: Matnaj Matata, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manaseh i Simej;

34 od Banijevih sinova: Maadaj, Amram, Uel,

35 Benaja, Bedija, Kelu,

36 Vanija, Meremot, Elijašib,

37 Matanija, Matnaj, Jaasaj,

38 Bani, Binuj, Simej,

39 Selemja, Natan, Adaja,

40 Maknadbaj, Sašaj, Saraj,

41 Azarel, Selemja, Semarja,

42 Salum, Amarija i Josip;

43 od Nebovih sinova: Jeiel, Matitja, Zabad, Zebina, Jedu, Joel i Benaja.

44 Svi su se ovi bili oženili neznabožčkim ženama, a neki su imali žene koje su im djecu izrodile.

Nehemija

KNJIGA NEHEMIJINA

Molitva Nehemijina za Jeruzalem i domovinu

1 Riječi Nehemije, sina Hakalijina. Dogodilo se mjeseca Kisleva, godine dvadesete, kad sam bio u glavnom gradu Susi.

2 da Hanani, jedan od moje braće, došao s nekim ljudima iz Judeje. Upitao sam ih za braću Judejce, za ostatak, koji je bio utekao ropstvu i za Jeruzalem.

3 Oni su mi odgovorili: "Oni koji su preostali od ropstva, nalaze se ondje u zemlji u velikoj nevolji i sramoti. Jeruzalemski zid je razrušen i njegova vrata su spaljena."

4 Kad sam čuo tu vijest, sjeo sam i plakao i tugovao sve dane; postio sam i molio se Bogu nebeskomu.

5 Molio sam se: "Ah, Gospodine, Bože nebeski, veliki, strašni Bože! Ti milostivo čuvaš zavjet onima koji te ljube i drže tvoje zapovijedi.

6 Daj da bude tvoje uho prignuto i tvoje oči otvorene da čuješ molitvu svojega sluga, koju sada dan i noć upravljam k tebi za Izraelovu djecu, tvoje sluga! Priznajem grijehe djece Izraelove, koje su počinili protiv tebe, i ja i moja očinska kuća smo sagriješili.

7 Skrivali smo ti i nismo držali zapovijedi, zakone i uredbe, što si ih zapovjedio svojem sluzi Mojsiju.

8 Ipak se spomeni obećanja, što si ga dao svojem sluzi Mojsiju kad si rekao: 'Ako budete griješili, ja ću vas razasuti među narode.

9 Ali ako se obratite k meni, držite moje zapovijedi i provodite ih, ja ću vas, pa bili razasuti i do na kraj nebesa, opet odande skupiti i odvesti na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje.'

10 Jer oni su tvoje sluga i tvoj narod koji si iskupio svojom velikom silom i svojom jakom rukom.

11 Ah, Gospodine, neka bude tvoje uho prignuto molitvi tvojega sluga i molitvi tvojih sluga koji su voljni bojati se tvoje ga imena! Daj sada uspjeh svojem sluzi i učini da nađe milost kod ovoga čovjeka!" Bio sam, naime, peharnik kod kralja.

Nehemiji dopuštenje kralja da sazida Jeruzalem

2 Dogodilo se mjeseca Nisana godine dvadesete kraljevanja Artakserksova. Pred kraljem je stajalo vino, ja sam uzeo vino i pružio ga kralju, ali nisam htio da on opazi da sam bio žalostan.

3 Ali me upitao kralj: "Zašto ti je lice tako žalosno nisi li bolestan? Sigurno imaš

kakvu brigu u srcu." Ja sam se vrlo prestrašio

3 i odgovorio sam kralju: "Da je živ kralj do vijeka! Kako ne bih bio žalostan, kad je grad, gdje su grobovi mojih otaca, opustošeni i njegova vrata su ognjem spaljena!"

4 Kralj me upitao: "Imaš li kakvu molbu?" Onda sam se pomolio Bogu nebeskomu

5 I odgovorio sam kralju: "Ako misli kralj da je dobro i ako ti je mio tvoj sluga, pošalji me u Judeju u grad, gdje su grobovi mojih otaca, da ga opet sagradim!"

6 A kralj me upitao i njegova žena, koja je sjedila do njega: "Kako bi dugo trajao tvoj put, kad ćeš opet doći natrag!" I pristao je kralj i pustio me da idem, a ja sam mu rekao vrijeme.

7 Onda sam još rekao kralju: "Ako je milo kralju da mi se dade popratno pismo za namjesnike s onu stranu Rijeke, da me puste proći dok ne dođem u Judeju,

8 i pismo za Asafa, kraljevskog čuvara šume, da mi dade drva, da napravim vrata za tvrđavu, za dom, za gradski zid i za kuću u kojoj ću biti." I to mi je dao kralj, jer je bila milostiva ruka mojega Boga nada mnom.

9 Kad sam došao k namjesnicima s onu stranu Rijeke, predao im kraljevska popratna pisma. A kralj je poslao sa mnom stotnike i konjanike.

10 Kad su čuli to Sanbalat, Horonjanin i Tobija, sluga Amonac, bilo im je vrlo mrsko da je bio došao netko da se pobrine za dobro Izraelove djece.

11 Kad sam stigao u Jeruzalem, pričekao sam ondje tri dana.

12 Onda sam ustao noću s nekoliko ljudi, a da nisam rekao nikomu što me je moj Bog nadahnuo da učinim za Jeruzalem. I nisam imao nikakve životinje uza se osim životinje na kojoj sam jahao.

13 Tako sam izašao noću na Dolinska vrata uz Zmajevski izvor prema Smetlišnim vratima. Pritom sam razgledao jeruzalemski zid, koji je ležao u ruševinama, i njegova vrata što su bila ognjem spaljena.

14 Onda sam odjahao dalje k Izvorskim vratima i k Kraljevskom jezeru. Ondje nije više bilo mjesta da prođe životinja na kojoj sam sjedio.

15 Zato sam još noću jahao dolinom i zid dalje razgledavao. Kad sam bio opet došao Dolinskim vratima, vratio sam se

Nehemija

366

kući.

16 A predstojnici nisu znali kamo sam bio išao i što sam bio radio, jer do onda nisam bio ništa rekao ni Judejcima, ni svećenicima, ni glavarima, ni predstojnicima ni drugima koji su morali biti zaposleni na gradnji.

17 A sada sam im rekao: "Vidite nevolju u kojoj se nalazimo, kako Jeruzalem leži u ruševinama, njegova vrata su spaljena. Hajde da zidamo opet zid jeruzalemski, da više ne budemo na porugu!"

18 Onda sam im rekao kako je milostiva bila nada mnomoj ruka mogega Boga i što mi je rekao kralj. Onda su mi rekli: "Hajde da zidamo!" I odvažno su stavili ruku na dobro djelo.

19 Kad su to čuli Sanbalat, Horonjanin i Tobija, sluga Amonac i Arab Gešem, rugali su nam se, podsmijevali su nam se i prijetili nam, govoreći: "Što to radite? Da se nećete opet pobuniti protiv kralja?"

20 Ja sam im odgovorio: "Bog nebeski, on će dati, pa ćemo uspjeti. A mi, njegove slugе, ustali smo i zidamo, a vi nemate ni dijela ni prava ni spomena u Jeruzalemu."

Zidaju se zidovi, vrata i kule Jeruzalema

3 I tako su ustali veliki svećenik Elijašib i njegova braća, svećenici, i sagradili su Ovcja vrata, posvetili ih i stavili im krila. Onda su zidali dalje do kule Meje, posvetili ju, i zidali su dalje do kule Hananelove.

2 Kraj njega su zidali ljudi iz Jerihona; do njih je zidao Zakur, sin Imrijeva.

3 Riblja vrata zidali su Hasnaini sinovi. Oni su ih pobrnali i stavili im krila, zasune i prijevornice.

4 Kraj njih je popravljao Meremot, sin Urijin, unuk Kozov. Do njega je popravljao Mešulam, sin Berekije, unuk Mešeza-belov. Do njega je popravljao Sadok, sin Baanin.

5 Kraj njega su popravljali Tekojani; ali njihovi velikaši nisu saznali svoj vrat pod službu svojem Gospodinu.

6 Vrata staroga grada popravljali su Jojada, sin Paseahov, i Mešulam, sin Besodjin. Oni su ih pobrnali, stavili im krila, zasune i prijevornice.

7 Kraj njih su popravljali: Gibeonac Melatja, Meronejin Jadon, ljudi iz Gibeona i Mispe do stolice namjesnika s onu stranu Rijeke.

8 Kraj njih Uziel, sin Harhajin, zlatar; do njega Ananija, jedan od pomastara. Oni su utvrdili zid Jeruzalema sve do širokoga zida.

9 Kraj njih je popravljao Refaja, sin Hurov, predstojnik nad jednom polovicom vanjskoga predjela Jeruzalema.

10 Kraj njega Jedaja, sin Harumafov,

pred svojom kućom; do njega Hatuš, sin Hašabnejin.

11 Daljnji komad do Pećne kule popravljao je Malkija, sin Harimov, i Hašub, sin Pahat-Moabov.

12 Kraj njih je popravljao Šalum, sin Halohešov, predstojnik druge polovice vanjskoga predjela Jeruzalema, uz pomoć sestrinskih gradova što su bili pod njim.

13 Dolinska vrata popravljali su Hanun i stanovnici Zanoaha. Oni su ih izradili i stavili im krila i zasune i prijevornice. Uz to su sazidali još tisuću lakata zida do Smetlišnih vrata.

14 Smetlišna vrata popravljao je Malkija, sin Rekašov, predstojnik bethakeremskog predjela. On ih sagradio i stavio im krila i zasune i prijevornice.

15 Izvorska vrata popravljao je Šalum, sin Kol-Hozeov, predstojnik predjela u Mispi. On ih izradi, pokri ih i stavio im zasune i prijevornice. Također je sagradio zid kod kupelji Siloaha uz kraljevski vrt do stepenica što silaze iz Davidova grada.

16 Za njim je popravljao Nehemija, sin Azbukov, predstojnik jedne polovice betsurskoga predjela, do Davidovih grobova i do kupelji što je ondje sagrađena, i onda do Junačke kuće.

17 Za njim su popravljali: Leviti Rehum, sin Banijev, do njega Hašabja, predstojnik polovice keilskoga predjela.

18 Kraj njega njegova braća: Bavaj, sin Henadadov, predstojnik druge polovice keilskoga predjela.

19 Kraj njega je popravljao Ezer, sin Ješuin, predstojnik Mispe, daljnji komad uzduž uzlaza prema oružarnici na uglu.

20 Kraj njega je popravljao na gori Baruk, sin Zabajev, drugi komad od ugla do vrata kuće velikoga svećenika Elijašiba.

21 Kraj njega je popravljao Meremot, sin Urijin, unuk Hakosova, drugi komad od vrata Elijašibove kuće do kraja Elijašibove kuće.

22 Potom su popravljali svećenici, ljudi iz zemlje ravnice.

23 Onda su popravljali Benjamin i Hašub uzduž svoje kuće, i za njima Azarija, sin Maasejina, unuk Ananijin, uz svoju kuću.

24 Za njim je popravljao Binuj, sin Henadadov, daljnji komad od kuće Azarijine do potpornog zida i do ugla.

25 Palal, sin Uzajev, popravljao je naprema potpornom zidu i kuli što se izdiže visoko na gornjem dijelu kraljevskog dvora kod trijema tamničkoga. Za njim je popravljao Pedaja, sin Parošev.

26 Nadalje netineji, koji su boravili na Ofelu, do pred Vodena vrata na istoku i do kule što se izdizala visoko.

27 Za njima su popravljali Tekojani daljnji komad naprema velikoj kuli visokoj do zida ofelskoga.

28 Poviše Konjskih vrata popravljali su svećenici, svaki pred svojom kućom.

29 Onda je popravljao Sadok, sin Imerov, pred svojom kućom; za njim Šemaja, sin Sekanijin, čuvar Istočnih vrata.

30 Zatim su popravljali Hananija, sin Selemjin, i Hanun, šesti sin Salafov, daljnji komad. Potom je popravljao Mešulam, sin Berekijin, pred svojom poslovnicom.

31 Onda je popravljao Malkija, zlatar, do kuće netinejske i trgovačke, na stražarskim vratima i do gornje dvorane na uglu.

32 Između gornje dvorane na uglu i Ovcjih vrata popravljali su zlatari i trgovci.

Nove navale neprijateljske. Otpor Nehemijin

4 Kad je doznao Sanbalat da mi gradimo zid, rasrdio se i vrlo razgnjevio i rugao se Judejcima.

2 I rekao im pred svojom braćom i pred samarijskim narodom: "Što rade ti nemoćni Judejci? Hoće li im se volja ispuniti? Hoće li žrtvovati i jednoga dana svršiti? Hoće li iz ruševina privedi u život kamenje što je ipak spaljeno?"

3 A Amonac Tobija, što je stajao uz njega rekao je: "Pusti, neka zidaju; da iskoči lisica, razrušit će na komade njihov kameni zid."

4 Čuj, Bože naš, kako smo postali ruglo! Okreni ruglo njihovo na njihovu glavu i daj da budu u zemlji robovi prezira!

5 Ne oprosti im njihova zlodjela! Njihov grijeh neka se ne izbriše pred tobom, jer su zadali jade onima koji grade!

6 A mi smo dalje zidali zid, i sav je zid bio popravljen do pola visine. Odatle je narod crpio volju za rad.

7 Kad je čuo Sanbalat da je napredovalo popravljanje zidova jeruzalemskih i da su počeli zatvarati pukotine, vrlo se razgnjevio.

8 Zavjerali su se svi zajedno da dođu i napadnu Jeruzalem i da ga unište.

9 A mi smo se molili Bogu i zbog njih postavljali stražu noću i danju za sigurnost od njih.

10 A Judejci su izjavili: "Klonula je snaga nositeljima i veoma je mnogo podrtina. Nismo u stanju dalje zidati zid."

11 A naši su protivnici rekli: "Da ne doznaju i ne opaze dok ne dođemo među njih, da ih pobijemo i gradnju prekinemo."

12 I tako je bilo, kad su došli Judejci, koji su boravili u njihovoj blizini, i rekli su nam deset puta iz svih mjesta: "Vi se morate povratiti k nama!"

13 Onda ja na mjestima dublje položenim iza zida, gdje je bilo slobodne zemlje, ponamjestio sam narod po rodovima poredan s njihovim mačevima, kopljima i lukovima.

14 Kad sam ga bio razgledao, rekao sam starješinama, predstojnicima i ostalom narodu: "Ne bojte se njih, nego mislite na Gospodina, velikoga i strašnoga, i borite se za svoju braću, za svoje sinove i kćeri, za žene i svoje kuće!"

15 Kad su čuli naši neprijatelji da smo doznali i da je Bog uništio njihovu namjeru, mogli smo se opet vratiti k zidu, svaki na svoj posao.

16 Od onoga dana bila je samo jedna polovica mojih ljudi zaposlena na gradnji, druga je polovica nosila koplje i štit, luk i oklop. Iza svega judejskoga naroda stajali su glavari.

17 Oni koji su zidali zid i oni koji su nosili teret bili su tako naoružani da su jednom rukom radili a druga je držala oružje.

18 Svaki od onih koji su bili zaposleni na gradnji imao je mač pripasan uz bedricu i tako je zidao; a trubač je stajao uz mene.

19 Starješinama, predstojnicima i ostalom narodu dao sam ovu zapovijed "Posao je velik i dug, a mi smo razdijeljeni po zidu, daleko jedan od drugoga.

20 Kad čujete trubu da trubi, onda se strčite k nama, jer će se naš Bog boriti za nas."

21 Tako smo radili posao. A jedna je polovica držala koplja od osvita zore do izlaska zvijezda.

22 Još sam zapovjedio narodu: "Svaki sa svojim slugom neka noćuje u Jeruzalemu, da bi nam noću stražili, a danju radili!"

23 Ni ja, ni moja braća, ni moji slugi ni stražari koji su me pratili, nismo svlačili sa sebe svojih haljina, osim da ih se skine za pranje.

Nehemija protiv nepravde

5 Onda su ljudi iz naroda zajedno sa svojim ženama podigli teške optužbe protiv svoje judejske braće.

2 Jer je bilo onih koji su govorili: "Mi imamo mnogo sinova i kćeri. Moramo dobiti žita da imamo za jesti i da živi ostanemo!"

3 Bilo je i onih koji su govorili: "Morali smo založiti svoja polja, vinograde i kuće da bismo kupili žita u zbog ove gladi!"

4 A bilo je i onih koji su govorili: "Morali smo uzajmiti novaca za kraljevski porez na svoja polja i vinograde.

5 A mi smo od jednakoga mesa i krvi kao naša braća. Naša su djeca isto tako dobra kao njihova djeca. A ipak moramo

Nehemija

368

svoje sinove i kćeri davati u ropstvo. Neke naše kćeri već su postale roblje, a mi ne možemo ništa učiniti protiv toga, jer naša polja i vinogradi pripadaju drugima.”

6 Vrlo sam se rasrdio, kad sam čuo njihove glasne tužbe i prigovore.

7 Pošto sam u sebi promislio, ukorio sam starješine i predstojnike i rekao im: “Vi namećete lihvu svojoj braći!” I sazva sam veliku narodnu skupštinu protiv njih.

8 I rekao sam im: “Mi smo otkupili, kad smo god mogli, svoje judejske zemlje, koje su bile prodane neznabožackim narodima. A vi sad sami prodajete svoju braću. Dapače, prodaju se nama sami.” Oni su šutjeli i nisu znali ništa odgovoriti.

9 Ja sam nastavio: “To što činite, nije pravo. Ne treba li vam hoditi u strahu našega Boga, da nam se ne rugaju naši neznabožacki neprijatelji?”

10 I ja, moja braća i moje slugе, pozajmili smo im mnogo novaca i žita, ali ćemo im otpustiti taj zajam i prestati s tim.

11 Vratite im još danas njihova polja, njihove vinograde, njihove maslinike i njihove kuće i otpustite im kamatu za novce, žito, vino i ulje što ste im zaračunali!”

12 Oni su odgovorili: “Hoćemo to vratiti i nećemo ništa tražiti od njih i učinit ćemo kako tražiš.” Onda sam pozvao svećenike i dao sam one zakleti da će učiniti po svojem obećanju.

13 Istreso sam svoja njedra i rekao: “Ovako neka istrese Bog svakoga iz njegove kuće i posjeda njegova koji ne ispunji svoja obećanja! Upravo ovako neka se istrese i isprazni!” Sva je zajednica povikala: “Amen!”, hvaleći Gospodina. I sav je narod činio kako je bio zaključio.

14 Uostalom od onoga vremena, kad mi je kralj zapovjedio da budem namjesnik u Judeji, od dvadesete do trideset druge godine kralja Artakserksa, dvanaest godina, ja sa svojom braćom nisam jeo upraviteljske hrane.

15 Prijašnji namjesnici, moji prethodnici, bili su narodu težak teret. Uzimali su od njih za jelo i vino svaki dan četrdeset šekela srebra. I njihovi područni činovnici tlačili su narod. Ja tako nisam činio iz straha pred Bogom.

16 I oko građenja zida radio sam skupa, a nismo bili stekli zemljišta; i svi moji ljudi bili su skupa ondje na poslu.

17 Uz to su jeli za mojim stolom Judejci koji su imali predstojničku službu—bilo ih je stotinu i pedeset ljudi—i oni koji su dolazili k nama iz okolnih naroda.

18 Svagdašnji potrošak: jedno govedo, šest ovaca izabranih i peradi svake

vrste, išao je na moj račun. I svakih deset dana davalo se svakojakog vina izobilja. A opet nisam tražio hrane što mi je pripadala kao namjesniku, jer je narod bio teško opterećen rabotom.

19 Uzmi mi, Bože moj, sve na dobro što sam učinio za ovaj narod.

Spletke neprijatelja. Nehemija dovršuje zid

6 Kad je došlo do ušiju Sanbalatu, Tobiji i Arapu Gešemu i ostalim našim neprijateljima da sam sazio zid i da nije ostalo u njemu pukotina—ipak do tada još nisam bio namjestio krila na vratima.

2 Poslali su Sanbalat i Gešem k meni i poručili mi: “Dodi, održat ćemo sastanak u jednom selu u Ononskoj dolini!” A oni su mislili zlo za mene.

3 A ja sam im poslao glasnike i poručio: “U velikom sam poslu i zato ne mogu doći. Posao bi stao, kad bih ga pustio i došao k vama.”

4 Tako su slali k meni četiri puta, i ja sam im uvijek isto odgovorio.

5 Onda je Sanbalat poslao po peti put svojega slugu s otvorenim pismom u ruci.

6 U njemu je bilo pisano: “Ide glas među narodima, i Gešem to potvrđuje, da vi, ti i Judejci, snujete bunu; zato opet zidaš zid. Ti sam hoćeš postati njihov kralj i više takvo što.

7 I da si postavio proroke koji će te u Jeruzalemu proglasiti judejskim kraljem. I takvi glasovi doći će kralju do ušiju. Zato dodi da se dogovorimo!”

8 Nato sam ja poslao k njemu i poručio mu: “Ništa nema od toga što tvrdiš; ti si to sam izmislio.”

9 Jer su nas oni svi htjeli prestrašiti, govoreći: “Oslabit će ruka od posla, tako da se ne svrši.” Ali sada o Bože, ojačaj moje ruke!

10 Jednoga dana morao sam otići u kuću Šemaji, sinu Delaje, sina Meheta-belova, koji se bio ondje zatvorio. On mi predložio: “Hajdemo zajedno u Božji dom, u unutrašnjost doma i zaključajmo vrata domu; jer će doći i ubiti te.”

11 Ali ja sam odgovorio: “Zar da čovjek kakav sam ja, bježi? Kako bi jedan, kakav sam ja, mogao ići u dom i ostati živ? Ja ne idem ondje.”

12 Spoznao sam da ga Bog nije poslao, nego da je Božju riječ meni upravio samo zato jer su ga bili potkupili Tobija i Sanbalat.

13 On je, naime, bio potkupljen da se prestrašim i da onako učinim i tako sagriješim. To bi onda njima poslužilo za zlo ogovaranje i da me ozloglase.

14 Naplati, Bože moj, Tobiji i Sanbalatu ta njihova djela, i proroci Noadiji i os-

talim prorocima koji su me htjeli prestrašiti.

15 A zid se dovršio nakon pedeset i dva dana, dvadeset petoga dana mjeseca Elula.

16 I dogodilo se da kad su to čuli svi naši neprijatelji, bojali su se svi narodi oko nas i bili su vrlo potišteni, jer su spoznali da je naš Bog učinio to djelo.

17 A u one dane i ugledni Judejci slali su mnoga pisma Tobiji, i od Tobije su njima dolazila pisma.

18 Jer ih je u Judeji bilo mnogo koji su mu se bili obvezali zakletvom, jer je on bio zet Sekaniji, sinu Arahovu. Njegov sin Johanan bio se oženio kćerju Mešulama, sina Berekijina.

19 I govorili su preda mnom o njegovim dobrim djelima i javljali mu moje izjave. Tobija je slao pisma da me ustraši.

Popis onih koji su se prvi vratili u Jeruzalem

7 Kad je bio zid sazidan i kad sam bio namjestio vrata, postavljeni su bili vratari, pjevači i Leviti.

2 Svojem bratu Hananiju i gradskom stotniku Hananiji povjerio sam vrhovno zapovjedništvo nad Jeruzalemom, jer je bio pouzdan, Boga se bojao više nego mnogi drugi.

3 Zapovjedio sam im: "Jeruzalemska vrata ne smiju se otvarati dok sunce ne ogrije. U njihovoj nazočnosti moraju se vrata zatvoriti i staviti prijevornice. Moraju se postaviti stražari i od jeruzalemskih stanovnika, po jedan kao straža pred svojom vlastitom kućom"

4 Doduše bio je grad prostran i velik, ali je u njemu stanovalo samo malo ljudi, i mnoge kuće još nisu bile sagrađene.

5 Onda mi Bog je dao u srce, te sam skupio starješine i predstojnike i narod, da se izbroje po plemenima. Pritom sam našao plemenski rodopis onih koji su se bili najprije vratili iz ropstva, i u njemu zapisano:

6 Ovo su ljudi iz ove pokrajine koji su se vratili iz ropstva i progonstva, koje je nekoć bio odveo Nebukadnezar, babilonski kralj, u progonstvo u Babilon, i sada su se vratili u Jeruzalem i Judeju, svaki u svoj grad.

7 Oni su došli pod vodstvom Zerubabela, Ješue, Nehemije, Azarije, Raamije, Nahamaniye, Mordekaja, Bilšana, Mispereta, Bigvaja, Nahuma i Baana. Ovo je broj ljudi iz Izraelova naroda:

8 Paroševi sinovi: dvije tisuće stotinu sedamdeset i dva;

9 Sefatijini sinovi: tri stotine sedamdeset i dva;

10 Arahovi sinovi: šest stotina pedeset i dva;

11 Pahat-Moabovih iz linije Ješuline i Jo-

above: dvije tisuće osam stotina i osamnaest;

12 Elamovi sinovi: tisuću dvjesta pedeset i četiri;

13 Zatuovi sinovi: osam stotina četrdeset i pet;

14 Zakajevi sinovi: sedam stotina i šezdeset;

15 Binujevi sinovi: šest stotina četrdeset i osam;

16 Bebajevi sinovi: šest stotina dvadeset i osam;

17 Azgadovi sinovi: dvije tisuće tri stotine dvadeset i dva;

18 Adonikamovi sinovi: šest stotina šezdeset i sedam;

19 Bigvajeви sinovi: dvije tisuće šezdeset i sedam;

20 Adinovi sinovi: šest stotina pedeset i pet;

21 Aterovi sinovi iz linije Hezekijine: devedeset i osam;

22 Hašumovi sinovi: tri stotine dvadeset i osam;

23 Bezajevi sinovi: tri stotine dvadeset i četiri;

24 Harifovi sinovi: stotinu i dvanaest;

25 Gibeonovi sinovi: devedeset i pet;

26 Ljudi iz Betlehema i Netofe: stotinu osamdeset i osam;

27 Ljudi iz Anatota: stotinu dvadeset i osam;

28 Ljudi iz Bet-Azmaveta: četrdeset i dva;

29 Ljudi iz Kirjat-Jearima, Kefire i Beerota: sedam stotina četrdeset i tri;

30 Ljudi iz Rame i Gebe: šest stotina dvadeset i jedan ;

31 Ljudi iz Mikmaša: stotinu dvadeset i dva;

32 Ljudi iz Betela i Aja: stotinu dvadeset i tri;

33 Ljudi iz Novoga Neba: pedeset i dva;

34 Ljudi iz Novoga Elama: tisuća dvjesta pedeset i četiri;

35 Ljudi iz Harima: tri stotine i dvadeset;

36 Ljudi iz Jerihona: tri stotine četrdeset i pet;

37 Ljudi iz Loda, Hadida i Ona: sedam stotina dvadeset i jedan;

38 Ljudi iz Senae: tri tisuće devet stotina i trideset.

39 Svećenici: devet stotina sedamdeset i tri sina Jedajina od kuće Ješuline;

40 Imerovi sinovi: tisuću pedeset i dva;

41 Pašhurovi sinovi: tisuću dvjesta četrdeset i sedam;

42 Harimovi sinovi: tisuća i sedamnaest.

43 Leviti: sedamdeset i četiri sina Ješulina i Kadmielova iz kuće Hodvine.

44 Pjevači: stotinu četrdeset i osam Asafovih sinova.

45 Vratari: stotinu trideset i osam Šalumovih sinova, Aterovih sinova, Talmonovih sinova, Akubovih sinova,

Nehemija

370

Hatitinih sinova i Sobajevih sinova.

46 Netineji: Sihini sinovi, Hasufini sinovi, Tabaoťovi sinovi,

47 Kerosovi sinovi, Sijajevi sinovi, Pado-novi sinovi,

48 Lebanini sinovi, Hagabini sinovi, Sal-majevi sinovi,

49 Hananovi sinovi, Gidelovi sinovi, Ga-harovi sinovi,

50 Reajini sinovi, Resinovi sinovi, Ne-kodini sinovi,

51 Gazamovi sinovi, Uzini sinovi, Pasea-hovi sinovi,

52 Bezajevi sinovi, Meunimovi sinovi, Nefusimovi sinovi,

53 Bakbukovi sinovi, Hakufini sinovi, Harhurovi sinovi,

54 Bazlitovi sinovi, Mehidini sinovi, Haršini sinovi,

55 Barkosovi sinovi, Siserini sinovi, Tamahovi sinovi,

56 Nesiahovi i sinovi, Hatifini sinovi.

57 Salomonovih sluga sinovi: Sotajevi si-novi, Soferetovi sinovi, Peridini sinovi,

58 Jaalini sinovi, Darkonovi sinovi, Gidelovi sinovi,

59 Sefatijini sinovi, Hatilovi sinovi, Pokeret-Sebajini sinovi od Sabajina i Amona.

60 Svega su bila tri stotine devedeset i dva sina netineja, Salomonovih sluga.

61 Ovi koji su se vratili iz Tel-Melaha, Tel-Harše, Keruba, Adona i Imera nisu mogli dokazati da je njihova obitelj i njihov rod izraelski:

62 Šest stotina četrdeset i dva sina Dala-jina, Tobijina i Nekodina.

63 Od svećenika: potomci Hobajini, Ha-kosovi i Barzilaja, koji se bio oženio jed-nom od kćeri Gileadanina Barzilaja i bio nazvan njihovim imenom.

64 Ovi su bili tražili svoju rodovnicu, jer se nije mogla naći, bili su privremeno odstranjeni iz svećenstva.

65 Namjesnik im zabranio jesti od Najs-vetijega, dok se opet ne posluži svećenik Urimom i Tumimom.

66 Sva je zajednica svega brojila četrde-set dvije tisuće tri stotine i šezdeset osoba,

67 osim sluga i sluškinja, kojih je bilo se-dam tisuća tri stotine trideset i sedam; i imali su još dvjesta četrdeset i pet pjevača i pjevačica.

68 Oni su imali sedam stotina trideset i šest konja, dvije stotine četrdeset i pet mazgi,

69 četiri stotine trideset i pet deva, šest tisuća sedam stotina i dvadeset maga-raca.

70 Neki od obiteljskih glavara dali su pri-nose za gradnju. Namjesnik darova u riznicu tisuću drahmi zlata, pedeset zd-jelica, pet stotina i trideset haljina sveće-

ničkih.

71 Od obiteljskih glavara dali su neki u riznicu za gradnju dvadeset tisuća drahmi zlata i dvije tisuće i dvjesta mina srebra.

72 Što je dao ostali narod, iznosilo je dva-deset tisuća drahmi zlata i dvije tisuće mina srebra i šezdeset i sedam svećeni-čkih haljina.

73 Tako su se, svećenici i Leviti, vratari, pjevači, ljudi iz naroda, netineji i sav Izrael, naselili u svojim gradovima. Kad je došao sedmi mjesec, Izraelovi sinovi su bili u svojim gradovima.

Čitanje zakona. Svečana gozba sjenica

8 Onda se skupio sav narod jednodušno na slobodnom trgu pred Vodenim vratima. Oni su zatražili od književnika Ezre da donese knjigu Mojsijeva zakona, koji je bio dao Gospodin Izraelovim sino-vima.

2 Svećenik Ezra je donio zakon pred skupštinu, pred ljude i žene i sve koji su ga mogli razumjeti, prvoga dana sed-moga mjeseca.

3 Od jutra do podne čitao je on iz knjige zakona, na trgu pred Vodenim vratima, ljudima i ženama i svima koji su mogli razumjeti. Sav je narod pozorno slušao čitanje knjige zakona.

4 Književnik Ezra stajao je pritom na dr-venom podu koji su bili napravili za ovu svrhu. Uz njega s desne strane su stajali Matitija, Sema, Anaja, Urija, Hilkija i Ma-aseja: s lijeve mu strane Pedaja, Mišael, Malkija, Hašum, Hašbadana, Zaharija i Mešulam.

5 Ezra je otvorio knjigu pred očima svega naroda, pošto je stajao poviše svega na-roda, a kad ju je bio otvorio, ustao je sav narod.

6 Ezra je blagoslovio Gospodina, velikog Boga. Tada je sav narod odgovorio: "Amen, amen!" I podigli su svoje ruke, prignuli su se onda i poklonili se Gospo-dinu licem do zemlje.

7 Leviti Ješua, Bani, Šerebja, Jamin, Akub, Sabetaj, Hodija, Maaseja, Kelita, Azarija, Jozabad, Hanan i Pelaja su ob-jašnjavali narodu zakon, a narod je sta-jao na svojem mjestu.

8 Čitali su iz knjige Božjega zakona dio po dio i razlagali smisao tako da su ra-zumjeli što se čitalo.

9 Potom je Nehemija, koji je bio namjes-nik, i Ezra, svećenik i književnik, i Leviti koji su poučavali narod, rekli su svemu narodu: "Ovaj je dan svet Gospodinu, vašem Bogu. Ne tugujte i ne plaćite!" Jer je sav narod plakao kad je saslušao riječi zakona.

10 Onda im je rekao: "Idite, uzmite sebi dobro jelo i dobro piće i pošaljite jedan

dio i onima, koji ne mogu sebi ništa pripremiti, jer je ovaj dan svet našem Gospodinu. Ne tugujte, jer je radost u Gospodinu vaša jakost!"

11 Tako su Leviti umirivali sav narod, a govorili su: "Budite mirni i ne tugujte ovo je sveti dan."

12 I otišao sav narod svojim putom jesti i piti, da pošalje dijelove i da proslavi veliki dan radosti, jer su shvatili riječi koje su im bile objavljene.

13 Drugi dan skupili se obiteljski glavari iz svega naroda i svećenici i Leviti kod Ezre, književnika, da nauče riječi zakona.

14 I našli su u zakonu napisano da je Gospodin bio preko Mojsija zapovjedio da Izraelovi sinovi moraju boraviti u sjenicama na Svetkovinu u sedmom mjesecu.

15 Po svim svojim gradovima i u Jeruzalemu morali su proglasiti i objaviti: "Idite van u gore, donesite granja od plemenitih i divljih maslina, od mirta i palma i drugih lisnatih stabala, da od toga napravite sjenice, kako je napisano!"

16 I narod je izašao van, donio i napravio sebi sjenice na krovovima, u dvorištima, u trijemovima Božjega doma, na slobodnom trgu kod Vodenih vrata i na trgu kod Efraimovih vrata.

17 Sva zajednica svi koji su se vratili iz ropstva, napravila sebi sjenice i boravila je u sjenicama. Od dana Jošue, sina Nunova, do ovoga dana nisu bili više to činili Izraelovi sinovi, zato je vladala veoma velika radost.

18 Svaki dan čitalo se iz knjige Božjega zakona, od prvoga dana do posljednjega. Slavili su Svetkovinu sedam dana. Osmi dan održali su po propisu svečanu skupštinu.

Javno pokajanje naroda

9 Dvadeset četvrtoga dana toga mjeseca skupili se Izraelovi sinovi posteci i u kostrijeti i s prahom na glavama.

2 Onda su se Izraelovi sinovi odvojili od svih stranaca, pristupili su i priznali svoje grijeh i zlodjela svojih otaca.

3 Onda se čitalo na mjestu gdje su stajali iz knjige Gospodinova zakona, njihova Boga, tri sata. Onda, klanjajući se Gospodinu, svojem Bogu, kajali su se tri sata.

4 Nato Ješua, Bani, Kadmiel, Šebanija, Buni, Serebja, Bani i Kenani stupili su na mjesto povišeno i velikim glasom zazvali Gospodina, svojega Boga.

5 I Leviti Ješua, Kadmiel, Bani, Hašabneja, Serebja, Hodija, Šebanija i Petahja govorili su: "Ustanite, hvalite Gospodina, svojega Boga, od vijeka do vijeka! Neka se slavi tvoje slavno ime, uz-

višeno iznad svake slave i časti!"

6 Ti si jedini, Gospodine! Ti si koji si stvorio nebo, nebo nad nebesima sa svom njegovom vojskom, zemlju i sve što je na njoj, mora sa svim što živi u njima. Svemu tomu ti daješ život. Tebi se klanja sva nebeska vojska.

7 Ti si, Gospodine, Bog, koji si izabrao Abrama i izveo iz Ura u Kaldeji i dao mu ime Abraham.

8 Ti si pronašao njegovo vjerno srce prema sebi i učinio si s njim zavjet, da ćeš dati njegovim potomcima zemlju Kanaanaca, Hitejaca, Amorejaca, Perizejaca, Jebusejaca i Girgašejaca. I ti si držao svoju riječ, jer si ti pravedan.

9 Ti si vidio nevolju naših otaca u Egiptu, čuo si njihovo zapostavljanje na Crvenom moru.

10 Ti si činio znamenja i čudesa na faraonu, na svim njegovim slugama i na svem narodu njegove zemlje, jer si znao, da su obijesno postupali s njima. Tako si stekao sebi ime, tako veliko kakvo je danas.

11 Ti si razdijelio more pred njima, te su prošli posred mora po suhom. A njihove progonitelje bacio si u dubinu kao kamen u silne vode.

12 Stupom od oblaka vodio si ih danju, stupom ognjenim noću, da im rasvijetliš put kojim su išli.

13 Onda si sišao dolje na Goru Sinaj, govorio si s njima s neba i dao si im pravedne zakone, pouzdane zapovijedi, dobre uredbe i prave zakone.

14 Ti si im obznanio sveti dan, svoj Subotnji dan i dao si im preko svojega sluga Mojsija zapovijedi, uredbe i zakone.

15 Kruh s neba dao si im u njihovoj gladi i vodu iz hridine izveo si im u njihovoj žeđi. Zapovjedio si im da udu i zaposjednu zemlju za koju si bio na zakletvu podigao svoju ruku da ćeš im je dati.

16 Ali oni, naši očevi, radili su drsko, bili su tvrdokorni i nisu slušali tvojih zapovijedi.

17 Nisu htjeli slušati i nisu se spominjali tvojih čudesa što si ih činio za njih. Oni su otvrdnuli svoje vratove, izabrali sebi glavara i htjeli su se vratiti u Egipat u ropstvo, ali ti si Bog koji oprašta, milostiv i milosrdan, dugotrpun i bogat dobrotom, i nisi ih ostavio.

18 Dapače kad su oni napravili sebi tele liveo, govoreći: "Ovo je tvoj bog, koji te je izveo iz Egipta—kad su počinili velike hule,

19 u prebogatom svojem milosrđu nisi ih ostavio u pustinji. Stup od oblaka nije odstupao od njih danju da ih vodi putom, niti stup ognjeni noću, da im rasvijetljuje put kojim su imali ići.

20 Dao si im dobri svoj duh da ih

Nehemija

372

poučava. Mane svoje nisi uskratio od njihovih usta i vode si im dao u njihovu zedi.

21 Četrdeset godina opskrbljivao si ih u pustinji. Nisu trpjeli nikakve oskudice, i haljine njihove se nisu poderale i noge njihove nisu otekale.

22 Dao si im kraljevstva i narode i odredio si svakomu njegovo područje. Oni su zaposjeli zemlju Sihonovu, zemlju hešbonskoga kralja i zemlju bašanskoga kralja Oga.

23 Njihovu djecu umnožio si kao zvijezde nebeske i uveo si ih u zemlju za koju si bio rekao njihovim očevima da će ući u nju i uzeti je u posjed.

24 Njihova djeca došla su i zaposjednula zemlju. Pred njima si srušio stanovnike zemlje, Kanaance, i predao ih u njihove ruke, njihove kraljeve i narode zemlje da čine od njih što im je volja.

25 Dobili su tvrde gradove i rodnu zemlju, zaposjeli su mnoge kuće pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voćna stabla. Jeli su, i nasitili se i ojačali i plivali su u punini tvojih dobara.

26 Ali oni su postali neposlušni, pobunili se protiv tebe i okrenuli leđa tvojemu zakonu. Pobili su tvoje proroke, koji su ih opominjali da ih obrate k tebi, i počinili su velike hule.

27 Zato si ih davao u ruke njihovim neprijateljima da ih ovi pritisnu. A kad bi onda u nevolji svojoj, povikali k tebi, ti si ih uslišao s neba. Davao si im, u svojem velikom milosrđu spasitelje, koji bi ih izbavljali iz ruku njihovih neprijatelja.

28 A čim bi otpočnuli, opet su činili zlo pred tobom. Onda si ih prepuštao ruci njihovih neprijatelja i ovi su vladali nad njima. Oni bi onda ponovno povikali k tebi i ti si ih uslišao s neba i često ih izbavljao u velikom svojem milosrđu.

29 Opominjao si ih ozbiljno da ih obratiš k svojem zakonu, ali su oni ostali prkosni, nisu poslušali tvojih zapovijedi i griješili su protiv tvojih propisa, po kojima živi onaj koji ih vrši. Oni su ti uporno pokazivali leđa, bili su prkosna srca i nisu slušali.

30 Trpio si ih mnoge godine i opominjao ih svojim duhom preko svojih proroka, ali nisu poslušali. Onda si ih dao u ruke narodima zemalja.

31 Ali u prevelikom svojem milosrđu nisi dao da posve propadnu., i nisi ih ostavio, jer si Bog milostiv i milosrdan.

32 I sada, Bože naš, veliki, Svemoćni, strašni Bože, koji čuvaš premilostivi zavjet, nemoj da bude malo pred tobom sva ta muka što nas snađe, naše kraljeve, naše glavare, naše svećenike, naše proroke, naše očeve i sav tvoj narod od vre-

mena asirskih kraljeva do danas.

33 Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer ti si bio vjeran, a mi smo bezbožno radili.

34 I naši kraljevi, naši glavari, naši svećenici i naši očevi nisu držali tvojega zakona, nisu marili za tvoje zapovijedi i opomene što si im davao.

35 U svojem kraljevstvu i u punini dobara što si im ih dao, u prostranoj i rodnoj zemlji, koju si im podijelio, nisu ti služili i nisu se povratili od svojih zlih djela.

36 Zato smo danas robovi; u zemlji koju si dao našim očevima, da uživaju njezine plodove i njezina dobra, eto u njoj smo mi danas robovi.

37 Njezin bogati prihod pripada sada kraljevima koje si postavio nad nama za naše grijehe. Oni gospodare nad našim tjelesima i nad našom stokom po svojoj volji, i tako smo mi u velikoj nevolji."

38 Zbog svega toga zaključujemo tvrdi ugovor i polažemo ga pismeno na povelji, s imenima naših glavara, Levita i svećenika."

Narod se obvezuje da će točno izvršavati sav zakon

10 Na povelji su se potpisali: Nehemija, namjesnik, sin Hakalijin, i Zedekija,

2 Seraja, Azarija, Jeremija,

3 Pašhur, Amarija, Malkija,

4 Hatuš, Sebanija, Maluk,

5 Harim, Meremot, Obadija,

6 Daniel, Gineton, Baruk,

7 Mešulam, Abija, Mijamin,

8 Maazja, Bilgaj, Šemaja. To su bili svećenici.

9 Leviti: Ješua, sin Azanijin, Binuj od Henadadovih sinova i Kadmiel.

10 Njihova braća: Sebanija, Hodija,

Kelita, Pelaja, Hanan,

11 Mika, Rehob, Hašabja,

12 Zakur, Šerebja, Sebanija,

13 Hodija, Bani, Beninu.

14 Narodni poglavari: Paroš, Pahat-Moab, Elam, Zatu, Bani,

15 Buni, Azgad, Bebj,

16 Adonija, Bigvaj, Adin,

17 Ater, Ezekija, Azur,

18 Hodija, Hašum, Bezaj,

19 Harif, Anatot, Nebaj,

20 Magpijaš, Mešulam, Hezir,

21 Mešezabel, Sadok, Jadua,

22 Pelatija, Hanan, Anaja,

23 Hošea, Hananija, Hašub,

24 Haloheš, Pilha, Šobek,

25 Rehum, Hašabna, Maaseja,

26 Ahija, Hanan. Anan,

27 Maluk, Harim, Baana.

28 A ostali narod, svećenici, Leviti, vrtari, pjevači, netineji, svi koji su se odvojili od zemaljskih naroda da idu po Božjemu zakonu, zajedno s njihovim že-

nama, sinovima i kćerima: svi koji znaju i razumijevaju,

29 priključuju se ovoj svojoj braći, svojim glavarima. Oni prisežu i zaklinju se da će hoditi po Božjemu zakonu, koji je izdan po Mojsiju, služi Božjemu, i da će izvršavati i držati sve zapovijedi Gospodina, našega Boga, njegove uredbe i zakone.

30 Zato nećemo davati svoje kćeri narodima zemlje, niti njihovih kćeri uzimati za svoje sinove.

31 Nećemo od zemaljskih naroda, koji donose robu i svakojako žito na Subotnji dan na prodaju, ništa od toga kupovati na Subotnji dan ili u koji drugi sveti dan. Mi ćemo se, nadalje, u sedmoj godini odreći poljskoga prihoda i svakoga potraživanja duga.

32 Nadalje, uzimamo na sebe obvezu da dajemo svake godine trećinu šekela kao porez za službu u domu svojega Boga:

33 za prikazne kruhove, za prinos svakidašnji i za svakidašnju žrtvu paljenicu, za žrtve za Subotnje dane i žrtve za mladake, za svete žrtve, za žrtve zahvalne, za žrtve za grijeh da se očisti Izrael, i za svu službu u domu svojega Boga.

34 Također mi, svećenici, Leviti i narod bacili smo ždrijež zbog nošenja drva, da se donosi u dom našega Boga po obiteljima od godine do godine u određeno vrijeme, da gori na žrtveniku Gospodina, našega Boga, kako je propisano u zakonu.

35 I prvine svojih polja i prvine svih plodova od svih voćnih stabala donositi ćemo od godine do godine u Gospodinov dom.

36 Nadalje, obvezujemo se da po propisu zakona prvorodene svoje sinove i prvine svoje stoke i prvine goveda i svojih ovaca donosimo za dom svojega Boga svećenicima koji služe u domu našega Boga.

37 Nadalje ćemo najbolje od svojih žitarica i svojih prinosa i plodova svih voća i vino i ulje donositi svećenicima u sobe doma svojega Boga, tako isto desetinu svojih polja Levitima, jer Leviti ubiraju desetinu po svim mjestima gdje obrađujemo polja.

38 Svećenici, Aronovi potomci, će pratiti Levite kad Leviti ubiraju desetinu. Leviti moraju onda donositi desetinu od desetine u dom našega Boga, u sobe spremišta.

39 U te, naime, sobe donosili bi Izraelovi sinovi i Leviti prinose žita, vina i ulja. Ondje su se nalazile i svete posude i svećenici u službi i vratari i pjevači. Tako se nećemo pokazati nemarni prema domu svojega Boga.

Nehemija

Popis novih stanovnika

11 Onda se narodni predstojnici nastanili u Jeruzalemu. Ostali narod je bacio ždrijež da od deset ljudi izdriježaju jednoga koji se morao naseliti u svetom gradu Jeruzalemu, a ostalih devet desetina ostalo bi u gradovima.

2 I narod je zahvaljivao svima koji su se dragovoljno naselili u Jeruzalemu.

3 Ovo su pokrajinski glavari koji su se bili naselili u Jeruzalemu i u Judinim gradovima. Svaki se nastanio na svojem zemljištu u određenim gradovima: Izrael, svećenici, Leviti, netineji i potomci Salomonovih sluga.

4 U Jeruzalemu su se naselili Judini i Benjaminovi sinovi. Od Judinih sinova: Ataja, sin Uzije, ovaj sin Zaharije, ovaj sin Amarije, ovaj sin Sefatije, ovaj sin Mahalalela od Peresovih sinova;

5 i Maaseja, sin Baruha, ovaj sin Kol-Hosea, ovaj sin Hazaje, ovaj sin Adaje, ovaj sin Jojariba, ovaj sin Zaharije, ovaj sin Silonija.

6 Peresovi sinovi, koji su stanovali u Jeruzalemu, imali su svega četiri stotine šezdeset i osam ljudi hrabrih za rat.

7 Ovo su Benjaminovi sinovi: Salu; ovaj vuče lozu od Mešulama, ovaj od Joeda, ovaj od Pedaja, ovaj od Kolaje, ovaj od Maaseje, ovaj od Itiela, ovaj od Ješaja;

8 Za njim Gabaj, Salaj, svega devet stotina dvadeset i osam.

9 Joel, Zikrijev sin, bio je nadzornik nad njima, i Juda, sin Hasenuin, bio je drugi nadzornik nad gradom.

10 Od svećenika bili su ondje Jedaja, sin Jojaribov, i Jakin;

11 Seraja, sin Hilkije, sin Mešulama, sin Sadoka, sin Merajota, sin Ahituba, vladar Božjega doma.

12 Njihova braća što služe u domu, svega osam stotina dvadeset i dva; nadalje Adaja, sin Jerohama, sin Pelalije, sin Amsije, sin Zaharije, sin Pašhura, sin Malkijina,

13 i njegova braća, dvjesto četrdeset i dva obiteljska glavara; isto tako Amašaj, sin Azarela, sin Ahzaja, sin Mešilemota, sin Imerov,

14 i njihova braća, za rat hrabrih ljudi stotinu dvadeset i osam. Njihov predstojnik bio je Zabdiel, sin Hagedolimov.

15 Od Levita su bili ondje Semaja, sin Hašuba, sin Azrikama, sin Hašabje, sin Bunijev.

16 i Šabetaj i Jozabad, koji su bili nad vanjskim poslovima Božjega doma, iz broja glavara levitskih.

17 Nadalje Matanija, sin Mike, sin Zabdiya, sina Asafova, čelnik hvalospjeva, koji je počinjao "Hvalite" u molitvi; i Bakbukja, drugi između svoje braće, i Abda, sin Samue, sin Galala, sin Jedutunova.

Nehemija

374

18 Ukupan broj Levita u svetom gradu bio je dvije stotine osamdeset i četiri.

19 Kao vratari bili su tu: Akub, Talmon i njihova braća, koji su stražili na vratima, svega stotinu sedamdeset i dva.

20 Ostali Izraelovi sinovi, svećenici i Leviti stanovali su po svim Judinim gradovima, svaki na svojem posjedu.

21 A netineji su stanovali na Ofelu. Siha i Gišpa bili su nadzornici nad netinejima.

22 Predstojnik Levita u Jeruzalemu bio je Uzi, sin Banija, sina Hašabje, sina Matanije, sina Mikina, iz Asafova roda, pjevača, za službu u Božjemu domu.

23 Za njih je bila kraljeva zapovijed i bila je izdana uredba o svagdašnjoj opskrbi pjevača.

24 Petahja, sin Mešezabelov, od sinova Zareha, sina Judina, bio je ovlaštenik kraljev u svim poslovima s narodom.

25 Što se tiče mjesta s njihovim seoskim zemljištima, Judejci su stanovali u Kirjat-Haarbi i njezinim selima, u Dibonu i njegovim selima, u Jekabseelu i njegovim selima,

26 u Jesui, Moladi, Bet-Peletu,

27 Hazar-Sualu, u Beer-Sebi i njezinim selima,

28 u Siklagu, Mekoni i njezinim selima,

29 u Rimonu, Zorahu, Jarmutu,

30 Zanoahu, Adulamu i njihovim selima, u Lakišu i njegovim seoskim poljima, u Azeki i njezinim selima. Uni su se bili naselili od Beer-Sebe do doline Hinoma.

31 Benjaminovi sinovi su stanovali počevši od Gebe u Mikmašu, Aju, Betelu i njegovim selima,

32 u Anatotu, Nobu, Ananiji,

33 Hazoru, Rami, Gitaimu,

34 Hadidu, Seboimu, Nebalatu,

35 Lodu i Onu, u Dolini drvodjeljskoj.

36 Neki od Levita nalazili su se ondje u Judi i Benjaminu.

Imena svećenika i Levita. Posveta grada

12 Ovo su svećenici i Leviti koji do su došli sa Zerubabelom, sinom Sealtielovim, i s Ješuum: Seraja, Jeremija, Ezra;

2 Amarija, Maluk, Hatuš;

3 Sekanija, Rehum, Meremot;

4 Ido, Gineton, Abija;

5 Mijamin, Maadja, Bilga;

6 Semaja, Jojarib, Jedaja;

7 Salu, Amok, Hilkija, Jedaja. To su bili glavari svećenika i njihove braće u vrijeme Ješui.

8 Leviti su bili Ješua, Binuj, Kadmiel, Serebja, Juda, Matanija; ovaj i njegova braća vodili su hvalospjev;

9 Bakbukja i Uni, njihova braća, stajali su pred njima u službenim redovima.

10 Ješui se rodio Jojakim, Jojakimu se rodio Elijašib, Elijašibu se rodio Jojad,

11 Jojadu se rodio Jonatan, Jonatanu se rodio Jadua.

12 U vrijeme Jojakimovo bili su ovi svećenici obiteljski glavari: od obitelji Serajine Meraja, od Jeremijine Hananija; **13** od Ezrine Mešulam, od Amarjine Johanana;

14 od Melikove Jonatan, od Šebanijine Josip;

15 od Harimove Adna, od Merajotove Helkaj;

16 od Idove Zaharija, od Ginetonove Mešulam;

17 od Abijine Zikri, od Minjaminove i Moadjine Piltaj;

18 od Bilgine Samua, od Semaje Jonatan;

19 od Jojaribove Matenaj, od Jedaje Uzi;

20 od Salajove Kalaj, od Amokove Eber;

21 od Hilkijine Hašabja, od Jedajine Netanel.

22 Od Levita bili su popisani obiteljski glavari u vrijeme Elijašiba, Jojade, Johanana i Jadue, od svećenika pod vladom.

23 Za vrijeme vladanja Perzijanca Darija, od Levita bili su popisani obiteljski glavari u knjizi dnevnika do vremena Johanana, sina Elijašibova

24 Glavari Levita bili su Hašabja, Šerebja i Ješua, sin Kadmielov; nadalje njihova braća, koji su stajali naprema njima da po zapovijedi Davida, Božjega čovjeka, izmjenjujući se jedan odio s drugim, pjevaju hvalospjeve i slavospjeve.

25 Matanija, Bakbukja, Obadija, Mešulam, Talmon, Akub bili su vratari i stražili su kod spremišta na vratima.

26 Ti su bili suvremenici Jojakima, sina Ješue, sina Josadakova, i suvremenici namjesnika Nehemije i svećenika i književnika Ezre.

27 Kod posvete jeruzalemskih zidova tražili su Levite iz svih njihovih mjesta i doveli su ih u Jeruzalem da proslave posvetu u svečanoj radosti, hvalom i pjesmama uz cimbale, harfe i citare.

28 Tako su se skupili pjevači iz okolice Jeruzalema i iz netofatskih sela,

29 iz doma Gilgalova i iz gebskih i azmavetskih krajeva. Pjevači, naime, bili su sebi sagradili sela oko Jeruzalema.

30 Pošto su svećenici i Leviti bili očistili same sebe, narod, vrata i zid,

31 dao sam da glavari Judini uzadu na zid i postavio sam dva velika zbora pjevača, i jedan je od njih otišao po zidu nadesno k Smetlišnim vratima.

32 Za njima je išao Hošaja i polovica Judinih glavara,

33 i Azarija, Ezra, Mešulam,

34 Juda, Benjamin, Semaja i Jeremija;

35 i od svećenika s trubama Zaharija, sin Jonatana, sin Semaje, sina Matanije,

sina Mikaje, sin Zakura, sin Asafov,

36 i njegova braća Semaja, Azarel, Milalaj, Gilalaj, Maaj, Netanel, Juda i Hanani s glazbalima Davida, Božjega čovjeka. Književnik Ezra išao je pred njima.

37 Tako su išli k Izvorskim vratima; onda uza stube grada Davidova pokraj dvora Davidova, kamo se ide na zid, i pošli su onda dalje do Vodenih vrata na istoku.

38 Drugi skup išao je nalijevo. Pošao sam za njim s polovicom naroda, gore po zidu, pokraj Pečke kule do širokoga zida, **39** i povrh vrata Efraimovih i vrata staroga grada, pokraj Ribljih vrata, kule Hananelove i kule Meje, pa do Ovčjih vrata. Stali su kod Tamničkih vrata.

40 Onda su se namjestila oba pjevačka zbora kod Božjega doma; isto tako ja s polovicom glavara;

41 i svećenici Elijakim, Maaseja, Minjamin, Mikaja, Elioenaj, Zaharija i Hananija s trubama;

42 i Maaseja, Semaja, Eleazar, Uzi, Johanan, Malkija, Elam i Ezer. Pjevači su pjevali pod vodstvom Jizrahijinim.

43 Primijeli su velike žrtve zaklanice taj dan i veselili su se, jer im je bio Bog pripremio veliku radost. I žene i djeca su se veselili, tako da se to veselje Jeruzalema nadaleko čulo.

44 Taj dan bili su postavljeni nadzornici za spremnice što su služile kao žitnice za prinose, prvine i desetine, da se u njih skupljaju po poljskim međama pojedinih gradova davanja po zakonu za svećenike i Levite, jer su se Judejci radovali svećenicima i Levitima koji su vršili službu.

45 Oni su izvršavali službu svojega Boga i službu očišćenja; isto tako pjevači i vratarari po propisu Davida i njegova sina Salomona.

46 Jer već od prije, u dane Davidove i Asafove, bilo je predstojnika nad pjevačima i nad hvalospjevima i slavo-spjevima u čast Bogu.

47 Sav Izrael u vrijeme Zerubabelovo i Nehemijino davao je svaki dan pristojbine pjevačima i vatararima. Levitima su darivali svete darove, a Leviti bi davali sve te desetine Aronovim sinovima.

Čitanje iz Knjige zakona

13 U ono vrijeme čitalo se narodu iz Moj-sijeve knjige u uši naroda, i u njoj se našlo napisano da ne smije nikada biti primljen u Božju zajednicu Amonac i Moabac,

2 jer oni nisu bili izašli u susret Izraelo-vim sinovima s kruhom i vodom, nego su najmiliji Balaama da ih prokune, ali naš Bog je okrenuo onu kletvu u blagoslov.

3 Kad su čuli taj zakon, odvojili su od Izraela sav strani svijet.

4 Prije toga svećenik Elijašib, koji je bio namješten nad sobama u domu našega Boga, Tobijin rođak,

5 bio je uredio njemu veliku sobu, gdje su prije bili spremali žrtvene darove, kád, posude, desetinu od žita, vina i ulja, pristojbine za Levite, pjevače i vratare i prinose za svećenike.

6 Dok se to događalo, nisam bio u Jeru-zalemu, jer trideset druge godine Artak-serksa, babilonskoga kralja, bio sam otišao kralju. Poslije nekog vremena zamolio sam kralja za dopust.

7 I vratio sam se u Jeruzalem i vidio zlo koje je bio učinio Elijašib kad je Tobiji uredio sobu u trijemu Božjega doma.

8 To mi je bilo vrlo neugodno, sve dok nisam dao izbaciti iz sobe sve Tobijino pokućstvo.

9 Onda sam zapovjedio da se očiste sobe i onda da se u njih opet unese posude Božjega doma, žrtveni dar i kád.

10 Također sam doznao da se Levitima nije bio davao njihov dio, te da su bili otišli natrag svojim njivama Leviti i pjevači koji su trebali vršiti službu.

11 Prekorio sam predstojnike i upitao sam ih: "Zašto je Božji dom ostavljen?" Nato sam one opet skupio i postavio ih na njihova mjesta.

12 I sav je Juda donosio desetinu od žita, vina i ulja u spremnice.

13 Za nadzornike nad spremištima postavio sam svećenika Selemju, književnika Sadoka i Pedaju od Levita, i njima za pomoć Hanana, sina Zakura, sina Matanijina, jer ih se držalo kao ljude pouzdane. Zato je bio njima povjeren posao da ga dijele svojoj braći.

14 Spomeni me se, Bože moj, za to i ne zaboravi dobročinstva što sam ih iskazao Božjemu domu u njegovoj službi!

15 U one dane vidio sam u Judeji gdje gaze u kacama na Subotnji dan, nose snopove, toware vino na magarce, grožđe, smokve i svakovrsne druge terete, i to dovode u Jeruzalem na Subot-nji dan. I opomenuo sam ih da na taj dan ne prodaju živežne namirnice.

16 I Tirci koji su stanovali ondje donosili bi ribe i svakovrsnu robu i prodavali na Subotnji dan Judejcima i u Jeruzalemu.

17 Onda sam prekorio judejske glavare i rekao sam im: "Što činite toliko zlo i oskvrnjujete Subotnji dan?"

18 Nisu li to činili naši očevi i nije li naš Bog pustio na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? Hoćete li još veći gnjev navaliti na Izraela kad oskvrnjujete Subotnji dan?"

19 I čim bi se uoči Subotnjeg dana smrklo na vratima Jeruzalema, zapovjedio sam da se zatvore sva vrata i zapovjedio da se ne otvaraju do iza Subotnjeg dana. I postavio sam nekoliko svojih ljudi na

Nehemija

376

vratima da se ne unosi nikakav teret na Subotnji dan."

20 I prenoćili su trgovci i prodavači svakovrsne robe jedanput ili dvaput vani pred Jeruzalemom,

21 Opomenuo sam ih i rekao im: "Zašto noćite pred zidom? Ako još jednom to učinite, stavit ću ruku na vas." Otada nisu više dolazili na Subotnji dan.

22 Onda sam zapovjedio Levitima da se očiste i dođu čuvati vrata kako bi se Subotnji dan držao svetim. I za to me se spomeni, Bože, i spasi me po velikom svojem milosrđu!

23 U one dane vidio sam i Judejce, koji su bili uzeli žene Ašdoćanke, Amonke i Moabke.

24 Njihova djeca su govorila napola ašdodski. Nisu znala govoriti judejski, nego su govorili jezikom dotičnoga naroda.

25 Prekorio sam ih, prokleo ih, neke sam od njih istukao i nalupao i zakleo ih Bogom: "Ne dajte svojim kćeri njihovim si-

novima i ne uzimajte nijedne od njihovih kćeri za svoje sinove i za sebe!

26 Nije li u tom sagriješio Salomon, Izraelov kralj? Među svim mnogim narodima nije bilo kralja njemu ravna. Bio je ljubimac svojega Boga, i Bog ga je učinio kraljem nad svim Izraelom, pa su ga opet navratile na grijeh žene strankinje.

27 I sad moramo o vama čuti da činite to veliko zlo i griješite našem Bogu uzimajući žene strankinje.

28 Od sinova Jojade, sina Elijašiba, velikog svećenika, bio je jedan zet Sambatatu, Horonjaninu. Ja sam ga istjerao iz svoje blizine.

29 Zapamti ih, Bože moj što su oskrvnuli svećenstvo i zavjet koji si napravio sa svećenicima i Levitima!

30 Ja sam ih očistio od svega nečistoga i uredio službene dužnosti svećenika i Levita za svakoga pojedinoga,

31 i opskrbio ih drvima u određeno vrijeme i darove prvina. Spomeni me se za to, Bože moj, na moje dobro.

Estera

KNJIGA ESTERINA

Perzijski kralj Ahasver priređuje veliku gozbu

1 Dogodilo se u dane Ahasvera, taj Ahasver je vladao od Indije do Etiopije nad stotinu dvadeset i sedam pokrajina.

2 U ono vrijeme kad je kralj Ahasver sjedio na svojem kraljevskom prijestolju u tvrđavi grada Suse,

3 treće godine svojega vladanja učinio je gozbu svim svojim glavarima i činovnicima, na kojoj su se našli kod njega vojni zapovjednici Perzijanaca i Medijaca sa pokrajinskim službenicima i upraviteljima.

4 Pritom je pokazivao svoje bogatstvo, svoju kraljevsku slavu, svoju sjajnu veličinu mnogo dana, stotinu i osamdeset dana.

5 Kad su bili završeni ovi dani, pripremio je kralj svemu narodu koji je bio u Susi, od velikoga do maloga, svečanu gozbu za sedam dana u trijemu vrta koji je ležao do kraljevskog dvora.

6 Zavjese od bijela pamuka i ljubičasta i grimiza bile su obješene vrpčama od prepredenog lana srebrnim o kolutima na mramornim stupovima. Na podu, koji je bio od alabastera, bijela i tamna mramora i od sedefa kamena stajali su zlatni i srebrni ležaji.

7 Piće su posluživali u zlatnim peharima, sve jedan drukčiji od od drugoga, vinom izobilja po kraljevoj

darežljivosti.

8 I po zapovijedi kraljevoj nitko se nije smio nagoniti na piće, jer je kralj bio zapovjedio svim svojim kućnim upraviteljima da svakomu puste na volju.

9 I kraljica Vaštija pripremila je gozbu za žene u kraljevskoj palači, kralja Ahasvera.

10 Sedmi dan, kad se bio kralj razveselio od vina, zapovjedio je on sedmorici dvorana Mehumanu, Bizeti, Harboni, Bigti, Abagti, Zetaru i Karkasu, koji su dvorili pred kraljem Ahasverom,

11 da dovedu kraljicu Vašti pred kralja pod kraljevskom krunom, da pokaže narodima i glavarima njezinu ljepotu, jer je bila uistinu lijepa.

12 Ali kraljica Vaštija nije se htjela pojaviti na zapovijed kraljevu, koju su joj donijeli dvorani. Zato se kralj vrlo razbjesnio, i gnjev se njegov raspalio u njemu.

13 Onda je upitao kralj mudrace, koji su se razumjeli u povijest, jer je kralj običavao davati sve svoje poslove onima koji su poznavali zakon i pravo,

14 koji su mu bili najbliži, a to su bili: Karsena, Setar, Admata, Taršiš, Mares, Marsena i Memukan, sedam uglednih Perzijanaca Medijaca, koji su imali slobodan pristup kralju i prvo mjesto u kraljevstvu.

15 On ih upitao: "Kako se mora po zakonu postupati s kraljicom Vašti jer nije učinila što je preko dvorana zapovjedio kralj Ahasver?"

16 Memukan je odgovorio kralju i glavarima: "Nije samo kralju skrivila kraljica Vaštija nego i svim glavarima i narodima koji prebivaju u pokrajinama kralja Ahasvera."

17 Za ponašanje kraljičino doznat će sve žene, i one će prezirati svoje muževe kad se pripovjedi: "Kralj je Ahasver zapovjedio kraljici Vaštiji da dođe pred njega, a ona nije došla."

18 Od onoga će se dana perzijske i medijske kneginje, koje čuju kako se ponijela kraljica, tako se ponašati prema svim kraljevim glavarima. Tako neće biti kraja prkosu i svadi.

19 Ako je ugodno kralju, neka izda nepromjenljivu kraljevsku uredbu i neka ju unese u zakonik Perzijanaca i Medijaca, da se Vašti ne smije više pojaviti pred kraljem Ahasverom. Njezinu čast kao kraljice daje kralj drugoj, koja je bolja od nje.

20 Kad se onda ta kraljeva uredba razglasila po svem njegovu prostranom kraljevstvu, onda će sve žene, visoke i niske, iskazivati dužnu čast svojim muževima."

21 Ovaj je prijedlog bio po volji kralju i glavarima, i učinio je kralj po savjetu Memukanovu.

22 On je razaslao pisma po svim kraljevskim pokrajinama, i to u svaku pokrajinu njezinim pismom i svakomu narodu njegovim jezikom: "Svaki muž neka bude gospodar u svojoj kući, pa govorio on koji god jezik."

Estera postaje kraljica

2 Kad se poslije utišao gnjev kralja Ahasvera, pomislio je on opet na Vaštiju, na ono što je učinila i što je za nju bilo određeno.

2 Onda su dali kraljevi dvorani, koji su ga posluživali, ovaj prijedlog: "Neka se potraže kralju najljepše djevojke."

3 Neka postavi kralj po svim pokrajinama svojega kraljevstva činovnike koji će dovesti sve lijepe djevojke u prijestolnicu Susu u kuću za žene i predati ih pod ruku kraljevskom dvoraninu Hegeju, kraljevu eunuhu, čuvaru ženski. Neka im se onda dadu krasila za ljepotu.

4 Djevojka, koja se sviđa kralju, neka bude kraljica namjesto Vaštije." Kralju je taj prijedlog bio po volji i učinio je tako.

5 U prijestolnici Susi živio je Židov po imenu Mordekaj, sin Jaira, sina Simeja, sina Kišova, iz plemena Benjaminova.

6 Sa zarobljenicima iz Jeruzalema, koji su zajedno s Jekonijom, kraljem

Judinim, bili odvedeni u ropstvo od Nebukadneзара, babilonskog kralja, bio je i on odveden.

7 On je bio hranitelj Hadase, to jest Estere, kćeri njegova strica; ona, naime, nije više imala oca ni majke. Djevojka je bila lijepa stasa i krasna lica. Nakon smrti njezina oca i majke bio ju uzeo Mordekaj sebi za kćer.

8 Kad se bila razglasila kraljeva riječ i njegova uredba, i mnogo se mladih djevojaka bilo dovelo u prijestolnicu Susu pod ruku Hegejevu, došla i Estera u kraljevski dvor pod ruku Hegeja, ženskoga čuvara.

9 Kako mu se djevojka svidjela i našla milost u njemu, to joj je revno davao najbolja krasila i dobru hranu. Također joj je dao sedam izabраних sluškinja iz kraljevskog dvora i davao je prednost njoj i njezinim sluškinjama u kući za žene.

10 A Estera nije rekla za svoj narod ni svoj rod, jer joj je bio Mordekaj zapovjedio da to ne govori.

11 Mordekaj bi dolazio svaki dan pred trijem kuće za žene da dozna kako je Estera i što će biti od nje.

12 Nakon pripremanja kroz dvanaest mjeseci, kako je bio propis kod žena, došao bi red na svaku djevojku da pōde kralju Ahasveru. Tako je dugo trajalo njihovo uljepšavanje: šest mjeseci uljem od smirne i šest mjeseci balsamom i drugim ženskim uljepšavanjem.

13 Tako pripremljena djevojka pošla bi kralju. Sve što bi zaželjela uzeti sobom iz kuće za žene u kraljevski dvor, dozvolilo bi joj se.

14 Uvečer bi išla, a ujutro bi se vratila u drugu kuću za žene, koja je bila pod rukom kraljevskog dvoranina Saašgaza, predstojnika kraljevih suložnica. Onda više ne bi išla kralju, osim ako bi je zatražio kralj i pozvao po imenu.

15 I kad je Estera, kći Abihaila, strica Mordekajeva, koju je bio uzeo za kćer, bila na redu poći kralju, ona nije zatražila ništa nego što odredi kraljevski dvoranin Hegej, predstojnik ženski. Estera se svidjela svima koji su ju vidjeli.

16 Tako je bila Estera odvedena kralju Ahasveru u kraljevski dvor desetoga mjeseca, to jest mjeseca tebeta, sedme godine njegova vladanja.

17 Kralj je zamilovao Esteru više nego sve druge žene i ona je zadobila njegovu milost i naklonost pokraj svih djevojaka. Zato joj stavio kraljevsku krunu na glavu i učinio ju kraljicom mjesto Vaštije.

18 Onda je kralj u priredio čast Esteri veliku gozbu svim svojim glavarima i činovnicima, dopustio pokrajinama otpust od poreza i razdao darove

Estera

378

kraljevskom darežljivošću.

19 Kad su se opet izabirale djevojke, stajao je Mordekaj na vratima kraljevskog dvora.

20 A Estera nije bila rekla svojega roda ni naroda, kao što joj bio zapovjedio Mordekaj, jer je Estera slušala Mordekajeve savjete upravo kao prije kad je bila kod njega kao štićenica.

21 U te dane, kad bi Mordekaj stajao na vratima kraljevskog dvora, rasrdio se Bigtan i Tareš, dva kraljeva dvoranina između vratara, i htjeli su ustati na kralja Ahasvera i da ga pogube.

22 Mordekaj je doznao i javio kraljici Esteri, a Estera je to rekla kralju po Mordekajevoj savjeti.

23 Kad se stvar izvidjela i pronašla istinitom, bila su ta obojica obješena na vješalima, i to se zapisalo u knjigu dnevnika u nazočnosti kralja.

Hamanova okrutnost prema Židovima

3 Poslije toga podigao je kralj Ahasver Hamana, sina Hamedatova iz Agaga, na najvišu čast i dao mu mjesto nad svim glavarima u svojoj okolini.

2 Svi kraljevi službenici koji su bili na kraljevskom dvoru pregibali bi koljeno i padali ničice pred Hamanom, jer tako je bio kralj zapovjedio za njega, ali Mordekaj nije pregibao koljeno i nije padao ničice.

3 Onda su rekle sluge na dvoru kraljevu Mordekaju: "Zašto prestupaš zapovijed kraljevu!"

4 Ali ih on nije poslušao, premda su mu od dana na dan govorili. I javili su to Hamanu da vide vrijedi li Mordekajev izgovor, jer on im je bio rekao da je Židov.

5 Kad je vidio Haman da Mordekaj ne pregiba koljena pred njim i da ne pada ničice, vrlo se razgnjevio.

6 Ali je mislio da nije vrijedno dizati ruku na Mordekaja samoga, jer su mu rekli iz kojega je naroda bio Mordekaj. Tako je gledao Haman da iskorijeni sve Židove u cijelom kraljevstvu Ahasverovu kao braću Mordekajevu.

7 Prvoga mjeseca, a to je mjesec Nisan, godine dvanaeste kraljevanja Ahasverova, bacali su pred Hamanom pur, to jest ždrijeb, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar.

8 Onda je rekao Haman kralju Ahasveru: "Među narodima po svim zemljama tvoga kraljevstva prebiva razasut, a opet odvojen narod čiji su zakoni drukčiji od zakona svakoga drugog naroda, i koji ne izvršuje kraljevih zapovijedi. Nije dobro za kralja, da ga se tako ostavi.

9 Ako je kralju ugodno, neka se izda pismena zapovijed da se uništi. Onda mogu

izmjeriti deset tisuća talenata srebra rizničarima da ih prenesu u kraljevske riznice."

10 Kralj je skinuo svoj pečatni prsten s ruke i predao ga Hamanu, sinu Hamedatovu iz Agaga, neprijatelju Židova.

11 Pritom je rekao kralj Hamanu: "To srebro neka bude tebi, a s narodom čini kako ti je drago!"

12 Trinaestoga dana prvoga mjeseca dozvali su kraljevske pisare i točno prema Hamanovoj zapovijedi napisali su pisma kraljevskim satrapima i namjesnicima pojedinih pokrajina i glavarima pojedinih naroda, i to za svaku pokrajinu njezinim pismima i za svaki narod njegovim jezikom. Pisma su bila napisana u ime kralja Ahasvera i pečaćena kraljevim prstenom.

13 Pisma su onda razaslali po glasnicima u sve pokrajine kraljeve. Po njemu su se morali svi Židovi, mlado i staro, djeca i žene, u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca Adara, uništiti, pobiti i uništiti i imanje se njihovo zaplijeniti.

14 U pismima je rečeno da se oglasi zapovijed po svim pokrajinama i da se objavi svim narodima, da budu spremni za taj dan.

15 Cim je zapovijed bila oglašena u prijestolnici Susi, zaputili se brzo glasnici po zapovijedi kraljevoj. A kralj i Haman imali su gozbu, a u gradu Susi vladala je velika zabuna.

Estera moli kralja da opozove zapovijed

4 Kad je Mordekaj doznao za sve to, razdro je svoje haljine, odjenuo se u kostrijet i posuo glavu pepelom, pošao tako u grad i počeo je iza glasa gorko vikati.

2 Tako došao do pred vrata kraljevskog dvora. Na vrata dvora nije se smjelo ući u žalobnoj odjeći.

3 I u svim pokrajinama, kamo god dođe pismo kraljevo i njegova zapovijed, zavlada velika žalost među Židovima. Oni su postili, plakali i jaukali, i mnogi su se odjenuli u kostrijet i posuli se pepelom.

4 Kad su sluškinje i dvorani došli k Esteri i to joj javili, ona se veoma ražalostila. I poslala je Mordekaju haljine da ih odjene i da skine sa sebe žalobnu odjeću, ali ih on nije primio.

5 Onda je dozvala Estera kraljevskog dvoranina Hataka, koji joj je stajao na službi, i poslala ga k Mordekaju da sazna što to znači i zašto se to događa.

6 Hatak je otišao k Mordekaju van na gradski trg, koji je bio pred vratima kraljevskog dvora.

7 Mordekaj mu ispriopovjedio sve što mu se bilo dogodilo, i rekao mu novčanu svotu koju je Haman bio obećao dati u

kraljevu riznicu, da se unište Židovi.

8 I prijepis zapovijedi, koja je bila proglašena u Susi o njihovu uništenju dao mu da je pokaže Esteri i da je obavijesti i potakne neka ode kralju i zamolio ga za pomilovanje svojega naroda.

9 Hatak se vratio i javio Esteri što je rekao Mordekaj.

10 Estera progovorila Hataku i dala mu zapovijed za Mordekaja:

11 "Sve kraljeve sluge i narod kraljevskih pokrajina znaju da svaki čovjek ili žena koji nepozvan stupi kralju u unutrašnji trijem, po jednom i istom zakonu mora se pogubiti, i da samo onda ostane na životu ako prema njemu pruži kralj svoje zlatno žezlo. A ja nisam zvana da uđem kralju ima trideset dana."

12 I tako su javili Mordekaju Esterin odgovor.

13 Onda je Mordekaj poručio Esteri: "Ne misli da ćeš ti jedina od svih Židova spasiti svoj život zato jer si u kraljevom dvoru."

14 Jer ako se ti sada zamotaš u šutnju, doći će pomoć i spasenje Židovima s druge strane, a ti ćeš sa svojom kućom poginuti. Tko zna nisi li ti upravo zato postala kraljica u ovo vrijeme?"

15 Onda Estera dala javiti odgovor Mordekaju:

16 "Idi, skupi sve Židove koji se nalaze u Susi i postite za mene, tri dana i tri noći, ništa ne jedite i ne pijte! I ja ću sa svojim sluškinjama postiti, i onda ću otići kralju, iako to nije po zakonu, pa ako zato i poginem, neka poginem."

17 Mordekaj je otišao i učinio sve što mu je bila naredila Estera.

tvoja molba? Neka ti se usliša! Koja je tvoja želja? Kad bi bila i polovica mojega kraljevstva, bit će ispunjena!"

7 Estera je odgovorila: "Moja je molba i moja želja:

8 'Ako sam našla milost u očima kralja i ako je ugodno kralju da usliša stanju molbu i ispuni moju želju, neka opet dođe kralj s Hamanom na gozbu koju ću mu prirediti, i sutra ću onda ispuniti kraljevu želju.'

9 I tako je otišao Haman onaj dan odatle veseo i dobre volje, ali kad je vidio Haman Mordekaja na vratima kraljevskog dvora, a on nije stao pred njim niti ga se bojao, napunio se Haman gnjeva na Mordekaja.

10 Ali se još suzdržao Haman dok nije došao svojoj kući. Onda je dozvao s k sebi svoje prijatelje i svoju ženu Zerešu.

11 I Haman im je pripovijedao o svojem velikom bogatstvu, o mnogim svojim sinovima i kako ga je visoko kralj počastio i podigao ga povrh glavara i kraljevskih sluga.

12 Haman je nastavio: "Dapače, kraljica Estera nikoga osim mene nije pozvala s kraljem na gozbu koju je priredila. I sutra sam opet s kraljem pozvan kod nje."

13 Ali to sve ne vrijedi za me dokle god gledam onoga Židova Mordekaja gdje sjedi na vratima kraljevskog dvora."

14 Onda mu je rekla njegova žena Zereša i svi njegovi prijatelji: "Daj napraviti vješala visoka pedeset lakata i sutra rano kaži kralju da na njima objesi Mordekaja! Onda možeš veseo poći s kraljem na gozbu." Prijedlog je bio po volji Hamanu i on je dao napraviti vješala.

Haman sprema vješala Mordekaju

5 Treći dan odjenula se Estera u svoju kraljevsku odjeću i otišla u unutrašnji trijem kraljevskog dvora, prema kraljevim odajama. Kralj je upravo sjedio na svojem kraljevskom prijestolju u kraljevskom dvoru, prema ulazu.

2 Kad je kralj vidio kraljicu Esteru u trijemu, našla je ona milost pred njim. Kralj je pružio prema njoj zlatno žezlo koje je držao u svojoj ruci. Estera je pristupila i dotakla se vrha žezla.

3 Onda joj rekao kralj: "Što imaš, kraljice Estero? Koja ti je želja? Ako bi bila i polovica mojega kraljevstva, neka ti se dade!"

4 Estera je odgovorila "Ako je ugodno kralju, neka dođe kralj s Hamanom danas na gozbu koju sam mu priredila!"

5 Kralj je zapovjedio: "Pozovite brže Hamana da se ispuni želja Esterina!" Tako su došli kralj i Haman na gozbu koju je bila priredila Estera.

6 Kod vina kralj je rekao Esteri: "Koja je

Kralj daje počast Mordekaju

6 Onu noć nije mogao kralj spavati. Zato je dao donijeti sebi knjigu znamenitih događaja, i oni su čitali kralju.

2 I našlo se zapisano kako je Mordekaj bio prokazao Bigtana i Tereša, dva dvoranina vratara, koji su gledali da dignu ruke na kralja Ahasvera.

3 Kralj je upitao: "Koji je čast i koje odlikovanje dobio Mordekaj za to?" Kraljeve sluge, koje su imale službu kod njega, su odgovorile "On nije dobio ništa."

4 Onda je upitao kralj: "Tko je u trijemu?" Haman je bio upravo stupio u unutrašnji trijem kraljevskog dvora da predloži kralju neka objesi Mordekaja na vješala, koja je bio dao napraviti za njega.

5 Kraljeve sluge su mu odgovorile: "Haman stoji u trijemu." "Neka dođe", rekao je kralj.

6 Haman je došao, a kralj ga upitao: "Što se može učiniti čovjeku koga bi kralj htio osobito počastiti?" Haman je pomislio u sebi: "Koga bi kralj htio osobito počastiti

Estera

380

ako ne mene?

7 I odgovorio je Haman kralju: "Kad kralj hoće nekoga da počasti,

8 treba donijeti kraljevsku odjeću koju je kralj već nosio i dovesti konja na kojem je kralj već jahao i staviti mu na glavu kraljevsku krunu.

9 I odjeću i konja treba onda dati nekome između najuglednijih kraljevih glavara i treba odjenuti čovjeka onoga koga kralj hoće počastiti, pa ga provesti na konju po gradskom trgu i vikati pred njim: "Ovako je čovjeku koga kralj hoće počastiti!"

10 Onda je rekao kralj Hamanu: "Brže uzmi odjeću i konja, kako si rekao, i učini tako Židovu Mordekaju, koji sjedi na vratima kraljevskog dvora! Nemoj izostaviti ništa od svega onoga što si predložio!"

11 Haman je uzeo odjeću i konja, odjenuo Mordekaja, proveo ga na konju po gradskom trgu vičući pred njim: "Ovako je čovjeku, koga kralj hoće počastiti!"

12 Potom se vratio Mordekaj na vrata kraljevskog dvora. A Haman brže otišao svojoj kući, žalostan i pokriven glave.

13 Kad je Haman pripovjedio svojoj ženi Zereši i svim svojim prijateljima što mu se dogodilo, rekli su mu njegovi savjetnici i njegova žena Zereša: "Kad je od judejskoga plemena Mordekaj, pred kojim si počeo padati, nećeš mu moći odoljeti, nego ćeš biti od njega pobijeden."

14 Dok su oni još govorili s njim, došli su kraljevi dvorani i brže odveli Hamana na gozbu koju je bila priredila kraljica.

Estera moli milost za sebe i za svoj narod

7 Tako su otišli kralj i Haman na gozbu kraljici Esteri.

2 Rekao je kralj Esteri opet drugi dan kod vina: "Koja je tvoja molba, kraljice Estero? Neka ti se usliša! Koja je tvoja želja? Kad bi bila i polovica mojega kraljevstva, bit će ispunjena!"

3 Onda je odgovorila kraljica Estera, govoreći: "Ako sam našla u tvojim očima milost, kralju, i ako je ugodno kralju, neka mi pokloni moj život, za koji molim, i moj narod, za koji prosim!"

4 Jer smo prodani, ja i moj narod, da nas zatru, pobiju i unište. Kad bismo morali biti prodani samo kao robovi i ropkinje, bila bih šutjela; ali sada neprijatelj ne može naknaditi štetu koja se nanosi kralju."

5 Kralj Ahasver je upitao kraljicu Esteru, govoreći: "Tko je taj, i gdje je taj koji snuje takav čin?"

6 Estera je odgovorila: "Neprijatelj i protivnik jest ovaj ovdje zlikovac Haman."

Haman se prestrašio kralja i kraljice.

7 Pun gnjeva ustao je kralj od vina i otišao u dvorski vrt. Haman je ostao i zamolio kraljicu Esteru za svoj život, jer je vidio da je kralj naumio zlo po njega.

8 Kad se kralj vratio iz dvorskoga vrta u dvoranu na vino, Haman se bio bacio pred jastuk na kojemu je sjedila Estera. Kralj je povikao: "Zar će i kraljicu još silovati u mojoj vlastitoj kući?" Jedva je bila ta riječ istekla iz kraljevih usta, pokrili su lice Hamanu.

9 Harbona, jedan od dvorana koji su stajali u kraljevoj službi, rekao je: "Kod kuće Hamanove stoje vješala, visoka pedeset lakata. Haman ih dao napraviti za Mordekaja, koji je govorio dobro po kralja." Kralj je zapovjedio: "Objesite ga na njih!"

10 Tako su objesili Hamana na vješala koja je on dao napraviti za Mordekaja. Onda se utišao kraljev gnjev.

Nova kraljeva zapovijed u korist Židovima

8 Onoga dana poklonio je kralj Ahasver kraljici Esteri kuću Hamana, protivnika Židova, a Mordekaj dobio pristup kralju, jer je Estera bila rekla kralju što joj je on.

2 Kralj je skinuo pečatni prsten koji je bio dao oduzeti Hamanu i dao ga Mordekaju. A Estera je postavila Mordekaja nad Hamanovom kućom.

3 Estera je opet govorila s kraljem, bacila mu se pred noge i molila sa suzama neka bi ukinuo zloglasni naum koji je bio skovao protiv Židova Haman iz Agaga.

4 Kralj je pružio prema Esteri zlatno žezlo. Estera je ustala, pristupila kralju i rekla:

5 "Ako je ugodno kralju, ako sam našla milost pred njim, ako se moja molba čini kralju opravdanom i ako sam mu mila, onda neka jednom pismenom zapovijedi povuče natrag pisma s naumom Hamana, sina Hamedatova iz Agaga, kojima se zapovjeda uništenje Židova po svim kraljevskim pokrajinama.

6 Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi snašlo moj narod? Kako bih mogla mirno gledati propast svojega plemena?"

7 Onda je odgovorio kralj Ahasver kraljici Esteri i Židovu Mordekaju: "Eto, poklonio sam kuću Hamanovu Esteri, a njega samoga dao sam objesiti na vješala, jer je podigao svoju ruku na Židove.

8 Sad vi sami možete pisati za Židove kako vam je drago u ime kraljevo i zapečatiti kraljevim prstenom, jer što se piše u ime kraljevo i zapečati kraljevim prstenom, ne smije se natrag povući."

9 Dvadeset i trećega dana trećega mjeseca, to jest mjeseca Sivana, bili su pozvani

kraljevski pisari da sastave točno po Mordekajevoj riječi pismenu zapovijed: Židovima, satrapima, namjesnicima i glavarima stotinu dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije, za svaku pokrajinu njezinim pismom, i za svaki narod njegovim jezikom, i Židovima njihovim pismom i jezikom.

10 Pismene zapovijedi bile su napisane u ime kralja Ahasvera, kraljevim prstenom zapečaćene i onda su pisma bila razasлана po glasnicima, koji su jahali na trkačim konjima iz kraljevske ergele.

11 Po njima kralj je dopustio Židovima u svim gradovima da se okupe i brane svoj život, da svu snagu naroda i pokrajina koja bi udarila na njih, sa ženama i djetecom zatru, pobiju i unište i njihovo imanje zaplijene.

12 To neka se dogodi u svim pokrajinama kralja Ahasvera u jedan dan, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, to jest mjeseca Adara.

13 Prijepis zapovijedi morao se oglasiti kao zakon po svim pokrajinama javno svim plemenima. Židovi su morali onda za onaj dan biti spremni, da se osvete svojim neprijateljima.

14 Onda su brže odjašili glasnici na trkačim konjima sa zapovijedi kraljevom, čim je zakon bio izdan u prijestolnici Susi.

15 Mordekaj je izašao iz kraljevog dvora u kraljevskom odijelu ljubičastom i bijelom, s velikom zlatnom krunom na glavi i u ogrtaču od tankoga platna i grimiza; i grad Susa se radovao i veselio.

16 Židovima je bila sad uistinu sreća, radost, slast i čast.

17 U svim pokrajinama i u svim gradovima, kamo god je stigla pismena kraljeva zapovijed, bila je radost i veselje među Židovima, bile su gozbe i svečanosti. Onda su mnogi od neznabožaca postajali Židovi, jer je na njih pao strah od Židova.

Židovi ubijaju svoje neprijatelje i drže Svetkovinu

9 Dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca Adara, trinaestoga dana, kada se trebala izvršiti kraljeva riječ i njegova zapovijed, i kada su se judejski neprijatelji nadali da će ih prevladati, okrenuo se list i Židovi su nadvladali svoje neprijatelje.

2 Po svim pokrajinama kralja Ahasvera skupili se Židovi u svojim gradovima da dignu ruke na one koji su gledali da im nanese zlo. Nitko im se nije mogao oprijeti, jer su ih se bojali svi narodi.

3 Svi glavari u pokrajinama, satrapi, namjesnici i kraljevi činovnici podupirali su Židove, jer su se bojali Mordekaja.

4 Jer je Mordekaj bio veoma ugledan na

kraljevu dvoru. Glas o njemu širio se po svim pokrajinama, jer je on bio sve moćniji.

5 Tako su Židovi pobili mačem svoje neprijatelje, uništili ih, iskorijenili i učinili što su htjeli od svojih protivnika.

6 U prijestolnici Susi poubijali su i uništili Židovi pet stotina ljudi.

7 Među njima Paršandatu, Dalfona, Aspatu,

8 Poratu, Adaliju, Aridatu,

9 Parmaštu, Arisaja, Aridaja i Jezatu.

10 I deset Hamanovih sinova, Hamedatova sina i protivnika Židova, ubili su, ali za plijenom nisu pružili svoje ruke.

11 Još istoga dana javili su kralju broj poubijanih u glavnom gradu Susi.

12 Onda je rekao kralj kraljici Esteri: "U prijestolnici Susi pobijeno je i smaknuto pet stotina ljudi i deset Hamanovih sinova. A što su isto počinili po drugim pokrajinama kraljevstva! Koja je sad tvoja molba? Bit će ti uslišana. Što tražiš dalje to će ti biti."

13 Estera je odgovorila: "Ako je ugodno kralju, onda neka se dopusti Židovima u Susi da i sutra učine isto kao danas! A deset Hamanovih sinova neka se objesi na vješala!"

14 Kralj je dopustio da tako bude. Oglašena je bila zapovijed za Susu, i objesili su deset Hamanovih sinova.

15 I tako se Židovi u Susi skupili i četrnaestoga dana mjeseca Adara i pobili su u Susi tri stotine ljudi, ali za plijenom nisu pružili svoje ruke.

16 Drugi Židovi, koji su stanovali po pokrajinama kraljevstva, isto su se tako bili skupili da brane svoj život. Oni su se osvetili svojim neprijateljima i pobili su sedamdeset i pet tisuća svojih protivnika, ali za plijenom nisu pružili svoje ruke.

17 To se dogodilo trinaestoga dana mjeseca Adara. Četrnaestoga su počinili i proslavili taj dan gosteći se i veseleći.

18 Židovi u Susi su se bili okupili i trinaestoga i četrnaestoga dana, a počinili su petnaestoga dana i proslavili taj dan gosteći se i veseleći.

19 I tako Židovi na selu, koji su stanovali po mjestima neograđenim, proslavili četrnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gosteći se i izmjenjujući jedan s drugim darove.

20 Mordekaj je napisao ovo i razaslao listove svim Židovima po svim pokrajinama kralja Ahasvera, bližnjim i dalekim,

21 da im zauvijek stavi u dužnost, da svake godine slave četrnaesti i petnaesti dan mjeseca Adara.

22 kao dane u koje su se Židovi osvetili svojim neprijateljima, i kao mjesec koji

Estera

382

je bio pretvorio njihovu brigu u radost, njihovu žalost u svetkovinu. Oni su te dane morali slaviti gosteći se i veseleći se, izmjenjujući jedan s drugim darove i darujući siromahe.

23 Tako su učinili Židovi stalnim običajem to što su onda slavili prvi put po zapovijedi Mordekajevoj.

24 Haman, sin Hamedatov iz Agaga, neprijatelj svih Židova, bio je namislio iskorijeniti Židove i dao je bacati "pur", to jest zdrijež, da ih pobije i uništi.

25 A kad je stvar došla pred kralja, dao on pismenu zapovijed da se zao naum, koji je bio Haman smislio protiv Židova, okrene na njegovu glavu i da se njega i njegove sinove objesi na vješala.

26 Zato su nazvali te dane "Purim" od riječi pur. Po sadržaju gornjega pisma i po onom što su bili sami vidjeli i doživjeli,

27 utvrdili su to Židovi za sebe, za svoje potomke i za sve koji bi im se priključili—tvrdim i nepromjenljivim običajem—da se ta dva dana slave svake godine na propisani način i u određeno vrijeme,

28 da su se ti dani morali spominjati i svečano slaviti u sva vremena, od svih rodova, u svim pokrajinama i gradovima. Tako nisu smjeli ti dani "Purim" nikada prestati među Židovima i spomen njihov nikada nestati kod njihovih potomaka.

29 Uz Židova Mordekaja napisala je i kraljica Estera, kći Abihailova, sa svom ovlašću drugu zapovijed da potvrdi svečanost Svečana gozba Purim.

30 Poslali su pismo svim Židovima u stotinu dvadeset i sedam pokrajina kraljevstva Ahasverova s najboljim željama za mir.

31 Prema tomu imali su se ovi dani Purim slaviti u vrijeme koje su bili postavili Židov Mordekaj i kraljica Estera. Isto tako su se morali držati propisi o postu i plakanju što su ih bili primili za sebe i za svoje potomke.

32 Zapovijed Esterina je učinila ove propise Purima zakonom, i oni su bili zapisani u jednu povelju.

Mordekajeva veličina i njegov san

10 Kralj Ahasver je udario danak na svoju zemlju i na otoke.

2 Svi dokazi njegove silne snage i moći i točan opis visokoga položaja, na koji uzdiže kralj Mordekaja, zapisani su u dnevniku medijskih i perzijskih kraljeva.

3 Jer je Židov Mordekaj bio drugi do kralja Ahasvera. On je uživao kod Židova visok ugled i bio je voljen od sve svoje subraće, jer se brinuo za dobro svojega naroda i oglašavao mir svemu svojem rodu.

Job

KNJIGA JOBOVA

Gubitak imanja i djece. Jobova vjernost Bogu

1 Bio je čovjek u zemlji Uzu čije je ime bilo Job; i taj je čovjek bio pošten i pravedan, bojao se Boga i klonio se zla.

2 Rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri.

3 Imao je sedam tisuća ovaca, tri tisuće deva, pet stotina jarmova volova, pet stotina magarica; uz to veoma mnogo služinčadi, i tako je bio najugledniji od svih ljudi Istoka.

4 A bio je običaj njegovih sinova da drže gozbu u kući svakoga pojedinoga u određeni dan, i slali bi po svoje tri sestre da dođu jesti i piti s njima.

5 A kad bi se izredali s gozбом, onda bi Job poslao i pozvao ih da ih posveti. Rano bi onda prinosiso žrtvu paljenicu za svakoga od njih, jer je mislio Job: "Možda su sagriješila moja djeca i Boga uvrijedila u svojem srcu." Tako je činio Job redovito.

6 Jednoga dana došli su sinovi Božji i stupili pred Gospodina, i Sotona se pojavio među njima.

7 I Gospodin je upitao Sotonu: "Odakle

dolaziš?" Sotona je odgovorio Gospodinu: "Prohodio sam zemljom i putovao po njoj."

8 Onda je rekao Gospodin Sotoni: "Jesi li opazio i mogega slugu Joba? Nema takva čovjeka na zemlji. Pošten je i pravedan, boji se Boga i kloni se zla."

9 Sotona je odgovorio Gospodinu: "Je li se možda Job tako uzalud bojao Boga?"

10 Ne ograđuješ li njega i njegovu kuću i sve što mu pripada? Djelo njegovih ruku blagoslivljaš i njegov se posjed proširuje dalje u zemlji.

11 Ali pruži samo jednom svoju ruku i dotakni se njegova imanja, pa će te doista u lice psovati."

12 Onda je rekao Gospodin Sotoni: "Dobro, sve njegovo imanje neka je u tvojoj vlasti! Samo na njega samoga ne smiješ staviti ruku!" I Sotona je otišao od Gospodina.

13 I dok su jednoga dana Jobovi sinovi i kćeri na gozbi u kući svojega najstarijeg brata i pili vino,

14 stigao je glasnik i javio Jobu: "Volovi su orali i magarci su uz njih pasli."

15 Onda su navalili Sabejci, oteli ih i pobili sluge mačem. Jedini sam ja pobjegao da ti to javim."

16 Još je on bio govorio kad je došao drugi i javio: "Oganj Božji je pao s neba i spalio ovce i sluge i prožderao ih. Jedini sam ja pobjegao da ti to javim."

17 Još je on bio govorio kad je došao opet jedan i javio. "Kaldejci su sastavili tri čete, navalili na deve, otjerali ih i pobili sluge mačem. Jedini sam ja pobjegao da ti to javim."

18 Dok je još taj govorio, došao je još jedan i javio: "Tvoji sinovi i tvoje kćeri bili su na gozbi i vino su pili u kući svojega najstarijeg brata."

19 Najedanput zahujao jak vjor iz puštinje i udario u četiri ugla kuće, tako da se ona srušila na mlade ljude i oni su poginuli. Jedini sam ja pobjegao da ti to javim."

20 Onda je ustao Job, razderao svoju haljinu i ošiša sebi glavu. Onda se bacio ničice na zemlju klanjajući se duboko."

21 Onda je rekao: "Gol sam izašao iz utrobe svoje majke i gol se opet onamo vraćam. Gospodin daje, Gospodin uzima. Neka je blagoslovljeno Ime Gospodinovo!"

22 Kod svega toga nije Job sagriješio i nije rekao nikakve nepristojne riječi protiv Boga.

Gubitak zdravlja. Posjet Jobovih prijatelja

2 Opet se dogodilo jednoga dana, da su sinovi Božji stupili pred Gospodina, a i Sotona se pojavio među njima i stupio pred Gospodina.

2 I Gospodin je upitao Sotonu: "Odakle dolaziš?" Sotona je odgovorio Gospodinu: "Prohodio sam zemljom i putovao po njoj."

3 Onda je rekao Gospodin Sotoni: "Jesi li opazio i mogega slugu Joba? Nema takva čovjeka na zemlji. Pošten je i pravedan, boji se Boga i kloni se zla. I premda si me nagovorio da mu naškodim ni za što, još je uvijek utvrđen u svojoj pobožnosti."

4 Sotona je odgovorio Gospodinu: "Kožu za kožu: sve što ima čovjek, daje za svoj život."

5 Ali pruži samo jednom svoju ruku i dotakni se njegovih kostiju i njegova mesa, pa će te doista u lice psovati."

6 Onda je rekao Gospodin Sotoni: "Dobro, neka ti je on u vlasti, samo mu moraš sačuvati život!"

7 I Sotona je ostavio Gospodina i udario Joba zlim prištem od pete do tjemena.

8 A on je uzeo crijep da se njime struže; pritom je sjedio na smetlišu.

9 Onda ga prekorila njegova žena. "Držiš

li se još uvijek tvrdo svoje pobožnosti? Odreci se Boga, pa umri."

10 A on joj je odgovorio: "Kao luđakinja brbljaš. Dobro smo primali od Boga a zašto zla da ne primamo." U svemu tomu Job nije sagriješio svojim usnama.

11 Kada su tri prijatelja Jobova čuli za svu nesreću koja ga je spopala, došli su svaki iz svojega mjesta: Elifaz iz Temana, Bildad iz Suaha i Sofar iz Naama. Oni se dogovorili da mu iskažu svoju sućut i da ga utješe.

12 A kad su izdaleka podigli svoje oči i nisu ga prepoznali, počeli su glasno plakati, razderali svoje haljine i posuli se prahom po glavi bacajući ga gore.

13 I sjedili su kod njega na zemlji sedam dana i sedam noći, a da nisu progovorili ni riječi, jer su vidjeli da je njegova bol vrlo velika.

Tužaljka Jobova što se rodio

3 Potom je Job otvorio svoja usta i prokleo dan svojega rođenja.

2 I progovorio je Job i rekao:

3 "Ne bilo dana u kojem sam se rodio i noći u kojoj su rekli: 'Rodio se dječak.'"

4 Pretvorio se taj dan u tamu, ne gledao ga Bog odozgor, i nije ga obasjavala svjetlost.

5 Obuzeo ga mrak i smrtna sjena, obasro ga mutni oblak, prestrašile ga danje pomrčine.

6 Onu noć je osvojila tama, nije se vezala s danima godine, nije se brojila u mjesecima.

7 Ona noć je ostala neplodna, nije odjeknulo u njoj pjevanje.

8 Prokleli su ju koji psuju dane, koji su spremni probuditi Levijatana.

9 Potamnjele su zvijezde u njezino sumračje, čekala je svjetlost i nije ga dočekala, nije nikada vidjela zori trepavica.

10 Zašto mi nije zatvorila vrata majčine utrobe, zašto nije sakrila muku mojim očima.

11 Zašto nisam umro u majčinoj utrobi, zašto nisam izdahnuo izlazeći iz majčine utrobe?

12 Zašto su me koljena prihvatila, zašto prsa da ih dojm?

13 Jer bih sad ležao u grobu i počivao, spavao bih i bio bih miran.

14 sa zemaljskim kraljevima i savjetnicima što su sagradili sebi grobnice,

15 ili s glavarima koji su imali zlata i svoje kuće napunili su srebra.

16 Ili zašto nisam bio kao nedonošče skriveno, kao dijete što ne vidi svjetla?

17 Ondje bezbožnici prestaju bjesnjeti, ondje počivaju kojima su iscrpli snagu.

18 Ondje se odmaraju sužnji i više ne čuju vike nadstojnikove.

Job

384

19 Mali i veliki ondje su jednaki, i rob je slobodan od svojega gospodara.

20 Zašto se daje svjetlost nevoljniku i život onima koji su tužna srca?

21 Oni čeznu za smrću, a ona ne dolazi; traže je više nego blago zakopano.

22 Klicali bi od veselja, radovali bi se kad bi našli grob.

23 Tako je čovjeku komu je put skriven, koga je Bog sapeo od svuda.

24 A meni je uzdah moj kruh svaki-danji, kao voda razlijeva se moj jauk.

25 Jer koga sam se bojao. Strahoviti, pao je na mene, koga sam se strašio, svalio se na mene.

26 Ne nalazim mira, ne nalazim odmora, ne nalazim pokoja, jer je došlo zlo."

Elifaz kori Joba zbog njegova jadikovanja

4 Onda je Elifaz iz Temana odgovarajući rekao:

2 "Ako ti progovorimo, moglo bi ti biti dosadno; ali tko bi se suzdržao da ne govori?"

3 Eto, učio si mnoge, i iznemogle ruke si krijepio.

4 Tvoje su riječi podizale onoga koji je padao, i utvrđivao si koljena koja su klecala.

5 A sad je došla na tebe nevolja i ti si klonuo; dotakla se tebe, ti se zbunio.

6 Nije li tvoja pobožnost bila tvoje uzdanje i dobrota tvojih putova tvoje nadanje?

7 Promisli, tko je nevin poginuo, i gdje su pravedni uništeni?

8 Vidio sam: tko je orao nesreću, sijao zlodjela, taj je to i žeo.

9 Od daha Božjega ginu, od dihanja njegove srdžbe nestaje ih.

10 Rika lava i urlikanje lavice, i zubi lavića razbijeni su.

11 Lav gine kad nema plijena, i lavići se razidu.

12 Došla je do mene tajna riječ, i uho je moje dočulo samo malo.

13 U igri misli u noćnomu snu, kad tvrdi san pada na ljude,

14 Strah me obuzeo i drhat, zbog čega su ustreptale sve moje kosti.

15 Onda je duh prošao ispred mene, dlake su se na mojem tijelu nakostriješile.

16 Stao je, ali mu nisam poznao lica; prikaza je bila pred mojim očima; i začuo sam glas što je šaputao:

17 "Zar je čovjek u pravu pred Bogom? Zar je smrtnik čist pred onim koji ga je stvorio?"

18 Eto, u svoje slugе on se ne pouzda, u anđele svoje, koje je stvorio sjajne,

19 a kamoli više u one koji stoje u zemljanim kućama čiji je temelj prah, koji se krše kao moljac.

20 Od jutra do večera krše se u komade, i nestane ih zauvijek da nitko ni ne opazi.

21 Nije li on rastrgnuo samu užad svojem šatoru? Ne umiru li od nestašice mudrosti?"

Elifaz opominje Joba, da se obrati

5 Zovi sada ako ti se tko odazove, i kojemu ćeš se od anđela obratiti?

2 Bezumnika ubija samo njegova zla volja. Ludaka usmrćuje njegova zavist.

3 Vidio sam ludaka: bio se tvrdo ukorijenio, ali se najedanput sruši njegova kuća.

4 Bez pomoći su ostala njegova djeca; satrli su ih na vratima bez branitelja.

5 Pojeli su gladni što je on žeo; usred trnja uzimaju to sebi. Žedni čeznu za njegovim posjedom.

6 Jer nesreća ne niče iz zemlje, i nezgoda ne izlazi iz praha.

7 Ne, čovjek se rađa za patnju, kao što ognjene iskre vrcaju gore.

8 Ali ja bih pošao k Bogu, pred Boga bih iznio svoju stvar.

9 Njegovo je upravljanje veliko i neshvatljivo, puno čudesa koja ne izbroji nitko.

10 Spušta kišu na zemlju, izlijeva vodu na polja.

11 Ponižene podiže gore, žalosne uzvisuje k sreći.

12 Naume lukavih uništava, njihove ruke ne svrše ništa pravo.

13 Mudre hvata u njihovu lukavstvu, sruši se nakane lukavih.

14 Na bijelu danu nailaze na mrak i u podne pipaju kao po noći.

15 Od mača on izbavlja siromaha, iz ralja silnika i njihovih ruku.

16 Slabomu procvate nova nada, a zloća mora zatisnuti svoja usta.

17 Eto, sretan čovjek koga Bog upućuje. I zato ne odbacuj opomene Svemoćnoga.

18 Kad on rani, on i zavija; kad udara, njegova ruka i iscjeljuje.

19 U šestorostrukoj potrebi izbavit će te, u sedmoj te se neće zlo dotaći.

20 U gladi ćete otkupiti od smrti, u ratu od mača.

21 Od biča jezika bit ćeš skriven; dođe li i pustoš, nećeš znati za strah.

22 Smijati ćeš se pustoši i gladi, nećeš se bojati zvjeradi zemaljske.

23 Jer ćeš s poljskim kamenjem biti u savezu, i poljska zvjerad će biti s tobom u miru.

24 Onda ćeš vidjeti da je mir u tvom šatoru, uredit ćeš svoju kuću i neće ti ništa uzmanjkati.

25 Vidjet ćeš kako ti se množi broj djece, porod će tvoj rasti kao trava na njivi.

26 U sitoj starosti sići ćeš u grob, kao što se snopovi žita nose u vrijeme zrelosti.

27 Eto, pretražili smo to; tako je; a ti poslušaj i razumij."

Job se žali da trpi više nego što je zaslužio

6 Onda je Job odgovarajući rekao: **2** "O da bi se samo izmjerila moja zla volja, i zajedno se stavila na tezulju moja patnja.

3 Teža bi ona bila od morskoga pijeska; zato su zbunjene moje riječi.

4 Jer su strijele Svemoćnoga u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božje udaraju na mene.

5 Riče li divlji magarac na paši, ili muče li vol uz svoju kuću?

6 Može li se bljutavo jesti bez soli? Ima li slasti u bjelancu jajeta?

7 Gadi mi se nađem snagu da izdržim još duže? Kad će doći kraj da još mogu čekati?

8 O da bi se ispunilo za čim težim, da bi mi Bog dao za čim uzdišem.

9 Da bi me Bog htio uništiti, da bi mahnuo svojom rukom i satro me.

10 To bi mi bila utjeha, poskočio bih od radosti, ako i gorim od boli, ipak se ne protivim riječima Svetoga.

11 Gdje da nađem snagu da izdržim još duže? Kad će doći kraj da još mogu čekati?

12 Je li moja snaga kao snaga kamenja? Je li meso moje od mjedi?

13 Nije li me ostavila sva pomoć? Nije li mi oduzeta svaka potpora?

14 Nesretnomu treba sućut prijatelja, iako je odbacio strah Svemoćnoga.

15 Moja braća nevjerna su kao zimski potok, prolaze kao nabujali potoci,

16 koji su mutni od leda u kojima se krije snijeg.

17 U vrijeme žege presuše, iščeznu iz svojega korita kad ugrije.

18 Tragovi njihova toka izgube se, dignu se kao para i nestanu.

19 Karavane iz Teme gledale su ih, i trgovačke povorke iz Sabe oslanjale se na njih.

20 Ali se prevarili u svojem uzdanju: došli su ondje i pogledali se prevareni.

21 Tako ste sad i vi meni: gledate tu strahotu i bojite se.

22 Jesam li vam rekao: dajte mi što god, poklonite mi od svojega imanja.

23 Ili, izbavite me iz ruke neprijatelja, iskupite me iz ruke nasilnika.

24 Poučite me i ja ću šutjeti; obavijestite me u čemu sam pogriješio.

25 Zašto se rugati otvorenim riječima? Ali što dokazuje kad vi korite?

26 Puste riječi vama su dokaz, a govor vjetar očajnika.

27 Na sirotu napadate i kopate jamu svojem prijatelju.

28 Zato imajte dobrotu, poslušajte me, neću vam sigurno lagati u oči.

29 Promislite da ne bude nepravde, promislite—ja sam još u pravu.

30 Ima li nepravde na mojem jeziku? Ne razabira li moje grlo zla?

Job opisuje nevolju svojega života

7 Nije li u mučnom poslu čovjek na zemlji? Nije li njegov život sudbina nadničara?

2 Jednak robu što uzdiše za sjenom, jednak najamniku koji još čeka na plaću?

3 Tako su mi postali baštinom mjeseci puni jada; moj dio bile su noći nevolje.

4 Kad legnem na počinak, mislim: 'Kad ću ustati? Kad će proći noć? I tako se prevrćem bez pokoja dok osvane jutro.

5 Tijelo je moje odjeveno u trulež, koža je moja slična zemljanoj kori; još malo i raščinit će se.

6 Dani su moji proletjeli brže od čunka, prošli su bez nadanja.

7 Spomeni se da je moj život samo dah, da se moje oko neće više razveseliti dobru.

8 Tko me sada još gleda, neće me doskora više vidjeti; tvoj pogled kad me potraži, mene više neće biti.

9 Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako tko side u grob, neće više nikada doći natrag.

10 Nikada se više neće vratiti svojoj kući i njegov ga stan nikada opet neće vidjeti.

11 Zato ja neću braniti svojim ustima, govorit ću u tuzi svojega duha, naricati u jadu svoje duše.

12 Jesam li ja more ili morska neman, te me nagoniš da budem budan?

13 Kada pomislim: utješit će me moja postelja, moje počivalište pomoći će mi da snosim svoju nevolju.'

14 Onda me pohodiš strašnim snovima i prepadaš me utvarama.

15 da bih prije odabrao udavljen biti i smrt bih volio vidjeti nego te svoje kosti.

16 Dojadilo mi je; neću vječno živjeti; ostavi me, jer su dani moji samo dah.

17 Što je čovjek da ga tako cijeniš i da na njega upravljaš svoje oko?

18 Da ga pohadaš svako jutro i kušaš ga svaki čas?

19 Kad ćeš se već odvratiti od mene i pustiti me da progutam svoju pljuvačku?

20 Pa i kad bih sagriješio, što bih ti stim učinio, čuvaru ljudskih srdaca? Zašto me stavljaš sebi za metu, tako da sam sebi na teret?

21 Zašto mi ne možeš oprostiti moj grijestup i otpustiti krivnju mojih zlodjela? Jer ću sad leći u prah, i kad me potražiš, neće me više biti."

Bildad je rekao: Job se mora pokajati

8 Onda je Bildad iz Suaha odgovarajući rekao:

Job

386

2 "Dokle ćeš još tako govoriti? Jesu li burni vjetar riječi tvojih usta?"

3 Zar možda Bog krivo sudi? Zar Sve-moćni izvrće pravdu?"

4 Jer su tvoja djeca sagriješila protiv njega, predao ih on vlastitoj opasini.

5 Ako ti tražiš Boga i vapiješ Svemoć-nomu za milost,

6 ako si čist i čestit, on će se prenuti za tebe i vratit će ti stan što ti po pravedno-sti pripada.

7 Onda će se ukazati tvoja malena pri-jašnja sreća, a tvoja buduća sudbina bit će sjajna.

8 Pitaj samo prijašnje naraštaje i pripazi na mudrost njihovih otaca.

9 Jer mi jučerašnji, mi smo bez znanja, naši su dani na zemlji sjena.

10 Oni ti mogu otkriti i reći i iz blaga svoje mudrosti iznijeti riječi.

11 Uzraste li trska gdje nema bare? Uz-vine li se šaš daleko od vode?

12 Još je u soku, još nije odrezan, a osuši se prije svake trave.

13 To je sudbina svih koji zaboravljaju Boga; tako propada nada svakoga lice-mjera.

14 Njegovo nadanje će propasti, paučina je njegovo uzdanje.

15 Nasloni se na svoju kuću, ali ona ne stoji tvrdo, uhvati se za nju, ali se ona ne može održati.

16 Zeleni se na suncu, daleko preko vrta pružaju se njegovi ogranci.

17 Zile se njegove zapleću u krš hridine, kamenje mu daje tvrdoću,

18 ali kad ga se isćupa iz njegova mjesta, ono ga se odrekne: 'Nikada te nisam vidio.'

19 Eto, to je radost njegove sudbine, a iz praha niće drugi.

20 Gle, Bog ne odbacuje dobroga, a zliko-vca ne prihvaća za ruku.

21 On će još napuniti tvoja usta smije-hom i tvoje usne slavospjevima.

22 Onda će se oni koji te mrze odjenuti u sramotu, i nestat će njihovih prebival-išta."

Job pokazuje Božju svemoć

9 Onda je Job odgovarajući rekao:

2 "Zaista, znam da je tako, jer kako bi mogao čovjek biti pravedan pred Bogom.

3 Ako bi se tko htio pravdati s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuće na jednu.

4 Mudar je srcem i silan snagom; tko se njemu oprije i bio sretan?

5 On premješta gore: one to ni ne opaze; preokreće ih u svojem gnjevu.

6 On pokreće zemlju s mjesta njezina da joj se sve drmaju temelji.

7 On je zapovjedio suncu: ono ne izlazi, on stavlja pečat svoj na zvijezde.

8 On razapinje nebesa sam i koraća po

morskim valovima.

9 On je stvorio zvijezde: Medvjeda, Ori-ona, Vlašice i zvijezde juga.

10 On čini velika djela i nedokučiva i di-vna, kojima nema broja.

11 Ide li pokraj mene: ja to ne opazim, prode li mimo mene, ja to ne primijetim.

12 Ugrabi li što, tko će mu to zabraniti? Tko će mu reći: što radiš to?"

13 Nitko ne može srdžbu Božju odagnati; pod njim leže pomoćnici ponositih.

14 Pa kako bih mu ja odgovarao i riječi birao protiv njega?"

15 Kad bih i u pravu bio, ne bih mu ipak mogao ništa odgovoriti; valja da se molim svojem sucu.

16 Da ga zovnem, da mi se odazove, još ne mogu vjerovati da je čuo moj glas.

17 U vihoru napao me je i zadao mi mnoge rane ni za što.

18 Nije mi dao da odahnem, jer me je za-sitio gorčinama.

19 Pita li se jakost, on je najjači, pita li se pravda, tko će mi svjedočiti?"

20 Da se opravdam, osudit će me moja usta, da sam nedužan, pokazat će da sam kriv.

21 Ako sam nedužan, neću da znam za to, omrznuo mi je moj život.

22 Svejedno, zato kažem slobodno: pra-voga i krivoga on uništava.

23 Kada on iznenada usmrti svojim bičem, onda se nasmije očajanju nedužnih.

24 Zemlja se dala u ruke zlikovcu; gospo-darima njezinim zatvara rukom oči; ako ne on, tko to drugi može biti?"

25 Brže od tekljča hrle moji dani, bježe, a ne vide sreće.

26 Otiskuju se kao brze lađe, kao orao kad pada na plijen.

27 Rekнем li: 'Zaboravit ću svoj jad, promijenit ću svoj izgled i biti ću vedar,'

28 uhvati me opet muka moja, znam da me nećeš opravdati.

29 Kriv napokon moram biti, zašto bih se mučio uzalud?"

30 I da se operem snijegom i da ruke ori-bam sapunom,

31 ti bi me ipak zamočio u jamu, te bi mi se gadila sama moja haljina.

32 Jer on nije čovjek kao ja da mu odgov-aram, da idem s njim na sud.

33 O, kad bi bio koji sudac među nama, koji bi svoju ruku stavio na nas obojicu,

34 koji bi odmaknuo od mene njegov prut, da me više ne straši strah od njega.

35 Onda bih govorio i ne bih ga se bojao, a ovako ne znam sobom vladati.

Job ne zna zbog čega trpi

10 Dodijao mi je život, zato ću pustiti od sebe svoju tužbu; govorit ću u gorčini svoje duše.

2 Kažem Bogu: 'Nemoj me osuditi, kaži mi zašto se srdiš na mene?'

3 Ili, je li ti od koristi da činiš silu, da zabacuješ djelo svojih ruku, a zao naum bezbožnika da zakriljuješ?

4 Jesu li tvoje oči tjelesne, ili vidiš kao što ljudi vide?

5 Jesu li tvoji dani kao dani čovječji, jesu li tvoje godine kao vijek smrtnika,

6 te istražuješ krivnju mojih zlodjela i ispituješ moj grijeh;

7 a ipak znaš da sam nedužan i nema nikoga tko bi me izbavio iz tvoje ruke.

8 Tvoje su me ruke napravile i načinile, zar da me sada ideš uništiti?

9 Spomeni se da si me kao od kala napravio, pa zar ćeš me opet u prah zatjerati?

10 Nisi li me kao mlijeko salio i dao da se kao sir zgusnem,

11 onda me zaodjeo mesom i kožom i spleo me kostima i žilama?

12 I dao si mi život pun milosti, i briga je tvoja zaštitila moj duh.

13 A sakrio si to u svojem srcu, ali znam da je kod tebe.

14 Ako sam sagriješio, opazio si me i nisi mi oprostio krivnje mojih zlodjela.

15 Ako sam skrivio, teško meni, ako li sam pravedan, ne smijem podignuti svoje glave, nasíćen sramotom, napojen nevoljom.

16 I ako se podignem, goniš me kao lava i opet strahote činiš na meni.

17 Pozivaš nove svjedoke protiv mene i puštaš još više svoju srdžbu na me; stalno nove ćete izlaze u boj protiv mene.

18 Zašto si me izvadio iz utrobe majčine? O, da sam umro, prije nego me ugledalo oko.

19 Bio bih onda kao da nikada nisam bio: iz utrobe majčine u grob odnesen.

20 Kako je stisnuto vrijeme mojem životu, pa odstupi od mene. Htio bih malo još veseo biti,

21 prije nego odem bez povratka u zemlju tamne smrtné sjene,

22 u zemlju kao mračnu ponoć, punu smrtné sjene i pometnje, gdje je svjetlost kao najdublja tmina.'

Sofar govori o sveznanju Božjem

11 Onda je Sofar iz Naama odgovarajući rekao:

2 'Zar da te mnoge riječi ostanu bez odgovora? Ili će govorljiv čovjek biti opravdan?'

3 Hoće li tvoje puste riječi ušutkati ljude? Zar te neće nitko posramiti?

4 Jer si sam rekao: 'Čist je moj nauk i čist sam u tvojim očima.'

5 Ali kad bi samo Bog progovorio i svoja usta otvorio protiv tebe,

6 da ti pokaže tajne mudrosti i svoje mnogostruke osnove, uvidio bi da te Bog

ukorom ispravlja manje nego što zaslužuje krivnja tvojih zlodjela.

7 Možeš li tajne Božje dokučiti ili doprijeti do granice Svemoćnoga?

8 Iznad neba ona je visoka, pa što ćeš početi? Ispod pakla je duboka, pa što ćeš spoznati?

9 Duža je od zemlje, šira je od mora.

10 Ako te pusti, ako te zatvori, ako na sud preda: tko će mu braniti?

11 Jer poznaje ljude pune zloće, vidi grijeh, a da i ne pazi.

12 Onda će čovjek bezuman doći do razboritosti, i divlje će se magare pretvoriti u čovjeka.

13 Ako pripraviš svoje srce podigneš svoje ruke k Bogu,

14 ako ukloniš zlodjela iz svoje ruke i ne podnosiš grijeha u svojoj kući,

15 onda ćeš čisto čelo moći podići, čvrst ćeš biti i bojati se nećeš.

16 Onda ćeš zaboraviti muku i na nju ćeš pomišljati kao na vodu što proteče;

17 onda će sjati tvoj život jasnije nego podne, a tama će biti kao osvit zore;

18 onda ćeš se uzdati, jer ima nade, zakopat ćeš se i mirno ćeš spavati.

19 Odmarat ćeš se i nitko te neće strašiti, i mnogi će ti se moliti.

20 A oči grješnicima ugasit će se, neće im biti utočišta, nada će im biti: dušu izdahnuti.'

Sofar govori kori svoje prijatelje

12 Onda je Job odgovarajući rekao: **2** 'Bez sumnje vi ste mi ljudi i s vama će izumrijeti mudrost.

3 Ali i ja imam razum kao i vi, niti sam manje vrijedan od vas; tko ne bi znao takve stvari?

4 Na ruglo sam svojim prijateljima ja koji sam zazvao Boga, a on uslišao samo njih—na podsmijeh sam ja, pravedan i čist.

5 Nesreći prezir, misle sretni, prezir onima kojima se kleca noga.

6 A sigurni su šatori razbojnički; tko gnjevi Boga, živi bez brige, Bog im daje svojom rukom.

7 Upitaj stoku, naučit će te; ili nebeske ptice, reći će ti.

8 Pogledaj zemlju, pokazat će ti, i ribe će ti morske pripovjediti:

9 Tko ne spozna iz svega toga, da je ruka Gospodinova to stvorila,

10 komu u rukama počiva život svih bića i duh svakoga tijela čovječjega?

11 Ne raspoznaje li uho riječi kao što grlo kuša jelo?

12 U staraca je mudrost, dug je život razboritost.

13 U njemu je mudrost i jakost, on ima savjet i razbor.

14 Gle, što je on razgradio, nije sagradio

Job

388

više nitko, koga on zatvori, tomu se više ne otvori.

15 On zaustavi vode i nastane suša, pusti ih i razore zemlju.

16 U njemu je snaga i razum, njegov je koji luta i koji zavodi.

17 Čini da savjetnici idu bosonogi, a suce učini ludacima.

18 Pojas kraljevima razdrešuje i opasuje njihova bedra.

19 Čini da i svećenici idu bosonogi, i vladare skida s vlasti.

20 Rječitima uzima govor, i starcima uzima uvidavnost.

21 Na glavare izljuje prezir i raspasuje junake.

22 Otkriva dubine iz tmine i sjene smrtne izvodi na svjetlo.

23 Narode učini velike i pusti ih da prođu; narode raširi i odveo ih odatle.

24 Oduzima uvidavnost zemaljskim glavarima; pusti ih da lutaju po pustinji bez puta.

25 Pipaju u tmuni bez svjetla, i on ih čini da tumaraju kao pijani.

Bog ne treba nikoga da se zauzima za njega

13 Eto, sve je to vidjelo moje oko, čulo moje uho i razumjelo.

2 Koliko vi znate, znam i ja, nisam manje vrijedan od vas.

3 Ipak moram govoriti sa Svemoćnim, rado bih se branio pred Bogom.

4 A vi ste pravi kovači laži, vi ste svi uzaludni liječnici.

5 O, da biste barem šutjeli, to bi na vama još bilo kao mudrost.

6 Čujte ipak moje opravdanje, i poslušajte odgovor mojih usta.

7 Hoćete li za Boga govoriti laži ili prijevaru iznijeti za njega?

8 Hoćete li se zauzeti za njega ili se boriti za Boga?

9 Hoće li se dobro svršiti kad vas on ispita? Mislite li ga prevariti kao što se varaju ljudi?

10 Strogo će vas kazniti ako potajno pokazete pristranost.

11 Neće li vas njegovo veličanstvo prestrašiti i strah pred njim neće li vas spopasti?

12 Riječi su vaše na pepelu napisane, iz vaših studenaca vadi se samo blato.

13 Budite tihi i pustite me u miru, ja ću govoriti, pa došlo na me što mu drago.

14 Zašto bih trgao svoje meso svojim zubima i svoju dušu stavljao na svoje ruke?

15 Pa da me i ubije, opet ću se uzdati u njega, samo ću mu dokazati svoje putove oči u oči.

16 To bi mi već bila pobjeda, jer bezbožnik mu ne dolazi pred oči.

17 Poslušajte dobro moju riječ, moj

dokaz neka prodre u vaše uši.

18 Eto, spreman sam za parnicu, znam da ću biti u pravu.

19 Tko će se parničiti sa mnom da umuknem i umrem?

20 Samo dvoje nemoj mi učiniti, inače bih se morao sakriti pred tvojim licem.

21 Ukloni svoju ruku od mene i strah od tebe neka me ne straši.

22 Onda me zovi pred sebe i ja ću ti odgovarati; ili ja da se tužim, a ti da mi odgovaraš.

23 Koliko je zlodjela i mojih grijeha? Pokaži mi moju krivnju i moj grijeh.

24 Zašto skrivaš svoje lice i vidiš u meni svojega neprijatelja?

25 Zar ćeš uvenuli list skršiti i zar ćeš goniti suhu slamku?

26 Pišeš mi gorčine i računaš mi zlodjela moje mladosti.

27 Stavlaš moje noge u klade, paziš na sve moje staze, ograde stavlaš mojim koracima.

28 A on se raspada kao trulež, kao haljina koju izjedaju moljci.

Kako je jadan čovječji život

14 Čovjek, od žene rođen, kratka je života i sit briga.

2 Procvate kao cvijet, uvene, bježi kao sjena i ne ostaje.

3 I na takva otvaraš svoje oči i mene još vodiš sobom na sud?

4 Tko može nešto čisto izvaditi iz nečisto-ga? Nitko.

5 Otkako su točno izmjereni njegovi dani, i broj njegovih mjeseca u tebe su, ti si mu postavio granicu, koju ne može prijeći.

6 Odvrati se od njega da počine, dok se ne razveseli svojem danu kao nadničar.

7 Jer za drvo ima nadanja; ako se i posiječe, opet će potjerati i neće biti bez mladica.

8 Ako i ostari u zemlji njegovo korijenje, i u prahu izumre njegov panj,

9 ima li samo vlage, opet napupa i pusti grane kao mlada biljka.

10 A umre čovjek i nema ga više, premine čovjek, gdje je onda?

11 Voda iz mora nestane, rijeka opadne i usahne;

12 tako i čovjek kad legne, ne diže se više, dok nestane nebеса, nitko se više ne probudi, iz svojega sna ne prene se nitko.

13 O da me hoćeš u podzemnom svijetu sakriti i skloniti me dok se ne slegne tvoja srdžba, i da mi daš rok i onda me se spomeneš.

14 Umre li čovjek, hoće li opet živjeti? Sve svoje dane službe, čekat ću dok mi dođe smjena.

15 Ti me pozovi i ja ću se odazvati; djelo

svojih ruku neka bi ti poželio.

16 Jer onda ćeš brojiti moje korake, na moj grijeh da ne bi onda pazio.

17 Zapečaćen bi bio u torbi moj prijestup i ti bi mi oprostio krivnju mojih zlodjela.

18 Ali kao što gora padne i raspadne se, i kao što se hridina odvali sa svojega mjesta;

19 kao što voda troši kamenje i bujica odnosi zemaljski prah, tako ti nadanje čovječje preokrećeš u ništa.

20 Ciniš jednako silu na njemu i on odlazi; iznakaziš mu lice i onda ga otpustiš.

21 Budu li njegova djeca u časti, on ne zna za to; budu li u sramoti, on ne pazi na njih.

22 On samo osjeća muku svojega tijela i njegova duša tuguje u njemu."

Elifaz tvrdi da su svi grješnici

15 Onda je Elifaz iz Temana odgovarajući rekao:

2 "Treba li mudrac odvratiti tako isprazno, i napuniti se istočnim vjetrom?

3 Prepiranje riječima ne vodi dalje i ne pomaže ništa.

4 Pa i strah Božji ti razbijaš i zabranjuješ štovanje Boga.

5 Jer tvoja zlodjela uče tvoja usta, razabireš govor lukavaca.

6 Grješnikom te čine tvoja usta, ne ja; tvoje usne govore protiv tebe.

7 Jesi li se ti prvi čovjek rodio i jesi li prije svih bregova sazdan?

8 Jesi li u Božjem Vijeću slušao, i jesi li ti jedini pokupio mudrost?

9 Što ti znaš, a da mi ne bismo znali, i što ti poznaješ, a da bi nama bilo skriveno?

10 Među nama ima sijedih i starih ljudi, starijih od tvog oca.

11 Jesu li ti premalene utjehe Božje, riječ blaga k tebi upravljena?

12 Zašto te razdire tvoje srce i zašto tako mrko gledaju tvoje oči,

13 te okrećeš protiv Boga svoj duh, i tvoja usta govore takve riječi?

14 Što je čovjek da bi mogao biti čist, i rođeni od žene da bi bio pravedan?

15 Eto, on se ne uzda u svoje svece, pa ni nebesa nisu čista u njegovim očima.

16 A kamoli čovjek, sasvim pokvaren, koji pije zlodjela kao vodu.

17 Ja ću ti reći, poslušaj me; pripovijedit ću ti samo što sam vidio.

18 Što mudraci kažu i nisu zatajili što su primili od svojih otaca.

19 kojima je samim bila dana zemlja i u njihovoj sredini nije sjedio stranac.

20 Zlikovac se muči sve dane i nasilniku je malo godina određeno.

21 Strah mu zuji u ušima, usred sreće napada ga mač.

22 Ne nada se da će izbjeći noći, ka-

znenom je sudu dosuđen.

23 Tumara za kruhom, ali gdje da ga nađe; zna da mu se približuje dan propasti.

24 Tjeskoba i nevolja straše ga, navaljuju na njega kao kralj spreman za boj.

25 jer je protiv Boga podigao ruku i Sve-moćnomu se odupro,

26 trči protiv njega tvrdooglavo sa svojim debelim zgrbljenim štitom.

27 Iako je pokrio svoje lice pretilinom i salo navaljao na svoje bokove,

28 uzeo je gradove raskopane za stan i kuće zapuštene koje su bile određene za propast.

29 Neće biti bogat i neće se uvećati njegov imetak; on više neće uhvatiti korijen u zemlji.

30 Noći neće izbjeći, žega će osušiti njegove grane, dahom svojih usta nestat će.

31 Prevareni neka se ne uzda u ništavnost, jer taština je što on napokon dobije.

32 Još prije vremena uvenut će, granje se njegovo neće opet zelenjeti.

33 Otrgat će se kao s loze njegov nezreo grozd i pupoljci će se njegovi kao s masline pobacati.

34 Jer je neplodan rod bezbožnika i oganj će popaliti kuće nepravde.

35 Počinju nevolju i rađaju muku, i njihova utroba donosi na svijet samo prijevru."

Govor Jobov

16 Onda je Job odgovarajući rekao: **2** "Slušao sam dosta takvih stvari; svi ste vi mučni tješitelji.

3 Jesu li pri kraju puste riječi i što te goni da mi tako odgovaraš?

4 I ja bih mogao govoriti kao vi kad biste samo bili na mojem mjestu; lijepo bih vam držao govore, žaleći vas mahao bih glavom na vas.

5 Hranio bih vas svojim ustima, govor bih svoj počinjao utješnim kretnjama.

6 Ali ako govorim, neće se ublažiti moja bol, ako li prestanem, hoće li otići od mene?

7 Zaista, muka me je moja posve umorila; moj rod sasvim si uništio.

8 Mene si prihvatio, protiv mene svjedoče klevetnici, bacaju mi tužbu u oči.

9 Gnjev njihov trga me na komade, napadaju me, škripe zubima na me, moji neprijatelji sijevaju očima na mene.

10 Razvaljuju na me svoja usta, sramotno me udaraju po obrazima, skupljaju se svi zajedno protiv mene.

11 Zlikovcima predao me Bog, bacio me u ruke bezbožnicima.

12 Mirno sam živio; onda me uznemiri, uhvati me straga i smrska me, stavio me sebi za metu.

Job

390

13 Oko mene lete strijele njegove, nemilice mi probada bubrege, proljeva na zemlju žuć moju.

14 Razdire me, rana do rane, trči protiv mene kao ratni junak.

15 Zalobnu haljinu nosim na golom tijelu, svoj ponos prignuo sam do u prah.

16 Od plača mi lice pocrvenjelo, oko mojih trepavica leži smrtna noć.

17 A nema nepravde na rukama mojim, i molitva je moja bila uvijek čista.

18 O, zemljo, ne pokrivaј moje krvi, neka ne bude nikada kraja mojoj tužbi.

19 Ali je još u nebu svjedok za me, u visinama još živi moj odvjetnik.

20 Moje su mi boli zagovornice, moje oči u suzama gledaju u Boga.

21 On pribavlja smrtniku pravo kod Boga, čovjeku protiv svojega blišnjega.

22 Jer meni još ostaje samo malo godina, onda mi je na put s kojega nema povratka.

Job se dalje tuži

17 Slomljena je moja životna snaga, moji mili dani se trnu, čeka me grob.

2 Nisu li rugači oko mene? Brbljanje njihovo otima san mojim očima.

3 Zauzmi se za me i budi jamac, tko bi mi inače dao ruku?

4 Od njihova si srca sakrio mudrost i zato im nećeš dati da pobijede.

5 Imanje se hoće razdijeliti drugima, gdje ipak sahnju oči djece.

6 Mene se predalo ruganju svega svijeta, pljuje mi se u lice.

7 Oči se moje gase od jada, svi su udovi moji kao sjena.

8 Pobožni su nad tim skamenjeni, čisti su nad zločincem pobunjeni.

9 Još tvrde stoji pravednik na svojem putu, još više samo ojača onaj čije su ruke čiste.

10 Pa stupite samo opet svi ovamo, ali među vama ne nalazim nijednoga mudra.

11 Dani su moji otišli, naumi su se moji slomili, želje mojega srca.

12 Mijenjaju dan u noć, i tmini kažu: 'Svjetlost je'.

13 Premda se nadam, ipak će podzemni svijet biti moj stan, u tami ću prostrti svoju postelju.

14 Truležu kažem: 'Moj si ti otac.' a crvu: 'Moja majko, moja sestro.'

15 Ali gdje je zaista još nadanje za me? Moja sreća, tko je može još vidjeti?

16 K vratima podzemnoga svijeta silaze, gdje je onda počinak u prahu."

Bildad dokazuje da Bog kažnjava samo bezbožnike

18 Onda je Bildad iz Suaha odgovarajući rekao:

2 "Kad ćete svršiti to brbljanje, i opameti

se, pa ćemo onda govoriti dalje.

3 Zašto da se smatramo kao stoka, zašto smo ljudi u vašim očima?

4 I ako se ti rastrgaš u jaroosti svojoj, mora li zbog tebe opustjeti svijet, ili se zato premjestiti hridina sa svojega mjesta?

5 Ipak će se svjetlo zlikovca utrnuti, neće više sjati plamen ognjišta njegova.

6 I njegovu šatoru potamnjet će svjetlo, i žizak će se njegov ugasiti u njemu.

7 Snažni koraci njegovi stegnut će se, njegova vlastita osnova srušit će ga.

8 Noga će ga njegova goniti u mrežu, i naići će na zamku.

9 Zamka će ga uhvatiti za petu, i užad će ga držati čvrsto.

10 Na tlu leži skrivena za njega mreža, zamka je na putu za njega spremljena.

11 Od svuda će ga strahote straše i tjeraju ga na njegove noge.

12 Vreba njega gladna nesreća, nevolja će biti spremna uz njega.

13 Guba će rastočiti kožu njegovu, prvenac smrti pojest će udove njegove.

14 Iz šatora njegova, u koji se uzda, protjerat će ga, odagnat će ga kralju užasa.

15 Mjesto njega nastanit će se oganj u njegovu šatoru, posut će se sumporom stan njegov.

16 Odozdol posušit će mu se korijenje, odozgor usahnut će mu grane.

17 Spomen će njegov iščeznuti iz zemlje, niti će mu imena biti po ulicama.

18 Odagnat će se iz svijetla u tminu i izbacit će se iz svijeta.

19 U njegovu narodu neće mu ostati ni roda ni potomka, u njegovoj kući neće više nitko živjeti.

20 Prepast će se od njegova dana na zapadu, obuzet će strah ljude na istoku.

21 Tako će biti s kućom zlikovca, tako s mjestom onoga, koji ne mari za Boga."

Govor Jobov: njegova tužba

19 Onda je Job odgovarajući rekao:
2 "Dokle ćete me još mučiti i gaziti me riječima?

3 Već me deset puta naružili, zar vas nije stid da me zlostavljate?

4 Jesam li doista učinio grijeh? Je li još u meni moja pogreška?

5 Možete li me, zaista, osvjedočiti i krivnju mi moju dokazati?

6 Znajte sada Bog je koji me je porazio i mrežu svoju oko mene razapeo.

7 Eto, vičem li na nepravdu, nema mi odgovora; zovem li pomoć, nema mi suda.

8 Zagradio mi je put, ne mogu dalje; staze je moje zavio u tminu.

9 Svakao je s mene časnu moju haljinu i skinuo mi s glave krunu.

10 Porušio me je od svuda, moram pro-

pasti; kao drvo iščupao je moje nadanje.

11 Raspalio je na me svoju srdžbu i uzeo me među svoje neprijatelje.

12 Cete njegove došle su sve zajedno, nasule putove sebi protiv mene, utaborili se okolo mogega šatora.

13 Braću je moju udaljio od mene, prijatelji se moji otuđili od mene.

14 Rodaci moji izbjegavaju me, pouzdanci moji zaboravili me.

15 Ukućani moji, sluškinje moje gledaju me kao stranac, došljak sam u njihovim očima.

16 Zovem svojega slugu, on se ne odaziva; moram ga moliti svojim ustima.

17 Dah je moj mrzak ženi mojoj i moje milovanje mojoj rođenoj djeci.

18 Preziru me djeca, ustanem li gdje, grde me.

19 Pouzdanicima sam mojim mrzak, i koje sam ljubio, okreću se protiv mene.

20 Za kožu moju, za meso moje prionule su kosti moje, ostala mi samo koža oko zuba mojih.

21 Smilujte mi se i imajte sažaljenje sa mnom, moji prijatelji, jer me je pogodila ruka Božja.

22 Zašto me progonite i vi kao Bog i ne možete da se nasitite mesa mogega.

23 O, kad bi se napisale moje riječi. Kad bi se unijele u knjigu.

24 Pisaljkom željeznom i olovom kad bi se zauvijek urezale u kamen.

25 Jer ja znam da moj Otkupitelj živi i da će on posljednji nad zemljom ustati.

26 Onda će ova moja koža opet biti oko mene, iz svojega vlastitog mesa gledat ću Boga.

27 Jest, ja i ti, ja ću ga gledati, moje vlastite oči vidjet će ga, ne kakav došljak, to je sva čežnja mogega srca.

28 Ako još mislite: kako ćemo ga proganjati? Jer se u meni našao uzrok sudbine—

29 onda se bojte mača, jer je mač osvetitelj krivnje. Pomislite, sudac još živi."

Sofar govori u istom smislu kao i Bildad

20 Onda je Sofar iz Naama odgovarajući rekao:

2 "Protiv toga se ježi moja misao i zato vrije u mojim prsima.

3 Morao sam čuti ukor što me sramoti, ali će duh mogega razuma odgovoriti za me.

4 Ne znaš li prastaru mudrost, tako staru kao opstanak ljudi na zemlji?

5 Slava grješnika traje kratko vrijeme i radost je zlikovca za čas.

6 Makar se oholost njegova popela do nebesa, makar se tjeme njegovo dotaknu oblaka.

7 Kao smrada njegova nestat će ga zauvijek; tko ga je poznao, pitat će onda:

"gdje je sad on?"

8 Bez traga odletjet će, sličan snu; iščeznut će kao noćna prikaza.

9 Oko koje ga je gledalo, neće ga više nikada vidjeti, neće ga više gledati njegovo mjesto.

10 Djeca će se njegova dodvarati prosjacima, vlastitom će rukom izdavati bogatstvo svoje.

11 Makar njegovo tijelo i bujalo mlađoću, u zemlju morat će se s njim zakopati.

12 Ako je i slatka njegovim ustima zloča, on je krije pod jezikom svojim;

13 čuva ju i ne pušta ju, nego je zadržava u svojem grlu,

14 ipak će se jelo pretvoriti u nutrini njegovoj, postat će u njegovu tijelu otrov zmijin.

15 Blago koje je proždri, izbljuvat će, Bog će ga istjerati iz njegova tijela.

16 Otrov je zmijin usisao, sada mu jezik zmijin zadaje smrt.

17 Ne smije se naslađivati na potocima, na rijekama kojima teče med i mlijeko.

18 Što je ugrabio, vratit će, neće smjeti to pojesti; u bogatu dobitku neće uživati.

19 Tlačio je, nije pomagao siromahe, oteo je kuću koju nije saziđao.

20 I jer trbuh njegov ne zna što je dosta, neće se spasiti uza sve blago svoje.

21 Ništa nije izmaklo njegovoj požudi, i zato sreća njegova nije trajna.

22 U obilju bogatstva doći će u nevolju; sva težina nesreće svalit će se na njega.

23 Htjedne li napuniti trbuh svoj, poslat će na njega Bog jarost svojega gnjeva i pustit će da na njega padne njegova propast kao kiša.

24 Htjedne li izmaći željeznom oružju: prostrijelit će ga ipak luk mjedeni.

25 Strijela puštena proći će kroz njegovo tijelo i svijetlo željezo izići će iz žuči njegove, na njega će pasti strahota smrtna.

26 Sva je tmina sačuvana njemu kao blago; žderat će ga oganj, ni od koga raspijen; izgorjet će što je još preostalo u njegovu šatoru.

27 Otkrit će nebesa njegova zlodjela i zemlja će ustati protiv njega.

28 Bogatstvo njegove kuće otići će, rasčinit će se u dan gnjeva njegova.

29 To je dio od Boga čovjeku zlikovcu, to je baština, koju mu je Bog ostavio."

Job pokazuje da Bog najprije kazni svoju djecu

21 Onda je Job odgovarajući rekao:

2 "Ah, poslušajte ipak mirno moju riječ, i neka mi to bude od vas utjeha.

3 Dopustite mi da govorim. Kad izgovorim, možete mi se naruđati.

4 Je li tužba moja protiv ljudi, i zašto da moj duh ne bude nestrpljiv?

5 Slušajte me, usupnite se, stavite ruku

Job

392

na usta.

6 Kad pomislim na to, hvata me strah, zadržšem cijelim tijelom.

7 Zašto zlikovci ostaju na životu, ostare i obogate se?

8 Zdrav stoji njihov mlad naraštaj pred njima, s njima, i njihovi potomci pred njihovim očima.

9 Sigurne su od pogibelji kuće njihove, pruž Božji nije nad njima.

10 Bikovi njihovi skaču i ne promašuju, krave njihove tele se i ne jaloze se.

11 Ispuštaju kao janjce svoju djecu, veselo poskakuju mališani njihovi.

12 Pjevaju uz bubanj i gitaru, vesele se uza sviralu.

13 Provode u sreći svoje dane i silaze u miru u podzemni svijet.

14 A Bogu su ipak rekli: 'Idi od nas, ne želimo znati za tvoje putove.'

15 Što je Svemoćni da mu služimo? Što nam koristi da mu se molimo?

16 Zaista, sreća nije u njihovoj ruci, daleko je od mene mišljenje bezbožnika.

17 Koliko se puta gasi život grješnika, dolazi i na njih nevolja, i na muke ih stavlja u svojem gnjevu.

18 Budu kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vjor.

19 Govore: 'Bog će ga kazniti u njegovoj djeci,' neka on plaća njemu, da on sam osjeti.

20 Vlastitim očima neka vidi nesreću svoju, neka sam pije gnjev Svemoćnoga.

21 Što mu je stalo, kako je njegovoj kući poslije njega kad se broj njegovih mjeseći završio?

22 Ali smije li se Boga učiti mudrosti, njega koji sudi u nebeskim visinama?

23 U potpunoj snazi jedan umire, bez brige i zadovoljan.

24 Njegove posude su pune mlijeka, dobro je uhranjen mozak njegovih kostiju.

25 Drugi umire u gorkom jadu, nikada nije okusio sreće.

26 Obojica sad leže zajedno u prahu, obojicu prekriva trulež.

27 Eto, znam vaše misli i namjere koje smišljate protiv mene.

28 Mislite: 'Gdje je kuća vladara i gdje je šator u kojem su stanovali bezbožnici?'

29 Niste li ikada pitali za savjet putnike? Znakove njihove nećete ipak znati.

30 Za dan nevolje zlikovac ostaje nekažnjen, a na dan gnjeva odvede se.

31 Tko će ga u oči ukoriti za njegov život? Tko će mu vratiti što je počinio?

32 Isprate ga još do groba i pobrinu se za grobni spomenik.

33 Lako leže na njemu grude doline; idu za njim svi ljudi i pred njim bezbrojni.

34 Pa ste me htjeli tješiti ništavilom? Od vaših prigovora preostaje samo prijevarena.

Elifaz okrivljuje Joba

22 Onda je Elifaz iz Temana odgovarajući rekao:

2 'Ima li Bog koju korist od čovjeka? Ne, sam je sebi koristan čovjek pobožan.'

3 Je li Svemoćnomu korisno ako si pravedan, je li mu dobit ako je tvoj život neporočan?

4 Kazni li te zbog tvojega straha Božjega? Ide li zato na sud s tobom?

5 Nije li tvoja zloća neizmjerena, i nisu li tvoja zlodjela beskraja?

6 Jer si uzimao zalog od svoje braće ni za što i svlačio si haljine s golih.

7 Umornomu nisi pružio vode, gladnomu si uskratio kruha.

8 Čovjeku sile pripada zemlja: tko ima ugleda, taj samo prebiva u njoj.

9 Udovice si otpuštao bez pomoći i sirotama si lomio ruke.

10 Zato su zamke oko tebe, spopadne te tjeskoba i groza iznenada.

11 Ne vidiš li mrak i poplavu što te pokriva?

12 Nije li Bog visoko gore u nebu? Pogledaj samo kako je visoko tjeme zvijezda.

13 A ti si mislio: 'Što bi opazio Bog; može li suditi kroz oblake?'

14 Oblaci ga zastiru; ne može vidjeti ništa, hoda po nebeskom svodu.'

15 Hoćeš li ići putom staroga vremena, kojim su nekoć koračali ljudi zlikovci?

16 Oni su iskorijenjeni prije vremena; rijeka je poplavila njihovu zemlju.

17 Govorili su Bogu: 'Idi od nas; što bi nam mogao učiniti Svemoćni.'

18 On im je ipak napunio kuće dobrima. Daleko je od mene mišljenje bezbožnika.

19 Pravednici to vide puni radosti, i nedužni im se rugao:

20 'Zaista su protivnici naši uništeni. Oganj je proždoro ostatak njihov.'

21 Sprijatelji se s njim i mir je s tobom; tako će ti sreća doći.

22 Primi iz njegovih usta pouku i stavio savjet njegov u svoje srce.

23 Ako se opet vratiš k Svemoćnomu, potaknut ćeš se na dobro; ukloni zlo iz svojega šatora.

24 Stavio zlato u prah i ofir na hridinu potoka.

25 Onda će Svemoćni biti tvoje zlato i njegov naputak tvoje srebro.

26 Onda ćeš u Svemoćnom naći radost i podignut ćeš k Bogu svoje lice.

27 Molit ćeš mu se i on će te uslišati; što si zavjetovao, ispunit ćeš mu.

28 Što poduzmeš, uspjeh će ti; na tvojim putovima svijetlit će ti svjetlost.

29 Kad se pode nizbrdo, viknut ćeš: 'Usvišenje će doći,' onda poniznomu Bog pruža pomoć.

30 On će spasiti i onoga koji nije nevin; da, bit ćeš spašen ako su ti ruke čiste.'

Jobov govor: hoće da ga Bog proglasi nedužnim

23 Onda je Job odgovarajući rekao: **2** "Tako je i danas tužba moja kao prkos; teško tišti njegova ruka moje uzdisanje. **3** O, kad bih znao gdje bih ga našao, da stupim pred njegov sud. **4** Iznio bih pred njega stvar svoju, puna dokaza bila bi mi usta. **5** Zelio bih znati riječi što bi mi ih odgovorio; htio bih saznati što bi mi rekao. **6** Bi li se u svojoj velikoj moći prepirao sa mnom? Ne, on bi pripazio na me. **7** Ondje bi se pravednik mogao prepirati s njim, pred svojim sucem oslobodio bih se dovijeka. **8** Ali pođem li prema istoku: nema ga ondje; pođem li prema zapadu, ne vidim ga. **9** Radi li na sjeveru, ne nađem ga, okrene li prema jugu, ne mogu ga vidjeti. **10** Ali on zna put moj, kad bi me prokušao, izišao bih kao zlato. **11** Koraka se njegova držala čvrsto moja noga, njegova puta sam se držao i nisam nikada skrenuo. **12** Od zapovijedi njegovih usta nisam odstupao nikada; riječi njegovih usta čuvao sam u grudima svojim. **13** Uvijek je sebi jednak; tko će ga odvratiti što njegova duša zaželi, ono učini. **14** On će dovršiti i moju sudbinu, i u njemu ima još toga mnogo. **15** Zato se prestrašim pred njegovim licem i kad pomislim na to, strah me je od njega. **16** Bog je moje srce učinio strašljivim; Svemoćni me u strah utjerao. **17** Zbog tmine ne osjećam se uništen, niti je mrak obavio moje lice.

Nastavak Jobova govora: razni grješnici

24 Zašto Svemoćni nije odredio kaznena vremena? Zašto vjernici njegovih ne gledaju sudbenih dana njegovih? **2** Mede se pomiću, stada se otimaju i gone se na pašu. **3** Sirotama odgone magarca; u zalogu uzimaju govedo udovici. **4** Siromahe odbijaju s puta, i tko je god bijedan u zemlji, mora se skrivati. **5** Eto, kao divlji magarci u pustinji izlaze oni na svoj posao, da traže sebi hranu; pustinja im daje kruh za djecu. **6** Na polju kose sijeno, pabirče u vinogradu zlikovca. **7** Bez haljina noćuju goli, na zimi nemaju pokrivača. **8** Pokisnuo od kiše u gori, bez krova privijaju se k stijeni. **9** Od prsiju majčinih trgau siroče, siromaha tlače pljenidbom. **10** Hodaju goli, bez haljina, i gladni vuku snopove.

Job

11 U svojim zidinama cijede ulje, grožde u kacama gaze, a žedaju. **12** Stenju pod ljudskim bjesnilom, više duša ranjenih na smrt, a Bog ne pazi nikad na sramotu. **13** Drugi su kod neprijatelja svjetlosti, ne poznaju njezinih putova i ne ostaju na njezinim stazama. **14** Zorom ustaje krvnik, ubija uboge i siromahe, lupez se skita oko po noći. **15** Oko preljubnika očekuje sumrak, misli: 'Nijedno me oko ne vidi,' i skriva svoje lice. **16** U mraku provaljuju u kuće, a po danu se zaključavaju, neće da što znaju za svjetlost. **17** Jer je jutro njima svima jedna groza, vrijeme kad se može vidjeti smrtna strahota. **18** Neka propadne na površini vode. Neka je u zemlji prokleta njegova baština. Neka ne krene više nikada vinogradskom stazom. **19** Kao što suha žega siše snježnu vodu: tako podzemni svijet zlikovce. **20** Neka ga zaboravi majčina utroba. Neka se crvi na njemu naslađuju. Neka ga se nikada ne spominje. Kao drvo skršit će se zloća. **21** Neka se združi s neplodnom koja ne rada; on koji nije učinio ništa dobro udovici. **22** Ipak daje njegova moć dug život silnicima; on ustane opet, makar se više nije uzdao u život. **23** Dao mu u što će se pouzdati, bude poduprt, njegove su oči na njihovim putovima. **24** Uzvisuju se—zamalo, pa ih više nema; padaju, prolaze kao sve; odreže ih se kao vrhove klasja. **25** Ili, zar nije tako? Tko će me utjerati u laž? Tko će pokazati moj govor kao ništav?"

Govor Bildadov: pred Bogom nitko nije pravedan

25 Onda je Bildad iz Šuaha odgovarajući rekao: **2** "Može li strahotom vladati onaj koji mirno čini red na visinama? **3** vojskama njegovim ima li broja? I koga ne obasjava svjetlost njegova? **4** Kako može biti čovjek u pravu protiv Boga? I kako može biti čist rođen od žene? **5** Eto, ni mjesec ne sja bez ljage, ni zvezde nisu čiste u njegovim očima, **6** a koliko manje čovjek koji je crv, i sin čovjekov koji je crvić."

Govor Jobov: veličina Božja

26 Ali Job je odgovarajući rekao: **2** "Kako si tako krasno pomogao nemoći, podupro ruku onomu kojem se

Job

394

skršila jakost.

3 Kako si tako dobro svjetovao ludost i mudrost izobilja iznio na svjetlo.

4 A koga si to htio poučiti; čiji je duh išao iz tebe?

5 Njega se straše mrtvi pod vodama i njihovim stanovnicima.

6 Otkriven je pred njim podzemni svijet, carstvo mrtvih bez pokrova.

7 Nad prazninom razastire on sjever, iznad ništa daje da lebdi zemlja.

8 U oblake svoje goni vode, a da se pod njima ne rasprsnu oblaci.

9 On prekriva lice prijestolja svojega i razapinje nad njim svoj oblak.

10 On vuče okrug oko površine vode, gdje svjetlost graniči s tminom.

11 Stupovi neba tresu se i dršću od prijetnje njegove.

12 Svojom snagom čini da buči more, mudrošću svojom razbija Rahaba.

13 Dah njegov razvedri nebasa, njegova ruka probode hitru zmiju.

14 Ali to su tek obrubi njegova upravljanja, šapat je to samo što čujemo o njemu. I tko da razumije grom svemoći njegove?"

Job govori o sebi i o bezbožnicima

27 Job je dalje nastavio svoj govor i rekao:

2 "Tako da je živ Bog, koji mi oduzeo pravo moje, Svemoćni, koji mi ogorčio moj život.

3 Dok je još dah moj u meni, i duh Božji dok me oživljava,

4 neće moje usne govoriti ništa krivo, niti će moj jezik lagati.

5 Daleko neka je od mene da vam dadem pravo; dok ne umrem, ja ne tajim svoje nedužnosti.

6 Čvrsto stojim uz pravednost svoju i ne ostavljam je; moje srce ne kori nijednoga dana mogega.

7 Neprijatelju mojemu neka bude kao zlikovcu, mojem protivniku kao bezbožniku.

8 Jer kakvo je nadanje bezbožniku kad Bog odreže i išćupa dušu njegovu?

9 Hoće li Bog čuti jauk njegov kad nevolja navali na njega?

10 Može li se radovati Svemoćnomu i pozivati se na Boga u svako vrijeme?

11 Hoću da vas poučim o djelovanju Božjemu; neću sakriti što određuje Svemoćni.

12 Eto, vi ste ipak svi to iskusili, pa zašto se zaludu nadate?

13 To je dio zlikovcu kod Boga, i to je nasilnicima baština koju primaju od Svemoćnoga:

14 ako mu se množe sinovi, to je za mač; potomci njegovi nemaju se čim nasiti.

15 Koji ostanu iza njega, pogradi ih po-

mor u grob; udovice njegove ne drže tugovanja.

16 Ako i nakupi srebra kao praha i hrpa haljina kao blata,

17 ostavi ih na stranu, ali ih odjene pravednik, i srebro razdijele među sobom pobožnici.

18 On je sagradio kuću sebi kao moljac, kao kolibicu koju ju napravi čuvar.

19 Bogat legne spavati—posljednji put; ali otvori li opet oči, sve je iščeznulo.

20 Strahote prešume preko njega kao poplava, preko noći odnese ga vjor.

21 Podigne ga istočni vjetar: on ide—i odnese ga s njegova mjesta.

22 Bez milosrđa gađa Bog na njega; mora bježati od njegove ruke.

23 Pljeskaju rukama nad njim i zvižde za njim s njegova mjesta.

Nastavak govora Jobova: rudnik i mudrost

28 Jest, zna se točno gdje se nalazi srebro i mjesto gdje se pročišćava zlato.

2 Iz zemlje se vadi željezo, iz rudače se topi bakar.

3 Čovjek mraku čini kraj, i istražuje do posljednjega kutića za rudačom u sjeni tmine;

4 Kopa rov daleko od ljudi, u zaboravljenim mjestima, visi bez potpore za nogu i lebdi dolje onamo.

5 Zemlja iz koje kruh nam niče duboko se raskopa kao ognjem.

6 Safir počiva u kamenju njezinu i zlatni se prah ondje nade.

7 Ni orao ne zna ulaza ondje, niti ga pro-nađe oko jastrebovo.

8 Zvijeri gorske ondje ne ulaze, niti lav ondje stupa.

9 A čovjek stavlja ruku na to kamenje, korijenje bregova podruje.

10 U kamenu prokopava rove i svašta dragocjeno vidi mu oko.

11 Nanjuši izvore rijeka što je skriveno iznosi na svjetlo.

12 Ali mudrost—gdje se ona nalazi i razboritost—gdje je njoj kuća?

13 Čovjek ne zna puta k njoj, ona ne boravi u zemlji živih.

14 Dubina govori: nije ona u meni; more govori: kod mene ona ne boravi.

15 Dragocjeno zlato ne može se dati za nju, niti joj se srebro može izmjeriti kao kupovna cijena.

16 Ne mjeri se zlatom ofirskim ni dragocjenim oniksom i safirom.

17 Ne može se izjednačiti s njom ni zlato ni staklo, niti se može promijeniti s nakitom.

18 Korali, kristali, neka se šuti o njima, vrijednost je mudrosti viša od bisera.

19 Ne dobije se za topaze iz Kuša, niti se mjeri suhim zlatom.

20 Odakle dolazi mudrost? Razboritost—gdje je njoj mjesto?

21 Skrivena je pogledu svih bića i pticama je nebeskim zaklonjena.

22 Podzemni svijet govori i carstvo mrtvih: čuli smo o njoj samo kako se govori.

23 Samo Bog zna put k njoj, on jedini zna gdje se nalazi ona.

24 Jer do na granice svijeta dopire pogled njegov; što god je pod nebesima, vidi on.

25 Kada je vjetru odredio težinu njegovu i mjerom ograničio vodu,

26 kad je kiši postavio vrijeme njegovo i put gromovnoj munji;

27 onda ju je vidio i oglasio, uređio ju i pretražio.

28 Čovjeku je rekao: 'Boga se bojati jest mudrost i zla se kloniti jest razboritost.'

Nastavak govora Jobova: sretna prošlost

29 Job je dalje nastavio svoj govor i rekao:

2 "Ah, da bi ipak bilo sa mnom kako je to još bilo prije mjeseci, u danima kad me je štiti Bog.

3 Kad mi je nad glavom sjala svjetiljka njegova i svjetlo me njegovo vodilo kroz tminu.

4 Kako sam bio u vremenu svoje mlada-hne snage, kad je Bog još zaštitivao moj šator.

5 Kad je Svemoćni još bio sa mnom, moja se djeca skupljala oko mene.

6 Kad sam prao sebi noge u mlijeku i hridina mi izlivala potoke ulja.

7 Izlazio sam van na vrata pred grad da zauzmem svoju stolicu na trgu gradskih vrata.

8 Sakrili bi se dječaci kad bi me vidjeli; starci bi se dizali i ostali stojeći;

9 glavari bi prestali govoriti i stavili bi ruku na usta;

10 knezovi bi ustezali svoj glas, jezik bi im prionuo za nepce.

11 Blagoslivljalo me uho što bi me slušalo, hvalilo me oko, kad bi me vidjelo.

12 Spasavao sam siromaha koji je vikao i sirotu bez zaštitnika.

13 Na mene je dolazio blagoslov izgubljenika, srce sam udovici razveselio.

14 Pravednost mi je bila haljina što me obavijala, pravoljublje mi bilo ogrtač i povež oko glave.

15 Oko sam bio slijepcu i noga hromu.

16 Otac sam bio siromasima i branio sam stvar nepoznatoga.

17 Razbijao sam zube lopovu, trgao grabež iz zuba njegovih.

18 Tako sam mislio umrijeti u svojem gnijezdu i svoje dane umnožiti poput pijeska.

19 Korijen moj pružao se kraj vode, i noćna je rosa padala na moje grane.

20 Sreća se moja uvijek obnavljala u mene, u ruci mi se ponovljuje lûk.

21 Slušali su me puni iščekivanja i tiho prisluškivali moj savjet.

22 Kad sam ja govorio, nitko više ne bi uzimao riječi, tako bi ih natopila moja riječ.

23 Čekali su me kao za kišom otvarali su usta i čeznuli za mnom kao za kasnom kišom.

24 Nasmijao bih se na njih kad su bili strašljivi, nisu mogli pomutiti mojega vedrog lica.

25 Određivao sam put za njih, sjedio bih u pročelju i bio kao kralj u vojsci, kao jedan koji tješi žalosne.

Nesretna sadašnjost

30 Asada me ismjejavaju ljudi koji su danima mlađi od mene, kojima otaca ne bih bio stavio sa psima stada svojega.

2 Zaista, zašto bi mi i bila snaga njihovih ruku? Sva im je jakost nestala.

3 Od oskudice i gladi istrošeni su jer glodaju suhu zemlju; pusta pustinja njihova je majka.

4 Oni beru lobodu po pustinji i smrekovo korijenje za hranu.

5 Iz naroda ih gone, viču na njih kao na lupeže.

6 Po strašnim uvalama moraju stano-vati, po jamama u zemlji i u klisurama.

7 Riču po grmovima, skupljaju se među trnjem.

8 Oni su sinovi bezvrijednih, djeca bezimenih, bičem istjerani iz zemlje.

9 I njima sam sada postao rugalica i služim im kao prisposodba.

10 Gnušaju me se i ne ustežu se pljuvati mi u lice.

11 Jer je on odriješio uže od mojega šatora i srušio me, zato i oni puste uzde iz svojih usta protiv mene.

12 Zdesna ustaje rulja, gurne mi noge, iskopa putove protiv mene da me upropasti.

13 Raskopali su moje putove, idu da me unište i nikoga nema da ih zaustavi.

14 Kao kroz širok prokop naviru, pustoseći navaljuju.

15 Strahote sve se okreću na mene, kao u vihoru raznosi on sreću moju, prolazi moj spas kao oblak.

16 I sada se u meni izjeda moja duša, stigli me dani nevolje.

17 Noću me probada u kostima, ne počivaju muke koje me grizu.

18 Svemoć je pokvarila moju odjeću i kao ovratnik košulje steže me.

19 On me je srušio u blato, postao sam kao prah i pepeo.

Job

396

20 Vičem k tebi, ali ti me ne slušaš; prestanem li, onda snuješ naume protiv mene.

21 U ljuta si mi se neprijatelja pretvorio, udaraš me teškom šakom.

22 U vihoru dižeš me visoko gore, goniš me; u olujnom vrtlogu uzdrmaš me.

23 Jest, znam: u smrt me hoćeš goniti, u mjesto gdje se skupljaju svi živi.

24 Ali ne pruža li se pri padu ruka i ne više li se u potrebi za pomoć?

25 Zaista, plakao sam ako je drugima bilo zlo; srce me je boljelo za siromahom.

26 Nadao sam se sreći, ali je došlo zlo; čekao sam svjetlost, a došla je tama.

27 Puši se u meni bez prestanka, snašli me dani muke.

28 Tužan, bez sunca, vučem se okolo, dignem se i vičem pred svima.

29 Sakalima brat postao sam i drug ne-jevima.

30 Guli se crna koža od mene, moje kosti plamte u groznici.

31 Citara se moja pretvorila u pjesmu tuzaljku, frula moja u gorko jecanje.

Job je od svoje mladosti živio krepšno

31 Savez sam napravio sa svojim očima, zašto bi onda gledao za djevojkom?

2 Što bi mi bio dio od Boga gore, kakva baština od Svemoćnoga u nebu?

3 Nije za zlikovca propast, a nesreća za one koji čine zlodjela?

4 Ne pazi li on na moje putove, ne broji li sve korake moje?

5 Ako sam općio s lašcima i ako je moja noga žurila za prevarom,

6 neka me izmjeri na pravoj tezulji: Bog će upoznati moju nedužnost.

7 Ako je korak moj zašao s puta, ako je moje srce pošlo za mojim očima, ako je za moje ruke prionula kakva ljaga,

8 neka što ja posijem, drugi pojede, neka se iskorijeni što mi iznikne.

9 Ako se moje srce dalo zaludjeti od žene, ako sam vrebao na vratima svoga susjeda,

10 Neka drugomu moja žena melje, neka se kakav došljak k njoj pridruži.

11 Jer to bi bio zločin, zlodjela što spada na suca da kazni.

12 To bi bio požar što proždire do uništenja i što bi spalio sve imanje moje.

13 Ako sam prezreo pravo svojega sluge, svoje sluškinje, kad su imali raspravu sa mnom,

14 što da učinim, kad se diže Bog? Kad on potražuje što da mu se odgovori?

15 Nije li u utrobi majčinoj Stvoritelj moj stvorio i njega; nas obojicu on isti sazdao u utrobi majčinoj?

16 Ako sam odbio želju siromasima i dao da venu oči udovici,

17 i ako sam zalogaj svoj sam jeo, a nije sirota uzela od toga dio svoj?

18 A ja sam ju kao otac odgajao od mladosti, vodio sam ju od utrobe svoje majke.

19 Ako sam vidio ostavljene bez odjeće i siromaha bez pokrivala,

20 i nisu mi zahvaljivala njegova bedra, jer ga je ugrijalo runo mojih ovaca?

21 Ako sam ikada zamahnuo rukom na sirote, jer na vratima sam našao svoju pomoć,

22 onda neka mi ispadne rame iz pleća i moja ruka neka se otkine iz zglobova.

23 Jer bi mi strašan bio kazneni sud Božji: kad bi on ustao, ne bih mu odolio.

24 Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, čistomu zlatu govorio: moje uzdanje.

25 Ako sam se veselio što mi je posjed velik i što je već toliko stekla moja ruka;

26 ako sam gledao na sunce kako sja i na mjesec kako ponosit hodi;

27 ako se moje srce dalo potajno zaludjeti, i ja mu poslao poljubac.

28 I to bi bila zlodjela što spada na suca da kazni, jer sam zanijekao Boga u visini.

29 Ako sam se radovao padu svojega neprijatelja i veselio se kad bi ga snašla nesreća;

30 ali nikada nisam dao svojim ustima da sagriješe tražeći njegov život s proklinjanjem;

31 Zaista, moji suvremenici priznali su: "Tko se nije nasitio od njegova jela?"

32 Došljak nije trebao noćiti vani; vrata su moja stajala putniku otvorena.

33 Ako sam, kao što je učinio Adam, tajio svoje grijehe i skrivao svoja zlodjela u svojim njedrima,

34 jer sam se bojao velikoga mnoštva i bojao se prezira rodbine, onda bih zašutio i ne bih išao pred vrata.

35 O, da bi me tko slušao. Ovdje moj potpis. Svemoćni neka mi odgovori, da je tužba mojih protivnika napisana.

36 Zaista, ja bih je uzeo na svoje rame i svezao bi je sebi kao časni vijenac.

37 Broj koraka svojih rekao bih mu, kao vladar pristupio bih k njemu.

38 Ako je njiva moja vikala na me, i ujedno brazde njezine plakale,

39 ako sam jeo plod njezin bez plaćanja i ražalostio gospodara njezina;

40 mjesto pšenice neka mi urodi trnje, mjesto ječma kukolj." Govori su Jobovi svršeni.

Eliu ustaje i optužuje Joba

32 Tako su ona tri čovjeka su prestali odgovarati Jobu, jer je on sada bio pravedan u njihovim očima.

2 Onda se raspalio gnjev Elihua, sina

Barakelov iz Buza iz roda Ramova. Raspali se njegov gnjev na Joba, jer se je sebe samog držao pravednim a ne Boga.

3 I na tri prijatelja njegova raspali se njegov gnjev, jer više nisu našli odgovora, a Joba su ipak okrivljavali.

4 Elihu je bio čekao sa svojim govorom Jobu, jer su oni po godinama bili stariji od njega.

5 A kad je vidio Elihu da ona tri čovjeka nisu više znala odgovoriti, onda ga spopadne gnjev.

6 Odgovorio je Elihu, sin Barakelov, iz Buza, govoreći: "Doduše, ja sam još mlad godinama, a vi ste vremešni, zato sam bio bojažljiv i čuvao sam se da vam ne pokažem svoje znanje.

7 Mislio sam: 'Mekana govori starost i mnoge godine neka objave svoju mudrost.'

8 Ali samo duh koji je u čovjeku, samo dah Svemoćnoga urazumljuje ga.

9 Veliki ljudi nisu uvijek mudri, ni starci ne znaju što je pravo.

10 Zato kažem: poslušajte me i ja ću vam pokazati moje mišljenje.

11 Eto, čekao sam da se vi izgovorite, slušao sam mudrost vašu dok ste nalazili prave riječi.

12 Pažljivo sam vas slušao, ali eto, nitko nije uvjerio Joba, ni jedan od vas nije pobio njegovu riječ.

13 Ne govorite: našli smo mudrost u njemu; samo Bog a ne čovjek može ga srušiti.

14 Protiv mene nije upravio riječi; ja ga ne bih dočekao vašim govorima.

15 Oni su pobijedeni, ne mogu više ništa navesti, nestalo im je riječi.

16 Hoću li još čekati kad eto više ne govore, kad stoje i ništa više ne odvrćaju?

17 Pa ću sad i ja odvratiti za se i ja ću pokazati znanje svoje.

18 Jer sam pun misli; u unutrašnjosti mojoj goni me duh.

19 Eto, unutrašnjost je moja kao mlado vino što se drži zatvoreno, kao mijeh novi hoće se raspuknuti.

20 Tako moram govoriti da mi odlane; moram otvoriti svoje usne da odgovorim.

21 Ni za koga se ne zauzimam, ne govorim da se ikomu svidim.

22 Jer ne umijem laskati, inače bi me brzo smaknuo moj Stvoritelj.

Eliu nastavlja svoj govor

33 Čuj Jobe, poslušaj moj govor i svim mojim riječima nagni svoje uho.

2 Evo, već sam otvorio svoja usta, moj jezik neka krepko govori.

3 Moje riječi proizlaze iz iskrena srca, moje usne govore čistu istinu.

4 Duh me je Božji stvorio, dah me je Svemoćnoga oživio.

5 Ako mogneš, opovrgni me, pripravi se da mi se suprotstaviš.

6 Eto, pred Bogom vrijedim toliko koliko i ti; i ja sam od kala načinjen.

7 Eto, preda mnom te ne treba strašiti tjeskoba; pritisak kakav od mene te neće pritisnuti.

8 A sada ti kažeš pred ušima mojim—posve sam jasno čuo te riječi:

9 čist sam, bez mane, nedužan sam i bez krivnje zlodjela u meni.

10 On traži samo izlike protiv mene, vidi u meni svojega neprijatelja.

11 Noge je moje nategnuo u klade, pazi na sve moje staze.

12 Ovdje nisi u pravu, pa ti odgovaram, jer je Bog više negoli čovjek.

13 Kako se možeš tu prepirati s njim, ne odgovara on čovjeku na svaku riječ.

14 Na jedan način govori Bog i na dva, ali se ne pazi na to.

15 U snu, u noćnoj prikazi, kad tvrdi san padne na ljude, kad drijemaju na postelji,

16 onda otvara uho ljudima i straši ih opomenom

17 da odvрати čovjeka od njegova djela, da ga sačuva od oholosti.

18 Tako čuva dušu njegovu od podzemnoga svijeta, njegov život od smrti strijelom.

19 Na postelji njegovoj opominje ga bolima, boj stalno bjesni u njegovim udima.

20 Stanje njegovo ogadi mu kruh, i njegovoj duši jelo najmilije.

21 Njegovo tijelo opada, ne vidi ga se više; ogoljene su njegove kosti što se prije nisu vidjele.

22 Duša se njegova približuje grobu, njegov život carstvu mrtvih.

23 Onda je stao pred njega glasnik Božji, posrednik, jedan od tisuća, da opomene čovjeka na njegovu dužnost.

24 Onda se Bog smiluje njemu i rekne: izbavi ga; ne treba silaziti u grob, dobio sam već otkup.

25 Onda zasja njegovo tijelo više nego u mladosti; onda se on povraća u dane mladenačke snage.

26 Vapije k Bogu, i on mu je milostiv, daje mu da u veselju gleda njegovo lice; tako on povraća čovjeku njegovu pravednost.

27 Pred narodom progovori i zapjeva: bio sam sagriješio i nepravdu činio, ali mi Bog nije zlom uzvratio.

28 On je izbavio dušu moju da ne ode u grob; život se moj veseli svjetlosti.

29 Eto, sve ovo čini Bog dvaput, triput na čovjeku.

30 da otrgne dušu njegovu od groba, da mu svijetli svjetlost živih.

31 Jobe, pazi, slušaj me, šuti, da ja još govorim.

Job

398

32 Ali ako imaš dokaza, iznesi mi ih, govori—rado ću ti dati pravo.
33 Ako li nemaš, slušaj ti mene i šuti; naučit ću te mudrosti.”

Božja pravedna svemoć

34 Elihu je nadalje odgovarajući rekao:

2 “Čujte, mudri, moje riječi, vi razumni ljudi, poslušajte me.

3 Jer uho istražuje riječi, kao što grlo kuša jelo.

4 Što je pravo, istražiti ćemo što je dobro, izvidjet ćemo za se.

5 Job je ustvrdio: ‘Pravedan sam, ipak mi je Bog oduzeo moju pravicu.

6 Ja sam kao lažljivac protiv svoje pravice, bez krivnje me pogodila strijela smrtna.’

7 Gdje je još čovjek kao Job koji pije ps ovku kao vodu?

8 Koji se pridružio zlikovcima i općio s bezbožnim i opakim ljudima.

9 Ipak tvrdi: ‘Ništa ne koristi čovjeku živjeti s Bogom u prijateljstvu.’

10 Zato me poslušajte, ljudi razumni. Daleko je od Boga da čini zlo, od Svemoćnoga da čini zlodjela.

11 On samo vraća čovjeku po njegovu djelu i pušta da ga snade po njegovu životu.

12 Zaista, Bog ne radi nepravedno, Svemoćni ne prevrće pravde.

13 Tko se s njim brine za zemlju? Tko je utemeljio svijet?

14 Kad bi samo mislio na samoga sebe, kad bi uzео natrag svoj duh i svoj dah,

15 Propalo bi najedanput svako tijelo, čovjek bi se opet vratio u prah.

16 Ako si razuman, pripazi na ovo, poslušaj glas riječi mojih.

17 Može li biti vladar onaj, koji mrzi pravdu? Hoćeš li najpravednijega okriviti?

18 Koji je rekao vladaru: ‘Nedostojniče,’ a velikašu: ‘Zlikovče.’

19 On ne pristaje uz velike, ne postavlja bogate siromasima, jer su svi oni djelo njegovih ruku.

20 Umiru za tren i usred noći, udara bogate; nestane ih, obosi jakoga, a da ni ne makne rukom.

21 Njegove oči poćivaju na putu svakoга; gleda sve njegove korake.

22 Nema tmine, nema mraka gdje bi se sakrili zlikovci.

23 On ne određuje rok čovjeku kad da se pokaže Bogu na sud.

24 On uništava jake bez preslušanja, postavlja druge na njihovo mjesto.

25 On već zna njihova djela, zato ih sruši preko noći; tu leže satrvani.

26 Kao zloćince kazni ih na mjestu gdje svi vide,

27 jer su odstupili od njega, nisu pazili

na njegove putove,

28 pustili su da se do njega popne vika siromaha. A on čuje zapomagaju nevoljnika.

29 I kad se on primiri, tko ga smije osuditi? Kad sakrije lice, tko će ga vidjeti onda? Ali on bdije nad narodima i nad svakim čovjekom,

30 da ne vladaju bezbožnici koji su zamke za narod.

31 Pa smije li jedan reći Bogu: ‘Ja moram to podnositi, a ne činim ništa zlo.’

32 Što ne vidim, to mi pokaži, ako sam činio zlodjela, neću ih opet činiti.

33 Mora li on po tvojem mišljenju plaćati, jer se ti nećkaš? Ti se moraš odlučiti, ne ja; govori što znaš.

34 Ljudi će mi razumni reći i svaki mudar čovjek koji me sluša:

35 ‘Job govori nerazumno, riječi su njegove nerazborite.

36 Zato neka se iskuša Job do kraja zbog svojih bezbožnih prigovora.’

37 Jer dodaje na svoju krivnju još bunu, psuje u sredini našoj, na sva usta govori protiv Boga.”

Velika korist od pobožnosti

35 Elihu je nadalje odgovarajući rekao:

2 “Držiš li to za pravo da sam govoriš: ‘Pravedan sam pred Bogom?’

3 Da govoriš što mi to koristi, ili što mi to više koristi od grijeha?

4 Ja ću na to odgovoriti tebi i s tobom prijateljima tvojim.

5 Pogledaj nebеса i vidi. Pogledaj oblake kako su visoko nad tobom.

6 Ako griješiš, što mu s tim činiš, ako je još toliko opaćina tvojih što ćeš mu s tim nauditi?

7 Ako si pravedan, što mu možeš s tim dati što prima s tim iz tvoje ruke?

8 Ali bližnjemu tvojemu naudi opaćina tvoja; čovjeku bližnjemu na dobro dođe tvoja pravednost.

9 Jadikuje se nad velikim tlaćenjem i više se na nasilje velikih.

10 Ali se ne govori: ‘Gdje je Bog, Stvoritelj naš, koji nam daruje hvalospjeve u noći,

11 koji nas je učinio mudrijim od životinja zemaljskih, razumnijim od ptica небесkih.’

12 Oni viču, ali ih on ne sluša, zbog obijesti zlih ljudi.

13 Doista, Bog ne usliša laži i Svemoćni ne pogleda na nju.

14 A kamoli kad rekneš da ga nisi vidio: u njemu je sud, samo ga pričekaj.

15 A sada, kad njegov gnjev ne kazni i još ne pazi na grijeh,

16 Job otvara usta naprazno i mnogo govori nerazborito.”

Božja providnost upravlja cijelim svijetom

36 Elihu je opet nastavio i rekao:
2 "Pričekaj me još malo, onda ću ti pokazati što se još dade reći za stvar Božju.

3 Počet ću izdaleka sa svojom mudrošću da pribavim pravednost Stvoritelju svomemu.

4 Jer moje riječi uistinu nisu prijevara, stojim pred tobom kao čovjek s jasnom spoznajom.

5 Eto, Bog je silan, ali nikoga ne osuđuje, silan je snagom razuma.

6 Život zlikovcu ne zaštićuje, potlačeni- ma pribavlja njihovo pravo.

7 Od pravednika ne odvraća svojih očiju; on daje da sjede uvijek kao kraljevi na prijestolju, da se visoko uzdignu.

8 Ako li leže u okovima, svezani užetima nevolje,

9 onda im napominje njihova djela, njihove grijeh, da su se podizali oholo.

10 Onda im otvara uho da se pouče i opominje ih da okane zlodjela.

11 Poslušaju li dragovoljno, onda provode svoje dane u sreći, svoje godine u radosti.

12 Ako li ne poslušaju, onda ginu od strijele, umiru, a ne znaju kako.

13 Koji su licemjerna srca, ostaju u prkosu, ne mole za pomoć kad ih svežu.

14 U cvijetu mladosti umire njihova duša, u svežini mladosti njihov život.

15 Nevoljnika izbavlja njegovom nevoljom, otvara mu uho mukom.

16 Vabi i tebe iz čeljusti nevolje u prostorni prostor bez stezanja, na stol koji teče pretilinom.

17 Ali si ti pun opakog suda, tako se prebacuju pravica i presuda:

18 jer te bol ne smije nikada odvesti u ps- ovku, visina otkupnine neka te ne smete.

19 Može li te iz tjeskobe izbaviti tvoja vika i sav napor tvoje snage?

20 Ne uzdiši za noću, jer se mjesto nje dižu prijatelji.

21 Pripazi, ne okreći se činiti zlodjela da zavoliš to više nego nevolju.

22 Eto: Bog je uzvišen u svojoj moći. Gdje je učitelj kao on?

23 Tko određuje njemu njegov put? Tko bi mu smio reći: nisi činio pravo.

24 Spomeni se da veličaš njegova djela, koja ljudi slave u pjesmi.

25 Diveći se gleda na njih sav svijet, makar ih čovjek gledao samo izdaleka.

26 Eto: Bog je veći nego što mi shvaćamo; ne može se istražiti broj njegovih godina.

27 On gore vuče kaplje vodene, pušta da iz magle kiša rominja,

28 što iz oblaka žubori dolje i izlijeva se na ljudsko mnoštvo.

29 Tko može razumjeti prostor oblacima

i grmljavinu iz njegova šatora?

30 Eto: on prostire oko sebe svoju svjetlost i otkriva morske dubine.

31 Jer on s tim sudi narodima, daje hrane izobilja.

32 Oko obje ruke obavlja munju i zapovjeda, gdje će se upaliti.

33 Grmljavina njegova oglasuje ga kad plane njegov gnjev zbog zloće.

Moć i veličina Božja u prirodi

37 Moje srce dršće od toga, glasno kuca na svojem mjestu.

2 Slušaj. Slušaj kako tužnji njegov grom, kako se ori iz njegovih usta.

3 Pušta da sijeva pod cijelim nebom njegova munja do na kraj zemlje.

4 Za njom riče grom, glasno se ori jaki njegov glas, on ga ne smanjuje—čuje se njegov zov.

5 Silan je Bog u buri, čini velike stvari, mi to ne shvaćamo.

6 Onda govori snijegu: 'Padaj na zemlju.' Tako i kiši i njegovim silnim prolomima oblaka.

7 Tako prisili ruku svim ljudima na počinak, da svi ljudi upoznaju njegovo djelovanje.

8 Onda se zvijer uvlači u svoju jamu i poliježe u svojim špiljama.

9 Onda se prolomi bura iz svojega mjesta i sa sjevera dođe studen.

10 Od daha Božjega odveže se led, široke rijeke otisnu se u dolinu.

11 Ali već svjetlost protjera oblake i sjajno svjetlo prodre oblake.

12 I on opet hoda unaokolo, sad ovamo, sad onamo—po odluci svojoj, da sve oni izvrše što im zapovjeda na zemlji.

13 Učini da dođu, bilo na kaznu za njegovu zemlju, bilo na dobročinstvo.

14 Cuj to, Jobe, stani, promatraj Božja sjajna djela.

15 Znaš li kako to Bog uredi da u oblacima zasja svjetlost munje?

16 Razumiješ li kako vise oblaci—čude- sna djela Sveznajućega?

17 Zašto su ti haljine odviše tople kad sjedi zemlja pod južnim vjetrom?

18 Možeš li razapeti nebo kao on, tvrdo kao saliveno zrcalo?

19 Daj nauči nas kako da mu zapovjedamo. Mi smo nemoćni pred mrakom.

20 Hoće li se on protjerati na moju zapovijed? Zapovjedi li čovjek kada iščezne?

21 A sada—ne vidi se svjetlost suncana kad sja nad oblacima, onda samo iskoči vjetar i izmete ih.

22 Zlatna svjetlost zasja od sjevera; slava pripada strahovitom Bogu,

23 Svemoćnomu, koga nikada nismo shvatili; velik je u moći; sudi pravedno po svojoj obilnoj pravednosti i ne čini

Job

Job

400

nasilja.

24 Zato ga se boje ljudi; On ne pokazuje pristranost nikomu tko je mudar srcem."

Bog pokazuje Jobu njegovo neznanje

38 Onda je Gospodin Jobu odgovorio iz vihora i rekao:

2 "Tko je to što zamaćuje nakanu Božju bezumnim govorima?

3 Ustani, opaši svoja bedra kao junak: ja ću te pitati, a ti mi odgovori.

4 Gdje si ti bio kad sam ja postavio temelj? Govori, ako si razuman.

5 Tko joj je odredio mjere, ako znaš; tko je rastegao uže preko nje?

6 Na čemu su njezini uglaavljeni stupovi? Tko joj je stavio kamen ugaoni,

7 dok su klicale jutarnje zvijezde, dok su uzvikivali anđeli.

8 Tko je zatvorio more vratima kad bućeci prodrije iz utrobe majčine?

9 Kad sam mu dao oblake za odjeću, tamne oblake za pelenice?

10 Kad sam mu ustanovio svoje granice i stavio mu prijevornice i vrata,

11 kad sam rekao: 'Do ovdje dolaziš, ne dalje; ovdje se lomi prkos tvojim valovima.'

12 Jesi li ikad, otkako živiš, zapovjedio jutru, pokazao zori njezino mjesto?

13 I jesi li uhvatio zemlju za skutove da se stresu s nje bezbožnici,

14 da se načini kao vosak pod pečatom, da se oboji kao haljina?

15 Da bezbožnicima iščezne njihova svjetlost, i ruka, već podignuta, da se slomi?

16 Jesi li prodro ikad do vrela mora, i jesi li hodio po morskom dnu?

17 Jesu li se pred tobom otvorila vrata svijeta mrtvih, i jesi li vidio vrata u noć smrti?

18 Jesi li pregledao daljine zemlje, kaži, ako znaš sve to.

19 Kako ide put k stanu svjetlosti, gdje ima svoje mjesto tmina,

20 da bi oboje poveo u njihovo područje i znao staze k njihovu domu?

21 Ti znaš, jer si se već onda rodio; velik je broj tvojih dana.

22 Jesi li ikada došao u snježne riznice, jesi li vidio spremišta tuće,

23 koju sam pričuvao za vrijeme nevolje, za dan boja i rata?

24 Kojim li se putom raspršava svjetlost, i odakle se istočni vjetar širi po zemlji?

25 Tko je učinio jaz poplavi i put gromu,

26 da pada kiša na zemlju gdje nema ljudi, na pustinju u kojoj ne prebiva nitko,

27 da napoji pusta i nerodna mjesta i učini da izniknu korijeni zelenila?

28 Ima li kiša svojega oca; tko je rodio ka-

plje rose?

29 Iz čije utrobe izlazi led? Tko rađa mrz nebeski?

30 Kako se vode ukoče u kamen i površina se morska smrzava?

31 Vežeš li veze Vlašićima, možeš li razriješiti okove štapovima?

32 Izvodiš li na vrijeme Danicu i upravljaš li Medvjeda zajedno s njegovim mladima?

33 Znaš li zakone nebesa pa da određuješ kako će vladati zemljom?

34 Možeš li dignuti svoj glas do oblaka da te pokrije mnoštvo vode?

35 Puštaš li munje—one idu i govore ti: 'Ovdje smo.'

36 Tko je stavio mudrost u oblake, tko je dao razboritost oblaku pahuljnjaku?

37 Tko mudro izbija oblake i tko pušta da miruju nebeski mjevovi,

38 kad se zemaljski prah skupi na hrpe i grude se slijepe?

39 Loviš li lavici lov da utažiš lavićima glad,

40 kad se u špiljama šćućure i vrebaju u svojem zaklonu?

41 Tko pripremi gavranu njegovu hranu kad njegovi mladi viču k Bogu i oblijetaju bez hrane?

Bog pokazuje svoju svemoć i kukavnost čovjeka

39 Znaš li vrijeme kad se divokoze legu? Vidiš li kad se košute legu?

2 Brojiš li mjesece dokle nose, znaš li vrijeme kada se legu?

3 Savijaju se i mlade legu; lako se oslobađaju svojih bolova.

4 Kozlići su njihovi jaki i rastu vani, odu i više se ne vraćaju.

5 Tko je dao slobodu divljemu magarcu, tko je razriješio remene tomu divljaku,

6 komu sam dao pustinju za kuću i slanu pustoš za stan.

7 On se smije vrevi gradskoj, ne sluša vike goniča;

8 gorama prolazi i pase, nanjuši svaku zelen.

9 Hoće li ti dragovoljno služiti divlji bik i noćiti za tvojim jaslama?

10 Možeš li divljega bika užem prisiliti u plug, da za tobom reže brazde?

11 Možeš li se osloniti na njega, jer mu je snaga tako silna i ostavljaš li na njemu svoj posao?

12 Misliš li da će ti on svesti ljetinu i na tvoje gumno složiti.

13 Noj pokreće živo krila, kao da su krila i perje rode,

14 a on povjerio svoja jaja zemlji, pusti ih da se griju na pijesku;

15 nije mu briga hoće li ih noga pogaziti ili ih divlja zvijer razbiti.

16 Tvrdo postupa s mladima svojim kao da nisu njegovi; ne brine se je li mu je

trud uzaludan.

17 Jer mu Bog nije udijelio mudrosti, nije mu dao nimalo razboritosti.

18 Ali kad se visoko podigao, smije se konju i konjaniku.

19 Jesi li ti dao konju snagu, jesi li mu uresio vrat grivom?

20 Hoćeš li ga prestrašiti kao skakavca; njegovo krasno hrzanje u strah nagoni?

21 Kopa zemlju, veseo je zbog snage, nasrće na oružje;

22 ruga se strahu, ne straši se i ne uzmiče ispred mača.

23 Pozvekuje nad njim tobolac, sijeva koplje i sulica.

24 On ljutito topće i kopa zemlju, i ne za-drža ga kad zatrubi bojna truba.

25 Svaki put kad zatrubi, on zarže: Ih-hi-ih. Izdaleka već nanjuši boj, gromki glas čelovođa, bojnu viku.

26 Je li po tvojoj mudrosti poleti jastri-jeb, raširi krila svoja na jug?

27 Je li se po tvojoj uputi visoko diže orao da na visini savije svoje gnijezdo?

28 Na hridini ima svoje gnijezdo, vidik svoj na strmoj vrleti.

29 Odatle vrebha na plijen, daleko mu vide oči.

30 Ptici njegovi srću krv; gdje leže lešine, ondje su oni."

Jobov odgovor. Božja svemoć

40 Nadalje je Gospodin odgovorio Jobu i rekao:

2 "Hoće li se kudilac još prepirati sa Sve-moćnim? Tko tuži Boga, neka odgovori na to.

3 Onda je odgovorio Job Gospodinu i rekao:

4 "Ah, ja sam odviše malen: što da odgo-vorim? Stavljam ruku na usta.

5 Jedanput sam govorio—neću opet; i dvaput—neću više."

6 Onda je odgovorio Gospodin Jobu iz vi-hora:

7 "Ustani, opaši svoja bedra kao junak; ja ću te pitati, a ti mi govori nauk.

8 Hoćeš li zanijekati moje pravedno up-ravljanje, mene okriviti samo da bi ti imao pravo?

9 Imaš li mišicu kao Bog, možeš li učiniti da grmi kao on?

10 Okiti se ipak veličanstvom i kra-sotom, odjeni se ipak u dostojanstvo i sjaj.

11 Pusti da zašume valovi tvojega gn-jeva, pogledaj svu oholost i učini je male-nom.

12 Pogledaj svu oholost i sruši je na tlo, satri bezbožnika na njegovu mjestu.

13 Zatrpa ih skupa u zemlju; zaključaj im lice u skrivenu mjestu.

14 Onda ću te i ja hvaliti, jer te spasava vlastita desnica.

Job

15 Prispodobi sobom behemota (vode-nog konja) što sam ga stvorio. Hrani se biljem kao govedo.

16 U njegovim bedrima, gledaj, kava snaga, kakva sila u mišicama njegova ti-jela.

17 Kao cedar nateže svoj rep, žile njego-vih bedara gusto su isprepletene.

18 Kost su mu kao mjedene cijevi, zglo-bovi kao željezne motke.

19 On remek-djelo Božjega stvaranja; njegov Stvoritelj dao mu mač.

20 Premda mu gore nude hranu i ondje se igraju poljske životinje.

21 On leži mirno u močvarnoj šikari skriven u trsci i glibu.

22 Močvarno grmlje pokriva ga sjenom, vrbova šikara stoji na vodi unaokolo.

23 Ako i nabuja rijeka, on se ne uzne-miruje, ostaje bez brige, makar mu ri-jeka teče u grlo.

24 Tko ga može protjerati na njegove oči, nozdrve zamkom probosti?"

Dalje se opisuje krokodil

41 Hvataš li udicom krokodila, podve-žeš li mu jezik vrpcom?

2 Provučeš li mu trsku kroz nozdrve? Provrtas li mu čeljusti kukom?

3 Hoće li ti se mnogo moliti, hoće li ti li-jepe riječi zboriti?

4 Zaključuje li ugovor s tobom da ga uz-meš u službu dovijeka?

5 Možeš li se s njim kao s pticom igrati, privezati ga za svoje djevojke?

6 Hoće li se za njega cjenkati ribari; dijele li ga među sobom trgovci?

7 Možeš li mu kožu isprobosti šiljkom i glavu ostima?

8 Stavi samo na njega ruku; ali se spremi na borbu—nećeš to opet učiniti.

9 Jest, izgubljena je svaka nada, kad ga samo pogleda čovjek, pada.

10 Nitko se ne usudi da ga probudi, tko je da mu odoli?

11 Tko mi stane na put, a ja da ga pustim čitava? Pod cijelim nebom ni jedan.

12 Ne smijem šutjeti o njegovim udima, o njegovoj snazi, o njegovu sjajnom sas-tavu.

13 Tko mu je ikad skinuo oklop? Tko je prodro ikad u njegove dvostruke žvale?

14 Tko mu je otvorio dvokrilna vrata čeljusti? Užas je oko njegovih zuba.

15 Sjajni su žljebovi njegovih štitova—uskim sastavom zatvoreni.

16 Usko je jedan uz drugoga—među njih ne prodiere vjetrić.

17 Jedan čvrsto prijanja uz drugi—ne rastavljaju se.

18 Dahtanje njegovo daje sjajnu svje-tlost; njegove su oči kao zorine trepavice.

19 Iz njegovih ralja zublje plamsaju, iskaću ognjene iskre.

Job

402

20 Dim suklja iz njegovih nozdrva kao iz vrela kotla i zapaljene trske,

21 Dah njegov raspaljuje ugljevlje, plamen mu suklja iz ralja.

22 U njegovoj šiji stoji snaga, pred njim igra užas.

23 Udovi mesa njegova spojeni su čvrsto, kao saliveni, ne razmiču se.

24 Kao kamen, tako je tvrdo njegovo srce, tako tvrdo kao donji žrvanj.

25 Kad se digne, zadržću i junaci, ne znaju što da čine od straha.

26 Zgrabi li koga, ne koristi mač, ni koplje, ni strijela.

27 Željezo je njemu slama, a mjed drvo puno crvotočine.

28 Strijela ga ne može natjerati u bijeg, kamenje u prački njemu je kao pljeva.

29 Kao slamka njemu je toljaga, on se smije zviždanju koplja.

30 Njegovo donje tijelo su oštri crepovi; ore glib kao drljačom.

31 Čini da se dubina puši kao lonac; učini da se more zapjeni kao pomast u kotlu.

32 Za sobom ostavlja svijetlu vodenu brazdu—rekao bi da more ima srebrne kose.

33 Ništa mu na zemlji nije jednako—stvorenje bez straha.

34 Na najjače gleda prezirno, i on je kralj najponosnijima.”

Job se ponizno pokorava

42 Onda je Job odgovorio Gospodinu i rekao:

2 “Znam da sve možeš, da se ne može smesti što naumiš.

3 Ti pitaš: ‘Tko je to što zamračuje nakanu Božju nerazumnim govorima?’ Tako sam govorio bez razumijevanja; bilo je odviše čudesno, a da bih shvatio.

4 Slušaj, dozvoli mi govoriti, ja ću te pitati a ti meni odgovori.

5 Ušima bio sam čuo o tebi; a sada te je vidjelo moje oko.

6 Zato opozivam i kajem se u prahu i pepelu.”

7 I kad je bio Gospodin tako izgovorio Jobu, rekao je Gospodin Elifazu iz Temana: “Moj se gnjev raspalio na tebe i na oba prijatelja tvoja, jer niste pravo govorili o meni kao moj sluga Job.

8 Zato sada uzmite sedam bikova i sedam ovnova, idite k mojem sluzi Jobu i prinesite žrtvu za sebe. A moj sluga Job neka se pomoli za vas, jer samo zbog njega neću učiniti s vama po vašoj ludosti, jer niste pravo govorili o meni kao moj sluga Job.”

9 Onda su otišli Elifaz iz Temana, Bildad iz Suaha i Sofar iz Naama i učine kako im je zapovjedio Gospodin. I Gospodin je pogledao na Joba.

10 I Gospodin je preokrenuo Jobovu sudbinu, jer se bio pomolio za svoje prijatelje. Doista dvostruko više dao je Gospodin Jobu nego što je imao prije.

11 Onda su došli k njemu sva njegova braća i sve njegove sestre i svi njegovi prijašnji znanci. Održali su u njegovoj kući s njim gozbu, iskazali mu svoju sućut i utješili ga za svu nesreću koju ju je bio Gospodin pustio na njega. I dali su mu svaki po komad srebra i po zlatni prsten.

12 A Gospodin je blagoslivljao Joba poslije još više negoli prije. On je posjedovao je četrnaest tisuća ovaca, šest tisuća deva, tisuću jarmova volova i tisuću magarica.

13 Imao je sedam sinova i tri kćeri.

14 Jednoj je dao ime Jemima, drugoj Kezija i trećoj Keren-Hapuk.

15 U cijeloj zemlji nije bilo žena koje bi bile tako lijepe kao kćeri Jobove. Otac im njihov dao jednaku baštinu s njihovom braćom.

16 Job je potom živio još stotinu i četrdeset godina i vidio djecu i unučad, do četiri koljena.

17 Tako je Job umro star i pun života.

Psalmi

KNJIGA PSALMI

Dva puta: put pravednika i put bezbožnika

1 Blagoslovljen je čovjek, koji ne stoji u vijeću bezbožnika i ne ide putom grješnika i ne sjedi u društvu opakih.

2 Nego je njegova radost u zakonu Gospodinovu i o njegovu zakonu razmišlja dan i noć.

3 On je kao drvo usadeno na vodenim potocima, koje svoj rod donosi u pravo vrijeme i komu lišće ne vene; što on radi, sve uspijeva.

4 Nisu takvi bezbožnici, nego su kao pljeva koju raznosi vjetar.

5 Zato se ne mogu bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na skupštini pravednika.

6 Jer Gospodin zna za put pravenika, a put bezbožnika vodi u propast.

Vječni Sin Božji pobjeđuje sve bezbožne sile

2 Zašto se gnjeve narodi i ljudi snuju isprazne stvari?

2 Skupljaju se vladari zemaljski, glavari među sobom vijećaju protiv Gospodina i njegova pomazanika:

3 "Hajde da rastrgamo sveze njihove i da zbacimo sa sebe jaram njihov."

4 Onaj koji stoluje na nebesima smije se, Gospodin im se podsmijeva.

5 A onda im govori u srdžbi svojoj i gnjevom ih svojim zbunjuje:

6 "Ja sam pomazao svojega kralja na Sionu, svojoj svetoj gori."

7 "Objavit ću zapovijed Gospodinovu; on mi je rekao: 'Ti si moj Sin, ja sam te danas rodio.'

8 Samo zaželi od mene i dat ću ti narode za baštinu i krajeve zemlje u tvoj posjed.

9 Udarit ćeš ih željeznom palicom, razbit ćeš ih kao posudu lončarsku."

10 Sad vi, kraljevi, opametite se, naučite se vi, suci, na zemlji.

11 Poklonite se Gospodinu sa strahom, častite ga s trepetom.

12 Poštujte Sina da se ne razgnjevi i vaš vas put ne unesreći, jer će se njegova srdžba brzo raspaliti. Blagoslovljeni su svi koji se u njega uzdaju.

Molitva u velikoj nevolji. Psalam Davidov

3 Ah, Gospodine, kako je mnogo neprijatelja mojih. Mnogi su koji se dižu protiv mene.

2 Mnogi su koji govore o meni: "Nema mu više spasenja kod Boga." Selah.

3 Ali ti si, Gospodine, moj štit i onaj koji mi glavu podiže.

4 Kad povikao sam iza glasa Gospodinu, on me uslišao na svojoj svetoj gori. Se-

lah.

5 Legnuo sam i zaspao i probudio se opet, jer me zaštitio Gospodin.

6 Zato se ne strašim bezbrojna naroda, koji me opkoljava.

7 Digni se, Gospodine, pomози mi, moj Bože. Ti si razbio čeljust svim mojim neprijateljima, polomi zube bezbožnicima.

8 Spasenje stoji u moći Gospodina; na tvoj narod neka dođe blagoslov tvoj. Selah.

Pouzdanje u Boga. Psalam Davidov

4 Kad zovnem, usliša me, o Bože moje pravednosti! Ti si mi uvijek pomogao u tjeskobi, smiluj mi se, uslišaj moju molitvu!

2 Vi ljudi, zašto sramotite čast moju, ljubitelje prijevaru i mislite na laž? Selah.

3 Uvidite da čudesno pomaže Gospodin svojem miljeniku! Gospodin usliša moj vapaj k njemu.

4 Dršćite i prestanite griješna djelovanja! Razmišljajte na svojoj postelji i mirujte! Selah.

5 Prinosite prave žrtve zaklanice! Pouzdajte se samo u Gospodina!

6 Mnogi se tuže: "Tko nam nosi mir?" Obasjaj nas, Gospodine, svjetlom svoje-ga lica!

7 Više radosti stavio si mi u srce, nego kad u doba žetve rodi žito i vino u izobilju.

8 Bez brige legnem i zaspim odmah, jer ti, Gospodine, sam mi daješ te stojim u sigurnosti.

Psalam Davidov

5 Čuj moje riječi, Gospodine, pomisli na moj vapaj!

2 Uslišaj glas molitve moje, moj Kralju i moj Bože, jer se molim tebi,

3 Gospodine, već ujutro čuj moj vapaj; u rano jutro stojim pred tobom i čekam.

4 Ti nisi Bog koji uživa u zlodjelima; u tebi nema mjesta za zlo.

5 Opaki ne mogu stajati pred tvojim očima, ti mrziš na sve koji čine bezakonje.

6 Uništavaš one koji govore laž, krvopije i himbenici mrski su Gospodinu,

7 A ja po tvojoj velikoj milosti ulazim u dom tvoj; bacam se ničice u strahopoštovanju pred tobom, okrenut prema svetom domu tvojemu.

8 Gospodine, budi mi vođa na svojoj svetoj stazi; usprkos mojim neprijateljima poravnaj preda mnom svoj put!

9 Jer njihova usta ne govore istine, srce

Psalmi

404

je njihovo puno zloće, grlo im je grob otvoren, jezik im je pun lukavstva.

10 Osudi ih, o Bože! Ne dopusti da uspiju njihovi naumi; za mnoge njihove grijehe odbaci ih, jer oni se tebi suprotstavljaju.

11 A koji se uzdaju u tebe, radovat će se svi, uvijek će ti klicati, jer ih zaštićuješ, koji tebe ljube, nadvikivat će tebi.

12 Jer ti, Gospodine, blagoslivljaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga svojom milošću.

Molitva za milosrde. Psalam Davidov

6 Gospodine, nemoj me pokarati u svojoj srdžbi, niti me kazniti u svojem gnjevu!
2 Smiluj mi se, Gospodine, jer sam iznemogao, ozdravi me, Gospodine, jer dršću moje kosti.

3 Duša je moja vrlo uzdrhtala, a ti, Gospodine, dokle ćeš se još srditi?

4 Vрати se, Gospodine, spasi moj život! Pomozi mi u svojoj dobroti.

5 Jer mrtvi ne spominju više tebe; tko će te slaviti u carstvu smrti?

6 Iznemogao sam od uzdisanja, svu noć zalijevam svoju postelju, svojim suzama natapam svoju postelju.

7 Moje je oko usahnulo od tuge, od muke posve oslabilo.

8 Idite od mene svi koji činite zlo, jer je Gospodin čuo glas mojega plača.

9 Gospodin je čuo moj vapaj; Gospodin će primiti moju molitvu.

10 Neka se postide i smetu svi moji neprijatelji, puni sramote neka brzo odu odatle!

Molitva Bogu. Tužaljka Davidova

7 Gospodine, moj Bože, k tebi se utječem, sačuvaj me od svih koji me progone i izbavi me,

2 da me ne rastrgaju kao lav, da me ne odvuču kad nema spasitelja.

3 Gospodine, moj Bože, ako sam to učinio: ako su zlodjela u rukama mojim,

4 ako sam zlo vratio svojem prijatelju, ipak sam pomogao onomu koji me je napao bez razloga.

5 Onda neka goni neprijatelj moju dušu i neka je stigne, i neka pogazi na zemlju moj život i čast moju odvuče u prašinu.

6 Ustani, Gospodine, u svojem gnjevu, digni se na žestinu mojih tlačitelja! Izadi mi na obranu, jer ti hoćeš pravo.

7 Skupit će se narod oko tebe, uzadi ponovno na prijestolje iznad njih!

8 Gospodin je sudac narodima; sudi mi, Gospodine, po pravednosti svojoj, neka mi bude po nedužnosti mojoj!

9 Neka se dokrajči zloća bezbožnika, a pravednika potpomozli, jer ispituješ srca i bubrege, pravedni Bože!

10 Moj štit stoji kod Boga koji pomaže one koji su prava srca.

11 Bog je pravedan sudac, Bog koji uvijek prijeti zlima.

12 Zaista, on već brusi i oštri svoj mač, nateže i naperuje lúk,

13 Zapinje smrtnu strijelu, čini strijele usijanima.

14 Gle, zloćom počinje on, obilazi s nesrećom i rađa samo prijevaru.

15 Jamu kopa i iskopa, i sam pada u jamu koju napravi.

16 Nepravda se njegova vraća na vlastitu njegovu glavu, na vlastito tjeme silazi zločin njegov.

17 A ja zahvaljujem Gospodinu za njegovu pravednu presudu; i pjevat ću imenu Gospodina Svevišnjega.

Niskost i visina čovjeka. Psalam Davidov

8 Gospodine, gospodaru naš, kako je divno tvoje Ime po cijeloj zemlji! Veličanstvom nebesa natkriljuješ.

2 Ti, čiju slavu nebesa slave rječitije negoli usta čovječje djece: podigao si sebi utvrdi protiv svojih neprijatelja, da zamukne protivnik i mrzitelj.

3 Kad pogledam tvoja nebesa, djelo tvojih prstiju, mjesec i zvijezde što si ih ti namjestio.

4 Što je čovjek da ga se sjećaš, zemlje sin da ga pogledaš?

5 Pa ipak, namjestio si ga samo malo ispod Boga, okrunio si ga slavom i čašću.

6 Postavio si ga vladarom nad djelom svojih ruku, sve si mu podložio pod noge:

7 sve ovce i goveda i poljske životinje, **8** nebeske ptice i morske ribe, što god samo ide morskim stazama.

9 Gospodine, gospodaru naš, kako je divno tvoje Ime po cijeloj zemlji!

Molba za pobjedu nad vanjskim neprijateljima

9 Iz svega srca zahvaljivat ću ti, Gospodine! Objavljivat ću sva tvoja čudesa.

2 Radovat ću se i veseliti u tebi, pjevat ću tvojemu Imenu, o Svevišnji!

3 Jer su se moji neprijatelji vratili natrag, pali su i po tebi se upropastili.

4 Ti si vodio moju stvar, pravo moje, sjedio si na prijestolju kao sudac pravedan.

5 Narodima si zaprijetio, bezbožnike uništio, imena si im zauvijek i vječno iskorenio.

6 Neprijatelj je uništen, raspršen zauvijek: gradovi su razoreni, pogibe spomen njihov.

7 Gospodin će vječno stolovati kao sudac; za sud je namjestio prijestolje svoje.

8 On će pravedno suditi svijetu; kako je pravo, izreći će osudu narodima.

9 Tako će Gospodin biti utočište potlačenima, utočište u vremena nevolje.

10 Neka se uzdaju u tebe, oni koji znaju tvoje Ime, jer ti, Gospodine, ne ostavljaš one koji tebe traže.

11 Pjevajte hvalu Gospodinu koji stoluje na Sionu, navješćujte narodima njegova djela!

12 Kao osvetnik krvnoga djela zauzeo se on za siromahe, nije čuo jauka njihova.

13 Budi mi milostiv, Gospodine: pogledaj kako trpim, izbavi me od mojih neprijatelja, od vrata smrti!

14 Onda ću navješćivati sva tvoja djela, veseliti se tvojoj pomoći na vratima Siona.

15 Popadali su narodi u jame koje su sami iskopali; u zamku što je sami namjestili uhvati se noga njihova.

16 Gospodin se objavio, održao sud; u djelo svojih ruku zapleo se bezbožnik.

17 U carstvo mrtvih neka idu bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga!

18 Jer neće zauvijek biti zaboravljen siromah, nada nevoljnicima neće se vječno varati.

19 Digni se, Gospodine, neka ti čovjek ne prkosi; neka narodi potpadnu sudu pred tobom!

20 Gospodine, utjeraj strah u njih, neka osjete narodi da su samo ljudi!

Vapaj protiv objesnih, bezbožnih ljudi

10 Gospodine što se držiš daleko, kriješ se u vremenima nevolje?

2 Bezbožnik u oholosti svojoj progoni siromaha; neka se uhvate u prijevari koju su sami izmislili.

3 Bezbožnik se diči svojim objesnim željama, slavi varalicu, prezire Gospodina.

4 Drsko misli bezbožnik: "On ne vidi, nema Boga"; tako je stalno njegovo mišljenje.

5 Njegovi putovi uvijek mu donose sreću, tvoje presude ostaju njemu daleko, podsmijeva se svim svojim protivnicima.

6 Misli u srcu: "Ja se neću pomaknuti; nikad neću biti u nesreći."

7 Usta su mu puna psovke, puna varke i nasilja, pod jezikom su njegovim muka i zlodjela.

8 Leži u potaji i vreba, zadavi nedužnoga potajno; njegove oči vrebaju siromaha.

9 Leži u potaji i vreba kao lav u guštari; vreba da uhvati siromaha, hvata siromaha i vuče ga u mrežu.

10 Pritajen čuči na zemlji, od nasilja mu siromasi padaju.

11 Misli u srcu: "Bog ne pazi na to, zastro je svoje lice, ne vidi to nikada."

12 Ustani, o Gospodine! O Bože, digni ruku, ne zaboravi siromaha.

13 Zašto smije bezbožnik huliti na Boga i misliti u srcu: "Ti to ne vidiš?"

14 Ali ti to vidiš; ti znaš za muku i nevolju i uzimaš ih u zaštitu; tebi se povjerava siromah; ti si pomoćnik siroti.

15 Satri mišicu bezbožniku! Kazni do uništenja grijeh zločinca.

16 Gospodin je kralj uvijek i vječno; nestalo je neznabožaca iz njegove zemlje.

17 Ti ispunjaš želje siromaha, Gospodine, krijepiš njihovo srce, priklanjaš milostivo svoje uho.

18 Ti pribavljaš sirotama i patnicima njihovo pravo; neka više ne prkosi čovjek sa zemlje.

Pouzdan pogled na suca u nebu. Psalam Davidov

11 U Gospodina se uzdam! Kako mi možete reći: "Leti u goru kao optica!"

2 Jer evo, već natežu bezbožnici luk, zapinju strijelu za tetivu, da iz potaje ubijaju nedužne.

3 Ako se glavni stupovi polome, što može onda pobožnik?

4 Još stoji Gospodin u svetom stanu svojem, Gospodin—prijestolje je njegovo u nebu! Njegove oči gledaju, pogledi njegovi ispituju djecu čovječju.

5 Gospodin ispituje pobožnike i bezbožnike; njegova duša mrzi onoga koji čini nasilje.

6 On pušta na bezbožnike kišu živa ugljevlja i sumpora; sudbina je njihova ognjeni vjetar.

7 Jer je Gospodin pravedan, pravdu ljubi On; samo pravednici gledaju njegovo lice.

Utješna molitva kod klevete. Psalam Davidov

12 Gospodine, pomози, jer nema više pobožnika, nestalo je vjernih među ljudima.

2 Govore laži jedan drugomu, govore laskavim usnama i dvoličnim srcem.

3 Ah, da bi ipak Gospodin uništio laskave usne i hvalne jezike,

4 koji govore: "Mi činimo to svojim jezikom, imamo ipak svoja usta; tko će gospodariti nad nama?"

5 "Zbog nevolje potlačenih, zbog jadanja siromaha, ustati ću sad da zaštitim onoga koji zove za to." Govori Gospodin.

6 Riječi su Gospodinove riječi pune čistoće, očišćeno su srebro u talionici na zemlji, sedam puta pretopljeno.

7 Ti ćeš nas sačuvati, Gospodine, zauvijek nas obraniti od roda ovoga.

8 Ponose se unaokolo bezbožnici; pros-tota se uveličava kod ljudi.

Molitva u nevolji. Zborovodi. Psalam Davidov

13 Dokle ćeš me, Gospodine, sasvim zaboravljati? Dokle ćeš zastirati moje lice preda mnom?

2 Dokle ću još nositi brige u srcu, uvijek jad u svojoj duši? Dokle će se još neprijatelj moj podizati nada mnom?

3 Pogledaj, uslišaj me, Gospodine, moj Bože! Prosvijetli moje oči da ne padnem u smrtni san!

Psalmi

406

4 Da se ne hvali neprijatelj moj: "Pokorio sam ga!" Neka ne kliču protivnici ako pokleknem.

5 A ja se uzdam u tvoje milosrđe; klicat će moje srce kad mi pomogneš.

6 Pjevat ću Gospodinu koji mi je učinio dobro.

Božji sud u obranu dobrih. Psalam Davidov

14 Ludaci misle u sebi: "Nema Boga." Pokvarena su njihova djela i gadna; nema ga koji čini dobro.

2 Gospodin gleda s neba na djecu čovječju da vidi tko je razuman tko se povodi za Bogom.

3 Ali su svi zastranili, svi se pokvarili; nema ga koji je činio dobro, nema ni jednoga!

4 Zar se ne bi morali pokajati svi koji su činili zlo, koji su jeli moj narod kao kruh, koji nisu častili Gospodina?

5 Jedanput će oni zadrhtati od tjeskobe, jer Gospodin stoji na strani pobožnika.

6 Naume potlačenika hoćete razbiti, ali znajte: Gospodin je utočište njegovo!

7 O, da bi došlo sa Siona spasenje Izraelu! Kad Gospodin okrene sudbinu svojega naroda, onda neka kliče Jakov, onda neka se veseli Izrael.

Tko smije biti u svetištu Božjem. Psalam Davidov

15 Gospodine, tko smije gost biti u tvojem šatoru? Tko smije boraviti na svetoj gori tvojoj?

2 Tko hodi u čistoći, tko čini pravdu, tko pošteno misli u svojem srcu;

3 tko ne kleveće jezikom svojim, tko ne čini zla svojem bližnjemu, tko ne nanosi sramote drugima;

4 u čijim očima ništa ne vrijedi zlikovac, ali koji štuje one koji se Boga boje, tko se zaklinje na štetu svoju i ništa ne nateže; **5** tko ne posuđuje svojih novaca na dobit, tko se ne da podmititi protiv nedužnih; tko ovako radi, neće se nikada pomaknuti.

Nada u blagoslovljeni život kod Boga. Mikram

16 Čuvaj me, o Bože, jer u tebe tražim utočište!

2 Govorim Gospodinu: "Ti si moj gospodar, nema dobra osim tebe."

3 Kažem o svetima u zemlji: "To su plemeniti, njima ide sva ljubav moja."

4 Muke će se umnožiti onima koji trče za drugim bogom, ja im neću nikada darivati žrtve ljevanice, niti ću uzimati u svoja njihova usta imena!

5 Gospodine, ti si meni dio moje baštine i čaša; ti si mi odredio sudbinu moju.

6 Na milu zemlju pao je dio sudbine moje; zaista, lijepa je moja baština!

7 Blagoslivljam Boga koji me prijateljski svjetovao; na to me opominje i noću moje

srce.

8 Stavljam uvijek sebi pred oči Gospodina, jer mi on stoji zdesna, zato se neću nikada pomaknuti.

9 Tomu se raduje moje srce i veseli se moj duh, i bol će moja počivati u sigurnosti.

10 Jer ti ne predaješ duše podzemnom svijetu, ne daš da Svetac tvoj vidi truleža.

11 Stazu k životu ti mi objavljuješ: u tebe je punina radosti, u desnici tvojoj milina vječna.

Molitva za pomoć protiv neprijatelja Davidova

17 Gospodine, čuj stvar pravednu, pri-pazi na moj vapaj, poslušaj moju molitvu koja ne ide iz lažljivih usta.

2 Od tebe neka se izreče sud moj; tvoje oči gledaju što je pravo!

3 Ispitaš li moje srce, pretražiš li ga noću, staviš li me na kušnju, nećeš naići ni na što opako.

4 Moja usta nikad nisu sagriješila, u toj ljudskoj žurbi sačuvao sam riječ tvojih usta.

5 Pravu stazu nije ostavio moj hod; na tvojim putovima ne spotaknu se moj korak.

6 Tebe prizivljam, jer me ti uslišaš, o Bože, prigni mi svoje uho, čuj moju riječ.

7 Učini čudo puno dobrote svojom desnicom, ti Spasitelju onih koji se utječu k tebi od buntovnika protiv prava tvojih.

8 Kao zjenicu oka čuvaj me! Sakrij me u sjenu krila svojih.

9 od bezbožnika koji me tvrdo pritišću, od mojih neprijatelja koji me požudno opkoljavaju.

10 Oni su zatvorili svoje srce bešćutno, govore drsko hvalisavim ustima.

11 Korak za korakom prisluškuj nas; oštro vrebaju oči njihove da nas sruše,

12 kao lav željan plijena, kao lavić koji se zgurio u potaji.

13 Digni se, Gospodine, suprotstavi mu se, sruši ga, spasi svojim mačem moj život od bezbožnika.

14 svojom rukom, Gospodine, od ljudi, od ljudi ovoga svijeta, kojima je dio ovaj život, tijelo je njihovo napunjeno dobrom tvojim; sinovi su njihovi siti, preostatak ostavljaju svojoj djeci.

15 A ja ću u pravednosti gledati tvoje lice; kad se probudim sit ću ga se nagledati.

Davidova zahvalna i pobjedna pjesma

18 Ljubim te, Gospodine, jakosti moja.

2 Gospodin je moja hridina, moja tvrđava i moj Spasitelj; moj Bog, moja snaga, u koju se uzdam; moj štit, rog mojega spasenja, moja utvrda!"

3 Zazvat ću Gospodina koji zaslužuje hvalu; tako ću biti oslobođen od svojih

neprijatelja.

4 Bili su na mene pobjesnili valovi smrti, rijeke zla držale me u tjeskobi,

5 okovi pakla pritisli me, pale na mene zamke smrti.

6 U nevolji svojoj povikao sam Gospodinu, zavapio sam svojem Bogu; on je razabrao iz svojega šatora moj glas, do njegovih ušiju došao je moj vapaj.

7 Onda se uznemirila zemlja i zadrhtala, temelji se gora uzdrмали i pomakli; tako je On bio pun gnjeva.

8 Iz nosa je njegova sukljao dim, iz usta je njegovih buktio oganj što proždire, ugljevlje živo plamsalo od njega.

9 Već je savio nebesa i sišao: noge su mu počivale na tamnu oblaku.

10 Na kerubinima je sjedio i vozio se, dohujao na krilima vjetrova.

11 Mrak je razvukao oko sebe, kao voda težak, mračan oblak postao mu šator.

12 Od sijevanja oko njega kroz oblake njegove udara tuča i živo ugljevlje.

13 Gospodin je pustio da gromovi zagrmе na nebu, Svevišnji je pustio da zori njegov glas: tuča i živo ugljevlje.

14 Strijele odapeo i raspršio ih, munje izbacio i pomeo ih.

15 Onda su se dubine morske pokazale, otkrili se temelji zemlje pred tvojom prijetnjom, Gospodine, pred dahtanjem tvoje srdžbe.

16 S visine stigao i uhvatio me, iz silnih voda izvukao me.

17 Istrgnuo me od mojih jakih neprijatelja, mojih mrzitelja, koji su bili jači od mene.

18 Napali su me u dan moje nesreće, ali mi je Gospodin bio zaštitnik.

19 Izveo me na čistinu, oslobodi me, jer me ljubio.

20 Tako mi naplatio Gospodin moje pravedno djelo, tako mi nagradi čistoću mojih ruku.

21 Jer sam se držao putova Gospodinovih, nikad nisam učinio krivo svojem Bogu.

22 Pred očima sam imao sve njegove pravne propise, nikad nisam odbacio njegova zakona.

23 Bez prijekora sam hodio pred njim, čuvao sam se od grijeha.

24 Zato mi naplatio Gospodin moje pravedno djelo, čistoću mojih ruku što mu je bila poznata.

25 Dobar si dobromu, vjeran si vjernomu.

26 S čistim postupaš čisto, samo se zločestom protiviš.

27 Pomažeš narodu nevoljnomu, spustaš pogled oholomu.

28 Ti pališ moju svjetiljku, Gospodine, moj Bože, prosvjetli moju tminu!

29 Jer snagom tvojom razbijam čete ne-

prijateljske, preko zidina skačem s svojim Bogom.

30 Bog—savršen je njegov put, istinita je riječ Gospodinova. On je štit svima koji se u njega uzdaju.

31 Jer tko je još Bog, osim Gospodina, tko je još hridina, ako ne naš Bog?!

32 Bog, koji me opasao snagom, učinio mi put neopasnim.

33 Dao mi brze noge kao u košute, postavi me na moje mjesto, visoko.

34 Ruku je moju upravljao u boju, moje su mišice zapele luk od mjedi.

35 Pomoć svoju dao si mi kao štit, desnica je tvoja postala potpora moja, velikim me je učinila dobrota tvoja.

36 Mojim koracima dao si raširen prostor, nikad mi koljena nisu klecala.

37 Tjerao sam svoje neprijatelje i stizao ih, nisam se vraćao dok nisu legli uništeni.

38 Potukao sam ih: nikad nisu ustali, pali su mi pod noge.

39 Jer ti si me naoružao snagom za boj: koji se postave protiv mene, ti ih primora na koljena pred mene.

40 Moje neprijatelje ti si natjerao preda mnom u bijeg, tako sam ja uništio svoje mrzitelje.

41 Vikali su za pomoć, ali nije bilo pomoćnika, vikali su Gospodinu, ali ih on nije čuo.

42 Kao prah pred vjetrom smrvio sam ih, zgazio sam ih kao blato na putu.

43 Izveo si me čitava iz boja za moj narod, postavio si me vladarom narodima: narod kojega nisam vidio nikada, postao mi pokoran.

44 Na riječ bio mi je poslušan; ljudi iz tude zemlje prinosili su mi poklonstvo.

45 Od straha su pobljedili sinovi došjaka, dršćući izašli su iz svojih gradova.

46 Živ je Gospodin! U sav glas neka je slavljena moja Hridina! Visoko hvaljen neka je moj Bog, koji mi je pomogao!

47 Bog, koji mi je dao osvetu i narode mi podloži:

48 Moj Izbavitelj od mojih neprijatelja ljutih, ti me podiže nad protivnike moje, oslobodi me od čovjeka samovoljna.

49 Zato ću te slaviti pred svim svijetom, ti moj Gospodine, pjevat ću hvalu tvojem Imenu.

50 On daje sreću i spasenje svojem kralju, milost dijeli svojem pomazaniku, Davidu i njegovom rodu u vječna vremena.

Veličina i ljepota Božja. Psalam Davidov

19 Nebesa pripovijedaju slavu Božju, djela njegovih ruku navješćuje svod nebeski:

2 Dan na dan šapće on tu vijest, noć na noć donosi on taj glas.

Psalmi

408

3 To nisu govori, nisu riječi kojima se glas ne razabira.

4 U sav svijet prodire njihov povik, njihova riječ do na kraj zemlje. Suncu je stvorio šator na nebu.

5 Ono izlazi kao zaručnik iz svoje ložnice; veseli se kao junak kad dobije utrku.

6 Na jednom kraju neba izlazi, i okreće se sve do drugog kraja, ništa se ne može sakriti njegovu žaru.

7 Zakon je Gospodinov savršen, obraća dušu; svjedočanstvo je Gospodinovo pouzdano, čini bezumnike mudracima.

8 Zakon je Gospodinov savršen, veseli srce; zapovijedi su Gospodinove čiste, prosvjetljuju oči.

9 Riječi su Gospodinove svete, ostaju zauvijek, presude su Gospodinove istinite, pravedne svekolike.

10 Poželjnije su od zlata, od čistog zlata; slađe su od meda što teče iz saća.

11 I tvoj se sluga dao prosvjetliti od njih; tko ih drži, ima veliku plaću.

12 A pogreške—tko će ih znati? Očisti me od tajnih pogrešaka!

13 I od strasti sačuvaj svojega slugu, ne daj da vladaju nada mnom; onda ću biti čist, slobodan od teške krivnje.

14 O, da bi ti se riječi mojih usta svidjele, misli mojega srca, Gospodine, moje utočište i moj Spasitelju!

Molitva za kralja. Psalam Davidov

20 Neka te usliša Gospodin u dan nevolje! Neka te zaštiti Ime Boga Jakovljeva!

2 Neka ti pošalje pomoć iz svetišta! Sa Siona neka te ohrabri!

3 Neka se spomene svih prinosa tvojih; žrtvu tvoju neka primi milostivo!

4 Neka ti ispuni želju tvojega srca! Neka ti dade sreću u svakoj namisli!

5 Onda ćemo klicati na tvojemu spasenju, u Ime svojega Boga razvit ćemo zastave; neka ti ispuni Gospodin sve tvoje želje!

6 Znam već sada da Gospodin daje pobjedu svojem pomazaniku! Uslišaj ga iz svetoga neba svojega obilatim moći svoje desnice.

7 Jedni se uzdaju u kola, drugi u konje, a mi slavimo Ime Gospodina, svojega Boga.

8 Oni posrću i padaju, a mi stojimo čvrsto i držimo se uspravno.

9 Gospodine, udijeli pobjedu! Ti kralju, koji nas usliša u dan kada zazovemo!

Psalam Davidov

21 Gospodine, s tvoje se zaštite veseli kralj, kako kliče glasno zbog pomoći tvoje!

2 Ti si mu ispunio želju njegova srca; nisi mu odbio molitve njegovih usta.

3 Izišao si mu u susret obilnim blagoslovom, stavio si mu na glavu krunu od čistoga zlata.

4 Molio te je za život; dao si mu puninu godina u najkasnijem vremenu.

5 Velika je njegova slava, jer si mu pomogao; uresio si ga slavom i sjajem.

6 Jer si ga napunio blagoslovom zauvijek; činiš ga radosnim svojim licem.

7 Jer se kralj uzda u Gospodina; po milosti Svevišnjega neće se poljuljati.

8 Ruka će tvoja dostići sve tvoje neprijatelje; tvoja desnica će naći one koji te mrže.

9 Kao u užarenoj peći ti ih izgaraš čim se pojaviš; Gospodin ih uništi u jaramosti svojoj, i oganj će ih proždrijeti.

10 Njihov rod uništavaš na zemlji, njihovo potomstvo kod djece čovječje.

11 I ako namisle zlo protiv tebe i zasnuju spletke, oni ne izvedu ništa.

12 Jer ih prisiliš da se okrenu u bijeg; svojim lukom ciljaš na njihovo lice.

13 Budi podignut, o Gospodine, u sili svojoj! Mi ćemo pjevati i slaviti snagu tvoju!

Spasiteljeva muka i djelo. Psalam Davidov

22 Moj Bože, moj Bože! Zašto si me ostavio? Daleko su od mojega spasenja riječi mojih vapaja.

2 Moj Bože, vapijem danju—a ti ne odgovaraš; i noću, ne nalazim mira.

3 A ipak si ti svet, koji prebiva u hvalospjevima Izraelovim.

4 U tebe su se uzdali naši očevi, uzdali se, i ti si ih izbavljao.

5 Priznavali su tebe i spasavali su se; uzdali se u tebe i nisu se posramili.

6 A ja sam crv, ne više čovjek, ruglo ljudima i prezir narodu!

7 Tko me samo pogleda, smije mi se, širi usta, maše glavom, govoreći:

8 "Pouzdao se u Gospodina, neka ga on spasi, on neka mu pomogne, kad ga on miluje!"

9 A ti si onaj koji si me izveo iz utrobe majčine i sakrio me na grudi moje majke.

10 Od djetinjstva tebi sam se predao, od utrobe majčine ti si moj Bog.

11 Ne udaljuj se od mene, jer je nevolja blizu, jer nema nikoga, tko bi mi pomogao!

12 Junaci mnogi okružuju me, bikovi bašanski opkoljuju me.

13 Razvaljuju na mene svoja usta, kao lav koji razdire i riče.

14 Kao voda razlio sam se, rasute su sve moje kosti, srce mi je postalo kao vosak i topi se u grudima.

15 Sasuši se kao crijep moja snaga, jezik mi prionuo za nepce, u prah smrti stavljaj me.

16 Hajka pasa opkoljuje me; grupa zlikovaca okružuje me—proboli su mi ruke i noge.

17 Sve svoje kosti mogu izbrojiti, naslađuju se gledajući u mene.

18 Diješe među sobom moje haljine i za moju odjeću bacaju ždrijeb.

19 Ali ti, Gospodine, ne udaljuj se! Ti jakosti moja, dođi mi u pomoć!

20 Izbavi od mača moju dušu, od pasje šape moje jedino dobro!

21 Istrgni me od lavljih ralja i od bivoljih rogova! Ti si me uslišao.

22 Govorit ću tvoje Ime svojoj braći i usred skupštine hvalit ću te.

23 "Koji štujete Gospodina, pjevajte mu hvalu! Vi iz roda Jakovljeva, častite ga svi! Vi iz roda Izraelova, bojte ga se svi!"

24 Jer on nije prezreo i nije odbio nevolju patnikovu, ne sakriva svojega lica pred njim, čuje ga kad k njemu poviče.

25 Tebe hvalim u velikoj skupštini! Svoj ću Zavjet izvršiti pred njegovim što-vateljima.

26 Siromasi će jesti i nasititi se; hvalit će Gospodina koji ga traže; njihovo srce živjet će zauvijek!

27 Toga se spominjući, obratit će se Gospodinu svi krajevi zemaljski; klanjajući se, bacit će se pred tobom sva plemena naroda.

28 Jer je Gospodinu kraljevstvo, on je vladar narodima.

29 Pred njim će samo pasti oni, svi će se vladari zemaljski, svi koji silaze u prah, poklonit će se pred njim, pa i oni koji se ne mogu održati na životu.

30 Njemu, koji predao svoj život, služit će potomstvo.

31 O Gospodinu pripovijedat će se budućemu naraštaju, njegova dobrota govorit će se narodu što će kasnije živjeti: On je to izvršio!

Dobri pastir. Psalam Davidov

23 Gospodin je pastir moj; neće mi ni što nedostajati.

28 On me pusti ležati na zelenim pašnjacima; On me vodi uz tihane vode.

3 On krijepi moju dušu, On me vodi stazama pravednosti zbog svojega Imena.

4 Da, pa kad bih i dolinom sjene smrti hodio, zla se ne bojim, jer ti si sa mnom; tvoj štap i tvoja palica meni su utjeha.

5 Ti pripremaš stol preda mnom, na očigled mojih neprijatelja; uljem mi glavu mažeš, čaša se moja prelijeva.

6 Zaista, dobrota i milost pratit će me kroz sve dane mojega života; i ja ću prebivati u Gospodinovu domu zauvijek.

Ulazak Zavjetne škrinje na Sion. Psalam Davidov

24 Gospodinova je zemlja i sve što ga ispunja, svijet i stanovnici njegovi.

2 Jer je On je utemeljio nad morima, tvrdo je učvrstio nad vodama.

3 Tko se smije popeti na goru Gospodinovu, tko stajati na njegovom svetom mjestu?

4 U koga su nedužne ruke i čisto srce, tko se ne oslanja u svojoj duši na zlo i ne zaklinje se lažno,

5 Taj će primiti blagoslov od Gospodina i pravednu plaću od Boga, pomoćnika svojega.

6 To je naraštaj, onih koji ga traže, narodu Jakovljevu, koji čezne za tvojim licem.

7 Uzdignite, vrata, svoje glave! Protegnite se, vrata prastara, da može ući Kralj pun slave!

8 Tko je taj Kralj pun slave? Gospodin silan i junačan, Gospodin moćan u boju!

9 Uzdignite vrata, svoje glave! Protegnite se, vrata prastara, da može ući Kralj pun slave!

10 Tko je taj Kralj pun slave? Gospodin vojska, On je Kralj pun slave!

Čeznja za Božjom poukom. Psalam Davidov

25 Tebi, Gospodine, podižem dušu svoju!

2 O moj Bože, u tebe se uzdam! Ne daj da se postidim, da kliču nada mnom moji neprijatelji!

3 Jest, neka se nitko ne osramoti koji se u tebe uzda; osramotit će se samo oni koji te ostave nevjerno.

4 Gospodine, pokaži mi svoje putove i uči me stazama svojim.

5 Vodi me svojom istinom i pouči me, jer si ti Bog mojega spasenja, tebe uvijek čekam.

6 Gospodine, spomeni se svojega milosrđa, svoje dobrote, jer one su oduvijek.

7 Grijeha moje mladosti, mojih opaćina ne spominji se! Po svojoj milosti spomeni se mene zbog svoje dobrote, Gospodine!

8 Dobroć je Gospodin i pravedan, zato pokazuje put grješnicima.

9 Ponizne vodi pravom stazom, On uči ponizne svojim putovima.

10 Svi su putovi Gospodinovi samo dobrota i vjernost onomu koji mu drži zavjet i zapovijedi.

11 Zbog svojega Imena, Gospodine, oprosti krivnju mojih zlodjela, jer je tako velika!

12 Gdje samo čovjek hodi u strahu Božjemu: On mu pokaže put koji će izabrati.

13 Njegova duša u sreći prebiva; potomstvo će njegovo posjedovati zemlju.

14 Koji ga se boje, to su pouzdanici Gospodinovi; On im je dao svoj zavjet da im donese razboritost.

15 Oči su moje uvijek upravljene Gospodinu, jer On vadi iz zamke moju nogu.

16 Okreni se k meni i budi mi milostiv,

Psalmi

410

jer sam osamljen i jadan.

17 Velike su postale nevolje mogega srca; izbavi me iz tjeskoba mojih.

18 Vidi jad moj i bol moj, i oprosti sve grijehe moje.

19 Pogledaj moje neprijatelje, kako ih je mnogo, i kako me mrze pakosnom mržnjom.

20 Sačuvaj moj život! Izbavi me, ne daj da se ikad osramotim, jer se uzdajem u tebe.

21 Nedužnost i čestitost neka su mi zaštita, jer se uzdajem u tebe.

22 O Bože, izbavi Izraela od svih njegovih nevolja!

Molitva nedužno progonjena. Psalam Davidov

26 Opravdaj me, Gospodine, jer sam hodio u čestitosti; uzdajem se u Gospodina i neću se spotaknuti.

2 Ispitaj me, Gospodine, i iskušaj me, istraži mi pamet i srce!

3 Jer mi je dobrota tvoja stajala pred očima; hodio sam svojim putom vjerno prema tebi.

4 Nikada nisam sjedio s lažljivim ljudima, nikad se nisam vratio k onima koji podlo rade.

5 Mrska mi je skupština opakih; nikad nisam sjeo sa zlikovcima.

6 Perem svoje ruke u nedužnosti, idem oko tvoje zrtvenika, Gospodine,

7 da započnem pjesmu žrtve zahvalnice, da navješćujem sva tvoja čudesa.

8 Gospodine, ja ljubim tvoju kuću koja štiti, mjesto gdje stoluješ u sjaju.

9 S grješnicima nemoj pogubiti duše moje, ni mogega života s krvnicima,

10 kojima je zločinstvo prionulo za ruke, i kojima je desnica puna mita.

11 Jer ja hodim svojim putom u nedužnosti, izbavi me i budi mi milostiv.

12 Noga će moja stajati na pravoj ravnici, u skupštini, Gospodine, blagoslivljat ću tebe!

Molitva u velikoj pogibelji. Psalam Davidov

27 Gospodin je moja svjetlost i moje spasenje: koga da se bojim? Gospodin je zaštitnik mogega života: od koga da se bojim?

2 Ako mi se približe zlikovci da me unište—tlačitelji i moji neprijatelji: oni će se spotaknuti i pasti.

3 Neka se skupi tabor protiv mene, moje srce ne zna za strah; neka plane boj protiv mene, ja ostajem utješeno.

4 Za jedno samo molim Gospodina, samo to prosim: da prebivam u Gospodinovu domu sve dane svojega života, da iskusim dobrotu Gospodinovu, da gledam njegov dom.

5 Jer u dan nevolje krije me Bog u svojem potkrovlju, zaklanja me u skrovištu svo-

jega šatora, diže me visoko gore na hrid.

6 Zato će se moja glava uzdići usprkos mojim neprijateljima oko mene; prinosit ću u njegovu šatoru žrtve pune radosti; pjevat ću, da, pjevat ću hvalospjeve Gospodinu.

7 Gospodine, čuj, glasno vičem: smiluj mi se i uslišaj me.

8 Moje srce više k tebi; tražim te; Gospodine, tražim tvoje lice!

9 Ne skrivaj svojega lica od mene; ne odbacuj u gnjevu svojega slugu, jer ti si pomoćnik moj: ne odbijaj me, ne ostavljaj me, o Bože mogega spasenja.

10 Kad bi me odbacili otac i majka, primio bi me Gospodin.

11 Pokaži mi svoj put, Gospodine, vodi me ravnom stazom, usprkos mojim neprijateljima.

12 Nemoj me predati bijesu mojih tlačitelja: jer svjedoci lažni ustaju protiv mene; hoće im se zločina.

13 Tvrdo vjerujem da ću gledati dobrotu Gospodinovu u zemlji živih.

14 Čekaj na Gospodina, budi hrabar i on će ti ojačati srce; čekaj, kažem, na Gospodina!

Molba za spasenje kod propasti zločinaca

28 K tebi vapijem Gospodine, hridino moja, ne budi gluh prema meni, ne budi nijem prema meni, inače bih morao ja poći u svijet mrtvih.

2 Čuj zazivanje moje kad vapijem k tebi; dižem ruke prema svetišću tvojemu.

3 Nemoj me uzeti sa zlikovcima, s onima koji čine zlo, koji govore prijazno s bližnjim svojim, a u srcu nose lukavstvo.

4 Podaj im po njihovim djelima, po zlobi njihova postupanja. Po djelima njihovih ruku podaj im, plati im po zaslugi.

5 Jer ne paze na djela Gospodinova, na djelo njegovih ruku, zato će ih srušiti i nikada ih više neće podići.

6 Neka je blagoslovljen Gospodin, jer on je čuo moj glasni vapaj.

7 Gospodin je moja zaštita i moj štiti, u njega se pouzdalo moje srce on će mi i pomoći; onda ću se od srca razveseliti i zahvaljivati mu pjesmom svojom.

8 Branik je Gospodin svojem narodu; pomoćnik i zaštitnik svojem pomazaniku.

9 Pomozi svojem narodu, blagoslovi svoju baštinu, pasi ju i nosi zauvijek!

Božja slava u oluji. Psalam Davidov

29 Prinesite Gospodinu, sinovi Božji, prinesite Gospodinu čast i moć!

2 Prinesite Gospodinu sjaj imena njegova, poklonite se Gospodinu u svetoj krasoti!

3 Glas Gospodina nad valovima, Bog veličanstva grmi, nad širokim morem Gospodin!

4 Glas Gospodina je silan, glas Gospodina je slavan!

5 Glas Gospodina lomi cedre, lomi Gospodin lebanonske cedre!

6 On čini da skakuću: kao tele Lebanon, kao mlad bivol Sirion!

7 Glas Gospodina sipa ognjeni plamen!

8 Glas Gospodina potresa pustinju, Gospodin potresa Pustinju Kadeš!

9 Glas Gospodina čini da se košute rastaju s bremenom, ogoljuje šume! U njegovom dvoru sve viče: "Kako sjajno!"

10 Gospodin stoluje nad potopom: Gospodin stoluje kao Kralj uvijek!

11 Gospodin daje moć svojem narodu. Gospodin blagoslivlja mirom svoj narod.

Pjesma kod posvećenja doma

30 Slavit ću te, Gospodine, jer si me podigao; nisi dao mojim neprijateljima da kliču nada mnom!

2 Gospodine, moj Bože, k tebi sam povikao, onda si me ozdravio;

3 Gospodine, iz carstva mrtvih izveo si moju dušu, opet si me životu darovao između onih koji su sišli u carstvo mrtvih.

4 Pjevajte hvalu Gospodinu, njegovi pobožni, pjevajte zahvalu svetomu imenu njegovu!

5 Jer samo za tren oka traje njegova srdžba, a njegova milost do života; večerom dolazi plač, a jutrom već vlada radost.

6 Pomislio sam u mirnoj sreći svojoj: "Nikada se neću poljuljati!"

7 Ti si me bio, Gospodine, pun milosti utvrdio u sreći. Onda si sakrio svoje lice: i već sam se ja smeo.

8 Onda povikao sam k tebi, Gospodine, onda sam zavapio k svojem Bogu:

9 "Što koristi krv moja kad siđem u podzemni svijet? Slavi li te prah, ili navješćuje li on tvoju vjernost?"

10 Gospodine, čuj i smiluj se meni, Gospodine, budi mi pomoćnik!"

11 Onda si okrenuo plač u moju radost, skinuo kostrijet s mene i opasao me veseljem.

12 Neka ti pjeva moja duša i nikada više ne umukne. Gospodine, moj Bože, vječno ću ti zahvaljivati!

Psalam Davidov

31 U tebe, Gospodine, tražim utočište, ne daj da se osramotim ikada; u svojoj dobroti izbavi me!

2 Prigni milostivo k meni svoje uho, oslobodi me brzo! Budi mi zaštitna hridina, utvrda da me spasiš!

3 Jer si mi hridina i utvrda; zbog svojega imena vodit ćeš me i upravljati,

4 Oslobodit ćeš me iz zamke koju su mi tajno postavili, jer si ti obrana moja.

5 U tvoju ruku predajem svoj duh, ti ćeš

me otkupiti, Gospodine, Bože, ti vjerni!

6 Mrzim one koji poštuju ništave idole, a darujem uzdanje svoje Gospodinu.

7 Klicat ću i veselit ću se tvojoj milosti, jer si vidio moju nevolju i pripazio na tjeskobu moje duše.

8 Nisi me predao u ruku neprijatelju, mojoj nozi dao si širok prostor.

9 Smiluj mi se, Gospodine, jer sam u tjeskobi; moje oko iznemoglo je od jada, moja duša, moje tijelo.

10 Jer iščezava moj život u boli, moje godine u uzdisanju, iscrpla se moja snaga od mojih zlodjela, i moje su kosti usahnule.

11 Postao sam ruglo svim svojim neprijateljima, svojem susjedstvu užas, svojim znancima strašilo; tko me vidi na putu, bježi od mene.

12 Zaboravljen sam, bez spomena kao mrtvac, postao sam kao razbijena posuda.

13 Slušam grdnju mnogih: strah od svuda: vijećaju zajedno protiv mene, nastoje da mi uzmu život.

14 Ali se ja uzdam u tebe, Gospodine, kažem: "Ti si moj Bog!"

15 U tvojim je rukama sudbina moja: izbavi me iz ruke neprijatelja i mojih tlačitelja!

16 Daj da tvojemu služi svijetli tvoje lice; pomози mi u svojoj dobroti!

17 Gospodine, ne daj da budem posramljen, jer tebe prizivljam! Neka zlikovci posramljeni, na šutnju osuđeni, odu u podzemni svijet!

18 Neka zaniyeme usta lažljiva, koja govore bezakonje protiv pravednika, oholo i drsko!

19 Kako je velika dobrota tvoja koja čuvaš za one koji te se boje, koju iskazuješ onima koji se kriju kod tebe od ljudi!

20 Kriješ ih štitom svojega lica od buna ljudskih, sklanjaš ih pod svoj krov od svade jezika.

21 Neka je blagoslovljen Gospodin, on će me štititi čudesno u svojoj dobroti kao u utvrđenom gradu!

22 Kad pun tjeskobe mislim: odbačen sam od tvog lica, ti čuješ ipak moj vapaj glasan, kad te prizivljam glasno.

23 Ljubite Gospodina svi njegovi pobožni! Gospodin čuva vjerne, a po zaslugi vraća oholima.

24 Budite hrabri i on će ojačati vaše srce; vi svi, koji se uzdate u Gospodina!

Put k oprostenu krivnje. Psalam Davidov

32 Blagoslovljen je onaj komu je oprostena opaćina, komu je grijeh sa-kriven!

2 Blagoslovljen je čovjek komu Gospodin ne uračunava zlodjela i u čijoj duši nema prijevare!

Psalmi

412

3 Kad sam šutio, klonule su moje kosti, jecao sam cijeli dan.

4 Jer dan i noć ležala je teško na meni tvoja ruka: kao za ljetnih žega otvrdnuo je sok mogega života.

5 Ja sam priznao tebi svoj grijeh i svoja zlodjela nisam zatajio; i rekao sam: "Priznat ću Gospodinu svoju nepravdu!" I ti si oprostio krivnju mogega grijeha.

6 Zato neka se moli tebi svaki pobožni u vrijeme kad će još naći milost! Nadode li onda potop velikih voda neće ga stići.

7 Ti si zaklon moj, čuvaš me od tjeskobe; okružiti ćeš me radošću spasenja.

8 Poučit ću te, pokazat ću ti put kojim ćeš ići, svjetovat ću te, upravit ću na tebe svoje oko.

9 Nemoj ipak biti kao konj, kao mazga bez razuma: njihov prkos moraš slomiti vodicama i uzdom, inače ne ide za tobom.

10 Mnoge muke stignu zlikovca, a tko se uzda u Gospodina, toga on okruži ljubavlju.

11 Radujte se u Gospodinu i kličite, pravednici! Kličite svi koji ste čestita srca!

Bog, Svemoćni zaštitnik svojega naroda

33 Radujte se Gospodinu, pravednici! Cestitima dolikuje hvaliti ga.

2 Pjevajte hvalu Gospodinu uz citaru, svirajte mu na harfu od deset žica!

3 Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujući!

4 Jer je riječ Gospodinova pouzdana, i u svemu svojem djelovanju on je vjeran.

5 On ljubi pravdu i pravo, dobrote je Gospodinove puna zemlja.

6 Riječju Gospodinovom nebesa su stvorena, sva vojska njihova dahom njegovih usta.

7 Na hrpu skupi on vode mora, kao u spremište stavi bezdane.

8 Mora se bojati Gospodina sva zemlja, strepiti moraju pred njim svi stanovnici zemlje:

9 Jer je on rekao, i postalo je, on zapovjedio, i pokazalo se.

10 Gospodin razbija naum neznabošcima, uništava namisli narodima.

11 Odluka Gospodinova ostaje zauvijek, kroz sve vaše naraštaje misli njegova srca.

12 Blagoslovljen je narod komu je Bog Gospodin! Narodu koji je izabrao sebi za svojinu!

13 Š neba gleda Gospodin dolje, vidi svu djecu čovječju.

14 S mjesta na kojem stoluje gleda na sve stanovnike zemlje,

15 On, koji je načinio svima njihovo srce, pazi na sva njihova djela.

16 Ne pobjeđuje kralj jakošću vojske, ne spasava se junak veličinom snage.

17 Ne dovodi konj do pobjede, uza svu svoju jakost ne donosi on spasenja.

18 Gle, oko Gospodinovo počiva na onima koji ga se boje, na onima koji se uzdaju u njegovu milost,

19 da duše njihove izbavi od smrti, da ih održi na životu u vrijeme gladi!

20 Duša naša čeka Gospodina: on nam je pomoćnik i zaštitnik!

21 Jer se srce naše veseli u njemu, mi se uzdajemo u sveto njegovo Ime.

22 Neka vlada, Gospodine, nad nama tvoja milost, kao što se uzdajemo u tebe!

Božja zaštita za njegove vjernike. Psalm Davidov

34 Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba, neka mi je uvijek u ustima hvala njegova!

2 Neka se diči Gospodinom moja duša, neka čuju koji stradaju i neka se raduju!

3 Veličajte Gospodina sa mnom, uzvisujmo njegovo Ime zajedno!

4 Tražio sam Gospodina: on me uslišao, izbavio me od svih mojih tjeskoba.

5 Tko pogleda u njega, bit će vedrijeća srca, lice se njegovo ne treba zarumeniti.

6 Ovdje je siromah koji povika i Gospodin ga čuo i izbavi ga iz svih nevolja njegovih.

7 Andeo Gospodinov stoji oko onih koji se boje njega i izbavlja ih.

8 Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin! Blagoslovljen je čovjek koji se u njega uzdaje!

9 Vi sveti njegovi, bojte se Gospodina, jer koji se boje Gospodina, ne trpe nikada oskudice.

10 Lavovi imaju oskudicu i gladuju, a tko traži Gospodina, ima svako dobro.

11 Dodite, djeco, poslušajte me, naučit ću vas strahu Gospodinovu.

12 Tko je taj čovjek koji ljubi život, koji želi sebi godine da okusi sreću?

13 Jezik svoj drži od zla, svoja usta od prijevarena govora.

14 Kloni se od zla, a čini dobro, traži mir i idi za njim.

15 Na pobožnima počiva oko Gospodinovo; uho njegovo čuje njihov vapaj.

16 Lice Gospodinovo stoji protiv zlikovaca da iskorijeni iz svijeta spomen njihov.

17 Kad pravednici zavapiju, Gospodin ih čuje i izbavlja ih od svih nevolja njihovih.

18 Gospodin je blizu onih koji su skršena srca i slomljene duše spasava.

19 Mnogo muka ima pravednik, ali ga iz svih izbavlja Gospodin.

20 Čuva sve njegove udove, ni jedan se od njih ne slomi.

21 Zlikovca ubije nesreća; tko mrzi pobožnog, mora to ispaštati.

22 Gospodin otkupljuje duše svojih; tko se u njega uzdaje, neće biti osuđen.

35 Gospodine, bori se protiv onih koji se bore protiv mene, i udari na one koji udaraju na mene!

2 Prihvati oružje i štit, i digni se da mi pomogneš!

3 Zavitlaj koplje i zaustavi moje progonitelje. Kaži mojoj duši: "Ja sam tvoje spasenje!"

4 Neka se smetu i posrame oni koji mi rade o glavi, neka se odbiju natrag posramljeni koji protiv mene misle zlo!

5 Neka budu kao pljeva pred vjetrom; andeo Gospodinov neka ih tjera!

6 Neka bude njihov put mračni i sklizav; andeo Gospodinov neka ih progoni!

7 Namjestili mi potajno bez povoda svoju zamku; bez uzroka iskopali su mi jamu.

8 Neka ih stigne iznenada propast, zamka koju su mi potajno namjestili, neka njih uhvati; u tu propast neka upadnu!

9 Onda će se moja duša radovati u Gospodinu, veselit će se pomoći njegovoj.

10 Svaki će ud na meni reći: "Gospodine, tko je kao ti, koji izbavljaš bijednika od ruke jačega, patnika i ubogoga od razbojnika?"

11 Ustaju protiv mene lažni svjedoci; pitaju me za ono što ne znam.

12 Vraćaju mi zlo za dobro; osamljenost je sudbina mojoj duši.

13 A ja?—Kad ih sruši bolest, bila je kostrijet moja odjeća; mučio sam sebe postom i molio sam se duboko prignut.

14 Kao da bi mi bio prijatelj, brat, obilazio sam okolo; tugujući kao za majkom bio sam u žalosti pokunjen.

15 A kad se ja spotaknem, oni se radosni skupljaju, sabiru se protiv mene, spremni da me biju, a ne znam za što; psuju me bez prestanka.

16 Stavljaju me na kušnju, podruguju mi se ruglom, škripaju na mene svojim zubima.

17 Gospodine, kako ćeš dugo još to gledati? Izbavi moju dušu od laži njihovih, od lavova moje jedino dobro!

18 Onda ću ti zahvaljivati na zboru velikom, slavit ću te pred brojnim narodom.

19 Ne daj da se raduju nada mnom koji me zlobno napadaju, koji me bez razloga mrze i namiguju na mene!

20 Jer ne govore što služi za mir, protiv onih koji su mirni u zemlji, smišljaju riječi pune prijevare.

21 Razvaljuju na mene svoja usta i govore: "Ha, ha, vidimo, eto, očima vlastitim."

22 Ti si vidio, Gospodine, nemoj šutjeti! Gospodine, ne udaljuj se od mene!

23 Digni se, probudi se za pravo moje, Gospodine moj i moj Bože, na parnicu za mene!

24 Sudi mi po svojoj pravdi, Gospodine,

Psalmi

moj Bože, neka se ne vesele nada mnom!

25 Neka se među sobom ne hvale: "Ha! To je bila želja naša!" Neka ne kažu: "Proždrlj smo ga!"

26 Neka se svi zacrvene i zastide od sramote, koji se raduju mojoj nesreći! Neka pokrije stid i sram one koji se prsiju nada mnom!

27 A neka se raduju i vesele koji mi žele pravicu, koji uvijek govore: "Velik je Gospodin koji hoće dobro svojem sluzi!"

28 Moj će jezik navješćivati cijelog dana tvoju pravednost i tvoju slavu.

Božje milostivo upravljanje. Psalam Davidov

36 Presuda Božja nad grijehom za zlikovca duboko je sačuvana u mom srcu; kazneni sud Božji ne drži on pred svojim očima.

2 Jer je on, kako misli, dobar njemu kad pronade krivnju zlodjela i kad udara kaznu.

3 Riječi su njegovih usta opaćina i prijevare; on ostavlja mudro i dobro življenje.

4 Na svojoj postelji smišlja bezakonje, ide putom opakim, on ne mrzi zlo.

5 Gospodine, do nebesa je uzvišena tvoja milost, vjernost je tvoja do oblaka.

6 Pravednost je tvoja kao najviše gore, presude su tvoje kao bezdani najdublji; Gospodine, ti pomažeš ljudima i životinjama.

7 Kako je dragocjena dobrota tvoja, o Bože; u sjenu tvojih krila bježe djeca čovječja.

8 Hrane se na izobilju tvoje kuće, napajaš ih na rijeci svojih sladosti.

9 U tebi je izvor života; u tvojem svjetlu gledamo svjetlo.

10 Uzdrži svoju milost onomu, koji te poznaje, svoju pravednost onomu koji je čestit!

11 Neka me ne pogazi noga ohologa, šaka zlikovca neka me ne protjera!

12 Jedanput će pasti oni koji čine zlo, srušit će se i neće više ustati.

Prividna sreća bezbožnika. Psalam Davidov

37 Nemoj se žestiti zbog zlikovaca, nemoj zavidjeti onima koji čine zlo!

2 Jer oni brzo uvenu kao trava, usahnu kao zeleno bilje.

3 Uzda se u Gospodina i čini što je dobro da ostaješ u zemlji i uživaš njezina dobra.

4 Imaj svoju radost u Gospodinu; On će ti ispuniti što ti želi srce!

5 Prepusti Gospodinu svoju sudbinu; pouzda se u njega, i on će već to urediti!

6 On će dati, te zasja kao svjetlost, pravica tvoja kao podnevno svjetlo.

7 Budi tih pred Gospodinom i čekaj ga, nemoj se ljutiti na onoga koji ima sreću u

Psalmi

414

svojem poslu, na čovjeka koji samo kuje spletke!

8 Utišaj srdžbu i ostavi gnjev i ne ljuti se; to vodi samo k zlu!

9 Jer će se uništiti zlikovci; samo oni koji se uzdaju u Gospodina, posjeduju zemlju.

10 Jer još samo malo, pa zlikovca više biti neće; zaista, pogledat ćeš na njegov dom, a njega više nema.

11 A smjerni posjeduju zemlju i raduju se punini mira.

12 Zlikovac snuje spletke protiv pobožnika, škripi na njega svojim zubima.

13 Ali mu se Gospodin smije, jer vidi, da se već primiće dan njegov.

14 Mač potežu zlikovci i zapinju lûk da sruše siromaha i slaboga, da pokolju one koji misle pravo.

15 Mač njihov prodire im u vlastito srce, njihovi će se lûkovi polomiti.

16 Bolji je malen iznos pravednika, nego veliki posjed zlikovaca.

17 Je će se moć zlikovaca slomiti, a Bog je oslonac pravedniku.

18 Poznaje Gospodin dane pobožnika—baština njihova traje zauvijek.

19 Neće se postidjeti u zlo doba, u dane gladi bit će siti.

20 Jer samo zlikovci propadaju, neprijatelji su Gospodinov, kao šumska ljepota, kao dim, prolaze.

21 Zlikovac mora uzajmljivati, a ne može platiti, a pravednik je dobar i daje.

22 Jer od Boga blagoslovljeni baštine zemlju, a od Boga prokleti propadaju.

23 Gospodin utvrđuje korak čovjeku i milina mu je njegov put.

24 Ako se i spotakne, ne padne, jer Gospodin prihvati njegovu ruku.

25 Bio sam mlad, sada sam star, ali nisam nikada vidio pobožnika ostavljena, ni njegove djece da prose kruha.

26 Uvijek je milostiv i daje u zajam i na potomcima je njegovim blagoslov.

27 Uklanjaj se od zla i čini što je dobro, onda prebivaš zauvijek u zemlji!

28 Jer Gospodin ljubi pravedno djelovanje i ne ostavlja svojih pobožnika; zlikovci će biti uništeni zauvijek; iskorijenit će se pleme zlikovaca.

29 Pravednici posjeduju zemlju i uvijek prebivaju u njoj.

30 Usta pravednika govore mudrost, njegov jezik govori što je pravo.

31 Zakon je Boga njegova njemu u srcu; njegovi koraci se neće nikada spotaknuti.

32 Zlikovac vreba pobožnika i pun je požude da ga ubije.

33 Ali ga Gospodin ne predaje njegovoj sili, niti ga osuđuje kad počne suditi.

34 Čekaj Gospodina i drži se njegova puta: on će te uzvisiti, te ćeš posjedovati

zemlju; vidjet ćeš kako će se uništiti zlikovci.

35 Vidio sam zlikovca puna obijesti—raširio se kao zeleno drvo;

36 ali prošao je, evo, nema ga više; tražio sam ga, ali ga nisam više našao.

37 Tako čuvaj nedužnost i vježbaj se u pravdi, jer će čovjeku mira ostati potomstvo.

38 A grješnici će svi biti uništeni, potomstvo zlikovaca bit će iskorijenjeno.

39 Od Gospodina dolazi spasenje pravednika, On je njihov branitelj u vremenima tjeskobe.

40 Gospodin je pomoćnik njihov i izbavlja ih; On ih spasava od zlikovaca, sačuva ih, jer su se sakrili kod njega.

Molitva u vrijeme karanja. Psalm Davidov

38 Gospodine, nemoj me karati u svojem gnjevu, niti kazniti u jarosti svojoj!

2 Jer tvoje se strijele zabadaju u mene, i ruka je tvoja na meni otežala.

3 Ništa nema zdrava na mojem tijelu od tvog gñjeva, nema mira u kostima mojim od mojih grijeha.

4 Jer krivnja moja izašla je na vrh moje glave, kao teško breme pritišće me.

5 Gnijju i trunu moje rane od mojega bezumlja.

6 Zgrčio sam se i posve se pogurio, uvijek idem žalostan.

7 Bokovi su moji puni upale i nema zdrava mjesta na mojem tijelu.

8 Nemoćan sam i posve slomljen, vičem od unutrašnje muke.

9 Gospodine, znaš sve moje želje, moje uzdisanje nije od tebe skriveno.

10 Srce mi jako udara, ostavlja me moja snaga, ni očinjega vida u mene više nema.

11 Moji mili i prijatelji bježe od muke moje, i rodaci se moji drže daleko.

12 Koji mi rade o glavi, namještaju mi zamke; koji traže moju nesreću, snuju propast, uvijek misle o prijevari.

13 A ja sam kao gluh i ne čujem, kao nijem ne otvaram svoja usta.

14 Ja sam kao jedan koji ništa ne čuje, u čijim ustima nema protivljenja.

15 Jer se uzdajem u tebe, Gospodine; Svemoćni Bože, ti mi moraš odgovoriti! •

Jer. 14:8

16 Jer se bojim da bi se htjeli radovati nada mnom, uznositi se nada mnom, samo ako se spotakne moja noga.

17 Jer sam već blizu propasti i uvijek je bol moja preda mnom.

18 Jer svoju krivnju moram priznati; zbog svojega grijeha pun sam žalosti.

19 A koji se bez razloga okreću na mene, jaki su i brojni koji me mrze bez povoda.

20 Koji mi vraćaju zlo za dobro, udaraju

na mene, gdje sam htio samo dobro.

21 Ne ostavljaj me, Gospodine, moj Bože, ne udaljuj se od mene!

22 Brzo mi pomogni, Gospodine, moje spasenje!

Molitva za mudrost. Psalam Davidov

39 Rekao sam: "Čuvat ću svoje putove od grijeha jezika, zauzdavat ću svoja usta dok je još blizu zlikovac!"

2 I tako postao sam nijem, posve tih, šutio sam bez utjehe, a u meni rovala bol.

3 U meni je srce gorjelo; na samu pomisao buknuo bi oganj; onda sam govorio svojim jezikom:

4 Daj mi, Gospodine, znati moj kraj i mjeru mojih dana, da mogu upoznati kako sam vrlo prolazan!

5 Eto, pedljam si izmjerio moj život, moje je vrijeme pred tobom kao ništa; čovjek je samo dah, makar kako stoji čvrsto.

6 Kao sjena prolazi čovjek, ni za što je njegova muka, skuplja, a ipak ne zna komu će dopasti.

7 A sada, Gospodine, što da čekam? Samo si ti uzdanje moje!

8 Od svih mojih grijeha izbavi me; ne daj me za ruglo bezumnima!

9 Sad sam tih, ne otvaram svojih usta, jer si ti to učinio.

10 Odvрати od mene bič svoj, inače moram podleći sili tvoje ruke!

11 Ti karaš čovjeka kaznama za zlodjela; ti pustiš da prođe njegov život kao moljčev; ah, samo je dah svaki čovjek!

12 Čuj, Gospodine, moju molitvu, čuj moj vapaj, ne zatvaraj se mojim suzama, jer sam ja došljak kod tebe, kao svi moji očevi, putnik.

13 Prestani me karati da odahnem, prije nego odem i više me ne bude!

Vjera i strpljivost. Psalam Davidov

40 Zeljno sam očekivao Gospodina; on se milostiv prignuo k meni i čuo moju glasnu molitvu.

2 Iz jame propasti izvuče me, iz blatne kaljuže postavi na hridinu moje noge, utvrdi stope moje.

3 Stavi mi u usta pjesmu novu, hvalospjev našem Bogu; mnogi to moraju sa strahopoštovanjem iskusiti i uzdati se u Gospodina.

4 Blagoslovljen je čovjek koji samo u Gospodina stavlja uzdanje svoje, koji se ne drži s oholima i s nevjernim lašcima!

5 Gospodine, moj Bože, ti si učinio mnogo; tvojim čudesima i namislama s nama se ništa ne može prispodobiti; htio bih ih javljati i pripovijedati, ali im nema broja.

6 Žrtava zaklanica i prinosa nisi htio, ali si mi dao otvorene uši; žrtava paljenica i žrtava za grijeh ne tražiš.

7 Zato sam rekao: "Evo, ovdje sam; u kn-

jizi je meni to označeno.

8 Volju tvoju činiti, moj Bože, meni je slast; tvoj zakon nosim u srcu.

9 Dao sam radosnu vijest o pravednom upravljanju tvojem pred zborom velikim, svoja usta nisam zatvorio, ti znaš, Gospodine!

10 I nisam zakopao u srcu tvoje sudačko upravljanje, slavio sam tvoju vjernost i pomoć, nisam šutio o tvojoj dobroti i milosti pred velikim zborom.

11 Zato i ti, Gospodine, ne uskraćuj meni svojega milosrđa! Tvoja dobrota i vjernost neka me štiti uvijek!

12 Jer me opkoljuju nebrojene muke; stigla me moja zlodjela, ne mogu ih pregledati; ima ih više nego kose na mojoj glavi; sva me srčanost ostavi.

13 Voljan budi, Gospodine, izbaviti me, dodi mi brzo u pomoć, Gospodine!

14 Neka se posrame i postide svi koji mi rade o glavi da je uzmu, posramljeni neka odstupe natrag koji mi žele nesreću!

15 Neka se zgroze od svoje sramote koji mi se rugaju: "Ha, ha!"

16 A neka se raduju i vesele u tebi svi koji žele tebe! Neka govore uvijek: "Velik je Gospodin!" koji traže tvoje spasenje!

17 Ja sam bijedan i siromah, Gospodin brinut će se za mene! Ti si moj pomoćnik i Spasitelj, moj Bože, nemoj kasniti!

Molitva jednog bolesnika. Psalam Davidov

41 Blagoslovljen je onaj koji misli na slaboga; njega izbavlja Gospodin u dan zla!

2 Gospodin ga čuva, ostavlja ga na životu, sretnim će se slaviti u zemlji; ti ga ne predaješ požudi njegovih neprijatelja.

3 Na bolesničkoj postelji krijepi ga Gospodin; kad je bolestan mijenjaš mu svu njegovu postelju.

4 Ja se molim: Gospodine, budi mi milostiv, ozdravi me, jer sam ti sagriješio!

5 Moji neprijatelji žele mi zlo: "Kad će umrijeti, njegovo ime iščeznuti?"

6 Dode li tko da me posjeti, onda govori lažno, drži u srcu zlobu zatvorenu, ali čim izide van, govori loše.

7 Svi mrzitelji moji šapću među sobom protiv mene; protiv mene zlo snuju što me boli.

8 Govore: "Strašno se zlo srušilo na njega. Kako on leži, neće ustati više."

9 Pa i moj prijatelj, u koga sam se uzdao, koji je jeo moj kruh, podigao na mene petu.

10 Ali ti, Gospodine, budi mi milostiv i podigni me da im vratim!

11 Po tom poznajem da si mi sklon kad neprijatelj moj ne klikće nada mnom.

12 A mene u mojoj besprijekornosti držiš da pred tvojim licem stojim zauvijek.

Psalmi

416

13 Neka je blagoslovljen Gospodin, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! Amen i Amen!

Čeznja za svetištem. Pjesma sinova Korahovih

42 Kao što košuta čezne za izvor vodom, tako čezne moja duša za tobom, O Bože!

2 Moja duša žeda za Bogom, za živim Bogom. Kad ću doći prikazati se pred Bogom?

3 Moje suze su mi postale jelo danju i noću, kad me se svaki dan pita: "Gdje je tvoj Bog?"

4 Onda pomišljam—a srce se moje prolijeva—kako sam nekoć hodio ondje u povorci hodočasničkoj, pred njima išao k Božjemu domu uz klicanje i hvalospjeve svečanoga mnoštva.

5 Zašto si žalosna, moja dušo, što uzdišeš u meni? Čekaj Boga, jer ga još slavim, mojega Spasitelja i Boga.

6 Žalosna je u meni moja duša kad se spomenem tebe iz zemlje jordanske i svetišta iz niskoga pogorja.

7 Bezdan doziva bezdan šumom tvojih slapova, svi tvoji valovi i tvoje vode prelaze preko mene.

8 Danju šalje Gospodin svoju milost, noću je njemu moja pjesma, molitva k Bogu mojega života.

9 Tužim se Bogu, hridini svojoj: "Zašto si me zaboravio? Zašto idem žalostan dok me neprijatelj muči?"

10 Kroz mozak i kosti ide mi poruga mojih tlačitelja, dok me pitaju svaki dan: "Gdje je tvoj Bog?"

11 Zašto si žalosna, moja dušo, i što uzdišeš u meni? Uzđaj se u Boga, jer ga još slavim, mojega spasitelja i Boga.

Molitva za povratak k svetištu

43 Dosudi mi pravo, o Bože, i raspravi moju parnicu sa zlobnim ljudima; od lažljivaca i zlikovaca izbavi me!

2 Jer si ti Bog koji me brani, zašto si me odbacio? Zašto idem žalostan dok me neprijatelj muči!

3 Pošalji svjetlo svoje koje štiti; neka me vodi i dovede na tvoju svetu goru, tvajem šatoru!

4 Htio bih pristupiti žrtveniku Božjemu, Bogu radosti i svojega veselja, i tebe slaviti uz citaru, o Bože, moj Bože!

5 Zašto si žalosna, moja dušo, što uzdišeš u meni? Uzđaj se u Boga, jer ga još slavim, mojega spasitelja i Boga.

Nekada i sada. Pjesma sinova Korahovih

44 Slušali smo, o Bože, svojim ušima, naši su nam očevi pripovjedili: u njihove dane učinio si sjajno djelo, u davne dane.

2 Svojom si rukom protjerao neznabo-

šce, a njih si posadio, narode si iskorijenio, a njih si umnožio.

3 Jer nisu zadobili zemlje svojim mačem, niti im njihova mišica donijela pobjedu, nego tvoja desnica, tvoja mišica, svjetlo tvoga lica, jer si im ti bio sklon.

4 Ti si kralj moj, O Bože, koji si dao pobjede Jakovu.

5 Mi s Tobom rušimo na tlo svoje neprijatelje, s tvojom pomoću pogazimo svoje protivnike.

6 Jer neću da se pouzdam u svoj lûk, niti mi moj mač pomaže do pobjede!

7 Kad si ti nama dao pobjedu nad neprijateljima i posrami mrzitelje naše.

8 Zato ćemo se mi uvijek Bogom hvaliti; ime ćemo tvoje slaviti zauvijek.

9 Ali sad si nas posve odbacio i posramio nas, nisi išao s vojskama našim u boj.

10 Pustio si nas da izmaknemo pred neprijateljima, neprijatelji naši odnijeli su sebi plijen.

11 Dao si nas kao ovce na klanje, rasijao nas među neznabošce.

12 Prodao si svoj narod u besćenje i nisi se obogatio njihovim utrškom.

13 Postavio si nas za porugu susjedima našim, da nam se rugaju i smiju oni, koji su okolo nas.

14 Načinio si od nas priču među narodima; gledajući nas, ljudi mašu glavom.

15 Pred očima stoji mi uvijek ta sramota, stid mi je pokrio lice.

16 Od vike rugača koji psuje, od pogleda neprijatelja koji žeda za osvetom.

17 Sve nas je ovo snašlo, a mi ipak nismo tebe zaboravili i tvom zavjetu se nismo iznevjerili.

18 Srce naše nije izmaklo, niti korak naš ostavi stazu tvoju.

19 Ti si nas ipak razbio na mjestu čagalja i pokrio nas sjenom smrti.

20 Kad bismo zaboravili ime svojega Boga, ili svoje ruke podizali tudem bogu,

21 zar ne bi to pronašao Bog, koji pozna je najtajnije misli srca?

22 Eto, dave nas zbog tebe svaki dan, s nama postupaju kao s ovcama klancama.

23 Ustani! Što spavaš, Gospodine? Probudi se! Ne odbacuj nas vječno!

24 Što kriješ svoje lice, i zaboravljaš našu nevolju i našu muku?

25 Jer se prignula naša duša do praha; naše tijelo pranja za tlo.

26 Digni se! Dodi nam u pomoć, izbavi nas zbog svoje milosti!

Kralj i njegova zaručnica

45 Od ljupke riječi igra moje srce; pjesmu svoju tebi pjevam, o kralju, moj jezik neka je pisaljka hitroga pisara.
2 Lijep si ti, ljepši od sinova ljudskih; milina se razlila na usnama tvojim, jer te

je blagoslovio Bog zauvijek.

3 Pripaši svoj mač uz bokove, junače, svoju sjajnu obranu!

4 U dobar čas, sjedi na kola kao branitelj vjernosti, siromaštva, pravice! Tvoja desnica neka pokaže sjajna djela!

5 Tvoje su strijele oštre—narodi ti postaju podložni—one se zabadaju usred neprijatelja kraljevih.

6 Prijestolje tvoje, o Bože, stoji zauvijek i vječno; žezlo kraljevstva tvogoga: žezlo pravice!

7 Ljubio si pravicu i mrzio opačinu: zato te je pomazao Bog, tvoj Bog, uljem radosti pred tvojom braćom.

8 Smirnom, alojem, kasijom mirišu sve tvoje haljine, iz dvorana od bjelokosti razveseljuju te zvuci žica.

9 Tvoja počasna pratnja su kraljeve kćeri; s desne ti strane stoji kraljica, sjajna u ofirskom zlatu.

10 Cuj kćeri, pogledaj i prigni svoje uho: zaboravi svoj narod i očinski dom svoj!

11 Kralj žudi ljepotu tvoju, jer je on Gospodin tvoj: njemu se pokloni!

12 Narod tirske tebi čestita s najbogatijim darovima u narodu.

13 Kći kraljeva korača unutra u punom sjaju: haljina njezina zlatom izvezena.

14 U haljini iskićenoj vode ju kralju, za njom djevojke, drugarice njezine, privode k tebi.

15 Vode ih veselo i radosno ulaze u kraljev dvor.

16 Mjesto tvojih otaca bit će ti sinovi, postavljajući ih vladarima po cijeloj zemlji.

17 Učinit ću da se tvoje ime spominje u svim naraštajima, zato će te narod slaviti u vijeke vjekova.

Pouzdanje u zaštitu Božju

46 Bog nam je utočište i utvrda, pomoćnik spreman u nevoljama.

2 Zato neka nas ne hvata strah i kad bi se zemlja potresla i kad bi se prevalile gore u srce mora,

3 da bi bućila i kipjela njegova voda, da bi se tresle gore od njegove sile.

4 Rijeka—pritoci njezini vesele grad Božji, sveto mjesto, šator Svevišnjega.

5 Bog пребива u njemu, ne može se poljuljati, pomoć je njegova Bog kad sviće zora.

6 Narodi se pobunili, zaljuljala se kraljevstva; on pusti da zagrmi glas njegova groma i već zadrhta zemlja.

7 Gospodin vojska s nama je, utočište je nama Bog Jakovljevi!

8 Dodite i vidite djela Gospodinova: silne stvari učini na zemlji.

9 Prekida do na kraj zemlje rat, lomi lukove, prelama koplja, izgara kola vatrom.

10 Prestanite i spoznajte da sam ja Bog!

Psalmi

Slavit će me među narodima i uzvisivati na zemlji.

11 Gospodin vojska s nama je, utočište je nama Bog Jakovljevi!

Sjajna pomoć Božja. Psalam sinova Korahovih

47 Svi narodi, zaplješćite rukama, kličite Bogu glasom radosnim!

2 Jer je Gospodin, Svevišnji, strašan; kralj velik nad svim svijetom!

3 Podložni nam narode, prisili plemena pod noge naše.

4 Odredi za nas našu baštinu, krasotu Jakovljevu koju ljubi.

5 Ulazi Bog uz klicanje, Gospodin uz glas truba.

6 Pjevajte Bogu, pjevajte, pjevajte našem kralju, pjevajte!

7 Jer je Bog kralj sve zemlje, pjevajte krasnu pjesmu!

8 Bog kraljuje nad narodima, Bog sjedi na svetom prijestolju svojem.

9 Vladari naroda skupili se, kao narod Boga Abrahamova. Jest, Božji su vladari zemlje: On je veoma uzvišen.

Zahvalna pjesma za izbavljenje svetoga grada

48 Velik je Gospodin i svake slave dostojan u gradu našega Boga, na svojoj svetoj gori!

2 Krasno se ističe radost cijele zemlje: Gora Sion, vrhunac na sjeveru, grad moćnoga kralja.

3 Bog se u njegovim dvorima objavio kao jaka tvrđava.

4 Jer eto: kraljevi su se skupili, došli su ovamo zajedno.

5 Čim su vidjeli, zapanjili se i zbunjeni pobjegli.

6 Trepet ih ondje obuzeo, bol kao u žena kad rađaju.

7 Ti si vjetrom istočnim razbio lađe taršijske.

8 Kako smo čuli, tako smo sad vidjeli: u gradu stoji Gospodin vojska, u gradu naš Bog, Bog čini da vječno postoji.

9 Sjećamo se, o Bože, tvoje dobrote usred tvogoga doma.

10 Kao tvoje Ime, o Bože, tako neka dopire tvoja slava do krajeva zemlje; pravde je puna tvoja desnica.

11 Tomu se veseli Gora Sion, kliču kćeri Judine zbog tvojih presuda.

12 Prođite oko Siona, obidite ga, izbrojte kule njegove.

13 Pogledajte dobro njegove bedeme, promotrite njegove dvorce, onda možete navješćivati budućem naraštaju:

14 "Jer to je Bog, naš Bog zauvijek i vječno; On će nas voditi do smrti."

Prividna sreća bogatih zlikovaca

49 Cujte ovo, svi narodi, svi stanovnici zemaljski, poslušajte!

Psalmi

418

2 Djeco puka, sinovi knezova, bogati i siromasi zajedno!

3 Moja usta govore istinu, razboritost je osjećaj mogega srca.

4 Prignut ću svoje uho k jednoj priči, uz gitaru ću riješiti svoju zagonetku.

5 Čega da se bojim u dane nesreće kad me zloba mojih neprijatelja opkoli?

6 Oni se oslanjaju na svoj posjed i hvale se velikim bogatstvom svojim.

7 Ali ne može čovjek samoga sebe otkupiti niti platiti otkup Bogu za sebe.

8 Previsoka je cijena za njegov život, ne dotječe do vijeka.

9 pa da živi zauvijek i da ne treba nikada pogledati u grob.

10 On vidi kako i mudri umiru, i bezumnik kao životinja gine, i kako drugi ostavljaju svoje dobro.

11 Grob je zauvijek njihov dom, svim naraštajima njihov stan, makar su i zemlje nazvali imenom svojim.

12 Čovjek, sa svim svojim sjajem, nema opstanka, sličan je stoci koja se smakne.

13 To je sudbina onih koji su puni preuzetnosti, to je svršetak onih koji se hvale zadovoljstvom.

14 Kao ovce gone se oni u svijet mrtvih: smrt će ih pasti; pravednici im zapovijedaju ujutro; postojanje njihovo propada u kraljevstvo mrtvih, daleko od njihove postojbine ondje gore.

15 Ali dušu će moju Bog otkupiti iz šaka svijeta mrtvih, on me prima.

16 Zato se ne žalosti kad se tko obogati, kad se umnoži sjaj njegove kuće.

17 Jer kad umre, ne ponese ništa, bogatstvo njegovo ne može ga slijediti.

18 Makar se netko u životu sretnim slavio: "Slavit će te, jer je dobro išlo tebi!",

19 On mora ipak u četu svojih otaca, nikada više neće gledati bijeloga dana.

20 Čovjek koji živi u sjaju, a nije razuman, sličan je stoci koja ugiba.

50 *Pravo štovanje Boga. Psalam Asafov*
Bog nad bogovima, Gospodin, govorio je, doživao je zemlju od sunčanoga istoka do zapada.

2 Sa Siona zablista Bog, kruna ljepote.

3 On dolazi, naš Bog, ne može šutjeti, pred njim oganj proždirao, oko njega šum silan šumio.

4 Doživao nebese odozgor i zemlju da sudi svojem narodu:

5 "Skupite mi moje sluge, koje su napravile zavjet sa mnom na žrtvi!"

6 Nebesa ogłase presudu njegovu, da Bog vrši svoju službu sudačku.

7 "Slušaj, moj narode, ja ću govoriti, tebe ću, Izraele, opomenuti. Ja sam Bog, tvoj Bog!"

8 Ne karam te za žrtve tvoje, žrtve paljenice tvoje gore stalno preda mnom.

9 Ne trebam bikova iz tvoje staje, niti jaraca iz tvojih torova.

10 Jer je moja svaka zvijer u šumi i stoka na planinama na tisuće.

11 Poznajem svaku pticu na gorama što se miče u poljima, moja je svojina.

12 Da bih ogładnio, ne bih ti to rekao, jer moj je svijet i sve što ga ispunja.

13 Zar ću jesti meso bikova i piti krv jaraca?

14 Hvalu prinesi Bogu kao žrtvu zahvalnu; ispuni Svevišnjemu svoje zavjete!

15 Prizovi me u dan nevolje, onda ću te izbaviti, a ti ćeš me slaviti!"

16 A bezbožniku je rekao Bog: "Zašto tumačiš moje zakone iносиš moj zavjet u ustima?"

17 A sam mrziš moj nauk, mojim riječima okrećeš leđa.

18 Kad si vidio lupeža, postao si mu prijatelj i s preljubicama općio si.

19 Usta si svoja pustio da govore zlo, tvoj je jezik pleo prijevare.

20 Sjediš i govoriš protiv svojega brata, ogovaraš sina svoje majke.

21 Ti si to činio, i zar sam ja morao šutjeti? Mislio si da sam ja kao ti, ali sad te karam i stavljam ti to pred oči.

22 Shvatite ovo, vi koji zaboravljate Boga, inače rastrgat ću vas u komade, i neće biti nikoga da vas spasi:

23 tko prinosi žrtvu hvale, taj štuje mene; čiji je život besprijekeoran, tomu pokazujem spasenje Božje."

Davidova pokornička pjesma

51 Smiluj mi se, o Bože, po milosrđu svojem, po velikom milosrđu svojem uništi grijeha moje!

2 Posve me operi od mojih zlodjela, od mogega grijeha očisti me!

3 Jer ja znam zločin svoj, krivnja moja uvijek mi je pred očima.

4 Tebi, tebi sam samo sagriješio; što je pred Tobom bilo zlo, to sam učinio, tako da se ti pokazuješ pravedan u presudi svojoj, čist stojiš u sudu svojem.

5 Jer gle, rođen sam u grijehu, i u grijehu me je začela moja majka.

6 Gle, ti tražiš čistoću srca; udijeli nutrini mojoj mudrost.

7 Poškropi me hisopom da se očistim; operi me i bit ću bjelji od snijega.

8 Daj mi da okušam radost i veselje, da se razveseli moje tijelo kojega biješ!

9 Zastri svoje lice od mojih grijeha i uništi sva moja zlodjela.

10 Srce čisto stvorio mi, o Bože, duh pravi obnovi u meni.

11 Ne odbacuj me od svojega lica, svojega svetoga Duha ne uzimaj od mene!

12 Daj da ponovno iskusim radost tvoga spasenja, daj me okrijepi u duhu dragovoljnom.

13 Onda ću pokazati bezbožnicima tvoje putove, da se grješnici obrate k tebi.

14 Izbavi me od krvi, o Bože, Bože mogega spasenja! Onda će moj jezik glasno slaviti milost tvoju.

15 Gospodine, otvori moje usne, i usta će moja navješćivati hvalu tvoju!

16 Žrtava nisi htio, a htio sam ti ih dati; žrtve paljenice tebi se ne mile.

17 Žrtve što su Bogu ugodne, skrušen je duh, srce skrušeno i poniženo, o Bože, ti to nikada ne prezireš.

18 Čini dobro na Sionu u svojoj naklonosti i podigni zidove Jeruzalema!

19 Onda će ti ugodno biti sa pravednim žrtvama: žrtvama paljenicama, cijelim žrtvama; onda će se stavljati junci na žrtvenik tvoj.

Loši svršetak zla jezika. Poučna pjesma Davidova

52 Silniće što se hvališ zloćom: "Milost Božja traje uvijek!"

2 Nepravdu izmišlja tvoj jezik, on je kao oštar nož, ti kovaču varke.

3 Voliš više zlo nego dobro, više laž nego pravedan govor.

4 Voliš sve riječi što rađaju zlo, ti jeziče pun varke.

5 Zato će te i Bog uništiti zauvijek, iščupat će te, izbacit će te iz šatora, iskorijenit će te iz zemlje živih.

6 Pravednici će to gledati i zgrozit će se, i onda će mu se rugati:

7 "Gle čovjeka koji nije tražio svoje utočište u Bogu! Gradio je na veličini svojega bogatstva, prkosio je svojom zloćom."

8 A ja sam kao zelena maslina u kući Božjoj; ja stavljam uzdanje svoje u milosrđe Božje uvijek i zauvijek.

9 Slaviti ću te vječno, jer ti si to učinio i navješćivat ću tvoje dobrostivo Ime, pred licem tvojih svetih.

Ludost bezbožnika, i obnova Izraela

53 Ludaci misle u sebi: "Nema Boga!" Pokvarena su njihova djela, počinili su gadna zlodjela; nema ni jednoga koji je činio dobro.

2 Bog gleda s neba na djecu čovječju, da vidi tko je razuman, tko traži Boga.

3 Ali su ovi zašli, svi se pokvarili, nema ga koji je činio dobro, nema ni jednoga.

4 Zar da ne bi morali činiti okajanje svi, koji su činili zlo, koji su jeli moj narod kao kruh, koji nisu častili Gospodina?

5 Jedanput će oni zadržati od tjeskobe, gdje nema razloga za drhtanje, jer će Bog razasuti kosti neprijatelja; ti ćeš ih posramiti, jest, Bog će ih zabaciti.

6 O da bi došlo sa Siona spasenje Izraelu! Kad Gospodin okrene sudbinu svojega naroda, onda neka kliče Jakov, onda neka se veseli Izrael!

Obećana zahvala u teškoj pogibelji

54 O Bože, imenom svojim spasi me i jakošću svojom pribavi mi pravo!

2 Uslišaj, o Bože, moju molitvu i čuj riječi mojih usta!

3 Jer pakosni ustaju protiv mene, okrutni rade mi o glavi; straha Božjega ne poznaju.

4 Ali gle, Bog je pomoćnik moj, Gospodin je potpora životu mojemu.

5 On će naplatiti mojim neprijateljima za njihovo zlo, smaknuti ih tvojom istinom!

6 Onda ću ti radosno prinostiti žrtvu, navješćivat ću, Gospodine: "Ime je tvoje dobrostivo!"

7 On me je izbavio iz svake pogibelji; moje oko gleda dolje na moje neprijatelje."

Molitva protiv bezbožnih neprijatelja

55 Poslušaj o Bože, moju molitvu i ne skrivaj se mojem vapaju!

2 Pazi na mene i daj mi odgovor! U svojem jadu lutam okolo, smeten sam.

3 Zbog prijetnja neprijatelja i vike bezbožnika, jer dižu na mene zlo i u gnjevu me progone.

4 Srce mi se grči u grudima, spopadaju me strahovi smrti.

5 Strah i trepet nasrću na mene, groza se svaljuje na mene.

6 Onda želim: "Da bih imao krila golubinja, odletio bih odatle i mir bih našao."

7 Jest, daleko bih odletio u daljinu, pustinja bi mi bila postojbina.

8 Utočište bih brzo potražio sebi od bijesa bure, od vihora."

9 Upropasti ih, Gospodine, smeti im jezik, jer vidim nasilje i svađu u gradu.

10 Oni ga okružuju danju i noću kao svoje vlastite zidove, unutra vladaju zlodjela i nevolja,

11 Usred njega bezbožna djela, s trga njegova ne odlazi tlačenje i lukavstvo.

12 Jest, nije neprijatelj koji me tako grdi —to bih podnio, i da udara na mene mrzitelj moj, ja bih se sakrio od njega.

13 Ne, ti si čovjek kao ja, moj prijatelj, moj pouzdanik.

14 S kojim sam pouzdano općio, u povorci svećanoj hodio u Božji dom.

15 Neka ih dostigne smrt, neka živi sidu u podzemni svijet, jer je kuća njihova, njihovo srce puno zloće.

16 A ja prizivam Boga, Gospodin će me spasiti!

17 Uvečer, ujutro i u podne tužit ću i uzdisati; On će čuti moj glas;

18 dušu će moju otkupiti za mir iz boja protiv mene, jer ih je mnogo bilo oko mene.

19 Bog će čuti, duboko će ih saviti, On koji stoluje od vijeka, jer se ne popravl-

Psalmi

420

jaju, jer ne štiju Boga sa strahom.

20 Svaki stavlja svoju ruku na prijatelja, razbija savez svoj.

21 Glatka je njegova licemjerna riječ, ali mu je svađa u srcu, riječi su njegove blaže od ulja, ali su mačevi.

22 Baci na Gospodina brigu svoju, i On će te uzdržati; On neda da se pravednik ikada spotakne.

23 Ali ti, o Bože, ruši ih u grobnu jamu; ljudi puni krvi i prijevara ne sastavljaju polovice svojih dana. A ja se uzdam u tebe.

Pouzdanje u Boga u teškoj tjeskobi

56 Smiluj mi se o Bože, jer za mnom zjevaju ljudi; ratnici me svaki dan pritišću.

2 Moji neprijatelji rade mi o glavi; jest, mnogo ih je koji se bore protiv mene, o Svevišnji.

3 Ali neka je daleko od mene da ih se bojim, jer u tebe se uzdam!

4 U Boga čijom se riječi dičim, u Boga se uzdam, ne bojim se što mi mogu učiniti ljudi?

5 Svaki dan preokreću moje riječi, sve misli njihove idu na zlo protiv mene.

6 Skupljaju se, zasjede mi postavljaju na pete moje, jer ml rade o glavi.

7 Uz takvu zloću da izmaknu, u gnjevu sruši narode, o Bože!

8 Izbrojio si dane nevolje moje, suze moje skupi u svoj mijeh, u torbu svoju unutra.

9 U dan kad te zovnem moraju se moji neprijatelji okrenuti, pobjeći; u to sam uvjeren: Bog je za mene!

10 U Boga čijom se riječi dičim, u Gospodina čijom se riječi dičim,

11 u Boga se uzdam, ne bojim se što mi mogu učiniti ljudi?

12 O Bože, dugujem ti što sam zavjetovao; žrtvu hvale prinijet ću ti.

13 ako izbaviš od smrti moju dušu, od pada moje noge, da idem pred Bogom u svjetlosti života.

Pod okriljem Božjim

57 Smiluj se meni, o Bože, smiluj mi se, jer se u tebe uzda moja duša; u sjenu tvojih krila ja ću se sakriti dok zlo ne mine.

2 Vapijem k Bogu Svevišnjemu, k Bogu koji brani moju stvar.

3 On neka mi pošalje pomoć s neba, jer mi se progonitelj moj ruga! Bog neka dade svoju milost i vjernost.

4 Moja duša prebiva među ljutim lavovima, među ljudima kojima su zubi koplja i strijele, kojima je jezik mač oštari.

5 Iznad nebesa pokaži svoje veličanstvo, o Bože, sjaj tvoj neka napuni sav svijet!

6 Namjestili su zamku nogama mojim, ali me je on držao daleko, iskopali su preda mnom jamu, ali su oni sami pali u nju.

7 Utješeno je moje srce, o Bože, utješeno je moje srce, pjevat ću i svirat ću.

8 Probudi se, moja dušo! Probudi se, harfo i citaro, hoću da probudim bijelu zoru.

9 Tebe ću slaviti među narodima, o Gospodine, tebi ću svirati među neznabošcima.

10 Jer je uzvišena do nebesa tvoja milost, tvoja vjernost do oblaka.

11 Iznad nebesa pokaži svoje Veličanstvo, o Bože, tvoj sjaj neka napuni cijeli svijet!

Nepravedni suci

58 Vi suci, govorite li još uistinu pravo? Izričete li pravednu presudu ljudima?

2 Ah ne, vi radite, a srce vam je puno zloće, puštate slobodu svojem opakom djelu u zemlji.

3 Već od utrobe majčine zastranjuju bezbožnici, već od utrobe majčine tumačaju lašci.

4 Imaju otrov kao otrov zmijin, kao gluha ljutica što zatiskuje sebi uho,

5 da ne čuje glasa čarobnjaka ni glasa vračara vješta vraćanju.

6 O Bože, polomi im zube u ustima! O Gospodine, razbij čeljusti lavićima!

7 Neka prođu kao prolivena voda, neka propadnu kao trava što vene.

8 Kao puž što se rastoči u sluzi, kao nedonošče koje nikad ne vidi sunca.

9 Još prije nego vaši lonci osjete potpaljeno trnje, i sirovo i nagorjelo neka raznese vjhor srdžbe.

10 Razveselit će se pravednik kad vidi osvetu, oprat će noge u krvi bezbožnikovoj.

11 Onda će ljudi reći: "Eto, isplati se biti pobožan! Ima još Bog koji sudi na zemlji!"

Molitva u progonstvu

59 Izbavi me od mojih zlih neprijatelja, o Bože, zaštiti me od mojih tlačitelja!

2 Otrgni me od zločinaca, sačuvaj me od krvopija.

3 Jer evo, o glavi mi rade, već drski navaľuju na mene, a na meni nema krivnje, nema grijeha, Gospodine.

4 Nema na meni nikakva zlodjela, a oni nasrću i oružaju se; ustani, dođi mi u pomoć i gledaj.

5 Jest, ti, o Gospodine, Bože vojska, Bože Izraelov, ustani i pohodi sve neznabošce, ne šteti lukavih klevetnika.

6 Uvečer dolaze opet, laju kao psi, skitaju se gradom.

7 Gledaj, oni grde svojim ustima, usne

su njihove kao mačevi: "Tko može to slušati?"

8 Ali ti, o Gospodine, ti ćeš im se nasmi-
jati; ti se podsmijevaš svim tim nezna-
bošcima.

9 Tebi ću pjevati, moj braniču, jer Bog je
meni utočište!

10 Milošću svojom dolazi mi moj Bog u
susret; protivnike moje daje mi Bog za
nasladu očiju.

11 Ali ih ne davi da to ne zaboravi moj
narod, razbij ih svojom snagom; sruši ih
na tlo, o Gospodine, ti štite naš!

12 Za grijeh njihovih usta, za riječi jezika
njihova neka se uhvate u oholosti svojoj,
za kletvu i laž koju govore.

13 Uništi ih u svojem gnjevu, iskorijeni
ih da ih nema, neka spoznaju da Bog
vlada u Jakovu sve do krajeva zemaljskih.

14 Uvečer dolaze opet, laju kao psi, ski-
taju se gradom.

15 Tumaraju okolo za hranom i mrml-
jaju ne nasitivši se.

16 A ja ću pjevati jakost tvoju, rano
ujutro klićući slaviti milost tvoju, jer si
mi bio utočište, u dan nevolje moj
branik.

17 Tebi ću pjevati, o moj braniču, jer mi
je Bog utočište, moj milostivi Bog!

Molitva iza teška poraza

60 Ti si nas odbacio, o Bože, rasuo nas:
razgnjevio si se, na bijeg nas pris-
ilio; vrati nas i obnovi.

2 Uzdrmao si zemlju, rastrgao ju; stegni
njezine pukotine jer se drmaju.

3 Sa svojim narodom postupao si veoma
tvrdo, napojio si nas opojnim vinom.

4 Dignuo si zastavu protiv svojih pobo-
žnika, tako da su pobjegli

5 Da se sad izbave prijatelji tvoji, pruži
svoju desnicu i čuj nas!

6 Ovako je rekao Bog u svetosti svojoj:
"Klićući pobjedonosno razdijelit ću
Sekem, izmjerit ću dolinu Sukot.

7 Moj je Gilead, moj je Manaseh, Efraim je
obrana moje glave, Juda vladarski štap
moj.

8 Moab je moja posuda u kojoj se umi-
vam, Edomu, bacam moju obuću; ti, Fil-
istejo, zavjeri se meni!"

9 Tko će me odvesti u tvrdi grad, tko će
me povesti u Edom?

10 Zar ne ti, o Bože, koji si nas odbacio,
koji nisi išao s našim četama, o Bože?

11 Ah, daj nam pomoć pred neprijate-
ljem, jer je pomoć ljudska ništava!

12 S Bogom ćemo pobijediti; on će zgaziti
naše neprijatelje.

Molitva prognanoga kralja. Psalam Davidov

61 O Bože, usliša moj vapaj i čuj mo-
litvu moju!

Psalmi

2 S kraja zemlje vičem k tebi klonulim
srcem; izvedi me na hridinu odviše vi-
soku!

3 Jer si ti moje utočište, tvrda kula pred
neprijateljem!

4 U šatoru tvojem hoću prebivati zauvi-
jek, sakriti se pod krovom tvojih krila!

5 Jer si ti, o Bože, uslišao zavjete moje, i
dao mi baštinu onih koji te se boje,

6 Dodaj dane k danima kraljevim, njego-
ve godine produži kroz mnoge nara-
štaje!

7 Neka stoluje zauvijek pred Bogom; za-
povjedi milosti i vjernosti neka ga čuva-
ju!

8 Onda ću uvijek pjevati tvojem Imenu,
svoj zavjet dan za danom vršiti.

Kod Boga sakriven, kod čovjeka razočaran

62 Samo u Bogu počiva tiho duša mo-
ja, od njega mi dolazi spasenje.

2 On je jedini moja Hridina i moje spase-
nje, moj branik da se nikada ne po-
maknem.

3 Dokle ćete napadati čovjeka, vi svi, da
ga ubijete? Kao nagnuti zid i trošnu
ogradu.

4 Zaista, to im je na umu, da ga sruše s
njegove visine; oni ljube laž, svojim us-
tima blagoslivljaju, a u svojem srcu
psuju.

5 Samo u Bogu počiva tiho moja duša, jer
mi od njega dolazi nada.

6 On je jedini moja Hridina i moje spase-
nje, moj branik da se nikada ne po-
maknem.

7 U Boga je moje spasenje i moja slava;
tvrdu hridinu svoju, svoje utočište
nalazim u Bogu.

8 Ti narode, uzdaj se uvijek u njega! Izli-
jevajte pred njim svoja srca; naše je uto-
čište Bog!

9 Djeca su čovječja samo dah, sinovi su
gospodski samo varka; da stanu na
vagu, svi skupa lakši su od daha.

10 Ne oslanjajte se na nasilje! Ne stavl-
jajte praznu nadu na otimačinu! Kad
raste imetak, neka za njega ne prione
srce!

11 Jedanput je rekao Bog o tom, dvaput
sam to čuo: da je moć u tebe, Bože.

12 I da tebi pripada milost, o Gospodine,
jer ti svakomu plaćaš po njegovim dje-
lima.

Psalam Davidov kad je bio u pustinji

63 O Bože, ti si moj Bog: tebe tražim;
Tebe je žedna moja duša, za Tobom
čezne moje tijelo u zemlji okorjeloj,
suhoj, bezvodnoj.

2 Tako sam u svetišću pogledavao za To-
bom, da vidim tvoj sjaj, tvoju slavu.

3 Jer je tvoja milost više od života, tebi
pjevaju slavu moje usne.

Psalmi

422

4 Tako ću te hvaliti za svojega života, u tvoje Ime podizati ću svoje ruke.

5 Kao sržju i salom nasitilo se moje srce, tebe slave moja usta usnama punim klicanja.

6 Kad te se sjećam na svojoj postelji, kad u budnim časima razmišljam o tebi.

7 Zaista, ti si pomoć moja; u sjeni tvojih krila veselim se!

8 Moja se duša privija k tebi, tvoja me desnica prihvaća.

9 A koji hoće da upropaste moju dušu, neka idu u dubinu zemlje.

10 Neka izginu od mača, neka budu plijen šakalima!

11 A kralj se raduje u Bogu, koji se zakleo njim, neka kliče, jer će se stisnuti usta lašcima.

Sud Božji nad lukavim neprijateljima

64 Čuj, o Bože, glas u jađu mojemu od strašnoga neprijatelja sačuvaj moj život!

2 Zaštiti me od namisli zlikovaca, od bjesnila zločinaca!

3 Koji oštre jezik svoj kao mač, zapinju na lukove svoje otrovne riječi kao strijele,

4 da iz potaje strijeljaju na pobožnoga; iznenada ustrijele ga—i ne boje se.

5 Tvrdo zaključuju zlu odluku, dogovaraju se da postave zamke, misle: "Tko će ih vidjeti?"

6 Samo misle na zločinstva, skrivaju lukavo izmišljeni naum; pamet i čovječje srce su duboki bezdan.

7 Ali će ih pogoditi Bog svojom strijelom: iznenada bit će ranjeni.

8 Srušit će ih njihov jezik, tko ih god onda pogleda, bježit će od njih.

9 Sve ljude spopast će strah, govorit će djela Božja, spoznat će upravljanje njegovo.

10 Pravednik će se veseliti u Gospodinu, uzdat će se u njega. Hvalit će se svi čestita srca.

Zahvalna pjesma na svršetku godine. Psalam

65 Tebi, o Bože na Sionu, pripada hvalospjev; tebi neka se izvršuju zavjeti!

2 O ti uslišatelju molitava, k tebi neka se utječe svako tijelo!

3 Teško me pritišće krivnja zlodjela, ali ti opraštaš naše grijehe.

4 Blagoslovljen je onaj koga si izabrao da bude blizu tebe, da prebiva u dvorima tvojim! Nasitimo se dobrom tvoje kuće, svetoga doma tvojega.

5 Ti nas uslišaš u dobroti čudesnim djelima; ti o Bože, Spasitelju naš; ti pouzdanje svih krajeva zemaljskih, do najdaljega žala,

6 koji tvrdo postavljaš gore svojom

snagom, opasan jakošću,

7 koji utišavaš morsku buku, bučne valove, bunu naroda.

8 Sad zadržću pred znacima tvojim krajnji stanovnici zemlje, sad napuniš klicanjem istok i zapad.

9 Ti si blagoslovio zemlju, zalio si je i bogato napunio potokom Božjim punim vode, daješ da joj uspijeva žito, tako si je opremio.

10 Brazde si njezine napojio, njezine grude namočio si kišnim kapljama razmekšao, usjeve joj u rastu blagoslovio.

11 Tako kruniš godinu svoje dobrote; i tvoje staze teku obilnošću.

12 Padaju na pašnjake po pustinji, brežuljci se opasuju radošću;

13 odijevaju se livade stadima, doline su pokrivene žitom; vesele se i pjevaju.

Zahvalna pjesma za spasenje naroda

66 Kliči radosno Bogu, sva zemljo!

2 Pjevajte hvalu njegovu slavnom Imenu, dajte da glasno odjekne njegova hvala!

3 Recite Bogu ovako: "Kako su strašna tvoja djela! Zbog velike moći tvoje moraju ti se pokloniti sami tvoji neprijatelji. **4** Sva zemlja neka se pokloni tebi; neka ti hvalu pjeva, tvojem Imenu hvalu pjeva!" Selah.

5 Dodite i gledajte djela Božja: strašno je kod ljudi djelovanje njegovo.

6 More je pretvorio u suhu zemlju; preko rijeke su prošli nogom, zato ćemo se veseliti u njemu.

7 Vječno vlada u moći svojoj; njegove oči ispituju narode da se ne uzvisuju buntovnici.

8 Blagoslivljajte, narodi, našega Boga, dajte da glasno odjekne hvala njegova!

9 On našu dušu drži na životu, neda da se posklizne noga naša.

10 Ti si nas kušao, o Bože, čistio si nas kao što se čisti srebro;

11 uveo si nas u zamku, stavio si breme na leđa naša.

12 Dao si da ljudi idu preko nas; morali smo prolaziti kroz oganj i vodu; ipak si nas doveo u slobodu.

13 Sa žrtvama stupam u tvoju kuću, da ti izvršim svoj zavjet,

14 kojega izreknu moje usne i obećaju u nevolji moja usta.

15 Od pretilih ovaca prinosim ti žrtve paljenice s kâdom ovnujskim; junad i jarad spremam ti.

16 Dodite i čujte, vi svi koji se Boga bojite pripovijedam što je učinio mojoj duši.

17 Zavapio sam k njemu ustima, zahvalna pjesma već pod jezikom.

18 Da sam nosio u svojem srcu bezakonje, nikad me ne bi uslišao Gospodin.

19 Ali je Bog čuo, primio je glasno moje

moljenje.

20 Neka je blagoslovljen Bog koji mi nije odbio moju molitvu, niti uzeo svoju milost od mene!

Blagoslov Božji. Uz žičanu glazbala. Psalam

67 Budi nam milostiv, Bože, i blagoslovi nas, obasjaj nas svojim licem!

2 Neka se na zemlji upoznaju tvoji putovi, po svim narodima tvoje spasenje.

3 Neka te slave narodi, o Bože, onda te slave svi narodi.

4 Sav će se svijet radovati i veseliti što ti pravedno vladaš nad narodima, upravljaš narode na zemlji.

5 Neka te slave narodi, o Bože, onda te slave svi narodi.

6 Onda će zemlja dati svoj rod, onda će nas blagosloviti Bog, naš Bog.

7 Bog će nas blagosloviti! Neka se njega boje svi krajevi zemaljski!

Pod vodstvom Božjim od Egipta do Siona

68 Ustaje Bog, njegovi se neprijatelji rasipaju! Na pogled njegov bježe mrzitelji njegovi!

2 Kao što se dim rasprši, tako ih ti raspršiš; kao što se vosak rastopi od ognja, tako izginu bezbožnici pred Bogom.

3 A pravednici se vesele i raduju pred Bogom i kliču od radosti.

4 Pjevajte Bogu, pjevajte hvalu imenu njegovu! Poravnajte put onomu koji ide na oblacima, Gospodin mu je ime—kličite mjemu!

5 Otac je siromasima i zaštitnik sirotama Bog u svetom stanu svojemu.

6 Bog daje zapuštenima naselje, sužnje izvodi na slobodu, a buntovnici ostaju u pustoši.

7 Kad si išao pred svojim narodom, o Bože, kad si koraćao kroz pustinju,

8 zemlja se tresla, nebesa su se rastapala pred Bogom, Sinaj se tresao pred Bogom, pred Bogom Izraelovim.

9 Kišu si darova izlijevao, o Bože, na svoju baštinu, i kad je iznemogla, ti si je krijepio.

10 Gdje se nastanilo tvoje stado, ondje si se brinuo dobrostivo, o Bože, za siromahe!

11 Gospodin je ispunio obećanje svoje, pobjedni glasnici došli su u mnogobrojnim redovima:

12 "Kraljevi vojska bježe i bježe, gospodarica kuće dijeli plijen."

13 Kad taborite među ovčjim pleterima, slični ste golubinjim krilima, srebrom pokrivena, i na njihovo mahanje, sjajno kao zlato."

14 Kad Svemoćni razaspe ondje kraljeve, onda kao da pada snijeg na Salmon.

15 Božja je bašanska gora; puna je brežuljaka bašanska gora:

Psalmi

16 Što gledate tako poprijeko, gore pune brežuljaka, na goru koju je izabrao Bog sebi za prebivalište? Jest, ondje će prebivati Gospodin zauvijek!

17 Kola Božjih ima tisuće tisuća, Gospodin je došao od Sinaja u Sveto Mjesto:

18 Uzašao si na visinu, doveo sobom rob-lje, primio darove od ljudi, pa i nepokorni prebivaju uz Boga, Gospodina.

19 Blagoslovljen neka je Gospodin! Svaki dan nosi nas Bog, naš Spasitelj.

20 Bog nam je Bog pomoćnik; u Boga, Gospodina, ima još izlaza iz smrti.

21 Jest, Bog gnječi glavu svojom neprijateljima, kosmato tjeme što hodi u krivnji.

22 Gospodin je rekao: "Iz Bašana ću ih dovesti, dovest ću ih iz dubina mora,

23 da ih tvoja noga zdrobi u krvi, da jezik tvojih pasa ima svoj dio od neprijatelja!"

24 Vidjeli su oni, o Bože, svečani ulazak tvoj, ulazak mojega Boga, mojega kralja, u svetište.

25 Pjevači idući naprijed, za njima svirači, u sredini djevojke s bubnjićima:

26 U zborovima slavili su Boga, Gospodina, oni iz vrela Izraelova.

27 Ondje ide Benjamin, najmladi, vođa njihov, grupa vladara Judinih, glavari Zebulunovi, glavari Naftalijevi.

28 Bože, podigni svoju moć! O Bože, uzdrži što si učinio za nas,

29 Zbog svojega doma u Jeruzalemu kraljevi ti prinosе darove.

30 Straši zvijer iz trstike, krdo bikova, te-lad naroda! Sruši one koji se raduju srebru; rasprši narode koji vole ratove!

31 Iz Egipta će doći knezovi, Kuš će dignuti svoje ruke k Bogu.

32 Kraljevstva zemaljska, slavite Boga; hvalu pjevajte Svemoćnomu,

33 koji ide po nebu nad nebesima, iskonskim nebesima. Čuj, grmi svojim glasom, svojim jakim glasom.

34 Upoznajte Božju moć; nad Izraelom stoluje veličanstvo njegovo, njegova moć u oblacima.

35 O Bože, strašan više od svetišta svojega. Bog Izraelov koji daje moć i jakost on svojem narodu. Blagoslovljen neka je Bog!

Vapaj u krajnjoj nevolji. Psalam Davidov

69 Spasi me, o Bože, jer mi već dolaze vode do grla.

2 Propadam u dubokom glibu gdje nema više dna, tonem vodi u dubine, valovi me zalijevaju.

3 Iznemogao sam vičući, grlo mi se osušilo, oči mi se ugasile gledajući svojega Boga.

4 Ima više nego kose na mojoj glavi onih koji me mrze ni za što; jaki su moji neprijatelji koji me nepravedno progone:

Psalmi

424

moram vraćati što nikada nisam oteo.

5 Ti, o Bože, znaš za bezumlje moje, krivnje moje nisu skrivene od tebe.

6 Nemoj da se postide u meni koji očekuju tebe, Svemoćni, o Gospodine vojska! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, o Bože Izraelov!

7 Jer zbog tebe podnosim porugu, sramotno rumenilo pokriva moje lice.

8 Stranac postao sam svojoj braći, došli-jak sinovima svoje majke.

9 Jer revnost za tvoju kuću izjeda me i na mene pada grdnja tvojih pogrditelja.

10 Kad postim i gorko plaćem, i to mi se prima samo za zlo.

11 Odjenem li vreću od kostrijeti mjesto haljine, postajem im za ruglo.

12 Koji sjede na vratima, govore o meni, i pijanice pripijevaju o meni.

13 Ali ja—ja vapijem k tebi o Gospodine, o Bože, u vrijeme milosti! Uslišaj me u svojoj velikoj milosti, i u svojoj moćnoj vjernosti!

14 Izvadi me iz gliba da ne propadnem, izbavi me od mojih mrzitelja i iz duboke vode!

15 Neka me bujica ne poplavi, neka me pučina ne proždre, neka se sklopi jama svojega ždrijela nada mnom!

16 Uslišaj me o Gospodine, jer je dobrotiva tvoja milost, okreni se k meni u bogatom milosrđu!

17 Ne skrivaj svojega lica od svojega sluga, u tjeskobi sam; brže me usliša!

18 Približi se mojoj duši i izbavi je, zbog mojih neprijatelja oslobodi me!

19 Ti znaš porugu moju, pogrdu moju, sramotu moju; svi moji neprijatelji tebi su pred očima.

20 Od muke cijepa se moje srce tako da očajavam; nadao sam se sažaljenju, ali uzalud, tješiteljima, ali ih nisam našao.

21 Pružaju mi žuć za jelo i u mojoj žeđi poje me octom.

22 Njihov stol neka im bude zamkom, njihova žrtvena gozba mrežom!

23 Neka im potamne oči da ne vide, neka im njihova bedra oslabe zauvijek!

24 Izlij na njih svoju jarost, plamen svojega gnjeva neka ih dostigne!

25 Stan njihov neka opusti, u njihovim šatorima neka ne prebiva nitko.

26 Jer koga si ti porazio, toga oni još progone; govore o boli onih koje si ti pogodio.

27 Zlodjela za zlodjela im daj, ne daj da dodu do tvoje pravednosti!

28 Neka se izbrišu iz knjige života, s pravednicima neka ne budu zapisani!

29 A ja sam jadan i bolan, tvoja pomoć, Bože, neka me zaštiti!

30 Onda ću slaviti u pjesmi Ime Božje, veličati ga u hvali.

31 To će biti Gospodinu milije od bika ili junaca s rogovima i papcima.

32 Kad to vide patnici, vesele se; vi, koji tražite Boga, radujte se od srca!

33 Jer Gospodin čuje uboge i ne prezire svoje zarobljenike.

34 Nebo i zemlja pjevaju mu hvalu, more i sve što se miče u njemu.

35 Jer će Bog spasiti Sion, sazidat će Judine gradove, i ljudi će ondje stanovati i posjedovati.

36 Pleme njegovih sluga baštinit će ga; koji ljube njegovo Ime, prebivat će u njemu.

70 Požuri o Bože, spasiti me, dodi mi brzo u pomoć, o Gospodine!

2 Neka se postide i posrame svi koji mi rade o glavi! Neka uzmaknu i osramote se koji mi žele nesreću!

3 Sa stidom neka se vrate natrag koji mi dovikuju: "Ha, ha!"

4 A neka se raduju i vesele u tebi svi koji traže tebe! Neka govore uvijek: "Velik je Bog!", koji ljube tvoje spasenje!

5 A ja sam bijedan i siromah, o Bože, priteci mi! Ti si moj pomoćnik i Spasitelj, o Gospodine, nemoj kasniti!

Bog, Hridina spasenja. Molitva za starca

71 U tebe, o Gospodine, tražim utočište, ne daj da se ikada osramotim!

2 U svojoj dobroti izbavi, oslobodi me! Prigni milostivo k meni svoje uho, pomoz mi!

3 Budi mi zaštitna hridina, kamo da uvijek bježim! Zapovjedi moje spasenje, jer si mi ti hridina i utvrda!

4 O moj Bože, istrgni me iz ruke bezbožnika, iz ruke grješnika i nasilnika!

5 Jer si ti moje nadanje, o Gospodine Bože, moje pouzdanje od moje mladosti!

6 Od djetinjstva na tebe sam se oslonio, od utrobe majčine bio si moj branik, tebi uvijek moj hvalospjev.

7 Kao čudo bio sam mnogima, jer si mi ti bio jak branik.

8 Usta su moja bila puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan.

9 U doba starosti nemoj me odbaciti; kad me izda snaga, nemoj me ostaviti.

10 Jer moji neprijatelji govore protiv mene; koji vrebaju moj život, dogovaraju se skupa

11 i govore: "Bog ga je ostavio, progonite ga i uhvatite, jer nitko ga ne može spasiti."

12 O Bože ne udaljuj se od mene, o moj Bože, priteci mi u pomoć!"

13 Neka se postide i propadnu protivnici moji, neka spopadne stid i sramota one koji traže moju nesreću!

14 A ja ću se uvijek uzdati u tebe, svu tvoju slavu umnožavat ću.

15 Usta će moja navješćivati pravdu tvoju, svaki dan tvoje spasenje, jer u tom ja ne znam mjere.

16 Umrijet ću slaveći čudesa Svemoćnoga; slaviti ću samo pravednost tvoju, Gospodine!

17 Od mladosti ti si me učio, Bože, i do sada navješćujem tvoja čudesa.

18 Zato me i u starosti ne ostavljaj, u staračkoj dobi, Bože, dok navijestim budućemu naraštaju moć tvoju, svima potomcima jakost tvoju!

19 Jest, o Bože, tvoja pravednost je veoma visoka; ti si učinio tako velike stvari, o Bože, tko je kao ti?

20 Ti nam dao doživjeti mnogu muku i nevolju; oživi nas opet! Izvedi nas opet iz bezdana zemaljskih!

21 Onda umnoži dostojanstvo moje i udijeli mi iznova utjehu!

22 Onda ću te slaviti uz harfu zbog vjernosti tvoje, o moj Bože, svirat ću ti u citaru, o Sveće Izraelov!

23 Radovat će se moje usne, jer tebi ću pjevati—i moja duša, koju si otkupio!

24 I jezik će moj svaki dan slaviti pravednost tvoju, kad stigne stid i sramota one koji traže moju nesreću.

Kraljevstvo mira Božjega pomazanika. Psalam

72 O Bože, daj kralju svoju presudu i svoju pravednost sinu kraljevu!

2 On će pravedno suditi tvojem narodu i tvojim ubogima po pravici.

3 Neka bi gore donijele narodu mir i brežuljci pravdu!

4 Ubogima u narodu neka on pribavi pravicu, djeci ubogih neka pribavi pomoć, a nasilnika neka uništi,

5 dok je sunca i mjeseca kroz sve vaše naraštaje!

6 Neka dođe kao kiša na poljane, kao kaplje što rose zemlju!

7 U dane njegove neka procvate pravica i obilje mira dokle teče mjeseca.

8 Neka vlada od mora do mora, od rijeke do krajeva zemlje.

9 Pred njim će popadati stanovnici pustinje, njegovi neprijatelji će se prignuti do zemlje.

10 Taršiški kraljevi i otoci će donijeti darove, a kraljevi od Sebe i Sebe će donijeti poklone!

11 Svi kraljevi neka se prignu pred njim, svi narodi neka mu služe!

12 Jer će spasiti ubogoga koji vapije, potlačenoga i onoga koji nema pomoćnika.

13 On se smiluje slabima i ubogima i spasava život jadnima.

14 Iz pritiska i nasilja otkupljuje njihov život; u očima je njegovim njihova dragocjena krv.

15 Neka živi i dariva ga se zlatom iz Sebe; a oni neka se uvijek mole za njega i neka mu uvijek prose blagoslov!

16 U zemlji će biti izobilja žita, pa i na gorskim visinama; žito njezino šumi kao

Lebanon, žetva njezina raste kao trava na polju.

17 U vijeke neka traje njegovo Ime! Dok sunce sije, neka traje njegovo Ime! Svi naraštaji neka se blagoslivljaju u njemu, svi narodi neka ga slave!

18 Blagoslovljen neka je Bog Gospodin, Bog Izraelov, koji čini čudesa, on jedini!

19 I blagoslovljeno neka je slavno njegovo Ime u vijeke! Sav svijet neka je pun slave njegove! Amen i Amen!

20 Kraj molitvama Davida sina Jesejeva.

Prazna zemaljska sreća bezbožnika. Psalam

73 Kako je dobar Bog Izraelu, onima koji su čista srca!

2 A meni umalo nisu poklekale noge, umalo se nisu poskliznuli moji koraci.

3 Jer sam se uzburnio zbog bezbožnika videći kako bezbožnici dobro žive.

4 Ne znaju oni za nevolju, zdravo im je i jako tijelo.

5 Ne kušaju boli drugih ljudi i ne muče se kao drugi ljudi.

6 Zato im je vrat obavijen ohološću kao ogrlicom, odjeveni su u nasilje kao u haljine.

7 Iz zla srca rađa se njihova zloća, prepuni se loših naslada.

8 Rugaju se i govore pakosno, i s visine silom se groze

9 Svoja usta dižu već i u nebesa a jezik njihov pruža se po zemlji.

10 Zato se narod obraća njima i ispija obilnu vodu njihove čaše.

11 Govore: "Ah, kako bi to znao Bog? Zar uopće ima znanja u Svevišnjega?"

12 Eto, tako je s bezbožnicima; nesmetano stalno umnožavaju bogatstvo.

13 I tako sam uzalud držao svoje čisto srce i badava prao u nevinosti svoje ruke.

14 Zato me svaki dan pogađalo zlo, svako se jutro iznova podizala bol moja.

15 Kad bih pomislio: "Govorit ću i ovako," zaista bih izdao naraštaj djece tvoje.

16 Onda sam počeo razmišljati da bih to razumio; ali je to bilo mučno u mojim očima.

17 dok sam najposlije ušao u tajnu Božju i vidio kako oni skončaju.

18 Jer ti ih postavljaš na sklizavo tlo i puštaš da se raspadnu u ruševine.

19 Kako su najedanput potamnili, nestalo ih, strahota ih upropastila.

20 Kao što slika sna iščezne kad se čovjek probudi, tako ti, Bože, razbiješ njihovu sliku kad ustaneš.

21 Zaista, kad je gorčina izjedala moje srce i bol oštro probadala moju nutrinu.

22 Onda sam bio kao živinče bez razbora; kao nijema stoka sam stajao pred Tobom.

23 Ali ipak ostao sam stalno kod tebe; ti

Psalmi

426

si me bio prihvatio za desnu ruku.

24 Po svojem savjetu vodio si me i poslije
češ me odvesti u slavu.

25 A koga imam ja u nebu osim tebe?
Ništa me više ne veseli na zemlji.

26 Neka mi nestane tijela i srca, ostaje
ipak još Bog, branik mogega srca, bašti-
na moja zauvijek!

27 Jer evo, koji se udaljuju od tebe, idu u
propast; koji ostave tebe, ti ih sve uni-
štiš.

28 A za mene je dobro blizina Božja; u
Svemoćnoga Gospodina stavljam samo
svoje uzdanje, da opjevam sva tvoja
djela.

Vapaj protiv neprijatelja Svetoga i grada

74 Što nas odbacuješ, Bože, zauvijek;
što plamti tvoja srdžba na ovce
tvoje paše?

2 Spomeni se svoje zajednice koju si
stekao od starine, koju si otkupio za
narod svoje baštine, Gore Siona, na kojoj
si se nastanio.

3 Korake svoje okreni vječnim ruševina-
ma; sve je u svetištu poharao neprijatelj.

4 Tvoji tlačitelji digli su dobitnu viku na
mjestu tvogega sastanka; kao pobjedne
znakove postavili su svoje bojne znako-
ve.

5 Oni su to počinili kao kad se u gustoj
šumi visoko zamahne sjekira:

6 Sjekinom i maljem razbili su sve što je
bilo u njemu rezbareno.

7 Ognjem su spalili tvoje svetište; stan
tvojege Imena oskvrnuli su do temelja.

8 Rekli su u sebi: "Uništiti ćemo ih sa-
svim!" Tako su popalili sva mjesta Božja
u zemlji.

9 Ne vidimo više čudesnih znamenja svo-
jih; nema više proroka, nema među
nama tko bi znao dokle će to trajati.

10 Dokle će se, o Bože, još rugati protiv-
nik? Zar će zauvijek neprijatelj psovati
tvoje Ime?

11 Što ustežeš svoju ruku, svoju desni-
cu? Izvadi je iz svojih njedara i učinio
kraj.

12 Bog je kralj moj od starine, on čini
silna djela na zemlji.

13 Ti si moći svojom rasjekao more; ti si
satro glavu vodenim nemanima.

14 Ti si razmrskao glave Levijatanu, dao
si da ga jede narod koji živi u pustinji.

15 Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio
rijeke nepresušne.

16 Tvoj je dan i tvoja je noć, mjesecu i
suncu dao si svoje mjesto;

17 utvrdio si sve granice zemaljske; stvo-
rio si ljeto i zimu.

18 Spomeni se toga, neprijatelj se naru-
gao Gospodinu; narod je bezumni ps-
ovao tvoje Ime.

19 Ne daj zvijerima duše svoje golubice i

nemoj zaboraviti života svojih ubogih
zauvijek!

20 Pogledaj na zavjet, jer su zemaljske
špilje pune boravišta nasilja!

21 Nevoljnik neka se ne vrati sramotan;
ubogi i potlačeni neka hvale tvoje Ime!

22 Digni se, o Bože, brani stvar svoju i
spomeni se kako ti se bezumnici uvijek
rugaju!

23 Nemoj zaboraviti obijesti svojih nepri-
jatelja, vike protivnika svojih, koji se još
neprestano množe!

Božanski sudac. Po napjevu: "Nemoj pogubiti"

75 Hvalimo te, o Bože, hvalimo te, jer je
blizu tvoje Ime, daj nam da navje-
šćujemo tvoja čudesa!

2 "Pravi čas ja ću već izabrati; onda ću
reći sud pravedan.

3 Ako se i strese zemlja sa svima koji
prebivaju na njoj, ja sam koji utvrđuje
stupove njezine.

4 Opominjem hvalisave: "Ne hvalite se
ipak tako!" i bezbožnike: "Ne dižite roga!"

5 Ne dižite roga svojega visoko protiv
onoga gore, ne govorite drsko i tvrdog-
lavo!"

6 Jer pomoć ne dolazi ni od istoka ni od
zapada ni od pustinje ni od gora.

7 Ne, Bog je koji sudi—jednoga ponizuje,
drugoga uzvisuje.

8 Jer čašu drži Gospodin u ruci; jako
vino pjeni se u njoj, on ga toči, i njegov ta-
log moraju gutati, moraju piti svi
bezbožnici na zemlji.

9 A ja ću se radovati zauvijek, pjevat ću
pred Bogom Jakovljevim:

10 "On lomiti sve rogove bezbožnicima, a
visoko se dižu rogovi pravednika."

Pokrovitelj Jeruzalema. Psalam Asafov

76 Objavio se Bog u Judeji, veliko je
njegovo ime u Izraelu.

2 U Salemu je njegov šator, na Sionu je
njegovo prebivalište.

3 Ondje je polomio strijele luku, štit, mač
i bojnu opremu.

4 Sjajno odjeven sišao si ti, Slavni, od
pradavnih gora.

5 Odvažni divovi tražili su plijen sebi, ali
su pali u smrtni san; junaci su osjetili
svoje nemoćne ruke.

6 Pred prijetnjom tvojom, o Bože Jakov-
ljev, popadali su konjanik i konj na tlo.

7 Ta strašan ti si i tko da se održi pred To-
bom, kad plane tvoja srdžba?

8 S neba si oglasio presudu: zemlja se
prepala i zanijemila,

9 kad je Bog ustao na sud, da pomogne
svim nastradalima na zemlji.

10 Ali tjeskoba ljudska postala je hval-
ospjev; ostatak strahote pretvorio se u
radost.

11 Zato činite zavjete i prinosite ih svo-

jem Bogu, Gospodinu; svi, koji ste oko njega, prinosite dare Strašnomu!
12 Oholost vladara ponizuje on, kraljeve zemaljske on prepada.

Noćne misli. Psalam Asafov

77 Glasno vapijem Bogu mojim glasom; moram vikati: glasno vapijem Bogu mojim glasom.

2 U dan moje nevolje tražim Gospodina, noću je moja ruka ispružena bez prestanka, moja duša ne da se utješiti.

3 Kad se spomenem Boga, moram uzdisati, kad razmišljam, klone moje srce.

4 Ne daš da mi se zaklopi oko; smeten sam, ne mogu se više moliti.

5 Spominjem se prošlih dana, sjećam se davnih godina.

6 Promišljam noću, mislim u svojem srcu, tako pita moj duh:

7 "Zar će se zauvijek gnjeviti Gospodine i zar se više nikada neće smilovati?"

8 Zar je zauvijek prestala njegova milost? Zar se prekinula njegova riječ obećanja za sve naraštaje?

9 Zar je zaboravio Bog milostiv biti, u gnjevu zatvorio milosrđe svoje?" Selah.

10 I rekao sam: "To je moja bol, da se promijenila desnica Svevišnjega."

11 Spominjem se djela Gospodinovih, sjećam se tvojih nekadašnjih čudesa.

12 Razmišljam ču o svim tvojim djelima, i govorim o radovima tvojim.

13 Uzvišena je tvoja uprava, o Bože, koji je bog tako velik kao naš Bog?

14 Ti si Bog koji činiš čudesa, ti si objavio svoju moć narodima.

15 Svojom mišicom otkupio si svoj narod, sinove Jakovljeve i Josipove.

16 Vidjeli su te vode, o Bože, vidjeli su te i ustreptali, valovi zahukali.

17 Oblaci su izlivali rijeke, u oblacima je grmio grom, tvoje su munje sijevale ondje i ovdje.

18 Čuj, štopot tvojih kola; munje su osvjetljivale svijet, zemlja se tresla i drhtala.

19 Po moru je išao tvoj put, po silnim vodama staza tvoja; a trađa tvojega nije poznavao nitko.

20 Vodio si svoj narod kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

Pouka iz najstarije povijesti Izraelove. Pjesma

78 Pripazi na moju pouku, moj narode, prignite svoje uho k riječima mojih usta!

2 Otvorit ću za priče svoja usta, i iz davnine govorit ću zagonetke.

3 Sto smo slušali i doznali, o čemu su nas još izvijestili naši očevi.

4 To nećemo zatajiti djeci, nego ćemo javiti budućem naraštaju: slavna djela Gospodinova, njegovu moć i čudesa koja

je činio.

5 Zakon je postavio u Jakovu, u Izraelu izdao zapovijed, za koji je zapovjedio našim očevima da ga predaju dalje svojoj djeci;

6 da dozna za to budući naraštaj, djeca, koja će se još roditi, neka to pripovijedaju svojoj djeci;

7 da bi i oni stavili u Boga uzdanje svoje, i ne bi zaboravili djela Božjih, nego bi držali njegove zapovijedi;

8 neka ne bi postali kao njihovi očevi: rod nepokoran i nevjeran, rod koji nije otvrdnuo svoje srce, niti je bio vjeran Bogu svojim duhom.

9 Sinovi Efraimovi, naoružani strijelci, u dan boja vratili se natrag.

10 Nisu održali Božjega zavjeta, nisu htjeli hoditi po zapovijedi njegovoj,

11 i zaboravili su njegova djela i njegova čudesa, koja su smjeli gledati.

12 Pred očima njihovih otaca učinio čudesa u zemlji Egipat, u Zoanskom polju,

13 Razdvojio more i proveo ih i vode naslagao visoko kao nasip.

14 Vodio ih danju oblakom, a svu noć svijetlim ognjem.

15 Rastvorio hridinu usred pustinje i obilno ih napojio kao potokom.

16 Izvodi potoke iz kamena i izvodi vodu kao rijeke.

17 Ali oni nastave griješiti protiv njega i prkositi Svevišnjemu u pustinji.

18 I kušali su Boga u svojem srcu tražeći jela za svoju požudu.

19 A ovako su govorili protiv Boga: "Može li Bog prostrti stol u pustinji?"

20 On doduše udario u kamen i potekle su vode i potoci se razlili, ali može li još i kruha dati i mesa pribaviti svojem narodu?"

21 Gospodin je to čuo, i razgnjevi se, i oganj planu na Jakova, i srdžba se podigla na Izraela,

22 jer nisu stavili svoje pouzdanje u Boga i svoje uzdanje u pomoć njegovu.

23 A ipak zapovjedi oblacima gore i otvorio vrata nebeska.

24 I pusti, te im kao kiša padne mana za jelo, i dao im je kruh s neba.

25 Svaki je imao jesti kruha andeoskoga—poslao im hrane u izobilju.

26 Pustio je, da se digne na nebesima istočnjak, i navede jakošću svojom jug;

27 kao prahom zasuo ih mesom, i kao morskim pijeskom krilatim pticama.

28 Pobacao ih usred njihova tabora, oko njihovih šatora

29 i jeli su i nasitili se, i dao im je što su željeli.

30 Ali ih još nije prošla njihova želja, još je bilo jelo u ustima njihovim,

31 kad se srdžba Božja podiže na njih i pomori najjače među njima i Izraelove

Psalmi

428

mlade ljude po izboru uništi.

32 Uza sve to griješili su dalje i nisu držali ništa do čudesnih njegovih djela.

33 I pusti on, te su dani njihovi prolazili uzalud, i godine njihove bile pune užasa.

34 Kad ih je ubijao, onda bi ga tražili, obraćali bi se i pohitjeli bi k Bogu.

35 Onda bi pomišljali da je Bog njihov branik, da je Bog, Svevišnji, njihov Spasitelj.

36 Ali bi ga varali svojim ustima i lagali mu svojim jezikom.

37 Njihovo srce nije bilo u njemu utvrđeno, niti su bili vjerni njegovu zavjetu.

38 Ali je on bio milostiv i opraštao njihova zlodjela i nije ih uništio; često bi zastavljao svoju srdžbu i ne bi podizao sve svoje jarosti.

39 I pomislio bi da su od mesa, dah koji prolazi i ne vraća se.

40 Koliko bi mu puta prkosili u pustinji i ožalostili ga u pustoši!

41 I sve nanovo kušali su Boga i tako žalostili Sveca Izraelova.

42 Nisu se više sjećali njegove ruke, dana kad ih je izbavio od neprijatelja,

43 kad je učinio svoja znamenja na Egiptu i svoja čudesa u Zoanskom polju,

44 kad je pretvorio njihove rijeke u krv i njihove potoke da ih više nisu mogli piti.

45 Poslao na njih obade što su ih klale i žabe što su ih morile.

46 Njihovu žetvu predao je crvu i plod njihova truda skakavcu.

47 Njihovu lozu pobio tučom i njihove smokve mrazom.

48 Njihovu stoku predao je tuči, njihova stada munji.

49 I pustio na njih ognjeni gnjev, jarost, srdžbu i nevolju, poslanjem vjesnika nesreće među njih.

50 Lako je dao maha svojem gnjevu, nije sačuvao njihove duše od smrti nego je dao kugi njihov život.

51 Pobio sve prvorodence u Egiptu, prvine muške snage u šatorima Hamovim.

52 I povede svoj narod kao ovce i vodio ih kao stado preko pustinje.

53 Vodio ih sigurno, te se nisu brinuli, a njihove neprijatelje prekrpio morem.

54 Doveo ih na sveto svoje mjesto, na goru koju je zadobila njegova desnica.

55 I odagnao ispred njih narode; ždrijebom im razdjelio njihovu baštinu, i po njihovim šatorima nastanio Izraelova plemena.

56 Ali su oni kušali i dražili Boga Svevišnjega i nisu pazili na njegove propise.

57 Otpali su nevjerno kao njihovi očevi, slagali su kao varavi luk.

58 Oni su u njemu izazvali srdžbu svojim visinama i naveli ga na ljubomor svojim idolima.

59 Čuo je to Bog i razgnjevio se, i odbacio posve Izraela.

60 I ostavi prebivalište svoje u Šilu, šator u kojemu je prebivao među ljudima,

61 onda je dao u ropstvo svoj ponos i svoju krasotu u neprijateljske ruke.

62 I predao maču svoj narod, bio je planuo na svoju baštinu.

63 Njegove mladiće proždrije oganj, i djevojkama se njegovim ne zapjeva pjesma.

64 Svećenici su njegovi pali od mača, njegove udovice nisu zaplakale.

65 Ali se onda kao iza sna probudi Gospodin, kao junak koji ustaje od vina.

66 I pobio svoje neprijatelje s leđa, osramoti ih zauvijek.

67 Povrh toga on odbaci i šator Josipov, i nije izabrao pleme Efraimovo,

68 nego je izabrao sebi pleme Judino, Goru Šion, koja mu omiljela.

69 Sagradio visoko svoje svetište, tvrdo kao zemlja koju je zauvijek utemeljio.

70 I izabrao Davida, svojega slugu, i uzeo ga od torova ovčjih.

71 Odveo ga od čuvanja ovaca do jilica i doveo da pase Jakova, njegov narod, i Izraela, njegovu baštinu.

72 I on ih pasao pobožnim srcem, vodio ih svojom vještom rukom.

Tužaljka i molitva iza Izrael. Psalm Asafov

79 O Bože, narodi su prodrijeti tvoju baštinu, oskvrnuli su tvoj sveti

dom, pretvorili su Jeruzalem u ruševine.

2 Trupla tvojih sluga pobacali su pticama nebeskim da ih jedu, tjelesa pobožnika tvojih zvijerima zemaljskim.

3 Prolili su krv njihovu kao vodu oko Jeruzalema, i nije bilo nikoga da ih pokopa.

4 Postali smo ruglo svojim susjedima, rug i prezir svojoj okolini.

5 Dokle ćeš se još, Gospodine, stalno gnjeviti, dokle će tvoja ljubomora gorjeti kao oganj?

6 Izlji srdžbu svoju na narode koji te ne poznaju, na kraljevstva koja ne poštuju tvojega Imena!

7 Jer su izjeli Jakova i prebivalište njegovo opustošili.

8 Ne nosi za nama zlodjela otaca; tvoje milosrde neka nam brzo dođe u susret, jer postali smo veoma nevoljni!

9 Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš, zbog časti svojega Imena! Oslobodi nas i oprosti nam naše grijehе zbog svojega Imena!

10 Zašto da se rugaju neznaabošci: "Gdje je njihov Bog?" Neka se pokaže na neznaabošcima pred očima našim kako osvećuješ prolivenu krv svojih sluga.

11 Neka prodre do tebe uzdisanje sužanja, snagom mišice svoje otkupi osu-

dene na smrt!

12 Tako je vratio sedmerostruko u nje-dra susjedima našim psovanje kojim te grde, o Gospodine!

13 A mi, tvoj narod, ovce stada tvojega, mi ćemo ti zahvaljivati zauvijek, tvoju ćemo slavu navješćivati od koljena do koljena.

Molitva za obnovu Izraelovu

80 Čuj o pastire Izraelov, koji si čuvao Josipa kao ovce, koji stoluješ nad kerubinima, zablistaj

2 pred Efraimom, Benjaminom i Man-asehom, probudi svoju junačku jakost, izadi da nas spasiš.

3 O Bože, okreni sudbinu našu; daj da zasja tvoje lice i bit ćemo spašeni.

4 O Gospodine, Bože vojska, dokle ćeš se još gnjeviti nasuprot vapajima svojega naroda?

5 Suznim kruhom hranio si ga, suzama si ga obilno napajao.

6 Činiš da se oko nas svađaju naši susjedi, naši se neprijatelji nama smiju.

7 O Bože vojska nebeskim, okreni sudbinu našu, daj da zasja tvoje lice i onda ćemo se spasiti.

8 Iz Egipta si prenio lozu, prognao si narode i nju zasadio.

9 Iskrčio si mjesto za nju, i ona se ukorijenila, i proširila se daleko preko zemlje.

10 Pokrila gore svojom sjenom i Božje cedre svojim granama,

11 pružila svoje prutove do mora i svoje ogranke do Rijeke.

12 Zašto si joj sada srušio ogradu da s nje trga koji putom prolazi,

13 da ju podgriza gorski vepar, da ju jede poljska zvijer.

14 O Bože nebeskih vojska, pogledaj opet s neba i vidi i pobrini se za svoj vinograd!

15 Zasad ovaj koji je zasadila tvoja desnica, za mladicu koju si sebi podigao.

16 Kao smeće popaljena je ognjem. Neka propadnu od srdžbe tvojega lica!

17 Ali tvoja ruka neka počiva na čovjeku desnice tvoje, nad sinom čovječjim koga si podigao sebi.

18 Nećemo više ostaviti tebe, daj nam život i onda ćemo slaviti tvoje Ime.

19 Obnovi nas, o Gospodine Bože vojska, neka zasja tvoje lice na nas i bit ćemo spašeni.

Opomene i pouke na Svečanost sjenica

81 Glasno kličite Bogu, jakosti našoj radujte se Bogu Jakovljevu!

2 Uzdignite pjesme, udarajte u bubanj, u slatku citaru s harfom!

3 Trubite u trubu o mladaku, o uštapu, u dan naših Svečanosti!

4 Jer je takav zakon u Izraelu, takva je zapovijed od Boga Jakovljeva.

Psalmi

5 Postavio to u Josipu, kad je izlazio iz zemlje Egipta; čujem riječi koje nikada nisam slušao:

6 "Oslobodio sam ramena njegova od bremena, njegove se ruke oslobodile teretne košare.

7 U nevolji si me zazvao: ja sam te spasio, uslišao sam te iz gromovnih oblaka; iskušao sam te na vodi svade.

8 Slušaj, moj narode, opomenut ću te! Ah, Izraele, kad bi me poslušao!

9 Neka ne bude u tebe drugoga boga i bogu tuđemu nemoj se klanjati!

10 Ja, Gospodin, tvoj sam Bog, koji sam te izveo iz zemlje Egipat, otvorio svoja usta i ja ću ih napuniti!

11 Ali moj narod ne posluša mojega glasa, i Izrael nije učinio po mojoj volji.

12 Ja sam ih pustio na volju njihova srca, neka hode po svojim željama.

13 Ah, da me je moj narod slušao, da je Izrael hodio putovima mojim.

14 Brzo bih bio pokorio neprijatelje njihove i na protivnike njihove bio bih podigao svoju ruku.

15 Onda bi se morali prignuti mrzitelji Gospodinov, sudbina njihova trajala bi zauvijek.

16 Najboljom pšenicom hranit ću ga, i medom iz hridine krijepit ću te."

Božji sud nepravednim sucima. Psalm Asafov

82 Bog se diže u zajednici Božjoj, drži sud usred bogova:

2 "Dokle ćete suditi nepravedno i zauzimati se za bezbožnike!

3 Sudite pravo ubogima, sirotama, siromaha, potlačene opravdajte!

4 Izbavljajte ubogoga, slaboga, oslobodite ih iz ruke bezbožnika!"

5 Ali oni ne gledaju na to, ne uviđaju to, tumaraju dalje po tmini: tresu se svi temelji zemlje.

6 Rekao sam: "Vi ste bogovi, vi ste svi sinovi Svevišnjega.

7 Ali morate umrijeti kao ljudi, morate pasti kao jedan od glavara!"

8 O Bože, digni se i sudi zemlji, jer svima narodima ti si gospodar!

Molitva za pomoć u teškoj ratnoj potrebi. Psalm

83 Bože, ne šuti, nemoj ostati nijem i ne počivaj, o Bože!

2 Jer evo, tvoji neprijatelji bjesne; oholo dižu glavu mrzitelji tvoji.

3 Tvojem narodu na štetu kuju urotu; dogovaraju se protiv tvojih štićenika.

4 Ovako govore: "Dodite, iskorijenit ćemo ih između naroda, da nitko više ne spominje ime Izraelovo!"

5 Jest, jednodušno su tako zamislili, savez protiv tebe zaključili:

6 šatori Edomovi i Išmaelovci, Moab, Hagrijci,

Psalmi

430

7 Gebal, Amon i Amalek, Filistejci s Tircima,

8 pa i Asirija se njima pridružila; dali su ruku sinovima Lotovim.

9 Učinio im onako kao Midjanu, kao Sis-eri, kao Jabinu na potoku Kišonu.

10 Oni su bili uništeni kod En-Dora, postali su gnoj oračoj zemlji.

11 Učini s njihovim knezovima kao Oreb i Zeb, sa svim njihovim vladarima kao Zebah i Salmuna,

12 koji su govorili: "Osvojimo poljane Božje!"

13 O moj Bože, zapovjedi, neka budu kao kovitlac, kao pljeva pred vjetrom!

14 Kao oganj što uhvati šumu, kao plamen što spaljuje gore:

15 Tako ih potjeraј svojom burom, tako ih smeti svojim vihorom!

16 Sramotom pokrij njihovo lice, da traže tvoje Ime, o Gospodine!

17 Neka se stide i srame zauvijek, neka se smetu i izginu!

18 Onda će uvidjeti da ti čije je Ime Gospodin, da si samo ti najviši u svemu svijetu.

Čežnja za svetim mjestima. Psalam

84 Kako se miš šator tvoј, Gospodine vojska!

2 Moja duša čezne za i gine za dvorima Gospodinovim, moje srce i moje tijelo kliču Bogu živomu.

3 I vrabac nalazi kuću, lastavica gnijezdo da u njih sakrije mlade svoje; a ja tvoje žrtvenike, o Gospodine vojska, moj kralju i moj Bože.

4 Blagoslovljeni su oni koji prebivaju u tvojoj kući, koji te slave bez prestanka.

5 Blagoslovljen je čovjek komu je jakost u tebi, komu srce hoće na hodočašća.

6 Putujući dolinom pustinjskom pretvaraju je u izvore, i kiša jame ispunja.

7 Od zaselka putuju dalje do zaselka, dok se ne pojave pred Bogom na Sionu.

8 O Gospodine, Bože vojska, čuj moju molitvu, uslišaj je, Bože Jakovljevi.

9 Ti štite naš, pogledaj, o Bože, pogledaj lice svojega pomazanika.

10 Jer jedan dan u dvorima tvojim bolji je od tisuću drugih; draže mi je biti na pragu kuće mojega Boga, nego boraviti u šatorima bezbožnika.

11 Jer je Bog, Gospodin, kruna i štit; Gospodin daje milost i čast, ne uskraćuje dobara onima koji hodaju pošteno.

12 O Gospodine vojska, blagoslovljen je čovjek koji se uzda u tebe!

Obećanje mesijanskoga spasonosnoga vremena

85 Pomilovao si svoju zemlju, Gospodine, okrenuo si sudbinu Jakovljevu.

2 Oduzeo si krivnju zlodjela svojem nar-

odu, pokrio si sve njihove grijehе.

3 Povukao si svu svoju jarost i ublažio žestinu svojega gnjeva.

4 Popravi nas opet, o Bože, Spasitelju naš, odvрати srdžbu svoju od nas.

5 Zar ćeš se zauvijek srditi na nas, protegnuti svoj gnjev svim naraštajima?

6 Zar nas nećeš iznova oživjeti, da se tvoj narod raduje tebi?

7 Daj nam, o Gospodine, da gledamo milost tvoju, spasenje svoje daj nam!

8 Da bih ipak čuo što je Bog, Gospodin, obećao! On govori o miru za svoj narod i za pobožne svoje, samo neka oni nikada ne rade bezumno.

9 Njegovo spasenje, zaista, blizu je onih koji ga se boje; našu zemlju zapast će sjajna sreća.

10 Onda će se milost i vjernost sresti; onda će se pravda i mir poljubiti.

11 Vjernost će niknuti iz zemlje, pravednost će gledati s neba.

12 Gospodin će zaista dati dobro, i zemlja će naša dati plod svoj.

13 Pravednost će ići pred njim i njegovi će koraci trti našu stazu.

Molitva u nevolji. Molitva Davidova

86 Prigni svoje uho, o Gospodine, poslušaj me, jer sam nevoljan i siromah.

2 Sačuvaj moj život, jer sam ti posvećen, ti si moj Bog; spasi svojega slugu koji se uzda u tebe!

3 Budi mi milostiv, o Gospodine, jer cijelim danom tebi vapijem.

4 Razveseli srce svojega slugе, jer tebi, o Gospodine, uzdižem svoje srce.

5 Jer si ti, Gospodine, dobrostiv, sklon da oprostiš, bogat milošću za sve koji te zazivaju.

6 Pa čuj, o Gospodine, moju molitvu i pripazi na moj glasni vapaj!

7 U dan nevolje svoje vapijem tebi, jer ćeš me uslišati.

8 Nema među bogovima slična tebi, Gospodine, nema djela takvih kakva su tvoja.

9 Svi narodi koje si stvorio, dolaze, padaju pred Tobom ničice, Gospodine, tvojem Imenu iskazuju čast.

10 Jer si ti velik i stvaraš čudesa velika, jedini si ti Bog!

11 Pokaži mi, o Gospodine, svoj put da u vjernosti idem k tebi, upravi moje srce na to, da se boji tvojega Imena!

12 Onda ću ti zahvaljivati, o Gospodine Bože, svim srcem, slaviti tvoje Ime dovijeka:

13 "Jest, milost je tvoja velika prema meni: izbavio si moj život iz dubina carstva mrtvih."

14 Oholice ustaju protiv mene, o Bože, rulja nasilnika radi mi o glavi a tebe

nemaju pred očima.

15 Ali ti si, Gospodin Bog pun milosrđa i milosti, pun strpljivosti i bogat dobrotom i vjernošću.

16 Pogledaj me, smiluj se meni, svojem služi, daj mi svoju jakost i pomози sinu svoje sluškinje!

17 Učinio sa mnom čudo dobrote, da vide koji me mrže, i postide se što si mi ti, Gospodine, pomogao i utješio me!

Budući glavni grad svih naroda

87 Njegov je temelj na gorama svetim. **2** To ljubi Gospodin: vrata Siona više nego sve stanovite Jakovljeve.

3 Slavno se govori o tebi, grade Božji:

4 "Rahab i Babilon nazivam svojim priznavateljima; gle, Filistejaca i Tir i Kuš: 'Ovaj i onaj se rodio ondje.'"

5 O Sionu će se govoriti, taj se i taj rodio ondje; on sam, Svevišnji, utemeljio ga je. **6** Gospodin broji kad upisuje narode: "Ovaj se rodio ondje".

7 A pjevači i svirači s glazbalima kliču: "U tebi su svi izvori moji."

Vapaj u teškoj nevolji

88 Gospodine, Bože mojega spasenja, danju i noću vapijem pred Tobom. **2** Neka dođe pred tebe moja molitva, prigni svoje uho k mojem vapaju.

3 Jer je moja duša puna jada; život je moj blizu carstvu mrtvih.

4 Već me ubrajaju među one koji umiru, ja sam kao čovjek bez snage.

5 Ostavljen sam među mrtvima, sličan ubijenima koji počivaju u grobu, kojih se više ne sjećaš, koji su od tvoje ruke odsječeni.

6 Ti si me rinuo duboko u podzemni svijet, u tmine, u dubine.

7 Otežala mi tvoja srdžba, sve svoje valove pustio si na mene.

8 Udaljuješ od mene prijatelje moje, učinio si da im budem omražen; uhvaćen sam i ne mogu van.

9 Oči se moje gase od bijede; iz dana u dan vapijem tebi, Gospodine, tebi pružam svoje ruke.

10 Hoćeš li na mrtvima još činiti čudesa? Ustaju li sjene da te slave?

11 Zar se u grobu slavi dobrota tvoja, u carstvu mrtvih tvoja vjernost?

12 Hoće li se u tmini objavljivati tvoja čudesa, tvoja pravednost u zemlji zaborava?

13 Ali ja, o Gospodine, vapijem tebi; već u rano jutro penje se k tebi moja molitva.

14 Zašto, Gospodine, odbacuješ moju dušu i skrivaš od mene svoje lice?

15 Mučim se i umirem od mladosti, podnosim strahote tvoje bez pomoći.

16 Tvoja srdžba stiže me, strahote tvoje me pritišću,

17 Optječu me kao voda svaki dan, stežu me od svuda.

18 Udaljuješ od mene prijatelja i druga, samo je mrak moj drug.

Pozivanje na Božje obećanje Davidu u nevoljama

89 Uvijek ću pjevati milosti Gospodinoj svim naraštajima javljat ću glasno tvoju vjernost.

2 Jer si rekao: "Zavjet milosti neka traje zauvijek!" Kao nebesa stoji tvrdo tvoja vjernost:

3 "Učinio sam zavjet s izabranim svojim, zakleo sam se Davidu, svojem služi:

4 Zauvijek ću utvrditi tvoje pleme, tvoje prijestolje podignuti za sva vremena!"

5 Onda su slavila nebesa, Gospodine, tvoja čudesa i tvoju vjernost u zajednici svetoj.

6 Jer tko je na nebesima ravan Gospodinu, tko ti je sličan Gospodine među sinovima Božjim?

7 Bogu, koji je strahovit u Vijeću svetih, silno uzvišen iznad svih oko njega.

8 O Gospodine, Bože vojska, tko je tako jak, Gospodine, kao ti, kao tvoja vjernost oko tebe?

9 Ti vladaš nad morskom silom, ti krotiš huku njegovih valova.

10 Ti si zgazio Rahab kao potučenoga, jakim mišicom razasuo svoje neprijatelje.

11 Tvoja su nebesa, tvoja i zemlja, ti si stvorio svijet i što je god u njemu.

12 Ti stvorio sjever i jug; Tabor i Hermon raduju se tvojemu Imenu.

13 Tvoja mišica puna je junačke snage; tvoja je ruka jaka, tvoja desnica ispružena.

14 Stupovi su tvojemu prijestolju pravo i pravednost; pred tobom stupaju milost i vjernost.

15 Blagoslovljen je narod koji zna poklike štovanja, koji ide u svjetlosti tvoga lica, o Gospodine!

16 tvojemu Imenu raduje se uvijek; pravednost ga tvoja uzvišuje.

17 Jer si ti sjajna snaga naša, po tvojoj milosti raste moć naša.

18 Jer je Gospodin naš zaštitnik, naš Kralj Svetac Izraelov.

19 Onda si govorio u viđenju svojim svetima ovako: "Poslao sam pomoć jednom junaku, uzvisio sam jednoga iz naroda.

20 Davida sam uzео sebi za slugu, pomazao ga svetim uljem svojim.

21 Zato će moja ruka biti s njim, i mišica moja krijepiti će ga.

22 Nikad ga neće neprijatelj nadvladati; bezbožnik ga neće potlačiti.

23 Njegove ću neprijatelje pred njim satrti, njegove ću mrzitelje poraziti.

24 Pratit će ga moja vjernost i moja milost; njegova će moć rasti po mojem Imenu.

Psalmi

432

25 Pružit ću na more njegovu ruku, na rijeke njegovu desnicu.

26 On me smije zvati: Moj otac ti si, moj Bog, branik mogega spasenja!

27 A ja ću ga učiniti prvorodencem, najvišim među zemaljskim kraljevima.

28 Zauvijek ću mu sačuvati svoju milost, moj zavjet s njim stajat će čvrsto.

29 Potomstvo ću njegovo uzdržati u vijeke, njegovo prijestolje, dokle stoji nebo.

30 Ali ako njegovi sinovi ostave moj zakon i ne idu po mojim propisima,

31 ako oskrvrnu moje zapovijedi i moje uredbe ne sačuvaju,

32 onda ću pokarati prutom njihovu krivicu i bičevima njihovo bezakonje.

33 Ali svoju milost neću uzeti od njega i neću prekršiti svoju vjernost.

34 Nikada neću pogaziti svojega zavjeta, i što su izrekla moja usta, neću poreći.

35 Svetošću svojom prisegnuo sam ovo: Nikada neću slagati Davidu:

36 Potomstvo će njegovo ostati zauvijek i njegovo prijestolje kao sunce preda mnom!

37 Kao mjesec trajat će zauvijek, kao nebo opstojati u sva vremena!

38 Pa ipak sad si odbacio, prezreo, gnjevom progonio koga si pomazao.

39 Prezreo si zavjet sa svojim slugom, krunu si njegovu u prah bacio, oskrvrnuo.

40 Srušio si sve njegove zidove, razrušio njegove tvrđave.

41 Sad ga plijeni tko god onuda prode, postao je ruglo svojim susjedima.

42 Uzvisio si desnicu njegovih tlačitelja, razveselio si sve njegove neprijatelje.

43 Otupio si oštricu njegova mača i nisi mu dao u boju pobijediti.

44 Oduzeo si mu sjajno žezlo, njegovo prijestolje srušio na zemlju.

45 Skratio si dane njegove mladosti i odjenuo ga u sramotu.

46 Dokle ćeš se, Gospodine, posve skrivati, zar da tvoja srdžba plane kao oganj?

47 Spomeni se, Gospodine, kako je kratak moj život; kako si ni na što stvorio svu djecu čovječju?

48 Gdje je čovjek koji bi ostao na životu, a da ne mora vidjeti smrt; koji izbavlja svoj život od moći podzemnoga svijeta?

49 Gdje su prijašnje tvoje milosti, Gospodine što si ih u vjernosti prisegnuo Davidu?

50 Gospodine, spomeni se sramote svojih sluga, koju nosim u svojim njedrima kod mnogih naroda,

51 kojom tvoji neprijatelji, o Gospodine, grde tebe, kojom grde zapovijed pomaznika tvojega!

52 Neka je blagoslovljen Gospodin u vijeke! Amen i Amen!

Molitva za milost u kratkom i tvrdom životu

90 Gospodine, ti si nam utočište, ti si to bio u sva vremena!

2 Prije nego su gore postale i prije nego si stvorio zemlju i svijet, od vijeka do vijeka ti si, Bog!

3 Ti vraćaš čovjeka u prah i govoriš: "Vratite se, djeco čovječja!"

4 Jest, u tvojim je očima tisuća godina kao dan jučerašnji što je prošao, kao noćna straža.

5 Kao san ujutro odnosiš ljude, oni su kao trava što nikne:

6 ujutro procvate i uzraste, uvečer se pokosi i osuši.

7 Tako nas nestaje ispred tvojega gnjeva, i pred tvojom jarošću smetemo se.

8 Stavljáš zla djela naša sebi pred oči, našu tajnu krivnju pred svjetlost svojega lica.

9 Tako hitaju svi naši dani u tvojem gnjevju; godine naše iščeznu kao misao.

10 Vrijeme života našega traje sedamdeset godina, a u jačega i osamdeset godina; a ipak je dobit njihova jedino muka i nevolja, jer brzo prolazi, i mi odlječemo.

11 Tko zna silu tvojega gnjeva i jarost tvoju da bi te se kao što treba bojao?

12 Nauči nas brojiti naše dane da dobijemo mudro srce.

13 Povrati se, o Gospodine, dokle ćeš još? Smiluj se svojim slugama!

14 Dostora nas okrijepi milošću svojom da se radujemo i veselimo u sve svoje dane!

15 Razveseli nas za one dane kad si nas kaznio, za godine kad smo gledali nesreću!

16 Neka se pokaže na tvojim slugama tvoje djelo, tvoja slava na njihovoj djeci!

17 Neka vlada nad nama dobrota Gospodina, našega Boga; daj nam uspjeh djelu ruku naših, jest, daj uspjeh djelu ruku naših!

Hvalospjev pouzdanje u Boga

91 Onaj koji prebiva u zaštitnom mjestu Svevišnjega, boravi u sjeni Sve-moćnoga.

2 Govorit ću ovako Gospodinu: "Ti si moje utočište i moj branik, moj Bog, u koga se uzdajem!"

3 Jer te on čuva od ptičarske zamke i od ljutoga pomora.

4 Krilima svojim pokriva te: pod perjem si njegovim sakriven; i štiti i oklop bit će tebi vjernost njegova.

5 Ne trebaš se bojati strahote noćne, niti strijele što leti danju;

6 kuge što ide po mraku, ni pomora što mori o podne.

7 I padne li uza te tisuća i deset tisuća s desne strane tebi, ne može tebi ništa učiniti!

8 Jest, vidjet ćeš svojim očima, gledat ćeš plaću bezbožnicima.

9 Jer kad si Gospodina, koji je moje utočište; Svevišnjega, uzeo sebi za okrilje.

10 neće te nikada snaći zlo; nesreća se neće približiti tvojem šatoru.

11 Jer je svojim anđelima zapovjedio da te čuvaju na svim stazama tvojim.

12 Nosit će te na svojim rukama da se ne spotakne o kamen tvoja noga.

13 Nogom ćeš gaziti po lavovima i zmijama ljuticama, zgazit ćeš lavića i zmaja.

14 Jer on pristaje uza me, spasit ću ga, štitit ću ga, jer poznaje ime moje.

15 On će me zazvati, i ja ću ga uslišati; i bit ću s njim u nevolji, spasit ću ga i proslaviti.

16 Dat ću mu da dugo živi i pokazat ću mu svoje spasenje."

Pravedno i milostivo vladanje Božje

92 Lijepo je hvaliti Gospodina, pjevati tvojem Imenu, o Svevišnji;

2 navješćivati jutrom milost tvoju, tvoju vjernost noću.

3 uz žičano glazbalo sa deset žica na harfi i uz citaru, ugodan zvuk.

4 Jer me veseliš, Gospodine, svojim djelima; zbog tvojih djela ruku radujem se:

5 Kako su velika tvoja djela, Gospodine, kako su duboki naumi tvoji.

6 Samo tko je nerazuman, ne shvaća to; samo tko je bezumni, ne može to nikada razumjeti.

7 Niču bezbožnici kao trava, cvjetaju svi zlikovci, ali samo zato da izginu zauvijek.

8 A ti si visoko uzvišen, u vijeke ti si Gospodin.

9 Jer evo, tvoji neprijatelji, o Gospodine, jer evo, neprijatelji tvoj ginu, svi se zločinci rasipaju.

10 Ti si učinio velikom snagu moju kao u bivola, pomazao si me svježim uljem.

11 Ponosno gleda moje oko na protivnike moje; o padu bezbožnika, koji su ustajali protiv mene, slušalo je moje uho.

12 A pravednik se zeleni kao palma, kao lebanonski cedar raste gore.

13 Koji su zasađeni u Gospodinovu domu, zelene se u dvorima našega Boga.

14 Još u starosti nose obilat plod, jedri su i puni svježine.

15 i tako oni javljaju: Gospodin je pravedan; On je moja hridina, u komu nema nepravde.

Bog branitelj svojega puka i svetišta

93 Gospodin je kralj, odjenuo se u sjaj, zaodjeo se Gospodin u veličanstvo, opasao se, tvrdo stoji svijet da se ne može poljuljati.

2 Tvrdo stoji od iskona tvoje prijestolje, ti

si od vječnosti.

3 Podigle su rijeke, o Gospodine, podigle su rijeke svoj šum, podigle su rijeke svoj žamor.

4 Gospodin u visini je silniji nego glasovi silnih voda, uzvišeniji nego bučno more.

5 Posve je pouzdana riječ obećanja tvoje; svetost je ures u tvojoj kući, o Gospodine, zauvijek!

Pravedni platac

94 O Gospodine Bože osvete, O Bože osvete, sijevni!

2 Digni se, suče zemlje, naplati oholima njihova djela!

3 Dokle će se bezbožnici, Gospodine, dokle će se još bezbožnici hvaliti?

4 Oni se pjene i drzovito govore; svi se zločinci nadimaju.

5 Gaze tvoj narod, o Gospodine, pritišću tvoju baštinu.

6 Ubijaju udovicu i došljaka, sirote dave.

7 Pritom misle: "Gospodin to ne vidi, Bog Jakovljevi ne opaža to nikada."

8 Opametite se, bezumni u narodu, ludaci, kad ćete doći do razboritosti?

9 Koji je stvorio uho, zar taj da ne čuje; koji je napravio oko, zar taj da ne vidi?

10 Koji kažnjava narode, zar taj da ne kazni; on koji uči ljude znanju?

11 Gospodin zna misli ljudi—one su samo para.

12 Blagoslovljen je čovjek koga ti, o Gospodine, odgajaš i u svojem zakonu poučavaš:

13 da mu daš mir u zle dane, dok se kopa grob bezbožniku.

14 Jer neće odbaciti Gospodin svojega naroda i svoje baštine neće ostaviti.

15 Jer pravednost dolazi opet do svojega prava, da je slijede koji su čestita srca.

16 Tko će ustati za mene protiv zlih? Tko će stajati uza me protiv zlikovaca?

17 Kad mi Gospodin ne bi bio pomoćnik, ležala bi moja duša odavno u tišini.

18 Kad god pomislim: "Posrće mi noga", uzdrži me, o Gospodine, tvoja milost.

19 U svim brigama mojega srca utjeha mi tvoja opet razveseli dušu.

20 Stoji li uza te prijestolje zloće, koji na temelju pravice ipak samo zlo čini?

21 Skupljaju se protiv života pravednikova i osuđuju krv nedužnu.

22 Ali je Gospodin utočište meni; Bog je moje tvrdo utočište.

23 On im plaća zlodjelima njihovim, On ih uništava u njihovoj vlastitoj zloći; uništiti će ih Gospodin, naš Bog.

Poziv na poslušnost Gospodinu i kralju Izraelovu

95 Dodite, kličimo Gospodinu, uzvikujmo pomoćniku, našem Bogu!

2 Stupimo pred njegovo lice s hvalom, u pjesmama njemu kličimo!

3 Jer je Gospodin velik Bog, kralj veći od

Psalmi

434

svih bogova.

4 U njegovoj su ruci temelji zemaljski, vrhunci gorski njegovi su.

5 Njegovo je more, On ga je stvorio i kopno koje su njegove ruke načinile.

6 Hajdemo se klanjati i padnimo ničice; kleknimo pred Gospodinom, koji nas je stvorio!

7 Jer je on naš Bog, a mi smo narod kojega on pase, ovce paše njegove. I danas, o, da biste ipak poslušali njegov glas!

8 Nemojte da otvrdne vaše srce kao u Meribi, kao u pustinji u dan Mase,

9 gdje su me vaši očevi iskušali i ispitali, a vidjeli su ipak moja djela.

10 Četrdeset godina bilo mi je mučno pred tim rodом i rekao sam: "Oni su narod komu luta srce, jer ne paze na moje putove."

11 Zato sam se zakleo pun gnjeva: "Neće ući u mjesto pokoja mojega!"

Misijska pjesma Staroga zavjeta

96 Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, pjevajte Gospodinu sva zemljo!

2 Pjevajte Gospodinu, blagoslivljajte njegovo Ime, navješćujte iz dana u dan njegovo spasenje!

3 Navješćujte narodima njegovu slavu, svakomu plemenu njegova čudesa!

4 Jer je velik Gospodin, hvale dostojan veoma, strašniji je od svih bogova.

5 Jer su svi bogovi naroda ništavi idoli, a Gospodin je stvorio nebesa.

6 Sjaj i veličanstvo blista pred njim; slava i radost napunjavu njegovo svetište.

7 Prinesite Gospodinu plemena naroda, prinesite Gospodinu slavu i čast!

8 Prinesite Gospodinu slavu imena njegova, nosite dare žrtvene i stupite u njegove dvore!

9 Poklonite se Gospodinu u svetom urešu, neka strepi pred njim sav svijet!

10 Navješćujte narodima: "Gospodin je kralj;" čvrsto stoji svijet, ne poljulja se nikada. On sudi narodima pravedno.

11 Nebesa se vesele, zemlja se raduje, buči more i sve što je u njemu;

12 Raduje se polje i sve što raste na njemu, klikću sva šumska stabla

13 pred Gospodinom kad dolazi, jer dolazi da sudi zemlji; On sudi cijelom svijetu po pravdi i narodima u vjernosti svojoj.

Gospodin Kraljuje

97 Gospodin je kralj, neka se zato raduje zemlja, neka se vesele otoci mnogi!

2 Oblaci su i mrak oko njega; na pravicu i sud oslanja se njegovo prijestolje.

3 Oganj trči pred njim, izgara naokolo njegove neprijatelje

4 Njegove munje obasjavaju svijet, zemlja to vidi i strepi.

5 Gore se kao vosak tope pred Gospodinom, pred Gospodinom cijeloga svijeta.

6 Nebesa navješćuju pravdu njegovu, i svi narodi gledaju sjaj njegov.

7 Svi poklonitelji kipova postidjet će se, koji se hvale ništavim idolima; svi bogovi padaju pred njim.

8 A Sion čuje to i raduje se; klikću kćeri Judine zbog tvojih presuda, o Gospodine!

9 Jer si ti, Gospodine, Svevišniji u svemu svijetu, ti nadvisuješ sve bogove.

10 Koji ljubite Gospodina, mrzite zlo; on čuva život pravednika svojih, otime ih iz ruku bezbožnika.

11 Svjetlost obasjava pravednika i radost srca čestita.

12 Radujte se Gospodinu, pravednici, slavite sveto njegovo Ime!

Slava Bogu kralju, Gospodinu svih naroda

98 Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer je učinio čudesa, pomogla mu njegova desnica, sveta mišica njegova.

2 Objavio je Gospodin spasenje svoje, pred očima neznabožaca otkriva pravednost svoju.

3 Spomenu se svoje milosti i vjernosti svoje prema kući Izraelovoj; sad gledaju svi krajevi zemlje spasenje našega Boga.

4 Kliči Gospodinu, sva zemljo, pjevaj, poklikuj i popijevaj!

5 Zapjevajte Gospodinu uz citaru, uz citaru zvukom psalme;

6 S trubama i rogovima kličite pred Gospodinom, Kraljem!

7 Neka buči more i što je u njemu, svijet i koji stoje na njemu!

8 Rijeke neka plješču rukama, zajedno gore neka se raduju pred Gospodinom.

9 Jer On dolazi suditi zemlju. S pravednošću On će suditi svijet, i narode po pravici.

Tripot sveti

99 Gospodin kraljuje, neka narodi strepe, On boravi među kerubinima; neka se zemlja trese.

2 Velik je na Sionu Gospodin, uzvišen iznad svih naroda.

3 Neka slave tvoje Ime, veliko i slavno – svet je On.

4 Prijatelj je pravde, kralj jakosti; što je pravo, zapovjedio si; pravo i pravednost činio si u Jakovu.

5 Uzvisujte Gospodina, našega Boga, i klanjajte se kod podnožja njegovih nogu; jer on je svet.

6 Mojsije i Aron kod njegovih svećenika i Samuel kod priznavatelja Imena njegova: oni su prizivali Gospodina, i On ih uslišao.

7 U stupu od oblaka govorio je njima; oni su čuvali njegove zapovijedi, zakon, koji im je dao.

8 O Gospodine, Bože naš, ti si ih uslišao; ti si im bio Bog, koji oprašta, a i osvjetnik za njihova djela.

9 Uzvisujte Gospodina, našega Boga, prignite se svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospodin, naš Bog.

Pozivaju se neznabošci na Sion služiti Gospodinu

100 Kliči radosno Gospodinu, ti sva zemljo!

2 Služite Gospodinu s veseljem, pristupite pred njegovo lice s klicanjem!

3 Spoznajte: Gospodin, on je Bog, on nas je stvorio: zato smo mi njegovi, njegov narod, stado na paši njegovoj!

4 Udite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom; hvalite ga, blagoslivljajte njegovo Ime!

5 Jer je dobar Gospodin: vječno traje njegova milost, kroz sve vaše naraštaje vjernost njegova.

Pravilo života Davidova. Psalam Davidov

101 Milost i pravdu pjevat ću, slaviti ću tebe, o Gospodine,

2 Ponašat ću se mudro i savršeno. Kad ćeš ti doći k meni? Hodit ću savršenim srcem u svojoj kući.

3 Svoje oči neću nikada upravljati na zle stvari, jer mrzim djela bezbožna, neću za njima pristajati.

4 Neka je daleko od mene srce lažno, neću da što znam o zlu.

5 Tko tajno kleveće svojega bližnjega, toga ću ušutkati; tko gleda oholim okom i srce ima naduto, toga ne mogu podnositi.

6 Oči su moje upravljene na čestite u zemlji, da bi boravili kod mene; tko hodi putom pravim, taj neka samo bude moj sluga!

7 Nikada ne smije prebivati u mojoj kući onaj koji radi lukavo, i tko govori laž, taj neće stajati pred mojim očima.

8 Svako jutro ušutkam sve zlobnike u zemlji, da tako protjeram iz grada Gospodina sve zlikovce.

Utjeha i molitva za spasenje u nevolji progonstva

102 O Gospodine, čuj molitvu moju i moj vapaj neka dode k tebi!

2 Ne skrivaj svojega lica preda mnom! Prigni svoje uho k meni u nevolji, usliša me brzo u dan kad te zazovem!

3 Jer prolaze kao dim dani moji i moje su kosti užarene kao ognjište.

4 Kao pokošena trava usahnulo je moje srce i svoj kruh zaboravio sam jesti.

5 Od mojega glasnog uzdisanja prionula mi moja kost za meso.

6 Ja sam kao pelikan u pustinji, ja sam

kao sova na pustim zidinama.

7 Bdiem i tugujem osamljen kao ptica na sljemenu.

8 Svaki dan grde me moji neprijatelji, koji mi se rugaju, imenuju mene kad psuju.

9 Ah, jedem pepeo kao kruh i miješam svoje piće suzama,

10 zbog tvojega gnjeva i srdžbe tvoje, jer si me podigao i na tlo bacio.

11 Dani su moji kao sjena što bježi i ja se sušim kao trava.

12 A ti, o Gospodine, stoluješ vječno, tvoje Ime traje kroz sve vaše naraštaje.

13 Ti ćeš se dignuti, smilovat ćeš se Sionu: vrijeme je da mu se smiluješ, zaista, vrijeme je došlo!

14 Jer tvoje slugе ljube kamenje njegovo, i njegove ruševine žaloste ih.

15 Tada će se narodi bojati Imena Gospodina, svi kraljevi zemaljski tvoje slave.

16 Jer će Gospodin opet saizdati Sion, javit će se u sjaju.

17 Kada usliša vapaj siromaha i ne prezre njihove molitve.

18 Neka se napiše ovo za budući naraštaj, da hvali Gospodina nanovo stvoren narod.

19 On je pogledao sa svete visine svoje, Gospodin je s neba pogledao na zemlju,

20 da čuje uzdisanje zaslužjenih, da oslobodi djecu smrti,

21 da se navješćuje na Sionu Ime Gospodinovo i njegova slava u Jeruzalemu,

22 kad se skupe narodi ujedno i kraljevstva da služe Gospodinu.

23 On mi slomi nasred puta snagu moju, skрати moje dane.

24 Ja sam rekao: "O moj Bože, ne uzimaj me u polovici života, ti, čije godine daleko nadmašuju sve čovječje dobi!"

25 Zemlja, koju si u početku postavio, i nebesa, djelo tvojih ruku,

26 oni će proći, a ti ostaješ, oni svi ostare kao haljina; promijeniš ih kao odjeću, oni se raspadnu.

27 A ti ostaješ isti; tvoje godine nemaju kraja.

28 I sinovi tvojih sluga stanovat će u sigurnosti; pred tobom će opstati njihovo potomstvo.

Hvalospjev Božjemu milosrđu. Psalam Davidov

103 Moja dušo, slavi Gospodina, i sve što je u meni, njegovo sveto Ime!

2 Moja dušo, slavi Gospodina i ne zaboravljaj nijednoga njegova dobročinstva!

3 On je koji ti oprašta sva zlodjela, koji ozdravlja sve bolesti tvoje,

4 koji čuva od propasti život i tvoj, koji te kruni milošću i milosrđem,

5 koji nasiti tvoju dušu dobrima, da se ob novi mladost tvoja kao u orla.

6 Gospodin čini pravednost i pravicu

Psalmi

436

daje svima potlačenima.

7 Svoje putove pokazao Mojsiju, svoja djela djeci Izraelovoj.

8 Gospodin je milosrdan i milostiv, strpljiv i bogat ljubavlju.

9 Zato se ne gnjevi zauvijek, niti se zauvijek srdi.

10 Ne postupa s nama po našim grijesima, niti nam vraća po našim zlodjelima.

11 Jer koliko su nebesa visoko nad zemljom, tolika je njegova ljubav prema njegovim pravednicima.

12 Koliko je istok daleko od zapada, toliko on udaljuje od nas naše grijehe.

13 Kao što se otac smiluje svojoj djeci, tako se smiluje Gospodin svojim pravednicima.

14 Jer zna kakve smo mi građe, sjeća se da smo samo prah.

15 Čovjek: kao trava, tako su njegovi dani, kao cvijet u polju, tako cvjeta.

16 Duhne vjetar na njega i nestane ga, i ne zna više mjesta gdje je stajao.

17 A milosrđe Gospodinovo ostaje uvijek i vječno na onima koji ga se boje; i njegova dobrota na sinovima sinova,

18 koji drže njegov zavjet i brižno ispunjavaju njegove zapovijedi.

19 Prijestolje svoje postavio Gospodin na nebu, vlast njegova proteže se na sve.

20 Blagoslivljajte Gospodina, svi njegovi anđeli, junaci puni snage, izvršitelji njegove riječi, koji slušate silni njegov glas!

21 Blagoslivljajte Gospodina sve njegove vojske, njegove sluge, vršitelji njegove volje!

22 Blagoslivljajte Gospodina sva njegova djela, po svim mjestima njegova kraljevstva: Moja dušo, slavi Gospodina!

Hvalospjev Bogu, Stvoritelju i upravitelju prirode

104 Moja dušo blagoslivljaj Gospodina. Veoma si velik, Gospodine, moj

Bože; odjenuo si se u sjaj i veličanstvo!

2 Zaogrnuo si se svjetlošću kao ogrtačem, držiš nebesa razapeta kao šator.

3 Grede svojih dvorova u vodu si uzidao, oblaci su tvoja kola, šumiš na krilima vihora.

4 Učinio si vjetrove svojim anđelima i ognjene plamenove svojim slugama.

5 Postavio si zemlju na temelje njezine, tako da se ne može poljuljati.

6 Bezdan ju je pokrio kao haljina; na gorama su stajale vode.

7 A od tvoje prijetnje bježale su i uzmišale od tvojega gromkog glasa.

8 Uzdigle se gore, spustile se doline u mjesto što si im ga odredio.

9 Tako si postavio mede koje nikada ne prelaze; ne smiju opet pokriti zemlju.

10 Izveo si izvore po dolinama, oni teku između gora.

11 Napajaju sve poljske zvijeri, divlji

magarci gase iz njih svoju žeđu.

12 Na njima prebivaju nebeske ptice, s grana se razliježe njihovo pjevanje.

13 Napajaš gore iz svojih dvorova, plodom se tvojih djela siti zemlja.

14 Daješ da raste trava stoci i bilje na korist čovjeku, da izvedeš kruh iz zemlje,

15 i vino koje veseli čovječje srce, i ulje koje mu čini lice sjajnim, i kruh koji oživljuje snagu čovjeku.

16 Onda se napoje najveća stabla, lebanonski cedri koje je on zasadio.

17 Na njima ptice viju gnijezda, roda gradi gnijezdo svoje na čempresima.

18 Gore visoke pripadaju divkkozama, špilje su zaklon jazavcima.

19 Stvorio mjesec da pokazuje vremena, sunce poznaje mjesto zapada svojega.

20 Prostireš tminu i bude noć; onda se miče sva zvjerad šumska.

21 Lavići viču za plijenom i traže od Boga hrane sebi.

22 Sunce iziđe i oni se povlače i liježu u svoje špilje.

23 Onda ide čovjek na svoj posao do večeri.

24 Kako je mnogo tvojih djela, o Gospodine! Sva si mudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega.

25 Tu je more, tako veliko, na obje strane tako daleko: u njemu vrve bez broja životinje, sitne i velike.

26 Ondje lađe plove, Levijatan kojega si stvorio, da se igra po njemu.

27 Svi tebe čekaju da ih nahraniš na vrijeme.

28 Pokupe što im daješ; kad otvaraš ruku, nasite se dobra.

29 A odvратиš li svoje lice, prestraše se; uzmeš li im dah, poginu i vraćaju se opet u prah.

30 Kad pošalješ svoj duh, stvaraju se; tako obnavljaš lice zemlje.

31 Neka uvijek traje slava Gospodinova! Gospodin se veseli u svojim djelima.

32 On pogleda na zemlju, i ona se trese; on se dotakne gora, i one se dime.

33 Pjevat ću Gospodinu dok sam živ, slavit ću Gospodina svojega dokle god postojim.

34 Neka mu se sviđa moja pjesma! Ja, ja se veselim u Gospodinu.

35 Ah, da bi nestalo grješnika sa zemlje i da ne bi ostali na životu bezbožnici! A ti, moja dušo, slavi Gospodina! Slava Gospodinu!

Ispunjenje obećanja obećane zemlje

105 Hvalite Gospodina, zazivajte Ime njegovo, razglašujte narodima njegova djela!

2 Pjevajte mu, slavite ga, govorite sva njegova čudesa!

3 Hvalite se svetim imenom njegovim,

neka se veseli srce onih koji traže Gospodina!

4 Tražite Gospodina i njegovu moć, tražite uvijek njegovo lice!

5 Sjećajte se čudesa njegovih koja je učinio, znamenja njegovih, presuda njegovih usta!

6 Vi, potomstvo njegova sluga Abraham, vi, sinovi Jakova, njegova izabranika!

7 On, Gospodin, nama je Bog, u sav svijet idu njegove presude.

8 Sjeća se uvijek svojega zavjeta, riječi koju je dao za tisuću koljena.

9 Zavjeta koji je napravio s Abrahamom i zakletve svoje Izaku.

10 To je postavio Jakovu za zakon, Izraelu za vječni zavjet.

11 ovako govoreći: "Kanaan ću ti dati kao vašu određenu baštinu!"

12 Onda vas je još bilo malo na broj, samo malo, i to došljaci.

13 Još su išli onda od naroda do naroda, od jednoga kraljevstva do drugoga.

14 Ali nije dao nikomu da im naudi; same je kraljeve karao zbog njih.

15 "Ne dirajte u pomazanike moje, prorocima mojim ne činite ništa na žao!"

16 Pusti onda glad na zemlju; razbij svaku potporu kruha.

17 Ali je poslao pred njima čovjeka: za roba prodan bio je Josip.

18 Okovima su stegnuli njegove noge i stavili ga u željezo.

19 Do vremena kad se ispuni njegova riječ, riječ Gospodinova sačuva ga.

20 Onda poslao kralj i pusti ga, gospodar nad narodima, i oslobodi ga.

21 Postavio ga gospodarom nad svojom kućom, upraviteljem svega imanja svojega;

22 da vlada nad njegovim glavarima po volji, da starješine njegove uči mudrosti.

23 Tako je došao Izrael u Egipat i Jakov je postao gost u zemlji Kamovoj.

24 I namnoži svoj narod veoma, učinio ga jačim od njegovih tlačitelja.

25 Prevrnuo njihovo srce, te su zamrzili njegov narod, i činili su lukavstvo njegovim slugama.

26 Onda je poslao Mojsija, svojega slugu, i Arona, svojega izabranika.

27 Oni su pokazali među njima njegova čudesna znamenja i strahovita djela u zemlji Kamovoj.

28 Poslao mrak i zamračio je, a oni su još prkosili njegovoj zapovijedi.

29 Pretvorio njihovu vodu u krv i pomori njihovu ribu.

30 Provrela je njihova zemlja žabama sve do unutra u odaje kraljeve.

31 Zapovjedio je i došli su obadi, komarci po svim njihovim krajevima.

32 Mjesto kiše poslao na njih tuču, živi

oganj na njihovu zemlju.

33 Pobio lozu njihovu i smokve njihove, polomio stabla u krajevima njihovim.

34 Zapovjedio i došli su skakavci i gusjenice nebrojene.

35 I izjeli su svu travu po zemlji, pojeli rod u poljima njihovim.

36 Onda pobio sve prvorodence u zemlji, prvine svega truda njihova.

37 Izveo ih sa srebrom i zlatom i nije bilo umorna u njihovim plemenima.

38 Egipat se obradovao njihovu izlasku, jer strah od njih bio ih spopao.

39 Razastro im oblak kao zaštitu i oganj da svijetli noću.

40 Narod zamolio, i On zapovjedio da dođu prepelice i nasitio ih kruhom s neba.

41 On otvorio hridinu i potekla voda, protekla kao rijeka kroz pustinju.

42 Jer se spominjao svete svoje riječi Abrahamu, svojem sluzi.

43 Izveo svoj narod s radošću, izabrane svoje u veselju.

44 Darova im zemlje naroda; oni su uzeli što su stekli narodi,

45 da bi čuvali njegove zapovijedi i držali se zakona njegovih. Slava Gospodinu! Slava Gospodinu!

Oproštenje grijeha Izraelovih
106 Slava Gospodinu! Hvalite Gospodina jer je dobar; jest, vječno traje njegovo milosrđe.

2 Tko može opisati velika djela Gospodinova, iskazati svu njegovu slavu?

3 Blagoslovljeni su oni koji se tvrdo drže pravde i uvijek čine ono što je pravo!

4 Spomeni me se, o Gospodine, po milosti prema svojem narodu, po svom djelu spasenja pohodi i mene!

5 Da mogu još doživjeti sreću tvojih izabranika, veseliti se u veselju tvojega naroda i hvaliti se još s tvojima.

6 Griješili smo sa svojim očevima, počinili smo bezakonje i činili zlodjela.

7 Već naši očevi u Egiptu nisu pazili na tvoja čudesa, nisu se spominjali tvojih velikih milosti i bunili su se na moru, na Crvenom moru.

8 A on im je pomogao zbog svojega Imena, da očituje svoju jakost.

9 Zaprijetio Crvenom moru i presahnulo je i preveo ih preko morske dubine kao preko pustinje.

10 Tako ih spasi iz ruke mrzitelja, izbavi ih iz ruke neprijatelja.

11 Pokri voda tlačitelje njihove, ni jedan od njih nije ostao.

12 Onda napokon su povjerovali njegovim riječima i zapjevali njegovu slavu.

13 Ali su brzo zaboravili što je učinio; odluku njegovu nisu čekali nikada.

14 Polakomili se u pustinji i počeli su

Psalmi

438

kušati Boga u pustoj zemlji.

15 I On im ispuni želju njihovu, ali onda poslao na njih sušicu.

16 I pobunili se u taboru protiv Mojsija i protiv Arona, koji je bio posvećen Gospodinu.

17 Zemlja se rastvorila, proguta Datana i zatrpala mnoštvo Abiramovo.

18 Posred njih buknuo oganj i plamen sažgao bezbožnike.

19 Napravili su sebi tele na Horebu i pred živim kipom bacili su se na zemlju.

20 Zamijenili su svojega velikog Boga za kip vola koji jede travu.

21 Zaboravili su spasitelja svojega Boga, koji je učinio sjajna djela u Egiptu,

22 čudesa u zemlji Kamovoj, onda strahote na Crvenomu moru.

23 Već pomisli da ih uništi, onda je stupio njegov izabranik Mojsije pred njega kao posrednik, da odvрати njegovu jargost, te ih nije uništio.

24 Žarko žuđenu zemlju pogrdili su i nisu se pouzdali u njegove riječi.

25 Počeli su mrmljati u svojim šatorima i nisu više htjeli slušati zapovijed Gospodinovu.

26 Onda on podiže svoju ruku na njih da ih pobije u pustinji,

27 i da preda pleme njihovo neznabošcima i rasprši ih po zemljama.

28 Onda se oni posvetili Baal-Peoru, i jeli su mrtvačke žrtve.

29 Tako su razdražili Gospodina svojim djelima; onda na njih udari kuga.

30 Ali je ustao Finehas i održao sud, i tako je prestao pomor.

31 Njemu se to primilo u zaslugu kroz sve vaše naraštaje na vijeke.

32 Na vodi svade opet su ga razdražili; onda morade Mojsije trpjeti zbog njih,

33 jer su mu ogorčili dušu on pogriješi svojim ustima.

34 Nisu iskorijenili naroda, kako im je Gospodin zapovjedio,

35 nego su se pomiješali s neznabošcima i primili njihova djela,

36 i počeli su služiti idolima njihovim, a oni su bili na propast.

37 Prinosili su svoje sinove i svoje kćeri kao žrtvu zlodusima.

38 I prolijevali su nevinu krv, krv svojih sinova i svojih kćeri, koje bi prinosili za žrtvu kanaanskim idolima; tako se onečistila zemlja njihovim krvnim djelima.

39 I postali su nečisti svojim djelima i posve nevjerni svojim postupanjem.

40 Onda se Gospodin veoma razgnjevio na svoj narod i omrzнула mu njegova baština.

41 Predao ih u ruke neznabošcima i njihovim mrziteljima vladali su nad njima.

42 Tlačili su ih njihovi neprijatelji i bili su

pokoreni pod vlast njihovu.

43 Mnogo ih puta izbavljao, ali su mu ipak ostali nepokorni; i propadali su zbog svojih zlodjela.

44 Onda on pogleda opet na nevolju njihovu, kad je čuo njihovu glasnu tužbu.

45 Spomenu se svojega zavjeta s njima i bi mu žao u velikoj dobroći njegovoj.

46 Učini, te su našli opet milosrđe kod svih tlačitelja svojih.

47 Spasi nas, o Gospodine, Bože naš, i pokupi nas između neznabožaca da bi mogli slaviti tvoje sveto Ime, da se dičimo tvojom slavom!

48 Neka je blagoslovljen Gospodin, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! I sav narod neka rekne: Amen! Slava Gospodinu!

Zahvala Gospodinu na velikim djelima spasenja

107 Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer vječno traje njegovo milosrđe!

2 Tako neka govore otkupljenici Gospodinovi, koje je otkupio iz vlasti neprijatelja,

3 i skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i juga!

4 Bili su zalutali u pustinji, u pustoši, nisu našli puta k mjestu, gdje bi se nastanili.

5 Trpjeli su od gladi i žeđi, njihova je duša klonula u njima.

6 Povikali su u tjeskobi svojoj Gospodinu, on ih oslobodio njihove nevolje.

7 Izveo ih na pravi put koji ide u mjesto prebivanja.

8 Neka hvale Gospodina za njegovu milost, za njegova čudesa među ljudima!

9 Jer je nasitio praznu dušu, gladnu dušu napunio je okrepom.

10 Drugi su sjedili u tmimi i u sjeni smrtnoj, ležali su okovani u bijedu i željezo,

11 jer su prkosili riječima Božjim i prezirali volju Svevišnjega.

12 Zato ponizi nevoljom njihovo srce; spotaknuli se, a nije bilo nikoga da im pomogne.

13 Povikali su u tjeskobi svojoj Gospodinu, On ih oslobodi njihove nevolje.

14 Izveo ih iz tame i sjene smrtni i rastrgao njihove okove.

15 Neka hvale Gospodina za njegovu milost, za njegova čudesa među ljudima!

16 Jer razbio vrata mjedena, prijevor-nice željezne slomi.

17 Drugi—bezumnici zbog svojih nevjernih putova—morali su se mučiti zbog svojih zlodjela.

18 Gadilo im se svako jelo, već su stajali pokraj vrata smrtnih.

19 Povikali su u tjeskobi svojoj Gospodinu, On ih oslobodi od njihove nevolje.

20 Poslao svoju riječ i ozdravio ih, i izbavi ih iz groba.

21 Neka hvale Gospodina za njegovu mi-

lost, za njegova čudesa među ljudima!
22 Neka prinesu žrtvu hvale, neka navješćuju njegova djela s radošću!
23 Drugi koji su plovili morem na ladama, trgovali na velikim vodama,
24 gledali su djela Gospodinova, njegova čudesa nad dubinom.
25 On je zapovjedio, digao se vjor, koji je uzburkao valove.
26 Dizala se do nebesa, survali se u dubinu; onda je njihova duša obnemogla od nevolje.
27 Posrtali su i ljuljali se kao pijani; sva se njihova mudrost iscrpla.
28 Povikali su u tjeskobi svojoj Gospodinu, On ih oslobodio od njihove nevolje.
29 On je okrenuo buru u tišinu, i morski su valovi umuknuli.
30 Onda se razveselili što je nastala tišina, On ih onda poveo u žudenu luku.
31 Neka hvale Gospodina za njegovu milost, za njegova čudesa među ljudima!
32 Neka ga hvale pred skupljenim narodom, neka ga slave u Vijeću starješina!
33 On riječnu zemlju pretvara u pustinju, tla bogata izvorima u suhu zemlju,
34 plodna polja u slanu pustinju za zloću stanovnika njihovih.
35 On pretvara pustinju u jezero, suhu zemlju u tlo bogato izvorima.
36 Ondje onda gladne naseljava; oni podižu sebi grad za stanovanje.
37 Siju polja, sade vinograde, skupljaju plodove kao nagradu.
38 On ih blagoslivlja, i oni se veoma množe, i on ne dopušta da se umanjuje njihova stoka.
39 Ali kad se prorijede i skućeni postanu pod teretom nesreće i brige.
40 Tako izljuje sramotu na vladare, pusti da lutaju po pustinji bez puta.
41 Tako izvlači siromaha iz nevolje, njegove obitelji umnoži kao stada.
42 To gledaju pravednici i raduju se; sva zloća zatvara svoja usta.
43 Tko je mudar, neka zapamti ovo i neka primi k srcu milosrđe Gospodinovo!

Pouzdana pobjeda Božja nad neprijateljima

108 Utješeno je moje srce, o Bože, pjevat ću i svirat ću, utješeno je moj duh.
2 Probudi se, harfo i citaro, hoću probuditi zoru bijelu.
3 Tebe ću slaviti među narodima, o Gospodine, tebi svirati među neznabošcima.
4 Jer je uzvišena do nebesa tvoja milost, tvoja vjernost do oblaka.
5 Iznad nebesa budi uzvišen, o Bože, i slava tvoja iznad zemlje!
6 Da se sad izbave prijatelji tvoji, pruži svoju desnici i čuj nas!

Psalmi

7 Ovako je rekao Bog u svetosti svojoj: "Ključići pobjedonosno razdijelit ću Sekem, izmjerit ću dolinu Sukot.
8 Moj je Gilead, moj je Manaseh, Efraim je obrana moje glave, Juda vladarski štap moj.
9 Moab je moja umivaonica; na Edom ću baciti moju obuću; nad Filistejom ću slaviti pobjedu!"
10 Tko će me odvesti u tvrdi grad, tko će me povesti u Edom?
11 Zar ne ti, o Bože, koji si nas odbacio, koji nisi išao s našim četama, o Bože?
12 Ah, daj nam pomoć pred neprijateljem, jer je ljudska pomoć ništava!
13 S Bogom izvojujemo pobjedu, jer to je Onaj koji će pogaziti neprijatelje naše.

Molitva za osudu klevetnika

109 O Bože, diko moja, nemoj ipak šutjeti!
2 Jer se usta puna drskosti, usta puna lukavosti na mene otvorile, govorili su mi jezikom lažljivim.
3 Okruživali me riječima punim mržnje, udarali na mene ni zbog čega.
4 Za ljubav moju optužuju me, a ja se samo molim.
5 Vratili su mi zlo za dobro, mržnju za ljubav moju.
6 Postavio protiv njega bezbožnika i tužitelj neka mu stane s desne strane!
7 Kad mu se sudi, neka bude kriv, i molitva njegova neka mu se upiše kao grijeh!
8 Dana njegovih neka bude malo i službu njegovu neka dobije drugi!
9 Njegova djeca neka postanu siročad, njegova žena udovica!
10 Njegova djeca neka se potucaju i prose, neka budu protjerana iz svojih ruševina!
11 Lihvar neka mu uzme sve njegovo imanje, stranci neka mu razgrabe njegovu muku!
12 Neka ne ima nikoga koji bi ga strpljivo štedio, nikoga koji bi se smilovao njegovoj siročadi.
13 Njegovo potomstvo neka se iskorijeni, u sljedećem koljenu neka uginge njegovo ime!
14 Zlodjela njegovih otaca neka se spomene Gospodin i krivnja njegove majke neka se ne izbriše!
15 Neka budu uvijek pred očima Gospodinovim! Spomen njihov neka on uništi na zemlji!
16 Jer nije mislio na to da čini milosrđe, progonio je patnika i siromaha, pa i do na smrt očajnoga.
17 Kako je volio je kletvu, neka ga ona stigne! Pogrdivao je blagoslov, zato neka on bude daleko od njega!
18 Odjenuo je kletvu kao svoju haljinu, zato neka ona prodre u njegovu unu-

Psalmi

440

trašnjost kao voda, u njegove kosti kao ulje!

19 Neka mu ona bude kao odjeća, u koje se zamotava, kao pojas kojim se uvijek paše!

20 To neka bude Gospodinova kazna mojim tužiteljima i onima koji zlo govore protiv mene!

21 A ti, o Bože, Gospodine, budi mi u pomoći zbog svojega imena; milost je tvoja puna dobrote, zato me spasi!

22 Jer sam nevoljan i siromah, moje je srce u meni ranjeno.

23 Kao sjena kad se nagne, tako ja ginem; kao jato skakavaca tjeraju mene.

24 Moje koljena klecaju od posta, tijelo se moje grči od mršavosti.

25 Postao sam ruglo njima, vide me i mašu glavom.

26 Pomozi mi, Gospodine, moj Bože, u svojoj ljubavi spasi me!

27 Neka spoznaju da je tvoja ruka, da si ti sam, Gospodine, učinio ovo!

28 Ako me i psuju, ti ćeš me blagosloviti, ako i ustaju na mene, postidjet će se, a sluga će se tvoj razveseliti.

29 Sramota će pokriti moje klevetnike; kao ogrtač omotava ih sram.

30 Onda će glasno hvaliti moja usta Gospodina, slaviti ga usred mnoštva.

31 Jer siromahu stoji s desne strane da ga spasi od njegovih sudaca.

Mesija kao Svećenik, Kralj. Psalam Davidov

110 Rekao je Gospodin Gospodinu momu: "Sjedi mi s desnu stranu moju dok položim tvoje neprijatelje za podnožje tvojim nogama!"

2 Gospodin će ti dati žezlo tvojega vladanja sa Siona; vladaj posred svojih neprijatelja!

3 Narod se tvoj dragovoljno predaje tebi u dan vojne tvoje u svetom uresu. Iz krila zore izvire tebi rosa tvoje mladosti.

4 Gospodin se zakleo, nikad se neće pokajati: "Ti si svećenik zauvijek po redu Melkizedekovu!"

5 Gospodin ti je s desne strane, satire kraljeve u dan svojega gnjeva.

6 On sudi narodima: okolo se gomilaju lešine, satire vladare na širokoj zemlji.

7 Na svojem putu pije iz potoka, zato može glavu visoko podignuti.

Hvala Gospodinu za njegovu vjernost

111 Slava Gospodinu! Od svega srca slavim Gospodina u krugu pravednika i u zajednici.

2 Velika su djela Gospodinova, proučavana od svih koji uživaju u njima.

3 Njegova su djela krasota i sjajnost; njegovo pravedno upravljanje traje zauvijek.

4 Svojim je čudesima podigao spomenik, Gospodin pun milosti i milosrđa.

5 Svojim štovateljima dao je jelo; svojega zavjeta vječno se spominjao.

6 Svojem je narodu je objavio velika svoja djela kad im je dao baštinu naroda.

7 Djela su njegovih ruku vjernost i pravda; sve su njegove zapovijedi vjerne.

8 Stoje tvrdo za vječna vremena, dane u istini i pravici.

9 Otkupljenje poslao svojem narodu; svoj zavjet ustanovi zauvijek; Ime je njegovo sveto i strašno.

10 Početak je mudrosti strah Gospodinov; tko po njemu djeluje, dobije razboritost spasonosnu, hvala njegova traje zauvijek.

Sreća pravednika

112 Slava Gospodinu! Blagoslovljen je čovjek koji se boji Gospodina, koji od srca ljubi njegove zapovijedi!

2 Moćno će biti u zemlji njegovo potomstvo, jer će rod pravednika biti blagoslovljen.

3 Imanje je i bogatstvo u njegovoj kući; pravda njegova traje zauvijek.

4 Kao svjetlo u tami sja on pravednicima; milosrdan je, blag i pravedan.

5 Dobar je čovjek koji je milostiv i daje u zajam; poslove svoje uređuje po pravici.

6 On se neće poljuljati nikada; u vječnoj uspomeni živi pravednik,

7 Ne treba se bojati zla glasa; srce je njegovo mirno, on se uzda u Gospodina.

8 Srce je njegovo utješeno, on se ne boji, dok ne ponizi svoje neprijatelje.

9 On dijeli obilno, daje siromasima; pravda njegova ostaje uvijek; zbog bogatstva njegova uzvišuje se moć njegova.

10 A bezbožnik gleda to pun jeda, škripi zubima i gine; želja bezbožnika propada.

Uzvišeni i milostivi Bog

113 Slava Gospodinu! Hvalite, sluge Gospodinove, hvalite Ime Gospodinovo!

2 Neka bude Ime Gospodinovo slavljeno od sada i zauvijek!

3 Od istoka sunčanoga do zapada neka se hvali Ime Gospodinovo!

4 Uzvišen je nad svim narodima Gospodin; sjaj njegov sja iznad nebasa.

5 Tko je jednak Gospodinu, našem Bogu, koji stoluje u visini?

6 Koji milostivo gleda na nisko na nebesima i na zemlji.

7 Koji iz praha podiže malenoga, iz smeća uzdiže siromaha,

8 i posađuje ga s vladarima, s glavarima njegova naroda.

9 On daje da nerotkinja stanuje u kući kao vesela majka djece. Slava Gospodinu!

114 Kad je izišao Izrael iz Egipta, kuća Jakovljeva iz naroda tuđega jezika,
2 onda je postao Juda njegova svetinja, Izrael njegova vlast.
3 More je to vidjelo i pobjeglo, Jordan se okrenuo natrag.
4 Bregovi su poskočili kao ovnovi, brežuljci kao mladi janjci.
5 Što je tebi, more, da bježiš, i tebi, Jordane, da se okrećeš natrag?
6 Bregovi što skačete kao ovnovi i brežuljci kao mladi janjci?
7 Pred licem Gospodinovim dršći, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva.
8 Koji pretvorio hridinu u jezero, kremen u izvor vode!

Bog i ništavi idoli

115 Ne nama, o Gospodine, ne nama, nego svojem Imenu daj slavu, zbog svoje milosti, zbog vjernosti svoje!
2 Zašto da govore narodi: "Gdje je njihov Bog?"
3 Bog je naš u nebu; čini sve što hoće.
4 A idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku čovječjih.
5 Usta imaju, a ne mogu govoriti, dva oka, a ne mogu vidjeti,
6 dva uha, a ne mogu čuti, nos, a ne mogu mirisati,
7 ruke, a ne mogu hvatati, noge, a ne mogu hodati—ne puštaju glasa iz svoje-ga grla.
8 Koji su ih načinili, neka postanu kao oni, svaki koji se pouzdao u njih!
9 Izrael, uzdaj se u Gospodina—on im je pomoćnik i zaštitnik!
10 Kućo Aronova, uzdaj se u Gospodina; on im je pomoćnik i zaštitnik!
11 Vi koji se bojite Gospodina, uzdajte se u Gospodina; on je njihov pomoćnik i zaštitnik!
12 Gospodin se nas spomenuo—on će blagosloviti, blagoslovit će kuću Aronovu,
13 blagoslovit će one koji se boje Gospodina, male i velike.
14 Neka vas umnoži Gospodin, vas i vašu djecu!
15 Neka ste blagoslovljeni od Gospodina, koji stvorio nebo i zemlju!
16 Nebo i nebesa su Gospodinova, a zemlju je dao ljudima.
17 Ne slave mrtvi Gospodina, niti oni koji su otišli u tišinu.
18 Ali mi ćemo slaviti Gospodina od sada i zauvijek. Slava Gospodinu!

Zahvalna molitva za izbavljenje iz teške nevolje

116 Ljubim Gospodina, jer usliša vapaj molitve moje.
2 Jer prignu k meni svoje uho i zato ću ga

zazivati dok živim.

3 Bili su me stegnuli okovi smrti, spopale me tjeskobe svijeta mrtvih, bio sam upao u tugu i muku.
4 Onda sam prizvao Ime Gospodinovo: "Ah, Gospodine, spasi moj život!"
5 Milostiv je Gospodin i pravedan; Bog je naš milosrdan.
6 Čuva malene Gospodin—bijedan sam bio, tada mi je on pomogao.
7 Vрати se, moja dušo, u svoj mir, jer ti Gospodin učini dobro!
8 Ti si sačuvao moj život od smrti, moje oko od suza, moju nogu od pada.
9 Hodam pred Gospodinom u zemlji živih.
10 Pun vjere rekao sam: "Nevolja me pritiska!"
11 Pomislio sam u tjeskobi svojoj: "Svaki je čovjek lažljivac."
12 Kako da vratim Gospodinu za sve dobro što mi učini?
13 Čašu spasenja uzet ću i slaviti Ime Gospodinovo,
14 svoj zavjet Gospodinu ispuniti pred svim njegovim narodom.
15 Dragocjena je u očima Gospodinovim smrt pravednika njegovih.
16 Ah, Gospodine, ja sam ipak tvoj sluga, tvoj sluga, sin tvoje sluškinje, raskovao si moje okove.
17 Tebi prinosim žrtvu hvale, zazvat ću Ime Gospodinovo.
18 Svoj zavjet Gospodinu ispunit ću pred svim njegovim narodom,
19 u dvorima Gospodinova doma, u tvojoj sredini, Jeruzaleme! Slava Gospodinu!

117 O, hvalite Gospodina, svi narodi! Slavite ga, svi narodi!
2 Jer nas njegova dobrota čuva moćno, vjernost Gospodinova traje zauvijek. Slava Gospodinu!

Zahvalna pjesma za spasenje od neprijatelja
118 O, hvalite Gospodina, jer je dobar, jer vječno traje njegovo milosrde.
2 Neka pjeva Izrael: "Vječno traje njegovo milosrde."
3 Neka pjeva kuća Aronova: "Vječno traje njegovo milosrde."
4 Neka pjevaju svi koji se boje Gospodina: "Vječno traje njegovo milosrde."
5 Kad povikao sam u tjeskobi: Gospodine, usliša me Gospodin, te postao sam slobodan.
6 Gospodin je za mene, neću se bojati se ničega što mi može učiniti čovjek?
7 Gospodin je za mene među onima koji mi pomažu, zato ću doživjeti pobjedu nad svojim mrziteljima.
8 Bolje je uzdati se u Gospodina nego se oslanjati na čovjeka.

Psalmi

Psalmi

442

9 Bolje je uzdati se u Gospodina nego se oslanjati na vladare.

10 Svi su me narodi opkolili; u Ime Gospodinovo ja ih uništavam.

11 Opkolili su me, stegnuli me; u Ime Gospodinovo ja ih uništavam.

12 Kao roj pčela opkolili su me, ugasili se kao oganj u trnju, u Ime Gospodinovo ja ih uništavam.

13 Gurnuli me opako da padnem, ali mi je Gospodin pomogao.

14 Gospodin mi je pobjeda i pjesma, jer mi je postao Spasitelj.

15 Cuj! Glas pobjede odjekuje u šatorima pravednika: desnica Gospodinova pokazala je snagu.

16 Desnica Gospodinova uzvisila se, desnica Gospodinova pokazala je snagu.

17 Nisam umro, ja živim, i navješćivat ću djela Gospodinova.

18 Teško me kazni Gospodin, ali me nije predao smrti.

19 Otvorite mi vrata pravde, ući ću na njih, zahvalit ću Gospodinu

20 Ovo su vrata što vode Gospodinu; tko je pravedan, smije ući na njih:

21 Zahvaljujem ti jer si me uslišao i postao si mi spasenje.

22 Kamen, koji su odbacili graditelji, postao je glavni ugaoni kamen.

23 To se dogodilo od Gospodina, to je čudo pred očima našim.

24 Ovo je dan koji je učinio Gospodin, radujmo se i veselimo se njemu!

25 O Gospodine, donesi nam pomoć, o Gospodine, daruj nam sreću!

26 Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Ime Gospodinovo! Blagoslivljamo vas iz Gospodinova doma.

27 Bog je Gospodin, on nas obasja; vezite uzadima svete žrtve sve do rogovu žrtvenika!

28 Ti si moj Bog, tebe ću slaviti; ti si moj Bog, tebe ću dičiti.

29 O, hvalite Gospodina jer je dobar; vječno traje njegovo milosrđe.

Hvale Božjemu zakonu

119 Blagoslovljeni su oni koji su čista života, koji idu po zakonu Gospodinovu.

2 Blagoslovljeni su oni koji čuvaju Svjedočanstva njegova, koji ga traže svim srcem,

3 koji ne čine zlodjela, nego idu njegovim putovima!

4 Ti si sam dao zapovijedi svoje da se vjerno drže.

5 O, kad bi moji putovi bili upravljani da držim tvoje zapovijedi!

6 Onda se ne bih nikada postidio pazeći na sve tvoje zapovijedi.

7 Slavim te s pravim srcem kad upoznajem tvoju pravednu presudu.

8 Držim točno tvoje zapovijedi—nemoj me ostaviti sasvim!

9 Kako mladić drži čist svoj život? Ako točno obdržavam tvoju riječ.

10 Svim svojim srcem tražim te, ne daj mi da zađem od tvojih zapovijedi!

11 U svojem srcu krijem tvoje riječi, da nikada ne pogriješim protiv tebe.

12 Blagoslovljen si, O, Gospodine, nauči me svojim zapovijedima!

13 Ustima svojim brojim sve presude tvojih usta.

14 Više se radujem življenju po tvojim zapovijedima negoli svemu bogatstvu.

15 Razmišljat ću o tvojim propisima i gledati na tvoje putove.

16 Nalazim nasladu u tvojim zapovijedima, ne zaboravljam tvojih riječi.

17 Daj meni, služi svojem, da živim i držim tvoje riječi!

18 Otvorio mi oči da vidim čudesa tvoje nauka!

19 Stranac sam na zemlji, ne skrivaj od mene svojih zapovijedi!

20 Gine moja duša od čežnje za tvojim propisima u svako doba.

21 Ti prijetiš oholima, prokletnicima, koji su ostavili tvoje zapovijedi.

22 Uzmi od mene porugu i prezir, jer čuvam tvoja svjedočanstva!

23 Makar vladari sjede da vijećaju protiv mene, tvoj sluga razmišlja o tvojim zapovijedima.

24 Tvoja svjedočanstva su radost moja i savjetnici moji.

25 U prahu leži moja duša, oživi me riječju svojom!

26 Pripovijedao sam stanje svoje i ti si me slušao, ući me svojim zapovijedima!

27 Pokaži mi put propisa svojih, da razmišljam o čudesima tvojim!

28 U suzama je moja duša od tuge, okrijepi me svojim riječima!

29 Put laži drži daleko od mene, iskaži mi milost svojim naukom!

30 Put vjernosti izabrao sam i tvojih propisa nisam nikada zaboravio.

31 Prianjam za tvoja svjedočanstva, nemoj me osramotiti, o Gospodine!

32 Putom tvojih zapovijedi idem, jer raširuješ moje srce.

33 Pokaži mi, o Gospodine, put svojih zapovijedi, da ga se držim do kraja!

34 Prosvijetli me da čuvam tvoj zakon i da ga držim svim srcem!

35 Prati me na stazi zapovijedi svojih, jer na njoj nalazim slast svoju!

36 Prikloni moje srce svojim svjedočanstvima a ne lakomosti!

37 Odvrati moje oči da ne gledaju ispraznost, daj mi da nađem život na tvojim putovima!

38 Drži svojem služi svoju riječ da te se boji!

39 Otvrti od mene porugu koje se bo-
jim, jer su tvoje presude krasne!

40 Eto, čeznem za tvojim propisima,
oživi me u svojoj dobroti!

41 O Gospodine, neka dođe na mene
tvoja milost, tvoje spasenje po tvojoj ri-
ječi!

42 Onda imam odgovor onima koji me
grde, jer se uzdam u tvoju riječ.

43 Ne uzimaj posve ustima mojim riječi
istine, jer se uzdam u odluke tvoje!

44 I čuvat ću tvoj zakon svagda, zauvijek
i bez prestanka.

45 I hodit ću na širokom prostoru, jer
sam nastojao oko tvojih propisa.

46 Pred kraljevima priznavat ću tvoja
svjedočanstva, i neću se stidjeti.

47 Imam veselje u tvojim propisima, ja ih
ljubim.

48 Tvojim propisima, koje volim, dižem
svoje ruke i razmišljam o tvojim zapovi-
jedima,

49 Spomeni se svoje riječi svojem sluzi,
na koju si oslonio uzdanje moje!

50 To je utjeha moja u nevolji mojoj što
me riječ tvoja oživljava.

51 Oholi mi se rugaju veoma, ali ja ne
odstupam od tvog zakona.

52 Pomislio sam na stare tvoje presude,
o Gospodine, i bio sam utješeno.

53 Obuzela me srdžba zbog bezbožnika
koji ostavljaju tvoj zakon.

54 Tvoje zapovijedi postale su mi pjesme
na mjestu putovanja mog.

55 Noću sam se spominjao tvog Ime-
na, o Gospodine, i držao sam tvoj za-
kon.

56 To je dio moj, da držim tvoje propise.

57 Dio moj, Gospodine—tako ja govo-
rim—jest da čuvam tvoje riječi.

58 Molim ti se za naklonost iz svega srca:
budi mi milostiv po riječi svojoj!

59 Razmotrio sam svoje putove i
okrenuo svoju nogu tvojim svjedočan-
stvima.

60 Hitim i ne oklijevam da držim tvoje za-
povijedi.

61 Užad opakih drže me uhvaćena, ali
nisam zaboravio tvog zakona.

62 U ponoći ću se dići da te slavim zbog
pravednih tvojih presuda.

63 Prijatelj sam svih onih koji te se boje i
drže tvoje propise.

64 Zemlja je, o Gospodine, puna dobrote
tvoje, svojim zapovijedima nauči me!

65 Učinio si dobro svojem sluzi, Gospodi-
ne, po riječi svojoj!

66 O, nauči me dobromu običaju i
znanju, jer sam se pouzdao u tvoje prop-
ise!

67 Prije nego sam podnio kaznu, lutao
sam, ali sada pazim brižno na tvoju riječ.

68 Ti si tako dobar i dobrostiv—nauči me
svojim zapovijedima!

69 Oholi pletu na mene laž, ali se ja svim
srcem držim tvojih propisa.

70 Beščutno je njihovo srce kao salo, a ja
se radujem tvom nauku.

71 Na spasenje je meni što moram trpjeti
da upoznam tvoje zapovijedi.

72 Zakon usta tvojih veće mi je dobro ne-
goli tisuće komada zlata i srebra.

73 Ruke su me tvoje stvorile i načinile,
prosvijetli me da naučim tvoje propise!

74 Koji se boje tebe, vide me i raduju se,
jer sam se pouzdao u tvoju riječ.

75 Znam, o Gospodine, ti sudiš pravedno
i da me u vjernosti ponizuješ!

76 Neka mi tvoja milost bude na utjehu
po tvojoj riječi tvom sluzi!

77 Neka dođe na mene tvoje milosrđe da
ozdravim, jer je tvoj zakon naslada moja!

78 Oholi neka jedno propadnu, jer su me
nepravedno pritisnuli, a ja razmišljam o
zapovijedima tvojim!

79 Neka se pridruže meni koji se boje
tebe i koji znaju tvoja svjedočanstva!

80 Moje srce neka bude savršeno u tvo-
jim zapovijedima, da ne moram propasti
sramotno!

81 Cezne moja duša za tvojim spasen-
jem, tvoju riječ čekam.

82 Ceznu moje oči za riječju tvojom; mis-
lim: "Kad ćeš mi napokon donijeti
utjehu?"

83 Ako sam i postao kao mijeh u dimu,
ipak nisam zaboravio tvojih zapovijedi.

84 Kako su mnogobrojni dani tvog
sluge! Kad ćeš suditi onima koji me pro-
gone?

85 Oholi su mi iskopali jame, oni koji
preziru zapovijed tvoju.

86 Sve su tvoje zapovijedi istina, pri-
jevarno me progone, o pomози mi!

87 Umalo da me nisu bili ubili na zemlji,
ali ja nisam odstupio od tvojih propisa.

88 U svojoj dobroti daj mi da nadem
život, da čuvam svjedočanstvo usta tvo-
jih!

89 Riječ tvoja traje zauvijek, o Gospodi-
ne, tvrdo stoji kao nebo.

90 Kroz sve vaše naraštaje traje istina
tvoja, utemeljio si zemlju i ona stoji.

91 Do danas stoje po tvojoj zapovijedi, jer
je tebi sve podloženo.

92 Kad tvoj zakon ne bi bio slast moja,
davno bih poginuo u svojoj nevolji.

93 Tvojih zapovijedi neću zaboraviti zau-
vijek, jer si mi po njima život darovao.

94 Tvoj sam ja, pomози mi, jer istražujem
tvoje propise.

95 Vrebaju me bezbožnici da me upro-
paste, ali ja pazim na tvoja svjedočan-
stva.

96 Na svemu velikom vidim granicu,
samo je tvoja zapovijed beskrajno velika.

97 Kako sam zavolio tvoj zakon—uvijek
mislim o njemu.

Psalmi

444

98 Zapovijed tvoja čini me mudrijim negoli moji neprijatelji, jer je ona uvijek moja.

99 Postajem razumniji od svih svojih učitelja, jer razmišljam o tvojim svjedočanstvima.

100 Više sam razboritosti zadobio negoli starci, jer sačuvao sam tvoje zapovijedi.

101 Od svakoga zla puta zaustavio sam nogu da sačuvam tvoju riječ.

102 Nisam odstupio od tvojih propisa jer si me ti poučavao.

103 Kako su slatke mojemu grlu tvoje riječi, mnogo slađe od meda ustima mojim!

104 Od tvojih propisa zadobio sam razboritost, zato mrzim svaki put lažni.

105 Riječ je tvoja svjetiljka nozi mojoj, svjetlo na stazi mojoj.

106 Zakleo sam se i odlučio sam to održati, da ću držati tvoje pravedne propise.

107 U nevolji sam velikoj, o Gospodine, po tvojoj riječi daj mi da nađem život!

108 Primi milostivo žrtve mojih usta, Gospodine, i nauči me poznavati propise!

109 Svoj život nosim uvijek u svojoj ruci, ali tvojega zakona nikada nisam zaboravio.

110 Bezbožnici su mi stavili zamke, ali ja nisam odstupio od tvojih zapovijedi.

111 Baština su moja zauvijek tvoja svjedočanstva, jer su samo ona slast mojem srcu.

112 Prignuo sam svoje srce da vršim tvoje zapovijedi zauvijek, bez kraja.

113 Nestalni su mi mrski, a ja sam zavoljeo tvoj nauk.

114 Ti si mi okrilje i štit, čekam tvoju riječ.

115 Odstupite od mene, zločinci, jer hoću držati zapovijedi svojega Boga.

116 Podupri me po riječi svojoj da mogu živjeti i nemoj me osramotiti u mojem nadanju!

117 O, pomози mi da se spasim i da se uvijek veselim tvojim zapovijedima!

118 Odbacuješ sve koji ostavljaju tvoje zapovijedi, jer je mišljenje njihovo isprazno.

119 Kao troske držiš sve bezbožnike na zemlji, zato volim tvoja svjedočanstva.

120 Od straha pred tobom dršće moje tijelo; presuda tvojih bojim se.

121 Činio sam što je pravedno i pošteno, zato me nemoj predati mojim neprijateljima!

122 Zauzmi se za svojega slugu na dobro njegovo, i ne daj da me ikada pritisnu oholi!

123 Moje oči čeknu za tvojom pomoći, za obećanjem tvojega spasenja

124 Učini svojem sluzi po svojoj milosti i

svojim zapovijedima nauči me!

125 Ja sam tvoj sluga, prosvijetli me da razumijem tvoja svjedočanstva!

126 Vrijeme je da se radi Gospodine, prekršili su tvoj zakon.

127 Zato sam zavoljeo tvoje propise više nego zlato, da, nego žeženo zlato.

128 Zato se držim tvojih zapovijedi, mrzim svaku stazu lažnu.

129 Divna su veoma tvoja svjedočanstva; zato ih dobro čuva moja duša.

130 Svjetlo daje objava tvojih riječi, čini mudrima malene.

131 Pun žudnje otvaram svoja usta, čeknem za tvojim propisima.

132 Okreni se meni i budi mi milostiv kako to zasluže koji ljube tvoje Ime!

133 Učini moje korake čvrste u svojoj riječi i ne daj da išta zlo ovlada samnom!

134 Izbavi me od nasilja ljudskoga i držat ću tvoje zapovijedi!

135 Daj da tvoje lice obasja tvojega slugu i nauči me poznavati tvoje zapovijedi!

136 Iz očiju se mojih spuštaju potoci zbog onih koji ne drže tvojega zakona.

137 Pravedan si, o Gospodine, i pravedne su tvoje presude!

138 Svoja svjedočanstva izdao si u pravdi i punoj istini.

139 Moja revnost izjeda me, jer tlačitelji moji zaboravljaju tvoju riječ.

140 Riječ je tvoja veoma čista, sluga je tvoj zavoljeo.

141 Ja sam malen i prezren, ali tvojih propisa ne zaboravljam.

142 Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon je tvoj istina.

143 Tjeskoba i nevolja snašle su me, ali propisi tvoji slast su moja.

144 Pravedna su tvoja svjedočanstva u vijeke, prosvijetli me da mogu živjeti!

145 Vičem iz svega srca: O Gospodine, uslišaj me, držat ću tvoje zapovijedi!

146 Prizivam te, spasi me, držat ću tvoja svjedočanstva!

147 U rano već jutro došao sam i zavapio, tvoju riječ čekam.

148 Još prije jutra bdjele su moje oči da razmišljam o tvojoj riječi.

149 Čuj moj glas, Gospodine, po svojoj milosti, po svojoj pravdi daj mi da nađem život!

150 Približuju se oni koji idu za opaćinom, koji su daleko udaljeni od tvojega nauka.

151 Ti si blizu, o Gospodine, i svi su propisi tvoji istina!

152 Od početka znam iz svjedočanstva tvojih da si ih izdao zauvijek.

153 Pogledaj moju nevolju i spasi si me, jer nisam zaboravio tvojega nauka!

154 Brani pravo moje i izbavi me; po riječi svojoj daj mi da nađem život!

155 Daleko je od bezbožnika udaljeno

spasenje, jer ne pitaju ništa za tvoje zapovijedi.

156 Milosrđe je tvoje, o Gospodine, veoma veliko; po svojoj pravdi daj mi da nadem život!

157 Mnogo je tlačitelja i mojih progonitelja, ja ne odstupam od tvog svjedočanstva.

158 Vidim bezbožnike i žao mi je da se ne brinu za tvoje zapovijedi.

159 Eto, ja ljubim tvoje zapovijedi, Gospodine, po svojoj dobroti daj mi da nadem život!

160 Cjelovitost je tvoje riječi istina, vječno traje tvoja svaka pravedna presuda.

161 Vladari me pritišću ni za što, ali moje srce dršće samo pred tvojim riječima.

162 Radujem se tvojim riječima kao onaj koji zadobije bogat plijen.

163 Mrzim i gadi mi se laž, a zavoljeo sam tvoj zakon.

164 Sedam puta na dan hvalim te zbog tvojih pravednih presuda.

165 Tko ljubi tvoj zakon, velik mir ima i u njemu više nema spoticanja.

166 Cekam tvoje spasenje, Gospodine, i izvršujem tvoje propise.

167 Držim se svjedočanstva tvojih, ljubim ih veoma.

168 Držim tvoje propise i tvoja svjedočanstva, jer su svi moji putovi tebi dobro poznati.

169 Neka prodre moj vapaj do tebe, o Gospodine, po riječi svojoj prosvijetli me!

170 Neka dode moja molitva pred tvoje lice, po riječi svojoj daj mi da nadem spasenje!

171 Usta će moja pjevati hvalu tebi, jer me učiš poznavati svoje zapovijedi.

172 Neka moj jezik pjeva o tvojoj zapovijedi, jer su propisi tvoji svi pravedni!

173 Neka tvoja ruka bude moja pomoć, jer sam odabrao tvoje propise!

174 Ceznem, o Gospodine, za tvojim spasenjem, i tvoj nauk je moja naslada.

175 Neka živi moja duša da te slavi, daj da mi tvoje presude pomognu!

176 Lutam naokolo kao ovca izgubljena; traži svojega slugu, jer tvojih zapovijedi nisam zaboravio.

Vapaj i tužba protiv kleveta. Pjesma uzlaženja

120 U svojoj tjeskobi zavikao sam Gospodinu i uslišao me.

2 Ah, o Gospodine, izbavi me od usta lažljivih, od jezika lukava!

3 Što će ti se dati, ili što će ti se učiniti, ti jeziče lukavi?

4 Naoštrene strijele ratnika sa smrekovim ugljevljem!

5 Jao meni što sam gost u Mešek, da prebivam među šatorima cedarskim!

6 Dugo već prebiva moja duša kod mr-

zitelja mira.

7 Ja sam miran, ako li što progovorim, oni hoće svadu.

Pod zaštitom Božjom. Pjesma uzlaženja

121 Podižem svoje oči gore prema gorama, odakle će mi doći pomoć.

2 Pomoć mi dolazi od Gospodina, koji stvorio nebo i zemlju.

3 Ne da on da popusti tvoja noga, ne spava tvoj čuvar.

4 Gle, nikada ne spava, nikada ne drijema čuvar Izraelov.

5 Gospodin je tvoj čuvar, Gospodin je sjena tvoja; on ti stoji s desne strane.

6 Da ti danju sunce ne naudi, ni mjesec u noći.

7 Gospodin te štiti od svakoga zla, on čuva tvoj život.

8 Gospodin čuva izlazak tvoj i dolazak tvoj od sada i zauvijek.

Radost zbog povratka u Jeruzalem

122 Obradovao sam se kad su mi rekli: "Idemo u Gospodinov dom!"

2 Evo već stoje noge naše na tvojim vratima, o Jeruzaleme!

3 Jeruzaleme, ti si sagrađen kao grad gdje se svi sastaju!

4 Plemena putuju ondje, plemena Gospodinova; Izraelu je zakon slaviti ime Gospodinovo.

5 Jer ondje stoje sudačka prijestolja, prijestolja kuće Davidove.

6 Želite mir Jeruzalemu, spasenje onima koji te ljube!

7 Neka vlada mir u tvojim zidinama, spokoj u tvojim dvorima!

8 Zbog svoje braće i rođaka svojih govorim: "Mir s tobom!"

9 Zbog kuće Gospodina, našega Boga, molit ću za blagoslov tebi.

Pun pouzdanja pogled u Boga. Pjesma uzlaženja

123 Svoje oči podižem k tebi koji stoluješ na nebesima.

2 Eto, kao što su oči sluga uprte u ruku gospodara njihova, kao što oči sluškinje u ruku gospodarice njezine, tako su oči naše uprte u Gospodina, našega Boga, dok nam iskaže milost.

3 Smiluj se nama, o Gospodine, smiluj se nama, jer smo se obilno nasitili sramote.

4 Duša je naša presita poruge bogatih, prezira oholih.

Zahvala moćnom pomoćniku u velikoj pogibelji

124 "Da nije bio Gospodin na našoj strani", neka rekne Izrael—

2 "Da nije bio Gospodin s nama, kad su ljudi ustali na nas,

3 žive bi nas bili proždrlji. Da se protiv nas bijes njihov raspalio,

4 vode bi nas bile odnijele, divlji bi potok

Psalmi

446

bio prešao preko nas,

5 bile bi nas potopile silne vode."

6 Blagoslovljen neka je Gospodin, koji nas ne baci za plijen zubima njihovim!

7 Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke ptičarske—zamka je rastrgana, i mi smo slobodni!

8 Pomoć je naša u Imenu Gospodinovu, koji stvorio nebo i zemlju.

Zaštitnik Izraelov. Pjesma uzlaženja

125 Oni koji se uzdaju u Gospodina su kao Gora Sion, koja se ne može pomaknuti, koja stoji zauvijek.

2 Kao što Jeruzalem okružuju gore, tako Gospodin okružuje svoj narod od sada i zauvijek.

3 Zato ne smije žezlo zloće tlačiti udes pravednika, da i pravednici ne pruže svoje ruke za zloćom.

4 Gospodin neka čini dobro dobrima, onima koji su prava srca!

5 A koji skreću na krive staze, neka ih Gospodin otjera s onima koji čine zlodjela! Spasenje Izraelu!

Povratak iz babilonskoga ropstva

126 Kada je ono Gospodin vratio sužnježnjeve Siona, onda nam je bilo kao da smo sanjali.

2 Onda su usta naša bila puna smijanja, jezik naš pun kliktanja. Onda se govorilo po narodima: "Gospodin im je učinio veliko djelo."

3 Gospodin je učinio djelo na nama, zato smo bili veseli.

4 Ah, Gospodine, okreni sudbinu našu kao potoke u južnoj zemlji!

5 Koji siju sa suzama neka žanju s pjevanjem!

6 Sada ide sa suzama, koji nosi sjeme da sije, ali s pjesmom dolazi, dolazi natrag noseći svoje snopove.

Ljudska muka i Božji blagoslov

127 Ako Gospodin ne gradi kuću, uzalud se muče koji ju grade. Ako Gospodin ne čuva grad, uzalud bdije onaj koji ga čuva.

2 Uzalud je što se rano dižete i kasno za stol sjedate da jedete kruh muke: svojim ljubimcima daje ga on u snu.

3 Eto, sinovi su dar Gospodina; plod utrobe su njegova nagrada.

4 Kao strijele u ruci ratnikovoj, takvi su sinovi mladosti.

5 Blagoslovljen je čovjek koji je njima napunio tobolac svoj! Neće se nikada osramotiti i kada se pravdaju na vratima s neprijateljima.

Blagoslov straha Božjega. Pjesma uzlaženja

128 Blagoslovljen je svaki koji se boji Gospodina, koji hodi njegovim

putovima!

2 to urade tvoje ruke, to ćeš uživati, blagoslovljen si ti i dobro ti je.

3 Žena je tvoja u kući kao rodna loza, kao mladice masline, tako stoje tvoji sinovi oko stola tvojega.

4 Eto, takvo će biti blagoslovljen čovjek koji se boji Gospodina.

5 Neka te blagoslovi Gospodin sa Siona, raduje se sreći Jeruzalema u sve dane svojega života!

6 Da, neka vidiš djecu svoje djece! Neka je mir Izraelu!

Spasenje Izraelovo iz svih nevolja

129 "Teško su me pritiskivali od moje mladosti"—neka rekne Izrael—

2 "Teško su me pritiskivali od moje mladosti, ali me nikada nisu svladali.

3 Na mojim ledima orali su orači i povukli dugačke brazde."

4 Ali Gospodin, Pravedni, isijeće užad bezbožnika.

5 Sramotno se moraju odatle povući svi koji mrze Sion.

6 Oni su kao trava na krovovima što se osuši prije nego procvate.

7 Od nje ne napunja žetelac svoju ruku, ni naručaj svoj vezalac.

8 Koji prolaze, ne viču: "Neka vas blagoslovi Gospodin! Blagoslivljamo vas u Ime Gospodinovo."

Molitva u griješnoj nevolji. Pjesma uzlaženja

130 Iz dubine vapijem k tebi, Gospodine!

2 Gospodine, čuj moj glas! Neka tvoje uho sluša moj glasni vapaj!

3 Ako bih se spominjao zlodjela, o Gospodine, Bože, tko bi mogao opstati?

4 Ali je u tebe opraštanje, da bi te se bojali.

5 Čekam Gospodina; čeka moja duša; uzdajem se u obećanje njegovo.

6 Moja duša više se uzdaje u Gospodina nego stražari u jutro, da, više nego stražari u jutro.

7 Izraele, čekaj Gospodina, jer je u Gospodina milosrđe, u njemu je bogat otkup.

8 On će otkupiti Izraela od svih njegovih zlodjela.

Pokoj u Bogu. Davidova pjesma uzlaženja

131 Gospodine, moje srce neće na visoko, niti moje oči gledaju oholo, i nikada se ne bavim stvarima što su mi odviše velike i uzvišene.

2 Umirio sam i utišao svoju dušu, kao što dijete mirno počiva na prsima majčinim, tako moja duša mirno počiva kod Boga.

3 Izraele, čekaj Gospodina od sada i zauvijek!

132 Spomeni se, Gospodine, Davida i svih muka njegovih.

2 Kako se zakleo Gospodinu, zavjetovao se Bogu Jakovljevu:

3 "Neću ući u šator stana svojega, niti ću leći na postelju ložnice svoje.

4 Neću dati sna svojim očima, ni vjeđama svojim drijema,

5 dok ne nađem mjesta Gospodinu, stana moćnomu Bogu Jakovljevu!"

6 Evo, čuli smo o tom u plodnoj zemlji; saznali smo to u šumskim mjestima.

7 K stanu njegovu ići ćemo, poklonit ćemo se podnožju njegovih nogu!

8 Ustani, Gospodine, svojem počivalištu, ti i tvoja velemoćna škrinja!

9 Neka se odjenu tvoji svećenici u pravednost, i neka tvoji pobožnici kliču od veselja!

10 Zbog svojega sluga Davida nemoj odvratiti lica od svojega pomazanika!

11 Prisegnuo Gospodin Davidu prisegu vjernosti, od koje ne odstupa: "Od poroda tvogaja posadit ću jednoga na tvoje prijestolje.

12 Ako tvoji sinovi sačuvaju moj zavjet i svjedočanstva moja što ću ih naučiti, onda će i njihovi sinovi zauvijek sjediti na tvom prijestolju!"

13 Jest, Gospodin je izabrao Sion, izabrao ga za prebivalište svoje:

14 "Ovo je u vijeke počivalište moje, ovdje prebivam, to je bila želja moja.

15 Hranu ću njegovu obilno blagosloviti, siromahe njegove kruhom ću nasititi.

16 Svećenike ću njegove zaodjeti spasenjem, pobožnici njegovi radovat će se veoma.

17 Tu ću učiniti da uzraste moć Davidu, postaviti ću svjetiljku svomemu pomazaniku.

18 Neprijatelje ću njegove pokriti sramotom, a na njemu će sjati kruna njegova!"

133 Gle, kako je lijepo i kako je ugodno kad braća u miru prebivaju zajedno!

2 To je kao dragocjeno ulje na glavi što teče na bradu, bradu Aronovu što kaplje na skut haljine njegove.

3 To je kao hermonska rosa što pada na sionske gore, jer ondje Gospodin daje blagoslov, život zauvijek.

134 Ustanite, blagoslivljajte Gospodina sve sluge Gospodinove—što stojite u Gospodinovu domu noću!

2 Podignite svoje ruke u svetištu i blagoslivljajte Gospodina!

3 Neka te blagoslovi Gospodin sa Siona, koji stvorio nebo i zemlju!

Psalmi

135 Slava Gospodinu! Hvalite Ime Gospodinovo, hvalite ga, sluge Gospodinove,

2 koji stojite u Gospodinovu domu, u dvorima kuće našega Boga!

3 Hvalite Gospodina, jer je dobar Gospodin; svirajte imenu njegovu, jer je on mio!

4 Jer Jakova je izabrao sebi Gospodin, Izraela za posjed svoj.

5 Jest, ja znam: "Gospodin je velik, naš Gospodin nadilazi sve bogove.

6 Što god je po volji Gospodinu, to On čini u nebu i na zemlji, u morima i u svima dubinama.

7 On izvodi oblake od kraja zemlje, munje pretvara u kišu, vjetar izvodi iz njegovih odaja.

8 On pobio prvorodence Egipta, od čovjeka do živinčeta.

9 On poslao znamenja i čudesa usred tebe, Egipte, protiv faraona i svih njegovih sluga.

10 On pobijedi narode mnogobrojne i pogubi velemoćne kraljeve:

11 Sihona, amorejskog kralja, i Oga, bašanskog kralja, i sva kraljevstva kanaanska.

12 On je dao njihovu zemlju u baštinu, u baštinu Izraelu, svojem narodu.

13 Gospodine, tvoje Ime traje vječno, Gospodine, slava je tvoja kroz sve vaše naraštaje.

14 Jer Gospodin pribavlja pravo svojem narodu, svojim slugama iskazuje milosrđe.

15 Idoli su neznabožaca srebro i zlato, djelo ruku čovječjih.

16 Usta imaju, a ne mogu govoriti, dva oka, a ne mogu vidjeti,

17 Dva uha, a ne mogu čuti, i daha nema u ustima njihovim.

18 Koji su ih načinili, neka postanu kao oni, svaki koji se pouzdao u njih.

19 Kućo Izraelova, blagoslivljajte Gospodina, kućo Aronova, blagoslivljajte Gospodina!

20 Kućo Levijeva, blagoslivljajte Gospodina, koji se bojite Gospodina, blagoslivljajte Gospodina!

21 Blagoslovljen na Sionu Gospodin, koji stoluje u Jeruzalemu! Slava Gospodinu!

136 Hvalite Gospodina, jer je dobar, je vječno traje njegovo milosrđe!

2 Hvalite Boga Svevišnjega, jer vječno traje njegovo milosrđe!

3 Hvalite Gospodina Svevišnjega, jer vječno traje njegovo milosrđe!

4 Koji jedini činio čudesa velika, jer vječno traje njegovo milosrđe!

5 Koji je stvorio nebesa u mudrosti, jer

Psalmi

448

vječno traje njegovo milosrđe!

6 Koji utvrdi zemlju nad vodom, jer vječno traje njegovo milosrđe!

7 Koji stvorio velika svjetlila, jer vječno traje njegovo milosrđe!

8 Sunce da vlada danom, jer vječno traje njegovo milosrđe!

9 Mjesec i zvijezde da vladaju noću, jer vječno traje njegovo milosrđe!

10 Koji pobio Egipat u njegovim prvorodencima, jer vječno traje njegovo milosrđe!

11 Izraela izveo iz njega, jer vječno traje njegovo milosrđe!

12 Mišicom krepkom i rukom podignutom, jer vječno traje njegovo milosrđe!

13 Koji razdvoji Crveno more, jer vječno traje njegovo milosrđe!

14 I provede Izraela posred njega, jer vječno traje njegovo milosrđe!

15 I faraona s njegovom vojskom strovali u Crveno more, jer vječno traje njegovo milosrđe!

16 Koji provede svoj narod kroz pustinju, jer vječno traje njegovo milosrđe!

17 Koji pobio kraljeve velike, jer vječno traje njegovo milosrđe!

18 I pobijedi vladare ohole, jer vječno traje njegovo milosrđe!

19 Sihona, amorejskog kralja, jer vječno traje njegovo milosrđe!

20 I Oga, bašanskog kralja, jer vječno traje njegovo milosrđe!

21 Koji je dao njihovu zemlju u baštinu, jer vječno traje njegovo milosrđe!

22 U baštinu Izraelu, svojem služi, jer vječno traje njegovo milosrđe!

23 Koji se spomenu malenkosti naše, jer vječno traje njegovo milosrđe!

24 I izbavi nas od tlačitelja naših, jer vječno traje njegovo milosrđe!

25 Koji daje hranu svim stvorenjima, jer vječno traje njegovo milosrđe!

26 Hvalite Boga nebeskoga, jer vječno traje njegovo milosrđe!

137 *Tugovanje zarobljenih u Babilonu*

Na babilonskim vodama smo sjedili i plakali spominjući se Siona.

2 O vrbe ondje, vješali smo svoje harfe.

3 Ah, ondje su tražili od nas oni koji su nas zarobili, da pjevamo, koji su nas srušili, da se veselimo: "Pjevajte nam pjesmu sionsku!"

4 Kako da pjevamo pjesmu Gospodinovu u zemlji tuđoj?

5 Ako bih zaboravio tebe, Jeruzaleme, neka usahne desnica moja!

6 Neka mi jezik prione za nepce ako se tebe ne bih spomenuo, ako ne bih držao Jeruzalema visoko iznad svake radosti svoje!

7 Napomeni, Gospodine, sinovima Edomovim dan jeruzalemski; oni su vikali:

"Razorite ga, razorite sve do temelja!"

8 Kćeri babilonska, vrijedna propasti, blagoslovljen je onaj koji ti plati tvoje djelo što si ga učinila nama!

9 Blagoslovljen je onaj koji uzme i razbije o kamen tvoju djecu!

Božja dobrotu i vjernost. Psalam Davidov

138 Od svega srca slavit ću te, pred vladarima svirat ću ti.

2 Klanjam se prema svetomu tvojemu domu; zahvaljujem tvojemu Imenu na dobroti tvojoj i vjernosti tvojoj, jer si iznad svega svojega Imena uzveličao svoju riječ.

3 U dan u koji sam zazvao, ti si me uslišao, umnožio si snagu mojoj duši.

4 Slavit će te, Gospodine, svi kraljevi zemaljski, kad čuju riječ usta tvojih;

5 Pjevat će putove Gospodinove: jer je velika slava Gospodinova.

6 Gospodin je uzvišen, ali on gleda i niskoga; ohologa izdaleka poznaje.

7 Ako moram i posred tjeskobe hoditi, ti me držiš na životu; protiv bijesa mojih neprijatelja pružaš svoju ruku, desnica me tvoja zaštićuje.

8 Gospodin mi to dovršava na spasenje; Gospodine, vječno traje tvoje milosrđe; svojih djela ruku ne ostavlja!

Bog, sveznajući, poznavatelj srca

139 Gospodine, ti si me kušao i poznaješ me.

2 Ti znaš kad sjednem i kad ustanem; ti razumiješ već izdaleka što mislim.

3 Moje hodanje, moje počivanje ti istražuješ, sve moje putove ti vidiš,

4 Još mi nema riječi na jeziku, a ti je, Gospodine, već poznas točno.

5 Straga i sprijeda ti me okružuješ i stavljaš na mene svoju ruku.

6 Odviše je čudno za mene takvo znanje, odviše visoko; ne shvaćam ga nikada.

7 Kamo da odem od tvojega Duha, kamo da utečem od tvojega lica?

8 Da bih se uzdigao gore k nebu: ti si ondje; da bih legnuo dolje u carstvu mrtvih, gle, i tu si.

9 Da bih uzeo sebi i krila zore i nastanio se na kraju mora,

10 i ondje bi me pratila tvoja ruka, prihvatila bi me tvoja desnica.

11 I da bih pomislio: "Jest, neka me zasatre tmina, neka svjetlo oko mene postane noć."

12 I tmina ne bi bila za te tamna, noć bi bila svijetla kao dan, tmina kao svjetlo.

13 Jer si ti stvorio bubregne moje, satkao me u utrobi moje majke.

14 Zahvaljujem ti, divno i čudesno ja sam stvoren; veoma su čudesna tvoja djela, moja duša to zna dobro.

15 Postanje moje nije bilo skriveno od

tebe; kad sam postao u tajnosti, otkan u zemaljskim dubinama.

16 Oči su me tvoje vidjele kao zametak bezličan; u knjizi su tvojoj zabilježeni svi dani, unaprijed određeni kad ih još nije bilo ni jednoga.

17 Ali za mene, o Bože, kako su teške tvoje namisli, kako im je silan broj!

18 Brojio sam ih, više ih je nego pijeska. Kad se probudim, još sam uvijek uza te.

19 O, da hoćeš, Bože, ubiti bezbožnika, krvoloci odstupajte od mene!

20 Oni puni varke govore o tebi; kao tvoji neprijatelji hvale se isprazno.

21 Zar da ne mrzim one koji tebe mrze, Gospodine, i da ne prezirem one koji ustaju na tebe?

22 Jest, smrtnom mržnjom mržit njih; oni su moji vlastiti neprijatelji.

23 Istraži me, Bože, i upoznaj moje srce, ispitaj me i upoznaj moje namisli!

24 Vidi, jesam li na zlu putu i vodi me na put vječnosti!

Molitva za zaštitu protiv zlobnih neprijatelja

140 Izbavi me, o Gospodine, od zla čovjeka, od čovjeka nasilja sačuvaj me!

2 Od onih koji pomišljaju zlo u srcu, svaki dan podižu samo svadu!

3 Zaoštravaju svoje jezike kao zmije, otrov je ljutice u njihovim ustima!

4 Sačuvaj me, o Gospodine, od šaka bezbožnika, od čovjeka nasilja sačuvaj me, od onih, koji gledaju da se spotaknu koraci moji!

5 Besramni su mi namjestili potajne zamke, razapeli su mreže na putu i stavili mi zamke.

6 Ja kažem Gospodinu: "Ti si moj Bog!" Čuj, o Gospodine, glas molitve moje!

7 Gospodine Bože, moćni branitelju moj, koji zaštićuješ moju glavu u dan borbe,

8 O Gospodine, ne daj bezbožnicima što žele! Ne daj da ikada uspiju zle njihove namisli! Oni bi se ponijeli.

9 Glavu mojih tlačitelja neka pokrije kletva njihovih usta.

10 "Neka padne na njih živo ugljevlje! Neka ih on baci u ogranj, u propast, da ne ustanu nikada!"

11 Čovjek jezičan neka ne opstane u zemlji, čovjeka nasilja neka nesreća navede u propast!"

12 Znam da Gospodin vodi stvar nevoljnika i parnicu siromaha.

13 Pravednici samo zahvaljuju tvojem Imenu; poštteni borave pred tvojim licem.

Molitva u teškoj napasti i progonstvu. Psalm

141 Gospodine, vapijem tebi i brini se za mene! Čuj moj glas, koji vapije tebi!

2 Neka vrijedi tebi moja molitva kao miomirisni kâd, dizanje mojih ruku kao prinos večernji!

3 Postavi, o Gospodine, stražu ustima mojim, čuvaj vrata mojih usana!

4 Ne daj mojem srcu da se prigne zlu, da počinim zlodjela s ljudima koji čine bezakonje; ne daj da ikada okusim poslastice njihove!

5 Neka me bije pravednik—to je milost; neka me ukorom ispravlja, to je ulje za moju glavu; glava se moja neće od toga otimati; jest, zlobu njihovu susrećem uvijek još s molitvom.

6 Slobodno su izašli vođe njihove iz špilje; čuli su kako su bile blage moje riječi.

7 Kao kad se zemlja brazdi i para, tako se razletjele naše kosti do čeljusti carstva mrtvih.

8 Zato su tebi, Gospodine Bože, upravljene moje oči: u tebe tražim utočište, nemoj predati moj život smrti!

9 Sačuvaj me od zamke koju su mi postavili, od zamke zločinaca!

10 Daj da se bezbožnici zapletu u vlastitu mrežu dok ja prođem sretno!

Molitva u smrtnoj pogibelji

142 Glasno vičem Gospodinu, glasno vapijem Gospodinu za milost.

2 Izlijevam pred njim tužaljku svoju, nevolju svoju govorim pred njim.

3 Ako i jest moj duh u meni iznemogao, ti znaš stazu moju, na putu kojim sam išao, postavili su mi zamku potajno.

4 Pogledaj nadesno i vidi: nemam nikoga koji pazi na mene, nestalo mi svakoga utočišta, nitko se ne brine za moj život.

5 O Gospodine, vapijem tebi; kažem: ti si moje utočište, dio moj u zemlji živih.

6 Čuj molbu moju, jer sam posve izmoren! Izbavi me od progonitelja mojih, jer su oni meni odviše jaki.

7 Izvedi iz tamnice moju dušu da slavim tvoje Ime! Onda će se pravednici radosno okupiti oko mene kad mi učiniš dobro.

Vapaj u progonstvu. Psalm Davidov

143 O Gospodine, uslišaj molitvu moju, čuj vapaje moje zbog vjernosti svoje i uslišaj me, jer si pravedan!

2 Ne idi na sud sa svojim slugama, jer nitko živ nije pravedan pred tobom!

3 Neprijatelj goni moju dušu, gazi u prah moj život, gura me u noć kao davno pomrle.

4 Duh je moj u meni pun straha, srce mi trne u prsima.

5 Mislim na prošle dane, razmišljam o svim tvojim djelima, promatram radove tvojih ruku.

6 Pružam tebi svoje ruke; moja duša čeka tebe kao suha zemlja.

Psalmi

450

7 O Gospodine, uslišaj me brzo, moj duh već gine, ne skrivaj svojega lica od mene, inače sam kao oni koji su pali u grob.

8 Daj učini da doskora iskusim milost tvoju, jer se uzdam u tebe! Pokaži mi put kojim ću ići, jer tebi podižem svoju dušu!

9 Izbavi me od mojih neprijatelja, o Gospodine, jer se utječem k tebi!

10 Nauči me vršiti volju tvoju, jer si ti moj Bog! Duh tvoj dobri neka me vodi po stazi ravnoj!

11 Zbog svojega Imena, o Gospodine, održi me na životu, jer si pravedan, izvedi iz nevolje moju dušu!

12 Po svojoj milosti uništi moje neprijatelje, uništi sve koji me tvrdo pritišću, jer sam tvoj sluga!

Božji blagoslov u ratu i miru. Psalam Davidov

144 Neka je blagoslovljen Gospodin, moj branik, koji nauči moje ruke boju, prste moje ratu!

2 Moja jakost, moja tvrđava, moj grad, moj izbavitelj, moj štit, komu se utječem, koji mi je pokorio narode!

3 Gospodine što je čovjek da ga se sjećaš, sin zemlje da ga paziš?

4 Čovjek je kao dah; dani s u njegovu kao sjena što prolazi.

5 O Gospodine, prigni nebesa i siđi, dotakni se gora da se zadime!

6 Tresni munjom i rastjeraj ih! Odapni svoje strijele i smeti ih!

7 Dopri ovamo iz visine, oslobodi me, izvedi me iz voda silnih, iz ruku stranaca!

8 Njihova usta govore varku, njihova je desnica puna lažljivosti.

9 Pjevam pjesmu novu tebi, o Bože, sviram ti na harfi od deset žica:

10 "On je dao pobjedu kraljevima, Davida, svojega slugu, izbavi od ljutoga mača."

11 Oslobodi me i spasi iz ruku stranaca, njihova usta govore varku, desnica je njihova puna lažljivosti.

12 Onda su naši sinovi kao biljke, visoko uzrasli u svojoj mladosti, onda su naše kćeri kao stupovi, krasno izrađeni kao na dvorima.

13 Onda su žitnice naše prepune, obilne svakim žitom; ovce naše množe se na tisuće i na stotinu tisuća na polju našem.

14 Onda su goveda naša tova bez napadaja i nezgode, onda se ne razliježe plać po ulicama našim.

15 Blagoslovljen je narod komu je sve to dosuđeno! Blagoslovljen je narod čiji je Bog Gospodin!

Božja dobrostiva i pravedna vlast. Hvalospjev

145 Uzvisivat ću te, moj Bože, kralju, blagoslivljat ću tvoje ime uvijek i zauvijek.

2 Svaki ću te dan hvaliti, ime ću tvoje dičiti uvijek i zauvijek

3 Velik je Gospodin, hvale dostojan veoma; nedokučiva je njegova veličina.

4 Naraštaj hvali tvoja djela drugom naraštaju i naviješta moćne čine tvoje.

5 O velikom sjaju veličanstva tvogoga govorit ću, čudesa ću tvoja opjevati

6 Oni govore o moći strašnih tvojih djela; o veličini tvojoj ja ću pripovijedati.

7 Oni glasno navješćuju uspomenu bogate dobrote tvoje i pjevat će o pravednosti tvojoj.

8 Gospodin je milostiv i pun milosrđa, strpljiv i bogat ljubavlju.

9 Gospodin je dobrostiv prema svakomu, pun milosti za sva svoja djela."

10 Tebe hvale sva tvoja djela, o Gospodine, slave te pobožnici tvoji.

11 Govore o sjaju kraljevstva tvogoga i govore o jakosti tvojoj.

12 da jave ljudima o tvojoj moći o velikom sjaju kraljevstva tvogoga.

13 Kraljevstvo je tvoje, kraljevstvo vječno, vlast tvoja traje kroz sve naraštaje; Gospodin je vjeran u svim svojim riječima i svet u svim svojim djelima.

14 Svima koji padaju, potpora je Gospodin, sve pognute on uspravlja.

15 Oči svih čekaju tebe, ti im daješ hranu u pravo vrijeme.

16 Otvaraš svoju ruku i sitiš dobrotom sve što živi.

17 Pravedan je Gospodin na svim svojim putovima i dobrostiv u svim svojim djelima.

18 Gospodin je blizu svih koji ga zazivaju, svih koji ga zazivaju u vjernosti.

19 Želju ispunja onima, koji ga se boje, njihov vapaj čuje i spasava ih.

20 Zaštićuje Gospodin sve koji ga ljube, a bezbožnike sve uništava.

21 Slavu Gospodinovu navješćuju moja usta, svako tijelo hvali sveto njegovo ime uvijek i zauvijek.

Pouzdanje u dobrostivoga Boga

146 Slava Gospodinu! Hvali, dušo moja, Gospodina!

2 Hvalit ću Gospodina za svojega života, pjevat ću svojem Bogu dok me god ima.

3 Ne uzdajte se u vladare, u sina kojega čovjeka, koji ne može pomoći!

4 Njegov dah izlazi, te se vraća u zemlju; u isti dan rastope se njegove namisli.

5 Blagoslovljen je onaj komu je pomoćnik Bog Jakovljevi, komu je uzdanje u Gospodinu, njegovu Bogu.

6 U njemu, koji stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjernost zauvijek,

7 koji čini pravdu potlačenima, koji daje kruh gladnima. Gospodin oslobađa zarobljene.

8 Gospodin otvara oči slijepcima, Gospodin uspravlja pognute, Gospodin ljubi pravednike.

9 Gospodin čuva došljake, uzdržava siročad i udovice, a bezbožnicima put zakrćuje.

10 Gospodin je kralj zauvijek, Sione, Bog je tvoj kroz sve vaše naraštaje! Slava Gospodinu!

Hvalospjev Božjemu upravljanju u svemu

147 Hvalite Gospodina, jer je lijepo pjevati hvalu našem Bogu, jer je milo pjevati hvalospjev.

2 Gospodin zida Jeruzalem; okuplja raspršene Izraelove sinove;

3 On iscjeljuje srca slomljena i zavija rane njihove.

4 On određuje zvjezdama njihov broj, koji ih sve zove imenom.

5 Gospodin je naš tako velik i u moći tako bogat; mudrost njegova nema granica.

6 Gospodin pridize nevoljne, a bezbožnike ponizuje do zemlje.

7 Hvalu pjevajte Gospodinu, svirajte našem Bogu na citari!

8 Njemu koji zastire nebesa oblacima, koji sprema zemlji kišu, koji čini da raste na gorama trava,

9 koji daje životinjama njihovu hranu i mladim gavranima—za što oni viču.

10 On ne mari za jake konje, niti mu je mila hitra noga junakova.

11 Gospodinu su po volji samo oni koji ga se boje, samo oni koji se uzdaju u njegovu milost.

12 Slavi, Jeruzaleme, Gospodina, hvalu pjevaj svojem Bogu, Sione!

13 Jer on utvrđuje prijevornice vrata tvojih, blagoslivlja tvoju djecu u tebi.

14 On pribavlja mir tvojoj zemlji, on te siti jedrom pšenicom.

15 On šalje zapovijed svoju na zemlju—brzo teče njegova zapovijed.

16 On daje snijeg kao vun, sipa inje kao pepeo.

17 On baca svoj grad kao zalogaje, tko može opstati pred njegovom studeni?

18 On šalje svoju riječ i sve se rastopi, dahne svojim dahom i poteku vode.

19 On javlja svoju riječ Jakovu, svoje zakone i propise Izraelu.

20 Tako nije učinio nijednom drugom narodu, niti su oni naučili njegovih propisa. Slava Gospodinu!

Hvalospjev stvorenja

148 Slava Gospodinu! Hvalite Gospodina s nebesa, hvalite ga na visinama nebeskim!

2 Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve njegove vojske!

3 Hvalite ga, sunce i mjesec, hvalite ga,

sve sjajne zvijezde!

4 Hvalite ga, najviša nebesa i vode nad nebesima!

5 Neka hvale Ime Gospodinovo, jer On je zapovjedio i stvorilo se.

6 Postavio ih zauvijek i zauvijek, dao im je zakone što ne prolaze nikada.

7 Hvalite Gospodina sa zemlje, morske nemani i sve dubine!

8 Ognju i tučo, sniježe i paro, vihore, izvršitelju njegove riječi!

9 Gore i svi brežuljci, rodna stabla i svi cedri!

10 Zvijeri i sve pitome životinje, crvi i ptice krilate!

11 Kraljevi zemaljski, svi narodi, vladari, svi suci na zemlji!

12 Momci i djevojke, starci i dječaci!

13 Neka hvale Ime Gospodinovo, jer je samo njegovo Ime uzvišeno, njegova slava nadvisuje zemlju i nebo.

14 Dao je moć svojem narodu, on je na diku svim pobožnicima svojim, Izraelovim sinovima, narodu, koji je blizu njega. Slava Gospodinu!

Radost i uzdanje Božjih boraca

149 Slava Gospodinu! Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, njegova hvala u zboru pobožnika!

2 Neka se veseli Izrael svojem Stvoritelju, sinovi sionski neka klikću svojem kralju!

3 Neka hvale njegovo Ime u kolu, neka mu sviraju na bubanj i citaru!

4 Jer Gospodin milost daje svojem narodu, ovjenčava patnike spasenjem.

5 Neka klikću pobožnici u slavi, neka se vesele u svojim ložnicama!

6 Neka je hvala Božja u ustima njihovim, a mačevi dvosjekli u njihovoj ruci!

7 Da se osvete narodima i pokaraju plemena;

8 da stave njihove kraljeve u lance, njihove knezove u željezne okove;

9 kako je pisano, da izvrše sud na njima: to je pravo časti za sve njegove pobožnike! Slava Gospodinu!

Slava Gospodinu

150 Slava Gospodinu! Hvalite Gospodina u njegovu svetišću! Hvalite ga u njegovoj jakoj tvrđi!

2 Hvalite ga zbog velikih njegovih djela! Hvalite ga prema silnoj veličini njegovoj!

3 Hvalite ga uz glas trube! Hvalite ga uz harfu i citaru!

4 Hvalite ga uz bubanj i ples! Hvalite ga uz žice i frule!

5 Hvalite ga uz jasne cimbale! Hvalite ga uz cimbale zvonke!

6 Sve što diše, neka hvali Gospodina! Slava Gospodinu!

Mudre Izreke

KNJIGA MUDRIH IZREKA

1 Mudre Izreke Salomona, sina Davida-
va, kralja Izraelova:

2 za spoznati mudrost i pouku, shvatiti
razumne riječi,

3 da se primi pouka mudrosti, praved-
nost, poštenje i iskrenost,

4 dati razboritost neiskusnima, razum i
spoznaju mladiću.

5 Čuje li ih mudrac, u znanju će porasti,
a razuman čovjek će steći mudrost.

6 Razumjet će govor priče i prispodobe,
riječi i zagonetke mudraca.

7 Strah od Gospodina je početak znanja;
samo ludaci preziru mudrost i pouku.

8 Moj sine, slušaj pouku svojega oca i ne
napuštaj naputak svoje majke;

9 jer će biti ures na tvojoj glavi i lanci oko
tvojega vrata.

10 Moj sine, ako te mame grješnici nemoj
pristati.

11 Ako su rekli: "Dodaj s nama, vrebajmo
da prolijemo krv, da stavimo zamku ne-
dužnomu ni za što;

12 žive ih prožderimo kao carstvo
mrtvih, s kožom i kosom, kao one koji u
jamu grob;

13 dobit ćemo koje dragocjeno dobro,
napunit ćemo svoje kuće plijenom;

14 u našem krugu bacit ćeš svoj ždrijeb,
da svi imamo zajedničku novčarku."

15 Moj sine, ne idi s njima na put, drži
svoju nogu daleko od njihove staze;

16 jer njihove noge trče k zlu, hite prolije-
vati krv.

17 Zaista, uzalud je razapeta mreža pred
očima svih ptica;

18 vrebaju svoju vlastitu krv, stavljaju
sami sebi zamku.

19 To je sudbina svakoga koji je lakom za
nepravdnim dobitkom; uzima život
vlasnika.

20 Mudrost zove glasno na otvorenom;
na otvorenim trgovima podiže svoj glas.

21 Na zidovima visoko gore razliježe se
njezin povik; na otvorenim vratima
grada drži svoje govore;

22 "Dokle ćete još, vi bezumnici, ljubiti
bezumnost? Jer podsmjeverači uživaju u
podsmijehu, i bezumnici mrze razbori-
tost?"

23 Primite moju opomenu. Zaista, izlit
ću svoj duh na vas, i objavit ću vam svoje
riječi.

24 Jer sam vas zvao, a vi ste odbili, ja
sam raskrillio svoje ruke, a nitko nije
mario,

25 jer ste u vjetar bacali svaki moj savjet,
niste htjeli slušati moju opomenu,

26 Zato ću se i ja smijati vašoj nesreći,

rugat ću se kad vas napadne tjeskoba,

27 kao kad vaš strah na vas navali kao
nevrijeme i vaša pogibao kao kad dođe
oluja, kad nasrne na vas nevolja i muka.

28 Onda će me zvati, ali se ja neću odaz-
vati; tražit će me brižno, ali me neće naći.

29 Jer su mrzili znanje, i nisu izabrali
strah Gospodinov,

30 za moj savjet nisu se nikada brinuli,
sva su moja karanja prezirali.

31 Stoga će jesti plod svojih djela i nasitit
će se svojih nauma.

32 Odbijanje malenih donosi smrt, a
bezbriznost bezumnika će ih uništiti.

33 Ali tkogod mene slijedi, može sigurno
živjeti i miran biti, bez straha od zla."

Plodovi mudrosti

2 Moj sine, ako primiš moje riječi, i kod
sebe pohraniš moje naputke,

2 tako da mudrosti prikloniš svoje uho,
svoje srce okreneš razboritosti;

3 jest, ako prizoveš mudrost, svoj glas
podigneš k spoznaji;

4 ako je tražiš kao srebro, kao skriveno
blago ako je potražiš;

5 onda ćeš upoznati strah Gospodinov i
dobit ćeš spoznanje Boga.

6 Jer mudrost daje samo Gospodin, spo-
znaja i razboritost dolaze iz njegovih
usta.

7 Iskrenima čuva spasenje, štiti je onima,
koji hode u nedužnosti.

8 Zaštićuje stazu pravde i čuva put svo-
jih pobožnika.

9 Onda ćeš zadobiti razumijevanje za
pravednost, poštenje i iskrenost za svaki
dobar put.

10 Kad mudrost uđe u tvoje srce, spo-
znaja razveseli tvoju dušu:

11 oprez će bdjeti nad tobom, razbor će
te čuvati.

12 čuvat će te od zla puta, od ljudi koji
govore varavo,

13 koji ostavljaju prave staze, da idu pu-
tovima mračnim;

14 koji se raduju čineći zlo, užitak nalaze
u zloj opaćini;

15 čija je staza kriva i koji su lukavi na
svojim putovima;

16 koja te čuva od žene drugoga, od
strankinje koja laskavo govori,

17 koja ostavlja prijatelja svoje mladosti
i zaboravlja zavjet svojega Boga.

18 Zaista u smrt tone kuća njezina, u
carstvo mrtvih idu njezini putovi.

19 Tko se svrati k njoj, ne dolazi nikada
natrag, ne stane više nikada na staze živ-
ota.

20 Zato hodi putom dobrih i drži se staze pravednika.

21 Jer samo dobri stanovat će u zemlji, samo će poštteni ostati u njoj.

22 A bezbožnici će se istrgnuti iz zemlje, bezakonici iz nje iskorijeniti.

Boj se Boga i ljubi bližnjega

3 Moj sine, ne zaboravljaj moj zakon, a tvoje srce neka se drži moje upute, **2** jer ti one donose dug život, godine blagostanja i puno sreće.

3 Nikad te neće ostaviti ljubav i vjernost, i priveži moje zapovijedi na svoj vrat, napiši ih na ploču svojega srca.

4 i tako nalazi milost i bogatu nagradu kod Boga i ljudi.

5 Uzdaš se u Gospodina svim srcem, i ne oslanjaj se na svoju razboritost.

6 Misli na njega na svim svojim putovima, i on će ti ravnati staze.

7 Ne drži sam sebe mudrim, boj se Gospodina i kloni se zla.

8 To čini tvoje tijelo zdravim i vrelo mladosti tvojim udovima.

9 Daj čast Gospodinu svojim posjedom i prvinama svega svojega dohotka.

10 Onda će se napuniti tvoje žitnice obilja i prelijevat će se vino iz tvojih bačava.

11 Moj sine, ne misli nisko o stezi Gospodinovoj i nemoj da ti omrzne njegovo karanje.

12 Jer koga ljubi Gospodin, onoga ukorom ispravlja kao otac sina komu hoće dobro.

13 Blagoslovljen je čovjek koji postigne mudrost i čovjek koji dobije razboritost.

14 Jer je bolje nju steći nego srebro; nju dobiti više vrijedi od zlata.

15 Dragocjenija je od bisera; sve tvoje dragocjenosti ne mogu se s njom izjednačiti.

16 Dug život krije se u desnici, bogatstvo i čast u njezinoj ljevici.

17 Putovi su njezini putovi miline i sve njezine staze pune su sreće.

18 Stablo života je onomu koji se nje prihvati i tko je drži čvrsto, sretni su svi koji ju zadrže.

19 Gospodin je mudrošću utemeljio zemlju, utvrdio nebasa razboritošću.

20 Mudrošću njegovom provale vode iz dubine, oblaci kaplju rosom.

21 Moj sine, ne gubi je s očiju, čuvaj razboritost i oprez.

22 Tako će one biti tvojoj duši za život, tvojem vratu za ures.

23 Onda ćeš ići bez brige svojim putom i nećeš se spotaknuti svojom nogom.

24 Kad legneš, ne trebaš se bojati i kad počivaš, slatko spavaš.

25 Ne trebaš se bojati nagle strahote niti od pogibelji bezbožnika kad naide;

Mudre Izreke

26 jer će Gospodin biti pouzdanje tvoje i čuvat će tvoju nogu od zamke.

27 Oskudnima ne uskraćuj dobročinstva, kad je u tvojoj moći da ga dijeliš.

28 Ne govori svojem bližnjemu: "Idi, dođi opet, sutra ću ti dati", kad možeš to već danas.

29 Ne izmišljaj ništa zlo protiv svojega bližnjega dok on boravi kod tebe bez brige.

30 Ne svađaj se ni s kim bez razloga, ako ti se nije ništa učinilo na zao.

31 Nemoj zavidjeti ljudima nasilnicima i ne izabiraj njihovih putova.

32 Jer Gospodinu se gadi bezbožnik, a pobožniku je vjeran prijatelj.

33 Prokletstvo Gospodinovo leži na kući bezbožnikovoj, a stan pravednika blagoslivlja.

34 Ima li posla s podsmjeveračima, on sam bude podsmjeverač, a poniznima daje milost.

35 Čast je baština mudroga, a sramotu šteti on za bezumničke.

Mudrost kao vodilja

4 Slušajte, djeco, opomenu očevu pazite da se naučite mudrosti.

2 Jer vam dobre pouke dajem; ne prezirite mojih naputaka.

3 Kad sam još kao dijete boravio kod svojega oca, kao nježno, jedino dijete pod okriljem majke,

4 onda me on učio i rekao mi: "Neka tvoje srce drži čvrsto moje riječi i obdržavaj moje zapovijedi, pa ćeš živjeti.

5 Pribavi sebi mudrost, pribavi sebi razboritost, ne zaboravljaj to i ne odstupaj od riječi mojih usta.

6 Nemoj je ostaviti: ona će te čuvati, ljubi je i ona će te braniti.

7 Glavno je mudrost: pribavi sebi mudrosti; pribavi sebi razboritost svim svojim imanjem.

8 Cijeni je visoko, ona će te uzvisiti, ona će te proslaviti kad je zavoliš.

9 Oko glave tvoje savit će ti mio vijenac, sjajnu krunu dat će ti."

10 Slušaj, moj sine, primi moje riječi i umnožit će ti se godine života.

11 Pokazat ću ti put mudrosti, vodit ću te pravom stazom.

12 Uzadeš li po njoj, neće se stezati tvoj korak, potrčiš li po njoj, nećeš se spotaknuti.

13 Drži čvrsto pouku, ne puštaj je, čuvaj je, jer ona je tvoj život.

14 Ne stupaj na stazu bezbožnika i ne hodaš putom zlikovaca.

15 Bježi od njega, nemoj ići po njemu, ukloni mu se i prođi ga.

16 Oni ne mogu počinuti ako ne učine ništa zlo i san im je uzet ako koga ne zavedu.

Mudre Izreke

454

17 Jer jedu kruh bezbožnika i piju vino nasilja.

18 Staza je pravednika kao osvit; on sve više svijetli do potpuna dana.

19 Put je bezbožnika kao tamna noć, ne znaju na što će se spotaknuti.

20 Moj sine, pazi na moje riječi i prigni svoje uho mojim pričama.

21 Neka ti nikada ne odlaze iz očiju i čuvaj ih na dnu srca.

22 Jer tko ih nade, za njega su život, svemu njegovu tijelu zdravlje.

23 Svom brižljivošću čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire život.

24 Drži daleko od svojih usta laž i tvoje usne neka budu čiste od varke.

25 Pravo neka gleda oko tvoje i trepavice tvoje neka pogledaju slobodno pred tebe.

26 Svoje noge stavi na ravnu stazu, svi tvoji putovi neka su tvrdo određeni.

27 Ne skreći nadesno ili nalijevo, drži daleko svoju nogu od zla.

Cuvati se nevjernosti

5 Moj sine, pripazi na moju mudrost; prigni svoje uho k razboritosti mojoj.

2 Tako se držiš mudrosti i čuvaš pouku usnama svojim.

3 Susana bludnice kaplje med i grlo joj je glade od ulja.

4 Ali na posljetku gorka je kao pelin, oštra kao dvosjekli mač.

5 Noge njezine silaze k smrti, koraci njezini do pakla vode.

6 Ona ne ide stazom života, na neprekidnim putovima gine, a da ne opaža.

7 Dajte, sinovi, poslušajte me, i ne odstupajte od riječi mojih usta.

8 Drži daleko od nje svoj put. Ne približuj se k vratima kuće njezine.

9 Inače predaješ drugima cvijet mladosti svoje, i svoje godine okrutnomu.

10 Inače site se drugi na tvom imanju, tvoja zaslužba dolazi u kuću došljaka.

11 Ti bi još morao na posljetku gorko jadikovati kad bi ti se oduzelo tijelo i meso.

12 i kažem: "Ah, mrzio sam pouku, niti sam slušao one koji su me učili.

13 Glas učitelja svojih nisam slušao, svoje uho nisam prignuo odgojiteljima svojim.

14 Gotovo bih bio posve upao u nesreću usred skupa i zajednice."

15 Pij vodu iz svojega vlastitog studenca i žubor-vodu iz svojega vrela.

16 Moraju li se tvoji izvori razlijevati i tvoji potoci po ulicama?

17 Neka oni budu samo tvoji, a ne za došljake s tobom.

18 Neka je blagoslovljen izvor tvoj i veseli se ženi mladosti svoje.

19 Kao košuti punoj miline, srni punoj

ljupkosti, neka te ljubav k njoj smije uvijek zanimati i naslađuj se uvijek u njezinoj ljubavi.

20 Zašto bi se, moj sine, radovao s drugom, zašto bi strankinju grlio u ljubavi?

21 Zaista, pred Gospodinovim su očima čovječji putovi, on pazi na sve njegove staze.

22 Zločinca hvataju njegova vlastita zlodjela, užadima svojih grijeha on bude vezan.

23 Umrijet će zbog nestašice pouke; on će se srušiti u velikoj ludosti svojoj.

Cuvati se osobito preljubništva

6 Moj sine, ako si postao jamac za svojega bližnjega, ako si dao ruku drugomu,

2 ako si se vezao kojim obećanjem, ako te drže za riječ.

3 Učini ovo, moj sine, da se oslobodiš—jer si dopao u ruke svojem bližnjemu; idi, baci se na tlo, moli svojega bližnjega.

4 Ne daj sna svojim očima, ni svojim trepavicama drijema.

5 Otmi se iz ruke kao srna, kao ptica iz ruke ptičaru.

6 Idi k mravu, lijenčino, promatraj što on čini i postani mudar.

7 Ako i nema vode ni upravitelja ni gospodara,

8 ipak se brine ljeti za svoju hranu, skuplja sebi jelo u vrijeme žetve.

9 Dokle ćeš još, lijenčino, ležati? Kad ćeš se dignuti od sna svojega?

10 Još malo spavati, još malo drijemati, još malo sklopiti ruke i počivati.

11 Već dolazi na tebe kao brzoteča siromaštvo i kao ratnik nestašica.

12 Lopov, bezbožnik, koji naokolo ide s lažnim govorom,

13 namiguje očima, tumači nogama, znakove daje prstima,

14 tko plete spletke u svojem srcu bez prestanka, sije neslogu.

15 Zato će ga iznenada stići pogibija. Jadno će se bez pomoći rasprsnuti.

16 Šest je stvari koje su mrske Gospodinu, i sedam ih je koje se gade njegovu srcu:

17 oči ohole, jezik lažni i ruke koje prolijevaju nedužnu krv,

18 srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trče na zlo,

19 tko laži govori kao lažni svjedok i sije neslogu među braćom.

20 Cijeni, moj sine, opomene svojega oca i ne ostavljaj nauk svoje majke.

21 Uvijek ih veži sebi na srce, privijaj ih oko vrata.

22 Kada ideš, pratit će te. Kada počivaš, nad tobom će bdjeti. Kada se probudiš, ići će s tobom na posao.

23 Jer su opomene svjetiljke, nauk je

svjetlost; opominjanja na pouku su način života.

24 Čuvat će te od zle žene, od glatka jezika strankinje.

25 Ne nosi u svojem srcu požude za ljepotom njezinom, ni da te uhvati svojim trepavicama.

26 Jer zbog bludnice spadne čovjek na koru kruha; a preljubnica vreba na njegov dragocjeni život.

27 Može li se oganj sakriti u njedrima, a da se ne upali odjeća?

28 Može li tko hoditi po živom ugljeglju, a da ne opeče svoje noge?

29 Tako bude onomu koji ide k ženi drugoga i tko se je dotakne, ne ostaje bez kazne.

30 Kradljivca se ne mrzi kad ukrade da samo sebi utaži požudnu glad.

31 Ne, nego kad ga uhvate, mora nadoknaditi sedmerostruko, makar da mora dati sve svoje imanje kuće.

32 Ali tko je učinio preljub sa ženom, izgubio je razum; tko hoće sam sebe strovaliti u propast, učini takvo što.

33 Samo udarce i porugu nosi odatle i sramota se njegova ne može izbrisati.

34 Jer je ljubomora žestoka u muža, on ne zna za milost na dan osвете.

35 On nikakav otkup neće primiti, niti se zadovoljava, makar mu još ne znam koliko dao.

Čuvati se zavođenja

7 Moj sine, čuvaj moje riječi i pohrani kod sebe moj naputak.

2 Čuvaj moje zapovijedi i živjet ćeš, moj nauk kao zjenicu svojega oka.

3 Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploču svojega srca.

4 Kaži mudrosti: "Ti si moja sestra." i nazovi razboritost, tvoj najbliži u rodu,

5 da te drže daleko od pokvarene žene, od primamljive koja govori laskavo.

6 Gledao kroz prozor svoje kuće, virio van kroz svoje rešetke,

7 opazio sam među običnima mladića bez razumijevanja,

8 prolazio je ulicom dolje pokraj jednoga ugla, ii gledao je stazu k njezinoj kući

9 u sumrak, pri izmaku dana, kad je padala noćna tama.

10 I tamo susrela ga žena u odjeći bludnice i lukava srca.

11 Drsko se skitala naokolo; njezine noge nisu mogle stajati kod kuće.

12 Sad na ulici, sad na trgovima, na svakom uglu vrebala je.

13 I uhvatila ga, i poljubila ga, i bezobrazno mu rekla:

14 Bila sam dužna žrtvu pomirnicu, i danas sam izvršila svoj zavjet.

15 Zato sam izašla tebi u susret, da te potražim, i eto našla sam te.

Mudre Izreke

16 Opremila sam postelju svoju prostirkama, vezenim egipatskim prostirkama.

17 Poškropila sam svoju postelju smirnom, alojem i cimetom.

18 Pa dodi, uživat ćemo ljubav, plivat ćemo u ljubavnoj slasti do zore.

19 Jer mi muž nije kod kuće, otišao je daleko na put.

20 Novčarku je uzeo sobom, vraća se kući u određeno vrijeme.

21 Mnogim nagovaranjem zavela ga i glatkim usnama odvukla ga sobom.

22 Odmah ode sa njom, kao vol kojega vode na klanje, kao ludak u klade kažnjavanja.

23 dok mu strijela ne probije jetra, kao što kad ptica leti u zamku a ne opazi da će je to života stajati.

24 Zato me, djeco moja, poslušajte i pripazite na riječi mojih usta.

25 Nemojte zastraniti svojim srcem k njoj na put, nemojte zalutati na njezine staze.

26 Jer je velik broj ranjenih koje je ona srušila, i mnogo jakih koje je pobila.

27 Kuća je njezina put u svijet mrtvih, ona vodi dolje u odaje smrti.

Mudrost je vječna

8 Čuj, ne zove li mudrost i ne diže li razboritost svoj glas?

2 Gore, visoko iznad puta, ili gdje se križaju putovi, ona se postavila.

3 Ili kod vrata, gdje se ostavlja grad, ili gdje se ulazi u grad, ona zove glasno:

4 Vas zovem, o ljudi, svoju riječ upravljaj k čovječjoj djeci.

5 Imajte razumijevanja za mudrost, vi ljudi prosti, a vi ludi urazumite se.

6 Slušajte, jer ću vam govoriti velike stvari, svoje usne otvaram za istiniti govor.

7 Jest, moj jezik govori samu istinu, mrška je lažljivost mojim usnama.

8 Istinite su riječi mojih usta, ništa nema u njima lažno i zlobno.

9 Sve su one jasne razboritomu i jednostavne onima koji traže istinu.

10 Primite moju pouku radije negoli srebro, razboritost radije negoli zlato.

11 Jer je mudrost vrednija od bisera i nikakva dragocjenost nije joj jednaka.

12 Ja, mudrost, u savezu sam s razboritošću i nalazim znanje i razum.

13 Strah je Gospodinov mržnja na zlo. Ja mrzim uznošitost i oholost, zao put i lažni govor.

14 U mene je oprez i mudar savjet, moja je razboritost i moja je jakost.

15 Po meni vladaju kraljevi, odlučuju velikaši po pravdi.

16 Po meni zapovjedaju glavari, knezovi, svi suci na zemlji.

Mudre Izreke

456

17 Ja ljubim one koji ljube mene i koji me traže, nalaze me.

18 U mene se nadu bogatstvo i čast, i postojano dobro i trajno blagostanje.

19 Plod je moj bolji od zlata i od suhoga zlata i dobitak je moj vredniji od čistoga srebra.

20 Idem stazom pravednosti posred putova pravice.

21 Onima koji me ljube dajem dobra, napunjam njihove riznice.

22 Gospodin me stvorio u početku svojega upravljanja, kao prvo od svojih djela, u pradoba.

23 Bila sam postavljena prije vječnosti, prije početka, prije postanja svijeta.

24 Nije još bilo dubina voda kada sam se rodila, i nije još bilo izvora s obilatom vodom.

25 Nisu još bile utemeljene gore, prije brežuljaka ja sam se rodila.

26 prije nego je stvorio zemlju i polja i prve grude zemlje svijeta.

27 Kad je gradio nebasa, ja sam onda bila, i kad je razmjeravao svod nad vodama mora.

28 Kad je u visini motao oblake, kad je pustio da nabujaju izvori bezdana,

29 kad je postavljao moru mede njegove, da nikada ne prestupi voda obalu svoju, kad je utvrđivao stupove zemlji,

30 onda sam stajala, njegova miljenica, na njegovoj strani, bila sam iz dan u dan puna zanosa, puna radosti pred njim uvijek,

31 puna radosti na širokoj njegovoj zemlji, puna zanosa nad čovječjom djecom.

32 Stoga sada, poslušajte me djeco, jer blagoslovljeni su oni koji idu mojim putovima.

33 Slušajte naputak moj da dobijete mudrost i nemojte je odbaciti.

34 Blagoslovljen je onaj koji me sluša, koji stražari na vratima mojim svaki dan, koji čuva dovratnike moje.

35 Jer tko nađe mene, našao je život i što želi dobije od Gospodina.

36 Tko mene promaši, ošteti svoju dušu; svi koji mrze mene, ljube smrt."

Traži mudrost, izbjegavaj ludost

9 Mudrost sagradi sebi kuću; na sedam stupova stoji.

2 Pokolje svoju stoku, natoči svoje vino i postavi svoj stol.

3 Pošalje svoje djevojke da objave na najvišim mjestima grada:

4 "Tko je lud, neka se svrati ovamo." Tko nema razboritosti, tomu govori:

5 "Dodite, jedite kruha mogega, pijte vina što sam ga natočila.

6 Ostavite ludost da živite i pođite putom razboritosti.

7 Tko poučava podsmjevača, donosi sam sebi samo sramotu, tko kori bezbožnika, prima porugu.

8 Ne poučavaj podsmjevača, on bi mogao zamrziti tebe; karaj mudroga, on će te ljubiti.

9 Poučavaj mudroga, i bit će još mudriji; poučavaj pobožnika, on dobije još na razboritosti.

10 Početak je sve mudrosti strah Gospodinov; poznavati Najsvetijega jest razboritost.

11 Jer je Gospodin, koji umnožava tvoje dane, koji čini mnogima godine tvogega života.

12 Ako si mudar, to je za tvoje dobro, ako si podsmjevač, sam ćeš to morat okajati."

13 Luda žena je nemirna, puna strasti, prosta i ne zna ništa.

14 Sjedi na vratima svoje kuće, na stolici u gradu visoko gore,

15 da zove one što prolaze, a koji idu pravo svojim putom.

16 "Tko je lud, neka se svrati ovamo"; tko nema razboritosti, tomu govori:

17 "Tako je slatka ukradena voda, tečan je skriveni kruh."

18 A ne znaju da se ondje gomilaju sjene, da gosti njezini leže u carstvu mrtvih.

Blagoslovljena je pravednost, a proklet je grijeh

10 Salomonove mudre izreke: Mudar sin radost je svojem ocu, a lud sin žalost je svojoj majci.

2 Nepravedno stečeno blago ne donosi koristi, a pravednost izbavlja od smrti.

3 Ne da Gospodin da trpe glad pravednici, a pohlepu bezbožnika odbija.

4 Lijena ruka osiromašuje, a marljiva ruka obogaćuje.

5 Tko ljeti skuplja, razuman je; tko spava o žetvi, uzrokuje sramotu.

6 Na glavu pravednika prosipa se bogat blagoslov, a usta bezbožnika kriju bijedu.

7 Spomen pravednikov ostaje u blagoslovu, a bezbožniku se ime proklinje.

8 Tko je mudra srca, prima naputke, lud brbljavac propadne.

9 Tko ide svojim putom u nedužnosti, ide sigurno, tko ide krivim stazama, poznat će se.

10 Tko namiguje očima, zadaje muku, lud brbljavac propadne.

11 Usta su pravednikova izvor života, a usta bezbožnikova kriju bijedu.

12 Mržnja izaziva samo svađu, a ljubav prikriva sve prijestupe.

13 Na usnama razumnoga naći je mudrost, a batina pripada ledima ludoga.

14 Mudri kriju znanje, a usta su ludoga blizu propasti.

15 Imanje je bogatomu njegov tvrdi grad;

siromašnima je propast njihovo siromaštvo.

16 Prihodi pravednikovi služe za život, a dobitak bezbožnikov za grijeh.

17 Tko prima naputak, na putu je života, a tko odbacuje opomene, luta.

18 Lažne usne kriju mržnju, tko raznosi klevete, bezumnik je.

19 U mnogom govorenju ne bude bez grijeha, a tko zauzdava jezik svoj, radi razumno.

20 Jezik je pravednikov srebro odabrano, a razum bezbožnikov malo vrijedi.

21 Usne pravednikove mnogima su utjeha, a luđaci umiru od ludosti svoje.

22 Blagoslov Božji obogaćuje, vlastita muka ne učini tu ništa.

23 Bezumniku je veselje počiniti sramotu, a čovjek razuman drži se mudrosti.

24 Čega se boji bezbožnik, ono ga snade; što žele pravednici, dobiju.

25 Kad puhne oluja, bezbožnika nestane, a pravednik stoji tvrdo na vječitom temelju.

26 Sto je ocat zubima i dim očima, to je lijenčina svojem gospodaru.

27 Strah Gospodinov produžuje dane života, a bezbožnicima se godine skraćuju.

28 Čekanje pravednika izlazi u radost, a nadanje se bezbožnika razbija.

29 Onomu koji hodi u nedužnosti, Gospodin je obrana, a bezbožnicima propast.

30 Pravednik se neće nikada pomaknuti, a bezbožnici neće ostati u zemlji.

31 Usta pravednikova radaju mudrost, a jezik lažni pada u pogibiju.

32 Usne pravednikove smišljaju sreću, a usta bezbožnikova opačinu.

Sreća pravednika, nesreća bezbožnika

11 Lažna mjerila Gospodinu su mrska, a pravedna mjera ugodna mu je.

2 Dode li oholost, dode i prezir, a mudrost se zadrži kod poniznih.

3 Nedužnost vodi poštene sigurno, a nevjerne upropašćuje njihova lažljivost.

4 Bogatstvo ne koristi ništa u dan srdžbe, a pravednost izbavlja od smrti.

5 Nedužnomu ravna put njegova pravda, a bezbožnik pada od vlastite zloće.

6 Poštene izbavlja njihova pravednost, a nevjerni se hvataju svojom požudom.

7 Kad umre bezbožnik, propada nadanje njegovo, očekivanje opakoga sruši se.

8 Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik zauzima njegovo mjesto.

9 Opak čovjek traži da pokvari bližnjega svojim jezikom, a oprezom se izbavljaju pravednici.

10 Kad ide dobro pravedniku raduje se grad; a kliče zbog propasti bezbožnika.

11 Grad se podiže blagoslovom poštenih

Mudre Izreke

ljudi, a ustima se bezbožnika uništava.

12 Bezumnik postupa sa svojim bližnjim prezirno, a razuman čovjek šuti tiho.

13 Tko kao klevetnik ide naokolo, izdaje tajne, a pouzdan čovjek drži stvar tajno.

14 Gdje nema vodstva, propada narod; a dobro stoji gdje se čuju mnogi savjetnici.

15 Veoma se zlo prolazi kad se jamči za druge, tko mrzi biti jamac, ide bezbrižno.

16 Žena mila dobiva čast, nasilnici dobivaju bogatstvo.

17 Dobroćiv čovjek čini sam sebi dobro, nemilostiv reže sam sebe u meso.

18 Bezbožnik dobiva sebi isprazan dobitak, a sigurnu nagradu dobiva, tko sije pravednost.

19 Tko se drži pravednosti, ide k životu, tko čini zlo, srce u propast.

20 Tko je lažna srca, mrzak je Gospodinu; a tko ide nedužno, mlio mu je.

21 Iako rade zajedno, zao čovjek neće izići bez kazne, a rod pravednika izbavit će se.

22 U gubici svinje zlatna brnjica—to je žena lijepa, ali besramna.

23 Želja pravednih nalazi sreću, a nada je bezbožnika nesreća.

24 Jedan dijeli obilno i sve je bogatiji, drugi škrtari previše i sve je siromašniji.

25 Tko čini dobro, nalazi obilatu okrepu; tko napaja druge, napaja sam sebe.

26 Tko ne da žita, proklinje ga narod; tko ga daje, na njegovu glavu dolazi blagoslov.

27 Tko traži dobro, dobiva milost; tko traži zlo, i snade ga.

28 Tko se uzda u bogatstvo svoje, propada, a pravednici uspijevaju kao zelene grane.

29 Tko zapušta svoju kuću, žanje vjetar—bezumnik će služiti mudromu.

30 Plod je pravednikov drvo života, mudri predobiva srca.

31 Ako se pravedniku plaća na zemlji, koliko prije bezbožniku i grješniku.

Vladanje mudrih i ludih

12 Tko ljubi opomenu, ljubi znanje; tko mrzi ukor, luđak je.

2 Dobar čovjek dobiva milost kod Gospodina, a spletkasa osuđuje.

3 Čovjek se ne utvrđuje bezbožnošću, korijen pravednika ne pomiče se nikada.

4 Marljiva žena je kruna svojem mužu, a zla je kao gnjilež u njegovim kostima.

5 Mišljenje pravednikovo ide samo za pravdom, spletke bezbožnika samo za prijevarom.

6 Riječi bezbožnika vrebaju krv, a usta pravednika spase ih.

7 Bezbožnici padaju i nema ih više, a kuća pravednikova ostaje.

8 Prema razboritosti svojoj hvali se čovjek, a tko je smeten, izvrnut je ruglu.

Mudre Izreke

458

9 Bolje je onomu koji je skroman, a svoje-
ga slugu ima, negoli onaj koji se veliča a
nema što jesti.

10 Pravednik se brine za ono što treba
njegovo živinče, a u bezbožnika je srce
bez osjećaja.

11 Tko obrađuje svoje polje, taj će jesti do
sitosti; a tko trči za besposlicama, bezu-
man je.

12 Tvrdava bezbožnika srušit će se, a ko-
rijen pravednika traje.

13 Zlu je čovjeku zamka u grijehu usana
njegovih, a pravednik izmakne tjeskobi.

14 Čovjek će se nasititi dobra od ploda
svojih usta, i vratit će mu se po djelu nje-
govih ruku.

15 Bezumniku se čini pravi njegov put, a
mudar čovjek prima nauk.

16 Bezumnik pokaže svoju srdžbu na
mjestu, a mudri pokriva uvredu.

17 Tko govori istinu, govori što je pou-
zdano, lažljiv svjedok donosi samo pri-
jevaru.

18 Govor nekoga probada kao ubodi
mača, a jezik mudrih donosi zdravlje.

19 Istinita usta stoje zauvijek, a lažni
jezik samo jedan čas.

20 Prijevara vlada u srcu onih, koji
snuju nesreću, a koji svjetuju na dobro,
dožive radost.

21 Nikakva nesreća ne stigne pravedni-
ka, a bezbožnici su puni nesreće.

22 Lažne usne mrske su Gospodinu; tko
istinu govori, mio mu je.

23 Pametan čovjek sakriva svoje znanje,
a srce bezumnika izvikuje svoju ludost.

24 Ruka marljiva čovjeka vlada, a lijena
mora robovati.

25 Briga u srcu pritišće čovjeka, a dobra
ga riječ razvedri.

26 Pravednik istražuje svoju pašu, a put
bezbožnika vodi u zabludu.

27 Lijenčina ne ulovi svoju zvijer; mar-
ljivoga čovjeka zapadne dragocjeno do-
bro.

28 Staza pravednosti vodi životu, a put
opacine smrti.

Sudbina pobožna i bezbožna čovjeka

13 Mudar sin prima pouku, a podsmje-
vač ne sluša ukora.

2 Od ploda riječi svojih nasitit će se svaki
obilno, nevjernomu čovjeku hoće se
nasilja.

3 Tko čuva svoja usta, čuva svoj život,
tko razvaljuje svoje usne, propada.

4 Puna je želja, ali bez uspjeha, duša li-
jenčine; želja se marljivih ljudi obilno
utiša.

5 Lažna riječ mrska je pravedniku, a bez-
božnik upada u porugu i sramotu.

6 Pravda štiti život nedužan; bezbožnost
uništava grješnike.

7 Netko se pravi bogatim, a nema ništa;

netko je siromašan, a ima velik imetak.

8 U bogatstvu njegovu otkup je za njegov
život, a siromah ne treba slušati prijet-
nju.

9 Veselo gori svjetlo pravednika, a
svjetiljka se bezbožnika ugasi.

10 Od oholosti bude samo svađa; tko se
daje svjetovati, taj je mudar.

11 Naglo zgrabljeno imanje prođe, a tko
samo skuplja rukom, postane bogat.

12 Dugo nadanje razboli srce, a drvo je
života želja ispunjena.

13 Tko prezire opomenu, sam sebi škodi;
tko ima strahopoštovanje prema zapovi-
jedi, toga dopadne plaća.

14 Nauk je mudroga izvor života, da
utekne zamkama smrti.

15 Dobro ponašanje donosi milost, a put
je nevjernih ljudi tvrdi kao kamen.

16 Pametan čovjek čini sve promišljeno,
a ludak se diči svojom ludošću.

17 Bezbožan glasnik pada u nesreću, a
vjeran glasnik donosi spasenje.

18 Siromaštvo i sramota stignu onoga
koji prezire ukor, a tko pazi na pouku,
dode do časti.

19 Ispunjena je želja slast srcu, a ludaci-
ma je mrsko kloniti se zla.

20 Druži se s mudrima i bit ćeš mudar; a
tko se druži s ludacima, zlo će proći.

21 Grješnike progoni nesreća, a praved-
nicima se vraća dobrim.

22 Dobar čovjek ostavlja unucima bašti-
nu, a imanje grješnika čuva se pravedni-
ku.

23 Krčevina siromaha donosi izobilja
hrane, a nepravda neke upropasti.

24 Tko štedi prut, ne ljubi svojega sina, a
tko ga ljubi, ukorom ga ispravlja.

25 Pravednik ima jela dok se ne nasiti,
trbuh bezbožnika mora životariti.

Mudrost je pred ludošću

14 Mudra žena sagradi sebi kuću, a luda
ju razgrađuje vlastitim rukama.

2 Tko radi pošteno, boji se Gospodina; a
tko ide stranputicom, prezire ga.

3 U ustima je bezumnika prut za oholost
njegovu, a čovjeku mudromu usne su
njegove zaštita.

4 Gdje nema volova, nema žita, a obilna
je ljetina od snage volovske.

5 Istinit svjedok ne laže, a lažni svjedok
iznosi laži.

6 Podsmjegač traži mudrost, ali uzalud,
a razumnomu je lako naći znanje.

7 Idi od bezumnika, jer ne čuješ nikakve
pametne riječi.

8 U tom je mudrost pametnoga da pazi
na svoj put, a stranputica je ludost
ludaka.

9 Ludacima je grijeh šala, a među pra-
vednima je dobar sporazum.

10 Srce samo pozna svoju vlastitu bol, u

njegovu radost ne umiješa se stranac.

11 Dom bezbožnika će propasti, a šator će pravednika procvasti.

12 Neki se put učini čovjeku ravan, a kraj su mu staze smrti.

13 I kod smijeha može se srce žalostiti, a veselju je kraj žalost.

14 Za življenje svoje prima nepokornik plaću, a tako i čovjek dobar za svoja djela.

15 Lud vjeruje svakoj riječi, a pametan pazi na korake svoje.

16 Mudar čovjek ima strahopoštovanje i kloni se zla, a lud ide preko toga i osjeća se sigurnim.

17 Čovjek nagao učini ludost, a razborit je strpljiv.

18 Ludaci ostaju u ludosti svojoj, a mudri se kite znanjem.

19 Pred dobrima zli se moraju prignuti, i bezbožnici moraju stajati na vratima pravednika.

20 I svojem prijatelju mrzak je siromah, a mnogo ih je koji ljube bogataša.

21 Tko prezirno postupa sa svojim bližnjima, griješi; blagoslovljen je onaj koji se smiluje siromahu.

22 Ne idu li stranputicom koji snuju zlo? A koji misle na dobro, žanju ljubav i vjernost.

23 U svakom radu ima dobitka, a puste riječi donose samo gubitak.

24 Kruna je mudrih bogatstvo njihovo, a ludost ludaka ostaje ludost.

25 Izbavitelj je života istiniti svjedok, a tko iskazuje laži, kvaritelj je.

26 U strahu je Gospodinovu pouzdanje jakomu i djeci njegovoj pruža zaštitu.

27 Strah je Gospodinov izvor života, on pomaže izbjeći zamkama smrti.

28 Na mnoštvu naroda počiva slava kralju; pad je vladaru kad nema ljudi.

29 Tko je spor u srdžbi pokazuje mnogo mudrosti, a tko je srdit počini ludost za ludošću.

30 Život je tijelu srce mirno, a strast je kao gnjilež u kostima.

31 Tko pritišće siromaha, huli na Stvoritelja njegova, a poštuje Ga, tko se smiluje siromahu.

32 Po zloči svojoj dolazi bezbožnik do pada, a pravednik ostaje još utješeni i na smrti.

33 U srcu razumnoga počiva razboritost, a što je u nutrini bezumnikovo, pokaže se.

34 Pravednost podiže narod, a opačina je sramota narodima.

35 Mio je kralju razuman sluga, a njegov gnjev pogodi nevaljalca.

15 *Mudrost dobiva, ludost gubi*
Odgovor blag utišava gnjev, i riječ uvredljiva podiže srdžbu.

Mudre Izreke

2 Jezik mudroga govori mudrost, a usta ludaka prosipaju ludost.

3 Na svakom su mjestu oči Gospodinove, gledaju zle i dobre.

4 Blag je jezik drvo života, a pokvarenost njegova zadaje srcu rane.

5 Bezumnik se ruga pouci svojega oca, a tko prima opomenu, radi pametno.

6 U kući je pravednikovoj bogata zaliha, a u dohodku je bezbožnikovom rasip.

7 Usne mudrih ljudi siju znanje, a srce je bezbožnika naopako.

8 Žrtva je bezbožnika mrska Gospodinu, a molitva pravednika mu je ugodna.

9 Život je bezbožnikov mrzak Gospodinu, a ljubi onoga koji teži za pravednošću.

10 Oštra kazna čeka onoga koji skrene s pravoga puta, a propadne onaj tko mrzi opomenu.

11 Ponor svijeta mrtvih stoji otvoren pred Gospodinom, koliko više srce ljudi.

12 Podsmjeverač ne ljubi onog tko ga kori, on se ne druži s mudrima.

13 Veselo srce razvedri lice, tuga u srcu pritisne duh.

14 Srce razumnoga čovjeka teži za znanjem; usta ludaka snuju ludost.

15 Svi su dani potlačenoga žalosni, tko je dobre volje, drži stalnu gozbu.

16 Bolje je malo sa strahom Božjim, negoli veliko blago s nemirom.

17 Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego vol ugojeni gdje je mržnja.

18 Čovjek žestok izaziva svađu, a strpljiv utišava svađu.

19 Staza je lijenčine kao pokrov od trnja, a put je pravednikov dobro izravnan.

20 Mudar je sin radost ocu, čovjek lud prezire svoju majku.

21 Ludost je bezumniku veselje, razuman čovjek ide pravim putem.

22 Gdje nema savjetovanja, ne uspiju naumi, gdje je mnogo savjetnika, uspiju.

23 Svaki se raduje zgodnim odgovorom svojih usta, riječ u pravo vrijeme—kako je dragocjena.

24 Put života za razumnoga ide gore, da izmakne carstvu mrtvih dolje.

25 Gospodin razara kuću oholima, a postavlja među udovici.

26 Mrske su Gospodinu namisli zlobne, a riječi dobrostive rado čuje.

27 Tko steče nepravedan dobitak, razara svoju kuću; komu se gadi mito, živjet će mirno.

28 Srce pravednikovo pomisli što će odgovoriti, a usta bezbožnika izbacuju zlobe.

29 Gospodin je daleko od bezbožnika, a molitvu pravednika usliša.

30 Mio pogled razveseli srce, vesela vijest oživi kosti.

31 Uho, koje sluša opomene spasono-

Mudre Izreke

460

sne, boravi rado među mudrima.

32 Tko odbija pouku, prezire dobro svoje duše, a tko sluša opomenu, steće sebi razboritost.

33 Strah je Gospodinov odgoj za mudrost, pred časću ide poniznost.

Providnost Božja koja sve vidi

16 Čovjek se dobro spremi u srcu, a od Gospodina dolazi što jezik izgovori.

2 Čovjeku su čisti svi njegovi putovi, ali Gospodin ispituje duhove.

3 Predaj Gospodinu svoja djela, i naumi će tvoji uspjeti.

4 Za svrhu svoju sve je Gospodin stvorio, pa i bezbožnika za dan nesreće.

5 Gospodinu je mrzak svaki oholica; ruku na ovo. Bez kazne neće izići.

6 Vježbanjem u vjernoj ljubavi čisti se krivnja zlodjela, strahom Gospodinovim izbjegne se zlu.

7 Ako je čiji život mio Gospodinu, onda on pomiri s njim i njegove neprijatelje.

8 Bolje je malo s pravdom, nego velik dohodak s nepravdom.

9 Čovječje srce uredi sebi svoj put, a Gospodin upravlja korake njegove.

10 Sud je Božji na usnama kraljevima, na sudu ne smiju sagraješiti njegova usta.

11 Mjerila i utezi pripadaju Gospodinu; njegovo su djelo sva težina vreće.

12 Bezbožno činiti neka je gadno kraljevima, jer samo po pravednosti ima prijestolje svoj opstanak.

13 Istinite usne pridobijaju kraljeve, tko govori iskreno, oni vole onoga koji govori pravo.

14 Gnjev je kraljev kao glasnik smrti, ali ga mudar čovjek ublaži.

15 U prijaznom kraljevu pogledu je život; milost je njegova kao oblak lijepe kiše.

16 Mudrost steći daleko je bolje nego zlato, i dobiti razboritost vrednije je nego srebro.

17 Put je pravednih kloniti se zla; tko pazi na svoj put, čuva svoj život.

18 Oholost dolazi pred pad i oholi duh pred propast.

19 Bolje je biti ponizan s malenima nego dijeliti plijen s oholima.

20 Tko pazi na opomenu, taj dolazi do sreće; blagoslovljen je onaj koji se uzda u Gospodina.

21 Tko je mudra srca, slavi se kao razuman; i prijazna riječ promiče pouku.

22 Izvor je životu mudrost za one koji je posjeduju, a karanje ludaka ludost je.

23 Razum mudroga učini razboritim njegova usta i umnožava pouku na njegovim usnama.

24 Prijazne su riječi med samotok; slatke duši, zdrave tijelu.

25 Gdje koji se put učini čovjeku ravan, a ipak su to napokon putovi k smrti.

26 Glad poslenika radi za njega, jer ga nagone njegova usta.

27 Čovjek nevaljao iskopava samo nesreću; na njegovim usnama gori kao oganj što pali.

28 Čovjek himben podiže nemir; klevetnik razdvaja pouzdane prijatelje.

29 Silovit čovjek traži da zaludi svojega prijatelja i da ga zavede na zao put.

30 Tko namiguje očima, taj hoće izmisliti spletke; tko stišće usne, počinio je zlo.

31 Sijeda je kosa časna kruna, postigne se pravednim životom.

32 Bolji je strpljiv čovjek nego ratni junak, tko svlada samoga sebe, veći je nego osvojitelj grada.

33 Zdrijež se baca u krilo haljine, ali od Gospodina dolazi sav njegov odgovor.

Zadovoljstvo pravednoga čovjeka, nemir opakoga

17 Bolji je komad suha kruha s mirom, nego kuća puna žrtvenog mesa sa svađom.

2 Razuman sluga bit će gospodar nad sirom nevaljalim i s braćom će dijeliti baštinu.

3 Talionica je za srebro, peć za zlato, a Gospodin iskušava srca.

4 Zločinac pazi na lažne usne, lažljivac sluša pokvarene jezike.

5 Tko se ruga siromahu, grdi njegova Stvoritelja, tko se raduje nesreći, ne ostane sam bez kazne.

6 Kruna su starcima njihovi unuci, slava djeci njihovim roditeljima.

7 Bezumniku ne pristaje mudra riječ, a još manje plemenitu čovjeku lažna riječ.

8 Poklon je potkupni kao čarobni kamen onomu koji ga daje; kamo se god okrene, ima uspjeh.

9 Tko pokriva prijestupe, traži ljubav; tko ih dalje pripovijeda, razdvaja pouzdane prijatelje.

10 Ukor djeluje na razumnoga više negoli stotinu udaraca na bezumnika.

11 Zločinac ide samo za pobunom, ali se ljuti glasnik šalje na njega.

12 Bolje je da čovjeka susretne medvjedica kojoj su ugrabili mlade nego ludak u svojoj ludosti.

13 Tko vraća zlo za dobro, njegovu kuću neće ostaviti nesreća.

14 Svađu zametnuti jest kao poplavu pustiti, zato prije nego se zametne, prodi se rasprave.

15 Tko oslobodi krivoga i tko osudi pravoga, obojica su odurnost Gospodinu.

16 Što će novci u ruci bezumnikovo da kupi mudrost, kad ne mari za nju?

17 Prijatelj uvijek ima ljubav, a u nevolji postaje brat.

18 Bezuman je čovjek koji daje ruku i jamči za prijatelja svojega.

19 Tko ljubi svađu, ljubi grijeh; tko viso-

ko gradi svoja vrata, traži pad.

20 Tko je lažna srca, ne postiže sreće; tko je lažljiva jezika, pada u nesreću.

21 Tko ima luda sina, toga mori briga, otac ludakov nema radosti.

22 Srce veselo pospješuje ozdravljenje, a potišten duh suši kosti.

23 Bezbožnik prima poklone ispod ruke da zavije staze pravdi.

24 Razuman ima pred očima mudrost, a oči bezumnika lutaju do na kraj zemlje.

25 Lud sin briga je svojem ocu i gorka bol svojoj majci.

26 Zlo je kazniti pravednika, plemenite ljude udarati protiv svakoga je prava.

27 Tko usteže svoje riječi, razborit je, razuman je hladnokrvan čovjek.

28 I bezumnik, kad šuti, može vrijediti kao mudar i kao razuman i kad zatvori svoje usne.

Snošljivost i svadljivost

18 Čovjek samovoljan traži što mu je milo i svađa se usprkos mudroj presudi.

2 Bezumniku nije mila razboritost, nego samo objava njegovih misli.

3 Gdje uđe bezbožnost, ondje se smjesti i sramota, a prezir dođe sa sramotom.

4 Kao duboke vode riječi su iz usta čovjeka, žubor-potok, izvor mudrosti.

5 Nije pravo zauzimati se za krivca i onoga koji je pravedan, otjerati sa suda.

6 Usne bezumnika upuštaju se u svađu, i njegova usta viču za batinom.

7 Bezumniku su njegova usta na propast, i usne su njegove zamka životu njegovu.

8 Riječi su klevetnika kao poslastica, one ulaze u nutrinu utrobe.

9 I tko je u poslu nemaran, brat je onomu koji ruši.

10 Tvrda je kula Gospodinovo ime, pravednik u nju utječe i spašen je.

11 Posjed bogatoga njemu je jaka tvrdava i kao visok zid po svojem mišljenju.

12 Pred padom čovjeka ide oholost, a pred čašću ide poniznost.

13 Dade li tko odgovor prije nego je još pravo čuo, onda mu se to računa kao ludost i sramota.

14 Muževno srce podnosi svoju bol, a slomljeno srce—tko ga može podnositi?

15 Srce razumno nabavi sebi mudrost, uho mudroga teži za znanjem.

16 Darovi otvore čovjeku vrata i put i pribave mu pristup k velikašima.

17 U svojoj raspravi ima prvi pravo, ali onda dođe njegov protivnik i opovrgne ga.

18 Bacanjem ždrijeba prestanu rasprave, pa i među mogućnicima odlučuje.

19 Uvrijeđen brat jači je od tvrdoga grada i svađe su kao prijevornice na tvrđavi.

Mudre Izreke

20 Svaki se siti plodom svojih usta, dohotkom svojih usana siti se.

21 Smrt i život u vlasti su jezika, tko ga upotrijebi marljivo, uživat će njegov plod.

22 Tko nađe dobru ženu, našao je krasni nalaz, i dobiva milost od Gospodina.

23 Proseći moli siromah, a bogataš odgovara tvrdo.

24 Ima prijatelja koji su na propast; a gdjekoji je prijatelj privrženiji od brata.

Pobožno siromaštvo, lijenost i ruglo

19 Siromah koji hodi u svojoj postojanosti bolji je nego onaj koji govori naopako i ludo.

2 Nedostatak u znanju nije dobro za dušu, a tko je prebrz zapadne u grijeh.

3 Vlastita ludost razara naume čovjeku, a ipak se njegovo srce gnjevi na Gospodina.

4 Bogatstvo pribavlja uvijek više prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov.

5 Lažni svjedok ne izlazi bez kazne; tko govori laž, ne izmakne sudu.

6 Mnogi traže milost velikaša i svaki je odan darežljivu čovjeku.

7 Siromaha mrže sva njegova braća; koliko se više udaljuju od njega njegovi prijatelji. Hlepi za riječima što ne znače ništa.

8 Tko pribavi razboritost, ljubi svoj život; tko sačuva razum, nalazi sreću.

9 Lažni svjedok ne izlazi bez kazne, tko govori laž, propada.

10 Dobro življenje ne pristaje bezumniku, još manje služi da vlada vladarima.

11 Strpljivim čini čovjeka razboritost, čast mu je mimoći krivnje.

12 Kraljeva srdžba je kao rika lava, a njegova milost je kao rosa na bilje.

13 Lud je sin nesreća svojem ocu, svađe su ženine kao neprestano prokišnjavanje.

14 Kuća i imanje baštine se od djedova, a od Gospodina dolazi razumna žena.

15 Lijenost upada u dubok san, i čovjek nemaran mora gladovati.

16 Tko drži zapovijedi, čuva svoj život; tko ne pazi na svoje putove, ide u propast.

17 Tko se smiluje siromahu, posuđuje Gospodinu, i platit će mu za njegovo dobroćinstvo.

18 Pokaraj svojega sina, jer još ima nade, ali neka ti ne padne na um da ga usmr-tiš.

19 Tko je srdit, taj mora to okajati, jer ako ga štetiš, učiniš samo još gore.

20 Poslušaj savjet i primi ukor da poslije budeš mudar.

21 U srcu čovjeka mnogo ima namisli, ali će samo uspjeti odluka Božja.

Mudre Izreke

462

22 Čovjek je radostan kad čini dobro, a bolje je siromašan biti nego lažljivac.

23 Strah Gospodinov vodi životu; u koga je on, toga ne posjećuje nesreća.

24 Je li lijenčina umočio svoju ruku u zdjelu, ne prinosi je više k ustima svojim.

25 Udari li se podsmjever, ludi će se opametiti; ukori li se razuman, on prima razboritost.

26 Tko zlostavlja oca i progoni majku, taj je sin koji radi ružno i sramotno.

27 Nemoj, moj sine, slušati nauk koji odvodi od razumnih riječi.

28 Loš svjedok podsmijeva se pravdi, i usta bezbožnika proždiru zlodjela.

29 Za podsmjevere spremne su kaznene presude, i udarci za ludakova leđa.

20 *Proždrljivost, prijevara, naprasitost*
Vino je podsmjever, silovito piće podiže svadu, i tko se god dade zavesti nije mudar.

2 Prijetnja je kralja kao rika lava; tko ga draži na srdžbu, griješi svojem životu.

3 Služi čovjeku na čast kad ostaje daleko od svade, a svaki bezumnik je svadljiv.

4 U jesen ne voli lijenčina orati, traži li onda o žetvi, ne dobije ništa.

5 Duboka je voda zamisli u srcu čovjeka, čovjek razuman zna je iscrpiti.

6 Mnogi se ljudi hvale svojom dobrotom, ali tko će naći vjerna čovjeka?

7 Ako pravednik hoda besprijeekorno, njegovoj će djeci poslije njega biti dobro.

8 Kralj, koji sjedi na stolici sudačkoj, istražuje sve zlo svojim očima.

9 Tko može reći: "Očistio sam svoje srce, ja sam oslobođen od svojega grijeha?"

10 Dvojak uteg i dvojaka mjera, to je oboje mrsko Gospodinu.

11 Već se dječak pokazuje po svojim djelima, je li njegovo djelo čisto i čestito.

12 Uho koje čuje, oko koje vidi—to je oboje stvorio Gospodin.

13 Ne ljubi sna, da ne osiromašiš; drži svoje oči otvorene, pa ćeš imati dosta kruha.

14 "Loše, loše", govori kupac, a kad ode onda se hvali.

15 Ima i zlata i bisera mnogo, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit.

16 Uzmi haljinu onomu koji je jamčio za druge, plijeni njega mjesto došljaka.

17 Sladak je čovjeku kruh koji je pribavio prijevarom, ali mu se poslije napune usta kremenja.

18 Naumi se utvrđuju savjetom, zato vodi rat mudrim savjetom.

19 Tko ide klevetati, izdaje i tajne; zato se ne miješaj s ludim brbljavcem.

20 Tko psuje svojega oca i svoju majku, njegovo se svjetlo gasi u najdubljoj tmini.

21 Posjed iz početka brzo stečen, ostaje

na poslijetku bez blagoslova.

22 Ne govori: "Vratit ću zlo." Čekaj Gospodina i on će ti pomoći.

23 Dvojak je uteg mrzak Gospodinu, lažna su mjerila stvar nepravedna.

24 Od Gospodina su koraci čovječji određeni, a što čovjek razumije o putu svojem?

25 Zamka je čovjeku nepromišljeno viknuti: "Posvećeno." i onda poslije razmišljati što se zavjetovalo.

26 Mudar kralj odstrani bezbožnike i onda pusti da preko njih prijeđe kotač.

27 Svjetlo je Gospodinovo duh čovječji; on istražuje sve odaje srca.

28 Ljubav i vjernost zaštićuju kralja; on podupire svoje prijestolje ljubavlju.

29 Slava je mladićima jakost njihova; ures je starcima sijeda kosa.

30 Krvave modrice operu zlo, i udarci očiste odaje srca.

Neograničena Božja vlast nad čovječjim srcima
21 Kraljevo srce je u ruci Gospodinoj, kao tok rijeke, on ga okreće kamo god hoće.

2 Sve svoje putove može čovjek držati pravima, ali je Gospodin koji ispituje srca.

3 Činiti pravo i pravednost, milije je Gospodinu nego žrtva zaklanica.

4 Ohole oči i naduta srca, to je svjetiljka bezbožnika, ali je grijeh.

5 Namisli marljiva čovjeka donose dobit, ali tko se odviše žuri, trpi samo štetu.

6 Blago stečeno jezikom lažljivim, ispraznost je onima koji traže smrt.

7 Bezbožnike odnese vlastito nasilje, jer neće činiti što je pravedno.

8 Zapleten je put čovjeka krivca, a djelo čista čovjeka je pravedno.

9 Bolje je stanovati na krovu u kojem uglu nego zajedno biti u jednoj kući sa svadljivom ženom.

10 Duša bezbožnikova želi zlo, njegov bližnji ne nalazi milosrda u njemu.

11 Kad se kazni podsmjever, onda bezumnik mudruje; kad se mudrog poučava, on prima znanje.

12 Na kuću bezbožnika pazi Svepravedni; bezbožnike on baca u nesreću.

13 Tko svoje uho zatvara na jadikovanje siromaha, njemu se neće odgovoriti kad zaviče.

14 Dar u tajnosti utišava gnjev, poklon u njedrima najžešću srdžbu.

15 Radost je pravedniku kad se čini što je pravo, a zločincima je strah.

16 Čovjek koji zađe s puta razboritosti brzo će počinuti u carstvu sjena.

17 Tko rado živi u veseljima, u siromaštvo će pasti; tko voli vino i ulje, ne obogati se.

18 Otkup za pobožnike jest bezbožnik;

na mjesto pravednih stupi zločinac.

19 Lakše je stanovati u pustinji nego sa ženom svadljivom i ljutitom.

20 Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a čovjek bezuman ga rastepe.

21 Tko teži za pravdom i milosrdem, postigne život, pravdu i čast.

22 U grad junaka uspne se mudri, sruši bedem u koji su se uzdali.

23 Tko čuva svoja usta i jezik svoj, čuva svoj život od nevolje.

24 Ohol, nadut čovjek—nazvan podsmjevač—radi u neizmjerenoj obijesti.

25 Lijenčini donosi smrt njegova pohota, jer njegove ruke bježe od posla.

26 Cijeli dan zavidno želi, a pravednik daje i ne škrtari.

27 Odvratna je žrtva bezbožnika, osobito ako ju prinose u pogrdnoj namjeri.

28 Lažni svjedok propada; čovjek, koji sluša, smije uvijek opet govoriti.

29 Bezbožnik drsko drži, a tko je pravedan pazi na svoj put.

30 Nema ni mudrosti, ni razboritosti, ni savjeta naprema Gospodinu.

31 Konj se oprema za dan boja, ali pobjeda dolazi od Gospodina.

Dobro ime, pravi odgovor, dobrotvornost

22 Dobro ime je bolje nego veliko bogatstvo; naklonost više vrijedi nego srebro i zlato.

2 Bogati i siromašni žive jedni uz druge; Gospodin ih je sve stvorio.

3 Pametan čovjek vidi zlo unaprijed i sakrije se, ljudi idu dalje i imaju štetu.

4 Plaća poniznosti straha Božjega jesu bogatstvo, čast i život.

5 Trnje i zamke leže na putu himbenika; tko čuva svoju dušu, drži se daleko od njih.

6 Odgoji dijete prema putu kojim treba ići, pa neće odstupati od njega ni u starosti.

7 Bogat gospodari nad siromasima, tko posuđuje, sluga je vjerovniku.

8 Tko sije nepravdu i zlodjela, bijedu će žeti; sva muka njegova propada.

9 Tko je dobrotvoran, ima blagoslov, jer daje siromahu od svojega kruha.

10 Otjeraj podsmjevača, otići će s njim i rasprava, i prestat će svađa i pogrda.

11 Tko ljubi čistoću srca i ima ljubaznost na svojim usnama, njemu je kralj prijatelj.

12 Oči Gospodinove čuvaju mudroga, naume nevjernoga on poništava.

13 Lijenčina govori: "Lav je vani, mogao bih na ulici biti razderan."

14 Duboka jama usta su bludnice, na koga se Gospodin srdi u nju će pasti.

15 Ludost hvata korijen u srcu djeteta, a šiba je ukloni od njega.

16 Tko tlači siromaha da se obogati i tko

Mudre Izreke

daje bogatomu, osiromašiti će.

17 Prigni svoje uho i slušaj riječi mudrih ljudi i pazi na pouku moju.

18 Jer je milina jedna, ako ih čuvaš u svojem srcu; neka su sve spremne na usnama tvojim.

19 Da se tvoje uzdanje utemelji na Gospodinu, upućujem te danas na njegove putove.

20 Jest, trideset sam ti ih napisao sa savjetima i poukama,

21 da ti priopćim istinu, pouzdane riječi, te mogneš pravo odgovoriti onomu koji te upita.

22 Ne otimaj siromahu jer on je siromašan, i ne pritiskuj pred sudom siromaha,

23 jer će Gospodin braniti njegovu stvar, i otet će život onima koji njemu otimaju.

24 Ne druži se sa srditim čovjekom; ne idi za gnjevnim čovjekom,

25 da se ne priučiš njegovim putovima, i da tvoj život ne dođe u opasnost.

26 Ne pripadaj onima koji podaju ruku, onima koji jamče za dugove.

27 Ako ne možeš platiti, zašto da se odnese postelja ispod tebe?

28 Ne pomiči prastaru među koju su postavili tvoji djedovi.

29 Vidiš li čovjeka vješta u svojem poslu: pred kraljevima on će još stajati, on ne treba služiti prostacima.

Pouke o mudrosti u životu i o pobožnosti

23 Kad sjediš za stolom kod kojega vladara, pazi dobro tko je ispred tebe; **2** pa stavi sebi nož na grlo ako imaš prevelik tek.

3 Nemoj se polakomiti na poslastice njegove, jer su lažna hrana.

4 Ne muči se da stečeš bogatstvo, prodi se takva nauma.

5 Jedva si ga opazio i već ga lode, jer napravi sebi krila kao u orla koji leti k nebu.

6 Ne jedi kod onoga koji je zavidan, nemoj poželjeti njegove poslastice.

7 Jer on misli samo na sebe. "Jedi i pij," govori ti, ali njegovo srce nije s tobom.

8 Moraš opet izbljuvati zalogaj što si ga pojeo; svoje ljubazne riječi potrošio si uzalud.

9 Bezumniku ne govori ništa na uho, jer on samo prezire mudre tvoje riječi.

10 Ne pomiči prastare mede, ne prodiri u njivu siročadi,

11 jer je jak njihov odvjetnik, branit će od tebe njihovu stvar.

12 Podloži svoje srce nauku, svoje uši riječima razumnim.

13 Ne šteti kazne svojem djetetu, jer istučes li ga šibom, neće od toga umrijeti.

14 Tučeš ga šibom, ali ga izbavljaš tako od podzemnoga svijeta.

Mudre Izreke

464

15 Moj sine, ako bude mudro tvoje srce, veselim se i ja od srca.

16 i nutrina moja kliče od radosti kad tvoje usne govore što je pravo.

17 Tvoje srce neka ne zavidi grješnicima, nego neka uvijek bude u strahu pred Gospodinom.

18 Zaista, ima budućnost i nada se tvoja neće osramotiti.

19 Slušaj, moj sine, i budi mudar i okreni svoje srce ravno na pravi put.

20 Ne idi s pijanicama i izjelicama uz meso.

21 Jer pijanica i izjelica osiromaše, i pospanac se odijeva u tralje.

22 Slušaj oca koji ti je dao život, i ne preziri svoju majku kad ostari.

23 Steci istinu i ne prodaji je, mudrost, pouku i razboritost.

24 Veoma se raduje otac dobrog sina; komu se rodi mudro dijete, smije se veseliti.

25 Neka se vesele tvoj otac i tvoja majka, i neka se raduje ona koja te je rodila.

26 Daj mi svoje srce, moj sine, i neka tvoje oči gledaju na moje putove.

27 Jer je bludnica duboka jama, tuda žena tijesan studenac.

28 Ona i zasjeda kao lupež i umnožava broj nevjernih među ljudima.

29 Tko ima ah? Tko ima jao? Tko ima svađu? Tko ima brigu? Tko ima rane ni za što? Tko ima mutne oči?

30 Koji kasno sjede kod vina, koji dolaze da kušaju miješano vino.

31 Ne gledaj na vino kako crvenkasto sijeva, kako se u čaši prelijeva, ono se pije glatko.

32 Ali kasnije ujede kao zmija i uštrca otrov kao ljutica.

33 Čudne stvari vide tvoje oči i tvoje srce misli ludorije.

34 Ti si kao onaj koji leži usred mora, kao onaj koji sjedi gore u košu od jedrila.

35 "Istukli su me, ali me nije zaboljelo, izlupali me, ali nisam osjetio ništa; kad ću se probuditi, onda ću iznova potražiti piće."

24 *Opomene na strpljivost i pomirljivost*
Ne zavidi zlim ljudima, ne želi se s njima družiti.

2 Jer o nasilju misli njihovo srce, njihove usne govore samo o zlu.

3 Mudrošću se gradi kuća, razboritošću se utvrđuje;

4 znanjem se pune odaje svakojakim dragocjenim i finim bogatstvom.

5 Mudri može više nego jaki, razboriti više nego vrlo krepki.

6 Jer mudrim mjerama ratovat ćeš uspješno, i pobjeda je ondje gdje je radio velik broj savjetnika.

7 Previsoka je bezumniku mudrost, zato

on ne otvara usta na vijećanjima.

8 Tko ide za tim da smišlja zlo, toga zovu spletkar.

9 Osjećanje i mišljenje bezumnikovo jest grijeh; podrugljivac je mrzak ljudima.

10 Pokažeš li se slab kad ti je dobro, onda je tvoja snaga malena i u vrijeme nevolje.

11 Izbavljaj one koje vuku u smrt, oslobodi one koje vode da ih pogube.

12 Htjedneš li reći: "Nismo za to ništa znali": zaista, koji ispituje srca, vidi to, i koji motri tvoju dušu, zna to; on plaća čovjeku po njegovim djelima.

13 Jedi med, moj sine, jer je zdrav, i med samotok sladak je tvojem grlu.

14 Tako cijeni i za svoju dušu mudrost; ako si je stekao, onda ima za tebe budućnosti i nada se tvoja ne će osramotiti.

15 Ne vrebaj, bezbožniče, oko stana pravednikova, ne ruši mu postelju.

16 Jer sedam puta padne pravednik i opet ustane, a bezbožnici propadaju u nesreći.

17 Kad padne tvoj neprijatelj, ne veseli se i ne kliči kad se on spotakne,

18 da to ne vidi Gospodin, i da mu se to ne svidi i on odvrati svoju srdžbu od njega.

19 Ne srdi se zbog zločinaca, ne žesti se zbog bezbožnika.

20 Jer zao čovjek nema budućnosti, i svjetiljka se bezbožnika ugasi.

21 Moj sine, boj se Gospodina i kralja, i ne miješaj se s buntovnicima,

22 jer najedanput provali nesreća njihova unutra, i iznenada propast obojice.

23 I ove priče potječu od mudrih: Pristranost u bilo kojoj pravnoj stvari nije dobra.

24 "Ti imaš pravo", njega proklinju ljudi, njega mrzi narod.

25 A koji pravedno odlučuju, njima je dobro, i dolazi na njih obilat blagoslov.

26 Odgovor zgodan jest kao poljubac na usne.

27 Uredi svoj posao vani i zatim ga svrši na njivi, tek onda graditi svoju kuću.

28 Ne budi lažni svjedok na svojega bližnjega, jer što ćeš varati usnama svojim?

29 Nemoj reći: "Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu učiniti; platit ću svakomu po djelu njegovu."

30 Prolazio sam pokraj njive nekog lijencine i pokraj vinograda nekog bezumnika.

31 Gle, sve je bilo zaraslo u trnje, sve je bio pokrio korov; zid im je bio porušen.

32 Vidio sam i upamtio, motrio sam i uzeo sebi za pouku.

33 "Još malo spavati, još malo drijemati; još malo ruke sklopiti i počivati."

34 Već dolazi na tebe siromaštvo kao kakav kradljivac, i oskudica na tebe kao kakav ratnik.

25 Ovo su priče Salomonove koje su bile prepisane od ljudi Ezekije, Judina kralja.

2 Slava je Božja skrivati stvar; slava je kraljeva istraživati stvar.

3 Kao visina nebesa i dubina zemlje tako je nedohvatljivo srce kraljeva.

4 Kad se odijele troske od srebra, onda uspije zlataru umjetnina.

5 Kad se odijeli bezbožnik od blizine kraljeve, onda se njegovo prijestolje utvrdi pravednošću.

6 Ne veličaj se pred kraljem i ne sjedaj na mjesto velikaša.

7 Jer je bolje da ti se rekne: "Pomakni se ovdje gore," nego da ti kažu da se pomakneš dolje pred velikašem koga tvoje oči tu gledaju.

8 Što si vidio vlastitim očima, to ne iznosi prebrzo na raspravu, jer što ćeš poslije činiti ako te bližnji sramotno opovrgne?

9 Raspravi vlastitu stvar svoju s protivnikom svojim, a tajne drugoga ne otkrivaj.

10 Inače bi zlo govorio o tebi tko to čuje i sramota tvoja ne bi iščeznula nikada.

11 Kao zlatne jabuke na srebrnim zdjelama, takva je riječ u pravo vrijeme izrečena.

12 Zlatan prsten i ures iz finoga zlata, takav je mudar koji opominje uho koje sluša.

13 Kao o žetvi hladiti se snijegom, takav je vjeran glasnik onomu koji ga je poslao; on okrijepi dušu svojem gospodaru.

14 Oblaci i vjetar, a ipak nema kiše, takav je čovjek koji se hvali darovima, a ne daje ih nikada.

15 Strpljivošću dade se ljutit čovjek nagovoriti; mekan jezik može slomiti kosti.

16 Jesi li našao meda, jedi samo koliko ti je dosta, inače, ako se prejedeš, izbljuvat ćeš ga.

17 Stavi svoju nogu samo rijetko kad u kuću svojega bližnjega, inače nasitit će se tebe i zamrzit će te.

18 Kao malj i mač i oštra strijela jest čovjek koji se protiv svojega bližnjega iskaže kao lažni svjedok.

19 Zub klimav i noga klecava, takvo je uzdanje u nevjernika u vrijeme nevolje.

20 Kao jedan koji skida haljinu na zimi, kao onaj koji lijeva ocat na salitru, takav je onaj koji pjeva pjesme žalosnomu srcu.

21 Gladuje li tvoj neprijatelj, nahrani ga kruhom, žeda li, napoji ga vodom;

22 jer tako zgrćeš živo ugljevlje na njegovu glavu, i Gospodin će ti to platiti.

23 Kao što sjeverni vjetar nosi kišu, tako klevetni jezik nosi zlovoljno lice.

24 Bolje je stanovati na krovu, u kojem kutu, nego biti zajedno u kući sa ženom

Mudre Izreke

svadljivom.

25 Hladna voda žednoj duši, to je dobra vijest iz daleke zemlje.

26 Izvor zamućen, studenac pokvaren, to je pravednik koji kleca pred bezbožnikom.

27 Previše meda jesti nije dobro, zato šteti riječi pohvale.

28 Grad porušen bez zidova, to je čovjek koji nema vlasti nad svojim duhom.

Ludost, lijenost, lažljivost

26 Kao snijeg u ljeto, kao kiša o žetvi, tako malo pristaje čast bezumniku.

2 Kao vrabac kad prhne, kao lastavica kad odleti, takva je kletva bezrazložna i ne stigne.

3 Bič konju, uzda magarcu, a batina ludacima na leđa.

4 Ne odgovaraj ludaku po njegovoj ludosti, inače si njemu jednak.

5 Odgovori ludaku po ludosti njegovoj, inače on misli da je mudar.

6 Odsijeca sebi noge i pije zločinstvo, tko šalje ludaka da mu poruku nosi.

7 Oslabljena vise stegna hromu čovjeku; tako je i u ustima bezumnika riječ mudrosti bez koristi.

8 Kamen na pračku privezati, to je iskazati čast bezumniku.

9 Trn što padne u ruku pijanomu, to je riječ mudrosti u ustima bezumnika.

10 Veliki Bog koji je sve stvorio, muke zadaje kad plaća bezumniku i prijestupniku.

11 Kao pas koji se vraća na ono što je izbljuvao, takav je ludak koji ponavlja svoju ludost.

12 Vidiš li jednoga koji misli da je mudar; ima više nade za bezumnika nego za njega.

13 Lijenčina govori: "Lav je na putu, lav je na ulicama."

14 Kao što se vrata okreću na svojim stožerima, tako lijenčina na svojoj postelji.

15 Je li lijenčina svoju ruku stavio u zdjelu, preteško mu bude da je prinese k ustima.

16 Lijenčina misli da je mudriji od sedmorice koji znaju odgovoriti razumno.

17 Tko za uši hvata psa što trči mimo njega, takav je onaj koji se miješa u raspravu koja nije njegova.

18 Kao poludio čovjek koji baca ognjene baklje i smrtonosne strijele.

19 takav je čovjek koji prevari svojega bližnjega i onda govori: "Samo sam se šalio."

20 Gdje nestane drva, ugasi se oganj, i gdje nema klevetnika, prestane rasprava.

21 Kao što ugljen služi za žeravicu, a drvo za oganj, tako svadljiv čovjek za

Mudre Izreke

466

prepirke.

22 Riječi su klevetnikove kao poslastica, one prodiru u nutrinu tijela.

23 Srebrna gleda preko posuda, to su usne ljubavljive užežene kod zlobna srca.

24 Usnama svojim pretvara se mrzitelj, a u svojem srcu nosi prijevaru.

25 Kad govori prijazno, ne vjeruj mu, jer je u njegovu srcu sedam grozota.

26 Ako se mržnja i pokriva pretvaranjem, to se, ipak, zloba njezina otkriva u skupštini.

27 Tko drugima jamu kopa, sam padne u nju; tko valja kamen na druge, na njega se prevali.

28 Jezik lažni mrzi one koje je satro; usta laskava počine pogibiju.

Ne hvalisati se i ne biti drzak

27 Ne hvali se sutrašnjim danom, jer ne znaš što može dan donijeti.

2 Neka te hvali drugi, a ne tvoja vlastita usta; stranac, a ne tvoje vlastite usne.

3 Težak je kamen, teret je pijesak; ali je gnjev na bezumnika teži od obojega.

4 Jarost je divlja, i gnjev je bijesan, ali tko bi mogao odoljeti ljubomoru?

5 Bolji je javni ukor nego tajna ljubav.

6 Udarci iz ruke prijatelja dobro su mišljeni, ali su lažni poljupci mrzitelja.

7 Tko je sit gazi nogama i med samotok, a gladnu je čovjeku sve gorko—slatko.

8 Kakva je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, takav je čovjek koji bježi iz svojega zavičaja.

9 Ulje i mirisi razvesele srce, isto je tako slatka utjeha prijatelja iz srca koji vjerno svjetuje.

10 Ne ostavljaj prijatelja svojega i prijatelja svojega oca i ne idi u kuću svojega brata u dan tvoje nesreće, jer bolji je susjed u blizini nego brat u daljini.

11 Budi mudar, moj sine, i razveseli moje srce da mogu odgovoriti onomu koji me grdi.

12 Pametan čovjek vidi zlo i sakrije se, a ljudi idu dalje i imaju štetu.

13 Uzmi mu haljinu njegovu, jer je jamčio za drugoga, plijeni njega mjesto došljaka.

14 Tko pozdravlja svojega prijatelja naglas rano ujutro, prima mu se to za kletvu.

15 Ne prestano kapanje u vrijeme kiše i žena svadljiva jedno su te isto.

16 Tko ju zaustavlja, zaustavlja vjetar i hvata ulje svojom desnicom.

17 Željezo se oštiri željezom; tako čovjek oštiri lice prijatelja svojega.

18 Tko goji smokvu, uživat će njezine plodove; tko čuva svojega gospodara, visoko se poštuje.

19 Kao što se u vodi pokazuje lice, tako čovječje srce pokazuje čovjeka.

20 Carstvo mrtvih i propast ne mogu se zasititi; isto se tako oči čovjeka ne mogu zasititi.

21 Srebro se kuša u talionici i zlato u peći, a čovjek se poznaje po glasu koji ima.

22 Kad bi ludaka i tučkom tucao u stupi sa zrnjem, ne bi otišla od njega njegova ludost.

23 Pazi na svoje ovce i brini se za svoja stada,

24 jer bogatstvo ne traje zauvijek; i baštini li se kruna kroz sve naraštaje?

25 Kada je trava iščeznula, svježa se zelen pokazala, bilje se po planinama skupilo,

26 onda ti janjci daju odjeću i jarci kupovnu cijenu za njivu,

27 i puno ima kozjega mlijeka tebi i tvojoj kući za hranu i za prehranu tvojim sluškinjama.

Plaća darežljivosti, kazna lakomosti

28 Bezbožnik bježi i kad ga nitko ne progoni, a pravednik se osjeća sigurnim kao mlad lav.

2 Zbog grješnosti u zemlji mijenjaju se često njezini vladari, ali po razboritim, razumnim ljudima dobiva pravda dugo trajanje.

3 Bezbožnik, koji pritišće siromahe jest kao kiša što odnosi, a kruha ne donosi.

4 Koji preziru zakon, hvale bezbožnika, a koji drže zakon, gnjeve se na njega.

5 Zli ljudi nemaju smisla za pravo, a koji traže Gospodina, razumiju se u sve.

6 Bolji je siromah koji hodi u nedužnosti svojoj, nego čovjek koji ide krivim putovima, ako je i bogat.

7 Tko drži zakon, sin je razuman, a tko se druži s izjelicama, sramoti svojega oca.

8 Tko umnožava svoj imetak kamatom i lihvom, skuplja onomu koji je milostiv siromasima.

9 Tko odvraća svoje uho da ne čuje zakona i molitva je njegova gadna.

10 Tko zavodi poštene ljude na zao put, taj će sam pasti u jamu svoju, a nedužni će dobiti blagoslov.

11 Bogat čovjek drži samoga sebe mudrim, ali ga razuman siromah ispituje.

12 Kad se raduju pravednici, velika je slava, a podignu li se bezbožnici visoko, moraju se tražiti ljudi.

13 Tko krije svoje grijeh, nema blagoslova, tko ih priznaje i ostavlja, dobit će oprostjenje.

14 Blagoslovljen je čovjek koji je uvijek na oprezu, a tko učini tvrdim svoje srce, upast će u nesreću.

15 Lav koji riče i medvjed gladan, to je bezbožan vladar siromašnom narodu.

16 Vladar koji nema razboritosti, velik je

nasilnik; a komu se gadi nepravredna dobit, živjet će dugo.

17 Čovjek koga pritiskuje krvno djelo bit će do groba bjegunac; nitko ga nije zaustavio.

18 Tko hodi nedužno, spasit će se, a tko ide krivim putovima, pada u jamu.

19 Tko obrađuje svoju njivu, ima puno kruha, a tko ide za besposlicama, ima puno siromaštva.

20 Cestiti čovjek obiluje blagoslovima, a tko hoće da se brzo obogati, ne ostaje bez kazne.

21 Pristranost je loša stvar, ipak, za komadić kruha sagriješi gdje koji.

22 Lakomac ide pohlepno za bogatstvom i ne pomišlja da oskudica dolazi na njega.

23 Tko ukorom ispravlja čovjeka više će hvale poslije žeti negoli laskav jezik.

24 Tko krađe svojega oca i svoju majku i govori: "To nije grijeh", on je drug pokvarenu čovjeku.

25 Lakomac započinje svađu, a tko se uzda u Gospodina, obilovat će.

26 Tko se oslanja na svoj vlastiti razum, bezumni je, a tko hodi u mudrosti, spasit će se.

27 Tko daje siromahu, neće mu nedostajati; a tko zatvara svoje oči pred njim imat će mnoga prokletstva.

28 Kad se visoko podignu bezbožnici, skrivaju se ljudi; a kad propadnu, postaju moćni pravednici.

Blagoslov pravednosti, prokletstvo bezbožnosti

29 Onaj koji je često karan, a ostaje tvrdoglav, najedanput će biti uništen i neće mu biti spasa.

2 Imaju li pravednici moć, veseli se narod; a vladaju li bezbožnici, jadikuju ljudi.

3 Tko ljubi mudrost, veseli svojega oca, a tko se druži s bludnicama, rasipa svoj imetak.

4 Pravedan kralj daje svojoj zemlji opstanak, a koji prima mito, uništava je.

5 Čovjek koji laska svojem bližnjemu, razapinje mrežu njegovim nogama.

6 U grijehu je zla čovjeka zamka, a pravednik se smije radovati i veseo biti.

7 Pravednik uvažava parnicu siromašnih, a bezbožnik ne zna za sućut.

8 Podsmjevači pobunjuju grad, a mudri utišavaju bunu.

9 Preprije li se pravednik s bezumnikom, onda ovaj bjesni i smije se; a mira nema.

10 Krvopijer mrze nedužnoga, a pravedni se zauzimaju za njega.

11 Svu svoju zlu volju izlijeva bezumnik, a mudri susteže svoj gnjev.

12 Ako vladar sluša lažne riječi, onda sve njegove slugе postaju bezbožnici.

13 Siromah i tlačitelj žive jedan uz dru-

Mudre Izreke

goga; Gospodin daje obojici oćinji vid.

14 Kralj, koji pravedno sudi siromasima, njegovo će prijestolje stajati zauvijek.

15 Prut i ukor daju mudrost, a dijete prepušteno samom sebi sramoti svoju majku.

16 Kad se umnožavaju opaki, množi se i grijeh, ali pravednici dožive radosno propast njihovu.

17 Karaj svojega sina, onda ti on pribavlja miran život i donosi milinu tvojem srcu.

18 Bez objave razuzdava se narod, a blagoslovljen je onaj koji drži zakon.

19 Samim riječima ne da se odgojiti sluga, jer ako ih i razumije, opet ne sluša.

20 Vidiš li čovjeka nagla u svojim riječima: bezumnik ima više nade nego on.

21 Ako tko od mladosti mazi svojega slugu, onda će bijeda biti njegov svršetak.

22 Gnjevan čovjek izaziva svađu, naprasit počini mnogo zla.

23 Ponizit će čovjeka njegova oholost, a ponizan dolazi do časti.

24 Tko dijeli s kradljivcem, taj mrzi svoju dušu, čuje kletvu i ništa ne otkriva.

25 Strah od ljudi stavlja zamke, a tko se uzda u Gospodina, sakriven je.

26 Mnogi traže naklonost vladarevu, ali od Gospodina dolazi svako njegovo pravo.

27 Gadi se pravedniku bezbožnik, a bezbožniku je mrzak pravednik.

Riječi Agurove

30 Riječi Agura, sina Jakeova, iz Mase. Taj je čovjek objavio Itielu i Ukalu:

2 Istina je ja sam glupan, više negoli ijedan čovjek, nemam čovječjega razuma.

3 Ni mudrosti nisam učio, i o Presvetom nemam znanja.

4 Tko je uzašao na nebo i opet sišao? Tko je uhvatio vjetar u svoje ruke? Tko je svezao vode u jednu odjeću? Tko je utemeljio sve krajeve zemlje? Kako se on zove i kako se zove njegov Sin? Znaš li?

5 Svaka je riječ Božja čista istina. On je štit onima koji se uzdaju u njega.

6 Njegovim riječima ne pridodaj ništa da te ne kazni i da se nađeš lažljivac.

7 Za dvoje te molim, ne uskraćuj mi to dok ne umrem:

8 Udalji od mene licemjerje i riječ lažnu; ne daj mi siromaštva ni bogatstva, već me hrani kruhom koji mi je određen.

9 Inače bih, presitivši se, mogao zanjekati tebe i upitati: "Tko je Gospodin?", ili, osiromašivši, mogao bih postati kradljivac i oskrvnuti ime svojega Boga.

10 Ne ocrnjuj slugе gospodaru njegovu, inače bi te mogao kleti, i ti bi morao to

Mudre Izreke

468

okajati.

11 Jao rodu koji psuje svojega oca i ne blagoslivlja svoje majke.

12 Jao rodu koji misli da je čist, a od svojega blata nije opran.

13 Jao rodu koji nosi visoko glavu i trepavice svoje diže gore.

14 Jao rodu kojemu su zubi mačevi i kojemu se čeljusti sastoje od noževa što otrgnu uboga od zemlje i siromaha između ljudi.

15 Pijavica ima dvije kćeri: "Daj ovamo." "Daj ovamo." Treću ima koja se ne može nasititi, i četvrtu, koja ne reče nikada: "Dosta."

16 Grobovi, jalova utroba, zemlja koja nije nikada sita vode i ogranj koji nikad ne reče: "Dosta."

17 Oko koje se ruga ocu i prezire majku neka iskljuju gavrani na potoku i mladi jastrebovi neka ga izjedu.

18 Tri su stvari koje mi se čine čudnovate i četvrta koju ne razumijem:

19 Put orla k nebu, put zmijin preko kamena, put lađin posred mora i put čovjekov djevojci.

20 Takav je put preljubnice: ona uživa, obriše svoja usta i govori: "Nisam učinila ništa zlo."

21 Od tri stvari zemlja se potresa, a od četvrte ne može izdržati:

22 od roba kad kraljuje, od bezumnika kad se najede izobilja hrane,

23 od ljutite žene kad se uda, i od sluškinje kad naslijedi svoju gospodaricu.

24 Četiri stvari pripadaju najmanjima na zemlji, a ipak su nevjerovatno mudre:

25 Mravi nisu jaki narod, a priskrbe u ljetu svoju hranu.

26 Jazavci nisu moćan narod, a sagrađe sebi među kamenjem svoj stan.

27 Skakavci nemaju kralja, a jato njihovo izlazi, ipak, u redu.

28 Gušterica se može uhvatiti rukama, a nalazi se, ipak, u kraljevskim dvorima.

29 Tri su koji koračaju ponosito i četvrti koji ide ugledan:

30 lav, najjači među životinjama, koji ne uzmiče ni pred kim,

31 lovački pas, jarac također i kralj na čelu svoje vojske.

32 Ako si bio bezumnik, pa sebe samoga uzdizao, ili ako si bio mislilac: stavi ruku na usta.

33 Jer kad se stepka mlijeko, izide maslac, kad se razbije nos, poteče krv, i kad se razdražuje gnjev, zametne se svađa.

Riječi Lemuelove

31 Riječi Lemuela kralja od Mase, kojima ga je učila njegova majka:

2 Sto da ti kažem, moj sine? Sto, sine utrobe moje? Sto, sine zavjeta mojih?

3 Ne daj svoje snage ljubavnicama i svojih putova kvariteljicama kraljeva.

4 Ne pristoji se kraljevima piti vino, ni vladarima odati se silovitom piću.

5 Inače bi mogli zaboraviti zakon o piću i izvrnuti pravo nevoljnika.

6 Podajte silovito piće bijedniku koji propada i vino tužnima.

7 On neka pije i zaboravi svoje siromaštvo i neka se više ne sjeća svoje nevolje.

8 Otvaraj svoja usta za nijemoga, za stvar ostavljenoga.

9 Otvaraj svoja usta, sudi pravedno i pribavi pravicu bijedniku i siromahu.

10 Ženu vrsnu tko će naći? Vrijedi ona više nego biserje.

11 Oslanja se na nju srce muža njezina i dobitka neće nikada nedostajati.

12 Cini mu samo dobro, a ne zlo svega vijeka svojega.

13 Za vunu i lan brine se i radi veselom rukom.

14 Ona je kao trgovačka lađa: izdaleka donosi sebi svoj kruh.

15 Rano, dok je još noć, ustaje, daje hranu svojoj družini i određuje posao svojim sluškinjama.

16 Hoće da kupi njivu i uzme je, sadi vinograd od dobitka svojih ruku,

17 Opasuje snagom bedra svoja i živo miče desnicom.

18 Vidi, kako joj sve napreduje, ne gasi joj se noću svjetiljka.

19 Približi li se njezina ruka preslici, njezini prsti hvataju za vreteno.

20 Svoju ruku otvara siromahu, pruža ruke ubogomu.

21 Ne boji se snijega za svoju kuću, sva njezina družina ima po dvoje haljine.

22 Sije sebi pokrivače, bijeli fini lan i grimiz njezina su odjeća.

23 Ugledan je njezin muž na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim.

24 Haljine pravi i prodaje ih, i pojase donosi trgovcu.

25 Odjeća joj je snaga i ljepota, i smije se sutrašnjemu danu.

26 Svoja usta otvara mudro, i na jeziku joj je nauk blag.

27 Pazi dobro na red u kući, i kruha lijenosti ne jede.

28 Njezina djeca se podižu i blagoslivljaju ju, njezin muž ju isto hvali.

29 "Mnoge su se žene pokazale vrsne, ali ti si ih sve nadvisila."

30 Dragost vara, ljepota prolazi žena koja se boji Gospodina zaslužuje pohvalu.

31 Podajte joj da uživa plod svojih ruku i neka ju hvale na vratima njezina djela.

Propovjednik

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA

Sve je taština

1 Riječi Propovjednika, sina Davidova, kralja u Jeruzalemu.

2 Taština nad taštinama, govori Propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština.

3 Što koristi čovjeku sav njegov trud kojim se muči pod suncem?

4 Jedan naraštaj prolazi, drugi naraštaj dolazi, a zemlja stoji zauvijek.

5 Sunce izlazi, sunce zalazi i žuri natrag na mjesto odakle je izišlo.

6 Vjetar puše na jug i okreće se na sjever, u trajnom okretanju vjetar puše; onda se vjetar okreće natrag k novom okretanju.

7 Sve rijeke teku u more, a more se nikada ne napuni; odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da ponovo počinju svoj tok.

8 Sve su stvari ispunjene mukama: ni jedan čovjek ne može protumačiti, i oko se ne može nagledati, ni uho se ne može naslušati.

9 Što je bilo, opet će biti, što se dogodilo, opet će se dogoditi i ništa novo nema pod suncem.

10 Kad bi što bilo o čemu bi se moglo reći: "Evo, nešto novo.", to je već bilo u vremena što su iza nas.

11 Ne sjeća se što je prije bilo. Što će još biti, neće se spominjati u onih koji će poslije živjeti.

12 Ja, Propovjednik, bio sam kralj nad Izraelom u Jeruzalemu.

13 Ja sam upravio svoje srce na to da sve što je pod nebom istražim i razaberem mudročću, taj mučni posao je dao Bog ljudima da se muče oko njega.

14 Vidio sam svako djelo učinjeno pod suncem—a eto, sve je taština i trka za vjetrom.

15 Što je krivo ne može se ispraviti; što nedostaje ne može se brojiti.

16 I onda sam rekao svojem srcu: "Eto, ja sam postigao sebi veću i višu mudrost negoli svi koji su prije mene vladali nad Jeruzalemom. Mnogo znanja i mnogo mudrosti naučio je moj duh."

17 Ali, kad sam upravio svoje srce na to da upoznam što je s mudročću i znanjem, s ludošću i bezumljem, uvidio sam da je to trka za vjetrom.

18 Jer gdje je mnogo mudrosti, tu je i mnogo brige, komu se množi znanje, množi se i muka.

2 Rekao sam u svojem srcu: "Hajde sad, da pokušam s veseljem i naužijem

se", ali eto, i to je bila taština.

2 O smijehu rekao sam: "Ludo ponašanje"; o radosti: "Čemu valja?"

3 Onda sa pomislio u svojem srcu da svoje tijelo krijepim vinom, da svoje srce okrenem k mudrosti i da se klonim ludosti dok saznam što je korisno čovječjoj djeci, i što su dužni činiti pod suncem dok su živi.

4 Velika djela učinio sam: sagrađio sam sebi kuće i zasadio vinograde.

5 Vrtove i perivoje napravio sam sebi i nasadio u njima svakojakih rodniha stabala.

6 Napravio sam sebi vodena jezera da natapam iz njih mlade stabljike.

7 Nabavio sam sebi sluga i sluškinja, imao sam sluge rođene u mojoj kući. Posjedovao sam goveda i ovaca više negoli svi koji su živjeli prije mene u Jeruzalemu.

8 Nakupio sam sebi i srebra i zlata i blaga od kraljeva i zemalja, nabavio sam pjevače i pjevačice i miline sinova čovječjih; svakojakih muzičkih instrumenata.

9 Tako postao sam velik, veći negoli svi koji su živjeli preda mnom u Jeruzalemu; isto i mudrost je moja ostala sa mnom.

10 Što su poželjele moje oči, nisam im uskratio, niti ikakve radosti nisam uskratio svojem srcu, već je moje srce imalo radost na svima mojim trudovima, i to mi je bila plaća za sav trud moj.

11 Istraživao sam sva svoja djela koja učinile moje ruke, i trud također što sam ga uložio u to da ih uradim. I eto: sve je bila taština i trka za vjetrom, i od toga nema koristi pod suncem.

12 I dao sam se na to da vidim što je mudrost, ali ona je ludost i bezumlje, jer što će činiti čovjek, koji će doći iza kralja? Isto što se već činilo.

13 I vidio sam: istu prednost ima mudrost pred ludošću kao svjetlost pred tminom.

14 Mudri ima oči u glavi, a ludak ide po mraku; a ipak sam doznao da obojicu stigne ista sudbina.

15 I ovako sam rekao u svojem srcu: "Ako i mene je stigla ludakova sudbina što sam onda bio toliko mudar?" I ovako sam rekao u svojem srcu: "I to je taština."

16 Trajni spomen ostaje tako malo od mudraca kao od ludaka, jer u budućim danima sve se zaboravi. Ah, kako ipak premine mudrac kao i ludak.

17 Onda mi omrznuo život, jer mi se čini

Propovjednik

470

nevrijednim djelo što je pod suncem, jer je sve taština i trka za vjetrom.

18 Onda sam omrznuo sav moj trud oko kojega sam se mučio pod suncem, jer ga moram ostaviti čovjeku koji dolazi poslije mene.

19 Tko zna je li on mudar ili lud? On će upravljati svim trudom mojim, onim što sam teškim i mudrim radom stekao pod suncem. I to je taština.

20 Tako sam došao na to da se gotovo prepustim očaju zbog svega svojega truda, što sam uložio pod suncem.

21 Čovjek se trudi oko mudrosti, spoznaje i vrsnoće i mora to ostaviti drugomu, koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo.

22 Jer što koristi čovjeku sav njegov trud i njegova marljivost srca čime se muči pod suncem?

23 Svi su njegovi dani velika muka, a rad njegov velika briga; ni u noći se ne odmara duh njegov. I to je taština.

24 Nema čovjeku ništa bolje nego da jede i pije i da gleda da mu bude dobro od truda njegova. Ja sam vidio da i to dolazi iz ruke Božje.

25 Jer tko može jesti i uživati bez njega?

26 Jer onomu, koji je u milosti kod njega, daje mudrost, znanje i radost. A onomu koji mu nije po volji natovari teret da skuplja i to da dade onomu koji je u milosti kod Boga. I to je taština i trka za vjetrom.

Vrijeme vlada svim i protiv volje čovjekove

3 Sve ima svoje doba, vrijeme za svaku svrhu pod nebom:

2 Vrijeme rađanja i vrijeme umiranja; vrijeme sadenja i vrijeme čupanja posadenog.

3 Vrijeme ubijanja i vrijeme ozdravljanja; vrijeme rušenja i vrijeme građenja.

4 Vrijeme plača i vrijeme smijeha, vrijeme tugovanja i vrijeme plesanja.

5 Vrijeme bacanja kamenje i vrijeme skupljanja kamenje; vrijeme grljenja i vrijeme rastajanja.

6 Vrijeme traženja i vrijeme gubljenja; vrijeme čuvanja i vrijeme odbacivanja.

7 Vrijeme deranja i vrijeme sašivanja; vrijeme šutnje i vrijeme govororenja.

8 Vrijeme ljubljenja i vrijeme mržnje; vrijeme rata i vrijeme mira.

9 Koja je korist posleniku koji se trudi svom njegovom mukom?

10 Vidio sam nevolju koju Bog stavi ljudima da se muče oko nje.

11 On čini sve lijepo u svoje vrijeme. I svijet je on predao njihovu istražujućem duhu, ali da ne može čovjek djelo koje je stvorio Bog dokučiti od početka do svršetka.

12 Spoznao sam da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i uživaju u životu.

13 A i da čovjek jede i pije i uživa život uza svu muku svoju, dar je to Božji.

14 Spoznao sam da sve što je Bog stvorio traje vječno. Ne može se tomu ništa dodati, ništa od toga oduzeti. Bog je tako to uredio da bi ga se čovjek bojao.

15 Što postoji to je već davno bilo. Što će biti, to je već odavna bilo što je prošlo, Bog donosi opet.

16 Još nešto sam vidio pod nebom: mjesto prava vladala je zloća, mjesto pravednosti vladala su zlodjela.

17 I ovako sam rekao u svojem srcu: "Bog će suditi pobožniku kao bezbožniku, jer on je vrijeme postavio za svaku namjeru i djelovanje."

18 Ovako sam rekao u svojem srcu: "Takvo je biće čovječje da ih Bog iskušava, te spoznaju da su kao životinje oni sami."

19 Jer je sudbina ljudi i sudbina životinja jednaka sudbina. Kako umiru jedni, tako umiru drugi: isti dah imaju svi i ništa ne nadvisuje čovjek životinju, jer je sve taština.

20 Sve ide na jedno mjesto; sve je postalo od praha i sve se vraća u prah.

21 Tko zna životni dah čovjeka uspinje li se gore, i životni dah životinje id li dolje u zemlju?

22 Tako sam vidio da ništa nema bolje čovjeku nego da se veseli svojim djelima. To je plača njegova, jer tko će mu dati vidjeti ono što će biti poslije njega?

Bijeda i zavist otimaju vrijednost života

4 Onda sam opet vidio sve nasilje učinjeno pod suncem, i gle, suze potlačenih, kojima nema utješitelja. Nasilje izlazi iz ruke njihovih tlačitelja, a nikoga nema da ih utješi.

2 Onda sam držao mrtve, koji su davno pomrli, sretnijima nego one koji još žive.

3 Držao sam sretnijim od jednih i drugih onoga koji se još nije rodio, koji nije vidio zla što je učinjeno pod suncem.

4 Vidio sam da je svaki trud i svaka marljivost u radu samo zavist jednoga protiv drugoga. I to je taština i trka za vjetrom.

5 Ludak stavlja svoje ruke u krilo i troši svoje vlastito meso.

6 Bolja je jedna pregršt mira nego obje šake pune muke i trke za vjetrom.

7 Opet sam vidio jednu taštinu pod suncem:

8 Jedan samac, nitko drugi uz njega, ni jedan sin, ni jedan brat. Nema kraja njegovu svemu trudu; njegove oči ne mogu se nasititi bogatstva, a nikad ne pita: "Za koga se mučim i oduzimam sebi svako uživanje." I to je taština i loš posao.

9 Bolje je dvojici nego jednomu, jer za

trud svoj dobiju dobru plaću.

10 Jer padne li jedan, digne ga opet drug njegov, ali teško jednomu ako padne i nema drugoga da mu pomogne podići se.

11 Spavaju li dvojica jedan uz drugoga, ugrije jedan drugoga. A kako će se jedan sam ugrijati?

12 Ako tko i može nadjačati jednoga, dvojica će mu odoljeti; a trostruka uzica ne trga se tako brzo.

13 Bolji je dječak siromašan a mudar, nego kralj star, a lud, koji više ne prima pouke.

14 Onaj dođe iz tamnice na prijestolje, a bio se siromašan rodio pod tim kraljem.

15 Vidio sam sve žive koji hode pod suncem, na strani dječaka drugoga koji je stupio na njegovo mjesto.

16 Nije bilo kraja mnoštvu naroda nad kojim nije bio kralj, a oni koji dođu poslije radovat će mu se. Pa tako je i to bila taština i trka za vjetrom.

Boj se Boga i drži svoju riječ

5 Pripazi na svoje korake kad ideš u kuću Božju, i približi se da bolje čuješ nego što prinosi žrtve ludaci, jer ni oni ne znaju da čine zlo.

2 Nemoj nagliti svojim ustima i tvoje srce neka prebrzo ne govori pred Bogom, jer je Bog na nebu, a ti si na zemlji, zato neka bude samo malo tvojih riječi.

3 Jer kako san dolazi od mnogih poslova, tako ludo brbljanje od mnogih riječi.

4 Jesi li učinio zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nisu mili ludaci. Što si zavjetovao, ispuni.

5 Bolje je ništa ne zavjetovati nego zavjetovati pa ne ispuniti.

6 Ne daj da te tvoja usta navode na grijeh i ne govori pred poslanikom Božjim: "Bila je nepažnja." Zašto da se Bog srdi zbog govora tvojega i da uništi djelo tvojih ruku?

7 Jer gdje je mnogo snova, tu je mnogo ništavih riječi. A boj se Boga.

8 Vidiš li siromaha zarobljena, i da se pravo i pravednost u zemlji povređuje, ne čudi se tomu, jer viši pazi nad visokim i još viši nad obojicom.

9 Korist zemlje je za sve; pa i kralj ovisi o zemljištu.

10 Tko ljubi novce, nema nikada dosta novaca; tko ljubi bogatstvo, nema nikada dosta dobitka. I to je taština.

11 Množi li se dobro, množe se i oni koji ga jedu, pa što ima od toga vlasnik, osim da to gleda.

12 Sladak je san marljivomu, jeo malo ili mnogo, a bogatašu ne da zaspati presitost.

13 Ima veliko zlo što sam ga vidio pod suncem: skupljeno blago vlasnika ču-

Propovjednik

vano njemu na vlastitu štetu.

14 To bogatstvo propadne kojom zlom nezgodom; ako ima sina, ne ostane ništa u njegovoj ruci.

15 Kako je došao gol iz utrobe majčine, tako mora opet otići. Za trud svoj ne nosi od svega toga ni toliko što bi mogao ponijeti sobom u svojoj ruci.

16 I to je ljuto zlo: kako je došao, tako mora otići. Što ima čovjek od toga da se trudi za vjetar?

17 Uz to jede svega vijeka svojega u mraku, u mnogom jadu, u žalosti i ljutnji.

18 Eto, to sam pronašao kao dobro, kao lijepo: da čovjek jede i pije i dobre volje bude uza sav trud svoj, kojim se muči pod suncem tolike dane života koliko mu ih Bog dao, jer to je dio njegov.

19 Za svakoga čovjeka, komu je Bog dao bogatstvo i posjed i komu je dopustio da u tomu uživa, svoj dio uzima i da se veseli uz trud svoj—to je dar Božji.

20 Onda ne misli više mnogo o danima svojega života, jer ga Bog drži zaposlena radošću njegova srca.

Posljedice bogatstva. Sve su čežnje ništave

6 Ima još drugo zlo što sam ga vidio pod suncem, i teško tišti čovjeka.

2 Jednomu čovjeku daje Bog bogatstvo, blago i slavu i ništa mu nedostaje što zaželi njegovo srce, ali mu Bog ne dopušta da to uživa, nego jedan došljak to uživa: to je taština i ljuto zlo.

3 Ako bi tko imao stotinu djece i živio mnogo godina i broj se dana njegova života veoma namnožio, on ne bi mogao uživati dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem: bolje je nedonošće od njega.

4 Jer ono dođe uzalud i ide odavde u tamu, ime mu je tamom pokriveno.

5 Ne vidi sunca i ništa ne zna o njemu, ali počiva bolje nego onaj.

6 Kad bi živio i dvije tisuće godina, ne bi uživao svojega dobra—ne ide li sve na jedno mjesto?

7 Sav je trud čovjeka za njegova usta, ali se nikad ne utiša njegova čežnja.

8 Koju prednost ima mudrac ovdje pred ludakom, pred siromahom koji zna živjeti?

9 Bolje je vidjeti očima nego lutati čežnjom. I to je taština i trka za vjetrom.

10 Što je već bilo određeno je davno unaprijed; znade se što je čovjek; on se ne može suprotstaviti jačemu od sebe.

11 Što veća hrpa riječi, to veća taština, i što to koristi čovjeku?

12 Jer tko zna što je dobro čovjeku u životu za malo ništavih dana njegova života, koji mu prolaze kao sjena. Tko može reći čovjeku što će poslije njega biti pod suncem?

Propovjednik

472

Dragocjenost mudrosti

7 Bolje je dobro ime nego dobro ulje, i dan smrti više je vrijedan nego dan rođenja.

2 Bolje je ići u kuću žalosti negoli u kuću gdje se gosti, jer je ovdje kraj svakoga čovjeka, i tko još živi, prima to k srcu.

3 Bolja je zabrinutost nego smijeh, jer ako je i žalosno lice, može ipak biti veselo srce.

4 Srce mudrih ljudi boravi u kući žalosti, a srce ludih u kući veselja.

5 Bolje je poslušati ukor mudroga nego slušati hvalospjev ludaka.

6 Jer kao prasak trnja pod kotlom takvo je smijanje ludaka. I to je taština.

7 Jer tlačenje čini mudra čovjeka ludim, a mito pokvari srce.

8 Bolji je svršetak jedne stvari nego njezin početak, i bolja je strpljivost nego oholost.

9 Srdžbi se ne podaji prebrzo, jer srdžba prebiva u grudima ludih.

10 Ne govori: "Kako je to da su prije bila vremena bolja nego danas?" Jer mudrost ti ne udahnu to pitanje.

11 Dragocjena je mudrost kao baština i probitak onima koji vide sunce.

12 Jer je u sjeni mudrosti čovjek tako dobro zaklonjen kao u sjeni novaca, a znanje mudrosti ima prednost u tom što daje život onomu koji je posjeduje.

13 Pogledaj djelo Božje; tko može ispraviti što je on iskrivio?

14 Je li ti dobro, budi dobre volje; ako ti je zlo, onda upamti: jedno i drugo Bog je tako odredio, da ne pronade čovjek što će se dogoditi poslije njega.

15 Oboje sam vidio u ništavim danima svojim: ima pravednika koji propadaju nasuprot svojoj pravdi, i ima bezbožnika koji dugo žive nasuprot svojoj pokvarenosti.

16 Ne budi previše pravedan, i ne budi premudar, zašto da se uništavaš?

17 Ne budi previše bezbožan i ne budi lud, zašto bi umro prije vremena?

18 Bilo bi dobro kad bi čvrsto držao ovo, a ono ne dao iz ruku, jer tko se boji Boga, utekne obojemu.

19 Mudrost daje mudromu više moći nego što je imaju deset gradskih glavara.

20 Jest, ni jedan čovjek na zemlji nije tako pravedan da bi činio samo dobro i nikada ne sagriješio.

21 Ne primaj k srcu svako brbljanje što kola naokolo, inače bi mogao čuti kako te grdi tvoj vlastiti sluga.

22 Jer često puta, tvoje vlastito srce znade da si i ti grdio druge.

23 Sve sam to ja istražio mudrošću. Mislio sam postati mudar, ali je mudrost ostala daleko od mene.

24 A ono što je daleko i duboko, vrlo du-

boko—tko ga može naći?

25 Opet sam prihvatio i uspravio svoje srce na to da mudrujem i istražujem i da tražim mudrost i razboritost i da spoznam, je li zloća ludost i bezumlje ja-rost.

26 Onda sam spoznao da je gorča od smrti žena, jer je ona mreža, srce je njezino zamka, ruke su njezine okovi; tko je u milosti kod Boga, može joj izmaći, a grješnik pripadne k njoj.

27 Gle, što sa pronašao, govori Propovjednik, spajajući jedno s drugim da dodem do spoznaje.

28 A što sam uvijek tražio i nikada ne našao: čovjeka jednoga između tisuća našao sam, a žene među svima ovima nisam našao.

29 Gle, što sam pronašao: iskrena je Bog stvorio čovjeka, ali oni traže mnoge spletke.

Važnost mudrosti za praktični život

8 Tko je kao mudrac; tko razumije značenje stvari? Mudrost čovjeka prosvjetljuje njegovo lice i mijenja tvrdoću njegova lica.

2 Ja svjetujem: "Izvršuj zapovijed kraljevu zbog zakletve Božje.

3 Ne otpadaj prenaplo od njega. Ne ulazi u zle spletke, jer on ipak čini što hoće.

4 Jer je kraljeva riječ moćna; tko smije njemu reći: "Sto tu radiš?"

5 Tko izvršuje zapovijed, neće doživjeti ništa zlo, jer mudro srce zna za pravo vrijeme.

6 Jer svaka stvar ima vrijeme i pravo, a teško tišti čovjeka zlo.

7 Nitko ne zna što će se dogoditi, onda kako bi mu mogao reći kada će se dogoditi?

8 Nitko nema vlasti nad dahom da ga zadrži, i nitko nema moći nad smrtnim danom. Nema dopusta u ratu; niti zlo oslobađa onoga koji mu je predan.

9 Sve ovo sam vidio kad sam uspravio svoje srce na ono što je učinjeno pod suncem, u vrijeme kad čovjek vlada nad drugima na njihovo zlo.

10 I uz to sam vidio kako su bezbožnici dobili pogreb, a oni koji su činili pravo morali otići sa svetoga mjesta, i bili su zaboravljeni u gradu. I to je taština.

11 Pošto se ne izvrši odmah osuda na zločincima, raste djeci čovječjoj hrabrost da čine zlo.

12 Može grješnik stotinu puta činiti zlo i živi još dugo, ali ja i znam: koji se Boga boje—bit će dobro, jer ga se boje.

13 A bezbožniku neće biti dobro. On ne smije svoje dane protegnuti kao sjena, jer se ne boji Boga.

14 Taština koja se događa na zemlji jest ovo: ima pravednika kojima se događa

po djelima zlih; opet ima zlih kojima se događa po djelima pravednika. Ja kažem, i to je taština.

15 I tako ja hvalim veselje: jer nema ništa bolje čovjeku pod suncem, nego jesti i piti i veseo biti. To neka ga prati u svem trudu njegovu kroz sve dane života što mu ih Bog dao pod suncem.

16 Kad sam god upravio svoje srce na to da dodem do znanja mudrosti i da promatram što se radi na zemlji—jer ni danju ni noću neće san razveseliti oko čovjeka.

17 Onda sam vidio što vrijedi za sve djelovanje Božje: čovjek ne može dokučiti upravljanje što se vrši pod suncem. Koliko se god čovjek trudi da to istraži, ipak to ne može dokučiti. Pa i ako mudrac misli da to zna, ipak to ne može dokučiti.

Vrijednost i užitek života

9 Sve sam to bio dobro promislio i bio sam došao do spoznaje: pravedni i mudri u Božjoj su ruci sa svim svojim djelovanjem. Hoće li ga ljubav ili mržnja susresti, ne zna čovjek unaprijed. Sve mu može donijeti budućnost.

2 Sve pogađa jednaka sudbina: pravednoga kao bezbožnoga, dobroga, čistoga, kao nečistoga onoga koji žrtvuje, kao onoga koji ne žrtvuje. Dobromu je kao grješniku: onomu koji se zaklinje kao onomu koji se boji zakletve.

3 To je zlo kod svega što je učinjeno pod suncem: sve pogađa jednaka sudbina, zato je i čovječje srce tako puno zla. U njihovu srcu prebiva ludost, dok su god živi, a potom se silazi k mrtvima.

4 Jer samo tko je pridružen živima, može se još nešto nadati; jer bolje je živ pas nego mrtav lav.

5 Živi još znaju da moraju umrijeti, a mrtvi nemaju više znanja, niti se nadaju plaći, jer im se spomen zaboravio.

6 Odavno je nestalo ljubavi njihove, mržnje njihove, vruće žudnje njihove, i zauvijek nemaju više dijela u svemu što je učinjeno pod suncem.

7 Hajde, jedi s radošću svoj kruh, pij vesela srca vino svoje, jer su uvijek bila Bogu mila tvoja djela.

8 Neka su ti uvijek haljine bijele i nikada na glavi tvojoj neka ne ponestane ulja.

9 Uživaj život sa ženom koju ljubiš u sve dane tvojega ništava života što ti ga Bog daje pod suncem, jer je to dio tvoj u životu u sve dane tvojega ništava života, i u trudu, kojim se mučiš pod suncem.

10 Što tvoja ruka može činiti, to neka čini vlastitom snagom, jer nema niti rada ni nauka, niti mudrosti, ni znanja u carstvu mrtvih kamo ideš.

11 Nadalje sam vidio pod suncem: ne dobiva brzi utrku, ni junaci rat, ni mudraci

Propovjednik

kruh, ni pametni bogatstvo, ni razumni milost, nego sve ovisi od vremena i sreće.

12 Jer čovjek ne zna vremena svojega: kao što se ribe hvataju mrežom, kao što ptice padaju u zamku, isto tako zapletu se ljudi u vrijeme nesreće što navali na njih iznenada.

13 I ovo sam morao ja s mudrošću doživjeti pod suncem i učini mi se to velikim:

14 Bio je malen grad i samo je malo ljudi stanovalo u njemu, a došao na njega moćan kralj, opkolio ga i zakopao protiv njega jake opkope.

15 A bio u njemu i siromašan mudrac, i on oslobodi grad mudrošću svojom, ali se poslije nitko nije sjetio toga siromaha.

16 Onda sam rekao sebi: bolja je mudrost nego moć, ali se ne priznaje mudrost siromaha i na riječi se njegove ne pazi.

17 Riječi jednoga mudraca, mirno izrečene, vrednije su da se slušaju nego vika ludih kraljeva.

18 Bolja je mudrost nego ratno oružje, ali jedan jedini zločinac može pokvariti mnogo dobra.

10 Mrtve muhe učine ulje pomastare vo pokvarenim i ukislim. Tako je i malo ludosti teže od mudrosti i časti.

2 Srce mudroga čovjeka je na desnoj strani, a srce ludaka na lijevoj strani.

3 Kad ludak ide putom, izdaje razum njegov i odaje svakomu da je ludak.

4 Ako se i gnjev vladara podigao na tebe, ne ostavljaj svojega mjesta, jer strpljiv ispravi velike pogreške.

5 Ima još jedno zlo koje sam vidio pod suncem, propust koji je počinio vladar:

6 Ludak se postavlja na visoko mjesto, a plemeniti moraju živjeti u nizini.

7 Vidio sam slugu na konjima, a vladari idu pješke kao slugu.

8 Tko jamu kopa, padne lako sam u nju, i tko ruši zidove, toga lako ujede zmija.

9 Tko lomi kamenje, iako se pritom ozlijedi; i tko cijepa drva, lako pritom dođe u opasnost.

10 Ako je sjekira tupa i ako se ne naoštri, onda se mora vlastita snaga to više upotrijebiti; mudrost donosi uspjeh.

11 Zmija može ugristi bez draženja, brbljavac nije ništa bolji.

12 Pune su miline riječi iz usta mudraca, a usne ludakove izjedu njega samoga.

13 Ludost je početak govora njegovu, a posljednje iz njegovih usta jest zlo bezumlje.

14 Mnogo brblja ludak, gdje ipak čovjek ne zna što će se dogoditi. Tko će mu reći što će se poslije njega dogoditi?

15 Posao ludakov samo ga umara, jer on nije još naučio u grad otići.

Propovjednik

474

16 Jao tebi, zemljo, kad ti je kralj dijete, i kad velikaši tvoji već rano ujutro pijančuju.

17 Blagoslovljena si ti, zemljo, kad ti je kralj plemenit, i kad velikaši tvoji jedu na vrijeme kao junaci, a ne kao pijanci.

18 Gdje vlada lijenost, ugiblje se krov, i gdje su nemarne ruke, prokišnjava kuća.

19 Za veselje drži se gozba i vino razveseljuje život, a novci učine sve.

20 Ni u mislima ne psuj kralja, ni u sobi u kojoj spavaš ne psuj bogatih, jer nebeske ptice mogle bi primiti jeku i kriklat glasnik raširiti tvoju riječ.

Provodi današnjicu bez brige

11 Baci svoj kruh na površinu vode, i naći ćeš ga opet poslije mnogo dana.

2 Razdijeli dio na sedam komada ili na osam, jer ne znaš, kakva još nesreća dolazi na zemlju.

3 Kad su oblaci puni kiše, onda ga izlijevaju na zemlju. Padne li drvo na jug ili na sjever: kamo je palo, ondje ostaje.

4 Tko uvijek pazi na vjetar, nikada ne pristupa k sijanju, i tko uvijek gleda u oblake, ne dolazi nikada do žetve.

5 Kako ne znaš koji je put životnom dahu, i kako postaju kosti u utrobi trudne žene, isto tako malo znaš upravljanje Božje, koji je sve stvorio.

6 Ujutro sij sjeme svoje i do uvečer nemoj da ti počivaju ruke, jer ne znaš hoće li uspjeti ovo ili ono, ili će oboje jednako dobro prihvatiti.

7 Slatka je svjetlost i godi očima vidjeti sunce.

8 Zato ako čovjek živi mnogo godina, neka se veseli u svima, a neka pomisli i na dane tamne, jer će ih biti mnogo. Sve što dolazi taština je.

9 Raduj se, mladiću, svojem mladom životu i neka vedro bude tvoje srce u mladim danima; idi kamo te tvoje srce vuče i oči te tvoje zovu, ali znaj dobro da o svemu tomu Bog od tebe traži račun.

10 Zato ukloni žalost od svojega srca i

otjeraj boli od svojega tijela, jer je prolazna mladost i crna kosa.

Misli na Boga u mladosti

12 Spominji se Stvoritelja svojega u mladim danima, prije nego dođu teški dani i prispiju godine, za koje kažeš: "Nisu mi ugodne."

2 Prije nego potamni sunce, svjetlo i mjesec i zvijezde i iza kiše opet dođu oblaci.

3 To je doba kad zadržću čuvari kuće, kad se pognu snažni ljudi, kad počivaju mlinarice jer ih je premalo, kad se skrivaju oni koji vire kroz prozore.

4 Vrata s ulica zatvaraju se i zveka mlina bude tiša; cvrkut ptičji jedan se diže i svi glasovi umuknu.

5 Čovjek se straši visina i strahote na ravnoj stazi, a badem cvjeta, skakavac se samo mučno vuče i napor opada, jer čovjek ulazi u vječnu svoju kuću. Po ulici idu naokolo turobni ljudi.

6 Sjećaj se Stvoritelja prije nego se prekine srebrno užje, zlatna čaša pukne, vrč se na izvoru razbije, u studenac padne slomljen kotač.

7 I prah se vratio u zemlju onako kako je bio, i duh se vratio k Bogu koji ga je dao.

8 "Taština nad taštinama" govori Propovjednik. "Sve je taština."

9 K ovomu je još pridodati: Propovjednik je bio mudrac koji je narodu davao znanje, bio je mislilac, istraživač i sastavio je mnogo mudrih izreka.

10 Propovjednik se trudio da nađe ugodne riječi i da napiše iskrene riječi istine.

11 Riječi su mudraca kao ostani volujski, i članovi skupljenih priča kao čavli zabijeni, one potječu od jednoga Pastira.

12 Uostalom primi savjete, moj sine; nema kraja mnogomu pisanju knjiga, a mnogo učenje umara tijelo.

13 Zaključnu riječ čujmo svi: "Boga se boj, i njegove zapovijedi drži."

14 To vrijedi za svakoga, jer će svako djelo Bog iznijeti pred sud, sve skriveno, bilo dobro ili zlo.

Pjesma Salomonova

Srdačna ljubav zaručnika i zaručnica

1 Salomonova pjesma nad pjesmama.

2 Sulamka: Ah, kad bih se mogla nasladiti na poljupcu tvojih usta, jer je slade od vina milovanje tvoje.

3 Pun je miline miris tvojih pomasti, kao ulje razliveno ime je tvoje, zato ljubav djevojaka leti k tebi.

4 Privuci me k sebi, požurit ćemo se. Pov-

edi me, kralju, u sobu svoju, radovat ćemo se i veseliti tebi, više nego vino slavit ćemo ljubav tvoju. Dostojan si sve ljubavi.

5 Ja sam pocrnjela, ali mila, kćeri jeruzalemske, kao cedarski šatori, kao šatorske zavjese Salomonove.

6 Ne gledajte me što sam crnomanjasta, jer me je sunce opalilo. Naljutili se sinovi

Pjesma Salomonova

moje majke: postavili su me da čuvam vinograde, i nisam mogla paziti vlastiti vinograd.

7 Pa mi ti kaži, komu pripada moje srce: gdje stoji stado tvoje, gdje planduješ o podne? Ne bih htjela lutati među stadima tvoje braće.

8 Ljubljeni: Ako ne znaš, najljepša između žena, slijedi trag stada, tjeraj svoje jariće na pašu pokraj pastirskih šatora.

9 Htio bih te, moja prijateljice, prisposobiti s plemenitim i onima u faraonovim kolima:

10 Kako pristaje lijepo obrazima tvojim niz bisera, tvojem vratu ogrlice zlatne.

11 Napraviti ćemo ti zlatne grivne sa srebrnim šarama.

12 Sulamka: Kada kralj počiva za stolom, moj nard diše ugodnim mirisom.

13 Dragi je moj kao kitica smirne što mi počiva na prsima.

14 Dragi je moj kao grozd ciprov u engadskim vinogradima.

15 Ljubljeni: Kako si lijepa, prijateljice moja, kako si lijepa, oči su tvoje kao u golubice.

16 Sulamka: O, ti si lijep, dragi moj, preljubazan doista. Postelja je naša svježa zelen.

17 Kućne su nam grede cedri, krovovi čempresi.

Cežnja zaručnice za zaručnikom

2 Ja sam cvijet na poljani šaronskoj, ljljan u dolini.

2 Ljubljeni: Kao ljljan među trnjem prijateljica je moja među djevojkama.

3 Sulamka: Kao jabuka među drvećem dragi je moj među momcima. U sjeni njegovoj sjedim rado, plod je njegov sladak grlu mojemu.

4 U vinarnicu on me vodi—kao njegov bojni barjak vije se nada mnom ljubav.

5 Krijepi me groždem, razblažuje me jabukama, jer sam bolna od ljubavi.

6 Onda se privine njegova ljevica pod moju glavu, u ljubavi me ogrli njegova desnica.

7 Zaklinjem vas kćeri jeruzalemske, poljskim srnama i košutama: nemojte buditi, nemojte smetati ljubavi, dok njoj samoj ne bude volja.

8 Glas mojega dragoga, evo, on dolazi, skače preko gora i poskakuje preko brežuljaka.

9 Dragi je moj kao srna ili kao jelenče. Gledaj samo: već stoji iza zida, gleda kroz prozor i viri kroz rešetku.

10 Dragi moj progovorio i rekao mi: Ustani, prijateljice moja, ti si lijepa moja, dodi ovamo.

11 Evo, gledaj samo, zima prođe ode i prošumi kiša.

12 Na polju se već pokazuju cvjetići;

došlo je vrijeme rezanja loze. Pjevanje grlice čuje se u zemlji.

13 Plod svoj već pušta smokva, slatko miriše cvijet vinove loze. Ustani, prijateljice moja, ljepoto moja, dodi ovamo.

14 Golubice moja u klisurama, u vrletnom zaklonu, daj da vidim tvoje lice, daj da slušam tvoj glas, jer je tvoj glas mio i tvoje lice blago.

15 Njezina braća: Pohvatajte nam lisice, male lisice što pustoše vinograd, jer je vinograd naš u cvatu.

16 Sulamka: Moj je dragi moj, i ja sam njegova; on je pastir na poljima ljljana.

17 Dok dan zahladí i sjene uteku, vrati mi se, dragi moj, kao srna ili kao jelenče na gorama mirisnim.

Pohod zaručnice zaručniku.

3 Sulamka: Noću na svojoj postelji tražila sam svojoj duši dragoga, tražila sam ga, ali ga nisam našla.

2 Ustat ću, poći ću po gradu, tražit ću na ulicama i trgovima svojoj duši dragoga; tražila sam ga, ali ga nisam našla.

3 Susreli me stražari koji su obilazili po gradu: "Niste li vidjeli mojoj duši dragoga?"

4 Jedva sam ih mimoišla, našla sam svojoj duši dragoga. Držala sam ga čvrsto i nisam pustila sve dok ga nisam odvela u kuću svoje majke, u sobu one koja me rodila.

5 Zaklinjem vas, kćeri jeruzalemske, srnama i košutama poljskim: nemojte buditi, nemojte smetati ljubavi, dok njoj samoj ne bude volja.

6 Sulamka: Što ono ide gore iz pustinje ondje, stupovima dima zaogruto? U mirisu smirne i miomirisnog kâda i svakojakih mirodija?

7 To je nosiljka Salomonova sa šezdeset junaka između junaka Izraelovih.

8 Svi su oni teško naoružani, iskušani u boju, u svakoga mač o bedru, da odole noćnoj strahoti.

9 Dvor je sebi sagradio kralj Salomon od lebanskoga drva.

10 Stupove je napravio od srebra, pokrov od zlata, sjedalo s grimiznim jastucima, unutra sve ukrašeno ljubavlju kćeri jeruzalemskih.

11 Kćeri jeruzalemske, izadite kćeri sionske, gledajte Salomona, kralja, resi ga njegova kruna, kojom ga je okrunila njegova majka na dan svadbe njegove, na dan veselja njegova srca.

Zaručnikov hvalospjev zaručnici

4 Ljubljeni: Kako si lijepa, ljubavi moja, kako si lijepa. Oči su tvoje kao golubice, ispod koprene svijetle. Kosa ti je kao stado koza što silaze gore gileadske.

2 Zubi su ti kao stado ovaca što upravo

Pjesma Salomonova

476

izlaze iz kupala, kad se strižu: sve sa blizancima, nijedne među njima nema bez janjeta.

3 Usne su ti kao grimizna vrpca, milina resi tvoja usta. Kao kriške mogranja sjaju tvoji obrazi ispod koprene.

4 Vrat ti je kao Davidov toranj zidnim vijencima opremljen, tisuće štitova vise na njemu, štitova od samih junaka.

5 Tvoje su grudi kao dva laneta blizanca što pasu među ljljanima.

6 Dok dan zahladi i sjene uteku, htio bih poći k smirnoj gori, k brežuljku miomirisnog kâda.

7 Sva si lijepa, prijateljice moja, nema ljage na tebi.

8 Dodi s Lebanona, zaručnice, k meni dodi s Lebanona, dodi k meni. Sidi s brigeja amonskoga, sa senirskog i hermonskog vrhunca i, iz lavovskih špilja, s risovskih gora.

9 Ranjavaš moje srce, sestro, moja zaručnice, oćaravaš mi srce svakim pogledom svojih očiju, svakom karikom ogrlice na svojem vratu.

10 Kako je blaga tvoja ljubav, sestro moja zaručnice, mnogo je slada od vina tvoja ljubav. Svaku mirodiju nadvisuje miris tvojih ulja.

11 Tvoje usne, zaručnice, kaplju medom. Jezik tvoj krije med i mlijeko. Miris je haljina tvojih kao miris Lebanona.

12 Vrt je sestra, zaručnica moja, dobro ograđen, studenac zatvoren, izvor zapečaćen.

13 Nasad je tvoj voćnjak šipaka, pun plodova prekrasnih, cipra i narda,

14 Narda i šafrana, idiota i cimeta i svakojakih rastlina za kađenje, smirne i aloja, sa svakojakim najfinijim balsamima.

15 Izvor mojega vrta jest studenac žive vode što teče s Lebanona.

16 Sulamka: Sjevere, ustani sad, Juže, ovamo. Puhnite po mojem vrtu. Neka kaplju njegovi mirisi. O, neka bi došao dragi u svoj vrt, neka bi uživao svoje prekrasne plodove.

Zaručnica sluša glas zaručnikov i hvali zaručnika

5 Ljubljeni: U vrt svoj sam došao, sestro, moja zaručnice. Berem svoju smirnu sa svojim balsamom, jedem svoje saće sa svojim medom, pijem svoje vino sa svojim mlijekom. Prijateljima: Jedite, prijatelji, pijte, ponapijte se, mili moji.

2 Sulamka: Spavam, ali je moje srce budno. Slušaj, eto kuca dragi moj, govoreći: "Otvori mi, sestro moja, prijateljice moja, golubice moja, čista moja, mokra mi je glava od rose, i moja kosa od noćnih kapi."

3 Svušla sam već svoju haljinu, opet bih

je morala odjenuti. I noge sam sebi oprala, ah, morala bih ih opet zamazati.

4 Onda dragi moj promoli svoju ruku kroz otvor: moja nutrina ustrepta od njega.

5 Skočila sam da otvorim svojem dragomu. Onda mi ruke pokapa smirna; niz prste mi poteče smirna na držak prijevornice.

6 Otvorila sam svojem dragomu, ali moj dragoga nije bilo, bio je otišao. Stade mi dah, jer on je govorio. Tražila sam ga, ali ga nisam našla, zvala sam ga, ali mi se nije odazvao.

7 Susreli me stražari koji su obilazili po gradu. Izranili su me, pokrivalo su mi strgali, stražari zidova.

8 Zaklinjem vas, kćeri jeruzalemske, ako susretnete mojega dragoga, recite mu da sam se razboljela od ljubavi.

9 Kćeri jeruzalemske: Što je dragi tvoj bolji od ostalih dragih, najljepša među ženama? Što je dragi tvoj bolji od ostalih dragih, te nas tako zaklinješ?

10 Sulamka: Dragi je moj bijel i rumen, među tisućama može se poznati.

11 Kao zlato glava je njegova, kao najdragocjenije zlato. Kose njegove kao grozdovi, crne kao gavrani.

12 Oči su mu kao golubice na potoku, mlijekom umivene, poćivaju u miru.

13 Obrazi su njegovi kao lijehe mirisnog bilja, cvijeće mirisno niće u njima. Usne njegove cvatu kao ljljani, kaplju smirnom dragocjenom.

14 Ruke su njegove kao zlatne šipke obložene dragim kamenjem. Tijelo je njegovo kao umjetno djelo od bjelokosti obloženo safirima.

15 Stoji kao na stupovima od mramora, učvršćenim na zlatnom podnožju. Uzrast mu je kao Lebanon, krasan kao cedri.

16 Usta su mu puna sladosti. Sve je na njemu ljupko. To je moj ljubljeni, i to je moj prijatelj. Kćeri jeruzalemske.

Nagrada i pohvala vjernosti zaručnice

6 Kćeri jeruzalemske: Kamo je otišao tvoj ljubljeni, najljepša među ženama? Kamo je okrenuo dragi tvoj, da ga tražimo zajedno s tobom?

2 Sulamka: U vrt svoj otišao je dragi moj k lijevama mirisnog bilja, da se naslađuje u ugodnom gaju i da bere ljljane.

3 Moj je dragi moj, i ja sam njegova. On je pastir na poljanama ljljana.

4 Ljubljeni: Lijepa si, draga moja, kao Tirska krasna kao Jeruzalem, strahovita kao ratna vojska.

5 Odvрати svoje oči od mene; one me omamljuju. Kosa ti je kao stado koza što silaze s gore gileadske.

Pjesma Salomonova

6 Zubi su ti kao stado ovaca što izlaze iz kupala: sve s blizancima, nijedne među njima nema bez janjeta.

7 Kao kriška mogranja sjaju tvoji obrazi ispod koprene.

8 Već šezdeset imam kraljica i osamdeset drugih žena i djevojaka bez broja.

9 Ali je samo jedna golubica moja, čista moja, samo je ona miljenica svojoj majci, najmilija njoj koja ju je rodila. Kad je vide, hvale je djevojke, slave je kraljice i suložnice:

10 Tko je ona koja sja kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce, strahovita kao ratna vojska?

11 Sulamka: Silazila sam u gaj oraha da se nauživam zeleni što niče u dolini, da vidim cvate li već vinova loza, pupaju li šipci.

12 Onda iznenada—nisam znala kako—smete mi se srce pred kolima pratnje kneževske.

13 Ljubljeni i njegovi prijatelji: Vрати se, Sulamko, vrati se, vrati se da te gledamo. Sulamka: Što ćete vidjeti na Sulamki, je li kao ples u dva zbora?

7 Ljubljeni: Kako su lijepi tvoji koraci u sandalama, kćeri kneževska. Zaoobljenost tvojih bedara je kao dragulj oko vrata, djelo ruke umjetničke.

2 Pupak ti je kao čašica dragocjena, u kojoj nikad ne ponestane vina. Struk ti je kao stog pšenice, ljljanima ograđen.

3 Tvoja su njedra kao dva laneta blizanca.

4 Vrat je tvoj kao toranj od bjelokosti. Oči su tvoje kao jezera u Hešbonu pred batrabimskim vratima. Nos je tvoj kao lebanonski toranj koji gleda prema Damasku.

5 Glava je tvoja na tebi kao Karmel, kosa na tvojoj glavi kao kraljevski grimiz, u pletenice spletena.

6 Kako si lijepa, kako ljupka, ti draga, kćeri puna miline.

7 Stas je tvoj kao palma, njedra tvoja kao grozdovi.

8 Obuzela me želja: popet ću se na palmu, dohvatit ću njezine plodove; onda će mi tvoja njedra biti grožđe s vinove loze. Dah je tvojega nosa kao miris jabuke.

9 Tvoja usta kao najbolje vino što mi slatko kvasi grlo lije se preko usana i zuba.

10 Sulamka: Ja pripadam posve dragom svojem, i srce je njegovo puno čežnje za mnom.

11 Dodi, dragi moj, podimo van u polja; pod grmljem ciprovim legnimo na počinak.

12 Rano u jutro poći ćemo u vinograde da vidimo zameće li se već vinova loza, otvaraju li se cvjetovi, cvatu li šipci. Ondje ću ti posvetiti ljubav svoju.

13 Mandragore dišu već svojim mirisom. Vrata naša kriju svakojakoga krasnog voća: novoga i staroga, za tebe sam ga sačuvala, dragi moj.

Vjernost vječno sjedinjenih

8 Ah, da bi mi ti brat bio, koji je dobio prsa moje majke. Onda bih te smjela ljubiti, kad bih te našla vani, nitko me ne bi za to prekorio.

2 Uzela bih te sobom i povela te u kuću svoje majke koja me odgojila, dala bih ti da piješ vino mirisavo, sok od šipaka.

3 Onda se privine ljevica njegova pod moju glavu, u ljubavi me ogrli njegova desnica.

4 Kćerima jeruzalemskim: Zaklinjem vas, kćeri jeruzalemske: nemojte buditi, nemojte smetati ljubavi, dok njoj samoj ne bude volja.

5 Rodak: Tko je ona, koja ide gore iz puštinje ondje, naslonjena na svojega dragoga? Pod jabukom probudio sam te, gdje te je u bolima rodila tvoja majka, gdje je u mucu ležala roditeljka tvoja.

6 Sulamka: Kao pečat postavljam se tebi na srce, na tvoju ruku kao pečat. Jest, ljubav je jaka kao smrt. Ljubomorna ljubav je tvrda kao svijet mrtvih. Zar je njezin kao oganj plamenit, i munje su njezini plamenovi.

7 Kad bi bilo još toliko voda, ne mogu one ugasiti ljubav. I rijeke nikada ne otrgnu ljubavi. Kad bi tko davao sve svoje imanje kuće za ljubav—mogao bi on biti samo prezren.

8 Braća Sulamke: Imamo sestricu, ona nema grudi što ćemo činiti sa svojom sestrom, kad je dođu prositi?

9 Ako je ona zid: sagradit ćemo na njemu tvrđavu od srebra. Ako li vrata, utvrdit ćemo ih daskama cedrovim.

10 Sulamka: Ja sam zid, a moja prsa kao tornjevi, ali sam za njega jedna koja se već predala.

11 Imao je Salomon vinograd u Baal-Hamonu, povjerio je vinograd čuvarima i morao je svaki za njegov narod platiti tisuću srebrnjaka.

12 Sulamka Salomonu: Moj vlastiti vinograd samo je za me, tebi te tisuće, o Salomone, i dvije stotine onima koji čuvaju plodove njegove.

13 Ljubljeni: Ti, koja prebivaš u vrtovima; prijatelji prisluškuju tvoj glas, daj mi da ga i ja čujem.

14 Sulamka: Brže dodi, dragi moj, kao srna ili kao jelenče na mirisnim gorama.

Izaija

KNJIGA PROROKA IZAIJE

Kazna grješnicima. Utjeha pobožnicima

1 Videnje Izaije, sina Amosova koji je gledao nad Judom i Jeruzalemom u dane Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije judejskih kraljeva.

2 Čujte, nebesa, slušaj, zemljo—jer Gospodin je to izrekao: "Djecu sam odgojio i podigao, ali se podigla protiv mene.

3 Voli poznaje svojega gospodara i magarac jaslje svojega gospodara; a Izrael ne poznaje, moj narod ne razumije."

4 Jao, griješni naraštaju, narode zlodjelima natovareni, leglo zlikovaca, djeco izrođena. Oni su ostavili Gospodina, pogrdili su Sveca Izraelova, okrenuli mu leđa.

5 Zašto da vas se opet tuče? Pobunit ćete se još i više. Posve je bolesna glava i posve je iznemoglo srce.

6 Od pete do glave nema ništa zdrava na tebi, nego samo ozljede, modrice i svježe rane; nije ih se zatvorilo, ni zavilo, ni uljem ublažilo.

7 Zemlja je vaša postala pustinja, gradovi su vaši ognjem popaljeni, i vaše njive stranci jedu na vaše oči, pustoš je kao kod razorenja Sodome.

8 Samo je kći Siona preostala kao koliba u vinogradu, kao sjenica u polju krstava, kao kula stražarska.

9 Jest, da nam Gospodin vojska nije ostavio jedan ostatak bili bismo kao Sodoma, izjednačili bismo se s Gomorom.

10 I čujte riječ Gospodinovu, vladari Sodome, poslušajte zapovijed našega Boga, narode Gomore.

11 Što će mi mnoštvo vaših žrtava? Govori Gospodin. Sit sam žrtava od ovnova i pretiline od teladi i ne marim više za krv bikova, janjaca i jaraca.

12 Kad dolazite da se pokažete predomnom, tko traži od vas da gazite mojim trijemovima?

13 Ne prinosite više bezvrijednih žrtava, jer mi se gadi. Mjesec mladak, Subotnji dan, poziv na Svetkovinu, ne podnosim, zlodjela i svečane zborove.

14 Moja duša mrzi vaše mladake i Svetkovine, jer su mi na teret i dodijalo mi ih podnositi.

15 Kad podignete svoje ruke, ja ću zatvoriti svoje oči od vas, i ako molite mnogo, neću vas slušati. Vaše ruke su pune krvi.

16 Operite se, očistite se. Uklonite svoja zla djela ispred mojih očiju, prestanite činiti zlo.

17 Učite se dobro činiti: težite za pravdom, pomažite potlačenomu, pribavite

pravicu sirotu, branite udovicu.

18 Hajdemo se pravdati, govori Gospodin. I ako su vaši grijesi crveni kao grimiz, postat će bijeli kao vuna.

19 Ako hoćete slušati, uživat ćete najbolje u zemlji.

20 Ali ako nećete i prkosite, proždereat će vas mač." Zaista, usta Gospodinova su izrekla.

21 Kako je postala bludnicom vjerni grad koji je bio pun pravice. Nekoć je stanovala u njemu pravednost, a sada krvnici.

22 Tvoje srebro postalo je troska, tvoje vino razvodnjeno.

23 Tvoji vladari su buntovnici, prijatelji kradljivaca. Oni svi ljube mito i lete za nagradama. Siroti ne daju pravice i parnica udovice ne dolazi pred njih.

24 Zato govori Gospodin, Bog vojska, Svemoćnik Izraelov: Ha, riješit ću se svojih neprijatelja, osvetit ću se svojim neprijateljima.

25 Okrenut ću svoju ruku protiv tebe, i očistit ću potpuno tvoje troske, izdvojit ću sve tvoje olovo.

26 Postavit ću ti opet suce kao prije i savjetnike kao iz početka. Onda ćeš se zvati, grad pravednosti, vjeran grad.

27 Čineći pravdu Sion će se spasiti, i pravednošću njegovi obraćenici.

28 A nevjernici i grješnici će svi zajedno propasti i oni koji ostave Gospodina, izginit će.

29 Jer ćete se posramiti zbog gajeva koje tako obožavate, i zastidjet ćete se zbog vrtova koje ste izabrali.

30 Jer ćete biti kao hrast kojemu vene lišće, kao vrt bez vode.

31 Jaki će biti kao kućine, njegovo djelo kao iskra; oboje će se zajedno zapaliti i nitko ih neće gasiti.

Mesijansko kraljevstvo istine i mira

2 Objava koju je primio Izaija, sin Amosov, o Judi i Jeruzalemu.

2 Na svršetku dana dogodit će se da bude utvrđena gora s domom Gospodinovim kao vrh gorama, bit će uzvišena iznad visina.

3 Onda će nagnuti k njoj svekoliki narod. Mnogi će narodi ići ondje i govoriti: "Dodite da idemo na Gospodinovu goru, u kuću Boga Jakovljeva. Neka nas on uči svojim putovima." Mi hoćemo hoditi njegovim stazama, jer nauk izlazi sa Siona i riječ Gospodinova od Jeruzalema.

4 On će suditi među narodima, govoriti pravicu mnogim narodima. Oni će raski-

vati svoje mačeve u raonike, svoja koplja u srpove. Narod neće više dizati mač protiv naroda, i neće se više učiti ratu.

5 O kuću Jakovljeva, hodajmo u svjetlosti Gospodinovoj.

6 Jer si odbacio svoj narod, kuću Jakovljevu, jer su puni vračara s Istoka, gataraka kao Filistejci, i sprijateljuju se strancima.

7 Puna je njihova zemlja srebra i zlata i nema broja njihovu blagu; puna je njihova zemlja konja i nema broja njihovim kolima.

8 Puna je njihova zemlja idola i klanjaju se djelu svojih ruku, koje su napravili njihovi prst.

9 Pregiblju se ljudi, ponižava se čovjek; nećeš im oprostiti.

10 Zavuci se u kamene špilje, sakrij se u prah pred strahovitim pogledom Gospodinovim, pred njegovim uzvišenim veličanstvom.

11 Prignut će se uznositost ljudi, ponizit će se oholost čovjeka; samo će Gospodin biti uzvišen u onaj dan.

12 Jer će Gospodin vojska održati dan suda nad svim što je oholo i ponosito, i nad svim što se podiže—bit će poniženo.

13 Nad svim cedrima Lebanona, visokim, ponositim, i nad svim hrasovima od Bašana;

14 nad svim gorama visokim i nad svim brežuljcima izdignutim,

15 nad svakom visokom kulom i svakim utvrđenim zidom,

16 nad svim taršiskim lađama i nad svakom dragocjenom lađom.

17 Prignut će se uznositost ljudi, ponizit će se oholost čovjeka; samo će Gospodin biti uzvišen u onaj dan.

18 On će ukloniti sve idole.

19 Zavlačit će se ljudi u kamene špilje, u zemaljske jame pred strahovitim pogledom Gospodinovim, pred njegovim uzvišenim veličanstvom, kad on ustane da moćno potrese zemlju.

20 U onaj će dan čovjek svoje idole, od srebra i zlata, koje je napravio sebi da im se klanja, pobacati krticama i slijepim miševima,

21 kad se zavuče u kamene rasjekline, u gorske pukotine pred strahovitim pogledom Gospodinovim, pred njegovim uzvišenim veličanstvom, kad ustane da silno potrese zemlju.

22 Zato se klonite takva čovjeka, čiji je dah u njegovim nosnicama; čemu to vrijeti.

Božji sud protiv vođa naroda

3 Gle, Gospodin Bog vojska oduzima Jeruzalemu i Judi zalihu i potporu, svu zalihu kruha i svu zalihu vode; **2** junaka i ratnika, suca i proroka,

vračara i starješinu,

3 stotnika i čovjeka ugledna, savjetnika, majstora u umjetnosti i čarobnjaka.

4 Stavit će djecu za gospodare nad njima. Obijesna djeca će im zapovjedati.

5 Narod će biti pod nasiljem, čovjek protiv čovjeka, i jedan protiv bližnjega. Ustat će mladić na starca i nepošten na poštena.

6 Onda će jedan uhvatiti brata u kući svojega oca, govoreći: "Ti imaš još gornju haljinu, ti moraš biti naš vladar i vladati nad ovim rasulom."

7 Onda će on u onaj dan glasno povikati: "Neću biti liječnik za rane, u mojoj kući nema kruha ni haljine, ne postavljajte me vladarom narodu."

8 U ruševine će pasti Jeruzalem, i Juda će pasti, jer se njihovi jezici i njihova djela protive Gospodinu i prkose njegovim svetim očima.

9 Izgled njihova lica svjedoči protiv njih. Kao Sodoma govore javno o svojem grijehu. Jao njima, sebi samima samo nanose štetu.

10 Blagoslovljen je pravednik, njemu je dobro, jer žanje plaću svojih djela.

11 Teško bezbožniku, njemu je zlo jer će mu se naplatiti trud njegovih ruku.

12 Moj narode, djeca su tvoji gospodari, i žene nad njima vladaju. Moj narode, zavodnici su tvoje vođe, oni kvare tvoj stazi.

13 Na sudu će ustati Gospodin da sudi, ustat će suditi narodima.

14 Na sudu će ustati Gospodin sa starješinama svojega naroda i s njegovim vladarima: "Jer ste pojeli vinograd; u vašim je kućama ugrabljeno dobro siromaha."

15 S kakvim pravom vi dolazite gaziti moj narodi gnječiti lice siromaha? Govori Gospodin Bog vojska.

16 Nadalje Gospodin govori: "Jer su ponosne kćeri Siona, idu ispružena vrata i bacajući pohotne poglede, sitno koracaju i zvekeću nogama.

17 Zato će Gospodin učiniti da očelavi tjeme kćerima Siona, i prijekor i sramotu donijet će na njih Gospodin."

18 U onaj će dan Gospodin istrgnuti nakit: nožne zaponce, počelice i polumje-sece,

19 naušnice, narukvice i koprene,

20 ukosnice, podveze i sjajne pojase, mirisnice i privjese,

21 prstene i nosni nakit,

22 svečane haljine i ogrtače, plašteve i torbice,

23 zrcala, finog lana košuljice, ogjavlja i pokrivala.

24 Onda će biti namjesto miomirisa smrad, mjesto pojasa uža, mjesto pletenica čela, mjesto svečanih haljina pokornička odjeća, mjesto ljepote ljaga.

Izaija

480

25 Tvoji će ratnici padati od mača, tvoji junaci u boju.

26 Tvoja će vrata tugovati i plakati, oplijenjen ćeš sjediti na zemlji.

O mesijanskom spasenju

4 U onaj će dan sedam žena prionuti a jednoga muža i govoriti: "Same ćemo se hraniti i odijevati, samo daj da nosimo tvoje ime, skini s nas sramotu."

2 U onaj će dan biti mladica Gospodinova na ures i čast, i plod zemlje na ponos i slavu onima koji su bili spašeni iz Izraela.

3 Dogodit će se da tko je onda još preostao u Sionu i na životu je u Jeruzalemu, zvat će se svet, svaki koji je upisan za život u Jeruzalemu.

4 Kada Gospodin opere nečistoću kćeri Siona i uništi iz sredine njegove krvno djelo Jeruzalema duhom suda, duhom ognja.

5 onda će Gospodin nad cijelim prostorom Gore Siona, nad njezinim skupštinama stvoriti oblak za dan, a za noć sjaj i plameni oganj. Jest, zaklon će biti nad svom slavom.

6 I bit će koliba da sjenom zaklanja danju od žege i da bude zaštita i krov od oluje i kiše.

Prijetnja Božjim sudom i neprijateljskim upadom

5 Zapjevat ću o svojem ljubljenu, pjesmu svojega ljubljenoga o njegovu vinogradu. Vinograd je imao ljubljene moj na plodnoj uzvisini.

2 On ga je ogradio i iskrčio iz njega kamenje i zasadio u njemu lozu plemenitu. Sagraдио je u njemu kulu, iskopao tije-sak i nadao se da će roditi groždem, a on rodi divljom lozom.

3 I sada, stanovnici Jeruzalema, ljudi iz Jude, sudite između mene i mojega vinograda.

4 Što je još trebalo učiniti mojem vinogradu, a da mu nisam učinio? Nisam li se smio nadati da će roditi groždem, a on rodi vinjagom.

5 Pa da vam sada javim što ću učiniti svojem vinogradu: srušit ću njegovu ogradu, neka postane pašnjak, srušit ću njegov zid, neka se gazi.

6 Učinit ću ga pustinjom, neće se obrezivati ni okopavati. Buknut će u njemu drača i trnje, i zapovjedit ću oblacima da ne puštaju više na njega kišu.

7 Jer je kuća Izraelova vinograd Gospodina vojska i sada su Judini ljudi njegove miline. On se nadao dobru djelu, a eto zlo djelo, nadao se pravdi, a eto zloča.

8 Jao vama koji sastavljate kuću s kućom, njivu na njivu nastavljate, dok više nema mjesta za njih da sami žive usred zemlje.

9 U mojim ušima zvuči riječ Gospodina

vojska: zaista, mnoge će kuće opustjeti, bile i tako velike i tako lijepe; ostat će bez ljudi.

10 Jer će deset rala vinograda dati jedan bat, jedan homer sjemena dat će efu.

11 Jao vama koji se rano ujutro opijate i do kasno u noć sjedite i gorite od vina.

12 Citara i harfa, bubanj i frula i vino na vašim su gozbama, a ne pazite na djelo Gospodinovo i ne vidite djela njegovih ruku.

13 Zato mora moj narod putovati u ropstvo, jer nije imao razboritosti. Istrošeni su od gladi njegovi plemeniti, i njegovo mnoštvo gine od žeđi.

14 Zato se širom otvara carstvo mrtvih požudno svoje ždrijelo i silno razvaljuje zjalo, i silazi u njega sjaj Jeruzalema, njegovo bučno mnoštvo i tko se veseli u njemu.

15 Tako se pregiblju ljudi, ponižava se čovjek; oholicama se oči spuštaju.

16 Ali će se uzvisiti na sudu Gospodin vojska, i Bog, Sveti, pokazat će se svet u pravednosti.

17 Onda će ondje pasti janjci kao da je to njihova paša, i otnovi će pasti travu na ruševinama plemenitih.

18 Jao vama koji dovlačite zlodjela užadima ludosti, osvetu kao kolskim užetom,

19 koji govorite: "Neka pohiti, neka brzo dode njegovo djelo, da ga vidimo, neka se približi, neka dode što je naumio Svetac Izraelov, da ga poznamo."

20 Jao vama koji zlo zovete dobro, a dobro zlo, koji pravite od tmine svjetlost, a od svjetlosti tminu, koji pravite od gorkoga slatko, a od slatkoga gorko.

21 Jao vama koji ste mudri u vlastitim očima i razumni pred samima sobom.

22 Jao vama koji ste junaci u piću i vinu i hrabri u miješanju silovita pića.

23 Koji oslobadate krivca za poklone, a pravedniku oduzimate pravdu.

24 Zato kao što jezik ognja proždire strnjiku, i slame nestaje u plamenu, tako će njihov korijen postati kao trulež, njihov će se cvijet razletjeti kao prah, jer su odbacili zakon Gospodina vojska i pogrdili riječ Sveca Izraelova.

25 Zato se raspalila srdžba Gospodinova na njegov narod. On je zamahnuo svojom rukom na njega, udario ga da su se gore zatresle i da su njihova mrtva tjelesa ležala po ulicama kao smeće. Kod svega toga nije popustio njegov gnjev, i još je uvijek ostala ispružena njegova ruka.

26 Podignut će zastavu narodu u daljini i primamiti ga s krajeva zemlje, i gle, brzo dolazi i hitro.

27 Nema u njemu umorna ni sustala, nitko ne drijema i nitko ne spava, niko-

mu se ne raspasuje pojas oko njegovih bedara, nikomu se ne rastrga remen na njegovoj obući.

28 Njegove strijele su oštre i svi njegovi lukovi su zapeti, kao kremen su kopita njegovih konja i njegovi su kotači kao vihor.

29 Njegova rika je kao u lavice, riče kao mladi lavovi, reži, zgrabi plijen i drži ga čvrsto i nitko mu ga ne otme.

30 U onaj dan buči nad Judom kao što buči more i pogleda li se na zemlju: gle, tu je tjeskobna tmina, i svjetlost je pomračena tamnim oblakom.

Poziv i posveta Izaije za proročku službu

6 U godini smrti kralja Uzije, vidio sam Gospodina gdje sjedi na prijestolju visoku i uzvišenu i skut njegove haljine ispunjavao je dom.

2 Serafimi su stajali pred njim; svaki je imao šest krila, dvjema je zaklanjao svoje lice, dvjema svoje noge, a dvjema se lebdeći držao.

3 Jedan je vikao drugomu: "Svet, svet, svet je Gospodin vojska; zemlja je puna njegove slave."

4 I stresli su se pragovi na vratima od glasa kojim su vikali i kuća se napunila dimom.

5 Onda sam povikao: "Jao meni, ja sam izgubljen, jer sam čovjek nečistih usana i stojim kod naroda nečistih usana, i vidio sam kralja, Gospodina vojska, vlastitim očima."

6 Onda je jedan od serafima doletjeo k meni, u ruci mu živ ugljen koji je uzeo kličestima sa žrtvenika.

7 Njim se dotaknuo mojih usta i rekao: "Gle, ovo se dotaknulo tvojih usana: uzela se krivnja tvojih zlodjela, tvoj je grijeh oprošten."

8 I čuo sam glas Gospodina, govoreći: "Koga da pošaljem, tko će za nas ići?" Ja sam odgovorio: "Evo me, pošalji mene."

9 On je rekao: "Idi, kaži tom narodu: 'Nastavite slušati, ali ne razumijete, nastavite gledati, ali ne spoznajete.'"

10 Učini da otvrdne srce tomu narodu: učini gluhima njihove uši, slijepima njihove oči, da ne vidi svojim očima, da ne čuje svojim ušima, da njegovo srce ne dobije spoznaje, da se ne obrati i ne ozdravi."

11 Ja sam upitao: "Dokle, Gospodine?" On je odgovorio: "Dok ne opuste gradovi i budu bez stanovnika dok kuće ne budu bez ljudi i zemlja dok ne opusti,

12 dok Gospodin ne protjera u daljinu ljude i ne bude velika pustoš u zemlji.

13 Jest, živi još u njoj desetina, pa će se i ona zatrti. Ali kao kod brijesta, kao kod hrasta ostane panj i kad se posijeku, tako je njihov panj sveto sjeme."

Utješno obećanje Emanuela

7 Dogodilo se u dane Ahaza, sina Jotama, sina Uzije, Judina kralja, došli su Resin, sirijski kralj i Pekah, Remalijin sin, Izraelov kralj, na Jeruzalem da ga opsjednu, ali ga nisu mogli svladati.

2 Javili su Davidovoj kući: "Sirijske snage su se utaborile u Efraimu." Onda je zadrhtalo njegovo srce i srce njegova naroda kao što u šumi ustrepće drveće od vjetra.

3 A Gospodin je rekao Izaiji: "Izađi k Ahazu, ti i tvoj sin Sear-Jašub, na kraj vodovoda gornjega jezera i na put kod Valjareva polja,

4 i kaži mu: Čuvaj se i budi miran, ne boj se i tvoje srce neka se ne straši od ta dva ugaraka što se puše, nasuprot raspaljenom gnjevu Resina i Sirije i Remalijina sina.

5 Jer Haran misli zlo protiv tebe i Efraim i Remalijin sin, govoreći:

6 Hajde idemo na Judu, pritisnimo ga, osvojimo ga za sebe, a Tabelova sina učinimo u njemu kraljem."

7 Zato govori Gospodin Bog: "To neće nikada uspjeti i nikada se dogoditi.

8 Jer glava Siriji je Damask, i Damasku je glava Resin. Još šezdeset i pet godina i Efraim će biti opustošen, tako da više neće biti narod.

9 Efraimu je glava Samarija, i Samariji je glava Remalijin sin. Ako nećete vjerovati, nemate više opstanka."

10 I Gospodin je rekao dalje Ahazu:

11 "Izmoli sebi znak od Gospodina, svojega Boga, dolje u dubini, ili gore u visini."

12 Ahaz je odgovorio: "Neću moliti za to, niti ću kušati Gospodina."

13 Onda je on rekao: "Slušajte sada, o kućo Davidova! Nije li vam dosta što dosadujete ljudima, pa još dosadujete i mojem Bogu?

14 Stoga će vam sam Gospodin dati znak: Eto, djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel.

15 Gruševinom i medom hranit će se dok ne nauči odbaciti zlo, a izabrati dobro.

16 Jer prije nego još dječak nauči odbaciti zlo, a izabrati dobro, ležat će opustošena zemlja od koje strepiš, od dvojice kraljeva.

17 Gospodin će pustiti na tebe, na tvoj narod i na kuću tvog oca dane kakvih nije bilo otkada je Efraim otpao od Jude, preko asirskog kralja."

18 U onaj će se dan dogoditi da Gospodin zazviždi muhi što sjedi na kraju egipatskih rijeka i pčeli u asirskoj zemlji.

19 Svi oni dolaze i nastanjuju se u pustim dolinama, u kamenim rasjeklinama, u svim trnjacima i na svim pašnjacima.

20 U onaj će dan Gospodin britvom obri-

Izaija

482

jati, kupljenom s onu stranu Eufрата, kosu na glavi asirskom kralju i sve druge kose, i bradu će on uzeti.

21 U onaj će se dan dogoditi da jedan sebi drži kravicu i dvije ovce.

22 I zbog množine mlijeka koje one daju hranit će se ljudi gruševinom, jer od gruševine i meda živjet će svaki koji je preostao u zemlji.

23 U onaj će se dan dogoditi da je svako mjesto, gdje ima tisuće trsova za tisuću sekela, puno trnja i puno drače.

24 Sa strijelom i lukom ide se onamo, jer je sva zemlja postala trnje i drača.

25 Na sve brežuljke što se sada kopaju trnokopom, neće se više stupiti od straha pred trnjem i dračom. Služit će govovima za pašnjak i mjesto za ovce.

Asirci pustoše Judu. Mesijansko kraljevstvo mira
8 Gospodin mi rekao dalje: "Uzmi veliku skrolu i napiši na njoj čovječjim pismom: Maher-Salal-Haš-Baz - Hitro grabi, brzi plijen."

2 I ja ću sebi uzeti pouzdane svjedoke, da zapišu, svećenika Uriju i Zahariju, sina Berekijina."

3 Onda sam ja ušao k proročici, ona je zatrudnjela i rodila sina, a Gospodin mi je rekao: "Nadjeni mu ime Maher-Salal-Haš-Baz;

4 jer prije nego još dječak nauči zvati 'oče' i 'majko' donijet će se bogatstvo Damaska i plijen Samarije pred asirskog kralja."

5 Opet mi je rekao Gospodin:

6 "Jer ovaj narod prezire vode Siloaha što tiho teku, i drži se s Resinom i sinom Remalijinim.

7 Stoga sada će Gospodin na njih navesti velike i silne vode Eufрата: kralja Asirije i svu njegovu moć. On će se popeti iznad svih svojih korita, prelit će iznad svih svojih obala.

8 Razlit će se preko Jude, razlit se i poplaviti dok dođe do grla. Krila će mu se raširiti preko tvoje svekolike zemlje, o Emanuele.

9 Budite razbijeni, o narodi, i budite smrvljeni! Cujte, sve zemlje iz daljine. Oružajte se, ali budite razbijeni u komade. Oružajte se, ali budite razbijeni u komade.

10 Snujte naum, ali se neće ostvariti. Stvorite odluku, ali neće biti od nje ništa, jer je Bog s nama."

11 Jer mi je ovako rekao Gospodin kad je njegova ruka teško ležala na meni i on me opomenuo da ne idem putom ovoga naroda:

12 "Ne zovite urotom sve ono što ovaj narod zove urotom, i onoga čega se on boji, ne bojte se i ne strašite se.

13 Gospodina vojska, njega držite

svetim, on neka vam je strah i on neka vam je bojazan.

14 On će biti kao svetinja, kamen spoticanja, hrid povrede za obje Izraelove kuće, zamka i mreža za stanovnike Jeruzalema.

15 Mnogi se od njih spotiču i padaju, bit će satrveni, zapleteni i uhvaćeni."

16 Ja ću sačuvati svjedočanstvo, zapečatiti objavu u svojim učenicima.

17 Čekat ću Gospodina, koji skriva svoje lice od kuće Jakovljeve, i uzdat ću se u njega.

18 Evo, ja i djeca koju mi je darovao Gospodin postavljeni smo za znak i znamenje u Izraelu od Gospodina vojska, koji prebiva na Gori Sionu.

19 I ako vam kažu: "Pitajte vračare i gatare koji šapću i guču.", odgovorite: "Ne treba li narod pitati svojega Boga? Zar da pita mrtve za žive?"

20 Da tražite zakon i objavu? Tko ne govori tako tomu više nema zore.

21 Hodaju naokolo zabrinuti i gladni. Bit će, kad će ogladnjeti i pasti u gnjev, psovat će svojega kralja i Boga, gledajući gore.

22 Onda će gledati dolje na zemlju, i vidjeti nevolju i tminu, turobnost i tjeskobu.

Proročanstvo o dolasku Mesijinu

9 Ali će se raspršiti tmina. Zemlja, gdje sad vlada nevolja, ne ostaje zamračena. U prvo vrijeme osramotili su zemlju Zebulunovu i zemlju Naftalijevu, a poslije ju još više pritišće putom mora zemlju s one strane Jordana, neznabožackoj Galileji.

2 Narod koji hodi u tami, gleda svjetlost veliku; nad onima koji prebivaju u mračnoj zemlji sja svjetlost.

3 Ti daruješ bogato veselje, umnožavaš radost; ljudi se raduju pred tobom, kao što se raduju o žetvi, kao što se vesele kad se dijeli plijen.

4 Jer lomiš teret zemlji jarma, štapove njegovih leđa, palicu njegova goniča kao nekoć u dan Midjana.

5 Jer svaka obuća ratnika i ogrtač krvlju napojen izgorjet će i bit će plijen plamenu.

6 Jer nam se rodilo Dijete, Sin nam se dao. Vlast počiva na njegovim plećima. Njegovo Ime bit će: "Savjetnik divni," Sve-moćni Bog, Otac vječni, Princ mira.

7 Njegova je punina vlasti, mir nema nikada kraja. Vladat će na prijestolju Davidu i nad njegovim kraljevstvom. Učvrstit će ga i poduprijeti pravicom i pravednošću od sada zauvijek. Revnost Gospodina vojska to će učiniti.

8 Riječ poslao Gospodin protiv Jakova, i ona će pasti u Izraelu.

9 Objavit će se svemu narodu, Efraimu i stanovnicima Samarije, koji oholo i ponosito govore:

10 "Opeke su se srušile, ali mi sada gradimo od klesana kamena. Dudovi su bili posječeni, ali mi stavljamo cedre na mjesto njihovo."

11 Ali Gospodin je dao protivnicima Resinovima nad njima prevlast i podbada njihove neprijatelje:

12 Sirijce na istoku, Filistejce na zapadu. Otvorenim ustima proždrijeti će Izraela. Na sve to ne popusti njegov gnjev, i ostala još uvijek ispružena njegova ruka.

13 Ipak se narod ne obrati onomu koji ga bije, niti za Gospodina vojska nisu pitali ništa.

14 Zato odsiječe Gospodin oboje Izraelu, glavu i rep, granu palmovu i rogoz u jedan dan.

15 Starješine i ugledni, to je glava; i proroci koji uče laž, to je rep.

16 Vođe toga naroda jesu zavodnici, a koji se daju voditi od njih, osuđeni su na propast.

17 Zato Gospodin nije štedio njihovih mladića i nije se smilovao njihovim sirotama i udovicama, jer su svi oni bezbožni i zli i svaka usta govore ludost. Na sve to nije popustio njegov gnjev, i ostala je još uvijek ispružena njegova ruka.

18 Jer je bezbožnost gorjela kao oganj, koji spali trnje i draču i upali guštik šume, tako da uzavrije u stupove dima.

19 Od gnjeva Gospodina vojska bila je zemlja spaljena, narod je bio plijen plamenu, i nitko nije štedio drugoga.

20 Proždirali su s desne strane i ostali ipak gladni; žderali su s lijeve strane, i nisu se opet nasitili.

21 Svaki je jeo meso svojega bližnjega: Manaseh Efraima, Efraim Manaseha. A obojica zajedno će biti protiv Jude. Na sve to nije popustio njegov gnjev, i ostala je još uvijek ispružena njegova ruka.

Kazna nad nepravедnim upraviteljima

10 Teško onima koji proglašuju nepravедne zakone i onima, koji pišu napatke nesreće što su ih propisali,

2 da odbiju od suda uboge, da siromasima mojega naroda ugrabe pravicu, da im plijen budu udovice i da mognu opljačkati sirote.

3 Sto ćete činiti u dan pohoda i zla vremena što dolazi izdaleka? Komu ćete se uteći za pomoć i gdje ćete ostaviti svoje bogatstvo?

4 Ne preostaje ništa nego da se prignete među roblje, da padnete među pobijene. Na sve to nije popustio njegov gnjev, i ostala je još uvijek ispružena njegova ruka.

5 Teško Asiriji: šibi mojega gnjeva, palici

jarosti moje u mojoj ruci.

6 Protiv naroda bezbožnoga šaljem ga; protiv naroda na koji se gnjevim, zapovjedam mu da plijeni i otima sebi i da ga izgazi kao blato na ulicama.

7 Ali on ne shvaća tako, njegovo srce ne misli tako. Ne, samo uništenje ima on u srcu da iskorijeni mnoge narode.

8 Jer on kaže: "Nisu li kraljevi svi moji vladari?"

9 Nije li Kalno kao Karkemiš? Nije li Hamat kao Arpad? Nije li Samarija kao Damask?

10 Kako je moja ruka podizala kraljevstva idola, čiji su izrezbareni kipovi nadmašili one u Jeruzalemu i Samariji,

11 kako sam učinio Samariji i njezinim idolima neću li učiniti i Jeruzalemu i njegovim idolima onako kako sam učinio Samariji i njezinim idolima?"

12 Ali kad dovrši Gospodin sve djelo svoje na Gori Sionu i u Jeruzalemu, onda ću kazniti oholo djelovanje asirskog kralja i ponosito sijevanje njegovih očiju.

13 Jer je rekao: "Snagom svojih ruku to sam izveo i svojom mudrošću, jer sam tako razuman. Uklonio sam mede naroda, zaplijenio sam njihovo blago, kao junak srušio sam stanovnike.

14 Moja je ruka uhvatila gnijezdo bogatstva naroda, kako se nagrabe ostavljena jaja, tako sam uzeo svu zemlju i nitko nije maknuo krilima, ni kljuna otvorio ili se usudio cvrknuti."

15 Hoće li se sjekira veličati nad onim koji njom siječe? Hoće li se pila veličati nad onim koji ju vuče? Kao da bi se prut podigao i mahao nad onima koji ga dignuo, i kao da bi se štap podigao kao da nije od drva.

16 Zato će Gospodin Bog vojska poslati među njegove jake sušicu, i pod njegovom slavom će planuti požar kao oganj.

17 Tako će svjetlost Izraelova postati oganj i njegov Svetac živi plamen, koji spaljuje njegovo trnje i draču i uništava u jedan dan.

18 I njegove krasne šume i vrtove uništiti će, oboje dušu i tijelo; i bit će kao bolesnik koji pomalo nestaje.

19 Lako se može izbrojiti ostatak stabala, šume, popisat ga može jedan dječak.

20 A u onaj dan Izraelov ostatak i tko je utekao od kuće Jakovljeve neće se više oslanjati na onoga koji ih bije, nego će se vjerno oslanjati na Gospodina, Sveca Izraelova.

21 Obratit će se ostatak, ostatak Jakovljevi, Bogu jakomu.

22 I kad bi tvojega naroda, Izraela, bilo kao pijeska morskoga: samo će se ostatak njegov obratiti. Određeno je uništenje, pravednost ga dovodi.

Izaija

484

23 Jer određeno uništenje izvršit će Sve-
moćni Gospodin vojska po svem svijetu.

24 Zato ovako govori Gospodin Bog vojska: "Ne boj se, moj narode, koji prebivaš na Sionu, Asirca, koji te bije štapom i svoj prut diže na tebe kao nekoć Egipat.

25 Jer samo još kratko vrijeme, još malo i moj gnjev i moja srdžba prestaje da ih uništi."

26 Onda će Gospodin vojska podignuti na njih bič kao onda kad je na Gavranoj hridi pobio Midjance. On će svoj štap podignuti nad more, kao što ga je podigao protiv Egipta.

27 I dogodit će se u onaj dan, da će skinuti breme s tvojih leđa, i njegov jaram će pasti s tvoga vrata.

28 On dolazi i ide prema Ajatu, prolazi kroz Migron, ostavlja svoju prtljagu u Mikmašu.

29 Prolaze klancem, ostaju noću u Gebi; Rama se straši, Gibe Saulova bježi.

30 Viči iza glasa, kćeri Galimova. Slušaj, Laiš. Jadni Anatot.

31 Madmena luta naokolo. Stanovnici Gebima bježe.

32 Još danas posjeduje Nob. Već svojom rukom zamahuje protiv gore kćeri sionske, protiv brijega Jeruzalema.

33 Ali gle, onda Gospodin Bog vojska kreše grane strahovitom silom. Visoki padaju, uzdignuti se snizuju.

34 Gusta šuma pada pod sjekirom, Lebanon se ruši pod Silnim.

Mesija i njegovo kraljevstvo mira

11 Izrast će Stap iz panja Jesejeva; i Mladica će izrasti iz njegova korijena.

2 Na njemu će počivati Duh Gospodinov: duh mudrosti i razuma, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodinova.

3 Strah Gospodinov njemu je milina. Neće suditi po vidu svojih očiju, niti će odlučivati po čuvenju svojih ušiju.

4 Ne, u pravednosti sudit će on malenima, po pravici prosudivat će siromahe u zemlji. Udarat će silnike štapom svojih usta; dahom svojih usana umorit će bezbožnika.

5 Pravednost je pojas njegovih bedara i vjernost je pojas njegovih bokova.

6 Onda će vuk boraviti s janjetom, ris će ležati s jaretom, tele, lav i ovca bit će zajedno; malen dječak može ih voditi.

7 Krava i medvjedica zajedno će pasti, mladi njihovi zajedno će ležati, i lav će jesti slamu kao goveče.

8 Igrat će se dijete nad gujinom jamom; dijete odbijeno od prsiju, zavlacit će svoju ruku u jamu zmije baziliske.

9 Neće se činiti ništa zlo, nikakva nepravda više na cijeloj mojoj svetoj gori, jer je zemlja puna spoznanja Gospodinova, kao što vode pokrivaju morsko dno.

10 Korijen Jesejev će onaj dan stajati kao zastava naroda: neznabošci će ga tražiti, i njegovo počivalište bit će slavno.

11 U onaj dan pruža Gospodin po drugi put svoju ruku, da otkupi ostatak svojega naroda što je preostao od Asirije i od Egipta i od Patrosa, od Kuša, Elama, Sineara, od Hamata i od morskih otoka.

12 Zasadić će zastavu narodima, skupiti prognane od Izraela i skupiti Judine razasute s četiri kraja zemlje.

13 Onda će nestati ljubomore Efraimove. Neprijatelji Judini iskorijenit će se. Efraim neće više zavidjeti Judi, a Juda neće više napadati Efraima.

14 Ne, letjet će k moru na pleća Filistejcima. Zajedno će oplijeniti sinove Isotoka, zaposjest će Edom i Moab; Amonci će im biti podložni.

15 Presušit će Gospodin morski jezik Egipta i mahnut će svojom rukom nad Eufratom snagom svojega duha. Razbit će ga na sedam potoka, tako da se može prelaziti u obuci.

16 Tako će biti put za ostatak njegova naroda što je preostao od Asirije, kako je bilo za Izraela kad je izlazio iz zemlje Egipta.

Zahvalna pjesma spašenih

12 U onaj dan reći ćeš: Slavim te, o Gospodine, jer iako si se na mene i raspodio, tvoj gnjev se ipak stišao i utješio si me.

2 Gle, Bog je moje spasenje, potpuno se uzdamem i ne bojim se, jer mi je Gospodin pobjeda i pjesma, Gospodin, On mi je postao moje spasenje.

3 S veseljem ćete crpsti vodu iz izvora spasenja.

4 U onaj dan reći ćete: Pjevajte hvalu Gospodinu, zazivajte njegovo ime, navješćujte narodima njegova djela i javljajte da je uzvišeno njegovo ime.

5 Pjevajte hvalu Gospodinu, jer je učinio velike stvari, neka se to objavi cijeloj zemlji.

6 Kličite i podvikujte, stanovnici Siona, jer je velik u sredini vašoj Svetac Izraelov.

Proročanstvo protiv Babilona

13 Proročka riječ protiv Babilona, koju je Izaija, sin Amosov, primio u vidanju.

2 Podignite zastavu na gori goletnoj, vičite im iza glasa, mašite rukom da mogu ući na vrata vladara.

3 Ja sam zapovjedio svojim posvećenima, pozvao sam na sud svojega gnjeva također svoje junake koji se ponosno raduju.

4 Vika na gorama se čuje kao od mnoštva naroda, buka od kraljevstva, od skupljenih naroda. Gospodin vojska pregle-

dava vojsku.

5 Dolaze iz daleke zemlje, s kraja neba—Gospodin i oruda njegove srdžbe da pohara svu zemlju.

6 Jaučite, jer je blizu dan Gospodinov, dolazi kao munja od Svemoćnoga.

7 Zato sustaju sve ruke, očajava svako čovječje srce.

8 Oni su smeteni, napadaju ih grčevi i bolovi, svijaju se kao žena rodilja i jedan se koči na drugoga. Od plamenoga rumenila žare se njihova lica.

9 Evo, dan Gospodinov dolazi, bez milosrđa, pun jarosti i gnjeva, da pretvori zemlju u pustoš, da uništi na njoj grješnike.

10 Zvijezde nebeske i prilike zvjezdane zaustavljaju svjetlost svoju. Sunce se mračí izlazeći i mjesec ne blista više u svojem sjaju.

11 Kažnjavam na svijetu zloću, zlikovce za njihova zlodjela, uklanjam nadutost oholih, rušim ponos silnih.

12 Ljude činim rjeđe nego zlato, rjeđima smrtnike nego ofirsko zlato.

13 Zato puštam da se nebesa potresu, zemlja se pokreće sa svojega mjesta od jarosti Gospodina vojska u dan kad se raspali njegov gnjev.

14 Kao srne prestrašene, kao ovce koje nitko ne prikuplja, tako hrle dalje, svaki svojem narodu, svojoj kući svaki bježi.

15 Koga god stignu neka bude usmrćen, koga god uhvate, pada od mača.

16 Djeca njihova budu razmrskana na njihove oči, njihove kuće oplijenjene, njihove žene osramočene.

17 Evo, podižem na njih Medijce, koji ne mare za srebro, koji se ne raduju zlatu.

18 Lúkovi njihovi ruše mladiće, s plodom u utrobi nemaju milosrđa, njihovo oko nema smilovanja s djecom.

19 Babilonu, uresu kraljevstvima, ponosnomu sjaju Kaldejaca, dogodit će se kao Sodom i Gomori, kad ih je Bog razrušio iz temelja.

20 Neće više biti naseljen zauvijek, niti nastanjen kroz sve naraštaje. Neće Arap razapeti ondje šatora, niti će pastiri ondje sjedati.

21 Ondje prebivaju pustinjske životinje, sove napunjavu kuće, ondje prebivaju nojevi i ondje sad jarci skaču.

22 Hijene zavijaju u njegovim zidovima, čagljí u dvorima veselja. Blizu je njegov kraj i ne protežu se njegovi dani.

Propast Asiraca i Filistejaca

14 Jer će se Gospodin smilovati Jakovu, opet će izabrati Izraela i povesti ih u njihovu zemlju. Stranci se njima priključuju, pridružuju se kući Jakovljevoj.

2 Narodí ih prate u njihovu zemlju. I kuća Izraelova u zemlji Gospodinovoj

učinit će ih sebi slugama i sluškinjama, tako da zarobe one koji su njih zarobili i odveli i da budu gospodari svojim nasilnicima.

3 Čim te onda smiri Gospodin od tvoje nevolje i muke i od tvojega teškog ropstva, kojim si bio pritisnut.

4 da ćeš uzeti ovu usporedbu protiv babilonskoga kralja i reći: Kako je dokrajčio silnik, dokrajčio je zlatni grad!

5 Slomio Gospodin šibu bezbožnicima, štap silnicima,

6 on koji ljuto udara narode beskrajinim udarcima, on koji gnjevno vlada narodima, i nemilice ih progoni.

7 Sada se odmara i počiva sav svijet, pjeva iza glasa.

8 I čempresi se raduju zbog tebe i libanonski cedri: "Otkako si pao, ne uzlazi nitko ovamo da nas siječe."

9 Zbog tebe buči svijet mrtvih dolje, očekujući tvoj dolazak. Zbog tebe probudi on sjene, sve vladare zemaljske, diže s prijestolja njihovih sve kraljeve naroda.

10 Oni svekoliki progovaraju i dovikuju tebi: "I ti si postao jađan kao mi, s nama si se izjednačio."

11 U podzemni svijet spustio se sjaj tvoj, žamor harfa tvojih. Prostrt je poda te trulež, crvi su ti pokrivač.

12 Kako si pao s neba, svjetlonošo, sine Zorin! Kako si razmrskan na zemlji, ti koji oslabljuješ narode!

13 Mislio si u sebi: "Penjem se na nebo, više zvijezda Božjih podižem svoje prijestolje, na gori skupštine bogova naseljavam se na krajnjem sjeveru."

14 Uzlazim u visine nad oblake, hoću da budem jednak Svevišnjemu!"

15 Ali si srušen u podzemni svijet, u najdonji jaz.

16 Koji te vide, gledaju na tebe, gledaju te i misle: "To li je onaj koji je tresao svijet, koji je drmao kraljevstva?"

17 Koji je zemlju obraćao u pustinju, gradove razarao? Koji nije zarobljenika otpuštao kući."

18 Svi kraljevi naroda počivaju u časti, svaki u svojoj kući.

19 A ti si izbačen bez groba, kao prezren ogranak. Pokriven si pobijenima, mačem probodenima, koji su pobacani u kamenju jamu kao pogažena strвина.

20 Nećeš se združiti s njima u grobu, jer si opustošio svoju zemlju, ubijao svoj narod. Tako neka se više zauvijek ne spominje rod zlikovaca.

21 Za njegove sinove postavite klaonicu zbog zlodjela njihovih otaca, da se ne podignu više da osvajaju svijet i da ne napune svijet gradovima!

22 Ustat ću na njih, govori Gospodin vojska, i zatrt ću ime Babilonu i ostatak,

Izaija

486

porod i potomke, govori Gospodin.

23 Napraviti ću od njega stan ježevima, baruštinu; izmestiću ga metlom uništenja, govori Gospodin vojska.

24 Gospodin vojska se zakleo, ovako govoreći: Zaista, kako što sam smislio, tako će se dogoditi; i kako sam zasnovao, tako će i stajati.

25 Potrću Asiriju u svojoj zemlji, izgazit ću ga na gorama svojim. Jaram će se njegov skinuti s njih, breme njegovo s pleća njihovih.

26 To je odluka što je donesena za svu zemlju, i to je ruka pružena na sve narode.

27 Jer je Gospodin vojska to zaključio, tko će to razbiti? Ruka je njegova pružena, tko će je odvratiti?

28 U godini smrti kralja Ahaza izašla je ova riječ:

29 Ne raduj se, svekolika zemljo filistejska, što se slomio štap koji te je udarao, jer iz korijena zmijina izlazi guja ljutica, a plod je njezin zmaj krilati.

30 Najoskudniji bit će opskrbljeni; u sigurnosti počivaju siromasi, ali ću tvoje leglo umoriti glađu i tvoj ostatak ću pobiti.

31 Jaučite, vrata! Viči, grade! Očajavaj, svakolika zemljo filistejska, jer sa sjevera dolazi dim; od njegove vojske ne odvađa nitko.

32 Što će se odgovoriti neznabožačkim glasnici? "Tvrdo je utemeljio Gospodin Sion; ondje su zaklonjeni siromasi njegova naroda."

Proročanstvo protiv Moaba

15 Proročka riječ protiv Moaba. Preko noći je Ar Moaba prevladan, uništen, preko noći je Kir-Moab prevladan, uništen.

2 Uzlaze u kuću bogova, na visine Dibona, da plaću, Moab nariče za Nebom i Medebom. Sve su glave ćelave i svaka brada obrijana.

3 Po njihovim ulicama nose žalobne haljine, na njihovim krovovima i trgovima sve tužuje i suze lije.

4 Jauče Hešbon i Eleale, do Jahasa čuje se jauk, zato dršću ratnici Moaba, u njemu svaka duša očajava.

5 Moje srce tužuje za Moabom. Bjegunci su njegovi već u Zoaru, u Eglat-Selišije. Plaćući uzlaze već uz brdo Luhit. Putom u Horonaim razliježe se jauk zbog propasti.

6 Vode u Nimrimu postaju pustinja, jer je usahnulo bilje, uvenula trava, i zeleni je nestalo.

7 Zato nose što su prištedjeli i što su spasili preko Vrbova potoka.

8 Naokolo na međama Moaba diže se vika, do Galima odjekuje njihov jauk, do Beer Elima njihovo jadikovanje.

9 Pune se krvlju vode u Dimonu. Još do-

dajem Dimonu ovu nesreću: jednoga lava na bjegunce Moaba, na ostatak zemlje.

Nastavak proricanja o propasti Moaba

16 Saljite janjce vladaru u zemlji Seli preko pustinje prema gori kćeri sionske.

2 Kao ptice što bježe, kao gnijezdo istjerano bit će kćeri Moaba na gazovima Amona.

3 "Učini Vijeće, stvori odluku! Napravi kao noć sjenu svoju u podne, zakloni prognane, i nemoj izdati bjegunaca.

4 Ah, da bi mogli kod tebe boraviti prognanici Moabovi. Od pustošnika budi im zaštita, jer nestaje nasilnika, prestaje pustošenje, iščeznuo je iz zemlje tlačitelj.

5 Podiže se prijestolje u milosti, na njemu sjedi po vjernosti sudac u šatoru Davidovu, koji teži za pravicom i traži pravednost."

6 Culi smo za oholost Moaba, vrlo veliku, za njegovu uznositost, njegovu nadutost, njegovu objest i za njegovu ispraznu hvalu.

7 Zato će Moab jaukati za Moabom, i sve će jaukati, za kolačima od grožda iz Kir-Hareseta uzdisat će posve poraženi.

8 Jer su se posušila polja Hešbona, trsovi Sibme, gospodari naroda satrli su njihovo plemenito grožđe koje je dosezalo do Jazera, zamicalo do u pustinju, kojemu su se loze pružale i dolazile do mora.

9 Zato ću plakati s Jazerom za lozama Sibme, zalijevat ću te suzama, Hešbone i Elealo, jer u tvoju žetvu i u tvoju berbu podigni poziv na rat.

10 Nestade radosti i veselja s polja rodno, u vinogradima se ne podvikuje, ne pjeva se, vina u kacama ne gazi gazilac, zamuklo je podvikivanje.

11 Zato jadikuje moje srce nad Moabom, kao lira, nutrina moja nad Kir-Herešom.

12 Kad se pojavi Moab i umori se na visini, i dođe u svetište da se pomoli, ništa neće postići.

13 Ovo je riječ koju je Gospodin odavno rekao o Moabu.

14 A sada je govorio Gospodin ovako: "U tri godine, kao godine jednog najamnika, postala je prezrena slava Moabova sa svim velikim mnoštvom. Još je samo ostatak, vrlo malen, neugledan."

Proročanstvo o propasti Damaska i Izraela

17 Proročka riječ protiv Damaska. Gle, Damask iščezava kao grad, postaje hrpa ruševina.

2 Ostavljeni su njegovi gradovi zauvijek, predani stadima, koja počivaju u njima, i nitko ih ne straši.

3 Nestaje bedema Efraimova i kraljevstva u Damasku. Ostatku Arama bit će kao slavi Izraelovih sinova, govori Gospodin vojska.

4 U onaj će se dan poniziti slava Jakovljeva i omršaviti će salo njegova tijela.

5 Bit će kao kad žetelac obuhvati žito, i njegova ruka žanje klasje. Bit će kao kad se skuplja klasje u dolini Refaimu.

6 Ostat će na njemu sami pabirci, kao kad se otrese maslina: dvije, tri bobes posve gore u vrhu; četiri, pet na granama stabla, govori Gospodin, Bog Izraelov.

7 U onaj će dan čovjek pogledati na svojega Stvoritelja, njegove oči uprte su k Svecu Izraelovu.

8 Neće više gledati žrtvenike, djelo svojih ruku, neće cijeniti što su napravili njegovi prsti, ni gledati više idolske kipove i sunčane stupove.

9 U onaj će dan biti ostavljeni njihovi gradovi kao ruševine Hivejaca i Amorejaca, što su ih ostavili iz straha od Izraelaca. Bit će pustoš,

10 jer si ostavio Boga svojega spasenja i nisi mislio na hridinu svoje moći. Zato sadi samo krasne vrtove i presađuj u njih strane mladice.

11 Odmah usadi da izrastu u dan kad ih zasadiš, a već ujutro gledaj da procvatu tvoje sadnice, ali propada svaka žetva u dan jauka i strahovite žalosti.

12 Jao, buka mnogih naroda, oni buče kao što buču mora, vreva naroda, vreva ih stoji kao šum silnih voda.

13 Vreva naroda će biti kao šum silnih voda, ali Bog će povikati na njih i oni će bježati daleko i bit će gonjeni kao pljeva po brdima na vjetru, kao prah zavitlan vihorom.

14 Uvečer, eto straha; još prije nego svane, nema ih više. To je sudbina onih koji su nas orobili, kod onih koji su nas oplijenili.

Proročanstvo protiv Etiopije

18 Teško zemlji zviždukanja krilima, s one strane kuških rijeka,

2 koja je poslala glasnike na Rijeku, u čamcima rogoznim preko vode: brzajte samo, brzi glasnici, k narodu dugostasnom, glatkom, k narodu strahovitom, kojega se boje odvajkada, k narodu koji silnom snagom pogazi sve kroz čiju su se zemlju provlačile rijeke.

3 Svi stanovnici zemlje i građani svijeta, kad se digne zastava na gorama, gledajte, kad zatrubi truba, slušajte!

4 Jer ovako mi je rekao Gospodin: "Mirno ću gledati na svojem prijestolju kao pripekla žega kad sunce sja, kao rosni oblak u vrućini žetvenoj."

5 Jer prije žetve, kad plode cvat, i cvijet postane zreo grozd, režu se loze noževi-

ma i uklanjaju se klice, otkinu se.

6 Predaju se skupa pticama grabežljivicama i zemaljskim gorskim i zvijerima. Ptice grabežljivice prebivaju ljeti na njima, zvijeri zimi.

7 U ono će vrijeme prinositi darove Gospodinu vojska narod dugostasani i glatka lica, narod strahovit kojega se boje odvajkada, narod koji silnom snagom pogazi sve, kroz čiju su se zemlju provlačile rijeke—ondje k mjestu Imena Gospodina vojska—gori Sion.

Proročanstvo o propasti Egipta

19 Proročka riječ protiv Egipta: Gle, Gospodin prolazi na brzu oblaku i dolazi u Egipat. Egipatski idoli se tresu pred njim, srce Egipćana će se topiti u njihovim grudima.

2 Onda ću razdražiti Egipat protiv Egipta, da se bore među sobom, brat protiv brata, bližnji protiv blišnjega, grad protiv grada, kraljevstvo protiv kraljevstva.

3 Egipćanima će nestati razboritosti u njihovu srcu, razbit ću njihove naume. Oni će pitati idole i opsjenare, vračare i gatare.

4 Predat ću Egipat u ruke žestoku gospodaru, i okrutan kralj neka vlada nad njima, govori Gospodin Bog vojska.

5 Voda će u moru presušiti, rijeka će presahnuti do dna.

6 Smrad će izlaziti iz kanala, potoci Rijeke postati plitki i bez vode, trska i rogoz će se posušiti.

7 Iščeznut će sva zelen pokraj Rijeke, usahnut će svi usjevi na Rijeci i nestati.

8 I tužit će se ribari, i tužit će se svi koji bacaju udicu u Rijeku; koji razapinju mrežu u vodi.

9 Povrh toga oni koji rade oko lana, gube lice koji grebenaju i tkaju.

10 Temelji će bi ti potreseni, i svi nadničari zabrinuta lica.

11 Doista su ludaci, soanski vladari, ludi su savjeti mudrih faraonovih savjetnika. Kako možete govoriti faraonu: "Ja pripadam mudrima, sin sam starih kraljeva?"

12 Gdje su sad oni, tvoji mudraci? Neka ti jave i kažu što je odlučio s Egiptom Gospodin vojska!

13 Kao ludaci stoje tu soanski vladari, prevareni su vladari od Memfisa, njihovi okružni vladari zaveli su Egipat.

14 Gospodin je stavio u njih duh opakosti, tako da zavode Egipat u svim njegovim djelima, kao što posrće pijanac u svoju bljuvotinu.

15 Tako Egipat neće više učiniti djela, bilo od glave ili repa, od palmove grane ili od rogoza.

16 U onaj će dan Egipćani biti kao žene,

Izaija

488

drhtat će i strepiti pred rukom kojom protiv njih maše Gospodin vojska.

17 Zemlja Judina će biti strah Egiptu. Kad mu se god ona spomene, past će u tjeskobu zbog onoga što je Gospodin vojska odlučio protiv njega.

18 U onaj će dan biti pet gradova u zemlji Egiptu koji govore jezik Kanaana i služe Gospodinu vojska. Jedan od njih će se zvati Sunčani Grad uništenja.

19 U onaj će dan biti Gospodinov žrtvenik usred zemlje Egipta, i spomen-stup Gospodinov na njezinoj medi.

20 To će biti Gospodinu vojska znak i svjedočanstvo u zemlji Egiptu. Kad zovu Gospodina na tlačitelje, on će im poslati pomoćnika da se bori za njih i da ih spasi.

21 Objavit će se Gospodin Egipćanima i spoznat će Egipćani Gospodina u onaj dan i prinosit će Gospodinu žrtve i darove i činit će zavjete i izvršavati ih.

22 Gospodin će udariti Egipćane, on će ih udariti i onda iscijeliti; onda će se oni obratiti Gospodinu, i on će ih uslišavati i ozdravljati.

23 U onaj će dan voditi cesta od Egipta u Asiriju, po njemu će ići Asirci u Egipat i Egipćani u Asiriju. Egipat će zajedno s Asirijom služiti Gospodinu.

24 U onaj će dan biti Izrael treći u savezu s Egiptom i Asirijom, kao blagoslov na zemlji.

25 Gospodin vojska ih blagoslivlja ovim riječima: "Neka je blagoslovljen moj narod Egipat, i djelo mojih ruku Asirija, i moja baština Izrael!"

Proročanstvo pobjede Asiraca nad Egiptom

20 Bilo je u godini kad je vrhovni vojskovođa, koga je poslao Sargon, asirski kralj, došao u Ašdod, opkolio ga i zauzeo.

2 U to vrijeme rekao je Gospodin preko Izaije, sina Amosova, govoreći: "Ustani, skinu sa svojih bedara dlakavu haljinu i izuž obuču sa svojih nogu!" On je učinio tako i išao je naokolo bez gornje haljine i bos.

3 Onda je rekao Gospodin: "Kao što ide naokolo moj sluga Izaija već tri godine bez gornje haljine i bos u znak i zname-nje protiv Egipta i Etiopije.

4 tako će odvesti asirski kralj Egipćane i Etiopljane u ropstvo, mlado i staro, bez gornje haljine i bosi, u sramotnoj golotinji, na sramotu Egiptu.

5 Onda će se prepasti i posramiti zbog Etiopije, svoje uzdanice, i zbog Egipta, svojega ponosa.

6 Stanovnici ovoga primorja reći će u onaj dan: "Gle, tako se dogodilo onima u koje smo se uzdali, da se spasimo od asirskog kralja; kako da tu izmaknemo?"

Proročanstvo o propasti Babilona

21 Proročka riječ protiv Doljine videnja: Kao što bura prohuji na jugu, tako dolazi iz pustinje, iz strahovite zemlje.

2 Ljuto videnje objavilo mi se: razbojnik robi, pustošnik pustoši. Uzadi, Elame, opkoli, Medijo! Činim kraj svemu uzdisanju u Babilonu.

3 Zato su moja bedra puna grčeva, bolovi me obuzimaju kao trudovi roditelja; zaglušen sam bio onim što sam čuo, zbunjen onim što sam vidio.

4 Smeteno mi kucalo srce, groza me hvatala, mračno doba za kojim sam čeznuo, pretvorilo mi se u strahotu.

5 Spremi stol, prostri stolnjak, jedi i pij. Ustajte vladari, pomazite štit!

6 Jer ovako mi je rekao Gospodin: "Idi, postavi stražara, neka javi što vidi!"

7 Vidio je kola s dva konja, kola s magarcima i kola s devama, on je slušao oštro i napeto!

8 I povikao je: "Na straži, Gospodine, stojim danju, na straži svojoj stojim po svu noć!"

9 I eto, dolaze ljudi i kola s dva konja," Onda je odgovorio on rekavši: "Pao je, pao je Babilon, razbili se o zemlju svi njegovi idolski kipovi!"

10 Moj narode satrveni i stučeni, što sam čuo od Gospodina vojska, od Boga Izraelova, to sam vam javio.

11 Riječ protiv Dumah: sa Seira više se meni: "Stražaru, kako je daleko noć, stražaru, kako je daleko noć?"

12 Stražar govori: "Jutro dolazi, a i noć; ako hoćete pitati, pitajte i dodite samo opet!"

13 Riječ protiv Arabije. U šumi ostanite navečer, putnici dedanski!

14 Iznesite vode pred žedne, stanovnici Teme! Pružite jelo bjeguncu!

15 Jer su pobjegli od mačeva, od gologa mača, od zapetog luka, od žestine boja.

16 Jer ovako mi je rekao Gospodin: "Još godina kao godina nadničara, i nestaje sve kedarske slave.

17 Ostatak strijelaca od kedarskih sinova bit će brojem malen, jer tako je rekao Gospodin, Bog Izraelov.

Proročanstvo protiv Jeruzalema

22 Proročka riječ protiv Doline videnja: Sto ti je, te je sav tvoj narod uzašao na krovove.

2 Grade, koji višeš i bučiš, grade veseli. Tvoji pobijeni nisu pobijeni mačem, nisu poginuli u ratu.

3 Tvoji su svi vladari pobjegli, ali su pohvatani bez hitaca s luka. Svi su tvoji ratnici pohvatani, a bježali su daleko.

4 Zato kažem: Ostavite me, ja moram plakati gorko. Ne trudite se da me tješite zbog uništenja mogega naroda.

5 Dan zabune, zatiranja, pometnje dolazi od Svemoćnoga, Gospodina vojska nad Dolinu viđenja. Potkopavaju se zidovi, i ori se vika na goru.

6 Elam je uzeo toboľac na zapregnutim kolima, i Kir je otkrio štit.

7 Tvoje krasne doline bile su pune kola, na gradskim vratima namjestili se konjanici.

8 Tako je on oduzeo Judin zaklon, a ovaj je u ono vrijeme gledao na oružje u Sumskoj kući.

9 Vidjeli ste da je mnogo pukotina na Davidovu gradu i skupili ste vodu Donjega bazena.

10 Razgledali ste kuće Jeruzalema i porušili ste kuće da utvrdite zid.

11 Načinili ste jaz među dva zida za vodu staroga jezera, ali niste pogledali onoga koji je to tako uredio, i niste se obazirali na onoga koji je to odavna odredio.

12 Gospodin Bog vojska pozvao vas je u onaj dan da plaćete i tugujete, da ošišate kose, da nosite žalobne haljine.

13 Ali eto, radost i veselje, ubijaju goveda i kolju ovce, jedu meso i piju vino: "Jedite i pijte, jer sutra smo mrtvi!"

14 Zato mi se Gospodin, u moje uši, opet javio: "Zaista, neće vam se oprostiti ova zlodjela dok ne umrete," govori Gospodin Bog vojska.

15 Ovako veliki Gospodin Bog vojska: "Ustani, idi k onomu dvoraninu, Sebni, upravitelju dvora:

16 Što imaš ti ovdje i koga imaš ti ovdje, te si isklesao sebi grob, isklesao grob sebi gore visoko i spremio sebi počivalište u kamenu?"

17 Evo, čovječe, Gospodin će te baciti daleko jedinim udarcem, snažno će te uhvatiti.

18 Smotat će te kao klupko i baciti kao loptu u daleku i prostranu zemlju. Ondje ćeš umrijeti, i ondje će doći tvoja sjajna kola, sramoto dvora svojega gospodara!

19 Istjerat ću te iz tvoje službe i svrgnuti s tvoga mjesta.

20 U onaj dan pozvat ću svojega slugu El-ijakima, sina Hilkijina.

21 Njega ću odjenuti u tvoju službenu haljinu, opasat ću ga tvojim pojasom. Njemu ću predati tvoju vlast, on će biti otac stanovnicima Jeruzalema i Judinoj kući.

22 Ključ Davidov stavljam na njegova pleća da, kad on otvori, nitko ne zatvori, i kad on zatvori, nitko ne otvori.

23 Na tvrdu mjestu uglavljujem ga kao kolac: postat će prijestolje časti za kuću svojega oca.

24 O njega će se vješati sve mnoštvo kuće njegova oca, mladica i ogranci, sve malo posude od zdjelica do raznih vrčeva.

25 U onaj dan, govori Gospodin vojska,

pomaknut će se kolac, koji se uglavio na tvrdu mjestu, izbit će se i past će, i sav teret što je visio na njemu propast će. Jer Gospodin je to izrekao.

Kazneni sud nad Tirom

23 Proročka riječ protiv Tiarama. Jaučite, lađe taršiške, jer vlada pustoš, Nema kuće, nema više povratka kući, iz zemlje Kitima došla im je vijest.

2 Umuknite, stanovnici primorja, trgovci Sidona, pomorci su te do sada punili!

3 Po velikim vodama dolazilo mu žito Sihora, žetva Rijeke, njegov prihod; tako je postao sajmište narodima.

4 Stidi se, Sidone, jer govori more, sila mora: "Ne mučim se porođajem, ne rađam. Ne odvajam momaka, ne podižem djevojaka."

5 Kad prodre vijest u Egipat, zadrhtat će na vijest o Tiru.

6 Idite ondje u Taršiš, jaučite, stanovnici primorja.

7 Je li to vaš veliki grad, čija je starina od davnina, čije su ga noge nosile u daljinu da se naseli ondje.

8 Tko je to smislio protiv Tira, koji je razdavao krune, čiji su trgovci bili vladari, čiji su prekupci bili slavni na zemlji.

9 Gospodin vojska ti je smislio da osramoti svaki oholi sjaj, da poništi sve slavne na zemlji.

10 Poplavi svoju zemlju kao Rijeku, kćeri taršiška, nema tu više pojasa.

11 Gospodin je svoju ruku pružio protiv mora, zatresao je kraljevstva. Gospodin je izdao zapovijed protiv Kanaana, da se razore njegova tvrda mjesta.

12 On je rekao: "Nećeš se više veseliti, osramoćena djevojko, kćeri sidonska! Ustani, idi u Kitim, ali ni ondje nećeš naći pokoja."

13 Gle, zemlja Kaldejaca, ovo je narod koji to nije bio; Asirija ga utemeljila za pustinjske životinje on ga pripravo, podigao svoje kule, razorio njihove dvorove, i pretvorio ih u ruševine.

14 Jaučite, lađe taršiške, jer je opustošen vaš grad.

15 U onaj će se dan dogoditi i bit će Tir zaboravljen sedamdeset godina, za vijek jednoga kralja. Poslije sedamdeset godina bit će Tiru kako glasi u pjesmi o bludnici:

16 Uzmi gitaru, idi po gradu, zaboravljena bludnice! Sviraj lijepo, pjevaj mило, da te se spomenu!

17 Poslije sedamdeset godina Gospodin će pohoditi Tir. Onda će opet doći na svoju bludničku plaću i tjerati blud sa svim kraljevstvima svijeta na zemlji.

18 Ali će njegova dobit i njegova trgovačka plaća, biti posvećena Gospodinu. Neće se skupljati i zgrtati, nego će onima

Izaija

490

koji prebivaju pred licem Gospodina; njegova dobit služiti za obilatu hranu, za pristanu odjeću.

Strašni sud

24 Gle, Gospodin ispražnjuje zemlju, pustoši je, nagrđuje njezino lice, raspršuje njezine stanovnike.

2 Svećeniku je kao i narodu, gospodaru kao njegovu služi, gospodarici kao njezinoj sluškinji, prodavaču kao kupcu, uzajmitelju kao zajmoprimecu, vjerovniku kao dužniku.

3 Zemlja će se sasvim isprazniti i potpuno oplijeniti—jer Gospodin je to izrekao.

4 Zemlja tuguje, vene, sav svijet gine, vene; oholi ljudi klonu.

5 Oskvrnjena je zemlja po svojim stanovnicima, jer su prestupili zapovijedi, zakone prekoračili, vječni zavjet poništili.

6 Zato prokletstvo proždire zemlju i njezini stanovnici ispaštaju. Zato izgaraju stanovnici zemlje, i od smrtnika ostaje ih samo malo.

7 Tuguje vino, loza vinova izumire, uzdišu svi koji su bili veseli.

8 Prestalo je veselje uz bubnjeve, nestalo je graje onih koji se vesele, i umuknula je vesela citara.

9 Ne pije se više vino uz pjevanje, gorko je piće pijancima.

10 U ruševinama leži pusti grad, sve su kuće pozatvarane.

11 Glasna tužnja po ulicama za vinom, prošlo je svako veselje, otišla radost na zemlji.

12 Ostala je u gradu samo pustoš, i vrata su porušena.

13 Jer će biti tako na zemlji među narodima, kao kad se tuku masline, kao kad se paljetkuje grožđe poslije berbe.

14 Oni će s mora podići glas i pjevati o veličanstvu Gospodinovu.

15 Zato slavite Gospodina, stanovnici istoka, na morskim obalama, Ime Gospodina, Boga Izraelova!

16 Čuli smo pjesme s kraja zemlje: "Slava Pravednomu!" A ja govorim: "Ja sam propao, ja sam propao! Teško meni! Nevjernici rade nevjerno, nevjeru čine nevjernici nevjerno."

17 Strahota, jama i mreža dolaze na tebe, stanovniče zemlje!

18 Bit će da tko pobjegne od strahote, past će u jamu, tko izide iz jame, uhvatit će se u mrežu, jer su ustave u visini otvorene i tresu se temelji zemlji.

19 Zemlja se razbija, raspada, zemlja se razdire, lomi, zemlja se trese ondje, miče se ovamo.

20 Kao pijan čovjek ljuljat će se zemlja, kao viseća postelja njihat će se. Teško će ju, tištiti njezino bezakonje da past će i

više se neće podići.

21 U onaj će dan pohoditi Gospodin vojsku gore na visini i kraljeve zemaljske na zemlji.

22 Bit će zatvoreni u tamnicu kao sužnji, iza ključanice i prijevornice moraju dugo vremena ispaštati.

23 Zacrvenjet će se mjesec i zastidjet će se sunce, jer će kraljevati Gospodin vojska na Gori Sionu i u Jeruzalemu, i pred svojim starješinama u veličanstveno.

Novo kraljevstvo Božje

25 Ti si moj Bog, Gospodine, tebe ja slavim, tvojem Imenu pjevam hvalu, jer si učinio čudesna djela, odluke iz davnoga doba u vjernosti i istini.

2 Jer si grad pretvorio u ruševinu, utvrđeno mjesto u ruševine, kuće oholih u izgubljeni grad i nikad se više neće sagraditi.

3 Zato će ti se jaki narodi klanjati, bojat će te se gradovi silnih naroda.

4 Jest, bio si branik malenomu, branik siromahu u njegovoj nevolji, krov od oluje, sjena od sunčane žege, jer je gnjev nasilnika kao zimski pljusak koji udara o zid.

5 Kao sunčana žega nad suhom zemljom, jer si ugušio buku oholih. Kao sjenom oblaka sunčanu žegu, tako si ugušio pjevanje nasilnika.

6 Pripravit će Gospodin vojska svim narodima na ovoj gori gozbu izabranoga, gozbu od pretiline, gozbu izvrsna vina, najboljih najljepših jela i srži, i starih najčišćih vina.

7 Uništiti će on na ovoj gori pokrivač kojim su pokriveni svi narodi, zastor što zastire sve narode.

8 On će uništiti smrt zauvijek, Gospodin Bog će izbrisati suze sa svakoga lica. Sramotu svojega naroda će ukloniti sa sve zemlje. Jer Gospodin je to izrekao.

9 Reći će se u onaj dan: "Gle, ovo je naš Bog, koga smo čekali da će nas spasiti; ovo je Gospodin u koga se uzdajemo! Veselimo se i radujmo se zbog njegove pomoći!"

10 Jer će ruka Gospodinova počivati na ovoj gori i na njezinu mjestu pogazit će se Moab, kao što se slama gazi na gumnu.

11 I makar on pritom razmahuje svoje ruke, kao što razmahuje plivač kad pliva: Gospodin će srušiti njegovo penjanje naprotiv vještima kretnjama njegovih ruku.

12 On će tvrde, strme zidove tvoje razrušiti, srušiti, baciti na zemlju u prah.

Hvalospjev otkupljenih

26 U onaj će se dan u Judinoj zemlji pjevati ova pjesma: Imamo tvrdi grad,

Bog nam je postavio spasenje na zidove i nasipe.

2 Otvorite vrata, neka uđe narod pravedni koji čuva vjernost.

3 Čvrsta je svijest njegova i trajno ćeš mu dati spasenje, jer se uzda je u tebe.

4 Uzđajte se u Gospodina zauvijek, jer je Gospodin Bog, vječna hridina.

5 Jer je ponizio stanovnike, grad visoki na visini, ponizio ga je, do zemlje ga ponizio, srušio ga do u prah.

6 Sad ga gazi noga, noga bijednika, korak nevoljnih.

7 Staza je pravednikova prava; poravnao si put pravedniku.

8 I na stazi tvojih presuda čekali smo te, Gospodine! Za tvojim imenom, za tvojom hvalom čezne naša duša.

9 Moja duša čezne za tobom u noći i moj duh traži te u mojoj unutrašnjosti. Kada duh presude pogađaju zemlju, onda se stanovnici svijeta uče pravednosti.

10 Ako li se pomiluje bezbožnik, ne nauči se nikada pravednosti; u zemlji pravednosti ostaje on zlikovac i ne vidi ništa od veličanstva Gospodinova.

11 Gospodine, ruka je tvoja visoko podignuta, oni to ne vide. Vidjet će i posramit će se od tvoje revnosti za tvoj narod. Oganj gnjeva što je pripremljen tvojim protivnicima, proždrijet će ih.

12 Gospodine, nama ćeš dati mir, jer što se i dogodilo na nama, ti si učinio.

13 Gospodine, Bože naš, vladali su nad nama drugi gospodari osim tebe, ali mi slavimo samo tvoje Ime.

14 Mrtvi neće više živjeti, sjene neće opet ustati, jer si ih ti pohodio i uništio, svaki njihov spomen zatro.

15 Umnožio si narod, Gospodine, umnožio si narod, sebe si proslavio, sve si međe zemlje proširio.

16 Gospodine, u nevolji su te tražili i pokorno su molili, kada ih je stigla tvoja kazna.

17 Kao što se previja majka pred porođajem i više od svojih bolova, tako smo bili mi pred tobom, Gospodine.

18 Išli smo umorni, ležali smo u bolovima, a kad smo rodili, bio je to vjetar. Nismo dali spasenja zemlji i nije bio rođen stanovnik zemaljski.

19 Ali žive mrtvi tvoji, mrtvaci moji ustaju opet. Probudite se i pjevajte koji počivate u prahu, jer je rosa svjetlosti tvoja rosa. Zemlja povraća sjene.

20 Ustani, moj narode! Uđi u odaje svoje i zaključaj vrata za sobom, sakrij se za čas dok prođe gnjev!

21 Jer gle, Gospodin izlazi iz stana svojega da kazni krivnju zlodjela stanovnika zemaljskih. Zemlja otkriva krvno djelo svoje i ne skriva više pobijenih svojih.

Pad neznabožaca i vječno oslobođenje Izraelovo
27 U onaj će dan pohoditi Gospodin mačem svojim ljutim i velikim i jakim Levijatana, hitru zmiju, i Levijatana, krivuljastu zmiju i ubit će zmaja u moru.
2 U onaj dan ima mio vinograd; pjevajte o njemu:

3 Ja, Gospodin, čuvar sam njegov. Bez prestanka dajem mu plodnost. Da ga ne opustoši nitko, čuvam ga dan i noć.

4 Nema nikada gnjeva u mene. Kad bih samo našao u njemu trnja i drača, ustao bih u boj protiv toga i sve bih spalio.

5 Ili bi se moralo tražiti u mene zaštitu, napraviti mir sa mnom, jest, napraviti mir sa mnom.

6 U budućim danima ukorijenit će se Jakov, procvjetat će i uzrasti Izrael i napunit će sav svijet plodovima.

7 Je li ih možda udario kako je udario one koji su udarali njega, je li možda davio kako je davio one koji su davili njega?

8 Ne, on im se osvetio time što ih je odbacio i protjerao. On ih je protjerao žestokom burom svojom u dan istočnoga vjetra.

9 Zato će se tako okajati krivnja zlodjela Jakovljeva, i u tom stoji potpun plod njegov oprostjenja od grijeha; da sve kamenje žrtvenika razbije kao vapneno kamenje, da više ne bude gajeva ni sunčanih stupova.

10 Jer osamljen leži onda tvrdi grad, mjesto raseljeno i kao pustinja zanemareno. Ondje pase, ondje leži govedo i ždere grmlje njegovo.

11 Kad mu se posuše grane, polomit će se. Žene dolaze i lože ih na oganj, jer je to narod bez razboritosti. Zato mu se ne smiluje njegov Stvoritelj, ne pomiluje ga njegov Tvorac.

12 I dogodit će se u onaj dan da Gospodin savija klasje, klasje od Eufrata do na Potok egipatski, i onda će vas pobrati, djeco Izraelova, jednog po jednog.

13 I dogodit će se u onaj dan da će zatrubiti velika truba i doći će oni koji su se izgubili u Asiriji i koji su prognani u Egipat, klanjati Gospodinu u Jeruzalemu na svetoj gori.

Sud Božji nad Samarijom i Jeruzalemom
28 Teško gizdavu vijencu pijanica Efraimovih i uvelu cvijetu krasnoga nakita na vrhu iznad plodne doline pijanih vinom!

2 Gle, već šalje Gospodin jednoga jakoga i moćnoga, kao tuča, kao bura što puše, kao prolom oblaka sa silnom provalom vode, ruši ih on silom na zemlju.

3 Nogama će ih izgaziti, gizdavi vijenac pijanica Efraimovih.

4 I uvelu cvijetu krasnoga nakita na

Izaija

492

vrhu iznad plodne doline bude kao ranoj smokvi prije žetve; opazi li je tko, već je pojede, čim je došla u njegovu ruku.

5 U onaj će dan Gospodin vojska ostatku svojega naroda biti kićena kruna i sjajan vijenac na čelu.

6 Duh pravice onomu koji sjedi da sudi i snaga junačka onima koji suzbijaju navalu kod vrata.

7 I ovi tu teturaju od vina i posrću od silovita pića: svećenici i proroci teturaju od silovita pića, osvojilo ih vino i posrću od silovita vina posrću u prorokovanju i spotiču se u suđenju.

8 Jest, svi su stolovi puni bljuvotine, puni nečistoće do posljednjeg mjesta.

9 "Koga će još učiti mudrosti i koga će još uputiti u objave? One koji su odviknuti od mlijeka, koji su odbijeni od prsiju.

10 Jer zapovijed po zapovijed, zapovijed po zapovijed, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje."

11 Dakako, tepavim usnama i drugim jezikom govorit će tomu narodu,

12 On, koji im rekao: "Ovo je počivalište za dati počinak umornima." I "ovo je okrijepilište." Ali nisu htjeli poslušati.

13 A riječ Gospodinova bila im je: "Zapovijed po zapovijed, zapovijed po zapovijed, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje." Da idu i padaju naznak, da se razbiju, da se zapletu i uhvate.

14 Zato čujte, vi podsmjevači, riječ Gospodinovu, vi kolovode toga naroda u Jeruzalemu,

15 jer ste rekli: "Mi smo zaključili savez sa smrću, učinili smo ugovor s carstvom mrtvih. Kad prođe nadmašiv bič, neće nas dohvatiti, jer smo se utekli lukavosti i sakrili smo se u prijevaru."

16 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Evo, ja stavljam temeljni kamen u Sionu, prokušan kamen, skupocjen ugaoni kamen što drži najčvršće. Tko god vjeruje, neće propasti.

17 I uzet ću pravo za mjeru, a pravdu za tezulju. Nastavak protiv zlih savjetnika I tuča će vam zastrti sklonište od laži, a voda otplaviti skrovište;

18 Onda će se poništiti savez vaš sa smrću i ugovor vaš sa svijetom mrtvih održat se neće. Kad prođe bič kao poplava, bit ćete zgaženi.

19 Kad god bukne, odnijet će vas, jer će buknuti svako jutro, danju i noću. Kad se čuje glas, bit će sam strah."

20 Jer će postelja biti prekratka da se na nju pruži čovjek, i pokrivač preuzak da se umota u njega.

21 Jer kao na gori Perasimu ustat će Gospodin, kao u dolini kod Gibeona razgnjevit će se da izvrši djelo svoje—čudesno djelo, da učini svoj posao—neo-

bičan svoj posao.

22 Zato prestanite sa svojim ruganjem, da okovi vaši ne postanu još jači, jer sam određeno uništenje čuo od Gospodina Boga vojska, po cijeloj zemlji.

23 Pazite i čujte moj glas, slušajte i čujte moj govor!

24 Ore li orač svaki dan da posije? Brazda i brana neprestano njivu svoju.

25 Zar ne? Kad je poravnio odozgor, onda sije grahoricu i kumin, stavlja pšenicu u redove i ječam kao poseban dio, i proso na najbolje mjesto.

26 Tako ga je upućivao i učio njegov Bog kako će raditi.

27 Jer se grahorica ne mlati branom, niti se kotač kolski okreće po kuminu, nego se štapom mlati grahorica, a kumin prutom.

28 Satire li se pšenica? Ne, po njoj se ne mlati, nego se po njoj okreće kotač kolski, ili se tjeraju konji, ali se ne satire.

29 I to dolazi od Gospodina vojska; divni je zamisao njegova, velika je mudrost njegova.

Sud Božji nad Jeruzalemom

29 Teško tebi, ognjište Božje, ognjište Božje, grade gdje je stajao David! Dajte da se godinu na godinu izredaju Svetkovine!

2 Jest, pritisnut ću ognjište Božje i bit će lelek i jauk. On će mi postati ognjištem Božjim.

3 Jest, podignut ću tabor oko tebe, stegnut ću te kao tvrđavu i protiv tebe nabacati nasip.

4 Onda ćeš duboko dolje sa zemlje ovamo govoriti, muklo ćeš iz praha ovamo govoriti, glas će se tvoj sa zemlje dizati kao glas duha mrtvih, iz praha ćeš samo šaputati.

5 A rulja neprijatelja tvojih bit će kao sitan prah i mnoštvo nasilnika kao pljeva što se rasprši, i najedanput, iznenada dogodilo se.

6 Od Gospodina vojska doći će pohod na tebe gromom i potresom, i bukom velikom, burom i vihorom, i plamenom što proždire.

7 Kao san, kao noćno viđenje bit će rulja svih naroda koji vojuju protiv Ariela, i svi koji su zavojsili na njega i na njegove gorske utvrde, i koji ga pritišću.

8 Bit će kao kad gladan sanja da jede, a probudi se prazna želuca; i kao kad žedan sanja da pije, pa se, iznemogao, suha grla probudi. Tako će se dogoditi mnoštvu naroda koji vojuju protiv Gore Siona.

9 Pokažite se zaprepašteni! Pokažite se samo slijepi, i slijepi budite! Pijani su oni, ali ne od vina i posrću, ali ne od silovita pića.

10 Jer je izlio Gospodin na vas duh najdublje sna, oči je vaše zatvorio—proroke, i glave je vaše zastro—vidioce.

11 Tako vam je postala objava svih ovih stvari kao sadržaj knjige zapečaćene. Dali su jednomu koji može čitati i rekli su mu: "Čitaj to!", on je odgovorio: "Ne mogu, jer je zapečaćena."

12 Onda se pružila knjiga jednomu koji ne zna čitati, govoreći: "Čitaj to!", on je odgovorio: "Ne znam čitati."

13 Ovako govori Gospodin: "Jer mi se ovaj narod približuje samo ustima svojim i poštuje me samo usnama svojim, a srce im daleko stoji od mene, i strah njegov od mene samo je naučena ljudska zapovijed:

14 zato ću i nadalje čudesno postupati s ovim narodom, čudesno i divno. Mudrost mudrih njegovih osramotit će se, i razumnost razumnih njegovih morat će se sakriti."

15 Teško onima koji hoće naum svoj duboko sakriti od Gospodina, koji čine djelo svoje u mraku i govore: "Tko nas može vidjeti i tko će nas poznati?"

16 Oh, kolike li naopakosti vaše! Zar da bi glina protiv lončara mogla govoriti, i djelo svojem tvorcu moglo reći: "Nije me on napravio", i zar da lonac govori lončaru: "On nema razumijevanja?"

17 Neće li se još doskora Lebanon pretvoriti u vrt, i vrt će vrijediti kao šuma?

18 U onaj će dan gluhi čuti riječi pisane, oči slijepih vidjet će iz tame i mraka.

19 Ponizni će povisiti njihovu radost u Gospodinu, a siromašni među ljudima veselit će se u Svecu Izraelovu.

20 Jer nema nasilnika, nestalo je podsmjevera. Uništeni su svi koji misle na zloču.

21 Svi koji svojim riječima okrivljuju druge ljude i onomu koji pravdu govori na vratima stavljaju zamke, i onoga, koji je u pravu, ruše lažju.

22 Zato govori Gospodin, koji je otkupio Abrahama, ovako o kući Jakovljevoj: "Neće se više od sada Jakov posramiti i neće mu više od sada lice blijedjeti.

23 Jer kad njegova djeca vide u sredini njegovo djelo mojih ruku, držat će svetim Ime moje, za svetoga će priznati Sveca Jakovljeva i bojat će se Boga Izraelova.

24 Koji su srca opakoga, doći će k razboritosti, i oni koji prigovaraju—primit će pouku."

Sud Božji nad savezom s Egiptom

30 "Teško nepokornim sinovima—govori Gospodin—koji svršuju naume što nisu moji i sklapaju saveze koje ja neću, pa gomilaju grijeh na grijeh.

2 Oni silaze u Egipat ne pitajući mene, da

se stave u zaštitu faraonovu i da traže utočišta u sjeni Egipta.

3 Ali će vam zaštita faraonova biti na sramotu i utočište u sjeni Egipta na porugu.

4 Vladari su njihovi u Soanu i glasnici su njihovi došli do Hanesa.

5 Oni su se stidjeli naroda, koji im nije bio od koristi, koji im nije donosio ni pomoći ni koristi, nego samo razočaranje i sramotu."

6 Riječ protiv velike životinje juga: Kroz zemlju punu nevolje i punu tjeskobe—lavica i lav približuju se njima, guje i krlati zmajevi nose blago svoje na leđima magaraca, bogatstvo svoje na grbi deva k narodu koji im ne koristi ništa.

7 Jer je prazna i ništava pomoć Egipta. Zato nazivam taj narod: "Rahab—danguba."

8 Sada dodi, napiši to na ploču za njih i ureži u mjed da služi kao vječno svjedočanstvo za buduća vremena!

9 Jer je to narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji neće slušati zapovijed Gospodinovu.

10 Vidjalcima govore: "Nemojte vidjeti viđenja", i prorocima: "Nemojte nam prorokovati istine, govorite nam slatke riječi, prorokujte prijevare!

11 Skrenite s pravoga puta, s prave staze zadite, pustite nas u miru sa Svecem Izraelovim!"

12 Zato ovako govori Svetac Izraelov: "Jer odbacujete ovu moju riječ i uzdate se u opacinu i prijevaru i na to se oslanjate.

13 Stoga će vam ta zlodjela biti kao odlomak što pada, a otkinuo se u visoku zidu—najedanput iznenada padne.

14 Razbit će ih kao što se razbija zemljana posuda, razbija se nemilice. Kad se razbije, ne nade se ni krhotina, da uzmeš žeravice s ognjišta ili da zagradiš vode iz studenca."

15 Jer ovako govori Gospodin Bog, Svetac Izraelov: Ako se povratite i ostanete mirni, spasit ćete se. U miru i uzdanju snaga je vaša, ali vi niste htjeli.

16 Vi ste rekli: "Ne, nego ćemo na konjima pobjeći"—zato ćete bježati! "Pojahat ćemo brze konje"—zato će brzi konji biti vaši progonitelji!

17 Bježat će vas tisuća kad jedan zaprijeti; kad zaprijetite petorica, bježat ćete svi—dok ne budete ničemu drugomu slični nego kašiput na gorskoj visini, nego zastava na brijegu."

18 Zato će Gospodin čekati da vam se smiluje i da bi bio zato uzvišen, i čeka da vas pomiluje. Gospodin je Bog pravde. Blagoslovljeni su svi koji ga čekaju!

19 Jest, narode u Sionu, koji prebivaš u Jeruzalemu, nećeš dalje plakati! On će se sigurno smilovati tebi na vapaj tvoj, on će te uslišati čim ga čuje.

Izaija

494

20 Dat će vam Gospodin kruha tjeskobe i vode nevolje, ali se neće više skrivati učitelj tvoj i tvoje će oči gledati učitelja.

21 Uši će tvoje razabrati povik iza tebe: "To je put, idite njim!", ako biste skrenuli nadesno ili nalijevo.

22 Onda ćete kao na nečiste gledati na srebrne idole i na ukrasne kipove od zlata livene. Kao nečistoću pobacat ćete ih. "Van s vama!" reći ćete im.

23 Onda će on dati kišu tvojem sjemenu koje posiješ na njivi, i kruh od roda zemaljskoga bit će krepak i hranjiv. U ono će vrijeme stoka tvoja pasti na paši prostranoj.

24 Volovi će i magarci mladi što obrađuju zemlju, jesti osoljenu zob, koja je ovijana lopatom i vejalicom.

25 I na svakoj gori visokoj i na svakom brežuljku visokom bit će potoci brze vode—u dan pokolja silnoga kad padaju kule.

26 Onda će svjetlost mjesečeva biti kao svjetlost suncana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća, kao svjetlost od sedam dana, u dan kad Gospodin zavije ranu svojem narodu i ozdravi modrice koje je zadao.

27 Gle, Ime Gospodinovo dolazi ovamo iz daljine! Njegov gnjev gori. Silno uzbudnje njegovo. Usne su mu pune ljutine, jezik mu je oganj što proždire.

28 Dah mu je potok što poplavljuje i do vrata dopire—da zavita narode mahaljkom nesreće, da stavi u čeljusti narodima uzdu što će ih goniti da lutaju.

29 Onda ćete pjevati pjesme kao u noći kada se održava Svečanost. Veselit ćete se od srca kao oni koji idu, svirajući uz frulu, na goru Gospodinovu, k Hridini Izraelovoj.

30 Onda će Gospodin pustiti da se čuje moćni njegov glas i pokazat će svoju ruku koja maše ljutim gnjevom i plamenom ognjenim što proždire uz buru, oluju i tuču.

31 Jer će se od glasa Gospodinova prepasti Asiriju, kad ga on udari štapom.

32 Kad god zašumi kazneni štap, kojim Gospodin njega udara, neka se oglašaju bubnji i citare! Zamahnutom rukom borit će se protiv njega.

33 Jer je odavna podignuto ognjište i za kralja je pripravljeno. Duboko i široko naslagana su drva s ognjem mnogim. Dah Gospodinov kao potok sumporni upalit će ga.

Sud Božji nad prijateljima Egipta

31 Teško onima koji su išli u Egipat da dobiju pomoć i da se oslone na ratne konje! Uzdali su se u mnoštvo bojnih kola, u silnu množinu konja, a nisu gledali Sveca Izraelova i nisu ništa pitali za

Gospodina.

2 Ali je i on bio mudar i navukao je nesreću i ne povuče svojih prijatelja, nego je ustao na kuću zlikovaca i na pomoć zločinaca.

3 Jest, Egipćani su ljudi, a ne Bog; konji su njihovi meso, a ne duh. Mahne li Gospodin svojom rukom, spotaknut će se pomagač i srušit će se onaj komu pomaže—svi će zajedno biti uništeni.

4 Jer ovako mi je rekao Gospodin: Kao što lav, lavić, reži nad plijenom svojim—svu četu pastira podigli su na njega, ali se on ne boji vike njihove, niti se pokorava na buku njihovu—tako Gospodin vojska silazi u boj na Goru Sion i visinu njegovu.

5 Kao ptice krilima Gospodin vojska Jeruzalem će zaštititi i zakloniti, izbaviti i osloboditi.

6 Vratite se onomu od koga su tako duboko otpali Izraelovi sinovi.

7 Jer će u onaj dan svaki od vas odbaciti srebrne i zlatne idole svoje što su vam ih vaše ruke načinile na grijeh.

8 Onda će Asirija pasti od mača, ne od koga čovjeka, neće ga umoriti mač jednoga na zemlji i ako pobjegne od mača, mladići će njegovi postati kmetovi.

9 Kralj će njegov propasti od straha i glavari će njegovi ostaviti zastavu, govori Gospodin, koji ima ognjište u Sionu i pec u Jeruzalemu.

Buduće kraljevstvo pravednosti

32 Evo, u pravednosti će vladati kralj. Po pravdi će vladati vladari.

2 Svaki će biti utočište od bure, zaklon od vjetrova, kao potoci u suhoj pustinji, kao sjena velike hridine u zemlji ispućanoj od suše.

3 Neće više biti zastrte oči onih koji vide, uši onih koji čuju, pozorno će slušati.

4 Učit će mudrost srce nerazumnih, brzo i razgovijetno govorit će jezik tepavaca.

5 Prostak se neće više zvati plemenitim, niti će se lupež zvati velikašem.

6 Jer prostak govori prostački, njegovo srce misli na zlo, radi opako i govori lažno protiv Gospodina; gladnoga pušta da strada i žednomu uskraćuje pice.

7 I oružje lupeža zlo je, on misli samo na spletke, kvari siromahe govorima lažnim i kad slabi, zastupa svoje pravo.

8 Plemenit misli samo na plemenito i us-taje samo za plemenito.

9 Ustanite, žene nehajne, čujte moje riječi; kćeri bezbrižne, poslušajte moj govor!

10 Samo malo dana iza jedne godine vi ćete drhtati, vi bezbrižne, jer neće biti berbe i skupljanje voća neće doći.

11 Strašite se, bezbrižne, i drščite, bezbrižne, svucite se, skinite haljine i osta-

vite samo bedra zaogrnuti!

12 Tugujući udarajte se u prsa za sjajnim njivama, za rodnim trsovima,

13 Za poljem mogega naroda, koje nosi trnje i drač, jest, za svima kućama što su bile pune radosti, za gradom što je bio pun veselja!

14 Jer je dvor ostavljen, vreva je gradska zamukla, gora dvorska i stražarnica postale su otvori za dugo vremena, trkalište divljim magarcima, paša stadima.

15 Dok se ne izlije na nas duh s visine; onda će pustinja postati vrt, a vrt će vrijetiti kao šuma.

16 Onda će pravo stanovati u pustinji i pravednost prebivati u vrtu.

17 Djelo pravednosti bit će mir, a dohodak prava pokoj i sigurnost zauvijek.

18 Na mjestu mira stanovat će moj narod, u prebivalištima sigurnim, u počivalištima bezbrižnim.

19 Ali će tuča pasti kad se sruši šuma i grad potone u dubinu.

20 Blagoslovljeni ste vi, možete sijati pokraj svih voda i puštati volove i magarce da slobodno trče!

Sud Božji nad Asirijom

33 Teško tebi, pljačkašu, koji sam još nisi iskusio haranja, nevjerniče, koji sam još nisi trpio nevjere! Kad prestaneš pustošiti, bit ćeš sam opustošen, kad prestaneš činiti nevjeru, činit će se i tebi nevjera.

2 Gospodine, budi nam milostiv, uzdamo se u tebe, budi mišica naša svako jutro, pomoć naša u nevoljno vrijeme!

3 Od jake vike pobjegli su narodi; kad ti ustaneš, plemena se raspršila.

4 Pokupit će se plijen vaš kao što se kupe skakavci; skočit će se na njega, kao što skaču skakavci.

5 Gospodin je uzvišen, jer stoji u visini, On će napuniti Sion pravom i pravednošću.

6 On će biti tvrdi temelj sudbini tvojoj, bit će punina spasenja, mudrosti i znanja. Strah je Gospodinov blago njegovo.

7 Eto, junaci njihovi vani viču, gorko plaču glasnici mira.

8 Pusti leže putovi, putnik ne putuje, ukinuo se savez, gradovi se slabo cijene, za ljude se ne mari.

9 Zemlja gine u žalosti, Lebanon se stidi i vene; šaronska je ravnica postala kao jordanska pustinja, Bašan i Karmel otrešaju lišće svoje.

10 "Sada ću ustati," govori Gospodin, "sada ću se uspraviti, sada ću se podignuti.

11 Idete trudni slamom i radate samo strnjiku; naprasitost vaša proždrijet će vas kao oganj.

12 Narodi će biti kao peći vapnene, izgor-

jet će ognjem kao trnje posječeno."

13 Čujte, koji ste daleko, što sam učinio, spoznajte, koji ste blizu, moje junačko djelo!

14 U Sionu dršću grješnici, strepet spopada zlikovce. "Tko od nas može ostati kod ognja što proždire? Tko od nas može ostati kod vječne žege?"

15 Tko je pravedan i govori iskreno; tko mrzi dobitak od nasilja; tko otreša svoju ruku da ne primi poklona; tko zatiskuje svoje uši da ne čuje za krv; tko zatvara svoje oči da ne vidi zlo:

16 taj će stanovati na visinama, gradovi su na hridinama utočište njegovo, kruh njegov ne ponestaje, voda njegova neće nikada presušiti.

17 Kralja u sjaju njegovu gledat ćeš, vidjet ćeš zemlju daleku.

18 Tvoje srce neka se još spomene strašnoga vremena: "Gdje je sada koji je brojio, gdje je koji je mjerio novce, gdje je koji je brojio kule?"

19 Nećeš više vidjeti drskoga naroda, naroda s jezikom tepavim, nerazumljivim, koji tepa nerazumnim govorom.

20 Pogledaj na Sion, grad naših određenih Svečanosti! Oči će tvoje vidjeti Jeruzalem, sigurno mjesto, šator koji neće biti srušen, kojemu se kolčici nikada ne trgaju, kojemu se užad nikada ne rastrgaju.

21 Jer ondje je kod nas Gospodin, Sjajni, na mjesto rijeka i širokih potoka, po njima se ne njišu lađe s veslima, niti lađa ponosita prolazi onuda.

22 Jer je naš Gospodin sudac, Gospodin je naš gospodar, Gospodin je naš kralj, On je koji nas spasava.

23 Tvoja su sad užad popustila, te ne drže tvrdo jarbola, i jedra nisu razapeta, ali će se jednom dijeliti veliki plijen, tako da će hromi učiniti obilan plijen.

24 I ni jedan stanovnik neće reći: "Bolestan sam!" Narodu što prebiva ondje oprostit će se krivnja zlodjela.

Sud Božji nad griješnim svijetom

34 Dodite, narodi, da čujete, pazite plemena, neka čuje zemlja sa stanovnicima svojim, svijet i sve što živi na njemu!

2 Jer je razgnjevljen Gospodin na sve narode, razjaren na sve njihove vojske, On ih je prokleo, predao na pokolj.

3 Leže njihovi pobijeni, smrad se diže od trupa njihovih, i gore su poplavljene njihovom krvlju.

4 Proći će sva nebeska vojska. Kao svitak knjige savit će se nebesa i sva njegova vojska past će, kao lišće s vinove koze, kao što padaju suhe smokve sa stabla smokvina.

5 Kad se opojio na nebu moj mač pun gn-

Izaija

496

jeva, eto, onda pada na Edom i na narod što je predan sudu.

6 Mocar će biti od krvi mač Gospodinov, stat će se od pretiline, od krvi janjeće i jareće, od pretiline bubrega ovnujskih, jer Gospodin ima žrtvenu Svetkovinu u Bosri, veliko klanje u zemlji Edomu.

7 Bivoli navaljuju s njima i junci s jakim bikovima, zemlja će se njihova opiti pretilinom.

8 Jer će biti dan osвете Gospodinove, godina plaćanja za svadu sa Sionom.

9 Potoci će se njihovi pretvoriti u smolu, prah njegov u sumpor, zemlja će njihova postati smola goruća.

10 Ne gasi se ni danju ni noću, dim se njezin stalno diže, kroz sve naraštaje ostaje pusta, nitko ne prelazi preko nje do vijeka.

11 Pelikan i jež nastanit će se ondje, sove i gavrani prebivat će ondje, Gospodin će rastegnuti preko nje uže pustoši i mjerilo praznine.

12 Od knezova njezinih nema više nijednoga da proglasi kraljevstvo, svi će vladari njezini iščeznuti.

13 Trnje će izniknuti u njezinim dvorima, koprive i drač u njezinim gradovima, bit će prebivalište čagljima i ležaj nojevima.

14 Ondje će se sretati mačke i divlji psi, jarci će dozivati jedan drugoga; noćna stvorenja se ondje sastaju i nalaze sebi počivalište.

15 Ondje će se gnijezditi zmija strjeljanka i jaja nositi, izleći će se i odmarati se u sjeni; samo ondje sastaju se jastrebovi jedan s drugim.

16 Tražite samo u knjizi Gospodinovoj i čitajte, ništa nedostaje od ovoga, nijedno nije bez drugoga, jer je On to zapovjedio, namisao ih je njegov skupio.

17 On im je sam bacio ždrijeb, ruka im njegova razdijeli zemlju odmjervši užetom. Oni će je posjedovati zauvijek, kroz sve naraštaje stanovat će u njoj.

Mesijanski blagoslov

35 Neka se raduje pustinja i pustoš, neka se veseli pustinja i neka procvjeta kao livade šafranove!

2 Neka cvate punim cvatom jest, neka se veseli, raduje i popijeva! Krasota Lebanona dat će joj se, sjaj Karmela i ravnice Šarona; oni će gledati krasotu Gospodinovu, sjaj našega Boga.

3 Zato ojačajte klonule ruke i učvrstite iznemogla koljena!

4 Recite onima koji su duhom klonuli: "Budite jaki, ne bojte se! Evo, vaš Bog, osveta dolazi, plaća Božja, On će sam doći da vas otkupi."

5 Onda će se otvoriti oči slijepima i uši gluhima će se otvoriti.

6 Kao jelen skakat će onda hrom čovjek, jezik će nijemoga klicati, jer će u pustinji onda provrijeti vode i u stepi potoci.

7 Zedno će tlo postati jezerom, a zemlja sasušena vodenim izvorima. Gdje su čagљи stanovali u svojem brlogu, izrast će trava, trska i rogoz.

8 Ondje će biti nasip i put, zvat će se "Sveti put". Ni jedan nečist ne smije na njega stupiti, samo će njima pripadati, i nevješti neće na njemu zalutati.

9 Neće ondje biti lavova, niti će ljuta zvijer ići po njemu. Takvo što neće se ondje naći, samo otkupljeni smiju ondje hoditi.

10 Otkupljeni od Gospodina vratit će se po njemu i doći će u Sion pjevajući. Glavu će njihovu obasjavati radost vječna, veselje i radost prate ih, briga i uzdisanje bježe.

Senaheribov napadaj i spasenje Jeruzalema

36 Dogodilo se u četrnaestoj godini kralja Ezekije podiže se Senaherib, asirski kralj, na sve Judine utvrđene gradove i osvojio ih.

2 Onda poslao asirski kralj Rabšaka s jakim vojskom iz Lakiša kralju Ezekiji u Jeruzalem. On se namjesti kod vodovoda gornjeg bazena, na cesti u Valjarevo polje.

3 Predstojnik dvora Elijakim, sin Hilkin, pošao je njemu van s državnim pisarom Sebnom i pečatnikom Joahom, sinom Asafom.

4 Onda im rekao Rabšak: "Javite Ezekiji: 'Ovako govori veliki kralj, asirski kralj: Kakva je to uzdanica, u koju se uzdaješ?'

5 Misliš li da su prazne riječi već savjet i snaga za rat? Na koga se oslanjaš da si se pobunio protiv mene?'

6 Ti se očito oslanjaš samo na štap od trske slomljene, koji se svakomu ako se nasloni na njega, zabije u ruku, pa je probije. Takav je faraon, egipatski kralj, svima koji se uzdaju u njega.

7 Ako li mi odvrćate: 'U Gospodina, svojega Boga, mi se uzdajemo'—nije li to onaj čije je uzvisine i žrtvenike uklonio Ezekija kad je zapovjedio Judi u Jeruzalemu: 'Samo pred ovim žrtvenikom imate se klanjati?'

8 Hajde, okladi se s mojim gospodarom, asirskim kraljem! Dat ću ti dvije tisuće konja ako mogneš dobiti konjanike za njih.

9 Kako ćeš odoljeti jednom jedinom stotniku između najmanjih sluga mojega gospodara? Zato se ti uzdaješ u Egipat zbog kola i konjanika.

10 Nadalje, jesam li ja bez volje Gospodina došao protiv ove zemlje da ju zatrem? Gospodin mi je rekao: 'Idi protiv te zemlje i uništi ju!'

11 Onda su zamolili Elijakim, Sebna i Joaha Rabšaka: "Govori svojim slugama sirijski, jer ne razumijemo, ne govori s nama judejski pred narodom što se nalazi na zidu!"

12 A Rabšak im odgovorio: "Je li me moj gospodar poslao k tvojem gospodaru i k tebi da kažem ovo, a ne upravo k onim ljudima koji ondje sjede na zidu, da, napokon, zajedno s vama jedu svoju vlastitu nečist i da piju svoju mokraću?"

13 Onda stade Rabšak i povika judejski u sav glas i rekao: "Čujte vijest velikoga kralja, asirskog kralja!"

14 Ovako govori kralj: "Ne dajte se zaluditi od Ezekije, jer vas on ne može izbaviti."

15 I nemojte da vas nagovori Ezekija da se pouzdate u Gospodina, govoreći: Gospodin će nas sigurno izbaviti; ovaj grad neće pasti u ruke kralju asirskomu."

16 Ne slušajte Ezekiju, jer ovako govori asirski kralj: "Učinite mir sa mnom i predajte mi se! Onda će svaki od vas jesti sa svojega trsa i sa svoje smokve, i svaki će piti vodu iz svojega studenca."

17 Dokle ne dođem i ne odvedem vas u zemlju koja je kao vaša, u zemlju punu žita i vina, u zemlju punu kruha i vinograda."

18 Jest, da vas samo ne zaludi Ezekija, govoreći: Gospodin će nas izbaviti. Jesu li bogovi naroda izbavili svoju zemlju iz ruke asirskog kralja?"

19 Gdje su bogovi hamatski i arpadski? Gdje su bogovi sefarvajimski? Jesu li možda izbavili Samariju iz moje ruke?"

20 Tko je između svih bogova ovih zemalja onaj, tko je izbavio svoju zemlju iz moje ruke, da bi sad Gospodin izbavio Jeruzalem iz moje ruke?"

21 Ali su oni šutjeli i nisu mu odgovorili ni riječi, jer je kralj bio izdao zapovijed: "Ne odgovarajte mu!"

22 Nato predstojnik dvora Elijakim, sin Hilkijin, državni pisar Sebna i pečatnik Joaha, sin Asafov, došli su Ezekiji razderavši haljine i javili mu što je rekao Rabšak.

Senaheribova sila razbijena zbog molitve Ezekijine

37 Kad je to čuo kralj Ezekija, razderao je svoje haljine, odjenuo je pokorničku odjeću i otišao u Gospodinov dom.

2 Predstojnika dvora Elijakima, državnog pisara Sebnu i starješine svećenstva posla, isto tako odjevene u pokorničku odjeću, k proroku Izaiji, sinu Amosovu.

3 Oni su mu imali reći: "Ovako govori Ezekija: 'Dan nevolje, kazne i pogrde današnji je dan, jer su prispjela djeca do porođaja, a nema snage da se rode.'"

4 Možda čuje Gospodin, tvoj Bog, riječi Rabšaka, koga je gospodar njegov, asir-

ski kralj, poslao ovamo da se naruga Bogu živomu, te ga kazni zbog riječi koje je čuo Gospodin, tvoj Bog. Pomoli se stoga za ostatak koji se još nalazi!"

5 I tako poslanici kralja Ezekije došli su k Izaiji.

6 Izaija im rekao: "Javite ovo svojem gospodaru: 'Ovako govori Gospodin: Ne boj se od riječi što si ih čuo kad su mi se narugale sluge asirskog kralja!'"

7 Evo, ja ću mu udahnuti namisao da se vrati u svoju zemlju kad čuje jednu vijest. A ja ću učiniti da u njegovoj zemlji pogine od mača."

8 Na povratku našao je Rabšak asirskog kralja gdje opsjeda Libnu, a bio je čuo da je ovaj otišao od Lakiša.

9 Kralju je bilo došlo do ušiju: "Tirhaka, etiopski kralj, izišao u boj protiv tebe." Na ovu vijest poslao glasnika Ezekiji s nalogom:

10 "Ovako ćete govoriti Ezekiji, kralju Judinu: 'Nemoj da te zavarava tvoj Bog u koga se uzdaješ misleći da neće Jeruzalem pasti u ruke kralju asirskomu.'"

11 Sam si čuo što su učinili kraljevi asirski svim zemljama satvrši ih sasvim, a ti da se izbaviš?"

12 Jesu li možda bogovi naroda, koje su satrli moji očevi, njih izbavili, Gozance, Harance, Resefce i Edence u Telasaru?"

13 Gdje je kralj hamatski, arpadski kralj, kralj grada Sefarvajima, pa onaj od Hene i Ive?"

14 Ezekija je primio pismo od glasnika, pročitao ga i otišao u Gospodinov dom i ondje ga Ezekija razmotao pred Gospodinom.

15 Onda se pomolio Ezekija pred Gospodinom, govoreći:

16 "Gospodine vojska, Bože Izraelov, koji imaš prijestolje nad kerubinima! Ti si jedini Bog nad svim kraljevstvima na zemlji. Ti si stvorio nebo i zemlju."

17 Prigni svoje uho, Gospodine, i čuj! Otvori, Gospodine, svoje oči i vidi! Pripazi na sve riječi Senaheribove, koji je poslao da se naruga Bogu živomu.

18 Istina je, Gospodine, opustošili su kraljevi asirski sve narode i njihovu zemlju

19 I pobacali su bogove njihove u oganj, ali to nisu bili bogovi, nego djelo ruke čovječje, drvo i kamen, zato ih se moglo uništiti.

20 A sad, Gospodine, Bože naš, izbavi nas iz njegove ruke, da spoznajemo sva kraljevstva na zemlji da si jedino ti Gospodin!"

21 Onda je poslao Izaija, sin Amosov, Ezekiji ovu vijest: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, komu si se molio zbog Senaheriba, asirskog kralja."

22 Ovu riječ je izrekao za njega Gospo-

Izaija

498

din: "Smije ti se rugati djevojka, kći Siona, za tobom maše glavom kći Jeruzalema.

23 Koga si pogrdio i pohulio, protiv koga si glas podigao i gore bacio oholi pogled? Protiv Sveca Izraelova!

24 Pogrdio si preko svojih sluga Gospodina. Ovako si mislio: 'Silom kola svojih popeo sam se na visoke gore, na vrhunac Lebanona, srušio sam visoke cedre, najljepše čemprese, prodro sam do najvišeg vrhunca, u šume najbogatije njegove.

25 Studence sam iskopao i mogao sam piti tuđu vodu; isušio sam stopama svojim sve rijeke egipatske.'

26 Zar nisi još uvijek čuo? Odavno sam to spremio, od iskona sam to zasnovao, sad puštam da se to dogodi. Tvrdi gradovi bili su pretvoreni u puste ruševine.

27 Nemoćni stanovnici njihovi zadrhtali su i smeli se, postali su kao trava u polju i kao zelena travica, kao trava na krovu, kao zrno što se osuši prije nego dozrije.

28 Znam počivanje tvoje, hodanje tvoje i dolaženje tvoje, i kako sada bjesniš na mene.

29 Jer sada bjesniš na mene, i tvoja je objest došla do mojih ušiju, zato ću staviti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa te otjerati natrag putom kojim si došao.

30 A tebi neka ovo bude znak: Ove će se godine jesti što samo od sebe naraste, i druge godine što opet samo od sebe naraste, a treće godine sijte i žanjite, sadite vinograde i uživajte njihove plodove!

31 Što god onda preostane od Judine kuće, potjerat će opet žile odozdol i donijeti plod odozgor.

32 Jer će iz Jeruzalema izići ostatak, grupa što se spasila, iz Gore Siona. Revnost Gospodina vojska to će proizvesti.

33 Zato ovako govori Gospodin za asirskog kralja: Neće provaliti u ovaj grad i neće ubaciti ovamo strijelu. Neće se primateći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkop oko njega.

34 Vratit će se putom kojim je došao, neće provaliti u ovaj grad! Govori Gospodin.

35 'Branit ću ovaj grad i spasit ću ga zbog sebe i zbog svojega sluga Davida.'

36 Onda je izašao anđeo Gospodinov i pobio u taboru asirskom stotinu i osamdeset i pet tisuća ljudi. Kad su ujutro ustali, našli su sve samo mrtva trupla.

37 Odmah se podigao Senaherib, asirski kralj otišao kući i ostao je u Ninivi.

38 Dogodilo se, kad se jedanput klanjao u domu svojega boga Nisroka, ubili su ga mačem njegovi sinovi Adramelek i Sarsar; onda pobjegnu u zemlju Ararat. Nje-

gov sin Esar-Hadon je kraljevaio namjesto njega.

38 *Ezekija se razbolje, ozdravi i zahvaljuje Bogu*
U ono vrijeme razbolio se Ezekija na smrt. Prorok Izaija, sin Amosov, došao k njemu i rekao mu: "Ovako govori Gospodin: 'Uredi svoju kuću, jer ćeš umrijeti i nećeš više ozdraviti!'"

2 Onda okrenuo Ezekija svoje lice k zidu i upravi Gospodinu ovu molitvu:

3 "Ah, Gospodine, spomeni se ipak da sam hodio pred Tobom u vjernosti i s odanim srcem i da sam činio što je tebi ugodno!" I udari Ezekija u glasan plač.

4 Onda je došla riječ Gospodinova Izaiji, ovako govoreći:

5 "Idi, kaži Ezekiji: 'Ovako govori Gospodin, Bog Davida, tvojega djeda: Cuo sam tvoju molitvu, vidio suze tvoje, i evo, dođat ću ti vijeku petnaest godina.

6 I izbavit ću tebe i ovaj grad iz ruku asirskog kralja i branit ću ovaj grad.'

7 Ovo neka ti bude znak od Gospodina, da će Gospodin ispuniti svoje obećanje koje je dao!

8 Evo, ja ću vratiti sjenu po stupnjevima, po kojima je sišla na sunčaniku Ahazovu, natrag za deset stupnjeva." Onda se vratilo sunce natrag za deset stupnjeva po stupnjevima, po kojima je bilo sišlo.

9 Pjesma Ezekije, Judina kralja, kad je bio bolestan i opet ozdravio od bolesti svoje.

10 Ja sam mislio: usred svojega života moram stupiti na vrata svijeta mrtvih, da mi se uzme ostatak godina mojih.

11 Mislio sam, ne smijem više gledati Gospodina, Gospodina u zemlji živih, neću više vidjeti čovjeka kod stanovnika na svijetu.

12 Stan se moj raspada, odnosi se od mene kao šator pastirski; kao tkalac savio sam svoj život; on me odsijeca od osnove, prije nego još dan prijeđe u noć, činiš mi kraj.

13 Mirno sam izdržao do ujutro; kao lav on krši sve moje kosti, prije nego još dan prijeđe u noć, činiš mi kraj.

14 Kao lastavica, kao ždral tugovao sam, gukao sam kao golubica, mutno su gledale moje oči prema gore.

15 U tjeskobi sam, Gospodine, olakšaj mi! Što da još govorim? On mi je to navijestio, on je to i izveo: Mirno ću proživjeti sve svoje godine naprotiv gorčine svoje duše.

16 O tom se živi, Gospodine, u tom je svemu život duha mojega, ti ćeš me opet ojačati i sačuvati u životu.

17 Eto, na spasenje postao mi je gorki. Sačuvao si moj život od uništenja i propasti, jer si bacio za leđa svoja sve grijeha

moje.

18 Jer ne slavi te carstvo mrtvih, ne hvali te smrt; koji silaze u jamu ne nadaju se tvojoj vjernosti.

19 Ne, živi samo, živi slavi te kao ja danas. Otac javlja djeci tvoju vjernost.

20 Gospodin je bio spreman da me spasi; zato svirajmo u žice svekoliike dane svojega života u Gospodinovu domu!

21 Onda je zapovjedio Izaija: "Neka uzmu grudnu suhih smokava i stave je na oteklinu, da opet ozdravi."

22 Ezekija je rekao: "Koji je znak za to da ću opet moći otići u Gospodinov dom?"

Proročanstvo o babilonskom zarobljeništvu Jude

39 U ono vrijeme babilonski kralj Merodak Baladan, sin Baladanov, poslao Ezekiji pismo s darovima. On je, naime, bio čuo, da je bio bolestan i opet ozdravio.

2 Ezekija se obradovao tomu i pokazao im svoju riznicu, srebro i zlato, mirise i skupocjeno ulje, svu svoju oružarnicu i sve što se nalazilo u riznicama. Nije ostalo ništa u njegovom dvoru i u svemu području njegova gospodstva što im ne pokazao Ezekija.

3 I došao prorok Izaija kralju Ezekiji i upitao ga: "Što su htjeli ti ljudi i odakle su došli k tebi." Ezekija je odgovorio: "Iz daleke zemlje došli su k meni, iz Babilona."

4 Onaj je upitao dalje: "Što su vidjeli u tvojem dvoru? Odakle su došli" Ezekija je odgovorio: "Vidjeli su sve što ima u mom dvoru. Nije ostalo ništa u mojim riznicama što im nisam pokazao."

5 Onda je rekao Izaija Ezekiji: "Čuj riječ Gospodina vojska:

6 Doći će vrijeme kad će se odvući u Babilon sve što se nalazi u tvojem dvoru, što su skupili tvoji očevi do današnjega dana, ništa neće preostati, govori Gospodin.

7 I od tvojih vlastitih sinova što će ti se još roditi, uzet će neke da vrše sobarske službe na dvoru babilonskoga kralja."

8 Ezekija je odgovorio Izaiji: "Riječ Gospodinova, koju si mi navijestio, prava je"; jer je mislio: "Dok živim, vladat će mir i sigurnost."

Veličanstvo Gospodinovo

40 Tješite, tješite moj narod, tako govori vaš Bog.

2 Govorite utjehu Jeruzalemu, javljajte mu da je protekla muka njegova, jer su oproštena njegova zlodjela, jer je primio iz ruke Gospodinove dvojaku kaznu za sve svoje grijehe.

3 Čuj, ori se glas u pustinji: "Pripravite put Gospodinu, poravnajte u pustoši stazu našem Bogu!

4 Svaka dolina neka se podigne, svaka gora i brežuljak neka se slegnu i što je krivo neka bude ravno, bregovito zemljište neka bude dno doline!

5 Jer će se pojaviti sjaj Gospodinov. Svako će ga meso gledati, jer su to usta Gospodinova obećala."

6 Čuj, ori se glas: "Navješćuj!" on će pitati: "Što da navješćujem?" Svako je meso trava i sva je milota njegova kao cvijet poljski.

7 Trava se osuši, cvijet uvene kad dah Gospodinov dune na njih. Jest, trava je narod.

8 Trava se osuši, cvijet uvene, ali riječ našega Boga ostaje zauvijek.

9 Uzadi na visoku goru, Sione, kao glasnik radosti i podigni moćno svoj glas kao glasnik radosti, Jeruzaleme! Podigni ga, ne boj se, objavi Judinim gradovima: "Evo, tu je vaš Bog!"

10 Evo, Gospodin Bog dolazi kao pobijeditelj i mišica njegova daje mu pobjedu. Evo, plaća njegova dolazi s njim, bojna nagrada njegova ide pred njim.

11 Kao pastir On pase svoje stado, janjad uzimati u naručje svoje, nositi ih na prsima svojim; polako voditi dojljicu ovcu.

12 Tko je šakom izmjerio mora i mjeru neba odredio pedljem? Tko je u korito nasuo zemaljski prah, gore izmjerio na mjerila i bregove na tezulju?

13 Tko je upravljao Duh Gospodinov, tko ga je upućivao kao savjetnik?

14 S kim se svjetovao da mu je dao razboritost, da ga je naučio putu pravice, doveo ga do spoznaje i pokazao mu put razbora?

15 Eto, narodi su kao kap iz vedra, kao prah na mjerilima broje se! Eto, otoci su mu kao zrno pijeska koji podigne.

16 Lebanon nije dosta kao drvo za oganj, zvijeri njegove nisu dosta kao žrtve za njega.

17 Svi su narodi kao ništa pred njim, On ih drži za ništa i ništave.

18 S kim ćete izjednačiti Boga, što ćete uz njega staviti kao priliku?

19 Kip idolski koji je salio umjetnik, zlatar ga prevukao zlatom i kovač lančićima srebrnim.

20 Tko je odviše siromašan za takav potrošak, bira drvo što ne trune, traži sebi vješta umjetnika da napravi kip koji se ne pomiče.

21 Ne znate li? Ne čujete li? Nije li vam bilo javljeno od početka? Ne vidite li iz temelja zemlje?

22 On je onaj koji sjedi nad krugom zemaljskim, čiji su stanovnici slični kao skakavci. On razastire nebesa kao prekrivač, razapinja ga kao šator za stanovanje.

Izaija

500

23 On je onaj koji obraća vladare u ništa, koji vladare zemaljske uništava.

24 Jedva su posadeni, jedva su posijani, jedva im se stablo ukorijenilo u zemlji, onda ih pogodi dah njegov: oni usahnu i vihor ih raznese kao pljevu.

25 Onda s kim ćete me izjednačiti da bih bio kao on? Govori Svetac.

26 Podignite svoje oči prema nebu i gledajte tko je to stvorio? On je onaj koji izvodi vojsku svega toga na broj, koji zove sve po imenu, i zbog velike sile njegove i jake moći ne izostaje ni jedan jedini.

27 Što onda govoriš Jakove, i kažeš, Izraele: "Skrivena je sudbina moja Gospodinu, pravica se moja izmiče mojem Bogu."

28 Ne znaš li, ne čuješ li? Vječni Bog jest Gospodin, Stvoritelj krajeva zemaljskih. On se ne umara, On ne sustaje, nedokučiva je razboritost njegova.

29 On daje snagu umornomu, daje jakost slabomu.

30 I mladići se umaraju i sustaju, ljudi mladi padaju.

31 A koji se uzdaju u Gospodina, crpu novu snagu, krila im rastu kao orlovima, trče i ne umaraju se, hode i ne sustaju.

Konačna obnova Izraela

41 Poslušajte me šuteći, obale! Narod, crpите novu snagu! Oni neka dođu i govore! Mi ćemo zajedno stupiti na parnicu.

2 Tko je s istoka podigao onoga koga uzastopce slijedi pobjeda, koji je narode podvrgnuo sebi i kraljeve svrgnuo, čiji ih je mač učinio prahom i luk njegov pljevom razvijanom.

3 On ih progoni, ide dalje nepovrijeđen, nikada na svojoj stazi ne uzmaknu.

4 Tko je to učinio i izveo? Tko je čovječje naraštaje proizveo od iskona? Ja, Gospodin, koji sam prvi i još isti kod posljednjega.

5 Otoci su to vidjeli i prestrašili se. Krajevi zemaljski su zadrhtali. Oni su se približili i došli su.

6 Jedan je drugomu pomagao i svojem je drugu govorio: "Budi hrabar!"

7 Umjetnik je hrabrio zlatara; koji kleplje hrabrio je onoga koji kuje na nakovnju, koji govori o spajanju: "Dobro je", onda klincima utvrđuje kip da ne padne.

8 Ali ti, Izraele, slugo moj, ti, Jakove, koga sam izabrao, potomče Abrahama, prijatelja mogega.

9 Ti, koga sam uzeo s krajeva zemlje, koga sam pozvao iz njezina najkrajnjega mjesta, tebi sam rekao: "Ti si moj sluga, tebe sam izabrao i nikada te nisam odbacio."

10 Ne boj se, jer sam ja s tobom, ne gledaj strašljivo naokolo, jer sam ja tvoj Bog! Ja

te krijepim, ja te pomažem, ja te podupirem svojom jakom desnicom.

11 Gle, pali su svi u sramotu i porugu koji gore u neprijateljstvu protiv tebe. Uništavaju se i upropašćuju koji se bore protiv tebe

12 Ne nalaziš ih više kad ih tražiš; koji udaraju na tebe bit će kao ništa; i opet ništa koji vojuju na tebe.

13 Ja sam Gospodin, tvoj Bog, koji te držim za desnicu, koji ti govorim: "Ne boj se, ja sam tvoj pomoćnik!"

14 Ne boj se, crviću Jakovljevi, Izraelov narod. . j ti pomažem, govori Gospodin, Spasitelj je tvoj Svetac Izraelov.

15 Gle, učinit ću te da budeš nova vršilica sa zupcima mnogim. Vršit ćeš gore i satrat ćeš ih, brda ćeš pretvoriti u pljevu.

16 Vijat ćeš ih, vjetar će ih odnijeti, vihor će ih razasuti, a ti ćeš se veseliti Gospodinu i hvalit ćeš se Svecem Izraelovim.

17 Bijednici, siromasi traže vode, ali je nema i od žeđi se suši jezik njihov. Ja, Gospodin, uslišat ću ih, ja, Bog Izraelov, neću ih ostaviti.

18 Otvorit ću rijeke na golim bregovima, izvore usred dolina. Pustinju ću pretvoriti u jezero vodeno, suhu zemlju u izvore vodene.

19 Napunit ću pustinju cedrima, akacijama, mirtama i maslinama, u pustinji zasadit ću čemprese, brijestove i jele,

20 da mogu vidjeti i uvidjeti, opaziti i spoznati da je to uradila ruka Gospodina, da je to učinio Svetac Izraelov.

21 Iznesite parnicu svoju, govori Gospodin, iskažite dokaze svoje, govori Kralj Jakovljevi.

22 Neka iznesu i neka nam objave što će se dogoditi! Objavite prijašnje, kako je bilo, da mi to opazimo i spoznamo ispunjenje njegovo, ili recite nam što će biti unaprijed!

23 Objavite što će biti poslije, da spoznamo da ste bogovi! Učinite samo nešto, dobro ili zlo, da to svi diveći se vidimo!

24 Gle, vi ste ništa, djelo je vaše ništavo, i gnusan je tko vas izabire.

25 Podigao sam jednoga sa sjevera, i on je došao, od istoka suncanoga njega koji će zazivati Ime moje, on je pogazio vladare kao blato, kao lončar koji gazi glinu.

26 Tko je to objavio od početka da smo to znali, unaprijed da smo rekli: "On je u pravu!" Ali nitko nije objavio, nitko nije izvijestio, nitko nije čuo riječi vaših.

27 Kao prvi ja sam objavio Sionu: Gle, oni su sada tu! Poslao sam Jeruzalemu glasnike radosti.

28 Gledam naokolo; ali nema tu nijednoga od ovih, ni jedan ne zna savjeta. Pitao sam ih da bi mi dali odgovor:

29 Gle, svi su oni ništa, djela su njihova

ništava, vjetar i praznina likovi su njihovi.

Sluga dolazi slaviti Gospodina

42 Gle, evo moj sluga koga ljubim, Iza-
moj branik, komu se moja duša
raduje! Stavljam na njega svoj Duh,
istinu će javljati narodima.

2 Neće vikati ni dizati glasa, niti će se čuti
njegov glas po ulicama.

3 Trske stučene neće prelomiti, stijenja
što tinja neće ugasiti. Vjerno će javljati
istinu.

4 Neće se umoriti niti klecati dok ne
utemelji istinu na zemlji. Zakon njegov
čekaju narodi.

5 Ovako govori Bog, Gospodin, koji je
stvorio i rasprostro nebesa, koji je ras-
prostro zemlju s njezino raslinje, koji je
dao dah narodu na njoj, duh onima što
hodu po njoj:

6 Ja, Gospodin, dozvao sam te u dobroti.
Držao sam te za ruku i čuvao te, i učinio
sam te posrednikom za narod zavjeta,
svjetlom neznabožaca,

7 da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš
sužnje iz zatvora, iz tamnice one koji
sjede u tami.

8 Ja sam Gospodin, to je Ime moje. Časti
svoje ne dajem drugomu, slave svoje ne
dajem kipovima.

9 Prije unaprijed kazano, vidite, dogodilo
se! Sad javljam novo, i prije nego još
proklinje, dajem vam da znate.

10 Pjesmu novu pjevajte Gospodinu,
njegovu slavu do kraja zemlje, vi, koji se
vozite po moru s puninom njegovom, vi
otoci i stanovnici njihovi!

11 Neka kliče pustinja sa svojim gradovi-
ma, sela što stanuju na Cedru! Neka
podvikuju stanovnici po hridinama,
neka kliču svrh gora!

12 Neka se časti Gospodin, neka se na-
vješćuje njegova slava po otocima!

13 Gospodin izlazi kao junak, kao ratnik
razvija ratobornost, viče i kliče, bori se
protiv neprijatelja kao div.

14 Sutio sam dugo, činio sam se nijem.
Kao žena pri porođaju sad ću vikati,
dahtat ću i bjesnit ću strahovito.

15 Opustit ću gore i bregove, svu zelen
njihovu osušit ću. Od rijeka ću načiniti
otoke, od jezera suhu zemlju.

16 Slijepce ću voditi putovima, koje ne
poznaju, vodit ću ih stazama koje su im
nepoznate. Pretvorit ću pred njima tamu
u svjetlost, i neprohodno u ravno tlo. To
je što ću učiniti i neću propustiti.

17 Posramljeni uzmaknut će natrag, koji
se uzdaju u idolske kipove, koji govore
kipovima livenim: "Vi ste naši bogovi."

18 Čujte gluhi, pogledajte slijepi, da
vidite!

19 Tko je slijep, ako ne moj sluga, i tako

Izaija

gluh kao glasnik moj, koga sam poslao?

Tko je tako slijep kao sluga Gospodinov?

20 Mnogo si vidio, ali nisi mario; ot-
vorenim ušima nije čuo.

21 Zbog vjernosti svoje snovao je Gospo-
din da učini zakon velikim i slavnim.

22 A ipak je to narod oplijenjen i potla-
čen. Svekoliki uhvaćeni su u tamni-
cama, skriveni u zatvorima. Postali su
plijen, a nema nikoga da ih izbavi, pos-
tali su orobljeni, a nitko ne traži: "Vrati!"

23 Tko će od vas čuti ovo, pripaziti na to i
poslije to poslušati?

24 Tko je predao Jakova pljačkašu i Izra-
ela razbojnicima? Nije li to učinio Gospo-
din, komu smo sagriješili? Nisu htjeli
hoditi njegovim putovima niti slušati za-
povijed njegovu.

25 Onda je izlio na njega jarost svojega
gnjeva i strahote rata što su ga od svuda
pritisnule, ali on nije mario za to, gorio
je, ali on to nije primio k srcu.

Gospodin jedini Otkupitelj

43 Ali sada ovako govori Gospodin,
Stvoritelj tvoj, Jakove, Tvorac tvoj,

Izrael: "Ne boj se, jer sam te otkupio, po-
zvao sam te po imenu; moj si!"

2 Kad ideš preko vode, ja ću biti s tobom,
i preko rijeka, neće te one potopiti, kad
ideš kroz oganj, nećeš izgorjeti, neće te ni
plamen opaliti.

3 Jer ja, Gospodin, tvoj sam Bog, Svetac
Izraelov tvoj je Spasitelj. Dao bih Egipat
za te kao otkup, Etiopiju i Sebu mjesto
tebe.

4 Jer si mi tako drag, tako vrijedan i tako
mio, dao bih ljude za te, narode za tvoj
život.

5 Ne boj se, jer sam ja s tobom! Od istoka
dovodim tvoju djecu, od zapada sku-
pljam te.

6 Kažem sjeveru: "Daj!"—Jugu: "Ne zadr-
žavaj ih! Sinove moje dovedi izdaleka,
moje kćeri s kraja zemlje,

7 sve, koji se zovu Imenom mojim, koje
sam na svoju slavu stvorio, sazdao,
načinio!"

8 Neka naprijed stupi narod koji je slijep,
a ipak ima oči; koji je gluh, a ima uši!

9 Svi narodi neka se skupe! Plemena
neka se skupe! Tko između njih može
takvo što objaviti, učiniti da čujemo što
je prije unaprijed kazano? Neka dovedu
svjedoke svoje, da dokažu svoje pravo,
da se čuje i govori: "Istina je!"

10 Vi ste moji svjedoci, govori Gospodin,
sluga moj, koga sam izabrao, da
spoznate i vjerujete mi i uvidite da sam
to ja, prije mene nije bilo boga, niti će ga
poslije mene biti.

11 Ja, jedino ja jesam Gospodin, osim
mene nema nikoga spasitelja.

12 Ja sam objavio i spasenje donio.

Izaija

502

Učinio sam da se čuje o meni, kad još nije bilo među vama nikakva boga tuđega. Vi ste moji svjedoci, govori Gospodin, samo sam ja Bog.

13 I ubuduće ja sam to, i nitko ne izbavlja iz moje ruke; ja to činim i tko to može promijeniti?

14 Ovako govori Gospodin, otkupitelj vaš, Svetac Izraelov: Zbog vas šaljem u Babilon i tjeram ih dolje sve kao bjeGUNCE, i Kaldejce na njihovim ponosnim ladama.

15 Ja, Gospodin, Svetac vaš, Stvoritelj Izraelov, vaš Kralj.

16 Ovako govori Gospodin, koji je napravio preko mora put, stazu preko silnih voda,

17 koji vodi u boj kola i konje, vojsku i junake, i oni padaju i više ne ustaju, ugašeni su, kao ugašeno stijenje.

18 Ne mislite samo na ono što se prije dogodilo! Ne pazite samo na ono što je prošlo!

19 Evo, ja ću učiniti novo, već se vidi, ne raspoznajete li to? I u pustinji pravim put, u stepi u rijekama.

20 Onda će me slaviti poljske zvijeri, čaglj i nojevi, jer sam izveo u pustinji vode, u stepi rijeke, da napojim svoj narod, svojega izabranika.

21 Taj narod što sam ga sam sebi saznao navješćivat će moju slavu.

22 A ipak, Jakove, ti me nisi zvao, niti si se trudio za me, Izraele!

23 Nisi mi prineo janjce za svoju žrtvu paljenicu, nisi me počastio svojim žrtvama. Nisam te tjerao da mi služiš prinosima i nisam te mučio da mi kadiš.

24 Nisi mi kupio za novce mirodija, nisi me okrijepio pretilinom žrtava svojih. A zadao si mi posla svojim grijesima, žalostio si me svojim zlīm djelima.

25 Ja sam, ja, koji uništavam tvoju krivnju zbog sebe i tvojih se grijeha više ne sjećam.

26 Opomeni me samo! Sudimo se! Govori da dokažeš svoje pravo.

27 Tvoj je već otac prvi sagriješio i tvoji posrednici bili su mi nevjerni.

28 Onda sam s vladarima svetišta svukao njihovu posvetu, Jakova bacio u prokletstvo i Izraela stavio na ruglo.

Idolopoklonstvo je bezumlje. Spasenje Izraela

44 Ali sada čuj, Jakove, slugo moj, ti Izraele, koga sam izabrao!

2 Ovako govori Gospodin, tvoj Stvoritelj, tvoj Tvorac, tvoj pomoćnik od utrobe majčine: Ne boj se, Jakove, slugo moj, Ješurune, koga sam izabrao!

3 Jer kao što izlijevam vodu na ispucano tlo i potociće na suhu zemlju, tako izlijevam na tvoje potomke svojega Duha, na tvoje potomke svoj blagoslov.

4 Neka izrastu kao lava kraj potoka, kao pašnjaci pokraj voda!

5 Jedan će reći: "Svojina sam Gospodina", i pozivat će se na ime Jakovljevo. Drugi će pisati kao svoj spomen-znak: "Ja sam Gospodinov!" i sebi će nadjenuti časno ime, Izrael.

6 Ovako govori Gospodin, Izraelov kralj i otkupitelj njegov, Gospodin vojska: "Ja sam prvi i ja posljednji, osim mene nema Boga.

7 Ili tko je meni jednak, neka samo izide! Neka objavi i razloži mi što se dogodilo, otkako sam ja u davno doba stvorio čovječanstvo! I buduću što će još doći, neka nam se objavi!

8 Ne bojte se i ne strašite se! Nisam li ja to davno rekao i objavio, vi ste mi svjedoci: Ima li Hrid osim mene? Ne, nema drugoga Boga; ne znam nijednoga!"

9 Svi koji god prave rezbarene kipove su ništa, kipovi ljubimci njihovi nisu im na korist. Svjedoci njihovi ne vide ništa i ne znaju ništa, da budu posramljeni.

10 Tko bi pravio boga i salio rezbareni kip, od čega nema koristi.

11 Gle štovatelji njegovi svi će se posramiti, jer su tvorci samo ljudi. Neka izađu svekoliki, bit će ih strah i posramit će se svi.

12 Kovač je izradio to alatom. Na živom ugljvlju kuje čekićem i dotjeruje snažnom mišicom, pritom ogladni i iznemogne, ne popije li vode, iznemogne.

13 Drvodjelja rasteže vrpcom, zabilježi crvenilom, teše i zaokružuje, čini iz toga kip čovječji, lijep kip čovjeka da stoji u kući.

14 Drugi je otišao da nasiječe sebi cedara, ili je uzeo čempresu i hrast koji je sebi odgojio usred šumskih stabala, i omoriku, koju je zasadio, pa je narasla od kiše.

15 Onda služi čovjeku za oganj on od toga uzme da se ogrije. Upali to da ispeče kruh, ali od toga i boga napravi i klanja mu se. Pravi od toga rezbareni kip, pred kojim pada na koljena.

16 Polovicu od toga spaljuje dakle u ognju, i s drugom polovicom peče meso, onda jede pečenje i najede se i pritom se ugrije i kaže: "Oh, meni je vruće, osjećam oganj."

17 Ostatkom od toga gradi boga, idolski kip svoj, pred kojim pada na koljena, pregiba se, pred kojim se moli: "Pomozi mi, jer si ti bog moj!"

18 Oni to vide i ne razumiju, jer su im oči zaslijepljene tako da ne vide, i njihova srca tako da to ne shvaćaju.

19 I nitko ne promišlja i nitko nema toliko znanja i razuma, da rekne sebi: "Jednu sam polovicu spalio u ognju, ispekao sam kruh na ugljvlju njegovu, i

meso sam ispekao na njemu i pojeo sam ga—od ostatka da sad napravim odurni kip i da pred jednim komadom drva padnem na koljena?”

20 On se hrani pepelom, zavelo ga je ludo srce. On ne izbavlja nikada svojega života i ne govori sebi: “Nje li varka što mi je u desnici?”

21 Promisli to, Jakove i Izraele, jer si moj sluga. Ja sam te sazdao, ti si moj sluga, Izraele, neću te zaboraviti.

22 Razasut ću kao oblake opačine tvoje, grijehe tvoje kao lake oblake. Zato se povrati k meni jer te hoću otkupiti.

23 Kličite, nebese, jer to Gospodin čini. Podvikujte, dubine zemaljske! Udarite u klicanje, gore, šume i sva stabla u njima, jer će Gospodin otkupiti Jakova i proslaviti se na Izraelu.

24 Ovako govori Gospodin, tvoj Otkupitelj, tvoj Tvorac od utrobe majčine: Ja sam Gospodin, Stvoritelj svega, koji sam razapeo nebese, raspostro sam zemlju—tko mi je pomogao?

25 Koji uništavam znakove varalicama i vračare izbezumljujem, koji odbacujem mudrace, znanje njihovo pokazujem kao ludost,

26 koji obistinjujem riječ svojih sluga i izvršujem nakanu glasnika svojih, koji govorim o Jeruzalemu: “Neka se naseli!” i o Judinim gradovima: “Neka se sazidaju, podižem opet njegove ruševine!”

27 Koji govorim dubini. “Presuši se! Isušit ću vode tvoje.”

28 Koji govorim o Kiru: “On je pastir moj, i izvršit će svu volju moju” i reći će o Jeruzalemu: “Neka se sazida opet!” i o domu: “Neka se utemelji nanovo!”

Kir je oruđe Svemoćnoga za spasenje Izraela
45 Ovako govori Gospodin Kiru, poma-
zaniku svojem, koga držim za de-
snicu, da rušim narode pred njim i
učinim kraljeve nemoćnim, da otvorim
vrata pred njim, tako da mu se ne zat-
vore nijedna vrata:

2 Ja idem pred tobom i ravnam putove
neprohodne. Razbijam vrata mjedena,
lomim prijevornice željezne.

3 Dajem ti blago tajno i bogatstvo skri-
veno. Tako ćeš spoznati da sam ja Go-
spodin, onaj koji te pozvao po imenu,
Bog Izraelov.

4 Zbog svojega sluge Jakova i zbog Izra-
ela, svojega izabranika, pozvao sam te
tvojim imenom, dao sam ti časni naslov,
a da me nisi poznavao.

5 Ja sam Gospodin, nema drugoga,
nema drugoga boga osim mene. Opasat
ću te, iako me ne poznaješ.

6 Da se spozna od istoka sunca i od za-
pada njegova, da osim mene nema boga.
Ja sam Gospodin i nema drugoga.

7 Tvorac svjetlosti i Stvoritelj tmine, don-
ositelj mira i stvaratelj zla. Ja, Gospodin,
ja činim to sve.

8 Rosite, nebese, odozgor, oblaci, ka-
pljite blagoslovom, neka se otvori zemlja
da procvate spasenje i neka ona iznikne
blagoslovom! Ja, Gospodin, to sam stvo-
rio.

9 Teško onomu koji se svada sa Stvorite-
ljem svojim! On, krhotina među zeml-
janim posudama. Smije li glina reći
svojem lončaru: “Što radiš”? I tvoje djelo:
“Nemaš ruku”.

10 Teško onomu koji govori ocu: “Što će ti
još djeca”? i ženi: “Što još rađaš.”

11 Ovako govori Gospodin, Svetac Izra-
elov i Tvorac njegov: Zar me pitate za ono
što dolazi, i za djelo svojih ruku, zar mi
zapovjeda, zar me pitate za djecu moju!

12 Ja sam onaj koji je stvorio zemlju i na
njoj ljude stvorio, ruke su moje razapele
nebese, i svoj vojski njegovoj dao sam za-
povijed.

13 Ja sam ga podigao u pravednosti, sve
ću mu putove poravnati. On će opet gra-
diti moj grad, On će pustiti na slobodu
prognanike moje, ne za novce ni za daro-
ve, govori Gospodin vojska.

14 Ovako govori Gospodin: “Bogatstvo
Egipta i dobitak Kušita i Sabejaca, ljudi
visoka rasta, doći će k tebi i pripast će
tebi. Za tobom će pristati, u okovima tebi
služiti, tebi se klanjati, tebi se moliti, go-
voreći: ‘Zaista u tebi je Bog, i nema dru-
goga Boga, nema drugoga.’”

15 Zaista, ti si Bog s tajnim namislima, o
Bože Izraelov, Spasitelj!

16 Postidjeni i posramljeni bit će oni svi,
svi odlaze sa sramotom koji grade idole.

17 A na Izraela mislit će Gospodin vje-
čnim spasenjem, vi se nećete postidjeti,
ili osramotiti od vijeka dovijeka.

18 Jer ovako govori Gospodin, Stvoritelj
nebese, pravi Bog, koji je sazdao i stvorio
zemlju, koji ju je uredio, koji je nije kao
pustinju stvorio, nego ju je sazdao za
prebivalište: Ja sam Gospodin i drugi
nitko.

19 Nisam govorio tajno, u kojem tamnu
kutu zemlje. Nisam potajno rekao djeci
Jakovljevoj: “Tražite me uzalud!” Ja, Go-
spodin, govorim što je pravo, javljam što
je istinito.

20 Skupite se, pristupite, dodite ovamo
svi, od naroda izbavljeni! Nerazumni su
koji nose drvene kipove, koji se mole
bogu koji ne može pomoći.

21 Predložite, iznesite, neka se vijeća za-
jedno: Tko je to od starine rekao, tko je
javio još onda? Nisam li ja to bio, Gospo-
din? Nema osim mene Boga, osim mene
nema Boga pravednoga i Spasitelja.

22 Ovamo se k meni okrenite, dajte se
spasiti, svi krajevi zemaljski, jer sam ja

Izaija

504

Bog, i drugi nitko.

23 Sobom sam se zakleo, iz mojih usta dolazi istina, riječ neopoziva. Svako će se koljeno pokloniti preda mnom, svaki će se jezik zakleti meni.

24 Govorit će se: 'Samo u Gospodinu, spasenje je i snaga, k njemu će doći puni srama svi koji se gnjeve na njega.

25 U Gospodinu dokazuju svoje pravo i diče se svi potomci Izraelovi.

Sila Gospodinova i slabost idola

46 Bel pada na koljena, spusti se Nebo. Kipovi se njihovi stavljaju na tovarnu stoku, koju ste inače nosili, tovare se sada kao teret na umorne životinje.

2 Oni se spuštaju, padaju svi na koljena, ne mogu spasiti teret putuju sami u ropstvo.

3 Poslušajte me, vi od kuće Jakovljeve, vi svekoliki što ste ostali od Izraelove kuće! Nosim vas od utrobe majčine, držim vas od rođenja.

4 Do u starost vašu ja sam isti, nosit ću vas do sijeda vijeka. Tako sam činio, i dalje vas nosim, nosit ću vas i spasiti.

5 S kim ćete me izjednačiti i prispodobiti i koga ćete staviti uza me da bi bio kao ja?

6 Prosipaju zlato iz torbe, mjere srebro na mjerila. Posjećuju zlatara da iz toga napravi boga koga štiju, pred kojim padaju na koljena.

7 Dižu ga na pleća, nose ga, spuštaju ga dolje, stoji tiho na svojem mjestu, ne miče se s svojega mjesta. Zazovu li ga: ne odgovara, nikoga ne izbavlja iz njegove nevolje.

8 Mislite na to i budite jaki, primite to k srcu, otpadnici!

9 Mislite na prijašnje od starine, da sam ja jedino Bog, i nitko drugi. pravi Bog, i nema drugoga kao ja.

10 koji je od početka javljao svršetak, od davne davnine što se još nije dogodilo! Ja kažem: Odluka će se moja ispuniti, sve što mi je drago, ispunjam.

11 Pozvao sam s istoka pticu grabežljivicu, iz daleke zemlje čovjeka svoje odluke. Kako sam rekao, tako dovodim, kako sam naumio, tako učinim.

12 Poslušajte me, koji ste okorjela srca, koji ste daleko od spasenja!

13 Približio sam spasenje svoje, ono nije više daleko, neće zakasniti moje spasenje. Sionu donosim pomoć, Izraelu svoju slavu.

Slavodobitna pjesma o propasti Babilona

47 Sidi i sjedi u prah, djevojko kćeri babilonska! Bez prijestolja sjedi na zemlju, kćeri kaldejska, jer se ubuduće ne zoveš više nježna i lijepa.

2 Uzmi mlin i melji brašno, podigni natrag koprenu svoju, zagrni skute, otkrij

noge i pregazi rijeke!

3 Neka je otkrivena sramota tvoja, neka se vidi golotinja tvoja! Osvetit ću se, i da nitko ne zaštiti Babilon!

4 Otkupitelj naš zove se Gospodin vojska, Svetac Izraelov.

5 Sjedi tiho i sakrij se u mrak, kćeri kaldejska, jer te ubuduće nitko više ne zove gospodaricom kraljevstvima.

6 Razgnjevio sam se na svoj narod, oskvrnuo sam svoju baštinu. Predao sam je tebi, ali joj se ti nisi smilovala. Na starca si stavljala preteški jaram svoj.

7 Mislila si: "Ostajem dovijeka, gospodarica sam zauvijek." Nisi to primila k srcu, nisi pomišljala na svršetak svoj.

8 Sada čuj ovo, razvratnice, koja si sjedila bez brige, koja si mislila u svojem srcu: "Nema mi jednake, neću sjediti kao udovica i neću ostati bez djece!"

9 A to će oboje doći na tebe u jedan dan iznenada: gubitak djece i udovištvo! To će te stići u punoj mjeri svojoj zbog mnogobrojnih prijevara tvojih, zbog bezbroj zaklinjanja tvojih.

10 Osjećala si se sigurnom u zloći svojoj, mislila si: "Nitko me ne vidi." Prevarilo te mudrovanje tvoje, znanje tvoje, mislila si u sebi ovako: "Nema mi više jednake."

11 Ali ćete stići zlo koje ne možeš odbiti. Propast će te stići što je ne možeš zaklinjati. Najednput će ti stići uništenje kojemu se nisi nadala.

12 Pa dođi ovamo sa svojim proklinjanjem, sa svojim bezbrojnim prijevarama što si ih činila od mladosti svoje; možda mogneš sebi pomoći, možda utjeraš strah u me.

13 Umorila si se od svojih mnogih vijećanja. Neka ustanu koji mjere nebo, koji promatraju zvijezde, koji proriču svakoga mjeseca mladaka, da te izbave od onoga što će te stići.

14 Jest, oni će biti jednaki strnjici koju je spalio oganj. Oni ne mogu same sebe izbaviti iz plamena silnoga. Nije to ugalj, da se tko ogrije na njemu, niti ognjište da se sjedne uza njega.

15 Tako će biti onima, s kojima si se trudila i trgovala od mladosti svoje. Razbjeći će se svaki na svoju stranu, nitko ti neće pomoći.

Gospodin kara nevjernost Izraela

48 Čujte ovo, vi od kuće Jakovljeve, koji se zovete imenom Izraelovim i iz vrela Judina izašli ste, koji se zaklinjete imenom Gospodinovim i slavite Boga Izraelova, ali ne u istini i pravdi!

2 Oni se imenuju po svetom gradu i oslanjaju se na Boga Izraelova, komu je ime Gospodin vojska.

3 Prijašnje sam davno već objavio, iz kojih je usta izišlo, ja sam to javio, brzo sam

izvršio i dogodilo se.

4 Jer sam znao da si tvrdoglav, da je tvoja šija željezna žila i da ti je čelo od mjedi,

5 Zato sam ti već davno objavio, prije nego se još dogodilo, priopćio sam ti da ne rekneš: "Idol je moj izvršio, kip moj rezbareni, kip moj liveni to je zapovjedio."

6 Čuo si, sad promotri sve, nećete li sad biti svjedoci moji? Od sada ti javljam novo i skriveno što nisi znao.

7 Sada se izvršuje, a ne davno. Ništa nisi o tomu čuo prije ovoga dana, da ne rekneš: "Znao sam to."

8 Ne, ništa o tom nisi čuo ni znao, niti se prije bilo tvoje uho otvorilo, jer sam znao da si ti vrlo nevjeran i da su te nazvali otpadnikom od utrobe majčine.

9 Zbog svojega imena sustežem još svoju srdžbu, zbog slave svoje svladavam se prema tebi, da te ne iskorijenim.

10 Evo, pretalio sam te, ali nisam našao srebra; prokušao sam te u talionici nevolje.

11 Zbog sebe, zbog sebe izvršio sam to, jer kako bi se bilo i oskvrnulo ime moje? Casti svoje ne dajem nikom drugom.

12 Čuj me, Jakove, i Izraele, koga sam pozvao: Ja sam prvi, i ja posljednji.

13 Jer je moja ruka utemeljila zemlju i moja je desnica razapela nebesa. Pozvao sam ih i svi su zajedno tu stajali.

14 Skupite se svi i čujte! Tko je između njih objavio ovo: On, koga ljubi Gospodin, izvršit će volju njegovu na Babilonu i njegovu moć pokazati na Kaldejcima.

15 Ja, ja sam to objavio i pozvao ga, doveo sam ga ovamo, i on će svoj put sretno i dovršiti.

16 Pristupite k meni, čujte ovo! Od početka nisam govorio tajno. Otkako sam to započeo, bio sam kod toga. A sada me poslao Gospodin Bog s Duhom svojim.

17 Ovako govori Gospodin, tvoj Otkupitelj, Svetac Izraelov: Ja, Gospodin, tvoj Bog, jesam onaj koji te je učio da činiš što ti koristi, koji te je vodio putom kojim treba ići.

18 O, da si pazio na moje zapovijedi, onda bi mir tvoj bio kao rijeka, sreća tvoja kao valovi morski.

19 Onda bi plemena tvojega bilo kao pije-ska i poroda tvojega tijela kao zrna njegovih: njihovo se ime ne bi zatrla ni iskorijenilo ispred mene.

20 Idite iz Babilona, bježite iz Kaldeje! Glasno pjevajući objavljujte to, govorite, razglasujte do na kraj zemlje! Vičite: "Gospodin je otkupio svojega slugu Jakova!"

21 Nisu trpjeli žeđi kad ih je vodio preko pustinje, dao je da im iz hridine poteče voda. Hrid je rascijepio i vode su potekle.

22 "Nema mira bezbožnicima," govori Gospodin.

Sluga Gospodinov svjetlo neznabošcima

49 Poslušajte me, vi zemlje na moru! Pazite, vi narodi daljine: Gospodin me je pozvao od utrobe majčine, imenovao me je od utrobe majčine.

2 Učinio je moja usta da su kao oštar mač, držao me je u zaštiti svoje ruke, učinio me je da sam kao glatka strijela, sakrio me u tobolcu svojem.

3 On mi je rekao: "Ti, Izraele, moj si sluga, u kojem ću se proslaviti!"

4 A ja sam rekao: "Uzalud sam se onda trudio, snagu sam svoju badava potrošio. Ipak u Gospodina stoji moje pravo, u mogega Boga plaća moja."

5 A sada govori Gospodin, koji me je od utrobe majčine načinio svojim slugom, da mu privedem natrag Jakova, da skupim Izraela za njega. Proslavio sam se u očima Gospodinovim i moj Bog bio je meni jakost.

6 On doista je rekao: "Premalo je da si mi sluga, da se podignu plemena Jakovljeva, da se vrate otkupljeni Izraelovi. I zato te činim svjetlom neznabožaca, da budeš posrednik mogega spasenja do na kraj zemlje."

7 Ovako govori Gospodin, otkupitelj Izraelov, njegov Svetac, prezrenomu, od ljudi odbačenomu, slugi silnika: "Kraljevi će vidjeti i dignuti se. Vladari će pasti na koljena zbog Gospodina, koji je vjeran, zbog Sveca Izraelova, koji te je izabrao."

8 Ovako govori Gospodin: "U vrijeme milosti uslišao sam te, pomogao sam ti u dan spasenja. Čuvao sam te, učinio sam te posrednikom zavjeta za narod, da podigneš zemlju, da razdijeliš opustjelu baštinsku zemlju,

9 Da dovikneš suznjima: 'Izadite!' Onima koji stanuju u mraku: 'Dodite na svjetlo!' Odmah na putovima oni će pasti, svoju će pašu još naći po svim golim visinama.

10 Neće biti gladni ni žedni, neće ih pogadati jug ni sunce, jer će ih pratiti milosrdnik njihov i odmarat će ih na izvor-vodama.

11 Sve gore svoje pretvorit ću u putove. Visoke će biti ceste moje.

12 Gle, ovi dolaze izdaleka! Gle, oni od sjevera, od zapada i oni od zemlje sinim-ske!"

13 Kličite, nebesa! Veseli se, zemljo! Podvikujte gore, jer je Gospodin utješio svoj narod, smilovao se siromasima u njemu.

14 A ipak se tužio Sion: "Ostavio me je Gospodin. Zaboravi me Svemoćni."

15 Zaboravi li žena djetešce svoje, ne smiluje li se plodu svojega tijela? A da bi ga i zaboravila: Ja ne zaboravljam tebe!

16 Gle, na ruke sam te svoje zapisao, zidovi tvoji stoje mi uvijek pred očima.

Izaija

506

17 Tvoja djeca hite ovamo, tvoji razoritelji i opustošitelji odlaze od tebe.

18 Podigni svoje oči unaokolo i vidi: svi se oni skupljaju i dolaze k tebi. Tako bio ja živ, govori Gospodin, svima njima ti ćeš se zaodjenuti kao nakitom, opasat ćeš se njima kao zaručnica.

19 Jer tvoje ruševine i pustoši i opustošena zemlja tvoja sada su pretijesne za stanovnike, i daleko borave oni koji su te žderali.

20 Jest, tvoji sinovi što su ti još ostali iz vremena kad si bila bez djece, vikat će glasno: "Pretijesan mi je prostor, napravi mjesto za mene da mogu stanovati!"

21 Onda ćeš se ti pitati: "Tko mi je ove rodio, kad sam ipak bila bez djece i neplodna, prognana i odbačena, tko ih je othranio? Bila sam ipak još ostala sama, a gdje su bili ovi?"

22 Ovako govori Gospodin Bog: "Evo, podižem svoju ruku za neznabošce, svoje zastave uzdižem za narode. U naručju donose oni tvoje sinove, i na plećima nose oni tvoje kćeri.

23 Tvoji su čuvari kraljevi, tvoje su dojilje kraljice, klanjaju ti se licem do zemlje i ljubiju prah tvojih nogu. Tako ćeš spoznati da ja, Gospodin, jesam onaj koji neda da se posrame oni, koji se uzdaju u njega."

24 Otima li se jakomu plijen, ugrabi li se silniku rob?

25 Jest! Ovako govori Gospodin: "I jakomu otet će se plijen, i silniku ugrabit će se rob, jer ću se boriti s protivnicima tvojim, izbavit ću tvoju djecu.

26 Mučiteljima tvojim dajem da jedu svoje vlastito meso. Opit će se svojom krvlju kao novim vinom. Onda će svaki narod spoznati, da ja, Gospodin, jesam tvoj izbavitelj, tvoj Otkupitelj, Svemoćni Bog Jakovljevi."

Sluga Gospodinov donosi spasenje

50 Ovako govori Gospodin: "Gdje je raspusna knjiga vaše majke, kojom bih je ja otpustio? Ili tko je od vjerovnika mojih komu bih vas prodao? Zbog zlodjela prodali ste se sami, i zbog bezakonja vaših bila je opustošena majka vaša.

2 Zašto sam ja došao sam, a nikoga nije bilo ovdje, zašto ja zovnuo, a nitko se nije odazvao? Da nije prekratka moja ruka za otkupljenje? Ili nema u mene snage za izbavljenje? Gle, karanjem svojim isušujem more, obraćam rijeke u pustinju. Ribe u njima gnjiju zbog nestašice vode i pomru od žeđi.

3 Odijevam nebesa u žalost, zaogrćem ga haljinom pokorničkom."

4 Jezik učenika dao mi je Gospodin Bog, da navješćujem, da nagovorom krijepim

umorne. On budi svako jutro, budi mi uho da slušam kao učenik.

5 Gospodin Bog otvorio mi je uho, a ja se nisam protivio, nisam odstupio natrag.

6 Leda svoja podmetao sam onima koji su me udarali, obraze svoje onima koji su me pljuskali, nisam skrivao svojega lica od poruge i pljuvanja.

7 A Gospodin Bog mi je pomagao, zato se nisam osramotio. Zato sam učinio svoje lice tvrdim kao kremen, i znam da se neću posramiti.

8 Koji mi pribavlja pravo, blizu je. Tko će se pravdati sa mnom? Istupamo zajedno, tko je protivnik moj u parnici, neka pristupi k meni?

9 Gle, Gospodin Bog mi pomaže, tko će me krivim proglasiti? Gle, svi se oni raspadaju kao haljine, moljci će ih izjesti.

10 Tko se među vama boji Gospodina, taj sluša njegov glasa slugu, taj je išao po mraku i bez svijetla, ali se uzdao u Ime Gospodinovo, oslanjao se na svojega Boga.

11 Gle, vi ste svi ljudi koji raspirujete oganj, ognjene strijele stavljate u plamenove. Uđite u žar ognja svojega, u ognjene strijele što ste stavili u plamenove! Iz moje ruke dogodit će vam se ovo: u mukama ćete ležati.

Pravednici se vraćaju i nastaje radost u Sionu

51 Poslušajte me, koji težite za spasenjem, koji tražite Gospodina! Pogledajte hridinu iz koje ste isječeni, i jamu duboku iz koje ste iskopani!

2 Pogledajte Abrahama, svojega oca, i Saru, koja vas je rodila! Sam je bio kad sam ga pozvao. Blagoslovio sam ga i umnožio ga.

3 Jest, Gospodin će se smilovati Sionu, utješit će sve njegove ruševine. Pustinju će njegovu pretvoriti u zemlju raskošnu, pustinju njegovu u vrt Gospodinov. U njemu će se nalaziti radost i veselje, hvalospjev i gromka pjesma.

4 Poslušaj me, moj narode, čujte me, moja braćo, jer pouka izlazi od mene. Svoj zakon postavljam kao svjetlo narodima.

5 Blizu je pobjeda moja, pred vratima stoji moje spasenje. Mišice moje upravljaju narodima, čekaju me zemlje na moru, uzdaju se u mišicu moju.

6 Podignite gore k nebu svoje oči i pogledajte dolje na zemlju, jer će nebo iščeznuti kao dim, kao haljina zemlja će se raspasti. Kao mušice umiru njezini stanovnici, a moja će pomoć ostati zauvijek i spasenje mojemu nema nikada kraja.

7 Poslušajte me koji težite za spasenjem, ti narode, u kojem prebiva moj zakon! Ne bojte se poruge ljudske, psovanja nji-

hova se ne strašite!

8 Jer će ih moljac izjesti kao haljinu, kao vunu crv će ih izgristi, a spasenje će moje ostati zauvijek, moje spasenje od naraštaja do naraštaja.

9 Digni se, digni se! Naoružaj se jakošću, mišićo Gospodinova! Digni se kao u dane davnine, za naraštaje što su prošli! Nisi li ti sasjekla Rahaba, probola zmaja?

10 Nisi li ti isušila more, vode bezdana velikoga? Od dubina morskih načinila put da prođu otkupljeni?

11 Oslobođeni Gospodinovi vraćaju se i dolaze pjevajući u Sion. Na glavi njihovoj sja radost vječna, njihov je dio radost i veselje, nestalo je brige i uzdisanja.

12 Ja, ja sam koji vas tješim. Tko si ti da se bojiš smrtnih ljudi, djece čovječje što iščeznu kao trava?

13 Da si zaboravio Gospodina, koji te je stvorio, koji je razapeo nebo i osnovao zemlju. Da stalno dršćeš, svaki čas pred gnjevom tlačitelja, koji je išao za tim da te upropasti, a gdje je sada gnjev tlačitelja?

14 Duskora će se osloboditi sužanj svojih okova. Ne umire on, ne ide u svijet mrtvih, dalje ne trpi oskudicu kruha.

15 Jer sam ja Gospodin, tvoj Bog, koji pokreće more da valovi njegovi buče, Gospodin vojska njegovo je Ime.

16 Ja sam stavio u tvoja usta svoje riječi. Ja sam te sakrio u zaštitu svoje ruke, ja, koji sam stvorio nebo, utemeljio zemlju, rekao Sionu: "Ti si moj narod."

17 Digni se, digni se, ustani, Jeruzaleme! Ti si pio iz ruke Gospodinove čašu gnjeva njegova, čašu si ljutu iskapio.

18 Od sve djece koju je rodio, nijedno ga nije vodilo. Od sve djece koju je othranio, nijedno ga nije uzelo za ruku.

19 Dvoje te je pogodilo—tko da te požali? Pustoš i rasip, glad i mač—tko bi te mogao utješiti?

20 Djeca su tvoja ležala nemoćna na krajevima svih ulica, kao gazele u mreži, puna gnjeva Gospodinova i karanja tvog Boga.

21 Zato ipak čuj ovo, ti nevoljni, ti pijani, ali ne od vina!

22 Ovako govori Gospodin, Gospodin tvoj Bog, koji pravicu pribavlja svojem narodu: Evo uzimam iz ruke čašu ljutu, času mojega gnjeva: nećeš je od sada piti.

23 Dajem je u ruku tlačiteljima tvojim, koji su ti govorili: "Lezi da prijedemo preko tebe!" I ti si leđa svoja načinio da budu tlo, da budu ulica onima, koji su koračali po njima.

52 Glasnici mira objavljuju spasenje Siona
Ustani, ustani, odjeni se u svoju snagu, o Sione! Odjeni sjajne svoje

haljine, o Jeruzaleme, građe sveti, jer ni jedan, neobrezan i nečist neće više ući u tebe.

2 Otresi prah sa sebe! Ustani, zarobljena družino o Jeruzaleme! Skini okove s vrata svojega, o zarobljena kćeri sionska!

3 Jer ovako govori Gospodin: "Badava su vas prodali, pa ćete se i bez novaca iskupiti."

4 Jer ovako govori Gospodin Bog: "Najprije side moj narod u Egipat da boravi ondje u stranom svijetu. Onda ga Asirija pritisnu bez razloga."

5 A sada, govori Gospodin, što moram ovdje još činiti? Jer je moj narod zarobljen badava. Gospodari se njegovi hvale, govori Gospodin. Neprestano, svaki čas huli se na Ime moje.

6 Zato će moj narod spoznati Ime moje. Zato će spoznati u onaj dan da sam ja, koji govori: "Gle, to sam ja."

7 Kako su krasne na gorama noge onoga koji donosi Radosnu vijest, oglašuje mir, koji donosi vijest dobra, oglašuje spasenje, koji govori Sionu: "tvoj Bog kraljuje."

8 Cuj, stražari tvoji podižu glas, svi kliču, jer okom u oko vide puni radosti povratka Gospodinov u Sion.

9 Klićite u sav glas, ruševine Jeruzalema, jer Gospodin tješi svoj narod. On otkupljuje Jeruzalem.

10 Gospodin je pokazao svetu mišiću svoju pred očima svih naroda. Svi krajevi zemlje gledaju spasenje našega Boga.

11 Odlazite, izadite odatle, ne dotičite se ničega nečista! Izadite iz područja njihova, očistite se, koji nosite posude Gospodinovo!

12 Jer ne trebate izići u hitnji da se odatle uklonite bježeći, jer pred vama ide Gospodin, i vaše je zapleće Bog Izraelov.

13 Gle, uspjeh će moj sluga, popet će se, uzdignut će se, bit će silno uzvišen.

14 Kako su se mnogi pretražiti nad tobom—jer je neljudski bio iznakažen njegov izgled; njegov lik nije više bio sličan čovječjemu.

15 Tako će on začuditi mnoge narode. Kraljevi će pred njim zatisnuti svoja usta kad vide što im se još nikada nije pripovjedilo, kad čuju što nisu još nikada slušali.

Muka, smrt i pokop Mesije, slava sluge Božjega
53 Tko je povjerovao vijesti našoj, komu se otkrila mišića Gospodinova?

2 Tako je izrastao pred njim kao mladica, kao korijen iz suhe zemlje. Nema oblića na njemu, nema ljepote da bismo ga gledali i nema izgleda da bismo našli ugodnosti na njemu.

3 Prezren je bio, posljednji od ljudi,

Izaija

508

čovjek bolova, priučen patnjama, kao jedan od koga čovjek zaklanja svoje lice, tako je bio prezren i nismo ga cijenili.

4 A on je nosio patnje naše, žalosti je naše uzeo na se, mi smo ga držali bijenim, pogodeni od Boga i mučenim.

5 Ali je on bio ranjen za naše grijehе, prebijen za naša zlodjela. Za naše spase-nje ležala je kazna na njemu, modricama njegovim mi smo ozdravljeni.

6 Svi smo mi kao ovce lutali naokolo. Svaki je išao svojim vlastitim putem. A Gospodin je stavio na njega grijehе i zlodjela svih nas.

7 Bio je zlostavljen, a on se predao drago-voljno, nije otvorio svojih usta kao janje koje se vodi na klanje. Kao ovca—nijema pred onima koji je strižu—nije otvorio svojih usta.

8 Iz tjeskobe i suda bio je uzet, i tko da iskaže sudbinu njegovu. Bio je istrgnut iz zemlje živih i za opaćine mojega naro-da bio je na smrt pogođen.

9 Odredili su mu grob uz zločince, a uz bogatoga bio je iza smrti, jer nije počinio nepravdu i nije se našla prijevара u nje-govim ustima.

10 Ali je Gospodinu bila volja da ga stavi na muke. Kad se sam žrtvuje kao žrtva za grijeh, vidjet će potomke, dugo će živjeti i volja će se Gospodinova ispuniti po njemu.

11 Od truda svoje duše on će vidjeti svjetlost. Svojim spoznanjem moj će pra-vedni slugа mnoge opravdati, jer će on uzeti na sebe njihova zlodjela.

12 Zato ću mu dati mnoge kao dio, mno-gobrojne će on prisvojiti zato jer je dao svoj život na smrt i bio ubrojen među zločince, i nosio grijehе mnogih, i molio se za zločince.

Novo kraljevstvo Božje

54 Pjevaj, o nerotkinjo, koja nisi rađ-la! Poklikni pjevanjem, koja nisi znala za muke porođaja, jer će osam-ljena imati više djece negoli udana, govo-ri Gospodin.

2 Raširi prostor svojem šatoru, neka se razastru zavjese stanova tvojih i da se ne škrtari! Produži svoju šatorsku užad i tvrdo zabij kolčice!

3 Jer ćeš se nadesno i nalijevo raspro-straniti. Cijele narode uzima tvoje pleme u posjed i naseljava puste gradove.

4 Ne boj se jer se nećeš osramotiti! Ne stidi se jer se ne trebaš zacrvnjeti, jer ćeš zaboraviti sramotu mladosti svoje i prijekora udovištva svojega nećeš se više sjećati.

5 Jer tvoj muž jest tvoj Stvoritelj, Gospo-din vojska ime je njegovo, i tvoj Otkupi-telj jest Svetac Izraelov, Bog cijele zemlje, tako se on zove.

6 Jer kao ženu ostavljenу u srcu ožalo-šćenu, tako te zove natrag Gospodin. Može li se pogrditi žena mladosti, govori tvoj Bog.

7 Ostavio sam te samo za kratko vrijeme, ali sam te s velikim milosrdem vodio kući.

8 U provali gnjeva sakrio sam samo za čas svoje lice od tebe, ali se u vječnoj mi-losti smilujem tebi, govori tvoj Otkupi-telj, Gospodin.

9 Jer kao kod potopa Noina sad ću to dr-žati: kao što sam se zakleo: Nikada više neće potop Noin poplaviti zemlju tako se i zaklinjem da se neću više gnjeviti na tebe, niti ću te karati.

10 Ako se i gore pomaknu i bregovi se tresu, opet se ljubav moja neće odmak-nuti od tebe i zavjet mojega spasenja neće se ukloniti, govori Gospodin, tvoj milosrdnik.

11 Nevoljnice, burom raščupana, utjehe lišena! Evo, ja namještam tvoje kamenje na smaragdu i tvoje temelje na safirima.

12 Gradim tvoja kruništa od rubina, tvoja vrata od kristala i tvoju ogradu od dragoga kamenja.

13 Sva su tvoja djeca učenici Gospodi-nov i velik je mir djece tvoje.

14 Na pravednosti bit ćeš osnovana. Da-leko ćeš biti od svake tjeskobe, jer se više nemaš čega bojati, nećeš imati straha, jer ti se on više ne približuje.

15 Gle, bit će ih koji će se skupljati na tebe, ali to neće biti od mene. Tko na-padne na tebe, na tebi će pasti.

16 Gle, ja sam stvorio kovača koji raspa-ljuje ugljevlje i pravi oružje po svojoj volji, ja sam stvorio i kvaritelja da uni-štava.

17 Nikakvo oružje što se kuje protiv tebe neće ništa napraviti. Svaki jezik koji se podigne na tebe na sudu dokazat ćeš krivim. To je baština Gospodinovih slugа i pravednost je njihova od mene, govori Gospodin.

Pravi put k spasenju

55 Ustanite svi žedni, dodite na vodu koji nemate novaca, dodite, kupuj-te žita i jedite! Dodite, kupujte vina i mli-jeka bez novaca i bez plaćanja!

2 Zašto izdajete svoje novce na ono što nije za jesti, i rad koji nikad ne zadovoljava? Slušajte me, pa ćete jesti što je do-bro i duša će se vaša pretilinom okrijepiti!

3 Prignite svoje uho i dodite k meni, po-slušajte i duša će vaša živjeti! Napraviti ću s vama vječni zavjet—nenarušivo obećanje milosti Davidu.

4 Evo, dao sam ga za svjedoka narodima, za vođu i vladara narodima.

5 Evo, zvat ćeš narode, koje ne poznaje, a

narodi koji te ne poznaju dolaze k tebi zbog Gospodina, tvojega Boga, i zbog Sveca Izraelova, jer te je on proslavio.

6 Tražite Gospodina dok se može naći, zovite ga dok je još blizu!

7 Neka bezbožnik ostavi svoj put, nepravednik misli svoje i neka se vrati Gospodinu i smilovat će mu se On; našem Bogu, jer će mnogo oprostiti!

8 Jer misli moje nisu vaše misli i putovi vaši nisu moji putovi, govori Gospodin.

9 Ne, kako je nebo visoko nad zemljom, tako su moji putovi visoko nad vašim putovima i misli moje nad vašim mislima.

10 Jer kako padaju kiša i snijeg s neba i ne vraćaju se onamo dok nisu zemlju natopili i oplodili i zazelenili da daje sjemena sijaču i kruha onomu koji jede.

11 Tako je i s mojom riječi, koja izlazi iz mojih usta: ne vraća se k meni prazna, nego će izvršiti što sam htio, i uspjeh će u onomu za što sam je poslao.

12 Jer ćete s veseljem izići i u miru biti vođeni. Gore i bregovi klicat će pred vama i sva će stabla poljska pljeskati svojim rukama.

13 Mjesto trnja čempresi će rasti, mjesto kopriva niknut će mirte. To će biti Gospodinu u slavu, znak što nikada neće nestati.

Spasenje bogobojaznim neznabošcima

56 Ovako govori Gospodin: Čuvajte pravicu i uspostavite pravednost, jer je moje spasenje blizu; da dođe i pravednost moja da se otkrije.

2 Blagoslovljen je čovjek koji tako čini i sin čovječji koji se drži toga: koji drži Subotnji dan i ne oskvrnjuje ga, čuva svoju ruku da ne učini ništa zlo!

3 Neka ne govori došljak koji pristane uz Gospodina: "Gospodin će me odstraniti iz svojega naroda." Neka ne govori uškopljenik: "Ah, ja sam samo suho drvo!"

4 Jer ovako govori Gospodin: Uškopljenicima koji drže moje Subotnje dane i to biraju što je meni ugodno i drže se mojega zavjeta.

5 njima dajem u svojoj kući i među zidovima svojim mjesto i ime koje je bolje nego ono od sinova i kćeri. Ime vječno dajem im, koje se nikada ne zatire.

6 A došljake koji pristanu uz Gospodina da mu služe, da ljube Ime Gospodinovo i da budu njegove sluge, sve koji drže Subotnji dan i ne oskvrne ga i drže se mojega zavjeta.

7 Njih ću dovesti k svojoj svetoj gori i razveseliti ih u svojoj molitvenoj kući. Njihove žrtve njihove paljenice i njihove žrtve zaklanice ugodne su na mojem žrtveniku, jer će se moja kuća zvati kuća molitve za sve narode.

8 Govori Gospodin Bog, koji skuplja prognanike Izraelove: Još više skupljam k onima koje sam već skupio od njega.

9 Sve poljske životinje, dodite da jedete, sve šumske životinje!

10 Stražari su njegovi slijepi, svi oni ništa ne zapažaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, drijemaju, leže i najdraže im je spavati.

11 Psi su proždrljivi, ne znaju za sitost. Pastiri su koji ne pokazuju razbora. Svi idu svojim vlastitim putom, svaki za svojom korišću, jedan kao drugi.

12 "Dodite, donijet ću vina, napit ćemo se žestoka pića! Sutra neka bude kao danas, sjajno preko mjere!"

Mir pravednika i u smrti; nemir bezbožnika

57 Pravednik gine i nitko ne mari za to; pobožniku se ljudi uklanjaju i nitko ne shvaća da se od zloće uklanja pravednik.

2 On ulazi u mir, počine na svojoj postelji svaki koji je hodio pravim putom.

3 A vi pristupite ovamo, sinovi vračara, rod preljubnice i bludnice!

4 Komu se vi rugate, na koga razvaljujete usta i plazite jezik? Niste li djeca grijeha, leglo laži?

5 Koji se raspaljujete za bogovima, pod svakim zelenim stablom, koji u dolinama koljete svoju djecu pod kamenim vrletima.

6 Tvoj je dio na glatku kamenu u dolini potocnoj. Upravo to je najdraže mjesto tvoje i njima si izlijevao naljev, prinosio dar. Zar ću se time zadovoljiti?

7 Na svakoj gori visokoj i uzvišenoj postavio si boravište svoje i ondje si se penjao da prineseš žrtvu zaklanicu.

8 Iza vrata i dovratika stavio si spomen svoj, meni nevjeran, otkrio si boravište svoje i uzašao u njega, raširio si ga, nešto si od njih sebi zadržao, volio si općenje s njima, zlo si vidio.

9 Išao si k Moleku s uljem i uzimao si sobom mnoge mirise. Slao si daleko glasnike svoje i pregibao si se sve do podzemnoga svijeta.

10 Mnogim putovanjima svojim umorio si se, ali nisi rekao: "Bilo je uzalud." Još si osjećao život u svojim udovima, i zato nisi sustao.

11 Koga si se prestrašio i koga si se bojao da si postao nevjeran, da nisi na mene mislio i za mene nisi mario? Zar ne, jer sam ja šutio i to od davna vremena, zato li me se nisi više bojao?

12 Ali ja ću objaviti kako je s tvojom pravednošću i s tvojim djelima koja ti neće koristiti ništa.

13 Kad onda zavikneš, neka te izbave tvoje hrpe idola! Ali će ih sve odnijeti vjetar i jedan će ih dah otpuhnuti, a tko

Izaija

510

se u me uzda, baštinit će zemlju, zaposjednut će moju svetu goru."

14 Onda će se reći: "Napravite put! Napravite put! Poravnajte put! Uklonite svaku smetnju s puta mogega naroda!"

15 Jer ovako govori Visoki, Uzvišeni, koji vječno stoluje i zove se Svetac: U visini, u Svetom mjestu prebivam, ali i kod poniznoga i skrušenoga, da nanovo oživim duh skrušenomu i nanovo okrijepim srce slomljenomu.

16 Jer se neću zauvijek svadati i neću se stalno gnjeviti. Inače ginu preda mnom duh i duše što sam ih stvorio.

17 Zbog griješne lakomosti njegove gnjevio sam se na narod i udario ga: sakrio bih se i srdio, a on se odmetnuo putom svojega srca.

18 Vidio sam njegove putove, ali ću ga ozdraviti i voditi i dat ću utjehu njegovima koji trpe.

19 Taj sam koji dajem obećanje: mir, mir dalekima i blizima, govori Gospodin, ja ću ih ozdraviti.

20 A bezbožnici su kao more uzburkano, koje se ne može umiriti, i čija voda izbacuje mulj i blato.

21 Nema mira bezbožnicima, govori moj Bog.

Lažni i istiniti strah Božji

58 Viči iz puna grla, ne susteži se, podigni svoj glas kao truba! Objavi mojem narodu grijeh njegov, kući Jakovljevoj opacine njezine!

2 Pitaju me dan na dan i rado bi htjeli doznati moje putove. Kao narod koji čini pravednost i ne odmiče se od pravde svojega Boga, tako oni traže od mene pravedne presude, navaljuju na objavljivanje Božje.

3 "Zašto postimo," govore, "a ti to ne vidiš, trapimo se, a ti to ne primjećuješ?" Eto, u dan kad postite, idete za poslovima svojim i radite sav svoj posao."

4 Eto, postite da se svadate i tučete, da udarate šakom opakom. Nemojte dalje tako postiti kao sada, da se čuje glas vaš u visini nebeskoj!

5 Zar je to post koji mi je po volji, dan kada se trapi čovjek? Da objesi svoju glavu kao rogoz i da prostire poda se kostrijet i pepeo? Zar ćeš to zvati postom i danom ugodnim Gospodinu?

6 Nije li ovo post koji volim: da razvežeš sveze nepravedne, da odriješiš remene ropstva, da pustiš na slobodu zarobljenike i slomiš svaki jaram?

7 Nije li u tom da lomiš svoj kruh gladnomu i primaš u svoju kuću bijedne beskućnike? Kad vidiš koga napola gola, trebaš ga zaodjeti i ne ukloniti se svojem rodu po krvi.

8 Onda zasja svjetlo tvoje kao zora,

zdravlje tvoje brzo procvate, opravdanje tvoje ide pred tobom, sjaj Gospodinov zapleće je tvoje.

9 Ako onda zovneš, daje ti odgovor Gospodin. Ako vikneš za pomoć, on će reći: Evo me. Ako izbaciš iz svoje sredine jaram, pruženi prst i prijevarno govorenje

10 I gladnomu ponudiš što imaš i nasitiš nevoljnika, onda zasja svjetlo tvoje u tami i mrak će tvoj biti jasan kao u podne.

11 Uvijek će te voditi Gospodin, pa i u suši dušu će ti krijepiti. Tvoje kosti on jača, i ti si kao vrt dobro zaljeven, kao izvor kojemu voda ne presuši nikada.

12 Prastare ruševine sazidaju tvoji, temelje prošlih naraštaja ti opet podižeš. Nazvat će te zidarom pukotina, obnositeljem ulica za naselje.

13 Ako svoju nogu na Subotnji dan zaustaviš tako da na sveti dan moj ne obavljaš svojih poslova i Subotnji dan prozoveš milinom, a sveti dan Gospodinov poštovanja dostojnim i s tim ga slaviš, da na njemu ne činiš svojih putova i ne obavljaš svojih poslova i ne govoriš za svoje stvari;

14 onda ćeš se veseliti u Gospodinu, i ja ću te izvesti na visine zemaljske i dat ću ti da uživaš baštinu svojega oca Jakova, jer su to obećala usta Gospodinova.

Smetnje osvitu mesijanskog doba

59 Gle, nije prekratka ruka Gospodinova da pomogne, nije gluho njegovo uho da čuje.

2 Ne, vaša zlodjela rastavljaju vas s Bogom vašim, vaši grijesi zaklonili su njegovo lice od vas da ne čuje.

3 Jer su vaše ruke onečišćene krvlju, prsti vaši krivnjom zlodjela, usne vaše govore laž, jezik vaš govori krivo.

4 Nitko ne traži pravedno sud, nitko se pošteno ne pravda. Oslanjaju se na prijevaru i govore laž, začinjju nevolju i rađaju zlodjela.

5 Nose jaja gujina i paučinu tkaju. Tko pojede jaja njihova, taj mora umrijeti, zgnječi li se jedno, izleže se guja ljutica.

6 Tkanina njihova ne valja za haljine, tkanjem njihovim ne može se pokriti. Djela su njihova djela zla i u rukama je njihovim nasilje.

7 Noge njihove trče na zlo i brze su na prolijevanje nedužne krvi. Misli su njihove misli zle, a putovi su njihovi pustoš i razor.

8 Za put mira ne znaju oni, nema pravice na kolotečinama njihovim. Sami idu samo krivim stazama i tko god ide po njima, ne zna za mir.

9 Zato je sud daleko od nas i spasenje ne dolazi do nas. Čekamo svjetlost, ali gle,

tmina je bijeli dan, ali putujemo po mraku.

10 Kao slijepci pipamo zid, tumaramo okolo kao da nemamo očiju. Spotičemo se u po bijela dana kao u sumračje i zdravi—slični smo mrtvima.

11 Mumljamo svi kao medvjedi i gućemo neprestano kao grlice. Čekamo sud, a on ne dolazi, spasenje, a ono je daleko od nas.

12 Jer je velik broj naših grijeha pred tobom. Opačine naše svjedoče protiv nas, jer smo svjesni svojih grijeha i znamo prijestupe svoje:

13 vjerolomstvo i nijekanje Gospodina, odstupanje od svojega Boga, govor o nasilju i nepokorstvu, izmišljanje i iznošenje riječi lažnih.

14 Tako je pravica potisnuta, a pravednost stoji daleko, jer istina opada na trgu, poštenje ne može proći.

15 Tako mora nestati istine, i tko se uklanja od zla, nema ga. Gospodin je to vidio i bilo mu je vrlo nemilo što više nije bilo pravice.

16 I vidio da nema čovjeka i začudio se, da nitko nije posredovao. Onda mu je pomogla njegova vlastita mišica i pravednost je njegova poduprla njega.

17 Odjenuo je pravednost kao oklop i kacigu je pobjede stavio na glavu. Odjenuo je kao haljine odjeću osвете i zaogrnuo se gnjevom kao ogrtačem.

18 Po njihovim djelima, on će uzvratiti: svojim protivnicima gnjev, svojom neprijateljima osvetu, i zemljama primorskim on će vratiti.

19 Onda će se na zapadu bojati Imena Gospodinova i na istoku slave njegove, jer će kao mirna rijeka doći on koga će goniti Duh Gospodinov.

20 Ali će za Sion doći kao Otkupitelj, za one koji su se u Jakovu odvratili od grijeha, govori Gospodin.

21 Moj je zavjet s njima ovaj, govori Gospodin: Moj duh koji počiva na tebi i moje riječi što sam ih stavio tebi u usta, neka ne izadu iz usta tvojih, niti iz usta djece tvoje, niti iz usta unučadi tvoje, govori Gospodin, od sada zauvijek!

Novozavjetni Sion svjetlo je narodima

60 Ustani, svijetli se, jer je došla tvoja svjetlost. Slava Gospodinova sja nad tobom.

2 Jer evo: tmina pokriva zemlju i mrak narode, ali nad tobom sja Gospodin. Nad tobom svijetli njegova slava.

3 Narodi putuju k tvojem svjetlu i kraljevi k sjaju koji sja nad tobom.

4 Podigni pogled svoj unaokolo i vidi svi su se skupili i dolaze k tebi. Tvoji sinovi dolaze izdaleka, a tvoje kćeri će se odgajati u tvojem naručju.

5 Onda ćeš ti, kad to vidiš, zasjati od radosti, tvoje će srce zadrhtati i raširiti se, jer k tebi dolazi bogatstvo mora, blago naroda pritječe k tebi.

6 Mnoštvo deva prekrilit će te, mlade deve iz Midjana i Efe. Svi oni dolaze iz Sabe. Zlato i miomirisni kád donijet će i radosno će se navješćivati slavna djela Gospodinova.

7 Sva stada kedarska skupit će se za te. Ovnovi nebjotski stajat će ti na službi. Na žrtvenik se moj oni prinose da mi se ugodi. Kuću slave svoje učinit ću još sjajnijom.

8 Tko su oni što lete kao oblak, kao golubovi k svojim krletkama?

9 Jest, mene čekaju zemlje na moru. Lade taršijske plove naprijed da dovezu tvoju djecu izdaleka, zajedno sa srebrom i zlatom njihovim, za Ime Gospodina, tvoga Boga, i za Sveca Izraelova, jer te on hoće proslaviti.

10 Ljudi iz tuđe zemlje zidaju tvoje zidove i njihovi kraljevi stoje ti na službu, jer ako sam te u svojem gnjevu i udario, ipak sam se smilovao tebi u svojoj milosti.

11 Tvoja vrata stoje uvijek otvorena. Ne zatvaraju se danju i noću da se dovedu u te blago naroda i vode njihove, kraljevi.

12 A narod i kraljevstvo što ti neće služiti, propast će; takvi će se narodi sasvim zatrti.

13 Krasna stabla Lebanona tebi će se donijeti: čempresi, brijestovi i jele da ukrase mjesto svetišta mojega i da počaste podnožje mojih nogu.

14 Dubuko sagnuti dolaze k tebi sinovi tlačitelja tvojih. Preziratelji tvoji padaju ti svi pred noge. Zvat će te gradom Gospodinovim, Sionom Sveca Izraelova.

15 Kao nagradu za ono što si bio ostavljen i mržen, tako da te nije nitko po- hađao, činim te vječnim ponosom, milinom svih naraštaja.

16 I sisat ćeš mlijeko naroda i hranit ćeš se na prsima kraljeva. Spoznat ćeš da sam ja Gospodin, Tvoj Izvavitelj, i tvoj Otkupitelj, Svemoćni Bog Jakovljevi.

17 Mjesto mjedi donosim zlato, mjesto željeza donosim srebro, mjesto drva mjed i mjesto kamenja željezo. Za vladarstvo tvoje učinit ću mir, za tvoga gospodara pravednost.

18 O nasilju se neće ubuduće čuti u tvojoj zemlji, ni o pustošenju i razaranju u tvojim međama. Zidove svoje zvat ćeš spasenjem, svoja vrata slavom.

19 Neće ti više služiti danju sunce kao svjetlo, niti će ti sjaj mjeseca sjati: ne, Gospodin će ti biti vječnim svjetlom i tvoj Bog sjajnim ukrasom tvojim.

20 Neće više zalaziti sunce tvoje, niti će iščeznuti mjesec tvoj, jer će ti Gospodin

Izaija

512

postati vječnim svjetlom, i pri kraju su dani tvoje žalosti.

21 Narod će se tvoj sastojati od samih pravednika. Oni će zauvijek posjedovati zemlju, mladicu koju sam posadio, djelo mojih ruku na moju slavu.

22 Najmanji će postati plemenom, najneznatniji jakim narodom. Ja, Gospodin, brzo ću to izvesti u svoje vrijeme.

Vesela vijest pomazanika Božjega

61 Duh Gospodina Boga počiva na meni, jer me je pomazao Gospodin, poslao me da donesem siromašnima Radosnu vijest. On me je poslao da ozdravim slomljena srca, da navijestim zarobljenima slobodu, otvorenje tamnice okovanima.

2 da proglasim godinu milosti Gospodinove i dan osvete našega Boga, da utješim sve žalosne.

3 da žalosnima u Sionu kao dar dadem na glavu nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto odjeće žalosti, hvalospjev mjesto strašljivosti. Stabla pravednosti zvat će se oni, nasad Gospodinov na njegovu slavu.

4 Oni će sazidati prastara mjesta razorena, podignut će opet što je bilo opustošeno u vrijeme praotaca. Obnovit će gradove puste što su ležali porušeni kroz mnoge naraštaje.

5 Stranci se postavljaju za pastire vaših stada, došljaci su vaši poljodjelci i vaši vinogradari.

6 A vi ćete se zvati svećenici Gospodinov, sluga našega Boga nazivat će vas. Uživat ćete dobra naroda i hvalit ćete se bogatstvom njihovim.

7 Sramota će se dvostruko nadoknaditi. Mjesto sramote oni će pjevati nad sudbinom svojom. Tako će dobiti dvostruki posjed u njihovoj zemlji. Imat će vječnu radost.

8 Jer ja, Gospodin, ljubim pravicu, mrzim bezbožnu otimačinu. Tako ću im vjerno dati plaću i vječni zavjet učinit ću s njima.

9 Njihovi potomci bit će poznati među neznabošcima, naraštaji njihovi među narodima. Tko ih god vidi, prepoznat će: oni su naraštaj koji je blagoslovio Gospodin.

10 Glasno ću se veseliti u Gospodinu. Duša se moja raduje u momemu Bogu, jer me je odjenuo u haljinu spasenja, zagrnio me ogrtačem pravednosti kao zaručnika koji sebi svečano namješta na glavu nakit, kao zaručnicu koja na sebe stavlja svoj ures.

11 Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niče što se posije, tako će Gospodin Bog učiniti da nikne pravednost i slava pred očima svih naroda.

Propovijed o krasoti spasenja Jeruzalema

62 Zbog Siona ne smijem šutjeti, zbog Jeruzalema ne smijem mirovati dok opravdanje njegovo ne izide kao svjetlost i njegovo spasenje kao goruća zublja.

2 I narodi će vidjeti opravdanje tvoje i svi kraljevi tvoju slavu, i nazvat ćeš se novim imenom što će ga odrediti usta Gospodinova.

3 Onda ćeš biti sjajna kruna u ruci Gospodinovoj i kraljevski zlatni vijenac u ruci svojega Boga.

4 Nećeš se više zvati Ostavljena, niti će se zemlja tvoja zvati Pustinja, nego ćeš se zvati Milina moja a zemlja tvoja Udana jer ćeš omiljeti Gospodinu, i zemlju će tvoju On uzeti za ženu.

5 Jer kao što se mladić ženi s djevicom, tako tebe uzimaju u posjed tvoja djeca. I kako se zaručnik raduje zaručnici, tako se tebi raduje tvoj Bog.

6 Na zidovima tvojim, o Jeruzaleme, namjestio sam stražare; cijeli dan i svu noć neće oni ušutjeti ni za tren. Vi, koji se sjećate Gospodina, ne šutite!

7 Ne dajte mu mira dok ne uspostavi Jeruzalem i nije učinio ga slavom na zemlji!

8 Zakleo se Gospodin svojom desnicom i svojom jakom mišicom: Neću više nikad dati žita tvojega tvojim neprijateljima za hranu, i stranci neće više piti vina tvojega oko kojega si se trudio.

9 Ne, tko je žeo zrno, neka ga jede i pritom Gospodina hvali! I tko je unio vino, neka ga i pije u svetim trijemovima mojim!

10 Prodite, prodite kroz vrata, napravite put narodu! Sagradite, sagradite cestu, uklonite s nje kamenje, podignite zastavu narodima!

11 Evo, Gospodin oglašuje do na kraj zemlje: Recite kćeri sionskoj: "Evo, tvoj Spasitelj dolazi! Evo, plaća njegova dolazi s njim i njegova nagrada ide pred njim!"

12 Oni će se zvati: "Sveti narod, otkupljenici Gospodinovi"; a ti ćeš se zvati: "Traženi, Neostavljeni grad."

Božje milosrde se spominje

63 Tko je ono što dolazi iz Edoma, u crvenim haljinama iz Bosre? Sjajan je u svojoj odjeći, ponosno korača u silnoj snazi svojoj. "Ja sam koji govorim pravednost, koji imam moć spasiti."

2 "Zašto je crvena odjeća tvoja, tvoje haljine kao u onoga koji gnječi grožde u tijesku?"

3 "U tijesku sam grožde gnječio. Od naroda nije nitko bio sa mnom, u gnjevu sam ih svojem zgnječio. Krv mi je njihova poprskala haljine i tako sam uprljao svu svoju odjeću."

4 Jer je dan osvete bio u mom srcu, i bila je došla godina otkupljenja mogega.

5 Pogledao sam, a nije bilo pomoćnika.

Gledao sam začuđen naokolo, ali nije bilo nikoga da mi pomogne. Onda mi je pomogla mišica moja i jarost mi je moja pomogla.

6 Tako sam izgazio narode u svojem gnjevu, opojio sam ih u jarosti svojoj i prolio na zemlju krv njihovu."

7 Slavit ću milost Gospodinovu, slaviti djela Gospodinova nakon svega što nam je učinio Gospodin, i veliku dobrotu prema kući Izraelovoj, koju je njoj iskazao po milosrđu svojem i po svojoj velikoj milosti.

8 Jer je on rekao: "Doista su moj narod, sinovi koji neće iznevjeriti nikada." Tako im je postao Spasitelj.

9 U svakoj žalosti njihovoj osjećao se i on tužan, ali ih je spasio andeo lica njegova. U svojoj ljubavi i milosti On ih je otkupio, podigao ih i nosio ih sve dane u davno doba.

10 Ali su oni bili nepokorni i žalostili sveti Duh njegov. Onda im je on postao neprijatelj, i On je sam ratovao s njima.

11 Onda se njegov narod spomenuo starih vremena, Mojsija i njegov narod, govoreći: "Gdje je onaj koji je pastire stada svojega izveo iz vode Rijeke? Gdje je onaj koji mu je dao u srce Sveti Duh svoj?"

12 Koji je silnom svojom mišicom išao uz desnicu Mojsijevu? Koji je pred njima razdvojio vode da steče sebi vječno ime?

13 Koji ih je vodio preko vodenih bezdana kao konja preko tratine, tako da se nisu spotaknuli?"

14 Kao kad stoka silazi u dolinu, tako ih je Duh Gospodinov vodio uvijek na počivališta. Tako si vodio svoj narod da stečeš sebi slavno ime.

15 Pogledaj dolje s neba! Vidi iz svojega svetog i sjajnog stana! Gdje je tvoja revnost i tvoja moć? Gnuće tvoga srca i tvoje milosrđe zar je prestalo prema meni!

16 Jer ti si naš otac! Abraham ne zna za nas, i Izrael nas ne pozna. Ti si, o Gospodine, naš otac, Otkupitelj naš—oduvijek ime je tvoje.

17 Zašto si nas pustio da zademo s putova tvojih, Gospodine, da otvrdne srce naše tako da te se više ne boji. Daj zbog svojih sluga da se vrate plemena što su baština tvoja.

18 Tvoj sveti narod samo je na kratko posjedovao, a neprijatelji naši pogazili su tvoje svetište?

19 Tako je kao da nisi nikada od davnine vladao nad nama, kao da se mi nismo zvali po tvome svetom Imenu.

64 *Nastavak molitve prorokove za spasenje*
Ah, da razdereš nebo i siđeš dolje, da bi zadrhtale gore pred Tobom,

2 kao što oganj upali granje, i oganj učini da uzavrije voda—da se oglasi tvoje Ime protivnicima tvojim, da bi pred tobom zadrhtali narodi.

3 Dok činiš strahovita djela, koja nismo nikada očekivali! O da siđeš dolje da bi zadrhtale gore pred Tobom!

4 Od davnina nije se čulo niti se doznalo, nije oko vidjelo da je koji bog osim tebe tako činio za one koji ga čekaju.

5 Ti se zauzimaš za onoga koji s radošću čini pravdu, za one koji se spominju tebe na tvojim putovima, ali ah, ti si se gnjevio jer smo grijeshili, a i dalje činimo tako, a trebamo biti spašeni.

6 Tako smo mi svekoliki postali kao čovjek nečist, i sva naša pravda kao uprljana haljina, mi svi venemo kao lišće. Naša zlodjela odnijela su nas kao vjetar.

7 Nitko nije zazivao tvoje Ime i nitko nije ustao da se drži tebe, jer si bio sakrio svoje lice od nas i pustio si nas da dršćemo pod pritiskom svojih zlodjela.

8 Ali sada, Gospodine—ti si naš otac, a mi smo glina, ti si Tvorac naš, i mi smo svi djelo tvojih ruku.

9 Ne gnjevi se veoma, Gospodine, i ne spominji se zauvijek krivnje zlodjela! Eto, pogledaj, ipak smo mi svi tvoj narod.

10 Sveti gradovi tvoji postali su pustinja, Sion je postao pustinja, Jeruzalem pustost.

11 Sveti, sjajni gradovi naši, gdje su te slavili naši očevi, izgorjeli su ognjem i sve su dragocjenosti naše uništene.

12 Možeš li se pritom još uzdržati, Gospodine, zar ćeš šutjeti i najdublje nas poniziti?

Odgovor Božji na molitvu prorokovu
65 Potražili su me koji nisu pitali za me. Našli su me koji me nisu tražili. Rekao sam narodu koji se još nije bio zvao mojim imenom: "Evo me, evo me!"

2 Cijelo sam vrijeme širio svoje ruke za narodom nepokornim, koji je išao za svojim mislima putom koji nije bio dobar.

3 Za narodom koji me je neprestano dražio bez straha, dok je žrtvovao u vrtovima i kadio na žrtvenicima od opeka.

4 Oni sjede u grobovima, noćuju na skrovitim mjestima. Jedu meso svinjeće, u posudama je njihovim juha gadna.

5 Govore: "Stoj! Ne dolazi mi blizu, jer sam svet za te." Takvi su ljudi dim u nosu mojem, oganj što gori uvijek.

6 Eto, napisano je preda mnom: Neću mirovati dok to ne platim—dok im ne platim u njedra—

7 za vašu zlodjela i za sva zlodjela vaših otaca, govori Gospodin, koji su žrtvovali na gorama i na brežuljcima grdili me.

Izaija

514

Platit ću im u njedra plaću za djela što su ih učinili od početka.

8 Ovako govori Gospodin: "Kao što se govori o grozdu kad se u njemu nade soka: 'Ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu!' Tako ću učiniti zbog svojih sluga da ne uništim sve.

9 Zato ću izvesti potomka iz Jakova i baštinika svojih gora iz Jude. Jest, izabranici moji bit će baštinici. Sluge će moje stanovati ondje.

10 Onda će ravnica šaronska postati pašnjak za ovce i dolina akorska počivalište za goveda mojem narodu, koji su god pitali za me.

11 A vi, koji ostavljate Gospodina, koji zaboravljate moju Svetu goru, koji postavljate bogu stol sreće i mirisno vino prinosite kao naljev božici sudbine.

12 Ja vas određujem za mač. Vi ćete svi pripasti na klanje, jer se niste odazvali kad sam zvao, jer niste slušali kad sam govorio, nego ste činili što je zlo u mojim očima i izabrali ste ono što meni nije po volji."

13 Zato ovako govori Gospodin Bog: Gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati. Gle, sluge će moje piti, a vi ćete žedni biti. Gle, sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti.

14 Gle, sluge će moje klicati od radosti u srcu, a vi ćete jadikovati od žalosti u srcu i naricati slomljena duha.

15 Svoja imena ostavit ćete mojim izabranima za kletvu. Gospodin Bog ubit će vas, a slugama će svojim dati drugo ime.

16 Tko se blagoslivlja u zemlji, blagoslivljat će se kod Boga vjernosti. Tko se zaklinje u zemlji, klet će se kod Boga vjernosti, jer će se zaboraviti prijašnje tjeskobe i iščeznut će ispred očiju mojih.

17 Jer gle, ja ću stvoriti novo nebo i novu zemlju. Ne spominju se više stvari prijašnje i nikomu više ne dolaze na um.

18 Nego se radujte, veselite se uvijek zbog onoga što stvaram, jer eto, ja ću pretvoriti Jeruzalem u veselje i njegov narod u radost.

19 Ja ću se sam veseliti zbog Jeruzalema i radovati se zbog svojega naroda. Neće se više u njemu čuti glas plaća ni glas jauka.

20 Neće više biti ondje djetesca od malo dana ni starca koji potpuno ne navrši dobi svoje. Ne, mladić će umirati kao stogodišnjak, a grješnik koji doživi samo stotinu godina, je pogođen prokletstvom.

21 Oni će graditi kuće i u njima stanovati. Sadić će vinograde i uživati njihove plodove.

22 Neće oni graditi, a drugi stanovati; neće sadići, a drugi jesti. Dobi mojega naroda bit će jednaka dobi drveta. Pri-

hod svojih ruku moji će izabranici sami potrošiti.

23 Neće se truditi uzalud, niti će radati djecu za jadan svršetak, jer su oni rod blagoslovljenih od Gospodina i njihovi potomci zajedno s njima.

24 Prije nego zazovu, ja ću se odazvati. Dok još govore, ja ću već uslišati.

25 Vuk i janje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao govedo, i zmija će se hraniti prahom. Neće zlo činiti, neće nikomu nauditi na cijeloj svetoj gori mojoj," govori Gospodin.

Novi Jeruzalem i posljednji sud

66 Ovako govori Gospodin: Prijestolje je moje nebo i zemlja je podnožje nogama mojim. Kakvu ćete mi kuću graditi i kakvo je mjesto mojega počivališta?

2 Jer je sve to moja ruka napravila. Tako je sve to postalo, govori Gospodin, ali ja gledam onoga koji je ponizan, onoga koji je skrušen u duhu, onoga koji se brine za moju riječ.

3 Tko kolje bikove, a ujedno je ubojica ljudi; tko žrtvuje ovce, a ujedno psu lomi zatiljak, tko prinosi dar, a ujedno prinosi krv svinjeću, tko pali miomirisni kád, a ujedno hvali idola: kao što ovi idu svojim vlastitim putovima i nalaze ugodnost na svojim grozotama.

4 Isto ću tako ja izabrati mučenja za njih i pustit ću na njih ono što im se gadi, jer kad sam zvao, nitko se nije odazvao, kad sam govorio, nitko nije htio slušati, nego je činio što je zlo u mojim očima i izabrao ono što mi nije po volji.

5 Slušajte riječ Gospodinovu, koji se brinete za njegovu riječ. Vaša braća, koja vas mrze, koja vas odbacuju zbog mojega Imena, govore ovako: Neka se pokaže Gospodin u krasoti svojoj, da vidimo radost vašu! Ali će se oni posramiti.

6 Cuj, vika ide iz grada! Cuj, iz doma! Cuj, Gospodin plaća svojom neprijateljima!

7 Prije nego dođu bolovi, ona će se poroditi; prije nego ju uhvate muke, ona će roditi dječaka.

8 Tko je čuo takvo što? Tko je vidio takvo što? Može li zemlja u jedan dan doći na svijet? Može li se narod roditi najednput, a ipak će Sion ležati u bolovima i zajedno radati djecu.

9 Zar da ga još spriječim kod porođaja, govori Gospodin. Zar da mu to branim ja koji dajem radati, govori tvoj Bog.

10 Radujte se s Jeruzalemom i veselite se gradu, vi svi koji ga ljubite! Radujte se s njim svi koji ste ga žalili!

11 Napijte se na utješnim prsima njegovim! Srčite, naslađujte se na punini krasote njegove!"

12 Jer ovako govori Gospodin: "Gle, ja dovodim spasenje k njemu kao rijeku,

sjajno bogatstvo naroda kao nabujali potok. Vi ćete se na njemu napiti. Bit ćete nošeni na rukama, milovani na koljenima.

13 Kao dječaka koga tješi njegova majka, tako ću vas ja tješiti. U Jeruzalemu ćete se vi utješiti.

14 Kad to vidite, razveselit će se vaše srce, tijelo će vaše procvati kao mlada zelen. Tako će se objaviti ruka Gospodina na njegovim slugama, a zaprijetit će svojom neprijateljima.

15 Jer gle, Gospodin će doći u ognju, a kola su mu kao vihor. Gnjev će svoj pretvoriti u propast, prijetnju svoju u plamenove ognjene.

16 Jer Gospodin sudi ognjem i svojim mačem svakomu tijelu. Velik će biti broj pobijenih od Gospodina.

17 Koji se posvećuju i čiste za vrtove iza svećenika u sredini, pritom jedu meso svinjeće, grozote i miševe; svi će izginuti zajedno, govori Gospodin.

18 K meni su došla vaša djela i vaša mišljenja. Sve ću narode i jezike skupiti i oni će doći i vidjeti moju slavu.

19 Postavit ću znak na njih i neke ću od

njih kao obraćene poslati narodima: u Taršiš, Put i Lud, koji natežu lûk, u Tubal i Javan, dalekim zemljama na moru, koji još nisu čuli glasa o meni i nisu još vidjeli slave moje; oni će navješćivati moju slavu među narodima.

20 Onda će se dovesti sva vaša braća iz svih naroda kao dar za Gospodina, na konjima, na kolima, na nosilima, na mazgama i devama, svetoj gori mojoj u Jeruzalem, govori Gospodin, kao što pri nose Izraelovi sinovi dar u čistoj posudi u domu Gospodinovu.

21 Jedan dio između njih uzet ću za svećenike i Levite, govori Gospodin.

22 Jer kao što će novo nebo i nova zemlja što ih stvaram stajati preda mnom, govori Gospodin, tako će stajati i vaše pleme i vaše ime.

23 I od mladača do mladača i od Subotnjeg dana do Subotnjeg dana dolazit će svako tijelo, da se pokloni preda mnom, govori Gospodin.

24 Oni će izići i gledati mrtva tjelesa ljudi koji su meni sagriješili. Njihov crv neće umrijeti, Njihov se oganj neće ugasiti. Svakomu tijelu bit će oni odvratni."

Jeremija

KNJIGA PROROKA JEREMIJE

Jeremija pozvan za proroka

1 Ovo su riječi Jeremije, sina Hilkijina, iz roda svećeničkoga što je stajao u Anatotu u zemlji Benjaminovoj.

2 Njemu je došla riječ Gospodinova u dane Judina kralja Josije, sina Amonova, u trinaestoj godini vladanja njegova.

3 I došla mu ona u dane Judina kralja Jojakima, sina Josijina, do svršetka jedanaeste godine Judina kralja Zedekije, sina Josijina do odvođenja stanovnika Jeruzalema petoga mjeseca.

4 Događilo se došla mi je riječ Gospodinova, ovako govoreći:

5 "Prije nego sam te stvorio u utrobi majčinoj, izabrao sam te. Prije nego što si izašao iz utrobe majčine, posvetio sam te, postavio sam te za proroka naroda."

6 A ja sam rekao: "Ah, moćni Gospodine, evo, ja ne mogu govoriti, ja sam još tako mlad!"

7 Ali mi je rekao Gospodin: "Ne govori: 'Ja sam još tako mlad!' Idi samo kamo te šaljem i navješćuj što ti zapovjedim!"

8 Ne boj se njih, jer sam ja s tobom da te izbavim, govori Gospodin."

9 I Gospodin pružio svoju ruku i dotaknuo se mojih usana, i rekao mi Go-

spodin: "Evo stavljam svoje riječi u tvoja usta.

10 Vidi, dajem ti danas vlast nad narodima i kraljevstvima da trgaš i razdireš, da iskorijenjuješ i rušiš, da gradiš i sadiš!"

11 Nato mi je došla riječ Gospodinova, govoreći: "Što vidiš, Jeremija?" Ja sam odgovorio: "Vidim granu bademovu."

12 Onda mi je rekao Gospodin: "Dobro vidiš, jer bdijem nad svojom riječi da ju izvršim."

13 I opet mi je došla riječ Gospodinova, govoreći: "Što vidiš" Ja sam odgovorio: "Vidim lonac što vrije i njegov otvor naginje se ovamo sa sjevera."

14 Onda mi je rekao Gospodin: Sa sjevera navire zlo na sve stanovnike ove zemlje.

15 Jer, eto, ja sazivljam sva plemena sjevernih kraljevstva, govori Gospodin. Ona dolaze i tabore se svekolika pred vratima Jeruzalema, pred svim njegovim zidovima unaokolo, pred svim Judinim gradovima.

16 Onda ću im izreći presude svoje za svu zloću njihovu što su ostavili mene i žrtvovali drugim bogovima, i klanjali se djelima svojih ruku.

17 Zato si ti opazi bedra! Ustani i navje-

Jeremija

516

šću j im sve što ti zapovjedim, ne boj ih se, inače ću ja s njima prestrašiti tebe.

18 Ali gle, ja te danas činim gradom tvrdim, stupom željeznim, zidom mjedenim protiv ove svoje zemlje, protiv Judinih kraljeva, protiv velikaša njegovih, protiv njegovih svećenika i protiv naroda ove zemlje.

19 Oni će udariti na tebe ali te neće nadvladati, jer ja stojim uza te, da te izbavim, govori Gospodin.

Nezahvalnost i nevjernost Izraelova

2 Nadalje došla mi je riječ Gospodina, govoreći:

2 Idi, viči Jeruzalemu glasno u uho: Ovako govori Gospodin: Naplatio sam ti mladu ljubav tvoju, zaručničku milinu tvoju, kad si u pustinji išao za mnom, u zemlji gdje se ne sij.

3 Izrael je vrijedio Gospodinu kao sveto dobro, kao prvina od plodova njegovih. Tko bi jeo od toga, taj je to morao okajati; zlo je došlo na njega, govori Gospodin.

4 Čujte riječ Gospodinovu, kućo Jakovljeva i svi rodovi Izraelove kuće!

5 Ovako govori Gospodin: Što su nepravedno našli na meni vaši očevi te su odstupili od mene i pristali su za idolima ništavim i sami su postali ništavi.

6 Nisu pitali: "Gdje je Gospodin koji nas je izveo iz zemlje Egipta, koji nas je vodio po pustinji, po pustarama i gudurama, po zemlji suhoj i mračnoj, po zemlji kojom ne prolazi putnik i u kojoj ne prebiva nitko?"

7 Doveo sam vas u zemlju plodnu da uživajte njezina dobra i njezine plodove. A vi ste došli i oskvrnuli ste moju zemlju i moju baštinu učinili ste gadnim mjestom.

8 Svećenici nisu pitali: "Gdje je Gospodin?" Čuvari zakona nisu me upoznali. Pastiri su mi postali nevjerni. Proroci su bili proroci Baalovi, trčali su za idolima nemoćnim.

9 Zato vas optužujem, govori Gospodin – i djecu vaše djece optužujem.

10 Jest, prijedite na otoke kitimske i vidite! Pošaljite ondje u Kedar, raspitajte se dobro i istražite je li ikad bilo takvo što.

11 Je li koji narod promijenio svoje bogove ako i nisu bogovi. A moj je narod predao svojega slavnoga Boga za nemoćne idole.

12 Začudite se tomu nebasa i zgrozite se i zaprepastite, govori Gospodin.

13 Jest, dvostruki je grijeh počinio moj narod: ostavili su mene, izvor žive vode da kopaju sebi nakapnice, raspucane nakapnice što ne drže vode.

14 Je li Izrael sluga, u kući rođen rob? Zašto je postao plijenom?

15 Nad njim riču lavovi rikom glasnom. Učinit ću pustinjom njegovu zemlju. Popaljeni su njegovi gradovi i nema u njima stanovnika.

16 Čak i oni iz Memfisa i Tafnesa popasli su ti tje.

17 Nije li tomu tvoja krivnja da si ostavio Gospodina, tvoga Boga, u vrijeme kad te je vodio pravim putem?

18 A što trčiš sad u Egipat da piješ vodu iz Rijeke? Što trčiš ondje prijeko u Asiriju da piješ vodu iz Eufrata?

19 Zloća te tvoja vlastita kara, tvoje te otpadništvo kažnjava. Upamti i vidi kako je zlo i gorko što ostavljaš Gospodina, svojega Boga, i ne bojiš se mene, govori Gospodin Bog vojska.

20 Odavno si slomio jaram svoj i istrkao uzad svoju i rekao si: "Neću više griješiti!" A na svakom visokom brežuljku, pod svakim zelenim stablom predao si se idolskim ljubavnicima.

21 Bio sam te posadio kao lozu plemenitu, kao posve pravu sadnicu, ali kako si mi se izrodio u divlju lozu?

22 I kad bi se oprao lužinom i uzeo sebi mnogo sapuna: krivnja zlodjela tvojih ostaje mrlja preda mnom, govori Gospodin Bog.

23 Kako možeš samo reći: "Nisam se zagadio, nisam trčao za Baalima!" Pogledaj svoje poslove u dolini! Promisli što si učinio! Ti si brzonoga deva koja trči sad ovdje, sad ondje,

24 divlja magarica navikla na pustinju, koja divljom požudom dašće za zrakom. U vrijeme gonjenja tko da ju ukroti? Tko je traži nalazi je bez muke u vrijeme požude njezine.

25 Čuvaj tvoju nogu da ti nije bosa i grlo tvoje da ne ožednje. Ali ti kažeš: "Nema nade! Ne! Ja ljubim tude idole, trčim za njima!"

26 Kao što se lupež posrami kad ga uhvate, tako stoji posramljena kuća Izraelova sa svojim kraljevima i svojim glavarima, sa svojim svećenicima i svojim prorocima.

27 Oni govore stablu: "Ti si moj otac!" i kamenu: "Ti si mi darovao život!" A meni okreću leđa a ne lice, ali u vrijeme nevolje viču: "Ustani, dodi nam u pomoć!"

28 Gdje ostaju bogovi tvoji što si ih sam sebi napravio? Neka ustanu ako ti mogu pomoći u vrijeme nevolje, jer mnogobrojni su kao gradovi tvoji, Juda, i tvoji bogovi.

29 Zašto mi se tužite kad ste me svi ostavili, govori Gospodin.

30 Uzalud sam udarao tvoju djecu, pouke nisu primili. Mač vaš prožderao proroke vaše kao lav koji zatire.

31 Izrođeni rode, što ste vi, uvažite riječ Gospodinovu! Jesam li ja postao Izraelu

pustinja, mračna zemlja? Kako govori moj narod? "Dosta smo lutali u njoj, ne dolazimo više nikada k tebi!"

32 Zaboravlja li djevojka svoj nakit, zaručnica tkanicu svoju? A narod je moj zaboravio mene, ima tomu nebrojeno dana.

33 Zašto opravdavaš tvoj put da je dobar tražeći ljubav? Zato si priučio zle žene svojim putovima.

34 Na skutovima lijepi ti se krv siromaha nedužnih. Kod pretraživanja ne nalazim, ali je na svima.

35 Nasuprot svemu tomu još tvrdiš: "Bez krivnje sam. Gnjev se njegov odvratio od mene!" Gle, sad te pozivam na odgovor, jer tvrdiš: "Nisam ništa sagriješio!"

36 Zašto letiš okolo da mijenjaš svoj put! I od Egipta požet ćeš sramotu, kako si je imao od Asirije.

37 I odatle ćeš morati otići s rukama nad glavom, jer Gospodin odbacuje one u koje se uzdaješ; ti nećeš imati sreće s njima.

Poziv na pokajanje. Obećanje Božje milosti

3 Kažu: ako čovjek otpusti svoju ženu i ona ode d njega i pođe za drugoga, hoće li se onaj opet vratiti k njoj? Nije li se takva žena sasvim onečistila? S mnogim si se prijateljima ti upustila i hoćeš li se opet vratiti k meni? Govori Gospodin.

2 Podigni svoje oči k visinama i ogledaj! Gdje se nije tebi učinila sramota? Na putovima si sjedio čekajući ih, kao Arab u pustinji. Tako si osramotio zemlju svojim bludom i svojom zloćom.

3 Bujice su se zaustavile; nije pala kasna kiša, ali si ti prihvatio čelo žene zloglasne, ostavio si na stranu svaki sram.

4 Sada dakako vičeš k meni: "Oče moj! Ti si prijatelj moje mladosti!"

5 Hoće li se on vječno gnjeviti? Hoće li se vječno sjećati toga? Jest, tako govoriš, a pritom činiš zlo i tjeraš to do kraja!

6 Gospodin mi je rekao u dane kralja Josije: Jesi li vidio što je učinila nepokornica Izrael? Išla je na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo i zlo je činila ondje!

7 Mislio sam da će doći natrag k meni kad je to sve učinila, ali se nije vratila. To je zapazila nevjernica, njezina sestra Juda.

8 Ona je vidjela da sam nepokornicu Izraela upravo zato, jer je činila preljub, odbacio i dao joj knjigu otpusnu, ali se nevjernica, njezina sestra Juda, nije prestrašila nego je i ona otišla počinila preljub.

9 Dogodilo se da je svojim lakoumnim, razuzdanim ponašanjem onečistila je zemlju i počinila preljub kamenjem i drvijem.

10 I nakon svega toga nije se vratila k meni nevjernica njezina sestra, Juda, svim srcem, nego samo lažno, govori Gospodin.

11 Nato mi je rekao Gospodin: "Pravednija stoji nepokornica Izrael od nevjernice Judeje.

12 Idi, viči ove riječi ondje prema sjeveru i kaži: Vрати se, nepokornice, Izrael, govori Gospodin. Neću više gnjevno gledati na vas, jer sam milostiv, govori Gospodin, ne gnjevim se zauvijek.

13 Samo priznaj krivnju svojih zlodjela da si Gospodinu, svojem Bogu, otkazala vjernost i da si sad ovdje, sad ondje trčala k neznabožackim idolima pod svakim zelenim stablom, ali niste poslušali mojeg poziva, govori Gospodin.

14 Vratite se natrag, sinovi nepokornici, govori Gospodin, jer sam ja gospodar vaš. Uzet ću vas, pa bio i samo jedan iz jednoga grada i dva iz jednoga plemena, i odvest ću vas kući u Sion.

15 Dat ću vam pastire po svojem srcu, koji će vas pasti mudrošću i razboritošću.

16 I kad se onda umnožite i mnogobrojni postanete u zemlji u one dane, govori Gospodin, neće se više nikada govoriti: 'škrinja Gospodinova zavjeta!' Neće se više na nju misliti i neće se više ona spominjati, i neće je više nestati, niti će se druga praviti.

17 U ono će se vrijeme Jeruzalem zvati prijestolje Gospodinovo. Svi će se neznabožacki narodi skupiti ondje, k Imenu Gospodinovu u Jeruzalem, i ni jedan neće više ići za prkosom svojega opakog srca.

18 U one će se dane sjediniti kuća Judina s kućom Izraelovom. Iz zemlje sjeverne vratit će se oni zajedno u zemlju koju sam dao u baštinu vašim očevima.

19 A ja sam rekao: 'Kako ću te ipak držati mjesto sina i dragocjenu ti zemlju podijeliti, najkrasnije prebivalište neznabožaca.' Rekao sam, 'Oče moj, tako si me zvao, da nećeš nikada odstupiti od mene.'

20 Ali kao što žena nevjerno ostavi druga svojega, tako ste i vi meni otkazali vjernost, kućo Izraelova, govori Gospodin.

21 Cuj! Na visinama čuje se plač, vapaj djece Izraelove, jer su hodili krivom stazom, zaboravili Gospodina, svojega Boga!

22 Vratite se, sinovi nepokornici, ja ću iscijeliti rane otpadništva vašega! Evo nas, dolazimo k tebi, jer ti si Gospodin, naš Bog!

23 Zaista, prijevara su brežuljci, buka na gorama! Zaista, samo je u Gospodina, našega Boga, spasenje Izraelu.

24 Taj je sramotni idol prožderao trud

Jeremija

518

naših otaca od mladosti naše, njihove ovce i njihova goveda, njihove sinove i njihove kćeri.

25 Moramo ležati u sramoti svojoj i pokriva nas ruglo naše, jer smo grijeshili Gospodinu, svojem Bogu, mi i naši oćevi, od mladosti do današnjega dana. Nismo više pazili na glas Gospodina, svojega Boga!"

Prijetnja i kazna

4 "Ako ćeš se vratiti, Izraele, govori Gospodin, vrati se k meni. I ako ukloniš s mojih oćiju te gnusobe, onda se nećeš pomaknuti.

2 I ako ćeš se zakleti: 'Tako mi živoga Gospodina!' pošteno, istinito i pravo, onda će se narodi blagoslivljati u njemu i njim će se dićiti.

3 Jer ovako govori Gospodin ljudima u Judi i u Jeruzalemu: 'Izrite sebi krćevinu i ne sijte u trnje!

4 Obrežite se Gospodinu i obrežite se na svojem srcu, ljudi Judini, stanovnici Jeruzalema! Inaće buknet će moja jarost kao oganj i razgorit će se tako da ju nitko ne moće ugasići, zbog zloće djela vaših.

5 Objavite u Judi, oglasite u Jeruzalemu i govorite: Trubite u trubu po zemlji i vićite iz puna glasa: Skupite se, hajde idemo u utvrđene gradove.

6 Razmahnite zastavama prema Sionu! Bježite! Nemojte zastajati, jer šaljem zlo sa sjevera i silno razaranje.

7 Iz guštare svoje podigao se lav, davitelj se naroda otreša, ostavlja ležaj svoj da tvoju zemlju učini pustinjom. Gradovi će tvoji biti opustošeni i bez ljudi.

8 Zato se zamotajte u haljine žalobne! Plaćite i naricajte, jer se žestoka srdžba Gospodinova ne odvraća od nas."

9 U onaj dan, govori Gospodin – ne znaju se snaći kralj i vladari. Svećenike obuzima užas i proroke hvata groza.

10 Onda sam rekao: "Ah, moćni Gospodine! Zaista, ti si ovaj narod i Jeruzalem gorko prevario viješću: 'Imat ćete mir!' A sada nam ide mać na život!"

11 U ono vrijeme govori se o tom narodu i o Jeruzalemu: "Vjetar vruć s visina pustinjskih udara na kćer, moj narod – ali ne da hladi i da proćisti.

12 Vihor silan dolazi mi na službu i ja sam onaj koji im izriće presudu.

13 Gle, kao oblak podiće se! Kao vihor šume kola neprijateljska! Brže od orlova lete konji! Teško nama, propali smo!

14 Operi svoje srce od zloće, Jeruzaleme, tako ćeš se spasiti! Dokle će još u grudima tvojim stajati grijeshne misli?

15 Čuj samo, glas iz Dana, glasnik nesreće od gora Efraimovih.

16 Javite plemenima, oglasite Jeruzale-

mu, da stražari dolaze iz daleke zemlje i podižu glas na boj protiv Judinih gradova."

17 Kao ćuvvari poljski postavljaju se okolo protiv nje, jer ona mi je oćkazala poslušnost, govori Gospodin.

18 Tvoj put i tvoja djela to ti donose. Kriva je tvoja zloća da ti je gorko, da te pogađa u za srce.

19 Grudi moje, grudi moje, previjam se u boli, puca mi srce! Bući mi nutrina moja – ne mogu zamuknuti: Glas trube ćuješ, moje srce, viku bojnu!

20 Razorenje na razorenje, glasi vijest, opustošena je sva zemlja! U ćas su razoreni šatori moji, u tren stan moj!

21 Dokle moram gledati zastave, moram slušati glas trube?

22 "Zaluden je moj narod, nisu htjeli ništa znati o meni. Luda su djeca, bez razboritosti, mudri su samo da zlo ćine, a dobro ćiniti ne umiju."

23 Gledam zemlju i, gle, samo pustinja i pometnja k nebu, svjetlost je njegova išćeznula!

24 Gledam gore i, gle, tresu se one, svi su brežuljci zadrhtali!

25 Gledam i, gle, nema više ćovjeka, sve su nebeske ptice odletjele!

26 Gledam i, gle, zemlja plodna leži pusta, razoreni su svi gradovi njezini prisutnošću Gospodina, žestinom svojega gnjeva.

27 Jer ovako govori Gospodin: Sva zemlja će postati pustinja, ali neću je sasvim unićtiti.

28 Nad tim se zemlja zamotava u žalost, i nebo gore u tamu, jer ja sam to rekao. Zato sam oćitovao nakane svoje; ja sam odlućio i neću popustiti!

29 Pred vikom konjanika i strijelaca bježe svi gradovi. Kriju se ljudi u guštare i penju se na hridine. Svaki je grad ostavljen i nitko više ne prebiva u njima.

30 A ti, opustošena što ćiniš onda? Ako se i odijevaš u grimiznu odjeću, ako se i kitiš nakitom zlatnim, ako i obojiš svoje oći zaludu se praviš lijepom. Siti su te ljubavnici, raće ti o glavi.

31 Ah, viku ćujem kao od žena u bolima, vapaje tjeskobne kao žena koja prvi put raća: glas kćeri sionske koja jeca i lama ruke: "Teško meni, ubojicama pripada moj život!"

Nepovjerljivost Judina uzrok je sudu

5 Proćite po ulicama Jeruzalema, gledajte i pitajte! Tražite na trgovima njegovim, naćete li jednoga, ima li samo jedan koji ćini pravo, koji se drži vjernosti i ja ću mu oprostiti!

2 Govore: "Tako mi živoga Gospodina!" pa opet se krivo zaklinju.

3 Nisu li tvoje oći, Gospodine, upravljene

k istini? Udarao si ih, ali ih nije boljelo, nisu žalili, predao si ih uništenju, ali oni odbijaju primiti pouku, tvrde im je srce od kamena i odbijaju se obratiti.

4 Mislio sam: "Možda su to samo mali ljudi, koji tako ludo rade, jer ne znaju puta Gospodinova, pravice svojega Boga.

5 Zato ću poći k velikašima i s njima govoriti, oni sigurno znaju put Gospodinov, pravicu svojega Boga." Ali upravo su oni svekoliki slomili jaram, potrgali užad.

6 Zato ih bije lav šume, davi ih vuk iz pustinje, leži i vrebavis pred gradovima njihovim: tko iziđe iz njih, bit će rastrgan, jer su mnogobrojne opačine njihove, mnogovrsni su grijesi njihovi.

7 Kako bih ti ja još oprostio? Sinovi su mi tvoji postali nevjerni i zaklinjali se idolima ništavim. Kad sam ih hranio do sitosti, onda su počinili preljub i poređali se u povorkama pred kućom bludničkom.

8 Oni su kao tovnj, pretili konji; svaki hrže za ženom bližnjega.

9 Zar da takvo što ne kaznim, govori Gospodin, zar da se ne osvetim takvu narodu?

10 Popnite se na obronke, razarajte ih, ali ih nemojte sasvim zatrti! Sasijecite loze njihove, jer nisu više Gospodinove.

11 Jest, postali su mi sasvim nevjerne, kuća Izraelova i kuća Judina, govori Gospodin.

12 Nijeću Boga i govore: "Ništa za to, ne dolazi nesreća na nas, ne vidimo mača ni gladi."

13 Proroci su brbljavci vjetroviti; riječ Božja nije nikad u njima; neka njima samima bude tako!

14 Zato ovako govori Gospodin, Bog vojska: Kad tako govorite, onda ću ja svoje riječi učiniti u tvojim ustima ognjem i taj narod drvom, da ih spali oganj.

15 Gle, ja dovodim izdaleka narod na vas, kuću Izraelova, govori Gospodin. Narod nepobjediv, prastar je to narod, narod čiji jezik ne znaš, niti razumiješ što govore.

16 Tu je njegov grob otvoren. Svekoliki po izboru junaci.

17 On će ti jesti žetvu i kruh, on će ti jesti sinove i kćeri, on će ti jesti ovce i goveda, on će ti jesti lozu i smokvu, on će ti mačem rušiti tvrde gradove u koje se uzdaješ.

18 Doduše neću vas ni u one dane, govori Gospodin, sasvim uništiti.

19 A kada pitate: "Zašto nam sve ovo učini Gospodin, naš Bog?" onda ćeš im reći: "Kako ste ostavili mene i služili drugim bogovima u svojoj zemlji, tako ćete služiti strancima u zemlji koja nije

vasa."

20 Javite ovo u kući Jakovljevoj, oglasite u Judi ovo:

21 Cuj, narode pun ludosti i nerazuma, koji ima oči a ne vidi, koji ima uši a ne čuje!

22 Zar se mene nećete bojati, govori Gospodin, preda mnom zar nećete drhtati? Ja sam postavio moru pijesak za među, za vječitu ogradu, koju ne prekoračuje nitko. Ako i bude, ne mogu ništa, ako valovi i huje, ne prelaze.

23 Ali ovaj narod ima srce puno prkosa i puno nepokornosti; oni su se odmetnuli i otišli.

24 I ne kaži sebi: "Bojmo se Gospodina, svojega Boga, koji daje kišu, ranu i kasnu kišu u pravo vrijeme; koji napaja njive, uzdržava nam žetvu!"

25 Krivnja zlodjela su vaša to spriječila, vaši grijesi drže daleko blagoslov od vas.

26 Jest, bezbožnika ima u narodu mojem. Oni vrebaju zgureni kao ptičari, postavljaju zamke i hvataju ljude.

27 Kao krletka puna ptica tako su kuće njihove pune nepravednog dobra.

28 Zato su postali moćni i bogati. Pretili su postali i gojni; jest, njihova zloća prelazi svaku mjeru. Ne brinu se za pravdu, ne nastupaju za pravicu sirote i ne odlučuju stvar siromaha.

29 Zar da takvo što ne kaznim, govori Gospodin, zar da se ne osvetim takvu narodu?

30 Užas i strahota nastaje u zemlji.

31 Proroci prorokuju laž, svećenici rade na svoju ruku, i tako voli moj narod, a što ćete činiti kad se približi kraj?

Zbog tvrdoglavstva naroda nesreća je neotkloniva

6 Bježite, sinovi Benjaminovi, iz Jeruzalema! U Tekoi zatrubite u trubu! Zamahnite zastavom prema Bet-Hakeremu, jer od sjevera prijeti nesreća i veliko uništenje.

2 Kćer Siona se može usporediti sa razmaženom i nježnom djevojkom.

3 K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapinjat će oko nje svoje šatore; svaki će pasti na području svojem.

4 "Pripremite se za boj protiv nje! Ustanite, iziđi ćemo u podne! Teško nama, jer već se prolazi dan već se proteže sjena večernja.

5 Ustanite, izađimo po noći, razorimo njezine dvore!"

6 Jer ovako govori Gospodin vojska: Sijecite njezina stabla, napravite opkop protiv Jeruzalema. To je grad koji će se kazniti; posvuda u njemu vlada nasilje.

7 Kao što izvor drži svježu svoju vodu, tako on drži svježom zloću svoju, nepravda i nasilje, čuju se u njemu, jad i zlostavljanje neprestano su mi pred

Jeremija

520

očima.

8 Popravi se, Jeruzaleme, da se ne odvratim od tebe, inače te obraćam u pustinju, u zemlju bez stanovnika.

9 Ovako govori Gospodin vojska: Temeljito pabirčenje držat će se na ostatku Izraelovu kao na čokotu, ispružit će ruku kao vinogradar za lozama.

10 Komu ću govoriti i koga opominjati da me čuje, jer, doista, uho je njihovo neobrezano, te ne može čuti! Gle, riječ je Gospodinova njima ruglo, nije im mila.

11 Prepun sam gnjeva Gospodinova, iznemogao sam sustežući ga. Moram ga izliti na dijete na ulici, na svu grupu mladića; jest, muževi i žene hvataju se, starac s vremesnim.

12 Kuće njihove pripadaju strancima, s njivama i ženama, kad ispružim ruku protiv stanovnika ove zemlje, govori Gospodin.

13 Jer od najmanjega do najvećega sve misli samo na vlastitu korist; svi od proroka do svećenika varaju.

14 I ranu mogega naroda liječe, govoreći mu ovako: "Mir, mir!" Ali mira nema.

15 Morali bi se stidjeti što su počinili gnusobu, ali se ne stide, ne znaju se više crvenjeti. Zato će popadati kad pada sve i srušiti se kad ih kaznim, govori Gospodin.

16 Ovako govori Gospodin: Zakoračite na nove putove, pogledajte naokolo i pitajte za stare staze. Gdje je put k spasenju, hodajte po njemu i onda ćete naći mir svojoj duši! A oni su rekli: "Nećemo ići po njemu!"

17 Postavio sam vam stražare, govoreći im: "Pazite na trubljenje truba!" Ali su oni rekli: "Nećemo paziti na njih."

18 Zato čujte, vi narodi, i znaj, o zajednici, što im se događa!

19 Čuj, o zemljo! Evo, ja nesreću donosim na ovaj narod, plaću za naume njihove, jer ne idu za uputama mojim ni zakonom mojim, nego ga odbacuju.

20 Što će mi još miomirisni kád iz Sabe, mirisni cimeti iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nisu mi više i ugodne, žrtve vaše zaklanice nisu mi mile.

21 Zato ovako govori Gospodin: Evo, ja ću staviti ovomu narodu prepreke na put, da padnu na njih, očevi i sinovi zajedno! Susjed zajedno s prijateljem će propasti!

22 Ovako govori Gospodin: Evo, narod dolazi iz zemlje sjeverne, velik narod ustaje s krajeva zemlje.

23 Lúk nosi i koplje, tvrd je i bez milosrđa, vika je njegova kao bučno more, na konjima juri ovamo kao ratnik naoružan protiv tebe, kćeri sionska!

24 Čuli smo glas o njemu: naše ruke sustaju i klonu, tjeskoba nas obuzima, i bol

kao ženu kad rađa.

25 Ne idite na polje, ne hodajte putovima, jer prijeti mač neprijatelja, užas unaokolo.

26 Kćeri, moj narode, odjeni žalobnu odjeću, baci se u prah i žali kao za sinom jedincem, tuguj gorko, jer će najedanput doći na nas zatirač.

27 Za stražara te postavljam svojem narodu, za ispitivača, da doznaješ i izviđaš njegov put.

28 Svi su buntovnici i klevetnici. Oni su mjed i željezo, svi su pokvareni.

29 Mješina puše, posve ostaje u ognju olovo, uzalud je sve taljenje, zli se ne daju izlučiti.

30 Ljudi će ih zvati "srebro odbačeno," jer ih je odbacio Gospodin.

Dom ne zaštićuje bezbožnoga Judu

7 Riječ Gospodinova, došla je Jeremiji, govoreći:

2 Postavi se na vrata Gospodinova doma i oglasi ondje ovu riječ: "Čujte riječ Gospodinovu, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodinu!"

3 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Popravite svoje putove i svoja djela, pa ću učiniti da prebivate na ovom mjestu!

4 Ne uzdajte se u lažne riječi, govoreći: "Gospodinov dom, Gospodinov dom, Gospodinov dom ovo je!"

5 Samo ako ozbiljno popravite svoje putove i svoja djela, ako zaista činite pravo između sebe i blišnjega,

6 ako ne tlačite došljake, sirote i udovice, krvi nedužne ne prolijevate na ovom mjestu i ne trčite za drugim bogovima na svoju štetu,

7 onda ću učiniti da prebivate na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao vašim očevima za vječna vremena.

8 A eto, vi se oslanjate na riječi prijevorne, od kojih nema koristi.

9 Kako? Vi kradete, ubijate, činite preljub, zaklinjete se krivo, žrtvujete Baalu i trčite za drugim bogovima koje ne poznajete,

10 a onda dolazite i stupate pred mene u ovoj kući koja nosi Ime moje i govorite: "Mi smo oslobođeni", pa onda dalje činite sve ove grozote!

11 Zar vam je ova kuća, koja nosi Ime moje, kao špilja razbojnička? Dobro, ja ću već vidjeti, govori Gospodin.

12 Idite u moje sveto mjesto u Silu, gdje sam namjestio ime svoje iz početka i vidite kako sam s njim postupao zbog zloće svojega naroda Izraela!

13 A jer ste vi sada učinili posve ista nedjela, govori Gospodin, jer niste slušali, premda sam vam govorio rano i kasno, i niste mi se odazivali, makar sam vas

zvaao:

14 zato ću s ovom kućom koja nosi Ime moje, i u koju vi stavljate svoje uzdanje, i sa svetim mjestom koje sam dao vama i vašim očevima, postupati tako kao što sam postupao sa Šilom.

15 Ja vas odbacujem od sebe, kao što sam odbacio svu vašu braću, cijelo pleme Efraimovo.

16 A ti se ne moli za taj narod, ne podiži za njih molitve i zagovora! Ne navaljuj na mene, jer te neću uslišati!

17 Zar ne vidiš što čine po Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama? **18** Djeca kupe drva, očevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače kraljici nebeskoj, a drugim bogovima daruju se naljevi da bi mene izazvali.

19 A mene zar da ozlovolje, govori Gospodin, ili ne upravo same sebe, da se sramotno postide?

20 Zato ovako govori Gospodin Bog: Gle, moj žestok gnjev izliti će se na ovo mjesto, na čovjeka i stoku, na stabla poljska i plodove zemaljske. Raspalit će se i neće se ugasiti nikada.

21 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Gomilajte samo žrtve paljenice na žrtve zaklanice i jedite meso!

22 Kad sam vaše očeve vodio iz Egipta, nisam im toliko davao propise i zapovijedi o žrtvama-paljenicama i zaklanicama.

23 Nego sam im zapovjedio ovo, govoreći: "Slušajte moj glas i bit ću vaš Bog, a vi ćete biti moj narod! Idite posve putom što sam vam ga pokazao, da vam bude dobro!"

24 Ali nisu poslušali, nisu mi prignuli svojega uha. Slijedili su pohote svoje u opakosti svojega zla srca; okrenuli su mi leđa, a ne lice.

25 Od onoga dana, kad su izašli vaši očevi iz Egipta, do današnjega dana, rano i kasno slao sam vam sve svoje sluge, proroke.

26 Ali me nisu poslušali i nisu mi prignuli svojega uha, nego su se pokazali tvrdovrati i činili su gore nego njihovi očevi.

27 I kad im rekneš sve ove riječi, neće te poslušati, pozoveš li ih, neće se odazvati.

28 Onda im kaži: Ovo je narod koji ne sluša glasa Gospodina, svojega Boga, ne prima pouke, i nema vjernosti, iščeznula je iz njihovih usta.

29 Ošišaj svoju lijepu kosu, baci je i tugu na visinama, jer je Gospodin odbacio, otisnuo od sebe narod na koji se gnjevi.

30 Jer su činili sinovi Judini činili zlo pred mojim očima, govori Gospodin. Stavili su gadne idole svoje u kuću koja nosi Ime moje da ju oskvrnu.

31 Postavili su u dolini Ben-Hinomu ognjište Tofetovo, da spaljuju svoje sinove i kćeri što nisam nikada zapovjedio i što mi nije nikada došlo na um.

32 Zato će doći dani, govori Gospodin, kad se više neće govoriti o Tofetu i o Dolini Ben-Hinomu nego o Dolini davilištu. Onda će se upotrijebiti Tofet za groblje dokle više nema mjesta.

33 Mrtva će tjelesa naroda ovoga, dapače, služiti za hranu pticama nebeskim i životinjama poljskim, i neće biti nikoga da ih straši.

34 Onda ću učiniti da u Judinim gradovima i na jeruzalemskim ulicama zamukne glas radosti i glas veselja, glas zaručnika i glas zaručnice jer će zemlja postati pustinja.

Propast Jude i Jeruzalema

8 U ono vrijeme, govori Gospodin, izvađat će se kosti iz njihovih grobova Judinih kraljeva, kosti vladara njegovih, kosti svećenika, kosti proroka i kosti stanovnika jeruzalemskih.

2 Razasut će se pred suncem, mjesecom i cijelom vojskom nebeskom, pred onima, koje su ljubili i štovali, za kojima su trčali, koje su pitali i kojima su se klanjali; neće se skupiti ni pokopati, kao gnoj ležat će na polju.

3 Onda će smrt biti izabrana radije negoli život, od preostalog ostatka ovoga zla roda, po svim mjestima, gdje ih istjeram, govori Gospodin vojska.

4 Povrh toga kaži im: Ovako govori Gospodin: Tko padne, ne ustane li opet, i tko zaluta s puta, ne vrati li se opet?

5 Zašto je taj narod, zašto je Jeruzalem otpao zauvijek? Zašto se drže čvrsto zablude, neće da se obrate?

6 Pazim i slušam: govore što nije pravo: nitko se ne kaje za svoju zloću, pa da re-kne: "Što sam skrivio?" Svi trče od toga tako brzo kao konj kad nagne u boj.

7 I roda u zraku zna određeno vrijeme, golub i lastavica i ždral, drže se vremena povratka svojega. A moj narod ne pozna suda Gospodinova.

8 Kako možete reći: "Mudri smo, imamo zakon Gospodinov!" Jest, dobro, ali je to lažju učinila lažljiva pisaljka pismoznanca.

9 Sramiti se moraju mudraci, smeteni su i pogodoeni. Odbacili su riječ Gospodinovu; što im je još preostalo od mudrosti?

10 Zato dajem njihove žene strancima, njive njihove drugim posjednicima, jer od najmanjega do najvećega sve misli na vlastitu korist. Od proroka do svećenika svi varaju.

11 I ranu mojega naroda liječe, govoreći mu ovako: "Mir, mir!" Ali mira nema.

Jeremija

522

12 Morali bi se stidjeti što su počinili grozotu, ali se ne stide, ne znaju se više crvenjeti. Zato će popadati, kad pada sve, i srušiti se kad ih kaznim, govori Gospodin.

13 Hoću li kod njih držati berbu, govori Gospodin, nema grozda na lozi, ni smokve na stablu, i lišće je uvenulo. Zato ih predajem onima koji dolaze na njih.

14 Što sjedimo tiho? Skupite se, poči ćemo u tvrde gradove i ondje ćemo propasti, jer Gospodin, naš Bog, hoće naše uništenje. Otrovnu vodu daje nam da pijemo, jer smo grijeshili protiv Gospodina.

15 Uzdamo se u mir, ali ne dolazi ništa dobro, u vrijeme spasenja, ali je samo strah!

16 Od Dana ovamo čuje se samo dahtanje konja njegovih, od vriske pastuha njegovih sva zemlja zadržće. Dolaze i žderu zemlju s bogatstvom njezinim, gradove s njihovim stanovnicima.

17 Jest, otrovne zmijske puštam na vas, kod kojih ne pomaže čarolija i one će vas ujedati, govori Gospodin.

18 Bez spasenja nevolja navaljuje na mene, moje srce u meni puno je boli!

19 Cuj, glasno tuguje kći, moj narod iz daleke zemlje: "Zar Gospodin nije više u Sionu i kralj njegov zar ne boravi više u njemu? Zašto su me dražili s rezbarenim kipovima svojim i s tuđim idolima?"

20 Prošla je zjeta, prošla je jesen, a nama pomoć nije došla."

21 Onda se srušila kći, moj narod, srušio sam se ja, žalostan sam i groza me spopala.

22 Nema li balzama u Gileadu? Nema li više ondje liječnika? Zašto onda nema ozdravljenja za kćer mogega naroda?

Tugovanje nad propašću Judinom

9 O, da bi moja glava bila sasvim voda i moje oko vrelo suza, plakao bih dan i noć za pobijenima kćeri, svojega naroda!

2 Kad bih samo imao u pustinji prebivalište za putnika, ostavio bih svoj narod i otišao od njega, jer su oni svi preljubnici, rulja varalica.

3 "Zapinju jezike svoje kao luk lažju, a ne istinom, moćni su u zemlji. Srljaju iz zla u zlo, a mene ne poznaju, govori Gospodin.

4 Neka se svaki čuva prijatelja svojega i neka nitko ne vjeruje svojem bratu, jer je svaki brat varalica, svaki prijatelj ide te opada.

5 Jedan vara drugoga i ni jedan ne govori istinu; privikli su jezike svoje na lažanje i muče se na čine zlodjela.

6 Prebivaš usred lukavstva i zbog lukavstva neće da me poznaju, govori Gospodin.

7 Zato ovako govori Gospodin vojska:

Gle, prokušat ću ih u talionici, jer kako i mogu drukčije raditi zbog kćeri, svojega naroda?

8 Strijela je ubojiti jezik njihov, govori prijevaru. Ustima se govori prijazno bližnjemu, a u srcu mu se namješta zasjeda.

9 Da takvo što na njima ne kaznim, govori Gospodin, i da se ne osvetim takvu narodu.

10 Po gorama podignut ću plač i jadikovanje, pjesmu tužaljku po pašnjacima koji leže poharani. Putnik njima ne može prolaziti ni čuti blejanje stada. Od ptica nebeskih do životinja sve je pobjeglo, sklonilo se.

11 U hrpu kamenja pretvorit ću Jeruzalem, u stan čagalja, i pretvorit ću Judine gradove u pustinju u kojoj ne prebiva nitko.

12 Tko je mudrac koji razumije i navješćuje ovo što njemu govore usta Gospodinova: Zašto propada zemlja, leži opustošena kao pustinja kojom nitko ne prolazi?

13 Gospodin govori: Jer su ostavili moj zakon koji sam im dao, i nisu slušali mogega glasa i nisu živjeli u njemu,

14 nego su išli za prkosnim mislima svojega srca i za Baalima, kako su ih naučili njihovi očevi.

15 Zato ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Ja ću ih, taj narod, hraniti pelinom i dat ću im otrovnu vodu da piju.

16 Rasijat ću ih među narode koje nisu poznavali, ni oni ni njihovi očevi, i pustit ću za njima mač dok ih ne iskorijenim.

17 Ovako govori Gospodin vojska: Ustanite, zovite narikače, neka dođu! Pošaljite po mudre žene neka dođu!

18 Brže, neka zapjevaju nad nama pjesmu tužaljku, da oči naše pljušte suzama, da trepavice naše teku vodom!

19 Pjesma se tužaljka čuje od Siona: "Jao, uništeni smo, veoma smo upali u sramotu! Domovinu moramo ostaviti, stanove svoje predati."

20 Čujte, žene, riječ Gospodinovu, neka primi uho vaše riječ njegovih usta! Učite svoje kćeri naricati, jedna drugu naricati:

21 "Kroz prozore se pope smrt, prodrije u dvorove naše, pomori djecu na ulici, mladež s trga!"

22 Govori: Ovako govori Gospodin: "Mrtva će ljudska tjelesa ležati kao gnoj na polju, kao rukoveti za žeteocem, koje nitko ne kupi."

23 Ovako govori Gospodin: Neka se ne hvali mudrac mudrošću svojom! Neka se ne hvali jaki jakošću svojom! Neka se ne hvali bogati bogatstvom svojim,

24 nego neka se hvali tko se hoće hvaliti

što je tako razuman, te spozna je da sam ja Gospodin, koji činim na zemlji milost, pravo i pravednost; takvi su meni mili, govori Gospodin.

25 Zaista, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću pohoditi sve što je neobrezano obrezanjem.

26 Egipat, Judu, Edom, Amon i Moab i sve s podšišanom kosom, koji prebivaju u pustinji, jer su svi neznabošci neobrezani, a sav je Izrael neobrezana srca.

Ludost idolopoklonstva

10 Čujte riječ koju vam govori Gospodin, kućo Izraelova! Ovako govori Gospodin:

2 Ne priučavajte se na običaje neznabožaca i ne bojte se znamenja nebeskih, jer ih se samo neznabošci boje.

3 Jer su običaji naroda sama tlapnja. Kip je idolski samo iz drva što se siječe u šumi sjekirom, djelo ruke umjetničke.

4 On ga ukrasio srebrom i zlatom, čavlima i čekićima utvrdio ga da se ne prevrne.

5 Idoli su kao strašilo u polju, ne mogu govoriti, treba ih nositi jer ne mogu ići. Ne bojte ih se, ne mogu škoditi, a nije u njihovoj moći ni dobro činiti.

6 Nema tebi ravna Gospodine, velik si, i silno je tvoje Ime zbog moći tvoje.

7 Tko da se ne boji tebe, kralju naroda! Jest, tebi to pripada, jer među svim mudracima naroda u svim kraljevstvima njihovim, nema tebi ravna.

8 Svi su oni ljudi i bezumni i sav nauk o drvenim idolima obično je drvo.

9 Srebro kovano što se donosi iz Taršiša, zlato iz Ofira, djelo umjetnika i ruku zlatara, modri i crveni grimiz odjeća je njihova. Sve je djelo umjetnika.

10 A Gospodin je pravi Bog, živi Bog i vječni kralj. Od njegove srdžbe zadršće zemlja, narodi ne podnose gnjeva njegova.

11 Ovako ćete o njima reći: bogovi, koji nisu stvorili nebo i zemlju, iščeznut će sa zemlje i pod nebom.

12 On je stvorio zemlju svojom snagom, On je utemeljio svijet mudrošću svojom, On je razastro nebo razumom svojim.

13 Kad zaori njegov glas, zašušte vode na nebu. On vodi oblake s krajeva zemlje, baca munje s kišom, izvodi vior iz odaja njegovih.

14 Luđak je svaki koji to ne shvaća. Stidjeti se mora svaki umjetnik rezbarena kipa svojega, jer je liveni kip njegov varka i nema duha u njemu.

15 Oni su tlapnje, tvorevine smiješne, u vrijeme kazne njihove kraj je njima.

16 Ali kao ovi nije dio Jakovljevi, nego je On Stvoritelj svega, i Izrael je pleme što je njegovo. Gospodin vojska Ime je njegovo.

17 Digni sa zemlje zavežljaj svoj, ti koja sjediš u gradu opsjednutom!

18 Jer ovako govori Gospodin: Gle, ja ću ovaj put izbaciti kao pračkom stanovnike ove zemlje i povesti ih u nevolju da me nadu.

19 Teško meni zbog rane moje, neizlječiv je udarac moj, ali mislim: "To je moje tijelo, podnijet ću ga!"

20 Sator je moj razoren, sva su užad mogega šatora istrgana, djeca su moja otišla, otišla su. Nitko više nije razapeo mogega šatora i ne diže moje zavjese.

21 Jer su ljudi bili pastiri, nisu ništa pitali za Gospodina, i tako nisu imali uspjeha; stado se njihovo sasvim raspršilo.

22 Čujte vijest! Približuje se, evo, vreva silna iz sjeverne zemlje, da pretvori Judine gradove u pustinju, u stan čagalja!

23 Znam, Gospodine: sudbina čovjeka nije u njegovoj ruci. Nikomu nije dano da odredi svoj korak na stazi života.

24 Kara me o Gospodine, ali po pravici, a ne u svojem gnjevu, da me ne uništiš!

25 Izlij svoju srdžbu na narode koji te ne poznaju, na plemena koja ne zazivaju tvoga Imena, jer su progutali Jakova, pojeli ga i proždri livade njegove i učinili pustinjom.

Kršenje zavjeta i njegove posljedice

11 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji, govoreći:

2 Slušajte riječi ovoga zavjeta i objavite ih ljudima Judinim i stanovnicima jeruzalemskim!

3 Kaži im: Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Proklet neka je svaki koji ne slijedi zapovijedi ovoga zavjeta,

4 što sam ih dao vašim očevima kad sam ih vodio iz Egipta, talionice užarene, govoreći: Slušajte moj glas i radite po njemu svemu što vam zapovjedam! Onda ćete biti moj narod i ja ću biti vaš Bog,

5 da mogu ispuniti zakletvu koju sam dao vašim očevima—da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med, kako je to još danas. Onda sam ja odgovorio: "Tako neka bude, Gospodine!"

6 Dalje mi je rekao Gospodin: Objavi sve ove riječi po Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama: Slušajte naputke ovoga zavjeta i radite po njima!

7 Jer sam prijetio vašim očevima, još kad sam ih vodio iz Egipta, do današnjega dana, neprestano opominjem, govoreći: Poslušajte moj glas!

8 Ali nisu poslušali i nisu mi prigurali svojega uha, nego je svaki išao za svojim prkosnim i zlim srcem. Zato sam pustio da dođu na njih sve prijetnje ovoga zavjeta, koji sam im bio zapovjedio da drže, ali ga nisu držali.

Jeremija

524

9 Dalje mi je rekao Gospodin: Urota je među ljudima Judinim i stanovnicima jeruzalemskim.

10 Oni su upali u grijehе svojih predaka, koji nisu htjeli slušati mojih zapovijedi. Trčali su za drugim bogovima da im služe. Prekršila je kuća Izraelova i kuća Judina moj zavjet koji sam učinio s njihovim očevima.

11 Zato govori Gospodin: Evo, nosim na njih zlo iz kojega više ne mogu izići, a ako onda zavape k meni, neću ih uslišati.

12 Gradovi Judini i stanovnici jeruzalemski neka onda idu i vapiju k bogovima kojima su žrtvovali, ali im neće pomoći u nesreći njihovoј.

13 Jer su mnogobrojni kao gradovi tvoji, Judo, i idoli tvoji, i koliko ima ulica u Jeruzalemu, toliko ste podigli žrtvenika gadnom idolu, žrtvenika da kadite Baalu.

14 A ti se ne moli za taj narod, ne prinosi vapaja ni zaговора za njih, jer ih neću uslišati kad me zazovu za pomoć u nesreći svojoj.

15 Što hoće ljubimac moj u mojoj kući? Činiti djela bezbožna? Zar će zavjet i sveto meso oduzeti od tebe zloću tvoju da se možeš opet veseliti?

16 Gospodin te jednom nazvao "maslinom zelenom, dičnom u sjajnu plodu." Ali s hukom silnoga vjetra raspali oganj u lišću njezinu i grane su joj se polomile.

17 Gospodin vojska, koji te je posadio, zaprijetio ti je nesrećom zbog zloće Izraelove kuće i Judine kuće koju su činile da me izazivaju i ljute žrtvujući Baalu.

18 Gospodin mi je objavio i tako sam to doznao, ti si mi pokazao njihova zlodjela.

19 Bio sam kao bezazleno janje što se vodi na klanje i nisam znao da su kovali zle naume protiv mene: "Uništimo drvo s plodom njegovim, i iskorijenimo ga iz zemlje živih, da mu se ime više ne spominje!"

20 Gospodine vojska, ti sudiš pravedno i ispituješ bubrege i srca, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi sam predao stvar svoju.

21 Zato govori Gospodin protiv ljudima u Anatotu, koji ti rade o glavi i govore: "Ne prorokuj više u Ime Gospodinovo, inače moraš umrijeti od naše ruke!"

22 Zato ovako govori Gospodin vojska: Evo, ja ću ih pohoditi. Mladi će ljudi pasti od mača, njihovi sinovi i njihove kćeri pomrijet će od gladi.

23 Nitko od njih neće preostati, jer nosim zlo na ljude u Anatotu u godini pohoda njihova.

Prorok se tuži na bezbožnike

12 Pravedan si ti, o Gospodine, ako bih se ja htio pravdati s Tobom, ali ipak

bih te još htio pitati za tvoje pravedne presude. Zašto je put bezbožnika uspješan? Zašto žive u miru svi koji čine nevjeru.

2 Ti ih zasadiš i oni uhvate korijen, uzrastu i donose plod. Ti si im blizu usta, ali daleko od njihova srca.

3 Ali, o Gospodine, ti mene poznaješ i prozireš; istražio si kako stoji moje srce prema tebi. Odijeli ih kao ovce na klanje! Odredi ih za dan kad će se zaklati!

4 Dokle će još tužiti zemlja i sahnuti trava na svem polju? Zbog zloće njezinih stanovnika propadaju stoka i ptice, jer kažu: "On neće vidjeti našega svršetka."

5 Ako se već umoriš kad trčiš s pješacima, kako ćeš se za okladu utrkivati s konjima? Kad se ne osjećaš sigurnim u mirnoj zemlji, što ćeš činiti u guštari Jordana?

6 Jer i tvoja braća, kuća tvog oca, i oni su ti nevjerni, i oni viču za tobom iza glasa, ne vjeruj im ako i prijateljski govore s tobom!

7 Ostavio sam svoju kuću, napustio vlasništvo svoje, dao sam ljubimca svojega srca u ruke neprijatelju.

8 Vlasništvo moje stoji protiv mene kao lav u šumi, podižu riku protiv mene, zato mi je mrsko.

9 Ptica je šarena vlasništvo moje, ptice grabežljivice sletjele se na nju: ustanite, skupite se sve poljske životinje, dodite žderati!

10 Pastiri mnogi pustoše moj vinograd, gaze vlasništvo moje, obraćaju milu moju baštinu u pustinju голу.

11 U pustoš je pretvaraju. Preda mnom tuguje pustinja. Opustošena je sva ta zemlja, jer je nitko ne prima k srcu.

12 Preko svih brežuljaka pustinje provlaćuju zatirači, jer ima Gospodin mač što bjesni od jednoga kraja zemlje do drugoga, nijedno stvorenje nema mira.

13 Siju pšenicu i žanju trnje, muče se, a ne postižu ništa, osramotili su se ljetinom svojom zbog žestokoga gnjeva Gospodinova.

14 Ovako govori Gospodin za sve zle narode susjedne koji diraju vlasništvo što sam ga dao svojem narodu Izraelu: Hajde, ja ću ih počupati iz njihove zemlje i dom Judinov iščupat ću iz njihove sredine.

15 Kad ih iščupam, opet ću im se smilovati i povest ću ih natrag, svakoga na posjed njegov i u postojbinu njegovu.

16 Ako onda nauče putove naroda mogega i budu se zaklinjali mojim imenom: "Tako mi živoga Gospodina"—kao što su oni učili moj narod da se zaklinje Baalom, onda će se sazidati usred mogega naroda.

17 Ako li ne poslušaju, onda ću iščupati

takav narod i sasvim ga uništiti, govori Gospodin.

Posljedice nevjernosti

13 Ovako mi je rekao Gospodin: "Idi, kupi sebi laneni pojas i stavio ga sebi oko bedara, ali ga ne stavlja u vodu!"

2 Kupio sam pojas po zapovijedi Gospodinovoj i stavio sam ga sebi oko bedara.

3 Po drugi put došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

4 "Uzmi pojas što si ga kupio i nosiš ga oko bedara svojih, digni se, idi na Eufrat i sakrij ga ondje u kakvu rasjeklinu kamenu!"

5 Otišao sam ondje i sakrio ga na Eufratu, kako mi je zapovjedio Gospodin.

6 I dogodilo se poslije mnogo dana rekao mi Gospodin: "Digni se, idi na Eufrat i uzmi ondje pojas za koji sam zapovjedio da ga ondje sakriješ!"

7 Otišao sam na Eufrat, potražio sam i uzeo pojas s mjesta gdje sam ga bio sakrio, ali je pojas bio istrunuo, tako da nije vrijedio više nizašto.

8 Onda mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

9 Ovako govori Gospodin: Na isti način predat ću propasti oholost Judinu i veliku oholost Jeruzalema.

10 Ovi opaki ljudi, koji neće slušati riječi mojih, koji u zloči svojega srca idu i trče za drugim bogovima da im služe i klanjaju im se, oni će biti kao taj pojas koji nije nizašto.

11 Jer kako se pojas privije uz bedra čovjeka, tako sam htio da se kuća Izraelova i sva kuća Judina privije uz mene, govori Gospodin, da bude moj narod, moja dika, moja slava, moj ures, ali oni nisu poslušali.

12 Kaži im ove riječi: Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Svaki se vrć puni vinom! Ako ti oni odgovore: "Zar ne znamo to sami da se svaki vrć puni vinom?"

13 Onda im kaži: Ovako govori Gospodin: Evo, ja ću napuniti pijanošću sve stanovnike ove zemlje, kraljeve koji sjede na prijestolju Davidovu, svećenike i proke i sve stanovnike jeruzalemske!

14 I razbit ću ih jednoga o drugoga, očeve zajedno sa sinovima, govori Gospodin. Nikakva samilost, nikakvo sažaljenje, nikakvo milosrđe neće me sustegnuti od njihova uništenja.

15 Slušajte i pazite! Ne budite oholi—jer Gospodin je to izrekao.

16 Dajte čast Gospodinu, Bogu svojem, prije nego se spotaknu vaše noge na gorama u tami! Inače uzalud čekate svjetlost, On je pretvori u noć smrtnu i u tamu najdublju.

17 Ako ne slušate, moram ja u tišini pla-

kati zbog oholosti vaše. Moje će se oko posve rastopiti u suzama, jer se odvodi zarobljeno stado Gospodinovo.

18 Kaži kralju i kraljici majci: "Ponizite se duboko, jer vam sjajna kruna pada s glave."

19 Zatvoreni su gradovi južne zemlje, nema nikoga da ih otvori, sav se Juda odvodi, sav se zarobljava.

20 Podigni svoje oči! Vidi kako dolaze sa sjevera, gdje je stado što ti je bilo povjeren, sjajne ovce?

21 Sto ćeš reći kad te on kazni? Jer si ih naučio da budu gospodari, da vladaju nad tobom. Neće li te spopasti bolovi kao ženu kad rađa?

22 I ako se pitaš: "Zašto me to snađe?" Zbog velike krivnje tvoje razgrnut će se skut tvoj i pete će se tvoje izraniti.

23 Može li Crnac promijeniti boju na koži svojoj ili ris svoje šare? Onda biste i vi još činili dobro koji ste se priviknuli na zlo.

24 Ja ću vas razasuti kao pljevu što odleti u pustinjskom vjetru.

25 To je sudbina tvoja, dio tvoj što sam ti ga odredio, govori Gospodin, jer si me zaboravio i oslonio se na laži.

26 Tvoj ću ti skut zagrnuti preko glave da se vidi tvoja sramota.

27 Tvoje preljubništvo, tvoj bestidni grohot, tvoja sramotna bludnost: po brežuljcima, na poljima vidio sam tvoje grozote. Teško tebi, Jeruzaleme, ti nisi čist i dokle će to još potrajati?

Uzaludan prorokov zagovor

14 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji povodom velike suše, govoreći:

2 Juda tuguje, njegovi gradovi ginu, leže na zemlji, jauk se Jeruzalema podiže.

3 Velikani šalju svoje slugu na vodu, dolaze na studence, ali ne nalaze vode, vraćaju se s praznim posudama, smeteni su i zbunjeni i pokrivaju svoju glavu.

4 Zbog polja što je osušeno, jer ne pada kiša na zemlji, smeteni su seljaci i pokrivaju svoju glavu.

5 Jest, i košuta što rađa na polju ostavlja mlade svoje, jer više nema ništa zeleno.

6 Divlji magarci stoje na visovima i zijejavu za zrakom kao čaglj, oči se njihove gase, jer nema hrane.

7 Ako i naši grijesi svjedoče protiv nas, o Gospodine, budi nam milostiv zbog svojega Imena, jer su mnogi prekršaji naši kojima smo grijeshili protiv tebe.

8 Nado Izraelova, Spasitelju njegov u vrijeme nevolje! Što si kao došljak u ovoj zemlji, kao putnik koji se samo zaustavi da prenoći?

9 Što si kao strašljivi čovjek, kao junak koji ne može pomoći? Ti si, ipak, u našoj sredini, Gospodine, mi smo nazvani po tvojem Imenu, nemoj nas odbaciti!"

Jeremija

526

10 Ovako govori Gospodin o narodu ovom: Ondje ovdje oni vole lutati i nikada ne štete svojih nogu. Stoga Gospodinu nisu po volji, sada se on sjeća njihove krivnje i kažnjava ih za njihove grijehe.

11 Dalje mi je rekao Gospodin: Ne moli milost za taj narod!

12 Ako i poste, neću uslišati prošnje njihove, ako i prinose žrtve paljenice i žitne darove, neće mi to ugoditi, nego ću ih uništiti mačem, i gladu i kugom.

13 Onda sam rekao: "Ah, Gospodin Bože, evo, proroci im govore: 'Neće vidjeti mača, neće vas glad pogoditi, nego ću vam dati siguran mir na ovom mjestu.'" **14** Gospodin mi je rekao: Laž prorokuju ti proroci u Ime moje, ja ih nisam poslao, nisam im zapovjedio, nisam im govorio. Izmišljena viđenja, ništavo gatanje i prijevaru svojega srca oni vam predaju kao proročanstva.

15 Zato ovako govori Gospodin o prorocima, koji prorokuju u Ime moje, a nisu poslani od mene, te koji tvrde: "Mač i glad neće doći u ovu zemlju!"—Od mača i gladi svršit će ti proroci.

16 A ljudi, kojima oni prorokuju, ležat će po jeruzalemskim ulicama, leže od gladi i mača, nitko ih neće pokopati, njih, njihove žene, njihove sinove i njihove kćeri, tako ću izliti na njih zloću njihovu.

17 Ovako ćeš im reći: Moje oči liju suze dan i noć i ne dolaze nikada do počinka, jer strahovit udarac pogodi djevojku, kćer, moj narod, posve neizlječiv udarac!

18 Ako izadem u polje, tu leže pobijeni mačem, ako uđem u grad, tu bjesne muke gladi. Jest, i svećenik i prorok lutaju naokolo po zemlji, ne znaju gdje i kamo.

19 Jesi li posve odbacio Judu, je li ti omrznuo Sion? Što nas biješ mjesto da nam pomogneš? Nadamo se spasenju, ne dolazi ništa dobro; nadamo se vremenu ozdravljenja, a nema ničega osim straha!

20 Priznajemo, Gospodine, zloću svoju, krivnju svojih otaca, zaista griješili smo protiv tebe.

21 Ali nas ne odbijaj zbog svojega Imena, ne daj da se obeščasti prijestolje slave tvoje! Spomeni se svojega zavjeta s nama i ne prekidaj ga!

22 Ima li među tlapnjama neznabožaca tko da daje kišu, ili daje li nebo od sebe da pada kiša, nisi li ti to, Gospodine Bože naš, zato čekamo tebe, jer ti činiš sve to.

Prorok klonuo duhom, njemu Božji odgovor

15 Onda mi je Gospodin rekao: iako su Mojsije i Aron stupili pred mene, ne bih ipak htio više išta znati o tom narodu; makni mi ih s očiju, neka idu!

2 I bit će da ako te upitaju: "Kamo ćemo

ići!" onda im kaži: Ovako govori Gospodin: Tko je za smrt, u smrt. Tko je za mač, pod mač. Tko je za glad, u glad. Tko je za ropstvo, u ropstvo.

3 Pustit ću na njih četiri zla, govori Gospodin: mač da ih ubija, pse da ih razvlače, nebeske ptice i poljske životinje da ih jedu i potamane.

4 Učinit ću ih da budu na užas svim kraljevstvima zemaljskim zbog Manaseha, sina Ezekijina, Judina kralja, za ono što je počinio u Jeruzalemu.

5 Tko će imati smilovanja s tobom, Jeruzaleme, tko će te požaliti, tko će se vratiti k tebi da upita—kako ti je?

6 Ti si me odbacio, govori Gospodin, okrenuo si mi leđa, zato pružam svoju ruku protiv tebe i uništavam te, umoran sam od opraštanja.

7 Vijao sam ih vejalicom na vratima zemaljskim, učinio sam svoj rod bez djece i vodio ga u propast, ali se nisu vratili s svojih putova.

8 Mogobrojnije su mi postale njihove udovice negoli pijesak na moru. Na majke mladih ljudi pustio sam da im dođe u pol bijela dana zatirač. Pustio sam da ih iznenada spopadne tjeskoba i strahota.

9 Iznemogla je koja je rodila sedmero, ispuštala je svoju dušu, još za dana sunce joj je zašlo. Bila je postidjena i posramljena; što još preostane od njih, predajem maču pred njihovim neprijateljima, govori Gospodin.

10 Teško meni, majko moja što si me rodila, čovjeka borbe i svade za sve! Nisam davao u zajam, niti su mi davali u zajam, i opet me sve proklinje.

11 Gospodin je obećao: Zaista, učinit ću te jakim da uspiješ, zaista, u dan nesreće, u vrijeme potrebe, uredit ću da ti neprijatelj dođe s molbom.

12 Može li se željezo slomiti, željezo sa sjevera i mjed?

13 Tvoj posjed i tvoje blago predajem da se razgrabi, bez cijene, zbog tvojih grijeha u cijelom tvojem području.

14 Učinit da budeš odveden svojim neprijateljima u zemlju koju ne poznaješ, jer se raspalio ogranj mogega gnjeva i bukti protiv vas.

15 Ti znaš to, Gospodine, spomeni me se i zauzmi se za me, osveti me na progoniteljima mojim, ne daj da budem zgrabljen preko tvoje strpljivosti, sjeti se da podnosim porugu zbog tebe!

16 Kad si izdavao zapovijedi svoje, bile su mi kao jelo; riječ mi je tvoja bila radost i veselje mojem srcu, jer sam ja nazvan po tvojem Imenu, Gospodine, Bože vojska!

17 Ne sjedim u krugu veselom i veselim se, prihvaćen tvojom rukom sjedim sam, jer me ti napunjaš srdžbom.

18 Zašto da vječno traje bol moja i zašto je ljuta rana moja, te se neće iscijeliti? Ti si mi postao kao varavi potok, kao voda na koju se ne možeš osloniti.

19 Nato je rekao Gospodin ovako: Ako budeš drugoga mišljenja, smiješ mi ponovno služiti, ako iznosiš samo pravo, a ništa krivo, smiješ opet govoriti po nalogu mojem. Oni se moraju obratiti k tebi, a ti se ne smiješ prignuti njima.

20 Činim te za taj narod zidom mjedenim neosvojivim. Udarat će na tebe, ali te neće nadvladati, jer sam ja s tobom da ti pomažem i da te spasim, govori Gospodin.

21 Ja ću te izbaviti iz ruku bezbožnika, oslobodit ću te iz ruku nasilnika.

Odbacivanje proroka. Sud otkupljenja

16 Riječ Gospodinova došla je opet, govoreći:

2 Nećeš uzimati sebi žene, niti ćeš imati sinova ili kćeri na ovom mjestu!

3 Jer ovako govori Gospodin za sinove i kćeri što se rode na ovom mjestu, za majke koje ih rode i za njihove očeve kojima se rode u ovoj zemlji:

4 Veoma mučnom će smrću pomrijeti, neoplakani i nepokopani. Ležat će kao gnoj na polju, od mača i od gladi izginut će, mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i poljskim životinjama.

5 Dalje je zapovjedio Gospodin: Ne ulazi u kuću u kojoj je žalost, ne idi na tugovanje za mrtvacem i ne iskazuj nikomu sažaljenje svoje, jer uskraćujem tomu narodu prijateljstvo svoje, govori Gospodin, milost i milosrđe.

6 Veliko i malo pomrijet će ovoj zemlji, a da se ne pokopaju ili oplaču, niti će zbog njih praviti ureza niti kose šišati.

7 Neće se lomiti kruh žalosti da se tko utješi za mrtvim. Neće se nikomu pružiti čaša utjehe za ocem njegovim ili za majkom njegovom.

8 Ne idi u kuću na svečanu gozbu da ondje sjediš za jelom i pićem!

9 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Doista, učinit ću da na ovom mjestu pred vašim očima, u vaše dane umukne glas radosti i glas veselja, poklik zaručnikov i pjevanje zaručnice.

10 Kada tomu narodu objaviš sve ove riječi, a oni te upitaju: "Zašto nam se prijeti Gospodin svim tim zlom velikim, u čemu je naša krivnja i naš grijeh što smo počinili protiv Gospodina, svojega Boga?"

11 onda im odgovorio: U tom što su vaši očevi ostavili mene, govori Gospodin, i trčali su za drugim bogovima, služili im i klanjali im se, a mene su ostavili i zakona mojega nisu držali.

12 Vi ste još gore činili nego vaši očevi.

Svaki od vas slijedi samo svoje prkosno i zlo srce ne slušajući mene.

13 Zato ću vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje niste poznavali ni vi ni vaši očevi. Ondje možete služiti drugim bogovima dan i noć, a ja više nemam milosrđa s vama.

14 Zato, evo, doći će dani, govori Gospodin, kad se neće više govoriti: "Tako mi živoga Gospodina koji je izveo Izraelove sinove iz Egipta!"

15 Nego: "Tako mi živoga Gospodina, koji je vodio kući Izraelove sinove iz sjeverne zemlje i iz svih zemalja kamo ih je prognao!" Ja ću ih natrag dovesti u njihovu zemlju, koju sam dao njihovim očevima.

16 Gle, ja šaljem mnoge ribare, govori Gospodin, da ih love, a potom šaljem mnoge lovce da ih love na svakoj gori i na svakoj visini i u kamenim rasjeklinama.

17 Jer moje oči prate sve putove njihove, oni nisu skriveni od mene i krivnja njihova nije zaklonjena mojim očima.

18 Tako plaćam najprije dvostruko za njihovu krivnju i za njihov grijeh, jer su onečistili svoju baštinu svojim neživim, gadnim grozotama idolskim što napunjavaju moju baštinu.

19 Gospodine, snago moja, grade moj, moje utočište u dan nevolje! Narodi dolaze tebi s krajeva zemlje i govore: Očevi naši imali su samo lažne idole, ništave, nekorisne bogove.

20 Hoće li čovjek napraviti sebi bogove, koji nisu bogovi.

21 "Zato, evo, ja ću ih ovaj put dovesti do spoznaje. Učinit ću da osjete jaku ruku moju. Onda će uvidjeti da je Ime moje: Gospodin."

Izvori kvarenja i spasenja

17 Zapisan je grijeh Judin željeznom pisaljkom, urezan dijamantnim vrhom na ploči njihova srca, na rogovima žrtvenika njihovih,

2 da njihovi sinovi misle na žrtvenike njihove i na drvene njihove idole pokraj zelenih stabala, na visokim brežuljcima.

3 Na gorama i u polju—tvoje imanje, sve tvoje blago predajem da se razgrabi, tvoje visine za grijeh svim tvojim krajevima.

4 Svoju baštinu, koju sam ti dao, moraš ostaviti. Učinit ću da služiš svojom neprijateljima u zemlji koju ne poznaješ, jer ste raspalili oganj u mojoj u nutрини koji vječno gori.

5 Ovako govori Gospodin: Proklet je čovjek koji se uzda u čovjeka, na snagu tijela se oslanja, čije se srce odvraća od Boga!

6 On će biti kao grm u pustinji, koji neće vidjeti dobra kad dođe. On stoji u suhoj pustinji, u slanoj zemlji u kojoj se ne

Jeremija

528

prebiva.

7 Blagoslovljen je čovjek koji se uzda u Gospodina i čija je nada Gospodin!

8 On je kao drvo usadeno kraj vode, koje k potoku pruža korijenje svoje. Ono se ne treba ništa bojati kad dođe žega. Lišće njegovo ostaje zeleno; u sušnoj godini nema nikakve potrebe. Ne prestaje donositi plod.

9 Lukavo je srce više nego sve, i podmuklo. Tko da ga shvati?

10 Ja, Gospodin, istražujem srce, ispitujem razum da naplatim svakomu prema njegovim putovima, kako zaslužuju njegova djela.

11 Ptica koja leži na jajima koje nije snijela jest onaj koji steče bogatstvo, ali nepravdom. U polovici svojega života mora ga ostaviti, na svršetku svojem ostaje kao ludak.

12 Prijestolje slavno uzvišeno od početka, jest mjesto svetišta našega.

13 Nado Izraelova: Gospodine! Svi koji te ostave, posramit će se; koji odstupe od tebe, zapisat će se u prah, jer su ostavili izvor vode žive, Gospodina.

14 Ozdravi me, Gospodine, i ja ću biti zdrav i spasi me i ja ću biti spašen, jer si ti moja slava.

15 Gle, oni mi govore: "Gdje je riječ Gospodinova? Neka dođe sada!"

16 A ja se nisam žurio otići od službe pastira koji te slijedi; niti sam čeznuo za danom nesreće. Ti znaš što je izašlo iz mojih usana; pred tobom je to otvoreno!

17 Ne budi mi strah, ti, moje utočište na dan nesreće!

18 Progonitelji moji neka propadnu, a ja ne, neka se oni prestraše, a ja ne! Pusti na njih dan nesreće i razbij ih dvostrukim udarcem!

19 Ovako mi je rekao Gospodin: Idi, postavi se na vrata svoje braće, na koja Judini kraljevi izlaze i ulaze, i na sva ostala vrata jeruzalemska!

20 Kaži im: Čujte riječ Gospodinovu, Judini kraljevi, svi Judejci, svi stanovnici jeruzalemski, koji idete kroz ova vrata!

21 Ovako govori Gospodin: Čuvajte se zbog svojega života da ne nosite bremena na Subotnji dan i ne unosite na vrata jeruzalemska!

22 I ne nosite na Subotnji dan bremena iz kuća svojih! Ne radite nikakva posla, nego svetite Subotnji dan kao što sam zapovjedio vašim očevima.

23 Ali oni nisu slušali i nisu mi prignuli svojega uha, ostali su tvrdovrati, nisu poslušali i nisu primili nauk.

24 Ako me sad vi poslušate, govori Gospodin, i ne budete više nosili na Subotnji dan bremena na vrata ovoga grada, nego držite svetim Subotnji dan i ne radite u nju nikakva posla,

25 onda će ulaziti na vrata grada ovoga kraljevi i vladari koji sjede na prijestolju Davidovu, na kolima i konjima oni, vladari njihovi, ljudi Judini i stanovnici jeruzalemski, i ovaj će grad zauvijek ostati napučen.

26 Onda će iz gradova, iz okolice jeruzalemske, iz područja Benjaminova, iz nizine, iz gora i iz južne zemlje dolaziti ljudi koji prinose žrtve paljenice, žrtve zaklanice, darove i miomirisni kâd, koji nose žrtve zahvalne u Gospodinov dom.

27 Ako li ne poslušate moje zapovijedi, da držite svetim Subotnji dan da ne nosite bremena i s njim na Subotnji dan ne dolazite na vrata Jeruzalema, onda ću raspaliti oganj na vratima njegovim, koji će spaliti dvore jeruzalemske i neće se više ugasiti!

Lončar, prilika bašanskog djelovanja

18 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji, govoreći:

2 "Ustani, siđi u kuću lončarovu, ondje ću ti objaviti proročanstvo svoje!"

3 Sišao sam u kuću lončarovu, on je bio upravo pri poslu na lončarskom kolu.

4 Pokvarila se posuda koju je upravo pravio, kako to bude posudu rukom lončarovom, pa je napravio drugu posudu, kako je lončaru bilo po volji.

5 Onda mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

6 Ne mogu li ja tako kao lončar postupati s vama, kućo Izraelova, govori Gospodin. Jest, kako je glina u ruci lončarovo, tako ste vi u mojoj ruci, kućo Izraelova!

7 Sad zaprijetim jednom narodu ili jednom kraljevstvu da ću ga iskorijeniti, uništiti, zatrti.

8 Obrati li se taj narod od svoje zloće, zbog koje sam mu zaprijetio, meni će biti žao za nesreću koju sam mu mislio nanijeti.

9 Sad obećam jednom narodu ili jednom kraljevstvu da ću ga sazidati i zasaditi.

10 Učini li što je zlo u mojim očima ne slušajući mojega glasa, meni će biti žao za dobro koje sam mu mislio iskazati.

11 Zato sad objavi Judinom narodu i jeruzalemskim stanovnicima, ovako govori Gospodin: Evo, spremam protiv vas nesreću, smislio sam protiv vas nesreću i skovao protiv vas nakanu! Vratite se ipak, svaki sa svojega zla puta, popravite svoje putove i svoja djela!

12 A oni će odgovoriti: "Zaludu je! Mi idemo za svojim vlastitim naumima. Svaki hoće raditi po tvrdokornosti svojega zla srca."

13 Zato ovako govori Gospodin: Pitajte po narodima je li tko čuo takvo što? Grozotu veliku učinila je djevica Izraelova.

14 Odstupi li ikada od kamena grebena

lebanonski snijeg, presuše li studene, bučne vode po gorama?

15 A narod je moj zaboravio mene, ništavilu prinose miomirisni kád, posreću na svojim putovima, na prastarim stazama, tako da hode vrljetnim, neporavnanim putovima.

16 Učinit ću njihovu zemlju pustinjom na vječnu porugu. Tko god prođe preko nje, zgražat će se i mahat će glavom.

17 Kao istočni vjetar tjerat će ih pred neprijateljem, leđa a ne lice pokazat ću im u dan njihove nevolje.

18 Oni govore: "Hajde da skujemo naume protiv Jeremije, jer još nije nestalo napatuka svećenika, ni savjeta mudraca ni riječi od proroka. Hajde da ga pogodimo jezikom i ne pazimo na sve njegove riječi!"

19 Pripazi na mene, Gospodine, čuj govor mojih protivnika!

20 Hoće li se zlo vratiti za dobro kad mi kopaju jamu? Spomeni se kako sam stajao pred tobom moleći za njihovo dobro, da odvratim tvoju srdžbu od njih!

21 Zato predaj njihovu djecu gladi, izručio ih sili mača! Njihove žene neka budu bez djece i udovice, i muževi njihove neka podavi kuga, njihove mladiće neka poubija mač u boju!

22 Neka se čuje vika iz kuća njihovih kad dovedeš na njih krvničke čete iznenada, jer kopaju jamu da me uhvate, zamke namještaju nogama mojim.

23 A ti, Gospodine, znaš svu nakanu njihovu protiv mene, da me ubiju. Ne opraštaj njihove krivnje, ne briši ispred sebe grijeha njihova! Sruši ih, obračunaj se s njima u vrijeme svojega gnjeva!

Sud nad Judom i Jeruzaleom

19 Ovako govori Gospodin: Idi, kupi sebi zemljani vrč! Uzmi s sobom nekoliko narodnih i svećeničkih starješina!

2 Idi van u dolinu Ben-Hinom što je pred Vratima crepova i proglasi ondje riječi što ću ti ih izreći!

3 Kaži: Čujte riječ Gospodinovu, Judini kraljevi, stanovnici jeruzalemski! Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Evo, donosim nesreću na ovo mjesto, da zazuju uši svakomu koji čuje o njoj.

4 Jer su me ostavili, oskrvnuli ovo mjesto, žrtvovali na njemu drugim bogovima, za koje nisu znali ni oni, ni njihovi očevi, ni Judini kraljevi, i jer su napunili ovo mjesto krvlju neđužnika.

5 Podigli su uzvisine Baalove da spaljuju svoju djecu kao žrtve Baalu, što nikada nisam zapovjedio, nikada nisam zapovjedio što mi nikada nije palo na um.

6 Zato evo, doći će dani, govori Gospodin, kada se ovo mjesto neće više zvati Tofet i dolina Ben-Hinom nego Dolina dav-

ljenja.

7 Onda ću na ovom mjestu uništiti mudrost Judinu i jeruzalemsku, učinit ću da padnu od mača pred svojom neprijateljima, od ruke onih koji im rade o glavi. Njihova mrtva tjelesa dat ću za hranu nebeskim pticama i poljskim životinjama.

8 Učinit ću taj grad užasom i ruglom, svaki koji prođe zgražat će se i rugati zbog svih udaraca njegovih.

9 Hranit ću ga mesom njegovih sinova i mesom kćeri njegovih, jedan će jesti meso drugoga u nevolji i tjeskobi, u koju će ih dovesti njihovi neprijatelji, koji im rade o glavi.

10 Razbij vrč pred očima ljudi koji su išli s tobom.

11 I kaži im, ovako govori Gospodin vojska: Eto, tako ću razmrskati taj narod i taj grad, kao što se razmraska posuda lončarska, da se više ne može popraviti. Tofet će se upotrijebiti za groblje, jer više neće biti mjesta za pokop.

12 Tako ću postupati s tim mjestom, govori Gospodin, i sa stanovnicima njegovim, učinit ću taj grad jednim Tofetom.

13 Kuće jeruzalemske i kuće Judinih kraljeva bit će nečiste kao mjesto Tofet, sve kuće na čijim su krovovima kadili svoj vojski nebeskoj i lijevali naljeve drugim bogovima.

14 Kad se Jeremija vratio iz Tofeta, kamo ga je poslao Gospodin da prorokuje, stupio je u trijem Gospodinova doma i rekao svemu narodu:

15 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Evo ja ću pustiti na taj grad i na sve njegove gradove svu nesreću kojom sam mu zaprijetio, jer su ukrutili vratove svoje da ne bi čuli riječi mojih.

Zlostavljanje i tužba proroka

20 Pašhur, sin Imerov, svećenik koji je bio i veliki nadzornik u Gospodinovu domu, čuo da je prorok Jeremija prorokovao ove riječi.

2 Onda je Pašhur istukao proroka Jeremiju i dao ga staviti u klade što su se nalazile na gornjim vratima, to jest na vratima Benjaminovim, Gospodinova doma.

3 Kad Pašhur ujutro izvadio Jeremiju iz klada, rekao mu Jeremija: Gospodin te ne zove više Pašhur, nego Magor-Misabib (što znači "groza unaokolo").

4 Jer ovako govori Gospodin: Evo, činim te grozom za te i za sve prijatelje tvoje! Oni će pasti od mača svojih neprijatelja, i ti ćeš to vidjeti vlastitim očima. Svega ću Judu dati u ruke babilonskom kralju. On će ih zarobljene odvesti u Babilon i pobit će ih mačem.

5 Predat ću sve bogatstvo toga grada, sve

Jeremija

530

dobro njegovo i dragocjenosti njegove. Sve blago Judinih kraljeva dat ću u ruke njihovim neprijateljima. Oni će ga razgrabit, uzeti i u Babilon odnijeti.

6 I ti, Pašhure, i svi ukućani tvoji, vi ćete otići u ropstvo. U Babilon ćeš doći, ondje ćeš umrijeti i ondje pokopan biti, ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao laži. **7** Ti si me obmanuo, Gospodine, i ja sam se dao obmanuti. Ti si me uhvatio i prisilio, na ruglo sam iz dana u dan, i sav mi se svijet ruga.

8 Ah, kad govorim, moram zavikati: "Nepravda i otimačina!" moram vikati, jer riječ Gospodinova donosi mi svaki dan porugu i ruglo.

9 Onda sam rekao: "Neću više misliti na njega, neću više nikada govoriti u njegovo ime!" Onda gori i buktu u meni kao oganj, zatvoren u mojim kostima! Mučim se da ga podnesem, ali ne mogu više!

10 Ah, čujem tolike gdje šapuću: "Groza unaokolo! Prijavite ga, mi ga izdajemo! Svi moji prijatelji vrebaju da se spotaknem: On se, može biti, dade obmanuti, imamo ga u ruci i osvetit ćemo mu se."

11 Ali je sa mnom Gospodin kao jak junak, zato neka navaljuju progonitelji moji, ne mogu mi ništa. Posramit će se—jer neće postići ništa—sramota im je vječna, nezaboravna.

12 Gospodine vojska, koji kušaš pravednika, koji istražuješ bubrege i srca! Daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer sam stvar svoju stavio na tebe!

13 Hvalu pjevajte Gospodinu! Slavite Gospodina! On izbavlja život siromaha iz ruke zlikovca.

14 Proklet dan u kojem sam se rodio, dan kad mi je život dala majka neka ne bude blagoslovljen!

15 Neka je proklet čovjek koji donese radosnu vijest mojem ocu: "Rodilo ti se dijete, dječak!"—Učiniš ga vrlo radosnim.

16 Tako neka se dogodi tomu čovjeku kao gradovima koje je razorio Gospodin, bez milosrđa! Neka sluša jauk ujutro, vrisku ratnu u podne.

17 Jer me ne usmrti u utrobi majčinoj, da bi mi moja majka bila grob i tijelo njezino da bi ostalo zauvijek trudno!

18 Zašto sam morao izići iz utrobe majčine da doživim muku i žalost, da potratim svoje dane u sramoti.

Predavanje Zedekije i Jeruzalema Nebukadnezar

21 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji, kad je kralj Zedekija poslao k njemu Pašhura, sina Malkijina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, govoreći:

2 "Upitaj, ipak, Gospodina za nas; Nebukadnezar, babilonski kralj, vojuje protiv nas. Možda učini Gospodin na nama jedno od svojih čudesa, tako da onaj ode

od nas."

3 Onda im je Jeremija odgovorio: "Ovako recite Zedekiji:

4 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Evo, ja okrećem natrag oružje u vašoj ruci, kojim se borite protiv babilonskoga kralja i protiv Kaldejaca koji vas opsjedaju vani pred zidom, skupljam ih usred toga grada.

5 Ja vojujem sam na vas rukom podignutom, jakom mišicom, gnjevom, jarošću i žestinom velikom.

6 Udaram stanovnike toga grada, ljude i stoku, kugom velikom da izginu.

7 Onda, govori Gospodin, dajem Zedekiju, Judina kralja, činovnike njegove i što je od naroda u tom gradu sve preostalo od pomora, mača i gladi, u ruke babilonskom kralju Nebukadnezar, u ruke njihovim neprijateljima, u ruke onima koji im rade o glavi. On će ih oštricom mača poubijati bez smilovanja, bez milosrđa, bez milosti.'

8 Kaži tomu narodu ovo: "Ovako govori Gospodin: 'Evo, ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti!

9 Tko ostane u tom gradu, gine od mača, gladi ili kuge! Tko izide i preda se Kaldejcima koji vas opsjedaju, ostaje na životu i ima svoj život kao plijen!

10 Jer upravljam svoje lice protiv toga grada na nesreću, a ne na spasenje, govori Gospodin. U ruke babilonskom kralju bit će predan; on će ga spaliti.'

11 Kraljevskoj kući Judinoj kaži: "Čujte riječ Gospodinovu,

12 vi od kuće Davidove! 'Ovako govori Gospodin: Svako jutro držite sud pravedan! Izbavljajte potlačenoga iz ruku tlačitelja! Inače plane moj gnjev kao oganj i gori da se ne ugasi zbog zloće djela vaših.

13 Evo, ja ću na tebe, stanovniče doline, hridine u ravnicima, govori Gospodin. Vi govorite: Tko dolazi k nama, tko prodire u stanove naše?

14 Ja vas isplaćujem kako zaslužuju vaša djela, govori Gospodin. Stavljam oganj na šumu njezinu; sve on proždire što je oko nje.'

Prijetnja kraljevskoj kući

22 Ovako govori Gospodin: "Sidi na dvor Judina kralja, objavi ondje ovu riječ!

2 I kaži: 'Čuj riječ Gospodinovu, kralju Judin, koji sjediš na prijestolju Davidovu, ti, činovnici tvoji i tvoj narod što ulazi na ova vrata!

3 Ovako govori Gospodin: Činite pravo i pravednost! Izbavljajte potlačenoga iz ruku tlačitelja! Došljaka, sirotu i udovicu ne zapostavljajte! Ne činite nasilja! Ne prolijevajte nedužne krvi na ovom mjestu!

4 Ako poslušate ovu zapovijed, ulazit će na vrata ove kuće kraljevi koji sjede na prijestolju Davidovu, na kolima i na konjima, on, činovnici njegovi i njegov narod.

5 Ako li ne poslušate ovih zapovijedi, zakleo sam se sam sobom, govori Gospodin: da će ovaj dvor biti ruševina."

6 Jest, ovako govori Gospodin o dvoru Judina kralja: Kao Gilead bila si mi, kao vrhunac Lebanon! Ali zaista, učinit ću te pustinjom, gradom u kojem se ne prebiva.

7 Spremam uništitelje protiv tebe: muževe i oružje. Posjeći će tvoje krasne cedre i pobacati ih u oganj.

8 Kad onda mnogi ljudi prolaze pokraj toga grada i upitaju jedan drugoga: "Zašto je Gospodin ovo učinio od toga grada velikoga?"

9 Onda će odgovoriti: "Jer je postao nevjeran zavjetu s Gospodinom, svojim Bogom, klanjao se drugim bogovima i služio je njima."

10 Ne plaćite za mrtvacem i ne žalite ga, nego plaćite za onim koji odlazi, da se više nikada ne vrati kući, da više nikada ne vidi svoje domovine!

11 Jer ovako govori Gospodin o Salumu, sinu Josije, Judina kralja, koji je mjesto svojega oca Josije bio postao kralj: Koji ode iz ovoga mjesta, ne vraća se više natrag.

12 Nego će umrijeti u mjestu kamo su ga odveli u ropstvo, a ove zemlje neće više vidjeti.

13 Teško onomu koji gradi svoju kuću nepravedno i svoje odaje po nepravdi, koji pušta svojega bližnjega da radi ni zašto, usteže mu njegovu plaću!

14 Koji govori: "Ja ću graditi sebi prostranu kuću i prostrane spreme." Probića sebi prozore, oblaže cedrom i maže crvenilom.

15 Jesi li postao kralj da se ograđuješ zgradama od cedra? Zar nije i tvoj otac jeo i pio, pa ipak je činio pravo i pravednost? I bilo mu je dobro.

16 Pribavljao je pravicu potlačenomu i siromahu, bilo je onda dobro. Nije li to mene poznavati, govori Gospodin.

17 Ali tvoje oko i srce ne ide za tim nego samo za dobitkom svojim i da proljevaš krv nedužnu i da tlačiš i ugnjetavaš.

18 Zato govori Gospodin o Jojakimu, sinu Josije, kralju Judinu: Ne pjeva mu se tužaljka mrtvačka: "Ah, brate moj!" ili "Ah, sestro moja!" Ne pjeva mi se tužaljka mrtvačka: "Ah, gospodaru!" ili "Ah, presvijetli!"

19 Bit će mu pokop magareći; izvuku ga i bace ga van pred vrata jeruzalemska.

20 Popni se na Lebanon, tuguju glasno i jauču glasno u Bašanu! Od gora Abarim

neka prodre ovamo jauk tvoj, jer su satrveni svi prijatelji tvoji!

21 Nagovarao sam te kad ti je još bilo dobro. Ti si govorila: "Neću da slušam!" To je bilo tvoje ponašanje od mladosti, jer nikada nisi htjela slušati mogega glasa.

22 Odnosi vihor sve pastire tvoje. Prijatelji tvoji idu u progonstvo. Jest, sada si u sramoti i stidu zbog sve svoje zloće.

23 Koja sada stoluješ na Lebanonu, koja savijaš gnijezdo na cedrima, kako ćeš jecati kad ti dođu muke i bolovi kao rodilji!

24 Tako da sam živ, govori Gospodin, kad bi Jehonija, sin Jojakimov, kralj Judin, bio i prsten pečatni na mojoj desnoj ruci, otrgnuo bih ga odatle.

25 Dajem te u ruke onima koji ti rade o glavi, u ruke onima od kojih se zgroziš, u ruke Nebukadnezaru, babilonskom kralju, i u ruke Kaldejcima.

26 Istjerat ću tebe i tvoju majku, koja te je rodila, u zemlju tuđu, gdje se niste rodili i ondje ćete pomrijeti.

27 U zemlju u koju se živo žele vratiti, ne vraćaju se nikada.

28 Je li taj čovjek Jehonija kao posuda što se zanemari i baci, kao sprava koju neće nitko? Zašto je bio istjeran, on sa svojim rodom, i bačen u zemlju koju nisu poznavali?

29 Zemljo, zemljo, zemljo čuj riječ Gospodinovu!

30 Ovako govori Gospodin: Zapišite toga čovjeka kao bez djece, kao čovjeka komu za njegova života ništa ne polazi za rukom, jer ni jednomu od roda njegova ne uspijeva sjesti na prijestolje Davidovo i onda vladati u Judi.

Zli pastiri i dobri pastir

23 Teško pastirima koji puštaju da ovce moje paše zalutaju i da se rastreću, govori Gospodin.

2 Zato ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, protiv pastira koji čuvaju moj narod: "Vi ste moje ovce rastjerali i raspršili i niste se brinuli za njih. Sad ja pohađam vas za vaša zla djela, govori Gospodin.

3 Skupljam ostatak svojih ovaca iz svih zemalja kamo sam ih prognao i vodim ih opet na pašnjak njihov, da rastu i množe se.

4 Postavit ću im pastire koji će ih čuvati. One se više neće bojati, neće se strašiti i rasuti, govori Gospodin.

5 Zaista, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću podignuti Davidu pravu Mladicu. On će biti Kralj i vladat će pun mudrosti. Pravo i pravednost činit će u zemlji.

6 Spasenje nalazi Judi u dane njegove i Izrael prebiva u sreći. Ime kojim ga zovu bit će: "Gospodin je Pravednost naša."

Jeremija

532

7 Zato evo, doći će dani, govori Gospodin, kad se više neće govoriti: "Tako mi živoga Gospodina, koji je izveo Izraelove sinove iz Egipta!"

8 Nego: "Tako mi živoga Gospodina, koji je kući Izraelovoj povratio i doveo pripadnike njihove, iz sjeverne zemlje i iz svih zemalja kamo ih je prognao." Onda će opet prebivati u svojoj zemlji!

9 O prorocima: Moje srce puca mi u tijelu, dršću sva uda moja. Kao pijan sam, kao čovjek koga je osvojilo vino, zbog Gospodina, zbog njegovih svetih riječi.

10 Jer je zemlja puna preljubnika. Pod prokletstvom tuğuje zemlja, posušila se tratina na pašnjaku. Zločin je njihova težnja, i nepravda je njihova snaga.

11 Jest, i prorok i svećenik opaki su. I u domu svojem moram naći zloću njihovu, govori Gospodin.

12 Zato neka im je njihov put kao sklisko tlo. U tami neka se sruše i padnu na njega! Jer nosim na njih nesreću u godini pohoda njihova, govori Gospodin.

13 Gledao sam mnoge ludosti proroka samarijskih: prorokovali su Baalom i zavodili Izraela, moj narod.

14 Ali strahotu vidim u proroka jeruzalemskih: čine preljub, govore laži i utvrđuju zločince da se ni jedan ne odvрати od svoje zloće. Svi su mi kao Sodoma, stanovnici njegovi kao Gomora.

15 Zato ovako govori Gospodin vojska protiv proroka: 'Evo, ja ću ih hraniti pelinom i napajat ću ih otrovnom vodom, jer je od proroka jeruzalemskih izišla opakost po cijeloj zemlji.'

16 Ovako govori Gospodin vojska: "Ne slušajte riječi proroka koji vam prorokuju! Oni vas samo zaludeju, objavljuju samo viđenja što su ih sami izmislili, što nije izašlo iz usta Gospodinovih.

17 Onima, koji preziru riječ Gospodinovu, obećavaju stalno: 'Imat ćete mir!' Svima koji idu u prkosu svojega srca, govore: 'Nesreća ne dolazi na vas!'

18 Jest, tko je stajao u Vijeću Gospodinovu da ga je vidio da je čuo njegovu riječ? Tko je njegovu riječ dosluhnuo i čuo?

19 Evo, udara vihor Gospodinov, njegov gnjev, vihor šumi povrh glave bezbožnika!

20 Ne odvraća se srdžba Gospodinova dok nije to izvršio, dok nije ispunio što je u srcu naumio. Na svršetku dana spoznat ćete to jasno.

21 Nisam poslao te proroke, pa ipak trče. Nisam govorio njima, pa ipak prorokuju.

22 Sad bi bili stajali u mojem Vijeću, govorili bi mojem narodu moje riječi, odvraćali bi ga od zla njegova puta i od

bezbožnih njegovih djela.

23 Jesam li ja Bog koji samo vidi u blizini, govori Gospodin, a ne i Bog u daljini?

24 Može li se tko sakriti tako tajno da ga ja ne bih vidio, govori Gospodin. Ne ispunjam li ja nebo i zemlju, govori Gospodin.

25 Čuo sam što govore proroci koji prorokuju laž u Ime moje: "Imao sam jedan san, jedan san."

26 Dokle će to još trajati? Imaju li proroci koji prorokuju laž i govore što sami izmisle, namisao.

27 Misle li oni da će učiniti da moj narod zaboravi Ime moje uza sne njihove koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što su zaboravili njihovi očevi Ime moje uz Baala?

28 Prorok, koji ima jedan san, pripovijeda jedan san. A tko ima moju riječ, navješćuje uistinu moju riječ. Sto ima zajedničko slama sa zrn timer, govori Gospodin.

29 Nije li riječ moja kao oganj, govori Gospodin, kao malj što razbija hridine?

30 Zato evo, ja sam protiv tih proroka, govori Gospodin, koji jedan drugomu kradu moje riječi.

31 Evo, ja sam protiv proroka, govori Gospodin, koji samo brbljaju svojim jezikom i govore: "Govori Gospodin" to nazivaju riječju Božjom.

32 Evo, ja sam protiv proroka koji sanjaju laži, govori Gospodin, i to navješćuju i moj narod zavode lažima svojim i brzinom svojom. Ja ih nisam poslao, niti sam im zapovjedio. Oni ne mogu upravo ništa koristiti tom narodu, govori Gospodin.

33 Ako te upita ovaj narod, ili prorok ili svećenik, govoreći: "Što je breme Gospodinovo?" onda im odgovori: "Kakvo breme?" Ja ću vas odbaciti, govori Gospodin.

34 Proroka, svećenika i onoga koji od naroda govori: "Breme Gospodinovo," ja ću kazniti zajedno s kućom njegovom.

35 Ovako ćete jedan drugomu i među sobom govoriti: "Što je odgovorio Gospodin?" ili "Što je rekao Gospodin?"

36 Izreku "breme Gospodinovo" ne rabite više, jer je svakomu breme njegova vlastita riječ. Vi izvrćete riječi Boga živoga, Gospodina vojska, našega Boga.

37 Ovako ćete pitati proroka: "Što ti je odgovorio Gospodin?" i "Što je rekao Gospodin?"

38 Ako li govorite: "Breme Gospodinovo!" onda govori Gospodin: Jer rabite tu riječ "Breme Gospodinovo" premda sam vam zapovjedio: "Ne govorite 'Breme Gospodinovo!'"

39 Zato evo, ja ću vas uzeti i odbaciti od svojega lica, vas i grad koji sam dao

vama i vašim očevima.

40 I navalit ću na vas porugu vječnu i sramotu vječnu što se ne zaboravlja.

Sudbina Judina. Primjer košarice za smokve

24 Gospodin mi je dao vidjeti ovo: košarice smokava stajale su pred domom Gospodinovim kad je Nebukadnezar, babilonski kralj, bio iz Jeruzalema odveo i u Babilon doveo Jehoniju, sina Jojakimova, Judina kralja, i vladare Judine zajedno s kovačima i bravarima.

2 U jednoj su košarici bile smokve vrlo dobre, slične ranim smokvama; u drugoj su košarici bile vrlo loše smokve, koje se nisu mogle jesti; tako su bile loše.

3 Gospodin me upitao: "Jeremija što vidiš?" Ja sam odgovorio: "Smokve! Dobre su smokve vrlo dobre; loše su vrlo loše, tako loše da se ne mogu jesti."

4 Onda mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

5 "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Kao te dobre smokve, tako ću milostivo pogledati zarobljenike iz Jude što sam ih odaslao iz ovoga mjesta u zemlju Kaldejaca.

6 Svoje oko puno milosti okrenut ću na njih i opet ih dovesti u ovu zemlju, sazdati ih i više ih ne razarati, zasaditi ih i više ih ne počupati.

7 I dat ću im razbor da spoznaju da sam ja Gospodin. Oni će biti moj narod, i ja ću biti njihov Bog, ako se obrate k meni svim srcem.

8 Ali kao te loše smokve, što su tako loše da se ne mogu jesti, tako govori Gospodin, tako ću učiniti Judina kralja Zedekiju zajedno s njegovim glavarima i ostacima iz Jeruzalema, što su ostali u ovoj zemlji ili su se nastanili u Egiptu.

9 Učinit ću ih strašilom nesreće za sva kraljevstva zemaljska, porugom, sramotom, ruglom i kletvom po svim mjestima kamo ću ih protjerati.

10 Poslat ću na njih mač, glad i kugu dok se sasvim ne iskorijene iz zemlje koju sam dao njima i njihovim očevima.' "

Sedamdesetogodišnje ropstvo Judino

25 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji za sav Judin narod u četvrtoj godini Jojakima, sina Josijina, Judina kralja—bila je to prva godina vladanja babilonskog kralja Nebukadnezara.

2 Prorok Jeremija objavio ju je svem narodu Judinu i svim stanovnicima jeruzalemskim, govoreći:

3 Od trinaeste godine Josije, sina Amovna, Judina kralja, sve do današnjega dana već dvadeset i tri godine dolazila mi je riječ Gospodinova i govorio sam vam neumorno, ali vi niste slušali.

4 I Gospodin vam je neumorno slao sve

svoje sluge i proroke, ali vi niste slušali,

nit i ste prignuli svojega uha da ih čujete.

5 Oni su vam govorili: "Vratite se svaki sa svojega zla puta i od svojih nevaljalih djela, pa ćete ostati i stanovati u zemlji koju je Gospodin dao vama i vašim očevima za vječna vremena!

6 Ne trčite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate! Ne dražite me na srdžbu lošim djelima svojih ruku, da vas ne udarim nesrećom!

7 Ali me vi niste poslušali, govori Gospodin, dražili ste me na srdžbu lošim djelom svojih ruku, na propast svoju.

8 Stoga ovako govori Gospodin vojaka: Jer niste poslušali moje riječi.

9 evo, ja ću poslati po sve narode sjeverne, i po Nebukadnezara, babilonskoga kralja, svojega slugu. Pustit ću ih da navale na tu zemlju i na stanovnike njezine i na sve te narode okolne, zatrt ću ih i učinit ću ih užasom, ruglom i pustoši vječnom.

10 Učinit ću da prestane među njima glas radosti i glas veselja, poklik zaručnikov i poklik zaručnice, lupa mlina i svjetlost svjetiljke.

11 Sva će ta zemlja postati pustinja i pustoš; i ti će narodi služiti babilonskom kralju sedamdeset godina.

12 Onda će se dogoditi, kad se navrší sedamdeset godina, da ću na babilonskom kralju i onom narodu, govori Gospodin, i na zemlji Kaldejaca kazniti njihovu krivnju i učinit ću je pustoši vječnom.

13 Pustit ću da se na toj zemlji ispune sve moje riječi što sam ih rekao o njoj, sve što stoji napisano u ovoj knjizi, što je prorokovao Jeremija za sve narode.

14 Jer će i oni služiti moćnim narodima i silnim kraljevima. Po djelima njihovim i po djelima njihovih ruku platit ću njima.

15 Jer ovako mi govori Gospodin, Bog Izraelov: Uzmi iz moje ruke ovu čašu gnjevnoga vina i daj da se napiju iz nje svi narodi kojima te pošaljem.

16 Neka piju, teturaju i smušeni postanu pred mačem koji ću poslati među njih!

17 Uzeo sam čašu iz ruke Gospodinove i dao sam da piju iz nje svi narodi kojima me je poslao Gospodin.

18 Jeruzalem i gradovi Judini, njihovi kraljevi i glavari, da budu pustinja, užas, ruglo i prokletstvo, kako je danas.

19 Faraon, egipatski kralj, činovnici njegovi, glavari njegovi i sav njegov narod;

20 sva mješavina naroda, svi kraljevi zemlje Uza, svi kraljevi zemlje filistejske: od Aškelona, Gaze, Ekrona i ostatak od Ašdoda;

21 Edom, Moab i Amonci;

22 svi kraljevi Tira, svi kraljevi Sidona i svi kraljevi primorja preko mora;

Jeremija

534

23 Dedan, i Tema, Buz i svi s ošišanim tjemenom;

24 svi kraljevi Arabije i svi kraljevi mješavine naroda što prebivaju u pustinji;

25 svi kraljevi Zimrija, svi kraljevi Elama, svi kraljevi Medije;

26 svi kraljevi sjeverni, blizu i daleko, kako jedan tako drugi, sva kraljevstva svijeta, koliko ih ima na zemlji. A kralj Sašak mora piti iza njih.

27 Kaži im: Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Pijte, opijte se, bljujte i padajte da ne ustanete, pred mačem koji šaljem među vas!

28 Ako li bi se nećkali uzeti čašu iz tvoje ruke da piju, onda im kaži: Ovako govori Gospodin vojska: Vi morate ipak piti!

29 Zaista, kad počnem s kaznenim sudom kod grada koji se zove mojim imenom, zar ćete vi izići slobodni? Nećete ostati bez kazne, jer ću podići mač na sve stanovnike zemlje, govori Gospodin vojska.

30 Objavi im sve ove riječi i kaži im: Viče s visine Gospodin, iz svetoga stana svojega pušta da zagrmi njegov glas! Gromovnim glasom viče preko pašnjaka, kao kod gaženja grožđa podiže vrisku na sve stanovnike zemlje.

31 Do na kraj svijeta prodire glas, jer Gospodin podiže tužbu protiv naroda. Ide na sud sa svakim tijelom. Bezbožnike predaje maču, govori Gospodin.

32 Ovako govori Gospodin vojska: Evo, nevolja korača od naroda do naroda. Silan se vior diže s krajeva zemlje.

33 Pobijeni od Gospodina leže u onaj dan od jednoga kraja zemlje do drugoga. Neće biti oplakani, neće se pokupiti, neće groba naći. Služe kao gnoj na njivi.

34 Jaučite, pastiri, i tugujte! Valjajte se po prahu, glavari stada! Dani su tu da vas pokolju. Padate kao izabrani jarci.

35 Utočišta ne nalaze pastiri, ni spasenja glavari stada.

36 Cuj, kako viču pastiri! Kako jauču glavari stada, jer Gospodin uništava pašu njihovu.

37 Nestaju mirni travnjaci od žestine gnjeva Gospodinova.

38 Lav ostavlja skrovište svoje, jer je njihova zemlja postala i pustinja od krvnoga mača, od jarosti gnjeva njegova.

Jeremijin govor o propasti grada i doma

26 U početku vladanja Jojakima, sina Josijina, Judina kralja, došla je ova riječ od Gospodina, govoreći:

2 "Ovako govori Gospodin: 'Stani u trjemu Gospodinova doma! Objavi svima koji su došli iz Judinih gradova da se poklone u Gospodinovu domu, i kaži im sve riječi koje sam ti zapovjedio; ne

izostavljaj ni riječi!'

3 Možda poslušaju i vrate se sa svojega zla puta. Onda će mi se sažaliti zbog nesreće koju im mislim učiniti zbog zlih djela njihovih.'

4 Kaži im: 'Ovako govori Gospodin: Ako me ne poslušate i ne idete po zapovjedima koje sam vam dao,

5 i ne poslušate riječi proroka, sluga mojih, koje neprestano šaljem k vama, premda ih ne slušate,

6 onda ću postupati s kućom ovom kao sa Silom i grad ću ovaj učiniti kletvom za sve narode na zemlji.'

7 Svećenici, i proroci i sav narod čuli su kako im Jeremija u Gospodinovu domu izreče ove riječi.

8 I kad je Jeremija bio objavio sve što mu je zapovjedio Gospodin da objavi svemu narodu, uhvatili su ga svećenici i proroci i sav narod vičući: "Moraš poginuti!"

9 Zašto objavljuješ u Ime Gospodinovo: 'Bit će ovoj kući kao Silu. Ovaj će grad pasti u ruševine i nitko više neće stanovati u njemu?'" I sav se narod u Gospodinovu domu skupi protiv Jeremije.

10 Kad su glavari Judini čuli za ovaj slučaj, uzašli iz kraljevskog dvora u Gospodinov dom i sjeli su pred nova vrata Gospodinova doma.

11 Svećenici i proroci su izjavili pred glavarima i cijelim narodom: "Ovaj je čovjek zaslužio smrt, jer je prorokovao protiv ovoga grada, kao što ste čuli svojim ušima."

12 A Jeremija je izjavio pred svim glavarima i cijelim narodom: "Gospodin me je poslao da protiv ove kuće i protiv ovoga grada objavim sve riječi što ste ih čuli."

13 Zato popravite svoje putove i svoja djela i poslušajte glas Gospodina, svojega Boga! Onda će se sažaliti Gospodin zbog nesreće kojom vam je zaprijetio.

14 A ja sam u vašim rukama, činite od mene što mislite da je dobro i pravo!

15 Samo znajte: Ako me ubijete, krv nedužnu stavljate na sebe i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer me je, zaista, poslao Gospodin k vama da vam objavim sve ove riječi."

16 Onda su izjavili glavari i sav narod svećenicima i prorocima: "Ovaj čovjek nije zaslužio smrt, jer nam je govorio u Ime Gospodina, našega Boga."

17 Neki su od starješina zemaljskih ustali i rekli skupljenomu mnoštvu:

18 "Mikah iz Morešeta ustao je kao prorok u vrijeme Judina kralja Ezekije. On je objavio svemu narodu Judinu: 'Ovako govori Gospodin vojska: Sion će se preorati u njivu, Jeruzalem će biti hrpa ruševina, a gora doma kao visoka šuma!'"

19 Je li ga zato ubio Ezekija, kralj Judin, ili itko u Judi? Nisu li se dapače prestra-

šili Gospodina i gledali da umilostive Gospodina? I ražalilo se Gospodinu što im je bio zaprijetio nesrećom. A mi, zar da učinimo tako veliku nepravdu na svoju vlastitu štetu?"

20 Onda je stupio još jedan drugi prorok u Ime Gospodinovo, Urija, sin Šemaje iz Kirjat-Jearima. On je prorokovao protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija.

21 Kad su kralj Jojakim, sve vojskovođe njegove i svi glavari čuli govore njegove, tražio ga je kralj da ga ubije. I kad je Urija čuo za to, prestraši se i pobjegne i došao je u Egipat.

22 A kralj Jojakim poslao ljude u Egipat, Elnatana, sina Akborova, i neke druge s njim.

23 Oni su izveli Uriju iz Egipta i doveli ga kralju Jojakimu, koji ga je dao ubiti mačem i njegovo mrtvo tijelo dao baciti na groblje prostoga naroda.

24 A ruka Ahikama, sina Safanova, bila je uz Jeremiju da ga ne predaju u ruke narodu, da ga pogube.

Jaram Nebukadnezarov

27 U početku vladanja Zedekija, sina Josijina, Judina kralja, došla je Jeremiji ova riječ od Gospodina.

2 Ovako mi je rekao Gospodin: Napravi sebi užad i jaram stavi sebi oko vrata!

3 Pošalji to isto edomskom kralju, i moapskom kralju, i amonskom kralju, i tirkom kralju i sidonskom kralju po poslanicima, koji su došli u Jeruzalem Zedekiji, kralju Judinu!

4 Daj im ovu zapovijed za njihove gospodare: Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov; recite svojim gospodarima:

5 Ja sam stvorio zemlju, ljude i životinje na zemlji svojom veliko snagom i svojom rukom podignutom i dajem ih komu ja hoću.

6 Sada dajem sve te svoje zemlje sluzi Nebukadnezaru, babilonskom kralju. I poljske životinje dajem mu da mu služe.

7 Svi narodi neka mu budu podložni, njegovom sinu i njegovo unuku, dok dođe vrijeme i njegovoj zemlji, da ga pokore moćni narodi i veliki kraljevi.

8 I bit će narod, i kraljevstvo što neće služiti babilonskom kralju Nebukadnezaru i neće saviti šiju svoju u jaram babilonskoga kralja, taj će narod kazniti, govori Gospodin, pohoditi mačem, glađu i kugom, dok ga posve ne pokorim njegovom rukom.

9 Zato ne slušajte svojih proroka, ni vračara, ni sanjača, ni gatarea i ni čarobnjaka, koji vam govore: "Nećete služiti babilonskom kralju!"

10 Jer vam oni prorokuju laži da vas odvedu iz zemlje vaše, da propadnete

kad bih vas ja odbacio.

11 A narod koji savije šiju svoju pod jaram babilonskoga kralja i da mu služi ostavit će mirno na njegovoj zemlji, govori Gospodin, da je obrađuje i prebiva u njoj.

12 Zedekiji, kralju Judinu, rekao sam isto tako: Savijte šiju svoju pod jaram babilonskoga kralja! Budite podložni njemu i njegovu narodu, pa ćete ostati na životu!

13 Zašto da poginete, ti i tvoj narod, od mača, gladi i kuge, kako je zaprijetio Gospodin narodu koji neće služiti babilonskom kralju?

14 Ne slušajte riječi proroka koji vam govore: Nećete služiti babilonskom kralju, jer vam oni prorokuju laži.

15 Ja ih nisam poslao, govori Gospodin, oni vam lažno prorokuju u Ime moje, da vas odbacim i da propadnete zajedno s prorocima koji su vam prorokovali.

16 Svećenicima i svemu narodu rekao sam: Ovako govori Gospodin: Ne slušajte riječi svojih proroka koji vam prorokuju ovako: Zaista, posude Gospodinova doma doskora će se vratiti iz Babilona, jer vam oni prorokuju laži.

17 Ne slušajte ih! Budite podložni babilonskom kralju, pa ćete ostati na životu! Zašto da ovaj grad bude hrpa ruševina?

18 Ako su proroci i ako je riječ Gospodinova u njih, neka mole Gospodina vojska da posude što je još ostalo u Gospodinovu domu i na dvoru Judina kralja i u Jeruzalemu, ne dode još u Babilon.

19 Jer ovako govori Gospodin vojska za stupove, more, podnožja i ostalo posude što je ostalo u ovom gradu.

20 što Nebukadnezar, babilonski kralj, nije uzeo sobom kad je odveo Jehoniju, sina Jojakimova, Judina kralja, iz Jeruzalema u Babilon zajedno sa svim velikašima i Judinim i jeruzalemskim.

21 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov, za posude što je još ostalo na dvoru Judina kralja i u Jeruzalemu:

22 U Babilon će se odnijeti i ondje će ostati do dana kad ih opet pogledam, govori Gospodin, i dadem ih donijeti i na ovo mjesto vratiti.

Lažni prorok Hananija

28 One godine, u početku vladanja Zedekije, Judina kralja, četvrte godine, petoga mjeseca, rekao mi prorok Hananija, sin Azurov iz Gibeona, u Gospodinovu domu pred svećenicima i svim narodom:

2 "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Slomio sam jaram babilonskoga kralja!

Jeremija

536

3 Još dvije godine i onda donosim natrag na ovo mjesto sve posude Gospodinova doma koje je Nebukadnezar, babilonski kralj, uzeo s ovoga mjesta i odnio u Babilon.

4 I Jehoniju, sina Jojakimova, Judina kralja, i sve zarobljenike Judine koji su došli u Babilon, ja ću dovesti natrag na ovo mjesto, govori Gospodin, jer trgajam jaram babilonskoga kralja."

5 A prorok Jeremija je odgovorio proroku Hananiji pred svećenicima i pred svim narodom što je stajao u Gospodinovu domu.

6 Prorok Jeremija je rekao: "Zaista, Gospodin neka to dađe, neka Gospodin ispuni tvoju riječ što si je objavio! Neka vrati natrag posude Gospodinova doma i sve zarobljene iz Babilona na ovo mjesto!

7 Ali čuj ovu riječ koju ja dovikujem u uši tebi i svemu narodu!

8 Proroci, koji su bili prije mene i prije tebe od davnine, prorokovali su moćnim zemljama i velikim kraljevstvima rat, glad i kugu.

9 Ali kad prorok proriče sreću, spoznat će je tek kad se ispuni proročka riječ, da je Gospodin zaista poslao proroka."

10 Onda uzeo prorok Hananija jaram s vrata proroka Jeremije i rastrgao ga;

11 Pritom je rekao Hananija pred svim narodom: "Ovako govori Gospodin: Isto tako trgajam jaram Nebukadnezara, babilonskoga kralja, i roku od dvije godine na vratu svih naroda." Prorok Jeremija je otišao svojim putem.

12 Pošto je prorok Hananija bio rastrgao jaram na vratu proroka Jeremije, je došla riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

13 Idi i kaži Hananiji: Ovako govori Gospodin: Slomio si jaram drveni, ali si mjesto njega napravio jaram željezni!

14 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Željezni jaram stavljam oko vrata svim tim narodima; oni će služiti Nebukadnezaru, babilonskom kralju. Dajem mu i poljske životinje.

15 I prorok Jeremija je rekao proroku Hananiji: "Čuj, Hananija, Gospodin nije poslao tebe, a ti zavodiš ovaj narod da stavi svoje uzdanje u laži.

16 Zato govori Gospodin: 'Evo, ja te uklanjam iz zemlje. Još ove godine umrijet ćeš, jer si propovjedaio pobunu protiv Boga.'

17 I prorok Hananija je umro one godine, sedmog mjeseca.

Pismo Jeremijino zarobljenicima u Babilonu

29 Ovo su riječi pisma koje je poslao prorok Jeremija iz Jeruzalema preostalim još starješinama zarobljenika, svećenicima, prorocima i svemu

narodu, koji je odveo Nebukadnezar iz Jeruzalema u Babilon.

2 To se dogodilo kad su otišli iz Jeruzalema kralj Jehonija, kraljica majka, dvorani, glavari Judini i jeruzalemski, kovači i bravari.

3 Po Elasi, sinu Safanovu, i Gemarji, sinu Hilkijinu, koje je poslao u Babilon Zedekija, kralj Judin, Nebukadnezaru, babilonskom kralju:

4 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov, svim zarobljenicima koje sam dao odvesti iz Jeruzalema u Babilon.

5 Gradite kuće i stanujte u njima! Sadite vrtove i jedite njihove plodove!

6 Uzimajte žene i imajte sinove i kćeri! Uzimajte za svoje sinove žene i dajte svojim kćerima muževe da oni dobiju sinove i kćeri! Množite se ondje i ne umanjujte se!

7 Tražite blagostanje gradu u koji sam vas odveo i molite se za njega Gospodinu, jer blagostanje njegovo, vaše je blagostanje.

8 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Nemojte da vas zalude vaši proroci koji su među vama i vaši vračari! Ne slušajte sanjare svoje, koji sami govore da sanjaju!

9 Jer vam oni prorokuju laži u Ime moje. Ja ih nisam poslao, govori Gospodin.

10 Jer ovako govori Gospodin: Kad se navrši punih sedamdeset godina, pohodit ću vas i izvršit ću na vama riječ spasenja i vratit ću vas na ovo mjesto.

11 Jer ja znam namisli koje imam za vas, govori Gospodin, namisli su za mir, a ne za nesreću, da vam dadem budućnost punu pouzdanja.

12 Onda ćete me zazvati i ići meni se pomoliti, i ja ću vas uslišati.

13 Tražit ćete me i naći ćete me kad me potražite svim svojim srcem.

14 I dat ću vam da me nadete, govori Gospodin. Okrenut ću vašu sudbinu i skupit ću vas iz svih naroda i iz svih mjesta kamo sam vas prognao, govori Gospodin, i dovest ću vas natrag na mjesto odakle sam vas odveo u ropstvo.

15 Ali vi govorite: "Gospodin nam je podigao proroke u Babilonu."

16 A Gospodin govori ovako o kralju, koji sjedi na prijestolju Davidovu i o svemu narodu koji još stoji u ovom gradu, o vašoj braći što nisu otišla s vama u ropstvo:

17 Ovako govori Gospodin vojska: Evo, pustit ću na njih mač, glad i kugu i učinit ću ih kao loše smokve što su odviše loše da bi se mogle jesti.

18 Progonit ću ih mačem, gladu i kugom i učinit ću ih strašilom za sva kraljevstva zemaljska, kletvom, užasom, ruglom i porugom kod svih naroda kamo sam ih otjerao.

19 Zato, jer nisu poslušali riječi mojih, govori Gospodin, kad sam im neprestano slao svoje sluge, proroke, ali ih niste poslušali, govori Gospodin.

20 Stoga sad čujte riječ Gospodinovu, vi svi zarobljenici, koje sam dao odvesti iz Jeruzalema u Babilon!

21 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov, o Ahabu, sinu Kolajinu, i o Zedekiji, sinu Maasejinu, koji vam prorokuju laži u Ime moje: Evo ja ih predajem u ruke Nebukadnezzaru, babilonskom kralju. On će ih dati pogubiti pred vašim očima.

22 Onda će kod svih zarobljenika Judi-nih koji su u Babilonu, zavladati kletva: "Neka od tebe učini Gospodin kao od Zedekije i Ahaba, koje je babilonski kralj dao spržiti na ognju!"

23 Jer su oni činili zlo u Izraelu i počinili preljub sa ženama prijatelja svojih, i u Ime moje navješćivali lažne riječi što im ih nisam zapovjedio. Ja znam to i svjedok sam tomu, govori Gospodin.

24 Govorit ćeš i Semaji, Nehelamcu, i kaži mu:

25 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Jer si u svoje vlastito ime poslao pismo svemu narodu u Jeruzalemu i svećeniku Sefaniji, sinu Maasejinu, i svima svećenicima ovoga sadržaja:

26 Gospodin te je postavio svećenikom na mjesto svećenika Jojade, tako da ima službenika u Gospodinovu domu za paziti na svakoga bezumnika koji drži sebe za proroka, da ga staviš u klade i u željeza oko vrata.

27 Pa zašto ne istupaš protiv Jeremije iz Anatota, koji vam proriječe?

28 Zar nam nije poslao u Babilon vijest ovoga sadržaja: "Dugo će još trajati! Gradite kuće i stanujte u njima, sadite vrtove i uživajte njihove plodove!"

29 Svećenik Sefanija pročitao je ovo pismo pred samim prorokom Jeremijom.

30 Došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

31 Pošalji svim zarobljenicima ovu vijest: Ovako govori Gospodin o Semaji, Nehelamcu: Jer vam Semaja prorokuje, premda ga ja nisam poslao, i zavodi vas da se uzdate u laži.

32 Stoga ovako govori Gospodin: Evo, ja ću pohoditi Semaju, Nehelamca, i njegove potomke. Neće od njega nitko ostati u ovom narodu i neće doživjeti sreću koju ću pripremiti svojem narodu, govori Gospodin, jer je govorio pobunu protiv Gospodina.

30 *Obećanje povratka iz ropstva*
Riječ Gospodinova došla je Jeremiji, govoreći:

2 Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Napiši si u knjigu sve riječi koje ti govorim!

3 Jer evo, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću okrenuti sudbinu svojega naroda Izraela i Jude, govori Gospodin, i dovesti ih natrag u zemlju koju sam dao njihovim očevima u posjed.

4 Ovo su riječi koje je rekao Gospodin o Izraelu i Judi:

5 Jest, ovako govori Gospodin: Viku straha čujemo, strah je to a ne mir.

6 Pitajte i vidite rađaju li muževi, jer, zašto vidim gdje se svaki čovjek podbočio rukama o bedra kao roditelja? Zašto su se sva lica promijenila i poblijedjela?

7 Ja! Silan je onaj dan, nije bilo takva, vrijeme je nevolje za Jakova. Ipak će se izbaviti iz nje.

8 U onaj će se dan dogoditi, govori Gospodin vojska, da trgam jaram na vratu njegovu i rastrgam užad njegovu, te ga više nikada ne zarobe stranci.

9 Gospodinu, svojem Bogu, služiti će, svojem kralju Davidu, koga ću im podignuti.

10 Ti se dakle ne boj, Jakove, slugo moj, govori Gospodin. Ne boj se, Izraelu, jer evo, ja ću te izbaviti iz daleke zemlje, tvoju djecu iz zemlje ropstva njihova! Jakov će se vratiti kući i naći mir, živjet će bez brige i nitko mu neće smetati!

11 Jest, ja sam s tobom, govori Gospodin, da te izbavim. Uništiti ću sve narode, među koje sam te razasuo! Ali tebe neću uništiti potpuno, samo ću te karati s mjerom. Sasvim bez kazne ne mogu te ostaviti!

12 Jer ovako govori Gospodin: Neizlječiva je tvoja rana, nema lijeka ozljedi tvojoj.

13 Nitko se ne zauzima za bolest tvoju. Ljekarije nema za čireve, melema nema za tebe.

14 Zaboravili su te svi ljubavnici tvoji, ne pitaju ništa za te. Jest, kako udari neprijatelj, tako sam ja udario tebe kaznom neumoljivom za veliko bezakonje tvoje. Silni su grijesi tvoji.

15 Što višeš zbog rane svoje, zbog neizlječive bolesti svoje? Za veliko bezakonje tvoje—silni su grijesi tvoji—ja sam ti to učinio.

16 Zato svi koji te proždiru, proždrijet će se. Svi tvoji neprijatelji idu u ropstvo. Koji te plijene, bit će oplijenjeni. Sve razbojнике tvoje predat ću razbojnicima.

17 Jer ću te ozdraviti, rane ću ti tvoje ozdraviti, govori Gospodin: Jer te, Sione, zovu: "Otjeranom, za koju se više ne brine nitko."

18 Ovako govori Gospodin: Sad ću okrenuti sudbinu šatora Jakovljevih, smilovati ću se stanovima njegovim. Grad će se

Jeremija

538

sazidati na svojoj gori. Na starom će se mjestu podignuti tvrđava.

19 Iz njih će onda odjekivati hvala i pjesma veselih ljudi. Ja ću ih umnožiti, ne će se umanjiti; počastit ću ih, neće više biti prezreni.

20 Sinovi će njihovi biti kao prije. Zajednica njihova stoji tvrdo preda mnom. Pohodit ću sve neprijatelje njihove.

21 Iz njih će samih izići glavari njihovi. Vladar će njihov doći iz njihove sredine. Ja ću učiniti da mi se može približiti i on će pristupiti k meni, jer tko je taj koji bi se usudio pristupiti k meni, govori Gospodin.

22 Vi ćete biti moj narod, a ja ću biti vaš Bog.

23 Gle, vihor od Gospodina njegov gnjev provaljuje, bez prestanka, vihorima othući preko glave bezbožnika.

24 Strašna srdžba Gospodinova se ne vraća dok on to nije izvršio, dok nije ispunio naum svojega srca. Na svršetku dana to ćete spoznati jasno.

Mesijansko spasenje

31 U ono vrijeme, govori Gospodin— ja ću biti Bog svim plemenima Izraelovim i oni će biti moj narod.

2 Ovako govori Gospodin: Milost je našao u pustinji narod što je utekao maču. U svoje počivalište otišao je Izrael.

3 Iz daljine objavio mi se Gospodin, govoreći: Ljubavlju vječnom ljubim te, zato sam ti tako dugo sačuvao milost.

4 Opet ju zidam, i bit ćeš sazidana, djevojko Izraelova! Opet ćeš se kititi bubnjevima, izlazit ćeš u veselom kolu!

5 Opet ćeš ti saditi vinograde na brdima Samarije; sadit će ih poslenici i oni će plod brati i jesti.

6 Jest, dolazi vrijeme kad će vikati čuvar na gorama Efraimovim: "Ustanite, krenite na Sion Gospodinu, svojem Bogu!"

7 Jer ovako govori Gospodin: Pjevajte u radosti Jakovu, radujte se zbog glave naroda! Javlajte to, slavite i govorite: "Gospodin je izbavio svoj narod, ostatak Izraelov."

8 Evo, ja ih dovodim opet iz zemlje sjeverne i s krajeva zemlje, među njima i slijepe i hrome, trudne i roditelje. U velikom mnoštvu dolaze kući.

9 Dolaze plačući, ja ih pratim i tješim, vodim ih k potocima, ravnim putom gdje se ne spotiču, jer sam otac Izraelu. Efraim je moj prvorodeni sin.

10 Čujte, narodi, riječ Gospodinovu! Objavite je na najdaljim otocima i recite: "Koji je razasuo Izraela, skuplja ga opet i čuva ga kao pastir svoje stado."

11 Jer je Gospodin spasio Jakova, otkupio ga iz ruku jačega od njega.

12 Dolaze i pjevaju na visini sionskoj.

Sjaju od radosti zbog spasenja Gospodina: zbog žita, zbog vina i ulja, zbog janjadi i teladi. Njihova je duša kao vrt obilno navodnjen; neće više trebati tužiti.

13 Onda će se veseliti djevojka u kolu, mladić i starac zajedno, jer ja ću pretvoriti žalost njihovu u radost, nakon boli dajem im utjehu i veselje.

14 Razblažujem dušu svećenikovu pretilinom. Narod je moj nasićen darovima mojim, govori Gospodin.

15 Ovako govori Gospodin: Čuj, jauk se čuje u Rami, gorko plakanje! Rahela oplakuje svoju djecu—neće se utješiti—svoju djecu, jer nijedno ne živi više.

16 Ovako govori Gospodin: Zabrani svojem glasu tugovanje, svojim očima suze, jer će tvojoj nevolji biti njezina plaća, govori Gospodin. Oni se vraćaju kući iz zemlje neprijateljske.

17 Budućnost tvoja ima nadu, govori Gospodin. Djeca se tvoja vraćaju natrag u svoju zemlju.

18 Čujem zaista Efraima gdje tuguje: "Kaznio si me, primio sam kaznu kao pomamno govedo. Dovedi me kući, ja ću se obratiti, jer si ti Gospodin, moj Bog."

19 Otkada sam te ostavio, pokajao sam se za to. Kad sam to uvidio, udarao sam se u prsa svoja. Crvenim se i stidim se jer moram okajati sramotu mladosti svoje."

20 Nije li Efraim moj sin ljubljeni, moje dijete predrago? Kad god mu se zaprijetim, moram ga se milo spomenuti. Zato za njega kuca moje srce; ja mu se moram smilovati, govori Gospodin.

21 Postavi sebi putokaz, napravi sebi znakove putne! Pripazi na cestu, na put kojim si išla! Djevojko Izraelova, vrati se natrag, vrati se kući u ove svoje gradove!

22 Dokle ćeš se još otimati, kćeri nepokornice? Jer je Gospodin učinio nešto novo u zemlji: Zena opkoljava čovjeka.

23 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Ponovno će se u Judinoj zemlji, u njezinim gradovima govoriti kad okrenem sudbinu njihovu: "Gospodin neka te blagoslovi; Boravište pravednosti, Goro svetosti!"

24 Juda sa svim gradovima svojim stanovat će u njoj i poljodjelci i oni koji idu za stadima.

25 Jer ja krijepim umorne, ja nasitim one što sustaju.

26 U tom sam se probudio i pogledao sam; san mi je moj bio sladak.

27 Evo, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću darovati kući Izraelovoj i kući Judinoj potomstvo od ljudi i stoke.

28 Kao što sam brižno pazio da ih iskorištenjem i rušim, da ih razaram i uništavam i nesreću donosim, tako ću sada brižno paziti na to da ih sazidam i za-

sadim, govori Gospodin.

29 Neće se više govoriti u one dane: "Kiselo grožđe jeli su očevi, a djeci trnu zubi."

30 Ne, svaki će poginuti za svoje vlastite grijehе. Samo tko sam jede kiselo grožđe, tomu će zubi trnuti.

31 Jer evo, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću učiniti novi zavjet s kućom Izraelovom i s kućom Judinom.

32 Ne zavjet kakav sam učinio s njihovim očevima kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz Egipta, zavjet koji su prekršili, premda sam bio muž njihov, govori Gospodin.

33 Ne, ovo će biti zavjet koji ću učiniti s kućom Izraelovom poslije onih dana, govori Gospodin: Staviti ću svoj zakon u njihovo srce i upisati ga u dušu njihovu. Tako ću biti njihov Bog, i oni će biti moj narod.

34 Oni se više neće učiti među sobom, učiti jedan drugoga: "Spoznajte Gospodina!" jer me svi poznaju od najmanjega do najvećega, govori Gospodin, jer im opraštam njihovu krivnju i grijehа se njihovih više ne sjećam.

35 Ovako govori Gospodin, koji određuje sunce za svjetlo po danu, a mjesec i zvijezde postavlja za svjetlo u noći, koji udari more da zabuče valovi njegovi—Gospodin vojska Ime je njegovo:

36 Kako malo ove uredbe odstupaju od mene, govori Gospodin, tako će malo prestatati potomstvo Izraelovo biti narod preda mnom zauvijek.

37 Ovako govori Gospodin: Kako se malo može nebo gore izmjeriti, i kako se malo mogu temelji zemaljski dolje istražiti, tako ću malo i ja odbaciti sve potomstvo Izraelovo za sve ono što su učinili, govori Gospodin.

38 Jer evo, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad će se opet sazidati Gospodinu grad, od Kule Hananelove do Ugaonih vrata.

39 I još će dalje otići uže mjerачko, ravno preko brijega Gareba i okrenuti se prema Goatu.

40 I sva dolina mrtva, tjelesa i pepeo, i sve mrtvačko polje do kidronske doline, do ugla Konjskih vrata na istoku bit će sveto Gospodinu. Nikada više u sva vremena neće se što srušiti ili razoriti.

Jeremija kupuje njivu u znak povratka iz Babilona

32 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji u desetoj godini Zedekije, Judina kralja, to jest, u osamnaestoj godini Nebukadnezarovoј.

2 Onda je opkoljavala vojska babilonskog kralja Jeruzalem i prorok je Jeremija bio zatvoren u stražarnici na dvoru Judina kralja.

3 Zedekija, kralj Judin, bio ga je zatvorio prekoravajući ga: "Zašto si prorokovao: Ovako govori Gospodin: Evo, dajem ovaj grad u ruke babilonskom kralju; on će ga osvojiti.

4 I Zedekija, kralj Judin, neće uteći ruci Kaldejaca, nego će zacijelo biti predan u ruke babilonskom kralju i licem u lice s njim će govoriti i oko u oko njega će vidjeti.

5 Zedekiju će odvesti u Babilon i tajno će ostati dok ga ne pohodim, govori Gospodin. Ako se borite s Kaldejcima, nećete imati uspjehа."

6 Jeremija je rekao ovako: Došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

7 Evo, Hanamel, slugа tvojega strica Šaluma, doći će k tebi s molbom: "Kupi njivu moju u Anatotu, jer tebi pripada preкуп po pravu otkupa."

8 Onda je došao k meni u stražarnicu, kako je Gospodin navijestio, Hanamel, sin mojega strica, i zamolio me: "Hajde kupi moju njivu u Anatotu u rodnom posjedu Benjaminovu, jer tebi pripada pravo posjeda po dužnosti otkupa; kupi je za sebe!" Onda sam razumio da je to bila riječ Gospodinova.

9 I kupio sam njivu od Hanamela, sina strica svojega, u Anatotu i isplatio mu u novcu sedamnaest šekela srebra.

10 Napisao sam kupovni ugovor, zapečatio ga, dao ga po svjedocima potvrditi i izmjerio novce na tezulji.

11 Onda sam uzeo kupovni ugovor, po pravu i zakonu zapečaćeni, i otvoreni,

12 I predao sam kupovni ugovor Baruhu, sinu Nerije, sina Maasejina, pred Hanamelom, sinom strica svojega, i pred svjedocima, koji su potpisali kupovni ugovor, i pred svim Judejcima koji su se zadržavali u stražarnici.

13 Pred njima sam dao Baruhu zapovijed, govoreći:

14 "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Uzmi ove ugovore, ovaj zapečaćeni kupovni ugovor i ovaj otvoreni, i stavio ih u zemljanu posudu da se sačuvaju za mnoge godine!'

15 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Opet će se u ovoj zemlji kupovati kuće, njive i vinogradi.'"

16 Otkako sam bio predao kupovni ugovor Baruhu, sinu Nerijinu, pomolio sam se Gospodinu:

17 "Ah, Gospodin Bože! Ti si stvorio nebo i zemlju svojom veliko snagom; svojom rukom podignutom, i ništa nije tebi nemoguće.

18 Tisućama iskazuješ milost, ali krivnju otaca vraćaš u njedra njihovoj djeci, Bože veliki, silni, koji si nazvan Gospodin vojska.

19 Velik si u savjetu, moćan u djelima.

Jeremija

540

Tvoje oči bdiju nad svim putovima ljudi da naplatiš svakomu prema njegovim putovima i prema vrijednosti njegovih djela.

20 Ti si činio znamenja i čudesa u Egiptu do današnjega dana, i na Izraelu, i na drugim ljudima i stekao si sebi ime kako je danas.

21 Ti si izveo svoj narod Izraela iz Egipta znamenjima i čudesima, jakom mišicom i rukom podignutom i srahovitošću velikom.

22 Dao si im ovu zemlju, za koju si se zakleo njihovim očevima da ćeš im je dati, zemlju gdje teče med i mlijeko.

23 Oni su ušli u nju i zaposjeli je, ali nisu slušali tvojih zapovijedi, nisu hodili po tvojem zakonu, i nisu činili ništa od svega što si im zapovjedio da čine. Zato si pustio da ih snade sva ta nesreća.

24 Evo, opkopi su već došli do grada, da ga zauzmu. Od mača, gladi i kuge grad će pasti u ruke Kaldejcima, koji ga opsjedaju. Što si rekao, došlo je. Eto vidiš sam!

25 I ti si mi, Gospodin Bože, zapovjedio: 'Kupi sebi tu njivu za novce i uzmi svjedoke za to!' premda je grad predan u ruke Kaldejcima.'

26 Onda je došla riječ Božja Jeremiji:

27 "Gle, ja sam Gospodin, Bog svega tijela, je li mi što nemoguće?

28 Zato ovako govori Gospodin: 'Evo, ja dajem ovaj grad u ruke Kaldejcima i u ruke Nebukadnezaru, babilonskom kralju, i on će ga zauzeti.

29 Kaldejci će doći, ovaj će grad opkoliti, ognjem će ovaj grad upaliti i spalit će ga, upravo one kuće gdje su na krovovima kadili Baalu i naljeve izlijevali drugim bogovima da me razdraže na gnjev.

30 Jer su Izraelci i sinovi stranci činili od mladosti uvijek samo zlo pred mojim. Izraelovi sinovi samo su me dražili na gnjev lošim djelima svojih ruku, govori Gospodin.

31 Gnjev i srdžbu zadavao mi je ovaj grad sve od dana kad su ga sazidali do današnjega dana. I sad ga moram odbaciti ispred svojih očiju,

32 zbog sve zloće koju su počinjali Izraelovi sinovi i sinovi Judini da me razdraže na gnjev, oni, njihovi kraljevi, glavari njihovi, svećenici njihovi i proroci njihovi. Ljudi Judini i stanovnici jeruzalemski.

33 Okrenuli su mi leđa mjesto lica, i premda sam ih dao poučavati neprestano, nisu to slušali i nisu htjeli primiti nauk.

34 Svoje gadne bogove postavili su u dom koji nosi ime moje i s tim je oskvrnuli.

35 Podigli su uzvisine Baalu u dolini Ben-Hinomu i žrtvovali su ondje Moleku svoje sinove i kćeri. Takvo što nisam im nikada zapovjedio, i nikada mi nije palo

na um da bi činili takve grozote i Judu navodili na grijeh!

36 A sada, ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, o tom gradu, za koji kažete da će se predati u ruke babilonskom kralju od mača, gladi i kuge:

37 Evo, ja ću ih skupiti iz svih zemalja kamo sam ih prognao u svojem gnjevu i u svojoj jarošći i velikoj ljutini, i dovest ću ih natrag na ovo mjesto i učiniti da stanuju ovdje u miru.

38 Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog.

39 Dat ću im jedno srce i jedan put da me se boje zauvijek na svoje spasenje i svoje djece.

40 Učinit ću s njima vječni zavjet i neću se nikada odvratiti od njih, uvijek ću im činiti dobro. Staviti ću im u srce strahopoštovanje preda mnom, da ne odstupe od mene.

41 Radovat ću im se i činiti im dobro i zasaditi ću ih sigurno u ovu zemlju svim srcem i svom dušom svojom.

42 Jer ovako govori Gospodin: Kao što sam pustio da dođe na ovaj narod sva ta nesreća velika, tako ću donijeti na njih i sve dobro koje sam im obećao.

43 Opet će se kupovati njive u ovoj zemlji za koju vi govorite: Jedna je pustinja ona, bez ljudi i stoke, podložena sili Kaldejaca.

44 Opet će se kupovati njive za novce, pisat će se kupovni ugovori i pečatiti i uzimati svjedoci u zemlji Benjaminovoj, u okolici jeruzalemskoj, u Judinim gradovima, u gradovima po gorama, u gradovima po nizini i u gradovima južne zemlje, jer ja okrećem sudbinu njihovu, govori Gospodin."

Dolazi Spasenje Jeruzalemu i Judi

33 Nadalje je došla riječ Gospodinova Jeremiji po drugi put dok se još nalazio zatvoren u stražarnici, govoreći:

2 "Ovako govori Gospodin, koji je stvorio zemlju, sazdao ju i uzdržava je—Gospodin je njegovo ime:

3 Zazovi me i odgovorit ću ti i pokazat ću ti velike, nevjerojatne stvari za koje nisi znao!

4 Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, za kuće ovoga grada, i za dvore Judinih kraljeva što su bile srušene, za utvrđenje bedema protiv navale mača.

5 Oni dolaze da se bore s Kaldejcima, ali s uspjehom, da im mjesta napune mrtvim tjelesima ljudi koje sam pobio u žestokom svojem gnjevu, kad sam pred ovim gradom zastro svoje lice zbog sve njihove zloće.

6 Zaista, ja ću im donijeti ozdravljenje i spasenje, ozdravit ću ih i spremiću im puninu sreće i mira.

7 Okrenut ću sudbinu Judinu i sudbinu Izraelovu i sazidat ću ih opet kao prije.

8 Očistit ću ih od sve njihove krivnje koju su počinili protiv mene i oprostit ću im sva njihova zlodjela kojima su mi sagriješili i kojima su mi se iznevjerili.

9 Jeruzalem će biti mило ime, hvala i slava u svih naroda na zemlji koji čuju za sve dobro što ću im iskazati; prestrašit će se i uzdrhtati zbog svega dobra i sve sreće što ću im je dati.

10 Ovako govori Gospodin: Na ovom mjestu, za koje vi kažete: 'Opustjelo leži, bez ljudi i stoke,' u Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama što su sad opustjele, bez ljudi, bez stanovnika i bez stoke, opet će se čuti

11 glas radosti i glas miline, poklik zaručnikov i poklik zaručnice, poklik onih koji govore: 'Hvalite Gospodina vojska, jer je dobrostiv Gospodin, jer vječno traje njegova milost!' i onih koji prinosе žrtve zahvalne u Gospodinovu domu. Okrenut ću sudbinu zemlje onako kako je bilo prije, govori Gospodin.

12 Ovako govori Gospodin vojska: 'Na ovom mjestu koje sad leži opustjelo, bez ljudi i stoke, i u svim njegovim gradovima opet će biti paše za pastire koji puštaju da pasu njihova stada.

13 U gradovima po gorama, u gradovima po nizini, u gradovima južne zemlje, u rodnom području Benjaminovu, u okolici jeruzalemskoj i po Judinim gradovima opet će prolaziti stada ispod ruke onoga koji ih broji', govori Gospodin.

14 Doista dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću ispuniti obećanje što sam ga dao kući Izraelovoj i kući Judinoj.

15 U one dane i u ono vrijeme učinit ću da iznikne Davidu klica prava. On će činiti pravo i pravednost na zemlji.

16 U one dane zadobit će Juda pomoć i Jeruzalem će stanovati u sigurnosti i zvat će se: 'Gospodin je naša pravednost!'

17 Jer ovako govori Gospodin: 'Nikada Davidu neće nestati čovjek koji sjedi na prijestolju Izraelove kuće.

18 Levitskim svećenicima neće nikada pred licem mojim nestati čovjeka koji prinosi žrtvu paljenicu, pali dar i pripravlja žrtvu zaklanicu zauvijek.'

19 I došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

20 'Ovako govori Gospodin: 'Kako malo možete vi poništiti moj zavjet s danom i moj zavjet s noći, tako da ne bude više dana ni noći na vrijeme.

21 onda će se malo poništiti moj zavjet s mojim slugom Davidom da ne bi više imao potomka, koji bi kao kralj sjedio na njegovu prijestolju, a isto tako malo moj

zavjet s levitskim svećenicima, koji obavljaju svetu službu moju.

22 Kao što se ne može izbrojiti nebeska vojska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti potomstvo svojega sluge Davida i Levite koji obavljaju svetu službu moju.'

23 Nadalje je došla riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

24 'Nisi li opazio što govore ovi ljudi: 'Oba plemena koja je izabrao Gospodin, on je odbacio,' i kako prezirno govore o mojem narodu, da nije narod u njihovim očima?

25 Ovako govori Gospodin: 'Kako sigurno postoji moj zavjet s danom i noći, kako sam sigurno ustanovio uredbe neba i zemlje,

26 tako ću malo odbaciti potomka Jakovljeve i svojega sluge Davida i ne uzimati više vladara iz njegova potomstva nad potomcima Abrahamovim, Izakovim i Jakovljevim, jer ću okrenuti sudbinu njihovu i smilovati se njima.'

Bog opominje Zedekiju

34 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji kad su Nebukadnezar, babilonski kralj, i sva njegova vojska, i sva kraljevstva zemaljska što su bila pod njim, i svi narodi vojevali protiv Jeruzalema i svih gradova njegovih:

2 'Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: 'Idi govori Zedekiji, kralju Judinu, i kaži mu: Ovako govori Gospodin: Evo, ja dajem taj grad u ruke babilonskom kralju i on će ga spaliti ognjem.

3 Ti nećeš uteći njegovoj ruci, nego ćeš biti uhvaćen i predan vlasti njegovoj. Oko u oko vidjet ćeš babilonskoga kralja i licem u lice s njim ćeš govoriti i doći ćeš u Babilon.'

4 Ali čuj riječ Gospodinovu, Zedekija, kralju Judin! Ovako govori Gospodin o tebi: Nećeš poginuti od mača.

5 U miru ćeš umrijeti; i kao što su palili mirise u čast tvojim očevima, prijašnjim kraljevima koji su bili prije tebe, tako će isto paliti tebi i naricat će za tobom, 'Jao, gospodar!' Ja sam izgovorio tu riječ, govori Gospodin.'

6 Prorok Jeremija navijesti sve ove riječi kralju Judinu Zedekiji u Jeruzalemu,

7 dok je vojska babilonskoga kralja udarala na Jeruzalem i na sve Judine gradove koji su još preostali, naime, na Lakiš i Azeku. Ovi su bili od Judinih gradova jedini tvrdi gradovi koji su se još držali.

8 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Gospodina otkako je bio kralj Zedekija napravio nagodbu sa svim narodom u Jeruzalemu da im proglasi oslobođenje.

9 Svaki je imao osloboditi roba svojega i ropkinju svoju ukoliko su bili Hebrejci i

Jeremija

542

Hebrejke, da više nitko nema svojega judejskog brata kao roba.

10 Poslušali su svi glavari i sav narod koji su bili pristali na nagodbu da svaki otpusti roba svojega i ropkinju svoju i da ih više ne drži kao robove; poslušali su i otpustili ih.

11 A poslije su uzimali opet natrag robove i ropkinje koje su bili otpustili, i silom su ih opet učinili robovima i ropkinjama.

12 Onda je došla od Gospodina Jeremiji riječ Gospodinova, govoreći:

13 "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Ja sam učinio zavjet s vašim očevima kad sam ih izveo iz Egipta, iz kuće ropstva," govoreći:

14 "Nakon sedam godina ima svaki od vas otpustiti svojega hebrejskog brata koji ti se prodao. Kad ti odsluži šest godina kao rob, onda ćeš ga slobodna otpustiti od sebe." Ali me nisu poslušali vaši očevi i nisu mi priguli svojega uha.

15 Vi ste se sad bili od toga odvratili, bili ste činili što je pravo u mojim očima proglašivši oslobođenje svaki svojega brata, i bili ste ugovorili nagodbu preda mnom u mojoj kući, koja se zove mojim imenom.

16 Ali sada oskvrnjujete ponovno Ime moje. Svaki je roba svojega i ropkinju svoju, koje ste bili otpustili, opet uzeo natrag i silom ih natjerao da vam budu robovi i ropkinje."

17 Stoga govori Gospodin: "Vi me niste poslušali, u proglašavanju oslobođenja, svaki svojem bratu i svojem bližnjemu. Evo, ja navješćujem vama oslobođenje, govori Gospodin, za mač, kugu i glad. Predati ću vas zlu među sva kraljevstva zemaljska.

18 A ljude koji prestupe nagodbu koju i ne izvrše uredbe nagodbe, koju su napravili preda mnom, učinit ću kao goveda koje su ga rasjekli na dvoje i prošli između njegovih komada.

19 Glavare Judine i jeruzalemske, dvorane, svećenike i sav narod ove zemlje, koji su prošli između komada goveda,

20 predat ću u ruke njihovim neprijateljima, u ruke onima koji im žele smrt. Njihova će mrtva tjelesa biti hrana pticama nebeskim i životinjama zemaljskim.

21 A Zedekiju, Judina kralja, i njegove glavare predat ću u ruke njihovim neprijateljima, u ruke onima, koji im rade o glavi, i u ruke vojsci babilonskoga kralja, koja je sada otišla.

22 Zaista, govori Gospodin, ja ću učiniti da se natrag dovedu na ovaj grad i oni će se boriti protiv njega, zauzeti ga i spaliti ognjem. Judine gradove učinit ću pustinjom u kojoj ne prebiva nitko."

Vjernost Rekabovaca i nevjernost Jude

35 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji u dane Jojakima, sina Josijina, Judina kralja, govoreći:

2 "Idi k zajednici Rekabovaca, govori s njima i dovedi ih u Gospodinov dom u koju dvoranu i podaj im vina da piju!"

3 I tako sam uzeo Jaazaniju, sina Jeremiye, sina Habasinijina, njegovu braću i sve njegove sinove i svu zajednicu Rekabovaca.

4 Doveo sam ih u Gospodinov dom dvoranu sinova Hanana, sina Jigdalijina, Božjega čovjeka, koja je uz dvoranu glavara iznad dvorane Maaseje, sina Salumova, vratara.

5 Stavio sam pred pripadnike zajednice Rekabovaca vrčeve punih vina i čaše i rekao sam im: "Pijte vino!"

6 A oni odgovore: "Ne pijemo vina, jer djed naš Jonadab, sin Rekabov, zapovjedio nam je: 'Ne smijete piti vina, ni vi ni vaši sinovi zauvijek.'

7 I kuće ne gradite i sjemena ne sijte, ni vinograda ne sadite niti ih posjedujte, nego stanujte uvijek u šatorima da dugo živite u zemlji u kojoj ste gosti!"

8 Mi slušamo Jonadaba, sina Rekabova, djeda svojega, do u riječ u svemu što nam je zapovjedio, ne pijemo vina nikada, ni mi ni naše žene, ni naši sinovi, ni naše kćeri.

9 Ne gradimo kuća, da u njima prebivamo, i ne posjedujemo vinograda, ni njiva ni posijanih polja.

10 Prebivamo u šatorima i činimo brižno sve što nam je zapovjedio naš djed Jonadab.

11 Dogodilo se kad je došao Nebukadnezar, babilonski kralj, protiv ove zemlje, rekli smo: 'Dodite, hajdemo u Jeruzalem ispred vojske Kaldejaca i ispred vojske Sirijaca!' Tako sad prebivamo u Jeruzalemu."

12 I došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

13 "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Idi javi ljudima Judinim i stanovnicima jeruzalemskim: Zar nećete primiti nauk i poslušati naputke moje, govori Gospodin.'

14 Izvršuje se zapovijed Jonadaba, sina Rekabova, koji je zabranio potomcima svojim da ne piju vino. Oni ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijed djeda svojega. A ja sam neprestano govorio vama, ali me vi niste slušali.

15 Slao sam k vama neprestano sve svoje slugе, proroke s opomenom: 'Vratite se svi sa svojih zlih putova, popravite svoja djela i ne trčite za drugim bogovima da im služite! Onda ćete ostati u zemlji koju sam dao vama i vašim očevima.' Ali mi vi niste priguli svojega

uha, niti ste me poslušali.

16 A sinovi Jonadaba, sina Rekabova, držali su se zapovijedi djeda svojega, koju im je dao, ali taj narod ne sluša mene.

17 Zato ovako govori Gospodin, Bog vojska, Bog Izraelov: 'Zaista, ja ću pustiti na Judu i na sve stanovnike jeruzalemske svu nesreću kojom sam im zaprijetio, jer sam im govorio, a oni nisu poslušali, jer sam ih zvao, a oni se nisu odazvali!'

18 A zajednici Rekabovaca je rekao Jeremija: "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Jer ste bili poslušni zapovijedi svojega djeda Jonadaba i držali sve naputke njegove i činili sve što vam je zapovjedio.'"

19 Stoga govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Nikada neće Jonadabu, sinu Rekabovu, ponestati potomaka, koji mi služe zauvijek.'

Proročanstva Jeremijina spaljuju, ali ponovno pišu

36 Dogodilo se u četvrtoj godini Jojakima, sina Josijina, Judina kralja, došla je ova riječ Jeremiji od Gospodina: **2** "Uzmi sebi svitak knjige i napiši u nju sve riječi što sam ti ih rekao o Izraelu i Judi i o svim narodima od vremena kada sam ti govorio, od dana Josijinih do današnjega dana!

3 Možda čuje kuća Judina svu nesreću koju im mislim učiniti, tako da se svaki vrati sa svojih zlih putova, i ja oprostim njihovu krivnju i njihove grijeh.

4 Onda je Jeremija dozvao Baruha, sina Nerijina. I Baruh napisao u svitak knjige sve riječi Gospodinove, koje mu je on govorio, onako kako mu ih je iskazao Jeremija.

5 Potom je zapovjedio Jeremija Baruhu: "Ja sam spriječen i ne mogu poći u Gospodinov dom.

6 Stoga podi ti ondje i pročitaj iz svitka što si ga napisao, kako sam ti iskazao, riječi Gospodinove narodu i Gospodinovu domu u dan posni! I u uši svim Judejcima ćeš čitati, koji dođu iz gradova svojih!

7 Možda prodre njihov vapaj do Gospodina ako se svi obrate od svojih zlih putova. Jer je velik gnjev žestoki kojim je Gospodin zaprijetio tom narodu."

8 Baruh, sin Nerijin, učinio je sve što je zapovjedio prorok Jeremija i pročitao je iz knjige riječi Gospodinove u Gospodinovu domu.

9 Dogodilo se u petoj godini Jojakima, sina Josijina, Judina kralja, u devetom mjesecu, oglasili su pred Gospodinom post za sav narod u Jeruzalemu i za sav narod što je došao u Jeruzalem iz Judinih gradova.

10 Baruh pročitao iz knjige riječi Jeremijine u Gospodinovu domu, u dvorani Gemarje, sina Safanova, državnog pisara, u gornjem trijemu, kod novih vrata Gospodinova doma, pred svim narodom.

11 A kad je čuo Mikaja, sin Gemarje, sina Safanova, sve ove riječi Gospodinove iz knjige,

12 sišao je on u kraljevski dvor u sobu državnoga pisara. Ondje su upravo bili skupljeni svi glavari, državni pisar Elišama, Delaja, sin Semajin, Elnatan, sin Akborov, Gemarja, sin Safanov, Zedekija, sin Hananijin, i svi drugi glavari.

13 Mikaja im rekao sve riječi koje je čuo kad je Baruh čitao narodu iz knjige.

14 Onda svi glavari poslali su k Baruhu Jehudija, sina Netanije, sina Selemju, sina Kušijeva, i pozvali su ga, govoreći: "Uzmi sobom svitak iz kojega si čitao narodu i dođi!" Baruh, sin Nerijin, uzeo svitak sobom i došao k njima.

15 Oni su mu rekli: "Sjedi i pročitaj nam ga!" Baruh im pročitao.

16 Dogodilo se, kad su čuli sve ove riječi, pogledali su se prestrašeni i rekli Baruhu: "Moramo reći kralju sve ove riječi!"

17 I upitali su Baruha: "Ali kaži nam kako si mogao napisati sve te riječi iz njegovih usta?"

18 Baruh im odgovorio: "On mi je rekao sve te riječi i ja sam ih napisao u knjigu crnilom."

19 Onda su rekli glavari Baruhu: "Idi sakrijte se, ti i Jeremija da nitko ne zna gdje ste!"

20 Potom su otišli kralju u trijem dvora. Svitak knjige bili su ostavili u sobi državnog pisara Elišama; iskazali su kralju sav slučaj.

21 A kralj poslao Jehudija da donese svitak. On ga donese iz sobe državnoga pisara Elišama. Onda ga je Jehudi čitao kralju i glavarima koji su stajali oko kralja.

22 Kralj je onda stanovao u zimskoj kući; bio je deveti mjesec. Oganj je gorio pred njim na ognjištu.

23 Kad god je Jehudi bio pročitao tri do četiri lista, isjekao bi ih kralj nožem pisarskim i bacio ih u vatru na ognjište, dok nije sav svitak izgorio u vatri na ognjištu.

24 Ali se kralj i svi činovnici njegovi, koji su bili slušali te riječi, nisu se prestrašili, niti razderali svojih haljina.

25 Doduše su bili Elnatan, Delaja i Gemarja silno molili kralja da ne spaljuje svitka; ali ih on nije poslušao.

26 A kralj je zapovjedio kraljeviću Jerahmeelu i Seraji, sinu Azrielovu, i Selemji, sinu Abdeelovu, da uhvate pisara Baruha i proroka Jeremiju, ali ih je Gospodin držao skrivene.

Jeremija

544

27 Pošto je kralj spalio svitak s riječima koje je napisao Baruh prema kazivanju Jeremijinu, došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

28 "Uzmi sebi drugi svitak i napiši u njega sve riječi što su stajale u prijašnjem svitku koji je spalio Jojakim, kralj Judin."

29 A za Jojakima, Judina kralja, objaviti ćeš: "Ovako govori Gospodin: Ti si spalio ovaj svitak i rekao: Zašto si napisao u njemu da će doći babilonski kralj i opustošiti svu zemlju i iskorijeniti iz nje ljude i stoku."

30 Zato objavljuje Gospodin za Jojakima, Judina kralja: "Neće potomak njegov sjediti na prijestolju Davidovu. Mrtvo će njegovo tijelo biti predano žegi dana i studeni noći."

31 Ja ću na njemu, na njegovu potomstvu i na dvoranima njegovim kazniti njihova zlodjela, i pustit ću na njih i na stanovnike jeruzalemske i na Judejce svu nesreću kojom sam im zaprijetio, ali oni nisu poslušali."

32 I uzeo Jeremija drugi svitak i dao ga pisaru Baruhu, sinu Nerijinu, i on je napisao u njega, sve što mu je govorio Jeremija, sve riječi knjige koju je spalio Jojakim, kralj Judin. Ovima su bile pridodane još slične riječi.

Utamničenje Jeremijino

37 Namjesto Konije, sina Jojakimova, postao je kralj Zedekija, sin Josijin. Nebukadnezar, babilonski kralj, bio ga je postavio kraljem u Judinoj zemlji.

2 Ali ni on ni dvorani njegovi ni narod zemaljski nisu slušali riječi Gospodinovih, koje je dao navješćivati preko proroka Jeremije.

3 Jednoga dana poslao kralj Zedekija Jehukala, sina Selemjina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, k proroku Jeremiji i poručio mu: "Pomoli se ipak za nas Gospodinu, našem Bogu!"

4 Jeremija je onda još slobodan hodio među narodom; nisu ga još bili bacili u tamnicu.

5 Međutim, pridolazila je vojska faraonova iz Egipta. Kad su to čuli Kaldejci, koji su opsjedali Jeruzalem, otišli su od Jeruzalema.

6 Onda došla je riječ Gospodinova proroku Jeremiji, govoreći:

7 Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov: Kralju Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate, recite ovo: vojska faraonova što se podigla za vaše olakšanje, vraća se natrag u svoju zemlju Egipat.

8 Kaldejci će opet doći i borit će se protiv ovoga grada, zauzet će ga i spaliti ognjem."

9 Zato govori Gospodin: Ne varajte se

pomišlju: "Kaldejci odlaze zauvijek od nas," jer oni ne odlaze.

10 I kad biste potukli svu vojsku kaldejsku što se bori protiv vas, i samo još nekoliko ranjenika ostalo u svojim šatorima, oni bi se ipak opet digli i taj grad spalili ognjem.

11 Kad je vojska kaldejska bila odmakla od Jeruzalema ispred vojske faraonove,

12 ostavio je Jeremija Jeruzalem da pode u zemlju Benjaminovu i da ondje s rodbinom svojom uredi neki posao baštinski.

13 Kad je prolazio kroz vrata Benjaminova, imao je ondje stražu Jirijaj, sin Selemje, sina Hananijina. Ovaj zaustavio proroka Jeremiju i rekao: "Ti hoćeš prebjeći Kaldejcima."

14 Jeremija je odgovorio: "Lažeš; ja neću prebjeći Kaldejcima," i nije htio dalje paziti na njega, ali Jirijaj uhvati Jeremiju i odveo ga glavarima.

15 Glavari su bili gnjevni na Jeremiju, dali su ga istući i zatvoriti u kući državnog pisara Jonatana; bili su od nje napravili tamnicu.

16 Jeremija je došao u tamničke ćelije i ondje ostao Jeremija dugo vremena.

17 Jednoga dana poslao kralj Zedekija ondje i dao ga dovesti. Kralj ga upitao nasamo u svojem dvoru: "Imaš li riječ od Gospodina?" Jeremija je odgovorio: "Imam", i nastavio dalje: "Bit ćeš izručen u ruke babilonskom kralju."

18 Onda je rekao Jeremija dalje kralju Zedekiji: "Što sam skrivio tebi, dvoranima tvojim i tomu narodu te me bacate u tamnicu?"

19 Gdje su sada vaši proroci koji su vam prorokovali: 'Babilonski kralj neće doći na vas ni na ovu zemlju?'

20 A sad poslušaj, moj o gospodaru i kralju. Daj da molba moja nađe milost pred tobom! Ne šalji me natrag u kuću državnog pisara Jonatana da ne umrem ondje!"

21 Po zapovijedi kralja Zedekije zatvorili su sada Jeremiju u stražarnicu i davali mu svaki dan po krušac iz ulice pekarske, dok je bilo kruha u gradu. Tako je ostao Jeremija u stražarnici.

Zedekija traži savjet od Jeremije

38 Sefatija, sin Matanov, Gedalija, sin Pašhurov, Jukal, sin Selemja, Pašhur, sin Malkijin, čuli su riječi koje je upravio Jeremija svomu narodu:

2 Ovako govori Gospodin: Tko ostane u ovom gradu, poginut će od mača, gladi i kuge. A tko prijede Kaldejcima, svoj će život dobiti kao plijen i živ će ostati.

3 Ovako govori Gospodin: Sasvim će sigurno ovaj grad pasti u ruke vojsci babilonskoga kralja; on će ga osvojiti.

4 Onda su rekli glavari kralju: "Daj pogubitoga čovjeka, jer on ratnike koji su ostali u gradu i sav narod straši kad govori takve riječi pred njima. Taj čovjek ne traži dobra ovomu narodu nego zlo."

5 Kralj Zedekija je rekao: "Dobro, u vašoj je ruci! Kralj vam ne smije ništa uskratiti!"

6 Oni su dali uhvatiti Jeremiju i baciti ga u nakapnicu kraljevića Malkije, što se nalazio u stražarnici i spustili su Jeremiju dolje o užadima. U nakapnici nije bilo vode nego samo glib, i Jeremija je upao u taj glib.

7 Kad je čuo dvoranin Abed-Melek, Kušit koji je služio na kraljevom dvoru da su bacili Jeremiju u nakapnicu. Kad je kralj tada sjedio na Benjaminovim vratima,

8 Abed-Melek je ostavio kraljevski dvor i rekao kralju, govoreći:

9 "Moj gospodaru i kralju! Nepravda je što sve čine ti ljudi proroku Jeremiji. Bacili su ga u nakapnicu tako da on umire od gladi, jer u gradu nema više kruha."

10 Onda je kralj zapovjedio Kušitu Abed-Meleku: "Uzmi odavde sobom trideset ljudi i izvedi proroka Jeremiju iz nakapnice prije nego što umre!"

11 Abed-Melek uzeo ljude sobom, došao u kraljev dvor, u prostor pod riznicom, i uzeo odatle iznošenih haljina i starih dronjaka i spusti ih Jeremiji u nakapnicu o užadima.

12 Onda je poviknuo Kušit Abed-Melek Jeremiji: "Podmetni te haljine i dronjke pod pazuha svoja i ispod užadi!" Jeremija je učinio tako.

13 Onda su izvukli Jeremiju na užadima i izvadili su ga iz nakapnice. Jeremija je morao otada ostati u stražarnici.

14 Jednoga dana poslao kralj Zedekija i dao dovesti k sebi proroka Jeremiju na treći ulaz u Gospodinov dom. Kralj je rekao Jeremiji: "Htio bih te upitati nešto, ne taji mi ništa!"

15 Jeremija je rekao Zedekiji: "Ako ti kažem, nećeš li me onda pogubiti, i ako ti dadem savjet, nećeš me ipak poslušati."

16 A kralj se Zedekija zakle Jeremiji nasamo: "Tako mi živoga Gospodina koji nam je dao ovaj život, neću te pogubiti, niti ću te predati u ruke ljudima koji ti rade o glavi."

17 Onda Jeremija je rekao Zedekiji: "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Ako odeš glavarima babilonskoga kralja, sačuvati ćeš svoj život i grad ovaj neće izgorjeti ognjem; ti i kuća tvoja živjet će ti."

18 Ako li ne odeš glavarima babilonskoga kralja, ovaj će grad pasti u ruke Kaldejcima i spalit će ga ognjem, i ti nećeš uteći rukama njihovim."

19 Kralj Zedekija je odgovorio Jeremiji:

"Bojim se da me ne predaju Judejcima, koji su prebjegli Kaldejcima da mi se rugaju."

20 Jeremija je odgovorio: "Neće te predati. Poslušaj samo glas Gospodinov u tom što ti ja govorim, pa će ti dobro biti, i ti ćeš ostati na životu!"

21 Ako nećeš izići, onda valja ova riječ koju mi je objavio Gospodin:

22 'Zaista, sve žene, koje su još ostale na dvoru Judina kralja, bit će odvedene glavarima babilonskoga kralja i pritom će tugovati: Prevarili su te oni i nadmudrili, dobri prijatelji tvoji! Sada tvoje noge zapadaju u glib, a oni se povlače natrag.'

23 Sve će se tvoje žene s tvojom djecom odvesti Kaldejcima, i ti nećeš izmaknuti sili njihovoj, nego ćeš dopasti u ruke babilonskom kralju, i grad će ovaj biti spaljen ognjem."

24 Zedekija je rekao Jeremiji: "Nitko ne smije što saznati za ove riječi, inače moraš poginuti."

25 Ako čuju glavari da sam govorio s tobom, pa dođu k tebi i zapovjedu ti: 'Kaži nam što si govorio kralju! Ne taji ništa, inače ćemo te ubiti i kaži što je tebi kralj govorio!'

26 Onda im odgovorio: 'Molio sam i zaklinjao kralja neka me više ne šalje natrag u kuću Jonatanovu, da ne poginem ondje!'

27 I kad su došli svi glavari Jeremiji i pitali ga, on im odgovorio sve onako, kako je kralj zapovjedio. Onda su ga pustili u miru, jer nitko nije znao što je i kako je bilo.

28 Tako je ostao Jeremija u stražarnici do dana kad je bio osvojen Jeruzalem. I on je bio ondje kad je bio osvojen Jeruzalem.

Sudbina Zedekije. Oslobođenje Jeremije

39 U devetoj godini Judina kralja Zedekije, u desetom mjesecu, došao Nebukadnezar, babilonski kralj, sa svom svojom vojskom protiv Jeruzalema i opkolio ga.

2 U jedanaestoj godini Zedekijinoj, u četvrtom mjesecu, devetoga dana toga mjeseca, bio je provaljen zid gradski.

3 Onda su ušli svi glavari babilonskoga kralja i stali kod Srednjih vrata: Nergal-Sarezer, Samgar-Nebo, Sarsekim, Rab-saris, starješina nad dvoranima, Nergal-Sarezer, Rabmag, starješina nad vrama, i svi ostali glavari babilonskoga kralja.

4 Kad su ih vidjeli Zedekija, kralj Judin i svi ratnici, pobjegli su i ostavili noću grad putom prema kraljevu vrtu na vrata između dva zida. On sam okrenuo prema jordanskoj ravnici.

5 Ali su ih čete kaldejske gonile i stigle

Jeremija

546

Zedekiju u polju jerihonskom. Uхватili su ga i doveli ga k Nebukadnezaru, babilonskom kralju, u Riblu u hamatskom području, i on mu izrekao presudu.

6 Babilonski kralj dao je u Ribli sinove Zedekijine zaklati na njegove oči; isto tako dao babilonski kralj pogubiti sve ugledne Judejce.

7 A Zedekiju je oslijepio, stavio ga u mjedene verige i dao ga odvesti u Babilon.

8 Kaldejci su zapalili kraljevski dvor i kuće naroda i raskopali su sve zidove jeruzalemske.

9 Ostatak pučanstva što je još bio ostao u gradu i prebjegao što su bili prebjegli k njima, posljednji ostatak naroda, dao je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvesti u Babilon u ropstvo.

10 Od malih ljudi, koji nisu ništa posjedovali, ostavio je neke u Judinoj zemlji Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, i dao im onaj dan vinograde i njive.

11 Za Jeremiju je zapovjedio Nebukadnezar, babilonski kralj, Nebuzaradanu, zapovjedniku tjelesne straže, govoreći:

12 "Uzmi ga, brini se za njega i ne čini mu ništa zlo, postupaj s njim po željama njegovim!"

13 I Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, poslao ondje starješinu nad dvoranima Nebušasbana, starješinu nad vračima Nergal-Sarezera i sve glavare babilonskoga kralja.

14 oni su poslali neke da izvedu Jeremiju iz stražarnice i predali su ga Gedaliji, sinu Ahikama, sina Safanova, da ga slobodna otpusti kući, i tako je on ostao među narodom.

15 A Jeremiji, kad je još bio zatvoren u stražarnici, došla je riječ Gospodinova, govoreći:

16 "Idi kaži Kušitu Abed-Meleku: 'Ovakovo govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Sada puštam da se ispuni riječ moja tomu gradu na nesreću, a ne na spasenje. Kad se to u onaj dan ispuni pred tvojim očima.

17 Onda ću tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospodin, da ne budeš predan u ruke ljudima, na koje ti se gadi.

18 Iz svake ću te pogibli izbaviti, te nećeš pasti od mača, nego ću dovesti tvoj život u sigurnost jer si se pouzdao u me, govori Gospodin.'"

40 Povratak Jeremije k namjesniku Gedaliji
Riječ Gospodinova došla je Jeremiji, govoreći, otkako ga je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, bio pustio na slobodu u Rami, kamo ga je dao dovesti. Onda je još bio kao zarobljenik u okovima među svim onima koji su trebali biti odvedeni iz Jeruzalema i Jude u Babilon.

2 Zapovjednik tjelesne straže dao je Jeremiju dovesti i rekao mu: "Gospodin, tvoj Bog, zaprijetio je ovomu mjestu tom nesrećom.

3 Sad je Gospodin nastupio i prijetnju je svoju ispunio, jer ste grijeshili protiv Gospodina i niste slušali njegova glasa, zato vas je snašlo ovo.

4 I evo, ja sada uzimam okove s tvojih ruku. Ako ti je volja poći sa mnom u Babilon, dođi i ja ću se brinuti za te. Ako li ti nije volja poći sa mnom u Babilon, a ti nemoj! Evo, sva ti je zemlja otvorena, idi gdje ti se čini dobro i pravo!

5 Prije nego mu je onaj odgovorio, Nebuzaradan je rekao: "Vrati se natrag Gedaliji, sinu Ahikama, sina Safanova, koga je postavio babilonski kralj nad Judinim gradovima, i ostani kod njega među narodom, ili idi kamo ti je drago!" I zapovjednik tjelesne straže dao mu hrane i darova i otpustio ga.

6 Tako došao Jeremija Gedaliji, sinu Ahikamovu, u Mispu i ostao ondje kod njega među narodom koji je ostao u zemlji.

7 Kad su vojni zapovjednici, koji su se još zadržavali sa svojim ljudima u zemlji, doznali da je babilonski kralj postavio Gedaliju, sina Ahikamova, nad zemljom i da je podvrgao ljude, žene i djecu i male ljude u zemlji, koji nisu bili odvedeni u Babilon,

8 došli su sa svojim ljudima Gedaliji u Mispu, naime, Išmael, sin Netanijin, Johanan i Jonatan, sinovi Kareahovi, Seraja, sin Tanhumetov, sinovi Efaja, Netofatejac, i Jaazanija, Maakatejac.

9 Gedalija, sin Ahikama, sina Safanova, zakle se njima i ljudima njihovim i rekao im: "Ne bojte se službe Kaldejcima, ostanite u zemlji i budite podložni babilonskom kralju, i onda će vam biti dobro!"

10 A ja sam ostajem ovdje u Mispi kao namjesnik kod Kaldejaca, koji će dolaziti k nama. A vi berite grožde, voće i ulje i stavljajte ih u svoje posude i ostanite u gradovima svojim što ste ih zaposjeli!"

11 I svi Judejci, koji su bili u Moabu, kod Amonaca, u Edomu ili inače u kojoj zemlji, čuli su da je babilonski kralj ostavio jedan ostatak Judejaca i postavio nad njima Gedaliju, sina Ahikama, sina Safanova.

12 Onda su se vratili svi Judejci iz mjesta kamo su bili razasuti i došli su u zemlju Judinu Gedaliji u Mispu i nabrali su grožda i voća vrlo mnogo.

13 A Johanan, sin Kareahov, i zapovjednici vojske koji su se nalazili u zemlji, došli su Gedaliji u Mispu.

14 Oni su mu rekli: "Znaš li i ti da je Baalis, amonski kralj, poslao Išmaela, sina Netanijina, da te ubije?" Ali im ne povje-

rova Gedalija; sin Ahikamov.

15 Johanana, sin Kareahov, predloži nasamo Gedaliji u Mispi: "Poći ću i ubit ću Išmaela, sina Netanijina. Nitko to neće doznati. Zašto da te ubije i da se opet razaspu svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da tako propadne ostatak Judin?"

16 Ali Gedalija, sin Ahikamov, je odgovorio Johananu, sinu Kareahovu: "Ne čini to, jer nije istina što kažeš za Išmaela."

Umorstvo Gedalijino

41 Dogodilo se u sedmom mjesecu došao je Išmael, sin Netanije, sina Elišama, i kraljevskog roda, i kraljevi velikaši sa deset ljudi Gedaliji, sinu Ahikamovu u Mispu. Dok su ondje u Mispi zajedno jeli,

2 ustao je Išmael, sin Netanijin, sa deset ljudi koji su bili s njim. Oni su ubili mačem Gedaliju, sina Ahikama, sina Safanova. Tako on ubi onoga, koga je postavio babilonski kralj nad zemljom.

3 I sve Judejce koji su bili kod Gedalije i Kaldejce koji su se nalazili ondje kao ratnici—dao je pobiti Išmael.

4 Drugi dan iza umorstva Gedalijina, kad još nitko nije znao za to,

5 došli su ljudi iz Sekema, Sila i Samarije, osamdeset na broj, obrijane brade, razdrhtih haljina i sa urezanim znakovima žalosti, sa žrtvenim darovima i kadom u svojim rukama da ih prinesu u Gospodinovu domu.

6 Onda im Išmael, sin Netanijin, plačući izišao u susret iz Mispe i kad se susreo s njima, pozvao ih: "Dodite Gedaliji, sinu Ahikamovu!"

7 A kada su ljudi došli u usred grada, poklao ih Išmael, sin Netanijin, i pobaca ih u jamu, on i ljudi koji su bili s njim.

8 Među njima našlo se deset ljudi koji su rekli Išmaelu: "Ne ubijaj nas, mi imamo u polju skrivenu zalihu pšenice, ječma, ulja i meda." Onda je odustao od toga, da pobije njih i njihovu braću.

9 Jama u koju pobaca Išmael tjelesa ljudi koje je pobio, bila je velika jama, ona koju je dao napraviti kralj Asa protiv Baaše, kralja Izraelova. Išmael sin Netanijin, napunio ju pobijenim ljudima.

10 Potom je odveo Išmael sav ostatak pučanstva iz Mispe, kćeri kraljeve i sav narod što je ostao u Mispi, nad kojim je postavio Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, Gedaliju, sina Ahikamova. Išmael, sin Netanijin, povede ih sobom i diže se da prijede k Amoncima.

11 Kad su Johanana, sin Kareahov i svi zapovjednici vojske koji su bili s njim doznali za to zlo koje je počinio Išmael, sin Netanijin,

12 uzeli su sve ljude sobom i krenuli da se bore s Išmaelom, sinom Netanijinim.

Našli su ga kod velike vode u Gibeonu.

13 I kad su svi ljudi koji su bili s Išmaelom opazili Johanana, sina Kareahova, i sve zapovjednike vojske koji su bili s njim, obradovali su se.

14 Svi ljudi koje je Išmael uzeo sobom iz Mispe okrenuli su se i prešli su opet k Johananu, sinu Kareahovu.

15 Išmael, sin Netanijin, pobjegne s osam ljudi od Johanana i otišao k Amoncima.

16 Sad je preuzeo Johanana, sin Kareahov, sa svim zapovjednicima vojske koji su bili s njim, sav preostali narod koji je odveo iz Mispe Išmael, sin Netanijin, nakon umorstva Gedalije, sina Ahikamova. Ljude, ratnike, žene i djecu i dvorane, i odveo ih natrag iz Gibeona.

17 Oni su se podigli i stali u gostionici Kimhama, što leži postrani od Betlehema, s namjerom da odu u Egipat.

18 Zbog straha od Kaldejaca: bojali su ih se, jer je Išmael, sin Netanijin, ubio Gedaliju, sina Ahikamova, koga je postavio babilonski kralj i nad zemljom.

Jeremija opominje Judejce da se ne sele u Egipat

42 Svi zapovjednici vojske i Johanana, sin Kareahov, i Jaazanija, sin Hošajin, i sav narod, malo i veliko došli su zajedno,

2 i rekli su proroku Jeremiji: "Daj poslušaj našu molbu i pomoli se za nas Gospodinu, svojem Bogu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo samo malo od mnogih, kao što nas sam ovdje vidiš.

3 Zato neka nam Gospodin, tvoj Bog, pokaže put kojim da krenemo i kako da postupamo."

4 Prorok Jeremija im odgovorio: "Dobro, po želji vašoj pomolit ću se Gospodinu, vašem Bogu, i odluku koju vam pošalje Gospodin, reći ću vam, neću vam zatajiti ni riječi."

5 Oni su uvjerali Jeremiju: "Gospodin neka je istinit i pouzdan svjedok protiv nas ako ne postupamo posve po odluci što nam je preko tebe pošalje Gospodin, tvoj Bog!"

6 Bilo što dobro ili zlo, poslušat ćemo glas Gospodina, svojega Boga, komu te šaljemo, da nam bude dobro. Mi ćemo zacijelo poslušati glas Gospodina, svojega Boga."

7 Poslije deset dana došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći.

8 On sazvaio Johanana, sina Kareahova, i sve zapovjednike vojske koji su bili s njima, i sav narod, veliko i malo,

9 i rekao im: "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, komu ste me poslali da iznesem pred njega vašu molbu:

10 Ako ostanete mirni u ovoj zemlji, sazidat ću vas, a ne razoriti, zasadit ću vas, a

Jeremija

548

ne iščupati, jer mi je žao zbog nesreće koju sam vam učinio.

11 Ne bojte se babilonskoga kralja, koga se strašite, ne bojte ga se, govori Gospodin, jer sam ja s vama da vam pomognem i da vas izbavim iz njegove ruke.

12 Učinit ću vam da nadete milosrđe, da se on milostivo zauzme za vas i da vam dopusti stanovati u vašoj zemlji!

13 Ako li govorite: 'Nećemo ostati u toj zemlji' i ne poslušate glasa Gospodina, svojega Boga,

14 nego govorite: 'Ne, mi ćemo poći u Egipat da više ne doživimo rat, da više ne čujemo glas trube i ne moramo biti gladni kruha, i ondje ćemo se naseliti.'

15 onda čujte riječ Gospodinovu, ostaci Judini! Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Ako se vi okrenete prema Egiptu i ondje odete da se naselite,

16 onda će vas u Egiptu stići mač koga se bojite! Glad, na koju se gadite, neće više od vas odstupiti u Egiptu, i ondje ćete pomrijeti!

17 Svi koji se okrenu u Egipat i odu ondje da se nasele, izginut će od mača, gladi i kuge. Ni jedan neće pobjeći i umaknuti nesreći što ću je pustiti na njih.'

18 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Kao što se moj gnjev i moja srdžba izlila na stanovnike jeruzalemske, tako će se izliti moja srdžba i na vas ako odete u Egipat. Bit ćete kletva i groza, podsmijeh i poruga, i nećete više vidjeti ovoga mjesta.'

19 Gospodin vam je govorio, ostaci Judini, ne idite u Egipat, znajte dobro, ja vas opominjem danas.

20 Vi varate sami sebe. Poslali ste me Gospodinu, svojem Bogu, i rekli ste: 'Pomoli se za nas Gospodinu, našem Bogu, i sve što rekne Gospodin, naš Bog, to nam kaži i to ćemo činiti.'

21 Danas sam vam to priopćio, a vi ne slušate glas Gospodina, svojega Boga, niti išta što mi je zapovjedio za vas.

22 Sad znate točno: Izginut ćete od mača, gladi i kuge, na mjestu kamo hoćete otići da se naselite ondje."

Iseljavanje u Egipat

43 Dogodilo se kad je Jeremija dovršio govoriti svemu narodu sve riječi Gospodinove, Boga njihova, što je Gospodin, njihov Bog poslao po njemu, sve riječi,

2 onda Azarija, sin Hošajin, i Johanan sin Kareahov, i svi ostali neposlušni ljudi rekli su Jeremiji: "Ti govoriš laži, Gospodin, naš Bog, nije te poslao s napatkom: 'Ne idite u Egipat da se naselite ondje.'

3 Nego Baruh, sin Nerijin, odgovorio te je protiv nas da nas preda u ruke Kalde-

jcima, da nas pogube, ili da nas odvedu u Babilon u progonstvo."

4 Johanan, sin Kareahov, i svi zapovjednici vojske i sav narod nisu poslušali naputka Gospodinova, da ostanu u Judinoj zemlji.

5 Nego Johanan, sin Kareahov, i svi zapovjednici vojske uzeli su sav ostatak Judin, koji se bio vratio iz svih naroda i kamo su bili razasuti, da ostanu u Judinoj zemlji:

6 ljude, žene i djecu, kćeri kraljeve i sve druge ljude koje je ostavio Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, i od Gedalije, sina Ahikamova, sina Safanova, i proroka Jeremiju i Baruha, sina Nerijina.

7 Oni su otišli u Egipat, a nisu poslušali naputka Gospodinova, pa su došli u Tafnis.

8 U Tafnisu došla je riječ Gospodinova Jeremiji, govoreći:

9 "Donesi velikoga kamenja i zakopaj ga, pred Judejcima, u tlo od opeke na ulazu kuće faraonove u Tafnisu,

10 i kaži im: 'Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Evo, ja ću učiniti da dode moj sluga Nebukadnezar, babilonski kralj, i da stavi svoje prijestolje na ovo kamenje što si ga zakopao. On će nad njim razapeti nebnicu svoju.

11 Kad on dode udarit će Egipat što je određeno za kugu, kugom, što je određeno za ropstvo, ropstvom, što je određeno za mač, mačem.

12 On će zapaliti oganj na hramovima bogova egipatskih i stan će njihov spaliti. On će očistiti Egipat kao što pastir čisti svoju haljinu, i onda će ga ostaviti s mirom.

13 Izlomit će kamene stupove hrama sunčanoga u Egiptu i spaliti hramove bogova egipatskih."

Posljednja opomena prorokova Judejcima u Egiptu

44 Riječ Gospodinova došla je Jeremiji za sve Judejce koji su stanovali u Egiptu, koji su se bili naselili u Migdolu, u Tafnisu u Memfisu i u zemlji Patrosu:

2 "Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Vi ste sami vidjeli svu nesreću koju sam pustio da dode na Jeruzalem i na sve Judine gradove. Evo, do danas su opustošeni i nitko ne prebiva u njima.

3 zbog njihove zloće, kojom su me žalostili idući ondje i kadeći i služeći drugim bogovima, koje nisu znali ni oni, ni vi, ni vaši očevi.'

4 Ja sam bio ipak neprestano slao k vama sve svoje sluge, proroke, da opominju: 'Ne činite tu grozotu koju ja mrzim!'

5 Ali nisu poslušali i nisu mi prignuli svojega uha da bi se odvratili od svoje zloće i više ne kadili drugim bogovima.

6 Tako se izlila moja srdžba i moj gnjev i raspali se u Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama. Postali su ruševine i pustoš, kao što su još i dan današnji.

7 A sada ovako govori Gospodin Bog vojska, Bog Izraelov: "Zašto sami sebi nanosite tako veliku nesreću? Vi uništavate sebe, čovjeka i ženu, dijete i nejače iz Jude, tako da ne ostane više u vas ostatka.

8 Drazite me djelima svojih ruku kadeći drugim bogovima u Egiptu, kamo ste otišli da se naselite. Tako se sami uništavate i postajete kletva i poruga svim narodima na zemlji.

9 Jeste li zaboravili zlodjela svojih otaca i zlodjela Judinih kraljeva, zlodjela njegovih glavara, svoja zlodjela i zlodjela svojih žena koja su počinili u Judinoj zemlji i po jeruzalemskim ulicama?

10 Ne dolaze k sebi do danas, ne boje se i ne hode po mojem zakonu i mojim propisima što sam ih propisao vama i vašim očevima.

11 Zato govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: "Evo, ja upravljam svoje lice prema vama na nesreću da iskorijenim sve Judejce.

12 Pomorit ću ostatak Judin, koji se okrenuo k Egiptu i otišao ondje i naselio se ondje. Svi će biti utamanjeni u Egiptu, od mača će pasti, od gladi poginuti, od najmanjega do najvećega. Izginut će od mača i gladi i bit će kletva i užas, podsmijeh i poruga.

13 Pohodit ću one koji su se nastanili u egipatskoj zemlji, kao što sam pohodio Jeruzalem mačem, gladu i kugom.

14 Ni jedan od ostatka Judina koji su došli u Egipat, da se nastane ondje, neće pobjeći ili umaknuti i vratiti se u zemlju Judinu, makar čeznuli za povratkom, da opet stanuju ondje. Zaista, oni se neće vratiti osim malo bjegunaca."

15 Svi ljudi koji su znali, da su njihove žene kadile drugim bogovima, i sve žene koje su ondje stajale u velikom broju, i sav narod što je stanovao u Egiptu u Patrosu, odgovore Jeremiji:

16 "To što si nam objavio u Ime Gospodino, nećemo poslušati.

17 Mi ćemo točno ispuniti svoje obećanje što smo ga dali na svoja usta, naime, da ćemo kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj naljeve, kao što smo činili mi i naši očevi, naši kraljevi i naši glavari u Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama. Onda smo imali kruha da jedemo do sitosti. Bilo nam je dobro i nismo doživjeli nikakvu nesreću.

18 A otkada smo prestali kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj naljeve, trpimo oskudicu u svemu i ginemo od mača i od

gladi."

19 Onda je i žena rekla: "Kad kadimo kraljici nebeskoj i lijevamo joj naljeve, nije li možda bez volje i znanja naših ljudi, da joj priređujemo žrtvene kolače po slici njezinoj i lijevamo joj naljeve."

20 Jeremija je odgovorio svemu narodu, ljudima i ženama, i svima koji su mu bili govorili:

21 "Nije li upravo bila žrtva, koju ste pri-nosili u Judinim gradovima i po jeruzalemskim ulicama, vi i vaši očevi, kraljevi vaši i glavari vaši s narodom zemaljskim, na koju je mislio Gospodin i koja ga je dirnula u srce?"

22 Gospodin nije mogao podnositi zlih djela vaših i grozote što ste ih činili, i tako je zemlja vaša postala ruševina, groza i kletva. Nitko više ne prebiva u njoj do današnjega dana.

23 Jer ste žrtvovali i protiv Gospodina griješili, jer niste slušali glasa Gospodina i niste upravili svojega puta po njegovu zakonu i po njegovim uredbama i njegovim zapovijedima, zato je došla na vas ova nesreća, kako je danas."

24 Još je rekao Jeremija svemu narodu i svim ženama: "Čujte riječ Gospodinovu, svi Judejci što prebivate u egipatskoj zemlji:

25 Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: 'Što ste vi i vaše žene obećali na svoja usta, izvršujete vlastitim rukama. Vi govorite: 'Moramo držati svoje zavjete što smo ih učinili; moramo kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj naljeve.' Držite samo svoje zavjete i izvršujte ih vjerno!

26 Zato čujte riječ Gospodinovu, svi Judejci, koji boravite u Egiptu: Zaista, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, govori Gospodin: Neka se više ime moje ne uzima u usta ni od koga igdje Judeja u egipatskoj zemlji, da bi rekao: 'Tako mi živoga Gospodina Bog!'

27 Evo, ja bdijem nad njima na nesreću, ne na spasenje. Svi Judejci koji su u Egiptu, ginut će od mača i od gladi do uništenja.

28 Samo će ih malo biti koji će uteći maču i vratiti se iz Egipta u Judu. Svi od ostatka Judina koji su otišli u Egipat, da se ondje nastane, spoznat će čija se riječ ispunila, moja ili njihova.

29 Ovo neka vam je znak za to, govori Gospodin, da ću vas pohoditi na tom mjestu, da spoznate da će se ispuniti moja prijetnja protiv vas.

30 Ovako govori Gospodin: 'Evo, ja ću dati faraona Hofra, egipatskog kralja, u ruke njegovim neprijateljima i vlast onima koji mu rade o glavi, kao što sam dao Zedekiju, Judina kralja, u ruke njegovu neprijatelju Nebukadnezaru, babilonskom kralju, koji mu je radio o glavi.'"

Jeremija

550

Utjeha i spasenje Baruhu

45 Riječ koju prorok Jeremija upravo Baruhu, sinu Nerijinu, kad je bio napisao u knjigu ove govore onako kako ih je govorio Jeremija, u četvrtoj godini Jojakima, sina Josijina, Judina kralja, govoreći:

2 "Ovako govori Gospodin, Bog Izraelov, o tebi Baruh:

3 Rekao si: 'Teško meni, Gospodin slaže na mene brigu na brigu! Umoran sam od uzdisanja i ne nalazim mira.'

4 Kaži mu ovo: 'Ovako govori Gospodin: Sto sam sagradio, razgrađujem! Sto sam zasadio, iskorijenjujem, i to vrijedi za svu zemlju.

5 Sto ćeš tražiti za sebe velike stvari? Ne traži, jer evo: na svako tijelo pustit ću nesreću, govori Gospodin, a tebi ću dati tvoj život kao plijen u svim mjestima kamo odeš! "

Proročanstvo protiv Egipta

46 Riječ Gospodinova došla je proroku Jeremiji protiv neznabožačkih naroda:

2 O Egiptu, protiv vojske faraona Neka, kralja galilejskog, koja je stajala kod Karkemiša na Eufratu, i koju je potukao Nebukadnezar, babilonski kralj, u četvrtoj godini Jojakima, sina Josijina, kraja Judina:

3 Pripravite štitove i oklope, i idite u boj!

4 Upregnite konje; popnite se, vozači; izadite s kacigom; zaoštrite koplja; odjenite oklope!

5 Sto vidim? Oni se boje, uzmiču. Junaci su njihovi klonuli duhom, bježe glavom bez obzira, strah naokolo, govori Gospodin.

6 Ni najbrži nije pobjegao, ni junak izmaknuo. Na sjeveru, na obali Eufrata svaljuju se i padaju.

7 Tko se to diže kao Rijeka? Čije to vode šume kao rijeke?

8 Egipat se diže kao Rijeka! Vode njegove šume kao rijeke! Govori: Idem gore, poplaviti ću zemlju, uništiti ću gradove i stanovnike njihove.

9 Naprijed, konji! Navalite kola! Izadite, junaci, Kuš i Put, vi štitonoše, vi Ludijci, vi strijelci!

10 Dan je Gospodina, Gospodina vojska, dan osvete, da se osveti svojom neprijateljima. Njegov će ih mač proždrijeti i nasisiti će se, napit će se krvi njihove. Bojnu svetkovinu svetkuje Gospodin, Gospodin vojska, u zemlji sjevernoj na rijeci Eufratu.

11 Uzadi u Gilead, uzmi balzama, djevojko, kćeri egipatska! Zaludu tražiš mnoge lijekove: tebi nema ozdravljenja.

12 Narodi su čuli za tvoju sramotu. Vike tvoje puna je zemlja, jer je junak pao na

junaka, leže jedan do drugoga.

13 Ovo je riječ koju je rekao Gospodin proroku Jeremiji o pohodu koji je poduzeo Nebukadnezar, babilonski kralj, da uništi egipatsku zemlju:

14 Javite u Egiptu, oglasite u Migdolu, obznanite u Memfisu i Tafnisu! Recite: "Postavi se i spremi se! Već oko tebe proždire mač."

15 Zašto su junaci tvoji srušeni; zar se nisu mogli oduprijeti? Jest, Gospodin ih je porušio.

16 Učinio je da su pali vrlo mnogi. Pada čovjek na čovjeka. Onda viču: "Ustanimo, vratimo se k svojem narodu, u zemlju postojbine svoje ispred pogubnog mača!"

17 Oni viču: "Faraon, egipatski kralj, je samo graja čije je vrijeme prošlo!"

18 "Tako da sam ja živ, govori Kralj čije je Ime Gospodin vojska: Kao tabor među gorama i kao Karmel na moru, tako on dolazi.

19 Za odvođenje spremi se za progon stanovništva, kćeri egipatska! Pustoš će postati Memfis, ostavljen i bez ljudi.

20 Lijepoj je kravi sličan Egipat. Obadi sa sjevera navaljuju na nju.

21 I plaćenici su njegovi u sredini njegovoj kao telci ugojeni, ali se i oni okreću, bježe svi odatle, ne ostaju kad na njih dolazi dan propasti njihove, vrijeme kazne njihove.

22 Čuj, zmija šikće! Dolaze s vojskom, navaljuju na Egipat sa sjekirama.

23 Kao drvosječe sijeku šumu njegovu, govori Gospodin, jer se učinila neprohodna. Više ih je nego skakavaca, nema im broja.

24 Osramoćena je kći egipatska, predata je u ruke narodu sjevernom.

25 Govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Evo, ja ću pohoditi Amona u Nou, faraona i Egipat, bogove njegove i kraljeve njegove, faraona s onima što se oslanjaju na njega.

26 Predat ću ih onima koji im rade o glavi, Nebukadnezaru babilonskom kralju, i njegovim slugama. A potom će biti Egipat naseljen kao u dane prošlosti, govori Gospodin.

27 A ti se ne boj, Jakove, slugo moj! Ne boj se, Izraele! Jer evo, ja ću te izbaviti iz daleke zemlje, tvoju djecu iz zemlje progonstva njihova! Vratit će se Jakov i naći će mir, bezbrižno će živjeti, ni od koga strašen.

28 Ne boj se, Jakove, slugo moj, govori Gospodin, jer sam ja s tobom! Uništiti ću narode među koje sam te prognao! Ali tebe ne uništavam. Tebe samo karam s mjerom. Sasvim bez kazne ne mogu te ostaviti.

Proročanstvo protiv Filistejaca

47 Riječ Gospodinova došla je proroku Jeremiji o Filistejcima prije nego faraon svlada Gazu, govoreći:

2 Ovako govori Gospodin: Vode dolaze sa sjevera, rastu u rijeku valovitu, potapaju zemlju i što je u njoj, gradove i stanovnike njihove. Glasno jadikuju ljudi i ožalošćeni svi stanovnici zemaljski.

3 Kada tutnje potkove ždrijebaca, kada štropecu kola, kada praskaju kotači. Očevi se ne brinu za djecu, ruka je njihova uzeta.

4 Zbog dana što je došao, koji uništava sve Filistejce, koji otima Tiru i Sidonu posljednjega pomoćnika, jer Gospodin uništava Filistejce, ostatak obale Kaftora.

5 U Gazi briju sebi glavu, uništen je Aškelon. Ostatak će divova, dokle ćeš sebi praviti zarezotine žalosti?

6 Ah, maču Gospodinov, dokle se još nećeš smiriti? Vрати se u korice! Stani i miran ostani!

7 Kako da se smiri kad ga je Gospodin zapovjedio? Protiv Aškelona i primorja, ondje ga je poslao.

Proročanstvo protiv Moaba

48 O Moabu. Ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Teško Nebu, bit će opustošen! Sramota, Kirjatajim bit će osvojen. Sramota tvrđava slomljena.

2 Prošla je slava Moaba. U Hešbonu snuju nesreću protiv njega: "Ustanimo da ga iskorijenimo, da nije više narod!" Madmene, i ti ćeš biti uništen, za tobom ide mač.

3 Cui, jauk iz Horonaima: "Pustošenje i zatiranje veliko."

4 "Satrven je Moab!" Razliježe se jauk djece njihove.

5 Putom od Luhita uzlazi se plačući. Kako se silazi u Horonaim, čuje se jauk nad propašću.

6 Bježite, spasite život, budite kao magarac pustinje!

7 Jer si gradio na svojim djelima i na blagu svojem, zato ćeš biti osvojen i ti. Kemoš putuje u ropstvo sa svim svojim svećenicima i glavarima.

8 Zatirač dolazi na svaki grad. Ni jedan se grad neće spasiti. Poharat će se dolina, opustošit će se nizina, kako je rekao Gospodin.

9 Stavite Moabu nadgrobni spomenik, jer je on razoren. Njegovi gradovi postaju pustinjom, bez stanovnika.

10 Proklet je onaj tko nemarno obavlja poslove Gospodinove i proklet je onaj tko od krvi usteže svoj mač!

11 Od malena ostao je Moab u miru, ležao je mirno na droždini svojoj, nije se pretakao iz suda u sud, nikada nije išao

u progonstvo. Zato mu je ostao fin okus. Njegov se miris nije izgubio.

12 Zato, zaista, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kada ću mu poslati bačvare koji će ga prevrnuti, ispraznit će bačve i porazbijati sudove.

13 Onda će se Moab osramotiti zbog Kemoša kao kuća Izraelova nekoć Betelom, u koji se uzdala.

14 Kako samo možete reći: "Junaci smo, ljudi puni snage za boj!"

15 Zatirač je Moabov izišao protiv njega. Najbolji od njegove mladosti silaze na klanje, govori kralj čije je Ime Gospodin vojska.

16 Posve je blizu propast Moabova. Brzo korača njegova nesreća.

17 Zalite ga svi susjedi njegovi, svi koji znate za njegovo ime, recite: "Kako se slomi jaki štap, slavno žezlo!"

18 Sidi sa slave svoje, sjedi u blato, o kćeri stanovnice dibonska! Zatirač Moabov izlazi protiv tebe, ruši gradove tvoje.

19 Stani na put i pogledaj oko sebe, o stanovniče Aroera! Upitaj utekloga bjeGUNCA, kaži: "Što se dogodilo?"

20 Osramoćen je Moab, razbijen. Jaučite i vičite, glasite na Arnonu: "Srušen je Moab."

21 Sud dolazi na zemlju ravnu, na Holon i Jahzu i Mefaat;

22 na Dibon i Nebo i Bet -Diblatajim;

23 na Kirjatajim i Bet-Gamul i na Bet-Meon,

24 na Kerijot, Bosru i sve gradove zemlje moabske, daleke i blize.

25 Odbijen je rog Moabu, mišica se njegova smrskala, govori Gospodin.

26 Opijte ga! Podigao se na Gospodina. Neka padne Moab u vlastitu bljuvotinu! Neka bude sada sam na ruglo!

27 Nije li tebi Izrael bio na ruglo? Je li se možda zatekao među kradljivcima, te podrugljivo treseš glavom kad god govoriš o njemu?

28 Ispraznite gradove i nastanite se u klisurama, stanovnici moabski! Učinite kao golubica, koja se gnijezdi u pustinji na kraju gudure!

29 Čuli smo za ponos Moabov, veoma veliki, za njegovu oholost, njegovu nadutost i ponos, za ponositost njegovu.

30 Znam dobro obijest njegovu, govori Gospodin. Laž je brbljanje njegovo, laž je djelovanje njegovo.

31 Zato jaučem za Moabom, vičem glasno za svojim Moabom. Zalim ljude u Kir-Heresu.

32 Više nego što sam plakao za Jazerom plačem za tobom, lozo Sibmaha! Do mora se vuče vriježa tvoja, dopire do Jazera. U jesen tvoju i u tvoju berbu prodire zatirač.

Jeremija

552

33 Radost i veselje iščeznu s rodnooga polja, iz zemlje moabske. Učinio sam kraj tečenju vina iz bačava. Gnječitelj neće više radosno gnječiti i njihova vika nije više veselje.

34 Do Eleale prodire vika od Hešbona. Glasno jauču do Jahaza, od Soar do Horonaima, do Eglat Selišije. Vode Nimrima postaju pustinja.

35 Učinit ću u Moabu kraj, govori Gospodin, onomu koji se penjao na uzvisinu žrtvenu, da kadi svojim bogovima.

36 Zato tuguje kao frula moje srce za Moabom. Tuguje kao frula moje srce za stanovnicima u Kir-Heresu: Propalo je svekoliko imanje i dobro njihovo.

37 Svaka je glava ćelava i svaka je brada obrijana, urezi na svim rukama, oko bedara odjeća žalosti!

38 Na svim krovovima Moabovim i po putovima njegovim, samo jadikovanje, jer sam razbio Moaba kao posudu u kojoj nema uživanja, govori Gospodin.

39 Kako je satrven! Jaučite! Kako Moab okreće leđa opterećen sramotom! Postao je Moab ruglo i groza svim svojim susjedima.

40 Jer ovako govori Gospodin: Evo, kao orao lebdí nad njim, raširuje krila nad Moabom.

41 Osvojeni su gradovi, zauzete su tvrđave. U onaj će dan biti srce junaka Moabovih kao srce žene što rađa.

42 Uništen je Moab. Nije više narod, jer se podigao na Gospodina.

43 Groza i jama i zamke na tebi, o stanovniče moabski, govori Gospodin.

44 Tko je utekao grozi, upada u jamu, tko izide iz jame, uhvati se u zamku, kad ovo pustim na Moaba, u godini pohoda njegova, govori Gospodin.

45 U sjeni hešbonskoj zaustavljaju se izmoreni bjegunci. Jest, nekoć je izišao oganj iz Hešbona i plamen ognjeni iz tvrđave Sihonove, opalio sljepoočice Moabu, tjeme borcima.

46 Teško tebi, Moabe, izgubljen si, narode Kemošev! Sinovi će se tvoji zarobiti i kćeri će se tvoje odvući u progonstvo.

47 Na kraju dana okrenut ću sudbinu Moabovu, govori Gospodin. Do ovdje je sud Moabu.

Proročanstvo protiv Amona, Edoma, Damaska

49 O Amoncima. Ovako govori Gospodin: "Zar Izrael nema sinova, zar nema baštinika? Zašto je Milkom baštinió Gad, zašto se njegov narod nastanio u njegovim gradovima?"

2 Zato, zaista, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću učiniti da se zaori ratni krik protiv Rabe u Amonu. Bit će hrparuševina, njegovi gradovi bit će ognjem popaljeni i Izrael će baštiniti svoje vlas-

tite baštine, govori Gospodin.

3 Hešbone, jauči, opustošen je Aj! Jadikujte, kćeri Rabaove! Ogrnite kostrijet oko sebe i tugujte! Lutajte u pletterima! Milkom putuje u progonstvo sa svim svojim svećenicima i glavarima.

4 Što se hvališ dolinom svojom, svojim bujnim dnom doline, nevjerna kćeri, hvaleći se bogatstvom svojim: "Tko će udariti na mene?"

5 Zaista, grozu ću pustiti na tebe, govori Gospodin Bog vojska, sa svih strana oko tebe! Bit ćete raspršeni svaki za se i bje-gunce nitko neće skupiti.

6 Ali ću poslije okrenuti opet sudbinu Amonaca, govori Gospodin.

7 O Edomu. Ovako govori Gospodin vojska: Zar nema više mudrosti u Temanu? Zar je nestao savjet razumnima? Je li im mudrost nestala?

8 Bježite, udaljite se odavde, sakrijte se u dubinu, građani Dedana! Jer ću pustiti da na Ezava dođe nesreća njegova, vrijeme kazne njegove.

9 Dolaze k tebi vinogradari, za pabirčenje ne ostavljaju više ništa. Dolaze noću kradljivci i grabe pohlepno.

10 Jest, ogolit ću Ezava. Otkrit ću skrovišta njegova, on se više ne može sakriti. Pleme će se njegovo uništiti, njegova braća i susjedi njegovi i ništa više nije ostalo od njega.

11 Ostavi siročad svoju, ja ću ih uzdržavati. Udovice tvoje neka se uzdaju u me!

12 Jer ovako govori Gospodin: Zaista, koji nisu zaslužili da piju čašu, moraju je izliti: a ti, ti da bi još ostao bez kazne? Nećeš ostati bez kazne, ne, nego ćeš piti!

13 Jer sobom se zaklinjem, govori Gospodin: Bosra će biti užas, pogrda, ruglo i kletva, svi će njegovi gradovi biti pustinja vječna!

14 Cuo sam vijest od Gospodina, glasnik je poslan k narodima: "Skupite se, idite protiv Edoma, dignite se u boj!"

15 Zaista, učinit ću te malenim među narodima, prezrenim među ljudima.

16 Strah koji ulijevaš zaludio te je, tvoje drsko mišljenje, jer prebivaš u rasjelinama kamenim, hvataš se vrletnih visina. I visoko gradiš gnijezdo kao orao, ipak ću te odande srušiti dolje, govori Gospodin.

17 Grozan će postati Edom: Tko prolazi pokraj njega, zgrozi se i podsmijeva se zbog svih rana njegovih.

18 Kako se dogodilo Sodomi i Gomori i susjedima njihovim kod uništenja njihova, tako, govori Gospodin, neće više ondje nitko stanovati, ni jedan čovjek neće ondje boraviti.

19 Gle, kao što lav izlazi iz sjajne zemlje jordanske, protiv onih u zaklonu, tako ih iznenada gonim odatle. Koga sam iza-

brao, toga ću postaviti nad njima. Jer tko je kao ja, tko će izazvati mene, i koji će mi pastir odoljeti?

20 Zato čujte odluku Gospodinovu koju je prihvatio protiv Edoma, namisle njegove koje je smislio protiv stanovnika Temana. Zaista, odvući će ih, i najmanje od ovaca! Zaista, zgrozit će se pred njima vlastita paša!

21 Od praska pada njihova zadrhtat će zemlja. Jauk će se njihov čuti do Crvenoga mora.

22 Gle, kao orao diže se on gore. Lebdi ondje, raširuje krila svoja nad Bosrom. U onaj dan bit će srce junaka edomskih kao srce u žene koja rađa.

23 O Damasku. Zbunjeni su Hamat i Arpad kad su čuli zle glasove. Srce je njihovo uzbuđeno od brige, ne može se više umiriti.

24 Klonuo je Damask, okrenuo bježati. Groza ga je spopala, tjeskoba i bolovi su ga prihvatili kao ženu što rađa.

25 Jao, slavni je grad ostavljen, raskošni grad!

26 Zato će popadati mladići na njegovim ulicama, svi će ratnici izginuti u onaj dan, govori Gospodin vojska.

27 Na zidove Damaska stavit ću oganj da proždre kuće Ben-Hadadove.

28 O Kedar i o kraljevstvima Hasora koja je pobijedio Nebukadnezar, babilonski kralj. Ovako govori Gospodin: Ustanite, idite na Kedar i pokorite sinove Istoka!

29 Uzimaju im šatore i stada, pokrivala njihova i posude njihovo. Otimaju im deve njihove i viču na njih: "Groza naokolo!"

30 Bježite, zaklonite se što brže, sakrijte se u dubinu, stanovnici Hasora, govori Gospodin. Nebukadnezar, babilonski kralj, prihvatio je odluku protiv vas, smislio je naum protiv vas.

31 Ustanite! Idite protiv bezbrižnog naroda koji prebiva u sigurnosti, govori Gospodin, koji ne zna ni za vrata ni za prijevornice, koji prebiva sam!

32 Deve njihove bit će plijen, mnoštvo stada njihovih pljačka. Razasut ću ih u sve vjetrove, njih koji su najdalje. Učinit ću da dođe na njih propast sa svih strana, govori Gospodin.

33 Hasor će onda biti stan čagalja, pustinja vječna. Nitko neće više stanovati ondje, ni jedan čovjek neće boraviti u njemu.

34 Ovo je riječ Gospodinova, koja je došla proroku Jeremiji protiv Elama u početku vladanja Judina kralja Zedekije, govoreći:

35 Ovako govori Gospodin vojska: Zaista, ja ću slomiti luk Elamov, glavno oruđe snage njegove!

36 Dovest ću protiv Elama četiri vjetra s četiri kraja neba. Razasut ću ih u sve vjetrove. Neće biti naroda kamo neće doći prognanici Elama.

37 Utjerat ću u Elam strah od njegovih neprijatelja, od onih koji mu rade o glavi. Pustit ću nesreću na njih, žestinu svojega gnjeva, govori Gospodin. Poslat ću za njim mač dok ga ne uništim.

38 Namjestit ću prijestolje svoje u Elamu, uništiti ću ondje kralja i glavare, govori Gospodin.

39 Na svršetku dana okrenut ću sudbinu Elamovu, govori Gospodin."

Proročanstvo protiv Babilona

50 Riječ koju je izrekao Gospodin protiv Babilona, zemlji Kaldejaca, preko proroka Jeremije:

2 Objavite među narodima i razglasite, visoko dignite zastavu i navijestite, ne tajite, iskažite: Uzet je Babilon, posramljen je Bel, razmrskan je Marduk, slike su njegove posramljene, idoli su njegovi razrušeni!

3 Jer protiv njega ide narod sa sjevera. Zemlju će njegovu učiniti pustinjom. Nitko više neće stanovati u njoj, čovjek i životinja pobjegli su i raspršili se.

4 U one dane i u ono vrijeme, govori Gospodin, doći će djeca Izraelova i djeca Judina zajedno. Doći će ovamo neprestano plačući i tražeći Gospodina, svojega Boga.

5 Pitatat će za put u Sion: ondje je upravljen njihov pogled, govoreći: 'Hajdemo stajati kod Gospodina, u vječnom zavjetu što se ne zaboravlja nikada.'

6 Narod je moj bio stado izgubljeno. Pastiri su ga njegovi zaveli, vodili su ga okolo po gorama; išli su s brda na brežuljke, i zaboravili su stan svoj.

7 Tko ih je god našao, prožderao bi ih. Neprijatelji su njihovi govorili: "Mi im tim ne činimo krivo, jer su sagriješili Gospodinu, stanu pravde, nadi svojih otaca, Gospodinu."

8 Bježite iz područja Babilona, iz zemlje Kaldejaca! Izadite! Budite kao ovnovi pred stadom, jer evo, ja ću podignuti i povesti protiv Babilona mnoštvo velikih naroda iz zemlje sjeverne.

9 Oni će se postaviti protiv njega. Odatle će ga osvojiti. Strijele su im kao u valjana junaka, koji se ne vraća nikad bez uspjeha.

10 Tako će Kaldeja postati plijenom; koji je budu plijenili, dobit će svi dosta, govori Gospodin.

11 Jest, veselite se samo, jest, radujte se samo, vi lupeži moje baštinske zemlje! Jest, poskakujte kao telad na travi i hržite kao ždrijepci!

12 Sasvim se osramoti majka vaša.

Jeremija

554

Postidena je ona koja vas je rodila. Zaista, bit će posljednja među narodima: pustinja, suha pustinja!

13 Zbog gnjeva Gospodinova neće se u njoj stanovati, sva će opustjeti. Tko bude prolazio pokraj Babilona, zgrozit će se i rugat će se nad ranama njegovim.

14 Postavite se okolo protiv Babilona, vi strijelci svekoliki! Gađajte ga, ne štedite strijela, jer je sagriješio Gospodinu.

15 Podignite protiv njega bojnu viku unaokolo: Predao se, kule njegove padaju, zidovi se njegovi ruše! Jest, ovo je osveta Gospodinova! Osvetite mu se i učinite mu kako je sam činio!

16 Iskorijenite iz Babilona sijača i onoga koji maše srpom o žetvi! Od mača pogubnoga neka se vrati svaki k svojem narodu, neka bježi svaki u svoju postojbinu!

17 Izrael je ovca potjerana, od lavova gonjena. Najprije ga asirski kralj jeo, onda mu Nebukadnezar, babilonski kralj, kosti izlomio.

18 Zato ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: Zaista ja ću kazniti babilonskoga kralja i njegovu zemlju kao što sam kaznio asirskog kralja.

19 Povratit ću Izraela k pašnjaku njegovu, neka pase na Karmelu i u Bašanu! Bit će sit na gorama Efraimovim i u Gileadu.

20 U one dane i u ono vrijeme, govori Gospodin, tražit će krivnju Izraelovu ali je neće biti; grijehe Judine neće naći, jer ću oprostiti ostatku što sa sačuvao.

21 Izadi protiv zemlje Merataim, izadi protiv nje i protiv stanovnika Pekoda! Uništi ih i iskorijeni, govori Gospodin, i učini točno kako ti zapovjedio!

22 Čuj, rat je u zemlji i razor velik!

23 Kako je razbijen, razmrskan malj cijeloga svijeta! Kako je Babilon postao strašilo među narodima!

24 Stavljam ti zamke, Babilone, hvataš se u njih i ne osjećaš. Zatečen si i uhvaćen jer si izazvao Gospodina u boj.

25 Svoju oružnicu otvori Gospodin, izvadi svoje oružje gnjevno, jer poslao ima za Gospodina Boga vojska u zemlji Kaldejaca.

26 Podite na nju s posljednjega kraja! Otvorite žitnice njezine, slažite ju kao snopove i uništite ju neka više ne ostane od nje ni ostatak!

27 Pokoljite sve junce njezine! Dolje s njima na klanje! Teško njima, dan je njihov došao, vrijeme pohođenja njihova!

28 Čuj, utekli su bjeunci iz zemlje babilonske, koji na Sionu javljaju osvetu Gospodina, našega Boga, osvetu za njegov dom.

29 Podignite mnoge protiv Babilona, sve strijelce! Utaborite se protiv njega da ne pobjegne ni jedan! Platite mu njegova djela! Učinite s njim točno onako kako je

on sam činio, jer je bio drzak prema Gospodinu, prema Svecu Izraelovu.

30 Zato će mladići njegovi pasti po njegovim ulicama, svi će ratnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospodin.

31 Zaista, ja ću na tebe drska, govori Gospodin Bog vojska—jer dan je tvoj došao, vrijeme kazne moje!

32 Drzak će se spotaknuti i pasti i nitko ga neće podići. Staviti ću oganj na njegove gradove i spalit će sve oko njega.

33 Ovako govori Gospodin vojska: Silu podnose djeca Izraelova i djeca Judina, sve koje su odveli, drže čvrsto i neće da ih puste.

34 Ali je jak izbavitelj njihov: Gospodin vojska ime je njemu. On vodi sigurno stvar svoju da donese mir zemlji, a nemir stanovnicima babilonskim.

35 Mač na Kaldejce, govori Gospodin, i na građane babilonske, na njegove glavare i na mudrace njegove!

36 Mač na njegove varalice: poludjet će mač na junake njegove: klonut će!

37 Mač na konje njegove i na njegova kola i na svu mješavinu naroda u sredini njegovoj: postat će kao žene! Mač na blago njegovo: zaplijenit će se!

38 Mač na vode njegove; presušit će, jer je to zemlja idola. Zbog njihovih gadnih kipova postat će ludaci.

39 Zato će se ondje nastaniti lisice i čagljii, i nojevi će ondje stanovati. Zauvijek neće više biti nastanjen, kroz sve naraštaje neće biti naseljen.

40 Kako je Bog razorio Sodomu i Gomoru i susjedne njihove gradove, govori Gospodin, tako neće više nitko ondje stanovati, ni jedan čovjek neće ondje boraviti!

41 Evo, narod dolazi sa sjevera. Velik narod i kraljevi mnogi podižu se s krajeva zemlje.

42 Lúk i koplje nose, tvrdi su i bez milosrda. Njihova vika buči kao more, na konjima jure ovamo, kao ratnik naoružani, protiv tebe, kćeri babilonska!

43 Babilonski kralj čuo je vijest o njima: njegove ruke padaju mlitavo, tjeskoba ga obuzima, bolovi kao ženu koja rada.

44 Gle, kao što lav izlazi iz sjajne zemlje jordanske na one u zaštiti, tako ih iznenađa gonim odatle. Koga sam izabrao, toga ću postaviti nad njima, jer tko je kao ja? Tko će izazvati mene i koji će mi pastir odoljeti?

45 Zato čujte odluku Gospodinovu, koju je prihvatio protiv Babilona, naume njegove koje je smislio protiv zemlje kaldejske! Zaista, odvući će ih najmanje stado! Zaista, učinit će boravište njegovo pustinjom!

46 Od glasa zauzimanja Babilona drhti zemlja i njihov jauk se čuje među narodima!

Jeremija

51 Ovako govori Gospodin: "Zaista, ja ću podignuti protiv Babilona i protiv stanovnika Kaldejskih bijes upropastitelja.

2 Poslat ću protiv Babilona vijače da ga izviju i njegovu zemlju da oplijene, kad ga opsjednu unaokolo u dan propasti.

3 Neka nitko ne nategne luk svoj, neka se ne digne u svojem oklopu! Ne štedite njegovih mladića i iskorijenite svu njegovu vojsku!

4 Pobijeni leže u zemlji kaldejskoj, izbodeni na ulicama njezinim.

5 Jer nije ostavio Izraela i Jude njihov Bog, Gospodin vojska, ako i jest njihova zemlja puna krivnje protiv Sveca Izraelova.

6 Bježite iz područja babilonskoga! Svaki neka spasi svoj život da ne izginete krivnjom svojom! Jer je vrijeme osvete za Gospodina. On vrši plaću na njemu.

7 Babilon je bio zlatna čaša u ruci Gospodinovoj. Svu je zemlju opojio, vina su njegova pili narodi; tako su poludjeli narodi.

8 Najedanput je pao Babilon i razbio se, jaučite za njim! Donesite balzama za njegovu bol, možda se dade ozdraviti!

9 Htjeli smo ozdraviti Babilon, ali se ne može ozdraviti. Ostavite ga i idimo svaki u postojbinu svoju, jer do neba dopire presuda njegova, doseže do oblaka.

10 Gospodin je iznio na svjetlo pravednu stvar našu. Dodite, pripovijedajmo na Sionu o djelu Gospodina, svojega Boga!

11 Oštrite strijele, hvatajte štitove! Gospodin je potaknuo bijes kraljeva medijskih, jer je protiv Babilona naum njegov naperen da ga uništi. Jest, to je osveta Gospodinova, osveta za njegov dom.

12 Razmahnite zastavom na zidovima babilonskim! Pojačajte stražu, postavite stražare! Namjestite zasjede, jer kako je Gospodin naumio, tako će i izvršiti što je obećao za stanovnike babilonske.

13 Ti, koji prebivaš na silnim vodama, bogat blagom, dođe kraj tvoj! Svršetak je lihvi tvojoj!

14 Gospodin vojska zakleo se samim sobom: Ako sam te i napunio ljudima kao skakavcima ipak ću podići pobjednički glas nad tobom.

15 On je stvorio zemlju svojom snagom, on je utemeljio svijet svojom mudrošću, on je razastrio nebo svojim razumom.

16 Kad se zaori njegov glas, zašušte vode na nebu. On vodi oblake s krajeva zemlje, baca munje s kišom, izvodi vihor iz njegovih odaja.

17 Ludak je svaki koji to ne shvaća. Stidjeti se mora svaki umjetnik svojega livnog kipa, jer je prijevara njegov liveni kip; nema duha u njemu.

18 Oni su tlapnje, stvari smiješne. U vrijeme njihove kazne kraj je njima.

19 Ali kao ovi nije dio Jakovljevi, nego je on Stvoritelj svega, i Izrael je pleme što je njegovo. Gospodin vojska ime je njegovo.

20 Ti si mi bojna sjekira bojno oružje: Jer ću s tobom razbiti narod u komade, tobom ću razoriti kraljevstva;

21 tobom ću razbiti u komade konja i jahača, tobom ću razbiti u komade kola i vozača;

22 tobom ću razbiti u komade čovjeka i ženu; tobom ću razbiti u komade starca i dijete; tobom ću razbiti u komade momka i djevojku.

23 tobom ću razbiti u komade pastira i stado; tobom ću razbiti u komade seljaka i zapregu; tobom ću razbiti u komade namjesnike i upravitelje.

24 A sad ću na vaše oči platiti Babilonu i svim stanovnicima kaldejskim za svu zloću što je učine Sionu, govori Gospodin.

25 Čekaj, sad ću na tebe. O goro pogibije, govori Gospodin, koja si opustošila svu zemlju! Pružit ću svoju ruku protiv tebe i svalit ću te s hridine i načiniti ću od tebe goru ognja.

26 Neće uzeti od tebe kamena za krunište ni kamena za temelj. Ne, bit ćeš pustoš vječna, govori Gospodin.

27 Zabodite zastavu u zemlju! Zatrubite u rog među narodima! Posvetite narode za boj protiv Babilona! Sazovite protiv njega kraljevstva Ararata, Menija i Aškenaza! Podignite protiv njega vode i dovedite konje, mnogo poput skakavaca!

28 Posvetite protiv njega narode za boj, kralja medijskog, namjesnike, sve upravitelje njegove i sve područje ovlasti njegove!

29 Onda će se potresti i zadrhtati zemlja, jer se na Babilonu ispunjava odluka Gospodinova—da učini područje babilonsko pustinjom u kojoj nitko ne prebiva.

30 Junaci Babilona odustaju od boja, ostaju i sjede u tvrđavama. Usahnula je njihova junačka snaga. Postali su žene. Opustošene su njegove kuće, polomljene prijevornice njegove.

31 Teklić leti za teklićem, glasnik za glasnikom, da jave babilonskom kralju da je grad njegov zauzet sa svih krajeva;

32 da su brodovi njegovi zaposjednuti bare njegove isušene, ratnici prestrašeni.

33 Jer ovako govori Gospodin vojska, Bog Izraelov: "Kći je babilonska kao gumno u vrijeme kad se gazi. Još malo, pa je i za nju došlo vrijeme žetve.

34 "Nebukadnezar, babilonski kralj, pojeo me je i satro, kao u praznu posudu

Jeremija

556

bacio me je. Proždro me je kao zmaj, napunio trbuh svoj poslasticom i ispljuvao me.

35 Bijeda moja neka padne na Babilon—reći će građanstvo Siona. "Krv moja neka dođe na stanovnike kaldejske"—reći će Jeruzalem.

36 Zato ovako govori Gospodin: "Evo, ja ću voditi tvoju parnicu! Osvetit ću te, osušit ću more njegovo; izvor ću njegov osušiti.

37 Babilon će postati hrpa kamenja, stan čagljima, pustoš, poruga i bez stanovnika.

38 Svi će rikati kao lavovi, zavijati kao lavići.

39 Kad ih upali pohlepa, pripraviti ću im gozbu i napojiti ću ih posrcu i upadnu u vječni san iz kojega se više neće probuditi, govori Gospodin.

40 Svest ću ih na klanje kao janjce, kao ovnove i jarce.

41 Ah, kako je zauzet Šiśak i osvojen ured svega svijeta! Kako je Babilon postao užas među narodima!

42 Ustalo je more na Babilon; utonu u silne valove njegove.

43 Njegovi gradovi postale su pustoš: zemlja suše i goleti, zemlja u kojoj više ne prebiva čovjek, kroz koju više ne prolazi čovjek.

44 Pohoditi ću Bela u Babilonu i istrgat ću iz ralja njegovih što je proždro. Narodi neće više grnuti k njemu. Da zidovi babilonski će pasti.

45 Izadi iz područja njegova, moj narode! Neka svaki spasi svoj život od žestokoga gnjeva Gospodinova!

46 Nemojte da klone vaše srce! Ne bojte se glasa što će se čuti u zemlji kad jedne godine dođe ovaj glas, druge godine onaj glas, i kad nasilje zavlada u zemlji, i jedan vladar ustane na drugoga.

47 Zato, zaista, dolazi vrijeme kad ću pohoditi idole babilonske. Sva će se zemlja njegova posramiti. Svi će pobijeni njegovi pasti u njemu.

48 Onda će nad Babilonom klicati od radosti nebo i zemlja i sve u njima, kada dođu na njega sa sjevera zatirači, govori Gospodin.

49 I Babilon mora pasti za pobijene Izraelove, kao što su za Babilon pobijeni padali po cijelom svijetu.

50 Idite, koji ste utekli maču! Ne stojte, spominjite se u daljini Gospodina! Prema Jeruzalemu neka se upravlja vaše srce!

51 Stajali smo posramljeni kad smo čuli za porugu. Stid je pokrio lice naše, jer su stranci došli u svete stanove Gospodinove.

52 Zato zaista, dolazi vrijeme, govori Gospodin, kad ću pohoditi idole njegove.

Po cijeloj njegovoj zemlji jecat će pobijeni.

53 Da se Babilon sve do neba popne, da sagradi tvrđavu svoju na visini nedostupnoj, doći će ipak od mene na njega zatirači, govori Gospodin.

54 Čuj, odjekuje vika iz Babilona, veliko uništenje iz zemlje kaldejske!

55 Jer Gospodin uništava Babilon, stišava ondje veliku vrevu. Valovi njegovi buče kao silne vode, vika se njegova razliježe.

56 Zaista, zatirač je došao na Babilon: junaci se njegovi zarobljavaju, lukovi se njegovi lome, jer je Gospodin Bog koji plaća, on sigurno plaća.

57 Njegove glavare i mudrace, namjesnike, upravitelje i ratnike napojiti ću da padnu u vječni san iz kojega se više neće probuditi, govori Kralj, Gospodin vojska lme je njegovo.

58 Ovako govori Gospodin vojska: Široki zidovi babilonski razoriti će se do temelja, visoka vrata njegova ognjem će se spaliti. Ljudi će se truditi ni za što, narodi će biti u ognju i bit će izmučeni.

59 Ovo je zapovijed koju je dao prorok Jeremija Seraji, sinu Nerije, sina Mahsejina, kad je ovaj sa Zedekijom, kraljem Judinim, pošao u Babilon u četvrtoj godini kraljevanja njegova. Seraja je bio glavni komornik.

60 Jeremija je napisao u jednu knjigu svu nesreću što je trebala sići na Babilon, naime, sve ove riječi što su napisane protiv Babilona.

61 Jeremija je rekao Seraji: "Kad dođeš u Babilon, gledaj, objavi sve ove riječi!"

62 Onda ćeš reći: "Gospodine, ti si se zaprijetio ovomu mjestu uništenjem, da se nitko više ne nastani u njemu, ni čovjek ni životinja, jer će biti vječna pustinja."

63 I bit će da kad pročitaš ovu knjigu, privezat ćeš kamen na nju i bacit ćeš je usred Eufrata.

64 Onda ćeš reći: "Tako će potonuti Babilon i neće se više podignuti, zbog nesreće što ću je pustiti na njega; on će iznemoci." Do ovdje su riječi Jeremijine.

Razor Jeruzalema i propast kraljevstva

52 Dvadeset i jedna godina bila je Zedekiji kad je postao kralj. Vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu. Majka se njegova zvala Hamutala i bila je kći Jeremije iz Libne.

2 I on je činio zlo pred Gospodinom, sasvim onako kako je činio Jojakim.

3 Jer zbog gnjeva Gospodinova došlo je s Jeruzalemom i Judom tako daleko da ih je odbacio ispred svojega lica. Zedekija otpadne od babilonskoga kralja.

4 Dogodilo se u devetoj godini njegova vladanja, desetoga dana desetoga mje-

seca, došao je Nebukadnezar, babilonski kralj, sa svom svojom vojskom na Jeruzalem. Opkolili su ga i napravili opkope unaokolo.

5 Grad je ostao opkoljen do jedanaeste godine kraljevanja Zedekijina.

6 Devetoga dana četvrtoga mjeseca bila je glad u gradu postala tako teška, te narod zemaljski nije više imao što jesti.

7 Onda je zid gradski bio provaljen i svi su vojnici nagnuli u bijeg i ostavili grad noću, putom kroz vrata između oba zida uz vrt kraljev—a Kaldejci su držali grad opkoljen—oni su krenuli prema jordan-skoj ravnici.

8 Ali čete kaldejske potjerale su kralja i stigle Zedekiju u jerihonskom polju. Bila ga je ostavila sva njegova vojska i razbježala se.

9 Uхватili su kralja i doveli ga babilonskom kralju u Riblu u hamatskom području. Taj mu izreče presudu.

10 Babilonski kralj je dao sinove Zedekijine poklati na njegove oči i sve glavare Judine pobio u Ribli.

11 A Zedekiji izvadio oči i stavio ga u mjedene verige. Babilonski kralj ga odveo u Babilon i držao ga u zatvoru do njegove smrti.

12 Desetoga dana petoga mjeseca, to jest u devetnaestoj godini kraljevanja Nebukadneзара, babilonskoga kralja, došao je u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, koji je pripadao osobnoj službi babilonskoga kralja.

13 I spali Gospodinov dom i kraljevski dvor. Sve kuće u Jeruzalemu, to jest sve kuće velikaša spali.

14 Sve zidine jeruzalemske unaokolo rušila je sva vojska kaldejska što je stajala pod zapovjednikom tjelesne straže.

15 Jedan dio malih ljudi i ostatak naroda što je još bio preostao u gradu, tako isto prebjegle su koje su bile prebjegle babilonskom kralju i ostatak obrtnika odveo Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže.

16 A jedan dio malih ljudi u zemlji ostavio je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, kao vinogradare i poljodjelce.

17 Stupove mjedene u Gospodinovu domu, podnožja i mjedeno more u Gospodinovu domu razbili su Kaldejci i svu mjed od njih odvukli u Babilon.

18 I lonce, lopate, noževe, vrčeve, zdjele i sve posude mjedeno što se upotrebljavalo kod službe Božje uzeli su.

19 I umivaonice, tave, škropionice, lonce, svjetiljke, kadionice i čaše—sve što je bilo od zlata i srebra—uzeo sebi zapovjednik tjelesne straže.

20 Oba stupa, jedno more, dvanaest vo-

lova mjedenih što su bili pod njim, i klupe koje je dao napraviti kralj Salomon za Gospodinov dom; mjedi svega ovoga posuda nije bilo mjere.

21 A glede stupova: jedan je stup bio visok osamnaest lakata, i mjerачka vrpca od dvanaest lakata bila je potrebna da ga obuhvati; bio je četiri prsta debeo i unutra šupalj.

22 Odozgor na njemu bilo je ogavlje mjedeno. Ogavlje je bilo visoko pet lakata. Pletenice sa šipcima ovijale se oko ogavlja, sve od mjedi. Isto takav bio je i drugi stup sa šipcima.

23 A bilo je dvadeset i šest šipaka što su lebdjeli slobodno. Svih je šipaka oko pletenice bilo je stotinu.

24 Zapovjednik tjelesne straže uzeo sobom velikoga svećenika Seraju i drugoga svećenika Sefanija i tri vratara.

25 Dalje uzeo iz grada jednoga dvorana, koji je bio nad vojnicima, i sedam ljudi iz bliže okolice kraljeve, koji su se našli u gradu, onda pisara vojnog zapovjednika, koji je popisivao narod u zemlji za vojnu službu, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji su se našli u gradu.

26 Ove, dakle, uzeo Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, i odveo ih u Riblu babilonskom kralju.

27 A babilonski kralj dao ih je pobiti i pogubiti u Ribli u zemlji hamatskoj. Tako on odveo Judu iz njegove zavičajne zemlje.

28 Ovo je broj ljudi koje je Nebukadnezar odveo u ropstvo: u sedmoj godini tri tisuće i dvadeset i tri Judejca;

29 u osamnaestoj godini Nebukadnezarovoj osam stotina i trideset i dvije duše iz Jeruzalema.

30 U dvadeset i trećoj godini Nebukadnezarovoj odveo u ropstvo Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, Judejaca sedam stotina i četrdeset i pet duša, svega četiri tisuće i šest stotina duša.

31 Dogodilo se u trideset sedmoj godini otkako se odveo Jojakim, kralj Judin, u dvanaestom mjesecu, dvadeset petoga dana u mjesecu, Evil-Merodak, babilonski kralj, u godini svojega nastupa vlade pomilovao Jojakina, Judina kralja, i izvadi ga iz tamnice.

32 On je razgovarao prijateljski s njim i namjestio mu prijestolje iznad prijestolja drugih kraljeva, koji su se našli kod njega u Babilonu.

33 Smio je skinuti sa sebe haljine tamničke i uvijek kod njega jesti, dokle je živio.

34 Njegovo uzdržavanje je bilo trajno, davalo mu se od babilonskoga kralja, iz dan u dan do njegove smrti, kroz sve dane njegova života.

Tažaljke

TUŽALJKE JEREMIJINE

Pad Jeruzalema

1 Ah, kako leži pusti grad, prijestolnica koja je nekoć bila puna stanovnika! Sada je kao udovica, koja je nekoć bila velika među narodima. Vladarica nad zemljama postala je rob.

2 Gorko plače noću, suze joj na obrazima. Nikoga nema da ju utješi, od svih ljubavnika njezinih. Svi njezini prijatelji postali su joj nevjerni, postali su joj neprijatelji.

3 Iselila se Juda od jada, od ljutoga ropstva, boravi sad među neznabošcima, ne nalazi mira: svi tlačitelji njegovi hvataju ga u tjeskobi.

4 Putovi na Sion tuguju, jer nitko ne dolazi na Svetkovinu. Sva su vrata njegova pusta; svećenici njegovi uzdišu. Djevice su njegove pune jada, i sam je jadan.

5 Tlačitelji njegovi došli su na vlast; neprijatelji se njegovi raduju, jer mu Gospodin zadao bol zbog svih njegovih grijeha. Njegova djeca idu u ropstvo pred tlačiteljem.

6 Padne sa sionske kćeri sav sjaj njezin. Glavari su njezini kao ovnovi bez pašnjaka. Vuku se ondje posve iznemogli pred goničem.

7 U vrijeme svoje muke i nevolje spominje se Jeruzalem i sve krasote koje je imao u dane davne; sada njegov narod pada u ruke neprijatelja, a nitko mu ne pomaže. Neprijatelji to gledaju i propasti se njegovoj smiju.

8 U krivnju je zapleten Jeruzalem; zato je postao odvratan. Svi laskavci njegovi preziru ga: vidjeli su golotinju njegovu. A on sam uzdiše i okreće se natrag.

9 Nečistoća pokriva skute njegove; nije mislio na kraj svoj. Zato je pao tako duboko; nije imao nikoga da ga utješi. "Gospodine, pogledaj moju nevolju, jer se uzvisio neprijatelj!"

10 Tlačitelj poseže rukom na sve blago njegovo. Morao je vidjeti kako prodiru u njegovo svetište neznabošci, kojima si zabranio pristup u zajednicu svoju.

11 Sav njegov narod uzdiše tražeći kruha. Za jelo daje nakit svoj, da produži život. Ah, Gospodine, vidi ipak i pogledaj kako sam veoma prezren!

12 Vi, svi koji prolazite putom, pogledajte i vidite ima li žalosti kakva je moja, koja me pogodila kad mi Gospodin zadao bol u dan žestokoga svojega gnjeva!

13 S visine poslao oganj u nutrinu moju za kaznu. Postavi mrežu nogama mojim i nauznak me srušio. Opustošio me, tako da neprestano tugujem.

14 Opremljen je jaram mojih grijeha, privezala ga je njegova ruka. Bio mi je stavljen na vrat, i skršila se moja snaga. Gospodin me predao takvima, koje ne mogu prevladati.

15 Sve je junake moje ugrabio Gospodin u sredini mojoj. Sazvao protiv mene svečanost da pogubi ratnike moje. Gospodin je sam, kao grožđe u tjesku, zgnječio djevojku, kćer Judinu.

16 Zato ja moram gorko plakati; moje oko pliva u suzama. Daleko je od mene utješitelj koji bi me okrijepio. Postidena su moja djeca, jer je nadvladao neprijatelj.

17 Sion pruža svoje ruke, nema mu utješitelja. Gospodin je podigao unaokolo protiv Jakova njegove neprijatelje. Jeruzalem je postao za njih odvratan.

18 Gospodin je jedini pravedan, jer ja sam mu prkosio. Čujte, svi narodi, i vidite bol moju! Djevojke moje i mladići moji otišli su u nevolju.

19 Pozvao sam ljubavnike svoje, ali su oni bili nevjerni. Svećenici moji, starješine moje poginuli su u gradu tražeći jela da produže svoj život.

20 Pogledaj, Gospodine, kako mi je teško; nutrina moja gori! U grudima mi se prevrće srce; jest, velik je bio prkos moj! Vani bjesni mač, a unutra smrt.

21 Čuli su kako jecam, ali nisam našao nikakva utješitelja. Svi su moji neprijatelji čuli za moju nesreću, radosni da si to učinio, da si poslao dan kojim si zaprijetio. Neka ih pogodi kao mene!

22 Neka izide pred tvoje lice sva njihova zloća! Onda učini njima što si učinio meni za sve grijeha moje. Jer su bez broja uzdasi moji, slabo je moje srce.

Tužaljka Siona

2 Ah, kako naoblači Gospodin u svojem gnjevu kćer sionsku! Baci s neba na zemlju sjaj Izraelov, ne pomisli na podnožje svojih nogu u dan svojega gnjeva.

2 Neštedimice uništio Gospodin sva polja Jakovljeva. Porušio u svojem gnjevu tvrdave kćeri Judine. Porušio u prah, oskvrnuo kraljevstvo, njegove glavare.

3 Slomi u žestini svojega gnjeva svu snagu Izraelovu. Potegnuo natrag svoju desnicu od neprijatelja, raspali se na Jakova kao oganj plameni što proždire sve.

4 Kao neprijatelj nateže luk svoj, kao protivnik pruži svoju desnicu i pobio što mu je oku milo, sve to uništi u šatoru kćeri sionske. Izlio svoju srdžbu kao oganj.

5 Kao neprijatelj pokazao se Gospodin. On uništio Izraela, on uništio sve kuće njegove, srušio njegove tvrđave, i povećao na kćer Judinu žalost i jadanje.

6 Silovito uništi, kao sjenicu u vrtu, dom svoj, porušio mjesto sastanka. Gospodin bacio u zaborav na Sionu Svetkovine i Subotnje dane. U žestokom svojem gnjevu odbaci kralja i svećenika.

7 Pogrdi Gospodin žrtvenik svoj, zamrzio svoje svetište. Pusti da padnu u ruke neprijatelju zidovi dvorova njegovih. Počeli su vikati u Gospodinovu domu kao u dan Svečanosti.

8 Odlučio Gospodin uništiti zidove kćeri sionske. Rasteže mjerачko uže i ne zaustavi svoje ruke od uništenja. I tako je učinio da opkop i zid tuguju zajedno.

9 Utonule su u zemlju vrata njezina; polomio i razbio prijevornice njezine. Kod neznabožaca su njezin kralj i njezini glavari. Nema više zakona. I proroci njezini ne dobivaju viđenja od Gospodina.

10 Suteći sjede na zemlji starci kćeri sionske, posuli su prahom svoju glavu, i s kostrijeti se ogrnuli. Pognule k zemlji svoje glave djevojke jeruzalemske.

11 Ispale su mi oči od plača; grudi moje hoće puknuti. Sav mi je život otet zbog pada kćeri mogega naroda, jer dijete i nejačad ginu na ulicama gradskim.

12 Svojim majkama viču: "Gdje je kruh i vino?" Ginu kao smrtna rana na ulicama gradskim, izdišu svoju dušu na grudima majka svojih.

13 Što da ti predočim, s čim da te izjednačim, kćeri jeruzalemska? Kakvu ću ti priliku naći da te utješim, djevojko, kćeri sionska? Jer je velika kao more nesreća tvoja; tko da te ozdravi?

14 Proroci tvoji navješćivali ti laž i prijevare, nisu otkrivali krivnje tvoje da okrenu sudbinu tvoju. Samo su ti utvare govorili da te prevare i zavedu.

15 Nad tobom pljeskaju rukama svi koji prolaze putom. Sikću i mašu glavom nad kćerkom jeruzalemskom: "To li je grad za koji su govorili da je najljepši, milina svemu svijetu?"

16 Otvaraju usta na tebe svi tvoji neprijatelji. Škripe zubima, sikću i viču: "Ha, proždrijeli smo ju! Jest, ovo je dan našega nadanja—dočekali smo ga, doživjeli smo!"

17 Svršio je Gospodin što je naumio, prijetnju je svoju ispunio, koju je davno rekao: razorio je nemilice, razveselio je tobom neprijatelja, učinio je ponosnim protivnike tvoje.

18 O poviči gore visoko Gospodinu, djevojko, kćeri sionska! Daj da teku suze tvoje kao potok dan i noć! Ne daj sebi nikada mira; neka se oko tvoje nikada ne odmori!

19 Ustani! Tuguju glasno noću, u početku straže! Izlijevaj svoje srce kao vodu pred licem Gospodinovim! Podiži k njemu svoje ruke za život svoje djece što ginu od gladi na uglovima svih ulica!

20 Gospodine, vidi ipak i pogledaj, komu si učinio ovako! Jesu li smjele žene jesti plod svojega tijela, dječicu svojega naručja? Je li se smjelo u svetišu Gospodinovu ubijati svećenika i proroka?

21 Na ulicama leže na zemlji dječak i starac. Djevojke moje i mladići moji pali su od mača. Ti si ih pobio u dan svojega gnjeva, poklao si ih okrutno.

22 Sazvao si od svuda kao na svetkovinu, one koji me straše. U dan gnjeva Gospodinova nije bio nitko tko bi utekao i pobjegao. Koje sam othranio i brižno odgojio, neprijatelj moj mi ih je pobio.

Tužaljka prorokova

3 Ja sam koji sam iskusio nevolju pod prutom gnjeva njegova.

2 Potisnuo me je i potjerao u taman mrak.

3 Protiv mene obraća svoju ruku uvijek, iznova, svagda.

4 Učinio je da uvene moje tijelo, koža moja, polomio je moje kosti.

5 Sazidao je i namnožio oko mene otrovnu nevolju.

6 U tamu me obavio kao mrtvace davnih vremena.

7 Ogradio me, da ne izađem, otežao mi okove moje.

8 Kad vičem i zovem, on ne čuje vapaja mogega.

9 Sazidao je moje putove klesanim kamenom, zakrčio stazu moju.

10 Bio mi je kao medvjed što vreba, lav u skrovištu.

11 Odvukao me s puta, razderao me. Pustio me da uginem.

12 Nategnuo luk svoj, stavio me za biljeg strijeli svojoj.

13 Probo mi bubrege strijelama iz tobolca svojega.

14 Postao sam ruglo svemu svojem narodu, ruglo njihovo svaki dan.

15 Nasitio me gorčinom; dao mi pelin da pijem.

16 Polomio mi zube kamenjem, dao mi pepeo da jedem.

17 Uzeo si mir mojoj duši, zaboravio sam sreću.

18 Rekao sam: "Ode mi život, uzdanje moje u Gospodina."

19 Spomeni se nevolje moje, tumanjanja mogega, pelina gorkoga žuči!

20 Mnogim mudrovanjem skućena je u meni moja duša.

21 Ovo ću pomisliti u sebi, iz toga ću uzdanje crpsti:

22 Milost je Gospodinova da nismo sa-

Tužaljke

560

svim uništeni, neiscrpivo je njegovo milosrđe.

23 Obnavljaju se svako jutro; velika tvoja vjernost.

24 Govori moja duša: "Gospodin je dio moj, zato se uzdam u njega."

25 Gospodin je dobrostiv onomu, koji ga čeka, duši koja ga traži.

26 Dobro je mirno čekati pomoć Gospodinu.

27 Dobro je svakomu nositi jaram svoj od mladosti.

28 Neka sjedi sam i šuti kad mu on dosudi!

29 Neka prigne k prahu svoja usta, možda još ima uzdanja!

30 Neka podmetne obraz svoj onomu koji ga tuče, neka se najede sramote!

31 Jer Gospodin ne odbacuje zauvijek.

32 Ako i dosudi nevolju, on se i smiluje u veličini svoje milosti;

33 jer on iz naslade ne ruši i ne rascvili ljude.

34 Kad su gazili nogama sve zarobljenike u zemlji,

35 kad su izvrtali pravo čovjeka pred očima Svevišnjega,

36 kad su tlačili čovjeka pred sudom—ne vidi li to Gospodin?

37 Tko je taj koji je zapovjedio i dogodio se, a da Gospodin nije zapovjedio?

38 Ne dolazi li nesreća i sreća po zapovijedi Svevišnjega?

39 Zašto se tuži čovjek koji još živi, čovjek zbog kazna svojih?

40 Ispitajmo, pretražimo svoje putove, obratimo se Gospodinu!

41 Podignimo srce i ruke k Bogu u nebu!

42 Griješili smo i bunili smo se, onda nam nisi oprostio.

43 Obavio si se gnjevom, progonio si nas, ubijao neštedimice.

44 Zaogrnuo si se u oblak da više ne prođre molitva;

45 učinio si od nas smeće, izmet usred naroda.

46 Razjapili svoja usta protiv nas svi neprijatelji naši.

47 Dogodio nam se užas i jama, uništenje i zatiranje.

48 Potoci vode teku iz očiju mojih zbog pada kćeri mogega naroda.

49 Moje oči liju suze bez prestanka,

50 dokle Gospodin ne pogleda i ne vidi s neba.

51 Moje oko muči moju dušu zbog svih kćeri grada mogega.

52 Tjerali su me kao pticu moji neprijatelji ni za što.

53 Svaljivali su u jamu moj život, bacali kamenje na mene.

54 Vode su pokrile moju glavu; pomislio sam: "Izgubljen sam."

55 Onda sam zazvao, Gospodine, tvoje

Ime iz dubine jame.

56 Ti si čuo zaziv moj: "Ne zatiskuj svojega uha mojem vapaju!"

57 Bio si blizu mene kad sam te zvao, rekao si: "Ne boj se!"

58 Vodio si, Gospodine, moju stvar, izbavljao si moj život.

59 Vidio si, Gospodine, na meni nepravdu; pribavio si mi pravicu!

60 Vidio si svu osvetljivost njihovu, sve naume njihove protiv mene.

61 Cuo si ruganje njihovo, Gospodine, sve naume njihove protiv mene.

62 I spletkе mojih protivnika govore protiv mene danomice.

63 Pogledaj sjedenje i njihovo ustajanje—ja sam im pjesma rugalica.

64 Gospodine, ti ćeš im platiti po djelima njihovih ruku.

65 Zaslijepit ćeš njihova srca; tvoja kletva na njih!

66 Ti ćeš ih u gnjevu progoniti, uništiti ih pod nebom, Gospodine!

Krивnja i kazna Sionova

4 Ah, kako je poblijedjelo zlato, kako se pokvarila plemenita kovina! Razasuto je sveto kamenje po uglovima svih ulica.

2 Plemeniti sinovi Siona, nekoć zlatom izmjereni, kako su cijenjeni kao zemljane posude, kao djelo ruke lončarove!

3 I čagljali podaju grudi, doje mlade. Kći mogega naroda okrutna je kao nojevi puštinje.

4 Jezik je nejakoga prionuo za nepce od zedi. Dječica su tražila kruha, a nitko im ga nije lomio.

5 Koji su nekoć jeli poslastice, ginu na ulici. Koji su nošeni u grimizu, valjaju se u prašini.

6 Jer je krivnja kćeri mogega naroda bila veća od grijeha Sodome, koja je bila srušena u čas, a da se nisu trudile ruke.

7 Njezini glavari sjali su jasnije od snijega, bjelje od mlijeka. Crvenije je bilo njihovo tijelo od koralja, lik je njihov bio kao safir.

8 Ali je njihovo lice postalo crnje od čadi, ne poznaju se na ulicama. Koža im se priljepila za kosti, osušila se kao drvo.

9 Sretniji je tko je pao od mača negoli tko je poginuo od gladi: polagano ginu oni od nestašice hrane.

10 Kuhale su vlastitom rukom nježne žene svoju djecu. Ona su im bila hrana kad je padala kći mogega naroda.

11 Iscrpio je Gospodin svoj gnjev, izlio je jarost svoje srdžbe, oganj je na Sionu raspalio što proždrije njegove utvrde.

12 Nikada nisu pomislili kraljevi zemaljski, ni svi stanovnici zemaljski da bi ušli tlačitelj i neprijatelj na vrata Jeruzalema.

Tužaljke

13 Dogodilo se to za grijehе njegovih pro-roka, za opačine njegovih svećenika, koji su prolijevali usred njega krv pravednika.

14 Vrludali su kao slijepci po ulicama, uprljani krvlju, da se čovjek nije mogao dotaknuti haljina njihovih.

15 Vikali su im: "Natrag, nečist, natrag, natrag! Ne dodirujte ga se!" Kad bi bježali i skitali se, onda bi se govorilo među nezabošcima: "Ne smiju dalje boraviti."

16 Lice ih je Gospodinovo rasulo; on ih više ne može gledati. Prezirali su čast svećenika, nisu poštivali staraca.

17 Oči naše uzalud čeznu još uvijek za pomoći. Na stražarnici svojoj čekali smo narod koji ne pomaže.

18 Spriječili su nam, vrebajući nam korake, da hodamo po ulicama svojim. Svršetak je naš bio, dani se naši navršili; jest, došao je svršetak naš.

19 Progonitelji naši bili su još brži od orlova nebeskih. Gonili su nas po gorama, vrebali nas u pustinji.

20 Bio je naš životni dah, pomazanik Gospodinov, uhvaćen u jame njihove, a za njega smo mislili: "U sjeni njegovoj živjet ćemo među narodima."

21 Raduj se i veseli, kćeri edomska, koja prebivaš u zemlji Usu! I na tebe će još doći čaša; opit ćeš se i otkrit ćeš se.

22 Krivnja je tvoja uništena, kćeri sionska; on te više ne izgoni. On će kazniti tvoju krivnju, kćeri edomska, otkrit će grijehе tvoje!

Molitva za pomilovanje

5 Spomeni se, Gospodine što nas je snašlo! Pogledaj i vidi sramotu našu!

2 Baština naša zapadne drugima, kuće naše strancima.

3 Sirote smo, bez oca, majke naše kao udovice.

4 Pijemo za novac svoju vodu, moramo plaćati za drva vlastita.

5 Na vratu su nam tlačitelji, iscrpljeni smo i ne nalazimo mira.

6 Pružili smo ruku Egiptu i Asiriju da se nasitimo.

7 Očevi su naši sagriješili i nema ih više. Opačine njihove moramo mi nositi.

8 Sluge su gospodari nad nama; nitko nas ne izbavlja iz njihovih ruku.

9 Donosimo sebi kruh sa strahom za život od mača u pustinji.

10 Kao peč koža nam je crna, u žeravici gladi.

11 Sramotili su žene na Sionu, djevojke po Judinim gradovima.

12 Glavare su vješali svojim rukama, prezrena je bila čast staraca.

13 Mladići nose mlin; pod teretom drva posrću dječaci.

14 Na vratima ne sjede više starci; mladiće ne sjedinjuje igra.

15 Nestalo je radosti u srcu našem, ples se naš pretvorio u žalost.

16 Pala nam je kruna s glave; teško nama što smo sagriješili!

17 Stoga je srce naše oslabjelo, stoga je oko naše potamnijelo:

18 Zbog Gore Siona što je opustjela, i li-sice brzaju po njoj.

19 Ti, Gospodine, stoluješ u vijeke, tvoje prijestolje stoji od vijeka do vijeka.

20 Zašto hoćeš da nas zaboraviš zauvijek, da nas ostaviš zauvijek?

21 Obrati nas, Gospodine, k sebi! Mi se vraćamo natrag. Ponovi naše dane kako su bili prije!

22 Ili zar si nas sasvim odbacio? Srđiš li se toliko na nas?

Ezekiel

KNJIGA PROROKA EZEKIELA

Prikazanje slave Gospodinove

1 Dogodilo se u tridesetoj godini, u četvrtom mjesecu, petoga dana toga mjeseca, kad sam boravio među zarobljenicima na rijeci Kebaru, otvori se nebo i vidio sam viđenja božanska.

2 Peti dan toga mjeseca, u petoj godini nakon odvođenja kralja Jojakina,

3 došla je riječ Gospodinova Ezekielu, sinu svećenika Buzija u zemlji Kaldejaca na rijeci Kebaru, i ruka Gospodinova je došla ondje na njega.

4 Onda ja sam pogledao i vidio: sa sjevera udari vjor sa silnim oblakom punim ognja što je buktio. Okruživala ga

je svjetlost, a iznutra je sjao kao svjetlac u ognju.

5 Posred njega prikazale se prilike slične četvorim živim bićima. Izgled njihov bio je ovaj: imala su lik čovječji.

6 Svako je imalo četiri lica i svako od njih četiri krila.

7 Noge njihove bile su prave i stope njihove kao u teleta. Sijevale su kao mjed blistava.

8 Ruke čovječje pružale se pod krilima njihovim na sve četiri strane, četvero njih imali su svoja lica i svoja krila.

9 Krila su se njihova doticala—nisu se okretala kada bi išla—svako je biće išlo

Ezekiel

562

ravno naprijed.

10 Izgled njihova lica bio je ovaj: sprijeda imala su lice čovječje, zdesna lice lavlje, slijeva lice volujsko, unutra lice orlovsko, u sva četiri bića.

11 Krila su njihova bila gore ispružena. S dva su se doticala, a s dva su prekrivala svoja tjelesa.

12 Svako je išlo ravno naprijed. Kamo ih je duh tjerao da idu, ondje su išla. Nisu se okretala kada bi išla.

13 U sredini bića bilo je nešto što je izgledalo kao živo ugljevlje, kao zublje. Ove su išle između bića ondje i ovamo. Oganj je imao svijetli sjaj, i munje su izlazile iz ognja.

14 Bića su trčala ondje i ovamo, tako da je izgledalo kao da su munje sijevale.

15 Kad sam promatrao bića, vidio sam kotač uz bića na zemlji na njihove četiri strane.

16 Kotači i njihova naprava imali su izgled krizolita. Sva četiri imala su isti oblik. Izgledali su i bili su tako izrađeni kao da bi jedan kotač išao kroz drugi.

17 Kad su trčali, mogli su se kretati na sve četiri strane. Pri vožnji se nisu trebali okretati.

18 Naplatnice su njihove bile vrlo visoke i strašne za gledanje. Unaokolo bile su naplatnice pune očiju u sva četiri!

19 Kad bi se bića kretala naprijed, okretali se i kotači uz njih, i kad bi se bića podigla od zemlje, podigli su se i kotači.

20 Kamo bi ih duh tjerao da idu, ondje su išli kotači što bi se podizali zajedno s njima, jer je dah bića bio u kotačima.

21 Kada su se kretala bića, išli su i kotači s njima, kada bi ona stala, stali bi i ovi. Kada bi se ona podizala od zemlje, podizali su se kotači istodobno s njima, jer je duh bića bio u njima.

22 Nad glavama bića bilo je vidjeti neku vrstu nebeskoga svoda iz divna kristala što se prostirao gore nad njihovim glavama.

23 Pod svodom nebeskim bila su krila njihova pružena, jedna prema drugima, dva od svakoga; dva druga što su ih mala, prekrivala su njihova tijela.

24 Čuo sam huku krila njihovih što je bila kao huka mnogih voda, kao grmljavina Svemoćnoga. Kad bi išla, bila je glasna huka kao graja u taboru.

25 Kad bi stala, spustila bi se mirno krila njihova. I zaori se glas iznad nebeskoga svoda što je bio nad njihovim glavama. Kad bi stala, spustila bi se mirno krila njihova.

26 Iznad nebeskoga svoda, što se nalazio nad njihovim glavama, bilo je po izgledu kao prijestolje, izgledalo kao safir kamen. Na tom gore kao prijestolju bila je prilika slična čovjeku.

27 Vidio sam nešto kao sjajan svjetlac, nešto što je izgledalo kao oganj naokolo. Od bedara gore i od bedara dolje vidio sam kao oganj i svjetlost oko njega.

28 Kao što izgleda duga kad se pojavi u kišni dan, tako je izgledala svjetlost oko njega. To je bio izgled prikazanja slave Gospodinove. Ja sam ju vidio i pao sam ničice na svoje lice. Onda sam čuo glas jednoga koji je govorio.

Poslanje Ezekielu za proroka

2 On mi je rekao: "Sine čovječji, postavi se na svoje noge, jer hoću govoriti s tobom!"

2 Onda je došao duh u mene kad mi je on govorio i postavi me na moje noge, i slušao sam onoga koji je razgovarao sa mnom.

3 On mi je rekao: "Sine čovječji, ja te šaljem Izraelovim sinovima, narodu nepokornom, koji se pobuni protiv mene. Oni i njihovi očevi griješili su protiv mene sve do današnjega dana.

4 To su sinovi drska obraza i otvrdnuta srca. Njima te šaljem; kaži im: Ovako govori Gospodin Bog.

5 I poslušaju li ili ne poslušaju—jer su rod nepokoran—neka ipak znaju da je prorok među njima.

6 A ti, sine čovječji, ne boj ih se i ne straši se njihovih riječi, iako je oko tebe drača i trnje i boraviš među škorpionima! Ne boj se njihovih riječi! Ne dršći pred njihovim licem, jer su rod nepokoran!

7 Navješćuj im moje riječi, poslušali ili ne, jer su nepokorni.

8 Ali ti, sine čovječji, slušaj što ću ti reći! Ne budi nepokoran kao taj rod neposlušni! Otvori svoja usta i jedi što ti dajem!"

9 Onda sam vidio ruku pruženu prema meni i u njoj svitak knjige.

10 On ga razvio preda mnom. Bio je ispisan na prednjoj strani i na suprotnoj strani. Bili su u njemu napisani plač, uzdisaji i jauci.

Ezekiel ide k zarobljenicima

3 Povrh toga On mi je rekao: "Sine čovječji, pojedi što je pred tobom, pojedi taj svitak, onda idi i govori kući Izraelovoj!"

2 Otvorio sam svoja usta, i on mi je dao svitak da jedem.

3 I rekao mi: "Sine čovječji, nahrani svoj trbuh ovim svitkom što ti ga dajem i pusti da uđe u tvoju nutrinu!" Ja sam ga pojeo i bio mi je u ustima sladak kao med.

4 Nato mi je zapovjedio: "Sine čovječji, ustani, idi kući Izraelovoj i govori im u ime moje!"

5 Jer ti se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora nego kući

Izraelovoj,

6 i ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima riječi ne razumiješ. Kad bih te poslao k njima, poslušali bi te.

7 Ali te kuća Izraelova neće poslušati, jer i mene neće poslušati, jer je sva kuća Izraelova tvrda obraza i otvrdnuta srca.

8 Ali evo, činim tvoj obraz tvrđim kao njihov i čelo tvoje tako tvrdo kao njihovo.

9 Kao dijamant, tvrde od hridine, činim ti čelo. Ne boj ih se, ne dršči pred njihovim licem, jer su rod nepokoran."

10 Dalje mi je rekao: "Sine čovječji, uzmi sve riječi što ti ih priopćujem u svoje srce i slušaj ih svojim ušima!"

11 Ustani, idi k zarobljenicima, k sinovima svojega naroda, govori im i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog,' poslušali ili ne poslušali!"

12 Onda me podigao duh gore i čuo sam za sobom silan gromovnički glas: "Blagoslovljena je slava Gospodinova s njegova mjesta!"

13 Još sam čuo huku krila onih živih bića što se jedna drugih dodirivala, i prasku kotača uz njih silna gromovnička buka.

14 Duh me dakle podigao gore, uzeo me i ja sam ozbiljno išao u uzbuđenosti svojega duha, jer je ruka Gospodinova teško ležala na meni.

15 Tako sam došao u Tel-Abib k zarobljenicima u koji su stanovali na rijeci Kebaru, gdje su se bili naselili. Ondje sam boravio sedam dana posve uzbuđen među njima.

16 Dogodilo se poslije sedam dana došla mi je riječ Gospodinova, govoreći.

17 "Sine čovječji, postavio sam te stražarom kući Izraelovoj. Kad čuješ riječ iz mojih usta, opomenut ćeš ih u ime moje.

18 Kad kažem bezbožniku: 'Poginut ćeš,' a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da odvратиš bezbožnika od opaka njegova puta i da ga sačuvaš u životu, to će bezbožnik poginuti zbog svoje opacine, ali ću krv njegovu tražiti iz tvoje ruke.

19 Ako li ti opomeneš bezbožnika, a on se nije vratio od bezbožnosti svoje i od opaka svojega puta, to će on poginuti zbog opacine svoje, a ti si spasio svoju dušu.

20 Ako se pravednik odvрати od pravednosti svoje i čini zlo, to ću mu ja podmetnuti na što će se spotaknuti da pogine. Ako ga ti onda nisi opomenuo, to će on poginuti zbog opacine svoje, i pravedna njegova djela koje je činio neće se dalje spominjati, ali ću krv njegovu tražiti iz tvoje ruke.

21 Ako li si ti njega, pravednika, opomenuo da on, pravednik, ne griješi više, i on

ne griješi više, to će pravednik ostati u životu, jer se dao opomenuti, i ti si spasio svoju dušu."

22 Ondje je došla ruka Gospodinova na mene, i on mi je zapovjedio: "Ustani, izadi na ravnicu u dolini! Ondje ću govoriti s tobom."

23 Ustao sam i izašao na ravnicu u dolini. Ondje sam vidio gdje stoji slava Gospodinova, kako sam je bio gledao na rijeci Kebaru, i ja sam pao ničice na svoje lice.

24 Ali je došao duh na mene i postavio me na moje noge. On mi je rekao: "Idi, zatvori se u svoju kuću!"

25 Sine čovječji, evo: stavit će na tebe užad i njima će te svezati. Ti onda nećeš izlaziti među njih.

26 Ja ću učiniti da ti se jezik priljepi za nepce tvoje, i ti ćeš zamuknuti i nećeš im biti opominjač, jer su rod nepokoran.

27 Ali kad progovorim s tobom, otvorit ću ti usta i ti ćeš im navijestiti: Ovako govori Gospodin Bog. Tko će slušati, neka sluša, a tko neće slušati, neka ne sluša, jer su rod nepokoran.

Najava opsade Jeruzalema

1 Sine čovječji, uzmi opeku stavi ju ispred sebe, izreži na njoj grad Jeruzalem!

2 Onda otvori protiv njega opsadu, sagradi kule opsadne protiv njega i iskopaj opkop protiv njega! Onda postavi tabor protiv njega i namjesti unaokolo zidodere protiv njega!

3 Potom uzmi tavicu željeznu i stavi je kao željezni zid između sebe i grada! Onda baci na njega poglede prijetnje, kao da bi on bio opsjednut, i kao da si ti opsjedatelj njegov! To je nevolja kući Izraelovoj.

4 Onda lezi na lijevu stranu svoju i stavi na nju krivnju Izraelove kuće; koliko dana odležiš na njoj, toliko ćeš nositi njihovu krivnju.

5 Ja ću ti godine njihovih grijeha računati kao isto toliko dana, naime, tri stotine i devedeset dana nosit ćeš krivnju Izraelove kuće.

6 Kad ih navršiš, lezi opet na desnu stranu i uzmi na sebe krivnju Judine kuće za četrdeset dana; za svaku godinu računam ti jedan dan.

7 Pritom ćeš upraviti svoje lice na opsadu Jeruzalema. Mišica tvoja neka je ispružena! Tako ćeš prorokovati protiv njega.

8 Evo, ja stavljam na tebe užad da se ne možeš okrenuti s jedne strane na drugu, dok ne navršiš dane tjeskobe svoje.

9 Uzmi pšenice, ječma, boba, leće, prosa i grahorice, saspi to u jednu posudu i napravi sebi od toga kruh! Sve dok ležiš

Ezekiel

564

na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana, to ćeš jesti.

10 Jelo tvoje kojim ćeš se hraniti neka iznosi izmjereno dvadeset šekela na dan; jedi ga na obroke!

11 I vodu ćeš piti na mjeru, naime, jednu šestinu hina; pij ju na obroke!

12 Kruh ćeš jesti pripravljen kao ječmen kolač; na njihove oči peći ćeš ga na nečisti čovječjoj."

13 I rekao je Gospodin: "Isto će tako Izraelovi sinovi jesti nečista jela među neznabošcima kamo ću ih prognati."

14 Onda sam rekao: "Ah, Gospodine Bože, nikada se nisam uprljao nečistim; mesa od palih ili razdrtih životinja od mladosti do sada nisam još nikada jeo; meso pokvareno nije još nikada ušlo u moja usta."

15 On mi odgovorio: "Dobro, dopustit ću ti govedu izmetinu mjesto čovječje nečisti; njom možeš ispeći svoj kruh."

16 Dalje mi je rekao: "Sine čovječji, evo, ja ću u Jeruzalemu slomiti štap kruha. Oni će morati jesti kruh na mjeru i u tjeskobi. I vodu će morati piti na mjeru i u grozi."

17 Oni će imati oskudicu kruha i vode, i jedan kao drugi ginut će i išeznut će zbog krivnje svoje.

Osuda Božja nad Jeruzalemom

5 A ti, sine čovječji, uzmi oštar mač, i upotrijebi ga kao britvu, i prodi s njim preko svoje glave i preko svoje brade, i onda uzmi tezulju i razdijeli vlasi.

2 Jednu trećinu spali usred grada kad se završi vrijeme opsade, drugu trećinu uzmi i isijeci je mačem oko grada, a posljednju trećinu razaspi u vjetar! Ja ću trgnuti mač za njima.

3 Od toga uzmi mali broj i zaveži u skut svoje haljine.

4 Onda od toga uzmi opet neke, baci ih u oganj i spali ih! Odatle će izići oganj na svu kuću Izraelovu."

5 Ovako govori Gospodin Bog: "Tako bude s Jeruzalemom. Postavio sam ga usred naroda i okolo njega zemlje."

6 Ali se pokazao protiv mojih presuda nepokoran i radio je bezbožnije nego neznabošci; sagriješio je protiv mojih zapovijedi više nego zemlje oko njega, jer su prezreli moje zapovijedi i nisu hodili po mojim zakonima."

7 Zato govori Gospodin Bog: "Jer ste bili nepokorniji od neznabožaca oko vas, jer niste hodili po mojim zakonima i niste izvršavali mojih propisa, pa ni po zapovijedima neznabožaca oko vas niste radili."

8 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Evo, i ja ću doći na tebe i u tvojoj sredini izvršiti presudu pred očevima naroda."

9 Zbog svih tvojih odurnosti učinit ću ti

što još nisam učinio nikada, takvo što neću i više nikada učiniti.

10 Zato će u tvojoj sredini očevi jesti svoju djecu i djeca svoje očeve. Izvršit ću na tebi presudu i razasut ću posljednji ostatak tvoj u sve vjetrove.

11 Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, ti si zaista onečistio moje svetište svakojakim nečistoćama svojim i svakojakim grozotama svojim. Zato ću i ja tebe zgaziti i moje oko neće imati milosrđa i neću te štedjeti."

12 Trećina će tvoja pomrijeti od kuge i od gladi će izginuti u tvojoj sredini. Druga će trećina tvoja pasti od mača oko tebe. Posljednju trećinu tvoju razasut ću u sve vjetrove i trgnut ću mač za njima."

13 Tako će se moj gnjev sasvim izvršiti. Smirit ću svoju jarost na njima i tako ću se osvetiti. Oni će spoznati da sam ja, Gospodin, govorio u svojoj revnosti kad izvršim svoju srdžbu na njima."

14 Učinit ću od tebe pustoš i sramotu među narodima oko tebe, pred očima svakoga, koji prolazi."

15 Postat ćeš sramota i ruglo, opomena i užas narodima sve okolo tebe, kad izvršim na tebi presudu u gnjevu i jarosti i ljutim kaznama. Ja, Gospodin, izrekao sam to."

16 Kad pustim na vas ljute strijele gladi što donose propast, što ću ih pustiti da vas uništim i kad natovarim na vas glad i prekinem vam dostavu kruha."

17 I pustit ću na vas glad i divlje zvijeri koje će vam ugrabiti djecu. Kuga i krv doći će i preplaviti vas, i pustit ću mač na vas. Ja, Gospodin, izrekao sam to."

Proročanstvo protiv gora Izraelovih

6 Nato mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice protiv gora Izraelovih, prorokuj protiv njih."

3 I kaži: "Vi gore Izraelove, čujte riječ Gospodina Boga! Ovako govori Gospodin Bog gorama i visinama, dolinama i gudurama: Zaista, ja ću pustiti na vas mač i srušit ću žrtvene uzvisine vaše."

4 Vaši će se žrtvenici raskopati, vaši će se suncani stupovi razrušiti, i vaše ću pobijene pobacati pred idole vaše."

5 Položit ću mrtva tjelesa Izraelovih sinova pred idolske kipove njihove i porazbacat ću kosti vaše oko žrtvenika vaših."

6 Posvuda gdje prebivate gradovi će se opustošiti i uzvisine će se porušiti. Tako će se žrtvenici vaši raskopati i opustjeti. Idoli će se vaši izlomiti i uništiti, suncani stupovi vaši isjeći će se i loša će se vaša djela uništiti."

7 Pobijeni će padati u sredini vašoj, i vi ćete spoznati da sam ja Gospodin."

8 Ipak ću neke od vas, koji uteknu maču,

ostaviti među narodima kad se raspršite po zemljama.

9 Onda će se oni od vas, koji uteknu maču narodima kamo su bili odvedeni kao zarobljenici, sjetiti mene, kad slomim njihovo srce što se bilo otudilo od mene u blud idolski, i oči njihove što su se pribile uz svoje gadne idole. Sami će sebi biti mrski zbog zla koje su počinili u svim svojim grozotama.

10 I spoznat će da sam ja Gospodin i da nisam prijetio uzalud da ću im nanijeti tu nesreću."

11 Ovako govori Gospodin Bog: "Pljesni rukama, lupi nogama i vikni: 'Jaoh, na sve zle grozote Izraelove kuće, jer će pasti od mača, gladi i kuge.

12 Tko boravi u daljini, umrijet će od kuge; tko je blizu, past će od mača; tko još ostane od opkoljenih, poginut će od gladi, jer ću iskaliti svoju srdžbu na njima.

13 Spoznat ćete da sam ja Gospodin kad budu njihovi pobijeni ležali među idolima njihovim oko žrtvenika njihovih, na svakom visokom brežuljku, na svim vrhuncima gorskim, pod svakim zelenim stablom, pod svakim granatim hrastom, na mjestima gdje su prinosili žrtveni miris svim svojim idolima.

14 Zamahnut ću svojom rukom na njih i pretvorit ću njihovu zemlju u pustinju i pustoš, od pustinje do u Riblu, po svim prebivalištima njihovim. Spoznat će da sam ja Gospodin."

Pjesma o svršetku

7 Nadalje došla mi je riječ Gospodino-va, govoreći:

2 "Sine čovječji, ovako govori Gospodin Bog zemlji Izraelovoj: 'Svršetak dolazi, svršetak na četiri međe zemlje.

3 Sada ti je kraj, pustit ću svoju srdžbu na tebe, sudit ću ti po tvojim putovima i platit ću ti za sve tvoje grozote.

4 Moje oko neće imati milosrđa i neću te štedjeti, nego ću ti platiti za opake tvoje putove i tvoje grozote će ostati u tvojoj sredini. Onda ćete znati da sam ja Gospodin!"

5 Ovako govori Gospodin Bog: 'Nesreća za nesrećom evo ide!

6 Svršetak dolazi, dolazi svršetak; budi se nad tobom, evo dolazi!

7 Dolazi na tebe nevolja, stanovniče zemlje! Dolazi vrijeme, približava se dan užasa, a ne veseloga glasa po gorama.

8 Daskora ću izliti svoju jarost na tebe, iskalit ću svoju srdžbu na tebi, sudit ću ti po tvojim putovima i platit ću ti za sve tvoje grozote.

9 Moje oko neće imati milosrđa i neću te štedjeti, nego ću ti platiti za opake tvoje putove i dat ću da osjeteš svoje grozote.

Onda ćete znati da sam ja Gospodin koji udara.

10 Evo dana, evo dolazi, nevolja je iznikla; prut cvate i obijest provaljuje.

11 Nasilje se podiglo na štap bezbožnosti. Ništa više ne ostaje od njih; ništa više od bogatstva njihova, ništa više od sjaja njihova, ništa više od krasote njihove.

12 Dolazi vrijeme, približava se dan! Kupac neka se ne raduje! Prodavač neka se ne podaje žalosti, jer dolazi gnjev žestok na sve njihovo imanje.

13 Tko prodaje, neće više nikad posjedovati što prodaje, dokle je god živ, jer se proročanstvo o svemu imanju njihovu neće opozvati. Potkopao je svatko svoj život krivnjom svojom. Nitko se ne oslobađa.

14 Zatrubite u rog! Spremite sve! Ali nitko ne ide u boj, jer žestok moj gnjev dolazi na sve njihovo imanje.

15 Vani bjesni mač, unutra kuga i glad. Tko je na polju, past će od mača, tko u gradu, toga će uništiti glad i dah kuge.

16 Tko od njih utekne, bit će po gorama kao golubovi iz gudura. Svi će jadati zbog krivnje svoje.

17 Sve su ruke klonule. Sva su koljena postala kao voda.

18 Odijevaju se u haljine žalosti i strah će ih zaogrnuti. Na svim je licima stid i čela na njihovim glavama.

19 Srebro svoje bacaju na ulicu i zlato im je njihovo kao nečist. Njihovo srebro i zlato ne može ih spasiti u dan gnjeva Gospodinova. S tim ne mogu utišati gladi svoje niti napuniti nutrine svoje, jer ih je to zavodilo na grijeh.

20 Skretali su na oholost zbog sjajnih nakita svojih, pravili su iz toga kipove svojih groznih idola. Zato činim da im je to kao smeće.

21 Strancima predajem to za plijen, zločincima u zemlji za pljačkanje; oni će to oskrvnuti.

22 Okrenut ću svoje lice od njih i tako će oskrvnuti dragocjenost moju. Razbojnici će prodrijeti u nju i onečistiti je.

23 Napravi verige, jer je zemlja puna krvnoga djela i grad pun zločina.

24 Zato ću dovesti najgore između naroda; oni će zaposjesti kuće njihove. Slomit ću obijesti silnicima i svetišta njihova neka se oskrvnu!

25 Tjeskoba dolazi. Traži se spasenje i ne nalazi se.

26 Nesreća će za nesrećom dolaziti. Glas strahote stiže za glasom strahote. Onda će tražiti proročanstvo od proroka, u svećenika neće biti pouke i u staraca savjeta.

27 Kralj će jadikovati i vladar će se odjenuti u užas. Od straha će se ruke narodu u zemlji ukočiti. Po njihovim putovima

Ezekiel

566

postupat ću s njima, sudit ću im po zaslugi njihovoj. Onda će spoznati da sam ja Gospodin.”

Videnje o idolopoklonstvu u Jeruzalemu

8 Dogodilo se u šestoj godini, u šestom mjesecu, peoga dana toga mjeseca, dok sam sjedio u svojoj kući i starješine Judine sjedile preda mnom, došla je ondje na mene ruka Gospodina Boga.

2 Vidio sam najedanput priliku koja je izgledala kao čovjek. Od dijela koji je izgledao kao bedra njegova dolje bio je oganj, i od dijela koji je izgledao kao bedra njegova, gore izgledalo je kao jaka svjetlost.

3 Prilika pruži kao ruku i uhvati me za kosu na glavi. Duh me podigao gore između zemlje i neba i odnio me u videnjima božanskim u Jeruzalem na ulaz unutrašnjih vrata što stoje prema sjeveru. Ondje je stajao kip božice ljubavi što je dražio ljubomoru Gospodinovu.

4 Ondje se nalazila slava Boga Izraelova u istoj pojavi kako sam je bio vidio na ravnicu i dolini.

5 Onda mi je on rekao: “Sine čovječji, podigni svoje oči prema sjeveru!” Kad sam podigao svoje oči prema sjeveru, stajao je sjeverno od vrata žrtvenika taj kip božice ljubavi na ulazu.

6 On mi je rekao: “Sine čovječji, vidiš li što ovi rade? Velike su to grozote koje ovdje čini kuća Izraelova, tako da se moram udaljiti od svetišta svojega, ali ćeš vidjeti još veće grozote.”

7 Nato me odnio na ulaz predvorja. Kad sam pogledao oko sebe, opazio sam prodor u zidu.

8 Onda mi je on rekao: “Sine čovječji, probij taj zid!” Probio sam zid i vidio da su tu bila vrata.

9 On mi je rekao: “Uđi i vidi strašne grozote koje ovdje čine!”

10 Ušao sam i pogledao oko sebe. Tu su bile svakojake slike crva i gmazova. Sve grozote idolske Izraelove kuće bile su naslikane po zidu unaokolo.

11 Sedamdeset ljudi između starješina Izraelove kuće stajalo je pred njima, a Jaazanija, sin Safanov, u njihovoj sredini. Svaki je imao kadionicu svoju u ruci i dizao se gore gust oblak kada.

12 Onda mi je on rekao: “Vidiš li, sine čovječji, što čine starješine Izraelove kuće u mraku, svaki u sobi svojega idola? Jer govore: ‘Gospodin nas ne vidi; Gospodin je ostavio ovu zemlju.’”

13 On mi je rekao: “Vidjet ćeš još većih odurnosti koje oni čine.”

14 Nato me odveo na ulaz sjevernih vrata Gospodinova doma. Tu su sjedile žene i plakale za Tamuzom.

15 Onda mi je on rekao: “Vidiš li, sine čov-

vječji? Vidjet će još veće grozote od ovih.”

16 Nato me odveo u unutrašnje predvorje Gospodinova doma. Tu na ulazu u Gospodinov dom, između trijema i žrtvenika za žrtve paljenice, bilo je oko dvadeset i pet ljudi leđima okrenutih prema domu, a licem prema istoku sunčanom. Klanjali su se suncu prema istoku.

17 Onda mi je on rekao: “Vidiš li, sine čovječji? Zar je premalo kući Judinoj što čine zločine koje ovdje počinju, nego su još napunili i zemlju nasiljem i mene neprestano draže na gnjev? Eto, drže grane na svojem nosu!”

18 Zato ću i ja u gnjevu postupati protiv njih. Moje oko neće imati milosrđa i neću štedjeti. Kad mi u uho zaviču u sav glas, neću ih slušati.”

Kazna za nepokornost

9 Onda mi povikao u sav glas u uši, govoreći: “Približava se kazneni sud na grad. Svaki neka nosi u ruci svoje razorno oruđe!”

2 Onda je došlo najedanput šest ljudi od gornjih vrata što stoje prema sjeveru. Svaki je imao u ruci razorno oruđe. Jedan čovjek je bio u njihovoj sredini, odjeven u laneno platno, s priborom pisarskim uz bedricu. Došli su i stali pokraj mjedena žrtvenika.

3 Slava Boga Izraelova bila se podigla od kerubina na kojima je bila i zaputila se k pragu doma. Onda je on pozvao čovjeka, koji je bio odjeven u laneno platno i koji je imao uz bedricu pisarski pribor.

4 Gospodin mu je zapovjedio: “Idi posred grada, posred Jeruzalema, i zabilježi znak na čelo ljudima koji uzdišu i jadikuju zbog svih grozota što su se činile u njemu!”

5 A drugima je rekao pred ušima mojim: “Idite za njim u grad i ubijajte! Oko vaše neka ne gleda milostivo i ne imajte milosrđa!”

6 Starce, mladiće, djevojke, djecu i žene pobijte do uništenja! Ali ne dirajte ni u jednoga koji nosi na sebi znak! Počnite od mojeg svetišta” Oni su počeli od ljudi starješina koji su stajali pred domom.

7 Onda im zapovjedio: “Oskvrnite kuću i napunite predvorja pobijenima, te onda izađite!” Onda su izašli i učinili u gradu krvoproliće.

8 Kada su tako ubijali i ja ostao sam, onda sam pao na svoje lice i povikao: “Ah, Gospodin Bože, hoćeš li zatrti sav ostatak Izraelov kad tako prosipaš svoju srdžbu na Jeruzalem?”

9 On mi odgovorio: “Krivnja Izraelove kuće i Judine velika je preko svake mjere. Zemlja je puna krvi i grad je pun nasilja, jer govore: ‘Gospodin je ostavio zemlju,’ i ‘Gospodin ne vidi’.

10 Zato moje moje oko neće imati milosrđa i neće štedjeti, nego će pasti njihova djela na glavu njihovu."

11 Onda čovjek, koji je bio odjeven u laneno platno i imao pribor pisarski uz bedricu, donese vijest: "Učinio sam, kako si mi zapovjedio."

Kerubini spale grad Jeruzalem. Bog ostavlja dom

10 Vidio sam dalje na nebeskom svodu koji je bio nad glavom kerubina, nešto kao safir kamen; nešto što je bilo po izgledu kao prijestolje, a pokazalo se nad njima.

2 On je rekao čovjeku odjevenom u laneno platno: "Uđi u prostor među kotačima pod kerubinima i napuni svoje ruke živim ugljvljem iz prostora među kerubinima i prospi ga na grad!" On je ušao pred mojim očima.

3 A kerubini su stajali na južnoj strani doma, kad je ušao čovjek. Oblak napuni unutrašnje predvorje.

4 Slava Gospodinova podiže se od kerubina prema pragu doma. Dom se napuni oblaka, a predvorje je bilo puno svjetlosti slave Gospodinove.

5 Lupa kerubinskih krila čula se do u unutrašnjega predvorja kao glas Boga Svemoćnoga kad govori.

6 Kad je on čovjeku odjevenom u laneno platno bio zapovjedio: "Uzmi ognja iz prostora među kotačima, iz prostora među kerubinima!" Onda je on ušao i stade uz jedan kotač.

7 I jedan kerubin, iz prostora među kerubinima pruži svoju ruku k ognju što je bio među kerubinima, uzeo i dao ga u ruke onomu koji je bio odjeven u laneno platno; ovaj je to primio i izišao.

8 Onda se pokazalo na kerubinima nešto kao ruka čovječja pod krilima njihovim

9 Vidio sam četiri kotača pokraj kerubina, po jedan kotač pokraj svakoga kerubina. Kotači su izgledali kao krizolit.

10 Na oči bila su sva četiri kotača jednaka, kao da bi bio kotač u kotaču.

11 Kad bi se kretali, išli su se na bilo koju od četiri strane. Nisu skretali kad bi išli; išli su uvijek u pravcu kojim je išao prednji kotač, nisu skretali kad su išli.

12 Cijelo njihovo tijelo, leđa njihova, njihove ruke i krila njihova kao i kotači, sva četiri, bili su puni očiju svuda unaokolo.

13 Kotači su se zvali, kako sam čuo na svoje uši, "Pokretač."

14 Svako je biće imalo četiri lica: prvo lice volujsko, drugo lice čovječje, treće lice lavlje, četvrto lice orlovsko.

15 Kerubini se podigli. To je bilo isto biće koje sam bio gledao na rijeci Kebaru.

16 Kad bi išli kerubini, trčali su i kotači uz njih, i kad bi kerubini zamahnuli krilima svojim da se podignu od zemlje,

kotači se nisu odmicali od njihove strane.

17 Kad bi oni stali, zastali su i kotači. Kad bi se oni podizali, podigli su se i kotači s njima, jer je duh bića bio u njima.

18 Slava Gospodinova je ostavila prag doma i zauzela svoje sjedište nad kerubinima.

19 Onda zamahnuli su kerubini krilima svojim i podigli se od zemlje pred mojim očima. Kad su polazili, i kotači su krenuli zajedno s njima; stali su na istočnim vratima Gospodinova doma, a odozgor nad njima bila je slava Boga Izraelova.

20 To su bila ista bića koja sam pod Bogom Izraelovim već bio vidio na rijeci Kebaru; sada sam znao da su to bili kerubini.

21 Svako je imalo četiri lica i četiri krila; nešto kao ruka čovječja pokazalo se pod krilima njihovim.

22 A prilike lica njihovih, bila su ista lica koja sam bio vidio na rijeci Kebaru. Išli su svaki ravno naprijed.

Svršetak bezbožnih glavara. Bog ostavlja grad

11 Nato me podigao duh gore i odnio me na istočna vrata Gospodinova doma, što gledaju na istok sunčani. Na vratima vidio sam dvadeset i pet ljudi i u njihovoj sredini opazio sam Jaazaniju, sina Azurova, i Pelatiju, sina Benajina, glavarare naroda.

2 Gospodin mi je rekao: "Sine čovječji to su ljudi koji smišljaju nesreću i daju zao savjet u tom gradu."

3 Oni govore: 'Nisu li tek nedavno sagrađene kuće? Grad je lonac, a mi smo meso.'

4 Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, o sine čovječji!"

5 Onda je došao Duh Gospodinov na mene i rekao mi: "Kaži: Ovako govori Gospodin: 'Tako govorite, o kuću Izraelova, i znam dobro misli što se radaju u vama.'

6 Mnoge ste između sebe pobili u tom gradu i napunili ste ulice njegove pobjenima.'

7 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Od vas pobijeni, što poubijali ste ih u sredini grada, oni su meso, a on je lonac. A vas ću izvesti iz sredine njegove.'

8 Bojite se mača, a ja ću mač pustiti na vas,' govori Gospodin Bog.

9 Izbacit ću vas iz toga grada i dat ću vas u ruke strancima i izvršit ću na vama presudu.

10 Od mača ćete pasti. Na medi Izraelovoj sudit ću vam i spoznat ćete da sam ja Gospodin.

11 Ovaj grad neće vam biti lonac niti ćete vi biti u njemu meso. Na medi Izraelovoj sudit ću vam.

Ezekiel

568

12 Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin, po čijim propisima niste hodili i čijih zapovijedi niste izvršavali. Dapače, radili ste po običajima neznabožackih naroda oko vas."

13 Dok sam tako prorokovao, umro je Pelatija, sin Benajin. Onda sam pao ničice na svoje lice, povikao u sav glas i rekao sam: "Ah, Gospodin Bože, hoćeš li sasvim uništiti ostatak Izraelov?"

14 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

15 "Sine čovječji, tvoja braća, tvoji rodaci, tvoji sunarodnjaci i sva kuća Izraelova, svi su oni o kojima govore stanovnici jeruzalemski: 'Oni su daleko od Gospodina, nama je zemlja dana u posjed.'"

16 Zato kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Jest, ja sam ih odveo u daljinu među neznabožacke narode i razasuo ih u zemlje i u zemljama u koje su došli poštao sam im samo malo predmet svetoga štovanja.'

17 Zato kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Skupit ću vas iz naroda i pokupit ću vas iz zemalja kamo ste bili razasuti i dat ću vam opet zemlju Izraelovu.'

18 Oni će doći ondje i uklonit će iz nje sve njezine grozote.

19 Dat ću im drugo srce i novi duh stavit ću u nutrinu njihovu. Izvadit ću iz njihova tijela kameno srce i dat ću im srce od mesa,

20 da hode po mojim zakonima i brižno drže moje propise. Oni će biti moj narod i ja ću biti njihov Bog.

21 A onima kojima srce ostaje privrženo idolskim grozotama, platit ću njihov put na njihovu tijelu," govori Gospodin Bog.

22 Nato zamahnuli su kerubini krilima svojim, s kotačima uz njih. Odozgor nad njima bila je slava Boga Izraelova.

23 I podiže se slava Gospodinova iz područja grada i stade na gori koja leži na istočnoj strani grada.

24 A mene podigao duh gore i odnio me u viđenju duhom Božjim natrag u Kaldeju k prognanicima. A viđenje koje sam bio gledao iščeznu od mene.

25 Ja sam iskazao prognanicima sve riječi Gospodinove koje je on objavio viđenjem.

Odvođenje kralja i naroda

12 Nato mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, ti prebivaš usred roda nepokorna što ima oči da vidi, a ipak ne vidi, ima uši da čuje, a ipak ne čuje. Zato, oni su rod nepokoran.

3 Zato, sine čovječji, spremi si putni zavežljaj, kao putni zavežljaj jednoga zarobljenika i idi po danu na njihove oči!

Putuj od jednoga mjesta do drugoga na njihove oči! Možda će razumjeti to, iako su rod nepokoran.

4 Iznesi putni zavežljaj svoj po danu na njihove oči! Ti sam izadi uvečer na njihove oči kao onaj što ide u zarobljeništvo!

5 Na njihove oči prokopaj prodor kroz zid i prodi kroz nju!

6 Na njihove oči uzmi na ramena putni zavežljaj svoj i iznesi ga po mraku! Pritom pokrij svoje lice i ne gledaj na tu zemlju, jer te činim znakom čudesnim za kuću Izraelovu."

7 Učinio sam tako kako mi je bilo zapovjeden. Imovinu svoju iznio sam po danu kao putni zavežljaj jednoga zarobljenika. Uvečer sam prokopao rukom prodor kroz zid i izišao sam po mraku. Na plećima sam nosio putni zavežljaj svoj na njihove oči.

8 Drugoga jutra došla mi je riječ Gospodinova, ovako govoreći:

9 "Sine čovječji, nije li ti rekla kuća Izraelove, rod nepokoran: 'što radiš tu?'"

10 Navijesti im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Na vladara se odnosi presuda Božja protiv Jeruzalema i protiv cijele kuće Izraelovoj što prebiva ondje.'

11 Kaži: 'Ja sam za vas čudesni znak. Kako sam učinio, tako će im biti. Putovat će u progonstvo, u ropstvo.'

12 Poglavlar u njihovoj sredini uzet će zavežljaj na svoja pleća i izići po mraku. Prokopat će se zid da ga iznesu. On će pokriti svoje lice da ne vidi zemlje svojim očima.

13 Ali ću mu razapeti mrežu svoju i uhvatit će se u zamku moju. Odvest ću ga u Babilon, u zemlju Kaldejaca Ali je neće vidjeti, a ondje će umrijeti.

14 A svu okolicu njegovu, pomoćnike njegove i sve ratne čete njegove razasut ću na sve vjetrove i trgnut ću mač za njima.

15 Oni će spoznati da sam ja Gospodin kad ih razaspem među narode i razagnam po zemljama.

16 Ali ću neke od njih ostaviti od mača, od gladi i od kuge da pripovijedaju svoje grozote među narodima u koje dođu i da i ovi spoznaju, da sam ja Gospodin."

17 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

18 "Sine čovječji, jedi svoj kruh u strahu i pij svoju vodu u drhtanju i strepnji!

19 Navijesti narodu u zemlji: 'Ovako govori Gospodin Bog o stanovnicima jeruzalemskim u zemlji Izraelovoj: 'U tjeskobi će jesti svoj kruh i u očajanju će piti svoju vodu, jer će se zemlja opustošiti, ostat će bez svega što je u njoj, zbog bezbožnosti svih stanovnika njezinih.

20 Napućeni gradovi opustjet će i zemlja

će postati pustoš. Tako ćete spoznati da sam ja Gospodin.' "

21 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

22 "Sine čovječji, kakve to prazne riječi govorite u zemlji Izraelovoj? Govori se: 'Prolaze dani, a od proročanstva nema ništa.'

23 Zato im kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Učinit ću kraj tim praznim riječima. Neće se one više govoriti u Izraelu.' Dapače im kaži: 'Blizu su dani i riječi svih proročanstava;

24 Jer ubuduće neće više biti u kući Izraelovoj lažna viđenja i varava proročanstva.

25 Jer ja, Gospodin, govorim riječ koju govorim, ispunit će se bez odgode. Jest, u danima vašim, o rode nepokorni, učinit ću da dode riječ, a da se i ispuni," govori Gospodin Bog.

26 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

27 "Sine čovječji, eto, kuća Izraelova govori: 'Viđenje koje taj gleda ispunit će se tek nakon mnogo dana; on prorokuje za daleko vrijeme.'

28 Zato im kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Nijedna moja riječ neće se duže odgadati, nego riječ koju govorim ispunit će se,' govori Gospodin Bog.

Protiv lažnih proroka i proročica

13 Nato mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, prorokuj protiv proroka Izraelovih, koji tu prorokuju! Kaži onima, koji prorokuju iz svojega vlastitog maštanja: 'Čujte riječ Gospodinovu!'"

3 Ovako govori Gospodin Bog: "Teško ljudim prorocima koji idu za svojim vlastitim duhom, a nisu ništa gledali!

4 Proroci su tvoji, Izraelu, kao lisice u ruševinama!

5 Ne skaćete u prokop da ga zazidate u obranu Izraelove kuće da se održi u boju u dan Gospodinov.

6 Gledaju laž i prorokuju prijevaru kad god navješćuju: 'Govori Gospodin,' premda ih ne šalje Gospodin. Ipak čekaju da bi im se riječ ispunila.

7 Nisu li varava viđenja koja gledate i lažna proročanstva koja izričete? Vi govorite: 'Govori Gospodin,' a ja ipak nisam govorio?"

8 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Jer je to što govorite varka i to što gledate laž, zato evo mene na vas," govori Gospodin Bog.

9 "Zato će moja ruka doći na proroke koji gledaju praznu opsjenu i prorokuju laž. Neće pripadati zajednici mojega naroda i u imenik Izraelove kuće neće biti zapisani. U zemlji Izraelovu neće doći;

onda će spoznati da sam ja Gospodin Bog.

10 Zato, jer vode moj narod u zabludu kad govore: 'Mir' a mira nema. Kad grade zid koriste lošu žbuku.

11 Kaži onima koji hoće upotrijebiti lošu žbuku, da će zid pasti. Doći će pljusak, velika će zrna tuće pasti, bura će navaliti i srušiti zid.

12 Kad onda padne zid, neće li vam se reći: 'Gdje je žbuka kojom ste ga mazali?'"

13 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Pustit ću u svojem gnjevu da navalí bura, pljusak će pasti u srdžbi mojoj, i zrna će tuće padati u jarosti mojoj da uništím.

14 Srušit ću zid koji ste namazali lošom žbukom. Srušit ću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj. On će pasti i vi ćete s njim propasti. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin.

15 Jest, ja ću izvršiti svoju srdžbu na zidu i na onima koji su ga mazali lošom žbukom, i reći ću vam: 'Nema zida, nema onih koji su ga mazali,

16 proroka Izraelovih, koji prorokuju o Jeruzalemu i vide mu viđenja spasenja, a spasenja nema,' govori Gospodin Bog.

17 A ti, sine čovječji, upravi svoje lice prema kćerima svojega naroda, koje prorokuju iz svojega vlastitog maštanja! Prorokuj protiv njih

18 i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Teško onima koji šiju čarobne vrpce za sve ručne zglobove i prave čarobne kape za glave svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a držite ih za sebe u životu.

19 Oskvrnjujete me kod mojega naroda za šaku ječma i za zalogaj kruha kad ubijate duše koje ne trebaju umrijeti, i držite u životu duše koje ne trebaju živjeti, pri čemu lažete mojem narodu koji rado sluša laž.'

20 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću postupati protiv vaših čarobnih vrpce kojima lovite duše kao ptice i istrget ću ih s ruku vaših i pustit ću kao ptice duše koje hoćete uloviti.

21 Poderat ću vaše čarobne kape i izbavit ću svoj narod iz vaših ruku. Neće više biti kao plijen u vašim rukama. Tako ćete spoznati da sam ja Gospodin.

22 Jer ste ožalostili lažju srce pravednika, premda ga ja nisam htio ožalostiti, i jer ste krijepili ruke bezbožniku, da se ne vrati sa svojega opakog puta, da ostane u životu.

23 Zato nećete više gledati varke i nećete više vraćati. Ja ću izbaviti svoj narod iz vaših ruku i vi ćete spoznati da sam ja Gospodin.' "

Ezekiel

570

Sud Božji nad Jeruzalemom

14 Nato su došli k meni neki od starješina Izraelovih i sjeli pred mene.

2 Onda mi je došla riječ Gospodinova, ovako govoreći:

3 "Sine čovječji, ovi su ljudi opet privinuli idole k srcima svojim i stavili ih pred sebe da navuku na sebe svoju prijašnju krivnju. Zar da pustim da me sad pitaju sa savjet?"

4 Zato im javi i kaži im: Ovako govori Gospodin Bog: "Svaki od Izraelove kuće koji se opet okrenuo svojim idolima i štovao grozotu i navukao na se svoju prijašnju krivnju, a ipak dođe proroku, ja, Gospodin, odgovorit ću mu za mnoštvo idola njegovih,

5 da uhvatim kuću Izraelovu za srce, jer se odvratila od mene po svakojakim svojim idolima."

6 Zato kaži kući Izraelovoj: Ovako govori Gospodin Bog: "Pokajte se i okrenite se od svojih idola, i okrenite svoje lice od svih svojih odurnosti!"

7 Jer svakomu od Izraelove kuće i od stranaca koji se zadržavaju u Izraelu, koji otpadne od mene i opet se okrene k idolima i štuje grozotu i navuče na se svoju prijašnju krivnju, pa ipak dođe k proroku da me upita preko njega, njemu ću ja, Gospodin, sam odgovoriti.

8 Upravit ću svoje lice protiv takva čovjeka i učinit ću od njega primjer i prispodobu, iskorijenit ću ga iz svojega naroda. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin."

9 Ako li se prorok dao zavesti i odgovori što ja, Gospodin, zaveo sam toga proroka. Ja ću pružiti svoju ruku protiv njega i iskorijenit ću ga iz svojega naroda Izraela.

10 Obojica će okajati svoju krivnju. Krivnja onoga koji pita isto je tako velika kao krivnja prorokova,

11 da više kuća Izraelova ne odstupi od mene i da se više ne uprlja svakojakim grijesima svojim, nego da bude moj narod i ja da budem njihov Bog," govori Gospodin Bog.

12 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

13 "Sine čovječji, ako bi koja zemlja sagriješila protiv mene i počinila vjerolomstvo, i ja onda pružio svoju ruku protiv nje i slomio joj štap kruha, pustio na nju glad i poubijao u njoj ljude i stoku.

14 I ako bi u njezinoj sredini bila ova tri čovjeka: Noa, Daniel i Job, oni bi pravednošću svojom izbacili samo sebe same, govori Gospodin Bog.

15 Ako bih pustio u zemlju divlje životinje i one je opustjele, te bi postala pustinja kojom više nitko ne bi prolazio zbog divljih životinja,

16 i ako bi se ona tri čovjeka nalazila u

njezinoj sredini, tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, oni ne bi izbacili ni sinova ni kćeri; oni bi se jedino izbacili, a zemlja bi postala pustinja.

17 Ili ako bih pustio mač na onu zemlju i zapovjedio: Mač neka prođe tu zemlju, i ako bi iz nje iskorijenio ljude i životinje,

18 i ako bi se ona tri čovjeka nalazila u njezinoj sredini, tako ja živ bio, govori Gospodin Bog. Oni ne bi izbacili ni sinova ni kćeri, nego bi se samo oni sami izbacili.

19 Ili ako bih pustio kugu u onu zemlju i svoju srdžbu izlio na nju krvlju da iskorijenim u njoj ljude i stoku,

20 i ako bi se Noa, Daniel i Job nalazili u njoj, ne bi oni tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, izbacili ni sina ni kćeri, nego bi pravednošću svojom izbacili samo sebe same."

21 Jer ovako govori Gospodin Bog: "Koliko će više biti kad pustim svoje četiri zle kazne na Jeruzalem: mač, glad, divlje zvijeri i kugu, da iz njega iskorijenim ljude i stoku?"

22 Gle, ipak će se u njemu izbaciti jedan ostatak, zaista, sinovi i kćeri izići će iz njega. Oni će ovamo doći k vama i vidjet ćete njihov put i njihova djela. Onda ćete se utješiti za zlo što sam ga pustio na Jeruzalem, za sve što sam pustio na njega.

23 Oni će vas utješiti kad vidite njihov put i njihova djela. Tako ćete spoznati da nisam bez uzroka učinio što sam god učinio tomu gradu," govori Gospodin Bog.

Pjesma o vinovoj lozi

15 Tada mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, što je drvo vinove loze prema svakom drugom drvu koje se nalazi među stablima u šumi?"

3 Uzima li se od nje drvo da se napravi neka stvar, ili sei od nje naprav klin da se objesi o njemu kakva posuda?

4 I kad se baci u oganj da izgori, i kad oganj spali oba njezina kraja i sredinu joj izgori, može li još čemu poslužiti?

5 Kad se nije mogla upotrijebiti ni za kakav rad, dok je još bila cijela, koliko će se još manje upotrijebiti za kakav rad kad je oganj proždere i izgori.

6 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Kako sam odredio vinovu lozu među stablima u šumi za oganj da je pojede, tako ću učiniti sa stanovnicima jeruzalemskim.

7 Upravit ću svoje lice protiv njih: ognju su utekli, ali će ih oganj proždrijeti. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin, kad okrenem svoje lice protiv njih.

8 Tako ću učiniti njihovu zemlju pustinjom, jer su nastavili s nevjerom," govori Gospodin Bog.

16 I opet mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, prikaži Jeruzalemu njegove grozote,

3 i kaži: Ovako govori Gospodin Bog Jeruzalemu: 'Tvoj početak i tvoj rod iz zemlje su Kanaanaca; otac je tvoj Amorejac, a tvoja majka Hitejka.

4 A o tvojem rođenju, na dan kad si se rodila nije ti odrezan pupak, nisi čistom vodom oprana, ni solju natrvana ni pelenama povijena.

5 Oko na tebe nije pripazilo da ti učini takve stvari i da ti se smiluje, nego si bila bačena na zemlju kad si se rodila, tako su malo cijenili tvoj život.

6 Onda sam prošao pokraj tebe i vidio te gdje se valjaš u svojoj krvi i rekao sam ti u tvojoj krvi: Jest, rekao sam ti u tvojoj krvi: 'Ostani na životu!'

7 Učinio sam te bez broja poput trave u polju. Ti si rasla i postala velika i došla si do pune ljepote. Prsa su tvoja ojačala, kosa je tvoja jako izrasla, ali si bila još uvijek gola i naga.

8 Onda sam prošao pokraj tebe i vidio te. Gle, vrijeme ljubavi bilo je za te! Raširio sam svoj ogrtač na tebe i pokrio tvoju golotinju. Zakleo sam se tebi i učinio savez s tobom, govori Gospodin Bog, i ti si postala moja.

9 Onda sam te oprao vodom, isprao s tebe krv tvoju i pomazao te uljem.

10 Odjenuo sam te u vezenu haljinu, dao ti obuću od kože morske krave, opasao te pojasom od tanka platna i zastro te svilenim pokrivalom.

11 Nakitio sam te nakitom, stavio ti narukvice na ruke i ogrlicu oko vrata.

12 I nakitio sam ti nos, stavio sam ti naušnice u uši i sjajnu krunu stavio sam ti na glavu.

13 Tako si bila okićena zlatom i srebrom. Odjeća je tvoja bila tanko platno, svila i vezena tkanina. Jela si bijeli kruh, med i ulje, postala si vrlo lijepa i prispjela si do kraljevske časti.

14 Glas o tvojoj ljepoti prodro je među neznabožacke narode, jer je bila sjajna u momemu nakitu što sam ga stavio na tebe, govori Gospodin Bog.

15 Ali si se ti zaniijela svojom ljepotom i svojem glasu si nanijela sramotu. Svakomu koji bi prolazio ponudila si se za zlo djelo i predala mu se.

16 Uzela si od svojih haljina, napravila od njih šarene idolske uzvisine i činila zlo s njima, kako nikada nije bilo niti će biti.

17 Uzela si nakite svoje od zlata i srebra što sam ti ih dao, i napravila si iz toga sebi muške idole, koje si štovala.

18 Uzela si vezene svoje haljine i zaodjela

si ih njima. Ulje moje i kád moj prinijela si njima.

19 I jelo moje što sam ti ga dao, bijeli kruh, ulje i med, čim sam te hranio, prinijela si njima za ugodni miris. Jest, bilo je, govori Gospodin Bog.

20 da si uzimala svoje sinove i kćeri, koje si mi rodila, i njih si klala da ih prožderu. Malo ti je bilo bludništva tvojega,

21 te si djecu svoju klala i davala ih da prolaze kroz vatru?

22 Uza sve svoje grozote i krivoboštva nisi se spominjala dana mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj.

23 Onda je bilo tako da poslije svih tvojih opakih djela—Teško, teško tebi, govori Gospodin Bog.

24 Onda si sagradila sebi svetišta i podigla idolske uzvisine na svim ulicama.

25 Na svim raskršćima sagradila si sebi idolsku visinu, nagrdila si svoju ljepotu, predavala se svakomu koji bi prolazio, i tjerala si sve gore sa svojim vjerolomstvom.

26 Držala si se s Egipćanima, svojim požudnim susjedima, i tjerala si sve gore sa svojim vjerolomstvom, da bi me ozlojedila.

27 Onda sam podigao svoju ruku na tebe i suzio dio tvoj i predao te bijesu tvojih neprijateljica, kćerima Filistejaca, koje su se stidjele tvojega nevjerna puta.

28 Išla si s Asircima, jer se nisi nasitila. A kad si s njima zlo činila, opet se još nisi nasitila.

29 Još si gore tjerala s trgovačkom zemljom Kaldejom i opet se još nisi nasitila.

30 Kako je ipak iznemoglo tvoje srce, govori Gospodin Bog, kad si sve to učinila što čini najgora bludnica.

31 Kad si gradila svetišta na svim raskršćima i podizala sebi idolske uzvisine na svim ulicama. Pritom nisi bila ni kao najgora bludnica, jer nisi tražila sramotnom plaću,

32 nego kao žena preljubnica, koja mjesto svojega muža uzima tuđe.

33 Inače se daje svim bludnicama plaća, a ti si davala darove svim svojim ljubavnicima i mamila si ih darovima da ti dolaze sa svih strana na opaka tvoja djela.

34 Tako je u tebe, u tvojim opakim djelima, bilo naopako prema drugim ženama. Ti nisi bila tražena za opaka djela, nego si ti davala plaću, a tebi se nije davala plaća. Tako je u tebe bilo naopako.

35 Zato, nevjernice, čuj riječ Gospodinu!

36 Ovako govori Gospodin Bog: Jer si bila bezobrazna i sramotna pred svojim ljubavnicima u razuzdanim svojim djelima i pred svim svojim gadnim idolima i to

Ezekiel

Ezekiel

572

zbog krvi svoje djece, koju si im dala,

37 Zato, evo, ja ću skupiti sve ljubavnike tvoje, kojima si uživala, sve koje si imala rado, sa svima onima koje nisi voljela. Jest, skupit ću ih sa svih strana pred tobom i iznijet ću pred njih tvoju golotinju, i oni će vidjeti svu tvoju sramotu.

38 Sudit ću ti kako se sudi preljubnicama i krvnicima, i pustit ću na tebe svoju srdžbu i svoju ljubomoru.

39 Predat ću te u njihove ruke. Oni će razoriti svetišta tvoja i raskopati idolske uzvisine tvoje, svući će haljine s tebe, oduzet će ti krasni nakit tvoj i ostavit će te голу i nugu.

40 Onda će dovesti na tebe zajednicu, kamenovat će te i sasjeći te mačevima svojim na komade.

41 Popalit će tvoje kuće ognjem i izvršit će na tebi presudu pred očevima mnogih žena. Tako ću učiniti kraj tvojem vjerolomstvu, i nećeš više davati plaće za grijehe.

42 Kada utišam svoju jarost na tebi, onda će se revnost mojega gnjeva ukloniti od tebe; umirit ću se i neću se više gnjeviti.

43 Jer se nisi spominjala dana mladosti svoje i dražila si me na gnjev svim ovim stvarima, zato ću ti tvoj put platiti na vlastitom tijelu, govori Gospodin Bog. Nećeš činiti bestidnosti pokraj svih svojih odurnosti.

44 Eto, svaki koji pravi rugalicu, rugat će ti se: 'Kakva majka, takva kći!'

45 Ti si prava kći svoje majke, koja je od sebe odbacila svojega muža i svoju djecu. Ti si prava sestra svojih sestara, koje su od sebe odbacile svoje muževe i svoju djecu. Vaša je majka Hitejka i vaš je otac Amorejac.

46 Tvoja velika sestra jest Samarija sa svojim kćerima, koja prebiva s lijeve strane tebi. A tvoja mala sestra, koja prebiva s desne strane tebi, jest Sodoma sa svojim kćerima.

47 Ti nisi hodila njihovim putovima i nisi činila onakve grozote kao one, ali samo koji časak, onda si činila gore negoli one u svim svojim djelima.

48 Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, ni Sodoma, tvoja sestra, i njezine kćeri nisu takvo što činile kako si činila ti sa svojim kćerima.

49 Evo, ovo je bila krivnja Sodome, sestre tvoje: oholost, sitost i bezbrižan mir imale su ona i njezine kćeri, ali nisu uzimale za ruku siromaha i ubogih.

50 One su postale ohole i činile su grozote preda mnom. Stoga sam ih uklonio kako sam vidio da je dobro

51 I Samarija nije počinila ni polovicu tvojih grijeha. Ti si počinila više odurnosti negoli one i tako si opravdala

svoje sestre svim grozotama što si ih učinila.

52 Ti koja si istupila za svoje sestre sada nosi svoju sramotu! Po tvojim grijesima, kojima si ti gore sagriješila od njih, stoje one pravednije nego ti. Ti se sada stidiš i nosi sramotu svoju, jer si opravdala svoje sestre!

53 Ja ću okrenuti sudbinu njihovu, sudbinu Sodome i kćeri njezinih i sudbinu Samarije i kćeri njezinih. Onda ću okrenuti i sudbinu tvoju među njima.

54 da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve ono što si učinila i da im budeš utjeha.

55 Tvoja sestra Sodoma i njezine kćeri i Samarija i njezine kćeri vratit će se u svoje prijašnje stanje. I ti i tvoje kćeri vratit ćete se opet u svoje prijašnje stanje.

56 Nije li bilo ime Sodome, sestre tvoje, kao strašan primjer u tvojim ustima u vrijeme oholosti tvoje,

57 prije nego se otkrila tvoja zloća, kako je sada, kada si na sramotu sirijskim kćerima i svim unaokolo, i kćerima filistejskim, koje te preziru naokolo.

58 Svoju sramotu i svoje grozote moraš sada sama nositi, govori Gospodin Bog.

59 Jer ovako govori Gospodin Bog: Učinit ću ti kako si ti učinila kad si prezrela zakletvu i prekršila zavjet.

60 Ali ću se ja sjetiti svojega zavjeta s tobom u dane mladosti tvoje i napraviti ću s tobom vječni zavjet.

61 Onda ćeš se puna stida sjetiti svojih putova kad ti uzmem tvoje starije i mlade sestre i dadem ti ih za kćeri, ali ne na temelju vjernosti tvogoga zavjeta.

62 Jest, ja ću napraviti svoj zavjet s tobom i ti ćeš spoznati, da sam ja Gospodin,

63 da se puna stida spomeneš toga i ne otvoriš više svojih usta od stida, kad ti oprostim sve što si učinila," govori Gospodin Bog.

Sudbina kuće Davidove

17 I došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, zadaj kući Izraelovoj zagonetku i predloži joj prisposobu!

3 Kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Orao velik s krilima velikim, s mahaljkama dugim, pun perja šarena, došao je na Lebanon i uzeo vrh cedrov.

4 Odlomio najgornju mladicu, odnio ju u zemlju trgovačku i stavi ju u grad trgovački.

5 Onda uzeo sjemeni one zemlje i zasađio ga u njivu, stavi ga kao kakvu vrbu pokraj obilne vode.

6 I izraste i od niska rasta postane bujni trs. Loze njegove su se pružale k njemu,

a korijenje njegovo ostalo pod njim. Tako je postao trs, pustio mladice i potjerao lozu.

7 A bio je još jedan drugi orao velik s krilima velikim i perjem jakim i gle, taj čokot pruži za njim korijenje svoje i grane svoje potjera prema njemu da bi ga napajao više negoli brazda u kojoj je bio zasađen.

8 A ipak je bio zasađen na dobru tlu, kraj obilne vode, da tjera lozu i rada rod i bude krasan trs.

9 Zato kaži: Ovako govori Gospodin Bog: Može li napredovati? Neće li mu onaj orao počupati korijenje i rod mu odsjeci tako da mu se posuše sve mlade grane? On će se posušiti i neće trebati silne mišice i mnogoga naroda da ga iščupa iz korijenja njegova.

10 Što, posaden je, ali hoće li napredovati? Neće li se posušiti kad ga dohvati vjetar istočnjak? U brazdi u kojoj je iznikao posušit će se.

11 Onda mi je došla riječ Gospodinova, ovako govoreći:

12 "Kaži tomu rodu nepokornom: 'Ne znate li što znači ovo?' Kaži im: 'Evo, babilonski kralj dođe u Jeruzalem, zarobio mu kralja s glavarima njegovim i odveo ih sebi u Babilon.'

13 I uzeo jednoga iz roda kraljevskoga, napravio savez s njim i obvezao ga zakletvom. Velikaše zemlje uzeo sobom,

14 da ostane oslabljena kraljeva moć i da se ne podigne, nego da drži savez s njim i stoji.

15 Ali on se pobunio protiv njega i poslao poslanike u Egipat da mu je dao konja i mnogo ratnoga naroda. Hoće li biti sretan? Hoće li zdrav izići koji učini tako? Hoće li zdrav izići koji krši savez?

16 Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, u mjestu onoga kralja koji ga je učinio kraljem, čiju je zakletvu prezreo, čiji je savez prekršio, kod njega će u Babilonu umrijeti.

17 A faraon mu neće u ratu pomoći s velikom vojskom i mnogim narodom kad se iskopaju opkopi i posagrađe kule, da pogubi mnoge ljude.

18 Jer je prezreo zakletvu i prekršio ugovor, i premda je bio podao ruku, sve je to učinio. Stoga neće pobjeći odatle."

19 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Tako ja živ bio, platit ću mu na vlastitom tijelu zakletvu meni učinjenu, koju je prezreo, i savez sa mnom zajlučen koji je prekršio.

20 Razapet ću nad njim mrežu svoju i uhvatit ću se u zamku moju. U Babilon ću ga odvesti i ondje ću ga suditi zbog vjerolomstva njegova, kojega je počinio na meni.

21 Svi njegovi izabrani ratnici u svim

njegovim četama od mača će pasti, a koji ostanu, razasut će se u sve vjetrove. Tako ćete spoznati da sam ja, Gospodin, to rekao."

22 Ovako govori Gospodin Bog: "Uzet ću nešto od vrha toga visokoga cedra i posadit ću ga. Od najgornje mladice odlomit ću nježnu grančicu i zasadit ću je na gori visokoj, uzdignutoj.

23 Na visokoj gori Izraelovoj zasadit ću je. Ona će potjerati grane i donijeti plod i postat će krasan cedar. Svakojake ptice stanovat će pod njim; gnijezdit će se u sjeni grana njegovih.

24 Onda će sva stabla poljska spoznati da sam ja Gospodin, snizio visoko drvo i uzvisio nisko drvo, da sam posušio zeleno drvo i učinio da zazeleni suho drvo. Ja, Gospodin, to kažem i izvršujem."

Bog sudi svakoga čovjeka po njegovim djelima

18 I opet mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Kako dolazite do toga da u zemlji Izraelovoj imate u ustima ovu riječ podrugljivu: 'Kiselo grožđe jeli su očevi, a djeci utrnuli zubi?'

3 Tako ja bio živ, govori Gospodin Bog, nitko od vas neće više u Izraelu imati u ustima tu riječ podrugljivu.

4 Gle, sve duše pripadaju meni; duša oca kao duša sina, pripadaju meni. Duša koja griješi poginut će.

5 Ako je tko pravedan i čini pravo i pravdu;

6 na gorama ne jede žrtvenog mesa i svojih očiju ne podiže k idolima Izraelove kuće, sa ženom svojega bližnjega ne griješi i prema ženi čuva zakone čistoće.

7 Nikoga ne tlači, dužniku zalog njegov vraća, ne globi, svoj kruh daje gladnomu i odijeva gologa.

8 Ne daje novaca pod lihvu, ne uzima kamate, od nepravde usteže svoju ruku, između čovjeka i čovjeka sudi pošteno.

9 Po zakonima mojim hodi i moje pravne propise drži vjerno, taj je pravedan, on će živjeti, govori Gospodin Bog.

10 Ako tko ima sina silovita, koji prolijeva krv i čini one grijehe,

11 tako sam ne čini sve to, ako taj jede žrtveno meso na gorama, obeščašćuje ženu svojega bližnjega,

12 siromahe i uboge tlači, globi, zalog ne vraća, svoje oči podiže k idolima, grozote čini,

13 uzajmljuje pod lihvu i uzima kamatu, hoće li taj živjeti? Ne, on neće živjeti, jer je učinio sve te grozote, mora svakako poginuti. On nosi krivnju na svojoj krvi.

14 Ako li on ima sina koji vidi sve grijehe koje čini njegov otac, i premda ih vidi, ipak takvo što ne čini,

15 koji ne jede žrtvenog mesa na gora-

Ezekiel

574

ma, svojih očiju ne podiže k idolima Izraelove kuće, ne griješi sa ženom svojega bližnjega,

16 nikoga ne tlači, zloga ne oduzima, ne globi, gladnomu daje svoj kruh, gologa odijeva,

17 od opacine usteže svoju ruku, na lihvu i kamatu ne uzima, moje pravne propise drži i po zapovijedima mojim hodi, taj neće poginuti zbog krivnje svojega oca, nego će jamačno živjeti.

18 Njegov otac koji je tlačio i druge globio i što nije bilo dobro činio je u svojem narodu, taj mora poginuti zbog krivnje svoje.

19 A vi kažete: 'Zašto ne nosi sin krivnje svojega oca?' Zato, jer je sin činio pravo i pravdu, držao sve moje zakone i radio po njima, zaista, zato će živjeti.

20 Duša koja griješi, ona će poginuti. A sin neće nositi krivnje očeve i otac neće nositi krivnje sinovlje. Pravedniku će biti plaća pravednosti, bezbožniku plaća bezbožnost.

21 Ako li se bezbožnik odvrati od svih svojih grijeha koje je počinio i drži sve moje zakone i čini pravo i pravdu, on će zaista živjeti i neće poginuti!

22 Sva njegova zlodjela koja je počinio neće mu se uračunati. Zbog pravednosti svoje, koju je činio, živjet će.

23 Zar bi mi drago bilo da pogine bezbožnik, govori Gospodin Bog, a ne da se odvrati od svojih putova i da živi?

24 Ako li se pravednik odvrati od pravednosti svoje i čini opacinu po primjeru svih odurnosti koje čini bezbožnik, hoće li on živjeti ako čini takvo što? Ne, sva pravedna njegova djela koja je učinio neće mu se uračunati zbog vjerolomstva koje je počinio; i zbog grijeha koji je počinio, poginut će.

25 A vi kažete: 'Put Gospodinov nije pravedan.' Čujte, o kućo Izraelova: moj put da nije pravedan. Nisu li vaši putovi nepravedni?

26 Ako se pravednik odvrati od pravednosti svoje i čini zlo i umre u tom—umre zbog zla koje je učinio.

27 A odvrati li se bezbožnik od svoje bezbožnosti koju je učinio, i čini li pravo i pravdu, sačuvati će svoj život.

28 Ako uvidi i odvrati se od svih svojih opacina koje je učinio, živjet će i neće poginuti.

29 Ali kuća Izraelova govori: 'Put Gospodinov nije pravedan!' Moji putovi da nisu pravedni, o kućo Izraelova? Nisu li vaši putovi nepravedni?

30 Zato ću svakomu od vas suditi po njegovim putovima, o kućo Izraelova, govori Gospodin Bog. Pokajte se i odvratite se od svih svojih grijeha da vam oni ne budu više na spoticanje i krivnju!

31 Odbacite od sebe sve grijeha što ste ih počinili i načinite sebi novo srce i novi duh, jer zašto biste pomrli, o kućo Izraelova?

32 Jer meni nije mila smrt onoga koji mora umrijeti, govori Gospodin Bog. Obratite se i živite!

Tužaljka nad glavarima

19 Nadalje počni tužaljku nad glavarima Izraelovim

2 I kaži: 'Kako je ipak bila tvoja majka lavica među lavovima! Ležala je usred lavova, hranila je mlade svoje!

3 Othranila je jedno mladunče svoje, ono je postalo lav: naučio je plijen grabiti, ljude je žderao.

4 Narodi su čuli za njega: uhvaćen je bio u jamu njihovu. Odveli su ga u verigama u egipatsku zemlju.

5 Kad je ona vidjela da se prevarila da je nada njezina propala, uzela je drugo mladunče svoje i othranila ga je za lava.

6 On je hodio među lavovima, postao je lav: naučio je plijen grabiti, ljude je žderao.

7 Mnoge im je učinio udovice, opustošio je njihove gradove. Pretrašila se zemlja i sve u njoj od glasne rike njegove.

8 Onda su protiv njega ustali narodi iz okolnih zemalja i razapeli mu mrežu svoju: uhvaćen je bio u jamu njihovu.

9 U lancima su ga zatvorili u krletku. Odveli su ga babilonskom kralju, stavili ga u jednu tvrđavu da mu se više ne čuje rika po gorama Izraelovim.

10 Majka je tvoja bila kao loza u vinogradu, kraj vode zasadena. Rodna je bila, puna grana od obilne vode.

11 Na njoj je bila jaka grana za palice vladarske. Visina njezina dizala se visoko iznad debelih grana, i vidjela se veličina njezina s mnogim granama.

12 Ali je bila iščupana u gnjevu, bačena je na zemlju. Istočnjak vjetar osušio je plod njezin. Jako granje njezino bilo je polomljeno, posušilo se, oganj ga je prožderao.

13 Sada je zasadena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.

14 Izišao je oganj iz grane, prožderao je prutove i plod. Ništa nije ostalo od grane jake, od palice vladarske.' " Tužaljka je ovo i bit će tužaljka.

Izraelov grijeh i pomilovanje

20 Dogodilo se u sedmoj godini, u petom mjesecu, desetoga dana toga mjeseca došli su neki od starješina Izraelovih da upitaju Gospodina, i sjeli su pred mene.

2 Onda mi je došla riječ Gospodinova, ovako govoreći:

3 "Sine čovječji, kaži starješinama Izra-

elovim i kaži im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Došli li ste me pitati? Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, neću vam se dati pitati.'

4 Hoćeš li im reći presudu, hoćeš li im reći presudu, sine čovječji? Pokaži im grozote njihovih otaca!

5 Kaži im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Kad sam izabrao Izraela, podigao sam svoju ruku potomcima kuće Jakovljeve na zakletvu i dao sam da me upoznaju u egipatskoj zemlji. Podigao sam im ruku na zakletvu i rekao: Ja sam Gospodin, vaš Bog!'

6 Onda sam podigao svoju ruku i zakleo se da ću ih odvesti iz Egipta u zemlju koju sam bio izabrao za njih, u kojoj teče mlijeko i med, koja je najkrasnija od svih zemalja.

7 Rekao sam im: 'Svaki neka odbaci idole, za koje prijanjate! Nemojte se onečistiti idolima egipatskim! Ja sam Gospodin, vaš Bog.'

8 Ali su se oni pokazali prema meni tvrdovrati i nisu me htjeli poslušati. Ni jedan nije odbacio odurnosti idolskih za koje su prijanjali i nisu odustali od egipatskih idola. Onda sam mislio da izlijem svoju jarost na njih, da izvršim svoju srdžbu na njima u egipatskoj zemlji.

9 Ipak, zbog svojega Imena, da se ne bi onečistilo u očima naroda među kojima su živjeli, pred kojima sam se bio pokazao njima da ih izvedem iz egipatske zemlje.

10 Izveo sam ih iz egipatske zemlje i odveo ih u pustinju.

11 Dao sam im zakone svoje i učio ih svojim propisima, koje tko vrši, živjet će po njima.

12 I svoje Subotnje dane dao sam im da budu znak između mene i njih, da bi spoznali da sam ja Gospodin koji ih posvećujem.

13 Ali i u pustinji bila je kuća Izraelova meni nepokorna. Nisu hodili po mojim zakonima i prezirali su pravne propise, koje tko vrši, živjet će po njima. I moje Subotnje dane nisu nikako držali svete. Onda sam mislio da izlijem svoju jarost na njih u pustinji i da ih iskorijenim.

14 Ipak nisam to učinio zbog svojega Imena, da se ne bi onečistilo pred očima naroda pred kojima sam ih bio izveo.

15 Ja sam podigao svoju ruku u pustinji i zakleo sam se njima da ih neću odvesti u zemlju koju sam im bio odredio, u kojoj teče mlijeko i med, koja je najkrasnija od svih zemalja.

16 Jer su bili prezreli moje propise, nisu hodili po mojim propisima i nisu sveto držali moje Subotnje dane, jer je njihovo srce prijanjalo za njihove idole.

17 Ipak ih je moje oko pogledalo milo-

stivo, tako da ih nisam uništio i nisam ih iskorijenio u pustinji.

18 Njihovim sam sinovima rekao u pustinji: 'Ne idite po običajima svojih otaca, ne držite se navada njihovih i nemojte se onečistiti idolima njihovim!'

19 Ja sam Gospodin, vaš Bog. Po mojim zakonima hodite, moje propise držite brižno!

20 Držite svete moje Subotnje dane, da su vam znak između mene i vas, da se spozna da sam ja Gospodin, vaš Bog!'

21 Ali su i sinovi bili nepokorni prema meni. Nisu hodili po mojim zakonima i nisu brižno držali moje pravne propise, koje tko vrši, živjet će po njima, i nisu sveto držali mojih Subotnjih dana. Onda sam mislio da izlijem svoju jarost na njih i da izvršim svoju srdžbu na njima u pustinji.

22 Ali sam opet povukao svoju ruku i učinio sam zbog svojega Imena, da se ne bi oskvrnulo pred očima naroda pred kojima sam ih bio izveo.

23 Ipak sam podigao u pustinji svoju ruku na zakletvu njima da ću ih razasuti među narode i razagnati ih u zemlje,

24 jer nisu držali moje propise i prezirali su moje zakone, oskvrnuli moje Subotnje dane i svojim očima prijanjali za idole svojih otaca.

25 Zato sam im dao zakone što nisu bili na dobro, i propise po kojima ne bi mogli živjeti.

26 Dao sam da postanu nečisti svojim žrtvenim darovima, s tim što bi propuštali kroz oganj svako prvorodenče, da ih tako zastrašim te bi spoznali da sam ja Gospodin.

27 Zato, sine čovječji, kaži kući Izraelovoj i kaži im: 'Ovako govori Gospodin Bog: I ovim su me grdili vaši očevi i počinili vjerolomstvo na meni:

28 Odveo sam ih u zemlju koju sam im bio pod zakletvom obećao dati. Ipak gdje god su opazili visok brežuljak ili drvo granato, klali bi žrtve svoje, prinosili bi ondje izazovne žrtvene darove svoje, stavljali bi ondje miomirisne žrtve svoje i izlijevali bi naljeve svoje.'

29 Rekao sam im: 'Što je visina na koju idete?' Njezino ime visina ostalo je do današnjega dana.

30 Zato kaži kući Izraelovoj: 'Ovako govori Gospodin Bog: Vi se onečišćujete na putu svojih otaca i trčite za njihovim idolskim grozotama.

31 Prinoseći dare svoje, provodeći svoju djecu kroz oganj onečišćujete se svim svojim idolima do današnjega dana. I onda da bih se ja dao pitati, kuću Izraelova?' Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, neću vam se dati pitati.

32 Što mislite, neće se zacijelo dogoditi

Ezekiel

576

što govorite: 'Hoćemo biti kao neznabošci, kao narodi zemalja, služeći drvu i kamenu!'

33 Tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, jakom mišicom i rukom podignutom i izlivenim gnjevom pokazat ću se kao kralj nad vama.

34 Izvest ću vas iz naroda i skupit ću vas iz zemalja kamo ste bili razasuti, jakom mišicom, rukom podignutom i izlivenim gnjevom.

35 Odvest ću vas u pustinju naroda i ondje ću se suditi s vama licem u lice.

36 Kako sam se sudio s vašim očevima u pustinji Egipta, tako ću se suditi s vama, govori Gospodin Bog.

37 Pustit ću da prođete ispod štapa mogega i prisilit ću vas pod jaram zavjeta.

38 Odvojit ću između vas one koji su se bunili protiv mene i otpali. Izvest ću ih iz zemlje gdje su stanovali kao stranci, ali neće ući u zemlju Izraelovu, da spoznate da sam ja Gospodin.

39 Avi, kućo Izraelova, ovako govori Gospodin Bog, idite samo i služite svaki svojem idolu! Ipak ćete potom zacijelo slušati mene, sveto ime moje nećete više oskrvnuti žrtvenim darovima i svojim idolima,

40 Dapače, na svetoj gori mojoj, na visokoj gori Izraelovoj, govori Gospodin Bog, ondje ćete mi služiti, svekolika kuća Izraelova u zemlji. Ondje ću vas milostivo primiti i ondje ću tražiti prinoše vaše i prvine darova vaših sa svim svetim darovima vašim.

41 Uz ugodni miris žrtveni primit ću vas milostivo kad vas izvedem iz naroda i skupim vas iz zemalja u koje ste bili razasuti Tako ću se na vama pred očima naroda pokazati kao svet.

42 Spoznat ćete da sam ja Gospodin kad vas dovedem u zemlju Izraelovu, u zemlju koju sam pod zakletvom obećao dati vašim očevima.

43 Ondje ćete se sjetiti svojih putova i svih svojih djela kojima ste se onečistili. Vi ćete sebi samima biti mrski zbog svih opaćina što ste ih počinili.

44 Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin kad učinim tako s vama zbog svojega Imena, ne po vašim zlim putovima i po vašim opakim djelima, kućo Izraelova," govori Gospodin Bog.

45 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

46 "Sine čovječji, upravi svoje lice na jug, propovjedaj prema jugu! Prorokuj protiv šume koja je u južnoj zemlji!

47 I kaži šumi u južnoj zemlji: 'Čuj riječ Gospodinovu: Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću zapaliti u tebi oganj, on će proždrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho. Plamen razgorjeli neće

se ugasiti i sva će se lica od južne zemlje do sjevera spržiti.

48 Svako će tijelo vidjeti da sam ga ja, Gospodin, raspalio i neće se ugasiti."

49 Onda sam ja rekao: "Ah, Gospodine Bože, oni će reći za mene: 'Ne govori li taj uvijek u prisposodobama?'"

Krivnja i kazna Jeruzalema i njegovih susjeda

21 I došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice prema Jeruzalemu! Propovjedaj svetištu njegovu! Prorokuj protiv Izraelove zemlje!

3 Kaži zemlji Izraelovoj: Ovako govori Gospodin: Evo, ja sam protiv tebe i izvući ću svoj mač iz korica njegovih i iskorijenit ću iz tebe pravedne i bezbožne.

4 Jer hoću iskorijeniti iz tebe pravedne i bezbožne, zato će izići moj mač iz korica svojih protiv svakoga tijela od juga do sjevera.

5 Svako će tijelo spoznati da sam ja, Gospodin, izvukao svoj mač iz korica njegovih: on se neće više vratiti u njih.

6 A ti, sine čovječji, uzdiši s bolom u srcu i u gorkosti uzdiši pred njihovim očima!

7 Ako te upitaju: 'Zašto uzdišeš?' kaži im: 'Zbog jednog strahovita časa od kojega očajavaju sva srca, klonu sve ruke, nestane svake srčanosti, oslabe sva koljena. Evo, to dolazi i ispunjava se,' govori Gospodin Bog.

8 Došla mi je riječ Gospodinova, ovako govoreći:

9 "Sine čovječji, prorokuj i kaži: 'Ovako govori Gospodin: Kaži: Mač, mač je naoštren i također uglačan!'

10 Naoštren je da zatire, osvjetlan je da sijeva kao munja. On je rasjekao žezlo sinovima onih koji su prezreli svaki prut i karanje.

11 Dao se uglačati da ga prihvati jedna ruka. Naoštren je mač i uglačan da se stavi u ruku ubojici.'

12 Viči i jauči, sine čovječji! Jer on dolazi na moj narod, na svekolike glavare Izraelove. Pod mač su oni pali s mojim narodom. Zato se udaraj po svojem bedru!

13 Jer dolazi kušnja, ali što će se dogoditi kad više ne bude žezla prezirateljice, govori Gospodin Bog.

14 A ti prorokuj, sine čovječji, i plješči rukama! Neka udvostruči mač zatiranja. To je ubojni mač, mač koji ubija velikane velikoga, koji ulazi u tajna skrovišta.

15 Upravljam oštricu mača protiv svih vrata da se srca rastapaju i da mnogi padnu. O maču, pripremljen je da sijeva, naoštren je da kolje.

16 Mač je spreman! Udari nadesno, okreni nalijevo kamo je upravljena tvoja oštrica!

17 I ja ću pljeskati rukama i iskaliti svoju

srdžbu. Ja, Gospodin, izrekao sam to!"

18 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

19 "A ti, sine čovječji, nacrtaj sebi dva puta kamo će doći mač babilonskoga kralja! Oba neka izlaze iz jedne zemlje! Stavi kažiput na početku puta u grad!"

20 Napravi jedan put tako da može doći mač u Rabu Amona i u Judu u utvrđeni Jeruzalem!

21 Jer babilonski kralj stoji na raskrižju, gdje počinju dva puta, da upita vraćanjem: on trese strijele, pita kipove i gleda u jetra.

22 U njegovoj desnici je vraćanje za Jeruzalem: da namjesti ubojne sprave, podigne ratnu viku, dati da zaori poziv u boj, namjesti ubojne sprave protiv vrata, napravi opkope i sagrađi opsadne kule.

23 A njima se činilo da je proročanstvo varavo; oni su bili prisegli najsvetije zakletve, ali im on doziva na pamet njihovu krivnju, da zapadnu u ropstvo.

24 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Jer ste dozvali u pamet svoju krivnju tako da su se otkrili vaši prekršaji i grijesi se vaši pokazali u svim vašim djelima, jer ste se spomenuli, zato ćete biti pohvatani njegovom rukom.

25 A ti, nepošteni, bezbožni kneže Izraelov, komu je došao dan u vrijeme kad se čini kraj grijehu."

26 Ovako govori Gospodin Bog: "Skinite povez oko glave i skinite krunu! Ništa neće ostati isto. Uzvisujte niske, a ponizujte visoke.

27 Uništiti ću, uništiti ću, uništiti ću ga, i neće ga više biti dok ne dođe onaj komu po pravu pripada, i njemu ću ga dati."

28 A ti, sine čovječji, prorokuj i kaži: "Ovako govori Gospodin Bog za Amonce i za njihovo ismijavanje." Kaži: "Mač, mač je trgnut da kolje, uglaćan je da sijeva, da satire—

29 dok su ti vidali prijevaru i proricali laži—da te stavi na vrat onečišćenima, bezbožnicima, kojima je došao dan kad se čini kraj grijehu.

30 Vрати se u svoje gradove, na mjesto gdje si se rodio! U zemlji podrijetla tvoje—ga suditi ću ti.

31 Izliti ću na tebe svoju srdžbu, raspaliti ću protiv tebe oganj razjarenosti svoje, predat ću te u ruke okrutnim ljudima, koji kuju propast tvoju.

32 Ognju ćeš biti hrana. Krv će ti teći na zemlju! Nećeš se više spominjati. Jer ja, Gospodin, izrekao sam to."

Grijesi Jeruzalema

22 Nadalje došla mi je riječ Gospodina, govoreći:

2 "Sine čovječji, hoćeš li izreći presudu, hoćeš li izreći presudu gradu koji je pun

krvnih djela? Kaži mu sve njegove grozote.

3 I kaži: "Ovako govori Gospodin Bog: O grade, koji si prolijevao krv u sredini svojoj, da se približi vrijeme tvoje, i koji si pravio sebi idole i s tim se onečistio!

4 Krvlju što si je prolio nanio si sebi krivnju, i idolima što si ih pravio, onečistio si sebe. Učinio si da se približili tvoji dani i došao si do godina svojih. Zato ću učiniti od tebe ruglo među narodima i ruglo po svim zemljama.

5 Koji su blizu tebe i koji su daleko od tebe rugat će ti se, tebi, čiji je glas prljav, koji si bogat pometnjom.

6 Evo, Izraelovi glavari stavljaju svaki svoju jakost na to da prolijevaju krv u tebi.

7 Oca i majku preziru u tebi. Došljaka pritišću usred tebe. Udovice i sirote zlostavljaju se u tebi.

8 Što je meni sveto, prezireš, i moje Subotnje dane oskrvnjuješ.

9 U tebi su ljudi koji kleveću da se prolijeva krv. Među tobom su oni koji na gorama jedu meso žrtveno i čine bezakonje usred tebe.

10 Golotinju oca otkrivaju u tebi, siluju u tebi žene u vrijeme njihovo.

11 Jedan čini zlo sa ženom drugoga, drugi obeščašćuje snahu svoju, treći siluje u tebi svoju vlastitu sestru, kćer svojega oca.

12 Mišo primaju u tebi da prolijevaju krv. Uzimaš kamatu i lihvu, napravio si dobitak na drugima s ucjenom i zaboravio si mene, govori Gospodin Bog.

13 Ali evo, plješćem svojim rukama nad pljačkom što si ju počinio i nad krvnim djelima što su se dogodila usred tebe.

14 Hoće li se održati tvoje srce, hoće li tvoja ruka ostati jaka u dane kad dođem na tebe? Ja, Gospodin, izrekao sam to to i učinit ću to.

15 Razasut ću te među narode i odagnati u zemlje i iskorijenit ću nečistoću tvoju iz tebe.

16 U svojoj vlastitoj zemlji pred očima naroda bit ćeš obeščašćen da spoznaš da sam ja Gospodin."

17 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

18 "Sine čovječji, kuća Izraelova svekolika postala mi je troska od mjedi, kositra, željeza i olova i srebrna troska.

19 Zato govori Gospodin Bog: "Jer ste svi postali troska, zato ću vas skupiti usred Jeruzalema.

20 Kao što ljudi skupljaju srebro, mjed, željezo, olovo i kositar u talionici, te se pod njim raspali oganj da se to rastopi, tako ću ja vas skupiti u svojem gnjevu i u svojoj jarosti i staviti unutra i rastopiti vas.

Ezekiel

578

21 Jest, skupit ću vas i raspaliti oganj jarosti svoje protiv vas da se rastopite u njemu.

22 Kao što se topi srebro u talionici, tako ćete se vi rastopiti u njemu da spoznate da sam ja Gospodin, izlio svoju jarost na vas."

23 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

24 "Sine čovječji, kaži joj: 'Ti si zemlja koja se neće očistiti i neće pasti na nju kiša u dan gnjeva.'

25 I glavari su njezini u njoj kao lavovi, koji riču i grabe plijen. Oni žderu ljude, grabe imanje i dobro, umnožavaju udovice usred nje.

26 Svećenici njezini prestupaju moj zakon i oskvrnjuju što mi je sveto. Ne razlikuju sveto od prostote, ne uče razliku između nečistoga i čistoga. Zatvaraju oči pred mojim Subotnjim danima tako da sam oskvrnjen među njima.

27 Glavari su njezini usred nje kao vuci pohlepni za plijenom, koji prolijevaju krv, kvare duše da ugrabe dobit.

28 Proroci njezini mažu je vapnom, vidaju varku, gataju im laž i govore: 'Tako govori Gospodin Bog,' premda nije govorio Gospodin.

29 Narod u zemlji čini nasilje, otime, ugnjetava siromaha i ubogoga i tlači došljaka protiv svakog prava.

30 Tražio sam među njima jednoga koji bi zid ozidao i pred mene stao na proboj za tu zemlju da je ne uništim, ali nisam našao nikoga.

31 I tako moram izliti na njih svoju srdžbu i uništiti ih u ognju jarosti svoje. Njihov put platit ću im sada na vlastitom tijelu njihovu," govori Gospodin Bog.

Dvije opake sestre

23 I opet mi je došla riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, tako su bile dvije žene, kćeri iste majke.

3 One su činile zlo u Egiptu; u mladosti svojoj činile su blud. Ondje su dirali njihova njedra i stiskali njihove djevičanske dojke.

4 Ohola se zvala starija, Oholiba se zvala sestra njezina. One su postale moje i rodile su sinove i kćeri. Njihova imena znače Ohola: Samarija, Oholiba: Jeruzalem.

5 Ohola je činila zlo, premda je pripadala meni, i bila se zaljubila u ljubavnike svoje, Asirce, koji su joj se približili.

6 Odjeveni u grimiz, namjesnici i glavari, sve pristali mladići, konjanici ponositi na konju.

7 Njima se podala u svojem bludničanju, svim izabranim Asircima, i onečistila se svim idolima svih onih u koje se

zaljubila.

8 Ali nije pustila svoje bludničenje s Egipćanima, jer su ovi bili s njom zlo činili u mladosti njezinoj, doticali se djevičanskih njedara njezinih i izlijevali na nju svoj blud.

9 Zato sam je dao u ruke njezinim ljubavnicima, u ruke Asircima, u koje se bila zaljubila.

10 Oni su ju osramotili, uzeli joj sinove i kćeri i nju samu mačem pogubili. Ona je postala ženama strašilo kad su tako na njoj sud izvršili.

11 Sestra njezina Oholiba vidjela je to i činila je još gore bludničenje negoli ona i bila je još gora u zloći svojoj od bludnice svoje sestre.

12 Ona je bila zaljubljena u Asirce, koji su joj se približili, namjesnici i glavari, odjeveni u grimiz, konjanici ponositi na konju, sve pristali mladići.

13 Vidio sam da se uprljala i ona; obje su pošle istim putom.

14 Ova je bludničila još gore. Ona je vidjela ljude naslikane na zidu, slike Kaldejaca naslikane crvenom bojom.

15 Oko bedara nosili su pojas. Glava im je bila pokrivena vijoritim čalmama. Svi su bili naoči kao glavari, prilika babilonskih sinova, rodом iz zemlje Kaldeje.

16 Onda se zaljubila u njih, kad ih je vidjela, i poslala je poslanike k njima u Kaldejsku.

17 I sinovi babilonski dolazili su k njoj na blud i uprljali je nečistoćom svojom; tako se ona onečistila s njima i odstranila se od njih.

18 Ali se otkrila nečistoća njezina, sramota je njezina izbila na javu. Onda je ona meni dodijala kao što mi je bila dodijala sestra njezina.

19 A ona je sve gore bludničila spominjući se dana mladosti svoje, kad je činila blud u Egiptu.

20 Zudjela je za bestidnicima čija je muška snaga bila kao u magaraca i izljev kao u zdrijebaca.

21 Jest, ti si ginula za nečistoćom mladosti svoje kad su Egipćani tiskali tvoja njedra zbog tvojih djevojačkih dojki."

22 Zato, Oholibo, ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću nadražiti ljubavnike tvoje na tebe, kojih si se zasitila. Dovest ću ih na tebe sa svih strana.

23 Sinove babilonske i sve Kaldejce, Pekodane, Soance i Koance, sve asirske sinove s njima, pristale mladiće, namjesnike i glavare svekolike, ratnike i odličnike, sve ponosite na konju.

24 Doći će s mnoštvom konja i kola i s četama naroda. Stit, štitić i kacigu oni će unaokolo upraviti protiv tebe. Ja ću im izvršiti presudu, i oni će ti suditi po za-

konima svojim.

25 Jest, učinit ću da osjetiš ljubomoru moju; oni će u jarošći postupati s tobom. Nos će ti i uši odsjeći, a što još ostane od tebe, past će od mača. Tvoje sinove i kćeri odvest će sobom, i što ostane od tebe, proždrijet će oganj.

26 Svući će s tebe tvoje haljine i uzet će krasne nakite tvoje.

27 Tako ću učiniti kraj tvojemu bludu i tvojoj nečistoći što si ih naučila u Egiptu, da više ne podižeš svojih očiju k njima i da dalje ne misliš na Egipat.

28 Jer ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću te dati u ruke onima koje mrziš, u ruke onima koji su ti omrznuili.

29 Oni će u mržnji raditi protiv tebe i uzet će ti sve što si stekla sebi, i ostavit će te голу i nagu. Otkrit će se bludna golotinja tvoja, nečistoća tvoja i ruglo tvoje.

30 To će ti se učiniti jer si u bludu svojem trčala za narodima i onečistila se s idolima njihovim.

31 Išla si putom svoje sestre; zato ti dajem čašu njezinu u ruku.'

32 Ovako govori Gospodin Bog: 'Čašu svoje sestre pit ćeš, duboku, široku—stramota i ruglo bit će ona—čaša drži vrlo mnogo.

33 Napunit ćeš se pijanstva i brige. Čaša užasa i groze jest čaša tvoje sestre Samarije.

34 Ti ćeš je piti i posrkati i krhotinu ćeš njezinu izgristi i njedra ćeš svoja s tim potrgati, jer ja sam to rekao, govori Gospodin Bog.

35 Zato ovako govori Gospodin Bog: Jer si me zaboravila i bacila me za leđa svoja, zato sad ti i nosi svoj grijeh i svoj blud!"

36 Gospodin mi je rekao: "Sine čovječji, nećeš li izreći presudu Oholi i Oholibi i pokazati im njihove grozote?

37 Jer su činile preljub i krvlju onečistile svoje ruke, da su činile preljub s svojim idolima i svoju djecu, koju su mi rodile, vodile kroz oganj da ih oni prožderu.

38 I ovo su mi još činile: u onaj su dan onečistile svetište moje i oskvrnule moje Subotnje dane.

39 Kada su svoju djecu bile zaklale idolima, došle su još istoga dana u svetište moje i oskvrnule ga. Eto, tako su činile u mojoj kući!

40 Jest, dapače su još poslale po ljude koji su došli izdaleka. Poslanik je bio poslan k njima. Eto, kada su došli, ti si se zbog njih kupala, mazala si svoje oči i stavljala na se nakit svoj.

41 Sjedala si na krasnu počivaljku. Pred njom je bio stol postavljen. Na njega si stavljala kád moj i ulje moje.

42 Glasna vika se čula zbog mnoštva ljudi koji su bili pridošli iz pustinje. Oni su im stavljali narukvice na ruke i stavl-

jali im krasan vijenac na glavu.

43 Onda sam rekao: Neće li činiti na taj način preljub?

44 Kao što čini bludnica, čine sad nečistoću. Idu k njoj, kao što se ide k bludnici. Tako idu k Oholi i k Oholibi, ženama nevaljalim.

45 Ali će im pravedni ljudi izreći presudu po pravu za preljubnice i krvnice, jer su preljubnice, i krv je na rukama njihovim."

46 Jer ovako govori Gospodin Bog: "Neka se pozove protiv njih narodna zajednica i neka se predaju da se zlostave i oplijene!

47 Neka ih narodna zajednica kamenuje i sasiječe mačevima svojim! Njihove sinove i kćeri neka pobiju i njihove kuće neka spale ognjem!

48 Tako ću kraj učiniti nečistoći u zemlji, da se opomenu sve žene i da ne čine istu nečistoću kao vi.

49 Učinit će se da okajate nečistoću svoju i da s svojim idolima platite grijehe, da spoznate da sam ja Gospodin Bog."

Zardali kotao. Propast Jeruzalema

24 I došla mi je opet riječ Gospodinova u devetoj godini, u desetom mjesecu, desetoga dana toga mjeseca, ovako govoreći:

2 "Sine čovječji, točno zapiši ime ovoga dana! Upravo ovoga dana navaljuje babilonski kralj na Jeruzalem.

3 Kaži tomu nepokornom rodu ovu prisporobu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Stavi lonac i pristavi ga, onda nalij u njega vode!

4 Stavi u njega komade mesa, sve dobre komade, stegno i pleće! Napuni ga najboljim kostima!

5 Uzmi najbolje iz stada i naloži cjepanice ispod njega! Iskuhaj dobre komade mesa, neka se i kosti raskuhaju u njemu!

6 Zato ovako govori Gospodin Bog: Teško gradu krvničkom, kotlu na kojemu stoji hrda i s kojega ne silazi hrda! Povadi iz njega komad po komad, a da se ne baca ždrijež na to!

7 Jer je njegova krv usred njega. Na голу kamenu on to čini. Ne proljeva je na zemlju, da se pokrije prahom.

8 Da se raspali gnjev, te se osvetim, puštam da se proljeva njegova krv na голу kamen, da se ne pokrije.

9 Zato ovako govori Gospodin Bog: Teško gradu krvničkom! I ja ću naložiti velik oganj.

10 Nanesi drva mnogo, zapali oganj, neka se raskuha meso, stavi začini i kosti spali!

11 Onda ga stavi prazna na žeravicu da se ugrije, i mjed se njegova usije, i nečistoća se njegova rastopi i nestane rde

Ezekiel

580

njegove!

12 Mnogo muke zadaje kotao, ali velika hrda ne silazi s njega; i u ognju ostaje hrda njegova.

13 Jer sam te htio očistiti od gnusne nečistoće tvoje, ali se ti nisi očistio od nečistoće svoje, to se i nadalje nećeš očistiti, da na tebi ne izvršim svoju srdžbu.

14 Ja, Gospodin, izrekao sam to. Doći će ti i izvršit ću i neću prepustiti, neću štediti i neću se pokajati. Po tvojim putovima i po tvojim djelima sudit će ti se, govori Gospodin Bog.' "

15 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

16 "Sine čovječji, evo, ja ću ti jednom nenadanom smrti uzeti radost tvojih očiju, ali ti onda nećeš tugovati ni plakati. Ne smiju ti doći suze.

17 Uzdiši tiho, ali ne priređuj nikakva tugovanja. Poveži sebi povez oko glave, svoju obuću obuj na noge, ne pokrivaj svoje brade i ne jedi kruha žalosti!"

18 Ujutro sam još govorio narodu, a uvečer je žena moja umrla i drugoga jutra učinio sam kako mi je bilo zapovjedenno.

19 Onda su me upitali ljudi: "Nećeš li nam objasniti što to nama znači da radiš tako?"

20 Odgovorio sam im: "Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

21 'Kaži kući Izraelovoj: Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću oskrnuti svoje svetište, ponos vaš najveći, milinu očiju vaših, čežnju srca vašega. Sinovi će vaši i vaše kćeri što ste ih ostavili pasti od mača.

22 Onda ćete vi činiti kako sam ja činio: nećete brade pokriti i nećete jesti kruha žalosti.

23 Povez će vam biti na glavi, vaša obuća na nogama. Nećete tugovati ni plakati, ali ćete ginuti u grijesima svojim i uzdišati jedan drugomu.

24 Tako će vam Ezekiel biti znak čudesni. Sve što je učinio on, činit ćete i vi kad to dođe, i spoznat ćete da sam ja Gospodin Bog.

25 A ti, sine čovječji, čuj: U onaj dan, kad im uzmem njihov bedem, njihovu ponosnu radost, milinu njihovih očiju i čežnju njihova srca, njihove sinove i kćeri,

26 u onaj dan doći će k tebi bjegunac da ti to javi.

27 U onaj će se dan otvoriti tvoja usta čim stigne bjegunac. Govorit ćeš i nećeš više šutjeti i bit ćeš im znak čudesni. Onda će oni spoznati da sam ja Gospodin.' "

25 *Proročanstvo protiv Amona, Moaba i Edoma*
I došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice prema Amoncima i prorokuj protiv njih!

3 Kaži Amoncima: 'Cujte riječ Gospodina Boga! Ovako govori Gospodin Bog: Jer si 'Ha, ha!' klicao nad svetištem mojim, kad je bilo oskrnjeno, i nad zemljom Izraelovom, kad je bila opustošena, i nad kućom Judinom, kad je išla u progonstvo;

4 evo, zato ću te ja dati u posjed sinovima Istoka, oni će u tebi razapeti svoje šatore i podignut će u tebi stanove svoje. Oni će jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje.

5 Ja ću od Rabe načiniti pašnjak za deve i od zemlje Amona tor za ovce. Tako ćete spoznati da sam ja Gospodin.

6 Jer ovako govori Gospodin Bog: Jer si pljeskao rukama i lupao nogama i veselio se pun zloradosti nad zemljom Izraelovom,

7 evo, zato ću ja dignuti svoju ruku na tebe i dat ću te narodima da te oplijene. Iskorijenit ću te između naroda i zatrt ću te između zemalja i uništiti ću te. Onda ćeš spoznati da sam ja Gospodin.'

8 Ovako govori Gospodin Bog: 'Jer Moab i Seir govore: Eto, kući je Judinoj kao svim narodima,

9 evo, zato ću ja otvoriti stranu Moabovu tako da se izgube njegovi gradovi, njegovi gradovi sve do posljednjega, ures zemlje, Bet-Ješimot, Baal-Meon, Kirjatejijim.

10 Sinovima Istoka uz Amonce dat ću ga u posjed da njemu i Amoncima ne bude više spomena među narodima.

11 Na Moabu izvršit ću presudu i spoznat će oni da sam ja Gospodin.'

12 Ovako govori Gospodin Bog: 'Jer je Edom radio iz osвете na kući Judinoj i teško je sagriješio svojom osvetom,'

13 zato ovako govori Gospodin Bog: 'Dignut ću svoju ruku na Edom, stoku i čovjeka iskorijenit ću iz njega i učinit ću ga pustinjom. Od Temana do Dedana past će oni od mača.

14 Predat ću osvetu svoju na Edomu ruci svojega naroda Izraela. Ovaj će učiniti s Edomom po gnjevu mojem i po jarosti mojoj. Oni će upoznati osvetu moju,' govori Gospodin Bog.'

15 Ovako govori Gospodin Bog: 'Jer su Filistejci radili iz osвете i ljuto se osvetili puni zloradosti u srcu i iz preostalog neprijateljstva pomišljali na uništenje,'

16 zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, dignut ću svoju ruku na Filistejce i uništiti ću Krećane i potrt ću ostatak na obali morskoj.

17 Učinit ću na njima ljutu osvetu kaznom u ljubomori gnjevnoj. Onda će spoznati da sam ja Gospodin, kad izvršim osvetu svoju na njima.' "

26 Dogodilo se u jedanaestoj godini, u jedanaestom mjesecu, prvoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, jer Tir kliče nad Jeruzalemom: 'Ha! Vrata su narodima razbijena! Meni su se otvorila. Ja ću se napuniti. Jer su ona opustjela.'

3 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, Tire, ja koračam protiv tebe, vodim protiv tebe mnoge narode, kao što more dovalja valove svoje.

4 Oni će razoriti zidove Tira. Kule će njegove srušiti. Ja ću s njega ostrugati zemlju i učinit ću od njega goli kamen.

5 Suho mjesto za mreže bit će usred mora, jer ja sam to rekao, govori Gospodin Bog. Narodima postat će plijen.

6 Njegovi gradovi što su na kopnu, bit će uništeni mačem i spoznat će da sam ja Gospodin.

7 Jer ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću dovesti sa sjevera Nebukadnezara, babilonskog kralja, kralja nad kraljevima, s konjima i s kolima i s konjanicima i s velikim mnoštvom naroda.

8 Gradove tvoje na kopnu uništiti će on mačem. Kule opsadne podignut će protiv tebe, iskopat će opkoje protiv tebe i postaviti će štitove protiv tebe.

9 Namjestiti će zidodere protiv zidova tvojih i srušiti će tvoje kule svojim željeznim rukama

10 Od mnoštva konja njegovih pokrit će te prah. Od štopota konjanika, kotača i kola zatrest će se zidovi tvoji kad uđe na tvoja vrata, kao što se ulazi u grad osvojen.

11 Kopitima konja svojih pogazit će sve ulice tvoje, poubijati će tvoj narod mačem i ponositi idolski stupovi tvoji popadati će na zemlju

12 Poplijenit će bogatstvo tvoje, uzet će sobom kao plijen trgovačka dobra tvoja, porušiti će zidove tvoje i sjajne će tvoje dvore razoriti. Građevno tvoje kamenje, drvo tvoje i ruševine tvoje pobacat će u vodu.

13 Onda ću ja učiniti kraj glasu pjesama tvojih i zvuk harfa tvojih neće se više čuti.

14 Učinit ću od tebe goli kamen, bit ćeš suho mjesto za ribarske mreže. Nikada se više nećeš sazidati, jer ja sam to rekao,' govori Gospodin Bog.

15 Ovako govori Gospodin Bog o Tiru: 'Zar ne, od štopota pada tvojega, od jecanja ranjenika, od ubijanja mačem tresu se u tebi otoci.

16 S prijestolja svojih silaze svi glavari mora, skidaju sa sebe plašteve svoje, svlače sa sebe vezene svoje haljine. U tugu se odijevaju, sjede na zemlji, dršću

Ezekiel

neprestano i zgražaju se zbog tebe.

17 Začinju tužaljku nad tobom i govore o tebi: 'Kako si propao, s mora nestao, slavni grade, koji si bio moćan na moru sa svojim stanovnicima, koji si strah zadavao svima primorcima svojim!'

18 Sada dršću otoci na dan pada tvojega. Smeteni su otoci po moru zbog svršetka tvojega.'

19 Jer ovako govori Gospodin Bog: 'Učinit ću te pustim gradom, kao što su gradovi u kojima se više ne prebiva, kad pustim na tebe valove, da te pokriju velike vode.

20 Svaliti ću te k onima koji su već sišli u jamu, k narodu prošlosti U zemlji svijeta mrtvih pripremit ću ti mjesto slično vječnim ruševinama, kod onih koji su sišli u jamu. Tako više nećeš biti nastanjen, nećeš postojati u zemlji živih.

21 Predat ću te propasti strahovitog. Nećeš više biti; tražit će te i neće te više naći zauvijek', govori Gospodin Bog.

Naricanje za Tirom

27 Došla mi je opet riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, zapjevaj tužaljku nad Tirom!

3 Kaži Tiru, koji stoji na ulazima k moru i trguje s narodima na mnogim obalama: 'Ovako govori Gospodin Bog: Tire, ti si mislio: 'Ja sam savršene ljepote!'

4 Usred mora područje je tvoje. Savršenu ljepotu dali su ti graditelji tvoji.

5 Od čempresa senirskih sagradile se sve oplatae tvoje. S Lebanona uzimali se cedri da ti se podigne jedrenjak.

6 Od hrastova bašanskih napravili su vesla tvoja. Palubu tvoju napravili su od jelovine s obale kitimske, obložili bjelokošću.

7 Sareno vezen lan egipatski bio je jedro tvoje, bio ti je zastava. Crveni i modri grimiz s obala eliških bio ti je pokrov.

8 Stanovnici Sidona i Arvada služili su ti kao veslači. Mudraci tvoji, Tire, bili su u tebi: oni su ti bili kormilari.

9 Starješine Gebala s mudracima svojim boravili su u tebi i popravljali su pukotine tvoje. Sve lađe morske i mornari njihovi boravili su u tebi da kupe robu od tebe.

10 Ljudi iz Perzije, Luda i Puta služili su tebi, u vojsci tvojoj kao ratnici; štit i kacigu vješali su u tebi; oni ti sjaj davali.

11 Sinovi Arvada s tvojom vojskom stajali su unakolo na zidovima tvojim, u kulama tvojim stajali su Gamadejci. Na zidovima tvojim unaokolo vješali su štitove svoje. Oni su usavršavali ljepotu tvoju.

12 Taršiš je zaključivao s tobom poslove zbog mnogoga bogatstva tvojega. Sre-

Ezekiel

582

bro, željezo, kositar i olovo davali su za robu tvoju.

13 Javan, Tubal i Mešek trgovali su s tobom. Robove i mjedene posude dobavljali su ti kao robu.

14 Iz kuće Togarmine donosili su na sajam tvoje konje, jahaće konje i mazge.

15 Sinovi Dedanovi trgovali su s tobom. Mnoge primorske zemlje općile su s tobom. Dobavljale su ti bjelokost i drvo ebanovo kao isplatu.

16 Sirijci su trgovali s tobom zbog mnoštva rukotvorina tvojih. Oni su donosili na sajam tvoj biser, grimiz, šarene vezove, lan, korale i jaspis.

17 Juda i Izraelova zemlja trgovali su s tobom. Donosili su na sajam tvoj pšenicu iz Minita, fino pecivo, med, ulje i balzam.

18 Damask je trgovao s tobom zbog mnoštva proizvoda tvojih, zbog mnoštva svakojakih dobara za vino iz Helbona i vunu iz Sahara.

19 Donosili su na sajam tvoj Dan i Javan iz Uzala umjetno skovano željezo, kositar i mirodije.

20 Dedan je trgovao s tobom vunanim prostirkama za jahanje.

21 Arabija i svi glavari Kedra zaključivali su poslove s tobom. Trgovali su s tobom janjcima, ovnovima jarcima.

22 Trgovci od Sebe i Rame trgovali su s tobom. Najbolju vrstu balzama, svakojako drago kamenje i zlato donosili su na sajam tvoj.

23 Haran, Kane i Eden trgovali su s tobom. Trgovci iz Sebe, Asirije i cijele Medije trgovali su s tobom.

24 Ovi su trgovali s tobom sjajnim haljinama i plaštevima od modroga grimiza i šarenim vezivom, šareno otkanim sago-vima, spletenim i uvijenim užadima.

25 Lađe taršiške otpremale su robu tvoju. Pun, krcat i teško natovaren bio si usred mora.

26 Na pučinu su te odvezli veslači tvoji, ali te je vjetar istočnjak razbio usred mora.

27 Bogatstvo tvoje, dobra tvoja i roba tvoja, mornari tvoji i kormilari tvoji, popravljajući tvoji i trgovci tvoji, svi vojnici tvoji što se nalaze u tebi, i sav mnogi tvoj narod u tebi—past će u dubinu mora na dan pada tvog.

28 Od glasne vike tvojih kormilara trest će se plohe morske.

29 Iz lađa svojih izići će svi veslači, mornari, svi koji plove morem ići će na kopno.

30 Jaukat će za tobom iza glasa, gorko će tugovati, posut će prahom svoju glavu, valjat će se u pepelu.

31 Za tobom će se načiniti čelavi i odjenut će se u haljine žalosti. Plaču za

tobom srcem zabrinutim, tuguju gorko.

32 U žalosti njihovoj za tobom pjevat će ti tužaljku pjevaju: 'Koji grad je kao Tir, tako tiho kao u grobu usred mora?'

33 Kad je izlazila roba tvoja iz mora, sitio si mnoge narode. Svojim dobrima i mnoštvom svoje robe obogaćivao si kraljeve zemaljske.

34 A kad budeš razbijen valovima morskim, u dubinama vode, roba tvoja sa svim tvojim narodom past će usred tebe.

35 Svi stanovnici primorja bit će zapanjeni nad tobom. Njihove kraljeve trest će užas, njihova lica bit će potištena.

36 Trgovci među narodima zviždat će na tebe. Postat ćeš odurnost i nikada te više postojati neće! "

Sud Božji i tužaljka nad vladarom tirskim

28 Došla mi je opet riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, kaži vladaru tirskomu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Jer si ohol i govoriš: Ja sam bog, sjedim na prijestolju bogova usred mora,' zato ti kažem: ti si samo čovjek a ne bog pa se ipak, držiš kao bog!'

3 Eto, mudriji si od Daniela. Nema tajne koja bi tebi bila skrivena.

4 Mudrošću svojom i razborom svojim stekao si bogatstvo sebi i nakupio zlata i srebra u riznice svoje.

5 Velikom mudrošću svojom u trgovini svojoj umnožio si bogatstvo svoje i ohol si postao zbog bogatstva svojega.

6 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Jer se praviš bogom,

7 evo, zato ću dovesti na tebe strance, najljucije između naroda. Oni će trgnuti mačeve svoje na ljepotu tvoju mudrošću stečenu i uprljat će sjaj tvoj.

8 Svalit će te u jamu i umrijet ćeš okrutnom smrću pobijenih usred mora.

9 Hoćeš li i onda još reći pred krvnicima svojim 'Ja sam bog!' kad si ipak samo čovjek a ne bog u ruci onoga koji te ubija?

10 Umrijet ćeš smrću neobrezanih od ruke došljaka, jer ja sam to rekao," govori Gospodin Bog.

11 Nadalje došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

12 "Sine čovječji, zapjevaj tužaljku nad kraljem tirskim i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Ti si pečat savršenosti, pun mudrosti i savršene ljepote.

13 Boravio si u Edenu, vrtu Božjem. Sve drago kamenje bilo je tvoja odjeća: sard, topaz i dijamant, beril, oniks i jaspis, safir, rubin i smaragd sa zlatom. Okov tvoj i ures tvoj bili su od zlata. Npravljeni su bili onaj dan kad si se rodio.

14 Ti si bio pomazan stražar kerubin; za to sam te bio postavio. Ti si bio na svetoj gori Božjoj, hodio si posred kamenja

ognjenoga.

15 Savršeni si bio na svojim putovima od dana kad si se rodio, dok se nije pronašla na tebi opačina.

16 Nutrina je tvoja od mnoge trgovine tvoje bila puna opačine i sagriješio si. Onda sam te zbacio s gore Božje. Stražar kerubin protjerao te je iz sredine kame-nja ognjenoga.

17 Ohol si bio postao zbog ljepote svoje. Ostavio si mudrost svoju zbog sjaja svojega. Bacio sam te dolje na zemlju i predao sam te kraljevima da na tebi pasu svoje oči.

18 Brojem svojih grijeha, nepravdom u trgovini svojoj bio si onečistio svetišta svoja. Zato sam izveo oganj iz sredine tvoje, koji te je prožderao. U pepeo položio sam te na zemlji pred očima svih koji su te vidjeli.

19 Svi, koji su te poznavali među narodima, ustrašeni su nad tobom. Strašno si skončao i iščeznuo si zauvijek. "

20 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

21 "Sine čovječji, upravi svoje lice prema Sidonu i prorokuj protiv njega.

22 i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću izići protiv tebe, o Sidone, i proslavit ću se usred tebe. Spoznat će oni da sam ja Gospodin kad izvršim presudu na njemu i kad se pokažem svet na njemu.

23 Poslat ću kugu protiv njega i krvoproliće na ulice njegove. Pobijeni će padati usred njega od mača koji bjesni protiv njega unaokolo. Onda će se spoznati da sam ja Gospodin.

24 Kući Izraelovoj neće više biti trn koji muči, ni žalac više koji boli kod svih unaokolo koji ih preziru. Spoznat će da sam ja Gospodin.'

25 Ovako govori Gospodin Bog: 'Kada skupim kuću Izraelovu iz naroda među koje je razasuta, onda ću se na njima pokazati kao svet pred očima naroda, i oni će stanovati u svojoj zemlji, koju sam dao svojem sluzi Jakovu.

26 Mirno će stanovati u njoj, gradit će kuće i sadit će vinograde. Mirno će stanovati u njoj kad izvršim presudu na svima koji su ih prezirali unaokolo. Onda će se spoznati da sam ja Gospodin, njihov Bog.'

Proročanstvo protiv Egipta

29 U desetoj godini, u desetom mjesecu, dvanaestoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice prema faraonu, kralju egipatskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Egipta!"

3 Kaži ovo: 'Ovako govori Gospodin Bog:

Evo, ja ću izići protiv tebe, faraone, kralju egipatski, ti krokodile veliki! Ti ležiš među Riječnim rukavcima svojim i govoriš: Rijeka je moja vlastita; ja sam ju sam načinio.

4 Ja ću staviti kuke u čeljusti tvoje i učinit ću da se ribe riječnih rukavaca tvojih nadvataju na ljuske tvoje, i izvući ću te ih riječnih rukavaca tvojih zajedno sa svim ribama riječnih rukavaca tvojih što su se nadvatale na ljuskama tvojim.

5 Onda ću te baciti u pustinju sa svim ribama riječnih rukavaca tvojih. Na kopnu ćeš podleći, nećeš se dignuti ni pokopan biti, životinjama divljim i pticama nebeskim dat ću te da te pojedu.

6 Onda će svi stanovnici egipatski spoznati da sam ja Gospodin. Oni su samo štap trskov kući Izraelovoj.

7 Kad te oni uzmu u ruku, ti se uzdigneš i rasijećeš im ramena, i kad se oni naslone na tebe, ti se lomiš i potreseš im čitavo tijelo.

8 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću pustiti na tebe mač i uništiti ću u tebi čovjeka i stoku.

9 Egipat će postati pustinja i pustoš i tako će spoznati da sam ja Gospodin, jer si rekao: 'Moja je Rijeka, ja sam ju načinio.'

10 Evo, zato ću izići protiv tebe i protiv riječnih rukavaca tvojih. Pretvorit ću Egipat u pustoš i Pustinju Migdol do Siene, do međe Etiopije.

11 Neće prelaziti preko njega noga ni čovjeka ni živinčeta, ostat će nenaseljen četrdeset godina.

12 Učinit ću od Egipta najveću od svih pustinja, i njegovi gradovi bit će najpustiji od svih gradova četrdeset godina. Razasut ću Egipćane među narode i razagnat ću ih po zemljama."

13 Jer ovako govori Gospodin Bog: "Kad prođe četrdeset godina, skupit ću Egipćane iz naroda, među koje su bili razasuti.

14 Ja ću okrenuti sudbinu Egipta i dovest ću ih opet u zemlju Patros, odakle potječu. Ondje će biti malo kraljevstvo.

15 Manje će biti od drugih kraljevstava i neće se više uzdignuti nad narode. Njihov ću broj učiniti tako neznatnim, da više ne vladaju narodima.

16 Za kuću Izraelovu neće više biti vrijedni pouzdanja, nego će im samo još donositi na pamet krivnju njezinu, da je trčala za njima. Spoznat će, da sam ja Gospodin Bog."

17 Dogodilo se u dvadeset sedmoj godini, u prvom mjesecu, prvoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, ovako govoreći:

18 "Sine čovječji! Nebukadnezar, babilonski kralj, zadao je vojsci svojoj

Ezekiel

584

tešku službu protiv Tira. Svaka je glava ćelava, svako je rame krvavo nažuljano, ali plaće nije bilo ni njemu ni njegovoj vojsci od Tira za rad koji je učinio za njega.

19 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću dati babilonskom kralju Nebukadnezaru Egipat. On će odvući bogata dobra njegova. On ga smije razgrabiti i oplijeniti. To će biti plaća njegovoj vojsci.

20 Kao plaću za rad koju je učinila, dat ću joj Egipat. Za me je radila, govori Gospodin Bog.

21 Na ovaj ću dan dati kući Izraelovoj novu snagu i tebi ću otvoriti usta među njima. Onda će oni spoznati da sam ja Gospodin.' "

Dan Gospodinov nad Egipatom

30 Došla mi je opet riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, prorokuj i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Jaučite, teško danu!'

3 Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodinov, mračni dan. On će biti vrijeme kazne narodima.

4 Mač će doći u Egipat; u Kušu će vladati tjeskoba vrlo bolna kad stanu padati pobijeni Egipćani, kad se budu odvlačila velika dobra njihova i raskopavali temelji njihovi.

5 Kuš, (Etiopija) Put, (Libija) Lud, (Lidija) svi Arabi, Kub i drugi saveznici popadat će s njima od mača."

6 Ovako govori Gospodin: "Popadat će potpornji Egipta i srušit će se ponosna moć njegova. Od Migdola do Siene popadat će od mača njegovi ljudi, govori Gospodin Bog.

7 Zemlja će njegova biti najpustija od svih zemalja i njegovi gradovi najpustiji od svih gradova.

8 Oni će spoznati da sam ja Gospodin kad stavim oganj na Egipat i svi se pomoćnici njegovi satru.

9 U onaj će dan ići preda mnom glasnici na lađama da trgnu Etiopljane iz njihove bezbrižnosti. Tjeskoba vrlo bolna doći će na njih kao na nesretni dan Egipta, jer evo, on je došao."

10 Ovako govori Gospodin Bog: "Učinit ću kraj ljudstvu u Egiptu rukom Nebukadnezara, babilonskoga kralja.

11 On i njegov narod, najokrutniji među narodima, doći će i zemlju će poharati. Trgnut će svoj mač na Egipat i napunit će zemlju pobijenima.

12 Isušit ću Rijeku i predat ću zemlju u ruke zlikovcima. Opustit ću zemlju i sve što je u njoj rukom stranaca. Ja, Gospodin, to sam rekao."

13 Ovako govori Gospodin Bog: "Uništiti ću idole i potrt ću kipove u Nofu. Neće

više biti vladara iz Egipta; pustit ću strah u Egipat.

14 Opustošit ću Patros, stavit ću oganj na Soan i izvršit ću presudu na Nou.

15 Izlit ću svoju srdžbu na Sin, bedem Egipta, i iskorijenit ću ljudstvo u Nou.

16 Stavit ću oganj na Egipat. Sin će se previjati od tjeskobe. No će biti provaljen i Nof će biti danomice u tjeskobi.

17 Mladi ratnici iz Avena i Pit-Beseta popadat će od mača, i sve će ostalo otići u ropstvo.

18 U Tafnisu će dan pomrčati kad ondje polomim žezla Egipta, i kad se u njemu učini kraj ponosnom sjaju njegovu. Ob-lak će ga pokriti. Gradovi će njegovi otići u ropstvo.

19 Tako ću izvršiti presudu na Egiptu, i oni će spoznati da sam ja Gospodin."

20 Dogodilo se u jedanaestoj godini, u prvom mjesecu, sedmoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, ovako govoreći:

21 "Sine čovječji, ja sam slomio mišicu faraonu, kralju egipatskom. Eto, ona se više ne povija, ne uzima se lijek i ne stavlja se zavoj na nju da bi opet postala jaka i mogla držati mač.

22 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Evo, ja ću izići protiv faraona, egipatskog kralja, i razmrskati mu obje mišice, zdravu i slomljenu, i izbit ću mu mač iz ruke.

23 Razasut ću Egipćane među narode i razagnati ih po zemljama.

24 Okrijepit ću mišice babilonskom kralju i dat ću mu svoj mač u ruku. A slomit ću mišicu faraonu da jeca pred njim kao čovjek teško ranjen.

25 Mišice babilonskom kralju okrijepit ću, a faraonu će mišice klonuti. Saznat će da sam ja Gospodin kad dadem svoj mač u ruke babilonskom kralju da njim zamahne na Egipat.

26 Razasut ću Egipćane među narode i razagnati ih po zemljama. Spoznat će da sam ja Gospodin.' "

Faraon, ponosni cedar

31 Dogodilo se u jedanaestoj godini, u trećem mjesecu, prvoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, kaži faraonu, kralju egipatskom, i njegovu mnoštvu: 'Komu si sličan u veličini svojoj?'

3 Eto, Asiriji je bio kao cedar na Lebanonu, lijepih grana, sjenovita lišća, visoka rasta. Vrh mu je dopirao do u oblake.

4 Voda ga je učinila velikim, bezdan ga je uzvisio. Rijeke su njegove tekle oko njegova stabla i puštala je potoke svoje k svim stablima poljskim.

5 Zato je rast njegov nadvisio sva stabla poljska. Umnožili su se ogranci njegovi, produžile se njegove grane zbog obilne vode, rastao je u širinu.

6 Na granama su njegovim svijale gni-jezda svakojake nebeske ptice. Pod ograncima su njegovim svakojake poljske životinje legle mlade svoje.

7 Bio je lijep svojom veličinom s dugim svojim granjem, jer je njegov korijen imao obilno vode.

8 Cedri u vrtu Božjem nisu ga mogli zakloniti. Cempresi sa svojim granama nisu mu se mogli s njim usporediti. Makljeni nisu imali takve grane kao on. U vrtu Božjem nije bilo nijedno drvo po ljepoti takvo.

9 Učinio sam ga lijepim mnoštvom grana njegovih. Zavidjela su mu sva stabla edenska u vrtu Božjem.

10 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Jer je bio visoka rasta i pružio vrh svoj do u oblake i ohol postao zbog svoje veličine,

11 zato sam ga dao u ruke najmoćnijemu među narodima i on će učiniti s njim kako treba. Ja sam ga odbacio zbog njegove zloće.

12 Onda su ga posjekli stranci, najljući između naroda, i ostavili ga. Na gore i u doline sve su popadale njegove grane. Grane su njegove ležale polomljene po svim gudurama u zemlji. Svi narodi zemaljski otišli su iz njegove sjene i pustili ga da leži.

13 Na njemu porušenom ostat će svakojake nebeske ptice, i svakojake poljske životinje doći će do njegovih grana—

14 Tako da se nijedno drvo kraj vode ne bi više dizalo previsoko u svojem rastu i vrha svojega da ne bi pružalo do u oblake! Od silnika što piju vodu da se više ne bi ni jedan oholio visinom svojom, jer su svi posvećeni smrti, moraju dolje u podzemni svijet, dolje k ljudima što su sišli u jamu.'

15 Ovako govori Gospodin Bog: 'U dan, kada je sišao u svijet mrtvih, učinio sam da tuguje nad njim bezdan, zaustavio sam rijeke njezine, i silne su vode stale. Zbog njega sam zaogrnuo Lebanon u odjeću žalosti. Sve je drveće poljsko povenulo za njim.

16 Tutnjavom pada njegova stresao sam narode, kad sam ga srušio u svijet mrtvih, k onima koji su sišli u jamu. Onda su se utješila u svijetu mrtvih sva stabla edenska, najizabranija i najbolja na Lebanonu, sva što su pila vodu.

17 I oni su sišli s njim dolje u svijet mrtvih, k onima koji su pobijeni mačem, i pomoćnici njegovi koji su stanovali u sjeni njegovoj među narodima.

18 S kojim si se između edenskih stabala mogao prisposodobiti sjajem i veličinom? A

ipak ćeš biti srušen sa stablima edenskim u podzemni svijet. Ležat ćeš usred neobrezanih, s onima koji su pobijeni mačem. To je faraon i sve mnoštvo njegovo,' govori Gospodin Bog.

Tužaljka za faraonom

32 Dogodilo se dvanaestoj godini, u dvanaestom mjesecu, prvoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodina, govoreći:

2 'Sine čovječji, podigni tužaljku za faraonom, egipatskim kraljem, i kaži mu: 'Laviću među narodima, ti si bio i propao! A bio si ipak kao krokodil u moru: štrcao si vodu iz svojih nozdrva, mutio si vodu svojim nogama, ritao si se na valove njezine.'

3 Ovako govori Gospodin Bog: 'Razapet ću mrežu svoju nad tobom s četom mnogih naroda koji te izvlače lovnom mrežom mojom.

4 Bacit ću te onda na zemlju i krhnut ću te na tvrdi zemlju. Pustit ću sve nebeske ptice da sjedaju na tebe i nasitit ću tobom životinje cijele zemlje.

5 Donijet ću meso tvoje na gore i napunit ću doline strvinom tvojom.

6 Napojit ću zemlju krvlju tvojom do na gore. Korita će riječna biti puna tebe.

7 Kad se ti ugasiš, zastrijet ću nebo, i zvijske ću njegove pomračiti. Sunce ću zastrijeti oblacima i mjesec neće više svijetliti svjetlošću svojom.

8 Sva ću svjetlila na nebu pomračiti za tobom i razastrijet ću tamu nad zemljom tvojom, govori Gospodin Bog.

9 Ustrašit ću mnoge narode kada donesem među narode tvoje pobijene, u zemlje koje ne poznaješ.

10 Mnoge ću narode zbog tebe užasom napuniti. Kraljevi će se njihovi zgroziti od tebe kad mahnem svojim mačem pred njihovim očima. Svi će svaki čas drhtati za svoj život na dan tvojega pada.'

11 Jer ovako govori Gospodin Bog: 'Mač babilonskoga kralja doći će na tebe.

12 Mačem ratnika srušit ću veliki tvoj narod, jer su oni najljući među narodima. Oni će poharati sjaj Egipta i sve će mnoštvo njegovo propasti.

13 Potrt ću svu stoku njegovu pokraj mnogih voda. Neće ih više mutiti noga čovječja, niti će ih mutiti papak kakve životinje.

14 Onda ću razbistriti vode njihove i učinit ću da teku rijeke njihove kao ulje, govori Gospodin Bog.

15 Kad učinim pustinjom Egipat, kad opusti zemlja, bude bez svega što je u njoj, kad pobijem sve stanovnike njezine, onda će im biti jasno da sam ja Gospodin.

16 Ovo je tužaljka što će se zapjevati i

Ezekiel

586

kćeri će je narodne pjevati. Pjevati će je nad Egiptom i nad njegovim mnogim narodom, govori Gospodin Bog."

17 U dvanaestoj godini, u prvom mjesecu, petnaestoga dana toga mjeseca došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

18 "Sine čovječji, započni tužaljku za mnogim narodom Egipta i opjevaj njegov i silnih naroda silazak u podzemni svijet, k onima koji su sišli u jamu!

19 Od koga si u čemu ljepši? Sidi i spavaj s neobrezanima!

20 Oni će pasti posred pobijenih mačem. Mač je već dan: privucite Egipat i sve mnoštvo njegovo!

21 Vođe ratnika govorit će ispred carstva mrtvih njemu s pomoćnicima njegovim: 'Oni su sišli, oni tu leže, neobrezani, mačem pobijeni.'

22 Ondje je Asirija i njegova vojska i oko njegova groba. Svi su pobijeni, pali od mača.

23 Grobovi njegovi leže u dnu najdubljem. Njegova vojska leži okolo njegova groba. Svi su pobijeni, pali od mača, oni koji su nekoć zadavali strah u zemlji živih.

24 Ondje je Elam i sve mnoštvo njegovo oko groba njegova. Svi su pobijeni, pali od mača, koji su neobrezani sišli u podzemni svijet, koji su nekoć zadavali strah u zemlji živih i sada nose sramotu svoju s onima koji su sišli u jamu.

25 Usred pobijenih namjestili su postelju njemu sa svim mnoštvom njegovim. Grobovi su njihovi oko njega. Svi su neobrezani, pobijeni mačem, jer su zadavali strah u zemlji živih. Sada nose sramotu svoju s onima koji su sišli u jamu; stavljeni su usred pobijenih.

26 Ondje je Mešek i Tubal i sve mnoštvo njihovo. Grobovi su njihovi oko njih. Svi su neobrezani, pali od mača, oni, koji su nekoć zadavali strah u zemlji živih.

27 Oni ne leže s junacima, koji su pali u davnoj davnini, koji su sišli u svijet mrtvih u ratnoj spremi svojoj, kojima su stavljeni pod glavu mačevi njihovi, krivnja je njihova na kostima njihovim, jer je strah od tih junaka bio vladao u zemlji živih.

28 I ti ćeš biti satrven usred neobrezanih i spavat ćeš s pobijenima mačem.

29 Ondje je Edom, kraljevi njegovi i svi glavari njegovi, koji su unatoč svojem junaštvu stavljeni među mačem pobijene. Oni leže sad s neobrezanima i s onima koji su sišli u jamu.

30 Ondje su svi glavari sjevera i svi Sionci koji su sišli k pobijenima, pobijeni unatoč strahovitosti svojoj. Oni su osramoćeni unatoč svojem junaštvu. Sad leže ondje, neobrezani, s pobijenima mačem i nose sramotu svoju s onima

koji su sišli u jamu.

31 Njih će vidjeti faraon i utješiti će se nad svim mnogim svojim narodom. Mačem je pobijen faraon sa svim svojim narodom, govori Gospodin Bog.

32 Jer je zadavao strah u zemlji živih. Zato će se staviti usred neobrezanih, s ubijenima mačem, faraon i sav mnogi njegov narod," govori Gospodin Bog.

Odgovornost proroka i prognanika

33 Došla mi je opet riječ Gospodinova, govoreći:

2 "Sine čovječji, govori sinovima svojega naroda i kaži im: 'Kad pustim na koju zemlju mač, i narod one zemlje uzeo koga između sebe i postavio ga sebi za stražara,

3 i on vidi mač gdje dolazi na zemlju, zatrubi u trubu i opomene narod,

4 i ako tko čuje glas trube, a nije se dao opomenuti, i mač dode i pogubi ga: krv će njegova doći na njegovu glavu.

5 On je čuo glas trube, a nije se dao opomenuti; krv će njegova doći na njega. A onaj koji se dađe opomenuti dušu si svoju spasi.

6 Ako li stražar vidi mač gdje dolazi i ne zatrubi u trubu, i narod ne bude opomenut, i mač dode i pogubi koga između njih, taj će doduše poginuti za svoju krivnju, ali ću krv njegovu tražiti iz ruke stražarove.'

7 I ja sam tebe, sine čovječji, postavio stražarom kući Izraelovoj. Kad čuješ riječ iz mojih usta, opominji ih u ime moje!

8 Kad kažem bezbožniku: 'Bezbožniče, moraš poginuti,' a ti to ne govoriš da odvратиš bezbožnika od zla njegova puta, taj će bezbožnik doduše poginuti za svoju krivnju, ali ću krv njegovu zatražiti iz tvoje ruke.

9 Ako li si opomenuo bezbožnika da se vrati sa svojega puta, a on se nije vratio sa svojega puta, on će poginuti za svoju krivnju, a ti si spasio svoj život.

10 A ti, sine čovječji, kaži kući Izraelovoj: 'Ovako ste vi govorili: Naša zlodjela i naši grijesi na nama su; zbog njih propadamo. Kako bismo mogli još živjeti?'

11 Kaži im: 'Tako bio ja živ, govori Gospodin Bog, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svojega puta i da živi. Vratite se, vratite se sa svojih zlih putova, jer zašto hoćete umrijeti, kućo Izraelova?'

12 Zato, sine čovječji, kaži sinovima svojega naroda: 'Pravednost pravednikova neće ga spasiti u dan kad sagriješ, i bezbožnost bezbožnikova neće ga upropastiti u dan kad se vrati od bezbožnosti svoje, ali i pravednik ne može zbog pravednosti svoje ostati na životu u dan kad sagriješ.'

13 Kad obećam pravedniku da će ostati na životu, i on se osloni na pravednost svoju i učini zlo, neće se više spominjati sva pravednost njegova; zbog grijeha koji je počinio, umrijet će.

14 Ako li kažem bezbožniku: 'Moraš umrijeti,' i on se odvрати od svojega grijeha i čini pravo i pravednost,

15 povрати zalog, vrati oteto, hodi po zapovijedima koje vode životu, i više ne čini nepravde, on će ostati na životu i neće umrijeti.

16 Svih njegovih grijeha koja je počinio, neće se više spominjati; činio je pravo i pravednost; živjet će.

17 Ipak govore sinovi tvojega naroda: 'Put Svemoćnoga nije pravedan,' ali njihov put nije pravedan.'

18 Kad se pravednik odvрати od pravednosti svoje i čini nepravdu, umrijet će zbog toga.

19 A kad se bezbožnik odvрати od svoje bezbožnosti i čini pravo i pravednost, ostat će na životu zbog toga.

20 A vi govorite: 'Put Svemoćnoga nije pravedan.' Svakoga ću od vas, kućo Izraelova, suditi po njegovim putovima."

21 U dvanaestoj godini, u desetom mjesecu, petoga dana toga mjeseca nakon našega odvođenja došao je k meni jedan bjeGUNAC iz Jeruzalema i javio: "Grad je zauzet."

22 A ruka je Gospodinova bila došla na mene već prije dolaska bjeGUNČEVA. On je otvorio moja usta prije nego je onaj ujutro došao k meni. Otkako su moja usta bila onda otvorena, nisam više nikada zanijemio.

23 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

24 "Sine čovječji! Oni koji stanuju u ruševinama u zemlji Izraelovoj govore ovako: 'Abraham je bio jedan jedini i dobio je u posjed zemlju. A nas je mnogo, nama je data zemlja u posjed.'

25 Zato im kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Vi jedete meso s krvlju, podižete oči k svojim idolima i prolijevate krv, i hoćete uzeti u posjed zemlju?

26 Podupirete se na mač, činite grozote, i svaki obeščašćuje ženu drugoga a hoćete uzeti u posjed zemlju?'

27 Ovako im kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Tako ja živ bio! Oni koji stanuju u ruševinama, popadat će od mača, i tko je vani, dat će se divljim životinjama da ga izjedu, i tko se zadržava u skrovištima i špiljama, od kuge će umrijeti.

28 Zemlju ću učiniti pustinjom i pustoši, i nestat će ponosnog sjaja njezina. Opustjet će gore Izraelove i nitko više neće prolaziti njima.

29 Onda će oni spoznati da sam ja Gospodin kad učinim zemlju pustinjom i

pustoši zbog svih njihovih grozote što su ih počinili.'

30 O tebi se, sine čovječji, razgovaraju sinovi tvojega naroda na zidovima i na kućnim vratima i govore među sobom jedan drugomu ovako: 'Dodite i čujte kakva je riječ izašla od Gospodina!'

31 Onda dolaze k tebi listom, sjedaju pred tobom kao moj narod i slušaju tvoje riječi, ali ih ne izvršuju, slatki su u svojim ustima, a njihovo srce ide za nepravednim dobitkom.

32 Eto, ti si im kao kakav umiljat pjevač, koji ima lijep glas i krasno udara u žice. Slušaju tvoje riječi, ali ih ne izvršuju.

33 Ali kad to dođe—a evo dolazi—onda će spoznati da je bio prorok među njima."

Proročanstvo o dobrom pastiru

34 Došla mi je riječ Gospodinova govoreći:

2 "Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izraelovih, prorokuj i kaži njima, pastirima! 'Ovako govori Gospodin Bog: Teško pastirima Izraelovim koji pasu sami sebe! Ne treba li da pastiri pasu stado?'

3 Trošite mlijeko i odijevate se vunom. Tovne životinje koljete, a stada ne pasete.

4 Slabih životinja ne krijepite, bolesnih ne liječite, ranjenih ne zavijate, istjerranih ne dovodite natrag, izgubljenih ne tražite, nego ih gazite žestinom i silom.

5 Stado se moje rasipa jer nema pastira i svim divljim životinjama služi za hranu, kad se rasipa.

6 Po svim gorama i na svakom visokom brežuljku luta naokolo stado moje. Po cijeloj zemlji razasuto je stado moje, a nitko ga ne traži, nitko se ne brine za njega.

7 Stoga, pastiri, čujte riječ Gospodinovu!

8 Tako ja bio živ, govori Gospodin Bog. Jer je stado moje ostalo za pljačku i stado moje postalo za hranu divljim životinjama, i nije bilo pastira, i pastiri se moji nisu brinuli za stado moje, nego su pastiri moji pasli sami sebe, a ne stado moje.'

9 Stoga, pastiri, čujte riječ Gospodinovu!

10 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću izići protiv tih pastira i tražit ću svoje stado iz njihove ruke. Učinit ću kraj njihovoj pastirskoj službi. Neće više pastiri pasti sami sebe. Otet ću svoje stado iz rala njihovih i neće im više služiti za hranu.

11 Jer ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću se sam pobrinuti za svoje stado i paziti ga.

12 Kao što pastir traži svoje stado kad je kod svojih ovaca razasutih, tako ću i ja potražiti svoje ovce i skupit ću ih iz svih mjesta, kamo su rastjerani kad je bilo

Ezekiel

588

mračno i tamno.

13 Izvest ću ih iz naroda, i pokupit ću ih iz zemalja, i dovest ću ih natrag u njihovu zemlju. Past ću ih na gorama Izraelovim, u dolinama i po svim krajevima naseljenim u zemlji.

14 Vodit ću ih na dobru pašu. Na visokim gorama Izraelovim bit će pašnjak njihov. Ondje će počivati na dobru pašnjaku i imat će masnu pašu na gorama Izraelovim.

15 Ja ću sam pasti svoje stado i ja ću ih sam odmarati, govori Gospodin Bog.

16 Zalutale ću tražiti, rastjerane natrag dovesti, ozlijeđene zaviti, bolesne okrijepiti i zdrave i jake čuvati. Past ću ih kako je pravo.

17 A vi, stado moje, ovako govori Gospodin Bog, vidite, ja ću onda suditi između ovce i ovce, između ovnova i jaraca.

18 Zar vam nije dosta da pasete na najboljoj paši? Zar morate što još ostane od vaše paše, pogaziti nogama? Zar vam nije dosta da pijete najčistiju vodu? Zar morate što ostane zamutiti svojim nogama?

19 Moraju li moje ovce to popasti što pogaze vaše noge, i to piti što pomute vaše noge?

20 Zato im ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću onda suditi između ovaca debelih i ovaca mršavih.

21 Jer vi bokovima i ramenima otiskujete slabe ovce i rogovima ih svojim bodete dok ih ne istjerate.

22 Zato ću ja pomoći svojem stadu da vam više ne bude za plijen i sudit ću između ovce i ovce.

23 Podignut ću im jednoga pastira, koji će ih pasti, svojega slugu Davida; on će ih pasti i bit će im pastir.

24 I ja, Gospodin, bit ću njihov Bog, i moj sluga David bit će poglavar među njima. Ja, Gospodin, to sam rekao.

25 Učinit ću s njima zavjet mira i divlje ću životinje iskorijeniti iz zemlje tako da u pustinji mognu stanovati sigurno i spavati po šumama.

26 Podijelit ću blagoslov njima i zemlji oko gore svoje i puštat ću kišu na vrijeme; blagoslovljena će to biti kiša.

27 Stabla će poljska donositi svoje plodove, i zemlja će davati svoj prihod. Stanovat će sigurno na svojoj grudi i spoznat će da sam ja Gospodin kad polomim palice jarma njihova i izbavim ih iz ruke onih koji su ih zarobili.

28 Neće više biti plijen narodima. Životinje zemaljske neće ih više jesti, nego će živjeti sigurno, i nitko ih neće strašiti.

29 Učinit ću da im nikne obilat nasad. Nitko više u zemlji neće umirati od gladi. Neće više podnositi sramote od naroda.

30 Onda će spoznati da sam ja Gospodin,

njihov Bog, s njima, i da su oni, kuća Izraelova, moj narod, govori Gospodin Bog.

31 Jer vi ste stado moje, stado paše moje, vi ljudi, a ja sam vaš Bog," govori Gospodin Bog.

Propast Edoma

35 Nadalje došla mi je riječ Gospodina, govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice prema Gori Seiru i prorokuj o njemu,

3 i kaži mu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću izići protiv tebe, goro Seire! Dignut ću svoju ruku na tebe i učinit ću te pustinjom i pustoši.

4 Gradove ću tvoje porušiti, i ti ćeš postati pustinja. Onda ćeš spoznati da sam ja Gospodin.

5 Jer si nosio vječno neprijateljstvo i sinove si Izraelove predao maču u vrijeme njihove nesreće, kad je krivnja dovela svršetak njihov.

6 Zato, tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, učinit ću da krvariš, jer nisi mrzio krv, krv će te progoniti.

7 Učinit ću Goru Seir pustinjom i pustoši i sve na njoj uništiti što ondje dolazi i prolazi.

8 Napunit ću bregove njezine pobijenima. Na brežuljcima tvojim i u dolinama tvojim i u svim gudurama tvojim padat će pobijeni od mača.

9 Učinit ću te vječnom pustinjom i gradovi će tvoji ostati nenapućeni. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin.'

10 Jer si govorila: 'Ova dva naroda i ove dvije zemlje bit će moje, i mi ćemo ih uzeti u posjed' ako i boravi Gospodin ondje.

11 Stoga, tako ja živ bio, govori Gospodin Bog, učinit ću s tobom po ljubomori i tvojem gnjevu, kojom si radila iz mržnje svoje prema njima. Dat ću im da me spoznaju kad ti budem sudio.

12 Onda ćeš spoznati da sam ja Gospodin. Cuo sam sve psinke tvoje što si ih izbacila protiv gora Izraelovih kad si rekla: 'Puste leže i nama su dane da ih jedemo.'

13 Svojim ste se ustima veličali nasuprot meni i govorili ste drzovito protiv mene; čuo sam to dobro.

14 Ovako govori Gospodin Bog: 'Na radost sve zemlje tebe ću opustošiti.

15 Kako si se ti radovala što je opustjela baština Izraelove kuće, tako ću i tebi učiniti. Pustinja ćeš postati, goro Seire, i svekoliki Edom! Onda ćeš spoznati da sam ja Gospodin.'

Oporavak Izraelov

36 Ti, sine čovječji, prorokuj o gorama Izraelovim i kaži: 'O gore Izraelove, čujte riječ Gospodinovu!

2 Ovako govori Gospodin Bog: Jer je neprijatelj govorio o vama: Ha, i vječne visine postale su svojina naša.'

3 Zato prorokuj i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Jer su vas pustošili i od svuda vas tražili, dok niste došli u posjed još preostalim narodima i niste pali u brbljanje jezicima i u govorenje ljudima, **4** zato, gore Izraelove, čujte riječ Gospodina Boga! Ovako govori Gospodin Bog gorama i brežuljcima dolinama i gudurama pustim ruševinama i ostavljenim gradovima što su postali plijen i ruglo još preostalim okolnim narodima.'

5 Zato ovako govori Gospodin Bog: 'Zaista, u žestokom ognju govorim protiv još preostalih naroda i protiv svega Edoma. Oni hoće uzeti u posjed moju zemlju srcem zloradim, dušom punom prezira i oplijeniti je.'

6 Zato prorokuj o zemlji Izraelovoj i kaži gorama i brežuljcima, dolinama i gudurama: 'Ovako govori Gospodin Bog: Zaista, u ljutoj revnosti govorim, jer morate podnositi porugu naroda.'

7 Zato, ovako govori Gospodin Bog, ja podižem svoju ruku na prisegu—narodi oko vas nosit će porugu svoju!

8 A vi, gore Izraelove, pustite da se pomlade vaše grane! Nosite svoj plod mojem narodu Izraelu, jer će se skoro vratiti.

9 Jer evo, dolazim k vama i okrećem se k vama. Vi ćete opet biti zasijavane i sadene.

10 Umnožit ću na vama ljude, kuću Izraelovu svekoliku. Gradovi će se opet naseliti i ruševine će se iznova sagrađiti.

11 Umnožit ću na vama ljude i stoku. Bit će mnogobrojni i plodni. Naselit ću vas kao u prošlosti i učinit ću vam dobra više nego prije. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin.

12 Učinit ću da opet po vama idu ljudi, moj narod Izrael. Oni će te uzeti u posjed. Ti ćeš biti baština njihova i nećeš ih više lišavati djece njihove.'

13 Ovako govori Gospodin Bog: Jer govore o tebi: 'Ti proždireš ljude i vlastiti svoj narod lišavaš djece.'

14 Zato nećeš više proždirati ljude i svojega naroda nećeš ih više lišavati djece, govori Gospodin Bog.

15 Neću dati da duže slušaš sramotu nezabožaca, ni ruglo naroda nećeš više podnositi, ni svoj narod nećeš više lišavati djece," govori Gospodin Bog.

16 Nadalje došla mi je riječ Gospodinova, govoreći:

17 "Sine čovječji, kad je kuća Izraelova stanovala još u svojoj zemlji, onda su ju oni onečistili svojim putovima i svojim djelima. Kao nečist krvotok bio je preda mnom njihov put.

18 Onda sam izlio svoju srdžbu na njih

zbog krvi koju su prolili u zemlji i zbog njihovih idola kojima su ju onečistili.

19 Razasuo sam ih među narode; bili su raspršeni po zemljama. Po njihovim putovima i po njihovim djelima sudio sam im.

20 Kad su došli k narodima, oskvrnuli su, kamo su god došli, sveto Ime moje, jer se govorilo o njima: 'To je Gospodinov narod, a ipak su morali izići iz njegove zemlje.'

21 Onda mi se sažalilo zbog mogega svetoga Imena, koje je bila oskvrnula kuća Izraelova među narodima kamo je došla.

22 Zato kaži kući Izraelovoj: 'Ovako govori Gospodin Bog: Zbog vas, kuću Izraelova, ne činim ja to, nego zbog svojega svetoga Imena, koje ste oskvrnuli među narodima kamo ste došli.

23 Ja ću opet učiniti svetim veliko ime svoje, koje je bilo oskvrnjeno među narodima, koje ste vi oskvrnuli kod njih. Narodi će spoznati da sam ja Gospodin, govori Gospodin Bog, kada se na vama pokažem svetim pred njima.

24 Ja ću vas uzeti iz naroda i pokupit ću vas iz svih zemalja i dovesti vas natrag u vašu zemlju.

25 Poškropit ću vas čistom vodom da budete čisti. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih idola vaših.

26 Dat ću vam novo srce i novi ću duh staviti u nutrinu vašu. Izvadit ću kamenno srce iz vaših grudi i dat ću vam srce od mesa.

27 Duh svoj stavit ću u nutrinu vašu i učinit ću da hodite po mojim zapovijedima i da točno izvršujete moje propise.

28 Stanovat ćete u zemlji koju sam dao vašim očevima, i bit ćete moj narod, a ja ću biti vaš Bog.

29 Oslobodit ću vas od svih vaših nečistoća. Zapovjedit ću žitu i umnožiti ga, i neću dati da dode glad na vas.

30 Umnožit ću plod na stablima i rod na poljima da ne morate više podnositi sramote među narodima zbog gladi.

31 Onda ćete se sjetiti svojih zlih putova i svojih djela što nisu bila dobra. Vi ćete pred sobom samima osjetiti gnusobu zbog svojih grijeha i grozote.

32 Ne činim to zbog vas, govori Gospodin Bog, neka to znate! Postidite se i zarumenite se zbog svojih putova, kuću Izraelova!

33 Ovako govori Gospodin Bog: 'U dan kad vas očistim od svih grijeha vaših iznova ću naseliti gradove i ruševine će se opet sagrađiti.'

34 Opustošena zemlja što je prije pusta ležala pred očima svih prolaznika, opet će se obrađivati.'

35 Reći će se: Zemlja ova što je prije pusta, postala je kao vrt edenski, i gradovi što

Ezekiel

590

su ležali u ruševinama, pusti i opustošeni bili, sada su dobro utvrđeni.

36 Narodi koji su preostali oko vas spoznat će da sam ja Gospodin, taj koji je razoreno iznova sagradio i opustošeno opet zasadio. Ja, Gospodin, to sam rekao i to ću izvršiti.'

37 Ovako govori Gospodin Bog: 'I to će me zamoliti kuća Izraelova da im učinim: umnožit ću ih ljudima kao ovce.'

38 Kao stado ovaca žrtvenih, kao stado u Jeruzalemu na njegove Svetkovine, tako će opustošeni gradovi biti puni stada ljudi. Onda će se spoznati da sam ja Gospodin.'

Uskrsnuće mrtvoga naroda

37 Ruka Gospodinova je došla na mene i izveo me u Duhu Gospodinovu i postavio me usred doline što je bila puna mrtvačkih kostiju.

2 Onda on učini da prođem pokraj njih unaokolo. I gle, bilo ih je vrlo mnogo po dolini; zaista bile su sasvim suhe.

3 On mi je rekao: "Sine čovječji, mogu li opet oživjeti ove mrtvačke kosti?" Ja sam odgovorio: O Gospodine Bože, ti znaš."

4 Onda mi je rekao: "Prorokuj tim kostima i kaži im: 'O suhe kosti, čujte riječ Gospodinovu!'

5 Ovako govori Gospodin Bog ovim kostima: Gle, ja ću staviti u vas duh i oživjet ćete.

6 Napraviti ću vam žile i učiniti da vam naraste meso, i navući ću na vas kožu, i ulit ću vam duh da oživite. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin.'

7 I ja sam prorokovao kako mi je bilo zapovjeden. Dok sam prorokovao nastalo je suškanje, i najedanput štropot i kosti su se pribirale jedna uz drugu.

8 Vidio sam kako su na njima uzrasle žile i meso, i kako se na njih navuče koža, ali još nije bilo duha u njima.

9 On mi je rekao: "Prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji! Kaži duhu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Duše, dođi od četiri vjetra, zadahni ove usmrćene da opet ožive!'

10 I kad sam prorokovao, kako mi je zapovjedio, došao je duh u njih. One su oživjele i postavile se na svoje noge, jedna silno velika vojska.

11 On mi je rekao: "Sine čovječji, ove su kosti sva kuća Izraelova. One govore: 'Kosti su naše usahnule, nada je naša prošla, nema ništa od nas.'

12 Zato prorokuj i kaži im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću otvoriti grobove vaše i vas, moj narode, izvesti iz grobova i dovesti vas natrag u Izraelovu zemlju.'

13 Spoznat ćete da sam ja Gospodin kad otvorim grobove vaše i vas, moj narode, izvedem iz grobova vaših.

14 Učinit ću da dođe u vas moj duh, da oživite, i naselit ću vas opet u vašoj zemlji. Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin, to rekao i izvršio, govori Gospodin.'

15 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

16 "Ti, sine čovječji, uzmi jedno drvo i napiši na njemu: 'Juda i Izraelci, saveznici njegovi!' Uzmi još jedno drvo i napiši na njemu: 'Josip, drvo Efraimovo, i sva kuća Izraelova, saveznici njegovi!'

17 Sastavi oboje u jedno drvo, neka budu jedna cjelina u tvojoj ruci!

18 Kad te upitaju sinovi tvojega naroda: 'Hoćeš li nam objasniti što misliš s tim?'—

19 odgovorio im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću uzeti drvo Josipovo što je u Efraimovoj ruci, i ono Izraelovih plemena, saveznika njegovih, i sastavit ću ga sa stablom Judinim i tako ih učiniti jednim jedinim stablom, tako da budu jedna cjelina u mojoj ruci.'

20 Drva na kojima si napisao, držat ćeš u svojoj ruci pred njihovim očima

21 I reći ćeš im: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću uzeti Izraelove sinove iz naroda, kamo su otišli i skupit ću ih sa svih strana i dovesti ih natrag u njihovu zemlju.'

22 Učinit ću ih jednim jedinim narodom u zemlji na gorama Izraelovim. Jedan će kralj vladati nad svima njima. Neće više biti dva naroda i neće više biti razdijeljeni u dva kraljevstva.

23 Neće se više onečistiti svojim idolima i svojim grozotama niti ikakvim grijesima svojim. Oslobodit ću ih iz svih mjesta u kojima su grijeshili i očistit ću ih. Oni će postati moj narod i ja ću biti njihov Bog.

24 Moj sluga David bit će kralj nad njima. Svi će imati samo jednoga pastira. Hodit će po mojim zapovijedima i brižno će držati moje pravne propise.

25 Stanovat će u zemlji koju sam dao sluzi svojem Jakovu, u kojoj su stanovali njihovi očevi. U njoj će stanovati sa svojom djecom i svojom unučadi zauvijek. Moj sluga David bit će vladar njihov zauvijek.

26 Napraviti ću s njima zavjet mira; bit će to vječni zavjet s njima. Utvrdit ću ih i umnožit ću ih i svoje svetište podignut ću u njihovoj sredini na vječna vremena.

27 Prebivalište moje bit će kod njih. Ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod.

28 Onda će narodi spoznati da ja, Gospodin, posvećujem Izraela, kad svetište moje bude u njihovoj sredini zauvijek.'

Proročanstvo o upadu Goga u Izraelovu zemlju

38 Nato mi je došla riječ Gospodinova govoreći:

2 "Sine čovječji, upravi svoje lice na Goga u zemlji Magogu, velikog vladara Mešeka i Tubala! Prorokuj protiv njega

3 I kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću izići protiv tebe, o Gože, veliki kneže Mešeka i Tubala!

4 Primamit ću te i stavit ću ti kuke u čeljusti o dovest ću ovamo tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjanike, sve dobro opremljene, veliku četu sa štitovima i štitcima, sve koji se bore mačem.

5 Perzijanci, Kuš (Etiopija) i Put (Libija) među kojima su svi sa štitom i kacigom.

6 Gomer i sve ćete njegove, kuća Togarmina, krajnji sjever i sve ćete njegove—mnogi su narodi s tobom.

7 Drži se spreman i naoružaj se, ti i sve ćete tvoje što su se skupile oko tebe! Stoj mi spreman na uslugu!

8 Nakon mnogo dana dobit ćeš zapovijed. Na svršetku godina doći ćeš na jednu zemlju, koja je oslobođena od sile mača i skupljena iz mnogih naroda na gore Izraelove, što su bile dugo puste. Bila je izvedena iz naroda i sada u njoj svi stanuju u sigurnosti.

9 Ti ćeš se podignuti kao bura, doći ćeš kao oblak, da pokriješ zemlju, ti i sva tvoja vojska i mnogi narodi s tobom.

10 Ovako govori Gospodin Bog: U onaj dan podignut će se zle misli u tvojem srcu i smišljat ćeš loš naum.

11 Mislit ćeš: Uzaći ću u zemlju koja je otvorena i neutvrđena. Doći ću k onima koji žive sigurno i mirno, koji svi stanuju bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata,

12 da naplijenim plijena i nagrabim pljačke, da stavim svoju ruku na ruševine koje su opet naseljene, na narod koji je bio opet skupljen iz naroda, opet sebi stekao imanje i dobro, koji prebiva u središtu zemlje.

13 Šeba i Dedan i trgovci taršiški i svi prodavači njihovi reći će ti: Dolaziš zaci-jelo da plijeniš plijen. Sigurno si skupio svoju vojsku da grabiš pljačku, da uzmeš srebro i zlato, da odneseš imanje i dobro, ukratko, da naplijeniš bogat plijen.'

14 Zato prorokuj, sine čovječji, i kaži Gogu: 'Ovako govori Gospodin Bog: Zaista, u ono vrijeme, kad će moj narod Izrael stanovati mirno, ti ćeš se podignuti.

15 I iz svojega mjesta na krajnjem sjeveru doći ćeš i mnogi narodi s tobom, svi jašući na konjima, veliki redovi silne vojske.

16 Podignut ćeš se na moj narod Izraela kao oblak da pokriješ zemlju. Na svršetku dana dogodit će se da te dovedem protiv svoje zemlje, da me spoznaju narodi kad se pred njihovim očima

pokažem kao svet na tebi, O Gože!

17 Ovako govori Gospodin Bog: Jesi li onaj o kojem sam govorio u prošle dane preko svojih sluga, proroka Izraelovih, koji su prorokovali u one dane i godine da ću te dovesti protiv njih.

18 U onaj dan u koji dođe Gog protiv Izraelove zemlje, govori Gospodin Bog, planut će u meni moj gnjev.

19 U ljubomori svojoj, u ognju jarosti svoje kažem: Zaista, u onaj će dan doći potres velik na Izraelovu zemlju.

20 Pred mojim će licem zadrhtati morske ribe, nebeske ptice, poljske životinje i sve što gmiže po zemlji i svi ljudi što žive na zemlji. Gore će se rasprsnuti, hridine će se srušiti i svi će zidovi popadati na zemlju.

21 Dozvat ću protiv njega mač po svim gorama svojim, govori Gospodin Bog. Svaki će okrenuti svoj mač protiv drugoga.

22 Sudit ću mu kugom i krvlju, pljuskom i kamenjem od tuče. Oganj i sumpor pustit ću da padaju njega i na ćete njegove i na mnoge narode koji su s njim.

23 Tako ću se pokazati velik i svet i objaviti se pred očima mnogih naroda. Onda će spoznati da sam ja Gospodin.'

Smrt Gogova. Slava Božja i povratak Izraelov

39 Ti, sine čovječji, prorokuj protiv Goga i kaži: 'Ovako govori Gospodin Bog: Evo, ja ću izići protiv tebe, o Gože, veliki kneže Mešeka i Tubala!

2 Primamit ću te, vodit ću te, povest ću te sa krajnjega sjevera i dovest ću te na gore Izraelove.

3 A izbit ću ti luk iz lijeve tvoje ruke i pro-sut ću ti strijele iz desne tvoje ruke.

4 Na gorama ćeš Izraelovim pasti, ti i sve ćete tvoje i narodi, koji su s tobom. Ptica-ma grabežljivicama, svemu što ima krila i životinjama poljskim dat ću te da te pojedu.

5 Na slobodnom ćeš polju pasti, jer ja sam to rekao, govori Gospodin Bog.

6 Oganj ću pustiti na Magoga i na one koji stanuju bezbrižno na obalama. Onda će spoznati da sam ja Gospodin.

7 Sveto ime svoje objavit ću usred svoje-ga naroda Izraela i neću duže trpjeti da se oskvrnjuje sveto ime moje. Onda će spoznati narodi da sam ja Gospodin, svet u Izraelu.

8 Evo, to će doći i ispunit će se, govori Gospodin Bog. To je dan o kojem sam govorio.

9 Stanovnici Izraelovih gradova izići će i naložit će na oganj oružje, velike i male štitove, lukove i strijele, sulice i koplja i spalit će i sedam godina ložit će ih na oganj.

10 Neće više trebati drva nositi iz polja ili

sjeći u šumama nego će ložiti oružje na oganj. Tako će oplijeniti one koji su njih oplijenili i porobiti one koji su njih porobili, govori Gospodin Bog.

11 U onaj ću dan odrediti Gogu mjesto gdje će biti grob njegov u Izraelu, dolinu putnika, istočno od Mrtvoga mora. Ona će ubuduće zatvarati put putnicima. Ondje će se ukopati Gog i njegova vojska i nazvat će se, Dolina vojske Gogove.

12 Kuća Izraelova imat će posla s pokopavanjem njihovim sedam mjeseci da očisti zemlju.

13 Sve će pučanstvo u zemlji pomoći pokopavati. To će im biti na slavu u onaj dan kada se proslavim, govori Gospodin Bog.

14 Postavljat će se neprestano ljudi koji će prohoditi zemljom da pokopavaju mrtvace rastresene još po zemlji i da tako očiste zemlju. Sedam će mjeseci oni to pretraživati.

15 Kad tko prohodi zemlju i vidi kosti ljudske, načinit će kraj njih znak dokle ih ne pokopaju grobari u dolini vojske Gogove.

16 Ime tamošnjem gradu bit će Hamona. Tako će se očistiti zemlja.

17 Ti, sine čovječji, ovako govori Gospodin Bog: 'Kaži pticama i svemu što ima krila i svim životinjama poljskim: Skupite se i dodite ovamo! Skupite se sa svih strana na žrtvenu gozbu koju ću vam je pripremiti na veliku žrtvenu gozbu na gorama Izraelovim, i jedite mesa i pijte krvi!

18 Jedite mesa junaka, pijte krvi glavara zemaljskih; ovnova, janjaca, jaraca i bikova, sve ugojene stoke bašanske!

19 Jedite pretiline dok se nasitite, pijte krvi dok se opijete na žrtvenoj gozbi kojoj koju sam vam pripremio!

20 Nasitite se za mojim stolom konja i konjanika, junaka i ratnika svake vrste, govori Gospodin Bog.

21 Tako ću objaviti svoju slavu među narodima. Svi će narodi vidjeti sud moj koji izvršujem i ruku koju što je stavljam na njih.

22 A kuća Izraelova spoznat će da sam ja Gospodin, njihov Bog, od onoga dana i dalje.

23 Narodi će spoznati, da je kuća Izraelova morala ići u ropstvo zbog svojih opacina, jer su me bili ostavili. Zato sam odvratio svoje lice od njih i dao ih u ruke njihovim neprijateljima, tako da su svi pali od mača.

24 Po nečistoći njihovoj i po grijesima nevjere njihove postupao sam s njima i sakrio sam svoje lice od njih.

25 Zato ovako govori Gospodin Bog: Sad ću okrenuti sudbinu Jakovljevu i smilovat ću se svoj kući Izraelovoj i revnovat

ću za sveto Ime svoje.

26 Stidjet će se sramote svoje i sve nevjernosti svoje, koju su učinili protiv mene, kad opet budu sigurno stanovali u svojoj zemlji i nitko ih ne bude strašio.

27 Kad ih dovedem natrag iz naroda i skupim ih iz zemalja njihovih neprijatelja, pokazat ću se kao svet na njima pred očima mnogih naroda.

28 Onda će spoznati da sam ja Gospodin, njihov Bog, da sam ih odveo u ropstvo među neznabošce, ali i da ću ih opet skupiti u njihovu zemlju i neću ih onda nijednoga ostaviti ondje.

29 Neću više sakriti svojega lica od njih, jer ću izliti svoj Duh na kuću Izraelovu, govori Gospodin Bog.

Novi dom

40 U dvadeset petoj godini našega ropstva, u početku godine, desetoga dana toga mjeseca, u četrnaestoj godini iza osvojenja grada, upravo taj dan, došla je ruka Gospodinova nada me i odveo me onamo.

2 U Izraelovu zemlju odveo me u jednom božanskom viđenju i postavio me na goru vrlo visoku. Na južnoj strani njezinoj nalazilo se nešto što je izgledalo kao kakav grad.

3 Kad me je bio odveo onamo, ukazao mi se najedanput čovjek, koji je izgledao sjajan kao mjed. Imao je u ruci vrpcu lanenu i mjerачku trsku i stajao je na vratima.

4 Čovjek mi progovori: "Sine čovječji, gledaj ovamo svojim očima i slušaj svojim ušima! Pripazi točno na sve što ću ti pokazati, jer da ti se to pokaže doveden si ovamo. Objavi kući Izraelovoj sve što vidiš!"

5 I gle, bio je zid izvana sve uokolo doma. Mjerачka trska što je čovjek imao u ruci bila je šest lakata duga, lakat je imao običan lakat i podlanicu. On izmjeri širinu zida koja je iznosila je jednu trsku; isto tako visina jednu trsku.

6 Onda je on došao na vrata čija je prednja strana bila prema istoku. Pope se uz stepenice i izmjeri prag vratima koji je imao u širinu jednu trsku; i drugi je prag imao jednu trsku u širinu.

7 Izmjeri vratne stražarnice; svaka je imala jednu trsku u dužinu i jednu trsku u širinu, prostor između stražarnica bio je pet lakata. Prag vrata uz trijem na unutrašnjoj strani imao je jednu trsku.

8 Izmjeri trijem kod vrata na unutrašnjoj strani—imao je jednu trsku!

9 Izmjeri trijem kod vrata—imao je osam lakata; vratni stupovi njegovi imali su dva lakta. Trijem kod vrata bio je prema unutra.

10 Od stražarnice istočnih vrata bile su

tri na jednoj i tri na drugoj strani; sve tri imale su jednaku mjeru; i vratni stupovi s obje strane imali su jednaku mjeru.

11 Izmjeri širinu ulaza vrata; imala je deset lakata, i dužina hodnika kod vrata trinaest lakata.

12 Pred stražarnicama bio je prostor od jednog lakta širine s ove i s one strane. Stražarnica na jednoj strani imala je šest lakata, isto tako stražarnica na drugoj strani.

13 Onda izmjeri vrata od krova jedne stražarnice do krova druge stražarnice; širina je iznosila dvadeset i pet lakata između vrata.

14 On izmjeri vratne stupove, šezdeset lakata visine. Predvorje bilo je sve uokolo trijema do stupova vratnih.

15 Od prednje strane ulaza na vrata do prednje strane unutrašnjeg trijema na vratima bilo je pedeset lakata.

16 Na vratima unakolo bili su prozori što su prema stražarnicama i stupovima njihovim iznutra upadali odviše koso. I trijem je imao prozore unaokolo prema unutra. Na vratnim stupovima bio je načinjen nakit palmov.

17 Onda me povede u vanjsko predvorje. Vidio sam sobe i kameni pod što je pokrivao trijem unaokolo. Trideset soba bilo je na kamenom podu.

18 Pod na stranama vrata imao je istu širinu kao vrata, to je bio unutrašnji kameni pod.

19 Izmjeri širinu trijema od unutrašnje prednje strane donjih vrata do prednje strane unutrašnjeg trijema izvana; iznosila je stotinu lakata na istočnoj strani i na sjevernoj strani.

20 Potom izmjeri vrata kojima je prednja strana bila prema sjeveru u vanjskom trijemu u njihovoj dužini i širini.

21 Tri stražarnice bile su na jednoj i tri stražarnice na drugoj strani. Vratni stupovi i trijem imali su iste mjere kao kod prvih vrata; pedeset lakata iznosila je dužina i dvadeset i pet lakata širina.

22 Prozori, trijem i nakiti palmovi imali su iste mjere kao vrata kojima je vanjska prednja strana bila okrenuta prema istoku. Uz sedam stepenica penjalo se k njima gore. Trijem je bio prema unutrašnjoj strani.

23 Vrata što su vodila u unutrašnje predvorje, bila su naprema vanjskim sjevernim vratima i odgovarala su istočnim vratima; on izmjeri od vrata do vrata stotinu lakata.

24 Onda me odveo k jugu. Vidio sam i na jugu vrata. Izmjeri sve, vratne stupove i trijem; imali su iste mjere kao kod drugih vrata.

25 I bili su prozori na vratima i na trijemu unaokolo kao drugi prozori.

Dužina je iznosila pedeset lakata, širina dvadeset i pet lakata.

26 Uz sedam stepenica penjalo se gore, a trijem je bio prema unutra. Vratni stupovi nosili su s ove i s one strane nakite palmove.

27 Jedna su vrata vodila k unutrašnjem trijemu na južnoj strani. Izmjeri od vrata do vrata prema jugu stotinu lakata.

28 Povede me kroz južna vrata u unutrašnji trijem i izmjeri južna vrata; imala su iste mjere kao druga vrata.

29 Stražarnice, stupovi njezini i trijem imali su iste mjere. Vrata i trijem imali su prozore unaokolo. Pedeset lakata iznosila je dužina, dvadeset i pet lakata širina.

30 Trijemovi su bili unaokolo, dvadeset i pet lakata dugi i pet lakata široki.

31 Trijem je bio prema vanjskom trijemu. Na stupovima su bili napravljeni nakiti palmovi. Uz osam, stepenica penjalo se gore.

32 Onda me povede u unutrašnji trijem k vratima što su bila prema istoku i izmjeri vrata; imala su iste mjere kao druga vrata.

33 Stražarnice, stupovi njezini i trijem imali su iste mjere kao kod drugih vrata. Vrata i trijem imali su prozore unaokolo. Pedeset lakata iznosila je dužina, dvadeset i pet lakata širina.

34 Trijem je bio prema vanjskom trijemu. Na stupovima su bili napravljeni nakiti palmi s ove i s one strane. Uz osam stepenica penjalo se gore.

35 Onda me odveo na sjeverna vrata i izmjeri ih. Imala su iste mjere kao druga vrata.

36 Stražarnice, stupovi njezini i trijem imali su iste mjere kao kod drugih vrata. Imala su i prozore unaokolo. Dužina je iznosila pedeset lakata, širina dvadeset i pet lakata.

37 Trijem je bio prema vanjskom trijemu. Na stupovima su bili napravljeni nakiti palmi s ove i s one strane. Uz osam stepenica penjalo se gore.

38 Uz stupove kod vrata bio je prostor s jednim ulazom, gdje su se prale žrtve paljenice.

39 U trijemu kod vrata stajala su dva stola na jednoj strani i dva stola na drugoj strani. Na njima su se klale žrtve paljenice, žrtva za grijeh i žrtva za krivnju.

40 I na vanjskoj pokrajnjoj strani, sjeverno od ulaza kroz vrata stajala su dva stola, i na drugoj vanjskoj strani trijema kod vrata stajala su isto tako dva stola.

41 Četiri stola na jednoj strani i četiri stola na drugoj strani na pokrajnjoj strani od vrata, svega osam stolova na kojima se klalo.

Ezekiel

594

42 Bila su tu i četiri stola od klesana kamena za žrtvu paljenicu, u dužinu lakat i pol, lakat i pol u širinu i jedan lakat u visinu. Na njih su se stavljale sprave kojima se klalo žrtve paljenice i žrtve zaklanice.

43 Unaokolo su bili postavljeni savijeni klinovi podlanicu široki. Na stolovima je ležalo žrtveno meso.

44 Povede me i u unutrašnji trijem. Vidio sam ovdje dva prostora, od kojih je jedan bio na pokrajnjoj strani sjevernih vrata licem prema jugu, drugi na pokrajnjoj strani južnih vrata licem prema sjeveru.

45 On mi je rekao: "Ovaj prostor, čije lice ide prema jugu, određen je za svećenike koji vrše službu u domu."

46 A prostor kojemu lice ide prema sjeveru, određen je za svećenike koji obavljaju službu na žrtveniku, to jest, za sinove Sadokove, koji se jedini od sinova Levijevih smiju približiti Gospodinu da mu služe."

47 Izmjeri i trijem; imao je stotinu lakata u dužinu i stotinu lakata u širinu, bio je četvorina. Pred domom je stajao žrtvenik za žrtve paljenice.

48 Odveo me i u trijem doma i izmjeri stupove trijema; stup na jednoj strani bio je pet lakata širok, isto tako onaj na drugoj strani pet lakata širok. Širina vrata iznosila je četrnaest lakata i širina pokrajnjih strana od vrata tri lakta na jednoj i tri lakta na drugoj strani.

49 Dužina trijema iznosila je dvadeset lakata i širina dvanaest lakata. Uz deset stepenica penjalo se k njemu gore. Na stupovima bili su stupići, jedan s ove, drugi s one strane.

Opis unutrašnjosti doma

41 Onda me uvede u dvoranu doma i izmjeri stupove. Bili su široki šest lakata na jednoj strani i šest lakata široki na drugoj strani.

2 Širina ulaznih vrata iznosila je deset lakata. Zidovi sa strane ulaznih vrata bili su na jednoj strani široki pet lakata i na drugoj strani pet lakata. Izmjeri dužinu; iznosila je četrdeset lakata, širina dvadeset lakata.

3 Ušao je onda u unutrašnji prostor i izmjeri stupove vrata; imali su dva lakta. Širina vrata iznosila je šest lakata. Pokrajnje strane od ulaza imale su s ove i s one strane sedam lakata širine.

4 Onda izmjeri dužinu unutrašnjega prostora; iznosila je dvadeset lakata. Širina što je odgovarala širini dvorane doma iznosila je dvadeset lakata. On mi je rekao: "Ovo je Najsvetije Mjesto."

5 I izmjeri zid doma, debljina je njegova iznosila šest lakata. Širinu dogradnje što je vodila oko doma izmjeri šest la-

kata.

6 Pokrajnjih soba, prostor na prostoru, bilo je po trideset u tri kata. One su se oslanjale na sagrađene izbočine zida doma i tako služile kao nositelji da ne ulaze u sam zid doma.

7 Sobe su se prema tomu širile sve više i više gore kako se ide iz kata na kat, kako je već opadala debljina zida gore okolo doma. A penjalo se iz donjega kata u srednji i iz srednjega u gornji.

8 Vidio sam da je dom stajao na uzvisini što je išla unaokolo. Podzid pokrajnjih soba bio je stoga visok cijelu trsku. Šest lakata bilo je do vrha.

9 Debljina vanjskoga zida dogradnje iznosila je pet lakata. Slobodni prostor između pokrajnjih soba doma.

10 Između prostora od soba vodio je oko doma u širinu od dvadeset lakata.

11 Vrata pokrajnje građevine vodila su na slobodan prostor, jedna vrata prema sjeveru, druga prema jugu. Širina slobodnoga prostora iznosila je unaokolo pet lakata.

12 Zgrada otraga što je ležala na ogradi sa zapadne strane imala je širinu od sedamdeset lakata. Zid zgrade imao je širinu od pet lakata unaokolo; dužina njegova iznosila je devedeset lakata.

13 On izmjeri dom; dužina njegova iznosila je što lakata. Ograđeni prostor i zgrada otraga sa svojim zidovima imali su dužinu od stotinu lakata.

14 Širina pročelja doma s ograđenim prostorom k istoku iznosila je stotinu lakata.

15 Izmjeri i dužinu zgrade otraga pred ograđenim prostorom što je ležao na suprotnoj strani, s njezinim zidovima s ove i s one strane; bilo je stotinu lakata.

16 Dom, Svetinja nad svetinjama i trijem bili su popločani, a prozori što su upadali koso unosili su unaokolo svjetlo u tri prostora, i pločnice od drva išle su unakolo od tla do prozora. Prozori su bili prekriveni.

17 Od zastora na vratima do Svetinje nad svetinjama unutra i izvana bila je urešena cijela stijena unaokolo unutra i izvana.

18 Bili su napravljeni kerubini i palme, i to po jedna palma među dva kerubina. Svaki je kerubin imao dva lica.

19 Na jednoj strani lice čovječje, okrenuto prema palmi, na drugoj strani lice lavlje, okrenuto prema palmi. Tako je bilo po svemu domu unaokolo.

20 Od poda do navrh ulaza bili su napravljeni kerubini i palme.

21 Obrub vrata doma bio je četverokutan, isto tako ispred Svetinje nad svetinjama; jedno je izgledalo kao drugo.

22 Žrtvenik je bio od drva, tri lakta visok,

dva lakta dug i dva lakta širok. Podnožje, uglovi i strane bili su od drva. On mi je rekao: "To je stol koji stoji pred Gospodinom."

23 Dvorana doma i Svetinja nad svetinjama imale su dvoje vratnice.

24 Svaka vratnica imala je dva krila što su se okretala; dva krila imala je vratnica, i dva krila imala je druga vratnica.

25 Na vratnicama dvorane doma bili su napravljeni kerubini i palme, kao što su bili napravljeni po zidovima. Drvena nadstrešnica nalazila se izvana pred trijemom.

26 Prozori što su koso upadali i nakiti palmini bili su s ove i s one strane na pokrajnjim zidovima trijema i na pokrajnjim sobama u domu i na gredama.

Svećeničke sobe u unutrašnjem trijemu

42 Onda me uведе i u unutrašnji trijem prema sjeveru i doveo me k sobama što su bile prema ograđenu prostoru i prema zgradi otraga na sjeveru.

2 Dužina na sjevernoj strani iznosila je stotinu lakata i širina pedeset lakata.

3 Prema dvadeset lakata unutrašnjega trijema i prema kamenom podu vanjskoga trijema bile su, galerija na galeriji, u tri kata.

4 Pred sobama je bio hodnik od deset lakata širine prema unutrašnjem trijemu i od stotinu lakata dužine. Vrata su njihova bila prema sjeveru.

5 Gornje su sobe bile manje nego donje i srednje u zgradi, jer su im galerije oduzimale prostor.

6 Bile su trokatne, a nisu imale stupova kao vanjske sobe; za to je od donjih i srednjih katova bio oduzet prostor, računano od zemlje.

7 Bio je tu i zid, koji se pružao uzduž soba prema vanjskom trijemu. Prema sobama iznosila je njegova dužina pedeset lakata.

8 Jer je dužina, prema unutrašnjem trijemu, iznosila pedeset lakata i dužina pred domom stotinu lakata.

9 Pod ovim sobama bio je pristup od istoka, kad se dolazilo k njima od vanjskoga trijema.

10 Na širini zida od trijema i prema istoku, pred ograđenim prostorom i pred zgradom otraga bile su sobe.

11 Pred njima je bio hodnik. Imale su isti izgled kao sobe na sjevernoj strani i bile su tako duge i tako široke kao i druge i imale su jednake izlaze i ulaze i jednak raspored.

12 Ulazi njihovi bili su kao ulazi u sobe što su bile prema jugu. Jedan ulaz bio je na početku hodnika, koji je uza zid išao prema istoku, gdje se ulazilo.

13 On mi je rekao: "Sobe na sjevernoj

strani i sobe na južnoj strani, što leže pred ograđenim prostorom, jesu svete sobe, gdje svećenici, koji se približuju Gospodinu, smiju jesti najsvetije darove. Ondje trebaju donijeti najsvetiji prinos, žrtvu za grijeh i žrtvu za krivnju, jer je mjesto sveto.

14 Kad unidu svećenici, neće izlaziti iz svetišta u vanjski trijem. Ovdje će ostavljati svoje haljine u kojima su obavljali službu, jer su svete. Oblačit će druge haljine i onda tek odlaziti na mjesto za narod određeno."

15 Kad je bio izmjerio unutrašnjost doma, izveo me van na istočna vrata i izmjeri sve unaokolo.

16 Izmjeri mjeračkom trskom istočnu stranu; imala je pet stotina mjeračkih trska.

17 Onda se okrenuo i izmjeri sjevernu stranu; imala je pet stotina mjeračkih trska.

18 Onda se okrenu, te izmjeri i južnu stranu; imala je pet stotina mjeračkih trska.

19 Potom ode na zapadnu stranu i izmjeri pet stotina mjeračkih trska.

20 Na sve četiri strane izmjeri. Unaokolo bio je zid; imao je dužinu od pet stotina mjeračkih trska i širinu od pet stotina mjeračkih trska, da omeđi sveto mjesto od obične zemlje.

Ulaz slave Božje u dom

43 Potom me odveo k vratima koja su gledala na istok.

2 Onda je došla slava Boga Izraelova od istoka. Žamor je izlazio od nje kao žamor silnih voda. Zemlja je zasjala od slave njegove.

3 Viđenje koje sam vidio bilo je kao viđenje koje sam bio vidio kad je on došao uništiti grad. Prikaza je bila slična onoj koju sam bio vidio na rijeci Kebaru. Pao sam ničice na svoje lice.

4 I slava je Gospodinova ušla u dom na istočna vrata.

5 Onda me podigao duh i donese me u unutrašnji trijem. I gle, dom je bio napunjen slavom Gospodinovom.

6 Cuo sam kako mi netko iz doma govori, dok je čovjek još uvijek stajao na mojoj strani.

7 On mi je rekao: "Sine čovječji, ovo je mjesto mojega prijestolja i mjesto za stope mojih nogu, gdje prebivam zauvijek usred Izraelovih sinova. Kuća Izraelova neće više oskvrnuti mojega svetoga Imena, ni oni ni njihovi kraljevi, svojim bludom i mrtvim tjelesima kraljeva svojih na svetoj gori.

8 Kad su stavljali prag svoj do mojega praga, dovratnike svoje do mojih dovratnika, tako da je samo zid bio između

Ezekiel

596

mene i njih. Oskvrnuli su sveto Ime moje svojim grozotama što su ih činili, tako da sam ih zatirao u svojem gnjevu.

9 A sad će daleko ukloniti od mene svoj blud i mrtva tjelesa kraljeva svojih, i ja ću u njihovoj sredini stanovati zauvijek.

10 Ti, sine čovječji, opiši kući Izraelovoj ovaj dom—da se postide svojih opaćina—i njegove mjere.

11 Kada se postide svega toga što su počinili, onda im pokaži osnovu doma, njegov namještaj, njegove izlaze i njegove ulaze, sve njegove zakone, njegov oblik i njegove uredbe! Napiši im to pred njihovim očima da obdržavaju brižno sve propise i njegove zakone!

12 Ovo je novi zakon za dom na vrhuncu gore i za cijelo njegovo mjesto unaokolo. Gle, vrlo je svet zakon za dom!

13 Ovo su mjere žrtvenika u laktima, lakat je imao običan lakat i podlanicu: podnožje mu je bilo lakat visoko i lakat široko. Oplata na njemu po kraju unaokolo bila je pedalj visoka.

14 Ovo je bila visina žrtvenika: od podnožja na zemlji do nižega pojasa bila su dva lakta visine i lakat širine. Od maloga pojasa do velikoga pojasa bila su četiri lakta visine i lakat širine.

15 Žrtveno ognjište imalo je četiri lakta visine; od žrtvenoga ognjišta penjala su se gore četiri roga za lakat.

16 Žrtveno ognjište bilo je dvanaest lakata dugo i dvanaest lakata široko, tako da su njegove četiri strane tvorile četvorinu.

17 Veliki pojas bio je četrnaest lakata dug i četrnaest lakata širok na četiri njegove strane. Oplata što je išla oko njega bila je pola lakta široka. Podnožje mu lakat unaokolo, a stepenice su išle prema istoku."

18 On mi je rekao: "Sine čovječji, ovako govori Gospodin Bog: 'Ovo su zapovijedi za žrtvenik žrtava paljenica: Cim je podignut i može se na njemu prinositi žrtve paljenice i krvlju ga se poskropiti.

19 Levitskim svećenicima, od potomstva Sadokova i zato mi se smiju približiti, govori Gospodin Bog, da obavljaju službu moju, predaj junca kao žrtvu za grijeh!

20 Uzmi krvi njegove i prolj je na četiri roga žrtvenika, na četiri ugla pojasa i na oplatu unaokolo! Tako ga očisti i pomiri!

21 Onda uzmi žrtvenog junca za grijeh i spali ga na mjestu za to određenom kod doma izvan svetišta!

22 Drugi dan prinesi jarca bez mane i očisti njim žrtvenik kako se očistio juncem!

23 Kad si dovršio očišćenje, prinesi junca bez mane i ovna od stada bez mane!

24 Prinesi ih pred Gospodinom! Neka svećenici bace na njih soli i prinesu ih Gospodinu kao žrtvu paljenicu!

25 Sedam dana prinosi svaki dan jarca kao žrtvu za grijeh! I junca i ovna od stada, oba bez mane, neka prinosi!

26 Sedam dana neka čine očišćenje za žrtvenik, neka ga očiste i posvete!

27 Kad se navrše ti dani, neka svećenici osmog dana prinosi na žrtveniku žrtve vaše paljenice i žrtve vaše pomirnice, i ja ću vas primiti milostivo, govori Gospodin Bog."

O Svećenicima novoga doma

44 Onda me odveo natrag vanjskim istočnim vratima svetišta; ova su bila zatvorena.

2 Gospodin mi je rekao: "Ova vrata neka ostanu zatvorena i neka se više nikada ne otvaraju, i nitko ne smije ulaziti na njih, jer je Gospodin, Bog Izraelov, ušao na njih, zato neka ostanu zatvorena!

3 Samo vladar, jer je vladar smije sjediti na njima da uzme žrtvenu gozbu pred Gospodinom! Kroz trijem ovih vrata neka on ulazi i ovim putom neka opet izlazi!"

4 Potom me odveo sjevernim vratima pred pročelje doma, pogledao sam, i gle, slava je Gospodinova napunila Gospodinov dom. Pao sam ničice na svoje lice,

5 I rekao mi Gospodin: "Sine čovječji, pazi, gledaj svojim očima i slušaj svojim ušima sve što ću ti reći o svim uredbama Gospodinova doma i o svim zakonima njezinim! Pazi na to kako se mora ući u dom i kako se mora izaći iz svetišta!

6 Kaži nepokornoj kući, kući Izraelovoj: 'Ovako govori Gospodin Bog: Dosta je vaših odurnosti, o kuću Izraelova!

7 Uvodili ste u svetište moje došljake, neobrezane na srcu i na tijelu! Oni su boravili u njemu i onečistili moju kuću kad ste prinosili moje jelo, pretilinu i krv, i tako ste prekršili moj zavjet svim tim grozotama.

8 Ni službe u mojem svetištu niste sami izvršavali, nego ste njih postavili da obavljaju službu u mojem svetištu.

9 Zato, ovako govori Gospodin Bog, ni jedan došljak, koji je neobrezan na srcu i na tijelu, ne smije stupiti u svetište moje, ni jedan od stranaca koji borave među Izraelovim sinovima.

10 Leviti koji su se udaljili od mene kad je lutao Izrael, otpali od mene i činili idolopoklonstvo, neka sada okaju svoju krivnju!

11 Neka oni u mojem svetištu još samo služe kao stražari na vratima doma i kao sluge doma! Neka kolju za narod žrtvu paljenicu i žrtvu zaklanicu i neka ih dvore i služe!

12 Jer su im služili pred idolima njihovim i postali kući Izraelovoj spoticanje na grijeh, zato sam protiv njih podigao svoju ruku na zakletvu, govori Gospodin Bog. Neka okaju opacinu svoju!

13 Ne smiju mi se više približiti i služiti mi kao svećenici, niti pristupiti onomu što mi je sveto ni u Najsvetije Mjesto. Neka nose svoju sramotu za svoje grozote što su počinili!

14 Nego ću ih postaviti za službu u domu, za sve radove u njemu i za sve što treba obavljati u njemu.

15 A svećenici iz Levijeva plemena, potomci Sadokovi, koji su izvršavali službu u mojem svetišću kad su Izraelovi sinovi zastranili od mene, oni će pristupati k meni da mi služe. Oni će stajati pred mnoštvom da mi prinosе pretilinu i krv, govori Gospodin Bog.

16 Oni neka ulaze u moje svetište i pristupaju k mojem stolu, da mi služe i moju službu obavljaju!

17 Prije nego unidu na vrata unutrašnjega trijema neka odjenu lanene haljine! Ništa da ne bude na njima vuneno dok služe unutar vrata unutrašnjeg trijema i u domu.

18 Na svojoj glavi neka imaju povez laneni i gaće lanene oko bedara svojih! Neka ne nose one haljine od kojih se znoji!

19 Kad izlaze u vanjski trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe i ostavili ih u sobama svetišta! Neka odjenu druge haljine da ne posvete naroda haljinama svojim!

20 Svoju glavu neka ne briju, ali neka ni ne puste da im slobodno raste kosa, nego neka nose kosu na glavi ošišanu!

21 Vina ne smije piti ni jedan svećenik kad mora ići u unutrašnji trijem.

22 Neka ne uzimaju za ženu ni udovicu ni puštenicu, nego neka se žene samo djevojkama izraelskoga roda ili udovicama svećeničkim!

23 Neka pouče moj narod o razlici između svetoga i nesvetoga i neka ga upute o razlici između čistoga i nečistoga.

24 U parnicama neka izadu suditi! Na temelju mojih pravnih propisa neka odluče! Moje zakone i zapovijedi neka izvršuju na svim mojim Svetkovinama i moje Subotnje dane neka drže svete!

25 K mrtvacu neka ne idu da se ne onečiste! Samo na mrtvom tijelu oca i majke, sina i kćeri, brata i neudate sestre smiju se onečistiti.

26 Kad se opet očistio, neka pribroji sebi još sedam dana!

27 Čim je ušao u svetište, u unutrašnji trijem da služi u svetišću, neka prinese svoju žrtvu za grijeh, govori Gospodin Bog.

28 Neka nemaju baštine, jer ja sam njihova baština. Ne dajte im vlasništva među Izraelcima, jer ja sam njihovo vlasništvo.

29 Prinos, žrtvu za grijeh i žrtvu za krivnju smiju jesti; i sve zakleto u Izraelu njihovo će biti.

30 Najbolje od prvina svake vrste i sve podizane žrtve svake vrste od svih svojih podizanih žrtava ćete dati svećeniku da on zazove blagoslov na kuću vašu.

31 Mrcinu ili rastrgano od ptica ili stoke ne smiju jesti svećenici.

Posjed svećenika i Levita. Vlasništvo glavara

45 Nadalje, kad počnete ždrijebom dijeliti zemlju u baštinu, prinesite kao dar Gospodinu sveti komad zemlje, dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu! Ovo zemljište neka bude sveto u svemu svojem opsegu!

2 Od ovoga neka pripadne svetišću četvorina od pet stotina lakata dužine sa strana; oko toga neka bude slobodan prostor od pedeset lakata!

3 Od ovoga zemljišta ćeš odmjeriti komad od dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća lakata u širinu. Tu neka stoji svetište, Najsvetije Mjesto!

4 To će biti svet dio zemlje, a pripadat će svećenicima koji služe u svetišću i koji pristupaju Gospodinu da mu služe. Neka im to bude mjesto za službene njihove stanove i neka pripadne kao svet prostor svetom mjestu!

5 Područje od dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća lakata u širinu neka pripadne kao vlasništvo Levitima, poslužnicima u domu, sa dvadeset gradova za stanovanje!

6 Kao vlasništvo grada ćete odrediti područje od pet tisuća u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu uza stranu svetoga zemljišta; to neka je za svu kuću Izraelovu!

7 Vladaru odredite područje s obje strane svetog zemljišta i gradskog vlasništva. Neka ide od svetog zemljišta i od gradskog vlasništva na zapadnoj strani prema zapadu i na istočnoj strani prema istoku. Dužina neka bude prema svačkom od plemenskih dijelova od zapadne međe do istočne međe!

8 To neka on ima od zemlje kao svoje vlasništvo u Izraelu, da glavari moji više ne tlače mojega naroda, nego da ostalu zemlju dadu kući Izraelovoj po plemenima njezinim!

9 Ovako govori Gospodin Bog: Dosta je, Izraelovi glavari! Prodite se nasilja i tlačanja, činite pravicu i pravdu! Prestanite otimati posjed od mojega naroda, govori Gospodin Bog.

10 Mjerila neka su vam prava, efa neka

Ezekiel

598

vam je prava i bat neka vam je pravi!

11 Efa i bat neka imaju jedinstveno uređenu mjeru; bat neka drži deseti dio homera, efa isto tako deseti dio homera! Mjera neka im je prema homeru!

12 Šekel neka je dvadeset gera, mina neka vam je dvadeset šekela, dvadeset i pet šekela petnaest šekela!

13 Ovo je prinos što ćete ga prinositi: šestina efe od svakoga homera pšenice i šestina efe od svakoga homera ječma.

14 Pristojba za ulje iznosi desetinu bata od svakoga kora; deset bata iznosi kor.

15 Iz stada od dvije stotine komada sitne stoke neka se prinese kao dar od rodova Izraelovih za prinos, za žrtvu paljenicu i žrtvu pomirnicu da se pribavi Izraelcima pomirenje, govori Gospodin Bog.

16 Sav narod u zemlji će davati ovaj prinos vladaru Izraelovu.

17 Vladar je dužan davati žrtve paljenice, prinose i naljeve na Svetkovinu, na mladake, na Subotnje dane, o svim svečanim skupštinama Izraelove kuće. On neka prinosi žrtve za grijeh, prinose žrtve paljenice i žrtve pomirnice da pribavi pomirenje kući Izraelovoj!

18 Ovako govori Gospodin Bog: Prvoga dana prvoga mjeseca uzet ćeš junca bez mane i njim pomiriti svetište.

19 Svećenik neka uzme krvi od žrtve za grijeh i njom pomaže dovratnike doma i četiri ugla pojasa na žrtveniku i dovratnike vrata na unutrašnjem trijemu!

20 Tako ćeš učiniti i sedmoga dana za one koji su sagriješili nehotice iz neznanja, da se tako pomiri dom.

21 Cetrnaestoga dana prvoga mjeseca svetkovat ćete Svečanost Pashe; sedam dana neka se jedu beskvasni kruhovi!

22 Taj dan neka prinese vladar za se i za sav narod u zemlji junca kao žrtvu za grijeh.

23 Za sedam dana Svečanosti neka žrtvuje svaki dan za tih sedam dana Gospodinu kao žrtvu paljenicu sedam junaca i sedam ovnova bez mane i kao žrtvu za grijeh svaki dan jarca!

24 Kao prinos neka prinosi po efu na svakoga junca i po efu na svakoga ovna; na svaku efu neka daje hin ulja!

25 Petnaestoga dana sedmoga mjeseca, na Svetkovinu, neka on isto tako prinosi za sedam dana žrtve za grijeh, žrtve paljenice, prinose i žrtve ulja!

Svetkovanje Subotnjih dana i mjeseca mladaka

46 Ovako govori Gospodin Bog: Istočna vrata unutrašnjeg trijema će biti zatvorena u šest radnih dana. A na Subotnji dan i na mladak neka se otvaraju!

1 Vladar neka uđe izvana kroz trijem od vrata i neka stane kod dovratnika!

Svećenici neka prinesu njegova žrtvu paljenicu i njegovu žrtvu pomirnicu! On neka se pokloni na pragu vrata i neka onda iziđe, a vrata neka se ne zatvaraju do navečer!

3 Na ovim vratima neka se narod u zemlji klanja Gospodinu na Subotnje dane i na mladake!

4 Žrtva paljenica što će je prinositi vladar Gospodinu bit će na Subotnji dan šest janjaca bez mane i ovan bez mane.

5 Prinos neka bude efa na svakoga ovna, a na janjce koliko ga volja; na svaku efu neka daje hin ulja!

6 Na Svetkovinu mladaka neka on žrtvuje junca bez mane, šest janjaca i ovna, sve bez mane životinje!

7 Kao prinos neka prinese efu na junca, efu na ovna, a na janjce po volji, a na svaku efu neka daje hin ulja!

8 Kad vladar ulazi, on će ući kroz trijem vrata i istim putom izići.

9 Kad narod u zemlji dolazi pred Gospodina na Svetkovinu, oni koji uđu na sjeverna vrata da se poklone, moraju izići na južna vrata, a koji su ušli na južna vrata, oni će izići na sjeverna vrata. Nitko neka se ne vraća na ista vrata kroz koja je ušao, nego kroz ona suprotna!

10 Vladar neka bude među njima; kad oni ulaze, neka i on ulazi; kad oni izlaze, neka i on izlazi!

11 Na Svetkovine neka je prinos efa na junca i efa na ovna, a na janjce koliko tko hoće; na svaku efu neka se daje hin ulja!

12 Kada vladar hoće prinijeti Gospodinu žrtvu paljenicu ili žrtvu pomirnicu, kao dragovoljni dar žrtveni, onda neka mu se otvore istočna vrata! Neka prinese svoju žrtvu paljenicu i svoju žrtvu pomirnicu, kako to običaje činiti na Subotnji dan! Potom neka iziđe, i čim iziđe, neka se zatvore vrata!

13 Svaki dan ćeš prinijeti Gospodinu jednogodišnje janje bez mane kao žrtvu paljenicu, i to ćeš tako činiti svako jutro.

14 Kao prinos uz to ćeš prinijeti svako jutro šestinu efe brašna i trećinu hina ulja da se poškropi bijelo brašno, kao prinos Gospodinu Taj žitni dar je vječna uredba, i mora se davati redovito.

15 Tako ćete prinositi janje i prinos i ulje svako jutro kao redovitu žrtvu paljenicu.

16 Ovako govori Gospodin Bog: Ako vladar učini dar komu svojem sinu od svoje baštine, neka bude njegovim sinovima kao baštinski posjed!

17 Ako li što daruje od svoje baštine komu svojem sluzi, neka to bude ovomu samo do oprostne godine! Onda neka se vrati vladaru! Samo njegovim sinovima ostaje to kao baštinski posjed.

18 Od baštinskoga posjeda naroda ne smije vladar ništa uzeti tjerajući ih silom

s njihova vlasništva. Od svojega vlastitog posjeda neka daje svojim sinovima baštinsko vlasništvo da se ni jedan od mogega naroda ne razgoni sa svojega posjeda!"

19 Nato me odveo kroz ulaz što je bio sa strane vrata, u svete sobe svećeničke što su bile prema sjeveru. Gle, tu je bio jedan prostor na krajnjem zapadu!

20 On mi je rekao: "To je prostor gdje svećenici kuhaju žrtvu za krivnju i žrtvu za grijeh i peku prinos, da ne moraju to iznositi u vanjski trijem i tako narod posvetiti."

21 Onda me odveo van u vanjski trijem i proveđe me u četiri, ugla trijema. Gle, tu je bio u svakom uglu trijema opet jedan trijem!

22 U četiri ugla trijema bila su četiri mala trijema, četrdeset lakata u dužinu, četrdeset lakata u širinu; sva četiri imala su jednaku mjeru.

23 Jedan je zid išao okruglo okolo svih četiriju. Dolje uza zid bila su unaokolo smještena ognjišta za kuhanje.

24 On mi je rekao: "To su kuhinje gdje će sluge doma kuhati narodne žrtve zaklanice."

Vrelo doma, granice zemlje i razdioba zemlje

47 Onda me povede na ulaz u dom. Gle, tu je izlazila voda i ispod praga od doma k istoku. Pročelje doma gledalo je na istok. Voda je tekla dolje s desne strane doma, južno od žrtvenika za žrtve paljenice.

2 Povede me van kroz sjeverna vrata i van okolo k vanjskim istočnim vratima. I gle, voda je žuborila dolje s desne strane.

3 Čovjek je otišao dalje prema istoku, a imao je mjeru u ruci. Izmjeri tisuću lakata i povede me preko vode, ona je došla do gležanja.

4 Izmjeri opet tisuću lakata i povede me preko vode, voda mi je došla do koljena. Izmjeri opet tisuću lakata i povede me prijeko; ona mi je došla do bokova.

5 Izmjeri opet tisuću lakata; onda je bila rijeka, preko koje više nisam mogao prelaziti, jer se voda bila tako popela da bi se morala preplivati rijeka, preko koje se više nije moglo prelaziti.

6 On mi je rekao: "Jesi li vidio to, sine čovječji?" Nato me pustio da odem natrag na obalu rijeke.

7 Na povratku sam vidio vrlo mnogo stabala na obali rijeke s obje strane.

8 On mi je rekao: "Ova voda teče van u istocni kraj i spušta se u pustinju i dolazi do Mrtvog mora. Kad dođe ondje, postat će voda Mrtvog mora zdrava."

9 Sva živa bića što se samo miču, oživjet će posvuda kamo god dođe rijeka. Onda će biti vrlo mnogo riba, jer kad dođe

ondje ova voda, ozdravit će Mrtvo more i sve će oživjeti, kamo dođe rijeka.

10 Ribari će stajati na njemu od En-Gedija do En-Eglajima. Bit će tu suha mjesta za mreže. Njegovo bogatstvo riba bit će vrlo veliko kao u velikom moru.

11 Ali bare i močvare u blizini njegovoj neće postati zdrave, ostat će slane.

12 Na objema obalama rijeke rast će svakojaka stabla s plodovima što se jedu, i kojima lišće ne vene i plodovi im ne nestaju. Svakoga će mjeseca radati nove plodove, jer što ih napaja, dotječe od svetišta. Plodovi će njihovi biti za jelo i lišće njihovo za lijek."

13 Ovako govori Gospodin Bog: "Ovo je međa u kojoj ćete kao baštinski posjed razdijeliti zemlju na dvanaest Izraelovih plemena; Josip će dobiti dvostruki dio."

14 Jedan će dobiti jednak baštinski posjed kao drugi, jer sam podigao svoju ruku na zakletvu da ću je dati vašim očevima. Zato će vam pripasti ta zemlja kao baštinski posjed.

15 Ovo će biti sjeverna međa zemlji: od Velikoga mora putom prema Hetlonu, kako se ide prema Sedadu,

16 Hamat, Berota, Sibraim, koji je između područja Damaska i područja Hamata, onda na Hasar-Enon, koji je na međi u Hauranu.

17 Tako će biti sjeverna međa od mora na Hasar-Enon, tako da područje Damaska i Hamata leži sjeverno. To je sjeverna međa.

18 Istočna međa prolazi između Haurana i Damaska i pravi se između Gileada i Izraelove zemlje po Jordanu do istočnoga mora, do Tamara. To je istočna međa.

19 Južna međa prema jugu ide od Tamara do Meriba Kadeša, onda do potoka i dalje do Velikoga mora. To je južna međa.

20 Zapadna međa jest Veliko more do mjesta gdje se ide u Hamat. To je zapadna međa.

21 Ovu ćete zemlju razdijeliti među sobom po plemenima Izraelovim.

22 Bit će da vi razdijelite ždrijebom kao baštinski posjed među sobom i među strancima koji među vama stanuju i djecu imaju. Neka su vam oni kao domaći Izraelci! S vama neka imaju svoj baštinski posjed među plemenima Izraelovim!

23 U plemenu, u kojem boravi došljak, dat ćete mu baštinski posjed njegov, govori Gospodin Bog.

48 Ovo su imena plemenima: Na krajnjem sjeveru od mora u Hetlon do ondje gdje se ide u Hamat, do u Hasar-Enon—područje Damaska ostaje prema

Ezekiel

600

sjeveru—uz Hamat od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Dan plemensko područje!

2 Uz područje Danovo, i od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Ašer plemensko područje.

3 Uz područje Ašerovo, od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Naftali plemensko područje.

4 Uz područje Naftalijevo, od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Manaseh plemensko područje.

5 Uz područje Manasehovo, od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Efraim plemensko područje.

6 Uz područje Efraimovo, od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Ruben plemensko područje.

7 Uz plemensko područje Rubenovo, od istočne strane do zapadne strane, posjedovat će Juda.

8 Uz područje Judino, od istočne strane do zapadne strane, bit će zemljište koje posvećujete Gospodinu, dvadeset i pet tisuća lakata u širinu i u dužinu kao drugi plemenski dijelovi od istočne strane do zapadne strane, sa svetištem Gospodinovim u sredini njegovoj.

9 Područje koje ćete posvetiti Gospodinu, neka bude dvadeset i pet tisuća lakata dugo i deset tisuća lakata široko!

10 To će zemljište pripadati ovima: pripast će svećenicima na sjevernoj strani komad od dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, na zapadnoj strani od deset tisuća lakata u širinu, na istočnoj strani od deset tisuća lakata u širinu i na južnoj strani od dvadeset i pet tisuća lakata u širinu. Usred njega stajat će svetište Gospodinovo.

11 Svećenicima posvećenim, sinovima Sadokovim, koji su činili moju službu i nisu zastranili kao Leviti, kad su zastranili Izraelci.

12 Njima će pripasti posvećeni komad, najsvetiji dio posvećenoga zemljišta uz područje Levita.

13 Levitima će pripasti komad što odgovara području svećenika dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, deset tisuća lakata u širinu, sve skupa dužina od dvadeset i pet tisuća lakata i širina od deset tisuća lakata.

14 Oni ne smiju ništa od toga prodati ni zamijeniti, niti smiju prenijeti ovaj posvećeni dio zemlje u tuđe ruke, jer je svet Gospodinu.

15 Pet tisuća lakata što još preostane od širine uz dvadeset i pet tisuća lakata, nije sveto, nego je određeno za grad kao prebivalište i slobodan prostor. Usred toga neka stoji grad!

16 Ovo su njegove mjere: Sjeverna strana ima četiri tisuće pet stotina la-

kata, južna strana četiri tisuće i pet stotina, istočna strana četiri tisuće i pet stotina, zapadna strana četiri tisuće i pet stotina.

17 Slobodni prostor grada iznosit će sa sjevera dvjesto i pedeset lakata, s juga dvjesto i pedeset, s istoka dvjesto i pedeset, i sa zapada dvjesto i pedeset.

18 Što još preostane od dužine uz sveto zemljište, naime, deset tisuća lakata na istoku i deset tisuća lakata na zapadu, neka služi za uzdržavanje stanovnika u gradu!

19 Stanovnici grada bit će iz svih Izraelovih plemena.

20 Sve posvećeno zemljište iznosit će dvadeset i pet tisuća lakata u četvorini, naime, posvećeno zemljište s posjedom gradskim.

21 Što ostane, pripast će vladaru s obje strane posvećenog zemljišta i gradskog vlasništva, uz dvadeset i pet tisuća lakata do istočne međe i sa zapada uz dvadeset i pet tisuća lakata do zapadne međe—prema plemenskim dijelovima. To neka pripadne vladaru, i usred toga neka budu posvećeno zemljište i svetište doma!

22 I od posjeda levitskoga i od posjeda gradskoga što su usred onoga što pripada vladaru, sve što je između područja Judina i područja Benjaminova pripast će vladaru.

23 Ovo su ostala plemena: od istočne strane do zapadne strane, Benjamin će dobiti jedan dio.

24 Uz područje Benjaminovo, od istočne strane do zapadne strane, Simeon će dobiti jedan dio.

25 Uz područje Simeonovo, od istočne strane do zapadne strane, Isakar će dobiti jedan dio.

26 Uz područje Isakarovo, od istočne strane do zapadne strane Zebulun će dobiti jedan dio.

27 Uz područje Zebulunovo, od istočne strane do zapadne strane, Gad će dobiti jedan dio.

28 Uz područje Gadovo, s južne strane, na jug, ima ići međa od Tamara do Meraba Kadeša, onda do na potok i do Velikoga mora.

29 To je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti među plemena Izraelova kao baštinski posjed, i to će biti baštinski dijelovi njihovi, govori Gospodin Bog.

30 Ovo su izlazi grada: sa sjeverne strane, koja ima četiri tisuće i pet stotina lakata,

31 Gradska vrata nazvana su po imenima Izraelovih plemena—nalaze se troja vrata sa sjevera: vrata Rubenova, vrata Judina, vrata Levijeva.

32 S istočne strane, koja ima četiri tisuće

i pet stotina lakata, nalaze se troja vrata: vrata Josipova, vrata Benjaminova, vrata Danova.

33 S južne strane, koja ima četiri tisuće i pet stotina lakata, nalaze se troja vrata: vrata Simeonova, vrata Isakarova, vrata Zebulunova.

34 Zapadna strana, koja je duga četiri tisuće i pet stotina lakata, imaju troja vrata: vrata Gadova, vrata Ašerova, vrata Naftalijeve.

35 Opseg iznosi osamnaest tisuća lakata. Ime će gradu ubuduće biti: 'Gospodin je ovdje.'

Daniel

KNJIGA DANIELOVA

Danielov odgoj i njegova vjernost zakonu Božjem
1 U trećoj godini vladanja Judina kralja Jojakima, došao je Nebukadnezar, babilonski kralj, protiv Jeruzalema i opkolio ga.

2 I Gospodin mu je dao u ruku Jojakima, Judina kralja, i jedan dio predmeta Božjega doma, koje je odnio u zemlju Sinear u hram svojega boga. I on je dopremio predmete i pohranio ih u riznicu svojega boga.

3 Onda je zapovjedio kralj Ašfenazu, predstojniku nad dvoranima, neka dovede nekoliko mladića Izraelaca i nekoliko kraljevskih i kneževskih potomaka:

4 mladiće bez mane, lijepa lica, nadarene mudrošću, bogate svakim znanjem, brzi u razumijevanju, i dobro odgojene, koji bi bili sposobni za službu na kraljevskom dvoru i koje bi se moglo poučiti pismu i jeziku Kaldejaca.

5 Kralj je odredio njihovo svakidašnje uzdržavanje od stola kraljevskoga i od vina koje je on sam pio. Zapovjedio je da se izobražavaju tri godine, te da bi poslije stupili u kraljevsku službu.

6 Među njima su bili Judejci Daniel, Hananija, Mišael i Azarija.

7 Predstojnik nad dvoranima dao im je ipak druga imena. Danielu nadjenao ime Beltešazar, Hananiji Sadrak, Mišaelu Mešak, Azariji Abed-Nego.

8 Daniel je bio čvrsto odlučio da se ne onečisti hranom kraljevom ni vinom koje je on pio. Zato je zamolio predstojnika nad dvoranima da se ne mora onečistiti.

9 I dao je Bog Danielu te je našao milost i ljubav u predstojnika nad dvoranima.

10 Ipak je rekao predstojnik nad dvoranima Danielu: "Bojim se svojega gospodara kralja, koji vam je odredio jelo i piće, jer kad bi vidio da su lica vaša lošija nego u ostalih mladića vaše dobi, mogao bih ja, krivnjom vašom, platiti glavom kod kralja."

11 A Daniel je zamolio nadglednika, koga je predstojnik nad dvoranima bio postavio nad Danielom, Hananijom, Mišaelom

i Azarijom:

12 "Pokušaj, molim te za deset dana sa svojim slugama, da nam se daje samo povrće za jelo i voda za piće.

13 Onda neka se naša lica pregledaju i lica onih mladića koji jedu sa stola kraljeva, pa kako vidiš onako čini sa svojim slugama."

14 On ih poslušao u tom i pokušao s njima za deset dana.

15 A poslije deset dana izgledali su bolji i ugojeniji nego svi mladići koji su jeli sa stola kraljevskoga.

16 Onda je nadglednik uzimao jelo njihovo i vino koje su trebali piti i davao im je samo povrće.

17 A Bog je dao ovoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti. I Daniel se razumio također u viđenja i sne svake vrste.

18 Kada je prošlo vrijeme iza kojega su, po nalogu kraljevu, oni trebali biti njemu predstavljeni, izveo ih predstojnik nad dvoranima pred Nebukadnezara.

19 Kralj je govorio s njima i nije se našao se među svima ni jedan kao Daniel, Hananija, Mešak i Azarija. Zato su bili pripušteni kraljevskoj službi.

20 U svim slučajevima gdje se tražila mudrost i razum, našao ih kralj, kad god bi ih upitao, deset puta učenijima od svih vračara i gatalaca u svemu svojem kraljevstvu.

21 Tako je Daniel ostao ondje do prve godine kralja Kira.

Nebukadnezarov san. Daniel protumači san
2 U drugoj godini vladanja Nebukadnezarova usnio je Nebukadnezar san. To ga je toliko uznemirilo, da nije mogao spavati.

2 Onda je zapovjedio kralj da se dozovu čarobnjaci, zvjezdari, vračari, gataoci i Kaldejci, da rekli kralju njegov san. Tako su oni došli i stupili pred kralja.

3 Kralj im rekao: "Usnio sam san i duh mi se uznemirio, htio bih razumjeti san."

4 Kaldejci su odgovorili kralju arame-

Daniel

602

jski: "Kralju, da si živ dovijeka! Pripovjedi san svojim slugama, pa ćemo ti reći značenje sna."

5 Odgovorio je kralj Kaldejcima, govoreći: "Moja je odluka tvrda, ako mi ne reknete što sam usnio i što je značenje sna, bit ćete na komade isječeni i vaše će kuće biti hrpe pepela."

6 Ako li mi reknete što sam usnio i što je značenje sna, dobit ćete od mene darove i poklone i veliku čast. Recite mi, dakle što sam usnio i što je značenje sna."

7 Onda oni odgovore po drugi put: "Neka kralj pripovjedi san svojim slugama, pa ćemo reći što je značenje sna."

8 Rekao je kralj, govoreći: "Znam sada doista da gledate dobiti na vremenu, jer znate da je moja odluka tvrda:"

9 Ako mi ne reknete što sam usnio, onda ostaje nad vama presuda. Vi ste se dogovorili da mi dadete značenje lažno i izmišljeno, u nadi da će se promijeniti prilike. Zato sad mi protumačite san i znat ću da ćete mi dati i pravo značenje."

10 Kaldejci odgovore kralju: "Nema čovjeka na zemlji koji bi, kralju, mogao ispuniti tvoj zahtjev. I nikada nije jedan kralj, makar bio velik i moćan, takvo što zahtijevao od jednoga gataoca, vračara ili Kaldejca."

11 Što ti, kralju, tražiš, vrlo je teško, jer nema nikoga, koji bi mogao to reći kralju, osim bogova koji ne stanuju među ljudima."

12 Na to se kralj tako jako razljuti i razgnjevi, te je izdao zapovijed da se pogube svi mudraci babilonski."

13 Kad je bila izišla zapovijed da se poubijaju mudraci, tražili su i Daniela i njegove sudruge, da ih ubiju."

14 Onda se Daniel mudro i razumno predstavio Arioku, zapovjedniku kraljevskih krvnika, koji je bio izišao da poubijaju mudrace babilonske."

15 On je upitao Arioka, kraljevskog zapovjednika, zašto je izdana od kralja ta stroga zapovijed. Kad je Ariok bio rekao stvar Danielu."

16 A Daniel je otišao kralju i zamolio ga da mu ostavi vremena, jer će onda reći kralju što je značenje sna."

17 Potom je otišao Daniel u svoju kuću i rekao stvar svojoj braći Hananiji, Mešaku i Azariji."

18 da bi se pomolili za milost Bogu nebeskomu zbog te tajne te da ne bi bili pogubljeni Daniel i njegovi sudruzi s ostalim babilonskim mudracima."

19 Onda je bila Danielu objavljena tajna u noćnom viđenju. I Daniel je blagoslovio Boga nebeskoga."

20 Daniel se molio, govoreći: "Neka je blagoslovljeno ime Gospodinovo od vijeka do vijeka, jer je njegova mudrost i

moć."

21 On je koji dovodi promjenu vremena i prilika, koji skida kraljeve i postavlja kraljeve, koji daje mudrost mudrima i razum razumnima."

22 On otkriva što je duboko i skriveno. On zna što se događa u tami, jer kod njega prebiva svjetlost."

23 Zahvaljujem ti i slavim te, o Bože otaca mojih! Ti si mi dao mudrost i snagu, i sada si nam objavio ono za što smo te molili, jer si nam objavio zahtjev kraljev."

24 Nato je otišao Daniel k Arioku, komu je bio kralj zapovjedio da pogubi mudrace babilonske. Otišao i rekao mu: "Ne ubijaj babilonske mudrace, nego me vodi kralju i ja ću mu reći značenje sna."

25 Onda Ariok brže doveo Daniela pred kralja i rekao mu: "Kod judejskih prognanika našao sam čovjeka, koji će reći kralju što je značenje sna."

26 Kralj je rekao Danielu, koji se zvao i Beltešazar: "Možeš li mi doista reći san koji sam usnio i što je značenje njegovo?"

27 Daniel je odgovorio kralju: "Tajnu, koju kralj hoće znati ne mogu reći kralju mudraci, zvjezdari, čarobnjaci i gataoci."

28 Ali ima u nebu Bog koji otkriva tajne. On javlja tebi, kralju Nebukadnezare, što će se dogoditi u budućnosti. San i viđenja što si ih imao na svojoj postelji ovo su:"

29 Tebi, o kralju, došle su misli na postelji tvojoj o tom što će se dogoditi poslije. Onaj koji objavljuje tajne, govori ti što će biti."

30 Meni je sad ova tajna objavljena, ne pomoću mudrosti koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da bi se javilo kralju što značenje sna i da bi doznao misli svojega srca."

31 Ti si, kralju, imao viđenje: Vidio si veliki kip, koji je bio visok, i sjaj njegov je bio silan, stajao je pred tobom i bio je strašan njegov izgled."

32 Glava toga kipa bila je od čistoga zlata, prsa i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi,

33 noge od željeza, stopala dijelom od željeza i dijelom od gline."

34 Dok si gledao, odvalio se s gore kamen a da ga nije dodirnula ruka, udario u željezna i glinena stopala kipa i razbio ih."

35 Onda se smrvilo skupa željezo, glina, mjed, srebro i zlato i rasprši se kao pljeva na gumnu u ljeto. Odnese ih vjetar i nije ostalo više ni traga od njih. A kamen koji je bio razmrskao kip posta gora velika i ispuni svu zemlju."

36 To je san; a značenje njegovo sada ćemo reći kralju."

37 Ti si, kralju, kralj nad kraljevima, komu je Bog nebeski dao gospodstvo i

moć, snagu i čast.

38 I gdje god žive ljudi, poljske životinje i nebeske ptice, dao ti je u ruke i postavio te gospodarom nad svima njima—ti si ona glava od zlata.

39 Nakon tebe nastat će drugo kraljevstvo, manje od tvojega, zatim treće kraljevstvo od mjedi što će se prostirati po cijeloj zemlji.

40 Četvrto će kraljevstvo biti jako kao željezo, jer željezo može sve satrti i razbiti.

41 Što su stopala i prsti koje si vidio bili dijelom od gline lončarske, dijelom od željeza, znači da će kraljevstvo biti razdijeljeno; ali će u njemu biti nešto od tvrdoće željeza, jer je, kako si vidio, bilo željezo pomiješano s glinom lončarskom.

42 Što su prsti stopala bili dijelom od željeza, dijelom od gline, znači, da će kraljevstvo biti dijelom tvrdo, dijelom krhko.

43 A što je željezo, kako si vidio, bilo pomiješano s glinom lončarskom, znači da će se među sobom ojačavati, ali se ipak neće stopiti u jedno, kao što se ni željezo ne može smiješati s glinom.

44 U vrijeme onih kraljeva Bog će nebeski podignuti kraljevstvo, koje neće propasti do vijeka. Njegova vlast neće prijeći na drugi narod, i ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati zauvijek.

45 Tako kao što si vidio da se od gore kamen odvalio, a da ga nije dodirnula ruka, razbio željezo, mjed, glinu, srebro i zlato, tako je Bog veliki javio kralju što će se dogoditi poslije. San je istinit i tumačenje je njegovo vjerno."

46 Onda se baci kralj Nebukadnezar ničice na svoje lice, pokloni se pred Danielom i zapovjedio da mu prinesu žrtvu i mionirisni kád.

47 Onda je rekao kralj Danielu: "Zaista, vaš je Bog, Bog nad bogovima, gospodar nad kraljevima i objavitelj tajna, jer si ti mogao otkriti ovu tajnu."

48 Nato iskaza kralj Danielu veliku čast, dao mu mnoge dragocjene darove i učinio ga vladarom cijele pokrajine babilonske i glavarem nad svim babilonskim mudracima.

49 Ali na molbu Danielovu predao kralj upravu pokrajine babilonske Sadraku, Mešeku i Abed-Negu, a Daniel je ostao na kraljevu dvoru.

U peći ognjenoj

3 Kralj Nebukadnezar je dao napraviti zlatni kip, čija je visina bila šezdeset lakata, a širina šest lakata, i namjesti ga u ravnici Duri u pokrajini babilonskoj.

2 Nato je poslao kralj Nebukadnezar

glasnike da pozovu satrape, namjesnike, zapovjednike, suce, rizničare, pravnike, vijećnike i sve druge dostojanstvenike pokrajinske da dođu na posvetu kipa koji je bio podigao kralj Nebukadnezar.

3 Onda su se skupili satrapi, namjesnici, zapovjednici, suci, rizničari, pravnici, vijećnici i svi drugi dostojanstvenici pokrajinski na posvetu kipa koji je bio podigao kralj Nebukadnezar. Oni su stali pred kipom koji je bio podigao Nebukadnezar.

4 Glasnik povika iza glasa: "Narodi, plemena i jezici, vama se zapovjeda:

5 Čim čujete zvuk truba, frula, citara, harfa, psaltira, gajda i svih drugih vrsta glazbala, padajte ničice i poklonite se zlatnom kipu koji je podigao kralj Nebukadnezar.

6 Tko se ne baci ničice i ne pokloni, bit će smjesta bačen u peć ognjenu užarenu."

7 I čim su čuli svi narodi zvuk truba, frula, citara, harfa, psaltira i svih drugih vrsta glazbala, bacili su se ničice svi narodi, plemena i jezici i poklonili se zlatnom kipu koji je bio podigao kralj Nebukadnezar.

8 U još isti čas pristupili ljudi kaldejski i optužili Judejce.

9 Rekli su kralju Nebukadnezaru: "Kralju, da si živ do vijeka!

10 Ti si, kralju, zapovjedio da se svaki koji čuje zvuk truba, frula, citara, harfa, psaltira, gajda i svih drugih vrsta glazbala, mora ničice baciti i pokloniti se zlatnom kipu.

11 Tko ne padne ničice i ne pokloni se zlatnom kipu, mora se baciti u peć ognjenu užarenu.

12 Neki Judejci, kojima si predao upravu pokrajine babilonske: Sadrak, Mešak i Abed-Nego, o kralju, oni ne mare za tvoju zapovijed. Oni ne poštuju tvojih bogova i ne klanjaju se zlatnom kipu što si ga podigao."

13 Onda Nebukadnezar u gnjevu i bijesu zapovjedio da dovedu Sadraka, Mešaka i Abed-Nega. Tako su ih doveli pred kralja.

14 Nebukadnezar im progovori, govoreći: "Je li istina, Sadrak, Mešak i Abed-Nego, da vi ne poštuju moje bogova i da se ne klanjate zlatnom kipu što sam ga dao podignuti?"

15 I sada, ako ste pripravnici, bacite se ničice čim čujete zvuk truba, frula, citara, harfa, psaltira, gajda i svih drugih vrsta glazbala, i poklonite se kipu što sam ga dao podignuti! Ako li se ne poklonite, bit će te smjesta bačeni u peć ognjenu užarenu, a koji bi bio bog što bi vas mogao izbaviti iz moje ruke?"

16 Odgovore Sadrak, Mešak i Abed-Nego kralju, govoreći: "Nebukadnezare, ne

Daniel

604

treba nam da ti odgovaramo na to!

17 Jer evo, naš Bog, koga štujemo, ima moć da nas izbavi iz peći ognjene užarene. On će nas, kralju, osloboditi iz tvoje ruke!

18 Ako li to ne učini, znaj, kralju, da mi ni onda nećemo štovati tvojih bogova i nećemo se pokloniti zlatnom kipu što si ga podigao!"

19 Onda je Nebukadnezar pao u takav bijes na Sadraka, Mešaka i Abed-Nega da mu se lice izobličilo. On je zapovjedio da se užari peč sedam puta jače nego što je inače bilo.

20 Onda je zapovjedio najjačim ljudima u svojoj vojsci da svežu Sadraka, Mešaka i Abed-Nega i da ih bace u peč ognjenu užarenu.

21 I tako su bili svezani ovi ljudi u svojim donjim haljinama, kapama, ogrtačima, obući i drugoj odjeći i bačeni u peč ognjenu užarenu.

22 Kako su bili na strogu zapovijed kraljevu odviše užarili peč, plamen je ognjeni usmrtio ljude koji su u njega bacili Sadraka, Mešaka i Abed-Nega.

23 Ona tri čovjeka, Sadrak, Mešak i Abed-Nego, pali su svezani u peč ognjenu i užarenu.

24 Onda se zadivio kralj Nebukadnezar, ustao je brže i upitao savjetnike svoje: "Zar nismo bacili tri čovjeka svezana u oganj?" Oni odgovore kralju rekavši: "Jest, kralju!"

25 On je odgovorio: "A ja vidim četiri čovjeka nesvezana gdje hode posred ognja i nije im ništa, a četvrti izgleda kao Sin Božji."

26 Onda pristupi Nebukadnezar na vrata ognjenoj peći užarenoj i povika: "Sadrak, Mešak i Abed-Nego, slugo Boga Svevišnjega, izađite i stupite ovamo!" Odmah su izašli iz ognja Sadrak, Mešak i Abed-Nego.

27 Onda su došli satrapi, namjesnici, zapovjednici i savjetnici kraljevi i vidjeli su da oganj nije bio mogao ništa učiniti onim ljudima. Njihova kosa na glavi nije se opalila, ni haljine njihove nisu se oštetile i zadah ognja nije se osjetio na njima.

28 Onda povika Nebukadnezar: "Neka je blagoslovljen Bog Sadrakov, Mešakov i Abed-Negov! On je poslao svojega anđela i oslobodio svoje slugo koje su se pouzdale u njega, zapovijed kraljevu prestupili su i svoja tjelesa predali da ne bi štovali drugoga boga, niti mu se poklonili, osim svojem Bogu!"

29 Zato, evo, izdajem ovu zapovijed: Ako tko god, bilo kojega naroda, bilo kojega plemena i jezika, izgovori kakvu psovku na Boga Sadrakova, Mešakova i Abed-Negova, taj neka se na komade isiječe i

njegova kuća neka se pretvori u hrpu pepela, jer nema drugoga boga koji bi mogao tako izbaviti!"

30 Onda je uzdigao kralj Sadraka, Mešaka i Abed-Nega opet na visoka mjesta njihova u pokrajini babilonskoj.

Nebukadnezarovo poniženje i ozdravljenje

4 Ja, kralj Nebukadnezar, svim narodima, plemenima i jezicima što prebivaju po cijeloj zemlji: Sreća neka vam je sve veća i veća!

2 Znamenja i čudesa koja je Bog Svevišniji učinio na meni, želim staviti do znanja.

3 Kako su veliki znaci njegovi i kako su silna njegova čudesa! Kraljevstvo je njegovo kraljevstvo vječno i vlast njegova traje kroz sve naraštaje.

4 Ja, Nebukadnezar, živio sam bezbrižno u svojoj kući, radovao se životu na svojem dvoru.

5 Onda sam usnio san koji me je prestrašio. Utvare što su mi dolazile na postelji mojoj, viđenja što su mi izlazila pred oči uznemirila me.

6 Zato sam izdao zapovijed da se dovedu pred mene svi mudraci babilonski da mi kažu što znači san.

7 Onda su došli čarobnjaci, zvjezdari, Kaldejci i vračari. Ja sam im pripovjedio svoj san, ali mi ni jedan nije mogao reći što znači san.

8 Najposlije došao je pred mene Daniel, koji se zove Beltešazar, po imenu boga mojega, i u komu prebiva duh svetih bogova, i ja sam mu pripovjedio san:

9 "Beltešazare, glavare vračara, znam, da duh svetih bogova prebiva u tebi. Ni jedna tajna nije tebi preteška, pa mi kaži što znače viđenja mojega sna koja sam vidio!"

10 Ovo je viđenje što mi je stalo pred oči na postelji mojoj: Vidio sam najedanput usred zemlje drvo silne visine.

11 Drvo je raslo i postajalo sve veće, tako da mu je vrh dosegnuo do neba i vidjelo se do krajeva sve zemlje.

12 Lišće je njegovo bilo lijepo, plodovi njegovi vrlo obilni i na njemu je bilo hrane za sve. Pod njim u sjeni odmarale se poljske životinje, nebeske ptice gnijezdile se na granama njegovim i od njega se hranila svakojaka živa bića.

13 Onda sam najedanput vidio, u vide-njima što su mi stala pred oči na postelji mojoj, gdje siđe s neba jedan svet stražar.

14 On povika iza glasa: "Posijecite drvo i okrešite mu grane, potrgajte mu lišće i razbacajte mu plodove naokolo! Neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovih!"

15 Ali panj njegov s korijenjem ostavite u

zemlji svezan okovima željeznim i mjedenim vani u travi poljskoj! Neka ga kvasi rosa nebeska i neka pase travu sa životinjama poljskim!

16 Čovječje srce neka mu se promijeni i srce životinjsko neka mu se za to dade! Sedam vremena neka tako prođe preko njega!

17 Na zaključku nebeskih stražara osniva se ova zapovijed. Po želji svetaca izlazi ova uredba, da upoznaju živi da Svevišnji ima vlast nad ljudskim kraljevstvom. On ga daje komu ga hoće dati, i najnižega postavlja za njegova vladara.

18 Taj san usnio sam ja, kralj Nebukadnezar, a ti, Beltešazare, kaži značenje njegovo, jer ni jedan od mudraca u mojem kraljevstvu nije mi mogao reći značenje. A ti to možeš, jer u tebi prebiva Duh Boga Svetoga.

19 Onda Daniel, nazvan i Beltešazar, ostao je šuteći jedan puni čas. Misli su ga njegove uznemirivale, ali ga kralj ohrabrio: "Beltešazare, ne uznemiruj se tim snom i njegovim značenjem!" Odgovorio je Beltešazar rekavši: "Moj gospodaru, san neka bude tvojim mrziteljima i značenje njegovo tvojim neprijateljima.

20 Drvo što si ga vidio da je raslo i sve veće postajalo, dok mu vrh nije dosegnuo do neba što se vidjelo do krajeva sve zemlje,

21 čije je lišće bilo lijepo i čiji su plodovi bili vrlo obilni, na kojemu je bilo hrane za sve, pod kojim su počivale poljske životinje i na čijim su se granama gnijezdile nebeske ptice.

22 To si ti, kralju, koji si postao velik i moćan, čija je veličina narasla do neba i čija moć doseže do krajeva zemaljskih.

23 A što je kralj vidio kako je jedan svet stražar sišao s neba i zapovjedio: 'Posijecite drvo, raskomadajte ga, ali mu panj ostavite u zemlji svezan okovima željeznim i mjedenim, vani u travi poljskoj! Neka ga kvasi rosa nebeska i neka pase travu sa životinjama poljskim! Sedam vremena neka tako prođe preko njega'—

24 ovo je značenje, o kralju, i odluka Svevišnjega što je izišla za mojega gospodara, kralja:

25 Bit ćeš izbačen iz društva ljudskoga. Sa životinjama ćeš poljskim stanovati. Travu će ti davati za hranu kao govedima, i rosa će te nebeska kvasiti. Sedam vremena proći preko tebe, dokle spoznaš da Svevišnji ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i daje ga komu hoće.

26 Zapovijed da se ostavi panj stabla, znači: kraljevstvo će tvoje opet zapasti tebi čim spoznaš da Nebo ima vlast.

27 Zato, o kralju, neka ti bude ugodan moj savjet: iskupi svoje grijeha milostin-

jom i opaçine svoje milosrdem prema nevoljnicima! Možda se onda produži blagostanje tvoje."

28 Sve se ovo ispuni na kralju Nebukadnezar.

29 Poslije dvanaest mjeseci hodao je on na kraljevskom dvoru u Babilonu.

30 Kralj je rekao: "Nije li to Babilon veliki što sam ga ja sazidao za prijestolnicu kraljevsku velikom moći svojom i na slavu veličanstva svojega?"

31 Još nije bio prešao taj govor preko usana kraljevih, a došao je glas s neba: "Tebi, kralju Nebukadnezare, ovim se javlja: Kraljevstvo će se tebi oduzeti.

32 Iz društva ljudskoga bit ćeš izbačen i sa životinjama ćeš poljskim stanovati. Travu će ti davati za hranu kao govedima; i sedam će vremena proći preko tebe dok spoznaš da Svevišnji ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i može ga dati komu hoće."

33 Još u isti čas ispunila se ta prijetnja na Nebukadnezar. On je bio izbačen iz društva ljudskoga, jeo je travu kao goveda, rosa je nebeska kvasila njegovo tijelo, te su mu narasle dlake kao pera orlova i nokti kao pandže ptičje.

34 Poslije stanovitog vremena ja, Nebukadnezar, podigao sam svoje oči k nebu i moj razum opet mi se vratio, i ja sam zahvalio Svevišnjemu i hvalio sam i slavio njega koji živi u vijeke, čija je vlast vječna i čije je kraljevstvo kroz sve naraštaje.

35 Svi, koji stanuju na zemlji, jesu kao ništa prema njemu. On što hoće radi s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim. Nema nikoga da bi mu smio ruku zaustaviti i upitati ga: "Što radiš?"

36 U isto vrijeme dobio sam natrag razum svoj i došao sam opet na slavu kraljevstva svojega, na svjetlost i sjaj. Moji su me dvorani i velikaši potražili, opet sam bio postavljen u kraljevsko dostojanstvo i dana mi je još veća vlast.

37 Zato ja, Nebukadnezar, hvalim, blagoslivljam i slavim Kralja nebeskoga, jer su sva njegova djela istinita, upravljanje je njegovo pravedno. On može poniziti one koji hode u oholosti.

Zločin i kazna kralja Belšazara

5 Kralj Belšazar priredi veliku gozbu za tisuću velikaša svojih. Pred tisućom njih pio je vino.

2 Kad je Belšazar bio pijan, zapovjedio da se donesu zlatne posude i srebrne koje je odnio njegov otac Nebukadnezar iz doma u Jeruzalemu. Kralj je htio da iz njih pije s velikašima svojim, sa ženama i suložnicama svojim.

3 Kad su bili donijeli zlatne posude što su ih odnijeli iz doma, Božje kuće u Jeruzalemu, pio je iz njih kralj s velikašima

Daniel

606

svojim, sa ženama i suložnicama svojim. **4** Pili su vino i slavili svoje bogove zlatne i srebrne, mjedene, željezne, drvene i kamene.

5 U taj su se čas pojavili prsti čovječje ruke i pisali su prema svjetiljci po vapnenom zidu kraljevskog dvora, a kralj je opazio ruku koja je pisala.

6 Onda je pobjedjelo lice kraljevo i misli su ga njegove uznemirile. Njegovi su u bedrima zglobovi popustili i koljena mu se tresla.

7 Kralj je povikao iza glasa neka se dovedu zvjezdari, Kaldejci i vračari. Onda je rekao babilonskim mudracima: "Tko mogne pročitati ovo pismo i reći mi što znači, taj će se odjenuti u grimiz, nosit će zlatan lanac o vratu i vladat će u kraljevstvu mojem kao treći vladar."

8 Onda su pristupili svi mudraci kraljevi, ali nisu mogli ni pisma pročitati ni reći kralju što znači.

9 Kralj Belšazar se vrlo prestrašio, lice mu se sasvim promijenilo i velikaši su se njegovi prepali.

10 Kad je kraljica majka čula što se dogodilo kralju i velikašima, došla je u kuću gdje je bila gozba. Kraljica progovorila i rekla je: "Kralju, da si živ do vijeka! Neka te ne uznemiruju misli tvoje i neka se ne mijenja tvoje lice!"

11 Ima u tvom kraljevstvu čovjek u kojem prebiva Duh Svetoga Boga. Već pod vladom tvog oca bili su našli u njemu razboritost i upravo božansku mudrost. Kralj Nebukadnezar—tvoj otac kralj—postavio ga je glavarem čarobnjacima, zvjezdarima, Kaldejcima i vračarima.

12 Jer visok duh, mudrost i razum za tumačenje snova, za otkrivanje tajna i za razjašnjavanje zaoneta našli su u Danielu, komu je kralj dao ime Beltešazar. Neka dozovu Daniela i on će reći što znači."

13 Kad su bili doveli Daniela pred kralja, rekao je kralj Danielu: "Jesi li ti Daniel, jedan od judejskih zarobljenika koje je moj kraljevski otac doveo ovamo iz Judeje?"

14 Cuo sam za tebe, da u tebi prebiva Duh Božji; da su našli u tebe razboritost, razum i mudrost u visokoj mjeri.

15 Sada su bili preda mnom mudraci i čarobnjaci, da pročitaju ovo pismo i da mi kažu što znači, ali oni mi ne mogu reći što znače te riječi.

16 Onda sam čuo za tebe da možeš protumačiti i zaonete riješiti. Ako možeš pročitati ono ondje pismo i reći mi što znači, odjenut ćeš se u grimiz, zlatan lanac nosit ćeš o vratu i vladat ćeš u kraljevstvu mojem kao treći vladar."

17 Nato je odgovorio Daniel kralju, govoreći: "Zadrži poklone svoje za sebe, a da-

rove svoje poklone drugomu! A pismo ću ja pročitati i reći ću ti, kralju, što znači.

18 Kralju, Bog Svevišnji dao je tvom ocu Nebukadnezaru kraljevstvo, veličinu, slavu i veličanstvo.

19 Od velike moći koju mu je dao drhtali su i tresli su se pred njim svi narodi, plemena i jezici. Mogao je usmrtniti koga je htio, mogao je ostaviti u životu koga je htio i mogao je poniziti koga je htio.

20 Ali kada mu se podiglo srce i duh mu se osilio do drskosti, onda je bio srušen s kraljevskoga prijestolja i bilo mu je uzeto dostojanstvo njegovo.

21 Bio je izbačen iz društva ljudskoga i srce mu je postalo kao u životinje. Stanovao je s divljim magarcima. Davali su mu travu za hranu kao govedima. Rosa nebeska kvasila mu je tijelo dokle je spoznao da Bog Svevišnji ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i može ga podijeliti, komu hoće.

22 I ti, njegov sin Belšazar, nisi ponizio svoje srce, premda si znao sve ovo.

23 Ti si se podigao protiv Gospodina nebeskoga. Posude doma njegova morali su donijeti pred tebe, i pio si iz njih vino sa svojim velikašima, sa svojim ženama i suložnicama. Slavio si svoje bogove srebrne i zlatne, mjedene, željezne, drvene i kamene, koji ne mogu ni vidjeti ni čuti, niti imaju razum. A nisi iskazao čast Bogu u čijoj su ruci životni dah tvoj i svi tvoji putovi.

24 Zato je on dao da se pojavi ova ruka što piše i da se napiše ovo pismo.

25 Što ondje stoji napisano, glasi: Mene, Mene, Tekel, Parsin.

26 Ovo znače te riječi: Mene: Izbrojio je Bog tvoje kraljevstvo i učinio mu je kraj.

27 Tekel: Izmjeren si bio na mjerila i naden si prelagan.

28 Parsin: Razdijeljeno je kraljevstvo tvoje i dano Medijcima i Perzijancima."

29 Onda je bio Daniel, na zapovijed Belšazarovu, odjeven u grimiz, i stavili mu zlatan lanac oko vrata. Povikali su pred njim da će vladati u kraljevstvu kao treći vladar.

30 Iste je noći bio umoren Belšazar, kralj Kaldejaca.

31 I Medijac Darije dobio je kraljevstvo u dobi od šezdeset i dvije godine.

Izbavljenje Danielovo iz jame lavovske

6 Svidjelo se Dariju da postavi nad kraljevstvom stotinu i dvadeset satrapa, da vladaju nad svim kraljevstvom. **2** A nad njima tri vrhovna glavara, kojima je pripadao i Daniel. Ovima su satrapi morali polagati račune da ne bi kralj trpio štete u porezu.

3 Daniel se odlikovao iznad drugih vrhovnih činovnika i satrapa, jer je u

njemu djelovao viši duh. Kralj je pomišljao na to da ga postavi nad svim kraljevstvom svojim.

4 Onda su vrhovni činovnici i satrapi gledali da nađu kakav god povod tužbi protiv Daniela glede kraljevstva, ali nisu mogli otkriti nikakva povoda ni pogreške, jer je bio vjeran i nije mu se mogla dokazati nikakva krivnja ili mana.

5 Onda su rekli oni ljudi: "Nećemo naći na tomu Danielu nikakva povoda tužbi, osim ako ga ne nademo na njemu zbog zakona Boga njegovog."

6 Zato su došli pred kralja oni vrhovni činovnici i satrapi i rekli mu: "Kralju Darije, da si živ dovijeka!

7 Svi vrhovni činovnici u kraljevstvu, predstojnici i satrapi, savjetnici i zapovjednici složni su u tom da se izda kraljevska zapovijed i postavi oštra zabrana, po kojoj svaki koji za trideset dana upravi koju molbu na bilo kojega boga ili čovjeka osim na tebe, kralju, neka se baci u jamu lavlju.

8 Dakle, kralju, potvrdi taj zaključak i potpiši pismo da se ne može promijeniti po neporecivu zakonu medijsko-perzijskom!"

9 Nato je potpisao kralj Darije pismo sa zabranom.

10 Kad je Daniel čuo da je pismo potpisano, otišao u svoju kuću, gdje je u svojoj gornjoj sobi imao otvore prozora naprema Jeruzalemu. Tri puta na dan padao je na svoja koljena, obavljao je svoju molitvu i slavio svojega Boga, kako je bio činio i prije.

11 Jednoga dana pohitjeli su oni ljudi onamo i našli su Daniela kako se molio i vapio svojem Bogu.

12 I otišli su kralju i upitali za kraljevsku zabranu: "Nisi li potpisao zabranu, po kojoj svaki koji za trideset dana upravi koju god molbu na bilo kojega boga ili čovjeka osim na tebe, kralju, neka se baci u jamu lavlju?" Odgovorio je kralj rekavši: "Tako je po neporecivu zakonu medijsko-perzijskom."

13 Onda oni odgovore kralju: "Daniel, jedan od judejskih zarobljenika, ne mari za te, kralju, ni za zabranu koju si potpisao, nego obavlja tri puta na dan svoju molitvu."

14 Kad je kralj čuo te riječi, ožalosti se vrlo i pomisli na to kako bi izbavio Daniela i trudio se do zalaska sunca da ga oslobodi.

15 Ali su oni ljudi navalili na kralja i rekli kralju: "Pomisli, kralju, da ima zakon medijsko-perzijski po kojem se svaka zabrana i zapovijed koju je izdao kralj ne mijenja!"

16 Onda je kralj izdao zapovijed da do-

vedu Daniela i bace ga u jamu lavlju. Kralj je rekao Danielu: "tvoj Bog, komu tako postojano služiš, neka te izbavi!"

17 Onda su donijeli kamen i stavili ga jami na otvor. Kralj ga zapečati svojim prstenom i prstenima svojih velikaša, da se odluka protiv Daniela ne mogne promijeniti.

18 Potom se povukao kralj u svoj dvor i proveo noć u postu i nije dopustio da mu se unesu jela, ali ipak ga ostavio san.

19 Rano ujutro, čim se razdanilo, ustao je kralj i otišao brže k jami lavljoj.

20 Kad se približio k jami, viknuo Daniela žalosnim glasom. Kralj je rekao Danielu: "Daniele, slugo Boga živoga, je li te tvoj Bog, komu tako postojano služiš, mogao izbaviti od lavova?"

21 Daniel je odgovorio kralju: "Kralju, da si živ dovijeka!

22 Moj Bog poslao je anđela svojega i on je zatvorio čeljust lavovima. Oni mi nisu ništa naudili, jer sam bio nađen pred njim nedužan. I protiv tebe, kralju, nisam učinio nikakve nepravde."

23 Onda se kralj vrlo obradovao i zapovjedio da izvade Daniela iz jame. Kad su bili izvadili Daniela iz jame, nisu našli ni najmanje ozljede na njemu, jer se bio pouzdao u svojega Boga.

24 A one ljude, koji su bili optužili Daniela, doveli na zapovijed kraljevu i bacili su ih u jamu lavlju s djecom njihovom i sa ženama njihovim. Prije nego su bili došli na dno jame navalili su lavovi na njih i zdrobili im sve kosti.

25 Potom izdao kralj Darije svim narodima, plemenima i jezicima što stanuju po cijeloj zemlji ovo pismo: "Mir neka vam se umnoži!

26 Ovim izlazi od mene zapovijed da se u svim područjima mojega kraljevstva svatko mora bojati i strašiti Boga Daniela, jer je on Bog živi, koji ostaje zauvijek. Kraljevstvo se njegovo neće uništiti nikada i vlast njegova nema kraja.

27 On izbavlja i spasava, čini znamenja i čudesa na nebu i na zemlji. On je izbavio Daniela od sile lavova."

28 Danielu je bilo dobro za kraljevanja Darijeva kao i za perzijskoga kralja Kira.

Četiri svjetska kraljevstva i vječno kraljevstvo Mesijino

7 U prvoj godini Belšazara, kralja babilonskoga, imao je Daniel san i vide-nja što su bila pred duhom njegovim na postelji njegovoj. On je napisao san izvjestivši ukratko glavni sadržaj.

2 Daniel je pripovijedao ovo: "Gledao sam noću u videnju sna svojega kako četiri vjetra nebeska uzburkalo se veliko more."

3 Četiri velike životinje su izašle iz mora, svaka drukčija.

Daniel

608

4 Prva je izgledala kao lav i imala je krila orlova. Dok sam gledao, krila joj se istrgnula i ona se podigla sa zemlje, stala je na noge kao čovjek i dalo joj se čovječje srce.

5 Najedanput se pojavila druga životinja što je izgledala kao medvjed. Bila je napola uzdignuta, imala je tri rebra u čeljusti među zubima. Viknulo joj se: 'Ustani i jedi mnogo mesa!'

6 Dok sam još gledao, pojavila se najedanput druga životinja što je izgledala kao ris. Imala je četiri krila na leđima. Imala je i četiri glave, i dade joj se vlast.

7 Iza toga vidio sam, u noćnim viđenjima svojim, najedanput četvrtu životinju, strašnu, užasnu i vrlo jaku. Imala je silne željezne zube, kojima je jela i satirala i što bi preostalo, pogazila je nogama. Razlikovala se od svih prijašnjih životinja i imala je deset rogova.

8 Dok sam promatrao rogove, izraste najedanput drugi mali rog među onima i tri se prva roga išćupala od njega. Na ovom rogu bile su oči što su izgledale kao oči čovječje i usta što su govorila drske govore.

9 Dok sam još gledao, bili su postavljena prijestolja i Pradavni zauzeo mjesto. Njegova odjeća bila je bijelo kao snijeg, i kosa mu na glavi kao čista vuna. Prijestolje mu bilo plamen ognjeni, kotači mu kao oganj razgoren.

10 Rijeka je ognjena izlazila od njega i tekla dalje. Tisuću tisuća služili mu i deset tisuća po deset tisuća stajalo pred njim. I sud sjede i knjige se otvore.

11 Dok sam još uvijek gledao zbog glasnih, drskih govora koja je govorio onaj rog, onda sam vidio kako bi ubijena ta životinja, tijelo se njezino raskomadalo i predalo razarenom ognju.

12 I ostalim životinjama bila je uzeta moć njihova, jer je samo na određeno vrijeme bila utvrđena dužina života njihova.

13 Dok sam još imao noćna viđenja, došao je najedanput jedan, koji je izgledao kao Sin Čovječji na oblacima nebeskim. Kad je bio došao do Pradavnoga, doveli su ga pred njega.

14 I dade se njemu vlast, čast i kraljevstvo. Njemu moraju služiti svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova trajat će vječno i neće nikada proći. Nikada neće prestati njegovo kraljevstvo.

15 Ja, Daniel, zadrhtao sam zbog toga na cijelom tijelu. Viđenja što su stajala pred mojim duhom uznemirila su me.

16 Pristupio sam k jednom od onih koji su stajali ondje i zamolio sam ga da mi rekne što to sve znači. On mi odgovorio i rekao je što to znači:

17 'Četiri velike životinje znače četiri

kralja koji će nastati na zemlji.

18 Ali će potom sveci Svevišnjega dobiti kraljevstvo posjedovat će kraljevstvo do vijeka i zauvijek.'

19 Htio sam doznati i o četvrtoj životinji koja se razlikovala od svih drugih i bila je vrlo strašna, koja je imala zube željezne i nokte mjedene, koja je jela i satirala i što je preostalo, nogama pogazila;

20 i o deset rogova na njezinoj glavi, i o drugom rogu, koji je izrastao i tri su pred njim roga otpala, o rogu, naime, onom koji je imao oči i usta što su govorila drske govore i koji je izgledao veći od ostalih.

21 I bio sam vidio kako je taj rog vojevao sa svecima i nadvladaivao ih,

22 dok nije došao Pradavni i dok nije bilo dano pravo svecima Svevišnjega, i dok nije prispjelo vrijeme da sveci preuzmu vlast.

23 On je odgovorio: 'Četvrta životinja znači četvrto kraljevstvo koje će nastati na zemlji, a razlikovat će se od svih drugih kraljevstava. Svu će zemlju progutati, pogaziti i satrti.

24 Deset rogova znači deset kraljeva koji će nastati u tom kraljevstvu. Poslije njih doći će drugi koji će se razlikovati od prijašnjih i srušit će tri kralja.

25 On će govoriti drske govore protiv Svevišnjega i gledat će da potamani svece Svevišnjega i pomišljat će na to da promijeni vremena svekovanja i zakon. I oni će biti predani vlasti njegovoj za jedno vrijeme i za dva vremena i za polovicu vremena.

26 Onda će zasjedati sud i uzet će mu se vlast, te će se uništiti i sasvim razoriti.

27 Onda će se kraljevstvo, vlast i moć nad kraljevstvima pod svim nebom dati narodu svetaca Svevišnjega. Kraljevstvo će njegovo trajati vječno i sve će vlasti njemu služiti i podložne mu biti.'

28 Ovdje je kraj izvještaju. Mene, Daniela, vrlo su uznemirile misli moje. Lice se moje promijenilo, ali sam događaj sačuvao u pameti svojoj."

Videnje o drugom i trećem kraljevstvu

8 U trećoj godini vladanja kralja Belšazzara imao sam ja, Daniel, poslije viđenja što mi se najprije pokazalo, još drugo.

2 Vidio sam ovo viđenje: Gledao sam kako sam bio u prijestolnom gradu Susi, koji leži u pokrajini Elamu. I to sam vidio u viđenju da sam bio na rijeci Ulaju.

3 Kad sam pogledao oko sebe, vidio sam najedanput ovna gdje stoji pokraj rijeke, i imao je dva roga. Rogovi su bili veliki. Jedan je bio veći od drugoga. Veći je bio narastao poslije.

4 Vidio sam ovna gdje bode na zapad, na

sjever i na jug. Nijedna životinja nije mu mogla odoljeti i od sile se njegove izbaviti. Činio je što je htio i osilio se.

5 Dok sam još gledao, dolazio je najedanput jarac od zapada povrh sve zemlje, a da se nije doticao zemlje. Jarac je imao snažan rog iznad očiju.

6 Kad je bio došao do ovna s dva roga što sam ga vidio gdje stoji pokraj rijeke, navali na njega silnim gnjevom.

7 Vidio sam onda gdje posve blizu i izaziva ovna. Bijesno je udario na ovna i slomio mu oba roga, jer ovan nije imao snage da mu odoli, bacio ga na zemlju i pogazio nogama. Nikoga nije bilo da bi oslobodio ovna sile njegove.

8 Jarac je potom postao vrlo velik, ali kad je bio postao velik, slomio se veliki rog, a na njegovo mjesto narasla su četiri druga roga prema četiri vjetra nebeska.

9 Iz jednoga od njih narastao je malen rog i onda postao vrlo velik prema jugu i istoku, i prema najkrasnijoj od zemalja.

10 Podigao se do vojske nebeske i pobacao na zemlju neke od vojske nebeske i od zvijezda i pogazio ih.

11 Sve do vladara vojske nebeske on se podigao. Uzeo mu je svakidašnju žrtvu i oskvrnuo mjesto svetišta njegova.

12 Zbog bezakonja bila je predana sveta vojska zajedno sa žrtvom svakidašnjom. Srušio je istinu na zemlju. Što je činio, napredovalo mu je.

13 Onda sam čuo jednoga sveca gdje govori. Drugi je svetac upitao toga koji je govorio: "Dokle će trajati to viđenje za svakidašnju žrtvu i za bezakonje pustošeno i za ostavljanje svetišta i svete vojske?"

14 Onda mi je on rekao: "Do dvije tisuće i tri stotine dana; onda će svetište biti očišćeno."

15 Kad sam ja, Daniel, tražio da razumijem viđenje što sam ga bio vidio, onda najedanput stao je pred mene netko, tko je izgledao kao čovjek.

16 Nato sam čuo glas čovječji gdje više preko Ulaja: "Gabriele, razjasni tomu ondje viđenje!"

17 I došao je on na mjesto gdje sam stajao. Kad se približio, prestrašio sam se ja i pao sam ničice na svoje lice. A on mi je rekao: "Pazi, sine čovječji, to se viđenje odnosi na posljednje vrijeme."

18 Kad je on razgovarao sa mnom, postao sam sav zapanjen i pao sam na zemlju ničice na svoje lice. A on me se dotaknu, ispravi me opet na mjestu gdje sam bio stajao.

19 Onda je rekao: "Evo, reći ću ti što će se dogoditi u posljednje vrijeme gnjeva, jer se viđenje odnosi na posljednje vrijeme."

20 Ovan što si ga vidio s dva roga, to su kraljevi medijski i perzijski!

21 Jarac je kralj grčki, veliki rog što mu je bio iznad očiju, to je prvi kralj.

22 Što su onda, kada se slomio, mjesto njega narasla četiri druga, znači: Četiri kraljevstva izići će iz njegova naroda, ali ne tako jaka kao on.

23 Pri svršetku vlasti njihove, kad bezakonici navršu mjeru, ustat će kralj drska pogleda i lukav.

24 Silna će mu biti moć, ali ne od vlastite snage. Nanijet će izvanrednu pustoš i djela će mu napredovati. Moćne će uništiti pa i narod svetaca upropašćivat će.

25 Lukavstvom njegovim napredovat će mu prijevartni pothvat njegov. Bit će ohol i mnoge će iznenada upropastiti, ali čim se digne na Vladara nad glavarima, bit će satrven bez ruke ljudske.

26 Viđenje o večerima i jutrima, o čemu je bio govor, odgovara istini, ali zapečati viđenje, jer se odnosi na dane daleke!"

27 Ja, Daniel, bio sam posve iznemogao i bolovao sam sve dane. Kad sam opet mogao ustati, vršio sam kraljevsku službu. A puno sam se čudio viđenju, ali nije bilo nikoga tko bi mogao to objasniti.

Sedamdeset godišnjih tjedana

9 U prvoj godini Darija, sina Ahasverova, iz plemena Medijaca, koji je bio postao kralj nad kraljevstvom Kaldejaca,

2 u prvoj godini njegova vladanja našao sam ja, Daniel, u knjigama na broj godina za koje će po proročanstvu Gospodinovu proroku Jeremiji ležati Jeruzalem u ruševinama, naime, sedamdeset godina.

3 Upravio sam svoje lice k Bogu, Gospodinu, i počeo sam se moliti i vapiti u postu, kostrijeti i pepelu.

4 Molio sam se Gospodinu, svojem Bogu, i priznavao: "Gospodine, Bože veliki i strašni! Ti držiš zavjet milosti onima koji te ljube i drže tvoje zapovijedi.

5 Mi smo griješili i krivo činili, bili smo bezbožni, pobunili smo se i odstupili od tvojih zapovijedi i propisa.

6 Nismo slušali tvojih sluga, proroka, koji su govorili u tvoje Ime našim kraljevima, našim glavarima i našim očevima i svemu narodu u zemlji.

7 Ti si, Gospodine, pravedan, a stidno rumenilo moralo bi udariti u lice na današnji dan nas, sve ljude Judine, stanovnike jeruzalemske i sav narod izraelski, blizu i daleko po svim zemljama, kamo si ih rastjerao zbog nevjernosti koju su ti počinili.

8 Gospodine, stidno rumenilo moralo bi u lice udariti nas, naše kraljeve, naše glavare i naše očeve, jer smo sagriješili tebi.

9 Ali je u Gospodina, našega Boga, milosrđe i oproštenje za to što smo se pobu-

Daniel

610

nili protiv njega.

10 Nismo slušali glasa Gospodina, svojega Boga, da hodimo po zakonima njegovim, koje nam je dao preko svojih sluga, proroka.

11 Sav je Izrael prestupao tvoj zakon, otpadao je, a da nije slušao glasa tvojega. Prokletstvo i kletva, kako stoje napisani u zakonu Mojsija, sluge Božjega, izlili su se na nas, jer smo mu sagriješili.

12 On je pustio da se na nama i na sucima našim, koji su vladali nama, ispuni prijetnja njegova, da će nas udariti nesrećom velikom, kakva se nikada nije dogodila pod nebom osim u Jeruzalemu.

13 Kako stoji napisano u Mojsijevu zakonu, tako se srušila na nas sva ta nesreća. A mi nismo umilostivili Gospodina, svojega Boga, nismo se vratili od svojih grijeha i nismo marili za tvoju vjernost.

14 Tako je Gospodin naumio da spusti nesreću na nas, jer je Gospodin, naš Bog, pravedan u svim svojim djelima koja čini, jer nismo bili slušali njegova glasa.

15 I eto, Gospodine, Bože naš, koji si izveo svoj narod iz Egipta jakom rukom i stekao sebi Ime do današnjega dana, mi smo sagriješili i krivo činili.

16 Odustani, Gospodine, po svoj svojoj dobroti od gnjeva i jarosti svoje nad gradom svojim Jeruzalemom i nad svetom gorom svojom, jer je zbog naših grijeha i zbog bezakonja naših otaca Jeruzalem i tvoj narod izvrnut ruglu svih koji su oko nas.

17 A sad poslušaj, Bože naš, molitvu i vapaj svojega sluga! Obasjaj svojim licem svoje opustjelo svetište zbog Gospodina!

18 Prigni, moj Bože, svoje uho i čuj! Otvori svoje oči i vidi pustoš u kojoj se nalazimo i grad, nad kojim je bilo prizvano tvoje Ime, jer ne donosimo pred tebe svoju molitvu pouzdavajući se u pravedna svoja djela, nego gledajući u tvoje veliko milosrđe.

19 Gospodine, uslišaj! Gospodine, oprosti! Gospodine, poslušaj i učini ne časeći zbog samoga sebe, Bože, jer se tvoje Ime priziva nad ovim gradom i nad tvojim narodom!"

20 Dok sam još govorio i molio se i priznavao svoje grijehe i grijehe svojega naroda Izraela i polagao svoj vapaj za svetu goru svojega Boga pred Gospodina, svojega Boga.

21 da, dok sam obavljao svoju molitvu, najedanput Gabriel, isti onaj koga sam prije bio vidio u viđenju, doletjeo mi brzo oko vremena večernje žrtve.

22 On me uputi i rekao mi: "Daniele, sada dolazim da te poučim.

23 Kad si počeo moliti, izašla riječ Božja. Dolazim da ti to navijestim, jer si ljubi-

mac Božji. Zato pripazi na riječ, onda ćeš razumjeti viđenje!

24 Sedamdeset je tjedana određeno nad tvojim narodom i nad tvojim svetim gradom, da se kraj učini bezakonju, da se oduzmu grijesi, da se oprosti opaćina, da se dovede vječna pravda, da se ispuni viđenje i proročanstvo i da se pomaže Sveti nad svetima.

25 Zato znaj i razumij da od vremena kad je izašla riječ da se Jeruzalem opet sazida, dok ustane Pomazanik, Vladar, proći će sedam godišnjih tjedana i šezdeset i dva godišnja tjedna, i opet će se sažidati s ulicama i prokopima u teško vrijeme.

26 Poslije šezdeset i dva tjedna bit će Pomazanik pogubljen, premda je nedužan. Grad zajedno sa svetištem bit će razoren od ratnoga naroda jednoga vladara što će doći. Kraj će mu biti s potopom. Na svršetku rata doći će određeno opustošenje.

27 S mnogima će za jedan tjedan napraviti tvrd zavjet i u polovici tjedna prestat će žrtva zaklanica i prinos. Na njihovu mjestu zavladat će grozota pustoši i trajat će do svršetka, kad će se izliti određeno na pustošenje."

Andeo se prikazuje Danielu na Tigrisu

10 U trećoj godini perzijskoga kralja Kira bilo je dano jedno objavljenje Danielu, koji se zvao Beltešazar. Ovo je objavljenje istinito i govori o velikoj nevolji. On je razumio objavljenje, pošto mu je jedno viđenje otvorilo razumijevanje.

2 Onda sam ja, Daniel, bio u žalosti tri tjedna.

3 Jela tečna nisam jeo, meso i vino nisu ulazili u moja usta i nisam se mazao dok nisu prošla tri tjedna.

4 Kad sam se dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca našao na obali velike rijeke Tigrisa,

5 i oko sebe pogledao, onda stade pred mene jedan čovjek, odjeven u platno, a oko bedara svojih nosio je pojas od čistoga zlata.

6 Tijelo mu je sjalo kao krizolit i kao munja sijevalo mu lice. Oči su mu bile kao zublje ognjene. Njegove ruke i njegove noge blistale su kao mjed ugladena, a zvuk njegova glasa bio je kao šum mnoštva naroda.

7 Ja, Daniel, jedini imao sam ovo viđenje. Pratioci moji nisu vidjeli viđenje, ali ih je spopao takav strah te su pobjegli da se sakriju.

8 Ja sam ostao sam, i dok sam imao ovo veliko viđenje, ostavila me je sva snaga. Lice mi se nagrdilo i sva mi je snaga iščeznula.

9 Ali sam čuo njegov glas riječi. Kad sam onda razabrao njegov glas riječi, pao sam onesviješćen preda se i ležao sam licem na zemlju.

10 Najedanput dotakla me se ruka i pomogla me podići na koljena i na ruke.

11 On mi je rekao: "Daniele, predragi čovječe, slušaj riječi koje ću ti izreći! Uspiravi se, jer sam sada poslan k tebi." Kad mi je to rekao, ustao sam dršćući.

12 Onda mi je rekao: "Ne boj se Daniele, jer odmah prvoga dana kad si se trudio da dobiješ pouku, i kad si se ponizio pred svojim Bogom, bile su uslišene molbe tvoje. Ja dolazim na tvoju molitvu.

13 Dvadeset i jedan dan odupirao mi se vladar anđeo kraljevstva perzijskoga. Onda mi je došao u pomoć Mihael, jedan od najviših glavara anđela. Ostavio sam ga ondje kod vladara anđela kraljevstva perzijskoga.

14 I dolazim da ti reknem što čeka tvoj narod u budućim danima, jer viđenje ide još u daleke dane."

15 Dok mi je govorio te riječi, spustio sam svoje oči na zemlju i zašutio sam.

16 Ali on, koji je izgledao kao čovjek, dotaknu se mojih usana. Onda sam mogao otvoriti svoja usta i rekao sam njemu, koji je stajao preda mnom: "Moj gospodaru, ovim viđenjem posve sam potrešen i svu sam snagu izgubio.

17 Kako bih mogao, gospodaru, jedan tako neznatan sluga govoriti s jednim tako visokim gospodarom kao što si ti? Onda mi nestaje sva snaga i dah me ostavlja."

18 I još jedanput dotakao me se on, koji je izgledao kao čovjek i dao mi nove snage.

19 Rekao mi je: "Ne boj se, preljubljeni čovječe! Mir neka je s tobom! Ohrabri se, ohrabri se!" Dok je tako govorio sa mnom, osjetio sam se ojačan. Rekao sam: "Govori, gospodaru, jer si me ojačao!"

20 Onda on je rekao: "Znaš li zašto sam došao k tebi? Sad ću se opet vratiti da se borim s vladarom Perzije. Kad dovršim to, gle, doći će vladar Grčke.

21 Ali ću ti prije izreći što je napisano u knjizi istine. Nitko ne stoji sa mnom protiv onih osim vašega vladara anđela Mihaela."

Aleksandar veliki, Egipatski i asirski kraljevi

11 Već u prvoj godini vladanja Medijca Darija stajao sam uz njega kao pomoćnik i zaštitnik.

2 Sad ću ti reći istinu: Evo, još će se tri kralja perzijska pojaviti. Četvrti će steći veće bogatstvo nego svi drugi. Kad se osilio bogatstvom svojim, sve će podignuti protiv grčkoga kraljevstva.

3 Onda će se pojaviti junački kralj i podignuti silno kraljevstvo i sve izvesti što hoće.

4 Ali čim se pojavi, raspast će se njegovo kraljevstvo i razdijelit će se u četiri nebeska vjetra, ali ne među njegove potomke. I neće više biti tako moćno kao pod vlašću njegovom.

5 Kralj južni postat će jak, ali jedan od vojskovođa njegovih natkrilit će ga moćju i vlast će posvojiti sebi. Kraljevstvo će njegovo biti vrlo veliko.

6 Poslije nekoliko godina oni će se sprijateljiti. Kći južnoga kralja doći će k sjevernom kralju da uspostavi mir, ali ona neće zadržati jaku pomoć, jer on i pomoć njegova neće se održati. Dapače, ona će biti predana zajedno s pratnjom njezinom, ocem njezinim i pomoćnikom njezinim.

7 Ali će od mladice njezina korijena jedan ustati i staviti na njezino mjesto, doći sa vojskom i provalit će u tvrđavu sjevernoga kralja, napasti je i zauzeti.

8 I njihove bogove će s livenim njihovim kipovima, s njihovim dragocjenim posudom, srebrom i zlatom odnijeti u Egipat kao plijen. Godine i godine ostat će jači od sjevernoga kralja.

9 Onda će ovaj upasti u kraljevstvo južnoga kralja, ali se mora opet vratiti u svoju zemlju.

10 Ali će se onda njegovi sinovi naoružati i skupit će silne vojske. Oni će doći sve plaveći i potapajući, i ponovno će u boju prodirati do njegove tvrđave.

11 Ogorčen izići će južni kralj i ratovat će s njim, sa sjevernim kraljem. Ovaj će podignuti veliku vojsku, i vojska će se dati u njegovu ruku.

12 Pošto bude vojska uništena, ponijet će se njegovo srce. Pobit će deset tisuća; ipak se neće moći održati.

13 Sjeverni će kralj opet dignuti vojsku, veću od prijašnje, i poslije više godina doći će s velikom vojskom i sa silnim blagom.

14 U to će vrijeme mnogi ustati protiv kralja južnoga, i zlikovci iz tvojega naroda podignut će se da se po njima ispuni proročanstvo, ali će oni pasti.

15 I doći će kralj sjevernoga kraljevstva, napraviti će opkope i uzet će jedan tvrdi grad. Cete južne neće odoljeti, ni izabrane ćete njegove neće se moći oduprijeti.

16 Tako može onaj koji je došao protiv njega činiti što hoće, a da mu se nitko ne oprije. I on će se utvrditi u najkrasnijoj od svih zemalja, s uništenjem u njegovim rukama.

17 Onda naumi da sve njegovo kraljevstvo dobije u svoju vlast. Zaključio s njim ugovor i dao mu kćer za ženu u zloj namjeri, ali se naum neće obistiniti i

Daniel

612

neće mu uspjeti.

18 Onda će se okrenuti na primorske zemlje i mnoge osvojiti, ali će jedan vojskovođa dokrajčiti njegovo ruganje i njegov rug svaliti na njega.

19 Onda će se okrenuti tvrđavama svoje zemlje. Pritom će se spotaknuti i pasti i zauvijek iščeznuti.

20 Na njegovo će mjesto stupiti drugi, koji šalje nadstojnika kroz najkrasniju zemlju kraljevstva svojega, ali iza nekoliko dana bude umoren, a ne od gnjeva, niti u ratu.

21 Na njegovo će mjesto doći opak čovjek komu nije bila namijenjena kraljevska čast. On će doći iznenada i spletkama se domoći vlasti.

22 Vojne sile bit će od njega poplavljene i uništene zajedno s vladarom zavjeta.

23 I protiv onoga koji se udruži s njim, čini prijevaru. On će doći i nadvladat će unatoč neznatnim četama svojim.

24 Iznenada će upasti u najrodnije krajeve u zemlji i počiniti zlodjela kakva nisu počinili ni očevi ni djedovi njegovi. Pljačka i plijen i blago razdijelit će među njih rasipno. Protiv tvrdih mjesta smišljat će naume svoje, ali samo još za neko vrijeme.

25 Potom će podignuti svoju moć i svoju hrabrost protiv kralja južnoga s velikom vojskom. Kralj će južni doći u boj s velikom, vrlo jakom vojskom, ali neće moći odoljeti, jer će se skovati spletke protiv njega.

26 Njegovi sudruzi za stolom navući će mu slom. Njegove ćete bit će poplavljene i mnogi će biti pobijeni i past će.

27 Oba kralja misle na prijevaru, za jednim stolom sjede i lažu jedan drugomu, ali im nakane njihove ne polaze za rukom, jer će kraj biti u određeno vrijeme.

28 I vraća se s velikim blagom u svoju zemlju i upravlja svoju misao protiv svetoga zavjeta. Kad izvrši svoju nakanu, vratit će se u svoju zemlju.

29 U urečeno će vrijeme opet poći na jug, ali drugi put neće biti kao prvi put.

30 Jer će izići protiv njega lađe iz Kitima, on će se prestrašiti i povratiti i sav će svoj gnjev iskaliti na svetom zavjetu. Na povratku on će opet skrenuti pažnju onima koji ostavljaju sveti zavjet.

31 vojska koju je poslao nastupit će, oskvrnut će svetište i tvrđavu, prestat će prinostiti žrtvu svakidašnju i postaviti sramotnu gnusobu idolsku.

32 Laskavim će riječima zastraniti one koji su sagriješili protiv zavjeta, ali mnoštvo onih, koji poznaju svojega Boga, ostat će tvrdo i činit će pravo.

33 Razumni u narodu osvijestit će mnoge, ali će biti, donekle, duboko satrti mačem i plamenom, ropstvom i plja-

čkom.

34 Ali dok budu duboko skršeni, pružit će im se malo pomoći. Onda će im se licemjerski priključiti vrlo mnogi.

35 I još neki od razumnih će pasti da se drugi okušaju, očiste i ubijele do posljednjeg vremena, jer će za to još biti određeno vrijeme.

36 I kralj će činiti što hoće: on će se oholo podignuti protiv svakoga boga. Protiv Boga nad bogovima drsko će govoriti i nekažnjen ostati, dok se ne napuni mjera gnjeva, jer će se izvršiti što je određeno.

37 I Boga svojih otaca neće štovati, niti će mariti za ljubimca boga žena, niti za ikoga drugog boga, jer će se dignuti iznad svih.

38 Mjesto toga štovat će boga tvrđava; boga koga njegovi očevi nisu poznavali štuje zlatom, srebrom i dragim kamenjem i drugim dragocjenostima.

39 Podignut će tvrda mjesta u čast tudemu bogu. Tko prizna ovoga, njemu će iskazati veliku čast. Podijelit će im vlast nad mnogima i dati im zemlju kao plaću.

40 U posljednje vrijeme južni će se kralj sukobiti s njim. Na njega će kralj sjeverni navaliti s kolima, konjima i mnogim lađama i sve plaveći i potapajući provalit u zemlje.

41 Pritom će upasti i u najkrasniju od svih zemalja. Deset tisuća past će i samo će se ovi izbaviti od njega: Edom, Moab i veći dio Amonaca.

42 Onda će posegnuti svojom rukom na zemlju i Egipat mu neće uteći.

43 Osvojit će blago u zlatu i u srebru i sve dragocjenosti Egipta. Libijci i Etiopljani u pratnji su njegovoj.

44 Onda će ga prestrašiti glasovi s istoka i sa sjevera. S velikim će gnjevom izići i mnoge će pogubiti i uništiti.

45 Razapet će sjajne svoje šatore između mora i svete, krasne gore. Ipak će ga doći njegov kraj, a nitko mu neće pomoći.

Spasenje u posljednje vrijeme. Svršetak objavljenja

12 U ono vrijeme podignut će se Mihael, veliki vladar andeo, koji zaštićuje sinove tvojega naroda. Bit će vrijeme tjeskobe kakve nije bilo nikada otkako je naroda do onoga vremena, ali će se tvoj narod spasiti u ono vrijeme i svi koji se nadu zapisani u knjizi.

2 Mnogi od onih koji spavaju u prahu zemaljskom probudit će se, jedni na život vječni, drugi na sramotu i prijekor vječni.

3 Koji su mudri sjat će kao sjajno nebo, i oni koji su mnoge privodili k pravednosti kao zvijezde u sve vjekove.

4 A ti, Daniele, zatvori ova objavljenja! Zapečati ovu knjigu do posljednjega vremena! Mnogi će je istraživati i znanje će se umnožiti."

5 Onda sam ja, Daniel, najedanput vidio gdje stoje druga dva anđela, jedan s ove strane, drugi s one strane rijeke.

6 Jedan je upitao čovjeka odjevena u platno koji je stajao nad vodom u rijeci: "Kad će biti kraj ovim čudesnim stvarima?"

7 Cuo sam kako se čovjek, odjeven u platno stajao nad vodom u rijeci, podižući svoju desnicu i lijevicu svoju k nebu zakleo onim koji živi vječno. Ovo će se sve ispuniti poslije jednoga vremena, dva vremena i pola vremena, čim se svrši uništenje moći svetoga naroda.

8 Cuo sam to, ali nisam razumio, pa sam

upitao: "Moj gospodaru što znači posljednje od ovih stvari?"

9 On je odgovorio: "Idi, Daniele, jer do posljednjega vremena ostaju zatvorene i zapečaćene ove riječi!"

10 Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati. Bezbožnici će raditi bezbožno. Bezbožnici neće to razumjeti, ali će pobožnici to spoznati.

11 Od vremena kad se ukine žrtva svakidašnja i postavi sramotna odurnost bit će tisuću i dvjesta i devedeset dana.

12 Blagoslovljen je onaj koji ustraje i dočeka tisuću i tri stotine i trideset i pet dana!

13 A ti idi svojim putem u susret svršetku! Sada smiješ počivati i na svršetku dana ustat ćeš i primiti svoju baštinu."

Hosea

Prorokova ženidba i njegova djeca

1 Riječ Gospodinova došla je Hosei, sinu Beerijevu, u dane Judinih kraljeva Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije i u dane Jeroboama, sina Joašova, kralja Izraelova.

2 Kad je Gospodinov počeo govoriti Hosei, Gospodin je rekao Hosei: "Idi, uzmi sebi bludnicu za ženu i izrodi djecu bludničku, jer je i zemlja nevjerna Gospodinu!"

3 Onda je on otišao i oženio se Gomerom, kćerju Diblaimovom, ona je zatrudnjela i rodila mu sina.

4 Onda mu rekao Gospodin: "Nadjeni mu ime Jezreel, jer samo još malo i kaznit ću krvno djelo Jezreela na kući Jehuovoj, i ukinut ću kraljevstvo Izraelove kuće.

5 U onaj ću dan skršiti moć Izraelovu u dolini jezreelskoj."

6 Ona je opet zatrudnjela i rodila kćer. Onda mu rekao Gospodin: "Nadjeni joj ime Lo-Ruhama (što znači Nepomilovana), jer od sada neću više iskazivati milosti kući Izraelovoj. Dovijeka ću je zaboraviti.

7 A kući Judinoj iskazivat ću milost i izbavit ću ih Gospodinom, Bogom njihovim. A neću ih izbaviti lukom, mačem i ratnom spremom, niti konjima i konjanicima."

8 Kad je Nepomilovanu bila odbila od prsiju, zatrudnjela opet i rodi sina.

9 Onda je rekao Gospodin: "Nadjeni mu ime, Lo-Ami, (što znači: 'Niste-moj-narod'), jer vi niste više moj narod, i ja više nisam vaš Bog.

10 Ipak će jedanput biti broj djece Izraelove poput pijeska na moru, što se ne može izmjeriti ni izbrojiti. I dogodit će se da, mjesto da im se govori: 'Niste-moj-narod,' zvat će se: 'Vi ste djeca Boga živoga.'

11 Tada će se skupiti djeca Judina i djeca Izraelova i sebi će izabrati jednoga glavara i otići će iz zemlje, jer će biti velik dan jezreelski!

Majčin grijeh i kazna

2 Zovite onda svoju braću 'Moj narod,' i svoje sestre 'Pomilovana.'

2 Pozovite svoju majku na odgovor! Pozovite je na odgovor, jer mi ona nije više žena i ja joj više nisam muž. Neka ukloni znakove idolske s svojega lica i idolske kipove sa svojih prsiju.

3 Inače svući ću s nje odjeću njezinu i učinit ću je kakva je bila kad se tek rodila. Napraviti ću je kao pustinju i načiniti ću je kao suhu zemlju, i pustiti ću je da umre od žeđi.

4 I neću štedjeti ni djece njezine, jer su djeca bludnička.

5 Jer je bila bludnica majka njihova, koja ih je rodila, činila je sramotu, jer je govorila: 'Trčat ću za svojim ljubavnicima, koji mi daju kruh i vodu, vunu i lan, ulje i piće.'

6 Zato ću ti trnjem zgraditi put, podignut ću zid da više ne nađeš svojih putova.

7 Onda možeš trčati za svojim ljubavnicima, ali ih više nećeš stići, možeš ih tražiti, ali ih više nećeš naći. Onda ćeš

Hosea

614

reći: 'Ustat ću, vratit ću se k prvomu svojem mužu, jer mi je bilo onda bolje nego sada.'

8 Ali ona neće znati da sam joj davao žito, vino i ulje, da sam joj darovao mnogo srebra i zlata koje su upotrijebili za idolske kipove Baala.

9 Zato ću uzeti opet natrag u svoje vrijeme žito svoje, u svoje doba vino svoje. Oduzet ću joj opet vunu svoju i lan svoj, kojim je pokrivala golotinju svoju.

10 I otkrit ću njezinu sramotu pred njezinim ljubavnicima: nitko je neće oteti mojoj ruci.

11 Učinit ću kraj svakoj njezinoj nasladi, njezinim Svetkovinama i mladacima, Subotnjim danima i njezinim Svečanim gozbama.

12 Potrt ću čokote njezine i smokve za koje je rekao: 'To je plaća što su mi je dali moji ljubavnici.' Pretvorit ću ih u pustoš, u pašnjak za poljske životinje.

13 Za svečanosti Baalove kaznit ću je, u koje im je žrtvovala, kitila se naušnicama i grivnama i trčala za svojim ljubavnicima, a mene zaboravila, govori Gospodin.

14 "Zato evo, ja ću je primamiti, odvest ću je u pustinju, govorit ću joj k srcu.

15 Darovat ću joj opet vinograde njezine. Dolinu tuge učinit ću vratima nade. Onda će me opet ljubiti kao u vrijeme mladosti svoje, kad je izlazila iz Egipta.

16 U onaj dan, govori Gospodin, opet ćeš me zvati: 'Dragi mužu!' a nećeš me više zvati: 'Baale moj!'

17 Onda ću ukloniti iz usta njezinih imena Baala, da se od sada više nikada ne zazivaju njihova imena.

18 U onaj ću dan njima za ljubav napraviti zavjet sa životinjama poljskim, s pticama nebeskim i s crvima zemaljskim. Lûk, mać i ratnu spremu iskorijenit ću sa zemlje i učinit ću da stanuju u miru.

19 Onda ću te zaručiti sebi zauvijek, zaručit ću te sebi kako je pravo i pristojno, u dobroti i ljubavi.

20 Zaručit ću te sebi u vjernosti da me spoznaš kao Gospodina.

21 Dogodit će se u onaj dan ja ću se odazvati, govori Gospodin, odazvat ću se nebu, i ono će se odazvati zemlji.

22 Zemlja će se odazvati žitu, vinu i ulju, i oni će se odazvati Jezreelu.

23 Onda ću ga zasijati sebi u zemlji, udieliti ću milost 'Nepomilovanoj' i reći ću 'Niste-moj-narodu': 'Ti si moj narod!' I on će reći: 'Ti si moj Bog!'

Prorokova ljubav prema nevjernoj ženi

3 Potom mi je dalje rekao Gospodin: "Idi, ljubi ženu koja se daje ljubiti od drugoga i čini preljub, kao što Gospodin ljubi Izraelove sinove, a oni prijanjaju za

tude bogove i žude kolače grožđa nezna-božaca!"

2 Onda sam kupio sebi ženu za petnaest šekela srebra i za homer i letak ječma.

3 Onda sam joj rekao: "Dugo vremena imaš živjeti zarobljena da ne učiniš ništa zlo i da se ne miješaš s drugim muževima, i ja se neću miješati s tobom."

4 Jer će dugo vremena biti Izraelci zarobljeni bez kralja, bez vladara, bez žrtve, bez stupa, bez efoda i bez terafima.

5 Ali će se poslije Izraelci obratiti i tražit će Gospodina, svojega Boga, i Davida, svojega kralja, i podložit će se puni strahopoštovanja Gospodinu i spasenje će njegovo zagrliti na svršetku vremena.

Svećenik i grijeh naroda

4 Čujte riječ Gospodinovu, djeco Izraelova: Gospodin podiže tužbu protiv stanovnika zemaljskih: "U zemlji nema više vjernosti, nema pobožnosti, nema spoznaje Boga.

2 Kriva kletva i laž, umorstvo, krađa i preljubništvo vladaju. Krvavo se djelo reda za krvavim djelom.

3 Zato tuguje zemlja i gine sve što prebiva u njoj, zajedno sa životinjama poljskim i pticama nebeskim i ribe će u moru izginuti.

4 Zaista, neka se nitko ne prepire, neka nitko ne kudi! Tvoj je narod postao kao oni koji se svađaju sa svećenicima.

5 Zato ćeš posrtati danju, a i lažni prorok posrtat će s tobom noću. Uništiti ću tvoju majku.

6 Moj će narod biti uništen, jer mu nedostaje znanje, jer si ti odbacio znanje, zato ću te ja odbaciti, da mi ne budeš svećenik, jer si zaboravio zakon svojega Boga, zato ću i ja zaboraviti tvoju djecu.

7 Sto ih je bilo više, to su više grijeshili protiv mene; čast njihovu pretvorit ću u sramotu.

8 Grijehom mogega naroda hrane se; na njegovu krivnju izlazi pohota njihova.

9 Tako će biti narodu kao svećenicima. Pohodit ću na njemu njegove putove i platit ću mu za opacine njegove.

10 Zrtveno će meso jesti, ali se neće od toga nasititi. Službu će idolsku držati, ali neće od toga imati blagoslova, jer su odbacili štovanje Gospodina.

11 Služba idolska, vino i mast zaluduju.

12 Moj narod pita svoje drvo za savjet, da mu štap njegov dade odgovor, jer ga je duh bludnički zaludio. Napustivši svojega Boga, svoj blud provode.

13 Na vrhuncima gorkim prinose žrtve, kade na brežuljcima pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im godi sjena njihova. Tako dolazi da vaše kćeri čine blud i snahe vaše čine preljub.

14 Ali neću kazniti kćeri vaših što čine

blud, ni snaha vaših što čine preljub, jer vi sami idete nasamo s bludnicama idol-skim i žrtvujete s ljubavnicama hram-skim. A narod je u tom nerazuman i tako propada.

15 Ako ti, Izraele, činiš službu idolsku, neka ipak ne sagriješ! Juda! Ne idite u Gilgalu! Ne zalazite u Bet-Aven i ne zaklinjite se: "Tako mi živoga Gospodina!"

16 Ako je Izrael nepokoran kao uporna junica, kako će ih Gospodin pasti kao janje na otvorenoj tratini?

17 Efraim se udružio s idolima; ostavio ga!

18 Je li se dovršila pijanka, počinje služba idolska. Više vole idola nego velikoga svojega Boga.

19 Vihor će ih uhvatiti krilima svojim. Oni će se osramotiti svojim žrtvama.

Izraelova i Judina bezbožna politika

5 Čujte, svećenici! Pazi, kućo Izraelova! Kućo kraljeva, slušaj! Jer se vas tiče: Vi ste postali zamka u Mispi, na Taboru razapeta mreža.

2 Pobunjenici su vrlo zauzet ubijanjem; a ja ću za njih sve biti šiba.

3 Efraima poznajem dobro, i Izrael nije skriven od mene, jer si, Efraime, služio idolima. Izrael se onečistio.

4 Njihova djela daju da se vrate k svojem Bogu, jer duh idolopoklonstva vlada u njima, i oni neće da što znaju o Gospodinu.

5 Ponos Izraelov mora se prignuti pred njim. Izrael i Efraim padaju vlastitom krivnjom, i Juda će pasti s njima.

6 Sa svojim ovcima i govedima dolaze doduše da traže Gospodina, ali ga ne nalaze; on se uklonio od njih.

7 Jer su prekršili vjernost Gospodinu i izrodili tuđu djecu, zato neka ih proždre neprijatelj zajedno s poljima njihovim!

8 U Gibe i trubite u rog, u Rami u trubu! U Bet-Avenu dignite viku bojnu, o Benjamin, za tobom!

9 Pustinjom će postati Efraim u dan kazne. Protiv Izraelovih plemena objavljujem što će zacijelo biti.

10 Glavari su Judini postali kao oni koji premještaju među. Izlit ću na njih svoju jarost kao vodu.

11 Zarobljen je Efraim, slomljeno njegovo pravo, jer je tako usrdno služio idolima.

12 Kao moljac ja sam Efraimu, kao crvotuč kući Judinoj.

13 Kada je Efraim osjetio bolest svoju i Juda gnojavu ranu svoju, onda Efraim otrčao u Asiriju, i Juda poslao k velikomu kralju, ali vas on ne može ozdraviti, niti izliječiti gnojavu ranu vašu.

14 Jer sam ja kao lav Efraimu, kao lavić

kući Judinoj. Ja ću razderati, otići i odvući; izbaviti ne može nitko.

15 Ja ću se vratiti na natrag na svoje mjesto dokle ne priznaju svoje grijhe. Onda će potražiti moje lice;; u nevolji svojoj tražit će me."

Kazna Božja vodi k pokajanju

6 Ustanite, vratimo se Gospodinu! Jer nas je on razderao, pa će nas on i ozdraviti; ranio nas je, i zavij će nas.

2 Iza dva dana on će nas već ozdraviti, treći dan podignut će nas, i živjet ćemo pred njegovim licem.

3 Budimo razboriti i težimo revno za spoznanjem Gospodina! Kao zora on će sigurno doći; kao zimska kiša sići će nam, kao kasna kiša koja natapa zemlju.

4 "Efraime, što da ti učinim? Juda, što da ti učinim? Pobožnost je vaša kao oblak jutarnji, kao rana prolazna rosa.

5 Zato sam posredovao preko proroka, probadao sam ih riječju svojih usta. Onda je moja presuda udarila u oči kao svjetlost.

6 Jer ja želim pobožnost, ne žrtve zaklanice, spoznaja Božja više nego žrtve paljenice.

7 Ali su oni prekršili zavjet u Adamu; ondje su mi postali nevjerni.

8 Gilead je grad pun opaćina, poskropljen krvlju.

9 Družina je svećenička kao razbojnička grupa. Oni ubijaju na putu u Sekem i čine zlodjela.

10 Strahotu sam vidio u kući Izraelovoj. Ondje Efraim čini idolopoklonstvo, Izrael se onečistio.

11 Tebi, Judo, već je određena žetva, kad okrenem sudbinu svojega naroda.

Prevrat za prevratom

7 Kad hoću liječiti Izraela, pokaže se grijeh Efraimov i zloća Samarijina, jer oni čine samo prijevaru: lupeži prov-aljuju. Vani robe zločinci.

2 Ne govore sebi da ja pamtim svaku zloću njihovu. Sada stoje oko njih njihova djela, leže otvoreno pred mojim očima.

3 U zloći svojoj pomazuju kraljeve, u nevjernosti svojoj glavare.

4 Svekoliki su lažni sudruzi. Kao peč su naložena. Pekar prestane grijati i mjesiti tijesto dok uskisne.

5 Na svetkovinu kralja našega plamte glavari od vina. On pruža svoju ruku podsmjeveračima.

6 Oni plamte kao peč. Srce je njihovo puno lukavstva. Svu noć spava pekar; ujutro plane peč kao plameni oganj.

7 Svi oni plamte kao peč i proždiru svoje vladare. Svi su njihovi kraljevi bili svrg-

Hosea

616

nuti, ali ni jedan od njih nije povikao meni.

8 Efraim se miješa s neznabošcima, Efraim je pogača što se nije prevrnula.

9 Stranci mu jedu mozak; on to ne opaža. Sijeda je već postala kosa njegova; on to ne opaža.

10 Ponos Izraelov optužuje ih otvoreno. Oni se nisu vratili natrag Gospodinu, svojem Bogu, i uza sve to nisu ga potražili.

11 Efraim je kao golub, budalast, bez razuma. Zazvali su Egipat; otišli su u Asiriju.

12 Kad odlaze, razapinjem na njih mrežu, dovlačim ih kao nebeske ptice, karam ih, kako je kazivano u zajednici njihovoj.

13 Teško njima, otišli su od mene! Prokleti, postali su mi nevjerni.—Zar da ih ja otkupim? Govore o meni laž.

14 Ne viču mi od srca, kad jauču na svojim posteljama, kad se skupljaju zbog žita i vina i prkose mi.

15 A ja sam ih upućivao i krijepio im mišice, ali su oni zlo mislili o meni.

16 Oni se obraćaju, ali ne prema Svevišnjemu. Oni su kao nezategnut lûk. Glavari njihovi padaju od mača zbog klevetnih govora svojih. Smijati će im se u zemlji Egiptu.

Izraelovo otpadništvo od Boga

8 Stavi trubu na svoja usta! Kao orao kruži nad domom Gospodinovim, jer krše moj zavjet i prestupaju moj zakon!

2 Dovikivat će mi: 'Moj Bože, mi te poznamo!'

3 Spasenje odbija Izrael; tako će ga progoniti neprijatelj.

4 Postavljaju kraljeve bez mene, namještaju glavare bez znanja mogega. Od svojega srebra i zlata prave sebi idole na svoju propast.

5 Gadi mi se bikova služba tvoja, Samarijo! Moj gnjev raspaljuje se na njih. Dokle će još ostati bez kazne?

6 Jer on potječe iz Izraela; napravio ga je umjetnik. On nije Bog, on će otići u komade, bik samarijski.

7 Jer siju vjetar, buru će žeti. Stabljika nema ploda, i ona ne donosi brašna. Ako bi ga donijela, proždrijet će ga stranci.

8 Proždrijet će se Izrael. Već je među narodima kao posuda bez vrijednosti.

9 Jer su trčali u Asiriju. Kao divlji magarac, koji ide sam za se, jest Efraim. Donijeli su darove ljubavne.

10 A jer su davali darove narodima, ja ću ih odvesti u progonstvo. Onda će doskora prestati kraljeve i glavare pomazivati.

11 Mnoge žrtvenike gradi Efraim da griješi; oni su mu postali navod na grijeh.

12 I da mu propišem tisuću zakona, njemu su oni kao tuda.

13 Žrtve zaklanice vole se—i kolju. Meso se voli—i jedu. Gospodin ih ne prima. On se sada sjeća njihove krivnje i kažnjava njihove grijehe. Vratit će se u Egipat.

14 Izrael je zaboravio svojega Stvoritelja i gradio je kuće. Mnoge tvrde gradove podigao je Juda. Oganj ću baciti u njegove gradove da ždere njegove tvrđave.

Prijetnja progonstvom

9 Ne raduj se, Izraele, tako glasno kao narodi, jer si nevjerno ostavio svojega Boga. Voliš plaću idolsku na svim gumnima.

2 Gumno i tijesak neće ih poznati, i novo vino će zatajiti.

3 Oni ne smiju duže stanovati u zemlji Gospodinovoj. Efraim mora natrag u Egipat, i u Asiriju moraju oni jesti nečisto.

4 Ne prinose ondje Gospodinu vina, niti su mu ugodne žrtve njihove. Kao kruh žalosti one su njima. Nečist bude tko ih jede, jer je kruh njihov samo za vlastitu glad; neće doći u Gospodinov dom.

5 Što ćete onda činiti na dan sastanka, na godišnju Svetkovinu Gospodinovu?

6 Jer eto, u Asiriju moraju ići. Egipat će ih opremiti. Memfis će biti grobnica njihova. Nad ljubljenim od srebra idolima njihovim bujat će koprive; u njihovim šatorima rasti će trnje.

7 Dolaze dani kazne; dolaze dani osvete. Izraele, upamti to! Prorok je ludak, bezuman je čovjek duha—jer je tvoja zloća tako velika, neprijateljstvo tvoje tako žestoko.

8 Efraim leži na zasjedi protiv mogega Boga. Proroku je na svim njegovim putovima postavljena zamka ptičarova. Mržnja vlada u kući mogega Boga.

9 Duboko su pali kao u dane Gibee, ali se on sjeća njihove krivnje, on kažnjava njihove grijehe.

10 Kao grožđe u pustinji, tako sam našao nešto Izraela. Kao rani plod na smokvi u prvom tjeranju, tako sam gledao vaše očeve, ali kad su došli k Baal-Peoru, posvetili se tomu sramotnomu bogu. Postali su odurnost kao taj bog koga vole.

11 Kao što odlete ptice, iščeznut će mnoštvo Efraimovo: nema više rođenja, nema trudnoće, nema začeca.

12 I ako bi othranili svoju djecu, učiniti ću ih ipak bez djece. Jest teško njima, kad ih ostavim!

13 Efraim—kako ga gledam ondje prema Tiru—leži kao vrt, ali Efraim mora odvesti svoju djecu na klanje."

14 Podaj im, Gospodine, što god možeš: podaj im utrobu neplodnu i prsa usahla!

15 "U Gilgali se činila sva njihova zloća, jer sam ih ondje zamrzio zbog opakih djela njihovih. Protjerat ću ih iz svoje kuće; ne volim ih više; buntovnici su svi glavari njihovi.

16 U mozak je pogođen Efraim, korijen je njegov usahnuo i neće roditi roda. Ako i rođe, ubit ću ljubimce njihove."

17 Odbacit će ih moj Bog, jer ne idu za njim. Tako neka se prebijaju među nezabošcima!

Rušenje nezakonitih bogoštovnih mjesta

10 Bujni je čokot bio Izrael, čiji bi plodovi uspjeli, ali što je više rastao broj plodova njegovih, to je više postavljao žrtvenika; što mu je bolje rodila zemlja, to je ljepše podizao idolske stupove.

2 Razdijeljeno je njihovo srce. Sad će to okajati: žrtvenici njihovi porušit će se, idolski stupovi njihovi polomit će se!

3 Onda će dakako reći: "Nemamo kralja, jer se nismo bojali Gospodina. I kralj—što bi on mogao učiniti za nas?"

4 Oni govore samo riječi, zaklinju se lažno, sklapaju saveze: pravo cvate kao otrovno zelje u brazdama na njivi.

5 Za bika u Bet-Avenu brinu se stanovnici Samarije. Jest, njegov narod žali za njim. Dršću za njega svećenici njegovi, zbog sjajnog blaga njegova, jer putuje od njega.

6 I njega odvlače u Asiriju kao dar velikomu kralju. Efraima će spopasti stid, a Izrael će se osramotiti namjerama svojim.

7 Uništena je Samarija; odbačen njezin kralj kao komad drva na vodi.

8 Bit će opustošene visine nesretne, grijech Izraelov. Trnje i drača buja na njihovim žrtvenicima, Gorama će govoriti: "Pokrijte nas!" Brežuljcima: "Padnite na nas!"

9 "Od dana Gibee traje grijeh Izraelov. Ondje su mi postali nevjerni. Neje li ih do Gibee stigao rat čete zločinaca?"

10 Kad mi bude po volji karat ću ih. Skupljaju se protiv njih narodi kad ih kaznim zbog dvostruke njihove krivnje.

11 Efraim je govedo poučljivo koji rado vrše. Zato stavljam na lijepu šiju njegovu jaram i uprežem Efraima da vuče plug. Juda će orati, a Jakov će drljati!

12 Sijte u pravednosti, žanjite u ljubavi! Orite sebi krčevinu, jer je vrijeme da tražite Gospodina da bi došao i kišio vam pravednošću.

13 Sijali ste opaćinu, želi ste nesreću, jeli ste plod laži. Jer si se pouzdao i u svoja kola, u svoje mnoge ratnike.

14 Zato će se po tvojim gradovima razlijeći vjeva ratna. Sve će se tvrdave tvoje razrušiti, kako je Salman razrušio Bet-

Arbelu u dan bitke. Majke su bile razmrskane zajedno sa svojom djecom.

15 Tako je učinio vama Betel—zbog vaše gadne zloće bit će doskora posve uništen Izraelov kralj.

Oćinska ljubav Božja

11 Kad je bio Izrael mlad, zavolio sam ga i pozvao svojega sina iz Egipta.

2 Ali što sam ih više pozivao, to su oni dalje odlazili od mene, jer su žrtvovali Baalima i kadili idolima.

3 A ipak sam ja Efraima vodio rukom i podizao ga na svoje ruke, ali oni nisu spoznali da sam bio Spasitelj njihov.

4 Vezama dobrote vukao sam ih k sebi, užadima ljubavi. S njihove šije skidao sam kao jaram, saginjao sam se k njemu, davao mu hranu.

5 Natrag mora Efraim u Egipat! Kralj njegov neka bude Asirac, jer su odbili povratak.

6 U gradovima njihovim bjesnjet će mač, razbit će njihove prijevornice, žderat će ih zbog njihovih namjera.

7 Moj narod naginje tomu da se odvrati od mene. Zovu li ga gore, ni jedan se ne podiže.

8 Kako bih te mogao dati, Efraime, bih li te mogao predati, Izraele? Kako bih te mogao predati kao Admu, kako bih te mogao uništiti kao Seboimu? Ne, uznemiri se u meni moje srce; propinje se sav moj osjećaj.

9 Neću učiniti po jarosti svojega gnjeva. Ne mogu Efraima opet uništiti, jer sam ja Bog a ne čovjek, u tvojoj sredini Svetac. Ne dolazim ti u jarosti gnjeva.

10 Hodat će za Gospodinom. On će zvati rikom lava. Na njegov poziv doći će dršćući djeca Izraelova sa zapada,

11 kao ptice doći će dršćući iz Egipta, kao golubovi iz Asirije. U kuće njihove vodim ih opet natrag, govori Gospodin.

12 Efraim me opkoljava lažju, kuća Izraelova prijevarom, ali Juda još uvijek hoda s Bogom, sa Svecem vjernim.

Izraelova nezahvalnost i kazna

12 Efraim pase vjetar, hlepi za jugom, čini neprestano laže i tlači. Sklapaju savez s Asirijom, nose ulje kao danak u Egipat.

2 Ozbiljnu riječ će Gospodin progovoriti s Judom. On mora Jakovu platiti prema njegovim putovima, kazniti ga po njegovim djelima.

3 Već u utrobi majčinoj prevario je on brata. U muževnoj snazi svojoj borio se s Bogom.

4 Borio se s anđelom i nadvladao; plakao je i molio mu se. U Betelu našao ga je opet i ondje je govorio s njim.

5 Gospodin, Bog vojska—Gospodin je

Hosea

618

njegovo ime:

6 Tako ćeš se i ti vratiti k svojem Bogu. Cini ljubav i pravicu! Uzdaš se uvijek u svojega Boga!

7 Lažnu tezulju ima on u ruci kao kakav Kanaanac. Voli prevariti.

8 Efraim govori: "Ipak sam se obogatio, stekao sam imetak. Sav posjed moj ne iskazuje mi nepravde što bi zaslužila pravak."

9 A ja, Gospodin, tvoj Bog, sve od zemlje Egipta dajem ti opet da prebivaš u šatorima kao u vrijeme susreta.

10 Govorio sam po prorocima: Ja sam koji sam dao mnoga viđenja, i u pričama sam govorio preko proroka."

11 Kad su činili grozote u Gileadu, morale su se i uništiti! Prinosisi su žrtvene junce u Gilgali. Zato će i žrtvenici njihovi postati kao hrpe kamenja po brazdama na njivama.

12 U poljane sirijske pobjegao je Jakov; za ženu služio je Izrael i za ženu postao pastir.

13 Po proroku izveo je Gospodin Izraela iz Egipta i po proroku bio je čuvan.

14 Ali ga je Efraim izazvao na gnjev. Zato će Gospodin svaliti na njega krvno njegovo djelo, i vratit će mu sramotu njegovo.

Efraimove krivnje

13 Kad je nekoć govorio Efraim, vladao je strah, jer je bio moćan u Izraelu, ali kada je pao u krivnju zbog Baala, onda je poginuo.

2 I sada još griješe dalje, grade sebi liveni kip od srebra po uzoru idola. Sve je loše djelo umjetnika. O njima govore: "Neka ljudi ljubiju bikove!"

3 Zato će biti kao oblak jutarnji, kao prolazna rosa rana, kao pljeva što se razleti s gumna, kao dim što ide kroz rešetke.

4 "A ja, Gospodin, jesam tvoj Bog od Egipta. Nećeš poznati Boga osim mene; osim mene nema pomoćnika.

5 Brinuo sam se za te u pustinji, u zemlji suše.

6 Uz dobru pašu nasitili su se. Jest, kad su se nasitili, uzoholilo se njihovo srce, zato su me zaboravili.

7 Zato ću im postati lav, vreat ću na putu kao ris.

8 Napast ću ih kao medvjedica kojoj su ugrabili mlade i rastrgat ću im srce u grudima. Ondje će ih proždjerati lavovi, zvijeri će ih poljske rastrgati.

9 To je nesreća tvoja, Izrael; tvoja pomoć dolazi od mene?

10 Gdje je kralj tvoj da te izbavi u svim tvojim gradovima? I svi glavari tvoji za koje si govorio: 'Daj mi kralja i glavare!'

11 Dajem ti kralja u svojem gnjevu i uzimam ga opet u svojoj jarosti.

12 Krivnja je Efraimova dobro spremljena; grijeh je njegov dobro skriven.

13 Bolovi roditelje doći će na njega, ali je on ludo dijete, jer se u pravo vrijeme nije rodio.

14 Ja ću ih izbaviti od vlasti Podzemlja, od smrti ću ih spasiti! Gdje je tvoja kuga, o smrti, gdje pomor tvoj, Podzemlje! Samilost se sakrila od mojih očiju!"

15 Rodan će biti među plemenskom svojom braćom, ali će doći istočni vjetar, vjetar Gospodinov, iz pustinje. Onda će mu usahnuti vrelo, studenac će mu presušiti; on će odnijeti blago njegovo i sve dragocjeno dobro njegovo.

16 I Samarija će opustjeti jer se usprotivila svojem Bogu: Oni će pasti od mača. Djeca će se njihova razmrskati, trudne njihove žene rasporiti.

Opomena na pokajanje. Mesijansko spasenje

14 Izrael, obrati se Gospodinu, svojem Bogu, jer si vlastitom krivnjom pao.

2 Uzmi se sobom riječi pokajanja! Obratite se Gospodinu i recite mu: "Oduzmi svu krivnju i umilostivi se! I mi ćemo ti žrtvovati hvalospjev svojih usana.

3 Pomoćnik naš neće biti Asirija! Na kojima nećemo više jahati i nećemo više govoriti djelu svojih ruku 'Bože naš,' jer u tebe nalazi sirota milosrđe."

4 Od njihova otpadništva ozdravit ću ih i srdačno ih ljubiti, jer se moj gnjev odvratio od njih.

5 Bit ću Izraelu kao rosa; cvjetat će kao ljiljan. Ukorijenit će se kao libanonski cedri.

6 Raširit će se njegove grane, krasota će mu biti kao u masline i miris njegov kao libanonski.

7 Onda će opet stanovati u sjeni i opet sijati žito i cvjetat će kao vinova loza. Postat će slavni kao libanonsko vino.

8 Efraim će reći: "Što imam od idola?" Ja sam ga promatrao i gleda na njega. Ja sam kao zeleni čempres, u meni je tvoj plod."

9 Tko je mudar neka ovo razumije? Tko je razuman neka to shvati? Jer su pravi putovi Gospodinovi. Pravednici hode po njima, a zlikovci se spotiču na njima.

Joel

Pohara zemlje

1 Riječ Gospodinova, koja je došla Joelu, sinu Petuelovu.
2 Čujte, starci slušajte, svi stanovnici zemlje! Je li se ikada takvo što dogodilo u vaše dane i u dane otaca?
3 Propovijedajte o tom svojoj djeci, vaša djeca svojoj djeci i ova budućemu naraštaju!
4 Što je ostalo od grisca, izjede skakavac; što je ostalo od skakavca, izjede gusjenica što je ostalo od gusjenice, izjede ljupilac.
5 Prenite se pijanice, i plačite; i sve vinopije, tugujte za novim vinom, jer je oteto iz vaših usta.
6 Jer je prekrpio moju zemlju narod silan i bez broja. Zubi su njegovi zubi lavlji, a čeljusti su njegove kao u lavice.
7 Potro je vinovu lozu moju, smokvu moju osušio, polomio ju je i ogulio, bijele joj se grane.
8 Tuguj kao djevojka u odjeći žalosti za mladim zaručnikom!
9 Nestalo žrtvenih prinosnica i naljevnica u Gospodinovu domu. Tuguju svećenici, sluge Gospodinove.
10 Opustjelo je polje, uvenula je zemlja, jest, žito je uništeno, usahnulo je vino, nestalo je ulja.
11 Tugujte težaci, jadujte vinogradari za pšenicom i za ječmom, jer je propala žetva poljska.
12 Usahnula je loza, uvenula je smokva, šipak, palme i jabuka: sva su se stabla poljska osušila. Jest, nestalo je radosti kod sinova ljudskih.
13 Opašite se, naričite, svećenici! Naricajte, sluge žrtvenika! Dodite, probdijte noć u odjeći pokorničkoj, vi, sluge mogega Boga, jer je nestalo u kući vašega Boga žrtvenih prinosa i naljeva.
14 Naredite sveti post! Sazovite svečanost! Skupite starješine, sve stanovnike zemaljske u Gospodinov dom, svojega Boga, i vapijte Gospodinu:
15 Jaoh dana, jer je blizu dan Gospodinov, dolazi kao uništenje od Svemoćnoga.
16 Nije li oteta hrana ispred očiju naših, kući našega Boga radost i veselje?
17 Usjevno zrno leži trulo pod grudama, prazne stoje žitnice i raspadaju se spremišta, jer usahnulo žito.
18 I kako uzdiše stoka! Raspršena su stada goveda, jer nemaju paše; i sitno blago gine.
19 Tebi, Gospodine, vičem, jer žega spali pašnjake u pustinji i plamen spalio sva stabla u polju.

20 I zvijer poljska viče dašćući za tobom, jer su usahnuli potoci, žega je spalila pašnjake u pustinji.

2 Trubite u trubu na Sionu i trubite na uzbunu na svetoj gori mojoj! Neka zadršku svi stanovnici zemaljski, jer dolazi dan Gospodinov, jest, on je blizu!
2 Dan tame i mraka, dan oblačine i vihora. Kao oblaci zore razastire povrh gora, tako dolazi narod velik i silan, kakva nije bilo prije, a niti će ga poslije kad biti do u godine najdaljih naraštaja.
3 Pred njim proždire oganj, za njim ližu plamenovi. Kao vrt edenski leži pred njim zemlja, a za njim pustinja tužna. Sigurno ništa neće pobjeći od njega.
4 Izgledaju kao konji i trče kao konjanici.
5 Topoću i skaću kao kola po vrhuncima gora, kao praskajući plameni pale strnjiku, kao silna vojska spremna za boj.
6 Pred njima dršku narodi i crvenilom se zažare sva lica.
7 Kao junaci navaljuju, kao ratnici penju se na zid. Svaki ide svojim putom i ne odstupaju sa svojih staza.
8 Jedan drugoga ne tiska; svaki stupa svojom stazom. I među strijelama prodiru bez zastajanja.
9 Udaraju na grad, trče po zidovima, penju se na kuće kao lupeži i ulaze kroz prozore.
10 Pred njima se trese zemlja, podrhtavaju nebesa. Sunce i mjesec su pomrčali, svjetlost se zvijezda ugasila.
11 I Gospodin ječi glasom svojim pred svojom vojskom, jer je njegova vojska vrlo velika, mnogobrojni su izvršitelji njegove riječi. Jest, velik je dan Gospodinov i vrlo strašan—tko će ga podnijeti?
12 Ali i sada još govori Gospodin: "Svim srcem obratite se k meni posteći, plačući i tugujući!"
13 Razderite svoja srca a ne svoje haljine! Obratite se Gospodinu, svojem Bogu, jer je on milostiv i milosrdan, strpljiv i bogat milosrdem i požali nesreću.
14 Tko zna neće li opet požaliti tako da vam ipak još ostane njegov blagoslov, te da imate žrtvene prinose i naljeve za Gospodina, svojega Boga?
15 Trubite u trubu na Sionu, naredite sveti post, sazovite svečanost;
16 skupite narod, posvetite zajednicu, sazovite starce, skupite djecu i dojenčad! Zaručnik neka izide iz svoje sobe i zaručnica iz svoje odaje!
17 Između trijema i žrtvenika neka plaču svećenici, sluge Gospodinove, i neka mole: "Smiluj se, Gospodine, svojem

narodu! Ne daj svoje baštine na sramotu da joj se rugaju neznabošci! Zašto da se govori među narodima: 'Gdje im je Bog?'"

18 Onda se Gospodin, ljubomoran na svoju zemlju, smilovao svojem narodu.

19 I Gospodin je odgovorio svojem narodu: "Evo, ja vam šaljem žita, vina i ulja da se time nasitite! Više vas ne dajem na sramotu među neznabošcima.

20 Sjevernoga neprijatelja protjerat ću od vas, odagnat ću ga u zemlju suhu i pustu, prednju četu njegovu u Istočno more, zadnju četu njegovu u Zapadno more, da se podigne od njega smrad rastvaranja i da nestane truleža njegova, jer ću velike stvari učiniti."

21 Zemljo, ne boj se! Raduj se i veseli se, jer je Gospodin učinio velike stvari.

22 Ne bojte se, poljske životinje, jer su opet zeleni pašnjaci u pustinji, stabla opet nose svoje plodove, i smokva i loza vinova daju svoj urod.

23 I vi, djeco Siona, radujte se i veselite se u Gospodinu, svojem Bogu, jer vam daje kišu u pravoj mjeri, spušta vam ranu kišu, ranu i kasnu kao i prije.

24 Onda će se opet gumna napunjati žitom i tijesci prelijevati vinom i uljem.

25 "Ja ću vam nadoknaditi godine kojima su urod proždrlji skakavac, gusjenica, ljupilac i grizac, velika vojska moja koju sam poslao na vas.

26 Imat ćete jesti izobilja i bit ćete siti i slaviti ćete Ime Gospodina, svojega Boga, koji je divno postupao s vama. I nikada se više neće osramotiti moj narod.

27 Onda ćete spoznati da ja boravim posred Izraela i da sam ja Gospodin, vaš Bog, a više nitko. I nikada se više neće osramotiti moj narod.

28 I dogodit će se poslije, da ću izliti svojega Duha na svako tijelo; prorokovat će vaši sinovi i vaše kćeri, vaši će starci sanjati sne, i vaši mladići vidjet će viđenja.

29 I na svoje slugе i na svoje sluškinje izlit ću svojega Duha u one dane.

30 I učinit ću čudesa gore na nebu i znamenja dolje na zemlji: krv i oganj, i sukljanje dima.

31 Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv, prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodinov.

32 I dogodit će se, da svaki koji zazove Ime Gospodinovo spasit će se, jer će biti spasenje na Gori Sionu, u Jeruzalemu, kako je to obećao Gospodin. Preostalima pripada, koga pozove Gospodin.

3 Jer gle, u one dane i u ono vrijeme kad okrenem sudbinu Jude i Jeruzalema, sve ću sve narode skupiti i svesti u dolinu Jošafat. Ondje će se suditi s njima zbog Izraela, svojega naroda i vlasništva, jer su ga razasuli među neznabošce i

razdijelili moju zemlju.

3 Oni su bacali su ždrijež na moj narod, davali sina za bludnicu i prodavali djevojku za vino da bi pijančili.

4 I vi, što imate vi sa mnom, o Tire i Sidone i svi krajevi Filistejce? Hoćete li možda da mi platite što sam vam učinio? Ili da mi što učinite? Brzo ću ja učiniti, da vaša djela padnu na vašu glavu.

5 Jer ste ugrabili moje srebro i zlato, moje dragocjeno blago odnijeli ste u svoje hramove.

6 Djecu Judinu i jeruzalemsku prodali ste Grcima da ih maknete iz domovine njihove.

7 Evo, ja ću ih dignuti iz mjesta kamo ste ih prodali i učinit ću da vaša djela padnu na vašu glavu.

8 Vaše sinove i kćeri prodat ću sinovima Judinim; oni će ih prodati Sabejcima, narodu što prebiva daleko. Jer Gospodin je to izrekao."

9 Objavite ovo neznabošcima: "Oružajte se! Podižite ratnike! Neka izađu i dođu svi vojnici!

10 Raskujte raonike svoje u mačeve, kosiće svoje u koplja! Slabi neka rekne: 'Juna sam!'

11 Ustanite, dodite svi, vi neznabošci okolni, i skupite se! Ondje svedi, o Gospodine, junake svoje!

12 Ustanite, narodi! Idite u dolinu Jošafat, jer ću ondje sjesti da sudim svim neznabošcima unaokolo.

13 Prihvatite za srp jer je žetva zrela. Ustanite, stupite, jer je tijesak pun. Tijesci se prelijevaju, jer je njihova zloća velika.

14 Cete za četama u Dolini odluke, jer je blizu dan Gospodinov u Dolini odluke.

15 Sunce i mjesec pomrčat će, svjetlost zvijezda ugasit će se.

16 Gospodin će rikati sa Siona, iz Jeruzalema će dignuti svoj glas, nebo i zemlja će se tresti, ali je Gospodin zaštita svojem narodu, branik djeci Izraelovoj.

17 Onda ćete spoznati da sam ja Gospodin, vaš Bog, koji prebivam na Sionu, svojoj svetoj gori. Jeruzalem će onda biti svetište, i neznabošci neće više u njega stupiti.

18 U ono će vrijeme gore kapati slatkim vinom, brežuljci će proteći mlijekom, i svim potocima Judinim teći će voda. U Gospodinovu domu provret će izvor da natopi dolinu akacija.

19 Egipat će postati pustinja, Edom gola pustinja zbog opacine učinjene sinovima Judinim, jer su prolili krv nedužnu u njihovoj zemlji.

20 A Juda će biti naseljen zauvijek, Jeruzalem kroz sve naraštaje.

21 Osvetit ću krv njihovu, koju još nisam osvetio. Gospodin će stanovati na Sionu."

Amos

O kazni nad neznabožskim susjednim narodima

1 Govori Amosa, koji je pripadao stočarima iz Tekoe. On je proricao o Izraelu u dane kralja Uzije Judina i u dane Jero-boama, sina Joašova, kralja Izraelova, dvije godine prije potresa.

2 On je rekao: "Gospodin riče sa Siona, iz Jeruzalema se diže njegov glas. Tužuju pašnjaci pastirski i vrhunac se Karmela posušio."

3 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Damaska, za četiri neću mu oprostiti; jer su vrhli Gilead željeznom branom.

4 Bacit ću oganj u kuću Hazaelovu da proždere tvrđave Ben-Hadadove.

5 Polomit ću prijevornicu Damaska, uništiti ću stanovnike u dolini grijeha zajedno s nositeljima žezla iz kuće raskošne, Bet-Edena. Narod sirijski mora putovati u Kir," govori Gospodin.

6 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Gaze, za četiri neću joj oprostiti—jer su ih do posljednjega čovjeka sve odveli da ih prodaju Edomu.

7 Bacit ću oganj na zidove Gaze, da proždere tvrđave njezine.

8 Uništiti ću stanovnike u Ašdodu zajedno s nositeljima žezla iz Aškelona. Pružit ću ruku protiv Ekrona i ostatak Filistejaca izginut će," govori Gospodin.

9 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Tira, za četiri neću mu oprostiti, jer ih je do posljednjega čovjeka sve izručio Edomu, ne misleći na savez bratski.

10 Bacit ću oganj u zidove Tira, da proždere njegove tvrđave."

11 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Edoma, za četiri neću mu oprostiti—jer je progonio svojega brata mačem, ugušio sažaljenje, svoju jarost stalno čvrsto držao, svoju srdžbu uvijek čuvao.

12 Bacit ću oganj na Teman, da proždere tvrđave u Bosri."

13 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Amonaca, za četiri neću im oprostiti—jer su parali trudne žene u Gileadu, da rašire svoju zemlju.

14 Staviti ću oganj na zidove Rabe, da proždere stanovnike njegove s vikom u dan boja, s burom u dan vihora.

15 Onda će njihov kralj otići u ropstvo zajedno s glavarima svojim," govori Gospodin.

O kazni nad Moabom, Judom i Izraelom

2 Ovako govori Gospodin: "Uništi opacine Moaba, za četiri neću mu oprostiti, jer je vapnom spalio kosti kralja iz Edoma.

2 Bacit ću oganj na Moab da proždere

tvrđave u Keritu. Moab će poginuti u vrevi bojnoj s vikom i s glasom trube.

3 Iskorijenit ću vladara iz sredine njegove i podavit ću s njim sve njegove glavare," govori Gospodin.

4 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Jude, za četiri neću mu oprostiti, jer su odbacili zakon Gospodinov, nisu držali njegove uredbe, dali su se varati od idola lažnih, kojima su već služili njihovi očevi.

5 Bacit ću oganj na Judu, da proždere tvrđave Jeruzalema."

6 Ovako govori Gospodin: "Za tri opacine Izraela, za četiri neću mu oprostiti—jer prodaju pravednika za novce, ubogoga za dvoje sandale.

7 Jer gaze glavu siromasima u prahu zemaljskom, jer potiskuju s put siromaha, sin i otac trče sluškinji da oskvrnu sveto ime moje.

8 Jer na haljinama zaplijenjenim leže kod svakoga žrtvenika; vino oglobljenih piju u kući idola svojih.

9 A ipak sam bio ja onaj koji je iskorijenio ispred vas Amorejce, kojima je visina kao cedarska, kojima je jakost kao hras-tova. Odozgor sam otrgnuo plodove, odozdol korijen.

10 Ja sam bio onaj koji vas je izveo iz Egipta, vodio vas u pustinji četrdeset godina da osvojite zemlju Amorejaca.

11 Između sinova vaših podizao sam proroke, između mladića vaših Nazireje. Nije li tako, djeco Izraelova," govori Gospodin.

12 "A vi ste davali Nazirejima da piju vino i zapovjedali ste prorocima: 'Ne prorokujte!'

13 Evo, zato ću vas svaliti kao što vršuća kola svaljuju nagnjene snopove.

14 Onda nema bijega brzomu, jakim se ne utvrđuje snaga, ratnik se ne spašava.

15 Strijelac se neće održati, brzoteča ne može pobjeći, konjanik se ne može spasiti.

16 I najhrabriji među junacima gol bježi u onaj dan," govori Gospodin.

Kazna Izraelu, razorenje Samarije

3 Čujte riječ koju vam govori Gospodin, djeco Izraelova, svemu plemenu koje sam izveo iz Egipta:

2 "Samo vas izabrao sam između svih naroda zemaljskih. Zato dajem da okajate svu svoju krivnju.

3 Putuju li dvojica zajedno, a da ne poznaju jedan drugoga?

4 Riče li lav u šumi, a da nema plijena? Daje li glas u špilji lavić prije nego je što

Amos

622

uhvatio?

5 Pada li ptica u mrežu na zemlji ako ova ne čeka na nju? Diže li se mreža sa zemlje ako se ne uhvati?

6 Zatrubi li u gradu truba, a da se ne prestraše ljudi? Šnade li nesreća grad da je nije učinio Gospodin?

7 Ne, Gospodin Bog ne čini ništa, a da ne očituje nakanu svoju svojim slugama: prorocima.

8 Kad rikne lav, tko da se onda ne prepa-dne? Kad Gospodin Bog, progovori tko da onda ne prorokuje?

9 Oglasite po tvrđavama u Ašdodu, po tvrđavama u egipatskoj zemlji! Recite: 'Skupite se na visinama Samarije! Gledajte divljanje u njoj, nasilja u njoj!'

10 Zaboravili su činiti pravo,' govori Gospodin, 'gomilaju nasiljem otefo blago u svojim dvorima.'

11 Zato ovako govori Gospodin Bog: "Ne-prijatelj će unaokolo opustošiti zemlju i s tebe će svući tvoju krasotu i kuće tvoje bit će oplijenjene."

12 Ovako govori Gospodin: "Kao kad pastir istrgne iz čeljusti lavljih dvije košćice ili samo resicu uha; tako će se izbaviti samo malo Izraelovih sinova, koji sjede u Samariji na uglu postelje i na rubu poćivaljke."

13 Čujte i posvjedočite kući Jakovljevoj," govori Gospodin Bog, Bog vojska.

14 "Zaista, kad kaznim opaćine Izraelove, onda ću kazniti i žrtvenike Betela. Odbit će se rogovi žrtveniku i oni će pasti na zemlju."

15 Razorit ću zimsku kuću i ljetnu kuću, propast će kuće od bjelokosti, nestat će mnogih dvorova," govori Gospodin.

Prijetnje glavarima u Izraelu

4 Čujte ovu riječ, krave bašanske, koje ste u gori samarijskoj, koje tlaćite uboga, ništite siromahe! Govorite gospodarima svojim: 'Donesite da pijemo!'

2 Svetošću svojom zakleo se Gospodin Bog da će doći na vas dani kad će vas odvući kukama, posljednji ostatak vaš udicama ribarskim.

3 Kroz prodore zida ćete izići, svaka ravno naprijed i biti bačene prema Hermonu, govori Gospodin.

4 Idite samo u Betel i griješite, u Gilgal, griješite još više! Prinosite svako jutro žrtve zaklanice svoje, desetine svoje svakoga trećeg dana!

5 I Kvasni kruh prinosite kao žrtvu zahvalnu! Glasno pozivajte na darove dragovoljne, jer je vama tako milo, Izraelovi sinovi," govori Gospodin Bog.

6 "Poslao sam vam glad u svim gradovima vašim i nestašicu kruha u svim vašim mjestima, ali se vi niste obratili k meni," govori Gospodin.

7 "Uskratio sam vam kišu tri mjeseca pred žetvu, pustio sam kišu na jedan grad, a na drugi nisam, jedno se polje namočilo, drugo se posušilo, komu nisam poslao kišu."

8 Dva—tri grada klekajući su došla u drugi grad da se napiju vode i nisu se nasitila: ali se vi niste obratili k meni," govori Gospodin.

9 "Udario sam vas snijeću i medljikom, vrtove sam i vinograde vaše opustošio, smokve i masline vaše izjeli su skakavci, ali se vi niste obratili k meni," govori Gospodin.

10 "Poslao sam vam kugu kao protiv Egipta, pobio sam mačem mlade ljude vaše zajedno s pristalim konjima vašim, pun gnjeva na vas pustio sam da ognjem izgori tabor vaš, ali se vi niste obratili k meni k meni," govori Gospodin.

11 "Srušio sam neke od vas kako je Bog srušio Sodomu i Gomoru, bili ste kao glavnja što se istrgnula iz ognja, ali se vi niste obratili k meni k meni," govori Gospodin.

12 "Zato ću ti sad, Izrael, tako učiniti, zato jer ću ti tako učiniti, popravi se, o Izrael, izadi u susret svojem Bogu!"

13 Jer, evo, koji pravi gore, stvara vjetar i očituje misli ljudi, koji čini zoru i tamu i hodi po visinama zemaljskim, Gospodin, Bog vojska Ime je njegovo!

Izraelova tvrdoglavost i neizbježna kazna

5 Čujte ovu pjesmu koju vam kao tužaljku započinjem, kućo Izraelova!

2 Pala je djevica Izraelova, neće se više ustati, leži ostavljena na svojoj zemlji, nema nikoga da je podigne.

3 Jer ovako govori Gospodin Bog: "Grad koji je pošao u boj s tisuću, ostala samo stotina, a koji je pošao u boj sa stotinom, ostalo samo deset za kuću Izraelovu."

4 Jest, ovako govori Gospodin kući Izraelovoj: "Tražite me i živjet ćete!"

5 Ali ne tražite Betela! Ne idite u Gilgal! Ne polazite u Beeršebu, jer Gilgal odlazi u ropstvo, a Betel će biti sasvim uništen.

6 Tražite Gospodina i živjet ćete, inače doći će on na kuću Josipovu s ognjem što ždere, i nitko ne može gasiti u Betelu.

7 U pelin pretvarate pravo, a pravednost gazite nogama."

8 On koji je stvorio zvijezde Vlašice i Stapce, koji pretvara tamu u jutro i dan potamni u noć. On koji doziva vode morske i izlijeva ih na zemlju; Gospodin je njegovo Ime!

9 On čini da dode pogibija na jake, da padne pustoš na tvrđavu.

10 Mrze onoga koji govori pravo na vratima i grde onoga koji govori istinu.

11 Zato što nogama gazite siromaha i podizete od njega porez u žitu, možete gra-

diti kuće od klesana kamena, ali nećete nikada stanovati u njima; možete sebi saditi krasne vinograde, ali nećete nikada piti vina iz njih!

12 Jer dobro znam mnoge opacine vaše, mnogobrojne vaše grijeha: tlaćite nedužnoga, primate mito i sudite nepravedno siromahe.

13 Zato šuti mudrac u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme.

14 Tražite dobro, a ne zlo da živite! Onda će Gospodin, Bog vojska, biti i s vama, kako ste rekli.

15 Mrzite zlo i ljubite dobro; pribavite pravici važnost na vratima! Može biti da se Gospodin, Bog vojska, smiluje ostatku Josipovu!

16 Zato ovako govori Gospodin, Sve-moćni Bog vojska: "Na svim putovima bit će jaukanje, u svim ulicama vikati će se: 'Jaoh, jaoh!' Zvat će poljodjelca na žalost, vinogradara k onima koji umiju naricati.

17 Jauk će biti u svim vinogradima kad budem koraćao kroz sredinu vašu," govori Gospodin.

18 Teško onima koji žele dan Gospodinov! Sto je dan Gospodinov za vas? On je tama, a ne svjetlost.

19 Bit će kao kad tko bježi od lava, a naide na medvjeda. On možda utekne u svoju kuću i nasloni se svojom rukom na zid, ali ga onda zmija ugrize.

20 Zaista, tama je dan Gospodinov, a ne svjetlost, mrak i bez vidjela!

21 "Mrzim i prezirem svečanosti vaše. Ne volim mirisati vaših svečanosti.

22 Jer ako mi prinosite žrtve paljenice i prinose, to neću primiti. Ne volim vidjeti pomirnih vaših žrtava od tovnih telaca.

23 Ukloni od mene dreku pjesama svojih! Zvižduk harfa tvojih ne volim slušati.

24 Navalit će sud kao voda i pravda kao

potok što nikad ne presuši.

25 Jeste li meni prinosili žrtve zaklanice

i prinose u pustinji četrdeset godina, kuću Izraelova.

26 A pritom jeste li naokolo nosili Sikuta, svojega kralja, i Kevana, zvjezdanog svojega boga, idolske kipove svoje, što ste ih napravili sebi?

27 Zato ću pustiti da vas odvedu u progonstvo ondje iza Damaska," govori Gospodin, čije je ime Bog vojska.

Treći kazneni govor, prijetnja bezbrižnima i oholima

6 Teško bezbrižnima u Sionu i sigurnima na samarijskoj gori, velikima prvoga od naroda, koje sluša kuća Izraelova:

2 Podite u Kalnu i vidite i odande idite u Hamat veliki! Onda sidite u Gat u zemlji Filistejaca! Jesu li oni jači od ovih kraljevstava, ili zar je područje njihovo veće od područja vašega?

3 Vi mislite da je daleko dan nesreće i primićete vlast nasilja.

4 Leže na posteljama od bjelokosti i pružaju se na jastucima svojim i jedu janjce iz stada i mlada goveda iz štale.

5 Deru se uz zvuk harfa, izmišljaju sebi kao David sprave za igru.

6 Piju vino iz zdjela i mažu se najboljim uljem, a ne mare za pad Josipov.

7 Zato će sad otići u progonstvo na čelu prognanika i zamuknut će veselje raskošnika."

8 Zakleo se sam sobom, Gospodin, Bog vojska govori: "Odvratna mi je oholost Jakovljeva i mrzim njegove kuće i predajem grad zajedno sa stanovnicima njegovim."

9 I ako deset ljudi samo ostane u jednoj kući, moraju i oni umrijeti.

10 Ako jednoga rođak njegov nosi van i spali ga, da iznese njegove kosti iz kuće, i ako upita jednoga koji se sakrio u nutrini kuće: "Ima li još tko kod tebe?", on je odgovorio: "Nitko!" i pridoda: "Suti, jer se ne smije imenovati Ime Gospodinovo."

11 Jer, evo, Gospodin zapovjeda i udara ju na kuće da se poruše i na kolibe da se raspadnu.

12 Trče li konji po litici, ili ore li se volovima more, da vi pretvarate pravo u otrov, plod pravednosti u pelin?

13 Vi se radujete Lo-Debaru i govorite: "Nismo li svojom snagom zauzeli Karnajim?"

14 "Jer, evo, kuću Izraelova, ja ću podignuti protiv vas narod," govori Gospodin, Bog vojska. "On će vas pritisnuti odande gdje se ide u Hamat, do potoka u pustinji."

Videnja o propasti Izraela. Progon proroka Amosa

7 Ovo mi je Gospodin Bog pokazao: Gle, učini da postanu skakavci kad je počela nicati otava—bila je to trava iza kraljeve kosidbe.

2 Kad su bili sasvim izjeli zelen zemlje, onda sam se pomolio: "Gospodine Bože, oprost, molim te! Neka bi opstao Jakov, jer je tako malen."

3 Onda se sažali Gospodinu. "To se neće dogoditi," govori Gospodin.

4 Ovo mi je dao Gospodin Bog da gledam: Gle, Gospodin Bog pozvao oganj za kaznu. Oganj proždrije veliki bezdan i uništi baštinu Gospodinovu.

5 Onda sam rekao: "O Gospodine Bože, odustani, molim te! Neka bi opstao Jakov, jer je tako malen."

6 Onda se zbog toga sažali Gospodinu. "Ni to se neće dogoditi," govori Gospodin Bog.

7 Ovo mi je pokazao: Gle, Gospodin je stajao pred jednim zidom i držao je visak u svojoj ruci.

Amos

624

8 I upitao me Gospodin: "Što vidiš, Amose?" Ja sam odgovorio: "Visak." Onda je rekao Gospodin: "Evo, ja ću staviti visak posred Izraela, svojega naroda; neću ga više štedeći prolaziti.

9 Neka se opustoše visine Izakove i razore svetišta Izraelova! Protiv kuće Jeroboamove ustat ću s mačem."

10 Amazija, svećenik u Betelu, poslao k Jeroboamu, kralju Izraelovu, i poručio mu, govoreći: "Amos diže bunu na tebe u kući Izraelovoj. Zemlja ne može više podnositi svih govora njegovih.

11 Jer je Amos ovako govorio: 'Jeroboam će poginuti od mača, Izrael će putovati iz svoje zemlje u progonstvo.'

12 Amazija je rekao Amosu: "Vidioče, idi! Bježi se u zemlju Judinu! Ondje jedi svoj kruh i ondje prorokuj!

13 Ne prorokuj više u Betelu, jer je on svetište kraljevsko i hram kraljevine."

14 Onda je odgovorio Amos Amaziji: "Nisam ni prorok niti proročki sin, nego sam stočar i uzgajam dudove.

15 Ali me je Gospodin uzeo od stada i Gospodin mi je zapovjedio: 'Idi, prorokuj mojem narodu Izraelu!'

16 A sada čuj riječ Gospodinovu! Ti govoriš: 'Ne prorokuj protiv Izraela i ne svjedoči protiv kuće Izakove!'

17 Zato ovako govori Gospodin: 'Žena će tvoja činiti sramotu u gradu; sinovi će tvoji i tvoje kćeri pasti od mača; zemlja će se tvoja razdijeliti mjeračkim užetom. A ti ćeš sam umrijeti u nečistoj zemlji, i Izrael mora putovati iz svoje zemlje u progonstvo.'

Videnje košarice sa zrelim voćem

8 Ovo mi je Gospodin Bog pokazao: Gle, tu je bila košarica sa zrelim voćem.

2 I on me upitao: "Što vidiš, Amose?" Ja sam odgovorio: "Košaricu sa zrelim voćem." Onda mi je rekao Gospodin: "Dolazi kraj mojem narodu Izraelu; neću ga više štedeći prolaziti.

3 Pjesme u kući bit će naricanje u onaj dan, govori Gospodin Bog, "Velik će biti broj mrtvih tjelesa; svuda će se pobacati, tiho!"

4 Čujte ovo koji gazite siromaha, upropašćujete maloga čovjeka!

5 Govorite: "Kad li će proći mlađak da prodajemo žito i kad Subotnji dan da možemo otvoriti žitnice? Mi bismo smanjili mjeru, povećali uteg i varajući krivotvorili mjerila.

6 Kupovat ćemo siromaha za novce, ubogoga za par opanaka, i prodavati otražak žita."

7 Ali se Gospodin zakleo slavom Jakovljevom: "Nikada neću zaboraviti nijednoga njihova djela.

8 Ne mora li se zemlja potresti od toga, ne

moraju li protužiti svi njezini stanovnici, tako da se ona posvuda podigne kao Rijeka i uskipi i padne kao Rijeka u Egiptu?

9 U onaj će se dan dogoditi", govori Gospodin Bog, "i učinit ću da sunce iščezne u podne i pomračit ću zemlju usred bijela dana.

10 Pretvorit ću vaše Svetkovine u žalost, sve pjesme vaše u naricanje za mrtvim. Staviti ću odjeću žalosti oko svih bedara, učinit ću ćelavom svaku glavu; rasplakat ću zemlju kao za sinom jedincem, i kraj njezin bit će gorak dan."

11 Gle, doći će dani, govori Gospodin Bog, "kad ću poslati glad u zemlju, ne glad kruha ni žed vode, nego slušanja riječi Gospodinovih.

12 Onda će se potucati od mora do mora, trčat će od sjevera do istoka tražiti riječ Gospodinovu, ali je neće naći.

13 U one će dane lijepe djevice i mladići obamirati od žeđi.

14 Oni, koji se sada zaklinju idolima samarijskim i govore: 'Tako da je živ bog tvoj, o Danel!' i "Tako da je živ bog tvoj, Beeršebo! Oni će pasti i neće više ustati."

Razaranje doma

9 Vidio sam Svemoćnoga gdje stoji na žrtveniku i govori: "Udari na glavicu stupa da se potresu grede i razmrskaj ih da padnu na glavu svima! Mačem ću pobiti one koji ostanu živi. Neće pobjeći između njih ni jedan; ni jedan koji je utekao od njih, neće se moći spasiti!

2 I ako bi provalili u svijet mrtvih, i odatle će ih izvaditi moja ruka. I da bi se popeli do na nebo, i odatle ću ih skinuti.

3 I kad bi se sakrili gore na Karmelu, ondje ću ih pronaći i uzeti. I da se sakriju ispred mene na dnu mora, ondje ću zapovjediti životinjama morskim da ih unište.

4 I da odu u ropstvo pred svojom neprijateljima, i ondje ću zapovjediti maču da ih pobije. Upravit ću svoje oko njima na nesreću, a ne na spasenje."

5 Gospodin Bog vojska, koji se dotakne zemlje, tako da se ona rastapa i tuguju svi njezini stanovnici, da se diže posvuda kao Rijeka i spušta se kao Rijeka u Egiptu.

6 On, koji je sagrađio u nebu odaje svoje, svod svoj osnovao na zemlji. On, koji zove vode morske i izliva ih po zemlji—Gospodin je njegovo Ime!

7 "Vrijedite li mi više, o Izraelovi sinovi negoli Etiopljani," govori Gospodin. "Jest, izveo sam Izraela iz Egipta, ali isto tako Filistejce iz Kaftora i Sirijce iz Kira.

8 Gle, na griješno kraljevstvo oči su Gospodina Boga upravljene. Sa zemlje ću ga zatrti, ali neću sasvim zatrti kuće Jakovljeve," govori Gospodin.

9 "Jer, evo, dat ću zapovijed i rastrest ću među sve neznabožačke narode kuću Izraelovu, kao što se trese žito u rešetku; nijedno dobro zrno neće pasti na zemlju.

10 Od mača će poginuti svi zlikovci u narodu mojem, koji sad govore: 'Nas neće pogoditi nesreća i neće nas dostignuti!'

11 U ono vrijeme podignut ću raspali šator Davidov, zatvorit ću njegove pukotine, popraviti ću njegove ruševine, sagraditi ću ga kako je bio u dane prošlosti.

12 da posjeduju što je ostalo od Edoma i sve neznabožačke narode koji se mojim

imenom," govori Gospodin koji izvršuje ovo.

13 "Evo, doći će dani," govori Gospodin, "kad će orač stizati žeteoca, gnječilac grožđa sijača. Gore će kapati slatkim vinom, i svi će se brežuljci rastapati.

14 Onda ću okrenuti sudbinu Izraela, svojega naroda: oni će sagraditi opustošene gradove i stanovati u njima, nasadit će vinograde i piti vino iz njih, nasadit će vrtove i uživati njihove plodove.

15 Posadit ću ih u njihovu zemlju da se više ne išćupaju iz svoje zemlje koju sam im dao," govori Gospodin, tvoj Bog.

Obadija

1 Viđenje Obadijino. Ovako govori Gospodin Bog o Edomu: Od Gospodina čuli smo ovaj glas, među narode bila je poslana ova vijest: "Ustajte, dignut ćemo se na njega u boj!"

2 Gle, učinit ću te malim među narodima. Prezren ćeš biti preko mjere.

3 Oholost tvojega srca zaludila te je, ti koji rasjelinama kamenim prebivaš, imaš svoje sjedište na visini: zato misliš u sebi: "Tko me može srušiti na zemlju?"

4 I visoko si sagradio kao orao, jest, pod same zvijezde gnijezdo svoje, ipak sam te odatle srušio dolje, govori Gospodin.

5 Kad bi došli k tebi kradljivci ili noćni lupeži, kako si dotjeran do ništa, oni bi samo krali koliko bi trebali. Sad bi došli vinogradari u vinograd tvoj, oni bi još ostavili pabirke.

6 Kad se pretražuje Ezav, prekopava se blago njegovo!

7 Natrag do granice gonit će te svi saveznici tvoji. Zaludit će te i silu ti nanijeti oni koji su ti bili prijatelji. Tvoji sudruzi za stolom podmeću ti zamke, a ti to ne slutiš.

8 Zaista, u onaj će se dan dogoditi, govori Gospodin, da ću uništiti mudrace edomske, razumne u gori Ezavovoj.

9 Tvoji će junaci, Temane, očajavati, da se unište do kraja svi stanovnici iz gore Ezavove.

10 Za umorstvo, za zlodjelo na tvojem bratu Jakovu pokrit će te sramota! Bit ćeš iskorijenjen za vječna vremena

11 Jer si onda stajao postrani dok su stranci odvodili u ropstvo njegovu vojsku, i stranci prodirali na vrata njegova i bacali ždrijeb nad Jeruzalema, a ti si bio kao jedan od njih.

12 Ti nisi trebao gledati dana svojega

brata, dana nesreće njegove, nisi se trebao radovati sinovima Judinim u dan uništenja njihova, nisi se trebao rugati u dan njihove nevolje.

13 Nisi trebao prodrijeti na vrata mojega naroda u dan nesreće njegove, nisi se trebao naslađivati na zlu njegovu u dan njegove pogibelji, nisi trebao pružiti svoju ruku u dan njegove nevolje.

14 Nisi trebao stajati na raskršćima, da ubijaš njegove bjegunce, i nisi trebao izdavati one što su izmakli u dan tjeskobe.

15 Jer je blizu dan Gospodinov nad svim narodima! Kako si činio, tako će ti biti: "tvoja djela Padaju natrag na vlastitu tvoju glavu.

16 Zaista, kao što ste vi morali piti na svetoj gori mojoj, tako će sve dalje piti svi narodi, piti i srkati; biti kao da ih nije bilo nikada.

17 Ali će na Gori Sionu biti spasenje. Ona će biti utočište. I kuća Jakovljeva pobjedit će svoje pobjeditelje.

18 Kuća Jakovljeva bit će oganj i kuća Josipova plamen. A kuća Ezavova postat će strnjika! Oni će je zapaliti i izgorjeti, i ništa neće više ostati od kuće Ezavove—jer Gospodin je to izrekao.

19 Onda će južna zemlja posjedovati goru Ezavovu i nizinu Filistejaca. Oni će posjedovati polje Efraimovo i polje samarijsko, a Benjamin će posjedovati Gilead.

20 Prognanici vojske Izraelaca posjedovat će sva mjesta Kanaanaca do Sarfate. Zarobljenici iz Jeruzalema, koje su prognali u Sefarad, posjedovat će južne gradove.

21 Izbavitelji će uzaći na Goru Sion da sude gori Ezavovoj, a kraljevstvo će biti Gospodinovo.

Jona

Jona ne posluša naloga Božjega. Bura na moru

1 Riječ Gospodinova došla je Joni, sinu Amitajevu, ovako govoreći:

2 "Ustani, idi u Ninivu, grad veliki, i propovijedaj ondje, jer je njihova zloća prodrila do mene."

3 A Jona je ustao da pobjegne od Gospodina u Taršiš. Sišao je u Jopu i našao ondje lađu koja je išla u Taršiš. Platitio vozarinu i ukrcao se da se odveze daleko od Gospodina u Taršiš.

4 Ali Gospodin poslao silan vjetar na more i nastala na moru jaka bura, tako da se lađa skoro razbila.

5 Ladari su se prestrašili i svaki zvao svojega boga. Bacali su u more sprave ladine da bi s tim olakšali lađu. A Jona je bio sišao na dno lađe, legnuo i zaspao.

6 Onda pristupi k njemu kapetan lađe i upitao ga: "Što ti spavaš? Ustani i prizivaj svojega Boga, pa možda nam se smiluje tvoj Bog da ne poginemo."

7 Irekli su jedan drugomu: "Dodite, bacit ćemo ždrijeb da vidimo čijom krivnjom nas pogodila ova nesreća!" Bace dakle ždrijeb i pao je ždrijeb na Jonu.

8 Onda su mu rekli: "Daj da znamo čijom nas krivnjom pogodila ova nesreća! Kakav je tvoj obrt? Odakle ideš? Gdje ti je postojbina? I od kojega si naroda?"

9 On im odgovorio: "Ja sam Hebrejac i štujem Gospodina, Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju."

10 Onda se ljudi vrlo prestraše i upitaju ga: "Zašto si to učinio?" Ljudi su znali da je on pobjegao ispred Gospodina, jer im je to rekao.

11 Upitaju ga, ovako govoreći: "Što ćemo činiti s tobom da se more smiri?" More je, naime, bučilo sve žešće.

12 Onda ih on zamoli: "Uzmite me i bacite me u more! Onda će more odustati od vas, jer znam, da je zbog mene došla na vas ova velika bura."

13 A ljudi su veslali da opet dođu na zemlju, ali nisu mogli, jer je more navaljivalo sve žešće na njih.

14 Onda poviču Gospodinu: "Ah, Gospodine, ne daj da poginemo zbog života ovoga čovjeka! Nemoj to staviti na nas kao nećužno proljevenu krv, nego učini, Gospodine, što je tebi milo!"

15 Potom su uzeli Jonu i bace ga u more i more prestalo bučiti.

16 Ali se ljudi vrlo prestrašili Gospodina, pa su prinijeli žrtvu Gospodinu i učinili zavjet.

17 A Gospodin je zapovjedio, te je velika riba progutala Jonu. Tri dana i tri noći ostao je Jona u utrobi ribe.

Jonina molitva i izbavljenje

2 Onda se Jona pomolio u utrobi ribe Gospodinu, svojem Bogu.

2 On je rekao: "Iz tjeskobe svoje zavapio sam Gospodinu i on mi je dao odgovor. Iz utrobe podzemnoga svijeta povikao sam za pomoć, i ti si čuo moj glas."

3 Ti si me bacio u dubinu, u srce moru, da me je optekla voda. Sve poplave tvoje i valovi tvoji prelazili su preko mene.

4 Pomislio sam: 'Odbačen sam ispred tvojih očiju, ali ću opet hodati prema tvome domu.'

5 Vode mi doprle već do blizu grla; dubina me opkolila i oko glave mi se omotao drač.

6 Upao sam do temelja gorskih; prijevor-nice zemaljske zatvorile me zauvijek, ali ti si me ipak izvadio iz jame, o Gospodine, moj Bože!

7 Kad mi već gotovo iščeznu život, spomenuo sam se Gospodina; i moja je molitva prodrila k tebi u tvoj sveti dom.

8 Koji štuju ništave idole, ostavljaju onoga koji im je spasenje.

9 A ja ću ti zahvalom glasnom prinijeti žrtvu i što sam zavjetovao, platit ću. U Gospodina je spasenje!"

10 Onda je Gospodin zapovjedio ribi i ona je izbljuvala Jonu na suhu zemlju.

Propovijed Jonina u Ninivi i njezin uspjeh

3 Ovo je riječ Gospodinova koja je došla Joni po drugi put, govoreći:

2 "Ustani, idi u Ninivu, grad veliki, i drži mu propovijed koju sam ti zapovjedio!"

3 Jona ustao je i otišao u Ninivu po zapovijedi Gospodinovu. Niniva je bila nekoć grad silno velik, tri dana hoda dug.

4 Jona je počeo ulaziti u grad prvoga dana hoda. Onda počeo propovijedati, govoreći: "Još četrdeset dana i Niniva će propasti!"

5 Ninivljani su povjerovali Bogu, oglasili su post i odjenuli se, veliki i mali, u pokorničke haljine.

6 Vijest o tom doprije i do kralja u Ninivi, i on je ustao sa svojega prijestolja, svukao sa sebe svoj ogrtač, zamotao se u pokorničku haljinu i sjede u pepeo.

7 Onda izda zapovijed i dao ju proglasiti u Ninivi, objavom kralja i njegovih glava, govoreći: "Ljudi ni životinje, ni goveda, ni ovce ne smiju okusiti ništa! Ne pustite ih ići na pašnjake ni na pojilišta."

8 Nego se moraju, čovjek i stoka, pokriti haljinama žalosti! Neka se glasno zaziva Bog i neka svatko odustane od svojega zla puta i opakoga svojih djela ruku!

9 Tko zna, možda će odustati Bog i

smiriti se od ljutoga svojeg gnjeva, tako da ipak ne izginemo.”

10 Kada je Bog vidio njihova djela, da su odustali od svojega zla puta, onda se sažali Bogu zbog nesreće, kojom im je bio zaprijetio, i nije ju učinio.

Ozlovoljenoga Jonu Bog poučava

4 Ali to vrlo ozlovoljilo Jonu i on se rasrdio.

2 Ovako se on pomolio Gospodinu: “Ah, Gospodine, to je eto ono što sam mislio kad sam još bio u svojoj postojbini! Upravo zato htio sam prije pobjeći u Taršiš, jer znao sam da si ti Bog milostiv i milosrdan, strpljiv i bogat milosrdem i sažališ se zbog nesreće.

3 A sada Gospodine, uzmi ipak moj život od mene, jer je bolje za me da umrem nego da živim!”

4 Ali ga Gospodin samo upitao: “Je li pravo od tebe da si tako zlovoljan?”

5 Onda je izišao Jona iz grada i sjedne na istoku grada. Napravio ondje sebi kolibu i sjedio je pod njom u sjeni da vidi što će se dogoditi gradu.

6 I Bog, Gospodin, dao je da se izviije bršljan, koji je izrastao nad Jonom da njegovoj glavi pruži sjenu i da ga izliječi od njegove zlovolje. Tako se Jona bršljanu veoma radovao.

7 A kad je idućega dana zora osvanula, dao je Bog te je crv podgrizla bršljan tako da je usahnuo.

8 Kad je bilo ogranulo sunce, poslao Bog vruć istočni vjetar; sunce upeklo Jonu u glavu tako da ga je ostavila sva snaga. Onda je sebi poželio smrt i rekao: “Bolje je za me da umrem nego da živim.”

9 A Bog je upitao Jonu: “Je li pravo od tebe da si zbog bršljana tako zlovoljan?” On je odgovorio: “Jest, pravo sam zlovoljan do smrti.”

10 Gospodin je rekao: “Tebi je žao bršljana, premda se nisi trudio oko njega i nisi ga odgojio. U jednoj se noći izvio i u jednoj je noći propao.

11 A meni da ne bude žao Ninive, velikoga grada, u kojem prebiva više od stotinu i dvadeset tisuća ljudi, koji ne mogu razlikovati između svoje desne ruke i svoje lijeve, a uz to još mnoge životinje?”

Mihej

Sud Božjega gnjeva nad Samarijom i Judom

1 Riječ Gospodinova došla je Miheji iz Morešeta u vrijeme Judinih kraljeva Jotama, Ahaza i Ezekije. O Samariji i Jeruzalemu imao je on ova viđenja.

2 Cujte, sva plemena! Slušaj, zemljo i što prebiva u njoj! Gospodin Bog podiže se na vas s tužbom, Gospodin iz svojega svetog doma.

3 Gle, već ostavlja Gospodin svoje mjesto, silazi, hoda po visovima zemaljskim.

4 Pod njim se rastapaju gore, pucaju doline kao vosak pred žeravicom, kao voda što šumi niz strminu.

5 To sve zbog opaćina Jakovljevih, zbog grijeha Izraelove kuće! Koje je zločinstvo Jakovljevo? Nije li Samarija? Koje su vinsine Judine? Nije li Jeruzalem?

6 Stoga učinit ću od Samarije hrpu kamenja na njivi, rasadnik vinove loze. Pobacat ću kamenje njezino u dolinu. Otkrit ću joj temelje.

7 Svi rezbareni kipovi njezini bit će razbijeni. Svi bludnički darovi njezini spalit će se u ognju. Sve ću idole njezine potrti, jer se od plaće bludničke to skupilo, neka to opet bude plaća bludnička!

8 Zbog toga ću plakati i tugovati; bos ću hoditi, bez gornje haljine; podignut ću plać kao čaglj, podignut ću viku kao nojevi.

9 Nikada ne zacijeli rana što joj je zadana, gnoji se dalje sve do Jude, zahvata ona glavni grad mojega naroda—Jeruzalem.

10 Ne javljajte to u Gatu! Ne plaćite u Akonu! U Bet-Leafri valjajte se u prašini!

11 Idite, ljudi od Safira, s golom sramotom; stanovništvo Saanana ne izlazi. Tugovanje u Bet-Hazaelu ne da vam da ostanete ondje.

12 Za dobro svoje dršću stanovnici u Marotu, jer od Gospodina silazi nesreća do na vrata Jeruzalema.

13 Upregnite brze konje u bojna kola, ljudi od Lakiša! On je bio početak grijehu kćeri sionske. Opaćine Izraelove naučile su se u tebi.

14 Zato se daje i tebi otpusna knjiga, Morešet-Gate! Kuće u Akzibu prevarit će glavare Izraelove.

15 Baštinika tebi ću dovesti, stanovništvo u Mareši! U Adulam dolazi plemstvo Izraelovo.

16 Ošišaj glavu sebi do kože zbog ljubljene svoje djece! Učini glavu sebi golom naširoko kao u jastrijeba, jer se ona odvode od tebe.

2 Teško onima koji smišljaju opako i snuju zlo na svojim posteljama da to izvrše kad svane, je im je vlast u ruci!

Mihej

628

2 Svida li im se njiva, otmu je nasiljem, i kuća, oduzmu je. Cine silu čovjeku i njegovoj kući, gospodaru i njegovoj baštini.

3 Zato ovako govori Gospodin: "Pazite, snujem jaram nesreće tomu rodu, iz kojega nećete izvući svojih vratova, niti ćete hodati uspravno pod njim, jer će biti zlo vrijeme."

4 U onaj će se dan pjevati rugalica o vama. Pjevat će se pjesma ovakvom tužbom: "Uništeni smo potpuno! Prodaje on baštinu mojega naroda. Ah, kako mi ju odvlači! Nepokornima porazdijeli polja naša."

5 Nitko nam ne poteže mjerачko uže, baca ždrijeb u zajednici Gospodinovoj.

6 "Ne prorokujte!" govore onima koji prorokuju. "Stoga vam neće prorokovati! Neće vratiti psovku za psovku."

7 Ne govori li se kući Jakovljevoj: "Je li Duh Gospodinov samo pun gnjeva? Jesu li njegova djela takva?"

8 Upravo se vi dižete kao neprijatelji protiv mojega naroda. S haljinama otimate i ogrtač s onih koji odlaze bezazleno koji neće svade.

9 Zene mojega naroda izgonite iz kuće njihove miline i njihovoj djeci otimate moju slavu zauvijek.

10 Ustanite, idite, jer ovdje više nema opstanka zbog nečistoće koja donosi pogibiju, neizlječivu pogibiju.

11 Kad bi čovjek išao za prijevarom i govorio laž, govoreći: 'Kad bih ti propovijedao o vinu i o silovitu piću,' jest, onda bih ja bio prorok svojem narodu.

12 Skupit ću, jest skupit ću te svega, o Jakove! Skupit ću zaista ostatak Izraelov i sastavit ću ih kao ovce na pašnjaku, kao stado u toru, da bruji od ljudi.

13 Pred njima će onda ići onaj koji probija. Oni će probiti, proći će kroz vrata i izići će. Kralj će njihov ići pred njima, s Gospodinom na čelu."

Grieh lažnih proroka, propast Jeruzalema

3 Ja sam rekao: "Cujte, glavari Jakovljevi, vođe Izraelove kuće! Nije li na vama da znate pravo."

2 Na vama mrziteljima dobra, a prijateljima zla? Vi ljudima derete kožu s tijela i meso s kostiju.

3 Jedete meso mojega naroda i derete kožu s njih, prebijate im kosti, sijećete ih kao meso u loncu, kao meso za juhu u kotlu."

4 Jedanput će vikati Gospodinu! Ali ih neće čuti i sakrit će svoje lice od njih u ono vrijeme prema njihovim djelima što su ih počinili.

5 Ovako govori Gospodin o prorocima koji zavode moj narod, koji, kad imaju nešto za svoje zube da grizu, navješćuju

mir, a protiv onoga koji im ne napunja usta, proglašuju rat:

6 Zato će vam biti noć, a da ne gledate viđenja i tame, da ne možete ništa vraćati. Sunce će zapasti tim prorocima, dan će im postati noć.

7 Onda će se osramotiti vidioci i vračari će se posramiti. Svi će si pokriti usta, jer neće biti odgovora Božjega.

8 A ja, ja sam napunjen snagom Duha Gospodinova, pravdom i srčanošću, da rekнем Jakovu opačinu njegovu i Izraelu grijeh njegov.

9 Pa čujte ovo, poglavice kuće Jakovljeve, vođe Izraelove kuće, koji mrzite pravdu i izvrćete sve što je pravo.

10 Koji gradite Sion krvlju, Jeruzalem opačinom!

11 Za mito govore pravdu glavari njihovi. Svećenici njihovi uče za plaću i proroci njihovi gataju za novce. Pritom se pozivaju na Gospodina i govore: "Nije li Gospodin u sredini našoj? Nesreća neće doći na nas!"

12 Zato, zbog vas će se Sion preorati kao njiva, Jeruzalem će postati ruševina i gora visina doma šumom obrasla.

Kraljevstvo Božje kraljevstvo istine i mira

4 Na svršetku dana dogodit će se da bude utvrđena gora s domom Gospodinovim navrh gora, uzvišena nad visinama. Onda će se k njoj stjecati narodi.

2 Mnogi će narod ići ondje i govoriti: "Dođite, podimo na goru Gospodinovu, u kuću Boga Jakovljeva! Neka nas on nauči svojim putovima! Mi hoćemo hoditi njegovim stazama!" Jer nauk izlazi sa Siona i riječ Gospodinova iz Jeruzalema.

3 On će suditi među svim narodima, govorit će pravdu među moćnim narodima do u daljinu. Oni će raskivati mačeve svoje u raonike, koplja svoja u kosijere i neće više narod dizati mač protiv naroda, niti će se više učiti ratu.

4 Svaki će stanovati pod svojom vinovom lozom i smokvom i nitko ga neće strašiti, jer to su obećala usta Gospodina vojska.

5 Jer svi narodi hode svaki u ime svojega boga, pa ćemo i mi hoditi u Ime Gospodina, svojega Boga, zauvijek i dovijeka.

6 U ono vrijeme, govori Gospodin, skupit ću što hramlje, što je rastjerano, skupit ću, i ozdravit ću što sam udario.

7 Što hramlje, to ću učiniti ostatkom, što je bolesno, jakim narodom. Tako će Gospodin biti kralj nad njima na Gori Sionu od sada i zauvijek.

8 Ti, o kulo za stado, ti stražarnico kćeri sionske, k tebi će prispjeti, k tebi će doći prijašnja vlast, kraljevstvo kćeri jeruzalemske!

9 A sada, što plaćeš tako glasno? Nema li kralja u tebi! Je li mrtav tvoj savjetnik, pa

su te obuzeli bolovi kao ženu kad rađa?

10 Savijaj se, jecaj, kćeri sionska, kao žena kad rađa, jer sad moraš van iz grada, na polju stanovati. Dolaziš u Babilon, ali ćeš se ondje izbaviti. Ondje će te Gospodin osloboditi iz ruke neprijatelja tvojih.

11 A sada se skupljaju protiv tebe mnogi narodi i govore: "Neka se onečisti da se oko naše napase na Sionu!"

12 Ali oni ne znaju misli Gospodinovih i ne razumiju odluke njegove, da ih unosi kao snoplje na gumno.

13 Ustani, vrši, kćeri sionska, jer ću učiniti rog tvoj željezom, papke ću tvoje učiniti mjeđu. Satrt ćeš mnoge narode! Posvetit ću Gospodinu blago njihovo i bogatstvo njihovo Gospodinu cijeloga svijeta!

Kralj mira u novom Davidovu kraljevstvu

5 Sad ćeš biti potlačena, ti tlačiteljice: Nasip su oko nas povukli; po obrazu udaraju štapom vladara Izraelova.

2 A ti, Betleheme-Efrato, među krajevima Judinim najmanji, iz tebe će mi izići onaj koji će biti vladar u Izraelu, čiji je početak iz davne davnine, iz dana vječnosti.

3 Zato ih on predaje do vremena kad rodi koja rađa; onda se vraća ostatak njegove braće djeci Izraelovoj.

4 On se pojavljuje i vlada u snazi Gospodinovoj, u veličanstvu Imena Gospodina, svojega Boga. Oni će u sigurnosti stanovati, jer će se on onda pokazati velik do krajeva zemaljskih.

5 I On će biti mir. Dode li onda Asirac u našu zemlju i prodre li u tvrđave naše, postaviti ćemo protiv njega sedam pastira i osam kneževskih ljudi.

6 Oni će opasti zemlju Asiriju mačem i zemlju Nimrodovu na ulazu njezinom. Tako će nas on izbaviti od Asirije, ako dode u našu zemlju i stupi na naše međe.

7 Onda će ostatak Jakovljevi biti među mnogim narodima kao rosa od Gospodina, kao kiša po zelenoj travi što ne čeka čovjeka, niti se uzda u djecu čovječju.

8 Onda će ostatak Jakovljevi biti među neznabošcima usred mnogih naroda kao lav među životinjama šumskim, kao lavić među stadima ovaca, koji gazi, kad prodre, rastrga; i nitko se ne može izbaviti!

9 Ruka će tvoja pobijediti tvoje neprijatelje i svi će se protivnici tvoji iskorijeniti.

10 U onaj će se dan dogoditi, govori Gospodin, da ću potamaniti konje usred tebe i potrt ću bojna kola tvoja.

11 Zatrt ću tvrđave u tvojoj zemlji i porušit ću sva tvrda mjesta tvoja.

12 Iskorijenit ću čaranje iz tvoje ruke i

nećeš više imati gatalaca.

13 Uništiti ću u tebi rezbarene kipove tvoje i kamene stupove tvoje; nećeš se više klanjati lošemu djelu svojih ruku.

14 Porušit ću u tebe drvene kipove tvoje i uništiti ću gradove tvoje.

15 Izvršit ću osvetu u plamenoj ljutini na narodima koji nisu htjeli slušati.

Božja parnica s Izraelom

6 Čujte što govori Gospodin! "Ustani, vodi parnicu pred gorama! Neka čuju brežuljci tvoj glas!

2 Čujte, gore, parnicu Gospodinovu! Slušajte, temelji zemaljski, jer Gospodin ima parnicu sa svojim narodom, s Izraelom hoće da ide na sud.

3 "Moj narode što sam ti učinio, čim sam te ražalostio, odgovorio mi?

4 Ipak sam te izveo iz zemlje Egipta, iskupio te iz kuće ropstva. Poslao sam pred tobom Mojsija, Arona i Mirjamu.

5 Moj narode, spomeni se što je snovao Balak, kralj moabski, i što mu odgovorio Balaam, sin Beorov, što je bilo od Šitima do Gilgala, da spoznaš milosti Gospodinove."

6 Sa čim ću se približiti Gospodinu da se prignem pred Bogom u visini? Imam li se približiti njemu sa žrtvama, s teladima od godine?

7 Hoće li se Gospodinu svidjeti tisuće ovnova, deset tisuća potoka ulja? Hoću li dati prvorodenca svojega za opaćinu svoju, plod svojega tijela za svoj grijeh?

8 Reklo ti se, čovječe, što je dobro, što Gospodin traži od tebe; samo da činiš što je pravo, da vršiš ljubav, da u poniznosti hodiš s svojim Bogom.

9 Glas Gospodina više gradu!—Spasonosno se bojati tvojega Imena: "Čujte, narode grada!

10 Mogu li ja zaboraviti nepravedno stečeno dobro kući bezbožnikovoj i prokletu, sušićavu mjeru?

11 Mogu li ja oprostiti čovjeku s lažnim mjerilom i lažnim utegom u torbi?

12 Kad su bogataši njegovi puni nasilja, građani njegovi govore samo laž, i jezik im je pun prijevare u ustima?

13 Zato počinjem da te bijem, da te pustošim za grijehe tvoje.

14 Ti ćeš jesti, ali se nećeš nasititi! Glad će tvoja ostati u nutrini tvojoj! Spremaš na stranu, ali to nećeš izbaviti, i što izbaviš, predat ću maču.

15 Ti ćeš sijati, ali nećeš žeti; ti ćeš cijediti ulje, ali se nećeš mazati uljem; ti ćeš piti mošt, ali nećeš piti vina od njega!

16 Drže se uredbe Omrijeve i sva djela kuće Ahabove. Po savjetima njihovim hodili ste da te predam opustošenju i stanovnike tvoje ruglu. Zato vi nosite sramotu mogega naroda."

Mihej

Grieh, pokajanje i spasenje

7 Teško meni, jer je meni kao jednomu, koji u jesen iza berbe još skuplja grožde: nema više grozda za jelo, nema rane smokve koju sam zaželio.

2 Nestalo je pobožnoga iz zemlje, i poštena čovjeka nema više među ljudima. Svi oni vrebaju krv i jedan drugomu postavljaju mrežu.

3 Ruke su im pružene na zlo, da ga čine revno: glavari zahtijeva, sudac radi samo za plaću, a velikaš odlučuje po svojoj požudi, i onda izvrcu to među sobom.

4 Najbolji je između njih kao trn, najpravedniji je oštiri od trnjaka. Ali dan koji su navijestile uhode, kazneni sud tvoj dolazi, onda će se smesti.

5 Nemojte se pouzdati u druga; ne oslanjajte se na prijatelja: pred onom koju voliš zatvori vrata svojih usta!

6 Jer sin sramoti oca, kći ustaje protiv svoje majke, snaha protiv svoje svekrve; neprijatelji su čovjeku vlastiti ukućani njegovi.

7 Zato ću ja gledati na Gospodina; čekat ću Boga mogega spasenja, uslišat će me moj Bog!

8 Ne raduj se nada mnom, neprijatelju moj, jer ako padnem, dignut ću se opet. Kad sjedim u mraku, Gospodin mi je svjetlost.

9 Podnosit ću srdžbu Gospodinovu—jer sam mu sagriješio—dok on ne raspravi moju parnicu i ne pribavi mi pravo; on me vodi na svjetlost i ja ću gledati njegovu pravednost.

10 Neprijateljica će moja to vidjeti i sram će pokriti nju koja mi je govorila: "Gdje je

Gospodin, tvoj Bog?" Moje će se oči napasti na njoj kad bude pogažena kao blato na ulici.

11 Dolazi dan u koji će se opet sazidati zidovi tvoji, dan u koji će se nadaleko protegnuti tvoje granice.

12 U onaj će dan dolaziti k tebi od Asirije do Egipta i od Egipta do Eufrata, od mora do mora, od gore do gore.

13 A zemlja će neprijateljska postati pustinja zbog stanovnika svojih, za plaću djela njihovih.

14 Pasi svoj narod palicom svojom, stado što je tvoje, što osamljeno prebiva u zemlji šumovitoj usred rodnooga polja. Pusti neka pase opet u Bašanu i Gileadu kao u davne dane.

15 "Kao u dane, kad si izišao iz Egipta, pokazat ću mu čudesa.

16 Neznabožački narodi vidjet će to i posramit će se unatoč svojoj moći svojoj. Morat će staviti ruku na usta i ogluhnuti će im uši.

17 Lizat će prah kao zmije, kao crvi na zemlji! Drščući predat će se zajedno sa svojim tvrđavama, prestrašeni približit će se Gospodinu, našem Bogu, i tebe će se bojati!

18 Tko je Bog kao ti koji oprašta grijehe i ostatku svoje baštine otpušta opacine, koji ne drži zauvijek svojega gnjeva, nego radost ima na milosti?

19 On će se nama opet smilovati, pogazit će opacine naše i baciti u dubinu mor-sku sve naše grijehe.

20 Ti ćeš pokazati vjernost na Jakovu, milost na Abrahamu, kako si se zakleo našim očevima u pradavne dane.

630

Nahum

Božanski sudac Ninive i Jude

1 Riječ protiv Ninive. Knjiga proročanstva Nahuma iz Elkoša.

2 Bog je ljubomoran, i Gospodin osvetnik, Gospodin se osvećuje pun jarosti: Gospodin će se osvetiti svojim protivnicima i čuva gnjev za svoje neprijatelje.

3 Gospodin je spor na gnjev i velik je silom svojom, ali ne pušta uistinu ništa nekažnjeno. Put Gospodinov ide kroz buru i vihor, a oblaci su prah njegovim nogama.

4 On zaprijeti moru i isuš ga, i učini da presuše sve rijeke. Venu Bašan i Karmel, i libanonski cvijet vene.

5 Pred njim se potresaju gore, brežuljci se rastapaju i zemlja se pred njim ugiblje, jest, sav svijet i svi stanovnici njegovi.

6 Tko se održi pred jarošću njegovom?

Tko odoli žestini gnjeva njegova? Jarost se njegova izliva kao oganj i hridine se raspadaju pred njim.

7 Dobar je Gospodin, zaštita u dan tjeskobe. Poznaje one, koji se skrivaju kod njega.

8 Ali poplavom što došumi, uništava mjesto njezino i goni svoje neprijatelje u mrak.

9 Što smišljate protiv Gospodina? On dovodi kraj, dvaput se ne podiže tjeskoba.

10 Jer kao trnje spleteni, pijani od vesele pijanke, budu sasvim prožderani kao suha pljeva.

11 Iz tebe je, Ninivo, izišao koji je smišljao zlo protiv Gospodina, koji je snovao opacine.

12 Ovako govori Gospodin: "Neka su jaki i mnogobrojni, ipak će biti pokošeni i

proći će! Ako sam te i ponizio, Juda, neću to više činiti.

13 Sada trgam jaram što je na tebi i lozim okove tvoje."

14 Ali je za tebe Gospodin zapovjedio: "Neka se nikada ne spomene ime tvoje! Iz kuće boga tvojega uništavam kip liven i izrezbaren i spremam ti grob, jer ti si proklet!"

15 Gle, na gorama noge glasnika radosti koji oglašuje mir! Svetkuj sada, Judo, svetkovine svoje! Ispunaj svoje zavjete, jer zlikovac neće više prolaziti po tebi, on je sasvim uništen.

Uništenje grada Ninive

2 Uzlazi protiv tebe, Ninivo, zatirač: čuvaj nasip, pazi na put, opasi bedra, skupi svu snagu svoju!

2 Jer Gospodin uspostavlja opet slavu Jakovljevu kao slavu Izraelovu, jer su ih razbojnici opustošili i loze im potrli.

3 Štitovi junaka njegovih crvene se, ratnici su njegovi u grimizu. Oganj prosipaju bojna kola koja jure u dan njegov; blistaju se uzdignuta koplja.

4 Po ulicama bjesne bojna kola, jure preko trgova; izgledaju kao zublje, odlete kao munje.

5 Sjeća se svojih junaka: oni posrću u trku; hrle k zidovima i već postavljaju bojni pokrov.

6 Na rijekama se otvaraju vrata i tu očajava dvor.

7 Odvodi se u ropstvo kraljica, odvlače se sluškinje njezine, one tuguju kao golubice i biju se u prsa.

8 Niniva je kao jezero vođeno od dana svojega postanja, ali oni bježe. "Stojte! Stojte!" Ali se nitko ne obazire.

9 Grabite srebro! Grabite zlato! Blagu nema kraja, mnoštvo svakojakih dragocjenih stvari.

10 Pustoš, pohara, rasap, klonula srca, drhtava koljena, drhat u svim bedrima, crven od stida na svim licima.

11 Gdje je log lavovima, brlog lavićima, kamo je išao lav, lavica i lavić, nije ih strašio nitko?

12 Lav je lovio za mlade svoje, davio je za lavice svoje. Punio je špilje svoje lovom i brloge svoje plijenom.

13 "Gle, ja sam protiv tebe," govori Gospodin vojska, "učinit ću da kola tvoja izadu u dim i tvoje će laviće proždrijeti mač. Uklonit ću sa zemlje tvoj plijen i neće se više čuti glas tvojih poslanika!"

Zloća i kazna Ninive

3 Teško krvničkomu gradu punom laži, ispunjenom nasiljem, s pljačkom ne prestaje.

2 Čujte, puckanje bičeva i štropot ko-

tača, topot konja, kola skaču.

3 Konjanici jurišaju s mačevima sjajnim i kopljima što siječaju. Mnoštvo ih je pobijenih, hrpa mrtvih tjelesa, nema broja trupluma, pada se preko trupla.

4 Za mnogi blud bludnice, ljubaznice, vješte gatalice, koja zaludi narode svojim bludenjem, plemena svojim vraćanjem:

5 "Gle, ja sam protiv tebe," govori Gospodin vojska. "Ja ću ti zagrnuti skute tvoje preko lica i pokazat ću narodima tvoju golotinju, kraljevstvima tvoju sramotu.

6 Nečist bacit ću na tebe, osramotit ću te i načinit ću od tebe prizor.

7 Svaki koji te vidi bježit će od tebe i vikati će: 'Niniva je razorena, tko će je žaliti,' gdje ću ti naći tješitelja?"

8 Jesi li bolja od No-Amona, koji je stolovao na rijekama, okružen unaokolo vodom, čiji je bedem njegov bila rijeka, zid njegov voda.

9 Jakost je njegova bio Kuš, nebrojeni Egipćani, Put i Lubim pomoćnici njegovi.

10 I unatoč tomu morao je u progonstvo, morao je otići u ropstvo. I njegova dječica bila su razmrskana po svim uličnim uglovima. Bacili su ždrijeb za knezove njegove, i svi velikaši njegovi bili su stavljeni u lance.

11 Tako ćeš se i ti jednom opiti i bit ćeš nemoćna. I ti ćeš tražiti utočište pred neprijateljem.

12 Sve su tvrdave tvoje smokvino stablo s ranim smokvama: kad se stresu, one padaju odmah u usta onomu koji jede.

13 Gledaj svoj narod, postali su žene pred neprijateljem tvojim. Sirom su otvorena vrata tvoje zemlje. Oganj proždire prijevornice tvoje.

14 Za opsadu nagrabi sebi vode! Utvrdi opkope svoje, stupi u glib, gazi glinu, kalup od opeke uzmi u ruke!

15 Onda će te proždrijeti oganj, uništiti će te mač, izjest će te kao skakavac. Neka se namnožiš kao hruštevi, neka se namnožiš kao skakavci.

16 I neka imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu: skakavci se slete i odlete.

17 I neka su glavari tvoji kao hruštevi, vode tvoje kao jata skakavaca, koji se namjeste po zidovima u vrijeme studeni: ograne li onda sunce, oni odlete, i nitko ne zna gdje ostaju.

18 Usnuli su tvoji pastiri, kralju asirski, počivaju junaci tvoji. Narod je tvoj raspršen po gorama, i nema nikoga da ih skupi.

19 Nema lijeka rani tvojoj, udarac koji te pogodio neizlječiv je. Tko čuje za te, pljeskat će rukama nad tobom, jer koga nije stizala neprestano tvoja zloća?

Habakuk

Prorokova tužba na bezbožnike

1 Presuda koju je prorok Habakuk primio u viđenju.

2 Dokle ću već, o Gospodine, vapiti za spasenjem, a ti ne čuješ. Ja ti vičem: "Nasilje," a ti ne pomažeš.

3 Zašto puštaš da gledam zlo i zašto gledaš tlačenje? Pljačka i nasilje imam pred očima, svada plane, nesloga nastane.

4 Zato dolazi zakon izvan snage, pravda ne izlazi nikada na dan, jer bezbožnik hvata u mrežu pravednika, zato sud izlazi naopako.

5 Gledajte na narode! Pogledajte, čudite se, jest, čudite se, jer jedan čini djelo u vaše dane. Nikada ne biste vjerovali kad bi vam se pripovijedalo.

6 Jer, evo, ja ću podignuti Kaldejce, narod ljuti, okretan, koji prolazi širom zemlje da osvoji naselja što nisu njegova.

7 Strašan je i strahovit; on poznaje samo svoje pravo i svoj zakon.

8 Brži su mu konji od risova, žešći od vukova uvečer. Konjanici njegovi doletjet će, konjanici njegovi dolaze izdaleka. Doletjet će kao orao kad hrli na lovinu.

9 Svi idu za nasiljem. Lice im je kao vjetar istočnjak. Pokupit će roblje kao pijesak.

10 Ruga se kraljevima, smije se glavarijama. Nasmije se svakoj tvrđavi. Naspje nasip i zauzme ga.

11 Onda se predomisli i učini prijestup. Njemu je snaga kao bog njegov postala.

12 Nisi li ti, Gospodine, od vijeka moj Bog, Svetac moj. Mi nećemo umrijeti. O Gospodine, ti si ga odredio samo za sud! O Hridino, ti si ga postavila za kaznu.

13 Odviše su čiste tvoje oči da gledaš zlo; ne možeš gledati nepravde. Zašto gledaš bezbožnika i šutiš kad zao proždire bolje.

14 Učinio si ljude kao ribe u moru, kao crve što nemaju gospodara.

15 Izvlači ih sve udicom, hvata ih u mrežu i zgrće ih u pređu svoju, zato se veseli i raduje.

16 Zato žrtvuje svojoj mreži, kad svojoj predi, jer svoj pretili plijen duguje njima, svoju izabranu hranu.

17 Treba li on zato stalno ispražnjivati svoju mrežu da ubijaju narode nemilice?

Spasenje Izraela i propast Kaldejaca

2 Stupit ću na stražu svoju, postaviti ću se na kulu da motrim i vidim što mi on govori, što odgovara na tužbu moju.

2 Onda mi Gospodin dao ovo za odgovor: "Napiši viđenje i iznesi ga čisto na ploče

da se može lako čitati!

3 Jer viđenje izostaje još do određenog vremena, ali navaljuje prema kraju i ne vara. Ako i odugovlači, ipak ga čekaj, jer ono dolazi posve sigurno; neće izostati!

4 Gle, nadut, nije iskrena njegova duša u njemu, pravednik ipak ostaje na životu svojom vjerom.

5 Zaista, pijanca zaludi vino; tako je s čovjekom oholim, on ne ostaje kod kuće. Siroko kao podzemni svijet otvara on svoje čeljusti i kao smrt ne može se zasititi. Grabi sebi sve narode, skuplja oko sebe sva plemena.

6 Ali neće li mu svi oni zapjevati rugalicu, podrugljivu pjesmu, zagonetan govor i reći: 'Teško onomu koji zgrće što nije njegovo! Dokle će još? Koji trpa na sebe za plijenjeno dobro!'

7 Neće li najedanput vjerovnici tvoji ustati, mučitelji se tvoji probuditi? Onda ćeš postati njima plijen.

8 Mnoge si narode oplijenio: Tako će tebe oplijeniti ostatak svih naroda za krv na ljudima i za zločine na zemlji, na gradu i na svim stanovnicima njegovim.

9 Teško onomu koji čini zao dobitak za svoju kuću, da gradi gnijezdo svoje u visini, da se spasi od napadaja nesreće!

10 Nakana je tvoja donijela sramotu tvojoj kući. Mnoge si narode uništio, samoga si sebe zapleo u grijeh.

11 Jer će kamen iz zida vikati, i drvena greda će odgovor dati.

12 Teško onomu koji gradi grad krvlju i temelji tvrđavu nepravdom!

13 Ne dolazi li ovo od Gospodina vojska. Narodi se muče za oganj, ljudi se trude ni za što.

14 Jer će se zemlja napuniti spoznajom slave Gospodinove, kao što vode pokrivaju morsko dno.

15 Teško onomu koji poji svojega bližnjega, a miješa unutra otrov, i opoji ga da gleda golotinju njegovu!

16 Nasitio si se sramote mjesto časti. Sada pij i ti da teturaš! Sada dolazi k tebi čaša u desnici Gospodinovoj i na tvoju čast dolazi sramota.

17 Jer će te pokriti zločin na Lebanonu, uništenje životinja stavlja te u tjeskobu za krv na ljudima i za zločin na zemlji, na gradu i na svim stanovnicima njegovim.

18 Što koristi rezbaren kip koji je izrezao umjetnik njegov, što liveni kip, prilika laži, da se umjetnik tvrdo uzda u svoje djelo, tako da gradi nijeme idole?

19 Teško onomu koji govori komadu drva: 'Preni se,' i nijemomu kamenu: 'Probudi se!'

20 A Gospodin prebiva u svetom svom domu. Pred njim neka zamukne cijeli svijet!"

Gospodin dolazi suditi vladaru svijeta

3 Molitva proroka Habakuka, po načinu Sigionot.

2 O Gospodine, čuo sam govor tvoj i strah me uhvatio. O Gospodine, oživi djelo svoje usred godina! Objavi ga usred godina, a ipak se u gnjevu sjeti milosrđa!

3 Bog dolazi od Temana, Svetac s gore Parana. Veličanstvo njegovo pokriva nebesa i zemlja je puna hvale njegove.

4 Sjaj je njegov kao svjetlost sunca; zrake su mu po strani, tu se krije moć njegova.

5 Pred njim ide kuga, korake njegove slijeđi pomor.

6 Kad se pojavi, izmjeri zemlju, kad pogleda, učini da zadršću narodi, vječne gore rasprsnu, pradávnog bregovi prignu se. To su od vječnosti njegovi putevi.

7 Satore Kušana vidim u nevolji; šatorske zavjese Midjana dršću.

8 Je li protiv rijeka planuo Gospodin, je li pada na vode tvoja srdžba? Ide li protiv mora tvoja jarost kada jezdiš na konjima svojim, na pobjedničkim kolima svojim?

9 Podižeš luk svoj, zakletve, šibe svoje rijeći. Razdireš zemlju, da provalje rijeke.

10 Vide te gore i tresu se; poplava nav-

Habakuk

aljuje. Bezdan pušta da zatutnji tutanj njezin, gore podiže svoje ruke.

11 U šatoru svomu ostaju sunce i mjesec kod iskrenja strijela tvojih, kod sijevanja tvojih blistavih koplja.

12 Koračaš u gnjevu po zemlji, u jarosti gaziš narode.

13 Izlaziš za spasenje svojem narodu, za spasenje sa svojim Pomazanikom. Razbijaš vrh kući bezbožnikovoj, otkrivaš temelj do dna.

14 Njihovim kopljima probijaš glavu njegovih ratnika, koji navaljuju da me smrskaju, koji podižu radosnu viku, kao da bi htjeli proždrijeti siromaha u potaji.

15 Svojim konjima gaziš more, hrpu mnogih voda.

16 Čuo sam to; onda je uzdrhtalo moje tijelo. Na taj glas zadrhtale su moje usne.

Trule su postale moje kosti, koljena su moja klecala, kao da bih čekao dan tjeskobe kad uzade narod što nas napada.

17 Jer smokva ne donosi više ploda, ni roda na lozi vinovoj. Ljetina je masline loša i njive ne daju hrane. Ovaca nema u torovima i goveda nema u štalama.

18 Ali ću se ja radovati u Gospodinu, veselit ću se u Bogu spasenja svojega

19 Gospodin Bog je meni snaga. On će mi dati noge kao u košute, on će mi dati da hodim po svojim visinama.

Zborovodi. Na žičanim glazbalima.

Sefanija

Dan Gospodinov

1 Riječ Gospodinova došla je Sefaniji, sinu Kušija, sina Gedalije, sina Amarije, sina Ezekijina, u dane Josije, Amosova sina, Judina kralja.

2 "Sve ću pograbit sa zemlje," govori Gospodin.

3 "Pograbit ću ljude i stoku, pograbit ću nebeske ptice i morske ribe, povod spoticanja zajedno s bezbožnicima. Iskorišćen ću čovjeka s lica zemlje," govori Gospodin.

4 "Zamahnut ću svojom rukom protiv Jude, protiv svih stanovnika Jeruzalema. Iskorišćen ću iz mjesta ovoga ostatak Baalov i ime idolskih službenika zajedno sa svećenicima.

5 Š onima koji se na krovovima klanjaju vojsci nebeskoj, i one koji se klanjaju Gospodinu i zaklinju se njim, ali se ujedno zaklinju Milkomom.

6 I one, koji su otpali od Gospodina i ne traže Gospodina i ne mare za njega."

7 Tiho pred Gospodinom Bogom! Jer je blizu dan Gospodinov, jer je Gospodin

pripremio žrtvu, posvetio goste svoje.

8 "U dan žrtve Gospodinove dogodit će se da ću pohoditi glavare i sinove kraljeve i sve, koji nose tuđu odjeću.

9 Pohodit ću u onaj dan sve koji skaču preko praga, koji pune kuću svojega gospodara nasiljem i prijevarom.

10 U onaj će dan," govori Gospodin, "odjeknuti vika od Ribljih vrata, jauk iz novoga grada i silno jadikovanje s brežuljaka.

11 Jaučite samo, stanovnici Makteša, jer će se sav narod trgovački uništiti; svi će se mjeritelji novaca iskorijeniti.

12 U ono će se vrijeme dogoditi da ću ja pretražiti Jeruzalem sa svjetiljkama i pohoditi ljude koji bezbrižno sjede na droždini svojoj, koji misle: 'Gospodin ne čini ni dobro ni zlo.'

13 Razgrabit će se posjed njihov, opustošit će se kuće njihove. Grade kuće, ali neće stanovati u njima; sade vinograde, ali neće piti vina iz njih."

14 Blizu je dan Gospodinov, veliki, blizu je i hiti veoma. Čuj, dan Gospodinov,

Sefanija

634

gori; onda će vikati junaci.

15 Dan taj je dan jarosti, dan tjeskobe i nevolje, dan pustošenja i zatiranja, dan tame i tmurnosti, dan oblaka i mraka, **16** dan trubljenja i ratne vike na tvrde gradove i na visoka kruništa.

17 Onda ću ljude prepasti te će vrludati kao slijepci, jer su sagriješili protiv Gospodina. Krv će se njihova prosuti kao prah, tjelesa njihova kao gnoj.

18 Ni srebro njihovo, ni zlato njihovo neće ih moći spasiti u dan jarosti Gospodinove. U ognju ljubomore njegove sva će se zemlja proždrijeti. Jer uništenje i prijeku propast spremiće on svima stanovnicima zemaljskim.

Sud nad narodima

2 Skupite se! Jest, skupite se, narode, koji se nikada više ne može ljubiti!

2 Prije nego se ispuni odluka—kao pljeva prođe dan—prije nego još dođe na vas plamena srdžba Gospodinova, prije nego još dođe na vas dan srdžbe Gospodinove.

3 Tražite Gospodina svi ponizni u zemlji, koji izvršujete zakon njegov! Težite za pravednošću! Nastojte oko poniznosti! Može biti da nadete zaklon na dan gnjeva Gospodinova!

4 Jest, Gaza će postati pustinja i Aškelon će opustjeti. Ašdod će se odagnati u pol bijela dana, Ekron će se iz temelja razrušiti.

5 Teško vama, stanovnici krajeva na moru, narode Krečana! Riječ Gospodinova dolazi protiv vas, Kanaance, zemlje Filistejaca! "Ja ću te zatrti da ne ostane više ni jedan stanovnik."

6 Krajevi na moru bit će pašnjaci za pastire, torovi za ovce.

7 Onda će ovi krajevi pripasti ostatku Judine kuće. Ondje će goniti stada. U kućama će Aškelon lijegati uvečer, jer će ih pohoditi Gospodin, njihov Bog, i okrenut će sudbinu njihovu.

8 "Cuo sam uvredu Moabovu, porugu Amonaca, kojima su grdili moj narod i oholo se ponosili protiv njegove zemlje.

9 Zato, tako ja bio živ," govori Gospodin vojska, Bog Izraelov, "Moab će biti kao Sodoma, Amonci kao Gomora: polje koprija, rudnik soli, pustinja zauvijek! Ostatak mojega naroda će ih plijeniti. Preostatak mojega naroda posjedovat će ih."

10 To će biti njihov dio za njihovu oholost, jer su grdili i oholo se ponosili protiv naroda Gospodina vojska.

11 Strašan će im biti Gospodin, jer će iskorijeniti sve bogove zemaljske. Onda će se klanjati njemu svi otoci naroda, svaki iz svojega mjesta.

12 I vi, Kušiti, bit ćete probodeni mačem

mojim.

13 Svoju ruku pružit će protiv sjevera i uništiti će Asiriju, i Ninivu će opustjeti, da bude suha kao pustinja.

14 U njoj će ležati stada, mnoge životinje svakojake. Čaplje i pelikani će stanovati na jabukama stupova. Sova će hukati u prozorskim šupljinama. Gavran će sjediti na pragu, jer će se poskidati cedrovina.

15 To je bučni grad koji je stanovao u sigurnosti, koji je mislio: "Ja sam to i nema nikoga drugog pokraj mene." Kako je on postao pustinjom, brlogom zvjeradi! Tko prođe pokraj njega, zviždat će mu i mahati svojom rukom.

Po sudu k spasenju

3 Teško nepokornom, nečistom, nasilničkom gradu!

2 On ne sluša opomene, ne prima nauk. Ne uzda se u Gospodina, ne pristupa k svojem Bogu.

3 Glavari su njegovi u njemu lavovi što riču. Suci su njegovi vuci uvečer, koji do jutra ne o stavljaju ništa.

4 Proroci su njegovi nepouzdati, varalice. Svećenici njegovi oskvrnjuju svečište, povređuju zakon.

5 Pravedan je u sredini njegovoj Gospodin, ne čini nepravde. Svako jutro izvršuje sud svoj. Ne izostaje kao bijeli dan; ali bezbožnik ne zna za stid.

6 "Iskorijenio sam narode, tvrdave su njihove opustošene. Ulice sam njihove poharao, te nitko više ne ide po njima. Gradove sam njihove razorio, te nikoga nema u njima, nitko tu ne prebiva.

7 Mislio sam: 'Sad će me se prestrašiti, primit će nauk,' da im se ne zatre stan, nakon svega što sam odredio za njega. Ali oni su samo još revniji bili u tom da rade pogubno u svim svojim djelima.

8 Zato čekajte me," govori Gospodin—"do dana, kad ću se podignuti kao svjedok, jer odluka je moja da skupim narode, da pokupim kraljevstva, da izlijem na njih svoju jarost, svu žestoku svoju srdžbu, jer će u ognju ljubomore moje biti proždrti sva zemlja.

9 Onda ću pribaviti čiste usne narodima, da svi zazivaju Ime Gospodinovo i služe mu jednodušno.

10 S one strane rijeka Kuša donijet će darove poklonici moji, rasuta zajednica moja.

11 U onaj se dan ne trebaš više stidjeti nijednoga od svojih djela, kojima si griješio protiv mene. Jer onda ću ukloniti iz tvoje sredine obijesne zlikovce tvoje. Ti se nećeš više veličati na svetoj gori mojoj.

12 Ostavit ću još u tvojoj sredini narod ponizan i malen, što će tražiti utočište u

Imenu Gospodinovu.

13 Ostatak Izraelov neće više činiti nepravde, neće više govoriti laži. Neće se više naći u ustima njihovim jezik prijevaran, jer će oni pasti svoje stado i ležati, i nitko ih neće prestrašiti.

14 Klikči, kćeri sionska! Vi od Izraela, klićite! Raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri jeruzalemska!

15 Uklonio je Gospodin tvoje propise, maknuo je s puta tvoje neprijatelje. Kralj Izraelov Gospodin u sredini je tvojoj. Nećeš od sada više kušati nesreću.

16 U onaj će se dan reći Jeruzalemu: "Sione, ne boj se! Nemoj da ti klonu ruke!"

17 Gospodin, tvoj Bog, u sredini je tvojoj,

junak pomoćnik. On se raduje tebi pun veselja. On obnavlja ljubav svoju. On kliče nad tobom pun radosti.

18 Koji tuguju daleko od svečanoga sastanka, skupit ću ih; od tebe potječu oni na kojima je sada sramota.

19 Gle, ustat ću u ono vrijeme protiv svih tlačitelja tvojih, pomoći ću hromu, skupit ću što je rasuto i pribavit ću im slavu i čast u svim zemljama u kojima ih sada preziru.

20 U ono vrijeme dovest ću vas kući, u vrijeme, naime, kada vas skupim, jer ću vam pribaviti čast i slavu kod svih naroda na zemlji, kad okrenem sudbinu vašu pred vašim očima," govori Gospodin.

Hagaj

1 U drugoj godini kralja Darija, u šestom mjesecu, prvog dana toga mjeseca došla je riječ Gospodinova preko proroka Hagaja, koga im je bio poslao Gospodin, njihov Bog, i narod se prestrašio Gospodina.

2 "Ovako govori Gospodin vojska: 'Taj narod govori: Još nije vrijeme da se gradi Gospodinov dom.'"

3 Zato je došla riječ Gospodinova preko proroka Hagaja, ovako govoreći:

4 "Je li vama samima vrijeme da prebivate u svojim popločanim kućama dok ovaj dom leži u ruševinama?"

5 A sada ovako govori Gospodin vojska: "Pomislite na to kako je bilo vama do sada!"

6 Sijali ste mnogo, a dovozili malo, jeli ste, a niste se nasitili, pili ste, a niste žed utišali, odijevali ste se, a niste se ugrijali, i tko je radio za plaću, skupljao je plaću u prodrtu torbu."

7 Ovako govori Gospodin vojska: "Pomislite na to kako je bilo vama do sada!"

8 Popnite se na goru, donesite drva i gradite dom da mi to bude milo i da se pokažem u slavi," govori Gospodin.

9 "Bili ste mnogo poduzeli, a bilo je malo od toga; i što ste unijeli u kuću, to sam ja raspuhao. A zašto," govori Gospodin vojska—"zbog doma mogega, jer leži u ruševinama, dok se svaki od vas brine za svoju vlastitu kuću."

10 Zato je nebo uskratilo rosu nad vama i zemlja vam je uskratila svoj rod.

11 Dozvaov sam sušu na zemlju i na gore, na žito, na vino i na ulje i na sve što je radala zemlja, i na ljude i na stoku i na sve što su bile izradile ruke."

12 Onda je poslušao Zerubabel, sin Seal-

tielov, i veliki svećenik Jošua, sin Josadakov, i sav ostatak naroda glas Gospodina, svojega Boga, i riječi proroka Hagaja, koga im je bio poslao Gospodin, njihov Bog, i narod se prestrašio Gospodina.

13 Hagaj, poslanik Gospodinov, po nalogu Gospodinovu ovako je govorio narodu: "Ja sam s vama, govori Gospodin."

14 I Gospodin je probudio duh Zerubabela, sina Sealtielova, namjesnika Judina, i duh velikog svećenika Jošue, sina Josadakova, i duh svega naroda što je još bio preostao, tako da su došli i prihvatili se rada na domu Gospodina vojska, svojega Boga.

15 Bilo je to dvadeset četvrtoga dana šestoga mjeseca u drugoj godini kralja Darija.

2 Dvadeset prvoga dana sedmoga mjeseca došla je riječ Gospodinova preko proroka Hagaja, ovako govoreći:

2 "Kaži Zerubabelu, sinu Sealtielovu, namjesniku Judinu, i velikom svećeniku Jošui, sinu Josadakovu, i ostatku naroda ovako:

3 "Tko je među vama još na životu koji je vidio ovaj dom u prijašnjoj slavi njegovoj! A kakav vi sada vidite? Nije li prema onomu kao ništa u vašim očima?"

4 Ali sad budi utješen, Zerubabel', govori Gospodin. 'Budi utješen, Jošua, sine Josadakov, veliki svećeniče! Budi utješen, sav narode u zemlji,' govori Gospodin. 'Radite, jer sam ja s vama', govori Gospodin vojska.

5 'Obećanje što sam vam ga dao pri izlasku vašemu iz Egipta i moj duh stajat će među vama; ne bojte se!'

6 Jer ovako govori Gospodin vojska:

Hagaj

636

'Samo još malo vremena i ja ću onda potresti nebo i zemlju, more i tvrdo tlo!

7 I sve ću narode potresti, i onda će doći od svih naroda žudeni, i napunit ću ovaj dom slavom', govori Gospodin vojska.

8 'Moje je srebro i moje je zlato', govori Gospodin vojska.

9 'Buduća slava ovoga doma bit će veća nego što je bila prijašnjega', govori Gospodin vojska—'i na ovom ću mjestu udijeliti mir', govori Gospodin vojska."

10 Dvadeset četvrtoga dana devetoga mjeseca u drugoj godini Darija došla je riječ Gospodinova proroku Hagaju, ovako govoreći:

11 "Ovako govori Gospodin vojska: 'Moli svećenike za obavijest o sljedećem slučaju:

12 'Ako tko nosi posvećeno meso u skutu svoje haljine i skutom svojim dotakne se kruha, kuhanja, vina, ulja ili koga drugog jela, postane li onda to s tim sveto?' " Onda odgovore svećenici rekavši: "Ne".

13 Hagaj je upitao: "Ako li se tko onečišćen mrtvacem dotakne svega toga, postane li onda to nečisto?" Onda odgovore svećenici rekavši: "Jest, postane nečisto".

14 I rekao je Hagaj: "Tako je s tim ljudima i s tim narodom u mojim očima," govori Gospodin—"tako je sa svim radom njihovih ruku i s onim što mi ondje prinose kao žrtvu—nečisto je.

15 A sada pomislite od ovoga dana na-
trag, prije nego je položen kamen na ka-

men u Gospodinovu domu!

16 Prije nego je to bilo, došlo se do jedne hrpe žita od dvadeset vagana, a bilo je samo deset. Došlo se do jedne kace, da se iz nje izgrabi pedeset vjedara, a bilo je samo dvadeset.

17 Sušom, medljikom, tučom udario sam vam sav rad ruku vaših, ali se vi niste obratili k meni," govori Gospodin.

18 "Pomislite samo od ovoga dana na-
trag, od dana dvadeset četvrtoga mjeseca devetoga, od dana, kad se bio postavio temeljni kamen za Gospodinov dom! Pomislite na to!

19 Je li sjeme još uvijek u žitnici? Ne rodi li još uvijek vinova loza, smokva, šipak i maslina? Od ovoga ću dana blagosloviti."

20 Onda je došla riječ Gospodinova po drugi put Hagaju dvadeset četvrtoga dana u mjesecu, ovako govoreći:

21 "Kaži Zerubabelu, namjesniku Judinu, ovako: 'Ja ću potresti nebo i zemlju,

22 porušit ću prijestolja kraljevska i satrt ću moć kraljevstvima naroda. Preokrenut ću ratna kola zajedno s onima koji se voze u njima. Popadat će konji i konjanici, svaki od mača čovjeka drugoga.

23 U onaj dan', govori Gospodin vojska—"uzet ću tebe, Zerubabele, sine Seal-tielov, slugo moj," govori Gospodin, "i učinit ću te prstenom pečatnim, jer sam tebe izabrao, govori Gospodin vojska."

Zaharija

Opomena na pokajanje. Prvo i drugo viđenje

1 Osmoga mjeseca, u drugoj godini Darija, došla je riječ Gospodinova proroku Zahariji, sinu Berekije, sina Idova, ovako govoreći:

2 "Gospodin se bio žestoko razgnjevio na vaše očeve.

3 Sada im kaži: 'Ovako govori Gospodin vojska: Vratite se k meni', govori Gospodin vojska—"i ja ću se opet vratiti k vama", govori Gospodin vojska!

4 Ne budite kao vaši očevi kojima su vikali prijašnji proroci: 'Ovako govori Gospodin vojska: Vratite se sa svojih zlih putova i od zlih svojih djela! Ali nisu poslušali i nisu pazili na me', govori Gospodin.

5 'Vaši očevi, gdje su oni sada? I proroci, žive li zauvijek?

6 Ali moje riječi i odluke što sam ih zapovjedio svojim slugama, prorocima, nisu li dostigle vaše očeve, tako da su se oni

obratili i rekli: Kako je bio Gospodin vojska odlučio postupati s nama prema našim putovima i po našim djelima, tako je zaista, i postupao s nama?" "

7 Dvadeset četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, to je mjesec Sebat, u drugoj godini Darija, došla je riječ Gospodinova proroku Zahariji, sinu Berekije, sina Idova, ovako govoreći:

8 "Imao sam viđenje u noći, i gle, čovjek je jahao na konju ridem. Stajao je među mirtama u dolini, a za njim su bili konji ridani, crni, šareni i bijeli.

9 Upitao sam: "Tko su ovi, moj gospodaru?" Andeo, koji je govorio sa mnom, odgovorio mi: "Pokazat ću ti tko su oni."

10 Onda je odgovorio čovjek, koji je stajao među mirtama, govoreći: "To su oni koje je poslao Gospodin, da obidu zemlju."

11 A ovi odgovore anđelu Gospodinovu koji je stajao među mirtama: "Obišli smo

zemlju, i gle, sva je zemlja mirna i tiha."

12 Odgovorio je Andeo Gospodinov, govoreći: "Gospodine vojska, kad ćeš se napokon smilovati Jeruzalemu i Judinim gradovima, na koje se gnjeviš već sedamdeset godina?"

13 I Gospodin je odgovorio anđelu koji je govorio sa mnom, prijaznim, utješnim riječima.

14 Onda mi je rekao andeo, koji je govorio sa mnom: "Objavi ovo: 'Ovako govori Gospodin vojska: Gorim od revnosti za Jeruzalem, od velike revnosti za Sion.

15 A gnjevim se gnjevom žestokim na narode ohole koji su, kada sam se malo gnjevio, još pomogli nesreću.

16 Zato ovako govori Gospodin: Pun milosrđa obraćam se Jeruzalemu: dom će se moj u njemu opet saizidati, govori Gospodin vojska i mjeračko uže zategnut će se preko Jeruzalema!

17 Nadalje objavi: Ovako govori Gospodin vojska: Na moje će se gradove opet izliti blagoslovi. Gospodin će se opet smilovati Sionu i opet će izabrati Jeruzalem."

18 Opet sam podigao svoje oči i gledao, i gle, bila su tu četiri roga.

19 Upitao sam anđela koji je govorio sa mnom: "Tko su ovi?" On mi odgovorio: "To su rogovi što su rasuli Judu, Izraela, Jeruzalem."

20 Onda mi je dao Gospodin da vidim četiri kovača.

21 Upitao sam: "Što su ovi došli činiti?" On mi odgovorio: "Ono su rogovi što su rasuli Judu, tako da ni jedan čovjek nije podigao svoje glave. Sada su došli ovi da ih prestraše i da odbiju rogove narodi, koji su podigli rog protiv Judine zemlje, da je razaspu."

Treće viđenje: čovjek s mjeračkim užetom

2 Opet sam podigao svoje oči i gledao. Gle, bio je tu čovjek u čijoj je ruci bilo mjeračko uže.

2 Upitao sam: "Kamo ideš?" Odgovorio mi: "Hoću da izmjerim Jeruzalem i da vidim, kolika mu je širina i kolika mu je dužina."

3 I gle, andeo, koji je govorio sa mnom, izašao je, i drugi andeo došao mu u susret.

4 Ovaj mu rekao: "Idi brzo i kaži ondje mladomu čovjeku: 'Jeruzalem će se naseliti kao otvoren grad zbog mnoštva ljudi i stoke u njemu.

5 Ja ću mu sam, govori Gospodin, 'biti zid ognjen unaokolo i u njemu ću pokazati svoju slavu.'

6 'Ustanite, ustanite! Bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospodin. Jer sam vas rasuo u četiri vjetra nebeska', govori Gospodin.

7 'Ustani, Sione, koji sjediš kod kćeri babilonske, spasi se!'

8 Jer ovako govori Gospodin vojska: "Za slavom poslao me je k neznabožackim narodima, koji su vas oplijenili. Jest, tko dirne u vas, dirnuo je u zjenicu oka mogega.

9 Jer evo, ja ću zamahnuti svojom rukom na njih da postanu plijen svojim slugama. Onda će spoznati da me je poslao Gospodin vojska.

10 Raduj se i veseli se, kćeri sionska, jer evo, ja dolazim i stanovat ću u tvojoj sredini," govori Gospodin.

11 "I mnogi će narodi u onaj dan pristati uz Gospodina i pripadat će mojem narodu, i ja ću stanovati u tvojoj sredini. Onda ćeš spoznati, da me je poslao k tebi Gospodin vojska.

12 I Gospodin će zaposjesti Judu kao svoj dio na svetomu tlu i opet će izabrati Jeruzalem."

13 Sav svijet neka bude tih pred Gospodinom, jer On je ustao iz svetoga stana svojega.

Četvrto viđenje: veliki svećenik Joshua

3 Onda mi je dao da vidim velikoga svećenika Jošuu kako stoji pred anđelom Gospodinovim, dok je s njegove desne stajao Sotona da ga optuži.

2 Gospodin je rekao Sotoni: "Gospodin neka ti zapovjedi šutnju, Sotono! Gospodin, koji je izabrao Jeruzalem, neka ti zapovjedi šutnju! Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja?"

3 A Jošua je bio odjeven u haljine prljave kad je stajao pred anđelom.

4 Ovaj progovori onima što su stajali pred njim: "Skinite s njega te prljave haljine!" A njemu je rekao: "Evo, oduzimam s tebe tvoju krivnju i odijevam te u svećane haljine!"

5 Onda je zapovjedio, "Stavite mu i čistu kapu na glavu!" Onda mu stavili čistu kapu na glavu i odjenuli mu haljine, a andeo je tu stajao.

6 I andeo Gospodinov dao Jošui ovo obećanje:

7 "Ovako govori Gospodin vojska: Ako uzadeš mojim putovima i uzdržiš zapovijedi moje, onda ćeš upravljati domom mojim i čuvati trijemove moje, i dat ću ti slobodan pristup k ovima što stoje ovdje.

8 Cuj, o Jošua, veliki svećeniče, ti i tvoji sudruzi što sjede pred tobom, ti su ljudi koji imaju znamenje, jer evo, ja ću učiniti da dođe moj sluga, 'Mladica'.

9 Jer, gle, na kamen, koji sam stavio pred Jošuu—na taj jedan kamen upravljeno je sedam očiju—na njega ću ja urezati crtež, govori Gospodin vojska—i uklonit ću krivnju one zemlje u jedan dan.

10 U onaj dan, govori Gospodin vojska,

Zaharija

'pozivat ćete jedan drugoga pod vinovu lozu i pod smokvu.'

Peto videnje: zlatna svjetiljka

4 Onda anđeo koji je govorio sa mnom probudi me opet kao čovjeka koji se budi od sna.

2 Upitao me: "Što vidiš?" Ja sam odgovorio: "Vidim svjetiljku na stalku, svu od zlata, i gore na njoj uljanicu, sa sedam cijevi na stalku i na njima sedam žižaka."

3 Dvije masline stoje uz njega, jedna s desne strane svjetiljke, a druga s lijeve."

4 Upitao sam anđela koji je govorio sa mnom: "Što je to, moj gospodaru?"

5 Anđeo koji je govorio sa mnom odgovorio mi, govoreći: "Zar ne znaš što je to?" Ja sam odgovorio: "Ne znam, moj gospodaru!"

6 Onda mi odgovorio: "To je riječ Gospodinova Zerubabelu: 'Ne vojnom moći, niti silom, nego duhom mojim', govori Gospodin vojska."

7 A tko si ti, goro velika, pred Zerubabelom postat ćeš ravnica! On će iznijeti zaglavni kamen s radosnim poklikom: 'Milost njemu, milost!'

8 Riječ Gospodinova mi je došla, ovako govoreći:

9 "Ruke Zerubabelove postavile su temelj ovomu domu, ruke će ga njegove i dovršiti. Onda ćeš spoznati da me poslao Gospodin vojska vama."

10 Jer tko je god prezreo dan malih početaka, vidjet će pun radosti završni kamen u ruci Zerubabelovoj. A ovih sedam svjetiljaka jesu oči Gospodinove koje prelaze svu zemlju."

11 Ja sam ga onda upitao: "Što znače one dvije masline s desne i s lijeve strane svjetiljke?"

12 I još sam ga upitao: "Što znače one dvije grančice maslinove što su uz cijevi zlatne, koje dovode odozgor zlatno ulje?"

13 On mi odgovorio: "Zar ne znaš što je to?" Ja sam rekao: "Ne znam, moj gospodaru!"

14 Onda mi je rekao: "To su dva pomazanika što kao slugе stoje pred Gospodinom sve zemlje."

Šesto i sedmo videnje: knjiga što leti i žena u košari

5 Opet sam podigao svoje oči i gledao, i gle, bio je tu svitak knjige što leti.

2 Upitao me: "Što vidiš?" Ja sam odgovorio: "Vidim svitak knjige što leti, dva-deset lakata dug i deset lakata širok."

3 Tada mi je rekao: "To je prokletstvo, koje je izašlo na svu zemlju, jer svaki kradljivac iskorijenit će se po njemu odavde, i svaki krivokletnik iskorijenit će se po njemu odavde."

4 Ja ću ga pustiti," govori Gospodin vojska—"da proдре u kuću kradljivca i u

638

kuću onoga, koji se zaklinje krivo mojim imenom, i da mu stoji usred kuće i da je uništi zajedno s drvljem i kamenjem."

5 Onda pristupi anđeo, koji je govorio sa mnom, i rekao mi: "Podigni svoje oči i vidi što se pojavljuje!"

6 Ja sam upitao: "Što je to?" On je odgovorio: "To je efa što se pojavljuje." Onda je rekao: "Tako je velika krivnja njihova u cijeloj zemlji."

7 I gle, podizao se olovni poklopac i jedna je žena sjedila u efi.

8 On je rekao: "To je bezbožnost," i baci je opet natrag u efu, a na otvor pribije onaj olovni poklopac."

9 Opet sam podigao svoje oči i gledao. Gle, pojavile su se dvije žene i vjetar je bio u krilima njihovim—imale su, naime, krila kao u rode. One ponesu efu između zemlje i neba."

10 Onda sam upitao anđela koji je govorio sa mnom: "Kamo nose tu efu?"

11 On mi odgovorio: "Hoće da sagrađe ženi kuću u zemlji Sinear, kad se napravi, postaviti će je ondje na svoje mjesto."

Osmo videnje: četvrta kola

6 Opet sam podigao svoje oči i gledao, i gle, pojavila su se četvera bojna kola između dvije gore, a gore su bile od mjedi.

2 U prvim su kolima bili konji ridi, u drugima konji crni,

3 u trećima konji bijeli, a u četvrtima kolima konji šareni, konji jaki.

4 Onda sam progovorio anđelu koji je govorio sa mnom rekavši: "Tko su ti, moj gospodaru?"

5 Odgovorio mi anđeo rekavši: "Ti izlaze u četiri smjera neba, pošto su stajali pred Gospodinom sve zemlje."

6 Kola s konjima crnim idu u zemlju sjevernu, i bijeli iza njih dolaze ovamo. Konji šareni idu u zemlju južnu."

7 Ridi izlaze i hoće da prolaze zemlju. On je rekao: "Sada idite i prolazite zemlju!" I oni su počeli prolaziti zemlju."

8 Onda mi on doviknuo ovo: "Vidi, oni koji idu u zemlju sjevernu, naseljavaju moj duh u zemlji sjevernoj."

9 Onda mi je došla riječ Gospodinova, ovako govoreći:

10 "Uzmi darove prognanika, od Heldaja, od Tobije i od Jedaje—idi onaj dan u kuću Josije, sina Sefanijina, kamo su oni došli iz Babilona!"

11 Uzmi, dakle, srebro i zlato, napravi iz toga krunu i stavi je na glavu velikom svećeniku Jošui sinu Josadakovu."

12 Onda mu kaže: 'Ovako govori Gospodin vojska: Gle, čovjek čije je ime 'Mladica!' Pod njim će proklijati i on će sagrađiti Gospodinov dom.'

13 Jest, on će sagraditi Gospodinov dom. Veličanstvo ga resi. Na svojem će prijestolju sjediti i vladati, bit će svećenik na svojem prijestolju, i mir će biti među njima objema.

14 A kruna neka ostane u Gospodinovu domu u čast Heldaju, Tobiji i Jedaji i za spomen gostoljubivosti sina Sefanijina!

15 Čak i oni koji stanuju u daljini, doći će i gradit će Gospodinov dom. Onda ćete spoznati da me je Gospodin vojska poslao k vama. To će se dogoditi ako poslušate glas Gospodina, svojega Boga."

Pouka o postu

7 U četvrtoj godini kralja Darija je došla riječ Gospodinova Zahariji, četvrtoga dana devetoga mjeseca, mjeseca Kisleva.

2 Onda je, naime, Betel bio poslao Sarezera i Regem-Meleka sa svojim ljudima da umilostive Gospodina

3 i da svećenicima koji su pripadali domu Gospodina vojska i prorocima uprave ovo pitanje: "Moramo li u petom mjesecu držati dan žalosti s postom kako smo to činili već toliko godina?"

4 Onda mi je došla riječ Gospodina vojska:

5 "Objavi svemu narodu zemaljskom i svećenicima: 'Kad ste postili i tugovali u petom i u sedmom mjesecu već sedamdeset godina, je ste li možda postili za mene?'

6 I kad jedete i pijete, niste li onda vi koji jedete i pijete?

7 Nisu li to riječi koje je Gospodin dao propovijedati preko prijašnjih proroka, kad je još Jeruzalem bio naseljen i u miru bio zajedno sa svim gradovima naokolo, i kad su još bile naseljene južna zemlja i nizina?"

8 I riječ Gospodinova je došla Zahariji, govoreći:

9 "Ovako govori Gospodin vojska: 'Vršite sud pravedno i iskazujte jedan drugomu ljubav i milosrđe!'

10 Nemojte tlačiti udovice i sirote, došljake i siromahe i ne mislite ništa zlo jedan drugom u srcu svom!

11 Ali nisu htjeli slušati, bili su tvrdovrati i zatisnuli su svoje uši da ne čuju.

12 Učinili su svoje srce tvrdo kao kremen da ne čuju zapovijedi i pouka koje im je bio slao Gospodin vojska duhom svojim preko proroka prijašnjih. I tako dođe silan sud gnjeva od Gospodina vojska.

13 Kao što oni nisu slušali kad ih je on zvao, isto tako, zvat će oni a ja ih neću slušati', govori Gospodin vojska.

14 I tako sam ih razasuo među sve narode, koje prije nisu poznavali. Iza njihova odlaska zemlja je bila opustošena,

tako da više nitko nije hodio u njoj. Tako su krasnu zemlju pretvorili u pustoš."

Božja revnost za Sion

8 Opet je došla riječ Gospodina vojska, govoreći:

2 "Ovako govori Gospodin vojska: 'Revnujem za Sion žarkom revnošću i raspaljen sam zbog njega žestokim gnjevom.'

3 Ovako govori Gospodin: 'Vraćam se natrag na Sion i opet ću stanovati u Jeruzalemu, i Jeruzalem će se zvati Grad vjernosti i gora Gospodina vojska Sveta gora.'

4 Ovako govori Gospodin vojska: 'Opet će starci i starice sjediti po jeruzalemskim ulicama; svatko ima svoj štap u ruci zbog punine dana života.'

5 I ulice gradske bit će opet pune dječaka i djevojaka što će se igrati po ulicama.'

6 Ovako govori Gospodin vojska: 'Ako se to što će se dogoditi u one dane čini čudno ostatku toga naroda, zar da to bude čudno i u mojim očima', govori Gospodin vojska.

7 Ovako govori Gospodin vojska: 'Evo, ja oslobađam svoj narod iz zemlje istoka sunca i iz zemlje njegova zapada'

8 I dovedim ih kući. Oni će opet stanovati u Jeruzalemu i bit će moj narod, a ja ću biti njihov Bog u vjernosti i pravednosti.'

9 Ovako govori Gospodin vojska: 'Ohrabrite se koji slušate u ove dane ova obećanja iz usta proroka koji su govorili u dane kad se položio temelj gradnji kuće Gospodina vojska, da bi se sagradio dom!'

10 Jer prije ovih dana nije bilo plaće za rad ljudi ni plaće za živinče. Tko je izlazio i ulazio, nije bio siguran od neprijatelja: posvadio sam sve ljude među sobom.

11 A sada neću više biti kao u prijašnje dane ostatku toga naroda, govori Gospodin vojska.

12 Nego će usjev biti siguran. Vinova će loza nositi plod svoj i zemlja će radati svoj rod. Nebo će davati rosu svoju, i sve ću to pridijeliti ostatku toga naroda.

13 I kao što ste prije bili kletva među narodima, kućo Judina i kućo Izraelova, tako ću vam sada pribaviti spasenje da budete blagoslov. Ne bojte se, ohrabrite se!'

14 Jer ovako govori Gospodin vojska 'Kao što sam bio namislio da vam učinim zlo kad su me bili razgnjevali vaši očevi', govori Gospodin vojska—"i nisam popustio,

15 isto sam tako sad u ove dane namislio iskazati dobro Jeruzalemu i kući Judinoj. Ne bojte se!'

16 Ovo je što ćete činiti: govorite jedan drugomu istinu! Sudite na vratima svo-

Zaharija

640

jim vjerno i mirno!

17 Nitko neka ne misli protiv drugoga zlo u svojem srcu! Ne ljubite krive zakletve, jer sve to mrzim", govori Gospodin."

18 Došla mi je riječ Gospodina vojska:

19 "Ovakvo govori Gospodin vojska: 'Post u četvrtom, petom, sedmom i desetom mjesecu neka se za kuću Judinu okrene u radost i veselje i u svetkovine vesele! Samo morate ljubiti istinu i mir.'

20 Ovakvo govori Gospodin vojska. Jedanput će dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova.

21 Stanovnici jednoga grada dolazit će onima drugoga i govorit će: 'Ići ćemo ondje da umilostivimo Gospodina i da tražimo Gospodina vojska! I ja ću poći.'

22 Mnogobrojni narodi i mnoga plemena doći će da traže Gospodina vojska i da umilostive Gospodina.

23 Ovakvo govori Gospodin vojska: 'U one će dane deset ljudi od svih jezika nezna-božaćkih naroda uhvatiti jednoga Judejca za skut i reći: Hoćemo da idemo s vama, jer smo čuli da je Bog s vama.' "

Utemeljenje mesijanskoga kraljevstva

9 Proročanstvo. Riječ Gospodinova došla je protiv zemlje Hadraka i spusti se na Damask počivalište njegovo. Kad se čovječje oči i oči plemena Izraelova okrenu prama Gospodinu.

2 I protiv Hamata što im je na medu, protiv Tira i Sidona, jer su veoma mudri.

3 Tir je sebi sagradio bedem i nanio srebra kao praha i zlata kao blata po putu.

4 Gle, Gospodin će ga osvojiti i bedem njegov srušiti u more i on sam izgorjet će ognjem.

5 Aškelon gleda i dršće, i Gaza strepi jako, Ekron isto tako, jer ga osramoti nadanje njegovo. Kralj mora uzmaknuti iz Gaze i u Aškelonu neće stanovati nitko.

6 Mješavina ljudi naseli se u Ašdodu; i slomit ću ponos Filistejaca.

7 Uzet ću mu njegovu krv iz usta, njegovu odvratnost iz njegovih zuba, ali će i od njih ostati jedan ostatak našem Bogu i bit će kao jedna obitelj u Judi, i Ekron će vrijediti kao Jebusejci.

8 Onda ću opkoliti svoju kuću za obranu protiv vojske, protiv svih koji dolaze i odlaze. Neće više dolaziti na njih nadstojnik, jer ću sad ja nastojati svojim očima.

9 Raduj se glasno, kćeri sionska! Kliči, kćeri jeruzalemska! Evo, kralj tvoj dolazi k tebi, pravedan i kao Spasitelj, pun poniznosti i jaše na magarcu, na magaretu, mladunčetu magaričinu.

10 Iz Efraima uklonit ću bojna kola i konja iz Jeruzalema. Bit će uništeni i lukovi ubojiti. Jer će on navijestiti mir narodima. Vlast će njegova dosezati od

mora do mora, od Eufrata do krajeva zemlje.

11 Zbog krvnoga zavjeta što sam ga napravio s tobom oslobodit ću sužnje tvoje iz jame bezvodne.

12 Vratite se tvrđavi, sužnji puni nadanja! Još ti danas javljam, vratit ću ti dvostruko.

13 Jer zapinjem sebi Judu kao luk, punim ga Efraimom i vitlam tvoje sinove, Sione, na tvoje sinove, Javane, i učinit ću te mačem junačkim.

14 Onda će se Gospodin pokazati nad njima. Strijela će njegova izići kao munja. Gospodin Bog zatrubit će u trubu i došumit će u vihorima Temana.

15 Gospodin vojska zaklanjat će ih. Oni će žderati praćkaše, gazit će ih, pit će krv njihovu kao vino, bit će toga puni kao zdjele žrtvene, kao kutovi žrtvenika.

16 Gospodin, njihov Bog, udijelit će im u onaj dan pobjedu kao stadu svojega naroda. Oni su kao kamenovi u zlatnom vijencu na čelu što blistaju nad zemljom njegovom.

17 Jer kako je to sjajno, kako lijepo! Od žita će rasti momci, od vina će nicati djevojke.

Uništenje Božjih neprijatelja

10 Molite Gospodina za kišu u vrijeme kasne kiše, jer Gospodin dovodi oblake i daje im kišu za svaku bilinu na polju.

2 Jer idoli govore samo laž; vračari gledaju samo varku. Objavljuju ništave sne, daju varljivu utjehu. Zato moraju otići kao stado, sada su u nevolji, jer ih ne pase nitko.

3 Gnjev se moj raspalio na pastire. Po-hađam jarce prethodnjake, jer Gospodin vojska pohada svoje stado, i kuću Judinu i učini ih sebi u ratu sjajnim konjem.

4 Od njega će poteći glavni ugaoni kamen, od njega kolci šatorski, od njega luk ubojiti, od njega su sve vojskovođe.

5 Oni će biti kao junaci što gaze neprijatelja u boju, kao blato po ulicama. Oni se bore jer je Gospodin s njima. Osramotit će se jahač i konj.

6 Učinit ću jakom kuću Judinu. Dat ću pomoć kući Josipovoj. Dovest ću ih na-trag i smilovat ću se njima, i bit će mi, kao da ih nisam nikada odbacio, jer sam ja Gospodin, njihov Bog, i uslišat ću ih.

7 Oni od Efraima bit će kao junaci, i kao od vina bit će im srce veselo. Djeca njihova radosno će to vidjeti. Srce će im se radovati u Gospodinu.

8 Domamit ću ih i skupit ću ih jer hoću da ih izbavim. Oni će postati tako mnogobrojni kao što su bili prije.

9 Ja sam ih rasuo među narode, ali će se

u dalekoj zemlji sjetiti mene. Oni će ostati na životu sa svojim sinovima i onda će se vratiti natrag.

10 Dovest ću ih natrag iz zemlje Egipta, skupit ću ih iz Asirije i dovest ću ih u zemlju Gilead i na Lebanon, dok više neće biti mjesta za njih.

11 On će ići preko mora iz Egipta. Razbit će vale u moru, sve će dubine Rijeci presahnuti. Slomit će se ponos Asirije. Zezlo će se Egiptu oduzeti.

12 Ojačat ću ih u Gospodinu: oni će hoditi u njegovo Ime," govori Gospodin.

Spasenje naroda Božjega

11 Otvori, Lebanone, svoja vrata da ti oganj proždre cedre!

2 Jauči, čemprese, jer pali su cedri, jer su krasna stabla opustošena! Jaučite, hrastovi bašansk! jer je srušena najgušća šuma!

3 Čuj jauk pastira jer je opustošena sjajna paša njihova! Čuj riku lavova jer je opustošen jordanski krasni guštik!

4 Ovako govori Gospodin, moj Bog: "Pasi ovce koje su određene za klanje,

5 koje kolju kupci njihovi, a da ne bi morali to okajati—a prodavači njihovi govore: 'Neka je blagoslovljen Gospodin, ja sam se obogatio!' i pastiri ih njihovi ne žale!

6 Zato neću više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospodin. "Ne, svakoga ću predati u ruke njegova bližnjega i njegova kralja. Oni će potrti zemlju, a ja neću nikoga izbaviti iz njihovih ruku."

7 I tako sam ja pasao ovce što su bile određene za klanje za trgovce ovaca, i uzeo sam sebi dva pastirska štapa. Jedan sam nazvao Milost, a drugi Sveza. Tako sam pasao ovce,

8 i uklonio sam ona tri pastira za mjesec dana, jer su mi bili dojadili i ja sam njima bio mrzak.

9 Onda sam rekao: "Neću vas duže više pasti. Što hoće umrijeti, neka umre, što hoće nestati, neka nestane! Što ostane, neka žderu jedna drugu!"

10 Uzeo sam svoj štap Milost i slomio ga da prekršim savez svoj što sam ga učinio sa svim narodima.

11 Kada je bio ukinut u onaj dan, onda su spoznali trgovci ovaca što su pazili na mene da se to dogodilo po zapovijedi Gospodinovo.

12 Onda sam im rekao: "Ako vam je drago, dajte mi plaću, ako li nije, onda pustite!" Oni su mi platili trideset šekela kao plaću.

13 Onda mi je rekao Gospodin: "Baci je u blagajnu doma"—tu sjajnu plaću kojom su me procijenili! I uzeo sam tih trideset šekela i bacio ih u blagajnu u Gospodinovu domu.

14 Onda sam slomio drugi svoj štap, Svezu, da tako prekršim savez bratski između Jude i Izraela.

15 Onda mi je rekao Gospodin: "Uzmi sebi još jedanput odjeću bezumna pastira!"

16 Jer evo, ja ću podignuti pastira u zemlji, koji ne mari za ono što hoće poginuti, koji ne traži što je zalutalo, ne liječi što je skršeno, ne njeguje što je zdravo, jede meso od pretelih i papke im trga!

17 Teško lošem pastiru koji ostavlja ovce! Suha bolest neka dode na njegovu mišicu i na njegovo desno oko! Neka usahne mišica njegova, neka se ugasi njegovo oko!"

Borbe protiv Izraela i njegove pobjede

12 Proročanstvo. Riječ Gospodinova protiv Izraela. Govori Gospodin, koji je razapeo nebo, osnovao zemlju i stvorio duh čovjekov unutrini njegovoj:

2 "Evo, ja ću učiniti Jeruzalem čašom opojnom za sve narode unakolo, a ide se i protiv Jude kad se opsjeda Jeruzalem.

3 U onaj ću dan učiniti Jeruzalem vrlo teškim kamenom za sve narode. Svi, koji ga dižu, satrat će se iako se protiv njega skupljaju svi narodi zemaljski.

4 U onaj dan, govori Gospodin, učinit ću da svi konji budu strašljivi i njihovi jahači bijesni. Nad kućom ću Judinom bdjeti, a udarit ću sve konje narodima sljepočom.

5 Onda će glavari Judini misliti u sebi: 'Snagu nalaze stanovnici Jeruzalema u Gospodinu vojska, svojem Bogu.'

6 U onaj ću dan učiniti da glavari Judini budu kao žeravnica u drvlju, kao ognjena zublja u stogu, žderat će zdesna i slijeva sve narode unaokolo. A Jeruzalem će opet biti nastanjen na svojem mjestu u Jeruzalemu.

7 A najprije će Gospodin spasenje dati šatorima Judinim da se ponos kuće Davidove i ponos stanovnika jeruzalemskih ne digne nad Judu.

8 U onaj će dan Gospodin zaštititi stanovnike jeruzalemske. Najslabiji među njima bit će u onaj dan kao David i kuća Davidova kao Bog, kao andeo Gospodinov pred njima.

9 U onaj ću dan gledati da uništim svaki narod koji dolazi protiv Jeruzalema.

10 A na kuću Davidovu i na stanovnike jeruzalemske izlit ću duh milosti i molitve. Oni će pogledati na mene, koga su proboli, i tugovat će za njim, kao što se tuguje za prvorodencem.

11 U onaj će dan biti žalost velika u Jeruzalemu kao žalost u Hadad-Rimonu u dolini Megidu.

12 Onda će tugovati zemlja, svaka rod-

Zaharija

642

bina za sebe; rodbina kuće Davidove za se, i njihove žene za sebe, rodbina kuće Natanove za se i njihove žene za sebe,

13 rodbina kuće Levijeve za se, i njihove žene za sebe, rodbina Simejeva za se, njihove žene za sebe,

14 i sve druge rodbine za sebe—rodbina za rodbinu—i njihove žene za sebe.”

Obraćanje i spasenje

13 U onaj će dan biti stvoren izvor kući Davidovoj i stanovnicima jeruzalemskim protiv grijeha i nečistoće.

2 U onaj će dan, govori Gospodin vojska, iskorijeniti iz zemlje imena idola, tako da se više ne spominju. I učinit će da iščeznu iz zemlje lažni proroci i duh nečistoće.

3 Htjedne li tko izići kao lažni prorok, reći će mu roditelji njegovi, otac i majka: ‘Nema ti duže ostati na životu, jer si govorio laži u Ime Gospodinovo.’ Probost će ga roditelji njegovi, otac i majka, ako se pojavi kao lažni prorok.

4 U onaj će se dan stidjeti lažni proroci svojih viđenja i proročanstva. Neće se više ogrtači u ogrtače dlakave da varaju.

5 Svaki će reći ‘Ja nisam prorok, ja sam samo orač. Već u mladosti mojoj čovjek me je najmio za slugu.’

6 Upitaju li ga onda: ‘Kakve su ti to brazgotine na leđima—odgovara: ‘Udarili su me u kući mojih prijatelja.’

7 Maču, probudi se protiv pastira mojeg, protiv čovjeka, koji mi je blizu! govori Gospodin vojska. Udarit će pastira, da se razbjegnu ovce. Onda će okrenuti svoju ruku protiv malih.

8 U cijeloj zemlji, govori Gospodin, iskorijenit će se i poginut će dvije trećine, a ostat će u njoj jedna trećina.

9 Ovu će trećinu staviti u oganj i pretopit će je kako se pretapa srebro, i očistit će je kako se čisti zlato. Ona će onda zazvati Ime moje, i ja ću je uslišati i reći: ‘Ovo je moj narod,’ a ona će reći: ‘Gospodin je moj Bog.’”

Veliki sud i proslavljenje Božjega grada

14 Evo, za Gospodina dolazi dan kad će se podijeliti tvoj plijen u tvojoj sredini.

2 Sve ću neznabožačke narode skupiti u boj protiv Jeruzalema. Grad će se osvojiti, kuće se oplijeniti, ženama će se sramota nanijeti. Polovica će grada morati otići u ropstvo, a ostatak naroda neće se iskorijeniti iz grada.

3 Ne, Gospodin će se pojaviti i vojevat će protiv neznabožačkih naroda kao nekad kad se borio u dan bitke.

4 Noge će njegove stajati u onaj dan na Maslinskoj gori, koja leži istočno od Jeruzalema, i Maslinska će se gora raspasti po sredini na istok i na zapad u

dolinu silnu. Polovica će gore pobjeći na sjever, druga na jug.

5 Onda ćete bježati u dolinu mojih gora, jer će dolina između gora dopirati do Azala. Bježat ćete kao što ste nekoć bježali od potresa u dane kralja Uzije Judina. Onda će se pojaviti Gospodin, moj Bog, i svi sveti s njim.

6 U onaj dan neće više biti svijetla, samo studen i mraz.

7 Bit će jedan jedini dan, koji je poznat samo Gospodinu, bez izmjene dana i noći, a uvečer bit će svjetlo.

8 U onaj će dan proteći iz Jeruzalema voda živa, jedna polovica u istočno, druga polovica u zapadno more; tako će biti ljeti i zimi.

9 I Gospodin će biti kralj nad svom zemljom. U onaj će dan biti: ‘Gospodin jedini Bog.’ Njegovo će ime jedino ime biti.

10 U nizinu pretvorit će se sva zemlja od Gebe do Rimona s juga Jeruzalemu. A ovaj će nadvisivati i naseliti se na svojem mjestu od vrata Benjaminovih do mjesta prijašnjih vrata, do vrata na uglu, i od kule Hananelove do tjeska kraljeva.

11 U njemu će se stanovati sigurno, i neće više biti prokletstva, nego će siguran biti Jeruzalem.

12 I ovo će biti kazna kojom će Gospodin udariti sve narode koji su vojevali protiv Jeruzalema: On će učiniti da usahne njihovo tijelo dok još stoje na svojim nogama. Oči njihove usahnut će u dupljama svojim. Jezik njihov usahnut će u ustima svojim.

13 Silan strah od Boga poslan bit će među njima u onaj dan. Hvatat će jedan ruku drugoga, ali će se ruka jednoga podignuti protiv ruke drugoga.

14 I Juda će vojevati protiv Jeruzalema. Bogatstvo svih naroda unaokolo skupit će se: zlato, srebro i odjeću u vrlo velikoj množini.

15 Isti kazneni sud pogodit će i konje, mazge, deve, magarce i sve životinje što budu u onim taborima, upravo onako kao onaj kazneni sud.

16 Onda će svi, preostali od svekolikih neznabožačkih naroda, koji su išli protiv Jeruzalema, dolaziti od godine do godine da se poklone kralju, Gospodinu vojska, i da svetkuju Svečanost sjenica.

17 A tko od plemena zemaljskih nije htio dolaziti u Jeruzalem da se pokloni kralju, Gospodinu vojska, na njegovu zemlju neće kiša padati.

18 I ako narod Egipćana ne bi dolazio i ne bi se našao, snaći će ga kazna kojom će Gospodin udariti narode, koji ne bi dolazili da svetkuju Svečanost sjenica.

19 To će biti kazna Egiptu i kazna svim narodima koji ne bi dolazili svetkovati Svečanost sjenica.

20 U onaj će dan na zvončićima konja stajati natpis: "Sveto Gospodinu!" Kuhinjski lonci u Gospodinovu domu bit će tako sveti kao škropionice pred žrtvenikom.

Zaharija

21 Svaki kuhinjski lonac u Jeruzalemu i u Judi bit će svet Gospodinu vojska. Svi, koji dodu žrtvovati uzimat će ih i kuhat će u njima. I u onaj dan neće više biti trgovaca u domu Gospodina vojska.

Malahija

Ljubav Božja prema Izraelu

1 Riječ proročanstva Gospodinova Izraelu preko Malahije.

2 "Ljubio sam vas," govori Gospodin. "A vi pitate: 'Kako si nas to ljubio?' Nije li Ezav brat Jakovu?" govori Gospodin. "Ali sam ljubio Jakova;

3 a mrzio sam Ezava. Opustio sam gore njegove i njegovu baštinu predao sam čagljima pustinjskim."

4 Iako govori Edom: "Naša je zemlja opustošena, ali ćemo opet sagraditi ruševine"—ovako govori Gospodin vojska: "Neka oni grade, ali ću ja porušiti. Oni će se zvati 'zemlja zločina' i narod na koji se gnjevi Gospodin zauvijek.

5 Kad oči vaše to vidiju, reći ćete: 'Neka se uzveliča Gospodin preko međa Izraelovih.'

6 Sin poštuje oca i sluga svojega gospodara. Ako sam ja otac, gdje je čast moja? Ako sam gospodar, gdje je strah od mene, govori Gospodin vojska—vama, svećenici, koji sramotite Ime moje. Pitate: 'Kako smo mi to sramotili tvoje Ime?'

7 Prinosite nečisto jelo na mojem žrtveniku i još pitate: 'Kako smo te oskrvnuli?' S tim što mislite: 'Stol je Gospodinov preziran.'

8 Kad donosite slijepo živinče na žrtvu, nije li to zlo? Kad prinosite hromo ili bolesno, nije li to zlo? Prinesi ga svojem namjesniku, hoće li se on razveseliti tomu i milostivo te primiti?" Govori Gospodin vojska.

9 "Zato umilostivite Boga da nas primi milostivo! Iz vaše ruke tako mu je davano. Može li on onda biti milostiv prema vama?" Govori Gospodin vojska.

10 "Tko je među vama koji bi zatvorio vrata i zapalio oganj na mojem žrtveniku ni za što? Niste mi mili," govori Gospodin vojska—"i ne mogu primiti žrtve iz vaše ruke.

11 Jer od istoka sunca do zapada njegova veliko će biti Ime moje među narodima, i posvuda će se žrtvovati mojem Imenu i prinosit će se čist prinos, jer će veliko biti Ime moje među narodima," govori Gospodin vojska.

12 "Ali vi ga oskrvnjujete kad govorite: 'Stol je Gospodinov oskrvnjen i što dolazi

s njega prezirno je.

13 Govorite: 'Kolika muka!' i raspirujete oganj njegov, govori Gospodin vojska. Prinosite ugrabljeno ili hromo i bolesno kao žrtvu. Zar da to primam iz vaše ruke," govori Gospodin.

14 "A proklet varalica, koji ima u svojem stadu muško živinče i premda ga je zavjetovao Svemoćnomu, ipak žrtvuje samo loše, jer sam ja velik kralj," govori Gospodin vojska—"i mojega Imena se treba bojati narodima.

2 A sada vi svećenici, ova zapovijed je za vas:

2 Ako ne poslušate i od srca ne idete za tim da mojem Imenu dadete čast," govori Gospodin vojska—"onda ću pustiti na vas prokletstvo i pretvorit ću blagoslove vaše u prokletstva. Jest, već sam ih pretvorio u prokletstva, jer ih niste primili k srcu.

3 Evo, odbit ću vam mišicu i blato ću vam sasuti u lice, blato vaših Svećanih gozba, k njemu će vas pomesti.

4 Onda ćete spoznati da sam vam ja poslao ovu kaznenu prijetnju da bi ostao moj zavjet s Levijem," govori Gospodin vojska.

5 "Moj zavjet s njim bio je život i sreća. Dao sam mu to da me se boji, i on je imao strahopoštovanje preda mnom i priginjao se mojem Imenu.

6 U njegovim ustima bio je zakon istine, na usnama njegovim nije se našla prijevara. U miru je i poštenju išao preda mnom i mnoge je odvratio od grijeha.

7 Jer se gleda na usne svećenikove; u njegovim se ustima traži pouka i uputa, jer je on glasnik Gospodina vojska.

8 A vi ste zašli s puta i mnoge ste učinili da se spotiču o zakon i pokvarili ste zavjet s Levijem," govori Gospodin vojska.

9 "Zato i ja vas činim prezrenim i niskim kod svega naroda, jer se niste držali mojih putova i kod primjene zakona gledate na osobu."

10 Nije li nam svima jedan isti Otac? Nije li nas stvorio jedan isti Bog? Zašto onda radimo nevjerno jedan protiv drugoga i oskrvnjujemo zavjet svojih otaca?

11 Nevjeran je bio Juda. Odurnost se činila u Izraelu i u Jeruzalemu, jer je os-

Malahija

644

kvirnuo Juda svetište Gospodinovo, koje on ljubi, i ženio se kćerju tuđega boga.

12 Neka Gospodin iskorijeni iz šatora Jakovljevih čovjeka koji čini tako, jamca i svjedoka i svakoga koji žrtvuje Gospodinu vojska!

13 Drugi put činite ovo: Pokrite Gospodinov žrtvenik suzama, plačem i uzdasima, jer on više ne gleda milostivo žrtava i ne prima darova iz vaše ruke.

14 Pitate: "Zašto to?" Samo zato jer je Gospodin bio svjedok između tebe i žene tvoje mladosti, kojoj si ti sada odrekao vjernost, premda je bila tvoja prijateljica, tvoja vjerna žena po savezu.

15 Tako ne radi nitko tko još ima kakav ostatak od duha Božjega. A što traži Jedan? Sjeme Božje! Slušajte Duha Božjega koga imate i ne radite nevjerno na ženi mladosti svoje!

16 "Jer je otpuštanje žena meni mrsko, govori Gospodin, Bog Izraelov, i tako nasiljem pokriva svoju odjeću," govori Gospodin vojska. "Zato pripazite na svojega duha i ne radite nevjerno!"

17 Svojim riječima uvrijedili ste Gospodina i još pitate: "Kako smo ga to uvrijedili?" Eto s tim što govorite: "Svaki koji čini zlo dobar je u očima Gospodinovim; takvi su mu mili" ili "Gdje je Bog suda?"

3 "Evo, ja šaljem svojega glasnoja da pripravi put pred mnom. Iznenada će doći k svojem domu vladar koga želite, Glasnik zavjeta koga tražite. Evo, On dolazi," govori Gospodin vojska.

2 "Ali tko će podnijeti dan njegova dolaska? Tko se može održati kad se on pojavi? Jer je on kao oganj talioca, kao lužina bjeliočeva.

3 Onda će on sjesti kao talioc i čistač srebra. On će čistiti sinove Levijeve, čistit će ih kao zlato i srebro da prinese žrtve Gospodinu pravednošću.

4 Onda će Gospodina opet razveseliti žrtva Jude i Jeruzalema, kao u dane prošlosti i kao u prijašnjim godinama.

5 Doći će k vama na sud i brzo će ustati kao tužitelj protiv vračara i preljubnika, protiv krivoklepnika i tlačitelja najamnika i udovica i sirota i protiv onih koji bez straha izvrću pravo stranaca, govori Gospodin vojska.

6 Jer ja, Gospodin, nisam se promijenio i vi niste prestali biti sinovi Jakovljevi.

7 Od dana svojih otaca vi ste odstupili od uredaba mojih i niste ih više držali. Vratite se k meni i ja ću se vratiti k vama," govori Gospodin vojska. "Pitajte: 'U čemu, kako da se vratimo?'

8 Smije li čovjek varati Boga, a vi mene varate i još pitate: 'U čemu smo te varali?' Eto, u desetini i u prinosu.

9 Prokletstvom ste opterećeni jer me varate vi i sav narod.

10 Donosite svu desetinu u riznicu da bude hrane u mojem domu! Iskušajte me ipak u tom," govori Gospodin vojska. "neću li vam otvoriti prozore neba i izliti na vas blagoslov izobilja da neće biti dosta mjesta za staviti!

11 Protjerat ću vam proždrljivca da vam ne uništi rod na njivi. Vinova loza u polju neće ostati nerodna," govori Gospodin vojska.

12 "Svi će vas narodi zvati blagoslovljenima, jer ste zemlja meni mila," govori Gospodin vojska.

13 "Previše su teške vaše riječi protiv mene," govori Gospodin vojska. "Još pitate: 'Što govorimo među sobom protiv tebe?'

14 Govorite: 'Bogu služiti ne donosi nikakve koristi. Kakvu imamo korist što držimo njegove zapovijedi? Što u žalosti hodimo pred Gospodinom vojska?'

15 Tako sada zovemo ponosite blagoslovljenima, jer zločincima je dobro, kad iskušavaju Boga, prolaze bez kazne."

16 Onda ono koji se boje Gospodina govore jedni drugima, pogledao je to Gospodin i čuo, i napisana je knjiga spomenica pred njim za one koji se boje Gospodina i štiju njegovo Ime.

17 "Oni pripadaju meni," govori Gospodin vojska—"u dan koji spremam, kao moja svojina! Prijazno ću postupati s njima, kao što otac postupava sa svojim sinom koji mu služi."

18 Onda ćete opet vidjeti razliku između pravednika i bezbožnika, između onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

4 "Jer, evo, dolazi dan koji gori kao peč kad će svi zlikovci i svi zločinci biti kao strnjika. Spalit će ih dan koji dolazi," govori Gospodin vojska—"da ni korijena ni grane neće im ostaviti.

2 A vama koji smjerno častite Ime moje, ogranut će sunce spasenja što krije zdravlje pod krilima svojim. Vi ćete onda izići i poskakivati kao telad što su stajala u štali.

3 Onda ćete pogaziti bezbožnike, jer će oni biti kao prah pod stopama vašim u dan koji spremam, govori Gospodin vojska.

4 Sjećajte se zakona mojega sluga Mojsija, komu sam dao na Horebu za sav Izrael pravne propise i zakone!

5 Evo, ja ću vam poslati proroka Iliju prije nego dode veliki i strašni dan Gospodinov.

6 On će okrenuti srca otaca k sinovima i srca sinova k očevima—da ne dodem i ne udarim zemlju prokletstvom."

NOVI ZAVJET

Našega Gospodina

i Spasitelja

Isusa Krista

Oče naš, koji si
na nebesima, sveti
se lme Tvoje; dođi
kraljevstvo Tvoje.
budi volj a Tvoja ,
kako na nebu, tako
i na zemlji. kruh
naš svagdanji daj
nam danas; i otpusti
nam duge naše, Kao što
i mi odpuštamo duž -
nicima svojim; i ne
uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od
zla
Amen.

Octobre 1914.

Matej

RADOSNA VIJEST PO MATEJU

Rodoslovlje Isusovo. Začetak po Duhu Svetom

1 Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova.
2 Abrahamu se rodi Izak, a Izaku se rodi Jakov, a Jakovu se rodi Juda i braća njegova.
3 Judi s Tamarom rodi se Peres i Zeraha, Peresu se rodi Hezron, a Hezronu se rodi Ram.
4 Ramu se rodi Aminadab, Aminadabu se rodi Nahšon, a Nahšonu se rodi Salmon.
5 Salmonu s Rahabom rodi se Boaz, Boazu s Rutom rodi se Obed, a Obedu se rodi Jesej.
6 a Jeseju se rodi kralj David. Kralju Davidu s bivšom ženom Urijinom rodi se Salomon.
7 Salomonu se rodi Roboam, Roboamu se rodi Abija, a Abiji se rodi Asa.
8 Asi se rodi Jozafat, Jozafatu se rodi Joram, a Joramu se rodi Hazija.
9 Haziji se rodi Jotam, Jotamu se rodi Ahaz, a Ahazu se rodi Ezekija.
10 Ezekiji se rodi Manaseha, Manasehu se rodi Amon, a Amonu se rodi Josija.
11 Josiji se rodi Jehonija i braća njegova, u vrijeme dok su bili prognani u Babilon.
12 A poslije progonstva u Babilon Jehoniji se rodi Sealtiel, a Sealtielu se rodi Zerubabel.
13 Zerubabelu se rodi Abijud, Abijudu se rodi Elijakim, a Elijakimu se rodi Azor.
14 Azoru se rodi Sadok, Sadoku se rodi Akim, a Akimu se rodi Elijud.
15 Elijudu se rodi Eleazar, Eleazaru se rodi Matan, a Matanu se rodi Jakov.
16 A Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist.
17 Tako, dakle, od Abrahama do Davida ima četrnaest naraštaja; a od Davida do progonstva u Babilon ima četrnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista ima četrnaest naraštaja.
18 A rođenje Isusa Krista bilo je ovako. Kada je njegova majka Marija bila zaručena s Josipom, ali prije nego što su se sastali, pokazalo se da je ona zatrudnjela po Duhu Svetom.
19 A Josip, njezin muž, jer je bio pravedan i jer ju nije htio javno pred ljudima sramotiti, naumio je da ju potajno napusti.
20 Dok je on tako umovao, gle, ukazao mu se u snu anđeo Gospodinov govoreći: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, svoju ženu, jer ono što se u njoj začelo doista je od Duha Svetoga.

21 Ona će roditi Sina i ti ćeš mu nadjenuti ime Isus, jer će on spasiti svoj narod od grijeha njegovih."

22 A to je sve učinjeno da bi se ispunilo ono što je Gospodin rekao preko proroka govoreći ovo:

23 "Gledajte, djevica će začeti i roditi Sina, i nazvat će ga imenom Emanuel," što prevedeno znači, 'Bog s nama.'"

24 Kad se Josip probudio, učinio je kako mu je anđeo Gospodinov naredio, uzeo je ženu svoju,

25 ali je nije upoznao sve dok nije rodila svojega prvog Sina. I on mu je nadjenao ime Isus.

Mudraci s istoka. Bijeg u Egipat

2 Poslije rođenja Isusa u Betlehemu ju-dejskom, u dane kralja Heroda, gle, došli su mudraci s Istoka u Jeruzalem, **2** raspitujući se: "Gdje je taj novorođeni Kralj židovski? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo mu se pokloniti."

3 Kad je to dočuo kralj Herod, uznemirio se on i sav Jeruzalem s njime.

4 I kad je skupio sve glavare svećeničke i pismoznance narodne, ispitivao ih je gdje se ima roditi Krist.

5 A oni su mu odgovorili: "U Betlehemu judejskomu, jer je ovako napisao prorok:

6 'A ti, Betleheme, u zemlji Judinoj, nisi najmanji u državi Judinoj, jer će iz tebe izaći vladar koji će biti pastir mojem narodu—Izraelu.'"

7 Tada je Herod potajno dozvao mudrace i pomno od njih istražio vrijeme kad se pojavila zvijezda.

8 On ih poslao u Betlehem i rekao im: "Idite i pomno se raspitajte za malo dijete, pa kad ga nađete, javite mi da i ja pođem te mu se poklonim."

9 Kad su saslušali kralja, otišli su; i gle, zvijezda koju su vidjeli na istoku išla je pred njima sve dok ne stiže i ne zaustavi se povrh mjesta gdje je bilo dijete.

10 A kad su oni ugledali zvijezdu, obrađovali se veoma.

11 Kad su ušli u kuću, vidjeli su dijete s Marijom, majkom njegovom, pali su ničice i poklonili mu se. Zatim otvore riznice svoje i prinesu mu darove: zlato, tamjan i smirnu.

12 Zatim, kako su u snu primili božansku uputu da se ne vraćaju k Herodu, oni se tada vrte u svoju zemlju drugim putem.

Matej

648

13 A kad su otišli, gle, anđeo Gospodinov ukazao se Josipu u snu govoreći mu: "Ustani, uzmi malo dijete i majku njegovu, pa bježi u Egipat i budi tamo dok ti ne javim, jer će Herod tražiti dijete da ga ubije."

14 Kad je Josip ustao, uzeo je dijete i majku njegovu po noći i krenuo na put u Egipat.

15 I ostane tamo do smrti Herodove, da bi se ispunilo ono što je Gospodin rekao preko proroka, govoreći ovo: "Iz Egipta pozvao sam Sina svojega."

16 Tada Herod, kad je uvidio da su ga mudraci prevarili, silno se rasrdi te zapovjedi i posla da poubijaju sve dječake u Betlehemu i po cijeloj okolici njegovoj, od dvije godine pa naniže, i to prema vremenu što ga je ustanovio ispitujući mudrace.

17 Tada se ispuni ono što je rečeno po proroku Jeremiji, govoreći ovo:

18 Glas u Rami se čuo, plač, jauk i veliko oplakivanje, Rahela oplakuje za svojom djecom i ne može se utješiti jer ih više nema."

19 A kad je umro Herod, gle, anđeo Gospodinov ukazao se u snu Josipu u Egiptu,

20 govoreći ovo: "Ustani, uzmi dijete i majku njegovu i pođi u zemlju izraelsku jer su izumrli svi koji su tražili život malog Djeteta."

21 Tada je on ustao, uzeo malo dijete i majku njegovu, otišao i došao u zemlju izraelsku.

22 Ali kad je čuo da Arhelaj kraljuje u Judeji mjesto Heroda, oca svojega, on se bojao otići onamo, no pošto je primio u snu opomenu od Boga, otišao je u krajeve galilejske.

23 I on je došao onamo i nastanio se u gradu zvanom Nazaret, da bi se ispunilo ono što je rečeno po prorocima: "On će se zvati Nazarećanin."

Krštenje Isusovo

3 U one dane došao je Ivan Krstitelj, propovijedajući u pustinji judejskoj **2** i govoreći: "Pokajte se jer se približilo kraljevstvo nebesko."

3 Jer ovo je uistinu onaj za kojega je govorio prorok Izaija, govoreći ovo: "Glas onoga što viče u pustinji: 'Pripravite put Gospodinu, poravnajte staze njegove.'"

4 Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnat pojas oko struka; a hrana su mu bili skakavci i divlji med.

5 Tada izađu k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska.

6 On ih je krstio u rijeci Jordanu, ispovijedajući svoje grijehе.

7 Kad ugleda mnoge farizeje i saduceje gdje mu dolaze na krštenje, rekao im:

"Leglo zmijsko! Tko vas je upozorio da bježite od srdžbe koja dolazi?"

8 Donosite dakle plod koji je dostojan pokajanja,

9 I ne usudite se govoriti u sebi: 'Imamo oca Abrahama.' Jer ja vam kažem, Bog može od kamenja ovoga podići djecu Abrahamu.

10 Već je položena sjekira na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobroga ploda siječe se i baca u oganj.

11 Ja vas, istina, krstim vodom za pokajanje, ali onaj koji dolazi za mnom jači je od mene, njegovu obuću ja nisam dostojan ponijeti. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.

12 On ima u svojoj ruci vijaču, te će potpuno očistiti svoje gumno i svoju će pšenicu skupiti u žitnicu, a pljevu će spaliti ognjem neugasivim."

13 Tada je došao Isus iz Galileje na Jordan k Ivanu da ga ovaj krsti.

14 Ali Ivan ga je pokušavao odvratiti od toga govoreći: "Ti treba da krstiš mene, a ti dolaziš k meni?"

15 Ali mu Isus odgovorio: "Pusti to za sada, jer tako nam dolikuje da ispunimo svu pravednost." Tada mu popusti.

16 Tada Isus, poslije krštenja, odmah izađe iz vode; i gle! Nebo mu se otvorilo i On je vidio Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na njega.

17 I odjedanput, glas dopre s neba govoreći: "Ovo je moj ljubljani Sin, s njime sam vrlo zadovoljan."

Kušnja u pustinji

4 Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga đavao kuša.

2 I pošto je postio četrdeset dana i četrdeset noći, naposljetku je ogladnio.

3 Tada je pristupio k njemu napasnik i rekao: "Ako si ti zaista Sin Božji, zapovjedi da ovo kamenje postane kruhom."

4 A on mu odgovarajući rekao: "Napisano je: 'ne živi čovjek samo od kruha, nego od svake riječi koja izlazi iz usta Božjih.'"

5 Zatim ga odvede đavao gore u sveti grad i postavi ga na vrh hrama,

6 pa mu rekao: "Ako si ti zaista Sin Božji, baci se dolje. Ta napisano je, 'Anđelima će svojim dati da paze na te,' i 'Oni će te na svojim rukama ponijeti, da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.'"

7 A Isus mu rekao: "Napisano je isto tako: 'Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega.'"

8 I ponovno ga je đavao odveo na vrlo visoku goru te mu pokazao sva kraljevstva svijeta i njihovu slavu.

9 Pa mu rekao: "Sve ću ti to dati ako padneš ničice te mi se pokloniš."

10 Tada mu rekao Isus: "Odlazi od mene, Sotono! Jer je napisano: 'Gospodinu

Bogu svojemu samo se klanjaj i samo njemu jedinomu služi."

11 Tada ga je davao napustio, i gle, anđeli su pristupili k njemu i služili ga.

12 Kada je Isus čuo da je Ivan bačen u tamnicu, povukao se i otišao u Galileju.

13 Ostavio je Nazaret, došao i nastanio se u Kapernaumu, gradu uz more, na području Zebulunovu i Naftalijevu.

14 Da bi se ispunilo ono što je rečeno po proroku Izaiji, govoreći ovo:

15 Zemlja Zebulunova i zemlja Naftalijeva, put uz more s one strane Jordana, Galileja neznabožačka,

16 narod koji je sjedio u tmini, vidje veliku svjetlost, onima koji su sjedili u blizini i u sjeni smrtnoj osvanula svjetlost jarka."

17 Otada dalje počeo je Isus propovijedati i rekao: "Pokajte se, jer se približilo kraljevstvo nebesko."

18 Isus hodajući uz Galilejsko more, ugleda dvojicu braće, Šimuna, zvanog Petar, i Andriju, brata njegova, kako bacaju mrežu u more; jer su bili ribari.

19 On im rekao: "Podite za mnom, Ja ću vas učiniti ribarima ljudi."

20 Tada oni odmah ostave svoje mreže i podu za njim.

21 Idući odatle dalje, opazi On drugu dvojicu braće, Jakova sina Zebedejeva i brata mu Ivana u čamcu sa Zebedejem, ocem njihovim, gdje krpaju mreže. On ih pozvao.

22 A oni odmah ostave lađicu i oca svojega te podu za njim.

23 Isus je obilazio po cijeloj Galileji učeći po tamošnjim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o kraljevstvu i ozdravljujući od svake vrste bolesti i svake vrste nemoći među narodom.

24 Tada se pronese glas o njemu, po cijeloj Siriji. Dovodili su k njemu svakojake bolesnike s raznim bolestima i mukama, opsjednute zloduhom, pomračena uma i tjelesno uzete; On ih je ozdravljao.

25 I za njim je pošlo veliko mnoštvo naroda iz Galileje, Dekapolisa, Jeruzalema, Judeje i s one strane Jordana.

Propovijed na gori

5 Vidjevši mnoštvo naroda, On je uzišao na goru, i kad je sjeo, pristupili su mu njegovi učenici.

2 Zatim je On progovorio i počeo ih učiti, govoreći:

3 "Blagoslovljeni su siromašni duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

4 Blagoslovljeni su ožalošćeni, jer će biti utješeni.

5 Blagoslovljeni su ponizni, jer oni će baštiniti zemlju.

6 Blagoslovljeni su oni koji žedaju i gla-

duju za pravednošću, jer će se nasititi.

7 Blagoslovljeni su milosrdni, jer će postići milosrđe.

8 Blagoslovljeni su oni koji su čista srca, jer će vidjeti Boga.

9 Blagoslovljeni su mirotvorci, jer će se zvati sinovi Božji.

10 Blagoslovljeni su oni koji su progonjeni zbog pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

11 "Blagoslovljeni ste vi kad vas, zbog mene, grde i progone i protiv vas lažno govore svake vrste zla.

12 Radujte se i budite puni veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebu, jer tako su progonili proroke koji su bili prije vas.

13 Vi ste sol zemlje, ali ako sol izgubi svoju slanost, čime će se osoliti? Jer više nije ni za što, nego da se izbac i da ljudi po njoj gaze.

14 Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori.

15 Niti se pali svijeća da se stavi pod košaru, nego na svijećnjak da daje svjetlost svima koji su u kući.

16 Neka vaša svjetlost tako zasjaji pred ljudima da oni mogu vidjeti vaša dobra djela i da slave vašega Oca na nebu.

17 Ne mislite da sam Ja došao ukinuti Zakon i Proroke. Ja nisam došao ukinuti ih nego ispuniti.

18 Jer, istinu vam govorim, dok ne prođe nebo i zemlja, ni jedno slovo, ni jedna crtica iz Zakona sigurno neće proći dok se sve to ne ispuni.

19 Stoga tko god prekrši i jednu od tih, pa i najmanjih, zapovijedi i uči ljude tako, bit će zvan najmanji u kraljevstvu nebeskom; dok će onaj koji ih bude vršio i druge učio biti zvan velikim u kraljevstvu nebeskom.

20 Jer kažem vam, ne bude li vaša pravednost veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, vi nećete nipošto ući u kraljevstvo nebesko.

21 Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne ubij,' a tko god ubije, bit će u opasnosti od suda.

22 A ja vam kažem: Svatko tko se srdi na svojega brata bez razloga bit će u opasnosti od suda. I tko reče svojemu bratu: 'Raka!', bit će u opasnosti od Vijeća. A tko reče svojemu bratu: 'Ti, luđače!' Bit će u opasnosti ognja paklenog.

23 Stoga, ako prinosiš dar svoj na žrtvenik pa se tu sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe,

24 ostavi dar svoj tamo pred žrtvenikom te idi. Najprije se izmiri s bratom, a onda dodi i prinesi dar svoj.

25 Brzo se prijateljski nagodi sa svojim protivnikom, još dok si s njim na putu, da te ne bi on bilo kad predao sucu, a

Matej

650

sudac sudskom stražaru, pa da te bace u tamnicu.

26 Istinu vam govorim, nipošto nećeš izaći odande dok ne platiš i posljednji novčić.

27 Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne čini preljuba!'

28 A ja vam kažem da svaki onaj koji s požudom pogleda ženu, već je u svojem srcu s njom počinio preljub.

29 Ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova tvojih nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.

30 Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova tvojih, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.

31 Nadalje je isto tako rečeno: 'Tko god otpusti svoju ženu, neka joj dade otpusni list.'

32 A ja vam kažem da svaki onaj koji otpusti svoju ženu iz bilo kojega razloga, osim zbog bludništva, navodi je na preljub, i tko se god oženi otpuštenom ženom, čini preljub.

33 Čuli ste još da je rečeno onima starima: 'Ne zaklinji se krivo, nego izvrši Gospodinu svoje zakletve.'

34 A ja vam kažem: 'Ne kunite se nikako! Ni nebom, jer je prijestolje Božje.'

35 Ni zemljom, jer je podnožje nogama Njegovim. Ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga Kralja.

36 Ni svojom se glavom ne zaklinji, jer ni jednu vlas ne možeš učiniti bijelom ili crnom.

37 Neka vaša riječ: 'Da,' bude 'Da,' a vaše 'Ne,' bude 'Ne.' Jer što je god više od toga, od zlobnoga dolazi.

38 Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko, zub za zub.'

39 A ja vam kažem: Ne opirite se zlobnomu! Nego, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i lijevi.

40 'Ako te netko hoće tužiti sudu da ti se domogne košulje, prepusti mu i ogrtač.'

41 Ako te tko prisili da ideš s njim jednu milju, idi i dvije.

42 Daj onomu tko te prosi, a tko hoće od tebe posuditi, ne odbij ga.

43 Čuli ste da je rečeno: 'Ljubi bližnjega svojega i mrzi svojega neprijatelja!'

44 Ali ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje, blagoslivljajte one koji vas psuju, činite dobro onima koji vas mrze, i molite za one koji vas koriste i progone,

45 kako biste postali sinovi svojega Oca koji je na nebu, jer On čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednima i nepravednima.

46 Jer ako ljubite koji vas ljube, kakvu

plaću imate? Zar i carinici ne čine to isto?

47 Iako samo svoju braću pozdravljate, što više činite od drugih? Zar i neznabošci ne čine to isto?

48 Dakle, budite savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.

6 *O milostinji, postu i zemaljskim dobrima*
"Pazite da svoje pravednosti ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače nema vam plaće od vašega Oca koji je na nebu.

2 Stoga, kad daješ milostinju, ne razglasuj pred sobom, kako to čine licemjeri u sinagogama i na ulicama, tako da bi ih ljudi hvalili. Istinu vam govorim, primili su svoju plaću.

3 A ti kad daješ milostinju, neka tvoja ljevica ne zna što čini tvoja desnica,

4 tako da tvoja milostinja bude u tajnosti. A Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratit će ti javno.

5 A kad molite, ne budite poput licemjera. Jer oni vole upadno moliti stojeći u sinagogama i na uglovima ulica, tako da ih ljudi mogu vidjeti. Istinu vam govorim, oni imaju svoju plaću.

6 A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata za sobom i pomoli se svojemu Ocu, koji je na tajnom mjestu. Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, nagradit će te javno.

7 Kad se molite, ne ponavljajte isprazne riječi kao što čine neznabošci, koji misle da će biti uslišani zbog mnoštva riječi.

8 Dakle nemojte biti kao oni. Ta zna Otac vaš što vam je potrebno, još i prije nego ga zamolite.

9 Stoga, molite na ovaj način: Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje.

10 Dodi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji.

11 Kruh naš svagdanji daj nam danas.

12 I oprosti nam dugove naše kako i mi opraštamo dužnicima našim.

13 I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zloga. Jer je tvoje kraljevstvo, sila i slava, u vijeke vjekova. Amen.

14 Jer ako vi oprostite ljudima njihove prijestupe, oprostit će i vama vaš Otac nebeski.

15 Ali ako vi ne oprostite ljudima njihove prijestupe, ni vaš Otac neće oprostiti vama vaših prijestupa.

16 Još više, kad postite, ne budite žalosna lica kao licemjeri, koji izobličie svoja lica tako da izgledaju ljudima kao da poste. Istinu vam govorim, oni imaju svoju plaću.

17 A ti, kad postiš, namaži glavu i umij svoje lice,

18 tako da ne izgledaš ljudima kao da postiš, nego svojemu Ocu, koji je na tajnom mjestu. I Otac tvoj, koji vidi u

tajnosti, nagradit će te javno.

19 Ne zgrčite sebi blago na zemlji, gdje ga izgrizaju moljac i hrđa, gdje kradljivci provaljuju zidove i krađu ga.

20 Nego zgrčite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni hrđa ne izgrizaju i gdje lopovi ne provaljuju zidove i ne krađu.

21 Doista gdje ti je blago, tu će ti biti isto i srce.

22 Oko je svjetiljka tijelu. Zato ako ti je oko bistro, čitavo će ti tijelo biti svjetlo.

23 Ali ako ti je oko loše, čitavo će ti tijelo biti puno tame. Ako je dakle svjetlost, koja je u tebi, tama, koliko je velika ta tama.

24 Nitko ne može služiti dva gospodara. Jer će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga prijanjati a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.

25 Zato vam kažem: Ne brinite se za svoj život, što ćete jesti ili što ćete piti, niti za svoje tijelo, u što ćete se obući. Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odjeće?

26 Pogledajte ptice nebeske! One ne siju, ne žanju, niti skupljaju u žitnice, pa ipak ih hrani vaš Otac nebeski. Zar vi niste vredniji od njih?

27 Tko od vas brinući se može dodati svojem stasu samo jedan lakat?

28 Zašto se brinete za odjeću? Pogledajte ljiljane u polju kako rastu: ne muče se i ne predju.

29 A ja vam kažem da se čak ni Salomon u svoj slavi svojoj nije zaodjenuo kao jedan od njih.

30 Pa zato, ako Bog tako odijeva travu u polju, koja danas jest, a sutra se baca u peć, neće li još više odjenuti vas, o vi malovjerni?

31 Nemojte dakle zabrinuto govoriti: 'Što ćemo jesti', ili 'Što ćemo piti,' ili 'U što ćemo se obući?'

32 Jer to sve traže neznabošci, Otac vaš nebeski zna da vam je to sve potrebno.

33 Tražite stoga najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a sve ostalo će vam se dodati.

34 Dakle ne budite zabrinuti za sutra, jer će se sutrašnji dan brinuti sam za se. Svakom je danu dosta njegova zla.

O moći molitve i o izvršenju Božje volje

7 "Ne sudite, da ne budete suđeni.

2 Jer sudom kojim sudite bit ćete suđeni. I istom mjerom kojom mjerite, mjerit će se vama.

3 Zašto gledaš na trun u oku svojega brata, a brvna u svojem vlastitom oku ne opažaš?

4 Ili kako možeš reći svojem bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka tvoje', a eto brvna u tvojemu oku?

5 Licemjere, najprije izvadi brvno iz svo-

jega oka, pa ćeš onda jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka svojega brata.

6 Ne dajte ono što je sveto psima! Ne bacajte svojega biserja pred svinje da ga pogaze pa se okrenu i rastrgaju vas.

7 Zamolite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se!

8 Jer svaki onaj koji zamoli prima, onaj koji traži nalazi i onomu koji kuca bit će otvoreno.

9 Ili, ima li koga među vama da bi svojem sinu, ako ga zamoli kruha, dao kamen?

10 Ili, ako zamoli za ribu, dao mu zmiju?

11 Dakle ako vi, premda ste zli, znate darivati svoju djecu dobrim darovima, koliko će više Otac vaš, koji je na nebu, dobrima obdariti one koji ga zamole!

12 Stoga, sve ono što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima, jer to je Zakon i Proroci.

13 Uđite na uska vrata, jer su široka vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji po njemu idu.

14 Jer budući da su uska vrata i tijesan put koji vodi u život, malo je onih koji ga nalaze.

15 Čuvajte se lažnih proroka koji dolaze k vama u ovčjoj odjeći, a iznutra su grabežljivi vuci.

16 Prepoznat ćete ih po njihovim plodovima. Zar ljudi s trnja beru grožđe ili s bodljike smokve?

17 Tako svako dobro stablo rađa dobrim plodom, a nevaljalo stablo rađa zlim plodom.

18 Ne može dobro stablo roditi zlim plodom, a zlo stablo dobrim plodom.

19 Svako stablo, ako ne rađa dobrim plodom, sijeće se i baca u oganj.

20 Dakle, poznat ćete ih po njihovim plodovima.

21 Neće svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine', ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju Oca mojega na nebu.

22 Mnogi će mi u onaj dan reći: 'Gospodine, Gospodine', nismo li mi u tvoje ime prorokovali, u tvoje ime izgonili đavle, u tvoje ime mnoga čudesa činili?

23 Tada ću im objaviti: 'Nikad vas nisam poznao. Odlazite od mene, vi koji činite bezakonje!'

24 Stoga, tko god sluša ove moje riječi i vrši ih, bit će kao mudar čovjek koji svoju kuću sagrađi na kamenu.

25 Zapljušti kiša, navali poplava, puhnu vjetrovi i udare na tu kuću, ali se ona ne sruši, jer je utemeljena na kamenu.

26 Tako, tko god sluša ove Moje riječi, a ne vrši ih, bit će poput ludoga čovjeka koji svoju kuću sagrađi na pijesku.

27 Zapljušti kiša, navale bujice i poplava, puhnu vjetrovi i udare na tu kuću i

Matej

652

ona se sruši. I velik je bio njezin pad."

28 Tako kad je Isus dovršio ove riječi, bilo je mnoštvo naroda zaneseno njegovom naukom.

29 jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi pismoznanci.

Oluja na moru. Izgon zlih duhova kod Gadare

8 Kad je Isus sišao s gore, pošlo je za njim veliko mnoštvo svijeta.

2 Najedanput pristupio neki gubavac, pokloni mu se do zemlje i rekao: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti."

3 Tada Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreći: "Ja hoću. Budi očišćen!" I odmah bi očišćena njegova guba.

4 Isus mu rekao: "Pazi, nikomu to ne govori! Već idi tvojim putom, pokaži se svećeniku te prinesi dar što ga je propisao Mojsije, njima za svjedočanstvo."

5 Kad je ušao Isus u Kafarnaum, pristupio mu neki stotnik moleći ga,

6 govoreći: "Gospodine, sluga moj leži kod kuće uzet, u strašnim mukama."

7 A Isus mu rekao: "Ja ću doći i ozdraviti ga."

8 A stotnik mu odgovorio: "Gospodine, nisam dostojan da udeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će sluga moj."

9 Jer i ja, koji sam podložan drugima, imam pod sobom vojnike i jednomu kažem: 'Idi,' — i on ode; drugom: 'Dodi,' — i on dođe; a služi svojem: 'Učini to,' — i on učini."

10 Kad je to čuo Isus, zadivio se i rekao onima koji su išli za njim: "Istinu vam govorim, toliko velike vjere nisam našao ni u koga u Izraelu!"

11 Kažem vam, mnogi će doći s istoka i sa zapada i sjesti će za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom,

12 a sinovi će kraljevstva biti izbačeni u najveću tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba."

13 Zatim je Isus rekao stotniku: "Idi tvojim putom, neka ti bude učinjeno kako si vjerovao." I njegov sluga ozdravi u isti čas.

14 Onda je došao Isus u Petrovu kuću, i našao majku od njegove žene gdje leži bolesna u vrućici.

15 Dotaknuo joj se ruke i pustila ju vrućica. Tada je ona ustala i počela ih posluživati.

16 Kad je pala večer, doveli su mu mnoge opsjednute od zloduha. On je riječju istjerao duhove i sve bolesnike ozdravio.

17 Tako da bi se ispunila riječ proroka Izaije, govoreći ovo: "On je uzeo naše slabosti i ponio naše bolesti."

18 Kad je vidio Isus veliko mnoštvo naroda oko sebe, zapovjedi da se prijeđe na

drugu obalu.

19 Tada je došao k njemu neki pismoznanc i rekao mu: "Učitelju, slijedit ću te ići kamo god ti pošao."

20 A Isus mu rekao: "Lisice imaju jazbine i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema ni gdje nasloniti svoju glavu."

21 A drugi mu od njegovih učenika rekao: "Gospodine, dopusti mi da najprije odem i pokopam svojega oca."

22 A Isus mu rekao: "Podi za mnom i pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve."

23 Kad je On ušao u ladicu, pošli su za njim njegovi učenici.

24 Najedanput se na moru podigla se tako velika oluja da su valovi gotovo prekrili ladicu. A on je spavao.

25 Tada pristupe učenici k njemu i probude ga govoreći: "Gospodine, spasi nas, propadamo!"

26 A On im rekao: "Zašto ste strašljivi, vi malovjerni?" Tada ustane, zaprijeti vjetrovima i moru te nastane velika tišina.

27 A ljudi su se čudili, govoreći: "Tko to može biti da ga čak vjetrovi i more slušaju?"

28 Kad je došao prijeko na drugu stranu, u gadarenski kraj, došli mu u susret dva opsjednuta zlim duhovima, izlazeći iz grobnica, vrlo goropadni, tako da nitko nije mogao proći onim putom.

29 I najedanput oni poviču: "Što mi imamo s tobom, Isuse, Sine Božji? Jesi li došao ovamo mučiti nas prije vremena?"

30 A nedaleko od njih paslo je veliko krdo svinja.

31 Tada ga zli duhovi zamole govoreći: "Ako nas istjeraš, dopusti da odemo u krdo svinja."

32 On im onda rekao: "Idite." I kad su oni izišli, otišli su i ušli u krdo svinja. I gle, najedanput čitavo krdo svinja jurnu divlje niz veliki obronak u more i podavi u vodi.

33 A pastiri koji su ih čuvali pobjegli su te otišli u grad i izvijestili o svemu što se dogodilo, uključujući i one koji su bili opsjednuti zlim duhovima.

34 I gle, čitav grad izide Isusu u susret. A kad su ga vidjeli, zamolili su ga da ode iz njihova kraja.

Poziv Mateja. Kći Jairova

9 Tako je On ušao u ladicu, preplovio prijeko i došao u svoj grad.

2 I gle, tu mu donesu uzetoga, na njegovoj postelji. A Isus, kad je vidio njihovu vjeru, rekao je uzetomu bolesniku: "Utješeni budi, sinko, oprošteni su ti grijesi tvojim!"

3 Nato odmah neki od pismoznanc pomisle u sebi: "Ovaj huli Boga."

4 A Isus, znajući njihove misli, rekao im: "Zašto mislite zlo u svojim srcima?"

5 Pa što je lakše reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili reći: 'Ustani i hodaј'?

6 Nego da možete znati kako Sin Čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe" — tada je rekao uzetomu: "Ustani, uzmi svoju postelju pa idi kući!"

7 On je ustao i otišao svojoj kući.

8 Kad je to vidjelo mnoštvo, začudilo se i počelo slaviti Boga koji je takvu vlast dao ljudima.

9 Kad je Isus pošao dalje, opazio je čovjeka imenom Mateja gdje sjedi u carinarnici. On mu rekao: "Pođi za mnom!" On je ustao i pošao za njim.

10 Kad je poslije toga Isus sjedio za stolom u njegovoj kući, došli su mnogi carinici i grješnici te sjeli za stol s njim i njegovim učenicima.

11 Kad to opaze farizeji upitaju njegove učenike: "Zašto vaš Učitelj jede s carinicima i grješnicima?"

12 A kad je to Isus čuo, rekao im: "Ne treba liječnik onima koji su zdravi, nego onima koji su bolesni."

13 Nego idite i naučite što to znači: 'Milošti ja želim, a ne žrtve.' Ja doista nisam došao da zovem pravednike, nego grješnike na pokajanje."

14 Tada su došli k njemu Ivanovi učenici govoreći: "Zašto mi i farizeji često postimo, a učenici tvoji ne poste?"

15 A Isus im rekao: "Mogu li dakle tugovati prijatelji zaručnika dokle god je s njima zaručnik? Ali doći će dan kad će im se oteći zaručnik i tada će oni postiti."

16 Nitko ne stavlja komad zakrpe od novoga sukna na staru odjeću, jer nova zakrpa razvuče odjeću te rupa bude još veća.

17 Niti ljudi ulijevaju novo vino u stare vinske mješine; inače se mješine rasprsnu, vino se prolije i mješine propadnu. Novo se vino ulijeva u nove mješine, pa se tako oboje sačuva."

18 Dok im je On o tomu govorio, gle, došao je neki glavari i poklonio mu se do zemlje govoreći: "Kći mi je umrla, ali dođi i stavi svoju ruku na nju pa će oživjeti."

19 Isus je ustao i pošao za njim, isto su učinili i njegovi učenici.

20 Iznenada, neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja, prišla mu odostraga i dotakne se ruba njegove haljine.

21 Pomislila je: "Ozdravit ću ako se samo dotaknem njegove haljine."

22 Ali Isus se okrenuo i kad ju opazio, rekao joj: "Utješena budi, kćeri, tvoja te je vjera ozdravila!" I žena ozdravi istoga časa.

23 A kad je Isus došao u glavarovu kuću i vidio svirače i svjetinu gdje prave veliku buku,

24 rekao im: "Odstupite i napravite mje-

sta, jer djevojka nije umrla nego spava." Oni mu se podsmijevali.

25 A kad je svjetina izašla, On je ušao unutra, uzeo ju za ruku i djevojka je ustala.

26 I glas se o tomu raširi po cijelom onom kraju.

27 Kad je Isus odlazio odande, pođu za njim dva slijepca vičući i govoreći: "Smiluj nam se, Sine Davidov!"

28 A kad je ušao u kuću, pristupe slijepci k njemu, a Isus im rekao: "Vjerujete li da ja to mogu učiniti?" "Da, Gospodine," odgovore mu oni.

29 Tada im se dotače oči govoreći: "Neka vam bude prema vjeri vašoj."

30 I otvore im se oči, a Isus ih strogo opomene govoreći: "Gledajte da to nitko ne dozna!"

31 A oni, tek što su izišli, rašire glas o njemu po cijelom onom kraju.

32 Dok su još oni izlazili, dovedu mu čovjeka nijema i opsjednuta zloduhom.

33 Kad je zloduh bio istjeran, progovori nijemi. Mnoštvo se čudilo govoreći: "Nikad se nešto takvo nije vidjelo u Izraelu!"

34 A farizeji su govorili: "On izgoni zloduhe uz pomoć poglavice zloduha."

35 Tako je Isus obilazio sve gradove i sela, učeći u tamošnjim sinagogama, propovijedajući Radosnu vijest o kraljevstvu liječeći svaku slabost i svaku bolest među ljudima.

36 Ali kad je vidio mnoštvo naroda, On se vrlo sažalio nad njima, jer su bili izmučeni i rastrkani naokolo kao ovce bez pastira.

37 Tada je rekao svojim učenicima: "Zaista žetve je mnogo, a radnika malo."

38 Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju."

Poslanje apostola. Srčanost u progonima

10 Poslije toga On pozvao k sebi svojih dvanaest učenika, dade im vlast nad nečistim duhovima da ih izgone, da ozdravljaju od svake bolesti i od svake nemoći.

2 A ovo su imena dvanaestorice apostola: prvi Simun, zvani Petar, i njegov brat Andrija; Jakov sin Zebedejev i njegov brat Ivan;

3 Filip i Bartolomej; Toma i Matej carinik; Jakov, sin Alfejev, i Lebad, čije je prezime bilo Tadej;

4 Simun Kanaanac i Juda Iskariotski, koji ga izdao.

5 Ovu dvanaesticu poslao Isus i zapovjedi im govoreći: "Ne idite putom k neznabošcima, i ni u jedan samarijski grad ne ulazite."

6 Nego idite radije k izgubljenim ovčama doma Izraelova.

Matej

654

7 I na putu kako idete ovako propovijedajte: 'Približilo se kraljevstvo nebesko.'
8 Ozdravljajte bolesne, čistite gubave, uskrsavajte mrtve, izgonite zloduhe! Badava ste primili, badava i dajite.

9 Ne pribavljajte sebi ni zlata, ni srebra, ni bakra u pojase za novac.

10 niti putne torbe, ni dviju haljina, ni obuće, ni štapa, jer radnik zavređuje svoju hranu.

11 U koji god grad ili selo uđete, ispitajte ima li tu tko dostojan te ostanite tamo dok ne odete odatle.

12 Kad uđete u koju kuću, pozdravite ukućane.

13 Bude li kuća dostojna, neka na nju siđe vaš mir. Ne bude li dostojna, neka se mir vaš vrati k vama.

14 Ako vas gdje ne prime i ne poslušaju vaših riječi, kad izidete iz te kuće ili grada, otrešite prašinu sa svojih nogu.

15 Istinu vam govorim, lakše će biti zemlji Sodomi i Gomori u dan suđenja nego onomu gradu!

Buduća progonstva

16 Evo, Ja vas šaljem kao ovce među vukove. Zato budite mudri kao zmijske, a bezazleni kao golubovi.

17 Čuvajte se ljudi, jer će vas oni predavati vijećima i bičevati vas u svojim sinagogama.

18 I izvodit će vas pred upravitelje i kraljeve zbog mene, za svjedočanstvo njima i neznabošcima.

19 A kad vas predaju, ne budite zabrinuti kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se onoga časa dati ono što trebate govoriti.

20 Jer niste to vi koji govorite, nego Duh Oca vašega govori u vama.

21 Tada će brat predavati brata na smrt i otac svoje dijete. Djeca će ustajati protiv roditelja i izvoditi ih u smrt.

22 A vas će svi ljudi mrziti zbog mog imena. Ali tko ustraje do kraja, bit će spašen.

23 A kad vas počnu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi. Istinu vam govorim, sigurno nećete obići gradove izraelske prije nego što dođe Sin Čovječji.

24 Nije učenik nad učiteljem, niti je sluga nad svojim gospodarom.

25 Dosta je učeniku da on bude kao njegov učitelj, a služi da bude kao njegov gospodar. Ako su gospodara kuće nazivali Belzebulom, koliko će još više nazivati njegove ukućane!

26 Dakle, nemojte ih se bojati. Ništa nije skriveno što neće biti otkriveno niti tajno što se neće doznati.

27 Što vam god kažem u tami, govorite na svjetlu, što na uho čujete, propovijedajte na krovovima.

28 Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali

duše ne mogu ubiti. Nego bojte se radije onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu.

29 Zar se ne prodaju dva vrapca za jedan novčić? Pa ipak ni jedan od njih ne pada na zemlju bez volje Oca vašega.

30 A vama su čak i vlasi na glavi izbrojene.

31 Dakle ne bojte se! Vi više vrijedite od mnoštva vrabaca.

32 Stoga, tko god mene prizna pred ljudima, njega ću i Ja priznati pred svojim Ocem koji je na nebu.

33 Tko mene zanijeće pred ljudima, njega ću i Ja zanijekati pred svojim Ocem koji je na nebu.

34 Ne mislite da sam došao donijeti na zemlju mir. Ne, nisam došao da donesem mir, nego mač.

35 Jer Ja sam došao da rastavim sina od njegova oca, kćer od njezine majke i snahu od njezine svekrve.

36 Čovjeku će biti neprijatelji njegovi ukućani.

37 Onaj tko više ljubi oca ili majku nego mene, nije mene dostojan. Tko više ljubi sina ili kćer nego mene, nije mene dostojan.

38 Tko ne uzme na sebe križ svoj i ne pade za mnom, nije mene dostojan.

39 Tko nađe svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi život zbog mene naći će ga.

40 Onaj tko vas prima, mene prima, a tko mene prima, prima onoga koji me je poslao.

41 Onaj tko prima proroka zato što je prorok, primit će nagradu proroka. I onaj tko prima pravednika zato što je pravednik, primit će nagradu pravednika.

42 I tko god pruži jednomu od ovih malenih samo čašu hladne vode zato što je moj učenik, istinu vam govorim, neće izgubiti svoju nagradu."

Nepokajani gradovi

11 Nakon toga kad je Isus dovršio pouku i zapovijedi Dvanaestorici svojih učenika, otišao je odande dalje naučavati i propovijedati po njihovim gradovima.

2 Kad je Ivan čuo u tamnici za Kristova djela, poslao svoja dva učenika.

3 da ga pitaju: "Jesi li ti onaj koji treba doći, ili da drugoga čekamo?"

4 Isus im odgovarajući rekao: "Idite i kažite Ivanu sve što čujete i vidite:

5 "Slijepi progledaju, hromi hodaju, gubavci se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, a siromasima se propovijeda Radosna vijest.

6 Blagoslovljen je onaj koji se ne sablažni zbog mene."

7 A kad su oni otišli, počeo je Isus govoriti

mnoštvu naroda o Ivanu: "Što ste izišli gledati u pustinju? Trsku koju vjetar njiše?"

8 Pa što ste izišli gledati? Čovjeka odjevena u i finu haljinu? Zaista, oni koji nose finu odjeću, borave u kraljevskim dvorima.

9 Pa što ste onda izišli gledati? Proroka? Da, kažem vam, i više nego proroka,

10 Jer to je onaj o kojemu je napisano: 'Evo, glasnika ti svojega pred licem tvojim šaljem koji će pripremiti put pred tobom.'

11 Istinu vam govorim, između rođenih od žene nije se uzdigao veći od Ivana Krstitelja; ali onaj koji je najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od njega.

12 A od vremena Ivana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko trpi nasilje i siloviti ga prisvajaju silom.

13 Jer svi su Proroci i Zakon proricali o tomu do Ivana.

14 A ako hoćete pravo znati, on je Ilija koji treba doći.

15 Tko ima uši za čuti, neka čuje!

16 A komu ću prisposodobiti ovaj naraštaj? Nalik je djeci što sjede na trgovima i dovikuju drugima

17 govoreći: 'Zasvirali smo vam na frulu, vi niste zaplesali. Zapjevali smo vam tužaljke, vi niste zaplakali.'

18 Doista, došao je Ivan ne jedući niti pijući, a oni govore: 'Opsjednut je zloduhom.'

19 Došao je Sin Čovječji jedući i pijući, a oni govore, 'Gle, izjelice i pijanice, prijatelj carinika i grješnika!' Ali mudrost je opravdana svojom djecom."

20 Tada je počeo koriti gradove, u kojima je bilo učinjeno najviše njegovih čudesa, što se nisu pokajali:

21 Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Jer da su čudesa, koja su učinjena u vama, učinjena u Tiru i Sidonu, već bi se odavno pokajali, u kostrijeti i pepelu.

22 Ali Ja vam kažem, bit će mnogo lakše gradu Tiru i Sidonu u dan suda nego vama.

23 A ti, Kafarnaume, koji si do nebesa podignut, u pakao ćeš propasti. Jer da su čudesa, koja su učinjena u vama, učinjena u Sodomu, ostala bi do dana današnjega.

24 Ali Ja vam kažem, bit će mnogo lakše zemlji sodomskoj u dan suda, nego tebi."

25 U ono vrijeme Isus je progovori i rekao: "Ja ti zahvaljujem, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sve sakrio od mudrih i umnih, a otkrio si malenima.

26 Da, Oče, jer to tako izgleda dobro u tvojemu pogledu.

27 Sve je meni predao Otac moj, a nitko ne poznaje Sina nego samo Otac. Niti tko

poznaje Oca nego Sin i onaj kojemu ga Sin hoće otkriti.

28 Dodite k meni svi koji se izmoreni i opterećeni, i ja ću vam dati počinak.

29 Uzmite jaram moj na sebe i učite se od mene, jer Ja sam blaga i ponizna srca i naći ćete počinak svojim dušama.

30 Jer moj je jaram blag, a moje breme lagano."

Sin Čovječji Gospodar Subotnjeg dana

12 U ono vrijeme Isus je išao na Subotnji dan kroz žitne usjeve. Njegovi su učenici bili gladni, te su počeli trgati klasje i jesti.

2 Kad su to vidjeli farizeji rekli su mu: "Gledaj, tvoji učenici čine što nije dopušteno činiti Subotnjim danom."

3 Tada im On rekao: "Zar niste čitali što je učinio David kad je ogladnio, zajedno s onima koji su bili s njim?"

4 Kako je ušao u dom Božji te je postavljene kruhove, koje nije bilo po Zakonu dopušteno jesti ni njemu ni njegovim pratiocima, već samo svećenicima?

5 Ili, zar niste čitali u Zakonu da Subotnjim danima svećenici u hramu krše Subotnji dan, a bez krivnje su?

6 A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veći od hrama.

7 Kad biste znali što to znači: 'Ja želim milost a ne žrtvu', ne biste osuđivali nedužne.

8 Jer Sin Čovječji Gospodar je i od Subotnjeg dana."

9 Poslije odlaska odande došao je u njihovu sinagogu.

10 I gle, bio je tamo neki čovjek s usahlom rukom. Oni ga upitaju da bi ga mogli optužiti, govoreći: "Smije li se po Zakonu na Subotnji dan liječiti?"

11 On im tada rekao: "Kakav bi to bio čovjek među vama da svoju jedinu ovцу, kad bi na Subotnji dan upala u jamu, ne bi prihvatio i izvadio?"

12 A koliko je više vredniji čovjek od ovce? Tako dakle, smije se na Subotnji dan činiti dobro."

13 Tada je On rekao čovjeku: "Ispruži svoju ruku." On je ispruži i ona postane zdrava kao i druga.

14 Onda su farizeji izišli iz sinagoge, održali vijećanje protiv njega kako bi ga mogli pogubiti.

15 Ali kad je to doznao Isus, uklonio se odande, a mnoštvo je pošlo za njim i On ih je sve ozdravio.

16 On ih je opominjao da ne razglase o njemu,

17 da bi se ispunilo ono što je rečeno po proroku Izaiji, govoreći ovo:

18 "Gle, evo Sluge mojega kojega sam izabrao, Ljubimac moj kojemu se moja duša raduje. Duh svoj staviti ću na njega

Matej

656

i On će pravdu proglasiti neznabošcima.

19 Prepirati se neće ni vikati, niti će mu itko čuti glas na ulicama.

20 Trske stučene neće slomiti, niti će ugasiti stijenja što tek tinja, sve dok pravdu ne privede k pobjedi.

21 U njegovo ime uzdat će se neznabošci.

22 Tada mu dovedu čovjeka opsjednuta zloduhom, koji je bio slijep i nijem. On ga je ozdravio, tako da je nijemi govorio i vidio.

23 I sve se ono mnoštvo čudilo govoreći: "Nije li ovo Sin Davidov?"

24 A farizeji, kad su to čuli, rekli su: "Ovaj izgoni zle duhove pomoću Belzebula, poglavice zlih duhova."

25 Znajući njihove misli, Isus im rekao: "Svako kraljevstvo koje je u sebi razdijeljeno opustjet će i svaki grad ili dom u sebi razdijeljen neće opstati."

26 Ako Sotona izgoni Sotonu, on je u sebi razdijeljen. Kako će dakle opstati njegovo kraljevstvo?

27 Ako Ja pomoću Belzebula izgonim zle duhove, čijom ih pomoći izgone vaši sinovi? Zato će vam oni biti suci.

28 Ako li ja uz pomoć Duha Božjega izgonim zle duhove, zaista onda je došlo k vama kraljevstvo Božje.

29 Ili, kako može netko ući u kuću jakoga čovjeka i oteti mu stvari, ako toga jakoga prije ne sveže? Tek mu tada može oplijeniti kuću.

30 Onaj tko nije sa mnom, taj je protiv mene, i tko sa mnom ne skuplja, taj rasipa.

31 Tako dakle Ja vam kažem, svaki će se grijeh i bogohulstvo oprostiti ljudima, ali bogohulstvo protiv Duha Svetoga neće im se oprostiti.

32 Ako bilo tko reče nešto protiv Sina Čovječjega, bit će mu oprošteno, ali ako bilo tko govori protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu niti na onom što dolazi.

33 Ili držite da je stablo dobro i plod mu je dobar; ili držite da je stablo nevaljalo i plod mu je nevaljao, jer se po plodu stablo poznaje.

34 O zmijsko leglo! Kako možete govoriti o dobrim stvarima kad ste zli? Jer iz obilja srca usta govore!

35 Dobar čovjek iz dobre riznice srca iznosi ono što je dobro, a zao čovjek iz zle riznice iznosi ono što je zlo.

36 Ali Ja vam kažem da će ljudi za svaku ispraznu riječ koju izreknu dati račun u dan suda.

37 Jer ćeš po svojim riječima biti opravdan i po svojim ćeš riječima biti osuđen."

38 Tada su mu odgovorili neki od pismoznanaca i farizeja govoreći: "Učitelju, htjeli bismo od tebe vidjeti znak."

39 A On im odgovarajući rekao: "Znak traži pokvaren i preljubnički naraštaj, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka Jone proroka."

40 Jer kao što je Jona bio u utrobi velike morske ribe tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji proboraviti u utrobi zemlje tri dana i tri noći.

41 Ljudi iz Ninive će ustati na sudu s ovim naraštajem i osudit će ga, jer su se pokajali na Jonino propovijedanje. A evo, ovdje je zaista jedan veći od Jone.

42 Kraljica juga ustat će na sudu s ovim naraštajem i osudit će ga, jer je došla s kraja zemlje da bi čula mudrost Salomonovu. A evo zaista, ovdje je jedan veći od Salomona.

43 Kada nečisti duh izide iz čovjeka, luta pustim mjestima tražeći počinka, ali ga ne nalazi.

44 Tada reče: 'Povratit ću se u svoju kuću iz koje sam izišao.' I kad stigne, nađe je praznu, pometenu i uređenu.

45 Tada ode i uzme sobom sedam drugih duhova, mnogo gorih od sebe, koji uđu i tu se nastane. Posljednje stanje onoga čovjeka bude gore od prvoga. Tako će biti i s ovim zlim naraštajem."

46 Dok je on još govorio narodu, stajali su vani njegova majka i njegova braća koji su željeli s njim govoriti.

47 Netko mu je onda rekao: "Gledaj, vani stoje tvoja majka i tvoja braća i žele s tobom govoriti."

48 A On je odgovorio onomu koji mu je to javio: "Tko je moja majka i tko su moja braća?"

49 On ispruži svoju ruku prema svojim učenicima te rekao: "Evo, ovo su moja majka i moja braća!"

50 Jer tko god vrši volju mojega Oca koji je na nebu, taj je moj brat, sestra i majka."

Prispodoba o zrnu blagu i biseru

13 Onoga istog dana izišao je Isus iz kuće i sjeo pokraj mora.

2 I veliko se mnoštvo naroda skupilo oko njega, tako da je On ušao u ladicu i sjeo, dok je sve mnoštvo stajalo na obali.

3 Tada im je o mnogim stvarima govorio u prispodobama, govoreći: "Gle, izide sijak da sijaje."

4 I dok je on sijao, nešto zrnja padne na stranu puta i dodu ptice te ga pozoblju.

5 Nešto padne na kamenito tlo, gdje ima malo zemlje, te brzo izniknu jer nije bilo duboke zemlje.

6 Ali kad iziđe sunce, ono uvenu od vrućine, a kako nije imalo korijena, usahnu.

7 Nešto, opet, padne među trnje, i trnje uzraste i uguši ga.

8 Nešto, napokon, padne na dobru zem-

lju i donese plod: nešto stotruko, nešto šezdesetotruko, nešto tridesetotruko.

9 Tko ima uši za čuti, neka čuje!

10 Približe mu se tada njegovi učenici i upitaju ga: "Zašto im govoriš u prispodobama?"

11 On im odgovarajući rekao: "Zato jer je vama dano da znate tajnosti kraljevstva nebeskoga, ali njima to nije dano.

12 Jer tko god ima, dat će mu se još više i on će imati u izobilju, a tko nema, oduzet će mu se čak i ono što ima.

13 Zbog toga, Ja njima govorim u prispodobama zato jer, gledajući oni ne vide, i slušajući, oni ne čuju niti razumiju.

14 Na njima je ispunjeno proročanstvo proroka Izaije, koje govori: 'Slušajući čut ćete a nećete razumjeti, a gledajući vidjet ćete, a nećete opaziti;

15 jer je otvrdnulo srce ovoga naroda. Ušima teško čuju, a oči svoje zatvorili, osim da jedanput očima svojim progledaju, da ušima svojim pročuju, srcem svojim počnu razumijevati i da se obrate, pa da ih ozdravim.'

16 A blagoslovljene su vaše oči jer vide i vaše uši jer čuju!

17 Jer, istinu vam govorim, da mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti sve ono što vi vidite, ali oni to nisu vidjeli, i čuti ono što vi čujete, ali nisu čuli.

18 Dakle sada poslušajte prispodobu o sijaču:

19 Svakom onom koji čuje riječ o kraljevstvu, a ne razumije, pa dolazi onaj zlobni te mu otme ono što mu je u srcu posijano. To je onaj koji je primio sjeme pokraj puta.

20 A onaj koji primi sjeme na kamenito tlo, to je onaj koji riječ čuje i odmah je prima sa veseljem,

21 ali kako sjeme u sebi korijena, nestalan je i izdrži neko vrijeme. Kada dođe nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah se spotakne.

22 A onaj koji primi sjeme među trnje jest onaj koji sluša riječ, ali svjetska briga i zavodljivost bogatstva uguše riječ i on ostane neplodan.

23 A onaj koji primi sjeme na dobru zemlju jest onaj koji čuje riječ i razumije je, koji zaista donosi plod i daje: neki stotruko, neki šezdesetotruko, a neki tridesetotruko."

24 On im iznese drugu prispodobu, govoreći: "Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek posije dobro sjeme na svojoj njivi;

25 ali dok su ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj pa posije kukolj po pšenici i ode.

26 Pa kad usjev naraste i donese rod, tada se pojavi i kukolj.

27 Sluge vlasnika su došli k njemu te mu reknu: 'Gospodaru, zar nisi dobro sjeme

posijao na svojoj njivi? Kako onda ima kukolja?'

28 On im rekao: 'To je učinio neprijatelj.' Nato mu sluge reknu: 'Hoćeš li da odemo i da ga pokupimo?'

29 A on reče, 'Ne, da ne biste skupljajući kukolj išćupali s njim i pšenicu.

30 Ostavite neka oboje zajedno raste do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žetevima: "Pokupite najprije kukolj te ga svežite u snopove da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu."

31 Iznese im drugu prispodobu, govoreći: "Kraljevstvo je nebesko kao gorušičino zrno, koje čovjek uzme i posije ga na svojoj njivi.

32 Ono je, istina, najmanje od svih drugih sjemena; ali kad uzraste, postane stablo, tako da dolaze ptice nebeske i gnijezde se u njegovim granama."

33 Drugu im prispodobu počeo govoriti: "Kraljevstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena te ga pomiješa s tri mjere brašna dok sve ne ukvasa."

34 Sve je to Isus govorio mnoštvu naroda u prispodobama; i ništa im nije rekao bez prispodoba,

35 da bi se ispunilo ono što je rečeno po proroku, govoreći ovo: "Ja ću otvoriti svoja usta u prispodobama; izgovorit ću ono što je bilo držano u tajnosti od postanka svijeta."

36 Tada je Isus otpustio mnoštvo ljudi i otišao u kuću. Tu su mu pristupili njegovi učenici govoreći: "Protumači nam prispodobu o kukolju na njivi."

37 On im odgovarajući rekao: "Onaj koji sije dobro sjeme jest Sin Čovječji.

38 Njiva je svijet, dobro sjeme sinovi su kraljevstva, a kukolj su sinovi od zloga.

39 Neprijatelj koji ga je posijao jest davao, žetva je svršetak svijeta, a žeteoci su anđeli.

40 Dakle kao što se kukolj skuplja i pali u vatri, tako će biti na svršetku ovoga svijeta.

41 Sin će Čovječji odaslati svoje anđele da pakupe iz njegova kraljevstva sve ono što sablažnjava i one koji čine bezakonja,

42 i bacit će ih u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zuba.

43 Tada će pravednici zasjati kao sunce u kraljevstvu Oca svojega. Onaj tko ima uši za čuti, neka čuje!

44 Kraljevstvo je nebesko kao blago skriveno na njivi, koje čovjek pronađe i sakrije ga te sav radostan ode pa rasproda sve što ima i kupi onu njivu.

45 Opet, kraljevstvo je nebesko kao s trgovac koji traži lijepo biserje,

46 Kad pronađe dragocjeni biser, ode i rasproda sve imanje što ima i kupi ga.

47 Opet, kraljevstvo je nebesko kao

Matej

658

mreža što se baci u more i zahvati svakovrsne ribe,

48 koju kad se napuni, ribari izvuku na obalu te sjednu i pokupe dobre ribe u posude, a loše bace.

49 Tako će biti i na svršetku svijeta. Izići će anđeli, odijeliti zle od pravednih

50 i bacit će ih u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zuba.

51 Isus im rekao: "Jeste li sve ovo razumjeli?" Oni su mu odgovorili: "Da, Gospodine."

52 Tada im On rekao: "Zato je svaki pismoznanac, koji je poučen o kraljevstvu nebeskom, kao domaćin koji vadi iz svoje riznice ono što je novo i staro."

53 Poslije toga da kad je Isus bio završio s tima prisposodobama, otišao je odande.

54 A kad je došao u svoj rodni kraj, učio je u njihovoj sinagogi, toliko da su mu se divili i govorili: "Gdje je ovaj čovjek dobio tu mudrost i ta moćna djela?"

55 Nije li ovo tesarov sin? Nije li mu majka Marija? A braća njegova Jakov, Josip, Šimun i Juda?

56 I njegove sestre, nisi li one među nama? Gdje je onda ovaj čovjek dobio sve to?"

57 Tako su se oni na njega uvrijedili. A Isus im rekao: "Prorok nije nigdje bez časti, osim u svojem rodnom kraju, kod svoje rodbine i u svojoj kući."

58 I nije mogao ondje učiniti nikakva velika čuda zbog njihove nevjere.

Prvo umnažanje kruha. Isus ide po moru

14 U ono vrijeme došao je do Heroda tetrarha glas o Isusu,

2 pa je rekao svojim slugama: "To je Ivan Krstitelj! On je uskrsnuo od mrtvih i stoga čudesne sile djeluju u njemu."

3 Herod je, naime, uhvatio Ivana, svezao ga i bacio u tamnicu zbog Herodijade, žene svojega brata Filipa,

4 jer mu je Ivan rekao: "Nije ti po zakonu dopušteno imati je."

5 Premda ga je tada htio dati ubiti, ali se je bojao naroda jer su ga smatrali za proroka.

6 A kad su slavili Herodov rođendan, Herodijadina je kći plesala pred okupljenima i to se svidjelo Herodu.

7 Zato joj je obećao uz prisegu dati sve što ona zatraži.

8 Tako je ona, potaknuta od svoje matere, rekla: "Daj mi ovdje na pladnju glavu Ivana Krstitelja."

9 Kralju je bilo žao; ali uza sve to, zbog zakletve i gostiju koji su sjedili s njim za stolom, on zapovjedi da joj se dane.

10 Tako on posla i dade Ivanu odrubiti glavu u tamnici.

11 I donesu njegovu glavu na pladnju i dadu ju djevojci, a ona je odnese materi

svojoj.

12 Onda su došli njegovi učenici, uzeli tijelo i pokopali ga te otišli i javili Isusu.

13 Kad je to čuo Isus, otišao je sam odande ladicom na samotno mjesto. Ali kad je to doznalo mnoštvo pošlo je za njim pješke iz gradova.

14 Kad je Isus izišao iz ladice, vidio je mnoštvo naroda, sažalio se nad njim te ozdravio njihove bolesnike.

15 A kad je došla večer, pristupe k njemu njegovi učenici govoreći: "Ovo je mjesto vrlo pusto i već je kasno. Pošalji ovaj narod odavde da može ići u sela kupiti si hrane."

16 A Isus im rekao: "Nije potrebno da odlazi, vi mu dajte nešto za jelo!"

17 A oni su mu rekli: "Imamo ovdje samo pet kruhova i dvije ribe."

18 On je rekao: "Donesite ih k meni."

19 Tada zapovjedi mnoštvu da posjeda po travi. On uzme pet kruhova i dvije ribe, gledajući u nebo, blagoslovi, razlom i dade kruhove učenicima, a učenici dadu mnoštvu.

20 Tako su svi jeli i nasitili se i pokupe punih dvanaest košara preostalih komadića.

21 A onih koji su jeli i nasitili se bilo je oko pet tisuća muškaraca, bez žena i djece.

22 Odmah poslije toga Isus je učinio da njegovi učenici uđu u ladicu i pred njim da otplove na drugu stranu, dok on otpusti narod.

23 Kad je On otpustio narod, uzide na goru sam da se moli. Kad je došla večer još je ondje bio sam.

24 Ladica je već bila nasred mora, ovamo onamo bacana valovima, jer je bio protivan vjetar.

25 Tada za četvrte noćne straže Isus je došao k njima, hodajući po moru.

26 A kad ga učenici opaze gdje hoda po moru, prestraše se govoreći: "Ovo je prikaza!" Od straha počeli vikati.

27 Ali Isus im odmah progovori: "Budite utješeni! Ja sam to; ne bojte se!"

28 A Petar mu nato odgovarajući rekao: "Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da dodem k tebi po vodi."

29 A On reče: "Dodi!" Kad se Petar spustio s ladice počeo je hodati po vodi da dođe do Isusa.

30 Ali kad je vidio snagu vjetra, prestrašio se, počeo tonuti i vikati: "Gospodine, spasi me!"

31 I odmah mu Isus pružio svoju ruku, prihvatio ga pa mu rekao: "O ti, malovjerniče, zašto si posumnjao?"

32 A kad su oni ušli u ladicu, prestao je vjetar.

33 Oni koji su bili u ladici prišli mu klanjajući se, govoreći ovo: "Ti si uistinu Sin

Božji!"

34 Pošto su prešli na drugu stranu, došli su na kopno u Genezaret.

35 A kad su ga ljudi onoga kraja prepoznali, obavijestili su o tomu svu okolicu i donijeli mu sve one koji su bili bolesni

36 i zamole ga da im dopusti samo dotaknuti rub njegove haljine. I ozdravili su svi koji su je se dotakli.

Farizejske predaje. Drugo umnažanje kruha

15 Tada pristupe k Isusu farizeji i pis-moznanci iz Jeruzalema govoreći:

2 "Zašto tvoji učenici krše predaju (običaj) starih? Jer oni ne peru svoje ruke prije jela."

3 On im odgovarajući rekao: "A zašto vi isto tako kršite Božju zapovijed zbog svoje predaje?"

4 Jer Bog je zapovjedio, govoreći: "Poštuj svojega oca i svoju majku!" I 'onaj tko prokune oca ili majku, neka se smrću kazni!"

5 A vi velite: "Tko god reče ocu ili majci: "Ono što bi trebao od mene dobiti posvećen je dar hramu,"

6 'taj je oslobođen dužnosti prema ocu i majci.' "Tako vi poništavate zapovijed Božju svojom predajom.

7 Licemjeri! Dobro je o vama prorokovao Izaija govoreći:

8 "Ovaj mi se narod približuje svojim govorom i poštuje me usnama, ali srce mu je daleko od mene.

9 'Uzalud mi se klanja, dok naučava kao nauku zapovijedi ljudske.'"

10 Tada je On dozvao mnoštvo k sebi te mu rekao: "Poslušajte i razumijte!"

11 Ne čini čovjeka nečistim ono što mu u usta ulazi, nego ono što mu iz usta izlazi, to ga čini nečistim."

12 Tada mu se približe njegovi učenici govoreći: "Znaš li da su se uvrijedili farizeji kad su čuli tu riječ?"

13 A On im odgovorio: "Svaki nasad koji nije posadio moj Otac nebeski iskorijenit će se.

14 Pustite ih! To su slijepi vođe slijepaca. A ako slijepac slijepca vodi, obojica će u jamu pasti."

15 Tada mu Petar rekao: "Protumači nam tu prispodobu!"

16 A Isus im rekao: "Jeste li i vi još nerazumni?"

17 Zar još ne razumijete da sve ono što ulazi u na usta ide u trbuh pa se izlučuje?"

18 Ali ono što izlazi iz usta, izlazi iz srca, i to čini čovjeka nečistim.

19 Jer iz srca dolaze zle misli, ubojstva, preljubi, bludnosti, krađe, lažna svjedočanstva, huljenje Boga.

20 To su stvari koje čine čovjeka nečistim. A jesti neopranih ruku ne čini čovje-

ka nečistim."

21 Zatim je Isus otišao odande i krenuo u tirsku i sidonsku okolicu.

22 Gle, žena Kanaanka došla je iz onoga kraja i povikala za Njim, govoreći: "Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Kći mi je teško opsjednuta zloduhom."

23 Ali On joj nije uzvratio ni jedne riječi. Nato mu se približili njegovi učenici i zamolili ga, govoreći: "Otpusti ju jer više za nama."

24 A On je odgovarajući rekao: "Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcima doma Izraelova."

25 Tada je ona prišla i poklonila mu se govoreći: "Gospodine, pomози mi!"

26 A On joj odgovorio: "Nije dobro oduzeti kruh djeci i baciti ga psićima."

27 Ona je rekla: "Istina je, Gospodine, ali i psići jedu mrvice što padaju sa stola njihovih gospodara."

28 Nato joj Isus odgovarajući rekao: "O ženo, velika je tvoja vjera! Neka ti bude onako kako želiš." I istoga časa ozdravila je njezina kći.

29 Isus je otišao odatle dalje i došao do Galilejskog mora, popeo se na goru i ondje sjeo.

30 Tada mu pristupilo mnoštvo naroda vodeći sobom hrome, slijepce, nijeme, kljaste i mnoge druge, položili ih do njegovih nogu, a On ih ozdravio.

31 A mnoštvo se toliko divilo i čudilo kad je vidjelo gdje nijemi govore, kljasti ozdravljaju, hromi hodaju, a slijepi vide, počeli su slaviti Boga Izraelova.

32 Tada je Isus dozvao k sebi svoje učenike i rekao: "Zao mi je ovoga mnoštva, jer već su tri dana kako idu za mnom a nemaju što jesti. Ja ih neću gladne otpustiti, da ne bi klonuli na putu."

33 Tada su mu rekli njegovi učenici: "Odakle bismo u pustinji nabavili kruha da se nasiti tako veliko mnoštvo?"

34 A Isus im rekao: "Koliko imate kruhova?" Oni mu odgovorili: "Sedam, i nekoliko malih ribica."

35 Tada On zapovjedi narodu da posjeda po zemlji.

36 Uzeo je onih sedam kruhova i ribice, dao zahvalu, Bogu, razlomio ih i dao učenicima, a učenici dali narodu.

37 Tako su svi jeli i nasitili se, i još nakupili sedam punih košara preostalih komadića.

38 A jelo ih je četiri tisuće muškaraca, bez žena i djece.

39 Tada je On otpustio narod, ušao u ladicu i došao u okolicu Magdale.

Petrovo svjedočanstvo

16 Pristupe k njemu farizeji i saduceji kušajući ga te zatraže da im pokaže

Matej

660

znak s neba.

2 On im odgovorio: "Kad nastane večer, vi govorite: 'Bit će lijepo vrijeme, jer je nebo crveno.'

3 U jutro velite: 'Danas će biti loše vrijeme jer je nebo crveno i prijeti.' Lice mjeri! Vi znate raspoznati izgled neba, a znakove vremena ne možete raspoznati.

4 Zloban i preljubnički naraštaj traži znak, ali mu se neće dati drugi znak osim znaka proroka Jone." Tada ih ostavio i otišao.

5 A kad su učenici polazili na drugu obalu, zaboravili su ponijeti kruha.

6 Isus im tada rekao: "Pazite i čuvajte se farizejskog i saducejskog kvasca!"

7 A oni su međusobno umovali govoreći: "To je zato što nismo ponijeli sobom kruha."

8 Ali Isus kad je primijetio i rekao im: "O vi malovjernici, zašto razmišljate međusobno i govorite da niste ponijeli kruha?

9 Zar još ne razumijete niti se sjećate više onih pet kruhova na pet tisuća ljudi i koliko ste košara nakupili?

10 Niti sedam kruhova na četiri tisuće ljudi i koliko ste velikih košara nakupili?

11 Kako to da ne razumijete da vam nisam govorio o kruhu? Nego se trebate čuvati kvasca farizejskog i saducejskog."

12 Tada su razumjeli da im nije govorio da se čuvaju krušnog kvasca, nego farizejskog i saducejskog nauka.

13 Kada je došao Isus u okolicu Cezareje Filipove, On je upitao svoje učenike, govoreći: "Što ljudi govore tko sam Ja, Sin Čovječji?"

14 Oni odgovore: "Neki govore da si Ivan Krstitelj, neki da si Ilija, a drugi Jeremija ili jedan od proroka."

15 On im rekao: "A što vi velite tko sam Ja?"

16 Odgovorio mu Šimun Petar: "Ti si Krist, Sin Boga živoga."

17 Isus mu odgovarajući rekao: "Blago tebi, Šimune, Jonin sine, jer tebi to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj koji je na nebu.

18 A Ja ti i ovo kažem da ti si Petar, a na toj ču Hridi sagraditi svoju crkvu, i vrata pakla neće je nadvladati. *(Petar znači kamen, a Krist je Hridina)*

19 Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, a što god odvežeš na zemlji, bit će odvezano i na nebu."

20 Tada zapovjedi svojim učenicima da nikom ne govore da je on Isus Krist.

21 Otada je počeo Isus objašnjavati svojim učenicima da mora ići u Jeruzalem i mnogo trpjeti od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca, da će biti ubijen i uskrsnuti treći dan.

22 Petar ga povukao na samo i počeo ga odvrćati, govoreći: "Daleko neka bude to od tebe, Gospodine! Tebi se takvo što ne smije dogoditi!"

23 On se okrenuo k Petru i rekao: "Idi od mene, Sotono! Ti si mi uvreda, jer ti ne misliš na ono što je Božje, nego na ono što je ljudsko."

24 Tada je Isus rekao svojim učenicima: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne samog sebe, neka uzme svoj križ i ide za mnom.

25 Jer tko god hoće sačuvati svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život zbog mene, naći će ga.

26 Što koristi čovjeku ako dobije sav svijet, a izgubi svoju dušu? Ili što će čovjek dati u zamjenu za svoju dušu?

27 Jer Sin Čovječji će doći u slavi Oca svojega s Njegovim anđelima i nagradit će svakoga prema djelima njegovim.

28 Istinu vam govorim, ima nekih ovdje koji neće umrijeti dok ne vide Sina Čovječjega gdje dolazi u svojem kraljevstvu."

Preobraženje Isusovo. Povratak Ilijin

17 Poslije šest dana je uzeo Isus sobom Petra, Jakova i brata mu Ivana i izveo njih same na visoku goru,

2 On se preobrazio pred njima. Lice mu zasjalo kao sunce, a haljine mu postale bijele kao svjetlo.

3 Gle, Mojsije i Ilija su postali pred njima, razgovarajući s njim.

4 Tada je Petar progovorio i rekao Isusu: "Gospodine, dobro je da smo ovdje. Ako želiš, napraviti ćemo ovdje tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju, jednu Iliji."

5 Dok je on još govorio, gle, prekrrio ih sjajan oblak i odjedanput začuo se glas iz oblaka govoreći: "Ovo je moj ljubljani Sin, s njime sam vrlo zadovoljan. Njega slušajte!"

6 Kad su to čuli učenici, padnu ničice i silno se prestraše.

7 Isus im se približio, dotaknuo ih se i rekao: "Ustanite i nemojte se bojati!"

8 Oni kad podignu oči, nisu vidjeli nikoga, osim Isusa samog.

9 Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus govoreći: "Nikom ne govorite o ovom viđenju dok Sin Čovječji ne uskrsne od mrtvih!"

10 Nato ga upitaju učenici: "Zašto onda pismoznanci govore da najprije mora doći Ilija?"

11 Tada im On odgovarajući rekao: "Ilija uistinu dolazi naprije i sve će obnoviti."

12 Ali vam kažem da je Ilija već došao, samo ga oni nisu prepoznali, nego učinili s njim kako im se prohtjelo. Tako će isto i Sin Čovječji morati od njih mnogo trpjeti."

13 Tada su razumjeli učenici da im je On

govorio o Ivanu Krstitelju.

14 A kad su oni došli k mnoštvu, približio mu se neki čovjek te padne pred njim na koljena, govoreći:

15 "Gospodine, smiluj se sinu momemu, jer je mjesecar i strašno trpi; često pada u vatru i često u vodu.

16 Doveo sam ga tvojim učenicima, ali ga oni nisu mogli iscijeliti."

17 Tada im odgovorio Isus: "O nevjerni i pokvareni naraštaju, dokle ću još biti s vama? Dokle li ću vas još podnositi? Dovedite mi ga ovdje!"

18 Zatim Isus zaprijeti i zapovjedi zloduhu i ovaj izide iz njega; i dječak je bio iscijeljen istog časa.

19 Tada se učenici nasamo približe Isusu te ga upitaju: "Zašto ga mi nismo mogli istjerati?"

20 A Isus im rekao: "Zbog vaše nevjere. Istinu vam govorim, ako imate vjere samo kao gorušičino zrno pa reknete ovom brdu: 'Premjesti se odavde onamo,' premjestit će se; i ništa vam neće biti nemoguće.

21 Ipak, ova se vrsta izgoni samo s molitvom i postom."

22 Dok su bili u Galileji, rekao im Isus: "Sin Čovječji ima upravo biti predan u ruke ljudima,

23 i oni će ga ubiti, a On će uskrsnuti treći dan." To ih vrlo ražalosti.

24 Kad stignu u Kafarnaum, pristupe k Petru oni što ubiru hramski porez i reknu mu: "Zar vaš učitelj ne plaća hramskoga poreza?"

25 On je rekao: "Da, plaća." A kad je ušao u kuću, Isus ga predusreo govoreći: "Što ti se čini, Šimune, od koga zemaljski kraljevi ubiraju carine ili porez: od svojih sinova ili od došljaka?"

26 Petar mu odgovorio: "Od došljaka." Isus nu rekao: "Dakle onda, sinovi su oslobođeni."

27 Ali ipak, da ih ne vrijeđamo, idi na more, baci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatiš. Kad joj otvoriš usta, naći ćeš u njoj novac. Uzmi ga i podaj im ga za mene i za sebe."

Prispodoba o izgubljenom ovci

18 U onaj čas došli su učenici k Isusu govoreći: "Tko je najveći u kraljevstvu nebeskom?"

2 Nato Isus dozvao k sebi malo dijete, postavi ga među njih

3 i rekao: "Istinu vam govorim, ako se ne obratite i ne postanete kao mala djeca, sigurno nećete ući u kraljevstvo nebesko.

4 Stoga tko se god ponizi kao ovo malo dijete, najveći je u kraljevstvu nebeskom.

5 Tko god primi jedno malo dijete kao što

je ovo u moje ime, mene prima.

6 A tko god na grijeh navede jednoga od ovih malenih koji u mene vjeruju, bolje bi mu bilo da mlinskim kamenom obješanim o vrat bude bačen u more i utopi na dnu mora.

7 Jao svijetu zbog sablazni! Istina, sablazni moraju doći, ali jao onomu po kojemu sablazan dolazi!

8 Ako te na grijeh navodi tvoja ruka ili noga, odsijeci je i baci od sebe, jer ti je bolje hromu ili kljastu ući u život, nego da budeš s dvjema rukama ili s dvjema nogama bačen u oganj vječni.

9 Ako te tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe. Bolje je s jednim okom ući u život, nego da budeš sa dva oka bačen u pakao ognjeni.

10 Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih, jer kažem vam, anđeli njihovi na nebu neprestano gledaju lice Oca mojega koji je na nebu.

11 Jer Sin je Čovječji došao da spasi ono što je izgubljeno.

12 Što vi mislite? Zar neće čovjek, onaj koji ima stotinu ovaca, kad mu jedna od njih zaluta, ostaviti devedeset i devet i poći u goru tražiti onu koja je zalutala?

13 A kad je nađe, istinu vam govorim, više se raduje zbog nje jedne, nego zbog onih devedeset i devet koje nisu zalutale.

14 Isto tako neće ni Otac vaš koji je na nebu da propadne ni jedan od ovih malenih.

15 Još više, ako tvoj brat sagriješ protiv tebe, idi i upozori ga na njegovu grješku nasamo. Ako te posluša, dobio si svojega brata.

16 Ako te ne posluša, dovedi još jednoga ili dvojicu sa sobom, 'da kroz izjave dvojice ili trojice svjedoka svaka riječ bude ustanovljena.'

17 Ali ako on ni njih ne posluša, priopći to crkvi! Ako li ni crkve on ne posluša, neka ti bude kao neznabožac i kao carinik.

18 Istinu vam govorim, što god svežete na zemlji, bit će svezano na nebu, a što god odvežete na zemlji, bit će odvezano i na nebu.

19 I opet vam kažem, da ako dvojica od vas na zemlji složno zamolite bilo što mu drago, učinit će vam Otac moj koji je na nebu.

20 Jer gdje su dvojica ili trojica skupljena u moje ime, tu sam ja među njima."

21 Tada mu pristupio Petar i rekao: "Gospodine, ako moj brat protiv mene sagriješ, koliko puta da mu oprostim? Do sedam puta?"

22 Isus mu rekao: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset sedam puta.

23 Stoga je kraljevstvo nebesko slično nekom kralju koji odlučio urediti račune

Matej

662

sa svojim slugama.

24 Kad je počeo obračunavati, dovedu mu jednoga koji mu je dugovao deset tisuća talenata.

25 Ali kako nije mogao platiti, gospodar zapovjedi da se proda on, žena mu i djeca sa svim imanjem, tako da se podmiri dug.

26 Tada sluga padne pred njega ničice govoreći: 'Strpljenja imaj sa mnom, gospodaru, i sve ću ti platiti.'

27 Tada se gospodar smilovao tomu slugi, pa ga otpusti i dug mu njegov oprosti.

28 Kad taj sluga izađe, nađe jednoga od sudruga svojih koji mu je dugovao stotinu denara. Uхвати ga za vrat i počne ga daviti govoreći: 'Vrati ono što si mi dužan!'

29 Tada pred njega padne drug njegov i zamoli ga govoreći: 'Strpljenja imaj sa mnom, pa ću ti sve platiti.'

30 Ali on nije htio, nego ode i daje ga baciti u tamnicu dok ne plati dug.

31 A kad su njegovi sudruzi vidjeli što se dogodilo, vrlo se ražaloste te odu i reknu gospodaru sve što se je dogodilo.

32 Nato ga dozove k sebi njegov gospodar pa mu reče: 'O ti zlobni slugo! Ja sam ti sav onaj tvoj dug oprostio jer si me molio.'

33 Zar nije trebalo da se i ti smiluješ svomemu drugu, kako sam se i ja tebi smilovao?'

34 Tada ga njegov gospodar, pun gnjeva, predade mučiteljima sve dok ne plati sav svoj dug.

35 Tako će isto i Otac moj nebeski učiniti s vama ako vi ne oprostite od svega srca prijestupe svomemu bratu.'

Bogati mladić. Opasnost bogatstva

19 Poslije toga kad je Isus dovršio te riječi propovijedanja, otputovao je iz Galileje i došao u judejski kraj, s onu stranu Jordana.

2 Za njim je išlo mnoštvo naroda, i on ih ondje ozdravio.

3 Približe mu se i farizeji, kušajući ga i govoreći mu: "Je li dopušteno čovjeku po zakonu otpustiti svoju ženu s bilo kojega razloga?"

4 On im odgovarajući rekao: "Zar niste čitali da Onaj koji ih je stvorio u početku, 'stvorio je muško i žensko,'

5 I da je rekao: 'Zato će čovjek ostaviti oca i majku i sjediniti se sa svojom ženom, pa će oboje biti jedno tijelo?'

6 Tako da oni nisu više dva, nego jedno tijelo. Dakle, što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja."

7 Nato su mu oni rekli: "Kako je onda Mojsije naredio da se ženi dade otpusni list i da se otpusti?"

8 On im odgovorio: "Mojsije vam je zbog

tvrdog vašega srca dopustio da možete otpustiti svoje žene, ali u početku nije bilo tako.

9 A ja vam kažem; tko god otpusti svoju ženu, osim zbog bludništva, te se oženi drugom, čini preljub; i tko god se oženi onom što je otpuštena, čini preljub."

10 Tada mu reknu učenici: "Ako je tako između muža i žene, onda se bolje ne ženiti."

11 A On im rekao: "Svi ljudi ne mogu primiti tih riječi, nego samo oni kojima je to dano."

12 Jer ima uškopljenika koji su takvi rođeni iz majčine utrobe, ima uškopljenika koje su ljudi uškopili, a ima i uškopljenika koji su sami sebe učinili takvima zbog kraljevstva nebeskoga. Onaj tko to može primiti, neka primi."

13 Tada mu neki donesu dječicu da na njih stavi ruke i da se pomoli, a učenici su im počeli prijetiti.

14 Ali Isus im rekao: "Pustite dječicu k meni i nemojte im braniti, jer takvih je kraljevstvo nebesko."

15 On je na njih stavio svoje ruke i otišao odande.

16 Gle, pristupio mu neki čovjek i rekao: "Dobri Učitelju, kakvo dobro djelo moram činiti da postignem život vječni?"

17 A On mu rekao: "Zašto me zoveš dobrim? Nitko nije dobar nego samo jedan, a to je Bog. Ali ako hoćeš ući u život, drži zapovijedi."

18 On mu rekao: "Koje to?" Isus je rekao: " 'Ne ubij!' 'Ne čini preljuba!' 'Ne ukradi!' 'Ne svjedoči lažno!'

19 Poštuj oca i majku,' i 'Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.' "

20 Mladić mu rekao: "To sam sve ja držao od moje mladosti. Što mi još nedostaje?"

21 Isus mu odgovorio: "Ako želiš biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu! Onda dodi i idi za mnom."

22 Kada je mladić čuo te riječi, otišao je žalostan, jer je posjedovao veliko imanje.

23 Tada je Isus rekao svojim učenicima: "Istinu vam govorim, teško je bogatašu ući u kraljevstvo nebesko."

24 Opet vam kažem, lakše je devi proći kroz iglene ušice nego bogatom čovjeku ući u kraljevstvo Božje."

25 Kad su to njegovi učenici čuli, vrlo se začudili govoreći: "Tko se onda može spasiti?"

26 A Isus ih pogledao pa im rekao: "S ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće."

27 Tada je progovorio Petar i rekao mu: "Evo, mi smo ostavili sve i pošli za tobom. Što ćemo za to dobiti?"

28 A Isus im rekao: "Istinu vam govorim, da u naraštaju kad Sin Čovječji sjedne

na svoje prijestolje u svojoj slavi, vi koji ste pošli za mnom sjest ćete na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest Izraelovih plemena.

29 I svatko tko zbog mene i mogega Imena ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja, stostruko će primiti i baštiniti život vječni.

30 Mnogi koji su prvi bit će posljednji, a posljednji će biti prvi.

Poslenici u vinogradu. Slijepci iz Jerihona

20 "Kraljevstvo je nebesko slično go-spodaru imanja, koji izađe rano u jutro da najmi radnike za svoj vinograd.

2 I kad se nagodi s radnicima po jedan denar na dan, on ih pošalje u svoj vinograd.

3 I opet izađe oko trećega sata i vidje druge gdje besposleni stoje na trgu

4 i rekao im: 'Idite i vi u moj vinograd pa ću vam dati što god bude pravedno.' I oni odu.

5 Opet on ode oko šestoga i devetoga sata i učini isto.

6 A kad on izađe oko jedanaestoga sata nade druge gdje stoje nezaposleni te ih upita: 'Zašto stojite ovdje cijeli dan besposleni?'

7 Oni su mu odgovorili: 'Nitko nas nije najmio.' On im reče: 'Idite i vi u moj vinograd, i što god bude pravedno vi ćete primiti.'

8 Kada dođe večer, reče vlasnik vinograda svojemu upravitelju: 'Zovni radnike pa im podijeli plaću, počni od posljednjih do prvih.'

9 Kada dođu oni koji su bili zaposleni od jedanaestoga sata, prime svaki po jedan denar.

10 A kad dođu prvi, oni pomisle da trebaju primiti više; ali i oni isto tako prime svaki po jedan denar.

11 I čim ga oni prime, počnu mrmljati protiv vlasnika imanja,

12 govoreći: 'Ovi su posljednji radili samo jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo podnosili tegobu i žegu cijeloga dana.'

13 On odgovori jednomu od njih i reče: 'Prijatelju, ja ti ne činim krivo. Zar se nisi sa mnom nagodio po denar?'

14 Uzmi što je tvoje i odlazi! Ja želim ovom posljednjem dati isto kao i tebi.

15 Zar ja ne smijem sa svojim činiti što hoću? Ili je tvoje oko zavidno što sam ja dobar?'

16 Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji. Jer mnogi su pozvani, ali je malo izabраниh."

17 Pred ulazak u Jeruzalem uzeo Isus na putu dvanaest učenika nasamo i rekao im:

18 "Evo gle, ulazimo gore u Jeruzalem, i Sin Čovječji bit će izdan i predan glavari-ma svećeničkim i pismoznancima, i oni će ga na smrt osuditi,

19 i predati neznabošcima da mu se izruguju, bićuju ga i razapnu. A on će uskrsnuti treći dan."

20 Tada je došla k njemu majka Zebedejevih sinova, sa sinovima svojim, klekne pred njega moleći ga za nešto.

21 On joj rekao: "Što želiš?" Ona mu rekla: "Dopusti da ova moja dva sina sjednu u tvojemu kraljevstvu jedan s tvoje desne, a drugi s tvoje lijeve strane."

22 A Isus je odgovarajući rekao: "Vi ne znate što tražite. Možete li vi piti čašu koju ću Ja piti i biti kršteni krštenjem kojim sam Ja kršten?" Oni su mu odgovorili: "Možemo."

23 A On im rekao: "Vi ćete zaista piti iz moje čaše i biti kršteni krštenjem kojim sam Ja kršten; ali dati mjesto s moje desne ili lijeve strane nije do mene, nego je to za one za koje je to pripremio moj Otac."

24 Kad su to čula deseterica, naljute se na dvojicu braće.

25 Ali ih Isus dozvao k sebi pa im rekao: "Znate da vladari neznabožaca okrutno vladaju nad njima i da se osiljeni velikaši služe svojom vlašću nad njima.

26 Neka ne bude tako među vama; nego tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužitelj.

27 A tko god hoće biti prvi među vama, neka bude vaš rob.

28 Kao što ni Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da služi i da dađe svoj život u otkup za mnoge."

29 Kad su izlazili iz Jerihona, pošlo je za njim veliko mnoštvo.

30 Gle, kraj puta su sjedila dva slijepca. Kako su čuli da onuda prolazi Isus, počeli su vikati govoreći: "Smiluj nam se, Gospodine, Sine Davidov!"

31 A narod ih počeo opominjati riječima da šute, ali oni onda još jače počeli vikati, govoreći: "Smiluj nam se, O Gospodine, Sine Davidov!"

32 Isus se zaustavio pozvao ih i rekao: "Što hoćete da vam učinim?"

33 Oni mu reknu: "Gospodine, neka nam se oči otvore."

34 Isus se sažali nad njima i dotače se njihovih očiju. I oni odmah progledaju i pođu za njim.

Slavni ulazak u Jeruzalem. Neplodna smokva

21 Kad se približe Jeruzalemu i stignu u okolicu Betfage na Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu učenika,

2 govoreći im: "Idite u selo što stoji pred vama i tu ćete odmah naći privezanu magaricu i s njom mlado magare.

Matej

664

Odvežite ih i dovedite k meni.

3 Ako vam tko što veli, vi ćete mu reći: 'Gospodinu trebaju,' i odmah će ih pustiti.'

4 A ovo je sve učinjeno da bi se ispunilo ono što je rečeno po proroku, govoreći:

5 "Recite kćeri sionskoj: 'Evo, kralj tvoj dolazi k tebi, ponizan i jašući na magarcu, magaretu, mladetu magaričinu.'"

6 Tako su učenici otišli i učinili kako im je zapovjedio Isus.

7 Dovedu magaricu i magare te stave na njih svoje haljine i posjednu ga na njih.

8 Mnoštvo ljudi razastrlo je svoje haljine po putu, dok su drugi trgali grane sa stabala te ih prostirali putom.

9 A mnoštvo što je išlo pred njim i za njim klicalo je: "Hosana Sinu Davidovu! 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!' Hosana u visini!"

10 Kad je On ušao u Jeruzalem, uskomešao se cijeli grad govoreći: "Tko je to?"

11 A mnoštvo im odgovorilo: "To je Isus, prorok iz Nazareta u Galileji."

12 Isus je tada ušao u hram Božji i istjerao sve one koji su kupovali i prodavali u hramu, mjenjačima isprevrnuo stolove, a prodavačima golubova klupe,

13 On im rekao: "Stoji napisano, 'Moja kuća će se zvati kuća molitve,' a vi ste je učinili razbojničkom špiljom.'"

14 U hramu su došli k njemu slijepi i hromi i On ih ozdravio.

15 Kad su glavari svećenički i pismoznanci vidjeli divna čudesa što ih je On učinio i djecu što kliču u hramu govoreći: "Hosana Sinu Davidovu!" Oni se razljutili

16 i rekli su mu: "Čuješ li ti što ovi govore?" Isus im rekao: "Da." "Niste li nikada čitali: 'Iz usta djece i dojenčadi pripravio si sebi hvalu?'"

17 Tada ih ostavio i otišao iz grada u Betaniju i tu prenoći.

18 A kad se sutradan rano vraćao u grad, ogladnio je.

19 I kad je opazio smokvu pokraj puta, prišao je k njoj, ali kako na njoj nije našao ništa, osim lišća, rekao joj: "Neka nikada više ne raste na tebi plod!" I smokva je odmah usahla.

20 Kad su to vidjeli učenici, začude se govoreći: "Kako se mogla smokva tako brzo osušiti?"

21 Isus odgovarajući rekao im: "Istinu vam govorim, ako imate vjeru i ne posumnjate, nećete činiti samo ono što je učinjeno smokvi, nego ako reknete ovoj gori: 'Digni se odatle i baci se u more,' bit će tako.

22 I sve ono što tražite molitvom, vjerujući, dobit ćete."

23 A kad je On ušao u hram, pristupe mu glavari svećenički i starješine narodne

dok je naučavao pa ga upitaju: "Kakvom vlašću ti sve to činiš? I tko ti je dao tu vlast?"

24 A Isus im rekao: "I Ja ću vas isto jedno upitati, pa ako mi odgovorite, Ja ću i vama reći kakvom vlašću ovo činim:

25 Odakle je bilo Ivanovo krštenje? S neba ili od ljudi?" A oni su razmišljali u sebi govoreći: "Ako reknemo, 'od neba,' reći će nam: 'Zašto mu onda niste vjerovali?'"

26 A reknemo li: 'Od ljudi,' moramo se bojati mnoštva, jer svi Ivana drže prorokom."

27 Zato oni odgovore Isusu: "Mi ne znamo." Tada im On rekao: "Ni ja vama neću reći kakvom vlašću ovo činim.

28 A što vi mislite? Neki je čovjek imao dva sina, i on dode k prvom pa mu reče: 'Sine, idi i radi danas u vinogradu!'

29 On mu odgovori: 'neću ići,' ali poslije se predomisli i ode.

30 Tada on pristupi drugom pa mu isto tako reče. Ovaj mu odgovori: 'Idem, gospodine,' ali ne ode.

31 Koji je od njih dvojice izvršio očevu volju?" Oni su mu odgovorili: "Prvi." Isus im rekao: "Istinu vam govorim, carinici i bludnice ući će u kraljevstvo Božje prije nego vi.

32 Jer Ivan je došao k vama putom pravednosti, a vi mu niste vjerovali, ali carinici i bludnice su mu povjerovali. A vi ste to vidjeli i niste se poslije toga obratili i vjerovali mu.

33 Poslušajte drugu prispodobu. Bio je neki domaćin koji posadi vinograd i ogradi ga uokolo plotom, učini u njemu prešu za vino i sagradi kulu, pa ga iznajmi vinogradarima i ode u daleku zemlju.

34 A kad se približilo vrijeme berbe, poslao je slugе svoje vinogradarima da prime urod.

35 A vinogradari uhvate njegove slugе: jednog izmlate, jednog ubiju, a drugog kamenuju.

36 Tada opet posla druge slugе, brojnije od prvih, i s ovima oni isto tako postupe.

37 Naposljetku, posla k njima svojega sina, govoreći: 'Oni će poštivati mojega sina.

38 Ali vinogradari, kad opaze sina, rekli su među sobom: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo i uzmemo njegovu baštinu.'

39 Oni ga ugrabe, izbace izvan vinograda i ubiju.

40 Stoga, kad dode gospodar vinograda, što će on učiniti s tim vinogradarima?"

41 Oni su mu odgovorili: "On će te zločince uništiti teškom smrću, a vinograd će iznajmiti drugim vinogradarima, koji će mu davati urod u svoje vrijeme."

42 Rekao im Isus: "Zar niste nikada čitali u Pismima: 'Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen. To je djelo Gospodinovo i ono je divno u našim očima.'

43 Zato vam kažem, kraljevstvo Božje oduzet će se vama i dati narodu koji donosi njegove plodove.

44 I tko god će pasti na taj kamen, prebit će se, a na koga god padne, zdrobit će ga u prah."

45 A kad su glavari svećenički i farizeji čuli njegove prispodobе, shvatili su da govori o njima.

46 Pokušavali su ga uhvatiti, ali su se bojali naroda, jer ga je narod držao prorokom.

Prispodoba o kraljevskoj svadbi

22 Isus im ponovno počeo govoriti u prispodobama i reče:

2 Kraljevstvo je nebesko slično kralju koji priredi svadbu svojem sinu,

3 i pošalje svoje slugе da pozovu uzvanike na svadbu; ali oni nisu htjeli doći.

4 Tada on ponovno posla druge slugе govoreći im: 'Kažite uzvanicima: "Pripravio sam gozbu, junci su moji i utovljena stoka poklani i sve je pripravljeno. Dodite na svadbu!"'

5 Ali oni nisu marili, već su otišli svojim putem, jedan na svoje imanje, a drugi k svojoj trgovini.

6 A ostali uhvate njegove slugе, izgrde ih i ubiju.

7 Kada je to čuo kralj, rasrdi se te posla svoju vojsku, pogubi one ubojice i grad im spali.

8 Poslije toga reče on svojim slugama: 'Gozba je pripravljena, ali uzvanici nisu bili dostojni.

9 Zato izidite na raskršća, pa koliko god ljudi nadete pozovite ih na svadbu.'

10 Tako slugе izidu na raskršća te skupe i dovedu sve koje nadu, i zle i dobre. Tako se svadbena dvorana napuni gostima.

11 A kad uđe kralj da pogleda goste, nađe ondje jednog čovjeka, koji nije bio odjeven u svadbeno ruho.

12 On mu reče: 'Prijatelju, kako si ti ušao ovamo bez svadbenog ruha?' A on ostao nijem.

13 Tada kralj reče slugama: 'Svežite mu noge i ruke, odvedite ga i bacite u najernju tamu, ondje će biti plač i škrgut zuba.'

14 Jer doista mnogi su zvani, ali malo ih je izabranih."

15 Tada su farizeji otišli i dogovorili se kako bi Isusa uhvatili u njegovom govoru.

16 Oni mu pošalju svoje učenike zajedno s herodovcima, govoreći: "Učitelju, znamo da si Ti istinit i da učiš putu Bo-

žjemu po istini, niti si pristran, jer ne praviš razlike među ljudima tko je tko.

17 Kaži nam, dakle, što ti misliš, je li zakonito dati caru porez ili nije?"

18 A Isus je raspoznao njihovu zlobu pa im rekao: "Licemjeri, zašto me kušate?"

19 Pokažite mi porezni novac." Oni mu donesu denar.

20 A On im rekao: "Čija je ovo slika i natpis?"

21 Oni su mu odgovorili: "Carev." A On je rekao: "Podajte onda caru ono što je carevo, a Bogu ono što je Božje."

22 Kada su oni čuli te riječi, zadivili se, ostavili ga i otišli svojim putem.

23 Istoga dana došli su k njemu saduceji, koji govore da nema uskrsnuća i upitaju ga,

24 govoreći: "Učitelju, Mojsije je rekao da ako tko umre bez djece, neka njegov brat uzme njegovu ženu i podigne potomstvo svojem bratu.

25 A kod nas je bilo sedmero braće. Prvi kad se oženi, umrije bez djece i ostavi ženu svojem bratu.

26 Tako je isto bilo i s drugim i s trećim, sve do sedmog.

27 A poslije svih umrije i žena.

28 Dakle u dan uskrsnuća, kojemu će od sedmorice biti žena? Jer je za sve njih bila udata."

29 Isus im odgovarajući rekao: "Varate se, jer ne poznajete ni Svetog pisma niti snage Božje.

30 Jer u uskrsnuću niti će se ženiti niti će se udavati, nego su kao Božji anđeli na nebu.

31 A što se tiče uskrsnuća mrtvih, niste li čitali što vam je Bog rekao, govoreći ovo:

32 'Ja sam Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljev?' A Bog nije Bog mrtvih, nego živih!"

33 Kad je to mnoštvo čulo, bude zaneseno njegovim naukom.

34 Ali kad su farizeji doznali da je On ušutkao saduceje, skupe se oni,

35 te ga jedan od njih, koji je bio učitelj Zakona, upita kušajući ga i govoreći:

36 "Učitelju, koja je najveća zapovijed u Zakonu?"

37 Isus mu rekao: " 'Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim.'

38 To je prva i najveća zapovijed.

39 Druga je isto takva: 'Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.'

40 O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Zakon i Proroci."

41 Kad se skupe farizeji, upita ih Isus

42 govoreći: "Što vi mislite o Kristu? Čiji je on sin?" Oni su mu odgovorili: "Sin Davidov."

43 Rekao im On: "Kako ga onda David u Duhu naziva 'Gospodinom,' govoreći:

Matej

666

44 'Gospodin reče mojemu Gospodinu: "Sjedni mi s desne strane, dok ne položim tvoje neprijatelje za podnožje tvojim nogama" '?

45 Ako ga sam David naziva 'Gospodinom,' kako mu je onda sin?"

46 Na to mu nitko nije mogao odgovoriti ni rijeći, niti ga se tko od toga dana usudi više pitati.

Teško farizejima! Teško Jeruzalemu!

23 Tada je Isus govorio narodu i svojim učenicima,

2 govoreći: "Pismoznanci i farizeji sjede na Mojsijevoj stolici.

3 Dakle, što vam govore obdržavati, to činite, ali ne činite prema njihovim djelima, jer oni govore, a ne čine ih.

4 Jer oni vežu teška bremena, koja se teško podnose, i stavljaju ih ljudima na pleća, a oni ih sami neće ni prstom pomaknuti.

5 Sva djela oni čine samo zato da ih ljudi vide. Zato šire svoje zapise i produljuju rese na svojim haljinama.

6 Oni vole najbolja mjesta na gozbama i najbolja sjedala u sinagogama,

7 da ih pozdravljaju na javnim mjestima i da ih se naziva 'Rabbi (Učitelj)

8 Ne dopustite da vas nazivaju 'Rabbi,' jer samo je jedan vaš Učitelj, Krist, a vi ste svi braća.

9 Nikoga na zemlji ne zovite svojim ocem, jer samo je jedan vaš Otac, onaj koji je na nebu.

10 I ne zovite se učiteljima, jer samo je jedan vaš Učitelj, Krist.

11 A tko je najveći među vama, neka vam bude sluga.

12 Tko god uzvisi sam sebe, bit će ponižen; a tko god sam sebe ponizi, bit će uzvišen.

13 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri, koji pred ljudima zatvarate vrata kraljevstva nebeskoga; jer vi sami ne ulazite u njega, niti dopuštate da uđu oni koji bi htjeli.

14 Teško vama pismoznanci i farizeji, licemjeri! Što jedete kuće udovičke i s prenavljanjem se nadugo Bogu molite. Zato ćete dobiti strožu osudu.

15 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri! Jer putujete morem i kopnom da pridobijete jednoga sljedbenika, a kad ga pridobijete, učinite ga sinom pakla dvaput gorim od sebe.

16 Teško vama, slijepi vođe, koji velite: "Tko god se zakune hramom, nije ništa; a tko god se zakune hramskim zlatom, onda je obvezan to ispuniti."

17 Ludaci i slijepci! Što je više: zlato ili hram koji posvećuje zlato?

18 I opet: "Tko god se zakune žrtvenikom, nije ništa, a tko god se zakune žrtvenim

darom koji je na njemu, onda je obvezan to ispuniti."

19 Ludaci i slijepci! Što je više: dar ili žrtvenik koji posvećuje dar?

20 Zato tko se zakune žrtvenikom, zakune se s njime i svime što je na njemu.

21 Tko se zakune hramom, zakune se s njime i onim koji u njemu boravi.

22 Tko se zakune nebom, zakune se Božjim prijestoljem i onim koji na njemu sjedi.

23 Teško vama, pismoznanci, farizeji, licemjeri! Vi koji dajete desetinu od metvice, kopra i kima, dok zanemarujete najvažnije dužnosti Zakona: pravednost, milosrđe i vjernost. Ovo se mora vršiti, a drugo ne propustiti!

24 Slijepi vođe, vi cijedite komarca, a devu gutate!

25 Teško vama, pismoznanci, farizeji, licemjeri! Vi koji čistite izvana čaše i zdjele, dok su unutra pune otimačine i pohlepe za uživanjem.

26 Slijepi farizeji, najprije očistite unutrašnjost čaše i zdjele, pa će im i vanjšтина biti čista!

27 Teško vama, pismoznanci, farizeji, licemjeri! Jer vi ste slični obijeljenim grobovima što se izvana čine lijepi, a unutra su puni mrtvačkih kostiju i svake nečistoće.

28 Tako se isto i vi izvana činite ljudima pravedni, ali unutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29 Teško vama, pismoznanci, farizeji, licemjeri! Jer vi gradite prorocima grobnice i pravednicima ukrašujete spomenike,

30 i govorite: 'Da smo živjeli u vrijeme otaca naših, ne bismo s njima sudjelovali u ubijanju proroka.'

31 Stoga, vi sami protiv sebe tako svjedočite da ste vi sinovi onih koji su poubijali proroke.

32 Popunite, dakle, mjeru krivnje od otaca svojih.

33 Zmije, leglo gujino! Kako ćete izbjeći osudu paklenu?

34 Zato evo, Ja vam šaljem proroke, mudrace i pismoznance; od kojih ćete neke pobiti i razapeti, a neke ćete bičevati u svojim sinagogama i progoniti ih iz grada u grad.

35 da na vas dode sva pravedna krv što je prolivena na zemlji, od krvi pravednoga Abela do krvi Zaharije, sina Berekijina, kojega ste ubili između hrama i žrtvenika.

36 Istinu vam govorim, sve će to doći na ovaj naraštaj.

37 Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su poslani k tebi! Koliko puta sam htio skupiti tvoje djecu, kao što kvočka skuplja svoje

piliće pod krila, ali vi niste htjeli!

38 Gle, evo vaša je kuća ostala pusta;

39 jer Ja vam kažem, vi me od sada više nećete vidjeti dok ne reknete: 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u ime Gospodino!' "

Kao u Noino doba

24 Isus tada izide iz hrama i pođe dalje, njegovi učenici su došli k njemu da mu pokažu hramske zgrade.

2 A Isus im rekao: "Ne vidite li vi sve ovo? Istinu vam govorim, ovdje sigurno neće ostati ni jedan kamen na kamenu, a da ne bude srušen."

3 Dok je sjedio na Maslinskoj gori, pristupe mu njegovi učenici nasamo, govoreći: "Kaži nam kad će to biti i kakav će biti znak tvojega dolaska i svršetka svijeta?"

4 A Isus im rekao: "Pazite da vas tko ne zavede.

5 Jer mnogi će doći u moje ime, govoreći: 'Ja sam Krist,' i mnoge će zavesti.

6 I čut ćete za ratove i glasine o ratovima. Gledajte da se ne uznemirujete. Jer sve to mora tako doći, ali još nije svršetak.

7 Jer će ustati narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi, pošasti i potresa u raznim mjestima.

8 To je sve tek početak stradanja.

9 Tada će vas predati na muke i ubijati, i svi će vas narodi zamrziti zbog mojega imena.

10 Mnogi će tada podleći, izdavati će jedni druge i mrziti se međusobno.

11 Tada će mnogi lažni proroci ustati i mnoge zavesti.

12 I pošto se bezakonje umnoži, ohladnjet će ljubav mnogih.

13 Ali onaj tko ustraje do kraja, bit će spašen.

14 Ova Radosna vijest o kraljevstvu propovijedat će se po svemu svijetu, za svjedočanstvo svim narodima, i tada će doći svršetak.

15 Dakle, kad vidite grozotu pustošenja, o kojoj govori prorok Daniel, stojeći na svetom mjestu," (tko god čita, neka razumije),

16 tada oni koji budu u Judeji neka bježe u planine.

17 Tko bude na krovu, neka ne silazi da što uzme iz kuće.

18 A tko bude na polju, neka se ne vraća da uzme ogrtač.

19 Teško ženama u trudu i onima koje doje djecu u one dane.

20 Molite se da vaš bijeg ne bude zimi ili na Subotnji dan.

21 Jer će tada biti velika nevolja kakve nije bilo od postanka svijeta do sada, niti će je ikad biti.

22 A kad se ne bi skratili ti dani, nitko se ne bi spasio. Ali zbog izabranih skratit će

se oni dani.

23 Ako vam tko tada reče: 'Gle, ovdje je Krist!' Ili 'Ondje je!' Ne vjerujte.

24 Jer će ustati lažni kristovi i lažni proroci i činit će velike znakove i čudesa da zavedu čak i izabrane kad bi to bilo moguće.

25 Eto, rekao sam vam unaprijed.

26 Zato, ako vam reknu: 'Gle, eno ga, u pustinji je!' Nemojte izlaziti: 'Evo ga u sobama!' Ne vjerujte.

27 Jer kao što munja dolazi s istoka i sijeja prema zapadu, tako će biti dolazak Sina Čovječjega.

28 Jer gdje god bude strвина, tamo će se skupljati orlovi.

29 Odmah poslije nevolje tih dana sunce će se pomračiti, in mjesec neće više svijetliti, zvijezde će padati s neba, a sile će se nebeske uzdrmati.

30 Tada će se pokazati znak Sina Čovječjega na nebu, i tada će proplakati sva plemena zemlje, i ugledat će Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom moći i slavom.

31 On će poslati anđele svoje s velikim glasom trube, i oni će skupiti izabranike njegove od četiri vjetra, od jednoga kraja neba do drugoga.

32 Sada naučite ovu prispodobu od smokve: kad njezina grana već postane sočna i potjera lišće, znate da je ljeto blizu.

33 Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je blizu, pred samim vratima.

34 Istinu vam govorim, ovaj naraštaj nipošto neće proći dok se sve to ne ispuní.

35 Nebo i zemlja će proći, ali riječi moje nipošto neće proći.

36 Ali o tomu danu i času nitko ne zna, ne, ni anđeli nebeski, nego samo Otac moj.

37 Kao što je bilo u Noino doba, tako će biti i s dolaskom Sina Čovječjega.

38 Jer kao što je bilo u dane prije potopa, ljudi su jeli i pili, ženili se i udavali, do onoga dana kad Noa uđe u korablju,

39 i ništa nisu slutili dok nije došao potop i sve ih odnio, tako će isto biti i s dolaskom Sina Čovječjega.

40 Dvojica će tada biti u polju, jedan će se uzeti a drugi ostaviti.

41 Dvije će žene mljeti u mlinu, jedna će se uzeti, a druga ostaviti.

42 Dakle, budno pazite, jer ne znate u koji će čas doći vaš Gospodin.

43 Ali zapamtite ovo, kad bi domaćin znao u koji će čas doći kradljivac, on bi stražio i ne bi dopustio da mu provali u kuću.

44 Zato dakle vi tako budite pripralni, jer će Sin Čovječji doći u čas kad mu se ne nadate.

Matej

668

45 Tko je onda taj vjeran i razuman sluga kojega je postavio gospodar nad svojim ukućanima da im daje hranu u pravo vrijeme?

46 Blagoslovljen je taj sluga koga njegov gospodar, kad dođe, nađe da tako čini.

47 Istinu vam govorim, on će ga postaviti nad svim imanjem svojim.

48 Ali ako zli sluga u srcu svojemu reče: 'Moj gospodar odugovlači dolazak.'

49 I počne tući svoje sudruge te jesti i piti s pijancima,

50 doći će gospodar toga slugu u onaj dan kad ga on ne očekuje i u čas za koji ni ne sluti,

51 rasjeći će ga na pola i odrediti mu njegov dio među licemjerima. Ondje će biti plać i škrgut zuba.

Prispodoba o djevicama

25 "Tada će biti kraljevstvo nebesko kao deset djevica, koje uzmu svoje svjetiljke te iziđu u susret zaručniku.

2 Od njih, pet su bile mudre a pet su bile lude.

3 Lude, naime, uzmu svoje svjetiljke, ali ne uzmu sobom ulja,

4 a mudre uzmu ulje u posudama sa svojim svjetilkama.

5 A kako se zaručnikov dolazak otegnuo, one zadriemaju i zaspe.

6 O ponoći čuo se glas: 'Gle, zaručnik dolazi; izidite mu u susret!'

7 Tada ustanu sve te djevice i pripreme svoje svjetiljke.

8 A lude reknu mudrima: 'Dajte nam od svojega ulja, jer nam se svjetiljke gase.'

9 Ali im mudre odgovore: 'Ne, kako nema dosta za nas i za vas, idite radije k prodavačima pa si kupite!'

10 Dok su one išle kupiti, dođe zaručnik: one koje su bile priprave uđu s njim na svadbu i vrata se zatvore.

11 Poslije toga dođu i ostale djevice, govoreći: 'Gospodine, Gospodine, otvori nam!'

12 A on im rekao: 'Istinu vam govorim, ne poznajem vas.'

13 Dakle: budno pazite, jer ne znate ni dana ni časa u koji će Sin Čovječji doći.

14 Kraljevstvo je nebesko kao čovjek koji, polazeći na put u daleku zemlju, dozove svoje slugu i predade im svoj imetak.

15 Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan; svakom čovjeku prema njegovoj sposobnosti. I odmah otputovao.

16 Tada onaj koji je primio pet talenata ode i počne trgovati njima te steče i drugih pet talenata.

17 Isto tako i onaj koji primi dva talenta stekao druga dva.

18 Ali onaj koji primi jedan talenat ode,

otkopa zemlju i tu sakrije novac svojega gospodara.

19 Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i počne se obračunavati s njima.

20 Onaj koji je primio pet talenata dođe i donese drugih pet talenata, govoreći: 'Gospodaru, predao si mi pet talenata, a ja sam, evo, stekao još drugih pet.'

21 Tada mu reče njegov gospodar: 'Dobro si učinio, dobri i vjerni slugo! Bio si mi vjeran nad malim stvarima, zato ću te nad mnogim postaviti. Uđi u radost gospodara svojega.'

22 Isto tako dođe i onaj koji je primio dva talenta i reče: 'Gospodaru, predao si mi dva talenta, a ja sam, evo, stekao još druga dva.'

23 Tada mu reče njegov gospodar: 'Dobro si učinio, dobri i vjerni slugo! Bio si mi vjeran nad malim stvarima, zato ću te nad mnogim postaviti. Uđi u radost gospodara svojega.'

24 Tada dođe k njemu onaj koji je primio jedan talenat i reče: 'Gospodaru, znao sam da si ti tvrd čovjek, žanješ gdje nisi sijao i skupljaš gdje nisi prosuo sjeme.'

25 Ja sam se uplašio te sam otišao i sakrio tvoj talenat u zemlju. Gle, evo ti što je tvoje.'

26 Tada mu njegov gospodar odgovori: 'Ti zli i lijeni slugo, znao si da žanjem gdje nisam sijao i da skupljam gdje nisam prosuo sjeme.'

27 Zato, dakle, morao si moj novac uložiti kod novčara, i ja bih nakon svojeg povratka primio natrag ono što je moje s kamatama.

28 Zato, dakle, oduzmite mu taj talenat i podajte ga onomu koji ima deset talenata.

29 Jer svakomu tko ima dat će se još više i on će imati u izobilju, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima.

30 Nekorisnog slugu bacite, u najrjnju tamu. Ondje će biti plać i škrgut zuba.'

31 Kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi i svi sveti anđeli s njim, tada će On sjesti na prijestolje svoje slave.

32 Tada će se pred njim skupiti svi narodi, a on će ih razdijeliti jedne od drugih, kao što pastir razdvaja svoje ovce od jaraca.

33 On će postaviti ovce sebi s desne strane, a jarce s lijeve.

34 Tada će kralj reći onima s desne strane: 'Dodite, blagoslovljeni Oca mojega, i primite u baštinu kraljevstvo koje vam je pripravljeno od postanka svijeta.'

35 Jer bio sam gladan, i dali ste mi jesti; bio sam žedan i dali ste mi piti; bio sam stranac i primili ste me k sebi;

36 bio sam gol i odjenuli ste me; bio sam bolestan i posjetili ste me; bio sam u

tamnici i došli ste k meni.'

37 Tada će mu odgovoriti pravednici, govoreći: 'Gospodine, kad smo te vidjeli gladna i dali ti jesti, ili žedna i dali ti piti?'

38 Kad smo te vidjeli kao stranca i primili te k sebi? Ili gola i odjenuli te?'

39 Ili kad smo te vidjeli bolesna, ili u tamnici i posjetili te?'

40 A kralj će im odgovoriti: 'Istinu vam govorim, koliko god ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće, meni ste učinili.'

41 Tada će isto reći onima s lijeve strane: 'Idite od mene, vi prokleti, u oganj vječni što je pripravljen za đavla i anđele njegove!'

42 Jer, bio sam gladan, a vi mi niste dali jesti; bio sam žedan, a vi mi niste dali piti;

43 Bio sam stranac, a niste me primili k sebi; bio sam gol, a niste me odjenuli; bolestan i u tamnici, a niste me posjetili.'

44 Tada će mu oni odgovoriti: 'Gospodine, kad smo te vidjeli gladna, ili žedna, ili stranca, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici i nismo te poslužili?'

45 Tada će im on odgovoriti: 'Istinu vam govorim, kao što niste učinili ni jednomu od ovih najmanjih, niste učinili ni meni.'

46 Ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni."

Posljednja večera. Petrova zataja

26 Nakon toga, kad je Isus završio sve te govore, rekao je svojim učenicima: **27** Znate da je za dva dana Pasha i da će Sina Čovječjega izdati i predati da se razapne."

3 U to doba skupe se na vijećanje glavari svećenički, pismoznanci i starješine narodne u palači visokog svećenika, po imenu Kaifa,

4 i snovali su zavjeru kako bi uhvatiti Isusa na prijevaru i ubili ga.

5 Govorili su: "Ali ne na svetkovinu, jer bi se narod pobunio.

6 Dok je Isus boravio u Betaniji, u kući Šimuna gubavca,

7 došla je neka žena s alabastrenom posudicom vrlo skupog miomirisnog ulja i izlila mu na glavu dok je sjedio za stolom.

8 Kako su to vidjeli učenici, naljutili se govoreći: "Cemu ova rasipnost?'

9 Moglo se to miomirisno ulje skupo prodati pa dati siromasima."

10 A kad je to Isus opazio, rekao im: "Zašto dosadujete ovoj ženi? Ona je učinila dobro djelo prema meni.

11 Siromaha imate uvijek sa sobom, a mene nećete imati uvijek.

12 Jer što je izlila ovo miomirisno ulje na moje tijelo, učinila je za moj pokop.

13 Istinu vam govorim, gdje se god na cijelom svijetu bude propovijedala ova

Radosna vijest, ovo što je ova žena učinila govorit će se njoj na uspomenu."

14 Tada je jedan od Dvanaestorice, zvani Juda Iskariotski, otišao k svećeničkim glavarima

15 i rekao im: "Što ćete mi dati ako vam ga predam? Oni mu izbroje trideset srebrnjaka.

16 I od toga vremena on je tražio priliku da ga izda.

17 Tada na prvi dan gozbe beskrvasnih kruhova došle su učenici k Isusu i upitaju ga: "Gdje hoćeš da ti pripravimo jesti Pashu?'

18 On im rekao: "Idite u grad k jednomu čovjeku i recite mu: 'Učitelj veli: "Moje je vrijeme blizu. Kod tebe ću održati Pashu s svojim učenicima."'"

19 Učenici učine kako im je naredio Isus, i pripreme mu Pashu.

20 A kad je došla večer, Isus je sjeo za stol s Dvanaesticom.

21 Dok su jeli, rekao im: "Istinu vam govorim, jedan će me od vas izdati."

22 To ih vrlo razalosti, pa ga jedan za drugim upitali: "Gospodine, jesam li to ja?'

23 On je tada rekao: "Onaj koji umoči svoju ruku sa mnom u zdjelu, taj će me izdati!'

24 Sin Čovječji ide kako je napisano o njemu; ali teško onomu čovjeku koji izda Sina Čovječjega! Bilo bi mu bolje da se nije ni rodio."

25 Tada ga upita Juda, izdajnik njegov: "Učitelju, jesam li to ja?" On mu rekao: "Sam si rekao."

26 Dok su blagovali, uzme Isus kruh, blagoslovi ga i razlomi, dade ga učenicima i rekao: "Uzmite i jedite; ovo je moje tijelo."

27 Zatim uzme čašu, zahvali i dade im govoreći: "Pijte iz nje svi!'

28 Jer ovo je moja krv novoga Saveza koja se prolijeva za mnoge za oprostjenje grijeha.

29 Kažem vam, sigurno neću piti od ovih trsova roda od sada do onoga dana kad ću ga novoga piti s vama u kraljevstvu Oca mogega."

30 Poslije pjevanja psalama, izišli su i otišli na Maslinsku goru.

31 Tada im rekao Isus: "Svi ćete se vi još noćas zbog mene spotaknuti, jer je napisano: 'Udarit ću pastira, i stado ovaca će se razbjeći.'

32 Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju."

33 Tada mu Petar odgovarajući rekao: "Ako se doista i svi spotaknu zbog tebe, ja se neću nikada spotaknuti."

34 Rekao mu Isus: "Istinu ti govorim, još ćeš me ove noći, prije nego pijetao zapjeva, tri puta zaniijekati."

Matej

670

35 Petar mu odvrati: "Ma kad bi morao s tobom i umrijeti, neću te zaniijekati." Tako su govorili i svi ostali učenici.

36 Tada je Isus došao s njima na mjesto koje se zove Getsemani i rekao učenicima: "Sjednite tu dok ja odem onamo moliti se."

37 Uzeo je sobom Petra i dva Zebedejeva sina, pa počeo biti potišten i duboko uznemiren.

38 Tada im rekao: "Zalosna je naveliko duša moja, sve do smrti. Ostanite ovdje i bdijte sa mnom."

39 Zatim je otišao malo dalje, pao ničice, moleći se: "Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ova čaša. Ali ne kako ja hoću, nego kako ti hoćeš."

40 Tada se vrati k učenicima i nađe ih gdje spavaju, pa rekao Petru: "Tako, niste mogli biti budni sa mnom jednoga sata?"

41 Budite budni i molite se, da ne padnete u napast. Duh je doista voljan, ali tijelo je slabo."

42 Ponovno je otišao drugi put moliti se govoreći: "Oče moj! Ako me ova čaša ne može mimoići, a da je ne pijem, neka bude tvoja volja."

43 I kad se vrati, opet ih nađe gdje spavaju jer su im otežale oči.

44 Ostavi ih, otišao opet, i treći put se pomoli, govoreći istim riječima.

45 Tada se vrati k svojim učenicima i rekao im: "Zar još spavate i poćivate? Gle, evo približio se čas u kojem je Sin Čovječji izdan i predaje se u ruke grješnika."

46 Ustanite, hajdemo. Evo se približio moj izdajnik."

47 Dok je On još govorio, gle, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice, s velikim mnoštvom naoružanim maćevima i toljagama, koje su poslali glavari svećenički i starješine narodne.

48 Tada im njegov izdajnik dade znak govoreći: "Koga ja poljubim, on je taj, njega uhvatite!"

49 I odmah pristupi k Isusu te mu rekao: "Zdravo, Ućitelju!" I poljubi ga.

50 A Isus mu rekao: "Prijatelju, zašto si došao?" Tada mu pristupe, stave ruke na Isusa i uhvate ga.

51 Najedanput se jedan od onih koji su bili s Isusom maši rukom, trgnuo mać te udario slugu visokog svećenika i mu odsjekao uho.

52 Tada mu Isus rekao: "Zadjeni svoj mać na njegovo mjesto, jer svi oni koji se maća laćaju od maća i ginu."

53 Ili misliš da Ja ne mogu zamoliti Oca mojega da mi pošalje više od dvanaest legija andela?"

54 Ali kako bi se onda ispunila Pisma, prema kojima tako mora biti?"

55 Onoga istog časa Isus je rekao mnoštvu: "Zar ste izišli kao na razbojnika s maćevima i toljagama da me uhvatite? A svaki dan sjedio sam u hramu i ućio, ali me niste uhvatili."

56 Ali ovo se sve događa da se ispune proroćka Pisma." Tada ga svi njegovi ućenici ostave i pobjegnu.

57 Oni koji su uhvatili Isusa odveli ga k visokom svećeniku Kaifi, kod kojega su se sastali pismoznanci i starješine.

58 Ali je Petar izdaleka išao za njim do dvora visokog svećenika; ućao i sjeo sa slugama da vidi kako će se svršiti.

59 Glavari svećenički, starješine i cijelo Vijeće traćili su laćno svjedoćanstvo protiv Isusa da ga ubiju,

60 ali ga nisu našli iako je pristupilo mnogo laćnih svjedoka, nisu našli ni jednoga. Na posljjetku došla su dva laćna svjedoka

61 i reknu: "Ovaj ovdje je rekao: 'Mogu srućiti hram Boćji i opet ga za tri dana sagraditi.'"

62 Tada ustane visoki svećenik te mu rekao: "Ništa ne odgovaraš na ono što ovi svjedoće protiv tebe?"

63 A Isus je šutio. A visoki mu svećenik rekao: "Zaklinjem te živim Bogom da nam kaćeš jesi li ti Krist, Sin Boćji?"

64 Isus mu odgovorio: "Ti si to rekao. Ali ja vam kaćem da ćete poslije ovoga vidjeti Sina Čovjećjega gdje sjedi s desne strane Boćje sile i gdje dolazi na oblaci-ma nebeskim."

65 Tada je visoki svećenik razderao svoje haljine, govoreći: "Pohulio je na Boga! Čemu nam više trebaju svjedoci? Vidite, ovoga časa ćuli ste hulu!

66 Što mislite?" Odgovore mu oni: "Zaslućio je smrt."

67 Tada su mu pljuvali u lice i tukli ga, a drugi su ga udarali dlanovima po licu

68 govoreći: "Proroci nam, ti Kriste, tko te udario?"

69 Petar je dotle sjedio vani, u dvorištu. Došla je k njemu jedna slućkinja govoreći: "I ti si bio s Isusom Galilejcem."

70 A on zanijeka pred svima, govoreći: "Ne znam što govoriš."

71 Dok je odlazio prema vratima u potkrovlje, opazila ga druga slućkinja te rekla onima koji su bili tamo: "I ovaj je bio s Isusom Nazarećaninom."

72 Ali on opet zanijeka sa zakletvom: "Ne znam toga ćovjeka."

73 Poslije toga došli su k njemu oni koji su ondje stajali i reknu Petru: "Doista, i ti si jedan od njih; izdaje te tvoj govor."

74 On je počeo kleti i zaklinjati govoreći: "Ne znam toga ćovjeka!" I pijetao odmah zapjeva.

75 Petar se sjetio Isusovih rijeći kad mu rekao: "Prije nego što pijetao zapjeva, tri

puta ćeš me zaniijekati." Tada on izide odande i zaplače gorko.

Isus pred Pilatom. Isus i Baraba. Pokop Isusov
27 Kad je jutro svanulo, svi glavari svećenički i starješine narodne održe vijećanje protiv Isusa da ga ubiju. **2** A potom kad ga svežu, odvedu ga i predaju upravitelju Ponciju Pilatu.

3 Tada njegov izdajnik Juda, videći da je Isus osuđen, požali što je učinio te odnese i vrati trideset srebrnjaka visokim svećenicima i starješinama

4 govoreći: "Ja sam sagriješio jer sam izdao nevinu krv." A oni su mu odgovorili: "Što se nas to tiče, to je tvoja stvar!"

5 Tada on baci srebrnjake u hramu na pod, otišao i objesio se.

6 Glavari svećenički uzmu srebrnjake i reknu: "Ne smiju se po Zakonu staviti u hramsku blagajnu jer je to novac uzet za krv."

7 Zato se svjetuju i kupe za njih lončarovu njivu, da se stranci tamo pokapaju.

8 Stoga se ona njiva zove Krvna njiva do dana današnjega.

9 Tako se tada ispuni riječ proroka Jeremije, govoreći ovo: "Uzmu trideset srebrnjaka, cijenu procijenjenoga, kojega procijene sinovi Izraelovi.

10 te ih dadu za lončarovu njivu, kako im zapovjedi Gospodin."

11 Isus stoji pred upraviteljem. A upravitelj ga upita: "Jesi li ti kralj židovski?" "To je kako ti kažeš," odgovorio je Isus.

12 Dok su ga optuživali glavari svećenički i starješine, On nije ništa odgovorio.

13 Tada mu Pilat rekao: "Zar ne čuješ koliko mnogo svjedoče protiv tebe?"

14 Ali mu On nije odgovorio ni na jedno pitanje, tako da se upravitelj veoma čudio.

15 Svake svetkovine upravitelj je običavao pustiti narodu jednoga zatvorenika, onoga kojega bi narod želio.

16 Tada su imali zloglasnoga sužnja koji se zvao Baraba.

17 Stoga Pilat upita skupljenu svjetinu: "Kojega hoćete da vam pustim? Barabu ili Isusa, zvanog Krist?"

18 Jer je znao, naime, da su ga predali iz zavisti.

19 Dok je Pilat sjedio na sudačkoj stolici, njegova mu žena pošalje poruku: "Nemoj se nikako miješati u stvar toga pravednika, jer ja sam danas u snu mnogo pretrpjela zbog njega."

20 Ali glavari svećenički i starješine nagovore svjetinu da traže Barabu, a Isusa da dade pogubiti.

21 Tada upravitelj odgovarajući rekao im: "Kojega od dvojice hoćete da vam pustim? A oni odgovore "Barabu."

22 Pilat im rekao: "Što da onda učinim s Isusom zvanim Krist?" Oni mu svi odgovore: "Neka se razapne!"

23 Tada je rekao upravitelj: "Zašto, kakvo je zlo učinio?" A oni su još jače vikali govoreći: "Neka se razapne!"

24 Kako je Pilat vidio da time ništa ne može postići, a buka je postajala samo još veća, uzme vodu i opere ruke pred svjetinom govoreći: "Nevin sam od krvi ovoga pravednika. To je vaša stvar!"

25 Nato je sva svjetina odgovarajući rekla: "Krv njegova neka bude na nama i na našoj djeci."

26 Tada im on otpustio Barabu, a Isusa, nakon što ga je dao izbičevati, predao da se razapne.

27 Onda su vojnici upraviteljevi uveli Isusa u upraviteljev dvor i skupili oko njega cijelu četu vojnika.

28 Zatim ga svukli i ogrnuli skrletnim plaštem.

29 Potom su ispleli vijenac od trnja, stavili mu na glavu, a u desnu ruku stavili mu trsku, pa su pregibali koljena pred njim i izrugivali mu se govoreći: "Zdravo, kralju židovski!"

30 Dok su pljuvali na njega, uzimali su trsku i njome ga udarali po glavi.

31 Kad su mu se izrugali, skinuli su s njega ogrtač i odjenuli mu njegove haljine te ga odveli da ga razapnu.

32 Tada kako su izlazili, sretnuli su čovjeka Cirenca, po imenu Simun. Njega prisile da mu ponese križ.

33 A onda stignu na mjesto zvano Golgota, što znači Lubanja.

34 Oni mu dadu piti kiselo vino pomiješano sa žuči. Ali kad je On to okusio, nije htio piti.

35 Tada su ga razapeli i bacajući kocku razdijelili između sebe njegove haljine, da bi se ispunilo ono što je rečeno po proroku: "Oni su među sobom razdijelili haljine moje, a za oplećak su bacali kocke."

36 Onda su sjedili i držali stražu nad njim.

37 A iznad glave mu stavili natpis njegove krivnje: Ovo je Isus, kralj židovski.

38 Zajedno s njim razapeli su dvojicu razbojnika, jednoga s desne strane, a drugoga s lijeve.

39 A oni koji su mimo prolazili hulili su ga, mašući glavama

40 i govoreći: "Ti koji razvaljuješ hram i u tri ga dana opet sagrađuješ, spasi sam sebe! Ako si ti Sin Božji, siđi s križa."

41 Isto tako su se glavari svećenički s pismoznancima i starješinama rugali i govorili:

42 "Druge je spasio, a sam sebe ne može spasiti. On je kralj Izraelov, neka sada

Matej

672

side s križa pa ćemo mu vjerovati.

43 On se uzdao u Boga, neka ga sad oslobodi ako ga uistinu hoće; jer i sam je rekao: 'Ja sam Sin Božji.'

44 Isto su ga tako vrijeđali i razbojnici koji su bili s njim razapeti.

45 Tada od šestoga do devetog sata nastane tama po cijeloj zemlji.

46 A oko devetog sata povika Isus jakim glasom, govoreći: "Eli, Eli, lama sabakthani" to jest: "Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?"

47 Kad to čuju neki koji su tamo stajali, rekli su: "Ovaj Čovjek zove Iliju!"

48 Odmah otrčao jedan od njih, uzeo spužvu, namočio ju octom, nataknuo na trsku i pružio mu piti.

49 Ostali su govorili: "Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi!"

50 Isus nakon toga opet povikao jakim glasom i ispustio dušu.

51 I gle! Hramska se zavjesa razderala na dvoje, od vrha do dna; zemlja se potresla, pećine se raspuknule,

52 grobovi se otvorili, i mnoga su tjelesa svetih koji su umrli uskrsnula.

53 Izlazeći iz grobova poslije Isusova uskrsnuća, došli su u sveti grad i pokazali se mnogima.

54 A kad su stotnik, i oni s njim koji su čuvali Isusa, vidjeli potres i sve ostalo što se dogodilo, vrlo se prestrašili govoreći: "Uistinu, ovaj je bio Sin Božji!"

55 Tu su bile i izdaleka gledale mnoge žene, koje su još iz Galileje pratile Isusa i služile mu.

56 Među njima su bile: Marija iz Magdale, Marija, majka Jakovljeva i Josipova, i majka Zebedejevih sinova.

57 A kad nastala večer, došao je neki bogat čovjek iz Arimateje, imenom Josip, koji je i sam bio učenik Isusov.

58 On je otišao k Pilatu i zamolio za tijelo Isusovo. Tada je Pilat zapovjedio da mu se tijelo preda.

59 A kad je Josip uzeo tijelo, zavio ga u čisto laneno platno

60 i položio ga u svoj novi grob, izduben u pećini; i na vrata groba dokotrljao veliki kamen i otišao.

61 A tu su bile Marija iz Magdale i druga Marija, sjedeći nasuprot grobu.

62 Idućega dana, to je bio dan nakon Priprave, skupili se glavari svećenički i farizeji kod Pilata

63 govoreći: "Gospodaru, sjetili smo se da je onaj varalica još za života rekao: 'Poslije tri dana uskrsnut ću.'

64 Stoga zapovjedi da se čuva grob sve do trećega dana, da ne bi došli njegovi učenici po noći pa ga ukrali i rekli narodu: 'On je uskrsnuo od mrtvih.' Tako da bi posljednja prijevarena bila gora od prve."

65 Pilat im rekao: "Evo vam straže, idite i

osigurajte kako najbolje znate."

66 Oni su otišli i osigurali grob, zapečatili kamen i postavili stražu.

28 Tada po Subotnjem danu u svanuće prvoga dana u tjednu, došla je Marija iz Magdale i druga Marija pogledati grob.

2 I gle, najedanput je nastao žestok potres; jer anđeo Gospodinov se spustio s neba, prišao, otkotrljao kamen s vrata i sjeo na njega.

3 Lice mu je sjalo kao munja, a odjeća mu bila bijela kao snijeg.

4 Od straha pred njim zadrhtali su stražari i postali kao mrtvi.

5 A anđeo je odgovarajući rekao ženama: "Ne bojte se, jer ja znam da tražite Isusa koji je bio razapet.

6 On nije ovdje, jer je uskrsnuo kako je rekao. Dodite i vidite mjesto gdje je bio položen Gospodin.

7 Idite žurno i javite njegovim učenicima da je uskrsnuo od mrtvih i eto ide pred vama u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti.' Eto, ja sam vam rekao."

8 One sa strahom i ujedno s velikom radošću odmah su ostavile grob, otrčale i javile njegovim učenicima.

9 Kako su išle da jave njegovim učenicima, Isus im došao u susret govoreći: "Radujte se!" One su pristupile k njemu, obuhvatile ga oko nogu i klanjale mu se.

10 Nato im Isus rekao: "Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju i ondje će me vidjeti."

11 Dok su one bile na putu, gle, neki od stražara su došli u grad te javili glavarima svećeničkim sve što se dogodilo.

12 Ovi se tada sastali sa starješinama pa, nakon vijećanja, dali vojnicima veliku svotu novca

13 govoreći: "Kažite im: 'Njegovi učenici došli su noću te ga ukrali dok smo mi spavali.'

14 Ako bi ovo došlo upravitelju do ušiju, mi ćemo ga već uvjeriti da vas zaštitimo."

15 Oni su uzeli novac i učili kako su bili poučeni. To je pričanje rašireno među Židovima do dana današnjega.

16 Tada su jedanaestorica učenika otišli u Galileju, na goru gdje im je Isus odredio.

17 Kad su ga oni ugledali, poklonili mu se; a neki su sumnjali.

18 Tada je Isus pristupio k njima govoreći: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji.

19 Zato dakle idite i pravite učenike iz svih naroda, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga,

20 učeći ih držati sve ono što sam vam zapovjedio! I evo, Ja sam s vama uvijek, sve do svršetka svijeta." Amen.

Marko

RADOSNA VIJEST PO MARKU

1 *Ivan Krstitelj. Krštenje Isusovo. Kušanje*
1 Početak Radosne vijesti Isusa Krista, Sina Božjega.
2 Kao što je napisano u prorocima: "Evo, ja šaljem svojega glasnika pred tvojim licem koji će ti pripremiti put."
3 Glas jednoga koji više u pustinji: "Pripravite put Gospodinu, poravnajte mu staze njegove."
4 Ivan se pojavi krsteći u pustinji i propovijedajući krštenje pokajanja za oprostjenje grijeha.
5 I sva judejska zemlja i svi stanovnici Jeruzalema dolazili su k njemu i on ih je krstio u rijeci Jordanu, dok su oni ispovijedali svoje grijeha.
6 Ivan je bio odjeven u odjeću od devine dlake i imao je kožni pojas oko struka. Hranio se skakavcima i divljim medom.
7 Propovijedao je govoreći: "Poslije mene dolazi moćniji od mene, čije remenje na obuci nisam dostojan sagnuti se i odvezati.
8 Ja sam vas uistinu krstio vodom, a On će vas krstiti Duhom Svetim."
9 Dogodilo se onih dana da je Isus došao iz Nazareta u Galileji i primio krštenje od Ivana u Jordanu.
10 Odmah, izlazeći iz vode, vidio je gdje se otvaraju nebesa i Duha gdje silazi na njega kao golub.
11 Tada dođe glas s neba: "Ti si moj ljubljani Sin, s kojim sam vrlo zadovoljan."
12 Zatim ga Duh odmah izveo u pustinju.
13 On je ostao u pustinji četrdeset dana, gdje ga je Sotona kušao; bio je s divljim životinjama; i anđeli su mu služili.
14 Pošto je Ivan bio zatvoren, došao je Isus u Galileju, propovijedajući Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem
15 i govoreći: "Ispunilo se vrijeme i približilo se kraljevstvo Božje. Pokajte se i vjerujte u Radosnu vijest."
16 Dok je prolazio uz Galilejsko more, opazi Simuna i Andriju, brata njegova, kako bacaju mrežu u more, jer oni su bili ribari.
17 Tada im Isus rekao: "Podite za mnom i Ja ću vas učiniti ribarima ljudi."
18 I oni odmah ostave svoje mreže i pođu za njim.
19 Kad je otišao malo dalje, opazio je Jakova, Zebedejeva sina, i njegova brata Ivana, koji su isto bili u ladici krpajući svoje mreže.
20 On ih odmah pozove, a oni ostave oca svojega Zebedeja s nadničarima u ladici

i pođu za njim.

21 Tada su oni otišli u Kafarnaum. Odmah na Subotnji dan ušao je On u sinagogu i počeo naučavati.
22 Oni su bili zaneseni njegovim naukom, jer ih je On učio kao onaj tko ima vlast, a ne kao pismoznanci.
23 A tada je bio u sinagogi neki čovjek opsjednut nečistim duhom. On povika, govoreći: "Ostavi nas na miru, što mi imamo s tobom, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Znam ja tko si ti —Svetac Božji."
25 A Isus mu zaprijeti govoreći: "Umukni i izidi iz njega!"
26 Tada nečisti duh žestoko potrese s njime, vičući iz svega glasa, i izađe iz njega.
27 Tada se svi zaprepastili, toliko da su se pitali međusobno govoreći: "Što je ovo? Kakva je to nova nauka? Jer On i nečistim duhovima zapovjeda i oni ga slušaju."
28 Odmah se proširi glas o njemu po cijeloj okolici galilejskoj.
29 Tada odmah čim su izašli iz sinagoge, ušli u kuću Simunovu i Andrijinu, s Jakovom i Ivanom.
30 A Simunova je punica ležala u groznici, i oni mu odmah reknu za nju.
31 On je prišao k njoj, uzme je za ruku pa je podiže i odmah je pusti groznica. Zatim ih ona poslužila.
32 A uvečer, kad sunce zađe, dovodili su mu sve bolesnike i one koji su bili opsjednuti od zlim duhovima.
33 I čitav se grad skupi pred vratima.
34 Tada je On ozdravio mnoge bolesnike, s raznim bolestima, i istjerao mnoge zloduhe. I nije dopustio zlodusima govoriti, jer su ga poznavali.
35 Tada rano u jutro, dok je još bio mrak, ustao je On prije dana, izišao te otišao na samotno mjesto i tamo je molio.
36 Simun i njegovi sudruzi pošli su u potragu za njim.
37 Kad su ga našli, rekli su mu: "Svi te traže."
38 On im rekao: "Hajdemo drugamo, u obližnja mjesta, da i tamo propovijedam, jer zato sam i došao."
39 Tako je propovijedao po tamošnjim sinagogama po cijeloj Galileji, izgoneci zle duhove.
40 Tada je jedan gubavac došao k njemu, kleknuo pred njim i zamolio ga: "Ako hoćeš, možeš me očistiti."
41 A Isus, ganut samilošću, pružio mu svoju ruku, dotaknuo ga se i rekao: "Ja

Marko

674

hoću, budi očišćen!"

42 Čim je to izgovorio, odmah ga ostavila guba i on postao čist.

43 On ga odmah otpustio i strogo opomenuo,

44 rekavši mu: "Pazi da nikom ništa ne govoriš, nego idi svojim putom, pokaži se svećeniku i prinesi za očišćenje svoje ono što je zapovjedio Mojsije, njima za svjedočanstvo."

45 Ali čim je izišao, počeo je o tom mnogo govoriti i razglašavati te događaje, toliko da Isus nije više mogao javno ući u grad, već se zadržavao vani na samotnim mjestima. Dolazili su k njemu sa svih strana.

Ozdravljenje uzetoga. Trganje klasja

2 Nakon nekoliko dana opet je On ušao u Kafarnaum i pročulo se da je u kući. **3** Odmah se mnogi skupili, toliko da nije više bilo mjesta za njih ni pred vratima. On im je propovijedao riječ.

3 Tada su došli k njemu noseći uzetoga, a nosila su ga četvorica.

4 A kako nisu mogli doći blizu njega zbog mnoštva naroda, otkriju krov nad mjestom gdje je On bio. Kad su načinili otvor, spustili postelju na kojoj je ležao uzeti.

5 Kad je Isus vidio njihovu vjeru, rekao je uzetomu: "Sinko, grijesi su ti oprošteni."

6 Tu su sjedili neki pismoznanci koji su mislili u svojim srcima:

7 "Zašto ovaj čovjek tako huli Boga? Tko može opraštati grijehe osim samoga Boga?"

8 A Isus čim je prozreo svojim duhom da oni tako međusobno misle, rekao im: "Zašto vi tako pomišljate u svojim srcima?"

9 Što je lakše reći uzetomu: 'Oprošteni su ti tvoji grijesi,' ili reći: 'Ustani, uzmi svoju postelju i hodaј?'"

10 Ali znajte da Sin Čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe," te rekao uzetomu bolesniku:

11 Tebi govorim, ustani, uzmi svoju postelju i hajde kući svojoj."

12 I on odmah je ustao, uzeo svoju postelju te izišao i otišao na očigled svih, tako da su se svi čudili i slavili Boga govoreći: "Takvo nešto još nismo nikada vidjeli!"

13 Tada On ponovo iziđe k moru. I sve je mnoštvo dolazilo k njemu, a On ih je poučavao.

14 Prolazeći tuda opazi Levija, Alfejeva sina, gdje sjedi u carinarnici, te mu rekao: "Pođi za mnom!" I on je ustao i pošao za njim.

15 Dogodi se, dok je sjedio za stolom u kući Levija, gdje se skupilo mnogo carinika i grješnika s Isusom i njegovim učenicima; jer ih je bilo mnogo koji su išli za

njim.

16 A kad su pismoznanci i farizeji vidjeli gdje jede s grješnicima i carinicima, reknu njegovim učenicima: "Kako to da On jede skupa sa carinicima i grješnicima?"

17 Kad je to čuo Isus, rekao im: "Onima koji su zdravi ne treba liječnik, nego onima koji su bolesni. Nisam došao da zovem pravednike, nego grješnike na pokajanje."

18 Ivanovi su učenici i farizeji običavali postiti. Došli su pa rekli Isusu: "Zašto učenici Ivanovi i učenici farizeja poste, a tvoji učenici ne poste?"

19 A Isus im rekao: "Mogu li svatovi postiti dok je zaručnik još s njima? Dokle god imaju kod sebe zaručnika, ne mogu postiti."

20 Ali doći će dan, kad će im oteći zaručnika, tada će oni, u te dane, postiti.

21 Nitko ne prišiva nestegnute zakrpe novoga sukna na staru haljinu; inače nova zakrpa razvuče staru haljinu te rupa bude još veća.

22 Nitko ne ulijeva novo vino u stare mješine; inače novo vino rasprsnje mješine, pa se razlije vino i propadnu mješine. Nego se novo vino mora staviti u nove mješine."

Sin Čovječji Gospodar Subotnjeg dana

23 Tako jednoga Subotnjeg dana Isus prolazio kroz žitne usjeve. Njegovi učenici počeli su putom trgati klasje.

24 Tada su mu rekli farizeji: "Pogledaj, zašto oni čine na Subotnji dan što nije zakonito?"

25 A On im rekao: "Nijeste li ikad čitali što je učinio David, kad mu je bilo potrebno i gladan, on i oni koji su bili s njim:

26 kako je ušao u Dom Božji u vrijeme višokog svećenika Abijatra, te je jeo postavljene kruhove, koje nije dopušteno jesti nikom, osim svećenicima, i isto tako dade ih onima koji su bili s njim?"

27 On im rekao: "Subotnji dan je stvoren za čovjeka, a ne čovjek za Subotnji dan."

28 Tako je Sin Čovječji gospodar i Subotnjega dana."

Čovjek sa usahlom rukom

3 Isus je ponovno ušao u tamošnju sinagogu, a tamo je bio čovjek s usahlom rukom.

2 A oni su dobro pazili na njega, hoće li ga iscijeliti na Subotnji dan, tako da bi ga mogli optužiti.

3 On čovjeku s usahlom rukom rekao: "Stani na sredinu"

4 A njima je rekao: "Je li dopušteno po Zakonu na Subotnji dan činiti dobro ili činiti zlo, spasiti život ili ga pogubiti?" Ali oni su šutjeli.

5 Tada ih On srdito sve naokolo pogleda, ražalosti se zbog tvrdoće njihovih srdaca

rekao čovjeku: "Ispruži svoju ruku." On je ispruži, a ona bude iscijeljena i zdrava kao i druga.

6 Nato su farizeji izišli i odmah s Herodovcima skovali urotu protiv njega, kako bi ga pogubili.

7 Isus se povukao sa svojim učenicima k moru. Za njim je pošlo veliko mnoštvo naroda iz Galileje i iz Judeje.

8 iz Jeruzalema, iz Idumeje, s one strane Jordana i iz okolice Tira i Sidona; kad su čuli kolika velika djela čini, došli su k njemu.

9 Tada je rekao svojim učenicima da mu zbog mnoštva naroda bude uvijek pripremljena ladica, kako ga ne bi zgnječili.

10 Jer je mnoge ozdravio, tako da koliko ih je god bilo bolesnih, gurali su se prema njemu da bi ga se dotakli.

11 A nečisti duhovi, kad god bi ga vidjeli, padali su pred njega ničice i vikali: "Ti si Sin Božji."

12 A on ih oštro opomenu da ga ne razglašuju.

13 Zatim se popeo na goru i pozvao k sebi one koje je On sam htio. I oni su došli k njemu.

14 Tada odredi Dvanaesticu da budu s njim, da ga prate i da ih šalje da propovijedaju

15 te da imaju vlast da ozdravljaju bolesne i izgone zle duhove.

16 Šimuna, kojemu je nadjenulo ime Petar,

17 Jakova Zebedejeva i Ivana, brata Jakovljeva, koje nazva Boanerges, to jest: "Sinovi groma."

18 Andriju, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Tomu, Jakova Alfejeva sina, Tadeja, Šimuna Kanaanca

19 i Judu Iskariotskog, koji ga je izdao. I oni su otišli u kuću.

20 Opet se skupilo veliko mnoštvo naroda, tako da nisu mogli ni jesti.

21 A kad su za to čuli njegovi ljudi, otišli su da ga obuzdaju, jer se govorilo: "On je izvan sebe."

22 A pismoznanci koji su sišli iz Jeruzalema govorili su: "Ima Belzebula" i "Uz pomoć poglavice zlih duhova izgoni zle duhove."

23 Tada ih pozvao k sebi i počeo im govoriti u prispodobama: "Kako može Sotona izgoniti Sotonu?"

24 Ako se kraljevstvo u sebi razdijeli, ono ne može opstati.

25 Ili ako se kuća u sebi razdijeli, ta kuća ne može opstati.

26 Ako je Sotona ustao sam protiv sebe, razdijeljen je, on ne može opstati, nego mu je kraj.

27 Nitko ne može ući u kuću jaka čovjeka i oteti mu imovinu ako prije jakoga ne

sveže; tek onda može mu kuću oplijeniti.

28 Istinu vam govorim, svi grijesi i sve hule koje budu izustili bit će oprostene sinovima ljudskim.

29 ali onaj tko pohuli na Duha Svetoga, taj nema oprostjenja nikada, nego vječno ostaje grijehom okrivljen."

30 To je rekao jer su govorili: "On ima nečistog duha."

31 Tada su došli njegova braća i njegova majka, pa stojeći vani pošalju neke da ga pozovu.

32 A mnoštvo naroda sjedilo je oko njega; oni mu reknu: "Eno gle, vani su ti majka i braća, traže te."

33 A On im rekao: "Tko je moja majka ili moja braća?"

34 On pogleda naokolo, one koji su sjedili u krugu oko njega, te je rekao: "Evo moje majke i moje braće."

35 Jer tko god vrši volju Božju, on je moj brat, moja sestra i moja majka."

Prispodoba o sijaču

4 Ponovno je počeo učiti pokraj mora. A veliko se mnoštvo skupi k njemu, tako da je On ušao u ladicu i sjeo u nju, dok je mnoštvo stajalo na kopnu okrenuto prema moru.

2 Tada ih je On učio mnogo u prispodobama i rekao im u svojoj pouci:

3 Poslušajte! Gle, iziđe tako sijač sijati.

4 I dogodi se dok je sijao da neko sjeme padne pokraj puta, dođu ptice i pozoblju ga.

5 Neko padne na kamenito tlo, gdje nema mnogo zemlje. Ono odmah iznikne, jer nije imalo duboke zemlje.

6 Ali kad sunce iziđe i pripeče, uvenu, a kako nije imalo korijena, osuši se.

7 Neko opet padne među trnje, trnje uzraste i uguši ga, tako da ploda ne donese.

8 Neko napokon padne na dobru zemlju, iznikne, uzraste i razmnoži se i donese plod; neko tridesetostruko, neko šezdesetostruko, a neko stotostruko."

9 On je nadodao i rekao im: "Tko ima uši za čuti, neka čuje!"

10 Kad je ostao sam, upitaju ga pratinci zajedno s Dvanaesticom o prispodobama.

11 On im je rekao: "Vama je dano da znate tajne kraljevstva Božjega, ali oni-ma koji su vani sve dolazi u prispodobama.

12 tako da, 'gledajući mogu gledati a ne raspoznati, slušajući mogu čuti a ne razumjeti; osim da se obrate, pa da im se grijesi oprostite.'"

13 On im je rekao: "Zar ne razumijete ove prispodobе? Kako ćete onda razumjeti sve ostale prispodobе?"

14 Sijač sije riječ.

Marko

676

15 To su oni kraj puta gdje je riječ posijana. Čim čuju riječ, odmah dolazi Sotona i oduzme im riječ koja je bila posijana u njihovim srcima.

16 Isto tako, riječ posijana na kamenito tlo, to su oni koji kad čuju riječ, odmah je primaju s radošću.

17 ali kako nemaju u sebi svojega korijen, izdrže samo neko vrijeme. Poslije, kad dođe nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah se spotaknu.

18 A ovo su oni, riječ posijana u trnje, to su oni koji čuju riječ,

19 ali brige ovoga svijeta, varavo bogatstvo i požude za svim ostalim stvarima, navale i uguše riječ, te postanu neplodni.

20 A riječ posijana na dobru zemlju, to su oni koji slušaju riječ, primaju je i donose plod: neki tridesetostruko, neki šezdesetostruko, a neki stotruko.

21 Zatim im je rekao: "Donese li se svjetiljka da se stavi pod košaru ili pod postelju? Zar se ne stavlja na svijećnjak?"

22 Uistinu, nema ništa skriveno a da se ne otkrije, niti ima nešto što je držano u tajnosti a da ne dođe na svjetlo.

23 Ako tko ima uši za čuti, neka čuje!

24 On im je rekao: "Upamtite ovo što čujete. Istom mjerom kojom vi mjerite, onom će mjerom i vama mjeriti; a vama koji čujete dat će se više.

25 Jer svatko tko ima, njemu će se još dati, a tko nema, oduzet će mu se i ono što ima."

26 On je rekao dalje: "Jer kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme na zemlju.

27 Bude li spavao noću i ustajao danju, sjeme svejednako klija i raste, a da on o tomu ništa ne zna.

28 Jer zemlja sama od sebe donosi plod, najprije stabljiku, onda klas, poslije toga klas pun zrnja.

29 A kad plod dozori, odmah on primakne srp, jer je došla žetva."

30 Govorio je dalje: "Kako ćemo prisposodobiti kraljevstvo Božje? Ili kojom ćemo ga prisposodobom prikazati?"

31 Ono je kao gorušičino zrno, koje kad se sije u zemlju, najmanje je od svih sjemena na zemlji;

32 a kad je posijano, uzraste i bude veće od svih stabljika i potjera velike grane, tako da se pod njegovom sjenom ptice nebeske mogu gnijezditi."

33 Mnogim takvim prisposodobama govorio im je Riječ, onako kako su je mogli bolje razumjeti.

34 Ali bez usporedaba njima ništa nije govorio. Ali kad su bili nasamo, rastumačio je sve svojim učenicima.

35 Istoga dana kad je došla večer, rekao im: "Prijedimo prijeko na drugu stranu."

36 I kad oni otpuste mnoštvo, ladicom povezu Isusa onako kako je bio u ladici. Pratile su ga i druge ladice.

37 Uto nastane silna oluja, a valovi su tako jako udarali o ladicu da se već napunjala vodom.

38 On je bio na krmi ladice i spavao na jastuku. Oni ga probude i reknu mu: "Učitelju, ti se ne brineš što mi ginemo?"

39 On se tada probudio, zaprijetio vjetru i rekao moru: "Mir, utišaj se!" Vjetar prestane i nastane velika tišina.

40 A njima je rekao: "Zašto ste tako bojažljivi? Kako to da nemate vjere?"

41 Oni se jako prestrašili i jedan drugomu rekli "Tko to može biti da mu se čak vjetar i more pokoravaju?"

Opsjednuti legijom zloduha

5 Tada su došli na drugu stranu mora, u gadarenski kraj.

2 Kad je On izišao iz ladice, odmah mu došao u susret iz grobnica jedan čovjek opsjednut nečistim duhom.

3 On je stanovao među grobnicama. I nitko ga nije mogao svezati, ni lancima,

4 jer je često bio u okovima i vezan lancima. On bi svaki put rastrgao lance i razbio okove na komade i nitko ga nije mogao ukrotiti.

5 On je uvijek noću i danju bio u gorama i u grobovima, gdje je vikao i ozljeđivao se kamenjem.

6 A kad je izdaleka opazio Isusa, dotrčao je i poklonio mu se.

7 I on je povikao jakim glasom pa rekao: "Što ja imam s tobom, Isuse, Sine Najvišega Boga? Molim te Bogom nemoj me mučiti."

8 Jer mu je On, naime, rekao: "Izidi iz ovoga čovjeka, nečisti duše!"

9 Zatim ga je upitao: "Kako ti je ime?" A on mu odgovorio: "Ime mi je Legija; jer nas ima mnogo."

10 Mnogo ga je molio da ih ne istjera iz onoga kraja.

11 A tu, na obronku brda, paslo je veliko krdo svinja.

12 I svi zli duhovi zamole Isusa govoreći: "Pošalji nas k svinjama, da uđemo u njih."

13 Odmah im Isus dopusti. Tada su nečisti duhovi izišli i ušli u svinje (kojih je bilo oko dvije tisuće); a krdo svinja je jurnulo divlje niz strminu obronka, strmoglavilo se u more i utopilo se.

14 Na to oni koji su hranili svinje, pobjegu i razglase o svemu tomu po gradu i po selima. A ljudi su otišli vidjeti što se to dogodilo.

15 Tada su došli k Isusu i vidjeli čovjeka koji je upravo bio opsjednut zloduhom čitave legije, gdje sjedi, odjeven i pri zdravoj pameti. Oni se prestraše.

16 Oni koji su to vidjeli ispriopovjedili su im kako se to dogodilo opsjednutom od nečistoga duha i svinjama.

17 Tada su oni počeli moliti Isusa da se udalji iz njihova kraja.

18 Kako je On ušao u ladicu zamolio ga onaj koji je prije bio opsjednut od zloduha, bi li mogao ostati s njim.

19 Ali mu Isus nije dopustio, nego mu rekao: "Idi kući svojim prijateljima, pa im ispriopovijedaj kakve je velike stvari učinio Gospodin na tebi i kako ti se je smilovao."

20 On je otišao i počeo navješćivati po Dekapolisu sve što je Isus učinio na njemu; i svi su se divili.

21 Kad Isus ladicom ponovno prijeđe na drugu obalu, slegnu se k njemu veliko mnoštvo naroda. A On je stajao pokraj mora.

22 Gle, došao je jedan od nadstojnika sinagoge imenom Jair. I kad ga opazio, pao mu pred noge

23 pa ga je usrdno molio govoreći: "Kćer-kica mi je bolesna i leži na umoru. Dodi, molim te, i stavi na nju svoje ruke, da ozdravi pa će živjeti."

24 Tada je Isus pošao s njim. A za njim je išlo veliko mnoštvo naroda i tiskali se oko njega.

25 Neka je žena imala krvarenje dvanaest godina,

26 mnogo je pretrpjela od mnogih liječnika. Potrošila je sve što je imala, a nije joj bilo bolje, nego sve gore.

27 Kad je čula što se govori o Isusu, došla među narod njemu straga i dotakla se njegove haljine.

28 Govorila je: "Da se samo dotaknem njegovih haljina, ozdravit ću."

29 I odmah joj se krv osuši i prestane teći, a ona na svojem tijelu odmah osjeti da je ozdravila od bolesti.

30 Isus odmah osjeti u sebi da je sila išla iz njega, okrenu se među narodom i rekao: "Tko mi se dotaknuo haljina?"

31 A učenici su mu rekli: "Vidi mnoštvo što se tiska oko tebe, a ti pitaš: 'Tko me se dotaće?'"

32 On pogleda naokolo da vidi onu koja je to učinila.

33 A žena, puna straha i sva dršćući jer je znala što joj se dogodilo, došla, pala pred njega i rekla mu sve po istini.

34 On joj je rekao: "Kćeri, tvoja te je vjera ozdravila. Hajde idi u miru i budi iscijeljena od svoje bolesti."

35 Dok je On još to govorio, doli su neki ukućani nadstojnika sinagoge te mu rekli: "Kćerka ti je već umrla. Zašto dalje mučiti Učitelja?"

36 Čim je Isus čuo što govore, rekao je nadstojniku sinagoge: "Ne boj se! Samo vjeruj!"

37 On nije dopustio nikom da ga prati osim Petru, Jakovu i Ivanu, Jakovljevu bratu.

38 Tada je došao u kuću nadstojnika sinagoge, te opazio gužvu i ljude kako plaču i nariču na sav glas.

39 A kad je On došao, rekao im: "Zašto činite to, vićete i plaćete? Dijete nije umrlo, nego spava."

40 A oni su ga ismijavali. A kad ih je sve istjerao van, On je uzeo oca i majku djeteta i svoje pratioce te ušao onamo gdje je ležalo dijete;

41 Tada je prihvatio djevojčicu za ruku i rekao joj: "Talitha, kumi," što prevedeno znači: "Djevojčice, Ja ti govorim, ustani."

42 Djevojčica je odmah ustala i počela hodati. Jer joj je bilo dvanaest godina. A oni se svi snebivali u velikom čudu.

43 A On im odmah zaprijetio neka to nitko ne dozna i rekao da djevojčici dadu nešto za jesti.

Slanje apostola. Isus hoda po vodi

6 Tada je On otišao odande i došao u svoj rodni kraj, a njegovi su ga učenici pratili.

2 A kad je došao Subotnji dan, On je počeo učiti u sinagogi. Mnogi su se slušatelji čudili govoreći: "Gdje je taj čovjek dobio sve to? Kakva je to mudrost koja mu je dana, da su tako velika čudesa djela učinjena Njegovim rukama!"

3 Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, i brat Jakovljevi, Josipovi, Judini i Simunovi, zar mu se sestre ne nalaze ovdje među nama?" Tako su se oni uvrijedili na njega.

4 A Isus im rekao: "Prorok nije nigdje bez časti, osim u svojem rodnom kraju, kod svoje rodbine i u svojoj kući."

5 I nije mogao ondje učiniti nikakva velika čuda, osim što je ozdravio nekoliko bolesnika stavlajući na njih ruke.

6 On se čudio njihovoj nevjeri. Tada je otišao po okolnim mjestima i po selima učeći.

7 Tada je pozvao k sebi Dvanaesticu pa ih počeo slati po dvojicu, i dao im vlast nad nečistim duhovima.

8 Zapovjedi im da na put ne nose ništa, osim štapa, ni torbe, ni kruha, ni novca u pojasu,

9 nego samo sandale na nogama i da ne odijevaju dviju haljina.

10 Još im rekao i ovo: "Gdje god udete u kuću, ostanite tu dok ne odete iz toga mjesta."

11 A svaki onaj koji vas ne primi i ne posluša, kad odete od njih, otresite prašinu što je ispod vaših nogu za svjedočanstvo protiv njih. Istinu vam govorim, bit će mnogo lakše Sodomi i Gomori na sudnji dan nego tomu gradu!"

Marko

678

12 Tada su krenuli i propovijedali da se ljudi trebaju pokajati.

13 Mnoge su zle duhove izgonili, mnoge bolesnike pomazali uljem i ozdravili ih.

14 A čuo je to i kralj Herod, jer se Isusovo ime bilo razglasilo, te rekao: "Ivan Krstitelj je uskrsnuo od mrtvih i zato djeluje u njemu čudesne sile."

15 Drugi su govorili: "To je Ilija." I neki opet: "To je prorok, ili kao jedan od proroka."

16 Ali kad je to Herod čuo, rekao je: "To je Ivan komu sam ja odrubio glavu, uskrsnuo je od mrtvih!"

17 Herod je naime sam poslao da uhvate Ivana i da ga svezana u lance bace u tamnicu, zbog Herodijade, žene njegova brata Filipa, koju je uzeo za ženu.

18 jer mu je Ivan govorio: "Nije ti dopušteno imati ženu svojega brata."

19 Zbog toga ga je Herodijada zamrzila i htjela ga je ubiti, ali nije mogla.

20 A Herod se bojao Ivana, jer je znao da je on pravedan i svet čovjek i zato ga je štitio. Kad bi ga slušao, odmah bi se zbunio i radio razne stvari, ali bi ga ipak rado slušao.

21 Ali došao je zgodan dan, kad je Herod o svom rođendanu priredio gozbu svojim velikašima, visokim časnicima i galilejskim starješinama.

22 A kad je ušla sama Herodijadina kći i počela plesati, svidjela se Herodu i onima koji su sjedili s njim. Kralj je rekao djevojci: "Traži od mene što god hoćeš, i ja ću ti dati."

23 Zakleo joj se: "Dat ću ti što god zatražiš od mene, sve do pola mogega kraljevstva."

24 Ona je izašla i rekla svojoj materi: "Što ću tražiti?" Ona joj odgovorila: "Glavu Ivana Krstitelja!"

25 Ona se vrati žurno kralju i zatraži, govoreći: "Hoću da mi sada odmah dadeš na pladnju glavu Ivana Krstitelja."

26 To jako ražalosti kralja, ali zbog zakletve i gostiju koji su sjedili s njim nije ju htio odbiti.

27 Kralj je odmah poslao krvnika i zapovjedio mu da donese Ivanovu glavu. Ovaj otišao, odrubio mu glavu u tamnici

28 i donio njegovu glavu na pladnju, dao ju djevojci, a djevojka ju dala svojoj materi.

29 A kad su to čuli Ivanovi učenici, došli su i uzeli njegovo tijelo te ga položili u grob.

30 Tada se apostoli opet okupe kod Isusa te ga izvijeste o svemu što su učinili i što su naučili.

31 Tada im On rekao: "Dodite vi sami na samotno mjesto i malo se odmorite." Jer tamo je mnogo ljudi dolazilo i odlazilo da apostoli nisu imali kad ni jesti.

32 Tako su oni sami otišli ladicom na

samotno mjesto.

33 Ali su ih ljudi opazili gdje odlaze i mnogi su saznali kamo idu i trčali su onamo iz svih gradova. Oni ih pretekli i stigli k njemu prije njih.

34 A Isus kad je izišao iz ladice, vidio je veliko mnoštvo naroda i jako se sažalio nad njima, jer su bili kao ovce bez pastira. Tako ih počeo učiti o mnogim stvarima.

35 Kad je već bilo kasno podvečer, došli su k njemu njegovi učenici i rekli mu: "Ovo je mjesto pusto, a vrijeme je već poodmaklo."

36 Pošalji ih da idu, pa da mogu otići po okolnim mjestima i u sela da si kupe nešto hrane, jer nemaju baš ništa za jelo."

37 A Isus im odgovarajući rekao: "Podajte im vi nešto za jelo." A oni su mu odgovorili: "Da li da idemo i kupimo kruha za dvjesto denara i da im damo nešto za jelo?"

38 A On im rekao: "Koliko kruhova imate? Idite i vidite." Oni su pogledali i rekli: "Pet, i dvije ribe."

39 Tada im zapovjedi da ih sve posjedaju u skupine po zelenoj travi.

40 Tako oni posjedaju u skupinama po stotinu i po pedeset.

41 On uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogleda u nebo, blagoslovi, razlomi kruhove i dade ih svojim učenicima da i podijele mnoštvu. I dvije ribe razdijeli svima.

42 Tako su svi jeli i nasitili se.

43 I pokupe punih dvanaest košara preostalih komadića kruha i od riba.

44 A bilo je oko pet tisuća ljudi koji su jeli kruhove.

45 Odmah poslije toga On je učinio da učenici uđu u ladicu i otplove pred njim na drugu stranu prema Betsaidi, dok On otpusti narod.

46 Kad se rastavio od njega, otišao na goru da se moli.

47 A kad je došla večer, ladica se nalazila na sredini mora, a On je sam bio na kopnu.

48 A kad ih je vidio gdje se muče veslajući, jer je puhao protivan vjetar, otprilike oko četvrte noćne straže pođe On prema njima hodajući po moru i htjedne ih mimoići.

49 Ali oni, kad ga opaze gdje hoda po moru, pomisle da je to prikaza, pa su počeli vikati,

50 jer su ga svi vidjeli i prestrašili se. A On je odmah počeo s njima govoriti i rekao im: "Budite utješeni! Ja sam to; ne bojte se!"

51 Tada On uzide k njima u ladicu i vjetar odmah prestane. A oni su se u sebi prekomjerno divili i čudili.

52 Oni nisu razumjeli značenje događaja s kruhovima, nego im je srce bilo otvrdnulo.

53 Kad su prešli prijeko, došli su na kopno u Genezaret i tamo se usidrili.

54 Kad su izišli iz ladice, odmah oni koji su ga prepoznali

55 optočili su cijeli onaj kraj i počeli su donositi bolesnike na posteljama, onamo gdje su čuli da se On nalazi.

56 Gdje god bi On ušao u sela, gradove, ili zaseoke, postavljali bi bolesnike na trgove i molili ga da se barem samo dotaknu skuta njegove haljine. I svi oni koji bi ga se dotakli ozdravljali su.

Prava nečistoća. Gluhonijemi

7 Tada su došli i okupili se oko Isusa farizeji i neki pismoznanci koji su upravo došli iz Jeruzalema

2 i opaze neke od njegovih učenika gdje jedu s nečistim, to jest neopranim, rukama te nađu prigovor.

3 Jer farizeji i uopće svi Židovi ne jedu ako prije ne operu ruke na određen način, držeći se tako običaja starih.

4 A kad se vrate s trga, ne jedu ako se prije ne umiju i ne operu. Ima još mnogo toga što su primili i što održavaju zbog običaja, kao što je pranje čaša, vrčeva, bakrenog posuda i klupa.

5 Tada ga farizeji i pismoznanci upitaju: "Zašto tvoji učenici ne žive po predaji i običaju starih, već jedu s neopranim rukama?"

6 On im rekao: "Dobro je o vama lice-mjerima prorokovao Izaija, kako je napisano: 'Ovaj me narod časti svojim usnama, a srce im je daleko od mene.'

7 'Uzalud mi se klanjaju, kad uče kao nauku zapovijedi ljudske.'

8 Jer vi izostavljate zapovijed Božju, a držite predaju ljudsku, kao što je pranje vrčeva i čaša; još mnoge druge takve stvari vi činite."

9 On im rekao dalje: "Vi tako dobro odbacujete Božju zapovijed da bi ste tako mogli držati svoju predaju.

10 Mojsije je, naime, rekao: 'Poštuj svojega oca i svoju majku' i: 'Tko opsuje oca ili majku, neka se kazni smrću.'

11 A vi velite: 'Ako tko reče svojem ocu ili majci: "Ono čime bih ti trebao pomoći korban je (to jest, dar posvećen hramu)."

12 Ne dopuštate mu više ništa učiniti za svojega oca ili svoju majku.

13 i tako poništavate riječ Božju svojom predajom, koju ste sami sebi predali. I činite mnogo drugih stvari sličnih tomu."

14 Tada je On ponovno dozvao mnoštvo k sebi i rekao im: "Poslušajte me, svi vi i razumijte:

15 Nema ništa što uđe u čovjeka izvana a da bi ga moglo učiniti nečistim; nego ono

što izlazi iz čovjeka, to je ono što ga čini nečistim.

16 Ako tko ima uši za čuti, neka čuje!"

17 A kad se On odmaknuo od naroda i ušao je u kuću, upitali su ga njegovi učenici za smisao prispodobе.

18 A On im rekao: "Zar ni vi isto ne razumijete? Ne shvaćate da ništa ne čini čovjeka nečistim što izvana ulazi u njega,

19 jer mu ne ulazi u srce, nego u trbuh, pa se naravnim putem izlučuje i tako se pročiste sva jela."

20 I još je rekao: "Ono što izlazi iz čovjeka, to je ono što čini čovjeka nečistim.

21 Jer iz nutrine, iz ljudskoga srca, izlaze zle misli, preljubi, bludništva, ubojstva, **22** krađe, lakomstva, pakosti, lukavstva, razuzdanosti, zlo oko ili zavist, ps-ovke, oholost, glupost.

23 Sva ta zla djela izlaze iznutra i čine čovjeka nečistim."

24 On se digao i otišao odatle u okolicu Tira i Sidona. Ušao je u neku kuću i nije htio da to itko dozna, ali nije mogao ostati skriven.

25 Jer je za njega odmah čula neka žena, čiju je kćer opsjeo nečisti duh. Došla je ona i pala mu pred noge.

26 Ta je žena bila Grkinja, rodом Sirofeničanka. Ona ga je molila da istjera zloduha iz njezine kćeri.

27 A On joj rekao: "Pusti da se najprije nasite djeca, jer nije dobro djeci oduzeti kruh i baciti ga psićima."

28 A ona mu odgovarajući rekla: "Da, Gospodine, ali i psići ispod stola jedu od dječjih mrvica."

29 Tada joj On rekao: "Zbog te riječi idi svojim putom, izišao je zloduh iz tvoje kćeri."

30 Kad se ona vratila svojoj kući, nađe svoju kćerku gdje leži na postelji; zloduh je već izišao iz nje.

31 Opet izlazeći iz tirskeg i sidonskog kraja, došao je preko sredine područja Dekapolisa do Galilejskog mora.

32 Tada su mu doveli jednoga čovjeka koji je bio gluh i nijem te ga zamolili da stavi na njega svoju ruku.

33 On ga izveo između naroda nasamo, te stavio svoje prste u njegove uši i svojom se pljuvačkom dotaknuo se njegova jezika.

34 Zatim, gledajući u nebo, uzdahnuo je i rekao mu: "Efatha," to jest: "Otvori se."

35 I odmah mu se otvorile uši i razriješio mu se sapeti jezik, te je razgovijetno govorio.

36 Tada im On zabranio da o tomu ikomu što govore. Ali što im je više branilo, to su oni više razglašavali.

37 Svi su bili prekomjerno zapanjeni govoreći: "On čini sve dobro. On čini da gluhi čuju, a nijemi da govore."

Marko

680

Isus hrani četiri tisuće ljudi. Farizeji traže znak

8 U ono vrijeme mnoštvo naroda nije imalo ništa za jelo, Isus je dozvao svoje učenike i rekao im:

2 "Smililo mi se ovo mnoštvo naroda, jer već su tri dana sa mnom, a nemaju što jesti.

3 Ako ih otpustim gladne k njihovim kućama, klonut će putom. A neki su od njih došli izdaleka."

4 Tada mu njegovi učenici odgovore: "Kako ih može netko zadovoljiti kruhom ovdje u ovoj pustinji?"

5 On ih upita: "Koliko kruhova imate?" Oni odgovore: "Sedam."

6 On zapovjedi mnoštvu da posjeda po zemlji. Uzme sedam kruhova i zahvali, prelomi ih i daje ih svojim učenicima da ih iznesu pred njih. Oni ih iznesu i podijele mnoštvu.

7 A imali su i nekoliko malih ribica; i kad ih blagoslovio, rekao im da i njih podijele isto tako među njih.

8 Tako su svi jeli i nasitili se i pokupe punih sedam velikih košara preostalih komadića.

9 A jelo ih je oko četiri tisuće ljudi. Tada ih On otpusti.

10 Odmah je ušao sa svojim učenicima u ladicu i došao u okolicu Dalmanute.

11 Tada su izašli farizeji i počeli s njim raspravljati, tražeći od njega znak s neba, kušajući ga.

12 A On je uzdahnuo iz dna duše i rekao: "Zašto ovaj naraštaj traži znak? Istinu vam govorim, nipošto se neće dati znak ovom naraštaju."

13 Nato ih ostavio, ponovno ušao u ladicu i preplovio na drugu stranu.

14 Tada su učenici zaboravili ponijeti kruha i nisu imali više od jednoga kruha sobom u ladicu.

15 Tada ih On opomene govoreći: "Pazite, čuvajte se farizejskog kvasca i kvasca Herodova."

16 A oni su razmišljali među sobom govoreći: "To je zato što nemamo kruha."

17 A kad je to primijetio Isus, rekao im: "Zašto govorite o tomu da nemate kruha? Zar još ne razumijete i ne shvaćate? Zar vam je srce još otvrdnuto?"

18 Imate oči zar ne vidite? Imate uši a zar ne čujete? Zar se ne sjećate?

19 Kad sam prelomio pet kruhova za pet tisuća, koliko ste košara punih komadića nakupili?" Oni su mu odgovorili: "Dvanaest."

20 A kad sam prelomio sedam kruhova na četiri tisuće ljudi, koliko košara punih komadića ste tada nakupili?" Oni su mu odgovorili: "Sedam."

21 On im rekao: "Pa kako je to da još ne razumijete?"

22 Tada je On došao u Betsaidu; i tu mu

doveli slijepca i zamolili da ga se dotakne.

23 On je prihvatio slijepca za ruku pa ga izveo izvan grada. I kad mu pljunuo u oči i stavio na njega ruke, upitao ga vidi li.

24 I on je podigao pogled gore i rekao: "Vidim ljude kao stabla koja hodaju."

25 Zatim On ponovno stavio ruke na njegove oči i rekao da pogleda gore. I on je ozdravio tako da je sve ljude sasvim jasno vidio.

26 Tada ga poslao njegovoj kući govoreći: "Ne ulazi u grad i ne govori ni s kime u gradu."

27 Tada je Isus sa svojim učenicima otišao prema mjestima oko Cezareje Filipove. Putom je upitao svoje učenike: "Što ljudi govore tko sam Ja?"

28 A oni su mu odgovorili: "Da si Ivan Krstitelj, neki govore da si Ilija, a drugi opet da si jedan od proroka."

29 On im rekao: "A što vi kažete tko sam Ja?" Petar mu odgovarajući rekao: "Ti si Krist."

30 Tada im On zaprijetio da nikom ne govore o njemu.

31 On ih počeo naučavati da Sin Čovječji mora mnogo trpjeti, da će ga starješine, glavari svećenički i pismoznanci odbaciti, da će biti ubijen i da će uskrsnuti nakon tri dana.

32 To je govorio posve otvoreno. Tada ga Petar povukao u stranu i počeo ga od toga odvrćati.

33 Ali kad se On okrenu i pogleda svoje učenike strogo ukori Petra govoreći: "Odstupi od mene Sotono! Jer ti ne misliš na ono što je Božje, nego na ono što je ljudsko."

34 Tada je dozvao narod i svoje učenike i rekao im: "Ako bilo tko želi ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ na sebe i ide za mnom."

35 Jer tko god želi sačuvati svoj život, izgubit će ga; a tko izgubi svoj život zbog mene i Radosne vijesti, spasit će ga.

36 Jer što koristi čovjeku steći cijeli svijet, a izgubiti svoju dušu?

37 Ili što može čovjek dati u zamjenu za svoju dušu?

38 Tko se god mene stidi i mojih riječi pred ovim preljubotvornim i grijешnim naraštajem, toga će se i Sin Čovječji stidjeti kad dođe u slavi svojega Oca sa svetim anđelima."

Preobraženje. Ponovno proricanje muke

9 On im je dalje rekao: "Zaista, istinu vam govorim, ima nekih ovdje koji sigurno neće umrijeti dok ne vide kraljevstvo Božje gdje dolazi sa silom."

2 Poslije šest dana je uzeo Isus sobom Petra, Jakova i Ivana te poveo njih same gore na visoku goru, i tu se pred njima se

preobrazio.

3 Njegove haljine postanu sjajnobijele, kako ih ne može obijeliti nijedan bjelilac na zemlji.

4 Ukazao im se Ilija s Mojsijem, i oni su razgovarali s Isusom.

5 Tada je Petar progovorio i rekao Isusu: "Učitelju, dobro je da smo ovdje. Načinit ćemo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji."

6 Nije znao što bi rekao, jer su bili vrlo prestrašeni.

7 Uto naide oblak te ih prekrije, a iz oblaka dopre glas govoreći: "Ovo je moj ljubljani Sin, njega slušajte!"

8 I odmah, kad pogledaju oko sebe, nisu vidjeli više nikoga, osim Isusa s njima.

9 Dok su silazili s gore, naloži im On da nikom ne pripovijedaju o onom što su vidjeli, sve dok Sin Čovječji ne uskrsne od mrtvih.

10 Oni su te riječi zadržali za sebe, ali su se međusobno pitali što to znači uskrsnuti od mrtvih.

11 Oni ga upitaju: "Zašto pismoznanci govore da najprije ima doći Ilija?"

12 Tada im On rekao: "Najprije ima doći Ilija i sve obnoviti. Kako ono stoji napisano za Sina Čovječjega, da On mora mnogo trpjeti i da će se postupiti s njim s prežicom?"

13 Ali, ja vam kažem da je Ilija već došao, a oni su postupili s njim kako su htjeli, kako je napisano za njega."

14 Kad je On došao k učenicima, opazio oko njih mnoštvo naroda i pismoznance gdje se s njima prepiru.

15 Odmah kad su ga opazili, čitav narod je bio jako iznenađen, potrčao k njemu pozdravljajući ga.

16 On je upitao pismoznance: "O čemu raspravljate s njima?"

17 Odgovorio mu jedan iz mnoštva: "Učitelju, doveo sam k tebi sina kojega je opsjeo nijemi duh."

18 Gdje ga god zgrabi, baca ga dolje, pjeni se iz ustiju, škripi zubima i postaje ukočen. Rekao sam tvojim učenicima da ga istjeraju, ali nisu mogli."

19 On mu odgovarajući rekao: "O nevjerni naraštaju, dokle ću još morati ostati kod vas? Dokle vas još podnositi? Dovedite ga k meni."

20 I oni su ga doveli k njemu. A čim je on ugledao Isusa, odmah je duh silno stresao dječaka, koji je pao na zemlju, počeo se valjati i pjeniti iz ustiju.

21 Tada je On upitao oca: "Koliko ima vremena da mu se ovo događa?" A on mu odgovorio: "Od djetinjstva."

22 A često ga zna baciti u vatru i u vodu da ga uništi. Pa ako što možeš učiniti, smiluj nam se i pomoz nam!"

23 Rekao mu Isus: "Ako možeš vjerovati,

sve je moguće onomu koji vjeruje."

24 Odmah je povikao dječakov otac i rekao sa suzama: "Gospodine, ja vjerujem; pomoz moju nevjeru!"

25 Kad je Isus vidio da sve više naroda trčeći prilazi na okup, zaprijetio je nečistom duhu govoreći mu: "Nijemi i gluhi duše, ja ti zapovijedam, izidi iz njega i više se ne vraćaj u njega!"

26 Onda je zloduh zavikao, silno stresao dječaka i izišao iz njega. A on je ostao kao mrtav, tako da su mnogi govorili: "Umro je."

27 Ali ga Isus uhvatio za ruku i podigao, i on je stao.

28 A kad je Isus došao u kuću, njegovi ga učenici upitali nasamo: "Zašto ga mi nismo mogli istjerati?"

29 On im odgovorio: "Ova se vrsta ničim drugim ne može istjerati nego molitvom i postom."

30 Tada su oni otputovali odatle te prošli kroz Galileju, a On nije htio da to itko dozna.

31 Jer je poučavao svoje učenike i govorio im: "Sin Čovječji predaje se u ruke ljudima i oni će ga ubiti. A poslije smrti On će uskrsnuti treći dan."

32 Ali oni nisu razumjeli toga govora, a bojali su ga se pitati.

33 Tada je On došao u Kafarnaum. I kad je već bio u kući, upitao ih: "O čemu ste putom između sebe raspravljali?"

34 A oni su šutjeli, jer su raspravljali putom međusobno o tomu tko bi trebao biti najveći između njih.

35 On je sjeo, dozvao Dvanaesticu pa im rekao: "Ako koji čovjek želi biti prvi, neka bude posljednji od svih i sluga svima."

36 Zatim On uzme malo dijete i postavi između njih. Zatim ga uzeo na ruke i rekao im:

37 Tko god primi jednoga od ovih male-nih u moje ime, mene prima; tko god mene prima, ne prima mene, nego onoga koji je mene poslao."

38 Tada mu Ivan odgovorio, govoreći: "Učitelju, vidjeli smo jednoga koji nas ne slijedi, a izgoni zle duhove u tvoje ime, i mi smo mu zabranili jer nas ne slijedi."

39 A Isus je odgovorio: "Nemojte mu braniti, jer nitko ne može činiti čudo u moje ime i onda ubrzo govoriti o meni zlo."

40 Jer tko nije protiv nas na našoj je strani.

41 Jer tko god vam daje piti čašu vode u moje ime, zato što pripadate Kristu, istinu vam govorim, sigurno neće izgubiti svoju nagradu."

42 A tko god učini jednog od ovih male-nih da se spotakne, koji u mene vjeruje, bilo bi mu bolje da s mlinskim kamenom obješenim o vrat bude bačen u more."

Marko

682

43 Ako te na grijeh navodi tvoja ruka, odsijeci je. Bolje ti je kljastu ući u život, nego s dvjema rukama ići u pakao, u oganj koji se nikad neće ugasi.

44 Gdje 'crv njihov ne umire i oganj se ne gasi.'

45 Ako te na grijeh navodi tvoja noga, odsijeci je. Bolje ti je hromu ući u život, nego da budeš s dvjema nogama bačen u pakao, u oganj koji se nikad ne ugasi.

46 Gdje 'crv njihov ne umire i oganj se ne gasi.'

47 Ako te na grijeh navodi tvoje oko, iskopaj ga. Bolje ti je s jednim okom ući u kraljevstvo Božje, nego da budeš sa dva oka bačen u pakao ognjeni.

48 Gdje 'crv njihov ne umire i oganj se ne gasi.'

49 Jer svatko će biti ognjem začinjen, i svaka će žrtva biti solju začinjena.

50 Sol je dobra, ali ako sol izgubi slanost, čime ćete je začiniti? Imajte u sebi sol i imajte mir među sobom."

Bogati mladić

10 Tada je Isus otišao odande i došao u judejski kraj, s onu stranu Jordana. Opet se mnogo naroda skupi k njemu i prema svojem običaju, opet ih je učio.

2 Približe mu se farizeji i kušajući ga upitaju: "Je li dopušteno mužu otpustiti ženu?"

3 On im odgovarajući rekao: "Što vam je zapovjedio Mojsije?"

4 Oni reknu: "Mojsije je dopustio da joj se napiše otpusni list i da se otpusti."

5 A Isus im rekao: "Zbog tvrdoće vašega srca on vam je napisao tu zapovijed.

6 Ali od početka stvaranja 'Bog ih je stvorio muško i žensko.'

7 'Zbog toga će čovjek ostaviti svojega oca i majku i sjediniti se sa svojom ženom,

8 'i oboje će biti jedno tijelo.' Tako onda više nisu dva, nego jedno tijelo.

9 Dakle, što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja."

10 U kući ga ponovno o tomu upitaju njegovi učenici.

11 On im rekao: "Tko god otpusti svoju ženu i oženi se drugom, čini preljub prema njoj.

12 I ako žena otpusti muža svojega i uda se za drugoga, čini preljub."

13 Tada mu neki donesu malu djecu da ih se dotakne. A njegovi učenici riječima su ih zaustavljali.

14 Kada je to vidio Isus, bude vrlo nezadovoljan te im rekao: "Pustite djecu neka dolaze k meni i ne branite im, jer od takvih je kraljevstvo Božje.

15 Istinu vam govorim, tko god ne primi kraljevstva Božjega kao malo dijete, taj sigurno neće ući u njega."

16 Tada ih je stavlja na krilo, grlio, stav-

ljao na njih ruke i blagoslivljao.

17 Dok je izlazio na put, pritrčao mu neki čovjek, pao pred njega na koljena i upitao ga: "Dobri Učitelju, što moram činiti da baštini život vječni?"

18 Isus mu rekao: "Zašto me zoveš dobrim? Nitko nije dobar, osim jednoga, a to je Bog.

19 Ti znaš zapovijedi: 'Ne miješ činiti preljuba!' 'Ne smiješ ubiti!' 'Ne smiješ ukrasti!' 'Ne smiješ svjedočiti lažno!' 'Ne smiješ varati!' 'Poštuj svojega oca i svoju majku!' "

20 On mu odgovarajući rekao: "Učitelju, sve sam to držao od svoje mladosti."

21 Nato ga Isus pogleda s ljubavlju i rekao mu: "Jedno ti nedostaje. Hajde, idi i prodaj sve što imaš, podaj siromasima, pa ćeš imati blago na nebu. Onda dođi, uzmi svoj križ i idi za mnom."

22 Na tu riječ on se ražalostio i otišao tužan svojim putom, jer je imao velik imetak.

23 Isus je pogledao naokolo te rekao svojim učenicima: "Kako je teško onima koji imaju bogatstvo ući u kraljevstvo Božje!"

24 Učenici ostanu zapanjeni na te njegove riječi. Isus im je odgovorio ponovo i rekao: "Djeco, kako je teško onima koji vjeruju u bogatstvo ući u kraljevstvo Božje!"

25 Lakše je devi proći kroz iglene ušice nego bogatom čovjeku ući u kraljevstvo Božje."

26 Oni su se još više snebivali preko mjere, govoreći jedan drugomu: "Tko se onda može spasiti?"

27 Isus ih pogledao i rekao: "S ljudima je nemoguće, ali ne s Bogom; jer s Bogom je sve moguće."

28 Tada mu rekao Petar: "Gledaj, mi smo ostavili sve i pošli za tobom!"

29 Isus je odgovarajući rekao: "Istinu vam govorim, nema nijednoga čovjeka koji bi ostavio zbog mene i Radosne vijesti kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja,

30 a koji ne bi primio stotruko već sada u ovo vrijeme, kuća i braće, i sestara, i majki, i djece, i njiva, doduše s progonima, a u svijetu što dolazi život vječni.

31 "Mnogi koji su prvi bit će posljednji, a posljednji prvi."

32 Kako su išli putom gore u Jeruzalem, Isus je išao pred njima. Oni su bili zaprepašteni i išli za njim u strahu. Tada je On opet uzeo k sebi Dvanaesticu i počeo im govoriti što mu se ima dogoditi:

33 Evo gle, uzlazimo gore u Jeruzalem, i Sin Čovječji bit će predan glavarima svećeničkim i pismoznancima. Oni će ga osuditi na smrt i predati neznabošcima.

34 A oni će ga izvrći ruglu, bičevati ga, pljuvati na njega i ubiti ga. Ali će on po-

slije tri dana uskrsnuti."

35 Tada su došli k njemu Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, govoreći: "Učitelju, mi bismo željeli da nam učiniš što te zamolimo."

36 On im rekao: "Što biste htjeli da vam učinim?"

37 Oni mu reknu: "Daj nam da sjednemo jedan tebi s desne, a drugi s lijeve strane u slavi tvojoj."

38 A Isus im rekao: "Pa vi ne znate što tražite. Možete li vi piti čašu koju ću ja piti i biti kršteni krštenjem kojim sam ja kršten?"

39 A oni su mu odgovorili: "Možemo." No Isus im rekao: "Vi ćete uistinu piti čašu koju ću ja piti i biti kršteni krštenjem kojim sam ja kršten."

40 Ali sjesti meni s desne i lijeve strane nije u mojoj vlasti da dajem, nego je za one za koje je pripravljeno."

41 Kad su to čula ostala desetorica, počeli se ljutiti na Jakova i Ivana.

42 Zato ih Isus dozvao k sebi i rekao im: "Znate da oni koji se priznaju vladarima nad neznabošcima izvršuju vlast nad njima i da ih njihovi velikaši drže pod svojom vlašću."

43 Ali tako neka ne bude među vama. Nego tko god želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužnik.

44 A tko god od vas želi biti prvi među vama, neka bude rob svima.

45 Jer ni Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dade život svoj u otkup za mnoge."

46 Tada stignu u Jerihon. A kako je On izlazio iz Jerihona sa svojim učenicima i velikim mnoštvom, slijepac Bartimej, sin Timejev, sjedio je kraj puta i prosio.

47 Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, počeo je vikati: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!"

48 Mnogi su ga riječima opominjali da šuti, ali on je još jače vikao: "Sine Davidov, smiluj mi se!"

49 Isus se zaustavio i zapovjedio da ga pozovu. Tada zovnu slijepca i reknu mu: "Pouzday se. Ustani, zove te On."

50 I on, bacajući svoj ogrtač, ustao i došao k Isusu.

51 A Isus pitajući ga rekao je: "Sto hoćeš da učinim za tebe?" Slijepac mu rekao: "Rabbuni, Učitelju, učini da progledam."

52 Tada mu Isus rekao: "Hajde, idi svojim putem, tvoja te je vjera ozdravila." I odmah je mogao vidjeti pa pošao putom za Isusom.

Slavni ulazak u Jeruzalem

11 Kad se približe Jeruzalemu, k Betfagi i Betaniji na Maslinskoj gori, Isus pošalje dvojicu učenika

2 i rekao im: "Idite u selo što je pred

vama. Čim uđete u njega, naći ćete privezano mlado magare na kojem još nitko nije sjedio. Odvezite ga i dovedite!"

3 Ako vam tko reče: 'Zašto to činite?' Kažite: 'Gospodinu treba,' i on će ga odmah poslati ovdje."

4 Oni su otišli i našli magare privezano blizu vrata, vani na putu i odvezali ga.

5 A nekoliko prisutnih stojeći tamo, reknu im: "Što to činite da odvezujete magare?"

6 Oni im odgovore kako im je Isus zapovjedio. I oni ih puste.

7 Dovedu magare Isusu i stave na njega svoje haljine, a Isus je sjeo na njega.

8 Mnogi su razastrli po putu svoje haljine, a drugi su rezali zelene lisnate grane sa stabala i prostirali ih po putu.

9 A oni koji su išli pred njim i oni za njim klicali su, govoreći: "Hosana! 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u ime Gospodino!'"

10 Blagoslovljeno je kraljevstvo oca našega Davida, koje dolazi u ime Gospodino! Hosana na visini!"

11 Isus je ušao u Jeruzalem i u hram. Pa kad je sve razgledao uokolo, a kako je već bilo kasno, otišao je s Dvanaesticom u Betaniju.

12 Tako idući dan, kad su izašli iz Betanije, On je ogladnio.

13 I pošto je izdaleka opazio smokvu s lišćem na njoj, pošao je On k njoj ne bi li što našao na njoj. Ali kad je došao do nje, nije našao ništa osim lišća, jer još nije bilo vrijeme smokvama.

14 Odgovarajući joj, Isus je rekao: "Nitko više nikada s tebe roda ne jeo!" To su čuli njegovi učenici.

15 Nato stignu u Jeruzalem. Kada je ušao Isus u hram, počeo je izgoniti sve koji su kupovali i prodavali u hramu. Mjenjačima novca isprevrnuo stolove, a prodavačima golubova klupe.

16 Nikom ne dopusti da kroz hram prenese kakav predmet.

17 Tada ih je učio govoreći: "Nije li napisano: 'Kuća moja bit će kuća molitve za sve narode'? A vi ste je pretvorili u 'razbojničku špilju!'"

18 Kada je to došlo do ušiju svećeničkim glavarima i pismoznancima, počeli su smišljati kako bi ga ubili. Ali su se bojali, jer je sav narod bio oduševljen njegovim naukom.

19 Kada bi nastala večer, izlazio bi On iz grada.

20 Kada su rano u jutro tuda prolazili, opaze da se smokva iz korijena osušila.

21 Tada se Petar sjetio te mu rekao: "Učitelju, pogledaj! Osušila se smokva što si je prokleo."

22 A Isus im odgovarajući rekao: "Imajte vjeru u Boga!"

Marko

684

23 Istinu vam govorim, tko god reče ovo gori: 'pomakni se i baci u more' i ne posumnja u srcu svojem, nego povjeruje da će se dogoditi ono što veli, to će mu i biti, imat će što god zatraži.

24 Zato vam kažem: Što god tražite kad molite, vjerujte da ste već primili, i imat ćete.

25 I kad god stojite i molite, ako što imate protiv bilo koga, oprostite mu, tako da i vama Otac vaš na nebu može oprostiti vaše grijeh.

26 Ali ako vi ne opraštate, ni otac vaš na nebu neće oprostiti vama vaših grijeha."

27 Tada su oni ponovno došli u Jeruzalem. Dok je Isus prolazio kroz hram, došli su k njemu glavari svećenički, pismoznanci i starješine.

28 Oni ga upitaju: "S kakvom vlašću ti sve to činiš? I tko ti je dao tu vlast da to činiš?"

29 Isus im rekao: "Ja ću vas nešto upitati, pa mi odgovorite, onda ću i ja vama reći kakvom vlašću ovo činim."

30 Je li Ivanovo krštenje bilo s neba ili od ljudi? Odgovorite mi."

31 A oni su počeli umovati među sobom, govoreći: Reknemo li 's neba,' reći će nam: 'Zašto mu onda niste vjerovali?'

32 A da reknemo 'od ljudi' "? Bojali su se naroda, jer su svi držali da je Ivan bio doista prorok.

33 Zato odgovore i reknu Isusu: "Ne znamo." A Isus im odgovarajući rekao: "Niti ću ja vama onda reći s kakvom vlašću ovo činim."

O porezu i uskrснуću. Najveća zapovijed

12 Tada im On počne govoriti u prispodobama: "Neki čovjek posadi vinograd, ogradi ga ogradom, izgradi mjesto za vino, sagradi kulu, pa ga iznajmi vinogradarima i ode u daleku zemlju.

2 U svoje vrijeme on posla k vinogradarima slugu svojega, da primi dio vinogradskog uroda od vinogradara.

3 A oni ga uhvate, izmlate i pošalju natrag praznih ruku.

4 On im posla drugoga slugu, na njega su bacali kamenje, razbili mu glavu i poslali ga natrag grdeći.

5 I opet, posla im i trećega, a njega ubiju. Tako i mnoge druge, od kojih neke izmlate, a neke pobiju.

6 Imao je još jednoga, svojega ljubljennoga sina. Njega je poslao posljednjega k njima govoreći: 'Bit će ih strah mojega sina.'

7 Ali vinogradari govoreći među sobom: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo i baština će biti naša.'

8 Oni ga uhvate, ubiju i bace izvan vinograda.

9 Što će sad učiniti gospodar vinograda?

Doći će i pobiti te vinogradare, a vinograd će dati drugima.

10 Zar niste čitali ovo u Pismu: 'Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen.'

11 To je djelo Gospodina, i ono je divno u našim očima."

12 Gledali su kako da ga uhvate, ali su se bojali naroda, jer su znali da je protiv njih izrekao tu prispodobu. Oni su ga tada ostavili i otišli.

13 Zatim mu pošalju neke od farizeja i od herodovaca da ga ispituju i uhvate u riječi.

14 A kad su ovi došli, rekli su mu: "Učitelju, znamo da si Ti istinit i nisi pristran, jer ne praviš razlike među ljudima tko je tko, nego učiš putu Božjemu po istini. Je li zakonito dati caru porez ili nije?"

15 Da ga dademo ili da ga ne dademo?" Ali On prozre njihovo licemjerje te im rekao: "Zašto me kušate? Donesite mi denar da ga vidim."

16 Oni mu ga donesu. On im tada rekao: "Čija je ovo slika i natpis?" "Careva," odgovore mu oni.

17 Tada im Isus odgovarajući rekao: "Podajte onda caru ono što je carevo, a Bogu ono što je Božje." A oni su mu se divili.

18 Tada su došli k njemu saduceji, koji govore da nema uskrснуća. Oni ga upitaju, govoreći ovo:

19 Učitelju, Mojsije nam je propisao: 'Ako nekomu umre brat i ostavi ženu iza sebe, a ne ostavi djeteta, njegov brat treba uzeti njegovu ženu i podići potomstvo svojem bratu.'

20 Bilo je sedmero braće. Prvi se oženi i umrije, a ne ostavi potomstva.

21 Drugi uzeo njegovu ženu i umrije, a ne ostavi potomstva. Treći isto tako.

22 Tako ni jedan od sedmorice ne ostavi potomstva. Najposlije umrije i žena.

23 O uskrснуću, kad oni uskrсну, čija će ona biti žena? Jer su je sva sedmorica imali za ženu."

24 Isus im rekao: "Niste li u zabludi zbog toga što ne poznajete ni Pisma ni moći Božje?"

25 Jer kad uskrсну od mrtvih, niti se oni žene niti udavaju, nego su kao anđeli na nebu.

26 A što se tiče uskrснуća od mrtvih, niste li čitali u Mojsijevoj knjizi, na mjestu o gorućem grmu, kako mu reče Bog: 'Ja sam Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi?'

27 On nije Bog mrtvih, nego Bog živih. Vi se dakle uvelike varate."

28 Tada se približi jedan od pismoznanaca koji je čuo njihovu raspravu. Videći da im je dobro odgovorio, upita ga: "Koja je prva od svih zapovijedi?"

29 Isus mu rekao: "Najprva od svih zapovijedi glasi: 'Cuj, Izraele: Gospodin naš Bog, jedini je Bog.'

30 Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom pameću svojom i svom snagom svojom." To je prva zapovijed.

31 A druga isto takva, jest ova: 'Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.' Druge zapovijedi veće od ovih nema."

32 Pismoznancu mu rekao. Dobro si rekao, Učitelju. Rekao si po istini, On je jedini Bog i nema drugoga osim njega.

33 Jer njega ljubiti svim srcem, svim razumom, svom dušom i svom snagom svojom, a bližnjega ljubiti kao samoga sebe, to više vrijedi nego sve paljenice i druge žrtve."

34 A Isus videći da je mudro odgovorio, rekao mu: "Ti nisi daleko od kraljevstva Božjega." I nitko ga se više nije osudio dalje pitati.

35 Tada je Isus, dok učio u hramu, odgovarajući rekao: "Kako to da pismoznanci govore da je Krist sin Davidov?"

36 Sam je David rekao u Duhu Svetom: 'Gospodin reče mojemu Gospodinu: "Sjedni mi s desne strane dok ne položim tvoje neprijatelje za podnožje tvojim nogama."'

37 Ako ga sam David naziva 'Gospodinom,' kako mu je onda sin?" Mnoštvo naroda rado ga je slušalo.

38 U svojoj pouci rekao im dalje: "Čuvajte se pismoznanaca koji rado idu u dugim haljinama i vole pozdrave na trgovima,

39 najbolja sjedala u sinagogama i najbolja mjesta na gozbama,

40 oni izjedaju kuće i dobra udovička i s prenavljanjem se nadugo Bogu mole. Oni će dobiti strožu osudu."

41 Dok je Isus sjedio ispred mjesta gdje se davao prilog i gledao kako ljudi stavljaju novac unutra. Mnogi su bogataši davali mnogo.

42 Onda je došla jedna siromašna udovica i stavila dva novčića, to je jedan kvadrant.

43 Tada je Isus pozvao k sebi svoje učenike i rekao im: "Istinu vam govorim, ova je siromašna udovica stavila unutra više nego svi drugi koji su davali.

44 Jer svi su oni dali od svojega obilja, a ona je od svojega siromaštva dala sve što je imala, sav svoj imetak."

Ponovni dolazak Kristov i svršetak svijeta
13 Kad je izlazio iz hrama, rekao mu jedan od njegovih učenika: "Učitelju, gledaj! Kakva li kamenja, kakve li građevine!"

2 Isus mu odgovarajući rekao: "Vidiš li ove velike zgrade? Neće tu ni jedan ka-

men ostati na kamenu, a da ne bude srušen dolje."

3 Dok je sjedio na Maslinskoj gori, okrenut prema hramu, Petar, Jakov, Ivan i Andrija upitaju ga nasamo.

4 Kaži nam kad će to biti i kakav će biti znak, kad će se sve to ispuniti."

5 Tada im Isus, odgovarajući počne govoriti: "Pazite da vas tko ne zavede.

6 Mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam on,' i mnoge će zvesti.

7 Kad čujete za ratove i glasove o ratovima, nemojte se uznemirivati. Mora se sve to dogoditi, ali još nije svršetak.

8 Jer će se dići narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će potresa po raznim mjestima, bit će gladi i nevolje. To su tek počeci jadikovanja.

9 A vi sami pazite na sebe, jer će vas predavati sudovima i tući u sinagogama. Vodit će vas pred vladare i kraljeve zbog mene, njima za svjedočanstvo.

10 Radosna vijest mora se najprije propovijedati svima narodima.

11 Ali kad vas povedu na izručenje, nemojte se brinuti unaprijed niti smišljati što ćete govoriti, nego ono što vam se u onaj čas dade, to govorite; jer niste to vi koji govorite, nego Duh Sveti.

12 Tada će brat brata izdati na smrt, a otac svojega sina. Djeca će ustajati protiv roditelja i prouzrokovati njihovu smrt.

13 Svi će vas ljudi mrziti zbog mene i zbog mogega imena. Ali onaj tko ustraje do kraja, bit će spašen.

14 A kad vidite 'grozotu pustoši', o čemu govori prorok Daniel, stojeći gdje ne smije biti" (tko čita neka razumije): "tada neka oni koji su u Judeji bježe u brda."

15 I neka onaj tko bude na krovu kuće, ne silazi i ne ulazi u kuću da što uzme iz nje.

16 A tko bude u polju, neka se ne vraća da uzme svoju haljinu.

17 Teško trudnicama i dojiljama djece u one dane!

18 Molite se da taj vaš bijeg ne bude zimi.

19 Jer će u one dane biti takve nevolje kakve nije bilo od početka stvaranja svijeta, koji je Bog stvorio, pa do sada, niti će je ikad više biti.

20 I kad Gospodin ne bi skratio te dane, nitko se ne bi spasio. Ali zbog svojih izabranika, koje je On izabrao, skratio je dane.

21 Ako vam tko tada reče: 'Evo, ovdje je Krist!' Ili, 'Gle, eno ga ondje!' Ne vjerujte mu.

22 Jer će ustati lažni kristi i lažni proroci i činit će znakove i čuda da zavedu, kad bi bilo moguće, čak i izabrane.

23 Vi budite na oprezu! Eto, sve sam vam unaprijed rekao.

Marko

686

24 A u ono vrijeme, poslije te nevolje, sunce će se pomračiti i mjesec neće davati svoju svjetlost.

25 Zvijezde će s neba pasti i sile nebeske će se uzdrmati.

26 Tada će oni vidjeti Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima s velikom moći i slalom.

27 On će tada poslati anđele svoje i skupiti svoje izabrane od četiri vjetra, od krajnjeg dijela zemlje do krajnjeg dijela neba.

28 Sada naučite ovu prispodobu o smokvi. Kad joj se granje pomladi, bude nježno i potjera lišće, znate da je blizu ljeto.

29 Tako i vi, kad vidite da se to događa, znajte da je blizu, čak na samim vratima.

30 Istinu vam govorim, ovaj naraštaj neće nipošto proći dok se sve to ne zbude.

31 Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće nipošto proći.

32 Ali o tomu danu i času nitko ništa ne zna; ni anđeli na nebu, niti Sin, nego samo Otac.

33 Budite oprezni! Budno pazite i molite se, jer vi ne znate kad je vrijeme.

34 To je kao s čovjekom, koji polazi u daleku zemlju, ostavi svoju kuću i preda upravu slugama. Svakomu odredi posao, a vrataru zapovjedi da budan pazi.

35 Dakle, budno pazite, jer ne znate kad će doći gospodar kuće, uvečer, u pola noći, kad se oglase pijetli ili u jutro,

36 da ne dođe iznenada i ne nađe vas pozaspale.

37 A što kažem vama, to kažem svima: Budno pazite!"

Isus pred Vijećem. Petrova zataja

14 Za dva dana bila je Pasha, svetkovina beskvasnih kruhova. Glavari svećenički i pismoznanci tražili su kako bi Isusa uhvatili na prijevazu i ubili.

2 Govorili su: "Ne na svetkovinu, da se narod ne pobuni!"

3 Kad je bio u Betaniji i sjedio za stolom u kući Šimuna gubavca, došla je neka žena s alabastranom posudicom skupocjenog miomirisnog nardova ulja. Ona razbije posudicu i izlije mu ulje na glavu.

4 Tamo su bili neki koji su se zbog toga ljutili i jedan drugom govorili: "Zašto se prosipa to miomirisno ulje?"

5 Moglo se prodati za više od tri stotine denara i dati siromasima." Jako su joj prigovarali.

6 A Isus im rekao: "Pustite ju, zašto ju mučite? Ona mi je učinila dobro djelo."

7 Jer siromašne ćete uvijek imati sobom i moći ćete im dobro činiti kad god hoćete; a mene nećete imati uvijek.

8 Ona je učinila što je mogla. Došla je unaprijed pomazati moje tijelo za pokop.

9 Istinu vam govorim, gdje se god bude na cijelom svijetu propovijedala Radosna vijest, govorit će se i ovo što je ona učinila, njoj na uspomenu."

10 Tada je Juda Iskariotski, jedan od Dvanaestorice, otišao glavarima svećeničkim da im ga izda.

11 Oni se obradovali kad su to čuli i obećali mu novac. A on je tražio zgodnu priliku da ga izda.

12 Na prvi dan beskvasnih kruhova, kad se klalo pashalno janje, rekli su mu njegovi učenici: "Gdje hoćeš da ti pripravimo pashalnu večeru?"

13 Tada je On poslao dvojicu svojih učenika i rekao im: "Idite u grad i tu će vas sresti čovjek noseći pehar vode; idite za njim."

14 Pa gdje on uđe, recite gospodaru one kuće: "Učitelj kaže: Gdje je gostinjska soba u kojoj bi mogao blagovati pashalnu večeru sa svojim učenicima?"

15 On će vam pokazati veliku gornju sobu prostrtu i pripremljenu. Tu nam pripravite."

16 Njegovi učenici izašli te došli u grad i našli kako im je On rekao te pripremili pashalnu večeru.

17 Uvečer, došao je On s Dvanaestoricom.

18 Dok su sjedili za stolom i jeli, rekao je Isus: "Istinu vam govorim, jedan od vas koji jede sa Mnom izdat će me."

19 Oni se ražaloste, pa ga počeli pitati, jedan za drugim: "Jesam li ja taj?"

20 Tada im On rekao: "To je jedan od Dvanaestorice, koji sa mnom umaće u istu zdjelu!"

21 Sin Čovječji dakle odlazi, kako je napisano o njemu, ali teško onomu čovjeku koji izda Sina Čovječjega! Bilo bi mu bolje da se nije nikad ni rodio."

22 I dok su oni blagovali, uzeo je Isus kruh, blagoslovio ga i razlomio, dao im i rekao: "Uzmite i jedite; ovo je moje tijelo."

23 Zatim uzme čašu, pa kad je zahvalio, dade im je i oni su svi pili iz nje.

24 A On im rekao: "Ovo je moja krv novoga Saveza, koja se prolijeva za mnoge."

25 Istinu vam govorim, sigurno više neću piti od trsova roda do onoga dana kad ću ga piti novoga u kraljevstvu Božjem."

26 A kad su otpjevali psalme, uzašli su na Maslinsku goru.

27 Tada im Isus rekao: "Svi ćete se vi spotaknuti zbog mene ove noći, jer je napisano: 'Udariti ću pastira, i ovce će se razbježati.'"

28 Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju."

29 Tada mu Petar rekao: "Ako se doista svi i spotaknu zbog tebe, ja se neću."

30 A Isus mu rekao: "Istinu ti govorim,

upravo danas, još ove noći, prije nego što pijetao dvaput zapjeva, zaniyekati tri puta."

31 Petar ga je uvjeravao još više: "Kad bi morao s tobom i umrijeti, sigurno te ne bi zaniyekao! Isto tako su govorili i svi ostali.

32 Tada su došli u mjesto imenom Getsemani, pa je On rekao svojim učenicima: "Sjednite tu dok se ja molim."

33 I poveo je sobom Petra, Jakova i Ivana, pa počne biti potišten i duboko uznemiren.

34 Tada im On rekao: "Zalosna je navetiko duša moja, sve do smrti. Ostanite ovdje i bdijte."

35 On je otišao malo dalje, pao na zemlju ničice i molio se da bi ga mmoišao ovaj čas, ako je moguće.

36 I On rekao: "Abba, Oče! Sve je Tebi moguće. Otkloni ovu čašu od Mene; ali ne kako ja hoću, nego kako Ti hoćeš."

37 Vratio se, našao ih gdje spavaju pa je rekao Petru: "Simune, spavaš li? Nisi li mogao biti budan samo jedan sat?"

38 Budite budni i molite, da ne padnete u napašt. Duh je doista voljan, ali je tijelo slabo."

39 Ponovno je otišao moliti, izgovarajući iste riječi.

40 Kad se vratio, opet ih našao gdje spavaju, jer su im otežale oči, a oni nisu znali što bi mu odgovorili.

41 Tada se vratio treći put i rekao im: "Zar još spavate i poćivate? Dosta je! Došao je čas; Sin Čovječji je izdan i predaje se u ruke grješnika.

42 Ustanite! Hajdemo! Evo se približio Moj izdajnik."

43 Odmah, dok je to još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice, s velikim mnoštvom s maćevima i toljagama, od glavara svećenićkih, pismoznanaca i starješina.

44 Tada im njegov izdajnik dade znak govoreći: "Koga ja poljubim, taj je, njega uhvatite i pažljivo odvedite."

45 A ćim je došao, odmah otišao do njega, pristupio mu i rekao: "Ućitelju, Ućitelju!" I poljubio ga.

46 Tada su oni stavili ruke na njega i uhvatili ga.

47 A jedan od prisutnih trgnuo i izvadio mać te udario slugu visokoga svećenika i odsjekao mu uho.

48 A Isus im tada odgovorio: "Zar ste kao na razbojnika izišli s maćevima i toljagama da me uhvatite?"

49 Svaki sam dan bio među vama u hramu i učio, a niste me uhvatili. Ali Pisma se moraju ispuniti!"

50 Tada ga svi ostave i pobjegnu.

51 Išao je za njim samo neki mladić, ogrnut lanenom plahtom po golom ti-

jelu. A jedan mladić ga je htio uhvatiti,

52 ali on ostavi lanenu plahtu i pobjegne od njih gol.

53 Oni odvedu Isusa k visokom svećeniku, gdje su bili skupljeni svi glavari Svećenićki, starješine i pismoznanci.

54 A Petar je izdaleka išao za njim sve do dvora visokoga svećenika. Tu je sjeo sa slugama i grijao se uz vatru.

55 Glavari svećenićki i cijelo Vijeće tražili su svjedoćanstvo protiv Isusa da ga ubiju, ali ga nisu mogli naći.

56 Mnogi su lažno svjedoćili protiv njega, ali im se svjedoćanstva nisu slagala.

57 Tada neki ustanu i lažno posvjedoće protiv njega:

58 Čuli smo ga govoriti: "Srušić ću ovaj hram sagrađen ljudskom rukom i za tri dana sagrađić ću drugi bez ljudskih ruku."

59 Ali ni ovo njihovo svjedoćanstvo nije bilo složno.

60 Tada se diže visoki svećenik pred prisutnima i upita Isusa: "Zar ništa ne odgovaraš? Sto ovi svjedoće protiv tebe?"

61 On je šutio i nije ništa odgovarao. Visoki svećenik ponovno ga upita: "Jesi li ti Krist, Sin Blagoslovljenoga?"

62 Isus je odgovorio: "Ja jesam. Vi ćete vidjeti Sina Čovječjega gdje sjedi s desnu stranu Silnoga i gdje dolazi na oblacima nebeskim."

63 Tada je visoki svećenik razderao svoje haljine i rekao: "Sto nam više trebaju svjedoci?"

64 Čuli ste hulu na Boga! Sto mislite?" I oni ga svi osude da zaslućuje smrt.

65 Tada su neki počeli pljuvati na njega, pokrivati mu lice, udarati ga dlanovima i govoriti mu: "Prorokuj!" A sluge su ga udarali rukama po licu.

66 Dok je Petar bio dolje u dvorištu, došla je jedna od sluškinja visokoga svećenika.

67 Kad je vidjela Petra gdje se grije, pogledala ga te mu rekla: "I ti si bio s Isusom Nazarećaninom."

68 A on to zaniyekao govoreći: "Ne znam niti razumijem što kažeš." Zatim izide u predvorje, a pijetao zapjeva.

69 Sluškinja, videći ga opet, počela je govoriti prisutnima: "Ovaj je jedan od njih."

70 A on je ponovno zaniyekao. Malo kasnije, oni koji su tamo stajali, opet su rekli Petru: "Zbilja, ti si jedan od njih; ta i Galilejac si, govor te tvoj izdaje."

71 On se počeo kleti i preklinjati: "Ne poznajem ćovjeka o kojemu govorite!"

72 I odmah pijetao zapjeva i drugi put. A Petar se sjeti rijeći koje mu je rekao Isus: "Prije nego što dvaput zapjeva pijetao, tri put ćeš me zaniyekati." I kad se toga sjetio, počeo je plakati.

Isus pred Pilatom. Isusova smrt i pokop

15 Odmah rano u jutro glavari svećenički sa starješinama i pismoznancima i cijelo Vijeće održe vijećanje te Isusa svežu, odvedu i predaju Pilatu.

2 Tada ga Pilat upita: "Jesi li ti židovski kralj?" A On mu odgovarajući rekao: "To je kako ti kažeš."

3 Glavari svećenički su ga optuživali za mnoge stvari, ali On nije odgovorio ništa.

4 Tada ga Pilat opet upita govoreći: "Zašto ništa ne odgovaraš? Gledaj koliko te optužuju i svjedoče protiv tebe."

5 Ali Isus nije odgovorio ništa, tako da se Pilat čudio.

6 On im je svake svetkovine običavao puštati jednog sužnja, koga god bi oni tražili.

7 Tada je bio u zatvoru čovjek zvan Baraba, koji je bio zatvoren s ostalim pobunjenicima koji su u buni počinili ubojstva.

8 Tada je mnoštvo uzišlo gore te počelo vičući tražiti ono što im je Pilat običavao činiti.

9 A Pilat im odgovarajući rekao: "Hoćete li da vam pustim kralja židovskoga?"

10 Znao je da su ga glavari svećenički predali iz zavisti.

11 Ali glavari su svećenički uzbunili svjetinu tako da im radije pusti Barabu.

12 Pilat im ponovno rekao: "Što onda hoćete da učinim s onim kojega zovete kraljem židovskim?"

13 Razapni ga! Oni su ponovno zavikali.

14 Pilat im rekao: "Zašto, kakvo je zlo On učinio?" "Razapni ga!" Zavikali su oni još jače.

15 Tako Pilat, hoteći udovoljiti svjetini, otpustio im Barabu, a Isusa, pošto ga prije izbičevao, predao je da se razapne.

16 Tada su ga vojnici odveli u dvoranu, takozvani pretorij, te sazvali na okup cijelu četu.

17 Tada su ga ogrnuli skrletom; pa ispleli trnov vijenac i stavili mu ga na glavu,

18 i počeli ga pozdravljati: "Zdravo, kralju židovski!"

19 Zatim su ga udarali trskom po glavi, pljuvali na njega i pregibajući koljena klanjali mu se.

20 Pošto su mu se izrugali, skinuli su s njega skrlet, odjenuli mu njegove haljine i izveli ga da ga razapnu.

21 Tada su prisilili nekog čovjeka, koji se vraćao iz polja i prolazio tuda, Simuna, Cirence, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese križ.

22 I doveli su Isusa na mjesto Golgotu, što prevedeno znači, lubanjsko mjesto.

23 Tu su mu pokušali dati vino pomiješano sa smirnom, ali ga on nije uzeo.

24 A kad su ga razapeli, razdijelili su među sobom njegove haljine, bacajući

kocku za njih što ima komu pripasti.

25 A bio je tada treći sat, i oni su ga razapeli.

26 Iznad je bio je natpis, gdje je bila napisana njegova krivnja: Kralj židovski.

27 Zajedno s njim razapeli su dva razbojnika: jednoga s desne strane, a drugoga s lijeve.

28 Tako se ispunilo Pismo, koje govori: "Bio je ubrojen među zločince."

29 A oni koji su mimo prolazili grdili su ga, mašući glavama: "Hm! Ti koji razaraš hram i u tri ga dana opet sagrađuješ,

30 Sidi s križa i spasi sam sebe!"

31 Isto su se tako glavari svećenički, s pismoznancima i starješinama, rugali i govorili među sobom: "On je druge spasio, a sebe ne može spasiti!"

32 Neka Krist, kralj Izraelov, sada side s križa, pa da vidimo i da vjerujemo!" Rugali mu se i oni koji su bili razapeti s njim.

33 A kad je došao je šesti sat, nastala je tama po cijeloj zemlji sve do devetoga sata.

34 U deveti sat viknuo je Isus jakim glasom, govoreći: "Eloi, Eloi, lama sabakthani!" Što prevedeno znači: "Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?"

35 Kad su to čuli neki od prisutnih, rekli su: "Gle, On zove Iliju!"

36 I otrčao jedan te nakvasio spužvu octom, nataknuo je na trsku te mu je dade da pije govoreći: Pustite, da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine dolje."

37 A Isus je viknuo jakim glasom i izdahnuo posljednji dah.

38 Uto se Hramska zavjesa razderala na dvoje, odozgor do dolje.

39 A stotnik koji je stajao prema njemu, kad je vidio da je tako zavikao i izdahnuo posljednji dah, rekao je: "Uistinu, ovaj je čovjek bio Sin Božji!"

40 Tu su bile i žene te izdaleka gledale. Među njima je bila: Marija Magdalena, Marija, majka Jakova maloga i Josipa, i Saloma,

41 koje su ga isto tako pratile i služile mu kad je bio u Galileji, a zatim mnoge druge žene koje su s njim došle u Jeruzalem.

42 Kad već nastane večer, a kako je to bio dan Priprave, to jest, dan prije Subotnjega dana,

43 Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji je isto tako očekivao kraljevstvo Božje, odvažio se, te pošao k Pilatu, ušao i zatražio tijelo Isusovo.

44 Pilat se začudio da je On već umro te dozvao k sebi stotnika, pa ga upitao je li odavno umro.

45 Kad je primio obavijest od stotnika, dao je Josipu mrtvo tijelo.

46 Tada je on kupio fino platno, skinuo Isusa, zavio ga u platno i položio u grob

koji je bio izduben u pećini, pa na vrata groba dokotrljao kamen.

47 Marija iz Magdale i Marija Josipova majka, pomno su gledale gdje su ga položili.

Uskrsnuće

16 A kad prođe Subotnji dan, Marija Magdalena, Marija, majka Jakovljeva i Saloma, kupile su miomirisa da bi pomazale Isusa.

2 Vrlo rano u jutro prvoga dana u tjednu došle su one na grob u vrijeme sunčeva izlaska.

3 A među sobom su govatile: "Tko će nam otkotrljati kamen s vrata na grobu?"

4 Kad one pogledaju, vide da je kamen već odmaknut. A bio je, uistinu, vrlo velik.

5 Ulazeći u grob, one opaze mladića u bijeloj dugoj haljini gdje sjedi s desne strane; i prestraše se.

6 A on im je rekao: "Ne bojte se. Vi tražite razapetog Isusa Nazarećanina. Nije ovdje. On je uskrsnuo! Evo gledajte mjesto gdje je bio položen.

7 Idite i recite njegovim učenicima, posebno Petru, da On ide pred vama u Galileju; ondje ćete ga vidjeti, kako vam je rekao."

8 A one brzo izidu, te pobjegnu od groba, jer ih je obuzeo veliki strah i trepet. I nikomu o tomu nisu rekli ništa, jer su se jako bojale.

9 Kada je Isus uskrsnuo rano u prvi dan tjedna, najprije se ukazao Mariji Magda-

leni iz koje je istjerao sedam zlih duhova.

10 Ona je otišla i javila to onima koji su bili s njim, a sada su bili u tuzi i suzama.

11 Oni, kad su čuli da je živ i da ga je ona vidjela, nisu vjerovali.

12 Poslije toga ukazao se u drugom obličju dvojici od njih na putu dok su išli na selo.

13 Ovi su otišli i javili ostalima, ali ni njima nisu vjerovali.

14 Nakon toga ukazao se Jedanaestorici dok su bili za stolom te ih prekorio zbog njihove nevjere i okorjelosti srca, jer nisu vjerovali onima koji su ga vidjeli pošto je uskrsnuo.

15 I rekao im: "Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju.

16 Tko bude vjerovao i pokrstio se, spasit će se; ali onaj tko ne bude vjerovao, osuđit će se.

17 Ova će čudesa pratiti one koji budu vjerovali: U moje će ime izgoniti zle duhove; govorit će novim jezicima;

18 zmije će uzimati rukama; ako popiju što smrtonosno, neće im nauditi; na bolesnike stavljat će ruke, i oni će ozdravljati."

19 Pošto im je ovako govorio, Gospodin je bio uznesen na nebo i sjeo Bogu s desne strane.

20 A oni su otišli i počeli su propovijedati svuda. Gospodin je s njima djelovao i potvrđivao Riječ popratnim znacima. Amen.

Luka

RADOSNA VIJEST PO LUKI

Navještenje rođenja Ivanova i Isusova

1 Kao što su već mnogi poduzeli sastaviti opis onih događaja koji su se za sigurno dogodili među nama,

2 onako kako su nam ih dostavili i porudali oni koji su od početka bili očevici i sluge Riječi,

3 tako i meni izgleda dobro, imajući vrlo dobro razumijevanje u svemu od samoga početka, da ti ih napišem po redu, preuzvišeni Teofile,

4 da se možeš osvjedočiti o pouzdanosti nauka u kojem si bio poučen.

5 Bilo je to u vrijeme Heroda, kralja judejskoga, neki svećenik imenom Zaharija, od reda Abijina. Imao je ženu od kćeri Aronova roda, ime joj je bilo Elizabeta.

6 Oni su dvoje bili pravedni pred Bogom, jer su živjeli besprijekorno po svima zapovijedima i odredbama Gospodinovim.

7 Ali nisu imali djeteta, jer je Elizabeta bila nerotkinja, a oboje su bili u pood-

maklim godinama.

8 Jedanput, kad je on bio na redu da vrši svećeničku službu pred Bogom,

9 prema svećeničkom običaju, zapadne ga kockom kaditi kad bude išao u hram Gospodinov.

10 A čitavo mnoštvo naroda bilo je vani u molitvi za vrijeme kađenja.

11 Tada mu se ukazao anđeo Gospodinov, stojeći s desne strane kationog žrtvenika.

12 Kad ga opazi Zaharija, prepadne se i spopadne ga strah.

13 Ali mu anđeo rekao: "Ne boj se, Zaharija, jer je uslišana tvoja molitva; tvoja će ti žena Elizabeta roditi sina, kojemu ćeš nadjenuti ime Ivan.

14 Imat ćeš radost i veselje, i mnoge će obradovati njegovo rođenje.

15 Jer će biti velik u očima Gospodinovim, neće piti ni vina niti opojnih pića. On će biti ispunjen Duhom Svetim još u

Luka

690

majčinoj utrobi.

16 I mnoge će sinove Izraelove vratiti Gospodinu, njihovu Bogu.

17 On će isto ići pred njim s Ilijinim duhom i snagom, 'da okrene srca otaca prema djeci,' a nepokorne mudrosti pravednika i da pripravi narod spreman za Gospodina."

18 A Zaharija je rekao anđelu: "Po čemu ću ja to spoznati? Ja sam star, a žena mi je u poodmaklim godinama."

19 Anđeo mu rekao: "Ja sam Gabriel, koji stoji pred Bogom, i poslan sam s tobom govoriti i donijeti ovu radosnu vijest.

20 Ali evo, zanijemjet ćeš i nećeš moći govoriti do dana dok se ovo ne ispuni, jer nisi vjerovao mojim riječima koje će se ispuniti u svoje vrijeme."

21 Narod je, međutim, čekao Zahariju i čudio se što se tako dugo zadržao u hramu.

22 A kad je izašao, nije mogao govoriti, a oni su tada shvatili da je imao viđenje u hramu, jer im je davao znakove i ostao nijem.

23 I bilo je tako da odmah čim se završio rok njegove službe, on je otišao k svojoj kući.

24 Poslije toga vremena začela je njegova žena Elizabeta; i pet mjeseci se brižno krila govoreći:

25 Ovo mi je učinio Gospodin u dane kad me milostivo pogledao i skinuo s mene sramotu među ljudima."

26 U šestomu mjesecu posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret.

27 k djevici zaručenoj s mužem kojemu je bilo ime Josip, iz doma Davidova. A djevici je bilo ime Marija.

28 A kad je anđeo ušao k njoj, rekao joj: "Raduj se, u velikoj si milosti, Gospodin je s tobom; blagoslovljena si ti među ženama."

29 Kad ga ona opazila, na te riječi jako se prepala i počela razmišljati što znači taj pozdrav.

30 Tada joj anđeo rekao: "Ne boj se, Marijo, jer si našla milost kod Boga.

31 Evo gle, ti ćeš začeti u svojoj utrobi i roditi Sina i nadjenut ćeš mu ime Isus.

32 On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Gospodin Bog dat će mu prijestolje njegova oca Davida.

33 On će zauvijek kraljevati domom Jakovljevim i njegovu kraljevstvu neće biti kraja."

34 Nato je Marija rekla anđelu: "Kako to može biti, ja ne poznajem muža?"

35 A anđeo joj odgovarajući rekao: "Duh Sveti sići će na tebe i snaga Svevišnjega zasjenit će te; zato će to Sveto Dijete koje će se roditi zvati Sin Božji.

36 A evo, tvoja rođakinja Elizabeta je za-

čela sina u svojoj starosti; i već je u šestom mjesecu ona koju zovu nerotkinjom,

37 Jer Bogu ništa nije nemoguće."

38 Tada mu Marija rekla: "Evo, službenice Gospodinove, neka mi bude po riječi tvojoj" Tada je anđeo otišao od nje.

39 U one dane Marija se žurno zaputila u gorski kraj prema jednom gradu Judinu,

40 te je ušla u kuću Zaharijinu i pozdravila Elizabetu.

41 I dogodilo se, čim je Elizabeta čula Marijin pozdrav, poskočilo je dijete u njezinoj utrobi; i Elizabeta se napunila Duhom Svetim.

42 Zatim je ona progovorila i kliknula jakim glasom: "Blagoslovljena si ti među ženama i blagoslovljen je plod utrobe tvoje!

43 A odakle meni to da majka Gospodina mogea dolazi k meni?

44 Jer zaista, čim je glas pozdrava tvogea došao do mojih ušiju, dijete mi poskočilo u utrobi od veselja.

45 Blagoslovljena je ona koja povjerova, jer će se ispuniti ono što joj je rekao Gospodin."

46 A Marija je rekla: "Moja duša veliča Gospodina,

47 i duh moj se raduje u Bogu mojemu Spasitelju.

48 Jer on milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju. Gle, od sad će me zvati blaženom svi naraštaji.

49 Jer velika mi djela učinio Svesilni i sveto je ime njegovo.

50 I njegovo je milosrđe na onima koji ga se boje od koljena do koljena.

51 On je pokazao moć rukom svojom; rasprši one koji su oholi u zamišljajima srca svojega;

52 On izbaci s prijestolja silnike, a uzvisi neznatne;

53 Gladne zasiti dobrima, a bogataše otpusti praznih ruku;

54 Priskoči u pomoć Izraelu, služi svojem, sjećajući se svojega milosrđa,

55 Kao što je rekao očevima našim, Abrahamu i potomstvu njegovu zauvijek."

56 Marija je ostala s Elizabetom oko tri mjeseca, zatim se vrati svojoj kući.

57 Tada je Elizabeti došlo vrijeme za roditi. I ona je porodila sina.

58 Kad su njezini susjedi i rodbina doznali kako joj je Gospodin iskazao veliku milost, radovali se s njom.

59 I došlo je vrijeme, da na osmi dan dođu i obrežu dijete; i htjeli su ga po ocu nazvati Zaharijom.

60 Ali majka njegova je rekla: "Ne, on će se zvati Ivan."

61 A oni su joj rekli: "Pa nitko se u tvojoj rodbini ne zove tim imenom."

62 Tada oni znakovima upitaju oca njegova—kako bi on htio da se zove.

63 On zatraži pisaču pločicu i napiše govoreći ovo: "Njegovo je ime Ivan." I svi su se čudili.

64 U isti čas otvore mu se usta i jezik mu se odveže, te je govorio i slavio Boga.

65 A strah spopadne sve one koji su živjeli u okolici; i u cijelom su se judejskom gorju pripovijedali ti događaji.

66 Svi oni koji su ih čuli zadržali su ih u srcu, govoreći: "Kakvo će biti ovo dijete?" I doista, ruka Gospodinova bila je s njim.

67 A Zaharija otac njegov, napunio se Duhom Svetim i počeo prorokovati govoreći:

68 Neka je blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov, jer je posjetio i otkupio narod svoj,

69 podiže rog spasenja za nas u domu Davida, služe svojega,

70 kao što je rekao na usta svojih svetih proroka, sve otkako je svijet počeo,

71 da budemo spašeni od naših neprijatelja i iz ruke svih koji nas mrze,

72 da iskaže milost koju je obećao očevima našim i da se sjeti svojega svetog Saveza,

73 zakletvom kojom se zakleo Abrahamu, ocu našem,

74 da nam dopustiš da izbavljeni iz ruku naših neprijatelja služimo bez straha,

75 u svetosti i pravednosti pred njim u sve naše dane života.

76 A ti ćeš se, dijete, zvati prorokom Svevišnjega, jer ćeš ići pred licem Gospodina da mu pripraviš putove njegove,

77 da njegovu narodu pružiš spoznaju spasenja, s oproštenjem njegovih grijeha,

78 kroz veliku milost Boga našega, s kojim nas je pohodilo Izlazak sunca s visine,

79 da obasja one koji sjede u tami i sjeni smrtnoj, da upravlja naše korake na put mira."

80 A dječak je rastao i jačao se duhom, i bio u pustinji do onoga dana u kojem se pokazao Izraelu.

Pohod pastira. Obrezanje

2 Dogodilo se u one dane da izide zapovijed cara Augusta da se provede popis pučanstva cijeloga svijeta.

2 To je bio prvi popis za vrijeme Kvirinijeve upravljanja Sirijom.

3 Tako su svi išli, svatko u svoj grad, da se upišu.

4 Josip isto tako pošao iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju, u Davidov grad koji se zove Betlehem, jer je bio rodom iz Davidova doma,

5 izide da se upiše sa svojom isprošenom ženom Marijom, koja je bila trudna.

6 Dok su bili tamo, njezini dani bili su pri kraju i došlo joj vrijeme za roditi.

7 I ona rodi svojega prvorodenoga Sina, pa ga povije u pelenice i položi u jasle, jer nije bilo mjesta za njih u svratištu.

8 U istom onom kraju živjeli su pastiri u polju, noću su držali stražu nad svojim stadom.

9 Evo gle, anđeo Gospodinov stane ispred njih, Slava i sjaj ih Gospodinov obasja sve unaokolo i oni se jako prestraše.

10 Anđeo im rekao: "Ne bojte se, jer vam, evo, donosim dobru vijest o velikoj radosti za sav narod:

11 Jer vam se danas u Davidovu gradu rodio Spasitelj, koji je Krist, Gospodin.

12 A ovo će vam biti za znak: Naći ćete Dijete povijeno u pelenice gdje leži u jaslama."

13 Odjedanput tamo je bilo s anđelom mnoštvo nebeske vojske koja je hvalila Boga govoreći:

14 Slava Bogu na visini, a na zemlji mir i dobra volja među ljudima!"

15 Tako pošto su anđeli otišli od njih na nebo, pastiri su počeli govoriti jedan drugomu: "Hajdemo u Betlehem da vidimo ono što se dogodilo, s čime nas je upoznao Gospodin."

16 Oni su žurno otišli i našli Mariju i Josipa s Djetetom gdje leži u jaslama.

17 A kad su ga vidjeli, priopće to svima i proglase svuda unaokolo što im je rečeno o tom Djetetu.

18 A svi oni koji su čuli pastire divili su se onomu što su im rekli.

19 A Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u srcu svojem.

20 Zatim se pastiri vrate slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i vidjeli, onako kako im je bilo rečeno.

21 A kad prode osam dana i kad je Dijete trebalo obrezati, nadjenu mu ime Isus, kako ga je nazvao anđeo još prije nego se začeo u utrobi.

22 Kad je prošlo vrijeme njihova čišćenja prema Mojsijevom Zakonu, donesu ga u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu

23 kao što je napisano u Zakonu Gospodinovu: "Svako muško prvorodenče bit će sveto Gospodinu,"

24 da i oni prinesu žrtvu, kako je rečeno u Zakonu Gospodinovim: "par grlica ili dva golubića."

25 Tada je živio u Jeruzalemu čovjek imenom Simun. Bio je pravedan, pobožan i očekivao je utjehu Izraelovu i bio je nadahnut Duhom Svetim.

26 Njemu je bilo objavljeno po Duhu Svetom da neće umrijeti dok ne vidi Gospodinova Krista.

27 Potaknut Duhom Svetim, došao je u hram, baš kad su roditelji nosili Dijete

Luka

692

Isusa da izvrše na njemu propis Zakona, **28** uzeo ga na ruke, blagoslovio Boga i rekao:

29 Gospodine, sada otpusti slugu svojega da ide u miru, prema riječi tvojoj;

30 Jer moje su oči vidjele spasenje tvoje, **31** Koje si ti priprazio pred licem svih naroda,

32 Svjetlo da rasvijetli neznabošce i slavu naroda tvog Izraela."

33 Josip i njegova majka divili su se onomu što se govorilo o njemu.

34 Tada ih Šimun blagoslovio i rekao Mariji, majci njegovoj: "Gle, ovaj je određen za pad i uskrsnuće mnogih u Izraelu i za znak protiv koga će se govoriti,

35 (da, a tebi će samoj mač probosti tvoju dušu), da bi se otkrile misli mnogih srdaca."

36 Tamo je bila proročica Ana, Penuelova kći, iz plemena Ašerova. Ona je bila u velikoj starosti i živjela je u braku s mužem sedam godina, sve od svojega djevičanstva.

37 Ona sama kao udovica, stara osamdeset i četiri godine, nije ostavljala hram, već je noću i danju služila Bogu postom i molitvom.

38 Došla je ona istog časa i počela slaviti Boga i govoriti o Djetetu svima koji su očekivali otkupljenje u Jeruzalemu.

39 Kad su obavili sve što je po Zakonu Gospodinovu trebalo učiniti, vratili se u Galileju, u svoj grad Nazaret.

40 Dijete je raslo i jačalo u Duhu, napunjujući se mudrošću; a milost Božja bila je na njemu.

41 Svake su godine njegovi roditelji išli u Jeruzalem o svetkovini Pashe.

42 Kad mu je bilo dvanaest godina, uzašli su s njim u Jeruzalem prema običaju Svetkovine.

43 Po svršetku tih dana, kad su se vraćali kući, Dječak Isus zadržao se u Jeruzalemu, a Josip i njegova majka nisu to znali,

44 nego misleći da je u društvu među suputnicima, otišli su dan hoda, te ga počeli tražiti među rodbinom i znancima.

45 Kako ga nisu našli, vratili se opet Jeruzalem tražeći ga.

46 Nakon tri dana našli su ga u hramu gdje sjedi među učiteljima, slušajući ih i postavljajući im pitanja.

47 Svi koji su ga slušali bili su zaneseni njegovu razumnošću i odgovorima.

48 Kad su ga opaze, začudili se i majka mu rekla: "Sine moj, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja s brigom smo te tražili."

49 On im rekao: "Zašto ste me tražili? Zar niste znali da ja moram biti u poslu Oca

svojega?"

50 A oni nisu razumjeli riječi koje im je govorio.

51 Tada je On pošao s njima i došao u Nazaret i bio im je poslušan. A njegova je majka sve te događaje brižno čuvala u svojem srcu.

52 A Isus je napredovao u mudrosti, rastu i milosti pred Bogom i ljudima.

Isusovo krštenje. Rodoslovlje

3 Tada u petnaestoj godini vladanja cara Tiberija, Poncije Pilat bio je upravitelj Judeje, Herod je bio tetarar Galileje, Filip njegov brat bio je tetarar pokrajine Itureje i Trahoniteje, a Lizanija tetarar Abilene;

2 Anas i Kaifa bili su visoki svećenici, došla je riječ od Boga Ivanu, sinu Zaharijinu, u pustinji.

3 I on je obišao svu jordansku pokrajinu propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijeha,

4 kao što je napisano u knjizi proročanstva proroka Izaije, govoreći: "Glas jednoga koji viče u pustinji 'Pripravite put Gospodinov, poravnajte staze njegove.'

5 Svaka dolina će se ispuniti, svaka gora i brežuljak će se slegnuti, krivudavi putovi učinit će se ravni, a hrapavi će biti izgladjeni.

6 Svako će tijelo vidjeti spasenje Božje."

7 Tada je on rekao narodu koji mu je dolazio da ga krsti: "Zmijski porodi! Tko vas je upozorio da bježite od srdžbe koja dolazi?"

8 Donosite, dakle, plodove koji odgovaraju pokajanju, i ne govorite u sebi: 'Imamo Abrahama za oca.' Jer ja vam kažem, Bog može od ovoga kamenja podići Abrahamu djecu.

9 I već sada je sjekira položena na korijen stablima; svako se stablo, dakle, ako ne donosi dobrog ploda, siječe i baca u oganj."

10 Tada ga je narod pitao govoreći: "Što nam je onda činiti?"

11 On im rekao: "Onaj tko ima dvije haljine, neka dade onomu koji nema nijedne, a onaj tko ima hrane, neka učini isto tako."

12 Onda su došli i carinici da ih krsti, pa ga upitaju: "Učitelju, što trebamo činiti?"

13 On im rekao: "Ne uzimajte više nego što vam je određeno."

14 Vojnici ga isto tako upitaju: "A što mi trebamo činiti?" On im rekao: "Nikomu ne činite nasilja, niti lažno okrivljujte, i budite zadovoljni svojom plaćom!"

15 Tada je narod bio u iščekivanju, i kako su svi u srcu razmišljali o Ivanu je li on Krist ili nije,

16 Ivan je odgovorio, govoreći svima: "Ja vas, uistinu, krstim vodom. Ali dolazi

jedan jači od mene, remenje njegove obuće ja nisam dostojan odvezati. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.

17 On ima u svojoj ruci vijaču, te će potpuno očistiti svoje gumno, pšenicu će skupiti u svoju žitnicu, a pljevu će spaliti ognjem neugasivim."

18 I mnogim drugim pobudama navješćivao je narodu Radosnu vijest.

19 A Herod tetrarh, koga je on prekorio zbog Herodijade, žene njegova brata Filipa, i zbog svih zlodjela koje je Herod učinio,

20 iznad toga nadodao je još ovo, baci Ivana u tamnicu.

21 A kad je sav narod bio kršten, Isus je isto tako bio kršten; i dok je molio, otvorilo se nebo.

22 Duh Sveti spustio se na njega u tjelesnom obliku kao golub i glas je došao s neba govoreći: "Ti si moj ljubljani Sin, s tobom sam vrlo zadovoljan."

23 Isusu je na početku njegova djelovanja bilo otprilike trideset godina, a bio je, (kako se držalo) sin Josipov, koji je bio sin Helijev,

24 sin Matatov, sin Levijev, sin Melkijev, sin Janajev, sin Josipov,

25 sin Matatijin, sin Amosov, sin Nahumov, sin Eslijev, sin Nagajev,

26 sin Maatov, sin Matatijin, sin Semejev, sin Josipov, sin Judin,

27 sin Joanasov, sin Resin, sin Zerubabelov, sin Sealtielov, sin Nerijev,

28 sin Melkijev, sin Adijev, sin Kosamov, sin Elmadamov, sin Erov,

29 sin Joseov, sin Eliezerov, sin Jorimov, sin Matatov, sin Levijev,

30 sin Simeonov, sin Judin, sin Josipov, sin Jonanov, sin Elijakimov,

31 sin Melejin, sin Menin, sin Matatin, sin Natanov, sin Davidov,

32 sin Jesejev, sin Obedov, sin Boazov, sin Salmonov, sin Nahšonov,

33 sin Aminadabov, sin Aramov, sin Hezronov, sin Peresov, sin Judin,

34 sin Jakovljevi, sin Izakov, sin Abrahamov, sin Terahov, sin Nahorov,

35 sin Serugov, sin Reuov, sin Pelegov, sin Eberov, sin Selahov,

36 sin Kainanov, sin Arfaksadov, sin Semov, sin Noin, sin Lamekov,

37 sin Metuselahov, sin Henokov, sin Jaredov, sin Mahalalelov, sin Kainanov,

38 sin Enosov, sin Setov, sin Adamov, Sin Božji.

Kušnja u pustinji. Isus u sinagogi u Nazaretu

4 Isus je bio tada pun Duha Svetoga, vratio se s Jordana i bi odveden od Duha u pustinju,

2 a bio je četrdeset dana kušan od đavla. Onih dana nije ništa jeo, te kad ono istekne, On ogladnje.

3 Davao mu tada rekao: "Ako si Ti Sin Božji, zapovjedi ovom kamenju da postane kruh."

4 Rekao mu Isus: "Napisano je: 'Ne živi čovjek samo od kruha, nego od svake riječi Božje.'"

5 Zatim ga davao odvede na visoku goru i pokazao mu za tren oka sva kraljevstva svijeta

6 pa mu rekao: "Dat ću ti svu vlast nad njima, i njihovu slavu, jer je meni predana i dajem je komu god ja hoću.

7 Dakle, sve ovo biće tvoje ako mi se pokloniš."

8 A Isus mu odgovorio: "Idi od mene, Sotono, jer je napisano: 'Gospodinu, Bogu svojemu se klanjaj i njemu jedinomu služi.'"

9 A zatim ga odvede u Jeruzalem i postavi ga na vrh hrama te mu rekao: "Ako si ti Sin Božji, baci se odavde dolje."

10 Jer je napisano: 'On će narediti svojim anđelima da te čuvaju.'

11 i 'nositi će te na svojim rukama, da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.'"

12 A Isus mu odgovarajući rekao: "Rečeno je: 'Ne iskušavaj Gospodina Boga svojega.'"

13 Kad je davao iscrpio sve kušnje, otišao je od njega do druge prilike.

14 Tada se Isus vrati sa silom Duha u Galileju i glas se raznese o njemu po cijeloj tamošnjoj okolini.

15 Učio je u njihovim sinagogama i svi su ga slavili.

16 Tako je On došao u Nazaret, gdje je bio odrastao. I po svojem običaju ušao je u sinagogu na Subotnji dan i ustao čitati.

17 Oni mu pruže knjigu proroka Izaije. Kad On otvori knjigu, namjeri se na mjesto gdje je bilo napisano:

18 Na meni je Duh Gospodinov, jer me je On pomazao da propovijedam Radosnu vijest siromašnima. On me je poslao liječiti slomljena srca, navijestiti oslobođenje zatvorenicima i vratiti vid slijepima, osloboditi potlačene,

19 navijestiti milosnu godinu Gospodinovu."

20 Zatvori knjigu i vrati je poslužniku pa sjeo. Oči svih u sinagogi bile su uprte u njega.

21 On im progovori: "Danas se ispunilo ovo Pismo u vašim ušima."

22 Svi su mu odobravali i divili se lijepim riječima što su izlazile iz njegovih usta. Govorili su: "Nije li ovo sin Josipov?"

23 Tada im On rekao: "Sigurno ćete mi reći ovu prisporodbu: 'Liječniče, izliječi sam sebe! Sve što si učinio, kako smo čuli, u Kafarnaumu, učini i ovdje, u svojem rodnom kraju.'"

24 Tada je On rekao: "Istinu vam govorim, nijedan prorok nije dobro primljen

Luka

694

u svojemu rodnom kraju."

25 Istinu vam govorim, bilo je mnogo udovica u Izraelu u vrijeme Ilijino, kad je nebo ostalo zatvoreno tri godine i šest mjeseci i velika glad zavládala po cijeloj zemlji.

26 Ali ni jednoj od njih nije bio poslan Ilija osim nekoj ženi udovici u Sarfati, u području Sidona.

27 Mnogi gubavci bili su u Izraelu u vrijeme proroka Elizeja, ali ni jedan se od njih ne očisti osim Sirijca Naamana."

28 Kako su to čuli, svi koji su bili u sinagogi razljutili se puni gnjeva.

29 Ustanu te ga istjeraju iz grada i dovedu na rub brijega na kojem je bio sagrađen njihov grad, u nakani da ga dolje strmoglave.

30 Ali je on prošao između njih, umaknuo im i otišao svojim putem.

31 Tada siđe u Kafarnaum, galilejski grad, i tu ih je učio na Subotnji dan.

32 Ljudi su bili zaneseni njegovim naukom, jer mu je riječ bila puna moći.

33 U sinagogi bio neki čovjek koji je bio opsjednut nečistim duhom. On povika jakim glasom,

34 govoreći: "Pusti nas, što imamo mi s tobom, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Ja znam tko si ti: Ti si Svetac Božji."

35 A Isus mu zaprijeti govoreći: "Umukni i izidi iz njega!" I tada ga zloduh sruši ispred svih te izide iz njega i ništa mu ne naudi.

36 Svi su se čudili i govorili jedan drugomu: "Kakva je to riječ, kad s vlašću i snagom zapovjeda nečistim duhovima i oni izlaze?"

37 Glas se o njemu raširi po svim okolnim mjestima.

38 Tada je izišao iz sinagoge i ušao je u kuću Simunovu. A Simunova punica bila je bolesna od teške groznice, pa ga oni zamole za nju.

39 On se prignuo nad nju te zaprijetio groznici, i ova ju ostavila. Žena je odmah ustala i počela ih posluživati.

40 O zalazu sunca svi koji su imali bolesnike koji su patili od raznih bolesti doveli su ih k njemu. On bi na svakoga od njih stavljao ruke i ozdravljao ih.

41 Iz mnogih su izlazili zli duhovi te vikali, iza glasa govoreći: "Ti si Krist, Sin Božji!" On im zaprijeti i ne dopusti im da govore, jer su oni znali da je On Krist.

42 Poslije toga kad je nastao dan, On je izišao i otišao na samotno mjesto. A narod ga je tražio i kad došao do njega, htjeli su ga zadržati da ne ide od njih.

43 A on im rekao: "I drugim gradovima moram isto propovijedati Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem, jer sam za to poslan."

44 I propovijedao je po sinagogama u Galileji.

Obilan ribolov. Iscjeljenje gubavaca i uzetoga

5 Jedanput tako dok se narod gurao oko Isusa da čuje riječ Božju, On je stajao na obali Genezaretskog jezera

2 i vidio je dvije ladice gdje stoje na obali jezera; ribari su bili izašli iz njih i prali svoje mreže.

3 On je ušao u jednu ladicu, koja je pripadala Simunu, i zatražio ga da malo otisne od kopna. On je tada sjeo i počeo učiti narod iz ladice.

4 A kad je prestao govoriti, rekao je Simunu: "Izvezi na pučinu i bacite mreže svoje za ribolov."

5 A Simun mu je odgovorio: "Učitelju, mi smo svu noć lovili i trudili se a ništa nismo uhvatili, ali na tvoju riječ bacit ću mreže."

6 A kad to učine, uhvate mnogo riba, toliko da su im se mreže gotovo razdirale.

7 Uto dadu znak svojim sudrugovima u drugoj ladici da im dođu pomoći. Ovi su došli i napunili obje ladice tako da su gotovo tonule.

8 Kad je to vidio Simun Petar, pao Isusu do koljena govoreći: "Udalji se od mene, Gospodine, jer ja sam grješnik!"

9 Jer on i svi oni koji su bili s njim skamenili se, zbog riba koje su ulovili.

10 Isto tako Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, koji su bili Simunovi sudruzi. Isus je rekao Simunu: "Ne boj se! Od sad ćeš loviti ljude!"

11 Oni izvuku ladice na kopno, ostave sve i pođu za njim.

12 Dok je On boravio u nekom gradu, gle, najedanput se pojavi čovjek sav gubav; i čim opazio Isusa, pao je ničice pa ga zamolio, govoreći: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti."

13 Tada On pruži svoju ruku, dotače ga se govoreći: "Hoću. Budi očišćen." I odmah ga guba ostavi.

14 On mu naloži da nikom ne govori: "Već hajde, pokaži se svećeniku i prinesi žrtvu za svoje očišćenje, njima za svjedočanstvo, kao što je zapovjedio Mojsije"

15 A glas se o njemu sve više i više pronosio, a veliko je mnoštvo naroda dolazilo da ga čuje i da ih On izliječi od njihovih bolesti.

16 A on se često povlačio u pustinju i molio.

17 Dogodi se jednog dana, za vrijeme dok je Isus poučavao, ondje su sjedili i farizeji i učitelji Zakona koji su došli iz svih galilejskih i judejskih sela i iz Jeruzalema. A sila Gospodinova bila je prisutna da ih ozdravlja.

18 I gle, ljudi donesu na postelji čovjeka koji je bio uzet. Oni su pokušavali da ga

unesu unutra i stave pred Isusa.

19 A kako zbog velikog mnoštva naroda nisu pronašli kamo bi ga mogli unijeti, popeli se na krov te ga kroz crepove spustili s posteljom među prisutne i ispred Isusa.

20 A On, videći njihovu vjeru, rekao mu: "Čovječe, oprošteni su ti grijesi tvoji."

21 Nato pismoznanci i farizeji počeli pomišljati u sebi govoreći: "Tko je ovaj što huli na Boga? Tko može opraštati grijehe, osim jedinog Boga?"

22 A Isus, kad je prozreo njihove misli, rekao im: "Zašto tako razmišljate u svojim srcima?"

23 Što je lakše reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili reći: 'Ustani i hodaј'?"

24 Ali znajte da Sin Čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe" On je tada rekao uzetomu bolesniku: "Ja ti govorim, ustani, uzmi svoju postelju i idi svojoj kući."

25 I on odmah je ustane pred njima, uzeo je svoju postelju i otišao svojoj kući slaveći Boga.

26 Svi su se divili, slavili su Boga i ispunjeni strahom govorili: "Danas smo se nagledali čuda!"

27 Poslije toga Isus iziđe i opazi carinika imenom Levija gdje sjedi u carinarnici i rekao mu: "Pođi za mnom."

28 On ostavi sve, ustane i pođe za njim.

29 Nakon toga Levi mu priredi u kući svojoj veliku gozbu. A s njima za stolom sjedilo je mnogo carinika i drugih koji su bili s njima.

30 A njihovi farizeji i pismoznanci počeli su mrmljati protiv njegovih učenika govoreći im: "Zašto jedete i pijete s carinicima i grješnicima?"

31 A Isus im rekao: "Ne treba liječnik onima koji su zdravi, nego onima koji su bolesni.

32 Ja nisam došao zvati na pokajanje pravednike, nego grješnike."

33 Oni mu tada reknu: "Zašto Ivanovi učenici često poste i mole, isto tako i farizejski, a tvoji jedu i piju?"

34 A On im rekao: "Zar možete natjerati svatove da poste dok je još zaručnik među njima?"

35 Ali doći će vrijeme kad će im uzeti i odvesti zaručnika; onda će oni u one dane postiti."

36 On im je isto tako govorio prisposobu: "Nitko ne stavlja komad zakrpe od nove haljine da zakrpa staru haljinu, jer novu haljinu raspapa, a staroj haljini ne pristaje zakrpa od nove.

37 I nitko ne stavlja novo vino u stare mješine; jer novo vino rasprsnje mješine te se prolije, a mješine propadnu.

38 Nego, novo vino mora se staviti u nove mješine, i tako se oboje sačuva.

39 I nitko, pošto je pio staro vino, neće odmah novoga, jer reče: 'Staro je bolje.'"

6 *Sin Čovječji gospodar Subotnjega dana*
Tako se dogodi drugoga Subotnjega dana poslije prvoga da je Isus išao poljem kroz žito. Njegovi su učenici trgali klasje, trli ga rukama i jeli.

2 Tada im neki farizeji reknu: "Zašto činite ono što nije zakonom dopušteno činiti na Subotnji dan?"

3 Isus im odgovarajući rekao: "Zar niste čitali ni to što je učinio David kad je bio gladan, on i oni koji su bili s njim;

4 kako je ušao u kuću Božju uzeo i jeo postavljene kruhove, pa ih dao onima koji su bili s njim, koje nije zakonom dopušteno jesti nikom osim svećenicima?"

5 I On im rekao: "Sin je Čovječji gospodar i od Subotnjega dana."

6 Dogodi se tako jednoga drugog Subotnjega dana, ušao je Isus u sinagogu i počeo učiti. Tu je bio neki čovjek kojemu je usahla desna ruka.

7 A pismoznanci i farizeji pazili su na Isusa da vide hoće li na Subotnji dan liječiti, da bi našli nešto zbog čega bi ga mogli optužiti.

8 Ali On je znao njihove misli pa je rekao čovjeku s usahlom rukom: "Digni se i stani ovdje ispred svih." I on ustane i stane ispred njih.

9 Onda im Isus rekao: "Ja ću vas nešto upitati: Je li zakonito na Subotnji dan činiti dobro ili činiti zlo, spasiti život ili upropastiti ga?"

10 Zatim ih sve naokolo pogledao te rekao onom čovjeku: "Ispruži svoju ruku!" On je učinio tako i ruka mu iscijelila i postala zdrava kao i druga.

11 A oni ispunjeni gnjevom počeli su se međusobno dogovarati što da učine s Isusom da mu naude.

12 Poslije tih dana, Isus je otišao na goru da se moli i tu je proveo cijelu noć moleći se Bogu.

13 Kad je osvanuo dan, dozove On svoje učenike i od njih izabrao Dvanaesticu, koje nazove apostolima:

14 Šimuna, kojega nazove Petar, i brata mu Andriju; Jakova i Ivana; Filipa i Bartolomeja;

15 Mateja i Tomu; Jakova sina Alfejeva i Šimuna zvanog Zelota;

16 Judu sina Jakovljeva, i Judu Iskariot-skoga koji je postao izdajnik.

17 Zatim On side s njima i zaustavi se na ravnom mjestu sa svojim učenicima i veliko mnoštvo naroda iz cijele Judeje i Jeruzalema, iz tirkog i sidonskog primorja, koji su došli da ga čuju i da ozdrave od svojih bolesti.

18 Ozdravljali su isto i oni koje su mučili

Luka

696

nečisti duhovi.

19 Sve je mnoštvo tražilo da ga se dotakne, jer je iz njega izlazila sila koja je ozdravljala sve.

20 On upravi pogled na svoje učenike i rekao: "Blago vama, siromasi, jer vaše je kraljevstvo Božje.

21 Blago vama koji sada gladujete, jer ćete se nasititi! Blago vama koji sada plaćete, jer ćete se smijati.

22 Blago vama kad vas ljudi mrze i kad vas odbacuju, grde i ozloglašuju vaše ime kao zlo, zbog Sina Čovječjega.

23 Radujte se u taj dan i poskakujte od veselja, jer je velika vaša plaća na nebu. Isto su činili i s prorocima očevi njihovi.

24 Ali jao vama, bogataši, jer ste primili svoju utjehu.

25 Jao vama koji ste siti, jer ćete gladovati. Jao vama koji se smijete, jer ćete tugovati i plakati.

26 Jao vama kad vam svi ljudi laskaju, ta isto su tako činili s lažnim prorocima očevi njihovi.

27 A vama koji me slušate kažem: Ljubite svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas mrze.

28 Blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite se za one koji vas iskorištavaju.

29 Onomu koji vas udari po jednom obrazu, pružite i drugi. Tko ti uzima ogrtač, ne krati mu ni haljinu.

30 Tko god traži od tebe, podaj mu. A od onoga koji uzima tvoje, ne traži natrag.

31 Kako želite da vama ljudi čine, tako činite i vi njima.

32 Ako ljubite one koji vas ljube, kakvu hvalu dobivate? I grješnici ljube one koji njih ljube.

33 Ako dobro činite onima koji vama čine dobro, kakvu hvalu dobivate? Jer i grješnici čine to isto.

34 Ako posuđujete onima od kojih se nadate nešto dobiti, kakvu hvalu dobivate? Jer i grješnici posuđuju grješnicima da toliko prime.

35 Nego, ljubite svoje neprijatelje, činite dobro i posuđujte, a da ništa ne očekujete natrag; tako će vaša plaća biti velika, a vi ćete biti sinovi Svevišnjega. Jer On je dobar nezahvalnima i zlima.

36 Budite milosrdni kao što je milosrdan Otac vaš.

37 Nemojte suditi, pa ni vi nećete biti suđeni. Ne osuđujte, pa ni vi nećete biti osuđeni. Opraštajte, i bit će vam oprošteno.

38 "Davajte, pa će vam se i davati; dobru mjeru, zbijenu, stresenu i prelijevajuću dat će vam se u naručje. Jer će vam se mjeriti onom mjerom kojom vi mjerite."

39 A rekao im je i prispodobu: "Može li slijepac voditi slijepca? Zar neće obojica u jamu pasti?"

40 Nije učenik iznad svojega učitelja, a svaki onaj koji je dobro izučen jest kao njegov učitelj.

41 A zašto gledaš trun u oku svojega brata, a u svojemu oku brvna ne opažaš?

42 Ili kako možeš reći svojemu bratu: 'Brate, dopusti da ti izvadim trun iz tvog oka,' kad sam ne vidiš brvna u svojem oku? Licemjere! Izvadi najprije brvno iz svojega oka pa ćeš onda jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka svojega brata.

43 Jer dobro stablo ne rodi zlim plodom, niti zlo stablo rodi dobrim plodom.

44 Jer svako se stablo poznaje po svojem plodu. Jer ljudi ne beru s trnja smokve, niti s grma od kupine grožđe.

45 Dobar čovjek od dobra blaga svojega srca iznosi ono što je dobro, a zao čovjek od zla blaga svojega srca iznosi ono što je zlo. Jer mu usta govore ono čega mu je srce prepuno.

46 Zašto me zovete: 'Gospodine, Gospodine,' a ne činite ono što vam govorim?

47 Tko god dolazi k meni, sluša moje riječi i izvršuje ih, pokazat ću vam komu je on sličan:

48 Sličan je čovjeku koji gradi kuću, koji iskopa duboko i postavi temelj na kamenu. A kad nastane poplava, potok nahrupi na tu kuću, ali je ne može uzdrmati jer je utemeljena na kamenu.

49 Ali onaj koji čuje i ne učini ništa, sličan je čovjeku koji sagradi kuću na zemlji bez temelja, na nju navali potok i ona se odmah sruši. I velika je ruševina te kuće."

Ozdravljenje stotnikova slugu

7 Pošto je dovršio narodu sve te riječi, ušao je u Kafarnaum.

2 Neki stotnik imao je bolesnog slugu, koji mu je bio vrlo drag i ležao je na umoru.

3 Kada je čuo gdje se govorilo o Isusu, posla mu neke židovske starješine da ga zamole da mu dode ozdraviti slugu.

4 Kad oni stignu k Isusu, počeli su ga usrdno moliti, govoreći da taj za kojega bi On to učinio to i zaslužuje.

5 Jer on voli naš narod. I sinagogu nam je sagradio."

6 Tada Isus pođe s njima. A kad više nije bio daleko do kuće, stotnik mu posla neke prijatelje da mu reknu: "Gospodine, ne muči se dalje, jer ja nisam dostojan da udeš pod krov moj,

7 Zato dakle nisam se smatrao dostojnim da pristupim k tebi, nego samo reci riječ i ozdravit će sluga moj!

8 Jer i ja, koji sam čovjek podložen drugima i imam pod sobom vojnike, jednomu kažem: 'Idi!' i on ide; a drugomu: 'Dodi!' i on dode; i svojemu sluzi: 'Učini

tol' i on to učini."

9 Kad je Isus to čuo zadivio mu se, te se okrene mnoštvu naroda koji je išao za njim i rekao: "Kažem vam, tolike vjere nisam našao ni u Izraelu!"

10 Kad se izaslanici vratili kući, našli su slugu potpuno zdrava, a prije je bio bolestan.

11 Poslije toga, otišao je Isus u grad po imenu Nain. S njim su išli njegovi učenici i veliko mnoštvo naroda.

12 Kada se približio gradskim vratima, kad ono iznosili su na pokop mrtvaca, jedinka sina u majke koja je bila udovica. Pratio ju je mnogi narod iz grada.

13 Kad ju je Gospodin opazio, sažali se nad njom te joj rekao: "Nemoj plakati!"

14 Zatim je pristupio k lijesu, dotaknuo ga se dok su nosioci stajali te rekao: "Mladiću, tebi govorim, ustani!"

15 Mrtvac se podigao i počeo govoriti; a Isus ga dao njegovoj majci.

16 Sve prisutne obuzeo strah te su slavili Boga govoreći: "Velik se prorok pojavio među nama." I "Bog je posjetio narod svoj."

17 Raširio se glas i mišljenje o njemu po cijeloj Judeji i po cijelom okolnom kraju.

18 O svemu tomu izvijeste Ivana njegovi učenici.

19 Nato je Ivan pozvao dvojicu svojih učenika te ih poslao Gospodinu da ga pitaju: "Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?"

20 Kad ljudi stignu k njemu, reknu mu: "Ivan Krstitelj poslao nas je k tebi da pitamo: 'Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?'"

21 On je upravo u taj čas ozdravljao mnoge od njihovih bolesti, muka i zlih duhova te mnogim slijepcima poklanjao vid.

22 Tada im Isus rekao: "Idite i javite Ivanu što ste vidjeli i čuli; da slijepi progledavaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasi se propovijeda Radosna vijest.

23 Blago onomu koji se zbog mene ne spotakne."

24 A kad su Ivanovi izaslanici otišli, počeo Isus govoriti mnoštvu naroda o Ivanu: "Što ste izišli gledati u pustinju? Trsku koju vjetar njiše?"

25 Ili što ste izišli gledati? Čovjeka u mekane haljine odjevena? Zaista ljudi koji se odijevaju u sjajno odijelo i žive u raskoši borave u kraljevskim dvorima.

26 Pa što ste izišli gledati? Proroka? Da, kažem vam, i mnogo više od proroka.

27 On je onaj o kojemu je napisano: 'Evo, glasnika svojega pred licem tvojim šaljem ti da pripravi put pred tobom.'

28 Kažem vam, nitko između rođenih od žene nije veći od Ivana; ali onaj koji je na-

jmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega."

29 Sav narod koji ga je slušao i carinici, dadu priznanje Bogu time što su se podložili Ivanovu krštenju.

30 A farizeji i zakonoznanci odbiju savjet Božji protiv sebe samih, ne pristajući na krštenje njegovo.

31 A Gospodin je rekao: "Pa s kime onda da usporedim ljude ovoga naraštaja? Komu su slični?"

32 S njima je kao s djecom, onom što sjede na trgu i dovikuju jedni drugima: 'Zasvirati smo vam na frulu, a vi niste plesali! Zapjevali smo vam tužaljke, a vi niste zaplakali!'

33 Ivan Krstitelj je došao; niti jede kruha, niti pije vina, a vi velite: 'Ima zlog duha!'

34 Dode Sin Čovječji jede i pije, a vi velite: 'Gledajte čovjeka izjelice i pijanice, prijatelja carinika!'

35 Ali mudrost su opravdala sva njezina djeca."

36 Neki farizej zamoli Isusa da objeduje kod njega. I On je ušao u farizejevu kuću i sjeo za stol jesti.

37 Gle, najednput se pojavila neka žena iz grada koja je bila grješnica. Ona, kad je saznala da je Isus za stolom u farizejevoj kući, donijela je alabastrenu posudicu pomasti,

38 i stala iza njega do njegovih nogu te mu plačući počela svojim suzama prati noge, otirati ih svojom kosom, ljubiti i mazati mirisnom pomašću.

39 Kad je to vidio farizej koji ga pozvao, pomislio je u sebi: "Kad bi ovaj čovjek bio prorok, znao bi tko je i kakva je ova žena što ga se dotiče; jer ona je grješnica."

40 A Isus mu odgovarajući rekao: "Šimune, imam ti nešto reći." "Govori, učitelju!" Odvрати mu on.

41 Neki vjerovnik imao je dvojicu dužnika. Jedan mu je dugovao pet stotina denara, a drugi pedeset.

42 A kako nisu imali čim vratiti, on oprosti obojici. Kaži mi sad koji će mu, dakle, od njih više pokazivati ljubavi?"

43 Šimun mu je odgovorio: "Držim, onaj kojemu je više oprostio." A On mu rekao "Pravo si sudio,"

44 Onda se okrenuo prema ženi pa rekao Šimunu: "Vidiš li ti ovu ženu? Ja sam došao u tvoju kuću; i ti mi nisi dao vode za moje noge, a ona mi je suzama svojim oprala noge i otrla ih kosom svojom.

45 Ti mi nisi dao poljupca, a ova žena, sve otkako sam ušao, ne prestaje mi ljubiti noge.

46 Ti mi nisi namazao glavu uljem, a ova mi je žena noge namazala pomašću.

47 Zato, kažem ti, oprošteni su joj grijesi, i to mnogi, jer je pokazala mnogo ljubavi. A komu se manje oprašta, taj pokazuje

Luka

698

manje ljubavi."

48 A ženi je rekao: "Oprošteni su ti grijesi tvoji."

49 A oni koji su sjedili s njim za stolom počeli su međusobno govoriti: "Tko je ovaj koji čak i grijehe oprašta?"

50 Tada je On rekao ženi: "Tvoja te vjera spasila. Hajde, idi u miru!"

Bolesna žena i Jairova kći

8 Nakon nekog vremena, On je redom obilazio sve gradove i sela propovijedajući i navješćujući Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem. S njim su išla dvanaestorica

2 i neke žene koje je iscijelio od zlih duhova i bolesti: Marija, zvana Magdalena, iz koje je izišlo sedam zlih duhova,

3 Ivana, žena Herodova upravitelja Kuza, Suzana i mnoge druge, koje su ih pomagale svojim dobrima.

4 Kako se skupi mnogo naroda i kako su ljudi iz svih krajeva dolazili k njemu, rekao im u prisposobi:

5 Izide sijač da sije sjeme. Dok je sijao, neko zrno padne kraj puta, pogazi se te ga pozoblju ptice nebeske.

6 Tako neko padne na kamen, ali odmah čim izniknu osuši se, jer nije imalo vlage.

7 Neko padne među trnje te ga uguši trnje rastući skupa s njim.

8 A neko drugo padne na dobru zemlju te izniknu i donese stostruki rod." Kad je sve to ispriopovjedio, On je zaviknuo: "Onaj tko ima uši za čuti, neka čuje!"

9 Njegovi ga učenici upitaju što znači ta prisposoba.

10 On im rekao: "Vama je dano da upoznate tajne kraljevstva Božjega, a drugima se daju samo u prisposobama, 'da gledaju, a da ne mogu vidjeti, da slušaju, a da ne mogu razumjeti.'"

11 Ovo je značenje prisposobe: Sjeme je riječ Božja.

12 Ono kraj puta, to su oni koji uistinu čuju riječ; zatim dođe davao te je iščupa iz njihovog srca, da ne vjeruju i ne budu spašeni.

13 Ono na kamenu, to su oni koji s veseljem primaju riječ čim je čuju, ali nemaju korijena; neko vrijeme vjeruju, ali u vrijeme napasti otpadnu.

14 A ono što padne među trnje, to su oni koji čuju, ali ih još na putu zaguše tjeskobne brige, bogatstvo i svjetski užici ovoga života i tako ne donose potpuno zrelih plodova.

15 A ono što je palo na dobru zemlju, to su oni koji čuju riječ i čuvaju je u dobru i plemenitu srcu i rode rod zbog ustrajnosti.

16 Nitko svjetiljke, kad je upali, ne pokriva posudom niti je stavlja pod postelju, nego na svijećnjak, da vide svjetlo oni

koji ulaze.

17 Jer nema ništa tajno što se neće otkriti i ništa skriveno što se neće saznati i na javu izaći.

18 Stoga, pazite kako slušate! Jer, tko ima, njemu će se još dati; a tko nema, oduzet će mu se i ono što se njemu čini da ima."

19 Majka njegova i braća došli su k njemu, ali mu nisu mogli prići, od mnoštva naroda.

20 Neki mu javili: "Tvoja majka i tvoja braća stoje vani i žele te vidjeti."

21 On im odgovarajući rekao: "Majka moja i braća moja, to su ovi koji slušaju riječ Božju i vrše je."

22 Tako je On jednoga dana ušao u ladnicu sa svojim učenicima, te im rekao: "Prijedimo sada na onu drugu stranu jezera." Oni otplove.

23 Ali dok su plovili, On je zaspao. Uto se na jezero spusti velika oluja i vjetar; ladica se punila vodom, i oni su bili u pogibelji.

24 Pristupe k njemu i probude ga govoreći: "Učitelju, Učitelju, poginut ćemo!" A On se probudi, zaprijeti vjetru i uzburkanim valovima te se oni umirili i nastala je tišina.

25 A njima je rekao: "Gdje vam je vaša vjera?" A oni u strahu i čudu rekli su jedan drugomu: "Tko može biti ovaj čovjek da zapovjeda vjetrovima i vodi i da mu se pokoravaju?"

26 Pristali su u gadarenskom kraju, što leži prema Galileji.

27 Dok je Isus izlazio na kopno, došao mu u susret iz grada čovjek kojega su bili opsjeli zli duhovi. On duže vremena nije nosio odijela ni boravio u kući, već u grobovima.

28 Kako je opazio Isusa, zavikao je, bacio se pred njega te jakim glasom viknuo: "Što ja imam s tobom, Isuse, ti Sine Najvišega Boga? Molim te, ne muči me!"

29 Jer Isus je zapovjedio nečistom duhu da izide iz toga čovjeka, kojega je duže vremena pograbio i tako držao. Vezali su ga u lance i držali u okovima, ali bi on istrkao okove i zloduh bi ga tjerao u pustinju.

30 Isus ga upita: "Kako se zoveš?" "Legija," odgovorio je on. Jer mnogi su zli duhovi ušli u njega.

31 Oni ga zamole da im ne zapovjedi da idu u pakao.

32 A tu je bilo veliko krdo svinja što je paslo na gori. Tada duhovi zamole Isusa da im dopusti da uđu u svinje. I On im dopusti.

33 Tada su zli duhovi izašli iz onoga čovjeka i ušli u svinje, te je krdo svinja jur-nulo divlje niz obronak, strovalilo se u jezero i utopilo u vodi.

34 Kad su vidjeli pastiri koji su ih čuvali što se dogodilo, pobjegnu i to razglase svuda po gradu i po zaseljima.

35 Tada su ljudi izišli da vide što se dogodilo i došli su k Isusu te našli čovjeka iz kojega su izišli zli duhovi gdje sjedi do nogu Isusovih, odjeven i pri zdravoj pameti. I oni se prestraše.

36 Oni koji su to vidjeli reknu im kako je i na koji način taj opsjednuti ozdravljen i spašen.

37 Tada Isusa zamoli sav narod iz okolice gadarenskog kraja da se udalji od njih, jer ih je bio obuzeo velik strah. On je ušao u lađicu i krenu natrag.

38 A čovjek iz kojega su izišli zli duhovi molio ga da smije ostati s njime. Ali Isus ga otpusti govoreći:

39 Idi i vrati se kući svojoj i pripovijedaj o svemu što ti je Bog učinio!" I on je otišao svojim putom i razglasio po cijelom gradu o svemu što mu je učinio Isus.

40 U to vrijeme, kad se Isus vratio, narod je rado primio Isusa, jer su ga svi očekivali.

41 Gle, došao neki čovjek, po imenu Jair, koji je bio predstojnik sinagoge, bacio se Isusu pred noge te ga zamolio da dode u njegovu kuću,

42 jer mu je bila na umoru kći jedinica od dvanaest godina. Dok je Isus tamo išao, oko njega se tiskalo mnoštvo naroda.

43 Neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja i koja je izdala sve svoje imanje liječnicima a da je nijedan nije mogao izliječiti,

44 pristupila k njemu straga i dotakla se skuta njegove haljine te joj odmah prestalo krvarenje.

45 A Isus je upitao: "Tko me se dotaknuo?" Kako su to svi nijekali, Petar i oni koji su bili s njime rekli su: Učitelju, mnoštvo te naroda gura i tiska, a ti kažeš: "Tko me se dotaknuo?"

46 A Isus je odgovorio: "Netko me se dotaknuo, jer sam osjetio da je iz mene išla snaga."

47 A kad je žena vidjela da je otkrivena, došla je k njemu sva dršćući i pala pred njega te mu ispriповjedila sve pred narodom zašto ga se dotakla i kako je zbog toga odmah ozdravila.

48 A Isus joj rekao: "Kćeri, smiri se i ne boj se, tvoja te vjera ozdravila, hajde idi u miru!"

49 Dok je On još govorio, došao netko od ukučana predstojnika sinagoge te ovomu rekao: Tvoja je kći umrla. Ne muči više Učitelja!

50 A kad je to čuo Isus, odgovorio mu: "Nemoj se bojati! Samo vjeruj! I ona će ozdraviti!"

51 Kad je On došao u kuću, nije dopustio

nikom da uđe s njim, osim Petru, Ivanu i Jakovu te ocu i majci djevojčinoj.

52 Svi su plakali i naricali za njom. A On im rekao: "Ne plačite, jer ona nije umrla, već spavala!"

53 A oni su ga ismijavali, jer su znali da je umrla.

54 On ih sve otprati van, uzeo je za ruku pa je zovnu: "Djevojčice, ustani!"

55 Njoj se ponovno vrati njezin duh i ona odmah ustane. A On zapovjedi da joj dadu nešto jesti.

56 Njezini se roditelji snebivali, a on im zapovjedi da o tomu što se dogodilo nikomu ne govore.

Isus hrani pet tisuća ljudi

9 Jedanput je pozvao k sebi Dvanaestoricu i dao im moć i vlast nad svim zlim duhovima i da ozdravljaju bolesne.

2 Zatim ih posla da navješćuju kraljevstvo Božje i da ozdravljaju bolesnike,

3 I rekao im: "Ništa ne uzimajte na put: ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni novca! Niti imajte po dvije haljine.

4 U koju god kuću udete, ostanite tu dok ne ostavite to mjesto!

5 A tko vas god neće primiti, kad izidete iz njihovog grada, otresite prah sa svojih nogu za svjedočanstvo protiv njih!"

6 Tako oni pođu po selima navješćujući Radosnu vijest i svuda ozdravljajući bolesnike.

7 Kada je Herod tetrarh dočuo za sve ove događaje, vrlo se uznemirio, jer su neki govorili da je Ivan uskrasnio od mrtvih;

8 A neki drugi da se pojavio Ilija; a treći da je opet ustao jedan od starih proroka.

9 Herod je rekao: "Ivanu sam ja odrubio glavu. Pa tko bi bio taj o komu čujem takve stvari?" I nastojao je da ga vidi.

10 Na povratku opet apostoli ispriповijedaju Isusu sve što su učinili. Tada ih je poveo sobom te otišao na samotno mjesto u okolicu grada zvanog Betsaida.

11 Ali kad je to doznao narod, pošao je za njim. On ih primio te im je govorio o kraljevstvu Božjem i ozdravljao sve koji su trebali ozdravljenja.

12 Kada je dan počeo odmicati, pristupili mu Dvanaestorica te mu rekli: "Otpusti mnoštvo, da može ići u okolna sela i zaseoke da nađe prenočište i hranu, jer mi smo ovdje u pustoši!"

13 On im je rekao: "Dajte im vi nešto za jelo!" Oni su mu odgovorili: "Mi imamo samo pet kruhova i dvije ribe. Osim, možda, da mi sami odemo i kupimo hranu za sav ovaj narod!"

14 Bilo je, naime, kojih pet tisuća ljudi. Tada je rekao učenicima: "Posjedajte ih u skupine po pedeset!"

15 Tako oni učine i sve ih posjedaju.

16 On tada uzme pet kruhova i dvije ribe,

gledajući u nebo, te ih blagoslovi i razlo-
mi. Zatim ih je davao učenicima da ih
podijele mnoštvu.

17 Tako su svi jeli i nasitili se i pokupe
punih dvanaest košara preostalih ko-
madića.

18 Dogodi se, dok je jedanput sam molio,
pridruže mu se njegovi učenici, a On ih
upita: "Što ljudi misle tko sam Ja?"

19 Oni su mu odgovorili: "Jedni govore
Ivan Krstitelj, drugi Ilija, treći opet jedan
od starih proroka koji je uskrsnuo."

20 A što vi mislite tko sam Ja?" Upita ih
nato. "Krist Božji," odgovorio je Petar.

21 Tada ih opomene i zapovjedi da to ni-
komu ne govore.

22 I doda govoreći: "Sin Čovječji mora
mnogo toga trpjeti, starješine će ga i
glavari svećenički s pismoznancima
odbaciti, bit će ubijen i uskrsnut će treći
dan."

23 Zatim je rekao svima; "Ako tko hoće ići
za mnom, neka se odrekne samog sebe,
neka svaki dan uzme križ svoj i neka ide
za mnom."

24 Jer tko hoće spasiti život svoj, izgubit
će ga, ali tko izgubi život svoj zbog mene,
spasit će ga.

25 Jer što koristi čovjeku ako cijeli svijet
dobije, a sam sebe izgubi ili se upro-
pasti?

26 Jer tko se god postidi mene i mojih ri-
ječi, njega će se Sin Čovječji stidjeti kad
dođe u slavi svojoj i u slavi Očevoj i od
svetih anđela.

27 Uistinu, kažem vam, ima nekih ovdje
prisutnih koji sigurno neće umrijeti dok
ne vide kraljevstvo Božje."

28 Oko osam dana poslije toga uzeo je
sobom Petra, Ivana i Jakova te se popne
na brdo da moli.

29 Dok je On molio, promijeni se njegovo
lice, a odjeća njegova je postala bijela i
sjajna.

30 I gle, dva čovjeka počeli su s njim
razgovarati. A to su bili Mojsije i Ilija,

31 koji se pojave u sjaju, a govorili su o
njegovoj smrti koju mu je valjalo podni-
jeti u Jeruzalemu.

32 Ali Petra i njegove sudruge svladao je
san. Pa kad se probudili, vidjeli su ga u
sjaju i slavi i dva čovjeka koji su stajali s
njim.

33 Dogodi se, dok su se rastajali od
njega, Petar je rekao Isusu: "Učitelju, do-
bro je da ostanemo ovdje! Napraviti ćemo
tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju i
jednu Iliji"—ne znajući što govori.

34 Dok je on još to govorio, naide oblak te
ih prekrije. Kad zađu u oblak učenici se
prestraše.

35 A iz oblaka doprije glas, govoreći: "Ovo
je moj ljubljani Sin. Njega slušajte!"

36 U isto vrijeme kad glas prođe, Isus se

našao sam. A oni su šutjeli i nikomu
onih dana nisu ništa govorili o onom što
su vidjeli.

37 Dogodi se idućeg dana, dok su silazili
s gore, izide Isusu u susret veliko
mnoštvo naroda.

38 Najedanput je neki čovjek iz naroda
povikao: "Učitelju, molim te, pogledaj mi
sina! Jedinac mi je!"

39 I gle, uhvati ga zloduh, tako da odmah
udari u krik; trga s njime tako da se
pjeni iz usta, izrani ga i jedva se otrgne
od njega.

40 Molio sam tvoje učenike da ga
istjeraju, ali nisu mogli."

41 Isus im rekao: "O nevjerni i pokvareni
naraštaju, dokle ću još ostati kod vas? I
podnositi vas? Dovedi ovamo svojega
sina!"

42 Dok se opsjednuti primicao, zloduh
ga bacio na zemlju i počeo se grčiti. Isus
je tada zaprijetio zlom duhu, ozdravio
dječaka i predao ga njegovu ocu.

43 Svi su ostali zaprepašteni pred
veličanstvenom snagom Božjom. I dok
su se svi divili svemu onomu što je
učinio, Isus je rekao svojim učenicima:

44 Vi dobro zapamtite ove riječi i neka
duboko upadnu u vaše uši: Sin Čovječji
bit će predan u ruke ljudima!"

45 Ali oni nisu razumjeli toga govora. Za
njih je to bila tajna, tako da ga nisu mogli
shvatiti, a bojali se ga pitati što znači ta
riječ.

46 U njima se porodi misao; tko bi od njih
bio najveći?

47 A Isus, poznajući misao njihova srca,
prihvati dijete i postavi ga pokraj sebe,

48 pa im rekao: "Tko god primi ovo malo
dijete u moje ime, mene prima. A tko
mene prima, prima onoga koji je mene
poslao. Tko je najmanji među vama bit
će najveći."

49 Tada mu Ivan rekao: "Učitelju, vidjeli
smo jednoga koji izgoni zle duhove u
tvoje ime i htjeli smo mu zabraniti jer te
ne slijedi s nama."

50 Isus mu rekao: "Nemojte mu braniti,
jer tko nije protiv nas, taj je za nas."

51 Dogodilo se, kad je došlo vrijeme da
bude uznesen, On s odlučnošću krenuo
u Jeruzalem,

52 te poslao pred sobom glasnike. Oni su
otišli i došli u jedno samarijansko selo
da mu priprave prenoćište.

53 Ali ga tu nisu htjeli primiti jer je išao u
Jeruzalem.

54 A kad su to vidjeli njegovi učenici, Ja-
kov i Ivan, rekli su: "Gospodine, hoćeš li
da zapovijedimo ognju da side s neba i
da ih uništi, kao što je Ilija učinio?"

55 A Isus se okrenuo pa ih ukorio i rekao:
"vi ne znate kakvoga ste duha."

56 Sin Čovječji nije došao da uništi ljud-

ske živote, već da ih spasi." I oni su otišli u drugo selo.

57 Dogodilo se dok su putovali, jedan mu čovjek na putu rekao: "Gospodine, ići ću za tobom kamo god pođeš."

58 Isus mu rekao: "Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje nasloniti glavu."

59 Tada je On rekao drugomu: "Pođi za mnom!" Ali je on rekao: "Gospodine, dopusti da odem i pokopam oca."

60 Isus mu rekao: "Pusti neka mrtvaci pokopavaju svoje mrtvace a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje!"

61 Zatim mu neki drugi rekao: "Ja ću ići za tobom, Gospodine, ali mi najprije dopusti da se oprostim sa svojim ukucanima!"

62 Isus mu odvrati: "Nitko tko stavi ruku svoju na plug i obazire se nije prikladan za kraljevstvo Božje."

Prispodoba o Samarijancu, Marta i Marija

10 Poslije toga Gospodin je izabrao drugu sedamdeseticu te ih poslao po dvojicu pred sobom u svaki grad i mjesto kamo je sam kanio ići.

2 Tada im je rekao: "Žetva je zaista velika, a radnika je malo. Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike u njegovu žetvu."

3 Idite! Evo, šaljem vas kao janjce među vukove.

4 Ne nosite ni novčane pojase, ni torbe, ni obuće i nikoga ne pozdravljajte na putu!

5 U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir ovoj kući!'

6 Bude li tamo sin mira, sići će na njega vaš mir, ako ne, vratit će se k vama.

7 U istoj kući ostanite, jedite i pijte sve što vam podaju, jer radnik zaslužuje svoju plaću. I ne prelazite iz kuće u kuću.

8 U koji god grad uđete te vas oni prime, jedite sve što oni stave pred vas!

9 Ozdravljajte bolesnike u njemu i govorite im: 'Približilo vam se kraljevstvo Božje!'

10 U koji god grad uđete i oni vas ne prime, idite svojim putom i izidite na njegove ulice i govorite;

11 Čak i prašinu iz vašega grada, što nam se uhvatila za noge, otrešamo sa sebe i ostavljamo je vama. Ali ovo znajte: došlo vam je blizu kraljevstvo Božje.'

12 A Ja vam kažem da će Sodomi biti mnogo lakše u onaj dan nego tomu gradu.

13 Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Bet-saido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila takva čudesa što su se u vama dogodila, već bi ste se oдавно, odjeveni u kostrijet i sjedeći u pepelu, pokajali.

14 Ali Tiru i Sidonu bit će lakše na Sudu nego vama.

15 "A ti, Kafarnaume, koji si izdignut do neba, do pakla ćeš biti srušen!"

16 "Tko vas sluša, mene sluša. Tko vas prezire, mene prezire. Tko prezire mene, prezire onoga koji me je poslao."

17 Tada se vrte veselo sedamdesetorica govoreći: "Gospodine, i zli duhovi nam se pokoravaju u tvoje ime."

18 A On im rekao: "Gledao sam Sotonu gdje pade kao munja s neba!"

19 Eto, dao sam vam vlast da gazite zmije i skorpione i moć nad svakom neprijateljskom silom, te vam sigurno ništa neće moći nauditi.

20 Opominjem vas, ne radujte se tomu što vam se duhovi pokoravaju, nego se radije radujte što su vaša imena zapisana na nebu!"

21 U taj isti čas Isus se obradovao u Duhu Svetom te rekao: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, da si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio djeci. Da, Oče, jer tebi je tako po volji."

22 Sve mi je predao Otac moj, a nitko ne zna tko je Sin osim Oca, i tko je Otac osim Sina, i onaj komu ga Sin hoće objaviti."

23 Tada se okrene prema svojim učenicima i rekao im nasamo: "Blago očima koje vide ono što vi vidite!"

24 Jer Ja vam kažem da su mnogi proroci i kraljevi željeli vidjeti ono što vi vidite, ali nisu vidjeli, i čuti ono što vi čujete, ali nisu čuli."

25 Tada gle, ustane neki učitelj Zakona govoreći: "Učitelju, što moram činiti da baštinih život vječni?"

26 On mu rekao: "Što stoji napisano u Zakonu? Što tamo čitaš?"

27 A on je odgovorio: " 'Ljubi Gospodina Boga svojega, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom pameću svojom' i 'svojega bližnjega kao samoga sebe!' "

28 On mu rekao: " Pravo si odgovorio! Čini to pa ćeš živjeti!"

29 Ali on, želeći se pokazati pravednim, upita Isusa: "Tko je onda moj bližnji?"

30 Tada je Isus rekao: "Neki čovjek, silazeći iz Jeruzalema u Jerihon, zapadne među razbojнике, koji mu svuku odjeću i još ga izrane i ostave na pola mrtva."

31 A slučajno je istim putom silazio neki svećenik, pa kad ga on opazi, prođe drugom stranom.

32 A isto tako i neki Levit, kad dođe na to mjesto, pogleda i prođe drugom stranom.

33 Ali neki putnik Samarijanac dođe blizu i naiđe na njega, pa kad ga vidje, sažali se nad njim,

34 pristupi mu te mu zavije rane, pošto

ih prije oprao uljem i vinom. Zatim ga stavi na svojega konja, odvede u gostionicu i pobrine se za njega.

35 A sutradan kad je odlazio, on izvadi dva denara i daje ih gostioničaru i rekao mu: 'Brini se za njega, pa ako štogod više potrošiš na njega, ja ću ti na povratku platiti.'

36 Što misliš, koji je od ove trojice bio bližnji onomu što je zapao među razboj-nike?"

37 A on mu rekao: "Onaj koji mu je iska-zao milosrđe." "Idi pa i ti čini tako!" Rekao mu Isus.

38 Dogodilo se dok su putovali, ušao je u jedno selo gdje ga neka žena imenom Marta primila u svoju kuću.

39 Ona je imala sestru zvanu Marija, koja je sjela Gospodinu do nogu i slušala njegovu riječ.

40 A Marta je bila vrlo zauzeta pos-luživanjem. Ona mu pristupila i rekla: "Gospodine! Tebi nije ništa stalo do toga što me moja sestra ostavila samu da poslužujem? Reci joj da mi pomogne!"

41 A Isus joj rekao: "Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari;

42 Ali ipak je samo jedno potrebno. Marija je doista izabrala bolji dio, koji joj se neće oduzeti."

Molitva Gospodinova "Očenaš". Znak Jonin
11 U neko vrijeme dok je molio na nekom mjestu, pa kad je prestao, rekao mu jedan od njegovih učenika: "Gospodine, nauči nas moliti, kao što je i Ivan naučio svoje učenike!"

2 On im rekao: "Kad molite, govorite: Oče naš koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. Dodi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji.

3 Kruh naš svagdanji daj nam danas.

4 Oprosti nam grijehе naše, kako i mi opraštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zloga."

5 Potom je On nastavio i rekao: "Tko bi od vas imao prijatelja te otišao k njemu u pola noći i rekao mu: 'Prijatelju, posudi mi tri kruha,

6 jer mi je došao prijatelj s puta, a nemam što staviti pred njega!'

7 A onaj iznutra odgovori: 'Ne dosađuj mi, vrata su već zatvorena, a mala djeca su sa mnom u postelji, ne mogu ustati da ti dadem!'

8 Kažem vam, ako i ne bi ustao da mu dade zato što mu je prijatelj, ustao bi sigurno zbog prilike i njegova dosađivanja i dao bi mu sve što treba.

9 A ja vam kažem: molite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se!

10 Jer svaki onaj koji moli, prima; tko traži, nalazi, a onomu tko kuca bit će ot-

voreno.

11 A tko bi od vas koji je otac, ako bi ga sin zamolio kruha, pružio mu kamen? Ili ako bi ga zamolio ribu, pružio mu mjesto ribe zmiju?

12 Ili ako bi ga zamolio jaje, pružio mu skorpiona?

13 Dakle; ako vi, premda ste zli, znate davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole!"

14 Jedanput je istjerao zlog duha koji je bio nijem. Kad zloduh izide, nijemi progovori, a mnoštvo se naroda počelo di-viti.

15 A neki od njih su rekli: "On izgoni zle duhove uz pomoć Belzebula, poglavice zlih duhova."

16 Drugi, opet, od njega zatraže znak s neba da ga kušaju.

17 A on, znajući njihove misli, rekao im: "Svako kraljevstvo koje je u sebi razdije-ljeno, raspada se, i kuća razdijeljena na kuću pada.

18 Ako je Sotona u sebi razdijeljen, kako će opstati njegovo kraljevstvo? Jer vi velite da Ja uz pomoć Belzebula izgonim zle duhove.

19 Ako Ja uz pomoć Belzebula izgonim zle duhove, uz čiju ih pomoć izgone vaši sinovi? Zato će vam oni biti suci.

20 Ako Ja Božjim prstom izgonim zle duhove, znači da je došlo k vama kraljevstvo Božje.

21 Dok jak čovjek, dobro naoružan, čuva svoj dom, sigurno je njegovo imanje.

22 Ali kad dođe jači od njega, svlada ga i oduzme mu sve oružje u koje se uzdao te razdijeli što zaplijeni od njega.

23 Tko nije sa mnom, taj je protiv mene! Tko sa mnom ne skuplja, taj prosipa.

24 Kada nečist duh izide iz čovjeka, luta po pustim mjestima tražeći mir, ali kako ga ne nalazi, reče: 'Povratit ću se u kuću svoju odakle sam izišao.'

25 I kad dođe, nađe je lijepo pometenu i uređenu.

26 Zatim ode i uzeo sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, te uđu i tu se nas-tane. Tim bude posljednje stanje ovoga čovjeka gore od prvoga."

27 Dok je On sve to govorio, povila je iz svega glasa neka žena iz mnoštva naroda i rekla mu: Neka je blagoslovljena utroba koja te je nosila i prsa koje si sisao!

28 A On je rekao: "Više nego to; blagoslovljeni su oni koji slušaju riječ Božju i drže je!"

29 Kako se narod sve više i više skupljao, on je počeo govoriti: "Ovaj naraštaj zao je naraštaj. On traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka proroka Jone.

30 Kao što je Ninivljanima Jona bio znak, tako će isto i Sin Čovječji biti ovomu naraštaju.

31 Kraljica s juga na Sudu će se dići s ljudima ovoga naraštaja i osudit će ih, jer je ona došla s krajnjeg kraja zemlje da bi čula Salomonovu mudrost. A evo, ovdje je jedan veći od Salomona!

32 Ljudi iz Ninive će ustati na sudu s ovim naraštajem i osudit će ga, jer su se oni obratili na Jonino propovijedanje. A gle, ovdje je jedan veći od Jone!

33 Nitko svijecu, kad ju upali, ne stavlja na neko tajno mjesto ili pod košaru, nego na svijećnjak, tako da imaju svjetla oni koji ulaze.

34 Tvoje je oko svjetiljka tvomemu tijelu. Stoga, kad ti je oko bistro, cijelo je tvoje tijelo u svjetlu. Ali, ako ti je oko loše, tvoje je tijelo u tami.

35 Zato dakle, pazi da svjetlo u tebi nije tama!

36 Ako je sve tvoje tijelo puno svjetla, bez imalo tame, onda će vam čitavo tijelo biti u svjetlu kao kad vas svjetiljka obasjava svojim sjajem."

37 Dok je on još govorio, neki ga farizej zamoli da objeduje kod njega. On je pošao i sjeo za stol.

38 A kad je to ugledao farizej, začudio se da se Isus nije oprao prije objeda.

39 A Gospodin mu je rekao: "Jest, vi farizeji čistite vanjštinu čaše i posude, dok su vaši unutrašnji dijelovi puni otimačine i zlobe.

40 Bezumnici! Zar nije onaj koji je stvorio vanjštinu stvorio i nutrinu?

41 Ali radije dajte od onoga što imate, kao milostinju, onda će vam zaista sve biti čisto.

42 Ja o vama, farizeji, jer vi dajete desetinu od metvice, rutvice i svakovrsnog povrća, a zanemarujete pravednost i ljubav prema Bogu! Ovo je zadnje trebalo činiti, a ono prvo ne izostaviti.

43 Ja o vama, farizeji! Vi volite prva i najbolja mjesta u sinagogama i pozdrave na trgovima!

44 Ja o vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri; jer ste kao grobovi koji se ne raspoznaju, tako da čovjek po njima hoda, a da to i ne zna!"

45 Tada mu neki učitelj Zakona rekao: "Učitelju, dok tako govoriš vrijedaš i nas."

46 On je rekao: "Ja o i vama, učitelji Zakona, jer tovarite na ljude bremena koja se jedva mogu nositi, a sami se ni jednim prstom nećete dotaknuti bremena.

47 Ja o vama koji gradite nadgrobne spomenike prorocima, a vaši ih očevi pobiju!

48 Tako svjedočite za djela svojih otaca i pristajete na njih. Oni ih ubiju, a vi im

gradite spomenike.

49 Zato i reče mudrost Božja: 'Poslat ću im proroke i apostole. Oni će neke od njih ubijati i progoniti.'

50 da se krv od svih proroka koja je prolivena od postanka svijeta traži od ovoga naraštaja.

51 od krvi Abela do krvi Zaharije, koji je ubijen među žrtvenikom i svetištem.' Da, ja vam kažem, za to će se tražiti račun od ovoga naraštaja.

52 Ja o vama, učitelji Zakona, jer vi ste odnijeli ključ spoznanja! Vi sami niste ušli unutra, a onima koji su htjeli ući vi ste spriječili."

53 Kako im je Isus to sve rekao, pismoznanci i farizeji počeli se žestoko ljutiti i navaljivati na njega raznim pitanjima,

54 stavljajući mu zamke, ne bi ulovili kakvu riječ iz njegovih usta, pa da ga mogu osuditi.

Prispodobе о budnim slugama

12 U međuvremenu kad se skupilo nebrojeno mnoštvo naroda, tako da su jedni drugima gazili noge, Isus je počeo govoriti najprije svojim učenicima: "Čuvajte se farizejskog kvasca, to jest licemjerja!

2 Nema ništa skriveno što se neće otkriti; niti išta tajno što se neće doznati!

3 Zato će se sve ono što u tami rekoste čuti na svjetlosti; sve ono što u sobama šaputate, pripovijedat će se na krovovima.

4 Kažem vama, svojim prijateljima; ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a poslije toga ne mogu više ništa učiniti!

5 Pokazat ću vam koga se treba bojati; bojte se onoga koji, pošto oduzme život, ima vlast baciti u pakao! Da, kažem vam, njega se bojte!

6 Zar se ne prodaje pet vrabaca za dva novčića? Ipak, ni jednoga od njih ne zaboravlja Bog.

7 A vama su izbrojene i vlasi na glavi! Ne budite bojažljivi! Vi više vrijedite od mnoštva vrabaca.

8 Kažem vam, tko god mene prizna pred ljudima, i njega će Sin Čovječji priznati pred anđelima Božjim.

9 A onaj tko mene zaniijeka pred ljudima, njega će se zaniijekati pred anđelima Božjim.

10 Tko god rekne riječ protiv Sina Čovječjega, oprostiti će mu se. Ali onomu tko pohuli na Duha Svetoga, neće se oprostiti.

11 Kada vas povedu u sinagoge, pred poglavare, oblasti i druge vlasti, ne brinite kako i čime ćete se braniti i što ćete govoriti.

12 Jer će vas u taj čas Duh Sveti poučiti što treba reći."

13 Tada mu je netko iz naroda rekao: "Učitelju, reci mojemu bratu da sa mnom podijeli baštinu!"

14 On mu rekao: "Čovječe, tko je mene postavio vama za suca ili djelatlja?"

15 Onda im je rekao: "Pazite! Čuvajte se svake pohlepe, jer se ne sastoji život čovjeka izobiljem njegova imanja!"

16 Nato im iznese prispodobu govoreći: "Bio je neki bogataš čije je polje obilno rodilo.

17 I on počne razmišljati u sebi, govoreći: 'Što da učinim? Nemam više u što skupiti ljetine.'

18 I on reče: 'Ovakvo ću učiniti: srušiti ću svoje žitnice i sagraditi veće pa ću u njih skupiti svu svoju pšenicu i svoja dobra.

19 Tada ću reći svojoj duši: "Dušo, imaš mnogo dobra u zalihi za brojne godine, počivaj, jedi, pij, uživaj!"'

20 Rekao mu Bog: 'Ludače, još noćas tražit će ti se natrag duša tvoja, onda komu će pripasti ono što si skupio?'

21 Tako bude s onim koji sebi zgrće blago, a ne skuplja bogatstvo koje pred Bogom vrijedi."

22 Onda je rekao svojim učenicima: "Zato vam kažem; ne brinite se tjeskobno za svoj život; što ćete pojesti, niti za svoje tijelo; u što ćete se obući,

23 Jer je život vredniji od hrane, a tijelo od odijela.

24 Pogledajte gavrane! Niti siju, niti žanju, nemaju ni smočnice ni žitnice, a Bog ih hrani. Koliko ste vi mnogo vredniji od ptica!

25 Može li tko od vas brigama produžiti svoj stas samo za jedan lakat?

26 Ako ne možete ni ono što je najmanje, zašto se tjeskobno brinete za ostalo?

27 Promotrite kako rastu ljiljani! Oni se ne trude i ne predju. A ja vam kažem da se ni Salomon u svoj raskoši svojoj ne odjenu kao jedan od njih.

28 Ako Bog tako odijeva travu u polju koja danas jest, a već se sutra baca u peč, koliko će više odjenući vas, vi malovjernici?

29 Zato ne tražite što ćete pojesti ili popiti, niti budite uznemireni.

30 Jer to sve traže neznabošci ovoga svijeta, a vaš Otac zna da vam je sve to potrebno!

31 Već tražite radije njegovo kraljevstvo, pa će vam se to sve nadodati!

32 Ne boj se, stado malo, jer je to tako s voljom odlučio vaš Otac da vam dade kraljevstvo.

33 Prodajte svoje imanje i dajte to kao milostinju! Nabavite sebi torbe što ne stare; neprolazno blago na nebu, gdje se kradljivac ne približuje niti moljac grize!

34 Jer gdje je vaše blago, tu će biti i vaše srce.

35 Neka vam bokovi budu opasani a svjetiljke zapaljene!

36 Budite slični ljudima koji čekaju svojega gospodara kad će se vratiti sa svadbe, da kad on dođe i pokuca, odmah mu otvore.

37 Blago onim slugama koje gospodar, kad dođe, nađe budne! Istinu vam govorim, on će se pripasati, a njih posaditi za stol da jedu i obilaziti će da ih posluži.

38 Ako on dođe u drugu noćnu stražu, ili u treću noćnu stražu, i tako ih nađe, blagoslovljene su te sluge.

39 Ovo upamtite; kad bi znao domaćin kuće u koji će čas i doba noći doći lopov, on bi budno pazio te ne bi dopustio da mu u kuću provali!

40 Zato i vi budite pripralni, jer će Sin Čovječji doći u čas kad se ne nadate!"

41 Tada ga Petar upita: "Gospodine, govoriš li tu prispodobu nama ili svima?"

42 Rekao Gospodin: "Tko je dakle, onaj vjerni i razboriti upravitelj kojega će gospodar postaviti nad svojim domaćinstvom da im u pravo vrijeme daje njihov dio hrane?"

43 Blago onomu služi kojega njegov gospodar, kad dođe, nađe da čini tako!

44 Uistinu će ga, kažem vam, postaviti nad svim svojim imanjem.

45 Ali ako taj sluga pomisli u svojem srcu: Moj gospodar još dugo neće doći, te počne tući sluge i sluškinje, jesti, piti i opijati se.

46 Doći će gospodar toga sluge u dan kad ga ne očekuje i u čas u koji on i ne sluti, rasjeći će ga i dodijeliti mu njegov dio s nevjernicima.

47 Taj sluga, poznajući volju svojega gospodara, nije se pripremio i ništa nije uradio prema njegovoj volji, primit će mnogo batina.

48 A sluga koji nije znao, ali je učinio što zaslužuje batine, malo će ih primiti. Jer komu je mnogo dano, od njega će se mnogo i tražiti; onomu komu su ljudi mnogo povjerali, od njega će više tražiti.

49 Došao sam da bacim oganj na zemlju,

pa kako želim da je već planuo!

50 Ali Ja Imam krštenje kojim moram biti kršten, i kako sam tjeskoban dok se to ne izvrši!

51 Mislite li da sam došao dati mir na zemlji? Kažem vam, ne, nego, naprotiv, razdor.

52 Od sada će, u jednoj kući od pet članova biti razdijeljeni: tri protiv dva, i dva protiv tri.

53 Otac će biti razdijeljen protiv sina, a sin protiv oca, majka protiv kćeri, a kći protiv majke; svekrva protiv svoje snahe i snaha protiv svoje svekrve."

54 Tada je On rekao mnoštvu: "Kad vidite oblak kako se diže od zapada, odmah

velite: 'Dolazi kiša', tako i jest.

55 Kad vidite da puše južni vjetar, velite: 'Bit će sparina', i tako bude.

56 Licemjeri! Znae prosuditi izgled neba i zemlje. Kako onda da ne prosudite ovo vrijeme?

57 Zašto sami od sebe ne sudite što je pravedno?

58 Dakako, kad ideš sa svojim protivnikom k poglavarstvu, nastoj još dok si na putu s njime, da ga se nagodbom riješiš, da te ne bi izveo pred suca, i sudac predao sudskom izvršitelju, a ovaj te bacio u tamnicu.

59 Kažem ti da nećeš odande izići dok ne platiš i posljednji novčić."

Neplodna smokva. Uska vrata

13 U to vrijeme došli su neki te izvijestili Isusa o onomu što se dogodilo Galilejcima čiju je krv Pilat pomiješao s krvlju njihovih žrtava.

2 On im odgovarajući rekao: "Mislite li da su ti Galilejci, bili veći grješnici od svih ostalih Galilejaca, samo zato što su stradali više?"

3 Kažem vam, ne; nego ako se ne pokajate, svi ćete slično propasti.

4 Ili mislite da onih osamnaest, na koje se srušila kula u Siloi i pobio ih, bili su grijешniji od svih stanovnika u Jeruzalemu?

5 Kažem vam, ne; nego ako se ne pokajate, svi ćete slično propasti."

Neplodna smokva

6 K tomu iznese ovu prisporodbu: "Neki je čovjek imao u svojem vinogradu posadenu smokvu. Dođe, potraži na njoj roda, ali ga nije našao.

7 Tada reče svojem vinogradaru: 'Evo, već tri godine dolazim i tražim rod na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Posijeci je; zašto da iscrpljuje zemlju?'

8 On mu odgovori: 'Gospodaru, ostavi je još ovu godinu da je okopam i pognojim.

9 'Možda će ipak uroditi. Ako ne rodi, onda je možeš posjeći.'"

10 Jedanput je Isus učio u jednoj od sinagoga na Subotnji dan.

11 Tu je baš bila neka žena opsjednuta osamnaest godina duhom koji je začetnik bolesti. Bila je zgrčena i nije se mogla uspraviti.

12 Kada ju Isus opazio, pozvao ju k sebi te joj rekao: "eto, oslobođena si od svoje bolesti."

13 Tada je na nju stavio ruke, a ona se odmah uspravila te počela slaviti Boga.

14 A nadstojnik sinagoge je rekao sa srdžbom što je Isus ozdravljao na Subotnji dan i rekao narodu: "Ima šest dana u kojima čovjek treba da radi! Zato u te dane treba da dolazite i liječite se! A ne na Subotnji dan."

15 Rekao mu Gospodin: "Vi licemjeri! Ne odveže li svaki od vas na Subotnji dan svojega vola ili magarca od jaslara da ga odvede i napoji?"

16 A ovu Abrahamovu kćerku, koju Sotona drži svezanu već osamnaest godina, zar nije trebalo osloboditi od ovih lanaca na Subotnji dan?"

17 Kad je On to rekao, zasramili se svi njegovi protivnici, a sve se mnoštvo obradovalo svim čudesima koja je Isus činio.

18 Zatim je On rekao: "Čemu je slično kraljevstvo Božje? I s čime da ga usporedim?"

19 Ono je slično goruščinom zrnu koje čovjek uzme i posije u svojem vrtu, gdje izraste i razvije se u veliko stablo i ptice se nebeske gnijezde u njegovim granama."

20 I reče dalje: "S čim da usporedim kraljevstvo Božje?"

21 Ono je kao kvasac, koji uzme žena i pomiješa ga sa tri mjere brašna, dok sve ne ukvasa."

22 Tako je Isus prolazio kroz gradove i sela, učeci i putujući u Jeruzalem.

23 Najedanput ga netko upitao: "Gospodine, je li malo onih koji se spasavaju?" On im je rekao,

24 Trudite se, da uđete na uska vrata, jer će mnogi, kažem vam, tražiti da uđu, ali neće moći.

25 Čim ustane domaćin kuće i zatvori vrata, vi ćete, ostanete li vani, početi kucati na vrata i govoriti: 'Gospodine, Gospodine, otvori nam;' a on će vam odgovoriti, 'Ne znam odakle ste.'

26 Tada ćete vi početi govoriti: 'Mi smo jeli i pili s tobom, a ti si učio po našim ulicama.'

27 Ali će vam on reći: 'Kažem vam, ne poznajem vas odakle ste: Odstupite od mene svi vi koji činite nepravdu.'

28 Ondje će biti plač i škrgut zuba, kad ćete vidjeti Abrahama, Izaka, Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem, a same sebe van istjerane.

29 Doći će oni, od istoka i od zapada, od sjevera i od juga, i sjest će za stol u kraljevstvu Božjem.

30 Zaista ima posljednjih koji će biti prvi, i prvih koji će biti posljednji."

31 U taj čas pristupe mu neki farizeji te mu reknu: "Izidi i odlazi odavde, jer Herod hoće da te ubije!"

32 A On im je rekao: "Idite i recite toj lisici: 'Evo izgonim zle duhove i ozdravljam danas i sutra; a treći dan postajem savršen.'

33 Ali danas, sutra i preksutra moram produžiti svoj put, jer ne priliči da prorok pogine izvan Jeruzalema.

34 Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubi-

jaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani! Kako sam često htio skupiti djecu tvoju, kao što kvočka skuplja piliće pod svoja krila, ali vi niste htjeli!
35 Evo, vaša će kuća biti ostavljena pusta! Istinu vam govorim, sigurno me više nećete vidjeti dok ne dođe čas da reknete: 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!'

Ozdravljenje na Subotnji dan

14 Dogodi se da jednoga Subotnjeg dana došao je On u kuću jednoga od poglavara farizeja, da jede na Subotnji dan, a oni su ga pozorno promatrali.

2 Baš je pred njim stajao neki čovjek koji je imao vodenu bolest.

3 Isus govoreći, upita zakonoznance i farizeje: "Je li dopušteno Subotnjim danom ozdravljati ili nije?"

4 A oni su šutjeli. Isus prihvati bolesnika rukom te ga ozdravi i otpusti.

5 Tada im odgovarajući rekao: "Ako nekome od vas upadne magarac ili vol u zdenac, zar ga nećete odmah izvaditi premda je Subotnji dan?"

6 Na to mu oni nisu mogli ništa odgovoriti.

7 On je tada počeo govoriti prisposobu uzvanicima: Pošto ih je promatrao kako su sebi izbirali najbolja mjesta, rekao im:

8 Kada te bilo koji čovjek pozove na svađbu, ne sjedaj na prvo mjesto, da ne bi netko drugi bio pozvan koji je odličniji od tebe.

9 I da ti tvoj i njegov gostoprimac, kad dođe, ne bi rekao: 'Prepušti mjesto ovomu!' Tada bi ti, postiden, morao zauzeti zadnje mjesto.

10 Nego, kad si ti već pozvan, hajde i sjedni na zadnje mjesto, tako da ti gostoprimac, kad dođe, može reći: 'Prijatelju, pomakni se naviše,' tada ćeš biti počašćen pred svima uzvanicima.

11 Jer svaki onaj koji se uzvisi bit će ponižen, a svaki onaj koji se ponizi, bit će uzvišen."

12 Zatim reče svojemu gostoprimcu: "Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi i oni tebe za uzvrat pozvali, te tako primio plaću.

13 Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome i slijepe!

14 Tada ćeš biti blagoslovljen, jer ti nemaju čim uzvratiti! To će ti se uzvratiti na uskrsnuću pravednika."

15 Kad je to čuo jedan od onih koji su sjedili za stolom, rekao mu: "Blagoslovljen je onaj koji bude jeo kruh u kraljevstvu Božjem!"

16 Tada mu On rekao: "Neki čovjek pri-

premi veliku večeru na koju pozva mnoge.

17 Kad je bilo vrijeme večeri, posla slugu svojega da reče uzvanicima: 'Dodite, već je sve pripremljeno!'

18 I svi se, kao po dogovoru, počeli ispričavati. Prvi mu reče: 'Kupio sam njivu, moram otići da je vidim. Molim te, smatraj me ispričanim!'

19 A drugi mu reče: 'Kupio sam pet jarmova volova, idem da ih okušam. Molim te, smatraj me ispričanim!'

20 I treći reče: 'Oženio sam se, zato ne mogu doći!'

21 A kad se sluga vrati natrag, on izvijesti o svemu tomu svojega gospodara. Zbog toga se gospodar kuće rasrdi, te reče svojemu sluzi: 'Izadi brzo na gradske ulice i prolaze pa dovedi ovdje: siromašne, i sakate, i slijepe, i hrome!'

22 I sluga mu javi: 'Gospodaru, učinjeno je što si zapovjedio, ali ima još mjesta!'

23 Gospodar reče sluzi: 'Izidi na putove i među ograde i natjeraj svijet da dođe da mi se napuni kuća.

24 Kažem vam da ni jedan od onih koji su bili pozvani neće okusiti moje večere.'"

25 Kako je s njim išlo mnogo naroda, on se okrenuo te im rekao:

26 Ako bilo tko dođe k meni, a ne mrzi svojega oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre pa čak i svoj vlastiti život, taj ne može biti moj učenik.

27 Tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.

28 Tko od vas, kad želi sagraditi kulu, najprije ne sjedne da proračuna trošak, da vidi ima li čim dovršiti?

29 Da mu se ne bi, kad postavi temelj a ne može dovršiti, počeli rugati svi oni koji ga vide:

30 Govoreći, 'ovaj je čovjek počeo graditi, a nije mogao dovršiti.'

31 Ili, koji kralj, kad se sprema da zarati protiv drugoga kralja, najprije neće sjesti i ispitati je li kadar oduprijeti se s deset tisuća ljudi onomu koji ide na njega s dvadeset tisuća?

32 Ili ako drukčije ne može, on šalje svoje poslanike dok je onaj još daleko i moli za uvjete mira.

33 Isto tako, tko se između vas ne odrekne svega što ima, ne može biti moj učenik.

34 Sol je dobra. Ali ako sol obljutavi i izgubi snagu, čime će se ona osoliti?

35 Ne valja ni za zemlju ni za gnoj, pa je ljudi izbace. Onaj tko ima uši za čuti, neka čuje."

O izgubljenjima, ovcima, drahmi, i izgubljenom sinu

15 Svi su se carinici i grješnici približavali k Isusu da ga čuju.

2 A farizeji i pismoznanci mrmljali su,

govoreći: "Ovaj čovjek prima grješnike i jede s njima."

3 On im rekao ovu prisposobu, govoreći:

4 Tko od vas, imajući stotinu ovaca pa izgubivši jednu, ne ostavi u pustinji devedeset i devet i ne ide za izgubljenom sve dok je ne nađe?

5 A kad je nađe, stavi je, pun veselja, na svoja ramena.

6 A kad dođe kući, pozove prijatelje i susjede govoreći im: 'Radujte se sa mnom, jer ja sam našao moju izgubljeniu ovcu!'

7 "Kažem vam, tako će biti veće veselje na nebu zbog jednog grješnika koji se obrati nego zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanja."

8 Ili, koja žena, ako ima deset srebrnjaka pa izgubi jedan, ne upali svjetiljku, ne pomeće kuću i ne traži pomno dok ga ne nađe?

9 A kad ga nađe, pozove prijateljice i susjede pa im reče: radujte se sa mnom, jer sam našla srebrnjak koji sam izgubila!

10 Tako isto, kažem vam, bude veselje među Božjim anđelima zbog jednoga jedinog grješnika koji se obrati."

11 Rekao je dalje: "Neki je čovjek imao dva sina.

12 Mlađi od njih reče ocu: 'Oče, daj mi dio baštine koji mi pripada!' Tako im otac podijeli imanje.

13 Poslije nekoliko dana mlađi sin skupi sve svoje te otputuje u daleku zemlju te je ondje rasuo sve svoje imanje provodeći život razvratno.

14 Kad je sve to potrošio, nastala je velika glad u onoj zemlji, i tako on počne oskudijevati.

15 Tada on ode u najam nekom čovjeku u onoj zemlji, a taj ga posla na polje da čuva svinje.

16 Uzalud je čeznuo da bar jedanput napuni trbuh ljuskama od mahuna što su ih jele svinje, ali mu nitko nije davao ništa.

17 A kad dođe k sebi reče: 'Koliko najamnika u mojega oca obiluje kruhom, a ja ovdje umirem od gladi!'

18 Ja ću ustati i poći ocu svojemu pa mu reći: 'Oče, ja sam sagriješio pred Bogom i pred tobom.

19 Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih slugu.'

20 Diže se on i krenu svojemu ocu. Ali dok je još bio daleko, opazi ga njegov otac i sažali se nad njim, potrči mu u susret, padne mu oko vrata i izljubi ga.

21 A sin mu reče: 'Oče, sagriješio sam Bogu i tebi. Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom!'

22 Tada otac reče svojim slugama: 'Brzo,

donesite haljine, onu najbolju, i odjenite ga! Stavite mu na ruku prsten, a na noge sandale!

23 Dovedite ugojeno tele te ga zakoljite da jedemo i da se veselimo,

24 jer ovaj moj sin bio je mrtav i opet je živ, bio je izgubljen i nađen je.' I oni se počeli veseliti.

25 Njegov stariji sin bio je u polju. Kada na povratku stiže blizu kuće te čuo pjesmu i igru,

26 dozva k sebi jednoga od slugu i upita ga što je to.

27 A on mu odgovori, došao ti je brat pa je tvoj otac zaklao ugojeno tele što mu je sin došao živ i zdrav.

28 A on se tada razljutio i nije htio ući. Zato njegov otac izide i počne ga moliti.

29 Tada on odgovori ocu: 'Evo ti služim tolike godine i nikada nisam prekršio ni jedne tvoje zapovijedi, a ti mi nikada ne dadneš ni jareta da bi se mogao proveseliti sa svojim prijateljima.

30 A kad ti se vrati taj sin, pošto je s bludnicama razasuo svoje imanje, ti si mu zaklao ugojeno tele!'

31 Nato mu otac odgovori: 'Sine, ti si uvijek sa mnom i sve je moje tvoje.

32 Ali se ipak trebalo veseliti i radovati, jer je ti ovaj brat bio mrtav i opet je oživio, bio je izgubljen i nađen je.' "

Nevjerni upravitelj

16 Zatim On isto tako reče svojim učenicima: "Bio neki bogat čovjek koji je imao upravitelja. Ovaj je bio optužen kod njega da rasipa njegovo imanje.

2 Pa ga on dozove i reče mu: 'Što to čujem o tebi? Daj račun o svom upravljanju, jer ti više ne možeš biti moj upravitelj!'

3 Tada upravitelj reče u sebi: 'Što da učinim, kad mi moj gospodar oduzima upravljanje? Kopati ne mogu, prosi se stidim.

4 'Ja već znam što ću učiniti, neka me ljudi prime u svoje kuće kad budem izbačen iz uprave.'

5 Tada dozva redom dužnike svojega gospodara te prvoga upita: 'Koliko si dužan mojem gospodaru?'

6 Odgovori on: 'Stotinu mjera ulja. Reče mu: 'Uzmi svoju knjižicu, sjedni i odmah napiši: pedeset.'

7 Zatim upita drugoga: 'A ti, koliko si dužan?' On odgovori: 'Stotinu mjera pšenice.' On mu reče: 'Uzmi svoju knjižicu i napiši: osamdeset!'

8 Tako gospodar pohvali nepravednog upravitelja što prefrigano postupi. Jer sinovi su ovoga svijeta prefriganiji u svojem naraštaju nego sinovi svjetla.

9 A ja vam kažem: stecite sebi prijatelja nepravednim bogatstvom, da vas prime

u svoje vječne stanove kad ga vama nestane.

10 Tko je vjeran u najmanjoj stvari, vjeran je u velikoj. Tko je nevjeran u najmanjoj stvari, nevjeran je i u velikoj.

11 Ako, stoga, niste bili vjerni u nepravедnom bogatstvu, tko će vam povjeriti pravedno bogatstvo?

12 Ako niste bili vjerni u onomu što je tuđe, tko će vam onda dati ono što je vaše?

13 Nijedan sluga ne može služiti dvojici gospodara. Jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će jednomu biti odan, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu."

14 Tada farizeji, koji su bili ljubitelji novca, također su čuli sve to i rugali mu se.

15 A On im rekao: "Vi ste oni koji se pravite pravednima pred ljudima, ali Bog poznaje vaša srca. Jer što je među ljudima uzvišeno, u Božjem je pogledu odvratno.

16 Zakon i Proroci dosežu do Ivana. Otada se navješćuje Radosna vijest o kraljevstvu Božjem i svatko se u njega tiska.

17 Ali je lakše proći nebu i zemlji nego da propadne jedna crtica iz Zakona.

18 Svaki onaj koji otpusti svoju ženu te se oženi drugom, čini preljub. I tko se oženi onom koju je njezin muž otpustio, čini preljub.

19 Bio neki bogat čovjek koji se odijevao u grimiz i skupocjeni lan i iz dana u dan dobro se gostio.

20 A bio neki prosjak imenom Lazar, ležao je sav u čirevima pokraj njegovih vrata.

21 Čeznući da se nasiti onim što je padalo s bogataševa stola. Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve.

22 I tako umrije siromah i anđeli ga odnesu u krilo Abrahamovo. Umrije i bogataš i bi pokopan.

23 Kad je bio u paklu, usred strašnih muka, podiže oči te izdaleka opazi Abrahama i Lazara u njegovu krilu.

24 Pa poviče i reče: 'Oče Abrahame, smiluj mi se te pošalji Lazara neka namoči vrh prsta vodom da mi rashladi jezik, jer se strašno mučim u ovom plamenu!'

25 A Abraham mu reče: 'Sine, sjeti se da si ti primio svoja dobra za vrijeme svojega života, a Lazar zlo! A sada on je utješena a ti se mučiš.

26 Osim svega toga, između nas i vas velik je bezdan, tako da ni oni koji bi htjeli ne mogu odavde prijeći k vama, niti mogu odatle prijeći k nama.'

27 Tada on reče, 'Onda te molim, oče, pošalji ga u kuću mojega oca,

28 jer ja imam petero braće, neka ih

ozbiljno opomene da ne bi i oni došli u ovo mjesto muka!

29 Abraham mu reče: 'Imaju Mojsija i Proroke. Neka njih slušaju!'

30 Onaj nastavi: 'Neće, oče Abrahame! Ali ako im tko dode od mrtvih, pokajat će se.'

31 Tada će mu Abraham: 'Ako zaista ne slušaju Mojsija i Proroke, neće vjerovati ni ako tko od mrtvih uskrsne.'

Sablazni ili uvrede. Iscjeljenje deset gubavaca

17 Tada je Isus rekao svojim učenicima: "Nije moguće a da ne dođu sablazni i uvrede, ali teško onomu po komu dolaze!

2 Bolje bi mu bilo da mlinskim kamenom obješenim o vrat bude bačen u more, nego da navede na grijeh jednoga od ovih malenih.

3 Pazite na sebe! Ako tvoj brat sagriješi protiv tebe, ukori ga pa ako se pokaje oprosti mu.

4 Ako i sedam puta na dan sagriješi protiv tebe i sedam ti se puta obrati i reče: 'Kajem se,' oprosti mu!"

5 Apostoli zamole Gospodina: "Daj nam više vjere!"

6 A Gospodin im je rekao: "Ako imate vjeru koliko je gorušičino zrno, rekli biste ovom dudovom drvetu: 'Iščupaj se s korijenom i presadi se u more!' I poslušao bi vas.

7 Tko će od vas tko ima slugu, koji ore ili čuva i hrani stoku, kad se vrati iz polja reći: 'Dodi odmah i sjedni za stol pa jedi!'

8 Neće li mu on radije reći: 'Pripremi večeru da ja jedem, a ti se pripaši da mi služiš dok se ja ne najedem i ne napijem, a poslije ćeš ti jesti i piti!'

9 Zar duguje on zahvalnost sluzi što je izvršio zapovijed? Ja mislim ne.

10 Tako i vi, kad izvršite sve ono što vam je naredeno, recite: 'Beskorisne smo sluge. Učinili smo samo ono što nam je bila dužnost.'

11 Dogodi se za vrijeme dok je On putovao u Jeruzalem, prolazio je granicom Samarije i Galileje.

12 Kako je ulazio u neko selo, izide mu u susret deset gubavaca; stajali su podaleko

13 te podignu glas govoreći: "Isuse, Učitelju, smiluj nam se!"

14 Kada ih je opazio, rekao im: "Idite i pokažite se svećenicima!" I tako se dogodilo da su se oni očistili dok su odlazili.

15 Tada jedan od njih, čim je opazio da je ozdravio, vrati se natrag slaveći Boga u sav glas.

16 Pao je ničice do njegovih nogu i počeo mu zahvaljivati. Taj je bio Samaritanac.

17 Isus ga upita: "Zar se nisu očistila desetorica? Gdje su još devetorica?"

18 Ni jedan se ne nade da se vrati i Bogu zahvali, osim ovoga došljaka!"

19 I rekao mu: "Ustani i idi, tvoja ti je vjera dobro učinila!"

20 A kad ga farizeji upitaju: Kada će doći kraljevstvo Božje? On im je odgovorio: "Kraljevstvo Božje ne dolazi tako da se to može vidjeti;

21 Niti će moći reći: 'Evo ga ovdje' ili 'Evo ga ondje.' Jer zaista, kraljevstvo je Božje u vama."

22 Tada je On rekao učenicima: "Doći će vrijeme kad ćete čeznuti da vidite samo jedan dan od dana Sina Čovječjega, ali ga nećete vidjeti.

23 I govorit će vam: 'Evo ga ondje' ili 'Evo ga ovdje!' Ne odlazite i ne trčite tamo!"

24 "Jer kao što munja sijevne na jednom kraju neba te rasvijetli sve do drugoga kraja, tako će biti i sa Sinom Čovječjim u njegov Dan.

25 Ali najprije treba da on mnogo pretrpi i da ga naraštaj ovaj odbaci.

26 U vrijeme kad dođe Sin Čovječji bit će kao što je bilo u Noino doba."

27 Jeli su i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad Noa uđe u korablju. I došao je potop i sve ih je uništio.

28 Bit će tada kao što je bilo u Lotovo vrijeme, kad se jelo i pilo, kupovalo i prodavalo, sadilo i gradilo.

29 Ali isti dan kad Lot iziđe iz Sodome, udari oganj i sumpor s neba te ih sve uništi.

30 Isto će se tako dogoditi u onaj Dan u koji se pojavi Sin Čovječji.

31 U onaj Dan, onaj koji bude na krovu, a stvari mu budu u kući, neka ne silazi da ih uzme! I onaj koji bude u polju neka se ne vraća.

32 Sjetite se Lotove žene.

33 Tko god bude nastojao sačuvati svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život, sačuvat će ga.

34 Kažem vam: u onoj će se noći od dvojice što budu za istim stolom jedan uzeti, a drugi ostaviti.

35 A od dviju žena što budu skupa mljele jedna će se uzeti, a druga ostaviti.

36 Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti, a drugi ostaviti."

37 Nato mu oni reknu: "Gdje, Gospodine?" On im rekao: "Gdje god budu trupla tamo će se i orlovi skupljati."

18 *Isus po treći put proriče svoju muku*
Iznese im zatim prispodobu o tomu kako uvijek treba moliti i nikada ne klonuti.

2 govoreći: "Bio u nekom gradu sudac koji se nije bojao Boga niti je mario za ljude.

3 A bila je u onomu gradu i udovica koja bi dolazila k njemu i molila ga: 'Brani me

od mogega protivnika.'

4 Onaj to zadugo nije htio. Ali nakon toga reče u sebi: Ako se Boga i ne bojim a do ljudi ne držim,

5 'ipak ću, jer mi ova udovica dodijava, obraniti je, da me neprestano ne dolazi mučiti.'

6 Gospodin nastavi: "Čujte što govori nepravedni sudac!

7 Neće li Bog zbilja obraniti svoje izabranike koji dan i noć vapiju prema njemu iako On podnosi s njima?"

8 Kažem vam, brzo će izvesti njihovu pravdu. Ali hoće li Sin Čovječji, kad dođe, zbilja naći vjeru na zemlji?"

9 Rekao je još ovu prispodobu na račun nekih koji su bili uvjereni u vlastitu pravednost, a druge prezirali;

10 Dva čovjeka uđu u hram da mole: jedan farizej, a drugi carinik.

11 Farizej stane te počne ovako moliti u sebi: 'Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici ili kao i ovaj ovdje carinik.

12 Postim dvaput u tjednu i dajem desetinu od svega što stečem.'

13 A carinik, ostajući daleko, ne usudi se ni očiju podignuti prema nebu, već se udario u prsa i molio: 'Bože, smiluj se meni grješniku!'

14 Kažem vam, ovaj se vrati opravdan svojoj kući, a ne onaj; jer svaki tko se uzvisi, bit će ponižen, a tko se ponizi, bit će uzvišen."

15 Neki su mu tada donosili i malu djecu da ih se dotakne. Kad su to vidjeli učenici, počeli su ih riječima zaustavljati.

16 Isus je dozvao k sebi dječicu te rekao: "Pustite dječicu da dođu k meni; nemojte im priječiti, jer takvima pripada kraljevstvo Božje!"

17 Istinu vam govorim, tko ne primi kraljevstvo Božje kao malo djeteta, taj sigurno neće ući u njega."

18 Jedanput ga je neki židovski vjerski vođa upitao: "Dobri Učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni?"

19 Isus mu rekao: "Zašto me zoveš dobrim? Nitko nije dobar osim jednog, a to je Bog.

20 Ti poznaješ zapovijedi: 'Ne čini preljuba!' 'Ne ubij!' 'Ne ukradi!' 'Ne svjedoči lažno!' 'Poštuj svojega oca i svoju majku!'

21 On odvrati: "To sam sve držao od svoje mladosti."

22 A kad je to čuo Isus, rekao mu: "Još ti jedno nedostaje. Prodaj sve ono što imaš i podijeli siromasima, pa ćeš imati blago na nebu! Onda dođi pa idi za mnom!"

23 Kada je to čuo mladić, postao je vrlo žalostan jer je bio veoma bogat.

24 Isus ga pogledao i vidio kako je ža-

Luka

710

lostan te rekao: "Kako je teško onima koji su bogati ući u kraljevstvo Božje!"

25 Jer je mnogo lakše devi proći kroz iglene ušice nego bogatom čovjeku ući u Kraljevstvo Božje."

26 Tko se onda može spasiti?" Upitaju ga slušatelji.

27 On je odgovorio: "Ono što je ljudima nemoguće, to je Bogu moguće."

28 Tada je rekao Petar: "Evo, mi smo ostavili sve svoje i pošli za tobom!"

29 Isus im rekao: "Istinu vam govorim, nema nikoga tko je ostavio zbog Kraljevstva Božjega kuću, ili ženu, ili braću, ili roditelje, ili djecu,

30 a koji neće primiti mnogo više već sada na ovom svijetu, a u onomu što dolazi život vječni."

31 Zatim je poveo sobom Dvanaesticu i rekao im: "Evo, uzlazimo u Jeruzalem, gdje će se ispuniti sve ono što je napisano po Prorocima glede Sina Čovječjega."

32 Jer će On biti predan u ruke nezna-bošcima i bit će izrugivan, zlostavljen i popljuvan.

33 I oni će ga bičevati i ubiti. Ali će on treći dan uskrsnuti."

34 A oni od toga ništa nisu razumjeli; ta im je riječ bila skrivena, i nisu shvatili što im je govorio.

35 Dogodi se, dok se Isus približavao Jerihonu, pokraj puta je sjedio i prosio neki slijepac.

36 Kada je čuo kako prolazi narod, upitao je, tko je to?

37 A oni su mu odgovorili da ovuda prolazi Isus Nazarećanin.

38 On je povikao, govoreći: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!"

39 A oni koji su išli naprijed zaustavljali su ga riječima da šuti. Ali je on još jače počeo vikati: Isuse: "Sine Davidov, smiluj mi se!"

40 Isus se zaustavi i zapovjedi da mu ga dovedu. I kad mu se ovaj približi, upita ga,

41 govoreći: "Što hoćeš da ti učinim?" Ovaj je odgovorio: "Gospodine, učini mi da dobijem vid!"

42 Tada mu rekao Isus: "Primi svoj vid i progledaj, vjera te tvoja spasila."

43 I on je odmah progledao i pošao za njim slaveći Boga. I sav narod, kad je to vidio, odao je hvalu Bogu.

Zakej. Ulazak u Jeruzalem. Isus čisti Hram
19 Tada je Isus ušao u Jerihon i prošao kroz grad.

2 A evo pojavi se čovjek imenom Zakej, koji je bio carinski starješina i bogat čovjek.

3 On je nastojao da vidi tko je Isus. Ali nije mogao od mnoštva naroda, jer je bio maloga rasta.

4 Zato je on potrčao naprijed i popeo se na stablo da ga vidi, jer je tim putom morao proći.

5 Kada je sus došao na to mjesto, pogledao gore, opazio ga te mu rekao: "Zakeju, siđi brzo, jer treba da se danas zadržim u tvojoj kući."

6 On je brzo sišao te ga s veseljem primio u goste.

7 Oni koji su to vidjeli počeli su mrmljati govoreći: "Svratio se u kuću jednog grješnika!"

8 Zakej je ustao te rekao Gospodinu: "Evo, polovicu mogega imanja, Gospodine, dat ću siromasima. Ako sam slučajno koga u čemu prevario, vratit ću mu četverostruko."

9 Isus mu ekao: "Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je i on Abrahamov sin."

10 Da, Sin Čovječji je došao da traži i spasi ono što je izgubljeno."

11 Dok su to slušali, ispriповjedio On još jednu prisposobu, zato što su držali da će odmah doći kraljevstvo Božje jer je Isus bio blizu Jeruzalema.

12 Stoga je On rekao: "Neki čovjek ugledna roda ode u daleku zemlju da primi kraljevsko dostojanstvo, pa da se onda vrati."

13 I on pozva deset svojih slugu i dade im deset mina (grčki novac) i rekao im: "Trgujte s time dok se ne vratim."

14 Njegovi su ga sugrađani mrzili te su za njim poslali poslanike da izjave: 'Nećemo da ovaj zavlada nad nama.'

15 I tako bude da kad se je on vratio, pošto je primio kraljevstvo, zapovjedi da mu dozovu one slugu kojima je dao novac, da vidi koliko je koji od njih stekao trgujući.

16 Prvi pristupi te reče: 'Gospodaru, tvoja mina donese deset mina.'

17 On mu odgovori: 'Dobro si učinio, valjani slugo, jer pošto si se u vrlo malom pokazao vjeran, imaj vlast nad deset gradova.'

18 Dode drugi te reče: 'Gospodaru, tvoja mina donese pet mina.'

19 On i ovom reče isto: 'I ti budi isto nad pet gradova.'

20 Dode tako i treći govoreći: 'Gospodaru, evo tvoje mine, zavezao sam je i čuvao u rupcu.'

21 Jer ja sam se bojao tebe, budući da si strog čovjek: i ti uzimaš što nisi uložio i žanješ što nisi sijao.'

22 A on mu odgovori: 'Sudit ću ti ja, nevaljani slugo, po tvojim vlastitim riječima. Znao si da sam strog čovjek, da uzimam što nisam uložio i žanjem što nisam sijao.'

23 Zašto onda nisi dao moj novac u novčarnicu? Tako bi ga na povratku uzeo s kamatama!

24 Nato reče onima koji su stajali pred njim: Oduzmite mu minu i dajte onomu koji ima deset mina!

25 Oni mu reknu: 'Gospodaru, on već ima deset mina!'

26 Jer, kažem vam svakom tko ima dat će mu se, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima.

27 A one moje neprijatelje koji nisu htjeli da zavladam nad njima dovedite ovamo i pogubite ih preda mnom!"

28 To je rekao i krenuo naprijed uspinjući se u Jeruzalem.

29 Dogodilo se kad se je približavao Betfagi i Betaniji na gori zvanom Maslinskom, On je poslao dvojicu svojih učenika,

30 govoreći im: "Idite u selo što je pred vama! Kada u njega udete, naći ćete privezano magarče na kojem nikada nitko nije sjedio. Odvezite ga i dovedite ovamo.

31 Ako vas netko upita: 'Zašto ga odvezujete?' Vi ćete mu reći ovako: 'Jer Gospodinu treba!'"

32 A oni koji su bili poslani otišli su i našli kako im je rekao.

33 Dok su oni odvezivali magare, rekli su im njegovi vlasnici: "Zašto odvezujete magarče?"

34 Oni odgovore: "Gospodinu treba."

35 Oni ga tada dovedu k Isusu. I stave na magarče svoje ogrtače i na njega posjednu Isusa.

36 Dok je on tako išao, ljudi su prostirali svoje ogrtače po putu.

37 A kad je došao blizu, već do silaska s Maslinske gore, cijelo mnoštvo učenika počelo je s radošću hvaliti Boga sa jakim glasom za sva ona čudesna djela koja su oni vidjeli,

38 govoreći: " 'Blagoslovljen je Kralj koji dolazi u ime Gospodinovo! Mir na nebu! I slava na visini!'"

39 Tada mu reknu farizeji koji su bili među narodom: "Učitelju, zabrani to svojim učenicima!"

40 A On im rekao: "Kažem vam, da ako oni ušute, kamenje će odmah početi vikati."

41 Kad se približi te ugleda grad, zaplaka nad njim,

42 govoreći: "Kad bi i ti u ovaj dan upoznao, što je za tvoj mir! Ali je sada skriveno tvojim očima.

43 Jer doći će ti tvoji dani, kad će te tvoji neprijatelji opasati opkopom i opkoliti te uokolo i pritijesniti te sa svih strana.

44 Sravnit će sa zemljom tebe i tvoju djecu u tebi. I oni neće ostaviti u tebi ni jedan kamen na kamenu, jer nisi znao i priznao određeno vrijeme kad te Bog pohodi!"

45 Kada je ušao u hram, počeo izgoniti

one koji su unutra prodavali i one koji su kupovali.

46 Rekao im: "Stoji napisano, 'kuća moja je kuća molitve,' a vi ju pretvorili u 'razbojničku špilju.'"

47 On je svaki dan učio u hramu. A svećenički glavari, pismoznanci i prvaci naroda pokušavali su ga ubiti.

48 Ali nisu našli načina kako da to izvrše, jer ga je sav narod rado slušao.

Prispodoba o vinogradarima

20 Dogodi se jednoga dana dok je Isus učio narod u hramu i navješćivao Radosnu vijest, pristupe glavari svećenički i pismoznanci sa starješinama

21 i upitaju ga govoreći: "Reci nam kakvom vlašću to činiš? Ili, tko je onaj koji ti je dao tu vlast?"

3 On im rekao: "I ja ću vas nešto pitati, pa mi odgovorite:

4 Je li Ivanovo krštenje bilo s neba ili od ljudi?"

5 Oni su počeli međusobno umovati: "Ako kažemo: 'S neba,' reći će nam: 'Zašto mu onda niste vjerovali?'"

6 Ako reknemo: 'Od ljudi,' svi će nas ljudi kamenovati, jer su oni uvjereni da je Ivan prorok."

7 Zato oni odgovore da ne znaju od koga je bilo.

8 Isus im rekao: "Onda ni ja vama neću reći kakvom vlašću ovo činim."

9 Zatim je narodu počeo govoriti ovu prispodobu: "Neki čovjek posadio vinograd, dao ga u zakup vinogradarima pa otišao iz onoga kraja na duže vrijeme.

10 Kada dode doba, posla on slugu vinogradarima da mu dadu dio od vinogradskog roda. Vinogradari ga izmlate i pošalju natrag praznih ruku.

11 On opet posla drugoga slugu, a oni i njega izmlate, izgrde i pošalju natrag praznih ruku.

12 On posla i trećega, a oni i toga isto izrane i izbace.

13 Tada reče gospodar vinograda: Što da radim? Poslat ću svojega ljubljenoga sina: postupat će s njime s poštovanjem kad ga vide.

14 Ali kad ga vinogradari opaze, počeli su međusobno umovati govoreći: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo, pa da nama pripadne baština!'

15 I oni ga izbace izvan vinograda i ubiju. Što će im dakle sada učiniti gospodar vinograda?

16 Doći će te poubijati te vinogradare, a vinograd dati drugima." 'Ne daj Bože!' Reknu oni koji su ga slušali.

17 A on ih pogledao i rekao im: "Pa što znači ovo što je napisano: 'Kamen koji su graditelji odbacili, postao je glavni ugaoni kamen?'"

Luka

712

18 Jer tko god padne na ovaj kamen, razbit će se, a na koga god on padne, satrt će ga u prah."

19 U isti čas pismoznanci i glavari svećenički gledali su da stave ruke na njega, ali su se bojali naroda. Shvatili su, dakako, da je protiv njih rekao tu prispodobu.

20 Počeli su tada na njega paziti i pošalju mu uhode, koji će se praviti kao da su pravedni da ga tako uhvate u riječi, pa da ga mogu predati vlasti i oblasti upravitelja.

21 Zato ga upitaju govoreći: "Učitelju, znamo da pravo govoriš i pravedno učiš. Ne gledaš tko je tko, nego prema istini učiš putu Božjemu.

22 Je li nam dopušteno po zakonu dati caru porez ili nije?"

23 On uoči njihovo lukavstvo pa im rekao: "Zašto me kušate?"

24 Pokažite mi denar! Čija je ovo na njemu slika i natpis?" Oni su mu odgovorili i reknu: "Careva."

25 A On im rekao: "Stoga podajte caru ono što je carevo, a Bogu ono što je Božje!"

26 A oni ga nisu mogli uhvatiti u riječi pred narodom; zadivljeni njegovim odgovorom, ušute.

27 Tada pristupe k njemu neki od saduceja, koji tvrde da nema uskrsnuća, te ga upitaju,

28 govoreći: "Učitelju, Mojsije nam je propisao: Ako komu umre brat koji je oženjen a ne ostavi djece, neka njegov brat uzme tu ženu i podigne potomstvo svojemu bratu.

29 Bilo jedanput sedmero braće. I prvi se oženi i umre bez djece.

30 Drugi uzeo njegovu ženu, i on umro bez djece.

31 I treći uzeo njegovu ženu, i na isti način svih sedam su isto poumirali a nisu ostavili djece.

32 Najposlije umrije i žena.

33 Stoga, čija će biti ta žena o uskrsnuću, jer su je sva sedmorica imala za ženu?"

34 Isus im odgovarajući rekao: "Sinovi se od ovoga svijeta žene i udavaju.

35 Ali oni koji se nadu dostojni da budu dionici onoga svijeta i uskrsnuća od mrtvih, niti će se ženiti niti udavati.

36 Oni neće moći više ni umrijeti, jer će biti slični anđelima. Oni su sinovi Božji, jer su sinovi uskrsnuća.

37 A to da će mrtvi uskrsnuti, to je i Mojsije pokazao na mjestu kod grma, u kojem naziva Gospodina 'Bogom Abrahamovim, Bogom Izakovim i Bogom Jakovljevim.'

38 A Bog nije Bog mrtvih, nego živih, jer njemu svi žive."

39 Nato mu reknu neki pismoznanci: Učitelju, dobro si rekao!

40 Poslije toga više ga se ne usude ništa pitati.

41 Tada ih On upita: "Kako se može tvrditi da je Krist sin Davidov?"

42 Pa i sam David u knjizi Psalama reče: 'Gospodin reče Gospodinu mojemu: "Sjedi mi s desne strane,

43 dok ne učinim tvoje neprijatelje podnožjem tvojim nogama!"'

44 Dakle, David ga naziva 'Gospodinom,' kako mu onda može biti sin?"

45 Dok ga je saslušao sav narod, on je rekao svojim učenicima:

46 Cuvajte se pismoznanaca koji vole šetnje u dugim haljinama, vole pozdrave na javnim mjestima, pročelja u sinagogama, prva mjesta na gozbama,

47 koji proždiru dobra udovička, dok se pretvaraju moleći duge molitve. Ovi će biti strože suđeni!"

Siromašna udovica

21 Kad je pogledao, vidio je kako bogataši ubacuju svoje darove u blagajnu.

2 Vidio je i neku siromašnu udovicu kako je ubacila dva novčića,

3 Pa je rekao: "Uistinu, kažem vam, ova je siromašna udovica ubacila više od svih, jer su svi ovi od svojega viška dali za dar određen Bogu, a ona od svoje neimaštine, ubacila je sve što je imala za uzdržavanje."

5 Kako su neki govorili o hramu da je ukrašen lijepim kamenjem i zavjetnim darovima, Isus je rekao:

6 "Što se tiče ovoga što vidite, doći će vrijeme kad neće ostati niti jedan kamen na kamenu, a da neće biti srušen."

7 Oni ga upitaju govoreći: "Učitelju, a kad će to sve biti i kakav će biti znak kad se to počne događati?"

8 On je odgovorio: "Pazite da ne budete zavedeni. Jer će mnogi doći pod mojim imenom i reći: 'Ja sam Krist,' i 'Došlo je vrijeme.' Dakle ne idite za njima!"

9 Ali kad čujete za ratove i bune, nemojte se prestrašiti! Jer to se mora dogoditi najprije, ali svršetak ne dolazi odmah!"

10 Zatim im rekao: "Dići će se narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva.

11 Bit će velikih potresa zemlje, u raznim mjestima, bit će gladi i pošasti; bit će strahovitih pojava i velikih znakova s neba.

12 Ali prije svega toga, stavit će svoje ruke na vas, hvatati vas i progoniti, predavat će vas u sinagoge i tamnice; izvodit će vas pred kraljeve i vladare zbog mogega imena.

13 To će vam biti prilika da dadete

svjedočanstvo.

14 Zapamtite da vam se ne treba unaprijed pripremati što će te odgovoriti,

15 jer ću vam ja dati rječitost i mudrost kojoj se neće moći suprotstaviti i oduprijeti svi vaši neprijatelji.

16 I predavat će vas čak i roditelji, braća, rodaci i prijatelji, a nekima od vas prouzrokovat će smrt.

17 Svi će vas ljudi mrziti zbog mogega imena.

18 Ali vam ni jedna vlas s glave neće pasti.

19 Svojom ćete postojanošću spasiti duše svoje.

20 A kad vidite Jeruzalem opkoljen s vojskom, onda znajte da je blizu njegovo opustošenje.

21 Koji tada budu u Judeji, neka bježe u gore! Koji budu u Jeruzalemu, neka iziđu! A koji budu na polju, neka se ne vraćaju u grad!

22 Jer bit će to vrijeme kazne, kad će se ispuniti sve što je napisano!

23 Ali teško i jao trudnicama i dojiljama u to vrijeme, jer će se spustiti veliko zlo na ovu zemlju i srdžba na ovaj narod!

24 I oni će padati od oštrice mača i odvodit će ih kao zarobljenike među sve narode. A Jeruzalem će biti gažen od neznabožaca sve dotle dok se ne ispune vremena neznabožaca.

25 Pojavit će se znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama. A na zemlji će narodi biti u tjeskobi i neizvjesnosti; huka mora i morskih valova.

26 Ljudi će umirati, jer srca će im zatajiti od straha u očekivanju onoga što će zadesiti svijet, jer zvijezde će se nebeske uzdrmati.

27 Tada će oni vidjeti 'Sina Čovječjega gdje dolazi na oblaku' s velikom moći i slalom.

28 Kada se to sve počne događati, pogledajte gore i podignite glave, jer je blizu vaše otkupljenje."

29 Zatim im rekao u prisposobi: "Pogledajte smokvu i sva ostala stabla;

30 Kada ih vidite da već izbacuju pupe, vi vidite i znate sami od sebe da je blizu ljeto.

31 Tako isto i vi, kad vidite da se sve to događa, znajte da se približuje kraljevstvo Božje.

32 Istinu vam govorim, ovaj naraštaj sigurno neće proći dok se sve to ne dogodi.

33 Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje nipošto neće proći.

34 Pazite na sebe, da vam srca ne otvrdnu od razuzdanosti, od pijanstva i tjeskobnih briga za život, tako da vas ne uhvati iznenada onaj dan,

35 Jer kao zamka će doći na sve stanovnike cijele zemlje.

Luka

36 Stoga, bdijte i molite uvijek, da biste bili dostojni izbjeći svemu onomu što se ima dogoditi i moći se održati pred Sinom Čovječjim."

37 On bi učio danju u hramu, a noću bi izlazio i provodio noć na gori koja se zove Maslinska.

38 I sav je narod već rano u jutro dolazio k njemu u hram da ga sluša.

Petar se odriče Isusa

22 Tada se približavala svetkovina bes-kvasnih kruhova zvana Pasha.

2 Glavari svećenički i pismoznanci tražili su način kako bi Isusa ubili, ali su se bojali naroda.

3 Tada je Sotona ušao u Judu, jednog od Dvanaestorice, koji se zvao prezimenom Iskariot.

4 On je otišao ugovoriti s glavarima svećeničkim i sa zapovjednicima hramskog redarstva način kako bi im ga izdao.

5 Oni su se tomu obradovali i obećali da će mu dati novac.

6 On pristane i obeća im. Zatim je tražio zgodnu priliku da im ga izda kad ne bude prisutan narod.

7 Dode dan beskvasnih kruhova, kad je trebalo žrtvovati pashalno janje.

8 On tada pošalje Petra i Ivana govoreći im: "Idite, pripravite nam pashalnu večeru!"

9 Oni ga upitali: "Gdje hoćeš da je pripravimo?"

10 A On im rekao: "Poslušajte, čim uđete u grad, sresti će vas čovjek koji nosi vodu u vrču. Idite za njim u kuću u koju on uđe.

11 Te recite domaćinu kuće: 'Učitelj te pita gdje je dvorana u kojoj bi mogao blagovati pashalnu večeru sa svojim učenicima?'"

12 Tada će vam on na katu pokazati veliku namještenu dvoranu; tu pripravite."

13 Oni su otišli i našli kako im je rekao i pripreme pashalnu večeru.

14 Kada je došlo vrijeme, Isus je sjeo za stol s apostolima.

15 On im rekao: "S čežnjom sam želio da blagujem s vama ovu pashalnu večeru prije svoje muke,

16 jer kažem vam, neću je više jesti dok se ne ispuni u kraljevstvu Božjem."

17 Tada je On uzeo čašu, zahvalio i rekao: "Uzmite ovo i podijelite među sobom,

18 jer kažem vam, neću više piti od trsova roda dok ne dođe kraljevstvo Božje!"

19 Zatim uzeo kruh, zahvalio i razlomio ga pa im dao govoreći: "Ovo je tijelo moje koje se za vas daje. Ovo činite meni na uspomenu."

Luka

714

20 Isto tako poslije večere uzeo čašu i rekao: "Ova je čaša Novi Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva."

21 Ali evo ruke mojega izdajnika sa mnom je na stolu.

22 Jest zaista, Sin Čovječji odlazi kako je određeno, ali jao onomu čovjeku koji ga izdaje!"

23 Tada se počeli međusobno pitati tko je taj od njih koji će to učiniti.

24 A bilo je tamo i natjecanja među njima o tomu tko bi od njih trebao biti najveći.

25 Isus im rekao: "Kraljevi neznabožaca gospodare nad njima, i oni koji vrše vlast nad njima hoće da se zovu 'dobrotvori.'"

26 Ali vi nemojte tako! Naprotiv, tko je najveći među vama, neka bude kao najmanji, a onaj koji je starješina kao poslužnik.

27 Tko je veći, onaj koji sjedi za stolom ili onaj koji služi? Zar ne onaj koji sjedi za stolom? A ja sam među vama koji poslužuje.

28 Vi ste oni koji ste u mojim kušnjama uvijek ostali sa mnom,

29 Zato ja vam dajem kraljevsku čast kao što ju je Otac moj meni dao.

30 da biste jeli pili za mojim stolom u mojemu kraljevstvu te da sjedite na prijestoljima i sudite dvanaest Izraelovih plemena."

31 Gospodin je rekao: "Šimune, Šimune, pazi, Sotona je zatražio za vas, da vas može rešetati kao pšenicu.

32 Ali ja sam molio za te da tvoja vjera ne klone. A ti kad se jedanput vratiš k meni, učvrsti svoju braću!"

33 Šimun mu rekao: "Gospodine, ja sam spreman s tobom poći u zatvor i u smrt ići."

34 Tada mu On rekao: "Kažem ti, Petre, danas neće zapjevati pijetao dok me triput ne zanijekaš, da me poznaš!"

35 Zatim im rekao: "Kad sam vas poslao bez novčanih pojasa, bez torbe i obuće, je li vam što nedostajalo?" "Ništa," odgovore mu oni.

36 Rekao im tada: "Ali sada tko ima novčani pojas, neka ga uzme. Isto tako i torbu, a onaj tko nema mača, neka proda svoj ogrtač pa neka ga kupi.

37 Jer, kažem vam, mora se na meni ispuniti ono što je napisano: 'Ubrojen je među zločince.' Tako se ono, što se na mene odnosi, približuje kraju."

38 Tada su mu oni rekli: "Gospodine, evo gle, ovdje dva mača!" On im rekao: "Dosta je!"

39 Zatim izađe odande te se po običaju uputi na Maslinsku goru. A učenici pođu za njim.

40 Kada je došao na to mjesto, rekao im: "Molite se da ne padnete u napast!"

41 Tada se udaljio od njih koliko se može

kamenom dobaciti, kleknuo na koljena i počeo se moliti,

42 govoreći: "Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene! Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!"

43 Tada mu se ukazao anđeo s neba i počeo ga hrabriti.

44 Kad se našao u smrtnoj borbi, još je usrdnije molio, a znoj mu postao kao guste kaplje krvi što su padale na zemlju.

45 Nakon molitve ustao je, prišao k učenicima i našao ih gdje spavaju, oslabljeni žalošću.

46 Tada im On rekao: "Zašto spavate? Ustanite i molite da ne padnete u napast!"

47 Dok je on još govorio, pojavi se svjetina. Pred njom je išao jedan od Dvanaestorice, onaj koji se zvao Juda, približi se Isusu da ga poljubi.

48 Isus mu rekao: "Juda, poljupcem izdaješ Sina Čovječjega!"

49 Kad su njegovi pratioci vidjeli što će se dogoditi poviču: "Gospodine, da udarimo mačem?"

50 I jedan od njih udari slugu visokog svećenika te mu odsiječe desno uho.

51 A Isus rekao: "Pustite! Dosta!" I dotače se njegova uha te ga iscijeli.

52 Tada je Isus rekao glavarima svećeničkim, zapovjednicima hramske straže i starješinama, koji su se digli na njega: "Kao na razbojnika izišli ste s mačevima i toljagama!"

53 Dok sam iz dana u dan bio u hramu s vama, niste digli ruku na mene. Ali ovo je vaš čas i vlast tame."

54 Pošto ga uhvate, odvedu ga i dovedu u kuću visokog svećenika. Petar je izdaleka išao za njim.

55 Tada oni nalože vatru nasred dvorišta te svi skupa posjedaju naokolo. I Petar je sjedio među njima.

56 Ali kad ga je vidjela neka sluškinja gdje sjedi kraj vatre, uprla je u njega pogled pa rekla: "I ovaj je bio s njim!"

57 A on ga zanijeka i reče: "eno, ja ga ne poznajem!"

58 Malo zatim opazi ga netko drugi pa reče: "I ti si isto njihov." Petar je odgovorio: "Čovječe, nisam!"

59 Kad prođe otprilike jedan sat, opet netko potvrdi, govoreći: "Zbilja, i ovaj je bio s njim; pa i Galilejac je."

60 Petar je odgovorio: "Čovječe ne znam što govoriš!" I dok je on još bio u riječi, zapjeva pijetao.

61 A Gospodin se okrenu i pogleda Petra. Petar se tada sjeti Gospodinove riječi kako mu je rekao: "Prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me zanijekati."

62 Tada Petar izide i gorko zaplače.

63 Ljudi koji su čuvali Isusa rugali su mu

se i zlostavljali ga.

64 Pokrili su mu oči, udarali su ga po licu i pitali, govoreći: "proreci, tko te je udario?"

65 I mnoge druge uvredljive stvari govorili su protiv njega.

66 Čim je osvanuo dan, sastale su starješine naroda, glavari svećenički i pismoznanci te izveli Isusa pred Vijeće govoreći:

67 Ako si ti zbilja Krist, reci nam!" A On im je rekao "Ako vam to kažem, sigurno mi nećete vjerovati.

68 Ako vas budem pitao, sigurno mi nećete odgovoriti.

69 Ali poslije ovoga: 'Sin Čovječji sjedit će s desne strane Boga Svemoćnoga.'

70 Tada su svi rekli. "Jesi li ti Sin Božji?" On im rekao: "Vi pravo velite da Ja jesam."

71 A oni reknu "Čemu nam još treba više svjedočanstva? Ta sami smo čuli iz njegovih usta."

Isus pred Pilatom i pred Herodom

23 Tada se svi dignu i odvedu ga k Pilatu

2 I oni ga počeli optuživati govoreći: "Ustanovili smo da ovaj buni narod i zabranjuje davati porez caru, a o sebi tvrdi da je Krist, Kralj."

3 Pilat ga upita: "Jesi li ti židovski kralj?" "Kao što ti kažeš," rekao mu On.

4 Tada Pilat reče svećeničkim glavarima i svjetini: "Nikakve krivnje ne nalazim na ovom čovjeku."

5 Oni su još upornije navaljivali: "On buni narod, učeći po cijeloj Judeji sve od Galileje pa do ovoga mjesta."

6 Kad je to Pilat čuo, upita je li taj čovjek Galilejac.

7 I kad je saznao da potpada pod Herodovu vlast, posla ga k Herodu, koji je i sam onih dana bio u Jeruzalemu.

8 Tada se Herod vrlo jako obradovao kad je opazio Isusa; on je odavno želio da ga vidi, jer je mnogo toga o njemu slušao, pa se nadao da će vidjeti gdje čini koje čudo.

9 I postavi mu mnoga pitanja, ali mu Isus ništa nije odgovorio.

10 Tu su bili glavari svećenički i pismoznanci i žestoko ga optuživali.

11 Herod ga prezre i naruga mu se zajedno sa svojom stražom. Zatim ga odjene u bijelu haljinu i posla natrag k Pilatu.

12 Toga istog dana Herod i Pilat postanu prijatelji jedan drugomu, a prije su bili neprijatelji.

13 Pilat sazva glavare svećeničke, članove Vijeća i narod,

14 te im rekao: "Doveli ste mi ovoga čovjeka pod optužbom da potiče narod na odmetanje. A evo, pošto sam ga ja ispitao

pred vama, nisam našao na njemu nikakve krivnje za koju ga vi optužujete.

15 Isto tako ni Herod, jer ga je poslao natrag k nama. I zaista nije ovaj ništa učinio što zasluhuje smrt.

16 Dakle stoga, ja ću ga dati išibati i pustiti."

17 (jer im je svake svetkovine morao pustiti jednog utamničenika).

18 A svi oni viknuli u jedan glas, govoreći: "Ovoga smakni, a pusti nam Barabu!"

19 Baraba je bio bačen u tamnicu zbog neke bune u gradu i počinjenog ubojstva.

20 Ponovno im progovori Pilat, jer je želio pustiti Isusa.

21 Ali oni nastave vikati: "Razapni ga! Razapni ga!"

22 On im treći put rekao: "Zašto, kakvo je zlo učinio? Ja ne nalazim razlog zbog kojeg zasluhuje smrt. Dakle, ja ću ga dati išibati i pustiti."

23 Ali su oni bili uporni i svejednako vikali i tražili da se razapne. Vika tih ljudi i visokih svećenika postajala je sve jača.

24 Tada Pilat odlučio da im bude onako kako traže.

25 I on im otpusti onoga koga su tražili, koji je bio bačen u tamnicu zbog bune i ubojstva, a Isusa im predade na volju.

26 Dok su ga odvodili, uhvate oni nekoga čovjeka, Šimuna, Cirenca, koji je dolazio iz polja, te na njega stavili križ da ga nosi za Isusom.

27 A za njim je išlo veliko mnoštvo naroda i žena koje su plakale i naricale za njim.

28 Isus se okrenuo prema njima te rekao: "Kćeri jeruzalemske, ne plaćite nad mnom, nego plaćite nad sobom i nad djetetom svojom."

29 Jer, evo zaista, dolazi vrijeme kad će se reći: Blago nerotkinjama! Blago utrobama koje nisu nikad radale i sisama koje nisu nikada dojile.

30 Tada će se dovikivati gorama: Padnite na nas, a brežuljcima: Pokrijte nas.

31 Ako se, dakle, tako radi sa zelenim drvetom, što će biti sa suhim?"

32 Vodili su i drugu dvojicu zločinaca da ih pogube s njime.

33 A kad su došli na mjesto, koje je nazvano Lubanja, tu razapnu njega i zločince; jednoga s desne strane, a drugoga s lijeve.

34 A Isus je molio: "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine." Oni razdijele njegove haljine bacajući kocku.

35 Narod je stajao tu i promatrao. Članovi Vijeća rugali su se govoreći: "Druge je spasio, pa neka spasi sam sebe, ako je zbilja Krist, Božji Izabranik!"

36 I vojnici mu se izrugivali, primicali se k njemu i pružali mu ocat,

Luka

716

37 govoreći: "Ako si zaista kralj židovski, spasi sam sebe."

38 Nad njim je stajao i natpis, na grčkom, latinskom i židovskom jeziku: Ovo je kralj židovski.

39 Jedan od obješenih zločinaca vrijeđao ga je, govoreći: "Ako si ti Krist, Spasi sebe i nas."

40 Tada drugi progovori i ukori ga govoreći: "Zar se Boga ne bojiš, ti koji podnosiš istu kaznu?"

41 Mi smo ovdje po pravdi, jer primamo zasluženu plaću za svoja djela, ali ovaj nije nikakva zla učinio."

42 Tada je rekao Isusu: "Gospodine, sjeti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo!"

43 On mu rekao: "Zaista, kažem ti, danas ćeš sa mnom biti u Raju!"

44 Bilo je već oko šestoga sata kad nastane tama po svoj zemlji do devetoga sata.

45 Pomračilo je sunce, a hramska se zavjesa razdere po sredini.

46 Tada je Isus zaviknuo jakim glasom: "Oče, 'u ruke tvoje predajem duh svoj.' To je rekao i izdahnuo.

47 Kada je stotnik vidio što se dogodilo, počeo slaviti Boga i rekao: "Zaista, ovaj je čovjek bio pravednik!"

48 Svjetina što se bila skupila da prisustvuje tom prizoru, kad je vidio što se sve dogodilo, vratio se kući udarajući se u prsa.

49 Podalje su stajali svi njegovi znanci, a tako i žene koje su ga pratile od Galileje i sad to gledale.

50 Uto neki čovjek imenom Josip, vijećnik, dobar i pravedan čovjek.

51 On nije odobrio odluke i djela drugih. Bio je rodom iz judejskog grada Arimateje, a i sam je očekivao kraljevstvo Božje.

52 Taj je čovjek otišao k Pilatu i zatražio tijelo Isusovo.

53 Zatim ga skinuo, zavio u platno i položio u grob, izduben u pećini, gdje još nitko nije bio položen.

54 To je bio dan Priprave, i Subotnji dan je svitao.

55 A žene koje su došle s Isusom iz Galileje pratile su to te vidjele grob i kako je bilo položeno Isusovo tijelo.

56 Potom se vrate te pripreme miomiris i pomast. Na Subotnji dan su se odmarale prema Zakonu.

Uskrsnuće Isusovo

24 Tada u prvi dan tjedna, vrlo rano u jutro, one i još neke druge žene s njima došle su na grob, noseći miomiris koji su pripremile.

2 Ali one su našle kamen otkotrljan s grobnice.

3 Ušle su unutra, ali nisu našle tijelo

Gospodina Isusa.

4 Dok su one stajale zbunjene, najednput im pristupe dva čovjeka u blistavom odijelu.

5 Njih spopadne strah te su spustili pogled na zemlju, a oni su im je rekli: "Zašto tražite živoga među mrtvima?"

6 On nije ovdje! Uskrsnuo je! Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji."

7 govoreći: 'Sin Čovječji mora biti predan u ruke grješnika i biti razapet te da uskrsne treći dan!'"

8 I one se sjetile njegovih riječi.

9 Kad se one vratile s groba, javе sve to Jedanaestorici i svima ostalima.

10 Bile su Marija iz Magdale, Ivana i Marija, Jakovljeva majka i ostale žene koje su bile s njima, rekli su to apostolima.

11 Ovima se te riječi učine kao izmišljotina. I nisu im vjerovali.

12 Onda je Petar ipak ustao i otrčao na grob. Nadvirio se dolje i vidio samo plahtice gdje su ležale same, pa se vratio natrag, snebivajući se nad onim što se dogodilo.

13 I gle, toga istog dana dvojica od njih išla su u selo zvano Emaus, udaljeno od Jeruzalema stotinu šezdeset stadija.

14 Razgovarali su među sobom o svim tim događajima.

15 I tako je bilo da dok su razgovarali i raspravljali, približio im se sam Isus te pošao s njima.

16 Njihovim očima bilo je uskraćeno da ga mogu prepoznati.

17 On ih upita: "Kakav je to razgovor što ga među sobom vodite putujući tako ožalošćeni?"

18 Tada mu odgovorio jedan od njih, po imenu Kleofa, i rekao: "Jesi li ti jedini stranac u Jeruzalemu pa ne znaš što se je ondje dogodilo ovih dana?"

19 On ih upita: "Što se to dogodilo?" Oni mu reknu: "Ono što se dogodilo s Isusom Nazarećaninom koji je bio silan prorok riječju i djelom pred Bogom i pred cijelim narodom.

20 I kako ga naši glavari svećenički i članovi Vijeća predadu da bude osuđen na smrt te ga razapnu.

21 A mi smo se nadali da je on onaj koji će osloboditi Izrael. Zaista, ali uza sve to, sada je već treći dan otkako se to dogodilo.

22 Da, i neke su nas žene iz našega društva zbunile, koje su bile vrlo rano u jutro na grobu.

23 I kad nisu našle njegova tijela, one su došle govoreći da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je živ.

24 Neki su od naših otišli tada na grob te su našli onako kako su rekle žene, ali

njega nisu vidjeli.”

25 Nato im On rekao: “O ljudi bez razumijevanja i spore pameti za vjerovanje svega što su proroci govorili!

26 Zar nije trebalo da sve to Krist pretrpi i da uđe u svoju slavu?”

27 I počeo je od Mojsija i svih proroka, protumačio im sve što se na njega odnosilo u svim Pismima.

28 Tada se oni približili selu kamo su išli, a On kao da je htio produžiti dalje.

29 A oni ga počeli zaustavljati i moliti govoreći: “Ostani s nama jer je večer; dan je već na izmaku!” I On je ušao da ostane s njima.

30 A dok je sjedio s njima za stolom, uzeo je kruh, zahvalio i razlomio ga pa im ga dao.

31 Njima se tada otvorile oči i prepoznali su ga. Ali njega je nestalo ispred njihovih očiju!

32 Rekli su jedan drugomu: “Zar nam nije srce gorjelo, dok nam je putom govorio i tumačio Pisma?”

33 U tal isti čas ustali su i vratili se u Jeruzalem, gdje našli Jedanaesticu skupa s onima koji se tamo skupili s njima.

34 koji su im rekli: “Zaista je Gospodin uskrsnuo i ukazao se Simunu.”

35 Zatim su oni pripovijedali o svemu što se dogodilo na putu i kako su ga prepoznali dok je lomio kruh.

36 Dok su oni još o tom govorili, sam Isus je stao među njih te im rekao: “Mir s vama!”

37 Oni, zbunjeni i puni straha, pomisle da gledaju duha.

38 A On im rekao: “Zašto ste zbunjeni? Cemu se takve sumnje rađaju u vašim

srcima?

39 Pogledajte moje ruke i moje noge, to sam Ja glavom! Opipajte me i vidite! Duh nema mesa ni kostiju, kao što vidite da ih Ja imam.”

40 A kad je to rekao, pokazao im svoje ruke i noge.

41 Kako oni od radosti još nisu mogli vjerovati i kako su se samo čudili, upita ih: “Imate li ovdje što za jelo?”

42 A oni mu pruže komad pečene ribe i meda u saču.

43 On je uzeo i pojeo pred njima.

44 Zatim im rekao: “Ovo je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama, da se mora ispuniti sve ono što je o meni pisano u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima.”

45 Tada im prosvijetli razum da bi razumjeli Pisma,

46 Pa im rekao: “Tako stoji napisano i tako je moralo biti da Krist mora trpjeti i treći dan uskrsnuti od mrtvih,

47 da se na temelju njegova imena mora propovijedati pokajanje i oproštenje grijeha svim narodima, počevši od Jeruzalema.

48 A vi ste svjedoci toga.

49 Evo, Ja ću vam poslati što je Otac moj obećao. A vi ostanite u gradu Jeruzalemu dok ne budete opremljeni snagom odozgor.”

50 Zatim ih povede u blizinu Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi.

51 I tako dok ih je blagoslivljao, rastavi se od njih i bi uznesen na nebo.

52 Oni padnu ničice pred njim pa se s velikim veseljem vrate u Jeruzalem,

53 gdje su sve vrijeme bili u hramu hvaleći i blagoslivljajući Boga. Amen.

Ivan

RADOSNA VIJEST PO IVANU

Svjedočanstvo Ivana Krstitelja

1 U početku je bila Riječ, i Riječ je bila s Bogom i Riječ je bila Bog. *(Riječ je Krist)*

2 On je u početku bio s Bogom.

3 Sve je po njemu stvoreno i ništa što je stvoreno nije bez njega stvoreno.

4 U njemu je bio život i život je bio svjetlo ljudima.

5 I Svjetlo svijetli u tami, i tama ga nije obuzela.

6 Pojavio se čovjek, poslan od Boga, kojemu je bilo ime Ivan.

7 Isti taj je došao kao svjedok da svjedoči za Svjetlo, tako da svi po njemu mogu vjerovati.

8 On nije bio to Svjetlo, nego da svjedoči za Svjetlo.

9 Svjetlo istinito, koje rasvjetljuje sva-

koga čovjeka, koji dođe na ovaj svijet.

10 Bio je na svijetu, i svijet je stvoren po njemu, a svijet ga nije upoznao.

11 K svojim je došao, ali ga njegovi nisu primili.

12 A svima koji su ga primili dao je vlast da postanu djeca Božja; čak i onima koji vjeruju u njegovo ime:

13 Koji nisu rođeni ni od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje čovječje, nego od Boga.

14 Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama. I mi smo promatrali slavu njegovu, kao slavu Jedinorodenoga od Oca, pun milosti i istine.

15 Ivan za njega svjedoči i viče: “Evo onoga za koga sam rekao: ‘Onaj koji poslije mene dolazi preda mnom je, jer je bio

Ivan

718

prije mene!"

16 Uistinu, svi smo mi primili od njegove punine: milost za milost.

17 Jer, Zakon je bio dan po Mojsiju, a po Isusu Kristu došla je milost i istina.

18 Boga nitko nikada nije vidio. Jedinorođeni Sin koji je na grudima Oca, On ga je objavio.

19 A ovo je Ivanovo svjedočanstvo, kad su mu Židovi iz Jeruzalema poslali neke svećenike i Levite da ga upitaju: "Tko si ti?"

20 On je priznao: nije zatajio, nego je priznao: "Ja nisam Krist."

21 Dakle, što, upitali ga: "jesi li Ilija?" "Nisam," odgovorio je on. "Jesi li Prorok?" "Ne," odvratio on.

22 Tada su mu rekli: "Pa tko si, da možemo odgovoriti onima koji su nas poslali? Što ti kažeš sam o sebi?"

23 On je rekao: "Ja sam 'Glas jednoga koji viče u pustinji: 'Ispravite put Gospodinov!' " kako je rekao prorok Izaija."

24 A oni koji su bili poslani bili su od farizeja.

25 Oni ga upitali: "Zašto onda krstiš kad doista nisi ni Krist, ni Ilija, ni Prorok?"

26 Rekao im Ivan govoreći: "Ja krstim vodom, a među vama stoji netko kojega vi ne poznajete.

27 On je onaj koji dolazi poslije mene. Ja mu nisam dostojan odvezati sveze na obući."

28 To se dogodilo u Betaniji, s onu stranu Jordana, gdje je Ivan krštavao.

29 Sutradañ Ivan je vidio Isusa gdje dolazi k njemu te rekao: "Evo gle, Janje Božje koje uzima grijeh svijeta!"

30 Ovo je onaj za kojega sam vam rekao: 'Poslije mene dolazi čovjek koji je preda mnom jer je bio prije mene.'

31 Ja ga nisam poznavao. Ali ja sam zato došao krstiti vodom da On bude objavljen Izraelu."

32 A Ivan je posvjedočio, govoreći: "Vidio sam Duha gdje je sišao s neba kao golub i ostao na njemu.

33 Ja ga nisam poznavao, ali mi je rekao onaj koji me je poslao da krstim vodom: 'Na koga ćeš vidjeti da silazi Duh Sveti i ostaje na njemu, to je onaj koji krsti Duhom Svetim.'

34 I ja sam to vidio i svjedočim da je ovo Sin Božji."

35 Sutradañ je Ivan opet stajao tu sa dvojicom svojih učenika:

36 I kad je vidio Isusa da prolazi, rekao je: "Evo Janje Božje!"

37 Kad su njegovi učenici čuli gdje tako govori, pođu za Isusom.

38 Onda se Isus okrenuo, pa kad je vidio da idu za njim, rekao im: "Što vi tražite?" A oni su mu odgovorili: "Rabbi," (prevedeno znači Učitelj): "gdje ti boraviš?"

39 On im rekao: "Dodite i vidite," I oni su otišli, i vidjeli su gdje on boravi, te su ostali kod njega onaj dan (to je bilo oko desetog sata).

40 Jedan od dvojice koji su, čuvši Ivanove riječi, pošli za Isusom, bio je Andrija, brat Šimuna Petra.

41 On najprije susretne svojega brata Šimuna pa mu rekao: "Našli smo Mesiju," (prevedeno znači: Krist.)

42 I on ga doveo k Isusu i kad ga Isus opazio, rekao mu: "Ti si Šimun, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kefa," (prevedeno znači: Kamen.)

43 Sutradañ Isus odluči poći u Galileju. Međutim, susretne Filipa pa mu rekao: "Pođi za mnom!"

44 Filip je bio iz Betsaide, iz Petrova i Andrijina grada.

45 Filip susretne Natanaela i rekao mu: "Našli smo onoga o kojemu je Mojsije pisao u Zakonu i Proroci isto tako! To je Isus, sin Josipa iz Nazareta."

46 Natanael mu rekao: "Može li što dobro izići iz Nazareta?" Filip mu rekao: "Dođi i vidi."

47 Isus opazi Natanaela gdje mu se približava pa je rekao za njega: "Evo pravog Izraelca, u kojem nema lukavstva."

48 Natanael mu rekao: "Odakle me poznaješ?" Isus mu odgovorio: "Prije nego što te Filip pozvao, vidio sam te kad si bio pod smokvom."

49 Natanael mu odgovorio: "Učitelju, Ti si Sin Božji! Ti si Kralj Izraelov!"

50 Isus mu odgovarajući rekao: "Vjeruješ li zato što sam ti rekao: 'Vidio sam te kad si bio pod smokvom?' Vidjet ćeš ti još i veće stvari od toga."

51 On mu rekao: "Zaista, istinu ti govorim, od sada vidjet ćete otvoreno nebo i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sinom Čovječjim."

Isus pretvara vodu u vino

2 Trećega dana bila je svadba u Kani Galilejskoj, a bila je ondje i majka Isusova.

2 Na svadbü je bio pozvan i Isus zajedno sa svojim učenicima.

3 Kad nestane vina, rekla je Isusu njegova majka: "Nemaju vina."

4 Isus joj odgovorio: "eno, što imaju tvoje brige sa mnom? Moj čas još nije došao."

5 Nato je njegova majka rekla slugama: "Što vam god rekne, učinite."

6 Tamo je bilo postavljeno šest kamenih posuda namijenjenih za uobičajeno pranje Židovima, od kojih je svaka obuhvatala dvije do tri mjere.

7 Isus je rekao: "Napunite posude vodom!" I oni ih napune do vrha.

8 On im je rekao: "Zagrabite sada i odne-

site ravnateljju stola gozbe!" I oni mu odnesu.

9 Kada je ravnatelj stola gozbe okusio vodu pretvorenu u vino, nije znao odakle je vino, (ali su znale slugе koje su zagrabile vodu.) Ravnatelj stola zovnu zaručnika.

10 Pa mu rekao: "Svaki čovjek iz početka iznosi dobro vino, a kad se gosti dobro napiju, onda ono slabije. A ti si čuvao dobro vino do sada."

11 Tim je znakovima Isus počeo svoja čudesa u Kani Galilejskoj te objavi slavu svoju; a njegovi učenici povjeruju u njega.

12 Poslije toga sīde Isus sa svojom majkom, svojom braćom i svojim učenicima u Kafarnaum i tu nisu ostali mnogo dana.

13 Bila je blizu židovska Pasha, te Isus uzide u Jeruzalem.

14 I našao u hramu prodavače volova, ovaca i golubova i mjenjače novca gdje trguju.

15 On napravio bič od užeta, i sve ih istjerao iz hrama, skupa s ovcama i volovima. A mjenjačima prosuo novac i stolove isprevrnuo.

16 A prodavačima golubova rekao: "Nosite te stvari oдавде! Ne pravite tržnicu od kuće mogega Oca!"

17 Njegovi se učenici sjetili da stoji napisano: "Revnost me za kuću tvoju izjeda."

18 A Židovi mu prigovore i reknu: "Budući da sve to činiš, koji nam znak time pokazuješ?"

19 Isus im odgovorio i rekao: "Srušite ovaj hram, i Ja ću ga u tri dana opet podići."

20 Tada su mu odgovorili Židovi: "Četrdeset i šest godina građen je ovaj hram, a ti ćeš ga podići u tri dana?"

21 Ali On je govorio o hramu svojega tijela.

22 Kad je uskrsnuo od mrtvih, njegovi su se učenici sjetili da im je to rekao, pa su vjerovali Pismu i riječi koju im je Isus rekao.

23 Dok je Isus boravio u Jeruzalemu o svetkovini Pashi, počeli su mnogi vjerovati u njega, jer su vidjeli čudesa koja je činio.

24 Ali im se sam Isus nije povjeravao, jer ih je sve poznavao.

25 Njemu nije trebalo da mu tko dade svjedočanstvo o čovjeku, jer je sam poznavao čovjekovu nutrinu.

Razgovor s Nikodemom

3 Bio je neki čovjek imenom Nikodem, farizej, vladar židovski.

2 Taj čovjek došao je noću k Isusu te mu rekao: Učitelju, mi znamo da si od Boga

došao kao učitelj, jer nitko ne može činiti čudesa koja ti činiš ako Bog nije s njim.

3 Isus mu odgovorio: "Zaista, istinu ti govorim, tko se ponovno ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega."

4 Odvрати mu Nikodem: "Kako se može čovjek, kad je već star, roditi? Zar može po drugi put ući u utrobu majke i roditi se?"

5 Isus mu odgovorio: "Zaista, istinu ti govorim, tko se ne rodi od vode i Duha Svetoga, taj ne može ući u kraljevstvo Božje."

6 Što je rođeno od tijela, tijelo je; što je rođeno od Duha, duh je.

7 Ne čudi se što sam ti rekao: 'Moraš se ponovno roditi.' (Duhovno rođenje)

8 Vjetar puše gdje hoće, čuješ mu šum, ali ne možeš reći odakle dolazi ni kamo ide. Tako je i sa svakim onim koji je rođen od Duha."

9 Nikodem mu rekao: "Kako to može biti?"

10 Isus mu odgovorio: "Ti si istaknut učitelj u Izraelu, a to ne razumiješ?"

11 Zaista, istinu ti govorim: Mi ti govorimo ono što znamo, svjedočimo za ono što smo vidjeli, a vi ne primete našega svjedočanstva.

12 Ako mi ne vjerujete kad sam vam rekao zemaljske stvari, kako ćete mi vjerovati ako vam rekнем nebeske?"

13 Nitko nije uzišao na nebo, osim onoga koji je sišao s neba, a to je Sin Čovječji koji je na nebu.

14 Kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, isto tako mora biti podignut Sin Čovječji,

15 da svatko tko vjeruje u njega ne pogine nego da ima život vječni.

16 Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svojega Jedinorođenoga Sina, da nijedan ne pogine koji u njega vjeruje već da ima život vječni.

17 Jer Bog nije poslao svojega Sina na svijet da sudi svijetu; nego da se svijet može spasiti po njemu.

18 Onaj tko vjeruje u njega, taj nije osuđen; ali onaj tko ne vjeruje već je osuđen, jer nije vjerovao u ime jedino-rođenog Sina Božjega.

19 U ovom je sud: Svjetlo je došlo na svijet, a ljudi su voljeli tamu radije nego Svjetlo, jer su im djela bila zla.

20 Jer svatko tko čini zlo mrzi svjetlo niti ne dolazi k svjetlu, da ne dođu na vidjelo njegova djela.

21 Onaj koji radi što je pošteno dolazi k svjetlu, da bi se vidjelo da su njegova djela učinjena u Bogu."

22 Poslije toga došao je Isus sa svojim učenicima u pokrajinu Judeju, i tu se kod njih zadržao i krštavao.

23 Ivan je isto tako prebivao i krštavao u

Ivan

720

Enonu, blizu Salima, jer ondje je bilo mnogo vode. Svijet je dolazio i krstio se.

24 Jer Ivan još nije bio bačen u tamnicu.

25 Tako onda nastane rasprava između nekih Ivanovih učenika i nekih Židova o krštenju.

26 Došli su k Ivanu te mu reknu: "Rabbi, eno onaj koji je bio s tobom s onu stranu Jordana i komu si ti u prilog svjedočio. On krsti i svi idu k njemu."

27 Ivan je odgovarajući rekao: "Čovjek ne može ništa primiti ukoliko mu nije dano s neba.

28 A vi ste mi svjedoci da sam rekao: 'Ja nisam Krist,' nego, 'ja sam poslan pred njim.'

29 Onaj tko ima zaručnicu, taj je zaručnik. Ali zaručnikov prijatelj, koji stoji i sluša ga, od srca se veseli zaručnikovu glasu. Moje je veselje sada doseglo vrhunac i ispunilo se.

30 On se mora povećati, a ja umanjiti.

31 Tko dolazi odozgor, on je iznad svih; tko je sa zemlje, on je zemaljski i zemaljski govori. Tko dolazi s neba, on je iznad svih!

32 On svjedoči za ono što je vidio i čuo, a nitko ne prima njegova svjedočanstva.

33 Tko je primio njegovo svjedočanstvo, potvrđuje da je Bog istinit.

34 Jer onaj kojega je Bog poslao, taj govori Božje riječi, jer Bog ne daje Duha na mjeru.

35 Otac ljubi Sina i sve je predao njemu u ruku.

36 Onaj tko vjeruje u Sina ima život vječni; a tko ne vjeruje Sinu neće vidjeti života, već gnjev Božji ostaje na njemu."

Isus u Samariji

4 Kad je Gospodin saznao da su farizeji dočuli da Isus dobiva više učenika i više ih krsti nego Ivan

2 (premda sam Isus nije krstio, već njegovi učenici),

3 ostavio On Judeju i vratio se opet u Galileju.

4 Morao je proći kroz Samariju.

5 Tako dođe u samarijski grad zvani Si-har, blizu zemljišta koje dade Jakov svojem sinu Josipu.

6 Tu je bio studenac Jakovljevi. Isus je, umoran od puta, sjedio tako na stuncu. To je bilo oko šestoga sata.

7 Uto je došla neka žena Samarijanka da zahvati vode. Isus joj rekao: "Daj mi piti."

8 Njegovi učenici su otišli u grad kupiti hranu.

9 Samarijanka mu odvrati: "Kako to da ti kao Židov tražiš od mene, Samarijanke, da se napiješ?" Židovi se, naime, ne družu sa Samarijancima.

10 Isus joj rekao: "Kad bi ti znala za dar Božji i tko je onaj koji ti govori: 'Daj mi

piti,' ti bi od njega tražila i On bi ti dao žive vode."

11 Odgovorila mu žena: "Nemaš čime ni zahvatiti, Gospodine, a studenac je dubok! Odakle ti onda živa voda?"

12 Zar si veći od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac? I on sam pio je iz njega i sinovi njegovi i stoka njegova!"

13 Isus joj rekao: "Tko god pije od te vode, opet će ožednjati.

14 A tko god pije od vode koju ću mu ja dati, neće nikad ožednjati, nego voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvor vode koja teče u život vječni."

15 Žena mu rekla: "Gospodine, daj mi te vode da više ne žedam i ne dolazim ovamo zahvatati."

16 Isus joj rekao: "Idi, zovni svojega muža pa se vrati ovamo!"

17 A žena mu rekla: "Ja nemam muža." Isus joj rekao: "Dobro si rekla: 'Ja nemam muža,'

18 jer si imala pet muževa, a onaj kojega sada imaš nije ti muž. To si po istini rekla."

19 Gospodine, vidim da si prorok," rekla mu žena.

20 Naši su se očevi klanjali na ovom brdu, a vi velite da je Jeruzalem mjesto gdje se treba klanjati."

21 Isus joj rekao: "Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu.

22 Vi ne znate čemu se klanjate; mi znamo čemu se klanjamo, jer spasenje dolazi od Židova.

23 Ali dolazi čas, i već je tu, kad će se pravi i istiniti klanjatelji klanjati Ocu u duhu i u istini, jer Otac traži takve da mu se klanjaju.

24 Bog je Duh, i koji mu se klanjaju, moraju mu se klanjati u duhu i istini."

25 Žena mu rekla: "Znam da ima doći Pomazanik, (koji se zove Krist). Kad on dođe, sve će nam objaviti."

26 Isus joj rekao: "Ja koji govorim s tobom je On."

27 U taj čas stignu njegovi učenici, i oni su se čudili što je govorio sa ženom, ali ipak ni jedan ga ne upita: "Što tražiš?" Ili: "Zašto govoriš s njom?"

28 Tada je žena ostavila svoj vrč i otišla u grad, pa javila ljudima:

29 Dodite i vidite čovjeka koji mi rekao sve ono što sam učinila! Nije li to Krist?"

30 Tada su oni izašli iz grada i došli k njemu.

31 A dotle su učenici molili Isusa: "Učitelju, jedi."

32 A On im rekao: "Ja imam za jelo hranu za koju vi ne znate."

33 Počeli su tada učenici pitati jedan drugoga: "Zar mu je netko donio jelo?"

34 Isus im rekao: "Moja je hrana da vršim

volju onoga koji me je poslao i dovršim njegovo djelo.

35 Zar vi ne velite: 'Još ima četiri mjeseca i tada će doći žetva?' Evo gle, kažem vam; podignite svoje oči te pogledajte njive kako su već bijele za žetvu!

36 A onaj koji žanje prima plaću i skuplja rod za život vječni, da bi se zajedno radovali onaj koji sije i onaj koji žanje.

37 Ovdje se obistinjuje poslovice: 'Jedan je sijač, drugi je žetelac.'

38 Ja sam vas poslao da žanjete ono oko čega se niste trudili. Drugi su se trudili, a vi ste ušli u plod njihova truda."

39 Mnogi Samarijanci iz onoga grada počeli su vjerovati u njega zbog ženina svjedočanstva: "On mi rekao sve što sam učinila."

40 Pa kad su Samarijanci došli k njemu, zamolili ga da ostane kod njih. On je ostao ondje dva dana.

41 Mnogo ih je više počelo vjerovati u njega zbog njegove vlastite riječi,

42 Tada su oni rekli ženi: "Sada vjerujemo, ne više zbog toga što ti tako govoriš, nego jer smo sami čuli i znamo da je to uistinu Krist, Spasitelj svijeta."

43 Poslije dva dana krenuo On odande i otišao u Galileju.

44 Sam je Isus izjavio da prorok nema časti u svojem rodnom kraju.

45 Kad stiže u Galileju, Galilejci ga lijepo prime, jer su vidjeli sve što je učinio u Jeruzalemu za vrijeme svetkovine. Jer su i oni sami izišli na svetkovinu.

46 Tako je ponovno došao u Kanu Galilejsku gdje je pretvorio vodu u vino. Tu se nalazio neki kraljevski činovnik komu je sin bolovao u Kafarnaumu.

47 Kad je čuo da je Isus došao iz Judeje u Galileju, otišao je k njemu te ga zamolio da side i ozdravi mu sina, koji je bio na umoru.

48 Isus mu tada rekao: "Ako vi ljudi ne vidite znakove i čudesa, vi nipošto ne vjerujete."

49 Rekao mu kraljevski činovnik: "Gospodine, sidi prije nego što mi umre dijete!"

50 Rekao mu Isus: "Idi, tvoj sin živi!" I čovjek je povjerovao riječi koju mu je rekao Isus te otišao svojim putom.

51 Dok je još silazio, došle mu u susret njegove slugе te mu javile: "Tvoje je dijete živo!"

52 Tada ih on upitao za sat u koji se ono počelo osjećati bolje. A oni su odgovorili: "Jučer ga u sedmi sat ostavila groznica."

53 Tada otac shvati da je to bilo baš u onaj sat u koji mu je Isus rekao: "Tvoj sin živi!" I on povjerova i sav njegov dom.

54 To je opet bilo drugo znamenje koje je učinio Isus kad se vratio iz Judeje u Galileju.

Isus pravi Sin Božji

5 Poslije toga bila je židovska svetkovina te Isus uzide u Jeruzalem.

2 U Jeruzalemu, kod ovčjih vrata, nalazi se kupalište, koje se hebrejski zove Bethesda. Ima pet trijemova.

3 U njima je ležalo mnoštvo bolesnika, slijepih, hromih i uzetih; oni su čekali da se pokrene voda.

4 Andeo bi Gospodinov, naime, silazio u određeno vrijeme u kupelj i pokretao vodu; tko bi prvi ušao pošto se voda pokrenula, ozdravio bi makar bolovao od bilo kakve bolesti.

5 Tu je bio neki čovjek koji je bolestan ležao trideset i osam godina.

6 Kad ga opazio Isus gdje leži i kad je doznao da je već dugo vremena u tom stanju, rekao mu: "Željiš li biti ozdravljen?"

7 Odgovorio mu iznemogli bolesnik: "Gospodine, ja nemam nikoga da me spusti u kupelj kad se pokrene voda, a dok ja dođem, drugi sиду prije mene."

8 Isus mu rekao: "Ustani, uzmi svoju postelju i hodaj."

9 I odmah je ozdravio taj čovjek, te uzeo svoju postelju i počeo hodati. A taj je dan bio Subotnji dan.

10 Zato su Židovi rekli onomu koji je ozdravio: "Ovo je Subotnji dan, pa nije dopušteno da nosiš postelju."

11 A on im odgovorio: "Onaj koji me ozdravio rekao mi: 'Uzmi svoju postelju i hodaj.'"

12 Onda ga oni upitaju: "Tko je taj čovjek koji ti je rekao: 'Uzmi svoju postelju i hodaj?'"

13 A ozdravljenik nije znao tko je. Isus je već iščeznuo, jer je bilo mnogo svijeta na tomu mjestu.

14 Poslije toga namjeri se na njega Isus u hramu te mu rekao: "Eto, ozdravio si! Više ne griješi, da ti se što gore ne bi dogodilo!"

15 Čovjek je otišao i rekao Židovima da je Isus onaj koji ga je ozdravio.

16 Židovi su tada progonili Isusa i gledali da ga ubiju, zbog toga što je to učinio na Subotnji dan.

17 A Isus im odgovorio: "Otac moj do sada neprestano radi, pa i Ja neprestano radim."

18 Stoga su Židovi još više gledali da ga ubiju, jer je ne samo kršio Subotnji dan nego i Boga nazivao svojim Ocem, izjednačujući sebe s Bogom.

19 Isus im tada odgovarajući rekao: "Zaista, istinu vam govorim, Sin ne može ništa sam od sebe činiti, nego ono što vidi da čini Otac. Jer sve ono što čini Otac, isto tako čini i Sin.

20 Jer Otac ljubi Sina i pokazuje mu sve ono što On sam čini. A On će mu pokazati

Ivan

722

još i veća djela od ovih, da se vi možete čuditi.

21 Jer kao što Otac uskrsava mrtve i daje im život, tako isto i Sin daje život komu On hoće.

22 Jer Otac ne sudi nikomu, već je sav sud dao Sinu.

23 tako da svi ljudi poštuju Sina isto onako kao što poštuju Oca. Onaj tko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca koji ga je poslao.

24 Zaista, istinu vam govorim, onaj tko poslušava moju riječ i povjeruje u onoga koji me je poslao, ima vječni život. On ne dolazi na sud, nego je već prešao iz smrti u život.

25 Zaista, istinu vam govorim, dolazi čas, i već je tu, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega, i oni koji ga čuju živjet će.

26 Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi.

27 I dao mu je vlast da sudi, jer je Sin Čovječji.

28 Ne čudite se tomu! Jer dolazi čas kad će svi koji poživaju u grobovima čuti njegov glas.

29 te će izići iz njih; oni koji su činili dobro, u uskrsnuće života; a oni koji su činili zlo, u uskrsnuće suda.

30 Ja sam od sebe ne mogu ništa činiti. Kako čujem, sudim, i moj je sud pravedan, jer ne tražim svoju volju, nego volju onoga koji me je poslao.

31 Ako Ja svjedočim sam za sebe, moje svjedočanstvo nije vjerodostojno.

32 Ima Drugi koji svjedoči za mene, i znam da je istinito svjedočanstvo koje daje o meni.

33 Vi ste poslali k Ivanu izaslanike, i on posvjedoči za istinu.

34 Ja ne uzimam svojega svjedočanstva od čovjeka, nego ovo govorim da se vi spasite.

35 On je bio svjetiljka koja gori i svijetli. A vi ste se htjeli samo čas radovati u njezinu svjetlu.

36 Ali Ja imam svjedočanstvo veće od Ivanova; djela koja mi je Otac dao izvršiti—baš ova djela koja činim—svjedoče za mene da me je poslao Otac.

37 Otac koji me je poslao osobno, svjedoči za mene. Vi niti ste ikada čuli njegova glasa, niti ste vidjeli oblik njegov.

38 Nemate ni riječi njegove da prebiva u vama, jer ne vjerujete onomu kojega je poslao.

39 Vi istražujete Pisma, mislite da imate u njima život vječni; a upravo ona svjedoče za mene.

40 Ali vi nećete doći k meni da primite život.

41 Ja ne uzimam slave od ljudi.

42 Ja vas poznajem; vi nemate u sebi lju-

bavi Božje.

43 Ja sam došao u ime Oca mojega, a vi me ipak ne primate. Ako bi drugi došao u svoje ime, njega biste primili.

44 Kako možete vjerovati vi koji primate slavu jedan od drugoga, a ne tražite slave koja dolazi od jedinog Boga?

45 Nemojte misliti da ću vas tužiti Ocu; ima jedan koji vas optužuje, i to Mojsije, u kojega se uzdate.

46 Jer, kad biste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni, jer on je o meni pisao.

47 Ali ako ne vjerujete njegovim Pismima, kako ćete vjerovati mojim riječima?"

Isus umnaža kruh. Ide po moru

6 Poslije toga otišao je Isus na drugu obalu Galilejskog mora, koje je Tiberijadsko more.

2 Veliko je mnoštvo naroda išlo za njim, jer su gledali čudesa koja je činio na bolesnicima.

3 Isus se uspeo na goru i ondje sjeo sa svojim učenicima.

4 Pasha, židovska svetkovina, bila je blizu.

5 Tada je Isus podigao oči te, kako je vidio da veliko mnoštvo naroda dolazi k njemu, rekao je Filipu: "Gdje da kupimo kruha da ovi ljudi jedu?"

6 To je rekao da ga kuša. Sam je, naime, znao što će učiniti.

7 Filip mu odgovorio: "Za dvjesto denara kruha ne bi bilo dosta za njih da svaki od njih nešto malo dobije."

8 Tada mu jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra, rekao:

9 Ima ovdje jedan dječak sa pet ječmenih kruhova i dvije ribice. Ali što je to za tolike?"

10 Tada im rekao Isus: "Učinite da ljudi posjeduju." Bilo je mnogo trave na onom mjestu te posjeda ondje oko pet tisuća ljudi.

11 Tada je Isus uzeo kruhove, i kad je zahvalio Bogu razdijelio ih učenicima, a učenici onima koji su posjedali; isto im tako od riba dao koliko su htjeli.

12 Kada su se nasitili, rekao je svojim učenicima: "Skupite preostale komadiće da ništa ne propadne."

13 Tako su oni pokupili i napunili dvanaest košara komadića od pet ječmenih kruhova, što je preostalo onima koji su jeli.

14 Onda oni ljudi, kad su vidjeli čudo koje je učinio Isus, rekli su: "Ovo je uistinu prorok koji ima doći na svijet."

15 A kad je Isus saznao da će oni doći da ga silom uhvate i učine kraljem, On je opet krenuo, posve sam, u goru.

16 Kad je nastala večer, njegovi učenici su sišli na more te ušli u ladicu.

17 A bili su na putu prema Kafarnaumu,

na drugoj strani mora. Već se i smrklo, a Isus još nije došao k njima.

18 Tada se more uzdizalo od silnog vjetra.

19 Kada su veslajući prevalili oko dvadeset pet do trideset stadija, ugledaju Isusa gdje hoda po moru i približuje se k ladici. Oni se prestraše.

20 A On im rekao: "Ja sam; ne bojte se."

21 Tada ga s radošću prime u ladicu, a ladica se odmah našla na obali kamo su smjerali ići.

22 Sutradan mnoštvo naroda što je stajalo na drugoj obali mora opazi da tamo nije bilo druge ladice, nego samo jedna u kojoj su bili njegovi učenici, i da Isus nije ušao u nju sa svojim učenicima, već da su učenici sami otplovili.

23 Međutim, tamo iz Tiberijade stignu neke ladice u blizinu mjesta gdje su jeli kruh pošto je Gospodin dao zahvalu.

24 Kad je mnoštvo naroda vidjelo tada da tu nema ni Isusa ni njegovih učenika, ušli su u ladice i došli su u Kafarnaum da traže Isusa.

25 A kad su ga našli na drugoj strani mora, upitali su ga: "Učitelju, kad si ovamo došao?"

26 Isus im rekao: "Istinu vam govorim, ne tražite me vi zato jer ste vidjeli znakove, nego jer ste jeli one kruhove i nasitili se.

27 Nastojte sebi pribaviti ne propadljivu hranu, već hranu koja ima trajnost za život vječni i koju će vam dati Sin Čovječji, jer njega za to ovlasti Bog Otac!"

28 Tada mu oni reknu: "Što da učinimo, da možemo činiti djela koja Bog hoće?"

29 Isus im rekao: "Ovo je djelo od Boga, tako da vjerujete u onoga kojega je on poslao."

30 Oni ga nato upitaju: "Koji ćeš, dakle, znak činiti, da ti povjerujemo kad ga vidimo? Koje je tvoje djelo?"

31 Naši su očevi jeli manju u pustinji, kao što stoji napisano: 'Dade im kruh s neba za jelo.'

32 Isus im tada rekao: "Zaista, istinu vam govorim, Mojsije vam nije dao kruha s neba; nego naprotiv, Otac moj vam daje pravi kruh s neba.

33 Jer kruh je Božji onaj koji silazi dolje s neba i daje život svijetu."

34 Nato mu reknu: "Gospodine daj nam uvijek taj kruh!"

35 Isus im rekao: "Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, neće nikad ogladnjeti. Tko vjeruje u me, sigurno neće nikada ožednjeti.

36 Ali rekao sam vam: Gledali ste me, a ne vjerujete.

37 Svaki onaj kojega mi dade Otac doći će k meni. A tko dođe k meni, sigurno ga neće odbaciti.

38 Jer Ja sam sišao s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me je poslao.

39 A ovo je volja onoga koji me je poslao: da nikoga od onih koje mi dade ne izgubim, već da ga uskrsnem u posljednji dan.

40 Da, i to je volja Oca mojega koji me je poslao da svaki koji vidi Sina i vjeruje u njega dobije život vječni i da ga ja uskrsnem u posljednji dan."

41 Židovi su međutim mrmrljali protiv njega što je rekao: "Ja sam kruh koji je sišao s neba."

42 Oni su pitali: "zar nije ovo Isus, Josipov sin, kojemu poznajemo oca i majku? Kako to da on sada može reći: 'Ja sam sišao s neba?'"

43 Zato im Isus rekao: "Ne mrmrlajte međusobno!"

44 Nitko ne može doći k meni ako ga ne privuče Otac koji me je poslao. I ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan.

45 U Prorocima stoji napisano: 'Svi će oni biti učenici Božji.' Svaki čovjek koji sluša Oca i prima njegovu nauku, dolazi k meni.

46 Ne da je tko vidio Oca, osim onoga koji je od Boga; On je vidio Oca.

47 Zaista, istinu vam govorim, onaj koji vjeruje u Mene ima vječni život.

48 Ja sam kruh života.

49 Očevi vaši jeli su manju u pustinji i pomrli su.

50 Ovo je onaj kruh što s neba silazi da onaj tko od njega jede ne umre.

51 Ja sam živi kruh koji je sišao s neba. Ako koji čovjek jede od ovoga kruha, taj će živjeti zauvijek. I kruh koji ću mu ja dati moje je tijelo, koje ću Ja dati za život svijeta."

52 Židovi su se tada prepirali među sobom i govorili: "Kako nam ovaj može dati tijelo svoje za jelo?"

53 Isus im tada rekao: "Zaista, istinu vam govorim, ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, vi nemate života u sebi.

54 Tko god jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni. Ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan.

55 Tijelo je moje uistinu jelo i krv je moja uistinu piće.

56 Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu.

57 Kao što je mene poslao živi Otac, a Ja živim zbog Oca, tako će i onaj koji se na meni hrani živjeti za mene.

58 Ovo je kruh koji je sišao s neba. Ne onakav kao što su vaši očevi jeli manju i mrtvi su. Tko jede ovaj kruh, živjet će zauvijek."

59 To je Isus rekao u sinagogi dok je poučavao u Kafarnaumu.

Ivan

724

60 Zato mnogi od njegovih učenika, kad su to čuli, rekli su: "Tvrd je ovo govor! Tko ga može slušati?"

61 Isus je saznao sam od sebe da njegovi učenici na to mrmrljaju pa im rekao: "Zar vas to vrijeđa?"

62 A što da vidite Sina Čovječjega kako uzlazi gdje je prije bio?

63 Duh je onaj koji oživljuje, a tijelo ne vrijedi ništa. Riječi koje sam vam rekao jesu duh i život.

64 Ali ima među vama nekih koji ne vjeruju." Jer je Isus od početka znao koji su oni što ne vjeruju i tko je taj koji će ga izdati.

65 On je rekao: "Zato sam vam rekao, da nitko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od Oca mojega."

66 Od tada su mnogi njegovi učenici odstupili i nisu više išli s njim.

67 Onda Isus upita Dvanaesticu: "Zar i vi hoćete otići?"

68 Odgovorio mu Šimun Petar: "Gospodine, komu ćemo otići? Ti imaš riječi vječnog života."

69 Mi vjerujemo i znamo da si ti Krist, Sin živoga Boga."

70 Isus im rekao: "Nisam li izabrao sebi vas Dvanaesticu? Ipak, jedan je od vas davao."

71 Govorio je o Judi, sinu Šimuna Iskarjotskog, jer ga je on, jedan od Dvanaestorice, imao izdati.

Isus putuje na svetkovinu sjenica

7 Poslije toga Isus je obilazio Galileju. Nije, naime, htio ići po Judeji, jer su ga Židovi htjeli ubiti.

2 Tada je bila blizu židovska Svetkovina sjenica.

3 Zato su mu rekla braća njegova: "Otidu odavde i idi u Judeju, da i tvoji učenici mogu vidjeti tvoja djela što ih činiš."

4 Jer nitko ne čini ništa u tajnosti dok on sam traži biti javno poznat. Ako već činiš takva djela, pokaži se svijetu!"

5 Jer ni braća njegova nisu vjerovala u njega.

6 Tada im Isus rekao: "Moje vrijeme još nije došlo, a vaše vrijeme je uvijek spremno."

7 Vas svijet ne može mrziti, ali mene mrzi, jer ja svjedočim o njemu da su mu djela zla.

8 Vi uzidite na ovu svetkovinu. Ja ne uzlazim, jer se još nije ispunilo moje vrijeme."

9 Kad im je izrekao te riječi, ostao je još u Galileji.

10 Ali kad su njegova braća izašla na svetkovinu, tada je otišao i On, ne javno, već kao potajno.

11 Židovi su ga tražili za vrijeme svetkovine i pitali: "Gdje je onaj?"

12 Tada se mnogo o njemu govorilo i raspravljalo među narodom. Jedni su govorili: "Dobar je!" A drugi su govorili: "Nije, nego samo zavodi narod."

13 Ipak, nitko nije o njemu slobodno govorio, zbog straha od Židova.

14 Kad je već bila polovica svetkovine, ušao je Isus u hram i počeo naučavati.

15 Židovi su se čudili, govoreći: "Kako ovaj poznaje Pisma kad ih nije nikad učio?"

16 Isus im rekao: "Moj nauk nije od mene, nego od onoga koji me je poslao."

17 Ako tko hoće vršiti volju njegovu, znat će je li je moj nauk od Boga ili govorim sam od sebe.

18 Tko govori sam od sebe, traži vlastitu slavu; a onaj tko traži slavu onoga koji ga je poslao, taj je istinit i u njemu nema nepravde.

19 Nije li vam Mojsije dao Zakon, a nitko od vas ne drži taj Zakon? Zašto me hoćete ubiti?"

20 Narod mu odgovorio: "Opsjeo te zloduh koji te hoće ubiti?"

21 Isus im rekao: "Jedno sam djelo učinio i svi se čudite."

22 Vama je Mojsije dao obrezanje; (ali to ne znači da ono dolazi od Mojsija, već od otaca), a vi na Subotnji dan obrezujete čovjeka.

23 Ako, dakle, čovjek prima obrezanje na Subotnji dan da se ne prekrši Zakon Mojsijev, zašto se ljutite na mene što sam na Subotnji dan potpuno ozdravio čovjeka?"

24 Prestanite suditi po vanjštini, već izrecite pravedan sud!"

25 Tada su neki iz Jeruzalema rekli: "Nije li ovo onaj kojega hoće ubiti?"

26 A evo, on posve slobodno govori i ništa mu ne govore! Da nisu članovi Vijeća zbilja upoznali da je on Krist?"

27 Ali ipak, mi za ovoga znamo odakle je, a Krist kad dođe, nitko neće znati odakle je."

28 Tada Isus, dok je učio u hramu, zaviknuo je: "Mene poznajete i znate odakle sam; nisam došao sam od sebe, nego postoji Istiniti koji me je poslao, a vi ga ipak ne poznajete."

29 Ja ga poznajem, jer Ja sam od njega i On me je poslao."

30 Tada su gledali da ga uhvate, ali ipak nitko ne stavi ruke na njega, jer još nije došao njegov čas.

31 Mnogi su od naroda vjerovali u njega i govorili: "Kada dođe Krist, hoće li On činiti više čudesa nego što ih je ovaj učinio?"

32 Farizeji su dočuli da to narod mrmrlja i govori o njemu. A glavari svećenički zajedno s farizejima pošalju stražare da ga uhvate.

33 Tada im Isus rekao: "Ja sam još malo

vremena s vama, pa onda odlazim k onomu koji me je poslao.

34 Tražit ćete me, a nećete me naći. Gdje budem ja, vi ne možete doći."

35 Nato su Židovi među sobom rekli: "Budući da ga nećemo naći, kamo On misli ići? Zar misli poći k Židovima razasutim među Grcima i učiti Grke?"

36 Što li znači riječ koju je rekao: "Tražit ćete me, a nećete me naći i gdje budem ja, vi ne možete doći?"

37 U posljednji dan, glavni dan svetkovine, Isus stojeći povika: "Ako je tko žedan, neka dođe k meni i neka pije,

38 Onaj tko vjeruje u mene, kako govori Sveto pismo: iz njegove će nutrine poteći potoci žive vode."

39 To je govorio za Duha, kojega bi trebali primiti oni koji vjeruju u njega; jer Sveti Duh nije još bio dat, jer Isus nije još bio proslavljen.

40 Mnogi od ljudi kad su to čuli, govorili su: "Ovaj je zbilja pravi Prorok."

41 Ovo je Krist, govorili su drugi. "Zar, naime, iz Galileje dolazi Krist?" pitali su treći.

42 Zar ne govori Pismo da Krist dolazi iz potomstva Davidova, iz mjesta Betlehema, jer je ondje živio David?"

43 Tako nastane podijeljenost među narodom zbog njega.

44 Neki su ga htjeli uhvatiti, ali nitko ne stavi ruke na njega.

45 Kad se stražari vrate k glavarima svećeničkim i farizejima, ovi ih upitaju: "Zašto ga niste doveli?"

46 Stražari odgovore: "Nikada čovjek nije govorio kao ovaj Čovjek!"

47 Zar ste i vi zavedeni?" Odgovore im farizeji.

48 Ima li tko od članova Vijeća ili od farizeja da je vjerovao u njega?"

49 A ova svjetina koja ne poznaje Zakona, ona je prokleta.

50 Rekao im jedan od njih, Nikodem, koji je prije došao k Isusu:

51 Osuđuje li naš Zakon nekoga ako se prije ne sasluša i ne dozna što je učinio?"

52 Zar si i ti iz Galileje?" Odgovore mu. "Ispitaj pa ćeš vidjeti da iz Galileje ne ustaje nikakav prorok!"

53 I otišli su svaki svojoj kući.

Preljubnica. Isus svjetlost svijeta

8 A Isus je otišao na Maslinsku goru.

2 A rano u jutro opet se pojavi u hramu. Sav je narod dolazio k njemu. On je sjeo i počeo ih učiti.

3 Tada pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu uhvaćenu u preljubu. Kada je postavio između svih,

4 reknu mu: "Učitelju, ova je žena uhvaćena u samom činu preljuba.

5 Mojsije nam je u Zakonu naredio da

takve žene kamenujemo. A što ti kažeš?"

6 To su rekli, s nakanom da ga kušaju i pronadu nešto čime bi ga mogli okriviti. Ali Isus se sagnuo i počeo pisati prstom po zemlji, kao da ih ne čuje.

7 A kako su ga oni i dalje ustrajno pitali, On se uspravio te im rekao: "Onaj tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!"

8 Zatim se opet sagnuo i nastavio pisati po tlu.

9 A oni, kad su to čuli, pošto ih je počela peći savjest, počeli su odlaziti jedan po jedan, počevši od najstarijih. A Isus je ostao sa ženom koja je stajala ispred svih.

10 te kad se Isus uspravio, i nije vidio nikoga osim žene, upitao ju: "eno, gdje su oni koji su te optuživali? Nitko te nije osudio?"

11 Nitko, Gospodine," odgovorila je ona. "Ni ja te ne osuđujem," rekao je Isus. "Idi i ne griješi više."

12 Isus im tada ponovno progovori: "Ja sam svjetlo svijeta. Tko ide za mnom sigurno neće ići po tami, nego će imati svjetlo koje vodi u život."

13 Ti svjedočiš sam za se," reknu mu farizeji: "tvoje svjedočanstvo nije vjerodostojno."

14 Odgovorio im Isus i rekao: "Čak iako Ja svjedočim sam za se, moje je svjedočanstvo istinito, jer znam odakle sam došao i kamo idem. A vi ne znate odakle sam došao ni kamo idem.

15 Vi sudite po tjelesnom obliku; Ja ne sudim nikom.

16 A ako ipak sudim, moj je sud pravedan, jer Ja nisam sam, nego je sa mnom onaj koji me je poslao.

17 I u vašem Zakonu stoji napisano da je vjerodostojno svjedočanstvo dvojice.

18 Ja svjedočim za se, i Otac koji me je poslao svjedoči za me."

19 Tada ga oni upitaju: "Gdje je tvoj Otac?" Isus je odgovorio: "Vi ne poznajete ni mene ni Oca mogega. Kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca mogega."

20 Ove je riječi rekao Isus u blagajni, dok je poučavao u hramu. Pa ipak, nitko ga ne uhvati, jer još nije došao njegov čas.

21 Isus im rekao dalje: "Ja odlazim, vi ćete me tražiti i umrijet ćete u svojem grijehu. Kamo ja idem, vi ne možete doći."

22 Židovi su govorili: "Zar će se ubiti, jer je rekao: 'Kamo ja idem, vi ne možete doći?'"

23 On nastavi: "Vi ste odozdol, ja sam odozgor. Vi ste od ovoga svijeta, ja nisam od ovoga svijeta.

24 Tako, rekao sam vam da ćete umrijeti u grijesima svojim. Da, ako ne budete vjerovali da Ja jesam onaj, umrijet ćete u

Ivan

726

svojim grijesima."

25 Tada ga oni upitaju: "Tko si onda ti?" A Isus im rekao: "Isti onaj za kojega sam vam govorio iz početka.

26 Imao bih mnogo toga o vama govoriti i suditi! Ali koji me je poslao, istinit je, i ja što sam naučio od njega, to govorim svijetu."

27 Oni nisu razumjeli da im On govori o Ocu.

28 Tada im Isus rekao: "Kad podignete Sina Čovječjega, tada ćete saznati da Ja jesam i da ništa od sebe ne činim, već da govorim ono što me je Otac naučio.

29 Onaj koji me je poslao sa mnom je. On me ne ostavlja samog, jer ja uvijek činim što je njemu po volji."

30 Dok je to govorio, mnogi su povjerovali u njega.

31 Nato je Isus rekao Židovima koji su mu vjerovali: "Ako ustrajete u mojem nauku, uistinu ste moji učenici.

32 Upoznat ćete istinu, a istina će vas osloboditi."

33 Oni nu odgovore "Mi smo potomci Abrahamovi, nikada nikom nismo robovali. Kako ti možeš reći: 'Postat ćete slobodni'?"

34 Zaista, vam kažem, tko god čini grijeh, rob je grijeha," odvrati im Isus.

35 Rob ne ostaje zauvijek u kući. Sin ostaje zauvijek.

36 Dakle, ako vas Sin oslobodi, zaista ćete biti slobodni.

37 Znam da ste potomci Abrahamovi, ali me uza sve to želite ubiti, jer moja riječ ne prodire u vas.

38 Ja vam govorim ono što sam vidio kod mogega Oca. Tako činite i vi što ste vidjeli kod svojega oca."

39 Oni su mu odgovorili: "Naš je otac Abraham." Isus im rekao: "Kada biste bili djeca Abrahamova, postupali biste prema djelima Abrahamovim.

40 Mjesto toga vi želite ubiti mene, koji sam vam objavio istinu što sam je čuo od Boga. To Abraham nije učinio.

41 Vi činite djela vašega oca." Tada mu oni odgovore: "Mi nismo rođeni iz preljuba. Mi imamo samo Boga za oca."

42 Isus im rekao: "Kad bi Bog bio vaš otac, mene biste ljubili, jer ja sam od Boga izišao i došao. Niti sam Ja došao sam od sebe, već me je On poslao.

43 Zašto ne razumijete govora Mojega? Jer niste kadri slušati Moju riječ.

44 Vi ste od đavla oca svojega i želite vršiti želju oca svojega. On je bio ubojica ljudi od početka i ne stoji čvrsto u istini, jer u njemu nema istine. Kad god govori laž, iz svojega govori, jer je on lažac i otac laži.

45 Meni ne vjerujete, jer vam objavljujem istinu.

46 Tko će mi od vas dokazati grijeh? Ali ako govorim istinu, zašto mi ne vjerujete?"

47 Tko je od Boga, prihvaća riječi Božje. Vi ih zato ne prihvaćate jer niste od Boga."

48 Tada su mu odgovorili Židovi: "Ne kažemo li pravo da si Samarijanac i imaš zloduha?"

49 Isus je odgovorio: "Ja nemam zloduha, već poštujem svojega Oca, a vi mene ne poštujete.

50 Ali Ja ne tražim slave svoje. Ima onaj tko je traži i sudi.

51 Zaista, istinu vam govorim, ako tko drži moju riječ, on neće nikada vidjeti smrti."

52 Tada mu Židovi reknu: "Sad znamo da si opsjednut zloduhom. Abraham je umro, proroci isto tako. A ti kažeš: 'Ako tko drži moju riječ, neće nikada okusiti smrti.'"

53 Zar si ti veći od našega oca Abrahama, koji je ipak umro? I proroci su pomrli. Kime se ti praviš?"

54 Isus je odgovorio: "Ako li Ja sam sebe slavio, slava moja nije ništa. Mene slavi Otac moj, za kojega vi velite da je vaš Bog.

55 A vi ga ne poznajete, dok ga Ja poznajem. I kad bih rekao 'Ja ga ne poznajem,' bio bih lažac kao i vi; ali Ja ga poznajem i držim riječ njegovu.

56 Abraham, otac vaš, treptio je od radosti u želji da vidi moj Dan. Vidio ga je i obradovao se."

57 Tada mu reknu Židovi: "Nije ti još ni pedeset godina, a vidio si Abrahama!"

58 Isus im odvrati: "Zaista, istinu vam govorim, prije nego što je Abraham bio, Ja jesam."

59 Tada su podigli kamenje da ga bace na njega, ali Isus se sakrio i izišao iz hrama, pa otišao idući između njih.

Farizejska sljepoća

9 Prolazeći putom opazi nekog slijepca od rođenja.

2 Pa ga upitaju njegovi učenici: "Učitelju, tko je sagriješio, on ili njegovi roditelji, da se slijep rodio?"

3 Isus im rekao: "Nije sagriješio ni on ni roditelji njegovi, već da bi se na njemu objavila Božja djela.

4 Dok je dan, meni treba činiti djela onoga koji me je poslao. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi.

5 Dokle sam Ja na svijetu, Ja sam svjetlo svijeta."

6 Kad je On to rekao, pljunuo na zemlju i pljuvačkom načinio blato, i pomazao blatom slijepcu oči,

7 pa mu rekao: "Idi, umij se u kupelji Siloam," (prevedeno znači Poslan.) Slijepac je otišao, umio se i vratio se gledajući.

8 Tada su susjedi i oni koji su ga prije vidali, dok je bio prosjak rekli: "Nije li ovo onaj što je sjedio i prosio?"

9 Jest on," odgovarali su jedni. "Samo mu je sličan," govorili su drugi. "Ja sam," tvrdio je on.

10 Nato ga oni upitaju: "Kako su ti se otvorile oči?"

11 On e odgovorio: "Čovjek koji se zove Isus napravio je blato te mi premazao oči i rekao mi: 'Idi u kupalište Siloam i umij se!' Ja sam otišao, umio se i progledao."

12 Tada ga oni upitaju: "Gdje je on?" On je rekao: "Ne znam,"

13 Odvedu k farizejima toga koji je prije bio slijep.

14 A bio je Subotnji dan, svetkovina, kad je Isus napravio blato i otvorio mu oči.

15 Onda ga farizeji ponovo upitali kako je dobio vid i progledao. On im odgovorio: "Stavio mi je blato na oči, ja sam se umio, i vidim."

16 Nato neki farizeji reknu: "Ovaj čovjek ne dolazi od Boga, jer ne svetkuje Subotnji dan. Kako jedan čovjek koji je grješnik može činiti ovakva čuda?" Odgovore drugi. I tako nastane podijeljenost među njima.

17 Tada ponovno upitaju slijepca: "Što držiš ti o onomu koji ti je otvorio oči?" Ovaj je odgovorio: "Prorok je."

18 Ali Židovi nisu tomu vjerovali, da je taj bio slijep te da je progledao, dok ne dozovu roditelje onoga koji je progledao,

19 Oni ih upitaju: "Je li ovo vaš sin za kojega tvrdite da se je slijep rodio? Kako sad može vidjeti?"

20 Odgovore im njegovi roditelji: "Mi znamo da je ovo naš sin i da se slijep rodio."

21 A kako sad može vidjeti, to ne znamo. Ne znamo ni tko mu je otvorio oči. Njega pitajte! Odrastao je, on će vam o sebi reći."

22 Tako su odgovorili njegovi roditelji jer su se bojali Židova, budući da su Židovi već odlučili da se ima izopćiti iz sinagoge svatko tko bi Isusa priznao Kristom.

23 Stoga su njegovi roditelji odgovorili: "Odrastao je; njega pitajte."

24 Tada po drugi put dozovu bivšeg slijepca te mu reknu: "Daj slavu Bogu! Mi znamo da je taj čovjek grješnik."

25 On im odgovorio: "Je li On grješnik ili ne ja ne znam. Ali jedno znam; da sam bio slijep i da sada vidim!"

26 Tada ga opet upitaju: "Što ti je učinio? Kako ti je otvorio oči?"

27 Ovaj je odgovorio: "Već sam vam rekao, ali me niste poslušali. Zašto želite opet čuti? Zar hoćete i vi postati njegovim učenicima?"

28 Tada ga počeli vrijeđati i rekli su: "Ti si učenik njegov, a mi smo učenici Mojsi-

jevi."

29 Mi znamo da je Mojsiju Bog govorio, a odakle je ovaj, ne znamo."

30 Odgovorio je čovjek i rekao im: "Pa to i jest čudnovato, što vi ne znate odakle je On, a meni je ipak uistinu otvorio oči!"

31 A mi znamo da Bog ne uslišava grješnike, nego da uslišava onoga koji poštuje Boga i vrši njegovu volju.

32 Nikada se nije čulo, od početka svijeta, da je netko otvorio oči onomu koji je bio slijep od rođenja.

33 Kada taj čovjek ne bi bio od Boga, ne bi mogao ništa učiniti."

34 Oni su mu odgovorili: "Ti koji si potpuno u grijehu od rođenja, ti da nas učiš?" I izbace ga.

35 Isus je čuo da su ga izbacili te mu rekao kad ga susreo: "Vjeruješ li u Sina Božjega?"

36 On je odgovorio: "Tko je on, Gospodine, da povjerujem u njega?"

37 Rekao mu Isus. "Već si ga vidio i to je onaj koji s tobom govori."

38 Tada je on rekao "Vjerujem, Gospodine!" Pao je pred njega i poklonio mu se.

39 Isus je nastavio: "Ja sam došao na ovaj svijet da ispunim zapovijed; da vide oni koji ne vide, a da oslijepe oni koji vide!"

40 Te su riječi tada čuli neki od farizeja koji su bili s njim te ga upitaju: "Zar smo i mi slijepi?"

41 Isus im rekao: "Kada biste bili slijepi, ne biste imali grijeha. Ali sada vi velite: 'Vidimo.' Tako vaš grijeh ostaje."

Dobri pastir. Isus na posvećenju Hrama

10 "Zaista, istinu vam govorim, tko u ovčinjak ne ulazi na vrata, već se uspinje preko na drugom mjestu, lopov je i razbojnik.

2 Ali onaj tko ulazi na vrata, on je pastir ovaca.

3 Njemu vratar otvara, a ovce slušaju njegov glas. On ovce svoje zove imenom te ih izvodi van.

4 Kada god izvede svoje ovce, krene pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas.

5 Ali za strancem sigurno neće poći, nego će bježati od njega, jer ne poznaju tuđega glasa."

6 Isus im rekao tu prispodobu, ali oni nisu razumjeli i shvatili što znači ono što im je govorio.

7 Onda im Isus ponovo rekao: "Zaista, istinu vam govorim, Ja sam vrata ovčama.

8 Svi koji su došli prije mene lopovi su i razbojnici; ali ih ovce nisu slušale.

9 Ja sam vrata. Tko god uđe kroz mene, bit će spašen; on će ulaziti i izlaziti i pašu nalaziti.

Ivan

728

10 Lopov ne dolazi, osim da ukrade, da ubije i da uništi. Ja sam došao da ovce mogu imati život i da ga mogu imati u izobilju.

11 Ja sam pastir dobri. Pastir dobri daje život svoj za ovce.

12 Ali onaj koji je najamnik, koji nije pastir i komu ne pripadaju ovce, kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bježi te ih vuk grabi i razgoni.

13 To je zato što je najamnik i bježi što mu nije stalo do ovaca.

14 Ja sam pastir dobri, znadem ovce svoje i ovce moje poznaju mene.

15 Jer kao što Otac poznaje mene, tako i Ja poznajem Oca. Ja dajem život svoj za ovce.

16 Imam Ja i drugih ovaca, koje nisu iz ovoga ovčinjaka; i njih moram dovesti; i one će čuti glas moj te će biti jedno stado i jedan pastir.

17 Zato me ljubi moj Otac što dajem život svoj i da ga opet uzmem.

18 Nitko mi ga ne može oduzeti, nego ga Ja sam od sebe dajem. Ja imam vlast dati ga i imam vlast opet ga uzeti; to je zapovijed koju sam primio od mogega Oca."

19 Zbog tih riječi opet nastane podijeljenost među Židovima.

20 Mnogi su od njih govorili: "Opsjednut je zloduhom, lud je; zašto ga slušate?"

21 Drugi su govorili: "Ovo nisu riječi opsjednuta zloduhom. Zar može zloduh slijepima otvoriti oči?"

22 Tada se u Jeruzalemu slavila svetkovina Posvećenja hrama, a bila je zima.

23 Isus je hodao u hramu po Salomonovu trijemu.

24 Tada su ga opkolili Židovi i rekli mu: "Dokle ćeš nas držati u neizvjesnosti? Ako si zbilja ti Krist, reci nam otvoreno."

25 Isus im rekao: "Rekao sam vam, a vi ipak ne vjerujete. Djela koja ja činim u ime Oca mogega svjedoče za mene,

26 Ali vi ne vjerujete, jer niste od mojih ovaca kako sam vam rekao.

27 Moje ovce slušaju glas moj. Ja ih znadem, i one idu za mnom.

28 Ja im dajem vječni život. I one sigurno neće nikada propasti i nitko ih neće oteti iz moje ruke.

29 Otac moj, koji mi ih dade, veći je od svih, i nitko ih ne može oteti iz ruke Oca mogega.

30 Ja i moj Otac smo jedno."

31 Ponovno Židovi uzmu kamenje da ga kamenuju.

32 Isus im rekao: "Pokazao sam vam mnoga dobra djela Oca mogega; za koje me od tih djela kamenujete?"

33 Zbog dobrog te djela ne kamenujemo," odgovore mu Židovi: "nego zbog hule na Boga i što se praviš Bogom, iako si samo čovjek."

34 Isus im rekao: "Ne stoji li napisano u vašem Zakonu: 'Ja sam rekao: bogovi ste'?"

35 Ako one nazva bogovima, kojima je došla riječ Božja (a Pismo se ne može prekršiti),

36 zar vi govorite onomu, kojega je Otac posvetio i poslao u svijet, 'ti huliš,' zbog toga što sam rekao, 'Ja sam Sin Božji'?"

37 Ako, dakle, ne činim djela svojega Oca, i dalje mi ne vjerujte.

38 Ali ako ih zbilja činim, makar mi i ne vjerujete, vjerujte djelima da upoznate i vjerujete da je Otac u meni i ja u Ocu."

39 Tada su ga opet htjeli uhvatiti, ali im izmaknu iz ruke.

40 Ponovno je otišao s onu stranu Jordana, na mjesto gdje je Ivan prije krstio, i ondje ostao.

41 Mnogi su došli k njemu i rekli: "Istina, Ivan nije učinio čuda, ali sve što je rekao za ovoga čovjeka bilo je istinito."

42 I ondje mnogi povjeruju u njega.

Isus uskrsuje Lazara

11 Bio je neki bolesnik, Lazar iz Betanije, iz sela Marije i sestre joj Marte.

2 A Marija kojoj je bolovao brat Lazar bila je ona što je mliomirisnom pomasti pomazala Gospodina i svojom mu kosom otrla noge.

3 Sestre pošalju k Isusu glasnika da mu reče: "Gospodine, bolestan je onaj kojega ljubiš."

4 Kad je to čuo Isus rekao je: "Ova bolest nije na smrt, već na slavu Božju, da se po njoj proslavi Sin Božji."

5 A Isus je ljubio Martu, njezinu sestru i Lazara.

6 Kad je dakle čuo, da je on bolestan, ostao je još dva dana u istom mjestu u kojem se nalazio.

7 Nakon toga rekao je svojim učenicima: "Hajdemo opet u Judeju."

8 A njegovi učenici mu reknu: "Učitelju, sad su te Židovi htjeli kamenovati, pa da opet ideš onamo?"

9 Isus je odgovorio: "Nema li dan dvanaest sati? Ako tko hoda po danu, ne spotiče se, jer vidi svjetlost ovoga svijeta. **10** A tko ide po noći, spotiče se, jer nema u sebi svjetlosti."

11 To im je rekao, a poslije toga nastavio: "Naš prijatelj Lazar spava, ali ja idem da ga probudim."

12 Učenici mu reknu: "Ako spava, Gospodine, bit će zdrav."

13 Međutim, Isus je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da govori o običnom spavanju.

14 Tada im Isus rekao jednostavno: "Lazar je umro."

15 I ja sam radostan zbog vas što nisam bio ondje, da porastete u vjeri. Ipak,

hajdemo k njemu!"

16 Onda je Toma, zvani Blizanac, rekao svojim sudruzima, učenicima: "Hajdemo i mi da umremo s njim!"

17 A kad je Isus došao, našao je da Lazar već četiri dana leži u grobu.

18 Betanija je bila blizu Jeruzalema otprilike petnaest stadija.

19 I mnogi Židovi došli su te se priključili ženama oko Marte i Marije, da ih tješe zbog brata njihova.

20 Zatim Marta, čim je čula da dolazi Isus, izišla mu u susret; dok je Marija ostala u kući sjedeći.

21 Tada je Marta rekla Isusu: "Gospodine, da si Ti bio ovdje, ne bi bio umro moj brat.

22 Ali i sada znam da će ti Bog dati sve što god zatražiš od njega."

23 Isus joj rekao: "Oživjet će opet tvoj brat."

24 Marta mu je rekla: "Znam da će uskrsnuti, o uskrsnuću, u posljednji dan."

25 Isus joj rekao: "Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će.

26 Tko god živi i vjeruje u mene, sigurno neće nikada umrijeti. Vjeruješ li ovo?"

27 Ona mu je rekla "Da, Gospodine, ja tvrdno vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, onaj koji dolazi na svijet."

28 A kad je ona to rekla, otišla je i zovnula potihlo svoju sestru Mariju, govoreći: "Učitelj je došao i zove te."

29 Čim je ona to čula, brzo se digla i otišla k njemu.

30 Isus nije još ušao u selo, već je i dalje bio na onomu mjestu gdje ga je susrela Marta.

31 Tada Židovi koji su bili s Marijom u kući i koji su je tješili, kad su vidjeli da se ona tako brzo diže i izlazi, pođu za njom, jer su bili uvjereni da ona ide na grob plakati.

32 A Marija, kad je došla tamo gdje je bio Isus i opazila ga, pala mu pred noge pa mu rekla: "Gospodine, da si bio ovdje, ne bi umro moj brat."

33 Kad je opazio gdje plače i gdje plaču Židovi koji su došli s njom, Isus se potresao u duhu i uzbudio.

34 On je rekao: "Gdje ste ga položili?" Oni mu reku, Gospodine, dođi i vidi.

35 Isus je proplakao.

36 Nato su Židovi govorili: "Gledaj kako ga je ljubio!"

37 Neki od njih su onda rekli: "Nije li ovaj čovjek, koji je slijepcu otvorio oči, mogao učiniti da Lazar ne umre?"

38 Isus se opet potrese u sebi te se uputi na grob. To je bila špilja na koju je bio nalegnut kamen.

39 Isus je rekao: "Maknite kamen!" Marta pokojnikova sestra rekla mu:

"Gospodine, već zaudara, jer je već četiri dana mrtav.

40 Isus joj rekao: "Nisam li ti Ja rekao, da ćeš vidjeti slavu Božju ako budeš vjerovala?"

41 Tada su odvalili kamen s mjesta gdje je mrtvac ležao. A Isus je podigao svoje oči i rekao: "Oče, zahvaljujem ti što si me uslišao."

42 Ja sam znao da me uvijek uslišavaš, ali ovo sam rekao zbog svijeta koji je ovdje prisutan, da oni povjeruju da si me ti poslao."

43 Kad je to rekao, On viknuo jakim glasom: "Lazare, izidi!"

44 I izide onaj što je bio mrtav obavljen povojima po rukama i nogama. Lice mu je bilo zamotano ručnikom. Isus im zapovjedi: "Razvežite ga i pustite ga da ide!"

45 Mnogi Židovi koji su došli k Mariji, kad su vidjeli što je Isus učinio, povjeruju u njega.

46 A neki od njih su otišli k farizejima te im ispriповjegli što je Isus učinio.

47 Nato glavari svećenički i farizeji skupe Vijeće i reku: "Što da radimo? Ovaj čovjek čini mnoga čudesa.

48 Ako ga pustimo da tako nastavi, svi će vjerovati u njega, pa će doći Rimljani te nam uništiti hram i narod."

49 Jedan od njih, po imenu Kaifa, koji je te godine bio visoki svećenik, rekao im: "Vi ništa ne znate!

50 Vi ne mislite da je za vas bolje da jedan čovjek umre mjesto naroda nego da sav narod propadne."

51 To ipak nije rekao sam od sebe, nego je prorokovao, jer je bio visoki svećenik te godine, da Isus ima umrijeti za narod.

52 a ne samo za taj narod, nego da bi skupio djecu Božju koji su razasuti po svijetu.

53 Od toga dana gledali su kako da ga ubiju.

54 Zato se Isus nije više javno kretao među Židovima, nego se povukao odatle u kraj blizu pustinje, u grad zvan Efraim, i tu je boravio sa svojim učenicima.

55 Kako je bila blizu židovska svetkovina Pasha, iz cijele zemlje uzidu mnogi u Jeruzalem prije Pashе da se očiste.

56 Oni su tražili Isusa i jedan drugomu govorili dok su se zadržavali u hramu: "Što vam se čini? Zar sigurno neće doći na svetkovinu?"

57 Tada su glavari svećenički, skupa s farizejima, izdali zapovijed da im javi tko bi doznao gdje je Isus, kako bi ga mogli uhvatiti.

Marija pomazuje Isusa

12 Šest dana prije svetkovine, Pashе, došao je Isus u Betaniju gdje je stanovao Lazar kojega je Isus uskrsnuo

Ivan

730

od mrtvih.

2 Tu mu pripreme večeru na kojoj je Marta posluživala. Lazar je bio jedan od onih koji su s Isusom sjedili za stolom.

3 Tada je Marija uzela litru nardove dragocjene i miomirisne pomasti te Isusu pomazala noge pa mu ih otrla svojom kosom. Kuća se napunila mirisom pomasti.

4 Tada je rekao jedan od njegovih učenika, Juda Iskariotski, Simunov sin, koji ga je imao izdati:

5 Zašto se ova pomast nije prodala za trista denara te to dalo siromasima?

6 To nije rekao što bi mu bilo stalo do siromaha, već jer je bio kradljivac koji je držao torbu i krao što se u nju stavljalo.

7 Tada je Isus rekao: "Pusti ju! Ona ju je sačuvala za dan mojega pokopa.

8 Jer siromahe ćete uvijek imati sobom, a mene nećete imati uvijek."

9 Tada mnogi su Židovi znali da je Isus ondje pa su došli, ne samo zbog Isusa već da vide i Lazara kojega je On uskrsnuo od mrtvih.

10 Tada glavari svećenički odluču ubiti i Lazara,

11 jer su ih mnogi Židovi zbog njega ostavljali i vjerovali u Isusa.

12 Sutradan veliko mnoštvo naroda koje je došlo na svetkovinu, čuvši da dolazi Isus u Jeruzalem,

13 uzelo je palmine grane te mu izašlo u susret vičući: "Hosana! 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u ime Gospodinovo,' Kralj Izraelov!"

14 Isus kad je našao magarče sjeo je na njega, kao što stoji napisano:

15 Ne boj se, kćeri sionska! Evo Kralj tvoj dolazi sjedeći na magarčetu."

16 To njegovi učenici nisu tada razumjeli; ali kad se Isus proslavio, onda se oni sjetili da je sve to bilo o njemu napisano i da su to njemu učinili.

17 Narod koji je bio s njim kad je Lazara pozvao iz groba i uskrsnuo ga od mrtvih svjedočio je njemu u prilog.

18 Zato mu je narod i izišao u susret jer je čuo da je učinio to čudo.

19 Tada su farizeji rekli jedan drugomu: "Vidite da ništa ne postižete. Evo, čitav svijet ode za njim!"

20 Među hodočasnici, koji su došli da se klanjaju na svetkovinu, bilo je i nekih Grka.

21 Oni pristupe k Filipu, koji je bio iz Bet-saide u Galileji, te mu reku: "Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa."

22 Filip je otišao to reći Andriji. Andrija i Filip su otišli pa rekli Isusu.

23 A Isus odgovarajući rekao im: "Došao je čas kad će se proslaviti Sin Čovječji.

24 Zaista, istinu vam govorim, ukoliko pšenično zrno ne padne u zemlju i ne

umre, ostaje samo. Ali ako umre, rađa veliki rod.

25 Tko ljubi svoj život, izgubit će ga; tko mrzi svoj život na ovom svijetu, sačuvati će ga za život vječni.

26 Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom! Gdje budem ja, bit će ondje i moj sluga. Ako mi tko služi, njega će poštivati Otac.

27 Sad mi je duša uznemirena. I što da kažem? Oče, spasi me od ovoga časa? Ali sam zbog ovoga i došao u ovaj čas.

28 Oče, proslavi ime svoje!" Tada dođe glas s neba, govoreći: "Proslavio sam i opet ću proslaviti!"

29 Kada je to čuo prisutni narod, rekao je da je zagrmjelo. Drugi govorili su: Andeo mu je govorio.

30 Isus im rekao: "Ovaj glas nije došao zbog mene, nego zbog vas.

31 Sada je sud ovom svijetu! Sada će knez ovoga svijeta biti bačen van!

32 A Ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi."

33 To je rekao da naznači kakvom smrću ima umrijeti.

34 Narod mu odgovorio: "Mi smo iz Zakona naučili da će Krist ostati zauvijek. Kako ti možeš reći da, 'Sin Čovječji treba da bude podignut'? Tko je taj Sin Čovječji?"

35 Tada im rekao Isus: "Još je malo vremena svjetlo među vama. Hodite dok imate svjetlo, da vas ne bi osvojila tama! Jer onaj tko ide po tami, ne zna kamo ide.

36 Dok još imate svjetlo, vjerujte u svjetlo, da postanete sinovi svjetla!" To je Isus izgovorio, onda otišao i sakrio se od njih.

37 Iako je tako velika čudesa pred njima činio, nisu mu vjerovali,

38 da bi se ispunila riječ koju je rekao prorok Izaija: "Gospodine, tko je vjerovao našoj vijesti? Komu li je bila objavljena ruka Gospodinova?"

39 Stoga nisu mogli vjerovati, jer Izaija isto tako reče:

40 On im je oslijepio oči i srce im je učinio tvrdim, osim da bi jedanput vidjeli očima svojim, i čuli ušima svojim, i da bi srcem svojim razumjeli i da bi se obratili, pa da ih ozdravim."

41 To reče Izaija kad je vidio njegovu slavu i o njemu govorio.

42 Ipak su mnogi i od članova Vijeća vjerovali u njega. Ali zbog farizeja nisu to javno priznavali, da ne budu izbačeni iz sinagoge.

43 Jer više im je bila na srcu slava ljudska nego slava Božja.

44 Isus povika: "Tko vjeruje u mene, ne vjeruje u mene, nego u onoga koji me je poslao.

45 Onaj tko mene vidi, vidi onoga koji me

je poslao.

46 Ja sam došao kao svjetlo na svijet da svatko tko u mene vjeruje, ne bude u tami.

47 Ako tko čuje moje riječi, a ne vjeruje, Ja ga ne sudim, jer Ja nisam došao da sudim svijet, nego da spasim svijet.

48 Tko mene prezire i ne prima mojih riječi, imat će svojega suca. Riječ koju sam vam navješćivao, sudit će mu u posljednji dan;

49 Jer ja nisam govorio sam od sebe, nego mi je Otac, koji me je poslao, zapovjedio što da kažem i što da navijestim.

50 I znam da je zapovijed njegova život vječni. Stoga, što ja govorim, govorim onako kako je meni Otac govorio."

Isus priča Petrovu zataju

13 Tada u oči svetkovine Pashe, Isus je znao da mu je došao čas i da će morati otići s ovoga svijeta k Ocu, ljubeći svoje koji su na svijetu, iskazao im je ljubav do kraja.

2 Po svršetku večere već je davao stavio u srce Jude Iskariotskoga, Šimunova sina, da ga izda.

3 Isus je bio svjestan da mu je Otac sve predao u ruke, da je od Boga došao i da se k Bogu vraća.

4 On se ustane od večere, skinuo je sa sebe ogrtač, uzeo ručnik i njime se opasao.

5 Zatim je ulio vode u posudu za pranje te počeo učenicima prati noge i otirati ih ručnikom kojim je bio opasan.

6 Tako je On došao do Šimuna Petra. A Petar mu rekao: "Gospodine, ti da meni pereš noge?"

7 Isus mu je odgovorio: "Sto ja činim, ne možeš razumjeti sada, ali ćeš razumjeti poslije."

8 Petar mu rekao: "Ti meni nikada nećeš prati noge." Isus mu odgovorio: "Ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom."

9 Šimun Petar mu rekao: "Gospodine, ne samo moje noge, nego i ruke i glavu!"

10 Isus mu rekao: "Tko je okupan, treba mu oprati samo noge. On je potpuno čist. I vi ste čisti, ali ne svi."

11 Znao je, naime, tko će ga izdati, zato je i rekao: "Svi niste čisti."

12 Tako poslije kad im je oprao noge, i uzeo svoj ogrtač, ponovno je sjeo za stol pa im rekao: "Razumijete li što sam vam učinio?"

13 Vi mene zovete Učiteljem i Gospodinom. Pravo velite, jer to jesam.

14 Dakle ako Ja vaš Gospodin i Učitelj, oprao sam vama noge, i vi ih isto morate prati jedan drugomu.

15 Dao sam vam primjer da i vi činite kako sam ja učinio vama.

16 Zaista, istinu vam govorim, nije sluga

veći od svojega gospodara niti je poslanik veći od onoga koji ga šalje.

17 Ako vi to znate, blago vama ako to i činite!

18 Ne govorim o vama svima. Ja znam koje sam sebi izabrao. Nego da bi se ispunilo Pismo: Onaj tko jede kruh sa mnom, podiže petu svoju protiv mene.

19 To vam kažem sada prije nego što se dogodi, da vjerujete kad se dogodi da sam Ja On.

20 Zaista, istinu vam govorim, tko primi onoga kojega Ja šaljem, mene prima; a tko mene primi, prima onoga koji je mene poslao."

21 Kad je to rekao, Isus se potreso u duhu te svečano izjavio: "Zaista, istinu vam govorim, jedan će me od vas izdati."

22 Tada učenici pogledaju jedan drugoga, ne znajući o komu govori.

23 Jedan od njegovih učenika bio je nagnut Isusu do grudi, onaj kojega je Isus ljubio.

24 Šimun Petar dade mu rukom znak da ga pita o komu govori!

25 Tada se on opet nagnuo Isusu do grudi pa ga upitao: "Gospodine, tko je taj?"

26 Isus je odgovorio: "To je onaj komu ću dati zalogaj kad ga umočim." I kad umočio zalogaj, dade ga Judi Iskariotu, sinu Šimuna.

27 A poslije zalogaja ušao je u njega Sotona. Nato mu rekao Isus: "Što misliš činiti, čini brzo!"

28 Nitko od prisutnih za stolom nije shvatio zašto mu je to rekao.

29 Neki su mislili, jer je Juda imao kesu, da mu je Isus rekao: "Kupi ono što nam treba za svetkovinu," ili da treba podati nešto siromasima.

30 Juda, čim je primio zalogaj, odmah izide. A bila je noć.

31 Pa kad je on izišao, Isus je rekao: "Sada je proslavljen Sin Čovječji, i Bog je proslavljen u njemu.

32 Ako je Bog proslavljen u njemu, Bog će i njega proslaviti u sebi; odmah će ga proslaviti.

33 Djeco moja, još sam malo vremena s vama. Tražit ćete me, ali kako već sam rekao Židovima, i vama sada kažem: 'Kamo ja idem, vi ne možete doći.'

34 Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga.

35 Po tomu će svi znati da ste moji učenici, ako imate ljubavi jedan za drugoga."

36 Rekao mu Šimun Petar: "Gospodine, kamo ideš?" Isus mu odgovorio: "Kamo ja idem, ti sada ne možeš ići za mnom, ali ćeš poslije ići za mnom."

37 Petar mu rekao: "Gospodine, zašto ja

Ivan

732

sada ne mogu ići za tobom? Svoj ću život dati za tebe."

38 Isus mu odgovorio: "Svoj ćeš život dati za mene? Zaista, istinu ti govorim, pije-tao neće zapjevati dok me tri puta ne zaniječeš.

Obećanje Duha Svetoga. Mir Kristov

14 Neka se ne uznemiruje vaše srce! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte!

2 U domu Oca mojega ima mnogo stanova; da nije tako, rekao bi vam: Idem pripravit mjesto za vas.

3 Kad odem te vam pripravam mjesto, vratit ću se da vas uzmem k sebi da i vi budete tamo gdje sam Ja.

4 Tamo kamo Ja idem vi znate, i put vi znate."

5 Rekao mu Toma: "Gospodine, ne znamo kamo ideš. Kako bismo mogli poznavati put?"

6 Isus mu rekao: "Ja sam put, istina i život. Nitko ne može doći k Ocu, osim preko mene.

7 Kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca mojega. Vi ga već sada poznate i vidjeli ste ga!"

8 Filip mu rekao: "Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je!"

9 Isus mu rekao: "Toliko sam vremena s vama, a ti me, Filipe, još nisi upoznao? Onaj tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako onda kažeš: 'Pokaži nam Oca?'"

10 Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i da je Otac u meni? Riječi koje Ja govorim ne govorim sam od sebe; nego Otac koji boravi u meni čini svoja djela.

11 Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac je u meni! Ako ne inače, vjerujte mi zbog samih djela.

12 Zaista, istinu vam govorim, tko vjeruje u mene, i on će isto tako činiti djela koja Ja činim. Činit će i još veća djela od ovih, jer ja idem k Ocu.

13 I što god zamolite u moje ime, učinit ću, tako da se proslavi Otac u Sinu.

14 I bilo što zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.

15 Ako me ljubite, vršite moje zapovijedi.

16 Ja ću moliti Oca, i On će vam dati drugoga Utješitelja, tako da on oстане s vama zauvijek,

17 Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer niti ga vidi, niti ga poznaje. Ali vi ga poznajete, jer on boravi s vama i bit će u vama.

18 Neću vas ostaviti kao siročad. Vratit ću se k vama.

19 Još malo, i svijet me neće više vidjeti, a vi ćete me ponovno vidjeti, jer ja živim i vi ćete isto živjeti.

20 U taj dan spoznat ćete da sam ja u svojem Ocu, vi u meni i Ja u vama.

21 Tko ima moje zapovijedi i drži ih, taj

mene ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, Ja ću ga ljubiti i objaviti mu samog sebe."

22 Juda (ne Iskariotski) rekao mu: "Gospodine kako je to da ćeš se objaviti nama, a ne cijelom svijetu?"

23 Odgovorio mu Isus: "Ako me tko ljubi, držat će moje riječi. I moj će ga Otac ljubiti, k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.

24 Tko mene ne ljubi ne drži mojih riječi. Riječ koju slušate nije moja, već od Oca koji me je poslao.

25 Ovo sam vam sve rekao, dok sam još s vama.

26 A Utješitelj, koji je Duh Sveti, kojega će Otac poslati u moje ime, On će vas naučiti svemu i podsjetiti vas na sve što sam vam rekao.

27 Ostavljam vam mir, moj mir Ja vam dajem, ne onakav kakav vam svijet daje. Neka se vaše srce ne uznemiruje i ne boji.

28 Culi ste me reći vam: 'Idem i vratit ću se opet k vama.' Kada biste me ljubili, radovali biste se što 'Ja idem k Ocu,' jer je moj Otac veći od mene.

29 Već sam vam rekao sada, prije nego što se to dogodi, tako da vjerujete kad se dogodi.

30 Neću više mnogo s vama govoriti, jer dolazi knez ovoga svijeta. On protiv mene ne može ništa.

31 Ali neka svijet upozna da Ja ljubim Oca i da činim onako kako mi je zapovjedio Otac! Ustanite! Hajdemo odavde!

Odnos vjernika prema Isusu

15 Ja sam pravi trs, i moj je Otac vinogradar.

2 On siječe svaku mladicu na meni koja ne rađa roda, a pročišćava svaku koja rađa rod, da rodi više roda.

3 Vi ste već čisti zbog riječi koju sam vam rekao.

4 Budite u meni i Ja u vama! Kao što loza ne može sama od sebe roditi roda, ako ne oстане na trsu, tako ni vi, ako ne ostanete u meni.

5 Ja sam trs, vi ste mladice. Tko oстане u meni i Ja u njemu, rodi mnogo roda. Jer bez mene ne možete ništa učiniti.

6 Ako tko u meni ne oстане, bacit će se kao mladica van i osušit će se. Takve se potom skupe i bace se oganj, da izgore.

7 Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, tražite što god hoćete, i bit će vam.

8 Otac moj proslavit će se time što ćete roditi mnogo roda i pokazati se mojim učenicima.

9 Kao što je Otac mene ljubio, tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi!

10 Ostat ćete u mojoj ljubavi ako budete

držali moje zapovijedi, kao što sam i ja držao zapovijedi Oca svojega te ostajem u njegovoj ljubavi.

11 Ove sam vam stvari rekao, da radost moja ostane u vama te da radost vaša bude potpuna!

12 Ovo je moja zapovijed: ljubite jedan drugoga kao što sam Ja ljubio vas!

13 Nitko nema veće ljubavi od ove: položiti vlastiti život za svoje prijatelje.

14 Vi ste moji prijatelji ako učinite što vam zapovijedam.

15 Od sada vas više ne nazivam slugama, jer sluga ne zna što namjerava činiti njegov gospodar. Nazvao sam vas prijateljima, jer sam vam priopćio sve što sam čuo od Oca.

16 Niste vi mene izabrali, nego sam ja izabrao vas i odredio vas da idete, rodite i donosite rod i da vaš rod ostane, te da vam dade Otac sve ono što god zamolite u moje ime.

17 Ovo vam zapovijedam; ljubite jedan drugoga!

18 Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas!

19 Kada biste pripadali svijetu, svijet bi ljubio svoje. Ali, budući da ne pripadate svijetu, ja sam vas izabrao od svijeta, zato vas svijet mrzi.

20 Sjetite se riječi koju sam vam rekao: 'Nije sluga veći od svojega gospodara!' Ako su mene progonili, i vas će isto tako progoniti. Ako su moju riječ držali, i vašu će držati.

21 Ali ovo će sve protiv vas činiti zbog mojeg imena, jer oni ne poznaju onoga koji me je poslao.

22 Da nisam došao i da im nisam govorio, ne bi imali grijeha. Ali sad nemaju isprike za svoj grijeh.

23 Tko mene mrzi, i mojeg Oca mrzi.

24 Da nisam među njima učinio djela kojih nitko drugi nije učinio, ne bi imali grijeha. Ali su sada vidjeli, pa ipak zamrzili i mene i mojeg Oca.

25 Ali ovo bude zato, da bi se ispunila riječ napisana u njihovom Zakonu: 'Mrzili su me bez razloga!'

26 A kad dođe Utješitelj, kojega ću ja poslati k vama od Oca, još i više, Duh istine koji izlazi od Oca, On će svjedočiti za mene.

27 I vi ćete isto svjedočiti, jer ste sa mnom od početka.

Djelovanje Duha Svetoga u učenicima

16 Ovo sam vam rekao da se ne biste pokolebali.

2 Izgonit će vas iz sinagoga. Još više! Doći će čas kad će svaki koji vas ubije misliti da Bogu služi.

3 A to će oni činiti vama, jer nisu upoznali ni Oca ni mene.

4 A rekao sam vam sve ovo, da se sjetite kad dođe vrijeme, da sam vam o njima govorio. Ovo vam nisam govorio od početka, jer sam bio s vama.

5 Ali sada idem k onomu koji me je poslao. I nitko me od vas više ne pita: 'Kamo ideš?'

6 Nego, jer sam vam ovo rekao, vaše se srce napuni žalošću.

7 Uza sve to istinu vam kažem: vama je bolje da Ja odem, jer ako ne odem, Utješitelj neće doći k vama. Ako Ja odem, poslat ću ga k vama.

8 A kad On dođe, dokazat će svijetu što je grijeh, što je pravednost, i što je sud:

9 Što je grijeh, jer ne vjeruju u mene;

10 što je pravednost, jer Ja odlazim k Ocu te me više nećete vidjeti;

11 što je sud, jer je osuđen knez ovoga svijeta.

12 Imao bih vam još mnogo toga reći, ali sada ne možete nositi.

13 Međutim, kad on dođe, Duh Istine, uvest će vas u svu istinu. On neće govoriti sam od sebe, već će govoriti ono što čuje i objavit će vam ono što dolazi.

14 On će mene proslaviti, jer će primiti od onoga što je moje i to objavit vama.

15 Sve što god Otac ima, pripada meni. Zato sam vam rekao da će On uzeti od onoga što je moje i da će to objavit vama.

16 Još samo malo pa me nećete više vidjeti; i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer Ja idem k Ocu.

17 Zatim su rekli neki od njegovih učenika, jedan drugomu: "Što znači ovo što nam On govori: 'Još malo pa me nećete vidjeti; i opet još malo pa ćete me vidjeti', i, 'jer Ja odlazim k Ocu'?"

18 Dakle, oni su govorili: "Što je ono o čemu On govori: 'Još malo'? Ne znamo što hoće time reći."

19 Tada Isus opazio da bi ga oni htjeli nešto pitati pa im rekao: "Pitate li se među sobom o onomu što sam htio reći, 'još malo pa me nećete vidjeti; i opet još malo pa ćete me vidjeti'?"

20 Zaista, istinu vam govorim, vi ćete plakati i jadikovati, a svijet će se radovati. Vi ćete se žalostiti, ali će se vaša žalost okrenuti u radost.

21 Zena je žalosna kad je u trudovima jer joj je došao čas, ali čim rodi dijete, više se ne sjeća muke zbog radosti što je rodila čovjeka na svijet.

22 Tako se i vi sada žalostite, ali Ja ću vas opet vidjeti, pa će se obradovati vaše srce i vaše vam radosti nitko neće moći uzeti.

23 U taj dan nećete me ništa više pitati. Zaista, istinu vam govorim, ako što zamolite od Oca u moje ime, dat će vam.

24 Do sada niste ništa u moje ime molili. Molite i primit ćete, da vaša radost bude potpuna.

Ivan

734

25 Ovo sam vam govorio slikovitim jezikom; ali dolazi vrijeme kad vam više neću govoriti slikovitim jezikom, nego ću vam govoriti jednostavno o Ocu.

26 U taj dan molit ćete u moje ime, a ne kažem vam da ću Ja moliti Oca za vas,

27 jer vas sam Otac ljubi, budući da ste vi mene ljubili i vjerovali da sam izišao od Boga.

28 Ja sam izišao od Oca i došao sam na svijet. I opet, sada ostavljam svijet i idem k Ocu."

29 Njegovi učenici su rekli: "Eto, sada govoriš otvoreno a ne slikovito u usporedbama."

30 Sada smo sigurni da sve znaš i da ne trebaš da te tko što pita. Po tomu vjerujemo da si došao od Boga."

31 Odgovorio im Isus. "Da li sada vjerujete?"

32 Zaista dolazi čas, da, i sad je došao, kad ćete biti raspršeni svaki na svoju stranu i mene ćete ostaviti samoga. Ali opet ja nisam sam, jer je Otac sa mnom.

33 Ovo sam vam sve rekao da u meni možete imati mir. U svijetu ćete imati patnju. Ali, ohrabri te se; Ja sam pobijedio svijet."

Isusova visokosvećenička molitva

17 Kada je Isus izustio te riječi, podigao je oči prema nebu te rekao: "Oče, došao je čas! Proslavi Sina svojega, da i Sin tvoj isto tako proslavi tebe,

2 i da, kao što si mu dao vlast nad svim ljudima. On daje život vječni svima koje si mu ti dao.

3 A ovo je vječni život; da mogu upoznati tebe, jedino pravog Boga, i onoga kojega si poslao, Isusa Krista.

4 Ja sam tebe proslavio na zemlji, svršio sam djelo koje si mi dao da učinim.

5 A sada, Oče, proslavi ti mene kod sebe samoga slavom koju sam imao kod tebe prije nego što je postao svijet.

6 Ja sam objavio ime tvoje ljudima koje si mi Ti dao iz svijeta. Tvoji su bili, meni si ih dao i oni su održali tvoju riječ.

7 Sada su spoznali da je sve od tebe što god si mi dao.

8 Jer Ja sam im dao riječi koje si ti dao meni. I oni su ih primili i sigurno saznali da sam Ja od tebe izišao i vjerovali da si me ti poslao.

9 Ja molim za njih. Ne molim za svijet, već za one koje si mi ti dao, jer su oni tvoji.

10 Sve moje pripada tebi; i sve tvoje pripada meni. Ja sam se u njima proslavio.

11 I Ja više nisam u svijetu, ali su oni u svijetu, dok Ja dolazim k tebi. Sveti Oče, sačuvaj u svojem imenu one koje si mi dao, da budu jedno kao što smo i mi.

12 Dok sam bio s njima u svijetu, čuvao sam u tvojemu imenu, one koje si mi dao, i sačuvao ih, te nijedan od njih nije propao, osim sina propasti, da bi se ispunilo Pismo.

13 Ali sada idem k tebi i ovo govorim dok sam u svijetu, da oni mogu imati u sebi radost koju Ja posjedujem, u njima samima.

14 Ja sam im predao riječ tvoju i svijet ih zamrzio, jer više ne pripadaju svijetu, kao što ni ja ne pripadam svijetu.

15 Ne molim te da bi ih ti uzeo iz svijeta, već da bi ih sačuvao od zla.

16 Oni ne pripadaju svijetu, kao što ni ja ne pripada svijetu.

17 Posveti ih s tvojom istinom; tvoja je riječ istina.

18 Kao što si mene poslao u svijet, i ja njih šaljem u svijet.

19 Ja sebe samog posvećujem za njih da i oni budu posvećeni istinom.

20 Ne molim samo za njih nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u mene,

21 da svi oni budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni, i Ja u tebi, tako neka i oni u nama budu jedno, da bi svijet vjerovao da si me ti poslao.

22 Ja sam im predao slavu koju si ti meni dao, da budu jedno kao što smo i mi jedno,

23 Ja u njima a ti u meni, da i oni budu savršeno jedno, da svijet upozna da si me ti poslao i da si njih ljubio, kao što si mene ljubio.

24 Oče, htio bih da i oni koje si mi dao, budu zajedno sa mnom gdje sam i Ja, tako da oni promatraju slavu koju si mi ti dao, jer si me ljubio prije postanka svijeta.

25 Oče pravedni; svijet te nije upoznao, a Ja sam te upoznao, i ovi su spoznali da si me ti poslao.

26 Objavio sam im tvoje ime, i ubuduće ću ga objavlјivati, da u njima trajno bude ljubav kojom si me ljubio, i Ja u njima."

Isus pred Anom, Kaifom i Pilatom

18 Kad je rekao te riječi, Isus je otišao sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Kidrona, gdje je bio vrt, u koji je ušao sa svojim učenicima.

2 A Juda, izdajnik njegov, poznavao je ono mjesto, jer se Isus često ondje sastajao sa svojim učenicima.

3 Tada je Juda uzeo četu i stražu koje su mu dali glavari svećenički i farizeji te stigao onamo sa svjetiljkama, zublјama i oružjem.

4 A Isus, koji je znao sve što mu se ima dogoditi, stupi naprijed te ih upita: "Koga tražite?"

5 Oni su mu odgovorili: "Isusa Nazareća-

nina. Isus im rekao: "Ja sam on." A s njima je stajao i njegov izdajnik Juda.

6 Kako im Isus rekao: "Ja sam!" Oni su uzmaknuli i pali na zemlju.

7 Tada ih On ponovo upitao: "Koga tražite?" Oni reku: "Isusa Nazarećanina."

8 Rekao sam vam da sam Ja," odvrati im Isus. "Dakle, ako mene tražite, pustite ove da odu!"

9 To se dogodilo da bi se ispunila riječ koja govori: "Nisam izgubio ni jednoga od onih koje si mi povjerio."

10 Tada Petar izvuče mač koji je imao sa sobom te udario slugu visokog svećenika i odsjekao mu desno uho. A služi je bilo ime Malko.

11 Nato je Isus rekao Petru: "Stavi mač u korice! Zar da ne pijem čašu koju mi je pružio Otac?"

12 Tada četa vojnika i zapovjednik i židovske sluge uhvate Isusa i svežu ga,

13 te ga odvedu najprije k Ani, jer on je bio fast Kaifi, koji je bio visoki svećenik te godine

14 Kaifa je bio onaj koji daje Židovima savjet: Bolje je da jedan čovjek umre mjesto naroda.

15 Šimun Petar s drugim učenicom išao je za Isusom. Taj učenik bio je poznat visokom svećeniku te je ušao s Isusom u palaču visokoga svećenika.

16 A Petar ostane vani, pred vratima. Tada izide onaj drugi učenik koji je bio poznat visokom svećeniku, progovori s vrataricom i uvede Petra.

17 Uto sluškinja, vratarica, rekla je Petru: "Zar nisi i ti jedan od učenika ovoga čovjeka?" On je rekao "Nisam,"

18 A tu su stajale sluge zajedno sa stražarima, koji su naložili vatru jer je bilo studeno, te se grijali; i Petar je tu stajao s njima i grijao se.

19 Visoki svećenik upita Isusa o njegovim učenicima i njegovoj nauci.

20 Isus mu odgovorio: "Ja sam javno govorio svijetu. Ja sam uvijek učio u sinagogi i u hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam rekao tajno.

21 Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su čuli što sam im govorio. Gle, oni znaju što sam ja govorio."

22 Kad je to rekao, jedan od prisutnih stražara udario je Isusa dlanom po obrazu govoreći: "Zar tako ti odgovaraš visokom svećeniku?"

23 Isus mu odgovorio: "Ako sam zlo rekao, dokaži da je zlo! Ako li sam dobro rekao, zašto me udaraš?"

24 Tada ga Ana posla svezanog visokom svećeniku Kaifi.

25 A Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Tako ga tada neki od njih upitaju: "Zar nisi i ti od njegovih učenika?" On

zanijska to: "Ja nisam."

26 Jedan od slugu visokog svećenika, koji je bio rođak onoga kojemu je Petar odsjekao uho, rekao mu: "Nisam li te vidio u vrtu s njim?"

27 Tada Petar ponovno zanijska, a pijetao odmah zapjeva.

28 Tada Isusa odvedu od Kaife u sudsku dvoranu, a to je bilo rano u jutro. Ali oni sami nisu ušli u sudsku dvoranu, da se ne bi onečistili i da bi mogli jesti pašalnu večeru.

29 Stoga Pilat izide k njima te ih upita: "Kakvu optužbu iznosite protiv ovoga čovjeka?"

30 Oni su mu odgovorili: "Kad on ne bi bio zločinac, mi ga ne bismo tebi predali."

31 Pilat im rekao: "Uzmite ga vi te mu sudite po svojem Zakonu!" Židovi su mu odgovorili: "Nama nije dopušteno po Zakonu nikoga ubiti."

32 To se dogodi da bi se ispunila Isusova riječ kojom je označio kakvom smrću ima umrijeti.

33 Zatim je Pilat ušao ponovno u sudsku dvoranu, dozva Isusa pa ga upita: "Jesi li ti kralj židovski?"

34 Isus mu odgovorio: "Govoriš li ti to sam od sebe ili su ti to drugi rekli za mene?"

35 Jesam li ja Židov?" Odvrati Pilat. "Tvoj narod i glavari svećenički predali su te meni. Što si učinio?"

36 Isus je odgovorio: "Moje kraljevstvo ne pripada ovom svijetu. Kad bi moje kraljevstvo pripadalo ovom svijetu, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali moje kraljevstvo nije oдавде."

37 Dakle, onda, jesi li ti kralj?" Rekao mu Pilat. Isus mu odgovorio "Ti pravo kažeš da sam Ja Kralj. Ja sam se zato rodio i zato sam došao na svijet da svjedočim za istinu. Svaki onaj tko je prijatelj istine sluša moj glas."

38 Što je istina?" Upitao ga Pilat. I kad je to rekao, ponovo je izišao k Židovima te im izjavio: "Ja ne nalazim na njemu nikakve krivnje."

39 A kod vas je običaj da vam nekoga pustim o svetkovini Pashi. Stoga, hoćete li da vam pustim kralja židovskoga?"

40 Nato oni poviču, govoreći ovo: "Ne njega, nego Barabu!" A Baraba je bio razbojnik.

Isus osuđen. Isus na križu. Smrt i pokop

19 Tada Pilat uzme Isusa i zapovjedi da ga bičuju.

2 Zatim su vojnici ispleli krunu od trnja, stavili mu ju na glavu i ogrnuli ga skrletnim plaštem.

3 Potom bi mu govorili: "Zdravo, kralju

Ivan

736

Zidovski!" I još ga udarali po obrazima.

4 Pilat je ponovno izišao te im rekao: "Evo ga izvodim pred vas da znate da ja na njemu ne nalazim nikakve krivnje!"

5 Tada Isus izađe noseći trnovu krunu i skrletni plašt. Pilat im rekao: "Evo čovjeka!"

6 Kako ga opaze glavari svećenički i službenici poviču: "Razapni ga! Razapni ga!" Pilat im rekao: "Uzmite ga vi i razapnite! Ja na njemu ne nalazim krivnje."

7 Zidovi su mu odgovorili: "Mi imamo Zakon i po tomu Zakonu mora umrijeti, jer se pravio Sinom Božjim."

8 Kada je Pilat čuo tu riječ, još se više uplašio,

9 te se ponovno vrati u sudsku dvoranu i upita Isusa: "Odakle si?" Ali Isus mu nije dao odgovora.

10 Tada mu Pilat rekao: "Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li ti da ja imam vlast osloboditi te i da imam vlast razapeti te?"

11 Isus mu odgovorio: "Ne bi imao nada mnom nikakve vlasti, kad ti ne bi bilo dano odozgor. Zato je onomu, koji me je tebi predao, veći grijeh."

12 Otada je Pilat nastojao da ga oslobodi, ali Zidovi su vikali govoreći: "Ako ovoga oslobodiš, nisi prijatelj caru! Jer svatko tko se pravi kraljem protivni se caru."

13 A Pilat kad je čuo te riječi, izveo je Isusa te sjeo na sudačku stolicu na mjesto što se zove Lithostrotos, a hebrejski Gabbatha.

14 A bio je dan pripreme za Pashu, oko šestoga sata. I Pilat je rekao Zidovima: "Evo vam vašega kralja!"

15 A oni su vikali: "Smakni ga! Smakni ga! Razapni ga!" Rekao im Pilat: "Vašega kralja da razapnem?" Odgovorili su glavari svećenički: "Mi nemamo drugoga kralja osim cara!"

16 Onda ga Pilat predao njima da se razapne. I oni su izveli Isusa i odveli ga.

17 A on, noseći svoj križ, otišao je naprijed na mjesto koje se zove Lubanja, a hebrejski Golgota.

18 Tu su razapeli njega i još dvojicu s njim: jednoga s jedne, drugoga s druge strane, a Isusa u sredini.

19 A Pilat je napisao natpis i stavio ga na križ. Bilo je napisano: Isus Nazarećanin, kralj židovski.

20 Taj su natpis čitali mnogi Zidovi, jer je mjesto na kojemu je Isus bio razapet bilo blizu grada. Bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki.

21 Nato glavari svećenički Zidova reknu Pilatu: "Nemoj napisati 'Kralj Zidova', nego: 'On je rekao: Ja sam kralj Zidova.'"

22 Pilat je odgovorio: "Što sam napisao, ostaje napisano!"

23 A vojnici, kad su razapeli Isusa, uzeli su njegove haljine i razdijelili ih na četiri

dijela; svakomu vojniku po jedan dio, i njegovu donju haljinu. Ali kako nije bila šivana, već sva otkana od vrha do dna.

24 Oni zato reknu međusobno: "Ne parajmo je, već bacimo za nju kocku komu će pripasti!" To se dogodi da bi se ispunila riječ Pisma: "Razdijelili su među sebe haljine moje; i za odjeću moju, bacali kocku." Eto, tako su postupali vojnici.

25 Kod Isusova križa stajale su njegova majka i sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija iz Magdale.

26 Kad je Isus opazio majku i blizu nje učenika kojega je osobito ljubio, rekao je svojoj majci: "eno, evo ti sina!"

27 Zatim je rekao svojem učeniku: "Evo ti majke!" I od toga časa taj učenik uzeo ju u svoju kuću.

28 Poslije toga Isus, svjestan da je već sve svršeno, reče, da bi se ispunilo Pismo: "Zedan sam."

29 A tu je bila posuda puna octa; a oni su tada nataknuili na isopovu stabljiku spužvu punu octa i primaknuli ju k Isusovim ustima.

30 Nakon toga kad je Isus primio ocat, rekao je: "Svršeno je!" te naklonio glavu i predao duh.

31 Nadalje kako je bio dan Priprave prije svetkovine, a da tjelesa ne ostanu na križu na Subotnji dan (jer je bila velika svetkovina na Subotnji dan,) zamole Zidovi Pilata da se razapetima prebiju noge i da se skinu i uzmu.

32 Tada su vojnici došli i prebili noge prvomu i drugomu koji su bili razapeti s Isusom.

33 Kada su došli k Isusu i vidjeli da je već mrtav, njemu nisu prebili noge.

34 nego jedan od vojnika kopljem mu probode bok, pa odmah poteče krv i voda.

35 Onaj koji je ovo vidio svjedoči, njegovo je svjedočanstvo istinito i on zna da govori istinu, tako da vi trajno vjerujete.

36 A to se sve dogodilo da bi se ispunilo Pismo: "Ni jedna njegova kost neće se prelomiti."

37 A na drugom mjestu Pismo govori: "Gledat će na onoga kojega su proboli."

38 Poslije toga došao je Josip iz Arimateje, koji je bio učenik Isusov, ali tajno zbog straha od Zidova, i zamoli Pilata da uzme Isusovo tijelo. I Pilat mu dopusti. Nato je Josip došao i uzeo njegovo tijelo.

39 Tada je došao i Nikodem. To je onaj koji je prije k Isusu došao po noći. On je donio smjesu od oko stotinu libri smirne i aloje.

40 Tada su uzeli Isusovo tijelo te ga, prema židovskom običaju sahranjivanja, zavili u dugačko laneno platno natopljeno mirodijama.

41 A na mjestu gdje je bio razapet bio je vrt i u vrtu novi grob, u koji još nitko nije bio položen.

42 Tu, dakle, zbog židovske svetkovine Priprave, a kako je grob bio blizu, ondje su položili Isusa.

Isus se javio Mariji Magdalen, i učenicima

20 U prvi dan tjedna, vrlo rano u jutro dok je još bila tama, došla je do groba Marija iz Magdale i opazila da je kamen odmaknut s groba.

2 Tada je ona otrčala i došla k Simunu Petru i drugomu učeniku, kojega je Isus osobito ljubio, pa im rekla: "Oni su uzeli Gospodina iz groba i ne znamo kamo su ga stavili."

3 Nato je izašao Petar s drugim učenikom te se uputili na grob.

4 Tako su obojica trčali zajedno, ali je drugi učenik trčao brže od Petra pa je prije došao na grob.

5 A on je zavirio unutra i opazio povoje od lanena platna gdje leže, ali nije ušao unutra.

6 Zatim je stigao i Simun Petar sljedeći ga te ušao u grob i vidio povoje od lanena platna gdje leže,

7 ručnik što je bio Isusu oko glave, nije ležao skupa s povojima od lanena platna, već je bio smotan na jednom mjestu sam.

8 Iza toga ušao unutra i drugi učenik, onaj što je prvi došao na grob, te vidio i povjerovao.

9 Jer još nisu razumjeli Pisma, da je trebalo da Isus uskrsne od mrtvih.

10 Tada se učenici opet vratili svojim kućama.

11 A Marija je ostala vani pokraj groba i plakala; i tako, dok je plakala sagnula se i nadvirila u grobnicu.

12 I vidjela dva anđela sjedeći u bijelim haljinama na mjestu gdje je ležalo tijelo Isusovo, jedan do glave, a drugi do nogu.

13 Tada su joj oni rekli: "Ženo, zašto plačeš? ona im odgovorila: "Zato što su odnijeli mojega Gospodina, a ja ne znam kamo su ga položili."

14 I kad je ona to izrekla, obazrela se natrag i ugledala Isusa gdje stoji. Ali nije znala da je to Isus.

15 Isus joj rekao: "Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?" Ona misleći da je to vrtlar, upitala ga: "Gospodine, ako si ga ti odnio odavde, reci mi kamo si ga položio da odem i uzmem ga."

16 Isus joj rekao: "Marijo!" On se okrenula i rekla: "Rabbuni!" (Sto hebrejski znači: Učitelju).

17 Isus joj rekao: "Nemoj me duže držati, jer Ja još nisam uzišao k Ocu, nego idi k braći mojoj i reci im: 'Ja uzlazim svojem Ocu i vašem Ocu, svojem Bogu i vašem

Bogu.'"

18 Marija iz Magdale je otišla i javila učenicima da je vidjela Gospodina i da joj je On to sve rekao.

19 Tada uvečer istog dana, kako je bio prvi dan u tjednu, dok su vrata kuće gdje su bili učenici bila zatvorena zbog straha od Židova, došao je Isus, stao između njih te im rekao: "Mir s vama!"

20 Kad je On to rekao, pokazao im je svoje ruke i svoj bok. I učenici se obradovali kad su vidjeli Gospodina.

21 Zatim im ponovno rekao: "Mir s vama! Kao što je mene poslao Otac, tako i ja šaljem vas."

22 Poslije tih riječi dahnuo je u njih i rekao im: "Primitite Duha Svetoga!"

23 Kojima god oprostite grijehe, oprošteni su im; a kojima grijehe zadržite, zadržani su im."

24 A Toma, zvani Blizanac, jedan od Dvanaestorice, nije bio s njima kad je došao Isus.

25 Drugi su mu učenici rekli: "Vidjeli smo Gospodina." A Toma im odvrati: "Dok ne vidim na rukama njegovim znak od čavala i ne stavim prst svoj u mjesto od čavala i ne stavim ruku svoju u njegov bok, neću vjerovati."

26 Poslije osam dana njegovi učenici bili su ponovno unutra i Toma s njima. Dok su vrata bila zatvorena, došao je Isus, stao pred njih te rekao: "Mir s vama!"

27 Zatim je rekao Tomi: "Pruži prst svoj ovamo: i vidi ruke moje; i pruži ruku svoju i stavi je u moj bok te ne budi više nevjernik, nego vjeruj!"

28 A Toma je odgovorio: "Gospodin moj i Bog moj!"

29 Isus mu rekao: "Toma, zato jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli."

30 Mnoga je druga čudesa učinio Isus pred svojim učenicima, koja nisu opisana u ovoj knjizi.

31 Ali ova su opisana, i to zato da vi trajno vjerujete da je Isus Krist, Sin Božji, i da vjerujući možete imati život u njegovu imenu.

Isus se javio učenicima na Tiberijadskom moru

21 Poslije toga ponovno se ukazao Isus učenicima na obali Tiberijadskog mora. A ovako se je pokazao:

2 Simun Petar, Toma zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, Zebedejevi sinovi i još druga dvojica njegovih učenika bili su na okupu.

3 Njima je rekao Simun Petar: "Ja idem loviti ribu." Oni mu odvrata: "Idemo i mi s tobom," Nato su odmah izišli i ušli u ladicu, ali te noći nisu ulovili ništa.

4 Ali kad je došlo jutro, stajao je Isus na obali, ali učenici još nisu znali da je to

Ivan

738

Isus.

5 Tada im Isus rekao: "Djeco, imate li što za jelo?" Oni su mu odgovorili: "Nema-mo."

6 A On im rekao: "Bacite mrežu na desnu stranu ladice i nešto ćete naći." Oni je onda bace, ali tada već je nisu mogli iz- vući zbog mnoštva riba.

7 Nato učenik kojega je Isus osobito lju- bio rekao Petru: "Pa to je Gospodin." Kako je Petar čuo da je to Gospodin, za- grnuo se gornjom haljinom (jer ju je bio skinuo) te skočio u more.

8 Ali drugi učenici su tada došli s ladi- com, jer nisu bili daleko od kopna, otpri- like kojih dvjesto lakata, vukući mrežu s ribama.

9 Tada čim su izašli na kopno, opazili su tamo razgorjelu žeravu vatru i na njoj ribu i kruh.

10 Rekao im Isus: "Donesite od riba što ste ih sada uhvatili."

11 Uspe se u ladicu Simun Petar te iz- vuče na kopno mrežu krcatu velikih riba: stotinu pedeset i tri ribe. Iako ih je bilo toliko mnogo, mreža se nije rastrgla.

12 Rekao im Isus: "Dodite i doručkujte!" Nitko se od učenika nije usudio pitati ga: "Tko si ti?" Jer su znali da je Gospodin.

13 Isus se primakne, uzme kruh pa im ga dade; ribu isto tako.

14 To se već treći put Isus ukazao svojim učenicima otkada je uskrsnuo od mrtvih.

15 Pošto su doručkovali, Isus upita Simuna Petra: "Simune, sine Jonin, lju- biš li me više nego ovi?" On mu odgovo- rio: "Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim." Rekao mu Isus: "Pasi jaganjce moje."

16 I upita ga opet po drugi put: "Simune,

sine Jonin, ljubiš li me?" On mu rekao: "Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim". "Pasi ovce moje! Rekao mu Isus."

17 I upita ga treći put: "Simune, sine Jonin, ljubiš li me?" Ražalostio se tada Petar što ga je upitao po treći put: "Ljubiš li me?" pa mu rekao: "Gospodine, ti znaš sve. Ti znaš da te ljubim." Rekao mu Isus: "Pasi ovce moje!"

18 Zaista, istinu ti govorim, kad si bio mladi, opasivao si se sam i hodio kamo si htio. Ali kad ostariš, raširit ćeš ruke svoje, i drugi će te opasivati i voditi kamo ti ne želiš."

19 To je rekao da označi kakvom će sm- rću proslaviti Boga. Kad to izgovori, re- kao mu: "Pođi za mnom."

20 Petar se obazreo i vidio gdje za njima ide učenik kojega je Isus osobito ljubio; onaj koji se na večeri naslonio na Isuso- ve grudi i upitao: "Gospodine, tko je onaj koji te ima izdati?"

21 Kada ga opazio, Petar je rekao Isusu: "Gospodine, a što će biti s tim čovje- kom?"

22 Isus mu odgovorio: "Ako hoću da on ostane dok opet ne dođem, što je tebi do toga? Ti idi za mnom."

23 Zato se pronio među braćom glas da onaj učenik neće umrijeti. A Isus nije re- kao: Neće umrijeti, nego: "Ako hoću da on ostane dok opet ne dođem, što je tebi do toga?"

24 Ovo je taj učenik što svjedoči za ovo i napisao ovo. I znamo da je istinito njego- vo svjedočanstvo.

25 A ima i mnogo drugoga što je učinio Isus, i kad bi se sve to napisalo redom, mislim da ne bi ni u cijeli svijet stale kn- jige koje bi se napisale. Amen.

Djela

APOSTOLSKA

Izbor apostola Matije

1 U svojem prvom djelu, Teofile, napisao sam sve što je Isus počeo činiti i učiti, **2** do dana kad je uznesen na nebo, na- kon što je dao zapovijedi apostolima, preko Duha Svetoga, koje je On izabrao, **3** kojima se je pokazao živ poslije svoje muke s nepobitnim dokazima, ukazu- jući im se kroz vrijeme od četrdeset dana i govoreći im o kraljevstvu Božjem.

4 Dok je On jedanput bio s njima zajedno na okupu, zapovijedi im da ne odlaze iz Jeruzalema, nego da čekaju obećanje Očeve: "koje" On reče "ste čuli od mene;

5 jer Ivan je uistinu krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim, za neko- liko dana."

6 Zato ga oni, kad su se skupili, upitaju: "Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme obnoviti kraljevstvo Izraelu?"

7 O im odgovorio: "Nije za vas znati vri- jeme i doba koje je Otac uzeo samo pod svoju osobnu vlast.

8 Ali vi ćete primiti snagu Duha Svetoga kad side na vas, i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, u cijeloj Judeji i Samariji, pa i sve do kraja zemlje."

9 Kad je sve to rekao, dok su oni gledali bi uzdignut ispred njih i oblak ga uzme očima njihovim.

10 Dok su očiju uprtih u nebo gledali kako se uzdiže, gle, najedanput stanu kraj njih dva čovjeka u bijeloj odjeći,

11 pa im reknu: "Ljudi Galilejci, zašto

stojite zureći u nebo? Ovaj isti Isus, koji je uznesen između vas na nebo, opet će doći na isti način onako kako ste ga vidjeli odlaziti na nebo."

12 Tada se vrate u Jeruzalem s gore zvane Maslinska, koja je udaljena od Jeruzalema jedan Subotnji dan hoda.

13 Kada su ušli u grad, popeli se u gornju sobu gdje su obično boravili. To su bili: Petar, Jakov, Ivan i Andrija; Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov sin Alfejev i Simun Revnitelj, i Jakovljevi sinovi Juda.

14 Svi su ovi bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i njegovom braćom.

15 U ono vrijeme Petar je ustao među svima učenicima i rekao (bilo ih je zajedno oko stotinu dvadeset osoba):

16 Ljudi i braćo, trebalo se je ispuniti Pismo koje je prorokovao Duh Sveti na Davidova usta o Judi, koji je bio predvodnik onima koji su uhvatili Isusa.

17 On je pripadao nama i zadobio udio, to jest ovu našu službu.

18 Ovaj je sada s plaćom za nepravdu kupio njivu; zatim se strmoglavio, raspuknuo po sredini i razlila mu se sva utroba.

19 I to je postalo poznato svim stanovnicima Jeruzalema da je ta njiva prozvana njihovim jezikom Akeldama, to jest 'Krvna njiva'.

20 Jer u knjizi Psalama stoji napisano: 'Pust mu bio dom, neka nitko u njemu ne živi'; I još: 'Neka njegovu upravu preuzme drugi.'

21 Stoga, jedan od onih ljudi koji su bili s nama cijelo vrijeme koje je Gospodin Isus proveo s nama,

22 počevši od krštenja Ivanova do istoga dana kad je uznesen između nas, treba da bude skupa s nama svjedokom njegovog uskrsnuća."

23 I tada su predložili dvojicu: Josipa zvanog Barsaba s prezimenom Just i Matiju.

24 Tada su izmolili ovu molitvu: "Gospodine, ti koji poznaješ srca svih ljudi, pokaži nam kojega si od ove dvojice izabrao

25 da preuzme dio ove apostolske službe s koje je Juda, sagriješivši, ispao da bi otišao na svoje mjesto!"

26 Tada su bacili kocke za njih, kocka je pala na Matiju i on je bio pribrojen Jedanaestorici apostola.

Silazak Duha Svetoga. Petrov govor

2 A kad je došao dan Pentekosta (pedeseti dan) svi su bili jednodušno skupljeni na istom mjestu.

2 Odjedanput je došao šum s neba, kao kad puše silan vjetar, pa ispuni svu kuću gdje su sjedili.

3 I ukazali im se razdijeljeni jezici kao od plamena te na svakoga od njih side po jedan.

4 I svi se oni napunili Duha Svetoga te počeli govoriti drugim jezicima, kako im je već Duh davao da govore.

5 Tada su boravili u Jeruzalemu Židovi pobožni ljudi, iz svih naroda pod nebom.

6 Kad nastane spomenuti šum, mnoštvo se zgrnulo i ostalo zbunjeno, jer ih je svatko čuo govoriti svojim vlastitim jezikom.

7 Začudeni i zadivljeni govoreći jedan drugomu: "Zar nisu svi ovi što govore Galilejci?"

8 Pa kako to da ih svatko od nas čuje na svojem vlastitom jeziku s kojim smo rođeni?"

9 Partinjani, Midjani, Elamljani, stanovnici Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije,

10 Frigije i Pamfilije, Egipta i libijskih krajeva oko Cirene; Rimljani koji su na prolazu, Židovi i obraćenici u Židove,

11 Krećani i Arapi; svi mi čujemo ih gdje našim jezicima govore o veličanstvenim Božjim djelima."

12 Tako su svi bili zapanjeni i u dvoumici jedan drugoga pitali: "Što bi ovo moglo biti?"

13 Drugi su podrugljivo govorili: "Napili su se slatkog vina."

14 Tada je ustao Petar s Jedanaestoricom te povišenim glasom rekao: "Židovi i vi svi što boravite u Jeruzalemu! Ovo znajte i riječi mi poslušajte!

15 Ovi ljudi nisu pijani, kako vi to zamišljate, ta istom je treći sat dana,

16 već to je ono što je rečeno po proroku Joelu:

17 U posljednje dane bit će ovo, govori Bog, izliti ću od svojega Duha na svako ljudsko tijelo, te će proricati vaši sinovi i vaše kćeri; i vaši će mladići imati videnja, a vaši će starci sanjati sne.

18 Isto tako ću u ono vrijeme izliti od svojega Duha na svoje slugu i sluškinje, te će oni proricati.

19 Učiniti ću čudesa gore na nebu, a znakove dolje na zemlji: krv i ogranj i sukljanje dima.

20 Sunce će se pretvoriti u tamu, a mjesec u krv, prije nego što dođe dan Gospodinov, dan velik i slavan.

21 U to vrijeme, tko god se pozove na ime Gospodinovo, bit će spašen."

22 Izraelci, čujte ove riječi: Bog je pred vama potvrdio Isusa Nazarećanina moćnim djelima, čudesima i znacima koje, kako i sami znate, Bog je učinio po njemu među vama.

23 Njega, koji je predan po nepromjenljivoj odluci i predznanju Božjem, i kojega ste vi bezbožničkom rukom razapeli i

Djela

740

ubili,

24 kojega je Bog uskrsnuo i oslobodio smrtnih sveza, jer nije bilo moguće da ga drže.

25 Jer David za njega reče: 'Ja neprestano imam Gospodina pred očima. On mi stoji s desne strane da se ne pomaknem.'

26 Zato mi se srce raduje, a jezik kliče od veselja. Čak će mi i tijelo počivati u nadi,

27 jer nećeš ostaviti moju dušu u boravištu mrtvih niti dopustiti da tvoj Svetac istrune.

28 Ti si mi pokazao putove života, s tvojom prisutnošću napunit ćeš me radošću.'

29 Ljudi i braćo, dozvolite mi slobodno reći za glavaru Davida: umro je i pokopan i grob mu se nalazi među nama do današnjega dana.

30 Ali on dakle, kako je bio prorok i kako je znao da mu je Bog uz prisegu obećao da će od ploda njegova tijela, tjelesno, podići Krista da sjedne na njegovo prijestolje,

31 on u proročanskom predviđanju o Kristovom uskrsnuću reče: 'Niti je on ostavljen u boravištu mrtvih, niti mu je tijelo vidjelo truleža.'

32 Toga Isusa, Bog je uskrsnuo! Svi smo mi tomu svjedoci.

33 Zato je sada uzvišen na desnu stranu Boga, pošto je od Oca primio obećanje Duha Svetoga, i izlio ovo što sada vidite i čujete.

34 Jer David nije užišao na nebo već sam rekne: 'Reče Gospodin mojemu Gospodinu: "Sjedi mi s desne strane,

35 dok ne učinim tvoje neprijatelje podnožjem Tvojim nogama!"'

36 Zato neka sav dom Izraelov dobro znade da je Bog učinio i Gospodinom i Kristom toga Isusa kojega ste vi razapeli!"

37 Kad su to čuli, duboko u srcu potreseni reknu Petru i ostalim apostolima: "Ljudi i braćo, što da učinimo?"

38 Petar im rekao: "Pokajte se i neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista za oproštenje grijeha; i primit ćete dar Duha Svetoga.

39 Jer je za vas ovo obećanje za vašu djecu i za sve one iz daleka, koliko ih god pozove k sebi Gospodin naš Bog."

40 Još im je mnogim drugim riječima svjedočio i hrabrio ih govoreći: "Spasite se od ovoga pokvarena naraštaja!"

41 Tada oni koji su rado primili njegovu riječ pokrstili se. Tako se onoga dana pridruži crkvi oko tri tisuće duša.

42 Oni su bili postojani u apostolskom nauku, zajedništvu, lomljenju kruha i u molitvama.

43 Tada je strah ušao u svaku dušu, jer

su se događala mnoga čudesa i znakovi kroz apostole.

44 Svi koji su vjerovali držali su se zajedno i sve im je bilo zajedničko.

45 Prodavali bi svoja sva imanja i dijelili svakom prema njegovoj potrebi.

46 Postojano svaki dan bili su jednodušno u hramu, a po kućama bi lomili kruh i zajedno uzimali hranu vesela i priprosta srca.

47 Hvalili su Boga i zato uživali naklonošću svega naroda. A Gospodin je svaki dan dodavao crkvi one koji su se spasavali.

Petar ozdravlja hroma od poroda

3 Petar i Ivan išli su zajedno gore u hram devetog sata, kad je bio sat molitve.

2 Upravo tada su ljudi nosili nekog čovjeka hroma od rođenja. Ovoga su svaki dan postavljali pred hramska vrata zvana Krasna, da bi mogao prositi milostinju od posjetilaca hrama.

3 Kako opazi Petra i Ivana, koji su upravo htjeli ući u hram, zamoli ih za milostinju.

4 A Petar zajedno s Ivanom uperio u njega pogled pa mu rekao: "Pogledaj u nas!"

5 On ih je pomno promatrao u iščekivanju da će od njih nešto dobiti.

6 Tada mu rekao Petar: "Ja nemam ni srebra ni zlata, ali ono što imam, to ti dajem: U ime Isusa Krista Nazarećanina, ustani i hoda!"

7 Ujedno ga uhvatio za desnu ruku te ga podigao, a njemu su odmah očvrsnule noge, gležnji i stopala,

8 pa skočio, ustao i počeo hodati. Zatim je s njima ušao u hram, hodajući, poskakujući i hvaleći Boga.

9 Tako ga je sav narod vidio kako hoda i hvali Boga.

10 Ljudi su prepoznali da je to onaj koji je zbog milostinje sjedio na Krasnim vratima hrama; oni se napunili čuđenjem i divljenjem zbog onoga što mu se dogodilo.

11 Kako hromi koji je ozdravio nije ostavljao Petra i Ivana, sav se narod divio i čudio pa su potrčali svi zajedno k njima u trijem zvani Salomonov.

12 Kada je to vidio Petar, progovorio je narodu: "Izraelci, zašto se čudite ovomu? Zašto ste uprli pogled u nas, kao da smo mi svojom snagom ili pobožnošću učinili da ovaj može hodati?"

13 Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših proslavio je svojega Slugu Isusa, kojega ste vi predali i kojega ste se odrekli pred Pilatom kad je ovaj odlučio osloboditi ga.

14 Vi ste se odrekli Sveca i Pravednika, i tražili ste da vam se dađe jedan ubojica,

15 a ubili ste Princa života, kojega je Bog uskrsnuo od mrtvih; čemu smo svjedoci.

16 Njegovo ime, kroz vjeru u njegovo ime, upravo je učinilo ovoga čovjeka jakim, kojega vidite i poznajete. Da, ta vjera koja dolazi od Njega vratila je ovomu potpuno zdravlje naočigled vas svih.

17 Ali, braćo, ja znam da ste vi to učinili iz neznanja, kao i vaši glavari.

18 Bog je tako ispunio što je bio unaprijed najavio preko svih proroka, da će njegov Krist trpjeti.

19 Dakle, pokajte se i obratite da vam se izbrišu grijesi vaši, tako da mogu doći vremena osvježenja i utjehe od Gospodinove prisutnosti.

20 i da On pošalje Isusa Krista koji vam je bio propovijedan;

21 Onoga kojega nebo treba da primi do vremena sveopće obnove koju je Bog najavio odavno preko svih svojih svetih proroka od postanka svijeta.

22 Jer je Mojsije uistinu rekao očevima: 'Gospodin Bog vaš podignut će vam između vaše braće proroka poput mene. Njega slušajte u svemu što vam god reče.

23 I doći će vrijeme, kad će se svaka duša koja neće poslušati toga proroka uništiti iz naroda.'

24 Ali i ostali proroci, koji su vam govorili od Samuela i drugih poslije njega, isto su tako navješćivali ovo vrijeme.

25 Vi ste sinovi proroka i Saveza koji je Bog sklopio s vašim očevima kad Abrahamu rekao: 'U tvojemu će potomstvu biti blagoslovljena sva plemena na zemlji.'

26 Najprije je vama Bog podigao i poslao svojega Sina Isusa da vas blagoslovi, da se svaki pojedinac od vas obrati od svoje zloće."

Petar i Ivan pred sudom. Molitva vjernika

4 Tada dok su oni još govorili narodu, pristupili k njima svećenici, starješine hrama i saduceji,

2 ogorčeni što su učili narod i po primjeru Isusovom navješćivali uskrsnuće od mrtvih.

3 I digli na njih ruke i stavili ih u zatvor do sutra, jer je već bila večer.

4 Ali ipak, mnogi slušatelji govora prime vjeru, tako da broj ljudi naraste otprilike na pet tisuća.

5 Sutradan su se članovi Vijeća starješine pismoznanci,

6 i visoki svećenik Ana, Kaifa, Ivan, Aleksandar, i svi koliko ih je bilo od svih visokosvećeničkih redova, sastali u Jeruzalemu.

7 Oni su izveli apostole i postavili ih među sebe te ih upitali: "Kakvom vlašću ili u čije ste ime to učinili?"

8 Tada im Petar, pun Duha Svetoga, re-

kao: "Vladari naroda i starješine izrael-ske!

9 Ako nas danas sudski ispituje o dobročinstvu učinjenom jednom bolesniku i po kojem je ovaj ozdravio,

10 neka bude na znanje svima vama i cijelom narodu izraelskom, da po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi razapeli, a kojega je Bog uskrsnuo od mrtvih, po njemu zdrav stoji ovaj čovjek pred vama.

11 To je 'kamen koji ste vi graditelji odbacili, postao je glavni ugaoni kamen.'

12 Spasenja nema ni u komu drugom, jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima po kojemu se možemo spasiti."

13 A kad su vidjeli Petrovu i Ivanovu neustrašivost i saznali da su neuki i neizvježbani ljudi, počeli se diviti. I shvatili su da su oni bili sa Isusom.

14 Ali nisu mogli ništa reći protiv njih, jer su promatrali ozdravljena čovjeka kako stoji s njima.

15 Stoga im zapovjedili da iziđu iz vijećnice, tako da mogu među sobom raspravljati,

16 govoreći: "Što da učinimo s tim ljudima? Jer, zaista, poznato je svim stanovnicima Jeruzalema da je kroz njih učinjeno ovo čudo, i mi to ne možemo zanijekati.

17 Ali da se ovo ne raširi još više među narodom, strogo im zaprijetimo da ubuduće nikomu ne govore o tomu imenu."

18 Tada ih pozovu unutra te im strogo zabrane da o Isusovu imenu govore uče.

19 Ali im Petar i Ivan odvrate: "Sami prosudite je li pravo pred Bogom da se više pokoravamo vama nego Bogu!

20 Jer mi ne možemo drukčije nego govoriti ono što smo vidjeli i čuli."

21 Kako nisu mogli naći nikakve izlike da ih kazne, ponovno im zaprijetite i otpuste ih zbog naroda, jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo.

22 Jer čovjeku na komu se dogodi čudesno ozdravljenje bilo je više od četrdeset godina.

23 Kad su bili pušteni na slobodu, vrate se k svojim te im priopće sve što su im rekli glavari svećenički i starješine.

24 Kako su to čuli, jednostavno podigli glas k Bogu te rekli: "Gospodaru, ti si Bog, koji si stvorio nebo, zemlju, more i sve ono što je u njima,

25 koji si rekao na usta našega oca Davida, sluge svojega: 'Zašto se bune narodi, a plemena snuju isprazne stvari?

26 Zemaljski se kraljevi digli, a vladari udružili protiv Gospodina i protiv njegova Krista.'

27 Jer uistinu su se udružili Herod i

Djela

742

Poncije Pilat zajedno s neznabošcima i plemenima izraelskim protiv tvojega svetog Sluge Isusa, kojega si pomazao,

28 da ostvare sve što je tvoja snaga i mudrost unaprijed odredila da bude.

29 A sada, Gospodine, pogledaj na njihove prijete, pa slugama svojim daj da neustrašivo navješćuju riječ tvoju!

30 Pruži svoju ruku da se mogu činiti ozdravljenja znakovi i čudesa po imenu tvojega svetog Sluge Isusa."

31 Dok su jedanput molili, potrebe se mjesto na kojemu su bili skupljeni; i svi su se napunili Duhom Svetim te neustrašivo počeli navješćivati riječ Božju.

32 Tako je mnoštvo onih koji su vjerovali bilo jedno srce i jedna duša. Nitko nije nazivao svojim vlasništvom ono što je posjedovao, već je među njima sve bilo zajedničko.

33 Apostoli su vrlo odvažno svjedočili za uskrsnuće Gospodina Isusa, i velika je milost bila nad njima svima.

34 Među njima, dakako, nitko nije oskudijevao, jer bi svi posjednici zemljišta i kuća to prodavali te novac od prodanih stvari donosili

35 i stavljali pred noge apostolima. Tada se to dijelilo svakom pojedincu prema njegovim potrebama.

36 Tako je Josip, kojega su apostoli prozvali Barnaba, (što znači sin utjehe,) Levit, rodom s Cipra,

37 posjedovao njivu, koju je prodao i novac donio te ga stavio pred noge apostolima.

Ananija i Safira

5 Neki čovjek imenom Ananija, sa svojom ženom Safirom, prodao je imanje. **2** Zadržao za sebe dio utrška sa znanjem žene, a ostatak donio i stavio pred noge apostolima.

3 Tada mu Petar rekao: "Ananija, zašto ti je sotona napunio srce tako da lažeš Duhu Svetom i da zadržiš za se dio utrška od svojega imanja?"

4 Dok je bilo neprodano, zar nije bilo tvoje? I kako je prodano, zar nije bilo na tvom raspolaganju? Zašto si u svojemu srcu odlučio to učiniti? Nisi slagao ljudima, nego Bogu."

5 Tada Ananija čim je čuo te riječi, pao je te izdahnuo. I ušao je velik strah u sve koji su to čuli.

6 Mladići su ustali, zamotali ga, iznijeli i pokopali ga.

7 Poslije koja tri sata ušla je i njegova žena, ne znajući što se dogodilo.

8 Petar joj rekao: "Kaži mi, jeste li za toliko prodali zemljište?" "Da, za toliko," odgovorila je ona.

9 Tada joj rekao Petar: "kako to, zašto ste se dogovorili da zajedno kušate Duha

Gospodinova? Gle! Već su na vratima noge onih koji su pokopali tvojega muža, da i tebe iznesu!"

10 Tada je ona odmah pala njemu do nogu te izdahnuo. A kad su mladići ušli, našli su ju mrtvu; pa ju iznijeli i pokopali do njezina muža.

11 Velik strah spopadne svu crkvu i sve koji su to čuli.

12 A preko ruku apostolskih događala su se mnoga čuda i čudesni znakovi u narodu. Oni su bili svi zajedno i u skladu u Salomonovu trijemu.

13 Od ostalih nitko se nije usuđivao doći k njima blizu, a narod ih je visoko cijenio.

14 I sve više vjernika, mnoštvo muževa i žena, pridruživalo se Gospodinu.

15 Toliko da su čak na ulice iznosili bolesnike i stavljali ih na ležaljke i sjedala, da barem sjena Petrova, dok je prolazio, padne na nekoga od njih.

16 Mnogi su dolazili i iz okolnih gradova u Jeruzalem i donosili bolesnike i one koje su mučili nečisti duhovi. I svi su bili ozdravljeni.

17 Tada se digli, puni zavisti, visoki svećenik i sve njegove pristaše (to jest sekta saducejska,)

18 pohvatali apostole i bacili ih u javni zatvor.

19 A noću je anđeo Gospodinov otvorio vrata zatvora, izveo ih pa im rekao:

20 Idite i navješćujte u hramu narodu sve riječi ovoga života!"

21 A kad su oni to čuli, ušli su u hram rano ujutro i počeli učiti. Ali je uto došao visoki svećenik s onima koji su bili s njim, sazvali Vijeće sa svim starješinama sinova Izraelovih i poslali stražare u zatvor da ih dovedu.

22 Ali kad su stražari stigli onamo i nisu ih našli u zatvoru vratili se i izvijestili,

23 govoreći: "Našli smo zatvor uistinu zaključan sa svom pažnjom i stražare gdje stražare pred vratima. Ali kad smo vrata otvorili, unutra nismo našli nikoga."

24 Kad su čuli te riječi, kako starješina hrama tako i glavari svećenički, posve zbunjeni zbog apostola, pitali su se kako se to dogodilo.

25 Uto je ušao netko te im javio: "Eno, oni ljudi što ste ih bacili u zatvor stoje u hramu i poučavaju narod!"

26 Nato je otišao zapovjednik sa stražarima hrama te ih doveo bez nasilja, jer su se bojali naroda da ih ne bi kamenovao.

27 A kad su ih oni doveli, stavili ih pred Vijeće. Visoki svećenik ih upitao

28 govoreći: "Zar vam nismo oštro zabranili da učite o tomu imenu? A vi ste, evo, napunili Jeruzalem svojom nau-

kom i namjeravate baciti na nas krv toga čovjeka."

29 Tada su im odgovorili Petar i drugi apostoli: "Treba se više pokoravati Bogu nego ljudima."

30 Bog otaca naših uskrsnuo je Isusa, kojega ste vi, vješajući ga na križ, ubili.

31 Njega je Bog desnicom svojom uzvisio za Vođu i Spasitelja, da dađe Izraelu pokajanje i oproštenje grijeha.

32 A mi smo tomu svjedoci; isto i Duh Sveti kojega je Bog dao onima koji mu se pokoravaju."

33 Kad su to čuli, vrlo su se naljutili te ih nakanili ubiti.

34 Tada je ustao jedan od članova Vijeća, neki farizej imenom Gamaliel, učitelj Zakona i poštovan od svega naroda, te on zapovjedio da apostole malo izvedu van.

35 Zatim je rekao onima: "Ljudi, Izraelci! Promislite dobro što mislite učiniti s tim ljudima!"

36 Prije ovoga vremena diže se Teuda, praveći se da je on nešto osobito, i uz njega je pristalo oko četiri stotine ljudi. On je bio ubijen, a sve njegove pristaše bile su raspršene i uništene.

37 Poslije njega, u doba popisa pučanstva, diže se Juda Galilejac i povuče dosta naroda za sobom. I on poginu, a sve njegove pristaše budu raspršene.

38 A za ovo sada, kažem vam: klonite se tih ljudi i pustite ih! Jer ako njihov pothvat i djelo potječe od ljudi, propast će,

39 a ako dolazi od Boga, nećete ga moći uništiti. Pustite ih, da se ne nadete u boju protiv s Boga!"

40 Tada pristanu na njegov prijedlog, dozvali k sebi apostole te su ih išibali i zapovjedili da ne govore o Isusovu imenu pa ih otpustili.

41 A oni ostavili Vijeće vrlo veseli što im je udijeljena čast da podnesu zlostavljanje za ime Isusovo.

42 I svaki dan neprestano i u hramu i po kućama nisu prestali navješćivati Isusa kao Krista.

Stjepan pred visokim vijećem

6 U ono vrijeme, kako je rastao broj učenika, počeli su mrmljati Helenisti (Grci) protiv Hebreja, jer da se njihove udovice zapostavljaju u svakidašnjoj pomoći.

2 Tada su Dvanaestorica dozvali k sebi učenike te im rekli: Nije pravo da mi ostavimo riječ Božju pa da služimo za stolovima.

3 Zato, dakle, radije pronadite, braćo, među sobom sedam ljudi na dobru glas, punih Duha Svetoga i mudrosti, pa ćemo njih postaviti nad tim poslom,

4 a mi ćemo se potpuno posvetiti molitvi i službi propovijedanja."

Djela

5 Prijedlog se svidio cijeloj skupštini te su izabrali Stjepana, čovjeka punog vjere i Duha Svetoga, zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmena te bivšeg obraćenika na židovsku vjeru Nikolu iz Antiohije.

6 Njih su postavili pred apostole, a oni su pod molitvom položili na njih ruke.

7 Riječ se Božja širila bez prestanka, a broj učenika u Jeruzalemu silno rastao. I mnogi su svećenici prihvaćali vjeru.

8 Stjepan, pun vjere i snage, činio je velika čudesa i znakove među narodom.

9 Tada se digli neki pripadnici sinagoge, zvana sinagoga Slobodnjaka, (Cirenaca, Aleksandrinaca iz Cilicije i Azije,) te se počeli prepirati sa Stjepanom.

10 Ali nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu kojim je govorio.

11 Tada su podgovorili neke ljude da izjave: "Mi smo ga čuli gdje govori pogrdne riječi protiv Mojsija i Boga."

12 Tako su razdražili narod, starješine i pismoznance, zatim su pristupili k njemu, uhvatili ga i izveli pred Vijeće.

13 Tu su doveli i lažne svjedoke koji su izjavili: "Ovaj čovjek neprestano govori protiv ovoga svetog mjesta i Zakona."

14 Mi smo ga čuli gdje govori da će Isus, onaj Nazarećanin, srušiti ovo mjesto i promijeniti bogoslužje koje nam je predao Mojsije."

15 Nato svi koji su sjedili u Vijeću upru pogled u Stjepana i opaze da mu je lice poput lica od anđela.

Govor Stjepana i njegovo kamenovanje

7 Tada ga upita visoki svećenik: "Je li to tako?"

2 On je odgovorio, Ljudi i braćo i očevi, poslušajte: Bog slave ukazao se našem ocu Abrahamu za njegova boravka u Mezopotamiji, prije nego što se nastani u Haranu,

3 i rekao mu: 'Izidi iz svoje zemlje i od svojega roda i hajde u zemlju koju ću ti Ja pokazati.'

4 Tada je on napustio kaldejsku zemlju i nastanio se u Haranu. A odatle ga, nakon smrti njegova oca, preselio u ovu zemlju u kojoj sada živite.

5 U njoj mu ne dade nikakva vlasništva, ni jednu stopu zemlje, već mu je obećao, dok još nije imao djeteta, dati u posjed njemu i njegovu potomstvu poslije njega.

6 Uz to mu Bog rekao ovako: da će njegovo potomstvo boraviti u tuđoj zemlji, da će ga staviti u ropstvo i zlostavljati četiri stotine godina.

7 Ali narod kojemu budu robovali, reče Bog, ja ću suditi. Potom će izići te se meni klanjati na ovom mjestu.'

8 Zatim je sklopio s njim Savez kojemu je

Djela

744

znak obrezanje. I tako Abraham rodi Izaka i obrezao ga osmi dan, Izaku se rodi Jakov, a Jakovu se rodi dvanaest patrijarha.

9 A patrijarsi su prodali Josipa u Egipat, jer su mu zavidjeli. Ali Bog je bio s njim.

10 Te ga oslobodi od svih njegovih nevolja i dade mu naklonost i mudrost pred faraonom, kraljem egipatskim, koji ga postavi upraviteljem Egipta i sve svoje kuće.

11 Tada dođe glad na sav Egipat i Kanaan. Oskudica je bila tako velika da naši očevi nisu mogli naći hrane.

12 Kad je Jakov čuo da u Egiptu ima hrane, posla on naše očeve prvi put.

13 A drugi put Josip se otkrio braći svojoj te tako i Faraon dozna za Josipovo podrijetlo.

14 Tada Josip zapovjedi da se k njemu dozove njegov otac Jakov sa svom rodbinom, u svemu sedamdeset i pet osoba.

15 Tada Jakov siđe u Egipat, gdje umre on i naši očevi.

16 I bili su preneseni u Sihem i položeni u grob, koji je u Sihemu kupio za srebro Abraham, od sinova Hamorovih.

17 Ali kako se bližilo vrijeme da se treba ispuniti obećanje koje je Bog dao Abrahamu, tako se povećavao narod i množio u Egiptu.

18 Sve dok Egiptom ne zavlada novi kralj, koji nije znao više ništa o Josipu.

19 Taj je kralj lukavo postupao s našim narodom, zlostavljao naše očeve, sileći ih da izlažu svoju djecu, da ne ostaju na životu.

20 U to se vrijeme rodio Mojsije i bio je po volji Božjoj. Tri je mjeseca bio odgajan u kući oca svojega.

21 A kad je bio izbačen, posvojila ga je faraonova kćer i sebi othranila za sina.

22 Tako je Mojsije bio poučen u svoj mudrosti egipatskoj. I bio je silan u svojim riječima i djelima.

23 Kad mu je bilo četrdeset godina, ponese ga želja da pohodi svoju braću, sinove Izraelove.

24 Kad je vidio kako se na jednomu čini nasilje, uzme ga u obranu i osveti zlostavljenoga, ubivši Egipćanina.

25 Mojsije je mislio da će njegova braća razumjeti da će Bog svojom rukom donijeti im oslobodenje. Ali oni nisu razumjeli.

26 Sutradan se pokazao među njima dok su se tukli te ih pokušao pomiriti: 'Ljudi, rekao im, braća ste, zašto činite nasilje jedan drugomu?'

27 Ali onaj koji je činio nasilje odgurnuo ga i rekao: 'Tko je tebe postavio za glavaru i suca nad nama?'

28 Zar bi htio ubiti i mene kao što si jučer ubio Egipćanina?'

29 Zbog te riječi Mojsije je pobjegao i nastanio se kao stranac u zemlji midjanskoj, gdje je imao dva sina.

30 Kad prođe četrdeset godina, ukazao mu se anđeo Gospodinov u pustinji Sinajske gore, u plamenu zapaljena grma.

31 Kad to Mojsije opazi, začudi se viđenju. Dok se približavao da pažljivo pogleda, čuo se glas Gospodinov.

32 govoreći ovo: 'Ja sam Bog otaca tvojih: Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljev.' Sav drščući, Mojsije se ne usudi više pogledati.

33 Tada mu Gospodin rekao: 'Izuj obuću sa svojih nogu, jer je mjesto na kojem stojiš sveta zemlja.'

34 Dobro sam zaista vidio muku svojega naroda koji je u Egiptu i čuo njegovo uzdisanje. Zato sam sišao da ga oslobodim. I sad hajde da te pošaljem u Egipat.'

35 Onoga Mojsija kojega su odbili riječima: 'Tko je tebe postavio za glavaru i suca?' Posla im Bog kao vladara i osloboditelja po anđelu, onomu koji mu se ukazao u grmu.

36 On ih izveo učinivši čudesa i znakove u zemlji egipatskoj, u crvenom moru i u pustinji četrdeset godina.

37 To je onaj Mojsije koji je rekao sinovima Izraelovim: 'Gospodin vaš Bog će vam između vaše braće podignuti proroka poput mene; njega slušajte.'

38 To je onaj koji je bio u skupini u pustinji s anđelom koji mu je govorio na Sinajskoj gori i s očevima našim; onaj koji je primio žive riječi da ih dade nama;

39 komu se nisu htjeli pokoriti očevi naši, nego su ga odbacili i srcem okrenuli natrag u Egipat.

40 govoreći Aronu: 'Napravi nam bogove koji će nas predvoditi, jer ne znamo što je bilo od Mojsija koji nas je izveo iz Egipta.'

41 Zato su u ono vrijeme načinili zlatno tele, prinijeli žrtvu tom idolu te počeli klicati nad djelom ruku svojih.

42 Tada se Bog okrenuo i pustio ih da se klanjaju vojsci nebeskoj, kao što je napisano u knjizi Proroka: 'Zar ste mi prinosili žrtve klanice i prinosnice četrdeset godina u pustinji, o dome Izraelov?'

43 Nosili ste sobom šator Molohov, zvijezdu boga Refana: idole ste načinili da im se klanjate. Zato ću vas prognati s onu stranu Babilona!'

44 Naši su očevi u pustinji imali sobom Sator svjedočanstva, kako je to naredio onaj koji je govorio s Mojsijem da ga napravi prema uzorku koji je vidio.

45 Kad su ga primili očevi naši, donijeli su ga pod vodstvom Jošue u zemlju koju su zaposjeli od neznabožaca što ih je Bog protjerao ispred naših otaca, sve do Davidovih dana.

46 Ovaj je našao milost pred Bogom te je molio da podigne prebivalište Bogu Jakovljevu.

47 Ali mu istom Salomon sagrađi kuću.

48 A Svevišnji ne prebiva u hramovima napravljenim ljudskom rukom, kako je to prorok rekao:

49 Nebo je moje prijestolje, a zemlja je podnožje nogama mojim. Kakvu ćete mi kuću sagrađiti, govori Gospodin, ili kakvo je mjesto mojega počivanja?

50 Zar moja ruka nije sve ovo načinila?

51 Ljudi tvrde šije, neobrezanih srdaca i ušiju! Vi se uvijek opirete Duhu Svetom! Kako očevi vaši tako i vi.

52 Koga od proroka nisu progonili očevi vaši? Poubijali su one koji su unaprijed najavljivali dolazak Pravednika, kojega ste vi sada već izdali i ubili.

53 Vi baš koji ste primili Zakon preko anđela, ali ga niste držali."

54 Kad to čuju, uskipio im bijes u srcima te počeli škripati zubima na njega.

55 A on, pun Duha Svetoga, upro pogled u nebo i vidio slavu Božju i Isusa gdje stoji Bogu s desne strane, te rekao:

56 Evo, gledam otvorena nebesa i Sina Čovječjega gdje stoji Bogu s desne strane."

57 Nato su oni povikali jakim glasom, zatiskivajući uši te kao jedan navalili na njega.

58 Izbacili ga izvan grada i kamenovali. A svjedoci odložili haljine svoje do nogu mladića koji se zvao Savao.

59 Dok su kamenovali Stjepana, on je zazivao Boga govoreći: "Gospodine Isuse, primi moj duh!"

60 Zatim klekne i viknu jakim glasom: Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh! Kad je to rekao, usnuo je.

Obraćanje i krštenje Etiopljanina

8 A Savao je odobravao njegovo ubojstvo stvo. Onoga istog dana nastao je velik progon crkve u Jeruzalemu, te se svi kršćani, osim apostola, raspršili po krajevima judejskim i samarijskim.

2 A pobožni su ljudi sahranili Stjepana i priredili za njim veliku posmrtnu žalost.

3 Savao je pak pustošio crkvu; idući iz kuće u kuću izvlačio je iz njih ljude i žene te ih predavao u zatvor.

4 Oni što su bili raspršeni prolazili su iz jednog kraja u drugi propovijedajući Riječ.

5 Tako Filip side u glavni grad Samarije i tu je propovijedao Krista.

6 Narod je jednostavno poklanjao pažnju Filipovim riječima, dok ga je slušao i gledao čudesa koja je činio.

7 Jer su nečisti duhovi, naime, izlazili s velikom vikom iz mnogih opsjednutih, a mnogi koji su bili uzeti i hromi ozdravili.

8 I nastala je velika radost u onomu gradu.

9 Bio je tamo u tom gradu neki čovjek imenom Simun, on se bavio vraćanjem i zavedio narod samarijski. Pravio se da je on nešto veliko,

10 zato su svi, od najmanjega do najvišega, pristajali uz njega i tvrdili govoreći: "Ovaj je čovjek sila Božja."

11 A oni su pristajali uz njega jer ih je dugo vremena zanosio svojim vraćanjem.

12 Ali kad su povjerovali Filipu koji je navješćivao Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem i o imenu Isusa Krista, pristanu da se krste, i ljudi i žene.

13 Tada Simun koji je postao vjernik; te primivši krštenje, neprestano je bio uz Filipa i divio se gledajući velika čudesa i znakove što su se događali,

14 Kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da je Samarija primila riječ Božju, poslali su tamo Petra i Ivana.

15 Kad su oni sišli k Samarijancima, pomole se za njih da prime Duha Svetoga.

16 Jer još ni na jednoga od njih nije sišao; bili su samo kršteni u ime Gospodina Isusa.

17 Tada su Petar i Ivan položili na njih ruke, i oni su primili Duha Svetoga.

18 Kad je Simun vidio da se Duh Sveti daje polaganjem apostolskih ruku, ponudi im novca

19 govoreći: "Dajte i meni tu vlast da onaj na koga položim ruku primi Duha Svetoga."

20 A Petar mu rekao: "Neka propadne tvoj novac zajedno s tobom, jer si vjerovao da dar Božji možeš steći novcem!"

21 Ti nemaš ni dijela ni udjela u ovom, jer srce tvoje nije pravo pred Bogom.

22 Zato se odvrati od te svoje zloče i moli Gospodina da ti oprosti tu namisao srca tvojega.

23 Jer vidim da si otrovan gorkošću i okovan nepravdom."

24 Tada im Simun odgovorio: "Molite radije vi Gospodina za mene, da me ne snađe ništa od onoga što rekoste!"

25 Oba apostola, pošto su posvjedočili i propovijedali riječ Božju, vratili su se u Jeruzalem propovijedajući Radosnu vijest mnogim samarijskim selima.

26 Tada je anđeo Gospodinov rekao Filipu: "Ustani i idi prema jugu, na put koji se spušta iz Jeruzalema u Gazu." To je pustoš.

27 Filip je ustao i otišao. I gle, čovjek Etiopljanin, uškopljenik, dvoranin Kanda-ke, etiopske kraljice, imao je veliku vlast i bio je nad svom njezinom riznicom, a bio je u Jeruzalemu gdje se išao klanjati.

28 Vraćao se kući, sjedeći u svojim kolima i čitajući proroka Izaiju.

Djela

746

29 Tada je Duh rekao Filipu: "Hajde i primakni se tim kolima!"

30 Kad je Filip pritrčao k njemu i čuo da onaj čita proroka Izaiju, upitao ga: "Razumiješ li to što čitaš?"

31 On je rekao: "Pa kako bih razumio ako me tko ne uputi?" Odvratio je on i pozvao Filipa da se popne i sjedne pokraj njega.

32 A odlomak iz Pisma koji je čitao bio je ovaj: "Vodili ga na klanje kao ovcu; kao što je janje nijemo pred onima koji ga striže, tako on ne otvori usta svojih."

33 U njegovom ponašanju uzeta mu je njegova pravednost. Tko će opisati njegov naraštaj? Jer se život njegov sa zemlje uzima."

34 Nato se uškopljenik obrati Filipu: "Molim te, o komu prorok ovo govori? O sebi ili o komu drugom?"

35 Tada je Filip otvorio usta te mu, polazeći od toga mjesta iz Pisma, počeo navješćivati Radosnu vijest o Isusu.

36 Putujući tako došli su do neke vode i uškopljenik je rekao: "Evo vode! Sto me sprečava da budem kršten?"

37 A Filip mu rekao: "Ako ti vjeruješ od svega srca svojega, možeš." A on odgovorio: "Ja vjerujem da je Isus Krist Sin Božji."

38 I zapovjedi da se zaustave kola. Tada obojica, Filip i uškopljenik, siđu u vodu te ga Filip krsti.

39 A kad su oni izišli iz vode, Duh Gospodinov odnese Filipa, tako da ga uškopljenik više nije vidio, dok on sav radosan nastavi svojim putem.

40 A Filip se našao u Azotu te prošao, propovijedajući Radosnu vijest, sve gradove dok nije došao u Cezareju.

Obraćenje Savlovo

9 A Savao, koji je sve dalje disao prijetnjom i ubistvom protiv učenika Gospodinovih, obratio se visokom svećeniku,

2 te od njega zatražio pisma za sinagoge u Damasku da bi, ako tamo otkrije pripadnike ovoga Puta, i ljude i žene, mogao svezane dovesti u Jeruzalem.

3 A kad se on na svom putovanju približi Damasku, odjedanput ga obasja svjetlost s neba.

4 Tada je on pao na zemlju i čuo glas govoreći mu: "Savle, Savle, zašto me progoniš?"

5 A on je rekao: "Tko si ti Gospodine?" a Gospodin mu rekao: "Ja sam Isus, kojega ti progoniš. Teško ti je u bodljike nogom udarati."

6 A on je skamenjen i dršćući rekao: "Gospodine, što hoćeš da učinim?" A Gospodin mu rekao: "Sad ustani i hajde u grad, i tu će ti se reći što trebaš činiti!"

7 Njegovi su suputnici ostali nijemi od

čudenja, jer su čuli glas, a nisu vidjeli nikoga.

8 Tada Savao ustane sa zemlje, ali ni otvorenih očiju nije vidio ništa. Nato ga oni vodeći za ruku dovedu u Damask,

9 gdje ostane tri dana slijep; niti je što jeo niti pio.

10 U Damasku je bio tada neki učenik imenom Ananija, kojemu je Gospodin u viđenju rekao: "Ananija!" A on je rekao: "Evo me, Gospodine."

11 Gospodin mu rekao: "Ustani i idi u ulicu koja se zove Prava pa u Judinoj kući potraži čovjeka iz Tarsa zvanog Savla! On je upravo u molitvi."

12 I on je u viđenju vidio nekoga čovjeka imenom Ananiju kako je ušao k njemu i položio ruke na njega da bi opet progledao."

13 Tada je Ananija odgovorio: "Gospodine, od mnogih sam čuo za toga čovjeka kolika je zla nanio tvojim svetima u Jeruzalemu."

14 I ovdje ima vlast od glavarara svećeničkih da sveže sve koji zazivaju tvoje ime."

15 Ali mu Gospodin rekao: "Idi, jer je taj čovjek moje izabrano sredstvo da doneše moje ime i pred neznabošce, i kraljeve, i sinove Izraelove."

16 Ja ću mu pokazati koliko mora trpjeti za moje ime"

17 Ananija je otišao svojim putem te ušao u spomenutu kuću i položio ruke na Savla govoreći: "Brate Savle, poslao me Gospodin Isus, koji ti se ukazao na putu kojim si išao ovamo, da možeš primiti vid i da se napuniš Duhom Svetim."

18 I odmah mu spalo s očiju nešto kao ljske; i on je tada progledao te ustao i bio kršten.

19 Nato kad je uzeo hranu, vrati mu se snaga. Tada proveđe neko vrijeme s učenicima u Damasku.

20 I odmah je počeo propovijedati u sinagogama da je Isus Sin Božji.

21 Ali svi koji su ga slušali ostanu začudeni govoreći: "Zar nije ovo onaj koji je u Jeruzalemu uništavao one koji zazivaju ovo ime, i došao je ovamo samo zato da ih svezane odvede glavarima svećeničkim?"

22 Ali je Savao bio sve jači i sve je više zbunjivao Zidove u Damasku, dokazujući da je Isus Krist.

23 Nakon mnogo dana, Zidovi odluče da ga ubiju.

24 Ali je Savao doznao za njihovu zavjeru. A oni su pazili na gradskim vratima danju i noću kako bi ga ubili.

25 Ali su ga učenici uzeli i noću ga spustili u velikoj košari preko gradskih zidina.

26 Kad je Savao došao u Jeruzalem, nastojao se približiti učenicima; ali su ga

se oni svi bojali, jer nisu vjerovali da je on uistinu učenik.

27 Nato ga je uzeo Barnaba i odveo k apostolima te im objasnio kako je Savao dok je bio na putu, vidio Gospodina koji mu je govorio i kako je on u Damasku smjelo propovijedao u ime Isusovo.

28 Otada je bio s njima u Jeruzalemu ulazeći i izlazeći

29 Smjelo propovijedajući u ime Gospodinovo i raspravljao s Helenistima a oni su gledali kako da ga ubiju.

30 Kada su to saznala braća, odvela su ga dolje u Cezareju, a odatle ga poslali u Tars.

31 Tada su crkve po cijeloj Judeji, Galileji i Samariji bile u miru; izgrađivale se i živjele u strahu Gospodinovu i umnožavale se utjehom Duha Svetoga.

32 Tako jedanput, kad je Petar obilazio svuda, došao je i k svetima koji su živjeli u Lidi.

33 Tamo je našao nekog čovjeka imenom Eneju koji je osam godina ležao na postelji jer je bio uzet.

34 Petar mu rekao: "Eneja, ozdravlja te Isus Krist. Ustani i prostri sam sebi!" I on odmah ustane.

35 Vidjevši ga svi žitelji Lide i Šarona obrate se Gospodinu.

36 U Jopi je bila neka učenica imenom Tabita, što znači Košuta. Ta žena je bila puna djela ljubavi i djela milosrđa koja činila.

37 Dogodilo se baš u ono vrijeme da je ona oboljela te umrla. Kada su ju okupali, stavili su ju u gornju sobu.

38 A kako je Lida blizu Jope, učenici su čuli da je Petar u Lidi, poslali su k njemu dva čovjeka s molbom da dođe k njima i da ne otežu dolazak.

39 Petar se tada podigao i krenuo s njima. A kad je stigao tamo, odveli su ga u gornju sobu. Svi su se u suzama skupili oko njega te mu pokazali haljine i ogrtače koje je radila Košuta dok je bila na životu.

40 Petar je istjerao sve van te kleknuo i pomolio se. Zatim se okrenuo prema mrtvom tijelu i rekao: "Tabita, ustani!" Ona je tada otvorila oči, pogledala Petra te sjela.

41 Tada joj on pružio svoju ruku i podigao ju, zatim je dozvao svece i udovice te im ju pokazao živu.

42 Vijest o tom raširila se po cijeloj Jopi te su mnogi prigrlili vjeru u Gospodina.

43 A Petar je ostao mnogo dana u Jopi kod nekog Simuna kozara.

10 *Obraćenje i krštenje satnika Kornelija*
U Cezareji bio je neki čovjek imenom Kornelije, stotnik u takozvanoj Italijanskoj četi.

2 Bio je pobožan, poštivao i bojao se Boga sa svim domom svojim. Židovskom je narodu iskazivao mnoga dobročinstva i molio se Bogu bez prestanka.

3 On u jednom videnju, oko devetog sata dana, jasno je vidio kako anđeo Božji dolazi k njemu i rekao mu: "Kornelije!"

4 Stotnik s očima uprtim u njega i prestrašen upita ga: "Što je, Gospodine?" A on mu rekao: "Tvoje molitve i milostinje uzišle su pred Boga kao žrtva potsjetnica."

5 Tako, sada pošalji ljude u Jopu i dozovi Simuna koji se zove Petar.

6 On je gost Simuna, kozara, čija je kuća pokraj mora; on će ti reći što trebaš činiti."

7 Kad je iščeznuo anđeo koji mu je govorio, stotnik dozove dvojicu svojih slugu i jednoga pobožnog vojnika od onih koji su mu bili dodijeljeni za službu.

8 Kada im je on sve to objasnio poslao ih u Jopu

9 Sutradan, dok su oni putovali i približavali se gradu, uzišao je Petar oko šestog sata na krov kuće da moli.

10 Tada je vrlo ogladnio, te zaželio nešto pojesti. Dok su mu oni pripravljali jelo, on je pao u zanos

11 i ugledao otvoreno nebo i neku posudu, sličnu velikom platnu zavezanom s četiri ugla, gdje silazi i spušta se na zemlju.

12 U njoj je bilo sve vrste četveronožnih životinja, gmazova zemaljskih i ptica nebeskih.

13 I neki glas mu rekao: "Ustani, Petre, kolji i jedi!"

14 A Petar je rekao: "Ne nikako, Gospodine, jer nikada nisam jeo ništa prosto i nečisto."

15 A glas mu opet po drugi put rekao: "Ono što je Bog očistio, ti ne nazivaj prostim" (nečistim)

16 To se ponovilo tri puta, i posuda odmah bi uznesena na nebo.

17 Dok je Petar, zbunjen, razmišljao što bi moglo značiti videnje koje je imao, i gle, najedanput se pojave na vratima Kornelijeve izaslanici, pošto su se raspitali za Simunovu kuću,

18 Te pozovu i upitaju: "Je li ovdje u gostima Simun zvani Petar?"

19 Dok je Petar sve dalje razmišljao o videnju, rekao mu Duh: "Evo te traže tri čovjeka."

20 Hajde ustani, siđi pođi s njima i ništa ne sumnjaj, jer sam ih ja poslao!"

21 Petar side k ljudima, koje je poslao Kornelij te im rekao: "Evo, gle, ja sam onaj kojega vi tražite. Koji je razlog vašega dolaska?"

22 Oni mu reknu: "Stotnik Kornelije, čovjek pravedan i Bogobožan, koji uživa

Djela

748

dobar glas kod svega naroda židovskog, primio je zapovijed Božju po anđelu svetom da te dozove u dom svoj i da čuje riječi od tebe."

23 Tada ih Petar pozove unutra i gostoljubivo primi. A sutradan ustane te krenu s njima, a pratila ga još i neka braća iz grada Jope.

24 A sljedećeg dana stiže u Cezareju. Tu ih je čekao Kornelije, saznavši svoju rodbinu i bliske prijatelje.

25 I dok je Petar ulazio, Kornelije mu išao u susret, pao mu do nogu i poklonio mu se.

26 A Petar ga podignuo govoreći: "Ustani! I ja sam samo čovjek!"

27 Razgovarajući s njim, ušao je i našao mnogo skupljenih ljudi.

28 Tada im on rekao: "Vi dobro znate da je Židovu zabranjeno družiti se s tudion ili ući u kuću nekom od drugog naroda, ali je meni Bog pokazao da nikoga ne zovem prostim ili nečistim.

29 Zato kad sam bio pozvan, došao sam bez prigovora. Sada bih vas želio upitati zašto ste me zvali."

30 Kornelije je rekao: "Prije četiri dana upravo u ovo doba, devetog sata, molio sam u svojoj kući molitvu, i najedanput stane preda me čovjek u sjajnoj odjeći,

31 te rekao: 'Kornelije, uslišana je molitva tvoja i Bog se spomenuo tvojih milostinja.

32 Pošalji, dakle, nekoga u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar! On je gost u kući Šimuna, kožara pokraj mora, koji kad dođe govorit će s tobom.'

33 Ja sam nato odmah poslao ljude k tebi, i ti si dobro učinio što si došao. Sada smo, dakle, svi mi skupljeni pred Bogom da čujemo sve što ti je Gospodin zapovjedio."

34 Tada Petar otvori usta i reče: "Uistinu, sada istom shvaćam: Bog nije pristran.

35 Naprotiv, njemu je mio u svakom narodu onaj koji ga priznaje i čini što je pravedno.

36 Ovo je riječ koju je Bog uputio Izraelovim sinovima, navješćujući im mir po Isusu Kristu—On je Gospodar svega.

37 Vi znate riječ, koja je bila objavljena po cijeloj Judeji, počevši od Galileje, poslije krštenja koje je Ivan propovijedao:

38 Kako je Bog Isusa Nazarećanina pomazao Svetim Duhom i snagom te kako je Isus prolazio okolo čineći dobro i ozdravljajući sve koje je davao tlaćio, jer je Bog bio s njim.

39 Mi smo svjedoci svega što je učinio u zemlji židovskoj i u Jeruzalemu, i to On kojega su ubili i objesili ga na križ.

40 Bog ga je uskrsnuo treći dan i dopustio mu da se pokaže,

41 ne svemu narodu, već unaprijed od Boga izabranim svjedocima, nama koji smo s njim jeli i pili poslije njegova uskrsnuća od mrtvih.

42 I on nam je zapovjedio da propovijedamo narodu i da svjedočimo da ga je Bog postavio za suca živih i mrtvih.

43 Za njega svjedoče svi proroci da po imenu njegovom prima oprostjenje grijeha svaki koji u njega vjeruje."

44 Još dok je Petar govorio te riječi, side Duh Sveti na sve koji su čuli riječ.

45 A obrezani vjernici i svi oni koji su dopratili Petra bili su vrlo iznenađeni što se i na neznabošce izlio dar Duha Svetoga.

46 Jer su ih čuli gdje govore jezicima i slave Boga. Tada je Petar rekao:

47 Zar može tko uskratiti vodu, da ne budu kršteni ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?"

48 I zapovjedi im da budu kršteni u ime Isusa Krista. Nato ga zamole da ostane s njima neko vrijeme.

Petrov govor u Jeruzalemu

11 Apostoli i braća koji su bili u Judeji dočuju da su i neznabošci primili riječ Božju,

2 pa kad Petar uzide u Jeruzalem, oni vjernici koji su bili obrezani prepirali se s njim,

3 Govoreći: "Išao si k neobrezanim ljudima i jeo s njima!"

4 Nato im Petar sve po redu objasnio od početka govoreći:

5 Bio sam u gradu Jopi u molitvi i u zanosu imao sam viđenje gdje se neka posuda, slična velikom platnu zavezanom s četiri ugla, silazi i spušta na zemlju.

6 Kada sam u nju dobro pogledao i promotrio, vidio sam u njoj sve vrste četveronožnih životinja, gmazova zemaljskih i ptica nebeskih.

7 I čuo sam glas koji mi rekao: 'Ustani Petre, kolji i jedi!'

8 A ja kažem: 'Ne nikako, Gospodine, jer nikada nisam jeo ništa prosto i nečisto.'

9 Nato mi po drugi put rekao glas s neba: 'Ono što je Bog očistio, ti ne nazivaj prostim!' (nečistim)

10 To se ponovilo tri puta, i odmah sve bi uzneseno na nebo.

11 I, evo, odmah se poslije toga tri čovjeka, poslana iz Cezareje po mene, pojave pred kućom u kojoj sam bio.

12 Tada mi rekao Duh da pođem ne sumnjajući ništa. Pratila su me i ova šestorica braće kad smo ušli u kuću spomenutog čovjeka.

13 On nam tada ispričao kako je u kući svojoj vidio anđela koji je stao pred njega i rekao: 'Pošalji ljude u Jopu i dozo-

vi Šimuna, koji se zove Petar:

14 On će ti priopćiti riječi koje će spasiti tebe i svemu tvojemu domu.'

15 I kad sam počeo govoriti, side na njih Duh Sveti kao i na nas u početku.

16 Tada sam se sjetio riječi Gospodina: kako je On rekao, 'Ivan je uistinu krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim.'

17 Ako im je, dakle, Bog dao isti dar kao i nama, koji vjerujemo u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da se oduprem Bogu?"

18 Kad su to čuli, primirili su se te počeli slaviti Boga govoreći: "Dakle, i neznabošcima je Bog dao pokajanje koje vodi u život!"

19 A oni koji su bili raspršeni poslije progonstva što je izbilo zbog Stjepana i stiglo do Fenicije, Cipra i Antiohije, nisu propovijedali nikom nauke osim Zidovima.

20 A neki od njih bili su s Cipra i iz Cirene; ovi kad su došli u Antiohiju, počeli i Grcima navješćivati Radosnu vijest Gospodina Isusa.

21 I ruka Gospodinova bila je s njima te je velik broj prihvatio vjeru i obratio se Gospodinu.

22 Tada vijest o tomu dođe do ušiju crkvi koja je bila u Jeruzalemu; onda su oni poslali Barnabu da ode sve do Antiohije.

23 Kada je on došao tamo te vidio milost Božju, obradovao se i sve ih hrabrio, da odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu.

24 Bio je on dobar čovjek, pun Duha Svetoga i vjere. Veliko mnoštvo naroda pridruži se Gospodinu.

25 Barnaba zatim otputuje u Tars da potraži Savla.

26 A kad ga našao, doveo ga u Antiohiju. Tako su godinu dana bili gosti tamošnje crkve i poučavali su mnogi narod. U Antiohiji su učenike prvi put nazvali kršćanima.

27 U to isto vrijeme sišli su iz Jeruzalema u Antiohiju neki proroci.

28 Tada jedan od njih, po imenu Agab, ustane i prorokuje, nadahnut od Duha Svetoga, da će biti velika glad po svemu svijetu. I zaista je bila za vrijeme cara Klaudija.

29 Tada učenici odluče, svaki prema svojim mogućnostima, poslati pomoć braći koja su živjela u Judeji.

30 To i izvrše šaljući doprinos tamošnjim starješinama po Barnabi i Savlu.

Petar u tamnici i njegovo čudesno oslobođenje

12 U ono vrijeme kralj Herod je počeo zlostavljati neke članove crkve.

2 I on tada mačem pogubi Ivanova brata Jakova.

3 Kako je vidio da je to drago Židovima, on produži te uhvati i Petra. Bilo je to up-

ravo u vrijeme Svetkovine beskvasnih kruhova.

4 I nakon što je on njega uhvatio, baci ga u zatvor predajući ga stražama, svaka po četiri vojnika, da ga čuvaju; jer je bio naumio da ga poslije svetkovine Pashe izvede pred narod.

5 Tako, dok su Petra čuvali u zatvoru, crkva je neprestano molila Boga za njega.

6 A kad ga je Herod upravo mislio izvesti, Petar je spavao te noći, okovan u dvoje lance među dvojicom vojnika, a stražari su pred vratima čuvali zatvor.

7 I gle, najednput se pojavi anđeo Gospodinov i svjetlo obasja ćeliju. Anđeo kucnuo Petra u rebra i probudi ga govoreći: "Ustani brzo!" A lanci mu već spali s ruku.

8 Tada mu anđeo rekao: "Opaši se i obuj sandale svoje!" Petar je učinio tako. I anđeo mu rekao dalje: "Odjeni ogrtač svoj i pođi za mnom!"

9 Petar je izišao i pošao za njim. Nije znao da je taj doživljaj s anđelom stvarnost; mislio je da vidi utvaru.

10 Kada su oni prošli prvu i drugu stražu, došli su k željeznim vratima koja vode u grad, a koja im se sama od sebe otvorila. Te su oni izašli i tek što su prošli jednu ulicu, anđeo se odmah udaljio od njega.

11 A kad je Petar došao k sebi, reče: "Sada uistinu znam da je Bog poslao svojega anđela, i on me je izbavio iz ruke Herodove i od svega onoga što je očekivao narod židovski."

12 A kad je on to shvatio, zaputio se i otišao k Marijinoj kući. Marija je bila majka Ivana koji se zvao Marko, ondje su se mnogi skupili i molili se.

13 Kada je Petar pokušao na vanjska vrata, otišla je sluškinja imenom Roda da posluhne tko je.

14 Kad prepoznala Petrov glas, od radosti zaboravila otvoriti vrata, utrčala unutra i javila da je Petar pred vratima.

15 Oni su joj na to odgovorili: "Ti nisi pri sebi!" Ali ona je svejednako tvrdila da je istina. Oni su rekli: "To je njegov anđeo."

16 Ali Petar je nastavio i dalje kucati. A kad su oni otvorili vrata i opazili ga, ostali su zaprepašteni.

17 Ali on im rukom dade znak da šute, te im sve redom ispriopovjedio kako ga je Gospodin izbavio iz zatvora. Potom im rekao: "Javite ovo sve Jakovu i ostaloj braći!" Zatim je izišao i otišao na drugo mjesto.

18 Kada dođe dan, nastala je velika uznemirenost među vojnicima, zbog onoga što se dogodilo s Petrom.

19 Herod je poslao u potragu za njim ali kako ga nije našao, sudski je saslušao

Djela

750

stražare i zapovjedio da se pogube. Potom je iz Judeje sišao u Cezareju i tu boravio.

20 Herod je tada bio u lošim odnosima s Tircima i Sidoncima. A ovi su došli k njemu dogovoreno, kako su pridobili za se kraljeva komornika Blasta, zamole za mir, jer je njihova zemlja snabdijevana hranom od kraljeve.

21 U dogovoreni dan Herod, odjeven u kraljevsko ruho, sjeo je na prijestolje i održao govor skupljenom narodu.

22 Narod mu je oduševljeno klicao: "To je glas Božji, a ne čovječji!"

23 Ali u isti čas anđeo je Gospodinov udario Heroda što nije Bogu priznao slavu, i on je uzdahnuo izjeden od crvi.

24 A riječ je Božja rasla i sve se više širila.

25 Barnaba i Savao, pošto su izvršili svoju dužnost, vratili su se iz Jeruzalema i uzeli sobom Ivana zvanog Marka.

Slanje Savla Barnabe

13 Tada je u antiohijskoj crkvi nekoliko proroka i učitelja, a to su bili: Barnaba, Simun zvaní Niger, Lucije Cirenac, Manahen, koji je odgojen zajedno s Herodom, tetrarhom, i Savao.

2 Kad su jedanput obavljali službu Božju Gospodinu i postili, Duh Sveti je rekao: "Odvojite mi sada Barnabu i Savla za djelo za koje sam ih odredio."

3 Tada, pošto su postili i molili, položili su ruke na njih te ih pustili.

4 Oni, dakle, poslani od Duha Svetoga, sidu u Seleuciju i odatle otplove na Cipar.

5 Kad su stigli u Salaminu, propovijedali su riječ Božju u židovskim sinagogama. Imali su još uza se Ivana za pomoćnika.

6 Kad su prošli sav otok do Pafa, gdje se namjere na nekog vračara, lažnog židovskog proroka, ime mu je bilo Barjesus.

7 a pripadao je krugu prokonzula Sergija Pavla, umna čovjeka. Ovaj dozva k sebi Barnabu i Savla i zaželi da čuje riječ Božju.

8 Ali im se suprotstavi Elima, vračar, jer to znači ime njegovo, nastojeći prokonzula odvratiti od vjere.

9 Tada Savao, koji se zvao i Pavao, pun Duha Svetoga, uperio u njega pogled

10 te rekao: "O stvore pun svake lukavštine i zloće, sine davalji i neprijatelju svake pravednosti, nećeš li prestati s izvrtanjem pravih putova Gospodinovih?"

11 Evo gle, sada će ruka Gospodinova pasti na tebe: oslijepit ćeš i za neko vrijeme nećeš gledati sunca!" U isti čas pao je na njega mrak i tama, te on, vrteći se naokolo, počeo tražiti nekoga da ga vodi.

12 Tada prokonzul, videći što se dogodilo, prihvati vjeru, duboko potresen s

naukom Gospodinovom.

13 Tada Pavao i njegovi pratilci otplovili su iz Pafa i došli u Pergu u Pamfiliji. Te se Ivan od njih rastao pa se vratio u Jeruzalem.

14 A oni kad su napustili Pergu došli su u Antiohiju u Pizidiji, i na Subotnji dan ušli su u sinagogu te sjeli.

15 Poslije čitanja Zakona i Proroka nadstojnici sinagoge poslali nekoga da im reče: "Ljudi i braćo, ako imate kakvu opomenu za narod, govorite!"

16 Tada je ustao Pavao, rukom dade znak i rekao: "Izraelci i vi ostali poštivaljeli pravoga Boga, čujte!"

17 Bog ovoga naroda, Izraela, izabrao je sebi naše očeve. On je učinio velikim ovaj narod dok je boravio u tuđini, u Egiptu, i uzdignutom ih rukom izveo iz te zemlje.

18 Oko četrdeset godina u pustinji strpljivo ih je podnosio.

19 Zatim im, nakon uništenja sedam naroda u zemlji kanaanskoj, njihovu zemlju razdijeli im kao posjed.

20 Poslije toga dade im suce za kakvih četiri stotine i pedeset godina, do proroka Samuela.

21 Tada su zatražili kralja, i Bog im dade kroz četrdeset godina Saula, sina Kišova, iz plemena Benjaminova.

22 Kada je zbacio ovoga, podignuo je za kralja Davida, o komu je isto dao ovo svjedočanstvo: 'Našao sam Davida, sina Jesejeva, čovjeka po mojemu srcu, koji će ispuniti sve što je meni po volji.'

23 Iz njegova je potomstva Bog, prema obećanju, podigao Izraelu Spasitelja: Isusa.

24 Pred njegovim je dolaskom Ivan kao glasnik i preteča svemu izraelskom narodu propovijedao krštenje u znak pokajanja.

25 A Ivan je, kad se primicao kraju života, izjavio: 'Ja nisam ono što vi mislite da jesam. Ali pazite! Poslije mene dolazi onaj kojemu ja nisam dostojan odvezati obuće na nogama.'

26 Braćo, sinovi Abrahamova roda i ostali među vama koji priznajete pravoga Boga, nama je bila poslana ova riječ o spasenju.

27 Jer oni što borave u Jeruzalemu i njihovi vladari, jer ga nisu upoznali, čak ni glasove riječi Proroka koje se čitaju svakoga Subotnjeg dana, ispunili ih osuđujućim ga.

28 Iako na njemu nisu našli nikakve krivnje koja bi zasluživala smrt, tražili su od Pilata da ga pogubi.

29 A kad oni tako ispune sve ono što je o njemu napisano, skinuli su ga s križa i položili u grob.

30 Ali ga je Bog uskrsnuo od mrtvih.

31 I mnogo dana pokazivao se onima koji

su s njim došli iz Galileje u Jeruzalem, a koji su njegovi svjedoci pred narodom.

32 I mi vam navješćujemo Radosnu vijest, da obećanje koje je dano našim očevima,

33 Bog je ispunio za nas, njihovoj djeci, uskrsnuvši Isusa, kako i stoji napisano u drugom psalmu: "Ti si sin moj, Ja sam te danas rodio."

34 A da ga je On uskrsnuo od mrtvih i da se više ne vrati istrunuću, to je ovako rekao: "Vama ću dati pouzdane milosti Davidove."

35 Zato im On rekao u jednom drugom psalmu: "Ti nećeš dopustiti da Svetac tvoj istrune."

36 A David je umro pošto je svoj život proveo služeći svojem naraštaju s voljom Božjom, "pokopan sa svojim očevima" i istrunuo.

37 Ali onaj kojega je Bog uskrsnuo nije istrunuo.

38 Tako, dakle, ljudi i braćo znajte da vam se po ovom Covjeku propovijeda oprostjenje grijeha.

39 Od svega od čega se niste mogli opravdati Mojsijevim Zakonom, po ovom se opravdava svaki koji vjeruje.

40 Dakle, pazite da vas ne stigne što je rečeno u Prorocima:

41 Gledajte, vi koji prezirete, divite se i gubite se! Evo u ovo vaše vrijeme izvodim djelo, djelo koje ne biste vjerovali i kad bi vam tko rekao."

42 Dok su Židovi izlazili iz sinagoge, prisutni neznabošci su ih molili da im o tomu govore i sljedećega Subotnjeg dana.

43 Kada se zbor razišao, mnogi su Židovi, s obraćenima u Židove, pošli za Pavlom i Barnabom, koji su ih, u razgovoru s njima, nagovarali da ustraju u milosti Božjoj.

44 Sljedećega Subotnjeg dana skupio se gotovo cijeli grad da čuje riječ Božju.

45 Kad su Židovi vidjeli toliko mnoštvo, napune se zavišću, govorili su protiv onoga što je govorio Pavao, vrijeđajući Boga.

46 Tada im Pavao i Barnaba odlučno reku: "Vama je najprije trebalo propovijedati riječ Božju. Ali kako je vi od sebe odbijate i sami sebe smatrate nedostojnima vječnoga života, evo, mi se obraćamo neznabošcima.

47 Jer nam je tako zapovjedio Gospodin govoreći: 'Postavio sam te svjetlom neznabošcima, da im budeš spasenje do kraja zemlje.'

48 Kad su neznabošci to čuli, počeli su veselo slaviti riječ Gospodinovu i prigrlili vjeru svi koji su bili određeni za vječni život.

49 Tako se raširila riječ Gospodinova po

cijeloj okolici.

50 A Židovi su podgovorili ugledne žene štovateljice pravoga Boga i gradske pravake; tako započeli progon protiv Pavla i Barnabe pa ih izbacili iz svojega kraja.

51 A oni su otresli prah sa svojih nogu protiv njih i došli u Ikonij.

52 A učenici su bili puni radosti i Duha Svetoga.

Pavao i Barnaba u Ikoniju. U Listri i Derbi

14 Jedanput se dogodilo u Ikoniju da su ušli svi zajedno u židovsku sinagogu, i tu su tako govorili da je veliko mnoštvo Židova i neznabožaca povjerovalo.

2 Nato su Židovi, koji su ostali nevjerni, razdražili i okrenuli neznabošce protiv braće.

3 Ovi su ipak dosta dugo ostali tu propovijedajući smjelo u Gospodinu, koji je potvrđivao propovijedanje o svojoj milosti čineći čudesne znakove preko njihovih ruku.

4 Tada se stanovništvo gradsko razdijeli: jedan dio za Židove, a drugi za apostole.

5 A kad su neznabošci i Židovi s njihovim vladarima navalili na apostole da ih zlostave i kamenuju,

6 i kad su ovi za to saznali, pobjegli su u Listru i Derbu, gradove u Likaoniji, i u njihovu okolicu.

7 I tamo su propovijedali Radosnu vijest.

8 U Listri je sjedio neki čovjek bolesnih nogu. Nikada nije hodao, bio je hrom od majčine utrobe.

9 Dok je Pavao govorio, ovaj ga je slušao. Pavao upre u njega pogled i tako opazi da ima vjeru da može ozdraviti.

10 Rekao mu jakim glasom: "Uspravi se na noge!" I on skočio i prohodao.

11 Tada mnoštvo naroda, kad su vidjeli što je Pavao učinio, podigli glas svoj govoreći likaonskim jezikom: "Bogovi su u ljudskom obliku sišli k nama!"

12 I nazvali su Barnabu Zeusom, a Pavla Hermesom, jer je Pavao bio glavni govornik.

13 A svećenik Zeusov, čije je svetište bilo ispred grada, dovede junce s vijencima do gradskih vrata i htjedne zajedno s narodom prinijeti žrtvu.

14 Ali kako su to dočuli apostoli Barnaba i Pavao, razderali su svoje haljine te skočili prema narodu vičući

15 i govoreći: "Ljudi, zašto to činite? I mi smo ljudi iste prirode kao i vi. Propovijedamo vam Radosnu vijest da se okrenete od tih ispraznih stvorova k živom Bogu, koji je stvorio nebo, zemlju, more i sve što je u njima.

16 On je u prošlim naraštajima pustio sve neznabošce da idu svojim putovima; **17** Ipak nikad ne ostavi sebe bez svjedoka

Djela

752

čanstva, čineći nam dobro, dajući nam s neba kišna i plodonosna doba i ispunjujući srca naša jelom i veseljem."

18 I stim riječima, jedva su uspjeli zaustaviti mnoštvo naroda da im ne prinosi žrtve.

19 Nato su stigli neki Židovi iz Antiohije i Ikonija te pridobili narod za sebe i kame-novali Pavla te ga izvukli izvan grada misleći da je mrtav.

20 Međutim, kad su ga okružili učenici, on ustane i vrati se u grad. A sutradan s Barnabom otišao je u Derbu.

21 Pošto su navijestili Radosnu vijest i ovom gradu te mnoge učinili učenicima, vratili su se u Listru, Ikonij i Antiohiju,

22 utvrđujući duše učenika i opominjući ih na ustrajnost u vjeri i govoreći im: "Mi moramo kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje."

23 Tako su u svim crkvama postavili starješine te ih, nakon molitve i posta, preporučili Gospodinu u kojega su vjerovali.

24 Zatim kad su prošli kroz Pizidiju i došli su u Pamfiliju.

25 Pošto su u Pergu navijestili riječ, sišli su u Ataliju.

26 Odande su otplovili u Antiohiju gdje su bili predani milosti Božjoj za djelo koje su sad potpuno dovršili.

27 A po dolasku sazvali su crkvu na okup, te izvijestili o svemu onomu što je i koliko je Bog s njima učinio: kako je otvorio neznabošcima vrata vjere.

28 I tu su ostali s učenicima duže vremena.

Rasprava o držanju Zakona

15 A neki su ljudi sišli iz Judeje te počeli uvjeravati braću govoreći: "Ako se ne obrežete prema Mojsijevu običaju, ne možete se spasiti."

2 Ali kako je nastala uzbuna i žestoko raspravljanje između njih te Pavla i Barnabe, bilo je odlučeno da Pavao i Barnaba i još neki od njih uziđu k apostolima i starješinama u Jeruzalem zbog toga pitanja.

3 Oni, dakle, pošto ih je crkva opremila za put, prošli su kroz Feniciju i Samariju propovijedajući o pokajanju neznabožaca. Time su svoj braći donosili veliku radost.

4 A kad su stigli u Jeruzalem, primila ih crkva, apostoli i starješine, a oni su izvijestili o svemu onomu što je i koliko je Bog učinio s njima.

5 Tada ustanu neki iz farizejske družbe koji su prihvatili vjeru te izjave: "Treba pokrštene neznabošce obrezati i narediti im da vrše Zakon Mojsijev."

6 Nato se sastali apostoli i starješine da rasprave o toj stvari.

7 Kako nastane žestoko raspravljanje, digao se Petar i rekao im: "Ljudi i braćo, vi znate da je Bog već u prvo vrijeme izvršio izbor između nas, tako da bi neznabošci iz mojih usta mogli čuti Riječ Radosne vijesti i prihvatiti vjeru.

8 Tako je Bog, koji poznaje srca, pružio svjedočanstvo za njih time što im je dao Duha Svetoga kao i nama,

9 i nije pravio razlike između nas i njih, jer je vjerom očistio njihova srca.

10 Dakle, čemu sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram koji ni naši očevi ni mi nismo mogli nositi?

11 Uostalom, mi vjerujemo da smo spašeni, na isti način kao i oni, milošću Gospodina Isusa Krista."

12 Nato je ušutio cijeli zbor. Slušali su Barnabu i Pavla koji su pripovijedali kolike je čudesne znakove po njima Bog učinio među neznabošcima.

13 Poslije kad su prestali govoriti, ustane Jakov, govoreći: "Ljudi i braćo, poslušajte me!

14 Šimun vam je objasnio kako se Bog već u početku dostojao da između neznabožaca uzme sebi narod.

15 S time se slažu riječi Proroka kako stoji napisano:

16 Poslije toga vratit ću se i ponovno ću sagraditi pali dom Davidov, koji je porušen, ponovno ću podići ruševine njegove, i Ja ću to postaviti,

17 tako da potraže Gospodina i ostali ljudi, svi neznabošci kojima je kao naziv dano moje ime. Tako govori Gospodin koji čini sve ovo."

18 Poznati su Bogu svi njegovi činovi od vječnosti.

19 Zato ja kažem, da se više ne dira u one koji se od neznabožaca obraćaju Bogu,

20 već da im pišemo da se uzdržavaju i odvrate od onoga što je okaljano idolima, od bluda, od uđavljenoga i od krvi,

21 Jer Mojsije ima kroz mnoge naraštaje u svim gradovima svoje propovjednike koji ga svakoga Subotnjeg dana čitaju u sinagogama."

22 Tada su odlučili apostoli i starješine s cijelom crkvom da između sebe izaberu neke ljude te ih s Pavlom i Barnabom pošalju u Antiohiju, i to vodeće ljude među braćom: Judu zvanog Barsaba i Silu.

23 I po njima im pošalju sljedeće pismo: Apostoli i starješine, vaša braća, braći obraćenoj od neznabožaca u Antiohiji, Siriji i Ciliciji pozdrav!

24 Čuli smo kako su neki između nas, kojima mi nismo dali nikakva naloga, svojim riječima bacili među vas smutnju i uznemirili duše vaše govoreći: 'Vi se morate obrezati i držati Zakon.

25 Odlučili smo svi jednodušno izabrati

neke ljude i poslati ih k vama zajedno s našim dragim Pavlom i Barnabom,

26 s ljudima koji su predali život svoj za našega Gospodina Isusa Krista.

27 Šaljemo vam, dakle, Judu i Silu; šaljemo ih da vam i usmeno to jave.

28 Dakako, Duh Sveti i mi odlučili smo ne stavljati na vas nikakva drugog tereta, osim ovih potrebnih stvari:

29 Da se uzdržavate od mesa žrtvovanog idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludnosti. Budete li se od toga uzdržavali, dobro ćete činiti. Budite zdravo!

30 Nato se izaslanici oproste i siđu u Antiohiju; te kad tu skupe narod, predaju im poslanicu.

31 Kad su je pročitali, obradovali se zbog riječi utjehe.

32 Tada Juda i Sila, i sami su bili proroci, mnogim su riječima i hrabрили i utvrđivali braću.

33 Pošto su proveli tamo neko vrijeme, braća ih poslali s pozdravom mira k apostolima.

34 Ali Sila nađe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jeruzalem.

35 A Pavao i Barnaba zadržali se u Antiohiji, gdje su s mnogim drugima poučavali i propovijedali Gospodinovu riječ.

36 Poslije nekog vremena rekao je Pavao Barnabi: "Hajde, idemo opet i posjetimo braću u svim gradovima gdje smo propovijedali Gospodinovu riječ, da vidimo kako su."

37 Barnaba je htio povesti i Ivana zvanog Marka.

38 A Pavao je zahtijevao da ne povedu sobom onoga koji ih je ostavio u Pamfiliji i koji nije išao s njima na djelo.

39 Dode do žestokog neslaganja između njih, tako da su se rastali jedan od drugoga. Barnaba povede sobom Marka i otputovi na Cipar.

40 A Pavao je izabrao sebi Silu, te, preporučén od braće milosti Gospodinovoj, krenu na put.

41 Prolazio je Sirijom i Cilicijom utvrđujući tamošnje crkve.

Lidija i tamničar vjeruju u Gospodina

16 Poslije toga dode u Derbu, zatim u Listru. I gle, ondje je bio neki učenik po imenu Timotej, sin neke Židovke i koja je vjerovala, a otac mu je bio Grk.

2 Uživao je dobar glas među braćom u Listri i Ikoniju.

3 Pavao ga je odlučio povesti sobom te ga je obrezao zbog Židova koji su se nalazili u onim mjestima: jer svi su, naime, znali da mu je otac Grk.

4 Dok su prolazili kroz spomenute gradove, predavali su im da vrše odredbe što su ih ustanovili apostoli i starješine

u Jeruzalemu.

5 A crkve su se utvrđivale u vjeri i svaki dan su bivale brojnije.

6 Tako kad su prošli kroz Frigiju i galacijski kraj pošto im Duh Sveti zabrani propovijedati riječ u Aziji.

7 Kada su došli na granicu Mizije, htjeli su ići u Bitiniju, ali im ne dopusti Isusov Duh.

8 Tako prolazeći kroz Miziju i siđu u Troadu.

9 Tu je Pavao noću imao viđenje. Neki Makedonac stane pred njega i ovako ga zamoli: "Priredi u Makedoniju da nam pomogneš!"

10 Odmah poslije toga viđenja mislili smo otputovati u Makedoniju, zaključujući da nas je Gospodin pozvao da im donesemo Radosnu vijest.

11 Zato smo zaplovili iz Troade, krenuli i došli ravno u Samotragu, a sutradan u Neapol.

12 a odande u Filipe, koji je glavni grad onoga dijela Makedonije i rimska kolonija. I u tomu smo se gradu zadržali duže vremena.

13 Kad je došao Subotnji dan, izišli smo izvan gradskih vrata k rijeci gdje smo držali da se ljudi mole Bogu. Tu smo sjeli te počeli govoriti skupljenim ženama.

14 Među njima je bila neka žena imenom Lidija, prodavačica grimizne odjeće iz grada Tijatire, koja se klanjala pravom Bogu; Gospodin joj je otvorio srce da pazi na Pavlove riječi.

15 Kada je bila krštena ona i dom njezin, zamoli nas ovako: "Ako ste, dakle, stekli uvjerenje da sam prava vjernica Gospodinova, dodite u moju kuću i tu stanujte!" I prisili nas na to.

16 Dogodilo se jedanput na našem putu na mjesto molitve. Sretne nas neka ropkinja opsjednuta vračarskim duhom. Ona je vračajući pribavljala veliki dobitak svojim gospodarima.

17 Ta je ropkinja, idući iza Pavla i nas drugih, vikala: "Ovi su ljudi sluge Najzvišenijeg Boga, koji nam navješćuju put spasenja."

18 A to je ponavljala mnogo dana. A Pavla to naljutilo te se okrenuo i rekao duhu: "Zapovjedam ti u ime Isusa Krista izidi iz nje!" I u isti čas izide duh.

19 Kad su opazili njezini gospodari da im propala nada u dobitak, pograbe Pavla i Silu te ih odvuku na trg pred gradske poglavare.

20 Kad su ih uveli pred poglavare, rekli su: "Ovi ljudi, koji su uz to i Židovi, bune naš grad."

21 time što šire običaje kojih nama Rimljanima nije dopušteno ni prihvatiti niti vršiti ih."

22 Tada ustane mnoštvo zajednički pro-

Djela

754

tiv njih, a poglavari trgnuli s njih odijelo i zapovjedili da se išibaju.

23 Kada su im dali mnogo udaraca, bacili ih u zatvor, a čuvaru zatvora zapovjedili da ih dobro čuva.

24 Pošto je primio takvu zapovijed, on ih baci u nutrašnju prostoriju zatvora a noge im stavi u klade.

25 Oko ponoći Pavao i Sila molili su i pjesmom slavili Gospodina, a sužnji ih slušali.

26 Tada najedanput nastane tako jak potres da su se uzdrмали temelji zatvora. U isti se čas otvorila sva vrata i svima su spalili njihovi okovi.

27 Tada se trgnuo iza sna čuvar zatvora, pa kad je vidio otvorena vrata zatvora, izvadi mač i htio se ubiti, držeći da su zatvorenici pobjegli.

28 Nato Pavao zaviče jakim glasom: "Ne čini sebi nikakva zla, jer smo svi ovdje!"

29 Tada čuvar zatvora zatraži svjetlo te skoči unutra pa se dršćući baci pred Pavla i Silu.

30 Zatim ih izveo i rekao: "Gospodo, što mi treba činiti da se spasim?"

31 Oni su mu rekli: "Vjeruj u Gospodina Isusa Krista, pa ćeš se spasiti, ti i tvoj dom."

32 Potom su navijestili Riječ Gospodinu u njemu i svima koji su bili u kući.

33 Još u isti noćni čas on ih odvede i oprao im rane od udaraca. Odmah zatim bio je kršten, on i svi njegovi ukućani.

34 Poslije kad ih odvede u svoju kuću, stavi jelo pred njih da jedu, vrlo se veseleći sa svim ukućanima, što je našao vjeru u Boga.

35 Kad je svanuo dan, gradski sudac pošalje redare k čuvaru zatvora govoreći: "Pusti one ljude."

36 Čuvar zatvora priopći te riječi Pavlu govoreći: "Glavari su zapovjedili da vas pustim. Dakle, sada izidite i idite u miru!"

37 Pavao je rekao redarima: "Pošto su nas, kao rimske građane, bez istrage javno išibali i bacili u tamnicu, zar sada da nas tajno otpuste? Ne, nipošto! Već neka sami dođu i neka nas izvedu!"

38 Redari priopće te riječi gradskim sucima. Ovi se prestraše kad su čuli da su ovi rimski građani.

39 Tada su oni došli moleći ih da se umire, izveli ih i zamolili da napuste njihov grad.

40 A potom Pavao i Sila, kad su izašli iz zatvora, otišli su k Lidiji u kuću, a kad su vidjeli braću oni su ih utješili, pa zatim otputovali.

Pavao u Solunu, Bereji i Ateni

17 Kad su oni nastavili put i prošli preko Amfipola i Apolonije te su stigli u

Solun, gdje je bila židovska sinagoga.

2 Pavao, po svom običaju, ušao je onamo te je tri Subotnja dana raspravljao s njima iz Pisama.

3 tumačeći i dokazujući kako je trebalo da Krist trpi i da uskrsne od mrtvih i govoreći: "Taj Isus kojega vam ja propovijedam jest Krist."

4 A neki se od njih uvjerili te pristali uz Pavla i Silu; isto tako i veliko mnoštvo Grka, poštivatelja pravoga Boga, i priličan broj uglednih žena.

5 Ali Židovi koji nisu vjerovali, potaknuti zavišću, skupili su neke pokvarene ljude s gradskih trgova te izazvali nered, uzbudili grad i napali na kuću Jasonovu, tražeći Pavla i Silu da ih izvedu pred narod.

6 Ali kako ih nisu mogli naći, odvuku Jasona i neke od braće pred gradske glavare, vičući: "Evo došli su i ovamo isti oni koji su uzbunili sav svijet okrenuvši ga naopako."

7 Jason ih je primio kao goste u svoju kuću! Svi ovi ljudi rade protiv carskih odredaba tvrdeći da ima drugi kralj—Isus."

8 Tako su uzbudili narod i gradske glavare kad su to čuli.

9 Ovi su ih otpustili pošto su dobili jamčevinu od Jasona i drugih.

10 A braća tada odmah noću poslali Pavla i Silu u Bereju. Oni, kad su došli u grad, pođu u židovsku sinagogu.

11 Ovi su Židovi bili plemenitiji od onih u Solunu, u tomu što su primili riječ Božju sasvim spremno, svaki dan istražujući Pisma je li to tako.

12 I tako su prihvatili vjeru mnogi od njih, a od Grka priličan broj uglednih žena i muževa.

13 Ali kad su solunski Židovi saznali da Pavao u Bereji navješćuje riječ Božju, došli su i oni tamo te uznemirili i uzbunili svjetinu.

14 Tada braća odmah pošalju Pavla odande, da ide prema moru. A Sila i Timotej ostali su tamo.

15 A oni koji su pratili Pavla doveli su ga u Atenu, odakle su se vratili noseći za Silu i Timoteja zapovijed da što prije dođu k njemu.

16 Dok ih je Pavao očekivao u Ateni, silno se razdražio duh u njemu, promatrajući grad pun idola.

17 Zato je raspravljao u sinagogi sa Židovima i ostalim klanjateljima pravoga Boga, a na trgu svaki dan s onima koje bi tu zatekao.

18 Neki epikurejski i stoički mudraci započeli su s njim razgovor. Jedni su pitali: "Što bi ovaj brbljavac htio reći?" A drugi su govorili, jer je navješćivao kao Radosnu vijest Isusovu i uskrsnuće: "Čini

se da propovijeda tuđe bogove.”

19 Nato ga uzeli sobom i doveli na Areopag, gdje ga upitali: “Možemo li znati kakva je to nova nauka koju propovijedaš?”

20 Jer ti nam donosiš nešto nepoznato i time puniš naše uši. Zato bismo željeli znati što to znači.”

21 A svi Atenjani i među njima nastanjeni stranci ni na što drugo ne troše vrijeme nego da neku novost govore ili čuju.

22 Tada Pavao stane ispred Areopaga te reče: “Ljudi, Atenjani! Vidim da ste u svakom pogledu neobično pobožni.

23 Prolazeći vašim gradom i promatrajući vaše svetinje, našao sam čak i žrtvenik na kojem je napisano: ‘Nepoznatom Bogu.’ Dakle, onoga kojega vi ne znajući štujete, toga vam ja navješćujem.

24 Bog, koji je stvorio svijet i sve što je u njemu. On pošto je Gospodar neba i zemlje, ne prebiva u hramovima sagrađenim rukom,

25 niti ga poslužuju ljudske ruke, kao da bi trebao nešto. On koji svima daje životni dah i sve ostalo.

26 On je stvorio od jedne krvi svaki ljudski rod i nastanio ga po cijeloj površini zemaljskoj, ustanovio njihova određena vremena i međe prebivanja njihova.

27 s nakanom da traže Boga, ne bi li ga možda napipali i našli, jer zbilja nije daleko ni od jednog od nas.

28 Po njemu, naime, živimo, mičemo se i jesmo, jer kako su to rekli i neki vaši pjesnici: ‘Jer smo i njegov rod.’

29 Budući da potječemo od Boga, ne smijem držati da je Božanstvo slično zlatnoj, srebrnoj ili kamenoj stvari, tvorevini ljudskog znanja i mašte.

30 A sada, zatvorivši oči nad vremenima neznanja, Bog poručuje ljudima da se svi i svagdje obrate,

31 jer je On odredio dan u kojem će pravedno suditi cijelom svijetu preko čovjeka kojega je On odredio za to, i svim je ljudima pružio jamstvo uskrsnuvši ga od mrtvih.”

32 A kad su čuli za uskrsnuće od mrtvih, jedni su se počeli rugati, a drugi govoriti: “O tomu ćemo te poslušati drugi put.”

33 Tako je Pavao otišao od njih.

34 Ali neki su pristali uz njega, povjeruju i prime vjeru; među njima bio je Dionizije Areopagit, žena imenom Damara i drugi s njima.

Treći misijski put

18 Poslije toga Pavao je otišao iz Atene i došao u Korint.

2 Tu nađe nekog Židova imenom Akvilu, rodod iz Ponta, koji je malo prije došao iz Italije zajedno sa svojom ženom Priscilom, (jer Klaudije je bio izdao zapovijed

da svi Židovi odu iz Rima). On dođe k njima.

3 I tako, pošto je bio istoga zanata, nastanio se kod njih i radio; jer su bili šatorskog zanata.

4 Svakoga je Subotnjeg dana raspravljao u sinagogi i uvjeravao Židove i Grke.

5 Kada su stigli iz Makedonije Sila i Timotej, Pavao se sasvim posveti propovijedanju, svjedočeći Židovima da je Isus Krist.

6 Ali kako su se oni protivili i govorili uvrede protiv Boga, on otrese haljine svoje te im rekao: “Vaša krv neka bude na vaše glave! Nevin od toga, ja od sada idem k neznabošcima.”

7 Nato se udalji odande i dođe u kuću nekog čovjeka zvanog Ticija Justa, koji se klanjao pravom Bogu, a čija je kuća bila pokraj sinagoge.

8 Nadstojnik sinagoge Krisp sa svim svojim domom prihvati vjeru u Gospodina. I mnogi Korinćani koji su slušali Pavla pristupili su vjeri i krštavali se.

9 Jedne noći Gospodin je rekao Pavlu u videnju: “Ne boj se, nego govori i ne ušuti!

10 Jer Ja sam s tobom, nitko te neće napasti da ti naudi. Jer Ja imam mnogo naroda u ovom gradu.”

11 Tako Pavao provede godinu i šest mjeseci naučavajući među njima riječ Božju.

12 Ali kad je Galion bio prokonzul Ahaje, Židovi su se jednodušno digli na Pavla te ga izveli pred sud,

13 govoreći: “Ovaj čovjek nagovara ljude da štuju Boga protivno Zakonu.”

14 Upravo dok je Pavao htio otvoriti usta, rekao je Galion Židovima: “Da je posrijedi kakvo nedjelo ili zlodjelo, ja bih, o Židovi, bio dužan da vas strpljivo saslušam.

15 Ali kako su to pitanja riječi, o nazivima i o vašem Zakonu, to vi sami uredite; ja neću tomu biti sudac.”

16 I potjera ih iz sudnice.

17 Nato svi Grci uhvate visokog nadstojnika sinagoge Sostena, te ga počeli udarati pred sudom. A Galio nije ništa mario za to.

18 Pavao ostane još prilično dugo vremena u Korintu. Zatim se oprosti s braćom te otplovi u društvu Priscile i Akvile prema Siriji, pošto u Kenhreji najprije ošiše glavu, jer je imao zavjet.

19 A kad su stigli u Efez, tu se s njima rastao te sam ušao u sinagogu i počeo raspravljati sa Židovima.

20 A kad su ga ovi molili da duže vremena ostane, on ne pristane,

21 nego se oprosti s njima govoreći: “Ja moram, makar kako bilo, provesti ovu svetkovinu što dolazi u Jeruzalemu. Opet ću se vratiti, ako Bog bude htio.” I on tada otplovi iz Efeza.

Djela

756

22 Kada se je iskrcao u Cezareji, pošto najprije uzide gore i pozdravi crkvu, side u Antiohiju.

23 Pošto tu provede neko vrijeme, krenu na put i prođe redom kroz galacijsko područje i Frigiju, utvrđujući i jačajući sve učenike.

24 Uto stiže u Efez neki Židov imenom Apolon, rodom Aleksandrinac, čovjek rječit i vrlo upućen u Pisma.

25 Bio je poučen o Putu Gospodinovu te je, sa žarom u duhu, govorio i učio što se odnosilo na Isusa, iako je poznavao samo krštenje Ivanovo.

26 Tako je on počeo smjelo i slobodno propovijedati u sinagogi. A kad su ga čuli Priscila i Akvila, uzeli ga k sebi te mu još točnije objasnili Put Božji.

27 A kad je zaželio poči u Ahaju, braća ga na to ohrabrila i napisala unaprijed poruku učenicima da ga lijepo prime. Kad je došao tamo, bio je od velike pomoći vjernicima, kroz milost;

28 jer je snažno dokazivao i javno pobijao Židove, pokazujući iz Pisama da Isus jest Krist.

Pavao u Efezu. Čudesno djelovanje Apostolovo

19 Dogodi se dok je Apolon boravio u Korintu, Pavao, pošto je prije prošao gornje predjele primorja, dođe u Efez, gdje nađe neke učenike,

2 i rekao im: "Jeste li primili Duha Svetoga otkada ste postali vjernici?" Oni su mu odgovorili: "Mi nismo ni čuli da postoji Duh Sveti."

3 On im rekao: "Kojim ste onda krštenjem kršteni?" A oni odgovore: "Ivanovim krštenjem."

4 Pavao je rekao: "Ivan je zaista krstio krštenjem u znak pokajanja, govoreći narodu da vjeruje u onoga koji će poslije njega doći, to jest u Isusa Krista."

5 Kad su to oni čuli, krstili su se u ime Gospodina Isusa.

6 Kad Pavao na njih položi ruke, side na njih Duh Sveti. Tada su počeli govoriti jezicima i proricati.

7 Bilo je svega kojih dvanaest ljudi.

8 Zatim je Pavao ušao u sinagogu i tu je tri mjeseca smjelo govorio raspravljajući i nastojeći uvjeriti slušatelje u ono što se odnosi na kraljevstvo Božje.

9 Ali kako su neki bili okorjeli te odbijali vjeru i ocrnjivali taj put pred narodom, Pavao prekine s njima i odijeli učenike, te je svaki dan raspravljao u školi nekog Tirana.

10 A to je trajalo dvije godine, tako da su svi stanovnici Azije, Židovi i Grci, mogli čuti riječ Gospodinovu.

11 Bog je tako neobična čudesa činio preko Pavlovih ruku,

12 da su njegove rupce za znoj ili pregače

i što god bi dotaklo njegovo tijelo, stajali na bolesnike, pa su ih bolesti ostavljale i zli duhovi izlazili iz njih.

13 Neki Židovi, koji su naokolo obilazili i zaklinjali zle duhove, pokušali su nad opsjednutima zvati ime Isusovo ovim riječima: "Zaklinjem vas Isusom kojega Pavao navješćuje!"

14 Bilo je sedam sinova nekoga Skeve, visokoga židovskog svećenika, koji su to činili.

15 Ali im zloduh odvrati: "Isusa poznajem i znam tko je Pavao, a tko ste vi?"

16 Tada je opsjednuti čovjek nasrnuo i skočio na njih te ih sve nadvladao i toliku silu iskalio na njima, tako da su goli i izranjeni pobjegli iz one kuće.

17 A to su doznali svi Židovi i Grci koji su stanovali u Efezu te ih je sve obuzeo velik strah, a veličalo se ime Gospodina Isusa.

18 I mnogi su obraćenici dolazili da priznaju i otkriju svoja vračarska djela.

19 A mnogi od onih koji su se bavili vraćanjem donosili su knjige te ih spaljivali na očigled svih. Kad su proračunali njihovu vrijednost, ustanovili da su vrijedile pedeset tisuća srebrnjaka.

20 Tako se riječ Gospodinova silno nastavila širiti i pokazivati svoju snagu.

21 A poslije kad je to sve prošlo, Pavao je naumio da kad pođe preko Makedonije i Ahaje ode u Jeruzalem. Govorio je: "Pošto budem tamo, trebat će mi i Rim vidjeti."

22 Tada posla u Makedoniju dvojicu svojih pomoćnika, Timoteja i Erasta, dok se on zadržao još jedno vrijeme u Aziji.

23 Nekako u to vrijeme podigne se velika buna protiv Puta.

24 Neki srebrnar imenom Demetrije omogućavao je pravljenjem malih srebrnih Dijaninih (Artemida) hramova veliki dobitak zanatlijama,

25 koje sazva skupa s radnicima zaposlenim sličnim zvanjem i rekao im: "Ljudi, vi znate da od ovoga posla zavisi naše blagostanje.

26 A povrh toga vidite i čujete da je ovaj Pavao uvjerio i zaveo mnogo svijeta, ne samo u Efezu nego gotovo u cijeloj Aziji, tvrdeći da bogovi izrađeni rukama nisu bogovi.

27 Tako postoji pogibao ne samo da naš zanat propadne nego da i hram velike božice Dijane bude smatran za ništa i da izgubi nešto od svojega veličanstva ona koju štuje cijela Azija i svekoliki svijet."

28 Kada su oni čuli te riječi, napune se gnjevom te povikali, govoreći: "Velika je efeska Diana!"

29 I cijeli se grad ispuni uzbuđenjem i neredom. Pošto su uhvatili Makedonce Gaja i Aristarha, Pavlove suputnike, kao jedan jurnuli prema kazalištu vukući ih sobom.

30 A kad je sam Pavao htio ući među okupljeni narod, nisu mu dopustili mu učenici.

31 Čak i neki azijski poglavari, prijatelji njegovi, poslali mu ljude da ga zamole neka se ne pojavljuje u kazalištu.

32 Jedni su pak vikali jedno, a drugi drugo. Okupljeni su bili zbunjeni, a većina ih nije znala ni zašto su se skupili.

33 Tada neki iz svjetine poučio Aleksandra što da radi, dok su ga Židovi gurali naprijed. Aleksandar je dao rukom znak da hoće održati obrambeni govor pred narodom.

34 Ali kad su primijetili da je Židov, počeli su svi u jedan glas oko dva sata vikati: "Velika je efeška Dijana!"

35 Onda gradski tajnik umiri svjetinu riječima: "Efežani! Tko ima od vas koji ne bi znao da je grad Efez štovatelj hrama velike božice Diane i njezinog kipa što je pao s neba?"

36 Budući da su te stvari neosporive, vi treba da ostanete mirni i ništa prenažno ne poduzimate!

37 Jer ovi ljudi koje ste doveli nisu ni oskrvnitelji svetišta, niti pogrdno govore protiv naše božice.

38 Stoga, ako Demetrije i njegovi sudruzi obrtnici imaju protiv koga kakvu tužbu, sudovi se sastaju, a tu su i prokonzuli, pa neka podnose tužbe jedni protiv drugih.

39 Ali ako tražite nešto drugo, to će se riješiti u zakonitoj skupštini.

40 Prijeti pogibao da budemo zbog današnjega nereda optuženi, jer ne postoji nikakav razlog kojim bismo mogli opravdati strku."

41 A kad je to rekao, raspustio je skupštinu.

Put u Makedoniju i Grčku

20 Kad se je buna stišala, Pavao je dozvao k sebi učenike, zagrlio ih, oprostio se s njima i otputovao u Makedoniju.

2 Pošto je prošao one krajeve i opominjao i poučavao braću mnogim govorima, došao je u Grčku.

3 gdje ostane tri mjeseca. Kako su mu Židovi, dok se upravo spremao da otplovi u Siriju, postavili zasjedu, odluči se tamo vratiti preko Makedonije.

4 Idući u Aziju pridružili mu se: Sopater iz Bereje; Aristarh i Sekund iz Soluna; Gaj iz Derbe i Timotej; Tihik i Trofim iz Azije.

5 Oni su otišli prije nas te nas pričekali u azijskoj Troadi.

6 Kad je prošla svetkovina beskrvasnih kruhova, mi smo otplovili iz Filipa i stigli za pet dana k njima u Troadu, gdje smo

proveli sedam dana.

7 U prvi dan tjedna, kad smo se sastali lomiti kruh, Pavao je propovijedao prisutnima. A kako je kanio sutradan otputovati, produžio je govor sve do ponoći.

8 U gornjoj sobi gdje smo se skupili bile su mnoge svjetiljke.

9 A nekog mladića imenom Eutiha, koji je sjedio na prozoru, uhvati dubok san te on, dok je Pavao i dalje govorio, svladan snom pao je s trećega kata i bio podignut već mrtav.

10 Pavao je sišao, nadnio se nad njega, obujmio ga i rekao: "Nemojte se uznemirivati: njegova je duša u njemu!"

11 Opet se popeo, razlomio i pojeo kruh te prosljedio s propovijedanjem dugo, sve do zore, te onda otputovao.

12 A mladića su doveli kući živa, i to ih je vrlo utješilo.

13 Mi smo otišli naprijed u ladi te smo otplovili u Asos, odakle nam je trebalo uzeti Pavla u lađu, jer je on tako odredio. On je namjeravao tamo ići pješice.

14 Kad se sastao s nama u Asosu, uzeli smo ga u lađu i stigli smo u Mitilenu.

15 Odande smo otplovili i sutradan smo došli prema Hiosu; preksutra pristali smo u Samosu, prenoćili smo u Troglidiumu; a sljedećeg dana stigli smo u Milet.

16 Pavao je bio odlučio mimoići otok kako ne bi gubio vremena u Aziji: žurilo mu se da bude, ako je moguće, u dane Pentekosta u Jeruzalemu.

17 Iz Mileta Pavao posla u Efez neke ljude da mu dozovu starješine crkve.

18 Kad su stigli k njemu, rekao im: "Vi znate kako sam se vladao među vama sve vrijeme od prvoga dana kad sam stupio u Aziju.

19 služeći Gospodina sa svom poniznošću, u velikim suzama i kušnjama koje su me snašle zbog židovskih zasjeda;

20 kako nisam ništa, od onoga što je korisno za vas, propustio da vam priopćim i da vas poučim javno i po kućama,

21 navješćujući Židovima i Grcima potrebu pokajanja Bogu po vjeri u našega Gospodina Isusa Krista.

22 I sada, evo, svezan u duhu, idem u Jeruzalem, ne znajući što će mi se u njemu dogoditi.

23 jedino mi Duh Sveti svjedoči, govoreći u svakom gradu da me čekaju okovi i patnje.

24 Ali ništa me ne zanima, niti mi je stalo do života; samo da dovršim svoju utrku s radošću i službu koju sam primio od Gospodina Isusa: svjedočiti za Radosnu vijest milosti Božje.

25 Uistinu sad znadem da vi svi među kojima sam propovijedao kraljevstvo

Djela

758

nećete više vidjeti mogega lica.

26 Zato vam danas svečano izjavljujem da sam čist od krvi vas svih,

27 jer nisam ništa propustio da vam u potpunosti priopćim Božji naum.

28 Pazite na se i na cijelo stado u kojem vas je Duh Sveti postavio nadglednicima da hranite crkvu Božju, koju je On sebi otkupio krvlju svojom.

29 jer ja znam da će poslije mogega odlaska provaliti među vas okrutni vuci koji neće štedjeti stada.

30 A između vas samih dići će se neki koji će naučavati izopačenu nauku, da odvuku učenike za sobom.

31 Zato dakle, bdijte i sjećajte se da tri godine, noć i dan, nisam prestajao sa suzama opominjati svakoga pojedinog među vama!

32 A sada vas, braćo, preporučujem Bogu i riječi njegove milosti, njemu koji vas može izgraditi i dati baštinu među sve vas koji ste posvećeni.

33 Srebra, zlata i odijela nisam poželio ni od koga.

34 Da, i vi sami znate, da su ove ruke služile mojim potrebama, isto kao i onih koji su bili sa mnom.

35 U svemu sam vam dao primjer da se tako treba truditi i pritijecati u pomoć nemoćnima te se sjećati riječi Gospodina Isusa koje je On sam rekao: 'Blaženije je davati nego primiti.'

36 Kada je to rekao, kleknuo na koljena te se pomolio s njima svima.

37 Tada su svi briznuli u velik plač, padnu Pavlu oko vrata te ga izljubili,

38 ožalošćeni iznad svega njegovom riječju da neće više vidjeti njegova lica. Zatim ga otpratili na lađu.

Pavao uhvaćen u Hramu

21 Nakon toga, pošto smo se od njih otrgnuli, zaplovili smo. Ploveći ravno, stigli smo u Kos, a sutradan u Rod i odande u Pataru.

2 Tu smo našli lađu što polazi u Feniciju, ušli smo u nju i otplovili smo.

3 Kad smo stigli na pogled Cipra, ostavili smo ga na lijevo te smo otplovili u Siriju i pristali u Tiru, jer je tu lađa morala iskrcati teret.

4 Potražili smo i našli učenike te smo ostali tamo sedam dana. Oni su, potaknuti od Duha, govorili Pavlu da ne uzlazi u Jeruzalem.

5 Ali kad isteče vrijeme našega boravka, otišli smo odande te krenuli u pratnji svih njih, uključujući žene i djecu, dok nismo izašli izvan grada. Tu smo klečeći na obali molili.

6 Zatim smo se oprostili jedni s drugima. Ukrcali se na brod, a oni se pak vratili kućama.

7 Završavajući tako plovidbu, iz Tira smo stigli u Ptolemaidu, gdje smo pozdravili braću i ostali kod njih jedan dan.

8 A sutradan mi iz Pavlova društva otputovali smo i došli smo u Cezareju, gdje smo ušli u kuću Filipa evanđelista, jednog iz kruga Sedmorice, te smo ostali kod njega.

9 On je imao četiri kćeri djevice koje su proricale.

10 Kako smo ondje duže vremena boravili, došao je iz Judeje neki prorok po imenu Agab.

11 Kada nas je posjetio, uzeo je Pavlov pojas, svezao sebi ruke i noge te rekao: 'Ovako govori Duh Sveti: Ovako će čovjeka čiji je ovo pojas u Jeruzalemu svezati Židovi i predati ga u ruke neznabošcima.'

12 A kad smo mi to čuli, počeli smo s mještanima moliti Pavla da ne ulazi u Jeruzalem.

13 Nato je Pavao odgovorio: "Zašto plaćete i mekšate mi srce? Ja sam spreman ne samo biti svezan nego i umrijeti u Jeruzalemu za ime Gospodina Isusa."

14 Kako ga nismo mogli odvratiti, odustali smo govoreći: "Neka bude volja Gospodinova!"

15 Poslije toga vremena spremili smo se za put te smo pošli u Jeruzalem.

16 S nama su pošli i neki učenici iz Cezareje te nas odveli k nekom Mnasonu s Cipra, učeniku od prvih dana, da budemo njegovi gosti.

17 Kad smo stigli u Jeruzalem, braća su nas primila radosno.

18 Sutradan Pavao je otišao s nama u Jakovljevu kuću, gdje su se sastale sve starješine.

19 Pošto ih pozdravio, počeo im redom objašnjavati sve što je Gospodin s njegovom djelatnošću učinio među neznabošcima.

20 Kad su oni to čuli, počeli su slaviti Boga, a Pavlu su rekli: "Vidiš, brate, koliko je tisuća Židova primilo vjeru i svi su vatrene pristaše Zakona."

21 A o tebi su bili obaviješteni da svojim učenjem odvraćaš od Mojsijeva Zakona sve Židove koji su raspršeni među neznabošcima, govoreći im da ne obrezuju djece i ne žive po običajima.

22 Sto sada? Narod se mora sastati, pa će oni sigurno doznati da si došao.

23 Učini ovo što ti svjetujemo: imamo ovdje četiri čovjeka pod zavjetom;

24 Uzmi ih i podloži se s njima obredu očišćenja te preuzmi za njih žrtvene troškove da mogu ošišati sebi glave. Tako će svi uvidjeti da nema ništa od onoga što su čuli o tebi, već da si na pravom putu i da i sam držiš Zakon.

25 A što se tiče neznabožaca koji su pri-

mili vjeru, njima smo pismeno priopćili naše odluke da oni to ne vrše, jedino da se moraju suzdržavati od onoga što je žrtvovano idolima, od krvi, od udavljenog i od bluda."

26 Tada Pavao uzme s sobom spomenute ljude te se sutradan podložio s njima obredu očišćenja, ušao je u hram i najavio istek danima očišćenja kad se za svakoga od njih imala prinijeti žrtva.

27 Kad je sedam spomenutih dana bilo pri kraju, Židovi iz Azije su opazili Pavla u hramu pa pobune sav narod i stave ruke na njega

28 vičući: "Izraelci, u pomoć! Evo onoga koji posvuda i svakom propovijeda nauku koja je uperena protiv židovskog naroda, protiv Zakona i protiv ovoga mjesta! Povrh toga je i Grke uveo u hram i tako oskrvrnuo ovo sveto mjesto."

29 Oni su, naime, prije vidjeli u gradu s njim Efežanina Trofima te mislili da ga je Pavao uveo u hram.

30 Uskomešao se sav grad i nastala strka naroda, pa su uhvatili Pavla, izvukli ga izvan hrama pa odmah zatvorili vrata.

31 Dok su ga oni htjeli ubiti, došao je glas zapovjedniku posade da je sav Jeruzalem u nemiru.

32 Zapovjednik je odmah uzeo vojnike i stotnike te dotrčao k pobunjenicima. Cim su ovi opazili zapovjednika s vojnicima, prestali su tući Pavla.

33 Tada mu se glavni zapovjednik približio, uhvatio ga i zapovjedio da ga svežu sa dvojim lancima. Zatim ga počeo ispiti-vati tko je i što je učinio.

34 Iz naroda su jedni vikali jedno, a drugi drugo. Budući da zapovjednik nije mogao ništa pouzdano saznati zbog vike, zapovjedi da ga odvedu u vojarnu.

35 Kada su stigli na stepenice, bilo je tako da su ga morali vojnici nositi zbog nasrtaja svjetine,

36 jer je mnoštvo naroda išlo za njim i vikalo: "Smakni ga!"

37 U času kad je Pavao imao biti uveden u vojarnu, rekao je zapovjedniku: "Smi-jem li ti nešto reći?" Ovaj je odgovorio: "Zar znaš grčki?"

38 Zar nisi ti onaj Egipćanin koji je nedavno podigao bunu i odveo u pustinju četiri tisuće razbojnika?"

39 Pavao je rekao: "Ja sam Židov iz Tarsa, građanin sam znamenita grada u Ciliciji. Molim te, dopusti mi da progovorim narodu!"

40 Te kad mu zapovjednik dopusti, Pavao stane na stepenice, pa dade narodu znak rukom da ušuti. Kada nastane velika tišina, on progovori Hebrejskim jezikom ovako:

Govor Pavla. Njegove bližnje posljedice

22 "Ljudi braćo i očevi, poslušajte što vam sada imam reći u svoju obranu!"

2 Kada su oni čuli da im govori hebrejskim jezikom, još su više ušutjeli. A Pavao nastavi:

3 Ja sam zaista Židov, rođen u Tarsu, u Ciliciji, a odrastao u ovom gradu, do nogu Gamalielovih točno poučen po Zakonu naših otaca. Bio sam revan za Boga, kao što ste svi vi danas.

4 Ja sam na taj način progonio na smrt, vežući u lance i predajući u tamnice ljude i žene.

5 To mi može posvjedočiti visoki svećenik i starješinsko vijeće. Od njih sam i pismo primio za braću u Damasku te se zaputio da i one koji su tamo svezane dovedem u Jeruzalem da budu kažnjeni.

6 Dok sam tako putovao i približio se Damasku oko podne, odjedanput oko mene obasja s neba velika svjetlost.

7 A ja sam pao na zemlju i čuo glas gdje mi govori: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?'

8 A ja odvratim: 'Tko si ti, Gospodine?' A On mi rekao: 'Ja sam Isus Nazarećanin, kojega ti progoniš.'

9 Moji su pratioci zaista vidjeli svjetlo i bili su prestrašeni, ali nisu čuli glasa onoga koji mi je govorio.

10 Tada reknem: 'Što da činim, Gospodine?' A Gospodin mi odgovorio: 'Ustani i nastavi put u Damask pa će ti se tamo reći sve što ti je određeno činiti!'

11 Ali kako sam obnevidio od sjaja onoga svjetla, moji su me pratioci poveljeli za ruku te smo tako stigli u Damask.

12 Neki Ananija, vjeran vršitelj Zakona, koji je uživao dobar glas među svima tamošnjim Židovima,

13 došao k meni, približio mi se i rekao: 'Brate Savle, progledaj!' I ja sam u taj isti čas pogledao u njega.

14 A on mi rekao: 'Bog otaca naših izabrao te da upoznaš njegovu volju, da vidiš Pravednika i da razumiješ glas iz usta njegovih,

15 jer ćeš mu biti svjedok pred svim ljudima za ono što si vidio i čuo.

16 A sada, na što još čekaš? Ustani, primi krštenje i očisti se od svojih grijeha zazivajući njegovo ime!'

17 A kad sam se, nakon povratka u Jeruzalem, molio u hramu, pao sam u zanos,

18 te sam vidio Gospodina gdje mi govori: 'Pohiti i brzo izidi iz Jeruzalema, jer oni neće primiti tvojega svjedočanstva o meni!'

19 A ja reknem: 'Gospodine, pa sami znaju da sam ja bacao u tamnice i šibao po svim sinagogama one koji vjeruju u tebe.

Djela

760

20 A kad se prolijevala krv tvojega svjedoka Stjepana, bio sam osobno prisutan te odobravao njegovu smrt i krvnicima njegovim čuvao haljine.'

21 Nato mi on odgovorio: 'Idi, jer ću te poslati daleko, k neznabošcima!'

22 Židovi su ga slušali do te riječi, ali onda podignu glasove govoreći: "Makni takva čovjeka sa zemlje! Jer on ne smije živjeti!"

23 Dok su oni tako vikali, haljinama tresli i prašinu vitlali u zrak.

24 Zapovjednik zapovjedi da ga odvedu u dvorsku vojarnu te da ga uz bičevanje preslušaju, da bi tako doznao zašto toliko viču protiv njega.

25 Kad su ga svezali remenjem da ga bičuju, Pavao je rekao stotniku: "Zar smijete bičevati rimska građanina, i još k tomu bez osude?"

26 Kad je stotnik to čuo, otišao je i obavijesti zapovjednika: "Pazi što misliš učiniti, jer ovaj je čovjek rimski građanin!"

27 Nato je zapovjednik došao k njemu te mu rekao: "Kaži mi, jesi li ti rimski građanin?" Pavao je odgovorio: "Da."

28 A zapovjednik je odgovorio: "Ja sam za velik novac stekao to građanstvo." A Pavao je rekao: "Ja sam se s njim i rodio."

29 Tada odmah odstupe od njega oni koji su ga htjeli ispitivati, a zapovjednik se prestrašio kad je doznao da je on Rimljanin i zato što ga je okovao.

30 Sutradan, hoteci saznati točno zašto ga Židovi optužuju, zapovjednik ga oslobodio okova pa zapovjedio da se sazove visoke svećenike i sve njihovo Vijeće, te doveo Pavla i postavio ga pred s njih.

Pavao pred visokim vijećem

23 Pavao uperio pogled u Vijeće i rekao: "Ljudi i braćo, ja sam živio s posve čistom savješću pred Bogom do ovoga dana."

2 Nato visoki svećenik Ananija zapovjedi onima koji su bili kraj njega da ga udare po ustima.

3 Tada mu rekao Pavao: "Tebe će udariti Bog, obijeljeni zide! Ti sjediš tu te mi sudiš po Zakonu, a protiv Zakona zapovjedaš da me udaraju!"

4 Odgovore mu nato prisutni: "Što, ti grdiš visokoga Božjega svećenika?"

5 Pavao je odgovorio: "Nisam znao, braćo, da je on visoki svećenik. Stoji, naime, napisano: 'Ne govori zlo o poglavaru svojega naroda!'"

6 Zatim Pavao znajući da je jedan dio sastavljen od saduceja, a drugi od farizeja, glasno je povikao u Vijeću: "Ljudi i braćo, ja sam farizej, potomak farizeja. Zbog nade u uskrsnuće mrtvih meni se sudi."

7 Kada je on to tako rekao, nastalo prepiranje između farizeja i saduceja, te se skupština podijelila.

8 saduceji, naime, tvrde da nema ni uskrsnuća, ni anđela, ni duha, a farizeji to sve priznaju.

9 Tako je nastala velika vika. Ustali su neki pismoznanci farizejske stranke te se odlučno suprotstavili govoreći: "Mi ne nalazimo nikakva zla na ovom čovjeku. A što ako mu je govorio duh ili anđeo, ne svadajmo se protiv Boga."

10 I tada nastane velika nesloga i svada, pa se zapovjednik pobojavao da Pavla ne rastrgaju na komade. Stoga zapovjedi vojnicima da siđu pa da ga otmu između njih i opet odvedu u dvorsku vojarnu.

11 Sljedeće noći Gospodin se ukazao Pavlu i rekao mu: "Budi hrabar! Pavle, kao što si za mene svjedočio u Jeruzalemu, tako ti treba svjedočiti i u Rimu."

12 Kada nastane dan, sastali su se neki od Židova te skovali urotu i obećali, pod zakletvom, da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla.

13 Bilo ih je više od četrdeset koji su skovali tu urotu.

14 Oni su došli k svećeničkim glavarima i starješinama i rekli: "Mi smo se zarekli pod zakletvom da nećemo ništa jesti dok ne ubijemo Pavla."

15 Zato vi sada zajedno s Vijećem izrazite želju zapovjedniku da ga dovede k vama pod izlikom da želite pomnije ispitati njegovu stvar. A mi smo spremni ubiti ga i prije nego što stigne k vama."

16 Ali kad je sin Pavlove sestre doznao za zasjedu, on je došao i ušao u vojarnu te obavijestio Pavla.

17 Tada Pavao dozvao k sebi jednoga stotnika te mu rekao: "Ovoga mladića odvedi k zapovjedniku jer mu on ima nešto priopćiti!"

18 Tada ga stotnik uzeo i odveo k glavnom zapovjedniku i rekao: "Zatvorenik Pavao dozvao me i zamolio da ovoga mladića dovedem k tebi jer ti ima nešto priopćiti."

19 Nato je zapovjednik uzeo mladića za ruku i odveo ga nasamo pa ga upitao: "Što mi imaš priopćiti?"

20 A on je rekao: "Židovi su se dogovorili da te zamole da sutra dovedeš Pavla u Vijeće pod izgovorom da pomnije ispitaš njegovu stvar."

21 Ali ih nemoj poslušati, jer ga više od četrdeset ljudi iz njihova kruga čeka u zasjedi. Oni su se obvezali, pod zakletvom, da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju; već stoje spremni i čekaju tvoj pristanak."

22 Tada zapovjednik otpusti mladića i zapovjedi mu: "Nemoj nikomu govoriti da si mi ovo otkrio."

23 Zatim dozva dvojicu satnika i zapovjedi im: "Pripremite dvjesta vojnika, sedamdeset konjanika i dvjesta strijelaca, da nakon trećega sata noću krenu u Cezareju,

24 i pripremite konje Pavlu za jahanje, da živ i zdrav stigne k upravitelju Feliksu!"

25 I napisao je pismo koje je glasilo ovako:

26 Klaudije Lizija preuzvišenom upravitelju Feliksu pozdrav!

27 Ovoga su čovjeka uhvatili Židovi i htjeli ga ubiti. Dolazeći s vojskom izveo sam ga iz pogibli i saznao sam da je rimski građanin.

28 A kad sam htio točno saznati krivnju za koju ga optužuju, doveo sam ga pred njihovo Vijeće.

29 Ustanovio sam da ga optužuju zbog pitanja njihova Zakona, ali da nema nikakve krivnje koja zaslužuje smrt ili samo lance.

30 A kad su me obavijestili da se sprema zasjeda protiv njega, odmah sam ga poslao k tebi, pošto sam njegovim tužiteljima dao znati da svoju tužbu protiv njega iznesu preda te. Budi zdravo!

31 Tada vojnici prema naređenju uzeli Pavla te ga noću odveli u Antipatridu.

32 Sutradan su pješaci ostavili konjanike da ga prate dalje, a oni se vratili u vojarnu.

33 Kada su konjanici ušli u Cezareju, oni su uručili upravitelju pismo i pred njega doveli Pavla.

34 A kad je upravitelj pročitao pismo, upita ga iz koje je pokrajine. A kad je shvatio da je iz Cilicije,

35 rekao mu: "Preslušati ću te kad i tvoji tužitelji dođu." Nato zapovjedi da ga čuvaju u Herodovoj palači.

Pavao pred Feliksom

24 Poslije pet dana side visoki svećenik Ananija s nekoliko starješina i s odvjetnikom, nekim Tertulom, te podnijeli upravitelju Feliksu tužbu protiv Pavla.

2 Kad dozovu Pavla, Tertul je počeo optužbu govoreći: "Veliki mir što ga po tebi, vrli Felikse, uživamo i boljitak za ovaj narod tvojom providnošću nastaje.

3 mi u svemu i na svakom mjestu rado priznajemo sa svom zahvalnošću,

4 Ali da te duže ne zadržavam, molim te da nas ukratko saslušas sa svojom uobičajenom blagošću.

5 Ustanovili smo da je ovaj čovjek poštast, da izaziva prepirke među Židovima po cijelom svijetu i da je kolovoda nazarenskih sljedbenika.

6 On je pokušao i hram oskvrnuti, i mi smo ga uhvatili i htjeli smo ga osuditi

prema našem Zakonu.

7 Ali dode Lizija zapovjednik na nas, i otme ga iz naših ruku na veliku silu te ga posla k tebi.

8 zapovjedi mi njegovim tužiteljima da dodu k tebi kako bi sam mogao sve istražiti i saznati za što ga optužujemo."

9 Njemu se priključe i Židovi tvrdeći da je tako.

10 Tada je Pavao, kad mu je upravitelj dao znak da govori, odgovorio: "Budući da znam da si već mnogo godina sudac u ovomu narodu, ja pouzdano počinjem svoju obranu.

11 Ti sam možeš doznati da nema više od dvanaest dana otkako sam uzišao u Jeruzalem da se poklonim.

12 A oni me nisu našli ni u hramu, ni u gradu da s bilo kime raspravljam ili da uzrokuje nered i dižem narod.

13 A ne mogu ti ni dokazati ono za što me sada optužuju.

14 Ali ovo ti priznajem: ja slijedim put, koji oni nazivaju sektom, i tako služim Bogu otaca svojih vjerujući u sve što stoji napisano u Zakonu i Prorocima.

15 Ja se uzdam u Boga, kao što se uzdaju i oni sami da će biti uskrsnuće mrtvih, pravednih i nepravednih.

16 Zato se i ja uvijek trudim da imam čistu savjest i pred Bogom i pred ljudima.

17 Poslije više godina došao sam da donesem milostinju i prinesem žrtvu svojem narodu.

18 Među njima neki Židovi iz Azije, upravo kad sam prinosio žrtvu, našli su me već očišćenog u hramu, ali bez strke naroda i bez buke.

19 Trebalo bi da oni dođu preda te i tuže me ako imaju što protiv mene.

20 Ili neka ovi ovdje sami reknu kakvu su krivnju našli na meni kad sam bio pred Vijećem.

21 osim ako se ne radi samo o ovoj jednoj riječi koju sam doviknuo stojeći među njima: 'Zbog uskrsnuća mrtvih vi me danas optužujete.'

22 Kada je Feliks čuo sve to, budući da je točnije poznao što se odnosi na tu nauku, odgodio je njihovu parnicu govoreći: "Kada dode ovamo zapovjednik Lizija, riješit ću vašu stvar."

23 A stotniku zapovjedi da Pavla čuva u zatvoru, ali da mu pruži olakšice i da nikom od njegovih poznatih ne brani da ga posjećuje i poslužuje.

24 Poslije nekog vremena došao je Feliks sa svojom ženom Druzilom, koja je bila Židovka, dozva je k sebi Pavla te je slušao njegovo izlaganje o vjeri u Isusa Krista.

25 Dok je Pavao govorio o pravednosti, čistoći i budućem sudu, prestrašio se

Djela

762

Feliks te mu rekao: "Za sada hajde, idi! Kada ću imati zgodno vrijeme, opet ću te dozvati k sebi."

26 U isto vrijeme nadao se da će mu Pavao dati novaca, kako bi ga pustio; stoga je češće slao po njega i razgovarao s njime.

27 Kad se navršše dvije godine, Feliksa naslijedi Porcije Fest. Hoteći ugoditi Židovima, Feliks ostavi Pavla u tamnici.

Pavao se priziva na cara

25 Tri dana nakon preuzimanja vlasti nad pokrajinom Fest uzide iz Cezareje u Jeruzalem.

2 Tada su došli k njemu glavari svećenički zajedno s prvacima židovskim i podnesu tužbu protiv Pavla i tražili,

3 moleći za milost protiv njega, da ga pošalje u Jeruzalem—dok su oni smišljali zasjedu da ga ubiju na putu.

4 Ali im Fest odgovorio da je Pavao u zatvoru u Cezareji i da će uskoro i on sam otputovati tamo.

5 Neka, dakle," reče: "ovlašteni od vas pođu sa mnom pa neka ga tuže ako je što kriv taj čovjek."

6 Fest side u Cezareju pošto se zadržao među njima osam ili, najviše, deset dana. Sutradan je sjeo na sudačku stolicu i zapovjedio da se dovede Pavao.

7 Kad je ovaj došao, okruže ga Židovi koji su došli iz Jeruzalema te iznijeli protiv Pavla mnoge i teške optužbe kojih nisu mogli dokazati.

8 A Pavao je u svoju obranu iznosio: "Nisam ništa skrivio ni protiv židovska Zakona, ni protiv hrama, ni protiv cara."

9 Tada Fest, hotеći ugoditi Židovima, odgovorio Pavlu: "Hoćeš li uzići u Jeruzalem da ti se tamo o tomu sudi, u mojoj prisutnosti?"

10 Tada je Pavao rekao: "Pred carskim sudom stojim, tu mi se mora suđenje nastaviti. Židovima, kao što vrlo dobro znaš, nisam ništa skrivio.

11 Ako sam doista kriv i ako sam učinio nešto što zaslužuje smrt, ne odbijam umrijeti. Ali ako su neosnovane optužbe kojima me ovi optužuju, nitko me ne može njima dati na dar. Ja se prizivam na cara."

12 Tada Fest, pošto se posavjetovao sa sudskim vijećem, odvrati: "Na cara si se prizvao, pred cara ćeš ići!"

13 Kad prođe neko vrijeme, došli su u Cezareju kralj Agripa i Berenika te pozdrave Festa.

14 Kako se tu zadržali duže vremena, Fest zbog savjeta iznese kralju Pavlov slučaj: "Feliks je ostavio, reče, nekog utamničnika,

15 koga su mi glavari svećenički skupa sa židovskim starješinama optužili za

mojega boravka u Jeruzalemu i zahtijevali njegovu osudu.

16 Ja sam im odgovorio da Rimljani ne običavaju izručiti nikoga prije nego što se optuženi suočio sa svojim tužiteljima i dobije priliku da se brani od onoga za što je optužen.

17 Kad su oni, dakle, zajedno sa mnom došli ovamo, ja sam bez odgađanja sutradan sjeo na sudačku stolicu i naredio da se dovede spomenuti čovjek.

18 Ali tužitelji, koji su stajali oko njega, ne optuže ga ni za jedan zločin za koji sam ja nagađao,

19 nego su raspravljali o nekim pitanjima svoje vjere i o nekom Isusu koji je umro, a za kojega Pavao tvrdi da je živ.

20 A ja nisam bio siguran kako postupiti u toj vrsti istrage, upitao sam ga bi li htio poći u Jeruzalem da mu se ondje o tomu sudi.

21 Ali kako je Pavao prizivom zatražio za sudsku odluku carska veličanstva, naredio sam da se i dalje drži u zatvoru dok ga ne pošaljem k caru.

22 I ja bih želio poslušati toga čovjeka," reče Agripa Festu. "Sutra ćeš ga čuti," odgovorio je Fest.

23 Sutradan, Agripa i Berenika došli su s velikim sjajem i ušli u svećanu dvoranu, u pratnji visokih časnika i najuglednijih osoba u gradu. Tada na Festovu zapovijed dovedu Pavla.

24 Fest je rekao: "Kralju Agripa i svi ljudi ovdje s nama prisutni! Gledajte ovoga čovjeka zbog kojega je s molbama k meni dolazilo mnoštvo Židova u Jeruzalemu i ovdje, vičući da ne smije duže živjeti.

25 Ja sam, naprotiv, ustanovio da nije ništa učinio što zaslužuje smrt. Ali kako se ovaj čovjek sam prizvao na carsko veličanstvo, odlučio sam ga onamo poslati.

26 Budući da o njemu nemam ništa pouzdano napisati mojemu gospodaru, izveo sam ga pred vas, posebno preda te, kralju Agripa, tako da bih mogao što napisati nakon ove sudske istrage.

27 Jer mi se čini nerazborito poslati zatvorenika, a ne naznačiti optužbe protiv njega."

Pavlov govor pred Feliksom i kraljem Agripom

26 Tada je Agripa rekao Pavlu: "Dopušta ti se da sam sebe počneš braniti." Tada je Pavao ispružio ruku i počeo svoju obranu:

2 Kralju Agripa, ja se osjećam sretnim što se danas sam mogu pred tobom braniti od svega za što me optužuju Židovi,

3 pogotovo što znam da ti dobro poznaješ židovske običaje i njihova prepiranja. Zato te molim da me strpljivo poslušаш.

4 Kakav je bio moj život od rane mladosti

koji sam proveo u svojem narodu, i to u Jeruzalemu, znaju svi Židovi.

5 Oni me od početka poznaju i mogu, ako hoće, posvjedočiti da sam kao farizej živio po najstrožem Zakonu naše vjere.

6 I sada stojim pred sudom zbog nade u obećanje koje je Bog uputio našim očevima.

7 Ispunjenje ovoga obećanja nada se postići naših dvanaest plemena, koja ustrajno, noć i dan, služe Bogu. Upravo me zbog te nade, kralju, tuže Židovi.

8 Ima li po vašem sudu nešto nevjerovatno u tom da Bog uskrsava mrtve?

9 Ja sam doista nekoć mislio da sam dužan djelovati protiv imena Isusa Nazarećanina.

10 To sam i činio u Jeruzalemu. Ja sam osobno mnoge svete zatvarao u tamnice, pošto sam na to od visokih svećenika bio ovlašten, a kad su bili osuđivani na smrt, za to dao svoj glas.

11 Po svim sinagogama prisiljavao sam ih, više puta kažnjavanjem, da izgovaraju grdnje protiv Boga i u svojem prekomjernom bijesu progonio sam ih čak u tude gradove.

12 Dok sam u tom pothvatu išao u Damask s ovlašću i nalogom visokih svećenika,

13 vidio sam, kralju, na svojem putovanju, u pola dana, došlo je svjetlo s neba jasnije od sunca i obasjalo sve oko mene i mojih suputnika.

14 I kad smo svi popadali na zemlju, ja sam čuo glas što mi govori hebrejskim jezikom: 'Savle, Savle, zašto me progoniš? Teško ti je u bodljike nogom udarati.'

15 A ja sam rekao: 'Tko si ti, Gospodine?' A On je rekao: 'Ja sam Isus, kojega ti progoniš.'

16 Diži se i stani na svoje noge; jer Ja sam ti se ukazao zato da te postavim slugom i svjedokom, obojima kako o onomu što si vidio, tako i o onomu što ću ti objavit.

17 Ja ću te izbavljati od židovskog naroda i od neznabožaca kojima te sada šaljem,

18 Da im otvoriš oči, da se obrate od tame k svjetlu i od Sotonine vlasti k Bogu, da vjerom u mene prime oprostjenje grijeha i baštinu među onima koji su posvećeni s vjerom u mene.'

19 Otada, kralju Agripa, nisam bio neposlušan nebeskom viđenju.

20 nego sam propovijedao najprije onima u Damasku, u Jeruzalemu i svim judejskim pokrajinama, i onda neznabošcima, da se pokaju i okrenu k Bogu i čine djela dostojna pokajanja.

21 Zbog toga su me Židovi uhvatili u hramu i pokušali me ubiti.

22 Ali opskrbljen pomoću Božjom stojim

do današnjega dana, svjedočim i malomu i velikomu, ne govoreći ništa drugo osim što su govorili Proroci i Mojsije da će se dogoditi.

23 Da će Krist morati trpjeti, te da će On biti prvi koji će uskrsnuti od mrtvih i da će navijestiti svjetlo i židovskom narodu i neznabošcima."

24 Dok je to govorio u svoju obranu, rekao mu Fest jakim glasom: "Pavle ti si izvan sebe! Tvoje te veliko znanje čini ludakom."

25 Ne ludujem, preuzvišeni Feste," Pavao je rekao: "već ozbiljno govorim riječi istine i razbora.

26 Ta i kralj, kojemu se pouzdano i slobodno obračam, zna ove stvari. Ne vjerujem da mu je išta od ovoga nepoznato, jer se ovo nije dogodilo u kakvom kutu.

27 Vjeruješ li, kralju Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ!"

28 Agripa je odgovorio Pavlu: "Zamalo si me uvjerio da postanem kršćanin."

29 Pavao je rekao: "Zelio bih od Boga, ne samo ti nego i svi oni koji me danas slušaju, postali takvi ljudi kakav sam ja, osim ovih okova."

30 Nakon njegovih riječi ustane kralj i upravitelj, Berenika i ostali koji su zasjedali s njima.

31 Dok su se povlačili, govorili su među sobom: "Ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje smrt ili okove.

32 Tada je Agripa rekao Festu: "Ovaj je čovjek već prije mogao biti pušten na slobodu da se nije prizvao na cara."

Put u Rim. Na pučini morskoj. Brodolom

27 Kada je bilo odlučeno da moramo otploviti u Italiju, predaju oni Pavla i neke druge sužnje jednom stotniku iz carske čete imenom Juliju.

2 Tada smo ušli u neku adramitsku lađu koja je imala ploviti u azijska mjesta, pa zatim smo otplovili. S nama je bio Aristarh, Makedonac iz Soluna.

3 Sutradan smo pristali u Sidonu. Tu je Julije s Pavlom ljudski postupio i dopustio mu da ode k svojim prijateljima i primi njihove usluge.

4 A kad smo otplovili odande, plovili smo u zavjetrini Cipra, jer su vjetrovi bili protivni.

5 Kada smo preplovili more uzduž Ciliije i Pamfilije, stigli smo u Miru u Liciji.

6 Tu stotnik nađe neku aleksandrijsku lađu koja je plovila u Italiju i prekrao nas u nju.

7 Više je vremena plovidba bila spora i jedva smo stigli pored Knida. Kako nam vjetar nije dao pristati, doplovili smo pod Kretu kod Salmone.

8 S mukom ploveći uz obalu, stigli smo na neko mjesto zvano Dobra pristaništa,

Djela

764

blizu kojega se nalazi grad Laseja.

9 Kako je prošlo duže vremena i plovidba već postala opasna, bio je već minuo i Veliki post, Pavao ih je opominjao

10 govoreći: "Ljudi, vidim da će plovidba biti na pogibelj, i veliku štetu ne samo za tovar i lađu nego i za naše živote."

11 Ali uza sve to stotnik je više vjerovao kormilaru i vlasniku lađe negoli Pavlovim riječima.

12 Pošto luka nije bila prikladna za zimovanje, većina je svjetovala da se odande otplovi, ne bi li kako stigli do kretske luke Feniksa, što gleda prema jugozapadu i sjeverozapadu, te tamo prezimili.

13 A kad okrenu tihi južnjak, misleći da mogu ostvariti svoju namjeru, digli su sidro te zaplovili sasvim uz Kretu.

14 Ali brzo poslije toga puhnu s Krete strašan vjetar zvan sjeveroistočnjak.

15 Zahvati lađu tako da se nije mogla oduprijeti vjetru. Predali smo mu se i on nas počeo tjerati.

16 Prolazeći pod zaklonom nekog otočića koji se zove Klauda, jedva smo mogli uhvatiti čamac.

17 Kad su ga izvukli na lađu, upotrijebili su sredstva za spasavanje: konopcima povezali lađu. Zatim, bojeći se da se ne nasuču na Sirtu, spustili su plivajuće sidro te su tako tjerani dalje.

18 Sutradan, jer nas je oluja strahovito bacala, počeli su izbacivati tovar,

19 A treći dan svojim rukama izbace brodsku opremu.

20 Kako se više dana ne pokazao ni sunce ni zvijezde i kako je i dalje bjesnjela velika oluja, nestajalo je svake nade da se možemo spasiti.

21 Već dugo nije bilo volje za jelom. Tada se podigao Pavao, stao pred njih te rekao: "Ljudi, trebalo je mene poslušati i ne otiskivati se s Krete te tako izbjeći i ovu patnju i ovu štetu."

22 A sada vas opominjem, razvedrite se, jer nitko od vas neće propasti osim lađe.

23 Noćas mi se ukazao anđeo onoga Boga komu pripadam i komu služim,

24 te mi rekao: 'Ne boj se, Pavle! Ti treba da dođeš pred cara. I evo, Bog ti milostivo daruje živote svih koji s tobom plove.'

25 Zato, ljudi, budite odvažni! Vjerujem Bogu da će biti tako kako mi je obećao.

26 Ali kako bilo, treba da se nasučemo na neki otok."

27 Kada je već došla četrnaesta noć otkako smo bili tjerani ovamo onamo po Adriji, oko ponoći mornari su prozreli da im se primiče neka zemlja.

28 Bacili su olovnicu i našli da ima dvadeset hvati dubine, te kad su odmakli malo dalje, ponovno bacili olovnicu i našli da ima petnaest hvati dubine.

29 Bojeći se da ne udarimo u grebene, spustili su s krme četiri sidra; tako su puni čežnje čekali dolazak dana.

30 A u vrijeme kad su mornari namjeravali pobjeći iz lađe i kad su spustili čamac u more pod izgovorom da misle s pramca spustiti sidra,

31 Pavao je rekao stotniku i vojnicima: "Ako ovi mornari ne ostanu u lađi, vi se ne možete spasiti!"

32 Nato su vojnici presjekli užeta na čamcu i pustili ga da padne.

33 Sve dok nije počelo svitati, Pavao je molio sve da jedu: "Danas je četrnaesti dan koji provodite u iščekivanju bez jela, a da ništa niste uzeli."

34 Zato vas molim da jedete, jer je to za vaše zdravlje bitno. Ni jednom od vas neće propasti ni vlas s glave."

35 I kad je to rekao, uzeo kruh, te pred svima njima zahvalio Bogu, pa kad ga razlomio počeo jesti.

36 Tada su se svi oni ohrabрили te i sami počeli jesti.

37 U lađi nas je bilo svega dvjesto sedamdeset i šest.

38 A kad su se dosta nasitili, počeli su olakšavati lađu bacajući pšenicu u more.

39 Kad je osvanuo dan, mornari nisu prepoznali zemlje, ali su opazili neki zaljev s ravnom obalom te odluču, ako bi mogli, onamo otjerati lađu.

40 I kad su podigli sidra iz mora, odlučili su ploviti, popustili konope na kormilima i dignuli prednje jedro prema vjetru te usmjerili prema obali.

41 Ali udare u greben, kojemu je s obih strana more, te nasukali lađu. Prednji je dio najprije nasjeo i ostao nepomičan, dok se zadnji dio prelomio od velike žestine valova.

42 Tada su vojnici naumili poubijati zatvorenike, tako da ne bi koji isplivao i pobjegao.

43 Ali im stotnik, želeći spasiti Pavla, spriječio da provedu svoju nakanu. I zapovjedi da najprije poskaču u more oni koji znaju plivati te da iziđu na kopno,

44 a ostali da iziđu, jedni na daskama, a drugi na ostacima lađe. I tako se svi spasilili i izašli na kopno.

Cudo na Malti. Pavao u Rimu

28 Kad su tomu izbjegli, onda su doznali da se otok zove Malta.

2 Urođenici su nam iskazali posebnu ljubaznost. Sve su nas primili k velikoj vatri koju su bili naložili zbog kiše što je padala i zbog zime.

3 Kad je Pavao nakupio naramak suhih grana i bacio ga na vatru, izide zmija natjerana od vrućine te mu se uhvati za ruku.

4 A urođenici, kad su vidjeli da mu otrovna zmiya visi o ruci, rekli su jedan drugomu: "Nema sumnje ovaj je čovjek sigurno ubojica; on misli da je umaknuo moru ali pravda mu ne dopušta da živi."
5 Ali on otrese zmiyu u vatru i nije mu bilo ništa zlo.

6 A oni su očekivali da će oteći i odmah pasti mrtav. Ali pošto su duže čekali te vidjeli da mu se nije dogodilo nikakvo zlo, promijenili su mišljenje i rekli da je bog.

7 U onoj se istoj okolici nalazilo imanje poglavara toga otoka imenom Publija, koji nas je lijepo primio i tri dana ljubazno pogostio.

8 I dogodi se da je Publijev otac ležao bolestan od groznice i dizenterije. Pavao je ušao k njemu, pomolio se i stavio na njega ruke pa ga ozdravio.

9 Poslije toga događaja dolazili su i ostali s otoka koji su bili bolesni pa su ozdravljali.

10 Oni su nam iskazali mnoge počasti, a kad smo odlazili, dali su nam i stavili u lađu sve što nam je trebalo.

11 Poslije tri mjeseca otplovili smo na aleksandrijskoj ladi koja je prezimila na otoku i koja je imala kao znak Dioskure.

12 Doplovili smo u Sirakuzu i tamo ostali tri dana.

13 Odande, ploveći uz obalu, stigli smo u Regij. A sutradan okrenu južni vjetar i mi preksutra došli smo u Puteole,

14 gdje smo našli braću, koja nas molbama pozvali da ostanemo kod njih sedam dana. I tako odemo prema Rimu.

15 Kad su tamošnja braća primila vijest o nama, izišla su nam u susret kod Apijeva trgovišta i do tri krème. Kad ih Pavao vidio, zahvalio je Bogu i ohrabrio se.

16 Kad smo stigli u Rim, stotnik dovede zatvorenike poglavaru garde, a Pavlu je bilo dopušteno da stanuje u svojem stanu s vojnikom koji ga je čuvao.

17 I dogodilo se tako da je nakon tri dana Pavao sazvaio na okup židovske prvake. I kad su oni došli, on im progovorio: "Ljudi i braćo, ja iako nisam ništa učinio niti protiv naroda ni protiv običaja naših otaca, ipak su me u Jeruzalemu kao zar-

obljenika predali Rimljanima u ruke.

18 Koji su me, nakon sudske istrage, htjeli pustiti, jer nije bilo na meni nikakve krivnje koja bi zasluživala smrt.

19 Ali kako se Židovi tomu suprotivili, bio sam prisiljen prizvati se na cara, ali ne kao da bih svoj narod imao za što tužiti.

20 Eto, zbog toga sam vas zamolio da vas vidim i da vam progovorim, jer zbog nade Izraelove ja sam okovan ovim lancima."

21 Oni su mu odgovorili: "Mi o tebi nismo primili nikakva pisma iz Judeje niti nam je koji od braće došao pa o tebi što loše javio ili rekao."

22 Nego, mi bismo željeli čuti od tebe tvoje poglede, jer nam je za ovu družbu jedino poznato da joj se svuda protive."

23 Nato su mu odredili jedan dan i došli k njemu u stan u još većem broju. On im je izlagao i svjedočio o kraljevstvu Božjem i nastojao, od ranoga jutra do kasne večeri, uvjeriti ih o Isusu, sve od Mojsijeve Zakona i Proroka.

24 Jedni povjeruju njegovim riječima, a drugi ostanu nevjerni.

25 Nesložni među sobom, počeli se razilaziti pošto im Pavao rekao još jednu riječ: "Zaista, dobro je Duh Sveti rekao vašim očevima po proroku Izaiji,

26 govoreći: 'Idi k ovom narodu i kaži mu: Slušajući čut ćete, a ipak nećete razumjeti; Gledajući gledat ćete, a ipak nećete vidjeti.

27 Jer je otvrdnulo srce ovoga naroda. Ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili, osim da bi vidjeli očima svojim, i čuli ušima svojim, i da bi srcem svojim razumjeli i da bi se obratili, pa da ih ozdravim.'"

28 Tako primite do znanja da je ovo Božje spasenje poslano neznabošcima. Oni će ga i prihvatiti."

29 I kad je on rekao te riječi, Židovi su otišli prepirajući se među sobom.

30 Pavao je ostao pune dvije godine u svojem iznajmljenom stanu, gdje je primao sve koji su se k njemu navraćali,

31 propovijedajući kraljevstvo Božje i učeći nauk Gospodina Isusa Kristu sa svim pouzdanjem i bez ičijega smetanja.

Rimljanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Pavlova služba Kristova Radosna vijest

1 Pavao, sluga Isusa Krista, pozvan za apostola, određen za Radosnu vijest Božju,

2 koju je Bog unaprijed obećao po svojim prorocima u Svetim pismima,

3 o svom Sinu Isusu Kristu, našem Gospodinu, koji je tjelesno rođen od potomstva Davidova

4 i koji se uskrsnućem od mrtvih, po Duhu Svetom, pokazao Sinom Božjim, sa svom vlašću: Isus Krist, naš Gospodin,

5 po kojem smo primili milost i apostolstvo, da na slavu imena njegova k poslušnosti vjere privodimo sve narode,

6 među kojima ste i vi pozvani da budete pripadnici Isusa Krista;

7 Svima u Rimu, ljubljenicima Božjim, pozvanima da budu sveti. Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista.

8 Prije svega zahvaljujem Bogu svomemu po Isusu Kristu za sve vas što se vjera vaša hvali po cijelom svijetu.

9 Bog, kojemu svom dušom služim navješćujući Radosnu vijest njegova Sina, svjedok mi je da vas se neprestano svaki put sjetim u svojim molitvama,

10 i molim da bi mi napokon jedanput, ako je volja Božja, uspjelo doći k vama.

11 Jer ja vas želim vidjeti, da vam udijelim dar Duha Svetoga, tako da ojačate—

12 to jest, da se ohrabrim kod vas i zajedno s vama zajedničkom vjerom vašom i mojom.

13 Htio bih da znate, braćo, da sam više puta odlučio doći k vama, ali sam do sada bio spriječen, da i među vama isto tako uberem koji plod kao i među ostalim neznabošcima.

14 Ja sam dužnik i Grcima i barbarima, i mudrima i nerazumnima.

15 Zato je moja želja da propovijedam Radosnu vijest i vama, stanovnicima Rima.

16 Jer ja se ne stidim Radosne vijesti Kristove, jer je ona sila Božja za spasenje svakomu tko vjeruje, kako, u prvom redu Židovu, tako i Grku.

17 Jer u njemu se otkriva pravednost Božja, iz vjere u vjeru, kao što stoji napisano: "Pravednik će živjeti od vjere."

18 Jer s neba se zaista otkriva gnjev Božji protiv svake bezbožnosti i nepravednosti ljudi koji istinu sprečavaju s nepravednošću.

19 Jer njima je poznato ono što se može

doznati o Bogu, jer im je to Bog objavio.

20 Uistinu, njegova nevidljiva svojstva, čisto se opažaju od postanka svijeta, njegova vječna moć i božanstvo, promatrana po njegovim djelima. Tako da oni nemaju isprike.

21 Jer iako su upoznali Boga, nisu mu iskazali ni slavu ni zahvalnost kao Bogu, nego su postali slabi u mislima svojim i njihovo je bezumno srce potamnjelo.

22 Praveći se mudrim, postali su ludi

23 te su zamijenili slavu besmrtnoga Boga kipovima, to jest slikama smrtnoga čovjeka, pticama, četveronošcima i gmazovima.

24 Zato ih je Bog preko lakomosti njihovih srdaca predao nečistoći, tako da sami među sobom obeščašćuju svoja tjelesa;

25 Njih koji su istinu Božju zamijenili sa lažima te se klanjali i časno služili stvorenju umjesto Stvoritelju, koji je slavljen zauvijek. Amen.

26 Zbog toga ih je Bog predao sramotnim strastima: žene su njihove zamijenile naravno općenje s protunaravnim.

27 Isto tako muškarci ostavili su naravno općenje sa ženom, usplamtjevši požudom jedan za drugim, vršeći, muškarci s muškarcima, sramotne stvari i na sebi primajući pravednu plaću za svoje zablude.

28 I kako nisu smatrali vrijednim zadržati Boga u svom znanju, Bog ih je predao pokvarenom shvaćanju da bi činili što ne dolikuje.

29 Puni su svakovrsne nepravednosti, bluda, zlobe, lakomosti, pakosti, puni zavisti, ubojstva, svađa, lukavštine, podmuklosti, došaptavači su,

30 klevetnici, mržitelji Boga, nasilnici, oholice, umišljenici, izmišljači zla, nepokorni roditeljima.

31 Bez razumijevanja, nevjernici, bez ljubavi, neoprostivi i bez milosrđa.

32 koji, iako poznaju pravednost Božju, prema kojoj oni koji to čine zaslužuju smrt, ne samo da to čine nego i odobravaju onima koji to čine.

Pravedan sud Božji

2 Stoga nemaš isprike, tko god bio, o čovječe koji sudiš, jer u čemu sudiš drugom, samog sebe osuđuješ, jer ti koji sudiš, običavaš činiti isto.

2 Ali mi pouzdano znamo da se kazna Božja vrši prema istini nad onima koji takvo što čine.

3 Ili zar to misliš, o čovječe koji sudiš onima koji takve stvari čine, da ćeš izbjeći Božjem sudu dok i sam to isto činiš?

4 Ili prezireš njegovu obilnu dobrotu, iščekivanje i strpljivost, a ne znaš da dobrotu Božja hoće da te vodi k pokajanju?

5 Ali prema tvojoj okorjelosti i nestrpljivosti srca, sam na sebe gomilaš gnjev za dan gnjeva i objavljenja pravednoga suda Božjega.

6 koji će svakomu dati prema njegovima djelima:

7 život vječni onima koji s ustrajnošću u dobrom djelu traže slavu, čast i besmrtnost;

8 a onima samovoljnicima i koji se protive istini a pristaju uz nepravednost, njima srdžbu i gnjev.

9 nevolja i tjeskoba na svakoga čovjeka koji se ođaje zlu, kako, u prvom redu, na Židova tako i na Grka,

10 a slava, čast i mir svakomu tko čini dobro, kako, u prvom redu Židovu tako isto i Grku.

11 Jer u Boga nema pristranosti.

12 Jer koji su sagriješili bez Zakona, bez Zakona će i propasti; i koji su pod Zakonom sagriješili, po Zakonu će biti sudeni.

13 Nisu, naime, pred Bogom pravedni oni koji slušaju Zakon, nego će biti opravdani oni koji vrše Zakon.

14 Jer kad neznabošci koji nemaju Zakona, vrše propise Zakona vođeni naravnošću, onda su oni, nemajući Zakona, sami sebi Zakon.

15 Oni činom pokazuju da je ono što propisuje Zakon, napisano u njihovim srcima, njihova savjest svjedoči i misli koje ih međusobno optužuju ili brane

16 u dan u koji će Bog, prema svojoj Radosnoj vijesti, suditi ljudske tajne po Isusu Kristu.

17 Ali ti koji se nazivaš Židovom, koji se čvrsto oslanjaš na Zakon i ponosiš s Bogom,

18 koji poznaješ volju njegovu i ti koji, poučen Zakonom, znaš odobriti ono što je bolje;

19 ti koji si uvjeren da si vođa slijepcima, svjetlo onima koji su u tami,

20 odgojitelj nerazumnima, učitelj neukima, jer u Zakonu imaš spoznaju znanja i istine.

21 Ti, dakle, koji drugoga učiš, zar ne učiš samog sebe? Ti koji propovijedaš da se ne krade, zar ne kradeš?

22 Ti koji zabranjuješ preljub, zar ne činiš preljub? Ti koji se zgražаш nad idolima, zar ne pljačkaš njihove hramove?

23 Ti koji se ponosiš Zakonom, zar ne sramotiš Boga kršenjem Zakona?

24 Zaista se ime Božje vašom krivnjom

grdi među neznabošcima," kako stoji napisano.

25 Jer obrezanje je, dakako, korisno ako držiš Zakon; naprotiv, ali ako kršiš Zakon, tvoje obrezanje postaje neobrezanje.

26 Stoga ako neobrezan čovjek drži pravedne zahtjeve Zakona, neće li mu se njegovo neobrezanje uračunati kao obrezanje?

27 Onaj koji nije tjelesno obrezan, a ispunjava Zakon, sudit će tebi koji si uza sav napisani Zakon i obrezanje prijestupnik Zakona.

28 Zbilja, nije pravi Židov onaj koji je to izvana, niti je pravo obrezanje ono koje je izvana, na tijelu

29 Već je pravi Židov onaj koji je to u nutrini, a pravo je obrezanje ono koje je u srcu, po duhu, a ne po slovu. Njegova hvala ne dolazi od ljudi, već od Boga.

Opravljanje vjerom u Isusa Krista

3 Kakva je dakle prednost Židova? Ili kakva je korist od obrezanja?

2 Velika u svakom pogledu! U glavnom, jer su im povjerene riječi Božje.

3 Pa što ako neki nisu vjerovali? Zar će njihova nevjernost uništiti Božju vjernost?

4 Nipošto! Nego neka Bog bude istinit, a svaki čovjek lažac, kao što je napisano: "Da opravdaš u svojim riječima i da pobjediš kad te sude."

5 Ali ako naša nepravednost ističe pravednost Božju, što ćemo reći? Zar je Bog nepravedan kad u srdžbi kazni? (Govorim kao čovjek.)

6 Nipošto! Jer kako bi inače Bog sudio svijetu?

7 Ali ako je zbilja Božja istina povećana po mojoj lažljivosti njemu na slavu, zašto da još budem suđen kao grješnik?

8 Zašto onda ne reknemo: "Činimo zlo da bude došlo dobro," kako nam neki klevetnici pripisuju i tvrde da mi to naučavamo? Oni imaju pravednu osudu.

9 Što onda? Zar smo mi bolji od njih? Nipošto, jer smo već dokazali da su svi, i Židovi i Grci pod grijehom,

10 Kao što stoji napisano: "Nema pravedna ni samo jednoga;

11 Nema razumna ni jednoga, nema nikoga koji traži Boga.

12 Svi su zastranili, zajedno postali beskorisni; nema nitko da čini dobro, ne, ni jednoga.

13 Njihovo je grlo otvoren grob, jezicima svojim varaju, zmijski je otrov za njihovim usnama.

14 Čija su usta puna kletava i gorčine.

15 Noge su im brze na proljevanju krvi;

16 Ruševine s bijedom su im na putovima;

Rimljanima

768

17 Put mira nisu upoznali;

18 Nema straha Božjega pred njihovim očima."

19 A znamo da sve ono što Zakon govori, govori onima koji su pod Zakonom, da zanieme svaka usta i da cijeli svijet bude podložen kazni Božjoj.

20 Jer nikoga neće opravdati pred njim vršenje Zakona. Zakon, uistinu, služi samo točnoj spoznaji grijeha.

21 A sada se neovisno od Zakona objavljuje Božja pravednost za koju svjedoče Zakon i Proroci.

22 i to pravednost Božja koja je po vjeri u Isusa Krista za sve i svima onima koji vjeruju, jer nema razlike,

23 jer su svi sagriješili i ne mogu postići Božju slavu,

24 i svi su opravdani badava po njegovoj milosti kroz otkupljenje u Kristu Isusu.

25 Njega je Bog izložio da svojom krvlju bude pomirilište po vjeri, da pokaže svoju pravednost, jer je ostavio nekažnjene prošle grijeha u vrijeme Božje strpljivosti,

26 da pokaže svoju pravednost u sadašnje vrijeme i da dokaže da je pravedan i da opravdava onoga koji vjeruje u Isusa.

27 Gdje je dakle hvalisanje? Isključeno je. Po kojem zakonu? Po zakonu djela? Ne, već po zakonu vjere.

28 Jer tvrdimo da se čovjek opravdava vjerom bez vršenja Zakona.

29 Ili možda je Bog samo Bog Židova? Nije li i neznabožaca? Da, i neznabožaca isto tako,

30 jer postoji samo jedan Bog koji će opravdati obrezane po vjeri i neobrezane kroz vjeru.

31 Ukidamo li tako vjerom Zakon? Nipošto! Naprotiv, s time Zakon utvrđujemo.

Abraham opravdan vjerom a ne činom

4 Što ćemo dakle reći da je Abraham, naš praotac, postigao po tijelu?

2 Jer ako je Abraham opravdan po djelima, ima se čime ponositi, ali ne pred Bogom.

3 Što govori Pismo? "Vjerovao je Abraham Bogu, zato mu se to uračunalo u pravednost."

4 A onomu koji radi ne računa se plaća po milosti, već po dugu;

5 Dok se onomu koji ne radi, a vjeruje u onoga koji opravdava bezbožnika, njegova vjera uračunava u pravednost,

6 isto kao što i David proglašuje blagoslovljenim onoga komu Bog uračunava pravednost neovisno od djela;

7 Blagoslovljeni su oni kojima su oproštena bezakonja i pokriveni grijesi.

8 Blagoslovljen je čovjek kojemu Gospodin neće uračunati grijeha."

9 Je li se dakle taj blagoslov za obrezane ili za neobrezane? Jer kažemo da se Abrahamu vjera uračunala u pravednost.

10 A kako mu se uračunala? Dok je bio obrezan, ili dok je bio neobrezan? Ne dok je bio obrezan, već dok je bio neobrezan.

11 I on primi znak obrezanja, kao pečat pravednosti koja dolazi od vjere koju je postigao još kad je bio neobrezan, tako da s neobrezanjem bude otac svih onih koji vjeruju, kako bi se i njima uračunala pravednost, iako su neobrezani,

12 i da bude otac obrezanih i onima koji nisu samo od obrezanih, već isto i onima koji idu stopama vjere našega oca Abrahama koju je on imao još dok je bio neobrezan.

13 Jer obećanje Abrahamu da će biti baštinik svijeta nije dano njemu ili njegovom potomstvu zavisno od Zakona, već kroz pravednost vjere.

14 Jer ako su baštinici samo oni od Zakona vjera je poništena, a obećanje je izvan snage,

15 jer Zakon donosi gnjev, a gdje nema Zakona tu nema ni prekršaja!

16 Stoga, baštinici postaju vjerom da bi moglo biti po milosti, tako da obećanje bude utvrđeno svemu potomstvu, ne samo onima od Zakona, nego i onima koji su od vjere Abrahamove, koji je otac svih nas,

17 (kao što stoji napisano: "Učinio sam te ocem mnogim narodima") pred onim kojemu je povjerovao, samom Bogu, onomu koji oživljuje mrtve i zove stvari koje ne postoje kao da postoje.

18 On protivno nadi, u nadu povjerovala, da postane ocem mnogih naroda, prema onomu što je rečeno: "Takvo će biti tvoje potomstvo."

19 I nije oslabio u vjeri, on ne pogleda ni na svoje već umoreno tijelo (jer mu je već bilo negdje oko stotinu godina), niti obumrlost Sarine utrobe,

20 Nije posumnjao u Božje obećanje s nevjerom, nego se ojačao vjerom, dajući slavu Bogu.

21 On je bio potpuno uvjeren da je Bog u stanju izvršiti ono što je obećao.

22 Zato se njemu to i uračunalo u pravednost.

23 Ali nije samo za njega napisano uračunalo mu se u pravednost,

24 nego i za nas. Uračunat će se nama koji vjerujemo u onoga koji je uskrsnuo od mrtvih našega Gospodina Isusa,

25 koji je bio predan zbog naših grijeha i koji je uskrsnuo zbog našega opravdanja.

Plodovi opravdanja. Adam i Isus

5 Pošto smo opravdani vjerom, u miru smo s Bogom po našem Gospodinu

Rimljanima

Isusu Kristu,

2 po komu smo i prišli s vjerom k ovoj milosti u kojoj stojimo i radujemo se u nadi slave Božje.

3 Ali ne samo to, nego da se ponosimo i nevoljama, svjesni da nevolja donosi strpljivost.

4 a strpljivost prokušanost, a prokušanost nadu.

5 A nada ne razočarava, jer je ljubav Božja izlivena u našim srcima po Duhu Svetom koji nam je dan.

6 Krist je, dok smo još bili slabi, umro u pravo vrijeme za nas bezbožnike.

7 Jer jedva tko umre za pravednika; a za dobročinitelja možda bi se tko usudio i umrijeti.

8 Ali Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Krist, dok smo još bili grješnici, umro za nas.

9 Koliko će nas sigurnije spasiti od srdžbe sada kad smo već opravdani njegovom krvlju.

10 Jer ako smo izmireni s Bogom smrću njegova Sina dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se sigurnije, već izmireni, spasiti njegovim životom.

11 Ali ne samo to, već se i radujemo u Bogu po našem Gospodinu Isusu Kristu, po kojemu smo sada postigli izmirenje.

12 Stoga, kao što po jednom čovjeku uđe grijeh u svijet a po grijehu smrt, tako smrt prijeđe na sve ljude jer su svi sagriješili.

13 Jer još prije Zakona bio je grijeh u svijetu, ali se grijeh ne računa kad nema Zakona.

14 Ali je smrt vladala od Adama do Mojsija čak i nad onima koji nisu sagriješili prekršajem sličnim Adamovu. Adam je slika onoga koji je imao doći.

15 Ipak s darom milosti nije kao što je s prekršajem. Jer ako su prekršajem jednoga umrli svi, mnogo se obilnije izlila na sve milost Božja i dar dan milošću jednoga čovjeka, Isusa Krista.

16 S ovim darom nije ni kao što je s posljedicama grijeha jednoga čovjeka; sud, naime, polazeći od grijeha jednoga čovjeka dovodi k osuđenju, dok dar milosti polazeći od mnogih prekršaja dovodi k opravdanju.

17 Jer ako je prekršajem jednoga zavladała smrt, mnogo će sigurnije oni koji primaju izobilje milosti i dar pravednosti vladati snagom života po jednomu, Isusu Kristu.

18 Stoga, kao što je prekršajem jednoga svim ljudima na osudu, tako izvršenjem pravednosti jednoga dolazi na sve ljude opravdanje, sastojeći se u životu.

19 Jer kao što po neposlušnosti jednoga čovjeka mnogi su postali grješnici, tako će i po poslušnosti jednoga mnogi

postati pravednici.

20 Zakon je naknadno došao da se poveća prekršaj. Ali gdje se uveća grijeh, tu se uveća milost mnogo više.

21 da bi, kao što je grijeh vladao smrću, tako i milost vladala kroz pravednost za vječni život kroz Isusa Krista Gospodina našega.

Sloboda od grijeha. Novi život u Bogu i za Boga

6 Što ćemo dakle reći? Da nastavimo u grijehu da se poveća milost?

2 Nipošto! Jer kako ćemo mi, koji smo mrtvi grijehu, još živjeti u njemu?

3 Ili ne znate da koji smo kršteni u Krista Isusa, u njegovu smo smrt kršteni?

4 Dakle, s njim smo zajedno pokopani po krštenju u smrt, da bi smo kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavam, i mi živjeli novim životom.

5 Jer ako smo dakle na taj način ujedinjeni s Kristovom smrću, sigurno ćemo biti isto na taj način ujedinjeni i s uskrsnućem njegovim.

6 Ovo znamo: naš je stari čovjek razapet zajedno s Isusom da se uništi ovo griješno tijelo, tako da više ne robujemo grijehu.

7 Jer tko je mrtav, slobodan je od grijeha.

8 A ako smo dakle umrli s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti s njime.

9 Jer znamo da Krist, koji je uskrsnuo od mrtvih, više ne umire; smrt nad njim više ne gospodari.

10 Njegova je smrt bila, jedanput zauvijek, smrt grijehu, a njegov život, život Bogu.

11 Tako i vi smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu!

12 Stoga neka više ne vlada grijeh u vašem smrtnom tijelu, tako da slušate njegove požude.

13 Niti više davajte svojih udova kao oružje nepravednosti u službu grijeha! Naprotiv, prinesite Bogu sami sebe, sebe kao takve koji ste od mrtvih postali živima, a svoje udove kao oružje pravednosti u službu Bogu!

14 Grijeh neće gospodariti nad vama, jer niste pod Zakonom, već pod milošću.

15 Pa što? Da griješimo, kad nismo pod Zakonom, već pod milošću? Nipošto!

16 Zar ne znate: ako se nekomu dajete za robove da mu se pokoravate, robovi ste onoga komu se pokoravate: bilo grijeha da umrete, ili pokornosti da budete opravdani?

17 Ali hvala Bogu što ste se, pošto ste bili robovi grijeha, od svega srca pokorili onomu obliku nauke kojemu ste bili predani,

18 te ste tako, oslobođeni od grijeha, postali sluge pravednosti.

19 Izražavam se ljudski zbog vaše ljud-

Rimljanima

770

ske slabosti; kao što ste nekoć učinili svoje udove podložnima nečistoći i bezakonju koje vodi u još veće bezakonje, tako sada učinite svoje udove robovima pravednosti za posvećenje.

20 Kad ste bili robovi grijeha, bili ste slobodni u pogledu pravednosti.

21 Pa kakav ste plod onda imali? Plod zbog kojega se danas stidite, jer je njegov svršetak smrt.

22 Ali sada, dok služite Bogu, pošto ste gospodari grijeha, imate za plod posvećenje, a za svršetak vječni život.

23 jer je plaća za grijeh smrt, a milosni je dar Božji život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem.

Sloboda od Mojsijevog Zakona. Zakon i grijeh

7 Zar ne znate, braćo (govorim, naime, poznavateljima Zakona), da Zakon gospodari čovjekom tako dugo dok živi?

2 Tako, žena koja ima muža zakonom je vezana za muža dokle ovaj živi. Ali ako joj umre muž, oslobođena je od zakona koji ju je vezao za muža.

3 Zato dakle, ako postane ženom drugoga dok njezin muž živi, bit će preljubnica; ali ako joj muž umre, oslobođena je od zakona tako da ne bude preljubnicom ako postane ženom drugoga muža.

4 Stoga ste i vi, braćo moja, umrli Zakonu kroz Kristovo tijelo, tako da možete pripasti drugomu, čak onomu koji je uskrsnuo od mrtvih, da donesemo plod Bogu.

5 Jer dok smo bili u tijelu, griješne su strasti, Zakonom izazvane, djelovale u našim udovima, tako da smo smrti donosili plodove.

6 A sada, umrli smo onomu koji nas je držao u ropstvu, a postali smo slobodni od Zakona tako da služimo u novom duhu, a ne u starom slovu.

7 Što ćemo dakle onda reći? Da je Zakon grijeh? Nipošto! Ja ne bih upoznao grijeh, osim kroz Zakon, jer ne bih upoznao požudu da Zakon nije rekao: "Ne poželi tude!"

8 A grijeh, uhvativši zgodu, proizvede pomoću zapovijedi svaku vrstu požuda u meni. Jer grijeh je bez Zakona bio mrtav.

9 Da, ja sam nekoć živio bez Zakona. Ali kad je došla zapovijed, grijeh je počeo živjeti a ja sam umro.

10 I pokazalo se da me je zapovijed koja je dana za život vodila u smrt.

11 Grijeh je, naime, uhvatio zgodu, zaveo me pomoću zapovijedi i njom ubio.

12 Stoga: Zakon je bez sumnje svet, a zapovijed i sveta, i pravedna, i dobra.

13 Je li ono što je dobro za mene postalo smrt? Nipošto! Već se grijeh, da se pokaže grijehom, poslužio dobrom i prouzročio mi smrt, da bi se grijeh, uz

pomoć zapovijedi, pokazao neizmjereno griješan.

14 Zakon je, znamo, duhovan, a ja sam tjelesan, prodan u ropstvo grijeha.

15 Jer ja ne znam što činim, jer ne činim ono što hoću, nego činim ono što mrzim.

16 Ako dakle činim ono što neću, slažem se sa Zakonom da je on dobar.

17 A sada to više ne činim ja, nego grijeh koji stanuje u meni.

18 Jer znam da nikakvo dobro ne prebiva u meni, (to jest u mojem tijelu). Jer volju imam u sebi, ali ne i moć za činiti dobro.

19 budući da ne činim dobro koje hoću, nego činim zlo koje neću.

20 Ako, dakle, činim ono što neću, ne činim ga više ja, nego grijeh koji stanuje u meni.

21 Nalazim dakle Zakon, kad želim činiti dobro, zlo je kod mene.

22 Istina, moj se unutrašnji čovjek slaže u veselju s Božjim Zakonom,

23 ali vidim u svojim udovima drugi zakon koji se bori protiv zakona mogega uma te me zarobljava u zakon grijeha koji je u mojim udovima.

24 O, jadan ti sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtonosnoga tijela?

25 Hvala Bogu po Isusu Kristu, Gospodinu našem! Dakle: ja sa umom svojim služim Zakonu Božjem, a tijelom zakonu grijeha.

Život u milosti. Posinjenje Božje

8 Sada dakle nema osude onima koji su u Kristu Isusu, koji ne hodaju po željama tijela, nego po Duhu.

2 Jer Zakon Duha života u Kristu Isusu oslobodio me od zakona grijeha i smrti.

3 Doista, ono što Zakon nije mogao učiniti, jer je bio oslabljen zbog tijela, učinio je Bog poslavši svojega vlastitog Sina u obličju griješnog tijela i osudio grijeh u tijelu,

4 da bi se ispunio pravedni zahtjev Zakona u nama koji ne živimo po zahtjevu tijela nego po zahtjevu Duha.

5 Jer oni koji žive po tijelu teže za onim što je od tijela, a oni koji žive po Duhu teže za onim što je od Duha.

6 Jer težnja tijela jest smrt, a težnja Duha život i mir.

7 Zato je težnja tijela neprijateljstvo prema Bogu, jer se ne pokorava Božjem Zakonu niti to može.

8 Tako oni koji su u tijelu ne mogu ugoditi Bogu.

9 Ali vi niste u tijelu, već ste u Duhu, ako je zbilja tako da Duh Božji prebiva u vama. Tako, ako tko nema Kristova Duha, nije Kristov.

10 A ako je Krist u vama, vaše je tijelo mrtvo zbog grijeha, a Duh je život zbog

pravednosti.

11 Ako zbilja u vama stanuje Duh onoga koji je uskrsnuo Isusa od mrtvih, onaj koji je uskrsnuo Krista isto će tako oživjeti i vaša smrtna tjelesa svojim Duhom koji stanuje u vama.

12 Stoga, braćo, nismo dužnici tijelu da bismo trebali živjeti po tijelu.

13 Jer ako po tijelu živite, umrijet ćete, ali ako duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete.

14 Jer sve koje god vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji.

15 Vi, naime, niste primili duha ropstva da ponovno budete u strahu, već ste primili duha posinjenja, kojim vičemo: Abba, Oče!

16 Sam Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo djeca Božja.

17 Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji, a subaštinici Kristovi, ako zbilja (kao što jest) trpimo s njim, da s njim budemo i proslavljeni.

18 Jer smatram da patnje sadašnjega vremena nisu dostojne prispodobе sa slavom koja će se objaviti u nama.

19 Jer stvorenje sa svom žudnjom iščekuje otkrivanje sinova Božjih

20 Stvorenje je naime bilo podloženo uzaludnosti, ne svojevoljno, nego od onoga koji ga je podložio, u nadi

21 da će se i samo stvorenje osloboditi od ropstva raspadljivosti da sudjeluje u slobodi slave djece Božje.

22 Uistinu znamo da sva stvorenja zajedno uzdišu i da se sva skupa nalaze u porođajnim mukama sve do sada.

23 No, ne samo oni već i mi koji imamo prve plodove Duha, i mi sami u sebi uzdišemo ustrajno iščekujući posinjenje – otkupljenje našega tijela.

24 Nadom smo naime spašeni. A nada koja se vidi nije nada, jer kako se onda tko može nadati onomu što vidi?

25 Ali ako se nadamo onomu čega ne vidimo, strpljivo ga čekamo.

26 Isto tako Duh pomaže u našim slabostima, jer ne znamo za što se moliti i kako bi se trebali moliti, ali zato sam Duh posreduje i zagovara nas neizrecivim uzdasima.

27 A onaj koji istražuje srca zna koja je misao Duha; jer on u skladu s voljom Božjom posreduje za svete.

28 Znamo da Bog čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube; onih koji su odlukom Božjom pozvani.

29 Jer koje je predvidio, one je i predodredio da budu jednaki slici njegova Sina, da ovaj bude prvorodenac među mnogom braćom.

30 Još više koje je on predodredio, one je i pozvao; koje je pozvao, one je i opravdao; koje je opravdao, one je i proslavio.

Rimljanima

31 Što ćemo ovomu nadodati? Ako je Bog za nas, tko će biti protiv nas?

32 On koji čak nije poštedito vlastitog Sina, već ga predao za sve nas, kako nam neće dati sve ostalo s njime?

33 Tko će podići tužbu protiv izabranika Božjih? Bog koji ih opravdava?

34 Tko će ih osuditi? Isus Krist koji je umro, još bolje: koji je uskrsnuo, koji je čak s desne strane Bogu i koji također posreduje za nas?

35 Tko nas onda može rastaviti od ljubavi Kristove? Hoće li nevolja, ili tjeskoba, ili progonstvo, ili glad, ili golo-tinja, ili pogibao, ili mač?

36 Kao što je napisano: "Zbog tebe nas ubijaju cijeli dan; drže nas kao ovce određene za klanje."

37 Ali opet u svemu ovom pobjeđujemo po onomu koji nas je ljubio.

38 Jer sam uvjeren da nas neće ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnjost, ni budućnost,

39 ni visina, ni dubina, ni bilo koje drugo stvorenje, biti u stanju rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našem.

Božja milost koga on izabere

9 Istinu govorim u Kristu, ne lažem, zato mi svjedoči moja savjest zajedno s Duhom Svetim,

2 da u svojem srcu nosim duboku i trajnu bol.

3 Zelio bih da osobno budem određen za uništenje, odijeljen od Krista, za svoju braću, za svoju rodbinu po tijelu.

4 Oni su Izraelci; njima pripada: posinjenje i Slava, Savezi i zakonodavstvo, Bogoštovlje i obećanja;

5 njihovi su očevi, i od njih potječe Krist po tijelu, koji je iznad svega, Bog slavljen zauvijek. Amen.

6 Ali to ne znači da je propalo Božje obećanje. Jer nisu svi Izraelci pravi Izraelci.

7 Niti su svi djeca zato što su pravo Abrahamovo potomstvo, nego: "Po Izaku će se zvati tvoje potomstvo."

8 To znači: djeca po prirodnom rođenju nisu djeca Božja, već se djeca po obećanju smatraju potomstvom.

9 Obećanje, uistinu, glasi ovako: "U ovo ću vrijeme doći, i Sara će imati sina."

10 I ne samo to, nego kad je Rebeka začela samo s jednim mužem, s našim ocem Izakom,

11 (dok se još djeca ni ne rode, niti učine kakvo dobro ili zlo, njoj je bilo rečeno: da ostane Božja odluka koja je učinjena po slobodnom izboru, koja ne ovisi o djelu, već o onom koji poziva),

12 bilo joj je rečeno: "Stariji će služiti mlađemu."

13 Kao što stoji napisano: "Jakova sam

Rimljanima

772

ljubio, a Ezava sam mrzio."

14 Sto ćemo dakle reći? Zar kod Boga ima nepravdnosti? Nipošto!

15 Jer Mojsije reče: "Imat ću milosti za koga ću imati milosti, a imat ću samilosti nad onim nad kojim ću imati samilosti."

16 Stoga, izbor nije stvar ni onoga koji hoće ni onoga koji trči, već Boga koji se smiluje.

17 Jer Pismo govori za faraona: "Upravo sam te zato i stvorio da na tebi pokažem svoju snagu i da se razglasi moje ime po cijeloj zemlji."

18 Tako dakle: iskazuje milosrđe komu hoće, a čini tvrdokornim koga hoće.

19 Ti ćeš mi tada reći: "Zašto još zamjera? Pa tko se to odupro volji Njegovoj?"

20 O čovječe, tko si ti da se usuđuješ prigovarati Bogu? Zar će rukotvorina reći svojemu rukotvorcu: "Zašto si me ovako načinio?"

21 Ili zar lončar nema vlasti nad glinom da od iste gline napravi jednu posudu za plemenitu, a drugu za neplemenitu upotrebu?

22 A ako je Bog, premda je htio pokazati svoj gnjev i objaviti svoju moć, na posudama ispunjenima gnjevom koje su pripravljene za propast, s velikom ih strpljivošću podnosio,

23 da tako pokaže bogatstvo svoje slave prema posudama ispunjenima milosrdem koje je od prije pripremio za slavu, **24** prema nama koje je pozvao i od Zidova i od neznabožaca,

25 kako i On govori preko Ozeja: 'Nazvat ću svojim narodom, onaj narod koji nije moj narod; a neljubljenu ljubljenom.'

26 I dogodit će se da će na mjestu gdje im je rečeno: 'Vi niste moj narod' biti prozvani sinovima živoga Boga."

27 A Izaija više o Izraelu: "Iako je broj sinova Izraelovih kao morski pijesak, spasit će se samo ostatak.

28 Jer će potpuno završiti posao i ostvariti riječ na zemlji po pravdi, da, ispunit će Gospodin uskoro riječ svoju na zemlji."

29 I kako je prerekao Izaija: Da nam nije Gospodin Sabaot (Svesilni) ostavio potomstva, bili bismo kao Sodoma i Gomora.

30 Sto ćemo dakle zaključiti? Neznabošci, koji nisu težili za pravednošću, postigli su pravednost, i to pravednost koja dolazi od vjere.

31 Dok Izrael, idući za nekim zakonom koji bi činio pravednim, nije stigao k ispunjenju Zakona.

32 Zašto? Jer je htio postići pravednost ne po vjeri, već, kao da bi bilo moguće, po djelima. Udario se o kamen spoticanja,

33 kao što stoji napisano: "Evo na Sionu postavljam kamen spoticanja i kamen sablazni; ali tko vjeruje u njega, neće se razočarati."

Milost za svakoga

10 Braćo, želja mogega srca i moja molitva Bogu za njih jest da se spase.

2 Uistinu, svjedočim za njih da imaju revnost za Boga, ali ne po pravom razumijevanju.

3 Jer oni ne poznajući Božje pravednosti i nastojeći sami ustanoviti svoju vlastitu pravednost, nisu sami sebe podložili Božjoj pravednosti.

4 Jer Krist je svrha i svršetak Zakona za svakoga tko vjeruje.

5 Jer Mojsije piše o pravednosti koja dolazi od Zakona: "Onaj čovjek koji je drži, živjet će od nje."

6 Ali pravednost koja dolazi od vjere ovako govori: "Ne reci u svojem srcu: 'Tko će uzići na nebo?' (to jest da dovede Krista odozgor dolje)

7 ili: " 'Tko će sići u bezdan?' " (to jest izvesti Krista od mrtvih).

8 Pa što dakle govori? "Blizu ti je riječ, u tvojim ustima i u tvojemu srcu," (to je riječ vjere koju mi propovijedamo).

9 Da ako ustima svojim priznaješ Isusa Gospodina i srcem svojim vjeruješ da ga je Bog uskrsnuo od mrtvih, bit ćeš spašen.

10 Jer čovjek srcem vjeruje za opravdanje, a ustima daje priznanje za spasenje.

11 Jer Pismo govori: "Tko god vjeruje u njega, neće se postidjeti."

12 Ali nema razlike između Židova i Grka; isti je Gospodin svih, bogat za sve koji ga Zazivaju.

13 Jer: "Tko god prizove ime Gospodino, spasit će se."

14 Ali kako će prizvati onoga u koga nisu vjerovali? I kako li će vjerovati u onoga za koga nisu čuli? Kako li će čuti bez propovjednika?

15 Kako će propovijedati ako nisu poslani? Kao što stoji napisano: "Kako su krasne noge onih koji propovijedaju Radosnu vijest mira i donose Radosnu vijest o dobroti!"

16 Ali svi nisu prihvatili Radosne vijesti. Jer Izaija reče: "Gospodine, tko vjeruje našem propovijedanju?"

17 Tako dakle, vjera dolazi slušanjem propovijedi, a slušanje propovijedanja riječi Božje.

18 Ali pitam: zar nisu čuli? Štoviše: "Po svoj se zemlji raširio njihov glas, i njihove riječi do kraja svijeta."

19 Nego kažem: Zar Izrael nije razumio? Najprije je Mojsije rekao: "Ja ću izazivati vašu ljubomoru narodom koji nije narod

i razdražit ću vas nerazumnim narodom."

20 A Izaija je vrlo odvažno rekao: "Našli su me oni koji me nisu tražili i objavio sam se onima koji nisu pitali za me."

21 A Izraelu reče: "Cio dan pružam ruke svoje prema neposlušnom i buntovnom narodu."

Zidovi i neznabošci ucijepljeni u isto stablo

11 Govorim dakle: Je li Bog odbacio narod svoj? Nipošto! Ta i ja sam Izraelac, potomak Abrahamov iz plemena Benjaminova.

2 Nije Bog odbacio od sebe svojega naroda koji je unaprijed izabrao. Ili ne znate što veli Pismo gdje je govori o Iliji, kako se ovaj tuži Bogu na Izrael:

3 Gospodine, proroke tvoje su poubijali, žrtvenike tvoje razrušili. Ja sam ostao sam i hoće da i mene ubiju."

4 A što mu odgovara Božja objava? "Ostavio sam sebi sedam tisuća ljudi nisu prignuli koljena pred Baalom."

5 Tako i u sadašnje vrijeme postoji jedan Ostatak izabran po milosti.

6 A ako je po milosti, nije više po djelima; jer inače milost ne bi više bila milost. A ako je po djelima, onda nije više milost; inače djelo više nije djelo.

7 Sto dakle? Izrael nije dobio ono što je tražio, a izabranici jesu, a ostali su otvrdnuli.

8 Kao što je napisano: "Dade im Bog duh obamrlosti, oči takve da ne vide, uši takve da ne čuju, i to do današnjega dana."

9 I David reče: "Neka im stol njihov bude učinjen zamkom i stupicom, spoticanjem i plaćom!

10 Neka im oči potamne da ne vide! A leđa im zauvijek povijena!"

11 Dakle pitam: Zar su tako spotakli da konačno padnu? Nipošto! Nego je njihovim padom, da izazove ljubomoru, spasenje došlo neznabošcima.

12 Ako je njihov pad postao bogatstvo svijetu, a njihov gubitak bogatstvo neznabošcima, koliko će više biti njihov puni broj?

13 A sada govorim vama, neznabošcima. U svojstvu apostola neznabožaca, ja vrlo cijenim i zato brižno obavljam svoju službu,

14 da bih bilo kako potakao na natjecanje svoje sunarodnjake te neke od njih spasio.

15 Jer, ako je njihovo odbačenje izmirenje svijeta, što će biti njihovo ponovno primanje ako ne uskrснуće od mrtvih?

16 Jer ako je začetak svet, sveto je isto i cijelo tijesto. Iako je korijen svet, svete su i grane.

Rimljanima

17 Ako su neke grane odlomljene, a ti koji si divlja maslina, pricijepljen među njih i postao s njima sudionik u sočnom korijenu masline,

18 ne uzvisuj se nad grane! Ako se hoćeš uzvisivati, sjeti se da ne nosiš ti korijena, nego korijen tebe.

19 Ti ćeš sad reći: "Grane su odlomljene da ja budem pricijepljen."

20 Dobro! Jer njih je odlomila njihova nevjera, a tebe drži tvoja vjera. Ne ponosi se više, nego se boj.

21 Jer, ako Bog nije poštediti prirodnih grana, neće poštediti ni tebe.

22 Dakle, stoga, promatraj dobrotu i strogost Božju: strogost prema palima, a dobrotu Božju prema sebi, ako ustraješ u dobroti, jer ćeš inače i ti biti odsječen.

23 A oni će isto, ako ne nastave u nevjeri, biti pricijepljeni, jer ih Bog opet može pricijepiti.

24 Ako si ti odsječen od divlje masline, kojoj si po prirodi pripadao, i protiv prirode pricijepljen na pitomu maslinu, koliko će se lakše pricijepiti na vlastitu maslinu oni koji joj po prirodi pripadaju.

25 Ne želim vas, braćo, držati u nejasnoći o tajni ovoj, da se ne biste oslanjali na vlastito mišljenje i umišljenost. Uzrok je otvrdnuća jednog dijela Izraela dok neznabošci ne uđu u punom broju.

26 Kada to bude, sav će se Izrael spasiti, kako stoji napisano: "Od Siona će doći Osloboditelj; on će udaljiti bezbožnost od Jakova."

27 I ovaj moj Savez s njima ispunit će se kad im uzmem grijeh."

28 S obzirom na Radosnu vijest, oni su neprijatelji zbog vas, ali s obzirom na izbor oni su ljubimci, zbog otaca,

29 jer su Božji darovi i poziv neopozovi.

30 Baš kao što vi nekoć niste vjerovali Bogu, a sada ste postigli milost preko njihove nevjere.

31 Tako isto sada i oni nisu htjeli vjerovati, da kroz milosrđe koje je vama dano, isto postignu milosrđe.

32 Bog je naime pustio sve ljude u neposlušnost da im se svima smiluje.

33 O dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučive njegove odluke, i kako neistraživi njegovi putovi!

34 Tko je naime upoznao Gospodinovu misao? Tko li mu je bio savjetnik?

35 Ili tko li mu je nešto prije dao da bi mu morao uzvratiti?"

36 Sve je od njega, po njemu i za njega. Njemu pripada slava zauvijek. Amen.

Kršćanska pravila za život

12 Molim vas dakle, braćo, milosrdem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu, kao svoju

Rimljanima

774

umjerenu službu Bogu.

2 Nemojte se prilagođivati ovomu svijetu! Naprotiv, preobrazite se obnovom svojega uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!

3 Dakako, po milosti koja mi je dana, kažem svakom od vas da ne drži do sebe previše, više nego treba do sebe držati, već neka drži do sebe pristojno prema mjeri vjere koju je Bog udijelio svakomu pojedincu.

4 Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a svi udovi nemaju istu ulogu,

5 tako smo mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedino udovi jedan drugomu.

6 A imamo različite darove već prema danoj nam milosti. Ako je prorokovanje, neka proriče u omjeru s vjerom;

7 ako služba, neka služi među nama; tko u poučavanju neka poučava;

8 tko u hrabrenju, neka hrabri; tko je darežljiv neka dijeli slobodno; tko upravlja, neka je revan; tko iskazuje milosrđe, neka to čini veselo.

9 Neka vaša ljubav bude bez pretvaranja. Mrzite zlo, prionite uz dobro.

10 Ljubite srdačno jedan drugoga bratskom ljubavlju! S poštovanjem pretječite jedan drugoga.

11 U revnosti budite neumorni! Budite gorljivi Duhom! Gospodinu služite!

12 Nadom se veselite, u nevolji budite strpljivi, u molitvi ustrajni.

13 Pritječite u pomoć svetima u potreba! Gostoljubivost posebno njegujte!

14 Blagoslivljajte one koji vas progone; blagoslivljajte, a ne proklinjajte!

15 Radujte se s onima koji se raduju! Plaćite s onima koji plaču.

16 Budite istog osjećaja jedni prema drugima! Ne težite za visokim častima, već se držite niskih! Ne smatrajte sami sebe mudrima!

17 Nikomu ne vraćajte zlo za zlo! Marljivo činite dobra djela pred svima ljudima!

18 Ako je moguće, koliko je do vas, budite u miru sa svima.

19 Ne osvećujte se, ljubljani, sami, već to prepustite srdžbi Božjoj, jer stoji napisano: "Osveta je moja, ja ću ju vratiti," govori Gospodin.

20 Naprotiv, ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga; ako je žedan, napoji ga. Čineći tako, skupit ćeš žeravicu na njegovu glavu."

21 Ne dopusti da te svlada zlo, već zlo svladaј dobrom.

Poslušnost vlastima

13 Neka se svatko pokorava višim vlastima, jer nema vlasti osim one od Boga. I sve vlasti koje postoje, od Boga su

uspostavljene.

2 Zato onaj koji se suprotstavlja vlasti protivi se zapovijedi Božjoj. A koji joj se protive, navući će sami na se osudu.

3 Poglavara se ne treba bojati kad se čini dobro, već kad se čini zlo. Hoćeš li da se ne moraš bojati vlasti, čini dobro te ćeš s njezine strane imati hvalu.

4 Jer vlast služi Bogu za tvoje dobro. Ali ako činiš ono što je zlo, boj se, jer vlast ne nosi uzalud mača. Vlast, naime, služi Bogu da kazni onoga koji čini zlo.

5 Zato se mora pokoravati, ne samo zbog straha od kazne nego i zbog savjesti.

6 Jer zato i poreze treba plaćati, jer su oni službenici Božji i vrše tu službu ne-
prestano.

7 Podajte svakom ono što mu pripada: porez onomu kojemu s pravom pripada porez, kojemu carina, carina; kojemu poštovanje, poštovanje; kojemu čast, čast.

8 Nikomu ništa ne dugujete, nego ljubite jedan drugoga, jer tko ljubi drugoga, ispunio je Zakon.

9 Jer zapovijedi su: "Ne smiješ činiti preljuba! Ne smiješ ubiti! Ne smiješ ukrasti! Ne smiješ svjedočiti lažno! Ne smiješ poželjeti tuđe!" Iako ima kakva druga zapovijed, sadržana je u ovoj riječi: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe!"

10 Ljubav ne čini bližnjemu zla. Dakle: ljubav je ispunjeni Zakon.

11 Ovo činite jer znate vrijeme, već je naime čas da se probudite od sna, jer je sada naše spasenje bliže nego kad smo prihvatili vjeru.

12 Noć je poodmakla. Dan je blizu. Svucimo dakle sa sebe djela tame, a odjenimo se u oružje svjetla!

13 Hodimo pristojno kao po danu; ne u razuzdanim gozbama i pijankama, ne u bludnosti i raspuštenosti, ne u svađi i zavisti.

14 Nego se odjenite u Gospodina Isusa Krista i ne brinite se za tijelo da ugađate njegovim požudama!

Zakon slobode i zakon ljubavi

14 Slaboga u vjeri primajte ali ne sa sumnjivim prepirkama.

2 Jedan vjeruje da smije jesti sve; a onaj koji je slab, jede samo povrće.

3 Koji jede sve, neka ne prezire onoga koji ne jede sve; a koji ne jede sve, neka ne sudi onoga koji jede sve, jer ga je Bog primio među svoje.

4 Tko si ti da sudiš drugom služiti? Ili stoji ili pada, njegova je gospodara. Stajat će jer ga Gospodin može tako držati.

5 Netko cijeni jedan dan više nego drugi, a nekome je opet svaki dan jednak. Neka svatko bude potpuno uvjeren u svoje mišljenje.

Rimljanima

6 Onaj tko obdržava dan, obdržava ga Gospodinu; a tko ne obdržava dan, ne obdržava ga Gospodinu. Onaj tko jede, Gospodinu jede jer zahvaljuje Bogu; a tko ne jede, Gospodinu ne jede, i on zahvaljuje Bogu.

7 Ni jedan od vas ne živi samom sebi i ni jedan ne umire samom sebi.

8 Jer ako živimo, Gospodinu živimo; ako umiremo, Gospodinu umiremo. Stoga ili živimo ili umiremo, Gospodinovi smo.

9 Jer zato je Krist umro, uskrsnuo i oživio, da bude Gospodar i živih i mrtvih.

10 A ti, zašto sudiš svojega brata? Ili ti, zašto prezireš svojega brata? Ta svi ćemo stajati pred sudom Kristovim.

11 Jer stoji napisano: "Kao što živim, govori Gospodin, meni će se pokloniti svako koljeno i svaki će jezik priznati Boga."

12 Stoga, svaki će od nas dati Bogu račun sam za sebe.

13 Zato ne sudimo više jedan drugoga, nego radije mislite na to da ne stavljate pred brata nešto zbog čega bi se mogao spotaknuti!

14 Ja znam i uvjeren sam u Gospodinu Isusu da ništa nije nečisto po sebi, nego samo onomu koji drži da je nešto nečisto, njemu je nečisto.

15 Jer ako ti svojim jelom žalostiš svojega brata, ne postupaš po ljubavi. Ne upropašćuj svojim jelom onoga za koga je Krist umro.

16 Ne izlažite, dakle, svoju dobrostivnost pogrdi!

17 Kraljevstvo se Božje ne sastoji u jelu i piću, nego u pravednosti, miru i radosti po Duhu Svetom.

18 Tko zbilja ovim služi Kristu, ugodan je Bogu i mio ljudima.

19 Stoga, težimo za onim što pridonosi miru i čime može jedan drugoga podići i izgraditi!

20 Ne razaraj Božjega djela zbog jela! Istina, sve su stvari čiste, ali su zlo za čovjeka koji ih jede sa zlom savješću.

21 Dobro je ne jesti meso i ne piti vino i ništa ne činiti što bi bilo uzrokom spoticanja tvojega brata.

22 A ti svoje uvjerenje čuvaj za se pred Bogom! Blago onomu koji ne osuđuje samoga sebe u onom za što se odlučuje!

23 Ali onaj koji sumnja, sam sebe osuđuje ako ne jede od vjere. Jer sve što nije od vjere, jest grijeh.

Pavlova služba neznabošcima

15 Zato onda mi koji smo jaki moramo podnositi slabosti slabih, a ne sami sebi ugađati.

2 Svaki od nas neka ugađa bližnjemu, u njegovu korist, za dobro,

3 Jer ni Krist nije sam sebi ugađao, nego

je trpio kako stoji napisano: "Pogrdi onih koji tebe grde pale su na me."

4 Uistinu, sve što je nekoć unaprijed napisano, napisano je nama za pouku, da strpljivošću i utjehom, koje daje Pismo možemo trajno imati nadu.

5 I neka vam Bog strpljivosti i utjehe, dade da budete iste misli jedan prema drugomu po Kristu Isusu,

6 da jednodušno s jednim ustima slavite Boga, još više, Oca Gospodina našega Isusa Krista.

7 Zato primajte jedni druge u svoje društvo kao što je i Krist vas primio u slavu Božju!

8 Kažem, Krist je bio i ostao sluga obrezanih zbog Božje vjernosti, da potvrdi obećanja dana očevima,

9 i da neznabošci slave Boga zbog njegova milosrđa, kako stoji napisano: "Zašto ću te hvaliti među neznabošcima i pjevati imenu tvojemu."

10 Isto se tako govori: "Veselite se, neznabošci, s narodom njegovim!"

11 I još: "Hvalite, svi neznabošci, Gospodina; slavite ga, svi narodi!"

12 Izaija je isto tako rekao: "Pojavit će se izdanak Jesejev, onaj koji će ustati da vlada neznabošcima; u njega će se uzdati neznabošci!"

13 A Bog, izvor nade, neka vam dade potpunu radost i mir u vjeri da napredujete u nadi snagom Duha Svetoga.

14 Ja sam osobno, braćo moja, za vas uvjeren da ste i sami puni čestitosti, prepuni svakoga znanja i sposobni opomenuti i poučiti jedan drugoga.

15 Ali sam vam pisao, djelomično i slobodnije, da vas, tako reći, podsjetim na poznato, oslanjajući se na milost koju mi je Bog dao,

16 da budem službenik Krista Isusa kod neznabožaca, da poslužujem Radosnu vijest Božju, kako bi neznabošci postali ugodna žrtva, posvećena Duhom Svetim.

17 Stoga, mogu se ponositi u Kristu Isusu onim što se Boga tiče.

18 Ne usuđujem se reći nešto od onoga što Krist nije po meni učinio za pokajanje neznabožaca riječju i djelom,

19 snagom čudesnih znakova, silom Duha Svetoga. Tako sam od Jeruzalema i naokolo do Ilirika potpuno navijestio Radosnu vijest Krista.

20 I to tako da sam se potrudio propovijedati Radosnu vijest ne gdje je Krist već poznat, da ne gradim na tuđem temelju,

21 već kao što stoji napisano: "Vidjet će ga oni kojima nije naviješten; razumjet će ga oni koji nisu čuli za njega."

22 To me mnogo puta spriječilo da dodem k vama.

23 Ali sada, jer nemam više polje rada u

Rimljanima

776

ovim krajevima i jer čeznem već mnogo godina doći k vama.

24 Kad pođem u Spanjolsku, doći ću k vama; jer se nadam da ću vas na putovanju posjetiti i da ćete me vi onamo otpraviti, pošto se najprije, ponešto, naužijem vašega društva.

25 A sada idem u Jeruzalem služiti svetima,

26 jer su Makedonija i Ahaja odlučile pružiti neku pomoć siromasima među svetima u Jeruzalemu.

27 Istina, to su same odlučile, a one su im i dužne, jer, ako su neznabošci postali sudionici njihovih duhovnih dobara, dužni su im poslužiti svojim zemaljskim dobrima.

28 Kad ovo svršim i kad im ovaj plod predam i posvjedočim, uputiti ću se u Spanjolsku i proći kroz vaš grad.

29 Ja znam kad stignem k vama, da ću doći s puninom blagoslova Kristove Radosne vijesti.

30 Sada vas molim, braćo, našim Gospodinom Isusom Kristom i ljubavlju Duha, pomozite mi molitvama upućenim Bogu za mene,

31 da umaknem nevjernicima u Judeji i da moj službeni dar koji nosim u Jeruzalem bude ugodan svetima,

32 da Božjom voljom mogu veselo doći k vama i zajedno se s vama odmoriti.

33 Neka Bog mira bude sa svima vama! Amen.

Preporuka i pozdravi. Hvalospjev Bogu

16 Preporučujem vam našu sestru Febu, službenicu crkve u Kenhreji:

2 Lijepo je primiti u Gospodinu, kako dolikuje svetima, i pomozite joj u svemu što od vas ustreba, jer je i sama pomogla mnogima i meni samomu.

3 Pozdravite moje suradnike u Kristu Isusu, Prisku i Akvilu,

4 koji su svoj život stavili u pogibelj za moj život i kojima zahvaljujem ne samo ja nego i sve crkve neznabožačke.

5 Pozdravite i crkvu koja se sastaje u njihovoj kući! Pozdravite mojega ljubljeno Efenata, koji je prvina Ahaje.

6 Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas.

7 Pozdravite Andronika i Junija, moje sunarodnjake i sudrugove mi u sužanjstvu! Oni su ugledni apostoli i bili su u Kristu već prije mene.

8 Pozdravite Amplijata mojega ljubljeno u Gospodinu!

9 Pozdravite našega suradnika u Kristu Urbana i mojega ljubljenoga Stahija!

10 Pozdravite Apela, čestitog u Kristu! Pozdravite Aristobulove ukućane!

11 Pozdravite mojega rođaka Herodiona! Pozdravite Narcisove ukućane koji pripadaju Gospodinu!

12 Pozdravite Trifenu i Trifožu, koje se trude u Gospodinu! Pozdravite dragu Persidu, koja se mnogo trudila u Gospodinu!

13 Pozdravite Rufa, izabranika u Gospodinu, i majku njegovu i moju.

14 Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Hermu, Patroba, Herma i braću koja su s njima!

15 Pozdravite Filologa i Juliju, Nereja i njegovu sestru, zatim Olimpija i sve svete koji su s njima.

16 Pozdravite jedan drugoga svetim poljupcem! Pozdravljaju vas sve Kristove crkve.

17 A sada naglašavam, braćo, čuvajte se onih koji prave razdor i sablazni suprotno nauci koju ste vi primili, i klonite ih se.

18 Takvi, naime, ne služe našem Gospodinu Isusu Kristu, nego svojemu trbuhu, te slatkim i laskavim riječima zavode srca priprostih.

19 Glas o vašoj poslušnosti dopro je do svih. Zato se radujem zbog vas, ali hoću da budete mudri s obzirom na dobro, a bezazleni s obzirom na zlo.

20 Bog, izvor mira, brzo će satrti Sotonu pod vašim nogama. Milost Gospodina našega Isusa Krista neka bude s vama.

21 Pozdravlja vas moj suradnik Timotej i moji rođaci: Lucije, Jason i Sosipater.

22 Pozdravljam vas u Gospodinu ja, i Tercije, koji je pisao ovu poslanicu.

23 Pozdravlja vas Gaj, gostoprimac moj i cijele crkve. Pozdravljaju vas gradski blagajnik Erast i brat Kvart.

24 Neka bude milost Isusa Krista sa svima vama. Amen.

25 A onomu koji je moguć učvrstiti vas po mojoj Radosnoj vijesti i propovijedanju Isusa Krista, prema otkrivenju tajne koja je bila držana skrivena od postanka svijeta,

26 ali sada očitovane, i po proročanskim spisima, po zapovijedi vječnoga Boga, obznanjene za poslušnost vjere svim narodima—

27 jedinomu mudrom Bogu, neka bude slava po Isusu Kristu, u sve vijeke. Amen.

Prva Korinćanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Osuđen rascjep u Crkvi

1 Pavao, pozvan voljom Božjom za apostola Isusa Krista, i naš brat Sosten, **2** crkvi Božjoj u Korintu, posvećenima u Kristu Isusu, pozvanima da budu sveti, sa svima koji bilo gdje prizivaju ime Gospodina našega Isusa Krista, Gospodina njihova i našega. **3** Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista! **4** Uvijek zahvaljujem svojem Bogu za vas na milosti Božjoj koja vam je dana po Kristu Isusu. **5** U njemu ste postali bogati u svakom pogledu, u svakoj vrsti govora i znanja **6** Kao što se svjedočanstvo o Kristu učvrstilo među vama, **7** tako da ne oskudijevate ni u jednom daru dok čekate dolazak Gospodina našega Isusa Krista. **8** On će vas utvrditi sve do kraja, tako da budete bez krivnje na dan našega Gospodina Isusa Krista. **9** Vjeran je Bog koji vas je pozvao u zajednicu svojega Sina, Isusa Krista, Gospodina našega. **10** Sada vas molim, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista, da svi isto govorite i da budete složni; da ne bude među vama razdora, nego da budete sjedinjeni u istom osjećaju i u istom sudu. **11** Jer meni su rekli o vama, braćo moja, po Klojini ukućani da među vama ima prepiranja. **12** Ovim kanim reći da svaki pojedinac od vas govori: "Ja sam Pavlov," ili "Ja sam Apolonov," ili "Ja sam Petrov," ili "Ja sam Kristov." **13** Je li Krist razdijeljen? Je li Pavao razapet za vas? Ili ste u Pavlovo ime kršteni? **14** Zahvaljujem Bogu što nisam nikoga od vas krstio, osim Krispa i Gaja, **15** da nitko ne može reći da ste u moje ime kršteni. **16** Istina je, još sam krstio i Stefaninov dom. Inače ne znam da sam koga drugoga krstio. **17** Jer Krist me nije poslao da krstim, nego da propovijedam Radosnu vijest, i ne u govorničkoj mudrosti, da ne izgubi snagu križa Kristova. **18** Bez sumnje, govor o križu ludost je za one koji propadaju, a za nas koji smo spašeni sila je Božja. **19** Jer stoji napisano: "Ja ću uništiti mudrost mudrih i oduzet ću pamet pametnih."

20 Gdje je mudrac? Gdje je pismoznana? Gdje li je istraživač ovoga svijeta? Zar nije Bog učinio ludom mudrost svijeta?

21 Jer budući da u Božjoj mudrosti svijet svojom mudrošću nije upoznao Boga, bila je Božja volja da ludošću propovijedanja spasi one koji vjeruju.

22 I dok Židovi zahtijevaju znakove, a Grci traže mudrost.

23 Mi propovijedamo Krista razapetog, koji je spotaknuće Židovima, a ludost Grcima,

24 a za one koji su pozvani, i Židove i ostale narode, Krista, Božju silu i Božju mudrost.

25 Jer je Božja ludost mudrija od ljudi, a Božja slabost jača je od ljudi.

26 Promatrajte, braćo, sebe koji ste pozvani, da vas nema ni mnogo po tijelu mudrih, ni mnogo moćnih, ni mnogo plemenitih.

27 Naprotiv, izabrao je Bog ono što je ludo u očima svijeta da time posrami mudre, i izabrao je Bog ono što je slabo u očima svijeta da time posrami ono što je jako.

28 Što je neplemenito i prezira vrijedno u očima svijeta, i čak ono čega nema, izabrao je Bog da uništi ono što jest.

29 da se nijedno tijelo ne može pohvaliti pred Njim.

30 Od Njega ste vi u Kristu Isusu, koji nam je postao mudrost od Boga, i pravednost, i posvećenje i otkupljenje;

31 da bude kako je napisano: "Tko se hvali, u Gospodinu neka se hvali."

Apostol propovijeda Krista razapetoga

2 I ja, kad sam došao k vama, braćo, da vam navijestim svjedočanstvo Božje, nisam došao s visokim govorom ili s mudrošću,

2 jer ne držim zgodnim među vama išta drugo znati osim Isusa Krista, i to njega razapetoga.

3 I ja sam se pokazao slabim, bojažljivim i drhtavim.

4 Moja riječ i moje propovijedanje nije se sastojalo u uvjerljivim riječima čovječje mudrosti, već u prisutnosti Duha i snage.

5 Da se vaša vjera ne oslanja na ljudsku mudrost, nego na Božju snagu.

6 Pa ipak, mi navješćujemo mudrost među savršenima, ali ne mudrost ovoga svijeta niti vladare ovoga svijeta, koji su osuđeni na propast.

1 Korinćanima

778

7 A mi govorimo mudrost Božju tajanstvenu i skrivenu; onu koju Bog od vječnosti predodredio na našu slavu;

8 Onu koju nije upoznao ni jedan od knezova ovoga svijeta; da su je upoznali, ne bi Gospodina slave razapeli.

9 Nego kao što je napisano: "Što oko nije vidjelo, ni uho nije čulo, niti je ušlo u ljudsko srce, to je Bog pripremio onima koji ga ljube."

10 A nama je to Bog objavio po njegovom Duhu. Jer Duh sve ispituje, čak i ono iz dubine Božje.

11 Jer tko od ljudi zna čovjekove stvari, osim čovječjega duha koji je u njemu? Tako isto nitko ne zna Božjih stvari, osim Božjega Duha.

12 A mi nismo primili duha ovoga svijeta, nego Duha koji dolazi od Boga, da bismo mogli upoznati darove koje nam je Bog dobrostivo darovao.

13 Mi to i govorimo, ne riječima koje uči ljudska mudrost, nego riječima koje uči Duh Sveti, izražavajući duhovne stvari duhovnim riječima.

14 A zemaljski čovjek ne prima ono što dolazi od Duha Božjega, jer je to za njega ludost, niti može upoznati, jer se to mora Duhovno prosuđivati.

15 Onaj koji je duhovan prosuđuje sve, a sam ne podliježe čovječjem sudu.

16 Jer: "Tko je upoznao misao Gospodinovu da ga može poučiti?" Ali mi imamo Kristovu misao.

Isus Krist je jedini temelj

3 I ja vama, braćo, nisam mogao govoriti kao duhovnima, nego kao tjelesnima, kao maloj djeci u Kristu.

2 Hranio sam vas mlijekom, a ne tvrdim jelom, jer ga niste mogli još podnositi. A ni sada još ne možete

3 jer ste još tjelesni. Zar niste tjelesni, to jest, zar ne živite čisto po tjelesnomu, kad među vama postoji zavist i prepiranje?

4 Zar niste ljudi tjelesnih zahtjeva, kad jedan od vas govori: "Ja sam Pavlov," a drugi: "Ja Apolonov?"

5 Pa što je Apolon? Sto li je Pavao? Sluge koje su vas privele k vjeri, a svaki je od njih sluga onako kako mu je Gospodin dao.

6 Ja sam posadio, Apolon je zalio, ali je Bog činio da raste.

7 Stoga: niti je što onaj koji nešto sadi, niti onaj koji zalijeva, nego onaj koji čini da raste, Bog.

8 Onaj koji sadi i onaj koji zalijeva jedno su, ali će svaki primiti svoju plaću prema svojem trudu.

9 Mi smo Božji suradnici; vi ste Božja njiva, Božja građevina.

10 Prema Božjoj milosti koja mi je dana,

ja sam, kao mudri graditelj, postavio temelj, a drugi nadoziduje. Ali neka svatko pazi kako nadoziduje!

11 Nitko ne može postaviti drugog temelja osim onoga koji je već postavljen, a taj je Isus Krist.

12 Zida li tko na ovom temelju zlatom, srebrom, dragim kamenjem, drvetom, sijenom, slamom,

13 svačije će djelo izići na svjetlo. To će pokazati onaj Dan vatrom, jer će se vatrom iskušati kakvo je čije djelo.

14 Onaj kojemu ostane što je nadozidao primit će nagradu,

15 a onaj čije djelo izgori, bit će oštećen. On sam bit će spašen, ali kao kroz vatru.

16 Ne znate li da ste hram Božji i da Duh Božji prebiva u vama?

17 Ako bilo tko razara hram Božji, njega će Bog uništiti, jer je svet hram Božji, a taj hram ste vi.

18 Neka nitko sam sebe ne zavarava! Ako tko među vama misli da je mudar na ovom svijetu, neka bude lud, pa da bude mudar.

19 Jer je mudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom! Stoji naime napisano: "On hvata mudrace njihovom lukavštinom";

20 i opet: "Gospodin poznaje misli mudraca; zna da su isprazne."

21 Zato neka se nitko ne ponosi ljudima! Jer vama pripada sve:

22 i Pavao, i Apolon, i Kefa, i svijet, i život ovoga svijeta, i smrt, i sadašnjost, i budućnost. Sve je vaše,

23 A vi ste Kristovi, a Krist je Božji.

Skrbnici tajne Božje

4 Stoga, neka nas smatraju ljudi za slugu Kristove i upravitelje Božjih tajni!

2 Kada je tako, od upravitelja se dalje traži da se svaki pokaže vjeran.

3 Meni nije nimalo stalo do toga da me vi ili drugi ljudski sud sudite. Još više; ja ni sam sebe ne sudim.

4 Istina, moja me savjest ne prekorava ni zbog čega, ali nisam time opravdan. Moj je sudac Gospodin.

5 Zato ne sudite prerano, prije nego što dođe Gospodin! On će osvijetliti što je skriveno u tami i objaviti nakane srdaca, i tada će svatko primiti svoju zasluženu pohvalu od Boga.

6 Ovo sam sve, braćo, primijenio na sebe i Apolona zbog vas, da na nama naučite što znači riječ: "Ne idi preko onoga što stoji napisano!" Da se ne uzdižete što pristajete uz jednoga protiv drugoga.

7 A tko tebi daje prednost da se razlikuješ pred drugima? Sto ti imaš što nisi primio? Ako si, zaista, to primio, što se ponosiš kao da nisi primio?

8 Već ste zasićeni! Već ste obogaćeni! Bez nas ste vladali kao kraljevi. Kamo sreće

da ste kraljevali, da bismo i mi kraljevali s vama!

9 Bog je, čini mi se, nas apostole učinio posljednjima, kao osuđenima na smrt; jer mi smo postali prizorom svijetu, anđelima i ljudima.

10 Mi smo ljudi zbog Krista, a vi ste mudri u Kristu; mi smo slabi, a vi ste jaki; vi ste čašćeni, a mi prezreni.

11 Do ovoga časa gladujemo i žeđamo, podnosimo golotinju i primamo udarce, bez stalnog smo boravišta

12 i do iznemoglosti radimo svojim rukama. Vrijedaју nas, a mi blagoslivljamo; progone nas, a mi strpljivo podnosimo;

13 Ocrnjuju nas, a mi uzvraćamo lijepim. Postali smo kao smeće svijeta, kao izmet svih sve do sada.

14 Ovo ne pišem da vas zasramim, nego da vas opomenem kao svoju ljubljenu djecu.

15 Pa da i deset tisuća učitelja imate u Kristu, ipak još nemate mnogo otaca, jer ja sam vas u Kristu Isusu rodio (odgojio) po Radosnoj vijesti.

16 Zato vas molim, budite sljedbenici moji!

17 Upravo sam zbog toga i poslao vam Timoteja, svojega ljubljenoga i vjernog sina u Gospodinu. On će vam dozvati u pamet moja pravila vladanja u Kristu, kako ih učim svagdje i u svakoj crkvi.

18 Neki su se oholo ponijeli, kao da ja neću doći k vama.

19 Ali eto me ubrzo, ako Gospodin bude htio, i tada ću vidjeti ne što govore te oholice, već što mogu.

20 Jer kraljevstvo Božje nije u riječi, nego u snazi.

21 Što volite: da dodem k vama sa šibom ili s ljubavlju i blagim duhom?

Bludništvo se mora osuditi

5 Općenito se čuje da među vama ima bludnosti, i to takve bludnosti kakve nema ni među neznabošcima: da jedan od vas ima za ženu svoju maćehu.

2 A vi se još nadimate! Zašto se radije niste obavili tugom? Neka se ukloni između vas počinitelj toga nedjela!

3 Jer ja, iako sam neprisutan tijelom, prisutan sam duhom, već sam osudio, kao da sam bio prisutan, onoga koji je to učinio:

4 Pošto ste se sastali u ime Gospodina našega Isusa vi i moj duh sa snagom našega Gospodina Isusa

5 da takvoga predate Sotoni na propast tijela, kako bi se njegov duh spasio na dan Gospodina Isusa.

6 Nije dobro vaše hvalisanje. Ne znate li da malo kvasca ukvasi sve tijesto?

7 Očistite se od staroga kvasca da bu-

1 Korinćanima

dete novo tijesto: ta već ste beskvasni, jer uistinu Krist je naše pashalno Janje, jer je žrtvovano za nas.

8 Zato trajno svetkujmo ne sa starim kvascem, ni s kvascem zloće i pokvarenosti, već s beskvasnim kruhom čistoće i čestitosti!

9 Pisao sam vam u poslanici da se ne družite s bludnicima.

10 Ali to sigurno nisam mislio općenito s bludnicima ovoga svijeta, ili s lakomcima, ili s razbojnicima, ili s idolopoklonicima, jer biste tada morali izići iz svijeta.

11 Ali sada vam pišem da se ne družite s onim koji bi, iako se zove brat, bio bludnik, ili lakomac, ili idolopoklonik, ili klevetnik, ili pijanac, ili otimač, čak ni ne jedite s takvom osobom!

12 Što spada na me da sudim one koji su vani! Zar i vi ne sudite onima koji su unutra?

13 Onima koji su vani suditi će Bog. Stoga dakle, uklonite toga zločinca između sebe!

Poštenje

6 Usuđuje li se tko od vas, ako ima parnicu s drugim, tražiti pravdu pred nepravednima, a ne pred svetima?

2 Ne znate li da će sveti suditi svijetu? Pa ako ćete vi suditi svijetu, zar ste onda nesposobni suditi u manjim stvarima?

3 Ne znate li da ćemo suditi anđelima! Koliko više ono što je iz svakidašnjega života?

4 A vi, ako imate parnice o svakidašnjim životnim stvarima, postavljate da vam sude oni do kojih crkva nimalo ne drži.

5 Vama na sramotu govorim tako! Zar među vama nema ni jednoga mudrog koji bi mogao rasuditi između svoje braće!

6 Mjesto toga brat protiv brata traži pravdu, i to pred nevjernicima!

7 Stoga, vam je već to nedostatak što uopće imate parnice među sobom. Zašto radije ne pretrpите nepravdu? Zašto radije ne dozvolite biti prevareni?

8 Naprotiv, vi nanosite nepravdu i štetu, i to braći!

9 Zar ne znate da nepravedni neće baštiniti kraljevstva Božjega? Nemojte se varati! Ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni homoseksualci, ni sodomiti (oskrvrnitelji istog spola).

10 ni kradljivci, ni lakomci, ni pijanice, ni psovači, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega.

11 I neki od vas bili su takvi. Ali vi ste sada oprani, i posvećeni, i opravdani imenom našega Gospodina Isusa Krista i Duhom našega Boga.

12 Sve je meni zakonski dopušteno, ali

1 Korinćanima

780

sve to nije korisno. Sve je za mene zakonski dopušteno, ali ja neću dopustiti da i čemu robujem.

13 Jela su određena za trbuh, a trbuh za jela. Ali će Bog uništiti trbuh i jela. A tijelo nije za spolnu bludnost, nego za Gospodina, i Gospodin za tijelo.

14 Bog koji je uskrsnuo Gospodina, i nas će uskrsnuti svojom moći.

15 Ne znate li da su vaša tjelesa Kristovi udovi? Hoću li ja, dakle, otkinuti Kristove udove i učiniti ih udovima bludnice? Ne daj Bože.

16 Ili ne znate da onaj koji se bludnicom združuje s njom bude jedno tijelo, jer se govori: "Oboje će biti jedno tijelo."

17 A tko se združuje s Gospodinom, s njim je jedan duh.

18 Bježite od spolnih bludnosti! Svaki grijeh koji čovjek učini izvan tijela je; a onaj koji čini blud griješi protiv vlastitoga tijela.

19 Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi

20 jer ste kupljeni vrijednošću? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom i u svojem duhu, koji je Božji!

Pravilo ženidbe

7 Sada o onomu o čemu ste mi pisali, mislim da je dobro za čovjeka da ne dira ženske.

2 Ali da ne dolazi do bludnosti, neka svaki čovjek ima vlastitu ženu i svaka žena vlastitog muža.

3 Neka muž daje svojoj ženi ljubaznost koja joj pripada, isto tako i žena svojem mužu!

4 Žena nije gospodar svojega tijela, nego muž, isto tako ni muž nije gospodar svojega tijela, nego žena.

5 Jedno se drugomu nemojte uskraćivati, osim možda po dogovoru, za neko vrijeme, da se posvetite molitvi; zatim se opet sastajte, da vas ne bi Sotona, zbog vaše slabosti u suzdržljivosti, uveo u napašt.

6 Ovo kažem kao dopuštenje, a ne kao zapovijed.

7 Ja bih htio da svi budu kao i ja; ali svatko ima od Boga svoj poseban dar, jedan ovakav, drugi onakav.

8 Neoženjenima i udovicama ipak kažem da je za njih dobro ako ostanu kao i ja.

9 Ali ako se ne mogu suzdržati, neka se žene i udaju, jer je bolje ženiti se nego izgarati od strasti.

10 Oženjenima naređujem, ne ja, nego Gospodin, da se žena od muža ne rastavlja;

11 Ako li se rastavi, neka ostane neudata ili se izmiri sa svojim mužem; a muž

neka ne otpušta žene.

12 A ostalima kažem ja, a ne Gospodin: ako koji brat ima ženu nevjernicu koja pristaje da živi s njim, neka je ne otpušta!

13 A žena koja ima muža koji ne vjeruje, i ako muž pristaje da živi s njom, neka ona ne otpušta muža,

14 jer muž nevjernik posvećen je po ženi, a žena nevjernica posvećena je po mužu. Inače bi vaša djeca bila nečista, a sada su sveta.

15 Ali ako se nevjernik rastavlja, neka odlazi. U takvim prilikama nije ropski vezan brat ili sestra. Nego Bog nas je pozvao da živimo u miru.

16 Jer kako ti znaš, ženo, hoćeš li spasiti svojega muža? Ili kako ti znaš, mužu, hoćeš li spasiti svoju ženu?

17 Uostalom, neka svatko živi onako kako mu je Gospodin dodijelio, kako ga je Bog pozvao! Tako naređujem po svim crkvama.

18 Ako je tko obrezan kad je pozvan, neka ostane obrezan; ako je tko neobrezan kad je pozvan, neka se ne obrezuje!

19 Obrezanje ne vrijedi ništa, a ni neobrezanje ne vrijedi ništa, nego je vršenje Božjih zapovijedi važno.

20 Svatko neka ostane u onom zvanju u kojem je pozvan!

21 Jesi li bio pozvan dok si bio rob? Ne uznemiruj se zbog toga! Ako li možeš biti slobodan, koristi se time.

22 Jer onaj koji je kao rob pozvan da bude u Gospodinu, slobodnjak je Gospodinov; isto tako onaj koji je pozvan kao slobodnjak, rob je Kristov.

23 Vi ste kupljeni i skupo plaćeni! Ne budite robovi ljudima!

24 Neka svatko, braćo, ostane s Bogom u onom pozivu u kojem je pozvan.

25 A što se tiče djevica, nemam zapovijedi od Gospodina, ali dajem savjet kao onaj koji je dobio povjerenje od Gospodina njegovom milošću.

26 Stoga, držim da je ovo zbog sadašnje nevolje dobro; to jest, da je dobro za čovjeka da tako živi.

27 Jesi li vezan za ženu? Ne traži rastave! Jesi li slobodan od žene? Nemoj tražiti žene!

28 Ali ako se i oženiš, nisi sagriješio; a ne griješi ni djevica ako se uda. Ali će takvi imati tjelesnih patnji u životu, a ja bih vas htio od njih sačuvati.

29 Braćo, ovo vam kažem: vrijeme je kratko. Preostaje da i oni koji imaju žene žive kao da ih nemaju;

30 I oni koji plaću, kao da ne plaću; i oni koji se raduju, kao da se ne raduju; i oni koji kupuju, kao da ne posjeduju;

31 I koji uživaju ovaj svijet, kao da ga ne uživaju, jer prolazi vanjski oblik ovoga

svijeta.

32 Ali ja bih htio da vi budete bez briga. Neoženjeni se brine za ono što je Gospodinovo: kako će ugoditi Gospodinu.

33 A oženjeni se brine za ono što je svjetsko: kako će ugoditi ženi, te postaje razdijeljen.

34 Ima razlika između udate žene i djevice, neudata žena brine se za ono što je Gospodinovo: da bude sveta tijelom i dušom. A udata se žena brine za ono što je od ovoga svijeta: kako će ugoditi mužu.

35 Ovo kažem za vašu vlastitu korist. Ne da vam postavim zamku, već da vas navedem na ono što je časno i što bez podijeljenosti veže uz Gospodina.

36 Ako li tko drži da nedolično postupi sa svojom djevicom ako ova ostaje neudata, i da stvari moraju ići svojim tokom, neka postupi po svojem nahođenju; on ne griješi; neka se vjenčaju.

37 A onaj koji je čvrst u svojem srcu i nema potrebe te vlada svojom voljom, a u svojem srcu odluči sačuvati svoju djevicu, dobro čini.

38 Stoga, onaj koji udaje svoju djevicu dobro čini, a onaj koji je ne udaje bolje čini.

39 Žena je vezana po zakonu za svojega muža sve dok on živi. Ako joj muž umre, slobodna je da se uda za koga hoće, samo neka to bude u Gospodinu!

40 Ali će biti blaženija, po mojem savjetu, ako ostane kako jest. A mislim da i ja imam Duha Božjega.

Gajiti osjećaj savjesti

8 Što se tiče mesa žrtvovanog idolima, jasno nam je: svi imamo znanje. Ali znanje napuhuje, a ljubav izgrađuje.

2 Ako tko umišlja da zna nešto, ali ne zna još ništa onako kako bi on trebao znati!

3 Ali ako tko Boga ljubi, njega Bog priznaje svojim.

4 Dakle, što se tiče blagovanja onoga što je žrtvovano idolima, znamo da idol nije ništa na svijetu i da nema drugog Boga osim jednog.

5 Jer ako ima takozvanih bogova, bilo na nebu, bilo na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospodara!

6 Mi nemamo nego jednog Boga, Oca, od koga sve dolazi i za koga postojimo, i jednog Gospodina, Isusa Krista, po komu postoji sve i po komu postojimo i mi.

7 Ali svi nemaju znanja. Neki, naprotiv, navikli na idola sve do sada, jedu meso koje je kao idolu žrtvovano, te tako onečišćuju svoju savjest, budući da je slaba.

8 Jelo nas neće približiti Bogu: jer niti što dobivamo ako jedemo, niti što gubimo ako ne jedemo.

1 Korinćanima

9 Ali pazite da nebi možda ta vaša sloboda postala spoticanje slabima.

10 Ako tko vidi tebe koji imaš znanje gdje sjediš za stolom u idolskom hramu, zar se neće, budući da mu je savjest slaba, osloboditi pa jesti od onoga što je žrtvovano idolima?

11 Tako zbog tvog znanja pogiba brat za kojega je Krist umro.

12 Tako, dok griješite protiv braće i ranjavate njihovu slabu savjest, griješite protiv Krista.

13 Zato, ako će jelo navesti mogega brata da se spotakne, neću više nikad jesti mesa, da se moj brat ne spotakne.

Služiti svima

9 Zar ja nisam apostol? Zar nisam slobodan? Zar nisam vidio našega Gospodina Isusa Krista? Zar vi niste moje djelo u Gospodinu?

2 Ako drugima nisam apostol, vama sigurno jesam: jer vi ste pečat mogega apostolstva u Gospodinu.

3 Ovo je moja obrana mojim optužiteljima:

4 Zar nemamo pravo na jelo i pilo?

5 Zar nemamo pravo voditi sobom sestru, ženu, kao i ostali apostoli i braća od Gospodina, i Kefa?

6 Ili samo ja i Barnaba nemamo pravo ne raditi rukama?

7 Tko ikad ide u rat o svom vlastitom trošku? Tko sadi vinograd a ne jede njegov plod? Ili tko pase stado a mlijeka od stada ne pije?

8 Zar ovo tvrdim samo po ljudsku? Ne govori li ovo i Zakon?

9 Uistinu, u Mojsijevu Zakonu stoji napisano: "Ne zavezuj usta volu koji vrši žito." Zar se Bog brine za volove?

10 Ili on to govori zbog nas? Da, to je za nas bez sumnje napisano, da onaj koji ore u nadi da ore i onaj koji vrše, u svojoj nadi treba biti dionik.

11 Ako smo mi vama sijali duhovna dobra, jeli to veliko ako žanjemo vaša tjelesna dobra?

12 Ako drugi imaju pravo na vas, zar nemamo veće mi? Ali se nismo poslužili ovim pravom, već podnosimo sve da ne prijećimo Kristovu Radosnu vijest.

13 Zar ne znate da se oni koji obavljaju svetu službu hrane od hramskih dohodaka i da službenici kod žrtvenika, dijele darove žrtvenika?

14 Isto Gospodin zapovjedi onima koji navješćuju Radosnu vijest, da od Radosne vijesti i žive.

15 A ja se nisam ničim od toga poslužio. Ovo ne pišem u nakani da se sada tako učini meni, jer bih radije umro nego da mi netko uništi ovo pravo na slavu.

16 Ako propovijedam Radosnu vijest, to

1 Korinćanima

782

mi ne daje pravo na slavu, jer sam na to obvezan. A jao meni ako ne propovijedam Radosne vijesti!

17 Ako ovo činim svojom voljom, imam nagradu; a ako to činim bez svoje volje, to je samo vršenje povjerenje mi službe.

18 Koja je onda moja nagrada? Da kad propovijedam Radosnu vijest, pružam je badava, tako da ne pretjeram svojim pravom u Radosnoj vijesti.

19 Jer iako sam slobodan od svih ljudi, učinio sam se svima sluga, da ih pridobijem što više;

20 Židovima sam bio kao Židov, da pridobijem Židove; onima pod Zakonom, kao da sam pod Zakonom, da pridobijem one koji su pod Zakonom;

21 onima koji su bez Zakona, kao bez Zakona (iako nisam bez Zakona Božjega, ali pod Zakonom prema Kristu), da pridobijem one koji su bez Zakona.

22 Sa slabijima sam bio slabiji, da pridobijem slabije. Postao sam sve svima, da bi mogao bilo kako neke spasiti.

23 A to činim zbog Radosne vijesti, da bih s vama bio dionikom njezinim.

24 Ne znate li da u trkalištu svi trkači trče, ali samo jedan dobiva nagradu! Tako trčite da je odnesete!

25 Svaki se natjecatelj uzdržava u svim stvarima. Oni da dobiju raspadljivi vijenac, a mi neraspadljivi.

26 Ja zato tako trčim, ne kao u nepouzdanu; tako dajem udarce, ne kao onaj koji nije vjetar.

27 Naprotiv, ja bijem svoje tijelo i vučem ga kao roba, da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovijedao.

Činiti sve na slavu Božju

10 Dakako, htio bih da znate, braćo, da su svi naši očevi bili pod oblakom; da su svi prešli preko mora;

2 Da su svi kršteni u oblaku i u moru za pripadnike Mojsiju;

3 Da su svi jeli isto duhovno jelo;

4 Da su svi pili isto duhovno piće, naime, iz duhovnog kamena koji ih je pratio, a taj je kamen Krist.

5 Ali s mnogima od njih Bog nije bio zadovoljan, budući da su bili poubijani u pustinji.

6 To se dogodilo nama za primjer, da ne čeznemo za zlim stvarima, kao što su oni čeznuli.

7 Ne budite idolopoklonici kao neki od njih, kao što stoji napisano: "Sjedne narod da jede i pije, zatim ustane da igra!"

8 Ne griješimo bludno, kao što su neki od njih sagriješili, te ih je u jedan dan palo dvadeset i tri tisuće!

9 Ne izazivajmo Gospodina, kao što su ga neki od njih izazivali, te od zmija izginuli.

10 Ne mrmljajte, kao što su neki od njih mrmljali, te ih uništi zatirač!

11 Sve se to njima dogodilo da bude za primjer, a napisano je za opomenu nama kojima je zapalo da živimo u posljednjim vremenima.

12 Dakle, tko misli da stoji, neka pazi da ne padne!

13 Nikakva kušnja veća od ljudske snage nije vam se dogodila, osim obične ljudske. Bog je vjeran i neće dopustiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam zajedno s kušnjom dati sretan ishod da je možete podnijeti.

14 Stoga, ljubljeni moji, bježite od idolopoklonstva!

15 Govorim kao mudrima; prosudite sami ono što govorim.

16 Nije li čaša blagoslova, kojom blagoslivljamo, zajedništvo krvi Kristove? Kruh koji lomimo nije li zajedništvo tijela Kristova?

17 Jer mi mnogi, jedan smo kruh, i jedno tijelo, jer smo svi dionici jednoga kruha.

18 Gledajte Izraela po tijelu: Nisu li oni koji jedu od žrtava zajedničari žrtvenika?

19 Pa što želim reći? Da je meso žrtvovano idolima nešto? Ili da je idol nešto?

20 Nego ja kažem, ono što neznabošci žrtvuju, oni to žrtvuju zlim duhovima, a ne Bogu. A ja neću da vi budete u zajednici sa zlim duhovima.

21 Ne možete piti čašu Gospodinovu i čašu zlih duhova. Ne možete biti dionici stola Gospodinova i stola zlih duhova.

22 Ili da na zavist i srdžbu izazivamo Gospodina? Zar smo jači od njega?

23 Sve je meni dopušteno. Ali sve to nije korisno. Sve je meni dopušteno. Ali sve ne izgrađuje.

24 Neka nitko ne traži korist svoju, nego korist drugoga!

25 Jedite sve što se prodaje na tržnici, ništa ne ispitujući zbog savjesti;

26 jer je Gospodinova zemlja i sve što je na njoj.

27 Ako vas tko od onih što ne vjeruju pozove na jelo, i vi hoćete ići, jedite od svega što se pred vas postavi, ništa ne ispitujući zbog savjesti.

28 Ali ako vam tko reče: Ovo je žrtvovano idolima, ne jedite zbog onoga koji vas je upozorio i zbog savjesti; jer je Gospodinova zemlja i sve na njoj."

29 Ne kažem zbog tvoje savjesti, nego onoga drugoga. Jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga?

30 Ako sa zahvalom sudjelujem, zašto da me zbog onoga za što zahvaljujem grde?

31 Stoga, jedete li ili pijete, ili što drugo činite, sve činite na slavu Božju!

32 Ne budite na sablazan ni Židovima, ni

Grcima, ni crkvi Božjoj,

33 baš kao što i ja u svemu svima ugadam i ne tražim svoje osobne koristi, nego korist mnogih da se spase.

O svetkovanju večere Gospodinove

11 Oponašajte mene, kao što i ja oponašam Krista!

2 Hvalim vas sada, braćo, što me se u svemu sjećate i što držite običaje kako sam vam ih predao.

3 Ali hoću da znate da je Krist glava svakomu muškarcu, da je muž glava ženi i da je Bog glava Kristu.

4 Svaki muškarac koji moli ili prorokuje pokrivene glave, obeščašćuje svoju glavu.

5 A svaka žena koja moli ili prorokuje gologlava obeščašćuje svoju glavu, jer to je svejedno kao da je ošišana.

6 Jer ako žena ne pokriva glavu, neka se i ošiša! Ako je sramota ženi biti ošišana ili obrijane glave, neka si pokrije glavu!

7 Muškarac zaista ne treba pokrivati svoju glavu, jer je slika i slava Božja, a žena je slava muževa.

8 Jer muž nije od žene, nego žena od muža,

9 ni muž nije stvoren za ženu, nego žena za muža.

10 Stoga razloga žena treba imati znak vlasti na svojoj glavi zbog anđela.

11 Ali uza sve to, u Gospodinu niti je žena neovisna od muža niti je muž neovisan od žene,

12 Jer kao što je žena stvorena od muža, tako je i muž po ženi, a sve dolazi od Boga.

13 Prosudite sami je li dolikuje da se žena gologlava moli Bogu?

14 Zar vas ne uči i sama priroda da je čovjeku sramota ako nosi dugu kosu,

15 A ako žena nosi dugu kosu to je njoj čast, jer joj je kosa dana kao pokrivalo.

16 Ako ipak tko ima nakanu da se i dalje prepire, ni mi ni crkve Božje nemamo takvog običaja.

17 Dok to zapovjedam, ne mogu hvaliti što vaši sastanci ne budu na korist, nego na štetu.

18 Prije svega, čujem, što djelomično i vjerujem, da, kad se sastajete, među vama nastaju razdori.

19 Potrebno je, doista, da među vama ima raznih mišljenja, tako da se pokažu oni prokušani među vama.

20 Kad se dakle zajedno sastajete, to više nije blagovanje Gospodinove večere,

21 Jer svaki za vrijeme blagovanja uzima preda se vlastitu večeru, te jedan gladuje dok je drugi pijan.

22 Sto! Nemate li kuća u kojima jedete i pijete? Ili prezirete crkvu Božju i sramotite one koji nemaju? Što da vam kažem?

1 Korinćanima

Da vas u tomu hvalim? Ne hvalim vas.

23 Jer ja sam, uistinu, od Gospodina primio ono što sam vam i predao: da Gospodin Isus one iste noći u kojoj je bio izdan uzeo je kruh,

24 i kad je dao zahvalu, razlomio ga i rekao: "Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje koje je prelomljeno za vas. Ovo činite na moju uspomenu!"

25 Isto tako uzeo i čašu, poslije večere, te rekao: "Ova je čaša Novi savez u mojoj krvi. Ovo činite, svaki put kad je pijete, na moju uspomenu!"

26 Uistinu, svaki put kad jedete ovaj kruh i pijete ovu čašu navješćujete smrt Gospodinovu dok on ne dođe.

27 Zato tko god nedostojno jede ovaj kruh ili nedostojno pije ovu čašu Gospodinovu bit će odgovoran za Gospodinovo tijelo i krv.

28 Neka svatko ispita samog sebe te onda jede od kruha i pije iz čaše,

29 jer tko nedostojno jede i pije, osudu svoju jede i pije, ako ne razabire Tijelo Gospodinovo.

30 Zbog toga su među vama mnogi slabi i bolesni, mnogi umiru.

31 Kada bismo sami sebe prosuđivali, ne bismo bili kažnjavani.

32 Ali kad smo suđeni, Gospodin nas kažnjavanjem popravlja, da ne budemo osuđeni sa svijetom.

33 Zato, braćo moja, kad se sastajete da jedete, pričekajte jedni druge!

34 Ako je tko gladan, neka jede kod kuće, da vam vaš sastanak ne bude na osudu. Ostalo ću urediti kad dođem.

Duhovno jedinstvo vjernika

12 Što se, braćo, tiče duhovnih darova, ne bih htio da ostanete u neznanju.

2 Znate, dok ste bili neznabošci, bili ste vučeni k nijemim idolima.

3 Zato vam dajem do znanja da tko god govori u Duhu Božjem ne može nazvati Isusa prokletim, i nitko ne može reći da je Isus Gospodin nego u Duhu Svetom.

4 Ima raznovrsnih darova, ali je isti Duh.

5 Ima raznovrsne su službe, ali je isti Gospodin.

6 I raznoznovrsna su djelovanja, ali je isti Bog koji djeluje sve u svima.

7 Objavljivanje Duha se daje svakomu na opću korist svih.

8 Jer jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ znanja, po istom Duhu;

9 Jednomu se daje vjera u istom Duhu, drugomu dar ozdravljanja u ovom istom Duhu;

10 Jednomu moć čudesa, drugomu dar proricanja; a drugomu dar sposobnosti razlikovanja duhova, a drugomu dar zličiti jezici, a drugomu dar tumačenja

1 Korinćanima

784

jezika.

11 A sve to čini taj jedan te isti Duh koji to razdijeljuje po svojoj vlasti, svakomu kako hoće.

12 Kao što je tijelo jedno, premda ima mnogo udova, i svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist:

13 Uistinu, mi smo svi, bilo Židovi bilo Grci, bilo robovi bilo slobodnjaci, kršteni jednim Duhom u jedno tijelo. I svi smo napojeni jednim Duhom.

14 Jer tijelo se ne sastoji od jednoga uda, već od mnogih.

15 Ako bi noga rekla: "Zato što nisam ruka, ne pripadam tijelu," tim ne prestaje pripadati tijelu?

16 I ako bi uho reklo: "Zato što nisam oko, ne pripadam tijelu," tim ne prestaje pripadati tijelu?

17 Kad bi cijelo tijelo bilo oko, gdje bi onda bio sluh? Kad bi sve bilo sluh, gdje bi onda bio njuh?

18 Ali je Bog udove, i to svaki pojedini od njih, razmjestio na tijelu kako je htio.

19 Kada bi svi oni bili jedan ud, gdje bi bilo tijelo?

20 Sada su dakle, udovi mnogi, ali tijelo je jedno.

21 Oko ne može reći ruci: "Ne trebaš mi," ili opet da glava rekne nogama: "Ne trebate mi."

22 Ne, nego radije, potrebniji su oni udovi koji izgledaju najslabiji.

23 S najvećim poštovanjem okružujemo one udove tijela koje smatramo najneuglednijima. Naši manje pristojni udovi prikrivaju se većom pristojnošću.

24 a pristojnima toga ne treba. Ali je Bog složio tijelo zajedno dajući veću čast onomu udu koji je nema.

25 da ne bude razdora u tijelu, već da se svi udovi jednako brinu jedan za drugoga.

26 Ako pati jedan ud, s njime pate svi udovi. Ako se jednomu udu iskazuje čast, s njim se raduju svi udovi.

27 Vi ste sada tijelo Kristovo, a pojedinci udovi.

28 Jedne je Bog postavio u crkvi: prvo za apostole, drugo za proroke, treće za učitelje; zatim dar čudesa, onda dar ozdravljanja, dar pružanja pomoći, dar upravljanja, dar različitih jezika.

29 Zar su svi apostoli? Zar svi proroci? Zar svi učitelji? Zar svi čudotvorci?

30 Zar svi imaju darove ozdravljanja? Zar svi govore jezicima? Zar ih svi mogu tumačiti?

31 Čeznite za najboljim darovima! A pokazat ću vam još uzvišeniji put.

13 A kad bih ljudske i anđeoske jezike govorio, a ljubavi ne bih imao, bio

bih mjed što ječi, ili cimbal što zveči.

2 I kad bih imao dar proricanja i znao sve tajne i sve znanje; kad bih imao puninu vjere, tako da bih brda pokretao, a ljubavi ne bih imao, bio bi ništa.

3 Kad bih razdao sve svoje imanje za hranu siromasima, kad bih tijelo svoje dao da izgori, a ljubavi ne bih imao, ništa mi ne bi koristilo.

4 Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrotiv; ljubav ne zavidi, ne hvali sama sebe, nije ohola.

5 Nije nepristojna, ne traži svoje osobno, ne razdražuje se, zaboravlja i oprašta zlo;

6 ne raduje se nepravdi, ali se raduje istini.

7 Sve trpi, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi.

8 Ljubav nikad ne prestaje. Gdje su proročanstva, ona će prestati! Gdje su jezici, oni će umuknuti! Gdje je znanje, ono će nestati.

9 Jer, dijelom znamo i dijelom prorokujemo.

10 Kada dođe ono što je savršeno, prestat će što je nesavršeno.

11 Kad sam bio dijete, govorio sam kao dijete, mislio kao dijete, sudio kao dijete. Kad sam postao zreo čovjek, odbacio sam što je djetinje.

12 Sada vidimo u zrcalu, nejasno, a onda ćemo licem u lice. Sada spoznajem nešto, a onda ću spoznati kao što sam ja spoznat.

13 Sada ostaje vjera, ufanje i ljubav, to troje, ali je najveća među njima ljubav.

O upotrebi duhovnih darova

14 Težite za ljubavlju i čeznite za duhovnim darovima, a posebno da prorokujete.

2 Jer tko govori jezikom, ne govori ljudima, nego Bogu; jer ga nitko ne razumije; jer u duhu govori tajanstvene stvari.

3 A onaj koji prorokuje, govori na izgradnju, ohrabrenje i utjehu.

4 Tko govori jezikom sam sebe izgrađuje, tko prorokuje izgrađuje crkvu.

5 Ja želim da biste svi govorili jezicima, a još više da prorokujete. Jer onaj koji prorokuje veći je od onoga koji govori jezicima, osim da to ovaj protumači, da bi se crkva uzdigla.

6 A sada, braćo, ako dodem k vama te vam govorim jezicima, što ću vam koristiti osim da vam govorim otkrivenje, znanje, proročanstva ili pouke?

7 Isto tako ako neživa glazbala, bilo svirala ili citra kad odaju zvukove, ako jasno ne daju posebne zvukove, kako će se raspoznati što izvodi svirala ili što citra?

8 Ako truba daje nejasan zvuk, tko će se

spremiti za borbu?

9 Tako i vi: ako ne govorite jezikom riječi koje se mogu lako razumjeti, kako će se znati što se govori? Jer ćete govoriti u vjetar.

10 Ima, može biti, na svijetu toliko mnogo vrsta jezika, a ni jedan od njih nije bez značenja.

11 Stoga, ako ja ne raspoznajem značenje jezika, bit ću stranac onomu koji govori, a onaj koji govori bit će meni stranac.

12 Tako i vi, budući da vruće čeznete za duhovnim darovima, nastojte ih imati u izobilju na izgradnju crkve!

13 Stoga onaj koji govori jezikom neka se moli da ga može protumačiti.

14 Ako se u molitvi služim jezikom, moj duh moli, ali moj um nema od toga koristi.

15 Dakle, što je to onda? Molit ću s duhom, ali molit ću i s razumijevanjem; pjevat ću hvale s duhom, a pjevat ću ih i s razumijevanjem.

16 Jer inače, kad ti zahvaljuješ s duhom, kako će onaj koji je na mjestu neupućenog reći "Amen" na tvoju zahvalu, kad nerazumije što govoriš?

17 Tvoja je zahvala, bez sumnje, dobra, ali to drugoga ne izgrađuje.

18 Ja, hvala Bogu, govorim jezicima više od vas svih.

19 Ali u crkvi radije ću reći pet riječi mojim razumom, da i druge tako poučim, negoli deset tisuća riječi na nepoznatom jeziku.

20 Braćo, ne budite više djeca po razboritosti, već po zloći budite djeca, a po razboritosti budite zreli ljudi!

21 U Zakonu stoji napisano: "Kroz ljude drugih jezika i drugih usana Ja ću govoriti ovom narodu, ali ni tako me neće poslušati," govori Gospodin.

22 Zato, dar jezika nije znak onima koji vjeruju, nego za nevjernike, a dar prorokovanja nije za nevjernike, nego za one koji vjeruju.

23 Stoga ako se skupi cijela crkva na jedno mjesto i svi da govore jezicima, a uđu oni koji su neupućeni ili nevjernici, neće li oni reći da ste izvan pameti?

24 Ali ako svi prorokuju a uđe kakav nevjernik ili neupućeni, svi ga opominju, svi ga ispituju i prosuđuju;

25 I tako se otkrivaju tajne njegova srca. I tako, past će ničice, pokloniti se Bogu i potvrditi da je uistinu Bog među vama.

26 Dakle, braćo, što slijedi? Kad se god sastajete, svaki može imati hvalospjev, pouku, otkrivenje, nepoznati jezik ili njegovo tumačenje; neka vas sve to pobuđuje!

27 Ako tko govori jezikom, neka govore dvojica, ili najviše trojica, i to po redu, a

1 Korinćanima

jedan neka tumači!

28 Ako nema tumača, neka obdareni jezikom šuti u crkvi; neka govori sam sebi i Bogu!

29 Što se tiče proroka, neka govore dvojica ili trojica, a ostali neka prosuđuju!

30 Ako tko drugi od prisutnih dobije objavu, prvi neka ušuti!

31 Jer vi svi možete prorokovati jedan po jedan, tako da se svi nauče i ohrabre.

32 A duhovi proročanski podloženi su prorocima,

33 Jer Bog nije Bog nereda, nego reda, kao u svim crkvama svetih.

34 Žene vaše neka na sastancima u crkvama šute! Njima se ne dopušta govoriti, već neka se pokoravaju kako im Zakon propisuje.

35 Ako žele što naučiti, neka kod kuće pitaju svoje muževe, jer ne dolikuje ženi da govori na sastanku u crkvi.

36 Ili je možda od vas izišla riječ Božja? Ili je samo k vama došla?

37 Ako tko misli da je prorok ili obdaren duhovnim darovima, neka znade da je ovo što vam pišem zapovijed Gospodina.

38 Ako tko to prezire, i on će biti prezren.

39 Zato, braćo moja, vruće čeznite za darom prorokovanja i ne branite govoriti jezicima!

40 Ali sve neka bude pristojno i uredno.

Vjera u uskrsnuće

15 Povrh toga, braćo, objavljujem vam Radosnu vijest koju sam vam propovijedao i koju ste prihvatili i u kojoj stojite.

2 Po njoj ste spašeni, ako zbilja čvrsto držite riječ koju sam vam navijestio, osim ako ste vjerovali uzalud.

3 Predao sam vam najprije ono što sam primio: da je Krist, prema Pismima, umro za naše grijehе,

4 da je pokopan, i da je treći dan uskrsnuo, prema Pismima,

5 i da se ukazao Kefi, a zatim Dvanaestoricu.

6 Zatim se ukazao braći kojih je bilo za jedno više od pet stotina, od kojih većina još i sada živi, a neki su već pomrli.

7 Potom se ukazao Jakovu, pa onda svim apostolima.

8 A naposljetku, ukazao se i meni, kao nedonoščetu.

9 Ja sam uistinu najmanji među apostolima, i nisam dostojan da se zovem apostolom, budući da sam progonio crkvu Božju.

10 Ali milošću sam Božjom ono što jesam. A milost koju mi je Bog dao nije bila bez uspjeha. Naprotiv, trudio sam se više nego oni svi; ne ja, nego milost Božja sa mnom.

1 Korinćanima

786

11 Dakle: bio to ja, bili oni, mi to propovijedamo; a vi ste to vjerom primili.

12 Ako se propovijeda da je Krist uskrsnuo od mrtvih, kako onda neki među vama tvrde da nema uskrsnuća od mrtvih?

13 Ako li nema uskrsnuća od mrtvih, onda ni Krist nije uskrsnuo.

14 A ako Krist nije uskrsnuo, uzalud je ropovijedanje naše, uzalud je i vaša vjera.

15 Tada izlazi da smo i lažni svjedoci Božji, jer smo svjedočili da je Bog uskrsnuo Krista, kojega nije uskrsnuo ako zbilja mrtvi ne uskrsavaju.

16 Jer ako mrtvi ne uskrsavaju, ni Krist nije uskrsnuo.

17 A ako Krist nije uskrsnuo, uzalud je vaša vjera: vi ste još u svojim grijesima.

18 Tako su i oni koji su umrli u Kristu izgинуli su.

19 Ako se samo u ovom životu uzdamo u Krista, najbjeđniji smo od svih ljudi.

20 Ali sada, Krist je uskrsnuo od mrtvih. On je postao plod prvenac od onih koji su umrli.

21 Budući da je po čovjeku došla smrt, po Čovjeku dolazi i uskrsnuće mrtvih.

22 Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će u Kristu svi oživjeti.

23 Ali svaki po svom redu: Krist prvina, zatim oni koji su Kristovi u vrijeme njegova dolaska.

24 Zatim će doći svršetak, kad će On predati kraljevstvo Bogu i Ocu; pošto će prije uništiti svako poglavarstvo, svaku vlast i silu.

25 Da, on mora kraljevati, dok ne položi svoje neprijatelje pod svoje noge.

26 Neprijatelj koji će posljednji biti uništen jest smrt.

27 Jer "On je sve podložio pod njegove noge." A kad reče: "Sve je podloženo Njemu," jasno je da je onaj, koji mu je sve podložio, primljen.

28 Kada mu bude sve podloženo, tada će se i sam Sin podložiti onomu koji je njemu sve podložio, da bude Bog sve u svemu.

29 Inače, što onda čine oni koji se krštavaju za mrtve, ako uopće mrtvi ne uskrsavaju? Čemu se onda oni krštavaju za mrtve?

30 Čemu li se mi svaki čas izlažemo pogibijama?

31 Umirem iz dana u dan i ponosim se vama, braćo, što vas imam u Kristu Isusu Gospodinu našem.

32 Ako sam se u Efezu za ljudske stvari borio sa zveradi, što mi to koristi? Ako zbilja mrtvi ne uskrsavaju: "Jedimo i pijmo jer ćemo sutra umrijeti."

33 Nemojte se varati: "Loša društva kvare dobre običaje."

34 Otrijeznite se, kao što je pravo, i ne griješite! Uistinu, neki ne poznaju Boga. Neka vas je stid što sam prisiljen ovo reći.

35 Ali netko će pitati: "Kako uskrsavaju mrtvi? S kakvim li se tijelom pojavljuju?"

36 Bezumnice! Ono što ti siješ ne oživljuje ako ne umre.

37 I ono što siješ nije lik koji će se pojaviti, već golo zrno, recimo, pšenice ili kakva drugog sjemena.

38 A Bog mu daje tijelo kakvo hoće, i to svakomu sjemenu svoje tijelo.

39 Nije svako tijelo isto tijelo: jedno je ljudsko tijelo, drugo je tijelo u stoke, drugo je ptičje, i drugo je riblje tijelo.

40 Postoje i nebeska i zemaljska tjelesa, ali je druga slava nebeskim tjelesima, a druga zemaljskima.

41 Druga je slava sunca, a druga je slava mjeseca, a druga je slava zvijezda, jer se zvijezda od zvijezde razlikuje slavom.

42 Tako je i s uskrsnućem od mrtvih: sije se u raspadljivosti, a uskrsava u neraspadljivosti;

43 Sije se u sramoti, uskrsava u slavi; sije se u slabosti, uskrsava sa silom;

44 Sije se tijelo naravno, uskrsava tijelo duhovno. Postoji naravno tijelo, postoji i duhovno.

45 Tako i stoji napisano: "Prvi čovjek, Adam, postao je živo biće," a novi Adam životvorni duh.

46 Ali ne dolazi prije ono duhovno, već ono naravno; a poslije ono duhovno.

47 Prvi je čovjek od zemlje, učinjen od praha; drugi je čovjek Gospodin s neba.

48 Kao što je čovjek učinjen od praha, takvi su i svi koji su učinjeni od praha; kakav je nebeski Čovjek, takvi su i svi oni koji su nebeski.

49 Kao što smo nosili sliku čovjeka napravljena od praha, nosit ćemo isto i sliku Čovjeka nebeskoga.

50 Ovo, braćo, tvrdim: tijelo i krv ne mogu baštiniti kraljevstvo Božje; niti raspadljivo baštiniti neraspadljivo.

51 Pazite! Govorim vam tajnu: svi neće umrijeti, ali ćemo se svi preobraziti,

52 U jedan hip, u tren oka, na glas posljednje trube; jer zatrubit će truba i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, a mi ćemo se preobraziti,

53 jer ovo raspadljivo tijelo mora se obući u neraspadljivo i ovo smrtno tijelo u besmrtno.

54 A kad se ovo raspadljivo tijelo obuće u neraspadljivost i ovo smrtno tijelo u besmrtnost, tada će se ispuniti napisana riječ: "Pobjeda proguta smrt."

55 Gdje je, smrti, tvoja pobjeda? Gdje je, smrti, tvoj žalac?"

56 Zalac je smrti grijeh, a snaga je grijeha u Zakonu.

57 Ali hvala Bogu koji nam daje pobjedu po našem Gospodinu Isusu Kristu.

58 Stoga, braćo moja ljubljena, budite čvrsti, nepokolebivi, uvijek napredujte u djelu Gospodinovu, svjesni da vaš trud u Gospodinu nije uzaludan!

Svršetak poslanice

16 Što se tiče skupljanja milostinje za svete, kako sam odredio crkvama u Galaciji, tako i vi činite!

2 Neka svakoga prvog dana u tjednu svaki od vas posebno stavi na stranu ono što može uštedjeti, da se ne skuplja kad uspijem doći.

3 Čim ja stignem tamo, poslat ću zajedno s preporukama one koje vi pronađete dostojnima da odnesu vašu ljubav u Jeruzalem.

4 A bude li priličilo da i ja idem, poći će sa mnom.

5 Doći ću k vama kad prođem kroz Makedoniju. Jer ja ću proći kroz Makedoniju.

6 A kod vas ću se, ako bude prilike, zadržati ili čak prezimiti, da me otpratite na put kamo se god otputim.

7 Ne bih htio da vas sada vidim samo na prolazu. Ali se nadam ostati neko vrijeme kod vas, ako Gospodin dopusti.

8 U Efezu ću ostati do Pedesetnice,

9 jer su mi se otvorila velika vrata za rad, a protivnika ima mnogo.

10 Ako Timotej dođe, nastojte da može biti među vama bez straha, jer on radi na djelu Gospodinovu kao i ja.

1 Korinćanima

11 Stoga neka ga nitko ne prezire, nego ga ispratite na put u miru da dođe k meni, jer ga očekujem s braćom.

12 Što se tiče brata Apolona, mnogo sam ga nagovarao da ode k vama s braćom, ali nikako nije htio poći za sada, ali će doći kad bude imao pogodnije vrijeme.

13 Bdižite, čvrsto stojte u vjeri, muževno se držite, budite jaki!

14 Sve što činite neka bude u ljubavi!

15 Nalažem vam, braćo, vi znate za Stefaninov dom, da je to prvi plod koji je Ahaja prinijela i da su se posvetili službi svetih.

16 Pokoravajte se i vi takvim osobama i svakomu tko surađuje i trudi se s njima!

17 Radujem se dolasku Stefane, Fortunata i Ahajika, jer su mi oni nadoknadili to što vas nama.

18 Jer oni su osvježili moj i vaš duh. Zato, dakle, takvim ljudima dajte priznanje!

19 Pozdravljaju vas azijske crkve. Mnogo vas u Gospodinu pozdravljaju Akvila i Priska s crkvom koja je u njihovoj kući.

20 Pozdravljaju vas sva braća. Pozdravite jedan drugoga svetim poljupcem!

21 Pozdrav mojom vlastitom rukom—Pavao.

22 Ako tko ne ljubi Gospodina Isusa Krista, neka je proklet. O Gospodine, dođi!

23 Milost našega Gospodina Isusa Krista neka bude s vama.

24 Moja ljubav neka bude s vama svima u Kristu Isusu. Amen.

Druga Korinćanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Apostol zahvaljuje Bogu na utjehi u nevoljama

1 Pavao, apostol Krista Isusa voljom Božjom, i naš brat Timotej crkvi Božjoj koja je u Korintu, sa svima svetima u cijeloj Ahaji.

2 Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

3 Neka je hvaljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrda i Bog svakovrsne utjehe,

4 koji nas tješi u svojoj našoj nevolji, tako da mi možemo tješiti one koji se nalaze bilo u kakvoj nevolji istom utjehom kojom nas tješi Bog,

5 Zaista, kao što su patnje Kristove obilno u nama, tako isto preobilna postaje i naša utjeha po Kristu.

6 Ako podnosimo nevolje, to je za vašu utjehu i spasenje. Ako primamo utjehu, to je za vašu utjehu koja vam omogućuje da strpljivo podnosite iste patnje koje i

mi podnosimo.

7 Naša je nada za vas čvrsta, jer znamo da ćete, kao što dijelite s nama patnje, tako dijeliti i utjehu.

8 Ne bismo htjeli, braćo, da ostanete u neznanju u pogledu nevolje što su nam se dogodila u Aziji i koja nas je opteretila preko svake mjere, iznad naše snage, tako da smo izgubili nadu u život.

9 Čak smo u sebi smatrali sigurnom smrtnu osudu, ali to je bilo da se ne bismo uzdali sami u sebe, nego u Boga koji uskrsava mrtve.

10 On nas je oslobodio od tolike smrtnog pogibila i u njega imamo povjerenje da će nas opet osloboditi.

11 I vi ćete nas pomagati molitvom, da bi tako mnogi zahvaljivali za nas zbog dobročinstava koje smo primili posredovanjem mnogih.

12 Dakako, naš je ponos svjedočanstvo

2 Korinćanima

788

naše savjesti da smo se ponašali u svijetu, a osobito prema vama, u svetosti i iskrenosti Božjoj; ne u tjelesnoj mudrosti, nego u Božjoj milosti.

13 Uistinu, ne pišemo vam ništa drugo osim onoga što možete čitati i razumjeti. A nadam se da ćete do kraja razumjeti.

14 kao što ste nas djelomično već razumjeli: da ćemo mi biti vaš ponos kao i vi naš u Dan našega Gospodina Isusa.

15 U ovom sam uvjerenju htio doći naprije k vama da primite jednu drugu milost;

16 Zatim preko vašega grada prijeći u Makedoniju, a iz Makedonije opet se vratiti k vama, da me vi otpratite u Judeju.

17 Zato kad sam to namjeravao, zar sam bio lakomislen? Ili što namjeravam po tijelu namjeravam, tako da je u mene istodobno: "Da, da," i "Ne, ne,"?

18 Kao što je Bog vjeran; naša riječ k vama nije zajedno: "Da," i "Ne."

19 Jer Sin Božji, Krist Isus, kojega smo među vama propovijedali ja, Silvan i Timotej, nije bio zajedno "Da," i "Ne," nego u njemu je bio "Da."

20 Jer sva obećanja Božja u njemu su "Da," i u njemu Amen, na slavu Boga po nama.

21 Onaj koji i nas i vas jača u Kristu, onaj koji nas je pomazao, jest Bog.

22 On nas je i obilježio pečatom i stavio nam u srca zalag, Duha.

23 Zovem Boga za svjedoka na svoju dušu, da vas poštedit, nisam više došao u Korint.

24 Ne da mi imamo vlast nad vašom vjerom, nego smo vaši suradnici na vašu radost; jer u vjeri vi čvrsto stojite.

Pavao preporučuje oprostjenje

2 A ovo sam u sebi odlučio, da neću doći k vama opet sa žalošću.

2 Jer, ako ja vas žalostim, tko onda mene može razveseliti osim onoga kojega sam ja ražalostio?

3 Pa i pisao sam vam ovo da me ne ražaloste na mojem dolasku oni koji bi me trebali razveseliti, uzdajući se u sve vas da je moja radost, radost i vas svih.

4 Dakle, pisao sam vam u velikoj tuzi, u tjeskobi srca i s mnogim suzama, ne da vas ražalostim, nego da upoznate moju preveliku ljubav koju u izobilju osjećam prema vama.

5 Ako me je tko ražalostio, nije mene ražalostio, nego i sve vas do neke mjere—da ne pretjerujem.

6 Dosta je takvom kazne koju mu je dosudila većina,

7 naprotiv, treba da mu vi radije oprostite i da ga utješite, tako da ga možda u kojem slučaju ne bi srušila prevelika ža-

lost.

8 Zato vas molim da mu pokažete svoju ljubav.

9 Pa zbog toga sam vam i pisao, da vas iskušam i da vidim jeste li u svemu poslušni.

10 A komu vi nešto oprostite, tomu opraštam i ja. Jer što sam ja oprostio, ako sam što imao oprostiti, oprostio sam to zbog vas pred Kristom.

11 da nas ne bi prevario Sotona; njegove nakane vrlo dobro poznajemo.

12 Kada sam došao u Troadu da propovijedam Kristovu Radosnu vijest, iako mi se tu otvorila vrata u Gospodinu,

13 nisam imao duhovnog mira, jer tu nisam našao svojega brata Tita; zato sam se s njima oprostio i zaputio u Makedoniju.

14 Hvala Bogu, koji nam uvijek uzrokuje pobjedonosno slavlje u Kristu i koji po nama širi na svakomu mjestu miris svoje spoznaje.

15 Jer smo mi Bogu ugodan miris Kristov, među onima koji se spasavaju i među onima koji propadaju;

16 Jednima miris što od smrti vodi u smrt, a drugima miris što od života vodi u život. A tko je za ovo sve sposoban?

17 Mi nismo kao oni mnogi koji kvare riječ Božju; već kao potaknuti iskrenošću, kao od Boga poslani pred Bogom govorimo u Kristu.

Novi Zavjet zapisan u srcima

3 Počinjemo li ponovno preporučivati sami sebe? Ili su nam, možda, kao nekima, potrebne poslanice preporuke za vas ili pisma preporuke od vas?

2 Vi ste naša preporuka upisana u našim srcima koju poznaju i čitaju svi ljudi.

3 Poznato je da ste vi pismo Kristovo, sastavljeno našom skrbi, napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga, ne na pločama od kamena, nego na pločama tjelesnim u srcima.

4 Takvo pouzdanje kroz Krista imamo u Boga.

5 Ne da smo sami po sebi sposobni nešto pomisliti kao da to dolazi od nas, nego naša sposobnost dolazi od Boga,

6 koji nas je i osposobio da budemo službenici Novoga saveza; ne od slova, nego od Duha, jer slovo ubija, a Duh oživljuje.

7 Pa ako je služba zakona koji ubija, koja je u kamenje urezana slovima, bila dana s tolikim sjajem, tako da sinovi Izraelovi nisu mogli promatrati Mojsijevo lice zbog sjaja njegova lica koji je imao nestati,

8 kako neće služba Duha biti u većem sjaju i časti?

2 Korinćanima

9 Jer, ako je služba koja vodi k osudi slavna, mnogo više služba koja vodi k pravednosti obiluje slavom i časću.

10 Da, ovako gledano ono što je bilo učinjeno slavno, nije slavno, zbog prevelikog ovoga sjaja.

11 Jer, ako se prolazno pojavilo sa slavom, onda će trajno biti mnogo slavnije.

12 Budući da imamo takvu nadu, nastupamo s velikom otvorenosću,

13 a ne kao Mojsije, koji si je pokrivaio lice velom tako da sinovi Izraelovi ne svrate pozornost na svršetak onoga što prolazi.

14 Ali njihovi su umovi otupjeli. Do dana današnjega, naime, isto velo ostaje pri čitanju Staroga Zavjeta, jer velo u Kristu nestaje.

15 Pa i sve do danas kad se čita Mojsije, pokriveno je velom njihovo srce.

16 Ali kad se taj obrati Gospodinu, dignut će se velo.

17 A Gospodin je Duh; a gdje je Duh Gospodinov, tamo je sloboda.

18 A mi svi, koji otkrivena lica odrazujemo kao zrcalo slavu Gospodinovu, preobražavamo se u to isto obličje, iz slave u slavu, isto kao od Gospodinova Duha.

Cistoća Pavlova apostolskog djelovanja

4 Zato, imajući ovu službu, jer smo postigli milosrđe, mi ne gubimo hrabrost.

2 Nego smo otklanjali skrivena djela kojih bi se trebalo stidjeti. Nismo živjeli lukavo niti izobličavali riječ Božju, već smo, otvorenim navješćivanjem istine, preporučali sami sebe svakoj ljudskoj savjesti pred Bogom.

3 Ako li je zastrta naša Radosna vijest, zastrta je onima koji propadaju;

4 onima kojima je Bog ovoga svijeta posve oslijepio nevjerničku pamet, da jasno ne vide svjetlo sjajne Radosne vijesti Krista, koji je slika Božja.

5 Jer mi ne propovijedamo sebe, nego Krista Isusa Gospodina; a sebe kao vaše sluge zbog Isusa.

6 Jer je Bog zapovjedio svjetlu da zasvijetli iz tame, zasvijetlilo je u našim srcima da osvijetli spoznaju slave Božje na licu Kristovu.

7 Ali ovo blago nosimo u zemljanim posudama da se ona izvanredna uspješnost pripisuje Bogu, a ne nama.

8 Pritisnuti sa svih strana ali nismo smravljeni; zbunjeni smo, ali ne očajavamo.

9 Progonjeni, ali nismo ostavljeni; srušeni, ali nismo uništeni.

10 Mi uvijek i svuda na svojem tijelu nosimo smrtnu patnju Gospodina Isusa, da se na našem tijelu pokaže i život Isusov.

11 Jer mi se uvijek, dok živimo, predajemo smrti zbog Isusa, da i život Isusov može biti objavljen na našem smrtnom tijelu.

12 Tako smrt djeluje u nama, a život u vama.

13 A kako imamo onaj isti duh vjere o kojem je napisano: "Vjerujem, zato govorim," tako i mi vjerujemo, i zato govorimo,

14 znajući da će onaj koji je uskrsnuo Gospodina Isusa, i nas Isusom uskrsnuti, i zajedno s vama uza se postaviti.

15 Uistinu, sve se to događa zbog vas, da povećana milost učini obilnom zahvalu većeg broja vjernika na slavu Božju.

16 Zato ne malakšemo. Iako se raspada naš vanjski čovjek, ipak se naš nutrašnji čovjek obnavlja iz dana u dan.

17 Jer naša nam mala i kratkotrajna nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu,

18 dok mi ne gledamo na ono što je vidljivo, nego na ono što je nevidljivo. Jer ono što je vidljivo privremeno je, a ono što je nevidljivo vječno je.

Uzdajući se u vječnu slavu

5 Jer mi znamo, ako se ova naša zemaljska kuća, ovaj šator, uništi, imamo zgradu Božju, vječnu kuću na nebu, koja nije sagrađena ljudskom rukom.

2 I zato mi uzdišemo i vruće želimo da se odjenemo našim nebeskim prebivalištem,

3 budemo li tako odjeveni nećemo se naći goli.

4 Uistinu, mi koji živimo u ovom šatoru uzdišemo u tegobi što se ne želimo svući, nego na sebe obući drugo, da tako život proguta ono što je smrtno.

5 A onaj koji nas je za ovo isto pripremio jest Bog; Onaj koji nam je dao i залог Duha.

6 Stoga smo uvijek puni pouzdanja i znamo, da dok smo doma u tijelu, nismo s Gospodinom.

7 Hodamo po vjeri, a ne po gledanju.

8 Da, mi se čvrsto uzdajemo i više volimo biti udaljeni od tijela a biti s Gospodinom.

9 Stoga, mi se trudimo da mu budemo ugodni bilo da smo u tijelu ili izvan tijela.

10 jer mi se svi moramo pojaviti pred sudom Kristovim, da svaki primi prema onomu što je učinio dok je bio u tijelu, dobro ili zlo.

11 Znajući, dakle, strah Gospodina, gledamo uvjeravati ljude. Bogu smo posve poznati, a nadam se da smo posve poznati i vašim savjestima.

12 Ne kanimo vam se ponovno preporučivati, nego vam dajemo oslonac da se ponosite nama, da imate što odgo-

2 Korinćanima

790

voriti onima koji se ponose vanjštinom, a ne nutrinom.

13 Jer ako smo izvan sebe, Bogu smo; ako smo zdrave pameti, vama smo.

14 Ljubav Kristova potpuno s nama vlada pri ovoj pomisli: Jedan je umro mjesto svih, dakle, oni su svi umrli.

15 On je umro mjesto svih, da oni koji žive ne žive više sami za sebe, nego za onoga koji je umro i uskrsnuo za njih.

16 Zato od sada pa nadalje ne poznajemo nikoga po tijelu. Ako smo do sada poznavali Krista po tijelu, sada ga više tako ne poznajemo.

17 Dakle, ako je tko u Kristu, on je novo stvorenje; staro je nestalo, evo, novo je nastalo.

18 A ovo sve dolazi od Boga koji nas je po Kristu pomirio sa sobom i povjerio nam službu pomirenja,

19 kao što je sigurno da je Bog bio onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom, koji nije uračunao ljudima njihovih prekršaja i koji je stavio u nas riječ pomirenja.

20 Stoga, mi vršimo poslaničku službu u ime Krista, kao da Bog opominje po nama. U ime Krista molimo: Pomirite se s Bogom!

21 Njega koji je bio bez ikakva grijeha Bog učini mjesto nas grijehom, da mi u njemu postanemo pravednost Božja.

Ljubav Kristova se pokazuje u životu apostola

6 Mi sada, njegovi suradnici opominjemo vas da ne primate uzalud milosti Božje.

2 Uistinu On govori: "Uslišao sam te u pravo vrijeme i pomogao sam ti u dan spasenja." Pazite! Sada je pravo vrijeme, da, sada je dan spasenja.

3 Mi ničim ne dajemo povoda sablazni, da se ne bi ozloglasila naša služba.

4 Preporučujemo sami sebe u svemu kao sluge Božje: u velikom strpljenju u nevoljama, u nuždama, u tjeskobama,

5 pod udarcima, u tamnicama, u bunama, u naporima, u nespavanju, u postovima;

6 čistoćom, znanjem, strpljenjem, dobrotom, Duhom Svetim, iskrenom ljubavlju,

7 riječju istine, snagom Božjom, oružjem pravde na desnoj strani i na lijevoj,

8 čašću i sramotom, zlim i dobrim glasom; kao zavodnici, ali smo poštteni;

9 kao da smo nepoznati, ali smo poznati; kao da umiremo, ali evo živimo; kao da smo kažnjavani, ali nismo ubijani;

10 kao žalosni, ali smo uvijek veseli; kao siromasi, ali smo oni koji mnoge obogaćuju; kao ljudi bez ica, ali posjedujemo sve.

11 O Korinćani! Već vam od prije govo-

rimo posve otvoreno, naše je srce široko otvoreno.

12 Vi niste ograničeni po nama, ali imate ograničen prostor u svojem srcu.

13 Za uzvrat, (govorim vam kao svojoj djeci), budite i vi otvoreni.

14 Ne budite ujarmljeni s nevjernicima. Što ima pravednost s bezakonjem? Što ima zajedničko svjetlo s tamom?

15 Kakvu slogu ima Krist s Belijalom? Ili što ima zajedničko vjernik s nevjernikom?

16 Kakav li sklad postoji između hrama Božjega i idola? Jer mi smo hram Boga živoga. Kao što reče Bog: "Ja ću boraviti među njima i među njima hodati. Ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod."

17 Zato: "Izidite između njih i odvojite se, govori Gospodin! Ne dotičite se ničega nečistog, i Ja ću vas primiti."

18 Ja ću vam biti Otac, a vi ćete meni biti sinovi i kćeri, govori Gospodin, Sve-moćni."

Ljubav Pavlova

7 Budući da imamo ova obećanja, očistimo se, ljubljani, od svake tjelesne i duhovne ljaže, i usavršavajmo svoju svetost u strahu Božjemu!

2 Primite nas: Nikoga nismo uvrijedili, nikomu nismo štete nanijeli, nikoga na prijevartu iskoristili.

3 Ovo vam ne kažem da vas osudim. Ta prije sam rekao da ste u našem srcu, tako da s nama umirete i s nama živite.

4 Imam veliko pouzdanje u vas i uvelike se ponosim vama. Ispunjen sam utjehom; preobilna je radost moja u svim našim nevoljama.

5 Doista, kad smo došli u Makedoniju, naše slabo tijelo nije imalo mira, nego smo u svakom pogledu bili u nevolji: izvana borbe, iznutra strah.

6 Ali Bog, koji tješi potištene, utješi nas Titovim dolaskom.

7 I ne samo njegovim dolaskom nego i utjehom kojom je utješten zbog vas. On nas je izvijestio o vašoj čežnji, o vašem plaću, vašem žaru za me, da sam se još i više tomu obradovao.

8 Zbilja, ako sam vas i ražalostio poslanicom, nije mi žao. Ako sam i žalio, sada uistinu vidim da vas je ona poslanica, bilo i za jedan čas, ožalostila.

9 Sada se radujem, ne zato što ste ožalošćeni, nego što vas je ta žalost dovela k pokajanju. Jer vi ste ožalošćeni po volji Božjoj, da vam ni čemu ne štetimo.

10 Žalost, naime, koja je po promisli i volji Božjoj rada spasonosno i stalno pokajanje, dok žalost svijeta rada smrt.

11 Gle baš ovo, što ste se po Božju ožalostili, koliko je gorljivost proizvela u vama, koliko opravdavanje, koliko ogorčenje,

2 Korinćanima

koliki strah, koliku čežnju, kolika revnost, koliku kaznu! Svime time ste pokazali da ste u tomu nedužni.

12 Tako, ako sam vam pisao, nisam to učinio ni zbog uvreditelja ni zbog uvredenika, nego da vaša gorljivost koju imate za nas postane vama svjesna pred Bogom. To nas je utješilo.

13 Stoga, mi smo utješeni vašom utjehom, i uz ovu našu utjehu mnogo nas je više obradovala Titova radost, stoga što ste mu vi svi preporodili duh.

14 Ako sam mu se što hvalio zbog vas, ne stidim se, već kao što smo vam iskreno govorili, tako se i ono čime smo se pred Titom hvalili pokazalo istinitim.

15 A njegova ljubav bude još veća prema vama kad se sjeti poslušnosti vas svih: kako ste ga strahom i drhtanjem primili.

16 Radujem se dakle što se mogu u svemu osloniti na vas.

Uspjeh u davanju

8 Obavještavamo vas, braćo, o milosti koju je Bog dao makedonskim crkvama:

2 da je u mnogoj kušnji nevoljama obilna njihova radost i njihovo krajnje siromaštvo rodilo bogatom darežljivošću.

3 Svjedok sam da su, prema svojim mogućnostima i iznad njih, dragovoljno darivali,

4 i usrdno nas molili za milost da mogu sudjelovati u onoj službi milosrđa u korist svetih.

5 I to su učinili, ne kako smo se nadali nego su najprije sami sebe predali Gospodinu, a onda nama po Božjoj volji.

6 Zato smo zamoliti Tita da, kao što je prije započeo, tako i dovrši među vama i ovo djelo milosrđa.

7 Dakle, kako se u svemu ističete, u vjeri, u govoru, u priznanju, u svakovrsnoj revnosti i u ljubavi prema nama, istaknite se i u ovom djelu milosrđa.

8 Ne govorim vam ovo po zapovijedi, nego kušam iskrenost vaše ljubavi primjerom revnosti drugih.

9 Poznato vam je milosrđe našega Gospodina Isusa Krista, kako je On bio bogat, ali zbog vas postao je siromah, da biste vi njegovim siromaštvom postali bogati.

10 Ovim vam dajem savjet. Vama je na korist koji ste već lanjske godine počeli, ne samo htjeti nego i činiti.

11 A sada i dovršite to djelo: kao što ste bili spremni htjeti, tako budite spremni i izvršiti prema svojim mogućnostima.

12 Jer ako postoji dobra volja, prima se po onomu što tko ima, a ne po onomu čega stvarno nema.

13 Nije nakana da bi drugi bili olakšani, a vi opterećeni,

14 već s jednakošću: da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude pomoć njihovoj oskudici, a da bih njihov suvišak pomogao vašoj oskudici, da bi bila jednakost.

15 Prema onomu što stoji napisano: "Tko je mnogo skupio, nije mu preteklo, a tko je malo skupio, nije mu nedostajalo."

16 Neka je hvala Bogu, koji istu revnost za vas stavlja Titu u srce!

17 Nema sumnje, zaista je prihvatio našu molbu, ali, jer je vrlo revan, drage volje ide k vama.

18 S njim šaljemo i brata čije su zasluge u propovijedanju Radosne vijesti poznate po svim crkvama.

19 I ne samo to nego su nam ga crkve dodijelile za putnog druga u ovom djelu milosrđa, koje obavljam na slavu samoga Gospodina i u dokaz svoje spremnosti

20 da nas tko ne ozloglasi zbog ovoga velikog dara kojim upravljamo,

21 gledamo činiti ono što je dobro ne samo pred Gospodinom nego i pred ljudima.

22 S njima šaljemo našega brata u kojega smo stekli povjerenje i utvrdili da je u mnogo čemu revan, a sada je još mnogo revniji zbog velikoga pouzdanja u vas.

23 Ako netko pita za Tita, on je moj drug i suradnik za vas. Ili ako tko pita za našu braću, oni su izaslanici crkava, slava Kristova.

24 Dakle, pokažite im pred svim crkvama iskrenost svoje ljubavi i našega ponosa s vama.

Davati milostinju s veseljem

9 Dakako, suvišno je da vam dalje pišem o službi milosrđa prema svetima,

2 jer mi je poznata vaša volja zbog koje se ponosim vama pred Makedoncima i kažem da je Ahaja pripravna već od lanjske godine. I vaša je revnost potaknula većinu.

3 Ipak šaljem braću da ne bude uzalud naše hvaljenje vama i da budete, kako sam rekao, pripravnici;

4 da se slučajno ne osramotimo mi, da ne kažemo vi, u ovoj stvari ako dođu sa mnom neki Makedonci te vas nađu nepripravne.

5 Stoga, smatrao sam potrebnim zamoliti braću da odu k vama prije nas i unaprijed pripreme vaš već obećani obilati i velikodušni dar, tako da bude gotov kao obilat i velikodušni dar, a ne kao škrti obveza.

6 Ali ovo vam kažem: Onaj tko rijetko sije, rijetko će i žeti; a onaj tko obilato sije, obilato će i žeti!

7 Neka svatko dade kako je srcem od-

2 Korinćanima

792

lučio, a ne sa žalošću i na silu, jer Bog ljubi vesela darivatelja.

8 A Bog vam može obilato pružiti svaku vrstu milosti, da imate uvijek u svemu dovoljno svega, imajte u obilju za svako dobro djelo.

9 Kao što stoji napisano: "Prosuo širom, dade siromasima; njegova pravednost ostaje zauvijek."

10 Onaj koji daje sijaću sjeme, dat će i kruh za hranu. On će umnožiti vaše sjeme i učinit će da uzrastu plodovi vaše pravednosti.

11 Tako ćete postati bogati u svemu za svaku darežljivost koja je takva da po nama daje zahvalu Bogu.

12 Jer vršenje ove svete službe ne podmiruje potrebe samo svetima u raznoj oskudici nego je i izvor mnogim zahvalama Bogu.

13 dok kroz prokušanost ove službe, hvale Boga zbog vašega pokornog priznavanja Kristove Radosne vijesti, i za darežljivost koju dijelite njima i svima,

14 i molitvom za vas pokazati svoju čežnju za vama zbog preobilate Božje milosti u vama.

15 Bogu hvala na njegovu neizrecivom daru!

Pavao brani svoju apostolsku čast

10 Ja, Pavao, osobno, jako vas molim krotkošću i blagošću Kristovom; ja koji sam skroman kad sam s vama, a odvažan kad nisam s vama.

2 Učinite da se ne budem morao, kad budem kod vas, pokazati odlučnim s onom odlučnošću s kojom mislim nastupiti protiv nekih koji krivo drže da mi postupamo na tjelesan način.

3 Iako, naime, živimo u tijelu, ne borimo se na tjelesan način.

4 Naše borbeno oružje nije tjelesno, nego je moćno u Bogu za rušenje utvrda.

5 Mi odbacujemo razmišljanja i svako uzdizanje koje se diže protiv priznanja Boga, i zarobljujemo svaku misao da se pokorava Kristu.

6 I pripravnici smo kazniti svaku nepokornost čim bude potpuna vaša pokornost.

7 Gledate li stvari po onomu što je na površini? Ako je tko siguran da je Kristov, neka opet sam od sebe promisli ovo: kao što je on Kristov, tako smo i mi Kristovi!

8 Jer kad bi se i htio malo više pohvaliti našom vlašću, koju nam je Gospodin dao na vašu izgradnju, a ne na vašu propast, neću se stidjeti—

9 osim da vas strašim poslanicama,

10 Jer poslanice su," govori se, "ozbiljne i stroge, ali njegova je tjelesna prisutnost slaba, a riječ mu je bezvrijedna."

11 Neka onaj koji to tvrdi zapamti ovo: da kakvi smo mi pismeno, kad nismo s vama, takvi ćemo biti i djelom, kad smo s vama!

12 Dakako, mi se ne usuđujemo ni mjeriti ni uspoređivati s onima koji sami sebe hvale. Ali oni, budući da se mjere jedan s drugim i uspoređuju se sami među sobom, ne postupaju pametno.

13 A mi se nećemo hvaliti neumjereno, već po određenoj mjeri djelokruga kojega nam je odredio Bog, djelokrug koji uključuje i vas.

14 Mi se ne protežemo preko našeg djelokruga, tako da ne bismo doprli do vas; zapravo, stigli smo do vas s Kristovom Radosnom viješću.

15 Ne hvalimo se prekomjerno, naporima drugih, nego se nadamo da ćemo s napretkom vaše vjere i mi, po našem mjerilu, obilno uzrasti među vama.

16 propovijedati Radosnu vijest u krajevima preko vas, a ne da se ponosimo već učinjenim stvarima drugih.

17 Ali "tko se hvali, neka se u Gospodinu hvali."

18 Jer nije prokušan onaj koji sam sebe preporučuje, nego onaj kojega Gospodin preporučuje.

Apostol se hvali protiv svojih klevetnika

11 Oh, kad biste podnijeli malo bezumlja mogega! Da, vi mene podnosite.

2 Jer ja sam ljubomorani na vas Božjom ljubomorom, jer sam vas zaručio s jednim zaručnikom, da vas privedem Kristu kao čistu djevicu.

3 Ali se bojim da se slučajno ne bi, kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom, vaše misli pokvarile od jednostavnosti koja je u Kristu.

4 Jer ako bilo tko dode i navješćuje vam drugoga Isusa, kojega mi nismo propovijedali, ili ako primete drugoga duha, kojega niste primili, ili drugo evanđelje, koje niste prihvatili, vi bolje to podnosite.

5 Držim, dakako, da ni u čemu nisam manje važan od najuglednijih apostola.

6 Ako sam i nevješt u govoru, nisam u znanju, štoviše, to smo vam pokazali u svemu i pred svima.

7 Ili sam sagriješio što sam vam badava navješćivao Radosnu vijest, ponizujući sam sebe da vas uzvisim?

8 Druge sam crkve plijenio, primajući od njih plaću za to da vama mogu služiti.

9 I kad sam bio kod vas i zapao u oskudicu, nisam nikomu bio na teret. U mojoj su mi oskudici pomogla braća koja su došla iz Makedonije. I u svemu sam se čuvao i čuvat ću se da vam ne budem na teret.

10 Kao što je Kristova istina u meni,

2 Korinćanima

nitko mi neće oduzeti hvalu u ahajskim predjelima!

11 Zašto? Jer vas ne ljubim? Bog zna!

12 Ali što činim, to ću i dalje činiti, da mogu oduzeti zgodu onima koji traže zgodu i priliku da budu smatrani jednaki nama u onom čime se ponose.

13 Takvi su ljudi lažni apostoli, prijevorni poslenici, koji se pretvaraju u Kristove apostole.

14 Nije ni čudo, jer se sam Sotona pretvara u anđela svjetla.

15 Stoga, nije ništa osobito ako se i njegove sluge pretvaraju kao da su sluge pravednosti, čiji će svršetak biti prema djelima njihovim.

16 Ponavljam, neka me nitko ne drži bezumnikom. Inače, kao i bezumnika primite me, da se i ja mogu malo pohvaliti.

17 Ovo što govorim ne govorim u duhu Gospodinovu, nego kao u bezumlju, u takovoj hvali.

18 Budući da se mnogi hvale na tjelesan način, i ja ću se pohvaliti.

19 Da, vi rado podnosite bezumnike budući da ste mudri!

20 Zbilja podnosite, ako vas tko svodi na robove, ako vas tko izjeda, ako vas tko pljačka, ako tko gleda s visoka, ako vas tko udara po licu.

21 Na našu sramotu govorim: bili smo tomu slabi. Ali u čemu je bilo tko hrabar—bezumno govorim—i ja sam hrabar.

22 Jesu li Hebreji? I ja sam! Jesu li Izraelci? I ja sam! Jesu li Abrahamovi potomci? I ja sam!

23 Jesu li sluge Kristove?—da rekнем kao lud—ja još više: više sam se trudio, u batinama prekomjerno, češće u tamnicama, često u smrtnoj pogibli.

24 Od Židova sam primio pet puta po trideset i devet udaraca.

25 Triput sam bio šiban, jedanput kamenovan, triput doživio brodolom, jednu noć i jedan dan proveo na dubokom moru.

26 Bio sam na čestim putovanjima u pogibljama od voda, u pogibljama od razbojnika, u pogibljama od sunarodnjaka, u pogibljama od neznabožaca, u pogibljama u gradu, u pogibljama u pustinji, u pogibljama na moru, u pogibljama od lažne braće.

27 u trudu i muci, u čestom nespavanju, u gladi i žeđi, u zimi i golotinji, u čestom postu.

28 Povrh svega toga, pokraj običnih svakodnevnih poslova, moja velika briga za sve crkve.

29 Tko je slabiji, da ja nisam slabiji? Tko se od drugoga navodi na grijeh, da ja ne izgaram?

30 Ako se treba hvaliti, spomenut ću

zbog hvale ono što odaje moju slabost.

31 Bog, Otac Gospodina Isusa, koji je slavljen zauvijek, zna da ne lažem.

32 Namjesnik kralja Arete u Damasku čuvao je damašćanski grad s vojskom i nakanom da me uhvati.

33 Kroz prozor gradskog zida ljudi su me spustili u košari i umaknuo sam njegovim rukama.

Izvanredne milosti apostolove

12 Ako treba da se hvalim, istina, to nije preporučljivo, pristupit ću k viđenjima i objavama Gospodinovim.

2 Poznajem čovjeka u Kristu koji prije četrnaest godina, ne znam da li u tijelu, ne znam da li izvan tijela, to Bog zna—bio je on uznesen do trećega neba.

3 Za toga čovjeka znam—ne znam da li u tijelu, ne znam da li izvan tijela, to Bog zna—

4 kako je on bio uznesen u raj i da je čuo neizrecive riječi koje čovjeku nije dopušteno izreći.

5 U pogledu toga čovjeka hvalit ću se, ali u pogledu samoga sebe neću se hvaliti, osim svojim slabostima.

6 Istina, kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih govorio istinu. Ali se suzdržavam, da ne bi tko o meni stvorio viši pojam od onoga što vidi na meni ili čuje od mene.

7 I da se ne bih uzoholio zbog bezmjernog obilja objava, stavljen mi je trn u tijelo, Sotonin poslanik, da me trajno muči da se ne uzoholim.

8 Za to sam triput molio Gospodina, da ovaj odstupi od mene.

9 A on mi je odgovorio: "Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno pokazuje u slabosti." Zato ću se radije hvaliti svojim slabostima, da se na meni nastani snaga Kristova.

10 Zato uživam u slabostima, u uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista. Jer kad god sam slab, onda sam jak.

11 Postao sam bezumnik u hvaljenju! Vi ste me natjerali. Zapravo, trebalo je da me vi preporučujete, jer ni u čemu nisam manji od tih velikih apostola, iako nisam ništa.

12 Dokazi mojega apostolstva učinjeni su među vama u svoj strpljivosti, u čudesnim znacima i silnim djelima.

13 Pa što je to u čemu ste manji od ostalih crkava, osim što vam ja osobno nisam bio na teret? Oprostite mi tu nepravdu!

14 Evo sada, spreman sam treći put doći k vama, i neću vam biti na teret, jer ne tražim ono što je vaše, nego vas. Uistinu, djeca nisu dužna stjecati imetak roditeljima, nego roditelji djeci.

2 Korinćanima

794

15 A ja ću vrlo rado potrošiti i biti istrošen, za vaše duše. Iako ja vas mnogo više ljubim, nego što sam ja ljubljen.

16 Ali kako bilo, ja vam nisam bio na teret, ali ipak pošto sam lukav, uhvatio sam vas na prijevaru?

17 Zar sam vas, po nekomu od onih koje sam poslao k vama, iskoristio?

18 Molio sam Tita i s njim sam poslao našega brata. Zar vas je Tito iskoristio? Nismo li hodali u istom duhu? Nismo li hodali istim stopama?

19 Opet, mislite li vi da se mi opravdamo pred vama? Pred Bogom u Kristu govorimo, a sve ovo činimo, ljubljeni, za vaše podizanje.

20 Bojim se, naime, da vas slučajno na svojem dolasku neću naći kakve bih htio, i da ćete vi mene naći kakvog ne biste htjeli, da slučajno ne bude među vama svade, zavisti, srdnje, prkosa, kleveta, šaputanja, nadimanja i nereda; **21** Bojim se da me moj Bog, kad ponovno dođem, ne ponizi kod vas i da ne moram oplakivati mnoge od onih koji su prije sagriješili, a nisu se obratili od bludne i raspuštene nečistoće koju su počinili.

Opomene, pozdravi i blagoslovi
13 Ovo je treći puta što idem k vama. "Svjedočanstvom dvojice ili trojice svjedoka svaka riječ neka se utvrdi." **2** Rekao sam vam, kad sam bio drugi put kod vas, a sad kad sam daleko od vas, pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima kažem da, ako ponovno dođem, nikoga neću poštediti,

3 jer vi tražite dokaz da Krist govori u meni, on koji nije slab prema vama, nego je silan u vama.

4 Istina, razapet je bio zbog slabosti, ali živi snagom Božjom. I mi smo, istina, slabi u njemu, ali ćemo se snagom Božjom s njim pokazati živima prema vama.

5 Sami sebe istražite i ispitajte jeste li u vjeri! Pokažite se. Zar ne poznajete sami sebe, da je Isus Krist u vama. Ako ne, pokazujete se nevaljanima.

6 Nadam se, poznat ćete da mi nismo nevaljani.

7 Molimo Boga da ne činite nikakva zla, ne zato da se mi pokažemo dostojni, već da vi trajno dobro činite, a neka izgleda kao da mi nismo dostojni.

8 Uistinu ništa ne možemo protiv pravednosti, nego samo u prilog pravednosti.

9 Jer mi se veselimo kad smo mi slabi, a vi jaki. Mi se zato i molimo za vaše usavršavanje.

10 Ovo odsutan pišem zato da ne moram, kad budem prisutan, strogo postupati, prema vlasti koju mi je dao Gospodin za izgradnju, a ne za rušenje.

11 Uostalom, braćo, veselite se, usavršavajte se, tješite se, budite složni i živite u miru, pa će Bog ljubavi i mira biti s vama!

12 Pozdravite jedan drugoga svetim poljupcem!

13 Pozdravljaju vas svi sveti.

14 Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga neka budu sa svima vama! Amen.

Galatćanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Božanski postanak Pavlova nauka

1 Pavao apostol, (ne od ljudi, ni po kojemu čovjeku, već po Isusu Kristu i Bogu Ocu, koji ga je uskrsnuo od mrtvih) **2** i sva braća koja su sa mnom: Crkvama u Galaciji.

3 Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista,

4 koji je sam sebe dao za naše grijeha da nas izbavi od sadašnjega pokvarena svijeta, po volji Boga, Oca našega!

5 Njemu slava u vijeke vjekova. Amen!

6 Čudim se da se tako brzo odvrćate od onoga koji vas je pozvao Kristovom milošću, te prelazite drugom evanđelju.

7 Druge nema! Ima samo nekih koji vas zbunjuju i koji žele izvrnuti Kristovu Radosnu vijest.

8 Ali, ako bi vam tko, bili to mi, bio anđeo

s neba, navijestio Radosnu vijest protivno onom koju smo vam navijestili, neka je proklet!

9 Ponavljam ono što smo upravo rekli: ako vam zbilja bilo tko navješćuje Radosnu vijest drukčije nego što ste je primili, neka je proklet!

10 Nagovaram li ja ljude ili Boga? Ili tražim da ugađam ljudima? Jer ako bih ljudima i ugađao, ne bih bio sluga Kristov.

11 Dajem vam do znanja, braćo: da Radosna vijest koju sam vam propovijedao nije od ljudi,

12 jer niti sam je ja primio od čovjeka, niti naučio od čovjeka, već dođe kroz otkrivenje Isusa Krista.

13 Ta čuli ste za moje nekadašnje držanje u Židovstvu: kako sam preko mjere proganjao crkvu Božju i htio je uništiti.

14 I kako sam, u prevelikoj privrženosti svojim očinskim predajama, napredovao u Židovstvu i nadmašio sve vršnjake u svojem narodu.

15 A kad se svidjelo Bogu koji me je odvojio od utrobe moje majke i pozvao svojom milošću

16 da u meni objavi Sina svojega da ga propovijedam među neznabošcima, nisam se odmah posavjetovao tijelom i krvlju,

17 niti sam uzišao u Jeruzalem vidjeti one koji su bili apostoli prije mene, otišao u Arabiju i ponovno se vratio u Damask.

18 Poslije tri godine uzišao sam u Jeruzalem da vidim Petra, i s njim ostao petnaest dana.

19 Nijednoga drugog apostola nisam vidio, osim Jakova, brata Gospodinova.

20 Za ovo što vam pišem Bog mi je svjedok da ne lažem.

21 Onda sam došao u sirijske i silicijske krajeve.

22 Ostao sam, međutim, osobno nepoznat Kristovim crkvama u Judeji.

23 Jedino su čule: "Naš nekadašnji progonitelj sada propovijeda vjeru koju je nekoć htio uništiti."

24 pa su slavile Boga zbog mene.

Nema povratka zakonu

2 Četrnaest godina poslije toga ponovno sam uzišao u Jeruzalem s Barnabom. Poveo sam i Tita sa sobom.

3 A izišao sam kroz otkrivenje. Izložio sam im Radosnu vijest koju propovijedam među neznabošcima, i to posebno onima videnijima, da slučajno ne trčim ili da sam trčao uzalud.

4 Ali čak ni Tit, drug moj, premda Grk, nije bio primoran da se obreže,

5 A to se dogodilo zbog lažne braće, takve koja su se ušuljala k nama, da pronadu kako bi nam uzeli slobodu koju imamo u Kristu Isusu, da nas svedu na robove.

6 Ovima nismo ni za jedan čas popustili; nismo im se pokorili zato da istina Radosne Vijesti ostane kod vas netaknuta.

7 Ali od onih koji se prave da su nešto, kakvi prije bili da bili mene se ne tiče; jer Bog ne pokazuje nikomu pristranosti, jer ti koji se prave da su nešto, ništa mi nisu nadodali.

8 Naprotiv, oni videći da je meni povjeren Radosna vijest među neobrezanima, kao što je Petru Radosna vijest među obrezanima,

9 (jer onaj koji je bio djelotvoran kroz Petra u apostolskoj službi među obrezanima isti je kroz mene bio djelotvoran među neznabošcima),

10 tada Jakov, Kefa i Ivan, koji su smatrani stupovima, priznali su meni danu

milost, dadu meni i Barnabi desnice zajedništva da idemo među neznabošce, a oni među obrezane.

11 Jedino su htjeli da se i dalje sjećamo siromašnih, baš ono što sam i ja rado činio.

12 A kad je Petar došao u Antiohiju, ja sam mu se u lice suprotstavio, jer je zavrijedio osudu.

13 Jer prije nego što su došli neki ljudi iz Jakovljeve okolice, jeo je s neznabošcima, ali kad su ovi došli, on se zbog straha od obrezanih počeo povlačiti i kloniti.

14 Njemu su se u pretvaranju priključili i ostali Židovi, tako da je njihovim pretvaranjem bio zaveden i Barnaba.

15 Ali kad sam vidio da oni ne idu pravo prema istini Radosne vijesti, ja sam rekao Petru pred svima: "Ako ti, koji si Židov, živiš kao neznabožac, a ne kao Židov, kako onda možeš siliti neznabošce da žive židovski?"

16 Mi smo od naravi Židovi, a ne griješni neznabošci.

17 Znajući da čovjeka ne opravdava djelo Zakona, nego samo vjera u Isusa Krista, mi smo isto povjerovali u Krista Isusa, da se opravdamo vjerom u Krista, a ne djelom Zakona; jer djelom Zakona nitko se neće opravdati.

18 Ako smo mi sami, dok tražimo da se opravdamo Kristom, svrstani među grješnike, nije li onda Krist sluga grijeha? Nipošto.

19 Jer ako ja ponovno gradim što sam srušio, činim sebe prijestupnikom.

20 Ja sam, naime, po Zakonu umro Zakonu da mogu živjeti Bogu.

21 S Kristom sam razapet na križ; nisam više ja koji živi, nego Krist živi u meni; a život koji sada živim u tijelu živim kroz vjeru u Sina Božjega, koji me ljubi i samoga je sebe dao za mene.

22 Ja ne odbacujem milost Božju, jer ako opravdanje dolazi po Zakonu, onda je Krist uzalud umro."

Opravdanje se postiže vjerom

3 O nerazumni Galaćani! Tko vas je začarao da se ne pokorite istini, vi pred čijim je očima Isus Krist bio predstavljen kao razapet?

4 Htio bih od vas doznati samo ovo: jeste li primili Duha vršenjem Zakona ili prihvaćanjem vjere?

5 Jeste li tako nerazumni da počinjući s Duhom sad završavate s tijelom?

6 Jeste li uzalud toliko toga doživjeli? Ako je doista uzalud?

7 Stoga onaj koji vas opskrbljuje Duhom i čini među vama čudesa, čini li to po djelima Zakona ili slušanjem propovjedi vjere?

8 Kao i Abraham: "Vjerovao Bogu i to mu

Balaćanima

796

se uračunalo pravednost."

7 Stoga razumijte: sinovi su Abrahamovi oni koji vjeruju.

8 A Pismo, predviđajući da će Bog vjerom opravdati neznabošce, unaprijed navijesti Radosnu vijest Abrahamu govoreći ovo: "Po tebi će biti blagoslovljeni svi narodi."

9 Stoga oni koji vjeruju blagoslovljeni su s vjernikom Abrahamom.

10 Jer svi koji se oslanjaju na djela Zakona nalaze se pod prokletstvom; jer stoji napisano: "Proklet je svaki onaj koji ne ustraje činiti sve što je napisano u knjizi Zakona."

11 Nitko nije opravdan Zakonom pred Bogom, to je očito, jer "Pravednik će živjeti od vjere."

12 A Zakon nije od vjere, nego kaže: "Tko vrši ove zapovijedi živjet će po njima."

13 Krist nas je otkupio od prokletstva Zakona postavši mjesto nas proklet (stoji, naime, napisano: "Proklet je svaki koji visi na drvetu").

14 da bi u Kristu Isusu na neznabošce došao Abrahamov blagoslov, da bismo mi primili obećanje Duha po vjeri.

15 Braćo, govorim vam ljudski: pa i samo ljudski sporazum, i još potvrđen, nitko ne poništi, niti mu što dodaje.

16 A obećanja su dana Abrahamu i njegovu Potomku. On nije rekao: "potomcima," u množini, već u jednini: "i tvojem Potomku," a to je Krist.

17 Ovo hoću reći: Zakon koji je nastao poslije četiri stotine i trideset godina, ne može poništiti obećanje koje je prije Bog potvrdio u Kristu, tako da obezvrijedi Savez.

18 Jer ako baština dolazi od Zakona, nije više od obećanja. A Bog je po obećanju dao Abrahamu.

19 Kakvoj svrsi onda služi Zakon? Zakon je nadodan zbog prekršaja, dok ne dođe Potomak kojemu je namijenjeno obećanje. Zakon je objavljen po anđelima, od ruke posrednika.

20 Posrednik ne posreduje samo jednemu, a Bog je jedan.

21 Zar je onda Zakon protivan obećanjima Božjim? Nipošto! Jer kad bi bio dan Zakon koji bi mogao dati život, onda bi zaista pravednost dolazila od Zakona.

22 Ali je Pismo sve zatvorilo pod grijeh, da se obećanje, na osnovi vjere u Isusa Krista, dade onima koji vjeruju.

23 Prije dolaska vjere bili smo zatvoreni pod stražom Zakona, čuvani za vjeru koja se imala objaviti.

24 Stoga, Zakon nam je bio čuvar da nas vodi Kristu, da se vjerom opravdamo.

25 Dolaskom vjere nismo više podloženi čuvaru.

26 Dakako, svi ste po vjeri sinovi Božji u

Kristu Isusu,

27 jer svi koji ste u Krista kršteni, Krista ste odjenuli.

28 Nema više Židova ni Grka; nema više roba ni slobodnjaka; nema više muško ni žensko, jer ste vi svi jedno u Kristu Isusu.

29 A ako ste vi Kristovi, onda ste Abrahamovo potomstvo i baštinici po obećanju.

Vrijeme zakona prestalo je dolaskom Kristovim

4 Ali tvrdim: sve dok je baštinik malodoban, ničim se ne razlikuje od roba, premda je gospodar svega.

2 On je podložen skrbnicima i upraviteljima do dana koji je odredio otac.

3 Tako i mi, kad smo bili malodobni, robovali smo prirodnim silama svijeta.

4 Ali kad dođe punina vremena, poslao je Bog svojega Sina, rođenog od žene, rođenog pod Zakonom,

5 da otkupi podložnike Zakona, da primimo posinjenje.

6 A da ste zbilja sinovi, dokaz je što Bog u vaša srca posla Duha svojega Sina koji viče: "Abba, Oče!"

7 Stoga nisi više rob, nego sin, a ako si sin, onda si i baštinik od Boga po Kristu.

8 Nekad, kad niste poznavali Boga, robovali ste bogovima koji po naravi nisu bogovi.

9 A sada, kad ste upoznali Boga, još bolje: kad je vas Bog odabrao, kako se obraćate nemoćnima i bijednim prirodnim silama kojima hoćete opet ponovno biti robovi?

10 Brižno slavite određene dane, mjesece, vremena i godine.

11 Bojim se za vas da se nisam možda uzalud mučio za vas.

12 Molim vas, braćo, budite kao i ja, jer ja sam kao i vi. Niste mi učinili ništa na zao.

13 Znate da sam vam prvi put u slabosti tijela propovijedao Radosnu vijest.

14 Moja kušnja koja je bila u mojem tijelu, niste prezreli niti odbacili, nego ste me primili kao anđela Božjega, kao Isusa Krista.

15 Gdje je onaj vaš blagoslov? Mogu vam posvjedočiti da biste bili, kad bi bilo moguće, izvadili oči svoje i dali ih meni.

16 Jesam li vam dakle postao neprijatelj iznoseći vam istinu?

17 Ti su tu puni brige za vas, ali ne s dobrom nakanom, već bi vas htjeli odvojiti da budete puni brige za njih.

18 Dobro je da budete predmet ljubavi u dobroj stvari uvijek, a ne samo kad sam ja kod vas,

19 djeco moja, koju ponovno s bolovima rađam dok se Krist ne oblikuje u vama.

20 Htio bi sada biti kod vas i promijeniti način govora, jer sam zabrinut; ne znam

što bih s vama.

21 Vi koji se hoćete podložiti Zakonu, kažite mi: zar ne čujete Zakona?

22 Stoji, naime, napisano da je Abraham primio dva sina: jednoga od ropkinje, a drugoga od slobodne.

23 Ali onaj od ropkinje je bio rođen po tijelu, a onaj od slobodne žene po obećanju.

24 Ovo je rečeno slikovito. Te dvije žene dva su Saveza; jedan je onaj s gore Sinaja koji radi za ropstvo, a to je Agara.

25 Jer se Sinajska gora nalazi u Arabiji i odgovara sadašnjem Jeruzalemu, koji je u ropstvu sa svojom djecom.

26 A onaj Jeruzalem gore slobodan je, taj je majka svih nas,

27 jer stoji napisano: "Raduj se, neroćkinjo, koja ne rađaš; klič i viči koja ne poznaješ porođajnih bolova, jer su brojnija djeca osamljene nego one koja ima muža!"

28 Vi, dakle, braćo, vi ste kao Izak djeca obećanja.

29 Ali kao što je onda onaj koji je rođen po tijelu progonio onoga koji se rodio po duhu, tako je i sada.

30 Uza sve to što govori Pismo? "Izbaci ropkinju i njezina sina, jer sin ropkinje nipošto neće biti baštinik sa sinom slobodne."

31 Tako, braćo, nismo djeca ropkinje, nego slobodne.

Djelovanje tijela i Duha

5 Budite nepokolebivi u slobodi kojom nas je Krist oslobodio i ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva.

2 Zaista ja, Pavao, kažem vam, ako se obrežete, Krist vam neće ništa koristiti.

3 Ponovno svečano tvrdim svakom čovjeku koji primi obrezanje da je dužan izvršiti čitav Zakon.

4 Vi ste se odalečili od Krista, vi svi koji se hoćete opravdati u Zakonu; vi ste ispali iz milosti.

5 Jer mi pod vodstvom Duha na osnovi vjere očekujemo nadu opravdanja.

6 Uistinu, u Kristu Isusu nema vrijednosti ni obrezanje ni neobrezanje, nego vjera koja radi kroz ljubav.

7 Dobro ste trčali. Tko vam je priječio da se i dalje ne pokoravate istini?

8 Takav poticaj ne dolazi od onoga koji vas pozva.

9 Malo kvasca ukvasi sve tijesto.

10 Ja se uzdam za vas, u Gospodinu, da nećete misliti ništa drukčije. A tko vas zbunjuje, primit će kaznu, bilo tko to bio!

11 A ja, braćo, ako još uvijek propovijedam obrezanje, zašto i dalje trpim progone? Onda je uklonjena sablazan križa!

12 Htio bih da budu odsječeni oni koji vas uznemiruju!

Balaćanima

13 Dakako, vi ste, braćo, k slobodi pozvani. Samo, neka ta sloboda ne bude pobuda tijelu, nego ljubavlju služite jedan drugomu.

14 Jer je sav Zakon ispunjen u jednoj riječi: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe."

15 Ako jedan drugoga grizete i izjedate, pazite da jedni druge ne proždrete!

16 A kažem: živite po Duhu, pa sigurno nećete udovoljavati požudi tijela,

17 jer tijelo žudi protiv duha, a duh protiv tijela, a to se dvoje protivi jedno drugomu, tako da ne možete činiti ono što biste htjeli.

18 Ali ako vas vodi Duh, niste više pod Zakonom.

19 A griješna su tjelesna djela poznata, a to su: preljub, bludnost, nečistoća, razvratnost,

20 idolopoklonstvo, vraćanje, mržnja, neprijateljstva, ljubomor, svađa, sebičnosti, razdori, strančarenja,

21 zavisti, ubojstva pijanstva, razuzdane gozbe i tomu slična, na koja vas unaprijed upozoravam, kako sam i prije upozorio: oni koji čine takva djela neće baštiniti kraljevstva Božjega.

22 A plod je Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrotu, vjernost,

23 Krotkost, suzdržljivost. Protiv ovih ne postoji Zakon.

24 A oni koji su Kristovi razapeli su svoje tijelo s njegovim strastima i požudama.

25 Jer ako mi živimo u Duhu, i hodajmo u Duhu.

26 Ne budimo uobraženi, ne izazivajmo jedan drugoga, ne zavidimo jedan drugomu!

6 Braćo, ako i upadne tko u kakav prekršaj, vi takvog, koji ste duhovni, ispravljajte u duhu blagosti! I pazi na samoga sebe da i ti ne budeš iskušani!

2 Nosite bremena jedan drugoga, te ćete tako ispuniti Zakon Kristov!

3 Ako tko misli da je nešto kad nije ništa, sam sebe vara.

4 Neka svatko ispita svoje vlastito djelo, pa će tada jedino u samom sebi naći razlog slave, a ne u drugomu.

5 Jer svatko će nositi svoj vlastiti teret.

6 A poučavani u nauci neka dijeli sva svoja dobra sa svojim učiteljem!

7 Ne varajte se: Bog se ne da ismijavati! Jer što tko sije, to će i žeti:

8 Jer onaj tko sije u svoje tijelo, iz tijela će žeti propast, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni.

9 Neka nam ne dodija činiti dobro, jer ćemo u svoje vrijeme žeti, ako ne sustanemo.

10 Stoga, dok imamo povoljnu priliku, činimo dobro svima, posebno onima koji

Galacanima

798

su ukućani po ovoj vjeri.

11 Vidite kolikim vam slovima pišem vlastitom rukom!

12 Svi oni koji se žele pokazati tjelesno, htjeli bi vas prisiliti da primite obrezanje, samo da više ne stradaju od progona zbog Kristova križa.

13 Ta ni sami obrezani ne drže Zakon, a hoće da vi primite obrezanje da bi se mogli ponositi vašim tijelom.

14 A Bože sačuvaj da se ja ičim ponosim, osim križem Gospodina našega Isusa

Krista, po kojemu je meni razapet svijet i ja svijetu!

15 Jer u Isusu Kristu ne vrijedi ni obrezanje ni neobrezanje, već novi stvor.

16 Svima koji god budu živjeli po ovom pravilu, neka bude mir i milost, isto i Božjem Izraelu.

17 Od sada nadalje neka mi nitko više ne dosađuje, jer ja na svojem tijelu nosim znakove Gospodina Isusa.

18 Braćo! Neka milost Gospodina našega Isusa Krista bude s duhom vašim. Amen.

Efežanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Otkupljenje po Kristu

1 Pavao, apostol Isusa Krista voljom Božjom, svetima u Efezu i vjernicima u Kristu Isusu.

2 Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

3 Hvaljen budi Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas je blagoslovio svakim duhovnim blagoslovom na nebu u Kristu.

4 On nas je u njemu sebi izabrao prije stvaranja svijeta, da budemo sveti i bez mane pred njim u ljubavi.

5 I predodredio nas sebi za prisvojene sinove po Isusu Kristu, po ugodnosti svoje volje.

6 na hvalu svoje slavne milosti, kojom nas je dobrostivo obdario i primio u Ljubljenomu.

7 u kojemu imamo otkupljenje njegovom krvlju, oproštenje grijeha, prema bogatstvu njegove milosti.

8 koju nam je obilno udijelio sa svakom mudrošću i razumijevanjem.

9 priopćio nam je tajnu svoje volje, po svojoj dobroj namjeri, koju je unaprijed osnovao u sebi.

10 da je izvrši u punini vremena, te da može skupiti sve pod jednu glavu u Kristu, sve ono što je na nebu i što je na zemlji, u njemu, Kristu.

11 U kojemu smo i mi primili svoju baštinu, jer smo predodređeni s nakanom onoga koji sve čini prema odluci svoje volje.

12 da mi, koji smo se već prije uzdali u Krista, budemo na hvalu slave njegove.

13 U njega se i vi pouzdajete, pošto ste čuli riječ istine, Radosnu vijest svojega spasenja, u njemu ste primili vjeru, i zapečaćeni ste obećanim Duhom svetim.

14 koji je залог naše baštine za otkupljenje onih što su postali Božje vlasništvo, na hvalu slave njegove.

15 Zato i ja, kad sam čuo za vašu vjeru u Gospodinu Isusu i za vašu ljubav prema svima svetima,

16 bez prestanka zahvaljujem za vas i sjećam vas se u svojim molitvama,

17 da vam Bog našega Gospodina Isusa Krista, Otac slave, dade duha mudrosti i otkrivenje u spoznanju Njega.

18 Da vam dade prosvijetljene oči vašega srca da uvidite koliku nadu pruža njegov poziv, koliko bogatstvo slave krije njegova baština među svetima,

19 koliko je u nama koji vjerujemo izvanredno velika njegova snaga koja odgovara djelotvornosti silne moći njegove,

20 što je pokazao u Kristu uskrsljujući ga od mrtvih i postavljajući ga sebi s desne strane na nebu.

21 iznad svakoga poglavarstva, vlasti i sile, gospodstva i iznad svakog imenovanog imena, ne samo u ovom svijetu nego i u onomu koji će doći.

22 I sve mu je podložio pod noge, a njega postavio za poglavara crkve nad svime.

23 koja je njegovo tijelo, punina onoga koji ispunjava sve u svima.

Spasenje je dar, a ne zasluga

2 S Kristom oživio je i vas koji ste bili mrtvi zbog svojih prekršaja i grijeha

2 u kojima ste nekad živjeli prema onomu od ovoga svijeta, prema gospodaru zračnog kraljevstva, duhu koji je sada na djelu među nevjernicima.

3 Među ovima smo nekad i mi svi živjeli u svojim tjelesnim požudama vršeći protjeve tijela i svojega samovoljnog mišljenja i bili od naravi djeca srdžbe kao i svi ostali.

4 Ali Bog koji je bogat milosrdem, iz svoje velike ljubavi kojom nas je ljubio,

5 nas, koji smo bili mrtvi zbog grijeha, s Kristom nas je oživio, milošću vi ste spašeni!

6 S njim nas je uskrsnuo i s njim postavio na nebu, u Kristu Isusu, **7** da u vjekovima koji nadolaze pokaže izvanredno bogatstvo svoje milosti dobrotom prema nama u Kristu Isusu.

8 Jer milošću ste spašeni, po vjeri, i to ne dolazi od vas samih; već je to dar Božji, **9** ne po djelima, da se time nitko ne pohvali.

10 Njegovo smo, naime, stvorenje, stvoreni u Kristu Isusu zbog djela ljubavi, koja Bog unaprijed pripremi da u njima živimo.

11 Zato se sjećajte da ste vi nekad bili neznabošci po tijelu. Nazivali su vas neobrezanima takozvani obrezani, obrezani rukom na tijelu,

12 da ste u ono vrijeme bez Krista, bili otuđeni od izraelskoga građanstva, bez dijela u Savezima obećanja, bez nade i bez Boga u ovom svijetu.

13 Ali sada, u Kristu Isusu, vi koji ste nekad bili daleko, postali ste blizu krvlju Kristovom.

14 On je, naime, naš jedini mir, On koji od obadva naroda učini jedan tim što sruši pregradu koja ih je rastavljala,

15 neprijateljstvo, sruši u svojemu tijelu, tim što uništi Zakon zapovijedi s njegovim odredbama, da od dvaju naroda stvori, u sebi, jednoga novoga čovjeka, tvoreći mir,

16 I da On može obadva u jednom tijelu pomiriti s Bogom po križu, usmrati u sebi neprijateljstvo.

17 On je došao da navijesti mir vama koji ste bili daleko i mir onima koji su bili blizu.

18 Po njemu naime jedni i drugi imamo pristup k Ocu u jednom Duhu.

19 Sada, stoga, niste više tuđinci i došljaci, nego ste sugrađani svetih i ukućani Božji,

20 nazidani na pravom temelju, na apostolima i prorocima, a glavni je ugaoni kamen sam Isus Krist,

21 u kojemu sva građevina zajedno povezana, raste u sveti hram u Gospodinu.

22 U koji se i vi ugrađujete za prebivalište Božje u Duhu.

Neznabošci su subaštinci

3 Zato ja, Pavao, sužanj Krista Isusa za vas, neznabošce.

2 Zacijelo ste čuli za onu rasporedbu Božje milosti koja mi je dana za vas,

3 to jest da mi je On otkrivenjem priopćio tajnu (kakvu sam vam gore ukratko opisao,

4 kojom, kad to čitate, možete shvatiti moje razumijevanje u Kristovoj tajni),

5 koja u prošlim vremenima nije bila priopćena ljudima kako ju je sada Duh objavio njegovim svetim apostolima i

prorocima:

6 da bi neznabošci bili subaštinci istoga tijela, dionici istoga obećanja kroz Krista Isusa Radosnom viješću,

7 kojoj sam postao službenik po daru Božje milosti koja mi je dana djelatnošću sile njegove.

8 Meni manjemu od najmanjega među svima svetima dana je ova milost; da neznabošcima navijestim neistraživo Kristovo bogatstvo,

9 i da svima ljudima iznesem na svjetlo provedbu Tajne koja je od početka svijeta bila skrivena u Bogu, koji je sve stvorio po Isusu Kristu:

10 s namjerom da se sada po crkvi priopći mnogostruka Božja mudrost svim poglavarstvima i vlastima na nebu,

11 prema vječnom naumu koji ostvari u Kristu Isusu, Gospodinu našem.

12 U njemu imamo pouzdanje i slobodan pristup k Bogu puni povjerenja po vjeri u Krista.

13 Zato molim da ne gubite snagu zbog nevolja koje podnosim za vaše dobro, koje su vaša čast.

14 Zato sagibam svoja koljena pred Ocem našega Gospodina Isusa Krista

15 od koga svako oćinstvo u nebu i na zemlji ima ime.

16 Neka vam dade, prema bogatstvu svoje slave, da se ojačate u snazi po njegovu Duhu nutrašnjega čovjeka,

17 da bi Krist prebivao u vašim srcima po vjeri, da u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni

18 budete sposobni shvatiti zajedno sa svima svetima koja je tu širina, dužina, visina i dubina,

19 i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju; da budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga.

20 Onomu koji može učiniti mnogo obilnije iznad svega što možemo moliti ili misliti prema sili koja je u nama.

21 njemu neka je slava u crkvi po Kristu Isusu u sve vjekove, svijet bez kraja. Amen.

Jedinstvo crkve. Stari i novi čovjek

4 Zato vas molim, ja sužanj u Gospodinu, da živite dostojno vašega znanja kojim ste pozvani,

2 sa svakom poniznošću i blagošću, sa strpljenjem podnosite jedni druge s ljubavlju;

3 Nastojte sačuvati jedinstvo Duha, povezani s mirom.

4 Jedno tijelo i jedan Duh, kao što ste pozvani u jednoj nadi vašega poziva;

5 Jedan Gospodin, jedna vjera i jedno krštenje;

6 jedan Bog i Otac svih, koji je nad svima, koji djeluje po svima i u svima stanuje.

Efežanima

800

7 A svakomu od nas dana je milost po onoj mjeri po kojoj je Krist htio dati svoj dar.

8 Zato je On rekao: "Kad je uzlazio u visinu vodeći zarobljeno sužanjstvo i dade ljudima darove."

9 Pošto "On uzade," što drugo znači nego to da je i prvo sišao u donje dijelove zemlje?

10 On sam koji side jest onaj isti koji uzide iznad svih nebesa, da tako može ispuniti sve.

11 On dade jedne kao apostole, druge kao proroke, jedne kao evanđeliste, druge kao pastire i učitelje.

12 da pripravi i usavrši svete, za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela,

13 dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i u pravoj spoznaji Sina Božjega, k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove:

14 da ne budemo više malodobni, igračka valova, okolo tjerani svakim vjetrom nauke u ljudskoj prijevarnoj igri, usred prepređenosti koja lukavo čeka i krči put prema zabludi.

15 Nego da govorimo istinu u ljubavi i u svemu uzrastemo u onoga koji je Glava, u Krista:

16 od koga cijelo tijelo, skupa povezano i skupa držano svakovrsnom opskrbnom vezom prema djelotvornosti što je svakom pojedinom dijelu odmjerena, ostvaruje svoj rast za izgradnju samoga sebe u ljubavi.

17 Ovo sada kažem i svjedočim u Gospodinu da više ne provodite život kako ga provode neznabošci, u praznini svojega uma,

18 zamračeni u svojem razumu, otuđeni od Božjega života zbog neznanja koje je u njima i zbog okorjelosti njihova srca;

19 oni su se, izgubivši svaki osjećaj, predali razvratnosti da sa svom pohlepom čine nečistoću svake vrste.

20 Ali vi niste naučili takva Krista,

21 ako ste ga zaista čuli i bili po njemu poučeni kao istina u Isusu,

22 da odložite prijašnje ponašanje, staroga čovjeka, koji raste pokvaren u varavim požudama,

23 i obnavljati u duhu svojega razuma,

24 i odjenuti se u novoga čovjeka, koji je stvoren po Bogu u pravednosti i istinskoj svetosti.

25 Zato odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojim bližnjim, jer mi smo udovi jedni drugima.

26 Ako se ljutite, ne griješite! Neka sunce ne zađe nad vašom srdžbom!

27 I ne dajite mjesta đavlu.

28 Tko je krao, neka više ne krađe, neka se radije trudi i svojim rukama radi što je dobro, da može davati onomu koji je u

potrebi.

29 Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobroćinstvo slušateljima.

30 Ne žalostite Duha Svetoga Božjega, kojim ste zapečaćeni za dan otkupljenja!

31 Neka se otkloni od vas gorčina, gnjev, srdžba, vika i hula, sa svakom zloćom.

32 I budite jedan prema drugom prijazni, puni milosrđa! Opraštajte jedan drugomu, kao što je i Bog vama oprostio u Kristu!

Djeca svjetlosti

5 Budite dakle sljedbenici Boga, kao ljubljena djeca,

2 i živite u ljubavi kao što je i Krist vas ljubio i predao samoga sebe za nas kao prinos i žrtvu, Bogu na ugodan miris.

3 A bludnost i svaka vrsta nečistoće ili požude neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima!

4 Tako ni sramotne ni lude riječi, ni dvosmislene šale, što sve nije na mjestu, već radije zahvaljivanje!

5 Jer ovo znajte dobro: nijedan bludnik, nijedan nečisti, nijedan lakomac, to jest idolopoklonik, nema dijela u Kristovu i Božjemu kraljevstvu.

6 Neka vas nitko ne vara praznim riječima, jer zbog ovih mana dolazi srdžba Božja na neposlušne ljude!

7 Zato nemojte imati s njima nikakva posla!

8 Da, nekad ste bili tama, ali ste sada svjetlo u Gospodinu. Živite kao djeca svjetla;

9 (jer plod je duha, u svakoj dobroti, pravednosti i istini),

10 i težite za onim što je milo Gospodinu.

11 I ne imajte udjela u besplodnim djelima tame, već ih radije razotkrivajte.

12 Uistinu je sramota i govoriti o onomu što oni potajno čine.

13 Ali sve što je razotkriveno to je pokazano po svjetlu, jer sve što je pokazano i očitovano jest svjetlo.

14 Zato je On rekao: "Probudi se, ti koji spavaš, ustani od mrtvih, i Krist će ti svijetliti."

15 Stoga, pomno pazite kako živite! Ne kao ludi, nego kao mudri;

16 iskupljujući vrijeme, jer su ovi dani zli.

17 Zato ne budite bezumni, nego upoznajte što je volja Gospodinova!

18 I ne opijajte se vinom, jer u tomu leži propast, već se napunite Duhom!

19 Govorite jedni drugima u psalmima, hvalospjevima i duhovnim pjesmama! U svomemu srcu pjevajte Gospodinu,

20 zahvaljujući uvijek za sve Bogu, Ocu, u ime našega Gospodina Isusa Krista!

21 Pokoravajte se jedan drugom iz poštovanja pred Kristom!

22 Žene pokoravajte se svojim muževima kao Gospodinu,

23 jer je muž glavar žene kao što je i Krist glavar crkve; On je Spasitelj tijela!

24 Stoga, kao što je crkva pokorna Kristu, tako neka budu i žene u svemu svojim muževima!

25 Muževi, ljubite svoje žene kao što i Krist ljubi crkvu i sam je sebe predao za nju,

26 da je posveti čisteći je u kupelji vode s riječju,

27 da bi On sam sebi priveo sjajnu i prekrasnu crkvu, bez ljage, bez bore, bez čega tomu sličnog, tako da bude sveta i bez mane.

28 Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe.

29 Bez sumnje, nitko nikada nije mrzio svojega tijela. Naprotiv, hrani ga i njeguje kao i Krist crkvu.

30 Jer mi smo, naime, udovi njegova tijela, njegova mesa i kostiju.

31 Zato će čovjek ostaviti oca i majku te se sastaviti sa ženom svojom, i bit će njih dvoje jedno tijelo."

32 Ova je velika tajna, a ja govorim u odnosu na Krista i crkvu.

33 Dakle, neka svaki pojedinac od vas ljubi svoju ženu kao samog sebe, a žena neka poštuje svojega muža!

Dužnosti sluga i gospodara

6 Djeco, pokoravajte se svojim roditeljima u Gospodinu, jer je to pravedno.

2 Poštuj svojega oca i majku," to je prva zapovijed popraćena obećanjem,

3 da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji."

4 A vi, očevi, ne razdražujte djece svoje, već ih odgajajte učenjem i opomenama Gospodinovim.

5 Robovi, pokoravajte se svojim zemaljskim gospodarima sa strahopoštovanjem, s iskrenošću svojega srca, kao Kristu!

6 Ne služite samo na oko kao da se ljudima želite svidjeti, već kao robovi Kristovi koji od svega srca vrše volju Božju!

7 Služite dragovoljno kao da služite

Gospodinu, a ne ljudima,

8 znajući da će svaki, bio on rob ili slobodnjak, ako što dobro učini, primiti za to plaću od Gospodina!

9 A vi, gospodari, jednako se vladajte prema njima! Klonite se prijetnji, znajući da je njihov i vaš Gospodar na nebu. Kod njega nema pristranosti.

10 Uбудuće budite jaki u Gospodinu i njegovoj silnoj moći!

11 Odjenite se u bojnu opremu Božju da se možete suprotstaviti davolskim napadajima!

12 Jer naša borba nije protiv krvi i tijela, nego protiv poglavarstava, protiv vlasti, protiv vrhovnika ovoga mračnog svijeta, protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima.

13 Zato uzmite i na se stavite bojnu opremu Božju da se možete oduprijeti u zli dan, i kad sve nadvladate, održati se!

14 Zato dakle, stojte čvrsto! Opašite svoje bokove istinom, na sebe odjenite oklop pravednosti.

15 Obujte noge svoje spremnošću za Radosnu vijest mira!

16 Povrh svega uzmite štit vjere; njime ćete moći zaustaviti sve goruće strijele zloga!

17 Uzmite kacigu spasenja i mač Duha, koji je riječ Božja.

18 Molite se Bogu prošnjom i molitvom s Duhom u svakoj prigodi, i k tomu bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete,

19 i za mene, da mi se, kad otvorim usta, dade riječ da smjelo mogu priopćiti Tajnu Radosne vijesti,

20 koje sam poslanik u okovima; da u njezinoj službi mogu smjelo govoriti kako i treba da govorim.

21 Ali da i vi budete upućeni u moj položaj, i kako mi je, sve će vam priopćiti Tihik, ljubljani brat i vjerni sluga u Gospodinu.

22 kojega šaljem k vama upravo zbog toga da saznate kako stoji s nama i da utješi vaša srca.

23 Mir braći i ljubav s vjerom od Boga Oca i Gospodina Isusa Krista!

24 Milost neka bude sa svima onima koji ljube s iskrenošću našega Gospodina Isusa Krista! Amen.

Filipijanima

POSŁANICA APOSTOLA PAVLA

Pavlova zahvalnost i molitva Bogu

1 Pavao i Timotej, sluge Krista Isusa, svima svetima u Kristu Isusu koji su u Filipima, s nadglednicima i pomoćnicima.

2 Milost vam i mir od Boga, Oca našega i od Gospodina Isusa Krista!

3 Zahvaljujem svojemu Bogu kad god vas se sjetim,

4 svaki put u svakoj svojoj molitvi rado molim za sve vas,

5 zbog vašega udjela u širenju Radosne vijesti od prvoga dana do sada.

6 Siguran sam u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro djelo među vama dovršiti ga do Dana Krista Isusa.

7 I pravedno je da ove osjećaje gajim prema svima vama, jer vas nosim u srcu, vas sve koji ste sudionici moje milosti kako u mojim okovima tako u obrani i utvrđivanju Radosne vijesti.

8 Bog mi je svjedok da izgaram za vama svima ljubavlju Krista Isusa.

9 I ovo je moja molitva, neka vaša ljubav sve više raste u pravoj spoznaji i svakom rasuđivanju,

10 da možete prihvatiti ono što je bolje: da budete iskreni i besprijekorni do Kristovog dana,

11 da budete ispunjeni plodom pravednosti, po Isusu Kristu, na slavu i hvalu Boga.

12 Ali hoću da znate, braćo, da ono što se meni dogodilo okrenulo u napredovanje Radosne vijesti,

13 tako da su moji okovi postali poznati kao okovi zbog Krista cijeloj carskoj tjelesnoj straži i svima ostalima,

14 i da se većina braće u Gospodinu, pouzdane mojim okovima, usuđuje sve više bez straha propovijedati riječ Božju.

15 Jedni, istina, propovijedaju Krista iz zavisti i natjecanja, a drugi iz dobre volje:

16 oni prvi zadojeni častohlepljem propovijedaju Krista neiskreno, s namjerom da povećaju bol mojih okova;

17 oni drugi iz ljubavi, jer znaju da sam postavljen za obranu Radosne vijesti.

18 Pa što će biti? Ništa osim što se na svaki način, bilo pod izlikom bilo iskreno, Krist propovijeda. I tomu se radujem i radovat ću se.

19 Jer znam da će mi ovo izići na oslobođenje vašom molitvom zbog koje mi Duh Isusa Krista daje potrebnu pomoć.

20 Takva je moja čežnja i nada: ništa me neće smesti: naprotiv, sačuvat ću pot-

puno pouzdanje i sada kao i uvijek proslavit će se Krist u mojem tijelu, bilo da živim, bilo da umrem.

21 Jer meni, živjeti je Krist, a umrijeti dobitak.

22 Ali ako živim u tijelu, to za mene znači plod mogega rada. Ne znam što bih onda izabrao.

23 Pritisnut sam, i to s dvije strane: imam želju umrijeti i biti s Kristom, jer je to mnogo bolje.

24 Ali ipak zbog vas mi je potrebnije ostati u tijelu.

25 I potpuno uvjeren u to, znam da ću ostati i boraviti s vama svima za vaš napredak vjere u veselju

26 da vaš ponos poraste u Kristu Isusu zbog mene tim što ponovno dolazim k vama.

27 Samo neka vaše vladanje bude dostojno Kristove Radosne vijesti, da ja, bilo da dodem i vidim vas, ili sam odsutan, da čujem o vama da stojite čvrsto u jednom duhu, s jednim umom da se zajedno borite za vjeru Radosne vijesti,

28 i da se ni u čemu ne strašite svojih protivnika, jer to je za njih znak propasti, a za vas spasenje, i to od Boga.

29 Jer vam je s obzirom na Krista dano kao milost ne samo da vjerujete u njega nego i da trpite za njega,

30 vodeći istu borbu koju ste vidjeli u meni, a sada i čujete da je u meni.

Primjer Krista. Revnost u dobru

2 Ako što vrijedi pobuda u Kristu, ako što ljubazna utjeha, ako zajednica s Duhom, ako nježnost i samilost,

2 učinite potpunom moju radost: budite složni, imajte istu ljubav, isto srce i jednu te istu misao!

3 Ne činite ništa iz sebičnosti ili umišljenost, nego u poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe!

4 Neka svaki od vas ne gleda samo na svoju vlastitu korist nego i na korist drugih!

5 Težite među sobom za onim za čim treba da težite u Kristu Isusu!

6 On u Božjemu obličju, nije držao za otičinu svoje jednakosti s Bogom,

7 nego je sam sebe učinio neznatnim te uzeo na sebe obličje sluga i postao sličan običnim ljudima.

8 I da je postao obličjem poput čovjeka, On je ponizio sam sebe, i postao poslušnik sve do smrti i to do smrti na križu.

9 Zato ga Bog uzdiže na najvišu visinu i

Filipljanima

Lažni učitelji. Svi za Krista

dade mu ime koje je iznad svakoga imena,

10 da se Isusovom imenu pokloni svako koljeno nebeskih, zemaljskih i podzemaljskih bića.

11 I da svaki jezik treba priznati, da je Isus Krist Gospodin, na slavu Boga Oca.

12 Stoga, ljubljani moji, poslušni, kako ste uvijek bili, ne samo kad sam ja prisutan nego još više sada kad sam odsutan, sa strahom i drhtanjem nastojte da postignete svoje spasenje.

13 Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i volju i djelovanje da mu se možete svidjeti.

14 Činite sve bez mrmljanja i bez odgovora,

15 da postanete besprijekorni i čisti, bezazlena djeca Božja bez mane usred nevaljana i pokvarenog naraštaja, među kojem svijetlite kao svjetla u svijetu.

16 Čvrsto držite riječ života, da se mogu ponositi na Dan Kristov da nisam uzalud trčao ni uzalud se trudio.

17 Da, veseo sam i radujem se s vama svima, ako se i krv moja mora kao žrtva proliti na žrtveni prinos vaše vjere.

18 Iz istog razloga i vi budite veseli i radujte se sa mnom!

19 Nadam se u Gospodinu Isusu da ću vam brzo poslati Timoteja da i ja budem ohrabljen kad saznam kako je s vama.

20 Nemam ni jednoga jednake misli sa mnom tko bi se tako jako brinuo za vas, **21** jer svi drugi traže svoju korist, a ne korist Krista Isusa.

22 A njegovu prokušanost znate, kao dijete s ocem služio je sa mnom u Radosnoj vijesti.

23 Tako, nadam se njega poslati čim vidim svoj budući položaj.

24 A nadam se u Gospodinu da ću i sam brzo doći.

25 Smatrao sam pak potrebnim da vam pošaljem Epafrodita, svojega brata, suradnika i suborca kojega ste vi poslali da mi pomogne u mojoj potrebi.

26 jer je on vruće izgarao za vama svima i jer je bio pun žalosti, što ste čuli da je obolio.

27 Jer zaista je bio gotovo smrtno bolestan; ali mu se Bog smilovao, i ne samo njemu nego i meni, da ne bih imao žalost na žalost.

28 Zato ga brže-bolje šaljem da se obrađujete kad ga ponovno vidite i da ja budem manje žalostan.

29 Primite ga, dakle, u Gospodinu sa svom radošću i poštujujte takve.

30 jer je zbog Kristova djela bio blizu smrti, izlažući se životnoj pogibli, da nadoknadi što je još nedostajalo u vašoj službi prema meni.

3 Nadalje, braćo moja, radujte se u Gospodinu! Meni nije dosadno isto vam pisati, a vama služi za sigurnost.

2 Čuvajte se pasa, čuvajte se petljanaca, čuvajte se krivo obrezanih!

3 Jer obrezani smo mi koji Bogu služimo s Duhom i koji se radujemo u Kristu Isusu, a ne uzdajemo u tijelo.

4 iako bi se ja mogao i u tijelo pouzdati. Ako tko drugi misli da ima razloga u tijelo se uzdati, ja ih imam još više:

5 Obrezan osmi dan, iz roda Izraelova, iz plemena Benjaminova, Hebrej od Hebreja; po Zakonu, farizej;

6 po revnosti, progonitelj crkve Božje; po pravednosti koja dolazi od Zakona, besprijekoran.

7 Ali sve što mi je bilo vrijedno, ja to sada računam izgubljeno za Krista.

8 Zaista, ja isto računam sve izgubljeno za najveće spoznaje Krista Isusa, mogega Gospodina, zbog njega sam sve izgubio i sve to smatram smećem, samo da steknem Krista.

9 da budem u njemu, ne svojom pravednošću, onom koja dolazi od Zakona, nego onom kroz vjeru u Krista, pravednošću koja dolazi od Boga po vjeri;

10 da upoznam njega i silu njegova uskrsnuća i udio u njegovim patnjama, da budem tješen njegovom smrću,

11 ne bih li bilo kako postigao uskrsnuće od mrtvih.

12 Ne kažem da sam to već postigao ili da sam već postao savršen, nego gledam kako bih to dohvatio, jer je i mene dohvatio Krist Isus.

13 Braćo, ja još ne mislim da sam to dohvatio. Ali kažem samo jedno: zaboravljajući što je natrag, ispružajući se prema onomu što je naprijed,

14 ja trčim prema cilju nebeske nagrade pozivom Boga po Kristu Isusu.

15 Neka ovako mislimo svi koji smo sazreli, iako vi mislite što drukčije, Bog će vam to objaviti.

16 Ali uza sve to što smo već u nekoj mjeri postigli, produžimo s istim pravilom i mislimo na tu istu stvar!

17 Braćo, ugledajte se na mene i gledajte one koji žive tako kao što nas imate za primjer.

18 Mnogi, naime, o kojima sam vam često govorio, a sada sa suzama govorim, žive kao neprijatelji križa Kristova.

19 Njihov je svršetak propast; njihov je bog trbuh; njihov je ponos u njihovoj sramoti. Oni misle samo na zemaljske stvari.

20 A naša je domovina na nebu, odakle i željno očekujemo Spasitelja, Gospodina Isusa Krista:

21 koji će, prema djelotvornosti kojom

Filipljanima

804

On može sve podložiti sebi te preobraziti naše bijedno tijelo i učiniti ga jednakim svojem slavnemu tijelu.

Opomene. Zahvala za milodare

4 Zato, moja ljubljena i željena braćo, moja radosti i moja kruno, ostanite, ljubljani, tako čvrsto u Gospodinu!

2 Molim Evodiju i molim Sintihu da budu složne u Gospodinu.

3 Da, i tebe molim, vjerni družo, pomози im jer su mi pomogle u propovijedanju Radosne vijesti, s Klementom i ostalim mojim suradnicima čija se imena nalaze u knjizi života.

4 Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: radujte se!

5 Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima! Gospodin je blizu.

6 Ne brinite se tjeskobno ni za što, već u svemu iznesite svoje potrebe Bogu prošnjom i molitvom, i sve u zahvalnosti;

7 i mir će Božji, koji nadilazi svako razumijevanje, čuvati srca vaša i misli vaše u Kristu Isusu.

8 Uostalom, braćo, što je god istinito, što je god časno, što je god pravedno, što je god čisto, što je god ljubazno, što je god na dobru glas, što je god kreposno iako ima nešto što je hvale vrijedno, neka na tomu budu vaše misli!

9 Ono što ste od mene naučili i primili, i čuli i vidjeli, to činite, pa će Bog, izvor mira, biti s vama.

10 Uvelike sam se obradovao u Gospodinu jer je napokon procvala vaša briga za me. Istina, vi ste je i prije imali, ali niste imali prigode.

11 Ne govorim to iz oskudice, jer sam naučio u svakodnevnom stanju biti zadovoljan.

12 Znam kako je živjeti u oskudici, znam i kako je živjeti u izobilju. Navikao sam svugdje na sve: biti sit i gladovati, obilovati i oskudijevati.

13 Ja mogu činiti sve kroz onoga koji mi daje snagu.

14 Ali je lijepo bilo od vas što ste sudjelovali u mojoj nevolji.

15 A znate i vi, Filipljani, da mi u početku Radosne vijesti, kad sam otišao iz Makdonije, nijedna crkva, osim vaše, ništa ne dade što bih unio u izdatak i primitak.

16 Čak ste mi i za mojega boravka u Solunu poslali dvaput da mi olakšate potrebu.

17 To ne znači da tražim darove. Naprotiv, tražim dobitak koji se povećava na vaš račun.

18 Zaista imam svega u izobilju. Pun sam, otkako sam primio od Epafrodita vašu pošiljku, slatki miris, prijatnu žrtvu ugodnu Bogu.

19 A moj će Bog ispuniti u Kristu Isusu svaku vašu potrebu raskošno prema svom bogatstvu.

20 Bogu, Ocu našem, slava u vijeke vjekova! Amen.

21 Pozdravite svakoga svetog u Kristu Isusu. Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom

22 Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz careva domaćinstva.

23 Milost Gospodina Isusa Krista neka bude s vama svima. Amen.

Kološanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Zahvalnost Kristu iznad svega

1 Pavao, apostol Krista Isusa voljom ožjom, i naš brat Timotej,

2 Svetoj i vjernoj braći u Kristu, koji su u Kolosi: Milost vama i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

3 Zahvaljujemo Bogu, Ocu Gospodina našega Isusa Krista, uvijek kad molimo za vas,

4 jer smo čuli za vašu vjeru u Kristu Isusu i za vašu ljubav prema svima svetima;

5 zbog nade koja se za vas čuva na nebu, za njega ste prije čuli propovijedanjem istine Radosne vijesti,

6 koja je došla k vama, kao i po cijelom svijetu rodna i napredna takva je i među vama, od onoga dana u koji ste čuli i up-

oznali milost Božju u istini.

7 U to vas je poučio Epafra, ljubljani naš drug u službi, koji je za vas vjerni sluga Kristov.

8 koji nas je i obavijestio o vašoj ljubavi u Duhu.

9 Zato i mi od onoga dana u koji smo to čuli ne prestajemo moliti za vas i želimo da vas Bog napuni potpunom spoznajom svoje volje svakovrsnom mudrošću i duhovnim razumijevanjem,

10 Tako da živite dostojno Gospodina, da mu budete ugodni u svemu; da budete plodonosni svakom vrstom dobrih djela i da napredujete u spoznaji Boga;

11 Ojačani svom snagom njegove slavne moći, za postojanost i strpljivost s radošću;

12 veselo zahvaljujte Ocu, koji nas je učinio dostojnim sudionicima u baštini svetih u svjetlu.

13 On nas je izbavio iz vlasti tame i prenio u kraljevstvo svojega ljubljenoga Sina, **14** u kojemu imamo otkupljenje, po njegovoj krvi, i oproštenje grijeha.

15 On je savršena slika Boga nevidljivoga, prvorodenac iznad svakoga stvorenja,

16 jer je po njemu sve stvoreno, sve na nebu i na zemlji; vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja, bilo gospodstva, bilo poglavarstva, bilo vlasti; sve je stvoreno po njemu i za njega.

17 On je prije svega, i sve se u njemu drži u redu.

18 On je Glava tijela, crkve: koji je početak, prvorodenac od mrtvih, da nad svim On može imati vrhovništvo,

19 jer se Bogu svidjelo u njemu nastaniti svu puninu,

20 i po njemu da pomiri sve sa sobom; po njemu sve ono, bilo to na zemlji ili na nebu, učinivši mir krvlju njegovoga križa.

21 I vas, koji ste nekad bili otuđeni i koji ste postali neprijatelji svojim mišljenjem i zlim djelima,

22 sada Bog izmiri u Kristovom smrtnom tijelu, smrću, da vas izvede pred sebe svete, bez mane i krivnje,

23 ako doista ustrajete u vjeri, utemeljeni i postojani i neodjeljivi od nade Radosne vijesti koju ste čuli, koja je propovijedana svakom stvorenju pod nebom i kojoj sam ja, Pavao, postao službenik.

24 Sada nalazim radost u patnjama koje trpim za vas, i tako u svojem tijelu dopunjujem što nedostaje Kristovim mukama, za Tijelo njegovo, koje je crkva.

25 Ja sam postao njezin službenik onim darom koji mi dade Bog za vas da potpuno navijestim riječ Božju:

26 Tajnu koja je bila skrivena kroz vjekove i naraštaje, a koja je sada objavljena njegovim svetima.

27 Njima je Bog htio priopćiti kako je bogata slava ove Tajne među neznabošcima koja glasi: Krist, nada slave, jest među vama.

28 Njega mi navješćujemo, opominjući svakoga čovjeka u svoj mudrosti, da učinimo zrelim svakoga čovjeka u Kristu.

29 Zato se i trudim i zalažem prema njegovoj djelotvornosti koja snažno djeluje u meni.

Čvrsto stajati uz Isusa Krista

2 Zato bih želio da znate kako veliku borbu izdržavam za vas, za one u Laodiceji i za sve one koji ne vide lica mojega u tijelu,

2 da njihova srca mogu biti ohrabljena, zajedno povezana u ljubavi, da postignu sve bogatstvo punoga i sigurnoga razumijevanja, pravu spoznaju Božje tajne, od Oca i od Krista,

3 u kojemu je skriveno sve blago mudrosti i znanja.

4 A ovo kažem zato da vas tko ne prevvari lukavim govorom.

5 Iako sam osobno odsutan, u duhu sam s vama; radujem se dok gledam vaš red i vašu čvrstoću u vjeri u Krista.

6 Kako ste primili Gospodina Krista Isusa, tako nastavite u njemu živjeti:

7 u njemu čvrsto ukorijenjeni, na njemu stalno nagrađivani i učvršćivani vjerom, kako ste poučeni, obilujte zahvalnošću!

8 Pazite da vas tko ne prevari filozofijom, ispraznom prijevarom, po ljudskim predajama, po prirodnim silama svijeta, a ne prema Kristu.

9 Jer u njemu tjelesno prebiva sva punina Božanstva,

10 po njemu ste i vi ispunjeni, koji je glava svakoga Poglavarstva i Vlasti.

11 Vi ste u njemu i obrezani; ne obrezanjem obavljenim rukom, nego obrezanjem Kristovim: odlaganjem tijela koje služi grijehu.

12 Zajedno s njim pokopani ste u krštenju, isto ste tako s njim i uskrsnuli s vjerom u snagu Boga, koji ga je uskrsnuo od mrtvih.

13 Vas koji ste zbog prekršaja i neobrezanja svojega tijela bili mrtvi. On je oživio zajedno s njim; pošto vam je oprostio dobrotom sve prekršaje;

14 izbrisao je pismo s odredbama koje nas je osuđivalo, i bilo nama protivno; On ga je uklonio i prikovao na križ.

15 Razoružao je poglavarstva i vlasti i javno ih izložio ruglu, vodeći ih u pobjedonosnoj povorci pobijedene po njemu.

16 Stoga, neka vas nitko ne osuđuje zbog jela ili pića, ili zbog godišnjih svetkovina, ili mladog mjeseca, ili Subotnjeg dana!

17 To je samo sjena stvarnosti koja je imala doći, a stvarnost je Krist.

18 Neka vas nitko ne prevari i liši nebeske nagrade lažnom poniznošću, štovanjem anđela, te svraća svu pažnju na ono što nije vidio, bez razloga napuhan svojom tjelesnom pameću,

19 i ne ostaje povezan s Glavom od koje je cijelo tijelo, hranjeno i skupa povezano zglobovima i vezama, raste s napretkom koji daje Bog.

20 Stoga, ako ste s Kristom umrli osnovnim načelima svijeta, zašto da vam se, kao da živite u svijetu, postavljaju ovakvi propisi:

21 Ne diraj, ne okusi, ne opipaj."

22 To se sve odnosi na stvari koje se

Kološanima

806

upotrebom troše, prema zapovijedima i naucima ljudskim.

23 Ti propisi, istina, imaju neku mudrost u samozvanu bogoštolju, lažnom poniznošću i zapostavljanju tijela, ali nemaju nikakve vrijednosti protiv užitka tijela.

Stari novi čovjek

3 Dakle, ako ste uskrsnuli s Kristom, tražite ono što je gore, gdje se nalazi Krist sjedeći Bogu s desne strane.

2 Upravlajte misao na ono što je gore, ne na ono što je na zemlji.

3 Jer ste umrli i vaš je život skriven s Kristom u Bogu.

4 A kad se pojavi Krist, vaš život, tada ćete se i vi s njim pojaviti zaodjenuti slalom.

5 Usmrtite, dakle, vaše udove tijelu koji su na zemlji: bludnost, nečistoća, požuda, zle želje i lakomstvo, a to je idolopoklonstvo.

6 Zbog kojih dolazi srdžba Božja na neposlušnu djecu,

7 u kojima ste i vi nekad živjeli kad ste provodili život u njima.

8 Ali i sada odbacite od sebe sve ovo: srdžbu, naglost, zloću; izbacite iz usta svojih psovku i sramotne riječi!

9 Ne lažite jedan drugomu, jer ste svukli staroga čovjeka s njegovim djelima,

10 a odjenuli novoga koji se uvijek obnavlja za stanje prave spoznaje prema slici svojega Stvoritelja.

11 Tu nema više ni Grka ni Židova, ni obrezanog ni neobrezanog, ni barbara ni Skita, ni roba ni slobodnjaka, već Krist, koji je sve i u svemu.

12 Odjenite se, dakle, kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni, u milosrdnu srdačnost, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost!

13 Podnosite jedan drugoga i opraštajte jedan drugomu, ako tko protiv koga ima nešto. Kao što je Krist vama oprostio, tako činite i vi!

14 A povrh svega toga zaodjenite se u ljubav, koja je veza savršenosti!

15 I neka u vašim srcima vlada mir Kristov, na koji ste i pozvani u jednom tijelu! Budite i zahvalni!

16 Neka riječ Kristova obilno prebiva u vama u svakoj mudrosti, poučavajući i opominjući jedan drugoga, s milošću pjevajte Gospodinu u svojim srcima, psalmima, hvalospjevima i nadahnutim pjesmama.

17 I što god htjednete reći ili učiniti, neka sve bude u ime Gospodina Isusa! Po njemu zahvaljujte Bogu, Ocu!

18 Žene, pokoravajte se svojim muževima, kako dolikuje u Gospodinu!

19 Muževi, ljubite svoje žene i ne budite

osorni prema njima!

20 Djeco, pokoravajte se u svemu svojim roditeljima, jer je to ugodno Gospodinu!

21 Očevi, ne razdražujte svoje djece, da ne ostanu malodušna!

22 Sluge, pokoravajte se u svemu svojim zemaljskim gospodarima, ne naoko kao oni koji se ljudima žele svidjeti, već iskrena srca, bojeći se Gospodina!

23 Što god činite, činite od svega srca kao Gospodinu, a ne ljudima,

24 znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu od baštine; jer Gospodinu Kristu služite.

25 Ali tko se pokaže nepravedan, sigurno će primiti plaću za svoju nepravednost. Nema pristranosti.

4 Gospodari, dajte svojim robovima što je pravedno i podjednako, znajući da i vi imate nebeskog Gospodara!

2 U molitvi ustrajte; budite budni u njoj sa zahvaljivanjem!

3 Molite ujedno i za nas da nam Bog otvori vrata propovijedanju Radosne vijesti u svijetu i da možemo navijestiti Tajnu Krista, zbog koje i jesam u okovima,

4 i da je objavim, kako treba da je objavim!

5 Mudro se vladajte prema onima koji su vani! Iskorišćujte prigodu!

6 Neka vam riječ bude ljubazna, solju začinjena, da znadete odgovoriti svakomu kako treba!

7 O meni sve će vam reći Tihik, koji je ljubljeni brat, vjerni sluga i drug u Gospodinu,

8 kojega šaljem k vama upravo zato da saznate kako nam je da vas vidi i utješi vaša srca.

9 Šaljem ga s vjernim i ljubljenim bratom Onezimom, vašim sunarodnjakom. Oni će vam priopćiti sve što se ovdje događa.

10 Pozdravlja vas drug moj u sužanjstvu, Aristarh, i Marko, nećak Barnabin (za kojega ste primili upute; kad dođe k vama, lijepo ga primite).

11 I Isus, koji se zove Just. Ovi su jedini od obrezanih moji suradnici koji rade sa mnom za kraljevstvo Božje. Oni su se pokazali mojom utjehom.

12 Pozdravlja vas Epafra, sluga Krista Isusa; on je jedan od vas, koji se uvijek trudi molitvama za vas da biste postali savršeni i puni svega što je po volji Božjoj.

13 Jer ja svjedočim za njega da se jako mnogo trudi za vas i za ostalu braću iz Laodiceje i iz Hijeropola.

14 Pozdravljaju vas ljubljeni liječnik Luka i Dema.

15 Pozdravite braću u Laodiceji i Nimfa, zajedno s crkvom koja se sastaje u

njegovoj kući.

16 Kad se pročita ova poslanica kod vas, pobrinite se da se pročita i u laodicejskoj crkvi, a vi pročitatajte onu iz Laodiceje.

17 I recite Arhipu: "Gledaj i pazi na slu-

Kološanima

žbu koju si primio u Gospodinu da ju izvršiš."

18 Pozdrav mojoj, Pavlovom, rukom. Sjećajte se mojih okova. Neka milost bude s vama. Amen.

Prva Solunjanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Zahvala za plodove Radosne vijesti

1 Pavao, Silvan i Timotej solunskoj crkvi, koja je u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Milost vama i mir, od Boga našega Oca i Gospodina Isusa Krista!

2 Uvijek zahvaljujemo Bogu za sve vas kad vas spomenemo u svojim molitvama,

3 sjećajući se bez prestanka vaše djelatvorne vjere, požrtvovne ljubavi i postojane nade u našem Gospodinu Isusu Kristu pred našim Bogom i Ocem,

4 Znamo, od Boga ljubljena braćo, da ste izabrani,

5 budući da Radosna vijest nije došla k vama samo u riječima, nego i u snazi, i u Duhu Svetom, sigurni i puni uvjerenja. Uostalom, znate kako smo se vladali među vama zbog vas.

6 I vi ste, primajući riječ u velikoj nevolji s radošću koju daje Duh Sveti, postali naši i Gospodinovi baštinici,

7 tako da ste postali uzor svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji.

8 Jer od vas je riječ Gospodinova odjeknula, ne samo u Makedoniji i Ahaji, nego se svuda proširio glas o vašoj vjeri u Boga, tako da mi o tomu ne trebamo govoriti.

9 Jer oni sami govore o nama na kakav smo doček naišli kod vas i kako ste se obratili od idola k Bogu, da služite živom i istinitom Bogu

10 i da čekate njegova Sina s nebesa, kojega je uskrsnuo od mrtvih, Isusa, našega osloboditelja od srdžbe koja će doći.

Propovijedanje Pavlovo u Solunu

2 Vi i sami znate, braćo, da naš dolazak k vama nije bio uzaludan.

2 Iako smo prije u Filipima, pretrpjeli pogrde, kako već znate, ohrabрили smo se u našem Bogu propovijedajući vam Radosnu vijest Božju uz tešku borbu.

3 Jer naše poticanje ne dolazi od zablude, ili od nečistoće, niti je s prijevarom,

4 već kako nas je Bog udostojio i povjerio nam Radosnu vijest, tako govorimo, ne ugoditi ljudima, već Bogu, koji prokušava naša srca.

5 Nikada nismo nastupali ni s laskavim

riječima ni s pritajenom željom za bogatstvom. Tomu je Bog svjedok.

6 Nismo tražili od ljudi slave, niti od vas niti od drugih, iako smo mogli nastupiti kao apostoli Kristovi.

7 Ali mi smo bili među vama blagi. Kao majka kad doji svoju djecu.

8 Tako smo čeznuli za vama, i bili spremni predati vam ne samo Radosnu vijest Božju nego i svoj život jer ste nam omiljeli.

9 Ta, sjećate se, braćo, našega truda i umora! Radili smo noć i dan da nikomu od vas ne padnemo na teret, dok smo vam propovijedali Radosnu vijest Božju.

10 Vi ste skupa s Bogom svjedoci kako smo se sveto, pravedno i besprijekorno vladali prema vama, vjernicima.

11 Znate kako smo svakoga pojedinog od vas kao otac svoju djecu, poticali, tješili i molili,

12 da živite dostojno Boga, koji vas zove u svoje vlastito kraljevstvo i slavu.

13 Zato i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka, jer kad ste primili riječ Božju, koju ste čuli od nas, primili ste je ne kao riječ ljudsku, nego kao što uistinu jest, riječ Božju, koja djelatvorno djeluje u vama koji vjerujete.

14 Jer vi ste, braćo, postali oponašatelji Božjih crkava koje su u Judeji u Kristu Isusu, jer i vi ste pretrpjeli od svojih sunarodnjaka kao i oni od Zidova,

15 koji su ubili Gospodina Isusa i proke njihove, a nas su progonili; oni ne gledaju ugađati Bogu i svim se ljudima protive,

16 oni nam brane propovijedati nezna-bošcima da se spase, da mjeru svojih grijeha zauvijek ispune. Ali je već srdžba Božja na njih došla do vrha!

17 A mi, braćo, iako na kratko vrijeme odijeljeni od vas, i to licem, a ne srcem, sve smo više, u vrućoj čežnji, gledali da vas ponovno vidimo.

18 Zato smo htjeli doći k vama—a ja, Pavao, više puta—ali nam spriječio put Sotona.

19 Jer tko je naša nada, ili radost, ili kruna radosti? Niste li to vi pred našim Gospodinom Isusom Kristom o njegovu

1 Solunjanima

808

dolasku?

20 Jest, vi ste naša slava i naša radost.

Pavao šalje Timoteja

3 Zato kad nismo mogli više izdržati, mislili smo da je bolje ostati nama samima u Ateni.

2 i poslali smo vam svojega brata i suradnika slugu Božjega u Kristovoj Radosnoj vijesti, Timoteja, da vas učvrsti i ohrabri u vašoj vjeri.

3 te da se nitko ne pokoleba u ovim nevoljama, jer vi sami, naime, znate da su one naša sudbina.

4 Doista, kad smo bili kod vas, unaprijed smo vam govorili da ćemo trpjeti nevolje, što se, kao što znate, i dogodilo.

5 Stoga, kad nisam više mogao izdržati, poslao sam da doznam o vašoj vjeri, da vas nije možda iskušao napasnik i da tim ne postane uzaludan naš trud.

6 Ali se sada Timotej vratio od vas k nama i donio nam radosnu vijest o vašoj vjeri i ljubavi, i da nas uvijek imate dobru sjećanju, i da vruće čeznete vidjeti nas kao i mi vas.

7 Zato smo se, braćo, vašom vjerom utješili u svoj svojoj nevolji i bijedi.

8 Jer mi sada oživljujemo ako vi čvrsto stojite u Gospodinu.

9 Kakvu zbilja zahvalu možemo uzvratiti Bogu za vas, za svu radost koju osjećamo pred našim Bogom zbog vas?

10 Noću i danju najusrdnije molimo da vidimo vaše lice i da nadopunimo što još nedostaje vašoj vjeri.

11 Sam Bog, naš Otac, i naš Gospodin Isus neka poravnaju naš put do vas!

12 Neka vam Gospodin dade da rastete i obilujete u ljubavi jedan prema drugomu i prema svima, kako i mi prema vama,

13 da tako utvrdi vaša besprijeekorna srca u svetosti pred Bogom i Ocem, o dolasku našega Gospodina Isusa Krista sa svim svojim svetima.

Uskrsnuće i Kristov drugi dolazak

4 Nadalje, braćo, molimo vas i savjetujemo u Gospodinu Isusu, da prema pouci koju ste od nas primili, prema kojoj već i živite i ugadate Bogu, da sve više i više obilno napredujete.

2 Bez sumnje znate koje smo vam zapovijedi dali u ime Gospodina Isusa.

3 Ovo je, naime, volja Božja: vaše posvećenje, to jest da izbjegavate bludnost,

4 da svatko od vas treba znati svoje vlastito tijelo posjedovati u svetosti i poštovanju,

5 ne sa strašću požude, kao neznabošci koji ne poznaju Boga;

6 Da nitko u trgovini ne griješi i ne vara svojega brata, jer se Gospodin osvećuje

za sve ovo, kako smo vam i prije rekli i posvjedočili.

7 Bog nas, uistinu, nije pozvao k nečistoći, nego k posvećenju.

8 Stoga, onaj koji prezire ovo, ne prezire čovjeka, nego Boga, koji vam je dao svojega Svetog Duha.

9 A glede bratske ljubavi nema potrebe o tomu vam pisati, jer vas je sam Bog poučio da ljubite jedan drugoga;

10 zaista to i činite prema svoj braći u cijeloj Makedoniji. Samo vas, braćo, potičemo da u tomu još više napredujete

11 i da brižno nastojite živjeti u miru, baviti se svojim poslovima i raditi vlastitim rukama, kao što smo vam zapovjedili,

12 da se dostojno vladate prema onima koji su vani, da imate svega i da ništa ne trebate od njih.

13 Ali neću dopustiti, braćo, da ostanete u neznanju što se tiče onih koji su umrli, da se ne žalostite kao ostali koji nemaju nade.

14 Jer, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, tako će Bog i one koji su usnuli u Isusu dovesti s Njim.

15 Ovo vam kažemo riječju Gospodina: da mi koji živimo i ostajemo do dolaska Gospodinova, nipošto nećemo preteći one koji su usnuli.

16 Gospodin će osobno zapovjedničkim zovom, s glasom arkandela i sa zvukom trube Božje sići s neba. I najprije će uskrsnuti umrle u Kristu.

17 Zatim ćemo mi koji živimo, mi preostali, biti skupa s njima odneseni u zrak na oblacima u susret Gospodinu. I tako ćemo zauvijek biti s Gospodinom.

18 Stoga, tješite jedan drugoga tim riječima.

Dan Gospodinov

5 A o vremenima i dobama, braćo, nije vam potrebno o tomu pisati.

2 Jer vi i sami vrlo dobro znate da će Dan Gospodinov doći kao kradljivac u noći.

3 Dok ljudi budu govorili: "Mir i sigurnost!" Tada će se iznenada na njih pasti propast, kao porođajna bol na trudnu ženu. Oni neće uteći.

4 Ali vi, braćo, niste u tami da bi vas onaj Dan mogao iznenaditi i zateći kao kradljivac.

5 Vi ste svi sinovi svjetla i sinovi dana, mi ne pripadamo noći niti tami.

6 Stoga, ne spavajmo kao ostali, već budimo budni i trijezni!

7 Koji spavaju, noću spavaju, a koji se opijaju, noću se opijaju.

8 Ali mi koji pripadamo danu budimo trijezni; odjenimo se u oklop, to jest u vjeru i ljubav i u spasonosnu nadu kao u kacigu.

9 Jer Bog nas nije odredio za gnjev, nego za postići spasenje po našem Gospodinu Isusu Kristu,

10 Koji umrije za nas, da mi budni ili spavali, sjedinjeni s njim uđemo u život.

11 Zato se tješite međusobno i izgrađujte jedan drugoga, kako to već i činite!

12 Molimo vas, braćo, priznajte one koji se trude među vama, koji upravljaju s vama u Gospodinu i opominju vas.

13 Iskazujte im izvanrednu ljubav zbog njihovih djelovanja. Živite međusobno u miru.

14 Potičemo vas, braćo, opominjite neuredne, hrabrite malodušne, podržavajte slabe, budite strpljivi prema svima.

15 Pazite da nitko nikomu ne vraća zlo za zlo, već uvijek nastojte promicati dobro i jedan prema drugomu i prema svima!

16 Radujte se uvijek!

1 Solunjanima

17 Bez prestanka molite!

18 U svakoj prilici zahvaljujte, jer je to za vas volja Božja u Kristu Isusu!

19 Duha ne gasite!

20 Proročanske govore ne prezirite!

21 Provjerite, što je dobro zadržite!

22 Uklanjajte se svakom zlu!

23 Neka vas Bog mira sebi potpuno posveti! I neka se cijelo vaše biće, duh, duša i tijelo, sačuva besprijeckorno za dolazak Gospodina našega Isusa Krista!

24 Vjeran je onaj koji vas zove: on će to i učiniti.

25 Braćo, molite za nas!

26 Pozdravite svu braću svetim poljupcem!

27 Nalažem vam u ime Gospodinovo, da se ova poslanica pročita svoj svetoj braći.

28 Neka milost Gospodina našega Isusa Krista bude s vama! Amen.

Druga Solunjanima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Božji konačni sud i slava

1 Pavao, Silvan i Timotej solunskoj crkvi, koja je u Bogu, našem Ocu, i Gospodinu Isusu Kristu.

2 Milost vam i mir od Boga Oca i Gospodina Isusa Krista!

3 Moramo, braćo, uvijek hvaliti Bogu za vas, kako to i dolikuje, jer vrlo dobro napreduje vaša vjera, i raste ljubav svakog pojedinog jedan prema drugomu,

4 tako da se mi sami s vama hvalimo među Božjim crkvama zbog vaše strpljivosti i vjere u svim progonima i nevoljama koje podnosite.

5 One pokazuju dokaz pravednoga suda Božjega, koji će vas uračunati dostojnima Kraljevstva Božjega za kojega vi i trpíte.

6 Da, pravedno je pred Bogom da vašim mučiteljima za uzvrat dade muku,

7 a vama, mučenima, pokoj zajedno s nama, kad se otkrije s neba Gospodin Isus u pratnji svojih silnih anđela,

8 koji će se osvetiti ognjem onima koji neće priznati Boga i koji se ne pokoravaju Radosnoj vijesti o našem Gospodinu Isusu.

9 Oni će biti kažnjeni vječnom propašću: udaljeni od Gospodinova lica i od njegove silne slave

10 kada On dođe, u onaj Dan, da se proslavi u svojim svetima i da bude udivljenje u svima koji su primili vjeru. Jer vi ste povjerovali našem svjedočanstvu.

11 Zato se uvijek i molimo za vas da vas

Bog naš učini dostojnima ovoga poziva i da ispuni svaku radost svoje dobrote i djelo vjere svojom moćju,

12 da se proslavi u vama ime našega Gospodina Isusa, i vi u njemu, u skladu s miološću našega Boga i Gospodina Isusa Krista.

Otpadanje od Krista

2 Molimo vas, braćo, za dolazak našega Gospodina Isusa Krista i za naše skupljanje oko njega,

2 da ne dopuštate da vas olako izbezumi i prestraši ni objava, ni govor, ni naša poslanica, kao da je već tu Dan Gospodinov!

3 Neka vas nitko i nikako ne zavede! Jer taj dan neće doći, ukoliko najprije ne dođe otpadanje i ne pojavi se čovjek grijeha, sin propasti.

4 Protivnik koji sam sebe oholo uzdiže protiv svega što ljudi nazivaju Bogom ili drže za sveto, tako da sjedne u Božji hram pokazujući sebe kao da je Bog.

5 Zar se ne sjećate da sam vam ovo govorio još kad sam bio kod vas?

6 Znao ste što ga sada zadržava da se ne pojavi nego tek u svoje vrijeme.

7 Bez sumnje, tajna bezakonja već pokazuje svoju silu; samo neka bude uklonjen onaj koji ga do sada zadržava,

8 i tada će biti otkriven taj Bezakonik kojega će Gospodin Isus ubiti dahom svojih usta i uništiti ga sjajem svojega dolaska.

2 Solunjanima

810

9 Dolazak Bezakonika bit će, dakako, uz suradnju Sotone, popraćen svakovrsnim silnim djelima, varavim čudesnim znakovima

10 i sa svakom prijevarom nepravde među onima koji propadaju, za kaznu što nisu prihvatili ljubav prema istini da bi se tako spasili.

11 Zato će im Bog poslati moć zablude, tako da vjeruju laži.

12 da mogu biti osuđeni svi koji nisu vjerovali u istinu, već pristali s užtkom uz nepravdu.

13 Ali mi uvijek namjeravamo zahvaljivati Bogu za vas, braćo, koje ljubi Gospodin, jer vas je Bog od početka izabrao za spasenje koje se postiže posvećenjem Duha i vjerom u istinu.

14 K tomu vas je i pozvao po našoj Radosnoj vijesti da postignete slavu našega Gospodina Isusa Krista.

15 Stoga, braćo, budite postojani i držite predaje koje ste od nas primili, bilo usmeno, bilo pismeno!

16 Neka sam naš Gospodin Isus Krist i Bog, Otac naš, koji nas je ljubio i po milosti nam dao vječnu utjehu i dobru nadu, **17** utješi srca vaša i učvrsti ih u svakom dobrom djelu i riječi.

3 Naposljetku, molite, braćo, za nas da Gospodinova riječ nastavi trčati i proslavljati se kao i kod vas.

2 i da bi smo se mogli osloboditi od pokvarenih i zlih ljudi; jer svi, naime, nemaju vjere.

3 Gospodin je vjeran i On će vas ojačati i sačuvati od Zloga.

4 A mi smo sigurni u Gospodinu za vas i da činite i da ćete činiti ono što vam zapovijedamo.

5 I neka Gospodin upravlja vaša srca prema Božjoj ljubavi i prema Kristovoj postojanosti!

6 Naređujemo vam, braćo, u ime našega Gospodina Isusa Krista da se klonite svakoga brata koji besposličari i ne slijedi predaju koju ste primili od nas.

7 Jer i sami znate kako nas imate slijediti, jer mi se nismo loše ponašali među vama.

8 niti smo jeli ičiji kruh badava, nego smo radili s trudom i umorom, noć i dan, da ne padnemo komu od vas na teret.

9 Ne kao da na to ne bismo imali pravo, već da vam budemo za primjer, da nas slijedite.

10 Zbilja, kad smo mi bili kod vas, zapovjedili smo vam ovo: ako tko neće raditi, neka i ne jede!

11 Sad čujemo da neki među vama besposličare, da uopće ništa ne rade, već se bave ispraznim stvarima.

12 Takvima naređujemo i opominjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu da rade s mirom i jedu svoj vlastiti kruh.

13 A vi, braćo, nemojte malaksati pošteno radeći!

14 Ako se dakle tko ne pokorava ovoj našoj pismenoj zapovijedi, zabilježite ga sebi i ne družite se s njim da bi se posramio!

15 Ali ga ne smatrajte za neprijatelja, već ga opominjite kao brata!

16 A sam Gospodin, izvor mira, neka vam dade mir uvijek i u svemu! Neka Gospodin bude s vama svima!

17 Pozdrav od mene Pavla mojom rukom, što je moj znak u svakoj poslanici. Tako ja pišem.

18 Neka milost našega Gospodina Isusa Krista bude s vama svima. Amen.

Prva Timoteju

POSŁANICA APOSTOLA PAVŁA

Pravi način propovijedanja Radosne vijesti

1 Pavao, apostol Isusa Krista po zapovijedi Boga, našega Spasitelja, i Gospodina Isusa Krista, naše nade—

2 Timoteju, pravom sinu u vjeri. Milost, milosrđe i mir od Boga našega Oca i Isusa Krista Gospodina našega!

3 Kao što sam te molio kad sam odlazio u Makedoniju, tako i sada, da još ostaneš u Efezu, da naložiš nekima da ne naučavaju krivih nauka

4 i da se ne bave bajkama i beskrajnim rodoslovljima, koja više vode k prepiranju nego Božjim napretkom koji je u vjeri.

5 A svrha je spomenute zapovijedi ljubav iz čista srca, od dobre savjesti i od iskrene vjere.

6 Od toga su neki zastranili i skrenuli u prazno brbljanje.

7 Hoće da budu učitelji Zakona, iako ne razumiju ni ono što govore ni ono što uporno tvrde.

8 Znamo pak da je Zakon dobar za onoga tko se njime ispravno služi.

9 svjestan toga da Zakon nije uspostavljen za pravednika, nego za bezakonike i nepokorne, za bezbožnike i grješnike, za nesvete i oskrvnitelje svetinja, za ubojice otaca i ubojice majki, za ubojice

ljudi,

10 za bludnike, za oskrvnitelje i otimače djece i prodavače robova, za lašce i krivokletnike i za sve drugo što je protivno zdravoj nauci

11 Po slavnoj Radosnoj Vijesti Blaženoga Boga koja je meni povjerena.

12 Zahvaljujem našem Gospodinu Isusu Kristu, koji me je ohrabrio, smatrajući me vrijednim povjerenja za svoju službu,

13 mene koji sam prije bio hulitelj Boga, progonitelj i nasilnik. Ali sam postigao milosrđe jer sam djelovao iz neznanja, kad još nisam imao vjere.

14 To je bila preobilna milost našega Gospodina zajedno s vjerom i ljubavlju koja je u Kristu Isusu.

15 Sigurna je riječ i zaslužuje punu vjeru: Krist Isus je došao na svijet da spasi grješnike; od njih sam glavni ja.

16 A postigao sam milosrđe zato da na meni, prvom, Isus Krist pokaže svu svoju strpljivost za primjer onima koji će vjerovati u njega za postignuće vječnog života.

17 Kralju vjekova, besmrtnomu, nevidljivomu, jedinom mudrom Bogu, čast i slava u vijeke vjekova! Amen.

18 Ovu ti zapovijed stavljam na srce, sine Timoteju, suglasno s prijašnjim proročanstvima koja se odnose na te; da njima ojačan biješ plemenit boj.

19 Imajući vjeru i dobru savjest, koju su neki odbacili i tako doživjeli brodolom vjere.

20 Među njima su Himenej i Aleksandar, koje sam predao Sotoni da nauče više ne huliti Boga.

Moliti se za svakoga

2 Ja vas, prije svega, molim da upravljate prošnje, molitve, zazive, zahvaljivanja za sve ljude,

2 za kraljeve i za sve koji vladaju, da bi provodili tih i miran život u punoj pobožnosti i dostojanstvu.

3 Jer to je dobro i ugodno pred Bogom, Spasiteljem našim,

4 koji hoće da se svi ljudi spase i dođu do potpune spoznaje istine.

5 Jer jedan je Bog, jedan je posrednik između Boga i ljudi: čovjek Krist Isus

6 koji sebe samoga dade u otkup za sve, svjedočanstvo u svoje vrijeme.

7 Zato sam ja bio postavljen propovjdnikom i apostolom—istinu kažem u Kristu i ne lažem—učiteljem neznabožaca u vjeri i istini.

8 Zato hoću da ljudi mole na svakomu mjestu, podižući svete ruke, bez srdžbe i sumnje.

9 Isto tako hoću da se žene pristojno odijevaju, da se kite stidom i skromnošću,

1 Timoteju

ne s pletenicama, ni zlatom i biserima ili skupocjenim haljinama,

10 već djelima ljubavi, kako i dolikuje ženama koje ispovijedaju vjeru.

11 Žena neka uči u skrovitosti sa svom podložnošću!

12 Ne dopuštam ženi da poučava niti da vrši vlast nad mužem; štoviše, neka bude u tišini.

13 Jer Adam je bio stvoren prvi, onda Eva.

14 Osim toga, Adam nije zaveden, već je žena, pošto je zavedena, upala u grijeh.

15 Ali će se ona spasiti vršenjem majčinskih dužnosti ako ustraje s čednošću u vjeri, ljubavi i posvećenju.

Vlastitosti crkvenih službenika

3 Sigurna je ova riječ: Tko teži za biskupskom službom, čezne za dobrim poslom.

2 Nadglednik mora biti: besprijekoran, samo jedanput ženjen, trijezan, razborit, otmjen, gostoljubiv, sposoban poučavati.

3 Ne smije biti sklon vinu, ne lakom za novac, već blag, ne svadljivac, ne pohlepan.

4 Treba da dobro upravlja svojom kućom i drži svoju djecu u podložnosti i poštivanju;

5 (jer ako tko ne zna upravljati svojom kućom, kako će se brinuti za crkvu Božju?)

6 Neka ne bude novoobraćenik, da se ne bi uzoholio te upao u istu osudu kao i davao.

7 A treba da ima i od onih vani lijepo svjedočanstvo, da ne bi upao u sramotu i đavolsku zamku.

8 Isto tako treba da đakoni budu poštjeni ljudi, ne dvojezični, ne odani mnogom vinu, ne lakomi za novac,

9 oni da čvrsto drže tajnu vjere s čistom savješću.

10 Neka se najprije iskušaju, onda ako budu besprijekorni, neka vrše đakonsku službu.

11 Isto tako njihove žene moraju biti poštene, da ne klevetaju i da su vjerne u svemu.

12 Đakoni neka budu muževi jedne žene, upravljajući dobro svojom djecom i svojim kućama.

13 Jer oni koji dobro vrše đakonsku službu pribavljaju sebi častni položaj i veliku smjelost u vjeri u Krista Isusa.

14 Ovo ti pišem u nadi da ću uskoro doći k tebi;

15 ali ako bi se moj dolazak usporio, ovo ti pišem da znaš kako ti se treba vladati u kući Božjoj, koja je crkva živoga Boga, stup i podloga istine.

16 Bez sumnje, uzvišena je tajna prave

1 Timoteju

812

pobožnosti: Bog koji je tijelom prikazan, Duhom opravdan, anđelima pokazan, neznabošcima propovijedan, u svijetu vjerovan, u slavu uznesen.

Biti vjeran svojem duhovnom pozivu

4 A Duh izričito govori da će u posljednja vremena neki otpasti od vjere i pristati uz prijevarne duhove i đavolske nauke,

2 podmukle lašce, koji su ožigosani u vlastitoj savjesti,

3 koji zabranjuju ženidbu i naređuju suzdržavanje od jela koja je Bog stvorio da ih vjernici, oni što su potpuno upoznali istinu, uzimaju sa zahvalnošću.

4 Jer svako stvorenje Božje je dobro, i ništa ne treba odbaciti, ako se to uzima sa zahvalnošću;

5 jer je posvećeno, riječju Božjom i molitvom.

6 Ako ovo sve izložiš braći tako da shvate, ti ćeš biti dobar službenik Krista Isusa, othranjen riječima vjere i dobrom naukom koju si vjerno slijedio.

7 Izbjegavaj odurne, bezbožne i babama svojstvene priče! Mjesto toga vježbaj se u pobožnosti!

8 Tjelovježba donosi malu korist, a pobožnost donosi potpunu korist, jer joj pripada obećanje života, života sadašnjega i budućega.

9 To je istinita riječ i zaslužuje svako priznanje.

10 Zbog toga se mi trudimo i patimo od sramote, jer smo postavili svoju nadu u živoga Boga, koji je Spasitelj svih ljudi, a osobito onima koji vjeruju.

11 Ovo prenosi i poučavaj!

12 Neka te nitko ne prezire tvoju mladost! Nego budi uzorom vjernicima u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći!

13 Do mojega dolaska posveti se čitanju, opominjanju i poučavanju!

14 Ne zanemarujući u sebi milosni dar koji ti je udijeljen na temelju proročanskih izjava polaganjem ruku starješinskog zbora!

15 Vršiti ove dužnosti, sav im se posveti, da tvoj napredak postane poznat svima!

16 Pazi na samog sebe i na nauku! Ustraj u ovim dužnostima, jer radeći ovo spasit ćeš i samog sebe i svoje slušatelje.

Vladanje prema raznim staležima

5 Na starca se ne otesaj, nego ga opomeni kao oca, mladiće kao braću,

2 starice kao majke, djevojke kao sestre u svoj čistoći.

3 Poštuj udovice koje su prave udovice!

4 Ako koja udovica ima djecu ili unučad, neka oni najprije nauče pokazati ljubav kod kuće i uzvraćati svojim roditeljima,

jer je to dobro i ugodno pred Bogom.

5 Prava udovica, ona koja je ostala sama, stavila je svoju nadu u Boga i provodi noć i dan u prošnjama i molitvama.

6 Naprotiv, ona koja se odaje nasladama mrtva je sve ako i živi.

7 Ovo im naređuj, da trebaju biti besprijekorne!

8 Ako se tko za svoje, a osobito za svoje ukućane, ne brine, zatajio je vjeru; gori je od nevjernika.

9 Neka se unese u udovički popis samo ona udovica koja ne bude mlađa od šezdeset godina, samo jedanput udavana,

10 koju preporučuju njezina djela ljubavi, to jest, ako je djecu odgojila, ako je bila gostoljubiva, ako je prala noge svetima, ako je pomagala nevoljnima, ako se posvetila svakoj vrsti dobrih djela.

11 Mlade udovice, naprotiv, odbij, jer kad ih privuče naslada protivna Kristu, hoće da se ponovno udaju,

12 jer su osuđene što su prekršile prije zadanu vjeru.

13 A uz to se nauče i besposlici obilazeći po kućama, pa ne samo da postanu besposlene već i brbljave i spletkarice te govore što ne treba.

14 Stoga, hoću da se mlade udovice udaju, djecu rađaju, da budu domaćice, da ne daju protivniku nikakva razloga za napast zbog uvrede.

15 Neke su već sišle s pravog puta i pošle za Sotonom.

16 Ako koji vjernik, muško ili žensko, ima udovice (u rodbini), neka ih pomaže; i neka se ne opterećuje crkva, tako da može pomoći pravim udovicama.

17 Starješine koji dobro upravljaju, osobito one koji se trude u riječi i nauci, treba smatrati dostojnima dvostruke časti.

18 Pismo, naime, govori: "Ne zavezuju usta volu koji vrši žito," i još: "Radnik zaslužuje svoju plaću."

19 Tužbe protiv svećenika ne primaj, osim na osnovi dvaju ili triju svjedoka.

20 One koji griješe ukori pred svima, da i ostali imaju strah!

21 Nalažem pred Bogom i Gospodinom Isusom Kristom i izabranim anđelima, da sve ovo održavaš bez predrasude i da ne činiš ništa iz pristranosti.

22 Ni na koga na brzinu ne polaži ruke, ne budi dionikom tuđih grijeha! Sam sebe čuvaj čista.

23 Ubuduće ne pij samo vode, već uzimaj pomalo vina, zbog svojega želuca i tvojih čestih slabosti.

24 Grijesi nekih ljudi svakomu su poznati te ovi idu na sud pred njima, a od drugih ljudi za njima.

25 Isto su tako dobra djela ljubavi svakom poznata; čak i koja su drukčija, ne mogu ostati skrivena.

6 Svi oni koji su pod jarmom ropstva neka smatraju svoje gospodare vrijedne svake časti, tako da se ne grdi ime Božje i njegova nauka.

2 A oni koji imaju kršćane za gospodare neka ih ne preziru zbog toga što su braća, nego neka im još bolje služe, jer su oni, koji se koriste njihovim uslugama, vjernici ljubljani. To uči i na to potiči!

3 Ako tko uči drugu nauku i ne pristaje uz spasonosne riječi Gospodina našega Isusa Krista i uz nauku koja je u skladu s pravim štovanjem,

4 taj je naduta neznalica; boluje od upitivanja i ispraznog prepiranja. Od toga nastaju: zavist, svađa, psovke, zla sumnjičenja.

5 trvenja ljudi pokvarena uma i lišenih istine, koji pobožnost smatraju izvorom dobitka. Manite se takvih.

6 Uistinu, pobožnost sa zadovoljstvom velik je dobitak.

7 Jer ništa nismo donijeli na ovaj svijet, pa iz njega sigurno nećemo ništa iznijeti.

8 A kad imamo hranu i odijelo, tim budimo zadovoljni!

9 A oni koji žele da postanu bogataši upadaju u napast, u zamku i u mnoge lude i pogibeljne žudnje što strovaljuju ljude u propast i uništenje,

10 jer je pohlepa za novcem izvor svih zala. Budući da su joj se neki predali, zalutali su od vjere i proboli sami sebe

1 Timoteju

mnogim teškim mukama.

11 Ali ti, o čovječe Božji, bježi od toga! Teži za pravednošću, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, strpljivošću, blagošću!

12 Bij plemenitu bitku vjere, prihvati vječni život u koji si i pozvan i dao dobro svjedočanstvo pred mnogim svjedocima!

13 Naređujem ti pred Bogom koji svemu daje život i pred Kristom Isusom koji je pred Poncijem Pilatom dao lijepo svjedočanstvo,

14 da vršiš ovu zapovijed neporočno i besprijeekorno do Dolaska našega Gospodina Isusa Krista

15 što će ga u svoje vrijeme pokazati blagoslovljen i jedini Vrhovnik, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara,

16 koji je jedini besmrtni i koji boravi u nepristupnoj svjetlosti, kojega nitko od ljudi nije vidio i ne može vidjeti. Njemu čast i vječna vlast! Amen.

17 Zapovijedi bogatašima ovoga svijeta da ne budu bahati, niti da se uzdaju u nesigurno bogatstvo, nego u živoga Boga, koji nam sve bogato daje na uživanje.

18 da iskazuju dobročinstva, da budu bogati djelima ljubavi, da budu darežljivi i podatni.

19 skupljajući sebi dobar temelj da bi stekli za budućnost, tako da bi im vječni život bio osiguran.

20 O Timoteju, čuvaj povjereno blago! Kloni se bezbožnih i ispraznih govora i prigovora lažno nazvane spoznaje!

21 Neki su pristajući uz nju odlutali od vjere. Milost s vama! Amen.

Druga Timoteju

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Biti odan vjeri

1 Pavao, apostol Isusa Krista, voljom Božjom poslan po obećanju života koji je u Kristu Isusu.

2 Timoteju, ljubljenom sinu. Milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina našega!

3 Zahvaljujem Bogu kojemu služim, kao i moji preci, čistom savjesti dok te se bez prestanka, noć i dan, sjećam u svojim molitvama.

4 Kad se sjetim tvojih suza, vruće te želim vidjeti, da bih se napunio radošću.

5 kad dozovem u sjećanje iskrenu vjeru koja je u tebi; koja se najprije nastanila u tvojoj baki Loidi i u tvojoj majci Euniki, a siguran sam i u tebi.

6 Zato ti pripominjem da raspiriš dar

Božji koji je u tebi polaganjem mojih ruku.

7 Jer Bog nam nije dao duh bojažljivosti, već duh snage, ljubavi i trijeznosti.

8 Stoga, ne stidi se svjedočanstva za našega Gospodina ni mene, njegova sužnja! Naprotiv, dijeli sa mnom težnju za Radosnu vijest, oslanjajući se na snagu Boga,

9 koji nas je spasio i pozvao svetim zvanjem ne po našim djelima, već po vlastitoj odluci i milosti koja nam je od vječnosti dana u Kristu Isusu,

10 a koja se sada objavila dolaskom našega Spasitelja Krista Isusa, koji je uništio smrt i obznanio život i besmrtnost s Radosnom viješću,

11 za koju sam ja postavljen glasnikom,

2 Timoteju

814

apostolom i učiteljem neznabožaca.

12 Zbog toga razloga ovo i trpim, ali uza sve to ja se ne stidim, jer ja znam komu sam vjerovao i uvjeren sam da On može sačuvati ono što sam mu povjerio, do onoga Dana.

13 Za uzor zdravog propovijedanja što si čuo od mene u vjeri i ljubavi koja je u Kristu Isusu!

14 Čuvaj ono dragocjeno povjereno blago uz pomoć Duha Svetoga koji prebiva u nama.

15 Svi koji su u Aziji, ti to već znaš, napustili su me. Među njima su Figel i Hermogen.

16 Neka Gospodin bude milostiv Oneziforovu domu jer me je često utješio; nije se stidio mojih okova.

17 već, naprotiv, kad je došao u Rim, brižno me potražio i našao.

18 Neka mu dade Gospodin da može naći milosrđe kod Gospodina u onaj Dan! A koliko mi je puta učinio uslugu u Efezu, ti to najbolje znaš.

Biti odvažan u milosti

2 Ti se, dakle, sine moj, jačaj milošću Krista Isusa!

2 A ono što si od mene čuo pred mnogim svjedocima, povjeri to pouzdanim ljudima, koji će biti sposobni i druge tako poučiti.

3 Ta moraš podnositi napore kao dobar vojnik Krista Isusa.

4 Nijedan se vojnik u službi ne zapleće u poslove svakidašnjega života kako bi ugodio vojskovođi.

5 Isto tako, ako se tko natječe kao atletičar, ne dobiva vijenac ako se ne natječe po pravilima.

6 Poljodjelac koji teško radi treba prvi primiti od roda.

7 Razmisli što govorim! Neka ti Gospodin dade razumijevanje u svemu.

8 Sjećaj se Isusa Krista koji je uskrsnuo od mrtvih, rođen od Davidova potomstva, kako to uči moja Radosna vijest.

9 za koju trpim nevolje kao zločinac, sve do samih okova. Ali riječ Božja nije okovana.

10 Eto zato sve strpljivo podnosim zbog izabranih da i oni postignu spasenje po Kristu Isusu zajedno s vječnom slavom.

11 Vjerodostojna je ova riječ: Ako smo s njim umrli, s njim ćemo i živjeti;

12 ako trpimo, s njim ćemo i kraljevati; ako ga zanijekamo, on će i nas zanijekati;

13 ako smo nevjerni, on ostaje vjeran. On ne može, zanijekati sam sebe.

14 Podsjećaj na ovo, i naloži im pred Gospodinom neka ne bude prepiranja beskorisnim riječima, na propast slušateljima.

15 Pokaži se pred Bogom kao prokušan, kao radnik koji se nema čega stidjeti, koji valjano propovijeda istinu!

16 A kloni se odurnih i ispraznih brbljanja jer će napredovati prema bezbožnosti.

17 a njihova vijest će se širiti kao rak-rana. Ovima pripadaju Himenej i Filet,

18 koji su odlutali od istine tvrdeći da je uskrsnuće već bilo, i time u nekima ruše vjeru.

19 Ali čvrsto stoji temelj koji je Bog postavio, on nosi ovaj pečat: "Gospodin pozna je svoje" i "Neka se odijeli od zloće svaki koji zaziva ime Kristovo."

20 A u velikoj kući ima ne samo zlatnih i srebrnih posuda, nego i drvenih i zemljanih. Jedne su za plemenitu, a druge za neplemenitu upotrebu.

21 Dakle, ako se tko očisti od toga, bit će posuda za plemenitu upotrebu, posvećena, korisna Gospodaru i spremna za svako dobro djelo.

22 Od mladenačkih strasti bježi! Teži za pravednošću, vjerom, ljubavlju, mirom s onima koji čista srca zazivaju Gospodina.

23 A luda i nezauzdana upitkivanja odbaci, svjestan da radaju svadama!

24 A sluga se Gospodinov ne smije svadati, već blag biti prema svima, sposoban poučavati i strpljiv biti.

25 Protivnike će ukoriti blagošću, ne bi li im Bog dao pokajanje da spoznaju istinu.

26 da se otrijezne i izmaknu iz mreže đavla, koji ih žive drži u ropstvu da vrše njegovu volju.

Zla vremena dolaze

3 Ali ovo znaj: u posljednje će doba nastati teška vremena:

2 Jer će ljudi biti sebeljubni, ljubitelji novca, umišljeni, oholi, psovači, nepokorni roditeljima, nezahvalni, nesveti,

3 bez ljubavi, neoprostivi, klevetnici, razuzdani, goropadni, prezirači dobra,

4 izdajnici, tvrdoglavi, bahati, ljubitelji požude mjesto ljubitelji Boga,

5 oni će sačuvati vanjski oblik pobožnosti, iako su se odrekli njezine sile. I njih se kloni!

6 Njima pripadaju oni koji se uvlače u kuće i za se pridobivaju naivne žene koje su pune grijeha, koje vode svakovrsne strasti.

7 koje uvijek uče, a nikada ne mogu doći k pravoj spoznaji istine.

8 I kako su se Janes i Jambres suprotstavili Mojsiju, tako se i ovi, ljudi pokvarena uma, neiskusani u vjeri, odupiru istini.

9 Ali neće više napredovati, jer će njihovo bezumlje biti jasno svima, kao i one

2 Timoteju

dvojice.

10 A ti si mene vjerno slijedio u nauci, u načinu življenja, u namjerama, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti.

11 u progonstvima, patnjama što su me zadesile u Antiohiji, Ikoniju i Listri. Kakva sam progonstva podnosio i Gospodin me izbavi od svih!

12 A i svi koji hoće pobožno živjeti u Kristu Isusu bit će progonjeni.

13 dok će zli ljudi i varalice napredovati u zlu sve više.

14 A za tebe, ti ostani u onomu što si naučio, i u što si čvrsto uvjeren, jer znaš od koga si to naučio.

15 i jer od djetinjstva poznaješ sveta Pisma koja te mogu učiniti mudrim za spasenje po vjeri koja je u Kristu Isusu.

16 Sve je Sveto pismo od Boga nadahnu- to i korisno za učenje, za karanje, za po- pravljivanje i za odgajanje u pravednosti.

17 da čovjek Božji bude savršen, opre- mljen za svako dobro djelo.

Propovijedaj Riječ

4 Nalažem ti pred Bogom i Gospodinom Isusom Kristom, koji će suditi žive i mrtve, njegovim dolaskom i njegovim kraljevstvom:

2 Propovijedaj riječ, budi spreman bilo da je vrijeme zgodno ili nezgodno kori, uvjeravaj, prijeti, opominji u strpljivosti i svakoj vrsti pouke.

3 Jer doći će vrijeme kad ljudi neće pod- nositi zdrave nauke, nego će prema svo- jim strastima sebi nabaviti učitelje da im šakljaju uši.

4 te će odvratiti uši od istine, a okrenuti se bajkama.

5 A ti budno pazi na sve, podnesi patnje, vrši djelo propovjednika Radosne vijesti, ispuni svoju službu do kraja!

6 Jer ja se već izlijevam kao žrtva ljevanica, i vrijeme mojega odlaska je blizu.

7 Plemenitu sam borbu izvojevao, trku dovršio, vjeru sačuvao.

8 Već mi je pripravljen vijenac pravedno- sti koji će mi u onaj Dan dati Gospodin, pravedni sudac, i ne samo meni nego i svima onima koji budu željeli njegov dolazak.

9 Gledaj da dođeš brzo k meni,

10 jer me je Dema ostavio i to iz ljubavi prema ovom svijetu, i otišao u Solun. Krescent je otišao u Galaciju, a Tit u Dal- maciju.

11 Jedini je Luka sa mnom. Uzmi Marka i dovedi ga sobom, jer mi je vrlo koristan za službu.

12 Tihika sam poslao u Efez.

13 Kada dođeš, donesi mi ogrtač koju sam ostavio u Troadi kod Karpa i knjige, osobito pergamene.

14 Aleksandar kovač bakra učinio mi mnogo zla; neka mu Gospodin plati po njegovim djelima.

15 Njega se i ti čuvaj, jer se vrlo protivio našem propovijedanju.

16 Za prve moje obrane nitko nije stajao uz mene, nego su me svi ostavili. Neka to ne bude protiv njih.

17 Ali mi je Gospodin pritekao u pomoć i jačao me da se mojim posredovanjem propovijedanje potpuno izvrši i da ga čuju svi neznabošci. I bio sam izbaavljen od lavljih usta.

18 Gospodin će me izbaviti od svakog opakog pothvata i sačuvati će me za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vi- jeke vjekova! Amen.

19 Pozdravi Prisku s Akvilom i Onezi- forov dom!

20 Erast je ostao u Korintu, a Trofima sam ostavio bolesnog u Miletu.

21 Požuri da dođeš prije zime! Pozdra- vljaju te Ebul, Pudent, Lino, Klaudija i sva ostala braća.

22 Neka Gospodin Isus bude s duhom tvojim! Neka milost bude s vama! Amen!

Titu

POSANICA APOSTOLA PAVLA

Dužnosti starješina

1 Pavao, sluga Božji i apostol Isusa Kri- sta, po vjeri Božjih izabranika i za spoznanje istine koja je po pobožnosti.

2 u nadi vječnog života, koji je prije početka vremena obećao Bog, koji ne može lagati,

3 a svoju riječ objavi u svoje vrijeme propovijedanjem koje je meni povjereno zapovijedu Boga, našega Spasitelja—

4 Titu, pravom sinu po zajedničkoj vjeri.

Milost i mir od Boga Oca i Gospodina Isusa Krista, Spasitelja našega!

5 Zato sam te ostavio na Kreti da upotpu- niš što nedostaje i da po svim gradovima postaviš starješine kako sam ti osobno zapovijedio:

6 Ako je tko besprigovoran, jedanput ženjen, ako ima djecu vjernike koja se ne mogu optužiti zbog razuzdanosti i nepokornosti.

7 Jer biskup, kao Božji upravitelj, mora

Titu

816

biti besprigovorani: ne samovoljan, ne sklon srdžbi, ne sklon piću, ne nasilan, ne svadljivac, ni lakom za novac,

8 već gostoljubiv, dobronamjeran, razborit, pravedan, pobožan, gospodar sebe,

9 potpuno privržen pouzdanom propovijedanju nauka kojega je naučio, da može i opominjati u zdravoj nauci i pobijati protivnike.

10 Ima, naime, mnogo pobunjenika, brbljavaca i zavodnika, osobito među obrežanima,

11 kojima treba zatvoriti usta jer unesrećuju cijele obitelji, naučavajući ono što nebi smjeli, a sve to zbog prljavog dobitka.

12 Reče jedan od njihovih vlastitih proroka: "Krećani su uvijek lažljivi, zle živine, lijeni trbusi."

13 Ovo je svjedočanstvo istinito. Stoga ih strogo karaj da bi bili zdravi u vjeri,

14 da ne prijanjaju uz židovske priče i zapovijedi ljudi koji istini okreću leđa.

15 Onima koji su čisti sve je čisto, ali onima koji su okaljani i nevjernici ništa nije čisto, nego čak su im okaljani i razum i savjest.

16 Oni tvrde da poznaju Boga, ali ga djelima niječu, jer su odurni i neposlušni i ni za kakvo dobro djelo sposobna stvorenja.

Učiti zdravi nauk

2 A ti uči ono što se slaže sa zdravom naukom:

2 Starci da budu trijezni, poštteni, razboriti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u strpljivosti;

3 isto tako da se starice dobro vladaju, da ne kleveću, ne budu sklone mnogom vinu, nego da budu učiteljice dobra,

4 neka upućuju mlade žene, neka ljube svoje muževe i svoju djecu,

5 da budu razborite, čiste, dobre kućanice, pokorne svojim muževima, da se ne bi grdila riječ Božja.

6 Isto tako opominji mladiće da budu suzdržljivi u svemu!

7 Sam sebe pokaži uzorom dobra vladanja! U nauci pokaži nepokvarenost, cjelovitost, dostojanstvo,

8 zdravu i besprijekornu riječ, da se posrami svaki protivnik jer ne može o nama što zlo reći.

9 Opominji robove da se u svemu pokoravaju svojim gospodarima, da im nastoje ugoditi, da ne odgovaraju,

10 da ne potkradaju, već da pokazuju povjerenje, da tako budu u svemu na čast nauci Boga, našega Spasitelja!

11 Jer se time pokazuje milost Božja u svoj Spasiteljskoj snazi za sve ljude,

12 Učeći nas da se odreknemo bezbožnosti i svjetskih požuda te živimo razumno, pravedno i pobožno u ovom svijetu

13 kao ljudi koji iščekuju blagoslovljenu nadu, pojavu slavnoga velikog Boga, našega Spasitelja, Isusa Krista.

14 On je dao samog sebe mjesto nas da nas otkupi od bezakonja i očisti nas da budemo njegov izabrani narod, revan u djelima ljubavi.

15 Ovo govori, hrabri, opominji i kori sa svom vlašću! Neka te nitko ne prezire!

Pokoravati se vlastima

3 Podsjećaj ih da se pokoravaju poglavarima i vlastima, da budu poslušni,

2 da o nikomu ne govore zlo, da budu blagi i susretljivi prema svim ljudima.

3 I mi smo nekad bili nerazumni, neposlušni, varalice, robovi mnogovrsnih požuda, slasti i užitaka, živeći u zloći, zavisti i mržnjama jedni drugih.

4 Ali kad se pojavila dobrota i ljubav Boga, našega Spasitelja prema ljudima,

5 ne po pravednim djelima koja smo mi učinili, već po njegovom milosrđu, spasi pranjem ponovnog rađanja, obnove Duha Svetoga.

6 koga je obilno izlio na nas po našem Spasitelju Isusu Kristu,

7 da, opravdani njegovom milošću, budemo baštinici vječnoga života kojemu se nadamo.

8 Ovo je pouzdana riječ i hoću da ovo uporno tvrdiš te da oni koji su povjerovali Bogu pažljivo nastave vršenje dobrih djela. Ona su dobra i korisna ljudima.

9 A kloni se ludih rasprava, rodoslovlja, svade i prepiranja o Zakonu izbjegavaj jer su beskorisna i isprazna.

10 Krivovjerca, nakon prve i druge uzaludne opomene, istjeraj,

11 svjestan da je takav čovjek pokvaren i da griješi, premda ga osuđuje vlastita savjest.

12 Cim ti pošaljem Artemu ili Tihika, požuri se k meni u Nikopol, jer sam odlučio tamo zimovati!

13 Brižno opskrbi za put pravnika Zenu i Apolona, da im ništa ne bi nedostajalo!

14 I naši se ljudi uopće moraju učiti da se posvećuju djelima ljubavi gdje se ukaže potreba, da ne budu bez ploda.

15 Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi one koji nas ljube u vjeri! Neka milost bude s vama svima. Amen.

Filemonu

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Sposobnosti i dužnosti starješina

1 Pavao, sužanj Isusa Krista, i brat naš Timotej, Filemonu našem ljubljenom suradniku,
2 i našoj sestri Apiji, našem suborcu vojniku Arhipi i crkvi u tvojoj kući.
3 Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!
4 Zahvaljujem Bogu svojem u svakom kad te se sjećam u svojim molitvama
5 Čujem za tvoju ljubav i vjeru koju imaš prema Gospodinu Isusu i prema svim svetima;
6 da zajedništvo tvoje vjere bude djelotvorno u spoznanju svakoga dobra među vama u Kristu Isusu.
7 Zbilja me je uvelike obradovala i utješila tvoja ljubav, jer si ti, brate, okrijepio srca svetih.
8 Zato, premda imam puno opravdanje u Kristu da ti zapovjedim što si dužan činiti,
9 radije te molim u ime poznate ljubavi, takav kakav upravo jesam: Pavao, starac, a sada i sužanj Krista Isusa.
10 Molim te za svojega sina kojega sam rodio u okovima, za Onezima,
11 koji ti je nekada bio nekoristan, a koji je sada i tebi i meni vrlo koristan.
12 Njega vam šaljem natrag, dakle, primite ga, to jest moje srce.
13 Htio sam ga zadržati kod sebe da mi mjesto tebe služi u okovima koje nosim

zbog Radosne vijesti.

14 Ali nisam bez tvojega pristanka ništa htio činiti, da tvoje dobročinstvo ne bude kao prisilno, već svojevolarno.
15 Možda je zato bio odijeljen od tebe na kratko vrijeme da ti bude povraćen zauvijek.
16 ne sada više kao rob, nego više od roba, kao dragi brat; posebno meni izvanredno drag, a koliko više tebi i po naravi i po Gospodinu!
17 Ako, dakle, mene smatraš za druga, primi njega kao mene!
18 A ako te je u čemu oštetio ili ti što duguje, to unesi u moj račun.
19 Ja, Pavao, potpisujem vlastoručno, ja ću to platiti, da ti ne kažem da si i sam sebe meni dužan.
20 Hajde, brate, da se okoristim s tobom u Gospodinu! Okrijepi moje srce u Kristu!
21 S povjerenjem u tvoju poslušnost, pišem ti ovo, znajući da ćeš učiniti i više nego što tražim.
22 A u isto vrijeme pripravi mi gostinjsku sobu, jer se nadam da ću vam po vašim molitvama biti dobrostivo darovan.
23 Pozdravljaju te Epafrata, koji je sa mnom sužanj u Kristu Isusu,
24 Marko, Aristarh, Dema i Luka, moji suradnici.
25 Milost Gospodina Isusa Krista s duhom vašim! Amen.

Hebrejima

POSLANICA APOSTOLA PAVLA

Kristovo dostojanstvo

1 Bog koji je nekad mnogo puta i na mnogo načina govorio oćevima po proročima,
2 a sada u ovim posljednjim danima govorio nam je po Sinu, kojega je postavio baštinikom svega i po kojemu je stvorio svjetove.
3 On, koji je sjaj slave njegove i savršeni otisak njegove osobe, koji sve uzdržava svojom silnom riječju, pošto je sam ostvario očišćenje naših grijeha, sjede s desne strane Veličanstva u visinama,
4 i postao je toliko uzvišeniji od anđela, koliko je dobio u baštinstvu odličnije ime od njih.
5 Jer zbilja, kojemu je od anđela On bilo kad rekao: "Ti si moj Sin; ja sam te danas

rodio?" I još: "Ja ću mu biti Otac i on će meni biti Sin?"

6 A kad On ponovno uvede Prvorođenca u svijet, govori: "Neka mu se poklone svi anđeli Božji!"
7 Dok za anđele govori: "On anđele svoje čini vjetrovima, a službenike svoje plamenim ognjem."
8 A Sinu, On reče: "Prijestolje tvoje, Bože, postoji vječno, a žezlo pravde je žezlo tvojega kraljevskog dostojanstva.
9 Ljubio si pravednost, a mrzio bezakonje, zato te Bog, tvoj Bog, pomazao uljem radosti više nego tvoje sudruge."
10 I još: "Ti si, Gospodine, u početku udario temelje zemlje, a nebesa su djelo ruku tvojih.
11 Ona će proći, a ti ostaješ. I sve će osta-

Hebrejima

818

rjeti kao ogrtač.

12 Ti ćeš ih smotati kao plašt, kao ogrtač. I oni će se promijeniti, a ti ostaješ isti, i tvoje godine neće prestati."

13 A kojemu je od anđela ikad rekao: "Sjedi mi s desna dok ne položim neprijatelje tvoje podnožjem tvojim nogama"?"

14 Zar nisu svi (anđeli) službujući duhovi što se običavaju slati da služe onima koji imaju baštiniti spasenje?

Krist Kralj

2 Stoga trebamo svesrdnije paziti na ono što smo čuli, da slučajno ne promašimo cilj.

2 Jer ako je riječ po anđelima izrečena bila čvrsta pa je svaki prijestup i neposlušnost riječi primio pravednu kaznu,

3 kako ćemo joj izbjeći mi ako zane-marimo takvo i toliko spasenje? Ovo je Gospodin počeo propovijedati, a potvrdili su za nas oni koji su čuli

4 dok je Bog istovremeno zajamčio čudesnim znakovima, raznim silnim djelima i darovima Duha Svetoga koje dijeli po svojoj volji.

5 Uistinu, Bog anđelima nije podložio budućega svijeta o kojem govorimo.

6 Ali netko negdje svečano posvjedoči: "Što je čovjek da ga se spominješ, ili sin čovječji, da se brineš za njega?"

7 Jer si ga učinio malo nižim od anđela; ovjenčao si ga slavom i čašću i postavio ga nad djelima ruku svojih.

8 Sve si podložio pod njegove noge." Time On je sve njemu podložio, ništa nije ostavio što mu ne bi bilo podloženo. Sada još ne vidimo da mu je sve podloženo.

9 Ali vidimo Isusa, koji je učinjen malo nižim od anđela, zbog pretrpljene smrti ovjenčane slavom i čašću, da bi po milosti Božjoj okusio smrt za sve ljude.

10 Jer je dolikovalo onomu za kojega je to sve i po kojemu je to sve, za privesti k slavi mnoge sinove, da kroz patnje učini savršenim početnika njihova spasenja.

11 Jer su svi, onaj koji posvećuje i oni koji se posvećuju, od jednoga. Zbog toga se ne stidi zvati ih braćom,

12 govoreći ovo: "Navijestit ću ime tvoje braći svojoj, usred skupštine ću ti pjevati hvale."

13 I još: "Ja ću se i dalje uzdati u njega." I opet: "Evo mene i djece moje koju mi je dao Bog."

14 Isto tako kao što su djeca sudionici tijela i krvi, On je i sam postao sudionik u tomu istomu; da bih smrću uništio onoga koji ima vlast nad smrću, to jest đavla,

15 i da oslobodi sve one koji su cijeli život bili podloženi ropstvu strahom od smrti.

16 Jer, doista, On ne daje pomoć anđelima, već daje pomoć potomstvu Abra-

hamovu.

17 Zato je u svemu morao postati sličan svojoj braći, da bude visoki svećenik milostiv i vjeran u odnosu prema Bogu, da uspostavi pomirenje i očisti grijehe naroda.

18 Budući da je sam trpio i bio kušan, On je u stanju pomoći onima koji stoje u kušnji.

Krist nad Mojsijem

3 Zato, sveta braćo, koji ste dionici nebeskoga poziva, promatrajte Apostola i Visokog Svećenika našeg ispovijedanja, Krista Isusa.

2 On je vjeran onomu koji ga je postavio, kao što je bio i Mojsije vjeran u svoj kući Njegovoj.

3 Ovaj je čovjek zavrijedio toliko veće slave od Mojsija, kao što graditelj kuće ima veću čast od kuće.

4 Zbilja, svaka kuća ima graditelja, a graditelj svega jest Bog.

5 Mojsije je, istina, bio vjeran u kući Božjoj u svojstvu sluga, da svjedoči za ono što je Bog imao objaviti,

6 ali Krist kao Sin nad svojom kućom, čija kuća smo mi, ako čvrsto čuvamo pouzdanje i radost nade do kraja.

7 Zato, kako govori Duh Sveti: "Danas ako hoćete čuti glas njegov,

8 ne otvrdnite srca svoja kao u onoj pobuni, u dan pobune u pustinji,

9 gdje su me iskušavali očevi vaši, iskušavali me, a četrdeset godina gledali su djela moja.

10 Zato sam se rasrdio na taj naraštaj i rekao sam: 'Uvijek lutaju srcem svojim. I nisu priznali putove moje,'

11 Stoga sam se zakleo u srdžbi svojoj: 'Ne, neće ući u počinak moj!'

12 Pazite, braćo, da se u koga od vas ne nade zlo nevjerno srce, odlazeći od Boga živoga,

13 nego hrabrite jedni druge dan za danom sve dok traje "ovo danas," da koji od vas ne otvrdne zavodljivošću grijeha.

14 Mi smo uistinu postali sudionici Kristovi, samo ako održimo svoje početno pouzdanje, do kraja.

15 dok se govori: "Danas kad čujete glas njegov, ne otvrdnite srca svoja kao u onoj pobuni."

16 Koji su to što su čuli pa se pobunili? Svi koji su izašli iz Egipta pod Mojsijevim vodstvom.

17 A na koje je bio srdit četrdeset godina? Zar ne na one koji su sagriješili i kojih su tjelesa pala na zemlju u pustinji?

18 A kojima se On zakleo da neće ući u počinak njegov, ako ne onima koji se nisu pokorili?

19 Vidimo da nisu mogli ući zbog svoje nevjere.

4 Stoga, dok još ostaje obećanje za ulazak u Njegov počinak, bojmo se da ne zakasni netko od vas.

2 I mi smo, uistinu, primili Radosnu vijest kao i oni. Ali njima riječ koju su čuli nije koristila ništa, jer se nisu pridružili onima koji su je s vjerom čuli.

3 U počinak ulazimo mi, vjernici, prema onomu što je rekao: "Tako sam se zakleo u srdžbi svojoj; Ne, neće ući u počinak moj!" Iako su djela njegova dovršena od postanka svijeta.

4 Jer On je na nekom mjestu ovako rekao za sedmi dan: "Bog je počinuo sedmi dan od svih djela svojih."

5 I opet govori na ovom mjestu: "Ne, neće ući u počinak moj.[]"

6 Dakle ostaje činjenica da neki moraju ući, a oni kojima se najprije propovijedala Radosna vijest nisu ušli zbog neposlušnosti.

7 Opet Bog odredi jedan dan, danas, reče u Davidu, nakon toliko vremena, kako je prije rečeno: "Danas, ako čujete glas njegov, ne otvrdnite srca svoja!"

8 Uistinu, da ih je Jošua uveo u počinak, ne bi poslije toga Bog govorio o drugom danu.

9 Stoga, preostaje počinak narodu Božjemu.

10 Jer onaj tko je ušao u počinak njegov, sam je počinuo od djela svojih, kao i Bog od svojih.

11 Zurimo se dakle ući u onaj počinak, da tko ne pogine pružajući isti primjer neposlušnosti.

12 Uistinu, Božja je riječ živa i djelotvorna. Ona je oštija od svakog dvosjeklog mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, i može prosuditi nakane i misli srca.

13 Nema stvorenja nepoznatih pred njegovim pogledom, nego sve je golo i otkriveno očima onoga komu moramo dati račun.

14 Tako imamo uzvišena visokog svećenika, Isusa, Sina Božjega, koji je prošao kroz nebasa, držimo se čvrsto vjere koju ispovijedamo.

15 Nemamo, naime, visokog svećenika koji ne može suosjećati s našim slabostima, nego jednoga koji je u svemu bio kušan kao i mi, ali bez grijeha.

16 Dakle: pristupajmo s pouzdanjem k prijestolju milosti da primimo milosrđe i nađemo milost za pravodobnu pomoć!

5 Jer svaki visoki svećenik, uzet između ljudi, postavlja se na korist ljudima u njihovu odnosu s Bogom, da prinosi i darove i žrtve za grijeh.

2 Kao onaj koji može biti blag prema

Hebrejima

onima koji iz neznanja griješe, budući da i sam nosi na sebi slabost.

3 I zbog te iste slabosti mora prinositi žrtve za grijeh i za narod i za samog sebe.

4 I nitko sam sebi ne prisvaja ove časti, nego onaj koga poziva Bog baš kao Arona.

5 Tako ni Krist nije sam sebi dodijelio visokosvećeničku čast, nego onaj koji mu upravi riječi: "Ti si Sin moj, ja sam te danas rodio,"

6 kao što i na drugom mjestu govori: "Ti si svećenik zauvijek, po redu Melkizedekovu."

7 On, pošto je u vrijeme svojega zemaljskog života prikazao molitve i prošnje s jakim vapajima i sa suzama onomu koji ga je mogao spasiti od smrti, bio je uslišan zbog svoje pobožnosti.

8 I premda je bio Sin, iskustveno nauči poslušnost od onoga što je pretrpio

9 te je postigao savršenstvo, postao svima koji mu se pokoravaju uzrok vječnoga spasenja,

10 On koga je Bog proglasio visokim svećenikom "po redu Melkizedekovu."

11 O tomu nam treba mnogo govoriti, ali je to teško riječima protumačiti, jer ste nagluhi.

12 I uistinu, premda biste po vremenu morali biti učitelji, a vama je ponovno potrebno da vas tko pouči početak prvih slova riječi Božje. Takvi ste da vam treba mlijeko, a ne jaka hrana.

13 Uistinu, koji je god još uzima mlijeko, ne zna ništa o nauku pravednosti, jer je dijete.

14 A tvrda hrana pripada odraslima, onima koji navikom korišćenja imaju uvježbana osjetila za razlikovanje dobra i zla.

6 Stoga, pustimo na stranu početni nauk o Kristu i idimo dalje za onim usavršenim, ne postavljajući ponovno temelja odvrćanjem od mrtvih djela, vjerom u Boga,

2 naukom krštenja, polaganjem ruku, o uskrsnuću mrtvih i o vječnom sudu.

3 I to ćemo učiniti uz Božje dopuštenje.

4 Jer zbilja nemoguće je za one koji su jedanput prosvijetljeni i koji su okusili nebeski dar, koji su postali dionici Duha Svetoga

5 i koji su okusili dobru riječ Božju i snagu budućega svijeta,

6 ako otpadnu, opet ih treba obnoviti da se pokaju, njih koji za svoj vlastiti račun razapinju Sina Božjega i javno ga sramote.

7 Jer zemlja koja pije kišu što često na nju pada i rađa korisno povrće za hranu

Hebrejima

820

onima koji je obrađuju, prima od Boga blagoslov;

8 ali ako donosi trnje i drač, odbacuje se i blizu je prokletstvu, čiji je svršetak biti paljenje u vatri.

9 Ali, Ljubljani, mi se s pouzdanjem nadamo boljemu što se tiče vas, ono što pripada spasenju, iako govorimo na ovaj način.

10 Uistinu, Bog nije nepravedan da zaboravi ono što ste učinili, ljubav koju ste iskazali prema njegovu imenu, služeći u prošlosti i sadašnjosti svetima.

11 Ali je naša vruća želja da svaki od vas pokaže istu revnost da utvrdi i usavrši svoju nadu do kraja.

12 da ne budete mlitavi, već sljedbenici onih koji s vjerom i strpljivošću baštini obećanja.

13 Jer dok je Bog Abrahamu davao obećanje, budući da se nije mogao zakleti nikim većim, zakle se samim sobom

14 Govoreći: "Uistinu, blagoslovom blagoslovit ću te, i množenjem umnožit ću te."

15 I tako Abraham strpljivo čekajući postigao obećanje.

16 Ljudi se, naime, zaklinju s većim i svaka im se prepirka završava zakletvom za potvrdu.

17 Zato i Bog, hoteći sigurnije dokazati baštinicima obećanja nepromjenljivost svoje odluke, potvrdi je sa zakletvom.

18 da po dvjema nepromjenljivim stvarima, u kojima je Bogu nemoguće lagati, mogli imati veliku utjehu, koji smo mu pribjegli, i prihvatili nadu koja nam je pružena.

19 Koju nadu imamo kao pouzdano i čvrsto sidro duše koje prodiše u Prisutnost iza zastora.

20 kamo je kao preteča za nas ušao sam Isus pošto je zauvijek postao Veliki Svećenik, po redu Melkizedekovu.

Prednost Kristova svećenstva

7 Jer taj Melkizedek, kralj salemski, svećenik Svevišnjega Boga, izide u susret Abrahamu kad se vraćao s poraza kraljeva, i blagoslovi ga.

2 Njemu je Abraham dao desetinu od svega. On, čije ime znači najprije "Kralj pravde," zatim Kralj Salema, to jest "Kralj mira,"

3 bez oca, bez majke, bez rodoslovlja, koji nema ni početka ni svršetka života, nego uspoređen sa Sinom Božjim, ostaje vječno svećenik.

4 Sada pogledajte kako je velik bio taj kojemu čak i patrijarh Abraham dao desetinu od plijena.

5 Istina, i potomci Levijevih sinova, oni koji primaju svećeničku službu, imaju zapovijed od Zakona da uzimaju dese-

tinu od naroda, to jest od svoje braće, premda su i ona izišla iz Abrahamova bedra.

6 Ali onaj koji ne vuče podrijetlo od njih uzme desetinu od Abrahama i blagoslovi nosioca obećanja.

7 A bez ikakve sumnje, veći blagoslivlja manjega.

8 Nadalje, ovdje primaju desetinu smrtni ljudi, a tamo jedan za kojega se svjedoči da trajno živi.

9 I da tako kažem, Levi primatelj desetine dao je desetinu po Abrahamu,

10 jer je još bio u bedru svojega oca kad je Melkizedek izišao ovomu u susret.

11 Stoga, da je savršenstvo bilo ostvareno po levitskom svećenstvu, (jer je pod njim izabrani narod primio Zakon), kakva bi još bila potreba da ustane drugi svećenik, po redu Melkizedekovu, a da se ne zove po redu Aronovu.

12 Ako se, naime, mijenja svećenstvo, potrebno je da se mijenja i Zakon.

13 Uistinu onaj za koga se ovo govori pripada drugom plemenu, od kojega nitko nije imao posla sa žrtvenikom.

14 Jer je poznato, da je naš Gospodin potekao od Jude, od plemena za koje Mojsije, nije rekao ništa o svećenstvu.

15 I to je mnogo više poznato ako ustaje svećenik koji je sličan Melkizedeku ustaje drugi svećenik,

16 koji nije postao svećenikom po Zakonu rodbinskog nasljedstva, već po snazi vječnog života.

17 Zbilja, svjedočanstvo o njemu glasi: "Ti si svećenik zauvijek, po redu Melkizedekovu."

18 Jer time se, na jednoj strani, poništava prijašnja zapovijed zbog njezine slabosti i beskorisnosti.

19 Budući da Zakon ništa nije priveo k savršenstvu, uvodi se bolja nada koja nas približuje Bogu.

20 Doista, On nije učinjen svećenikom bez zakletve

21 (jer oni su bez zakletve postali svećenicima, a On sa zakletvom onoga koji mu je rekao: "Zakleo se Gospodin i neće opovrći: 'ti si svećenik zauvijek po redu Melkizedekovu.'")

22 Utoliko je više Isus postao jamac boljega saveza.

23 A bilo je mnogo svećenika, ali ih je smrt sprečavala da ostanu u službi.

24 A ovaj, ima neprolazno svećenstvo, jer ostaje zauvijek.

25 Zato On može uvijek spasavati one koji po njemu dolaze k Bogu, jer uvijek živi da posreduje za njih.

26 Jer takav nam je visoki svećenik i trebao koji je svet, nevin, čist, sasvim različit od grješnika i učinjen uzvišeniji od nebesa,

Hebrejima

Kristova beskrajno savršena žrtva

27 koji ne mora svaki dan kao visoki svećenici prinositi žrtve, najprije za svoje grijehe, zatim za grijehe naroda, On je to učinio jedanput zauvijek prinoseći samoga sebe.

28 Zakon postavlja za visoke svećenike ljude koji imaju slabosti, a riječ zakletve, koja dolazi poslije Zakona, postavlja Sina koji je zauvijek savršen.

Novi Svećenik i Novi Zavjet

8 Glavno od toga što govorimo jest ovo: da imamo takvog Velikog Svećenika koji sjedi s desne strane prijestolja Veličanstva na nebesima,

2 koji je službenik Svetišta i pravog Satora, onoga kojega podiže Gospodin, a ne čovjek.

3 Budući da se svaki visoki svećenik postavlja da prinosi i darove i žrtve, odatle potreba da i ovaj ima nešto što će prinijeti.

4 Dakako, da je On na zemlji, ne bi bio ni svećenik, jer tu postoje oni koji prinosе darove po Zakonu.

5 Oni služe po naličju i sjeni nebeskih stvarnosti, kako je Bog poučio Mojsija kad se ovaj spremao napraviti šator: On je rekao, pazi da načiniš sve prema uzorku koji ti je pokazan na gori!

6 Ali sada, naš visoki svećenik dobio je toliko uzvišeniju službu koliko je posrednik boljega Saveza, boljega jer je uzakonjen na boljim obećanjima.

7 Jer da je zbilja onaj prvi savez bio besprijekoran, ne bi se tražilo drugi ni za časak.

8 Jer vidjevši u njemu nedostatak On reče: "Evo dolazi vrijeme," govori Gospodin: "u koje ću s domom Izraelovim i s domom Judinim učiniti Novi savez,

9 ne po savezu koji sam učinio s očevima njihovim, onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske. Budući da oni nisu ostali vjerni Savezu mojemu, i ja sam njih, govori Gospodin, zanemario.

10 Ovo je Savez koji ću učiniti s domom Izraelovim nakon tih dana," govori Gospodin: "Stavit ću svoje Zakone u pamet njihovu, upisati ih u srca njihova, i bit ću im Bog, a oni će biti moj narod.

11 Ne, nitko više neće poučavati svojega sudruga i nitko svojega brata, govoreći mu: 'Poznaj Gospodina,' jer će me upoznati svi, od najmanjega do najvećega među njima.

12 Jer ću biti milostiv njihovim nepravdama, njihovih grijeha i bezakonja više se neću sjećati!"

13 A kad reče: "novi Savez," time je prvi proglasio zastarjelim. A što stari i dotrjava, blizu je nestanku.

9 Dakako, i prvi je Savez imao odredbe koje se odnose na bogoštovlje i zemaljsko svetište.

2 Jer bio je načinjen Sator. U njegovu prvom dijelu, zvanom Svetinja, nalazio se svijećnjak i stol s prinesenim kruhovima.

3 A iza druge zavjese bio je drugi dio Satora, zvan Svetinja nad svetinjama,

4 u kojem se nalazio zlatni kadioni žrtvenik i škrinja Saveza optočena zlatom sa svih strana, u kojoj je bila zlatna posuda s manom i Aronov štap, koji je nekad procvao, i ploče Saveza.

5 Iznad njega stajali su kerubini slave i zasjenjivali pomirilište. O tomu nije sada čas podrobno govoriti.

6 Pri takvom uređaju tih stvari svećenici u svako vrijeme ulaze u prvi dio Satora da obave bogoslužje.

7 a u drugi dio jedino visoki svećenik samo jedanput u godini, ne bez krvi, koju prinosi za svoje vlastite grijehe i za grijehe naroda počinjene u neznanju.

8 Time Duh Sveti pokazuje da još nije otvoren put u Svetinju nad svetinjama, dok još postoji prvi dio Satora.

9 To je slikovit dokaz za sadašnje vrijeme, prema kojem se prinosе darovi i žrtve koje ne mogu učiniti savršenim, s obzirom na savjest, onoga koji vrši bogoslužje;

10 radi se samo o zemaljskim odredbama, o jelima, piću i raznim pranjima, koje su postavljene do časa uvođenja pravog reda.

11 Ali Krist, pošto se pojavio kao visoki svećenik dobara koja dolaze, kroz bolji i savršeniji Sator, koji nije napravljen rukom, to jest koji nije od ovoga stvaranja.

12 Ne krvlju jaraca i junaca nego svojom vlastitom krvlju ušao je jedanput zauvijek u Svetinju nad svetinjama, i tako nam pribavio vječni otkup.

13 Jer ako krv jaraca i bikova i pepeo od junice, čime se škrope okaljani, posvećuju da se dobije tjelesna čistoća,

14 koliko će više krv Krista, koji je po vječnom Duhu prineo sam sebe Bogu kao žrtvu bez mane, očistiti našu savjest od mrtvih djela da služimo živomu Bogu?

15 Zato je On posrednik novoga Saveza: da, pošto je nastupila smrt za otkupljenje prekršaja učinjenih u vrijeme prvoga Saveza, oni koji su pozvani da prime obećanje vječne baštine.

16 Jer gdje je oporuka, treba dokazati smrt onoga koji je napravio oporuku.

17 Jer oporuka je na snazi poslije čovjekove smrti, drukčije nema nikakve snage dok živi onaj koji je napravi.

18 Zato ni prvi Savez nije ustanovljen bez krvi.

Hebrejima

822

19 Jer kad je Mojsije priopćio svemu narodu svaku zapovijed, kako je pisalo u Zakonu, uzeo krvi od junaca i jaraca s vodom, crvenom vunom i hisopom te poškropio i samu knjigu i sav narod,

20 govoreći: "Ovo je krv Saveza koji vam je Bog zapovjedio."

21 Zatim poškropi krvlju Sator i sve predmete određene za službu Božju.

22 I po Zakonu se, gotovo bih rekao, sve čisti krvlju, a bez prolijevanja krvi nema oprostjenja.

23 Stoga, potrebno je da se slike onoga što je na nebesima ovako čisti, a same nebeske stvarnosti još boljim žrtvama od ovih.

24 Krist, naime, nije ušao u Svetinju nad svetinjama napravljenu rukom, koja je samo slika prave, nego u samo nebo, da posreduje za nas u prisutnosti Boga.

25 Niti da prinese mnogo puta sam sebe, kao što je visoki svećenik svake godine krvlju drugoga ulazio u Svetinju nad svetinjama.

26 Jer bi inače morao trpjeti mnogo puta od postanka svijeta, ali sada, on se samo jedanput zauvijek, u punini vremena, pojavio da sam sebe žrtvuje i uništi grijeh.

27 I kao što je ljudima određeno samo jedanput umrijeti, a potom dolazi sud:

28 isto tako Krist, prinesen samo jedanput za grijeh mnogih, njima će se drugi put pokazati, bez grijeha, za spasenje onima koji ga očekuju.

Opravljanje vjerom u Kristovu žrtvu

10 Jer Zakon posjeduje samo sjenu budućih dobara, a ne samu bit stvarnosti, on ne može nikada istim žrtvama, što se neprestano iz godine u godinu prinose, učiniti savršenim one koji pristupaju.

2 Jer ne bi se inače prestale prinosit, kad Bogoštovatelji, jedanput zauvijek očišćeni, ne bi više bili svjesni nikakva grijeha?

3 A onima se žrtvama svake godine obnavlja sjećanje na grijeh.

4 Nemoćna je, naime, krv bikova i jaraca da uzme grijeh.

5 Stoga, kad je došao na svijet, On reče: Ni žrtve ni prinosa nisi želio, ali si mi pripremio tijelo.

6 Ni paljenice ni pomirnice nisu ti bile ugodne.

7 Tada sam rekao: 'Evo, dolazim, o meni je, naime, u svitku, to jest knjizi, napisano da činim, Bože, volju tvoju.'

8 Kada gore govori: "Ni žrtava, ni prinosa, ni paljenica, ni pomirnice nisi htio, niti su ti bile ugodne" (iako su takve koje se prinose po Zakonu),

9 zatim je On rekao: "Evo dolazim da

činim volju tvoju O Bože." On ukida prvo da uspostavi drugo.

10 Snagom te volje posvećeni smo prinosom tijela Isusa Krista jedanput zauvijek.

11 Svaki svećenik iz dana u dan pristupa, služi i ponavlja iste žrtve, koje nikada ne mogu uzeti grijeh.

12 On, naprotiv, pošto je prineo samo jednu žrtvu za grijeh, zauvijek sjede Bogu s desne strane.

13 Otada On čeka dok se njegovi neprijatelji postave podnožjem njegovim.

14 On je samo jednim prinosom učinio zauvijek usavršio one koje posvećuje.

15 A to nam svjedoči i Duh Sveti. Pošto je naime izjavio:

16 Ovo je Savez koji ću sklopiti s njima poslije onoga vremena, govori Gospodin: Staviti ću Zakone svoje u srca njihova i upisati ću ih u pamet njihovu.

17 On je nadodao: "A grijeha se njihovih i bezakonja nipošto neću više sjećati."

18 A gdje je to oprošteno, tamo nema više prinosa za grijeh.

19 Stoga, braćo, budući da mi snagom krvi Isusove otvoreno možemo učiti u Svetinju nad svetinjama,

20 taj novi i životonosan put on nam je otvorio kroz zastor, to jest, kroz svoje tijelo,

21 i budući da imamo visokog svećenika koji je postavljen nad kućom Božjom,

22 pristupajmo k njemu iskrena srca i sa sigurnim uvjerenjem, pošto smo očištili srca od zle savjesti i oprali svoja tijela čistom vodom.

23 Držimo nepokolebljivim ispovijedanje naše nade, vjeran je, naime, onaj koji je obećao

24 i pazimo jedan na drugoga da se potičemo na ljubav i dobra djela.

25 Ne ostavljajmo, kako neki običavaju, zajedničkih sastanaka, već hrabrimo jedan drugoga, i to sve više kako vidite da se približuje Dan.

26 Ako, naime, svojevolutno griješimo pošto smo jasno upoznali istinu, ne preostaje nam više žrtva za grijeh.

27 nego jedno strašno iščekivanje suda i osvetnog bijesa vatre, koja će progutati protivnike.

28 Ako bilo tko prekrši Mojsijev Zakon, umire bez milosrđa po svjedočanstvu dvaju ili triju svjedoka.

29 A koliko će goru, vi smatrate, zaslužiti kaznu onaj koji pogazi Sina Božjega i bude smatrao nečistom krv Saveza kojom je posvećen, koji teško uvrijedi Duha milosti?

30 Ta, poznajemo onoga koji je rekao: "Osveta je moja, ja ću naplatiti!" Govori Gospodin: I opet: "Gospodin će suditi narodu svojem."

31 Jer je strašno upasti u ruke Boga živoga.

32 Sjećajte se prijašnjega vremena kad ste, tek prosvijetljeni, podnosili mnogu borbu patnjama:

33 dijelom ste javno izvrgnuti izrugivanjima i nevoljama, dijelom postajući supatnici sa onima koji su se nalazili u takvoj nezgodi.

34 Vi ste, naime, imali suosjećanja za mene u mojim okovima i radosno podnosili otimanje svojih dobara, jer ste znali da imate bolje i trajnije imanje na nebu.

35 Stoga, ne gubite svojega pouzdanja, kojemu pripada velika nagrada.

36 Ustrajnost vam je zbilja potrebna, da kad izvršite volju Božju, možete primiti obećanje:

37 Jer još samo malo, i onaj koji dolazi doći će i neće kasniti.

38 Sada će pravednik živjeti od vjere; ako li otpadne, duša moja neće nalaziti zadovoljstva u njemu."

39 A mi ne pripadamo onima koji otpadaju da propadnu, nego onima koji vjeruju da spase dušu.

Primjeri vjere

11 Vjera je tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, dokaz onoga što ne vidimo.

2 Jer zbog nje su stari postigli pohvalno svjedočanstvo.

3 Vjerom spoznajemo da je svijet stvoren Božjom riječju, tako da ono što je vidljivo nije stvoreno od onoga što je vidljivo.

4 Vjerom Abel prinese Bogu bolju žrtvu nego Kain. Po njoj primi svjedočanstvo da je pravedan kad Bog zbog njegovih darova dade svjedočanstvo. Po vjeri on, premda mrtav, još govori.

5 Vjerom je Henok prenesen tako da nije vidio smrti: "i više se ne nade, jer ga je Bog prenio." I prije nego što je bio prenesen, primio je svjedočanstvo da je ugodio Bogu.

6 A bez vjere nemoguće mu je ugoditi, jer onaj koji želi pristupiti Bogu mora vjerovati da postoji Bog i da nagrađuje one koji ga traže.

7 Vjerom Noa, obaviješten od Boga o još nevidenim stvarima, ponesen pobožnim poštovanjem, sagradio je lađu da spasi svoju obitelj. Vjerom osudio svijet i postao baštinikom pravednosti po vjeri.

8 Vjerom se Abraham pokorio kad je primio poziv da izide i ide u zemlju koju je kasnije imao primiti u baštinu. I on poslušao i otišao, iako nije znao kamo ide.

9 Vjerom se preselio u obećanu zemlju kao u tuđu i nastani se u šatorima skupa s Izakom i Jakovom, subaštinicima istog obećanja,

10 jer je očekivao grad s temeljima komu je Bog graditelj i Tvorac.

11 Kroz vjeru je isto tako i sama Sara primila sposobnost da začne i rodi dijete u svojoj starosti, jer je držala vjernim onoga koji joj je to obećao.

12 Zato se i rode od jednoga jedinog čovjeka, i to gotovo mrtva, potomci tako mnogobrojni kao zvijezde nebeske i kao neizbrojiv pijesak na morskoj obali.

13 U vjeri su umrli svi ovi, ne primivši ta obećanja, već su ih izdaleka vidjeli i prigrlivši ih priznali su da su tudinci i putnici na zemlji.

14 Oni koji tako govore pokazuju da traže domovinu.

15 A uistinu, da su pod tim još mislili na onu zemlju iz koje su izišli, još bi imali prilike da se vrate.

16 A sada, oni teže za boljom, to jest za nebeskom, domovinom. Zato ih se Bog ne stidi, ne stidi se nazivati se njihovim Bogom. Zbilja im je pripravo grad.

17 Vjerom je Abraham, kad je bio stavljen na kušnju, prineo Izaka, i taj koji je jedinorođenca prinosio bio je onaj koji je primio obećanje,

18 za koga je rečeno: "Po Izaku će ti se nazvati potomstvo."

19 Računajući da ga Bog može i od mrtvih uskrsnuti: Zato ga i uzeo sa slikovitim značenjem.

20 Vjerom Izak blagoslovi Jakova i Ezava, čak s obzirom na buduće stvari.

21 Vjerom Jakov na umoru blagoslovi oba sina Josipova, klanjajući se duboko, oslonivši se na vrh svojega štapa.

22 Vjerom se Josip, kad je umirao, napomenuo ono o izlasku sinova Izraelovih i dade zapovijedi glede svojih kostiju.

23 Vjerom Mojsija, kad se rodio, njegovi roditelji skrivali su tri mjeseca, jer su vidjeli da je dijete ljepuskasto, i nisu se pobojali kraljeve odredbe.

24 Vjerom Mojsije, kad je odrastao, odbio je da ga nazivaju sinom faraonove kćeri.

25 Radije je odabrao da bude zlostavljan zajedno s Božjim narodom nego da ima časovito griješno uživanje.

26 Sramotu Kristovu smatrao je većim bogatstvom od egipatskog blaga, jer je gledao na obećanu nagradu.

27 Vjerom ostavi Egipat, ne bojeći se kraljeve srdžbe. Ostao je postojan kao da promatra Nevidljivoga.

28 Vjerom je obavio pashalnu večeru i škropljenje krvlju, da se onaj koji uništava ne bi dotakao Izraelovih prvenaca.

29 Vjerom su Izraelci prešli crveno more kao po suhoj zemlji, a Egipćani se utopili kad su to pokušali.

30 Vjerom se srušile zidine jerihonske pošto se sedam dana obilazilo oko njih.

31 Vjerom bludnica Rahaba ne pogine s nevjernicima, jer je lijepo primila uhode s mirom.

Hebrejima

824

32 I što da još kažem? Nedostajalo bi mi i vremena kad bih počeo pripovijedati o Gideonu, Baraku, Samsonu, Jefti, Davidu, Samuelu i prorocima.

33 koji su vjerom osvojili kraljevstva, izvršili pravdu, postigli obećanja, zatvorili usta lavovima.

34 ugasili žestinu ognja, izbjegli oštrici mača, u slabosti učinjeni su jakima, bili su junaci u boju i natjerali u bijeg tuđe bojne redove.

35 Neke žene ponovno su primile svoje mrtve zbog uskrsnuća. Jedni su bili mučeni, odbijajući oslobođenje da postignu bolje uskrsnuće.

36 A drugi su opet, iskusili izrugivanja, bičevanja, okove i tamnicu.

37 Bili su kamenovani, piljeni nadvoje, poubijani mačem. Potucali se naokolo u ovčjim i kozjim kožusima, u oskudici, u nevolji i zlostavljanju—

38 oni kojih svijet nije bio dostojan. Lutajući po pustinjama, gorama, po špiljama i zemaljskim pukotinama.

39 I ti svi, iako su postigli pohvalno svjedočanstvo kroz vjeru, nisu primili ono što je obećano.

40 jer je Bog nešto bolje predvidio za nas: da oni bez nas ne dodu do savršenstva.

Ponoviti svoj duhovni život

12 Stoga i mi, otkako smo okruženi toliko velikim oblakom svjedoka, hajde odbacimo od sebe svaki teret i grijeh koji nas tako lako zavodi, i hajde da ustrajno trčimo trku koja je pred nama.

2 Uprimo pogled u Isusa začetnika i završitelja vjere, koji na mjesto određene mu radosti podnese križ ne mareći za sramotu te otada sjedi s desne strane Božjega prijestolja.

3 Promotrite pomno onoga koji je od grješnika podnio takvo protivljenje protiv samoga sebe, da ne sustanete i ne klonete duhom!

4 Još se, naime, u borbi protiv grijeha niste oduprli do krvi.

5 Zaboravili ste opomenu, premda je takva koja vam se upućuje kao sinovima: "Sine moj, ne preziri karanja Gospodina, i nemoj klonuti kad te On ukori,

6 jer Gospodin kara onoga koga ljubi i šiba svakoga koga usvaja za svojega sina."

7 Ustrajte u strogom odgoju! Bog postupao s vama kao sa sinovima. Jer kakav je to zbilja sin kojega otac ne kara?

8 Ako ste vi izuzeti od karanja koje su svi iskusili, onda ste nezakonita djeca, a ne pravi sinovi.

9 Osim toga, imali smo naše zemaljske očeve koji su nas karali, i mi smo ih poštivali. Zar se nećemo kudikamo radije podložiti Ocu duhova i živjeti?

10 Oni su nas, naime, karali za kratko vrijeme, kako im se činilo dobro, a on za naše dobro, da budemo dionicima njegove svetosti.

11 Doduše, svako karanje za sada ne pricina se nečim što donosi radost, nego žalost. Ali kasnije onima koji su s njime uzgajani donosi plod pun mira i pravednosti.

12 Zato uspravite mlitave ruke i klecava koljena;

13 i poravnajte staze svojim nogama, da se ud koji je hrom ne iščaši, nego radije da ozdravi.

14 U savezu sa svima težite za spasenjem i za posvećenjem bez kojega nitko neće vidjeti Gospodina.

15 Budno pazite da tko ne ostane bez milosti Božje, da ne proklija koji gorki korijen i da ne unese zabunu i ne zarazi mnoge!

16 Budno pazite da tko ne postane bludnik ili bezbožnik poput Ezava, koji je za jedno jedino jelo prodao prvo-rođenstva svojega!

17 Znaite, naime, da je kasnije, kad je htio dobiti blagoslov, bio odbačen jer nije našao mogućnost za promjenu odluke, iako ju je sa suzama tražio.

18 Jer vi niste pristupili k nekom opipljivom brdu, ni gorućem ognju, ni tmurnim oblacima, ni oluji,

19 ni odjekivanju trube, ni glasnim riječima kojima su slušatelji zamolili da im se više ne daje nikakav govor.

20 (Budući da nisu mogli podnijeti što im je bilo naređeno: "I toliko, ako se i životinja dotakne gore, neka se kamenuje ili strijelom probode!")

21 Onaj je prizor bio tako strašan da je sam Mojsije izjavio: "Prestrašen sam i dršćem."

22 Naprotiv, pristupili ste k Sionskoj gori, gradu Boga živoga, nebeskom Jeruzalemu: k bezbrojnim anđelima,

23 k svečanom zboru i sastanku prvorodenaca koji su upisani na nebu, k Bogu, sucu svega, k duhovima pravednika koji su učinjeni savršenima,

24 k Isusu, posredniku Novoga saveza, i škropljeničkoj krvi koja govori bolje od Abelove.

25 Pazite da ne odbijete onoga koji vam govori! Jer ako nisu izbjegli oni koji su odbili slušati onoga koji im je govorio na zemlji, kako ćemo izbjeci mi, ako se okrenemo od onoga koji govori s neba!

26 Njegov je glas onda potresao zemlju, a sad ovo obećava: "Ja ću još jedanput potresti ne samo zemlju nego i nebo."

27 A ovo: "još jedanput," znači da će otpasti uzdrmane stvari, jer su stvorene stvarnosti, tako da ostanu one koje se ne mogu uzdrmati.

Hebrejima

28 Zato, primajući u posjed kraljevstvo koje se ne može uzdrmati, čuvajmo i dalje milost. Njom i dalje štujmo Boga kako mu je ugodno, u strahu i poštovanju.
29 Uistinu, naš je Bog oganj koji proždire.

Čestitost i duhovni pravac

13 Bratska ljubav neka i dalje ostane.
2 Gostoljubivosti strancima ne zaboravljajte, jer su neki tako, ne znajući, pogostili anđele.
3 Sjećajte se sužanja, kao da ste zajedno s njima bačeni u okove; zlostavljanih, kao da i sami živite u tijelu.
4 Zenidba neka bude u časti među svima, a bračna postelja čista, jer će bludnicima i preljubicima suditi Bog.
5 Neka vaše vladanje bude bez pohlepe za novcem, budite zadovoljni onim što imate, jer je On sam rekao: "Neću te nikad ostaviti niti te napustiti!"
6 Tako s pouzdanjem možemo reći: "Gospodin je pomoćnik moj; neću se bojati. Što mi može učiniti čovjek?"
7 Sjećajte se svojih starješina, onih koji su vam navijestili riječ Božju. Promatrajući ishod njihova življenja, i slijedite njihovu vjeru!
8 Isus Krist je isti jučer, danas i zauvijek.
9 Ne dopuštajte da vas drugi zavode raznim stranim naucima, jer je dobro da se srce utvrđuje milošću, a ne jelima, od kojih nisu imali koristi oni koji su po njima živjeli!
10 Mi imamo žrtvenik od kojega nemaju prava jesti službenici Satora.
11 Jer se tjelesa životinja, od kojih krv visoki svećenik unosi u Svetinju nad svetinjama, za grijehe, spaljuju izvan ta-

bora.

12 zato je i Isus trpio izvan vrata da posveti narod svojom krvlju.

13 Izadimo, dakle, k njemu izvan tabora noseći njegovu sramotu.

14 Jer ovdje nemamo tajnoga grada, već tražimo budući.

15 Po Isusu, dakle, uvijek prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest plod usana koje hvalom slave njegovo ime.

16 Ne zaboravljajte dobro činiti i dijeliti dobra s drugima, jer s takvim žrtvama ugađate Bogu.

17 Slušajte svoje starješine i budite im podložni, jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji imaju o tomu dati račun! Neka to čine veselo, a ne sa žalošću, jer to za vas ne bi bilo korisno.

18 Molite za nas! Uvjereni smo, naime, da imamo dobru savjest, odlučni da se u svemu dolično vladamo.

19 A osobito vas molim da to činite kako bih se što prije vratio k vama.

20 I neka vas Bog, izvor mira, koji je izveo od mrtvih našega Gospodina Isusa, toga velikog pastira ovaca po krvi vječnoga Saveza,

21 osposobi za svaku vrstu dobra djela, da možete izvršiti njegovu volju! Neka ostvari u nama ono što je pred njim ugodno po Isusu Kristu, komu neka bude slava u vijeke vjekova! Amen.

22 Molim vas, braćo, da lijepo saslušate ovu opomenu, jer sam vam je ukratko napisao.

23 Znajte da je oslobođen naš brat Timotej, s kojim ću vas, ako brzo dođe, pohađati.

24 Pozdravite sve svoje starješine i sve svete! Oni iz Italije pozdravljaju vas.

25 Milost neka je s vama svima! Amen.

Jakovljeva

POSLANICA

Vjera mora biti djelotvorna i ljubavlju proniknuta

1 Jakov, sluga Boga i Gospodina Isusa Krista, dvanaestim plemenima, rasijanim među neznabošcima, pozdrav.
2 Smatrajte potpunom radošću, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje,
3 znajući da kušnja vaše vjere stvara strpljivost.
4 A strpljivost neka ima savršeno djelo, da vi budete savršeni; bez ikakva nedostatka.
5 Ako komu od vas nedostaje mudrosti, neka traži od Boga, koji svima daje obilno i bez prigovora, i dat će mu je.
6 Ali neka traži s vjerom, bez sumnjanja,

jer je onaj koji sumnja sličan morskom valovlju koje vjetar goni sad ovamo sad onamo.

7 Takav čovjek neka ne misli da će što primiti od Gospodina,

8 jer je čovjek razdijeljenom dušom nestalan u svim putovima svojim.

9 Neka se brat niskog položaja hvali svojim uzvišenjem,

10 a bogati svojim poniženjem, jer će proći kao cvijet od trave.

11 Jer čim iziđe sunce s gorućom vrućinom, uvene travu, te otpadne njezin cvijet i propadne sva ljepota njegova. Tako će i bogati iščeznuti sa svojim pothva-

Jakovljeva

826

tima.

12 Blago čovjeku koji odolijeva kušnji, jer će, kad se pokaže prokušanim, primiti vijenac života, koji je Bog obećao onima koji ga ljube!

13 Neka nitko u napasti ne rekne: "Bog me napastuje." Bog ne može biti napastovan na zlo, a niti sam ikoga napastuje.

14 Naprotiv, svakoga napastuje njegova vlastita požuda. Ona ga izvlači i mami.

15 Zatim požuda, pošto začne, rađa grijeh, a grijeh, kad je gotov, rađa smrt.

16 Ne varajte se, ljubljena braćo moja:

17 svaki dobar dar, svaki savršen poklon dolazi odozgor, od Oca Stvoritelja svjetla, u koga nema ni promjene, ni zasjenjenja zbog mijene.

18 On nas dragovoljno rodi riječju istine, da budemo prvenci među njegovim stvorenjima.

19 Ovo znajte, ljubljena braćo moja: Neka svaki čovjek bude brz na slušanje, a spor na govor, spor na srdžbu,

20 jer čovječja srdžba ne čini što je pred Bogom pravedno.

21 Zato odbacite od sebe svaku nečistoću, zadnji ostatak zloće, i ponizno prihvatite u vas usađenu Riječ koja može spasiti vaše duše!

22 Ali budite izvršitelji riječi, a ne samo slušatelji koji zavaravaju sami sebe!

23 Jer, ako tko sluša Riječ, a ne izvršuje je, sličan je čovjeku koji motri svoje naravno lice u zrcalu;

24 promotri se i ode, i odmah zaboravi kakav je bio.

25 Ali tko zagleda u savršeni zakon slobode i ustraje u njemu, ne kao zaboravan slušatelj, nego djelotvoran vršitelj, taj je blagoslovljen u svojem djelu.

26 Ako tko među vama misli da je pobožan, a ne zauzdava svojega jezika, nego vara svoje srce, njegova je pobožnost bezvrijedna.

27 Cisto i dostojno bogoslužje pred Bogom i Ocem jest ovo: pohađati sirote i udovice u njihovoj nevolji i čuvati samoga sebe čistim od ovoga svijeta.

Vjera i ljubav bližnjega, Mrtva vjera

2 Braćo moja, nemojte imati vjeru u našega Slavnoga Gospodina Isusa Krista s pristranošću.

2 Jer ako bi došao na vaš sastanak čovjek sa zlatnim prstenom i sjajnim odijelom, a ako bi došao i siromah u bijednoj haljini,

3 i da pogledate onoga u sjajnom odijelu te mu reknete: "Ti sjedi ovdje, na počasno mjesto!" A siromahu reknete: "Ti stoj tamo!" ili "Sjedi pokraj mojega podnožja!"

4 Ne pravite li tako razliku među sobom i

ne postajete li kao suci koji zlo misle i sude?

5 Cujte, moja ljubljena braćo: nije li Bog izabrao siromahe ovoga svijeta, da budu bogati u vjeri i baštinici Kraljevstva, obećanoga onima koji ga ljube?

6 A vi ste prezreli siromaha! Zar vas upravo bogataši ne tlače i ne vuku na sudove?

7 Zar upravo oni ne psuju lijepo ime koje nosite?

8 Ako izvršite kraljevski Zakon u skladu s Pismom: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe!" Dobro postupate.

9 Ali ako pokazujete pristranost prema osobama, činite grijeh, i Zakon vas osuđuje kao prijestupnike.

10 Jer svaki tko drži Zakon, a spotakne se samo u jednom, postaje krivac za sve.

11 Jer onaj koji je reče: "Ne čini preljuba!" Reče i: "Ne ubij!" Ako ne učiniš preljuba a ubiješ, postaješ prijestupnik Zakona.

12 Govorite i radite kao ljudi koji imaju biti suđeni po Zakonu slobode!

13 Jer onoga koji ne bude iskazivao milosrđa zadesit će sud bez milosrđa; a milosrđe ima veću slavu od suda.

14 Sto koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Zar ga vjera može spasiti?

15 Ako su neki brat ili neka sestra goli i bez svakidašnje hrane,

16 pa im netko od vas rekne: "Idite u miru, ugrijte se i nasitite se!" a ne date im ono što im je potrebno za tijelo, što vam to koristi?

17 Tako je i sa samom vjerom: ako nema djela, mrtva je.

18 A netko će reći: "Ti imaš vjeru, a ja imam djela." Dokaži mi svoju vjeru odvojeno od djela, a ja ću tebi dokazati svoju vjeru djelima!

19 Ti vjeruješ da ima samo jedan Bog. Dobro činiš! I zli duhovi to vjeruju i dršću!

20 Želiš vidjeti, luđače, da je vjera bez djela beskorisna?

21 Zar nije bio naš otac Abraham djelima pokazan opravdanim kad je prineo na žrtvenik svojega sina Izaka?

22 Vidiš da je vjera surađivala s njegovim djelima i djelima se vjera usavršila.

23 Tako se ispunilo Pismo koje govori: "Vjerovao je Abraham Bogu, i to mu se uračunalo u pravednost, te je postao Božji prijatelj.

24 Vidite da čovjek bude opravdan djelima, a ne samo vjerom.

25 Nije li se isto tako djelima opravdala i Rahaba, bludnica, kad je primila glasnike te ih izvela drugim putem?

26 Kao što je tijelo mrtvo bez duše, tako je i vjera mrtva bez djela.

3 Braćo moja, ne budite mnogi učitelji, znajući da ćemo za to biti strože sudeni.

2 Jer mi u mnogom pogriješimo. Ako tko u govoru ne pogriješi, on je savršen čovjek, sposoban zauzdati i cijelo tijelo.

3 Ako stavimo konjima uzde u usta da nam se pokoravaju, možemo upravljati cijelim njihovim tijelom.

4 Pogledajte i lađe! Njima, iako su velike i premda ih gone silni vjetrovi, upravlja vrlo malo kormilo kamo god kormilarova volja hoće.

5 Tako je i jezik malen ud, ali se može ponositi velikim stvarima. Pazite, kakve li male vatre, a koliku šumu zapali!

6 A jezik je vatra koja postaje sav opaki svijet, postavljen među našim udovima, te onečišćuje svu našu osobu i zapaljen od pakla, zapaljuje sav naš život.

7 Uistinu, svakovrsne zvijeri i ptice, gmazovi i morske životinje mogu se ukrotiti, i ukroćene su od ljudskog roda.

8 Ali jezika nitko ne može ukrotiti. On je nemirno zlo, puno je smrtonosnoga otrova.

9 Njim blagoslivljamo Gospodina i Oca, i njim proklinjemo ljude koji su stvoreni na sliku Božju.

10 Iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo. To ne smije, braćo moja, tako biti.

11 Zar izvor na isti otvor toči slatku i gorku vodu?

12 Zar može, braćo moja, smokva roditi maslinama ili trs smokvama? Tako ni slan izvor ne može dati slatke vode.

13 Tko je među vama mudar i pametan, neka dobrim življenjem pokaže da su mu djela učinjena s blagošću mudrosti!

14 Ako li u srcu svojemu nosite gorku zavist i sebičnost, nemojte se ponositi i lagati protiv istine!

15 Ta, naime, mudrost ne dolazi odozgor, već je ona zemaljska, ljudska, davolska,

16 jer gdje je zavist i sebičnost, tamo je javni nered i svaka vrsta zlih djela.

17 A mudrost koja dolazi odozgor jest prije svega čista, zatim mirotvorna, blaga, dobronamjerna, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana i iskrena.

18 U miru se sije plod, to jest pravednost, za one koji prave mir.

Plodovi pohlepe. Opasnost oholosti

4 Odakle dolaze borbe i odakle svađe među vama? Nije li odavde: od vaših požuda što se bore u vašim udovima?

2 elite, i nemate? Tada ubijate. Strastveno žudite, i ne možete postići? Tada se borite i ratujete. Nemate jer ne molite.

3 Molite, ali ne dobivate, jer molite s griješnom nakanom: da to potrošite u svo-

Jakovljeva

jim požudama.

4 Preljubničke duše, zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu? Dakle, tko god hoće da bude prijatelj svijetu, postaje neprijatelj Bogu.

5 Mislite li da uzalud Pismo govori: "Ljubomorno čezne Duh što ga je nas-tanio u nama"?

6 Time daje veću milost. Zato govori: "Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost."

7 Zato se pokorite Bogu! Oduprite se davlu, pa će on pobjeći od vas!

8 Približite se k Bogu, pa će se i on približiti k vama! Grješnici, operite ruke! Vi sa razdijeljenom dušom, očistite srca!

9 Zatužite i zaplaćite! Neka se vaš smijeh pretvori u tugu, a radost u žalost!

10 Ponizite se pred Gospodinom, i on će vas uzvisiti!

11 Braćo, ne ocrnjuje jedan drugoga! Tko ocrnjuje svojega brata ili sudi svojega brata, ocrnjuje Zakon i sudi Zakon. A ako sudiš Zakon, nisi vršitelj Zakona, nego njegov sudac.

12 Samo je jedan zakonodavac i sudac: onaj koji može spasiti i uništiti. A tko si ti koji sudiš bližnjega?

13 Pazite sad, vi koji govorite: "Danas ili sutra poći ćemo u ovaj ili onaj grad, tamo ćemo provesti jednu godinu, trgovati i učiniti uspjeh,"

14 vi takvi koji ne znate što će biti sutra! Pa što je vaš život? Vi ste dim koji se čas pokaže i zatim nestane.

15 Mjesto da govorite: "Ako Gospodin hoće, živjeti ćemo i činit ćemo ovo ili ono,"

16 vi se sada hvalite u svojoj nadutosti. Svako je takvo hvalisanje zlo.

17 Tko dakle može dobro činiti, a ne čini, čini grijeh.

Opasnost bogatstva

5 Hajde sada, bogataši, plaćite i jaučite nad nevoljama što dolaze na vas!

2 Vaše će bogatstvo istrunuti a vaše haljine izgristi moljci.

3 Vaše zlato i srebro uhvatiti hrđa; njihova će hrđa biti svjedočanstvo protiv vas i kao oganj progutati će vaša tjelesa. Još ste skupljali blago za posljednje dane.

4 Doista, više nadnica radnika koji su obirali vaše njive, a koju ste im varanjem uskratili, i vika tih žetelaca doprla je do ušiju Gospodina nad vojskama.

5 Živjeli ste na zemlji raskošno i razvratno, utovili ste svoja srca, kao na dan klanja.

6 Osudili ste, ubili ste pravednika, i on vam se ne može suprotstavljati.

7 Zato budite strpljivi braćo, do dolaska Gospodinova. Pazite! Poljođjelac

Jakovljeva

828

iščekuje skupocjen rod od zemlje, strpljivo čekajući na njega, dok ne primi ranu i kasnu kišu.

8 Strpite se i vi i učvrstite svoja srca, jer je blizu dolazak Gospodinov.

9 Ne uzdišite mrmljajući, braćo, jedan protiv drugoga, da ne budete osuđeni! Pazite! Sudac stoji pred vratima!

10 Za uzor strpljiva podnošenja nevolja uzmite, braćo, proroke koji su govorili u ime Gospodinovo!

11 Pazite! Mi proglašujemo blaženima one koji su ustrajali. Za Jobovu ste strpljivost čuli, a vidjeli ste i svršetak Gospodinov. Jer Gospodin je pun samilosti i milosrđa.

12 Povrh svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom, ni zemljom, ni ikakvom drugom zakletvom. Nego neka vaš "da," bude "da," a vaš "ne," neka bude "ne," da ne padnete pod osudu.

13 Pati li tko među vama? Neka se moli. Veseli li se tko? Neka pjeva hvalospjev.

14 Boluje li tko među vama? Neka sebi dozove crkvene starješine! Oni neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodinovo.

15 pa će molitva učinjena s vjerom spasiti bolesnika! Gospodin će ga podići, i ako je sagriješio, oprostit će mu se.

16 Stoga, ispovijedajte grijehe jedan drugomu i molite jedan za drugoga da ozdravite! Mnogo može učiniti ustrajna i usrdna molitva pravednika.

17 Ilija je bio čovjek koji je patio kao i mi; usrdno je molio da ne bude kiše, i kiša nije pala na zemlju tri godine i šest mjeseci.

18 Zatim je ponovno molio, pa je nebo dalo kišu, i zemlja je donijela svoj rod.

19 Braćo moja, ako tko od vas odluta od istine pa ga tko obrati,

20 neka zna da će onaj koji odvrati grješnika s njegova krivog puta spasiti njegovu dušu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha.

Prva Petrova

POSLANICA

Treba biti svet

1 Petar, apostol Isusa Krista, onima od Raseljeničtva u Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji,

2 izabranim po predznanju Boga Oca za posvećenje koje ostvaruje Duh, da se pokore Isusu Kristu i budu posćkropljeni njegovom krvlju. Milost vam i mir u obilju!

3 Neka bude hvaljen Bog i Otac našega Gospodina Isusa Krista, koji nas po svomemu velikom milosrđu ponovno rodi za živu nadu, uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih,

4 za neprolaznu, čistu, neuvelu baštinu koja vam stoji saćuvana u nebu,

5 vama koje snaga Božja po vjeri ćuva za spasenje što već stoji spremno da se objavi u posljednje vrijeme.

6 Zato ćete klicati od radosti, iako se jedan ćas, ako to mora biti, budete ožalostili raznim kušnjama,

7 da se vrijednost vaše vjere, koja je dragocjenija od propadljivog zlata, koje kad se kuća u vatri, može pokazati na hvalu, slavu i ćast u ćasu kad se pojavi Isus Krist,

8 kojega ljubite iako ga niste vidjeli. Njega još sada ne vidite, ali vjerujući klicćete od veselja neizrecivom i proslavljenom radoću,

9 jer ćete postići svrhu svoje vjere—spasenje vaših duća.

10 Ovo su spasenje istraživali i ispitivali proroci, koji su prorekli vama određenu milost koja će doći,

11 ispitućuci na koje i na kakvo je vrijeme upućivao Kristov Duh, koji je bio u njima, kad je unaprijed navješćivao Kristu određene patnje i proslavljenje što dolazi iza toga.

12 Bilo im je otkriveno, da nisu za sami sebi, nego nama služili ovim što vam se sada objavilo po onima koji su vam propovijedali Radosnu vijest uz pomoć Duha Svetoga koji je poslan s neba—ono u što anđeli žele zaviriti.

13 Zato opašite bokove svojega uma, budite trijezni, potpuno stavite svoju nadu u milost koja će vam se donijeti u ćasu objave Isusa Krista!

14 Buduću da ste poslušna djeca, ne vladajte se prema strastima iz vremena vašega neznanja,

15 već kao što je svet onaj koji vas je pozvao i vi budite sveti u svemu življenju,

16 jer stoji napisano: "Budite sveti jer sam ja svet!"

17 Ako dakle zovete Ocem onoga koji bez pristranosti sudi po djelima svakoga pojedinca, provodite sa strahom vrijeme svojega boravka u tudini!

18 Znajte da niste otkupljeni nećim raspadljivim, kao srebro ili zlato, od svojega bezvrijednog, od otaca baštinjenog, načina života,

19 nego skupocjenom krvlju Krista kao nevina Janjeta i bez mane.

20 On je uistinu bio predodređen prije postanka svijeta, ali se tek na kraju vremena očitovao zbog vas.

21 Po njemu vjerujete u Boga, koji ga je uskrsnuo od mrtvih i dao mu slavu, tako da vaša vjera i nada bude u Bogu.

22 Pošto ste pokoravanjem istini očistili svoje duše kroz Duha, i iskrenu bratsku ljubav, čistim srcem ljubite žarko jedan drugoga.

23 jer ste ponovno rođeni, ne iz raspadljivog, nego iz neraspadljivog sjemena: riječju živoga i vječnog Boga.

24 jer "svačije tijelo je kao trava, sva njegova slava kao cvijet od trave: trava se osuši i cvijet joj otpadne,

25 ali riječ Gospodinova zauvijek ostaje." A to je ta riječ koja vam je propovijedana kao Radosna vijest.

Za stopama Kristovim

2 Stoga, odložite od sebe svu zloću i svu lukavost, licemjerje, zavisti i klevetanja.

2 Kao rođena dječica, čeznite za čistim mlijekom riječi, da po njemu možete rasti,

3 ako ste zbilja iskusili da je Gospodin milostiv.

4 Pristupite k njemu, kao živom kamenu od ljudi odbačenju, ali od Boga izabranu i dragocjenu,

5 i vi kao živo kamenje, ugrađeni u duhovnu kuću, sveto svećenstvo, da prinosi duhovne i Bogu prihvatljive žrtve po Isusu Kristu.

6 Zato u Pismu piše i ovo: "Evo na Sionu postavljam glavni ugaoni kamen, izabran, dragocjen; tko vjeruje u njega, sigurno neće biti postiden."

7 Zato, vama koji vjerujete, On je dragocjen; a onima koji su nepokorni: "Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen,"

8 i: "Pećina sablazni i kamen spoticanja." O njega se spotiču jer su neposlušni Riječi, tomu su i određeni.

9 Vi ste izabrani naraštaj, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, narod čudnovat, određen za Božju svojinu, da razglasite slava djela onoga koji vas je pozvao iz tame u svoje divno svjetlo.

10 Nekoć niste bili narod, a sada ste narod Božji; nekoć bez milosrđa, a sada ste postigli milosrđe.

11 Ljubljeni, molim vas kao došljake i putnike, klonite se tjelesnih požuda, koje se bore protiv duše!

12 Vladajte se lijepo među neznabošcima da bi u onomu u čemu vas sada klevetaju kao zločince, zbog vaših dobrih djela, kad ih promatraju, pomno hvalili

1 Petrova

Boga na dan pohoda!

13 Pokoravajte se svakoj ljudskoj ustanovi zbog Gospodina: bilo kralju, jer je vrhovnik.

14 bilo upraviteljima, jer ih on šalje da kažnjavaju one koji čine zlo, a pohvaljuju one koji čine dobro!

15 Jer je tako volja Božja: da čineći dobro ušutkate neosnovan govor bezumnih ljudi.

16 kao slobodni, ali ne da vam je sloboda pokrivalom zloće, već kao sluge Božje!

17 Sve poštujte, braću ljubite, Boga se bojte, kralja častite!

18 Sluge, budite pokorni svojim gospodarima sa svim dužnim poštovanjem, ne samo dobrima i blagima nego i onima koji su mučne čudi!

19 Jer je ovo dobro i pohvalno pred Bogom, ako netko zbog Boga podnosi žalosti, te trpi nepravедno.

20 Kakva je, naime, slava u tomu ako ćete krivi strpljivo podnositi udarce? Ali ako ćete strpljivo podnositi trpeći što dobro činite, to je ugodno kod Boga.

21 Ta na to ste i pozvani, jer je i Krist trpio za vas i ostavio vam primjer da idete njegovim stopama:

22 On koji nije počinio grijeha i u čijim se ustima nije našlo prijevare";

23 On, koji kad je bio vrijeđan, nije za uzvrat vrijeđao, kad je mučen nije prijetio, nego je sebe prepuštao pravednom Sucu;

24 On koji je sam u svojem tijelu naše grijeha ponio na križ, da mi, umrijevši svojim grijesima, živimo u pravednosti; sa čijim ste modricama iscijeljeni.

25 Jer vi ste lutali, naime kao izgubljene ovce, ali ste se sada vratili k Pastiru i Čuvaru vaših duša.

Ponašanje vjernika u sadašnjem progonu

3 Isto tako, vi žene, budite pokorne svojim muževima, da i oni koji možda ne vjeruju Riječi, budu pridobiveni bez riječi ponašanjem vas žena

2 kada budu promatrali vaše čisto vladanje puno poštovanja.

3 Vaš nakit neka ne bude vanjski, umjetno spletena kosa, stavljanje zlatnog nakita, odijevanje raskošnih haljina.

4 Mjesto toga, neka bude unutrašnja osoba od srca, odjevena u neraspadljiv nakit, krotak i miran duh, ono što je dragocjeno pred Bogom.

5 Jer na taj su se način i nekoć kitile svete žene, koje su se uzdale u Boga. One su se pokoravale svojim muževima,

6 kao što se Sara pokoravala Abrahamu i zvala ga gospodarem, čije ste vi kćeri ako činite dobro i ne bojite se nikakva zastrajavanja.

7 Isto tako vi muževi, živite zajedno s

1 Petrova

830

njima, s razumijevanjem. Iskazujte poštovanje ženi kao slabijem biću, i kao subaštinicama milosti života, da vaše molitve ne naidu na zapreku.

8 Na kraju, svi budite jednodušni, puni suosjećanja, bratske ljubavi, milosrđa i poniznosti!

9 Ne vraćajte zlo za zlo, ni uvredu za uvredu, već naprotiv blagoslivljajte, znajući da ste zato pozvani, da baštinite blagoslov!

10 Jer: "Onaj tko hoće ljubiti život i iskusiti sretne dane, neka sustegne jezik svoj od zla i usne svoje od loših riječi;

11 neka se ukloni od zla i neka čini dobro; neka teži za mirom i za njim ide,

12 jer Gospodin ima oči na pravednicima, i uši svoje priklanja molitvama njihovim, a lice se Gospodinovo okreće protiv onih koji čine zlo!"

13 Pa tko će vam nauditi ako budete zaneseni za dobro?

14 Stoviše, blago vama ako biste i trpjeli zbog pravednosti! "Nemojte se od njihove prijetnje ni zastrašiti ni zbuniti!"

15 Nego svetite Gospodina Boga u svojim srcima, i budite uvijek spremni na odgovor svakomu tko vas zatraži razlog nade koja je u vama, i to ponizno s poštovanjem.

16 Imajući dobru savjest, da se oni koji ocrnjuju vaše dobro vladanje u Kristu posrame u onomu u čemu vas kleveću!

17 Bolje je, naime, ako bi htjela volja Božja, da trpite čineći dobro nego čineći zlo.

18 Jer i Krist je jedanput umro zbog grijeha, pravedan za nepravedne, da nas privede k Bogu; on koji je bio ubijen u tijelu, ali oživio duhom.

19 U duhu je otišao propovijedati duhovima koji su se nalazili u tamnici,

20 onima koji su nekoć bili nepokorni kad ih je Božja strpljivost uporno čekala, u vrijeme Noe, kad se gradila lađa u koju se sklonio mali broj, svega osam duša, i bio spašen vodom.

21 Slično i vas sada spašava krštenje; ono nije uklanjanje tjelesne nečistoće, nego Bogu upravljena molitava za dobru savjest, uskrnućem Isusa Krista,

22 koji je uzašao na nebo, te sjedi s desne strane Božje, pošto su se njemu anđeli, vlasti i sile pokorili.

Nаша smrt s Kristom. Sud Božji

4 Stoga, pošto je Krist patio za nas u tijelu, i vi se naoružajte istom mišlju, jer onaj koji je trpio tijelom prekinuo je s grijehom,

2 da provedete ostatak tjelesnog života ne više prema ljudskim strastima, već po volji Božjoj.

3 Dosta je što ste u prošlom vremenu

vršili volju neznabožaca živeći u razvratnostima, strastima, pijančevanju, razuzdanim gozbama, pijankama i zločinčkim idolopoklonstvima.

4 Zato se sad čude da se ne slijevate s njima u istu široku rijeku razuzdanosti, te vas tako vrijeđaju.

5 Oni će o tomu polagati račun onomu koji je spreman da sudi žive i mrtve.

6 Zbog toga je i mrtvima propovijedana Radosna vijest, da mogu primiti suđenje kao ljudi u tijelu, a da žive dalje duhom po Bogu.

7 Blizu je svršetak svega; stoga, budite trijezni da se možete posvetiti molitvi!

8 Prije svega, imajte žarku ljubav jedan prema drugomu; jer "ljubav će pokriti mnoge grijeha."

9 Budite gostoljubivi jedan prema drugomu bez mrmljanja!

10 Služite jedan drugoga sa milošću kakvu je tko primio, kao dobri upravitelji mnogovrsne Božje milosti!

11 Ako tko govori, neka govori riječi Božje! Ako se tko služi darom služenja, neka je svjestan da radi snagom koju Bog daje, da se u svemu hvali Bog po Isusu Kristu, komu pripada slava i vlast u vijeke vjekova! Amen.

12 Ljubljeni, ne čudite se vatri koja vas stiže za vaše kušanje, kao da vam se što neobično događa!

13 Naprotiv, radujte se što ste dionici u Kristovim patnjama, da se možete radovati i veseliti i u čas kad se objavi njegova slava!

14 Blagoslovljeni ste ako vam se izruguju zbog Kristova imena, jer tada Duh slave i Duh Božji počiva na vama: dakle oni ga hule, a vi ga slavite.

15 Nitko od vas neka ne trpi kao ubojica ili kao lopov, kao zločinac ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove!

16 Ali, ako tko trpi kao kršćanin, neka se ne stidi za to, već neka slavi Boga u to ime,

17 jer je vrijeme da počne sud s kućom Božjom! Ako dakle počinje s nama, kakav će biti svršetak onih koji se ne pokoravaju Božjoj Radosnoj vijesti?

18 Dakle: "ako se pravednik jedva spašava, gdje će se pokazati bezbožnik i grješnik?"

19 Zato neka i oni koji trpe prema volji Božjoj preporuče svoje duše onomu u dobrim djelima, kao vjernom Stvoritelju!

Opomene starješinama i vjernicima

5 Starješine koje su među vama opominjem ja, starješina kao i oni, svjedok Kristovih muka i sudionik slave koja će se uskoro očitovati:

2 Pasite stado Božje koje je među vama i nadzirite ga, ne prisilno, nego drago-

voljno; ne zbog lošeg dobitka, nego oduševljeno!

3 Ne gospodarite nad onima koji su vam povjereni, nego budite uzorom stadi!

4 A kad se pojavi Vrhovni pastir, primit ćete vijenac slave koji neće uvenuti.

5 Isto tako, vi mladići, pokoravajte se starješinama. Da, svi se vi podložite jedan drugomu i svi se odjenite u poniznost, jer "Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost."

6 Ponizite se dakle pod moćnom rukom Božjom, da vas On uzvisi u svoje vrijeme.

7 Svu svoju brigu bacite na njega, jer se On brine za vas.

8 Budite trijezni i revnujte: vaš protivnik davao, obilazi oko kao ričući lav, tražeći koja ga proždere.

1 Petrova

9 Oduprite mu se čvrsti u vjeri, znajući da vaša braća, koja su po svijetu, podnose iste patnje!

10 Ali neka Bog sve milosti, onaj koji vas je u Kristu pozvao u svoju vječnu slavu, sam će vas, kad budete malo trpjeli, usavršiti, učvrstiti, ojačati i utvrditi.

11 Njemu neka bude slava i vlast u vijeke vjekova! Amen.

12 Ukratko vam pišem po Silvanu, vjernom bratu, kako ga ja držim, da vas opomenem i da vam posvjedočim da je ovo prava milost Božja u kojoj jeste!

13 Pozdravlja vas crkva koja je u Babilonu, izabrana s vama, i Marko, moj sin.

14 Pozdravite jedan drugoga poljupcem ljubavi! Mir vama svima koji ste u Isusu Kristu. Amen.

Druga Petrova

POSLANICA

Veličina Kristovih dobara i čvrstoća vjere

1 Simun Petar, sluga i apostol Isusa Krista, onima koji su pravednošću našega Boga, Spasitelja Isusa Krista, primili istu dragocjenu vjeru kao i mi.

2 Milost i mir vama u umnožen po spoznaji Boga i Isusa našega Gospodina!

3 Njegova Božanska sila obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost, spoznajom onoga koji nas je pozvao svojom slavom i dobrotom:

4 tim nas je obdario skupocjenim i najvječim obećanim dobrima, da po njima, pošto umaknemo pokvarenostima zbog opake požude u svijetu, postanete dionici Božanske naravi.

5 Zbog toga uložite sav napor da pokažete svojom vjerom krepost, a krepošću znanje.

6 s znanjem uzdržljivost, s uzdržljivošću postojanost, s postojanošću pobožnost, **7** s pobožnošću bratsku ljubav, s bratском ljubavi ljubav!

8 Jer ako imate ovo i time obilujete, nećete biti ni besposleni ni besplodni u spoznaji našega Gospodina Isusa Krista. **9** Komu ove kreposti nedostaju, on je slijep, kratkovidan; zaboravio je da je očišćen od svojih prošlih grijeha.

10 Zato, braćo, budite revniji da u vlastitu korist učvrstite svoj poziv i izbor! Radeći tako, nećete se nikada spotaknuti.

11 Tako će vam se pružiti sve što je potrebno za ulazak u vječno kraljevstvo našega Gospodina, Spasitelja Isusa Krista.

12 Zato ću vas uvijek podsjećati na ovo,

premda sve i sami znate i učvršćeni ste u sadašnjoj istini.

13 Smatram da je pravo, dokle god sam u ovom šatoru, da vas budim potješćam,

14 znajući da ću brzo odložiti svoj šator, kako mi je i naš Gospodin Isus pokazao.

15 Stoviše ja ću se pobrinuti da se i poslije moje smrti u svakoj prilici možete sjećati ovoga.

16 Jer nismo vam navijestili moć i dolažak našega Gospodina Isusa Krista držeći se lukavo izmišljene bajke, nego jer smo bili očevici njegova Veličanstva.

17 On je, naime, primio čast i slavu od Boga Oca kad mu je od tako uzvišene Slave došao glas: "Ovo je moj ljubljani Sin, s njime sam vrlo zadovoljan."

18 I taj glas koji je došao s neba mi smo čuli kad smo bili s njim na svetoj gori.

19 I tako nam je sada čvršća proročanska riječ, vi dobro činite što gledate u nju, kao u svjetiljku koja svijetli u tamnomu mjestu, dok ne osvane dan i dok se ne pomoli Danica u vašim srcima.

20 Najprije znajte, da nijedno proročanstvo u Pismu nije samovoljno tu-maćenje.

21 Jer proročanstvo nije nikad došlo od ljudskoga htijenja, nego su sveti Božji ljudi govorili kako su bili potaknuti Duhom Svetim.

Čuvati se lažnih učitelja

2 A bilo je isto tako i lažnih proroka u izabranom narodu, kao što će i među vama biti krivih učitelja, koji će kradom unijeti pogubna krivovjerja i koji će, ni-jećući Gospodina što ih je otkupio, navu-

2 Petrova

832

ći na sebe brzu propast.

2 I mnogi će poći za njihovom razvratnošću, zbog njih će se zlo govoriti o putu istine.

3 Iz lakomosti iskoristavat će vas izmišljenim riječima. Njihova je osuda već odavno pripravna i njihova propast ne drijema.

4 Ako, naime, Bog nije poštediti anđela koji su sagraješili, već ih strmoglavio u pakao i predao mračnim bezdanima gdje ih čuva za Sud;

5 ako nije poštediti staroga svijeta, već samo Nou, glasnika pravednosti, sa sedam drugih sačuvaovao kad je spustio potop na svijet bezbožnika;

6 ako je osudio na propast gradove Sodomu i Gomoru, pretvorio ih u pepeo i postavio ih za primjer budućim bezbožnicima;

7 ako je izbavio pravednoga Lota, koji je teško patio od raspuštenosti tih zločinaca

8 (jer ovaj pravednik, dok je živio među njima, mučio je svoju pravednu dušu iz dana u dan promatrajući i slušajući njihova griješna djela)—

9 to znači da Gospodin znađe kako izbaviti prave štovatelje iz kušnje, a bezbožnike sačuvati za dan Suda.

10 posebno one koji su utonuli u požudu počinjenih ružnih grijeha, idu za tijelom i preziru vlasti. Oni, obijesni i drski, ne boje se vrijeđati dostojanstvenike,

11 Dok anđeli, iako su od njih jači i snažniji, ne izriču uvredljive osude protiv njih kod Gospodina.

12 A oni, poput nerazumnih životinja koje su po prirodi određene da budu hvatane i ubijane, uvredljivim riječima napadaju ono što ne poznaju, te će biti uništeni kao i one:

13 Primit će plaću koja se daje za nepravednost, kao i oni koji smatraju uživanjem svakodneвно veselje. Nečista i nakazna stvorenja, koja uživaju u svojem nasladama kad se goste s vama.

14 Njihove su oči pune požude za preljubnicom i ne odustaju od grijeha. Oni zavode nestalne duše; imaju srce ogrezlo u lakomstvu. Prokleta stvorenja!

15 Ostavili su pravi put i otišli stranputicom, sljedeći Bosorova sina Balaama, koji je volio plaću nepravednosti.

16 Ali primi ukor za svoju zloću: jedna nijema magarica progovori ljudskim glasom i spriječi prorokovo ludilo.

17 Oni su bezvodni izvori, oblaci magle koje tjera vihor; za njih se čuva tamnost mraka zauvijek.

18 Jer oni govore velike naduvane riječi ispraznosti, oni privlače tjelesnim požudama i razuzdanostima one koji su i tek izbjegli od onih koji žive u zabludi.

19 Dok im oni obećavaju slobodu, sami su robovi propasti, jer od koga je čovjek pobijeden tomu istomu mora i robovati.

20 Ako se, naime, oni koji su pravom spoznajom Gospodina Spasitelja Isusa Krista izbjegli pokvarenosti svijeta opet upletu u nju iako ih ona nadvlada, tim njihovo posljednje stanje bude gore od prijašnjega.

21 Njima bi, uistinu, bolje bilo da uopće nisu priznali puta pravednosti, nego da, pošto su ga upoznali, okrenu leđa svetoj zapovijedi koja im je predana.

22 Nego se njima događa ono što veli istinita poslovice: "Pas se vraća na svoju bljuvotinu" i "svinja, pošto je oprana, vraća se u kaljužu da se valja."

Nauk lažnih učitelja

3 Ljubljani, pišem vam ovu drugu poslanicu (u objema opomenom budim vaš čisti razum,

2 te da se spominjete riječi koje su unaprijed navijestili sveti proroci i zapovijedima Gospodina i Spasitelja predanih vam po nama apostolima.

3 Ovo prije svega znajte: na kraju vremena pojavit će se izrugivači, koji će živjeti prema vlastitim požudama,

4 I govoriti: "Gdje je njegov obećani dolazak? Jer otkada su umrli naši očevi, sve i dalje ostaje kao što je bilo od početka stvaranja."

5 Zato oni hotimično zaboravljaju na riječ Božju da su nebesa bila odavno i zemlja koja je iz vode i među vodama.

6 Zato je ondašnji svijet uništen, bio potopljen vodom.

7 A sadašnja nebesa i sadašnja zemlja, ista je riječ pohranila za oganj i čuva ih do dana Suda i propasti bezbožnih ljudi.

8 Ljubljani, ne smije biti nepoznato: da je u očima Gospodina jedan dan kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan.

9 Ne odustaje Gospodin od izvršenja obećanja, kako to neki misle, nego vas strpljivo podnosi jer neće da se itko izgubi, nego da svi pristupe pokajanju.

10 Ali će doći dan Gospodinov kao lopov po noći: u taj će dan nebesa iščeznuti s velikom lomljavom, sastavi će se u ognju rastopiti, a zemlja sa svojim ostvarenjima izgorjet će.

11 Budući da će se ovo sve tako raspasti, kakvi sve onda morate biti svetim življenjem i pobožnošću,

12 dok sa željom očekujete brzi dolazak dana Božjega, čijim će se dolaskom nebesa s vatrom spaliti, a sastojci će se od žestoke vrućine rastopiti!

13 Ali mi očekujemo, prema njegovu obećanju, nova nebesa i novu zemlju, gdje prebiva pravednost.

14 Zato, ljubljени, dok ovo čekate, brižno nastojte da bez ljage i mane budete u njegovim očima u miru!

15 A strpljivost našega Gospodina smatrajte prilikom za spasenje, kao što vam je i naš ljubljени brat Pavao prema danoj mu mudrosti pisao.

16 On to čini i u svim poslanicama u kojima govori o ovom. U tim poslanicama ima teško razumljivih mjesta, koja

neuki i nepostojani ljudi izvrću, kao i ostala Pisma, na svoju vlastitu propast.

17 Stoga, ljubljени, jer ovo unaprijed znate, čuvajte se da i vi ne otpadnete od svoje postojanosti, zavedeni zabludom zločinaca.

18 Stoviše, rastite u milosti i pravoj spoznaji našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista! Njemu slava sada i zauvijek! Amen.

Prva Ivanova

POSLANICA

Zajedništvo s Ocem i Sinom

1 Ono što je bilo od početka, što smo čuli, što smo svojim očima vidjeli, što smo promatrali i što su naše ruke opipale o Riječi života—

2 da, život se očitovao, mi smo ga vidjeli i svjedočimo za njega, i navješćujemo vam život vječni, koji je bio kod Oca i koji se je nama objavio—

3 ono što smo vidjeli i čuli, to navješćujemo i vama, da i vi imate s nama zajedništvo. A naše je zajedništvo s Ocem i Sinom njegovim Isusom Kristom.

4 Mi vam ovo pišemo da vaša radost bude potpuna.

5 A ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju vam objavljujemo. Bog je svjetlo i nikakve tame nema u njemu.

6 Ako tvrdimo da smo u zajednici s njim, a živimo u tami, lažemo i ne postupamo prema istini.

7 Ali ako u svjetlu živimo, kao što je on u svjetlu, u zajednici smo jedan s drugim, i krv nas njegova Sina Isusa čisti od svakoga grijeha.

8 Ako tvrdimo da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i u nama nema istine.

9 Ako priznajemo svoje grijehe, vjeran je on i pravedan: oprostiti će nam grijehe i očistiti nas od svake nepravde.

10 Ako kažemo da nemamo grijeha, pravimo ga lašcem, i njegova riječ nije u nama.

Oproštenje grijeha po Kristu

2 Dječice moja, ovo vam pišem da ne počinite grijeha. Ali ako tko i počinio grijeh, imamo zagovornika kod Oca: Isusa Krista, pravednika.

2 On je žrtva pomirnice za naše grijehe; ne samo za naše, nego za grijehe cijeloga svijeta.

3 Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo.

4 Onaj tko reče da ga poznaje, a ne vrši njegovih zapovijedi, lažac je, i u njemu

nema istine.

5 Ali tko god vrši njegovu riječ, uistinu, u tomu je do savršenstva došla ljubav Božja. Po tomu znamo da smo u njemu.

6 Tko govori da je u Njemu, taj mora tako i život provoditi kao što ga je i On provodio.

7 Ljubljena braćo, ja vam ne pišem novu zapovijed, nego staru zapovijed koju ste vi primili još od početka. Ta stara zapovijed jest riječ koju ste čuli još od početka.

8 S druge strane opet, pišem vam novu zapovijed, ta se novost obistinjuje u njemu i u vama, jer tama prolazi, a pravo svjetlo već svijetli.

9 Tko tvrdi da je u svjetlu, a mrzi svojega brata, još je uvijek u tami.

10 Onaj tko ljubi svojega brata, provodi u svjetlu, i ne nalazi na razlog spoticanja.

11 Ali onaj tko mrzi svojega brata, u tami je; on hoda u tami i ne zna kamo ide, jer mu je tama zaslijepila oči.

12 Ja pišem vama, djeco, jer su vam oprošteni grijesi zbog Njegova imena.

13 Ja pišem ovo vama očevima, jer vi ste upoznali Njega, onoga koji je od početka. Ja pišem vama mladićima, jer vi ste nadvladali Zloga. Ja pišem ovo vama djeco mala, jer vi ste upoznali Oca.

14 Pisao sam vama očevima, jer vi ste upoznali onoga koji je od početka. Pisao sam vama mladićima, jer ste jaki, u vama prebiva riječ Božja i jer ste nadvladali zloga.

15 Nemojte ljubiti ni svijet niti onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve.

16 jer ništa od onoga što je u svijetu, požuda tijela, požuda očiju, oholost zbog imetka, ne dolazi od Oca, nego dolazi od svijeta.

17 A svijet prolazi zajedno sa svojom požudom; a onaj tko vrši volju Božju, ostaje zauvijek.

18 Dječice, posljednji je čas! I kako ste

1 Ivanova

834

čuli, antikrist dolazi. I već sad su se pojavili mnogi antikristi; po tomu znamo da je posljednji čas.

19 Od nas su izišli, a nisu pripadali nama, jer da su pripadali nama, bez sumnje ostali bi s nama. Ali su otišli od nas, a to se dogodilo da na njima postane očito da svi ne pripadaju nama.

20 A vas je pomazao Sveti, i svi imate znanje svega.

21 Ne pišem vam ovo kao da ne poznajete istine, nego jer je poznajete i jer znate da nikakva laž ne dolazi od istine.

22 Tko je lažljivac ako ne onaj koji ne priznaje da je Isus Krist? Onaj tko niječe Oca i Sina, taj je antikrist.

23 Svaki onaj tko niječe Sina, taj nema ni Oca; onaj tko priznaje Sina, ima i Oca.

24 A što se vas tiče, neka ono što ste od početka čuli ostane u vama. Ako ono što ste čuli od početka ostane u vama, vi ćete ostati u Sinu i u Ocu.

25 A ovo je obećanje koje vam je On dao; život vječni.

26 Ovo vam pišem o onima koji vas pokušaju zavesti.

27 Što se vas tiče, pomazanje koje ste od njega primili ostaje u vama, ne treba da vas tko uči. Već, jer kako vas njegovo pomazanje uči o svemu, jer je istinito, ne lažno, kako vas je naučilo, tako ostanite u njemu!

28 A sada, dječice, ostanite u njemu, da kad se pojavi imamo pouzdanje i da se ne sramimo pred njim o njegovom dolasku.

29 Ako znate da je on pravedan, znate da svaki onaj koji čini što je pravedno od njega je rođen.

Vjernici moraju težiti za svetošću braću ljubiti

3 Gledajte koliko nam je ljubav Otac iskazao, da se zovemo djeca Božja. A to i jesmo! Zato ne poznaje svijet nas jer njega nije upoznao.

2 Ljubljani, sada smo mi djeca Božja, a što ćemo biti, još se nije očitovalo. Ali mi znamo: kad se On pojavi, mi ćemo biti isto kao i On; jer ćemo ga vidjeti onakva kakav jest.

3 Tko god je položio ovu nadu u njega, čisti se od grijeha kao što je on čist.

4 Tko god čini grijeh, krši Zakon; jer grijeh je kršenje Zakona.

5 A znate da se je On pojavio da uzme grijehe, i znate da grijeha u njemu nema.

6 Tko god ostaje u njemu, ne ostaje u grijehu; tko god ostaje u grijehu, njega nije vidio ni upoznao.

7 Dječice, neka vas nitko ne zavede! Tko čini što je pravedno, pravedan je kao što je On pravedan.

8 Onaj tko čini grijeh, od đavla je, jer đavao griješi od početka. Zbog toga se

Sin Božji pojavio, da uništi đavolska djela.

9 Tko god je rođen od Boga, ne čini grijeha, jer sjeme njegovo ostaje u njemu; ne može griješiti, jer je rođen od Boga.

10 Djeca Božja i djeca đavolska poznaju se po ovom: tko god ne čini ono što je pravedno i tko ne ljubi svojega brata, nije od Boga.

11 Jer ovo je poruka koju ste čuli još od početka: da trebamo ljubiti jedan drugoga.

12 Ne postupajmo kao Kain, koji je jer je bio od Zloga, umorio svojega brata! A zašto ga je umorio? Zato jer su njegova djela bila zla, a djela njegova brata pravedna.

13 Nemojte se čuditi, braćo, ako vas svijet mrzi.

14 Mi znamo da smo prešli iz smrti u život, jer ljubimo braću. Tko ne ljubi svojega brata, ostaje u smrti.

15 Tko god mrzi svojega brata, ubojica je; a znate da nijedan ubojica nema u sebi vječnoga života.

16 Po tomu smo spoznali ljubav što je On za nas dao svoj život. Tako i mi moramo dati svoj život za svoju braću.

17 Ali tko god posjeduje zemaljska dobra i vidi svojega brata u nevolji i od njega zatvori svoje srce, kako će ljubav Božja ostati u njemu?

18 Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno.

19 Po tomu ćemo poznati da smo od istine i pred njim umiriti svoju savjest.

20 Jer ako nas naše srce osuđuje, Bog je veći srca našega, i znade sve.

21 Ljubljani, ako nas naše srce ne osuđuje, imamo pouzdanje u Boga.

22 I što god ga zamolimo, primamo od njega, jer držimo njegove zapovijedi i činimo što je njemu ugodno.

23 A njegova je zapovijed ovo: da trebamo vjerovati u njegova Sina Isusa Krista i ljubiti jedan drugoga kao što nam je dao zapovijed.

24 Tko drži njegove zapovijedi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. I po tomu, po Duhu što nam ga je dao, spoznajemo da On ostaje u nama.

Ljubav Boga i bližnjega svoga

4 Ljubljani, nemojte vjerovati svakom duhu, već duhove kušajte, da vidite jesu li od Boga, jer su se pojavili mnogi lažni proroci u svijetu.

2 Po ovom poznajete duh Božji: svaki duh koji priznaje, da je Isus Krist došao u tijelu, od Boga je.

3 A svaki onaj duh koji ne priznaje da je Isus Krist došao u tijelu, nije od Boga. A to je duh antikrista, o kojemu ste čuli da dolazi, a već je i sada u svijetu.

4 Vi ste, dječice, od Boga i vi ste ih nadvladali, jer je veći onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu.

5 Oni su od svijeta; zato govore jezikom svijeta, i svijet ih sluša.

6 Mi smo od Boga; onaj tko poznaje Boga, nas sluša; onaj koji nije od Boga, nas ne sluša. Po tomu poznamo duha istine i duha zablude.

7 Ljubljeni, ljubimo jedan drugoga, jer ljubav dolazi od Boga, i tko god ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga.

8 Onaj tko ne ljubi, nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav.

9 U tomu nam se očitovala ljubav Božja, što je Bog poslao na svijet svojega jedinorođenoga Sina da živimo kroz njega.

10 U ovom je ljubav; ne da smo mi ljubili Boga, nego je On ljubio nas i poslao Sina svojega kao žrtvu pomirnicu za naše grijehe.

11 Ljubljeni, ako je Bog nas tako ljubio, i mi moramo ljubiti jedan drugoga.

12 Boga nikad nitko nije vidio; ako ljubimo jedan drugoga, Bog ostaje u nama, i njegova je ljubav u nama savršena.

13 Po ovom poznamo da smo u njemu i On u nama jer nam je dao od svojega Duha.

14 Mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta.

15 Svaki onaj tko priznaje da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu.

16 A mi smo upoznali ljubav koju Bog ima u nama i vjerovali u nju. Bog je ljubav; tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu.

17 Ljubav se usavršuje među nama u ovom; da možemo imati smjelost na Sudnji dan, jer kakav je On, takvi smo i mi u ovom svijetu.

18 U ljubavi nema straha; naprotiv, savršena ljubav odlaže strah, jer strah je muka. A tko se boji, nije savršen u ljubavi.

19 Mi ljubimo Njega, jer je On nas ljubio prije.

20 Ako netko reče: "Ljubim Boga," a mrzi svojega brata, lažac je; jer tko ne ljubi svojega brata koga vidi, kako može ljubiti Boga koga ne vidi?

21 Ovu zapovijed imamo od njega: tko ljubi Boga, mora ljubiti i svojega brata!

Poslušnost po vjeri

5 Tko god vjeruje da je Isus Krist rođen od Boga; i svaki onaj tko god ljubi onoga koji ga je rodio, ljubi i onoga koji je od njega rođen.

2 Po tomu znamo da ljubimo djecu Božju: kad god ljubimo Boga i držimo

njegove zapovijedi.

3 Jer u ovom stoji ljubav prema Bogu: da držimo njegove zapovijedi. A njegove zapovijedi nisu teške.

4 Jer sve što je od Boga rođeno pobjeđuje svijet. A ovo je sredstvo pobjede koje pobjeđuje svijet; naša vjera.

5 Tko je pobjednik svijeta, ako nije onaj koji vjeruje da je Isus Sin Božji?

6 To je onaj koji je došao s vodom i krvlju: Isus Krist, ne samo s vodom nego s vodom i krvlju. I Duh je onaj koji ovo svjedoči, jer je Duh istina.

7 Tako ima troje koji svjedoče na nebu, Otac, Riječ i Duh Sveti, i oni troje su jedno.

8 I tako troje svjedoči na zemlji: Duh, voda i krv, i ovo se troje slaže kao jedan.

9 Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo je Božje veće, jer je svjedočanstvo Božje. On je svjedočio o svojem Sinu.

10 Svaki onaj tko vjeruje u Sina Božjega ima to svjedočanstvo u sebi; tko ne vjeruje u Boga, pravi ga lašcem, jer ne vjeruje svjedočanstvu koje Bog daje o svojem Sinu.

11 A ovo je to svjedočanstvo: da nam je Bog dao život vječni, a taj je život u njegovu Sinu.

12 Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina Božjega, nema života.

13 Ovo pišem vama koji vjerujete u ime Sina Božjega, da sa sigurnošću znate da imate vječni život i da nastavite vjerovati u ime Sina Božjega.

14 Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u njega da nas On uslišava, ako što molimo po njegovoj volji.

15 A ako znamo da nas uslišava što god ga molimo, znamo da već posjedujemo ono što smo ga molili.

16 Ako tko vidi svojega brata gdje čini grijeh koji nije smrtonosan, neka moli, i On će mu dati život—onima, naime, koji ne čine grijeh koji vodi u smrt. Postoji smrtonosni grijeh; za njega ne kažem da se moli.

17 Svaka je nepravda grijeh, ali postoji grijeh koji nije smrtonosan.

18 Mi znamo da svatko tko je rođen od Boga ne griješi; i onaj koji je rođen od Boga čuva sebe, i zli ga ne može dotaknuti.

19 Znamo da smo mi od Boga a da sav svijet leži pod teretom Zloga.

20 Znamo, isto tako, da je Sin Božji došao i da nam je dao razum da upoznamo Istinitoga. Mi jesmo u Istinitomu, u njegovu Sinu Isusu Kristu. On je istiniti Bog i vječni život.

21 Dječice, čuvajte se od idola! Amen.

Druga Ivanova

POSLANICA

Čuvati se od krivovjeraca

1 Ja, starješina, izabranoj gospođi i njezinoj djeci, koju iskreno ljubim i ne samo ja nego i svi koji su primili istinu—

2 zbog istine koja je trajno u nama i koja će biti s nama zauvijek.

3 Neka bude s nama milost, milosrđe i mir, što dolaze od Oca i od Isusa Krista, Očeva Sina, u istini i ljubavi!

4 Vrlo sam se obradovao što sam našao neke od tvoje djece gdje hodaju u istini, prema zapovijedima koje smo primili od Oca.

5 A sada, gospodo, molim te, ne kao da bih ti pisao neku novu zapovijed, nego samo onu koju smo imali od početka, da ljubimo jedan drugoga!

6 Ljubav se sastoji u tomu da živimo prema njegovim zapovijedima. Ovo je ta zapovijed, kao što ste čuli od početka, da tako po njoj živite!

7 Jer u svijetu su se pojavili mnogi zavodnici, koji ne priznaju da Isus Krist dolazi u tijelu. Svaki takav je zavodnik, antikrist.

8 Pazite sami na se, da ne izgubite što ste stekli, već, naprotiv, da primite potpunu plaću.

9 Tko god griješi, prestupa i ne ostaje u Kristovoj nauci, nema Boga. Onaj koji ostaje u toj nauci Kristovoj, ima i Oca i Sina.

10 Ako tko dođe k vama, a ne donosi ove nauke, nemojte ga primiti u kuću i nemojte ga pozdravljati.

11 Tko ga pozdravlja, sudjeluje u zlim djelima njegovim.

12 Imam vam mnogo pisati, ali neću da to činim papirom i crnilom, nego se nadam doći k vama i usmeno govoriti s vama, da naša radost bude potpuna.

13 Pozdravljaju te djeca tvoje izabrane Sestre. Amen.

Treća Ivanova

POSLANICA

Radost i žalost

1 Ja, starješina, ljubljenom Gaju, koga iskreno ljubim.

2 Ljubljeni, želim ti u svemu dobar uspjeh i zdravlje, kao što i tvoja duša napreduje.

3 Vrlo sam se obradovao kad su došla neka braća koja su posvjedočili za istinu koja je u tebi, kao što i hodaš u istini.

4 Nemam veće radosti nego kad čujem da moja djeca žive čestito.

5 Ljubljeni, čini kao pravi vjernik u onom što god činiš za braću, i za strance.

6 Oni su pred crkvom svjedočili za tvoju ljubav. Dobro ćeš učiniti ako ih opskrbiš za put kako je dostojno Boga,

7 jer su zbog imena Isusova krenuli na put, a ne uzimaju ništa od neznabožaca.

8 Mi smo dužni pružati gostoprimstvo takvim ljudima, da postanemo suradnicima za istinu.

9 Pisao sam nešto crkvi, ali Diotref, koji hoće da bude prvi među njezinim članovima, ne priznaje naše vlasti.

10 Zato ću mu, ako dođem tamo, dozvati u pamet ono što čini kad o nama brblja zlobne riječi. Ni to mu nije dosta! On ne prima braće, a onima koji bi to htjeli učiniti zabranjuje te ih izopćuje iz crkve.

11 Ljubljeni, nemojte slijediti zlo, nego ono što je dobro! Tko dobro čini, od Boga je; tko čini zlo, nije vidio Boga.

12 Demetriju u prilog svi svjedoče, uključujući i samu istinu. A i mi mu svjedočimo u prilog; a znaš da je naše svjedočanstvo istinito.

13 Imao bih ti priopćiti mnogo toga, ali neću da to činim crnilom i perom.

14 Nego se nadam da ću te brzo vidjeti pa ćemo licem u lice razgovarati. Mir tebi! Pozdravljaju te naši prijatelji! Pozdravi mi prijatelje po imenu!

Judina

POSLANICA

Biti uvijek sa Gospodinom

1 Juda, sluga Isusa Krista i brat Jakovljevi, pozvanima posvećenima, ljubljanim od Boga Oca i čuvanima za Isusa Krista.

2 Neka vam umnoži milosrđe, mir i ljubav!

3 Ljubljeni, dok vam želim pisati o našem zajedničkom spasenju, prisiljen sam da to učinim opominjući vas da se borite za vjeru koja je jedanput zauvijek predana svetima.

4 Ušuljali su se, naime, među vas neki ljudi, već odavno predodređeni za ovu osudu: bezbožnici koji na mjesto milosti našega Boga stavljaju raspuštenost i ničeću našega jedinog Gospodara i Gospodina, Isusa Krista.

5 Htio bih vas podsjetiti, premda ste to jedanput znali, kako je Gospodin, pošto je spasio svoj narod iz egipatske zemlje, uništio zatim one koji nisu vjerovali.

6 Te kako je ostavio u vječnim okovima, u tami, za sud velikoga Dana anđele koji nisu sačuvali svoje dostojanstvo, nego su ostavili svoje boravište;

7 kako ispaštajući kaznu, vječni oganj, stoje za primjer Sodoma i Gomora s okolnim gradovima koji su kao i oni bludno griješili i išli za drugovrsnim tijelom.

8 Isto tako spomenuti sanjari slično onečišćuju svoje tijelo, preziru vrhovništvo Gospodinovo i riječima vrijeđaju dostojanstvenike.

9 A Mihael arkandeo, kad se u borbi za Mojsijevo tijelo prepirao s đavlom, nije se usudio izreći protiv njega uvredljivu osudu, nego je rekao: "Neka te Gospodin ukori!"

10 A spomenuti uvredljivim riječima napadaju ono što ne znaju; a kvare se onim što po prirodi, kao nerazumne životinje, znaju.

11 Jao njima! Krenuli su putom Kainovim, potpuno se predali za plaću zablude Balaamovoj i propali od iste pobune kao i Kore.

12 To su oni koji se na vašim milostinja-

ma, kao mrlje goste, hraneći se bez stida i bojazni. To su oblaci bez vode koje vjetrovi gone; бесплодна stabla u kasnoj jeseni, dvaput umrla, iz korijena iščupana;

13 bijesni valovi morski što pjene svojim vlastitim sramotama; lutajuće zvijezde za koje je spremljena crna tama zauvijek!

14 Ovima je upravo proročanstvo Henok, sedmi patrijarh poslije Adama, kad reče: Pazite! Dolazi Gospodin s deset tisuća svojih svetih

15 da sudi svima i da kazni sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela koja su bezbožno počinili i za sve uvredljive riječi koje su oni, bezbožni grješnici, izgovorili protiv njega!

16 Ovo su nezadovoljni mrmljači koji žive prema svojim požudama! Njihova usta izgovaraju drske riječi, a ljudima laskaju zbog dobitka.

17 A vi, ljubljeni, sjećajte se riječi apostola našega Gospodina Isusa Krista!

18 Oni su vam govorili kako će na kraju vremena doći izrugivači, koji će živjeti prema svojim bezbožnim požudama.

19 To su oni koji prave rascjepe i razdore, sjetilna stvorenja koja nemaju Duha.

20 Vi se, ljubljeni, uzdižite na temelju svoje presvete vjere; i molite se u Duhu Svetom!

21 Čuvajte sami sebe u ljubavi Božjoj, očekujući milosrđe našega Gospodina, Isusa Krista, za vječni život!

22 A od spomenutih jednima— koji se kolebaju—dokazujte da imaju krivo;

23 druge spasavajte grabeći ih iz vatre; trećima iskažite s bojažljivošću milosrđe, mrzeći i samu haljinu onečišćenu njihovim tijelom!

24 Onomu koji vas može sačuvati od pada i predstaviti neporočne pred njegovom slavom s velikom radošću,

25 jedinomu mudrom Bogu, našem Spasitelju, slava, veličanstvenost, vlast i moć, kako prije, tako i sada i zauvijek! Amen.

Otkrivenje

ISUSA KRISTA PO IVANU

Ivanovo viđenje Isusa

1 Otkrivenje Isusa Krista, kojemu dade Bog da pokaže slugama svojim što se ima uskoro dogoditi. On je to pokazao znacima po svojem anđelu kojega je poslao svojemu sluzi Ivanu,

2 koji svjedoči za riječ Božju, za svjedočanstvo Isusa Krista i za sve ono što je vidio.

3 Blagoslovljen je onaj koji čita i oni koji slušaju riječi ovoga proročanstva i čuvaju ono što je u njemu napisano, jer je vrijeme blizu.

4 Ivan, sedmerim crkvama koje su u Aziji: Milost neka vam bude i mir od onoga koji jest, koji je bio i koji će doći i od sedam Duhova koji su pred njegovim prijestoljem,

5 i od Isusa Krista, koji je vjeran svjedok, prvorodenac od mrtvih i vladar zemaljskih kraljeva. Njemu, koji nas ljubi i koji nas je oprao od grijeha svojom krvlju,

6 učinio nas kraljevima i svećenicima svojem Bogu i Ocu, njemu slava i vlast u vijeke vjekova. Amen.

7 Evo, On dolazi s oblacima, vidjet će ga svako oko, i oni koji su ga proboli. Zbog njega će proplakati svi narodi na zemlji. Da, zaista! Amen.

8 Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak," govori Gospodin: "Onaj koji jest, koji je bio i koji će doći, Svemoćni."

9 Ja, Ivan, vaš brat i sudionik u nevolji, u kraljevstvu i ustrajnosti Isusa Krista, bio sam na otoku koji se zove Patmos, zbog riječi Božje i zbog svjedočanstva Isusa Krista.

10 Bio sam u duhu na dan Gospodinov i čuo kako se iza mene ori jaki glas poput trube,

11 govoreći ovo: "Ja sam Alfa i Omega, prvi i posljednji" i "Sto vidiš, napiši u knjigu i pošalji k sedmerim crkvama u Aziji: u Efezu, u Smirnu, u Pergamu, u Tijatiru, u Sard, u Filadelfiju i u Laodiceju!"

12 Okrenuo sam se da vidim glas što mi govori. I kako sam se okrenuo opazio sam sedam zlatnih svijećnjaka,

13 a usred sedam svijećnjaka netko kao Sin Čovječji, odjeven u dugu haljinu do stopala i opasan oko prsiju zlatnim pojasom.

14 Njegova glava i njegove vlasi bile su bijele kao bijela vuna, bijela kao snijeg, a njegove oči kao plamen ognjeni.

15 Njegove su noge bile kao od mjedi kad se užari u peći; njegov glas kao šum velikih voda.

16 U svojoj je desnoj ruci imao sedam zvijezda, iz njegovih je usta izlazio oštar dvosjekli mač, a njegovo je lice bilo kao sunce kad sjaji u svoj svojoj jakosti.

17 Kad sam ga opazio, pao sam mu pred noge kao mrtav, a on je stavio na mene svoju desnu ruku, govoreći ovo: "Nemoj se bojati! Ja sam Prvi i Posljednji.

18 Ja sam onaj koji živi, a bio sam mrtav, a evo, Ja sam živ u vijeke vjekova. Amen. Ja imam ključeve od Podzemlja i od Smrti.

19 Napiši ono što si vidio, i ono što jest, i ono što će se dogoditi poslije toga.

20 A tajanstveno značenje sedam zvijezda koje si vidio u mojoj desnoj ruci i sedam zlatnih svijećnjaka: sedam zvijezda anđeli su od sedam crkava, a sedam svijećnjaka koje si vidio sedam je crkava.

Crkvi u Efezu, u Smirni, u Pergamu, u Tijatiri

2 "Anđelu crkve u Efezu napiši: 'Ovo govori Onaj koji drži sedam zvijezda u svojoj desnoj ruci, koji hodi posred sedam zlatnih svijećnjaka.

2 Ja znam tvoja djela, tvoj trud i tvoju strpljivost. Znam da ne možeš podnositi one koji su zli. Iskušao si one koji govore da su apostoli, a nisu, i pronašao si da su lažljivci.

3 Podnio si mnogo i strpljenja imaš, neumorno si trpio za moje ime i nisi sustao.

4 Ali ipak imam nešto protiv tebe, to što si svoju prvu ljubav ostavio.

5 Stoga, sjeti se odakle si pao, pokaj se i opet čini prva djela, inače, doći ću k tebi brzo, i ukloniti tvoj svijećnjak s njegova položaja, ako se ne pokaješ.

6 Ali ovo imaš, što mrziš djela Nikolaita, koja i ja mrzim.

7 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama. Onomu tko pobijedi dat ću jesti od stabla života, koje je na sredini Raja Božjega."

8 Anđelu crkve u Smirni napiši: 'Ovo govori Prvi i Posljednji, onaj koji je bio mrtav i oživio je:

9 Znam tvoja djela, nevolju i siromaštvo, (ali ti si bogat), i znam pogrde od onih koji govore da su Židovi, a nisu, nego Sotoni na sinagoga.

10 Nemoj se bojati onoga zbog čega trebaš trpjeti. Evo, Sotona će neke od vas baciti u tamnicu, da budete iskušani i trpjet ćete deset dana nevolju. Budi vjeran do smrti, i dat ću ti vijenac života.

11 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama. Onomu tko pobije-

Crkvi u Sardu, u Filadelfiji, u Laodiceji

di, neće nauditi druga smrt."

12 Anđelu crkve u Pergamu napiši: 'Ovo govori onaj koji drži oštar dvosjekli mač:

13 Ja znam tvoja djela, i gdje prebivaš, gdje se nalazi Sotonino prijestolje. Znam da čvrsto držiš moje ime i nisi se odrekao vjere u mene, ni u vrijeme kad je moj vjerni svjedok Antipa ubijen kod vas, tamo gdje prebiva Sotona.

14 Ali Ja imam nešto protiv tebe, jer ti imaš tamo one koji drže nauku Balaama, koji je naučio Balaka kako da postavi zamku sinovima Izraelovim, da jedu od onoga što je žrtvovano idolima i da se podaju bludnom životu.

15 Tako i ti jednako imaš onih koji drže nauku Nikolaita, koje ja mrzim.

16 Pokaj se dakle! Inače dolazim ubrzo k tebi, i borit ću se protiv njih mačem svojih usta.

17 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama! Onomu tko pobijedi, dat ću jesti od skrivene mane, dat ću mu bijeli kamen i na kamenu napisano novo ime, koje nitko ne zna, osim onoga koji ga prima."

18 Anđelu crkve u Tijatiri napiši: 'Ovo govori Sin Božji, koji ima oči kao ognjeni plamen, a noge su njegove kao usajena mjed.

19 Znam tvoja djela, ljubav, vjeru, služenje, strpljivost, a tvoja posljednja djela su brojnija od prvih.

20 Ali ipak imam nešto protiv tebe, jer dopuštaš onu ženu Jezebelu, koja sama sebe naziva proročicom da naučava i zavodi moje slugu da se podaju bludu i da jedu ono što je žrtvovano idolima.

21 Dao sam joj vremena da se pokaje od svoje bludnosti, ali ona se ne pokaja.

22 Evo, bacam je na bolesničku postelju, a one koji čine s njom preljub, u veliku nevolju, ako se ne pokaju od svojih djela.

23 A njezinu ću djecu pobiti smrću. Tako da će sve crkve znati da sam ja Onaj koji istražuje umove i srca. Svakomu ću od vas dati prema vašim djelima.

24 A vama, kao i ostalima u Tijatiri, kažem, koji ne držite ove nauke, koji niste upoznali Sotonine dubine, kako ih nazivaju, ne stavljam na vas drugoga bremena.

25 Ali držite čvrsto ono što imate, dok ne dođem.

26 Onaj tko pobijedi i onaj koji vrši moja djela do kraja, njemu ću dati vlast nad narodima.

27 On će vladati nad njima željeznim štapom, razbijat će ih kao lončarske posude"—kao što sam i Ja primio od Oca svojega.

28 I dat ću mu zvijezdu Danicu.

29 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama."

3 "Anđelu crkve u Sardu napiši: 'Ovo govori onaj koji ima sedam Duhova Božjih i sedam zvijezda: "Ja znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, ali si mrtav. **2** Budi uvijek budan i ojačaj ostatke koji su spremni da umru, jer nisam našao da su tvoja djela savršena pred Bogom.

3 Stoga, sjeti se kako si primio i čuo riječ, vršio je i pokajao se. Zato ne budeš li bdio, doći ću k tebi kao tat, i sigurno nećeš znati u koji ću čas doći na te.

4 Ipak, imaš nekoliko imena u Sardu koja nisu onečistila svoje haljine; oni će hoditi sa mnom u bjelini, jer su dostojni.

5 Onaj tko pobijedi tako će biti odjeven u bijelu haljinu, i njegova imena sigurno neće izbrisati iz Knjige Života, i njegovo će ime priznati pred Mojim Ocem i njegovim anđelima.

6 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama!"

7 Anđelu crkve u Filadelfiji napiši: 'Ovo govori On koji je Svet, On koji je Istinit: On koji ima Davidov ključ, On koji otvori i nitko ne zatvori i koji zatvori i nitko ne otvori:

8 Znam tvoja djela. Gle, stavio sam pred tobom otvorena vrata, kojih nitko ne može zatvoriti, jer imaš malo snage, održao si moju riječ i nisi se odrekao mojega imena.

9 Evo, dovest ću one iz Sotonine sinagoge, koji tvrde da su Židovi, a nisu, nego lažu, evo, prisilit ću ih da dođu i da ti se poklone pred tvojim nogama, da upoznaju da te ljubim.

10 Jer si održao moju riječ ustrajnosti, sačuvati ću te od časa kušnje koja će doći na sav svijet, da se iskušaju oni koji staju na zemlji.

11 Gle, dolazim ubrzo! Drži čvrsto ono što imaš, da ti nitko ne uzme tvoj vijenac.

12 Onoga tko pobijedi učinit ću stupom u hramu svojega Boga, odakle sigurno više neće izići. Na njemu ću napisati ime svojega Boga i ime grada svojega Boga, novoga Jeruzalema, koji silazi s neba od mojega Boga, i napisati ću na njemu svoje novo ime.

13 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama!"

14 Anđelu crkve u Laodiceji napiši: 'Ovo govori Amen, Vjerni i Istiniti Svjedok, Početak Božjega stvorenja:

15 Znam tvoja djela, niti si studen niti vruć. Oh kad bi bio studen ili vruć!

16 Tako onda, jer si mlak, ni studen ni vruć, ispljunut ću te iz svojih usta.

17 Jer govoriš: 'Bogat sam, postao sam bogat i ništa mi ne treba' a ne znaš da si bijedan i jadan, i siromašan, i slijep i gol.

18 Svjetujem ti da od mene kupiš u vatri žeženoga zlata, da se obogatiš; i bijele

Otkrivenje

840

haljine, da se odjeneš, pa da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; zatim pomasti, da pomažeš svoje oči, da bi mogao vidjeti.

19 Koliko god ih ljubim, Ja ih karam i kažnjavam. Zato budi revan i pokaj se.

20 Evo, stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom.

21 Onomu tko pobijedi dat ću da sjedne sa mnom na mojemu prijestolju, kao što sam i ja pobijedio i sjeo sa svojim Ocem na njegovo prijestolje.

22 Onaj tko ima uho, neka posluša što Duh govori crkvama.” ‘ ‘

Ivanovo viđenje Božjega prijestolja

4 Poslije toga ja pogledam, i gle, vrata otvorena na nebu, i prvi glas koji sam čuo gdje mi govori bio je poput trube, govoreći: “Uzidi ovamo da ti pokažem što se mora dogoditi poslije ovoga.”

2 I odmah sam bio u Duhu; i gle, u nebu je stajalo prijestolje, i na prijestolju je sjedio Netko.

3 Onaj koji je sjedio bio je po viđenju kao kamen jaspis i sard, a uokolo prijestolja bila je duga, po viđenju kao smaragd.

4 Uokolo prijestolja dvadeset i četiri prijestolja, na kojima su sjedila dvadeset i četiri starješine, odjevene u bijele haljine, sa zlatnim vijencima na svojim glavama.

5 A iz prijestolja su izlazile munje, gromovi i glasovi. Pred prijestoljem gorjelo je sedam svjetiljaka, koje su sedam Duhova Božjih.

6 Ispred prijestolja bilo je nešto kao stakleno more slično kristalu. U sredini prijestolja i oko prijestolja četiri živa stvorenja, sprijeđa i straga puna očiju.

7 Prvo živo stvorenje bilo je kao lav, drugo živo stvorenje kao junac, treće živo stvorenje imalo je lice kao u čovjeka, a četvrto živo stvorenje bilo je kao orao u letu.

8 Svako od četiri živa stvorenja imalo je po šest krila, puna očiju naokolo i iznutra. Bez prestanka, dan i noć, govore: “Svet, svet, svet, Gospodin Bog Sve-moćni, koji je bio, koji jest i koji će doći!”

9 Svaki put kad bi živa stvorenja davala slavu, čast i zahvalu Onomu koji sjedi na prijestolju, koji živi u vijeke vjekova.

10 Dvadeset i četiri starješine padnu pred onim koji sjedi na prijestolju, i poklone se njemu koji živi u vijeke vjekova i odlažu svoje vijence pred prijestolje, govoreći:

11 Ti si dostojan, Gospodine Bože, primi ti slavu, čast i moć; jer ti si stvorio sve, i po tvojoj volji postoji i za tebe je stvoreno.”

Knjiga sa sedam pečata. Janje Božje

5 I vidio sam u desnici onoga koji je sjedio na prijestolju svitak napisan iznutra i izvana i zapečaćen sa sedam pečata.

2 Tada sam vidio snažna anđela gdje jakim glasom proglašuje: “Tko je dostojan otvoriti svitak i opečatiti njegove pečate?”

3 I nitko ni u nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom nije mogao otvoriti svitak ili pogledati u njega.

4 Tako sam mnogo plakao, što se nitko ne nade dostojan otvoriti svitak i čitati ga, ili u njega pogledati.

5 Ali mi je jedan od starješina rekao: “Ne plači, evo, pobijedio je Lav iz Judina plemena, Korijen Davidov, On će otvoriti svitak i opečatiti njegovih sedam pečata.”

6 Pogledao sam i vidio, posred prijestolja i četiriju živih stvorenja, i posred starješina, Janje gdje stoji kao zaklano, imajući sedam rogova i sedam očiju, koje su sedam Duhova Božjih poslanih po cijeloj zemlji.

7 Tada On pristupi i uzme svitak iz desnice Onoga koji sjedi na prijestolju.

8 A kad uzme svitak, četiri živa stvorenja zajedno s dvadeset i četiri starješine, padnu pred Janjetom, od kojih je svaki imao citru i zlatne čaše pune mirisnog kâda, a to su molitve svetih.

9 Pjevali su novu pjesmu, govoreći ovo: “Ti si dostojan da uzmeš svitak i otvoriš njegove pečate, jer si bio zaklan i svojom si krvlju otkupio nas Bogu od svakoga plemena i jezika i puka i naroda;

10 i učinio nas kraljevima i svećenicima Bogu našem; i mi ćemo kraljevati na zemlji.”

11 Zatim pogledam i čujem glas mnogih anđela uokolo prijestolja, živih stvorenja i starješina. Bilo ih je deset tisuća puta deset tisuća i tisuće tisuća.

12 govoreći jakim glasom: “Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć, i bogatstvo, i mudrost, i jakost, i čast, i slavu i blagoslov!”

13 I svako stvorenje koje je na nebu, na zemlji, pod zemljom, i što su u moru sa svim bićima što se u njima nalaze, čuo sam gdje govore: “Blagoslov i čast i slava i vlast Onomu koji sjedi na prijestolju, i Janjetu, u vijeke vjekova.”

14 Tada četiri živa stvorenja rekoše: “Amen.” I dvadeset i četiri starješine pali su i poklonili se Onomu koji živi u vijeke vjekova.

Sest pečata

6 Tada sam vidio Janje gdje otvara jedan od sedam pečata, i čujem jedno od četiriju živih stvorenja govoreći gromoglasno: “Dodi i vidi!”

2 I ja pogledam, i vidim bijelog konja, a

Otkrivenje

onaj što je jahao na njemu držao je luk; i njemu se dade vijenac te izide pobjednik, da i dalje pobjeđuje

3 Kad On otvori drugi pečat, čuo sam drugo živo stvorenje gdje govori: "Dodi i vidi!"

4 Izide drugi konj, riđan, a onomu koji je jahao na njemu dopusti se da uzme mir sa zemlje te da ljudi ubijaju jedan drugoga. I dade mu se velik mač.

5 Kad On otvori treći pečat, čuo sam treće živo stvorenje gdje govori: "Dodi i vidi!" I ja pogledam i vidim konja vranca, a onaj koji je jahao na njemu imao je vagu u svojoj ruci.

6 I čuo sam glas što dolazi posred četiriju živih stvorenja govoreći: "Mjera pšenice za denar, tri mjere ječma za denar; a ulju i vinu nemojte nauditi."

7 Kad On otvori četvrti pečat, čuo sam glas četvrtog živog stvorenja gdje govori: "Dodi i vidi!"

8 Pogledam i vidim konja blijedog, a onomu što je jahao na njemu bilo je ime Smrt, a pratilo ga je Podzemlje. Njima je bila dana vlast nad četvrtinom zemlje, da ubijaju mačem, i glađu, i smrću, i zemaljskim zvijerima.

9 Kad On otvori peti pečat, vidio sam pod žrtvenikom duše onih koji su poubijani za riječ Božju i za svjedočanstva koje su dali.

10 I oni poviču svom snagom govoreći ovo: "Dokle ćeš, Sveti i Istiniti Gospodaru, čekati da sudiš i osvetiš našu krv nad stanovnicima zemlje?"

11 I svakomu od njih dana je bijela haljina i rečeno im je, da se moraju strpiti još malo vremena, dok se ne ispuni broj njihovih sudruga u službi i njihove braće koja imaju biti pobijena kao i oni.

12 I ja sam vidio kad On otvori šesti pečat, i gle, nastane velik potres; sunce je postalo crno kao vreća od kostrijeti, a mjesec je postao kao krv.

13 I zvijezde nebeske pali su na zemlju, kao što smokva strese svoje smokvice, kad ju zatrese silan vjetar.

14 A nebo je iščeznulo kao svitak knige kad se smota, svaka gora i otok sa svojih se mjesta pokrenuo.

15 I zemaljski kraljevi, i velikaši, bogataši, i vojskovođe, i silnici, i svaki rob i svaki slobodnjak sakrili se po špiljama i gorskim pećinama,

16 govoreći gorama i pećinama: "Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju i od srdžbe Janjeta.

17 Jer je došao veliki dan njegove srdžbe i tko može opstati?"

7 *Zapečaćeni iz dvanaest plemena*
Poslije toga sam vidio četiri anđela gdje stoje na četiri ugla zemlje, držeći četi-

tiri zemaljska vjetra, da ne bi nikakav vjetar puhao ni na zemlju ni na more, niti na ijedno stablo.

2 I vidio sam jednoga drugog anđela gdje uzlazi od istoka, s pečatom živoga Boga. On povika jakim glasom četirima anđelima kojima je bilo dano da naškode zemlji i moru,

3 govoreći ovo: "Ne pustošite ni zemlje, ni mora, ni stabala, dok ne zapečatimo sluge našega Boga na njihovim čelima."

4 I začuo sam broj zapečaćenih. A bilo ih je stotinu četrdeset i četiri tisuće iz svih plemena Izraelovih sinova:

5 Iz plemena Judina dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Rubenova dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Gadova dvanaest tisuća zapečaćenih;

6 Iz plemena Ašerova dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Naftalijeva dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Manasehova dvanaest tisuća zapečaćenih;

7 Iz plemena Simeonova dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Levijeva dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Isakarova dvanaest tisuća zapečaćenih;

8 Iz plemena Zebulunova dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Josipova dvanaest tisuća zapečaćenih; iz plemena Benjaminova dvanaest tisuća zapečaćenih.

9 Poslije toga pogledao sam, i vidio, veliko mnoštvo naroda, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika, gdje stoji pred prijestoljem i pred Janjetom, odjeveno u bijele haljine, s palminim granama u rukama

10 i vičući jakim glasom: "Spasenje pripada našem Bogu, koji sjedi na prijestolju, i Janjetu!"

11 I svi anđeli stajali su uokolo prijestolja, oko starješina i četiriju živih stvorenja te padnu ničice, na svoja lica, pred prijestoljem i klanjali se Bogu,

12 govoreći ovo: "Amen! Blagoslov i slava, mudrost i zahvala, čast, moć i snaga neka bude našem Bogu u vijeke vjekova. Amen."

13 Tada progovori jedan od starješina, i rekao mi: "Tko su ovi odjeveni u bijele haljine i odakle su došli?"

14 A ja mu odgovorim: "Moj Gospodine, to znaš ti." A on mi rekao: "Ovo su oni koji su došli iz velike nevolje te oprali svoje haljine i obijelili ih u krvi Janjetovoj.

15 Zato stoje pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu. A Onaj koji sjedi na prijestolju boravit će među njima.

16 I oni više nikada neće ni ogladnjati ni ožednjati; više ih nikada neće moriti ni sunce ni ikakva žega,

Otkrivenje

842

17 jer će ih Janje, koje stoji posred prijestolja, pasti i voditi na izvore živih voda. I Bog će otrti svaku suzu s njihovih očiju."

Sedmog pečat i četiri trube

8 A kad On otvori sedmi pečat, nastane tišina na nebu oko pola sata.

2 I vidio sam sedam anđela koji stoje pred Bogom; i njima je bilo dano sedam truba.

3 Tada neki drugi anđeo, imajući zlatni kadionik, dođe i stane do žrtvenika. I bilo mu je dano mnogo kad da ga prinese u prilog molitava svih svetih na zlatni žrtvenik koji je bio pred prijestoljem.

4 I dim od kadenja, koji izide s molitvama svetih, iz anđelove ruke uzvije se pred Boga.

5 Tada je anđeo uzeo kadionik, napunio ga ognjem sa žrtvenika i prosuo na zemlju. I nastali su glasovi, grmljavine, sijevanje munja i potres zemlje.

6 A sedam anđela, koji su imali sedam truba, pripremili se da zatrube.

7 Prvi je anđeo zatrubio, pojavi se tuča i oganj, izmiješani s krvlju, i budu bačeni na zemlju; te izgori trećina stabala i sva zelena trava.

8 Tada je drugi anđeo zatrubio i nešto kao velika gora ognjem zapaljena bi bačena u more, a trećina se mora pretvori u krv.

9 Tako pogine trećina živih stvorenja koji su živjeli u moru i trećina lada bi uništena.

10 I treći je anđeo zatrubio, tada padne s neba velika zvijezda, koja je gorjela kao baklja, te padne na trećinu rijeka i na izvore voda.

11 A ime je toj zvijezdi Pelin. I trećina se voda pretvori u Pelin, te mnoštvo ljudi pomre od voda jer su postale gorke.

12 Onda je četvrti anđeo zatrubio; trećina sunca bi udarena, i trećina mjeseca, i trećina zvijezda, tako da su pomračili za jednu trećinu, a trećina dana ne svijetli, a noć isto tako.

13 I ja pogledam i čujem jednoga anđela gdje leti posred neba, govoreći jakim glasom: "Jao, jao, jao stanovnicima zemlje od daljnjih glasova trube trojice anđela koji će još zatrubiti!"

Peta i šesta truba

9 I peti je anđeo zatrubio i vidio sam zvezdu koja je s neba pala na zemlju, i dade joj se ključ od zjala bezdana.

2 I otvori zjalo bezdana, a iz zjala se podiže dim, kao dim velike peći, te potamni sunce i zrak od dima iz zjala bezdana.

3 Tada iz toga dima izidu skakavci na zemlju i bila im je dana moć kao što imaju moć zemaljski štipavci.

4 I bilo im je zapovjedeno da ne nanose štetu zemaljskoj travi, niti ikakvom zele-nilu, niti ikojem stablu, već jedino ljudima, koji nemaju Božji pečat na svojem čelu.

5 I bilo im je naloženo da ih ne ubijaju, već da ih muče pet mjeseci. I bol mučenja njihova bila je kao bol muke kad štipavac ubode čovjeka.

6 U one će dane ljudi tražiti smrt, a neće je naći; i željet će umrijeti, a smrt će bježati od njih.

7 A skakavci su bili kao konji opremljeni za boj; na glavama su imali nešto kao krune od zlata; lica su im bila kao ljudska.

8 Imali su vlasi poput ženskih vlasi, a zubi su im bili kao zubi u lavova.

9 Imali su oklope, slične željeznim oklopima, a šum njihovih krila drndanju bojnih kola s mnogim konjima koji jure u borbu.

10 Imali su repove kao u štipavaca i žalce u repovima. U njihovim je repovima bila moć da škode ljudima pet mjeseci.

11 I imali su nad sobom kralja, koji je anđeo zjala bezdana, kojemu je na hebrejskom jeziku ime Abaddon, a na grčkom jeziku Apolion.

12 Prvo zlo prođe; evo gle, dolaze druga dva zla iza ovih.

13 I šesti je anđeo zatrubio i čuo sam glas koji dolazi od četiriju rogova zlatnoga žrtvenika, koji je pred Bogom,

14 govoreći šestom anđelu koji je imao trubu: "Odveži četiri anđela koji su svezani kod velike rijeke Eufrata."

15 I bila su odvezana četiri anđela, pripravljena za taj sat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju jednu trećinu ljudi.

16 A broj vojske na konjima iznosio je dvjesto milijuna, i ja sam čuo njihov broj.

17 A vidio sam ovakve konje u viđenju: konji i oni koji su sjedili na njima nosili su oklope ognjene, plavetne i sumporne, a glave njihovih konja bile su kao glave lavova, iz usta im je izlazio oganj, dim i sumpor.

18 Od ovih triju pošasti pogine trećina ljudstva: od ognja, dima i sumpora koji su izlazili iz njihovih usta.

19 Jer snaga je u njihovim ustima i u njihovim repovima; jer njihovi su repovi kao zmije s glavama, s kojima čine zlo.

20 A ostali ljudi koji nisu poubijani od tih pošasti i nisu se pokajali od djela svojih ruku, da se više ne klanjaju zlodusima, ni zlatnim, ni srebrnim, ni mjedenim, ni kamenim, ni drvenim kipovima, koji ne mogu vidjeti, ni čuti, ni hoditi.

21 Niti su se pokajali od svojih ubojstava, ni od svojih vraćanja, ni od svojega bluda, ni od svojih krađa.

10 I vidio sam još nekoga drugoga silnog anđela gdje silazi s neba, ogrnut oblakom. Duga mu je bila na glavi, lice mu bilo kao sunce, a noge kao ognjeni stupovi.

2 U ruci je držao otvorenu knjižicu. I on stane desnom nogom na more, a lijevom na zemlju.

3 I viknu jakim glasom kao lav kad riče. I kad on poviče, oglasi se sedam gromova svojim glasovima.

4 A kad se oglasi sedam gromova svojim glasovima, htio sam pisati; ali sam čuo glas s neba koji mi rekao: "Zapečati ono što su govorili sedam gromova; to ne piši".

5 A anđeo, koga sam vidio gdje stoji na moru i na zemlji, podiže svoju ruku prema nebu.

6 I zakleo se onim koji živi u vijeke vjekova, koji je stvorio nebo i ono što je na njemu, zemlju i ono što je na njoj, more i ono što je u njemu, da se više ne odlaže.

7 već u dane kad se čuje glas sedmog anđela, kad počne trubiti, dovršiti tajna Božja, kao što je On to navijestio svojim slugama, prorocima.

8 Tada glas s neba koji sam čuo ponovno mi progovorio i rekao: "Idi, uzmi knjižicu koja je otvorena u ruci anđela koji stoji na moru i na zemlji."

9 I ja odem k anđelu i kažem mu: "Daj mi knjižicu." A on mi rekao: "Uzmi je i pojedi; bit će ti gorka u utrobi, ali će ti u ustima biti slatka kao med."

10 I ja uzmem knjižicu anđelu iz ruke i pojedem je; u ustima mi je bila slatka kao med, ali kad sam je pojeo, gorčina mi nastane u utrobi.

11 I on mi rekao: "Moraš ponovno prorokovati mnogim ljudima, narodima, jezicima i kraljevima."

Dva svjedoka i sedma truba

11 Potom mi je dana trska kao štap za mjerenje. A anđeo je stajao govoreći: "Ustani i izmjeri hram Božji, žrtvenik i one koji se tamo klanjaju."

2 A dvorište koje je izvan hrama izostavi i ne mjeri ga, jer je predano neznabošcima. Oni će gaziti sveti grad četrdeset i dva mjeseca.

3 I Ja ću dati dvojici svojih svjedoka moć da proriču tisuću dvjesta i šezdeset dana, odjeveni u kostrijet."

4 To su dva maslinska stabla i dvije svjetiljke što stoje pred Bogom, Gospodarom zemlje.

5 I ako im tko hoće učiniti kakvo zlo, iz usta im sukne oganj i proždre njihove neprijatelje. I ako im tko hoće učiniti kakvo zlo, mora biti tako ubijen.

6 Oni imaju vlast zatvoriti nebo da ne

Otkrivenje

pada kiša u dane njihova prorokovanja; imaju i vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i vlast da udare zemlju svakovrsnim pošastima, koliko god često budu htjeli.

7 A kad će oni dovršiti svoje svjedočanstvo, zvijer koja izlazi iz bezdana ratovati će protiv njih, pobijedit će ih i ubiti.

8 I njihova će mrtva tjelesa ležati na ulici velikoga grada, koji se duhovno zove Sodoma i Egipat, gdje je isto i naš Gospodin bio razapet.

9 Tada će oni od svih ljudi, svakog plemena, jezika i naroda, gledati njihova tjelesa tri i po dana i neće dopustiti da se njihova tjelesa polože u grob.

10 A oni koji žive na zemlji radovat će se tomu, veseliti i slati darove jedan drugomu, jer su ova dva proroka mučila one koji stanuju na zemlji.

11 A nakon tri i pol dana duh života od Boga uđe u njih i oni stanu na svoje noge, a veliki strah obuzeo one koji su ih vidjeli.

12 Tada se začuo jaki glas s neba koji im je govorio: "Uzidite ovamo." I oni uzidu na nebo u oblaku, a vidjeli su ih neprijatelji njihovi.

13 U taj isti čas nastane velik potres zemlje i sruši se deseti dio grada, i u potresu pogine sedam tisuća ljudi. Ostale preživjele spopadne strah i dadu slavu Bogu na nebu.

14 Drugo zlo prođe. Evo, treće zlo dolazi brzo.

15 Tada je sedmi anđeo zatrubio i na nebu odjeknu jaki glasovi govoreći: "Kraljevstva ovoga svijeta postala su kraljevstva našega Gospodina, i njegova Krista. On će vladati u vijeke vjekova!"

16 Tada dvadeset i četiri starješine, koji pred Bogom sjede na svojim prijestoljima, pali su ničice i poklone se Bogu.

17 govoreći ovo: "Zahvaljujemo ti, Gospodine Bože Svemoćni, koji jesi, koji si bio, i koji ćeš doći, jer Ti si uzio svoju veliku moć i kraljuješ."

18 A narodi se razgnjevili, pa dođe Tvoj gnjev i vrijeme da se sudi mrtvima i da nagradiš tvoje sluge proroke i svete te one koji se boje Tvojega imena, male i velike, i da se unište oni koji uništavaju zemlju."

19 Uto se otvorio hram Božji na nebu i pokazao se škrinja njegova zavjeta u njegovu hramu te nastane sijevanje munja, i glasovi, i gromovi, i potres zemlje, i velika tuča.

Zena i Zmaj

12 Veliki se znak pokazao na nebu: Zena odjevena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda.

Otkrivenje

844

2 Bila je trudna i vikala je u bolovima i mukama rađanja.

3 Zatim se pokazao drugi znak na nebu: i gle, veliki plameno-crveni zmaj sa sedam glava i deset rogova, a na glavama njegovim sedam kruna.

4 I njegov rep povuče trećinu nebeskih zvijezda i baci ih na zemlju. A zmaj stane pred ženu, koja je imala upravo roditi, da joj proždre Dijete čim ga rodi.

5 I ona rodi muško Dijete, koji će vladati svim narodima željeznim štapom. Njezino Dijete bilo je doneseno k Bogu i njegovu prijestolju.

6 A žena pobježe u pustinju, gdje joj je Bog pripremio sklonište, da se tamo hrani tisuću dvjesti i šezdeset dana.

7 Uto je počeo rat na nebu: Mihael sa svojim anđelima borio se protiv zmaja, i zmaj i njegovi anđeli se borili,

8 ali nisu mogli nadvladati, niti je za njih više bilo mjesta na nebu.

9 Tako je bio je zbačen veliki zmaj, ta zmija od starina, koja se zove Đavao i Sotona, što zavodi čitav svijet, on je bio zbačen na zemlju, s njim su zbačeni i anđeli njegovi.

10 Tada začujem jak glas u nebu gdje govori: "Sada je došlo spasenje i snaga i kraljevstvo našega Boga, i vlast njegova Krista, jer je izbačen tužitelj naše braće, koji ih je optuživao dan i noć pred našim Bogom.

11 Oni su ga pobijedili krvlju Janjeta i riječju svojega svjedočanstva, jer nisu marili za svoj život sve do smrti.

12 Veselite se zato, o vi nebesa i vi koji boravite na njima! Zlo vama koji živite na zemlji i u moru! Jer đavao je sišao k vama s velikim gnjevom, znajući da mu je vrijeme kratko."

13 I kad je zmaj vidio da je zbačen na zemlju, počeo je progoniti ženu koja je rodila muško Dijete.

14 Ali ženi su dana dva krila velikoga orla da može odletjeti u pustinju, na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i pola vremena, daleko od lica zmije.

15 I tada zmija ispusti iz svojih usta vodu kao poplavu za ženom, kako bi je poplavlila mogla odnijeti.

16 Ali zemlja pomogne ženi, otvori svoja usta i proguta poplavu koju je ispustio zmaj iz svojih usta.

17 I razgnjevio se zmaj protiv žene, i otišao da vodi rat protiv ostalih iz njezina potomstva, onih koji vrše Božje zapovijedi i imaju svjedočanstvo Isusa Krista.

Zvijer izlazi iz mora

13 Stajao sam na pijesku morskog žala. I vidio sam gdje izlazi iz mora zvijer sa sedam glava i deset rogova; na ro-

govima deset kruna, a na glavama im bogohulna imena.

2 Ta zvijer koju sam vidio bila je kao leopard, noge su joj bile kao u medvjeda, a usta kao usta u lava. Zmaj joj dade svoju moć, svoje prijestolje i veliku vlast.

3 I vidio sam jednu od njezinih glava smrtonosno ranjenu, ali njezina je smrtonosna rana bila iscijeljena. Sva se zemlja začudila i pristala uz zvijer.

4 Tako se oni poklone zmaju što je zvijeri predao vlast; a poklone se i zvijeri, govoreći: "Tko je jednak zvijeri i tko može ratovati protiv nje?"

5 I dana su joj usta da govori velike stvari i psinke, i vlast joj je dana da čini četrdeset i dva mjeseca.

6 Tada ona otvori svoja usta u bogohulnosti protiv Boga, pa psuje i huli njegovo ime, njegovo boravište i one koji borave na nebu.

7 I dano joj je da povede rat protiv svetih i da ih pobijedi. Dana joj je vlast nad svakim plemenom, jezikom i narodom.

8 I poklonit će joj se svi oni koji borave na zemlji, svaki čije ime ne stoji zapisano u Knjizi Života Janjeta zaklanog od postanka svijeta

9 Tko ima uho za čuti, neka čuje.

10 Onaj tko vodi u ropstvo bit će odveden u ropstvo; onaj tko ubija mačem, od mača mora poginuti. Ovdje je strpljenje i vjera svetih.

11 I potom sam vidio drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, imala je dva roga kao u janjeta, a govorila je kao zmaj.

12 I vrši svu vlast prve zvijeri u njezinoj nazočnosti, i učini da se zemlja i oni koji borave na njoj klanjaju prvoj zvijeri, kojoj je bila iscijeljena smrtna rana.

13 I čini velike čudesne znakove, tako čini da se vatra s neba spušta na zemlju na očigled ljudi

14 i da zavodi one koji borave na zemlji sa onim čudesima što su joj dana da čini pred zvijeri, govoreći onima koji borave na zemlji, da naprave kip zvijeri koja je bila ranjena mačem, ali je ostala na životu.

15 On je dobio moć, udahnuti život kipu zvijeri, tako da kip zvijeri može govoriti i učinio da se poubijaju svi oni koji se nisu htjeli pokloniti kipu zvijeri.

16 A ona učini da svi, mali i veliki, bogati i siromašni, slobodni i robovi, prime žig na njihovu desnu ruku ili na njihovim čelima,

17 i da nitko ne može ni kupovati ni prodavati, osim onoga koji ima žig, ili ime zvijeri, ili broj njezina imena.

18 Ovdje je mudrost. Tko je razuman neka izračuna broj zvijeri, jer to je broj čovjeka, a broj mu je šest stotina šezdeset i šest. (666)

14 Tada ja pogledam, i gle, Janje je stajalo na Sionskoj gori, a s njim stotinu četrdeset i četiri tisuće ljudi, imali su ime njegovo i ime njegova Oca napisano na svojim čelima.

2 I začujem glas s neba, kao glas mnogih voda i kao glas velikog groma. I čujem glas citraša što sviraju na svojim citrama.

3 Pjevali su nešto kao novu pjesmu ispred prijestolja, četvorim živim stvorenjima i pred starješinama. Nitko nije mogao naučiti te pjesme, osim onih stotinu četrdeset i četiri tisuće koji su bili otkupljeni sa zemlje.

4 To su oni koji se nisu onečistili sa ženama, jer to su djevci. To su oni koji prate Janje kamo god ide. Oni su otkupljeni između ljudi kao prvenci Bogu i Janjetu.

5 U njihovim se ustima ne nađe laž, jer oni su bez mane pred prijestoljem Božjim.

6 Uto sam vidio drugoga anđela gdje leti posred neba, noseći jednu neprolaznu radosnu vijest koju mu je trebalo navijestiti onima koji borave na zemlji, svakom narodu i plemenu, jeziku i puku,

7 govoreći jakim glasom: "Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer je došao čas njegova Suda. Poklonite se Onomu koji je stvorio nebo i zemlju, more i izvore voda."

8 A drugi anđeo ide za njim, govoreći ovo: "Babilon je pao, pao je, taj veliki grad, jer je napojio sve narode vinom gnjeva svojega bluda."

9 Tada treći anđeo ide za njima govoreći jakim glasom: "Tko se god pokloni zvijeri i njezinom kipu i primi žig na svoje čelo ili na svoju ruku,

10 isti taj će piti od vina Božjega gnjeva, pune jakosti, natočeno u čašu njegova gnjeva. I taj će biti mučen ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Janjetom.

11 I dim se od njihovih muka diže u vijeke vjekova; i nema mira ni dan ni noć onima koji se klanjaju zvijeri i njezinom kipu, i svakomu onomu koji primi žig njezina imena."

12 Na ovom se temelji postojanost svetih, ovo su oni koji drže Božje zapovijedi i vjeru Isusovu.

13 I uo začuo sam glas s neba gdje mi govori: "Napiši: 'Blago mrtvima koji od sada umiru u Gospodinu.'" "Da," govori Duh: "neka počinu od svojih trudova, jer njihova djela idu za njima."

14 I ja pogledam, i gle, bijeli oblak, a na oblaku sjedi Jedan kao Sin Čovječji, koji ima na svojoj glavi zlatnu krunu, a u ruci mu je oštar srp.

15 I drugi anđeo izide iz hrama te poviče jakim glasom onomu što je sjedio na ob-

Otkrivenje

laku: "Zamahni svojim srpom i žanji, jer je došlo vrijeme da žanješ, jer je dozrela žetva na zemlji!"

16 Tada onaj koji je sjedio na oblaku baci na zemlju svoj srp i bude požnjevena zemlja.

17 I drugi anđeo izide iz hrama koji je na nebu i on je imao oštar srp.

18 I drugi anđeo izide od žrtvenika, koji je imao vlast nad ognjem, i povika jakim glasom onomu koji je imao oštar srp govoreći: "Zamahni svojim ostrim srpom i beri grozdove zemaljskog vinograda, jer mu je grožđe potpuno zrelo."

19 I tada anđeo baci na zemlju svoj srp te pobere grozdove zemaljskog vinograda i sasuje u veliku vinsku prešu Božjega gnjeva.

20 I grožđe u vinskoj preši bude zgnječeno izvan grada, a iz preše se razlila krv konjima do uzda, u širinu od tisuću i šest stotina stadija.

Sedam posljednjih pošasti

15 Potom sam vidio u nebu drugi znak, velik i divan; sedam anđela koji su imali sedam posljednjih pošasti, jer se s njima dovršuje gnjev Božji.

2 I vidio sam nešto kao stakleno more pomiješano s vatrom, i one koji su pobijedili zvijer, njezin kip i njezin žig i broj njezina imena, gdje stoje na staklenom moru i imaju Božje citre.

3 I oni pjevaju pjesmu Mojsija, sluge Božjega i pjesmu Janjeta, govoreći ovo: "Velika su i divna tvoja djela, Gospodaru, Bože Svemoćni! Pravedni su i istiniti tvoji putovi, Kralju svetih.

4 Tko da te se ne boji, o Gospodaru, i tko da ne slavi Tvoje ime? Jer Ti si jedini Svet. Svi će narodi doći i pokloniti se pred tobom, jer su objavljeni Tvoji sudovi."

5 I poslije toga pogledam, i gle, vidio sam otvorio se hram Satora svjedočanstva na nebu.

6 A iz hrama izide sedam anđela koji su imali sedam pošasti, odjeveni u bijeli i čisti lan i opasani po prsima zlatnim pojasima.

7 Zatim jedno od četiriju živih stvorenja dade jednomu od sedam anđela sedam zlatnih čaša, napunjenih gnjevom Boga koji živi u vjeke vjekova.

8 Hram se napunio dimom od sjaja Božjega i od njegove sile, i nitko nije mogao ući u hram dok se ne dovrši sedam pošasti od sedmorice anđela.

Sedam čaša gnjeva

16 Potom sam začuo jak glas što dolazi iz hrama i govori sedmorici anđela: "Idite i izlijte sedam čaša Božjega gnjeva na zemlju."

2 I prvi ode i izlije svoju čašu na zemlju. I

Otkrivenje

846

pojave se gadne i bolne rane na ljudima koji su imali zvijerin žig i koji su se klanjali njezinu kipu.

3 Tada drugi anđeo izlije svoju čašu na more, i ono postane krv kao u mrtvaca, te ugiñe svako živo stvorenje u moru.

4 Tada treći anđeo izlije svoju čašu na rijeke i izvore voda, i one su postale krv.

5 Uto sam čuo anđela voda, gdje govori: "O Gospodine, ti si pravedan, Ti koji jesi, koji si bio i koji ćeš biti, što si to tako sudio."

6 Jer su oni prolili krv svetih i proroka, zato im daješ da piju krv, jer to im je pravedna zasluga."

7 I začuo sam drugoga iz žrtvenika kako govori: "Da, Gospodaru, Bože Svemoćni, istiniti su i pravedni Tvoji sudovi."

8 Četvrti anđeo izlije svoju čašu na sunce, i bila mu je dana snaga da pali ljude vatrom.

9 A ljudi su gorjeli od velike vrućine te psovali ime Boga koji ima vlast nad ovim pošastima i nisu se pokajali i odali mu slavu.

10 I peti anđeo izlije svoju čašu na prijestolje zvijeri; tada njezinim kraljevstvom postane velika tama. Ljudi su od muke i bola grizli jezike svoje

11 i psovali ime nebeskoga Boga zbog svojih muka i svojih rana, i nisu se pokajali od svojih djela.

12 Tada šesti anđeo izlije svoju čašu na veliku rijeku Eufrat, i presuši se njezina voda, tako da pripremi prolaz kraljevima s istoka.

13 I ja sam opazio gdje izlaze tri nečista duha kao žabe iz ustiju zmaja, iz ustiju zvijeri i iz ustiju lažnog proroka.

14 Jer to su, uistinu, đavolski duhovi koji proizvode znakove i koji odlaze kraljevima zemlje iz cijeloga svijeta, da ih skupe za rat toga velikog dana Boga Svemoćnoga.

15 Pazite, evo, Ja dolazim kao tat. Blagoslovljen je onaj koji je budan i čuva svoje haljine, da ne bi išao gol i da mu se ne vidi njegova sramota."

16 I oni se skupe na mjesto koje se hebrejski zove Armagedon.

17 Tada sedmi anđeo izlije svoju čašu u zrak; i izide veliki glas iz hrama nebeskoga, od prijestolja, govoreći: "Svršeno je!"

18 I nastali su glasovi, i grmljavine, i sijevanje munja; i bio je tako velik potres zemlje kakvog nikad nije bilo otkada su ljudi na zemlji, tako je bio strašan.

19 I veliki se grad razdjeli na tri dijela i sruše se gradovi naroda. I veliki Babilon spomene se pred Bogom, da mu dade čašu vina ljutoga gnjeva svojega.

20 I svi su otoci iščeznuli, a planine se nisu našle.

21 I velika tuča spusti se s neba i padne na ljude, svaki komad težine oko jedan talent. Ljudi su psovali Boga, zbog te pošasti tuče, jer je ta pošast bila izvanredno velika.

Velika bludnica

17 Potom jedan od sedam anđela koji su imali sedam čaša dođe k meni govoriti sa mnom, govoreći mi: "Dodi da ti pokažem sud velike bludnice koja sjedi na mnogim vodama;

2 s kojom su kraljevi zemlje provodili bludnost, i koja je prouzročila da se oni što borave na zemlji opiju vinom njezine bludnosti."

3 Odnese me, u Duhu, u pustinju. I tu sam vidio ženu koja sjedi na skrletnoj zvijeri, prekrivenu bogopogrđnim imenima, imajući sedam glava i deset rogova.

4 Žena je bila odjevena u grimiz i skrlet i nakićena zlatom, dragim kamenjem i biserima, držeći u ruci zlatnu čašu punu odurnosti i nečistoće svojega bluda.

5 Na njezinu je čelu napisano ime—tajna veliki Babilon, mati bludnica i odurnosti zemaljskih.

6 I vidio sam ženu, pijanu od krvi svetaca i od krvi ubijenih Isusovih svjedoka. A kad sam je vidio, začudio sam se velikim čudom.

7 A anđeo mi rekao: "Zašto se čudiš? Ja ću ti reći tajnu ove žene i zvijeri koja ju nosi, koja ima sedam glava i deset rogova."

8 Zvijer koju si vidio bila je, i nije, izaći će iz jame bezdana i otići u propast. A oni koji borave na zemlji čudit će se, čija imena nisu upisana u Knjizi Života od postanka svijeta, kad vide tu zvijer, koja je bila, i nije, i opet je tu.

9 Ovdje je um koji ima mudrost. Sedam je glava sedam gora na kojima žena sjedi.

10 To je i sedam kraljeva. Pet ih je palo, jedan jest, a drugi još nije došao. A kad dođe, mora ostati samo kratko vrijeme.

11 A zvijer koja je bila i nije, ona je i osmi i jedan od sedmorice, i ide u propast.

12 I deset rogova koje si vidio, to je deset kraljeva koji još nisu primili kraljevstva, nego će primiti vlast samo za jedan sat kao kraljevi skupa sa zvijeri.

13 Ovi su jedne misli, i oni će dati svoju silu i svoju vlast zvijeri.

14 Ovi će ratovati s Janjetom, ali će ih Janje pobijediti, jer On je Gospodar nad gospodarima i Kralj nad kraljevima. I oni koji su s njim pozvani su, izabrani i vjerni."

15 I anđeo mi rekao: "Vode što si ih vidio, gdje sjedi bludnica, to su ljudi i mnoštva, narodi i jezici."

16 A deset rogova koje si vidio na zvijeri, oni će zamrziti bludnicu, opustošiti je i

svući do gola, meso će njezino pojesti i spaliti je vatrom.

17 Jer im je Bog stavio u srca njihova da ispune njegov naum, da svi budu jedne misli, i da predaju svoje kraljevstvo zvi-
jeri, dok se ne ispune riječi Božje.

18 A žena koju si vidio to je onaj veliki grad, koji kraljuje nad kraljevima zemlje."

Pad velikog Babilona

18 Poslije toga sam vidio drugoga an-
dela gdje silazi s neba, koji je imao veliku vlast, i zemlja se rasvijetli od njegova sjaja.

2 On povika jakim glasom govoreći ovo: "Pade, pade veliki Babilon i postade bo-
ravištem zloduha, i tamnica svakomu nečistom duhu, i krljetkom svake nečiste i mrske ptice!

3 Jer su svi narodi pili od vina gnjeva i od vina njezine bludnosti, a kraljevi zemlje počinili su s njom bludnost i zemaljski trgovci obogatili su se njezinom obilnom raskošću."

4 Uto čujem drugi glas s neba govoreći ovo: "Izidite iz nje, moj narode, da ne bu-
dete dionici njezinih grijeha i da ne primi-
te njezinih pošasti.

5 Jer njezini su grijesi doprli do neba, i Bog se sjetio njezinih opačina.

6 Platite joj kao što je i ona plaćala vama, i naplatite joj dvostruko prema njezinim djelima: U času u koju je natakala na-
točite joj dvostruko.

7 Kolikom se mjerom slavila i uživala u raskoši, istu mjeru joj zadajte muka i tuge; jer govori ona u svojem srcu, 'sje-
dim kao kraljica, nisam udovica i neću vidjeti tuge.'

8 Eto, zato će je u jednom danu nastati pošasti; smrt, tuga i glad. I ona će u ognju izgorjeti, jer moćan je Gospodin Bog koji je sudi.

9 I kraljevi zemlje koji su s njom provodili bludnost i uživali s njom plakat će i tugo-
vati za njom kad vide dim njezina pož-
ara.

10 Stojeći daleko od straha pred njezi-
nom mukom, govoreći: 'Jao, jao, veliki
grade Babilone, silni grade, jer je u jed-
nom času doći sud na tebe.'

11 Zemaljski trgovci zaplakat će i tugo-
vati za njom, jer nitko više ne kupuje njezine robe:

12 Robe od zlata i srebra, dragog kame-
nja i bisera, lana i grimiza, svile i sker-
leta, svakovrsnog mirisnog drveta; sva-
kovrsnih predmeta od slonove kosti, svakovrsnih posuda od skupocjenog drveta, od mjedi, od željeza i mramora;

13 cimeta i balzama, miomirisa i pomas-
ti, tamjana i vina, ulja, bijeloga brašna i pšenice, goveda i ovaca, konja i kola, i čovječjih tjelesa i duša.

Otkrivenje

14 I voće za kojim je žudjela tvoja duša ode od tebe, i sve što je bogato i raskošno otišlo je od tebe, i sigurno ga više nećeš naći.

15 Trgovci ovim stvarima koje je ona obogatila stajat će daleko u strahu od njezine muke, plačući i naričući.

16 govoreći: 'Jao, jao, veliki grade odje-
ven u fini lan, svilu, u grimiz i skrlet, i nakićen zlatom i dragim kamenjem i bi-
serima!

17 Jer je u jednom času propalo tako ve-
liko bogatstvo.' Svi brodski kapetani, svi koji plove brodovima, mornari, i svi koji rade na moru, stali su iz daleka.

18 povikali su kad su vidjeli dim njezina požara, govoreći: 'Koji je bio kao ovaj ve-
liki grad?'

19 I posuše prahom svoje glave, te viknu plačući, naričući i govoreći: 'Jao, jao, ve-
liki grade, u kojem su se obogatili tvojim bogatstvom svi vlasnici lađa na moru, jer je opustošen u jednom jedinom času!'

20 Raduj se nad njim, nebo i vi sveti apo-
stoli i proroci, jer Bog ga je osudio zbog vas!"

21 Tada jedan snažan anđeo uzme ka-
men, veliki kao mlinski kamen, i baci ga u more, govoreći: "Tako će silovito biti bačen Babilon, veliki grad, i neće se više nikad naći.

22 I zvuk citraša, i pjevača, i svirača, i trubača neće se više u tebi čuti. Ni obrt-
nika od bilo kakva zanata neće se više u tebi naći. Ni buka mlinskog kamena neće se više u tebi čuti.

23 Svjetlost svjetiljke neće više u tebi sjati. Glas zaručnika i zaručnice neće se više u tebi čuti. Jer tvoji su trgovci bili velikaši zemaljski i jer si svojim vraćan-
jem odveo u zabludu sve narode.

24 I u njemu je nađena krv od proroka, od svetih i svih onih koji su poubijani na zemlji."

Zenidba Janjetova

19 Poslije toga čuo sam glasno pjevanje mnoštva naroda na nebu: "Aleluja! Spasenje, slava, čast i moć Gospodinu našem Bogu!

2 Zato što su istiniti i pravedni njegovi sudovi, jer je osudio veliku bludnicu, koja pokvari zemlju svojim bludom. On je na njoj osvetio krv svojih slugu, koju je ona prolila."

3 I opet govore: "Aleluja! A njezin se dim diže u vijeke vjekova!"

4 A dvadeset i četiri starješine i četiri živa stvorenja padnu i poklone se Bogu, koji sjedi na prijestolju, govoreći: "Amen! Ale-
luja!"

5 Zatim s prijestolja dođe glas govoreći: "Hvalite našega Boga, svi njegovi sluga i svi koji ga se bojite, mali i veliki."

Otkrivenje

848

6 I začujem nešto kao glas velikog mnoštva, kao šum velikih voda, kao prasak jakih gromova, govoreći: "Aleluja! Jer vlada i kraljuje Gospodin Bog Svemoćni!"

7 Radujmo se i kličimo od veselja i dajmo slavu Njemu, jer dođe Janjetova svadba, i njegova se zaručnica pripravlja."

8 Dano joj je odjenuti se u fino laneno platno, čisto i blistavo, jer laneno platno, pravedna su djela svetih.

9 Tada mi on rekao: "Piši: 'Blagoslovljeni su oni koji su pozvani na svadbenu gozbu Janjetovu.' I on mi rekao: "Ovo su istinite riječi Božje."

10 Tada mu padnem do nogu da mu se poklonim, a on mi rekao: "Pazi da to ne činiš! Ja sam sluga kao i ti i tvoja braća koja imaju Isusovo svjedočanstvo. Bogu se pokloni! Jer svjedočanstvo Isusovo proročki je duh."

11 Zatim sam vidio otvoreno nebo, i gle, bijeli konj. A onaj koji je sjedio na njemu zove se Vjerni i Istiniti; On sudi i vojuje po pravdi.

12 Njegove su oči kao plamen ognjeni, a na glavi mu mnoge krune. On ima napisano ime koje nitko ne zna, osim njega samoga.

13 On je bio odjeven u haljinu umočenu u krv, a njegovo se ime zove Riječ Božja.

14 I nebeske vojske odjevene u fini lan, bijel i čist, pratile su ga na bijelim konjima.

15 A iz njegovih usta izlazi oštar mač, da njime pobije narode. On će sam nad njima vladati željeznim štapom. On sam navija vinsku prešu uskipjelog gnjeva Svemoćnoga Boga.

16 A na svojoj haljini i na boku nosi napisano ime: Kralj kraljeva i Gospodar gospodara.

17 Tada sam vidio jednog anđela gdje stoji na suncu i više jakim glasom svim pticama što lete posred neba: "Dodite i skupite se na gozbu velikoga Boga,

18 da jedete meso od kraljeva, meso od vojskovođa, meso od junaka, meso od konja i od onih koji sjede na njima, i meso od svih ljudi, slobodnih i robova, malih i velikih."

19 Zatim sam vidio zvijer, kraljeve zemaljske i njihove vojske, skupljene da zametnu rat protiv onoga koji jaše na konju i protiv njegove vojske.

20 Tada je zvijer bila uhvaćena zajedno sa lažnim prorokom koji je pred njom činio čudne znakove i njima zaveo one koji su primili žig zvijeri i klanjali se njezinu kipu. Oboje njih su živi bačeni u ognjeno jezero koje gori sumporom.

21 A ostali su ubijeni mačem što izlazi iz ustiju Onoga koji je sjedio na konju. I sve su se ptice nasitile njihovim mesom.

Tisućogodišnje kraljevstvo. Posljednji sud

20 Potom sam opazio anđela gdje silazi s neba, imajući ključ od bezdana i veliki lanac u svojoj ruci.

2 On uhvati zmaja, tu zmiju od starina, a to je Đavao i Sotona, te ga svezao za tisuću godina;

3 i bacio ga u bezdan, zatvorio ga i stavio na njega pečat, da više ne zavodi narode dok se ne navrší tisuću godina. Poslije toga mora biti odvezan za kratko vrijeme.

4 I ja sam vidio prijestolja i one koji sjede na njima, i njima je bila dana vlast da sude. I opazio sam duše onih koji su pogubljeni zbog svojega svjedočanstva za Isusa i za Riječ Božju, koji se nisu poklonili zvijeri ni njezinu kipu, i koji nisu primili žiga na svojim čelima ili na svojim rukama. Oni su živjeli i kraljevali s Kristom tisuću godina.

5 A ostali mrtvaci nisu oživjeli dokle se nije navršilo tisuću godina. Ovo je prvo uskrsnuće.

6 Blagoslovljen i svet je onaj koji je dionik ovoga prvoga uskrsnuća. Nad ovima druga smrt nema vlasti, nego će biti svećenici Božji i Kristovi i s njim će kraljevati tisuću godina.

7 A kad prođe tisuću godina, Sotona će biti pušten iz svoje tamnice.

8 Izći će da zavodi narode koji su na četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi za rat, kojih je toliko kao pijeska morskog.

9 I oni uzidu na široku površinu zemlje, opkole tabor svetih i ljubljenu grad. I tada vatra od Boga side s neba i proguta ih.

10 A đavao, koji ih je zavodio, bio je bačen u ognjeno i sumporno jezero, gdje su zvijer i lažni prorok. I bit će mučeni dan i noć u vijeke vjekova.

11 Zatim sam vidio veliko bijelo prijestolje i Onoga koji je sjedio na njemu, ispred čijega lica iščeznu zemlja i nebo. I mjesta im se ne nađe.

12 I vidio sam mrtve, male i velike, stojeći pred Bogom, i knjige se otvore. I druga se knjiga otvori, koja je knjiga života, i mrtvi su bili suđeni prema svojim djelima i onomu što je napisano u knjigama.

13 I more povraća svoje mrtve koji su bili u njemu; Smrt i Podzemlje daje mrtve koji su bili u njemu. I bili su suđeni prema djelima svojima.

14 Smrt i Podzemlje bili su bačeni u ognjeno jezero. A to je druga smrt.

15 I tko god se ne nađe upisan u Knjizi Života, bi bačen u ognjeno jezero.

Novo nebo i nova zemlja. Novi Jeruzalem

21 I ja sam vidio novo nebo i novu zemlju, jer su prošli prvo nebo i prva zemlja, a i mora više nije bilo.

2 Tada ja, Ivan, vidio sam Sveti grad, Novi Jeruzalem, gdje silazi s neba od Boga, pripravljen kao zaručnica koja je ukrašena za svojega muža.

3 I čuo sam gromki glas što je dolazio s neba govoreći: "Evo šatora Božjega među ljudima. I On će boraviti s njima, i oni će biti njegov narod, i sam Bog će biti s njima i biti njihov Bog.

4 I Bog će otrti svaku suzu s njihovih očiju; neće više biti smrti, ni tuge, ni plaća; i neće više biti boli, jer ono prvo je prošlo."

5 Tada mi onaj koji sjedi na prijestolju rekao: "Evo, Ja sve činim novo." I On mi rekao: "Napiši: Jer ove su riječi vjerne i istinite!"

6 On mi rekao: "Svršeno je! Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak. Ja ću dati iz izvora vode života, badava, onomu koji je žedan.

7 Onaj koji pobijedi baštinit će sve, i Ja ću biti njegov Bog, a on će biti moj sin.

8 Ali strašljivi, nevjernici, nečisti, ubojice, bludnici, vračari, idolopoklonici i svi lašci, oni će dobiti svoj dio u jezeru koje gori ognjem i sumporom, a to je druga smrt."

9 I zatim jedan od sedam anđela koji su imali sedam čaša napunjenih sa sedam završnih pošasti, dođe k meni govoreći: "Dodi da ti pokažem zaručnicu, ženu Janjetovu!"

10 I on me prenese u duhu na neku veliku i visoku planinu, i pokazao mi onaj veliki grad, Sveti Jeruzalem, gdje silazi s neba od Boga,

11 imajući slavu Božju u sebi. Njegova svjetlost bila je kao dragi kamen, kao kamen jaspis, proziran kao kristal.

12 Imao je velike, visoke zidine s dvanaestim vratima, a na vratima dvanaest anđela, i napisana imena na njima, imena dvanaest plemena Izraelovih sinova.

13 Od istoka troja vrata, od sjevera troja vrata, od juga troja vrata i od zapada troja vrata.

14 A gradske su zidine imale dvanaest temelja i na njima imena dvanaest Janjetovih apostola.

15 A onaj koji je govorio sa mnom držao je mjeru, zlatnu trsku, da izmjeri grad, njegova vrata i njegove zidine.

16 A grad leži u četvorini, njegova je dužina kolika i širina. I on izmjeri grad trskom: dvanaest tisuća stadija. Jednaka mu je dužina, širina i visina.

17 Tada izmjeri i njegove zidine: stotinu četrdeset i četiri lakta po ljudskoj mjeri, to jest, po andeoskoj.

18 Zidovi su sagrađene od jaspisa, a grad od čistoga zlata, kao čisto staklo.

19 A temelji gradskih zidina bili su

ukrašeni svakovrsnim dragim kamenjem. Prvi je temelj od jaspisa, drugi od safira, treći od kalcedona, četvrti od smaragda,

20 peti od sardoniksa, šesti od sarda, sedmi od krizolita, osmi od berila, deveti od topaza, deseti od krizopraza, jedanaesti od hijacinta i dvanaesti od ametista.

21 A dvanaest je vrata dvanaest bisera. Pojedina su vrata od jednog bisera. Gradska je ulica od čistoga zlata, nalik na prozirno staklo.

22 Hrama nisam vidio u njemu, jer Gospodin Bog Svemoćni i Janje njegov su hram.

23 Gradu ne treba sunce ni mjesec da svijetle u njemu, jer ga je rasvijetlio sjaj Božji, i Janje mu je svjetiljka.

24 Narodi će hoditi u njegovu svjetlu, zemaljski kraljevi donijeti u njega svoju slavu i čast.

25 Njegova se vrata nikad neće zatvarati danju, jer noći neće biti.

26 U njega će se donijeti slava i čast i raskoš naroda.

27 Ništa nečisto neće u njega nipošto ući; nitko tko čini što je odurno i lažno, već samo oni koji su upisani u Janjetovoj Knjizi Života.

Isus dolazi brzo

22 I on mi pokazao čistu rijeku života, bistru kao kristal, koja izlazi iz Božjega i Janjetova prijestolja.

2 A posred gradske ulice i s obiju strana rijeke bilo je stablo života, koje rada dvanaest plodova, dajući svakog mjeseca svoj plod. A lišće od stabala služi za liječenje narodima.

3 Neće više biti nikakva prokletstva. Prijestolje Božje i Janjetovo bit će u njemu, a sluga će ga njegove služiti.

4 I oni će vidjeti njegovo lice, a njegovo će ime biti na njihovim čelima.

5 Neće više biti noći; i neće trebati ni svjetla od svjetiljke, ni svjetla od sunca, jer će nad njima svijetliti Gospodin Bog. I oni će kraljevati u vijeke vjekova.

6 Tada mi rekao: "Ove su riječi vjerne i istinite." Gospodin Bog svetih proroka posla svojega anđela da pokaže njegovim slugama što se ima uskoro dogoditi.

7 Pazite! Ja dolazim brzo! Blagoslovljen je onaj koji vrši proročanske riječi ove knjige."

8 A ja, Ivan, ovo sam čuo i vidio. I kad sam čuo i vidio, pao sam pred noge anđelu, koji mi je ovo pokazao, da mu se poklonim.

9 Tada mi on rekne: "Gledaj da to ne činiš. Jer ja sam sluga kao i ti, kao tvoja braća, proroci i oni koji vrše riječi ove knjige. Bogu se pokloni!"

Otkrivenje

850

10 Zatim mi rekne: "Ne zapečati proročanske riječi ove knjige, jer je vrijeme blizu."

11 Neka onaj koji je nepravedan i dalje bude nepravedan; onaj koji je nečist neka i dalje bude nečist; onaj koji je pravedan neka i dalje bude pravedan; onaj koji je svet neka i dalje bude svet."

12 Evo, Ja dolazim brzo, i sa sobom nosim nagradu da svakoga nagradim prema njegovu djelu.

13 Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak, Prvi i Posljednji."

14 Blagoslovljeni su oni koji vrše njegove zapovijedi, tako da dobiju pravo do stabla života, i da mogu ući u grad kroz vrata.

15 Jer vani ostaju psi i vračari, i bludnici, i ubojice, i idolopoklonici, i svaki tko god ljubi i govori laž.

16 Ja, Isus, poslao sam svojega anđela

da vam posvjedoči ovo u crkvama. Ja sam Korijen i Potomak Davidov, Sjajna Zvijezda Danica."

17 I Duh i zaručnica rekoše: "Dodi!" Tko čuje neka rekne: "Dodi!" I neka onaj tko je žedan dođe; tko god želi neka uzme vode života badava.

18 Ja svjedočim svakomu koji čuje proročanske riječi ove knjige: Ako tko ovomu što dometne, Bog će njemu dometnuti pošasti napisane u ovoj knjizi.

19 I ako tko oduzme od riječi ove proročanske knjige, Bog će njemu oduzeti njegov dio iz Knjige Života, iz svetoga grada i iz onoga što je napisano u ovoj knjizi.

20 Onaj koji svjedoči svemu ovomu govori: "Sigurno dolazim ubrzo." Amen. Da, dodi, Gospodine Isuse.

21 Neka milost Gospodina Isusa Krista bude s vama svima. Amen.

KONKORDANCA

- A -

AGARA

Gal 4:24 za robovanje, i to je **A**.
Gal 4:25 **A**. znači Sinaj goru u

ALFA

Otk 1:8 Ja sam **A**. i Omega,
Otk 21:6 Svršilo se. Ja sam **A**.
ANDEL-A-I-MA-OM-U

Brj 22:23 I kad magarica vidje **a**.
Dan 10:21 osim vašega kneza **a**.
Mat 28:2 zemlja potrese silno. **A**.
Luk 16:22 od **a**. odnesen u krilo
Iva 20:12 vidje dva **a**. gdje sjede
1Ko 11:10 vlasti na glavi zbog **a**.
Heb 1:4 uzvišeniji postade od **a**.
Otk 5:2 vidjeh silnoga **a**. koji povika
Pst 28:12 i gle, **a**. Božji hodili na
Psl 148:2 Hvalite ga, svi **a**. njegovi,
Mat 13:39 svijeta. Žeteoci su **a**.
Mat 22:30 nego će biti kao **a**. Božji
Mat 24:36 ne zna nitko, ni **a**. na
Mar 1:13 divljim; a služili su mu **a**.
Luk 20:36 ni umrijeti; oni su kao **a**.
Heb 1:6 neka mu se poklone svi **a**.
Psl 104:4 Činiš vjetrove **a**. svojim i
Mat 4:6 jer stoji pisano: **A**. svojim
Mat 25:41 je pripravljen davlu i **a**.
Mar 8:38 Oca svojega sa svetim **a**.
Luk 12:9 njega će se odreći pred **a**.
1Ko 6:3 znate li, da ćemo **a**. suditi
Gal 3:19 određen po **a**. rukom
2So 1:7 Gospodin Isus s neba **a**. sile
Heb 2:2 ako je riječ, govorena po **a**.
Otk 3:5 pred Ocem svojim i pred **a**.
Hos 12:4 Borio se je s **a**. nadvladao
Dje 7:38 u zajednici u pustinji s **a**.
Izl 12:23 mimo vrata i neće dati **a**.
1Ljt 21:15 zapovjedi **a**. koji je ubijao
Luk 2:13 pridruži se **a**. velika vojska
Otk 1:1 i pokaza, poslavši po **a**.
Otk 2:1 **A**. crkve u Efezu napiši
Otk 10:9 I odoh k **a**. i rekoh mu, da

ANDEO-SKE

Dan 3:25 četvrti izgleda kao **a**.
Mat 1:20 mišlju, javi mu se u snu **a**.
Mat 28:2 zemlja potrese silno. **A**.
Luk 1:28 **A**. uniđe k njoj i reče:
Luk 2:9 Tada stupi **a**. Gospodnji k
Luk 2:10 **a**. im reče: Ne bojte se
Iva 5:4 Jer je **a**. Gospodnji silazio u
Dje 5:19 **a**. Gospodnji otvori noću
Dje 23:9 ako mu je govorio duh ili **a**.
Otk 8:8 I drugi **a**. zatrubi, i kao
Otk 14:19 I baci **a**. srp svoj oštri na
Otk 18:21 I uze jedan jak **a**. kamen
1Ko 13:1 Ako jezike ljudske i **a**.

ANTIKRIST-OV

1Iv 2:18 da će doći **a**. već sad
1Iv 2:22 Taj je **a**. koji nijeće Oca i
2Iv 1:7 u tijelu: ovo je zavoditelj i **a**.
1Iv 4:3 I nije od Boga; i ovaj je **a**.

ARKANDE-LOV-O

1So 4:16 na glas **a**. na zvuk trube
Jud 1:9 **a**. kad se je prepirao s

- B -

BAŠTIN-A-E-I-ICI

Psl 16:5 Gospode, ti si meni **b**. i dio
Psl 73:26 branik srca mojega, **b**. moja

Psl 119:111 **B**. su moja zauvijek svj.
M. Iz 3:35 Čast je **b**. mudroga, a sram
Gal 3:18 Jer ako je **b**. od zakona, onda
M. Iz 19:14 Kuća i imanje **b**. se od
Eze 46:17 Ako li što daruje od svoje **b**.
Joe 2:17 Ne daj **b**. svoje pod sramotu,
Luk 12:14 sucem i djeliteljem **b**. nad
Efe 1:14 Koji je zalag **b**. naše za
Efe 1:18 bogatstvo slave **b**. njegove
Heb 6:12 strpljivošću **b**. obećanja.
Heb 9:15 pozvani obećanje vječne **b**.
M. Iz 27:24 i **b**. li se kruna kroz sve
Mih 2:2 posjedniku i **b**. njegovoj.
1Ko 15:50 niti raspadljivost **b**.
Heb 1:4 odličnije ime od njihova **b**.
Rim 4:14 Jer ako bi bili **b**. samo oni,
Rim 8:17 A kad smo djeca, i **b**. smo:
Gal 3:29 Abrahamovi, po obećanju **b**.
Efe 1:11 U njemu i mi postadosmo **b**.
BAŠTINIK-E-OM

Pst 21:10 te sluškinje ne smije biti **b**.
Gal 4:1 Dok je **b**. malodoban, ne
Gal 4:7 nego sin; a ako si sin i **b**. po
Heb 11:7 i postade **b**. pravde po vjeri.
Jak 2:5 za bogate u vjeri i za **b**.
Heb 1:2 Kojega postavi **b**. svemu, po
BAŠTINIT-E-I-U

Mat 19:29 za to i **b**. će život vječni.
1Pe 3:9 to pozvani, da **b**. blagoslov.
1Ko 6:9 nepravедnici neće **b**.
1Ko 15:50 da tijelo i krv ne mogu **b**.
Heb 1:14 koji će **b**. spasenje
Heb 12:17 kad je htio **b**. i blagoslov,
Otk 21:7 Tko pobijedi, ovo će **b**. i bit će
P. Zk 21:23 Bog tvoj, daje u **b**.
2Sa 21:3 Blagoslovite ipak **b**.
Psl 2:8 dat će ti narode za **b**. i krajeve
Psl 68:9 izljevao, Bože, na **b**. svoju,
M. Iz 17:2 i s braćom će dijeliti **b**.
Jer 16:18 idolskim, što napunjavu **b**.
Luk 12:13 da podijeli s menom **b**.
Dje 20:32 koji može izgraditi i dati **b**.
Dje 26:18 oprostjenje grijeha i **b**. među
Heb 11:8 primi u **b**. izade ne znajući,
1Pe 1:4 Za **b**. neraspadljivu i neok.

BACA-JTE-U-NA

M. Iz 16:33 Ždrijež se **b**. u krilo haljine;
Prp 3:5 Vrijeme kad se **b**. kamenje,
Jer 51:16 **b**. munje s daždom, izvodi
Mat 3:10 roda, siječe se i u oganj se **b**.
Mat 6:30 na polju, a sutra se **b**. u peć
Luk 12:28 u peć **b**. tako odijeva, koliko
Mat 7:6 **b**. bisera svojega pred svinje
Psl 22:18 i za odjeću moju **b**. kocku.
Eze 7:19 Srebro svoje **b**. na ulicu, i
Luk 21:1 kako bogati **b**. darove svoje
1Ti 6:9 škodljive želje, koje **b**. ljude u
Mat 14:24 mora i bila je od valova **b**.
BACI-LI-MO-T

Pst 39:20 Josipov uhvati ga i **b**. u
Izl 15:1 konja i konjanika **b**. u more
Izl 32:19 razgnjevi Mojsije, i **b**. ploče
M. Iz 6:3 idi, **b**. se na tlo, saleti
Mat 4:6 Ako si Sin Božji, **b**. se dođe, jer
Mat 21:21 Digni se i **b**. se u more
Mar 9:42 mlinski kamen i da se **b**. u
Iva 8:7 neka prvi **b**. kamen na nju
Iva 21:7 **b**. na se košulju jer je bio go
Otk 12:4 zvijezda nebeskih, i **b**. ih na

Otk 14:19 I **b**. andeo srp svoj oštri na .
Otk 18:2 mlinski kamen, i **b**. ga u more
Otk 20:3 I u bezdan **b**. ga, i zatvori, i
Psl 106:19 pred živim likom **b**. se na
Dan 6:16 Daniela i **b**. ga u jamu
Mat 4:18 brat Andrija, **b**. mrežu svoju
Mat 14:33 u ladici, **b**. se pred njega
Luk 21:4 Jer svi **b**. od viška svojega u
Iva 19:24 za odjeću moju **b**. kocke.
Iva 21:6 **b**. i već je nijesu mogli vući
Dje 1:26 I **b**. kocke za njih. I pade
Jer 38:9 **B**. su ga u jamu, tako da on
Mat 5:25 i onda bi te **b**. u tamnicu.
Pst 37:20 i da ga **b**. u jednu jamu, pa
Iva 19:24 Ne derimo je, nego **b**. kocke
Psl 22:27 **b**. će se pred tobom sva
Luk 5:5 Ali na tvoju riječ **b**. ču mreže
Mat 25:30 nekorisnog slugu **b**. u tamu
Luk 5:4 i **b**. mreže svoje, te lovite
Iva 21:6 **B**. mrežu na desnu stranu
Dje 5:28 i hoćete da **b**. na nas krv
1Pe 5:7 I svu svoju brigu **b**. na njega, =
Mih 7:19 opačine naše i **b**. u dubinu
Mat 13:42 I **b**. ih u peć ognjenu. Ondje
Mat 15:26 kruh djeci i **b**. ga psićima.
Luk 12:5 smrti ima moć **b**. u pakao
Otk 2:10 davao će neke od vas **b**. u

BACEN-A-I

Dan 3:6 pokloni se, bit će smjesta **b**. u
Mat 18:8 ruke i dvije noge da budeš **b**.
Mat 18:9 dva oka da budeš **b**. u oganj
Otk 18:21 će silom biti **b**. Babilon,
Otk 8:8 gora ognjem zapaljena **b**. bi u
Otk 19:20 Živi su bili **b**. oboje u jezero
Otk 20:14 I smrt i podzemlje **b**. biše u

BARABU

Mat 27:20 traže **B**. a Isusa da dadne
Mar 15:15 i pusti mu **B**. A Isusa dađe

BATINA

M. Iz 10:13 **b**. pripada ledima ludoga.
M. Iz 26:3 magarcu, a **b**. ludacima na

BIDI-JE-U-O

Mat 26:38 ovdje **b**. sa mnom
Mat 26:41 **B**. i molite se, da ne
Mar 14:38 **B**. i molite se, da ne
Dje 20:31 Zato **b**. sjećajući se, da tri
1Ko 16:13 **B**. stojte u vjeri, držite se
Efe 6:18 i uz to **b**. sa svom ustrajnosti
1Pe 5:8 Budite trijezni i **b**. jer protivnik
Jer 32:19 Oči tvoje i **b**. nad svim
Heb 13:17 jer oni **b**. nad dušama
Mat 24:43 dolazi lupez, zacijelo bi **b**. i
Otk 3:3 Ako li ne budeš **b**. doći će na t

BEDARA

PNP 7:1 Okret **b**. tvojih kao derdan
Iza 5:27 rasparasuje pojas oko **b**.
Mat 3:4 devine i pojas kožan oko **b**.
Heb 7:5 oni izašli iz **b**. Abrahamovih.

BEDRA

Iza 21:3 Zato su **b**. moja puna grčeva.
Iza 32:11 ostavite samo **b**. zaognuta
1Pe 1:13 opasavši **b**. svojega uma,

BER-BU-E

Iza 16:9 jer u žetvu tvoju i u **b**. tvoju
Jer 8:13 Hoću li kod njih držati **b**. veli
Mat 7:16 **B**. li se s trnja grožđe ili s
Luk 6:44 i grožđe se ne **b**. s kupine,

BESMRTNO-GA-ME-ST

Rim 1:23 I pretvoriše slavu **b**. Boga u .

1Ti 1:17 **b.** nevidljivome, jedinome
1Ko 15:53 smrtno da se obuče u **b.**
1Ko 15:54 **b.** onda će se ispuniti riječ
1Ti 6:16 ima **b.** i prebiva u svjetlosti
BESPOSLEN-E-I

1Ti 5:13 **b.** uče se obilaziti po kućama
2Pe 1:8 neće vas ostaviti **b.** i bez
Mat 20:3 druge gdje stoje na trgu **b.**
Mat 20:6 Što stojite ovdje cijeli dan **b.**
Tit 1:12 lažljivi, zle živine, **b.** trbusi.
BESPRIJEKOR-AN-NI

Flp 3:6 pravdi zakonskoj bio sam **b.**
1Ti 3:2 Nadglednik treba da je **b.**
Flp 2:15 Da budete **b.** i bezazleni,
1Ti 3:10 službu poslužitelja, ako su **b.**
BEZAKONIKA

2Pe 2:7 neobuzdanim življenjem **b.**
2Pe 3:17 čuvajte se, da prijevarom **b.**
BEZAKONJ-A-E-U

Iza 50:1 prodali ste se sami, i zbog **b.**
2So 2:7 Jer tajna **b.** već djeluje; samo
Tit 2:14 da nas otkupi od svakoga **b.**
Psl 5:5 ti mrziš na sve, koji čine **b.**
Psl 36:4 Na postelji svojoj smišlja **b.**
Psl 66:18 nosio u srcu svojem **b.** nikad
Iza 24:20 Teško je tišti **b.** njezino, da
Rim 6:19 na **b.** tako sad dajte udove
Heb 1:9 pravdu, i mrzio si **b.** zato te
1Iv 3:4 čini i **b.** jer je grijeh bezakonie.
Dan 9:24 da se kraj učini **b.** da se
Rim 6:19 svoje u službu nečistoći i **b.**
BEZAZLENI

Mat 10:16 mudri kao zmije i **b.** kao
Flp 2:15 besprijeekorni i **b.** djeca Božja
BEZBOŽAN

M.lz 28:15 medvjed gladan, to je **b.**
Prp 7:17 budi previše **b.** i ne budi lud
Iza 61:8 pravicu, mrzim grabež **b.**
BEZBOŽN-A-ICI-ICIMA-IH

2Pe 2:8 gledao je i slušao **b.** djela, i to
Jud 1:15 za sva njihova **b.** djela, koja
Jud 1:4 **b.** koji pretvaraju milost Boga
Jud 1:15 i za sve drske riječi, koje **b.**
Psl 1:5 ne mogu **b.** održati na sudu, ni
Psl 9:17 U carstvo mrtvih neka idu **b.**
Psl 11:2 već natežu **b.** luk, zapinju
Psl 12:8 Razmeću se unaokolo **b.**
Psl 73:3 videći, kako **b.** dobro žive.
Psl 94:3 dokle će se još **b.** hvaliti
Psl 119:110 **B.** mi metnuše zamke, ali
M.lz 10:30 a **b.** neće ostati u zemlji.
M.lz 14:19 moraju se zli prignuti, i **b.**
M.lz 24:16 ustane; a **b.** propadaju u
M.lz 29:2 a vladaju li **b.** jadikuju ljudi.
Dan 12:10 i okušati. **B.** će raditi
Psl 3:7 mojim, polomi zube **b.**
Psl 51:13 Tada ću pokazati **b.** putove
Psl 91:8 svojim, gledat ćeš plaću **b.**
Psl 146:9 i udovice; a **b.** put zakrčuje.
M.lz 10:29 je obrana, a **b.** propast.
Iza 14:5 Siomi Gospod šibu **b.** štap
1Ti 1:9 **b.** i grješnicima, zločincima i
2Pe 2:6 postavio primjer budućim **b.**
2Pe 3:7, na dan suda i propasti **b.**
BEZBOŽNIK-A-E-U

Psl 5:4 u tebe nema mjesta **b.**
Psl 10:4 Drsko misli **b.** On ne vidi
Psl 10:13 Zašto smije **b.** huliti na Boga
Psl 112:10 **b.** gleda to pun jeda, škripi
M.lz 3:32 Jer Gospodu se gadi **b.** a
M.lz 11:5 a **b.** pada od vlastite zloće.
M.lz 11:7 Kad umre **b.** propada
M.lz 28:1 **B.** bježi, i kad ga nitko ne
Iza 55:7 Neka **b.** ostavi svoj put i
Eze 3:18 u životu, to će **b.** poginuti
Eze 18:23 drago bilo da pogine **b.**
Sef 3:5 bijeli dan; ali **b.** ne zna za stid.

1Pe 4:18 gdje će se **b.** i grješnik
1Sa 24:13 Samo od **b.** izlazi bezbo
Job 21:16 od mene mišljenje **b.**
Psl 11:1 u vijeću **b.** i ne ide putem
Psl 1:6 Put **b.** vodi u propast
Psl 7:9 Neka se dokrajči zloća **b.** a
Psl 112:10 i gine; želja **b.** propada.
Psl 139:19 O, da hoćeš, Bože, ubiti **b.**
M.lz 9:7 tko kori **b.** prima porugu.
M.lz 10:25 Kad duhne oluja, **b.**
M.lz 10:28 a nadanje se **b.** razbija.
M.lz 12:10 a u **b.** je srce bez osjećaja.
M.lz 13:9 a svjetiljka se **b.** ugasi..
Iza 11:4 Dahom usana svojih umori **b.**
Eze 3:18 da odvratiš **b.** od opakog
Eze 3:19 opomeneš **b.** a on se ne
Hab 1:13 Zašto gledaš **b.** i šutiš, kad
Mal 3:18 između pravednika i **b.**
Dje 2:23 i rukama **b.** pribili ga križ i
Rim 4:5 u onoga, koji opravdava **b.**
2Pe 2:5 je naveo potop na svijet **b.**
Psl 82:2 i zauzimati se za **b.**
Psl 101:8 Svako jutro ušutkam sve **b.**
Psl 145:20 ga ljube, a **b.** sve zatire.
Psl 147:6 a **b.** ponizuje do zemlje.
Mal 4:3 Tada ćete pogaziti **b.** jer će oni
Rim 5:6 umrije u pravo vrijeme za **b.**
Jud 1:15 kazni sve **b.** za sva njihova
Pst 18:25 bude pravedniku kao i **b.**
M.lz 11:31 koliko prije **b.** i grješniku
M.lz 29:27 a **b.** je pravednik gad.
Eze 3:18 Kad kažem **b.** 'Poginut ćeš'
Eze 18:20 biti plaća pravednosti, **b.**
BEZBOŽNO-ST-STI

Dan 12:10 Bezbožnici će raditi **b.**
Jud 1:15 djela, koja **b.** počinise, i za
1Sa 24:13 od bezbožnika izlazi **b.**
M.lz 18:3 Gdje unide **b.** ondje se
Iza 9:18 Jer je **b.** gorjela kao oganj,
Mat 24:12 Jer će **b.** uzeti maha, ljubav
Rim 1:18 Božji s neba na svaku **b.** i
Rim 11:26 Spasitelj i odvratić će **b.** od
Eze 3:19 a on se ne vrati od **b.** svoje
Eze 18:20 bezbožniku plaća **b.**
2Ti 2:16 će još više napredovati u **b.**
BEZDANA

Pst 7:11 prodriješe svi izvori velikog **b.**
Psl 71:20 Izvedi nas opet iz **b.**
Iza 63:13 vodio preko vodenih **b.** kao
Hab 3:10 **B.** pušta da zatutnji tutanj
Otk 9:1 i dade joj se ključ od zjala **b.**
Otk 9:2 i otvori zjalo **b.** i izađe dim iz
Otk 17:8 i izaci će iz **b.** i otići će u
Otk 20:1 s neba, koji je imao ključ od **b.**
BEZUM-AN-NI-IM-NO

Hos 9:7 Prorok je ludak, **b.** je čovjek
2Ko 12:11 Postadoh **b.** vi me natj.
P.Zk 32:6 Gospodu, narode ludi i **b.**
Psl 74:18 je **b.** psvoao ime tvoje
Luk 24:25 O **b.** i sporoga srca za
Job 38:2 osnovu Božju govorima **b.**
2Ko 11:16 nitko neka me ne drži **b.**
Psl 85:8 neka oni nikada ne rade **b.**
BIČ-EVAN-EVAT

Psl 91:10 **b.** se neće približiti šatoru
M.lz 26:3 **B.** konju, uzda magarcu, a
Iva 2:15 splete od užeta **b.** i istjera iz
Mat 20:19 bude naružen, **b.** i razapet
Mat 10:17 i **b.** će vas u sinagogama.
Mar 13:9 zbog mene na sudove, **b.** će
Mat 23:34 u sinagogama svojim **b.** i
Mar 10:34 narugati, popljuvati ga, **b.** i
Mar 15:15 A Isusa dade **b.** i predade
BIJEŠ

Psl 51:8 obraduje tijelo moje, što ga **b.**
M.lz 23:14 **B.** ga doduše šibom, ali ga
1Ti 1:18 da **b.** u njima dobar boj,

BIJED-AN-NI-U

Psl 40:17 Ja sam **b.** i siromah:
Psl 116:6 čuva malene Gospod: **b.** sam
Otk 3:17 a ne znaš, da si **b.** inevoljan,
Mat 9:36 kao ovce bez pastira, **b.** i
Psl 107:10 su okovani u **b.** i gvožđe.
Jak 4:9 Osjećajte svoju **b.** tugujte i
BIJEG

Job 41:28 ne može natjerati u **b.**
Mat 24:20 Molite se, da ne padne **b.**
BIJU

Dje 23:3 zapovijedaš, da me **b.**
1Ko 4:11 I žedamo, i golismo, i **b.** nas,
BILJE

Pst 2:5 nije još raslo nikakvo **b.** jer
M.lz 19:12 je njegova kao rosa na **b.**
BISER-A-JE-OM

Mat 13:46 **b.** otide, prodade sve
M.lz 3:15 Dragocjenija je od **b.** sve
M.lz 8:11 Jer je mudrost vrednija od **b.**
PNP 1:10 obrazima tvojim niz **b.** vratu
Mat 7:6 ne bacajte **b.** svojega pred
Otk 21:21 dvanaest **b.** svaka vrata
M.lz 31:10 Vrijedi ona više nego **b.**
1Ti 2:9 ne pletenicama, ni zlatom, ili **b.**
Otk 17:4 i kamenjem dragim i **b.** i
BJEŽI

Pst 19:17 **B.** jer ti se radi o životu, ne
Psl 31:11 tko me vidi na putu, **b.** od
M.lz 28:1 Bezbožnik **b.** i kad ga nitko
Mat 2:13 dijete i mater njegovu i **b.** u
Iva 10:12 i ostavlja ovce, i **b.** a vuk
1Ti 6:11 čovječe Božji, **b.** od ovoga, a
2Ti 2:22 Od želja mladenačkih **b.** idi
BLAG-A

Brj 12:3 Mojsije bio je čovjek veoma **b.**
M.lz 15:1 Odgovor **b.** utišava gnjev;
Mat 11:30 Jer je jaram moj **b.** i brene
2Ti 2:24 nego da bude **b.** prema
Heb 5:2 može biti **b.** prema onima, koji
Psl 104:24 puna je zemlja **b.** tvojega.
M.lz 31:26 i na jeziku joj je nauka **b.**
Mat 6:19 Ne skupljajte sebi **b.** na
Heb 11:26 za veće bogatstvo od **b.**
BLAGO-ŠCU

1Kr 19:12 dođe tiho, **b.** lahorenje
Job 3:21 većma nego **b.** zakopano
M.lz 2:4 kao srebro, kao skriveno **b.**
M.lz 10:2 Nepravdno stečeno **b.** ne
M.lz 15:16 negoli veliko **b.** s nemirom
Hos 13:15 On će odnijeti **b.** njegovo i
Mih 4:13 Posveti Gospodu **b.** njihovo
Mat 6:21 gdje je **b.** tvoje, ondje je i srce
Mat 13:44 je nebesko kao **b.** što leži
Mat 19:21 siromašnima, i imat ćeš **b.**
Mar 10:21 imat ćeš **b.** na nebu. Onda
Luk 12:21 onome, koji sebi zgrće **b.**
2Ko 4:7 Ali ovo **b.** imamo u zemljanim
2Ko 12:14 nijesu dužna roditeljima **b.**
Kol 2:3 U kojemu je sve **b.** mudrosti i
Jak 5:3 Nagomilaste **b.** u posljednje
1Iv 3:17 Tko, ima **b.** svijeta i vidi brata
2Ti 2:25 Da s **b.** poučava one, koji se
BLAGOST

Gal 5:22 mir, strpljivost, **b.** dobrota,
Flp 4:5 **B.** vaša neka bude poznata
1Ko 4:21 šibom, ili s ljubavi i duhom **b.**
BLAGOVA-LI-TI

Mat 26:26 Dok su **b.** uze Isus kruh,
Mar 14:22 Dok su **b.** uze Isus kruh,
Mat 26:18 kod tebe ću **b.** Pashalnu
1Ti 4:3 Koji zabranjuju ženiti se, **b.**
BLAT-A-O

Job 27:16 nakupi sebi haljina kao **b.**
Zah 9:3 praha i zlata kao po putu **b.**
Job 30:19 On me je srušio u **b.** postao
Iva 9:6 pljunu na zemlju, načini **b.** od

Iva 9:15 im reče: **B.** metnu mi na oči, i Flp 3:8 smatram za **b.** da Krista **BLIŽNJE-GA-MU**

Izl 20:16 Ne svjedoči lažno protiv **b.** L.Zk 19:13 Ne zakidaj i ne pljačkaj **b.** Job 16:21 čovjeku protiv **b.** svojega M.lz 6:3 idi, baci se na tlo, saleti **b.** Hab 2:15 poji **b.** svojega, a miješa Mat 5:43 Ljubi **b.** svojega i mrzi na Mat 19:19 Poštuj oca i majku, i ljubi **b.** Rim 13:9 Ljubi **b.** svojega kao Gal 5:14 u jednoj riječi: Ljubi **b.** Jak 2:8 **b.** svojega kao samoga sebe Jak 4:12 A ti tko si, da **b.** sudiš Izl 20:17 ni igdje išta, što pripada **b.** L.Zk 19:15 nego sudi no pravdi **b.** P.Zk 24:10 **b.** svojemu što u zajam M.lz 6:3 jer si dopao u ruke **b.** svojemu Dje 7:27 što je činio nepravdu **b.** odbi Rim 15:2 Svaki od nas neka ugada **b.**

BLJUVOTINU

2Pe 2:22 Pas se povraća na svoju **b.** **BLUDA**

Dje 15:20 i da se uzdržavaju od **b.** od Otk 14:8 koji je žestokim vinom **b.** Otk 17:2 opiše se vinom **b.** njezina Otk 17:4 punu gada i nečistoće **b.**

BLUDNICA-MA

M.lz 23:27 Jer je **b.** duboka jama, tuda Heb 11:31 Vjerom Rahaba **b.** ne Jak 2:25 Rahaba **b.** ne opravda li se Hos 4:14 jer vi sami idete nasamo **s.b.** Otk 17:5 Tajna Babilon veliki, mati **b.**

BLUDNIC-E-I-IMA

Još 2:2 dođoše u kuću jedne **b.** koja Mat 21:31 Carinici i **b.** dolaze još prije Otk 17:1 I Hodi, da ti pokažem sud **b.** 1Ko 6:9 Ne varajte se: ni **b.** ni idolo- Otk 22:15 Vani su psi, i vračari i **b.** i 1Ko 5:9 da se ne miješate s **b.** 1Ti 1:10 **B.** muželožnicima, ljudokr- Heb 13:4 jer **b.** i preljubočincima sudi Otk 21:8 nečistima, i ubojicama i **b.**

BLUDNIK

1Ko 5:11 koji se brat zove, **b.** ili la- Efe 5:5 ovo neka znate, da ni jedan **b.** Heb 12:16 ne bude tko **b.** ili lakouman

BLUDNO-ST-STI

1Ko 10:8 što su neki od njih griješili **b.** Otk 2:20 da griješe **b.** i da jedu žrtve Otk 18:3 I kraljevi zemlje s njom su **b.** Jer 13:27 sramotnu **b.** tvoju: po Mat 15:19 ubojstvo, preljuba, **b.** 1Ko 6:13 Ali tijelo nije za **b.** nego za Efe 5:3 A **b.** i svaka nečistoća i Kol 3:5 **b.** nečistoću, požudu, zlu želju Rim 1:29 svake nepravde, zloće, **b.** 1Ko 5:1 se čuje o **b.** među vama, i to o 1Ko 6:18 Bježite od **b.** Svaki grijeh 1Ko 7:2 **b.** neka svaki ima svoju ženu 1So 4:3 vaša, da se čuvate od **b.** Otk 18:2 jer žestokim vinom **b.** svoje

BLUDOM

Jud 1:7 koji su griješili kao i oni **b.** i išli Otk 19:2 pokvari zemlju **b.** svojim, i

BOGAT-A-S-SEVA

Pst 13:2 bio je Abram vrlo **b.** stokom Psl 103:8 strpljiv i **b.** ljubavljivi Psl 130:7 u njega je **b.** otkup Luk 12:21 mjesto da bude **b.** u Boga. Luk 18:23 on ražalosti; jer je bio vrlo **b.** Rim 10:12 Gospodin sviju, **b.** za sve, Efe 2:4 **b.** u milosrđu, zbog velike Otk 3:17 Jer govoriš: **B.** sam i Rut 1:21 **B.** sam otišla, praznih ruku Psl 107:33 tla **b.** izvorima u suhu Kol 1:27 **b.** slava tajne ove među

Mat 19:24 kroz iglene uši, negoli **b.** u Mar 10:25 kroz iglene uši, negoli **b.** Luk 16:22 I **b.** umrije i bi pokopan. Luk 16:21 stola **b.** psi su dolazili i lizali

BOGATI-MA

M.lz 22:2 **B.** i siromašni živu jedni uz Jer 9:23 ne hvali **b.** bogatstvom Luk 6:24 teško vama, **b.** vi već imate Luk 21:1 vidje, kako **b.** bacaju darove Jak 1:10 A **b.** svojom niskoćom; jer će Jak 2:6 Nijesu li **b.** koji vas tlače Mar 10:23 Kako je teško **b.** ući u 1Ti 6:17 **B.** na ovome svijetu zapovi-

BOGATSTV-A-O-OM-U

M.lz 30:8 ne daji mi siromaštva ni **b.** Prp 4:8 ne mogu da se nasite **b.** a ne Rim 11:33 O dubino **b.** i mudrosti i Kol 2:2 dođu do svega **b.** punine Otk 18:19 imali lađe na moru, od **b.** 1Kr 3:13 što nijesi iskao, i **b.** i slavu M.lz 8:18 U mene se nadu **b.** i čast, i M.lz 14:24 Kruna je mudrih **b.** njihovo M.lz 27:24 Jer **b.** ne traje doličeka; i Prp 9:1 ni mudraci kruh, ni pametni **b.** Luk 8:14 u brige, **b.** i uživanje života i Efe 3:8 neistražljivo **b.** Kristovo 1Ti 6:17 niti uzdaju u **b.** nestalno nego Otk 5:12 je zaklano, da primi silu i **b.** i Psl 49:6 i hvale se velikim **b.** svojim M.lz 28:22 ide pohlepno za **b.** i ne Iza 61:6 i hvalit ćete se **b.** njihovim Jer 9:23 Neka se ne hvali bogati **b.** M.lz 13:8 U **b.** njegovu otkup je za Luk 16:13 Ne možete služiti Bogu i **b.** Efe 1:7 grijeha po **b.** milosti njegove Efe 3:16 Da vam dadne po **b.** slave Flp 4:19 potrebu vašu po **b.** svojemu

BOGOBOJAZNA

Dje 10:7 jednoga **b.** vojnika od onih Dje 16:14 A slušala je jedna **b.** žena

BOJA-LI-O-TI

Ezr 9:4 oko mene svi, koji su se **b.** Psl 130:4 opraštanje, da bi te se **b.** Iva 9:22 jer su se **b.** Židova, jer su se Izl 3:6 jer se je **b.** gledati u Boga Luk 2:25 bio pravedan, koji se **b.** Boga Luk 18:2 sudac, koji se nije **b.** Boga i Psl 91:5 Ne trebaš se **b.** strahote Psl 112:7 Ne treba se **b.** zla glasa Jer 5:22 Mene se zar nećete **b.** veli Dan 6:26 vima svaki **b.** i strašiti Boga i Mih 7:17 Bogu našemu, i tebe će se **b.** Heb 13:6 neću se **b.** što će mi činiti

BOJE-ĆI

Psl 25:14 ga se **b.** to su pouzdanici Psl 31:19 je čuvaš za one, koji te se **b.** Psl 85:9 blizu je onih, koji ga se **b.** Psl 119:63 koji te se **b.** i drže propise Luk 1:50 onima, koji ga se **b.** Dje 13:26 ise među vama **b.** Boga Kol 3:22 nego u priprosta srce, **b.** se

BOJI-S-M-TE

Job 2:3 je i pravedan, **b.** se Boga i M.lz 31:30 žena, koja se **b.** Gospoda Iza 50:10 se među vama **b.** Gospoda, Iva 14:27 srce vaše i neka se ne **b.** 1Iv 4:18 jer strah ima muku, a tko se **b.** Otk 15:4 da te se ne **b.** Gospodine, i P.Zk 10:12 to, da se **b.** Gospoda, Iza 51:12 Tko si ti, da se **b.** smrtnih Jer 2:19 Boga svojega, i ne **b.** se Luk 23:40 ne **b.** Boga, kad i sam tripiš Rim 13:3 A hoćeš li da se ne **b.** vlasti Psl 23:4 ne **b.** se nesreće, jer ti si s Psl 27:1 koga da se **b.** Gospod je Psl 56:3 se **b.** jer u tebe se uzdam Jer 118:6 ne **b.** se ništa; što mi može

Iza 12:2 Potpuno se uzdam i ne **b.** se, Dje 20:24 ne **b.** i ne marim za svoj 2Ko 11:3 Alise **b.** da kao što zmija Evu Gal 4:11 **B.** se za vas, da nijesam

BOJITE

Dje 13:16 Ljudi Izraelci i koji se **b.** Rim 8:15 opet da se **b.** nego primiste Otk 19:5 i koji ga se **b.** mali i veliki Izl 20:20 Ne **b.** se, jer Bog dođe samo L.Zk 25:17 nego se **b.** Boga svojega P.Zk 1:17 Ne **b.** se nikoga, jer Božje P.Zk 31:6 Ne **b.** se i Ne preplašite se Psl 22:23 Vi iz roda Izraelova, **b.** ga se Iza 8:12 čega se on boji, ne **b.** se i ne Iza 35:4 Budite jaki, ne **b.** Evo, Bog Iza 51:7 Ne **b.** se poruge ljudske, od Zah 8:13 Ne **b.** se, ohrabrite se Mat 10:26 Ne **b.** ih se dakle, jer nema Mat 10:28 Ne **b.** se onih, koji doduše Mat 10:31 Ne **b.** se dakle Vi ste više Mat 14:27 Utješite se Ja sam. Ne **b.** Mat 28:10 Ne **b.** se idite i javite braći Luk 2:10 Ne **b.** se Evo, javljam vam Luk 12:5 **B.** se onoga, koji nakon smrti 1Pe 2:17 Boga se **b.** kralja štujte Otk 14:7 **B.** se Boga i dajte mu slavu

BOJU

Izl 15:3 Jak je u **b.** Gospod, ime mu je Psl 24:8 Junak Gospod, Div u **b.** Jer 13:23 Crnac promijeniti **b.** na koži Heb 11:34 u **b.** rastjeraše vojske tuđe

BOK-OVE

Iva 19:34 probode mu **b.** kopljem, i Iva 20:25 i ne metnem ruke svoje u **b.** Iva 20:27 ruku svoju, i metni u **b.** moj Dje 12:7 Petra u **b.** probudi ga i reče Izl 12:11 Imajte **b.** opasane, obuću na Efe 6:14 opasavši **b.** svoje istinom, i

BOL

Job 16:6 neće odlahnuti **b.** moja; ako Psl 16:9 i **b.** će moja počivati u Psl 73:14 se jutro iznova podizala **b.** M.lz 17:25 gorka **b.** materij svojoj Jer 15:18 da vječno traje **b.** moja, i 1So 5:3 kao **b.** na trudnu ženu, i neće

BOLESNI-KA-KE

Mat 9:12 zdravi liječnika, nego **b.** 1Ko 11:30 među vama mnogi slabi i **b.** Mar 6:5 ruke svoje na nekoliko **b.** i Iva 4:54 Iscjeljenje **b.** kod kupelji, Isus Jak 5:15 I molitva vjere spasit će **b.** i Mar 16:18 Na **b.** metat će ruke, i oni će Luk 10:9 Iscjeljujte **b.** što su ondje, i

BOLES-NO-T-TAN-TI

Mal 1:8 Kad prinosite hromo ili **b.** nije Mat 6:23 Ako li je oko tvoje **b.** onda je Zah 11:17 Suha **b.** neka dođe na Mat 10:1 i da liječe svaku **b.** i svaku Luk 9:1 duhovima i da iscjeljuju od **b.** Iva 5:4 ozdravio bi makar kakva **b.** bila Psl 41:3 mijenjaš mu, kad je **b.** Mat 25:36 Bio sam **b.** i pohodili ste Iva 11:3 evo, koga ljubiš, **b.** je. Psl 103:3 koji ozdravlja sve **b.** tvoje Mat 4:24 koji su trpjeli od različitih **b.** i

BOL-I-UJE

Jer 31:13 nakon **b.** dajem im utjehu i Mat 8:17 naše nemoći i nosi naše **b.** Rim 9:2 i srce me **b.** bez prestanka Otk 21:4 ni tuge, ni vike, ni **b.** neće biti 1Ti 6:4 nego **b.** od zapitkivanja i Jak 5:14 **B.** li tko među vama neka

BORAVI-S-O-TI

Job 28:13 ona ne **b.** u zemlji živih Psl 91:1 koji **b.** u sjeni Svemoćnoga Prp 7:4 Srce mudrih ljudi **b.** u kući P.Zk 4:40 D i da dugo **b.** u zemlji, koju

P.Zk 6:7 kad **b.** kod kuće ili si na putu
Eze 1:1 sam **b.** među zarobljenicima
Eze 28:13 **B.** si u Edenu, vrtu
Psl 15:1 tko smije **b.** na svetoj gori
Iza 11:6 **b.** s janjetom, ris će ležati s j
Tuž 4:15 Ne smiju dalje **b.**

BREME-NA

Psl 38:3 kao teško **b.** pritiskuje me
Mat 11:30 Jer je jaram moj blag i **b.**
Heb 12:1 odbacimo svako **b.** i grijeh
Mat 23:4 **b.** teška i nesnosna i među ih
Otk 2:24 mečem na vas drugoga **b.**

BREŽULJAK

Iza 40:4 gora i **b.** neka se slegnu i što
Luk 3:5 svaka gora i **b.** neka se

BRIG-A-MA-E

Job 14:1 rođen, kratka je života, sit **b.**
M.lz 12:25 **B.** u srcu pritiskuje čovjeka
M.lz 17:25 Lud sin **b.** je ocu svojomu i
Iza 35:10 prate ih, **b.** i uzdisanje bježe
Mat 6:27 svojim **b.** produljiti život svoj
Luk 21:34 **b.** zemaljskim i da vam onaj
Brj 11:11 teret **b.** za taj čitav narod
Psl 4:8 Bez **b.** legnem i zaspim
Psl 13:3 Dokle ću još nositi **b.** u srcu
M.lz 3:23 Tada ćeš ići bez **b.** putem
Prp 1:18 mudrosti tu je i mnogo **b.**
Iza 51:11 nestalo je **b.** i uzdisanja
Luk 8:14 ali onda zapadnu u **b.**
Luk 21:14 unaprijed **b.** kako će b. te
2Ko 2:4 od **b.** mnoge i tjeskobe srca

BRINI-TE-U

Mat 10:19 A kad vas predadu, ne **b.**
Mar 13:11 i stave pred sud, ne **b.** se,
Luk 12:11 ne **b.** se, kako i čim ćete se
Rim 13:14 ne **b.** se za tijelo, da ugodite
Flp 4:6 Ne **b.** se tjeskobno ni za što
Jer 5:28 Ne **b.** se za pravdu, ne nast
Jer 47:3 Oci se ne **b.** za djecu, ruka je
Mat 6:32 Za sve to **b.** se neznabošci.

BRVNA

Mat 7:3 trun u oku brata svojega, a **b.**
Mat 7:5 Licemjer, izvadi najprije **b.** iz

BUDAN

Mar 13:34 vrataru je naložio, da bude **b.**
Otk 3:2 Budi **b.** i utvrdjui ostalo, što
Otk 16:15 koji je **b.** i čuva haljine svoje
Mat 24:42 **b.** jer ne znate dana, u koji
Luk 21:36 Pa zato budite uvijek **b.** i
1Pe 4:7 mudri i **b.** u molitvama

BUNE

Psl 2:1 Zašto se **b.** narodi i puci kuju
2Ko 12:20 šaptanja, nadimanja, **b.**
Luk 23:2 da ovaj **b.** narod naš, da
Gal 5:10 tko vas **b.** podnijet će osudu.

BURA

Eze 38:9 Ti ćeš se podignuti kao **b.**
Mat 8:24 podiže se silna **b.** na moru

- C -

CARINICI

Mat 5:46 Ne čine li to i **c.**
Mat 21:31 **c.** i bludnice dolaze još prije
Mat 21:32 ki i bludnice vjerovali su

CARIN-U-IK

Mat 18:17 kao neznabožac i **c.**
Luk 18:11 preljuboćinci ili kao ovaj **c.**
Luk 18:13 A **c.** je stajao izdaleka i nije
Rim 13:7 porez; kojemu carinu, **c.**

CRTICA

Luk 16:17 i jedna **c.** od zakona.
Mat 5:18 neće nestati nijedne **c.** slova

CRV-I

Psl 22:6 A ja sam crv, ne više čovjek
Mar 9:44, 46, 48 **c.** njihov ne umire,
Iza 14:11 Prostrj je poda te trulež, **c.**
Mih 7:17 kao **c.** na zemlji dršćući

Dje 12:23 slave Bogu. Izjeden od **c.**

CVIJET

Izl 15:4 pobaca u more. **c.** boraca
PNP 2:1 **c.** na poljani šaronskoj, lilijan
PNP 2:13 slatko miriše **c.** vinove loze
Iza 5:24 **c.** će se njihov razletjeti kao
Iza 40:7 **c.** uvene, kad dah Gospodnji
Jak 1:10 niskoćom; jer će proći kao **c.**
Jak 1:11 s vrčinom, i osuši travu, i **c.**
1Pe 1:24 kao **c.** trave; osuši se trava

- Č -

ČAST-I

Izl 20:10 dan odmora u **č.** Gospodu
Izl 28:2 Aronu, njemu u **č.** i za ukras
Brj 29:12 u **č.** Gospodu svetkovati
P.Zk 16:10 tjeđana u **č.** Gospodu, Bogu
Psl 4:2 Gospod daje milost i **č.** ne
M.lz 3:9 Daj **č.** Gospodu posjedom
M.lz 3:16 bogatstvo i **č.** u ljevici
M.lz 3:35 **č.** je baština mudroga, a
M.lz 8:18 mene se nadu bogatstvo i **č.**
M.lz 19:11 **č.** mu je mimoći krivnje
M.lz 20:3 Služi čovjeku na **č.** kad
M.lz 26:1 tako malo pristaje **č.** ludaku
Iza 4:2 Gospodnja na ures i **č.** i plod
Hos 4:7 **č.** njihovu pretvorit ću u sra-
Hab 2:16 i na tvoju **č.** dolazi sramota
Mal 1:6 Ako sam ja otac, gdje je **č.**
Iva 12:43 više, negoli **č.** kod Boga
Rim 1:25 **č.** i služiše stvorenju nego
Rim 9:21 jednu posudu za **č.** a drugu
Rim 13:7 strah, strah; kojemu **č.** čast.
Rim 16:27 po Isusu Kristu, njemu **č.** i
1Ti 1:17 jedinome Bogu **č.** i slava u
2Ti 2:21 bit će posuda za **č.** posvećena
1Pe 1:7 i **č.** u dan objavljenja Isusa
1Pe 2:7 Vama dakle, koji vjerujete, **č.**
1Pe 4:14 blagoslovljeni ste vi, jer **č.** i
2Pe 1:17 je on primio od Boga Oca **č.**
Otk 4:9 I kad bića dadoše slavu i **č.** i
Iva 5:41 Ja ne primam **č.** od ljudi.

ČAST-II

1Ko 12:24 slabijemu udu više dade **č.**
1Ti 5:17 dostojni su dvostruke **č.**
1Ti 6:1 vrijednima svake **č.** da se ne
Heb 5:4 I nitko sam sebi ne privajao **č.**
Heb 13:4 Zenidbu neka drže svi u **č.** i

CEL-IMA-O

Otk 7:3 Boga našega na **č.** njihovim
Otk 9:4 nemaju pečata Božjega na **č.**
Otk 13:16 desnoj ruci njihovoj ili na **č.**
Otk 14:1 Oca njegova napisano na **č.**
Otk 22:4 njegovo bit će na **č.** njihovim
Jer 5:3 tvrde im je **č.** od kamena, i neće
Eze 9:4 na **č.** ljudima, koji uzdišu i
Otk 14:9 primi žig na **č.** svoje ili na ruku

CIST-A-E-I-H

2Kr 5:12 postao i **č.** kad bih se okupao
Job 11:4 i **č.** sam u očima tvojim
Psl 19:13 **č.** slobodan od teške krivnje
Psl 51:4 **č.** stojiš u sudu svojem
Psl 119:9 mladić drži **č.** život svoj ako
Jer 13:27 Jerusaleme, ti nijesi **č.** i
Mal 1:11 i prinosit će se **č.** prinos, jer
Iva 13:10 noge opere, onda je sav **č.**
Dje 20:26 da sam **č.** od krvi svijui
1Iv 3:3 čisti se, kao i on što je **č.**
Job 11:4 **č.** je nauka moja, i čist sam u
Job 16:17 molitva je moja bila uvijek **č.**
Psl 73:1 Bog Izraelu, onima, koji su
M.lz 30:5 Svaka je riječ Božja **č.** istina
PNP 6:10 kao mjesec, **č.** kao sunce
Dan 7:9 Kosa mu na glavi kao **č.** vuna
Mat 5:8 Blagoslovljeni su koji su **č.**
Mat 23:26 onda će biti **č.** i vanjšina
1Ti 1:5 iz **č.** srca i dobre savjesti i vjere
2Ti 2:22 zazivaju Gospodina iz **č.** srca

Heb 13:4 ženidbena neka bude **č.** jer
Jak 1:27 Pobožnost **č.** i neokaljana
Jak 3:17 mudrost odozgo jest najprije **č.**
1Pe 1:22 bez pretvaranja, od **č.** srca
Job 25:5 ni zvijezde nijesu **č.** u očima
Psl 19:8 naredbe su Gospodnje **č.**
M.lz 4:24 i usne tvoje neka budu **č.** od
Hab 1:13 su **č.** oči tvoje, da gledaš zlo
Sef 3:9 ću pribaviti **č.** usne narodima
Mat 11:5 hromi hodaju, gubavi se **č.**
1Ti 2:8 mjestu, podižući **č.** ruke bez
Tit 2:5 razborite, **č.** dobre kućanice
Heb 9:23 da se slike nebeskih stvari **č.**
2Pe 3:14 starajte se, da vas nade **č.** i
Izl 37:29 sveto ulje pomazanja i **č.**
Job 17:8 **č.** su nad zločinom pobu-
Psl 66:10 kao što se **č.** srebro
M.lz 16:2 čovjeku učine **č.** svi putovi
Eze 36:25 vodom čistom, da budete **č.**
Zah 13:9 i očistit ću je, kako se **č.** zlato
Iva 13:10 I vi ste **č.** ali ne svi
Iva 15:3 Vi ste već **č.** zbog riječi, koju
2Ko 7:11 svemu pokazaste, da ste **č.**
Flp 1:10 da budete **č.** i bez spoticanja
Heb 9:22 I gotovo sve se krvlju **č.** po
1Iv 1:7 Sina njegova, **č.** nas od svak-
1Iv 3:3 nadu ima u njega, **č.** se, kao i
Pst 7:2 Od svih životinja **č.** uzmi k sebi
Pst 8:20 uze po komad od svih **č.**

CISTOC-E-I

Psl 12:6 Gospodnje riječi pune **č.**
1Ko 5:8 nego u beskvasnom kruhu **č.**
Psl 15:2 Tko hodi u **č.** tko čini pravdu
Dje 24:25 raspravljao o pravdi i o **č.** i o
2Ko 6:6 **č.** u spoznaji, u dugotrpnosti
1Ti 4:12 vladanju, u ljubavi, u vjeri, u **č.**
Heb 9:10 zapovijedi o izvanjoj **č.** za jela

CISTU

Luk 11:39 i zdjelu izvana **č.** a iznutra
Dje 24:16 trudim, da imam **č.** savjest
2Ko 11:2 da djevicu **č.** privedem Kristu

CITA-LI-NJU

Mat 24:15 Daniel tko **č.** neka razumije
Luk 4:16 u sinagogu. Ustade da **č.**
Dje 8:30 Filip pritrča i čuje, gdje **č.**
Otk 1:3 Blagoslovljen je onaj, koji **č.** i
Neh 8:8 **č.** su iz knjige zakona
Mat 19:4 Nijeste li **č.** da je Stvoritelj u
Mat 21:16 nikad **č.** Iz usta djece i
Mat 21:42 **č.** u Pismu: 'Kamen koji
Iva 19:20 I ovaj su natpis **č.** mnogi od
Dje 13:15 A po **č.** zakona i proroka
2Ko 3:14 u **č.** Staroga Zavjeta, jer u

ČOKOT

P.Zk 32:32 Jer je **č.** njihov od čokota
Iva 15:1 Ja sam pravi **č.** i Otac je moj
Iva 15:5 Ja sam **č.** vi ste loze. Tko

ČUDES-A-IMA-NA

1Ljt 16:9 Sva **č.** njegova navješćujte
Psl 71:16 slaveći **č.** Svemogućega
Psl 77:14 Ti si Bog, koji činiš **č.** ti si
Psl 78:12 učini **č.** u zemlji egipatskoj, u
Psl 86:10 Jer si ti vekik i tvoriš **č.**
Psl 88:10 Hoćeš na mrtvima još činiti **č.**
Psl 136:4 Koji jedini tvori **č.** velika; jer
Mar 16:17 koji vjeruju, pratit će ova **č.**
Iva 4:48 Ako ne vidite znakova i **č.** ne
Dje 19:11 I Bog je činio ne mala **č.** po
Psl 40:5 Bože moj, ti si učinio mnogo; **č.**
Mar 16:20 i potvrdivao riječ njihovu **č.**
Iva 2:11 u Kani u Galileji početak **č.**
2Ko 12:12 strpljivosti, u znacima i **č.** i
2So 2:9 silom i znacima i lažnim **č.**
Heb 2:4 Bog posvjedoči i znacima i **č.**
Izl 15:11 u djelima slavnim, **č.** su djela
2Sa 7:23 vas izvede velika i **č.** djela
Psl 139:14 veoma su **č.** djela tvoja;

ČUD-ITE-O

Iva 5:20 veća djela od ovih, da se vi **č.**
 Dje 3:12 Ljudi Izrael, što se **č.** ovome
 1Pe 4:12 Ljubljani, ne **č.** se vatri, koja
 Psi 86:17 Učini s menom **č.** dobrote
 Psi 118:23 to je **č.** pred očima našim.
 Iza 9:6 **č.** od savjetnika' glasi ime
 Mat 21:42 je djelo Gospodnje, kao **č.**
 Luk 5:26 rekoše: Danas smo vidjeli **č.**
 Iva 4:54 bilo drugo **č.** koje učini Isus
 Iva 6:14 **č.** što ga je bio učinio Isus
 2Ko 11:14 I nije **č.** jer se sam sotona

ČUVA

Izi 23:20 svojega pred tobom, da te **č.**
 Brj 6:24 blagoslovi Gospod i neka te **č.**
 1Sa 2:9 Korake svojih pobožnih **č.** on
 Psi 31:23 Gospod **č.** vjerne, a po zaslugi
 Psi 97:10 On **č.** život pravednika
 Psi 103:4 Koji **č.** od propasti život i
 Psi 116:6 **č.** malene Gospod: bijedan
 Psi 117:2 Jer nas dobrotu njegovu **č.**
 Psi 119:129 zato ih dobro **č.** duša moja
 Psi 121:8 Gospod **č.** izlazak tvoj i
 Psi 127:1 Ako Gospod ne **č.** grada,
 M.lz 8:34 svaki dan, koji **č.** dovratnike
 M.lz 13:3 Tko **č.** usta svoja, čuva život
 M.lz 19:16 Tko drži zapovijedi, **č.** život
 Prp 3:6 vrijeme kad se **č.** i vrijeme kad
 Jer 9:4 Neka se svaki **č.** prijatelja
 Jer 31:10 skuplja ga opet i **č.** ga kao
 Mat 27:64 da se **č.** grob do trećega
 Luk 11:21 Ako jaki naoružan **č.** svoj
 1Pe 1:5 Koje **č.** po vjeri sila Božja za
 1Iv 5:18 nego koji je rođen od Boga, **č.**
 Jud 1:13 koje se **č.** mrak vječite tame
 Otk 16:15 koji je budan i **č.** haljine

ČUVAJ-TE-U

P.Zk 6:12 dobro **č.** da ne zaboraviš
 Psi 17:8 Kao zjenicu oka **č.** me skrij
 Psi 37:37 Tako **č.** nedužnost i vježbaj
 Psi 141:3 mojim, **č.** vrata usana mojih
 M.lz 4:13 **č.** je, jer ona je život tvoj
 M.lz 4:21 odlaze iz očiju i **č.** ih na dnu
 2Ti 4:15 **č.** se i ti njega, jer se je vrlo
 Iza 56:1 veli Gospod: **č.** pravicu i
 Mal 2:15 **č.** Duha Božjega, kojega
 Mat 7:15 **č.** se od lažnih proroka, oni
 Mat 10:17 **č.** se od ljudi, oni će vas
 Mat 16:6 **č.** se kvasca farizejskog i
 Mar 12:38 **č.** se književnika, oni rado
 Luk 12:1 se kvasca farizejskoga, to
 Luk 12:15 **č.** se od svake lakomosti
 Flp 3:2 **č.** se od pasa, čuvajte se od
 Flp 3:2 **č.** se od zlih poslenika, čuvajte
 2Pe 3:17 **č.** se, da prijevarom bezako-
 1Iv 5:21 Dječice, **č.** se od idola Amen
 2Iv 1:8 **č.** se, da ne izgubite, što ste
 Jud 1:23 **č.** se haljine, koja je okaljana
 Pst 3:24 da **č.** put k drvetu života
 Jer 23:2 pastira, koji **č.** narod moj:
 Mat 16:12 da se **č.** kvasca krušnoga
 Luk 8:15 u dobru je i poslušnu srcu **č.**
 2Pe 2:4 mračnu tamnicu, da se **č.** za
 2Pe 3:7 zadržana su i **č.** se za oganj

ČUVA-O-R-T

P.Zk 32:10 Ogradio ga je, štiti, **č.** ga
 Psi 80:1 čuj, koji si Josipa **č.** kao ovce
 Iza 42:6 Držao sam te za ruku i **č.** te
 Iza 49:8 **č.** sam te, učinio sam te
 Iva 2:10 Ti si **č.** dobro vino do sada
 Iva 17:12 **č.** sam ih u ime tvoje, koje si
 Pst 4:9 zar sam ja **č.** brata svojega
 Psi 121:3 noga tvoja: ne spava **č.** tvoj
 Psi 121:4 ne drijema **č.** Izraelov
 Psi 121:5 Gospod je **č.** tvoj, Gospod je
 Gal 3:24 zakon bio **č.** naš do Krista, da
 Psi 39:1 **č.** ču putove svoje od grijeha

Psi 119:44 I **č.** ču zakon tvoj svagda

Flp 4:7 nadilazi svaki um, **č.** će srca
CVRST-A-O

Iza 26:3 **č.** je svijest njegovu i trajno
 2Ko 1:7 I naša je nada **č.** za vas
 Heb 2:2 govorena po anđelima, bila **č.**
 1Ljt 16:30 **č.** stoji nadzemaljski svijet
 Job 27:6 **č.** stojim uz pravednost
 Psi 89:28 zavjet moj s njim stajat će **č.**
 M.lz 3:18 koji je prihvati i tko je drži **č.**
 M.lz 4:13 Drži **č.** pouke, ne puštaj je
 PNP 3:4 Držala sam ga **č.** i nijesam
 Dan 1:8 Daniel je **č.** odlučio, da se ne
 2Ko 1:24 radosti, jer u vjeri stojite **č.**
 2Ko 5:6 uzdamo **č.** jer znamo, da, dok
 Gal 5:1 **č.** i ne dajte se opet u jaram
 2Ti 2:19 A **č.** stoji temelj Božji imajući
 Heb 3:6 ako **č.** do svršetka održimo
 2Pe 2:3 Već odavno stoji **č.** za njih sud

- D -**DAH-OM**

Job 33:4 **d.** me je Svemoćnoga oživio
 Psi 39:5 samo je **d.** čovjek, makar
 Psi 39:11 ah, samo je **d.** svaki čovjek
 Psi 104:29 uzmeš li im **d.** poginu i
 Psi 144:4 Čovjek je kao **d.** dani s u
 Prp 3:21 Tko zna, je li se životni **d.**
 Iza 2:22 kojima kroz nos ide **d.** životni
 Iza 30:33 **D.** Gospodnji kao potok
 Iza 40:7 cvijet uvene, kad **d.** Gospodnji
 Iza 40:24 tada ih pogodi **d.** njegov: oni
 Iza 42:5 koji je dao **d.** narodu na njoj
 Iza 59:19 kojega će goniti **d.** Gospodnji
 Eze 7:15 toga će uništiti glad i **d.** kuge
 Job 15:30 **d.** usta svojih nestat će
 Iza 11:4 **D.** usana svojih umori bezbo-

DALEKE

P.Zk 28:49 **d.** daljine, s kraja svijeta
 M.lz 25:25 je dobra vijest iz **d.** zemlje
 Iza 13:5 Dolaze iz **d.** zemlje, s kraja
 Iza 46:11 iz **d.** zemlje čovjeka svoje
 Jer 6:20 mirisni cimet iz **d.** zemlje

DANI

Pst 47:9 **D.** putovanja mojega iznose
 1Ljt 29:15 Kao sjena **d.** su našega
 Job 14:5 točno izmjereni **d.** njegovu, i
 Job 17:11 **D.** moji odoše, osnove se
 Psi 103:15 **d.** njegovi, kao cvijet u polju
 Psi 139:16 zabilježeni svi **d.** što su bili
 Psi 144:4 Čovjek je kao dah; **d.** su
 Prp 12:1 prije nego dodu **d.** zli i prispiju
 Iza 60:20 i pri kraju su **d.** žalosti tvoje
 Jer 7:32 Zato će doći **d.** veli Gospod
 Eze 12:22 Prolaze **d.** a od proročan-
 Hos 9:7 Dolaze **d.** kazne. Dolaze dani
 Mat 9:15 Ali će doći **d.** kad će se oteti
 Mat 24:22 kad se ne bi skratili oni **d.**
 Luk 21:22 Jer to su **d.** osvete, kad će
 Luk 23:29 doći će **d.** kada će se reći
 1So 4:16 sam Gospodin na **d.** znak

DANIMA

Job 29:2 u **d.** kad me je štiti Bog
 Job 30:1 ismjejavaju ljudi, koji su **d.**
 Prp 2:16 budućim **d.** sve se zaboravi
 Prp 11:9 bude srce tvoje u mladim **d.**
 Prp 12:1 Stvoritelja svojega u mladim **d.**
 Iza 27:6 **d.** ukorijenit će se Jakov
 Heb 7:3 nemajući ni početka **d.** ni

DANJU

Izi 13:21 Gospod je išao pred njima, **d.**
 P.Zk 28:66 Drhtat ćeš **d.** i noću i nećeš
 Psi 22:2 Bože moj, vapijem **d.** a ti ne
 Psi 42:3 postadoše mi jelo **d.** i noću
 Psi 42:8 **d.** šalje Gospod milost svoju
 Psi 91:5 noćne, niti strijele, što leti **d.**
 Psi 121:6 Da ti **d.** sunce ne naudi, ni

Iza 34:10 Ne gasi se ni **d.** ni noću, dim
 Iva 11:9 Tko **d.** ide, ne spotiče se, jer
DAR

P.Zk 27:25 primi kakav **d.** da prolje
 Psi 127:3 sinovi su **d.** od Gospoda
 Iza 57:6 si izljevao nalijev, prinosio **d.**
 Iza 61:3 **d.** dadnem na glavu nakit
 Iza 66:3 tko prinosi **d.** a ujedno prinosi
 Mat 5:24 onda dođi i žrtvu **d.** svoj
 Iva 4:10 **d.** Božji i onoga, koji ti govori
 Dje 2:38 primit ćete **d.** Duha Svetoga
 Dje 3:2 su nosili i svaki **d.** metalni pred
 Dje 8:20 **d.** Božji može dobiti za novce
 Dje 10:45 i na neznabošce izli **d.** Duha
 Dje 11:17 Bog dađe isti **d.** kao i nama
 Rim 5:15 se veća milost Božja i **d.** izli
 1Ko 7:7 svoj **d.** od Boga, ovaj ovako
 1Ko 12:9 drugomu milosni **d.** liječenja
 1Ko 13:2 imam **d.** proročanstva i znam
 Efe 2:8 i to nije od vas, to je **d.** Božji

DAROVE

Psi 68:18 sa sobom roblje, primio **d.**
 Luk 21:1 bacaju **d.** svoje u žrtvenu
 Rim 11:29 Bog ne kaje za svoje **d.** ipoziv
 Rim 12:6 A imamo različite **d.** po
 1Ko 12:31 A trsite se za najveće **d.** i
 Efe 4:8 i porazdijeli **d.** ljudima

DAVNINE

Iza 46:10 **d.** što se još nije dogodilo
 Iza 51:9 Digni se kao u dane **d.** za
 Iza 63:16 Otkupitelj naš od **d.** ime je
 Mih 5:2 Njegov je početak iz davne **d.**
 Luk 1:71 od **d.** obećao na usta svetih

DAVNO

Psi 119:92 **d.** bih poginuo u nevolji
 Iza 44:8 **d.** rekao i objavio, vi ste mi
 Iza 63:9 i nosio ih sve dane u **d.** doba
 Luk 10:13 su se dogodila u vama, **d.**
 Jud 1:4 **d.** pismeno stoji ovo osuđenje

DENAR

Mat 20:2 pogodi s poslenicima po **d.**
 Mat 20:13 pogodio s menom po **d.**
 Mat 22:19 porezni. Oni mu pružiše **d.**
 Otk 6:6 Oka pšenice za **d.** i tri oke

DENARA

Mat 18:28 koji mu je bio dužan sto **d.**
 Luk 7:41 je bio dužan pet stotina **d.**
 Luk 10:35 dva **d.** dade ih gostioničaru

DESETINU

Mal 3:10 Donosite svu **d.** u spremu
 Mat 23:23 Vi dajete **d.** od metvice
 Luk 18:12 dajem **d.** od svega, što
 Heb 7:4 Abraham patrijarh dao **d.** od
 Heb 7:5 po zakonu **d.** od naroda, to

DESN-A-E

Jon 4:11 razlikovati između **d.** i lijeva
 Mat 5:30 **d.** tvoja ruka, odsijeci je i baci
 1Kr 22:19 vojska nebeska stoji mu s **d.**
 Psi 121:5 sjena tvoja; on ti stoji s **d.**
 Mat 20:23 ali mjesto s moje **d.** ili lijeve
 Mat 25:33 Postavit će ovce s **d.** sebi
 Mat 25:34 onima s **d.** strane: Dodite
 Mar 14:62 sjedi s **d.** Svemogućega i
 Mar 15:27 **d.** njegove, drugoga s lijeve
 Luk 1:11 andeo Gospodnji s **d.** strane
 Luk 23:33 jednoga s **d.** njegove,
 Dje 7:55 Isusa gdje stoji s **d.** strane
 Rim 8:34 i uskrsnuo, koji je s **d.** strane
 Kol 3:1 Krist sjedi s **d.** strane Boga
 Heb 1:3 očistio od grijeha, sjede s **d.**
 Heb 1:13 reče kad: Sjedi meni s **d.**
 Heb 10:12 svagda s **d.** strane Bogu
 Heb 12:2 **d.** strane prijestolja Božjega
 1Pe 3:22 otišavši na nebo, s **d.** strane

DESNIC-A-E-I-U

Psi 18:35 kao štiti, **d.** je tvoja postala
 Psi 26:10 i kojima je **d.** puna mita

Psl 45:4 **d.** tvoja neka pokaže sjajna
 Psl 89:13 ruka je tvoja jaka, **d.** tvoja
 Psl 118:15 pravednika: **d.** Gospodnja
 Psl 137:5 neka usahne **d.** moja
 Psl 139:10 prihvatila bi me **d.** tvoja
 PNP 8:3 u ljubavi me ogri **d.** njegova
 Mat 6:3 ne zna ljevica tvoja, što čini **d.**
 P.Zk 33:2 iz **d.** njegove razbukto se
 Psl 80:17 **d.** tvoje, nad sinom čovječ
 Psl 16:11 u tebe je punina radosti, u **d.**
 M.lz 3:16 Dug život krije se u **d.**
 Iza 44:20 Nje li varka, što mi je u **d.**
 Hab 2:16 k tebi čaša u **d.** Gospodnjoj
 Otk 1:20 **d.** mojoj, i sedam svijećnjaka
 Otk 2:1 koji drži sedam zvijezda u **d.**
 Iza 63:12 išao uz **d.** Mojsijevu koji je
 Mat 27:29 glavu i dade mu trsku u **d.**
 Otk 1:171 metnu **d.** svoju na me
DEV-A-E
 Iza 60:6 Mnóstvo **d.** prekrilit će te
 Mat 19:24 Lakše ide **d.** kroz iglene
 Mar 10:25 Lakše **d.** ide kroz iglene
 Pst 24:63 i pogleda, a to dolazile **d.**
 Suc 8:21 što su ih o vratu nosile **d.**
DJEL-A-OM
 P.Zk 21:17 i dati mu dva **d.** od svega
 Iva 13:8 te ne operem, nećeš imati **d.**
 Dje 8:21 Nema tebi **d.** ni zajednice u
 Efe 2:12 zajednice Izraelove i bez **d.** u
 Efe 5:5 a to je idolopoklonik, nema **d.**
 Otk 16:19 razdijeli se na tri **d.** i gradovi
 1Ko 13:9 **d.** znamo i dijelom proroku-
 1Ko 13:12 Sad poznajem **d.** a tada ču
 2Ko 1:14 Kao što nas **d.** i upoznaše
 1Pe 5:3 gospodujete Božjim **d.** nego
 Otk 6:8 vlast nad četvrtim **d.** zemlje,
DIJETE
 P.Zk 1:31 tvoj, kao što čovjek nosi **d.**
 P.Zk 6:2 ti i **d.** tvoje i unučad tvoja, sve
 Psl 131:2 **d.** mirno počiva na prsima
 M.lz 22:6 Odgoj **d.** prema putu, kojim
 M.lz 29:15 **d.** prepušteno samomu
 Iza 11:8 zavičati će ruku svoju **d.**
 Mat 2:13 uzmi **d.** i mater njegovu i
 Mat 18:4 drži malenim kao **d.** ovo, taj
 Mat 19:29 oca, majku, **d.** i polje zbog
 Mar 9:36 uze **d.** metnu ga u sredinu
 Mar 10:15 kao **d.** neće doći u njega
 Luk 1:44 zaigra **d.** od radosti u utrobi
 Luk 2:12 Naci ćete **d.** što je povito u
 Luk 2:16 Mariju i Josipa i **d.** što je
 Luk 2:40 **d.** je raslo i jačalo. Bilo je
 Iva 16:21 Ali kad rodi **d.** više se ne
 1Ko 13:11 **d.** govorio sam kao dijete
 Heb 5:13 riječi pravde, jer je **d.**
 Heb 11:23 jer vidješe krasno **d.** i ne
 Otk 12:4 da joj proždere **d.** kad rodi
DIM-A
 M.lz 10:26 ocat zubima i **d.** očima, to
 Iza 51:6 jer će nebo iščeznuti kao **d.**
 Jak 4:14 Jer ste **d.** koji se zamalo
 Otk 9:2 zjalo bezdana, i izade **d.** iz
 Otk 9:17 izlazio je oganj i **d.** i sumpor
 Otk 14:11 **d.** muka njihovih diže se u
 Otk 19:3 i **d.** njezin diže se u vijeke
 PNP 3:6 stupovima **d.** zaogrnuće
 Iza 9:18 tako da uzavrije u stupove **d.**
 Joe 2:30 oganj i stupovi od **d.**
 Otk 9:2 i pocmrje sunce i nebo od **d.** iz
 Otk 9:3 i iz **d.** zjala izadoše skakavci
 Otk 15:8 i napuni se hram **d.** od slave
DIONICI
 1Ko 10:17 svi smo **d.** jednoga kruha
 Heb 6:4 i postali **d.** Duha Svetoga
 Heb 12:10 da budemo **d.** svetosti
 1Pe 4:13 Nego se radujte, što ste **d.**
 2Pe 1:4 po njima budete **d.** božanske

DIONIK

1Ti 5:22 niti budi **d.** tuđih grijeha. Drži
 1Pe 5:1 a koji sam i **d.** slave, koja se
 Otk 1:9 Ja, Ivan, brat vas i **d.** u nevolji
DIVILI
 Luk 2:18 to čuli, **d.** su se tome, što im
 Luk 2:47 **d.** su se njegovu razumu i
 Luk 4:22 odobrali i **d.** se milosnim
 Dje 4:13 neškolorani i prosti, **d.** su se
 Dje 10:45 bili došli s Petrom, **d.** su se
DIVLJI
 Psl 124:4 nas bile odnijele, **d.** bi potok
 Jer 14:6 **d.** magarci stoje na visovima
 Mat 3:4 njegova bila skakavci i med **d.**
DIVNA
 Iza 28:29 **d.** je osnova njegova, velika
 Eze 1:22 nebeskoga iz **d.** kristala, što
 Otk 15:3 Velika su i **d.** djela tvoja,
DJELOVANJU
 Pst 6:12 čovječanstvo u svojem **d.**
 Psl 145:13 milostiv u svemu **d.** svoje-
 Mat 11:2 Kad je Ivan u tamnici čuo o **d.**
 Efe 1:19 koji vjerujemo po **d.** jake sile
 Efe 3:7 koja mi je dana po **d.** sile
 2So 2:9 **d.** sotoninu sa svakom silom i
DJELUJE
 Psl 111:10 Gospodnji; tko po njemu **d.**
 M.lz 17:10 Ukor **d.** na razumnoga
 Iva 5:17 Otac moj do sada **d.** i ja djel-
 2Ko 4:12 Dakle smrt **d.** u nama, a
 Efe 3:20 po sili, koja **d.** u nama
 2So 2:7 Jer tajna bezakonja već **d.**
DJETETA
 M.lz 22:15 u srcu **d.** a šiba je ukloni od
 Luk 1:66 Što će biti iz ovoga **d.** Jer je
DJETINJSTVA
 Psl 71:6 Od **d.** na tebe sam se oslonio
 2Ti 3:15 I jer iz **d.** znaš Sveta Pisma
DJEVIC-A-E-I-U
 Mat 1:23 Eto, **d.** će začeti i roditi sina i
 Mat 25:1 deset **d.** koje uzeše svjetiljke
 1Ko 7:28 ako se uda **d.** nije sagriješila
 Mat 25:7 **d.** one i prirediše svjetiljke
 Dje 21:9 On je imao četiri kćeri **d.** koje
 1Ko 7:25 A za **d.** nemam zapovijedi
 Luk 1:27 Ime je **d.** bilo Marija
 1Ko 7:36 pošteno prema svojoj **d.**
 1Ko 7:38 koji udaje svoju **d.** dobro čini
 2Ko 11:2 da **d.** čistu privedem Kristu
DOBAR
 Pst 3:6 kako je plod drveta **d.** za jelo i
 Psl 34:8 i vidite, kako je **d.** Gospod
 Psl 73:1 Kako je **d.** Bog Izraelu
 Psl 92:15 Gospod je **d.** on je branik
 Psl 100:5 Jer je **d.** Gospod: vječno
 Psl 136:1 Hvalite Gospoda, jer je **d.** jer
 M.lz 12:2 **d.** čovjek dobiva milost kod
 M.lz 14:14 i čovjek **d.** za djela svoja
 Mat 12:35 **d.** čovjek iz dobre riznice
 Mat 19:17 Samo je jedan **d.** A ako
 Mat 20:15 tvoje zavidno, što sam ja **d.**
 1Ti 1:8 A znamo, da je zakon **d.** akoga
 1Ti 1:18 da biješ b.u njima **d.** boj
 1Ti 4:6 predočiš braći, bit ćeš **d.** sluga
 2Ti 2:3 s menom napore kao **d.** vojnik
 2Ti 4:7 **d.** sam boj vovjevao, trku svršio
DOBARA
 Psl 84:11 ne uskraćuje **d.** onima, koji
 Luk 1:53 Gladne napuni **d.** bogate
 Rim 15:27 dio njihovih duhovnih **d.**
 Heb 9:11 veliki svećenik budućih **d.** i
 Heb 10:1 ima samo sjenu budućih **d.**
DOBITAK
 M.lz 10:16 a **d.** bezbožnikov za grijeh
 M.lz 11:18 dobiva sebi isprazan **d.** a
 M.lz 15:27 Tko steče nepravedan **d.**

Iza 33:15 tko mrzi na **d.** od nasilja; tko
 Dje 16:16 i vraćajući donosila velik **d.**
 1Ti 6:6 U istinu velik je **d.** pobožnost
 Tit 1:7 svadljiv, ne lakom na gadan **d.**
 2Pe 2:3 lakomstvu tražit će od vas **d.**
DOBITKA
 M.lz 14:23 U svakom radu ima **d.** a
 M.lz 31:11 i **d.** neće nikada faliti
 Tit 1:11 što ne treba, zbog gadna **d.**
 1Pe 2:9 sveti narod, puk **d.** da
 1Pe 5:2 niti zbog niskoga **d.** nego iz
 Jud 1:16 i laskaju se ljudima zbog **d.**
DOBITKOM
 Jer 22:17 nego samo za **d.** svojim i da
 Eze 33:31 ide za nepravednim **d.**
 Luk 19:23 došavši mogao primiti s **d.**
 Jud 1:11 Oni u svojoj pohlepi za **d.**
DOBROSTIV
 Psl 25:8 **d.** je Gospod i pravedan; zato
 Psl 145:9 Gospod je **d.** prema svakomu
 Luk 6:35 **d.** prema nezahvalnim i zlima
 1Pe 2:3 okusiste, kako je **d.** Gospodin
DOBROTA
 Psl 18:35 me je učinila **d.** tvoja
 Psl 31:19 Kako je velika **d.** tvoja, što je
 Psl 36:7 Kako je dragocjena **d.** tvoja
 Psl 62:12 I da je **d.** u tebe, Svemogući
 Psl 90:17 Neka vlada nad nama **d.**
 Psl 117:2 Jer nas **d.** njegova čuva
 Rim 2:4 **d.** Božja dovodi k pokajanju
 Gal 5:22 strpljivost, blagost, **d.**
 Tit 3:4 se pokaza **d.** i čovjekoljublje
DOBROTE
 Psl 25:7 spomeni se mene radi **d.**
 Psl 33:5 On ljubi pravdu i pravo; **d.** je
 Psl 65:11 Tako kruniš godinu **d.** svoje
 Psl 86:17 Učini s menom čudo **d.** da
 Psl 119:64 puna **d.** tvoje, naredbama
 Rim 2:4 njegove **d.** i strpljivosti i dug-
 Rim 15:14 moja, da ste i sami puni **d.**
 2So 1:11 ispuni svaku radost **d.** i djelo
DOBROTI
 P.Zk 13:17 umnoži te u svojoj **d.**
 Psl 31:1 U **d.** svojoj izbavi me
 Psl 31:21 on će me štititi čudesno u **d.**
 Psl 40:10 nijesam šutio o tvojoj **d.** i
 Psl 65:5 Ti nas usliši u **d.** čudesnim
 Psl 138:2 na **d.** tvojoj i vjernosti tvojoj;
 Iza 42:6 Gospod, dozvaoo sam te u **d.**
 Rim 11:22 Gledaj dakle **d.** i strogost
 2Ko 6:6 u dugotrpnosti, u **d.** u Duhu
DOBROTOM
 Psl 86:15 pun strpljivosti i bogat **d.** i
 Psl 145:16 i sili sve, što živi, **d.**
 Efe 2:7 bogatstvo milosti svoje **d.**
DOBROTU
 Psl 27:4 da iskusim **d.** Gospodnju, da
 Psl 27:13 vjerujem, da ću gledati **d.**
 Rim 11:22 Gledaj dakle **d.** i strogost
 Kol 3:12 u srdačno milosrđe, **d.**
DODATI
 Mat 6:33 i ovo će vam se sve **d.**
 Mat 27:24 sebi **d.** vode i opru ruke
DOGODI
 Pst 1:7 onih nad svodom. I tako se **d.**
 Izl 12:29 U po noći **d.** se, da Gospod
 Psl 118:23 **d.** od Gospoda; to je čudo
 Iza 20:6 **d.** onima, u koje se uzdasmo
 Mat 26:56 ovo **d.** da se ispune Pisma
 Iva 5:14 da ti se ne **d.** što gore
 Iva 19:36 ovo **d.** da se ispuni Pismo
 Dje 16:16 **d.** kad smo išli u bogomolju
 2Pe 2:22 **d.** istinita poslovice: Pas se
DOGODILA
 Izl 34:10 čudesa, kakva se nijesu **d.**
 Eze 22:13 djelima, što su se **d.** usred
 Mat 11:23 se bila u Sodomi **d.** čudesa

Luk 4:23 čujemo, *d.* Kafarnaumu
Luk 10:13 u Tiru i Sidonu *d.* čudesa
DOGODILO

Suc 19:30 danas nije se još nikada *d.*
Iza 42:9 unaprijed kazano, vidite, *d.*
Iza 43:18 što se je prije *d.* Ne pazite
Iza 46:10 davnine, što se još nije *d.* Ja
Zah 11:11 *d.* po naputku Gospodnjem
Mat 9:33 nije se tako što *d.* u Izraelu
Mat 21:21 učiniti, što se je *d.* smokvi
Mat 27:54 što se *d.* prepadoše se vrlo
Luk 24:18 što se je ondje *d.* ovih dana
Luk 24:21 treći dan, kako se je to *d.*
DOGODIT

Iza 27:12 *d.* će se u onaj dan, da Gos-
Iza 50:11 *d.* će vam se ovo: u mukama
Mat 21:21 baci se u more, to će se *d.*
Mat 24:3 Kaži nam, kad će se to *d.* i
Dje 20:22 što će mi se u njemu *d.*
DOJILA

Izl 2:9 Žena uze dječaka i *d.* ga
Luk 11:27 nosila, i prsa, koja su te *d.*
DOLASKA

L.Zk 20:23 ću protjerati za *d.* vašega
Mat 3:2 će podnijeti dan *d.* njegova
Mat 24:3 tvojega *d.* i svršetka svijeta
Mat 24:37 Noine, tako će biti kod *d.*
1So 5:23 bez prijekora sačuva za *d.*
1Ti 6:14 besprijekornu do *d.* Gospo-
Jak 5:7 Strpite se dakle, braćo, do *d.*
2Pe 1:16 Gdje je obećanje *d.* njegova
Jud 1:24 sačuvati od pada i kod *d.*
DOLASKOM

Mat 24:27 do zapada, tako će biti i s *d.*
2Ko 7:6 utješi nas *d.* Titovim.
2Ti 4:1 koji će suditi žive i mrtve, *d.*
DOLAZAK

Psl 121:8 Gospod čuva izlazak tvoj i *d.*
Iza 14:9 mrtvih dolje, očekujući tvoj *d.*
Dje 7:52 koji su naprijed javljali *d.*
1Ko 15:23 i koji vjerovali su u njegov *d.*
1So 4:15 ostajemo za *d.* Gospodnji
2So 2:9 Koje ga je *d.* po djelovanju
2Ti 4:8 svima, koji su ljubili *d.* njegov
Tit 2:13 blagoslovljenu nadu i *d.* slave
Jak 5:8 i utvrdite srca svoja, jer se *d.*
2Pe 3:12 želeći *d.* dana Božjega, koji
DOLAZI-S-LI-IM-TE

Job 38:11 I rekoh: dovle *d.* ne dalje
Mat 3:14 kršten od tebe, a ti *d.* k meni
Eze 23:17 I sinovi babilonski *d.* su k
Mar 1:45 Ali su *d.* ljudi k njemu sa svih
Luk 16:21 I psi su *d.* i lizali čirove
Dan 9:23 izade riječ Božja. *D.* da ti to
Dan 10:12 uslišene molbe tvoje. *Ja d.*
Hos 10:10 Tako *d.* ja i karam ih
Iva 17:11 *Ja d.* k tebi, Oče sveti
Heb 10:7 Evo *d.* u početku knjige
Otk 3:11 Evo *d.* brzo: drži, što imaš, da
Otk 22:7 I evo, *d.* brzo. Blagoslovljen
Otk 22:12 Evo, *d.* brzo, i plaća moja s
Otk 22:20 Da, *Ja d.* brzo. Amen. Dodi
Pst 42:4 na njihov i reče im: Odakle *d.*
Eze 18:2 Kako *d.* do toga, da u zemlji
DOLIKUJE

Psl 33:1 Čestitima *d.* hvaliti ga
Mat 3:15 Samo pripusti to *d.* nam, da
Tit 2:3 da se vladaju, kako *d.* svetima
DOLIN-A-E-I-OM

Iza 40:4 Svaka *d.* neka se podigne
Iza 41:18 Izvore usred *d.* Pustinju ću
Luk 3:5 Svaka *d.* neka se ispuni
Iza 28:1 nakita na vrhu iznad plodne *d.*
Iza 40:4 zemljište neka bude dno *d.*
Eze 37:1 u duhu i postavi me usred *d.*
PNP 2:1 poljani šaronskoj, Ilijan u *d.*
Iza 57:6 je dio na glatku kamenu u *d.*

Jer 7:31 Postavili su u *d.* Ben-Hinomu
Jer 7:32 neće govoriti o Tofetu i o *d.*
Joe 3:14 dan Gospodnji u *d.* odluke
Psl 23:4 kad bih i *d.* sjene smrti hodio
Psl 84:6 *d.* pustinjskom pretvaraju je u
Iza 22:1 Presuda nad *d.* gledanja. Što
DOMAĆI-N

L.Zk 24:16 Stranac i *d.* neka se pogubi
Mat 10:36 postaju njegovi vlastiti *d.*
Mat 20:1 je nebesko kao *d.* koji rano
Mat 21:33 Jedan *d.* posadi vinograd
Mat 24:43 Kad bi znao *d.* u koji čas
Rim 16:23 Pozdravlja vas Gaj, *d.* moj
DONOSE

M.lz 3:2 Jer ti one *d.* dug život, godine
M.lz 14:23 puste riječi *d.* samo gubitak
Iza 52:7 koji *d.* radosnu vijest dobra
Eze 5:16 *d.* propast, što ću ih pustiti
Luk 8:14 i uguše se i tako roda ne *d.*
Rim 10:15 koji navješćuju mir, koji *d.*
DONOSI

Psl 1:3 rod svoj *d.* u pravo vrijeme, i
Psl 19:2 noć na noć *d.* on taj glas
Psl 33:17 uza svu jakost svoju ne *d.*
M.lz 9:7 *d.* sam sebi samo sramotu
M.lz 10:2 stečeno blago ne *d.* koristi
M.lz 21:25 Lijenčini *d.* smrt pohota
M.lz 31:14 lađa trgovačka: izdaleka *d.*
Hos 8:7 nema ploda, i ona ne *d.* brašna
Hab 3:17 Jer smokva ne *d.* više ploda
Mal 3:14 Govorite: 'Bogu služiti ne *d.*
Rim 7:5 našim, da se *d.* plod smrti
2Ko 4:17 časovita lagana nevolja *d.*
Flp 1:22 A ako mi život u tijelu plod *d.*
1Iv 5:16 čini grijeh, što ne *d.* smrti,
2Iv 1:10 i ove nauke ne *d.* ne primajte
DOPADA-JU

P.Zk 24:1 i ona mu se potom više ne *d.*
Psl 37:23 ako mu se *d.* put njegov.
Psl 51:17 Žrtva, što se *d.* Bogu
Iza 42:1 izabranik moj, koji mi se *d.*
Mat 3:17 je Sin moj ljubljani, koji se *d.*
Psl 5:4 bog, kojemu se *d.* zlodjela
Prp 12:1 za koje veliš: Ne *d.* mi se
Jer 14:10 a Gospodu se ne *d.* sada
Mih 6:7 *d.* li se Gospodu tisuće
DOPA-LO-O-STI

Mat 14:6 To se je *d.* Herodu tako
Luk 10:21 Da, Oče, tako se je *d.* tebi
Kol 1:19 *d.* Bogu, da u njemu stanuje
M.lz 6:3 *d.* u ruke bližnjemu svojem
Luk 3:22 ljubljani Sin, koji mi se je *d.*
Psl 39:6 a ipak ne zna, kojemu će *d.*
Iza 62:4 jer ćeš se *d.* Gospodu, i
Mat 19:27 tobom. Što će nam za to *d.*
Iva 19:24 za nju, kojemu će *d.* Tako
DOPUSTAM

L.Zk 17:11 *d.* na pomirenje za duše
1Ti 2:12 ne *d.* ženi, da uči, niti da vlada
DOPUŠTENO

Mat 19:3 Je li *d.* čovjeku pustiti ženu
Mat 22:17 Je li *d.* plaćati caru porez ili
Dje 10:28 Židovu nije *d.* družiti se ili
DOPUSTI-TI

Rut 2:2 u polje i ako mi se *d.* pabirčila
Mar 5:19 ne *d.* nego mu reče: Idi kući k
Dje 16:7 idu u Bitiniju, ali im ne *d.* Duh
1Ko 9:15 *d.* da tko slavu svoju poništi
2Pe 1:11 *d.* ulaz u vječno kraljevstvo
DOSTOJAN

1Ljt 16:25 Gospod i veoma *d.* hvale
Psl 48:1 Vekik je Gospod i *d.* svake
Mat 8:8 nijesam *d.* da uđeš pod krov
Mat 10:10 jer je poslanik *d.* prehrane
Mat 10:11 ispitajte, tko je u njemu *d.*
Mat 10:37 nego mene, nije mene *d.*
Mat 10:38 pođe za mnom, nije mene *d.*

Luk 3:16 nijesam *d.* odriješiti remena
Luk 15:19 Nijesam više *d.* zvati se sin
1Ko 15:9 nijesam *d.* zvati se apostol
1Ti 5:18 i radnik je *d.* svoje plaće
Heb 11:38 nije bio *d.* svijet; potucali
Otk 4:11 *D.* si, Gospodine i Bože naš,
Otk 5:2 Tko je *d.* da otvori knjigu i da
Otk 5:4 nitko ne nađe *d.* da otvori
Otk 5:9 *D.* si da uzmeš knjigu i da
DOSTOJN-A-I-O

Psl 111:2 su djela Gospodnja, *d.* da
Mat 10:13 Je li kuća *d.* toga, doći će na
Mat 22:8 ali uzvanici nijesu bili nje *d.*
Dje 5:41 što su bili smatrani *d.* da
1Ti 5:17 koji su dobri predstojnici, *d.*
Otk 3:4 s menom u bijelim, jer su *d.*
Efe 4:1 da se vladate *d.* zvanja, u koje
Flp 1:27 živite *d.* radosne vijesti
Kol 1:10 Da živite *d.* Gospodina, te mu
3Iv 1:6 opremaš, kako je *d.* Boga
Otk 5:12 glasom velikim: *D.* je Janje
DOTACE

Iza 6:7 *D.* se njim usta mojih i reče
Jer 1:9 I Gospod pruži ruku svoju i *d.*
Mat 8:3 On pruži ruku svoju, *d.* ga se i
Mat 9:20 pristupi otraga i *d.* se skuta
Mar 7:33 pljuvačkom se *d.* jezika
DOTAKN-E-I

L.Zk 15:19 tko je se *d.* nečist je do
Luk 6:19 Sav je narod tražio da ga se *d.*
Heb 11:28 *d.* njihovih prvorodenaca
Heb 12:20 živinče *d.* gore, kamenovat
Psl 144:5 *d.* se gora, da se zadime
Kol 2:21 Ne *d.* se! Ne okusi! Ne opipaj
DOTIČ-E-ITE

1Ko 7:1 je čovjeku, da se ne *d.* žene
1Iv 5:18 čuva se, i zli ga se ne *d.*
Iza 52:11 izadite odatle, ne *d.* se
2Ko 6:17 i ne *d.* se nečista, i ja ću vas
DOVEDE

Pst 22:13 *d.* ovna i prinese ga mjesto
Psl 43:3 neka me vodi i *d.* na svetu
Dan 9:24 se okaje opaćina, da se *d.*
Mat 12:45 otide i *d.* još sedam drugih
Luk 10:34 *d.* ga u gostionicu i pobrinu
Luk 11:26 *d.* još sedam drugih duhova
Heb 2:10 *d.* mnoge sinove u slavu, da
DOVEDITE

Mar 9:19 podnositi vas *D.* ga k meni
Luk 15:23 *d.* tele ugojeno i zakoljite ga
Luk 19:27 *d.* ovamo i pogubite ih pred
DOVESTI

P.Zk 28:49 s kraja svijeta, *d.* protiv
Iza 56:7 Njih ću *d.* k svetog gori svojoj i
Eze 36:24 i *d.* vas natrag u vašu
Iva 10:16 i one mi valja *d.* i čut će glas
1So 4:14 koji su usnuli po Isusu, *d.* s
DOVODI-M

Psl 33:17 Ne *d.* konj do pobjede, uza
Rim 2:4 dobrota Božja *d.* k pokajanju
Rim 4:15 Jer zakon *d.* samo gnjev
Iza 43:5 Od istoka *d.* djecu tvoju, od
Iza 66:12 *Ja d.* spasenje k njemu kao
DOZOVI

1Sa 28:8 *d.* mi onoga, koga ti kažem
Mat 20:8 *D.* poslenike i isplati im
DRACU

Iza 9:18 koji spali trnje i *d.* upali guštik
Heb 6:8 iznosi trnje i *d.* nepotrebna je
DRAGOCJEN-A-IJA-O

Mat 13:46 Kad nađe jedan *d.* biser
1Pe 3:4 duha, koji je pred Bogom *d.*
Psl 36:7 Kako je *d.* dobrota tvoja
Psl 72:14 u očima je njegovim *d.* krv
Psl 116:15 *D.* je u očima Gospodnjim
M.lz 15:23 pravo vrijeme — kako je *d.*
2Pe 1:4 je dao *d.* i najveća obećanja

M.lz 3:15 **D.** je od bisera; sve 1Pe 1:7 **d.** od zlata raspadljivoga, koje Psl 133:2 **d.** ulje na glavi, što teče na M.lz 1:13 Dobit ćemo koje **d.** dobro Hos 13:15 i sve **d.** dobro njegovo **DRAGOVOLJNO**
Iza 53:7 a on se je predao **d.** nije 2Ko 8:3 i preko mogućnosti **d.** davali Efe 6:7 **d.** služite kao Gospodinu, a ne Heb 10:26 Jer kad mi grijehimo **d.** Jak 1:18 nas **d.** porodi riječju istine 1Pe 5:2 ne silom, nego **d.** kako Bog **DRSKU-CI**
Psl 6:2 ozdravi me, Gospode, jer **d.** Jer 23:9 puca mi u tijelu, **d.** sva uda Jak 2:19 dobro činiš; i davi vjeruju, i **d.** 2Pe 2:10 i drski su i tvrdoglavi, i ne **d.** Hos 11:10 **d.** djeca Izraelova sa Mih 7:17 kao crvi na zemlji **d.** predat **DRHTANJEM**
Efe 6:5 sa strahom i **d.** u iskrenosti Flp 2:12 svojemu sa strahom i **d.** **DRJEMA**
Psl 121:4 nikada ne **d.** čuvar Izraelov Iza 5:27 Nitko ne **d.** i nitko ne spava 2Pe 2:3 Propast njihova ne **d.** **DRSK-E-O**
Dan 7:8 što su govorila **d.** govore Dan 7:25 On će govoriti **d.** govore Jud 1:15 počinise, i za sve **d.** riječi Psl 10:4 **d.** misli bezbožnik: On ne vidi Jer 49:16 **d.** mišljenje, jer stanuješ u Dan 11:36 **d.** će govoriti i nekažnjen **DUBIN-A-E-I-U**
Psl 68:22 dovest ću ih iz **d.** mora Psl 86:13 izbavio si život moj iz **d.** M.lz 8:24 Nije još bilo **d.** voda, kada M.lz 25:3 Kao visina neba i **d.** zemlje Jon 2:6 **d.** me opkolila. I oko glave bila Rim 8:39 Ni visina, ni **d.** ni drugo Efe 3:18 je širina i dužina, i visina i **d.** Otk 2:24 ne upознаše **d.** sotoninih Psl 106:9 proveđe ih preko morske **d.** Iza 44:23 Podvikujte, **d.** zemaljske Zah 10:11 sve će **d.** Nilu presahnuti 1Ko 2:10 Duh sve ispituje, i **d.** Božje 2Ko 8:2 iz **d.** njihova siromaštva Iza 7:11 u **d.** dolje, ili gore u visini 2Ko 11:25 proveo sam u **d.** morskoi Izi 15:5 kao kamen propadoše u **d.** Psl 107:26 do neba, survali se u **d.** Mih 7:19 će opačine naše i baciti u **d.** Mat 18:6 i da potone u **d.** morskou **DUBOKO**
Pst 6:6 na zemlji, i bio je **d.** ožalošćen Ezr 9:4 ostadoh sjedeći **d.** potresen Psl 35:13 i molio sam se **d.** prignut Psl 36:1 **d.** je sačuvana u srcu mojem Iza 30:33 i za kralja je pripravljeno. **d.** i Dan 11:33 **d.** satrti mačem i plamenom Mat 13:5 brzo izniknu, jer nije ležalo **d.** Mar 4:5 jer nije ležalo **d.** u zemlji Iva 12:27 je duša moja **d.** potresena Heb 11:21 sina Josipova i nagnu se **d.** **DUG-A-CKIM-E**
M.lz 3:2 Jer ti one donose **d.** život M.lz 3:16 **d.** život krije se u desnici Luk 7:42 nijesu mogli platiti svojega **d.** Otk 4:3 i oko prijestolja bijaše **d.** po Otk 10:1 u oblak, i **d.** nad glavom Mar 12:38 Oni rado idu u **d.** haljinama Luk 20:46 Oni rado idu u **d.** haljinama Mat 6:12 I otpusti nam **d.** naše, kako i Mat 23:14 i govorite za to **d.** molitve **DUGOTRP-AN-NOST-NOSTI**
M.lz 14:29 **D.** čovjek pokazuje mnogu Jon 4:2 Bog milostiv i milosrdan, **d.** i

Nah 1:3 Gospod je **d.** bogat strpljivo- 2Ti 3:10 vjeru, **d.** ljubav, strpljivost 1Pe 3:20 Noine oslanjali na **d.** Božju 2Pe 3:15 I **d.** Gospodina našega Rim 2:4 dobrote, i strpljivosti i **d.** Ne Rim 3:26 U svojoj **d.** bio je naime Bog 2Ko 6:6 U čistoći, u spoznaji, u **d.** u **DUHOVNE**
1Ko 10:4 piće, jer su pili od **d.** hridi 1Ko 14:1 Revnujte za **d.** darove, a 1Pe 2:5 da prinosite žrtve **d.** koje su **DUHOVNI**
1Ko 2:15 A onaj **d.** sve prosuđuje, i Gal 6:1 vi **d.** ispravljajte takvoga 1Pe 2:5 kamenje uzidajte kao **d.** hram **DUHOVNIM**
1Ko 2:13 Duh, duhovno **d.** tumačeći Efe 1:3 svakim blagoslovom **d.** na Efe 5:19 hvalospjevima i **d.** pjesma- Kol 3:16 hvalospjevima i pjesmama **d.** **DUHOVNO**
Rim 8:5 a koji su po Duhu, **d.** misle 1Ko 2:13 Duh, **d.** duhovnim tumačeći 1Ko 10:3 I svi su isto **d.** jelo i jeli 1Ko 15:44 tijelo tjelesno, ustaje tijelo **d.** **DULJE**
Izi 2:3 A kad ga nije mogla **d.** skrivati Dje 14:3 **d.** vremena propovijedajući **DUNUŠE**
Mat 7:25 dođoše vode, **d.** vjetrovi i Mat 7:27 vode, **d.** vjetrovi i napadoše. **DUŽAN**
Mat 18:24 koji mu je bio **d.** deset Mat 18:28 drugova, koji mu je bio **d.** Luk 7:41 Jedan mu je bio **d.** pet stotina Flm 1:18 ti je u čemu skrivio, ili je **d.** to 2Pe 1:13 sam **d.** dok sam god u ovom **DUŽINA**
Pst 6:15 lakata neka bude **d.** koprablji P.Zk 30:20 jer o tom ovisi život tvoj i **d.** Efe 3:18 koja je širina i **d.** i visina i Otk 21:16 I grad na četiri ugla stoji, i **d.** **DUŽNI**
Rim 13:7 svima što ste **d.** komu porez Rim 15:1 A **d.** smo mi jaki slabosti Rim 15:27 **d.** su njima i svojim zemalj- Efe 5:28 **d.** i muževi ljubiti svoje žene 2So 2:13 smo **d.** svagda zahvaljivati 3Iv 1:8 Mi smo dakle **d.** primati takve **DUŽNICI**
Rim 8:12 nijesmo **d.** tijelu, da po tijelu Rim 15:27 **d.** su njihovi, jer kad neznab- **DUŽNOST**
Luk 17:10 učinismo samo **d.** svoju 1Ko 7:3 Muž neka čini ženi **d.** a isto tako 1Ko 9:16 nema mi hvale, jer mi je **d.** **DVANAESTORICU**
Mat 20:17 Tada uze nasamo **d.** i reče Luk 6:13 i izabra od njih **d.** koje nazva Luk 9:1 On sazva **d.** i dade im moć i Iva 6:70 Ne izabrah li ja vas **d.** a ipak je **DVOJE**
Pst 6:20 neka uđe s tobom po **d.** da Pst 7:2 a od životinja nečistih po **d.** Pst 7:15 Udoše k Noi u korabljju, po **d.** Iza 51:19 **d.** te je pogodio — tko da te Mat 10:10 Ni putne torbe, ni **d.** haljine Mat 19:5 svoju i **d.** će biti jedno tijelo Mat 27:51 na **d.** odozgo do dolje Mar 6:9 ali ne oblačiti **d.** haljine Mar 10:8 više **d.** nego jedno tijelo Luk 3:11 Tko ima **d.** haljine, neka da Luk 23:45 hramski razdera se na **d.** 1Ko 6:16 Jer bit će, veli, **d.** jedno tijelo **DVOJICA**
Prp 4:12 nadjačati jednoga, **d.** će mu Amo 3:3 Putuju li **d.** zajedno, a da ne

Mat 18:20 gdje su **d.** ili trojica skupljena Luk 10:17 vratiše se sedamdeset i **d.** i 1Ko 14:27 po **d.** ili najviše po trojica i **DVOJICE**
Mat 18:16 se sve ustanovi izjavom **d.** Mat 21:31 je od ove **d.** ispunio volju Iva 8:17 svjedočanstvo **d.** ljudi istinito **DVOJICU**
Mat 11:2 posla **d.** učenika svojih Iva 19:18 i s njim drugu **d.** s jedne i s Dje 10:7 dozva **d.** sluga svojih i Otk 11:3 I dat ću **d.** svojih svjedoka, i **DVORANIN**
Dje 8:27 i gle, čovjek Etiopljani, **d.** i Dje 8:39 uze Filipa, **d.** ga više ne vidje **DVORANU**
Mar 14:15 opremljenu **d.** Ondje nam Dje 1:13 uzadoše u gornju **d.** gdje su **DVORIMA**
Psl 65:4 blizu tebe, da prebiva u **d.** tvojim Psl 84:2 i ginula za **d.** Gospodnjim Psl 84:10 Jer je jedan dan u **d.** tvojim Psl 92:13 zelene se u **d.** Boga našega Mat 11:8 haljine, na kraljevskim su **d.** Luk 7:25 haljine i žive raskošno, na **d.**

- E -

EMANUEL
Iza 7:14 i nadjenuti mu ime **E.** Mat 1:23 i dat će mu se ime **E.** to znači Iza 7:14 i nadjenuti mu ime **E.** Mat 1:23 ime **E.** to znači Bog s nama

- F -

FALI-TI
Iza 34:16 ništa od ovoga ne **f.** nijedno nije Hos 4:6 narod biti uništen, jer mu **f.** znanje Mat 19:20 Sve san to držao. Što mi još **f.** Mar 10:21 ti još **f.** Idi, prodaj sve što imaš M.lz 31:11 njezina, i dobitka neće nikada **f.** **FINE-I-LOGA**
Luk 7:25 Ne, ljudi koji nose **f.** haljine i žive M.lz 31:22 Sije sebi pokrivače, bijeli **f.** lan i Luk 16:19 odijevao se u skerlet, u **f.** lan i Izi 26:1 Oni imaju biti izrađeni od **f.** lana

- G -

GAZI
Iza 63:2 u onoga koji **g.** grožđe u kaci Otk 19:15 **g.** tjesak žestokoga vina **GLAD**
Pst 12:10 **g.** u zemlji, side Abram u Rut 1:1 su još vladali suci, nasta **g.** u M.lz 6:30 samo da utaži požudnu **g.** Iza 51:19 Pustoš i rasap, **g.** i mač Jer 24:10 Poslat ću na njih mač, **g.** i Eze 5:16 i kad navalim na vas **g.** i Eze 7:15 bjesni mač, unutra kuga i **g.** Amo 4:6 Poslao sam vam **g.** u svim Mat 24:7 **g.** i kuga i potres bit će Mar 13:8 će potresi na sve strane i **g.** Luk 15:16 utišao **g.** svoju mahunama Rim 8:35 progonstvo ili **g.** ili golotinja Otk 18:8 smrt, i tuga i **g.** i spalit će se **GLADAN**
M.lz 28:15 medvjed **g.** to je bezbožan Mat 25:35 Jer sam bio **g.** i dali ste mi Rim 12:20 **g.** neprijatelj tvoj, nahrani **GLADI**
P.Zk 28:48 u **g.** i žeđi, u golotinji i Psl 33:19 uzdrži u životu u vrijeme **g.** Jer 21:9 u tom gradu, gine od mača, **g.** Jer 38:9 umire od **g.** jer u gradu nema Tuž 4:9 negoli tko je poginuo od **g.** Eze 5:16 pustim na te ljute strijele **g.** Eze 7:19 Stim ne mogu utišati **g.** Eze 34:29 u zemlji neće umirati od **g.**

GLADNE

Mat 15:32 nemaju što jesti. **g.** neću da Luk 1:53 **g.** napuni dobara, bogate

GLADOVATI

Luk 6:25 koji ste sada siti vi ćete **g.** Flp 4:12 i sit biti, i **g.** i izobilovati i

GLADUJE

M.Iz 25:21 **g.** li neprijatelj tvoj, nahrani 1Ko 11:21 i jedan **g.** a drugi se opija

GLASNIK

M.Iz 17:11 ali se ljut **g.** šalje na njega Prp 10:20 i krilat **g.** raširiti riječ tvoju

Iza 40:9 glas svoj kao **g.** radosti Iza 42:19 i tako gluh kao **g.** moj

Mal 3:1 kojega želite, **g.** zavjeta **GLASNIKA**

Iza 52:7 na gorama noge **g.** radosti Mal 3:1 šaljem **g.** svojega, da pripravi

Mat 11:10 ja šaljem **g.** svojega pred Rim 10:15 **g.** radosti, koji navješćuju

GLASNIKE Neh 6:3 Ja im stoga poslah **g.** i Jak 2:25 kad primi **g.** i izvede ih

GLAVARA

Mat 16:21 starješina, **g.** svećeničkih i Mat 27:12 Ali na tužbe **g.** svećeničkih

Luk 9:22 bit će od starješina, **g.** Dje 7:35 Njega posla Bog kao **g.** i

GLAVAROM

Dje 7:27 je tebe postavio **g.** i sucem Dje 7:35 Tko te postavi **g.** i sucem

GLUHI

Iza 29:18 U onaj će dan **g.** čuti riječi Mat 11:5 gubavi se čiste, **g.** čuju, mrtvi

Mar 9:25 Duše nijemi i **g.** Ja ti zapovj- **GLUHIMA**

Iza 6:10 Učini **g.** uši njegove, slijepima Iza 35:5 otvoriti oči slijepima, i uši **g.**

GNJEZDA

Ps 104:17 Na njima ptice viju **g.** roda Mat 8:20 ptice nebeske svoja **g.** a Sin

Luk 9:58 svoja **g.** a Sin čovječji nema **GNJEVI-TI**

Ps 103:9 Zato se ne **g.** dovijeka, niti Mal 1:4 i narod, na koji se **g.** Gospod

Mat 5:22 Svaki, koji se **g.** na brata Ps 79:5 Gospode, jednako **g.** dokle

Iza 57:16 svadati i neću se jednako **g.** Jer 3:5 Hoće li se on vječno **g.** Hoće li

GNJEV-LJIV-NO-VOM-U

M.Iz 29:22 **g.** čovjek izaziva svadu Tit 1:7 ne samovoljan, ne **g.** ne

Iza 14:6 narode **g.** gazio, progonio Jer 3:12 Neću više **g.** gledati na vas

Ps 2:5 u srdžbi svojoj i **g.** ih svojim Iza 59:17 i zaogrnuo se **g.** kao

Zah 8:2 sam zbog njega žestokim **g.** Ps 27:9 ne odbacuj u **g.** sluge

Ps 59:13 Uništi ih u **g.** svojem, istrijebi Iza 60:10 jer ako sam te u **g.** svojem

Iza 63:3 u **g.** sam ih svojemu izgazio Hab 3:2 Ipak se u **g.** sjeti milosrđa

Mat 3:7 mogli umaći **g.** što dolazi Rim 12:19 nego podajte mjesto **g.** jer

Heb 3:11 se zakleh u **g.** svojemu **GNUSOB-A-U**

P.Zk 17:1 jer je to **g.** Gospodu, Bogu Dan 12:11 i postavi **g.** sramotna, bit

2Pe 2:13 i **g.** koji se hrane svojim Dan 11:31 i postaviti sramotnu **g.** idol-

Mat 24:15 **g.** opustošenja, o kojoj je **GOL-I-IM**

Ps 3:10 jer sam **g.** pa sam se skrio Prp 5:15 **g.** iz krila materina, tako

Otk 3:17 nevoljan, i siromah i slijep, i **g.** Otk 16:15 da **g.** ne hodi, i da ne vide

Ps 2:25 **g.** pa ipak se nijesu stidjeli

Ps 3:7 oči, i oni opaziše, da su bili **g.** Još 5:13 čovjek, koji je držao **g.** mač u

1Ko 4:11 i žedamo, i **g.** smo, i biju nas Jak 2:15 Ako li brat ili sestra **g.** budu i

Brj 22:23 stoji na putu s **g.** mačem u Iza 41:18 ču rijeke na **g.** bregovima

GOLOTINJI

P.Zk 28:48 u gladi i žedi, u **g.** i svakoj 2Ko 11:27 u mnogom postu, u zimi i **g.**

GOLOTINJU

Ps 9:22 promatrao je **g.** oca svojega i Tuž 1:8 preziru ga: vidješe **g.**

Hab 2:15 opoji ga, da gleda **g.** **GOLUB**

Jer 8:7 **g.** i lastavica i ždral drže se Hos 7:11 Efraim je kao **g.** budalast

Mat 3:16 silazi kao **g.** i dolazi na njega Mar 1:10 otvori nebo, i Duh kao **g.** side

Luk 3:22 kao **g.** I viknu glas s neba: Ti Iva 1:32 Duha, gdje silazi s neba kao **g.**

GOLUBOVE

Iva 2:14 prodavali volove, ovce i **g.** i Iva 2:16 što su prodavali **g.** reče

GORA

Ps 18:7 temelji se **g.** uzdrmaše i Ps 48:2 **g.** Sion, vrhunac na sjeveru

Ps 104:10 oni teku između **g.** Iza 40:4 svaka **g.** i brežuljak neka se

Dan 2:35 posta **g.** velika i ispuni svu Zah 8:3 i **g.** Gospoda nad vojskama

Mat 27:64 prijevara bila još **g.** od prve Luk 3:5 **g.** i brežuljak neka se slegne

Otk 6:14 i svaka **g.** i otok s mjesta, se Otk 8:8 velika **g.** ognjem zapaljena

GORAMA

Ps 87:1 Njegov je temelj na **g.** svetim Ps 121:1 prema **g.** odakle će mi doći

PNP 2:17 srna ili kao jelenče na **g.** Iza 13:4 vika na **g.** kao od mnogoga

Iza 52:7 Kako su krasne na **g.** noge Jer 50:6 vodili su ga okolo po **g.** išli su

Eze 34:6 Po svim **g.** i na svakom Eze 37:22 narodom u zemlji, na **g.**

Heb 11:38 po **g.** i pučinama, i po Otk 6:16 govorahu **g.** i pećinama

GORCINE

Rim 3:14 su usta puna kletve i **g.** Heb 12:15 ne uzraste kakav korijen **g.**

GORI

Izl 31:18 s Mojsijem na **g.** Sinaju 1Kr 19:11 i stani na **g.** pred Gospoda

Ps 2:6 na Sionu, svetoj **g.** svojoj Ps 15:1 tko smije boraviti na svetoj **g.**

Ps 48:1 Boga našega, na svetoj **g.** Iza 8:18 koji stanuje na **g.** Sionu

Iza 11:9 više na cijeloj svetoj **g.** mojoj Iza 14:13 prijestolje svoje na **g.**

Iza 56:7 Njih ću dovesti k svetoj **g.** Iza 65:25 nikome uđiti na svoj svetoj **g.**

Joe 2:1 uzbunu na svetoj **g.** mojoj Joe 2:32 jer će biti spasenje na **g.**

Amo 4:1 koje ste u **g.** samarijskoj, koje Oba 1:21 Sion, da sude **g.** Ezavovoj

Mat 5:14 Grad, koji stoji na **g.** ne može Mat 17:20 gorušično, možete reći **g.**

Mat 18:12 u **g.** i ne ide li da traži onu Mat 21:21 nego ako reknete onoj **g.**

Mat 24:3 onda sjedio na Maslinskoj **g.** Iva 4:20 klanjali Bogu tamo na **g.** a vi

Dje 7:38 mu je govorio na **g.** Sinajskoj Heb 12:22 pristupiste **g.** Sionskoj i

2Pe 1:18 smo bili s njim na svetoj **g.** Otk 14:1 Janje stajaše na **g.** Sionskoj

GORK-A-E-O

M.Iz 5:4 na poslijetku **g.** je kao pelin M.Iz 17:25 i **g.** bol majki svojoj

Otk 10:9 Uzmi i progutaj je **g.** će

P.Zk 32:32 jagode su njihove **g.** kao Dje 8:23 ti si pun **g.** žuči i uhvaćen si

Otk 8:11 od voda, jer postadoše **g.** 1Sa 20:41 David plakao vrlo **g.**

Ps 69:10 Kad postim i **g.** plačem, i to Jer 2:19 Upamti i vidi, lako je zlo i **g.** što

Tuž 1:2 **g.** plače noću, suze mu na Tuž 1:16 Zato ja moram **g.** plakati; oko

Eze 27:31 srcem zabrinutim, tuguju **g.** Mat 26:75 zatajiti. Izade i propiaka **g.**

GORU

Ps 19:17 bježi u **g.** da i ti ne pogineš Izl 19:23 Narod ne može uzći na **g.**

Izl 20:18 **g.** gdje se dimi, prepade se Izl 24:15 uzlazio na goru, pokri oblak **g.**

2Sa 15:30 uz Maslinsku **g.** plačući i Ps 24:3 Tko se smije popeti na **g.**

Ps 43:3 vodi i doveđe na svetu **g.** tvoju Iza 2:3 Dodite da idemo na **g.** Gos-

Iza 40:9 **g.** Sione, kao glasnik radosti Oba 1:21 Izbavitelji će uzaći na **g.**

Mat 17:1 Ivana i izvede ih nasamo na **g.** Mat 26:30 i izadoše na Maslinsku **g.**

Mar 6:46 uzađe na **g.** da se pomoli Luk 6:12 otide on na **g.** da se pomoli

Iva 6:15 Zato otide opet u **g.** posve Gal 4:25 Jer Agara znači Sinaj **g.** u

Otk 21:10 I odvede me u duhu na **g.** **GORUSIČNO**

Mat 17:20 imate vjere kao zrno **g.** Luk 17:6 Ako imate vjeru kao zrno **g.**

GOSPODAR-A-E-I

Ps 3:16 muža svojega, koji će ti biti **g.** Ps 4:7 tebi, ali mu ti moraš **g.** biti

Ps 27:29 Bio **g.** bradi svojoj, i klanjali Ps 39:20 **g.** Josipov uhvati ga i baci u

M.Iz 17:2 Razuman sluga bit će **g.** Iza 33:22 Gospod je nas **g.** Gospod je

Mal 1:6 Ako sam **g.** gdje je strah od Mat 12:8 Jer je Sin čovječji **g.** subote

Mat 20:8 Uveče reče **g.** vinograda Mat 24:45 koga je postavio **g.** nad

Mat 24:48 Moj **g.** neće još zadugo doći Mat 25:21 Tada mu reče **g.** njegov:

Mar 2:28 Sin čovječji i **g.** nad subotom Luk 12:37 sluge, koje **g.** nađe budne

Luk 12:42 postavlja **g.** nad svojom Luk 14:23 **g.** slugi: 'Izadi na seoske

Luk 16:8 **g.** pohvali nepravednog Iva 15:15 jer sluga ne zna, što radi **g.**

1Ko 7:4 Žena nije **g.** svojega tijela \Gal 4:1 od roba, premda i je **g.** svega

1Ti 6:1 Kralj nad kraljevima i **g.** nad Otk 17:14 jer je **g.** nad gospodarima i

Ps 24:12 Bože Abrahama, **g.** Iza 1:3 Vol poznaje **g.** svojega i Mal 1:6 Sin poštuje oca i sluga **g.**

Mat 6:24 Nitko ne može dva **g.** služiti Mat 9:38 Molite zato **g.** žetve, da

Mat 15:27 padnu sa stola njihovih **g.** Mat 25:18 zemlju i skrio u nju novac **g.**

Mat 25:21 Uđi u radost **g.** svojega Luk 12:47 onaj sluga, koji zna volju **g.**

Luk 16:13 ne može dva **g.** služiti: ili će Iva 13:16 nije sluga veći od **g.** svoj-

Kol 4:1 da i vi imate **g.** na nebu Jud 1:4 i odriču se jedinoga **g.** i

Iza 3:4 Dječake stavljam za **g.** nad Efe 6:5 Sluge slušajte **g.** svoje po

1Ti 6:1 neka smatraju svoje **g.** vrijed- 1Ti 6:2 A koji imaju vjernike za **g.** neka

Iza 3:12 narode moj, tvoji su **g.** Linvari Iza 26:13 Vladali su nad nama drugi **g.**

Luk 22:25 su **g.** i njihovi vladavci Kol 4:1 **g.** što je pravo i pravedno činite

GOSPÓDAR-IMA-OM-U

Amo 4:1 satirete siromahe Govorite **g.**

Dje 16:16 velik dobitak svojim **g**. Kol 3:22 **g**. ne služeći im na oko, kao 1Ti 6:15 kraljevima i Gospodar nad **g**. 1Pe 2:18 pokorni sa svim strahom **g**. Otk 17:14 Gospodar nad **g**. i Kralj nad Mat 10:24 učiteljem, ni sluga nad **g**. 1Pe 3:6 Serah Abrahama i zvala ga **g**. Pst 24:9 pod bedro Abrahamu, **g**. 2Sa 19:35 na teret svojemu **g**. i kralju M.lz 10:26 to je lijencina svojemu **g**. Jer 38:9 Moj **g**. i kralju, nepravda je Dan 12:8 **g**. moj, što znači posljednje Mat 18:26 **g**. imam strpljenja s menom Mat 25:24 **g**. znam te, ti si čovjek tvrd Mat 27:63 i rekoše: **g**. sjećamo se, da Rim 14:4 On svojemu **g**. stoji ni pada

GOST-E-I

Izl 2:22 jer reče: **G**. sam u zemlji tuđoj Psl 15:1 tko smije **G**. biti u šatoru Psl 84:10 biti **G**. u šatorima bezbožnika. Sef 1:7 prigotovio žrtvu, posvetio **g**. Mat 22:11 ude kralj, da pogleda **g**. 2Pe 2:13 prijevarama, kad se **g**. s 1Ljt 29:15 Ta mi smo samo tuđini i **g**. Mat 24:49 tuče svoje drugove i **g**. se i Iva 2:10 kad se ponapiju **g**. lošije. Ti si

GOTOVO

Mat 22:4 i sve je **g**. Dođite na svadbu Dje 19:26 **g**. po svoj Aziji taj Pavao Heb 9:22 i **g**. sve se krvlju čisti po Heb 11:12 i to **g**. mrtvoga, potomci

GOZBAMA

Mat 23:6 Vole počasna mjesta na **g**. i Luk 20:46 u sinagogama i začelja na **g**. Rim 13:13 po danu, ne u raskošnim **g**. 1Pe 4:3 pijanstvu, raspuštenim **g**.

GOZB-E-U

Luk 22:20 isto tako uze poslije **g**. čašu Gal 5:21 pijanstva, razuzdane **g**. i Jud 1:12 što onečišćuju vaše **g**. Est 1:9 kraljica Vastija učini svečanu **g**. Mat 22:4 Ugotovio sam **g**. svoju, junci Luk 14:13 dajše **g**. pozovi prosjake Luk 15:23 Održat ćemo radosnu **g**. i Luk 15:24 i stadoše držati radosnu **g**. Luk 15:32 trebalo je održati radosnu **g**. Otk 19:9 na svadbenu **g**. Janjetovu Otk 19:17 se na veliku **g**. Božju

GRADEVINA

1Ko 3:9 vi ste Božja njiva, Božja **g**. Efe 2:21 Na kojemu je sva **g**. složena

GRABEZ-EM

Ezr 9:7 pod mač, u ropstvo, u **g**. i u Job 29:17 trgao **g**. iz zuba njegovih Iza 49:25 i silniku ugrabiti će se **g**. jer Iza 61:8 ljubim pravicu, mrzim na **g**. Eze 34:8 je stado moje ostalo za **g**. i Eze 22:13 rukama svojim nad **g**. što si Dan 11:33 i plamenom, ropstvom i **g**.

GRAD

Pst 11:4 da sazidamo sebi **g**. i kulu s Još 6:26 da opet sagrađi **g**. Jeriho Psl 46:4 pritoci njezini vesele **g**. Božji Psl 144:2 tvrđava moja, **g**. moj, M.lz 10:15 bogatomu njegov **g**. grad Prp 9:15 i on oslobodi **g**. mudrošću Iza 25:2 Jer si **g**. pretvorio u ruševinu Iza 33:20 na Sion, **g**. blagdana naših Jer 17:25 i ovaj će **g**. ostati napučen Tuž: 1:1 leži pust **g**. nekada bogat Eze 10:2 kerubinima i razaspi ga na **g**. Amo 3:6 nesreća **g**. da je nije učinio Jon 3:4 Jona poče dakle ići u **g**. jedan Sef 2:15 To je bučni **g**. koji je stanovao Zah 8:3 Jerusalem će se zvati **g**. Mat 5:14 **g**. koji stoji na gori, ne može Mat 9:9 ladicu, prijede i dođe u svoj **g**.

Mat 10:14 ostavite kuću i **g**. i otresite Mat 12:25 ni jedan **g**. nijedna kuća, što Mat 26:18 Idite u grad **g**. k stanovitom Mar 1:45 Isus više javno uči u **g**. Luk 2:4 Galileji u Judeju u **g**. Davidov Luk 19:41 približi i ugleda **g**. zaplaka Dje 8:5 Tada Filip side u **g**. Samariju, i Dje 17:16 gledajući **g**. pun idola Dje 27:8 kojega blizu bio je **g**. Laseja Heb 11:10 **g**. na tvrdu temelju, kojemu Otk 11:2 oni će sveti **g**. gaziti četrdeset Otk 16:19 I **g**. veliki razdijeli se na tri Otk 18:21 silom biti bačen Babilon, **g**. Otk 21:10 **g**. Jerusalem, gdje silazi s Otk 21:23 I **g**. ne treba sunca ni

GRADA

Psl 127:1 Gospod ne čuva **g**. uzalud Jon 4:11 žao Ninive, velikoga **g**. u Mat 23:34 bičevati i goniti od **g**. do Iva 4:39 Samarijanci iz onoga **g**. Iva 19:20 raspet Isus, bilo blizu **g**. i Dje 16:14 prodavačica skerleta iz **g**. Otk 22:19 od drveta života i od **g**.

GRADI-LO-M-O-S

Psl 104:17 roda, koja **g**. gnijezdo Psl 127:1 Ako Gospod ne **g**. kuće M.lz 17:19 tko visoko **g**. vrata svoja Prp 3:3 kad se ruši, i vrijeme kad se **g**. Iva 19:12 koji sebe **g**. kraljem, protiv Heb 3:4 svaku kuću **g**. netko, a Bog je Jak 1:3 kušanje vaše vjere **g**. strpljivost Luk 17:28 i prodavalo, sadilo se i **g**. Iva 2:20 Četrdeset i šest godina **g**. se Rim 15:20 ne **g**. na tudemu temelju 2Ko 13:10 mi je dao Gospodin, da **g**. a M.lz 8:27 Kad je **g**. nebo, ja sam onda Iva 5:18 i stim se **g**. jednak Bogu Iva 19:7 umrijeti, jer se je **g**. Sinom 1Pe 3:20 dok se je **g**. korablija u kojoj 2Sa 7:5 Ti hoćeš da mi **g**. palaču, da u Jer 49:16 visoko **g**. gnijezdo kao orao

GRADITE-LJ-LJI

Mih 3:10 Koji **g**. Sion krvlju, Jerusalem Mat 23:29 Vi **g**. grobove prorocima i Luk 16:15 se **g**. pravedni pred ljudima 1Ko 3:10 mudri **g**. postavim temelj, a Heb 11:10 kojemu je **g**. i tvorac Bog Mat 21:42 Kamen koji odbaciše **g**. Luk 20:17 Kamen, koji odbaciše **g**. koji postade

GRADITI

Iza 65:21 Oni će **g**. kuće i u njima Iza 66:1 Kakvu ćete mi kuću **g**. i kakvo Dje 7:49 Kakvu ćete mi kuću **g**. govori

GRAN-A-E-JE

Izl 25:32 **g**. ima izlaziti s obje strane, tri Izl 25:33 šest **g**. što izlaze iz svijećnjaka Rim 11:21 Bog nije rođenih **g**. sačuvao Job 15:30 žega će osušiti **g**. njegove Mal 4:1 Ni korijena ni **g**. neće im ostaviti Rim 11:16 ako je korijen svet, to su i **g**. Iza 64:2 Kao što oganj upali **g**. i oganj Mat 21:8 rezali **g**. od drveća i prostrirali

GRD-E-I-LI

Mat 5:11 ljudi zbog mene **g**. i progone Rim 15:3 koji tebe **g**. padoše na me 1Pe 4:14 Ako vas **g**. zbog imena Kris- Psl 55:12 koji me tako **g**. to bih podnio M.lz 17:5 Tko se ruga siromahu, **g**. Dje 23:5 Ne **g**. poglavara naroda Rim 2:24 krivnjom vašom **g**. ime Mat 10:25 Kad su domaćina **g**. kao 1Pe 2:23 kad su ga **g**. nije prijetio, kad

GRLO

Psl 69:3 Iznemogoh vičući, **g**. mi se M.lz 23:2 nož na **g**. ako imaš velik tek Jer 2:25 obosit ćeš, i **g**. će ti se još osušiti

Rim 3:13 Njihovo je **g**. grob otvoren

GROMA

Psl 46:6 da zagrmi glas njegov **g**. i Mar 3:17 Boanerges, što znači sinovi **g**. Otk 6:1 bića gdje govori kao glas **g**. Otk 14:2 i kao glas **g**. velikoga; i glas,

GROMOV-A-E-I

Otk 10:4 I kad ispustiše sedam **g**. Otk 10:4 objaviše sedam **g**. I to ne piši Otk 19:6 i kao glas **g**. jakih, koji govore Izl 20:18 vidje sav narod **g**. munje 1Sa 12:17 neka bi poslao **g**. i dažd Psl 18:13 Gospod pusti, da **g**. zagrme Otk 4:5 izlažahu munje i glasovi i **g**. i Otk 11:19 sijevanje munja, i glasovi, i

GROŽDE-M

P.Zk 32:32 Grožde je njihovo **g**. puno Iza 63:2 kao u onoga koji gazi **g**. u kaci Eze 18:2 Kiselo **g**. jeli su očevi, a djeci Mat 7:16 Bere li se s trnja **g**. ili s drače Luk 6:44 trnja se ne beru smokve, i **g**. Otk 14:18 srpom svojim ostrimi beri **g**. PNP 2:5 Krijepi me **g**. razblažuje me Iza 5:2 da će roditi **g**. a on rodi vinjagom

GRUDI-MA

Psl 22:9 krila materina i skrio me na **g**. Eze 36:26 ču kameni srce iz **g**. vaših Iva 13:25 on naslonjen na **g**. Isusove Iva 21:20 i na večeri naslonio na **g**. Psl 22:14 kao vosak i topi se u **g**. Psl 39:3 Goruće mi postade srce u **g**. Jer 4:14 **g**. tvojim stajati griješne osnove Tuž 1:20 U **g**. mi se prevrće srce; jes Iva 13:23 počivao je na **g**. Isusovim

GUMN-A-O

Pst 50:11 vidješe kod **g**. Atad žalosnu 1Ljt 21:15 stajao je upravo kod **g**. Rut 3:3 haljine svoje najbolje, paidina **g**. Rut 3:6 I otide na **g**. i učini sve onako Rut 3:14 da je žena došla na **g**. Mih 4:12 da ih unosi kao snopje na **g**. Mat 3:12 u ruci on će očistiti **g**. svoje

- H -

HISOPOM

Psl 51:7 Poškropi me **h**. da se očistim Heb 9:19 i **h**. te poškropi i knjigu i sav

HITNJI

Izl 12:11 jedite ga u **h**. to je paša P.Zk 16:3 jer si u **H**. nagloj izašao iz Iza 52:12 Jer ne treba da izađete u **h**.

HOSANA

Mat 21:9 vikalo je iza glasa: **H**. sinu Mat 21:9 **H**. sinu Davidovu Blagoslov- Mat 21:15 što su vikala u hramu: **H**.

HRAN-A-E-I-IT-U

Mat 3:4 **h**. je njegova bila skakavci i Dje 6:1 zapostavljale, kad se dijelila **h**. Heb 5:14 A za savršene je tvrda **h**. koji 1Kr 17:4 sam naredio, da te **h**. ondje Job 38:41 viču Bogu i obiljetaju bez **h**. Psl 36:8 **h**. se na izobilju kuće tvoje Psl 104:21 i traže od Boga **h**. sebi Jer 14:6 se njihove gase, jer nema **h**. Tuž 4:9 ginu oni od nestašice **h**. Hab 3:17 Njiva ne daje **h**. Ovaca Mal 3:10 da bude **h**. u mojemu hramu Mat 6:25 Nije li život više od **h**. i tijelo Luk 3:11 i tko ima **h**. neka čini isto tako Luk 9:13 i morali bismo poći i kupiti **h**. 1Ko 9:13 službu, od svetlinje se **h**. i Heb 5:12 trebate mlijeka, a ne jake **h**. Jak 2:15 nemaju svagdanje **h**. 2Pe 2:13 koji se **h**. svojim prijevarama M.lz 30:8 već me **h**. kruhom koji mi ti Mat 6:26 Otac ih vas nebeski **h**. Luk 12:24 Bog ih **h**. a koliko ste vi vredniji

Efe 5:29 nego ga **h.** i grije kao i Krist
 Heb 5:13 Jer koji se god **h.** mlijekom
 Psl 81:16 Najboljom pšenicom **h.** ču
 Iza 7:15 Gruševinom i medom **h.** će
 Iza 60:16 I sisat ćeš mlijeko naroda i **h.**
 Pst 3:17 s mukom ćeš se od nje **h.** sve
 Iza 4:4 Same ćemo se **h.** i odijevati,
 Iza 65:25 zmija će se **h.** prahom
 Otk 12:14 svoje mjesto, gdje će se **h.**
 P.Zk 10:18 ljubi stranca i daje mu **h.** i
 Job 38:41 Tko zgotovi gavranu **h.**
 Psl 132:15 **h.** ču njegovu obilno
 Eze 34:8 i stado moje postalo za **h.**
 Mat 24:45 da joj daje **h.** u pravo vrijeme
 Mar 12:44 što je imala, svu **h.** svoju
 Luk 12:42 im u pravo vrijeme daje **h.**
 Dje 2:46 kruh po kućama i primali **h.** s
 1Ti 6:8 A kad imamo **h.** i odjeću, ovim
HRID-IA-E-I-O-U

Iza 8:14 **h.** spoticanja za obadvije
 1Ko 10:4 ih je pratila, a **h.** je bila Krist
 Izl 17:6 Udarit tada po **h.** i voda će iz nje
 Brj 20:11 udari štapom svojim po **h.**
 1Ko 10:4 jer su pili od duhovne **h.** koja
 2Sa 22:2 Gospod, moja **h.** utvrda
 2Sa 22:47 neka je slavljena **h.** moja
 Psl 31:2 Budi mi zaštitna **h.** utvrda, da
 Psl 62:2 On je jedini **h.** moja i spasenje
 Iza 26:4 Gospod, Svemogući, vječna **h.**
 1Kr 19:11 brda razdirao i **h.** potresao
 Psl 81:16 medom iz **h.** krijepti ču te
 M.lz 30:19 k nebu, put zmije preko **h.**
 Iza 32:2 kao sjena velike **h.** u zemlji
 Eze 38:20 Gore će se rasprsnuti, **h.**
 Nah 1:6 njegova izljevka kao oganj. **h.**
 Mat 27:51 potrese, **h.** se raspuknuše
 Mat 7:24 koji sagradi kuću svoju na **h.**
 Mat 27:60 gaje bio dao sebi isjeći u **h.**
 Psl 18:2 Gospode, **h.** moja, tvrđavo
 Psl 28:1 Gospode, vičem: **h.** moja, ne
 P.Zk 32:15 i prezre **h.** spasenja
 P.Zk 32:18 A na **h.** koja ti život daje
 Psl 27:5 diže me visoko gore na **h.**
 Psl 40:2 postavi na **h.** noge moje
 Psl 61:2 na **h.** što im je odveć visoka
 Psl 114:8 Koji pretvori **h.** u jezero
 Iza 17:10 i nijesi mislio na **h.** moći
 Iza 51:1 Pogledajte **h.** iz koje ste
 Mar 15:46 grob, koji je bio isječen u **h.**
 Rim 9:33 da se spotaknu **h.** da padnu

HROM-I
 Iza 35:6 Kao jelen skakat će tada **h.**
 Dje 3:2 I bio je jedan čovjek **h.** od
 Mat 11:5 Slijepi vide, **h.** hodaju
 Mat 15:31 ozdravljaju, **h.** hodaju i
HULE
 Dje 19:37 niti su hram pokrali, niti **h.**
 Dje 26:11 i nagonio sam ih, da **h.** i
 1Ko 4:13 **h.** na nas, a mi molimo
 2Pe 2:12 da se hvataju i ubijaju, **h.** na
 Jud 1:8 gospodstvo preziru i na slavu **h.**

HULI
 Mat 9:3 u sebi: Ovaj **h.** na Boga
 Mar 2:7 ovaj tako govoriti **h.** na Boga
 Luk 5:21 Tko je ovaj, što **h.** na Boga
 1Ti 6:1 da se ne **h.** na ime Božje i na

HVAL-A-E-ILI
 1Ljt 29:11 veličina, moć, slava, **h.** i
 Psl 34:1 neka mi je svagda **h.** njegova
 Psl 66:2 dajte da glasno odjekne **h.**
 Psl 111:10 **h.** njegova traje dovijeka
 Jer 17:14 pomoć, jer si ti **h.** moja
 Rim 6:17 A **h.** Bogu, što ste bili robovi
 1Ko 1:14 **h.** Bogu, što nikoga od vas
 1Ko 15:57 A Bogu **h.** koji nam daje
 2Ko 2:14 A **h.** Bogu, koji nam svagda
 2Ko 9:15 **h.** Bogu na njegovu neiska-

Jak 4:16 Svaka je **h.** takva zla
 Otk 7:12 i slava i mudrost i **h.** i čast i
 1Ljt 16:25 Gospod veoma dostojan **h.**
 Psl 12:4 One, koji se **h.** Mi činimo to
 Psl 22:26 tada **h.** Gospoda, koji ga traže
 Psl 49:6 oslanjaju na svoj posjed i **h.**
 Psl 49:13 to je svršetak onih, koji se **h.**
 Psl 56:12 žrtvu **h.** prinijet ču ti
 Psl 97:7 koji se **h.** ništavim idolima; svi
 Psl 107:22 Neka prinesu žrtvu **h.** neka
 Psl 107:32 ga **h.** pred skupljenim
 Psl 145:10 Tebe **h.** sva djela tvoja
 Psl 148:13 Neka **h.** ime Gospodnje
 M.lz 31:31 je **h.** na vratima djela njezina
 1Ko 9:16 nema mi **h.** jer mi je dužnost
 Gal 6:13 da se vi obrežete, da se **h.**
 Flp 4:8 što je god **h.** vrijedno, to mislite
 Psl 145:4 pokoljenju **h.** djela tvoja
 Psl 150:6 što diše neka **h.** Gospoda
 M.lz 12:8 Prema razboritosti svojoj **h.**
 M.lz 20:14 a kad otide, onda se **h.**
 M.lz 27:2 Neka te **h.** drugi, a ne tvoja
 M.lz 31:28 je, muž njezin, i on je **h.**
 Iza 62:9 ga jede i pritom Gospoda **h.**
 Jer 9:23 Neka se ne **h.** mudrac
 Rim 2:23 **h.** se zakonom, a sramotiš
 1Ko 1:31 u Gospodinu neka se **h.**
 1Ko 3:21 nitko neka se ne **h.** ljudima
 Jak 1:9 A niski brat neka se **h.** visinom
 Luk 5:26 udivljenjem i **h.** su Boga
 Dje 2:47 **h.** su Boga i imali milost u
HVALIM-O

Psl 22:25 Tebe **h.** u skupštini velikoj
 Psl 119:164 Sedam puta na dan **h.** te
 Prp 8:15 I tako ja **h.** veselje: jer nema
 Dan 4:37 Zato ja, Nebukadnezar, **h.**
 1Ko 11:2 A **h.** vas, braćo, što se u
 Gal 6:14 čim drugim **h.** osim križem
 Rim 5:2 u kojoj stojimo, i **h.** se nadom
 Rim 5:11 nego se **h.** u Bogu po Gos-
 Flp 3:3 Bogu služimo i **h.** se u Kristu
 2So 1:4 Tako da se mi sami **h.** vama u
HVALIT-E-I
 Psl 22:22 i usred skupštine **h.** ču
 Iza 61:6 Uživat ćete dobra naroda i **h.**
 Heb 2:12 svojoj, posred crkve **h.** ču te
 Psl 100:4 dvore njegove s hvalom; **h.**
 Psl 136:1 **h.** Gospoda, jer je dobar; jer
 Psl 136:26 **h.** Boga nebeskoga; jer
 Psl 147:1 **h.** Gospoda, jer je lijepo
 Psl 148:1 **h.** Gospoda s nebasa, hval-
 Jak 3:14 ne **h.** se i ne lažite na istinu
 Jak 4:16 se **h.** svojim hvalisanjem
 Otk 19:5 **h.** Boga našega, sve sluga
 Psl 33:1 Čestitima dolikuje **h.** ga
 Psl 44:8 ćemo se mi uvijek Bogom **h.**
 Psl 94:3 dokle će se još bezbožnici **h.**
 2Ko 12:1 Ako se moram **h.** ne koristi
 2Ko 12:5 Tim ču se **h.** a sobom se
 2Ko 12:9 Rado ču se dakle **h.** svojim
HVALOSPJEV-IMA

Psl 40:3 usta pjesmu novu, **h.** Bogu
 Psl 71:6 moj; tebi vazda moj **h.**
 Psl 147:1 jer je milo pjevati **h.**
 Iza 51:3 se nalaziti radost i veselje, **h.**
 Iza 61:3 mjesto odjeće žalosti, **h.**
 Hos 14:2 I mi ćemo ti žrtvovati **h.**
 Mat 26:30 Tada izmoliše **h.** i izadoše
 1Ko 14:26 se sastajete, svaki ima **h.**
 Psl 22:3 stoluješ nad **h.** Izraelovim
 Efe 5:19 među sobom u psalmima i **h.**
 Kol 3:16 drugoga, sa psalmima, **h.** i
HVALU

Psl 9:11 Pjevajte **h.** Gospodu, koji
 Psl 22:23 pjevajte mu **h.** vi iz roda
 Psl 33:2 Pjevajte **h.** Gospodu uz
 Psl 50:14 **h.** prinesi Bogu kao žrtvu

Psl 66:2 Pjevajte **h.** slavnome imenu
 Psl 147:1 jer je lijepo **h.** pjevati Bogu
 Iza 12:4 Pjevajte **h.** Gospodu zaziva-
 Mat 15:36 daje **h.** prelomi ih i daje ih
 Mat 21:16 nejačadi navješćuješ **h.**
 Luk 6:32 kakvu **h.** očekujete za to i
 Iva 6:11 A Isus uze kruhove, daje **h.** i
 Dje 28:15 I kad ih vidje Pavao, daje **h.**
 Rim 13:3 čini dobro, i imat ćeš **h.** od
 1Ko 14:15 pjevat ču **h.** duhom, a
 Efe 1:12 Da bismo bili na **h.** slave
 Efe 1:14 stečevine na **h.** slave njegove
 Flp 1:11 Isusu Kristu na slavu i **h.**
 Heb 12:28 dajmo **h.** i njom služimo
 Jak 5:13 Je li tko veseo neka pjeva **h.**
 1Pe 1:7 nade na **h.** i slavu i čast u dan
 Otk 4:9 bića dadoše slavu i čast i **h.**

HVATA

Job 5:13 Mudre **h.** u njihovu lukavstvu
 Psl 10:9 **h.** siromaha i vuče ga u mrežu
 Psl 46:2 Zato neka nas ne **h.** strah, i
 M.lz 22:15 Ludost **h.** korijen u srcu
 Hab 1:15 **h.** ih u mrežu i zgrće ih u
 Hab 3:2 Strah me **h.** Gospode, djelo
 1Ko 3:19 **h.** mudre u njihovu lukavstvu
HVATAJU

M.lz 11:6 a nevjerni se **h.** od vlastite

2Pe 2:12 se **h.** i ubijaju, hule na ono

-I-

IDOL-A-E

Jer 3:24 Taj je sramotni **i.** prožderao
 1Ko 10:19 idolska žrtva daje što ili **i.** da
 Izl 34:13 porazbijajte ilugove **i.** njihovih
 Iza 44:9 Tvorci **i.** svi su ništa, ljubimci
 Iza 66:3 tko pali kad, a ujedno hvati **i.**
 Eze 36:25 nečistoća vaših i od svih **i.**
 Dje 17:16 gledajući grad pun **i.**
 1So 1:9 kako ste se obratili k Bogu od **i.**
 1Iv 5:21 Dječice, čuvajte se od **i.** Amen
 Pst 31:19 Rahela ukrade kućne **i.** oca
 Jer 16:19 lažne **i.** ništave, nekorisne
 Jon 2:9 Koji štiju ništave **i.** ostavljaju
 1Ko 8:7 jer su navikli na **i.** sve do sada

IDOLI-MA

1Ljt 16:26 Jer su svi bogovi u naroda **i.**
 Eze 6:6 **i.** će se vaši izlomit i uništiti
 Rim 2:22 Odurni su ti **i.** a kradeš iz
 1Sa 12:21 nakon mene k ništavim **i.**
 Psl 97:7 koji se hvale ništavim **i.** svi
 Hos 5:11 jer je tako usrdno služio **i.**
 Dje 15:20 da se ne okalja **i.** i da se
 1Ko 8:1 A za ono, što se žrtvuje **i.**
 2Ko 6:16 s **i.** Jer smo mi hram Boga
 Otk 9:20 ne klanjaju đavolima i **i.**

IDOLOPOKLONICI

1Ko 6:9 ni bludnici, ni **i.** ni preljubočinci
 1Ko 10:7 Niti budite **i.** kao neki od njih
 Otk 22:15 i bludnici, i ubojice **i.** i svaki

IDOLOPOKLONIK

1Ko 5:11 bludnik, ili lakomac, ili **i.** ili
 Efe 5:5 ili lakomac, a to je **i.** nema dijela

IDOLOPOKLONSTVO

1Sa 15:23 zla kao **i.** jer si prezreo
 Gal 5:20 **i.** čaranja, neprijateljstva
 Kol 3:5 zlu želju i lakomstvo, koje je **i.**

IDOLSK-A-E-IM

1Ko 10:19 Što dakle govorim **i.** žrtva da
 1Ko 10:28 Ovo je **i.** žrtva, ne jedite
 Jer 4:1 mi ukloniš s očiju te gadove **i.**
 1Ko 8:7 jednu meso kao **i.** žrtve, i savjest
 1Ko 8:10 navesti da jede **i.** žrtve
 Otk 2:20 griješe bludni i da jedu žrtve **i.**
 Jer 16:18 gadnim grobama **i.** što
 Hos 4:14 nasamo s bludnicama **i.** i

IGLENE

Mat 19:24 Lakše ide deva kroz **i.** uši

Mar 10:25 Lakše deva ide kroz *i*, uši
Luk 18:25 Lakše je deva proći kroz *i*, uši
IMANJ-A-E-EM

Luk 15:12 Oče, daj mi dio od *i*, što
Luk 19:8 Gospodine, pola *i*, svojega
M.lz 10:15 *i*, je bogatome njegov tvrdi
M.lz 19:14 Kuća i *i*, baštine se od
Mat 12:29 kuću jakoga i ugrabiti mu *i*.
Mat 13:44 sve *i*, svoje i kupi polje
Mat 22:5 jedan na *i*, svoje, drugi k
Luk 11:21 je *i*, njegovo u sigurnosti
Luk 12:19 Dušo moja, imaš veliko *i*, na
Luk 15:12 On im dakle podijeli *i*,
Luk 16:1 kod njega, da mu prosipa *i*.
Dje 2:45 Prodavali bi svoje *i*, i dobro, i
Dje 4:32 nije govorio za *i*, svoje da je
1Ko 13:3 i kad bih razdao sve *i*, svoje
M.lz 4:7 sebi razboritost svim *i*, svojim
Mat 24:47 će ga postaviti nad svim *i*,
Luk 12:15 nije ipak osiguran njegovim *i*.

ISCJELI-M-TI

Iza 30:26 narodu svojemu i *i*, modrice
Jer 15:18 rana moja, te neće da se *i*.
Luk 9:42 *i*, dječaka i dade ga natrag
Heb 12:13 ne zabludi, nego još da se *i*.
Iza 61:1 On me je poslao, da *i*, slom-
Mat 13:15 niti da se obrati, da ga *i*.
Iva 12:40 i da se ne obrate, da ih ne *i*.
Jer 3:22 ja ću *i*, rane otpada vašega
Jer 30:17 rane ću ti tvoje *i*, govori Gos-
Luk 6:7 neće li u subotu *i*, da nađu
ISKATI

Eze 3:18 ću krv njegovu *i*, iz tvoje ruke
Luk 12:48 od njega će se još više *i*.
Iva 4:9 Ti, Židov, možeš *i*, od mene
ISKOPA

Mat 21:33 Ogradiga plotom, *i*, u njemu
Mat 25:18 *i*, zemlju i skrio u nju novac
ISKREN-E-O-OSTI

Prp 12:10 i da napiše *i*, riječi istine
2Ko 11:3 od *i*, odanosti prema Kristu
Iza 33:15 Tko je pravedan i govori *i*, tko
Flp 1:18 bilo izlikom, bilo *i*, ja se za to
Flp 2:20 koji bi se tako *i*, brinuo za vaše
2Ko 1:12 da smo u svetosti i *i*, pred
Efe 6:5 strahom i drhtanjem, u *i*, srca
ISKUSA-N-TE
1Ko 7:5 da vas sotona ne *i*, zbog vaše
Otk 3:10 koji će doći na sav svijet, da *i*.
Gal 6:1 na sebe, da i ti ne budeš *i*.
Heb 2:18 zato, što je sam trpio i bio *i*.
Heb 4:15 nego koji je u svemu *i*, kao i
Dje 5:9 da *i*, Duha Gospodnjega
1Ko 10:13 neće pustiti, da se *i*, većma
Otk 2:10 vas baciti u tamnicu, da se *i*.

ISPITALI

Dje 17:11 svaki su dan *i*, Pisma, je li to
1Pe 1:10 I to su spasenje tražili i *i*.

ISPITUJE-M-S

1Ljt 28:9 jer Gospod *i*, sva srca i zna
M.lz 16:2 je Gospod, koji *i*, duhove
M.lz 21:2 ali je Gospod, koji *i*, srca
Rim 8:27 A onaj, koji *i*, srca zna, što je
1Ko 2:10 jer Duh sve *i*, i dubine Božje
1Ko 11:28 neka čovjek *i*, sam sebe, i
Jer 17:10 Gospod, istražujem srce, *i*.
Otk 2:23 sam ja, koji *i*, bubrege i srca
Psi 7:9 *i*, srca i bubrege, pravedni Bože
Jer 11:20 ti sudiš pravedno i *i*, bubrege

ISPLATI

Psi 58:11 Eto, *i*, se biti pobožan Ima još
Mat 20:8 Dozovi poslenike i *i*, im plaću

ISPRAZNA

Tit 3:9 Kloni se, jer su beskorisna i *i*.
Jak 1:26 njegova je pobožnost *i*.

ISPREVRNU

Mat 21:12 *i*, stolove mjenjačima i klupe

Iva 2:15 prosu novce i *i*, stolove njihovih

ISPUN-E-ILA-IM-IO-ITE

Mat 26:56 ovo dogodi, da se *i*, Pisma
1So 2:16 da se spase, da *i*, mjeru
Iza 55:11 izvršila, što sam htio, i *i*, za
Jer 44:28 upoznat će, čija se je riječ *i*.
Iva 3:29 se je sada i moja radost *i*.
Mat 5:17 da ih uklonim, nego da ih *i*.
2Ti 1:4 suza tvojih, da se radosti *i*.
Psi 68:11 Svemoguću je *i*, obećanje
Mat 21:31 Tko je od ove dvojice *i*, volju
Efe 3:19 se *i*, svom puninom Božjom
Flp 2:2 *i*, moju radost, da isto mislite
Kol 1:9 da se *i*, spoznajom volje

ISTINA

2Sa 7:28 ti si Bog, i riječi su tvoje *i*. Kad
Psi 119:86 Sve su zapovijedi tvoje *i*.
Psi 119:90 sve naraštaje traje *i*, tvoja
Psi 119:142 vječna, i zakon je tvoj *i*.
M.lz 30:5 Svaka je riječ Božja čista *i*.
Iza 45:23 iz usta mojih dolazi *i*, riječ
Iza 59:14 jer *i*, opadan natrgu, i poštenje
Mar 14:38 Duh je, *i*, voljan, ali je tijelo
Iva 8:32 upoznati upoznati istinu, i *i*, će
Iva 14:6 Ja sam put i *i*, i život: nitko ne
Iva 17:17 ih u istini. Riječ je tvoja *i*.
1Pe 2:4 kamenu živome, koji je, *i*, od
1lv 5:6 Duh je, koji svjedoči, jer je Duh *i*.

ISTINE

Prp 12:10 i da napiše iskrene riječi *i*.
Iza 30:10 Nemojte nam prorokovati *i*.
Dan 10:21 što je napisano u knjizi *i*.
Mal 2:6 ustima njegovim bio je zakon *i*.
Iva 1:14 od Oca, puna milosti i *i*.
Iva 8:44 u istini jer nema *i*, u njemu
Iva 14:17 Duha *i*, kojeg svijet ne može
Iva 15:26 A Duh *i*, koji izlazi od Oca, on
Iva 16:13 Ali kad dođe on, Duh *i*, uvest
Iva 18:37 Svaki, koji je od *i*, sluša glas
Dje 26:25 nego govorim riječi *i*, i raz-
Rim 2:20 ima pravilo spoznanje *i*.
2Ko 4:2 nego se navješćivanjem *i*.
Efe 1:13 U njemu se i vi, čuvši riječ *i*.
Efe 4:15 Nego držeći se *i*, u ljubavi da
Efe 4:24 po Bogu, u pravdi i svetosti *i*.
2So 2:10 koji propadaju, jer ljubavi *i*, ne
2So 2:13 posvećenjem Duha i vjerom *i*.
1Ti 3:15 Boga živoga, stup i tvrda *i*.
2Ti 2:15 koji pravo upravlja riječju *i*.
2Ti 3:7 ne mogu da dođu k poznanju *i*.
2Ti 4:4 i odvratit će uši od *i*, a okrenut
Heb 10:26 poznanje *i*, nema više žrtve
Jak 1:18 dragovoljno porodi riječju *i*.
Jak 5:19 ako tko od vas zaluta od *i*, i
1Pe 1:22 u poslušnosti *i*, za bratsku
2Pe 2:2 i po njima će se huliti na put *i*.
1lv 1:6 hodimo, lažemo i ne činimo *i*.
1lv 1:8 sebe varamo, i *i*, nema u nama
1lv 2:21 i jer nikakva laž ne dolazi od *i*.
1lv 3:19 poznajemo, da smo od *i*, i
1lv 4:6 poznajemo Duha *i*, i duha
3lv 1:8 takve, da budemo suradnici *i*.

ISTINI

Mat 22:16 istinit, ti učiš put Božji po *i*.
Iva 4:23 klanjati Ocu u duhu i u *i*, jer
Iva 4:24 mu se klanjati u duhu i u *i*.
Iva 8:44 On nije bio utvrđen u *i*, jer
Iva 17:17 Posveti ih u *i*. Riječ je tvoja
Iva 17:19 da i oni budu posvećeni u *i*.
Rim 2:8 i protivne se *i*, i pokoravaju se
1Ti 2:7 učitelj neznabožaca u vjeri i *i*.
2Ti 2:25 one, koji se protivne *i*, ne bili im
2Ti 3:8 tako se i ovi protivne *i*, ljudi
2lv 1:4 djecom takve, koji hode u *i*, kao
3lv 1:3 za tvoju istinu, kako ti u *i*, hodiš
3lv 1:4 čujem, moja djeca u *i*, da hode

ISTINIT-A-E

Jer 42:5 Gospod neka je *i*, i pouzdan
Mat 22:16 Učitelju, znamo, ti si *i*, ti učiš
Iva 7:18 *i*, i nema u njemu nepravde
Iva 8:16 sud je moj *i*, jer nijesam sam
Rim 3:4 je Bog *i*, a čovjek svaki lažac
Psi 18:30 *i*, je riječ Gospodnja. On je
M.lz 12:19 *i*, ustastaje dovijeka, alažni
Dan 4:37 jer su sva djela njegova *i*.
Iva 1:9 Svjetlost *i*, koje prosvjetljuje
1Ti 3:1 *i*, je riječ: ako tko želi službu
2Pe 2:22 *i*, poslovice: Pas se povraća
1lv 2:8 pišem novu zapovijed, koja je *i*.
Psi 19:9 odluke su Gospodnje *i*, prav-
Otk 19:9 Ovo su *i*, riječi Božje
Otk 21:5 jer su ove riječi vjerne i *i*.

ISTINITI

Iva 6:32 Otac moj daje kruh *i*, s neba
Tit 1:2 koji obeća *i*, Bog prije vremena
1lv 5:20 Ovaj je *i*, Bog i život vječni
Otk 3:7 *i*, koji ima ključ Davidov, i koji
Otk 3:14 *i*, početak stvorenja Božjega
Otk 6:10 Gospodine sveti *i*, ne sudiš
Otk 15:3 Pravedni su i *i*, putovi tvoji
Otk 19:2 Jer su *i*, i pravedni sudovi
Otk 19:11 Vjerni i *i*, i sudi i voluje po

ISTINITO

Iza 45:19 što je pravo, javljam, što je *i*.
Iva 8:17 svjedočanstvo dvojice ljudi *i*.
Iva 19:35 svjedočanstvo je njegovo *i*.
Iva 21:24 je *i*, svjedočanstvo njegovo
Flp 4:8 što je god *i*, što je časno, što je
Tit 1:13 Svjedočanstvo je ovo *i*. Zato ih
1lv 2:27 i *i*, je, i nije laž, i kao što vas

ISTINOM

Jer 9:3 svoje kao kuk; lažju, a ne *i*.
Efe 6:14 opasavši bokove svoje *i*, i
1lv 3:18 ni jezikom, nego djelom i *i*.

ISTINU

M.lz 8:7 Jest, jezik moj govori samu *i*.
M.lz 23:23 Steci *i*, i ne prodaji je
Iza 42:1 na njega duh svoj *i*, će javljati
Iza 42:3 ugasiti. Vjerno će javljati *i*.
Zah 8:16 govorite jedan drugome *i*.
Iva 3:21 A tko čini *i*, dolazi k svijetlu, da
Iva 8:3 2 ćete upoznati *i*, i istina će vas
Iva 8:46 Ako vam kažem *i*, zašto mi ne
Iva 16:13 uvest će vas u svu *i*, jer neće
Iva 18:37 na svijet, da svjedočim *i*.
Iva 19:35 da govori *i*, da i vi vjerujete
Rim 1:18 nepravdu ljudi, koji drže *i*, u
Rim 1:25 Koji pretvoriše *i*, Božju u laž
Rim 9:1 *i*, govorim u Kristu, ne lažem
Gal 4:16 što sam vam govorio *i*.
Efe 4:25 Zato odbacite laž i govorite *i*.
1Ti 2:7 i apostol *i*, govorim, ne lažem
1Ti 4:3 koji upознаše *i*, uzimaju sa
1Ti 6:6 U *i*, velik je dobitak pobožnost
2Ti 2:25 da se pokaju i spoznaju *i*.
Jak 3:14 ne hvalite se i ne lažite na *i*.
3lv 1:3 braća i posvjedočiše za tvoju *i*.

ISTJERA-N-TI

Mat 21:12 *i*, van sve kupce i prodavce
Iva 2:15 splete od užeta bič *i*, iz hrama
Mat 9:33 bio *i*, davao, mogao je nijemi
Iva 12:31 će biti *i*, knez ovoga svijeta
Brj 22:6 ću ga onda moći poraziti i *i*, ga
Iva 6:37 koji dolazi k meni, neću *i*, van

ISTOCNO

Pst 2:14 Tigris, koja teče *i*, od Asirije
Pst 3:24 prognao Adama, postavi *i*, od
Pst 4:16 nastani se u zemlji Nod *i*, od
Zah 14:8 jedna polovina u *i*, druga

ISTOK-A-U

Psi 103:12 Koliko je *i*, daleko od zapada
Luk 1:78 Pohodio nas je *i*, s visine
Iza 43:5 Od *i*, dovodim djecu tvoju, od

Iza 46:11 Pozvao sam s*i*, pticu grablji-
Eze 43:2 slava Boga Izraelova od *i*.
Mal 1:11 Jer od *i*. sunca do zapada
Mat 2:1 dodoše mudraci od *i*. u Jerus-
Mat 8:11 dođođi od *i*. od zapada i sjedit
Luk 13:29 Od *i*. i zapada, od sjevera i
Otk 16:12 pripravi put kraljevima od *i*.
Iza 59:19 Gospodnjega i na *i*. slave
Mat 2:2 Vidjesmo njegovu zvijezdu na *i*.
Mat 24:27 što se munja pomoli na *i*. i

IZABRANI-CH-IH-K-KE

Iza 65:22 Prihod svojih ruku moji će *i*.
Kol 3:12 Obucite se dakle kao *i*. Božji
Mat 24:22 Ali zbog *i*. skratit će se dani
Mar 13:20 zbog *i*. koje izabra, skratio
2Ti 2:10 Zato podnosim sve zbog *i*. da
Iza 42:1 sluga moj, kojega ljubim, *i*.
Luk 23:35 ako je Pomazanik Božji, *i*.
Mat 24:24 zavedu, ako je moguće, iste *i*.
Mat 24:31 i oni će skupiti *i*. njegove od

IZABRA-O-TI

1Sa 16:7 visoki rast, jer njega nijesam *i*.
Psl 33:12 što ga je *i*. sebi za svojinu
Psl 65:4 onaj, kojega si *i*. da bude blizu
Iza 43:10 sluga moj, kojega sam *i*. da
Jer 1:5 stvorih u krilu materinu, *i*. sam
Zah 3:2 Gospod, koji je *i*. Jerusalem
Mat 12:18 to je sluga moj, koga sam *i*.
Rim 11:2 svojega, što ga je naprijed *i*.
Efe 1:4 U njemu nas je *i*. prije Postanja
2So 2:13 što vas je Bog kao prvence *i*.
Iza 7:15 dok ne nauči odbaciti zlo, a *i*.
Zah 1:17 smilovati Sionu i opet će *i*.
Flp 1:22 donosi, to ne znam, što ću *i*.

IZBACUJE

Mat 5:13 Ne valja više ni za što; *i*. se i
Mat 15:17 ide u želudac i tada se *i*.

IZBAVI-M-O-IT

Suc 3:9 Izraelovim izbavitelja, da ih *i*.
Psl 31:1 U dobroti svojoj *i*. me
Psl 31:15 *i*. me iz ruke neprijatelja i
Psl 33:19 Da duše njihove *i*. od smrti
Psl 34:4 on me usliši, *i*. me od svih
Psl 43:1 od lažaca i zlikovaca *i*. me
Psl 44:26 Dodi nam u pomoć, *i*. nas
Psl 51:14 *i*. me od krvi, Bože, Bože
Psl 106:10 od ruke mrzitelja, *i*. ih iz sile
Psl 124:7 Duša se naša *i*. kao ptica iz
Dan 3:17 ima moć da nas *i*. iz peći
Dan 6:16 postojano služiš, neka te *i*.
Mat 6:13 u napast, nego *i*. nas od zla
Mat 27:43 u Boga; neka ga sad *i*. ako
Gal 1:4 sebe za grijeh naše, da nas *i*.
Kol 1:13 Koji nas *i*. od vlasti tame i
Izl 3:8 Zato evo sidoh, da ga *i*. iz ruku
Jer 1:19 uza te, veli Gospod, da te *i*.
Jer 30:11 govori Gospod, da te *i*.
2Sa 7:23 naroda tvojega, što si ga *i*. iz
2Sa 12:7 i ja sam te *i*. iz ruke Saulove
Psl 86:13 *i*. si život moj iz dubina
Jer 31:7 Gospod je *i*. narod svoj
2Pe 2:7 Samo je *i*. pravednoga Lota,
Job 5:19 U šestorostrukoj potrebi *i*. će
M.lz 11:21 a rod pravednika *i*. će se
Iza 49:25 boriti s protivnicima tvojim, *i*.

IZBAVITELJ-A

2Sa 22:2 hridina, utvrda moja, *i*. moj
2Sa 22:3 Jakost moja, sloboda moja *i*.
Psl 18:48 *i*. moj od neprijatelja mojih
Psl 144:2 grad moj, *i*. moj, štiti moj
Iza 60:16 da sam ja, Gospod, *i*. tvoj, i
Jer 50:34 Ali je jak *i*. njihov: 'Gospod
Suc 3:9 sinovima Izraelovim *i*. da ih
2Kr 13:5 Gospod posla Izraelu *i*. tako
Dje 7:35 posla Bog kao glavara i *i*.

IZBAVITI

Izl 6:6 Ja sam Gospod Ja ću vas *i*. iz

1Sa 12:21 koji ne mogu pomoći niti *i*.
Iza 31:5 zaštititi i izakloniti, *i*. i osloboditi
Hos 5:14 Ja odvučem; *i*. ne može
Hos 13:14 Ja ću ih *i*. od vlasti Podzem-
Mat 1:21 jer će on *i*. narod svoj od
Luk 24:21 da će on *i*. Izraela. I nakon
Rim 7:24 Tko će me *i*. od tijela smrti
2Ti 4:18 I Gospodin će me *i*. od
Heb 5:7 koji ga je mogao *i*. od smrti, s
2Pe 2:9 pobožne *i*. iz kušnje, a

IZBAVLJA

M.lz 10:2 a pravednost *i*. od smrti
M.lz 11:4 a pravednost *i*. od smrti
M.lz 11:6 Poštene *i*. pravda njihova, a
Iza 44:20 On ne *i*. nikada života
1So 1:10 nas *i*. od budućega gnjeva

IZBIJEN

Iza 53:5 ranjen za naše grijeh, *i*. za
2Ko 11:23 preko mjere *i*. bio, mnogo

IZBJECI

Rim 2:3 i sam činiš to, da ćeš *i*. sudu
Heb 2:3 Kako ćemo *i*. ako ne budemo

IZBORU

Jer 5:16 Svi koliki po *i*. junaci
Rim 9:11 da ostane Božja odluka po *i*.
Rim 11:5 ostatak spasio po *i*. milosti
Rim 11:28 a po *i*. ljubimci zbog otaca

IZDA-HNU

Mar 14:11 je tražio zgodu, da, ga *i*.
Iva 13:2 Simona Iskariota, da ga *i*.
Luk 23:46 duh svoj. Ovo reče i *i*.
Dje 12:23 Bogu. Izjeden od crvi *i*.

IZDAJNIK

Mat 26:46 Evo, približuje se *i*. moj
Luk 6:16 Iskariota, koji postade njegov *i*.

IZDALEKA

Izl 24:1 Ali prinesite *i*. svoj poklon
Job 2:12 A kad *i*. podigoše oči svoje i
Psl 138:6 gleda i niskoga; ohologa *i*.
Psl 139:2 ti razumiješ već *i*. što mislim
M.lz 31:14 lađa trgovačka: *i*. donosi
Iza 10:3 i zla vremena, što dolazi *i*.
Iza 60:4 Sinovi tvoji dolaze *i*. kćeri se
Luk 16:23 vidje *i*. Abrahama i u krilu
Luk 18:13 A carinik je stajao *i*. i nije se
Heb 11:13 *i*. i pozdraviše i priznaše

IZGLED

Iza 52:14 njegov *i*. lik njegov nije više
Eze 1:10 *i*. lica njihova bio je ovaj
Eze 1:16 naprava njihova imali su *i*.
1So 1:7 Tako da vi postadoste *i*. svima
2Ti 1:13 *i*. zdravih riječi, što si ih čuo od
Tit 2:7 U svemu sam sebe podaj za *i*.
Jak 5:10 a *i*. kako treba ustrajno i

IZGONIT

Mat 12:24 Taj *i*. davle samo po Bee-
Mat 17:21 se vrsta *i*. samo molitvom i
Mar 9:38 jednoga, gdje u ime tvoje *i*.
1Iv 4:18 nego savršena ljubav *i*. strah
3Iv 1:10 koji to hoće, i *i*. ih iz crkve
Mar 16:17 U moje ime *i*. će davle, gov-
Iva 16:21, će vas iz sinagoga. A dolazi

IZGOVORA

Iva 15:22 a sad nemaju *i*. za grijeh svoj
Rim 1:20 sila i božanstvo, te nemaju *i*.

IZGOVORITI

Rim 2:1 Zato se ne možeš *i*. o čovječe
Jud 1:9 nije se usudio *i*. sud pogrde

IZGUBI-H-T-TE-TI

Mat 10:39 a tko *i*. život svoj zbog mene
Mat 16:25 a tko *i*. život svoj zbog mene
Mat 16:26 dobije sav svijet, a pritom *i*.
Mat 18:14 se *i*. jedan od ovih malenih
Mar 8:36 svijet, a pritom *i*. dušu svoju
Luk 9:25 sav svijet, a *i*. samoga sebe i
Luk 15:4 ima sto i ovaca *i*. jednu od
Luk 15:8 ima deset drahma i od njih *i*.

Luk 17:33 tko ga *i*. uzdržat će ga
1Ko 1:17 mudrim riječima, da ne *i*. silu
2Pe 3:9 jer neće da se tko *i*. nego svi da
Iva 18:9 Ne *i*. nijednoga od onih, koje
Flp 3:8 zbog kojega sve *i*. i smatram za
Mat 10:39 da dobije život svoj, *i*. će ga
Mat 16:25 život svoj da sačuva, *i*. će
Luk 17:33 da sačuva život svoj, *i*. će ga
Iva 12:25 Tko ljubi život svoj, *i*. će ga; a
2Pe 3:17 odvučeni s njima i ne *i*.
2Iv 1:8 Čuvajte se, da ne *i*. što ste stekli
Mat 10:42 On neće *i*. plaću svoju
Mat 24:29 pomrčati i mjesec će *i*. svoju
Mar 9:41 On neće *i*. plaće svoje
Mar 13:24 i mjesec svoju svjetlost *i*.

IZGUBLJEN-A-O

Iza 6:5 ja sam *i*. jer sam čovjek nečistih
Luk 15:24 i živi opet bio je *i*. i nađe se
Luk 15:32 je mrtav i živi opet; bio je *i*. i
Psl 119:176 Lutam naokolo kao ovca *i*.
Luk 15:6 svoju ovcu, koja je bila *i*.
Luk 15:9 Nadoh drahmu, koja je bila *i*.
Jer 50:6 Narod je moj bio stado *i*. Pastiri
Mat 18:11 došao da spasi, što je bilo *i*.
Luk 19:10 potraži i spasi, što je bilo *i*.

IZLAZI-LA-LI-O-TE-TI

Izl 16:4 Narod neka onda *i*. van i sebi
Brj 24:17 zvijezda *i*. iz Jakova, žezlo se
P.Zk 8:3 čovjek živi o svemu, što *i*. iz
1Sa 24:13 od bezbožnika *i*. bezbožnost
Job 38:29 iz čijega krila *i*. led. Tko rađa
M.lz 19:5 Lažan svjedok ne *i*. bez
M.lz 30:27 a jato njihovo *i*. ipak u redu
Iza 2:3 jer nauka *i*. sa Siona i riječ
Iza 26:21 Jer gle, Gospod *i*. iz stana
Iza 55:11 koja *i*. iz mojih usta: ne vraća
Dan 6:26 Ovim *i*. od mene zapovijed
Mat 5:45 sunce njegovo *i*. nad dobre i
Mat 15:11 što *i*. iz usta, to čini čovjeka
Iva 15:26 Duh istine, koji *i*. od Oca, on
Efe 4:29 loša riječ neka ne *i*. iz usta
Otk 11:5 oganj *i*. iz usta njihovih i
Otk 13:1 I vidjeh zvijer gdje *i*. iz mora
Otk 13:11 I vidjeh drugu zvijer, gdje *i*. iz
Otk 19:15 I iz usta njegovih *i*. mač
Mar 1:5 Tada je *i*. k njemu sva zemlja
Luk 6:19 jer je od njega *i*. sila, i sve je
Otk 22:1 I je *i*. od prijestolja Božjega
2Ljt 20:20 Kad su *i*. stade Jošafat
Mat 27:32 Dok su *i*. namjeriše se na
Eze 43:2 Žamor je *i*. od nje kao žamor
Mar 13:1 Kad je *i*. iz hrama, reče mu
Otk 1:16 iz usta njegovih *i*. mač oštar
Otk 9:17 iz usta njihovih *i*. je oganj i dim
Mat 24:26 On je u pustinji, ne *i*. on je u
Mat 25:6 Zaručnik dolazi *i*. mu u susret
Izl 25:32 Šest grana ima *i*. s obje
Iva 8:9 Kad su čuli odgovor, stadoše *i*.
Iva 10:9 On će ulaziti i *i*. i pašu nalaziti

IZLI

Psl 7:17 Nato se *i*. potop na zemlju za
L.Zk 9:9 Ostalu krv *i*. na podnožje
Dje 10:45 što se i na neznabošce *i*. dar
Rim 5:5 jer se ljubav Božja *i*. u srca
Rim 5:15 se veća milost Božja i dar *i*.
Tit 3:6 Kojega *i*. na nas obilato po Isusu
Otk 16:3 I drugi anđeo *i*. čašu svoju u
Otk 16:4 I treći *i*. čašu svoju na rijeke i
Otk 16:12 I šesti *i*. čašu svoju na veliku

IZLIJEĆI

Luk 4:23 Liječnice, *i*. sam sebe. Učini
Otk 13:3 njezina rana smrtonosna *i*.

IZLIJEVA-O

Amo 5:8 koji doziva vode morske i *i*. ih
Nah 1:6 Jarost se njegova *i*. kao oganj
Psl 68:9 Kišu si darova *i*. Bože, na
Iza 57:6 i njima, si *i*. naljev, prinosio dar

IZLIT-I

Hos 5:10 *i.* ču na njih jarost svoju kao
Zah 12:10 *i.* ču duh milosti i molitve
Dje 2:17 *i.* ču od Duha svojega na
Dje 2:18 sluškinje svoje u one dare *i.*
Dan 9:27 Tada će se *i.* određeno na
Joe 2:28 *i.* Duha svojega na svako
Zah 1:17 se gradove opet *i.* blagoslovi
Mal 3:10 otvoriti prozore neba i *i.* navas

IZMISLJENIM

2Pe 1:16 po bajkama mudro *i.* nego
2Pe 2:3 će od vas dobitak *i.* riječima

IZMJERI

Brj 23:10 da *i.* samo četvrtinu Izraela
Job 31:6 Neka me *i.* na pravoj tezulji
Hab 3:6 Kad se pojavi, *i.* zemlju, kad
Otk 11:1 Ustanii *i.* hram Božji i žrtvenik
Otk 21:16 *i.* grad trskom na dvanaest
Otk 21:17 *i.* zid njegov na sto i

IZMJERIO

Psl 39:5 Eto, s pedlja *i.* si život moj
Iza 40:12 Tko je sakom *i.* mora i mjeru

IZNEMOGOH

Psl 6:6 *i.* od uzdisanja; svaku noć
Psl 69:3 *i.* vičući, grlo mi se osušilo; oči

IZNENADA

M.lz 6:15 Zato će ga *i.* stići pogibija
Dan 8:25 Bit će ohol i mnoge će *i.*
Mal 3:1 put preda mnom. *i.* će doći k
Luk 21:34 da vam onaj dan ne dođe *i.*
1Ko 15:52 *i.* u trenutku oka, u poslje-
1So 5:3 Mir i sigurnost onda će *i.*

IZNIKNU

Mat 13:5 brzo *i.* jer nije ležalo duboko
Luk 8:6 *i.* all se osušio, jer nije imalo

IZNOSI

Job 28:11 što je skriveno *i.* na svjetlo
Mat 12:35 iz dobre riznice *i.* dobro, zao
Mar 4:11 vani sve se *i.* uprispodbama
Iva 2:10 Svatko *i.* najprije dobro vino, a
Heb 6:8 koja *i.* trnje i draču, nepotrebna

IZNOVA

Psl 73:14 svako se jutro *i.* podizala bol
Psl 85:6 Zar nas nećeš *i.* oživiti, da se
Gal 4:9 kojima opet *i.* hoćete da služite

IZNUTRA

Pst 6:14 izasmolgi *i.* izvana smolom
Mat 23:27 *i.* su puni kostiju mrtvačkih
Luk 11:39 a *i.* ste puni grabežljivosti i
Rim 2:29 koji je to *i.* i obrezanje je

IZOBIL-JA-JU-NA-NO

Joe 2:26 Imat ćete jesti *i.* i bit ćete siti i
Mal 3:10 neba i izliti na vas blagoslov *i.*
Flp 4:18 A ja sam primio sve i imam *i.*
Psl 4:7 Žetve, kad rodi žito i vino u *i.*
Psl 36:8 Hrane se na *i.* kuće tvoje
2Ko 9:8 da je među vama *i.* svaka
Efe 1:19 I koja je *i.* veličina sile njegove
Rim 5:15 milost Božja i dar izli *i.* na
2Ko 2:4 ljubav, koju imam *i.* za vas

IZUJ

Izl 3:5 *i.* obuću s nogu, jer mjesto na
Još 5:15 *i.* obuću svoju s nogu svojih

IZVAN

Mat 21:33 vinogradarima i otide *i.* zemlje
Luk 6:11 od bijesa, posve *i.* sebe i
1Ko 6:18 *i.* je tijela; a koji čini blud
2Ko 12:2 ili *i.* tijekom, ne znam, Bog zna
Heb 13:11 svetinjama, spaljuju *i.* tabora
Heb 13:12 krvlju svojom, trpio *i.* vrata
Heb 13:13 k njemu *i.* tabora, noseći
Otk 11:2 A trijem, što je *i.* hrama, ostavi

IZVANA

Pst 6:14 ga iznutra i *i.* smolom
Mat 23:27 grobovi. *i.* izgledaju doduše
Mat 23:28 Tako se i vi *i.* pokazujete
Luk 11:39 držite čašu i zdjelu *i.* čistu, a

Otk 4:8 bijahu naokolo *i.* i unutra puna
IZVEDE

Pst 6:22 I Noa *i.* sve onako, kako mu
Izl 32:4 Izraele, koji te *i.* iz zemlje
P.Zk 4:20 i *i.* vas iz ognjene peći, iz
P.Zk 6:12 koji te *i.* iz zemlje egipatske
2Sa 7:23 da za vas *i.* velika i čudesna
Psl 107:7 *i.* ih na pravi put, koji ide u
Eze 37:1 Gospod me *i.* u duhu i postavi
Mat 17:1 i *i.* ih nasamo na goru visoku
Mar 1:12 Odmah ga Duh *i.* u pustinju
Dje 5:19 otvori noću vrata tamnice, *i.* ih
Dje 13:17 i rukom ih jakim *i.* iz nje
Dje 16:30 *i.* ih van i reče: Gospodo, što
Kol 2:15 *i.* ih smjelo na ugled, pobijed-
Jak 2:25 glasnike *i.* ih drugim putem

IZVODI

Iza 40:26 On je onaj, koji *i.* vojsku
Jer 51:16 baca munje s daždom, *i.*
Iva 10:3 zove svoje ovce po imenu *i.*

IZVOR-A-E-H-IMA

Psl 42:1 što košuta čezne za *i.* vodom
M.lz 25:26 *i.* zamućen, studenac
PNP 4:12 zatvoren, *i.* zapečaćen
Iza 49:10 I odmarat će ih na *i.* vodama.
Iza 58:11 *i.* kojemu voda ne presuši
Jer 2:13 ostavili su mene, *i.* žive vode
Jer 17:13 jer ostaviše *i.* vode žive
Joe 3:18 Gospodnjoj provret će *i.* da
Iva 4:14 bit će u njemu *i.* vode, što teče
Jak 3:11 Može li *i.* iz istoga otvora točiti
Jak 3:12 ne može slani *i.* učiniti slatke
M.lz 8:24 još bilo *i.* s obilatom vodom
Iza 12:3 čete crpsti vodu iz *i.* spasenja
Otk 21:6 Ja ću žednome dati iz *i.* vode
Job 28:11 Nanjuši *i.* rijeka, što je
Psl 104:10 Izveo si *i.* po dolinama, oni
Iza 41:18 bregovima, *i.* usred dolina
Otk 7:17 ih i vodit će ih na *i.* žive vode
Otk 8:10 na trećinu rijeka i na *i.* voda
Otk 14:7 nebo i zemlju, more i *i.* vodene
Otk 16:4 na rijeke i na *i.* vodene; i
Pst 7:11 prodriješev *i.* velikog bezdana
M.lz 5:16 Moraju li se tvoji *i.* razlijevati
Psl 84:6 pretvaraju je u tlo obilno *i.* što
Psl 107:33 tla bogata *i.* u suhu zemlju
Iza 35:7 i zemlja sasušena vodenim *i.*

IZVRŠI-M

Pst 50:20 okrenuto na dobro, da *i.* ono
Efe 1:10 Da je *i.* u punini vremena: da
Efe 3:11 koju *i.* u Kristu Isusu, Gospod-
2Ti 4:5 službu svoju *i.* potpuno
Otk 15:1 jer se u njima *i.* gnjev Božji
Eze 5:13 kad *i.* gnjev svoj na njima
Eze 24:13 očistiti, danatebina *i.* gnjev

IZVRŠITEL-JI

Joe 2:11 mnogobrojni su *i.* riječi
Jak 1:22 A budite *i.* riječi, a ne samo

IZVRŠITI

Eze 5:13 će se gnjev moj sasvim *i.*
Dan 11:36 jer će se *i.* što je zaključeno
Rim 9:28 jest, brzo će je *i.* na zemlji
Gal 5:16 i želja tjelesnih nećete *i.*
1So 5:24 je, koji vas pozva, on će i *i.*

IZVRŠUJE

Sef 3:5 Svako jutro *i.* sud svoj. Ne
Mat 7:24 Tko sluša ove moje riječi i *i.*
Iva 7:19 I nitko od vas ne *i.* zakon
Gal 5:14 sav zakon *i.* u jednoj riječi

IZVRŠUJETE

Eze 36:27 i da točno *i.* zakone moje
Jak 2:8 Ako zaista zakon kraljevski *i.*

- J -**JAKČE**

Pst 25:23 u utrobi tvojoj; jedno će biti *i.*
Suc 14:18 slade od meda i što je *i.* od

Mar 10:48 je vikao još *j.* Sine Davidov
Flp 1:17 da *j.* pritegnu okove moje

JADIKUJU

M.lz 29:2 a vladaju li bezbožnici, *j.* ljudi
Eze 9:4 koji uzdišu i *j.* zbog svih
Jud 1:16 Oni mrmrlaju i *j.* nad svojom

JAGANJCE

Luk 10:3 šaljem kao *j.* među vukove
Iva 21:15 ljubim. Reče mu: Pasji *j.* moje

JAGODE

P.Zk 32:32 *j.* su njihove gorke kao žuč
Otk 14:18 jer već sazreše *j.* njegove

JAKIM

Izl 14:21 uzbijati more natrag *j.* vjetrom
P.Zk 32:11 uzima ih i nosi *j.* krilima
1Ko 7:36 svojoj djevici s *j.* osjećajima
Otk 18:2 I povika *j.* glasom govoreći

JAKOSCU

Izl 15:13 vodio si ga *j.* svojom u sveti
Iza 51:9 Naoružaj se *j.* mišići Gospod-
Jer 9:23 Neka se ne hvali ljudi *j.* svojom
Rim 15:13 da obilujete u nadi *j.* Duha

JAKO-GA-ME

Mat 12:29 u kuću *j.* i ugrabiti mu imanje
Iza 10:21 ostatak Jakovljeve, k Bogu *j.*
Iza 49:25 I *j.* otet će se plijen, i silniku

JAKOST

Izl 15:2 Bog je *j.* moja i pjesma moja
2Sa 22:3 rog spasenja mojega *j.* moja
Job 9:19 Pita li se *j.* on je najaci; pita li
Job 12:13 U njega je mudrost *j.* on ima
Psl 33:17 konj do pobjede, uza svu *j.*
Psl 68:35 Bog Izraelov: moć *j.* daje on
Psl 84:5 e čovjek, kojemu je *j.* u tebi
Psl 86:16 daj mi *j.* svoju i pomoz sinu
Psl 144:2 *j.* moja, tvrđava moja, grad
M.lz 20:29 Slava je mladima *j.*
Iza 40:29 umornome, daje *j.* slabome
Dje 1:8 Nego ćete primiti *j.* Duha
1Ti 1:12 koji mi daje *j.* Kristu Isusu
Otk 5:12 silu i bogatstvo i mudrost *j.* i
Otk 7:12 hvala i čast i sila i *j.* Bogu

JAKOSTI

Psl 18:1 Ljubim te, Gospode, *j.*
Iza 11:2 duh savjeta i *j.* duh znanja i
2Ti 1:7 nego *j.* i ljubavi i razboritosti
1Pe 4:11 služi kao po *j.* koju Bog daje

JAM-E-U

Psl 40:2 Iz *j.* propasti izvuče me, iz
Mat 8:20 Lisice imaju svoje *j.* ptice
Luk 9:58 Lisice imaju svoje *j.* ptice
Pst 37:20 i da ga bacimo u jednu *j.* pa
Psl 35:7 bez uzroka iskopaše mi *j.*
Psl 57:6 iskopaše predamnom *j.* alioni
M.lz 26:27 Tko *j.* kopa drugima, padne
M.lz 28:10 će sam pasti u *j.* svoju; a
M.lz 28:18 krivim putovima, pada ti *j.*
Iza 51:1 *j.* bunarsku, iz koje ste iskopani
Jer 38:9 Bacili su ga u *j.* tako da on
Eze 31:16 k onima, koji su sišli u *j.*
Dan 6:16 Daniela i baciše ga u *j.* lav-
Mat 12:11 jedina ovca upadne u *j.* neće
Mat 15:14 sljepca, oba padnu u *j.*
Luk 6:39 Neće li obadva pasti u *j.*

JANJE

Pst 22:7 Evo oganj i drva, ali gdje je *j.*
Izl 12:21 svoje i zakoljite Pashalno *j.*
Iza 53:7 kao *j.* što se vodi na klanje
Iza 65:25 Vuk *j.* zajedno će pasti, i lav
Hos 4:16 ih Gospod pasti kao *j.* na
Mat 26:17 pripravimo za te Pashalno *j.*
Iva 1:29 *J.* Božje, koje oduzima grijeh
Iva 1:36 prolazi, reče: Evo *J.* Božje
Dje 8:32 i kao *j.* što je nijemo pred onim
Otk 5:6 četiri bića i posred starješina *J.*
Otk 5:12 Dostojno je *J.* koje je zaklano
Otk 6:1 I vidjeh, kad otvori *J.* jedan od

Otk 7:17 Jer **J.** koje je nasred prijes-
Otk 14:1 I vidjeh, igle, **J.** stajaše na gori
Otk 14:4 Ovi prate **J.** kamogod ono
Otk 17:14 ratovati s Janjetom, i **J.** će ih
Otk 21:22 Gospod Bog Svemoćni, i **J.**

JANJETA

1Pe 1:19 kao nedužna i neokaljana **J.**
Otk 6:16 na prijestolju, i od gnjeva **J.**
Otk 12:11 I oni ga pobijediše krvlju **J.**
Otk 13:8 nije zapisano u knjizi života **J.**
Otk 13:11 i imala je dva roga kao u **J.**
Otk 15:3 služe Božjega, i pjesmu **J.**
Otk 19:7 njemu, jer dode svadba **J.**
Otk 21:27 su zapisani u knjizi života **J.**
Otk 22:14 peru haljine svoje u krvi **J.**

JANJETOM

Iza 11:6 Tada će boraviti **s j.** ris će ležati
Otk 5:8 četiri starješine padoše pred **J.**
Otk 7:9 stoje pred prijestoljem i pred **J.**
Otk 17:14 Oni će ratovati s **J.** i Janje će

JANJETOVU

Otk 19:9 pozvani na svadbenu gozbu **J.**

Otk 21:9 pokazat će ti zaručnicu, ženu **J.**

JANJETU

Otk 5:13 koji sjedi na prijestolju, i **J.**

Otk 14:4 od ljudi kao prvenci Bogu i **J.**

JARACA

Ezr 6:17 za svega Izraela dvanaest **j.**

Heb 9:12 Niti je s krvlju **j.** ni junaca

Heb 9:19 uze krvi junaca i **j.** s vodom

Heb 10:14 krv junaca i **j.** ne može oduzeti

JARAM

Pst 27:40 **j.** češ njegov stresti s vrata

P.Zk 28:48 On će ti metnuti gvozdenu **j.**

1Kr 12:4 otac metnuo na nas težak **j.**

Psl 2:3 i da zbacimo sa sebe **j.** njihov

Iza 58:6 zarobljenike i izlomiš svaki **j.**

Tuž 3:27 Dobro je svakome nositi **j.**

Eze 20:37 i prisiliti ču vas pod **j.** zavjeta

Mak 11:29 Uzmite **j.** mojan na sebi učite.

Mat 11:30 Jer je **j.** moj blag i breme

Dje 15:10 metnete učenicima na vrat **j.**

Gal 5:1 ne dajte se opet u **j.** ropstva

JAROST

P.Zk 29:20 srdžba i **j.** Gospodnja protiv

Iza 63:5 i **j.** mi je moja pomogla

Jer 4:4 Inače bukne kao oganj **j.** moja

Eze 5:13 Smirit ću **j.** svoju na njima i

Hos 5:10 Izliti ću na njih **j.** svoju kao vodu

Nah 1:6 **j.** se njegova izljuje kao oganj

Heb 10:27 strašno čekanje suda i **j.**

JASLAMA

Luk 2:12 je povito u pelenice i leži u **j.**

Luk 2:16 i dijete, što je ležalo u **j.**

JASLE

Iza 1:3 magarac **j.** gospodara svojega

Luk 2:7 ga u pelenice i položi ga u **j.**

JAUK

Mat 2:18 mnogi plač i **j.** Rahela plače

Mat 8:12 Ondje će biti **j.** i škrgut zuba

Mat 13:42 Ondje će biti **j.** i škrgut zuba

Mat 24:51 Ondje će biti **j.** i škrgut zuba

Mat 25:30 Ondje će biti **j.** i škrgut zuba

JECMA

Job 31:40 neka mi rodi trnje, mjesto **j.**

Otk 6:6 i tri oke **j.** za denar; a ulja i vina

JEDANPUT

Pst 37:5 **j.** usni Josip san i pripovjedi

Pst 50:25 Bog **j.** milostivo zauzme za

Još 5:13 Jošua nađe **j.** pred Jerihom

Suc 9:8 **j.** pošla drveta da pomažu sebi

Psl 14:5 **j.** će oni zadržati od tjeskobe

Psl 62:11 **j.** reče Bog o tom, dvaput

Mat 19:24 **j.** kažem: Lakše ide deva

Rim 6:10 što umrije, grijehu umrije **j.** a

2Ko 11:25 Tri puta sam bio šiban, **j.** i

Heb 10:10 tijela Isusa Krista **j.** zauvijek

1Pe 3:18 Jer je i Krist **j.** za grijeh naše

2Pe 3:11 I jer će se ovo sve **j.** raspasti

Jud 1:3 da se borite za vjeru, koja **j.**

JEDE-MO-TE

Pst 3:6 I ona uze od njegova ploda i **j.**

Pst 3:22 ne uzme s drveta života i **j.**

Psl 119:139 Revnost moja **j.** me, jer

M.lz 31:27 u kući, kruha lijenosti ne **j.**

Iza 55:10 sijaču, i kruha onome koji **j.**

Iza 62:9 Ne, tko je žeo zrna, neka ga **j.**

Mat 11:19 Sin čovječji došao je, on **j.**

Luk 15:2 prima grijешnike i **j.** s njima

Iva 6:50 da tko **j.** od njega, ne umre

Iva 6:51 Tko **j.** od ovoga kruha, živjet

Iva 6:54 Tko **j.** tijelo moje i pije krv moju

Iva 13:18 Koji s menom **j.** kruh, podiže

Dje 10:10 I ogradnje, i htjede da **j.** i dok

Rim 14:2 jesti, a koji je slab, **j.** zelje

Rim 14:20 je zlo za čovjeka, koji **j.** sa

1Ko 9:7 a od roda, njegova da ne **j.**

1Ko 10:7 Sjede narod da **j.** i pije, i

1Ko 11:27 Tko dakle nedostojno **j.**

2So 3:10 tko neće da radi, neka i ne **j.**

Otk 2:7 Tko pobijedi, dat ću mu da **j.**

Iva 6:52 ovaj dati tijelo svoje da **j.**

1Ko 8:8 jer niti što gubimo, ako ne **j.** niti

Psl 127:2 I kasno za sto sjedate, da **j.**

Mih 3:3 **j.** meso naroda mogaj i derete

Iva 6:53 kažem vam: ako ne **j.** tijela

1Ko 5:11 razbojnik; s takvima da i ne **j.**

1Ko 10:31 Ako dakle **j.** ako lipijete, ako

1Ko 11:26 kadgod **j.** kruh ovaj i pijete

Otk 19:18 Da **j.** mesa od kraljeva, i

JEDI

Pst 2:17 spoznanja dobra i zla ne **j.**

Izl 23:15 dana **j.** kruh nekvasan, kao

P.Zk 16:3 Ne **j.** s njom ništa kvasno

1Kr 18:41 Idi gore, **j.** i pij, jer čujem već

M.lz 23:7 on misli samo na sebe, **j.** i pij

Luk 12:19 Otpočini, **j.** pij i uživaj

Dje 10:13 Ustani, Petre, pokolji i **j.**

JEDIN-I-OGA-OME

P.Zk 6:4 je Bog naš, Gospod **j.**

P.Zk 32:12 Tako ga je vodio Gospod **j.**

1Kr 19:10 **j.** ja ostadoh, ali i meni rade

Psl 62:2 On je **j.** hridina moja i spasenje

Psl 86:10 čudesa velika: **j.** si ti Bog

Psl 136:4 Koji **j.** tvori čudesa velika;

Prp 4:8 Jedan **j.** nijedan drugi uz njega

Iza 40:26 moći ne izostaje ni jedan **j.**

Dan 10:7 Ja, Daniel, **j.** imao sam ovu

Zah 14:9 I U onaj će dan biti Gospod **j.**

Luk 24:18 si ti **j.** stranac u Jerusalemu

1Ti 6:15 Blagoslovljeni i **j.** vladalac

1Ti 6:16 Koji **j.** imabesmrtnost i prebiva

Otk 15:4 i ne slavi ime tvoje Jer si ti **j.**

Pst 22:16 i nijesi mi uskratio **j.** sina

Mar 2:7 opraštati grijeha osim **j.** Boga

Luk 5:21 opraštati grijeha osim **j.** Boga

Luk 10:22 tko je Otac, osim **j.** Sina, i

Luk 10:22 tko je Sin, osim **j.** Oca, i nitko

Luk 15:7 veća radost za **j.** jedinoga

Jud 1:4 i odriču se **j.** Gospodara i

Rim 16:27 **j.** mudrome Bogu, po Isusu

1Ti 1:17 nevidljivome, **j.** Bogu čast i

Jud 1:25 Njemu, **j.** Bogu, Spasitelju

JEDINOROĐENOGA

Iva 1:14 I slavu kao **J.** od Oca, puna

Iva 3:18 jer ne vjeruje u ime **J.** Sina

1Iv 4:9 Bog Sina svojega **J.** posla na

JEDITE

Izl 12:11 i štap u ruci **j.** ga u hitnji; to je

Izl 12:15 Sedam dana **j.** kruh nekvasan

Iza 55:1 novaca, dodite, kupujte žita i **j.**

Mat 26:26 svojim i reče: Uzmite i **j.**

1Ko 10:25 što se prodaje na trgu, **j.** i

1Ko 10:28 Ovo je idolska žrtva, ne **j.**

1Ko 11:24 Uzmite i **j.** Ovo je tijelo moje

JEDNODUŠNO

Sef 3:9 ime Gospodnje i služe mu **j.**

Dje 1:14 Ovi su svi ustrajali **j.** u molitvi

Dje 2:46 dan bili su jednako **j.** u hramu

Dje 19:29 napuni pobune, i navaľivši **j.**

Flp 1:27 i da se **j.** zajedno borite za

JEZERO

Psl 114:8 Koji pretvori hridinu u **j.**

Iza 41:18 Pustinju ću obratiti u **j.**

Otk 19:20 Živi su bili bačeni oboje u **j.**

Otk 20:10 ih je zavodio, bi bačeni u **j.**

Otk 20:14 i podzemlje bačeni biše u **j.**

JEZICI

Dje 2:3 I pokazaše im se razdijeljeni **j.**

1Ko 12:10 drugomu različni **j.** drugomu

1Ko 13:8 ili **j.** ako će umuknuti, ili

1Ko 14:22 Su **j.** za znak ne onima, koji

JEZICIMA

Mar 16:17 će davle, govorit će novim **j.**

Dje 2:4 stadoše govoriti raznim **j.**

Dje 2:11 ih gdje govore našim **j.**

Dje 19:6 Sveti na njih, i govorili su **j.**

Rim 3:13 **j.** svojim varaju; otrov je

1Ko 14:39 i ne zabranjujte govoriti **j.**

JUNACI

2Sa 1:19 leže mrtvi. Kako padoše **j.**

Prp 9:11 ne dobiva brzi trku, ni **j.** rat

Iza 5:22 Jao vama, koji ste **j.** u picu i

Jer 5:16 Svi koliki po izboru **j.**

Sef 1:14 gorki; tada će vikati **j.**

Heb 11:34 od slabosti, postadoše **j.**

JUNAK

Job 16:14 trči protiv mene kao ratni **j.**

Psl 24:8 Jaki, **J.** Gospod, Div u boju

M.lz 16:32 strpljiv čovjek nego ratni **j.**

Iza 42:13 Gospod izlazi kao **j.** Kao

Jer 20:11 sa mnom Gospod kao jak **j.**

Joe 3:10 Slabi neka rekne: **j.** sam

Sef 3:17 u sredini je tvojoj **j.** pomoćnik

JUTR-A-O-OMI

Izl 12:10 preostalo do **j.** spalite na

Rut 3:14 je do **j.** spavala kod nogu

2Ljt 20:20 Drugoga **j.** rano izadoše u

Psl 119:148 prije **j.** bdjele su oči moje

Pst 1:5 postade večer, i postade **j.**

Psl 55:17 Uveče, u **j.** u podne tužit ću

Psl 73:14 svako se **j.** iznova podizala

Psl 101:8 Svako **j.** ušutkam sve

Iza 50:4 On budi svako **j.** budi mi uho

Tuž 3:23 Ponavljaju se svako **j.** Vrlo je

Amo 5:8 koji pretvara tamu u **j.** i dan i

Sef 3:5 Svako **j.** izvršuje sud svoj

Iva 18:28 je **j.** oni ne udoše u sudnicu

Psl 30:5 plač, a **j.** već vlada radost

Psl 92:2 Navješćivati **j.** milost tvoju

- K -

KACIGU

Iza 59:17 i **k.** je pobjede metnuo na

Efe 6:17 i **k.** spasenja uzmite, i mač

KAJE-M

Jer 8:6 nitko se ne **k.** za zloću svoju, da

Rim 11:29 se Bog ne **k.** za svoje darove

Jer 4:28 ne **k.** se, i neću tu pustiti

2Ko 7:8 ožalostio poslanicom, ne **k.** se

KALJA

1Ko 8:7 savjest njihova, jer je slaba **k.**

Jak 3:6 našim udovima, koji **k.** sve tijel

Otk 22:11 i tko je nečist, neka se još **k.**

KAMENJ-A-E-EM

Iza 54:12 i ogradu tvoju iz dragoga **k.**

Mat 3:9 Bog može od **k.** ovoga podig-

Job 41:28 **k.** u prački njemu je kao

Iza 27:9 da sve *k.* žrtvenika razbije kao Iza 54:11 Evo, ja namještam *k.* tvoja
 Tuž 4:1 Razasuto je sveto *k.* po ug-
 Eze 28:13 Sve drago *k.* bilo je odijelo
 Mat 4:3 da ovo *k.* postane kruh
 Mar 13:1 silno *k.* ove silne građevine
 1Ko 3:12 zlato, srebro, drago, *k.* drva
 2Ko 3:7 koja je u *k.* urezana slovima
 1Pe 2:5 I sami se kao živo *k.* uzidajte
 Eze 38:22 krvlju, pljuskom i *k.* od tuče
 Luk 21:5 ukrašen sjajnim *k.* i posvetnim
 Otk 17:4 skerlet i nakičena zlatom i *k.*
 Otk 21:19 ukrašeni svakim dragim *k.*
KARA-J-LI-M-NJE-TI
 Psl 141:5 neka me *k.* to je ulje za glavu
 M.lz 13:24 a tko ga ljubi, *k.* ga za
 Jer 2:19 Zloča je tvoja, koja te *k.* otpad
 Efe 5:13 za što se *k.* svjetlost objavljuje
 M.lz 9:8 *k.* mudroga, on će te ljubiti
 1Ti 5:1 Starijegane *k.* negoga upozori
 Tit 1:13 ih *k.* strogo, da budu zdravi
 Heb 12:9 *k.* su nas tjelesni očevi naši
 Heb 12:10 Oni su nas *k.* za vrijeme od
 Psl 50:21 te *k.* i stavljam ti to pred oči
 Hos 10:10 Tako dolazim ja i *k.* ih
 P.zk 11:2 I na sebi iskusili *k.* Gospoda
 M.lz 3:11 i nemoj da ti omrzne *k.*
 M.lz 15:10 *k.* čeka onoga, koji skrene
 2Ti 3:16 i korisno za učenje, za *k.* za
 Heb 12:11 svako *k.* ne čini se za čas
 Jer 30:11 neću uništiti, samo ću te *k.* s
 Tit 1:6 vjernu djecu, koju ne treba *k.*
KAZN-A-E-ENI-I-O-ITI-U
 Psl 4:13 Prevelika je *k.* moja, a da bih
 Brj 32:23 da će vas za grijeh vaš stići *k.*
 Iza 26:16 su molili, kada ih zadesila *k.*
 Iza 53:5 Za spasenje naše ležala je *k.*
 Rim 3:8 Njih čeka pravedna *k.*
 2Ko 2:6 Jer je takvome dovoljna ova *k.*
 Iza 20:7 Gospod neće pustiti bez *k.*
 M.lz 11:21 zao čovjek neće izaći bez *k.*
 M.lz 16:5 na ovo Bez *k.* neće izaći
 M.lz 17:5 ne ostane sam bez *k.*
 M.lz 19:5 Lažan svjedok ne izlazi bez *k.*
 M.lz 23:13 Ne šteti *k.* djetetu svojem
 Jer 30:11 bez *k.* ne mogu te ostaviti
 Hos 8:5 Dokle će još ostati bez *k.*
 Hos 9:7 Dolaze dani *k.* Dolaze dani
 Rim 13:5 pokoravati ne samo rali *k.*
 1Pe 2:14 da *k.* zločinca, a pohvale
 1Pe 2:20 prestupaka podnosite *k.* Ali
 Psl 36:1 *k.* sud Božji ne drži on pred
 2Pe 2:3 stoji čvrsto za njih sud *k.*
 Iza 20:5 koji *k.* zlodjela otaca na djeci
 Iza 31:15 radi u dan subotni, neka se *k.*
 Psl 118:18 Teškome *k.* Gospod, alime
 Iza 26:21 da *k.* krivnju zlodjela
 Jer 2:19 otpad je tvoj, koji te *k.* Upamti
 Jer 14:10 spominje krivnje njihove i *k.*
 Rim 3:5 kad u srdžbi *k.* kao čovjek
 Rim 13:4 Božji, i *k.* onoga, koji zlo čini
 2Pe 2:9 da ih *k.* sačuvati za dan suda
 Jud 1:9 reče: Gospodin neka te *k.*
 Jud 1:15 i da *k.* sve bezbožnike za sva
 Ezr 9:13 Bože naš, *k.* manje, nego što
 Dje 26:11 i *k.* sam ih često po svim
 L.zk 20:9 smrću *k.* jer je oca i mater
 L.zk 24:16 ima se *k.* smrću; sva
 Ezr 7:26 ma se odmah sudbeno *k.* bilo
 Job 13:10 vas *k.* ako potajno pokažete
 Hos 4:14 Ali neću *k.* kćeri vaših, što
 Brj 14:18 ne otpušta *k.* nego pohodi
 Psl 119:67 moradah podnijeti *k.* luto
 Iza 40:2 iz ruke Gospodnje dvojaku *k.*
 Luk 12:48 *k.* dobit će malo udaraca
 Luk 23:40 kad i sam trpiš jednaku *k.*
 Luk 23:41 jer primamo pravednu *k.* za

2So 1:9 Koji će trpjeti *k.* propast
 Heb 10:29 mislite, da će zaslužiti *k.*
KISU I DAŽD
 Psl 68:9 *k.* si darova izljevao, Bože
 Dje 14:17 vam s neba *k.* i godine rodne
KLANJAJ-U
 Iza 20:5 pred njima i ne *k.* se njima, jer
 Iza 23:24 Ne *k.* se bogovima njihovim
 Mat 4:10 Bogu svojem, *k.* se i njemu
 Otk 19:10 Bogu se *k.* Jer je svjedočan
 Otk 22:9 riječi knjige ove. Bogu se *k.*
 Iza 49:23 *k.* ti se licem do zemlje i dje-
 Iva 4:24 Bog je duh, i koji mu se *k.*
 Otk 9:20 da se više ne *k.* đavolima i
 Otk 11:1 i one, koji se *k.* u njemu
 Otk 14:11 koji se *k.* zvijeri i slici jezinoj
 Otk 19:20 žig zvijerin, i koji se *k.* slici
KLANJA-LI-TE-TI
 Pst 27:29 i *k.* setebisi sinovi materetvoje
 Mar 15:19 pregibali svoje koljeno i *k.*
 Iva 4:20 Očevsi se naši *k.* Bogu tamo
 Iva 4:22 Vi ne znate, čemu se *k.* mi
 Dje 7:43 što ih načiniste, da im se *k.*
 Iza 34:14 drugom Bogu ne smiješ se *k.*
 2Kr 18:22 u Jerusalemu imate se *k.*
 Iva 4:20 gdje se mora *k.* Bogu
 Iva 4:23 *k.* Ocu u duhu i u istini; jertakve
 Iva 4:24 moraju mu se *k.* u duhu i u
KLANJE
 Iza 34:6 veliko *k.* u zemlji Edomu
 Iza 53:7 kao janje, što se vodi na *k.* Kao
 Iza 65:12 Vi ćete svi pripasti na *k.* jer
 Zah 11:4 ovce koje su određene za *k.*
 Zah 11:7 što su bile određene na *k.* za
 Rim 8:36 nas kao ovce, koje su za *k.*
KLASJE
 Rut 2:2 mi se dopusti, pabirčila bih *k.*
 Iza 27:12 Gospod ovija klasje *k.* od
 Luk 6:1 Učenici njegovi trgali su *k.* trli
KLEVENJE
 Luk 6:28 i molite se za one, koji vas *k.*
 Rim 3:8 kao što nas neki *k.* da mi to
 1Ti 3:11 su poštene, ne koje *k.* trijezne
 Tit 2:3 da ne *k.* da se ne predaju vrlo
 1Pe 2:12 da bi za ono, što vas *k.* kao
 1Pe 3:16 koji *k.* vaše dobro življenje u
KLEVENICI
 Rim 1:30 *k.* bogomrsci, uvredljivci
 2Ti 3:3 nepomirljivi, *k.* neuzdržljivi
KLIC-E-HITE-U
 Psl 63:11 neka *k.* jer će se stisnuti usta
 Iza 42:13 viče i *k.* bori se protiv neprija-
 Sef 3:17 On *k.* nad tobom pun radosti
 Psl 98:4 *k.* Gospodu, sva zemlja
 Zah 9:9 *k.* kćeri jerusalemska Evo
 Psl 32:11 Radujte se u Gospodu i *k.*
 Psl 68:4 Gospod mu je ime — *k.* mu
 Iza 44:23 *k.* nebesa, jer to Gospod čini
 Psl 25:2 Ne daj da *k.* nada mnom
 Psl 30:1 neprijateljima mojim, da *k.* nada
 Psl 68:3 pred Bogom i *k.* od radosti
KLJUC-EVE
 Iza 22:22 *k.* Davidov mečem na pleća
 Otk 3:7 Istiniti, koji ima *k.* Davidov, i koji
 Otk 9:1 dade joj se *k.* od zjala bezdana
 Otk 20:1 *k.* od bezdana i lance velikke
 Mat 16:19 Tebi ću dati *k.* kraljevstva
 Otk 1:18 imam *k.* od smrti i podzemlja
KLONI-TI
 Job 2:3 boji se Boga i *k.* se oda zla.
 Psl 34:14 *k.* se oda zla, a čini dobro
 M.lz 3:7 boj se Gospoda i *k.* se zla
 1Ti 4:7 A ludih i bapskih gatalica *k.* se
 2Ti 2:16 *k.* se loših i praznih razgovora
 2Ti 2:23 i praznih zapitkivanja *k.* se
 2Ti 3:5 se njezine odrekli; i ovih se *k.*
 Tit 3:9 i svađa i prepiranja o zakonu *k.*

M.lz 13:19 luđacima je mrsko *k.* se oda
 M.lz 16:17 Put je pravednih: *k.* se oda
KLONU-LE-TI
 Sef 3:16 ne boj se. Nemoj da ti *k.* ruke
 Heb 12:3 da se ne umorite i da ne *k.*
 Iza 35:3 ojačajte *k.* ruke i otvrdnite
 Eze 7:17 Sve su ruke *k.* Sva su koljena
 Mat 15:32 Inače bi mogli *k.* na putu
 Heb 12:5 i nemoj *k.* duhom, kad te On
 2Kr 20:5 Vratise i javi Ezekiji, *k.* naroda
 Job 34:18 Koji rekne *k.* nedostojniče
 Eze 46:17 Onda neka se vrati *k.* Samo
 Efe 2:2 U po *k.* koji vlada u zraku, po
KOŠARI
 Iva 6:13 i napuniše dvanaest *k.*
 2Ko 11:33 prozor spustiše me u *k.*
KOŠARIC-A-U
 Mat 14:20 još dvanaest punih *k.*
 Mat 15:37 još dvanaest punih *k.* od
 Iza 2:3 uze za njega *k.* od papirusove
 Amg 8:2 Ja odgovorih: *k.* sa zrelim
KOSULJU
 Mat 5:40 i *k.* tvoju da uzme, pusti mu i
 Iva 21:7 baci na se *k.* jer je bio gol, i
KČER-I
 Jer 8:22 nema lijeka za *k.* naroda
 Jer 14:17 *k.* narod moj, posve neizlječiv
 Dan 11:17 i daje mu *k.* za ženu u zloj
 Mat 10:35 *k.* od materenjezine, snahu
 Mat 10:37 Tko ljubi sina ili *k.* više nego
 Luk 12:53 i sin na oca, majka na *k.* i kći
 Pst 5:4 te mu se rode drugi sinovi i *k.*
 Pst 6:2 sinovi Božji, da su bile lijepe *k.*
 Pst 27:46 mi je život zbog *k.* Hetovih.
 Pst 31:50 bi uzeo još druge žene uz *k.*
 Iza 3:22 metnuti na sinove svoje i na *k.*
 Rut 2:2 Ona odgovori: Idi, draga *k.*
 Psl 144:12 tada su *k.* naše kao stupovi
 M.lz 30:15 Pijavica ima dvije *k.* Daj
 PNP 1:5 *k.* jerusalemske, kao šatori
 PNP 7:1 koraci tvoji u papučama, *k.*
 Iza 47:1 u prah, djevojko *k.* babilonska
 Iza 60:4 *k.* se tvoje nose u naručju
 Iza 62:11 Recite *k.* sionskoj: Evo, spa-
 Jer 3:24 sinove njihove i *k.* njihove
 Jer 7:31 spaljuju svoje sinove; *k.* što
 Jer 31:22 Dokle ćeš se još otimati, *k.*
 Hos 4:14 Ali neću kazniti *k.* vaših, što
 Joe 2:28 Tada će sinovi vaši i *k.* vaše
 Mih 4:13 Ustani, vrši, *k.* sionska, jer ću
 Zah 9:9 Raduj se glasno, *k.* sionska
 Mat 21:5 Kažite *k.* sionskoj: kralj tvoj
 Iva 12:15 Ne boj se, *k.* sionska Evo
 Dje 2:17 i prorokovat će sinovi vaši i *k.*
 Dje 21:9 On je imao četiri *k.* djevice,
 2Ko 6:18 i vi ćete biti koji sinovi i *k.* veli
 Heb 11:24 naziva sinom *k.* Faraonove
 1Pe 3:6 gospodarom, kojoj ste vi *k.*
KČI
 Iza 2:9 reče *k.* faraonova: Uzmi ovog
 Iza 20:10 ni ti ni sin tvoj ili *k.* tvoja, ni
 Psl 45:13 *k.* kraljeva korača unutra u
 Mat 14:6 igrala je *k.* Herodijadina
 Luk 12:53 majka na kćer, i *k.* na majku
KOLA
 Iza 15:4 *k.* faraonova i vojsku njegovu
 Psl 20:7 Jedni se uzdaju u *k.* drugi u
 Psl 45:4 U dobri čas, sjedi na *k.* kao
 Psl 46:9 prelama koplja, izgara *k.* u
 Psl 77:18 Čuj, štopot *k.* tvojih. Munje
 Jer 4:13 vihor šume *k.* neprijateljska
 Jer 47:3 štopoču *k.* kada praskaju
 Nah 3:2 točkova Konji jure, *k.* skaču
 Zah 6:1 pojavila se četvera ratna *k.*
KOLJENA
 Iza 20:5 na djeci, do trećeg i četvrtog *k.*
 Psl 18:39 ti ih primora na *k.* preda me

Psl 49:11 od *k*. na koljeno njihov stan
Psl 89:1 milosti Gospodnje, od *k*. na
Psl 105:8 riječi, koju je dao za tisuću *k*.
Psl 109:24 *k*. moja klecaju od posta
Iza 35:3 otvrdnite iznemogla *k*.
Eze 7:17 Sva su *k*. postala kao voda
Dan 6:10 puta na dan padao je na *k*.
Nah 2:10 drhtava *k*. drhat u svim
Mat 1:17 do Davida svega četmaest *k*.
Mar 10:17 na *k*. i upita ga: Učitelju
Rim 11:4 ne prignuše *k*. pred Baalom
Efe 3:14 Zbog toga pregibam *k*. svoja
Heb 12:12 oslabljene ruke i mlohava *k*.

KOLJENO

Brij 14:18 na djeci do u treće i četvrto *k*.
P.Zk 7:9 milost iskazuje do u tisućno *k*.
Psl 49:11 od koljena na *k*. njihov stan
Psl 89:1 od koljena na *k*. javljat ću
Iza 45:23 Svako će se *k*. pokloniti
Mat 27:29 su pregibali *k*. pred njim
Mar 15:19 pregibali svoje *k*. i klanjali
Rim 14:11 će se pokloniti svako *k*. i

KOPLJA-A-E-EM

Psl 46:9 prelama *k*. izgara kola u ognju
Psl 57:4 kojima su zubi *k*. i strijele
Iza 2:4 *k*. svoja za srpove. Više ne diže
Joe 3:10 mačeve kosijere svoje na *k*.
Hab 3:11 kod sijevanja blistavih *k*.
Suc 5:8 ali se nije vidio štiti ni *k*. među
Job 39:23 nad njim tobolac, sijeja *k*. i
1Sa 17:45 Ti ideš na me s mačem, s *k*.
Iva 19:34 vojnika probode mu bok *k*. i

KORABLJA-I-U

Pst 7:17 Voda naraste i podiže se *k*.
Pst 6:14 Napravi sebi *k*. od drva
Pst 6:18 u *k*. ući ćeš ti i s tobom sinovi
Pst 7:15 Udoše k Noi u *k*. po dvoje od
Pst 6:14 načini pregratke u *k*. izasmoli
Pst 7:23 Noa i što je bilo s njim u *k*.
Pst 8:1 što su bili s njim u *k*. pa pusti
Mat 24:38 dana, kad Noa uđe u *k*.
Heb 11:7 načini *k*. za spasenje kuće
1Pe 3:20 dok se je gradila *k*. u kojoj se

KORICE

Jer 47:6 još nećeš smiriti. Vрати se u *k*.
Mat 26:52 Zadjeni mač svoj u *k*. Svi

KORIJE

M.Iz 22:15 Ludost hvata *k*. u srcu dje-
za 5:24 tako će *k*. njihov postati kao
Iza 53:2 mladica, kao *k*. iz suhe zemlje
Mat 3:10 sjekira stavljena na *k*. drveću
Mar 4:17 Ali ne daju da uhvati *k*. nego
Rim 11:16 i ako je *k*. svet, to su i grane
1Ti 6:10 Jer je *k*. svijlu zala lakomstvo
Heb 12:15 uzraste kakav *k*. gorčine, i
Otk 5:5 *k*. Davidov, da otvori knjigu i
Otk 22:16 Ja sam *k*. i rod Davidov

KORIJE

P.Zk 29:18 ne bude među vama *k*. na
Iza 11:1 izdanak proizlazi iz *k*. njegova
Iza 11:10 dan izdanak iz *k*. Jesejeva
Iza 14:29 jer iz *k*. zmije proizlazi guja
Mal 4:1 Ni *k*. ni grane neće im ostaviti
Mat 13:6 i jer nije imalo *k*. usahnu
Mat 13:21 Ali ne uhvati *k*. nego je
Luk 8:13 ali ne uhvate *k*. Vjeruju za
Jud 1:12 izumrla, iz *k*. iščupana

KOSA

M.Iz 16:31 Sijeda je *k*. časna kruna
M.Iz 20:29 ures je starcima sijeda *k*.
PNP 4:1 *k*. ti je kao stado koza, što
PNP 7:5 kao Karmel, *k*. na glavi tvojoj
Dan 7:9 *k*. mu na glavi kao čista vuna
1Ko 11:15 je *k*. dana mjesto pokrivala
Otk 1:14 glava njegova i *k*. bijela kao

KOSE

1Pe 3:3 ne bude vanjski u pletanju *k*. ili

Otk 9:8 I imahu *k*. kao kose ženske, i

KOSOM

Luk 7:38 svojim i otirati *k*. glave svoje
Luk 7:44 noge moje i *k*. svojom otre
Iva 12:3 noge Isusove i otre *k*. svojom
KOST
Pst 2:23 *k*. od kostiju mojih i meso od
Iva 19:36 *k*. neće mu se slomiti

KOSTI

Pst 50:25 tada uzmite sa sobom *k*.
Psl 6:2 Gospode, jer dršču *k*. moje
Psl 22:17 Sve *k*. svoje mogu izbrojiti
Psl 31:10 mojih, i *k*. moje usahnuše
Psl 32:3 sam šutio, klonuše *k*. moje
Psl 45:8 iz dvorana od slonove *k*.
Psl 109:18 u *k*. njegove kao ulje
M.Iz 17:22 a duh potišten suši *k*.
M.Iz 25:15 mek jezik može slomiti *k*.
Prp 11:5 ikako postaju *k*. u krilu trudne
Iza 58:11 i u suši dušu će ti krijepti. *k*.
Jer 50:17 kralj babilonski, *k*. izlomio
Eze 37:4 kaži im: 'Suhe *k*. čujte riječ
Eze 37:7 i *k*. su se pribirale, jedna uz
Mih 3:3 prebijate im *k*. sasijecate ih kao
Heb 11:22 i zapovijeda za *k*. svoje

KOSTIJU

Pst 2:23 Ta je napokon kost od *k*. mojih
Eze 37:1 što je bila puna mrtvačkih *k*.
Mat 23:27 iznutra su puni *k*. mrtvačkih
Luk 24:39 Duh nema mesa i *k*. kako to

KOSTIMA

M.Iz 12:4 zla je kao gnjilež u *k*.
M.Iz 14:30 a strast je kao gnjilež u *k*.
Jer 20:9 meni kao oganj, zatvorenu *k*.
Eze 37:4 mi reče: Prorokuj o tim *k*.
Eze 37:5 Svemogućdi Gospod ovim *k*.

KRAD-E-I-U

Iva 10:10 Tat ne dolazi, nego da *k*.
Efe 4:28 Tko je krao, više neka ne *k*.
Izl 20:15 Ne kradi.
Mat 19:18 Ne čini preljube. Ne *k*. Ne
Mar 10:19 Ne čini preljube. Ne *k*. Ne
Rim 13:9 Ne ubijaj. Ne *k*. Ne svjedoči
Jer 23:30 koji jedan drugome *k*. riječi
Mat 6:19 gdje kradljivci obijaju i *k*.

KRALJEVALI

1Ko 4:8 O da biste *k*. da bismo i mi s
1Ko 4:8 da bismo i mi s vama *k*.

KRALJEVAT-I

Otk 5:10 i svećenike, i *k*. će na zemlji
Otk 11:15 i Krista njegova, i *k*. će u
Otk 20:6 i *k*. će s njim tisuću godina
Otk 22:5 i *k*. će u vijeke vjekova
1Ko 15:25 Jer njemu valja *k*. dok ne
2Ti 2:12 s njim ćemo i *k*. ako ga
Otk 19:16 ime napisano: Kralj nad *k*. i

KRALJEVSTVA

Psl 45:6 i vječno: žezlo *k*. tvoje
Psl 46:6 zaljuljala se *k*. on pusti da
Iza 13:4 Čuj, buka od *k*. od skupljenih
Eze 37:22 više biti razdijeljeni u dva *k*.
Dan 2:44 će satrti i uništiti sva ona *k*. a
Mat 4:8 mu pokaza sva *k*. svijeta s
Mat 8:12 A djeca *k*. bit će izbačeni u
Mat 13:11 da razumijete tajne *k*.
Mat 13:38 Dobro sjeme jesu djeca *k*.
Mat 13:41 zavoditelje i zlotvore iz *k*.
Mat 16:19 Tebi ću dati ključeve *k*.
Mat 19:12 za ženidbu, zbog *k*.
Mat 24:7 naroda, kraljevstvo protiv *k*.
Mar 4:11 Vama je tajna *k*. Božjega
Mar 10:15 primi *k*. Božjega kao dijete
Mar 12:34 Nijesi daleko od *k*. Božjega
Mar 13:8 naroda i kraljevstvo protiv *k*.
Luk 18:29 Nitko ne ostavi zbog *k*.
Iva 3:3 ne rodi, ne može vidjeti *k*.
1Ko 6:9 nepravednici neće baštiniti *k*.

1Ko 15:50 i krv ne mogu baštiniti *k*.
Gal 5:21 tako što čine, neće postići *k*.
Heb 1:8 i žezlo pravde, žezlo *k*. tvoga
Jak 2:5 bogate u vjeri i za baštinike *k*.

KRALJIC-A-E

Est 1:9 I *k*. Vaštija učini svečanu gozbu
Mat 12:42 *k*. juga pojavit će se s tim
Otk 18:7 Sjedinjao *k*. i nje sam udovica
Iza 49:23 tvoje su dojjile *k*. klanjaju ti
Dje 8:27 Kandake, *k*. Etiopije, koji je

KRALJUJE

Iza 52:7 koji govori Sionu: Bog tvoj *k*.
Luk 19:14 Nećemo da on *k*. nad nama

KRASNA

PNP 6:4 kao Tirsu *k*. kao Jerusalem
Iza 60:13 *k*. stabla Libanona tebi će se
Dje 3:2 vrata hramska koja se zovu *k*.

KRASNE

Psl 119:39 plašim, jer su upute tvoje *k*.
Iza 17:10 Zato sadi samo *k*. vrtove i
Iza 52:7 su *k*. na gorama noge onoga
Rim 10:15 su *k*. noge onih, koji navješ-

KRASNO-GA

Psl 48:2 *k*. se ističe radost cijele
Psl 144:12 kćeri naše kao stupovi, *k*.
Heb 11:23 jer vidješe *k*. dijete i ne
Iza 28:1 *k*. nakita na vrhu iznad plodne
Iza 28:4 J uvelome cvijetu *k*. nakita na

KRIJE-S

Psl 27:5 Jer u dan nevolje *k*. me Bog u
M.Iz 3:16 Dug život *k*. se u desnici
PNP 4:11 Jezik tvoj *k*. med i mlijeko
Mal 4:2 što *k*. zdravije pod krilima
Psl 10:1 što se držiš daleko, *k*. se u
Psl 31:20 *k*. ih štitom lica svojega od
Psl 44:24 Što *k*. lice svoje, zaboravljaš

KRIJEPI

Psl 23:3 On *k*. dušu moju, vodi me
Psl 41:3 Na bolesničkoj postelji *k*. ga
PNP 2:5 *k*. me groždem, razblažuje
Filp 4:13 Sve mogu u onome, koji me *k*.

KRILA

Izl 13:2 najprije dođe iz *k*. materina
P.Zk 32:11 rasprostire *k*. uzima ih i
Job 38:29 Iz čijega *k*. izlazi led. Tko
Psl 17:8 Skrij me u sjenu *k*. svojih
Psl 22:9 koji si me izveo iz *k*. materina
Psl 36:7 u sjenu *k*. tvojih bježe djeca
Psl 57:1 u sjenu *k*. tvojih ja ću se skriti
Psl 61:4 skrijem pod krovom *k*. tvojih
Psl 71:6 od *k*. materina bio si branik
M.Iz 23:5 jer načini sebi *k*. kao u orla
Prp 5:15 došao gol iz *k*. materina, tako
Iza 6:2 Svaki je imao šest *k*. Dvje ma je
Iza 40:31 *k*. im rastu kao orlovima, trče
Iza 49:1 Gospod me je pozvao od *k*.
Jer 1:5 Prije nego ti izađe iz *k*.
Jer 20:18 morao izaći iz *k*. materina, da
Eze 10:12 i *k*. njihova kao itočkovi, sva
Jon 2:3 Iz *k*. podzemnoga svijeta
Mat 19:12 od *k*. majčina nesposobni
Luk 13:34 kvočka pilice svoje pod *k*.
Otk 4:8 četiri bića imaše po šest *k*. i

KRIL-O-U

M.Iz 16:33 Ždrijeb se baca u *k*. haljine
Luk 16:22 odnesen u *k*. Abrahamovo
Rim 4:19 da je bilo obamrlo i *k*. Sarino
Psl 139:13 satkao me u *k*. matere
Prp 11:5 ikako postaju kosti u *k*. trudne
Jer 1:5 nego te stvorih u *k*. materinu
Mat 12:40 biti i Sin čovječji u *k*. zemlje
Luk 16:23 izdaleka Abrahama i u *k*

KRIV-CA

Mat 5:21 Tko ubije, bit će *k*. sudu.
Mat 5:22 na brata svojega, bit će *k*.
1Ko 11:27 *k*. je tijelu i krvi Gospodnjoj
Jak 2:10 a pogriješi u jednome, *k*. je za

M. Iz 18:5 Nije pravo zauzimati se za *k*.

Iza 5:23 Koji oslobađate *k*. za poklone **KRIVE**

Psl 125:5 A koji skreću na *k*. staze, Zah 8:17 Ne ljubite *k*. zakletve, jer na **KRIVIM**

M. Iz 28:18 a tko ide *k*. putovima, pada Iza 59:8 Sami idu samo *k*. stazama, i **KRIVNJA**

Psl 38:3 Jer *k*. moja izađe vrh glave Psl 51:3 *k*. moja vazda mi je pred Iza 6:7 *k*. zlodjela tvojih iščeznu, grijeh Iza 27:9 okajati *k*. zlodjela Jakovljeva **KRIVNJE**

Izl 23:21 jer on ne bi oprostio *k*. vaše Ezr 9:13 zlih djela naših i velike *k*. naše Job 34:6 bez *k*. pogodi me strijela

Psl 19:13 čist, slobodan od teške *k*. Psl 32:2 Gospod ne uračunava *k*. M. Iz 19:11 čast mu je mimioci *k*. Jer 14:10 sada se on spominje *k*.

Jer 33:8 Očistit ću ih od sve *k*. njihove Eze 18:20 A sin neće nositi *k*. oca, i Hos 10:10 ih kaznim zbog dvojake *k*.

Mat 27:37 natpis s oznakom *k*. Luk 23:4 Ja ne nalazim nikakve *k*. na 1Ko 1:8 da budete bez *k*. na dan Kol 1:22 prikaže svete i bez mane i *k*.

KRIVNJI Ezr 9:7 do danas mi smo u velikoj *k*. i Psl 51:5 u *k*. me je već začela majka Psl 68:21 kosmato tjeme, što hodi u *k*.

KRIVNJU Job 13:23 Pokaži mi *k*. moju i grijeh moj Psl 25:11 Gospode, oprosti *k*. zlodjela

Psl 32:5 priznadoh tebi grijeh svoj i *k*. Psl 85:2 Oduzeo si *k*. zlodjela narodu Psl 90:8 tajnu *k*. našu pred svjetlost

Iza 26:21 da kazni *k*. zlodjela stanov- Iza 43:25 ja, koji uništavam *k*. tvojju Jer 16:18 dvojinom za *k*. njihovu i za Jer 31:34 Jer im opraštam *k*. njihovu i

Jer 50:20 tražit će *k*. Izraelovu: nema Tuž 1:8 U *k*. je zapleten Jerusalem Hos 14:2 Oduzmi svu *k*. i umilostivi se

Zah 3:4 oduzimam s tebe *k*. tvojju 2Ko 12:13 teret. Oprostite mi ovu *k*.

KRIVO Pst 4:7 Ako li *k*. radiš, ne vrebati tada Izl 23:1 Ne svjedoči *k*. ne pružaj ruke Iza 40:4 Što je *k*. neka bude pravo,

Jer 15:19 samo pravo, a ništa *k*. Mat 5:33 Ne kuni se *k*. i: Drži, što si se Mat 20:13 od njih, ja tebi ne činim *k*.

Luk 3:5 što je *k*. neka bude pravo, što **KRIZ**

Mat 10:38 Tko ne uzme na se *k*. svoj i Mat 16:24 uzme na se *k*. svoj i tako ide Mat 27:32 natjeraše, da mu ponese *k*.

Mat 27:35 Tada ga pribiše na *k*. i Mar 8:34 neka uzme *k*. svoj na sebe i Mar 10:21 Onda dodi, uzmi *k*. svoj i

Luk 9:23 neka uzme na sebe *k*. svoj Dje 2:23 bezbožnika pribili ga *k*. i ubili 1Ko 1:17 da ne izgubi silu *k*. Kristov

Gal 2:19 s Kristom sam pribijen na *k*. Kol 2:14 i to uklonivši prikova je na *k*. Heb. 12:2 podnese *k*. ne mareći za **KRIZA**

Mat 27:40 Ako si Sin Božji, sidi s *k*. Mat 27:42 neka side sad s *k*. i vjerovat Mar 15:32 neka sad side s *k*. da vidimo

Luk 14:27 Tko ne nosi *k*. svojega i ne Gal 5:11 je uklonjeno spoticanje *k*. Gal 6:12 ne budu progonjeni zbog *k*.

Flp 3:18 govorim, kao neprijatelji *k*. Kol 1:20 učinivši mir krvlju *k*. njegova

KRIŽEM

Gal 6:14 čim drugim hvalim, osim *k*. Efe 2:16 oboje u jednom tijelu *k*. ubivši **KRIŽU**

Luk 23:39 što su visjeli na *k*. hulio je na 1Ko 1:18 Jer je riječ o *k*. ludost onima Flp 2:8 poslušan do smrti, do smrti na *k*.

KROTAK Mat 11:29 jer sam ja *k*. i ponizan srcem 1Ti 3:3 ne nasilan, nego i *k*. ne svadljiv **KROTKI**

Mat 5:5 Blagoslovljeni su *k*. Oni će 1So 2:7 blji smo ipak *k*. među vama **KROTKOŠĆU**

Efe 4:2 Sa svom poniznošću i *k*. sa 1Pe 3:16 Ali s *k*. i strahom imajući **KROTKOST**

Gal 5:23 *k*. umjerenost; protiv ovakvih Kol 3:12 dobrotu, poniznost, *k*. i Tit 3:2 čedni i svaku *k*. da pokazuju **KROTKOSTI**

Mat 21:5 kralj tvoj dolazi k tebi pun *k*. Gal 6:1 ispravljajte takvoga duhom *k*. 1Ti 6:11 vjerom, ljubavi, strpljivosti, *k*.

Jak 1:21 u *k*. primite usadenu riječ Jak 3:13 življenjem djela svoja u *k*. i **KROV**

Psl 31:20 sklanjaš ih pod *k*. svoj od Iza 25:4 *k*. od oluje, sjena od Zege Mat 8:8 dostojan, da udeš pod *k*. moj **KRSTI-M-O-TI**

Dje 2:38 i svaki od vas neka se *k*. u ime Dje 22:16 Ustani i *k*. se, i operi se od Mat 3:11 Ja vas *k*. samo vodom, da se

Luk 3:16 Ja vas *k*. samo vodom. Ali Iva 1:31 došao sam ja da *k*. vodom 1Ko 1:17 Krist nije poslao mene da *k*.

Mar 1:8 Ja sam vas *k*. vodom, on će Iva 4:2 Isus sam nije *k*. nego učenici Dje 11:16 Ivan je *k*. vodom, a vi ćete se

1Ko 1:14 nikoga od vas nijesam *k*. 1Ko 1:16 A *k*. sam i Stefaninu kuću Mat 3:11 On će vas *k*. Duhom Svetim

Mar 1:5 Oni su se dali *k*. od njega u Mar 1:8 On će vas *k*. Duhom Svetim Luk 3:16 On će vas *k*. Duhom Svetim **KRSTENJE**

Mat 3:7 gdje dolaze na njegovo *k*. reče Mat 21:25 Odakle je bilo *k*. Ivanovo Mar 1:4 propovijedao je *k*. pokajanje

Luk 12:50 imam da uzmem na sebe *k*. Luk 20:4 *k*. Ivanovo bijaše li je od neba Dje 18:25 a znao je samo *k*. Ivanovo

Dje 19:3 I oni rekoše: *k*. Ivanovo, Efe 4:5 jedna vjera, jedno *k*. 1Pe 3:21 Slično i vas sada spasava *k*.

KRSTENJU Kol 2:12 Zakopani s njim u *k*. u kojemu Heb 6:2 Naukom o *k*. i polaganju ruku **KRUH**

Pst 3:19 znoju češ lica svojega jesti *k*. Pst 14:18 kralj salemski, donese *k*. i Izl 12:15 Sedam dana jedite *k*.

Izl 16:4 učinit ću, da vam daždi *k*. s Izl 23:15 Sedam dana jedi *k*. nekvasan P. Zk 16:3 *k*. nevolje, jer si u hitnji

1Sa 2:5 Moraju siti u najam ići za *k*. Psl 53:4 koji su jeli narod moj kao *k*. Psl 78:24 za jelo, i dade im *k*. s neba

Psl 104:15 i *k*. koji oživi snagu čovjeku Psl 127:2 za što sjedate, da jedete *k*. Psl 146:7 koji daje *k*. gladnima. Gos-

M. Iz 9:17 voda, tečan je *k*. skriven M. Iz 31:14 izdaleka donosi sebi *k*. Prp 9:11 ni junaci rat, ni mudraci *k*. ni

Iza 33:16 *k*. njegov neponestaje, voda Iza 58:7 da prelamaš *k*. svoj gladnome

Mat 4:3 da ovo kamenje postane *k*. Mat 6:11 *k*. naš svagdanji daj nam

Mat 15:26 oduzeti *k*. djeci i baciti ga Mat 26:26 uze Isus *k*. blagoslovi ga

Mar 14:22 uze Isus *k*. blagoslovi ga, Luk 11:11 zamoli oca svojega za *k*.

Luk 22:19 Onda uze *k*. zahvali, prelomi Iva 6:31 *k*. s neba dade im da jedu Iva 6:32 Otac moj daje *k*. istiniti s neba

Iva 6:35 Isus im reče: Ja sam *k*. života Iva 6:48 Ja sam *k*. života. Iva 6:50 Ovo je *k*. koji silazi s neba, da

Iva 6:58 Ovo je *k*. koji side s neba, ne Iva 13:18 Koji s menom jede *k*. podiže Iva 21:13 Dade Isus i uze *k*. i dade im

Dje 2:46 i lomili su *k*. po kućama i Dje 20:7 se skupismo da lomimo *k*. 1Ko 10:16 zajedništvo krvi Kristove *k*.

1Ko 11:23 u koju je bio izdan, uze *k*. 1Ko 11:26 Jer kadgod jedete *k*. ovaj i 1Ko 11:27 nedostojno jede *k*. ovaj ili

2Ko 9:10 dat će i *k*. za jelo i umožiti će 2So 3:12 da mirno radeći svoj *k*. jedu **KRUHA**

Job 22:7 gladnome si uskratilo *k*. Psl 37:25 ni djece njegove da prose *k*. Psl 78:20 ali može li još i *k*. dati i mesa

M. Iz 17:1 komad suha *k*. s mirom M. Iz 20:13 pa češ imati *k*. dosta M. Iz 22:9 daje siromahu od svojega *k*.

M. Iz 31:27 u kući, *k*. lijenosti ne jede Iza 30:20 Dat će vam Svemoguću *k*. Iza 55:10 dadne sjemena sijaču, i *k*.

Jer 38:9 gladi; jer u gradu nema više *k*. Jer 42:14 i ne moramo biti gladni *k*. Eze 5:16 vas glad i slomim vam štap *k*.

Amo 4:6 vašim i nestašicu *k*. u svim Mat 7:9 kamen, ako ga zamoli *k*. Mar 6:8 ni *k*. ni torbe, ni novaca u

Luk 7:33 on nije jeo *k*. i nije pio vina Luk 11:5 Prijatelju, uzajmi mi *k*. Iva 6:5 Odakle ćemo kupiti *k*. da ovi

Iva 6:32 dade vam Mojsije *k*. s neba Iva 6:51 Tko jede od ovoga *k*. živjet će Dje 2:42 u zajednici, u lomljenju *k*. i u

1Ko 10:17 svi smo dionici jednoga *k*. 1Ko 11:28 i onda od *k*. neka jede i od **KRUHOM**

Psl 132:15 siromahe njegove *k*. ću M. Iz 25:21 nahrani ga *k*. žedali, napoj M. Iz 30:8 većme hrani *k*. kojimiti daješ **KRUHOVA**

Izl 12:17 svetkovinu nekvasnih *k*. jer Izl 23:15 Blagdan nekvasnih *k*. Mat 14:17 ovdje samo pet *k*. i dvije ribe

Mat 14:19 tada uze pet *k*. i dvije ribe Mat 15:36 onih sedam *k*. i ribe, dade Mat 26:17 U prvi dan beskvasnih *k*.

Mar 6:52 kod umnoženja *k*. nego je Luk 9:13 Imamo samo pet *k*. i dvije Iva 6:13 košari komada od pet *k*. **KRUHOVE**

Izl 25:30 postavljaj preda me *k*. oblića P. Zk 16:3 Sedam dana jedi s njom *k*. Mat 12:4 u kuću Božju i pojeo *k*.

Mat 14:19 Nato prelomi *k*. i dade ih Iva 6:11 A Isus uze *k*. dade hvalu i **KRUHU**

P. Zk 8:3 da čovjek ne živi o samom *k*. Mat 4:4 Čovjek ne živi samo o *k*. nego 1Ko 5:8 nego u beskvasnom *k*. čistoće **KRUN-A-E-U**

Psl 84:11 Jer je Bog, Gospod, *k*. i štiti M. Iz 12:4 Vrijedna je žena *k*. mužu M. Iz 14:24 *k*. je mudrih bogatstvo

M. Iz 16:31 Sjeda je kosa časna *k*. M. Iz 27:24 i baštini li se *k*. kroz sve

Iza 62:3 biti sjajna *k*. u ruci Gospodnjoj
1So 2:19 je naša nada, ili radost, ili *k*.
Otk 12:3 glavama njegovim sedam *k*.
Otk 13:1 rogovima njezinim deset *k*.
Iza 23:8 na Tir, koji je razdavao *k*.
Otk 4:4 u bijele haljine, imahu *k*. zlatne
Otk 4:10 i metnuše *k*. svoje pred
Otk 19:12 na glavi njegovoj *k*. mnoge
Psl 21:3 metnuo si mu na glavu *k*. od
Otk 14:14 je na glavi svojoj *k*. zlatnu, i

KUCA

Jer 31:20 Zato za njega *k*. srce moje
Mat 7:8 tko traži, nalazi; tko *k*. otvara
Luk 11:10 nalazi; tko *k*. otvara mu se

KUCAJTE

Mat 7:7 tražite, i naći ćete; *k*. i otvorit će
Luk 11:9 tražite, i naći ćete; *k*. i otvorit
KUG-A-E-OM

Psl 106:29 svojim; tada u njih udari *k*.
Eze 7:15 Vani pjesni mač, unutra *k*.
Hos 13:14 Gdje je tvoja *k*. o smrti, gdje
Mat 24:7 Glad i *k*. i potres bit će
Psl 91:6 *k*. što ide pomraku, ni pomora

Jer 21:9 gine od mača, gladi ili *k*. Tko
Eze 7:15 toga će uništiti glad i dah *k*.
Eze 38:22 Sudit ću mu *k*. i krvlju
Otk 6:8 da ubija mačem i gladu i *k*.

KUKOLJ

Job 31:40 rodi trnje, mjesto ječma *k*.
Mat 13:26 uhvati se rod, pokaza se i *k*.
Mat 13:30 Skupite najprije *k*. i svežite

Mat 13:38 kraljevstva; *k*. su djeca zloga

KUL-A-U

Psl 61:3 Jer si ti utočište moje, tvrda *k*.
M.lz 18:10 ime je Gospodnje tvrda *k*.
Pst 11:4 da sazidamo sebi grad i *k*. s

Iza 5:2 Sagradio je u njemu *k*. iskopao
Mat 21:33 u njemu tjesak i sagrađi *k*.

KUPELJ-U

Iva 5:2 Otvorih vrata *k*. koja se zove
Iva 5:4 vrijeme u *k*. i zaljuljao vodu
Efe 5:26 Da je posveti, očistivši je *k*.

Tit 3:5 svojomu milosrđu spasi nas *k*.
KUPI-S-O-TI

Mat 13:44 sve imanje svoje i *k*. polje
Mar 15:46 Ovaj *k*. platno, skinu ga i
Luk 22:36 prodaš svoj plašt *k*. zato mač

Iva 13:29 *k*. što nam treba za blagdan
Mat 25:24 zanješ, gdje nijesi sijao, i *k*.
Otk 3:18 Svjetujem te, da *k*. u mene

Iza 43:24 Nijesi mi *k*. za novce mirodija
Luk 14:18 *k*. sam polje i moram poći da
Luk 9:13 i morali bismo poći i *k*. hrane

Iva 6:5 Odakle ćemo *k*. kruha, da ovi
Otk 13:17 nitko ne može ni *k*. ni prodati

KUSA-JTE-JU-LI

Mat 4:1 Duh u pustinju, da ga *k*. davao
1So 2:4 nego Bogu, koji *k*. srca naša

Jak 1:13 Ni jedan, kad se *k*. neka ne
1Pe 1:7 koje se *k*. ognjem, nađe na

Psl 34:8 *k*. i vidite, kako je dobar
1So 5:21 A sve *k*. što je dobro, zadržite
1Iv 4:1 nego *k*. duhove, jesu li od Boga

Mat 19:3 da ga *k*. Oni zapitaše: Je li
Mar 8:11 znak s neba, da ga *k*.
Psl 78:18 I *k*. su Boga u srcu svojemu

Dje 19:13 *k*. su i neki od Židova, koji su
1Ko 10:9 kao što su neki od njih *k*. i od

KUSAN-JE

Mar 1:13 u pustinji i bio je *k*. od sotone
Luk 4:2 ostade četrdeset dana i bi *k*.
Jak 1:13 ne kaže, da je od Boga *k*. jer

1Ko 10:13 *k*. nije došlo na vas osim
Jak 1:3 *k*. vaše vjere gradi strpljivost
1Pe 4:12 koja vas stiže za *k*. vaše, kao

KUSATE

Izl 17:2 svadate sa mnom: Zašto *k*.

Mat 22:18 Licemjeri, što me *k*.
Dje 15:10 Sad dakle što *k*. Boga, i
Rim 12:2 da *k*. što je volja Božja, što je

KUSNJ-E-U

LZk 26:16 s vama i staviti na vas *k*.
2Pe 2:9 pobožne izbaviti iz *k*. a bezbo-

Otk 3:10 ja ću tebe sačuvati od časa *k*.
Pst 22:1 stavi Bog Abrahama na *k*. i
Izl 16:4 Hoću da ga time stavim na *k*. i

Izl 20:20 da vas stavi na *k*. i da strah
Psl 17:3 staviš li me na *k*. nećeš naići

KVAS-AC-CA

Izl 12:15 Odmah prvi dan uklonite *k*. iz
Mat 13:33 je nebesko kao *k*. što gauze

Rim 11:16 Ako je *k*. svet, to je i tijesto
1Ko 5:7 Očistite stari *k*. da budete novo

Mat 16:6 i čuvajte se *k*. farizejskog i
Mat 16:12 da se čuvaju *k*. krušnoga
Luk 12:1 Čuvajte se *k*. farizejskoga, to

1Ko 5:6 Ne znate li, da malo *k*. ukiseli

- L -

LAĐE

Job 9:26 Otiskuju se kao brze *l*. kao
Psl 104:26 Tamo *l*. plove, Levijatan

M.lz 30:19 put *l*. posred mora, put čovj-
Iza 33:21 po njima se ne njihaju *l*. s

Jon 1:6 k njemu kapetan *l*. i upita ga
Dje 27:22 vas neće propasti osim *l*.
Jak 3:4 Gle, i *l*. iako su velike, i silni ih

Otk 18:19 svi, koji su imali *l*. na moru
LAĐIC-A-I-U

Mat 8:24 bura na moru, tako da se je *l*.
Mat 14:24 *l*. je već bila nasred mora

Mat 14:33 Koji su bili u *l*. baciše se pred
Iva 6:19 ide po moru i približuje se *k*. *l*.
Mat 9:1 On uđe u *l*, prijede i dođe u svoj

Iva 21:3 Izadoše i udoše u *l*. ali on u noć
LAKAT-A

Pst 6:16 korablji otvor a svjetlost i *l*.
Izl 25:17 dva i po lakta dugo i *l*. i po

Pst 6:15 dužina korablji, pedeset *l*.
Pst 6:15 češ ga napraviti: trista *l*. neka
Dan 3:1 visina bila šezdeset *l*. a širina

LAKŠE

M.lz 21:19 *l*. je stanovati u pustinji
Mat 10:15 Gomori u dan suda bit će *l*.
Mat 19:24 *l*. ide deva kroz iglene uši

Mar 2:9 Što je *l*. reći uzetomu
Mar 10:25 *l*. deva ide kroz iglene uši
Luk 16:17 Ali je *l*. da prođu nebo i

Luk 18:25 *l*. je deva proći kroz iglene uši,
LAKOM

1Ti 3:3 i krotak, ne svadljivac, ne *l*.
Tit 1:7 ne pijanica, ne svadljiv, ne *l*.
LAKOMAC

M.lz 28:22 *l*. ide pohlepno za bogat-
1Ko 5:11 koji se brat zove, bludnik, ili *l*.
Efe 5:5 ni jedan bludnik, ili nečist, ili *l*.

LAKOMOSTI

Iza 57:17 Zbog griješne *l*. njegove
Luk 12:15 i čuvajte se od svake *l*.

LAKOMSTVA

Rim 1:29 zloće, bludnosti, *l*. pakosti
1So 2:5 što znate, niti pod izlikom *l*.
LAKOMSTVO

Efe 5:3 bludnost i svaka nečistoća i *l*.
Kol 3:5 nečistoću, požudu, zlu želju i *l*.
1Ti 6:10 Jer je korijen sviju zala *l*.

LAKTA

Izl 25:17 od čistoga zlata, dva i po *l*.
Otk 21:17 na sto i četrdeset i četiri *l*. po

LAV

M.lz 31:22 sebi pokrivače, bijeli fini *l*. i
Luk 16:19 oblačio se u skerlet, u fini *l*.
LANCE

Psl 149:8 Da stave kraljeve njihove u *l*.

Dje 12:7 I spadoše mu *l*. s ruku
Otk 20:1 je imao ključ od bezdana i *l*.

LANENO

Eze 10:2 koji je bio obučen u *l*. platno
Mat 27:59 Josip uze tijelo, zavi ga u *l*.

LASKAVIM

Dan 11:32 Riječima *l*. privodi k otpadu
1Sq 2:5 govorili vama *l*. riječima, kao

LASCSEM

1Iv 1:10 sagriješili, gradimo ga *l*. i riječ
1Iv 5:10 ne vjeruje Bogu, učinio ga je *l*.

LASCIMA

Psl 40:4 koji ne drži s oholima i s *l*.
Psl 63:11 jer će se stisnuti usta *l*.
Otk 21:8 i idolopoklonicima i svima *l*.

LAV-a

Pst 49:9 Mlad je *l*. Juda Od plijena si se
Brj 24:9 Kao *l*. legne na počinak, i kao

Psl 10:9 Leži u potaji i vreba kao *l*. u
M.lz 22:13 Lijenčina govori: *l*. je vani
M.lz 28:1 osjeća sigurnim kao mlad *l*.
M.lz 28:15 *l*. koji riče, imedvjed gladan

Prp 9:4 bolje je živ pas, nego mrtav *l*.
Iza 11:6 tele, *l*. i ovca bit će zajedno

Iza 11:7 *l*. će jesti slamu kao goveče
Iza 65:25 i *l*. će jesti slamu kao goveče
Jer 4:7 Iz guštare svoje diže se *l*.

Jer 5:6 Zato ih bije *l*. šume, davi ih vuk
Hos 5:14 Jer sam ja kao *l*. Efraimu, kao
Amo 3:4 Riče li *l*. u šumi, a da nema

Amo 3:8 Kad rikne *l*. tko da se onda ne
1Pe 5:8 vaš, davao, kao *l*. ričući obilazi
Otk 5:5 Ne plaći, evo je pobijedio *l*. iz

Suc 14:18 od meda i što je jače od *l*.
M.lz 19:12 kraljeva kao rika *l*. a milost
M.lz 20:2 Prijetnja je kralja kao rika *l*.
Hos 11:10 On zove kao rikom *l*. Na

LAVICA

Pst 49:9 kao *l*. tko se njega usudi dražiti
Brj 24:9 lav legne na počinak, i kao *l*.

LAVIC

Hos 5:14 ja kao lav Efraimu, kao *l*. kući
Amo 3:4 Daje li glas u špilji *l*. prije nego

LAVOVA

2Sa 1:23 Brži su bili od orlova, jači od *l*.
Iza 35:9 Neće ondje biti *l*. niti će ljuta

Jer 50:17 Izrael je ovca potjerana, od *l*.
Otk 9:8 i zubi njihovih bijahu kao u *l*.
Otk 9:17 konja bile su kao glave *l*. i iz

LAVOVIMA

Psl 57:4 prebiva među ljutim *l*. među
Psl 91:13 Možeš stupati po *l*. izmijama
Dan 6:22 On je zatvorio čeljust *l*. Oni

LAZ

Psl 4:2 ljubite prijearu i mislite na *l*.
Psl 119:163 Mrzim i gadi mi se *l*. a

M.lz 4:24 Drži daleko od usta svojih *l*.
M.lz 19:5 govori *l*. ne izmakne sudu
Iza 9:15 i proroci, koji uče *l*. to su rep

Jer 5:31 Proroci prorokuju *l*. svećenici
Eze 13:9 praznu opsjenu i prorokuju *l*.
Hos 12:1 čini neprestano mnogo *l*. i

Mih 2:11 ide za prijearom i govori *l*.
Mih 6:12 govore samo *l*. i jezikim je pun
Iva 8:44 Kad govori *l*. od svojega

Rim 1:25 pretvoriše istinu Božju u *l*. i
Efe 4:25 Zato odbacite *l*. i govorite
1Iv 2:21 i jer nikakva *l*. ne dolazi od

1Iv 2:27 i istinito je, i nije *l*. i kao što vas
Otk 14:5 ustima ne nađese *l*. jer su bez
Otk 21:27 i koji čini, što je gad *l*. nego

Otk 22:15 i svaki, koji ljubi i čini *l*.
LAZAC-A

Job 34:6 Ja sam kao *l*. protiv pravice
Psl 116:11 svojoj: Svaki je čovjek *l*.
Iva 8:44 govori, jer je *l*. i otac laži

Rim 3:4 a čovjek svaki *I*, kao što je 1Iv 4:20 a mrzi na brata svojega, *I*, je Psl 43:1 od *I*, i zlikovaca izbavi me 1Ti 4:2 U licemjerju *I*, koji imaju biljeg **LAŽEM**

Rim 9:1 Istinu govorim u Kristu, ne *I*. 2Ko 11:31 na vijeke, zna da ne *I*. 1Ti 2:7 ne *I*, kao učitelj neznabožaca u **LAŽI-TE**

Job 35:13 Doista, Bog ne usliši *I*. Iva 8:44 jer je lažac i otac *I*. 2So 2:11 silu zablude, da vjeruju *I*. Kol 3:9 Ne *I*, jedan na drugoga, svucite Jak 3:14 ne hvalite se i ne *I*, na istinu **LAŽLJIVOST**

M.lz 8:7 mrska je usnama mojim *I*. M.lz 11:3 a nevjernie upropašćuje *I*. **LAŽN-A-E-IH-IM-O-U**

M.lz 11:1 *I*, su mjerila Gospodu mrska M.lz 13:5 *I*, riječ mrska je pravedniku Izl 23:7 Kloni se tužbe *I*, i ne skrivij smrt Jer 16:19 naši imali su za samo *I*, idole 2Ko 11:26 u pogiblima od *I*, braće Gal 2:4 A to zbog *I*, braće, koja se 1Ti 4:1 slušajući *I*, duhove i nauke zlih Psl 119:104 zato mrzim na svaki put *I*. M.lz 12:19 a *I*, jezik samo jedan čas M.lz 27:6 ali su *I*, cjelovi mrziteljjevi Mat 24:11 *I*, će proroci u velikom broju Mat 24:24 Jer će ustati *I*, Kristovi i lažni 1Ko 15:15 A nalazimo se i *I*, svjedoci 2Ko 11:13 Jer takvi ljudi *I*, su apostoli 1Iv 4:1 jer mnogi *I*, proroci iziđoše na Otk 19:20 uhvaćena zvijer, i s njom *I*. Otk 20:10, gdje je zvijer *I*, prorok; i bit Mat 7:15 Čuvajte se od *I*, proroka. Oni 2Pe 2:1 A bilo je i *I*, proroka u narodu M.lz 6:12 tko naokolo ide s *I*, govorom Luk 6:26 su isto tako činili *I*, prorocima 2So 29 svakom silom i znacima *I*, i Izl 20:16 Ne svjedoči *I*, protiv bližnjega Psl 24:4 svojoj na zlo i ne kune se *I*. Psl 101:4 je daleko od mene srce *I*. Iza 32:6 radi opakog govora *I*, protiv Mat 5:11 grde i progone izavama *I*, sve Mat 15:19 *I*, svjedočanstvo, hula na Mat 19:18 Ne kradi. Ne svjedoči *I*. Mar 10:19 Ne kradi. Ne svjedoči *I*. Rim 13:9 Ne svjedoči *I*. Ne želi 1Ti 6:20 i *I*, nazvanoga znanja M.lz 30:8 od mene licemjerstvo i riječ *I*. Hos 12:7 *I*, tezuju ima on u ruci kao **LEBDI**

Job 26:7 iznad ništa daje da *I*, zemlja Iva 1:32 s neba kao golub i *I*, nad njim **LEDA**

Psl 50:17 riječima mojim okrećeš *I*. M.lz 26:3 a batina ludacima na *I*. Iza 1:4 Izraelova, okrenuše mu *I*. Iza 9:4 štapove *I*, njegovih, palicu Iza 50:6 *I*, svoja podmetao sam onima Eze 10:12 tijelo njihovo, *I*, njihova, ruke **LEGIJA**

Mat 26:53 pomoć više od dvanaest *I*. Mar 5:9 Kako se zoveš *I*, mi je ime **LEGLO**

Iza 1:4 *I*, zlikovaca, djeco izrođena Mat 3:7 *I*, zmijino. Tko vas je uputio da Mat 12:34 Vi zmijino *I*, kako možete Mat 23:33 Zmije i *I*, gujino, kako ćete **LICEMJERI**

Mat 6:2 pred sobom, kao što čine *I*, u Mat 6:5 Kad se molite, ne činite kao *I*. Mat 6:16 ne budite lica mrka kao *I*. Oni Mat 22:18 i odgovori: *I*, što me kušate Mat 23:13 *I*, Vi zatvarate kraljevstvo Mat 23:23 *I*, Vi dajete desetinu od

Mat 23:27 *I*, Vi ste kao okrečeni grob- Mat 23:29 *I*, Vi gradite grobove proro- Luk 13:15 *I*, Ne odvezuje li svaki od vas **LICEMJERJA**

Mat 23:28 a iznutra ste puni *I*, i zloće Luk 12:1 kvasca farizejskoga, to jest *I*. **LICEMJERSTVO**

M.lz 30:8 Udalji od mene *I*, i riječ lažnu 1Pe 2:1 *I*, i zavist i svako klevetanje **LIJEČNIKA**

Jer 8:22 Nema li više ondje *I*, Zašto Mat 9:12 Ne trebaju zdravi *I*, nego **LIJEK**

Eze 47:12 za jelo i lišće njihovo za *I*. Otk 22:2 lišće od drvetu *I*, je narodima **LIJEP-A-I-O**

Još 7:21 Vidio sam među plijenom *I*. Psl 45:2 *I*, si ti, lijep između sinova Pst 29:17 a Rahela je bila *I*, stasa i lica M.lz 11:22 to je žena *I*, ali besramna PNP 1:15 Kako si *I*, prijateljice moja PNP 6:4 Zaručnik: *I*, si, draga moja PNP 6:10 sja kao zora, *I*, kao mjesec Iza 47:1 ne zovesh više nježna i *I*. PNP 7:1 Kako su *I*, koraci tvoji u pa- Jer 2:34 Na skutovima *I*, ti se krv Mat 23:27 Izvana izgledaju doduše *I*, a Psl 133:1 kako je *I*, i kako je ugodno Psl 147:1 Hvalite Gospoda, jer je *I*. PNP 1:10 Kako pristaje *I*, obrazima Mat 12:44 nađe je praznu, *I*, pometen- Mat 16:2 Uveče govorite: Bit će *I*. Rim 14:1 A slaboga u vjeri primajte *I*, a 2Ko 11:4 koje ne prihvatiste, *I*, pod- Jak 2:3 Ti sjedi ovdje *I*, a siromahu Jak 2:7 Ne psuju li oni *I*, ime, pokojemu **LISICE**

PNP 2:15 male *I*, što pustoše vinograd Mat 8:20 *I*, imaju svoje jame, ptice Luk 9:58 *I*, imaju svoje jame, ptice **LISCE**

Pst 3:7 Zato spletoše *I*, smokvino i Psl 1:3 kojemu *I*, ne vene; što on radi Iza 34:4 kao *I*, s vinove kože, kao što Iza 64:6 haljina, mi svi venemo kao *I*. Jer 8:13 smokve na drvetu, *I*, je uve- Eze 47:12 i kojima *I*, ne vene i plodovi Mat 21:19 ali nađe na njoj samo *I*. Otk 22:2 i *I*, od drvetu lijev je narodima **LJAGE**

Job 25:5 ni mjesec ne sja bez *I*, ni PNP 4:7 prijateljice moja, nema *I*, na 2Ko 7:1 očistimo se od svake *I*, tijela i Efe 5:27 crkvu, koja nema *I*, ni nabora **LJEVICA**

PNP 8:3 privine *I*, njegova pod glavu Mat 6:3 neka ti ne zna *I*, tvoja, što čini **LJUBAV**

2Sa 1:26 Viša mi je bila *I*, tvoja od 2Sa 2:6 neka Gospod iskaže i vama *I*. Psl 16:3 plemeniti; njima ide sva *I*, moja Psl 103:11 tolika je *I*, njegova prema Psl 109:4 Za *I*, moju zlobe mi; a ja se M.lz 7:18 uživat ćemo *I*, plivat ćemo u M.lz 10:12 a *I*, prikriva sve prijestupe M.lz 15:17 jelo od zelja, gdje je *I*, nego M.lz 17:9 pokriva prijestupe, traži *I*, tko M.lz 17:17 nosi *I*, prijatelj; a u nevolji M.lz 27:5 je javni ukor nego tajna *I*. Prp 9:9 Hoće li ga *I*, ili mrznja susresti PNP 2:4 njegov vije se nada mnom *I*. PNP 8:6 Jest, *I*, je jaka kao smrt. Ljubo- Iza 54:10 *I*, moja neće se odmaknuti Jer 2:2 Naplatio sam ti mladu *I*, tvoju Jer 32:41 svoju nanjimai *I*, imiskazivat Hos 12:6 Čini *I*, i pravicu. Uzdaš se

Mih 6:8 da činiš što je pravo, da vršiš *I*. Sef 3:17 On obnavlja *I*, svoju. On kliče Zah 7:9 iskazujte jedan drugome *I*, i Mat 24:12 *I*, će ohladnjeti kod mnogih Luk 7:47 jer je pokazala mnogu *I*. A Iva 13:1 svijetu, izrazi svoju *I*, do kraja Rim 5:5 jer se *I*, Božja izli u srca naša Rim 5:8 Bog pokazuje svoju *I*, k nama Rim 12:9 *I*, neka je bez pretvaranja Rim 13:10 *I*, ne čini zla bližnjemu. 1Ko 8:1 Znanje nadima, a *I*, izgrađuje 1Ko 13:4 *I*, dugo trpi, dobrostiva je 1Ko 13:8 *I*, nikad ne prestaje, a 1Ko 13:13 ali je najveća među njima *I*. 2Ko 2:4 nego da biste upoznali *I*, koju 2Ko 5:14 Jer *I*, Kristova nagoni nas Gal 5:22 A plod je Duha: *I*, radost, mir Efe 3:19 I poznati *I*, Kristovu, koja Flp 2:2 imajući istu *I*, jednodušni i Kol 3:14 A povrh svega toga imajte *I*. 1Ti 1:5 A svrha je zapovijedi *I*, iz čista 2Ti 3:10 dugotrpnost, *I*, strpljivost Heb 6:10 zaboravi djelo vaše *I*, koju Heb 13:1 *I*, bratinska neka ostane 1Pe 1:22 za bratsku *I*, bez pretvaranja 1Pe 4:8 imajte neprestanu *I*, među 2Pe 1:7 A u pobožnosti *I*, bratsku, a u 1Iv 2:5 u njemu je zaista *I*, Božja 1Iv 3:1 kakvu nam je *I*, dao Otac 1Iv 3:16 Po tom spoznasmo *I*, Božju 1Iv 4:7 ljubimo jedan drugoga, jer je *I*. 1Iv 4:12 Bog ostaje u nama, i *I*, je 1Iv 4:17 *I*, Božja u nas usavršuje, da 1Iv 5:3 ovo *I*, Božja, da zapovijedi 3Iv 1:6 posvjedočiše tvoju *I*, pred Otk 2:4 što si *I*, svoju prvu ostavio **LJUBAVI**

2Sa 1:26 bila ljubav tvoja od *I*, ženske M.lz 20:6 čine veliku viku svojom *I*, ali PNP 2:5 jer sam bolna od *I*. PNP 3:5 nemojte smetati *I*, dok njoj PNP 8:3 pod glavu moju, u *I*, me ogri- PNP 8:6 Ljubomornost *I*, tvrda je kao Iza 63:9 U svojoj *I*, i milosti on ih je Hos 10:12 u pravednosti, žanijte u *I*. Luk 7:47 taj ima također samo malo *I*. Iva 15:9 ljubio vas. Ostanite u *I*, mojoj Iva 15:13 Od ove *I*, nitko veće nema Rim 8:35 Tko će nas rastaviti od *I*. Rim 8:39 ne može nas rastaviti od *I*. Rim 12:10 Bratskom *I*, ljubite jedan Rim 14:15 već ne postupaš po *I*. Ne 1Ko 4:21 šibom, ili s *I*, iduhom blagosti 1Ko 13:1 govorim, a *I*, nemam, onda 2Ko 6:6 u dobroti, u Duhu Svetom, u *I*. 2Ko 13:11 živite u miru, i Bog *I*, imirabit Gal 5:6 nego vjera, koja radi po *I*. Efe 1:5 U *I*, nas je predodredio po Isusu Efe 2:4 bogat u milosrđu, zbog velike *I*. Efe 3:17 da budete u *I*, ukorijenjeni i Efe 4:2 podnoseći jedan drugoga u *I*. Efe 4:15 Nego držeći se istine u *I*, da u Efe 5:21 živite u *I*, kao što je i Krist ljubio Flp 1:16 Ovi iz *I*, znajući, da sam Flp 2:1 ako koja utjeha *I*, ako koje Kol 1:13 premjesti u kraljevstvo Sina *I*. Kol 2:2 da sjedinjeni u *I*, dodu do svega 1So 1:3 vašega djela vjere i truda, i *I*. 1So 5:8 i obučeni u oklop vjere i *I*, i s 1So 5:13 Daih osobito cijenite u *I*, zbog 2So 2:10 koji propadaju, jer *I*, istine ne 1Ti 2:15 ako ostane u vjeri, *I*, u svetosti 1Ti 4:12 u vladanju, u *I*, u vjeri, u čistoći 1Ti 6:11 pobožnosti, vjerom, *I*, strpljiv- 2Ti 1:7 nego jakosti i *I*, i razboritosti 2Ti 1:13 drži u vjeri i *I*, koja je u Kristu 2Ti 4:10 ostavi iz *I*, k sadašnjemu

Tit 2:2 zdravi u vjeri, u *I.* u strpljivosti
 Heb 10:24 na drugoga u poticanju *K.I.*
 2Pe 1:7 a u *I.* bratskoj ljubav Božju
 1Iv 2:15 Ako tko ljubi svijet, nema *I.*
 1Iv 4:18 U *I.* nema straha, nego
 Jud 1:12 što onečišćuju vaše gozbe *I.*
 Jud 1:21 Držite sami sebe u *I.* Božjoj *I.*

LJUBAVLJU

Psl 32:10 u Gospoda, toga on okružuje *I.*
 Psl 103:8 milostiv, strpljiv i bogat *I.*
 1Ko 14:1 Težite za *I.* Revnujte za
 Gal 5:13 nego *I.* služite jedan drugome
 Flp 1:8 vama najnežnijom *I.* Krista

LJUBE

Iz 20:6 iskazuje tisućama, koji me *I.* i
 P.Zk 7:9 koljeno onima, koji ga *I.* i drže
 Psl 122:6 spasenje onima, koji te *I.*
 Psl 145:20 Gospod sve, koji ga *I.* a
 M.Iz 8:21 Onima, koji me *I.* dajem
 M.Iz 8:36 svi koji mrze mene, *I.* smrt.
 Iza 1:23 Oni svi *I.* mito i lete za novcima
 Dan 9:4 koji te *I.* i drže zapovijedi tvoje
 Mat 5:46 ljubite samo one koji vas *I.*
 Luk 6:32 ljubite samo one, koji vas *I.*
 Rim 8:28 da onima, koji *I.* Boga, sve
 1Ko 2:9 pripravo Bog onima, koji ga *I.*
 Tit 2:4 mlade žene, neka *I.* svoje muže-
 Jak 1:12 obećao onima, koji ga *I.*
 Jak 2:5 obeća onima, koji njega *I.*

LJUBEZNO

Iza 40:2 Govorite Jerusalemu *I.* javlj-
 Mar 10:21 Tada ga pogleda Isus *I.* i
 Flp 2:1 ako što *I.* i milosrdno srce
 Flp 4:8 što je *I.* što je slavno, što je god

LJUBI

L.Zk 19:18 nego *I.* bližnjega svojega
 P.Zk 6:5 *I.* Gospoda, Boga svojega
 P.Zk 10:18 *I.* stranca i daje mu hranu
 P.Zk 23:5 jer te *I.* Gospod, Bog tvoj
 P.Zk 30:20 *I.* Gospoda, Boga svojega
 1Kr 10:9 jer Gospod *I.* Izraela uvijek
 Psl 11:7 Gospod pravedan; pravdu *I.*
 Psl 33:5 On *I.* pravdu i pravo; dobrote
 Psl 34:12 Tko je taj čovjek, koji *I.* život
 Psl 146:8 Gospod *I.* pravednike
 M.Iz 12:1 Tko *I.* opomenu, ljubiznanje
 M.Iz 13:24 tko ga *I.* kara ga za vremena
 M.Iz 13:24 Tko šteti prut, ne *I.* sina
 M.Iz 17:19 Tko ljubi svadu, *I.* grijeh; tko
 M.Iz 20:13 Ne *I.* sna, da ne osiromašiš
 Prp 3:8 Vrijeme kad se *I.* i vrijeme kad
 Mat 5:43 da je bilo rečeno: *I.* bližnjega
 Mat 10:37 Tko *I.* oca ili mater više nego
 Mat 19:19 Poštuj oca i majku, i *I.*
 Mat 22:37 *I.* Gospodina, Boga svojega
 Luk 7:5 Jer *I.* narod naš i sagrađio nam
 Iva 3:35 Otac *I.* Sina i dao mu je sve u
 Iva 5:20 Jer Otac *I.* Sina i sve mu
 Iva 10:17 Zato me *I.* Otac, jer ja život
 Iva 12:25 Tko *I.* život svoj, izgubi će ga
 Iva 14:21 A tko *I.* mene, njega će ljubiti
 Rim 13:9 *I.* bližnjega svojega kao
 1Ko 16:22 Ako tko ne *I.* Gospodina
 2Ko 9:7 jer Bog *I.* vesela darovatelja
 Gal 5:14 *I.* bližnjega svojega kao
 Efe 5:28 Tko *I.* svoju ženu, sebe
 Efe 5:33 Ali i vi svaki pojedini neka *I.*
 Heb 12:6 Jer koga *I.* Gospodin, onoga
 Jak 2:8 *A.I.* bližnjega svojega kao
 Jak 4:5 Ljubomorno *I.* duh, koji u nama
 1Pe 3:10 Jer tko *I.* život i hoće da vidi
 1Iv 2:10 Tko *I.* brata svojega, u svijetu
 1Iv 2:15 Ako tko *I.* svijet, nema ljubavi
 1Iv 3:14 tko ne *I.* ostaje u smrti
 1Iv 4:7 svaki, koji *I.* od Boga je rođen
 1Iv 4:8 Koji ne *I.* ne poznaje Boga, jer
 1Iv 4:20 lažac je; jer tko ne *I.* brata

1Iv 4:21 Tko ljubi Boga, neka *I.* i brata
 1Iv 5:1 i svaki, koji *I.* onoga, koji je rodio
 Otk 22:15 i svaki, koji *I.* i čini laž

LJUBIS

P.Zk 10:12 njegovim, da ga *I.* i služiš
 Mal 1:2 Kako nas to *I.* Nije li Ezav brat
 Iva 11:3 Gospodine, eva, koga *I.*
 Iva 21:15 Simone Jonin, *I.* li me više

LJUBILI

P.Zk 11:13 i budete *I.* Gospoda, Boga
 P.Zk 11:22 nas, i budete *I.* Gospoda
 Iva 14:28 Kad biste me *I.* onda biste se
 2Ti 4:8 nego i svima, koji su *I.* dolazak
 1Iv 4:10 ne da smo mi *I.* Boga, nego da

LJUBIM

Psl 18:1 *I.* te, Gospode, jakosti moja
 Psl 119:47 propisima tvojim, ja ih *I.*
 Iza 42:1 Evo sluga moj, kojega *I.*
 Iza 61:8 Jer ja, Gospod, *I.* pravicu
 Jer 2:26 Ne! Ja *I.* tude idole, trčim za
 Mal 1:2 *I.* vas, veli Gospod. A vi pitate
 Iva 14:31 Nego da spozna svijet, da *I.*
 Iva 21:15 Gospodine, ti znaš, da te *I.*
 2Ko 12:15 Kad vas *I.* tako žarko, zar
 1Iv 4:20 Ako tko kaže: *I.* Boga, a mrzi
 Otk 3:9 i da poznadu, da te ja *I.*

LJUBIMAC

Dan 9:23 ti to navijestim; jer si *I.* Božji
 Mat 12:18 *I.* moj, na kojem se veseli

LJUBIMCI-MA

Iza 44:9 Tvorci idola svi su ništa, *I.*
 Rim 11:28 a po izboru *I.* zbog otaca
 Psl 127:2 *I.* svojim daje ga on u snu
 Rim 1:7 *I.* Božjim, pozvanima svetima

LJUBIMO

1Iv 3:14 prešli iz smrti u život, jer *I.*
 1Iv 3:18 ne *I.* riječu ni jezikom, nego
 1Iv 3:23 Krista i da *I.* jedan drugoga
 1Iv 4:7 *I.* jedan drugoga, jer je ljubav od
 1Iv 4:12 Ako *I.* jedan drugoga, Bog
 1Iv 4:19 *I.* Boga, jer nas je on najprije

LJUBIO

1Sa 1:5 bi dao duplo više, jer je više *I.*
 Psl 45:7 *I.* si pravicu i mrzio na opaćinu
 Mal 1:2 Gospod. Ali sam *I.* Jakova
 Iva 3:16 Jer je Bog tako *I.* svijet, da je
 Iva 11:36 Židovi Vidite, kako ga *I.*
 Iva 13:1 Tada on, koji je *I.* svoje, što su
 Iva 13:23 kojega je Isus *I.* počivao je
 Iva 13:34 Kao što sam ja *I.* vas, tako i
 Iva 15:9 Kao što je Otac *I.* mene, tako
 Iva 15:12 kao što sam ja *I.* vas
 Iva 15:19 svijet bi svoje *I.* a kako nijeste
 Iva 17:23 da si me ti poslao i da si ih *I.*
 Iva 19:26 majku i učenika, koga je *I.*
 Iva 20:2 koga je *I.* Isus, i reče im: Uzeše
 Iva 21:7 Tada učenik onaj, koga je *I.*
 Iva 21:20 koga je Isus *I.* koji se je i na
 Rim 8:37 zbog onoga, koji nas je *I.*
 Rim 9:13 Jakova sam *I.* a Ezava
 Gal 2:20 koji me je *I.* i predao samoga
 Efe 2:4 ljubavi svoje, kojom nas je *I.*
 Efe 5:2 u ljubavi kao što je i Krist *I.* nas
 Efe 5:25 kao što je i Krist *I.* crkvu i sebe
 2So 2:16 Bog Otac naš, koji nas je *I.* i
 Heb 1:9 *I.* si pravdu, i mrzio si bezak-
 1Iv 4:10 nego da je on *I.* nas i poslao
 1Iv 4:11 ako nas je Bog tako *I.* i mi
 1Iv 4:19 Boga, jer nas je on najprije *I.*
 Otk 1:5 Njemu, koji nas je *I.* i otkupio

LJUBITE

Psl 4:2 *I.* prijevaru i mislite na laž
 Psl 31:23 *I.* Gospoda, svi pobožni
 Psl 97:10 Koji *I.* Gospoda, mrzite na
 Zah 8:17 Ne *I.* krive zakletve, jernasve
 Mat 5:44 *I.* neprijatelje svoje i molite se
 Mat 5:46 Jer ako *I.* samo one, koji vas

Luk 6:32 Ako *I.* samo one, koji vas
 Luk 6:35 Nego *I.* neprijatelje svoje,
 Iva 13:34 *I.* jedan drugoga, kao što s
 Iva 14:15 Ako me *I.* držite zapovijedi
 Iva 15:12 zapovijed moja: *I.* se među
 Rim 12:10 Bratskom ljubavi *I.* jedan
 Efe 5:25 Muževi, *I.* svoje žene, kao što
 Kol 3:19 Muževi, *I.* žene svoje i ne
 1Pe 1:8 a da ga ne vidjeste, *I.* u kojega
 1Pe 1:22 od čista srca *I.* svesrdno
 1Pe 2:17 Sve poštuju, braću *I.* Boga
 1Iv 2:15 Ne *I.* svijeta, ni što je u svijetu

LJUBITI

M.Iz 9:8 Karaj mudroga, on će te *I.*
 Hos 14:4 iscijelit ću ih i srdačno ih *I.*
 Mat 6:24 jednoga mrziti i drugoga *I.* ili
 Mar 12:33 Njega *I.* svim srcem, svom
 Luk 7:42 Koji će ga sad od njih više *I.*
 Luk 16:13 jednoga mrziti, a drugoga *I.*
 Iva 14:21 A tko ljubi mene, njega će *I.*
 Iva 14:21 A tko ljubi mene, njega će *I.*
 2Ko 12:15 zar ćete vi mene manje *I.*
 Efe 5:28 dužni i muževi *I.* svoje žene
 1Iv 4:11 i mi moramo *I.* jedan drugoga
 1Iv 4:20 može *I.* Boga, kojega ne vidi

LJUBLJENA

1Ko 15:58 braćo moja *I.* budite stalni i
 Flp 4:1 braćo moja *I.* i poželjena
 2So 2:13 Bogu za vas, braćo *I.* od
 Jak 1:19 Znate, *I.* braćo moja: Neka
 Jak 2:5 *I.* braćo moja. Ne izabra li Bog

LJUBLJENI

Jer 31:20 Nije li Efraim sin moj *I.* moje
 Mat 3:17 Sin moj *I.* koji se dopada
 Luk 3:22 Ti si moj *I.* Sin, koji mi se je
 Rim 12:19 Ne osvećujući se sami, *I.*
 1Ko 4:17 Timoteja, koji mi je sin *I.* i
 2Ko 7:1 *I.* očistimo se od svake ljađe
 2Ko 12:19 A sve je, *I.* za vaš napredak
 Flp 4:1 tako stojte u Gospodinu, *I.*
 Kol 3:12 sveti i *I.* u srdačno milosrđe
 Kol 4:14 vas Luka, liječnik, *I.* i Dema
 1Ti 6:2 neka služe jer su vjernici *I.* koji
 Heb 6:9 *I.* nadamo se boljemu i što je
 1Pe 2:11 *I.* opominjem vas kao
 1Pe 4:12 *I.* ne čudite se vatri, koja vas
 2Pe 1:17 Ovo je Sin moj *I.* koji je po
 2Pe 3:8 *I.* da vam ne bude nepoznato
 2Pe 3:14 *I.* čekajući ovo staranje
 2Pe 3:15 vam je i *I.* naš brat Pavao po
 2Pe 3:17 Vi dakle, *I.* znajući naprijed
 1Iv 2:7 *I.* ne pišem vam nove zapov-
 1Iv 3:2 *I.* sad smo djeca Božja, i još se
 1Iv 3:21 *I.* ako nas srce ne kori, imamo
 1Iv 4:1 *I.* ne vjerujte svakome duhu,
 1Iv 4:7 *I.* ljubimo jedan drugoga, jer je
 1Iv 4:11 ako nas je Bog tako ljubio, i
 3Iv 1:2 *I.* želim, da ti u svemu bude
 Jud 1:1 pozvanima, koji su *I.* u Bogu
 Jud 1:3 *I.* Kako mi je veoma na srcu, da
 Jud 1:20 *I.* nazidujete se svojom
 Otk 20:9 opkoliše tabor svetih i grad *I.*

LJUBLJENOME

Efe 1:6 kojom nas je obdario u *I.* Sinu
 2Ti 1:2 Timoteju, *I.* sinu: Milost

LJUBOMOR

M.Iz 6:34 Jer je *I.* žestok u muža
 Rim 10:19 Ja ću izazvati vaš *I.* protiv
 Gal 5:20 svađe, *I.* srdžbe, spletke

LJULJA

Iza 24:20 Kao pijan čovjek *I.* se zemlja
 Mat 11:7 vidite zar trsku, koju *I.* vjetar
 Efe 4:14 mala djeca, koju *I.* i zanosi

LJUT-ICA-O-U

M.Iz 17:11 se *I.* glasnik šalje na njega
 M.Iz 25:15 Strpljivošću dade se *I.*
 Psl 58:4 kao otrov zmiji, kao gluha *I.*

M.lz 23:32 zmiija i uštrca otrov kao *I*.
Iza 14:29 zmiije proizlazi guja *I*. a plod
Iza 59:5 li se jedno, izleže se guja *I*.
PNP 1:6 *I*. me okupiše sinovi matere
Iza 14:6 je *I*. udarao narode udarcima
Iza 51:17 njegova, čašu si *I*. iskapio
Iza 51:22 Evo uzimam iz ruke čašu *I*.

LOS-A-E

Eze 6:6 i *I*. će se djela vaša uništiti
Hab 3:17 Ljetina je masline *I*. Njiva ne
Efe 4:29 Nikakva *I*. riječ neka ne izlazi
M.lz 20:14 *I*. loše, veli kupac; a kad
Mal 1:14 ipak žrtvuje samo *I*. jer sam
1Ko 14:35 *I*. ženi da govori na sastanku

LOMI-MO

Job 38:11 ovdje se *I*. prkos tvojim
Psl 29:5 Gospod *I*. cedre, cedre liba-
Iza 66:3 ovce, a ujedno psu *I*. zatiljak
Dje 20:7 kad se skupismo da *I*. kruh
1Ko 10:16 Kruh, koji *I*. nije li zajedniš-

LONGARSKI

Psl 2:9 razbit ćeš ih kao sud *I*.
Otk 2:27 i razbit će se kao sudovi *I*. kao

LONGARU

Iza 29:16 zar da lonac govori *I*. On me
Iza 45:9 Smije li glina reći *I*. svojemu
Jer 18:4 drugi sud, kako je *I*. bio po volji

LOZ-A-E-I-U

Hos 14:7 i cvjetat će kao vinova *I*.
Iva 15:4 Kao što *I*. ne može roda roditi
Psl 40:12 tumači ovako: tri *I*. trisu dana
PNP 2:12 došlo je vrijeme rezanja *I*.
PNP 2:13 slatko miriše cvijet vinove *I*.
Iza 18:5 režu se *I*. noževima i odstran-
Iva 15:5 Ja sam čokot, vi *I*. Tko ostaje
Jer 8:13 nema grozda na *I*. ni smokve
Hab 3:17 Nema roda na *I*. vinovoj
Iza 5:2 i zasadio u njemu *I*. plemenitu
Jer 2:21 te posadio kao *I*. plemenitu
Iva 15:2 Svaku *I*. nameni, koja ne rađa

LUDE-E-IH

M.lz 10:1 a *I*. je sin žalost materij svojij
M.lz 14:15 *I*. vjeruje svakoj riječi, a
M.lz 15:20 čovjek *I*. prezire mater
M.lz 17:25 *I*. sin briga je ocu svojemu
Prp 7:17 previše bezbožan i ne budi *I*.
1Ko 3:18 neka bude *I*. da bude mudar
2Ko 11:23 Kristove, da rekne kao *I*.
Psl 2:1 bune narodi pucikuju *I*. osnove
Mat 25:2 Pet od njih bile su *I*. pet
1Ko 4:10 Mismo *I*. zbog Krista, a vi ste
1Ti 6:9 zamku, i u mnoge *I*. i škodljive
P.Zk 32:6 vraćate Gospodu, narode *I*.
Job 18:3 zašto smo *I*. u vašim očima
M.lz 19:25 Udari li se podsmjehač, *I*. će
M.lz 22:3 *I*. idu dalje i imaju štetu
Tit 3:3 Jer i mi smo bili negda *I*.
Jak 2:20 *I*. da je vjera bez djela mrtva
Prp 7:4 a srce *I*. u kući veselja
1Ti 4:7 A *I*. i bapskih gatalica kloni se
2Ti 2:23 A *I*. i praznih zapitkivanja kloni
Tit 3:9 A *I*. zapitkivanja i rodoslovlja, i

LUDO-ŠĆU-GA-ST-STI

M.lz 19:1 koji govori naopako i *I*.
Iza 44:20 ništeto, toga je zavelo *I*.
1Ko 1:27 Nego što je *I*. pred svijetom
M.lz 13:16 a ludak se diči svojom *I*.
M.lz 14:29 jedljiv počinu ludost za *I*.
1Ko 1:20 Bog mudrost ovoga svijeta *I*.
M.lz 10:13 a batina pripada ledima *I*.
M.lz 10:14 a usta su *I*. blizu pogibli
M.lz 9:6 Ostavite *I*. da živite. Podite
M.lz 12:23 a srce ludaka izvikuje *I*.
M.lz 14:1 *I*. jeraskopa vlastitim rukama
M.lz 14:24 a *I*. ludaka ostaje ludost
M.lz 14:29 čovjek jedljiv počinu *I*. da
M.lz 22:15 *I*. hvata korijen u srcu dje-

1Ko 1:18 Jer je riječ o križu *I*. onima
1Ko 1:23 a neznabošcima *I*.
1Ko 1:25 je *I*. Božja mudrija od ljudi
1Ko 2:14 jer mu je *I*. i ne može da
1Ko 3:19 mudrost ovoga svijeta *I*. pred
M.lz 14:18 Ludaci ostaju u *I*. svojoj, a
M.lz 17:12 nego ludak u svojoj *I*.
M.lz 26:4 Ne odgovaraj ludaku po *I*.
Jer 5:21 Čuj, narode pun *I*. nerazuma
Dje 26:24 su te knjige dovele do *I*.

LUBACI-MA

Psl 14:1 *I*. misle u sebi: Nema Boga
Jer 5:21 Čuj, narode pun *I*. nerazuma
Dje 26:24 su te knjige dovele do *I*.

LUBAK-A-U

M.lz 11:29 *I*. će služiti mudromu
M.lz 12:1 tko mrzi na ukor, *I*. je
M.lz 12:16 *I*. pokaže gnjev svoj na
M.lz 13:16 a *I*. se diči svojom ludošću
M.lz 17:12 nego *I*. u svojoj ludosti
M.lz 17:28 i *I*. kad šuti, može vrijediti
M.lz 20:3 svađe; a svaki je *I*. svadljiv
M.lz 28:26 na svoj vlastiti razum, *I*. je
Prp 2:14 Mudri ima oči u glavi, a *I*. ide
Jer 17:11 svršetku svojemu stoji kao *I*.

Hos 9:7 Izraela, upamti to Prorok je *I*.
M.lz 12:23 a srce *I*. izvikuje ludost
M.lz 14:8 a stranputica je ludost *I*.
M.lz 14:24 a ludost *I*. ostaje ludost
M.lz 17:10 negoli što udaraca na *I*.
M.lz 26:9 je riječ mudrosti u ustima *I*.
Prp 2:16 malo od mudraca kao od *I*.
M.lz 10:23 *I*. je veselje počinuti sramotu
M.lz 12:15 *I*. se čini pravi put njegov, a
M.lz 24:7 Previsoka je *I*. mudrost; zato
M.lz 26:1 tako malo pristaje čast *I*.
M.lz 26:4 Ne odgovaraj *I*. po ludosti

LUKAVO

Jer 17:9 *I*. je srce, više nego sve, i
Dje 7:19 Ovaj *I*. postupao s narodom
LUKAVSTV-A-O-OM-U
Iva 1:47 Izraela, u kojem nema *I*.
Dje 13:10 O puni svakoga *I*. i svake
Rim 1:29 zavisti, ubojstva, svađe, *I*.
Mat 22:18 Isus prozre *I*. njihovo i
1Pe 2:1 zlobu i svako *I*. licemjstvo i
Dan 8:25 *I*. njegovim napredovat će
2Ko 11:3 kao što zmiija Evu prevari *I*.
Job 5:13 Mudre hvata u njihovu *I*.
1Ko 3:19 hvata mudre u njihovu *I*.
2Ko 4:2 ne živimo u *I*. niti iskrivljujemo
Efe 4:14 po *I*. da zavede u zabludu

- M -

MAČ

Još 5:13 koji je držao goli *m*. u ruci
Ezr 9:7 kraljevima zemaljskim pod *m*.
Psl 37:15 *m*. njihov prodiere im u vlas-
Psl 57:4 kojima je jezik *m*. oštar
Psl 76:3 strijele luku, štit, *m*. i ratnu
M.lz 5:4 oštra kao *m*. dvorezac
Iza 1:20 prkosite, prožderat će vas *m*.
Iza 2:4 za srpove. Više ne diže *m*.
Iza 34:5 Kad se je opojio na nebu *m*.
Iza 49:2 usta moja da su kao oštar *m*.
Iza 51:19 Pustoš i rasap, glad i *m*.
Iza 65:12 Vas određujem za *m*. Vi ćete
Jer 24:10 Poslat ću na njih *m*. glad i
Jer 48:2 biti uništen. Za tobom ide *m*.
Tuž 1:20 Vani bjesni *m*. a unutra smrt
Eze 7:15 Vani bjesni *m*. unutra kuga i
Eze 21:9 *m*. je naoštren i također
Mat 10:34 da donesem mir, nego *m*.
Mat 26:52 Zadjeni *m*. svoj u korice

Luk 2:35 će dušu tvoju probosti *m*.
Luk 22:36 svoj plašt i kupi za to *m*.
Rim 8:35 ili golotinja ili pogibao ili *m*.
Efe 6:17 kacigu spasenja uzmite, i *m*.
Otk 1:16 i iz usta njegovih izlazio *m*.
Otk 19:15 i iz usta njegovih izlazi *m*.

MACA

Pst 27:40 Od *m*. svojega živjet ćeš i
Jer 21:9 u tom gradu, gine od *m*. gladi
Tuž 4:9 Sretniji je tko je pao od *m*.
Eze 7:15 Tko je na polju, past će od *m*.
Mat 26:52 mašaju za mač, ginu od *m*.
Luk 21:24 Jedni će pasti od oštrice *m*.
Luk 22:38 evo, ovdje dva *m*. A on im
Rim 13:4 jer uzalud ne nosi *m*. jer je
Heb 11:34 utekoše od oštrica *m*.

MACEM

Pst 3:24 vrta edenskog kerubine s *m*.
Brj 22:23 gdje stoji na putu s golim *m*.
1Sa 17:45 Ti deš names *m*. skopljem
1Kr 19:10 i proroke tvoje pobije *m*.
Iza 66:16 Jer Gospod sudi ognjem *m*.
Jer 25:16 i smušeni postanu pred *m*.
Dan 11:33 donekle duboko satri *m*. i
Amo 9:1 *m*. ću pobiti, što ostanu živi
Otk 6:8 da ubija *m*. i gladu i kugom i
Otk 13:10 ako tko mačem ubije, valja

MAL-A-E-EN

Dje 19:11 I Bog je činio ne *m*. čudesa
Efe 4:14 Da ne budemo više *m*. djeca
Jak 3:5 Gle, *m*. vatra, i koliko šumu
PNP 2:15 Pohvatajte nam lisice, *m*.
Otk 20:12 I vidjev mrtvace velike i *m*.
Iza 11:6 *m*. dječak može ih voditi
Sef 3:12 ponizan i *m*. što će tražiti
Jak 3:5 A tako je jezik *m*. ud, a ipak čini

MALENIH

Zah 13:7 okrenuti ruku svoju protiv *m*.
Mat 10:42 Tko jednome od ovih *m*.
Mat 18:6 zavede jednoga od ovih *m*.
Mat 18:14 se izgubi jedan od ovih *m*.
Mar 9:42 navede jednoga od ovih *m*.

MALENIMA

M.lz 16:19 Bolje je biti ponizan s *m*.
Iza 11:4 u pravednosti sudi on *m*. po
Mat 11:25 i razumnih, a objavio *m*.
Luk 10:21 i razumnih, a objavio *m*.

MALI-H-M

Dan 7:8 izraste najednom drugi *m*. rog
Otk 19:5 i koji ga se bojite, *m*. i veliki
Zah 4:10 Jertko je god prezreo dan *m*.
Otk 19:18 i robova, i od *m*. i velikih
Oba 1:2 Gle, učinit ću te *m*. među
Mat 25:21 Nad *m*. si bio vjeran, zato
Mat 25:23 Tada mu reče gospodar
Jak 3:4 okreću se *m*. kormilom, kam-
Otk 13:16 i učini, da se svima, *m*. i

MALOGA

P.Zk 1:17 Saslušajte i *m*. ivelikoga. Ne
Heb 8:11 mesivipoznati od *m*. dovelikog

MALOVJERNI

Mat 6:30 koliko će više vas, *m*.
Mat 14:31 mu: *m*. zašto si posumnjao
Luk 12:28 koliko će više vas, *m*.

MANE

Psl 92:15 on je branik moj bez *m*.
Flp 2:15 djeca Božja bez *m*. usred roda
Kol 1:22 svete i bez *m*. i krivnje
Otk 2:17 dat ću mu od *m*. skrivene
Otk 14:5 jersu bez *m*. pred prijestoljem

MANJE

Pst 1:16 da vlada danom, i *m*. da vlada
Izl 30:15 a siromah ne *m*. od pola
P.Zk 21:17 prvorodenca *m*. ljubljene
Ezr 9:13 Boženaš, kaznio *m*. nego što
M.lz 19:10 još *m*. slugi, da vlada
Dan 2:39 drugo kraljevstvo, *m*. od

Mat 13:57 Prorok ne vrijedi nigdje *m*.
Luk 7:47 A kojemu se oprašta *m*. taj
2Ko 11:24 četrdeset *m*. jedan udarac
2Ko 12:15 zar ćete vi mene *m*. ljubiti
1Ti 6:2 neka ih ne cijene *m*. što su
MANJI

2Ko 11:5 nijesam *m*. od prevelikih ap-
2Ko 12:11 *m*. od prevelikih apostola
2Ko 12:13 u čemu ste *m*. od ostalih
MAN-OM-U

P.Zk 8:3 Ali te je onda hranio *m*. koju
Heb 9:4 je bila zlatna posuda *m*. i štap
Izl 16:35 Sinovi Izraelovi jeli su *m*.
P.Zk 17:1 ima na sebi bilo kakvu *m*. ili
Iva 6:31 Očevi su naši jeli *m*. u pustinji
Iva 6:58 očevi jedoše *m*. i pomriješ
MASLINE

Amo 4:9 smokve i *m*. vaše izjeli su
Hab 3:17 Ljetina je *m*. loša. Njiva ne
Rim 11:24 divlje *m*. i pricijepio se na
Jak 3:12 *m*. rađati ili trs smokve
MASLINSKU

2Sa 15:30 A David se je penjao uz *M*.
Mat 26:30 hvalospjev i izadoše na *M*.
MED-A-OM

Izl 3:8 u kojoj teče mlijeko i *m*. u mjestu
P.Zk 32:13 Davao mu je da siše *m*. iz
M.Iz 16:24 Prijazne su riječi *m*. sam-
PNP 4:11 Jezik tvoj krije *m*. i mlijeko
Jer 11:5 u kojoj teče mlijeko i *m*. kako
Mat 3:4 bila skakavci i *m*. divlji
Otk 10:9 u ustima bit će ti slatka kao *m*.
Suc 14:18 Stoj eslađe od *m*. i što je jače
Psi 19:10 slade su od *m*. što teče iz
Psi 119:103 mnogo slade od *m*. ustima
M.Iz 25:27 Previše *m*. jesti nije dobro
Psi 81:16 i *m*. iz hridine krijepti ću te
PNP 4:11 tvoje, zaručnice, kaplju *m*.
Iza 7:15 Gruševinom i *m*. hranit će se

MILIN-A-E

Psi 16:11 u desnici tvojoj *m*. vječna
Psi 45:2 *m*. se razlila na usnama
PNP 4:3 grimizna, *m*. resi usta tvoja
Iza 62:4 nego ćeš se zvati *m*. moja i
M.Iz 3:17 Putovi su njezini putovi *m*. i
Iza 5:7, i ljudi su Judini sad *m*. njegove
MILOŠĆU

Izl 15:13 *M*. svojom vodio si narod
Izl 34:6 Bog, strpljiv, bogat *m*. i
Psi 90:14 na okrijepi *m*. svojom, da
Psi 103:4 koji te kruni *m*. i milosrdem
Iva 1:16 mi svi primismo milost za *m*.
Rim 3:24 *m*. njegovom po otkupu, koji
Rim 5:15 *m*. jednoga čovjeka Isusa
Rim 6:14 pod zakonom, nego pod *m*.
Gal 1:6 koji vas pozva *m*. Kristovom
Efe 2:5 oživi s Kristom *m*. ste spašeni
Efe 2:8 Jer ste *m*. spašeni po vjeri, i to
Heb 13:9 jer je bolje *m*. utvrđivati srce
MILOŠNI

1Ko 12:4 *m*. su darovi različiti, ali je isti
1Ko 12:9 drugomu *m*. dar liječenja u
MILOSRĐA

Psi 86:15 Svemoguć, Bog pun *m*. i
Hab 3:2 Ipak se u gnjevu sjeti *m*.
Luk 1:54 sjećajući se *m*. svojega
Rim 9:23 I ako na posudama *m*.
2Ko 1:3 Otac *m*. i Bog sve utjehe
2Ko 4:1 imamo ovu službu zbog *m*.
Jak 2:13 Jer će onome biti sud bez *m*.
Jak 3:17 poslušna, puna *m*. i dobrih
MILOSRĐE

Izl 20:6 A *m*. iskazuje tisućama, koji
2Sa 24:14 jer je *m*. njegovo veliko. A u
Psi 119:77 Neka dođe na me *m*. tvoje
Psi 130:7 jer je u Gospoda *m*. u njega

Psi 136:1 jer vječno traje *m*. njegovo
Iza 63:15 Gnuče srca tvogaja i *m*.
Jer 13:14 sažaljenje, nikakvo *m*. neće
Tuž 3:22 neiscrpljivo je *m*. njegovo
Dan 9:9 Boga našega, *m*. i oproštenje
Zah 7:9 edan drugome ljubav i *m*.
Mat 9:13 *m*. hoću, a ne žrtvu, jer ja
Mat 23:23 pravednost, *m*. i vjernost
Luk 1:50 *m*. njegovo traje kroz sve
Rim 11:30 a sad ste postigli *m*. zbog
Rim 12:8 koji čini *m*. neka čini radosno
Gal 6:16 pravilu žive, na njih mir i *m*. i
Kol 3:12 u srdačno *m*. dobrotu
2Ti 1:2 Milost, *m*. mir od Boga Oca i
2Ti 1:18 dadne Gospodin, da nađe *m*.
Heb 4:16 da postignemo *m*. i nademo
Jak 2:13 a *m*. likuje nad sudom
MILOSRĐEM

Brj 14:18 Gospod je strpljiv i obilan *m*.
Psi 103:4 koji te kruni milošću i *m*.
Iza 54:7 sam te s velikim *m*. vodio kući
Jon 4:2 dugotran i bogat *m*. i sažališ
Rim 12:1 vas dakle, braćo, *m*. Božjim
MILOSRĐU

Psi 51:1 po velikom *m*. svojem uništi
Luk 1:78 dubokom *m*. Boga našega
Efe 2:4 Ali Bog, koji je bogat u *m*. zbog
Tit 3:5 nego po svojem *m*. spasi nas
1Pe 1:3 nas po velikom *m*. svojem
MILOSRDAN

Izl 34:6 Gospod je *m*. i milostiv Bog
P.Zk 4:31 Jer Gospod, Bog tvoj, *m*. je
Psi 103:8 Gospod je *m*. i milostiv
Psi 116:5 i pravedan; Bog je naš *m*.
Jon 4:2 da si ti Bog milostiv i *m*.
Heb 2:17 da bude *m*. i vjeran veliki
Jak 5:11 je Gospodin vrlo milostiv i *m*.
MILOSRDNI

Efe 4:32 jedan drugome blagi, *m*.
1Pe 3:8 milostivi, bratoljubivi, *m*.
MILOST

Psi 24:12 mi sreću danas i iskaži *m*.
Psi 42:21 dok nas je molio za *m*. a mi
P.Zk 7:9 vjerni Bog, koji drži zavjet i *m*.
P.Zk 13:17 i udijeli ti *m*. i, kako se je
Psi 18:50 *m*. dijeli pomazaniku
Psi 23:6 Samo sreća i *m*. pratit će me
Psi 32:6 u vrijeme, kad je još naći *m*.
Psi 42:8 Danju šalje Gospod *m*. svoju
Psi 51:14 čezjem moj glasno slaviti *m*.
Psi 57:3 Bog neka dadne svoju *m*. i
Psi 63:3 Jer je *m*. tvoja više od života
Psi 84:11 Gospod daje *m*. i čast; ne
Psi 100:5 vječno trajem *m*. njegova, kroz
Psi 108:4 uzvišena do neba *m*. tvoja
Psi 143:8 da doskora iskusim *m*. tvoju
M.Iz 6:34 on ne zna za *m*. na dan
M.Iz 12:2 Dobar čovjek dobiva *m*. kod
M.Iz 18:22 i dobio je od Gospoda *m*.
M.Iz 19:12 a *m*. je njegova kao rosa na
Prp 9:11 ni razumni *m*. nego sve stoji
Tuž 3:22 *m*. je Gospodnja, da nijesmo.
Zah 11:7 Jedan sam nazvao *m*. a drugi
Zah 11:10 Uzео sam svoj štap *m*. i
Luk 2:40 Bilo je puno mudrosti, i *m*. je
Iva 1:16 mi svi primismo *m*. za milošću
Iva 1:17 po Isusu Kristu dođe *m*. i is
Dje 2:47 Hvalili su Boga i imali *m*. i
Rim 1:5 Preko kojega primismo *m*. i
Rim 1:7 pozvanima svetima. *m*. vama
Rim 5:15 mnogo se veća *m*. Božja i dar
Rim 5:20 se je još većma umnožila *m*.
Rim 6:1 da se *m*. umnoži Bože saču-
Rim 6:23 a *m*. Božja: Život vječni u
Rim 11:6 inače *m*. ne bi više bila milost
1Ko 7:25 koji sam kao *m*. dobio od
1Ko 15:10 i *m*. njegova prema meni

2Ko 4:15 da *m*. rastući zahvalom
2Ko 9:8 među vama izobilna, svaka *m*.
2Ko 12:9 Dosta ti je *m*. moja, jer se sila
Gal 5:4 da se opravdate, izgubiste *m*.
Efe 1:6 Da slavimo slavu *m*. njegovu
Efe 3:8 dana je ova *m*. da navijestim
Efe 4:7 je od nas dana *m*. po mjeri
Efe 4:29 dadne *m*. onima, koji slušaju
Flp 1:29 Jer je vama dana *m*. za Krista,
2Ti 1:6 da opet raspiriš *m*. Božju, koja
Tit 2:11 pokaza *m*. Božja koja spasava
Heb 4:16 nademo *m*. kad nam ustreba
Jak 4:6 A on daje veću *m*. jer govori
1Pe 1:10 koji su prorokovali za vasu *m*.
1Pe 5:5 protiv, a poniznima daje *m*.
Jud 1:4 bezbožni, koji pretvaraju *m*.
Otk 1:4 *m*. vam i mir od onoga, koji
MILOSTI

Pst 32:10 Nijesam vrijedan svih *m*. i
Job 10:12 I do si mi život pun *m*. i briga
Psi 25:7 Po *m*. svojoj spomeni se
Psi 44:26 izbavi nas zbog *m*. svoje
Psi 86:15 Bog pun milosrda i *m*. pun
Psi 89:1 Svagda ću pjevati *m*. Gospod-
Psi 106:4 me se, Gospode, po *m*. k
Psi 145:9 pun *m*. za sva djela svoja
Iza 49:8 U Vrijeme *m*. uslišio sam te
Iza 54:8 ali se u vječnoj *m*. smilujem
Iza 60:10 sam se smilovao tebi u *m*.
Iza 61:2 oglašim godinu *m*. Gospod-
Iza 63:9 U svojoj ljubavi i *m*. on ih je
Dan 9:4 Ti držiš zavjet *m*. onima, koji te
Zah 12:10 jerusalemske izliti ću duh *m*.
Luk 1:28 Zdravo, *m*. puna Gospodin
Luk 1:48 Pogledao je on u *m*. na
Luk 2:52 u dobi i u *m*. kod Boga i kod
Iva 1:14 od Oca, puna *m*. i istine
Dje 13:34 Udijeliti ću vama, *m*. pouz-
Dje 13:43 da ustraju u *m*. Božjoj
Dje 14:3 koji je svjedočio riječ *m*. svoje
Dje 20:24 posvjedočim evanđelje *m*.
Dje 20:32 I riječi *m*. njegove, koji može
Rim 4:4 ne računati se plaćati po *m*. nego
Rim 5:21 pristup imali vjerom k ovoj *m*.
Rim 9:23 da pokaže bogatstvo *m*.
Rim 11:5 ostatak spasio po izboru *m*.
Rim 12:3 Jer po *m*. koja je meni dana
Rim 12:6 imamo različite darove po *m*.
1Ko 3:10 Po *m*. Božjoj, koja mi je dana
1Ko 15:10 Ali po *m*. Božjoj jesam, što
2Ko 1:12 nego u *m*. Božjoj živjeti
Gal 2:21 Ne odbacujem *m*. Božje
Efe 1:7 grijeha po bogatstvu *m*.
Efe 2:7 preveliko bogatstvo *m*. svoje
Efe 3:7 postadoh sluga po daru *m*.
Flp 1:7 sudionici moje *m*. i u okovima
Kol 3:16 i pjesmama duhovnim u *m*.
Kol 4:6 Riječ vaša neka je svagda u *m*.
2So 2:16 vječnu i dobru nadu u *m*.
1Ti 4:14 Ne zanemaruj *m*. koja je u tebi
2Ti 1:9 nego po svojoj odluci i *m*. koja
Heb 2:9 da bi po *m*. Božjoj za sve
Heb 4:16 spouzdanjem k prijestolju *m*.
Heb 12:15 da tko ne ostane bez *m*.
1Pe 1:13 nadajte *m*. koja vam se pruža
1Pe 3:7 kojese također subaštinitice *m*.
1Pe 4:10 dobri upravitelji različite *m*.
2Pe 3:18 rastite u *m*. i u spoznanju
MILOSTINJU

Mat 6:2 dakle daješ *m*. ne trubi pred
Mat 6:3 Kad ti daješ *m*. neka ti ne zna
Luk 11:41 što je unutra, kao *m*. onda
Dje 3:2 da prosi *m*. od onih, koji ulaze
Heb 13:16 A dobro činiti i davati *m*. ne
MILOSTIV

Izl 33:19 Bit ću *m*. kojemu hoću da
Izl 34:6 Gospod je milosrdan i *m*. Bog

Brj 6:25 nad tobom, i neka ti bude *m*.
 Brj 10:10 će vam to biti za spomen *m*.
 Job 33:26 Vapije k Bogu, i on mu je *m*.
 Psl 25:16 Obrni se k meni i budi mi *m*.
 Psl 67:1 Budi nam *m*. Bože i blagoslovi
 Psl 78:38 Ali je on bio *m*. i opraštao
 Psl 103:8 Gospod je milosrdan i *m*.
 Psl 116:5 *m*. je Gospod i pravedan
 Psl 145:13 u svima riječima svojim i *m*.
 Jer 3:12 gledati na vas; jer sam *m*. veli
 Jer 14:7 Gospode, budi nam *m*. zbog
 Jon 4:2 Jer znao sam, da si ti Bog *m*. i
 Mal 1:9 Može li on tada biti *m*. prema
 Luk 18:13 Bože, *m*. budi meni
 Gal 3:18 Abrahamu se je Bog *m*.
 Heb 8:12 Jer ću biti *m*. nepravdama
 Jak 5:11 jer je Gospodin vrlo *m*. i

MIO

M.lz 16:7 Ako je čiji život *m*. Gospodu
 Iza 43:4 tako vrijedan i tako *m*. dao bih
 Rim 14:18 ugodan je Bogu i *m*. ljudima

MIR

Brj 6:26 svoje k tebi i neka ti udijeli *m*.
 P.Zk 23:6 dok si živ, za njihov *m*.
 1Kr 8:56 narodu Izraelu pribavio *m*.
 Psl 4:6 se tuže: Tko nam nosi *m*.
 Psl 34:14 oda zla, a čini dobro, traži *m*.
 Psl 55:6 odletio bih odatle i *m*. bih
 Psl 85:10 će se pravda i *m*. poljubiti
 Psl 122:6 Želite *m*. Jerusalemu
 Iza 9:7 Njegova je punina vlasti, *m*.
 Iza 27:5 sklopiti *m*. s menom, jest
 Iza 32:17 Djelo pravednosti bit će *m*.
 Iza 52:7 koji navješćuju *m*. koji donose
 Iza 59:8 ide po njima, ne zna za *m*.
 Jer 6:14 govoreći mu olako *m*. mir, a
 Jer 8:15 Uzdamo se u *m*. ali ne dolazi
 Jer 50:34 svoju, da donese *m*. zemlji
 Zah 6:13 na svojem prijestolju, i *m*. će
 Mat 10:34 došao da donesem *m*. na
 Mar 9:50 Imajte sol u sebi i držite *m*.
 Luk 2:14 na visini i na zemlji *m*. ljudima
 Luk 19:42 dan upoznao, što ti je za *m*.
 Iva 14:27 *m*. vam ostavljam, mir svoj
 Iva 16:33 rekoh, da u meni *m*. imate
 Iva 20:21 I reče im opet: *m*. vam. Kao
 Dje 10:36 navješćujući *m*. po Isusu
 Rim 1:7 Milost vama i *m*. od Boga, Oca
 Rim 5:1 vjerom imamo *m*. s Bogom po
 Rim 8:6 a mudrost Duha život je i *m*.
 Rim 10:15 koji navješćuju *m*. koji
 Rim 14:17 nego pravda i *m*. i radost u
 Gal 5:22 je Duha: ljubav, radost, *m*.
 Gal 6:16 ovome pravilu žive, na njih *m*.
 Efe 2:14 Jer je on *m*. naš, koji oboje
 Efe 2:15 novog čovjeka, čineći *m*.
 Efe 2:17 koji ste bili daleko, i *m*. onima
 Flp 4:7 I *m*. Božji, koji nadilazi svaki um
 Kol 1:20 učinivši *m*. krvlju križa
 Kol 3:15 i *m*. Kristov neka vlada u
 1So 5:3 Jer kad reknu: *m*. i sigurnost
 2Ti 1:2 Milost, milosrde, *m*. od Boga
 Jak 3:18 se u miru onima, koji *m*. čine
 1Pe 1:2 Milost vam i *m*. u punini
 1Pe 3:11 neka traži *m*. i neka hrli za
 2Pe 1:2 vam i *m*. u obilju poznavanjem
 3Iv 1:14 usta u usta ćemo govoriti, *m*.
 Otk 1:4 Milost vam i *m*. od onoga, koji

MIRA-N

P.Zk 28:65 narodima nećeš uživati *m*.
 Psl 37:37 jer će čovjeku *m*. ostati
 Psl 72:7 procvate pravica i obilje *m*.
 Iza 9:6 Bog, 'Otac vječni', 'Knez *m*.
 Iza 59:8 Za put *m*. ne znaju oni, nema
 Iza 62:7 Ne dajte mu *m*. dok ne
 Jer 6:14 mu olako Mir, mir, a *m*. nema
 Mat 10:13 će na nju vaš pozdrav *m*.

Rim 3:17 I puta *m*. ne poznaše
 Rim 15:13 napuni svake radosti i *m*. u
 Rim 16:20 A Bog *m*. satr će skoro
 1Ko 14:33 nije Bog nesloge, nego *m*.
 2Ko 13:11 Bog ljubavi i *m*. bit će svama
 Efe 4:3 čuvate jedinstvo duha u vezi *m*.
 Efe 6:15 spremni za evanđelje *m*.
 1So 5:23 A sam Bog *m*. neka vas
 Heb 13:20 A Bog *m*. koji uskrsnu od
 Psl 120:7 sam *m*. ako li što progovorim
 Jer 47:6 Vрати se u korice, Stani, i *m*.
 1So 4:11 da provodite *m*. život, i da
 Heb 12:11 ali poslije daje *m*. rod

MIRIS

Pst 8:21 Kad omirisa Gospod *m*.
 PNP 4:11 *m*. je haljina tvojih kao miris
 Iva 12:3 *m*. pomasti napuni svu kuću
 2Ko 2:14 i po nama javlja *m*. poznanja
 2Ko 2:15 smo mi Kristov ugodan *m*.
 2Ko 2:16 Jednima dakle *m*. od smrti za
 Efe 5:2 i žrtvu Bogu na ugodni *m*.
 Flp 4:18 što ste mi poslali, sladak *m*.

MIRNI

Izl 14:14 Vi možete biti posve *m*.
 Iza 30:15 i ostanete *m*. spasit ćete se
 Dje 19:36 valja da budete *m*. i da ništa
 1Ti 2:2 da tihi i *m*. život provodimo u

MIRNO

Job 25:2 koji *m*. čini red na visinama
 Psl 112:7 srce je njegovo *m*. on se
 Psl 131:2 tako duša moja *m*. počiva
 M.lz 14:30 Život je tijelu srce *m*. a strast
 M.lz 15:27 se gadi mito, živjet će *m*.
 Iza 38:15 *m*. imam proživjeti sve
 Tuž 3:26 Dobro je *m*. čekati pomoć
 Zah 8:16 vratima na svojim vjerno i *m*.
 Mar 4:39 Umukni! *m*. budi! Prestane
 2So 3:12 Kristu, da *m*. radeći svoj kruh

MIROM

M.lz 17:1 je komad suha kruha s *m*.
 2Ti 2:22 vjerom, ljubavlju, *m*. s onima
 Heb 11:31 jer je bila primila uhode s *m*.

MIRU

Psl 85:8 On govori o *m*. za narod svoj
 Psl 133:1 kad braća u *m*. stanuju za
 Prp 3:8 vrijeme ratu, i vrijeme *m*.
 Iza 30:15 U *m*. i uzdanju snaga je vaša
 Mal 2:6 U *m*. je i poštenju išao preda
 Luk 7:50 tvoja spasila. Idi u *m*.
 Dje 9:31 bila u *m*. i napredovala je, i
 1Ko 7:15 jer nas u *m*. pozva Bog
 2Ko 13:11 živite u *m*. i Bog ljubavi i mira
 1So 5:13 živite u *m*. među sobom
 Jak 2:16 Idite u *m*. grijte se i nasitite sei
 Jak 3:18 A plod pravde sije se u *m*.
 2Pe 3:14 nađe čiste i neokaljane u *m*.

MISLE

Psl 14:1 Ludaci *m*. u sebi: Nema Boga
 Iza 29:20 Istrijebljeni su svi, koji *m*. na
 Mat 6:7 *m*. da će biti uslišeni za mnoge
 Rim 8:5 Jer koji su po tijelu, tjelesno *m*.
 Flp 3:19 njihovoj, koji zemaljski *m*.
 2Pe 2:13 Oni *m*. da je sva slast častiti
 2Pe 3:9 što neki *m*. nego vas strpljivo

MISLECI

Amo 1:9 ne *m*. na savez bratski
 Iva 20:15 Ona *m*. da je vrtlar, reče mu

MISLI

Pst 18:13 Što se smije Sara i *m*. 'Zar
 Pst 40:14 Tada *m*. i na mene, kad ti
 Job 4:13 U igri *m*. u noćnome snu
 Psl 10:4 Drsko *m*. bezbožnik: On ne
 Psl 15:2 tko pošteno *m*. u srcu svojem
 Psl 19:14 *m*. srca mojega, Gospode
 Psl 44:21 Bog, koji pozna najtajnije *m*.
 Psl 56:5 sve *m*. njihove i du na zlo protiv
 M.lz 3:11 Sine moj, ne *m*. nisko o stegi

M.lz 23:7 Jeron *m*. samo na sebe. Jedi
 M.lz 26:5 inače on *m*. da je mudar
 M.lz 26:16 Lijenčina *m*. daje mudriji od
 Prp 4:8 a ne *m*. za koga se mučim i
 Iza 32:6 srce njegovo *m*. na zlo, radi
 Iza 32:8 Plemenit *m*. samo na ple-
 Iza 55:7 svoj put i zlikovac *m*. svoje
 Iza 55:8 Jer *m*. moje njesu vaše misli
 Jer 29:11 Jer ja znam, koje *m*. nosim
 Dan 4:19 *m*. su ga njegove uznemir-
 Mih 4:12 Ali oni ne znaju *m*. Gospodn-
 Mat 3:3 Na njega naime *m*. prorok
 Mat 12:25 Isus prozre *m*. njihove i reče
 Mat 15:19 Jer iz srca dolaze zle *m*.
 Mat 22:37 dušom svojom i svom *m*.
 Mat 24:48 Ako li je sluga zao i *m*. u sebi
 Luk 2:35 Tako će se otkriti *m*. mnogih
 Luk 8:18 još će mu se uzeti, što *m*. da
 Rim 12:3 da ne *m*. o sebi više, nego
 Rim 12:16 Budite jedne *m*.
 Rim 14:14 koji *m*. da je što nečisto
 1Ko 3:18 među vama *m*. da je mudar
 1Ko 7:36 ako li tko *m*. da se ne ponaša
 1Ko 11:16 tko *m*. da se može preparati
 1Ko 13:5 ne razdražuje se, ne *m*. o zlu
 1Ko 14:37 Ako tko *m*. da je prorok ili
 2Ko 2:11 sotona, jer znamo, što on *m*.
 2Ko 3:14 Ali otvrdnuše *m*. njihove; jer
 2Ko 11:3 tako i *m*. vaše da se ne pok-
 Gal 6:3 tko *m*. da je što, a nije ništa
 Flp 4:7 čuvat će srca vaša i *m*. vaše u
 Jak 1:26 Ako li tko *m*. da je pobožan, a

MISLIMA

Prp 10:20 Ni u *m*. ne psuj kralja, ni u
 Iza 55:9 i misli moje nad vašim *m*.
 Rim 1:21 nego zaludješe u svojim *m*. i

MISLIO

P.Zk 32:18 više *m*. zaboravio si Boga
 Rut 1:1 *m*. je nastaniti se u zemlji
 Job 22:13 A ti si *m*. Što bi opazio Bog
 Psl 39:3 kad bih *m*. na to, razgorio bi
 Iza 14:13 *m*. si u sebi: 'Penjem se na
 Iza 17:10 i nijesi *m*. na hridinu moći
 Jon 4:2 što sam *m*. kad sam još bio u
 Sef 2:15 koji je *m*. Ja sam, i drugo je
 Mat 16:12 bio *m*. da se čuvaju kvasca
 Iva 2:21 A on je *m*. na hram tijela
 1Ko 2:2 nijesam *m*. da znam što među
 1Ko 13:11 govorio sam kao dijete, *m*.
 Heb 11:19 Jer je *m*. da Bog može i od

MISLITE

Psl 4:2 jubite prijeveru i *m*. na laž
 Mal 1:7 Stim, što *m*. 'Stol je Gospodnji
 Mat 3:9 Jer ne *m*. da smijete govoriti
 Mat 5:17 Ne *m*. da sam došao ukloniti
 Mat 9:4 Zašto zlo *m*. u srcima svojim
 Mat 10:34 Ne *m*. da sam ja došao da
 Luk 13:2 *m*. li, da su ti Galilejci bili veći
 Iva 5:39 Pisma jer *m*. da imate u njima
 Iva 5:45 Ne *m*. da ću vas ja tužiti Ocu
 Dje 2:15 ne *m*. o visokim stvarima
 Rim 14:13 *m*. da ne postavljate bratu
 2Ko 12:19 *m*. li opet, da se mi pred
 2Ko 13:11 jednako *m*. živite u miru, i
 Flp 2:2 da isto *m*. imajući istu ljubav
 Flp 3:15 i ako što drukčije *m*. i ovo će
 Flp 4:8 što je god hvala vrijedno, to *m*.
 Heb 10:29 *m*. da će zaslužiti kaznu
 Jak 4:5 Ili *m*. da uzalud Pismo govori

MISICA-E-U

Psl 89:13 *m*. puna i junačke snage
 Psl 98:1 mu desnica njegova, sveta *m*.
 Iza 40:10 kao pobjeditelj i *m*. njegova
 Iza 53:1 kome se je otkrila *m*. Gospod-
 Iza 63:5 Tada mi je pomogla *m*. moja
 Zah 11:17 Neka usahne *m*. njegova
 2Sa 22:35 *m*. moje zapeše luk od

Iza 51:5 *m.* moje upravljaju narodima
P.Zk 11:2 ruku, njegovu, podignutu *m.*
Iza 51:5 zemlje na moru ufaju se u *m.*
Zab 11:17 neka dođe na *m.* njegovu
MISLJENJA-E-EM-U

Iza 66:18 su došla djela vaša i *m.* vaša
Jer 15:19 Ako budeš drugoga *m.*
Rim 12:2 promijenite obnovljenjem *m.*
Pst 6:5 i da je sve *m.* i htijenje srca
Pst 8:21 i makar je *m.* srca čovječjega
Job 21:16 daleko je od mene *m.* bez-
Psl 10:4 tako je stalno *m.* njegovo
M.lz 24:9 i *m.* ludakovo jest grijeh
Jer 49:16 tvoje drsko *m.* jer stanuješ u
2Ko 4:4 svijeta oslijepi *m.* nevjernika
Kol 1:21 bili otuđeni i neprijatelji *m.* u
Kol 2:18 uzalud nadimajući se *m.* tijela
1Pe 4:1 i vi se naoružajte istim *m.* jer
MISLJENJU

M.lz 18:11 tvrđava i kao visok zid po *m.*
Luk 1:17 da privede k *m.* pravednika i
Rim 14:1 a da ne sudite o *m.* njegovu
1Ko 1:10 istom osjećanju i u istom *m.*
MJED-ENU-I

Izl 35:5 za Gospoda zlato, srebro i *m.*
L.Zk 26:19 gvožđe i zemlju vašu kao *m.*
Dan 2:35 gлина, *m.* srebro i zlato i
1Ko 13:1 onda sam kao *m.* koja ječi, ili
Brj 21:9 Tada napravi Mojsije *m.* zmiju
2Kr 18:4 isijeeće aštarte i razbi *m.* zmiju
2Sa 22:35 moje zapeše luk od *m.*
Dan 2:39 zatim treće kraljevstvo od *m.*
Zah 6:1 dvije gore, a gore su bile od *m.*
MJENJACIMA

Mat 21:12 spremnu stolove *m.* i klupe
Iva 2:15 *m.* prosu novce i isprevrnu
MJER-A-E-I-LA

P.Zk 25:15 puna i prava *m.* neka ti je
M.lz 11:1 a puna *m.* ugodna mu je
Dan 11:36 se ne napuni *m.* gnjeva; jer
Psl 71:15 jer u tom ja ne znam *m.*
Oba 1:2 Prezren ćeš biti preko *m.*
Mat 13:33 u tri *m.* brašna dok sve ne
Dje 26:11 preko svake *m.* progonio
2Ko 11:23 preko *m.* izbljen bio, mnogo
1Sa 2:3 je Bog sveznaajući, i on *m.* sva
Joe 2:23 lvam daje dažd u pravoj *m.*
Rim 12:3 svaki po onoj *m.* vjere, koju
Rim 12:6 neka bude po *m.* vjere
Efe 4:7 je od nas dana milost po *m.*
1So 5:23 neka vas posveti u punoj *m.*
Otk 11:2 izvan hrama, ostavi i ne *m.* ga
Otk 21:17 po *m.* čovječjoj, koja je and-
M.lz 11:1 Lažna su *m.* Gospodu
Iza 40:12 gore izmjerio na *m.* bregove
Dan 5:27 Tekel: 'Izmjeren' si bio na *m.*
MJEROM

Jer 30:11 samo ću te karati s *m.*
Mat 7:2 kakvom *m.* mjerite, onakvom
MJERU

Psl 39:4 i *m.* dana mojih, kako li je
Iza 40:12 je šakom izmjerio mora i *m.*
Jer 5:28 zloćan njihova prelazi svakom *m.*
Iva 3:34 jer Bog ne daje Duha na *m.*
Efe 4:13 u čovjeka savršena, u *m.* dobi
1So 2:16 da ispune *m.* svojih grijeha
MLAD-E-I

1Ti 5:1 upozori kao oca, *m.* kao braću
1Ti 5:2 Stare žene kao majke, *m.* kao
1Ti 5:14 da se *m.* udaju, djecu rađaju
Job 30:1 koji su danima *m.* od mene
Luk 15:12 *m.* od njih reče oca: 'Oče,
Luk 15:13 pokupi *m.* sin sve i ode u
Iva 21:18 Kad si bio *m.* opasivao si se
1Pe 5:5 Tako, vi *m.* pokoravajte se
MLAD-E

Pst 49:9 *m.* je lav Juda Od plijena si se

Psl 37:25 Bio sam *m.* sad sam star: ali
M.lz 28:1 osjeća sigurnim kao *m.* lav
Jer 1:6 govoriti, ja sam još tako *m.*
Hos 11:1 Kad je bio Izrael *m.* zavolio
Psl 84:3 gnijezdo, da u njim skrije *m.*
M.lz 17:12 kojoj su ugrabili *m.* nego
Iza 60:6 prekrilit će te, *m.* deve od
Tit 2:4 Da mudro upućuju *m.* žene
MLADETU

Zah 9:9 na magaretu, *m.* magaričinu
Mat 21:5 na magaretu, *m.* magaričinu
Iva 12:15 dolazi, sjedi na *m.* magaričinu
MLADI

Izl 33:11 a sluga njegov, *m.* Jošua, sin
Job 38:41 kad *m.* njegovu viču k Bogu
Psl 114:4 obnovi, humci kao *m.* janjci
M.lz 30:17 *m.* jastrebovi neka ga prož-
Iza 11:7 *m.* njihovi zajedno će ležati
Iza 40:30 i sustaju, ljudi *m.* padaju
MLADICA

Iza 4:2 onaj će dan biti *m.* Gospodnja
Iza 11:1 Ali će izaći *m.* iz podanka
Iza 53:2 izrastao pred njim kao *m.* kao
Zah 6:12 čovjek, *m.* je ime njegovo
MLADIM

Prp 11:9 srce tvoje u *m.* danima; idi
Prp 12:1 Stvoritelja svojega u *m.*
MLADIĆ

Psl 119:9 Kako *m.* drži čist život svoj
Iza 62:5 Jer kao što se *m.* vjeri s
Jer 31:13 djevojka u kolu, *m.* i starac
Mat 19:20 *m.* mu odgovori: Sve san to
Mat 19:22 ove riječi otide *m.* žalostan
Mar 14:51 A jedan *m.* koji je na голу
MLADIĆI

Iza 40:30 *m.* se umaraju i sustaju, ljudi

Joe 2:28 *m.* će vaši gledati viđenja

Dje 2:17 i *m.* vaši vidjet će viđenja

1lv 2:13 Pišem vam, *m.* jer nadvla-

1lv 2:14 Pisah vam, *m.* jer ste jaki, i r

MLADOST-I

Psl 103:5 obnovi *m.* tvoja kao u orla
1Ti 4:12 Nitko neka ne prezre tvoju *m.*
Pst 8:21 *m.* neću ipak više uništiti sva
1Kr 18:12 tvoj štuje Gospoda od *m.*
Job 33:25 više nego u *m.* tada se on
Psl 25:7 Grijeha *m.* moje, opaćina
Psl 71:5 pouzdanje moje od *m.* moje
Psl 144:12 visoko uzrasli u *m.* svojoj
M.lz 2:17 ostavlja prijatelja *m.* svoje i
Iza 54:4 jer ćeš zaboraviti sramotu *m.*
Jer 3:4 'Oče moj Ti si prijatelj *m.* moje
Jer 3:24 trud otaca naših od *m.* naše
Jer 31:19 moram okajati sramotu *m.*
Tuž 3:27 nositi jaram svoj od *m.*
Eze 16:60 u dane *m.* tvoje i sklopit ću
Mal 2:15 nevjerno na ženi *m.* svoje
MLJEKA

Pst 49:12 i zubi su mu bijeli od *m.*
Suc 5:25 zaiska vode, ona mu pruži *m.*
Iza 28:9 One, koji su odviknuti od *m.*
Iza 55:1 kupujte vina i *m.* bez novaca
1Ko 9:7 stado, i od *m.* stada ne jede
Heb 5:12 trebate *m.* a ne jake hrane
1Pe 2:2 čistoga *m.* da po njemu
MLJEKO

Izl 3:8 u kojoj teče *m.* i med, u mjestu,
PNP 4:11 Jezik tvoj krije med i *m.* Miris
Iza 60:16 i sisat ćeš *m.* naroda i hranit
Jer 11:5 im dati zemlju, u kojoj teče *m.*
MLJEKOM

Joe 3:18 vinom, humovi će proteći *m.*
Heb 5:13 Jer koji se god hrani *m.* ne
MLINSKI

Mat 18:6 o vrat objesi *m.* kamen i da
Mar 9:42 o vrat objesi *m.* kamen i da
Otk 18:21 je bio velik kao *m.* kamen, i

MNOŠTVA-O

Psl 42:4 hvalospjeve svečanoga *m.*
Iva 21:6 nijesu mogli vući od *m.* riba
Iza 60:6 *m.* deva prekrilit će te, mlade
Dan 11:32 *m.* onih, koji poznaju Boga
Mat 7:28 bilo je *m.* naroda zadiviljeno
Mat 9:36 je vidio *m.* naroda, sažali mu
Mat 19:2 Veliko *m.* naroda pošio je za
Mat 21:9 *m.* naroda, što je išlo pred
Mar 12:37 Veliko *m.* naroda slušalo ga
Luk 9:13 kupiti hrane za sve ovo *m.*
Luk 12:1 Uto se je bilo skupilo toliko *m.*
Iva 6:5 Isus podiže oči i vidje, da *m.*
Dje 2:6 skupi se *m.* i smete se, jer je
Dje 4:32 A *m.* vjernika bilo je jedno srce
Dje 6:2 dvanaestorica dozvaše *m.*
Dje 6:7 je *m.* svećenika prihvaćalo
Dje 21:36 Jer je za njim išlo *m.* naroda
1Pe 4:8 jer ljubav pokriva *m.* grijeha
Otk 7:9 veliko *m.* kojega nije mogao
MNOGOBROJNE-I

Iza 53:12 *m.* će on prisvojiti zato, jer je
Jer 5:6 jer su *m.* opaćine njihove
Joe 2:11 *m.* su izvršitelji riječi njegove
Heb 1:12 *m.* kao zvijezde nebeske i
MNOŽE-I

Pst 1:22 I ptice neka se *m.* i napune
Prp 5:11 *m.* se i ništitelji njegovi, pa što
Jer 23:3 njihov, da rastu i *m.* se
Prp 1:18 kome se *m.* znanje, množi se
Prp 5:11 *m.* li se dobro, množe se i
Flp 4:17 koji se *m.* na korist vašu
2Pe 1:8 ako je ovo u vama i *m.* se, neće
MOC-I

Izl 9:16 da osjetiš *m.* moju, i da se ime
1Ljt 29:11 veličina, *m.* slava, hvala i
Psl 37:17 Je će se *m.* zlikovaca slomiti
Psl 68:34 Upoznajte *m.* Božju Nad
Psl 77:14 objavio *m.* svoju narodima
Psl 89:17 po milosti tvojoj raste *m.*
Psl 112:9 njegova uzvisuje se *m.*
M.lz 29:2 Imaju li pravednici *m.* veseli
Prp 9:16 bolja je mudrost nego *m.* ali
Iza 63:1 koji imam *m.* da spasim
Iza 63:15 Gdje je revnost tvoja i *m.*
Dan 2:20 jer je njegova mudrost i *m.*
Dan 3:17 ima *m.* da nas izbavi iz peći
Dan 7:27 vlast i *m.* nad kraljevstvima
Mat 20:25 učine, da osjete njihovom *m.*
Mat 24:30 s velikom *m.* i slavom
Luk 4:6 meni i dajem je kojemu hoću
Luk 9:1 dvanaestoricu i dade im *m.* i
Luk 12:5 koji nakon smrti ima *m.* baciti
Jud 1:25 čast i slava, vlast i *m.* prije
Pst 13:16 izbrojiti prah na zemlji, *m.* će
Brj 22:6 Možda ću ga onda *m.* poraziti
P.Zk 7:24 Nitko se neće *m.* održati
Job 37:23 velik je u *m.* i pravu. Nikada
Psl 3:8 Spasenje stoji u *m.* Gospoda
Psl 66:3 Zbog velike *m.* tvoje moraju ti
Psl 145:6 Oni govore o *m.* strašnih
M.lz 3:27 kad je u *m.* tvojoj da ga dijeliš
Iza 17:10 nijesi mislio na hridinu *m.*
Iza 40:26 sile njegove i jake *m.* ne
Zah 4:6 *m.* niti silom, nego duhom
Mat 22:29 znate ni Pisma ni *m.* Božje
Mar 13:26 na oblacima s velikom *m.* i
Luk 10:19 ništa vam neće *m.* nauditi
Luk 13:24 će tražiti da uđu, a neće *m.*
Luk 21:27 oblaku s velikom *m.* i slave
Efe 6:16 *m.* pogasiti sve ognjene
2Pe 1:3 koji nas pozva slavom i *m.*
MOCNI-JI

P.Zk 7:21 Bog tvoj, *m.* i strašni Bog
Jer 1:6 *m.* Gospode, evo, ja ne mogu
Jer 5:28 Zato su postali *m.* i bogati
Jer 32:19 Veliki si u savjetu, *m.*

Mat 3:11 koji dolazi za mnom, *m.* je od Luk 3:16 jedan, koji je *m.* od mene. Ja **MODRIC-AMA-E**
Iza 53:5 *m.* njegovim mi smo se isci-
M. Iz 20:30 Krvave *m.* operu zlo, i
Iza 1:6 samo uboj, *m.* i rane svježe
Iza 30:26 i iscijeli *m.* što ih je zadao

MOLE
Psl 72:15 A oni neka se svagda *m.* za
Joe 2:17 sluga Gospodnje, i neka *m.*
Mat 6:5 Oni se najradije *m.* u sina-
Mat 7:11 onima, koji ga za to *m.*
Luk 11:13 onima, koji ga *m.* za to
1Ti 2:8 da se *m.* muževi na svakome
Jak 5:14 i neka *m.* nad njim mažući ga

MOLI-LI
Psl 32:6 Zato neka se *m.* tebi svaki
Mat 5:42 Tko te *m.* podaj mu; tko hoće
Mat 6:6 zatvori vrata i *m.* se Ocu
Mat 7:8 svaki koji *m.* prima; tko traži
Luk 11:10 svaki, koji *m.* prima; tko traži
Dje 9:11 po imenu Savla. On se *m.*
Rim 8:26 nego sam Duh *m.* se za nas
Rim 8:27 jer po volji Božjoj *m.* se za
1Ko 11:4 muž, koji se *m.* ili prorokuje
1Ko 14:13 govori jezikom, neka se *m.*
Jak 5:13 Neka se *m.* Je li tko veseo
1Iv 5:16 neka *m.* i dat će mu život
Iza 26:16 su te tražili i pokorno su *m.*
Dan 2:23 za što smo te *m.* jer si nam

MOLIM-O
Psl 27:4 *m.* Gospoda, samo to ištem
Iva 17:9 ne *m.* za svijet, nego za one
1Ko 4:13 Hule na nas, a mi *m.* posta-
2Ko 13:9 i *m.* za vaše savršenstvo
Efe 3:20 nego što *m.* ili mislimo, po sili
1Iv 3:22 štogod *m.* primamo od njega
1Iv 5:15 da nas usliši, štogod *m.*

MOLIO
Pst 42:21 dok nas je *m.* za milost, a mi
Psl 35:13 mučio sam sebe postom i *m.*
Iza 53:12 nosio grijehe mnogih, i *m.* se
Dan 2:20 Daniel se je *m.* Neka je
Hos 12:4 Plakao je *m.* muse. U Betelu
Luk 9:29 Dok se je *m.* promijenili se lice
Luk 11:1 Jednoć se je *m.* na jednom
Luk 18:13 *m.* se: 'Bože, milostiv budi
Luk 22:32 *m.* za tebe, da se vjera tvoja
Luk 22:44 smrtna tjeskoba, i *m.* se je
Dje 7:59 Stjepana. A on se je *m.* i
Dje 10:30 prije četiri dana *m.* sam se o
Dje 11:5 Ja sam bio u gradu Jopi i *m.*
Jak 5:17 se je *m.* da ne bude dažda, i

MOLITE
Iza 1:15 i kad *m.* još toliko, ne slušam
Mat 5:44 *m.* se za one, koji vas progone
Mat 6:5 Kad se *m.* ne činite kao
Mat 6:7 Kad se *m.* ne brbljajte kao
Mat 6:9 Ovako se *m.* Oče naš, koji jesi
Mat 7:7 *m.* i dat će vam se; tražite, i naći
Mat 9:38 *m.* zato gospodara žetve, da
Mat 20:22 Isus reče: Ne znate, što *m.*
Mat 24:20 *m.* se, da ne padne bijeg vas
Mat 26:41 Bdižite i *m.* se, da ne padnete
Mar 14:38 Bdižite i *m.* se, da ne padnete
Luk 6:28 i *m.* se za one, koji vas kleve-
Luk 11:9 *m.* i dat će vam se; tražite, i
Luk 21:36 budite uvijek budni i *m.* se
Iva 16:24 *m.* i primit ćete, da radost
Efe 6:18 molitvom i prošnjom *m.* se u
Kol 4:3 *m.* se ujedno i za nas, a nam
1So 5:17 *m.* se bez prestanka
1So 5:25 Braćo, *m.* se za nas
Jak 4:2 i nemate, jer ne
Jak 4:3 *m.* i ne primate, jer zlo molite
Jak 5:16 i *m.* se jedan za drugoga, da
Jud 1:20 vjerom i *m.* se u Duhu Svet-

MOLITI

Dan 9:23 Kad si se počeo *m.* izade rije
Luk 11:1 Ivan učio učenike svoje *m.* se
Luk 18:1 da se mora svagda *m.* i ne
Luk 18:11 Farizej stade i počne se *m.*
Iva 14:16 I ja ću *m.* Oca, i dat će vam
Rim 8:26 za što ćemo se *m.* kao što
Kol 1:9 ne prestajemo za vas *m.* se

MOLITVA-MA

Job 16:17 i *m.* je moja bila uvijek čista
Psl 42:8 pjesma moja, *m.* k Bogu
Psl 88:2 Neka dođe preda te *m.* moja
M. Iz 15:8 *m.* mu je pravednika ugodna
Rim 10:1 želja je mojega srca i *m.* Bogu
Jak 5:15 i *m.* vjere spasit će bolesnika
Jak 5:16 jer mnogo postiže ustrajna *m.*
1Pe 3:21 nego *m.* k Bogu za dobru
Dje 2:42 u lomljenju kruha i u *m.*
1Pe 4:7 dakle mudri i budni u *m.*
Otk 8:3 da ga prikaže s *m.* svih svetih

MOLITVE

Psl 102:17 siromaha i ne prezre *m.*
Iza 56:7 kuća moja zvati kuća *m.* za
Zah 12:10 izliti ću duh milosti i *m.* Oni
Mat 21:13 moja neka se zove kuća *m.*
Mat 23:14 i govorite za to duge *m.*
Luk 22:45 Diže se od *m.* i pođe k
Dje 6:4 A mi ćemo nastojati oko *m.*
1Ti 2:1 se čine prošnje, *m.* zagovori
Heb 5:7 prošnje i ponizne *m.* konome
1Pe 3:7 da se ne spriječe *m.* vaše
Otk 5:8 pune tamjana: to su *m.* svetih

MOLITVI

Mat 21:22 što zamolite pouzdano u *m.*
Mar 11:24 U *m.* možete zaželjati, bilo
Luk 6:12 noć provede s Bogom u *m.*
Dje 1:14 ustrajali jednodušno u *m.*
Rim 12:12 u *m.* budite postojani
1Ko 7:5 da se posvetite *m.* i opet da se
Flp 1:4 u svakoj *m.* svojoj za sve vas s

MOLITVOM

Mat 17:21 izgoni samo *m.* i postom
Efe 6:18 Svakom *m.* i prošnjom molite
Flp 4:6 nego u svemu *m.* i prošnjom sa
1Ti 4:5 posvećuje riječju Božjom i *m.*

MOLITVU

1Sa 2:1 Ana izreče ovu *m.* Obraduj se
1Kr 8:45 Ondati ću u nebu *m.* njegovu
2Kr 20:5 Čuo sam *m.* tvoju i vidio suze
2Ljt 7:15 uši moje pripazit će na *m.* na
Psl 4:1 smiluj mi se, usliši *m.* moju
Psl 6:9 Gospod će primiti *m.* moju
Psl 17:1 poslušaj *m.* moju iz usta bez
Psl 55:1 Poslušaj Bože, *m.* moju i ne
Psl 143:1 usliši *m.* moju, čuj moljenje
M. Iz 15:29 a *m.* pravednika usliši
Dan 6:10 obavljao je *m.* svoju i slavio
Dan 9:17 A sad poslušaj, Bože naš, *m.*
Dan 10:12 Ja dolazim na *m.* tvoju
1Pe 3:12 i uši njegove slušaju *m.*

MOREM

Psl 29:3 grmi, nad širokim *m.* Gospod
Psl 107:23 koji su plovili *m.* na ladama
Mat 23:15 kopnom i *m.* da dobijete

MORSK-E-I-M-O-J-U

Psl 8:8 Ptice nebeske i ribe *m.* štogod
Psl 106:9 i provede ih preko *m.* dubine
Eze 16:10 obući od kože *m.* krave
Eze 38:20 će licem zadrhtati ribe *m.*
Amo 5:8 On, koji doziva vode *m.* i
Mat 12:40 Jona bio u utrobi *m.* nemani
Psl 107:29 tišinu, i valovi *m.* umuknuše
Jer 33:22 ni izmjeriti pijesak *m.* tako ću
Jud 1:13 Biješni valovi *m.* što se pjene
Pst 1:26 Neka on vlada nad ribama *m.*
Psl 8:8 štogod samo ide stazama *m.*

Psl 78:27 i kao pijeskom *m.* pticama
Iza 11:9 što vode pokrivaju dno *m.*
Hab 2:14 što vode pokrivaju dno *m.*
Pst 22:17 kao pijesak na obali *m.* i
2Ko 11:25 dan proveo sam u dubini *m.*
Heb 11:12 kao pijesak na obali *m.*
Psl 65:7 Koji utiša buku *m.* bučne
Mih 7:19 u dubinu *m.* sve grijehe naše
Mat 18:6 i da potone u dubinu *m.*

MORU

Pst 32:12 da ga bude kao pijeska u *m.*
Izl 15:4 njegovih utonu u Crvenom *m.*
Suc 7:12 bilo ih je kao pijeska na *m.*
Psl 106:9 Zaprijeti Crvenom *m.* i pre-
M. Iz 8:29 Kad je postavljao *m.* mede
Iza 51:5 čekaju me zemlje na *m.* ufaju
Jer 5:22 a sam postavio *m.* pijesak za
Hab 1:14 Učinio si ljude kao ribe u *m.*
Zah 10:11 Razbit će vale u *m.* sve će
Mat 8:24 podiže se silna bura na *m.*
Mar 4:39 i reče *m.* Umukni! Mirmo budi
Iva 6:19 gdje ide po *m.* i približuje se k
1Ko 10:2 u Mojsija krstili u oblaku i *m.*
2Ko 11:26 u pogiblima na *m.* u pogib-
Otk 5:13 i pod zemljom i na *m.* i sve
Otk 7:3 Nemojte škoditi ni zemlji, ni *m.*
Otk 12:12 Jao zemlji i *m.* jer davao side
Otk 16:3 i svaka duša živa umrije u *m.*
Jud 1:6 jevrejčnim okovima u *m.* zasud

MREŽ-E-U

Psl 140:5 zamke, razapeše *m.* naputu
Luk 5:4 Izvezi na pučinu, i bacite *m.*
Luk 5:5 Ali na tvoju riječ bacit ću *m.*
Psl 10:9 hvata siromaha i vuče ga u *m.*
Hab 1:15 hvata ih u *m.* izgrće ih u pređu
Mat 4:18 baciše *m.* svoju u more. Oni
Iva 21:6 Bacite *m.* na desnu stranu

MRMLJALI

P. Zk 1:27 I *m.* ste u šatorima svojim
Luk 15:2 Natosu *m.* farizeji i književnici
1Ko 10:10 kao što su neki od njih *m.* i

MRMLJANJA

Flp 2:14 Sve činite bez *m.* i oklijevanja
1Pe 4:9 među sobom bez *m.*

MRZNJA

M. Iz 8:13 Strah je Gospodnji *m.* na zlo
M. Iz 10:12 *m.* izaziva samo svađu, a
M. Iz 15:17 nego vol ugojeni, gdje je *m.*
Prp 9:9 Hoće li ga ljubav ili *m.* susresti

MRSK-A-I

Psl 26:5 Skupština opakih *m.* mi je
M. Iz 8:7 *m.* je usnama mojim lažljivost
M. Iz 11:1 su mjerila Gospodu *m.* a
M. Iz 13:5 Lažna riječ *m.* je pravedniku
M. Iz 15:8 žrtva je bezbožnika *m.* Gos-
Psl 119:113 Nestalni su mi *m.* a ja
Tit 1:16 jer su *m.* i nepokorni, i ni za
Tit 3:3 u pakosti i zavisti živeći, *m.*

MRVICA

Mat 15:27 ali psići dobiju ipak od *m.* što
Mar 7:28 pod stolom dobiju ipak od *m.*

MRZE-CI

Izl 20:5 koljena, onih koji me *m.*
Psl 86:17 dobrote, da vide, koji *m.*
Psl 129:5 povući svi, koji *m.* na Sion
M. Iz 8:36 svi koji *m.* na me, ljube smrt
Rim 12:9 *m.* na zlo prijanjajte uz dobro
Tit 3:3 mrski, jedan na drugoga *m.*

MRZI-M-O-TI

Psl 34:21 Z tko *m.* pobožna, mora to
M. Iz 11:15 tko *m.* bitijamaci de bez bri-
M. Iz 12:1 tko *m.* na ukor, ludak je
M. Iz 15:10 propadne, tko *m.* opomenu
M. Iz 26:28 lažan mrzi one koje je
M. Iz 29:24 kradljivcem, taj *m.* svoju
Prp 3:8 kad se ljubi, i vrijeme kad se *m.*
Iza 33:15 tko *m.* dobitak od nasilja; tko

Mat 5:43 Ljubi bližnjega svojega i **m**.
 Luk 14:26 tko dođe k meni, a ne **m**. oca
 Iva 3:20 koji čini zlo, **m**. svjetlost i ne
 Iva 7:7 a mene **m**. jer ja svjedočim za
 Iva 12:25 a tko **m**. život svoj na ovom
 Iva 15:18 Ako svijet **m**. vas, znajte, da
 Iva 15:19 ja izabrah od svijeta, zato **m**.
 1Iv 2:9 da je u svjetlosti, a **m**. svojega
 1Iv 2:11 A tko **m**. svojega brata, u tami
 1Iv 3:15 Svaki, koji **m**. brata svojega
 1Iv 4:20 Ljubim Boga, a **m**. brata
 Psl 119:163 **m**. i gadi mi se laž, a zav-
 M. Iz 8:13 Ja **m**. uznositost i oholost
 Iza 61:8 ljubim pravicu, **m**. grabež
 Amo 5:21 **m**. i prezirem svečanosti
 Zah 8:17 jer sve to **m**. govori Gospod
 Psl 45:7 Ljubio si pravicu i **m**. opacinu
 Iva 15:18 da je **m**. mene prije vas
 Heb 1:9 Ljubio si pravdu, i **m**. si beza-
 Mat 6:24 Ili će na jednoga **m**. i drugoga
 Luk 16:13 ili će jednoga **m**. a drugoga
 Iva 7:7 vas ne može svijet **m**. a mene
MUCI

2Sa 24:14 U **m**. sam velikoj. Mi ćemo
 2Ko 11:27 U trudu i **m**. u mnogom
 Heb 5:8 Iako je bio Sin Božji, po **m**.

MUCE-I-IS-IM

Psl 127:1 uzalud se **m**. koji je grade
 Jer 12:13 Siju pšenicu i žanju trnje, **m**.
 2So 1:7 A vama koje **m**. pokoj s nama
 Prp 1:3 njegova, koju **m**. pod suncem
 Luk 12:50 i kako me to **m**. dok se ne
 Mat 8:29 došao ovamo da nas **m**. prije
 Luk 16:25 se on ovdje lješi, a ti se **m**.
 Prp 4:8 ne misli za koga se **m**. i oduzi-
 Jer 20:9 u kostima mojim **m**. se, da ga

MUDAR

P. Zk 4:6 taj veliki narod **m**. je i razu-
 Job 9:4 **m**. je srcem i silan snagom; tko
 Job 6:6 što on čini, i postani **m**.
 M. Iz 10:1 **m**. je sin radost ocu svojemu
 M. Iz 12:15 a **m**. čovjek prima nauku.
 M. Iz 13:1 **m**. sin prima pouku, a
 M. Iz 13:10 se dade svjetovati, taj je **m**.
 M. Iz 15:20 **m**. je sin radost ocu; čovjek
 M. Iz 17:28 šuti, može vrijediti kao **m**.
 M. Iz 20:1 nije **m**. ni jedan, koji od toga
 M. Iz 26:5 inače on misli, da je **m**.
 1Ko 3:18 među vama misli, dajem **m**. na
 Jak 3:13 Tko je među vama **m**. i

MUDRAC

M. Iz 1:5 Čuje li ih **m**. u znanju će
 Prp 2:16 Ah, kako ipak premine **m**. s
 Prp 9:15 A bio u njemu i siromašan **m**.
 Jer 9:23 Neka se ne hvali **m**. mudrošću
 Amo 5:13 Zato šuti **m**. u ovo vrijeme
 1Ko 1:20 Gdje je **m**. Gdje je književnik

MUDRACA

Prp 2:16 malo od **m**. kao od ludaka; jer
 Prp 12:11 Riječi su **m**. kao ostanivolujski
 Jer 18:18 ni savjeta od **m**. ni riječi od
 Dje 17:18 i stoičkih **m**. prepirali su se s

MUDRACI

Prp 9:11 ni junaci rat, ni **m**. kruh, ni
 Mat 2:1 dodoše **m**. od istoka u Jerusa-

MUDRE

Job 5:13 **m**. hvata u njihovu lukavstvu
 Mat 25:2 Pet od njih bile su lude, pet **m**.
 1Ko 1:27 izabra Bog, da posrami **m**. i
 1Ko 3:19 hvata **m**. u njihovu lukavstvu

MUDRI

Job 32:9 Vremešni nijesu uvijek **m**. ne
 Psl 49:10 On vidi, kako i **m**. umiru, i
 M. Iz 10:14 **m**. kriju znanje, a usta su
 M. Iz 12:16 a **m**. pokriva uvredu
 M. Iz 14:18 a **m**. se kite znanjem
 M. Iz 24:5 **m**. može više, nego jaki

Prp 2:14 **m**. ima oči u glavi, a ludak ide
 Prp 9:9 pravedni i **m**. u Božjoj suruci sa
 Mat 10:16 Budite dakle **m**. kao zmije i
 Luk 12:42 taj vjerni i **m**. upravitelj
 1Ko 3:10 ja kao **m**. graditelj postavih
 1Ko 4:10 Krista, a vi ste **m**. u Kristu
 Efe 5:15 ne kao nemudri, nego kao **m**.
 Tit 2:2 pošten, **m**. zdravi u vjeri, u
 1Pe 4:7 Budite dakle **m**. i budni u molit-

MUDRIH

M. Iz 14:24 Kruna je **m**. bogatstvo
 Prp 7:4 Srce **m**. ljudi boravi u kući
 Mat 11:25 što si ovo skrio od **m**. i ra-
 Luk 10:21 što si ovo skrio od **m**. i ra-
 1Ko 1:19 Uništiti ću mudrost **m**. i
 1Ko 1:26 da nema ni mnogo **m**. po
 1Ko 3:20 Gospodin zna misli **m**. da su

MUDRIJA

Luk 16:8 u svojem naraštaju **m**. od djece
 1Ko 1:25 Jer je ludost Božja **m**. od ljudi

MUDRIJI

M. Iz 9:9 mudroga, i bit će još **m**.
 M. Iz 26:16 Lijenčina misli, da je **m**. od

MUDRIM-A

M. Iz 3:7 Ne drži sam sebe **m**. boj se
 M. Iz 24:6 Jer **m**. mjerama ratovat ćeš
 1Ko 1:17 ne **m**. riječima, da ne izgubi
 2Ti 3:15 Pisma, koja te mogu učiniti **m**.
 P. Zk 4:6 učiniti **m**. i razumnima. Kad
 Rim 1:14 barbarima, **m**. i nerazumnima
 Rim 11:25 da sami sebe smatraše **m**.
 Rim 12:16 Ne držite sami sebe **m**.

MUDRO

Job 38:37 Tko izbija **m**. oblake i tko
 Psl 90:12 naše, da dobijemo srce **m**.
 Psl 104:24 Sva si **m**. stvorio; puna je
 M. Iz 31:26 Usta svoja otvara **m**. i na
 Luk 16:8 upravitelja, što je radio **m**. jer
 Kol 4:5 **m**. živite prema onima, koji su
 Tit 2:4 Da **m**. upućuju mlade žene
 2Pe 1:16 Jusa Krista po bajkama **m**.

MUDROŠĆU

M. Iz 3:19 Gospod je **m**. osnovao
 Prp 9:15 i on oslobodi grad **m**. svojom
 Jer 3:15 svojemu, koji će vas pasti **m**.
 Jer 9:23 Neka se ne hvali mudrac **m**.
 Jer 10:12 on je utemeljio svijet **m**.
 Jer 51:15 nadzemaljski svijet **m**.

MUDROGA

M. Iz 3:35 Čast je baština **m**. a sramotu
 M. Iz 9:8 Karaj **m**. on će te ljubiti
 M. Iz 9:9 Poučavaj **m**. i bit će još mudriji

MUDROVANJE

Iza 47:10 Prevarilo te **m**. tvoje, znanje
 2Ko 10:4 utvrda, da odbacujemo **m**.

MUKA

Psl 90:10 je dobit njihova jedino **m**. i
 M. Iz 1:27 nasrne na vas nevolja i **m**.
 M. Iz 10:22 vlastita **m**. ne učini tu ništa
 Prp 1:18 množi znanje, množi se i **m**.
 Mat 4:24 trpjeli od različitih bolesti i **m**.
 Luk 16:23 Kad u paklu usred **m**. svojih
 Flp 3:10 zajednicu njegovih **m**. da mu
 1Pe 4:13 se radujte, što ste dionici **m**.
 1Pe 5:1 i svjedok Kristovih **m**. a koji
 Otk 2:10 Ništa se ne boj od **m**. što te
 Otk 14:11 i dim **m**. njihovih diže se u

MUKE

Pst 3:16 Mnoge ću ti **m**. umnožiti, kad
 2Sa 1:9 jer su me obuzele **m**. a još
 Psl 16:4 imaju mnogo **m**. ja im neću
 Psl 32:10 Mnoge **m**. stignu zlikovca, a
 Psl 69:20 Od **m**. cijepa se srce moje,
 Psl 127:2 dajedete kruh **m**. ljubimcima
 Iza 53:10 bila volja, da ga udari na **m**.
 Luk 16:28 dođu i oni na ovo mjesto **m**.
 Iva 16:21 više se ne sjeća **m**. zbog

Gal 4:27 i poviči, koja ne trpiš **m**.
 1Pe 1:11 svjedočeći za Kristove **m**. i za
 1Pe 5:9 i znajte, da iste **m**. podnose
 1Pe 5:10 on će vas, iza malo **m**.
 2Pe 2:8 to je dan na dan zadavalo **m**.
 Otk 18:7 toliko joj podajte **m**. i tuge, jer

MUKOM

Pst 3:17 s **m**. ćeš se od nje hraniti sve
 Gal 4:19 Dječice moja, koju opet s **m**.

MUKU

Pst 42:21 jer vidjesmo **m**. duševnu
 Psl 44:24 nevolju našu i **m**. našu
 Psl 71:20 dade doživjeti mnogu **m**. i
 Psl 116:3 bio sam upao u tugu i **m**.
 Iza 53:11 Za **m**. duše svoje on će se
 Jer 20:18 krila materina, da doživim **m**.
 Mat 25:46 Ovi će ući u **m**. vječnu, a
 Luk 16:24 jer trpim veliku **m**. u ovom
 1Iv 4:18 jer strah ima **m**. a tko se boji

MUNJA

Mat 24:27 Jer kao što se **m**. pomoli na
 Mat 28:3 Lice je njegovo bilo kao **m**. i
 Luk 10:18 gdje spade s neba kao **m**.
 Otk 11:19 inastadesijevanjem **m**. iglasovi

MUNJE

Izl 20:18 vidje sav narod gromove, **m**.
 Psl 77:18 **m**. su osvjetljivale svijet
 PNP 8:6 plamenit, i **m**. su plamenovi
 Jer 51:16 s krajeva zemlje, baca **m**. s
 Otk 4:5 I od prijestolja izlažahu **m**. i

MUSKARCI

Rim 1:27 tako se i **m**. ostavivši naravno

MUŠKO

Pst 1:27 na sliku Božju stvori ga, **m**. i
 Pst 7:2 po sedmero, **m**. i žensko, a od
 Pst 17:10 **m**. kod vas ima se obrezivati
 Izl 13:12 ako je **m**. pripada Gospodu
 Mal 1:14 u svojem stadiu **m**. živinče i
 Otk 12:5 I rodi **m**. sina, koji će vladati

MUŽ-A

Pst 2:24 Zato ostavlja **m**. oca i majku i
 M. Iz 31:28 je, **m**. njezin, i on je hvali
 Iza 54:5 Jer **m**. tvoj jest stvoritelj tvoj
 Mat 1:16 se rodi Josip, **m**. Marije
 Mat 1:19 A Josip, **m**. njezin, bio je
 Mat 19:5 Zato će **m**. ostaviti oca i majk
 Rim 7:2 lije umro **m**. njezin, razriješena
 1Ko 7:3 **m**. neka čini ženi dužnost, a
 1Ko 7:14 Jer je posvećen **m**. nevjernik
 1Ko 11:4 **m**. koji se moli ili prorokuje s
 1Ko 11:7 Ali **m**. ne treba pokrivati
 1Ko 11:8 Jer nije **m**. od žene, nego
 1Ko 13:11 Kad sam postao **m**. odbaci
 Efe 5:23 Jer je **m**. glava ženi, kao što je
 1Ti 3:2 besprije koran, jedne žene **m**.
 Tit 1:6 bez prijekora, jedne žene **m**. i
 Pst 3:16 djecu, a ipak ćeš žudjeti **m**.
 M. Iz 6:34 Jer je ljubomor žestok u **m**.
 Iza 4:4 žena prionuti za jednoga **m**.
 Mat 19:4 stvorio čovjeka kao **m**. i ženu
 Mat 19:10 je to tako između **m**. i žene
 Dje 5:9 noge onih, koji zakopaše **m**.
 Rim 7:2 privezana zakonom za **m**. dok
 1Ko 7:2 i svaka neka ima svojega **m**.
 1Ko 11:8 od žene, nego žena od **m**.
 Gal 4:27 negoli ona, koja ima **m**.
 Efe 5:33 neka poštiva svojega **m**.

MUŽEV-A-E-I

Iza 2:11 poništiti će se oholost **m**.
 Mat 14:21 iznosio je oko pet tisuća **m**.
 Mat 15:38 četiri tisuće **m**. koji su jeli
 1Ko 14:35 kuće **m**. svoje neka pitaju
 Tit 2:4 neka ljube svoje **m**. neka ljube
 Efe 5:25 **m**. ljubite svoje žene, kao što
 Efe 5:28 su dužni i **m**. ljubiti svoje žene
 Kol 3:19 **m**. ljubite žene svoje i ne
 1Ti 2:8 Hoću dakle, da se mole **m**. na

1Ti 3:12 neka su *m.* jedne žene, koji
1Pe 3:7 Tako i vi, *m.* živite u razboritost
MUZEVIMA
Efe 5:22 neka se pokoravaju svojim *m.*
Tit 2:5 blage, pokorne svojim *m.*, da se
1Pe 3:1 neka budu pokorne svojim *m.*
1Pe 3:5 i pokoravale se svojim *m.*
MUZU
Pst 3:6 i *m.* svojemu, koji je bio uz nju
M.lz 12:4 Vrijedna je žena kruna *m.*
Luk 1:27 K djevici zaručenoj *m.*
1Ko 7:3 dužnost, a isto tako i žena *m.*
1Ko 11:14 *m.* sramota, ako nosi dugu
2Ko 11:2 jer vas zaručih *m.* jednome
1Ti 5:9 koja je bila jednome *m.* žena

- N -

NADAM

2Ko 5:11 a *n.* se, da smo i u vašim
Flp 1:20 Očekujem i *n.* se, da se ni u
3lv 1:14 Nego se *n.* da ću te skoro

NADAMO

Rim 8:25 Ako li se *n.* onome, što ne
Heb 6:9 *n.* se boljemu i što je blizu
Heb 11:1 čemu se *n.* osvjedočenje o

NADATI

Prp 9:4 ima se još nešto *n.* jer bolje je
Rim 8:24 tko vidi, kako će se tome *n.*

NADAM

M.lz 19:18 sina svojega, jer još ima *n.*
Rim 4:18 On je protiv *n.* vjerovao u
Rim 15:13 A Bog *n.* neka vas napuni
Efe 2:12 u zavjetima obećanja, *n.*
1So 4:13 kao i ostali, koji nemaju *n.*
1So 5:8 i s kaciгом *n.* spasenja
1Ti 1:1 našega i Krista Isusa, *n.* naše
Heb 3:6 održimo pouzdanje i slavu *n.*

NADGLEDNIK

1Ti 3:2 *n.* dakle treba da je besprije-
ko- Tit 1:7 Jer *n.* treba da je bez prijekora

NADI

Rim 5:4 k iskustvu, a iskustvo k *n.*
Rim 8:20 onoga, koji ga podvrgnu *n.*
Rim 15:13 *n.* jakošću Duha Svetoga
1Ko 9:10 Jer tko ore, treba u *n.* da ore
Efe 3:12 pristup u *n.* po vjeri u njega
Efe 4:4 kao što ste i pozvani u jednoj *n.*
Kol 1:23 i tvrdi, i nepokolebljivi u *n.*
1So 1:3 truda, i ljubavi i ustrajnosti u *n.*
1Pe 3:15 koji od vas zatraži račun o *n.*

NADJENUTI

Iza 7:14 roditi sina i *n.* mu ime Emanuel
Mat 1:21 sina, kojemu ćeš *n.* ime Isus

NADOM

Rim 5:2 i hvalimo se *n.* slave Božje
Rim 8:24 Jer se *n.* spasismo. A nada
Rim 12:12 *n.* se veselite; u nevolji

NADU

Dje 24:15 Ja imam *n.* u Boga, koju i oni
Rim 4:18 vjerovao u *n.* da će biti otac
Rim 15:4 i utjehom Pisma *n.* imamo
2So 2:16 dao utjehu vječnu i dobru *n.*
Tit 1:2 Za *n.* u vječni život, koji obeća
Tit 2:13 Čekajući blagoslovljenu *n.* i
Heb 6:18 da se uhvatimo za *n.* koja
Heb 7:19 alije uveo bolju *n.* po kojoj se
Heb 10:23 Držimo se tvrdo vjere u *n.*
1Pe 1:3 rodi za živu *n.* uskrsnućem
1lv 3:3 I svaki, koji ovu *n.* ima u njega

NADVLADA-O-STE-TI

Rim 12:21 Ne daj, da te zlo *n.* nego
2Pe 2:19 jer koga tko *n.* onaj mu i robuje
Tuž 1:16 djeca moja, jer je *n.* neprijatelj
Hos 12:4 Borio se je s anđelom i *n.*
Iva 16:33 radujte: Ja sam *n.* svijet
Dje 10:38 iscjeljujući sve, koje je bio *n.*
1lv 2:13 mladići, jer *n.* onoga, koji je zao

1lv 2:14 ostaje, i *n.* onoga, koji je zao
Jer 1:19 ali te neće *n.* jer ja stojim uza
Mat 16:18 i vrata paklena neće je *n.*

NADZEMALJSKI

1Ljt 16:30 Cvrsto stoji *n.* svijet, ne
Psi 50:12 moj je *n.* svijet i što ga ispunja
Psi 93:1 tvrdo stoji *n.* svijet, ne pomiče
Iza 34:1 *n.* svijet i sve, što živi na njemu
Jer 51:15 on je utemeljio *n.* svijet

NAGRAD-A-U

Psi 127:3 *n.* njegova jesu djeca
Iza 40:10 *n.* njegova ide pred njim
1Ko 9:24 svi trče, ali jedan prima *n.*
1Ko 9:25 koji se natječe za *n.* od svega

NAHRANI

M.lz 25:21 Gladuje li neprijatelj tvoj, *n.*
Rim 12:20 gladan neprijatelj tvoj, *n.* ga;

NAJBOLJE-I

Rut 3:3 obuci na se haljine svoje *n.* pa
Iza 1:19 hoćete slušati, uživati ćete *n.*
Dje 25:10 skrivio, kao što ti *n.* znaš
2Ti 1:18 koliko mi posluži, ti znaš *n.*
2Sa 1:19 *n.* leže mrtvi Kako padoše
Luk 10:42 Marija je *n.* dio izabrala, koji

NAJMANJ-I-OJ

Mih 5:2 Judinim *n.* iz tebe će mi izaći
Mat 2:6 Judinoj, nipošto nijesi *n.* među
Mat 5:19 zvati će se *n.* u kraljevstvu
Mat 11:11 Ipak je *n.* u kraljevstvu
1Ko 15:9 sam ja *n.* među apostolima
Luk 16:10 Tko je vjeran u *n.* stvari, taj

NAJVEĆA

Psi 104:16 Tada se napoje *n.* drveta
1Ko 13:13 ali je *n.* među njima ljubav
2Pe 1:4 dao dragocjena i *n.* obećanja

NAJVEĆI

Mat 18:4 dijete ovo, taj je *n.* u kraljevstvu
Luk 22:24 njima, tko da je od njih *n.*

NAJVIŠE

2Ljt 2:6 i *n.* nebo ne može da obuhvati
1Ko 14:27 po dvojica, ili *n.* po trojica i

NAKIT-A-OM

Iza 61:3 na glavu *n.* mjesto pepela,
Iza 61:10 namješta na glavu *n.* kao
1Pe 3:3 *n.* žena neka ne bude vanjski
Iza 28:1 i uvelome cvijetu krasnoga *n.*
Iza 28:4 uvelome cvijetu krasnoga *n.*
Job 28:17 niti se može promijeniti s *n.*
Iza 49:18 ti ćeš se zaodjenuti kao *n.*

NAKON

Pst 7:10 *n.* sedam dana prodrriješe
P.Zk 4:40 tebi i djeci tvojoj *n.* tebe i da
1Sa 12:21 Ne otpadajte opet *n.* mene
Jer 31:13 žalost njihovu u radost, *n.*
Dan 2:39 *n.* tebe nastat će drugo
Luk 12:5 Bojte se onoga, koji *n.* smrti
Luk 24:21 *n.* svega toga ovo je danas

NALAZ-E-IM-MO-TI

M.lz 18:22 ženu, našao je krasan *n.* i
Iza 66:3 putovima i *n.* ugodnost na
Jer 50:20 grijehe Judine: ne *n.* se, jer
Psi 119:16 *n.* nasladi u naredbama
M.lz 8:12 razboritošću i *n.* znanje i
Luk 23:4 Ja ne *n.* nikakve krivnje na
Rim 7:18 u sebi, ali učiniti dobro, ne *n.*
Dje 23:9 Ništa zlo ne *n.* na ovome
1Ko 15:15 A *n.* se i lažni svjedoci Božji
Iza 51:3 U njemu će se *n.* radost i
Iva 10:9 On će ulaziti i izlaziti i pašu *n.*

NAMAŽI

Rut 3:3 Umij se i *n.* se, obuci na se
Mat 6:17 Kad ti postiš, *n.* glavu svoju i

NAMJESNIKE

Mat 10:18 mene vodit će vas pred *n.* i
Mar 13:9 vodit će vas pred *n.* i kraljeve

NAMJESTISE

Psi 35:7 *n.* mi potajno bez povoda

Psi 57:6 *n.* zamku nogama mojim, ali
Psi 140:5 Besramni *n.* mi potajne

NAMJESTIO

Psi 8:3 mjesec i zvijezde, što si ih *n.*
Psi 8:5 *n.* si ga samo malo ispod Boga
Iza 62:6 Jerusaleme, *n.* sam stražare

NANOSI

Pst 16:5 Uvreda, što mi se *n.* ti si
Psi 15:3 tko ne *n.* sramote drugima

NAPADOŠE

Mat 7:25 dunuše vjetrovi i *n.* na kuću
Mat 7:27 dunuše vjetrovi i *n.* na kuću

NAPAJA

Jer 5:24 *n.* njive, uzdržava nam žetvu
Eze 47:12 što ih *n.* pridolazi od svetišta

NAPAST

Mat 6:13 I ne uvedi nas u *n.* nego izbavi
Mat 26:41 da ne padnete u *n.* jer je duh
Mar 14:38 da ne padnete u *n.* duh je
1Ti 6:9 upadaju u *n.* zamku, i u mnoge
Jak 1:12 čovjek, koji pretrpi *n.* jer, kad

NAPASTI

Luk 8:13 ali u vrijeme *n.* otpadnu
1So 5:3 onda će iznenada *n.* na njih
Heb 3:8 za pobune u dan *n.* u pustinji
Jak 1:2 kad padate u različne *n.*

NAPIS-E-I

P.Zk 24:1 neka joj *n.* pismo rastavno
Prp 12:10 ugodne riječi i da *n.* iskrene
Mar 10:4 Mojsije je dopustio, da se *n.*
P.Zk 6:9 I *n.* ih na dovratnike kuće
M.lz 7:3 ih sebi na prste, *n.* ih na ploču
Jer 30:2 *n.* sebi u knjigu sve riječi
Otk 1:11 Što vidiš, *n.* u knjigu i pošlji
Otk 2:1 Anđelu crkve u Efezu *n.* Ovako
Otk 3:14 I anđelu crkve u Laodiceji *n.*
Otk 14:13 *n.* Blagoslovljeni su mrtvi
Otk 19:9 I *n.* Blagoslovljeni su oni, koji
Otk 21:5 *n.* jer su ove riječi vjerne i

NAPIJ-EM-U

Iva 4:7 Isus je zamoli: Daj mi da se *n.*
Iva 4:10 koji ti govori: 'Daj mi da se *n.*
Jer 25:15 vina i daj da se *n.* iz nje svi
Amo 4:8 su u drugi grad da se *n.* vode

NAPISA-H-N

Još 8:32 Tada *n.* ondje na kamenju
Luk 1:63 On zatraži pisaču tablicu i *n.*
Iva 21:24 svjedoči za ovo, i koji *n.* ovo
1Ko 5:11 vam *n.* da se ne miješate
1Ko 9:15 A ovo ne *n.* da tako bude
Fim 1:21 Poslušnost *n.* ti znajući, da
1Pe 5:12 *n.* vam ukratko, da vas
Luk 23:38 Nad njim je bio natpis *n.*

NAPISANA

Iva 15:25 ispuniti riječ, što stoji *n.* u
Iva 20:30 koja nijesu *n.* u knjizi ovoj
1Ko 15:54 će se ispuniti riječ, što je *n.*
2Ko 3:2 ste naša poslanica *n.* u srcima
2Ko 3:3 Kristova od nas izrađena i *n.*
Otk 21:12 i imena *n.* i imena dvanaest
Otk 22:18 nametnuti na njega zla *n.* u

NAPISANI

Eze 2:10 Billi su u njem *n.* plač, uzdisaji
Dan 9:11 kako stoje *n.* u zakonu
Heb 12:23 koji su *n.* na nebesima, i

NAPISANO

Još 1:8 brižno držiš sve, što je u njoj *n.*
Dan 10:21 Ali ću ti prije izreći, što je *n.*
Luk 3:4 Kako stoji *n.* u knjizi govora
Luk 24:44 mora ispuniti, što stoji *n.* o
Iva 19:20 i bilo je *n.* hebrejski, latinski i
Dje 15:15 i proroka, kao što je *n.*
Dje 17:23 na kojem je bilo *n.* Bogu
1Ko 9:9 *n.* Ne zavezuju usta volu, koji
1Ko 9:10 *n.* Jer tko ore, treba u nadi da
1Ko 10:11 a *n.* je za opomenu nama
Gal 3:10 što je *n.* u knjizi zakona, da to

Otk 1:3 što je **n.** u njemu, jer je vrijeme
Otk 2:17 novo ime **n.** koje nitko ne zna
Otk 14:1 njegovo ime Oca njegova **n.**
Otk 17:5 i na čelu jezina **n.** ime: Tajna
Otk 19:12 imajući ime **n.** kojega nitko
Otk 20:12 je **n.** u knjigama, po djelima
NAPOJI

Brj 20:11 isteče mnoga voda, te se **n.**
Luk 13:15 i ne vodi li ga, da ga **n.**
Otk 18:2 vinom bludnosti svoje **n.** sve

NAPRAVI

Pst 6:14 **n.** sebi korablu od drveta
Luk 13:16 **n.** na korabli otvor za svjetlo
Izl 25:17 **n.** onda pomirilište od čistoga
Izl 26:1 Šator **n.** od deset zavjesa. Oni
Izl 28:2 **n.** svete haljine bratu svojemu
Izl 32:4 preli ih i **n.** od njih tele liveno
Izl 37:23 **n.** uz to sedam svjetionica
Brj 21:8 **n.** sebi lik zmiye otrovne i
Brj 21:9 Tada **n.** Mojsije mjedenu zmiju
P.Zk 32:6 Stvoritelj tvoj, kojite **n.** utvrdi

NAPREDAK

P.Zk 23:6 za njihov mir i njihov **n.**
2Ko 12:19 A sve je, ljubljani, za vaš **n.**
1Ti 4:15 da tvoj **n.** bude očevidan
NAPREDOVA-O-T

Luk 2:52 Isus je **n.** u mudrosti, u dobi
Gal 1:14 I **n.** sam u židovstvu većma
Dan 8:25 Lukavstvom njegovim **n.** će
2Ti 3:13 A zli ljudi i varalice **n.** će na
NAPREDOUJE

M.Iz 31:18 kako joj sve **n.** ne gasi joj se
Rim 15:2 bližnjemu, da **n.** u dobru
NAPRIJED

Izl 15:21 Mirjam im je **n.** pjevala: Pjeva-
2Kr 20:9 sjena za deset stepena **n.** ili
Iza 43:8 Neka **n.** stupi narod, koji je
Dje 7:52 ubiše one, koji su **n.** javljali
Rim 8:29 Jer koje **n.** poznade, one i
Rim 11:2 svojega, što ga je **n.** izabrao
Gal 3:8 opravdava neznabošce, **n.**
2Pe 3:17 ljubljani, znajući **n.** čuvajte

NAPUNI-O-SE

Prp 1:7 a more se nikada ne **n.** odakle
Eze 10:2 pod kerubinima i **n.** ruke
Dan 11:36 dok se ne **n.** mjera gnjeva
Luk 1:53 Gladne **n.** dobara, bogate
Luk 14:23 da dodu, da mi se **n.** kuća
Iva 12:3 Miris pomasti **n.** svu kuću
Dje 2:2 dolazi silan vjetar, i **n.** svu kuću
Dje 5:3 Ananija, zašto **n.** sotona srce
Dje 19:29 I sav se grad **n.** pobune
Rim 15:13 A Bog nade neka vas **n.**
Otk 15:8 I **n.** se hram dima od slave
Psl 65:9 zalio si je i bogato **n.** potokom
Psl 107:9 dušu gladnu **n.** je okrepom
Psl 127:5 koji je njima **n.** tobolac svoj
Iva 2:7 posude vodom **n.** ih do vrha
Iva 6:13 i **n.** dvanaest košari komada
Iva 19:29 I **n.** spužvu octa, nataknuše
Dje 2:4 I **n.** se svi Duha Svetoga

NAPUNIT-E-I

M.Iz 1:13 **n.** čemo kuće svoje plijena
Iza 27:6 i **n.** će sav svijet plodovima
Eze 23:33 **n.** ćeš se pijanstva i brige
Hag 2:7 i **n.** ću ovaj hram slavom, veli
Dje 2:7 života i **n.** ćeš me veselja s
Pst 1:22 **n.** vode u morima I ptice neka
Pst 1:28 i množite se, **n.** zemlju i
Iva 2:7 Isus im zapovjedi: **n.** posude
Efe 5:18 nego se **n.** Duhom
M.Iz 3:10 Tada će se **n.** žitnice tvoje
Eze 7:19 utišati gladi svoje niti **n.**
Hab 2:14 će se zemlja **n.** spoznajom
NAPUNJENI

Rim 1:29 budu **n.** svake nepravde
Rim 15:14 dobrote, **n.** svakoga znanja

Flp 1:11 **n.** plodom pravde po Isusu
NARASTAJ-U

Mat 24:34 Ovaj **n.** neće proći, dok se
Dje 8:33 Tko da opiše **n.** njegov, jer se
Pst 6:9 i bez prijekora u svojem **n.**
Luk 16:8 ovoga svijeta u svojem **n.**

NARAVI

Rim 1:26 općenje u ono, što je protiv **n.**
Efe 2:3 i bili smo po **n.** djeca srdžbe
2Pe 1:4 budete dionici božanske **n.**

NASAD

Iza 61:3 zvat će se oni, **n.** Gospodnji
Eze 34:29 Učinit ću da im nikne obilat **n.**
Mat 15:13 Svaki **n.** što ga nije zasadio

NASILJ-A-E

Pst 49:5 su, mačevi su im oružje **n.**
Psl 72:14 iz pritiska i **n.** otkupljuje život
Psl 74:20 zemaljske pune stanova **n.**
Psl 140:11 u zemlji, čovjeka **n.** neka
Iza 33:15 tko mrzi na dobitak od **n.** tko
Mih 6:12 su bogataši njegovi puni **n.**
Psl 55:9 jer vidim **n.** i svađu u gradu
Psl 62:10 Ne oslanjajte se na **n.** Ne
Jer 6:7 nepravda i **n.** čuje se u njemu
Hab 1:3 Z Razor, **n.** imam pred očima

NASITI-LI-O-TE-TI

Hag 1:6 jeli ste, a nijeste se **n.** pili ste
Mat 14:20 Svi su jeli i **n.** se, dapače su
Mat 15:37 Svi su jeli i **n.** se, dapače od
Luk 9:17 Svi su jeli i **n.** se. I nakupiše
Psl 107:9 Jer je **n.** dušu praznu, dušu
Hab 2:16 **n.** si se sramote mjesto časti
Luk 16:21 bise bio on **n.** mrvicama, što
Job 19:22 i ne možete da se **n.** mesa
Jak 2:16 Idite u miru, grijte se i **n.** se, a
Psl 132:15 njegove kruhom ću **n.**
M.Iz 30:15 koja se ne može **n.** i četvrtu
Iza 53:11 muku duše svoje on će se **n.**
Mat 5:6 i žedaju pravde. Oni će se **n.**
Luk 6:21 gladujete sada. Vi ćete se **n.**

NASTAN-E-I-TI

Jer 44:28 i se ovdje **n.** upoznat će, čija
Hab 1:3 svađa plane, nesloga **n.**
Mat 12:45 Oni uđu i **n.** se u njoj
Luk 11:26 Oni uđu i **n.** se ondje
Luk 21:28 Kad to **n.** onda se uspravite
Pst 4:16 ispred lica Gospodnjega i **n.**
Mat 2:23 I **n.** se u gradu, koji se zove
2Ko 12:9 da se **n.** u meni sila Kristova
Rut 1:1 Mislio je **n.** se u zemlji
Iva 14:23 doći i u njega ćemo se **n.**

NASTOJAO

Psl 119:45 jer sam **n.** oko propisa
Gal 2:10 a to sam doista i revno **n.** činiti

NASTOJIM

Gal 1:10 Ili zar **n.** da ugađam ljudima
Flp 3:12 ali **n.** ne bih li ga uhvatio, jer

NASTOJTE

Rim 12:17 **n.** oko dobra ne samo pred
1Ko 14:39 **n.** da prorokujete, i ne zabr-

NASUPROT

Psl 8:2 sebi branište **n.** neprijateljima
Mat 7:14 **n.** uska su vrata i tijesan put
Mat 21:32 **n.** carinici bludnice vjerovali
2Ko 2:7 Tako **n.** treba da mu radije
Gal 2:7 Nego **n.** kad vidješe, da je meni
1Pe 3:9 nego **n.** blagoslivljajte, jer ste

NATJECANJE

Rim 11:11 da ih potakne na **n.**
Rim 11:14 Ne bih li kako izazvao na **n.**

NATPIS

Mat 22:20 ih upita: Čija je ovo slika i **n.**
Mat 27:37 glave njegove pričvrstije **n.**
Luk 23:38 Nad njim je bio **n.** napisan
Iva 19:20 I ovaj su **n.** čitali mnogi od

NAUCI

Iva 8:31 Ako vi ustrajete u mojoj **n.**

Dje 2:42 bili su postojani u **n.** apostoli
Dje 24:14 Bogu otaca svojih po **n.** koju
1Ti 1:10 drugo ima protivno zdravoj **n.**
1Ti 5:17 osobito koji se trude u riječi **n.**
Tit 2:7 u **n.** cijelost, dostojanstvenost

NAUCE

1Ko 14:35 da se **n.** kod kuće muževe
1Ti 1:20 predadoh sotonu, da se **n.** ne
1Ti 5:4 neka se **n.** najprije svoju kuću

NAUCITI

Psl 132:12 moja, što ću ih **n.** onda će
Iva 14:26 on će vas **n.** svemu i

NAUDITI

Mar 16:18 neće im **n.** Na bolesnike
Luk 10:19 ništa vam neće moći **n.**
Otk 2:11 neće mu **n.** druga smrt

NAVEDE

Psl 140:11 neka nesreća **n.** u propast
Mar 9:42 Tko **n.** jednoga od ovih
NAVJESTI-M-O-TI

Izl 6:6 Zato **n.** sinovima Izraelovim
Gal 1:8 Ali ako i mi, ili andeo s neba **n.**
Gal 3:8 naprijed **n.** Abrahamu: U tebi
Iza 61:1 da **n.** zarobljenima slobodu
Dan 9:23 Dolazim, da ti to **n.** jer si
Efe 3:8 da **n.** među neznabošcima
Iza 38:15 On mi je to **n.** on je to i izveo
Dje 3:21 Bog od početka **n.** na usta
Mar 13:10 mora se najprije **n.** evand-
Dje 26:23 **n.** svjetlost narodu i nezna-

NAVJESCIJAT-I

Psl 118:17 ja živim i **n.** ću djela Gos-
Mat 24:14 o kraljevstvu **n.** će se po
Psl 35:28 Moj će jezik **n.** pravedno
Psl 71:15 Usta će moja **n.** pravdu tvoju
Psl 92:2 **n.** jutrom milost tvoju, vjernost
Iza 60:6 iradosno će se **n.** slavna djela
Mat 12:18 i on će **n.** pravdu među
Dje 8:35 uze Filip riječ i počne mu **n.**
Flp 1:14 bez straha **n.** riječ Božju

NAVJESCIJU-E-EM-ETE-TE-U

Iza 40:6 Čuj, ori se glas: **n.** I on će pitati
Luk 9:60 a ti hajde i **n.** kraljevstvo Božje

NAVJESCIJE

Psl 19:1 djela ruku njegovih **n.** svod
Psl 30:9 Slavi li te prah **n.** li on vjernost
Mat 11:5 siromašnima se **n.** Radosna
Dje 17:30 sad **n.** ljudima, da svi svuda
Iza 40:6 Što da **n.** Svako je meso trava
Iza 50:4 Gospod, da **n.** da nagovorom
Luk 4:18 Poslame, da **n.** zarobljenima
Efe 6:19 da **n.** sa slobodom tajnu
1Ljt 16:23 Iz dan u dan **n.** spasenje
1Ko 11:26 smrt Gospodnju **n.** dok ne
1Ljt 16:9 Sva čudesa njegova **n.**
Psl 9:11 **n.** narodima djela njegova
Iza 12:4 **n.** narodima djela njegova
Mat 10:27 to **n.** na svjetlosti; što vam

NAVJESCIJU

Psl 107:22 neka **n.** djela njegova s
Iza 52:7 glasnika radosti, koji **n.** mir
Rim 10:15 glasnika radosti, koji **n.** mir
Flp 1:17 A oni iz prkosa **n.** Krista

NAVODI

Mat 5:32 **n.** je, da čini preljubu; i tko
Mat 18:7 onoga što **n.** svijet na grijeh
Mat 18:8 ili noga tvoja **n.** na grijeh
Luk 17:1 Ono što **n.** ljude na grijeh ne
1Ko 8:13 Zato ako jelo **n.** brata mogega

NAZIDUJE

1Ko 3:10 drugi **n.** ali svaki neka gleda
1Ko 3:12 Ako li tko **n.** na ovome

NAZIDANI

Efe 2:20 **n.** na temelju apostola i
Kol 2:7 Ukoričeni u **n.** u njemu i
NAZOCAN
1Ko 5:3 **n.** duhom, već sam odsudio

2Ko 13:10 da *n.* ne moradnem po **NEBESA**

P.Zk 10:14 i nebo *n.* zemlja i sve, što 1Ljt 16:26 a Gospod je stvorio *n.* Psl 8:2 Ti, čiju slavu *n.* slave rječiti Psl 19:1 *n.* pripovijedaju slavu Božju Psl 50:6 Oglasiše *n.* sud njegov, da Psl 89:5 Tada su slavila *n.* Gospode Psl 102:25 i *n.* djelo ruku tvojih, Psl 148:1 Hvalite Gospoda *s.n.* hvalite Iza 1:2 Čujte, *n.* slušaj, zemljo, jer Iza 44:23 Kličite, *n.* jer to Gospod čini Joe 2:10 se trese zemlja, drmaj se *n.* Mat 3:16 otvoriše *n.* On vidje Duha Mat 11:23 zar ćeš se do *n.* podići Dje 1:2 Evo vidim *n.* otvorena i Sina Efe 4:10 koji i uzade više sviju *n.* da 1So 1:10 Sina njegov a *s.n.* kojega Heb 1:10 i *n.* su djela ruku tvojih Heb 4:14 koji je prošao *n.* Isusa, Sina Heb 7:26 od grješnika i uzvišen nad *n.* Heb 12:25 onoga, koji nam govori *s.* 2Pe 3:5 neće da znadu, da su *n.* bila 2Pe 3:7 A sadašnja *n.* i zemlja tom 2Pe 3:10 kao tat, u koji će *n.* s velikom 2Pe 3:12 kojim će se *n.* spaliti i raspasti Otk 12:12 Zato veselite se, *n.* i vi, koji

NEBESIMA

Mat 5:12 jer je velika plaća vaša na *n.* Mat 5:16 i slave Oca vašega na *n.* Mat 6:9 Oče naš, koji jesi na *n.* sveti se Mat 7:21 Oca mojega, koji je na *n.* Mat 16:17 nego Otac moj, koji je na *n.* Mat 16:19 bit će svezano i na *n.* i Mat 18:14 Tako neće ni Otac vaš na *n.* Mat 23:9 je jedan otac vaš, koji je na *n.* Luk 10:20 vaša imena zapisana na *n.* 2Ko 5:1 nerukotvorenu, vječnu na *n.* Efe 1:3 blagoslovom duhovnim na *n.* Efe 1:10 što je na, *n.* i na zemlji Efe 2:6 uskrsnu i s njim posadi na *n.* Efe 3:15 zove svako zajedništvo na *n.* Kol 1:20 bilo što je na zemlji ili na *n.* Heb 12:23 koji su napisani na *n.* 1Pe 1:4 sačuvanu na *n.* za vas

NEBESK-A-E

Pst 1:14 Neka budu svjetlila *n.* na Pst 1:16 stvori dva velika svjetlila *n.* 1Kr 22:19 a sva vojska *n.* stoji mu s Iza 34:4 Proći će sva vojska *n.* Kao Jer 33:22 izbrogiti vojska *n.* ni izmjeriti Luk 2:13 pridruži se anđelu velika *n.* 1Ko 15:40 I imaju tjelesa *n.* i tjelesa Pst 7:11 i otvoriše se ustave *n.* Pst 7:23 stoku, što god gmiže i ptice *n.* Psl 8:8 Ptice *n.* i ribe morske, što god Prp 10:20 jer ptice *n.* mogle bi primiti Eze 38:20 ptice *n.* životinje poljske i Dan 8:11 Sve dok knezavojске *n.* on se Mat 6:26 Pogledajte naptice *n.* Onene Mat 8:20 ptice *n.* svoja gnijezda, a Sin Mat 24:29 i sile će se *n.* uzdrmati Luk 9:58 ptice *n.* svoja gnijezda. A Sin Dje 10:12 gmazovi zemaljski i ptice *n.* Heb 9:23 ali same *n.* stvari boljim Heb 11:12 kao zvijezde *n.* i nebrotjeni Otk 6:13 i zvijezde *n.* padoše na Otk 19:14 i vojske *n.* idahu za njim na

NEBESKI-M

Job 38:29 izlazi led. Tko rađa mraz *n.* Job 38:37 pušta da miruju mjevohi *n.* Psl 19:1 njegovih navješćuje svod *n.* Dan 2:44 onih kraljeva Bog će *n.* ipod Mat 5:48 što je savršen Otac vaš *n.* Mat 6:14 otpustit će i vama Otac vaš *n.* Mat 6:26 u žitnice: Otac ih vas *n.* hrani Mat 6:32 zna Otac vaš *n.* da vam to sve

Mat 7:11 koliko će više Otac vaš *n.* dati Mat 15:13 ga nije zasadio Otac moj *n.* Mat 18:35 Tako će i Otac moj *n.* Luk 11:13 koliko će više Otac *n.* dati 2Ko 5:2 želeći obući se u svoj *n.* stan Dan 4:17 zaključku *n.* stražara osniva Heb 9:23 treba da se slike *n.* stvari čiste Otk 12:4 odvuche trećinu zvijezda *n.* i

NEBESKIM

Pst 1:26 nad pticama *n.* nad stokom Pst 1:28 nad pticama *n.* i nad svakim Pst 2:20 imena svoj stoci i pticama *n.* 1Sa 17:46 danas ću dati pticama *n.* i Psl 80:14 Bože nad vojskama *n.* pogl- Psl 148:1 hvalite ga na visinama *n.* Mat 24:30 gdje dolazi na oblacima *n.* Mar 14:62 i dolazi na oblacima *n.* Iva 3:12 kad vam govorim o *n.*

NEBESKO

Mat 3:2 jer je blizu kraljevstvo *n.* Mat 4:17 jer je blizu kraljevstvo *n.* Mat 5:3 Njihovo je kraljevstvo *n.* Mat 5:20 nećete ući u kraljevstvo *n.* Mat 7:21 ući u kraljevstvo *n.* nego Mat 11:12 do sada trpi kraljevstvo *n.* Mat 13:33 Kraljevstvo je *n.* kao kvasac Mat 13:44 Kraljevstvo je *n.* kao blago Mat 16:3 Lice *n.* znate protumačiti, a Mat 18:3 nećete ući u kraljevstvo *n.* Mat 19:14 jer je takvih kraljevstvo *n.* Mat 19:23 teško ući u kraljevstvo *n.* Mat 20:1 Kraljevstvo je *n.* kao domać- Mat 23:13 Vi zatvarate kraljevstvo *n.* Mat 25:1 će biti kraljevstvo *n.* kao dese 2Ti 4:18 će me u kraljevstvo svoje *n.*

NEBESKOGA

Psl 136:26 Hvalite Boga *n.* jer vječno Eze 1:22 je vidjeti neku vrstu svoda *n.* Dan 2:19 Daniel je blagoslovio Boga *n.* Dan 4:37 blagoslivam i slavim kralja *n.* Mat 5:45 biti djeca Oca svojega *n.* koji Mat 13:11 tajne kraljevstva *n.* a onima Mat 16:19 dati ključeve kraljevstva *n.* Mat 19:12 ženidbu, zbog kraljevstva *n.* 1Ko 15:49 nosit ćemo i sliku *n.* Heb 3:1 sveta, sudionici zvanja *n.* Heb 6:4 prosvjetljeni, i okusili dara *n.*

NEBESKOM

Mat 5:19 se najmanji u kraljevstvu *n.* Mat 8:11 i Jakovom u kraljevstvu *n.* Mat 11:11 je najmanji u kraljevstvu *n.* Mat 18:4 taj je najveći u kraljevstvu *n.* Heb 11:16 teže za boljom, to jest, *n.*

NECIST

L.Zk 15:19 tko je se dotakne, *n.* je do Iza 52:1 koji je neobrezani *n.* neće više Iza 64:6 svi koliki postali kao čovjek *n.* Tuž 4:15 Natrag, *n.* natrag, natrag Eze 7:19 i zlato im je njihovo kao *n.* Efe 5:5 ili *n.* ili lakomac, a to je idolo- Otk 22:11 i tko je *n.* neka se još kalja

NECIST-A-E-IH

Iza 52:11 ne dotičite se ničega *n.* 1Ko 7:14 inače djeca vaša bila bi *n.* a 2Ko 6:17 ne dotičite se *n.* i ja ću vas Otk 16:13 lažnoga proroka tri *n.* duha Brj 18:15 i prvenče od *n.* stoke imaš Mat 10:1 im vlast da izgone duhove *n.* Pst 7:2 a od životinja *n.* po dvojje Iza 6:5 jer sam čovjek *n.* usana i stojim

NECISTIM-A

Mat 15:11 iz usta, to čini čovjeka *n.* Mar 1:27 zapovijeda *n.* duhovima, i oni Dje 10:28 ne zovem okaljanim ili *n.* 1Ti 1:9 i grješnicima, zločincima i *n.* Otk 21:8 i nevjernima i *n.* i ubojicama

NECISTO-GA-ME

Mal 1:7 Prinosite *n.* jelo na momemu Dje 10:14 ne jedoh što okaljano i *n.* Rim 14:14 daništa nije *n.* posebi, osim Otk 21:27 I neće u njega ući ništa *n.* L.Zk 10:10 između čistoga i *n.* Eze 22:26 ne uče razliku *n.* i čistoga Mar 9:25 zaprijeti duhu *n.* i reče mu Luk 9:42 Isus zaprijeti *n.* duhu, iscijeli Otk 18:2 i jamnica svakome duhu *n.*

NECISTOC-A-E-I-U

Eze 36:25 Očistit ću vas od svih *n.* Efe 5:3 bludnost i svaka *n.* i lakom- Eze 24:13 te htio očistiti od gnusne *n.* 1Pe 3:21 koje nije pranje tjelesne *n.* 2Pe 2:10 idu za tjelesnim željama *n.* 2Pe 2:20 koji su odbjegli od *n.* svijeta Otk 17:4 u ruci svojoj punu gada i *n.* Rim 6:19 udove svoje u službu *n.* Rim 13:13 ne u *n.* i raspuštenosti, ne Rim 1:24 srdaca u *n.* da sramote sami Kol 3:5 bludnost, *n.* požudu, zlu želju i 1So 4:7 Bog nas ne pozva na *n.* nego Jak 1:21 Zato odbacivši svaku *n.* i

NEDOSTOJNO

1Ko 11:27 Tko dakle *n.* jede kruh ovaj 1Ko 11:29 Jer tko jede i pije *n.* sud sebi

NEDUŽAN

Dan 6:22 sam bio nađen pred njim *n.* Mat 27:24 Ja sam *n.* u krvi ovoga

NEISKAZANOM

2Ko 9:15 Hvala Bogu na njegovu *n.* 1Pe 1:8 radovat ćete se radošću *n.*

NEOBREZAN-IH

Pst 17:14 A *n.* muški, koji ne bude Iza 52:1 jer ni jedan, koji je *n.* i nečist Rim 4:10 ili kad je bio obrezan ili *n.* Ne Rim 4:11 kad je još bio *n.* da bude otac 1Sa 14:6 da otidemo k straži tih *n.* Dje 7:51 Tvrdio vrati i *n.* srca i usiju

NEOBREZANJE

1Ko 7:19 Obrezanje je ništa, i *n.* je Gal 5:6 ni *n.* nego vjera, koja radi po Gal 6:15 obrezanje, ni *n.* nego novi

NEPOKOLEBLJIVI

1Ko 15:58 budite stalni i *n.* puni revn- Kol 1:23 u jeri utemeljeni i tvrdi, i *n.*

NEPOKORAN

Eze 3:26 biti opominjač; jer su rod *n.* Hos 4:16 Ako je Izrael *n.* kao uporna Rim 10:21 koji je tvrdokoran i *n.*

NEPOKORNI

Psl 68:18 i *n.* stanuju uz Boga, Gos- Rim 1:30 izmišljajući zala, *n.* roditeljima Rim 11:30 kao što ste i vi nekada bili *n.* 2Ti 3:2 oholice, psovači, *n.* roditeljima Tit 1:16 sumrski *n.* i ni za kakvo dobro Tit 3:3 Jer i mi smo bili negda ludi, *n.*

NEPOKORNOST-I

1Sa 15:23 *n.* tako zla kao idolopoklon- Rim 11:32 u *n.* da se smiluje svima Rim 11:30 milosrdje zbog njihove *n.* Efe 2:2 koji sad radi u sinovima *n.* Efe 5:6 dolazi gnjev Božji na sinove *n.* Tit 1:6 karati zbog raspuštenosti ili *n.*

NEPRAVD-A-E-I-U

Jer 6:7 *n.* i nasilje, čuje se u njemu jad Jer 23:10 i *n.* je snaga njihova Jer 38:9 Moj gospodar i kralju *n.* je Dje 7:24 gdje se jednome čini *n.* obrani Rim 3:5 Ako li *n.* naša Božju pravdu Rim 9:14 je *n.* u Boga Bože sačuvaj 1Iv 5:17 Svaka je *n.* grijeh; i ima grijeh L.Zk 19:15 Ne činite *n.* kod presude Job 16:17 nema *n.* na rukama mojim Iza 53:9 jer nije počinio *n.* i nije se našla Dan 6:22 nijesam učinio nikakve *n.* Hab 1:13 zlo; ne možeš gledati *n.*

Iva 7:18 on je istinit, i nema u njemu **n**.
 Rim 1:29 napunjeni svake **n**. zloće
 Rim 6:13 svojih grijehu za oružje **n**.
 2So 2:10 I sa svakom prijevaram **n**.
 2Ti 2:19 Neka odstupi od **n**. svaki, koji
 Jak 3:6 I jezik je vatra, svijet **n**. Jezik
 2Pe 2:13 I primit će plaću **n**. Oni misle
 1Iv 1:9 grijeha i očisti nas od svake **n**.
 Izl 23:1 koji je u **n**. da svjedočiš krivo
 Rim 1:18 ljudi, koji drže istinu u **n**.
 Rim 2:8 se istini i pokoravaju se **n**.
 Psl 32:5 Priznat ću Gospodu **n**. svoju
 Jer 26:19 zar da učinimo tako veliku **n**.
 Luk 13:27 od mene svi, koji činite **n**.
 Dje 7:27 onaj, što je činio **n**. bližnjemu
 Rim 1:18 na svaku bezbožnost i **n**.
 1Ko 6:7 Zašto radije ne trpite **n**. Zašto
 Otk 22:11 Tko čini **n**. neka čini još
NEPRAVEDAN
 M.lz 15:27 Tko steče **n**. dobitak, razara
 Rim 3:5 Je li Bog **n**. kad u srdžbi kazni
 Heb 6:10 Jer Bog nije **n**. da zaboravi
NEPRAVEDNE
 Iza 58:6 da razvežeš sveze **n**. da
 1Pe 3:18 naše umro, pravedan za **n**.
NEPRAVEDNO
 Job 34:12 Doista, Bog ne radi **n**.
 Psl 82:2 Dokle ćete suditi **n**. izauzimati
 M.lz 10:2 **n**. stečeno blago ne donosi
 1Pe 2:23 onome, koji ga je **n**. osudio
NEPRIJATELJ
 Psl 13:3 Dokle će se još **n**. moj podizati
 Psl 55:12 Jest, nije **n**. koji me tako grdi
 Psl 74:10 Zar će do vijeka **n**. psovati
 Psl 74:18 **n**. se je narugao Gospodu
 M.lz 25:21 Gladuj li **n**. tvoj, nahraniga
 Tuž 1:16 moja, jer je nadvladao **n**.
 Tuž 2:22 odgojih, njih mi **n**. moj pobi
 Mat 13:39 **n**. koji ga je posijao, jest
 Rim 12:20 Ako je dakle gladan **n**. tvoj
 1Ko 15:26 posljednji će se **n**. uništiti
 Gal 4:16 Jesam li vam dakle postao **n**.
 Jak 4:4 prijatelj svijetu, postao je **n**.
NEPRIJATELJA
 Pst 22:17 tvoje osvojiti vrata **n**. svojih
 L.Zk 26:34 živjeli u zemlji svojih **n**.
 P.Zk 33:27 on goni **n**. pred tobom
 Još 5:13 Jesi li naš ili naših **n**.
 Suc 2:16 koji su ih izbavljali iz ruku **n**.
 Psl 18:48 Izbavitelj moj od **n**. mojih
 Psl 31:15 izbavi me iz ruke **n**. i tlačitelja
 Psl 106:10 izbavi ih iz sile **n**.
 Iza 42:13 bori se protiv **n**. kao div
 Mat 5:43 bližnjega svojega i mrzi **n**.
 2So 3:15 Ali ga ne držite kao **n**. nego
NEPRIJATELJE
 Suc 5:21 Kišon odnosi **n**. Kišon, potok
 1Ljt 17:10 Ponizit ću sve tvoje **n**. i
 Psl 60:12 on će pogaziti **n**. naše
 Psl 78:53 a **n**. njihove zatpra more
 Psl 97:3 izgara naokolo **n**. njegove
 Psl 110:1 položim **n**. tvoje zapodnožje
 M.lz 16:7 onda on pomiri s njim i **n**.
 Mat 5:44 Ljubite **n**. svoje i molite se za
 Mat 22:44 položim **n**. tvoje za podnožje
 Luk 6:35 Nego ljubite **n**. svoje, činite
 Psl 19:27 one moje **n**. koji ne htjedoše
 1Ko 15:25 dok ne podloži sve **n**. pod
 Heb 1:13 položim **n**. tvoje za podnožje
 Otk 11:5 iz usta njihovih i spaljuje **n**.
NEPRIJATELJI
 L.Zk 26:16 jer će ga pojesti **n**. vaši
 Brj 10:35 i neka se razaspu **n**. tvoji, i
 P.Zk 33:29 **n**. tvoji moraju se prignuti
 Psl 6:10 Neka se postide i smetu svi **n**.
 Psl 25:2 Ne daj da kliču nada mnom **n**.
 Psl 66:3 moraju ti se prikloniti sami **n**.

Psl 68:1 Ustaje Bog; **n**. se njegovi
 Psl 92:9 Jer evo, **n**. tvoji, Gospode, jer
 Psl 119:98 čini me mudrijim negoli **n**.
 Tuž 1:2 mu nevjerni, postaše mu **n**.
 Mat 10:36 **n**. čovjeku postaju njegovi
 Rim 5:10 dok smo još bili **n**. mnogo
 Rim 11:28 **n**. su zbog vas; a po izboru
 Flp 3:18 plaćući govorim, kao **n**. križa
 Kol 1:21 koji ste nekad bili otuđeni i **n**.
 Heb 10:13 dok se polože **n**. njegovi za
 Otk 11:12 nebo u oblaku, i vidješe ih **n**.
NEPRIJATELJIMA
 P.Zk 28:48 Služit ćeš **n**. svojim, koje
 Još 10:13 dok se ne osveti narod **n**.
 1Sa 2:1 usta svoja otvoriti pred **n**.
 Psl 3:7 Ti razbi vilicu svima **n**. mojim
 Psl 5:8 usprkos **n**. mojim poravnaj
 Psl 8:2 si sebi branište nasuprot **n**.
 Psl 23:5 na pogled **n**. mojim; mažeš
 Psl 27:11 ravnom stazom usprkos **n**.
 Psl 30:1 nijesi dao **n**. mojim, da kliču
 Psl 31:11 Podsmijeh postadoh svim **n**.
 Psl 68:21 Jest, Bog satire glavu **n**.
 Psl 127:5 i kada se pravdaju s **n**. na
 Iza 66:6 Gospod plaća **n**. svojim
 Iza 66:14 a zaprijetit će **n**. svojim
 Dan 4:19 i značenje njegovo **n**. tvojim
NEPRIJATELJSTVO
 Pst 3:15 **n**. ću staviti između tebe i
 Hos 9:7 velika, **n**. tvoje tako žestoko
 Rim 8:7 Jer mudrost tijela **n**. je Bogu
 Efe 2:16 tijelu križem, ubivši **n**. na
 Jak 4:4 prijateljstvo ovoga svijeta **n**.
NEPRIJATELJU
 Psl 31:8 Mene ne predao u ruku **n**. nozi
 Tuž 2:7 Pusti da padnu u ruke **n**. zidovi
 Dje 13:10 **n**. svake pravde, zar ne
NEPROKUSANI
 2Ko 13:5 osim ako nijeste možda **n**.
 2Ko 13:7 činite, a mi da smo kao **n**.
NERASPADLJIVOST
 1Ko 15:50 niti raspadljivost baštini **n**.
 1Ko 15:53 treba da se obuče u **n**. i ovo
 1Ko 15:54 u **n**. i ovo se smrtno obuče
 2Ti 1:10 uništi smrt, a obasja život i **n**.
NERAZUMN-E-I-M-IMA
 2Pe 2:12 A oni kao **n**. e životinje, koje
 Jud 1:10 po prirodi kao **n**. životinje
 Mat 15:16 On reče: Jeste li i vi još **n**.
 Rim 1:31 **n**. nevjere, bez srca, nepo-
 Gal 3:3 liste **n**. da počevši Duhom, sad
 Iza 33:19 naroda s jezikom tepavim, **n**.
 Rim 10:19 **n**. narodom razdražit ću
 Rim 1:14 barbarima, mudrima i **n**.
 Rim 2:20 Odgojitelj **n**. učitelj djeci, koji
NESLOŽNO
 Mar 3:24 Ako je kraljevstvo u sebi **n**.
 Luk 11:17 je samo u sebi **n**. raspadne
NESPOSOBN-MA
 Mat 19:12 krila majčina **n**. za ženidbu
 Mat 19:12 čine **n**. za ženidbu, zbog
NESTADE
 Psl 10:16 **n**. neznabožaca iz zemlje
 Psl 12:1 **n**. vjernih među ljudima
 Psl 142:4 **n**. mi svakoga uočista; nitko
 M.lz 23:5 i već ga **n**. jer načini sebi krila
 Luk 24:31 A njega **n**. ispred očiju
NESTALAN
 Mat 13:21 uhvati korijena, nego je **n**.
 Jak 1:8 Čovjek s dvije duše **n**. je na
NESTALNI
 Psl 119:113 **n**. su mi mrski, a ja nauku
 2Pe 3:16 koje neuki i **n**. iskrivljuju, kao
NESTALO
 Iza 29:20 Jer nema nasilnika, **n**. je
 Iza 51:11 radost i veselje, **n**. je brige i
 Jer 18:18 nije **n**. naputka od svećenika

Joe 1:10 usahnulo je vino, **n**. je ulja
 Iva 2:3 Kad je **n**. vina, reče majka
NESTANE
 Psl 73:26 Neka mi **n**. tijela i srca, ostaje
 Psl 103:16 Dune vjetar na njega, i **n**.
 M.lz 10:25 duhne oluja, bezbožnika **n**.
 Heb 8:13 staro i ostarjelo blizu je da **n**.
 Jak 4:14 zamalo pokaže, i onda, ga **n**.
NESTATI
 Mat 5:18 neće **n**. nijedne crtice slova ili
 Heb 1:12 i tvojih godina neće **n**.
NEVIDLJIVOGA
 Kol 1:15 je slika Boga **n**. prvorodeni
 Heb 11:27 ustrajao, kao da bi vidio **n**.
NEVJERAN
 Luk 16:10 tko, je **n**. u najmanjoj stvari
 Iva 20:27 i metni u bok moj, i ne budi **n**.
NEVJERNI
 M.lz 11:6 a **n**. se hvataju od vlastite
 Iza 43:27 i posrednici tvoji bili su mi **n**.
 Jer 12:6 i oni su ti **n**. i oni viču za tobom
 Tuž 1:2 prijatelji njegovi postaše mu **n**.
 Mat 17:17 O **n**. i naopaki rode. Dokle
 Mar 9:19 O rode **n**. Kako ću još dugo
 Rim 1:31 Nerazumni, **n**. bez srca, ne
 2Ti 2:13 Ako smo **n**. on ostaje vjeran
 1Pe 3:20 Koji su nekada bili **n**. kad su
NEVJERNICIMA
 1Ko 6:6 brat s bratom sudi, i to pred **n**.
 2Ko 6:14 Ne budite ujarmljeni s **n**. Jer
 Tit 1:15 a okaljanima i **n**. ništa nije čisto
 Heb 11:31 bludnica ne pogiba s **n**. jer
NEVJERNIK-A
 1Ko 7:14 je posvećen muž **n**. ženom
 1Ko 7:15 Ako li se **n**. rastavlja, neka se
 2Ko 4:4 svijeta oslijepi mišljenje **n**. da
 1Ti 5:8 odrekao se je vjere i gorji je od **n**.
NEVJERNO
 Mal 2:10 Zašto onda radimo **n**. jedan
 Mal 2:15 Ne radite **n**. na ženi mladosti
 Mal 2:16 na duha svojega i ne radite **n**.
NEVJERSTVA
 Rim 11:20 Zbog **n**. odlomiše se, a ti
 Heb 3:12 od vas zlo srce **n**. da odstupi
 Heb 3:19 da ne moguše ući zbog **n**.
 Heb 4:11 tko u onaj isti primjer **n**.
NEVJERU
 Iza 33:1 kad prestaneš činiti **n**. činit će
 Mar 9:24 Vjerujem, pomozimojemu **n**.
NEVOLJA
 Psl 22:11 od mene; jer je **n**. blizu, jer
 Psl 34:6 pomože mi iz svih **n**. njegovih
 Psl 90:10 njihova jedino muka i **n**. jer
 M.lz 1:27 kad nasrme na vas **n**. i muka
 Jer 8:18 **n**. navaljuje na me, moje srce
 Mat 13:21 Kad zbog riječi navalni **n**. ili
 Mat 24:21 Tada će biti **n**. velika, kakva
 Mar 4:17 Kad zbog riječi provali **n**. ili
 Mar 13:19 U one dane bit će **n**. kakve
 Rim 2:9 **n**. i tjeskoba na svaku dušu
 Rim 3:16 je njihovim zator i **n**.
 Rim 5:3 da **n**. vodi k strpljivosti
 Rim 8:35 **n**. ili tjeskoba ili progonstvo
 2Ko 4:17 i časovita lagana **n**. donosi
 Efe 3:13 da ne klonete zbog **n**. mojih
 Heb 10:33 zbog sramota i **n**. sad
NEVOLJAMA
 Psl 46:1 pomoćnik u **n**. koji se brzo
 Mat 24:8 Ali to je sve istom početak **n**.
 Rim 5:3 nego se hvalimo i **n**. znajući
 2Ko 6:4 u mnogoj strpljivosti, u **n**. u
 2So 1:4 u svima vašim progonima i **n**.
NEVOLJE
 Pst 35:3 koji me je uslišio u vrijeme **n**.
 P.Zk 16:3 kruh **n**. jer si u hitnji nagloj
 Job 21:30 Za dan **n**. ostaje nekažnjen
 Job 38:23 pričuvao za vrijeme **n**. za

Psl 10:1 kriješ se u vremenima *n*.
 Rim 11:11 postade spasenje *n*. da ih
 Rim 11:13 A vama velim *n*. Dok sam ja
 1Ko 1:23 Židovima spotaknuće, a *n*.
 1Ko 5:1 kakve nema ni među *n*. da
 1Ko 10:32 ni Židovima, ni *n*. ni crkvi
 Gal 1:16 da ga propovijedam među *n*.
 Gal 2:2 koje propovijedam među *n*.
 Gal 2:8 pomože i meni među *n*.
 Efe 3:8 da navijestim među *n*. neis-
 Kol 1:27 slava tajne ove među *n*. a ta
 1Ti 3:16 propovijedao se *n*. vjerovao
 1Pe 2:12 Vladajući se dobro među *n*.
 Otk 2:26 dat ću mu vlast nad *n*.
 Otk 11:2 jer je predan *n*. oni će sveti

NEZNABOŽAC-A
 Mat 18:17 neka ti bude kao *n*. i carinik
 Gal 2:3 jebio *n*. nije bio primoran da se
 Psl 10:16 nestade *n*. iz zemlje njeg-
 Iza 42:6 zavjeta, svjetlom *n*.
 Iza 49:6 I zato te činim svjetlom *n*. da
 Jer 14:22 Ima li među tlapnjama *n*. tko
 Tuž 2:9 Kod *n*. su klali njezin, knezovi
 Luk 21:24 će biti gažen od *n*. dok ne
 Dje 14:2 i razdražiše duše *n*. na braću
 Dje 15:3 objavljujući o obraćenju *n*. i
 Dje 15:14 da iz *n*. primi narod k imenu
 Rim 11:13 Dok sam ja apostol *n*. hoću
 2Ko 11:26 u pogiblima od *n*. u pogib-
 1Ti 2:7 kao učitelj *n*. u vjeri i istini
 1Pe 4:3 prošlo vrijeme činili volju *n*.
 3Iv 1:7 a da ne primaju ništa od *n*.

NEZNABOŽACKI-M
 Mih 7:16 Narodi *n*. vidjet će to i pos-
 Otk 16:19 I gradovi *n*. padoše; i Babilon
 Zah 2:8 poslao me je k narodima *n*.
 Mal 1:14 strašno među narodima *n*.
NEZNAM
 Mat 26:72 i zakle se: *n*. toga čovjeka
 Mat 26:74. *n*. toga čovjeka. Odmah
NEZNANJA
 Dje 17:30 *n*. sad navješćuje ljudima
 Efe 4:18 su životu Božjem zbog *n*. što
 Heb 9:7 svoje i za narodne grijeha *n*.
NEZNATNE
 Luk 1:52 sruši s prijestolja, *n*. podiže
 Luk 17:10 Sluge smo *n*. učinismo

NICE
 Izl 20:5 Ne padaj *n*. pred njima i ne
 1Sa 20:41 David u pozadini, baci se *n*.
 Psl 95:6 poklonimo se i padnimo *n*.
 Dan 3:6 Tko se ne baci *n*. i ne pokloni
 Mat 4:9 ovo dat ću tebi, ako padneš *n*.
 Mat 8:2 gubavac, pade pred njega *n*.
 Mat 14:33 baciše se pred njega *n*. i
 Mat 26:39 pade *n*. na svoje lice, i
NIJECE
 1Iv 2:22 onaj, koji *n*. da je Isus Krist
 1Iv 2:23 Kojigod *n*. Sina, ni Oca nema
NIJEM-A-I
 Psl 28:1 ne budi *n*. prema meni, inače
 Iza 42:14 sam dugo, činio sam se *n*.
 Psl 73:22 kao *n*. stoka, tako sam stajao
 Iza 53:7 Kao ovca, *n*. pred onima, koji
 Mat 9:33 davao, mogao je *n*. govoriti
 Mat 15:31 vidje narod, kako *n*. govore
 Mar 9:25 Duše *n*. i gluhi. Ja ti zapovije-

NISKOGA
 Psl 138:6 ali on gleda i *n*. ohologu
 1Pe 5:2 Bog hoće, niti zbog *n*. dobitka
NISTAVE
 Jer 16:19 lažne idole, *n*. nekorisne
 Jon 2:9 Koji štiju *n*. idole, ostavljaju
 1Ko 3:20 zna misli mudrih, da su *n*.

NJIV-A-E-U
 Mih 2:2 Dopadne li se *n*. otmu je, kuća
 Hab 3:17 je masline loša. *n*. ne daje

Mat 13:38 *n*. je svijet. Dobro sjeme jesu
 Mat 27:8 Zato se zove ona *n*. do
 1Ko 3:9 ste Božja *n*. Božja građevina
 Jer 5:24 napaja *n*. uzdržava nam žetvu
 Iva 4:35 i promatrajte *n*. One su već
 Jak 5:4 koji su jeli *n*. vaše, a vi ste im
 Jer 32:7 Kupi *n*. moju u Anatotu; jertebi
 Dje 5:3 od novaca, što si dobio za *n*.

NOVAC
 Mat 22:19 Pokažite mi *n*. porezni
 Mat 25:18 iskopa zemlju i skrio u nju *n*.
 Luk 10:4 sobom kese za *n*. ni torbe ni
 Luk 22:35 vas poslah bez kese za *n*.
 Luk 22:36 koji ima kesu za *n*. neka je
 Iva 13:29 jer je u Jude bila kesa za *n*.

NOVACA
 Izl 22:25 Ako pozajmiš *n*. kojemu iz
 Psl 15:5 Tko ne pozaima *n*. svojih na
 Prp 7:12 zaklonjen kao u sjeni *n*. a
 Iza 52:3 pa ćete se i bez *n*. iskupiti
 Iza 55:1 koji nemate *n*. dodite, kupujte
 Mat 28:12 Dadoše vojnicima mnogo *n*.
 Mar 6:8 ni torbe, ni *n*. u pojasu
 Mar 14:11 to čuše, i obećaste mu dati *n*.
 Dje 5:2 zadržali za sebe od *n*. jedan dio
 Dje 5:3 dio od *n*. što si dobio za njlu
 Dje 8:18 dijeli Duh Sveti, donese im *n*.

NOVC-A-E
 Mat 10:9 zlata ni srebra ni drugoga *n*.
 Luk 19:23 zašto nijesi dao mojega *n*.
 Iza 33:18 koji je mjerio *n*. gdje je, koji je
 Iza 43:24 Nijesi mi kupio za *n*. mirodija
 Iza 55:2 Zašto izdajete *n*. svoje na ono
 Amo 2:6 Jer prodaju pravednika za *n*.
 Amo 8:6 Kupovat ćemo siromaha za *n*.
 Mih 3:11 Proroci njihovi gataju za *n*.
 Iva 2:15 Mjenjačima prosu *n*. i ispre-
 Dje 8:20 se dar Božji može dobiti za *n*.

NOV-E-I
 Suc 5:8 Jer se tražilo *n*. bogove
 Jer 6:16 Zakoračite na *n*. putove
 Mat 9:17 lijeva vino novo u mjebove *n*.
 1Iv 2:7 ne pišem vam *n*. zapovijedi
 Izl 1:8 Tada zavlada *n*. kralj u Egiptu
 Eze 11:19 Dat ću im drugo srce i *n*. duh
 Mat 27:60 I položi ga u *n*. svoj grob, što
 Luk 22:20 Ova je čaša *n*. Zavjet s
 Gal 6:15 ni neobrezanje, nego *n*. stvor
 Heb 8:13 kad veli *n*. prvi načini starim
 Otk 21:2 Jerusalema *n*. gdje silazi od

NOVO
 Iza 43:19 ja ću učiniti *n*. već se vidi, ne
 Iza 65:17 ja ću stvoriti *n*. nebo i novu
 Jer 31:22 je Gospod učinio nešto *n*. u
 Eze 18:31 i načinite sebi *n*. srce i nov
 Eze 36:26 Dat ću vam *n*. srce i nov ću
 Mat 9:17 se lijeva vino *n*. u mjebove
 1Ko 5:7 da budete *n*. tijesto, kao što
 2Ko 5:17 u Kristu, to je on *n*. stvorenje
 Gal 2:6 ništa me *n*. ne naučiše
 2Pe 3:13 po obećanju njegovu *n*. nebo
 Otk 2:17 I na kamenu *n*. ime napisano
 Otk 21:1 I vidjeh nebo *n*. i zemlju novu
 Otk 21:5 Evo sve *n*. činim. I reče mi

NOVOGA
 PNP 7:13 krasnog voća: *n*. i staroga
 Mat 26:28 je ovo krv moja i *n*. Zavjeta
 Mat 26:29 budem pio s vama posve *n*.
 Mar 2:21 ne meće zakru od *n*. sukna
 1Ko 11:25 Ovo je čaša *n*. Zavjeta u
 2Ko 3:6 da budemo sluga *n*. Zavjeta
 Efe 4:24 i obučete *n*. čovjeka, koji je
 Kol 3:10 I obučite *n*. koji se obnavlja za
 Heb 12:24 posredniku *n*. Zavjeta, i krvi

**-O-
 OBASJA-J-VATI**

NEVOLJI
 2Sa 22:3 koji mi pomogao u teškoj *n*.
 Psl 91:15 u *n*. spasit ću ga i proslavit
 Psl 102:2 Prigni uho svoje k meni u *n*.
 Psl 119:50 To je utjeha moja u *n*. mojoj
 Psl 119:92 davno bih poginuo u *n*.
 M. iz 17:17 prijatelj; a u *n*. postaje brat
 Iza 25:4 branik siromahu u *n*. njegovoj
 Iza 26:16 Gospode, u *n*. su te tražili i
 Mat 24:29 Odmah će po *n*. onih dana
 Rim 12:12 u *n*. budite strpljivi; u molitvi
 2Ko 1:4 koji su u svakoj *n*. utjehom
 1So 1:6 primivši riječ u velikoj *n*. s
 Jak 1:27 sirote i udovice u njihovoj *n*.
 1Iv 3:17 I vidi brata svojega u *n*. izatvori
 Otk 1:9 Ja, Ivan, brat vas i dionik u *n*.

NEVOLJAM
 Psl 107:12 Zato ponizi *n*. srce njihovo
 2Ko 8:2 su bile kušane teškom *n*. ipak
 Otk 11:6 i da udare zemlju svakom *n*.

NEVOLJU
 Psl 10:14 ti znaš za muku i *n*. i uzimaš
 Psl 44:24 zaboravljaš *n*. našu i muku
 Psl 71:20 doživjeti mnogu muku i *n*.
 1Ko 7:26 je ovo dobro za sadašnju *n*.
 1Ko 7:28 ali će imati takvi *n*. tjelesnu
 Otk 2:9 Znam tvoju *n*. i siromaštvo, ali
 Otk 2:10 da se iskušate i imat ćete *n*.

NEZNABOŠCE
 Psl 44:2 Rukom si svojom protjerao *n*.
 Luk 2:32 Svjetlost, da prosvijetli *n*.
 Dje 9:15 ima da nosi ime moje pred *n*.
 Dje 10:45 divili su se, što se i na *n*. izili
 Rim 3:29 Nijeli i za *n*. Da, i za neznabo-
 Gal 3:8 da Bog po vjeri opravdava *n*.
 Gal 3:14 Da bi na *n*. došao blagoslov

NEZNABOŠCI
 Iza 11:10 *n*. ga potražuju, i poćivalište
 Joe 2:17 sramotu, da joj se rugaju *n*.
 Mat 6:7 se molite, ne brbljajte kao *n*.
 Mat 6:32 Za sve to brinu se *n*. A zna
 Dje 13:48 A kad čuše *n*. radovali su se
 Dje 19:17 doznadoše svi Židovi i *n*. koji
 Rim 9:30 Da su *n*. koji nijesu išli za
 Rim 11:25 dok ne uđu *n*. u punom
 Rim 15:27 jer kad *n*. dobiše dio njihovih
 1Ko 10:20 Ali, što žrtvuju *n*. zlim
 1Ko 12:13 bili Židovi ili *n*. ili robovi ili
 Efe 3:6 Da su *n*. subaštinci i sutjel-

NEZNABOŠCIMA
 Psl 33:10 Gospod razbija osnovu *n*.
 Psl 59:8 ti se podsmijevaš svima tim *n*.
 Tuž 4:15 tada bi se govorilo među *n*.
 Mat 10:5 Ne idite k *n*. i ne ulazite ni u
 Mat 10:18 pred njima i pred *n*.
 Mat 20:19 I onda predati *n*. da bude
 Dje 4:27 Herod i Poncije Pilat s *n*. i d
 Dje 13:46 evo se obraćamo k *n*.
 Dje 13:47 Postavljam te za svjetlost *n*.
 Dje 26:23 navijestiti svjetlost narodu i *n*.

Psl 118:27 Bog je Gospod, on nas **o**.
 Psl 119:135 Daj da lice tvoje **o**. slugu
 Mat 13:6 Ali kad **o**. sunce, uvenu, i jer
 Luk 2:9 njima, i slava ih Gospodnja **o**.
 Dje 12:7 pristupi, i svjetlost **o**. po sobi
 2Ti 1:10 koji uništi smrt, a **o**. život i
 Psl 4:6 **o**. nas, Gospode, svjetlom lica
 Psl 67:1 Bože i blagoslovi nas, **o**. nas
 Dan 9:17 ivapajsluge svojega **o**. licem
 Iza 35:10 Glavu će njihovu **o**. radost
 Otk 22:5 jer će ih **o**. Gospod Bog, i

OBECA-ŠE

Tit 1:2 Za nadu u vječni život, koji **o**.
 Jak 2:5 koje **o**. onima, koji njega ljube
 Mar 14:11 to ćeš, i **o**. mu dati novaca

OBEĆANJA

1Kr 8:56 jedino od svih sjajnih **o**. što ih
 Psl 93:5 pouzdana riječ **o**. tvojega
 Rim 3:2 što su im povjerena **o**. Božja
 Rim 9:4 i bogoštovlje i **o**.
 2Ko 1:20 koliko je **o**. Božjih, našlo je u
 2Ko 7:1 ova **o**. ljubljani, očistimo se od
 Gal 3:16 Abrahamu su rečena **o**.
 Gal 3:18 od zakona, onda nije od **o**.
 Gal 4:28 braćo, po Izaku djeca **o**.
 Efe 1:13 zapečatiste Svetim Duhom **o**.
 Efe 2:12 bez dijela u zavjetima **o**. nade
 Efe 3:6 i zajedničari **o**. u Kristu Isusu
 Heb 6:12 i strpljivošću baštine **o**.
 Heb 6:17 htio baštinicima **o**. pokazati
 Heb 11:9 preselio u zemlju **o**. kao u
 Heb 11:13 svi ovi ne primivši **o**. nego
 2Pe 1:4 dao dragocjena i najveća **o**.

OBEĆANJE-M

2Sa 7:19 kući slave svojega dao **o**. za
 2Sa 7:28 svojemu učinio ovo sjajno **o**.
 Psl 20:9 će Gospod ispuniti svoje **o**.
 2Kr 68:11 Svemoguću je ispunio **o**.
 Luk 24:49 Evo, ja ću poslati **o**. Oca
 Dje 1:4 negoda čekaju **o**. Očevu, koje
 Dje 2:39 Jer je za vas **o**. i za djecu vašu
 Rim 4:14 bez vrijednosti i **o**. ništavo
 Rim 4:20 U **o**. Božje ne posumnja
 Gal 3:14 Kristu, tako da **o**. Duha
 Gal 3:17 godina, tako da se poruši **o**.
 Gal 3:19 kojemu je bilo dano **o**.
 Gal 3:22 dase **o**. dadne povjeri u Isusa
 1Ti 4:8 jer ima **o**. života sadašnjega i
 Heb 4:1 dok je još ostavljeno **o**. da se
 Heb 6:15 tako strpljivo čekajući dobi **o**.
 Heb 9:15 prime pozvani **o**. vječne
 Heb 10:36 volju Božju postignete **o**.
 2Pe 3:4 Gdje je **o**. dolaska njegova
 Gal 3:18 se je Bog milostiv iskazao **o**.
 2Pe 3:9 Ne kasni Gospodin s **o**. svojim

OBEĆANJIMA

Gal 3:21 Je li dakle zakon protivan **o**.
 Heb 8:6 je utvrđen na uzvišenijim **o**.

OBEĆANJU

Gal 3:29 Abrahamovi, po **o**. baštinici
 Gal 4:23 a koji od slobodne, po **o**.
 2Pe 3:13 Ali čekamo po **o**. njegovu

OBEĆAO

Pst 32:12 Ali ti si **o**. 'Ja ću gledati, da ti
 Pst 50:24 koju je pod zakletvom **o**.
 2Sa 5:2 Izraela. Tebi je **o**. Gospod: Ti
 1Kr 8:56 mir posve onako, kao što je **o**.
 Psl 85:8 Gospod, **o**. On govori o miru
 Jue 2:32 u Jerusalemu, kao što je to **o**.
 Luk 1:71 što je od davnine **o**. na usta
 Dje 13:34 što sam svečano **o**. Davidu
 Rim 1:2 je Bog unaprijed **o**. preko
 Heb 6:13 Jer kad je Bog Abrahamu **o**.
 Heb 10:23 jer je vjeran onaj, koji je **o**.
 Heb 11:11 je vjeran onaj, koji je bio **o**.
 Jak 1:12 Gospodin **o**. onima, koji ga

OBICAJU

Izl 12:26 Kakav vam je taj **o**.
 Heb 10:25 kao što neki imaju **o**. nego
 Psl 119:66 O, nauči me dobrome **o**. i
 Luk 2:42 uzašli su u Jerusalem po **o**.
 Luk 4:16 Po **o**. svojemu otide u subotu
 Dje 15:1 Ako se ne obrežete po **o**.

OBILATO

Kol 3:16 neka stanuje u vama **o**. u
 1Ti 6:17 koji nam sve daje **o**. za užitak
 Tit 3:6 Kojega izli na nas **o**. po Isusu
 Jak 1:5 u Boga, koji daje svima **o**. i ne

OBILJE

Psl 72:7 procvate pravica i **o**. mira
 2Ko 4:7 da **o**. sile bude od Boga, a ne

OBILN-A-O

2Ko 7:4 sam utjehe, **o**. je moja radost
 2Ko 8:2 dubine njihova siromaštva **o**.
 Pst 22:17 Blagoslovit ću te **o**. i potom
 Psl 84:6 pretvaraju je u tlo **o**. izvorima
 Psl 112:9 On dijeli **o**. daje siromasima
 Psl 132:15 Hranu ću njegovu **o**. blago-
 M. Iz 11:24 dijeli **o**. isveje bogatiji; drugi
 M. Iz 13:4 želja se marljivih ljudi **o**. utiša
 Iza 53:11 duše svoje on će se nasititi **o**.
 2Pe 1:11 će vam se tako **o**. dopustiti

OBILUJE

Luk 12:15 Ako tko i **o**. njegov život nije
 2Ko 1:5 tako i po Kristu **o**. utjeha naša

OBJAV-E-I-O

M. Iz 29:18 Bez **o**. razuzdava se narod
 Iza 28:9 i koga će još uputiti u **o**. One
 Izl 3:2 Tada mu se **o**. anđeo Gospodnji
 Izl 31:13 **o**. sinovima Izraelovim ovu
 Iza 12:5 Neka se to **o**. cijeloj zemlji
 Iza 40:9 ne boj se, **o**. gradovima
 Iza 58:1 **o**. narodu mojemu grijeh
 Jer 25:30 **o**. im sve ove riječi i kaži im:
 Hab 3:2 **o**. ga usred godina Ipak se u
 Zah 7:5 **o**. svemu narodu zemaljskom
 Luk 10:22 i kojemu Sin hoće da **o**.
 Luk 17:30 kad se **o**. Sin čovječji
 Iva 1:31 Ali dase on **o**. u Izraelu, došao
 Iva 2:11 Stim **o**. slavu svoju, i učenici
 Rim 9:22 gnjev svoj i **o**. silu svoju
 Gal 1:16 Da **o**. Sina svojega u meni, da
 2So 1:7 kad se **o**. Gospodin Isus s
 2So 2:3 otpad, i **o**. se čovjek grijeha
 1Pe 1:5 da se **o**. u posljednje vrijeme
 1Pe 4:13 kad se **o**. slava njegova
 Psl 48:3 njegovim **o**. kao jaka tvrđava
 Psl 76:1 **o**. se Bogu Judeji; veliko je ime
 Psl 77:14 Bog, koji činiš čudesa; ti si **o**.
 Iza 44:8 Ilija to davno rekao i **o**. viste mi
 Dan 2:23 Ti si mi sada i **o**. za što smo
 Mat 11:25 i razumnih, a **o**. malenima
 Mar 16:11 da je živ i da se je **o**. njoj,
 Luk 10:21 i razumnih, a **o**. malenima
 1Ko 2:10 A nama je Bog **o**. Duhom

OBJAVIT-E-I

M. Iz 1:23 poteče i **o**. ću vam priče svoje
 Iva 14:21 Ija ću ga ljubiti i **o**. ću mu sebe
 1Ko 4:5 što je u tami skriveno, i **o**. će
 Heb 2:12 **o**. ću ime tvoje braći svojoj
 Jer 31:10 **o**. je na otocima najdaljim i
 1Pe 2:9 da **o**. kreposti onoga, koji vas
 Iza 57:12 Ali ja ću **o**. kako je s tvojom
 Iza 66:14 Tako će se **o**. ruka Gospod-
 Mat 11:27 i onaj, kojemu to Sin hoće **o**.
 Luk 12:3 što ste rekli u tmuni, **o**. na
 Dje 26:16 i onome, što ću ti **o**.
 Rim 8:18 koja će se **o**. na nama
 Gal 3:23 vjeru, koja se je imala **o**.
 Kol 1:27 Kojima Bog htjede **o**. kako je
OBJAVLJENJ-A-E
 Dan 12:4 A ti, Daniele, zatvori ova **o**.
 Rim 2:5 za dan gnjeva i **o**. pravednog
 1Pe 1:7 i slavu i čast u dan **o**. Isusa

Iza 58:2 navaljuju na **o**. Božje
 Rim 8:19 jedva čeka na **o**. sinova

OBJESI

Iza 58:5 Da **o**. glavu svoju kao sita i da
 Mat 18:6 da mu se o vrat **o**. mlinski
 Mar 9:42 da mu se o vrat **o**. mlinski

OBLACI-MA

Psl 97:2 **o**. su i mrak oko njega; na
 Prp 12:2 i iza dažda opet dođu **o**.
 Nah 1:3 **o**. su prah nogama njegovim
 Jud 1:12 **o**. bez vode, koje vjetrovi
 Psl 68:34 njegovo, moć njegova u **o**.
 Mat 24:30 čovječjega gdje dolazi na **o**.
 Mar 13:26 dolazi Sin čovječji na **o**. s
 Mar 14:62 Svemogućega i dolazi na **o**.
 Otk 1:7 dolazi na **o**. i gledat će ga svako

OBLAK-A-U

Izl 24:15 uzlazio na goru, pokri **o**. goru
 Izl 24:16 i šest dana pokriva o ju je **o**.
 2Sa 23:4 a nikakav **o**. ne multi ranu
 Job 30:15 prolazi moj spas kao **o**.
 Psl 105:39 Razastrije im **o**. kao zaštitu
 Jer 4:13 kao **o**. podiže se. Kao vihor
 Eze 38:9 doći ćeš kao **o**. da pokriješ
 Dje 1:9 Uze ga **o**. iz očiju njihovih
 Heb 12:1 oko sebe toliki **o**. svjedoka
 Otk 10:1 koji bješe ogrnut u **o**. i duga
 Otk 14:14 **o**. bijel, i na oblaku sjedaše
 Izl 13:21 njima, danju u stupu od **o**. da
 Izl 24:16 dan viknu on Mojsija iz **o**.
 Izl 33:9 spustio bi se dolje stup od **o**.
 Job 37:6 njegovim silnim prolomima **o**.
 Psl 108:4 tvoja, vjernost tvoja do **o**.
 Luk 21:27 gdje Sin čovječji dolazi na **o**.
 1Ko 10:2 u Mojsija krstili u **o**. i u moru
 Otk 11:12 i uzadoše na nebo u **o**. i
 Otk 14:14 i na **o**. sjedaše kao Sin
 Otk 14:15 onome, što je sjedio na **o**.

OBLICJ-A-E-U

Iza 53:2 Nema **o**. na njemu, nema
 Rim 1:23 slavu besmrtnoga Boga u **o**.
 Gal 4:19 dokle Kristovo **o**. ne postane
 Flp 2:7 sebe poništio uzevši **o**. slave
 2Ti 3:5 Koji imaju **o**. pobožnosti, a sile
 Rim 8:3 posla Bog Sina svojega u **o**.
 Rim 8:29 da budu jednaki **o**. Sina
 Flp 2:6 Koji kad je bio u **o**. Božjemu

OBNAVLJA

Sef 3:17 On **o**. ljubav svoju. On kliče
 2Ko 4:16 ipak te naš unutrašnji **o**. iz
 Kol 3:10 i obucite novoga, koji se **o**. za

OBNOVI-TI

Psl 51:10 Bože, duh pravi **o**. u meni
 Psl 103:5 se **o**. mladost tvoja kao u orla
 Dje 3:21 kad se sve **o**. kao što je Bog
 Mat 17:11 će doći Ilija i sve će **o**.
 Heb 6:6 opet **o**. na pokajanje, jer sami

OBOGATE

Job 21:7 ostaju na životu, ostare i **o**. se
 1Ti 6:9 koji hoće da se **o**. upadaju u
 1Ti 6:18 neka se **o**. u dobrim djelima

OBOGATIO

Flp 4:18 **o**. sam se primivši od Epafro-
 Otk 3:17 govoriš: Bogat sam i **o**. sam

OBRADOVAT-I

Izl 4:14 a kad te vidi, **o**. će se od srca
 Psl 58:10 **o**. će se pravednik, kad vidi
 Iza 66:14 Kad to vidite, **o**. će se srce
 Mal 1:8 hoće li se on **o**. tomu i milostivo
 Luk 1:14 mnogi će se **o**. njegovu rođenju

OBRADUJE

Suc 5:21 Pa **o**. se čitavom snagom
 1Sa 2:1 **o**. se srce moje u Gospodu
 Job 14:6 dok se ne **o**. danu svojemu
 Psl 51:8 da se **o**. tijelo moje, što ga
 M. Iz 2:10 spoznaja **o**. dušu tvoju

OBRANI

Dje 7:24 **o.** ga i osveti ga, što mu se je
Flp 1:7 milosti i u okovima mojim i u **o.**

OBRAČAM

P.Zk 11:2 Ne **o.** se na djecu vašu. Oni
Iza 50:2 **o.** rijeke u pustinju. Ribe u

OBRATE

Psl 51:13 da se grješnici **o.** k tebi
Jer 5:3 od kamena, i neće da se **o.**
Jer 24:7 ako se **o.** k meni svim srcem
Mar 4:12 kakone **o.** i oproštenjenenu
Iva 12:40 i da se ne **o.** da ih ne iscijelim
Dje 26:18 otvoriš oči, da se **o.** od tame
Dje 28:27 da se ne **o.** da ih ne ozdravim

OBRA TI

Brj 6:26 **o.** Gospod lice svoje k tebi i
P.Zk 23:5 Bog tvoj, **o.** prokletstvo u
Psl 107:29 On **o.** buru u tišinu, i valovi
Iza 6:10 da se ne **o.** i ne ozdravi
Mat 13:15 niti da se **o.** da ga iscijelim
Luk 1:17 da opet **o.** srca otaca k djeci
Luk 15:7 koji se **o.** negoli za devedeset
Luk 15:10 jednoga grješnika, koji se **o.**
Jak 5:19 vas zaluta od istine, i **o.** ga tko

OBRA TI LI

Iza 59:20 koji su se u Jakovu **o.** od
Mat 21:32 ali se ipak Iza toga nijeste **o.**
1So 1:9 i kako ste se **o.** k Bogu od idola

OBRA TIO

Psl 30:11 Tada si **o.** plač moju radost
Psl 119:59 putove svoje i **o.** nogu svoju
Dje 11:21 velikih je broj vjerovao i **o.** se

OBRA TISTE

Amo 4:6 ali se vi ne **o.** k meni, govori
Amo 4:8 ali se vi ne **o.** k meni govori
Amo 4:9 ali se vi ne **o.** k meni govori
Amo 4:11 ali se vi ne **o.** k meni govori
1Pe 2:25 ali sad se **o.** k pastirui Čuvaru

OBRA TIT-E-I

Psl 22:27 **o.** će se Gospodu svi krajevi
Iza 10:21 **o.** će se ostatak, ostatak
Iza 42:16 **o.** ću prednjim atam u svjet-
Eze 18:32 Gospod. **o.** se i živite
Hos 14:2 pokajanja **o.** se Gospodu i
Mat 3:2 **o.** se; jer je blizu kraljevstvo
Mat 3:11 krstim samo vodom, da se **o.**
Mat 4:17 **o.** se; jer je blizu kraljevstvo
Mat 18:3 ne **o.** i ne budete kao djeca
Mar 1:15 **o.** se i vjeruj te u evanđelje
Luk 13:3 ali ako se ne **o.** svi ćete tako
Dje 2:38 Petar im reče: **o.** se, i svaki od
Dje 3:19 Činite dakle pokajanje i **o.** se
Iza 41:18 Pustinju ću **o.** u jezero
Jer 15:19 Oni se moraju **o.** k tebi, a ti
Mal 4:6 će **o.** srca otaca k sinovima

OBRAZ U

Mat 5:39 udari po desnomo **o.** obrni mu
Mat 26:67 Drugi su ga udarali po **o.**
Luk 6:29 Udari li te tko po **o.** okreni mu
Luk 22:64 su mu oči tukli su ga po **o.** i

OBREZETE

Dje 15:1 Ako se ne **o.** po običaju
Gal 5:2 Ako se **o.** Krist vam neće ništa
Gal 6:12 oni vas sile, da se **o.** samo da
Gal 6:13 hoće, da se vi **o.** da se hvale

OBREZAN-I-MA

Pst 17:14 koji ne bude **o.** na mesu
Rim 4:10 Ili kad je bio **o.** ili neobrezan
Flp 3:5 Koji sam **o.** osmi dan, od roda
Rim 4:11 koji vjeruju, iako nijesu **o.** da
Flp 3:3 Jer mi smo **o.** koji duhom Bogu
Kol 2:11 kojemu ste bili i **o.** obrezanjem
Gal 2:7 kao Petru među **o.**
Gal 2:8 Petru u apostolstvu među **o.**

OBREZANJA

Dje 7:8 dade mu zavjet **o.** I tako mu se
Dje 10:45 Vjernici iz **o.** što su bili došli
Rim 4:11 I primi znak **o.** kao pečat

Kol 3:11 ni Židova, **o.** ni neobrezanja

Tit 1:10 zavodnika, osobito koji su iz **o.**

OBREZANJE-M

Rim 2:29 i obrezanje je **o.** srca, duhom
1Ko 7:19 **o.** je ništa, i neobrezanje je
Gal 5:6 Kristu Isusu niti što pomaže **o.**
Gal 5:11 još **o.** propovijedam, zašto još
Gal 6:15 Isusu niti što pomaže **o.** ni
Kol 2:11 tjelesnu put, **o.** Kristovim

ODJENI-TE

Rut 3:3 Umij se i namaži se, **o.** na se
Iza 52:1 **o.** se u snagu svoju, Sione
Luk 15:22 brzo najbolju haljinu i **o.** mu
Rim 13:14 Nego se **o.** u Gospodina
Efe 6:11 **o.** se u svu ratnu opremu
Kol 3:10 I **o.** novoga, koji se obnavlja
Kol 3:12 **o.** se dakle kao izabranici

ODJEVEN-A-E-I

Eze 10:2 On reče čovjeku, koji je bio **o.**
Dan 12:6 upita čovjeka, koji je **o.** u
Zah 3:3 A Jošua je bio **o.** u haljine
Mat 22:11 nije bio **o.** u svadbeno ruho
Otk 19:13 I **o.** je u haljinu umočenu u
Otk 1:13 kao Sina čovječjega, **o.** u
Otk 12:1 žena, **o.** u sunce, imjesec pod
Otk 17:4 Žena bijaše **o.** u grimiz i sker-
Otk 4:4 **o.** u bijele haljine, imahu krunu
Otk 19:14 konjima bijelim, **o.** u platno
2Ljt 6:41 **o.** u spasenje, ipobožnicitvoji
1So 5:8 budimo trijezni i **o.** u oklop
Otk 7:9 **o.** u bijele haljine, i palme
Otk 11:3 dana, **o.** u haljine pokorničke

OBUCE

Mat 10:10 ni dvoje haljine, ni **o.** ni
Luk 10:4 ni torbe ni **o.** i nikoga ne
Luk 22:35 bez torbe, bez **o.** je li vam

OBUCU

Izl 3:5 Izuj **o.** s nogu, jer mjesto na
Izl 12:11 **o.** na nogama i štap u ruci i
Još 5:15 Izuj **o.** svoju s nogu svojih
Eze 16:10 dao ti **o.** od kože morske
Luk 15:22 prsten na ruku i **o.** na noge

OCAT

M.lz 10:26 što je **o.** zubima i dim očima
M.lz 25:20 koji lijeva **o.** na salitru, takav
Iva 19:30 A kad je bio Isus primio **o.**

OCISTI-O-T-TE

Izl 29:36 **o.** žrtvenik od grijeha čineći
Psl 51:2 od grijeha mojega **o.** me
Mat 8:3 I odmah se **o.** od gube svoje
Mat 23:26 **o.** najprije nutrinu čaše i
Iva 15:2 rađa rod, **o.** da rodi više roda
2Ti 2:21 **o.** sebe od ovih, bit će posuda
Tit 2:14 I **o.** sebi narod izabrani, koji je
1Iv 1:9 nam oprosti grijeha i **o.** nas od
Eze 24:13 ali se ti nijesi **o.** od nečistoće
Heb 1:3 pošto nas je **o.** od grijeha
Jer 33:8 **o.** ću li ih od sve krivnje njihovih
Eze 36:25 **o.** ću vas od svih nečistoća
Zah 13:9 **o.** ću je, kako se čisti zlato
Iza 1:16 Operite se **o.** se. Uklonite zla
Iza 52:1 I **o.** se, koji nosite suđe Gosp-
1Ko 5:7 **o.** stari kvasac, da budete
Jak 4:8 **o.** ruke, grješnici, i čistite srca
1Pe 1:22 **o.** duše svoje u poslušnosti

OCISTITI

Eze 24:13 htio **o.** od gnusne nečistoće
Dan 12:10 Mnogi će se **o.** ubijeliti i
Mat 3:12 Vijačom u rucion će **o.** gumno
Mat 8:2 ako hoćeš, možeš me **o.**
Heb 9:14 **o.** savjest našu od mrtvih

OCISTIVSI

Dje 15:9 i njima, **o.** vjerom srca njihovih

OCISCENI

L.Zk 16:30 da budete **o.** od svih grijeha
Heb 10:22 u punini vjere, **o.** u srcima

OČITOVA

Rim 3:21 sad se bez zakona **o.** pravda
Efe 3:3 se meni po otkrivenju **o.** tajna
Efe 3:5 ne **o.** sinovima čovječjim, kako

ODAVN-A-O

Iza 30:33 Jer je **o.** podignuto ognjište
2Pe 3:5 da su nebesa bila već **o.** i da
Psl 94:17 ležalabi duša moja **o.** u tišini
2Pe 2:3 Već **o.** stoji čvrsto za njih sud

ODBACEN

Jon 2:4 **o.** sam ispred očiju tvojih
Luk 9:22 **o.** i ubijen, ali će treći dan
Luk 17:25 on mnogo pretrpjeti i **o.** biti
Heb 12:17 htio baštiniti blagoslov, **o.**
1Pe 2:4 koji je, istina, od ljudi **o.** ali je od

ODBACISE

Iza 5:24 jer **o.** zakon Gospoda nad
Mat 21:42 Kamen koji **o.** graditelji
Luk 20:17 Kamen, koji **o.** graditelji
1Pe 2:7 kamen, koji **o.** graditelji, koji

ODBACIMO

Rim 13:12 **o.** dakle djelatmine, a obuc-

ODBACIO

Job 6:14 prijatelja, iako je **o.** strah
Psl 44:9 sad si nas posve **o.** i posramio
Psl 60:10 Bože, koji si nas **o.** koji nijesi
Hos 4:6 jer si ti **o.** znanje, zato ću te ja
Rim 11:2 Nije **o.** Bog naroda svojega
1Ko 13:11 postao muž, **o.** sam, što je

ODBACIT-E-I

1Ljt 28:9 Ako li ga ostaviš, **o.** će te
1Ko 1:19 Uništit ću mudrost mudrih i **o.**
Eze 18:31 **o.** od sebe sve grijeha, što
Efe 4:25 Zato **o.** laž i govorite istinu
Kol 3:8 **o.** i vi sve to: srdžbu, ljutinu
1Pe 2:1 **o.** dakle svaku zlobu i svako
Iza 7:15 dok ne nauči **o.** zlo, a izabradi
Hos 4:6 zato ću te ja **o.** da mi ne budeš

ODBACUJ-E

Psl 27:9 ne **o.** u gnjevu sluga svojega
Psl 44:23 se. Ne **o.** nas vječno
Psl 51:11 Ne **o.** me od lica svojega
1Sa 15:23 **o.** on tebe kao kralja
Tuž 3:31 Jer Gospod ne **o.** za vazda,
Otk 6:13 smokva **o.** svoje nezrele

ODGOVARA-TI

Zah 13:6 **o.** Udarili su me u kući mojih
Gal 4:25 **o.** sadašnjemu Jerusalemu
Luk 21:14 unaprijed brige, kako ćete **o.**
Kol 4:6 kako vam treba svakome **o.**

ODGOVOR-TI

M.lz 15:1 **o.** blag utišava gnjev; i riječ
M.lz 16:33 od Gospoda dolazi sav **o.**
Iza 41:28 Pitao sam ih, da bi mi dali **o.**
Jon 2:3 Gospodu: on mi dade **o.** iz krila
Mat 18:15 idi i potegni ga na **o.** u četiri
Iva 8:9 Kad su čuli **o.** stadoše izlaziti
Rim 11:4 A što mu veli Božji **o.** Ostavio
1Pe 3:15 Budite uvijek spremni na **o.**
M.lz 21:13 njemu se neće **o.** kad
M.lz 26:16 koji znaju **o.** razumno
Mat 22:46 to mu nije mogao nitko **o.**
Mat 25:40 Kralj će im **o.** Za ista, kažem
Luk 13:26 Tada ćete **o.** Ali mi smo s
2Ko 5:12 da imate što **o.** onima, koji se

ODIJELO

2Ljt 9:4 **o.** njihovoi i peharnike njegove
M.lz 31:22 fini lan i grimiz njezino **o.**
M.lz 31:25 **o.** joj je snaga i ljepota
Eze 28:13 drago kamenje bilo je **o.**
Dan 7:9 **o.** njegovo bilo je bijelo kao
Mat 6:28 tako tjeskobno zabrinuti za **o.**
Mat 28:3 i **o.** njegovo bijelo kao snijeg

ODIJE LU

2Ljt 9:4 peharnike njegove u **o.** njihovu
Mat 7:15 i dolaze k vama u **o.** ovčijem

1Ti 2:9 tako i žene u pristojnom **o.** sa
ODIJEVA
Mat 6:30 tako **o.** koliko će više vas
Luk 12:28 tako **o.** koliko će više vas

ODJEKNE
Psl 66:2 dajte da glasno **o.** hvala njegov-
M.lz 1:20 pušta da **o.** glas njezin

ODJECA
Psl 35:13 sruši bolest, bila je vreća **o.**
Iza 63:2 Zašto je crvena **o.** tvoja
Luk 9:29 promijenio se lice njegovo, i **o.**

ODJECU
P.Zk 10:18 stranca i daje mu hranu i **o.**
Job 38:9 Kad mu dadoh oblake za **o.**
Psl 22:18 i za **o.** moju bacaju kocku
Psl 30:11 razragao si žalosnu **o.** moju i
Psl 102:26 promijenih ih kao **o.** oni se
M.lz 30:4 je svezao vode u jednu **o.**
Iza 59:17 Obukao je kao haljine **o.**
Iza 63:3 i tako sam iskaljao svu **o.**
Hos 2:3 Inače svući ću s nje **o.** njezinu
Mal 2:16 i tako nasiljem pokriva **o.**
Iva 19:24 među se haljine moje i za **o.**

ODLUCI
Jer 42:5 postupamo posve po **o.** što
Rim 8:28 onima, koji su pozvani po **o.**
Efe 1:5 sinove po slobodnoj **o.** volje
Efe 1:9 po svojoj slobodnoj **o.** koju je
Efe 1:11 koji sve čini po **o.** volje svoje
2Ti 1:9 nego po svojoj **o.** i milosti, koja

ODLUCIO
1Sa 2:25 je Gospod bio **o.** da ih ubije
Dan 1:8 Daniel je bio čvrsto **o.** da se ne
Dje 3:13 kad je on bio **o.** da ga pusti
2Ko 9:7 je **o.** u srcu, a ne sa žalosću ili

ODLUK-A-E-U
Iza 46:10 **o.** će se moja ispuniti, sve,
Rim 9:11 da ostane Božja **o.** po izboru

ODLUKE
Psl 19:9 **o.** su Gospodnje istinite, prav-
Iza 46:11 zemlje čovjeka svoje **o.**
Jer 29:11 **o.** su na spašenje, a ne na
Joe 3:14 Čete za četama u dolini **o.**
Mih 4:12 i ne razumiju **o.** njegove, da
Heb 6:17 nepokolebljivost svoje **o.**
Suc 19:30 Promislite o tom, stvorite **o.**
Otk 17:17 u srcu njihova, da učine **o.**

ODMORA
Izl 20:10 sedmi dan jest subota, dan **o.**
Otk 4:8 i pjevala su bez **o.** dan i noć

ODNESE-N
1Sa 17:54 uze glavu Filistejinovu i **o.**
Iza 28:17 lukavosti, voda **o.** zaklon
Dan 2:35 na gumnu u ljetu. **o.** ih vjetar
Luk 16:22 On bi od anđela **o.** u krilo
2Ko 12:2 bio **o.** do u treće nebo
2Ko 12:4 Bio **o.** u raj, i čuo neiskazane

ODOZGOR
Mat 27:51 hramska razdera na dvoje **o.**
Luk 24:49 opremljeni snagom **o.**
Iva 3:31 Tko dolazi **o.** stoji nad svima
Iva 8:23 Vi ste odozdio, ja sam **o.** vi ste
Iva 19:11 kad ti ne bi bilo dano **o.** Zato
Jak 1:17 i svaki savršeni poklon **o.** je
Jak 3:15 Ovo nije mudrost, što silazi **o.**
Jak 3:17 A mudrost **o.** jest najprije

ODRASTAO
Izl 2:11 vrijeme, kad je bio Mojsije **o.**
Luk 4:16 dođe u Nazaret, gdje je bio **o.**

ODREĐEN-A-E-I
Luk 2:34 **o.** na propast i na uskrnuće
Dje 10:42 da je on **o.** od Boga za suca
Rim 1:4 A **o.** da bude silan Sin Božji
Gal 3:19 **o.** po anđelima, rukom
Dje 17:26 i postavio je **o.** vremena i
Heb 12:1 na trk, koja nam je **o.**

ODREĐEN-E-I-O

Zah 11:4 Pasi ovce koje su **o.** za
Zah 11:7 pasao ovce, što su bile **o.** na
Heb 12:2 Isusa, koji mjesto **o.** sebi
Brj 35:6 što su od vas **o.** kao mjesto
Psl 139:16 što su bili unaprijed **o.** kad
M.lz 20:24 Gospodaskoracičovjeka **o.**
1Pe 2:8 ne vjeruju riječi, na što su i **o.**
Izl 23:15 ti zapovjedio, u **o.** vrijeme u
Dan 9:24 je godišnjih sedmica **o.** nad
Dan 9:27 će se izliti **o.** na opustošitelja
Iva 5:4 silazio u **o.** vrijeme u kupelj i
Dje 13:48 koliko ih je bilo **o.** za život
Heb 9:27 je ljudima **o.** jednom umrijeti

ODREČE
Mat 16:24 za mnom, neka se **o.** sebe
Mar 8:34 za mnom, neka se **o.** samoga
Luk 9:23 za mnom, neka se **o.** samoga
Luk 12:9 A tko se **o.** mene, njega će se
Luk 14:33 koji se ne **o.** svega, što ima

ODREDIO
Izl 23:20 mjesto, što sam ga **o.** za te
Psl 16:5 koji mi je **o.** sudbinu moju
Iza 40:12 moramjeru neba **o.** pedljem
Mar 13:34 svakomu je **o.** svoj posao

ODREKAO
1Ti 5:8 brine, **o.** se je vjere i gori je od
Otk 2:13 i nijesi se **o.** vjere u mene ni u
Otk 3:8 i nijesi se **o.** imena mojega

ODRŽASE
Mat 28:12 skupiše sa starješinama i **o.**
Jud 1:6 i anđele, koji ne **o.** svojega

ODRŽATI
Brj 29:12 imate kod Svetišta **o.** svečani
P.Zk 7:24 Nitko se neće moći **o.** pred
Psl 1:5 ne mogu bezbožnici **o.** nasudu
Mal 3:2 Tko će se **o.** kad se on pojavi
Luk 15:32 A trebalo je **o.** radosnu
Efe 6:11 biste se mogli **o.** zasjedama
Efe 6:13 zao dan, i svršivši sve **o.** se

ODRŽI-MO
Psl 76:7 strašan ti si i tko da se **o.** pred
Nah 1:6 Tko se **o.** pred jarošću
Otk 2:26 I tko pobijedi i **o.** djela moja do
Heb 3:6 do svršetka **o.** pouzdanje i
Heb 3:14 svoje do svršetka tvrdo **o.**

ODSIJECI
Mat 5:30 desna tvoja ruka, **o.** je i baci
Mat 18:8 navodi na grijeh, **o.** je i baci je
Mar 9:43 ruka tvoja sablažnjava, **o.** je

ODSJEČEN
Rim 11:22 u dobroti; inače i ti ćeš biti **o.**
Rim 11:24 Jer ako si ti **o.** od rođene
ODSTUP-E-I-IH-ITE-ITI
Psl 40:14 zasramljeni neka **o.** natrag
Jer 17:13 koji **o.** od tebe, zapisat će se
Mat 4:10 **o.** sotonu Stoji pisano: Gos-
2Ti 2:19 Neka **o.** od nepravde svaki
Heb 3:12 zlo srce nevjerstva, da **o.** od
Heb 10:38 živjet će od vjere; ako li **o.**
Psl 119:87 ali ja ne **o.** od propisa tvojih
Psl 119:110 ali ja ne **o.** od zapovijedi
Psl 119:115 **o.** od mene, zločinci, jer
Mat 9:24 **o.** jer djevojka nije mrtva, ona
Luk 13:27 **o.** od mene svi, koji činite
Pst 49:10 Neće **o.** žezlo od Jude, niti
M.lz 22:6 kojim ima ići, pa neće **o.** od
1Ti 4:1 da će u posljednja vremena **o.**

ODUZE-O-TI
1Sa 15:28 Gospod je danas **o.** od tebe
Psl 85:2 **o.** si krivnju zlodjela narodu
L.Zk 26:16 koje će vam očni vid **o.** i
Zah 10:11 Žezlo će se Egiptu **o.**
Mat 15:26 Nije pravo **o.** kruh djeci i
Luk 10:42 Izabrala, koji joj se neće **o.**
Heb 10:4 i jaraca ne može **o.** grijeh
Heb 10:11 nikad ne mogu **o.** grijeha
Otk 22:19 Bog će **o.** njegov dio od

ODVEDE

Izl 23:20 te čuva na putu i da te **o.** na
P.Zk 1:27 Uzlojnamjeri **o.** nas Gospod
Job 21:30 a na dan gnjeva **o.** se
Mat 4:1 Tada Isusa **o.** Duh u pustinju
Otk 17:3 i **o.** me u pustinju u duhu; i
Otk 21:10 i **o.** me u duhu na goru veliku

ODVESTI
Pst 50:24 Bog sigurno posjetiti i **o.** vas
Psl 60:9 Tko će me **o.** u tvrdi grad tko
Iva 21:18 i drugi će te opasivati i **o.**

ODVOJITE
2Ko 6:17 Zato izdite između njih i **o.** se
2So 3:6 **o.** od svakoga brata, koji živi

ODVUČE
M.lz 7:21 i glatkim usnama **o.** ga sa
Otk 12:4 rep njegov **o.** trećinu zvijezda

OGANJ

Pst 22:7 Evo **o.** i drva, ali gdje je janje
Izl 24:17 slava Gospodnja kao **o.** što
Brj 11:2 pomoli Gospodu, ugasi se **o.**
1Kr 19:12 vihara dođe potres, dođe **o.**
Psl 39:3 razgorio bi se **o.** tada sam
Psl 50:3 šutjeti, pred njim **o.** proždriao
Psl 97:3 **o.** trči pred njim, izgara
Psl 105:39 zaštitu i **o.** da svijetli noću
Psl 118:12 ugasiš se kao **o.** u trnju; u
PNP 8:6 Žar je njezin kao **o.** plamenit
Iza 9:18 je bezbožnost gorjela kao **o.**
Iza 43:2 ideš li kroz **o.** nećeš izgorjeti
Iza 50:11 ste svi ljudi, koji raspirujete **o.**
Iza 64:2 Kao što **o.** upali granje, i oganj
Jer 4:4 Inače bukne kao **o.** jarost moja
Jer 20:9 tada gori i buktu u meni kao **o.**
Eze 38:22 **o.** i sumpor pustit ću na
Dan 7:9 točkovi mu kao **o.** razgoren
Joe 2:3 Pred njim proždire **o.** Za njim
Joe 2:30 zemlji krv, **o.** istupovi od dima
Nah 1:6 se njegova izljuje kao **o.**
Zah 13:9 Ovu ću trećinu metnuti u **o.** i
Mal 1:10 bi zatvorio vrata i zapalio **o.**
Mal 3:2 Jer je on kao **o.** talioca, kao
Mat 3:10 roda, sijeće se i u **o.** se baca
Mat 18:8 da budeš bačen u **o.** vječni
Mat 18:9 da budeš bačen u **o.** pakleni
Mat 25:41 Idite od mene, prokleti, u **o.**
Mar 9:44 crv njihov ne umire, i **o.** se ne
1Ko 3:13 i **o.** će iskušati, kakvo je čije
1Ko 3:15 se spasiti, ali tako kao kroz **o.**
Heb 12:29 je Bog naš **o.** koji spaljuje
Jak 5:3 izjest će tjelesa vaša kao **o.**
2Pe 3:7 i čuvaju se za **o.** na dan suda
Otk 9:17 iz usta njihovih izlazio je **o.** i
Otk 20:9 I side **o.** s neba, i proguta ih

OGLADNJE
Mat 4:2 dana i četrdeset noći. Tada **o.**
Luk 4:2 ništa. Kad se oni navršše, **o.**
Dje 10:10 i **o.** i htjede da jede. I dok su

OGLADNJETI
Iva 6:35 Tko dolazi k meni, neće **o.** i
Otk 7:16 Više neće **o.** ni ožednjati, i

OGNJA
Pst 19:24 Gomoru dažd sumpora i **o.**
Izl 13:21 a noću u stupu od **o.** da im
1Kr 19:12 Iza **o.** dođe tiho, blago laho-
Iza 5:24 Zato kao što jezik **o.** proždire,
Iza 50:11 Udite u žar **o.** svojega, u
Dan 3:25 gdje hode posred **o.** i nije im
Amo 4:11 glavnja, što se istrgnula iz **o.**
Zah 3:2 Nije li ovaj glavnja istrgnuta i **o.**
Dje 2:3 jezici kao od **o.** i sjede po jedan
Heb 10:27 čekanje suda i jarost **o.** koji
2Pe 3:10 a počela će se od **o.** rastopiti
2Pe 3:12 i počela od **o.** rastopiti
Jud 1:7 svojom kaznom vječnoga **o.**

OGNJEM
Psl 74:7 **o.** spališe svetište tvoje; stan

Psl 80:16 Kao smeće popaljena je **o**.
 Iza 30:33 naslagana su drva s **o**.
 Iza 66:16 Jer Gospod sudi **o**, i mačem
 Mat 3:11 krstiti Duhom Svetim i **o**.
 Mat 3:12 žitnicu, a pljevu će spaliti **o**.
 Mar 9:49 Svaki će se **o**. posoliti, kao što
 Luk 3:16 vas krstiti Duhom Svetim i **o**.
 1Ko 3:13 pokazati, jer će se **o**. otkriti, i
 1Pe 1:7 koje se kuša **o**. nađe na hvalu
 Otk 8:18 koji je imao vlast nad **o**. i
 Otk 18:8 i spalit će se **o**. jer je jak Gos-
 Otk 21:8 je dio u jezeru, što gori **o**. i

OGNJEN-E-I-O-U

P.Zk 4:20 Gospod i izvede vas iz **o**.
 2Sa 22:13 plamtjele su **o**. glavne
 Job 5:7 što iskre **o**. vrcaju gore
 Psl 104:4 vjetrove anđelima svojim i **o**.
 Iza 50:11 **o**. strijele stavljate u plamen-
 Dan 3:17 moć da nas izbavi iz peći **o**.
 Efe 6:16 moći pogasiti sve **o**. strijele
 Otk 9:17 imali su oklope **o**. i plavetne
 Psl 15:17 plamenje **o**. prolazio između
 Dan 7:9 Prijestolje mu bilo plamen **o**.
 Heb 1:7 i sluge svoje plamen **o**.
 Otk 1:14 oči njegove kao plamen **o**.
 Otk 10:1 noge njegove kao stupovi **o**.
 Otk 19:12 A oči su mu kao plamen **o**.
 Rim 12:20 ugledjvje **o**. skupit ćeš na
 Otk 19:20 bili bačeni oboje u jezero **o**.
 Otk 20:10 bi bačen u jezero **o**. i
 Otk 20:14 bačeni biše u jezero **o**. Ovo
 Dan 3:6 bit će smjesta bačen u peć **o**.
 Mat 13:42 i baciti ih u peć **o**. Ondje će
 Heb 11:34 Ugasiše silu **o**. utekoše od

OGNJU

Izl 12:10 do jutra, spalite na **o**.
 Psl 46:9 koplja, izgara kola u **o**.
 Eze 36:5 u žestokom **o**. govorim protiv
 Mat 5:22 Bezbožniće bit će kriv **o**.
 2So 1:8 U **o**. plamenim, kad će dati
 Heb 12:18 i **o**. razgorjelom, i oblaci
 Jud 1:23 Druge otmite **o**. i spasite ih
 Otk 3:18 u mene zlata žeženoga u **o**.

OGRADIO

P.Zk 32:10 **o**. ga je, štito, čuvao ga je
 Iza 5:2 je **o**. i otrijebio iz njega kamenje

OGRADU

Iza 54:12 i **o**. tvoju iz dragoga kamenja
 Jer 5:22 vječitu **o**. koju ne prekoračuje

OGRTAC

Mat 5:40 tvoju da uzme, pusti mu i **o**.
 Mar 15:17 Ogrnuše mu skretelni **o**.
 Luk 6:29 Uzme li ti tko **o**. podaj mu i
 Heb 1:12 savit ćeš ih kao **o**. kao haljinu

OHOL-I-CE-LIH-IM-IMA

M.Iz 21:24 **o**. nadut čovjek — nazvan
 Dan 8:25 Bit će **o**. i mnoge će iznenada
 Psl 119:51 **o**. mise rugaju veoma, alija
 M.Iz 16:18 pad, i **o**. duh pred propast
 Iza 23:9 da osramoti svaki sjaj **o**. da
 Rim 1:30 bogomrski, uvredljivci, **o**.
 2Ti 3:2 samoživ, lakomi, hvališi, **o**.
 1Sa 2:3 Ne govorite toliko riječi **o**.
 Iza 13:11 Uklanjam razmetanje **o**.
 Iza 25:2 mjesto u ruševine, palače **o**.
 Psl 101:5 tko gleda okom **o**. i srce ima
 Hab 2:5 Tako je s čovjekom **o**. On
 Psl 31:23 a po zaslugi vraća **o**.
 Psl 40:4 koji ne drži s **o**. i s lašcima
 Psl 94:2 napiati **o**. djela njihova
 M.Iz 15:25 Gospod razara kuću **o**. a
 M.Iz 16:19 nego dijeliti plijen s **o**.
 Jak 4:6 Bog se protiv **o**. a poniznima
 1Pe 5:5 Bog **o**. protivi, a poniznima
OHOL-ST-STI

Psl 131:1 niti oči moje gledaju **o**. i

Dan 11:36 On će se **o**. podignuti protiv
 L.Zk 26:19 Slomit ću drsku **o**. vašu i
 Psl 76:12 **o**. knezovima ponizuje on
 M.Iz 8:13 Ja mrzim uznositost i **o**.
 M.Iz 16:18 **o**. dolazi pred pad, i oholi
 M.Iz 29:23 Ponizit će čovjeka **o**.
 Iza 2:11 poništiti će se **o**. muževa
 1Iv 2:16 požuda očiju i **o**. života, nije
 M.Iz 13:10 Od **o**. biva samo svađa
 Jer 13:17 ja u tišini plakati radi **o**. vaše
 Dan 4:37 ponižiti one, koji hode u **o**.
 Luk 1:51 njegova. Uništi srca puna **o**.

OHRABRI

1Sa 23:16 ode k Davidu u šumu i **o**. ga
 Psl 31:24 Budite utješeni i neka se **o**.
 Dan 4:19 Ali ga kralj **o**. Beltešazare, ne
 Dje 28:15 Pavao, dađe hvalu Bogu i **o**.

OKALJA-JU-NA

Dje 15:20 da se ne **o**. idolima, i da se
 Heb 12:15 štete, da se mnogi ne **o**.
 Iza 64:6 naša pravda kao **o**. haljina
 Jud 1:23 čuvajte se haljine, koja je **o**.

OKLOP

Psl 91:4 i štiti **o**. bit će tebi vjernost
 Iza 59:17 pravednost kao **o**. ikacigu je
 Efe 6:14 i obukavši se u **o**. pravde
 1So 5:8 trizetni i obučeni u **o**. vjere i

OKOLO

Psl 44:13 i smiju oni, koji su **o**. nas
 Iza 59:10 pipamo zid, tumaramo **o**. kao
 Jer 50:6 vodili su ga **o**. po gorama; išli
 Jud 1:12 vode, koje vjetровi **o**. gone

OKOV-A-E-I-IMA

Dje 26:29 kao i ja što sam, osim ovih **o**.
 Kol 4:18 Spominjte se mojih **o**. Milost
 2Ti 2:9 Za koje trpim zlo sve do **o**. kao
 Psl 116:16 tvoje; raskovao si **o**. moje
 Psl 149:8 će njihove u gvozdeno **o**.
 Flp 1:13 da ja nosim **o**. zbog Krista
 Flp 1:17 da jače pritegnu **o**. moje
 Psl 18:5 **o**. i pakla pritisli me, pale na
 Psl 116:3 Bili su me stegli **o**. smrti
 Dje 20:23 me u Jerusalemu čekaju **o**.
 Flp 1:7 sudionici moje milosti i u **o**.
 Flp 1:14 Gospodinu, ohrabrena **o**.
 Flm 1:13 da mi mjesto tebe poslužiu **o**.
 Jud 1:6 zadržao je vječnim **o**. u mraku

OKREN-I-U-T-TI

Psl 126:4 Ah, Gospode, **o**. sudbinu
 Luk 6:29 Udarili te tko po obrazu, **o**. mu
 Pst 50:20 ali Bog **o**. to na dobro, da
 2Kr 5:12 I on se **o**. i otide pun gnjeva
 Mat 16:23 A on se **o**. i reče Petru: Idi od
 Luk 9:55 A on se **o**. i ukori ih rekavši
 Sef 2:7 i **o**. će sudbinu njihovu
 2Ti 4:4 istine, a **o**. će se k bajkama
 Amo 9:14 Tada ću **o**. sudbinu Izraela
 Zah 13:7 Tada ću **o**. ruku svoju protiv
 Mat 7:6 pogaziti nogama svojim, **o**. se
 Iva 16:20 se vaša žalost **o**. na radost

OKREC-E-U

Tuž 1:8 A on sam uzdiše i **o**. se natrag
 Rim 8:28 koji ljube Boga, sve **o**. Bog na
 Job 30:15 Strahote sve se **o**. na mene
 Jak 3:4 gone, **o**. se malim kormilom

OKRIJEPITI

Iza 55:2 je dobro, i duša će se vaša **o**.
 Mat 11:28 i opterećeni, ja ću vas **o**.
 1Pe 5:10 Iza malo muke, usavršiti, **o**.

OKUŠA-JTE-O

Mal 3:10 hrane u mojemu hramu **o**. me
 2Ko 13:5 Sami sebe **o**. jeste li u vjeri
 P.Zk 33:8 Njega si **o**. kod Mase, s njim
 1So 2:4 nas je **o**. Bog za dostojne, da

OKUSI-LI

Psl 34:12 želi sebi godine, da **o**. sreću
 Mat 27:34 On **o**. to ali ne htjede piti

Kol 2:21 Ne **o**. Ne opipaj Sve to pro-
 Heb 6:4 i **o**. dara nebeskoga, i postali
 Heb 6:5 i **o**. dobru riječ Božju, i sile

OPAKI-H

1Sa 2:9 čuva on dobro, a **o**. izginu u
 Psl 1:4 Nijesu takvi **o**. Oni su kao
 Psl 5:5 **o**. ne mogu stajati pred očima
 Jer 23:11 Jest, i prorok i svećenik **o**. su
 2Ti 3:2 roditeljima, nezahvalni, **o**.
 PsPsl 1:1 i ne sjedi u društvu **o**.
 Psl 26:5 Skupština **o**. mrska mi je

OPAKO-G-GA

Psl 17:3 nećeš naići ni na što **o**.
 Iza 32:6 radi **o**. i govori lažno protiv
 Eze 3:18 bezbožnika od **o**. puta njeg-
 Eze 3:19 bezbožnosti svoje i od **o**. puta
 M.Iz 11:7 očekivanje **o**. sruši se
 Jon 3:8 okani svojega zla puta i **o**. djela

OPASA-O-VSI

Psl 18:32 Bog, koji me **o**. snagom,
 Psl 30:11 odjeću moju i **o**. me veseljem
 Psl 93:1 Gospod u veličanstvo, **o**. se
 Eze 16:10 **o**. te pojasom od tanka
 Efe 6:14 **o**. bokove svoje istinom, i
 1Pe 1:13 Zato **o**. bedra svojega uma

OPER-EM-I-U

Job 9:30 I da se **o**. snijegom i da ruke
 Iva 13:8 Ako te ne **o**. nećeš imati dijela
 Psl 51:2 Posve me **o**. od zlodjela mojih
 Psl 51:7 **o**. me i bit ću biti bijeli od snije-
 Jer 4:14 **o**. srce svoje od zloće
 Mat 6:17 namaži glavu svoju i **o**. lice
 Dje 22:16 **o**. se od grijeha svojih priz-
 M.Iz 20:30 Krvave modrice **o**. zlo, i
 Mar 7:3 a da prije ne **o**. svoje rukea

OPIJAJU

1So 5:7 i koji se **o**. u noći se opijaju
 1So 5:7 i koji se **o**. u noći se opijaju

OPOMEN-A-E-NEŠ-U

Flp 2:1 vrijedi dakle koja **o**. u Kristu
 M.Iz 6:23 Jer su **o**. svjetionice, nauke
 Luk 16:28 pet braće, i neka ih **o**. da ne
 Tit 3:10 Iza prve i druge **o**. kloni se
 Eze 3:18 a ti ga ne **o**. i ne progovoriš
 Eze 3:19 Ako li ti **o**. Bezbožnika a on se
 M.Iz 1:23 Primiti k srcu **o**. moju Evo
 M.Iz 12:1 Tko ljubi **o**. ljubi znanje; tko
 M.Iz 13:13 Tko prezire **o**. sam sebi
 M.Iz 15:10 a propadne, tko mrzi na **o**.
 M.Iz 16:20 Tko pazi na **o**. taj dolazi do
 1Ko 10:11 a napisano je za **o**. nama
 1Ko 14:3 za popravljanje i **o**. i utjehu
 Heb 12:5 I zaboraviste na **o**. koja vam

OPOMINJANJA

M.Iz 6:23 put k životu jesu **o**. na stegu
 Heb 13:22 primiti dobro ovu riječ **o**. jer

OPOMINJATI

Jer 3:5 Hoće li se vječno **o**. toga? Jest,
 Dje 20:31 sa suzama **o**. svakoga od
 Rim 15:14 možete jedan drugoga **o**.
 Tit 1:9 da bude u stanju i **o**. sa zdravom

OPOMINJE-M-MO

Psl 16:7 na to me **o**. i noću srce moje
 Rim 12:8 Ako **o**. neka opominje, koji
 2Ko 5:20 jer Bog kao da **o**. po nama
 Dje 27:22 A sad vas **o**. budite dobre
 2Ti 1:6 Zato **o**. te, da opet raspiš
 1Pe 2:11 **o**. vas kao došljake i putnike
 1Pe 5:1 **o**. koji sam i sam stariješina i
 1So 4:1 molimo vas i **o**. u Gospodinu
 1So 5:14 A **o**. vas, braćo, poučavajte
 2So 3:12 Takvima zapovijedamo i **o**.

OPOMINJI-TE

2Ti 4:2 **o**. zaprijeti sa svom strpljivošću
 Tit 2:15 Ovo govori i **o**. i poučavaj sa
 Tit 3:1 **o**. ih, da se pokoravaju vlastima
 2So 3:15 nego ga **o**. kao brata

Heb 3:13 Nego **o.** jedan drugoga svaki **OPOMINJUCI**

Kol 1:28 **o.** svakoga čovjeka i učeći Kol 3:16 mudrosti učeći i **o.** jedan **OPORUKA**

Heb 9:16 gdje je **o.** valja da bude i smrt Heb 9:17 Jer je **o.** po smrti utvrđena, a **OPRASTA-M-TI**

Brj 14:18 On **o.** zlodjela i grijeh. Ali Psl 99:8 koji **o.** a i osvjetnik za djela Psl 103:3 On je, kojiti **o.** za svazlodjela Luk 7:47 A kojemu se **o.** manje, taj ima Luk 7:49 Tko je ovaj, da i grijehe **o.** Jer 31:34 Jer im **o.** krivnju njihovu i 2Ko 2:10 vi što oprostite, onome **o.** i ja Mat 9:6 ima vlast na zemlji **o.** grijehe Mar 2:7 Tko može **o.** grijehe osim jedi- Luk 5:21 Tko može **o.** grijehe osim jedi-

OPRAVDA-MO
Rim 8:30 a koje pozva, one i **o.** a koje Jak 2:21 Abraham, otac naš, ne **o.** li se Jak 2:25 i Rahaba bludnica ne **o.** li se Gal 2:16 da se **o.** vjerom u Krista, a ne Gal 2:17 koji tražimo da se **o.** u Kristu Gal 3:24 do Krista, da se vjerom **o.**

OPRAVDAN-I
Luk 18:14 Onaj otide **o.** kući, a ne onaj 1Ko 4:4 no u tom nijesam **o.** a koji Rim 5:1 **o.** dakle vjerom imamo mir s Rim 5:9 smo sad **o.** krvlju njegovom

OPRAVDANJE
Iza 58:8 **o.** tvoje ide pred tobom, sjaj Iza 62:1 dok **o.** njegovo ne izađe kao Rim 10:4 svršetak zakona za **o.** Rim 10:10 Jer se srcem vjeruje za **o.** a 2Ko 7:11 pa **o.** pa žaljenje, pa strah Gal 2:21 ako **o.** pozakonu dolazi, onda

OPRAVDATI
Luk 10:29 A on se htjede **o.** i zapita Rim 3:20 se djelima zakona neće **o.** ni Gal 2:16 djelima zakona neće **o.** nijedan

OPRAVDAVA
Dje 13:39 **o.** se u njemu svaki, koji Rim 3:28 da se čovjek **o.** vjerom bez Rim 3:30 Jer je samo jedan Bog, koji **o.** Rim 4:5 vjeruje u onoga, koji **o.** bezbo- Rim 8:33 Božje Bog je, koji ih **o.** Gal 2:16 da se čovjek ne **o.** djelima Gal 3:8 da Bog povjeri **o.** neznabošce, Jak 2:24 Vidite, da se djelima **o.** čovjek

OPROSTI-M-IO
Psl 25:11 Gospode, **o.** krivnju zlodjela Dan 9:19 **o.** Gospode, poslušaj i učini Mat 18:35 ako svaki od vas ne **o.** od Luk 17:4 i rekne: 'Zao mi je', **o.** mu 1Iv 1:9 vjeran je i pravedan, da nam **o.** Eze 16:63 kad ti **o.** sve što si učinila Mat 18:21 mene, koliko puta da mu **o.** Izl 23:21 jer on ne bi **o.** krivnje vaše, jer Psl 32:5 Tada si **o.** krivnju grijeha 2Ko 2:10 što sam **o.** ako sam imao što Efe 4:32 što je i Bog u Kristu **o.** vama Kol 3:13 kao što je i Gospodin vama **o.**

OPROSTIT-E-I
2Ljt 7:14 uslišiti u nebu, **o.** ču im grijehe Jer 33:8 i **o.** ču im sva zlodjela njihova Mat 12:31 Svaki grijeh i psovka **o.** će Iva 20:23 Kojima oprostite grijehe, **o.** Jak 5:15 i ako je učinio grijehe, **o.** će Iva 20:23 Kojima **o.** grijehe, oprostić 2Ko 2:7 nasuprot treba da mu radije **o.** 2Ko 2:10 vi što **o.** onome opraštam i ja 2Ko 12:13 na teret. **o.** mi ovu krivnju P. 2K 29:20 Gospod nikada **o.** nego će Iza 55:7 našemu, jer će mnogo **o.** Jer 50:20 jer ću **o.** ostatku, što ga Amo 1:3 za četiri neću mu **o.** Jersu vrhli

Amo 1:9 za četiri neću mu **o.** Jer ih je Amo 2:6 za četiri neću mu **o.** Jer Mat 12:31 psovka na Duha neće se **o.** 2Ko 2:10 ako sam imao što **o.** činim

OPROSTEN-A-I
Psl 32:1 je onaj, kojemu je **o.** opačina Iza 40:2 jer su **o.** zlodjela njegova, jer Mar 2:9 lakše, reći uzetomu: **o.** su ti Luk 7:47 Njoj su **o.** mnogi grijesi njezini 1Iv 2:12 dječice, jer su vam **o.** grijesi

OPROSTENJ-A-E
Iza 27:9 potpun plod njegov **o.** od Mar 3:29 ne nalazi na vijeke **o.** nego Heb 9:22 bez proljevanja krvi nema **o.** Dan 9:9 Boga našega, milosrde i **o.** za Mat 26:28 se proljeva za mnoge na **o.** Mar 1:4 je krštenje pokajanje za **o.** Mar 4:12 da se kako ne obrate i **o.** ne Dje 2:38 krsti u ime Isusa Krista za **o.** Dje 5:31 dadne Izraelu pokajanje i **o.** Dje 10:43 imenom njegovim primaju **o.** Dje 13:38 njemu vama propovijeda **o.** Dje 26:18 k Bogu, da prime **o.** grijeha Efe 1:7 otkupljenje krvlju njegovom, **o.** Heb 10:18 A gdje je **o.** ovih, ondje

OPSTATI
Psl 147:17 tko može **o.** pred studeni Mar 3:24 nesložno, onda ne može **o.** Otk 6:17 gnjevan njegova, itko može **o.**

OPTEREČENI
Mal 3:9 Prokletstvom ste **o.** jer me Mat 11:28 meni svi, koji ste umorni i **o.**

OPTUŽEN
P. 2k 17:6 pogubi onaj, koji je na smrt **o.** Luk 16:1 **o.** kod njega, da mu prosipa

OPTUŽITI
Iva 8:6 ga, kušati, da bi ga mogli **o.** Rim 8:33 Tko će **o.** izabrane Božje Bog

OPUSTOSEN-A
Iza 33:1 bit ćeš sam **o.** kad prestaneš Otk 18:19 od bogatstva njegova, **o.** je L. Zk 26:34 kad bude ležala **o.** a vi Iza 50:1 zbog bezakonja vaših bila je **o.** Mal 1:4 Naša je zemlja **o.** ali ćemo opet

ORAO
P. 2k 28:49 narod, koji leti kao **o.** narod P. 2k 32:11 Kao što se **o.** koji straži nad Job 4:8 tko je **o.** nesreću; sijao zlodjela Job 9:26 kao **o.** kad pada na plijen Jer 49:16 gradiš gnijezdo kao **o.** ipak Otk 4:7 i četvrto biće bijaše kao **o.** kad

ORLA
Psl 103:5 mladost tvoja kao u **o.** M. Iz 23:5 jer načini sebi krila kao u **o.** M. Iz 30:19 Put **o.** k nebu, put zmije Otk 12:14 **o.** velikoga, da leti u pustinju

ORLOVA
2Sa 1:23 Brži su bili od **o.** jači od lavova Jer 4:13 Brže od **o.** lete konji. Teško

ORUŽJE
Pst 49:5 mačevi su im **o.** nasilja 1Sa 14:6 momku, koji mu je nosio **o.** 1Sa 17:54 a **o.** njegovo stavi u svoj Job 39:21 od snage, nasrće na **o.** Prp 9:18 je mudrost nego ratno **o.** ali Iza 54:16 raspaljuje ugljevlje i pravi **o.** Rim 6:13 svojih grijehu za **o.** nepravde Rim 13:12 a obucimo se u **o.** svijetla 2Ko 10:4 **o.** naše borbe nije tjelesno Efe 6:13 Zato uzmite sve **o.** Božje, da

OSLANJA-J-U-TI
Psl 24:4 tko se ne **o.** u duši svojoj nazlo Psl 97:2 pravicu i sud **o.** se prijestolje M. Iz 28:26 Tko se **o.** nasvoj vlastiti razum M. Iz 31:11 **o.** se na nju srce muža M. Iz 3:5 svoju razboritost ne **o.** Psl 49:6 Onise **o.** nasvoj posjed i hvale

Iza 48:2 i **o.** se na Boga Izraelova Gal 3:10 svi, koji se **o.** na djela zakona Psl 118:8 se u Gospoda, nego se **o.** na Psl 118:9 se u Gospoda, nego se **o.** na

OSLOBODI-M-O-TI
Psl 18:48 **o.** me od čovjeka samovolji- Psl 102:20 da oslobodi djecu smrti M. Iz 17:15 Tko **o.** krivoga i tko osudi Prp 9:15 ion **o.** grad mudročću svojom Iva 8:36 Ako vas dakle Sin **o.** zaista Rim 6:7 Jer koji umrije, **o.** se od grijeha 2Kr 5:7 da **o.** čovjeka od njegove gube Luk 4:18 slijepima vid, da **o.** potlačene Izl 15:13 vodio si narod, što si ga **o.** Rim 8:2 Isusu, **o.** me je od zakona 2Kr 13:5 tako da se je mogao **o.** od ruke Iza 31:5 zaštititi i zakoniti, izbaviti i **o.** Dan 3:17 će as, kralju, **o.** iz tvoje ruke Iva 8:3 2 istinu, i istina će vas **o.** Rim 8:21 **o.** od ropstva raspadljivosti

OSNOVA-MA-O
Job 5:13 lukavstvu, sruši se **o.** lukavih M. Iz 20:5 je voda **o.** u srcu čovjeka Prp 9:10 jer nema niti rada ni **o.** niti Iza 28:29 divna je **o.** njegova, velika je Iza 34:16 **o.** ih je njegova skupila Dan 11:17 Ali se **o.** neće obistiniti i Psl 40:5 čudesima tvojim i **o.** za nas Iza 45:15 ti si Bog s tajnim **o.** Bog M. Iz 3:19 Gospod je mudročću **o.** Heb 1:10 u početku **o.** zemlju, i nebesa

OSOLITI
L. Zk 2:13 Sve prinose svoje moraš **o.** Mat 5:13 obljutavi, čim će se onda **o.**

OSRAMOT-E-IM-ITI
Psl 70:2 Neka uzmaknu i **o.** se, koji mi Jer 7:19 upravo same sebe, da se **o.** Psl 25:2 Ne daj da se ikad **o.** Ne daj da Psl 31:1 ne daj da se **o.** ikada U dobroti Psl 119:116 i nemoj me **o.** u nadanju Psl 127:5 Neće se nikada **o.** i kada se Iza 54:4 Ne boj se; jer se nećeš **o.** Ne Joe 2:26 I nikada se više neće **o.** narod

OSTATK-A-U
Jer 44:28 iz Egipta I Judu Svi od **o.** Rim 9:29 ostavio **o.** bili bismo kao

OSUĐEN-NJE
Mat 12:37 po svojim riječima bit ćeš **o.** Iva 16:11 jer je knez ovoga svijeta **o.** Rim 5:16 grijeh jednoga bio sud na **o.** Jud 1:4 već davno pismeno stoji ovo **o.**

OSUĐUJE-S
Job 36:5 Bog je silan, ali nikoga ne **o.** M. Iz 12:2 Gospoda, a spletkaša **o.** Rim 14:3 i koji ne jede, neka ne **o.** Tit 3:11 na gore i griješi, i sam sebe **o.** Rim 2:1 drugome, samoga sebe **o.** jer

OSUŠI-TI
Izl 14:21 vjetrom istočnim i **o.** more, i Iza 40:7 Trava se **o.** cvijet uvene, kad Luk 8:6 ali se **o.** jer nije imalo vlage Jak 1:11 ogranu s vrućinom, i **o.** travu 1Pe 1:24 **o.** se trava, i cvijet njezin otp- Job 15:30 žega će **o.** grane njegove Jer 2:25 obosit ćeš, i grlo će ti se još **o.**

OSUDI-O-T-TI
M. Iz 17:15 krivoga i tko **o.** pravoga, Mat 23:33 kako ćete umaći **o.** paklenoj Rim 8:3 i zbog grijeha **o.** grijeh u tijelu Heb 11:7 kojom **o.** sav svijet, i postade 1Pe 2:23 koji ga je nepravedno **o.** 2Pe 2:6 Sodomu i Gomoru **o.** je na Otk 19:2 što je **o.** bludnicu veliku, koja Mat 12:41 rodod pred sudom i **o.** će Mar 16:16 a tko ne vjeruje, **o.** će se Iva 8:11 reče Isus: Ni ja te neću **o.** Idi, Rim 8:34 Tko će **o.** Krist Isus, koji je

OSUDU

Psi 9:8 je pravo izreći će **o**, narodima
Gal 5:10 podnijet će **o**, makar tko bio
1Ti 3:6 da se ne bi naduo i pao u **o**.
1Ti 5:12 I navlače na se **o**, što prvu

OSVET-A-E-I

Iza 35:4 **o**, dolazi, plaća Božja, on će
Rim 12:19 Moja je **o**, ja ću vratiti, govori
Heb 10:30 Moja je **o**, ja ću uzvratiti, i
M.lz 6:34 ne zna za milost na dan **o**.
Iza 59:17 je kao haljine odjeću **o**, i
Iza 61:2 **o**, Boga nasega, da utješim
Hos 9:7 Dolaze dani **o**, neprijateljstvo
Luk 21:22 Jer to su dani **o**, kad će se
Još 10:13 dok se ne **o**, narod neprija-
Dje 7:24 nepravda, obrani ga i **o**, ga

OSVETNIK

Brj 35:19 Krvni **o**, ima ubiti krvnika
Psi 9:12 Kao **o**, krvnoga djela zauzeo
Psi 99:8 Bog, koji oprasta, a i **o**, za djela
1So 4:6 jer je Gospodin **o**, za sve ovo

OSVETU

Psi 58:10 će se pravednik, kad vidi **o**.
Jer 11:20 daj da vidim **o**, tvoju na njima
2So 1:8 kad će dati **o**, onima, koji ne

OSTAR

Psi 57:4 i strijele, kojima je jezik mač **o**.
Iza 49:2 je usta moja da su kao **o**, mač
Otk 1:16 izlazio mač **o**, s obje strane
Otk 14:14 zlatnu, i u ruci svojoj srp **o**.
Otk 14:18 onome, koji je imao srp **o**.
Otk 19:15 usta njegovih izlazi mač **o**.

OTE-O-TI

Job 20:19 **o**, je kuću, koju nije sazio
Psi 30:1 Gospode, jer si me **o**, nijesi
L.Zk 26:16 vid oduzeti i život vam **o**.
Mat 9:15 kad će se **o**, od njih zaručnik
Iva 10:28 i nitko ih neće **o**, iz ruke moje

OTISAO

Pst 31:19 Laban je bio upravo **o**, da
1Sa 20:41 sluga **o**, diže se David u
1Kr 18:27 je zaposlen ili je **o**, na stranu
Mar 1:45 je on **o**, počn glasno pripovi-
Jak 1:24 pa **o**, i odmah je zaboravio

OTISL-A-I

Rut 1:21 Bogata sam **o**, praznih ruku
Iza 24:11 veselje, **o**, radost na zemlji
Jer 44:28 Judina, što su **o**, u Egiptu,
Mat 2:13 su bili **o**, javi se Josipu u snu

OTIRATI

Luk 7:38 suzama svojim i **o**, kosom
Iva 13:5 noge učenicima i **o**, otiračem

OTKRITI

Luk 2:35 Tako će se **o**, misli mnogih
1Ko 3:13 jer će se ognjem **o**, i oganj će
Flp 3:15 mislite, i ovo će vam Bog **o**.
1Pe 5:1 i dionik slave, koja se ima **o**.

OTKRIVA

M.lz 29:24 čuje kletvu i ništa ne **o**.
Iza 26:21 Zemlja **o**, krvno djelo svoje i
Rim 1:17 Jer se u njemu **o**, pravda
Rim 1:18 Jer se **o**, gnjev Božji s neba

OTKRIVENJ-A-E-U

2Ko 12:1 doći ću na viđenja i **o**. Gos-
2Ko 12:7 veličine **o**, dade mi se trn u
Efe 1:17 vama duha mudrosti i **o**, da
1Ko 14:26 ima nauku, ima **o**, ima jezik
Otk 1:1 **o**, Isusa Krista, koje dade
Gal 2:2 po **o**, i predložih im evanđelje
Efe 3:3 Da se meni po **o**, očitova tajna
1Pe 1:13 koja vam se pruža u **o**, Isusa

OTKUP-I-O

Izl 30:15 Gospodu kao **o**, za život svoj
Psi 130:7 milosrđe; u njega je bogat **o**.
M.lz 6:35 Nikakav **o**, ne može ga
M.lz 13:8 U bogatstvu njegovu **o**, je za
Iza 43:3 Dao bih Egipt za te kao **o**.

Mat 16:26 Što može dati čovjek kao **o**.
Mat 20:28 i da život svoj dadne u **o**, za
Mar 10:45 i da dadne život svoj u **o**, za
Luk 1:68 narod svoj, pripravi mu **o**.
Luk 2:38 koji su čekali **o**. Jerusalema
1Ko 1:30 i pravda i posvećenje i **o**.
1Ti 2:6 Koji sebe dade u **o**, za sve
Heb 9:12 svetinjama i stekao vječni **o**.
Heb 9:15 po smrti, koju podnese za **o**.
Iza 35:4 on će sam doći, da vas **o**.
1Ko 1:27 **o**, Bog, da posrami jako
Gal 4:5 Da **o**, one, koji su bili pod
Tit 2:14 nas **o**, od svakoga bezakonja
2Pe 2:1 zatajiti Gospodina, koji ih **o**, i
Iza 43:1 jer sam te **o**, pozvao sam te po
Iza 63:9 ljubavi i milosti on ih je **o**.
Gal 3:13 Krist nas je **o**, od prokletstva
Otk 1:5 nas je ljubio i **o**, nas od grijeha
Otk 5:9 jer si bio zaklan i **o**, sinas Bogu

OTKUPITELJ

Job 19:25 sigurno, da moj **o**, živi i da
Iza 44:6 kralj Izraelovi **o**, njegov, Gos-
Iza 47:4 **o**, naš zove se Gospod nad
Iza 54:5 i **o**, tvoj jest Svetac Izraelov
Iza 54:8 smilujem tebi, veli **o**, tvoj
Iza 59:20 Ali će za Sion doći kao **o**, za
Iza 60:16 izbavitelj tvoj, i **o**, tvoj jaki
Iza 63:16 Ti si, Gospode, otac nas. **o**.

OTKUPITI

Brj 18:15 nečiste stoke imaš dati **o**.
Psi 31:5 ti ćeš me **o**, Gospode, Bože, ti
Psi 49:15 Ali dušu će moju Bog **o**, iz
Psi 130:8 I on će **o**, Izraela od svih
Iza 44:22 povрати k meni, jer te hoću **o**.
Iza 44:23 jer će Gospod **o**, Jakova i

OTKUPLJENI

Iza 35:9 samo **o**, smiju ondje hoditi
Iza 35:10 **o**, od Gospoda vratit će se po
Iza 49:6 da se vrate **o**, Izraelovi. I zato
1Pe 1:18 da nijeste **o**, raspadljivim
Otk 14:4 Ovi su **o**, od ljudi kao prvenci

OTKUPLJENJE

Iza 50:2 nije prekratka ruka moja za **o**.
Iza 61:1 slobodu, vezanima **o**.
Luk 21:28 i podignite glavu svoju **o**, se
Rim 8:23 čekajući posinjenje, **o**, tijela
Efe 1:7 U kojemu imamo **o**, krvlju
Efe 1:14 je zalag baštine naše za **o**.

OTROV-A-NE

P.Zk 29:18 nakojem birastao **o**, i pelin
Psi 58:4 Imaju **o**, kao otrov zmijin, kao
M.lz 23:32 ujede kao zmija i uštrca **o**.
Hab 2:15 **o**, i opojni ga, da gleda golotin-
Mar 16:18 **o**, smrtonosan popiju, neće
Rim 3:13 **o**, je zmijski pod usnama
P.Zk 32:32 grožde puno **o**, jagode su
Jak 3:8 zlo, puno **o**, smrtonosnoga
Brj 21:6 Gospod među narod zmije **o**.
Brj 21:8 Napravi sebi lik zmije **o**, i

OTUĐENI

Efe 4:18 razum tamom pokriven i **o**, su
Kol 1:21 ste nekad bili **o**, i neprijatelji

OTVARA

Psi 146:8 Gospod **o**, oči slijepcima
M.lz 24:7 on ne **o**, usta na vijećanjima
M.lz 31:26 Usta svoja **o**, mudro, i na
Hab 2:5 svijet **o**, on svoje čeljusti
Mat 7:8 nalazi; tko kuca, **o**, mu se
Luk 11:10 nalazi; tko kuca, **o**, mu se
Iva 10:3 vratar **o**, i ovce slušaju glas

OTVOREN-A-E-IM-O-OJ

Jer 5:16 Tu je njegov grob **o**. Svi koliki
Rim 3:13 Njihovo je grlo grob **o**.
Dje 7:56 Evo vidim nebesa **o**, i Sina
1Ko 16:9 otvoriše velika i širom **o**, vrata
Otk 3:8 tobom vrata **o**, koja nitko ne
Otk 4:1 I gle, vrata **o**, na nebu, i glas

2Ljt 7:15 Oči moje bit će sad **o**, i uši
Psi 40:6 ali si mi dao uši **o**, žrtava
M.lz 20:13 drži oči svoje **o**, pa ćeš imati
Job 6:25 Zašto se rugati **o**, riječima
Mat 13:13 jer **o**, očima ne vide i otvor-
Hos 7:2 leže **o**, pred očima mojim
Iva 1:51 vidjet ćete nebo **o**, i anđele
Iva 10:24 Ako si ti Krist, kaži nam **o**.
Iva 16:29 Eto sad **o**, govoriš i prispo-
Dje 26:26 kralj, kojemu i govorim **o**, jer
Otk 19:11 I vidjeh nebo **o**, i gle, konj
M.lz 1:20 Mudrost propovijeda na **o**.
Hos 4:16 pasti kao janje na **o**, tratini

OTVORI

Iza 22:22 kad on **o**, nitko ne zatvori, i
Eze 1:1 Kebaru, **o**, se nebo i vidjeh
Mar 1:10 kako se **o**, nebo, i Duh kao
Luk 24:45 Tada im **o**, um, da razumiju
Dje 5:19 **o**, noću vrata tamnice, izvede
Dje 8:32 koji ga striže, ne **o**, on usta
Dje 16:14 I Gospodin **o**, srce njezino
Kol 4:3 Da nam Bog **o**, vrata riječi, da
Otk 3:7 ključ Davidov, i koji **o**, i nitko ne
Otk 3:20 tko čuje glas moj i **o**, vrata, ući
Otk 5:2 Tko je dostojan da **o**, knjigu i da
Otk 5:5 Davidov, da **o**, knjigu i sedam
Otk 6:1 i vidjeh, kad **o**, Janje jedan od
Otk 9:2 i **o**, zjalo bezdana, i izade dim
Otk 11:19 I **o**, se hram Božji u nebu, i
Otk 20:12, i druga se knjiga **o**, koja je

OTVORI-S-E-O-T-TI

Eze 16:63 toga i ne **o**, više usta svojih
Dje 26:18 Da im **o**, oči, da se obrate od
Otk 5:9 da uzmeš knjigu i da **o**, pečate
Pst 3:7 **o**, oči, i oni opaziše, da su bili
Pst 7:11 i **o**, se ustave nebeske
Mat 3:16 Tada mu se **o**, nebesa
Luk 24:31 im se **o**, oči, i poznaše ga
1Ko 16:9 se **o**, velika i širom otvorena
2Ko 2:12 **o**, mi se vrata u Gospodinu
Otk 20:12 i knjige se **o**, i druga se knjig
Job 11:5 i usta svoja **o**, protiv tebe
Iza 53:7 koji je strižu, nije **o**, usta svojih
Iza 53:7 nije **o**, usta svojih kao janje, što
Heb 9:8 da se još nije **o**, put u Svetinju
Iza 35:5 oči slijepima, i uši gluhiima **o**.
Iza 41:18 **o**, ću rijeke na golim
Mat 7:7 ćete; kućajte, i **o**, će vam se
Luk 11:9 tražite, inači ćete; kućajte, i **o**.
Pst 3:5 zna Bog, da će vam se **o**, oči
P.Zk 28:12 Gospod će **o**, bogatu riznicu
1Sa 2:1 mogu usta svoja **o**, pred nepri-
Iza 35:5 će se **o**, oči slijepima, i uši
Eze 29:21 novu snagu i tebi ću **o**, usta
Mal 3:10 neću li vam **o**, prozore neba i

OTVRDN-E-U-ULO

Iza 6:10 Učini da **o**, srce tome narodu
Heb 3:13 da koji od vas ne **o**, prijev-
Psi 32:4 kao na ljetnoj žegi **o**, sok
Heb 3:8 Neka ne **o**, srca vaša, kao za
Mat 13:15 **o**, je srce naroda ovoga. Uši
Dje 28:27 Jer je **o**, srce naroda ovoga

OVACA

L.Zk 1:2 prinesite žrtvu od govoda ili **o**.
Psi 66:15 Od pretilih **o**, prinosim ti žrtve
Prp 2:7 i posjedovao govoda i **o**, više
Jer 23:3 Skupljam ostatak **o**, svojih iz
Hab 3:17 **o**, nema u torovima. Govoda
Zah 11:7 naklanje za trgovce **o**, i uzgo
Zah 11:11 tada spoznaš trgovci **o**, što
Mat 18:12 sto **o**, i jedna od njih zaluta
Luk 15:4 sto i **o**, i izgubi jednu od njih
Heb 13:20 velikoga pastira **o**, krvlju

OVCA-MA

Psi 119:176 Lutam naokolo kao **o**.
Iza 11:6 tele, lav i **o**, bit će zajedno
Iza 53:7 Kao **o**, nijema pred onima, koji

Jer 50:17 Izrael je **o**. potjerana, od Mat 12:11 subotu njegovajedina **o**. up-
Dje 8:32 Kao **o**. što se vodi na zaklanje
Mat 10:6 idite k izgubljenim **o**. kuće
Iva 2:15 iz hrama sve zajedno s **o**. i
Iva 10:7 kažem vam: Ja sam vrata k **o**.

OVCE

Pst 31:19 otišao da striže **o**. svoje, a
Psl 49:14 Kao **o**. gone se oni u svijet
Psl 80:1 koji si Josipa čuvao kao **o**. koji
Psl 95:7 ga on pase, **o**. pasle njegove
Iza 53:6 Svi smo mi kao **o**. lutali
Iza 66:3 tko žrtvuje **o**. a ujedno psu lomi
Jer 3:24 **o**. njihove i goveda njihova
Jer 23:1 da **o**. paše moje zalutaju i da
Jer 23:2 Vi ste **o**. moje rastjerali i
Zah 11:4 Pasi **o**. koje su određene za
Zah 11:7 I tako sam ja pasao **o**. što su
Zah 11:17 pastiru, koji ostavlja **o**.
Zah 13:7 pastira, da se razbjegnu **o**.
Mat 9:36 jer su bili kao **o**. bez pastira,
Mat 10:16 šaljem kao **o**. među vukove
Mat 25:33 Postavit će **o**. s desne sebi
Mat 26:31 pastira, i rasbježat će se **o**.
Mar 14:27 onda će se razbježati **o**.
Iva 2:14 prodavali volove, **o**. i golu-
Iva 10:3 i **o**. slušaju glas njegov
Iva 10:8 razbojnici, i **o**. ih nijesu slušale
Iva 10:11 dobri daju život svoj za **o**.
Iva 10:12 kojemu nijesu **o**. njegove
Iva 10:14 dobri i poznajem svoje **o**. i
Iva 10:15 i život svoj polažem za **o**.
Iva 10:16 I druge **o**. imam, koje nijesu
Iva 10:27 **o**. moje slušaju glas moj, i ja
Rim 8:36 drže nas kao **o**. koje su za
1Pe 2:25 Jer ste bili kao izgubljene **o**.

OVČU

Iza 40:11 polako vodi dojilicu **o**.
Luk 15:6 Nađoh svoj **o**. koja je bila
OVNA

Pst 22:13 **o**. što se bio rogovima svoji
L.Zk 6:6 sitne stoke **o**. bez pogreške
Dan 8:3 vidio sam najednom **o**. gdje

OZDRAVI-M-O-T-I

Psl 6:2 jer sam iznemogao; **o**. me
Iza 6:10 da se ne obrati i ne **o**.
Iva 5:10 rekoše Židovi onome, što **o**.
Psl 119:77 na me milosrđe tvoje, da **o**.
Dje 28:27 se ne obrate, da ih ne **o**.
Mat 17:18 tako da je **o**. od toga časa
Iva 5:4 **o**. bi makar kakva bolest bila
Iva 5:14 si **o**. Ne griješi više, da ti se ne
2Kr 20:5 **o**. ču te opet već preksutra
Mat 8:8 reci riječ, i **o**. će sluga moj
Mat 9:21 dotaknem haljine njegove, **o**.
2Kr 20:1 češ umrijeti i nećeš više **o**.
Iza 38:1 češ umrijeti i nećeš više **o**.
Jer 30:17 Jer ču te **o**. rane ču ti tvoje
Hos 6:2 Iza dva dana on će nas već **o**.
Dje 14:9 vidješi, da vjeruje, da će **o**.

OZALOSTISTE

2Ko 7:9 nego što se **o**. na pokajanje
2Ko 7:11 što se po Bogu **o**. koliko učini

OŽEDNJETI

Iva 4:13 pije od ove vode, opet će **o**.
Iva 4:14 koju ču mu ja dati, neće **o**.
Iva 6:35 vjeruje u mene, neće nikad **o**.
Otk 7:16 Više neće ogladnjeti ni **o**.

OZENI

P.Zk 24:1 Kad tko uzme ženu i **o**. se
Mat 19:9 osim zbog preljube — i **o**. se
OŽIVI-O

Psl 71:20 **o**. nas opet Izvedi nas opet
Psl 104:15 i kruh, koji **o**. snagu čovje-
Psl 119:25 leži dušamoja, **o**. me riječu
Dje 3:15 kojega Bog **o**. od mrtvih
Efe 2:5 mrtvi zbog grijeha, **o**. s Kristom

Job 33:4 dah me je Svemoćnoga **o**.
Dje 2:24 veze smrti, i njega je **o**. jer je
Dje 2:32 Ovoga je Isusa **o**. Bog, čemu
Kol 2:13 **o**. je s njim, oprostivši nam sve
OŽIVJE-ŠE

Rim 7:9 kad dođe zapovijed, grijeh **o**.
Rim 14:9 Jer zato Krist umrije i **o**. da
Otk 20:4 i **o**. i kraljevaše s Kristom
Otk 20:5 Ostali mrtvaci ne **o**. dok se ne
OŽIVLJAVA

P.Zk 32:39 koji ubija i opet **o**. ja sam
Psl 119:50 što me riječ tvoja **o**.
Iva 6:63 Duh je ono, što **o**. tijelo ne
OŽIVLJUJE
Iva 5:21 kao što Otac podiže mrtve i **o**.
Rim 4:17 Ili njega, koji **o**. mrtve i zove
1Ko 15:45 posljednji Adam duh, koji **o**.
2Ko 3:6 Duha; jer slovo ubija, a Duh **o**.
1Ti 6:13 ti pred Bogom, koji sve **o**.

- P -

PAKAO

Mat 5:29 da se sve tijelo tvoje baci u **p**.
Luk 12:5 smrti ima moć baciti u **p**. Da
2Pe 2:4 ih je strovalo u **p**. i predao ih

PAKL-A-U

Psl 18:5 Okovi **p**. pritisli me, palen ame
Jak 3:6 našega, sam zapaljen od **p**.

PAKLU

Mat 10:28 dušu i tijelo pogubiti u **p**.
Luk 16:23 Kad u **p**. usred muka svojih
PAKOSTI

Dje 13:10 lukavstva i svake **p**. sine
Rim 1:29 bludnosti, lakomstva, **p**. puni
1Ko 5:8 ni u kvascu zloće i **p**. nego u
Efe 6:12 protiv duhova **p**. u zračnim
Tit 3:3 i slastima, u **p**. i zavisti živeći
1Pe 2:16 pokrivač **p**. nego kao slugu

PALACAMA

Psl 48:3 Bog se u **p**. njegovim objavio
Psl 144:12 krasno izrađeni kao u **p**.
Amo 3:10 opačinu i krvavo djelo u **p**.

PALAC-E-I-U

Iza 25:2 mjesto u ruševine, **p**. oholih u
Dan 5:5 okrećenom zidu kraljevske **p**.
2Sa 7:2 Evo, ja stojim u **p**. od cedra, a
Est 1:9 za žene u **p**. kralja Ahasvera.
Psl 29:9 U **p**. njegovoj sve više: Kako
2Sa 7:5 Ti hoćeš da mi gradiš **p**. da u
Psl 45:15 veselo i radosno, ulaze u **p**.

PALICA

Psl 23:4 štap tvoj i **p**. tvoja, oni su, koji
Otk 11:1 I dade mi se trska kao **p**.

PALJENIC-A-E-U

Brj 10:10 mlada ke, kod svojih žrtava **p**.
Psl 40:6 žrtava **p**. i žrtava za grijeh ne
Mar 12:33 je vrednije od svih žrtava **p**.
1Sa 15:22 ugodnije Gospodu žrtve **p**.
Psl 66:15 ovaca prinosim ti žrtve **p**.
Iza 56:7 svojoj molitvenoj. Žrtve **p**.
Jer 6:20 Žrtve vaše **p**. nijesu mi više i
Heb 10:6 **p**. i žrtve za grijeh nijesu ti bile
Pst 8:20 i prinese na žrtveniku žrtvu **p**.
Pst 22:7 ali gdje je janje za žetvu **p**.
Pst 22:8 već pribaviti janje za žrtvu **p**.
Pst 22:13 sina svojega kao žrtvu **p**.
2Lit 9:4 i žrtvu **p**. što bi je on prinosio u

PAMETAN

M.lz 12:23 **p**. čovjek skriva svoje
M.lz 13:16 **p**. čovjek čini sve promišlj-
M.lz 14:15 a **p**. pazi na korake svoje
M.lz 22:3 **p**. čovjek vidi zlo unaprijed i
1Ti 3:2 jedne žene muž, trijezan, **p**.
Jak 3:13 i **p**. neka pokaže dobrim

PASHALN-O-U

Izl 12:21 obitelji svoje i zakoljite **P**. janje

Mat 26:17 Gdje da pripravimo za te **P**.

Mat 26:18 tebe ću blagovati **P**. večeru
Iva 18:28 da bi mogli jesti **P**. večeru

PASHE

Luk 2:41 u Jeruzalemu o blagdanu **P**.
Iva 6:4 bio je blizu židovski blagdan **P**.
Iva 13:1 blagdan **P**. Isus je znao, da mu
Iva 19:14 Blagdana **P**. oko šeste ure
Heb 11:28 je svetkovao blagdan **P**. i

PASI

Zah 11:4 **p**. ovce koje su određene za
Iva 21:15 Reče mu: **p**. jaganjce moje

PASTI

2Sa 24:14 radije **p**. u ruke Gospodnje
Psl 49:14 u svijet mrtvih: smrt će ih **p**.
Psl 82:7 morate **p**. kao jedan od knez-
M.lz 21:17 u siromaštvo će **p**. tko voli
M.lz 28:10 taj će sam **p**. u jamu svoju
Iza 9:8 Jakova. Ona će **p**. u Izraelu
Iza 11:7 i medvjedica zajedno će **p**.
Iza 65:25 Vuk i janje zajedno će **p**. i lav
Jer 3:15 koji će vas **p**. mudrošću i
Eze 34:23 pastira, koji će ih **p**. svojega
Hos 4:16 kako će ih Gospod **p**. kao
Mat 24:29 zvijezde će s neba **p**. i sile
Luk 6:39 Neće li obadva **p**. u jamu
Luk 21:24 Jedni će **p**. od oštrice mača,
2Pe 1:10 čineći ovo nećete **p**. nikada
Otk 7:16 i neće više na njih **p**. sunčana

PASTIR-A-E-I-U

Psl 23:1 Gospod je **p**. moj: ništa mi
Iza 40:11 Kao **p**. tako on pase stado
Iza 44:28 o Kiru: 'On je **p**. moj' — Izvršit
Jer 31:10 ga opet i čuva ga kao **p**.
Eze 34:23 on će ih pasti i bit će im **p**.
Iva 10:11 Ja sam **p**. dobri, Pastir dobri
Iva 10:12 najamnik i koji nije **p**. kojemu
Iva 10:14 Ja sam **p**. dobri i poznajem
Iva 10:16 i bit će jedno stado i jedan **p**.
1Pe 5:4 vrhovni **p**. primit ćete neuveli
Pst 13:8 između mojih i tvojih **p**. jer
Prp 12:11 one potječu od jednoga **p**.
Jer 23:2 Bog Izraelov, protiv **p**. koji
Eze 34:8 životinjama, i nije bilo **p**. i
Zah 13:7 Udarit ću **p**. da se razbjegnu
Mat 9:36 jer su bili kao ovce bez **p**.
Mat 26:31 Udarit ću **p**. i rasbježat će se
Mar 14:27 Udarit ću **p**. onda će se
Heb 13:20 od mrtvih velikoga **p**. ovaca
Psl 80:1 **p**. Izraelov, čuj, koji si Josipa
Jer 3:15 Dat ću vam **p**. po srcu svoje-
Efe 4:11 a jedne za **p**. i učitelje

PATNJAMA

Brj 14:33 će se sinovi kao **p**. povlaćiti
Iza 56:11 ne znaju za sitost. **p**. su, ne
Jer 50:6 **p**. su ga njegovi zaveli, vodili
Eze 34:8 nego su **p**. moji pasli sami
Luk 2:8 onom kraju imali su **p**. u polju
Luk 2:18 tome, što im pripovjediše **p**.
Zah 11:17 Teško lošemu **p**. koji ostavlja
1Pe 2:25 obratiste k **p**. i Čuvaru duša

PATNJAMA

Iza 53:3 čovjek bolova, vičan **p**. kao
2Ko 1:7 da kao što ste zajedničari u **p**.
Heb 2:10 da **p**. privede k slavi početnika

PATNJE

Iza 53:4 A on je nosio **p**. naše, žalosti
2Ko 1:5 kao što obiluju **p**. Kristove u

PAZI-LI-M-MO-TE

Izl 23:21 **p**. na njega i slušaj naredbe
Job 31:4 Ne **p**. li on na putove moje, ne
Job 33:14 i na dva; ali se ne **p**. na to
Psl 22:2 i noću, ali se ne **p**. na me
Psl 142:4 nemam nikoga, koji **p**. na
M.lz 4:20 Sine moj, **p**. na riječi moje i
M.lz 5:21 on **p**. na sve staze njegove
M.lz 14:8 **p**. na put svoj, a stranputica
M.lz 14:15 a pametan **p**. na korake
M.lz 16:17 tko **p**. na put svoj, čuva život

M.lz 16:20 **p.** na opomenu, taj dolazi M.lz 19:16 tko ne **p.** na putove svoje Prp 9:16 i na riječi se njegove ne **p.** Prp 11:4 Tko uvijek **p.** na vjetar, nikada Jer 2:25 **p.** inače obosit ćeš, i grlo će ti Dje 16:14 srce njezino, da **p.** na riječi Rim 14:6 Koji na dan **p.** zbog Gal 6:1 a **p.** na sebe, da i ti ne budeš 1Ti 4:16 **p.** na sebe i na nauku; ustraj u Zah 1:4 nijesu poslušali i nijesu **p.** na Zah 11:11 trgovci ovaca, što su **p.** na Luk 6:7 Književnici i farizeji **p.** su, neće Psl 119:67 ali sada **p.** brižno na riječ PNP 1:6 i nijesam mogla da **p.** na Jer 8:6 **p.** i slušam: što nije pravo Jer 18:18 jezikom, i ne **p.** na sve riječi Heb 10:24 I **p.** jedan na drugoga u Iza 34:1 Dodite, narodi, da čujete, **p.** Iza 43:18 Ne **p.** samo na ono, što je Iza 49:1 **p.** vi narodi daljine: Gospod Mat 16:6 Isus: **p.** i čuvajte se kvasca Luk 8:18 **p.** zato, kako slušate, jer tko Luk 12:15 **p.** i čuvajte se od svake lak- Luk 21:34 **p.** da svoja srca ne otežate Dje 20:28 **p.** na sebe i na sve stado, u Rim 16:17 **p.** na one, koji čine razmiri- Kol 2:8 **p.** da vas tko ne pokvari

PEČAT-A-E

PNP 8:6 Kao **p.** postavljam se tebi na Rim 4:11 znak obrežanja kao **p.** prav- 1Ko 9:2 ste vi **p.** mojega apostolstva 2Ti 2:19 temelj Božji imajući ovaj **p.** Otk 6:3 I kad otvori drugi **p.** začuh Otk 6:12 vidjeh, kad otvoriš **p.** i gle Otk 8:1 I kad otvori sedmi **p.** postade Otk 5:5 da otvori knjigu i sedam **p.** Otk 6:1 Janje jedan od sedam **p.** i Otk 9:4 koji nemaju **p.** Božjega na Otk 5:2 knjigu i da razlomi **p.** njezine Otk 5:9 da uzmeš knjigu i da otvoriš **p.**

PELENICE

Job 38:9 odjeću, tamne oblake za **p.** Luk 2:7 povi ga u **p.** i položi ga u jasje Luk 2:12 povito u **p.** i leži u jaslama

PELIN

P.Zk 29:18 kojem bi rastao otrov i **p.** M.lz 5:4 na poslijetku gorka je kao **p.** Otk 8:1 I ime je zvijezdi **p.** i trećina

PEC-I-NE

M.lz 17:3 Topionica je za srebro, **p.** za Iza 31:9 u Sionu i **p.** u Jeruzalemu Dan 3:6 smjesta bačen u **p.** ognjenu Hos 7:7 Svi oni plamte kao **p.** i jedu Mal 4:1 dolazi dan, koji goji kao **p.** Mat 6:30 a sutra se baca u **p.** tako Mat 13:42 I baciti ih u **p.** ognjenu. Ondje Luk 12:28 a sutra se u **p.** baca, tako P.Zk 4:20 iz ognjene **p.** iz Egipta, da Dan 3:17 ima moć da nas izbavi iz **p.** Otk 9:2 iz zjala kao dim iz velike **p.** Psl 74:20 jer su **p.** zemaljske pune Psl 141:6 izadoše vode njihove iz **p.** Iza 2:19 Zavlačit će se ljudi u **p.**

PEPEO

Job 30:19 postao sam kao prah i **p.** Psl 147:16 kao vunu, sipa inje kao **p.** Iza 58:5 i da stere poda se vreću i **p.** Jon 3:6 pokorničku haljinu i sjede u **p.**

PERU

Mat 15:2 ne **p.** ruku svojih prije objeda Otk 22:14 **p.** haljine svoje u krvi Janjet

PIJ-AN-ANICA

1Kr 18:41 jedi i **p.** jer čujem već hujanje M.lz 5:15 **p.** vodu iz svojega vlastitog M.lz 23:7 Jedi i **p.** govori ti; ali srce Hab 2:16 Sada **p.** i ti, da teturaš. Sada Luk 12:19 Otpočini, jedi, **p.** i uživaj

1Ti 5:23 Više ne **p.** vode, nego pij Iza 24:20 Kao **p.** čovjek liulja se zemlja Jer 23:9 Kao **p.** sam, kao čovjek Iza 28:1 Teško gizdavome vijencu **p.** 1Ko 5:11 ili psovač, ili **p.** ili razbojnik, s Tit 1:7 ne gnjevljiv, ne **p.** ne svadljiv, ne

PIJANKAMA

Rim 13:13 gozbama i **p.** ne u nečistoći 1Pe 4:3 raspuštenim gozbama, **p.** i

PIJANSTVA

Eze 23:33 Napuniti ćeš se **p.** i brige Gal 5:21 ubojstva, **p.** razuzdanogozbe

PIJE-MO

2Sa 19:35 okusa na onom, što jede i **p.** Job 15:16 koji **p.** zlodjela kao vodu M.lz 23:31 prelijeva; glatko se ono **p.** Iza 62:9 I tko je unio vino, neka ga i **p.** Mat 11:19 došao je, on jede i **p.** i kaže Mat 24:49 i gosti se i **p.** s pijanicama Iva 4:13 koji **p.** od ove vode, opet će Iva 4:14 koji **p.** od vode, koju ću mu ja Iva 6:54 Tko jede tijelo moje i **p.** krv Iva 7:37 neka dođe k meni i **p.** 1Ko 10:7 Sjede narod da jede i **p.** i 1Ko 11:27 jede kruh ovaj ili **p.** čašu Izl 17:2 Daj nam vode da **p.** A Mojsije Amo 4:1 svojim: Donesite da **p.**

PIJESAK

Pst 22:17 kao zvijezde na nebu i kao **p.** Jer 5:22 Ja sam postavio moru **p.** za Jer 33:22 ni izmjeriti **p.** morski, tako ću Heb 11:12 nebeske i nebrojeni kao **p.**

PIJESKA

Pst 32:12 tvoje da ga bude kao **p.** u Suc 7:12 bilo ih je kao **p.** na moru Psl 139:18 više ih je nego **p.** Kad se Iza 40:15 otoci su mu kao zmo **p.** što

PIJETAO

Mat 26:34 prije nego **p.** zapjeva, tri Mat 26:74 čovjeka. Odmah zapjeva **p.** Mat 26:75 Prije nego zapjeva **p.** triputa Luk 22:61 nego danas zapjeva **p.** triput Iva 18:27 zataji, i odmah **p.** zapjeva

PILICE

Luk 13:34 kao kvočka **p.** svoje pod krila

PISANO

Mat 4:4 Stoji **p.** Čovjek ne živi samo o Mat 4:6 stoji **p.** Anđelima svojim Mat 4:7 Stoji **p.** Ne kušaj Gospodina Mat 4:10 Stoji **p.** Gospodinu, Bogu Mat 11:10 stoji **p.** Eto, ja šaljem glas Mat 21:13 Stoji **p.** Kuća moja neka se Mat 26:31 stoji **p.** Udarit ću pastira, i Mar 14:27 stoji **p.** Udarit ću pastira, Luk 24:27 što **p.** stoji o njemu u svim Iva 6:31 što je **p.** 'Kruh s neba dade im Iva 6:45 stoji **p.** Svi će biti naučeni od Iva 8:17 stoji **p.** da je svjedočanstvo Iva 12:14 i sjede a njega, kao što je **p.** Iva 12:16 da je to bilo za njega **p.** i da Dje 1:20 **p.** Stan njegov neka bude Dje 23:5 da je veliki svećenik, jer je **p.** Dje 24:14 Ja vjerujem sve, što je **p.** u Rim 1:17 je **p.** Pravednik živi od vjere Rim 2:24 neznabošcima, kako je **p.** Rim 3:4 je **p.** Da se opravdaš u svojim Rim 3:10 je **p.** Nema pravedna, nema Rim 8:36 je **p.** Zbog tebe nas ubijaju Rim 9:13 je **p.** Jakova sam ljubio, a na Rim 9:33 je **p.** Evo mečem u Sionu Rim 10:15 je **p.** Kako su krasne na Rim 11:26 je **p.** Doći će od Siona Spa- Rim 12:19 je **p.** Moja je osveta, ja ću Rim 15:3 je **p.** Pogrdi onih, koji tebe Rim 15:4 je **p.** pisano je za našu nauku 1Ko 1:31 je **p.** Tko se hvali, u Gospod-

1Ko 2:9 je **p.** Što oko nije vidjelo, ni uho 1Ko 3:19 je **p.** On hvata mudre u 1Ko 10:7 je **p.** Sjede narod da jede i 1Ko 15:45 je **p.** Prvi čovjek Adam 2Ko 4:13 je **p.** Vjerovao sam, zato Gal 3:10 je **p.** Proklet svaki, koji ne Gal 3:13 je **p.** Proklet svaki, koji visi na Gal 4:22 je **p.** da je Abraham imao dva Gal 4:27 je **p.** Razveseli se, nerotkinjo Heb 10:7 je **p.** je za mene, da činim 1Pe 1:16 je **p.** Budite sveti, jer sam ja Otk 22:19 o kojima je **p.** u knjizi ovoj

PISMA

Mat 22:29 ne znate ni **P.** ni moći Božje Mat 26:56 ovo dogodi, da se ispune **p.** Mar 15:28 Tako se ispuni riječ **P.** Ubr- Luk 4:21 Danas se ispuni ova riječ **P.** Iva 2:17 iriječi **P.** Revnost zakucuje Iva 5:39 Istražujete **P.** jer mislite, da Iva 19:24 riječ **P.** Razdijeliše među se Dje 8:32 iz **P.** što ga je čitao, bilo je ovo Dje 17:11 i svaki su dan ispitivali **P.** je Rim 4:17 otac pred Bogom po riječi **P.** Rim 15:4 i utjehom **P.** nadu imamo 2Ti 3:15 iz djetinjstva znaš Sveta **p.** 2Pe 1:20 proročanstvo **P.** ne smije 2Pe 3:16 iskrivljuju, kao i ostala **P.** na

PISMIMA

Luk 24:27 stoji o njemu u svim **P.** Iva 5:47 kad njegovim **P.** ne vjerujete Rim 1:2 proroka svojih u Svetim **P.** 1Ko 15:3 umro za grijeha naše po **P.** 1Ko 15:4 je uskrsnuo treći dan po **P.**

PISMO

P.Zk 24:1 neka joj napiše **p.** rastavno 2Kr 5:7 kralj Izraelov bio pročitao **p.** Dan 6:10 Daniel čuo, da je **p.** potpisao- Luk 24:32 putem i tumačio nam **P.** Luk 24:45 im otvori um, da razumiju **P.** Iva 7:38 kaže **P.** iz njegova će srca Iva 10:35 riječ Božja, a **P.** se ne može Iva 13:18 Ali se **P.** mora ispuniti: Koji s Iva 17:12 sina propasti, da se ispuni **P.** Iva 19:28 da se ispuni **P.** Zedan sam Iva 19:36 ispuni **P.** Nijedna kost neće Dje 1:16 trebalo je da se ispuni **P.** koje Rim 4:3 kaže **P.** Vjerova Abraham Rim 11:2 što veli **P.** o Iliji, kako se tuži Gal 3:8 **P.** predviđjelo, da Bog po vjeri Gal 3:22 je **P.** sve zatvorilo pod grijeh 1Ti 5:18 **P.** govori: Volu, koji vrše, ne 2Ti 3:16 Sve je **P.** Bogom nadahnuo i Jak 2:23 **P.** koje govori: Abraham Jak 4:5 **P.** govori: Ljubomorno ljubi

PISMOM

Luk 23:38 natpis napisan **p.** grčkim Jud 1:3 potrebnim opomenuti vas **p.**

PISMU

Mat 21:42 nikad čitali u **P.** 'Kamen koji Luk 20:17 u **P.** Kamen, koji odbaciše Luk 21:22 se sve ispuniti, što stoji u **P.** Dje 8:35 počevši od ovoga mjesta u **P.** Dje 18:24 čovjek rječit, silan u **P.** Jak 2:8 po **p.** Ljubi bližnjega svojega 1Pe 2:6 u **P.** Evo stavljam na Sionu

PISEM

1Ko 14:37 Što vam **p.** Gospodnja je 2Ko 13:10 vam **p.** ovo nenazočan, da 2So 3:17 svakoj poslanici. Ovako **p.** 1Iv 2:1 ovo vam **p.** da ne griješite. I ako 1Iv 2:7 ne **p.** vam nove zapovijedi 1Iv 2:8 Opet vam **p.** novu zapovijed 1Iv 2:12 **p.** vam, dječice, jer su vam 1Iv 2:13 **p.** vam, očevi, jer upoznaste 1Iv 5:13 Ovo **p.** vama, koji vjerujete u 3Iv 1:13 crnilom i perom da ti **p.** Jud 1:3 da vam **p.** o našem općemu

Otk 10:4 svoje, htjedoh ja da **p.**
PITAJ-TE-U-LI

Jer 6:16 **p.** za staze stare, gdje je put
Mat 6:31 tjeskobno zabrinuti i ne **p.**
Luk 12:29 i zato ne **p.** što ćete jesti i što
Iza 58:2 **p.** me dan na dan i rado bi htjeli
1Ko 14:35 kuće muževе svoje neka **p.**
Mar 1:27 **p.** su svi jedan drugoga: Što
Iva 8:7 ga jednako **p.** uspravi se i reče

PITATE

Jer 5:19 **p.** Zašto nam sve ovo učini
Mal 1:2 **p.** 'Kako nas to ljubiš' Nije li
Mal 1:6 **p.** 'Kako smo mi to sramotili
Mal 1:7 **p.** 'Kako smo te oskvrnili
Mal 2:17 **p.** 'Kako smo ga to uvrijedili
Mal 3:8 **p.** 'U čemu da smo te varali
Mal 3:13 **p.** 'Što govorimo među se na

PITI

Izl 15:24 i govorio: A što ćemo **p.**
Izl 17:6 iz nje poteći, da narod može **p.**
1Kr 17:14 iz potoka ćeš **p.** a gavranima
Prp 8:15 nego jesti i **p.** i veseo biti.
Iza 51:22 mojega: nećeš je od sada **p.**
Amo 9:14 nasadit će vinograde i **p.**
Mat 6:25 što ćete jesti i što ćete **p.** ni za
Mat 6:31 Što ćemo jesti? Što ćemo **p.**
Mat 20:22 Možete li **p.** čašu, koju ću ja
Mat 20:23 Čašu ćete moju doduše **p.**
Mat 25:35 žedan, i dali ste mi **p.** Bio
Mat 25:42 žedan, i nijeste mi dali **p.**
Mat 26:29 Od sada neću više **p.** od
Mat 27:34 On okusi to ali ne htjede **p.**
Luk 12:29 što ćete jesti i što ćete **p.** i ne
Dje 23:12 da neće ni jesti ni **p.** dok ne
1Ko 9:4 Zar nemamo prava jesti i **p.**
1Ko 10:21 Ne možete **p.** čašu Gos-

PJESM-A-AMA-OM-U

Izl 15:2 Bog je jakost moja i **p.** moja, jer
Psl 42:8 noću jenjem **p.** moja, molitva
Psl 100:1 **p.** za žrtvu zahvalnicu. Pokl-
Psl 118:14 Gospod mi je pobjeda i **p.**
Iza 12:2 jer mi je Gospod pobjeda i **p.**
Iza 51:3 hvalospjev i gromka **p.**
Psl 95:2 lice njegovo s hvalom, u **p.**
Efe 5:19 hvalospjevima i duhovnim **p.**
Kol 3:16 psalmima, hvalospjevima i **p.**
Psl 119:54 Naredbe tvoje postaše mi **p.**
M.lz 25:20 pjeva **p.** zalosnomu srcu
Psl 31:27 dajte ispratim s radošću i **p.**
Psl 126:6 ali s **p.** dolazi, dolazi natrag
Izl 15:1 uhvalu Gospodu ovu **p.** Pjevali
Psl 33:3 Pjevajte mu **p.** novu, složno
Psl 40:3 Metnu mi u usta **p.** novu
Psl 45:1 posvećujem **p.** svoju tebi, o
Psl 98:1 Pjevajte Gospodu **p.** novu, jer
Psl 137:3 Pjevajte nam **p.** sionsku
Psl 144:9 Pjevam **p.** novu tebi, o Bože
Iza 5:1 oprijatelju svojemu, **p.** prijatelja
Jer 9:18 neka zapjevaju nad nama **p.**
Otk 5:9 i pjevahu **p.** novu govoreći
Otk 15:3 i pjevaju **p.** Mojsija, slugе

PJEVA-J-JTE-JU-JUCI-LA

M.lz 25:20 takav je onaj, koji **p.** pjesme
Iza 14:7 i počiva sav svijet, **p.** iz glasa
Jak 5:13 Je li tko veseo Neka **p.** hvalu
Izl 15:21 **p.** Gospodu, jer je silan. Konje
1Ljt 16:9 **p.** mu psalme. Svirajte mu
1Ljt 16:23 **p.** tako Gospodu, sve zem-
e
Psl 9:11 **p.** hvalu Gospodu, koji stoluje
Psl 22:23 Koji štujete Gospoda, **p.** mu
Psl 33:2 **p.** hvalu Gospodu uz citaru
Psl 66:2 **p.** hvalu slavnome imenu
Psl 68:4 **p.** Bogu, pjevajte hvalu imenu
Psl 98:1 **p.** Gospodu pjesmu novu, jer
Psl 137:3 **p.** nam pjesmu sionsku
Iza 12:4 **p.** hvalu Gospodu. Zazivajte

Iza 26:19 Probudite se i **p.** koji počivate
Jer 31:7 **p.** u radosti Jakovu, radujte
Psl 63:3 tebi **p.** slavu usne moje
Psl 65:13 žitom; vesele se i **p.**
Psl 69:34 Nebo i zemlja **p.** mu hvalu
Otk 15:3 i **p.** pjesmu Mojsija, slugе
Iza 35:10 po njemu i doći će u Sion **p.**
Iza 51:11 vraćaju se i dolaze **p.** u Sion
Efe 5:19 **p.** i kličući u srcu svojem
Kol 3:16 duhovnim u milosti **p.** u srcima

PJEVA-LA-NJE-O-T-TI

Izl 15:21 Mirjam im je naprijed **p.** Pjeva-
Luk 2:13 koja je hvalila Boga i **p.**
Otk 4:8 puna očiju, i **p.** su bez odмора
Izl 32:18 pobijedenih: čujem samo **p.**
PNP 2:12 **p.** grlice čuje se u zemlji
2Sa 22:2 **p.** Gospod, moja hridina
1Kr 4:33 **p.** je priče o drveću o cedru na
Psl 18:1 On je **p.** Ljubim te, Gospode,
Izl 15:1 **p.** ču Gospodu, jer je veoma
Psl 9:2 Radovat ću se i veseliti o tebi, **p.**
Psl 57:7 utješeno je srce moje; **p.** ču i
Psl 101:1 Milost i pravdu **p.** ču, slaviti
Psl 104:33 **p.** ču Gospodu, dok sam
1Ko 14:15 **p.** ču hvalu duhom, a pjevat
Psl 89:1 Svagda ću **p.** milosti Gospod-
Psl 147:1 jer je lijepo hvalu **p.** Bogu

PLAC-E-ES-EM-ETE-ITE-CU-CUCI

Psl 6:8 Gospod uslišiti glasni **p.** moj
Psl 30:5 večerom dolazi **p.** ajutrom već
Psl 30:11 Tada si obratio **p.** moj radost
Eze 2:10 su u njem napisani **p.** uzdisaji
Lut 2:18 Rami se čuje tužba, mnogi **p.**
Dje 8:2 i učinise nad njim velik **p.**
Jak 4:9 neka se pretvori u **p.** i radost u
Tuž: 1:2 Gorko **p.** noću — suze mu na
Mat 2:18 Rahela **p.** za djecom svojom
Iva 20:13 Oni joj rekoše: Ženo, što **p.**
Iva 20:15 Isus joj reče: Ženo, što **p.**
Psl 69:10 Kad postim i gorko **p.** i to mi
Mal 2:13 suzama, **p.** i uzdasima, jer on
Luk 6:21 Blagoslovljeni ste, koji **p.**
Dje 21:13 Što činite, **p.** i cijepate srce
Rim 12:15 **p.** s onima, koji plaču
Jak 4:9 tuguje i **p.** smijeh vaš neka se
Prp 3:4 Vrijeme **p.** i vrijeme smijehu
Eze 27:31 **p.** za tobom srcem zabrinu-
Joe 2:17 i žrtvenika neka **p.** svećenici
Rim 12:15 plačite s onima, koji **p.**
1Ko 7:30 I koji **p.** kao da ne plaču; i koji
2Sa 15:30 **p.** i pokrivene glave išao je
Jer 31:9 Dolaze **p.** ja ih pratim i tješim
Luk 7:38 Ona se **p.** postavi odostraga
Filp 3:18 asadi **p.** govorim, kao neprija-
Otk 18:19 i vikahu **p.** i tugujući: Jao

PLAKA-LI-O-TI

1Sa 20:41 i **p.** su, privijeni jedan uz
Psl 137:1 sjedili smo i **p.** spominjući se
Mat 11:17 zapjevali, i vi nijeste **p.**
Luk 7:32 zapjevali, i vi nijeste **p.**
1Sa 20:41 osobito je David **p.** vrlo
Job 30:25 Zaista, **p.** sam, ako je
Hos 12:4 **p.** je i molio mu se. U Betelu
Otk 5:4 I ja sam **p.** mnogo, što se nitko
Job 2:12 počeoše **p.** glasno, razderaše
Iza 16:9 Zato ću **p.** s Jazerom za
Iza 30:19 nećeš sveudilj **p.** On će se
Jer 13:17 moram ja utišini **p.** radi ohol-
Tuž 1:16 Zato ja moram gorko **p.** oko
Luk 6:25 Vi ćete tugovati i **p.**
Iva 16:20 Vi ćete **p.** i tugovati, a svijet

PLAMEN-OM-OVE-OVI-U

Pst 3:24 **p.** da čuvaju put k drvetu
Pst 15:17 i **p.** je ognjeni prolazio
P.zk 33:2 njegove razbuktio se **p.**
Iza 43:2 nećeš izgorjeti, neće te **p.**
Dan 7:9 Prijestolje mu bilo **p.** ognjeni

Heb 1:7 svoje vjetrove i slugе svoje **p.**
Otk 1:14 i oči njegove kao **p.** ognjeni
Otk 19:12 A oči su mu kao **p.** ognjeni
Izl 3:2 Pogleda, a to grm **p.** gorio, ali ne
Iza 29:6 i viorom i **p.** što proždire
Dan 11:33 duboko satrti mačem i **p.**
Iza 50:11 ognjene strijele stavljate u **p.**
Iza 50:11 ognjene strijele stavljate u **p.**
PNP 8:6 i munje su **p.** njezini
Joe 2:3 Za njim ližu **p.** kao vrt edenski
Izl 3:2 u **p.** ognjenom, što je izbjicao iz
Iza 5:24 strnjiku, i slame nestaje u **p.**
Luk 16:24 trpim veliku muku u ovom **p.**

PLACA-TI

Pst 15:1 Abrame, ja sam štit tvoj; **p.**
P.zk 32:35 je osveta i **p.** u vrijeme, kad
M.lz 11:31 se pravedniku **p.** na zemlji
M.lz 13:13 toga dopadne **p.**
Iza 35:4 Bog vaš, osveta dolazi, **p.**
Iza 40:10 Evo, **p.** njegova dolazi s njim
Iza 62:11 Evo, **p.** njegova dolazi s njim
Iza 66:6 Čuj, Gospod **p.** neprijateljima
Mat 5:12 j velika **p.** vaša na nebesima
Mat 17:24 vaš učitelj ne **p.** hramskoga
Luk 6:35 Tada će biti vaša **p.** velika, i
Rim 4:4 ne računa se **p.** po milosti
Heb 11:6 da vjeruje, da ima Bog i da **p.**
Jak 5:4 Gle, **p.** poslanika, koji su jeli
Otk 22:12 dolazim brzo, i **p.** moja s
Mat 22:17 Je li dopušteno **p.** caru
Luk 23:2 da zabranjuje **p.** porez caru

PLACE-U

L.zk 19:13 sebe do sutra **p.** radnikove
Mar 9:41 On neće izgubiti **p.** svoje
1Ti 5:18 i radnik je dostojan svoje **p.**
Psl 19:11 tko ih drži, ima veliku **p.**
Psl 24:5 od Gospoda i pravednu **p.** od
Psl 91:8 gledat ćeš **p.** bezbožnicima
M.lz 11:18 sigurnu **p.** tko sije prave-
M.lz 14:14 svoje prima odmetnik **p.** a
Prp 4:9 jer za trud svoj dobiju dobru **p.**
Iza 61:8 Tako ću im vjerno dati **p.** i
Mih 3:11 Svećenici njihovi uče za **p.**
Mih 7:3 Sudac radi samo za **p.** Moguć-
Hag 1:6 i tko je radio za **p.** skupljao je
Zah 11:12 vam je drago, dajte mi **p.**
Mat 5:46 vas ljube, kakvu ćete **p.** imati
Mat 6:2 vam: Oni već imaju **p.** svoju
Mat 6:5 Oni su već primili **p.** svoju
Mat 6:16 Oni su već primili **p.** svoju
Mat 10:41 prorok, primit će **p.** proročku
Mat 20:8 isplati im **p.** od posljednjih do
Rim 1:27 na sebi primali zasluženu **p.**
1Ko 3:8 a svaki će primiti svoju **p.**
1Ko 3:14 što je nazidao, primit će **p.**
Heb 2:2 i neposluh pravednu **p.** primio
Heb 10:35 svojega, koje ima veliku **p.**
Heb 11:26 jer je gledao na **p.**
2Pe 2:13 I primit će **p.** nepravde. Oni
2Pe 2:15 koji je volio nepravednu **p.**
2lv 1:8 nego da primite potpunu **p.**

PLATI-T-TI

Psl 28:4 podaj im; **p.** im po zasluži
Mat 18:28 govoreći: **p.** što si dužan
Otk 18:6 kao što i ona **p.** vama, i
M.lz 19:17 pozaima Gospodu, i **p.** će
Eze 7:3 **p.** ču ti sve gadno djelovanje
Hos 4:9 **p.** ču mu za opaćine njegove
Mat 6:6 Otactvoj, koji vidi u tajnosti, **p.**
Luk 10:35 **p.** ču ti, kad se vratim
Izl 2:9 dječaka i dojga, a ja ću ti za to **p.**
M.lz 25:22 njegovu, i Gospod će ti to **p.**
Mat 18:26 s menom sve ću ti **p.**
Luk 7:42 nijesu mogli **p.** svojega duga

PLATNO

Eze 10:2 kojije bio obučen u laneno **p.**
Dan 12:6 kojije bio obučen u **p.** stajao nad

Mat 27:59 zavi ga u laneno **p.** čisto
Mar 15:46 Ovaj kupi **p.** skinu ga i zavi
Dje 11:5 posuda nekakva kao veliko
Otk 19:14 obučene u **p.** bijelo i čisto
PLECA

Iza 22:22 Ključ Davidov mećem na **p.**
Mat 23:4 i među ih ljudima na **p.** a sami
PLEME-NA-NIMA

Psl 89:4 Dovijeka ću utemeljiti **p.** tvoje
Jer 10:16 i Izrael je **p.** što je njegovo
Heb 7:14 za koje **p.** nije Mojsije ništa
Pst 12:3 će biti blagoslovljena sva **p.**
Pst 25:23 u utrobi tvojoj, dva **p.** će se
P.Zk 29:18 ni **p.** koji bi se danas odvr-
Još 7:1 od **p.** Judina, uze nešto sebi od
Suc 21:15 Gospod okrnji **p.** Izraelova
Ezr 6:17 prema broju **p.** Izraelovih
Psl 22:27 bacit će se pred tobom sva **p.**
Psl 47:3 prišli **p.** pod noge naše
Iza 34:1 narodi, da čujete, pazite, **p.**
Iza 49:6 da se podignu **p.** Jakovljeva
Jer 10:25 na **p.** koja ne zazivaju imena
Hab 2:5 skuplja oko sebe sva **p.**
Zah 9:9 na ljude, na sva **p.** Izraelova
Mat 19:28 i suditi dvanaest **p.** Izraelov-
Flp 3:5 od **p.** Benjaminova, Hebrejin od
Heb 7:13 ovo govori, od drugoga je **p.**
Heb 7:14 Gospodin naš od **p.** Judina.
Jak 1:1 Krista, pozdravlja dvanaest **p.**
Otk 1:7 naricat će nad njim sva **p.**
Otk 5:5 evo je pobjedio laviz **p.** Judina
Otk 5:9 krvlju svojom od svakoga **p.**
Otk 7:9 od svakoga naroda i **p.** i puka.
Otk 21:12 i imena dvanaest **p.** sinova
Jer 31:1 ja ću biti Bog svima **p.** Izraelo-
Eze 2:3 sinovima Izraelovim, k **p.**
Dje 4:27 Pilat s neznabošcima i **p.** Iz-

PLIJEN-A-I-OM
Izl 3:22 tako od Egipćana **p.** uzeti
Job 9:26 kao orač kad pada na **p.**
Psl 119:162 koji zadobije bogat **p.**
M.lz 16:19 nego dijeliti **p.** s oholima
Iza 49:25 Ijakome otet će se **p.** i silniku
Jer 21:9 životu i ima život svoj kao **p.**
Jer 45:5 a tebi ću dati život tvoj kao **p.**
Pst 49:9 Mlad je lav Juda. Od **p.** si se
M.lz 1:13 napunit ćemo kuće svoje **p.**
Amo 3:4 Riče li lav u šumi, a da nema **p.**
Heb 7:4 desetinu od najboljih dijelova **p.**
1Sa 14:15 I straža i četa, što **p.**
Psl 89:41 Sad ga **p.** tkogod onuda
Još 7:21 Vidio sam među **p.** lijev plašt
Psl 104:21 Lavici viču za **p.** i traže od
PLJEV-A-U

Job 21:18 Bivaju kao **p.** na vjetru, kao
Job 41:28 u prački njemu je kao **p.**
Psl 1:4 su kao **p.** koju raznosi vjetar
Dan 2:35 i zlato i rasprša se kao **p.** na
Iza 40:24 i vihor ih raznese kao **p.**
Mat 3:12 **p.** će spaliti ognjem neugasivim
PLJUSAK
Iza 25:4 gnjev nasilnika kao zimski **p.**
Mat 7:25 udari **p.** dodoše vode, dunu
Mat 7:27 I udari **p.** dodoše vode
PLJUVALI
Mat 26:67 Tada su mu **p.** u lice i udarali
Mat 27:30 bi **p.** na njega, uzeli bi trsku
Mar 15:19 **p.** na njega, pregibali svoje
PLOC-AMA-E

2Ko 3:3 nego na tjelesnim **p.** srca
Izl 31:18 **p.** kamene prstom Božjim
Izl 32:19 i baci **p.** iz ruke i razbi ih pod
Heb 9:4 koji je bio procvao, i **p.** zavjeta
PLOD-A-OVA-OVE-OVI-OVIMA
Pst 3:6 vidje žena, kako je **p.** drveta
M.lz 11:30 **p.** je pravednikov drvo
M.lz 31:31 Podajte joj da uživa **p.** ruku

PNP 2:3 **p.** je njegov sladak grlu
PNP 2:13 **p.** svoj već pusta smokova;
Iza 4:2 i **p.** zemlje na ponos i slavu
Iza 14:29 a **p.** je njezin zmaj krilati
Iza 27:9 i u tom stoj potpun **p.** njegov
Mih 6:7 **p.** tijela svojega za grijeh svoj
Luk 1:42 i blagoslovljen je **p.** utrobe
Rim 6:21 onda imadoste **p.** od onoga
Rim 7:4 mrtvih, da **p.** donesemo Bogu
Gal 5:22 A **p.** je Duha: ljubav, radost
Flp 1:22 A ako mi život u tijelu **p.** donosi
Heb 13:15 **p.** usana, koje priznaju ime
Jak 3:18 A **p.** pravde sije se u miru
Otk 14:15 da se žanje, dozreo je **p.**
Otk 22:2 svakoga mjeseca svoj **p.**
Pst 3:6 i ona uze od njegova **p.** i jede
Hos 8:7 nema **p.** i ona ne donosi
Hab 3:17 Jer smokva ne donosi više **p.**
Flp 4:17 tražim **p.** koji se množi na
Tit 3:14 potreba, da ne budu bez **p.**
2Pe 1:8 ostaviti besposlene i bez **p.** za
2Ti 2:6 najprije treba da primi od **p.**
Jak 3:17 puna milosrđa i dobrih **p.**
Otk 22:2 koje rada dvanaest **p.** dajući
Brj 13:26 i pokazaše im **p.** zemlje
P.Zk 32:13 zemlje, i jeo je **p.** poljske
PNP 4:16 neka bi uživao **p.** svoje
Iza 65:21 će vinograde i uživati **p.**
Eze 47:12 će mjeseca radati nove **p.**
Amo 9:14 nasadit će vrtove i uživati **p.**
Otk 6:13 odbacuje svoje nezrele **p.**
Eze 47:12 i kojima lišće ne vene i **p.** im
2Ko 9:10 da uzrastu **p.** pravde vaše
Iza 27:6 i napunit će sav svijet **p.**
Eze 47:12 svakojako drveće s **p.** što
POSTUJ-E-I-O

M.lz 11:3 Nedužnost vodi **p.** sigurno
M.lz 11:6 **p.** izbavlja pravda njihova, a
M.lz 28:10 Tko zavodi **p.** ljude na zao
1Ti 3:11 i žene treba da su **p.** ne koje
Psl 140:13 **p.** borave pred licem tvojim
Tit 2:2 Starci da budu trijezni, **p.** mudri
Psl 15:2 tko **p.** misli u srcu svojem
Psl 84:11 dobara onima, koji hode **p.**
Jer 5:3 Gospode, upravljene na **p.** biće
Rim 12:8 neka daje **p.** koji upravlja
Rim 13:13 Hodimo **p.** kao po danu, ne
1Ko 7:36 **p.** prema svojoj djevici
1Ko 14:40 A sve neka bude **p.** i uredno
POSTUJ-E-TE-U

Izl 20:12 **p.** oca svojega i mater svoju
P.Zk 5:16 **p.** oca svojega i matersvoju
Mat 15:4 Bog je zapovjedio: **p.** oca i
Mat 19:19 **p.** oca i majku, i ljubi
Mar 10:19 Ne varaj **p.** oca i majku
Efe 6:2 **p.** oca svojega i majku
Iza 29:13 **p.** me samo usnama svojim
Mal 1:6 Sin **p.** oca i sluga gospodara
Mat 15:9 Uzalud me **p.** nauka je
Iva 5:23 Da svi poštuju Sina kao što
poštuju Oca. Tko ne **p.** Sina, ne poš-
tuje Oca, koji ga je poslao.
Iva 5:23 Tko ne **p.** Sina, ne poštuje
Iva 9:31 ako tko **p.** Boga i čini volju
L.Zk 19:30 **p.** Svetište moje. Ja sam
Psl 2:12 **p.** Sina, da se ne razgnjevi
Flp 2:29 sa svom radošću, i takve **p.**
1Pe 2:17 Sve **p.** braću ljubite, Boga se
Iva 5:23 Da svi **p.** Sina kao što poštuju
POBIJEDI

Otk 2:7 Tko **p.** dat ću mu da jede od
Otk 2:11 Tko **p.** neće mu nauditi druga
Otk 2:17 Tko **p.** dat ću mu od mane
Otk 2:26 I tko **p.** i održa djela moja do
Otk 3:5 Tko **p.** on će se obući u haljine
Otk 3:21 Tko **p.** dat ću mu da sjedi s
Otk 6:2 i izađe pobjeđujući i da **p.**

Otk 13:7 rat sa svetima i da ih **p.** i dana
Otk 21:7 Tko **p.** ovo će baštiniti, i bit ću
POBJED-A-E-U

Psl 118:14 Gospod mi je **p.** i pjesma
M.lz 21:31 ali **p.** dolazi od Gospoda
M.lz 24:6 i **p.** je ondje, gdje je radio velik
Iza 12:2 jer mi je Gospod **p.** i pjesma
Iza 51:5 Blizu je **p.** moja. Pred vratima
1Ko 15:54 napisana: **p.** proguta smrt
1Ko 15:55 Gdje je, smrti, **p.** tvoja?
1Iv 5:4 i **p.** koja pobjeđuje svijet, jest
P.Zk 33:29 mač **p.** tvoje. Neprijatelji
1Sa 2:9 snagom ne dolazi čovjek do **p.**
1Sa 14:6 da pomogne do **p.** s mnogo
Psl 33:17 Ne dovodi konj do **p.** uza svu
Psl 118:15 Čuj Glas **p.** odjekuje u
Iza 59:17 i kacigu je **p.** metnuo na
1Sa 11:13 Gospod dađe **p.** Izraelu
1Sa 19:5 dao svemu Izraelu veliku **p.**
1Kr 8:45 i vapaj njegov i podaj mu **p.**
Psl 60:12 S Bogom izvojujemo **p.** on
Iza 40:10 i mišica njegova dađe mu **p.**
1Ko 15:57 dađe **p.** po Gospodinu
2Ko 2:14 svagda daje **p.** u Kristu Isusu
POBJECI

Jon 4:2 Upravo zato htio sam prije **p.**
Jak 4:7 protivite se davlu i **p.** će od vas
POBJEZE

Pst 31:27 Zašto tajno **p.** i pokrade me
Mar 14:52 haljinu i go **p.** od njih
Dje 7:29 Mojsije ovu riječ **p.** i posta
POBOŽ-AN-NE-NI-NICI-NIH

Psl 58:11 Eto, isplati se biti **p.** Ima još
Jak 1:26 tko misli, da je **p.** a ne zauz-
Psl 85:8 za narod svoj i za **p.** svoje
2Pe 2:9 Tako zna Gospodin **p.** izbaviti
Job 17:8 **p.** su nad tim rasrđeni, čisti su
Psl 31:23 Ljubite Gospoda, svi **p.**
Psl 32:6 Zato neka se molim tebi svaki **p.**
Psl 107:42 To gledaju **p.** i raduju se
Dan 12:3 **p.** će sjati kao sjajno nebo
Dje 8:2 A ljudi **p.** sahraniše Stjepana i
Dje 17:22 vidim, da ste vrlo **p.**
2Ljt 6:41 i **p.** tvoji neka se obraduju u
Psl 145:10 Gospode, slave te **p.** tvoji
Dan 12:10 ali će **p.** to spoznati
1Sa 2:9 Korake svojih **p.** čuva on
Dje 13:43 od Židova i **p.** došljaka
POBOŽ-NIKA—NO-NOST-NOSTI

Psl 12:1 pomози, jer nema više **p.**
Psl 14:5 jer Gospod stoji na strani **p.**
Psl 37:25 ne vidjeh nikada **p.** ostavljen-
Psl 37:32 Zlikovac vreba **p.** i pun je
M.lz 9:9 Poučavaj **p.** on dobije još na
2Ti 3:12 svi, koji **p.** hoće da žive u Kristu
2Pe 3:11 treba da vi sveto i **p.** živite
1Ti 4:8 a **p.** je korisna za sve, jer ima
1Ti 6:6 je dobitak **p.** kad je spojena sa
Jak 1:26 njegova je **p.** isprazna
Jak 1:27 **p.** čista i neokaljana pred
2Pe 1:3 služi za život i **p.** poznavanjem
2Pe 1:6 strpljivost, a u strpljivosti **p.**
POBOŽNOSTI

Job 2:3 još je uvijek utvrđen u svojoj **p.**
Kol 2:23 mudrosti po umišljenoj **p.**
1Ti 2:2 život provodimo u svakoj **p.** i
1Ti 3:16 je priznato, velika je tajna **p.**
1Ti 4:7 kloni se, a vježbaj se u **p.**
1Ti 6:11 a idi za pravdom, **p.** vjerom
2Ti 3:5 Koji imaju obličje **p.** a sile su se
2Pe 1:7 A u **p.** ljubav bratsku, a u ljubai
POCIN-E-I-ILI-IO-

Job 14:6 da **p.** dok se ne obraduje danu
M.lz 26:28 usta laskava **p.** pogibiju
M.lz 14:29 čovjek jedljiv **p.** ludost za
M.lz 29:22 naprasit **p.** mnogo zla
Heb 12:15 ine **p.** štete, da se mnogine

Jer 33:8 je **p.** protiv mene, i oprostit ću Eze 18:31 ih **p.** inačinite sebi novosrce Brj 35:6 utočišta za onoga, koji je **p.** Iza 53:9 jer nije **p.** nepravde, i nije se Jer 2:13 dvostruk je grijeh **p.** moj narod Eze 22:13 si ga **p.** i nad krvnim djelima Luk 23:41 a ovaj nije ništa zlo **p.**

POČIN-KA-U

Jer 14:17 ne dolaze nikada do **p.** jer Otk 14:11 i neće imati **p.** dan i noć, koji Pst 2:20 **p.** sedmi dan od svega djela Heb 4:4 **p.** Bog u sedmi dan od svijlu Otk 14:13 neka **p.** od trudova svojih

POČIVA-JU

Job 12:10 Kojemu u rukama **p.** život Psl 34:15 Na pobožnima **p.** oko Gos- Psl 62:5 Samo u Bogu **p.** tiho duša Psl 80:17 Ali ruka tvoja neka **p.** na Psl 131:2 dijete mirno **p.** na prsima Iza 9:6 Vlast **p.** na plećima njegovim Iza 14:7 Sada se odmaraj **p.** sav svijet, Iza 61:1 **p.** na meni, jer me je pomazao Luk 4:18 Duh Gospodnji **p.** na meni Iva 1:18 je Bog, koji **p.** na srcu Očevu 1Pe 4:14 i sila Božja i Duh njegov **p.** na Izl 28:30 Tumi daj **p.** nasrcu Aronovu Job 34:21 Oči njegove **p.** na putu Psl 88:5 ubijenima, koji **p.** u grobu Prp 12:3 **p.** mlinarice jer ih je premalo Iza 17:2 **p.** u njima, i nitko ih ne plaši

POČIVAJE-TE

P. Zk 28:65 Tvoja noga neće imati **p.** Iza 66:1 i kakvo je mjesto mojega **p.** Iza 11:10 i **p.** njegovo bit će slavno Iza 28:12 Ovo je **p.** — dajte počinak

POČIVANJE

Psl 139:3 **p.** moje ti istražuješ, sve Dje 7:49 Ili koje je mjesto za moje **p.** Heb 4:9 je ostavljeno još **p.** narodu

POČIVAT-E-I

Iza 26:19 koji **p.** u prahu, jer je rosa Mat 26:45 Jednako spavate i **p.** Evo se L. Zk 26:34 Zemlja će **p.** i subote svoje Psl 16:9 i bol će moja **p.** u sigurnosti M. Iz 6:1 još malo sklopiti ruke i **p.** Iza 11:2 Na njemu će **p.** duh Gospod-

PODIGAO

Psl 8:2 **p.** si sebi branište nasuprot Psl 80:17 čovječjim, kojega si **p.** sebi Iza 63:9 **p.** ih i nosio ih sve dane u Dan 4:34 Nebukadnezar, **p.** sam oči Dan 5:23 Nego si se **p.** protiv Gospoda Dan 8:11 vojske nebeske on se je **p.** Zah 1:21 ni jedan čovjek nije **p.** glave Zah 6:1 **p.** oči svoje i gledao. Gle, Iva 3:14 Kao što je Mojsije **p.** zmiju u

PODIGN-E-I-TE

Iza 40:4 Svaka dolina neka se **p.** svaka Iza 40:15 kao zmo pijeska, što ga **p.** 2Ljt 6:41 Bože moj, **p.** se prema počiv- Iza 40:9 i **p.** močno glas svoj kao glas- Iza 49:18 **p.** oči svoje unaokolo i vidi Iza 58:1 **p.** glas svoj kao truba. Objavi Iza 60:4 Podigni pogled svoj unaokolo Izl 25:8 **p.** mi Svetište, da mogu Iza 40:26 **p.** oči svoje prema nebu i Iza 51:6 **p.** gore k nebu oči svoje, i Luk 21:28 i **p.** glavu svoju. Otkupljenje Iva 4:35 **p.** oči svoje i promatrajte njive

PODIGNUT-I

P. Zk 18:15 sam ja, **p.** će ti Gospod Iza 61:4 **p.** će opet, što je bilo Eze 34:23 **p.** ću im jednoga pastira Hos 6:2 treći dan **p.** će nas, i živjet Iva 12:32 A kad ja budem **p.** od zemlje Dje 1:9 reče, bi **p.** pred očima njihovim

Dje 15:16 ruševine popraviti, i **p.** ću ga Jak 5:15 bolesnika, i **p.** će ga Gospo- Psl 89:4 prijestolje tvoje **p.** za sva Iza 33:10 ću se uspraviti, sada ću se **p.** Jer 23:5 ću **p.** Davidu pravi izdanak Eze 38:9 Ti ćeš se **p.** kao bura, doći ćeš Dan 2:44 će nebeski **p.** kraljevstvo Dan 11:36 On će se oholo **p.** protiv Mat 3:9 od kamenja ovoga **p.** djecu Luk 18:13 usudio ni očiju svojih **p.** k Iva 12:34 da se Sin čovječji mora **p.** Dje 1:6 li u ovo vrijeme **p.** kraljevstvo Rim 14:4 jer ga može Gospodin **p.**

PODIĆI

Prp 4:10 drugoga, da mu pomogne **p.** Mat 11:23 zar ćeš se do nebesa **p.** Mar 13:8 se **p.** narod protiv naroda i Iva 3:14 tako se mora **p.** i Sin čovječji

PODIŽ-E-M-U

Pst 7:17 Voda naraste i **p.** se korablja Pst 8:20 Noa **p.** Gospodu žrtvenik, uze Pst 24:63 **p.** oči i pogleda, a to dolazile Još 5:13 **p.** oči i pogleda, a to stoji Suc 3:9 **p.** Gospod sinovima Izraelo- Rut 3:7 **p.** pokrivač s nogu njegovih i 1Sa 23:16 **p.** se Saulov sin Jonatan Psl 18:48 ti me **p.** nad protivnike moje Psl 113:7 Koji iz praha **p.** malenoga, iz M. Iz 14:34 Pravednost **p.** narod, a M. Iz 15:1 riječ uvredljiva **p.** srdžbu M. Iz 16:28 Čovjek himben **p.** nemir Jer 4:13 kao oblak **p.** se. Kao vior Jer 25:30 kao kod gaženja grožđa **p.** Eze 3:12 Tada me **p.** duh gore. Čuo Mat 8:24 **p.** se silna burana moru, tako Luk 1:52 neznatne **p.** gore Luk 1:69 Bog spasenja **p.** za nas u kući Luk 10:34 Tada ga **p.** na svoje živinče Luk 16:23 paklu usred muka svojih **p.**

PODLOŽ-I-NI

Iva 5:21 što Otac **p.** mrtve i oživljuje Iva 6:5 Isus **p.** oči i vidje, da mnoštvo Iva 13:18 s menom jede kruh, **p.** petu Iva 17:1 Isus i **p.** oči svoje na nebo i Dje 13:17 Izabra očeve naše i **p.** narod 1Ko 14:4 jezike, sam sebe **p.** a koji 1Ko 14:4 prorokuje, crkvu Božju **p.** 2Ko 10:5 i svaku visost, koja se **p.** 2So 2:4 Koji se protivi i **p.** više svega Jak 1:6 valu, koji vjetar **p.** i goni Psl 121:1 **p.** oči svoje gore prema Psl 143:8 kojim da idem; jer k tebi **p.** Iza 14:13 **p.** prijestolje svoje na gori Psl 66:7 da se ne **p.** buntovnici M. Iz 31:28 Sinovi njezini **p.** se i bla- Mat 17:25 Simone, od koga **p.** kraljevi

PODLOŽ-I-NI

Psl 47:3 **p.** nam narode, prisili plemena 1Ko 15:25 **p.** sve neprijatelje pod noge Efe 1:22 i sve **p.** pod noge njegove, i 1Kr 12:4 na nas, i mi ćemo ti biti **p.** Dan 7:27 vlasti njemu služiti i **p.** mu biti Heb 13:17 svoje i budite im **p.** jer oni

PODNESE

Heb 2:9 **p.** ovjenčana slavom i časću Heb 9:15 da po smrti, koju **p.** za otkup Heb 12:2 **p.** križ ne mareći za sramotu

PODNIJETI

Psl 119:67 Prije nego moradoh **p.** kaznu Joe 2:11 i vrlo strašan, tko će ga **p.** Mal 3:2 tko će **p.** dan dolaska njegova 1Ko 10:13 izlaz, da mognete **p.**

PODNI

Psl 55:12 to bih **p.** ne udara na me Rim 9:22 **p.** s mnogom strpljivošću, da Heb 12:3 protiv sebe od grješnika **p.**

PODNOŽJE

L. Zk 9:9 Ostalu krv izli na **p.** žrtveniku

Psl 110:1 neprijatelje tvoje za **p.** nog- Iza 60:13 da počaste **p.** nogu mojih Iza 66:1 nebo i zemlja je **p.** nogama Mat 22:44 neprijatelj tvoje za **p.** nog- Dje 7:49 nebo i zemlja je **p.** nogama Heb 1:13 neprijatelj tvoje za **p.** nog- Heb 10:13 neprijatelji njegovi za **p.** no-

PODNOŠ-E-I-IM-IMO-ITE-ITI

Jer 10:10 narodi ne **p.** gnjeva njegova 1Pe 5:9 da iste muke **p.** vaša braća u 2Ti 1:8 nego **p.** s menom za evanđelje 2Ti 2:3 **p.** s menom napore kao dobar 2Ti 2:24 da uči, spreman da **p.** zlo Iza 1:13 ne **p.** zlodjela i blagdan 2Ti 2:10 Zato **p.** sve zbog izabranih, da 1Ti 4:10 se trudimo, i **p.** sramotu, jer se 2Ti 2:12 Ako **p.** s njim ćemo i kraljevati 2Ko 11:4 ne prihvatiste, lijepo **p.** Kol 3:13 **p.** jedan drugoga i oporaštajte 2So 1:4 progonima i nevoljama koje **p.** 1Pe 2:20 ako zbog prestupaka **p.**

PODNOŠITI

Psl 101:5 naduto, toga ne mogu **p.** Eze 34:29 Neće više **p.** sramote od Mat 17:17 Dokle ću vas još **p.** Donesite Mar 9:19 Kako ću još dugo **p.** vas 2Ti 4:3 kad zdrave nauke neće **p.** nego Jak 5:10 ustrajno i strpljivo **p.** nevolje Otk 2:2 i da ne možeš **p.** zlih, i iskušao

PODZEMLJ-A-E

Hos 13:14 Ja ću ih izbaviti od vlasti **p.** Otk 1:18 i imam ključeve od smrti i **p.** Brj 16:33 živi u **p.** i zemlja se zatvori Hos 13:14 o smrti, gdje pomor tvoj, **p.** Otk 6:8 bilo je ime smrti, i **p.** pratilo ga Otk 20:13 i smrti i **p.** dadoše svoje mrt- Otk 20:14 i smrti i **p.** bačeni biše u jez-

PODZEMNI

Job 24:19 tako **p.** svijet zlikovce Psl 30:9 krv moja, kad sidem u **p.** svijet Psl 55:15 neka živi sidu u **p.** svijet, jer Iza 14:11 u **p.** svijet spustio se je sjaj Hab 2:5 Siroko kao **p.** svijet otvara on Mat 11:23 U **p.** svijet sići ćeš, jer da bi

PODZEMNOM

Psl 16:10 ti ne predaješ duše moje **p.** Dje 2:27 nećeš ostaviti duše moje u **p.**

POGAZITI

Psl 60:12 on će **p.** neprijatelje naše Psl 89:34 Nikada neću **p.** zavjeta Mal 4:3 Tada ćete **p.** bezbožnike, jer Mat 7:6 Inače bi ga mogle **p.** nogama

POGIB-AO-IJU-LJ-LJIMA

M. Iz 1:27 i **p.** vaša kao oluja kad dođe M. Iz 10:15 je **p.** i njihovo siromaštvo Rim 8:35 ili glad ili golotinja ili **p.** ili mač 1Ti 6:9 koje bacaju ljude u propast i **p.** M. Iz 10:31 Usta pravednikova rađaju mudrost, a jezik lažan pada u **p.** M. Iz 26:28 Jezik lažan mrzi na one, koje je satio; usta laskava počine po **p.** M. Iz 10:14 a usta su ludoga blizu **p.** 2Ko 11:23 mnogo puta u **p.** smrtnoj bio 2Ko 11:26 Često na putovanjima, u **p.**

POGINE

Eze 18:23 drago bilo da **p.** bezbožnik Iva 3:15 koji vjeruje u njega, ne **p.** nego Iva 3:16 koji vjeruje u njega, ne **p.** nego

POGINUTI

Eze 3:18 to će bezbožnik **p.** zbog svoje Eze 3:19 to će on **p.** zbog opacine Eze 18:4 Duša, koja griješi, ona će **p.** Eze 18:20 Duša, koja griješi, ona će **p.**

POGLAVARA

Izl 2:14 Tko je tebe postavio za **p.** isuca Iva 7:48 vjerovao tko od **p.** ili farizeja u Dje 23:5 Ne grdi **p.** naroda svojega

POGLAVARSTVA

Luk 12:11 i pred **p.** i vlada oće, ne brin-
Efe 6:12 nego protiv **p.** protiv vlastima
Kol 1:16 ili gospodstva, ili **p.** ili vlasti
Kol 2:15 i razoružavši **p.** i vlasti, izvede

POGRD-E-I-SE

Rim 15:3 **p.** onih, koji tebe grde, pad-
2Ko 12:10 **p.** nevolje, progonstva
1Pe 2:23 Koji nije vratio **p.** kad su ga
Jud 1:9 nije se usudio izgovoriti sud **p.**
Tuž 2:7 **p.** Gospod žrtvenik svoj
Mat 15:4 Tko **p.** oca ili majku, neka
Iza 1:4 **p.** Sveca Izraelova, okrenuše
Iza 5:24 i **p.** riječ Sveca Izraelova

POGRIJESI

Mat 18:21 ako brat moj **p.** protiv mene
Jak 2:10 a **p.** u jednome, kriv je za sve

POGRJESKE

L.Zk 6:6 stoke ovna bez **p.** po procjeni
Psl 19:12 A **p.** tko će ih znati. Očisti me
Mat 6:14 otpuštate ljudima **p.** njihove

POGUBI-TI

L.Zk 24:16 se **p.** ako opsuje ime Gos-
P.Zk 17:6 dva ili tri svjedoka neka se **p.**
Suc 8:21 Ustani ti i **p.** nas, jer kakav je
Mat 2:13 Herod tražiti dijete, da ga **p.**
Pst 18:23 pravednoga **p.** s bezbožnim
Pst 20:4 nećeš nedužne ljude **p.**
P.Zk 17:6 svjedoka ne smije se **p.**
1Sa 11:13 Danas se neće **p.** nitko, jer
Mat 10:28 može dušu i tijelo **p.** u paklu
Mat 21:41 Zločince će zlom smrti **p.** i
Mat 22:7 dade **p.** ubojice i grad njihov
Mat 27:20 Barabu, a Isusa da dadne **p.**
Luk 6:9 dobro ili zlo Život spasiti ili **p.**

POHODI

Brj 14:18 **p.** zlodjela otaca na djeci do
Psl 106:4 po svome djelu spasenja **p.**
Luk 1:68 On **p.** narod svoj, pripravi mu

POHOĐENJA

Iza 10:3 Što ćete činiti u dan **p.** i zla
Luk 19:44 nijesi upoznao vremena **p.**
1Pe 2:12 djela, slavili Boga u dan **p.**

POHVAL-E-I

M.lz 25:27 dobro; zato štedi riječi **p.**
1Pe 2:14 kazne zločince, a **p.** dobre
Luk 16:8 **p.** nepravednog upravitelja
Efe 2:9 Ne od djela, da se tko ne **p.**

POJAS-OM

Iza 5:27 Nikomu se ne raspasuje **p.**
Mat 3:4 od dlake devine i **p.** kožan oko
Eze 16:10 opasao te **p.** od tankaplatna
Otk 1:13 opasana poprsima **p.** zlatnim

POJEDINI

1Ko 12:27 tijelo Kristovo, i **p.** udovi
Efe 5:33 **p.** nekaljubljonako svoju ženu

POKAJASE

Otk 9:20 ne **p.** se za djela ruku svojih
Otk 16:9 i ne **p.** se, da mu dadnu slavu

POKAJ-ANJE-ATI-U

Mar 1:4 **p.** za oproštenje grijeha
Mar 6:12 su zaputili i propovijedali **p.**
Luk 10:13 davno bi već činili **p.** u vreći
Dje 3:19 Činite dakle **p.** i obratite se, da
Dje 5:31 Izraelu **p.** i oproštenje grijeha
Dje 17:30 ljudima, da svi svuda čine **p.**
2Ko 7:9 nego što se ožalostiste na **p.**
2Ko 7:10 rada stalno spasonosno **p.** a
Heb 6:6 opet obnoviti na **p.** jer sami
Heb 12:17 jer za **p.** ne nađe mjesta
Otk 2:5 čini **p.** i djeluj opet kao prije
Psl 110:4 se zakleo, nikad se neće **p.**
Heb 7:21 Zakle se Gospodin, neće se **p.**
2Ti 2:25 da se **p.** i spoznaju istinu
2Pe 3:9 izgubi, nego svi da se **p.**
POKARA-J
Heb 12:5 klonuti duhom, kad te on **p.**

Heb 12:6 ljubi Gospodin, onoga **p.** a
Heb 12:7 gdje je sin, kojega otac ne **p.**
M.lz 19:18 **p.** sina svojega, jer još ima
1Ti 5:20 A koji griješe, **p.** ih pred svima
2Ti 4:2 **p.** opominji, zaprijeti sa svom

POKLON-E-I-SE-IMO-ITI

Izl 24:1 Ali prinesite izdaleka svoj **p.**
Jak 1:17 dari svakisi savršeni **p.** odozgo
Iza 5:23 Koji oslobađate krivca za **p.** a
Heb 1:6 neka mu se **p.** svi anđeli Božji
Otk 3:9 da dođu i da se **p.** prednogama
Otk 13:15 koji se god ne **p.** slici zvijeri-
1Sa 20:41 na lice i **p.** se tri puta. Potom
Psl 45:11 Gospod tvoj: njemu se **p.**
Dan 3:6 Tko se ne baci ničice i ne **p.** se
Dje 3:14 čovjeka ubojicu da vam se **p.**
Dje 8:27 u Jeruzalem, da se **p.** Bogu
Otk 14:9 Ako se tko **p.** zvijeri i slici
Otk 4:10 i **p.** se onome, koji živi u vijeku
Otk 5:14 padoše i **p.** se onome, koji živi
Otk 11:16 padoše na lica svoja i **p.** se
Otk 13:3 i **p.** se zmaju, što je dao vlast
Otk 13:4 i **p.** se zvijeri govoreći: Tko je
Otk 19:4 i **p.** se Bogu, koji sjedaše na
Otk 20:4 i koji se ne **p.** zvijeri ni slici
Pst 22:5 se **p.** pa ćemo se opet vratiti
Psl 95:6 Dodite, **p.** se i padnimo ničice
Mat 2:2 i dodosmo da mu se **p.**
Iza 45:23 Svako će se koljeno **p.** preda
Rim 14:11 meni će se **p.** svako koljeno
Otk 15:4 Svi će narodi doći i **p.** se pred

POKOLJENJ-A-E

Psl 145:13 vlast tvoja traje kroz sva **p.**
Prp 1:4 **p.** idu, pokoljenja dolaze, a
Iza 51:9 davnine, za **p.** što su prošla
Iza 61:4 ležali porušeni kroz mnoga **p.**
Kol 1:26 skrivena od vjekova i **p.** a sad
Psl 145:4 **p.** pokoljenju hvali djela
Iza 1:4 **p.** griješno, narode zlodjelima

POKOP-AN

Mat 26:12 moje, učinila je to za **p.** moj
Mar 14:8 unaprijed tijelo moje za **p.**
Luk 16:22 i bogataš umrije i bi **p.**
1Ko 15:4 da je **p.** i da je uskrsnuo treći
POKORAVA-JTE-JU-TI
Rim 8:7 jer se ne **p.** zakonu Božjemu
Rim 13:1 neka se **p.** višim vlastima, jer
Kol 3:22 Sluge, **p.** se u svemu svojim
1Pe 5:5 vi mladi **p.** se starješinama
Luk 10:17 izlidi **p.** nam se u ime tvoje
Luk 10:20 se dusi **p.** nego se radujte
Rim 2:8 i protivte se istini i **p.** se neprav-
1Ko 14:32 i duhovi proročki **p.** se pro-
Efe 5:22 Žene neka se **p.** svojim
Tit 3:1 da se **p.** vlastima i poglavarima,
1Pe 3:22 gdje mu se **p.** anđeli i vlasti i
1Pe 4:17 konac onima, koji se ne **p.**
Dje 5:29 Većma se treba Bogu **p.**
Rim 13:5 Zato se valja **p.** ne samo zbog
Heb 12:9 mnogo radije **p.** Ocu duhova

POKORENO

1Ko 15:27 da je sve njemu **p.** jasno je
1Ko 15:28 A kad mu bude sve **p.** tada
Heb 2:8 još ne vidimo, da mu je sve **p.**

POKORI-SE-I-TI

Psl 144:2 se utječem, koji mi **p.** narode
Heb 2:8 A kad mu **p.** sve, ništa ne
Rim 10:3 ne **p.** se pravdi Božjoj
Rim 11:31 i ovi sad ne **p.** zbog vašega
1Ko 15:27 je sve **p.** pod noge njegove
Heb 2:8 Sve si **p.** pod noge njegove
1Ko 15:28 tada će se i sam Sin **p.**
Flp 3:21 kojom može i sve sebi **p.**

POKORN-E-I

1Ko 14:34 nego da budu **p.** kao što i
Tit 2:5 blage, **p.** svojim muževima, da
1Pe 3:1 Tako i žene neka budu **p.**

1Pe 2:13 **p.** svakom propisu čovječj-
1Pe 2:18 Sluge, budite **p.** sa svim
POKORNO-ŠĆU-ST

Rim 5:19 tako će i **p.** Jednoga mnogi
1Ti 2:11 u tišini neka se uči sa svom **p.**
1Sa 15:22 **p.** bolja od pretiline ovnuj-
Rim 6:16 sebe za sluge u **p.** sluge ste
2Ko 10:5 svaki razum za **p.** Kristu
1Pe 1:2 posvećenjem Duha, na **p.** i
POKRIVAC

Rut 3:7 ona dođe polako, podiže **p.** s
Iza 14:11 pada te trulež, crvi su ti **p.**
1Pe 2:16 imali slobodu za **p.** pakosti
POKRIVA-JU-LO

Iza 11:9 kao što vode **p.** dno morsko
Hab 2:14 kao što vode **p.** dno morsko
Izl 34:33 govoriti, stavi **p.** na lice svoje
2Ko 3:13 Mojsije metao **p.** na lice svoje
2Ko 3:14 stoji isto **p.** neotkriveno u čita-
POKRIVEN-A-E

2Ko 4:3 naša, u onima je **p.** koji ginu
2Sa 15:30 Plaćući i **p.** glave išao je
Psl 65:13 doline su **p.** žitom; vesele se

POKRSTI

Mar 16:16 Tko vjeruje i **p.** se, spasić će
Dje 16:33 i **p.** se odmah on i sva kuća
POKVARE-NA

Mat 9:17 vino se prolije, mjevovi se **p.**
2Ko 11:3 tako i misli vaše da se ne **p.**
Pst 6:11 bila zemlja **p.** pred Bogom i
Pst 6:12 kako je zemlja bila veoma **p.**
Psl 14:1 **p.** su djela njihova odurno

POLAGANJEM

Dje 8:18 da se **p.** ruku apostola dijeli
1Ti 4:14 ti je po proročanstvu **p.** ruku
2Ti 1:6 Božju, koja je u tebi **p.** ruku

POLJE

Pst 24:63 Izak izašao na **p.** da raz-
Brj 22:23 magarica s puta i pođe u **p.**
Rut 2:2 Rado bih izašla u **p.** i ako mi se
1Ljt 16:32 **p.** se raduje i što je na njemu
Psl 96:12 Raduje se **p.** i što raste na
Joe 1:10 Opustjelo je **p.** uvenula je
Mat 13:44 sve imanje svoje i kupi **p.**
Mat 19:29 oca, majku, dijete i **p.** zbog
Mar 10:30 sestru, majku, dijete i **p.** a u
Luk 14:18 Kupio sam **p.** i moram poći
POLJIMA

Pst 2:5 **p.** nije još raslo nikakvo bilje
Pst 19:25 i sve, što je raslo na **p.**
Jer 13:27 po humovima, na **p.** vidio

POLJODJELAC

2Ti 2:6 **p.** koji se trudi, najprije treba da
Jak 5:7 **p.** iščekuje dragocjenoga roda

POLJU

Pst 4:8 Abelom, dok su bili na **p.** nešto
1Sa 14:15 na slobodnom **p.** i među
Psl 78:12 egipatskoj, u Soanskom **p.**
Psl 103:15 kao cvijet u **p.** tako cvjeta
PNP 2:12 Na **p.** pokazuju se već
Eze 7:15 Tko je na **p.** past će od mača
Mat 6:28 Pogledajte na ljiljane u **p.**
Mat 6:30 stoji na **p.** a sutra se baca u
Mat 13:44 blago, što leži skriveno u **p.**
Mat 24:40 Tada će biti dva na **p.** jedan
Luk 2:8 su pastiri u **p.** noćnu stražukod
Luk 12:28 travu, koja danas stoji na **p.**
Luk 15:25 stariji bio je upravo u **p.** Kad

POLOŽI-SE-M-O

Mat 27:60 i **p.** ga u novi svoj grob, što
Mar 15:46 Tada ga **p.** u grob, koji je bio
Luk 2:7 poviga u pelenice i **p.** ga u jasje
Iva 15:13 tko život svoj **p.** za prijatelje
Dje 19:6 i kad Pavao **p.** ruke na njih
1Iv 3:16 što on za nas život svoj **p.** tako
Iva 20:2 groba, i ne znamo, gdje ga **p.**
Iva 20:13 i ne znam, gdje ga **p.**

Psl 110:1 dok **p.** neprijatelje tvoje za Mat 22:44 dok **p.** neprijatelje tvoje za Dje 8:19 da kad **p.** ruke na koga, primi Heb 1:13 dok **p.** neprijatelje tvoje za Iva 20:15 kaži mi, gdje si ga **p.** ija ču ga 1Ti 6:13 i Kristom Isusom, koji je **p.**

POMAGA-ĆI-LA-O

1Ko 3:9 Božji **p.** a vi ste Božja njiva 2Ko 1:24 nego smo **p.** vaše radosti, jer 1Ti 5:10 ako je nevoljnima **p.** ako je išla Jak 2:22 daje **p.** djelima njegovim, i da Job 20:19 Tlačio je, nije **p.** siromahe 2Ko 8:23 Tita, on je moj drug i **p.** za vas

POMAKNUTI

Psl 30:6 svojoj: Nikada se neću **p.** Psl 46:5 ne može se **p.** pomoć je njeg- M.lz 10:30 neće nikada **p.** abezbožnici Iza 54:10 spasenja mogega neće se **p.**

POMAZ-E-ES-I-U

P.Zk 10:18 koji **p.** do pravice siroti i P.Zk 33:27 Gore **p.** vječni Bog, dolje Psl 4:3 čudesno **p.** Gospod miljeniku Iza 31:3 i srušit će se onaj kojemu **p.** Dan 9:24 i proročanstvo i da se **p.** Rim 8:26 i Duh **p.** nam u našoj slabosti Gal 5:6 niti što **p.** obrezanje, ni neobre- Gal 6:15 niti što **p.** obrezanje, ni neob- Efe 4:16 da jedan drugome **p.** silom Heb 13:17 ne uzdižući, jer vam to ne **p.** 2Sa 22:28 **p.** narodu nevoljnu, snizuj- Otk 3:18 i masti, da **p.** oči svoje, da Iza 28:41 Arona i sinove njegove i **p.** ih Iza 29:36 očišćenja, i **p.** ga, da ga posv- Suc 9:8 pošla drveta da **p.** sebi kralja Mar 16:1 mirisa, da podu i da ga **p.** Mar 14:4 Čemu ovo rasipanje **p.** Iva 12:3 nardove **p.** pomaza noge Is-

POMAZA

Mar 14:8 ona **p.** unaprijed tijelo moje Luk 4:18 On me **p.** da nosim radosnu Iva 9:6 **p.** blatom oči slijepčeve Iva 12:3 **p.** noge Isusove i otre kosom 2Ko 1:21 s vama za Krista, i **p.** nas Heb 1:9 zato te **p.** o Bože, Bog tvoj

POMAZANIK-A

1Sa 16:6 Gospodom **p.** njegov Dan 9:25 dok ustane **p.** knez, proći će Luk 23:35 samoga sebe, ako je **p.** Iva 4:25 dadolazi Krist — to jest **P.** Kad Psl 2:2 protiv Gospoda i **P.** njegova Iva 1:41 Nadosmo Krista — to jest **P.** Dje 4:26 Gospodina i **P.** njegova

POMAZA-NJA-NJE-O

Izl 25:6 za svijećnjak, mirisi za ulje **p.** Izl 37:29 Onda pripravi sveto ulje **p.** i 1Iv 2:20 Ali vi imate **p.** od Svetoga, i 1Iv 2:27 to ostaje u vama **p.** koje primi- 2Sa 12:7 Ja sam te **p.** za kralja nad Psl 2:6 Ja sam **p.** kralja svojega na Psl 45:7 **p.** Bog, Bog tvoj, uljem radosti Iza 61:1 Jer me je **p.** Gospod, poslao Dje 10:38 Kako je Bog **p.** Isusa iz

POMILOVAN-I

1Ti 1:13 ali sam **p.** jer sam ne znajući 1Ti 1:16 Ali sam zato bio **p.** da na meni 1Pe 2:10 koji niste bili **p.** a sad ste **p.**

POMIRENJA-E

Izl 29:36 junca kao žrtvu **p.** za grijeh L.Zk 23:28 jer to je dan **p.** koji vam ima 2Ko 5:19 i metnuvši u nas riječ **p.** L.Zk 16:30 dan pribavlja se za vas **p.** L.Zk 17:11 žrtveniku dopuštam na **p.** L.Zk 23:28 koji vam ima pribaviti **p.** Rim 5:11 po kojemu sad primismo **p.** 2Ko 7:11 pa čežnju, pa revnost, pa **p.**

POMIRI

M.lz 16:7 onda on **p.** snjimi neprijatelje

Mat 5:24 otdi prije i **p.** se s bratom Efe 2:16 da **p.** s Bogom oboje u jednom Kol 1:20 po njemu da **p.** sve sa sobom Kol 1:22 Sad **p.** smrću čovječjeg tijela

POMIRILISTE

Izl 25:17 Napravi onda **p.** od čistoga Heb 9:5 koji su zasjenjivali **p.** o čemu

POMIRNU

Rim 3:25 Njega Bog izloži kao **p.** žrtvu 1Iv 4:10 Sina svojega kao **p.** žrtvu za

POMISLI-LI-O

Pst 31:50 **p.** makar inače i nije nitko uz Izl 2:14 jer **p.** Tako se je ipak to saznalo Izl 3:3 Mojsije **p.** Idem da vidim izblize 1Sa 16:6 **p.** Jamačno stoji ovdje pred Psl 33:10 neznabošcima, uništava **p.** Psl 139:17 Bože, kako su teške **p.** tvoje Mat 9:4 Zašto zlo **p.** u srcima svojim Mat 12:44 Onda **p.** Vratit ću se u kuću Luk 11:17 A on je prozreo **p.** njihove i Efe 2:3 čineći volju tijela i **p.** i bili smo Otk 2:5 **p.** s koje si visine spao, čini Mat 9:3 književnika **p.** u sebi: Ovaj huli Luk 5:21 **p.** u sebi književnici i farizeji Psl 30:6 **p.** sam u mirnoj sreći svojoj Jon 2:5 **p.** sam: 'Odbačen sam ispred Dje 8:20 **p.** da se dar Božji može dobiti

POMOGAO

2Sa 22:3 B koji mi **p.** u teškoj nevolji Psl 4:1 Ti si mi uvijek **p.** u tjeskobi Psl 22:11 jer nema nikoga, koji bi mi **p.** Psl 86:17 Gospode, **p.** i utješio me Iza 49:8 **p.** sam ti u dan spasenja Mat 27:42 Drugima je **p.** sebi samomu 2Ti 4:16 moje obrane nije mi nitko **p.** 2Ti 4:17 Ali mi je Gospodin **p.** i ojačao

POMOGNE

1Sa 14:6 da **p.** do pobjede s mnogo ili Psl 22:8 On neka mu **p.** jerga on miluje Psl 107:12 a nije bilo tko da **p.** Prp 4:10 drugoga, da mu **p.** podiči se Iza 59:1 ruka Gospodnja, da **p.** nije Iza 63:5 ali nije bilo nikoga da mi **p.** Luk 18:7 da ne **p.** do njihovih prava, da

POMOLI

Pst 24:12 Tada se on **p.** Gospode Brj 11:2 zavapi narod k Mojsiju za **p.** 2Ljt 7:14 ponizi i **p.** se i potraži moje ime Jon 2:2 I Jona se **p.** u utrobi ribe Gos- Mat 24:27 što se munja **p.** na istoku i Mat 26:39 pade ničice na svoje lice, i **p.** Mar 6:46 uzade na goru, da se **p.** Luk 6:12 otide na goru, da se **p.** svu

POMOĆ-I

Izl 2:23 i vapili su glasno za **p.** a vapaj Brj 11:2 zavapi narod k Mojsiju za **p.** Job 22:29 Poniznome pruža Bog **p.** Psl 18:35 **p.** svoju dao si mi kao štit Psl 40:10 slavio sam tvoju vjernost i **p.** Psl 44:4 Bože, koji **p.** šalje Jakovu Psl 44:26 Dodaj nam u **p.** izbavi nas Psl 46:5 **p.** je njegova Bog, kad puca Psl 57:3 On neka mi pošalje **p.** s neba Psl 63:7 Zaista, ti si **p.** moja; u sjeni krila Psl 118:25 Gospode, donesi nam **p.** Psl 121:1 gorama, odakle će mi doći **p.** Iza 10:3 Kojemu ćete pribjeći za **p.** Iza 51:6 a moja će **p.** ostati dovijeka Jer 8:20 jesen, a nama **p.** nije došla Jer 17:14 Istoj uzam da nađem **p.** jer Tuž 3:26 Dobro je mirno čekati **p.** Gos- Jon 2:3 povikah za **p.** ti si čuo glas moj Mat 26:53 u **p.** više od dvanaest legija Heb 4:16 milost, kad nam ustreba **p.** 1Sa 2:1 smijem radovati radi **p.** tvoje 1Sa 12:21 koji ne mogu **p.** niti izbaviti Psl 20:5 Tada ćemo klicati na **p.** što je

M.lz 6:15 će se bez **p.** rasprsnuti M.lz 20:22 Čekaj Gospoda, i on će ti **p.** Iza 25:9 i radujmo se zbog **p.** njegove Mat 27:42 sebi samomu ne može **p.** Luk 18:5 dodjiva ova udovica, **p.** ču Heb 2:18 trpio i bio iskušan, može **p.**

POMOĆNIK-A

Psl 10:14 siromah; ti si **p.** siroti Psl 27:9 jer ti si **p.** moj: ne odbijaj me Psl 33:20 on nam je **p.** i zaštitnik Psl 40:17 Ti si moj **o.** i spasitelj: Bože Psl 46:1 Bog nam je utočište i zaštita **p.** Psl 54:4 **o.** moj, Svemogući je potpora Psl 68:20 Bog nam je Bog **p.** u Boga, Psl 94:17 Kad mi Gospod ne bi bio **p.** Psl 115:9 Gospoda: on im je **p.** i zaštitni Sef 3:17 u sredini je tvojoj, junak **p.** On Heb 13:6 Gospodin je moj **p.** i neću se Psl 24:5 plaću od Boga, **p.** svojega Iza 19:20 on će im poslati **p.** da se bori Iza 63:5 Pogledao sam, a nije bilo **p.** Hos 13:4 Osim mene nema **p.**

POMOŽE

Psl 34:6 i Gospod ga čuje i **p.** mu iz svih Psl 98:1 učini čudesa; **p.** mu desnica Psl 116:6 bijedan sam bio, tad mi on **p.** Gal 2:8 koji **p.** Petru u apostolstvu Heb 4:2 ali onima ne **p.** čuvana riječ

POMOR-A

Brj 16:48 i živima, dok ne presta **p.** Hos 13:14 kuga, o smrti, gdje **p.** tvoj Izl 12:13 i među vama neće će biti **p.** Psl 91:6 mraku, ni **p.** što mori opodne

POMOZI

Psl 3:7 **o.** mi, Bože moj. Ti razbi vilicu Psl 12:1 Gospode, **p.** jer nema više Psl 86:16 daj mi jakost svoju i **p.** sinu Psl 119:86 me progone, **o.** **p.** mi Psl 119:94 Tvoj sam ja, **p.** mi; jer Mar 9:24 Vjerujem, **p.** mojem u nevjeru

POMRCATI

Mat 24:29 nevolji onih dana sunce **p.** Mar 13:24 sunce će **p.** i mjesec svoju

POMR-IJESE-LI

Iva 6:58 što vaši oci jedaše manu, i **p.** Rim 5:15 prijestupom jednoga **p.** Heb 11:13 U vjeri **p.** svi ovi ne primivši Otk 8:11 i mnogi ljudi **p.** od voda, jer Izl 16:3 Radije bismo ipak bili **p.** odruke Eze 18:31 zašto biste **p.** kuću Izraelova

PONAŠANJEM

Jer 3:9 **p.** oskrvnila je zemlju kamenom 1Pe 3:1 pridobiveni **p.** žena bez riječi

PONISTI

Iza 23:9 da **p.** sve slavne na zemlji 1Ko 9:15 dopustiti da tko slavu moju **p.** Efe 2:15 Tijelom svojim **p.** protivnost

PONIZAN

M.lz 16:19 Bolje je biti **p.** s malenima M.lz 29:23 a **p.** dolazi do časti Iza 66:2 gledam na onoga, koji je **p.** na Sef 3:12 u sredini tvojoj narod, **p.** i Mat 11:29 jer sam ja krotak i **p.** srcem

PONIZI-O-T-TE

2Ljt 7:14 **p.** i pomoli se i potraži moje Psl 107:12 **p.** nevoljom srce njihovo Luk 18:14 ponizi se, tko se **p.** povisi se P.Zk 8:3 **p.** te je i gladu te morio. Ali te Dan 10:12 i kad si se **p.** pred Bogom Flp 2:8 **p.** je sam sebe postavši 1Ljt 17:10 **p.** ču sve tvoje neprijatelje, i M.lz 29:23 **p.** će čovjeka oholost Mat 23:12 Jer tko se uzvisuje, **p.** će se Jak 4:10 **p.** se pred Gospodinom, i 1Pe 5:6 **p.** se dakle pod silnu ruku

PONIZN-E-IMA

Psl 25:9 **p.** vodi pravom stazom; On uči

Heb 5:7 prošnje i **p.** molitve k onome
Iza 61:1 da donesem **p.** veselu vijest
Jak 4:6 Bog se protivio oholima, a **p.**
1Pe 5:5 er se Bog oholima protivio, a **p.**
PONIZNOST

Efe 4:2 Sa svom **p.** i krotkošću, sa
1Pe 5:5 A svi budite proniknuti **p.**
PONIZNOST-I

M.lz 15:33 pred čašću ide **p.**
Kol 3:12 milosrđe, dobrotu, **p.** krotkost
Mih 6:8 da vršiš ljubav, da u **p.** hodiš s
Zah 9:9 i kao spasitelj, pun **p.** Jaše na
Dje 20:19 Gospodinu sa svom **p.** i sa
Flp 2:3 u **p.** nekajedan drugoga smatra
Flp 3:21 preobraziti tijelo **p.** naše, da
PONIZUJE

Psl 76:12 Oholost knezovima **p.** on
Psl 147:6 nevoljne, a bezbožnike **p.** do
Mat 23:12 a tko se **p.** uzvisit će se
PONOS-IH

Iza 4:2 i plod zemlje na **p.** i slavu onima
Iza 13:11 oholih, rušim **p.** silnih
Zah 10:11 Slomit će se **p.** Asirije. Žezlo
2Ko 7:4 velik je moj **p.** svama, pun sam
Rim 11:20 Ne **p.** se, nego se boj
1Ko 13:4 ne **p.** se, ne nadima se
2Ko 9:22 za kojuse svama **p.** kod Make-
2Ko 12:7 da me bije, da se ne **p.**
POŽELI

Izl 20:17 Ne **p.** kuće bližnjega svojega
POŽETI

Gal 6:7 što čovjek posije, ono će i **p.**
Gal 6:8 sije u tijelo svoje, od tijela će **p.**
Gal 6:9 jer ćemo u svoje vrijeme **p.** ako
POŽUD-A-AMA-E-NO-U

Jak 1:14 svakoga kuša vlastita **p.** koja
1Iv 2:16 sve, što je u svijetu **p.** je tijela
1Iv 2:17 svijet prolazi i **p.** njegova; atko
Rim 13:14 da ugodite njegovim **p.**
Gal 5:24 su tijelo sa strastima i **p.**
1Pe 4:3 živeći u razuzdanosti, **p.** pijan-
Jud 1:16 suđbinom, a žive po svojim **p.**
Psl 37:32 i pun je **p.** da ga ubije
M.lz 6:25 Ne nosi u srcu svojem **p.** za
Rim 6:12 tijelu, da slušate **p.** njegove
2Pe 1:4 jer ste utekli od pogubne **p.**
Mat 5:28 koji pogleda na ženu **p.** već je
Rim 13:9 Ne želi **p.** i svaka druga
Psl 78:18 ištući jela za **p.** svoju
Rim 7:7 nijesam znao za **p.** da zakon
Kol 3:5 bludnost, nečistoću, **p.** zlu želju
POPRAVITE

Jer 26:13 Zato **p.** putove svoje i djela
Mat 3:3 **p.** put Gospodnji. Poravnajte
POPUSTI-O

Psl 121:3 Ne da on, da **p.** noga tvoja
Luk 22:32 tebe, da se vjera tvoja ne **p.**
Pst 3:17 si **p.** molbi žene svoje i jeo s
Iza 5:25 Kod svega toga nije **p.** gnjev
PORAVNAJTE

Psl 68:4 hvali imenu njegovu **p.** put
Mat 3:3 Gospodnji **p.** staze njegove
Mar 1:3 Gospodnji, **p.** staze njegove
Luk 3:4 Gospodnji, **p.** staze njegove
Heb 12:13 i **p.** staze nogama svojim
POREZ-A

Mat 17:25 kraljevi zemaljski daće ili **p.**
Mat 22:17 li dopušteno plaćati caru **p.**
Luk 23:2 da zabranjuje plaćati **p.** caru
Rim 13:7 komu **p.** kojemu carinu
Mat 17:24 učitelj ne plaća hramskoga **p.**
PORUGU

Psl 44:13 Postavio si nas za **p.** susje-
Psl 119:39 Odvrati od mene **p.** koje se
M.lz 9:7 tko kori bezbožnika, prima **p.**
M.lz 13:5 a bezbožnik upada u **p.** i
Jer 23:40 I navalit ću na vas **p.** vječnu

Jer 51:51 kad čusmo za **p.** Stid je
POSADI
Izl 4:20 **p.** ih na magarca i vrati se
Mat 21:33 Jedan domaćin **p.** vinograd
Efe 2:6 i s njim uskrnu i s njim **p.** na
POSADI-O-T

1Kr 10:9 tako da te je **p.** na prijestolje
Iza 60:21 mladicu, koju sam **p.** djelo
Jer 2:21 sam te **p.** kao lozu plemenitu
Psl 132:11 **p.** ću jednog na prijestolje
Luk 12:37 i **p.** će ih i obilaziti će, da ih
POSAO

Neh 6:3 **p.** bi stao, kad bih ga pustio i
Psl 104:23 čovjek na **p.** svoj do večera
Prp 4:8 I to je taština i loš **p.**
Mar 13:34 svakomu je odredio svoj **p.**
Iva 4:38 drugi se trudiše, a vi u **p.** njihov
Rim 12:4 a udovi svi nemaju isti **p.**
1So 4:11 **p.** i da radite svojim rukama
POSJAN-I-O

Iza 40:24 jedva su **p.** jedva im se stablo
Mar 4:16 oni, što su **p.** na tlo kamenito
Mat 13:19 i grabi, što je bilo **p.** u srce
POSINJENJE

Rim 8:23 i uzdišemo čekajući **p.** otku-
Rim 9:4 Izraelci, imaju **p.** i slavu, i
Gal 4:5 pod zakonom, da primimo **p.**
POSJED-OVAO

Pst 17:8 vječni **p.** a ja ću biti Bog njihov
P.Zk 6:18 tvojim, da je uzmeš u **p.**
Psl 2:8 za baštinu i krajeve zemlje u **p.**
Psl 49:6 Oni se oslanjaju na svoj **p.**
M.lz 18:11 **p.** bogatoga njemu je jaka
Iza 62:5 tebe uzimaju u **p.** djeca tvoja
Jer 12:15 natrag, svakoga na **p.** njegov
Eze 36:5 Oni hoće da uzmu u **p.** zemlju
Eze 46:17 ostaje to kao baštinski **p.**
Mat 25:34 Primite u **p.** kraljevstvo, koje
Prp 2:7 i **p.** govoda i ovaca više negoli
Mat 19:22 žalostan; jer je **p.** mnoga
Mar 10:22 odatle; jer je **p.** mnoga
POSJEDOVATI

Psl 25:13 potomstvo će njegovo **p.**
Iza 60:21 Oni će zauvijek **p.** zemlju
Mat 5:5 su krotki. Oni će **p.** zemlju
POSJEDUJU

Psl 37:9 uzdaju u Gospoda, **p.** zemlju
Psl 37:29 Pravednici **p.** zemlju i stanuju-
1Ko 7:30 i koji kupuju, kao da ne **p.**
2Ko 6:10 koji ništa nemaju, a sve **p.**
POSILAŠE

1Sa 5:11 **p.** te skupiše sve glavare
Mat 22:16 **p.** dakle k njemu učenike
Mar 12:13 **p.** k njemu neke farizeje i
Luk 19:14 oni **p.** za njim poslanike i
Dje 13:15 **p.** glavari sinagoge k njima
POSILAH

Neh 6:3 stoga **p.** glasnike i poručih
Luk 22:35 Kad vas **p.** bez kese za
Iva 4:38 Ja vas **p.** da žanjete, gdje se vi
Dje 10:33 **p.** k tebi, i ti si dobro učinio
1Ko 4:17 Zato **p.** k vama Timoteja, koji
Flm 1:11 vrlo koristan, kojega **p.** tebi
Otk 22:16 Ja, Isus, **p.** anđela svojega
POSILANIC-A-E-I-OM

2Ko 3:1 kao neki preporučni **p.** navas
2Ko 3:3 se pokazali, da ste **p.** Kristova
2Ko 7:8 da vas je ona **p.** ožalostila
Kol 4:16 I kad se pročita ova **p.** kod vas
2Ko 10:10 su **p.** kažu, stroge i žestoke
1Ko 5:9 Pisao sam vam u **p.** da se ne
2Ko 5:20 Za Krista smo dakle **p.** jer
2Ko 8:23 su **p.** crkveni, slava Kristova
2So 3:14 riječi naše u ovoj **p.** toga
2So 3:17 što je znak u svakoj **p.**
2Ko 7:8 Jer ako sam vas i ožalostio **p.**
2So 2:2 ni **p.** tobože od nas poslanom

2So 2:15 koje naučiste ili riječju ili **p.**
POSILAO

1Sa 12:17 neka bi **p.** gromove i dažd
Iza 42:19 glasnik moj, kojega sam **p.**
Iza 55:11 i ispunila, za što sam je **p.**
Iza 61:1 Gospod, **p.** me, da donesem
Jer 23:21 Nijesam **p.** tih proroka, pa
Dan 6:22 Bog moj **p.** je anđela svojega
Dan 11:31 Vojska, koju je **p.** nastupit
Amo 4:6 **p.** sam vam glad u svim
Zah 2:8 Za slavom **p.** me je k narodima
Mat 10:40 prima onoga, koji me je **p.**
Mat 26:53 Otac moj ne bi odmah **p.** u
Luk 10:16 onoga koji je mene **p.**
Iva 3:17 Bog nije **p.** Sina svojega na
Iva 5:23 ne poštuje Oca, koji ga je **p.**
Iva 5:24 vjeruje onome, koji je **p.** mene
Iva 5:30 volju onoga, koji me je **p.**
Iva 7:16 nego onoga, koji me je **p.**
Iva 7:18 koji ga je **p.** on je istinit, i nema
Iva 11:42 stoji, da vjeruju, da si me ti **p.**
Iva 13:16 veći od onoga, koji me je **p.**
Iva 17:3 i koga si **p.** Isusa Krista
Iva 17:23 da si me ti **p.** i da si ih ljubio
Iva 17:25 spoznadoše, da si me ti **p.**
1Ko 1:17 Jer Krist nije **p.** mene da
1Iv 4:10 da je on ljubio nas i **p.** Sina
1Iv 4:14 svjedočimo, daje Otac **p.** Sina
POSILAT-I

Jer 24:10 **p.** ću na njih mač, glad i kugu
Luk 11:49 **p.** ću im proroke i vjesnike
Iza 19:20 on će im **p.** pomoćnika, da
Jer 25:16 mačem, što ću ga **p.** među
Mal 4:5 ja ću vam **p.** proroka Iliju, prije
Mat 24:31 On će **p.** anđele svoje s
Luk 24:49 ja ću **p.** obećanje Oca svoje-
Iva 14:26 Duh Sveti, kojega će Otac **p.**
Iva 15:26 Utješitelj, koga ću vam **p.** od
2So 2:11 Bog **p.** silu zablude, da vjer-
POSLENIK-A-E

Mat 9:37 Žetva je velika, a **p.** je malo
Flp 3:2 čuvajte se od zlih **p.** čuvajte se
Jak 5:4 plaća **p.** koji su jeli njive vaše
Mat 9:38 da pošalje **p.** u žetvu svoju
Mat 20:1 izade, da naima **p.** ga za svoj
Mat 20:8 Dozovi **p.** i isplati im plaću, od
POSLEDNJ-A-E-EGA-I-IH

Mat 27:64 bi **p.** prijevara bila još gora
1Ko 10:11 koji živimo u **p.** vremena
1Ti 4:1 u **p.** vremena odstupati neki od
1Pe 1:20 a javio se u **p.** vremena zbog
1Iv 2:18 po tom poznajemo, da je **p.**
1Iv 2:18 Dječice, **p.** je ura, i kao što ste
Dan 12:8 što znači **p.** od ovih stvari
Dje 2:17 u **p.** dane, govori Bog: izlit ću
2Ti 3:1 da će u **p.** dane nastati vremena
Heb 1:1 progovori nama u **p.** ove dane
Jak 5:3 Nagomilaste blago u **p.** dane
1Pe 1:5 da se objavi u **p.** vrijeme
2Pe 2:20 bude im **p.** gore od prvoga
Dan 12:4 Zapečati ovu knjigu do **p.**
Amo 1:9 Jer ih je do **p.** čovjeka sve
Iza 44:6 Ja sam prvi i ja **p.** osim mene
Iza 53:3 Prezren je bio, **p.** od ljudi
Mat 19:30 koji su prvi, bit će **p.** i mnogi
Mat 20:12 Ovi **p.** radili su samo jednu
Mat 20:16 Tako će biti **p.** prvi i prvi
Iva 6:40 i ja ću ga uskrsnuti u **p.** dan
Iva 6:54 i ja ću ga uskrsnuti u **p.** dan
Iva 7:37 U **p.** veliki dan blagdana staja
1Ko 15:26 A kao **p.** će se neprijatelj
1Ko 15:45 **p.** Adam duh, koji oživljuje
Otk 1:17 I kad Ka vidjeh, padoh k
Otk 22:13 Prvi i **P.** Početak i Svršetak
Mat 20:8 im plaću, od **p.** do prvih
Otk 15:1 koji su imali sedam **p.** zala
Otk 21:9 časa punih sedam **p.** zala

POSUŠA-ŠE-J

Dan 1:14 On ih **p.** u tom i pokuša s
Mat 18:15 Ako te **p.** dobio si brata
Mat 18:16 Ako te ne **p.** uzmisobom još
Mat 18:17 Ako ni njih ne **p.** kaži crkvi
2So 3:14 A ako tko ne **p.** riječi naše u
Heb 11:8 Vjerom **p.** Abraham, kad bi
Iz 6:9 ne **p.** Mojsija zbog malodušnosti
1Sa 2:25 Ali oni ne **p.** riječ oca svojega
Psl 17:1 **p.** molitvu moju iz usta bez
Psl 55:1 **p.** Bože, molitvu moju i ne
Dan 9:17 **p.** Bože naš, molitvu i vapaj
Dan 9:19 **p.** i učini ne časeći zbog

POSUŠA-JTE-LI-N-TI

Psl 34:11 **p.** me; naučit ću vas strahu
Iza 49:1 **p.** me, vi zemlje na moru
Iza 51:1 **p.** me, koji težite za spasen-
Iza 51:7 **p.** me, koji težite za spase-
Jer 26:13 **p.** glas Gospoda, Boga
Iz 6:12 slušaju, kako će me **p.** faraon
Psl 95:7 o da biste ipak **p.** glas njegov
Zah 1:4 Ali nijesu **p.** i nijesu pazili na
Psl 18:44 Na riječ bio mi je **p.** ljudi iz
Luk 2:51 i dođe u Nazaret, i bio im je **p.**
Flp 2:8 **p.** do smrti, do smrti na križu

POSUŠN-I-OST-OSTI-U

Psl 78:7 i da bi **p.** bili zapovijedima
Tit 3:1 **p.** i spremni na svako dobro
1Sa 15:22 **p.** je bolja od žrtve, pokor-
Flm 1:21 Uzdaajući se utvoju **p.** napisah
Heb 5:8 Božji, po mucu naučio se je **p.**
1Pe 1:22 Očistite duše svoje u **p.** istine
Luk 8:15 u dobru je i **p.** srcu čuvaju i
1Ti 3:4 dobro upravlja i ima **p.** djecu sa

POSUŠU-TELJA

Luk 12:37 će ih i obilazit će, da ih **p.**
Flp 2:25 da mi **p.** u mojoj potrebi
2Ti 1:18 Efezu koliko mi **p.** ti znaš
Flm 1:13 mi mjesto tebe **p.** u okovima
Heb 6:17 odluke, **p.** se zakletvom
1Ti 3:10 onda da vrše službu **p.** ako su
1Ti 3:13 obavljaju službu **p.** stječu sebi

POSRAM-E-IT-TI

Psl 40:14 **p.** i postide svi, koji mi rade
Psl 70:2 i **p.** svi, koji mi rade o glavi
Iza 49:23 ne da da se **p.** oni, koji se
1Pe 3:16 **p.** u onome, u čemu vaskude
Jer 2:26 što se lupež **p.** kad se uhvati
1Ko 1:27 izabra Bog, da **p.** mudre, isto
2So 3:14 drugujte s njim, da se **p.**
Jer 17:13 Svi, koji te ostave, **p.** će se
Jer 20:11 **p.** će se, jer neće postići ništa
Mih 7:16 neznabožački vidjet će to i **p.**
Iza 45:17 niti ćete se **p.** dovikati
1Pe 2:6 vjeruje u njega, neće se **p.**

POSREDNIK-OM

Iza 49:6 da budeš **p.** mogega spasenja
1Ti 2:5 je jedan Bog, i jedan **p.** Boga i
Heb 8:6 **p.** uzvišenijeg zavjeta, koji je
Heb 9:15 Novome Zavjetu **p.** da po
Iza 42:6 Učinio sam te za narod **p.**
Iza 49:8 učinio sam te **p.** zavjeta za

POST-E

Iza 58:5 to **p.** koji mi je po volji, dan
Iza 58:6 Nije li ovo **p.** što ga volim: da
Mat 6:16 pogled, da ih vide ljudi gdje **p.**
Mat 9:14 farizeji, a učenici tvoji ne **p.**
Mat 9:15 A ako tko ne **p.** riječi naše u

POSTELJA-I-U

Iza 24:20 kao viseća **p.** njih se tamo i
Heb 13:4 i **p.** ženidbena neka bude
Psl 4:4 Smislite se na **p.** svojoj
Psl 36:4 Na **p.** svojoj smišlja beza-
Psl 41:3 Na bolesničkoj **p.** krijepti ga
Psl 63:6 Kad te se sjećam na **p.** svojoj
PNP 3:1 Noću na **p.** svojoj tražila sam
Psl 6:6 svaku noć kvasim **p.** svoju
Psl 41:3 svu **p.** njegovu mijenjaš mu

Mat 9:6 Ustani, uzmi **p.** svoju i idi kući
Mar 2:9 Ustani, uzmi **p.** svoju i hodi
Iva 5:8 T Ustani, uzmi **p.** svoju i hodi
Iva 5:10 Ne smiješ nositi **p.** svoju

POSTID-E-JETI

Psl 6:10 Neka se **p.** i smetu svi neprija-
Psl 40:14 Neka se posrame i **p.** svi, koji
Psl 70:2 **p.** i posrame svi, koji mi rade
Psl 86:17 i **p.** se, što si mi ti, Gospode
Iza 45:17 vi se nećete nikada **p.** niti
Rim 9:33 vjeruje u njega, neće se **p.**
Flp 1:20 da se ni u čemu neću **p.** nego

POSTIM-O

Psl 69:10 Kad **p.** i gorko plačem, i to mi
Luk 18:12 **p.** dvaput u tjednu i dajem
Iza 58:3 Zašto **p.** a ti to ne vidiš, trapimo
Mat 9:14 Zašto **p.** mi i farizeji, a učenici

POSTIT-E-I

Iza 58:3 Zašto **p.** a ti to ne vidiš, trapimo
Mat 6:16 Kad **p.** ne budite lica mrka kao
Mat 9:15 od njih zaručnik. Onda će **p.**
Mar 2:19 Mogu li svatovi **p.** dok boravi

POSTOJAN-I-O

Dje 2:42 A bili su **p.** u nauci apostoli, u
Rim 12:12 strpljivi; u molitvi budite **p.**
M. Iz 8:18 i **p.** dobro i trajno blagostanje
Dan 6:16 tako **p.** služiš, neka te izbavi

POSTOM

Psl 35:13 mučio sam sebe **p.** i molio
Iza 58:5 Zar ćeš to zvati **p.** i danom
Mat 17:21 izgoni samo molitvom i **p.**
Dje 14:23 pomolivši se s **p.** starješine
Kol 2:23 ymišljenoj pobožnosti, i tra-

POSVEĆEN-A-I-IMA

Rim 15:16 prinos naroda ugodan i **p.** u
1Ko 7:14 je **p.** muž nevjernik ženom, i
Heb 10:29 i krv zavjeta, kojom je bio **p.**
1Ko 7:14 i **p.** je žena nevjernica
2Ti 2:21 posuda za čast, **p.** i korisna
Iva 17:19 da i oni budu **p.** u istini
Heb 10:14 zauvijek one, koji bivaju **p.**
Dje 20:32 i dati baštinu među svima **p.**
1Ko 1:2 **p.** u Kristu Isusu, pozvanima

POSVEĆENJE-M

Rim 6:19 svoje u službu pravdi na **p.**
1Ko 1:30 od Boga i pravda i **p.** i otkup
2Ko 7:1 izvršimo **p.** u strahu Božjemu
2So 2:13 za spasenje **p.** Duhai vjerom
1Pe 1:2 Oca, **p.** Duha, na pokornost i

POSVEĆUJE-M

1Ti 4:5 se **p.** riječju Božjom i molitvom
Heb 2:11 koji **p.** i oni, koji se posvećuju
Otk 22:11 i tko je svet, neka se još **p.**
Izl 31:13 da sam ja, Gospod, koji vas **p.**
L. Zk 22:32 Gospod, jesam, koji vas **p.**
Psl 45:1 **p.** pjesmu svoju tebi, o kralju
Eze 20:12 da sam ja Gospod, koji ih **p.**
Iva 17:19 **p.** sebe, da i oni budu posve-

POSVETI-O-TE

Izl 13:2 **p.** misve prvorodeno. Sve, što
Izl 13:12 Tada **p.** Gospodu sve, što god
Izl 28:41 stavi ih u službu njihovu i **p.** ih
Mih 4:13 **p.** Gospodu blago njihovo
Iva 10:36 Otac **p.** i posla na svijet
Iva 17:17 **p.** ih u istini Riječ je tvoja
Efe 5:26 Da je **p.** očistivši je kupelju
1So 5:23 A sam Bog mira neka vas **p.**

POSVETI-O-TE

Heb 13:12 i Isus, da **p.** narod krvlju
Izl 20:11 blagoslovio i **p.** subotni dan
P. Zk 33:8 Urim u čovjeka su, koji se **p.**
2Ljt 30:8 **p.** zauvijek, i služite Gos-
Jer 1:5 iz krila materina, **p.** sam te
Sef 1:7 je Gospod prigotovio žrtvu, **p.**
Joe 2:16 **p.** zajednicu. Sazovite starce
1Ko 7:5 za vrijeme, da se **p.** molitvi, i

POSVJEDOCI

Iva 5:37 Otac, koji me posla, sam **p.** za

Iva 19:35 koji vidje, **p.** i svjedočanstvo
Heb 2:4 i Bog **p.** i znacima i čudesima
Heb 11:4 kad Bog **p.** za dare njegove
Otk 22:16 da vam ovo **p.** u crkvama

POTOMCI-MA

P. Zk 30:19 da ostaneš na životu, ti i **p.**
Iza 45:25 i diče se svi **p.** Izraelovi
Gal 3:29 Kristovi, onda ste **p.** Abraha-
Heb 11:12 **p.** mnogobrojni kao zvijez-
Psl 37:26 i na **p.** je njegovim blagoslov
Dje 3:25 tvojim **p.** bit će blagoslovljeni
Gal 3:16 Ne veli: i **p.** kao za mnoge

POTOMK-E-U

Iza 44:3 Duha svojega, na **p.** tvoje
Iza 53:10 vidjet će **p.** dugo će živjeti, i
Heb 2:16 nego se zauzima za **p.** Ab-
Gal 3:16 obećanja i **p.** njegovu. Ne veli

POTOMSTVO

Pst 6:9 Ovo je **p.** Noino: Noa je bio
Pst 13:16 moći će tada izbrojiti **p.** tvoje
Pst 16:10 Umnožit ću **p.** tvoje tako, da
Pst 22:17 Blagoslovit ću te obilno i **p.**
Pst 32:12 ću **p.** tvoje da ga bude kao
Psl 25:13 **p.** će njegovo posjedovati
Psl 37:37 jer će čovjeku mira ostati **p.**
Psl 112:2 Moćno će biti u zemlji **p.**
Jer 33:22 tako ću umnožiti **p.** svojega
Rim 4:18 Tako će biti **p.** tvoje

POTOP

Pst 7:17 Nato se izli **p.** na zemlju za
Psl 32:6 Nadode li tada **p.** voda: neće
2Pe 2:5 kad je naveo **p.** na svijet bez-

POTRES-E

1Kr 19:12 Iza vihora dođe **p.** dođe
Mat 24:7 Glad i kuga i **p.** bit će posvuda
Otk 11:19 i gromovi, i **p.** zemlje, i tuča

POTRESE

1Sa 14:15 Usto se **p.** zemlja, i bio je
Iza 13:13 Zato puštam da se nebo **p.**
Mat 27:51 zemlja se **p.** hridine se ras-
Mat 28:2 Tada se zemlja **p.** silno
Heb 12:26 Njegov glas **p.** onda zemlju
Otk 6:12 zemlja se **p.** vrla, i sunce

POUZDAN-A-E

Psl 93:5 je **p.** riječ obećanja tvogega
1Ti 1:15 **p.** je riječ i vrijedna da bude
2Ti 2:11 **p.** je riječ: Ako smo s njim
Tit 3:8 **p.** je riječ, i ovo hoću da past-
M. Iz 16:28 razdvaja **p.** prijatelje
M. Iz 17:9 razdvaja **p.** prijatelje
Dje 13:34 milosti **p.** što sam svećano
Tit 1:9 Koji se drži **p.** riječi, što se slaže

POUZDANJE-M

Psl 65:5 spasitelj naš; ti **p.** svih krajeva
Psl 71:5 Gospode, **p.** moje od mladosti
2Ko 7:4 Veliko je moje **p.** u vas, velik je
Heb 3:6 održimo **p.** i slavu nađe
Heb 3:14 **p.** svoje do svršetka tvrdo
Heb 10:19 **p.** ulaziti u Svetinju nad
Heb 11:1 A vjera je tvrdo **p.** u ono,
1Iv 2:28 da imamo **p.** kad se javi, i da
1Iv 3:21 srce ne kori, imamo **p.** u Boga
1Iv 4:17 da imamo **p.** na dan suda, jer
Heb 4:16 s **p.** k. prijestolju milosti, da
Heb 13:6 s **p.** govoriti: Gospodin je moj

POVIKA-SE

Pst 32:2 Jakov, **p.** Ovo je tabor Božji
Izl 17:2 i **p.** Daj nam vode da pijemo
Suc 19:30 Svaki, koji to vidje, **p.** Tako
2Kr 2:14 udari njim po vodi i **p.** Gdje je
2Kr 5:7 **p.** Zar sam ja Bog, koji može
Psl 34:6 **p.** i Gospod ga čuje i pomože
Iza 21:9 On **p.** i reče: Pade, pade Babil
Mat 3:17 I glas s neba **p.** Ovo je Sin moj
Mat 9:33 Pun uzbuđenja **p.** narod: Još
Mat 27:25 **p.** sav narod: Krv njegovu
Mat 27:46 devete ure **p.** Isus iza glasa

Mar 9:24 **p.** otac dječakov sa suzama
Luk 1:42 **p.** iza glasa: Blagoslovljena
Luk 11:27 **p.** mu jedna žena iz naroda
Luk 16:24 **p.** Oče Abrahame, smiluj mi
Luk 23:46 **p.** Isus iza glasa: Oče, uruke
Otk 5:2 I vidjeh silnoga anđela, koji **p.**
Otk 14:18 imao vlast nad Ognjem, i **p.**
Otk 18:2 I **p.** jakim glasom govoreći
Otk 19:17 gdje stoji na suncu; i **p.**
Izl 32:4 tele liveno. Tada oni **p.** Ovo je
Mat 8:29 Oni **p.** Stomi imamo stobom,
Mat 27:22 koji se zove Krist: Svi **p.**
Otk 6:10 I **p.** glasom velikim govoreći
POVISI

Luk 18:14 ponizi se, tko se ponizi, **p.**
Luk 18:14 kući, a ne onaj, jer tko se **p.**
Flp 2:9 A zato I Bog njega **p.** i darova
1Pe 5:6 da vas **p.** u vrijeme pohoda

POVJEREN-A-O

Mar 4:11 tajna kraljevstva Božjega **p.**
Rim 3:2 što su im **p.** obećanja Božja
Gal 2:7 **p.** Radosna vijest među neob-
1Ti 1:11 Boga, koja je meni **p.**
Luk 12:48 je mnogo **p.** od njega će se
1Ti 6:20 sačuvaj, što ti je **p.** kloneći se
1Pe 5:2 stado Božje, koje vam je **p.** i

POZNAJE-M-EMO-TE

Iza 1:3 Vol **p.** gospodara svojega i
Luk 6:44 Svako se drvo **p.** po rodu sv-
Iza 10:15 Kao što mene **p.** Otac, i ja
Iva 14:17 niti ga **p.** a vi ga poznajete
1Iv 3:1 Zato svijet ne **p.** nas, jer ne
1Iv 4:6 Tko **p.** Boga, sluša nas; tko nije
1Iv 4:7 koji ljubi, od Boga je rođen i **p.**
1Iv 4:8 Koji ne ljubi, ne **p.** Boga, jer je
Iva 10:14 Ja sam pastir dobri i **p.** svoje
Iva 10:15 ja **p.** Oca, i život svoj polažem
1Ko 13:12 Sad **p.** dijelom, a tada ću
2Ko 9:2 Jer **p.** vašu dobru volju, za koju
Heb 11:3 Vjerom **p.** da je svijet riječju
1Iv 2:3 I po tom razumijemo, da ga **p.**
1Iv 2:5 po tom **p.** da smo u njemu
1Iv 2:18 po tom **p.** da je posljednja
1Iv 3:19 Po tom **p.** da smo od istine
1Iv 3:24 i po tom **p.** da ostaje u nama
1Iv 4:6 Po ovom **p.** Duha istine i duha
1Iv 4:13 **p.** da u njemu ostajemo, i on
Iva 8:19 ne **p.** ni mene ni Oca mogjega
Iva 14:7 Od sada **p.** ga, i vidjeste ga
Iva 14:17 vi ga **p.** jer ostaje kod vas i u
Dje 3:16 koga vidite i **p.** utvrdi ime
2Ko 13:5 Ili ne **p.** sebe, da je Isus Krist
POZNAJU

Gal 3:7 **p.** dakle, da su oni sinovi Abra-
1Iv 4:2 Po ovome **p.** Duha Božjega
Iza 42:16 voditi putovima, kojih ne **p.**
Jer 9:3 iz zla u zlo, a mene ne **p.** veli
Jer 10:25 svoj na narode, koji te ne **p.**
Jer 31:34 jer me svi **p.** od najmanjega
Dan 11:32 koji **p.** Boga svojega, ostat
Amo 3:3 li dvojica zajedno, a da ne **p.**
Iva 10:5 njega, jer ne **p.** glasa tuđega
Iva 10:14 svoje ovce, i mene **p.** moje
2Ko 3:2 našim, koju **p.** i čitaju svi ljudi
2So 1:8 koji ne **p.** Boga, i koji ne slušaju
Tit 1:16 Tvrdje, da **p.** Boga, a djelima
Heb 3:10 lutaju scem, a ne **p.** putova

POZNANJ-A-E-U

Iza 11:9 zemlja puna **p.** Gospodnjega
2Ko 2:14 miris **p.** svojega na svakom
Efe 4:13 i **p.** Sina Božjega u čovjeka
Rim 3:20 po zakonu dolazi **p.** grijeha
2Ko 4:6 da svijetli **p.** slave Božje u licu
Kol 3:10 koji se obnavlja za **p.** po slici
Heb 10:26 primili **p.** istine, nema više
2Pe 1:5 svojoj krepost, a u kreposti **p.**
2Pe 1:8 besposlene i bez ploda za **p.**

2Ti 3:7 ne mogu da dođu k **p.** istine
2Pe 1:6 u **p.** uzdržljivost, a u uzdržljiv-
POZNA-O-T-TE-TI

Rim 7:7 grijeha nijesam **p.** osim po
2Ko 5:21 Njega, koji nije **p.** grijeha,
Iva 7:17 volju, **p.** će, je li ova nauka od
1Ko 13:12 ću poznati, kao što sam i **p.**
Otk 2:23 i **p.** će sve crkve, da sam ja
Iva 10:38 da **p.** i vjerujete, da je Otac
Efe 1:17 mudrosti i otkrivenja, da ga **p.**
PNP 5:10 među tisućama može se **p.**
Iza 6:9 samo, gledajte, ali nećete **p.**
1Ko 13:12 ću poznati, kao što sam i **p.**
2Ko 5:11 smo i u vašim savjestima **p.**
Efe 3:19 I **p.** ljubav Kristovu, koja
Heb 8:11 će me svi **p.** od maloga do

POZNAVA-LI-NJEM-O

Iva 8:19 mene, **p.** biste i Oca mogjega
Iva 14:7 Kad biste **p.** mene, onda biste
2Pe 1:2 Milostvami miru obilju **p.** Boga
2Pe 1:3 **p.** onoga, koji nas pozva
P.Zk 8:3 manom, koju ti nijesi **p.** ni
Iza 45:4 naslov, a da me nijesi **p.**
Mat 7:23 Nikad vas nijesam **p.** idite od
Iva 1:31 Ja ga nijesam **p.** Ali da se on
Iva 2:24 nije povjeravao; jer ih je sve **p.**
POZVAN-I

Rim 1:1 Pavao, sluga Isusa Krista, **p.**
1Ko 7:20 onome zvanju, u kojemu je **p.**
1Ti 6:12 život vječni, na koji si **p.** i za
Heb 5:4 nego koji je **p.** od Boga, kao i
Heb 11:8 kad bi **p.** da izade na mjesto
Rim 8:28 onima, koji su **p.** po odluci
Gal 5:13 ste vi, braćo, na slobodu **p.**
Efe 4:1 dostojno zvanja, u koje ste **p.**
Efe 4:4 kao što ste i **p.** u jednoj nadi
Kol 3:15 na koji ste i **p.** u jednome tijelu
Heb 9:15 prime **p.** obećanje vječne
1Pe 2:21 Jer ste na to **p.** jer je i Krist
1Pe 3:9 nato **p.** da baštinite blagoslov
Otk 17:14 njim, jesu **p.** izabrani i vjerni
Otk 19:9 koji su **p.** na svadbenu gozbu
PRAH-A-OM

Pst 2:7 od **p.** zemaljskoga i udahnu mu
Pst 13:16 tvogjega bude kao **p.** na
Job 27:16 i nagomila srebra kao **p.**
Psl 113:7 Koji iz **p.** podiže malenoga
Zah 9:3 nagomilao srebra kao **p.** izlata
Job 2:12 haljine i posuše se **p.** po glavi
Job 19:25 će se onda dignuti nad **p.**
Psl 78:27 Kao **p.** zasu ih mesom, i kao
Iza 65:25 i zmija će se hraniti **p.** Neće
Otk 18:19 I posuše **p.** glave svoje, i

PRAVA

P.Zk 25:15 Puna i **p.** utega neka ti je,
Psl 94:15 pravednost dolazi opet do **p.**
Iza 26:7 Staza je pravednikova **p.**
Iza 32:17 bit će mir i dohodak **p.** pokoj
Jer 33:15 ću da iznikne Davidu klica **p.**
Luk 18:5 pomoći ću joj do njezina **p.**
Luk 18:7 njihovih **p.** da ih pusti čekati
Dje 9:11 i idi u ulicu, koja se zove **P.** i
1Ko 9:4 Zar nemamo **p.** jesti i piti
1Pe 5:12 da je ovo **p.** milost Božja, u

PRAVEDAN

Pst 6:9 Noa je bio **p.** čovjek i bez prije-
Job 2:3 Pošten je i **p.** boji se Boga i kloni
Psl 11:7 je Gospod **p.** pravdu ljubi on
Psl 25:8 Gospod i **p.** zato pokazuje put
Psl 143:1 svoje i usliši me, jer si **p.**
Psl 143:2 Jer nitko živ nije **p.** pred tobom
M.lz 18:5 za krivca i onoga koji je **p.**
M.lz 29:4 Kralj, koji je **p.** daje svojoj
Prp 7:20 nije tako **p.** da bi činio samo
Iza 33:15 Tko je **p.** i govori iskreno; tko
Zah 9:9 dolazi k tebi, **p.** i kao spasitelj
Mat 1:19 A Josip, muž njezin, bio je **p.**

Luk 2:25 On je bio **p.** koji se bojao Boga
Iva 5:30 Mojje sud **p.** jer ne tražim volje
Iva 7:24 vanjštini, nego **p.** sud sudite
Rim 3:26 Tako htjede sam biti **p.** i učiniti
Heb 11:4 da je **p.** kad Bog posvjedoči
1Pe 3:18 umro, **p.** za nepravedne, da
1Iv 1:9 vjeran je i **p.** da nam oprosti
1Iv 2:29 Ako znate da je **p.** znajte, daje
1Iv 3:7 Tko pravdu čini, **p.** je, kao što je
Otk 22:11 i tko je **p.** neka još čini prav-

PRAVEDN-A-E-I

Rim 3:8 činimo. Njih čeka **p.** kazna
Rim 3:10 Nema **p.** nema nijednoga
1Iv 3:12 njegova bila zla, a brata mu **p.**
Psl 19:9 su Gospodnje istinite, **p.** sve
Iza 58:2 oni traže od mene sudove **p.**
Mat 5:45 daje da daždi nad **p.** i grješe-
PRAVEDNI

Psl 7:9 ispituješ srca i bubrege, **p.**
Psl 119:164 dan hvalim te za **p.** zakon
Prp 9:9 **p.** i mudri u Božjoj su ruci sa
Mat 23:28 ljudima **p.** a iznutra stepuni
Luk 16:15 Vi ste oni, koji se gradite **p.**
Iva 17:25 Oče **p.** svijet tebe ne
Rim 2:13 pred Bogom nijesu **p.** oni, koji
2Ti 4:8 Gospodin u dan onaj, **p.** sudac
Otk 15:3 Svemoćni **p.** su i istiniti putovi
Otk 15:4 jer se tvoji **p.** sudovi javiše
Otk 19:2 su istiniti i **p.** sudovi njegovi
PRAVEDNICI-MA

Psl 11:7 samo **p.** gledaju njegovo lice
Psl 32:11 se u Gospodu i kličite, **p.**
Psl 37:29 **p.** posjeduju zemlju i stanuju
Psl 49:14 **p.** im zapovijedaju ujutro
Psl 68:3 A **p.** se vesele i raduju pred
Psl 132:9 **p.** tvoji neka se raduju
Psl 140:13 **p.** samo zahvaljuju imenu
Psl 142:7 će se **p.** radosno okupiti oko
M.lz 29:2 Imaju li **p.** moć, veseli se
Mat 13:17 Mnogi proroci i **p.** željeli su
Mat 13:43 Tada će **p.** sjati kao sunce u
Mat 25:46 i u muku vječnu, a **p.** u život
Rim 5:19 Jednoga mnogi postati **p.**
Psl 69:28 s **p.** neka ne budu zapisani
Psl 103:11 je ljubav njegova prema **p.**
Mat 23:29 i krasite spomenike **p.**

PRAVEDNI-H-K

M.lz 16:17 Put je **p.** kloniti se oda zla
Luk 14:14 četi se vratiti o uskršnuću **p.**
Dje 24:15 da će biti uskršnuće **p.** i nep-
Psl 17:15 A ja kao **p.** gledam lice tvoje
Psl 58:10 Obradovat će se **p.** kad vidi
Psl 92:12 A **p.** se zeleni kao palma, kao
Psl 141:5 Neka me bije **p.** te je milost
M.lz 10:25 a **p.** stoji tvrdo na vječitom
M.lz 10:30 **p.** se neće nikada pomak-
M.lz 12:10 **p.** se brine za ono, što treba
M.lz 18:10 **p.** uteče u nju i skriven je
M.lz 24:16 sedam puta padne **p.** i opet
M.lz 25:26 to je **p.** koji kleca pred bez-
M.lz 28:1 a **p.** se osjeća sigurnim kao
M.lz 29:27 a bezbožniku je **p.** gad
Iza 53:11 **p.** donijeti mnogima prave-
Hab 2:4 **p.** ipak ostaje na životu svojo
Mat 10:41 je **p.** primit će plaću praved-
Rim 1:17 što je pisano: **p.** živi od vjere
Heb 10:38 A **p.** moj život će od vjere
1Pe 4:18 I ako se **p.** jedva spasi, gdje
2Pe 2:8 Jer **p.** koji je stanovao među
PRAVEDNIK-A-E-U

Brj 23:10 Htio bih umrijeti smrću **p.** Moj
Psl 1:5 ni grješnici na skupštini **p.**
Psl 7:9 a **p.** potpomozgi, jer ispituješ
Psl 97:10 on čuva život **p.** svojih; otima
Psl 111:1 Gospoda u krugu **p.** i u zajed-
Psl 112:2 će rod **p.** biti blagoslovljen
Psl 116:15 Gospodnjim smrću **p.** njego-

Psl 118:15 odjekuje u šatorima **p**.
 M.lz 10:28 Čekanje **p**. izlazi u radost
 M.lz 11:21 kazne, a rod **p**. izbavit će se
 M.lz 13:9 gori svjetlo **p**. a svjetiljka se
 M.lz 14:19 moraju stajati na vratima **p**.
 M.lz 15:8 a molitva mu je **p**. ugodna
 M.lz 15:29 a molitvu **p**. usliši
 M.lz 17:26 Zlo je globiti **p**. plemenite
 Iza 60:21 se tvoj sastojati od samih **p**.
 Amo 2:6 prodaju **p**. za novce, ubogoga
 Mal 3:18 opet vidjeti razliku između **p**.
 Mat 10:41 Tko prima **p**. jer je praved-
 Mat 27:24 nedužan u krvi ovoga **p**.
 Luk 1:17 dapriveđe k mišljenju **p**. itako
 Luk 15:7 devedeset i devet **p**. koji ne
 Dje 3:14 A vi se sveca i **p**. odrekoste i
 Dje 7:52 dolazak **p**. kojemu sad vi
 Dje 22:14 i da vidiš **p**. i da čuješ glas iz
 Rim 5:7 jedva tko umre za **p**. za do-
 Heb 12:23 i duhovima savršenih **p**.
 Jak 5:6 ubiste **p**. i on vam se ne usprot-
 Jak 5:16 postije ustrajna molitva **p**.
 1Iv 2:1 kod Oca, Isusa Krista, **p**.
 Psl 146:8 pogните, Gospod ljubi **p**.
 Mat 9:13 dozovem **p**. nego grješnike
 1Pe 3:12 upravljene na **p**. i ušij njegove
 Pst 18:25 i da bude **p**. kao i bezbožniku
 Psl 37:17 slomiti, a oslon je **p**. Bog
 M.lz 11:31 Ako se **p**. plaća na zemlji
 M.lz 13:5 Lažna riječ mrska je **p**.
 M.lz 21:15 Radost je **p**. kad se čini što
 M.lz 29:27 Gad je **p**. bezbožnik, a
 Iza 26:7 prava. Poravnao si put **p**.
 Eze 18:20 **p**. će biti plaća pravednosti
 1Ti 1:9 Znajuci ovo, da **p**. zakon nije
PRAVEDN-IM-O-OGA
 M.lz 16:31 postigne se **p**. životom
 Mat 12:37 svojim biti proglašen **p**. po
 Rim 3:26 i učiniti **p**. onoga, koji vjeruje
 Job 40:8 moje **p**. upravljanje, mene
 Psl 35:28 navješćivati **p**. upravljanje
 Psl 67:4 što ti **p**. vladaš nad narodima
 Psl 111:3 **p**. upravljanje njegovo traje
 Jer 11:20 ti sudiš **p**. i ispituješ bubrege
 Dan 4:37 upravljanje je njegovo **p**. On
 Zah 7:9 Vršite sud **p**. i iskazujte jedan
 Flp 1:7 Kao što je **p**. daja ovo mislim za
 Flp 4:8 je **p**. što je sveto, što je ljubežno
 Kol 4:1 što je pravo i **p**. činite slugama
 Pst 18:23 Zar ćeš zbljia i **p**. pogubiti s
 Pst 18:25 s bezbožnim usmrtili i **p**. i da
 Iza 45:21 osim mene nema Boga **p**. i
 2Pe 2:7 Samo je izbavio **p**. Lota, koji
PRAVED-A-E-I PRAVEDNOST-I
 Job 9:19 pitali se **p**. tko će mi svjedočiti
 Psl 85:10 tada će se **p**. i mir poljubiti
 Psl 112:9 **p**. njegova ostaje uvijek
 Psl 119:142 **p**. je tvoja pravda vječna
 M.lz 11:5 Nedužnome ravna put **p**.
 Iza 64:6 i sva naša **p**. kao okaljani
 Dan 9:24 da se dovede vječna **p**. da
 Mat 5:40 Hoće li tko da se **p**. s tobom i
 Rim 1:17 se u njemu otkriva **p**. Božja
 Rim 3:21 bez zakona očitova **p**. Božja
 Rim 8:4 Da se **p**. zakona ispuni u
 Rim 10:6 A **p**. koja je od vjere, ovako
 Rim 14:17 nego **p**. i mir i radost u Duhu
 1Ko 1:30 posta mudrost od Boga i **p**. i
 2Ko 5:21 postanemo **p**. Božja u njemu
 Gal 3:21 zaista bi od zakona bila **p**.
 Job 34:12 Svemoćni ne izvrci **p**.
 Psl 106:3 tvrdio drže **p**. i tvore pravo
 Iza 58:2 i ne odmiče se od **p**. Boga
 Mat 5:6 koji gladuju i žedaju **p**. Oni će
 Dje 13:10 neprijatelju svake **p**. zar ne
 Rim 4:11 znak obrezanja kao pečat **p**.
 Rim 6:13 udove svoje Bogu za oružje **p**.

Rim 8:10 grijeha, a duh živi zbog **p**.
 Rim 9:32 Jer nije tražio **p**. iz vjere, nego
 Rim 10:3 Jer ne poznajući **p**. Božje i
 2Ko 9:10 će da uzrastu plodovi **p**.
 Efe 6:14 i obukavši se u oklop **p**.
 Flp 1:11 Napunjeni plodom **p**. po Isusu
 Flp 3:9 nemajući svoje **p**. koja je od
 2Ti 4:8 meni je pripravljen vijenac **p**.
 Tit 3:5 Ne za djela **p**. koja mi učinismo
 Heb 1:8 i žezlo **p**. žezlo kraljevstva
 Heb 5:13 ne razumije riječi **p**. jer je di-
 Heb 11:7 i postade baštini **p**. po vjeri
 Heb 12:11 ali poslije daje miran rod **p**.
 Jak 1:20 srdžba čovječja ne čini **p**.
 Jak 3:18 A plod **p**. sije se u miru onima
 1Pe 3:14 Ali ako i trpíte zbog **p**. Blago-
 2Pe 2:5 Nou, propovjednika **p**. spasio
 2Pe 2:21 da nijesu upoznali puta **p**.
 L.Zk 19:15 nego sudi no **p**. bližnjemu
 Psl 9:8 Po **p**. će suditi svijetu, kako je
 Psl 37:37 nedužnost i vjezbaj se u **p**.
 M.lz 8:15 odlučuju velikaši po **p**.
 Iva 16:8 će svijetu što je grijeh, i o **p**. i
 Dje 24:25 A kad je raspravljao o **p**. i o
 Rim 6:18 postadoste slugu **p**.
 Rim 6:19 udove svoje u službu **p**. na
 Rim 9:28 ispuniti Gospodin u **p**. jest
 Rim 10:3 ne pokoriše se **p**. Božjoj
 Efe 4:24 stvoren po Bogu, u **p**. isvetost
 Flp 3:6 **p**. zakonskoj bio sam besprije-
 2Ti 3:16 za odgajanje u **p**.
 1Pe 2:24 umremo i **p**. da živimo, čijim
 2Pe 1:1 vjeru u **p**. našega Boga i Spa-
 Otk 19:11 i Istiniti, i sudi i vojuje po **p**.
PRAVDOM
 Iza 1:17 činiti: težite za **p**. pomazite
 Rim 5:21 tako i milost da vlada **p**. za
 Rim 9:30 koji nijesu išli za **p**. postigli
 1Ti 6:11 a idi za **p**. pobožnosti, vjerom
 2Ti 2:22 idi za **p**. vjerom, ljubavlju
PRAVEDNOST
 Pst 15:6 i on mu to uračuna u **p**.
 Job 27:6 Čvrsto stojim uz **p**. svoj i ne
 Psl 37:6 te **p**. tvoja zasja kao svjetlost
 Psl 71:16 slaviti ću samo **p**. tvoju, Gos-
 Psl 89:14 pravo i **p**. pred tobom stupaju
 Psl 94:15 Jer **p**. dolazi opet do prava
 M.lz 10:2 koristi, a **p**. izbavlja od smrti
 M.lz 11:4 srdžbe, a **p**. izbavlja od smrti
 M.lz 11:18 a sigurnu plaću, tko sije **p**.
 M.lz 14:34 **p**. podiže narod, a opaćina
 Iza 28:17 Učinit ću pravicu pravilom, **p**.
 Iza 53:11 donijeti mnogima **p**. izlodjela
 Iza 56:1 pravicu i uspostavite **p**. jer je
 Iza 58:2 Kao narod, koji čini **p**. i ne
 Iza 59:14 i **p**. stoji daleko, jer istina
 Iza 59:17 Obukao je **p**. kao oklop, i
 Iza 63:1 Ja sam, koji govorim **p**. koji
 Jer 23:5 Pravo i **p**. činit će u zemlji
 Jer 23:6 bit će: 'Gospod je **p**. naša
 Jer 33:15 će činiti pravo i **p**. na zemlji
 Mat 5:20 **p**. vaša ne bude savršenija
 Mat 23:23 **p**. milosrde i vjernost. Ovo
 2Ko 6:14 što ima **p**. s nepravednošću
 2Pe 3:13 zemlju, u kojima stanuje **p**.
 Otk 19:8 i bijelo, jer je platno **p**. svetih
PRAVEDNOSTI
 M.lz 11:19 Tko se drži **p**. ide k životu
 M.lz 12:28 Staza **p**. vodi k životu, a put
 Iza 5:7 a eto zlo djelo, **p**. a eto zloća
 Iza 11:4 Ne, u **p**. sudi on malenima, po
 Iza 26:9 tada se uče **p**. stanovnici
 Iza 32:17 Djelo **p**. bit će mir i dohodak
 Iza 61:3 Hrastovi **p**. zvat će se oni
 Iza 61:10 zaogrnuo me plaštem **p**. kao
 Eze 18:20 Pravedniku će biti plaća **p**.
 Dan 12:3 koji su mnoge privodili k **p**.

Hos 10:12 Sijte u **p**. žanjite u ljubavi
 Mat 21:32 vam put **p**. ali mu vi nijeste
 Luk 1:75 Usvetosti i **p**. sve dane života
PRAZN-A-E-IH-U
 Iza 55:11 ne vraća se k meni **p**. dok nije
 1Ko 15:10 prema meni nije bila **p**. nego
 Eze 12:22 kakve to **p**. riječi vodite
 Joe 1:17 **p**. stoje žitnice. Raspadaju se
 Luk 1:53 dobara, bogate otpusti **p**.
 1Ti 1:6 i svrnuše u **p**. govore
 Izl 23:15 se izaći pred lice moje **p**. ruku
 Rut 1:21 Bogata sam otišla, **p**. ruku
 1Ti 6:4 od zapitkivanja i **p**. prepiranja
 2Ti 2:16 A kloni se loših i **p**. razgovora
 2Ti 2:23 A ludih i **p**. zapitkivanja kloni
 Tit 1:10 **p**. brbljavaca i zavodnika
 Psl 62:10 Ne stavljajte **p**. nadu na
 Psl 107:9 nasitio dušu **p**. dušu gladnu
 Eze 13:9 koji gledaju **p**. opsjenu i
 Mat 12:36 Zasukaj **p**. riječ, koju reknu
 Mat 12:44 nađe je **p**. lijebo pometenu
PREBIŠE
 Iva 19:32 vojnici, i prvome **p**. golijeni i
 Iva 19:33 već umro, i ne **p**. mu golijeni
PREDAJE-M
 1Ko 11:24 tijelo moje koje se **p**. za vas
 2So 2:15 stojte i držite **p**. koje naučiste
 Psl 31:5 U ruku tvoju **p**. duh svoj; ti ćeš
 Jer 8:13 Zato ih **p**. onima, koji dolaze
 Luk 23:46 Oče, u ruke tvoje **p**. duh svoj
 1Ti 1:18 zapovijed **p**. ti, sine Timoteju
PREDAJ-I-U
 Kol 2:8 prijevarom po **p**. ljudi, po
 2So 3:6 a ne po **p**. koju primiše od nas
 Mat 15:2 učenici tvoji prestupaju **p**.
 Tit 2:3 da se ne **p**. vrlo vinu, da uče
PREDA-LI-M-N-NO
 Iva 18:30 ne bismo ga bili **p**. tebi
 Dje 2:23 **p**. i rukama bezbožnika pribili
 Iva 18:36 moje borile, da ne budem **p**.
 Rim 4:25 Koji je **p**. zbog grijeha naših
 Otk 11:2 jer je **p**. neznabošcima; oni
 Luk 4:6 **p**. meni i dajem je kojemu hoću
 Jud 1:3 jedanput zauvijek **p**. svetima
 Mat 11:27 Sve je meni **p**. od Oca
 Luk 10:22 Sve je meni **p**. od Oca
 1Pe 1:18 koje vam je **p**. od otaca
PREDAO
 Prp 3:11 I svijet je on **p**. njihovu istražu-
 Iza 53:7 a on se je **p**. dragovoljno, nije
 Jer 5:3 **p**. si ih uništenju, ali oni neće da
 Jer 11:20 jer tebi sam **p**. stvar svoju
 Mar 13:34 **p**. je slugama svojim kućan-
 Iva 3:16 je **p**. svojega jedinorodenog
 Rim 8:32 nego ga je **p**. za sve nas
 1Ko 15:3 najprije **p**. što sam i primio
 Gal 2:20 i **p**. samoga sebe za mene
 Efe 5:2 i Krist ljubio nas i **p**. sebe za nas
 Efe 5:25 crkvu i sebe samoga **p**. za nju
 2Pe 2:4 **p**. ih u mračnu tamnicu, da se
PREDA-T-I-VAT
 P.Zk 7:24 I kraljevi njihove **p**. će u tvoje
 Mih 7:17 **p**. će se zajedno sa svojim
 Mat 17:22 Sin čovječji **p**. će se u ruke
 Mat 26:45 Sin čovječji **p**. će se u rake
 Mat 5:25 te protivnik **p**. sucu i sudac
 Mat 20:19 I onda **p**. neznabošcima, da
 Mat 27:58 Pilat mu dade **p**. tijelo,
 Mat 10:21 otac sina svojega **p**. će na
 Mar 13:9 **p**. će vas zbog mene na su-
PREDODREDI-O
 Rim 8:29 naprijed poznade, one i **p**.
 Rim 8:30 A koje **p**. one i pozva; a koje
 1Ko 2:7 koju **p**. Bog prije vjekova za
 Rim 9:23 što ih je **p**. za slavu, hoće da
 Efe 1:5 U ljubavi nas je **p**. po Isusu
 Efe 1:9 odluci, koju je **p**. u njemu

PREDZNANJU

Dje 2:23 odlukom i **p.** Božjem predali
1Pe 1:2 Po **p.** Boga Oca, posvećenjem
PREGIBALI

Pst 27:29 I narodi se pred tobom **p.**
Mat 27:29 **p.** koljeno pred njim i rugali
Mar 15:19 **p.** svoje koljeno i klanjali mu
PRELJUB-A-E-U

Izl 20:14 Ne čini **p.**
Mat 15:19 dolaze zle misli, ubojstvo, **p.**
Rim 2:22 Veliš, da se ne čini **p.** a činiš
Mat 5:32 osim zbog **p.** — navodi je, da
Mat 19:9 osim zbog **p.** — i oženi se
Mat 19:18 Ne čini **p.** Ne kradi! Ne
Mar 10:19 Ne ubijaj! Ne čini **p.** Ne kradi!
Rim 13:9 Ne čini **p.** Ne ubijaj! Ne kradi!
M. Iz 6:32 Ali tko učini **p.** sa ženom
Hos 4:14 što čine **p.** jer vi sami idete
Mat 5:28 navodi je, da čini **p.** i tko
Mat 19:9 i oženi se drugom, čini **p.** I tko
Mar 10:11 i uzme drugu, čini **p.** na njoj
Rim 2:22 ne čini preljuba, a činiš **p.**

PRELOMI-TI

Mat 14:19 Nato **p.** kruhove i dade ih
Mat 15:36 dade hvalu, **p.** ih i dade ih
Mat 26:26 blagoslovi ga, **p.** ga i dade
Mar 14:22 blagoslovi ga, **p.** ga i dade
Luk 22:19 zahvali, **p.** ga i dade im ga
1Ko 11:24 i zahvalivši **p.** i reče: Uzmite
Iza 42:3 Trske stučene neće **p.** stijenja
Mat 12:20 Trske stučene neće **p.** i

PREOSTALIH

Eze 36:5 govorim protiv još **p.** naroda
Mat 14:20 od **p.** komada još dvanaest
Mat 15:37 od **p.** komada podigoše još

PREPIRALI

Iva 6:52 su se **p.** Židovi među sobom
Dje 17:18 mudraca **p.** su se s njim jedni
Dje 23:9 strane farizejske, te su se **p.**
Dje 25:19 Nego su se **p.** s njim o nekim

PREPIRANJA

1Ti 1:4 rodoslavlja, koja čine više **p.**
1Ti 6:4 od zapitkivanja i praznih **p.**
1Ti 6:20 O ispraznih riječi u govoru i **p.**
Tit 3:9 isvađa i **p.** o zakonu kloni se, jer

PREPIRATI

Mat 12:19 Neće se **p.** i neće bučiti,
Mar 8:11 farizeji i počеше se s njim **p.**
1Ko 11:16 može **p.** neka zna, mi takva

PRETVARA-JU-NJA

Psl 107:33 zemlju riječnu **p.** u pustinju
Amo 5:8 koji **p.** tamu u jutro i dan i
2Ko 11:14 sotona **p.** u anđela svjetla
Psl 84:6 dolinom pustinjskom **p.** je u tlo
2Ko 11:13 koji se **p.** u apostole Kristove
Jud 1:4 bezbožni, koji **p.** milost Boga
Otk 11:6 nad vodama, da ih **p.** u krv, i
Rim 12:9 Ljubav neka je bez **p.** mržnji
1Pe 1:22 Ljubav bez **p.** od čista srca

PRETVORI-SE

Izl 7:20 se sva voda u Nilu **p.** u krv
Psl 114:8 Koji **p.** hridinu u jezero
Jak 4:9 smijeh vaš neka se **p.** u plač, i
Rim 1:23 I **p.** slavu besmrtnoga Boga
Rim 1:25 Koji **p.** istinu Božju u laž, i
Rim 1:26 njihove **p.** naravno općenje

PREVARI

Rim 7:11 zapovijedi **p.** i ubi me njome
2Ko 2:11 Da nas ne **p.** sotona, jer
2Ko 11:3 da kao što zmija Evu **p.**
Kol 2:4 da vas nitko ne **p.** zamamljivju
2So 2:3 vas nitko ne **p.** ni na koji način

PREZIR-E-S-I-U

Pst 16:5 kad vidje, da je trudna, **p.**
M. Iz 13:13 Tko **p.** opomenu, sam sebi
M. Iz 15:20 čovjek lud **p.** majku svoju
M. Iz 30:17 Oko, koje se ruga ocu i **p.**

Luk 10:16 mensesluša; tko vas **p.** mene
Rim 14:3 Koji jede, neka ne **p.** onoga
Tit 2:15 Nitko neka te ne **p.**
Psl 51:17 Bože, to ti ne **p.** nikada
Rim 2:4 Ili **p.** li bogatstvo njegove
Rim 14:10 zašto **p.** brata svojega? Jer
M. Iz 23:22 ne **p.** majke svoje, kad ost-
Heb 12:5 Sine moj, ne **p.** karanja Gos-
M. Iz 1:7 samo luđaci **p.** mudrost i
Tuž 1:8 Svi laskavci njegovi **p.** ga
2Pe 2:10 i **p.** veličanstvo Gospodina, i
Jud 1:8 gospodstvo **p.** i na slavu hule

PRIKLIZI-TI

Izl 32:19 Kad se **p.** taboru, ugleda tele
Jer 5:31 a što ćete činiti, kad se **p.** kraj
Mat 26:45 Evo se **p.** čas, i Sin čovječji
Luk 15:25 i **p.** se kući, začu glazbu i
Luk 19:41 se **p.** i ugleda grad, zaplaka
Rim 13:12 a dan se **p.** Odbacimo dakle
Jak 5:8 jer se dolazak Gospodinov **p.**
Izl 19:23 da se njoj ne smije **p.**
Psl 91:10 bič se neće **p.** šatoru
Jak 4:8 se Bogu i On će se **p.** k vama

PRIKLIZUJE

Job 33:22 Duša se njegova **p.** grobu
Iza 29:13 ovaj narod **p.** samo ustima
Mat 26:46 Evo, **p.** se izdajnik moj
Luk 21:28 Otkupljenje se vaše **p.**
Iva 6:19 gdje ide po moru i **p.** se k ladiči
Heb 10:25 vidite, da se **p.** dan

PRIGODU

Rim 7:8 A grijeh uze **p.** po zapovijedi i
Rim 7:11 **p.** po zapovijedi prevari me
2Ko 5:12 dajemo **p.** da se ponosite s

PRIJEČI

Job 14:5 preko koje ne može **p.**
Dan 2:44 Njegova vlast neće **p.** na
Mat 17:20 Prijeđi odavde tamo, i **p.** će

PRIJEKOR-A

Dan 12:2 drugi na sramotu i **p.** vječni
Pst 6:9 i bez **p.** u svojem naraštaju
Iza 54:4 svoje i **p.** udovištva svojega
1So 3:13 utvrdila srca, vaša bez **p.** u
1So 5:23 i vaše tijelo posve bez **p.**
Tit 1:6 je tko bez **p.** jedne žene muž
Tit 1:7 nadglednik treba daj je bez **p.**

PRIJESTOLJA

Iza 14:9 diže s **p.** njihovih sve kraljeve
Iza 47:1 Bez **p.** sjedi na zemlju, kćeri
Dan 7:9 postavljena **p.** i jedan atarovi-
Jon 3:6 ustade sa svojega **p.** skide sa
Mat 19:28 i na dvanaest **p.** i suditi
Kol 1:16 bilo **p.** ili gospodstva, ili pogla-
Heb 12:2 i sjede s desne strane **p.**
Otk 4:3 i oko **p.** bijaše duga po viđenju
Otk 5:6 i vidjeh nasred **p.** i četiri bića i
Otk 7:17 Jer Janje, koje je nasred **p.**
Otk 19:5 I glas izade od **p.** govoreći:
Otk 20:4 vidjeh **p.** i sjedili su na njima
Otk 21:3 I začuh glas veliki s **p.** gdje
Otk 22:1 od **p.** Božjega Janjetova

PRIJESTOLJE

1Kr 10:9 te je posadio na **p.** Izraelovo
Psl 11:4 **p.** je njegovo u nebu. Oči
Psl 45:6 **p.** tvoje, Bože, stoji zauvijek
Psl 89:4 **p.** tvoje podignuti za sva vre-
Psl 97:2 i sud oslanja se **p.** njegovo
Psl 103:19 **p.** svoje postavi Gospod na
Psl 132:11 posadit ću jednoga na **p.**
Iza 14:13 podižem **p.** svoje na gori
Iza 66:1 **p.** je moje nebo, i zemlja je
Jer 14:21 ne daj da se obeščasti **p.**
Jer 22:30 da sjedne na **p.** Davidovo i
Dan 7:9 **p.** mu bilo plamen ognjeni
Mat 19:28 Sin čovječji sjedne na **p.**
Mat 25:31 onda će sjesti na **p.** slave
Luk 1:32 Bog dat će mu **p.** njegova oca

Dje 7:49 **p.** je moje nebo, i zemlja je
Heb 1:8 **p.** je tvoje, Bože, u vijeku
Otk 2:13 gdje je **p.** sotonino; i držiš ime
Otk 4:10 krune svoje pred **p.** govoreći
Otk 20:11 i vidjeh veliko bijelo **p.** i
Otk 22:3 i **p.** Bože i Janjetovo bit će u
PRIJESTOLJU

Izl 12:29 koji bi ga imao naslijediti na **p.**
1Kr 22:19 Gospoda gdje sjedi na **p.**
Psl 89:14 Stupovi su **p.** tvojemu pravo
Psl 132:12 do vijeka sjediti na **p.** tvojemu
Iza 6:1 sjedi na **p.** visoku i uzvišenu
Iza 9:7 Vladat će na **p.** Davidovu i nad
Jer 17:25 i knezovi, koji sjede na **p.**
Zah 6:13 Na svojem uče **p.** sjediti i
Heb 4:16 spouzdanjem **p.** milosti, da
Otk 3:21 sjedi s menom na **p.** mojem
Otk 4:9 koji sjedaše na **p.** i koji živi u
Otk 5:13 koji sjedi na **p.** i Janjetu
Otk 6:16 koji sjedi na **p.** i od gnjeva
Otk 7:15 koji sjedi na **p.** stanovat će kod
Otk 12:5 bi uzeto k Bogu i **p.** njegov.
Otk 19:4 koji sjedaše na **p.** i rekoše
Otk 21:5 sjedio na **p.** Evo sve novo

PRIJESTUP-A-OM

L. Zk 6:6 Gospodu žrtvu za **p.** neka
Rim 5:15 Ali dar nije tako kao **p.** jer ako
Rim 5:20 da se umnoži **p.** jer gdje se je
1Ti 2:14 a žena zavedena počini **p.**
Rim 4:15 nema zakona, nema ni **p.**
Rim 5:16 a dar od mnogih **p.** vodi k
Rim 2:23 a sramotiš Boga **p.** zakona
Rim 5:14 koji ne sagriješite **p.** sličnim

PRIJEVAR-A-E-OM-U

Iza 53:9 i nije se našla **p.** u ustima
Mal 2:6 njegovim nije se našla **p.** U
Mat 27:64 bi posljednja **p.** bila još gora
1Pe 2:22 i u čijim se ustima ne nađe **p.**
Psl 32:2 i u čijem srcu nema **p.**
Iza 30:10 slatke riječi, prorokujte **p.**
Mih 6:12 jezik im je pun **p.** u ustima
Luk 3:14 Nikomu ne činite sile i **p.** i
1Pe 3:10 i usne svoje, da ne govore **p.**
Hos 11:12 lažu, kuća Izraelova **p.** Ali
Mih 2:11 koji ide za **p.** i govori laž, kad
2Ko 12:16 budući uhvatio sam vas **p.**
Kol 2:8 i ispraznom **p.** po predaji ljudi
2So 2:10 svakom **p.** nepravde među
Heb 3:13 da koji od vas ne otvrdne **p.**
Jak 5:4 njive vaše, a vi ste im otkinuli **p.**
2Pe 3:17 čuvajte se, da **p.** bezakonika
Psl 4:2 ljubite **p.** i mislite na laž
Hos 7:1 jer oni čine samo **p.** lupeži
Jud 1:11 za dobitkom padoše u **p.**

PRIKAŽE

Efe 5:27 Da on **p.** sebi slavnu crkvu
Kol 1:22 njemu **p.** svete i bez mane i
Otk 8:3 daga **p.** smoliti vama svih svetih

PRILIK-A-E-U

Rim 5:14 Adam, kojije **p.** onoga, kojije
Heb 1:3 je sjajnost slave njegove i **p.**
Psl 17:15 nagledam se sit **p.** tvoje
Flp 4:10 ali su vas bile spriječile **p.**
1Ti 5:14 nikakve **p.** da ne daju protiv-
Pst 1:26 Načinimo čovjeka na sliku i **p.**
Kol 2:23 **p.** mudrosti po umišljenoj

PRINESE

Pst 8:20 čistih ptica i **p.** na žrtveniku
Pst 22:13 i **p.** ga mjesto sina svojega
Heb 9:28 i Krist jednom **p.** da oduzme
Heb 11:4 Vjerom **p.** Abel Boga bolju
Jak 2:21 kad **p.** sina svojega Izaka na

PRINIO

Heb 7:27 jednom, kada je sum sebe **p.**
Heb 9:14 sebe **p.** neokaljana Bogu
PRINOS-A-E-I
Dan 9:27 prestat će žrtva zaklanica i **p.**

Mal 1:11 i prinosit će se čist **p.** jer će Rim 15:16 da bude **p.** naroda ugodan Efe 5:2 i predao sebe za nas kao **p.** L.Zk 2:13 **p.** svojih moraš prinijeti sol Psl 40:6 Žrtava zaklanica i **p.** nijesi htio Heb 10:18 nema više **p.** za grijeh L.Zk 2:13 Sve **p.** svoje moraš osoliti Joe 2:14 imadnete žrtvene **p.** i naljeve Mal 3:3 da **p.** prave žrtve Gospodu Heb 10:1 **p.** neprestano one iste žrtve Brj 18:15 živih bića, što se **p.** Gospodu Iza 66:3 tko **p.** dar, a ujedno prinosi krv Heb 9:7 A ne bez krvi, koju **p.** za svoje Heb 9:25 Niti da mnogo puta **p.** Heb 10:11 puta **p.** koje nikad ne mogu **PRINOST-E-I**

Iza 1:13 Ne **p.** više žrtava nevrijednih Mal 1:8 Kad **p.** hromo ili bolesno, nije 1Pe 2:5 da **p.** žrtve duhovne, koje su Dan 11:31 prestat će **p.** žrtvu svagdan-Heb 7:27 za svoje grijehne žrtve **p.** Heb 10:2 Inače bi prestale **p.** se, kad **PRIPADA**

Izl 13:2 dođe iz krila materina, **p.** meni Izl 13:12 ako je muško, **p.** Gospodu Izl 20:17 ni igdje išta, što **p.** bližnjemu P.Zk 10:14 Bogu tvojem, **p.** nebo i P.Zk 21:17 prvenac snage njegove, **p.** 1Sa 5:11 se vrati na mjesto, kamo **p.** Job 37:22 Slava **p.** strahovito mu Psl 93:5 kući tvojoj **p.** svetost u sva M.lz 10:13 a batina **p.** ledima ludoga Jer 32:7 jer tebi **p.** prekup po pravu Eze 21:27 pravu **p.** njemu ću ga dati Joe 2:32 **p.** koga pozove Gospod Mat 20:23 **p.** onima, kojima je pripravo Luk 15:12 dio od imanja, što **p.** meni **PRIPROVIJEDA-J-TI**

Iza 43:26 se **p.** da dokažeš pravo svoje Mar 5:19 i **p.** im, kako je veliku stvar Luk 8:39 i **p.** što ti učini Bog. On otide Psl 145:6 o veličini tvojoj ja ću **p.** Mar 1:45 počne glasno **p.** taj događaj **PRIPRAVI-M-O-TE**

Pst 21:6 Smijeh mi Bog **p.** i svaki, koji Izl 37:29 Onda **p.** svetouljepomazanja Mal 3:1 da **p.** put preda mnom Mat 11:10 da **p.** put tvoj pred tobom Luk 1:68 narod svoj, **p.** mu otkup Efe 2:10 Bog unaprijed **p.** da u njima Otk 16:12 se **p.** put kraljevima od istoka Iva 14:2 jer idem da vam **p.** mjesto Iva 14:3 I kad otidem i **p.** mjesto, opet Mat 20:23 onima, kojima je **p.** Otac 1Ko 2:9 **p.** Bog onima, koji ga ljube Heb 10:5 nijesi htio, ali si mi tijelo **p.** Heb 11:16 Bog njihov, jer im je **p.** grad Iza 40:3 **p.** put Gospodu, poravnite u Mar 1:3 **p.** put Gospodnji, poravnajte Luk 3:4 **p.** put Gospodnji, poravnajte **PRIPRAVLJEN-O**

Mat 25:41 što je **p.** davlu i anđelima 2Ti 4:8 meni je **p.** vijenac pravde, koji Otk 21:2 Boga s neba, **p.** kao zaručnicu Iza 30:33 i za kralja je **p.** Duboko i Mat 25:34 koje vam je **p.** od stvorenja 1Pe 1:5 **p.** da se objavi u posljednje **PRIVEDE**

Mat 12:20 dok pravdu ne **p.** pobjedi Luk 1:17 nepokorne da **p.** k mišljenju Heb 2:10 patnjama **p.** kslavi početnika 1Pe 3:18 da nas **p.** k Bogu, ubijen **PRIZNA-JE-JU**

Flp 2:11 I svaki jezik da **p.** da je Gospo-1Iv 4:15 Tkogod **p.** da je Isus Sin Božji Prp 9:16 ali se ne **p.** mudrost siromaha

Rim 10:10 a ustima se **p.** za spasenje 1Iv 2:23 a koji **p.** Sina, priznaje i Oca 1Iv 4:2 Svaki duh, koji **p.** daje Isus Krist 1Iv 4:3 I svaki duh, koji ne **p.** Isusa, nije Dje 23:8 ni duha, a farizeji **p.** oboje Heb 13:15 usana, koje **p.** ime njegovo 2Iv 1:7 koji ne **p.** da je Isus Krist došao **PROBODOSE**

Psl 22:16 me; **p.** mi ruke i noge Otk 1:7 koji ga **p.** naricat će nad njim **PRODADE** Pst 25:33 **p.** tako svoje pravo prvorod- Mat 13:44 i **p.** sve imanje svoje i kupi Mat 13:46 **p.** sve imanje svoje i kupi

PRODA-J-VALI

Pst 25:31 **p.** mi najprije svoje pravo Mat 19:21 idi **p.** što imaš, i daj utržak Mar 10:21 **p.** sve, što imaš, i podaj siro- Iva 2:14 trgovce, što su **p.** volove, ovce Iva 2:16 što su **p.** golubove, reče Dje 2:45 **p.** bi svoje imanje i dobro, i **PROGONE**

Psl 119:86 prijevorno me **p.** o pomози Mat 5:11 zbog mene grde i **p.** Iza vama Mat 5:44 i molite se za one, koji vas **p.** Rim 12:14 koji vas **p.** blagoslivljajte, a 2Ko 4:9 **p.** nas, ali nijesmo ostavljeni Gal 5:11 zašto još trpim **p.** Onda je **PROGONIS-E**

Dje 9:5 Ja sam Isus, kojega ti **p.** Teško Dje 26:15 Ja sam Isus, kojega ti **p.** Dje 7:52 Kojega od proroka ne **p.** očevi 1So 2:15 i nas **p.** i Bogu se ne mile, i **PROGONI-LI-MA-O-TI**

Mat 5:12 isto tako **p.** i proroke prije vas Iva 15:20 Ako su **p.** mene, i vas će Mar 10:30 ako i s **p.** — kuću, brata 2So 1:4 u svima vašim **p.** i nevoljama Psl 109:16 **p.** je patnika i siromaha, pa Iza 14:6 narode gnjevno gazio, **p.** neš- Dje 26:11 preko svake mjere **p.** sam ih 1Ko 15:9 jer sam **p.** crkvu Božju Gal 1:13 da sam odviše **p.** crkvu Božju Gal 1:23 da onaj, koji nas je nekad **p.** Flp 3:6 Po revnosti **p.** sam crkvu, po Luk 11:49 njih će jedne pobiti druge Iva 15:20 i vas će **p.** ako su držali riječ **PROGONSTVO**

Mat 13:21 nevolja ili **p.** odmah zaluta Mar 4:17 **p.** onda se odmah spotaknu Rim 8:35 Nevolja ili tjeskoba ili **p.** ili glad 2Ti 3:12 žive u Kristu Isusu, trpjet će **p.** **PROGUTA**

Jon 2:1 te velika riba **p.** Jonu. Tri dana 1Ko 15:54 napisana: Pobjeda **p.** smrt Otk 20:9 I side oganj s neba, i **p.** ih **PROKLET**

Pst 9:25 Reče on: **p.** da je Kanaan Pst 12:3 i **p.** ću one, koji tebe proklinju Pst 27:29 **p.** bio, koji tebe proklinje. A Brj 22:6 a koga prokuneš, bit će **p.** P.Zk 21:23 **p.** od Boga tko je obješen 1Ko 16:22 Isusa Krista, neka bude **p.** Gal 1:8 navijestismo, neka bude **p.** Gal 3:13 **p.** svaki, koji visi na drvetu **PROKLETSTV-A-O**

P.Zk 29:20 **p.** što su zapisana u ovoj Mal 2:2 ću blagoslove vaše u **p.** Jest, Gal 3:13 Krist nas je otkupio od **p.** Otk 22:3 I više neće biti nikakva **p.** P.Zk 23:5 tvoj, obrati **p.** u blagoslov P.Zk 30:19 blagoslov i **p.** stavio sam Još 6:26 vrijeme izreče Jošua ovo **p.** Iza 24:6 Zato **p.** proždire na zemlji i Dan 9:11 **p.** i kletva, kako stoje napisa- Mal 2:2 ću pustiti na vas **p.** i pretvorit ću

Gal 3:13 za nas postao **p.** jer je pisano **PROKUSAN**

Iza 28:16 temeljni kamen u Sionu, **p.** 2Ti 2:15 da se pokažeš **p.** pred Bogom Jak 1:12 kad bude **p.** primit će vijenac **PROLIJE-VA**

Pst 9:6 Tko **p.** krv čovječju, njegova se P.Zk 27:25 da **p.** krv nedužnu i sav Mat 9:17 vino se **p.** mjevohi se pok- Psl 42:4 a srce se moje **p.** kako sam Mat 26:28 Zavjeta, koja se **p.** zamnog- Luk 22:20 krvi, koja se **p.** za vas **PROMIJENI-TI**

Dan 7:25 da **p.** blagdanska vremena i Luk 9:29 **p.** se lice njegovo, i odjeća Heb 7:12 potrebno je, da se i zakon **p.** P.Zk 30:3 Bog tvoj, **p.** sudbinu tvoju Job 28:17 niti se može **p.** s nakitom Jer 13:23 Može li Crnac **p.** boju na koži 1Ko 15:51 usnuti, ali svi ćemo se **p.** **PROPADA-JU**

Psl 49:14 postojanje njihovo **p.** u Psl 112:10 i gine; želja bezbožnika **p.** M.lz 11:7 umre bezbožnik, **p.** nadanje M.lz 11:14 nema vodstva, **p.** narod, a M.lz 13:3 tko razvija je usne svoje, **p.** Hos 4:14 je u tom nerazuman i tako **p.** Kol 2:21 Sve to **p.** s upotrebom M.lz 24:16 a bezbožnici **p.** u nesreći 1Ko 1:18 koji **p.** a nama, koji se spasa- 2So 2:10 **p.** jer ljubavi istine ne primiše Jud 1:10 kao nerazumne životinje, **p.** **PROPADNE**

M.lz 15:10 a **p.** tko mrzi na opomenu Mat 5:29 za te, da **p.** jedan od udova Mar 3:4 Život spasiti ili pustiti da **p.** Luk 9:25 a izgubi samoga sebe i **p.** Luk 16:17 **p.** i jedna crtica od zakona Iva 11:50 negoli da narod sav **p.** **PROPAST**

Psl 1:6 Put bezbožnika vodi u **p.** Psl 73:27 idu u **p.** koji ostave tebe, ti ih M.lz 6:32 da sam sebe strovali u **p.** M.lz 10:29 obrana, a bezbožnicima **p.** M.lz 11:19 životu; tko čini zlo, srće u **p.** M.lz 16:18 pred pad, i oholi duh pred **p.** M.lz 18:24 Ima prijatelja, koji su na **p.** M.lz 19:16 na putove svoje, ide u **p.** Eze 5:16 što donose **p.** što ću ih pustiti Mat 7:13 vrata i širok put, koji vodi u **p.** Luk 2:34 određen na **p.** i na uskršnuće Dje 5:38 ovaj naum ili pothvat, **p.** će Dje 8:20 tvoji neka budu s tobom na **p.** Rim 9:22 što su pripravljene za **p.** 1Ko 5:5 takav preda sotoni na **p.** tijela Gal 6:8 od tijela će požeti **p.** a koji sijje Flp 3:19 Kojima je svršetak **p.** kojima 1So 5:3 napasti na njih **p.** kao bol na 2So 1:9 Koji će trpjeti kaznu, **p.** vječnu 1Ti 6:9 koje bacaju ljude u **p.** i pogibao Heb 10:39 koji odstupaju na **p.** negood 2Pe 2:1 i dovođit će tako sebi brzu **p.** 2Pe 2:3 **p.** njihova ne drijema 2Pe 2:6 i Gomoru osudio je na **p.** 2Pe 2:12 što ne razumiju, i **p.** će kao 2Pe 3:16 Pisma na svoju vlastitu **p.** Otk 17:8 i otići će u **p.** i divit će se, koji **PROPASTI**

P.Zk 32:35 jer je blizu dan **p.** njihove Psl 40:2 Izjame **p.** izvuče me, iz blatne Psl 103:4 Koji ću va od **p.** životi tvojoj, koji Psl 119:80 ne moradnem **p.** sramotno Iza 31:9 Kralj će njegov **p.** od straha Jon 3:4 dana, i Niniva će **p.** Luk 21:18 ni vlas s glave vaše neće **p.** Iva 10:28 vječni, i neće **p.** do vijeka, i Iva 17:12 sina **p.** da se ispuni Pismo

Dje 27:22 nijedna duša od vas neće **p**.
 Rim 2:12 bez zakona će i **p**. i kojigod
 Flp 1:28 njih znak **p**. a za vas spasenja
 2So 2:3 objavi se čovjek grijeha, sin **p**.
 2Pe 2:19 a sami su robovi **p**. jer koga
 2Pe 3:7 za oganj na dan suda i **p**.
PROPOVIJED

Jon 3:2 Ninivu, grad veliki, i drži mu **p**.
 Mat 12:41 se oni obratiše na **p**. Joninu
 Dje 4:4 koji su bili slušali **p**. vjerovaše
PROPOVIJEDA

M. Iz 1:20 Mudrost **p**. na otvorenoj
 Dje 13:38 njemu vama **p**. oprostjenje
 Dje 13:46 najprije trebalo da se **p**. riječ
 Dje 17:18 Čini se, da **p**. tuđe bogove
 Dje 19:13 vas Isusom, koga **p**. Pavao
 1Ko 15:12 se Krist **p**. da je uskrnuo od
 2Ko 11:4 tko dođe i drugoga Isusa **p**.
 Gal 1:23 sad **p**. vjeru, na koju je nekoć
 Flp 1:18 Dok se na svaki način **p**. Krist
 Otk 14:6 koji je imao da **p**. vječno
PROPOVIJEDA-JTE-U-LI-M-MO

Mat 10:27 na uho, to **p**. na krovovima
 Mar 16:15 im reče: Idite u sav svijet i **p**.
 1Ko 9:14 **p**. od Radosne vijesti trebaju
 Flp 1:15 drugi od dobre volje **p**. Krista
 Mar 6:12 su zaputili i **p**. pokajanje
 1So 2:9 tako smo vam **p**. Radosnu
 1Pe 1:12 po onima, koji su vam **p**.
 Dje 17:3 ovaj Isus, kojega ja **p**. vama
 Dje 17:23 znajući stujete, to vam ja **p**.
 Rim 15:20 sam se trudio, da ne **p**.
 1Ko 1:17 mene da krstim, nego da **p**.
 Gal 1:16 da ga **p**. među neznaboš-
 Gal 2:2 koju **p**. među neznabošcima
 Gal 5:11 obrezanje **p**. zašto još trpim
 Dje 10:42 da **p**. narodu i da svjedoči-
 Rim 10:8 to jest riječ vjere, koju **p**.
 1Ko 1:23 A mi **p**. Krista rassetoga
 Dje 17:23 Bio dakle ja, bili oni, tako **p**.
 2Ko 4:5 sami sebe ne **p**. nego Krista
 Kol 4:3 da **p**. tajnu Kristovu, za koju
PROPOVIJEDANJE-A-E

Rim 10:17 Dakle vjera je od **p**. a prop-
 Gal 3:2 zakona ili slušanjem **p**. vjere
 1Ko 2:4 i **p**. moje nije bilo u uvjerljivim
 1Ko 15:14 **p**. naše, a uzalud je i vjera
 2Ti 4:17 da se pomeni izvrši **p**. i da čuju
PROPOVIJEDA-O-SMO-TI

Jer 28:16 umrijet ćeš, jer si **p**. pobunu
 Jon 3:4 i **p**. je: Još četrdeset dana, i
 Mih 2:11 kad bih ti **p**. za vino i za silovito
 Mar 1:4 u pustinj i **p**. je krštenje poka-
 Dje 8:5 Filip side u grad Samariju, i **p**.
 Dje 17:18 Jer je **p**. Isusa i uskrnuće
 1Ko 9:27 **p**. sam ne budem zabačen
 1Ko 15:2 kako sam vam **p**. osim ako
 Efe 2:17 On je došao i **p**. je mir vama
 1Ti 3:16 **p**. se neznabošcima, vjerovao
 1Pe 3:19 njemu je sišao i **p**. duhovima
 2Ko 1:19 ja i Silvan i Timotej, vama **p**.
 2Ko 11:4 kojega mi ne **p**. ili drugoga
 Mat 4:17 Otada počne Isus **p**. Njegova
 Mar 16:20 otiđoše i počeo se **p**. posvuda
 Dje 5:42 nijesu prestajali učiti i **p**.
 Dje 18:26 odvažno **p**. u sinagogi. I kad
 Rim 10:15 će **p**. ako ne budu poslani
PROPOVIJEDNIK-A

Prp 12:10 **p**. se je trudio da nađe
 1Ti 2:7 postavljen je kao **p**. i apostol
 Rim 10:14 A kako će čuti bez **p**.
 2Pe 2:5 je Nou, **p**. pravde, spasio sa
PROROCANSTV-A-O

Eze 12:22 Prolaze dani, a od **p**. nema
 1Ko 13:2 Iako imam dar **p**. i znam sve
 1Ko 13:8 a **p**. ako će i prestati, ili jezici
 Otk 1:3 koji slušaju riječi **p**. i drže, što je

Otk 19:10 svjedočanstvo Isusovo duh **p**.
 Otk 22:7 koji drži riječi **p**. ove knjige
 Dan 9:24 da se ispuni viđenje i **p**. i da
 Mat 13:14 Tako se ispunja na njima **p**.
 Rim 12:6 ako **p**. neka bude po mjeri
 1Ko 12:10 da čini čudesa, drugomu **p**.
 1Ko 14:22 **p**. ne onima, koji ne vjeruju
 2Pe 1:20 **p**. Pisma ne smije tumačiti
 2Pe 1:21 nije bilo **p**. javljeno po volji
PROROCI-MA

Mat 11:13 su svi **p**. i zakon do Ivana
 Mat 13:17 Mnogi **p**. i pravednici željeli
 Mat 22:40 -vijedima visi sav zakon i **p**.
 Mat 24:24 ustati lažni Kristovi i lažni **p**.
 Luk 10:24 Mnogi **p**. i kraljevi htjedoše
 Luk 16:16 Zakon i **p**. dosežu do Ivana
 Dje 10:43 Za ovoga svjedoče svi **p**. da
 1Ko 12:29 Zar su svi **p**. Zar su svi
 1Pe 1:10 spasenje tražili i ispitivali **p**.
 1Iv 4:1 mnogi lažni **p**. iziđoše na svijet
 Otk 22:9 ja sluga kao i ti i braća tvoja **p**.
 Mat 23:29 gradite grobove **p**. i krasite
 Luk 6:26 isto tako činili lažnim **p**. očevi
PROROK-A-E

Mat 10:41 **p**. primit će plaću proročku
 Mat 13:57 **p**. ne vrijedi nigdje manje
 Luk 13:33 da **p**. drugdje nađe smrt
 Luk 24:19 On je bio **p**. silan u djelu i
 Iva 1:25 kad ti nijesi Krist, ni Ilija, ni **p**.
 Iva 6:14 Ovo je zaista **p**. koji ima doći
 1Ko 14:37 da je **p**. ili duhovan, neka
 Otk 19:20 i s njom lažni **p**. koji učini
 Otk 20:10 zvijeri lažni **p**. i bit će mučeni
 Mat 7:12 jer je to sadržaj zakona i **p**.
 Mat 7:15 Čuvajte se od lažnih **p**. Oni
 Mat 12:39 znak osim znaka **p**. Jone
 Mat 16:14 Jeremiju ili za kojega od **p**.
 Luk 24:27 I počeo od Mojsija i svih **p**. i
 Dje 8:30 Filip pritrča i čuje, gdje čita **p**.
 Efe 2:20 na temelju apostola i **p**. a
 Otk 16:13 iz ustalažnoga **p**. tri nečista
 Mat 5:12 tako progonili i **p**. prije vas
 Mat 5:17 došao ukloniti zakon ili **p**.
 Luk 16:29 Imaju Mojsija i **p**. neka njih
 Efe 4:11 a jedne za **p**. a jedne za
 1So 2:15 ubiše i Gospodina Isusa, i **p**.
 Jak 5:10 podnositi nevolje, **p**. koji su
PROSLAVI-H-O-T-TI

Ezr 7:27 da **p**. kuću Gospodnju u Jeru-
 Iva 12:28 Oče, **p**. ime svoje. Tada glas
 Iva 17:1 Oče, dode čas, **p**. Sina
 Iva 17:5 I sad **p**. ti mene, Oče, u tebe
 Dje 3:13 Bog otaca naših, **p**. Slugu
 Rim 8:30 a koje opravda, one i **p**.
 2So 1:10 Kad dođe u onaj dan da se **p**.
 Iva 17:4 Ja tebe **p**. na zemlji, djelo
 Iva 17:10 jest moje, i ja se **p**. u njima
 Iva 7:39 jer se Isus nije bio još **p**.
 Iva 12:28 **p**. sam ga, i opet ću ga posl-
 Psl 91:15 spasit ću ga i **p**. ću ga
 Iva 12:26 Tko služi meni **p**. će ga Otac
PROSLAVITI

Iza 44:23 Gospod otkupiti Jakova i **p**.
 Iva 12:28 sam ga, i opet ću ga **p**.
 Iva 16:14 On će me **p**. jer će od mogega
 Iva 21:19 označiti, kakvom će smrti **p**.
 Flp 1:20 sa svom smjelošću Krista **p**.
PROSTIRALI

Mat 21:8 granje od drveća i **p**. po putu
 Luk 19:36 Kad je išao tako, **p**. su haljine
PROTIV-E-I

Rim 2:8 onima koji prkose i **p**. se istini
 1So 2:15 ne mile, i svima se ljudima **p**.
 2Ti 2:25 poučava one, koji se **p**. istini
 2Ti 3:8 tako se i ovi **p**. istini, ljudi
 Tit 1:9 i pokarati one, koji se **p**.
 Iva 19:12 gradi kraljem, **p**. se caru

Rim 7:23 koji se **p**. zakonu uma
 Gal 5:17 a ovo se **p**. jedno drugome
 2So 2:4 Koji se **p**. i podiže više svega
 Jak 4:6 Bog se **p**. oholima, a poniznima
 1Pe 5:5 Bog oholima **p**. a poniznima
PROTIVNIK-A-E-OM

Psl 8:2 da zamukne **p**. i mrzitelj
 Psl 74:10 će se, Bože, još rugati **p**.
 Mat 5:25 Inače mogao bi te **p**. predati
 1Pe 5:8 jer **p**. vaš, davao, kao lav ričući
 1Ko 16:9 otvorena vrata, i **p**. ima mno-
 Flp 1:28 čemu da se ne plašite od **p**. jer
 Psl 18:48 ti me podiže nad **p**. moje
 Heb 10:27 ognja, koji će pojesti **p**.
 M. Iz 25:9 stvar svoju s **p**. svojim; a
 Mat 5:25 se bez otezanja s **p**. svojim
PROTUMACITI

Pst 41:24 ali ni jedan ne znade mi **p**.
 Mat 16:3 Lice nebesko znate **p**. a
 Heb 5:11 što je teško **p**. jer ste postali
PROVALI

Iza 54:8 U **p**. gnjeva skrio san samo
 Mat 24:43 bi bdio i ne bi pustio da **p**. u
 Mar 4:17 Kad zbog riječi **p**. nevolja ili
PROVODITE

1So 4:11 nastojite da **p**. miran život, i
 1Pe 1:17 **p**. vrijeme svojega življenja
PROZOR

Još 2:18 crvenu vrpcu na **p**. kroz koji
 2Ko 11:33 **p**. spustiše me u košari
PROZORE

Prp 12:3 se skrivaju, koji vire kroz **p**.
 Jer 9:21 Kroz **p**. se pope smrt, prodrije
 Jer 22:14 sebi **p**. oblaže cedrom
 Mal 3:10 neću li vam otvoriti **p**. neba i
PROZRE

Mat 9:4 Isus **p**. pomisli njihove i reče
 Mat 12:25 Isus **p**. misli njihove i reče
 Mat 22:18 Isus **p**. lukavstvo njihovo i
PROZVA-N

Pst 4:17 **p**. grad po imenu sina svojega
 Pst 32:2 tabor Božji Zato **p**. ono mjesto
 Pst 32:30 Jakov **p**. ono mjesto Penuel
 Pst 50:11 Zato se **p**. ono mjesto Abel-
 Jer 15:16 sam ja **p**. po imenu tvojemu
 Dje 4:36 je od apostola bio **p**. Barnaba
PRUT

M. Iz 13:24 Tko šteti **p**. ne ljubi sina
 M. Iz 29:15 **p**. i ukor daju mudrost, a
PRUŽA-J

Job 22:29 Poniznome **p**. Bog pomoć
 Heb 12:11 da **p**. radost, nego žalost
 1Pe 1:13 vam se **p**. u otkrivenju Isusa
 Izl 23:1 ne **p**. ruke svoje onomu, koji je
 Dje 4:30 **p**. ruku svoju, da se po imenu
PRUŽI

Pst 3:22 Da sada samo on ne **p**. ruku
 Izl 14:21 i **p**. Mojsije ruku svoju na
 Suc 5:25 vode. Ona mu **p**. mlijeka
 Jer 1:9 Gospod **p**. ruku svoju i dotače
 Mat 8:3 On **p**. ruku svoju, dotače ga se
 Mat 10:42 od ovih malenih ovdje **p**.
 Mat 12:13 **p**. ruku svoju. On je pruži, i
 Mat 14:31 **p**. Isus ruku svoju, uhvati ga
 Mat 26:27 zahvali i **p**. je učenicima i
 Iva 20:27 i **p**. ruku svoju, i metni u bok
PRUŽI

Pst 3:22 Da sada samo on ne **p**. ruku
 Izl 14:21 i **p**. Mojsije ruku svoju na
 Suc 5:25 vode. Ona mu **p**. mlijeka
 Jer 1:9 Gospod **p**. ruku svoju i dotače
 Mat 8:3 On **p**. ruku svoju, dotače ga se
 Mat 10:42 od ovih malenih ovdje **p**.
 Mat 12:13 **p**. ruku svoju. On je pruži, i
 Mat 14:31 **p**. Isus ruku svoju, uhvati ga
 Mat 26:27 zahvali i **p**. je učenicima i
 Iva 20:27 i **p**. ruku svoju, i metni u bok
PRUŽI

Mat 23:6 i **p**. stolice u sinagogama
 Mat 27:64 prijevara bila još gora od **p**.
 2Ti 4:16 Za **p**. moje obrane nijeminiško
PRVENAC

P. Zk 21:17 jer je on **p**. snage njegove
 1Ko 15:20 **p**. onima, koji usnuše
 1Ko 15:23 **p**. Krist; potom oni, koji su
PRVENC

Jak 1:18 kao **p**. njegovih stvorenja
 Otk 14:4 otkupljeni od ljudi kao **p**. Bogu

PRVOROĐENCA

Izl 12:29 od **p.** faraonova, koji bi ga P.Zk 21:17 mora **p.** manje ljubljene Još 6:26 Za cijenu **p.** svojega neka mu Mih 6:7 Imam li dati **p.** svojega za Mat 13:25 dok ne rodi sina svojega, **p.**

PRVOROĐENI

Jer 31:9 Efraim je moj **p.** sin Rim 8:29 Sina njegova, da on bude **p.** Kol 1:15 **p.** prije svakoga stvorenja Kol 1:18 koji je početak, **p.** od mrtvih **PSENIC-E-U**

Job 31:40 Mjesto **p.** neka mi rodi trnje Otk 6:6 Oka **p.** za denar, i tri oke ječma Jer 12:13 Siju **p.** i žanju trnje, muče se Mat 3:12 skupit će **p.** u svoju žitnicu, a Mat 13:30 A **p.** nosite u žitnicu moju Luk 22:31 da vas smije rešetati kao **p.**

PTICAMA

Pst 1:26 nad **p.** nebeskim, nad stokom Pst 1:28 nad **p.** nebeskim i nad svakim Pst 2:20 imena svojstoci **p.** nebeskim 1Sa 17:46 danas ću dati **p.** nebeskim 1Kr 4:33 Sastavio je priče o stoci, o **p.** Psl 78:27 pijeskom morskim **p.** krila Otk 19:17 govoreći svima **p.** što su

PTICE

Pst 1:21 i sve **p.** krilate u vrstama Pst 1:22 I **p.** neka se množe i napune Pst 7:21 **p.** stoka, zvijeri i sve, što gmiže Pst 40:19 na vješala, a **p.** će jesti stebre Psl 8:8 **p.** nebeske i ribe morske Psl 104:17 Na njima **p.** viju gnijezda Prp 10:20 **p.** nebeske mogle bi primiti Iza 31:5 Kao **p.** krilima Gospod nad Eze 38:20 **p.** nebeske, životinje poljske Mat 6:26 na **p.** nebeske. One ne siju Mat 8:20 **p.** nebeske svoja gnijezda, a Mat 13:4 i dodošće **p.** i pozobaše ga Luk 9:58 **p.** nebeske svoja gnijezda Dje 10:12 zemaljski i **p.** nebeske.

PUNIN-A-E-I

Psl 16:11 u tebe je **p.** radosti, u desnici Iza 9:7 Njegova je **p.** vlasti, mir nema Gal 4:4 Ali kad dođe **p.** vremena, posla Kol 1:19 da u njemu stanuje sva **p.** Kol 2:9 Jer u njemu stanuje sva **p.** Iva 1:16 Od **p.** njegove mi svi primismo 2Ko 8:2 ipak je tekla iz **p.** njihove Efe 4:13 u mjeru dobi **p.** Kristove Kol 2:2 dodu do svega bogatstva **p.** Efe 1:10 Da je izvrši u **p.** vremena: da 1So 1:5 i u **p.** mnogo, kao što znate Heb 10:22 istinitim srcem u **p.** vjere 1Pe 1:2 Milost vam i mir u **p.**

PUNO-M

P.Zk 32:32 grožđe **p.** otrova, jagode Psl 55:15 srce njihovo **p.** zloće M.lz 3:2 godine blagostanja i **p.** sreće Jer 8:18 moje srce u meni **p.** je boli Mat 12:34 srce **p.** o tome govore usta Luk 2:40 Bilo je **p.** mudrosti, i milost je Jak 3:8 to nemirno zlo, **p.** otrova smr-Eze 36:5 dušom **p.** prezira, i da je Rim 11:25 uđu neznabošci u **p.** broju

PUST-A-E-I

Tuž: 1:1 leži **p.** grad — nekada bogat Dje 1:20 Stan njegov neka bude **p.** i Pst 1:2 Zemlja je bila još **p.** i bez oblika Iza 34:10 kroz sve naraštaje ostaje **p.** Mat 23:38 vam se ostavi vaša kuća, **p.** M.lz 14:23 **p.** riječi donose samo gubitak Iza 61:4 Ponovit će gradove **p.** što su Pst 2:21 Bog **p.** dubok san na Adama Pst 19:24 Tada **p.** Gospod na Sodomu Pst 32:26 **p.** me; jer je zora već os-Izl 5:1 **p.** narod moj da ide, da mi u

Izl 8:32 i srce svoje i ne **p.** naroda Psl 18:13 Gospod **p.** da gromovi za-Psl 46:6 on **p.** da zagrmi glas njegova Psl 78:24 I **p.** te im pade kao dažd Mat 5:32 koji **p.** ženu svoju, osim zbog Mat 5:40 košulju tvoju da uzme, **p.** mu Mat 19:9 Tko **p.** svoju ženu, osim zbog Mar 15:15 narodu i **p.** mu Barabu, a Luk 9:60 **p.** neka mrtvi pokopavaju Luk 18:7 njihovih prava, da ih **p.** čekati Iva 19:12 je gledao Pilat da ga **p.** Ali Dje 3:13 kad je on bio odlučio da ga **p.**

PUSTINJI

Pst 16:7 nađe je na studencu u **p.** na Iza 5:1 ide, da mi u **p.** slavi svetkovinu Brj 14:33 kao pastiri povlačiti u **p.** itako P.Zk 1:31 I u **p.** gdje si vidio, kako te je P.Zk 32:10 u **p.** gdje buči samoća M.lz 21:19 Lakše je stanovati u **p.** nego Iza 35:6 jer će u **p.** tada provreti vode i Iza 40:3 ori se glas u **p.** Pripravite put Iza 43:19 I u **p.** pravim put, u pustari Iza 43:20 što sam izveo u **p.** vode, u Jer 2:2 kad si u **p.** išao za mnom, u Mat 3:3 Glas onoga, što viče u **p.** Mat 24:26 On je u **p.** ne izlazite; on je u Mar 1:3 Glas onoga, što viče u **p.** Mar 1:4 Ivan Krstitelj pojavio se je u **p.** Mar 1:13 Četrdeset dana ostao je u **p.** Luk 1:80 Živio je u **p.** do onoga dana Luk 3:4 Glas onoga, što viče u **p.** Luk 15:4 devedeseti devet u **p.** i ne ide Iva 3:14 Mojsije podigao zmiju u **p.** tako Iva 6:31 Očevi su naši jeli manu u **p.** Dje 7:38 bio u zajednici u **p.** s anđelom 1Ko 10:5 Bogu, jer su bili pobijeni u **p.** 2Ko 11:26 u pogiblima u **p.** u pogiblima Heb 3:8 za pobune u dan napasti u **p.**

PUSTINJU

Izl 16:3 A vi nas odvedoste u ovu **p.** da Brj 13:26 Izraelovih u **p.** paransku, u Psl 107:33 zemlju riječnu pretvara u **p.** Iza 41:18 **p.** ću obratiti u jezero vodeno Iza 50:2 more, obraćam rijeke u **p.** Iza 51:3 **p.** će njegovu pretvoriti u Hos 2:3 Napraviti ću je kao **p.** i načiniti Mat 4:1 Isusa odvede Duh u **p.** da ga Mat 11:7 Što ste izašli u **p.** da vidite Mar 1:12 Odmah ga Duh izvede u **p.** Otk 12:14 da leti u **p.** na svoje mjesto Otk 17:3 I odvede me u **p.** u duhu; i

PUTA

Brj 22:23 symu magarica s **p.** i pođe u Job 28:13 Čovjek ne zna **p.** k njoj, ona M.lz 15:10 koji skrene s pravoga **p.** a M.lz 24:16 sedam **p.** padne pravednik Eze 3:18 bezbožnika od opakog **p.** i Jon 3:10 okaniše svojega zla **p.** tada Mat 18:21 koliko **p.** da mu oprostim Mat 21:19 vidje smokvu jednu kraj Pst 26:34 tri **p.** češ me zatajiti Mat 26:75 pijetao, tri **p.** češ me zatajiti Iva 4:6 Umoran od **p.** sjeo je Isus kraj Rim 3:17 I **p.** mira ne poznaše Heb 9:25 Nitli da mnogo **p.** prinosi Heb 10:11 i iste žrtve mnogo **p.** prinosi 2Pe 2:21 da nijesu upoznali **p.** pravde

PUTOVE

Job 21:14 da išta znamo **p.** tvoje Job 31:4 Ne pazi li on na **p.** moje, ne Psl 25:4 Gospode, pokaži mi **p.** svoje Psl 39:1 Cuvati ću **p.** svoje od grijeha Psl 103:7 **p.** svoje pokaza Mojsiju Psl 119:15 tvojim i gledati na **p.** tvoje Psl 119:59 Razmotrio sam **p.** svoje i M.lz 19:16 tko ne pazi na **p.** svoje, ide M.lz 21:2 Sve **p.** svoje može čovjek

Iza 45:2 idem pred tobom i ravnam **p.** Iza 58:2 i rado bi htjeli doznati **p.** moje Jer 6:16 Zakoračite na nove **p.** Jer 26:13 Zato popravite **p.** svoje i djela Hos 4:9 Pohoditi ću na njemu **p.** njegolu Luk 14:23 Izađi na seoske **p.** i među Dje 2:28 Pokazao si mi **p.** života i 1Ko 4:17 napomenuti **p.** moje u Kristu

PUTOVIMA

P.Zk 10:12 hodiš po svim **p.** njegovim P.Zk 11:22 hodili svim **p.** njegovim i Psl 17:5 na **p.** tvojim ne posrnu korak Psl 25:9 On uči ponizne **p.** svojim Psl 119:37 da nađem život na **p.** tvojim M.lz 28:18 ide krivim **p.** pada u jamu Iza 42:16 Slijepce ću voditi **p.** kojih ne Iza 42:24 Nijesu htjeli hoditi **p.** njegolu Iza 55:9 moji visoki nad vašim **p.** i misli Iza 66:3 što ovi idu svojim vlastitim **p.** i Jer 17:10 naplatim svakome prema **p.** Jer 32:19 naplatiš svakome prema **p.** Eze 7:3 suditi ću ti po **p.** tvojim, platiti ću Eze 28:15 Savršen si bio na **p.** svojim Rim 3:16 Na **p.** je njihovim zator i Jak 1:8 nestalan je na svima **p.** svojim

PUTU

Pst 16:7 pustinja, na studencu na **p.** u Pst 35:3 i bio sa mnom na **p.** kojim sam Pst 42:38 kakva nesreća na **p.** na koji Iza 23:20 da te čuva na **p.** i da te odvede Brj 22:23 stoji na **p.** s golim mačem u P.Zk 6:7 sina **p.** ili kad liježeš ili ustaješ 1Kr 18:27 otišao na stranu ili je na **p.** Job 34:21 Oči njegove počivaju na **p.** Psl 31:11 me vidi na **p.** bježi od mene Psl 139:24 jesam li na zlu **p.** i vodi me Psl 140:5 razapeše mreže na **p.** i M.lz 20:24 a čovjek što razumije o **p.** M.lz 22:6 Odgoj dijete prema **p.** kojim Zah 9:3 praha i zlata kao po **p.** blata Mat 15:32 Inače bi mogli klonuti na **p.** Mat 21:8 haljine svoje po **p.** drugi su Luk 8:12 Koji su na **p.** to su oni, koji Luk 10:4 i nikoga ne pozdravljajte na **p.** Luk 10:33 Samaritanjac na svom **p.** Luk 19:36 su haljine svoje po **p.** Luk 20:21 nego zaista učiš **p.** Božjemu Dje 2:47 koji su bili na **p.** spasenja

- R -**RDA**

Mat 3:10 drvo, koje ne **r.** dobra roda Mat 6:19 gdje ga uništava moljac i **r.** Jak 5:3 Zlato vaše i srebro zarđa, **r.**

RABA-JU-TI

Job 5:7 Ne, čovjek se **r.** za patnju, kao Job 38:29 Tko **r.** mraz nebeski Prp 3:2 Ima vrijeme kad se **r.** i vrijeme Mih 4:9 bolovi kao ženu, što **r.** Mat 7:17 dobre, azlo drvo **r.** zle rodove Iva 15:2 lozu na meni, koja ne **p.** roda Iva 16:21 Žena kad **r.** ima žalost, jer 2Ko 7:10 Bogu, **r.** stalno spasenosno Gal 4:24 koji **r.** za robovanje, i to je Agara Jak 1:15 začevši požuda **r.** grijeh, a M.lz 10:31 pravednikova **r.** mudrost, a 1Ti 5:14 djecu **r.** da budu domaćice, a 2Ti 2:23 kloni se znajući, da **r.** svađe Pst 3:16 U bolovima češ **r.** djecu, a ipak Iza 66:8 u bolovima i zajedno **r.** djecu Eze 47:12 mjeseca **r.** nove plodove Mat 7:18 Drvo dobro ne može **r.** zlih Jak 3:12 smokva masline **r.** ili trs

RACUN

Prp 11:9 ome Bog od tebe traži **r.** Mat 12:36 moraju u dan suda dati **r.** Rim 14:12 od nas dati Bogu **r.** za sebe

Heb 13:17 vašim kao oni, koji će dati *r*.
1Pe 3:15 vas zatraži *r*. o nadi koja je u
1Pe 4:5 oni dati *r*. onome, koji stoji

RAD-E-IS

1Kr 19:10 ostadoh, ali i meni *r*. o glavi
Psl 40:14 i postide svi, koji mi *r*. o glavi
Psl 85:8 oni nikada ne *r*. bezumno
Jer 5:31 svećenici *r*. na svoju ruku, i
Mat 6:28 Kako rastu. Ne *r*. i ne predu
Pst 4:7 ako pravo *r*. smiješ slobodno
Iva 6:30 vidimo i da i vjerujemo što *r*.
RADI-LI-O-TE-TI

Mat 20:12 posljednji *r*. su samo jednu
1So 2:9 noć i dan *r*. da ne budemo na
Dje 18:3 kod njih, *i r*. Abili su šatorskog
1Ko 15:10 nego sam *r*. više od sviju
Gal 4:11 možda uzalud *r*. među vama
Flp 2:12 *r*. o spasenju svojemu sa
1So 4:11 i dar. svojim rukama, kao što
Dan 12:10 Bezbožnici će *r*. bezbožno
Iva 9:4 *r*. dijela onoga, koji me posla
RADO-ŠĆU

Izl 24:7 *r*. ćemo činiti i ispunjavati
Rut 2:2 *r*. bih izašla u polje i ako mi se
M.lz 15:26 a riječi dobrostive *r*.
M.lz 21:17 Tko *r*. živi u veseljima, u
PNP 2:3 Usjeni njegovoj sjedim *r*. plod
Iza 58:2 *r*. bihtijeli doznati putove moje
Rim 12:38 *r*. idu u dugačkim haljinama
Luk 15:16 *r*. bi bio utišao glad svoju
Luk 16:21 *r*. bi se bio on nasitio mri-
Luk 20:46 *r*. idu u dugačkim haljinama
1Ko 7:28 a ja bih vas *r*. sačuvao od nje
2Ko 12:9 *r*. ću se dakle hvaliti svojim
2Ko 12:15 *r*. sve žrtvovati, i sama ću
Pst 31:27 date ispram s *r*. i pjesmom
Psl 32:7 okružiti ćeš me *r*. spasenja
Psl 107:22 -vješćuju djela njegova *r*.
Mat 13:20 riječ i prima je odmah s *r*.
Mar 4:16 riječ i odmah je primaju s *r*.
Dje 2:46 hranu s *r*. i priprosta srca
Flp 1:4 molitvi svojoj za sve vas s *r*.
Flp 2:29 sa svom *r*. i takve pošujite
Kol 1:11 u strpljivosti i ustrajnosti s *r*.
1So 1:6 riječ u velikoj nevolji s *r*. Duha
Heb 13:17 da to s *r*. čine, a ne uzdišući
1Pe 1:8 *r*. neiskazanom i proslavljen-
RADOSN-A-O-U

Mat 11:5 se navješćuje *R*. vijest
Luk 16:16 Otada se navješćuje *R*. vijest
Psl 45:15 i *r*. ulaze u palaču kraljevu
Psl 142:7 se pravednici *r*. okupiti oko
Iza 60:6 i *r*. će se navješćivati slavna
Rim 12:8 koji čini milosrđe, neka čini *r*.
Psl 40:9 Dadoh *R*. vijest o pravednom
Iza 52:7 koji donose *R*. vijest dobra, koji
Luk 4:18 nosim *R*. vijest siromasima
Luk 15:23 Održat ćemo *r*. gozbu i
Luk 15:32 A trebalo je održati *r*. gozbu
Dje 8:35 navješćivati *R*. vijest o Isusu
Rim 10:15 koji donose *R*. vijest dobra
RADOVA-LI-T-TI

Iva 14:28 biste se *r*. što idem k Ocu, jer
Dje 13:48 *r*. su se i slavili riječ Božju, i
1Pe 4:13 *r*. i veselili, kad se objavi slava
Psl 9:2 *r*. ću se i veseliti o tebi, pjevat
Iva 16:22 i *r*. će se srce vaše, i vaše
Flp 1:18 se za to i radujem, a i *r*. ću se
1Pe 1:8 jer vjerujete, *r*. ćete se radošću
1Sa 2:1 se smijem *r*. radi pomoći tvoje
Psl 67:4 Sav će se svijet *r*. i veseliti, što
Iza 65:19 i *r*. se zbog naroda svojega
Iva 16:20 a svijet će se *r*. vi ćete se
RADUJ-EM-EMO
Prp 11:9 *r*. se, mlađiću, svojemu mla-
Iza 14:29 Ne *r*. se, sva kolika zemljo
Zah 9:9 *r*. se glasno, kćeri sionska Klič

Psl 92:4 s djela ruku tvojih *r*. se
Psl 119:162 *r*. se riječima tvojim kao
2Ko 7:9 Sad se *r*. ne što ste bili žalosni
Flp 1:18 a se za to i *r*. a i radovat ću se
Flp 2:17 *r*. se i veselimo se sasvim vama
Psl 90:14 dase *r*. i veselimo u svedane
2Ko 13:9 Jer se *r*. kad smo mi slabi, a
1So 3:9 se *r*. zbog vas pred Bogom
RADUJTE

Psl 32:11 *r*. se u Gospodu i kličite
Psl 33:1 *r*. se Gospodu, pravednici
Jer 31:7 *r*. se zbog glave naroda
Joe 2:23 djeco Siona, *r*. se i veselite se
Mat 5:12 *r*. se i veselite se; jer je velika
Luk 10:20 i govori im: *r*. se s menom
Luk 15:9 i govori: *r*. se s menom
Iva 16:33 ali se *r*. Ja sam nadvladao
Rim 12:15 *r*. se s onima, koji se raduju
2Ko 13:11 *r*. se, budite savršeni, tješite
Flp 4:4 *r*. se svagda u Gospodinu; opet
1So 5:16 *r*. se svagda
1Pe 4:13 *r*. što ste dionici muka Kris-
RADUJU-CI

Psl 34:2 koji stradaju, i neka se *r*.
Psl 35:27 *r*. i vesele, koji mi žele pra-
Psl 68:3 A pravednici se vesele i *r*. pred
Psl 107:42 To gledaju pobožni i *r*. se
Psl 132:9 pravednici tvoji neka se *r*.
Rim 12:15 *r*. plačite s onima, koji plaču
1Ko 7:30 i koji se *r*. kao da se neraduju
1Ko 12:26 ud, s njim se *r*. svi udovi
Dje 5:41 otidoše od visokoga vijeća *r*.
Kol 2:5 ali sam duhom s vama, *r*. se i

RAJU

Luk 23:43 još bit ćeš s menom u *r*.
Otk 2:7 drveta života, koje je u *r*. Boga
RAN-A-E

Job 16:14 Razdire me, *r*. do rane, trči
Jer 15:18 i zašto je huda *r*. moja, te
Otk 13:3 i nezina *r*. smrtonosna izliječi
RANE

P.Zk 32:39 *r*. zadaje i opet iscjeljuje
Psl 147:3 slomljena i zavija *r*. njihove
M.lz 23:29 Tko ima *r*. ni za što. Tko ima
Iza 1:6 samo uboj, modrice i *r*. sveže
Jer 3:22 ja ću iscjeliti *r*. otpada vašega
Jer 30:17 ozdraviti, *r*. ću ti tvoje iscjeliti
Luk 10:34 zali uljem i vinom *r*. njegove
Dje 16:33 i opet *r*. ipokrsti se odmah
RANI (DAŽD)

Psl 84:6 i *r*. dažd pokrije blagoslovom
Jer 5:24 koji daje dažd, *r*. i kasni dažd
Joe 2:23 spušta vam dažd *r*. i kasni kao
Jak 5:7 dok ne primi dažd, *r*. i kasni
RASPADA

Iza 38:12 Stan se moj *r*. odnosi se od
Mat 12:25 je u sebi razdijeljeno, *r*. se ni
2Ko 4:16 naš vanjski čovjek i *r*. ipak se
Efe 4:22 staroga čovjeka, koji se *r*. u
RASPADLJIVO-STI

1Ko 15:53 ovo *r*. treba da se obuče u
Rim 8:21 osloboditi od ropstva *r*. na
1Ko 15:42 Sije se u *r*. ustaje u nerasp-
RASPUŠTENOSTI

Rim 13:13 ne u nečistoći i *r*. ne u svadi
Tit 1:6 karati zbog *r*. ili nepokornosti
Jud 1:4 Boga našega u *r*. i odriču se
RASTAO

P.Zk 29:18 na kojem bi *r*. otrov i pelin
Luk 1:80 Dječak je *r*. i jačao u duhu
Dje 6:1 kad je *r*. brojčuenika, podigoše
RASTAVI-TI

Pst 1:7 i *r*. vode pod svodom od onih
1Ko 7:15 neka se *r*. jer se tada brat ili
Rut 1:17 me smrt može *r*. od tebe
Rim 8:35 Tko će nas *r*. od ljubavi Božje
Rim 8:39 ne može nas *r*. od ljubavi

RAST-E-U

1Kr 4:33 Libanonu do hisopa, što *r*. na
Psl 62:10 Kad *r*. imetak, neka za njega
Psl 89:17 po milosti tvojoj *r*. moć naša
Psl 92:12 kao cedar libanonski *r*. gore
Psl 96:12 Raduje se polje i što *r*. na
Mat 13:30 zajedno oboje *r*. do žetve
1Ko 3:7 nego Bog koji daje te *r*.
Efe 2:21 građevina složena i *r*. za sveti
Efe 4:16 da *r*. tijelo i usavršuje se u

RASTU

Psl 65:10 usjeve joj u *r*. blagoslovio
Iza 40:31 krila im *r*. kao orlovima, trče
Jer 23:3 njihov, da *r*. i množe se
Mat 6:28 Kako *r*. Ne rade i ne predu
RAVAN

M.lz 14:12 put učini jednome *r*. a kraj
Luk 3:5 što je neravno, neka bude *r*. put
RAZAPE-SE-LI-T-TI

Psl 140:5 zamke, *r*. mreže na putu i
Mar 15:24 ga *r*. i razdijeliše haljine
Mar 15:27 S njim *r*. dva razbojnika
Luk 23:33 zove Lubanja, *r*. ga ondje
Iva 19:18 ga *r*. i s njim drugu dvojicu s
1Ko 2:8 ne bi Gospodina slave *r*.
Gal 5:24 A koji su Kristovi, *r*. su tijelo sa
Iva 19:20 gdje je bio *r*. Isus, bilo blizu
Iva 19:41 na mjestu, gdje je bio *r*. vrt
Rim 6:6 daje stari naš čovjek *r*. s njime
1Ko 1:13 je Pavao *r*. za vas? Ili ste u
2Ko 13:4 Jer ako je i *r*. bio po slabosti
Gal 6:14 po kojemu je meni svijet *r*. i ja
Mat 23:34 Jedne ćete pobiti i *r*. druge
Mar 15:32 su bili s njim *r*. rugali mu se
RAZBOJNI-CI-K-KA

Luk 18:11 kao *r*. varalice, preljubnici
Iva 10:8 dodoše prije mene, tati su i *r*.
Iva 10:1 drugom mjestu, on je tat i *r*.
1Ko 5:11 ili *r*. s takvima da i ne jedete
Mat 26:55 na *r*. izašli ste s mačevima
Mar 15:27 S njim razapeše dva *r*.
2Ko 11:26 *r*. u pogiblima od zemljaka
RAZBORITO-ŠĆU-ST-TI

M.lz 3:19 zemlju, utvrdio nebo *r*.
Jer 3:15 koji će vas pasti mudročću i *r*.
1Ko 14:20 djeca, a *r*. budite savršeni
Job 28:12 gdje se ona nalazi i *r*. gdje je
Psl 25:14 zavjet svoj, da im donese *r*.
Psl 111:10 dobije *r*. spasenosnu
Psl 119:104 propisa tvojih zadoh *r*.
M.lz 3:5 Na svoju *r*. ne oslanjaj se
M.lz 4:7 pribavi sebi *r*. svim imanjem
M.lz 9:10 poznavati Presvetoga jest *r*.
M.lz 16:16 i *r*. dobiti više je vrijedno
M.lz 19:11 Strpljivim čini čovjeka *r*.
M.lz 19:25 li se razuman, on prima *r*.
M.lz 23:23 je, mudrost, stegu i *r*.
Iza 40:28 nedohitna je *r*. njegova
1Pe 3:7 Tako i vi, muževi, živite u *r*.
P.Zk 32:28 Jer su narod bez *r*. nema u
M.lz 9:9 pobožnika: on dobije još na *r*.
M.lz 12:8 Prema *r*. svojoj hvali se
Dje 26:25 nego govorim riječi istine i *r*.
Kol 1:9 u svakoj mudrosti i duhovnoj *r*.
Kol 2:2 do svega bogatstva punine *r*.
2Ti 1:7 nego jakosti i ljubavi i *r*.
RAZDER-A-Ė

Mat 26:65 svećenik *r*. haljinu svoju i
Mat 27:51 zavjesa hramska *r*. nadvoje
Luk 23:45 i zavjesa hramska *r*. se na
Mat 9:16 inače se *r*. zakrpa od haljine
Mar 2:21 nova zakrpa opet *r*. od stare
RAZDIJELI-SE

2Kr 2:14 i kako on udari po vodi, *r*. se
Iva 6:11 dade hvalu i *r*. onima, koji su
Otk 16:19 i grad veliki *r*. se na tri dijela,
Izl 14:21 i osuši more, i vode se *r*.

Mat 27:35 Tada ga pribiše na križ i *r*.
Mar 15:24 Tada garazapeše i *r*. haljine
Iva 19:24 Pisma: *r*. među se haljine

RAZDIJELJENI

Eze 37:22 biti *r*. u dva kraljevstva
Luk 12:52 u jednoj kući biti *r*. tri na dva
Dje 2:3 pokazaše im se *r*. jezici kao od

RAZDOR-I

Iva 9:16 znakove i bio je *r*. među njima
1Ko 1:10 i da ne budu među vama *r*.
1Ko 11:18 da imaju *r*. među vama
Gal 5:20 srdžbe, spletke, *r*. sljedbe

RAZLIČNI-M

1Ko 12:4 su darovi *r*. ali je isti Duh
1Ko 12:10 duhove, drugomu *r*. jezici
Tit 3:3 lutajući, služeći *r*. željama i slas-
Heb 1:1 puta i *r*. načinom govorio
Heb 2:4 i *r*. silama, i dijeljenjem Duha
Heb 13:9 Ne dajte se zavesti *r*. i tudim

RAZLIKUJE

Rim 14:5 Jer jedan *r*. dan od dana, a
1Ko 12:10 drugomu, da *r*. duhove
1Ko 15:41 se zvijezda od zvijezde *r*. u
Gal 4:1 malodoban, ne *r*. se ništa od

RAZUM-IJE-IJES-IJETE-IJU-JETI

M. Iz 1:5 *r*. će sebi steći životnu mudro-
M. Iz 6:32 sa ženom, izgubio je *r*. tko
M. Iz 8:12 i nalazim znanje i *r*.
M. Iz 28:26 na svoj vlastiti *r*. ludak je; a
Dan 4:34 sam oči svoje k nebu, i *r*. moj
Dan 5:12 mudrost i *r*. za tumačenje
1Ko 1:19 i odbacit ću *r*. razumnih
2Ko 10:5 i zarobljujemo svaki *r*. za
Efe 4:18 Koji imaju *r*. tamom pokriven
1Iv 5:20 Sin Božji došao i dao nam *r*.
Job 26:14 I tko da *r*. grom svemoći
M. Iz 20:24 čovjek što *r*. o putu njegovu
Iza 1:3 ne poznaje, narod moj ne *r*.
Mat 13:15 srcem neće da *r*. niti da se
Mat 13:19 a ne *r*. dolazi zlobni i grabi
Mat 24:15 Daniel — tko čita, neka *r*.
1Ko 2:14 i ne može da *r*. jer treba da se
1Ko 14:2 je nitko ne *r*. a Duhom govori
Heb 5:13 hrani mlijekom, ne *r*. riječi pr-
P. Zk 28:49 narod, kojemu jezika ne *r*.
Psl 139:2 ti *r*. već izdaleka, što mislim
Dje 8:30 Upita ga: *r*. li, što čitaš
Mat 13:11 dano, da *r*. tajne kraljevstva
Mat 16:3 a znake vremena ne *r*.
Iva 8:43 Zašto ne *r*. govora mojega
Mih 4:12 i ne *r*. odluke njegove, da ih
Mat 13:13 ušima ne čuju i ne *r*.
Luk 24:45 im otvori um, da *r*. Pismo
Iva 12:40 da ne vide očima i ne *r*.
Dje 28:27 i srcem ne *r*. i da se ne obrate
1Ti 1:7 a da ne *r*. ni što govore, ni što
2Pe 2:12 hule na ono, što ne *r*. i propas
Iza 6:9 slušajte, ali nećete *r*. Gledajte
Dan 9:23 pripazi na riječ, tada ćeš *r*.
Dan 12:10 Bezbožnici neće to *r*. ali će
Mat 13:14 a nećete ipak *r*. vidjet ćete
Mar 4:12 a ipak ne *r*. da se kako ne
1Ko 14:9 kako će se *r*. što se govori
Efe 3:18 mogli *r*. sa svima svetima

RAZUMN-A-I-IH

M. Iz 19:14 Gospoda dolazi *r*. žena
Rim 3:11 *r*. nema ga koji traži Boga
Prp 9:11 ni *r*. milost, nego sve stoji do
Dan 11:33 *r*. u narodu osvjestit će
Mat 24:45 Tko je dakle vjerni i *r*. sluga
M. Iz 19:27 koja odvodi od riječi *r*.
Mat 11:25 što si ovsokrio od mudrih i *r*.
Luk 10:21 skrio od mudrih i *r*. a objavio
1Ko 1:19 mudrih i odbacit ću razum *r*.

REVNO-ST-SI

Hos 6:3 Budimo razboriti i težimo *r*. za
Mih 7:3 pružene na zlo, da, ga čine *r*.

Gal 2:10 a to sam doista i *r*. nastojao
Psl 79:5 dokle će *r*. tvoja gorjeti kao
Psl 119:139 *r*. moja jede me, jer
Iza 9:7 *r*. Gospoda nad vojskama to će
Iza 63:15 Gdje je *r*. tvoja i moć tvoja
Iva 2:17 *r*. za kuću tvoju izjede me
Rim 10:2 da imaju i *r*. za Boga, ali ne po
2Ko 7:11 pačežnju, pa *r*. pa pomirenje
2Ko 9:2 i vaša je *r*. potaknula mnoge
Heb 6:11 da svakivase pokaže istu *r*. da
1Kr 19:10 Pun sam *r*. za stvar Gos-
Eze 5:13 u *r*. isvojoj, kad izvršim gnjev
1Ko 15:58 puni *r*. u djelu Gospodnjem
2Ko 11:2 revnujem za vas Božjom *r*.
Flp 3:6 Po *r*. prgonio sam crkvu, po

RIB-A-MA-E-U

Jon 2:1 te velika *r*. proguta Jonu. Tri
Iva 6:11 ako i od *r*. koliko htjedeše
Iva 21:6 mogli vući od mnoštva *r*.
Pst 1:26 on vlada nad *r*. morskim, nad
Pst 1:28 Vladajte nad *r*. morskim, nad
Luk 4:33 životinjama, što gmižu, i o *r*.
Psl 8:8 Ptice nebeske i *r*. morske
Iza 50:2 u pustinju. *r*. u njima izagnji
Eze 38:20 mojim će licem zadrtati *r*.
Jon 2:1 tri noći ostade Jona u utrobi *r*.
Hab 1:14 Učinio si ljude kao *r*. u moru
Mat 14:17 samo pet kruhova i dvije *r*.
Mat 14:19 uze pet kruhova i dvije *r*.
Mat 15:36 uze onih sedam kruhova i *r*.
Luk 9:13 samo pet kruhova i dvije *r*.
Luk 11:11 dadne li mu mjesto *r*. zmiju
Iva 21:3 Petar: Idem da hvatam *r*.
Mat 7:10 mu dati zmiju, ako zamoli *r*.
Luk 11:11 I ako zamoli *r*. dadne li mu
Iva 21:13 i uze kruh, i dade im, tako i *r*.

RIJEK-A-E-U

Iza 59:19 jer će kao plaha *r*. doći on
2Ko 8:2 njihova siromaštva obilna *r*.
2Ko 11:26 u pogiblima od *r*. u pogib-
Otk 8:10 i pade na trećinu *r*. i na izvore
Pst 15:18 dat ću zemlju ovu od *r*.
2Kr 5:12 *r*. u Damasku, bolje od svih
Psl 66:6 preko *r*. prijedose nogom
Prp 1:7 Sve *r*. tek u more, a more se
Iza 41:18 Otvorit ću *r*. na golim bregov-
Iza 43:19 pravim put, u pustari *r*.
Iza 50:2 obraćam *r*. u pustinju. Ribe u
Eze 47:12 obalama *r*. rast će svako-
Dan 8:3 ovna gdje stoji pokraj *r*. i imao
Iva 7:38 njegova će srca poteći *r*. žive
Otk 16:4 i treći izli čašu svoju na *r*. i na
Otk 22:2 i s obje strane *r*. drvo života
Iza 66:12 spasenje k njemu kao *r*.
Otk 16:12 izli čašu svoju na veliku *r*.
Otk 22:1 I Pokaza mi *r*. vode života

RIZNICE

Job 38:22 Jesi li ikada došao u *r*.
M. Iz 8:21 dobra, napunjam *r*. njihove
Mat 12:35 Dobar čovjek iz dobre *r*. i
Mat 12:35 zao čovjek iz zle *r*. iznosi zlo

RJECIT

Izl 4:10 ja nijesam čovjek *r*. koji zna
Izl 4:14 Znam, da on veoma *r*. i dobro
Dje 18:24 čovjek *r*. silan u Pismu

ROĐEN-I-O

Job 14:1 od žene *r*. kratka je života, sit
Psl 51:5 *r*. sam u grijehu, u krivnji me
Jer 2:14 Je li Izrael sluga, u kući *r*. rob
Iva 3:8 kod svakoga, koji je *r*. od Duha
Iva 18:37 Ja sam zato *r*. i zato dodoh
Gal 4:23 tijelo je *r*. a koji od slobodne
1Iv 2:29 koji čini pravdu, od njega *r*.
1Iv 3:9 ne može griješiti, jer je *r*. od
1Iv 3:9 koji je *r*. od Boga, ne čini grijeha
1Iv 4:7 od Boga je *r*. i poznaje Boga
1Iv 5:1 da je Isus Krist, od Boga je *r*. i

1Iv 5:18 koji je *r*. od Boga, ne griješi
Mat 11:11 onih, koji su *r*. od žene, nije
Iva 1:13 Koji nijesu *r*. od krvi, ni od volje
Iva 8:41 nijesmo *r*. od preljubništva
1Pe 1:23 ste ponovo *r*. ne od sjemena
Iva 3:6 tijelo je; a što je *r*. od Duha, duh
1Iv 5:4 što je *r*. od Boga, pobjeđuje

ROB-A-OVA-OVI

Jer 2:14 li Izrael sluga, u kući rođen *r*.
Iva 8:34 Tko čini grijeh, *r*. je grijehu
1Ko 7:21 Jesi li pozvan kao *r*. ne brini
Gal 4:7 nijesi *r*. nego sin; a ako si sin i
Efe 6:8 primiti od Gospodina, bio *r*. ili
Gal 3:28 nema više ni *r*. ni slobodnjaka
Gal 4:1 ne razlikuje se ništa od *r*.
Kol 3:11 barbara ni Skita, *r*. ni slobod-
Flm 1:16 Ne više kao *r*. nego više od
P. Zk 32:36 više nema slobodnjaka i *r*.
Otk 19:18 od svijui slobodnjaka i *r*. i od
Rim 6:17 A hvala Bogu, što ste bili *r*.
1Ko 12:13 ili *r*. ili slobodni; i svi se
1Ti 6:1 *r*. koji su god pod jarmom, neka
2Pe 2:19 a samis *r*. propasti, jer koga

RODI

Pst 4:17 ona zatrudnje i *r*. Enoka. Kad
Psl 4:7 kad *r*. žito i vino u izobilju
Iza 5:2 groždem, a on *r*. vinjagom
Iza 9:6 Jer nam se *r*. dijete, sin nam se
Mat 1:16 Jakovu se *r*. Josip, muž
Mat 1:25 dok ne *r*. sina svojega,
Luk 2:7 *r*. svojega prvorođenog Sina,
Luk 2:11 *r*. Spasitelj, Krist i Gospodin
Iva 3:3 ako se tko ponovo ne *r*. ne
Iva 12:24 Ako li umre, mnogo roda *r*.
Iva 15:2 koja rada rod, očisti da *r*. više
Iva 15:5 i ja u njemu, on *r*. mnogi rod
Iva 16:21 kad *r*. dijete, više se ne sjeća
Dje 7:8 i Izaku se *r*. Jakov, i Jakovu
Heb 11:23 se *r*. tri mjeseca skrivali
1Pe 1:3 milosrđu svojem u ponovu *r*. za
Otk 12:4 koja je imala da *r*. da joj

RODITELJ-E-I-IMA

Mat 10:21 Djeca će ustajati na *r*. svoje
Luk 18:29 Božjega kuću, *r*. brata, ženu
Efe 6:1 Djeco Slušajte svoje *r*. u Gos-
Kol 3:20 Djeco, slušajte *r*. svoje u
Luk 2:41 *r*. njegovi išli bi svake godine
Iva 9:2 ovaj ili *r*. njegovi, te se rodio
Iva 9:22 Ovo rekoše *r*. njegovi, jer su
2Ko 12:14 blago teći, nego *r*. djeci
Heb 11:23 mjeseca skrivali *r*. njegovi
Rim 1:30 izmišljati zala, nepokorni *r*.
2Ko 12:14 djeca nijesu dužna *r*. blago
1Ti 5:4 poštovati i zajam vraćati *r*. jer je
2Ti 3:2 nepokorni *r*. nezahvalni, opaki

RODITI

Pst 18:13 Zar ću zbili još *r*. kad sam
Iza 5:2 i nadao se, da će *r*. groždem, a
Iza 7:14 djevica će začeti i *r*. sina i nad-
Iza 66:8 Može li se narod *r*. ujedanput
Mat 1:21 Ona će *r*. sina, kojemu ćeš
Mat 1:23 djevica će začeti i *r*. sina, i dat
Luk 1:31 Ti ćeš začeti i *r*. sina. Nadjeni
Luk 1:35 što će se *r*. od tebe, zvati Sin
Iva 3:7 Morate se ponovo *r*.
Iva 15:4 loza ne može roda *r*. sama od

ROG-A-OVA-OVE

2Sa 22:3 Štit moj, *r*. spasenja mojega
Psl 18:2 *r*. spasenja mojega, građe
Dan 7:8 drugi mali *r*. među onima, i tri
Dan 7:21 je taj *r*. vojevao sa svecima
Dan 8:5 Jarac je imao snažan *r*. iznad
Mih 4:13 jer ću učiniti *r*. tvoj gvoždem
Zah 1:21 podigli *r*. protiv zemlje Judine
Dan 8:3 i imao je dva *r*. Rogovi su bili
Otk 13:11 imalaja dva *r*. kao u janjeta
Psl 118:27 sve do *r*. žrtvenika

Dan 7:24 Deset *r.* znači deset kraljeva
Otk 5:6 i imalo sedam *r.* i sedam očiju
Otk 12:3 imajući sedam glava i deset *r.*
Otk 13:1 imala deset *r.* i sedam glava
Otk 17:3 sedam glava i deset *r.*
L. Zk 9:9 krv inamaza je na *r.* žrtveniku
Dan 7:8 Dok sam promatrao *r.* izraste
Zah 1:21 uplaše i da odbiju *r.* narodima
ROPSTVA

Izl 2:23 a vapaj njihov diže se od *r.* k
Izl 20:2 iz zemlje egipatske, iz kuće *r.*
Ezr 9:4 onih, koji se vratiliše iz *r.* A ja
Iza 58:6 da razdriješ remene *r.* da
Rim 8:15 Jer ne primiste duha *r.* opet
Rim 8:21 osloboditi od *r.* raspadljivosti
Gal 5:1 i ne dajte se opet u jaram *r.*

RUŠEVINE

Psl 73:18 i puštaš, da se raspadnu u *r.*
Iza 25:2 u *r.* palače oholih u grad
Iza 51:3 utješiće sve *r.* njegove
Mal 1:4 ali ćemo opet sagrađiti *r.* ovako
Dje 15:16 *r.* popraviti, i podignuću ga

RUCI

Izl 12:11 i štap u *r.* i jedite ga u hitnji; to
Brj 22:23 na putu s golim mačem u *r.*
P. Zk 32:39 Ništa se ne ote mojoj *r.*
Još 5:13 koji je držao goli mač u *r.*
Job 21:16 sreća nije u njihovoj *r.*
Psl 95:4 njegovoj su *r.* temelji zemalji
M. Iz 21:1 srce je kraljevo u *r.* Gospod-
Iza 62:3 češ biti sjajna kruna u *r.* Gos-
Hos 12:7 Lažnu težnju ima on u *r.* kao
Amo 7:7 Držao je visak u *r.* svojoj
Mat 3:12 Vijačom u *r.* on će očistiti
1Ko 12:21 A oko ne može reći *r.* Ne
Otk 1:16 desnoj *r.* sedam zvijezda, iz
Otk 13:16 dadne žig na desnoj *r.*
Psl 95:4 krunu zlatnu, i u *r.* svojoj srp
Otk 17:4 i imala je čašu zlatnu u *r.*
Otk 20:1 i lance velike u *r.* svojoj
Otk 20:4 ne primiše žiga na čelu i na *r.*

RUGALI

Mat 26:68 I *r.* se: Kriste, kaži nam
Mat 27:29 pred njim i *r.* mu se govoreći
Mar 15:32 bili s njim razapeti, *r.* mu se
Luk 23:35 visokoga vijeća *r.* su se

-S-

SAČUVA-J-LA-O-TI

Mat 9:17 mještene nove. Tada se s. oboj-
Mat 16:25 hoće život svoj da s. izgubit
Rim 11:21 da i tebe kako ne s.
1So 5:23 bez prijekora s. za dolaska
Psl 19:13 I od strasti s. slugu svojega
Iva 12:27 Oče, s. me od ovoga časa
Iva 17:11 Oče sveti, s. ih u ime svoje
PNP 7:13 za tebe sam ga s. Dragi moj
Iva 12:7 Ona je s. to za dan mojega
Rim 8:32 svojega vlastitog Sina nije s.
Rim 11:21 Bog nije rođenih grana s. da
1Ko 7:28 a ja bih vas rado s. od nje
2Pe 2:4 Jer Bog nije s. ni anđela koji
2Pe 2:5 I staroga svijeta nije s. Samo
Job 2:6 Samo mu moraš s. život
Psl 12:7 češ nas s. Gospode, zauvijek
Psl 89:28 Dovijeka ću mu s. milost
2So 3:3 da je on moguć s. poklad moj
2Pe 2:9 da ih kazni, s. za dan suda
Jud 1:24 A onome, koji vas može s. od
Otk 3:10 i ja ću tebe s. od časa kušnje
Prp 3:2 vrijeme kad se s. i vrijeme kad
Iza 17:10 Zato s. samo krasne vrtove
1Ko 3:7 koji s. ni onaj, koji zalijeva
1Ko 3:8 A onaj, koji s. i koji zalijeva
1Ko 9:7 Tko s. vinograd, a od roda
SAGRADI-O-IT-I
Još 6:26 se hoće da opet s. grad Jeriho

2Ljt 2:6 Ali tko može njemu da s. kuću
M. Iz 9:1 Mudrost s. sebi kuću; na
Mat 7:24 razborita čovjeka, koji s. kuću
Mat 21:33 u njemu tjesak i s. kulu
Iza 5:2 s. je u njemu kulu, iskopao
Zah 9:3 Tir je sebi s. bedem i nagomi-
Luk 7:5 Jer ljubi narod naš i s. nam je
1Ljt 28:6 Tvoj sin Salomon s. će kuću
PNP 8:9 s. ćemo na njemu tvrđavu od
Mat 16:18 Natom kamenu s. ću Crkvu
Mar 14:58 i u tri dana s. ću drugi, koji
Luk 12:18 Srušit ću žitnice svoje i s. ću
2Ljt 2:6 ja, da bih mu mogao s. hram
Zah 6:13 on će s. hram Gospodnji
Mal 1:4 ali ćemo opet s. ruševine
Mat 27:40 i u tri ga dana opet s. spasi
Iva 2:19 i za tri ću ga dana opet s.
Dje 15:16 i opet ću s. dom Davidov, što
SAGRISIJESE-H-LI-O

L. Zk 4:27 običnog naroda s. nehotice
1Sa 2:25 Kad čovjek s. čovjeku, onda
Iva 9:2 tko s. ovaj ili roditelj njegovi, te
1Ko 8:13 se brat moj ne spotakne i s.
1Iv 2:1 I ako tko s. imamo zagovornika
Jer 33:8 zlodjela njihova, kojima mi s.
Rim 2:12 I kojigod s. pod zakonom, po
Rim 3:23 Jer svi s. i nemaju slave
Rim 5:12 prijede na sve ljude, jer svi s.
Rim 5:14 kojine s. prijestupom sličnim
2Pe 2:4 nije sačuvao ni anđela koji s.
Psl 51:4 tebi samo s. što je pred tobom
Luk 15:18 ću mu: Oče, s. nebu i tebi
Iza 42:24 Gospod, kojemu smo s.
Tuž 5:7 Očevi su naši s. I nema ih više
Dan 9:11 su se na nas, jer smo mu s.
1Iv 1:10 da nijesmo s. gradimo ga
Pst 39:9 tako grdno zlo i Bogu tako s.
Još 7:11 Izrael je s. prestupili su za-
Iza 43:27 Otac tvoj prvi već je s. i s.
1Ko 7:28 A ako li se oženiš, nijesi s.

SATRE

Dan 2:35 se s. odjedanput gvožđe
Heb 2:14 da smrću s. onoga, koji ima
Heb 9:26 da svojom žrtvom s. grijeh

SATRT-I

Mat 21:44 na koga on padne, s. će ga
Rim 16:20 Bog mira s. će skoro sotonu
Pst 3:15 On će ti s. glavu; a ti ćeš ga
Dan 2:44 s. i uništiti sva ona kraljevstva
Dan 11:33 duboko s. mačem i plame-

SAVIT

Iza 34:4 Kao knjiga s. će se nebo i sva
Heb 1:12 I s. češ ih kao kabanicu, kao

SAVJEST-I

Dje 24:16 da imam čistu s. svagda
Rim 9:1 ne lažem, s. moja to mi svjedoči
1Ko 8:7 i s. njihova, jer je slaba, kalja
1Ko 8:10 neće li njegova s. budući da
1Ko 8:12 i bijete njihovu slabu s. protiv
1Ko 10:29 da moju slobodu sudi s.
1Ti 1:19 Imajući vjeru i dobru s. koju
Tit 1:15 nego su im okaljani i um i s.
Heb 9:14 očistiti s. našu od mrtvih
1Pe 3:16 i strahom imajući dobru s. da
1Pe 3:21 za dobru s. po uskrснуću

SAVJESTI

Rim 13:5 zbog kazne, nego i zbog s.
1Ko 10:25 i ništa ne ispitujte zbog s.
1Ko 10:28 koji je rekao, i zbog s.
1Ko 10:29 Ali ne velim zbog s. tvoje,
2Ko 1:12 svjedočanstvo s. naše, da
2Ko 4:2 svakoj s. ljudskoj pred Bogom
1Ti 1:5 iz čista srca i dobre s. i vjere
1Ti 3:9 imaju tajnu tanu vjere u čisto s.
1Ti 4:2 imaju biljeg upečen na svojoj s.
Heb 10:2 ne bi više imali nikakve s. za
Heb 10:22 očišćeni u srcima od zle s.

SAVJET-A

Job 12:13 i jakost, on ima s. i razbor
1Ko 7:25 dajem s. kao koji sam milost
Iza 11:2 duh s. i jakosti, duh znanja i
Iza 41:28 od ovih, ni jedan ne zna s.
Jer 18:18 ni s. od mudraca ni riječi od

SAVJETNIK-A

Iza 40:13 tko ga je upućivao kao s.
Mih 4:9 Je li mrtav tvoj s. da te obuze
Rim 11:34 Gospodnju. Ili tko mu bi s.
M. Iz 24:6 gdje je radio velik broj s.
Iza 9:6 čudo od s. glasi ime njegovo

SAVRŠEN-A-IH-O-STVO

Psl 18:30 s. je put njegov, istinita je
Psl 19:8 Zakon je Gospodnji s. veseli
Eze 28:15 s. si bio na putovima svojim
Mat 5:48 savršeni, kao što je s. Otac
Mat 19:21 Ako hoćeš biti s. idi prodaj
Flp 3:12 ili već s. bio; ali nastojim, ne
2Ti 3:17 Da bude s. čovjek Božji, spre-
Jak 3:2 ne griješi, taj je s. čovjek; može
1Iv 4:18 a tko se boji, nije s. u ljubavi
Efe 4:13 Sina Božjega u čovjeka s. u
Kol 1:28 svakoga čovjeka s. u Kristu
Heb 7:28 rečena, Sina do vijeka s.
1Iv 2:5 ljubav Božja s. po tom poznaje-
1Iv 4:12 i ljubav je njegova s. u nama
1Iv 4:18 nego s. ljubav izgoni strah; jer
Mat 5:48 s. kao što je savršeni Otac vaš
1Ko 1:10 budete s. u istom osjećanju
1Ko 14:20 a razboritošću budite s.
2Ko 13:11 radujte se, budite s. tješite
Flp 3:15 Koji smo god dakle s. mislimo
Jak 1:4 da budete s. i potpuni, bez
Jak 1:17 dobri dar i svaki s. poklon
Jak 1:25 tko pomno pogleda u s. zakon
Heb 12:23 i duhovima s. pravednika
Otk 3:2 jernena doh tvojih djela s. pred
Psl 119:80 Srce moje neka bude s. u
Rim 12:2 što je dobro, ugodno i s.
1Ko 13:10 A kad dode, što je s. prestat
Jak 1:4 A strpljivost neka ima s. djelo
2Ko 13:9 zato se i molimo za vaše s.
Heb 6:1 da se damo na s. dane postav-

SAZIDA-TI

Pst 4:17 i rodi Enoka. Kad ovaj, s. grad
Psl 102:16 Kada Gospod opet s. Sion
Iza 44:28 Neka se s. opet i o hramu
Dan 9:25 da se Jeruzalem opet s. dok
Iza 61:4 Oni će s. prastara mjesta
Dan 9:25 i opet će se s. s. ulicama i

SAZALI-TI

Izl 32:14 Tada se s. Gospodu radi zla
1Ljt 21:15 Gospod na njega, i s. mu se
Jon 3:10 se s. Bogu zbog nesreće
Mat 9:36 mnoštvo naroda, s. mu se
Luk 7:13 i kad ga vidje, s. mu se
Jer 26:13 će se s. Gospodu s nesreće
Heb 4:15 koji se ne bi mogao s. snaših

SIGURNO-ST-STI

Pst 50:24 ali će vas Bog s. posjetiti i
Job 19:25 znam s. da moj Otkupitelj
Psl 78:53 Vodio ih je s. te se nijesu
M. Iz 11:3 Nedužnost vodi poštene s. a
Iza 30:19 On će se s. smilovati tebi na
Iza 33:20 Jeruzalem, s. mjesto, šator
Jer 50:34 On vodi s. stvar svoju, da
Hos 6:3 Kao zora on će s. doći. Kao
Mat 15:27 s. Gospodine, odgovori
Heb 6:19 Koji imamo kao s. i tvrdo
Iza 32:17 prava pokoj i s. do vijeka
1So 5:3 Mir i s. onda će iznenada
Psl 4:8 sam daješ mi te stojim u s.
Psl 16:9 moj; i bol će moja počivati u s.
Luk 11:21 onda je imanje njegovo u s.

SIJA-C-U-O-TI

Mat 13:3 i rekao: "Izađe s. da sije

Iza 55:10 da dadne sjemena **s.** i kruha
2Ko 9:10 koji daje sjeme **s.** dat će i kruh
Job 4:8 **s.** zlodjela, taj je to i žeo
Mat 13:4 I kad je **s.** nekoje zrno pade
Mat 25:24 gdje nijesi **s.** i kupiš, gdje
Mat 25:26 gdje nijesam **s.** ikupim, gdje
Luk 19:22 i žanjem, što nijesam **s.**
L.Zk 26:16 Zaludu ćete onda **s.** sjeme
Hos 14:7 i opet **s.** žito i cvjetat će kao
SIJE-U

Psl 126:6 sjeme da **s.** ali s pjesmom
M.lz 11:18 plaću, tko **s.** pravednost
Jer 2:2 zamnom, u zemlji, gdje se ne **s.**
Mat 13:3 i rekao: Izade sijač da **s.**
Mat 13:37 Koji **s.** dobro sjeme, jest Sin
Iva 4:37 Jedan **s.** drugi žanje
1Ko 15:42 **s.** se u raspadljivosti, ustaje
2Ko 9:6 Tko oskudno **s.** oskudno će i
Gal 6:8 koji **s.** u tijelo svoje, od tijela će
Jak 3:18 A plod pravde **s.** se u miru
Psl 126:5 Koji **s.** sasuzamane kažu žanju
Jer 12:13 **s.** pšenici i žanju tnje, muče
Hos 8:7 Jer **s.** vjetar, buru će žeti
Mat 6:26 ne **s.** ne žanju, ne skupljaju
Luk 12:24 Pogledajte gavrane. Ne **s.**

SINAGOG-A-MA

Iva 16:2 Izgonit će vas iz **s.** A dolazi
Otk 2:9 a nijesu, nego **s.** sotonina
Mat 6:2 kao što čine licemjeri u **s.** i na
Mat 6:5 Oni se najradije mole u **s.** i na
Mat 10:17 i bičevat će vas u **s.**
Mat 23:6 gozbama i prve stolice u **s.**
Mat 23:34 druge u **s.** svojim bičevati i
Mar 13:9 bičevat će vas u **s.** i vodit će
Luk 20:46 prva mjesta u **s.** i začelja na
Dje 26:11 često po svim **s.** i nagonio

SIROMAS-AN-NA-NI-NIMA

M.lz 19:22 a bolje je **s.** biti nego pri-
Prp 9:15 Abio u njemu i **s.** mudrac, i on
2Ko 8:9 zbog vas postao **s.** da se vi
Mar 12:42 **s.** udovica dode i metnu
Luk 21:2 kao jedna **s.** udovica ubaci
M.lz 22:2 Bogati i **s.** žive jedni uz druge
Mat 5:3 Blagoslovljeni su **s.** u duhu
Luk 6:20 Blagoslovljeni ste vi **s.** Vaše
2Ko 10:1 veseli, kao **s.** a koji mnoge
Mat 11:5 mrtvi ustaju, **s.** se navješćuje
Mat 19:21 daj utraž **s.** i imat ćeš blago

SIROMASTVA

Psl 45:4 kao branitelj vjernosti, **s.**
M.lz 30:8 ne daji mi **s.** ni bogatstva
Mar 12:44 a ona metnu od **s.** svojega
2Ko 8:21 iz dubine njihova **s.** obilna

SIROMAH-A-E-U

Psl 9:18 zauvijek biti zaboravljen **s.**
Psl 10:14 tebi se povjerava **s.** ti si
Psl 34:6 **s.** koji povika, i Gospod ga čuje
Psl 40:17 i **s.** Svemoguću brinut će sei
M.lz 13:8 a **s.** ne treba slušati prijetnju
M.lz 19:1 **s.** koji hodi u nedužnosti
Luk 16:20 jedan **s.** po imenu Lazarsav
Luk 16:22 umrije **s.** On bi od anđela
Jak 2:12 haljini, a ude i **s.** u lošoj haljin,
Otk 3:17 si bijedan i nevoljan, i **s.** i sljep
L.Zk 19:15 Niti idi na stranu **s.** niti se
Job 29:12 Spasavao sam **s.** koji je
Job 34:28 se do njega popne vika **s.**
Psl 10:9 vrebda da uhvati **s.** hvata
Psl 10:12 digni ruku; ne zaboravi **s.**
Psl 12:5 zbog jadanja **s.** hajde, veli
Psl 102:17 usliši vapaj **s.** i ne prezre
Psl 107:41 Tako izvlači **s.** iz nevolje
Psl 109:16 progonio je patnika i **s.** pa i
Psl 113:7 iz smeća uzdiže **s.**
M.lz 19:4 a **s.** ostavlja prijatelji njegov
M.lz 22:22 i ne pritiskuj pred sudom **s.**
Prp 9:15 poslije nitko nije sjetio toga **s.**

Prp 9:16 ali se ne priznaje mudrost **s.**
Iza 3:14 kućama ugrabljeno dobro **s.**
Jer 2:34 Na skutovima lijepi ti se krv **s.**
Jer 5:28 sirote i ne odlučuju stvar **s.**
Amo 8:6 Kupovat ćemo **s.** za novce
Gal 2:10 da bismo se spominjali **s.** a to
Jak 2:6 A vi osramotiste **s.** Nijesu li
Job 20:19 nije pomagao **s.** oteo je
Psl 9:12 on za **s.** nije čuo jauka njihov
Psl 82:3 **s.** potlačene opravdajte
Psl 132:15 **s.** njegove kruhom ču
Iza 11:4 po pravici prosuđuje **s.** u
Mat 26:11 **s.** imate svagda među
Iva 12:6 što bi se starao za **s.** nego što
Jak 2:5 Ne izabra li Bog **s.** u ovome
Izl 22:25 **s.** koji stanuje kod tebe, nemoj
M.lz 14:21 je onaj, koji se smiluje **s.**
M.lz 17:5 Tko se ruga **s.** grdi stvoritelja
M.lz 19:17 Tko se smiluje **s.** pozaima
M.lz 22:9 jer daje **s.** od svojega kruha
M.lz 22:22 Ne otimaj **s.** jer on je
Iza 25:4 branik **s.** u nevolji njegovoj
Jak 2:3 sjedi ovdje lijepo, a **s.** reknete

SIROMASIMA

Job 29:16 Otac sam bio **s.** i branio sam
Psl 68:5 Otac je **s.** i zaštitnik sirotama
Psl 112:9 On dijeli obilno, daje **s.**
M.lz 10:15 **s.** je pogibao i njihovo siro-
Mat 26:9 jsve, što imaš, i podaj **s.** i imat
Luk 4:18 da nosim radosnu vijest **s.**
Luk 19:8 pola imanja svojega dajem **s.**
Iva 13:29 blagdan, ili da dadne što **s.**

SIROT-E-I

Psl 146:9 uzdržava **s.** i udovice; a
Jer 5:28 ne nastupaju za pravicu **s.**
Jer 49:11 Ostavi **s.** svoje, ja ću ih
Tuž 5:3 **s.** smo, bez oca, matere naše
Iva 14:18 Neću vas ostaviti **s.** doći ću k
Jak 1:27 posjećivati **s.** i udovice u
P.Zk 10:18 Koji pomaže do pravice **s.**
Psl 10:14 siromah; ti si pomoćnik **s.**
Iza 1:17 pribavite pravicu **s.** branite
Iza 1:23 **s.** ne daju pravice i pamica

SJAJ-AN-NA-NIM-O-OJ

Psl 93:1 obukao se u **s.** zaodjeo se
Psl 104:1 obukao si se u **s.** i veličanstv
Psl 113:4 Gospod; **s.** njegov sja iznad
Iza 14:11 svijet spustio se je **s.** tvoj
Iza 23:9 da osramoti svaki **s.** oholi, da
Iza 40:5 će se pojaviti **s.** Gospodnji
Iza 58:8 **s.** Gospodnji zapleće je tvoje
Izl 15:11 tako **s.** u veličanstvu divnom
Iza 63:1 **s.** je u svojoj odjeći, ponosno
Job 8:7 stani, promatraj djela Božja **s.**
Psl 45:4 Desnica tvoja neka pokaže **s.**
Psl 85:9 našu zapast će **s.** sreća
Psl 89:17 siti **s.** snaga naša, po milosti
Psl 106:21 koji učini **s.** djela u Egiptu
Iza 62:3 Tada ćeš biti **s.** kruna u ruci
Otk 22:16 Davidov, **s.** zvijezda danica
Job 4:18 svoje, što ih je stvorio **s.**
Psl 148:3 hvalite ga, sve zvijezde **s.**
Iza 52:1 Sione Obuci **s.** haljine svoje
Psl 104:15 koje mu čini lice **s.** i kruh koji
Luk 21:5 da je ukrašen **s.** kamenjem i
Luk 24:4 pred njima u **s.** haljinama
1Pe 3:3 kićenje zlatom ili u **s.** halji-
2Sa 7:28 učinio ovo **s.** obećanje
Iza 66:12 **s.** bogatstvo naroda kao
Dan 12:3 Pobožni će sjati kao **s.** nebo
Luk 16:19 Ian i gostio se **s.** svaki dan
Heb 11:2 postigoše **s.** svjedočanstvo
Otk 19:8 da se obuče u platno **s.** i
Dje 10:30 preda mnom u haljini **s.**
Jak 2:2 zlatnim prstenom i u **s.** haljini
Psl 111:3 Djela su njegova krasota i **s.**
Heb 1:3 Koji jer je **s.** slave njegove i

Dan 12:3 Pobožni će **s.** kao sjajno
Mat 13:43 Tada će pravednici **s.** kao
SJEME-NA

L.Zk 26:16 Zaludu ćete onda sijati **s.**
Psl 126:6 nosi **s.** da sije; ali s pjesmom
Mal 2:15 A što traži Jedan **s.** Božje
Mat 13:19 Njemu je **s.** posijano na put
Mat 13:37 Koji sije dobro **s.** jest Sin
Mat 13:38 Dobro **s.** jesu djeca kralje-
Luk 8:11 znači ovo: **s.** je riječ Božja
2Ko 9:10 A koji daje **s.** sijaču, dat će i
1Iv 3:9 jer njegovo **s.** ostaje u njemu, i
Iza 55:10 da dadne **s.** sijaču, i kruha
1Pe 1:23 ste ponovo rođeni ne od **s.**

SJEN-A-E-U

2Kr 20:9 Hoćeš li da otide **s.** za deset
1Ljt 29:15 **s.** dani su našega života na
Psl 39:6 Kao **s.** prolazi čovjek, ni za što
Psl 121:5 Gospod je **s.** tvoj; on ti stoji
Psl 144:4 dani su njegovi kao **s.** što
Iza 25:4 krov od oluje, **s.** od žege
Iza 32:2 kao **s.** velike hridine u zemlji
Kol 2:17 što je **s.** budućih stvari; a tijelo
Psl 88:10 Ustaju li **s.** da te slave
PNP 2:17 Dok dan zahlađi i **s.** uteku
Jak 1:17 nema promjene ni **s.** mijene
Psl 63:7 u **s.** krila tvojih veselim se
Psl 91:1 Svevišnjega, koji boravi u **s.**
Psl 107:10 sjedili u tami i u **s.** smrtnoj
Prp 7:12 Jer je u **s.** mudrosti čovjek
Prp 7:12 tako dobro zaklonjen kao u **s.**
PNP 2:3 U **s.** njegovoj sjedim rado
Hos 14:7 u **s.** opet sijati žito i cvjetat će
Psl 17:8 Skrij me u **s.** krila svojih
Psl 36:7 Bože; u **s.** krila tvojih bježe
Psl 57:1 u **s.** krila tvojih ja ću se skriti
Iza 38:8 ja ću vratiti **s.** po stepenima
Heb 10:1 zakon ima samo **s.** budućih

SJE-O-STI

Iva 4:6 od puta **s.** je Isus kraj studenca
Iva 13:12 haljinu uzео i opet **s.** za stol
Mal 3:3 će on **s.** taliti i čistiti srebro
Mat 19:28 ćete tako **s.** na dvanaest
Mat 25:31 onda će **s.** na prijestolje
2So 2:4 tako da će on **s.** u hramu

SKAKAVCI

Psl 105:34 i dodoše **s.** i gusjenice neb-
Iza 40:22 su stanovnici sićušni kao **s.**
Amo 4:9 i masline vaše izieli su **s.** ali
Mat 3:4 Hrana je njegova bila **s.** i med
Otk 9:3 i iz dima zjala izadoše **s.** na

SKRIO

Pst 3:10 jer sam gol, pa sam se **s.**
Psl 22:9 izveo iz krila materina i **s.** me
Iza 49:2 glatka strijela **s.** me u tobolcu
Iza 54:8 gnjeva **s.** san samo začas lice
Iza 64:7 jer si bio **s.** lice svoje od nas i
Mat 11:25 ovo **s.** od mudrih i razumnih
Mat 13:44 Čovjek nađe blago i **s.** ga
Mat 25:18 iskopa zemlju i **s.** u nju
Luk 10:21 ovo **s.** od mudrih i razumnih
Iva 12:36 Isus, i otide, i **s.** se od njih

SKRIVEN-A-O

Job 5:21 Od biča jezika bit ćeš **s.** dode
Psl 32:1 opačina, kojemu je grijech
Psl 91:4 pod perjem si njegovim **s.**
M.lz 9:17 voda, tečan je kruh **s.**
M.lz 18:10 pravednik uteče u nju i **s.** je
M.lz 29:25 tko se uzda i Gospoda, **s.**
Kol 3:3 i vaš je život **s.** s Kristom u
Efe 3:9 tajna od vjekova **s.** u Bogu, koji
Kol 1:26 Tajnu, koja je bila **s.** od vje-
Job 28:11 što je **s.** iznosi na svjetlo
Psl 139:15 Postanje moje nije bilo **s.**
M.lz 2:4 tražiš kao srebro, kao **s.** blago
Mat 10:26 ništa **s.** što se ne bi otkrilo
Mat 13:44 blago, što leži u polju

Luk 19:42 Ali je sad **s.** od očiju tvojih
Dje 26:26 da mu je što od ovoga **s.**
1Ko 4:5 što je u tami **s.** i objavit će
Kol 2:3 sve blago mudrosti i znanja **s.**
SKUPI-TE-TI
Izl 16:4 i sebi **s.** koliko mu treba na dan
Jos 2:18 i **s.** kod sebe u kući oca
Dje 2:6 **s.** se mnoštvo i smete se, jer je
Mat 13:30 **s.** najprije kukolji i svežite ga
Otk 19:17 i **s.** se na veliku gozbu
P.Zk 30:3 će te **s.** između svih naroda
Iza 66:18 Sve ću narodi i jezike **s.** i oni
Mat 13:41 i oni će **s.** sve zavoditelje i
Mat 24:31 oni će **s.** izabranike njegove
Luk 12:18 U njih ću **s.** sav prihod svoj
SKUPLJA-JU
Psl 39:6 **s.** a ipak ne zna, kojemu će
M.lz 10:5 Tko ljeti **s.** razuman je; tko
Pr 3:5 i vrijeme kad se **s.** kamenje
Jer 31:10 je razasuo Izraela, **s.** ga opet
Mat 12:30 tko ne **s.** s menom, raspisa
1Ko 16:2 i **s.** koliko može, da ne bivaju
Psl 2:2 **s.** se vladaoći zemaljski,
Iza 49:18 svi se oni **s.** i dolaze k tebi
Hos 10:10 **s.** se protiv njih narodi, kad
Mat 6:26 siju, ne žanju, ne **s.** u žitnice
Mat 24:28 je strвина, ondje se **s.** orlovi
Dje 4:26 Dižu se kraljevi zemaljski, i **s.**
SLAB-A-E-I-H-O
Suc 16:7 postao bih **s.** i bio bih kao
Rim 14:22 Jest, a koji je **s.** jede zelje
1Ko 9:22 Slabima bio sam **s.** da slabe
2Ko 10:10 je tijelom pred nama, **s.** je
2Ko 12:10 kad sam **s.** onda sam jak
1Ko 8:7 savjest njihova, jer je **s.** kalja
Gal 4:9 kako se obraćate opet na **s.**
Pst 19:27 Lea je imala **s.** oči, a Rahela
1Ko 9:22 Slabima bio sam slab, da **s.**
1So 5:14 zauzimajte se za **s.** budite
Joe 3:10 **s.** neka rekne: Junak sam
Rim 5:6 Krist, kad smo još bili **s.** umrije
Rim 14:21 spotiče, ili se smučuje, ili **s.**
1Ko 4:10 mi **s.** a vi jaki; vi štovani, a mi
1Ko 8:11 poginut će **s.** brat, za kojega
1Ko 11:30 su među vama mnogi **s.**
2Ko 13:4 jer smo i mi **s.** u njemu, ali
2Ko 13:9 kad smo mi **s.** a vi jaki; za
Rim 15:1 smo mi jaki slabosti **s.** nositi
P.Zk 34:7 Oko njegovo nije još bilo **s.** i
Mat 26:41 je duh voljan, ali je tijelo **s.**
Mar 14:38 istina, voljan, ali je tijelo **s.**
1Ko 1:27 što je **s.** pred svijetom, otkupi
1Ko 13:12 sada u ogledalu **s.** vidimo, a
SLABOST-I-IMA
1Ko 1:25 **s.** je Božja jača od ljudi
1Ko 8:13 na **s.** neću jesti mesa dovije-
Heb 7:28 koji imaju **s.** a riječ zakletve
Rim 8:26 Duh pomaže nam u našoj **s.**
Rim 15:1 smo mi jaki **s.** slabih nositi, i
1Ko 2:3 i ja sam bio među vama u **s.** i
1Ko 15:43 sije se u **s.** ustaje u sili
2Ko 12:9 jer se sila u **s.** usavršava
2Ko 12:10 Zato su mi ugodne **s.**
2Ko 13:4 je i raspet bio po **s.** ali živi po
1Ti 5:23 zbog zeluca i čestih svojih **s.**
Heb 5:2 I lutaju, jer sam podvrgnut **s.**
Heb 11:34 ojačaoe od **s.** postadoše
2Ko 12:5 neću hvaliti, osim **s.** svojim
2Ko 12:9 hvaliti svojim **s.** da se nastani
SLAST-IMA
Psl 40:8 meni je **s.** zakon tvoj nosim u
Psl 119:92 Kad zakon tvoj ne bi bio **s.**
Psl 119:111 jer su samo ona **s.** srcu
M.lz 13:19 Ispunjena je želja **s.** srcu, a
2Pe 2:13 misle, da je sva **s.** častiti se
1Ti 5:6 ona koja je u **s.** mrtva je iako je
1Ti 3:3 služeći različnim željama i **s.**

SLATK-A-E-IM-O

M.1z 9:1 Tako je **s.** ukradenia voda
Prp 11:7 **s.** je svjetlost i godi očima
Otk 10:9 u ustima bit će ti **s.** kao me
Psl 119:103 su **s.** grtu mojemu riječi
M.1z 16:24 riječi me samotok, **s.** duši
Iza 30:10 govorište nam **s.** riječi, pro-
jak 3:12 slani izvor učiniti **s.** vode
Job 3:18 vrijeme gore kapati **s.** vinom
Rim 16:18 i **s.** riječima i blagoslovima
M.1z 3:24 i kad počivaš, spavaš **s.**
PNP 2:13 **s.** miriše cvijet vinove loze
Iza 5:20 koji pravite od gorkoga **s.** a od
Jak 3:11 iz istoga otvora točiti **s.** i gorki
SLAV-A-E-I
Izl 24:16 I **s.** Gospodnja spusti se na
Izl 33:19 da prođe **s.** moja ispred
Job 37:22 **s.** pripada strahovitomu
Psl 96:6 **s.** i radost napunjuju svetište
Psl 148:13 **s.** njegova nadvisuje zeml-
M.1z 20:29 **s.** je mladiciama jakost
Eze 43:2 Tada dođe **s.** Boga Izraelova
Mat 6:13 jer je tvoje kraljevstvo, sila i **s.**
Luk 2:9 i **s.** ih Gospodnja objasla
Luk 2:14 **s.** Bogu na visini i na zemlji
Rim 16:27 njemu čast i **s.** u vijeku vje-
1Ko 11:7 Božja, a ženja je **s.** muževlja
1Ko 15:41 Druga je **s.** suncu, i druga
2Ko 1:12 naša **s.** ovo, svjedočanstvo
2Ko 2:14 da smo vaša **s.** kao što i vi
2Ko 8:23 poslanici crkveni, **s.** Kristova
1So 2:20 Jer ste vi **s.** naša i radost
1Pe 1:24 svaka **s.** njegova kao cvijet
1Pe 2:20 Jer kakva je **s.** ako zbog
1Pe 4:13 kad se objavi **s.** njegova
Mat 5:16 da vide vaša dobra djela i **s.**
Mat 6:2 i na ulicama, da ih **s.** ljudi
Mat 19:28 sjedne na prijestolje **s.**
Iva 8:50 A ja ne tražim **s.** svoje; ima
Ive 12:23 jer ne dade **s.** Bogu. Izjeden
Rim 3:23 Jer svi sagriješite i nemaju **s.**
Rim 5:2 i hvalimo se nadom **s.** Božje
1Ko 15:31 vaše **s.** koju imam u Kristu
2Ko 3:7 Mojsijevo od **s.** lica njegova
1So 2:19 naša, ih radost, ih kruna **s.**
Ti 2:13 i dolazak **s.** velikoga Boga i
1Pe 5:1 koji sam i dionik **s.** koja se ima
1Pe 5:4 primit ćete neuveli vijenac **s.**
Otk 15:8 I napuni se hram dani od **s.**
Izl 5:1 da mi u pustinji **s.** svetkovinu
Psl 30:9 **s.** li te prah? Navješćuje li on
Psl 103:1 Dušo moja, **s.** Gospoda, i
Mat 16:27 s anđelima svojim i **s.** Oca
Mar 8:38 kad dođe u **s.** Oca svojega sa
1Ko 12:16 ili ako se **s.** jedan ud, s njim
Kol 3:4 čete se i vi s njim pojaviti u **s.**
Heb 2:10 da patnjama privede k **s.**
SLAVI-LI-M-TI
Luk 24:53 Bili su uvijek u hramu i **s.** su
Dje 13:48 radovali su se i **s.** riječ
1Pe 2:12 **s.** Boga u dan pohođenja
Psl 42:5 jer ga još **s.** njegova spasitelja
Dan 2:23 **s.** te; jer si mi dao mudrost i
Dan 4:37 i **s.** kralja nebeskoga; jer su
Mat 11:25 **s.** te, Oče, Gospodine neba
Rim 11:13 hoću da **s.** svoju službu
Dan 6:10 obavljao je molitvu svoju i **s.**
Mat 15:31 slijepi gledaju, divio se **s.** **s.**
Psl 118:28 Ti si Bog moji, tebe ću **s.** ti si
Iza 43:20 Tada će me **s.** zvijeri poljske
Luk 2:28 na ruke svoje, uze **s.** Boga
Rim 14:11 i svaki će jezik **s.** Boga
SLAVOM
Prl 8:5 ispod Boga, okrunio si ga **s.** i
Hag 2:7 i napunit ću ovaj hram **s.** veli
Zah 2:8 Za **s.** poslao me je k narodima
Mat 24:30 s velikom moć i **s.**

Mar 13:26 s velikom moći i **s.**
Luk 21:27 s velikom moći i **s.**
Iva 17:5 Oče, u tebe samoga **s.** koju
Rim 2:7 u dobrim djelima i teže za **s.**
Rim 6:4 Krist od mrtvih **s.** Očevom
2Ti 2:10 u Kristu Isusu sa **s.** vječnom
Heb 2:7 ga nešto malo od anđela, **s.**
2Pe 1:3 koji nas pozva **s.** i moći
SLAVU
Iza 66:18 i oni će doći i vidjeti **s.** moju
Luk 4:6 Svu ovu moć i **s.** dat ću tebi; jer
Iva 1:14 **s.** kao Jednorodena oga
Iva 7:18 sam od sebe, traži **s.** svojju
Rim 1:23 i pretvorio **s.** besmrtnoga
Rim 9:4 imaju posinjenje i **s.** i zavjete
Rim 9:23 ih je predredio za **s.** hoće
1Ko 2:7 Bog prije vjekova za **s.** našu
1Ko 9:15 nego dopustiti da tko **s.** moju
2Ko 3:18 u istu sliku iz slave u **s.** kao od
2Ko 4:17 vjeku **s.** koja sve nadvisuje
Filp 3:23 up krpos ili za ispraznu **s.** nego
Otk 21:24 i kraljevi zemlje donijet će **s.**
SLICI
Pst 9:6 Bog stvorio čovjeka po **s.** Božjoj
Luk 10:11 A ovo se sve u **s.** dogadalo
Gal 4:24 A to je u **s.** rečeno, jer ovo su
Kol 3:10 za poznanje po **s.** onoga, koji
Otk 13:15 da udahne život **s.** zvijeri
Otk 20:4 se ne pokloniše zvijeri ni **s.**
SLIC-AN-NI-NO
Psi 49:12 **s.** je stoci, što se smakne
Psi 88:5 **s.** ubijenima, koji počinjavu u
Iza 52:14 nije više bio **s.** čovječjemu
Iza 57:2 obličje sluga, i postao je **s.**
Filp 3:10 muka, da mu budem **s.** u smrti
Heb 2:17 da bude u svemu **s.** braći, da
Heb 7:3 a **s.** Sinu Božjemu, ostaje
Jak 1:6 jer tko sumnja, **s.** je morskomm
Iza 59:10 i zdravi **s.** smo mrtvima
Mar 4:19 **s.** su oni, što su posijani na to
Rim 9:26 bli bismo kao Sodoma i **s.**
1Iv 3:2 bit ćemo mu **s.** jer ćemo ga vidje-
Ive 5:27 nema ljage ni nabora, ili što **s.**
1Pe 3:21 **s.** i vas sada spasava
Otk 4:6 kao stakleno more, **s.** kristalu
Otk 4:7 I prvo biće bijaše **s.** lavu, i
SLIJEK-CA-CI-CIMA
Iza 42:19 Tko je **s.** ako ne sluga moj, i
Iza 43:8 narod, koji je **s.** a ipak ima oči
Iva 9:2 roditelji njegovi, te se rodio **s.**
Iva 9:24 opet čovjeka, koji je bio **s.** i
2Pe 1:9 tko nema ovoga, **s.** je i rukom
Otk 3:17 nevoljan, i siromah i **s.** i gol
Mat 15:14 slijepak vodi **s.** oba padnu u
Luk 6:39 Može li slijepak voditi **s.** Neće
Iza 59:10 Kao **s.** pipamo zid, tuma-
Mat 9:28 pristupiše k njemu **s.** Isus ih
Psi 146:8 Gospod otvara oči **s.** Gos-
Mat 15:14 Oni su slijepi vođe **s.** A kad
SLIJEPI-MA
Mat 11:5 vide, hromi hodaju, gubavi
Mat 15:14 Oni su **s.** vođe slijepcima
Mat 15:31 hromi hodaju i **s.** gledaju
Mat 23:24 Vođe **s.** Cijelite komarca, a
Mat 23:26 Farizeju **s.** očisti naprije
Iva 9:40 i upitaše ga: Jesmo li i mi **s.**
Iza 6:10 **s.** oči njegove, da ne vide
Iza 35:5 Tada će se otvoriti oči **s.** i uši
Luk 4:18 oslobođenje, **s.** vid, da oslo-
Rim 2:19 I misliš, da si voda **s.** svjetlost
SLIK-A-E-U
Psi 73:20 Kao što **s.** sna iščezne, kad
Mat 22:20 Čija je ovo **s.** i natpis
1Ko 11:7 glave, jer je **s.** islava Božja, a
2Ko 4:4 slave Kristove, koji je **s.** Božja.
Kol 1:15 Koji je **s.** Boga nevjerljiva
Otk 13:15 da prooverti **s.** zvidjenu

Izl 20:4 lika rezana, niti kakve **s.** od Dje 7:43 **s.** što ih načiniste, da im se Heb 9:23 da se **s.** nebeskih stvari Pst 1:26 Načinimo čovjeka na **s.** i Psl 73:20 ti, Bože, razbiješ **s.** njihovu 1Ko 15:49 nosit ćemo i **s.** nebeskoga 2Ko 3:18 se u istu **s.** iz slave u slavu Heb 10:1 a ne bitnu **s.** stvari, to ne Jak 3:9 koji su stvoreni na **s.** Božju

SLOBODA-N

2Sa 22:3 Jakost moja, **s.** moja Izbavit-2Ko 3:17 Duh Gospodnji, ondje je **s.** Gal 5:13 ne dajte, da **s.** bude na službu Psl 19:13 ću biti čist, **s.** od teške krivnje 1Ko 7:21 nego, ako i možeš **s.** postati 1Ko 7:27 jesi li **s.** ne traži žene 1Ko 9:1 Nijesam li ja **s.** Nijesam li ja 1Ko 9:19 Jer premda sam **s.** od sviji Gal 4:26 Jeruzalem, kojije gore, **s.** je, i

SLOBODN-E-I-JAKA-O

Gal 4:22 od ropkinje, a drugoga od **s.** Gal 4:23 rođen, a koji od **s.** po obećanju Gal 4:31 djeca ropkinje, nego **s.** Psl 124:7 je rastrgana, i mi smo **s.** Iva 8:33 nikad. Kako ti veliš: Bit ćete **s.** Iva 8:36 Sin oslobodi, zaista ćete biti **s.** 1Ko 12:13 ili **s.** i svi se jednim Duhom 1Pe 2:16 Kao **s.** a ne da biste imali P.Zk 32:36 da više nema **s.** i robova Gal 3:28 nema više ni roba ni **s.** nema Kol 3:11 ni Skita, roba ni **s.** nego sve i u Otk 19:18 i mesa od sviji **s.** i robova, i Pst 4:7 Jer ako pravo radiš, smiješ **s.** Psl 141:6 **s.** izadoše vode njihove iz M.lz 4:25 neka pogledaju **s.** preda te 1Ko 6:12 Sve mi je **s.** ali nije sve na 1Ko 10:23 Sve mi je **s.** ali nije sve na 2Ko 12:4 kojih čovjeku nije **s.** govori

SLOBODU

Iza 58:6 da pustiš na **s.** zarobljenike i Iza 61:1 da navijestim zarobljenima **s.** Rim 8:21 na **s.** slave djece Božje 1Ko 10:29 zašto da moju **s.** sudi savj- Gal 2:4 i ušuljaše, da uhode **s.** našu Gal 5:13 na **s.** pozvani; samo ne dajte 1Pe 2:16 a ne da biste imali **s.** za 2Pe 2:19 Obećavaju im **s.** a sami su

SLUSAL-A-I

Luk 10:39 do nogu Gospodnjih i **s.** je 1Pe 3:6 Tako je **s.** Serah Abrahama i P.Zk 11:13 Zato ako budete pažljivo **s.** P.Zk 11:27 ako budete **s.** zapovijedi Iza 52:15 čuju, što nijesu još nikada **s.** Iza 65:12 kad sam zvao, jer nijeste **s.** Luk 2:47 Svi, koji su ga **s.** divili su se Luk 19:11 Kako su to oni **s.** rekoše im Iva 9:27 sam vam rekao, a nijeste **s.** Dje 4:4 su bili **s.** propovijed, vjerovaše Dje 18:8 koji su **s.** vjerovaše i krstije

SLUSA-O-TE-TI

Eze 2:2 i **s.** sam onoga, koji se je Dan 9:11 a da nije **s.** glasa tvojea Luk 2:46 učiteljima, **s.** ih i pitao ih Dje 2:6 **s.** gdje oni govore njegovim je- Dje 14:9 Ovaj je **s.** Pavla gdje govori 2Pe 2:8 gledao je i **s.** bezbožna djela, i Jer 13:17 Ako ne **s.** moram ja u tišini Luk 8:18 Pazite zato, kako **s.** jer tko Iva 8:43 Jer ne možete riječi moje da **s.** Iva 8:47 vi ne **s.** jer nijeste od Boga Iva 10:20 ima i luduje. Što ga **s.** Rim 6:12 tijelu, da **s.** požude njegove

SLUSATI

2Sa 19:35 Mogu li još **s.** glas pjevača i Psl 106:25 više **s.** zapovijed Gospod- M.lz 13:8 siromah ne treba **s.** prijetnju M.lz 19:27 Nemoj, sine moj, **s.** nauke

Iza 1:19 Ako hoćete **s.** uživat ćete Iza 42:24 niti **s.** naputak njegov Mar 4:12 **s.** a ipak ne razumjeti, da se Iva 6:60 tvrd govor. Tko ga može **s.** Iva 9:27 Što ćete opet **s.** Nećete li i vi

SLUŽB-A-E-U

Rim 12:1 tako da vaša **s.** Božja bude 2Ko 3:7 Ako li je **s.** smrti koja je u Dje 1:17 i primio je dio ove **s.** Dje 1:25 Da primi mjesto **s.** ove i apos- Dje 6:4 ćemo nastojati oko molitve i **s.** Dje 17:25 Niti prima **s.** od ruku čovječ- Efe 4:12 za djelo **s.** na sazidanje tijela Izl 28:41 stavi ih u **s.** njihovu i posveti 1Kr 12:4 Olakšaj nam sada ti tvrdi **s.** Psl 50:6 da Bog vrši svoju **s.** sudačku Psl 109:8 **s.** njegovu neka dobije drugi Iza 60:10 i kraljevi njihovi stoje ti na **s.** Jer 4:12 Vihor silan dolazi mi na **s.** Iva 16:2 ubije, misliti, da Bogu čini **s.** Dje 1:20 i **s.** njegovu neka primi drugi Dje 20:24 da svršim trku svoju i **s.** koju Rim 6:19 dajte udove svoje u **s.** pravdi Rim 15:16 narode, izvršujući svetu **s.** 1Ko 9:13 koji vrše svetu **s.** od svetinje 2Ko 4:1 imamo ovu **s.** zbog milosrđa Gal 5:13 da sloboda bude na **s.** tijelu Efe 3:2 Jer čuli ste **s.** milosti Božje koja Flp 2:17 i žrtvovan budem za žrtvu i **s.** 1Ti 1:12 držao za vjerna i postavio u **s.** 1Ti 3:11 nadgledništva, dobru **s.** želi 1Ti 3:10 iskušaju, pa onda da vrše **s.** 2Ti 4:5 **s.** svoju izvrši potpuno Heb 1:14 na **s.** zbog onih, koji će Heb 8:6 A sad je dobio uzvišeniju **s.** Heb 9:1 prvi zavjet propise za **s.** Božju

SLUŽE—CI

Pst 1:14 **s.** i pokazuju vremena, dane i Izl 28:41 da mi **s.** kao svećenici Psl 72:11 njim, svi narodi neka mu **s.** Sef 3:9 zazivaju ime Gospodnje i **s.** Mat 20:28 nije došao, da mu **s.** nego Mar 10:45 nije došao, da mu **s.** nego 1Ko 9:13 žrtveniku **s.** sa žrtvenikom 1Ti 6:12 nego još bolje neka **s.** jer su Heb 10:2 koji **s.** ne bi više imali nikakve Otk 7:15 i **s.** mu dan i noć u hramu Dje 20:19 **s.** Gospodinu sa svom Kol 3:22 gospodarima, ne **s.** im na Tit 3:3 lutajući, **s.** različnim željama i Heb 6:10 posluživši svetima i **s.**

SLUŽI-S-LI-IM-IMO

Izl 23:24 ne **s.** im i ne radi po djelima P.Zk 6:13 **s.** mu i kuni se samo njegov- 1Ljt 28:9 drži s Bogom oca svojega i **s.** M.lz 20:3 **s.** čovjeku na čast, kad Mal 3:18 koji **s.** Bogu, i onoga, koji mu Mat 4:10 klanjaj se i njemu jedino **s.** Mat 20:28 da mu služe, nego da **s.** i da Mar 10:45 nego da **s.** i da dadne život Rim 14:18 u ovome **s.** Kristu, ugodan 2Ko 4:15 **s.** na što veću slavu Božju Heb 10:11 svaki dan **s.** i iste žrtve 1Pe 4:11 tko **s.** neka služi kao po jako- 2Pe 1:3 što **s.** za život i pobožnost P.Zk 10:12 da ga ljubiš i **s.** Gospodu Dan 6:16 postojano **s.** neka te izbavi P.Zk 11:13 te mu **s.** svim srcem i svom Jer 5:19 ste ostavili mene i **s.** tudim Mar 1:13 divljim; a **s.** su mu anđeli Dje 10:7 vojnika od onih, koji su mu **s.** 1Pe 1:12 nego vama **s.** ovim, što vam Dje 24:14 Ja **s.** Bogu otaca svojih po Dje 27:23 Boga, čiji jesam i kojemu **s.** Dje 6:2 riječ Božju i da **s.** oko stolova Rim 7:6 da **s.** u novome duhu, a ne u Flp 3:3 Bogu **s.** i hvalimo se u Kristu

Heb 9:14 djela, da **s.** Bogu živomu Heb 12:28 dajmo hvalu i njom **s.**

SLUŽI-O-T-TE-TI

Hos 5:11 jer je tako usrdno **s.** idolima Heb 7:13 kojega nitko nije **s.** žrtveniku Pst 25:23 i starije **s.** će mlademu P.Zk 28:48 **s.** češ neprijateljima Još 24:15 A ja i kuća moja **s.** ćemo 2Ljt 30:8 i **s.** Gospodu, Bogu svojemu Psl 100:2 **s.** Gospodu s veseljem, Gal 4:9 opet iznova hoćete da **s.** Gal 5:13 ljubavljui **s.** jedan drugome Efe 6:7 Dragovoljno **s.** kao Gospod- 1So 1:9 da **s.** Bogu živomu i Istinitomu Pst 27:40 i bratu češ svojemu **s.** M.lz 11:29 ludak će **s.** mudromu Jer 5:19 ste ostavili mene i **s.** tudim Dan 7:27 i sve će vlasti njemu **s.** i Mal 3:14 Govorite: 'Bogu **s.** ne donosi Mat 6:24 ne može dva gospodara **s.** Luk 16:13 ne može dva gospodara **s.** Iva 12:26 hoće **s.** neka ide za mno

SMIJ-ATI-EH

M.lz 1:26 ću se i ja **s.** nesreći vašoj Luk 6:21 koji plaćete sada. Vi ćete se **s.** Pst 21:6 reče Sara: **s.** mi Bog pripravi Prp 7:3 Bolje je zabrinutost nego **s.** jer Jak 4:9 **s.** vaš neka se pretvori u plač

SMILOVA-O-T-TI

Iza 60:10 ipak sam se **s.** tebi u milosti Mat 18:33 kako sam se ja **s.** tebi Mar 5:19 na tebi i kako se je **s.** tebi Flp 2:27 Bog mu se je **s.** ne samo njemu Izl 33:19 i **s.** ću se, kojemu hoću da se P.Zk 30:3 **s.** će se tebi i opet će te Iza 55:7 vrati Gospodu, i **s.** će mu se Rim 9:15 ću se smilovati, **s.** ću se Iza 30:19 On će se sigurno **s.** tebi na Iza 51:3 Gospod će se **s.** Sionu, utješit Jer 12:15 opet ću im se **s.** i povest ću ih Jer 31:20 ja mu se moram **s.** govori Mih 7:19 On će se nama opet **s.** Zah 1:17 Gospod će se opet **s.** Sionu Mat 18:33 Nijesi li se i ti morao **s.** drugu Luk 1:72 Tako htjede **s.** se očevima

SMILUJ-E

Psl 4:1 **s.** ml se, usliši molitvu moju Psl 6:2 **s.** mi se, Gospode, jer sam Psl 51:1 **s.** mi se, Bože, po milosrđu Joe 2:17 **s.** se, Gospode, narodu svo- Mar 10:48 jače: Sine Davidov, **s.** mi se Luk 16:24 **s.** mi se i pošlji Lazara, neka Psl 72:13 On se **s.** slabima i ubogima i Psl 103:13 djeci svojoj, tako se **s.** Gos- M.lz 14:21 je onaj, koji se **s.** siromahu M.lz 19:17 se **s.** siromahu, pozaima Iza 30:18 da vam se **s.** i zato čeka, da Jon 1:6 Možda nam se **s.** taj Bog, da Rim 9:16 nego do Boga, koji se **s.** Rim 11:32 nepokornost, da se **s.** svima

SMIRN-E-OM

PNP 3:6 U mirisu **s.** i tamjana i svako- Iva 19:39 pomiješane **s.** i aloja, oko što Psl 45:8 **s.** alojem, kasijom mirišu sve Mar 15:23 Ondje mu dadoše vino sa **s.**

SMJELO-SCU-ST

Dje 13:46 rekoše posve **s.** Vama je Kol 2:15 i vlasti, izvede ih **s.** na ugled Dje 4:29 govore sa svom **s.** riječ tvoju Flp 1:20 sa svom **s.** Krista proslaviti u Dje 4:13 A kad vidješe **s.** Petrovu i Efe 3:12 U kojemu imamo **s.** i pristup u 1Ti 3:13 i veliku **s.** u vjeri, vjeri u Isusu

SMOKV-A-E-I-OM-U

Hab 3:17 Jer **s.** ne donosi više ploda Mat 21:19 roda. Odmah usahnu **s.** Jak 3:12 Može li, braćo moja, **s.**

Otk 6:13 kao što **s.** odbacuje svoje
Iza 34:4 kao što padaju suhe **s.** sa
Jer 8:13 grozdana lozi, ni **s.** na drvetu
Amo 4:9 **s.** i masline vaše izjeli su
Mat 7:16 trnja grožđe ili s drače **s.**
Luk 6:44 S trnja se ne beru **s.** i grožđe
Iza 28:4 Ibliva kao ranoj **s.** prije žetve
Mat 21:21 što se je dogodilo **s.** nego
Mih 4:4 vinovom lozom i **s.** a da ga tko
Iva 1:50 ti rekoh, da sam te vidio pod **s.**
Mat 21:19 Tada vidje **s.** jednu kraj
Luk 13:6 Netko je bio zasadio **s.** u svoj-
Luk 21:29 Promatrajte **s.** i sva druga

SMRCU

Izl 31:15 dan subotni, neka se kazni **s.**
L.Zk 20:9 ili majku, ima se **s.** kazniti, jer
L.Zk 24:16 kazniti **s.** sva zajednica
Brj 23:10 Htio bih umrijeti **s.** pravednika
Ezr 7:26 sudbeno kazniti: bilo **s.** ili
Job 3:21 čeznu za **s.** a ona ne dolazi
Mat 15:4 pogrdi oca ili majku, neka **s.**
Rim 5:10 se pomirili s Bogom **s.** Sina
Filp 1:20 mojemu, bilo životom, bilo **s.**
Kol 1:22 Sad pomiri **s.** čovječjeg tijela
Heb 2:14 **s.** satire onoga, koji ima vlast

SMRT-I

Izl 23:7 i ne skrivi **s.** nedužnome i
P.Zk 30:19 Život i **s.** blagoslov i prokl-
Rut 1:17 Samo me **s.** može rastaviti od
Psl 116:15 Gospodnjim **s.** pravednika
M.lz 31:25 Lijen čini donosi **s.** pohota
Eze 18:32 Jer meni nije mila **s.** onoga
Mat 10:21 svojega predavat će na **s.**
Mat 26:35 poči u **s.** s tobom, ne bih te ja
Luk 22:33 s tobom ići u tamnicu i u **s.**
Rim 5:12 u svijet grijeh, i po grijehu **s.** i
Rim 5:14 vladala **s.** od Adama sve do
Rim 5:21 grijeh za **s.** tako i milost da
Rim 6:9 umire, **s.** više ne vlada njime
Rim 6:23 je plaća za grijeh **s.** a milost
1Ko 11:26 i pijete čašu, **s.** Gospodnju
1Ko 15:21 Jer kako po čovjeku **s.** tako
1Ko 15:54 "Pobjeda proguta **s.**
2Ko 2:16 miris od smrti za **s.** a drugima
2Ko 4:12 **s.** djeluje u nama, a život u
2Ko 7:10 a žalost svijeta rada **s.**
Filp 1:21 meni život Krist, a **s.** dobitak
2Ti 1:10 Krista, koji uništi **s.** a obasja
Heb 2:9 milosti Božjoj za sve okusio **s.**
Heb 9:16 i **s.** onoga, koji čini oporuku
Jak 1:15 grijeh, a grijeh izvršen rada **s.**
1Iv 5:16 Ima grijeh, što donosi **s.** za
Otk 2:11 neće mu nauditi druga **s.**
Otk 20:6 njima druga **s.** nema vlasti
Otk 21:8 i sumporom. To je **s.** druga
Psl 6:5 Jer **s.** ne spominju više tebe
Psl 23:4 Moram li i putovati dolinom **s.**
Mat 16:28 neće neki okusiti **s.** dok ne
Luk 12:5 koji nakon **s.** ima moć baciti u
Iva 5:24 nego se prešao iz **s.** u život
Iva 8:51 neće vidjeti **s.** dovijeka
Iva 21:19 kakvom će **s.** proslaviti Boga
Dje 2:24 Ali ga Bog odriješio veze **s.**
Rim 6:5 združeni sličnošću **s.** njegove
Rim 7:5 našim, da se donosi plod **s.**
Rim 7:24 Tko će me izbaviti od tijela **s.**
Rim 8:2 me je od zakona grijeha i **s.**
1Ko 15:55 Gdje je, **s.** pobjeda tvoja
2Ko 2:16 Jednima dakle miris od **s.** za
Filp 2:8 poslušan do **s.** do smrti na križu
Heb 2:9 vidimo zbog **s.** što podnese
Heb 11:5 da ne vidi **s.** i ne nađe se, jer
1Iv 5:16 što ne donosi **s.** neka moli, i
Otk 2:10 Budi vjeran do **s.** i dat ću ti
Otk 21:4 i **s.** neće biti više, ni tuge, ni
SMRTN-A-O-OJ-OM
Job 34:6 krivnje pogodi me strijela **s.**

Luk 22:44 I napade ga **s.** tjeskoba, i
Rim 8:11 oživjet će i vaša **s.** tjelesa
1Ko 15:53 **s.** da se obuče u besmrtnost
Psl 107:10 u tami i u sjeni **s.** ležali su
2Ko 11:23 mnogo puta u pogibli **s.** bio
Rim 6:12 grijeh u vašemu **s.** tijelu, da
SNAG-A-E-OM-U

P.Zk 34:7 i životna **s.** njegova nije bila
Suc 8:21 je čovjek, onakva mu je **s.**
Psl 89:17 si ti sjajna **s.** naša, po milosti
Iza 30:15 U miru i uzdanju **s.** je vaša
Iza 45:24 spasenje je i **s.** k njemu će
Hab 3:19 Gospod meni je **s.** On mi
P.Zk 21:17 je on prvenac **s.** njegove
Job 33:25 u dane mladenačke **s.**
M.lz 31:3 Ne daji **s.** svoje milosnicama
2Pe 1:5 iz sve **s.** poradite, da pokažete
P.Zk 6:5 svom dušom i svom **s.** svoj-
Suc 5:21 obraduj se čitavom **s.** dušu
1Sa 2:9 svojom **s.** ne dolazi čovjek do
Job 9:4 Mudar je srcem i silan **s.** tko se
Job 36:5 osuđuje, silan je **s.** razuma
Psl 18:32 Bog, koji me opasao **s.**
Psl 18:39 Jer ti me naoružao **s.** za boj
Prp 9:10 to neka čini vlastitom **s.** jer
Jer 10:12 On je stvorio zemlju **s.**
Luk 24:49 dok ne budete opremljeni **s.**
Kol 1:11 Ojačali svakom **s.** po silii slave
Psl 104:15 i kruh, koji oživi **s.** čovjeku
Iza 40:29 On daje **s.** umomome, daje
Iza 40:31 u Gospoda, crpaju novu **s.**
Iza 52:1 obuci se u **s.** svoju, Sione
Eze 29:21 dati kući Izraelovoj novu **s.** i
Dan 2:23 jer si mi dao mudrost i **s.** Ti si
SNIJEG-A

Psl 147:16 Koji daje **s.** kao vunu, sipa
M.lz 26:1 Kao **s.** u ljeto, kao dažd o
Iza 55:10 Jer kako padaju dažd i **s.** s
Dan 7:9 Njegovo bilo je bijelo kao **s.**
Mat 28:3 i odijelo njegovo bijelo kao **s.**
Otk 1:14 bijela kao bijela vuna, kao **s.**
Psl 51:7 operi me i bit ću biti bjeli od **s.**
M.lz 31:21 Ne boji se **s.** za kuću svoju
SNU

Mat 1:20 javi mu se u **s.** anđeo Gos-
Mat 2:13 javi se Josipu u **s.** anđeo
Mat 27:19 danas u **s.** mnogo pretrpjela

SOB-AMA-I-U

Mat 24:26 on je u **s.** ne vjerujte
Luk 12:3 ste šaptali na uho u **s.** oglasit
Prp 10:20 ne psuj kralja, ni u **s.** u kojoj
Dan 6:10 gornjoj **s.** imao otvore pro-
Dje 12:7 obasja po **s.** i gumuvši Petra
PNP 3:4 u **s.** one, koja me rodila
Mat 6:6 udi u **s.** svoju, zatvori vrata i

SOL-JU

L.Zk 2:13 svojih moraš prinijeti **s.**
Mat 5:13 Vi ste **s.** zemlji. Ako li sol
Mar 9:49 se svaka žrtva začinja **s.**
Kol 4:6 svagda u milosti **s.** začinjena

SPALI-T-TI

Iza 9:18 koji **s.** trnje i draču i upali guštik
Mat 13:30 svezite ga u snoplje da se **s.**
1Ko 13:3 tijelo svoje, da se **s.** a ljubavi
Mal 4:1 kao strnjika. **s.** će ih dan, koji
Otk 18:8 i **s.** će se ognjem, jer je ja
Mat 3:12 pljevu će **s.** ognjem neugasit
2Pe 3:12 im će se nebesa **s.** i raspasti

SPALJUJE

Heb 12:29 Jer je Bog naš oganj, koji **s.**
Otk 11:5 oganj izlazi iz usta njihovih i **s.**
SPASE

Luk 8:12 da ne vjeruju i da se ne **s.**
1Ko 10:33 nego mnogih, da se **s.**
1So 2:16 govoriti narodima, da se **s.**
Heb 10:39 koji vjeruju, da **s.** dušu
SPASENJA

P.Zk 32:15 i prezre Hridinu **s.** svojega
P.Zk 33:29 On je štit **s.** tvojega, mač
2Sa 22:3 Štit moj, rog **s.** mojega
2Sa 22:47 je Bog, hridina **s.** mojega
Psl 18:2 Štite moj, rog **s.** mojega
Psl 51:12 ponovno iskusim radost **s.**
Iza 12:3 S ćete crpsti vodu iz izvora **s.**
Iza 49:6 posrednik mojega **s.** do na
Mal 4:2 ogranut će sunce **s.** što krije
Luk 1:69 Bog **s.** podiže za nas u kući
Dje 2:47 broj onih, koji su bili na putu **s.**
Dje 4:12 I nema ni u jednom drugom **s.**
Dje 16:17 koji vam javljaju put **s.**
2Ko 6:2 usliših te, i u dan **s.** pomogoh ti
Efe 6:17 I kacigu **s.** uzmite, i mač
Filp 1:28 znak propasti, a za vas **s.** i to
1So 5:8 i ljubavi, i s kacigom nade **s.**
Heb 2:10 privede k slavi početnika **s.**
Heb 5:9 koji ga slušaju, uzrok **s.**
SPASENJE

1Ljt 16:23 Iz dan u dan navješćujete **s.**
Psl 3:8 **s.** stoji u moći Gospoda; na puk
Psl 27:1 Gospod je svjetlost moja i **s.**
Psl 85:9 **s.** njegovo, zaista, blizu je
Psl 91:16 i pokazat ću mu **s.** svoje
Iza 26:3 i trajno ćeš mu **s.** dati, jer se
Iza 51:5 Pred vratima stoji **s.** moje
Iza 52:7 vijest dobra, koji oglašuje **s.**
Iza 62:1 **s.** njegovo kao goruća baklja
Jer 23:6 **s.** nalazi Juda u dane
Eze 7:25 Traži se **s.** i ne nalazi se
Joe 2:32 jer će biti **s.** na gori Sionu, u
Jon 2:9 ostavljaju onoga, koji im je **s.**
Zah 8:13 tako ću vam sada pribaviti **s.**
Luk 2:30 Oči moje vidješe spasenje
Iva 4:22 klanjamo jer **s.** dolazi od Žid-
Dje 13:47 budeš na **s.** do kraja zemlje
Rim 1:16 na **s.** svakome, koji vjeruje
Rim 10:1 i molitva Bogu za **s.** njihovo
Rim 10:10 a ustima se priznaje za **s.**
Rim 11:11 njihovim padom postade **s.**
Rim 13:11 je sad bliže naše **s.** negoli
1So 5:9 nego da stećemo **s.** po Gos-
2So 2:13 kao prvence izabrao za **s.**
2Ti 2:10 da i oni postignu **s.** u Kristu
2Ti 3:15 učiniti mudrim na **s.** po vjeri
Heb 1:14 zbog onih, koji će baštiniti **s.**
Heb 2:3 za toliko **s.** koje je započelo
Heb 9:28 na **s.** onima, koji ga iščekuju
Heb 11:7 načini korabiju za **s.** kuće
1Pe 1:5 sila Božja za **s.** pripravljeno da
1Pe 1:9 cilj svoje vjere, **s.** duša
1Pe 1:10 su **s.** tražili i ispitivali proroci
1Pe 2:2 da po njemu uzrastete za **s.**
2Pe 3:15 držite za **s.** kao što vam je i
Otk 12:10 dode **s.** i sila i kraljevstvo
SPASI-M-MO-O-T-TI

Psl 69:1 **s.** me, Bože, jer mi već dolaze
Iza 19:20 da se bori za njih i da ih **s.**
Mat 18:11 Sin čovječji došao da **s.** što je
Mat 27:40 **s.** samoga sebe, ako si Sin
Luk 9:56 upropasti duše, nego da ih **s.**
Luk 19:10 i **s.** što je bilo izgubljeno
Luk 23:35 neka sad **s.** samoga sebe
Luk 23:39 Onda **s.** samoga sebe i nas
Iva 3:17 nego da se svijet **s.** po njemu
1Ko 5:5 da se duh **s.** u dan Gospodina
Tit 3:5 po svojem milosrđu **s.** nas
1Pe 4:18 I ako se pravednik jedva **s.**
Iza 63:1 koji imam moć da **s.**
Iva 12:47 da sudim, nego da **s.** svijet
Dje 16:30 što mi treba činiti, da se **s.**
1Ko 9:22 sve, da svakako nekoje **s.**
Iza 20:6 da se **s.** od kralja asirskog
Dje 4:12 u kojem treba da se **s.**
Iza 63:9 ali ih je **s.** anđeo lica njegova
Eze 3:19 svoje; a ti si **s.** dušu svoju

Mat 24:22 ni jedan se čovjek ne bi **s.**
 Mar 13:20 dane, ne bi se **s.** ni jedan
 Luk 23:35 Druge je **s.** neka sad spasi
 Rim 11:5 ostatak **s.** po izboru milosti
 Rim 11:14 suplemenike i **s.** nekoje od
 2Ti 1:9 Koji nas je **s.** i pozvao zvanjem
 2Pe 2:5 **s.** sa sedam još drugih, kad je
 Izl 6:6 **s.** ču vas rukom visoko podignu-
 Psl 91:15 **s.** ču ga i proslavit ču ga
 M.lz 28:18 Tko hodi nedužno, **s.** će se
 M.lz 28:26 tko hodi u mudrosti, **s.** će se
 Iza 30:15 i ostanete mirni, **s.** ćete se
 Joe 2:32 **s.** će se, jer će biti spasenje
 Mat 10:22 tko ustraje do kraja, **s.** će se
 Mar 16:16 Tko vjeruje i pokrsti se, **s.** će
 Iva 10:9 Tko uđe kroza me, **s.** će se
 Dje 16:31 Isusa i **s.** ćeš se ti i kućatvoja
 Rim 10:13 ime Gospodnje, **s.** će se
 1Ti 4:16 jer ovo čineći **s.** ćeš i sebe i
 2Ti 4:18 i **s.** će me u kraljevstvo svoje
 Jak 5:15 molitva vjere **s.** će bolesnika
 Iza 25:9 kojega se ufamo, da će nas **s.**
 Jer 4:14 Jeruzaleme, tako ćeš se **s.**
 Hos 13:14 Podzemlja, od smrti ču ih **s.**
 Mat 19:25 Tko se onda može **s.**
 Mar 3:4 dobro činiti ili zlo Život **s.** ili
 Luk 6:9 činiti dobro ili zlo Život **s.** ili
 Dje 15:1 Mojsijevu, ne možete se **s.**
 Rim 5:10 kao pomireni **s.** u životu
 Rim 11:26 I tako će se **s.** sav Izrael
 1Ko 3:15 se **s.** ali tako kao kroz oganj
 1Ti 2:15 Ali će se **s.** radanjem djece
 Heb 7:25 **s.** one, koji po njemu dolaze
 Jak 1:21 riječ, koja može **s.** duše vaše
 Jak 4:12 koji može **s.** i upropastiti. A ti
 Efe 2:8 Jer ste milošću **s.** po vjeri, i to
SPASITELJ-A-U
 Izl 15:2 pjesma moja, jer mi postade **S.**
 Psl 40:17 Ti si moj pomoćnik i **S.** Bože
 Psl 65:5 ti Bog, **S.** naš; ti pouzdanje
 Psl 78:35 je Bog, Svevišnji, **S.** njihov
 Psl 118:14 i pjesma, jer mi postade **S.**
 Iza 41:14 **S.** je tvoj Svetac Izraelov
 Iza 43:3 Bog, Svetac Izraelov tvoj je **S.**
 Iza 45:15 osnovama, Bog Izraelov, **S.**
 Iza 63:8 Tako im je postao **S.**
 Zah 9:9 **S.** pun poniznosti. Jaše na
 Luk 2:11 rodi **S.** Krist i Gospodin
 Iva 4:42 Ovaj je zaista **S.** svijeta
 Rim 11:26 Doći će od Siona **S.** i
 Efe 5:23 Krist glava crkvi; on je **S.** tijela
 1Ti 4:10 **S.** svih ljudi, osobito vjernika
 Psl 42:5 još slavim, mojega **S.** i Boga
 Psl 106:21 Zaboraviše **S.** Boga svojega
 Dje 5:31 uzvisi za vladaoca i **S.** da
 2Ti 1:10 sad se je objavila pojavom **S.**
 Tit 3:4 čovjekoljublje Boga, **S.** našega
 1Iv 4:14 Otac poslao Sina za **S.** svijeta
 Luk 1:47 I duh se mojradije u Bogu, **S.**
 Tit 3:6 nas obilato po Isusu Kristu, **S.**
 Jud 1:25 Njemu, jedinome Bogu, **S.**
SPAVA-S-JU-O
 Rut 3:7 bio, leže da **s.** iza stoga žita
 1Kr 18:27 Možda i **s.** i mora se probu-
 Psl 121:3 noga tvoja: ne **s.** čuvar tvoj
 M.lz 10:5 tko **s.** o žetvi, prouzrokuje
 Mat 9:24 nije mrtva, ona samo **s.**
 Iva 11:11 Lazar, naš prijatelj, **s.**
 M.lz 3:24 kad počivaš, **s.** slatko
 Jon 1:6 Što ti **s.** Ustani i prizivaj Boga
 Efe 5:14 Ustani, koji **s.** i uskrni od
 Dan 12:2 Mnogi od onih, koji **s.** u prahu
 Mat 26:40 svojim i nađe ih gdje **s.**
 Luk 22:45 svojim, ali ih nađe gdje **s.** od
 1So 5:7 koji **s.** u noći **s.** i koji se opijaju
 Pst 2:21 je on **s.** uze mu jedno rebro i
 Mat 8:24 pokrila valovima. A on je **s.**

SPOTICANJA

Iza 8:14 kamen **s.** hrid spoticanja za
 Rim 9:32 spotakoše na kamen **s.**
 Rim 14:13 da ne postavljate bratu **s.** ili
 1Ko 10:32 Ne budite povodom **s.** ni
 Flp 1:10 čisti i bez **s.** na dan Kristov
 1Pe 2:7 i kamen **s.** i stijena opadanja
 1Iv 2:10 njemu nema ništa za razlog **s.**
SPOTIC-E-U

Iva 11:9 Tko danju ide, ne **s.** se, jer vidi
 Rim 14:21 tvoj brat **s.** ili se smučuje, ili
 Jer 31:9 ravnim putom, gdje se ne **s.**
 1Pe 2:8 Na koji se **s.** jer ne vjeruju
SPOZNA-S-DE

Pst 8:11 **s.** Noa, da su vode otekale sa
 Izl 31:13 da se **s.** da sam ja, Gospod
 1Sa 17:46 da **s.** sav svijet, da ima Bog
 Eze 20:12 da se **s.** da sam ja Gospod
 Iva 14:31 da **s.** svijet, da ljubim Oca, i
 Iva 17:23 da **s.** svijet, da si me ti poslao
 Izl 9:14 da **s.** da nitko nije na svoj zemlji
 Pst 4:1 Adam **s.** Evu, ženu svoju, a
 Mat 1:25 Ali je ne **s.** dok ne rodi sina
 Iva 17:25 svijet tebe ne **s.** a ja te spoz-

SPOZNAJ-I-OM-U

2Ko 6:6 U čistoći, u **s.** u dugotrpnosti, u
 2Ko 10:5 protiv **s.** Božjoj, i zaroblju-
 Flp 3:8 za štetu prema prevažnoj **s.**
 Kol 1:10 dobrom djelu i rastete u **s.**
 Hab 2:14 se zemlja napuniti **s.** slave
 Kol 1:9 da se ispunite **s.** volje njegove
 Psl 59:13 **s.** da Bog vlada u Jakovu
 Jer 24:7 I dat ću im razbor, da me **s.** da
 Iva 1:21 je život vječni, da **s.** tebe
 Efe 3:19 koja nadilazi svaku **s.** da se
 2Ti 2:25 da se pokaju i **s.** istinu
 Rim 2:20 zakonu ima pravilo **s.** i istine

SPREM-AN-NA-NI

Job 13:18 **s.** sam za parbu, znam, da
 Luk 1:17 učini Gospodinu narod **s.**
 Luk 22:33 Gospodine, **s.** sam s tobom
 2Ko 12:14 po treći put sam **s.** da vam
 2Ti 2:24 da uči, **s.** da podnosi zlo
 2Ti 3:17 **s.** za svako dobro djelo
 1Pe 4:5 koji stoji **s.** da sudi žive i mrtve
 2Ko 8:12 je **s.** volja, mila je po onome
 2Ko 9:2 da je i Ahaja **s.** od lanjske
 Mat 24:44 Zato i vi budite **s.** jer Sin
 Efe 6:15 obuvši noge, da budete **s.** za
 Tit 3:1 poslušni i **s.** na svako dobro
 1Pe 3:15 Budite uvijek **s.** na odgovor
SRCA

Pst 6:5 i htijenje **s.** njihova svejednako
 Psl 111:1 Od svega **s.** slavim Gospoda
 M.lz 21:2 ali je Gospod, koji ispituje **s.**
 Iza 63:15 Gnuče **s.** tvojega i milosrđe
 Jer 17:1 vrhom na ploči **s.** njihova, na
 Mat 5:8 Blagoslovljeni su koji su čista **s.**
 Mat 15:19 Jer iz **s.** dolaze zle misli
 Mat 18:35 od vas ne oprostite od **s.** bratu
 Luk 1:17 da opet obrati **s.** otaca k djeci
 Luk 16:15 ali Bog zna **s.** vašu, jer što
 Iva 7:38 iz njegova će **s.** poteći rijeke
 Dje 2:46 hranu s radošću i priprosta **s.**
 Dje 8:37 Ako vjeruješ od svega **s.**
 Dje 15:9 očistivši vjerom **s.** njihova
 Rim 2:29 je obrezanje **s.** duhom, a ne
 Rim 8:27 A onaj, koji ispituje **s.** zna, što
 Luk 1:22 i dade zalog Duha u **s.** naša
 2Ko 3:3 nego na tjelesnim pločama **s.**
 Gal 4:6 Duha Sina svojega u **s.** vašu
 Efe 6:5 u iskrenosti **s.** svojega, kao
 Flp 4:7 čuvat će **s.** vašu i misli vaše u
 1Ti 1:5 ljubav iz čista **s.** i dobre savjesti
 Heb 10:16 dat ću zakone svoje u **s.**
 1Pe 5:2 dobitka, nego iz dobra **s.**
 1Iv 3:20 Ako nas kori **s.** naše, Bog je

SRCE

1Sa 2:1 Obraduj se **s.** moje u Gos-
 1Sa 16:7 a Gospod gleda na **s.**
 Psl 57:7 Bože, utješeno je **s.** moje
 Psl 84:2 **s.** moje i tijelo moje klicali su
 Psl 101:4 je daleko od mene **s.** lažno
 M.lz 21:1 Kao tljek vode **s.** je kraljevo u
 M.lz 23:7 ali **s.** njegovo nije s tobom
 Prp 7:4 **s.** mudrih ljudi boravi u kući
 Iza 57:15 nanovo okrijepim **s.** slomlje-
 Iza 66:14 vidite, obrađovat će se **s.**
 Jer 17:9 Lukavo je **s.** više nego sve, i
 Jer 17:10 Ja, Gospod, istražujem **s.**
 Jer 31:20 Zato za njega kuca **s.** moje
 Eze 11:19 Dat ću im drugo **s.** inoviduh
 Mat 6:21 je blago tvoje, ondje je i **s.**
 Mat 12:34 čega je **s.** puno, o tome usta
 Mat 13:19 što je bilo posijano u **s.**
 Mat 15:8 ali **s.** je njegovo daleko od
 Luk 24:32 Nije li gorjelo naše **s.** u
 Iva 14:1 "Neka se ne plaši **s.** vaše
 Dje 4:32 vjernika bilo je jedno **s.** i jedna
 Dje 16:14 I Gospodin otvori **s.** njezino
 Dje 28:27 Jer je otvrdnulo **s.** naroda
 1Ko 2:9 ni uho nije čulo, ni u **s.** čovječje
 Kol 3:22 nego u priprosta **s.** bojeći se
 Flm 1:20 okrijepi **s.** moje u Kristu
 1Iv 3:17 u nevolji i zatvori **s.** svoje od
 1Iv 3:20 nas kori **s.** naše, Bog je veći

SRCEM

Job 9:4 Mudar je **s.** i silan snagom; tko
 Psl 119:10 Svim **s.** svojim tražim te, ne
 M.lz 3:5 Uzda se u Gospoda svim **s.**
 Jer 24:7 se obrate k meni svim **s.**
 Mat 11:29 jer sam ja krotak i ponizan **s.**
 Mat 13:15 Otvrdnulo je **s.** naroda
 Mat 22:37 Boga svojega, svim **s.**
 Mar 12:33 Njega ljubiti svim **s.** svom
 Iva 12:40 i ne razumiju **s.** i da se ne
 Dje 17:11 jer primiše riječ sa svim **s.** i
 Rim 10:10 se **s.** vjeruje za opravdanje
 Heb 10:22 Pristupajmo istinitim **s.** u

SRCIMA

Mat 9:4 Zašto zlo mislite u **s.** svojim
 2Ko 3:2 poslanica napisana u **s.** našim
 2Ko 4:6 zasvijetlio je u **s.** našim, da
 Efe 3:17 Da Krist stanuje vjerom u **s.**
 Kol 3:15 I mir Kristov neka vlada u **s.**
 Heb 10:22 očišćeni u **s.** od zle savjesti

SRCU

M.lz 20:5 Duboka je voda osnova u **s.**
 Jer 3:15 Dat ću vam pastire po **s.**
 Mat 5:28 na ženu požudno, već je u **s.**
 Luk 2:51 čuvala sve riječi ove u **s.**
 Luk 8:15 i poslušnu **s.** čuvaju i tako rod
 Iva 1:18 koji počiva na **s.** Očevu, on je
 2Ko 9:7 Svaki, kako je odlučio u **s.** a ne
 Efe 5:19 pjevajući i kličući u **s.** svojem
 Flp 1:7 za sve vas, jer vas nosim u **s.**

SRDŽB-A-E-I-U

P.Zk 29:20 raspaliti **s.** i jarost Gospod-
 Još 7:1 **s.** Gospodnja protiv sinova
 M.lz 19:12 **s.** je kraljeva kao rika lava
 Jak 1:20 Jer **s.** čovječja ne čini pravde
 Psl 80:16 propadnu od **s.** lica tvojega
 M.lz 11:4 ne koristi ništa u dan **s.** a
 Iza 13:5 Gospod i oruda **s.** njegove, da
 Jer 10:10 Od **s.** njegove zadržće zeml-
 2Ko 12:20 kod vas svađe, zavisti, **s.**
 Gal 5:20 svađe, ljubomor, **s.** spletke
 Efe 2:3 i bili smo po naravi djeca **s.** kao
 Rim 3:5 Je li Bog nepravedan, kad u **s.**
 M.lz 15:1 riječ uvredljiva podiže **s.**
 M.lz 20:2 tko ga draži na **s.** griješi
 Kol 3:8 odbacite i vi sve to: **s.** ljutinu

SREBR-A-O-OM

Još 7:21 dvjesta šekela **s.** i zlatan

Job 27:16 Ako i nagomila **s.** kao praha
PNP 8:9 ćemo na njemu tvrđavu od **s.**
Iza 48:10 ali ne nadoh **s.** prokušao
Zah 9:3 nagomilao **s.** kao praha i zlata
Mat 10:9 pojasima svojim ni zlata ni **s.**
Dje 3:6 **s.** i zlata nema u mene; ali što
Izl 35:5 prilog za Gospoda zlato, **s.** i
Još 7:21 u Satoru u zemlji i **s.** ozdo
Job 22:25 i naputak njegov **s.** tvoje
Job 28:1 gdje se nalazi **s.** i mjesto, gdje
Psl 12:6 riječi pune čistoće, **s.** su
Psl 66:10 si nas, kao što se čisti **s.**
M. Iz 2:4 Ako je tražiš kao **s.** kao
M. Iz 3:14 Jer je bolje nju steći nego **s.**
M. Iz 16:16 više je vrijedno nego **s.**
M. Iz 17:3 Topionica je za **s.** peč za
M. Iz 22:1 omljelost više vrijedi nego **s.**
Iza 1:22 **s.** tvoje postade troska, vino
Dan 2:35 gvožđe, glina, mjed, **s.** i zlato
Zah 13:9 kako se pretapa **s.** i očistiću
Mal 3:3 Tada će on sjesti, taliti i čistiti **s.**
1Ko 3:12 na ovome temelju, zlato, **s.**
Jak 5:3 Zlato vaše i **s.** zarda, rđa
Pst 13:2 Abram vrlo bogat stokom, **s.** i
1Pe 1:18 otkupljeni raspadljivim **s.** ili

SREBRNJAKA

Mat 26:15 Oni mu isplatiše trideset **s.**
Mat 27:9 Uzeše trideset **s.** cijenu pro-
dje 19:19 vrijedne pedeset tisuća **s.**

SREC-A-E-I-U

1Sa 2:1 u Gospodu, odveć je velika **s.**
Job 8:7 prijašnja **s.** tvoja, a buduća
Job 21:16 Zaista **s.** nije u njihovoj ruci
Psl 23:6 Samo **s.** i milost pratit će me
Psl 85:9 našu zapast će sjajna **s.**
M. Iz 3:2 godine blagostanja i puno **s.**
M. Iz 3:7 i sve staze njezine pune su **s.**
M. Iz 16:20 opomenu, taj dolazi do **s.**
Prp 9:11 nego sve stoji do vremena i **s.**
2Ljt 6:41 tvoji neka se obraduju u **s.**
Psl 25:13 Duša njegova u **s.** prebiva
Jer 23:6 i Izrael stanuje u **s.**
Pst 24:12 daj mi **s.** danas i skaži milost
Još 1:8 jer tada ćeš imati **s.** i uspjeh u
Job 30:15 kao u vihoru raznosi on **s.**
Psl 18:50 Koje daje **s.** i spasenje kralju
Psl 20:4 ti dadne **s.** u svakoj osnovi
Psl 34:12 želi sebi godine, da okusi **s.**
Psl 37:7 koji ima **s.** u svojem poslu
Psl 118:25 Gospode, daruj nam **s.**

SRUŠI-TI

2Kr 18:4 **s.** likove, isiječe aštarte i
Job 5:13 **s.** se osnova lukavih
M. Iz 11:7 očekivanje opakoga **s.** se
Luk 1:52 Silnike **s.** s prijestolja neznat-
Luk 11:17 se, i kuća se **s.** na drugu
Iza 31:3 posrnut će pomagač i **s.** će se
Dan 7:24 od prijašnjih, i **s.** će tri kralja
Luk 12:18 **s.** ču žitnice svoje i sagrađiti
Iza 25:11 će **s.** penjanje njegovo unat-
Jer 49:16 ipak ču te ođanle **s.** dolje
Eze 38:20 hridine će se **s.** i svi će

STAD-A-O-U

Suc 5:16 i slušaš, kako bleje **s.**
Job 30:1 ne bih bio metnuo sa psima **s.**
Psl 107:41 obitelji njegove umnoži kao **s.**
PNP 1:8 slijedi trag **s.** tjeraj janjce svoje
Mat 26:31 i rasbjezat će se ovce **s.**
Luk 2:8 noćnu stražu kod **s.** svojega
Dje 20:29 koji neće štedjeti **s.**
1Ko 9:7 pase **s.** i od mljeka stada ne
PNP 4:1 Kosa ti je kao **s.** koza, što
Iza 40:11 Kao pastir, tako on pase **s.**
Jer 13:17 jer se zarobljeno **s.** stado
Jer 31:10 i čuva ga kao pastir **s.** svoje
Jer 50:6 Narod je moj bio **s.** izgubljeno
Eze 34:6 humu luta naokolo **s.** moje

Luk 12:32 malo **s.** jer je bila volja Oca
Iva 10:16 i bit će jedno **s.** i jedan pastir
Dje 20:28 Pazite na sebe i na sve **s.** u
1Ko 9:7 pase **s.** i od mljeka stada ne
1Pe 5:2 Pasite **s.** Božje, koje vam je
Mal 1:14 koji ima u svojem **s.** muško
1Pe 5:3 oni, koji su ugled **s.** od srca

STAN-OVAT-OVATI

Izl 15:13 ga jakošću svojom u sveti **s.**
Iza 38:12 **s.** se moj raspada, odnosi se
Iza 40:22 razapinje ga kao šator za **s.**
Dje 1:20 **s.** njegov neka bude pust, i
2Ko 5:2 obući se u svoj nebeski **s.**
Efe 2:22 i vi nazidujete za **s.** Božji u
2Ko 6:16 **s.** ču u njima, između njima ču
Otk 7:15 na prijestolju, **s.** će kod njih
Otk 21:3 **s.** će s njima, i oni će biti narod
M. Iz 21:19 Lakše je **s.** u pustinji, nego
Iza 33:16 Taj će **s.** na visinama
Iza 65:21 će graditi kuće i u njima **s.**
Hos 14:7 Tada će opet **s.** u sjeni i opet
Amo 9:14 gradove i **s.** u njima, nasadit
Zah 8:3 i opet ču **s.** u Jeruzalemu, i

STANUJ-E-U

Izl 22:25 siromahu, koji **s.** kod tebe
Psl 91:1 koji **s.** u zaštiti Svevišnjega
Psl 113:9 On daje da nerotkinja **s.** u
Jon 4:11 grada, u kojem **s.** više od sto
Mih 4:4 Svaki **s.** pod svojom vinovom
Hab 2:20 Gospod **s.** u svetome hramu
Dje 17:26 jednoga savrod ljudski **s.** po
Rim 7:17 nego grijeh, koji **s.** u meni
Rim 8:9 doista Duh Božji **s.** u vama
Rim 8:11 ako li **s.** u vama Duh onoga
1Ko 3:16 Božji, i Duh Božji da **s.** u vama
Efe 3:17 Da Krist **s.** vjerom u srcima
Kol 1:19 da u njemu **s.** sva punina
Kol 2:9 Jer u njemu **s.** sva punina
Kol 3:16 Riječ Kristova neka **s.** u vama
Jak 4:5 ljubi duh, koji u nama **s.**
2Pe 3:13 zemlju, u kojima **s.** pravedn-
Psl 37:29 zemlju i **s.** uvijek u njoj
Psl 133:1 kad braća u miru **s.** za jedno
Iza 9:2 **s.** u zemlji tamnoj, sja svjetlost
Otk 3:10 iskuša one, koji **s.** na zemlji
Otk 13:8 i poklonit će joj se svi, koji **s.**

STAR-CIE-I-H

Joe 2:28 **s.** će vaši imati sne, mladići
Dje 2:17 videnja, i **s.** vaši sanjat će sne
Tit 2:2 **s.** da budu trijezni, poštteni,
Jer 6:16 i pitajte za staze **s.** gdje je put
Mat 9:17 lijeva vino novo u mjevove **s.**
Mar 2:21 opet razdere od **s.** haljine, i
1Ti 5:2 **s.** žene kao majke, mlade kao
Rim 6:6 da je **s.** naš čovjek razapet
1Ko 5:7 Očistite **s.** kvasac, da budete
Heb 11:2 u njoj **s.** postigoše sjajno svj-
Mat 15:2 tvoji prestupaju predaju **s.**
Mar 7:3 A svoje ruke, držeći običaje **s.**
2Pe 1:9 očišćenje od **s.** svojih grijeha

STARJESIN-A-MA-E

Psl 107:32 neka ga slave u vijeću **s.**
Mat 16:21 da će mnogo trpjeti od **s.**
Mat 27:12 i **s.** ne odvratit ništa
Luk 9:22 trpjeti mnogo, bit će od **s.**
Iva 8:9 jedan za drugim počevši d **s.**
1Pe 5:1 **s.** i svjedok Kristovih muka, a
Otk 5:5 i jedan od **s.** reče mi: Ne plači
Otk 5:6 i četiri bića i posred **s.** Janje
Iza 3:14 Na sud ide Gospod sa **s.**
1Pe 5:5 vi mladi pokoravajte se **s.**
Mat 27:20 i **s.** nagovoriše narod, da
Dje 14:23 **s.** i preporučise ih Gospod-
Dje 20:17 posla u Efez i dozva **s.** crkve
1Ti 5:17 **s.** koji su dobri predstojnici
Tit 1:5 i da postaviš po gradovima **s.**
1Pe 5:1 **s.** dakle, koje su među vama,

Otk 4:4 sjedahu dvadeset i četiri **s.**
Otk 19:4 i padoše dvadeset i četiri **s.** i

STARO-GA-U

2Ko 5:17 novo stvorenje, to je **s.** prošlo
Heb 8:13 a što je **s.** i ostarjelo blizu je
PNP 7:13 novoga i **s.** za tebe sam ga
Efe 4:22 odložite **s.** čovjeka, koji se
Kol 3:9 svucite **s.** čovjeka s djelima
2Pe 2:5 i **s.** svijeta nije sačuvao. Samo
Mat 9:16 od nova sukna na **s.** haljinu
Mar 2:21 novoga sukna na **s.** haljinu
1Iv 2:7 zapovijed **s.** koju imadoste od
Otk 20:2 T uhvati zmaj, **s.** zmiju, koja je

STAZ-A-E

M. Iz 2:15 Kriva je **s.** njihova i vijugaju
M. Iz 12:28 **s.** pravednosti vodi k životu
Iza 26:7 **s.** je pravednikova prava. Po-
Psl 65:11 i **s.** tvoje teku obilnošću
Psl 125:5 A koji skreću na krive **s.** neka
M. Iz 2:19 više nikada na **s.** života
M. Iz 3:17 sve **s.** njezine pune su sreće
M. Iz 5:21 on pazi na sve **s.** njegove
M. Iz 14:12 ravan, a kraj su mu **s.** smrti
Jer 6:16 naokolo i pitajte za **s.** stare
Mat 3:3 put Gospodnji Poravnajte **s.**
Mar 1:3 put Gospodnji, poravnajte **s.**
Luk 3:4 put Gospodnji, poravnajte **s.**
Heb 12:13 i poravnajte **s.** nogama

STEPENA

2Kr 20:9 sjena za deset **s.** naprijed ili
Iza 38:8 natrag za deset **s.** Tada se

STOL-A-OM-OVE

Psl 23:5 Pripremaš **s.** preda mnom, na
Luk 13:29 i sjest će za **s.** u kraljevstvu
Iva 13:12 i opet sjeo za **s.** reče im
Mat 15:27 od mrvica, što padnu sa **s.**
Luk 16:21 sa **s.** bogataševa. I psi su
Iva 2:8 od toga i nosite ravnatelju **s.**
1Ko 10:21 zajedničari **s.** Gospodnjega
Mat 8:11 i sjedit će za **s.** s Abraham-
Mar 7:28 ali psići pod **s.** dobiju ipak od
Mat 21:12 isprevrnu **s.** mjenjačima i
Iva 2:15 prosu novce i isprevrnu **s.**

STOSTRUKO

Mat 19:29 primit će **s.** za to i baštinit će
Mar 10:30 da ne primi sve **s.** već sada

STRADA-TI

Iza 32:6 gladnoga pušta da **s.** i
1Ko 12:26 i ako **s.** jedan ud, s njim
Luk 15:14 velika glad, i on počne **s.**
Heb 11:25 volio je **s.** s narodom

STRAH-A-OM-U

Psl 143:4 Duh je moj u meni pun **s.**
Iza 11:2 duh znanja i **s.** Gospodnjega
Luk 24:5 Od **s.** srušise pogled na tlo
Rim 3:18 Nema **s.** Božjega pred očima
Flp 1:14 bez **s.** navješćivati riječ Božju
1Iv 4:18 U ljubavi nema **s.** nego
M. Iz 15:16 Bolje je malo sa **s.** Božjim
Efe 6:5 po tijelu sa **s.** i drhtanjem, u
Flp 2:12 o spasenju svojem sa **s.** i
Heb 12:28 Bogu s poštovanjem i sa **s.**
1Pe 2:18 budite pokorni sa svim **s.**
1Pe 3:2 vide čisto življenje vaše sa **s.**
1Pe 3:16 Ali s krotkošću i **s.** imajući
Psl 34:11 naučit ču vas **s.** Gospodn-
Dje 9:31 i hodila je u **s.** Gospodnjem, i
1Ko 2:3 bio među vama u slabosti i u **s.**
2Ko 7:1 izvršimo posvećenje u **s.** Bož-
Jud 1:23 Opet se drugima smilujte u **s.**

STRANAC

Izl 20:10 ni stoka tvoja ni **s.** koji boravi
P. Zk 1:16 pravo svakomu, bio brat ili **s.**
Psl 69:8 **s.** sinovima matere svoje
M. Iz 27:2 **s.** a ne tvoje vlastite usne
Mat 25:35 Bio sam **s.** i primili ste me na
Luk 24:18 si ti jedini **s.** u Jeruzalemu

STRASTI-MA

Psl 19:13 od **s.** sačuvaj slugu svojega
Rim 7:5 kad smo bili u tijelu, **s.** griješne
Rim 1:26 predade Bog sramotnim **s.**
Gal 5:24 Kristovi, raspeli su tijelo sa **s.**

STRAŠN-I-O

P.Zk 7:21 Bog tvoj, moćni i **s.** Bog
P.Zk 10:17 veliki, silni, **s.** Bog, koji ne
Dan 9:4 Gospode, Bože veliki i **s.**
Joe 2:31 dan Gospodnji, veliki i **s.** dan
Mal 4:5 dođe veliki i **s.** dan Gospodnji
Dje 2:20 dođe dan Gospodnji veliki i **s.**
Luk 21:25 među narodima vladati **s.**
Heb 10:27 **s.** čekanje suda i jarost
Heb 10:31 **s.** je upasti u ruke Boga

STRAZA

1Sa 14:15 **s.** i četa, što plijeni, prepad-
Psl 90:4 što je prošao, kao **s.** noćna
P.Zk 32:11 orač, koji **s.** nad gnijezdom
1Sa 14:6 otidemo k **s.** tih neobrezanih
M.lz 8:34 me sluša, koji **s.** na vratima
Psl 141:3 Postavi, Gospode, **s.** ustima
Mat 27:66 kamen i postavivši **s.**
Luk 2:8 pastiri u polju noćnu **s.** kod
1Pe 1:17 vrijeme svojega življenja u **s.**

STROGO-ST

Job 13:10 **s.** će vas kazniti, ako potaj-
Dje 5:28 zapovjedili **s.** da ne učite u
2Ko 13:10 ne moradnem po stupati **s.**
Tit 1:13 karaj **s.** da budu zdravi u vjeri
Rim 11:22 dakle dobrotu i **s.** Božju

STRPLJIV-I-O

Izl 34:6 Bog, **s.** bogat milošću i vjerno-
Brl 14:18 Gospod je **s.** i obilan milosr-
Psl 103:8 i milostiv, **s.** i bogat ljubavlju
M.lz 16:32 Bolji je **s.** čovjek nego ratni
Rim 12:12 u nevolji budite **s.** u molitvi
1So 5:14 za slabe, budite **s.** sa svima
Heb 6:15 tako **s.** čekajući dobi obeća-
Jak 5:7 i **s.** čeka, dok ne primi dažd
Jak 5:10 ustrajno i **s.** podnositi nevolje
1Pe 2:20 dobro činite i pritom **s.** trpíte
2Pe 3:9 nego vas **s.** trpi, jer neće da se

STRPLJIVOST-I

Rim 5:4 A **s.** k iskustvu, a iskustvo k
Gal 5:22 Duha: ljubav, radost, mir, **s.**
Kol 3:12 poniznost, krotkost i **s.**
1Ti 1:16 Isus Krist svu **s.** za pouku
2Ti 3:10 vjeru, dugotrpnost, ljubav, **s.**
Heb 10:36 Jer vam je **s.** od potrebe, da
Jak 1:3 da kušanje vaše vjere gradi **s.**
Jak 1:4 A **s.** neka ima savršeno djelo
Jak 5:11 Za **s.** Jobovu čuli ste i
2Pe 1:6 uzdržljivosti strpljivosti, a u **s.**
Otk 2:2 Znam tvoja djela i trud tvoj i **s.**
Otk 13:10 Ovdje je **s.** i vjera svetih
Psl 86:15 pun milosrđa i milosti, pun **s.**
Rim 2:4 njegove dobrote, i **s.** i dugotr-
Rim 5:3 znajući, da nevolja vodi k **s.**
Rim 15:5 A Bog **s.** i utjehe neka vam
2Ko 6:4 kao sluga Božje u mnogoj **s.** u
2Ko 12:12 su među vama u svakoj **s.** u
Kol 1:11 da sve podnesete u **s.** i ustraj-
2So 1:4 crkvama Božjim zbog vaše **s.**
1Ti 6:11 pobožnosti, vjerom, ljubavi, **s.**
Tit 2:2 a u uzdržljivosti strpljivosti, a u **s.**
Otk 1:9 u kraljevstvu i **s.** u Kristu Isusu
Otk 3:10 Jer si održao riječ **s.** moje, i ja

STRPLJIVOSTU

M.lz 25:15 **s.** dade se ljut čovjek nago-
Nah 1:3 bogat **s.** ali ne pušta doista
Rim 8:25 što ne vidimo, čekamo sa **s.**
Rim 9:22 podnio s mnogom **s.** da
Rim 15:4 da **s.** i utjehom Pisma nadu
Efe 4:2 sa **s.** podnoseći jedan drugoga
2Ti 4:2 opominji, zaprijeti sa svom **s.** i
Heb 6:12 koji vjerom i **s.** baštine obe-

STUČENE

Iza 42:3 Trske **s.** neće prelomiti, stijen
Mat 12:20 Trske **s.** neće prelomiti i stij-

STUDEN-AC-CA-CU

M.lz 23:27 tuđa žena tjesan **s.** pok-
Prp 12:6 u **s.** točak slomljeni padne
PNP 4:12 **s.** zatvoren, izvor zapečać-
Hos 13:15 usahnuti vrelo, **s.** će mu
Iva 4:11 nemaš čim, a **s.** je dubok
Iva 4:12 Jakova, koji nam dade ovaj **s.**
M.lz 5:15 Pij vodu iz svojega vlastitog **s.**
Iva 4:6 Umoran od puta sejo je Isus kraj **s.**
Pst 16:7 Gospodnji nade je na **s.** u pu-

STUP-I

Pst 19:26 natrag postade **s.** od soli
Izl 33:9 spustio bi se dolje **s.** od oblaka
1Ti 3:15 Boga živoga, **s.** i tvrda istine
Luk 2:9 **s.** anđeo Gospodnji k njima, i
Luk 19:8 A Zakej **s.** pred Gospodina i

STVOREN-I-JA-JE-JIMA-JU-O

Psl 139:14 i čudesno ja sam **s.** veoma
1Ko 11:9 Jer muž nije **s.** zbog žene
Efe 4:24 novoga čovjeka, koji je **s.** po
1Ti 2:13 Adam najprije bio **s.** onda
Efe 2:10 njegovo djelo, **s.** u Kristu
Mat 25:34 je pripravljeno od **s.** svijeta
Rim 8:19 Jer čekanje **s.** jedva čeka na
Kol 1:15 prvorodeni prije svakoga **s.**
Jak 1:18 kao prvenci njegovih **s.**
2Pe 3:4 kako je bilo od početka **s.**
Otk 3:14 i istiniti početak **s.** Božjega
Rim 8:21 Da će se i samo **s.** osloboditi
Rim 8:22 Jer znamo, da sve **s.** uzdiše
Rim 8:39 ni dubina, ni drugo kakvo **s.**
2Ko 5:17 tko u Kristu, to je on novo **s.**
1Ti 4:4 Jer je svako **s.** Božje dobro, i
Otk 5:13 i svako **s.** što je u nebu i na
Mar 16:15 Radodnu vijest svima **s.**
Rim 1:20 se je spoznati i vidjeti na **s.** i
Rim 1:25 i služiše **s.** nego Stvoritelju
Kol 1:23 propovijedana svakom **s.**
Kol 1:16 sve je po njemu i za njega **s.**
Otk 4:11 i po volji je tvojoj bilo i **s.** je.

STVORI

Pst 1:1 početku **s.** Bog nebo i zemlju
Pst 1:12 **s.** Bog čovjeka na sliku svoju
Izl 20:11 u šest dana **s.** Gospod nebo i
Psl 51:10 Srce čisto **s.** mi, Bože, duh
Psl 136:7 Koji **s.** velika svjetilja; jer
Psl 146:6 njemu, koji **s.** nebo i zemlju
1Ti 4:3 blagovati jela, koja Bog **s.** da ih
Heb 1:2 svemu, po kojemu **s.** i svijet
Otk 10:6 koji **s.** nebo i što je na njemu

STVORITELJ-A-U

P.Zk 32:6 Vlasnik tvoj, **S.** tvoj, koji te
Job 35:10 Gdje je Bog, **S.** naš, koji
Iza 40:28 **S.** krajeva zemaljskih. On se
Iza 43:1 **S.** tvoj, Jakove, tvorac tvoj
Iza 54:5 Jer muž tvoj jest **S.** tvoj
Jer 10:16 nego je on **S.** svega, i Izrael
Mat 19:4 da je **S.** u početku stvorio
Pst 14:19 Svevišnjega, **S.** neba i
M.lz 17:5 se ruga siromahu, grdi **S.**
Prp 12:1 Spominji se **S.** svojega u
Prp 12:6 Sjećaj se **S.** prije nego se
Rim 1:25 i služiše stvorenju nego **S.**
1Pe 4:19 preporučuju vjernome **S.**

SUBASTINICI

Rim 8:17 baštinci, a **s.** Kristovi, jer ako
Efe 3:6 Da su neznabošci **s.** i sutijeles-
Kol 1:12 da budemo **s.** svetih u svijetu

SUBOT-A-E-U

Izl 20:10 sedmi dan jest **s.** dan odmora
Izl 31:15 a sedmi je dan **s.** odmor sveti
Eze 22:26 Zatvaraju oči od **s.** mojih, i
Mar 2:27 **s.** je tu zbog čovjeka, a nije

Mar 16:1 Pošto prođe **s.** kupiše Marija
Iva 5:10 **s.** je. Ne smiješ nositi postelju
Izl 31:13 Držite **s.** moje, jer one su
L.Zk 19:30 Držite **s.** moje. Poštujte
Eze 20:12 I **s.** svoje dao sam im, da su
Mat 12:8 je Sin čovječji gospodar **s.**
Mar 2:27 a nije čovječji zbog **s.**
Luk 6:1 Jedne **s.** išao je kroz usjeve
Iva 9:16 od Boga, jer ne svetkuje **s.**
Iza 1:13 **s.** poziv na blagdan svečan
Mat 12:2 čine, što je zabranjeno u **s.**
Mat 12:11 u **s.** njegova jedina ovca
Mat 24:20 bijeg vaš u zimu ili u **s.**
Mar 3:4 Treba, li u **s.** dobro činiti ili zlo
Luk 4:16 **s.** u sinagogu. Ustade da čita
Luk 6:7 neće li u **s.** iscijeliti, da nadu
Luk 6:9 Ima li se u **s.** činiti dobro ili zlo
Luk 13:15 odvezuje li svaki od vas u **s.**
Iva 5:18 jer je ne samo prestupao **s.**

SUDI-S-M-MO

Pst 16:5 Gospod neka **s.** meni i tebi
L.Zk 19:15 **s.** no pravdi bližnjemu svo-
Psl 58:11 Ima još Bog, koji **s.** na zemlji
Iza 2:4 On **s.** među narodima, govori
Iza 11:4 u pravednosti **s.** on malenima
Iza 66:16 Gospod **s.** ognjem i mačem
Iva 3:17 da **s.** svijet, nego da se svijet
Iva 3:18 Tko vjeruje u njega, ne **s.** se
Iva 5:22 ne **s.** Otac nikome; nego sav
Iva 8:50 slave svoje; ima, koji traži i **s.**
Dje 25:10 Ovdje treba da mi se **s.**
Rim 14:22 je, koji sam sebe ne **s.** za
1Ko 4:4 a koji mene **s.** Gospodin je
1Pe 1:17 je tko, **s.** svakome po djelu
1Pe 4:5 stoji spreman da **s.** žive i mrtve
Otk 18:8 je jak Gospodin Bog, koji jo **s.**
Otk 19:11 Vjerni i Istiniti, i **s.** i vojuje po
Jer 11:20 vojskama, Ti **s.** pravedno i
Dje 23:3 mi **s.** po zakonu, a protiv zak-
Rim 2:3 koji **s.** onima, koji to čine, i sam
Rim 14:10 A ti zašto **s.** brata svojega ni
Jak 4:12 A ti tko si, da bližnjega **s.**
Otk 6:10 Gospodine sveti i istiniti, ne **s.**
Iva 5:30 **s.** kako čujem. Moj je sud
Iva 8:16 I ako **s.** ja, sud je moj istinit, jer
Iva 12:47 jer ne dođoh da **s.** nego da
Iza 1:18 Dobro dakle, **s.** se, tako
Dje 24:6 da mu **s.** po zakonu svojemu
Rim 3:28 **s.** da se čovjek opravdava
Rim 14:13 ne **s.** više jedan drugoga
2Ko 5:14 nagoni nas, kad ovako **s.**

SUDIT-E-I

Eze 7:3 **s.** ču ti po putovima tvojim
Eze 38:22 **s.** ču mu kugom i krvlju,
Heb 13:4 i preljubocincima **s.** će Bog
P.Zk 1:16 **s.** pravo svakomu, bio brat
Psl 82:3 **s.** pravo ubogima, sirotama
Mat 7:1 Ne **s.** I nećete biti suđeni
Mat 7:2 Jer kakvim sudom **s.** onakvim
Iva 7:24 nego pravedan sud **s.**
Iva 8:15 Vi **s.** po vanjštini, ja ne sudim
Rim 14:1 da ne **s.** o mišljenju njegovu
1Ko 4:3 ja nimalo ne marim, da me **s.**
1Ko 4:5 Zato ne **s.** ništa prije vremena
Psl 9:8 Po pravdi će **s.** svijetu, kako je
Psl 82:2 Dokle ćete **s.** nepravedno i
Mat 7:2 onakvim će vam se **s.** i
Mat 19:28 i **s.** dvanaest plemena Izr-
Luk 19:22 Iz tvojih ču ti usta **s.** nevri-
Iva 7:24 Nemojte **s.** po vanjštini, nego
Iva 12:47 ja mu neću **s.** jer ne dođoh da
Rim 2:12 zakonom, po zakonu će se **s.**
Rim 3:4 i da pobijediš, kad ti stanu **s.**
Rim 3:6 Kako bi inače mogao Bog **s.**
1Ko 6:3 da ćemo anđelima **s.** a kamoli
2Ti 4:1 Kristom, koji će **s.** žive i mrtve
Heb 10:30 Gospodin će **s.** narodu sv-

SUDO-M-VE-VI-VIMA

M.lz 22:22 ne pritiskuj pred **s.** siromaha
 Mat 7:2 Jer kakvim **s.** sudite, onakvim
 Mat 12:41 s tim rodom pred **s.** i osudit
 Rim 14:10 Jer svi ćemo stajati pred **s.**
 Jak 2:13 a milosrđe likuje nad **s.**
 Iza 58:2 traže od mene **s.** pravedne
 Mar 13:9 će vas zbog mene na **s.**
 Jak 2:6 koji vas tlače i vuku vas na **s.**
 Iza 26:9 Kada **s.** tvoji pogadaju zemlju
 Rim 11:33 su nedokučivi njegovi **s.** i
 Otk 15:4 jer se tvoji pravedni **s.** javiše
 Otk 19:2 su istiniti i pravedni **s.** njegovi
 Izl 6:6 i kaznenim **s.** žestokim
 Mat 10:17 će vas predavati **s.** i bičevati

SUDU

P.Zk 1:17 Budite nepristrani na **s.**
 Job 37:23 se ne savi u pravednom **s.**
 Psl 1:5 ne mogu bezbožnici održati na **s.**
 Psl 51:4 svojol, čist stojiš u **s.** svojem
 M.lz 16:10 na **s.** se ne smiju ogriješiti
 Izl 19:5 tko govori laž, ne izmakne **s.**
 Iza 34:5 i na narod, što je predan **s.**
 Mat 5:21 Tko ubije, bit će kriv **s.**
 Mat 5:22 na brata svojega, bit će kriv **s.**
 Iva 16:8 što je grijeh, i o pravdi, i o **s.**
 Iva 16:11 O **s.** jer je knez ovoga svijeta
 Dje 24:25 o čistoći i o budućem **s.**
 Dje 25:10 reče: Ja stojim na **s.** carevu
 Rim 2:3 da ćeš izbjeći **s.** Božjemu
 2Ko 5:10 valja javiti na **s.** Kristovu, da
 Heb 6:2 i uskrsnuću od mrtvih, i **s.**

SUDEN

Iva 3:18 tko ne vjeruje, taj je već **s.** jer
 Otk 20:13 svaki bi **s.** po djelima svojim

SUĐENI

Mat 7:1 Ne sudite i nećete biti **s.**
 Jak 3:1 znajući, da ćemo biti strože **s.**
 Jak 5:9 ne budete **s.** Gle, sudac stoji
 Otk 20:12 i **s.** biše mrtvaci po onome

SUKNA

Mat 9:16 zakrpe od nova **s.** na staru
 Mar 2:21 zakrpe od novoga **s.** na staru

SUNC-A-E-U

Otk 21:231 grad ne treba **s.** ni mjeseca
 Još 10:13 i stade **s.** i ustavi se mjesec
 Psl 121:6 Da ti danju **s.** ne naudi, ni
 Psl 136:8 **s.** da vlada danom; jer
 Psl 148:3 Hvalite ga, **s.** i mjesec
 PNP 1:6 crnomanjasta, jer me je **s.** op-
 Iza 38:8 se vrati **s.** natrag za deset ste-
 Iza 49:10 neće ih pogadati jug ni **s.** jer
 Iza 60:20 Neće više zalaziti **s.** tvoje
 Joe 2:10 **s.** i mjesec pomrčase
 Joe 2:31 **s.** će se pretvoriti u tamu i
 Mal 4:2 ogranut će **s.** spasenja, što
 Mat 5:45 **s.** njegovo izlazi nad dobre
 Mat 13:6 Ali kad obasja **s.** uvenu, i jer
 Mat 13:43 će pravednici sjati kao **s.** u
 Mat 17:2 Lice se njegovo zasja kao **s.**
 Mat 24:29 onih dana **s.** pomrčati i
 Mar 13:24 te nevolje **s.** će pomrčati i
 Luk 23:45 **s.** pomrča, i zavjes hramski
 Dje 2:20 **s.** će se pretvoriti u tamu i
 Efe 4:26 **s.** neka ne zađe nad srdžbom
 Jak 1:11 **s.** ogranu s vrućinom, i osuši
 Otk 1:16 i lice njegovo kao što **s.** sja u
 Otk 6:12 i **s.** postade crno kao vreća od
 Otk 10:1 i lice njegovo kao **s.** i noge
 Luk 21:25 Bit će znaci na **s.** mjesecu i
 1Ko 15:41 Druga je slava **s.** i druga
 Otk 19:17 anđela, gdje stoji na **s.**

SUSRET

Psl 21:3 mu u **s.** obilnim blagoslovom
 Amo 4:12 izadeš u **s.** Bogu svojemu
 Mat 25:1 svjetiljke svoje i izadoše u **s.**
 Mat 25:6 dolazi Izlazite mu u **s.**

Dje 28:15 za nas izadoše nam u **s.** do
 1So 4:17 s njima uzeti u oblake, u **s.**

SUZA-MA-E-U

Psl 6:6 noć kvasim postelju svoju, **s.**
 Psl 126:5 Koji siju sa **s.** neka žanju s
 Iza 16:9 zalijevat ću te **s.** Hešbone i
 Jer 9:18 da oči naše pljušte **s.** da
 Tuž 1:16 plakati; oko moje pliva u **s.**
 Mal 2:13 **s.** plačem i uzdasima, jer on
 Mar 9:24 **s.** Vjerujem, pomози moju
 Luk 7:38 i uze noge njegove kvasiti **s.**
 Luk 7:44 a ona **s.** svojim okvasi noge
 Dje 20:19 sa svom poniznosti i sa **s.** i
 2Ko 2:4 pisao vam s mnogim **s.** ne da
 Heb 5:7 s velikom vikom i **s.** prinasio, i
 2Kr 20:5 sam molitvu tvoju i vidio **s.**
 Psl 42:3 **s.** moje postadoše mi jelo
 Iza 25:8 Gospod briše **s.** sa svakoga
 Jer 14:17 Oči moje liju **s.** dan i noć i ne
 Tuž: 1:2 noću **s.** mu na obrazima
 Iva 11:35 Udarise **s.** Isusu.
 Otk 7:17 Bog će otrti svaku **s.** od očiju
 Otk 21:4 I otrt će Bog svaku **s.** od očiju

SUZANJ-STVA-A

Efe 4:1 ja, **s.** u Gospodinu, da se vla-
 Fil 1:1 Pavao, **s.** Krista Isusa, i brat
 Izl 6:6 oslobodit ću vas iz **s.** njihova
 P.Zk 6:12 zemlje egipatske, iz kuće **s.**
 Izl 12:29 pa do prvorođenca **s.** koji je
 2Ti 1:8 ni mene, **s.** njegova, nego

SVAD-A-E-U

M.lz 13:10 Od oholosti biva samo **s.**
 Iza 45:9 Teško onome, koji se **s.** s
 Hab 1:3 **s.** plane, nesloga nastane
 1Ti 6:4 što postaje zavist, **s.** psovke
 2Ti 2:24 Gospodnji ne treba da se **s.**
 Tit 3:9 i **s.** i prepiranja o zakonu kloni
 Jak 3:16 je zavist i **s.** ondje je nered i
 Pst 13:8 Neka ne bude **s.** između
 Psl 106:32 vodi **s.** opet ga razdražise
 M.lz 20:3 **s.** a svaki je ludak svadjiv
 Jer 15:10 čovjeka borbe i **s.** za sve
 Rim 1:29 puni zavisti, ubojstva, **s.**
 2Ko 12:20 da kako ne budu kod vas **s.**
 Gal 5:20 neprijateljstva, **s.** ljubomor
 Flp 1:15 iz zavisti i **s.** ali drugi od dobre
 1Ti 2:8 čiste ruke bez gnjeva i **s.**
 2Ti 2:23 se znajući, da rađaju **s.**
 M.lz 10:12 Mržnja izaziva samo **s.** a
 M.lz 17:19 Tko ljubi **s.** ljubi grijeh; tko
 M.lz 29:22 Gnjevljiv čovjek izaziva **s.**
 Jak 3:14 imate gorku zavist i **s.** u srcu

SVADB-A-U

Mat 22:8 **s.** je doduše ugotovljena, ali
 Iva 2:1 dan iza toga bila je **s.** u Kani
 Otk 19:7 dode **s.** Janjeta, i zaručnica
 Mat 22:3 da zovnu uzvanike na **s.**

SVATOVİ

Mat 9:15 Mogu li **s.** tugovati, dok je s
 Mar 2:19 Mogu li **s.** postiti, dok boravi

SVEMOGUĆEGA

Psl 71:16 Umrijet ću slaveći čudesa **S.**
 Iza 6:1 vidjeh **S.** gdje sjedi na prijesto-
 Iza 6:8 I začuh glas **S.** koji reče: Koga
 Iza 61:1 Duh **S.** Gospoda počiva na
 Amo 9:1 Vidio sam **S.** gdje stoji na
 Mar 14:62 gdje sjedi s desne **S.** i dolazi
SVEMOGUĆI
 Rut 1:21 i **S.** tugu na me navali
 Psl 40:17 i siromah: **S.** brinut će se za
 Psl 68:11 **S.** je ispunio obećanje svoje
 Psl 90:1 **S.** ti si nam utočište, ti si to bio
 Iza 7:14 sam **S.** dati znak: Eto, djevica
 Amo 7:8 reče **S.** Evo, ja ću metnuti vi-
 Hab 3:19 **S.** Gospod meni je snaga.

SVEMOCNI

Job 22:25 Tada će **S.** biti zlato tvoje, i

Job 34:12 **S.** ne izvrće pravde
 Job 35:13 Bog ne usliši laži i **S.** ne
 2Ko 6:18 i kćeri, veli Gospodin **S.**
 Otk 1:8 i koji bijaše, i koji će doći, **S.**
 Otk 4:8 **S.** koji bijaše, i koji jest, i koji će
 Otk 15:3 **S.** Pravedni su i istiniti putovi

SVEMOĆNOGA

Job 6:14 iako je odbacio strah **S.**
 Job 11:7 ili doprijeti do granice **S.**
 Job 33:4 dah me je **S.** oživio
 Psl 91:1 koji boravi u sjeni **S.**
 Otk 16:14 na boj za veliki dan Boga **S.**
 Otk 19:15 vina gnjeva Boga **S.**

SVECENISTVO

Heb 7:5 primaju **s.** imaju zapovijed, da
 Heb 7:12 Jer kad se promijeni **s.**
 Heb 7:24 dovijeka, ima vječno **s.**
 1Pe 2:5 kao duhovni hram za **s.** sveto

SVECENICI-MA

Izl 28:41 ih da mi služe kao **s.**
 Iza 61:6 A vi ćete se zvati **s.** Gospodnji
 Mat 12:4 smjeli jesti, nego samo **s.**
 Heb 7:27 veliki **s.** najprije za svoje
 Otk 20:6 nego će biti **s.** Božji i Kristovi
 Hos 4:9 Tako će biti narodu kao **s.**
 Zah 7:5 narodu zemaljskom i **s.** 'Kad
 Heb 7:14 Mojsije ništa rekao o **s.**
 Otk 1:6 I učinio nas kraljevstvom i **s.**

SVECENIK

Pst 14:18 kruh i vino, on je bio **s.** Boga
 Psl 110:4 Ti si **s.** dovijeka po redu Mel-
 Zah 6:13 će **s.** na svojemu prijestolju
 Heb 5:6 Ti si **s.** dovijeka po redu Mel-
 Heb 6:20 veliki **s.** dovijeka po redu Mel-
 Heb 7:1 kralj Salemski, **s.** Boga svev-
 Heb 7:21 se pokajati: Ti si **s.** dovijeka
 Heb 9:11 kao veliki **s.** budućih dobara
 Heb 9:25 sebe, kao što veliki **s.** ulazi u
 Heb 10:11 I svaki **s.** svaki dan služi i

SVECENIKA

Iva 18:26 sluga velikoga **s.** rođak
 Dje 6:7 je mnoštvo **s.** prihvaćalo vjeru
 1Ti 5:19 Protiv **s.** ne primaj tužbe, osim
 Heb 3:1 **s.** vjeroispovijesti naše, Isusa
 Heb 4:14 **s.** koji je prošao nebesa
 Heb 4:15 nemamo velikoga **s.** koji se

SVET

Izl 19:6 svećeničko i narod **s.**
 L.Zk 11:44 i budite sveti, jer sam ja **s.**
 Psl 99:3 veliko i slavno: **s.** je on
 Rim 11:16 Ako je kvasac **s.** to je i
 1Ko 3:17 jer je hram Božji **s.** a to ste vi
 Heb 7:26 **s.** nevin, neokaljan, odvojen
 1Pe 1:16 Budite sveti, jer sam ja **s.**
 Otk 4:8 su bez odmora dan i noć; **s.** koji
 Otk 15:4 Jer si ti jedini **s.** Svi će narodi

SVETAC

Psl 16:10 da **S.** tvoj truleža ugleda
 Psl 22:3 ti **S.** stoluješ nad hvalospjev-
 Iza 41:14 spasitelj je tvoj **S.** Izraelov
 Iza 54:5 i otkupitelj tvoj jest **S.** Izraelov
 Iza 57:15 vječno stoluje i zove se **S.**
 Mar 1:24 Znam, tko si, **S.** Božji.
 Dje 2:27 niti ćeš dati, da **S.** tvoj vidi

SVETE

Jer 51:51 su tudini došli u **s.** stanove
 Rim 8:27 jer po volji Božjoj moli se za **s.**
 Efe 6:18 i molitvom za sve **s.**
 Kol 1:22 da vas njemu prikaže **s.** i bez
 1Pe 3:5 se tako kitile nekada i **s.** žene

SVETI

Izl 15:13 jakošću svojom u **s.** stan svoj
 L.Zk 11:44 Zato se iskažite kao **s.** i
 Psl 34:9 Vi **s.** njegovi, bojte se Go-
 Iza 58:13 da na **s.** dan moj ne obavlaš
 Jon 2:5 dalje još gledati **s.** hram tvoj
 Mat 6:9 na nebesima, **s.** se ime tvoje

Efe 1:4 da budemo **s.** i neokaljani pred Efe 2:21 složena i raste za **s.** hrani u Efe 4:12 Da se **s.** usavrše za djelo Kol 3:12 kao izabranici Božji, **s.** i 1Pe 1:15 budite **s.** u svemu življenju 1Pe 1:16 Budite **s.** jer sam ja svet 1Pe 2:9 **s.** narod, puk dobitka, da 2Pe 1:21 Svetoga govorili **s.** Božji Otk 11:2 oni će **s.** grad gaziti četrdeset Otk 21:10 i pokaza mi **s.** grad Jeru-

SVETIH

Psl 89:7 koji je strahovit u vijeću **s.** Luk 1:71 obećao na usta **s.** proroka Dje 3:21 navijestio na usta **s.** proroka 1Ko 14:33 Tako je u svima crkvama **s.** Efe 2:19 sugrađani **s.** i ukućani Božji Efe 3:8 Meni, najmanjemu od svih **s.** Kol 1:12 da budemo subaštinci **s.** u Otk 5:8 pune tamjana: to su molitve **s.** Otk 8:3 prikaze **s.** molitvama svih **s.** na Otk 13:10 Ovdje je strpljivost i vjera **s.** Otk 16:6 Jer prolje krv **s.** i proroka; Otk 19:8 jer je platno pravednost **s.**

SVETIMA

Dje 26:18 i baštinu među **s.** po vjeri u 1Ko 1:2 u Kristu Isusu, pozvanima **s.** Efe 1:18 slave baštine njegove u **s.** Efe 3:18 mogli razumjeti sa svima **s.** Efe 5:3 vama, kao što se pristoji **s.** Kol 1:26 a sad se javi **s.** njegovim 2So 1:10 u onaj dan da se proslavi u **s.** 1Ti 5:10 ako je **s.** noge prala, ako je Tit 2:3 kako dolikuje **s.** da ne klevetu Heb 6:10 u ime njegovo, posluživši **s.** i Jud 1:3 jedanput zauvijek predana **s.** Otk 13:7 da zametne rat sa **s.** i da ih

SVETINJE

Mat 7:6 Ne dajte **s.** psima i ne bacajte Dje 17:23 prolazeći i motreći vaše **s.** 1Ko 9:13 koji vrše svetu službu, od **s.**

SVETO-GA

Izl 3:5 jer mjesto na kojemu stojiš, **s.** je Izl 37:29 pripravi **s.** ulje pomazanja i Još 5:15 mjesto, na kojemu stojiš, **s.** Luk 1:35 Zato će se i **S.** što će se roditi Flp 4:8 što je pravedno, što je **s.** što je 1Pe 2:5 hram za svećeništvo **s.** da 2Pe 3:11 da vi **s.** i pobožno živite LzK 10:10 mogli razlikovati između **s.** Zah 2:13 Jer On ustaje iz **s.** stana Luk 1:72 spomenuti se **s.** zavjeta svo- Dje 4:27 protiv svojega **s.** Sluge Isusa Otk 22:19 i od grada **s.** o kojima je

SVETOST-I

Psl 93:5 kući tvojoj pripada **s.** u sva 1So 4:3 **s.** vaša, da se čuvate od blud- 1So 4:7 na nečistoću, nego na **s.** Iza 8:14 povod **s.** kamen spoticanja Luk 1:75 U **s.** i pravednosti sve dane Rim 1:4 Sin Božji duhom **s.** po 2Ko 1:12 da smo u **s.** i iskrenosti pred Efe 4:24 po Bogu, u pravdi i **s.** istine 1So 3:13 bez prijekora u **s.** pred Bo- 1So 4:4 vas zna čuvati svoj sud u **s.** i 1Ti 2:15 ako ostanu u vjeri, ljubavi, u **s.** Heb 12:10 budemo dionici **s.** njegov

SVEZA-N-O

Dje 21:13 Isusa ne samo **s.** biti, nego i Kol 4:3 tajnu Kristovu, za koju sam i **s.** M.lz 30:4 Tko je **s.** vode u jednu odjeću Mat 12:29 ako nije naprije **s.** jakoga Mat 19:6 i što je Bog **s.** ne smije čovjek

SVIJECNJAK-A

Izl 25:6 Ulje za **s.** mirisi za ulje pomaz- Zah 4:2 Vidim **s.** sav zlata, i gore na Mat 5:15 i meće pod sud, nego na **s.** Otk 2:5 doći ću ti brzo, i dignut ću **s.** tvoj

Izl 25:32 tri grane **s.** na jednoj strani i tri Izl 25:33 šest grana, što izlaze iz **s.** Otk 1:13 **s.** kao Sina čovječjega Otk 1:20 mojoj, i sedam **s.** zlatnih Otk 2:1 koji hodi posred sedam **s.**

SVJEDOCI

Iza 43:10 Vi ste moji **s.** veli Gospod, i sluga Iza 44:8 davno rekao i objavio, vi ste mi **s.** Iza 44:9 **s.** njihovi ne vide ništa i ne znaju Dje 1:8 kad siđe na vas i bit ćete mi onda **s.** Dje 2:32 Bog, čemu smo svi mi **s.** Dje 3:15 od mrtvih, čemu smo mi **s.**

SVJEDOČANSTV-A-O

Psl 119:146 Spasime, da čuvam **s.** tvoja Iva 3:11 ali vi ne primete **s.** našega Iva 3:32 a nitko ne prima **s.** njegova 2Ti 1:8 Ne stidi se dakle **s.** Gospodina Otk 1:9 riječi Božje i zbog **s.** Isusova Otk 12:11 krvlju Janjeta i riječju **s.** Psl 19:7 **s.** je Gospodnje pouzdano Mat 10:18 da **s.** dadnete pred njima i Mat 15:19 lažno **s.** hula na Boga Mat 24:14 svemu svijetu za **s.** svima Iva 1:7 Ovaj dode za **s.** da svjedoči za 1Iv 5:11 i ovo je **s.** da nam je Bog dao Iva 8:17 da je **s.** dvojice ljudi istinito Iva 19:35 i **s.** je njegovo istinito. I on Iva 21:24 da je istinito **s.** njegovo 2Ko 1:12 Jer je naša slava ovo, **s.** 2So 1:10 jer se je primilo **s.** naše među 1Ti 3:7 A valja da ima i dobro **s.** od 1Ti 5:10 i koja ima **s.** u dobrim djelima 1Ti 6:12 i za koje si dao dobro **s.** pred Heb 6:14 i po njoj je dobio **s.** da je Heb 11:5 dobi **s.** da je ugodio Bogu Heb 11:39 koji su dobili vjerom **s.** ne Jak 5:3 rda njihova bit će **s.** protiv vas 1Iv 5:9 Ako primamo **s.** ljudi, **s.** je Otk 1:2 svjedoči riječ Božju i **s.** Isusa Otk 19:10 **s.** Isusovo duh proročanstva

SVJEDOC-E-I-M-IMO-O

Jer 14:7 Ako grijesi naši **s.** i protiv nas Iva 5:39 Upravo su ona, koja **s.** za mene Iva 10:25 Oca svojega, ona **s.** za me Dje 10:43 Za ovoga **s.** svi proroci, da 1Iv 5:7 Jer su trojica, što **s.** u nebu Izl 20:16 Ne **s.** lažno protiv bližnjega Izl 23:1 Ne **s.** krivo, ne pružaj ruke Mat 19:18 Ne kradi! Ne **s.** lažno Mar 10:19 Ne **s.** lažno! Ne varaj! Iva 1:7 da **s.** za Svjetlost, da svi vjeruju Iva 1:8 nego da **s.** za Svjetlost Iva 2:25 I nije mu trebalo, da tko **s.** za Iva 3:32 On **s.** što je vidio i čuo, a nitko Iva 8:18 i Otac, koji me posla, **s.** za Iva 21:24 Ovo je onaj učenik, koji **s.** za Dje 20:23 Sveti po svim gradovima **s.** Rim 8:16 Ovaj Duh **s.** našem duhu Rim 9:1 savjest moja to mi **s.** u Duhu Rim 13:9 Ne kradi! Ne **s.** lažno! Ne želi Heb 10:15 A **s.** nam i Duh Sveti, jer 1Iv 5:6 i Duh je, koji **s.** jer je Duh istina 1Iv 5:8 i troje je, što **s.** na zemlji: Duh, i 1Iv 5:10 koje **s.** Bog za Sina svojega Otk 1:2 **s.** riječ Božju i svjedočanstvo Otk 22:20 Govori onaj, koji **s.** ovo: Da, Iva 5:31 Ako ja **s.** sam za sebe, svjedo- Iva 7:7 jer ja **s.** za njega, da su djela Iva 8:18 Ja sam, koji **s.** sam za sebe, i Iva 18:37 dodoh na svijet, da **s.** istinu Dje 20:26 Zato vam **s.** na današnji Rim 10:2 Jer im **s.** da imaju i revnost za 2Ko 8:3 **s.** za njih, da su po moguć- Gal 4:15 Jer vam **s.** da biste bili kad bi Otk 22:18 **s.** svakome, koji čuje riječi Iva 3:11 znamo, i mi **s.** što vidjesmo; ali Dje 10:42 i da **s.** da je on određen od

1Iv 1:2 I život se javi, i vidjeli smo, i **s.** i 1Iv 4:14 I mi vidjesmo, i **s.** da je Otac Iva 1:32 Dalje je **s.** Ivan, govoreći Dje 2:40 I drugim mnogim riječima **s.** je Dje 14:3 koji je **s.** riječ milosti svoje i 1Iv 5:9 On je **s.** za Sina svojega

SVJETILJK-A-E

M.lz 13:9 a **s.** se bezbožnika ugasi M.lz 31:18 ne gasi joj se noću **s.** Mat 6:22 Oko je **s.** tijelu tvojemu. Ako Otk 21:23 i **s.** je njegova Janje M.lz 6:23 nauke su **s.** put k životu jesu Mat 25:1 koje uzeše **s.** svoje i izadoše Mat 25:7 djevice one i prirediše **s.** Otk 22:5 i neće trebati svijetla od **s.** ni

SVJETLO-ST-STI

2Sa 23:4 On je **s.** jutarnje, kad sunce Job 28:11 što je skriveno iznosi na **s.** Psl 119:105 mojoj, **s.** na stazi mojoj Psl 139:12 kao dan, tmina kao **s.** M.lz 13:9 Veselo gori **s.** pravednika, a M.lz 20:20 njegovo se **s.** gasi u najd- Prp 12:2 Prije nego pomrči sunce, **s.** i Iza 58:8 Tada zasja **s.** tvoje kao zora Iza 58:10 onda zasja **s.** tvoje u tami, i Mat 6:22 onda sve tijelo tvoje ima **s.** Mat 17:2 njegove zasvijetliše kao **s.** 2Ko 6:14 zajedništvo ima **s.** s tamom Pst 1:3 Neka bude **s.** i postade **s.** Pst 6:16 na korabli otvor za **s.** i lakat 2Sa 23:4 nikakav oblak ne muti ranu **s.** Job 33:30 da mu svijetli **s.** živih Psl 27:1 Gospod je **s.** moja i spasenje Psl 37:6 tvoja zasja kao **s.** pravica Psl 90:8 tajnu krivnju našu pred **s.** lica Prp 11:7 Slatka je **s.** i godi očima vidjeti Iza 9:2 Narod, koji hodi u tami, gleda **s.** Iza 42:16 ću pred njima tamu u **s.** i što Hos 6:5 pravo moje udarilo u oči kao **s.** Mat 5:14 Vi ste **s.** svijetu. Grad, koji Mat 24:29 i mjesec će izgubiti svoju **s.** Mar 13:24 i mjesec svoju **s.** izgubiti Luk 2:32 **s.** da prosvijetli neznabošce Iva 1:4 njoj bijaše život, i život bijaše **s.** Iva 1:5 **S.** zasvijetli u tami; ali tama ga Iva 1:7 da svjedoči za **S.** da svi vjeruju Iva 3:19 **S.** je došla na svijet, ali su ljudi Iva 8:12 Isus im dalje reče: Ja sam **s.** Iva 11:9 ne spotiče se, jer vidi **s.** ovoga Iva 12:35 dok imate **s.** da vas tama ne Dje 12:7 i **s.** obasja po sobi, i gurnuvši Dje 13:47 Postavljam te za **s.** nezn- Dje 26:23 da će navijestiti **s.** narodu i Rim 2:19 **s.** onima, koji su u tami 2Ko 4:6 Iz tame neka zasvijetli **s.** zas- Efe 5:8 bili nekada tama, a sad ste **s.** u 1Iv 1:5 da je Bog **s.** i tame u njemu 1Iv 2:8 jer tama prolazi, i **s.** istinita već Otk 21:11 i **s.** njegova bijaše kao dragi Mat 10:27 u tami, to navješćujte na **s.** Luk 12:3 ste rekli u tmini, objaviti na **s.** Luk 16:8 naraštaju mudrija od djece **s.** Dje 26:18 da se obrate od tame k **s.** i od 1Ti 6:16 ima besmrtnost i prebiva u **s.** Jak 1:17 silazeći od Oca **s.** u kojega 1Iv 1:7 Ako li u **s.** hodimo, kao što je on 1Iv 2:9 Tko govori, da je u **s.** a mrzi na

SVOD-OM

Pst 1:7 Tako stvori Bog **s.** i rastavi Pst 1:8 **s.** nazva Bog nebo. I postade Psl 19:1 njegovih navješćuje **s.** nebes- M.lz 8:27 i kad je razmjeravao **s.** nad Pst 1:7 i rastavi vode pod **s.** od onih

SVRŠETAK

Brj 23:10 Moj **s.** neka bude kao njihov Psl 49:13 to je **s.** onih, koji se hvale Iza 46:10 Koji je od početka javljao **s.**

Mat 13:39 Žetva je **s.** svijeta. Žeteci
Mat 24:6 tako doći; ali nije još tada **s.**
Mat 24:14 Tada istom dolazi **s.**
Rim 10:4 Krist **s.** zakona za opravdan-
1Ko 15:24 Onda **s.** kad preda kraljev-
Flp 3:19 Kojima je **s.** propast, kojima je
Heb 13:7 gledajte na **s.** njihova življen-
Jak 5:11 i **s.** ste Gospodnji vidjeli; jer je
Otk 1:8 Početak i **S.** govori Gospodin
Otk 21:6 Početak i **S.** Ja ću žednome
SVRSETK-A-U
Dan 9:27 grozota pustoši i trajat će do **s.**
Mat 24:3 je znak tvoga dolaska i **s.**
Mat 28:20 s vama u sve dane do **s.**
2Ko 3:13 Izraelovi gledali **s.** onome
Heb 3:6 ako čvrsto do **s.** održimo
Heb 3:14 pouzdanje svoje do **s.** tvrdo
Heb 7:3 ni **s.** životu, a sličan Sinu
Luk 9:31 i govorili su o **s.** njegovu, što
Heb 9:26 na **s.** vjekova javi se, da
SVRSI-LO
Luk 12:50 me to muči, dok se ne **s.**
Otk 15:8 dok se ne **s.** sedam zala
Otk 20:5 dok se ne **s.** tisuća godina.
Iva 19:28 da se je već sve **s.** Zato reče
Otk 21:6 I reče mi: **s.** se. Ja sam Alfa i
SVUCITE
Iza 32:11 **s.** se, skinite haljine i ostavite
Kol 3:9 **s.** staroga čovjeka s djelima

- Š -

ŠATOR-A-U

Izl 26:1 **S.** napravi od deset zavjesa
Psl 104:2 držiš nebo razapeto kao **š.**
Iza 33:20 mjesto, **š.** koji ne putuje
Iza 40:22 razapinje ga kao **š.** za stan
2Ko 5:1 ova zemaljska naša kuća ili **š.**
Heb 9:8 svetinjama, dok prednji **š.** stoji
Heb 9:11 i ušao u veći i savršeniji **š.**
Izl 33:9 istajao bi na ulazu **š.** dok bi on
Psl 27:5 zaklanja me u skrovištu **š.**
PNP 1:8 jariče svoje na pašu pokraj **š.**
Heb 8:2 pravoga **š.** koji načini Gospodin
Otk 21:3 **š.** Božjega među ljudima, i
Još 7:21 To je zakopano u **š.** u zemlji i
Heb 13:10 smiju jesti, koji služe **š.**
2Pe 1:13 dok sam god u ovom **š.** da
SKRGUT
Mat 8:12 Ondje će biti jauk i **š.** zuba
Mat 13:42 Ondje će biti jauk i **š.** zuba
Mat 24:51 Ondje će biti jauk i **š.** zuba
Mat 25:30 Ondje će biti jauk i **š.** zuba
SKRINJA-U
2Sa 7:2 a **S.** Božja stoji pod pokrovom
2Ljt 6:41 svojemu, tisam isilina **S.** tvoja
Heb 9:4 zlatni kadioni žrtvenik i **S.**
Otk 11:19 i vidje se **S.** zavjeta njegova
1Sa 5:11 Otravite **S.** Boga Izraelova
STAP-A-OM
Pst 49:10 niti vladalački **š.** od nogu
Izl 4:20 A **š.** Božji uze Mojsije u ruku
Izl 7:20 On diže **š.** i udari njim po vodi u
Izl 12:11 obući na nogama i **š.** u ruci i
1Sa 17:40 Uze **š.** svoj u ruku i potraži
Psl 23:4 **š.** tvoj i palica tvoja, oni su, koji
Iza 14:5 bezbožnicima, **š.** silnicima
Iza 14:29 što se je slomio **š.** koji te je
Eze 5:16 glad i slomim vam **š.** kruha
Zah 11:10 Uzeo sam svoj **š.** milost, i
Zah 11:14 Onda sam slomio drugi **š.**
Heb 9:4 i **š.** Aronov, koji je bio procvao
Eze 20:37 da prodete ispod **š.** mogega
Zah 11:7 sam sebi dva pastirska **š.**
Mat 10:10 dvoje haljine, ni obuće, ni **š.**
Mar 6:8 osim jednoga **š.** ni kruha, ni
Psl 32:10 jer samo **š.** putničkim svojim
Brj 20:11 i dvaput udari **š.** svojim po

1Sa 17:43 da ideš na me sa **š.** I prokle
Iza 11:4 Udara silnike **š.** usta svojih
Otk 12:5 svim narodima **š.** gvozdanim
STIT

Pst 15:1 Abrame, ja sam **š.** tvoj; plaća
P.Zk 33:29 On je **š.** spasenja tvoga
Suc 5:8 ali se nije vidio **š.** ni koplje
2Sa 22:3 **š.** moj, rog spasenja mogega
Psl 18:30 On je **š.** svima, koji se u
Psl 84:11 je Bog, Gospod, kruna i **š.**
Psl 144:2 izbavitelj moj, **š.** moj, kojemu
M.lz 30:5 On je **š.** onima, koji se kriju u
Efe 6:16 površ svega uzмите **š.** vjere
STUJE-TE

1Kr 18:12 A sluga tvoj **š.** Gospoda od
Psl 15:4 ali koji **š.** one koji se Boga
Mat 15:8 'Narod ovaj **š.** me samo
2So 2:4 što se zove Bog, ili što se **š.**
Psl 22:23 Koji **š.** Gospoda, pjevajte
Dje 17:23 ne znajući **š.** to vam ja prop-
1Pe 2:17 Boga se bojite, kralja **š.**
Jon 2:9 Koji **š.** ništave idole, ostavljaju
SUM-E-U

Psl 29:9 s bremenom, ogoljuje **š.**
Iza 9:18 i draču i upali guštik **š.** tako da
Iza 44:23 Udarite u klicanje, gore, **š.** i
Jer 4:13 Kao vihor **š.** kola neprijatelj-
Jer 5:6 Zato ih bije lav **š.** davi ih vuk iz
1Sa 23:16 ode k Davidu u **š.** i ohrabri
Jak 3:5 mala vatra, i koliku **š.** zapali
SUTI-LO

M.lz 17:28 I ludak, kad **š.** može vrijediti
Prp 3:7 vrijeme kad se **š.** i vrijeme kad
Amo 5:13 **š.** mudrac u ovo vrijeme
Mar 10:48 Mnogi su ga korili, neka **š.**
Psl 32:3 Kad sam **š.** klonuše kosti
Psl 40:10 nijesam **š.** o tvojoj dobroti i
Iza 42:14 **š.** sam dugo, činio sam se
Mat 26:63 Isus je **š.** Tada mu reče

- T -

TABOR-A-U

Pst 32:2 Ovo je **t.** Božji! Zato prozva
Izl 33:11 Potom bi se ovaj vratio u **t.** a
Otk 20:9 i opkoliše **t.** svetih i grad
Pst 32:10 a sad posjedujem dva **t.**
Heb 13:11 spaljuju izvan **t.**
Heb 13:13 k njemu izvan **t.** noseći
Izl 32:17 Mojsiju: Vika je bojna u **t.**
Izl 32:19 Kad se približi **t.** ugleda tele i
1Sa 14:15 Strah nastade u **t.** na slo-
TAJN-A-E-O-OSTI-U

M.lz 27:5 Bolji je javni ukor nego **t.**
Dan 2:19 je bila Danielu objavljena **t.** u
Dan 5:12 za otkrivanje **t.** i za razjašn-
Mar 4:11 Vama je **t.** kraljevstva
1Ko 4:1 Kristove i upravitelje **t.** Božjih
Efe 3:3 po otkrivenju očitova **t.** kao što
Efe 3:9 ostvarila **t.** od vjekova skrivena
Efe 5:32 **t.** je ovo velika; a ja velim
2So 2:7 Jer **t.** bezakonja već djeluje
1Ti 3:16 priznato, velika je **t.** pobožnosti
Otk 17:5 **t.** Babilon veliki, mati bludni-
P.Zk 29:29 **T.** su stvari u Gospoda
Job 11:7 Možeš li **t.** Božje dokučiti ili
M.lz 25:9 a **t.** drugoga ne otkrivaj
Mat 13:11 da razumijete **t.** kraljevstva
Rim 11:25 neću zatajiti **t.** ove, da sami
Mat 13:12 i znam sve **t.** i sve znanje, i
1Ko 14:2 razumije, a Duhom govor **t.**
Kol 1:27 kako je bogata slava **t.** ove
1Iv 5:16 smrt; za **t.** govorim, da moli
Jer 23:24 Može li se tko skriti tako **t.** da
Mat 1:19 je namislio da je otpusti **t.**
Mat 10:26 ništa **t.** što se ne bi doznalo
Efe 5:12 sramotno i govoriti, što oni **t.**
Psl 139:15 kad postadoh u **t.** otkan u

Mat 6:6 Otac tvoj, koji vidi u **t.** platit će
1Ko 2:7 mudrost Božju u **t.** skrivenu
TAJNU

Psl 73:17 Dok najposlije uniđoh u **t.**
Božju i vidjeh, kako oni skončaju.
Psl 90:8 **t.** krivnju našu pred svjetlost
1Ko 15:51 govorim **t.** Svi nećemo us-
Efe 1:9 Očitovavši nam **t.** volje svoje
Efe 6:19 navješćujem sa slobodom **t.**
Kol 1:26 **T.** koja je bila skrivena od vje-
Kol 2:2 te upoznaju **t.** Boga Oca i Isusa
Kol 4:3 da propovijedamo **t.** Kristovu
1Ti 3:9 Koji imaju **t.** tanu vjere u čistoj
Otk 1:20 **T.** sedam zvijezda, koje si

TAMNIC-A-E-I-U

Otk 18:2 i postade stan đavolima, i **t.**
Psl 142:7 Izvedi iz **t.** dušu moju, da
Dje 5:19 Gospodnji otvori noću vrata **t.**
Otk 20:7 odvezat će se sotona iz **t.**
Pst 39:20 I ležao je tamo u **t.**
Izl 12:29 koji je ležao u **t.** isto tako
Mat 11:2 Kad je Ivan u **t.** čuo o
Mat 25:36 i pohodili ste me, u **t.** i došli
Dje 25:14 Feliks je ostavio u **t.** jednoga
1Pe 3:19 duhovima, koji su bili u **t.**
Pst 39:20 i baci u **t.** gdje su ležali sužnji
Mat 5:25 i onda bi te bacili u **t.**
Luk 22:33 sam s tobom ići u **t.** i u smrt
2Pe 2:4 i predao ih u mračnu **t.** da se
Otk 2:10 vas baciti u **t.** da se iskušate i
TAT

Iva 10:1 drugom mjestu, on je **t.** i raz-
Iva 10:10 **t.** ne dolazi, nego da krade
Iva 12:6 nego što je bio **t.** i imao torbu
1So 5:2 Gospodnji i doći tako kao **t.** u
1Pe 4:15 neka ne tripi kao krvnik ili **t.** ili
2Pe 3:10 doći dan Gospodnji kao **t.** u
Otk 3:3 doći ću na tebe kao **t.** i nećeš
Otk 16:15 idem kao **t.** blagoslovljen je

TECE-NJA

Izl 3:8 zemlju, u kojoj **t.** mlijeko i med, u
Psl 19:10 slade su od meda, što **t.** iz
Psl 72:7 i obilje mira, dokle **t.** mjeseca
Psl 133:2 **t.** na bradu, bradu Aronovu
Jer 11:5 u kojoj **t.** mlijeko i med, kako je
Iva 4:14 izvor vode, što **t.** u život vječni
Mat 9:20 godina bolovala od **t.** krvi, pristupi

TELE

Izl 32:4 preli ih i napravi od njih **t.** liv-
Izl 32:19 približi taboru, ugleda **t.** i ples
Psl 106:19 Načiniše sebi **t.** na Horebu
Iza 11:6 **t.** lav i ovca bit će zajedno
Luk 15:23 Onda dovedite **t.** ugojeno i
TEMELJ-A-I-U

Psl 87:1 Njegov je **t.** na gorama svetim
1Ko 3:10 mudri graditelji postavili **t.** a
2Ti 2:19 A čvrsto stoji **t.** Božji imajući
Otk 21:19 prvi **t.** bijaše jaspis, drugi
Psl 74:7 imena tvogega oskvrniše do **t.**
1Ko 3:11 Jer **t.** drugoga nitko ne može
Heb 6:1 da ne postavljamo opet **t.**
Otk 21:14 gradski imao je dvanaest **t.**
Psl 18:7 **t.** se gora uzdrmaše i pomak-
Psl 82:5 drmaju se svi **t.** zemlje
Psl 95:4 U njegovoj su ruci **t.** zemaljski
Otk 21:19 **t.** zida gradskoga bili su
M.lz 10:25 stoji tvrdo na vječitom **t.**
Rim 15:20 da ne gradim na tuđemu **t.**
1Ko 3:12 tko naziduje na ovome **t.**
Efe 2:20 Nazidani na **t.** apostola i
Heb 11:10 **t.** kojemu je graditelj i tvor-
TESK-A-E-O

1Sa 5:11 **t.** je bila ruka Božja na njemu
Mat 23:4 vežu bremena **t.** i nesnosna i
2Ti 3:1 dane nastati vremena **t.**
Izl 2:11 kako moraju raditi **t.** poslove
Izl 6:9 Mojsija zbog malodušnosti i **t.**

Psl 19:13 čist, slobodan od *t.* krivnje
Psl 139:17 zapovijedi njegove nijesu *t.*
Psl 38:3 kao *t.* breme pritiskuje me
Psl 118:18 *t.* me kazni Gospod, ali me
M.lz 15:10 *t.* karanje čeka onoga, koji
Prp 4:10 ali *t.* jednome, ako padne i
Iza 45:9 *t.* onome, koji se svađa s
Hab 2:15 *t.* onome, koji poji bližnjega
Sef 3:1 *t.* gradu upornom okaljanom
Zah 11:17 *t.* lošemu pastiru, koji
Mat 18:7 *t.* svijetu zbog onoga što
Mat 19:23 Bogataš će *t.* ući u kraljev-
Mar 10:23 Kako je *t.* bogatima ući u
Luk 6:24 Ali *t.* vama, bogati, vi već
Luk 17:1 *t.* onome, po kome to dolazi
Dje 9:5 *t.* ti je protiv ostana praćati se
Dje 28:27 i ušima *t.* čuju, i oči svoje
Heb 5:11 *t.* protumačiti, jer ste postali
2Pe 2:7 koji morate *t.* da prepati pod
2Pe 3:16 U njima su neke stvari *t.* ra-
TERET

Brj 11:11 *t.* brige za taj čitav narod
2Sa 19:35 bih sluga tvoj pao još na *t.*
Iza 9:4 Jer lomiš *t.* jarma njegovu
Mat 20:12 koji smo podnosili *t.* i žegu
2Ko 12:13 što vam nijesam bio na *t.*
2Ko 12:14 i neću vam biti na *t.* jer ne
2Ko 12:16 ja vam nijesam bio na *t.*
1So 2:9 da ne budemo na *t.* nijednome
TJESAK

Iza 5:2 iskopao *t.* i nadao se, da će
Joe 3:13 Ustanite, stupite, jer je *t.* pun
Mat 21:33 skopa u njemu *t.* i sagrađi
Otk 14:19 trs zemlje i metnu u veliki *t.*
Otk 19:15 i on gazi *t.* žestokoga vina
TJESAN

M.lz 23:27 tuđa žena *t.* studenac
Mat 7:14 uska su vrata i *t.* put, što vodi
TJESTO

Rim 11:16 Ako je kvasac svet, to je i *t.*
1Ko 5:6 da malo kvasca ukiseli sve *t.*
1Ko 5:7 da budete novo *t.* kao što ste
TISIN-A-I

Mar 4:39 Prestane vjetar, i postade *t.*
Otk 8:1 otvori sedmi pečat, postade *t.*
Psl 94:17 bi duša moja odavno u *t.*
Jer 13:17 u *t.* plakati radi oholosti vaše
1Ti 2:11 Žena u *t.* neka se uči sa svom
1Ti 2:12 mužem, nego da bude u *t.*
TJESKOB-A-E-NO-U

Psl 34:4 ču se, kad vas napadne *t.*
Eze 7:25 *t.* dolazi. Traži se spasenje i
Luk 22:44 I napade ga smrtna *t.* i molio
Rim 2:9 Nevolja i *t.* na svaku dušu
Rim 8:35 Nevolja ili *t.* ili progonstvo ili
Psl 14:5 Jedanput će oni zadržati od *t.*
Psl 32:7 čuvaš me od *t.* okružiti ćeš me
Psl 116:3 spopale me *t.* svijeta mrtvih
Iza 30:20 će vam Svemoguću kruha *t.* i
Iza 53:8 Iz *t.* i suda bio je uzet, i tko da
Jon 2:3 Iz *t.* svoje zavapih Gospodu
2Ko 2:4 od brige mnoge i *t.* srca pisao
2Ko 12:10 progonstva, *t.* zbog Krista
Mat 6:25 Ne budite *t.* zabrinuti za život
Mat 6:28 I što ste tako *t.* zabrinuti za
Mat 6:31 Ne budite dakle *t.* zabrinuti i
Flp 4:6 Ne brinite se *t.* ni za što, nego u
P.Zk 28:65 Gospod utisnuti u srce *t.* u
Iva 16:33 U svijetu imate *t.* ali se radu-
TJESI-TE

Luk 16:25 se on ovdje *t.* a ti se mučiš
2Ko 1:4 kojom nas same Bog *t.*
2Ko 1:4 Koji nas *t.* u svakoj nevolji, da
2Ko 7:6 Ali onaj, koji *t.* poniženog
Iza 40:1 *T.* tješite narod moj, tako
2Ko 2:7 radije oprostite i *t.* ga, da
2Ko 13:11 budite savršeni, *t.* jedni

1So 5:11 Zato *t.* jedan drugoga i
1So 5:14 *t.* malodušne, zauzimajte se
TL-A-O-U

Psl 2:6 i natapala je svu površinu *t.*
Psl 107:33 *t.* bogata izvorima u suhu

TL

Izl 3:5 na kojemu stojiš, sveto je *t.*
Psl 73:18 ih postavljaš na sklizavo *t.*
Psl 84:6 pretvaraju je u *t.* obilno iz-
M.lz 6:3 baci se na *t.* saleti bližnjega
Iza 35:7 Žedno će *t.* postati jezerom, i
Iza 44:3 izlijevam vodu na popucano *t.*
Mat 13:5 Drugo pade na kamenito *t.*
Mat 13:20 posijano na kamenito *t.* to je
Mar 4:5 Drugo pade na kamenito *t.*
Mar 4:16 su posijani na *t.* kamenito
Luk 8:6 Drugo pade na kamenito *t.*
Luk 24:5 straha srušise pogled na *t.*
Luk 8:13 Koji su na kamenitu *t.* to su oni.
TORB-E-U

Mat 10:11 Ni putne *t.* ni dvoje haljine
Mar 6:8 štapa, ni kruha, ni *t.* ni novaca
Luk 10:4 ni *t.* ni obuće i nikoga ne poz-
Luk 22:35 bez *t.* bez obuće, je li vam
1Sa 17:40 Metnu ih u *t.* pastirsku, koju
Hag 1:6 skupljao je plaću u prodrtu *t.*
Luk 22:36 je uzme sobom, isto tako *t.*
Iva 12:6 nego što je bio tat, i imao *t.* i
TRAŽ-E-I

Psl 22:26 hvale Gospoda, koji ga *t.*
Psl 104:21 Laviči viču za plijenom i *t.*
Iza 41:17 Bijednici, siromasi *t.* vode
Iza 58:2 tako oni *t.* od mene sudove
Mat 27:20 narod, da *t.* Barabu, a Isusa
Dje 17:27 Da *t.* Boga, ne bi li ga kako
Rim 11:3 ostadoh sam, i *t.* dušu moju
1Ko 1:22 i Židovi *t.* znake, i Grci traže
Flp 2:21 Jer svi *t.* što je njihovo, a ne
Heb 11:6 i da plaća onima, koji ga *t.*
Heb 11:14 pokazuju, da *t.* domovinu
2Kr 5:7 Tu vidite jasno, da on *t.* svađu
Psl 34:10 a tko *t.* Gospoda, ima svako
M.lz 14:6 Podsmjever *t.* mudrost, ali
M.lz 17:9 pokriva prijestupe, *t.* ljubav
Prp 3:6 Vrijeme kad se *t.* i vrijeme kad
Prp 11:9 tome Bog od tebe *t.* račun
Iza 26:9 i duh moj *t.* te u nutarnosti
Eze 7:25 *t.* se spasenje i ne nalazi se
Eze 34:6 A nitko ga ne *t.* nitko se ne
Mat 7:8 tko *t.* nalazi; tko kuca, otvara
Mat 12:39 i preljubotvoran rod *t.* znak
Mat 18:12 ne ide li da *t.* onu, što je zal-
Luk 11:10 tko *t.* nalazi; tko kuca, otva-
Luk 15:8 ne pomete li kuću i ne *t.* li
Iva 4:23 jer takve klanjaoc *t.* Otac
Iva 7:18 sam od sebe, *t.* slavu svoju
Iva 8:50 svoje; ima, koji *t.* i sudi
Rim 3:11 nema ga koji *t.* Boga
1Ko 7:27 Ivezan za ženu, ne *t.* rastave
1Ko 13:5 Ne čini što ne valja, ne *t.*
1Pe 3:11 neka *t.* mir i neka hrli za njim
1Pe 5:8 ričući obilazi i *t.* koga da prož-
TRAZI-LI-M-MO-O

Iza 26:16 Gospode, u nevolji su te *t.* i
Mar 8:11 *t.* su od njega znak s neba
Luk 2:49 Zašto ste me *t.* Zar nijeste
1Pe 1:10 I to su spasenje *t.* i ispitivali
2Sa 22:3 Bog je branik moj: u njega *t.*
Psl 31:1 U tebe, Gospode, *t.* utočište
Psl 119:10 Svim srcem svojim *t.* te, ne
Iva 5:30 jer ne *t.* volje svoje, nego volju
Iva 8:50 A ja ne *t.* slave svoje; ima, koji
2Ko 12:14 jer ne *t.* što je vaše, nego
Flp 4:17 Ne kao da *t.* dara, nego tražim
Gal 2:17 koji *t.* da se opravdamo u
Heb 13:14 nego *t.* onaj, koji će doći

1Ljt 28:9 Ako ga budeš *t.* on će dati da
Psl 34:4 *t.* sam Gospoda: on me usliši
Mar 14:11 Sad je *t.* zgodu, da, ga izda
Luk 6:19 narod *t.* da ga se dotakne
Rim 9:32 Jer nije *t.* pravde iz vjere
Rim 11:7 Što je *t.* Izrael, ono nije dobio
Heb 12:17 ako ga je i sa suzama *t.*
TRAZIT-E-I

PNP 3:2 po gradu, *t.* ču na ulicama i
Jer 50:20 *t.* će krivnju Izraelovu: nema
Iva 7:34 *t.* ćete me, i nećete me naći
Iva 8:21 Ja idem. *t.* ćete me i umrijet
2Pe 2:3 u lakomstvu *t.* će od vas do-
Iza 34:16 *t.* samo u knjizi Gospodnjoj i
Iza 51:1 spasenjem, koji *t.* Gospoda
Iza 55:6 *t.* Gospoda, dok se može
Hos 10:12 jer je vrijeme da *t.* Gos-
Amo 5:14 *t.* dobro a ne zlo, da živite
Mal 3:1 glasnik zavjeta, kojega *t.* Evo,
Mat 6:33 *t.* najprije kraljevstvo Božje i
Mat 7:7 Molite, i dat će vam se; *t.* i inači
Mar 16:6 Ne bojte se *t.* Isusa Nazareć-
Luk 11:9 *t.* i naći ćete; kucajte, i otvori
Luk 24:5 Što *t.* života među mrtvima
Iva 6:26 *t.* me, ne što čudesu vidjeste
Iva 7:19 Zašto *t.* da me ubijete
Iva 15:7 štogod hoćete, *t.* i bit će vam
Kol 3:1 *t.* ono, što je gore, gdje Krist
Sef 3:12 ponizan i malen, što će *t.*
Mat 2:13 Herod *t.* dijete, da ga pogubi
Luk 12:48 od njega će se mnogo *t.*
Luk 13:24 Mnogi će *t.* da uđu, a neće
TRBUH-U

1Ko 6:13 Jelo je za *t.* i trbuh za jelo
Flp 3:19 kojima je Bog *t.* i slava u
Pst 3:14 Na *t.* češ svojemu puzati i
Rim 16:18 Kristu, nego svojemu *t.* i
TRC-AO-E-IM-ITE

Gal 2:2 ili da nijesam *t.* uzalud
Flp 2:16 da nijesam uzalud *t.* niti se
Iza 40:31 *t.* i ne umaraju se, hode i ne
Jer 8:6 Svi *t.* od toga tako brzo kao
Jer 23:21 poslao tih proroka, pa ipak *t.*
1Ko 9:24 svi *t.* ali jedan prima nagradu
Job 16:14 *t.* protiv mene kao ratni
Psl 97:3 Oganj *t.* pred njim, izgara
Rim 9:16 niti do onoga, koji *t.* nego do
1Ko 9:26 Ja dakle tako *t.* ne kao na
Flp 3:14 *t.* k biljezi cilja, k nagradi
Luk 17:23 Ne idite tamo i ne *t.* za njima
TRGA-LI-O

Prp 4:12 trostruka uzica ne *t.* se tako
Luk 6:1 Učenici njegovi *t.* su klasje, trli ga
Job 29:17 *t.* grabež iz zuba njegovih
Luk 9:42 *t.* ga je i dрмаo zao duh. Isus
TRGOVC-E-I-IMA

Zah 11:7 za *t.* ovaca, i uzeo sam sebi
Iva 2:14 U hramu zateče *t.* što su prod-
Otk 18:3 i *t.* zemlje obogatili su se od
Mat 21:12 stolove mjenjačima i klupe *t.*
TRIEZNI

1So 5:8 budimo *t.* i obučeni u oklop
Tit 2:2 Starci da budu *t.* poštteni, mudri
1Pe 1:13 svojega uma, budite *t.* i
1Pe 5:8 Budite *t.* i bdijte, jer protivnik
TRKU

Prp 9:11 ne dobiva brzi *t.* ni junaci rat
Dje 20:24 samo da svršim *t.* svoju i
2Ti 4:7 volevao, *t.* svršio, vjeru očuvao
TRN-JA-JE

M.lz 26:9 *t.* što padne u ruku pijanome
2Ko 12:7 dade mi se *t.* u tijelo, andeo
Iza 55:13 Mjesto *t.* čempresi će rasti
Mat 7:16 Bere li se *t.* grožđe ili s drache
Mat 27:29 vijenac od *t.* metnuše mu
Mar 15:17 opletoše vijenac od *t.* i
Luk 6:44 S *t.* se ne beru smokve, i

Iva 19:2 vijenac od *t.* metnuše mu ga
Iva 19:5 pod vijencem od *t.* i u skretnoj
Job 31:40 neka mi rodi *t.* mjesto ječma
M.lz 24:31 sve je bilo zaraslo u *t.* sve je
Iza 9:18 koji spali *t.* i draču i upali guštit
Mat 13:7 Opet drugo pade među *t.*
Luk 8:14 Što pade među *t.* to su oni
Heb 6:8 znosi *t.* i draču, nepotrebna je
TRPI-S-M-MO

Mat 11:12 *t.* kraljevstvo nebesko silu, i
Dje 17:3 trebalo da Krist *t.* uskrsne od
1Ko 13:4 Ljubav dugo *t.* dobrostiva je
1Ko 13:7 svemu se nada, sve *t.*
2Ti 4:5 A ti budi razborit u svemu, *t.* zlo
Jak 5:13 *t.* li tko među vama? Neka se
1Pe 4:15 A nitko od vas neka ne *t.* kao
2Pe 3:9 nego vas strpljivo *t.* jer neće
Luk 23:40 ne bojiš Boga, kad i sam *t.*
Gal 4:27 klikni i poviči, koja ne *t.* muke
Luk 16:24 jer *t.* veliku muku u ovom
Gal 5:11 zašto još *t.* progone. Onda je
2Ti 1:12 Zato i ovo *t.* ali se ne stidim, jer
2Ti 2:9 Za koje *t.* zlo sve do okova kao
Rim 8:17 jer ako s njim *t.* da se s njim i
2Ko 4:8 U svemu *t.* nevolje, ali nijesmo
TRPI-O-TE

Iza 33:1 koji sam nijesi još *t.* nevjere
Heb 2:18 što je sam *t.* i bio iskušat
Heb 13:12 krvlju svojom, *t.* izvan vrata
1Pe 2:21 jer je i Krist *t.* za nas i ostavio
1Pe 2:23 nije prijetio, kad je *t.* nego se
1Pe 4:1 Kad je dakle Krist *t.* tijelom, i vi
1Ko 6:7 Zašto radije ne *t.* nepravdu
Flp 1:29 u njega, nego da i *t.* za njega
1Pe 2:20 strpljivo *t.* to je ugodno pred
1Pe 3:14 Ali ako i *t.* zbog pravde, Bla-
1Pe 3:17 da *t.* zbog dobrih djela
TRPJETI

Brj 14:33 i tako će *t.* za vaš otpad
Psl 106:32 morade Mojsije *t.* zbog
Psl 119:71 što moram *t.* da upoznam
Mat 16:21 da će mnogo *t.* od starješih
Luk 9:22 Sin čovječji mora *t.* mnogo
Dje 26:23 Da će Krist *t.* da će prvi od
2So 1:9 Koji će *t.* kaznu, propast
Heb 9:26 bi on morao mnogo puta *t.*
TRS

Jak 3:12 masline radati ili *t.* smokve
Otk 14:19 i obra *t.* zemlje i metnu u
TRSK-A-E-OM-U

Iza 35:7 izrast će trava, *t.* i rogoz
Otk 11:1 I dade mi se *t.* kao palica
Iza 42:3 *t.* stučene neće prelomiti, sti-
Mat 12:20 *t.* stučene neće prelomiti i
Mar 15:19 su ga udarali *t.* po glavi
Otk 21:16 i izmjeri grad *t.* na dvanaest
Izl 2:3 u nju i stavi je u *t.* kraj Nila
Mat 11:7 zar *t.* koju ljulja vjetar tamo i
Mat 27:29 i dadoše mu *t.* u desnicu
Mat 27:30 uzeli bi *t.* i udarali ga njom
TRUD-A-E-I-SE-IO-U

Prp 4:9 za *t.* svoj dobiju dobru plaću
Prp 5:15 Za *t.* svoj ne nosi od svega
Jer 3:24 idol prožderao *t.* otaca naših
Otk 2:2 Znam tvoja djela i *t.* tvoj i
1So 1:3 vašega djela vjere i *t.* i ljubavi
1So 2:9 spominjete, braćo, *t.* našeg i
1Ti 5:17 koji se *t.* u riječi i nauci
Tit 3:8 *t.* i prednjače u vršenju dobrih
Efe 4:28 neka se radije *t.* čineći dobro
2Ti 2:6 koji se *t.* najprije treba da primi
Iva 4:38 drugi se *t.* a vi u posao njihov
Flp 4:3 *t.* s menom i s Klementom i s
Prp 12:10 Propovjednik se je *t.* da
Iza 49:4 Uzalud sam se dakle *t.* snagu
Dan 10:12 prvoga dana kad si se *t.* da
Jon 4:10 premda se nijesi *t.* za njega i

Rim 15:20 se *t.* da ne propovijedam
2Ko 11:23 više sam se *t.* više po tam-
Flp 2:16 uzalud trčao, niti se uzalud *t.*
1Ko 3:8 svoju plaću no svojem *t.*
2Ko 11:27 *t.* i muci, u mnogom nespa-
TRULOSTI

Dje 2:27 dati, da Svetac tvoj vidi *t.*
Dje 13:37 Bog uskrsnuo, nije vidio *t.*
TRUN-E

Mat 7:3 Što vidiš *t.* u oku brata
Mat 7:5 da izvadiš *t.* iz oka brata svoj-
1Pe 1:23 ne od sjemena, koje *t.* nego
TUG-A-E-OVATI

M.lz 15:13 *t.* u srcu pritisne duh
Otk 18:8 *t.* i glad, i spalit će se ognjem
Mat 9:15 Mogu li svatovi *t.* dok je s
Luk 6:25 smijete. Vi ćete *t.* i plakati
Iva 16:20 Vi ćete plakati i *t.* a svijet će
TUŽAN

Iza 63:9 osjećao se i on *t.* ali ih je
Mar 10:22 posta on žalostan i otide *t.*
TUŽB-E-U

Izl 23:7 Kloni se *t.* lažne i ne skrivaj smrt
Mat 27:12 Ali na *t.* glavara svećeničkih
1Ko 6:7 što imate *t.* među sobom
1Ti 5:19 Protiv svećenika ne primaj *t.*
Job 10:1 zato ću pustiti od sebe *t.*
Kol 3:13 ako ima tko *t.* na koga; kao što
TUŽI-O-TELJ-TI

Rim 8:22 stvorenje uzdiše, i *t.* s nama
Rim 11:2 Pismo o Iliji, kako se *t.* Bogu
Iza 49:14 A ipak se je *t.* Sion: Ostavio
Otk 12:10 koji ih je *t.* pred Bogom
Iva 5:45 Vaš je *t.* Mojsije, u koga se vi
Otk 12:10 jer je zbačen *t.* braće naše
Luk 23:2 Ondje ga počese *t.*
Iva 5:45 Ne mislite, da ću vas ja *t.* Ocu
TVRĐAV-A-I-U

Psl 48:3 njegovim objavio kao jaka *t.*
Psl 144:2 Jakost moja, *t.* moja, grad
M.lz 18:11 bogatoga njemu je jaka *t.* i
M.lz 18:19 su kao prijevornice na *t.*
Zah 9:12 Vratite se k *t.* sužnji puni
PNP 8:9 sagradit ćemo na njemu *t.* od
Dan 11:31 oskvrnit će svetište i *t.*
TVRD-O-U

Job 4:13 u noćnome snu, kada *t.* san
Dan 9:27 sklopiti *t.* zavjet i u polovini
Mat 25:24 ti si čovjek *t.* žanješ, gdje
Iva 6:60 Ovo je *t.* govor. Tko ga može
Psl 27:13 *t.* vjerujem, da ću gledati
Psl 89:2 Kao nebo stoji *t.* vjernost
Psl 93:1 *t.* stoji nadzemaljski svijet, ne
Psl 94:22 Bog je moj *t.* utočište moje
Psl 106:3 koji su se *t.* drže pravde i
Psl 119:89 Gospode, *t.* stoji kao nebo
M.lz 10:25 pravednik stoji *t.* na vječi-
Dan 11:32 ostat će *t.* i činit će pravo
Heb 3:14 svoje dovršetka *t.* održimo
Heb 6:19 kao sigurno i *t.* sidro duše
Heb 10:23 Držimo se *t.* vjere u nadu jer
Heb 11:1 A vjera je *t.* pouzdanje u ono,
1Kr 12:4 Olakšaj nam sada ti *t.* službu
Heb 11:10 iščekivao grad na *t.* temelju

- U -

UBI-ŠE-JA-JAJ-JAJU

Dje 7:24 nepravda, i *u.* Egipćanina
Rim 7:11 prevari me, i *u.* me njome
Dje 7:52 I *u.* one, koji su naprijed javi-
1So 2:15 Koji *u.* i Gospodina Isusa, i
P.Zk 32:39 Ja sam, koji *u.* i opet oživlj-
Prp 3:3 Vrijeme kad se *u.* i vrijeme kad
Iva 10:10 da krade, *u.* i upropašćuje
2Ko 3:6 jer slovo *u.* a Duh oživljuje
Otk 6:8 da *u.* mačem i glađu i kugom i
Mat 5:21 Ne *u.* Tko ubije, bit će kriv

Mat 19:18 Ne *u.* Ne čini preljube. Ne
Mar 10:19 Ne *u.* Ne čini preljube. Ne
Rim 13:9 Ne *u.* Ne kradi. Ne svjedoči
Psl 11:2 da iz potaje *u.* nedužne
Luk 12:4 Ne bojte se onih, koji *u.* tijelo
Rim 8:36 Zbog tebe nas *u.* po cijeli
2Pe 2:12 da se hvataju i *u.* hule na
UBIJE-N-TE

Pst 4:8 na brata svojega Abela i *u.* ga
Pst 4:15 da ga ne *u.* nitko, koji ga sus-
L.Zk 24:18 Tko *u.* živinče, ima ga
1Sa 2:25 Gospod bio odlučio da ih *u.*
Psl 34:21 Zlikovca *u.* nesreća; tko mrzi
Mat 5:21 Tko *u.* bit će kriv sudu
Iva 16:2 koji vas *u.* misli da Bogu čini
Otk 13:10 tko mačem *u.* valja da bude
Mat 16:21 i da će *u.* biti, ali treći dan da
Luk 9:22 odbačen i *u.* ali će treći dan
1Pe 3:18 *u.* doduše tijelom, ali oživljen
Iva 7:19 Zašto tražite da me *u.*
Iva 8:37 Ali gledate da me *u.* jer se
UBI-JU-LI-O-STE

Iva 5:18 još više gledah zidovi da ga *u.*
Iva 12:10 naumiše da *u.* i Lazara
Dje 23:12 jesti ni piti, dok ne *u.* Pavla
Psl 119:87 Umalo da me nijesu bili *u.*
Dje 2:23 bezbožnika pribili ga križ i *u.*
Pst 4:23 *u.* sam čovjeka koji me ranio i
1Iv 3:12 Kain, koji je bio od zloga i *u.*
Dje 3:15 Vi *u.* početnika života, kojega
Jak 5:6 *u.* pravednika, i on vam se ne
UBIT-I

1Sa 17:46 Ubit ću te i glavu ti odsjeći
Mat 17:23 *u.* će ga; ali će on treći dan
Izl 2:14 li i mene *u.* kao Egipćanima
2Kr 5:7 Zar sam ja Bog, koji može *u.* i
Psl 139:19 Bože, *u.* bezbožnika, krvo-
Mat 10:28 mogu *u.* tijelo, ali duše ne
Mat 26:4 Isusa lukavštinom uhvatiti i *u.*
Mar 10:34 i *u.* Ali poslije tri dana on će
UBO-JI-CA-MA-CE

1Iv 3:15 koji mrzi brata svojega, *u.* je, i
1Ti 1:9 zločincima i nečistima, *u.* oca i
Otk 21:8 i nevjernima i nečistima, i *u.* i
Mat 22:7 dade pogubiti *u.* i grad njihov
Dje 7:52 vi postadoste izdajnici i *u.*
Otk 22:15 i vračari i bludnici, i *u.* i idolo-
UBOJSTV-A-O

Rim 1:29 puni zavisti, *u.* svađe, luk-
Gal 5:21 Zavisti, *u.* pijanstva, razuz-
Brj 35:6 za onoga, koji je počinio *u.*
Mat 15:19 iz srca dolaze zle misli, *u.*
UBROJEN

Iza 53:12 bio *u.* među zločince, i nosio
Mar 15:28 *u.* je među zločince
UCENICI-MA

Mat 12:2 *u.* tvoji čine, što je zabranjeno
Mat 14:12 uzeše *u.* njegovi mrtvo
Mat 14:19 a *u.* ih dadoše narodu
Mat 15:2 Zašto *u.* tvoji prestupaju
Mat 15:36 a *u.* ih dadoše narodu
Mat 27:64 mogli doći *u.* njegovi ukrasti
Luk 6:1 *u.* njegovi trgali su klasje, trli ga
Iva 4:2 Isus sam nije krstio, nego *u.*
Iva 8:31 mojoj nauci, zaista ćete biti *u.*
Iva 9:27 Nećete li i vi postati *u.* njegovi
Iva 12:16 Ovo *u.* njegovi ne razumješe
Iva 15:8 rod mnogi i budete moji *u.*
Iva 18:1 gdje je bio vrt, u koji uđe on, i *u.*
Dje 11:26 najprije *u.* nazvaše kršćani
UCENICIMA

Mat 16:21 počne Isus objašnjavati *u.*
Mat 26:18 Pashalnu večeru s *u.* svoj-
Mat 26:26 prelomi ga i dade ga *u.*
Mat 26:40 dode k *u.* svojim i nađe ih
Mat 28:7 A sad otidite brže i javite *u.*
Mat 28:19 i učinite sebi sve narode *u.*

Luk 22:45 pođe k **u**, svojim, ali ih nađe
Iva 13:5 i počne prati noge **u**, i otirati
Dje 15:10 da metnete **u**, na vrat jaram
UCENIK-A-E-U

Iza 50:4 budi mi uho, da slušam kao **u**.
Mat 10:24 **u**, nije nad učiteljem, ni
Mat 10:42 da se napije, jer je moj **u**.
Luk 6:40 **u**, ne stoji nad učiteljem
Luk 14:26 sebe, ne može biti moj **u**.
Luk 14:33 što ima, ne može biti moj **u**.
Iva 9:28 Ti budi **u**, njegov, a mi smo
Iva 19:27 onoga časa uze je **u**, k sebi
Iva 21:7 Tada **u**, onaj, koga je ljubio
Iva 21:20 gdje za njim ide onaj **u**, koga
Iva 21:24 Ovo je onaj **u**, koji svjedoči
Iza 50:4 Jezik **u**, dao mi je Svemogući
Mat 11:2 Kristovu, posla dvojicu **u**.
Iva 6:60 Mnogi od **u**, njegovih, koji su
Iva 19:26 vidje Isus majku i **u**, koga je
Dje 6:1 kad je rastao broj **u**, podigoše
Dje 6:7 i broj se je **u**, vrlo množio u Je-
dje 9:1 i ubistvom protiv **u**, Gospodn-
Luk 6:13 dozva **u**, svoje k sebi i izabra
Luk 11:1 i Ivan učio **u**, svoje moliti se
Dje 14:22 Utvrđivali su **u**, i opominjali
Iva 19:27 Potom reče **u**, Evo ti majke
Iva 20:2 i k drugom **u**, koga je ljubio
UCECI

Mat 28:20 I **u**, ih da drže sve, što sam
Kol 1:28 i **u**, svakoga čovjeka u svoj
Kol 3:16 svakoj mudrosti **u**, i opomin-
Tit 1:11 **u**, što ne treba, zbog gadna
UCI-S-LI-O-TE-TI

Iza 2:4 protiv naroda i više se ne **u**, ratu
Mat 5:19 A tko ih drži i **u**, držati, zvat će
Luk 11:1 **u**, nas moliti se, kao što je i
1Ko 2:13 ne riječima, što **u**, čovječja
1Ti 2:11 Žena u tišini neka se **u**, sa
1Ti 3:2 gostoljubiv, sposoban da **u**.
1Ti 6:2 Ovo **u**, i svojski preporuča
2Ti 2:24 sposoban da **u**, spreman da
1Iv 2:27 i ne treba da vas tko **u**, nego
Mat 22:16 ti si istinit, ti **u**, put Božji po
Luk 20:21 da pravo govoriš i **u**, i ne
Tit 3:8 i ovo hoću da pastojano **u**, da se
Dje 11:26 toj crkvi, i **u**, su mnogi narod
Dje 15:1 I došli su neki iz Judeje i **u**.
Mat 7:29 je **u**, kao jedan, koji ima moć
Mat 26:55 dan sam sjedio u hramu i **u**.
Mar 14:49 bio među vama u hramu i **u**.
Luk 11:1 kao što je i Ivan **u**, učenike
Luk 13:26 po ulicama našim ti si **u**.
Dje 1:1 o svemu, što je Isus činio i **u**.
Dje 18:25 i goreći duhom govorio je i **u**.
Iza 1:17 **u**, se dobro činiti: težite za
Mat 11:29 jaram moj na sebe i **u**, se od
Dje 5:28 zapovjedili strogo, da ne **u**, u
Heb 5:12 opet trebate da se **u**, koja su
Mat 21:23 otide u hram i počne **u**, i
Dje 5:42 nijesu prestajali **u**, i propovi-
UCITELJ-A-E-EM

Iza 30:20 se neće više skrivati **u**, tvoj i
Mat 17:24 vaš **u**, ne plaća hramskoga
Mat 23:8 jer je jedan vaš **u**, a vi ste svi
Mat 26:18 **u**, poručuje: Vrijeme je
Luk 6:40 se izučiti, jest kao **u**, njegov
Iva 3:2 znamo, da si ti **u**, koji je došao
Dje 5:34 Gamaliel, **u**, zakona, poštov-
Rim 2:20 **u**, djeci, koji u zakonu ima
1Ti 2:7 kao **u**, neznabožaca u vjeri i
2Pe 2:1 i među vama biti lažnih **u**, koji
Efe 4:11 a jedne za pastire i **u**.
2Ti 4:3 nakupiti sebi **u**, jer ih ušl svrbe
Mat 10:24 Učenik nije nad **u**, ni sluga
Iva 13:13 zavete mene **u**, i Gospodi-
UCITELJ-MA

1Ko 12:29 Zar su svi **u**. Zar su svi

1Ti 1:7 Htjeli su da budu **u**, zakona, a
Heb 5:12 iako biste morali biti **u**, po
Jak 3:1 **u**, znajući, da ćemo biti strože
Mat 23:8 Ali vi se ne zovite **u**, jer je
Luk 2:46 Sjedio je među **u**, slušao ih i

UČITELJU

Mat 8:19 **U**, hoću da idem za tobom
Mat 10:25 ako mu je kao **u**, njegovu, i
Mat 12:38 **U**, htjeli bismo vidjeti od
Mat 19:16 **U**, što dobra moram činiti
Mat 22:16 **U**, znamo, ti si istinit, ti učiš
Mat 26:49 Zdravo, **U**, i poljubi ga, tada
Mar 9:38 **U**, vidjesmo jednoga, gdje u
Mar 10:17 **U**, dobri, što moram činiti
Mar 13:1 **U**, gle ovo silno kamenje
Luk 5:5 **U**, odgovori Simon, svu noć
Luk 11:45 **U**, tim riječima sramotiš i
Luk 12:13 **U**, reci bratu mojemu, da
Luk 19:39 **U**, zabrani to učenicima
Luk 20:21 **U**, znamo, da pravo govoriš
Iva 3:2 **U**, znamo, da si ti učitelj, koji je
Iva 9:2 **U**, tko sagriješi, ovaj ili roditelj
Iva 11:8 **U**, sad su Židovi gledali da te
UDARA-C-A-LI-O

2Ko 11:24 četrdeset manje jedan **u**.
M.lz 17:10 negoli sto **u**, na ludaka
Luk 12:47 njegovoj, dobit će mnogo **u**.
Luk 12:48 kaznu, dobit će malo **u**.
Iza 50:6 koji su me **u**, obraze svoje
Mat 26:67 su mu pljuvali u lice i **u**, ga
Mat 27:30 uzeli bi trsku i **u**, ga njom po
Mar 15:19 Pritom su ga **u**, trskom po
Iza 14:6 je ljuto **u**, narode udarcima
Iza 14:29 slomio štap, koji te je **u**, jer iz
Luk 18:13 nego se je **u**, u prsa svoja i
Luk 23:48 **u**, se u prsa i vraćao se kući
UDARI-O-T

Izl 7:20 diže štap i **u**, njim po vodi u Nilu
Izl 17:6 **u**, tada po hridi, i voda će iz nje
Brj 20:11 Mojsije diže ruku i dvaput **u**.
2Kr 2:14 bio spao s lije, **u**, njim po vodi
Pst 78:20 **u**, u kamen, i potekoše vode
M.lz 19:25 **u**, li se podsmjehvač, ludi će
Iza 16:9 i u bterbu tvoju **u**, poziv na rat
Iza 53:10 Gospodu bila volja, da ga **u**.
Mat 5:39 nego ako te tko **u**, po desnom
Mat 7:25 I **u**, pljusak, dodoše vode,
Luk 6:29 **u**, li te tko po obrazu, okreni
Luk 22:64 Proreci, tko je, koji te **u**.
Dje 12:23 Ali ga odmah **u**, andeo Gos-
Jak 5:17 i ne **u**, dažd na zemlji za tri
Pst 4:23 me ranio i momka koji me **u**.
Mat 26:68 Kriste, kaži nam: Tko te je **u**.
Pst 2:9 **u**, češ ih gvozdenom palicom
Zah 13:7 **u**, ču pastira, da se razbjeg-
Mat 26:31 **u**, ču pastira, i rasbježat će
Mar 14:27 **u**, ču pastira, onda će se
Luk 18:5 doći će mi napokon i **u**, će me
Dje 23:3 **u**, će tebe Bog, zide objeljeni
UDIMA

Rim 7:5 djelovale su u **u**, našim, da se
Rim 7:23 vidim drugi zakon u **u**, svojim
Jak 4:1 vaših, koje se bore u vašim **u**.
UDOV-A-E-I

Mat 5:29 da propadne jedan od **u**.
Rim 6:13 Niti dajte **u**, svojih grijehu za
Rim 6:19 dajte **u**, svoje u službu prav-
Rim 12:4 tijelu imamo mnoge **u**, a
1Ko 6:15 i od njih načiniti **u**, bludničine
Kol 3:5 Umrvtite dakle **u**, svoje, koji su
Pst 22:14 rasuti su svi **u**, moji; srce mi
Rim 12:4 a **u**, svi nemaju isti posao
1Ko 6:15 da su tjelesa vaša **u**, Kristovi
1Ko 12:24 A pristojni **u**, naši ne trebaju
1Ko 12:26 s njim se raduju svi **u**.
1Ko 12:27 tijelo Kristovo, i pojedini **u**.

Efe 4:25 jer smo **u**, jedan drugome

UDOVIC-A-E

Zah 7:10 Ne pritiskujte **u**, i sirota,
Mar 12:42 Jedna siromašna **u**, dode i
Luk 18:5 Ali jer mi dodijava ova **u**.
Luk 21:2 kao jedna siromašna **u**, ubaci
1Ti 5:4 Ako li koja **u**, ima djecu ili
1Ti 5:9 neka se ne izabere mlada od
Otk 18:7 i nijesam **u**, i tuge neću vidjeti
Pst 146:9 uzdržava sirote i **u**, a bezbo-
Iza 1:23 parnica **u**, ne dolazi pred njih
Jer 49:11 **u**, tvoje neka se uzdaju u me
Tuž 5:3 bez oca, matere naše kao **u**.
Dje 6:1 su se njihove **u**, zapostavljale,
1Ti 5:16 koje su zaista **u**, može zado-
1Ti 5:16 ima **u**, neka se stara za njih, i
Jak 1:27 posjećivati sirote i **u**, u
UFANJE

Pst 39:7 čekam. Samo si ti **u**, moje
Pst 78:7 Da bi i oni stavljali u Boga **u**.
1Ko 13:13 A sad ostaje vjera, **u**, ljubav
UGAĐA-M-O-TI

Rim 15:2 od nas neka **u**, bliznjemu, da
Heb 13:16 se takvim žrtvama **u**, Bogu
1Ko 10:33 što i ja u svemu svima **u**, ne
Gal 1:10 Ili zar nastojim da **u**, ljudima
Rim 15:3 Jer i Krist nije **u**, sebi, nego
Gal 1:10 još ljudima **u**, ne bih bio sluga
Rim 15:1 slabih nositi, i ne sebi **u**.
1So 4:1 vam treba živjeti i **u**, Bogu, da
UGAONI

Job 38:6 Tko joj je metnuo kamen **u**.
Iza 28:16 skupocjen **u**, kamen, što
Mat 21:42 graditelji, postade kamen **u**.
Luk 20:17 graditelji, postade kamen **u**.
Efe 2:20 a **u**, je kamen sam Krist Isus
1Pe 2:6 stavljam na Sionu kamen **u**.
1Pe 2:7 koji postade kamen **u**, i kamen
UGASI-SE-TI

Brj 11:2 Mojsije pomoli Gospodu, **u**, se
M.lz 13:9 a svjetiljka se bezbožnika **u**.
Joe 2:10 svjetlost se zvijezda **u**.
Zah 11:17 neka se **u**, oko njegovo
Pst 69:3 oči mi se **u**, gledajući Boga
Pst 118:12 **u**, se kao oganj u trnju; u
Heb 11:34 **u**, silu ognjenu, utekoše od
Iza 42:3 stijenja, što tinja, neće **u**.
Jer 4:4 i razgori se — i nitko ne može **u**.
Mat 12:20 i stijenja što tinja neće **u**.
UGLED-NI

Flp 3:17 kao što nas imate za **u**.
Kol 2:15 izvede ih smjelo na **u**.
1Pe 5:3 nego kao oni, koji su **u**, stadu
Gal 2:2 koji su bili **u**, da ne bih možda
Gal 2:6 koji su bili **u**, ništa me novo ne
UGLJEVLJE

Pst 18:13 i glas njegov: grad i živo **u**.
M.lz 25:22 tako zgrčeš živo **u**, na glavu
Iza 54:16 kovača, koji raspljuje **u**, i
Rim 12:20 to, **u**, ognjeno skupit ćeš na
UGODAN

Pst 3:6 plod drveta dobar za jelo i **u**, za
Rim 14:18 služi Kristu, **u**, je Bogu i mio
Rim 15:16 da bude prinos naroda **u**, a
2Ko 2:15 Jer smo mi Kristov **u**, miris
UGODITI

Dje 24:27 A Feliks hoteći **u**, Židovima
Rim 8:8 su u tijelu, ne mogu **u**, Bogu
1Ko 7:32 kako će **u**, Gospodinu
2Ti 2:4 inače neće **u**, vojskovođi
Heb 10:38 odstupi, neće mojoj duši **u**.
Heb 11:6 A bez vjere nije moguće **u**.
UGODN-E-I-O-U

Prp 12:10 se je trudio da nađe **u**, riječi
Iza 56:7 i žrtve zaklanice njihove **u**, su
Jer 6:20 paljenice nijesu mi više i **u**.
2Ko 12:10 Zato su mi **u**, slabosti

Heb 10:6 žrtve za grijeh nijesu ti bile **u**.
 1Pe 2:5 koje su **u**. Bogu po Isusu
 Pst 8:21 Kad omiris Gospod miris **u**.
 Efe 5:2 i žrtvu Bogu na **u**. miris
 Pst 2:9 svakojako drveće, **u**. za pogled
 Psl 133:1 i kako je **u**. kad braća u miru
 Iva 8:29 svagda činim, što je njemu **u**.
 Rim 12:2 što je dobro, **u**. i savršeno
 Efe 5:10 što je Gospodinu **u**.
 Flp 2:13 hoćete i izvršite, kako mu je **u**.
 Kol 3:20 jer je to **u**. u Gospodinu
 1Ti 2:3 je dobro i **u**. pred Spasiteljem
 1Ti 5:4 jer je ovo **u**. pred Bogom
 Heb 12:28 i njom služimo **u**. Bogu s
 Heb 13:21 što je **u**. pred njim, po Isusu
 Mat 2:20 trpíte, to je **u**. pred Bogom
 1Iv 3:22 i činimo, što je njemu **u**.
 Rim 12:1 za žrtvu živu, svetu, **u**. Bogu
 Flp 4:18 miris, žrtvu prijatnu, **u**. Boga

UHO
 Psl 31:2 Prigni milostivo k meni **u**.
 Psl 34:15 **u**. Njegovo čuje vapaj njihov
 Psl 94:9 Koji je stvorio **u**. taj zar da ne
 M.lz 20:12 **u**. koje čuje, oko, koje vidi
 M.lz 21:13 Tko **u**. svoje zatvara na
 Iza 50:4 budi mi **u**. da slušam kao
 Iza 59:1 nije gluho njegovo **u**. da čuje
 Jer 2:2 Idi, viči Jeruzalemu glasno u **u**.
 Mat 10:27 što vam se šapće na **u**. to
 Luk 12:3 ste šaptali na **u**. u sobama
 Iva 18:26 je Petar bio odsjekao **u**. reče
 1Ko 2:9 Što oko nije vidjelo, ni **u**. nije
 1Ko 12:16 I ako reče **u**. Jer nijesam

UHODE
 Još 2:2 **u**. s naputkom: Idite, ogledajte
 Gal 2:4 **u**. slobodu našu, koju imamo u
 Heb 11:31 jer je bila primila **u**. s mirom
UHVAT-E-I-SE-LI
 Luk 8:13 primaju, ali ne **u**. korijena
 Pst 39:20 Gospodar Josipov **u**. ga i
 Psl 10:9 vreba da **u**. siromaha; hvata
 M.lz 6:25 ni da te **u**. trepavicama
 Jer 2:26 se lupež posrami, kad se **u**.
 Mat 13:21 Ali ne **u**. korijena, nego je
 Mat 13:26 Kad onda uzraste usjev i **u**.
 Mat 14:31 Isus ruku svoju, **u**. ga i reče
 Mat 18:28 Njega **u**. i uze ga daviti
 Mar 4:17 Ali ne daju da **u**. korijen, nego
 Otk 20:21 **u**. zmaja staru zmiju, koja je
 Mat 26:50 metnuše ruke na Isusa i **u**.
 Iva 21:3 ali onu noć ne **u**. ništa
 Dje 1:16 bio voda onima, što **u**. Isusa
 Mat 26:55 hramu i učio, i nijeste me **u**.
 Mar 12:13 da bi ga **u**. u riječi
 Mat 14:49 hramu i učio, i nijeste me **u**.

UHVATI-O-SMO-TI
 M.lz 30:4 Tko je **u**. vjetar u ruke svoje
 Amo 3:4 špilji lavič, prije nego je što **u**.
 2Ko 12:16 i **u**. sam vas prijevarom
 Flp 3:12 ne bih li ga **u**. jer je i mene
 Luk 5:5 noć smu se trudili, i ništa ne **u**.
 Dje 24:6 a mi ga **u**. i htjedosmo da mu
 Mat 22:15 kako bi ga mogli **u**. u riječi
 Mat 26:4 Isusa lukavštinom **u**. i ubiti
 Gal 5:1 se opet u jaram ropstva **u**.
UJEDANPUT
 Iza 66:8 Može li se narod roditi **u**. a
 Luk 2:13 **u**. pridruži se anđelu velika
 Dje 2:2 i **u**. postade šum s neba, kao
UJUTRO
 Psl 90:5 Kao san **u**. odnosiš ljude; oni
 Mat 16:3 **u**. Danas će biti kišovito
 Mat 20:1 koji rano **u**. izađe, da naima

UKLONI-TI
 2Kr 18:4 On **u**. uzvisine, sruši likove
 M.lz 22:15 djeteta; a šiba je **u**. od njega
 Luk 22:42 Oče, ako hoćeš, **u**. ovu čašu

2So 2:7 se **u**. onaj, koji sad zadržava
 1Pe 3:11 Neka se **u**. od zla i neka čini
 Mat 5:17 da sam došao **u**. zakon ili
UKORI-
 M.lz 12:1 tko mrzi **u**. ludak je
 M.lz 17:10 **u**. djeluje na razumnoga
 M.lz 27:5 Bolji je javni **u**. nego tajna
 M.lz 29:15 Prut i **u**. daju mudrost, a
 Gal 2:11 jer je bio zavrijedio **u**.
 M.lz 19:25 **u**. li se razuman, on prima
 Luk 9:55 A on se okrenu i **u**. ih rekavši
ULAZ-E-I-ITE-ITI

Mat 27:60 Pred **u**. u grob navali velik
 Mar 15:46 Pred **u**. u grob navali kam-
 2Pe 1:11 dopustiti **u**. u vječno kraljev-
 Mat 23:13 niti date da **u**. koji bi htjeli
 Dje 3:2 prosi milostinju od onih, koji **u**.
 Mat 15:11 Što **u**. u usta, ne čini čovjeka
 Mat 15:17 što **u**. u usta, ide u želudac
 Iva 10:1 tko ne **u**. na vrata u ovčinjak
 Heb 4:1 da se **u**. u pokoj njegov, ne
 Heb 6:19 **u**. u unutrašnjost iza zavjese
 Heb 9:25 kao što veliki svećenik **u**. u
 Mat 10:5 i ne **u**. ni u koji grad samari-
 Iva 10:9 On će **u**. i izlaziti i pašu nalaziti
 Heb 10:19 pouzdanje **u**. u Svetinju
ULICA-MA

Tuž 4:1 kamenje po uglovima svih **u**.
 Otk 21:21 i **u**. gradska bijaše zlato
 M.lz 5:16 razlijevati i potoci tvoji po **u**.
 PNP 3:2 tražit ću na **u**. i trgovima duši
 Iza 24:11 Glasna tužnja po **u**. zbog
 Dan 9:25 i opet će se sazidati s **u**. i
 Mat 6:2 i na **u**. da ih slave ljudi
 Mat 12:19 nitko neće po **u**. čuti glasa
 Luk 13:26 i pili; po **u**. našim ti si učio
ULJ-A-E-EM

Psl 55:21 riječi su njegove blaže od **u**.
 Prp 9:8 tvojoj neka ne ponestane **u**.
 Joe 1:10 usahnulo je vino, nestalo je **u**.
 Mih 6:7 obnovna, deset tisuća potoka **u**.
 Otk 6:6 za denar; a **u**. i vina neće ni biti
 Izl 25:6 mirisi za **u**. pomazanja i za
 Psl 104:15 i **u**. koje mu čini lice sjajnim
 Psl 133:2 **u**. na glavi, što teče na bradu
 Psl 141:5 kara; to je **u**. za glavu moju
 M.lz 21:17 tko voli vino i **u**. ne obogati
 Prp 7:1 je dobro ime nego dobro **u**.
 Iza 61:3 mjesto pepela, **u**. radosti
 Hos 12:1 nose **u**. kao danak u Egipat
 Psl 23:5 mažeš mi glavu **u**. čaša se
 Psl 45:7 Bog tvoj, **u**. radosti pred
 Iza 1:6 iscijedilo, ni zavilo, ni **u**. ublažilo
 Luk 10:34 zali **u**. i vinom rane njegove
 Heb 1:9 Bog tvoj **u**. radosti većma
 Jak 5:14 mažući ga **u**. u ime Gospodn-
UMIR-E-U-UCI

Prp 3:2 kad se rađa, i vrijeme kad se **u**.
 Jer 38:9 tako da on **u**. od gladi; jer u
 Mar 9:44 Gdje crv njihov ne **u**. i oganj
 Rim 6:9 od mrtvih više ne **u**. smrt više
 Psl 49:10 On vidi, kako i mudri **u**. i
 Iza 51:6 Kao mušice **u**. stanovnici
 Otk 14:13 mrtvi, koji **u**. u Gospodinu
 Heb 11:21 Vjerom blagoslovi Jakov **u**.
 Heb 11:22 Vjerom se spominje Josip **u**.
UMNOŽI-O-T-TI

P.Zk 13:17 **u**. te u svojoj dobroti
 Psl 107:41 obitelji njegove **u**. kao stada
 Psl 115:14 Neka vas **u**. Gospod, vas i
 Luk 17:5 Gospodina: **u**. vjeru našu
 Rim 5:20 dođe uz to, da se **u**. prijestup
 Rim 6:1 u grijehu, da se milost **u**. Bože
 Iza 51:2 Blagoslovio sam ga i **u**. ga
 Rim 5:20 jer gdje se je **u**. grijeh, ondje
 Pst 16:10 **u**. ču potomstvo tvoje tako
 2Ko 9:10 i **u**. će sjeme vaše i dat će da

Pst 3:16 ču ti muke **u**. kad zatrudniš
 Pst 22:17 i potomstvo ču tvoje **u**. kao
 Jer 33:22 morsk, tako ču **u**. potomstvo
UMOCI
 L.Zk 9:9 on **u**. prst svoj u krv i namaza
 Luk 16:24 Lazara, neka **u**. u vodu vrh
 Iva 13:26 i **u**. zalogaj i dade ga Judi
UMRE

M.lz 11:7 Kad **u**. bezbožnik, propada
 Hos 2:3 i pustit ću je da **u**. od žedi
 Mat 15:4 oca ili majku, neka smrću **u**.
 Iva 6:50 tko jede od njega, ne **u**.
 Iva 11:25 Tko vjeruje u mene, ako i **u**.
 Iva 11:50 da jedan čovjek **u**. za narod
 Iva 12:24 Ako li **u**. mnogo roda rodi
 Rim 5:7 Jer jedva tko **u**. za pravednika
UMRIJE-STE

Luk 16:22 Tada **u**. siromah. On bi od
 Rim 5:6 Krist, kad smo još bili slabi, **u**.
 Rim 5:8 kad smo bili još grijeshnici, **u**. za
 Rim 6:7 koji **u**. oslobodi se od grijeha
 Rim 6:10 Jer što **u**. grijehu **u**. jedanput
 Rim 14:9 Jer zato Krist **u**. i oživje, da
 1So 5:10 koji **u**. za nas, da mi, ili bdjeli
 Otk 16:3 i svaka duša živa **u**. u moru
 Rim 7:4 vi **u**. zakonu tijelom Kristovim
 Kol 3:3 Jer **u**. i vaš je život skriven s

UMRIJET-I
 Rut 1:17 Gdje ti umreš, **u**. čui ja, i ondje
 Psl 71:16 **u**. ču slaveći čudesa
 Jer 28:16 Još ove godine **u**. češ, jer si
 Iva 8:21 Tražit ćete me i **u**. ćete u svoj-
 Iva 8:24 **u**. ćete u grijesima svojim, jer
 Rim 8:13 ako živite po tijelu, **u**. ćete
 Pst 2:17 čim bi jeo s njega, morao bi **u**.
 Pst 50:24 Ja ću skoro **u**. ali će vas Bog
 2Kr 20:1 češ **u**. i nećeš više ozdraviti
 M.lz 23:13 li ga šibom, neće od toga **u**.
 Iza 38:1 češ **u**. i nećeš više ozdraviti
 Eze 18:32 mila smrt onoga koji ima **u**.
 Luk 20:36 Oni ne mogu onda više ni **u**.
 Iva 11:26 živi i vjeruje u mene, neće **u**.
 Iva 19:7 i po zakonu mora **u**. jer se je
 Dje 21:13 svezan biti, nego i **u**. u Jeru-
 Rim 5:7 može biti da bi se tko usudio **u**.
 1Ko 9:15 jer bi za mene bilo bolje **u**.
 1Ko 15:32 i pijmo, jer ćemo sutra **u**.
 Flp 1:23 imam želju **u**. i biti s Kristom
 Heb 9:27 ljudima određeno jednom **u**.

UMRLI
 2Ko 5:14 jedan za sve umro, to su svi **u**.
 2Ti 2:11 s njim **u**. s njim ćemo i živjeti
UMRO

Psl 118:17 Nijesam **u**. ja živim i navje-
 Prp 7:17 zašto bi **u**. prije vremena
 Iva 19:33 da je već **u**. i ne prebiše mu
 Dje 25:19 i o nekakvu Isusu, kojije **u**. a
 Rim 7:2 a ako li je **u**. muž njezin
 Rim 8:34 Isus, kojije **u**. pa još i uskrsn-
 Rim 14:15 onoga, za kojega je Krist **u**.
 1Ko 8:11 brat, za kojega je Krist **u**.
 1Ko 15:3 da je Krist **u**. za grijeha naše
 2Ko 5:14 jedan za sve **u**. to su svi umrli
 Gal 2:19 ja sam po zakonu **u**. zakonu
 Gal 2:21 dolazi, onda je Krist uzalud **u**.
 1So 4:14 ako vjerujemo, da je Isus **u**. i
 1Pe 3:18 jedanput za grijeha naše **u**.

UNISTI-T-TI
 Izl 23:24 nego ih potpuno **u**. i razori
 Psl 51:1 milosrđu svojem **u**. grijeha
 Luk 1:51 **u**. srca puna oholosti
 Dje 3:19 i obratite se, da se **u**. grijesi
 Rim 6:6 da se **u**. grijeshno tijelo, te mi ne
 1Ko 1:28 što nije, da **u**. ono, što jest
 2Ti 1:10 Isusa Krista, koji **u**. smrt, a
 Brj 24:17 Setove **u**. će sve kolike
 Jer 30:11 **u**. ču sve narode, među koje

1Ko 1:19 **u.** ču mudrost mudrih i Pst 8:21 neću ipak više **u.** sva živa Job 10:8 da me zar sada ideš **u.** Jer 30:11 Ali tebe neću **u.** samo ću te Eze 6:6 Idoli će se vaši izlomiti i **u.** Dan 2:44 Ono će satrti i **u.** sva ona kra-1Ko 6:13 A Bog će oboje **u.** Ali tijelo 1Ko 15:26 će se neprijatelj **u.** smrt

UPADNE

Mat 12:11 jedina ovca **u.** u jamu, neće Gal 6:1 i **u.** čovjek u kakav prekršaj, vi Heb 4:11 da ne **u.** tko u onaj isti primjer

UPOZNA-JU-LI-O-STE-TI

Dan 4:17 da **u.** živi, da Svevišnji ima Kol 2:2 te **u.** tajnu Boga Oca i Isusa 1Ko 2:8 jer da su je **u.** ne bi Gospodina 2Ko 2:4 nego da biste **u.** ljubav, koju Gal 4:9 A sada kad ste **u.** Boga, ili ste 2Pe 2:21 im je bilo bolje, da njesu **u.** Luk 19:42 svoj dan **u.** što ti je za mir Luk 19:44 nijesi **u.** vremena pohode-1va 14:9 dugo s vama, i nijesi me **u.** Efe 4:20 Ali vi tako ne **u.** Krista 1Iv 2:13 jer **u.** onoga, koji je od Job 31:6 Bog će **u.** nedužnost moju Psl 39:4 **u.** kako sam vrlo prolazan Iva 8:28 onda ćete **u.** da sam ja, i da Iva 8:3 2 ćete **u.** istinu, i istina će vas Gal 4:9 ili ste dapače **u.** od Boga, kako

UPRAVITELJ-A

Luk 12:42 taj vjerni i mudri **u.** kojega Tit 1:7 kao Božji **u.** ne samovoljan, ne Luk 16:1 čovjek bogat, koji je imao **u.** Luk 16:8 pohvali nepravednog **u.** što Efe 6:12 protiv **u.** tame ovoga svijeta

UPRAVLJA-NJE-TI

2Sa 22:35 Gospod **u.** korake njegove Luk 1:51 Moćno **u.** ruka njegova Luk 12:47 ali ne radi i ne **u.** po volji Rim 12:8 koji **u.** neka se brine; koji čini 1Ti 3:4 Koji svojom kućom dobro **u.** i 2Ti 2:15 koji pravo **u.** riječju istine Job 40:8 li zaniijekati moje pravedno **u.** Psl 35:28 navješćivati pravedno **u.** Psl 40:10 u srcu sudačko **u.** tvoje Psl 111:3 pravedno **u.** njegovo traje Prp 11:5 isto tako malo znaš **u.** Božje Dan 4:37 **u.** je njegovo pravedno Psl 31:3 svojega voditi češ me i **u.** 1Ti 3:5 tko ne zna svojom kućom **u.**

UPROPASĆUJE

M.lz 11:3 a nevjerne **u.** lažljivost Iva 10:10 nego da krade, ubija i **u.** Ja

UPROPASTI-TI

Psl 55:9 **u.** ih, Svemoguću, pometi im Luk 9:56 Sin čovječji nije došao da **u.** P.Zk 4:31 te neće ostaviti i neće te **u.** i Dan 8:25 ohol i mnoge će iznenada **u.** Jak 4:12 i sudac, koji može spasiti i **u.** **UPUTO**
Mat 3:7 vas je **u.** da biste mogli umaći Flp 4:12 i u sve sam se **u.** i sit biti, i

URACUNA

Pst 15:6 i On mu to **u.** u pravednost Rim 4:3 Vjerova Abraham Bogu, i **u.** Rim 4:10 Kako se dakle **u.** Ili kad je bio Rim 4:11 da se i njima **u.** u pravdu Rim 4:22 Zato se i **u.** njemu u pravdu Gal 3:6 Abraham vjerova Bogu, i **u.** mu 2Ti 4:16 ostavili; neka im se to ne **u.** Jak 2:23 Abraham vjerova Bogu, i **u.** **URES**
M.lz 20:29 **u.** je starcima sjedea kosa Iza 4:2 mladica Gospodnja na **u.** i čast Iza 61:10 koja na sebe meće svoj **u.** Eze 28:13 Okov tvoj i **u.** tvoj bili su od 1Ko 11:15 ženi je **u.** ako nosi dugu kosu

USAHNE

Psl 137:5 Ako bih zaboravio tebe, Jeruzaleme, neka usahne desnica moja Zah 11:17 Teško lošemu pastiru, koji ostavlja ovce Suha bolest neka dođe na mišicu njegovu i na desno, oko njegovo Neka usahne mišica njegova, neka se ugasi oko njegovo

USAHNU-TI

Mat 13:6 jer nije imalo korijena **u.** Mat 21:19 roda. Odmah **u.** smokva Hos 13:15 će mu **u.** vrelo, studenac će Mat 21:20 je mogla smokva odmah **u.**

USANA

Psl 141:3 mojim, čuvaj vrata **u.** mojih Iza 6:5 jer sam čovjek nečistih **u.** i Iza 6:7 Gile, ovo se dotače **u.** tvojih Iza 11:4 Dahom **u.** svojih umori bezb- Hos 14:2 ćemo ti žrtvovati hvalospjev **u.** Heb 13:15 plod **u.** koje priznaju ime nj-

USAVRS-I-O-TI-UJE

Heb 7:19 Jer zakon nije ništa **u.** ali je Heb 10:14 jednim prinosom **u.** zauvijek Heb 10:1 to ne može nikada **u.** one 1Pe 5:10 iza malo muke, **u.** okrijepiti Efe 4:16 da raste tijelo i **u.** se u ljubavi 1Iv 4:17 U tom se ljubav Božja u nas **u.**

USJEVE

Psl 65:10 **u.** joj u rastu blagoslovio

Luk 6:1 Jedne subote išao je kroz **u.**

USKA

Mat 7:13 Uđite na **u.** vrata, jer su široka Mat 7:14 Nasuprot **u.** su vrata i tjesan Luk 13:24 se da uđete na **u.** vrata, jer

USKRSNU-O

Rim 6:4 da kao što **u.** Krist od mrtvih Rim 7:4 onoga, što **u.** od mrtvih, da Efe 2:6 I s njim **u.** i s njim posadi na Kol 2:12 silu Boga, koji ga **u.** od mrtvih 1So 1:10 kojega **u.** od mrtvih, Isusa Heb 13:20 A Bog mira, koji **u.** od mrtvih

USKRSNUO

Mat 27:64 On je **u.** od mrtvih. Tada bi Mat 28:6 On nije ovdje. **u.** je, kao što je Mat 28:7 On je **u.** od mrtvih i ide pred Mar 16:6 Razapetoga, **u.** je, nije ovdje Mar 16:14 koji su ga bili vidjeli, da je **u.** Luk 24:34 Gospodin je zaista **u.** i javio Dje 13:34 A da ga je **u.** od mrtvih, i da Dje 13:37 A kojega je Bog **u.** nije vidio Rim 4:25 naših i **u.** zbog opravdanja Rim 8:11 Duh onoga, koji je **u.** Isusa Rim 8:34 Isus, koji je umro, pa još i **u.** Rim 10:9 da ga je Bog **u.** od mrtvih, bit 1Ko 6:14 Gospodina **u.** i nas će uskrs- 1Ko 15:4 I da je pokopan, i da je **u.** treći 1Ko 15:12 Krist propovijeda, da je **u.** 1Ko 15:14 A ako Krist nije **u.** uzalud je 1Ko 15:17 A ako Krist nije **u.** uzalud je 1Ko 15:20 A sad je Krist **u.** od mrtvih 2Ko 5:15 koji je za njih umro i **u.** 1So 4:14 da je Isus umro i **u.** tako će 2Ti 2:8 Isus Krist, koji je **u.** od mrtvih

USKRSNUČ-A-E-EM-U

Mat 22:23 koji tvrde, da nema **u.** Oni Luk 20:36 i djeca Božja, jer su djeca **u.** Dje 23:8 saduceji govore, da nema **u.** 1Ko 15:13 A ako nema **u.** mrtvih, to Flp 3:10 Da spoznam njega i silu **u.** Luk 2:34 određen na propast i na **u.** Iva 5:29 izaci na **u.** života, a koji su činili Iva 11:25 Ja sam **u.** i život. Tko vjeruje Dje 17:18 Jer je propovijedao Isusa i **u.** Dje 24:15 da će biti **u.** pravednih i ne- 1Ko 15:21 tako dođe i **u.** mrtvih po čo- 1Ko 15:42 Tako i **u.** mrtvih. Sije se u Flp 3:11 Ne bih li kako dostigao **u.** od

2Ti 2:18 da je **u.** već bilo, i ruše vjeru Heb 11:35 da dobiju bolje **u.** Otk 20:5 tisuća godina. Ovo je prvo **u.** Rim 6:5 smrti njegove, bit ćemo i **u.** Heb 11:35 žene primiše svoje mrtve **u.** 1Pe 1:3 rodi za živu nadu **u.** Isusa Mat 22:30 Jer o **u.** niti će se ženiti ni Luk 14:14 će ti se vratiti o **u.** pravednih Rim 1:4 Sin Božji duhom svetosti po **u.** Heb 6:2 polaganju ruku, i **u.** od mrtvih 1Pe 3:21 dobru savjest po **u.** Isusa Otk 20:6 koji ima dio u prvom **u.** nad

USKRSNU-STE-T-TI

Kol 2:12 u kojemu s njim i **u.** po vjeri u Kol 3:1 Ako dakle **u.** s Kristom, tražite Mat 27:63 Posilje tri dana **u.** ču 1So 4:16 s neba i mrtvi u Kristu **u.** će

USKRSNUTI

Mat 16:21 biti, ali treći dan da će **u.** Mat 17:23 će ga; ali će on treći dan **u.** Mat 20:19 Ali će on treći dan **u.** Mar 10:34 Ali posilje tri dana on će **u.** Luk 9:22 ubijen, ali će treći dan **u.** Iva 6:40 i ja ću ga **u.** u posljednji dan Iva 6:54 i ja ću ga **u.** u posljednji dan Iva 11:23 Isus joj reče: Brat će tvoj **u.** Dje 26:23 da će prvi od mrtvih **u.** da će 1Ko 6:14 i nas će **u.** silom svojom 1Ko 15:35 Kako će **u.** mrtvi i u kakvu će 1Ko 15:52 jer će zatrubiti, i mrtvi će **u.** Heb 11:19 da Bog može i od mrtvih **u.**

USKRSVAJU

1Ko 15:15 ako doista mrtvi ne **u.** 1Ko 15:16 Jer ako mrtvi ne **u.** ni Krist 1Ko 15:29 Ako mrtvi uopće ne **u.** što 1Ko 15:32 Ako mrtvi ne **u.** jedimo i pij-

USLIŠI-S-O-T-TI

Job 35:13 Bog ne **u.** laži i Svemoćni ne Psl 4:1 Kad zovnem, **u.** me, Bože Psl 34:4 on me **u.** izbavi me od svih Psl 102:2 **u.** me brzo u dan, kad te zaz- M.lz 15:29 a molitvu pravednika **u.** Dan 9:19 **u.** Gospode, oprosti Gospo- Iva 9:31 i čini volju njegovu, onoga **u.** 1Iv 5:15 I kad znamo, da nas **u.** stogod Psl 65:5 Ti nas **u.** u dobroti čudesnim Iva 11:42 znao, da me svagda **u.** Pst 35:3 Bogu, koji me je **u.** u vrijeme Psl 66:18 bezakonje, nikad me ne bi **u.** Psl 99:8 Bože naš, ti si ih **u.** ti si im bio Iza 49:8 U Vrijeme milosti **u.** sam te Psl 6:9 Vapaj moj **u.** će Gospod, Gos- Psl 91:15 Kad me zazove, **u.** ću ga i iz Iza 41:17 Ja, Gospod, **u.** ću ih, ja, Bog 2Ljt 7:14 onda ću ih ja **u.** u nebu, opros- Psl 6:8 Gospod **u.** glasni plač moj Iza 30:19 on će te **u.** čim ga čuje Zah 13:9 i ja ću je **u.** i reći: 'Ovo je moj

USNAMA

Psl 45:2 milina se razlila na **u.** tvojim M.lz 7:21 i glatkim **u.** odvuče ga sa M.lz 8:7 mrska je **u.** mojim lažljivost M.lz 10:13 Na **u.** razumnoga naći je M.lz 16:10 Sud je Božji na **u.** kraljevim Iza 28:11 tepavim **u.** i tuđim jezikom Iza 29:13 poštuje me samo **u.** svojim Mal 2:6 na **u.** njegovim nije se našla Mat 15:8 štuje me samo **u.** ali srce je Rim 3:13 otrov je zmijski pod **u.** njihov-

USNE

Pst 28:12 i **u.** san: ljestve stajale na Psl 12:3 Gospod uništio laskave **u.** i Psl 63:3 tebi pjevaju slavu **u.** moje M.lz 4:24 i **u.** tvoje neka budu čiste od M.lz 13:3 razvaljuje **u.** svoje, propada M.lz 17:28 razuman, i kad zatvori **u.** M.lz 27:2 stranac, a ne tvoje vlastite **u.**

PNP 4:3 **u.** su ti kao vrpca grimizna
PNP 4:11 **u.** tvoje, zaručnice, kaplju
Sef 3:9 ču pribaviti čiste **u.** narodima
1Pe 3:10 **u.** svoje, da ne govore prijev-

USNU-SE-LI

1Ko 15:6 mnogi žive i sad, a neki **u.**
1Ko 15:20 prvenac onima, koji **u.**
2Pe 3:4 otkako očevi **u.** sve stoji tako
1So 4:13 za one koji su **u.** da se ne
1So 4:14 tako će Bog i one, koji su **u.**
1So 4:15 preteći onih, koji su **u.**

USPJE-H-HA-T-TI

Pst 39:3 **u.** svima djelima njegovim
Još 1:8 jer tada ćeš imati sreću i **u.** u
Psl 90:17 jest, daj **u.** djelu ruku naših
M.lz 13:4 je želja, ali bez **u.** duša lijenčine
Iza 52:13 "Gle, **u.** će sluga moj, popet će
2Ljt 20:20 u proroke svoje, pa ćete **u.**
M.lz 16:3 svoja, i osnove će tvoje **u.**
Dan 11:17 neće obistiniti i neće mu **u.**

USPOMENU

Luk 22:19 Ovo činite na moju **u.**
1Ko 11:24 ovo činite na moju **u.**
1Ko 11:25 kadgod pijete, na moju **u.**

USTADE

Rut 3:14 kod nogu njegovih, **u.** dok još
Jon 3:6 Tada on **u.** sa svojega prijes-
Mat 1:24 Josip **u.** od sna i učini, kao što
Mar 4:39 On **u.** zapovjedi vjetru i reče
Luk 4:16 subotu u sinagogu, **u.** da čita
Dje 8:27 **u.** i pode. I gle, čovjek Etiop-
Dje 13:16 Tada **u.** Pavao i mahnuvši

USTAJ-E-U

Iza 3:13 **u.** Gospod, da sudi narodima
Iza 32:8 **u.** samo za plemenito.
Zah 2:13 Jer On **u.** iz svetoga stana
1Ko 15:42 Sije se u raspadljivosti, **u.** u
1Ko 15:43 Sije se u sramoti, **u.** u slavi
1Ko 15:44 tjelesno, **u.** tijelo duhovno
Psl 88:10 **u.** li sjene, da te slave
Mat 11:5 mrtvi **u.** siromašnima se

USTAN-E-I

M.lz 24:16 padne pravednik i opet **u.** a
Iza 2:19 kad **u.** da zemlju prepadne
Dan 9:25 dok **u.** pomazanik, knez
Luk 16:31 neće vjerovati, da tko **u.** i od

USTANI-TE

Brj 10:35 govorio bi Mojsije: **u.** Gospo-
Psl 10:12 **u.** Gospode i Bože, digni
PNP 1:6 prijateljice moja, ljepoto
Jon 1:6 Što ti spavaš **u.** i prizivaj Boga
Jon 3:2 **u.** idi u Ninivu, grad veliki, i drži
Mih 4:13 **u.** vrši, kćeri sionska, jer ću
Mat 2:13 **u.** uzmi dijete i majku
Mat 9:6 **u.** uzmi postelju svoju i idi kući
Mar 2:9 **u.** uzmi postelju svoju i hodi
Iva 5:8 **u.** uzmi postelju svoju i hodi
Dje 3:6 Krista Nazarećanina **u.** i hodi
Dje 9:11 **u.** i idi u ulicu, koja se zove
Dje 9:34 **u.** i prostri sam sebi i odmah
Dje 10:13 **u.** Petre, pokolji i jedi
Dje 12:7 **u.** brže i spadoše mu lance s
Dje 22:16 **u.** i krsti se, i operi se od
Otk 11:1 **u.** i izmjeri hram Božji i
Iza 55:1 **u.** svi žedni, dodite na vodu;
Joe 3:13 **u.** stupite, jer je tjesak pu

USTA-O-T-TI

Iza 64:7 i nitko nije **u.** da se drži tebe
Mat 11:11 nije **u.** veći od Ivana Krstite-
Psl 12:5 **u.** ću, da pomognem onome
PNP 3:2 **u.** ću, poći ću po gradu, tražit
Luk 12:53 **u.** će otac na sina, i sin na
Luk 15:18 **u.** ću, poći ću k ocu svojemu
Job 20:27 i zemlja će **u.** protiv njega
Iza 33:10 Sada ću **u.** veli Gospod,
Mat 24:11 broju **u.** i mnoge zavesti
Mat 24:24 Jer će **u.** lažne Kristovi i

USTRAJNOŠĆU

Luk 21:19 **u.** spasit ćete dušu svoju
Heb 12:1 i s **u.** trčimo da dobijemo na
Efe 6:18 i uz to bdijte sa svom **u.** i
Kol 1:11 podnesete u strpljivosti i **u.** s
1So 1:3 i truda, i ljubavi i **u.** u nadi u

USTRAJU

Dje 13:43 svjetovali, da **u.** u milosti
Dje 14:22 i opominjali ih, da **u.** u vjeri
Rim 2:7 Vječni život onima, koji **u.** u di

USUDI-O

Pst 49:9 lavica; tko se njega **u.** dražiti
Brj 24:9 njega podražiti, tko da se **u.**
Job 41:10 se ne **u.** da ga probudi, tko
Mar 12:34 Otada ne **u.** se više nitko da
Mat 22:46 nije se više nitko **u.** da ga što
Luk 18:13 nije se **u.** ni očiju svojih pod-
Rim 5:7 biti da bi se tko **u.** umrijeti
Jud 1:9 nije se **u.** izgovoriti sud pogrde

USI-JU-MA

2Ljt 7:15 **u.** moje pripaziti će na molitvu
Psl 40:6 ali si mi dao **u.** otvorene
Iza 6:10 Učini gluhima **u.** njegove
Iza 30:21 **u.** će tvoje razabrati povik Iza
Iza 33:15 tko zatiskuje **u.** svoje, da ne
Iza 35:5 i **u.** gluhima otvorit će se.
Iza 43:8 ima oči, koji je gluh, a ima **u.**
Jer 5:21 a ne vidi, koji ima **u.** a ne čuje
Mat 11:15 Tko ima **u.** za čuti neka čuje
Mat 13:15 **u.** su njegove gluhe, oči su
Mat 13:43 Tko ima **u.** za čuti neka čuje
Mat 19:24 ide deva kroz iglene **u.**
Mar 7:33 stavi mu prste svoje u **u.** i
Mar 8:18 Imate **u.** i zar ne čujete
Mar 10:25 deva ide kroz iglene **u.**
Luk 1:44 u **u.** moje, zaigra dijete od
Luk 18:25 je devi proći kroz iglene **u.**
2Ti 4:3 sebi učitelje, jer ih **u.** svrbe
1Pe 3:12 i **u.** njegove slušaju molitvu
Otk 2:7 Tko ima **u.** neka čuje, što Duh
Dje 7:51 i neobrezanih srca i **u.** Vi se
Jak 5:4 i vika žetelaca dođe do **u.**
Brj 14:28 vi izgovoriste pred mojim **u.**
Iza 6:10 da ne čuje **u.** svojim, da srce
Mih 7:16 ruku na usta i ogluhnuti na **u.**
Mat 13:13 i otvorenim **u.** ne čuju i ne
Mat 13:15 Očima neće da vidi, **u.** neće
Mat 13:16 što vide, i **u.** vašim, što čuju
Dje 28:27 i **u.** ne čuju, i srcem ne razu-

UTEMELJ-ENIHO

Efe 3:17 u ljubavi ukorijenjeni i **u.**
Efe 1:23 Ako samo ostanete u vjeri **u.** i
Psl 119:90 **u.** si zemlju, i ona stoji
M.lz 30:4 Tko je **u.** sve krajeve zemlji
Jer 10:12 on je **u.** svijet mudrošću
Jer 51:15 on je **u.** nadzemaljski svijet

UTISAO

Psl 131:2 Umirio sam i **u.** dušu svoju
Luk 15:16 bio **u.** glad svoju mahuna-

UTJESI

Tuž: 1:2 Nikoga nema, da ga **u.** od svih
Mat 2:18 neće da se **u.** jer ih više nema
2Ko 7:6 koji tješi poniženog, **u.** nas
2So 2:17 Neka **u.** srca vaša i utvrdi u

UTJESITELJ

Tuž: 1:16 Daleko je od mene **u.** koji bi
Iva 15:26 A **u.** Duh Sveti, kojega će
Iva 15:26 A kad dođe **u.** koga ću vam

UTJESITI

Iza 51:19 i mač — tko bi te mogao **u.**
Mat 5:4 su žalosni, oni će se **u.**
2Ko 1:4 da bismo mogli **u.** one, koji su

UTJEH-A-E-OM-U

Psl 119:50 To je **u.** moja u nevolji
2Ko 1:5 tako i po Kristu obiluje **u.** naša
Flp 2:1ako koja **u.** ljubavi, ako koje
Iza 54:11 od bure raščupana, **u.** lišena

Dje 4:36 Barnaba, što znači sin **u.**
Dje 13:15 ako je u vama riječ **u.** za
Rim 15:5 A Bog strpljivosti i **u.** neka
2Ko 1:3 Otac milosrda i Bog sve **u.**
2Ko 7:4 pun sam **u.** obilna je moja
Rim 15:4 da strpljivošću i **u.** Pisma
2Ko 1:4 **u.** kojom nas same Bog tješi
Jer 31:13 nakon boli dajem im **u.** ives-
Luk 2:25 bojao Boga i čekao je **u.**
Luk 6:24 bogati, vi već imate **u.** svoju
1Ko 14:3 popravljajte i opomenu i **u.**
2So 2:16 nas je ljubio i dao **u.** vječnu i
Heb 6:18 jaku **u.** mi, koji smo pribjegli

UTCISTE

2Sa 22:3 branik moj: u njega tražim **u.**
Psl 14:6 Gospod je **u.** njegovo
Psl 19:14 Gospode, **u.** moje i Spa-
Psl 31:1 U tebe, Gospode, tražim **u.** ne
Psl 46:7 **u.** je nama Bog Jakovljevi
Psl 61:3 Jer si ti **u.** moje, tvrdla kula
Psl 62:8 srca svoja; **u.** je naše Bog
Psl 90:1 Svemoguć, ti si nam **u.** ti si to
Psl 94:2 Ali je Gospod **u.** meni; Bog je
Iza 28:17 Tuča potre **u.** lukavosti
Iza 32:2 Svaki će biti **u.** od bure, zaklon
Iza 33:16 gradovi su na hridinama **u.**
Jer 16:19 grade moj, **u.** moje u dan
Sef 3:12 će tražiti **u.** u imenu Gospod-

UTROBI

Pst 25:23 Dva su naroda u **u.** tvojoj
Jon 2:1 i tri noći ostade Jona u **u.** ribe
Jon 2:2 Jona se pomoli u **u.** ribe Gos-
Mat 12:40 Kao što je Jona bio u **u.**
Luk 1:44 zaigra dijete od radosti u **u.**
Otk 10:9 biti u tvojoj **u.** ali u ustima bit

UTVRĐEN

Job 2:3 je uvijek **u.** u svojoj pobožnosti
Iva 8:44 On nije bio **u.** u istini jer nema
Heb 8:6 uzvišenijeg zavjeta, koji je **u.**

UTVRĐIVAO

M.lz 8:29 kad je **u.** stupove zemlji
Dje 15:41 kroz Siriju i Ciliciju i **u.** crkve

UTVRĐUJ-E-U

Psl 37:23 Gospod **u.** korak čovjeku
Psl 75:3 ja sam, koji **u.** stupove njezine
2Ko 1:21 Bog je, koji nas **u.** s vama za
M.lz 20:18 Osnove se **u.** savjetom
1Ti 1:7 ni što govore, ni što **u.**

UTVRD-A-E-I-O-ITE-ITI

Psl 31:3 Jer si mi hridina i **u.** radi imena
2Ko 10:4 po Bogu za rušenje **u.** da
Iza 29:7 njega i na gorske **u.** njegove, i
Rim 10:3 gledajući da svoju pravdu **u.**
P.Zk 32:6 tvoj, koji te napravi i **u.**
Psl 40:2 hridinu noge moje, **u.** stoje
Luk 22:32 Zato podupri i **u.** jednoć
Dje 3:16 koga vidite i poznajete, **u.** ime
2So 2:17 Neka utješi srca vaša i **u.** u
Psl 30:7 Gospode, pun milosti **u.** u
Psl 74:17 **u.** si sve granice zemaljske
M.lz 3:19 osnovao zemlju, **u.** nebo
Efe 3:16 da se silom **u.** po Duhu
Jak 5:8 Strpite se dakle i vi, i **u.** srca
2Pe 1:10 da svoj poziv izbor **u.** dobrim
1Ko 1:8 Koji će vas i **u.** sve do kraja, da
2So 3:3 On će vas **u.** i sačuvati oda zla
1Pe 5:10 muke, usavršiti, okrijepiti, **u.**

UVJEREN

Rim 14:5 svaki neka je **u.** za svoju
Rim 14:14 Znam i **u.** sam u Gospodinu
Rim 15:14 A ja sam i sam **u.** za vas,
2Ti 1:12 i **u.** sam, da je on moguć

UZAB-E-I-OŠE

Mar 6:46 **u.** na goru, da se pomoli
Luk 24:51 rastade se od njih i **u.** na
Efe 4:8 **u.** na visinu, odvede zarob-
Efe 4:9 A **u.** što je, nego da najprije i

Efe 4:10 koji i **u.** više sviju nebesa, da Izl 24:1 **u.** gore Gospodu ti, Aron Iza 40:9 **u.** na visoku goru, Sione, kao Otk 4:1 **u.** ovamo, i pokazat ću ti, što Dje 1:13 Kad dođoše tamo, **u.** u gornju Otk 11:12 Uzadite ovamo, i **u.** na nebo **UZAŠAO**

Psl 68:18 **u.** si na visinu, doveo sa Iza 22:1 sav narod tvoj **u.** na krovove Iva 3:13 Nitko nije **u.** na nebo osim koji **UZAJMI**

Mat 5:42 da **u.** od tebe, ne odbijaj ga Luk 11:5 mu: Prijatelju, **u.** mi kruha **UZALUD**

Izl 20:7 Ne uzimaj **u.** imena Gospoda Psl 127:1 Gospod ne gradi kuće, **u.** se M.lz 14:6 ali **u.** a razumnomu je lahko Iza 49:4 **u.** sam se dakle trudio, snagu Mat 15:9 **u.** me poštuje, nauka je Rim 13:4 jer **u.** ne nosi mača, jer je 1Ko 15:2 osim ako **u.** vjerovaste 1Ko 15:14 ako Krist nije uskrsnuo, **u.** 1Ko 15:17 **u.** je vjera naša, jer ste u Gal 2:2 možda, ili da nijesam trčao **u.** Gal 2:21 dolazi, onda je Krist **u.** umro Gal 4:11 da nijesam možda **u.** radio Flp 2:16 da, nije sam **u.** trčao, niti se Kol 2:18 **u.** nadimajući se mišljenjem Jak 4:5 Ili mislite, da **u.** Pismo govori **UZDA-J-JU-LI-O-TE**

Psl 32:10 tko se **u.** u Gospoda, toga on Psl 57:1 jer se u tebe **u.** duša moja; u Psl 112:7 mirno; on se **u.** u Gospoda M.lz 16:20 onaj, koji se **u.** u Gospoda M.lz 26:3 **u.** magarcu, a batina ludaci M.lz 29:25 se **u.** I Gospoda, skriven je Iza 26:3 spasenje dati, jer se **u.** u tebe 2Ko 10:7 Ako se tko **u.** u sebe, da je Psl 37:3 **u.** se u Gospoda i čini, što je Psl 62:8 Ti narode, **u.** se uvijek u njega Psl 115:9 Izraele, **u.** se u Gospoda; on M.lz 3:5 **u.** se u Gospoda svim srcem Hos 12:6 **u.** se vazda u Boga svojega Psl 2:12 su svi, koji se u njega **u.** Psl 18:30 štit svima, koji se u njega **u.** Psl 20:7 Jedni se **u.** u kola, drugi u Psl 37:9 se **u.** u Gospoda, posjeduju Iza 40:31 koji se **u.** u Gospoda, crpaju Jer 49:11 Udovice tvoje neka se **u.** u 1Ti 6:17 ne ponose, niti **u.** u bogatstvo Efe 1:12 koji smo se prije **u.** u Krista Mat 27:43 On se je **u.** u Boga; neka ga Iva 5:45 tužitelj Mojsije, u koga se vi **u.** **UZDRŽ-AVA-I**

Psl 146:9 **u.** sirote i udovice; a bezbož-Jer 5:24 napaja njive, **u.** nam žetvu 1Ko 9:25 za nagradu, od svega se **u.** Pst 45:5 vama, da vas **u.** na životu Pst 50:20 da **u.** na životu mnoge ljude Izl 20:20 i da strah pred njim **u.** budan Luk 17:33 gleda da **u.** živo svoj, izgubit **UZET-A**

Pst 3:19 u zemlju, od koje si **u.** jer prah Psl 116:13 Čašu spasenja **u.** ču i Iza 53:8 Iz tjeskobe i suda bio je **u.** i tko Mar 4:25 tko nema, **u.** će mu se i ono Iva 14:3 opet ću doći i **u.** ču vas k sebi Pst 2:23 će se zvati žena, jer je **u.** od Jer 47:3 za djecu, ruka je njihova **u.** Dje 8:33 U njegovu poniženju bila je **u.** **UZIMA-JTE-JU-M**

Izl 20:7 pustiti bez kazne onoga, koji **u.** P.Zk 32:11 **u.** ih i nosi jakim krilima Iza 40:11 Janjad **u.** u naručje svoje Mat 8:17 On **u.** naše nemoći i nosi Luk 8:12 a onda dolazi davao i **u.** riječ Dje 8:33 se njegov život **u.** sa zemlje

1Ti 4:4 odmet, što se **u.** sa zahvalnošću Mat 10:9 Ne **u.** sobom u pojasima Luk 10:4 Ne **u.** sobom kese za novac Mar 6:8 da ništa sobom ne **u.** na put 1Ti 4:3 istinu, **u.** sa zahvalnošću Heb 7:5 da **u.** po zakonu desetinu od Luk 19:22 da **u.** što nijesam uložio, i **UZRASTE**

Mat 13:7 pade među trnje. **u.** zajedno Mat 13:26 Kad onda **u.** usjev i uhvati 1Ko 3:6 Apolo zali, a Bog dade te **u.** Heb 12:15 ne **u.** kakav korijen gorčine **UZVIŠEN-E**

Psl 89:7 silno **u.** iznad sviju oko njega Psl 113:4 **u.** je nad svima narodima Psl 138:6 Gospod je **u.** ali on gleda i Iza 2:11 Samo je Gospod **u.** u onaj Iza 52:13 uzdignut će se, bit će silno **u.** Heb 7:26 odvojen od grijeshnika i **u.** nad Psl 131:1 što su mi odveć velike i **u.** 2Pe 1:17 kad siđe k njemu od **u.** slave **UZVISIT**

Mat 23:12 a tko se ponizuje, **u.** će se Jak 4:10 Gospodinom, i **u.** će vas **UZVISUJE**

Psl 112:9 zbog bogatstva njegova **u.** Mat 23:12 Jer tko se **u.** ponizit će se; a **UZVRATITI**

1So 3:9 zahvalu možemo **u.** Bogu za Heb 10:30 Moja je osveta, ja ču **u.** **UZITAK**

1Ti 6:17 nam sve da je obilato za **u.** Heb 11:25 negoli imati časovit **u.** grijeha **UZIVA-JU-NJE-TI** M.lz 31:31 Podajte joj da **u.** plod ruku Kol 2:18 ne liši nagrade, koji **u.** u postu 1Ko 7:31 I koji **u.** ovaj svijet, kao da ga Luk 8:14 bogatstvo i **u.** života i uguše P.Zk 28:65 narodima nećeš **u.** mira Iza 65:21 Sadit će vinograde i **u.** Amo 9:14 nasadit će vrtove i **u.** plodove

- V -

VALOVI-MA

Izl 15:5 **v.** ih pokriše kao kamen Psl 42:7 svi **v.** tvoji i vode tvoje prelaze Psl 77:16 te i ustreptaše; **v.** zahukaše Psl 107:29 i **v.** morski umuknuše Jer 5:22 ako **v.** i huje, ne prelaze Jud 1:13 **v.** morski, što se pjene svojim Job 38:11 ovdje se lomi prkos tvojim **v.** Psl 29:3 Čuj Gospod nad **v.** Bog Mat 8:24 tako da se je ladica pokрила **v.** **VANJ-STINI-SKI**

Iva 7:24 Nemojte suditi po **v.** nego Iva 8:15 Vi sudite po **v.** ja ne sudim 2Ko 4:16 se naš **v.** čovjek i raspada 1Pe 3:3 Nakit žena neka ne bude **v.** u **VAPIJE-MO**

Job 33:26 **v.** k Bogu, i on mu je milostiv Gal 4:6 u srca vaša, koji **v.** Aba, Oče Rim 8:15 u kojem **v.** "Aba, Oče!" **VARA**

M.lz 31:30 Dragost **v.** ljepota prolazi 1Ko 3:18 ne **v.** Ako tko među vama Gal 6:3 je što, a nije ništa, **v.** sam sebe Efe 5:6 Nitko neka vas ne **v.** praznim Jak 1:26 nego **v.** srce svoje, njegova **VATR-A-I**

Jak 3:5 mala **v.** i koliku šumu zapali Jak 3:6 I jezik je **v.** svijet nepravde 1Pe 4:12 ne čudite se **v.** koja vas stiže za **VEČER-I-U**

Pst 1:5 postade **v.** i postade jutro – prvi Pst 8:11 se vrati k njemu istom pred **v.** Iva 21:20 **v.** naslonio na grudi njegove 1Ko 11:25 Tako i čašu po **v.** govoreći

Pst 19:3 On im tada ugotovi **v.** i dade Mat 26:18 ču blagovati Pashalnu **v.** s Iva 18:28 da bi mogli jesti Pashalnu **v.** 1Ko 11:21 svaki svoju **v.** uzme najprije **VELICANSTV-A-O-OM**

Psl 145:5 O velikom sjaju **v.** tvogoga Heb 1:3 sjede s desne strane **v.** na Psl 68:34 Nad Izraelom stoluje **v.** Psl 93:1 zaodjeo se Gospod u **v.** Psl 96:6 Sjaj i **v.** blista pred njim; slava Psl 104:1 obukao si se u sjaj i **v.** Zah 6:13 hram Gospodnji. **v.** ga resi 2Pe 2:10 i preziru **v.** Gospodina, idrski Psl 8:1 svoj zemlji **v.** nebo natkriljuješ Iza 2:19 pred uzvišenim **v.** njegovim **VELICIN-A-E**

1Ljt 29:11 Tvoja je, Gospode, **v.** moć Efe 1:19 I koja je izobilna **v.** sile Dje 2:11 gdje govore našim jezicima **v.** 2Ko 12:7 ponio zbog **v.** otkrivenja **VESEL-A-I-M-ITE**

Psl 113:9 u kući kao **v.** majka djece 2Ko 9:7 jer Bog ljubi **v.** darovatelja Psl 16:9 raduje srce moje i **v.** se duh M.lz 29:2 pravednici moć, **v.** se narod Iza 35:1 se **v.** pustara i neka procvjeta Jer 31:13 Sada se **v.** djevojka u kolu Mat 12:18 na kojem se **v.** srce moje 2Ko 6:10 Kao žalosni, a jednako **v.** Psl 63:7 u sjeni krila tvojih **v.** se Flp 2:17 radujem se i **v.** se sa svima Joe 2:23 djeco Siona, radujte se i **v.** se Mat 5:12 i **v.** se; jer je velika plaća vaša Rim 12:12 Nadom se **v.** u nevolji Otk 12:12 Zato **v.** se, nebesa i vi, koji **VESELJ-A-E-EM**

Psl 43:4 k Bogu radosti i **v.** svojega, i Prp 7:4 žalosti, a srce ludi u kući **v.** Dje 2:28 i napuniti ćeš me **v.** s licem Psl 51:8 Daj mi da okušam radost i **v.** M.lz 10:23 Ludaku je **v.** počiniti sram-Iza 35:10 **v.** i radost prate ih, briga i Jer 31:13 boli dajem im utjehu i **v.** Luk 1:14 Imat ćeš radost i **v.** i mnogi će Psl 100:2 Služite Gospodu s **v.** Prp 2:1 da pokušam s **v.** i naužijem se Iza 12:3 S **v.** ćete crpsti vodu iz izvora Dje 14:17 i puneci srca vaša jelom i **v.** **VESE-LO-O**

Psl 45:15 Vode ih **v.** i radosno, ulaze u M.lz 13:9 **v.** gori svjetlo pravednika, a M.lz 15:13 **v.** srce razvedri lice; tuga u M.lz 17:22 Srce **v.** pospješuje ozdrav-Prp 7:3 i žalosno lice, može ipak biti **v.** Job 39:21 Kopa zemlju, **v.** je od snage Prp 8:15 nego jesti i piti i **v.** biti. To neka Jak 5:13 Je li tko **v.** neka pjeva hvalu **VEZAN**

Mat 23:18 koji je na njemu, onda je **v.** 1Ko 7:27 Jesi li **v.** za ženu, ne traži **VIDENJ-A-E-U**

Iza 30:10 Nemojte vidjeti **v.** i proroci-Tuž 2:9 otvori se nebo i vidjeh **v.** boža-Joe 2:28 mladići će vaši gledati **v.** Mih 3:6 biti noć, a da ne gledate **v.** i Dje 2:17 mladići vaši vidjet će **v.** i starci 2Ko 12:1 doći ću na **v.** i otkrivenja Gos-Iza 29:7 kao noćno **v.** bit će rulja svih Dan 9:23 riječ, tada ćeš razumjeti **v.** Dan 9:24 da se ispuni **v.** i proročanstvo Dje 11:5 sam **v.** gdje silazi posuda Pst 15:1 Abram u jednom **v.** ovako Dan 2:19 objavljena tajna u noćnom **v.** Otk 4:3 bijaše po **v.** kao kamen jaspis i Otk 9:17 I tako vidjeh u **v.** konje i one **VISKA**

Mar 12:44 Jer svi drugi ubaciše od **v.**

Luk 21:4 Jer svi baciše od **v.** svojega u **VIDLJIVO**

Kol 1:16 na nebu i na zemlji, **v.** i nev-
Heb 11:3 da iz nevidljiva postade **v.**
VIHOR-A-OM-U

1Kr 19:11 žestok **v.** koji je brda razdirao i
Job 21:18 kao prah, što ga raznosi **v.**
Psl 58:9 nagorjelo neka raznese **v.** srdžbe
Iza 40:24 i **v.** ih raznese kao pljevu
Jer 4:12 **v.** silan dolazi mi na službu
Jer 4:13 kao oblak podiže se! Kao **v.** šume
Jer 51:16 baca munje sa daždom, izvodi **v.**
Nah 1:3 Put Gospodnji ide kroz buru **v.**
1Kr 19:12 Iza **v.** dode potres, dode oganj
Job 38:1 Tada odgovori Gospod Jobu iz **v.**
Iza 29:6 burom i **v.** i plamenom, što proždi-
Job 30:15 kao u **v.** raznosi on sreću moju
VIJACOM

Mat 3:12 **v.** u ruci on će očistiti gumno
Luk 4:27 **v.** u ruci on će očistiti gumno
VIJAO

Pst 3:24 iz kojega se **v.** plamen, da čuvaju
Mat 25:24 nijesi sijao, i kupiš, gdje nijesi **v.**
VIJEN-AC-CA

Iza 62:3 i kraljevski zlatni **v.** a ruci
Mat 27:29 Tada spletoše **v.** od trnja
Mar 15:17 spletoše **v.** od trnja i
Iva 19:2 Vojnici spletoše **v.** od trnja
1Ko 9:25 raspadljiv **v.** a mi neraspadli
2Ti 4:8 meni je pripravljen **v.** pravde
Jak 1:12 primit će **v.** života, koji je Gos-
1Pe 5:4 primit ćete neuveli **v.** slave
Otk 2:10 do smrti, i dat ću ti **v.** života
2Ti 2:5 A ako se tko i bori, ne dobije **v.**
Otk 3:11 da nitko ne uzme **v.** tvoje
VIKA-LA-LI-O

Izl 32:17 Mojsiju: **v.** je bojna u taboru
Job 34:28 do njega popne **v.** siromaha
Iza 13:4 Čuj, **v.** na gorama kao od
Dje 23:9 nastade velika **v.** i ustadoše
Jak 5:4 i **v.** žetelaca dode do ušiju
Mat 21:15 i djecu, što su **v.** u hramu
Dje 16:17 za Pavlom i za nama, i **v.** je
Iva 19:12 Židovi **v.** Ako ovoga pustiš
Iva 19:15 oni su **v.** Uzmi, uzmi, rasplni
Job 29:12 sam siromaha, koji je **v.** i
Mar 10:48 Ali on je **v.** još jače: Sine
Iva 7:37 stajao je Isus i **v.** Tko je žedan
VINA

Pst 9:24 A kad se Noa rastrizjezi od **v.**
PNP 1:2 jer je slade od **v.** milovanje
Luk 7:33 on nije jeo kruha i nije pio **v.**
Iva 2:3 Kad je nestalo **v.** reče majka Is-
usova njemu: Nemaju više vina.
Rim 14:21 ne jesti mesa, i **v.** ne niti, i
1Ti 5:23 pij pomalo **v.** zbog želuca i
Otk 6:6 a ulja i **v.** neće ni biti
Otk 19:15 tjesak žestokoga **v.** gnjeva
VINO

Pst 9:21 A kad je pio **v.** opio se, i ležao
Psl 4:7 žetve, kad rodi žito i **v.** u izobilju
M.lz 21:17 tko voli **v.** i ulje, ne obogati se
Dan 10:3 Meso i **v.** nijesu ulazila u
Mat 9:17 ne lijeva **v.** novo u mjevove
Mat 27:34 mu dadoše **v.** pomiješano
Mar 15:23 mu dadoše **v.** sa sminom
Iva 2:10 Ti si čuvao dobro **v.** do sada
VINOGRAD-U

Psl 80:14 s neba i vidi i pobrini se za **v.**
PNP 2:15 male lisice, što pustoše **v.**
Iza 5:7 je kuća Izraelova **v.** Gospoda
Mat 20:1 da naima poslenike za svoj **v.**
Mat 21:33 domaćin posadi **v.** Ogradi
Mat 21:41 pogubiti i svoj će **v.** dati u
1Ko 9:7 Tko sadi **v.** a od roda, njegova
Iza 5:1 pjesmu prijatelja svojega o **v.**
Mat 21:28 Sine, idi i radi danas u **v.**

Luk 13:6 smokvu u svojemu **v.** On
VINOM

Dan 1:8 hranom kraljevom ni **v.** što ga
Joe 3:18 vrijeme gore kapati slatkim **v.**
Luk 10:34 k njemu, zali uljem i **v.** rane
Efe 5:18 i ne opijajte se **v.** u kojemu je
Otk 14:8 koji je žestokim **v.** bluda
VISINA-MA

M.lz 25:3 Kao **v.** neba i dubina zemlje
Rim 8:39 Ni **v.** ni dubina, ni drugo
Efe 3:18 je širina i dužina, i **v.** i dubina
Otk 21:16 Dužina i širina i **v.** jednaka je
2Sa 1:19 Na tvojim **v.** Izraele, najbolji
Job 25:2 koji mirno čini red na **v.**
Psl 148:1 hvalite ga na **v.** nebeskim
Iza 33:16 Taj će stanovati na **v.** gradovi
Efe 6:12 duhova pakosti u zračnim **v.**
VISIN-E-I-U

P.Zk 32:13 Vodio ga je na **v.** zemlje, i
Psl 102:19 On je pogledao sa svete **v.**
Jer 25:30 Viče s **v.** Gospod, iz svetoga
Luk 1:78 Pohodio nas je istok s **v.**
Otk 2:5 Pomisli, s koje si **v.** spao, čini
Iza 57:15 U **v.** u svetištu stanujem, ali i
Mat 21:9 ime Gospodnje Hosana na **v.**
Luk 2:14 Slava Bogu na **v.** i na zemlji
Heb 1:3 desne strane veličanstva na **v.**
Psl 68:18 Uzašao si na **v.** doveo sa
Efe 4:8 Uzađe na **v.** odvede zarob-
VISOK-O-U

Izl 6:6 spasit ću vas rukom **v.** podignu-
2Sa 22:47 **v.** hvaljen neka je Bog
Psl 27:5 diže me **v.** gore na hridinu
M.lz 17:19 **v.** gradi vrata svoja, traži
M.lz 30:13 Jao rodu, koji nosi **v.** glavu
Iza 55:9 **v.** nad zemljom, tako su putovi
Iza 40:9 Uzađi na **v.** goru, Sione, kao
Mat 4:8 davao sobom na goru vrlo **v.**
Mat 17:1 i izvede ih nasamo na goru **v.**
Otk 21:10 u duhu na goru veliku i **v.** i
VJEĆN-A-IH-IM-O

Psl 18:50 Davidu i rodu njegovu u **v.**
Psl 119:142 Pravda je tvoja pravda **v.**
Iza 26:4 Svemoguć, **v.** hridina
Iza 35:10 obasjavati radost **v.** veselje i
Dan 4:34 živi u vijek, čija je vlast **v.** i
Rim 1:20 i njegova **v.** sila i božanstvo
1Ti 6:16 vidjeti; kojemu čast i vlast **v.**
2Ti 1:9 u Kristu Isusu prije **v.** vremena
Tit 1:2 Za istiniti Bog prije vremena **v.**
Iza 60:20 Gospod postati **v.** svjetlom, i
Mar 3:29 ostaje naprčen **v.** grijehom
Jud 1:6 zadržao je **v.** okovima u mraku
Pst 3:22 uzme s drveta života i jede i **v.**
Psl 100:5 **v.** traje milost njegova, kroz
2Ko 4:18 a ono, što se ne vidi, **v.**
Heb 7:24 dovijeka, ima **v.** svećeništvo
2Pe 1:11 dopustiti ulaz u **v.** kraljevstvo
Otk 14:6 koji je imao da propovijeda **v.**
VJEĆNO-GA-STI

Iva 6:68 idi. Ti imaš riječi **v.** života
Dje 13:46 držite da nijeste vrijedni **v.**
Heb 5:9 ga slušaju, uzrok spasenja **v.**
Heb 7:16 nego po sili života **v.**
Heb 13:20 krvlju zavjeta **v.** Gospodina
1Iv 3:15 ubojica nema u sebi **v.** života
Jud 1:7 sa svojom kaznom **v.** ognja
2Ti 2:10 u Kristu Isusu sa slavom **v.**
Heb 6:2 uskršnuću od mrtvih, i sudu **v.**
Psl 139:24 putu, i vodi me na put **v.**
Mih 5:2 iz davne davnine, iz dana **v.**
Hab 3:6 To su putovi njegovi od **v.**
2Pe 3:18 Njemu slava i sad i u dan **v.**
VJEĆNU

Izl 12:17 Zato držite taj dan kao **v.** us-
Mat 25:46 Ovi će ući u muku **v.** a
2Ko 4:17 donosi nam izobilnu **v.** slavu

2Ko 5:1 kuću nerukotvorenu, **v.** na
2So 1:9 Koji će trpjeti kaznu, propast **v.**
2So 2:16 i dao utjehu **v.** i dobru nadu u
1Pe 5:10 koji vas pozva na **v.** svoju
VJERAN

M.lz 3:32 a pobožniku je **v.** prijatelj
Hos 11:12 prema Svecu, koji je **v.**
Mat 25:21 Nad malim si bio **v.** zato ću
Luk 16:10 Tko je **v.** u najmanjoj stvari
Luk 19:17 jer si mi u malom bio **v.** imat
Iva 20:27 i ne budi nevjeran, nego **v.**
1Ko 1:9 **v.** je Bog, koji vas pozva u
1Ko 7:25 od Gospodina, da budem **v.**
1Ko 10:13 Ali je **v.** Bog, koji vas neće
2Ko 1:18 Ali je Bog **v.** te riječ na k vama
1So 5:24 **v.** je, koji vas pozva, on će i
2So 3:3 A Gospodin je **v.** on će vas
2Ti 2:13 Ako smo nevjerni, on ostaje **v.**
Heb 2:17 da bude milosrdan i **v.** veliki
Heb 3:2 Koji je **v.** onome, koji ga
Heb 10:23 vjere u nadu jer je **v.** onaj
Heb 11:11 je vjerovala, da je **v.** onaj
1Iv 1:9 **v.** je i pravedan, da nam oprost
Otk 2:10 Budi **v.** do smrti, i dat ću ti
VJERNOST

Psl 30:9 Navješćuje li on **v.** tvoju
Psl 40:10 slavio sam tvoju **v.** i pomoć
Psl 57:3 neka dadne svoju milost i **v.**
Psl 85:10 Tada će se milost i **v.** sresti
Psl 89:1 na koljeno javljat ću glasno **v.**
Psl 91:4 i oklop bit će tebi **v.** njegova
Psl 100:5 sve naraštaje **v.** njegova
Psl 117:2 čuva moćno, **v.** Gospodnja
Psl 146:6 u njima; koji drži **v.** dovijeka
Tuž 3:23 Vrlo je velika **v.** tvoja
Mat 23:23 pravednost, milosrde i **v.**
Gal 5:22 blagost, dobrotu, **v.**
VJETAR

M.lz 30:4 Tko je uhvatio **v.** u ruke svoje
Dan 2:35 Odnese ih **v.** Ne osta više ni
Hos 8:7 Jer siju **v.** buru će žeti. Sta-
Mat 8:27 I **v.** i more slušaju ga
Mat 11:7 vidite zar trsku, koju ljulja **v.**
Mat 14:24 jer je bio protivan **v.**
Mar 4:39 Prestane **v.** i postade tišina
Iva 3:8 **v.** puše, gdje hoće; čuješ šum
Dje 2:2 kao kad dolazi silan **v.** i napuni
1Ko 9:26 borim, ne kao onaj, koji bježe
1Ko 14:9 govori. Jer ćete govoriti u **v.**
Efe 4:14 koju ljulja i zanosu svaki **v.**
Jak 1:6 morskomu valu, koji **v.** podiže
Otk 7:1 da ne puše **v.** na zemlju, ni na
VJETR-A-OM-OVE-OVI-U

Eze 37:9 dodi od četiri **v.** zadahni ove
Mat 24:31 izabranike njegove od četiri **v.**
Izl 14:21 uzbijati more natrag jakim **v.**
Prp 2:11 sve je bila taština i trka za **v.**
Psl 104:4 Činiš **v.** anđelima svojim i
Heb 1:7 I čini anđele svoje **v.** i sluge
Mat 7:25 dodoše vode, dunuše **v.** i
Jak 3:4 lađe, iako su velike, i silni ih **v.**
Jud 1:12 oblaci bez vode, koje **v.** oko
Job 21:18 Bivaju kao pljeva na **v.** kao
Mar 4:39 On ustade, zapovjedi **v.** i
VLADA-JU-LA-LAC

Psl 19:13 ne daj da **v.** nada mnomo
M.lz 8:15 Po meni **v.** kraljevi, odlučuju
Rim 8:14 Jer koji se god **v.** po Duhu
Tit 2:3 Starice isto tako da se **v.** kako
Rim 5:14 Nego je **v.** smrt od Adama
Rim 5:17 jednoga **v.** smrt po jednome
Mih 5:2 onaj, koji će biti **v.** u Izraelu
Mal 3:1 će doći k svojem hramu **v.**
1Ti 6:15 i jedini **v.** Kralj nad kraljevima
Otk 1:5 i **v.** nad kraljevima zemaljskim
VLADAT-E

Iza 9:7 **v.** će na prijestolju Davidovu i

Jer 23:5 Kralj će on biti i v. će pun
Otk 2:27 v. će njima gvozdenim žezlo-
1Ko 4:8 već se obogatiste, bez nas v.
Efe 4:1 da se v. dostojno zvanja, u koje
VLADAR-A-E-I

Dje 5:31 uzvisi za v. i spasitelja, da
Iza 40:23 koji v. zemaljske uništava
Luk 12:11 i pred poglavarstva i v. ne
Jak 1:14 Skupljaju se v. zemaljski,
Mat 20:25 Znaite, da v. zapovijedaju
Luk 22:25 njihovi v. nazivaju se dobro-
Rim 13:3 v. nijesu strah dobru djelu
VLASTIMA

Rim 13:1 neka se pokorava višim v. jer
Efe 6:12 protiv poglavarstva, protiv v.
Tit 3:1 Opominji ih, da se pokoravaju v.
VLASTIT-A-I-OG-U

M.lz 10:22 v. muka ne učini tu ništa
M.lz 27:2 hvali drugi, a ne tvoja v. usta
Jak 1:14 svakoga kuša v. požuda
M.lz 14:10 Srce samo pozna v. bol
M.lz 28:26 oslanja na svoj v. razum
PNP 1:6 da pazim na v. vinograd
Mat 10:36 postaju njegovi v. domaći
Job 19:26 iz svojega v. mesa gledat ću
M.lz 5:15 Pij vodu iz svojega v. stude-
Mat 6:34 ima dosta svojega v. zla
Rim 8:32 svojega v. Sina nije sačuvao
M.lz 25:9 Raspravi v. stvar svoju s pro-
2Pe 3:16 Pisma na svoju v. propast
VOJEVAO

Dan 7:21 kako je taj rog v. sa svecima
2Ti 4:7 Dobar sam boj v. trku svršio
VOJNICI

Luk 3:14 upitaše ga v. Što da činimo
Iva 19:32 v. spletoše vijenac od trnja
Iva 19:32 v. i prvome prebiše golijeni i

VOJNIKA

Mat 8:9 rekne jednome od v. koji su
Iva 19:34 jedan od v. probode mu bok
Dje 10:17 bogobojazna v. od onih, koji

VOJSKA

1Kr 22:19 v. nebeska stoji mu s desne
PNP 6:4 strahovita kao ratna v.
Jer 33:22 ne može izbrojiti v. nebeska
Dan 11:31 v. koju je poslao, nastupit
Joe 2:11 jer je v. njegova vrlo velika
Luk 2:13 pridruži se anđelu velika v.
VOJSKE

Još 5:15 v. Gospodnje reče Jošui: Izuj
1Sa 17:45 Boga v. Izraelove, koju si ti
Psl 103:21 Slavite Gospoda, sve v.
Dan 8:11 do kneza v. nebeske on se je
Luk 21:20 Jeruzalem opkoljen od v.
Heb 11:34 u boju, rastjeraše v. tude
Otk 19:14 i v. nebeske idahu za njim
VOL-A-U

M.lz 15:17 v. ugojeni, gdje je mržnja
Iza 1:3 v. poznaje gospodara svojega
Izi 20:17 v. njegova, magarca njegov-
Luk 13:15 vas u subotu svojega v. ili
1Ko 9:9 Ne zavezuju usta v. koji vrše
1Ti 5:18 v. koji vrše žito ne zavezuju

VRAT-A

P.Zk 28:48 gvozdjen jaram na v. dok te
Mat 18:6 da mu se o v. objesi mlinski
Mar 9:42 da mu se o v. objesi mlinski
Dje 15:10 da metnete učenicima na v.
Pst 27:40 jaram češ njegov stresti s v.
PNP 7:1 kao đerdan oko v. djelo ruke
VRATA

Pst 6:16 v. korablji sa strane i načini
Izi 12:23 proći će Gospod mimo v. i
P.Zk 6:9 dovratnike kuće svoje i na v.
Suc 5:8 pokuca tada na v. rat, ali se
Psl 100:4 Udite na v. njegova sa
Psl 141:3 mojim, čuvaj v. usana mojih

M.lz 17:19 tko visoko gradi v. svoja
Mat 6:6 udi u sobu svoju, zatvori v.
Mat 7:13 Udite na uska v. jer su široka
Mat 16:18 i v. paklena neće je nadvla-
Luk 13:24 da uđete na uska v. jer vam
Iva 5:2 kod Ovcjih v. kupelj, koja se
Iva 10:1 tko ne ulazi na v. u ovcinjak
Iva 10:7 vam: Ja sam v. k ovcama
Iva 10:9 Ja sam v. Tko uđe kroza me
Dje 5:19 otvori noću v. tamnice, izve-
1Ko 16:9 velika i širom otvorena v. i
2Ko 2:12 i otvoriše mi se v. u Gospod-
Kol 4:3 da nam Bog otvori v. riječi, da
Heb 13:12 krvlju svojom, trpio izvan v.
Otk 3:20 tko čuje glas moj i otvori v. uči
Otk 4:1 v. otvorena na nebu, i glas
Otk 21:12 što je imao dvanaestora v. i

VRATI-M

Pst 8:11 Golubica se v. k njemu istom
Brj 22:23 tukao magaricu, da je opet v.
Prp 12:7 I prah se v. u zemlju, onako,
Iza 38:8 se v. sunce natrag za deset
Mat 24:46 se v. kući, nađe da čini tako
Luk 4:14 U sili Duha v. se Isus u Gal-
Luk 8:39 v. se kući natrag i pripovi-
Luk 10:35 potrošiš, platit ću ti, kad se v.
VRATIMA

Pst 4:7 ne vrebala li tada pred v. grijeh
M.lz 31:31 i neka je hvale na v. djela nj-
Iza 51:5 Pred v. stoji spasenje moje
Zah 8:16 Sudite na v. svojim vjerno i
Mat 24:33 ovo, znajte da je pred v.
Luk 16:20 v. ležao je jedan siromah po
Dje 5:9 pred v. su, i iznijet će te
Jak 5:9 Gle, sudac stoji na v.
Otk 3:20 Evo stojim na v. i kucam: ako
Otk 21:12 i na v. dvanaest anđela, i

VRATITI

Hos 12:6 imaš i ti v. k Bogu svojemu
Mat 16:27 će v. svakome po djelima
Luk 14:14 ali će ti se v. o uskrснуću
Dje 13:34 nije imao više v. u truhlost
Dje 15:16 ču se v. i opet ću sagraditi
Rim 12:19 Moja je osveta, ja ću v.
VRŠE

Luk 8:21 koji slušaju riječ Božju i v. je
1Ko 9:9 Ne zavezuju usta volu, koji v.
1Ko 9:10 i tko v. u nadi će dobiti dio
1Ti 3:10 iskušaju, pa onda da v. službu
1Ti 5:18 Volu, koji vrše žito, ne zavezuju

VRH-OM

Psl 38:3 Jer krivnja moja izade v. glave
Luk 16:24 umoči u vodu v. prsta
Pst 11:4 sebi grad i kulu s v. do neba
Pst 28:12 v. dopirale sve do neba; i
Jer 17:1 dijamantnim v. na ploči srca
VRJEDI

M.lz 22:1 omiljelost više v. nego srebro
M.lz 31:10 Ženu vrsnu tko će naći v.
Mat 13:57 Prorok ne v. nigdje manje
VRJEDN-A-I-O-OSTI

M.lz 12:4 v. je žena kruna mužu svoje-
1Ti 1:15 Pouzdana je riječ i v. da bude
Mat 6:26 Nijeste li vi više v. od njih
Mat 10:31 više v. negoli mnogi vrapci
Dje 13:46 i sebe držite da niste v.
M.lz 16:16 i razboritost dobiti više je v.
Flp 4:8 i što je god hvale v. to mislite
VRJEDNOSTI

Jer 7:8 riječi prijearne, koje nemaju v.
Jer 32:19 i prema v. djela njegovih
Rim 4:14 to bi bila vjera bez v. i
VRT-U

Pst 2:10 dolazila je rijeka, da natapa v.
PNP 4:16 bi došao dragi moj u v. svoj
Iza 51:3 pustaru njegovu u v. Gospod-
Iza 58:11 i ti si kao v. dobro zaliven

Joe 2:3 Kao v. edenski leži pred njim
Iva 18:1 gdje je bio v. u koji uđe On, i
Pst 2:16 Sa svakoga drveta u v. smiješ
Pst 3:10 sušanj koraka tvojih u v. upla-
Eze 28:13 Boravio si u Edenu, v.
Iva 18:26 Nijesam li te ja vidio u v. s
Iva 19:41 i u v. grob nov, u koji još nitko
VUK-OVE

Iza 65:25 v. i janje zajedno će pasti, i
Jer 5:6 Zato ih bije lav šume, davi ih v.
Iva 10:12 i bježi, a v. grabi ih i razgoni
Mat 10:16 šaljem kao ovce među v.
Luk 10:3 šaljem kao jaganjce među v.
VUNA

Iza 1:18 skerlet, postat će bijeli kao v.
Dan 7:9 Kosa mu na glavi kao čista v.
Otk 1:14 i kosa bijela kao bijela v. kao

-Z-

ZABADAVA

Iza 52:3 z. su vas prodali; pa ćete se i
Mat 10:8 davle z. ste dobili, z. dajte
Rim 3:24 i opravdavaju se z. milošću
Otk 21:6 dati iz izvora vode života z.
Otk 22:17 neka uzme vodu života z.
ZABLUD-E-U

2So 2:11 Bog poslati silu z. da vjeruju laži
1Iv 4:6 poznajemo Duha istine i duha z.
Rim 1:27 zasluženu plaću za svoju z.
Efe 4:14 po lukavstvu, da zavede u z.
ZABORAV-IO-LJAJTE-LJEN

P.Zk 32:18 z. si Boga, koji te u svijet
Psl 137:5 Ako bih z. tebe, Jeruzaleme
Hos 4:6 jer si z. zakon Boga svojega
Jak 1:24 i odmah je z. kakav je bio
2Pe 1:9 i z. je očišćenje od starih
Heb 13:2 Gostoljubivosti ne z. jer njom
Heb 13:16 činiti i davati milostinju ne z.
ZABORAVLJEN

Psl 9:18 neće zauvijek biti z. siromah
Psl 31:12 z. sam, bez spomena kao
Luk 12:6 A ipak ni jedan od njih nije z.
ZABRANJUJE

Luk 23:2 z. plaćati porez caru, i izdaje
3Iv 1:10 iz. onima, koji to hoće, i izgoni
ZABRINUTI

Mat 6:25 Ne budite tjeskobno z. za
Mat 6:28 I što ste tako tjeskobno z. za
Mat 6:31 Ne budite dakle tjeskobno z.
Mat 6:34 Ne budite dakle tjeskobno z.
ZACELA

Psl 51:5 u krivnji me je već z. majka
Mat 1:18 nađe se, da je bila z. po Duhu
ZACETI

Iza 7:14 Eto, djevica će z. i roditi sina i
Mat 1:23 Eto, djevica će z. i roditi sina
Luk 1:31 Ti ćeš z. i roditi sina. Nadjeni

ZADOVOLJ-AN-ITI-NI

Mat 10:25 Učenik mora biti z. ako mu
Flp 4:11 jer se ja navikoh biti z. onim
Iza 57:6 prinosio dar. Za ču se time z.
Mar 15:15 Pilat htjede z. narodu i pusti
1Ti 5:16 su zaista udovice, može z.
Luk 3:14 i budite z. svojom plaćom
1Ti 6:8 hranu i odjeću, ovim budimo z.
Heb 13:5 budite z. s onim, što imate

ZADRŽ-AO-IM-ITE

Dje 1:7 što ih je Otac z. u svojoj vlasti
Dje 5:3 si slagao Duhu Svetome i z. za
Jud 1:6 z. je vječnim okovima u mraku
1Ti 3:15 Ako li se z. da znaš, kako ti se
Flm 1:13 Ja ga htjedoh da z. kod sebe
Iva 20:23 i kojima z. zadržat će se
1So 5:21 A sve kušajte; što je dobro, z.
ZAGOVARA

Rim 8:34 strane Bogu, koji nas i z.
Heb 7:25 kad svagda živi, da ih z.

ZAGRLLI

Mar 9:36 sredinu među njih, **z.** ga i re-
Mar 10:16 **z.** metnu na njih ruke svoje

ZAHVALI

Mat 26:27 Tada uze čašu, **z.** i pruži je
Mar 14:23 uze čašu, **z.** i dade im je, i pili
Luk 22:17 Tada uze čašu, **z.** i reče
Luk 22:19 uze kruh, **z.** prelomi ga i

ZAHVALJUJEM

Psl 138:2 **z.** imenu tvojemu na dobroti
Psl 139:14 **z.** ti divno i čudesno ja sam
Dan 2:23 **z.** ti, Bože otaca mojih.
Luk 18:11 **z.** ti, što nijesam kao ostali
Rim 1:8 **z.** Bogu svojem u po Isusu
1Ko 10:30 me psuju za ono, za što ja **z.**
1Ti 1:12 **z.** onome, koji mi dade jakost

ZAHVAL-NU-OM

Psl 50:14 prinesi Bogu kao žrtvu **z.**
Heb 13:15 Žrtvu **z.** to jest, plod usana
1Ko 10:30 Ako ja sa **z.** uživam, zašto
2Ko 4:15 rastući **z.** mnogih, služi na
Flp 4:6 molitvom i prošnjom sa **z.** neka

ZAJEDNISTVO

1Ko 10:16 nije li **z.** krvi Kristove Kruh
2Ko 6:14 kakvo **z.** ima svjetlo s tamom
2Ko 13:14 i **z.** Duha Svetoga neka je
Efe 3:15 Od koga se zove svako **z.** na
Flp 2:1 ako koje **z.** duha, ako što
1lv 1:6 Ako reknemo, da imamo **z.** s
1lv 1:7 onu svjetlu, imamo **z.** jedan s

ZAJEDNICARI

1Ko 10:18 žrtve, nijesu li **z.** žrtvenika
1Ko 10:20 A ja neću, da vi budete **z.** s
1Ko 10:21 ne možete biti **z.** stola Gos-
2Ko 1:7 da kao što ste **z.** u patnjama
Efe 3:6 suptjesnici i **z.** obećanja u Kristu
ZAJEDNIC-E-I-U
Dje 8:21 Nema tebi dijela ni **z.** u ovoj
Efe 2:12 isključeni od **z.** Izraelove i bez
Psl 82:1 Bog se diže u **z.** Božjoj, drži
Psl 111:1 u krugu pravednika i u **z.**
Dje 2:42 u **z.** u lomljenju kruha i u molit-
Dje 7:38 Ovo je onaj, što je bio u **z.** u
1lv 1:3 a naša je **z.** s Ocem i sa Sinom
Izl 16:3 da pomorite svu **z.** gladu
1Ko 1:9 Bog, koji vas pozva u **z.** Sina
Flp 3:10 i silu uskrsnuća njegova i **z.**
1lv 1:3 da i vi s nama imate **z.** a naša je

ZAKLANICA

Psl 40:6 Žrtava **z.** i prinosa nijesi htio
Dan 9:27 prestat će žrtva **z.** i prinosa
Mar 12:33 od svih žrtava paljenica i **z.**

ZAKLE-H-O

Pst 24:9 gospodaru svojem, i **z.** mu
Pst 25:33 I **z.** mu se i prodade tako
Pst 50:25 Tada **z.** Josip sinove Izra-
Mat 26:72 On opet zataji i **z.** se: Nez-
Luk 1:73 kojom se **z.** Abrahamu, ocu
Heb 6:13 zakune, **z.** se sam sobom
Heb 7:21 **z.** se Gospodin, i neće se
Otk 10:6 I **z.** se onim, koji živi u vijeke
Psl 89:3 **z.** se Davidu, slugi svojem
Heb 3:11 Zato se **z.** u gnjevu svojem
P.Zk 6:18 Gospod **z.** očevima tvojim
P.Zk 30:20 **z.** Gospod očevima tvojim
Psl 110:4 Gospod se **z.** nikad se neće
Iza 45:23 Sobom sam se **z.** iz usta
Psl 50:24 I **z.** pod **z.** obećao Abrahamu
Heb 7:28 riječ **z.** koja je poslije zakona
Pst 50:24 je pod **z.** obećao Abrahamu
Heb 6:17 svoje odluke, posluži se **z.**
Heb 7:21 Ovaj sa **z.** po onome, koji mu
Jak 5:12 ni drugom kakvom **z.** nego

ZAKON-A-E

Psl 37:31 **z.** je Boga njegova njemu u srcu
Psl 119:77 jer je **z.** tvoj naslada moja
Psl 119:97 Kako sam zavolio **z.** tvoj
Luk 16:16 **z.** i proroci dosežu do Ivana
Rim 4:15 Jer **z.** dovodi samo gnjev: gdje
Rim 7:7 Je li **z.** grijeh? Bože sačuvaj! Nego
Gal 5:14 se sav **z.** izvršuje u jednoj riječi
1Ti 1:9 da pravedniku **z.** nije postavljen
Jak 1:25 tko pomno pogleda u savršeni **z.**
Jak 2:8 Ako zaista **z.** kraljevski izvršujete
Još 8:32 na kamenju prijepis **z.** Mojsijeva
Mat 7:12 činite i vi njima, jer je to sadržaj **z.**
Luk 16:17 da propadne i jedna crtica od **z.**
Rim 4:15 nema **z.** nema ni prijestupa
Rim 5:13 Jer je grijeh bio u svijetu do **z.** ali
Rim 7:6 A sad se oslobodismo od **z.** koji
Rim 8:2 oslobodio me je od **z.** grijeha i
Gal 2:16 čovjek ne opravdava djelima **z.**
Gal 3:10 koji se oslanjaju na djela **z.** pod
Gal 3:13 nas je otkupio od prokletstva **z.**
Gal 3:18 Jer ako je baština od **z.** onda nije
Heb 10:16 dat ču **z.** svoje u srca

ZAKONOM

Rim 2:12 sagriješite pod **z.** po zakonu
Rim 3:19 koji su pod **z.** da se svaka
Rim 3:27 onim djela Ne, nego **z.** vjere
Rim 6:14 nijeste pod **z.** nego pod milo-
Rim 7:2 je udata žena privezana **z.** za
Rim 7:23 i zarobljava me **z.** grijeha, koji
Gal 3:23 bili smo pod **z.** čuvani i zatv-
Gal 4:5 Da otkupi one, koji su bili pod **z.**
Gal 5:4 koji hoćete **z.** da se opravdate

ZAKONU

Rim 3:20 po **z.** dolazi poznanje grijeha
Rim 7:4 i vi umrijetste **z.** tijelom Kris-
Rim 7:7 nijesam poznao osim po **z.** jer
Rim 7:23 koji se protivio **z.** uma mojega
Rim 8:3 Jer što je bilo **z.** nemoguće, jer
Rim 8:7 se ne pokorava **z.** Božjemu, a
Gal 2:19 Jer ja sam po **z.** umro zakonu
Gal 2:21 ako opravdanje po **z.** dolazi
Tit 3:9 i svada i prepiranja o **z.** klioni se
Heb 7:16 Koji nije postao po **z.** tjelesne
Heb 9:22 sve se krvlju čisti po **z.** i bez

ZAKRPA

Rim 9:16 razdere **z.** od haljine, i rupa
Mar 2:21 nova **z.** opet razdere od stare
ZALUTA-ŠE
Mat 13:21 ili progonostvo, odmah **z.**
Mat 18:12 sto ovaca, i jedna od njih **z.**
Jak 5:19 ako tko od vas **z.** od istine, i
1Ti 6:10 predavši se **z.** od vjere i na
2Pe 2:15 Ostaviše pravi put, **z.** i podo-

ZAMK-A-E-U

Psl 124:7 **z.** je rastrgana, i mi smo slo-
Iza 8:14 **z.** i mreža za stanovnike Jeru-
Psl 18:5 pritisli me, pale na me **z.** smrti
Psl 119:110 Bezbožnici mi metnuše **z.**
Psl 140:5 namjestiše mi potajne **z.**
M.Iz 29:25 Strah od ljudi meče **z.** a tko
Psl 57:6 Namjestiše **z.** nogama mojim
1Ti 3:7 ne bi upao u sramotu i u **z.** da-
1Ti 6:9 upadaju u napast, **z.** i u mnoge

ZAMOLI-TE

Dan 1:8 **z.** predstojnika nad dvoran-
Mat 7:9 dati kamen, ako ga **z.** kruha
Luk 11:1 **z.** ga jedan od učenika njeg-
Luk 11:11 kamen, ako **z.** ribu, dadne li
Iva 4:7 Isus je **z.** Daj mi da se napijem
Mat 6:8 što vam treba, prije nego ga **z.**
Mat 21:22 što **z.** pouzdano u molitvi
Iva 14:14 Ako me za što **z.** u ime moje
Iva 15:16 štogod **z.** u Oca u ime moje
Iva 16:23 Ako što **z.** Oca, dat će vam u

ZAPALI-TI

Luk 15:8 ne **z.** li tada ona svjetiljku, ne

Jak 3:5 mala vatra, i koliko šumu **z.**
Iza 1:31 Oboje će se **z.** zajedno, i nitko
Mat 22:7 ubojice i grad njihov **z.**

ZAPECA-ČENI-TI

Efe 4:30 kojim ste **z.** za dan otkupljenja
Dan 12:4 **z.** ovu knjigu do posljednjega
2Ko 1:22 nas i **z.** i dade zalog Duha u
Otk 10:4 **z.** što objaviše sedam grom-
Otk 20:3 bezdan baci ga, i zatvori, i **z.**

ZAPISAN-A-I

P.Zk 29:20 što su **z.** u ovoj knjizi, srušit
Luk 10:20 vaša imena **z.** na nebesima
Iva 20:31 su **z.** da vjerujete, da Isus
Psl 69:28 -vednicima neka ne budu **z.**
Eze 13:9 kuće Izraelove neće biti **z.**
Otk 21:27 koji su **z.** u knjizi života Janji-

ZAPITA-ŠE

Pst 22:7 **z.** Evo oganj i drva, ali gdje je
Mat 18:21 i **z.** Gospodine, ako brat moj
Mat 19:16 **z.** Učitelju, što dobra moram
Mat 22:46 nitko usudio da ga što **z.**
Luk 10:29 **z.** Isusa: A tko je moj bližnji

ZAPITKIVANJA

1Ti 6:4 boluje od **z.** i praznih prepiranja
2Ti 2:23 A ludih i praznih **z.** klioni se
Tit 3:9 A ludih **z.** i rodoslovlja, i svada i

ZAPJEVA-LI

Izl 15:1 Tada **z.** Mojsije sa sinovima
Mat 26:34 prije nego pijetao **z.** tri puta
Mat 26:74 čovjeka. Odmah **z.** pijetao
Luk 22:61 prije nego danas **z.** pijetao
Iva 18:27 zataji, i odmah pijetao **z.**
Mat 11:17 mi smo tužaljke **z.** i vi nijeste
Luk 7:32, mi smo tužaljke **z.** i vi nijeste

ZAPNES

Mat 4:6 da ne **z.** za kamen nogom
Luk 4:11 da ne **z.** za kamen nogom

ZAPOVIJED-I-MA

Psl 106:25 i ne htjedoste više slušati **z.**
Psl 119:98 **z.** tvoja čini me mudrijim
Luk 2:1 izade **z.** od cara Augusta, da
Iva 12:50 da je **z.** njegova život vječni
Iva 13:34 Novu **z.** dajem vam: ljubite
Iva 15:12 Ovo je **z.** moja: ljubite se
Efe 6:2 i majku; ovo je prva **z.** s
1lv 2:7 nego **z.** staru, koju imadoste od
1lv 3:23 je **z.** njegova, da vjerujemo u
1lv 4:21 I ovu **z.** imamo od njega: Tko
2lv 1:4 kao što primismo **z.** od Oca
Psl 119:86 Sve su **z.** tvoje istina
Iva 14:21 Tko ima **z.** moje i drži ih, on je
Rim 7:8 grijeh uze prigodu po **z.** i načini
1lv 3:24 I tko drži **z.** njegove, u njemu
1lv 5:3 ovo ljubav Božja, da **z.** njegove
P.Zk 4:2 Ništa ne dodajte **z.** što vam ih
Psl 78:7 da bi poslušni bili **z.** njegovim
Eze 36:27 da hodite po mojim **z.** i da
Mat 22:40 O ovim dvjema **z.** visi sav

ZAPOVJEDI-O

Mat 4:3 si Sin Božji, **z.** da ovo kamenje
Mat 4:10 Tada mu **z.** Isus: Odstupi,
Mat 17:18 Isus **z.** zlome duhu, i on
Mar 4:39 ustade, **z.** vjetru i reče moru
Luk 15:22 A otac **z.** slugama svojim:
Iva 2:7 Isus im **z.** Napunite posude
Otk 9:4 I **z.** im se, da ne škode travi
Pst 3:17 za koje sam ti **z.** 'Ne smiješ
Mat 15:4 Bog je **z.** Poštuj oca i majku i
Mat 28:20 da drže sve, što sam vam **z.**
Iva 14:31 i kako mi je **z.** Otac, onako
Dje 10:42 I **z.** nam je, da propovij-
ZAROBLJEN-E-IMA

Psl 146:7 Gospod oslobađa **z.**
Efe 4:8 odvede **z.** i porazdijeli darove
Iza 61:1 da navijestim **z.** slobodu, vez-
Luk 4:18 da navješćujem **z.** oslobode-
ZARUČNIC-A-U

Joe 2:16 svoje sobe, **z.** iz svoje odaje
Otk 19:7 i **z.** se je njegova pripravlila
Iva 3:29 Tko ima **z.** zaručnik je. Prijatelj
Otk 21:9 pokazat ću ti **z.** ženu Janjeto-
ZARUČNIK-A-U

Mat 9:15 tugovati, dok je s njima **z.** Ali
Mat 25:6 odjeknu poziv: **z.** dolazi
Mar 2:19 postiti, dok boravi kod njih **z.**
Iva 3:29 Tko ima zaručnicu, **z.** je.
Iza 61:10 plaštem pravednosti kao **z.**
Mar 2:19 Dok imaju kod sebe **z.** ne
Mat 25:1 svoje i izadoše u susret **z.**
Otk 21:2 kao zaručnica, ukrašena **z.**
ZASADIO

Psl 44:2 njih si **z.** narode si iskorijenio
Psl 104:16 libanonski, što ih je on **z.**
Iza 5:2 i **z.** u njemu lozu plemenitu
Iva 15:13 nasad, što ga nije **z.** Otac
Luk 13:6 je bio **z.** smokvu u svojem
ZASJA

P.Zk 33:2 **z.** s gore paranske, dode
Job 33:25 Tada **z.** tijelo njegovo više
Job 37:22 zlatna svjetlost **z.** od sjevera
Psl 37:6 te pravednost tvoja **z.** kao
Iza 58:8 Tada **z.** svjetlo tvoje kao zora
Iza 58:10 onda **z.** svjetlo tvoje u tami, i
Mat 17:2 Lice se njegovo **z.** kao sunce
Mat 24:27 munja pomoli na istoku i **z.**
ZASTRANISE

Rim 3:12 Svi **z.** svi se pokvariše; nema
1Ti 1:6 **z.** i svrnuše u prazne govore
ZATAJITI

Mat 26:72 On opet **z.** i zakle se
Iva 18:27 Onda Petar opet **z.** i odmah
Mat 26:34 zapjeva, tri puta ćeš me **z.**
Mat 26:75 tri puta ćeš me **z.** Izade i
Luk 22:61 pijetao, triput ćeš me **z.**
Rim 11:25 neću **z.** tajne ove, da sami
1Ko 10:1 **z.** braćo, da su očevi naši svi
2Pe 2:1 unijeti pogubna krivovjerja i **z.**
ZATRAŽI

Luk 1:63 On **z.** pisaču tablicu i napisu
Luk 22:31 sotona **z.** da vas smije reše-
1Pe 3:15 koji od vas **z.** račun o nadi
ZAVEDE

Pst 3:13 Zmija me **z.** zato sam jela
M.lz 7:21 **z.** ga i glatkim usnama
Mat 18:6 Tko **z.** jednoga od ovih male-
Efe 4:14 po lukavstvu, da **z.** u zabludu
1Iv 3:7 Dječice, nitko neka vas ne **z.**
Otk 19:20 kojima **z.** one, koji primiše
ZAVESTI

Mat 24:5 Ja sam Krist. I mnoge će **z.**
Mat 24:11 broju ustati i mnoge **z.**
1Ko 15:33 Ne dajte se **z.** zli razgovori
Heb 13:9 Ne dajte se **z.** različnim i
ZAVEZUJ

1Ko 9:9 Ne **z.** usta volu, koji vrše. Zar
1Ti 5:18 Volu, koji vrše, ne **z.** usta, i
ZAVISTI-I

1Ko 3:3 kad je među vama **z.** i prepira-
1Ti 6:4 što postaje **z.** svađa, psovke
Jak 3:14 Ako li imate gorku **z.** i svađu u
Jak 3:16 Jer gdje je **z.** i svađa, ondje je
1Pe 2:1 licemjerstvo i **z.** i svako klev-
Rim 1:29 puni **z.** ubojstva, svađe, lu-
Rim 13:13 raspuštenosti, ne u svadi i **z.**
2Ko 12:20 ne budu kod vas svađe, **z.**
Gal 5:21 **z.** ubojstva, pijanstva, razuz-
Flp 1:15 iz **z.** i svađe, ali drugi od dobre
Tit 3:3 u pakosti i **z.** živeći, mrski, jedan
ZAZIVA-JU-O-TI

Joe 2:32 svaki, koji **z.** ime Gospodnje
Jon 3:8 Neka se glasno **z.** Bog, i neka
Psl 2:19 svaki, koji **z.** ime Gospodnje
Psl 145:18 je blizu svih, koji ga **z.** svih
Jer 10:25 na plemena, koja ne **z.**

Sef 3:9 da svi **z.** ime Gospodnje i služe
Rim 10:12 bogat za sve, koji ga **z.**
1Ko 1:2 svetima, sa svima, koji **z.** ime
2Ti 2:22 koji **z.** Gospodina iz čista srca
Iza 64:7 Nitko nije **z.** ime tvoje, i nitko
Rim 10:13 kojigod bude **z.** ime Gos-
Dje 19:13 **z.** nad opsjednutima ime
Rim 10:14 Kako će dakle **z.** onoga, u
ZDRAV-A-E-I-LJE-O

Psl 41:12 ti me držiš **z.** da ti služim uvij-
Mat 12:13 i postade opet **z.** kao druga
Luk 15:27 jer ga je opet dobio **z.**
M.lz 16:24 samotok, slatke duši, **z.** tijelu
2Ti 4:3 kad **z.** nauke neće podnositi
Iza 59:10 i **z.** slični smo mrtvima
Mat 9:12 Ne trebaju **z.** liječnika, nego
Tit 1:13 karaj strogo, da budu **z.** u vjeri
Tit 2:2 trijezni, poštteni, mudri, **z.** u vjeri
Iza 58:8 zora, **z.** tvoje brzo procvate
Mal 4:2 što krije **z.** pod krilima svojim
Dje 3:16 dade mu cijelo **z.** pred svima
Mat 6:22 Ako je oko tvoje **z.** onda sve
Mat 27:29 govoreći: **z.** kralju židovski
Luk 1:28 **z.** milosti puna Gospodin je s
ZJENICU

P.Zk 32:10 čuvao ga je kao **z.** oka svo-
Psl 17:8 Kao **z.** oka čuvaj me. Skrij me
Zah 2:8 tko dime u vas, dirnuo je u **z.**
ZLOCIN-AC-CE

M.lz 17:11 **z.** ide samo za pobunom
Prp 9:18 jedan jedini **z.** može pokvariti
Iva 18:30 Kad on ne bi bio **z.** ne bismo
2Ti 2:9 trpim zlo sve do okova kao **z.** ali
1Pe 4:15 ne trpi kao krvnik ili tat ili **z.** ili
Iza 53:9 Odredili su mu grob uz **z.** a uz
Iza 53:12 i bio ubrojen među **z.** i nosio
Mat 21:41 **z.** će zlom smrti pogubiti i
Mar 15:28 Pisma: Ubrojen je među **z.**
Luk 23:33 Isto tako **z.** jednoga s desne
1Pe 2:12 vas kleveću kao **z.** vidjevši
1Pe 2:14 da kazne **z.** a pohvale dobre
ZRNO

Iza 40:15 otoci su mu kao **z.** pijeska
Iza 62:9 tko je žeo **z.** neka ga jede i
Joe 1:17 Usjevno **z.** leži trulo pod
Mat 13:4 nekoje **z.** pade na put, i dodo-
Mat 17:20 imate vjere kao **z.** goruš-
Luk 17:6 imate vjere kao **z.** gorušično
Iva 12:24 Ako **z.** pšenično ne padne u
ZUBA

Job 29:17 grabež iz **z.** njegovih
Mat 8:12 Ondje će biti jauk i škrgut **z.**
Mat 13:42 Ondje će biti jauk i škrgut **z.**
Mat 24:51 Ondje će biti jauk i škrgut **z.**
Mat 25:30 Ondje će biti jauk i škrgut **z.**
ZVATI

Pst 2:23 Ona će se **z.** žena, jer je uzeta
Pst 32:28 nećeš više **z.** Jakov, nego
Iza 62:4 Nećeš se više **z.** ostavljena
Zah 8:3 Jeruzalem će se **z.** Grad
Mat 5:9 Oni će se **z.** sinovi Božji
Luk 1:35 se roditi od tebe, **z.** Sin Božji
Luk 1:48 Gle, od sada će me **z.** Bla-
Luk 15:19 više dostojan **z.** se sin tvoj
1Ko 15:9 nijesam dostojan **z.** se apost-
Heb 2:11 Zato se ne stidi **z.** ih braćom
ZVIJER-I

Pst 37:20 da ga je prožderala divlja **z.**
Iza 35:9 biti lavova, niti će ljuta **z.** ići po
Otk 13:1 i vidjeh **z.** gdje izlazi iz mora
Otk 19:20 bi uhvaćena **z.** i s njom lažni
Iza 43:20 Tada će me slaviti **z.** poljske
Otk 20:4 i koji se ne pokloniše **z.** ni slici
ZVIJEZD-A-E-U-MA

Brj 24:17 **z.** izlazi iz Jakova, žezlo se
Joe 2:10 pomrčaše, svjetlost se **z.** ug-
1Ko 15:41 se **z.** od zvijezde razlikuje u

Otk 1:16 u svojoj desnoj ruci sedam **z.**
Otk 1:20 Tajnu sedam **z.** koje si vidio
Otk 8:10 i pade s neba velika **z.** koja je
Pst 1:16 da vlada noću, uz to još **z.**
Pst 22:17 tvoje umnožiti kao **z.** na
Psl 8:3 mjesec i **z.** što si ih namjestio
Psl 136:9 Mjesec i **z.** da vladaju noću
Amo 5:8 On, koji je stvorio **z.** Vlasice i
Mat 24:29 **z.** će s neba pasti, i sile će
1Ko 15:41 se zvijezda od **z.** razlikuje u
Flp 2:15 svijetliti kao **z.** u svijetu
Otk 6:13 i **z.** nebeske padoše na
Mat 2:2 Vidjesmo njegovu **z.** na istoku
Otk 2:28 i dat ću mu **z.** Danicu
Otk 9:1 i vidjeh **z.** gdje pade s neba na
Psl 147:4 On, koji određuje **z.** broj
Luk 21:25 znaci na suncu, mjesecu i **z.**
1Ko 15:41 mjesecu, i druga slava **z.**

-Ž-

ŽALAC

1Ko 15:55 Gdje je, smrti, **ž.** tvoj
1Ko 15:56 A **ž.** je smrti grijeh, a sila je
ŽALOSN-A-I

Psl 42:5 Zašto si **ž.** dušo moja, što
Mat 26:38 On im reče: **ž.** je duša moja
Mat 5:4 Blagoslovljeni su **ž.** Oni će se
2Ko 6:10 Kao **ž.** a jednako veseli, kao
2Ko 7:9 se radujem, ne što ste bili **ž.**
ŽALOST-AN-ITE

M.lz 10:1 a lud je sin **ž.** materi svojoj
Iza 50:3 Oblačim nebo u **ž.** zaogrčem
Jer 31:13 **ž.** njihovu u radost, nakon
Iva 16:20 se vaša **ž.** okrenuti na radost
Iva 16:21 Žena kad rada, ima **ž.** Jer
2Ko 2:7 kako ne padne u prevelliku **ž.**
2Ko 7:10 Jer **ž.** koja je po Bogu, rada
Flp 2:27 nego i meni, da mi ne dode **ž.**
Jak 4:9 se pretvori u plač, i radost u **ž.**
Psl 38:6 se posve, povazdan idem **ž.**
Mat 19:22 Na ove riječi otide mladić **ž.**
Mar 10:22 Na ovu riječ posta on **ž.**
Rim 14:15 A ako je brat tvoj zbog jela **ž.**
Prp 7:4 mudrih ljudi boravi u kući **ž.** a
Iza 53:4 **ž.** je naše uzeo na se, mi smo
Iza 61:3 ulje radosti mjesto odjeće **ž.**
Luk 22:45 ih nađe gdje spavaju od **ž.**
Mat 26:10 Zašto **ž.** ženu Ona učini dobro
Efe 4:30 I ne **ž.** Duha Svetoga Božjega
1So 4:13 da se ne **ž.** kao i ostali, koji
ŽANJ-E-M-U

M.lz 11:29 zapušta kuću svoju **ž.** vjetar
Iva 4:37 poslovice: 'Jedan sije, drugi **ž.**
Otk 14:15 i žanji, jer dode čas, da se **ž.**
Mat 25:26 znao si, da ja **ž.** gdje nijesam
Luk 19:22 uložio, i **ž.** što nijesam sijao
Psl 126:5 Koji siju sa suzama neka **ž.** s
Jer 12:13 Siju pšenicu i **ž.** trnje, muče
Mat 6:26 ne siju, ne **ž.** ne skupljaju u
Luk 12:24 Ne siju, ne **ž.** nemaju sprem-
ŽAO

Jon 4:11 A meni da ne bude **ž.** Ninive
Mat 15:32 **ž.** mi je naroda. Već tri dana
Mar 8:2 **ž.** mi je naroda. Već tri dana
Luk 17:4 i rekne: **ž.** mi je', oprosti mu
Rim 9:2 je vrlo **ž.** i srce me boli bez
Gal 4:12 ništa mi ne učiniste na **ž.**
ZEDAN

Mat 25:35 mi jesti, **ž.** i dali ste mi piti
Mat 25:42 jesti, **ž.** i nijeste mi dali piti
Iva 7:37 Tko je **ž.** neka dode k meni i
Iva 19:28 da se ispuni Pismo: **ž.** Sam
Rim 12:20 ako je **ž.** napoj ga; jer čineći
Otk 22:17 A tko je **ž.** neka dode; i tko
ZELE-Ci

Psl 35:27 i vesele, koji mi **ž.** pravicu
1Pe 1:12 u koje anđeli **ž.** da zagledaju

2Ko 5:2 **Ž.** obući se u svoj nebeski stan
 2Ti 1:4 **Ž.** da te vidim, spominjući se
 2Pe 3:12 i **Ž.** dolazak dana Božjega
ZELI-M-TE
 Psl 37:4 on će ti ispuniti što ti **Ž.** srce
 M.lz 8:35 i što **Ž.** dobije od Gospoda
 Rim 7:7 da zakon nije govorio: Ne **Ž.**
 Rim 13:9 Ne **Ž.** požudno. I svaka druga
 Gal 5:17 Jer tijelo **Ž.** protiv duha, a duh
 1Ti 3:1 tko **Ž.** službu nadgledništva
 Psl 55:6 Tada **Ž.** Da bih imao krila gol-
 Dje 26:29 **Ž.** od Boga, i za malo i za
 3lv 1:2 **Ž.** da ti u svemu bude dobro, i
 Psl 122:6 **Ž.** mir Jeruzalemu, spasenje
 Mal 3:1 vladalac, kojega **Ž.** glasnik
 Jak 4:2 **Ž.** i nemate; ubijate i za vidite, i
 1Pe 2:2 i **Ž.** kao novorođena djeca
ZELJA-MA
 M.lz 13:19 Ispunjena je **Ž.** slast srcu, a
 Rim 8:27 koji ispituje srca zna, što je **Ž.**
 Rim 10:1 **Ž.** je mojega srca i molitva
 Gal 5:16 U duhu živite, i **Ž.** tjelesnih
 2Ti 2:22 Od **Ž.** mladenačkih bježi, idi
 1Pe 2:11 da se uzdržite od tjelesnih **Ž.**
 Iva 8:44 činite po **Ž.** oca svojega. On je
 Rim 1:24 predade Bog u **Ž.** njihovih sr-
 Rim 1:27 raspališe **Ž.** svojim jedan na
 Efe 2:3 svi nekad živjeli po **Ž.** tijela
 Efe 4:22 se raspada u **Ž.** prevarljivim
 2Ti 4:3 nego će po svojim **Ž.** nakupiti
 Tit 3:3 služeći različnim **Ž.** i slastima, u
 2Pe 2:10 koji idu za tjelesnim **Ž.**
ZELJ-E-U
 Job 17:11 slomiše, **Ž.** srca mojega
 Psl 20:5 neka ti ispuni Gospod sve **Ž.**
 1Ti 6:9 i škodljive **Ž.** koje bacaju ljude u
 2Ti 3:6 grijehima, i vode ih različne **Ž.**
 1Ljt 28:9 srca i zna svaku pomisao i **Ž.**
 Psl 20:4 Neka ti ispuni **Ž.** srca tvojega
 Rim 7:8 i načini u meni svaku **Ž.** jer je
 Flp 1:23 imam **Ž.** umrijeti i biti s Kristo-
 Kol 3:5 nečistoću, požudu, zlu **Ž.** i lak-
ZET-I-VA-VE
 Hos 8:7 Jer silju vjetar, buru će **Ž.** Sta-
 2Ko 9:6 sije, u blagoslovima će i **Ž.**
 Jer 8:20 Prošla je **Ž.** prošla je jesen, a
 Joe 3:13 Prihvatite za srp, jer je **Ž.**
 Mat 9:37 **Ž.** je velika, a poslenika je

Mat 13:39 **Ž.** je svršetak svijeta. Žete-
 lva 4:35 Još četiri mjeseca, i dolazi **Ž.**
 Pst 8:22 neće više nestajati sjetve ni **Ž.**
 Mat 9:38 Molite zato gospodara **Ž.** da
 Mat 13:30 da zajedno oboje raste do **Ž.**
 Mat 13:30 U vrijeme **Ž.** reći ću tada
ZEZLO-M
 Pst 49:10 Neće odstupiti **Ž.** od Jude,
 Brj 24:17 Jakova, **Ž.** se diže iz Izraela
 Psl 45:6 **Ž.** kraljevstva tvojega: žezlo
 Zah 10:11 **Ž.** će se Egiptu oduzeti
 Heb 1:8 u vijek vjekova; i **Ž.** pravde
 Otk 2:27 vladat će njima gvozdenim **Ž.**
 Otk 19:15 On će njima vladati sa **Ž.** gv-
ZIG
 Otk 13:16 dadne **Ž.** na desnoj ruci
 Otk 13:17 ni prodati, osim tko ima **Ž.**
 Otk 14:9 slici njezinoj, i primi **Ž.** na čelo
 Otk 14:11 i ako tko primi **Ž.** imena njez-
 Otk 19:20 one, koji primiše **Ž.** zvijerin
ZITNIC-E-U
 M.lz 3:10 će se napuniti **Ž.** tvoje obilja i
 Mat 6:26 ne žanju, ne skupljaju u **Ž.**
 Luk 12:18 Srušit ću **Ž.** svoje i sagradit
 Mat 3:12 skupit će pšenicu u svoju **Ž.** a
 Mat 13:30 A pšenicu nosite u **Ž.** moju
ZRTAVA
 Iza 1:13 Ne prinosite više **Ž.** nevrjed-
 Mal 2:13 on više ne gleda milostivo **Ž.**
 Mar 12:33 To je vrednije od svih **Ž.**
 Heb 10:5 govori: **Ž.** i darova nijesi htio
ZRTVA-MA
 Psl 51:17 **Ž.** što se dopada Bogu, skru-
 M.lz 15:8 **Ž.** je bezbožnika mrska Gos-
 Iza 53:10 Kad se sam žrtvuje kao **Ž.** za
 Dan 9:27 prestat će **Ž.** zaklanica i
 Mar 9:49 što se svaka **Ž.** začinja solju
 1Ko 10:19 govorim idolska **Ž.** da je što
 1Ko 10:28 Ovo je idolska **Ž.** ne jedite
 1lv 2:2 i on je pomirna **Ž.** za grijeh
 Heb 9:23 nebeske stvari boljim **Ž.** od ovih
 Heb 13:16 jer se takvim **Ž.** ugada Bogu
ZRTVE
 1Sa 15:22 poslušnost je bolja od **Ž.**
 Psl 66:15 pretih ovaca prinosim ti **Ž.**
 Jer 6:20 **Ž.** vaše paljenice nijesu mi više
 Mal 1:10 ne mogu primiti **Ž.** iz vaše ruke
 Mal 3:3 da prinosite prave **Ž.** Gospodu

1Ko 10:18 koji jedu **Ž.** nijesu li zajed-
 Heb 7:27 najprije za svoje grijeha **Ž.**
 Heb 10:1 prinosi neprestano one iste **Ž.**
 Heb 10:6 i **Ž.** za grijeh nijesu ti bile ugo-
 Heb 10:11 svaki dan služi i iste **Ž.**
 Heb 10:26 nema više **Ž.** za grijeha
 1Pe 2:5 da prinosite **Ž.** duhovne, koje
ZRTVENIK-A-E-OM-U
 Pst 8:20 Tada Noa podiže Gospodu **Ž.**
 Pst 13:4 gdje je prije bio načinio **Ž.** i
 tamo prizva Abram ime Gospodnje.
 Pst 35:3 tamo ću načiniti **Ž.** Bogu, koji
 Izl 29:36 Očisti **Ž.** od grijeha čineći na
 Tuž 2:7 Pogrdi Gospod **Ž.** svoj, zamrzi
 Dje 17:23 vaše svetinje nadoh i **Ž.** na
 Heb 9:4 Koja je imala zlatni kadioni **Ž.** i
 Heb 13:10 Imamo **Ž.** od kojega ne
 Jak 2:21 sina svojega Izaka na **Ž.**
 Otk 8:3 s molitvama svih svetih na **Ž.**
 Luk 1:11 Gospodnji s desne strane **Ž.**
 1Ko 10:18 žrtve, nijesu li zajedničari **Ž.**
 Rim 11:3 proroke tvoje pobiše, **Ž.** tvoje
 2Kr 18:22 Samo pred ovim **Ž.** ovdje u
 Mat 5:24 ostavi ondje dar svoj pred **Ž.**
 Mat 23:18 Ako se tko kune **Ž.** onda to
 1Ko 9:13 koji žrtveniku služe, sa **Ž.** dji-
 Amo 9:1 Svemogućega gdje stoji na **Ž.**
 Mat 5:23 dar svoj k **Ž.** i ondje se sjetiš
 1Ko 9:13 i koji **Ž.** služe, sa žrtvenikom
 Heb 7:13 od kojega nitko nije služio **Ž.**
ZRTVOVA-N-TI
 1Ko 5:7 jer je **Ž.** naš Pasha, Krist
 Flp 2:17 Ali ako i **Ž.** budem za žrtvu i
 Hos 14:2 I mi ćemo ti **Ž.** hvalospjev
 Mal 1:11 posvuda će se **Ž.** imenu mo-
 2Ko 12:15 i sama ću sebe **Ž.** za duše
ZRTVU
 Mat 9:13 milosrde hoću, a ne **Ž.** jer ja
 Luk 2:24 I oni htjedoše prinijeti **Ž.** kao
 Rim 3:25 Bog izloži kao pomirnu **Ž.** po
 Rim 12:1 prikazete tjelesa svoja za **Ž.**
 Efe 5:2 sebe za nas kao prinos i **Ž.**
 Flp 2:17 Ali ako i žrtvovan budem za **Ž.**
 Flp 4:18 **Ž.** prijatnu, ugodnu Boga
 Heb 10:12 A on prinesavši jednu **Ž.** za
 Heb 13:15 svagda Bogu **Ž.** zahvalnu
 1lv 4:10 Sina svojega kao pomirnu **Ž.**

